Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES

Google Livres

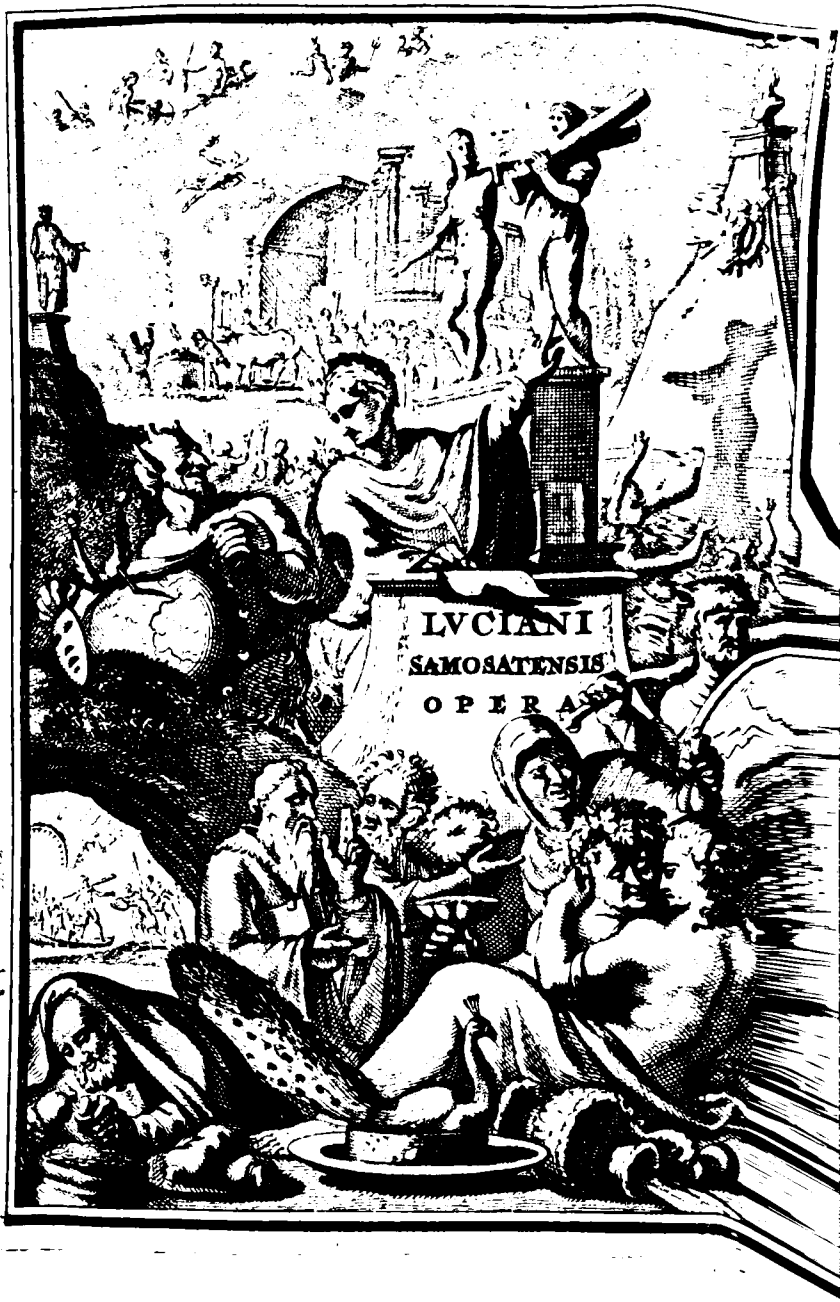
LVCIANI
SAMOSATENSIS
OPERA

Lucianus Samosatenus.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΣΑΜΟΣΑΤΕΩΣ
ΑΠΑΝΤΑ.

LVCIANI SAMOSATENSIS
OPERA.

TOMVS I.

EX VERSIONE

IOANNIS BENEDICTI.

Cum NOTIS *integris*

Ioannis Bourdelotii, Iacobi Palmerii a Grentemeſnil, Tanaquilli Fabri, Aegidii Menagii, Franciſci Guieti, Ioannis Georgii Graevii, Iacobi Gronovii, Lamberti Barlaei, Iacobi Tollii, & ſelectis aliorum.

Accedunt inedita Scholia in Lucianum, ex Bibliotheca ISAACI VOSSII.

AMSTELODAMI,
Ex Typographia P. & I. BLAEV,
Proſtant apud WOLFGANG, IANSSONIO-WAESBERGIOS, BOOM, à SOMEREN, & GOETHALS.
M DC LXXXVII.

John S. Lawrence Estate
et
6-1-1925
2-Vols.

SERENISSIMO & POTENTISSIMO

PRINCIPI

FRIDERICO WILHELMO,

MARCHIONI BRANDEBVRGICO, S. ROMANI IMPERII ARCHICAMERARIO, ET ELECTORI, SVPREMO IN BORVSSIA, MAGDEBVRGI, JVLIAE, CLIVIAE, MONTIVM, STETENI, POMERANIAE, CASSVBIORVM VANDALORVMQVE, NEC NON IN SILESIA CROSNAE ET SCHWEIBVSSII DVCI, BVRGGRAVIO NORIMBERGENSI, PRINCIPI HALBERSTADENSI, MINDENSI, ET CAMINI, COMITI DE HOHENZOLLEREN, MARCAE ET RAVENSBERGI, DOMINO RAVESTEINII, LAVENBVRGENSIS ET BVTOV,

S. D.

IOANNES GEORGIVS GRAEVIVS.

Nisi mirifica singularisque Tua benignitas in fovendis pacis artibus aeque testata cunctis gentibus esset, ac Tua virtus & laus bellica, maximis rebus

geſtis parta, nunquam in animum potuiſſem inducere, ut hunc politiſſimum ſcriptorem, & per quam lepidum errorum & ineptiarum, quibus omne genus hominum obnoxium eſt, animadverſorem, Tibi, ſereniſſime Princeps, offerrem. Orbis terrarum non minus ſuſpicit Tuam in ſublevandis & tuendis omnis liberalis doctrinae ſtudiis, ſapientiam, quam admiratur quae praeclariſſime geſſiſti magnitudinem. Haec ſane tanta ſunt, ut patrari a Te poſſe, cum ſuſciperes, non ſperari, vix optari poterat; patrata vero eſſe, non credi, niſi rerum teſtimonia fidem facerent. Ecquod illuſtrius teſtimonium eſt victoria Sarmatica, qua, ſociatis cum foederato Rege copiis, quae non excedebant numerum tricies mille virum, maximas nobiliſſimae gentis copias, nonagies mille Sarmatas, & quadragies mille Scythas, in oculis ſedis Regiae fudiſti, & optimam Boruſſiae partem, Regia dominatione levatam, in libertatem ſic vindicaſti, ut tota poſt haec Tui juris & ditionis fuerit? His enim legibus ut pax redimeretur facile Tibi paſſus es perſuaderi, qui nunquam arma ſumſiſti, ut imperii fines latius proferres, ſed ut injuriae licentiam eriperes hoſtibus, & otium non obnoxium, ac ſecuritatem Tibi parentibus populis praeſtares, & aut ſociis, aut importune afflictis opitulareris. Quid glorioſius tropaeo Fehrberolinenſi? cum arma Tua, quae in remotiſſimis imperii Romani finibus, ad ejus majeſtatem & ſalutem tuendam, illiuſque inimicos ſubmovendos quaſi peregrinabantur, revocarent ſubiti ac nec opini hoſtes,

hoſtes, qui abſentiam Tuam occaſionem, ſuam ducentes, dolis ac vi Tuas terras, praeſidiis nudatas, non infeſtarant modo, ſed occuparant. Quantas mox hujus injuriae poenas Deo, Tibi, & ſibi ipſi dederunt! Cum parva cum manu equitum advolares ad Tua vindicanda, & exercitum numero & locorum oportunitate longe ſuperiorem, & ab inſtrumento bellico rebuſque aliis omnibus paratiorem, tanta celeritate, ſed longe majore virtute aggredereris, caederes, & fulminis inſtar proſterneres, ut non tam de illis, quae invaſerant, retinendis, quam de ſua ſuorumque ſalute ſolliciti, pavidi terroriſque pleni refugerent. Equidem magna mercede didicerunt, quam temere & quam inauſpicato laceſſierint Principem, quem invictum ad arma divina virtus & animus excelſus praeſtat, & quem perpetua in bellis gerendis, quia nulla niſi pia & juſta ſuſcipit, fortuna comitatur. Quot enim urbes, arces, caſtella, cum ingenio ſitus, tum operibus firmiſſimas non longi temporis ſpatio amiſerunt? Stralſunda, quae acerrimos ſuperioribus hujus ſeculi annis, ingentium Caeſarearum copiarum inſultus ſuſtinuerat & retuderat, ut haberetur inexpugnabilis, quam facile novo miſſilis ignis commento Tibi ceſſit? Stetinum, munitiſſimam, & magno lectiſſimorum equitum & peditum praeſidio, omnique apparatu bellico inſtructiſſimam in patientiam obſidionis longiſſimae, quam & animo fortiſſimo, ingentique fiducia, an pervicacia dicam, ferebant, quanta virtute, quantoque conſilio cepiſti? Rugam tan-

tis copiis infeſſam, tantis operibus & caſtellis, ipſoque mari ſeptam & vallatam, quam brevi, expoſito milite, fuſis hoſtibus, ſubjugaſti, inſigni documento virtutem & felicitatem Tuam omnia ſequi, etiam quae humana vi non expugnari poſſe videbantur. Sed nihil ſplendidius, & ad omnium ſeculorum commendationem magnificentius eſt lauru Boruſſiaca. Hoſtes recollegerant vires, dilectuque domi habito, numeroſo exercitu, per Sarmatiam irruptione facta, infeſtarant Boruſſiam Tuae ditionis, regionem tam ad belli ſubſidia, quam ad decus pacis ornatiſſimam, & uberrimis fructibus Tuum aerarium locupletantem. Caedibus, direptionibus, incendiis graſſabantur, non mediocres terrores jaciebant, diraque denuntiabant imperata detrectantibus. Videbatur fortuna, cum abeſſes longe, ac diſtinereris, omnia commutaſſe. Sed tu, invictiſſime Princeps, contractis pro tempore copiis, quam ſubito, quam inexpectato hoſtibus ſuperveniſti, ut ante Te veniſſe viderent, quam audierant venire. Adventus enim Tui nuncios incredibili celeritate praeveneras, & quidem alieniſſimo anni tempore, cum omnia frigoris immanitate rigerent, & per duratum glacie ſinum maris Balthici exercitus & omnis apparatus bellicus eſſet ducendus. Simul veneras, ſimul viceras. Inſperatus Tui conſpectus animos hoſtium tantopere perculerat, ut non tam de pugna, quam de latebris, quas circumſpiciebant, & fuga, quam maturabant, cogitarent. Victoriae praemium fuit non modo Boruſſia recuperata, ſed Pomerania

rania citerior ulteriorque pacata. Haec omnia Te Duce. ſed quid non Tuis auſpiciis & auctoritate per Tuos duces geſtum eſt? Vt alia taceam, hoc ipſo anno, quas contra immaniſſimum Chriſtiani nominis hoſtem copias miſiſti auxiliares, quae non mirifica virtutis inuſitatae documenta dederunt, in illa ingenti & nunquam non commemoranda obſidione Budae. Septies haec urbs a Chriſtianis fuit obſeſſa irrito ſucceſſu, & magno Imperii Chriſtiani detrimento & dedecore. Nec melioris eventus fuiſſet octavum obſidium, niſi miles Tuus ex illis, quae ei erant aſſignata, caſtris, tanto impetu urbem impetiiſſet, tantaque conſtantia, licet quotidie plurimi occumberent, a Turcis, cum erumpentibus, tum a foſſis & munimentis maxima vi obſeſſores arcentibus, caeſi, preſſiſſet, & tanta animi praeſentia primus muros, cum invaderentur noviſſime, ſubiiſſet, ut illi in primis expugnationem tam invictae urbis acceptam ferendam eſſe, ipſi Duces, quibus ſummam belli mandaverat, Auguſtus Imperator, litteris publice ſcriptis ſint teſtati, Tibique pro tam fortibus viris, quos reipublicae Chriſtianae ſubſidio miſiſſes, ſummas egerint gratias.

Magna haec ſunt, Sereniſſime Princeps, quae nunc admirantur omnes, quaeque ſeri nepotes admirabuntur, nulla longinquitate temporum obliteranda. Alet ea hominum fama, & ad extremas gentes, & per omnem poſteritatis memoriam diſſeminabit. Sed longe majora ſunt, quae Tibi ipſe per Te ſolus tropaea poſuiſti. In glo-

riae, quam tot rebus ad Viſtulam, Rhenum, Viadrum, Iſtrum, fortiſſime geſtis es adeptus, ſocietatem admittis Duces & milites, quorum uſus es conſilio, manibus, & miniſterio. A conſortio hujus victoriae, qua Te ipſe viciſti, quod genus victoriae eſt difficillimum, excluduntur ceteri omnes mortales. Haec vere Tua victoria eſt, cum hoſtibus, quos aequitate cauſſae viceras, antequam cum iis congredereris, armis quoque victis, & exutis illo Germaniae tractu, quem ad mare Balticum tenebant, animi ſumma moderatione, & inſita ingenii lenitate incredibili, pacem dediſti, provinciaſque quas arma & jus belli Tibi acerbe provocato adjudicarant, Tuaeque poteſtati ſubjecerant, eis reſtituiſti. Nullas pacis conditiones, quamvis parum aequae, nec ex victoris dignitate viderentur eſſe, averſabaris, ut conſtaret omnibus, Te pacis & concordiae Germaniae redintegrandae & firmandae ſtudio, non ambitione, nec cupiditate novarum rerum, aut finium late propagandorum, arma cepiſſe. Haec aequitas mirifica, & altiſſimi animi exaggeratio, Te ad divinitatis quoddam faſtigium evexit, ut Te tanquam caelo demiſſum Principem homines colant, ac venerentur.

Verum ut pax & tranquillitas Tuorum civium, ſic & eorum felicitas Tibi ſemper curae fuit, ut affluant omnibus, quae vel ad uſum, vel ad cultum & elegantiam vitae ſunt neceſſaria. Hinc magnis commodis & immunitatibus non ſolum excitantur incolae, ſed & exteri invitantur ad artificia varia in tuis civitatibus excolenda, & ad

mer-

mercaturam locupletandae reipublicae fovendam. Hinc in ultimas inſulas, & terras alio ſole calentes naves miſſae negotiandi cauſſa, coloniaeque ſunt ductae. Hinc Suevum & Viadrum, foſſa ducta magni operis, duodecim catarectis inſtructa, quinque decempedas lata, & tria milliaria Germanica longa, maximis impenſis junxiſti, ingenti negotiantium commodo, & itinerum compendio. Nullius patris familias tanta poteſt eſſe diligentia, & ſollicitudo in procuranda re familiari, pro ſuorum tutela, quanta Tua eſt cura & vigilantia in providendis Tibi ſubjectorum populorum utilitatibus, & oportunitatibus. Parentis indulgentiam & amorem omnibus praeſtas. Inde tanta facilitas in omnium deſideriis excipiendis, tanta benignitas in neceſſitatibus ſublevandis, tanta ſeveritas in ſanctitate tribunalium, & religione judiciorum conſtituenda, ut omnes aequalitate juris fruantur, boni & bene de rep. meriti ornentur, improbos vero nec potentia, nec largitio, nec gratia legibus eripiat. Omnium vero curarum Tibi antiquiſſima eſt cura pietatis & religionis. In hoc omnem cogitationem mentemque fixiſti, ut ejus decus illibatum, & omnibus peſtilentibus erroribus purgatum floreat. Felicium aras raro fumare tam vere, quam eleganter dixit vetus poeta. Nam rebus laetis & ſecundis, nimiiſque opibus ſolent homines efferri animis, & humanitatis obliviſci. Tu in tanto rerum humanarum faſtigio non modo ipſe caſte colis religionem, Deumque unicum auctorem omnis Tuae felicitatis & victoriarum

rum eſſe in omni ſermone prae Te fers, ſed & Tuos cives ad eandem pietatem colendam Tuo inflammas exemplo, & graviſſimis verbis incitas. In admirabili illa adlocutione, qua Tuum exercitum in Pannoniam contra ſempiternum Chriſtianorum hoſtem iturum, hortabaris & confirmabas, quae hic apud nos quoque cum maximo applauſu fuit audita, quid praecipiebas acrius & ſtudioſius, quam ne in hac expeditione pietatis ſtudium Deique cultum negligerent, cui omnes Tuas victorias Te debere teſtabaris, utque, ſi tempus ſic ferat, mortem fortiter oppetant pro Chriſto Soſpitatore, qui ſalutem noſtram ſanguine ſuo, & vitam immortalem morte nobis, eaque indigniſſima, pepercerit. Tantum ardorem in animis tam Ducum, quam militum, haec Tua oratio, tantam in Deum Chriſtianamque rempublicam pietatem ſpirans excitavit, ut alacrius ad bellum, quam ad feſtum diem proficiſcerentur, tantaque virtute dimicarint, ut maxima pars vitam profuderit, ſuperſtites autem, non tam ſuae fortitudini, quam illis facibus, quas eis ſubjeceras, victoriam adſcribant. Quam vero hoc luculentum & illuſtre pietatis Tuae documentum eſt, quod omnes exteros cujuſcunque gentis, qui propter religionem ſolum vertunt, & ad Te tanquam aram & arcem confugiunt, recipis fovendos, & alendos, quorum quater mille familiae in Tuis terris ſedes invenerunt quietas.

In alias artes ingenuas & doctrinarum ſtudia, quibus homines ad virtutem in reipublicae uſum

&

& decus informantur, non minus curae & liberalitatis confers. Quot eruditionis & ſapientiae palaeſtras aut excitaſti, aut magnifico tueris impendio? In Boruſſia Regium montem, ad Viadrum Francofurtum, in Clivis Duisburgum, in qua Tu, Princeps ſapientiſſime, me poene adoleſcentem primus produxiſti in hoc famae theatrum. In tanto numero novam doctrinae liberalioris officinam Te moliri in Magdeburgenſi dioeceſi, nuperius cum in Clivis ad Tuum conſpectum admitterer benigniſſime, ex Tuis ſermonibus, quos in tanta rerum mole, de amplificanda eruditionis dignitate mecum habere dignabaris, mihi datum fuit intelligere. Illi nunquam effluent ex animo meo, nec ille dies mihi longe honeſtiſſimus, quo tantum Principem videre audireque mihi licuit.

Praeter iſtam, quam Athenaeis tuendis impendis, quid non pecuniae conſumis in Hebraeorum, Graecorum, Romanorum numiſmatibus, gemmis elegantia & eruditione, quam prae ſe fert erudita manus, conſpicuis, & ſupellectile priſci temporis aggeranda, quae ſemper deliciae fuerunt heroicarum mentium. Auguſtus ſane ſua praetoria rebus vetuſtate & raritate notabilibus ornabat, ſollemnibus vero diebus donabat amicis nummos omnis notae, veteres etiam, & regios ac peregrinos. Quid dicam de ſumtibus, quos facis in Bibliotheca locupletanda, quam in Principali Palatio dedicaſti, quamvis jam tanta librorum exquiſitorum copia circumfluat, ut nulli fere ſit ſecunda, ſed Attalicorum & Alexandri-

no-

norum Regum memoratis bibliothecis palmam reddat ambiguam. Ei cuſtodiendae & excolendae novam cum maxime porticum ſpatioſiſſimam juſſiſti condi, ut ſplendidius quaſi hoſpitentur illa omnium ſeculorum illuſtria ingenia, qui quibuſcunque litterarum monumentis ulli ſapientiae parti utilem navarunt operam. In iſtud eruditorum hominum prytaneum ſi collocare quoque dignaberis recentem hanc Luciani editionem, non poterit non id magno ei eſſe honori Nam praerogativa Tui tanti Principis judicii non modo commendabit eam omnibus bellarum rerum ſtudioſis, ſed & aeternitatem promittit. Eſt vero ſcriptor hic digniſſimus, qui curioſorum in manibus verſetur propter ingenii feſtivitatem incredibilem, mirificam elegantiam, & variae doctrinae, multarumque utilium & ſcitu dignarum rerum, quae fruſtra quaeruntur alibi, copiam. Gentilium ſtultitiam & anilem ſuperſtitionem, in illorum ſacris & cultu Deorum exagitat lepidiſſime. Non nunquam quidem nec Chriſtianis, aeque ut Tacitus ac Suetonius, parcit paganus, ſed vel ſic quoque nobis plus profuit, quam nocuit. Primum ex illo licet videre, quam futilia ſint, quae in Chriſtianis irridet. Dein argumento & teſtimonio luculentiſſimo vel invitus confirmat noſtrae doctrinae vim & ſanctitatem in praeclaro illo dialogo, cui pſeudomanti nomen. Non extat inſignior in omni antiquitate diſputatio, qua praeſtigiae & artes aeruſcatorum, qui fictorum oraculorum auctores fuerunt, & reſponſa divina mentiebantur, clarius oſtenduntur. Ait ſa-

famoſiſſimum illum Alexandrum Abonotichitam, qui opinione renati Aeſculapii, futurorum praeſenſione juxtaque ſalutarium remediorum, quam jactabat, ſcientia inclyti, quem forma draconis humana facie, ſimulata fraude mirifica, oſtentabat, Aſiae & Europae diu illuſiſſe. Etiam hoc tempore foediſſimae illius, & omnem fidem excedentis credulitatis monumenta ſuperſunt in Abonitichitarum nummis, in quibus ille draco, hominis os ferens, conſpicitur. Adjicit Lucianus, hunc impoſtorem a ſuis ſacris & initiis, quae inſtituerat, omnes arcuiſſe Chriſtianos, & per praeconem edixiſſe: *Procul hinc Chriſtiani.* Norat impuriſſimus nebulo, Chriſtianos decipi non facile poſſe. Illos, mente ab oculis ſevocata, brevi latebras fallaciarum, quibus homines faſcinabant, perſcrutaturos, omnique mimo ſceleratiſſimi latrocinii perſonam detracturos fuiſſe. Vnde vero haec perſpicacitas hominibus rudibus, nec verſatis in perveſtigandis abditarum rerum cauſſis, quam ſibi vindicabant, qui Philoſophis dederant operam? unde robur illud animi, contra tantam ſuperſtitionis vim, quae omnium mentes tanquam magicis carminibus defixerat, quam a religionis Chriſtianae virtute & efficacitate, quae & oculos aperit ad fraudes nequiſſimorum hominum proſpiciendas, & animum firmat adverſus ſuperſtitionem, quae imbecilliores occupat facillime? Denique ſic cenſeo, ſi diligenter legatur Lucianus ab hominibus ſanis, qui noxia, quae non nunquam adſperguntur, poſſunt dignoſcere & ſeponere, vix ſcriptorem utilio-

liorem reperiri ad vitam corrigendam, eamque inanibus terroribus liberandam, nec non ad alte inſitas & inveteratas opiniones pravas, quas cum lacte materno noſtro aliorumque malo, imbibimus, a pulmone revellendas. Hunc tibi offero, ſereniſſime Princeps. Si eum exceperis fronte Tua, hoc eſt ſerena, magnum operae, quam ei impendi, pretium me conſecutum eſſe putabo. Deus Te, optime Princeps, contra ingraveſcentis aetatis incommoda diutiſſime ſervet ſalvum & ſoſpitem, bono ſacri Imperii Romani, cujus columen es, omniumque bonorum, in quibus ego numerari volo, qui praeſidium in Te ſibi certum conſtitutum eſſe decrerunt, & pro Tua Tuaeque florentiſſimae Domus incolumitate quotidie vota nuncupant. Trajecti ad Rhenum Nonis Novembribus M. IOC. LXXXVI.

IOAN-

IOANNES GEORGIVS GRAEVIVS

LECTORI

S. P. D.

Vides hic recentem editionem Luciani, quam adornarunt Amſterodamenſes bibliopolae, hoc nomine ſane ceteris meliorem, quod in illam contulerint Bourdelotii, Palmerii, Tanaquilli Fabri, aliorumque politiorum hominum notas: quibus etiam acceſſerunt novae curae nunquam antehac publicatae virorum Clariſſimorum, Menagii, Guieti, Boivinii, quas mihi miſit Menagius, Iacobi I. F. F. Gronovii, nec nullae meae. Excerpturus plures eram, ſi per temporis angustias, & occupationes alias potuiſſem huic negotio maturius & diutius vacare. Vſus ſum editione Florentina anni milleſimi quadringenteſimi nonageſimi ſexti, quam Vir doctus cum optimo codice manu exarato contulerat. Eam primam omnium eſſe perſuaſum habeo. Vſus etiam ſum Aldina anni milleſimi quingenteſimi tertii, nec non duabus Baſileenſibus, altera Graeca anni milleſimi quingenteſimi quinquageſimi quinti, alteri adjecta eſt verſio Latina, quae notiſſima eſt, ut & Salmurienſis Benedicti. Bourdelotianam mihi conſulere nunc non licuit, quamvis olim adoleſcens eam evolverim. Secuti ſunt typographi tam in Graecis, quam Latinis exprimendis, editionem Benedicti, qui vetuſtiorum interpretum verſiones interpolavit. Si quis poſt haec novam Luciani editionem moliri velit, ei ſim auctor, ut novam interpretationem Latinam concinnet, dignam tam culto ſcriptore. Nam ſatis magnus campus patet Graeca docto induſtriam ſuam exercendi. Cum jam omnia typis eſſent deſcripta, miſſus fuit typographis ex Anglia Scholiaſtes Graecus ineditus, quem cum illis communicavit, cum id ab eo petiiſſent, Vir Illuſtris Iſaacus Voſſius. Is enim ex ſuo codice juſſit eum deſcribi, & Amſterodamum perferri. Typographi calci Luciani haec Scholia ſubnecti juſſerunt. Si quid in illis deſiderabis, curis poſterioribus ſperant id emendatum iri. Nunc feſtinantibus multas ob cauſſas ignoſce, & vale.

**

IOHAN-

IOHANNIS BENEDICTI,

De hac sua Græci Contextus, & Latinæ versionis Luciani recognitione, ad candidum & φιλέλληνα Lectorem

PRAEFATIO.

Mirum tibi videri possit, Amice Lector, me post viginti celebria Doctorum virorum nomina, recognoscendis Luciani scriptis, & retextendæ maxima ex parte illorum in Latinam phrasim translationi manum admovisse: cùm verisimile sit eos viros, sui temporis lumina, Græcam linguam ita calluisse, ut probè intellectum authorem è Græcia in Latium pede nunquam cæspitante, animo nunquam dormitante transtulerint: me verò, jam primum hoc eruditionis specimine innotescentem, nihil melius præstare potuisse, quàm excellentes illi interpretes præstiterint: adeò ut huic cœpto plus audaciæ sit tribuendum, quàm veræ laudis rependendum. Ego sanè ingenuè agnosco cùm eruditionis meæ mediocritatem, tum egregiam virorum illorum præstantiam, quam neque suspicere, neque laudare satis possum: imò cui plurimum deberi syncerè confiteor. Sed, veluti non rarò accidit, ut etiam indoctiores doctiorum inventis non contemnenda superstruant & addant: ita & mihi contigisse, ni fallor, judicabis, ut via, editæ antehac metaphraseos beneficio, reserata, plerisque in locis scopum authoris clariùs & meliùs attingam. Occasionem exhauriendi laboris istius obtulêre mihi selectiores & graviores quidam authoris hujus Dialogi, quos dum utile dulci permixturus, publicè legebam, & singulas sententias ac voces diligenter expendebam, plerunque non placebat vetus interpretatio, quandoque etiam mendosa videbatur lectio, unde fiebat ut non plenè, planéque satis locorum nonnullorum sensus caperetur. Idcirco Græcum contextum, vel ex collatione variorum

riorum & antiquorum codicum, vel ex proprio judicio emendabam: & ſicubi mentem authoris meliùs reddere poteram, id ſobriè quidem, & moderatè faciebam. Poſtea mihi ſuccurrit, ſiquidem diverſi diverſorum Dialogorum & Tractatuum erant interpretes, ſingulorum partem ſaltem aliquam attentè examinare: quò perſpicerem an Græca Latinis apprimè reſponderent. Hinc variorum interpretum varia ingenia, & quàm alius alio fœlicior eſſet metaphraſtes, intellexi. Vtque quod ſentio, ingenuè pro innato mihi animi candore dicam: comperi Thomam Morum tam fœliciter officio metaphraſtæ functum, ſententias ſingulas ad verbum ſervata latinitate pura reddendo, ut vix aliquid nactus ſim, quod meliùs redderem: imò potiùs ipſum hac in mea recognitione imitari voluerim. Ad hanc laudem proximè accedit Eraſmus Roterodamus: in quo quanquam plura quàm in illo immutanda judicavi, pauca quidem illa ſunt, ſi cum reliquis compares. Tertius eſt Iocobus Micyllus, Eraſmo ferè æquiparandus hoc in negotio. Reliqui interpretes inter ſe ferme pares, tribus illis, me judice, multum cedunt. At omnium infœliciſſimus mihi viſus eſt Vincentius Obſopœus: qui non ſolùm ſuperflua verborum luxuric mentem authoris paſſim obſcurat, ſed etiam plerunque vel non capit, vel corrumpit. Atque is eſt qui tertiam ad minimum illius partem Latinè exaravit. Cujus interpretationis, quanquam retineo quicquid poſſum, tam obſcura reliqui veſtigia, ut hæc prorſus mea non immeritò dici poſſit: non ſecus atque [Aſini.] ſive [Lucii] verſio, quæ uſque adeo miſera priùs erat, ut ſuo nomini bene conſuluerit vetus interpres, quum illud reticuit. Cæterùm hoc in cœpto ſum verſatus, non ut laudem magnis illis viris ullo pacto præripiam, præreptam in me transferam, ab iſtiuſmodi veſana φιλοτιμίᾳ tantum ſum alienus, quantum virtus à vitio, jus ab injuria diſtat. Hic animus, hoc conſilium ſolummodo fuit, ut dum otio in aliquo negotio uti licebat, quod eſſet opis meæ (quæ quàm ſit tenuis, agnoſco)

id in rem literariam conferrem. Velim igitur, Amice Lector, conatum hunc meum boni consulas, cóque sic fruaris, ut quod in eo desiderabis, humaniter toleres: &, si saltus asperrimos superasse non videbor, clementer condones. Nolim enim tam bene de me sentire, ut contendam me tibi versionem istiusmodi exhibere, quæ omnis censuræ expers esse possit: quandoquidem ardua res est eadem elegantia, eadémque festivitate authorem hunc de Græca phrasi in Latinam transferre: ita proprius est unicuique linguæ genius, & inexplicabilis venustas. Fortè autem objiciat aliquis me debuisse eos locos notare, quibus in primis emendandis operam impendi. Id utique facere nolui duabus præcipuè de causis. Vna, quoniam commoda forma, in gratiam eorum qui libros hosce secum circunferre volent, editionem faciendam, & voluminum majorem vel molem vel munerum vitandum putavi. Altera, quoniam confido cum qui veterem versionem cum hac recognitione, & priùs excusos Græcè codices cum nostro conferet, nullo negotio vel ex ipsa sermonis serie, & locorum sensu, nostræ mutationis rationem deprehensurum. Quamobrem duxi me satis in præsentia præstiturum, si, quoad fieri posset, purum authorem, & versionem antè vulgata commodiorem & fideliorem, cum Indice rerum opere illo contentarum exhiberem. Nunc superesset ut aliqua commendatione Lucianum cohonestarem, nisi sic, actum ab aliis multis, agerem. Et cettè quid opus est ut post illos repetam eum esse Atticæ eloquentiæ exemplar syncerum, summa dicendi festivitate, magna rerum varietate, magna scientia, multáque doctrina clarêre? Hic si res serias tractat, fit gravis: si jococas, festivus: si præcipit, si monet, si mordet, est prudens, est lenis, est asper: si orator causam agit, est facundus, acutus, solidus. Denique adeò fœcundo, flexilique valet ingenio, ut veluti Proteus omnes formas, veluti Chamæleon omnes orationis colores suscipiat: varióque styli penicillo varia argumenta explanet, dum in gravibus

exur-

exurgit ſublimis, in tenuibus incedit humilis, in mediis inter utrumque dicendi genus fertur medius: ſemper ſacrificat perſpicuitati: ſicubi lubet obſcuritatem affectare, dextrè id facit. Ex quibus conſtat nullum eſſe authorem, quò commodiùs uti poſſit, quicunque Græcè diſcere ſtudebit. Hic, ſi locos rectè deligas, tyronibus eſt facilis, provectioribus accommodus, Græca lingua jam plenè imbutis utilis. Hinc florentiſſimis Europæ gymnaſiis commendatiſſimus, ut ex eo ſtudioſa juventus, tanquam ex fonte, purum Græciſmum hauriret: illique aliorum, qui in ſcholis prælegi ſolent, authorum fabulis ſcatentium, amplus & planus eſſet commentarius: & ex varietate ſcriptorum πολυτρόπου hominis hujus, apud quem nulla ferè res eſt, quæ non veniat in ſermonem, Græcè loquendi formularum flores decerperet. Quæ cùm citra controverſiam ita ſint, omne punctum tulit Lucianus, qui utile dulci muſcuit: dignus profectò quem omnis φιλόμουσος amet, quem alioqui impium vel pius non dedignetur, ſiquidem puris omnia pura, qui ceu Ponticæ apes, mel dulciſſimum ex amariſſimo abſinthio conficiunt. Age ergo quicunque ſeria, quicunque jocoſa quæris, hîc invenies quod animum tuum quocunque tandem modo affectum refocillet, ſivete domi hærentem, ſive ruri verſantem, ſive peregrè euntem, politiſſimi authoris lectione recreare cupies. Hinc inter agrorum ſata læta, rerum omnis generis ſegetem tibi ſuppeditabit: in horto floridò, rhetoricorum florum varias coronas nectet: in viridi & irriguo prato, perenni eloquentiæ ſcaturigine, & limpidis facundiæ rivis te recreabit. Denique magno parvo-ve ſub lare degentem, moribus tuæ ſorti convenientibus, nunc ſalſa dicacitate vitia mordendo, nunc merita laude virtutem extollendo, nunc recta præcipiendo, te informabit.

Zenophantæ, & Callidemidæ. 273
Cnemonis, & Damnippi. 274
Simyli, & Polyſtrati. 275
Charontis, & Mercurii. 277
Cratetis, & Diogenis. 283
Alexandri, Annibalis, Scipionis, & Minois. 285
Diogenis, & Alexandri. 290
Alexandri, & Philippi. 293
Achillis, & Antilochi. 296
Diogenis, & Herculis. 298
Menippi, & Tantali. 300
Menippi, & Mercurii. 301
Æaci, Proteſilai, Menelai, & Paridis, 302
Menippi, & Æaci. 304
Menippi, & Cerberi. 307
Charontis, & Menippi. 308
Plutonis, & Proteſilai. 309
Diogenis, & Mauſoli. 311
Nereï, Therſitæ, & Menippi. 313
Menippi, & Chironis. 314
Diogenis, Antiſthenis, & Cratetis. 315
Menippi, & Tireſiæ. 319
Ajacis, & Agamemnonis. 321
Minois, & Soſtrati. 322
Menippus, ſeu Necyomantia. 324
Charon, ſeu Contemplantes. 340
De Sacrificiis. 361
Vitarum Auctio. 370
Piſcator, ſive Reviviſcentes. 388
Cataplus, ſive Tyrannus. 421
De iis qui mercede conducti in divitum familiis vivunt. 443
Apologia pro iis qui mercede conducti ſerviunt. 480
Pro eo quòd inter ſalutandum verbo lapſus fuerat. 494
Hermotimus, ſive de Sectis. 503
Herodotus, vel Actio. 571
Zeuxis, vel Antiochus. 576
Harmonides. 584
Scytha, ſeu Hoſpes. 590
Quomodo hiſtoria conſcribenda ſit. 600
Hiſtoriæ Veræ liber primus. 639
Hiſtoriæ veræ liber ſecundus. 666
Tyrannicida. 693
Abdicatus. 707
Phalaris primus. 730
Phalaris ſecundus. 740
Alexander, ſeu Pſeudomantis. 746
De Saltatione. 783
Lexiphanes. 818
Eunuchus, ſeu Pamphilus. 840
De Aſtrologia. 847
Demonactis Vita. 856
Amores. 873

[1]ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΣΑΜΟΣΑΤΕΩΣ

ΔΙΑΛΟΓΟΙ.

LVCIANI

SAMOSATENSIS

DIALOGI.

[2]Περὶ τοῦ ἐνυπνίου, ἢ περὶ βίου Λουκιανοῦ.

De Somnio, ſeu vita Luciani.

ARGVMENTVM.

Occaſio hujus narrationis videtur ſumpta eſſe ex 2. Xenophontis de dictis Socratis, ubi Prodicus Sophiſta eodem modo Herculi pueritiam egreſſo narrat virtutem ac voluptatem apparuiſſe: & utramque illum ad ſe pertrahere contendiſſe. Conſilium autem & ſcopus in fine ab ipſo Luciano explicatur. Nam ut adoleſcentes præ inopia deficientes & ad deteriora animum applicantes, revocaret, & ad literarum ſtudia converteret, ſermonem hunc ait à ſe inſtitutum eſſe.

ΑΡΤΙ μὲν ἐπεπαύμην ἐγὼ εἰς τὰ διδασκαλεῖα φοιτῶν, ἤδη τῷ ἡλικίᾳ καθεστὼς ἀνήρ· ὁ δὲ πατὴρ ἐσκοπεῖτο μετὰ τῶν φίλων ὅ, τι χρὴ διδάξαι τὸ μειράκιον, τοῖς παλαίσμασιν ὥσπερ ἔδει, παιδείᾳ μέν, χρῆ

NVPER cùm ineunte adoleſcentia in ludum literarium ire deſiiſſem, pater meus qua me arte inſtrueret, unà cum amicis diſpiciebat. Pleriſque certè videbatur Humanitas, & labo-

1 Sic titulum authori meritiſſimò fecimus, meliores editiones ſequuti. Mſſ. duo è Regis Chriſtianiſſimi Bibliotheca, quos beneficio viri Clariſſimi Nicolai Rigaltii videre contigit, nec titulum, nec ordinem agnoſcunt. A poſtrema etiam editione Baſilienſi duæ poſtremæ voces aberant. *Bourdelotius.*

2 Περὶ τοῦ Ἐνυπνίου | Non dubium eſt quin προλαλιὰν iſtam voluerit Lucianus operibus ſuis præfigi. Nec tamen perſuaſum habeo ſcribendi exordium eam illi fuiſſe. De ordine, quem in his dialogis ſervandum putavimus, dictum eſt in præfatione noſtra ad Lectorem. *Idem.* Eſt λαλιὰ ſive προλαλιά, ut patet in fine ubi ait εἰ δὲ ἢ πρὸς ὑμᾶς ἐπαινλάλουν. Marcilius.

πόνῳ πολλῷ, & χρόνῳ μακρῷ, & δαπάνης οὐ σμικρᾶς, [1] καὶ τύχης δεῖσθαι λαμπρᾶς. πλὴν ἡμεῖς γε, μικρά τε ὄντα, καὶ παχεῖάν τινα τὴν ἐπιτηδειότητα ἀπαιτεῖν. εἰ δέ τινα [4] πόρων τῶν βαναύσων τῶν ὀνομαζομένων, τοῦτον εὐθὺς ἂν αὐτὸς ἔχειν τὰ ἀρκοῦντα πρὸς τὰς τέχνης, καὶ [5] μηκέτι οἰκέσιος εἶναι, πλουτῶν ἄν. νῦν εἰς μακρὰν ἢ καὶ τὰ παρόντα ἐνδεεῖν, ἀπὸ φίλων ἀεὶ [6] τὸ γιγνόμενον. δευτέρας οὖν σκέψεως ἀρχὴ ἐγένετο, τίς ἀρίστη τῶν τεχνῶν, καὶ ῥᾴστη ἐκμαθεῖν, καὶ αὐτόθι ἐλευθέρῳ πρέπουσα, [7] καὶ ἐκ χειρὸς ἔχουσα τὴν χορηγίαν, καὶ διαρκῆ τὸν πόρον. ἀλλὰ πίνων ἄλλο ἐπινοῦντες, ὡς ἕκαστος γνώμης ἢ ἐμπειρίας εἶχεν, ὁ πατὴρ εἰς τὸ ἧττον ἀπιστῶν, παρ' ὧ ὁ πρὸς μητρὸς ἦν θεῖος, ἄγαλμα ἐμοὶ συνεχὲς ἱκανὸν ἐνόμισε. Ἐγὼ δὲ ἐπεὶ τὸ μὲν ἐν τῇ παλαίστρᾳ γυμνάζεσθαι, καὶ τὸ ἐν τῷ ἱππικῷ ἐλαύνειν, καὶ τὸ ἐν τῷ θεάτρῳ ἀκροᾶσθαι, καὶ τὸ ἐν τῷ ἀγορᾷ περιπατεῖν, καὶ τὸ ἐν τῷ ἀγῶνι ἐπιδείκνυσθαι, καὶ τὸ ἐν τῷ συμποσίῳ ἐστιᾶσθαι, καὶ τὸ ἐν τῷ ἀνδρῶνι ἀναπαύεσθαι, καὶ τὸ ἐν τῷ ἀποδυτηρίῳ ἀπολούεσθαι, καὶ τὸ ἐν τῷ ἐφήβῳ ἐρᾶν, καὶ τὸ ἐν τῷ ἐρωμένῳ ἐρᾶσθαι

γλύφος εἶναι δοκῶν, καὶ λιθοξόος ὢν τοῖς μάλιστα εὐδοκίμοις, ὑ θέμις εἶπεν ἄλλῳ τέχνῳ ἐπικρατῆν, σοῦ παρόντος. ἀλλὰ τοῦτον ἄγε, δεῦρο ἐμὲ, καὶ δίδασκε παρὼν λαβὼν λίθων ἐργάτην ἀγαθὸν εἶναι, καὶ σωφρονεῖν, καὶ ἁρμογὴν φίλα. δεῖα γὰρ καὶ τοῦτο, φύσεώς γε ὡς οἶδα [2] ἔχων δεξιᾶς. ἐπικμαίρεσθε δ' ταῖς ὦν τοῦ πατρὸς παιδιαῖς· ὁπότε γὰρ ἀφεθείμην [3] ὑπὸ τοῦ διδασκάλου, λαξέων ἂν τὸν πατέρα, ἢ βόας, ἢ ἵππους, ἢ καὶ ἐπ' ἀνθρώπους ἐνετάλετον, [4] εἰκότως, ὡς ἐδόκουν τῷ πατρὶ. ἐφ' οἷς, ὦ δὴ μὴν τῶν διδασκάλων, τοῦτο μὲν ἐπαίνους ἐλάμβανον. τότε δ' ἔπαινος εἰς τὸν δύφιλον καὶ ταῦτα ἦν. καὶ χρηστὰς εἶχον ἐπ' ἐμοὶ τὰς ἐλπίδας, ὡς ὦν βραχεῖ μαθήσομαι τὸν τέχνον, ἀπ' ἐκείνης γε τῆς τελετῆς. ἅμα τε δὴ ὢν ἐπιτήδειος ἐδόκει ἡμέρα τέχνης ἐφάψασθαι. καίτοι παρεδεδόμην τῷ θείῳ, μᾶλλον δὲ σφόδρα τῷ πρώγματι ἀχθόμενος. ἀλλά μοι καὶ παιδιὰν πᾶσαν ἐκ ἀπεῆκεν ἐδόκει ἔχειν, καὶ ὡσεὶ τὰς ἡλικιώτας ἐπίδειξιν, εἰ φανοίμην θεὸς τὴν γλύφων; καὶ ἁμαλμάτιά τινα μικρὰ κοσμοποιεύων ἐμαυτῷ τε, καὶ ἐκείνοις, οἷς ἐσπούδαζον. καὶτοι τὸ μὲν ἐσθλὸν ἐκεῖνο καὶ σώφρονες τοῖς δεχομένοις ἐμήνυε. ἐγκρατία γάρ τινα μοι δοκεῖ ὁ θεῖος, ἐπέλευσέ μοι ἡ ῥῆμα καθηκόντως τελακὸς, ὦ μέσῳ κειμένης, ἐπειπὼν τὸ κοινὸν, [5] Ἀρχὴ δὲ

quoque [1] ſtatuarius optimus ſculpendo & doliendo marmore inter probatiſſimos artifices habitus) non fas eſt, inquit aliam artem, te præſente potiorem haberi. Quare hunc abduc, (me demonſtrans) & acceptum doce lapides probè expolire, & coagmentare, ut in ſtatuarium præſtantem evadat. Poteſt enim & hoc, natura ut ſcis, præditus fœlici, ac dextera. Conjiciebat hoc ex ludicris illis quæ ex cera conficiebam, quum dimiſſus à præceptoribus, vel boves, vel equos, vel etiam homines, rectè per Iovem ut patri videbar, abraſa cera effingebam: quorum cauſa plagas à præceptoribus accipiebam. Tunc autem his laudibus ad excitandam ingenii dexteritatem me proſequebantur: & ex illa ad fingendum propenſione, omnes ſpem bonam concipiebant, fore ut brevi artem hanc addiſcerem. Simul igitur idonea videbatur dies auſpicandæ arti, & tradebar avunculo, rem per Iovem non iniquo admodum animo ferens. Quin mihi luſum quendam non inſuavem res ipſa videbatur habere, & ad nominis apud æquales illuſtrationem facturum eſſe, ſi & Deos ſculpere, & parva quædam ſimulacra, cum mihi, tum quibus vellem, adornare noſſe comperirer. Primum quod auſpicantibus fieri ſolebat. Celte data, tabulam in medio jacentem, leniter attingere juſſit avunculus, tritum illud admonens, [6] *Dimidium facti, qui cœpit, ha-*

1 *Statuarius*] Sunt qui ſtatuariam in quinque dividant ſpecies, in *Comicen*, *Colapticen*, *Glyphicen*, *Encolapticen*, *Encauſticen*. Cogn.

2 Ἔχων δεξιᾶς] Anglic. & Mſ. δεξιὰς, minùs Atticè. *Bourd.*

3 Ὑπὸ τοῦ διδασκάλου] Angel. ὑπὸ. Idem.

4 Εἰκότως] *Ad veram imaginem*, πρὸς τὴν εἰκόνα. Non enim εἰκότως, ibi vulgatam recipit interpretationem, cùm nullus ſenſus elici poſſit. *Idem.*

5 Ἀρχὴ δέ τοι] Heſiodeum illud repetit in Hermotimo & alibi. *Idem.*

6 *Dimidium facti*] Ex Heſiod. idem in Hermot. *Cogn.*

τοιῆμισυ παντὸς. σκληρότερον ἢ κατηγορίας ὑπ' ἀπειρίας, κατάγνωμι μὲν ἡ πλάξ. ὁ δὲ, ἀγανακτήσας, [1] σκυτάλῳ τινὰ κεφαλῇ πλησίον λαοῦν, ὡς τάχους, ὁ δὲ ὑπεξέπλακῶς μὲν καὶ ἠρέθη. ὥστε δάκρυά μοι τὰ προοίμια τῆς τέχνης. ἀποδρὰς οὖν οἴκαδε, ἐπὶ τῷ οἰκίαν ἀφικνεῖσθαι, συνεχὲς [2] ἀνολολύζων, καὶ δάκρυσι τοῖς ὀφθαλμοῖς ὑποπλέων. καὶ διηνεκῶς τῷ σκυτάλῳ. καὶ τοὺς μώλωπας ἐδείκνυον. καὶ κατηγόρουν πολλὰ ἅπερ ἀμάτητα, προσθεὶς ὅτι ὑπὸ φθόνου τοῦ ἐμοῦ ἔδρασε, μὴ αὐτῷ ὑπερτάλαντος καὶ τῇ τέχνῃ. ἀγανακτήσασα μήτης ἢ τῆς μητρὸς, καὶ πολλὰ τὸν ἀδελφὸν λοιδορήσασα, ἐπεὶ νὺξ ἐπῆλθε, καθεύδουσι ἐπ' ἐμοὶ δάκρυς, καὶ τῷ νυχθ' ὅλῃ σὺν αὐτοῖς. Μίκρα μὲν δὴ τούτων γελάσιμα, καὶ μετρακιώδη τὰ εἰρημένα. τὰ μὲν ταῦτα ἢ, ὑμεῖς ὦ ἄνδρες ἀκούσεσθε, ἀλλὰ καὶ πάνυ φιλοκάλων ἀκροατῶν δεόμενα. ἵνα γὰρ καθ' Ὁμηρον εἴπω, [3] Θεῖός μοι ἐνύπνιον ἦλθε νυκτὸς ἀμβρόσιον διὰ νύκτα, σύμμετρος ἅπας, ὥστε μηδὲν ἀπολείπεσθαι τῆς ἀληθείας. ὅπερ γοῦν καὶ μικροῦ τοσοῦτον χρόνον, τὰ τε πράγματά μοι τῶν φαινομένων ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς παρεμένει, καὶ ἡ φωνὴ τῶν ἀκουσθέντων [4] ἔναυλος, οὕτω σαφὴ πάντα ἦν. [5] Δύο γυναῖκες λαβόμεναι τοῖν χειροῖν ἡμῖσυ παντὸς, σκληρότερον ἢ κατηγορίας ὑπ' ἀπειρίας, κατάγνωμι μὲν ἡ πλάξ. ὁ δὲ, ἀγανακτήσας, [1] σκυτάλῳ τινὰ κεφαλῇ πλησίον λαοῦν, ὡς τάχους, ὁ δὲ ὑπεξέπλακῶς μὲν καὶ ἠρέθη. ὥστε δάκρυά μοι τὰ προοίμια τῆς τέχνης. ἀποδρὰς οὖν οἴκαδε, ἐπὶ τῷ οἰκίαν ἀφικνεῖσθαι, συνεχὲς [2] ἀνολολύζων, καὶ δάκρυσι τοῖς ὀφθαλμοῖς ὑποπλέων. καὶ διηνεκῶς τῷ σκυτάλῳ. καὶ τοὺς μώλωπας ἐδείκνυον. καὶ κατηγόρουν πολλὰ ἅπερ ἀμάτητα, προσθεὶς ὅτι ὑπὸ φθόνου τοῦ ἐμοῦ ἔδρασε, μὴ αὐτῷ ὑπερτάλαντος καὶ τῇ τέχνῃ. ἀγανακτήσασα μήτης ἢ τῆς μητρὸς, καὶ πολλὰ τὸν ἀδελφὸν λοιδορήσασα μήτης, ἐπεὶ νὺξ ἐπῆλθε, καθεύδουσι ἐπ' ἐμοὶ δάκρυς, καὶ τῷ νυχθ' ὅλῃ σὺν αὐτοῖς. Μίκρα μὲν δὴ τούτων γελάσιμα, καὶ μετρακιώδη τὰ εἰρημένα. τὰ μὲν ταῦτα ἢ, ὑμεῖς ὦ ἄνδρες ἀκούσεσθε, ἀλλὰ καὶ πάνυ φιλοκάλων ἀκροατῶν δεόμενα. ἵνα γὰρ καθ' Ὁμηρον εἴπω, [3] Θεῖός μοι ἐνύπνιον ἦλθε νυκτὸς ἀμβρόσιον διὰ νύκτα, σύμμετρος ἅπας, ὥστε μηδὲν ἀπολείπεσθαι τῆς ἀληθείας. ὅπερ γοῦν καὶ μικροῦ τοσοῦτον χρόνον, τὰ τε πράγματά μοι τῶν φαινομένων ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς παρεμένει, καὶ ἡ φωνὴ τῶν ἀκουσθέντων [4] ἔναυλος, οὕτω σαφὴ πάντα ἦν. [5] Δύο γυναῖκες λαβόμεναι τοῖν χειροῖν

habet. Cæterùm me duriùs præ imperitia percutiente, tabula rumpitur. Indignatus avunculus, acceptaque scutica quæ prope jacebat, nequaquam manſuete, atque ut animum addenti convenit, me initiavit: adeò ut lachrymæ artis proœmium mihi fuerint. Idcirco arrepta inde fuga domum repeto, continuoque ejulando, & lachrymis oculos opplendo, commemorabam scuticam, vibices oſtendebam, nimiamque illius crudelitatem accuſabam, addens hæc illum invidia feciſſe, ne ſe in arte ſuperarem. Cùm ſtomachata, & multum fratri conviciata fuiſſet mater, ubi nox ſupervenit, lachrymoſus adhuc obdormivi, totamque noctem cogitabundus decubui. Hactenus ridicula ſunt, & puerilia quæ diximus: quæ verò deinceps audietis, nequaquam contemnenda ſunt, ô viri: ſed quæ auſcultandi percupidos auditores requirant. Nam ut ex Homero dicam. *Venêre mihi divina inſomnia nocte Alma*, ita evidentia, ut à veritate nihil diſtarent. Nunc etiam poſt tantum temporis intervallum, & viſorum ſpecies oculis inhæret, & auditorum vox auribus inſonat, tam plana fuerunt omnia. [6] Duæ mulieres manibus prehenſum,

1 Σκυτάλῳ] De hac voce ejuſque varia acceptione copiosè Grammatici. In Cod. Flor. & edit. Baſil. male *σκυπάλλῳ*. Bourd.

2 Ἀνολολύζων] Mſſ. & Angl. *ἀνελύζων*: de qua voce dico ad lib. 10. Heliod. *Idem.*

Ib. Δακρύων τοῦ ὀφθαλμοὺς ὑποπλέων] Τοὺς ὀφθαλμοὺς aberant ab uno Mſſ. *Idem.*

3 Θεῖός μοι] Agamemnonis verba, lib. 2. Iliad. *Idem.*

4 Ἔναυλος] Hac dictione paſſim utitur. ἔναυλος ὁ ἐντὸς τῆς αὐλῆς. ὅθεν ὁ λόγος ἔναυλος ὁ ἐπ' ἐντὸς ὢν τῆς ἀκοῆς: atque hanc vocem ſic capit, dum ait χήματά μοι ἦν φαινόντων ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς παρεμένῃ, &c. *Idem.*

5 Δύο γυναῖκες] Totius narrationis ſive τῆς ἐκφράσεως, exordium ſumptum è Prodici Philoſophi Hercule. Suid. in Prod. aliique multi. verum figmentum illud

ἐστῖν, ἕλκειν με ὡς ἑαυτὴν ἑκατέρα μάλα βιαίως, [1] καὶ καρτερῶς. μικροῦ γοῦν με διεσπάσατο ὡς ἀλήλας φιλοῦμούμμαι. καὶ γὰρ ἄρα μὴν ἦν, ἡ ἑτέρα ἐπεκράτει, καὶ σχεδὸν μικρόν [2] ἄλου εἶχέ με. ἄρτι γὰρ ἦν, αὖθις ὑπὸ τῆς ἑτέρας εἶχόμην. ἐβόων τε ὡς ἀλήλας ἑκατέρα. ἡ μὲν, ὡς αὐτῆς ὄντα με κτᾶσθαι βέλοιτο. ἡ δὲ, ὡς μᾶλλον τῶν ἀλλοτρίων ἀντιποιοῖτο. ἦν γὴ ἡ μὲν ἐργαλικὴ, καὶ ἀνδρεικὴ, καὶ αὐχμηρὰ τὴν κόμην, [3] τὰ χεῖρε τύλαις ἀνάπλεως, διεζωσμένη τὴν ἐσθῆτα, πάνυ κεκονιάμενα, οἷος ἦν ὁ Θησεὺς ποτὲ ξένοις τοὺς λίθους. ἡ ἑτέρα δὲ, μάλα εὐπρόσωπος, καὶ τὸ χρῶμα εὐπρεπὴς, καὶ [4] κόσμιος τὴν ἀναβολήν. πάλος δ' οὖν, ἐφιᾶσί μοι διακρίνειν ὁποτέραν βελοίμην σωιζεῖναι αὐτῶν. πρότερα γὰρ ἡ σκληρὰ ἐκείνη, καὶ ἀνδρώδης ἔλεξεν. Ἐγὼ φίλε παῖ, ἐρμογλυφικὴ τέχνη εἰμὶ, ἣν χθὲς ἤρξω μανθάνειν, οἰκεία τέ σοι καὶ συγγενὴς οἴκοθεν. ὅ, τε γὰρ πάππος σου, εἰπούσης τῶνομα τοῦ μητροπάτορος, λιθοξόος ἦν, καὶ τὼ ἡμῶν ἀμφοτέρων. καὶ μάλα δόκιμός τε καὶ ἡμῖν. εἰδὲ θέλοις λήρων μὴν καὶ φλυαφῶν τῶν ἁπαλῶν τούτων ἀπαλλαγεὶς, δείξασα τὴν ἑτέραν, ἔπειτα δὲ καὶ συνοικεῖν ἐμοὶ· ὡς ἐγὼ μὲν

sum, se utraque valde violenter ac potenter me trahebant: unde parum abfuit quin me discerperent, inter se contendentes. Nam altera quidem superabat, & propemodum totum tenebat me: modo contra ab altera tenebar. Tum in se invicem clamabant ambæ, hæc quidem quòd suum yellet me possidere: illa verò quòd aliena nequicquam sibi vendicaret. Erat autem altera operaria, virilis, & squalida coma, callosis manibus, succincta veste, marmoreo pulvere oppleta, qualis erat avunculus quum lapides poliebat. Altera facie venusta, habitu decoro, veste modesta, mundaque. Postremò autem permittunt meo judicio utri earum conversari malim. Et sic prior illa dura, & virilis locuta est. Ego, chare puer, Statuaria sum, quam heri discere cœpisti, tibi familiaris, & à parentibus congenita. Nam & avus tuus (avi materni nomen addens) fuit marmorarius, ambo præterea avunculi tui, & propter nos valdè claruerunt. Quod si velis tricis, ac nugis circa quas ista versatur, alteram indicans, abstinere, me verò sequi, mecumque degere: primum genero-

illud non Prodico sed Xenophonti quidam adscripserunt, ut Cic. epist. 12. lib. 5. ad Fam. Scholiast. Homeri ad 14. Odyss. Lucianus hac παρασκευὴ de Somnio. Malè hoc illi. Prodicus enim hujus autor primus, ut patet apud ipsum Xenophontem. post primum autorem alii illud ipsum tetigere, ut Max. Tyr. serm. 4. Themist. Euphrad. Orat. 3. D. Basil. ora. ad Nepot. *Bourd.* Simile figmento Prodici Sophistæ quo induxit voluptatem & virtutem Herculi adhuc puero apparuisse. *Cogn.*

1 Καὶ καρτερῶς] Sic jungi solita in Xenophonte & Platone. *Bourd.*

2 Ὅλου εἶχέ με] Sic in epist. amato. Philost. *Idem.*

3 Τὰ χεῖρε] Sic in omnibus & Mss. & edit. sic passim, ut de Somnio. τὼ χεῖρε, τὼ τέχνα, & similia in Platone. *Idem.*

4 Κόσμιος τὴν ἀναβολήν] Ut pòst passim, κοσμιότητος τὴν ἀναβολήν. *Idem.*

θρέψῃ γενικῶς, καὶ [1] τὰς ἄμους ἕξεις καρτεροὺς, φθόνου δ' παντὸς ἀλλότριος ἔσῃ, καὶ οὔποτε ἀπεῖπε ἐπὶ τὴν ἀλλοδαπὴν, τὴν πατρίδα, καὶ τοὺς οἰκείους καταλιπών. [2] οὐδὲ ἐπὶ λόγοις ἐπαινέσονταί σε πάντες. [3] μὴ μυσαχθῇς δὲ ᾧ σώματος [4] τὸ ἀτελὲς, μηδ' τῆς ἐσθῆτος τὸ πιναρόν. λύπει γὰρ τῶν τοιούτων ὁμοίως καὶ [5] Φειδίας οὐτοσὶ, ἔδειξε τὸν Δία. καὶ [6] Πολύκλειτος τὴν Ἥραν εἰργάσατο καὶ Μύρων ἐπῄνεῖτο, καὶ Πραξιτέλης [7] ἐθαυμάσθη. προσκυνοῦνται γοῦν, ὅτι μὴ τῶν θεῶν. εἰ δὲ τούτων εἷς γένοιο, πῶς μὴ ὁ κλεινὸς αὐτὸς ἅπασι καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις γένοιο; ζηλωτὸν δ' καὶ τὸν πατέρα ἀποδείξεις. ὠφέλεσι δ' οὐδαμοῦ καὶ τὴν πατρίδα. τοῦτο γὰρ καὶ ἐπὶ τούτων [8] πλείονα, διαπλάσουσα, καὶ βαρβαρίζουσα, [9] πάμπολλα εἶπεν ἡ τέχνη, μάλα δὴ σπουδῇ σωτείρουσα, καὶ πίθειν με πειρωμένη. ἀλλ' ἀτελῆ μέμνημαι τὰ πλεῖστα γὰρ ἤδη μου τῷ μνήμῃ διέφυγεν. ἐπεὶ σὺ μὲν ἀπαύστεις, ἄρχεται ἡ ἑτέρα ὠδή πως. Ἐγὼ δ' ὦ τέκνον,

neroſe educaberis', & robuſtos humeros habebis, ab omni quoque invidia alienus eris: nec patria, tuiſque familiaribus unquam relictis, in terras alienas abibis, neque ob orationem laudabunt te omnes. Neque verò corporis vilitatem, aut veſtium ſorditiem averſeris. Nam ab his initiis profectus etiam Phidias ille Iovem ſpectandum exhibuit, & Polycletus Iunonem fabricavit, Myron laudatus eſt, & Praxiteles in admiratione fuit: & hi quidem cum Diis illis adorantur. Quòd ſi horum unus evaderes, quomodo ipſe apud omnes homines celebris non fieres? Patrem certè beatum efficeres, & patriam omnibus ſpectabilem redderes. Hæc atque his etiam plura balbutiendo, & barbarè pronunciando, pleraque dixit Statuaria, ſummo ſtudio omnia connectens, & me in ſuam ſententiam adducere contendens. Sed plura non memini: maxima enim pars mihi excidit. Cæterùm ubi tandem finem fecit loquendi, altera in hunc ferme modum orditur. Ego verò,

1 Τὰς ἄμους ἕξεις καρτερὰς] Vt in Deor. & Mortuor. dialog. & in Contempl. *Bourd.*

2 Οὐδὲ ὅτι λόγοις] Longè alia lectio concipitur ex Mſſ. & Angl. Cod. οἱ δ' ὅτι λόγοις, id, qui partes τῆς παιδείας tuentur, ὡς ὅτι ἔργοις ἐπαινέσονταί σε, ἀλλ' ὅτι λόγοις. Recepta lectio facilior, hæc durior. πάντες abeſt à Mſſ. *Idem.*

3 Μὴ μυσαχθῇς] In Flor. Cod. μυσαχθεὶς, malè. hanc vocem alibi interpretatus ſum. *Idem.*

4 Τὸ ἀτελὲς] *Vilitatem.* Hanc vocem ſæpè interpretati ſunt viri doctiſſimi. Cætera hujus concionatricis habes in Piſcat. *Idem.*

5 Φειδίας ἔδειξε τὸν Δία] Olympicum, ut patet poſtea, & apud Iul. Imper. in epiſt. *Idem.*

6 Πολύκλειτος ἔδειξε τὴν Ἥραν] Argivam. patet apud Plin. de horum duorum operibus, autor libri de mundo, Cic. Tuſcul. 1. Plin. c. 8. lib. 34. Val. Max. c. 15. lib. 8. *Idem.*

7 Ἐθαυμάσθη] Mſſ. ἐθαυμαζώθη. Idem.

8 Πλείονα διαπλάσασα] Hunc locum imitatus eſt Iulia. Imp. ἐ φορεσπαίαν, ἐ ἐυστολογιαν, ὡς ἐρισαιμὶ ἐὲ ἐ τὴν ἀνάμνησιν ἐξεπίσασα σοὶ χρόνῳ. Idem.

9 Πάμπολλα] Angl. & Mſſ. πάντοθεν. Sed πάμπολλα Lucianicum eſt: atque ipſe hac dictione paſſim utitur. *Idem.*

1 Εἰς

παιδεία εἰμὶ ἤδη σωτήρης σοι, ϛ γνωείμη, εἰ κὴ μηδὲπω [1] εἰς τέλος μὴ πεπίρασαι. ἡλίκης μὲν ὠφελείας τὰ ἀγαθὰ ποριῶ λιθεύοντι γιόμενος, αὐτὴ σαφηνίσει. ὀλίγα γὰρ ὅπου μὴ ἐργάτης ἔσῃ, τῷ σώματι πονῶν, καὶ τούτῳ τῷ ἄπασιν ἐλπίδα τοῦ βίου πεθειμένῳ. ἀφανὴς μὲν αὐτὸς ὢν, ὀλίγα καὶ ἀγνωτὴ λαμβάνων, πεπιτὸς τῷ γνώμῳ, ἀτελὴς δὲ [2] τῷ τῳόσοδον, ὅτε φίλοις ἐπιδικάσιμος, ὅτε ἐχθροῖς φοβερὸς, ὅτε τοῖς πολίταις ζηλωτὸς, ἀλλ' αὐτὸ μόνον ἐργάτης, καὶ τοῦ σε δεῖ πολλὰ δήμου εἷς, ἀεὶ τὸ πρόσχορον ὑποπτήσσων, καὶ τὸ λέγειν δυνάμενος ἡσυχαδίως, [3] λαγὼ βίον ζῶν, καὶ τὸ κρεῖττον ἕρμαιος ἂν. εἰ δὲ καὶ Φειδίας, ἢ Πολύκλειτος ἠθοποιὸς, καὶ θαυμαστὰ πολλὰ ἐξεργάσαιο, τῷ μὲν πλήχλω ἅπαντες ἐπαινέσονται, [4] οὐκ ἔστι δ' ὅς τις τοῦ ἰδόντων, εἰ νοῦν ἔχοι, ὄφελεν' ἂν σοι ὄμοιος ἠθέλε. οἷος γὰρ ἂν ἦς, βάναυσος, καὶ [5] χειρώναξ. καὶ ὑποχειροβίου νομιοθήσῃ. ὧν δή μοι πίθῃ, σκῶπτον μὲν σοι πολλὰ ἐπιverò, ὦ fili Humanitas sum, ja
consueta & nota tibi, tametsi no
dum ad finem periculum mei f
ceris. Quanta utique bona fisad
pturus si statuarius evadas, il
modò exposuit. Nihil enim ali
nisi operarius eris, corpore la
rans, & in hoc totam vitæ spe
positam habens, obscurus ipse
gens, modicum & minimè gen
nerosum quæstum faciens, de
ctus animo, tenuis reditibus, nec
amicis in foro auxiliaris, nec
micis formidabilis, nec civi
beatus prædicandus: sed illud
lùm videlicet opifex, & è vul
unus, præstantiorem te sem
formidans, & dicendi peritum
lens, leporis vitam vivens, pote
tioris denique lucrum exsil
Quod si etiam Phidias, vel Poly-
cletus fias, & præclara multa o-
edas, artem quidem laudabunt o-
mnes, nemo tamen ex aspicienti-
bus, qui sanæ sit mentis, tibi sim-
lis esse optarit. Qualis qualis enim
fueris, nihil nisi mechanicus artifex, manibus operans, & ex iisdem victum quæritans censeberis. At contrà, si mihi obsequaris, primùm tibi

1 Εἰς τέλος] Rectè ibi Latinus interpres *eis τέλος*, *ad plenum*. Virg. lib. 2. Georg.

Huc ager ille malus, dulcesque à fontibus undæ
Ad plenum calcentur. Bourd.

2 Τῷ τῳόσοδον] Sic recte in omnibus & Mss. & impressis. Iacob. Micyll. nihilominus vult legi ἐτιμὶς τῷ τοσόσδον. Idem.

3 Λαγὼ βίον ζῶν] Demosth. περὶ στεφ. λαγὼ βίον ἔξεις, δειλὸς ϛ τρόμων ϛ ἀεὶ πληγὰς προσδοκῶν. Patrem. λαγὼ βίον ζῆν λέγουσι οἱ ἐν συμφοραῖς φίλως καθιστάμενοι ϛ ἀκινδυνίζοντες. Ex hoc proverbio illud natum, λαγωῶν διαλύτρις. de quo Lucianus. Pisc. & sæpe alibi. D. Anast. in Epist. de hujus animalis metu. Arist. c. 1. lib. 1. hist. anim. & in Physiogn. Varr. Horat. Oppia. Ælia. Apul. Iul. Poll. Sido. Neque ineleganter Q. Cornificius poëta apud Eusseb. in Chron. Milites fugaces vocavit *galeatos lepores*. Horum proverbiorum origo est quam profert Herod. in Thal. ὅτι ὁ λαγὼς ὑπὸ πάντων θηρεύεται ϛ θηρίων ϛ ὀρνίθων, ϛ ἀνθρώπων. Hinc metus leporis apud Ausonium.

At lepus, in me omnis terræ pelagique ruina est,
Forsitan & cœli, si canis astra tenet. Idem.

4 Οὐκ ἔστι ὃς] Eleganter hæc Plutar. in Pericle statim ab initio. *Idem.*

5 Χειρῶν ἄναξ, μαναις τ' χερσὶ διαπρύσσων] Aliter Hesych. *Idem.*

δείξω παλαιῶν ἀνδρῶν ἔργα, καὶ πρᾶξεις θαυμαστὰς, καὶ λόγους αὐτῶν [1] ἀπαγγέλλοντα, καὶ πάντων ὡς εἰπεῖν, ἔμπειρον ἀποφαίνοντα. κ τὴν ψυχὴν, ὑπὲρ σὲ κυρεῶσθαι δεῖ, κατακοσμήσω πολλοῖς, καὶ ἀγαθοῖς κοσμήμασι, σωφροσύνῃ, δικαιοσύνῃ, εὐσεβείᾳ, πραότητι, ἐπιεικείᾳ, σωφροσύνῃ, καρτερίᾳ, τῷ τ καλῶν ἔρωτι, τῇ πρὸς τὰ σεμνότατα ὁρμῇ. πάντα γάρ ἐστιν ὁ τ ψυχῆς [2] ἀκήρατα ὡς ἀληθῶς κόσμα. λήσῃ δέ σε ὅτι παλαιὸν οὐδέν, ἢ ὅτι νεῶν χρυσᾶ δοκεῖ, ἀλλὰ καὶ τὰ θνητὰ πρὸς ψυχὴν μετ' ἐμοῦ. καὶ ὅλως, ἅπαντα ὁπόσα ἐστὶ τοῖς θεοῖς, τοῖς ἀνθρώποις, σὺν ἐμοὶ μαχεῖσθε διδάξομαι. καὶ ὁ νῦν πένης, ὁ δ' ἐστὶν, ὁ βλακεύσας μόνος τι πρὸς ἀφθονίαν ὅτου τύχοις, μετ' ὀλίγου ἅπασι ζηλωτὸς, καὶ ἐπίφθονος ἔσῃ, τιμώμενος, καὶ ἐπαινούμενος, καὶ ἐπὶ τοῖς ἀρίστοις εὐδοκιμῶν, καὶ ἀπὸ τ γῆς καὶ πλούτου πρέποντος ἀπολαμπόμενος· ἐθέλω μὲν τοιούτῳ ἀμπεχόμενον, δείξασα τῆς ἑαυτῆς, πάνυ ἂν λαμπρᾷ ἐφόδῳ, δρόμου ἂν καὶ πρωτείας ἀξιούμενον· κἂν πρὸ λαμπάδος, ἀλλ' ἐπὶ τ ἀλλοδαπῆς ἄγνως, ἀλλ' ἀφανὴς ἔσῃ. τοιαῦτά σοι προλήσω [3] τὰ γνωρίσματα· ὥστε τ ὁρώντων ἕκαστον, τὸ πλησίον κινήσας, [4] δείξει σε τῷ δακτύλῳ, [5] ὅτι-

tibi multa priſcorum virorum præclara opera, actaque admiratione digna oſtendam. Deinde & orationes eorum exponendo, & omnium, ut ita dicam, expertum te reddendo, animum, quæ tui pars eſt præcipua, multis ac præclaris ornamentis exornabo, Modeſtia ſcilicet, Iuſtitia, Pietate, Manſuetudine, Æquitate, Prudentia, Fortitudine, Amore honeſti, rerum graviſſimarum Deſiderio. Hæc enim ſunt verè incorrupta animi ornamenta. Præterea neque quicquam ante actum te latebit, neque quod in præſentia eſt agendum, ſed illud multò ante mecum proſpicies. Omnia in ſumma, quæcunque ſeu divina ſunt, ſeu humana, brevi te docebo. Et qui nunc pauper es, iſtius neſcio cujus filius, qui de adeò illiberali arte neſcio quid conſultas, haud multò poſt, omnibus inſignis, & admirandus videberis, dum honoribus afficieris, laudibus eveheris, & rerum præſtantiſſimarum gloria celebraberis, & ab iis qui genere, atque opibus antiſtant conſpicieris: veſtem quidem hujuſcemodi geres (oſtendens ſuam, gerebat autem admodum ſplendidam) magiſtratu verò primoque conſeſſu dignus exiſtimaberis. Et ſi aliquò peregrè proficiſcaris, etiam in aliena terra non ignotus, nec obſcurus eris. Talibus ego te ornamentis inſignem reddam: ut te aſpicientium unuſquiſque proximè aſtantem impellendo commonens, digito

1 Ἀπαγγέλλοντα] Mſſ. & Angl. ἀπαγγελῶ Id. Cod. pro ἀποφαίνοντα, ἀποφατῶ. Bourd.

2 Ἀκήρατ' ἄσμα] Sic paſſim alibi: ſic Iulia. in epiſt. dixit ἀκήρατον χρυσὸν δεδοκιμασμένον, ἀκήρατον, ἀκέραιον, ἄφθορον, ἀφθαρτον, καθαρὸν, θεῖον, ἁγνόν. Idem.

3 Τὰ γνωρίσματα] Dixerunt viri Clariſſ. hac de re dico ad Heliod. *Idem.*

4 Δείξει σε τῷ δακτύλῳ] Atria. Epict. c. 1. lib. 3. Viri Clariſſ. Th. Marcil. Deſ. Heral. δακτυλοδεικλίαν. Idem.

5 Οὗτος ἐκεῖνος] Sic in Harmonid. & alibi. *Idem.*

1 Κιχη-

σαυτῷ λέγων. ἂν δέ τι σπουδῆς ἄξιον ᾖ, καὶ τοὺς φίλους, ἢ καὶ τὴν πόλιν ὅλην καταλαμβάνῃ, εἰς σὲ πάντες ἀποβλέψονται· κἂν πῇ τι λέγῃς τύχῃς, [1] κεχηνότες οἱ πολλοὶ ἀκούσονται, [2] θαυμάζοντες, καὶ διδαμονίζοντές σου τὸν λόγον τῆς δυνάμεως, καὶ τὴν πατέρα τὴν Δημοσθένους. ὃ δὲ λέγουσιν ὡς ἄρα ἀθάνατόν τι γένοιντό τινες ἐξ ἀνθρώπων, τοῦτό σοι περιποιήσω· καὶ γὰρ ἐμὲ αὐτὸν οὐ τῷ βίῳ ἀπόλοιτο, [3] ἄσπορα παίδων σωῶν τοῖς παιδευομένοις, καὶ συνουσιαστὰς τοῖς ἀρίστοις. ὁρᾷς τὸν Δημοσθένην σαυτῷ, τίνος ἦν ὄντα, ἐμοὶ ἠλίκην ἐποίησε; [4] ὁρᾷς τὸν Αἰσχίνην, ὃς τυμπανιστρίας υἱὸς ἦν, ἀλλ' ὅμως αὐτὸν δι' ἐμὲ Φίλιππος ἐξεφώνησεν; οἶδε Σωκράτης, καὶ αὐτὸς υἱὸν τῆς μαιευτικῆς τοιαύτης τραφείς, ἐπειδὴ τοιαῦτα σωτῆρα τὸν κρείττονος, Καὶ θαπτ]όσας παρ' αὐτῆς, νύμφην λαβεῖν ὡς ἐμέ, ἀκούσας ὡς ἅπαντων ἄριστον ἄνδρα; ἀφεὶς δ' αὐτὸς τηλικούτους, καὶ τοιούτους ἄνδρας, καὶ τοσαύτας λαμπρὰς, καὶ λόγους σεμνοὺς, καὶ χῆμα σύριγξ, καὶ τιμὴν, καὶ δόξαν, καὶ ἔπαινον, καὶ εὐσέβειαν, καὶ δύναμιν, καὶ δόξας, καὶ τὸ ἐπὶ λόγοις εὐδοκιμεῖν, καὶ τὸ ἐπὶ σωφροσύνῃ εὐδαιμονίζεσθαι, χιτωνίον τι παραρρῦσαν σοῦσαν, καὶ χῆμα δυλοσχιστὴς ἀναλῆψαι, καὶ μοχλία, καὶ γλυφεῖα, καὶ κηπίας, καὶ κλαπ]ῆρας σὺ τῶν χρῆν ἔχειν, κἀντεῦθεν ἐπὶ τὸ ἔργον, χαμαιπετὴς, καὶ χαμαίζηλος, καὶ

gito te demonſtret, atque hic ille eſt, dicat. Iam ſiquid magni momenti, vel ad amicos, vel ad civitatem univerſam pertinebit, omnes in te oculos convertent: tum ſiquid dixeris, plerique hiantes auſcultabunt, admirantes & prædicantes te beatum ob dicendi vim, tuumque patrem ob prolis fœlicitatem. Et quod ajunt, ex hominibus aliquos immortales reddi, hoc tibi conferam. Nam poſtquam ipſe ex hac vita deceſſeris, numquam deſines converſari doctis, & conſuetudinem habere cum optimis quibuſque. [4] Demoſthenem illum vides, cujus filius fuerit, & quantum ego eundem reddiderim. Vides & Æſchinem, qui tympaniſtriæ filius erat, attamen propter me etiam Philippus rex illum coluit. Ipſe quoque [6] Socrates ab iſta Statuaria educatus, ſimul atque meliora intellexit, illaque relicta ad me transfugit, audis ut nunc ab omnibus decantetur? At ſi relinqueris tantos taleſque viros, res adeò ſplendidas, orationes tam graves, habitum tam decorum, honorem, famam, laudem, primos conſeſſus, potentiam, imperia, denique & illam, quam ex dicendo conſequêris gloriam, & qua te omnes ob prudentiam prædicabunt, fœlicitatem, tuniculam ſordidam indues, habitumque ſervilem aſſumes, vectes, cæla, celtes, ſcalpra præ manibus habebis, deorſum inclinatus in opus, humilis, humi-

1 Κεχηνότες] Vt in Nigr. Timo. Charont. & paſſim. *Bourd.*

2 Θαυμάζοντες καὶ διδαμονίζοντές σου] Mſſ. θαυμάζοντας σου τὴν δυνάμεως. Impreſſa lectione alibi ſæpè utitur. *Idem.*

3 Οὐ φοιτᾷ παίδων σωῶν τοῖς παιδευομένοις] Παιδευομένοις, ἀμφιλογίας vitandæ cauſa. *Marc.*

4 *Demoſthenem*] Aphthonius in Chria. *Cogn.*

5 Τὸν Αἰσχίνην] Plin. Diog. Laërt. Autor vitæ Æſchinis. *Bourd.*

6 *Socrates*] Fuit Sophroniſci lapidarii filius qui etiam lapides ſculpſiſſe dicitur. Aſſerunt quidam gratias veſtitas quæ ſunt in arce, illius opus eſſe. *Idem.*

καὶ πάντα τρόπον παπαινός. [1] ἀνακύπτων δὲ οὐδὲ πλέπε, οὐδὲ ἀνδρᾶδες, οὐδὲ ἀλαζονικὸν οὐδὲν ἐπινοῶν, ἀλλὰ τὰ μὲν ἔργα ὅπως εὔρυθμα, καὶ εὐσχήμονα ἔσται σοι σκοπῶν. ὅπως δὲ αὐτὸς εὔρυθμός τε, καὶ κόσμιος ἔσῃ, ἥκιστα περιεργάσῃ, ἀλλ' ἀμελέστερον ποιῶν σαυτὸν λήσεις. Ταῦτα ἐπὶ λεγούσης αὐτῆς, ἀ σωφρονέστερα ἐγὼ τοῦ πλείονος λόγου, ἀναστὰς ἀπεφηνάμην. καὶ τὴν ἄμορφον σκευὴν, καὶ ἐργαλικὸν ἀπολιπὼν, μετεδάσυνον σφόδρα τὴν παιδείαν μᾶλλον γεγηθὼς, καὶ μάλιστα ἐπί μοι καὶ εἰς νοῦν ἦλθεν ἡ σκυτάλη. καὶ οὐ πολλαῖς βύβλοις δεῖ πολλῆς δεομένοις μοι χθὲς ἐνετρίβη. ἠδὲ, ἀπολειφθεῖσα, τὸ μὲν πρῶτον ἠγανάκτει, καὶ τὼ χεῖρε συνεκρότει, καὶ τὰς ὀδόντας ἔπριε. πλὴν ὅ, ὥσπερ τὴν Νιόβην ἀκηκόειν, ἐπιπηνεῖ, καὶ εἰς λίθον μεταβέβληκε. εἰ δὲ παραδόξα ἔπαθε, μὴ ἀπιστήσητε. [3] θαυμαστοποιοὶ γὰρ οἱ ὀνειροι. ἡ ἐπέρα δὲ ὡς με ἀπιδοῦσα, τοιαῦτα ἀμείψομαί σε ἔφη τὰ δίκαια δικαιοσύνης, ὅτι καλῶς τὴν δίκην ἐδίκασας. καὶ ἤδη, ἐπιδεῖξαι τοῦτο τὸ σχῆμα βούλεσθε, δείξασά τι ὄχημα ἑκατοντόρου ἵππων τινῶν, τῶν Πηγάσου ἐοικότων, [5] ὅπως ἴδῃς οἷα καὶ ἡλίκα μὴ ἀκηκοὼς ἐμοὶ, ἀγνοήσεις ἔμελλες. ἐπὶ δὲ ἀνῆλθον, ἡ μὲν, ἅλαιτο, καὶ ὑφλιόχει. δρᾷς δὲ εἰς ὕψος ἐγὼ, ἐπισκόπου ἀπὸ τοῦ ἐν

miliaque tentans, omnibus denique modis abjectus. Nunquam autem caput eriges, virile nihil, liberumve cogitabis: sed tantùm providebis, ut opera tua suis numeris & decore absoluta reddantur; at ut ipse concinnus & ornatus incedas, minime curabis, imò saxis ipsis contemptiorem te reddes. Nondum hæc dixerat, quum non expectato fine orationis, surgens sententiam pronunciavi: & relicta illa deformi & operatrice, ad Humanitatem læto animo transivi, eoque magis quia mihi venit in mentem scutica, & plagæ non paucæ quas mihi pridie artem autpicanti statim ab initio inflixit. Tum illa relicta primum indignabatur, manusque complodebat, ac dentibus infrendebat: tandem quemadmodum [2] Nioben audimus, ita hæc quoque diriguit, & in saxum mutata est. Quòd si incredibilia passa esse videtur, ne miremini: [4] miranda enim sunt objecta somniorum. Altera autem oculis in me conversis, proinde, inquit, justitiam hanc tibi rependam quoniam causam hanc rectè judicasti. Iam veni, currumque hunc ascende (ostendebat currum qui ab alatis equis [6] Pegaso similibus trahebatur) ut videas qualia & quanta ignoraturus fuisses, si me non secutus esses. Cæterùm postquam ascendi, hæc quidem agitare & aurigari cœpit. Ego verò in sublime sublatus, ab orien-

1 Ἀνακύπτων] Cod. Angl. ἀναύπτων. Bourd.

2 Nioben] Ovid. 6. Met. *Cogn.*

3 Θαυματοποιοὶ γὰρ ὀνειροι] Dixi ad illud Petron.

——*Somnia quæ mentes ludunt.* Bourd.

4 *Somnia enim mirifica*] Eorum quæ in somnò videmus Macrobius ait esse quinque genera: somnium, insomnium, visionem, oraculum, visum. *Cognatus.*

5 Ὅπως ἴδῃς] Mss. & Angl. εἴδῃς, toleranda lectio, aliter tamen cæteræ editiones, atque aliter legit Interp. *Bourd.*

6 *Pegaso similibus*] Homer. Iliad. 9. Ovid. 5. Metam. *Cogn.*

1 Πλεῖς

ἐξέβαλλον ἄχρι [1]πρὸς ἑσπέραν, πόλεις, καὶ ἔθνη, καὶ δήμους, καθάπερ ὁ Τριπτόλεμος ἀπασπείρων τι εἰς τὴν γῆν. ἐκεῖνα μὲν οὐδὲ μέμνημαι εἰ, τι τὸ παραυτίκα μόνον, οὐκ ἀπέπτην ἀφορῶντες οἱ ἄνθρωποι, ἐπῄνουν, καὶ μετ' ἀφημίας καθ' ὃς ἐγινόμην τῇ πρόῃσι, παρέπεμπον. δείξασα δέ μοι τὰ τοσαῦτα, καὶ τοῖς ἐπαινοῦσιν ἐκείνοις, ἐπανήγαγέ με αὖθις, ἐκεῖνα τὰ αὐτὰ ἐσθῆτα ἐκείνην ἐνδυσαμένη, ἣν εἶχον ἀφιππάμενος. ἀλλ' ἐμοὶ ἐδόκει σύντομος τις ἐπανήκειν. [2]καταλαβοῦσα οὖν καὶ τὸν πατέρα ἑστῶσα, καὶ φειδομένη, ἐδείκνυεν αὐτῷ ἐκείνην τὴν ἐσθῆτα, κἀμέ, οἷον ἥκοιμι. καί τι καὶ ὑπέμνησεν οἷα μικρὸν δεῖν φεῦ ἐμοῦ [3]ἐξελάσουσα ταῦτα μέμνημαι ἰδίων, ἀντίπαις ἔτι ὤν, ἐμοὶ δοκεῖ σύντομος ἐκπεφυγέναι φόβος τὸν τῶν πολεμίων φόβον. μετὰ δὲ ταῦτα, Ἡράκλεις ἔφην, ὡς μακρὸν τὸ σύνταγμα, καὶ δικανικόν. εἶτ' ἄλλο ὑπάρχει, χειμερινὸς ὄνειρος, οὐκ μήκιστοί εἰσιν αἱ νύκτες· ἢ πάλαι πλείονος ἄξιον ἦν ὁ Ἡρακλῆς καὶ αὐτὸς εἶπε. τί δ' οὖν ἐπῆλθεν αὐτὸ λῆρος ταῦτα περὶ ἡμᾶς, καὶ μνησθῆναι παιδικῆς νυκτός, καὶ ὀνείρων παλαιῶν, καὶ ἤδη γεγηρακότων; ἴσως δὲ ἡ ψυχρολογία. μὴ ὄνειρόν τινων ἡμᾶς ἀποκρύφων τινὰς ὑπείληφεν; σὺν ὧ ζεῦ· ἐδὲ γὰρ ὁ Ξενοφῶν ποτὲ διηγούμενος oriente incipiens, ad occidentem usque contemplabar urbes, gentes, & populos, qualis [2] Triptolemus, in terram aliquid spargens. Verùm non amplius memini quid esset illud quod spargebam: nisi hoc solum quod homines me sursùm aspicientes laudabant, & ad quoscunque volando perveneram, illi me cum fausta precatione deducebant. Porrò cùm mihi res tantas, & me laudantibus illis commonstrasset, iterum reduxit, non ampliùs illa veste indutum, in qua avolaveram: sed in eleganti cultu mihi videbar redire. Itaque patri, quem stantem, & me expectantem deprehenderat, vestem illam, & me qualis venirem ostendit, eumque submonuit, quam parum abfuerit, quin minimè digna de me cum amicis statuisset. Atque hæc quidem memini mihi visa, puberem ætatem ingresso, & recenti plagarum metu, ut puto, perturbato. Sed interea dum hæc dicuntur, ô Hercules, inquit quispiam, quàm longum hoc somnium & judiciale est. Alius deinde obloquens: Hyemale, inquit, est somnium, quoniam noctes sunt longissimæ: aut fortè [5] trinoctiale quemadmodum ipse Hercules. Quid igitur illi in mentem venit nugari talia nobiscum, mentionemque facere puerilis istius noctis, somniorumque veterum, & ætate jam obsoletorum: futilis est omnis frigida oratio. Numquid nos somniorum interpretes esse duxit? Nequaquam ô bone. Neque enim [6] Xenophon hoc putavit, quum

1 Πρὸς ἑσπέραν, πόλεις] Angl. πρὸς τὰς ἑσπέρ. πόλεις. Mss. πρὸς ἑσπερίας. Bourd.

2 *Triptolemus*] Legend. Virg. In Culic. *Cogn.*

3 Καταλαβοῦσα δὲ τὸν πατέρα] Alia lectio in Mss. καταζαλεῖσα δὲ τὴν ἐκείνην ἔδηται. Recepta lectio in margine regii Cod. adscripta est. *Bourd.*

4 Ἐξελάσαντο] In Mss. ἐξελάσατο. ut hoc referatur ad patrem. *Idem.*

5 *Trinoctiale*] Nota est fabula trinoctii concubitus Iovis & Alcmenæ. *Cogn.*

6 *Xenophon*] Videtur hoc somnium intelligere quod est lib. 3. Anabas. quo vidit

μῶν τὸ σύνταγμα, ὡς ἐδόκει αὐτῷ καὶ σὺ τῇ παρῳᾴᾳ οἰκίᾳ, καὶ τἄλλα. ἔστι γὰρ οὐκ ἀπόκρυφον τῶν ὄψει, ἀλλ' ὡς φλυαρεῖν ἐγνωκὼς αὐτὰ διεξῄει· καὶ τῷ ὄντι σὺ τῷ πολέμῳ, καὶ ἀπογνώσει πραγμάτων, ὡς ἐπὶ τοῖς πολεμίοις. ἄλλό τι καὶ χρήσιμον εἶχεν ἡ διήγησις· καὶ τοίνυν καγὼ τὸν ὄνειρον ὑμῖν διηγησάμενος ἐκεῖνο ἕνεκα, ὅπως οἱ νέοι πρὸς τὰ βελτίω τρέπωνται, καὶ παιδείας ἔχωνται. καί μοί τις εἴ τις αὐτῶν ἀπὸ πενίας [1] ἐθελοκακεῖ, καὶ πρὸς τὰ ἥττω ἀποκλίνῃ, φύσιν δὲν ἀχρυνῆ διαφθείρων. ἐπῃρώθησε δ' οὖν οἶμαι ὀλίγα κἀκεῖνον ἀκούσας τῶν μύθων, ἐκείνοις ἑαυτὸν παραβαλὼν ἐμὲ πρὸς ἡσυχασμὸν ἐκάλουν, σὲ νοῦν οἷον μὴ ὄν, πρὸς τὰ κρείττω ὥρμησα, καὶ παιδείας ἐπεθύμησα, μηδὲν ἀποδειλιάσας πρὸς τὴν πενίαν τὴν πρότερον, οἷον δὴ πρὸς ὑμᾶς ἐπανελήλυθα, εἴ πού μηδὲν ἄλλο, γοῦν τὸ λιθογλύφων ἀδεξότερος.

quum olim exponeret somnium, quo pacto ipsi visum fuerat in domo paterna, & deinceps. Nostris enim ut visionem suam, non ut conjectationem, neque quòd ita nugari statuisset, narravit, præsertim in bello & summa rerum desperatione constitutus, circumstantibus hostibus: sed quòd utilitatem quandam haberet illa narratio. Proinde etiam ego somnium hoc vobis exposui, nimirum, ut adolescentes ad meliora convertantur, & literarum studio teneantur: maximè siquis ipsorum præ inopia pejus de se statuit, animumque ad deteriora inclinat, ingenium non illiberale perdendo. Confirmabitur enim, sat scio, talis quispiam, ubi sermonem hunc audierit, me sibi sufficiens exemplum proponendo, & cogitando qualis essem, quum ad optima animum appuli, & literarum studia appetivi, minimè ob eam, in qua tum eram, paupertatem animo fractus: deinde qualis huc ad vos redierim: qui etsi nihil aliud, nullo tamen statuariorum istorum obscurior evasi.

vidit Xenophon per quietem domum suam paternam fulmine collucere. *Cognatus.*

1 Ἐθελοκακεῖ] Mss. & Basil. & Flor. ἐθελοκολακεῖ. malè. *Bourd.*

Πρὸς τὸν Εἰπόντα προμηθέως εἶ ἐν λόγοις.

Contra eum qui dixerat Prometheus es in verbis.

ARGVMENTVM.

Apologia quadam eſt contra eum, à quo Prometheus in verbis appellatus fuerat, quæ quantum hanc collationem in ſe admittat, & quantum non, cum acerba quadam regeſtione, reſpondet. Vt autem in ſuperiore narratione ſomnii, generis, educationis, ac ſtudiorum ſuorum rationes expoſuit, ita hic videtur dictionem & dicendi genus ſuum quale, & ad quod exemplum comparatum eſſet, indicare voluiſſe. Nempe, quod ad materiam & res attinet, Comœdiam: quod autem ad compoſitionem & ipſam orationis figuram ſpectat, Dialogos, quales ſcilicet Platonis ſunt, ſeſe imitari.

Ὑπολαμβάνω [1] Προμηθέα με εἶναι φῆς; εἰ μὲν καὶ τοῦτο ὡς ἄριστα, ὡς πηλίνων καμοὶ τῶν ἔργων ὄντων, γνωρίζω τἀμὰ εἰκότως. καὶ φημὶ ὅμοιόν σοι εἶναι αὐτό, εἰ δὲ ἀνάπαλιν πηλοπλάθον ἀκούειν, εἰ δὲ φαυλόπρωκτον ἐμοὶ ὁ πηλὸς, οἷον [4] ἐκ τριόδου, βορβορός τις δαιμονίου· εἰ δὲ ὑπερπαινῶν τοὺς λόγους, ὡς δῆθεν δύμηχάνους ὄντας, τὸ σοφώτατον τῶν Τιτάνων [5] ἐπωνυμίζεις αὐτοῖς, ὅρα μήπως [6] εἰρωνείαν φῇ, καὶ μυκτῆρα οἷον τὸν ἀττικὸν, ἐσπιεσμένον πρὸς ἐπαινῶν· ἢ πόθεν

Ergo Prometheum eſſe me ais? ſi ais ea ratione, ô optime, [2] quaſi [3] lutea ſint opera mea, collationem agnoſco, meque illi ſimilem eſſe fateor, nec dici lutifigulus recuſo: tametſi vilius mihi ſit lutum, quale ex triviis colligitur, cœnum propemodum. Quod ſi meos ſermones tanquam artificiosè contextos extollens, doctiſſimi illius Titanum nomine cohoneſtas, vide nequis ironiam, vel [7] Atticam ſubſannationem huic laudi ineſſe dixerit. Etenim unde tam ingeniosum

1 Προμηθέα] Hanc vocem interpretor ad lib. 5. Heliod. partem priorem hujus dialogi interpretatur Athen. lib. 7. Scalig. ad Euſeb. *Bourd.*

2 *Quaſi*] Reſpondet Lucianus quibuſdam qui ob varietatem dialogorum eum Prometheum vocaverant. Fuit autem Prometheus Iapeti filius. Heſiod. lib. 1. oper. *Cogn.*

3 *Et mea opera lutea*] Quidquid vile κεραμεύον dicunt Græci. *Idem.*

4 Ἐκ τριόδου βόρβορος] Mirum omnes editiones habuiſſe βάρβαρος, cùm de menda viri docti monuiſſent: repetit illud Lucianus paſſim. *Bourd.*

5 Ἐπωνυμίζεις] Malè in omnibus editionibus ὑπωνυμίζεις. Alia lectio melior, de qua dico alibi. *Idem.*

6 Εἰρωνείαν δὲ μυκτῆρα] Copiosè vir Clariſſ. Iſ. Caſaub. ad Theophr. Charact. in ſubſannationem Atticam. Id. Lucianus de Gymnaſ. εἶπε εἴρωνες ἐν τοῖς λόγοις. Sic poſtea ἐς τὸν Ἀττικὸν ῥιμώσαντα τῷ σκαμμάτων. Eunap. in Liban. Liban. ipſe ſæpiſſ. ſic χλῶσμοὺς, ἁλισμοὺς, ἐμπαιγμοὺς, & ſimilia Atticor. de quib. interp. Ariſtoph. *Idem.*

7 *Atticam ſubſannationem*] Sive naſum Atticum. Plin. lib. 11. c. 37. *Cogn.*

γὰρ δύμήχανον τὸμῆν; τίς δ' ἡ περιττὴ σοφία & προμήθεια ἐν τοῖς γράμμασιν; ὡς ἔμοιγε ἱκανὸν, εἰ μὴ πάνυ σοι γήινα ἔδοξε, μὴ ἧττον ἄξια ἦ Κανκάσου. καίτοι πόσῳ δικαιότερον ὑμεῖς ἂν εἰκάζοιτε τῷ Προμηθεῖ, ὁπόσοι ἐν δίκαις δύσκριτοις, ξὺν ἀληθείᾳ ποιούμενοι τοὺς ἀγῶνας; ζῶντα γοῦν ὡς ἀληθῶς, καὶ ἔμψυχα ὑμῖν τὰ ἔργα· καὶ νὴ Δία, καὶ τὸ θερμὸν αὐτῶν ἐστι διάπυρον. καὶ τοῦτο ἐν ἦ Προμηθέως ἂν εἴη, πολλοῦ διαλλάττοιτε οὐ μὴ δ' ἐν πηλοῖ πλάττητε, ἀλλὰ χρυσᾶ ὑμῖν τοῖς ποιηταῖς τὰ πλάσματα. ἡμεῖς δ' οἱ εἰς τὰ πήλινα πεφυκότες, καὶ τοὺς τοιούτους τῶν ἀκριβῶς ἐπαγγελλομένους εἰδώλια ἄττα ἐπιδεικνύμεθα. καὶ τὸ μὲν ὅλον ἐν πηλῷ, καθάπερ ἔφην μικρὸν ἔμπροσθεν, ἡ πλαστικὴ καὶ ταύτη τοῖς κεραμεῦσι. τὰ δ' ἄλλα, ὥσπερ κίνησις ὁμοία προσέστιν, ὥσπερ ψυχῆς δεῖγμά τι, ἀλλὰ πρόχειρος ἄλλως, καὶ παιδιὰ τὸ πρᾶγμα. ὥστε μοι συμβουλεύουσιν, μὴ ἄρα ὅτι με Προμηθέα λέγοις εἶναι, ὡς ὁ κωμικὸς τὸν Κλεώνα φησὶν οἶδα σὲ αὐτό. [1] Κλέων Προμηθεύς ἐστι μὲν τὰ πράγματα. καὶ αὐτὸς δ' Ἀθηναίοις τοῖς κεραμεῦσι, καὶ ποιηταῖς, ὅσοι πηλεργοί, Προμηθέας ἀπεικάζων, ἐπισκοποῦντες εἰς τὸν πηλὸν & τὴν ἐν πυρὶ ὄψιν τῶν σκευῶν ὄπτησιν. καὶ εἴη σοι τοῦτο βούλεσθαι εἶναι ὁ Προμηθεύς, πάνυ εὐσόχως ἁπτόμενος τοῦ ὀνόματος, καὶ εἰς τοῦτο ἀπεικάζων δεσμώτην τῶν σκωμμάτων, ἐπεὶ & εὔθρυπτα ἀνθρώπινα πέφυκε ἔργα, ὥσπερ ἐκείνοις τὰ κεραμεῖα, καὶ μικροῦ τις λίθον ἐμβαλὼν, σὺν κεραίᾳ ἅπαντα.

sum est quod facio? Quæ verò tam eximia ista in scriptis meis sapientia, & prudentia? Nam mihi certè illud satis fuerit, si non prorsus terrena tibi videantur, vel adeò digna Caucaso. At verò quantò justius vos comparari Prometheo poteratis, quicunque in causis agendis celebres estis, cum veritate certamen instituentes? viva sanè, atque animata sunt opera vestra: & per Iovem etiam calor eorum ignitus est. Quod ipsum ex Promethei rebus sumptum videri possit, nisi si sic dirimatis, vos ex luto non fingere, sed aurea picrisque vestrûm figmenta esse. Nos autem qui ad vulgus prodimus, & istiusmodi narrationes ibi proponimus, tanquam simulachra rerum spectanda exhibemus. Et in summa, circa lutum quidem ut paulò ante dixi, ipsa hæc figulina veriatur, perinde ut & aliorum figulorum. Cæterum neque motus similis inest, nec animæ seu vitæ ulla significatio, sed delectatio quædam & lusus est illud negocium. Ideo mihi cogitandum succurrit, num ita me Prometheum dixeris ut Comicus ille Cleonem. Illud de ipso nosti, *Cleon Prometheus ille post negotia est.* Ipsi etiam Athenienses ollarum figulos, furnorum constructores, & quicunque lutea fingunt, Prometheos olim appellabant, alludentes ad lutum, opinor, & ad illam, quæ fit in igne vasorum assaturam. Quod si hoc sibi vult Prometheus iste tuus, omnino scitè jaculatus es, & ad Atticam illam dicteriorum mordacitatem collimasti: quandoquidem fragilia sunt opera nostra, perinde ut illorum ollulæ; quæ siquis vel exiguo lapillo percussierit, omnes contriverit.

1 Κλέων Προμηθεύς] Aristophan. vers. *incerto.* De eo idem Aristoph. in Pac. & Thucyd. *Bourd.*

1 Σωτηρ.

καί τοι φαίη τις ἀθαμυθήμων, ὁ τῷ εἰκάσαι τῷ Προμηθεῖ, ἀλλὰ τὸ καινοτρόπον τοῦτο ἐπαινεῖν, καὶ μὴ ὡς πάνυ ἀρχέτυπον μεμιμημένον. ὥσπερ ἐκεῖνος οὐκ ὄντων ἀνθρώπων, πῶς ἐννοήσας αὐτοὺς ἀνέπλασε τοιαῦτα ζῷα μορφώσας, καὶ διακοσμήσας, ὡς εὐκίνητα εἶναι, καὶ ὀφθῆναι χαρίεντα. καὶ τὸ μὲν ὅλον, δεξιοτέκτων αὐτὸς ὢν. [1] συνεργάζεσθαι δὲ τοι καὶ Ἀθηνᾶ ἐμυθεύσατο τὸ πλοῦν, καὶ ἔμψυχα ποιῆσαι εἶναι τὰ πλάσματα ὁ μὲν, ταῦτα ἀνεῖπε, ὡς τὸ εὔφημον ἐπενεγκάμενος τὸ εἰρημένον. καὶ ἴσως ἔτι ὁ νοῦς ὧν τῷ λελεγμένῳ. ἐμοὶ δὲ πάνυ ἐγκλεῖον, εἰ καινοποιεῖν ἐνοχλοῖ· μὴ ἔχειν τινὰς λέγειν δεξαίμεθα δ' ἂν πάλαισμα, ὅτῳ ἀπόγνωσίς ἐστιν. [2] ἀλλὰ εἰ μὴ ἐκ χαρίεν φαίνοιτο, αἰσχυνοίμην ἂν ἐγὼ εἰπεῖν αὐτό. καὶ ξυμπατήσας ἄν, ἀφανίσαιμι. ἤδη ἂν ὠφελήσειεν αὐτό. [3] τῷ γὰρ ἐμοὶ ἡ καινότης, μὴ ἤδη σωπεπεῖφθαι ἀμορφον ὄν. καὶ εἴγε μὴ ἄπω φρονοίην, ἀξιῶ ἂν μοι δοκῶ τοῦτο ἐκκαίδεκα γυπῶν κεῖρεσθαι. ὁ σωσίας [4] ὡς πολὺ ἀμορφότερος [5] τοῦ μὴ ξένα αὐτὰ ποιοῦντος. Πτολεμαῖος ὁ Λάγου δύο καινὰ ἐς Αἴγυπτον ἄγων, κάμηλόν τε βακτριανὴν παμμέλαιναν, καὶ ἀνθρωπον ἀνθρωπον, ὡς τὸ μὲν ἡμίσεως ἀυτῷ, ἀκριβῶς μέλαν εἶναι, τὸ δ' ἕτερον, ἐς ὑπερβολὴν λόγου, ἐπίσης δὲ μεμερισμένον, ἐς τὸ θέατρον συναγαγὼν

verit. Atqui dixerit aliquis consolando nos, te ista Prometheo non assimilasse, sed novum hoc opus ad nullius exempli imitationem effictum laudare: quemadmodum ille cùm nondum existerent homines, eos suo marte commentus est: ac talia formavit atque adornavit animalia, quæ & facilè moverentur, & aspectu gratiosa essent. In summa, architectus ipse erat: verùm etiam adjuvabat Minerva; quæ lutum inspirabat, illaque figmenta animabat. Talia quidem aliquis dixerit, atque in meliorem partem dictum istud expositerit: ac forsitan hæc illius fuit sententia. Sed hoc mihi non satis est, si nova fingere videar: nec quisquam dicere possit aliquid hoc figmento vetustius, cujus istud sit progenies. Verùm nisi etiam pulchrum videretur, puderet me sanè, sat scias, illius, & conculcando libenter abolerem. Nec eo prodesset illi apud me novitas, quo minùs contereretur, si deforme esset. Ac nisi ita sentiam, dignus mihi videor qui à sedecim vulturibus attondear: ut qui non intelligam longè deformiora esse, quæ cum novitate conjuncta, sibi tamen confidunt. Ptolemæus Lagi filius, quum aliquando duas res novas in Ægyptum deduxisset, camelum videlicet Bactrianam totam nigram, & hominem bicolorem, cujus altera pars planè nigra, altera excellenter candida erat, corpori

1 Συνεργάζεσθαι ἡ Ἀθηνᾶ] Omnia in quibus mentis ἀκμὴ & τὸ θειότερον τῆς ψυχῆς deprehenditur, Minervæ solent adscribi. *Bourd.*

2 Ἀλλὰ εἰ μὴ χαρίεν τι φαίνοιτο] Fortean Lucianistilo fuit, ἀλλὰ εἰ μέλαν & χαρίεν τι. *Marc.*

3 Πάρεστι γάρ ἐμοὶ] Παρὰ γοῦν ἐμοὶ *apud me quidem.* Idem.

4 Ὡς πολὺ ἀμορφότερος] Vult Lucianus deformiora ea esse quibus accidit ut cum novitate displiceant. *Bourd.*

5 Τοῦ τὰ ξένα αὐτὰ ποιοῦντος] Αὐτὸ ποιοῦντα. Ex sequentibus patescit. *Marc.*

τὰς Αἰγυπτίας, ἐπιδείκνυθ αὐτοῖς ἄλλά τε πολλὰ θεάματα, καὶ τὸ πλάσμα τοῦτο ἔτι τῶν ἀρμίλλων, καὶ τὸν ἡμίανδρον ἄνθρωπον. καὶ οὗτος ἐπλήξεν τὸ θέαμα. οἶδε, ὡς μὲν τὴν κάμηλον ἐφοβήθησαν, καὶ ὀλίγου δεῖν ἔφυγον ἀναθορόντες. καί τοι χρυσῷ πᾶσα ἐκεκόσμητο, καὶ ἁλουργὶς ἐπέστρωτο. καὶ ὁ χαλινὸς ὡς λίθοις κάλλιστος, Δαρείου τινὸς, ἢ Καμβύσου, ἢ Κύρου αὐτοῦ κειμήλιον. ὡς δὲ τὸν ἄνθρωπον, οἱ μὲν πολλοὶ ἐγέλων. οἱ δέ τινες, ὡς ἐπὶ τέρατι ἐμυσάττοντο. ὥστε ὁ Πτολεμαῖος σωφρονίσαι οὐκ οὐδενὶ μέτρῳ ἐπ' αὐτοῖς, οὐδὲ θαυμάζειν ὑπὸ τῆς Αἰγυπτίων ἀηδίας, ἀλλὰ ὡς αὐτῆς τὸ εὔρυθμον, καὶ τὸ εὔμορφον κρίνασι, μετέσχεν αὐτά· καὶ τὸν ἄνθρωπον οὐκοῦν μᾶλλον τιμῆς ἢ γέλωτος ὡς ἄξιον. ἀλλ' ἡ μὲν κάμηλος, ἀπόβλητον ἀμελημένη, τὸν ἄνθρωπον δὲ τὸν θετταλὸν, Θέσπιδι τῷ αὐλητῇ ἐδωρήσατο καλῶς αὐλήσαντι ὡς ἄρα τὸ πρῶτον. [2] δίδοικα δὲ μὴ ἐκ τούτου κάμηλος οὐ Αἰγυπτίοις ἦ. οἱ μὲν ἄνθρωποι, [3] τὸν χαλινὸν ἔτι αὐτῆς θαυμάζουσι, καὶ τὴν ἁλυσίδα. [4] ἐπὶ δὲ τούτοις καὶ τὸ σὺν δυοῖν τοῖν κακίσταιν συγκείσθαι [5] διαλόγου, καὶ κωμῳδίας, οὐδὲ τοῦτο ἀπέχρη εἰς σύμφρασιν, εἰ μὴ ἐκ τῆς μίξεως εὐαρμόστου, καὶ κατὰ τὸ σύμμετρον γένοιτο, πορι æqualiter permixta, congregatis in theatrum Ægyptiis, exhibuit illis cum alia multa ſpectacula, tum inter poſtrema, hæc quoque, camelum videlicet, & ſemialbum hominem, putavitque ſe magnam admirationem hoc ſpectaculo eſſe concitaturum. At illi ad cameli conſpectum deterriti ſunt, ac propemodum exilientes profugerunt: quanquam tota auro exornata, ac purpura inſtrata erat, gemmatumque frænum habebat, ex Darii alicujus, aut Cambyſis, aut ipſius Cyri theſauris depromptum. Ad hominis autem obtutum alii ridebant, alii verò ut monſtrum averſabantur. Itaque Ptolemæus, cùm intellexiſſet ſe nihil gloriæ ex his adeptum eſſe, nec Ægyptios rerum novitatis admiratione capi, ſed ab iis, quæ numeris omnibus & forma ſunt abſoluta, huic anteponi, ipſa oſtendi prohibuit, nec amplius hominem eo honore habuit, quo antea. Tum neglecta camelus interiit, bicolorem verò hominem Theſpidi cuidam tibicini, cùm ad pocula bellè cecinisſet, dono dedit. Porrò vereor ne & mea apud Ægyptios ſint camelus, homines autem adhuc frænum illius & purpuram admirentur. Quoniam verò neque illud ex duobus optimis compoſitum, dialogo videlicet, & Comœdia, per ſe ipſum ſatis valet ad formæ elegantiam, niſi compoſitio inter ſe conſentiens, juſtaque proportione temperata fuerit: licet

1 Η' καινότης] Antea illam vocavit τὸ ξένον. Bourd.

2 Δέδοικα ἢ μή] Cum viderem hæc omnia eſſe confuſa, non auſus ſum ex ingenio ſolo meliorem lectionem aſſerere, quam nec agnoſcebant ullæ editiones, nec Mſſ. hæc omnia ſic puto poſſe legi: παρὰ τὸ πρότερον. οἱ μὲν ἄνθρωποι τὸν χαλινὸν ἔτι αὐτῆς θαυμάζουσι, καὶ τὴν ἁλυσίδα· δέδοικα δὲ, &c. *Idem.*

3 Τὸν χαλινὸν ἔτι αὐτῆς θαυμάζουσι] Θαυμάζουσι. Marc.

4 Ἐπὶ δὲ δὴ] O. ſuſpenſum ex antecedente. *Marc.*

5 Διαλόγου ἐκ κωμῳδίας] De quibus in dial. Δὶς κατηγ. Bourd.

1 Ἐκ τῆς

[1] ἔστι γοῦν ἐν δύο καλῶν ἀλλόκοτον τῷ ξυνθήκῃ εἶναι, οἷον ἐκεῖνο τὸ ἱππόκενταυρος. ἢ γὰρ ἂν φαίης ἐπίφορόν τι ζῷον τοῦτο εἶναι, ἀλλὰ ἐ δυσχερές, εἰ [3] χρὴ πιστεύειν τοῖς ζωγράφοις ἐπιδεικνυμένοις τὰς παρθενίας, καὶ σφαγὰς αὐτῶν. τί οὖν ἐχρὴ ἐ ἔμπαλιν ζῴοις ἂν εὔμορφόν τι ἐκ δυοῖν τοῖν δέοντα ξυντεθῆναι, ὥσπερ ἐξ οἴνου, καὶ μέλιτος τὸ ξυναμφότερον ἡδίστου; φημὶ ἔγωγε, εἰ μὲν τοῖς ἐμοῖς [4] ἔτι μᾶλλον ἔχει διατείνειν, ὡς τοιούτων ὄντων, ἀλλὰ δέδια μὴ τὸ ἐκφέρον καὶ ἐμὲ ἡ μίξις σωφρονίσειεν. εἰ πάνυ γὰρ σωφρονῶ, καὶ φίλαι ἐξ ἀρχῆς ἦσαν ὁ διάλογος, καὶ ἡ κωμῳδία· εἶτα ὁ μὲν, οἶμαι, καὶ καθ' ἑαυτὸν ἦν Διὰ σὺ τοῖς τοιούτοις μετ' ὀλίγων τοῖς διατριβὰς ἐποιεῖτο. ἡ δὲ, ὥσπερ δόντα τῷ Διονυσίῳ ἑαυτὴν, ἡσύχῃ ἀμιλᾷ. καὶ ξυμπαίζει, καὶ ἱλαροποιεῖ, καὶ ἐπιτερπεῖ, καὶ [4] ἐν ῥυθμῷ ἔβαινε σὺν αὐλῷ. σύνοπτο δὲ τὸ ὅλον [5] ἀναπαίστοις μέτροις ἐποχούμενα τὰ πολλὰ, τὰς δὲ διαλόγους ἐπείρας ἐχλεύαζε, φροντιστὰς, καὶ μετεωρολέσχας, καὶ τὰ τοιαῦτα σκωπτόμενα. καὶ μίαν ποτὲ τὴν [6] σκέλδυσιν ἐπενόησε ἐκείνης ἐποκάθεται, [7] καὶ τὴν διονυσιακὴν ἐλλόβιον καταχεῖν αὐτῶν·

licet saltem ex duobus pulchris, compositionem peregrinam fieri, quale illud vulgatissimum est, [2] hippocentaurus. Non enim facile dixeris, amabile aliquod animal esse hoc, sed potiùs contumeliosissimum: si modò pictoribus, illorum temulentiam & cædes exhibentibus credere convenit. Quid ergo? Annon rursum quoque bene formatum aliquid fieri potest, ex duobus optimis compositum, ut suavissimum est quod ex utroque, vino scilicet & melle constat? Equidem fateor. Sed de meis compositionibus, quod ipsæ quoque tales sint, contendere non ausim: quin potiùs verear, ne utriusque pulchritudinem, ipsa mixtio corruperit. Neque enim omnino consueta atque inter se affinia ab initio Dialogus & Comœdia fuêre. Siquidem ille domi, & secum ipse, per Iovem, in ambulacris, cum paucis quibusdam, suas disputationes habebat: hæc vero se totam Dionysio tradens, in theatro conversabatur, & colludebat; & ritum movebat, & dicacitate gaudebat, cúmque numerositate quadam ad tibiæ cantum procedebat. Interdum etiam anapæsticis versibus plerumque in sublime evecta, dialogi socios subtilium rerum disceptatores, aliáque id genus vocitando. Quin & unam hanc viam ad fugillandum illos affectabat, & ad effundendam in illos Dionysiacam libertatem:

1 Ἔστι γοῦν ἐν δύο καλῶν ἀλλόκοτον, τῷ ξυνθήκῃ τῇ] Ἔστι γοῦν ἐν δύο καλῶν, ἀλλόκοτον. Marc.

2 *Hippocentauri*] Ex homine & equo sunt conflati, & propterea *διφυεῖς* ab Isocrate appellantur. *Cogn.*

3 Χρὴ πιστεύειν τοῖς ζωγράφοις] Hac de re copiosè Philostrat. Libán. Greg. Nazianz. *Bourd.*

4 Ἐν ῥυθμῷ] Sic dial. πρὸς ὀρχήσ. Angl. ῥυθμῷ ἐζευγε. Idem.

5 Ἀναπαίστοις μέτροις ὀπχυυῦν] Ἐπηχυμένα. Marc.

6 Περιέλδυσιν] Angl. ωροστίρεσιν. Bourd.

7 Καὶ τὴν διονυσιακὴν ἐλλόβιον] De qua copiosè Philostr. dico ad Heliod. *Idem.*

B 2 Aig-

ἀέρα μὲν, [1] ἀεροβατοῦντας δεικνύουσι, καὶ [2] νεφέλας ξυνοικίζουσι· ἄρτι δὲ, [3] ψυλλῶν πηδήματα ἀφομοιτεῦντας, ὡς ὀφθῆναι τὰ ἀτεχνῶς λεπτολογούμενα. ὁ διάλογος δὲ, σεμνοτάτας ἐποιεῖτο τὰς συνουσίας φύσεώς τε πέρι καὶ ἀρετῆς φιλοσόφων. ὥσπερ τὸ [4] διὰ μουσικῶν τοῦτο [5] διὰ πασῶν εἶναι τὴν ἁρμονίαν λέγουσιν ἐς ὀξυτάτην ἐς τὸ βαρύτατον· καὶ ὅμως ἐπιλαμβάνεσθαι ἡμεῖς τὰ ἄκρα ἐχρῶμεθα ἀλλήλοις ξυμπαίζειν, ἐξαπατῶντες ἀλλήλους, ἐπαινοῦντες καὶ ὑπὸ ἀμφοτέρων ἀνεχόμενοι τῶν χειρόνων. δείδια τοίνυν μὴ αὐτῇ ὁμοιόν τι τῷ Προμηθεῖ πρὸς σὲ πεποιηκὼς φαίνωμαι, [6] τὸ ῥῆλυ τοῦ ἄρρενι ἐγκαλλίζας, ἐξ οὗ αὐτὸ δίκην ὑποσχὼν. μᾶλλον δὲ μὴ ἐξαλλό τι τοιοῦτο φανείην, ἐξαπατῶν ἴσως τοὺς ἀκούοντας καὶ ὅσα ἐπιδείκνυσι αὐτοῖς [7] κεκαλυμμένα τῇ πομπείᾳ, γελοῖα καὶ κωμικὰ ὑπὸ σεμνότητι φιλοσόφου· τὸ γὰρ κλεπτικὸς, ἐξὸν κλεπτικὸς ὁ θεὸς, ἄπιστα τοῖς μόνοις, οὐκ ἂν εἴποις σύνεσιν τοῖς ἡμετέροις. ἢ ἐξὸν δὲ γὰρ ἂν ἐκλέπτομεν, εἰ μὴ ἄρα τις ἡμᾶς διέλαθε τοιούτους πτυνοκάμπτας, ἐπαμφοτερίζοντας καὶ αὐτὸς σωφρονιστικούς; πολλὰ ἀλλὰ πάντα μὲν ἀεροβατοῦντας δεικνύουσι, καὶ νεφέλας ξυνοικίζουσι· ἄρτι δὲ, ψυλλῶν πηδήματα ἀφομοιτεῦντας, ὡς ὀφθῆναι τὰ ἀτεχνῶς λεπτολογούμενα. ὁ διάλογος δὲ, σεμνοτάτας ἐποιεῖτο τὰς συνουσίας φύσεώς τε πέρι καὶ ἀρετῆς φιλοσόφων. ὥσπερ τὸ διὰ μουσικῶν τοῦτο διὰ πασῶν εἶναι τὴν ἁρμονίαν λέγουσιν ἐς ὀξυτάτην ἐς τὸ βαρύτατον· καὶ ὅμως ἐπιλαμβάνεσθαι ἡμεῖς τὰ ἄκρα ἐχρῶμεθα ἀλλήλοις ξυμπαίζειν, ἐξαπατῶντες ἀλλήλους, ἐπαινοῦντες καὶ ὑπὸ ἀμφοτέρων ἀνεχόμενοι τῶν χειρόνων. δείδια τοίνυν μὴ αὐτῇ ὁμοιόν τι τῷ Προμηθεῖ τῷ σοφῷ πεποιηκὼς φαίνωμαι, τὸ ῥῆλυ τοῦ ἄρρενι ἐγκαλλίζας, ἐξ οὗ αὐτὸ δίκην ὑποσχὼν. μᾶλλον δὲ μὴ ἐξαλλό τι τοιοῦτο φανείην, ἐξαπατῶν ἴσως τοὺς ἀκούοντας καὶ ὅσα ἐπιδείκνυσι αὐτοῖς κεκαλυμμένα τῇ πομπείᾳ, γελοῖα καὶ κωμικὰ ὑπὸ σεμνότητι φιλοσόφου· τὸ γὰρ κλεπτικὸς, ἐξὸν κλεπτικὸς ὁ θεὸς, ἄπιστα τοῖς μόνοις, οὐκ ἂν εἴποις σύνεσιν τοῖς ἡμετέροις. ἢ ἐξὸν δὲ γὰρ ἂν ἐκλέπτομεν, εἰ μὴ ἄρα τις ἡμᾶς διέλαθε τοιούτους πτυνοκάμπτας, ἐπαμφοτερίζοντας καὶ αὐτὸς σωφρονιστικούς; πολλὰ ἀλλὰ πάντα

tem: nunc quidem in aëre ambulantes illos, & cum nubibus versantes ostendens: nunc verò fingens pulicum saltus metientes, ut qui de rebus istis sublimibus nimium subtiliter argutarentur. Dialogus contra, gravissimas disputationes habebat, cum de natura rerum, tum de virtute Philosophorum: ita ut musicorum illud, *dìs dià pasôn*, hoc est, *bis per omnes chordas, seu distantias tonorum*, nempe ab acutissimo ad gravissimum usque, illis conveniret. Et tamen ausi fuimus nos hæc ita sese habentia inter se conciliare & consociare, quæ neque omnino obsequuntur. neque facilè societatem patiuntur. Vereor itaque ne denuò simile aliquid Prometheo isti tuo feciſſe videar, ut qui fœmininum masculino immiscuerim, & idcirco reus agar. Vel potiùs ne tale quid aliud videar, decepisse fortasse auditores & ossa pinguedine obducta ipsis appositisse, risum scilicet comicum sub philosophica gravitate. Quod enim est furti. (nam furti est aliquis Deus) apage hoc solum, non dixeris inesse nostris scriptis. Vnde enim furaremur, nisi quis me laret, qui tales pinuum incurvatores & hircocervos ipse composuerit. Verumtamen quid facerem?

1 Ἀεροβατοῦντας] Ex Aristoph. Nep. ut hæc tota narratio, sic in Charont. & Icarom. *Bourd.*

2 Νεφέλας] Inde titul. Aristoph. Νεφέλαι, ex quibus hic locus integer desumptus. *Idem.*

3 Ψυλλῶν πηδήματα] Respicit procul dubio hos versus Comici in Nebul. act. 1. Sc. 2.

Ἀνηρώτα δέρι Χαιρεφῶντα Σωκράτης
Ψύλλαι ὁπόσους ἅλοιτο τοὺς αὑτῆς πόδας.

Hoc alibi sæpe tangit, dum Socrati, Platoni, & aliis insultat. *Idem.*

4 Διὰ μουσικῶν] Vtitur passim hac comparatione. *Idem.* Vide Erasmi Chiliad. *Cogn.*

5 Τὸ ῥῆλυ τοῦ ἄρρενι] Hæc de re Phædrus fine Fab. & ibi interp. *Bourd.*

6 Κεκαλυμμένα τῇ πομπῇ] Sic in Prometh. & Dial. Prom. & Iov. ex Hesiod. 1. oper. *Idem.*

7 Οὐδὲν ἅπαξ τοῦτο μόνον] Sic in somnio, Χατρίπτε ὦ θεοὶ, τὸ δεῖνα. Hac in re utitur dictionibus ἀπρύκειν, ἀπαγειν. Quod semel monuisse volo. *Idem.*

1 Mu-

ἢ τὸν Ἡσίοδον ἐμφορεῖσθαι δ' οἷς ἅπαξ ἐσπουδάκαμεν. ἐπεὶ τί μετεβουλεύσατο, Ἐπιμηθέως ἔργον, ἀ Προμηθέως ἐπί.

cerem? perſiſtendum enim eſt in iis quæ ſemel cœperis, quandoquidem [1] mutare conſilium Epimethei opus, non Promothei eſt.

1 *Mutare conſilium*] Poſtrem conſulere, unde Pindarus illum appellat ὀψίφρονα. leg. Heſiod. in Theog. *Cog.*

Πρὸς Νιγρῖνον ἐπιστολή.

Ad Nigrinum Epiſtola.

ARGVMENTVM.

Hoc Dialogo vitam ac mores Philoſophorum deſcribit, conferendo inter ſe verè Philoſophos & ſimulatos, Et quòd iis qui ſerio philoſopharі cupiunt, urbis Roma conſuetudo & luxus nequaquam conveniant, oſtendendo. Cujus rei exemplum, Nigrinum, Platonicum Philoſophum, & turbas iſtas adulatorum, cœnas & lucrum ſectantium, inter ſe componit. Quanquam haud ſcias, an etiam vera Philoſophiæ ſectatores hic laudando, pro more ſuo ironia utatur. Valde autem quadrat hic Dialogus in noſtræ quoque ætatis homines eos, qui ornatu & habitu, veterum iſtorum quaſi ſucceſſores quidam ſunt.

Λυκιανὸς Νιγρίνῳ δ' πράττειν. Ἡ μὲν παροιμία φησὶ, [1] γλαῦκα εἰς Ἀθήνας, ὡς γελοῖον ἂν εἴ τις ἐπὶ κωμῴζῃ γλαῦκας, ὅτι πολλαὶ παρ' αὐτοῖς εἰσιν. ἐγὼ δ' εἰ μὲν δυνάμην λόγῳ ἐπιδείξασθαι βουλόμενος, ἔπειτα Νιγρίνῳ γράψας βιβλίον ἔπεμπον, εἰ χρῄη ὧν τῷ γελοίῳ, γλαῦκας ὡς ἀληθῶς ἐμπορεύεσθαι. ἐπεὶ δ' μόνον σοι δηλῶσαι τοῦτο ἐμοὶ γνώμη ἐστὶν, ὅπως τε νοῦν ἔχω, & ὅτι μὴ περίεργως εἴλημμαι σοῦ τῶν λόγων, ἀποφεύγειν μὲν εἰκὸς & τὸν Θουκυδίδην λέγοντα, ὅτι ἡ [2] ἀμαθία μοι,

IVCIANVS Nigrino ſalutem. Noctua Athenas, inquit proverbium: quaſi ridiculum ſit, ſiquis eò noctuas apportet, quoniam apud illos abundant. Ego verò ſi dicendi vim oſtendere volens, poſtea ſcriptum Nigrino librum mittam, rectè ſim huic joco obnoxius, ut qui noctuas in forum tulerim. Sed quandoquidem ſolummodò ſententiam meam tibi declarare volo, quo nunc ſim animo, & quòd non leviter oratione tua ſum captus: meritò Thucydidis illud effugero, quum ait,

1 Γλαῦκα εἰς Ἀθήνας] Proverb. Ἐπὶ τῶν μάτην ἀποπεμπόντων τινὰ τοῖς παρ' οὗ παρῆκαν, οἷον εἰ τις εἰς Λιγύπτῳ σῖτον ἐπαγάγῃ ἢ εἰς Κιλικίαν πέμπει. Aristoph. Ὄρν. & ibi Scholiaſt. *Bourd.*

2 Ἀμαθία μοι] Hanc ſententiam ſic efferunt. Ἀμαθία μὲν δοκεῖ, λογισμὸς δὲ ὄκνον φέρει. Et ſic Thucyd. ut patet etiam apud Plin. Epiſt. 7. lib. 4. hanc ſic interpretatur D. Hieronym. Epiſt. ad Euagr. *Imperitia confidentiam, eruditio timorem creat.* Idem.

θρασεῖς, ὀκνηρὰς δὲ τὸ λελογισμένον ἀπεργάζεται. ὅλλον γὰρ ὡς οὐχ ἡ ἀμαθία μοι μόνη τῆς τοιαύτης τόλμης, ἀλλὰ καὶ ὁ τῶνδε τῶν λόγων ἔρως αὔξων. ἔρρωσο.

ait, *Imperitia audaces, res autem considerata timidos efficit.* Manifestum enim est, quòd non imperitia solùm, verùm etiam orationis amor, hujusmodi audaciæ mihi causa est. Vale.

Νιγρῖνος, ἢ περὶ Φιλοσόφου ἤθους.

Ὡς σεμνὸς ἡμῖν σφόδρα, καὶ μετάρσιος ἐπανελήλυθας. ὑπολοιπὸν οὐδ' ὁμιλεῖν ἡμῖν ἔτι ἀξιοῖς, οὐδ' ὁμιλίας μεμνῆσθαι φῂς, ὅτε καινοῖς τοῖς [1]ὁμοίοις λόγοις, ἀλλ' ἄφνω μεταπέπτωκας. καὶ ὅλως ὑπερόπτικά τινι ἔοικας. ἢ θέας σοί τινος ἄρα πυθόμενος ἥκεις, καὶ τί τὰ τῶν ἀθλητῶν οὕτως ἀτόπως ἔχοις, καὶ τί τὰ τῶν αὐλῶν. τί γὰρ ἄλλο μανθάνειν ἐπαίρει, ἢ σύνταξία; πῶς λέγεις; [2]οὐδὲ πάρεργον ἡκω σοι δοκῶν τε, καὶ μάλιστα μεγαλυνομένῳ. καὶ τοῦθ' ἥδη τὸ λάκκῳ τοῦ [3]σκηνῆς ὄνομα, πρισόλβιος. Ἠράκλεις, ὅσον σὺ βραχεῖ; καὶ μάλα. τί γὰρ τὸ μὴ τοῦτό ἐστιν, ἐφ' ὅτῳ καὶ [4]ἡμᾶς, ἵνα μὴ [5]ἐν κεφαλαίῳ μόνῳ σύφρονα ὦμεν, ἔχωμεν δέ τι καὶ ἀκριβοῦς εἰδέναι τὸ πᾶν ἀκούσαντες; ἀθυμακτὸν εἶναί σοι δοκεῖ τῶν Διός, ἀπὸ μὴ

Nigrinus, seu de Philosophi moribus.

VAt verò gravis admodum, & sublimis nobis rediisti! Non amplius nos aspicere dignaris, tantum abest ut colloquium tuum impertias, & quales antea, nobiscum sermones communices: at repente immutatus es, atque omnino fastidiosus videris evasisse. Lubens ex te audierim unde ad hoc insolentiæ perveneris, quæque sit ejus causa. Quidnam aliud, ô amice, nisi fœlicitas? Quid ais? Præter institutum factus fœlix & beatus tibi venio: adeóque illud quod in scena solet usurpari, terbeatus. Hercle, itane brevi? Atque admodum. Et quid præterea est propter quod superbias, ut non summatim modò lætemur, sed etiam accuratè scire possimus, quum rem totam audiverimus? Annon admiratione dignum tibi videtur, per Iovem, me pro

1 Ὁμοίοις λόγοις] Sermones inter pares, pari libertate & conditione habiti ultro citroque, ut apud Homer. ὁμοίῃ σκολιῇ, ὁμοίῃ θοίνῃ, ὁμοίην γέρας. Bourd.

2 Οὐδὲ πάρεργον] *Vt te non morer.* Idem.

3 Σκηνῆς ὄνομα] Sic idem alibi. *Idem.*

4 Κομᾶς] *Superbis.* κομᾶν indulgere genio & elatum esse. Aristoph. Equit. ubi Scholiast. κομῶσι, πυφῶσι. τὸ γὰρ ἐπὶ τῷ πυθέσθαι λέγει καὶ γανυσθαι καὶ μέγα φρονεῖν. alias κομᾶν, κόμην ἔχειν, κομᾶν ὑπαλεῖφθαι. Poll. Hesych. Suid. *Idem.*

5 Ἐν κεφαλαίῳ μόνῳ] Ἐν κεφαλαίῳ, & ἀκριβοῦς opponuntur. διαγελᾶσθαι ἐν κεφαλαίῳ μόνῳ dicuntur qui re nondum intellecta ad vultum amici exporrectum & hilarem lætantur. *Idem.*

1 Τοτο-

δῆλος μοι ἱλαρύνεσθαι, αὐτὸ ἡ πίνακος, ὡς ἀληθῶς πλάσμα, ὥστε ἀνοήτου τινὸς [1] τετυφωμένου, χρείας μεταδιώκειν; μέγιστον μὲν οὖν. ἀτὰρ ὅπως μεγαλύνεσθαι σοφῶς ἔχεις, τί δὲ λέγεις. ἐπῆλθόν μοι λέγοντος τὴν πόλιν, βλαπόμενόν τι περὶ τὸν ὀφθαλμὸν ἰάσασθαί τινα. τὸ γὰρ μοι πάθος τὸ περὶ τὸ ὀφθαλμοῦ μᾶλλον ἐπετείνετο. οἶδα γὰρ ὅσης ἐχόμην, καὶ πρόθυμόν σε τοῦ ἀκοῦσαι ἐποιοῦμην. ἔδοξας οὖν μοι ἄρα πάνυ σφόδρα ἐπιτυχεῖν Νιγρίνου τοῦ πλατωνικοῦ φιλοσόφου, ἔνθεν ἐξανάγεις, ὡς αὐτὸν ἀφικόμενον. καὶ πρόψας τὴν θύραν, ἅτε παιδὸς εἰσκεκλεικότος, εἰσῆλθον. καὶ παρελθὼν εἶδον, καταλαμβάνω τὸν ἄνδρα, ὡς χαρτὶ βιβλίον ἔχοντα, πολλὰς δὲ εἰκόνας πολλῶν σοφῶν ἐν κύκλῳ κειμένας. προσελθὼν δὲ ἐν μέσῳ ἐπὶ πίνακί τινι τῶν ἐκ χαλκείας τέχνης γραμματογραφημένων, [2] καὶ σφαῖραν καλάμοις πρὸς τὸ ἔμπαλιν μιμουμένην ὡς ἐθέλει, πεποιημένην. σφόδρα οὖν με φιλοφρόνως ἀσπασάμενον, ἤρετο

pro ſervo liberum, pro paupere revera divitem, pro ſtulto & ſuperbo moderatum redire? Id maximum quidem eſt. At non planè intelligo quidnam ſit illud, quod dicis. Recta in urbem profectus ſum, ut aliquem oculorum medicum viſerem. Nam ille oculi affectus quo laborabam, magis magiſque ingraveſcebat. Scio equidem ſingula: ideóque etiam optavi ut in bonum ac peritum incideres. Cùm igitur viſum mihi eſſet Nigrinum Platonicum illum philoſophum multis compellare, mane ſurgens, ipſum adeo, & pulſata janua, cùm puer intro de me renuntiaſſet, accerſitus ſum. Tum in ædes ingreſſus, illum deprehendo librum præ manibus habentem, circum autem undique multas veterum atque doctorum hominum imagines jacentes. Poſita etiam erat in medio quædam tabella in qua geometricæ quædam figuræ deſcriptæ erant: & ſphæra ex calamo, ad imitationem univerſi, ut videbatur, compoſita. Admodum igitur benignè me amplexatus ille, interrogavit quid-

1 Τετυφωμένου] In quibuſdam τετυφλωμένου, ſed recepta lectio ſana eſt. τετυφωμένος, ὁ ὑπερμανὴς καὶ ἀλόγιστος, ἐμβροντημένος, ἄφρων. τετυφωμένος haberi ac ſtolido ingenio præditos ſignificare tradunt veteres Grammatici, ut ſunt qui fulmine tacti fuere. Moſcop. Heſych. qui etiam τυφωθέντα interpretatur ὑπερθέντα, ὑπερηφανεύσαντα. Bourd.

2 Καὶ σφαῖραν Καλάμοις] Sic voluit interpres, cùm omnes codd. habeant καλάμου. in Margine Mſſ. καλάμου ἢ ἀπὸ καλάμου. Theod. Marcil. vir clariſſimus monuit me ſe moniturum, tu conſule. *Idem.* Robertus Titius locis ſuis controverſis c. 14. lib. 11. relegit, καὶ σφαῖραν Καλάμοις &c. *& ſphæra Calami* &c. eaque de re quantumvis copioſe diſſerit, aut potius diſperdit opus: magiſter autem ejus Yvo Villiomarus, ſive is Scaliger eſt, aliud diſcipulo ſuo nihil præcipit, quam ſe non videre quemadmodum ſphæra ex calamo fieri poſſit. Vtique & diſcipulo & magiſtro ejus fraudi fuit, neſciſſe etiam ex orichalco fila craſſoria dici calamos ſive culmos. Atqui eos id Theodoretus docere potuit Orat. 111. De providentia. Ὀργανον γάρ, inquit, τὸ στόμα ἔοικεν ἐκ χαλκοῦ συγκειμένῳ καλάμῳ καὶ ὑπ' ἀσκῶν ἐμφυσουμένῳ, καὶ κινουμένῳ ὑπὸ τῆς τῶν δακτύλων, καὶ ἀπτελοῦντι τὸν εναρμόνιον ἐκείνῳ ἦχον. Dixeris Latine, *Os enim*, nempe *humanum inſtar eſt organi contexti de culmis aheneis, & à follibus inflati, & moti artificis digitu, & ſonum illum harmonia plenum efficientis*, &c. Idemque mox dentes oris humani cum aheneis calamis ſive culmis comparat. Et rurſus paucis interjectis, καὶ τό, inquit, ἐκ τῆς χαλκῆς καλάμου ὄργανον. Marc.

ἔφ, τί πράττοιμι. κἀγὼ πάντα διηγησάμην αὐτῷ. καὶ δὴ κἀμοὶ ἐπὶ μέρει τὰ αὐτὰ ἐξήτει εἰδέναι ὅ, τι τε πράττοι, εἰ αὖθις αὖ τὸ ἐγνωσμένον εἴη τὴν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. ὁ δὲ ἀμφαδόν, ὦ ἑταῖρε, περὶ τούτων λέγειν, καὶ τὴν ἑαυτοῦ γνώμην διηγεῖσθαι, τοσαύτην πάμπολλον λόγων ἀμβροσίαν κατασκέδασε, ὥστε τὰς τῶν Σειρήνας ἐκείνας, εἴπερ ἄρα ἐβόων, τὰς περὶ Ὁμήρου λωτοῦ δρεπάνας ἀποδῦσαι. ὅπερ ἴσως ἐπεπόνθει καὶ αὐτὸς ἐφ' ἑαυτοῦ· ἐπῆλθε γὰρ αὐτῷ τε φιλοσοφίαν ἐπαινέσαι, καὶ τὴν ἀπὸ ταύτης ἐλευθερίαν, καὶ τὰ δημοσίᾳ νομιζόμενα ἀγαθὰ καταγελάσαι, πλοῦτον, καὶ δόξης, καὶ βασιλείας, καὶ τιμῆς, ἔτι τε χρυσοῦ, καὶ πορφύρας, καὶ τῶν πάνυ ἐπιφανῶν τοῖς πολλοῖς, πάντα ἃ καμοὶ δοκοῦντα. ἅπερ ἴσως ἐπεὶ ἐς ἀναπεπταμένην τὴν ψυχὴν ἐδέξατο, αὐτίκα μὲν ἃ εἶχον εἰσιόντα ὑπερεπόθουν, ἀπὸ παντὸς ἐμεμόμην. καὶ ἅμα μὲν, ἐλυπούμην ἐληλεγμένων μοι τῶν φιλτάτων, πλούτου τε, καὶ δόξης. καὶ μόνον οὐκ ἐδακρυον ἐπ' αὐτοῖς καθαιρημένοις. ἅμα δ', αὖ μὲν ἐδόκουν μοι παπταίνειν, καὶ καταγέλαστα. ἐκαίετο δ' αὖ ὥσπερ ὑπὸ ζοφερᾶς τινος ἀέρος ἐς βίον ἐς πρόσθεν, ἐς αὐγάς τε ἐμὰς φῶς ἀναδείκνυσθαι. ὥστε δὴ τὸ καινόπεπλον ἐς ὀφθαλμὸν μὲν, καὶ τὰ περὶ αὐτῶν ἀθυμίας ἐπελανθάνομην. τὸν δὲ ψυχὸν ὀξυδερκέστερον καταμικρὸν ἐγιγνόμην. ἐλελήθειν γὰρ

quidnam agerem. Quibus omnibus illi expositis, ego quoque pervices ex eo scire postulabam, & quid ipse ageret, & nunquid apud se statuisset in Græciam denuo navigare. Ille verò, ô amice, posteaquam cœpisset de hisce rebus mecum colloqui, suámque sententiam explicare, tantam verborum ambrosiam mihi affudit, ut mihi planè viderentur Sirenes illas, siquæ unquam fuerunt, & Aëdonas, & lotum illum Homeri antiquum referre: adeò divina quædam loquebatur. Huc enim dicendo provectus est ut Philosophiam laudaret, & quæ ab ea manat, libertatem: & contrà, ista quæ vulgo pro bonis habentur, irrideret, nimirum divitias, gloriam, regna, honorem, aurum præterea & purpuram, & cætera quæ plerisque prorsus spectabilia, mihi quoque antea videbantur. Quæ quidem intento atque aperto animo excipiens, continuo ita affectus fui, ut cui, quod tum mihi acciderat, comparare possem, non haberem: sed in omnes partes raperer. Ac nunc quidem dolebam quòd refellerentur quæ mihi charissima erant, divitiæ, argentum, & gloria, ac tantùm non lachrymabar rejectis illis: nunc verò eadem ipsi mihi videbantur vilia atque ridicula esse: gaudebámque rursum tanquam ex tenebroso quodam aëre prioris vitæ, ad serenitatem & magnam aliquam lucem respiciens. Quare sanè & oculorum, quod absurdissimum erat, & eorum infirmitatis oblivisscebar, anima verò perspicacior paulatim fiebam. hactenus enim ignoraveram

1 Ὥστε τὰς Σειρῆνας] Desumptum ex Odyss. μ. Aristænetus epi. 1. Petro. sat. *Bourd.*

2 Λωτὸν] De quo Homer. Odyss. 9. Eunap. æd. p. 50. *Idem.*

3 Τῶν ὀφθαλμῶν] Sic reposuimus, ratio patet legenti. *Idem.*

1 Καὶ

τίας αὐτὴν τοῦ φλύαρήσαι δεῖ φέρειν. ἀσχολίαν δ, εἰς τὸ δεῦρο ἐλθεῖν, ὅπερ ἀρτίως ἡμῖν ἐπῃρώτας. [1] γαῦρός τι γὰρ ὑπὸ τοῦ λόγου ἐμαυτῷ καὶ μετέωρός εἰμι. καὶ ὅλως μικρὸν ἀπέλειπεν ἐπαιωρεῖσθαι. δοκῶ γάρ μοι ὅμοιόν τι πεπονθέναι πρὸς φιλοσοφίαν, οἷον περ οἱ [2] Ἰνδοὶ πρὸς τὸν οἶνον λέγονται πεπωκέναι, ὅτι πρῶτον ἅπαν αὐτὸν θερμότερόν φασιν ὄντες φύσει, πίνοντες ἰσχυρὸν ὕστερον ποτὸν, αὐτίκα μάλα ἐξεβακχεύθησαν, ἐκ δὲ πλασίως ὑπὸ τοῦ ἀκράτου ἐξεμάνησαν. ὕστερον σοὶ κἀκεῖνος ἔνθους καὶ μεθύων ὑπὸ τῶν λόγων, ἐξεῖρχόμην. καὶ μὲν τοῦτό γε, οὐ μεθύειν, ἀλλὰ πηφεῖν τε καὶ σωφρονεῖν ἔστι. ἐγὼ δ βυλοίμην ἂν εἴ οἷόν τε, αὐτῶν ἀκοῦσαι τῶν λόγων. ὁ δὲ γε ὁ δὲ κωφρονεῖν αὐτῶν οἴομαι δῆμις. ἄλλως τε εἰ καὶ φίλῳ καὶ ἐξεῖ τὰ ὅμοια ἐπαινέσεως ὁ βυλόμενος ἀκούειν εἴη. δύβρεῖ δ' ἴσως. τοῦτο γάρ τι τὸ [3] Ὁμήρου ἐπαίδευσε δ αὐτὸν [4] παροιμιαζόμενος. καὶ εἶχε μὴ ὄφθης, αὐτὸς ἂν ἐδεήθην ἀκοῦσαί μου διηγουμένου. μάρτυρα γάρ σε παρασχήσομαι πρὸς τοὺς πολλοὺς ἐγὼ, ὅτι σοὶ ἀλόγως μάχομαι. ἄλλως τε, καὶ πάλαι μοι τὸ μεμνῆσθαι αὐτῶν πολλάκις. καὶ ταύτην ἤδη μελέτην ἐποιησάμην. ἐπεὶ κἂν τις μὴ παρῶν τύχῃ, καὶ ὕστερον δίς ἢ τρὶς τῆς ἡμέρας ἀνακυκλῶ πρὸς ἐμαυτὸν τὰ εἰρημένα. λυπεῖ μοι δοκεῖ γίγνεσθαι τῶν ἐκείνων μεμνῆσθαι πολλάκις, καὶ ταύτην ἤδη μελέτην ἐποιησάμην. ἐπεὶ κἂν τις μὴ παρὼν τύχῃ, καὶ ὕστερον δίς ἢ τρὶς τῆς ἡμέρας ἀνακυκλῶ πρὸς ἐμαυτὸν τὰ εἰρημένα.

ram me cæcucientem ipſam circumferre. At inde progreſſus, ad id adductus ſum quod tu mihi paulò ante objiciebas. Nam & elatus oratione illius, & tanquam in ſublime evectus ſum, & omnino humile nihil amplius cogito. Videor enim mihi philoſophia ſic affici, ut vino affecti feruntur Indi, quum de eo primùm biberunt. Cum enim natura eſſent calidiores, tam valido potu imbuti, continuò bacchati ſunt, & duplum inſaniverunt meraco. Eodem pacto & ipſe, quaſi furore captus, & oratione ebrius obambulo: quamquam hoc non ebrietatis eſt, verùm ſobrietatis & temperantiæ. Ego verò optarim, ſi fieri poſſit, illam ipſam audire orationem. Neque enim profecto eam fas eſt contemnere, præſertim cùm ille qui audire cupit, ſit amicus, & ſimilibus ſtudiis operam dederit. Confide ô bone, nam juxta Homericum illud, [5] *ſponte feſtinantem hortaris:* ac niſi prævortiſſes, jam ultro rogaſſem me narrantem audires, teſtem enim te apud pleroſque ſiſtere volo, quòd non ſine ratione inſanio. præſertim cùm volupe mihi ſit illorum meminiſſe ſæpe, & hanc exercitationem jam amplexus ſim. Quamvis enim nemo mihi adſit, tamen bis vel ter per diem ſic ipſe dicta illa mecum revolvo. Ac

1 Γαῦρός] Hæc clauſula interpretatur illud præced. pag. τετυφωμένον. *Bourd.*

2 Οἱ Ἰνδοί] Nonn. Dionyſiac. *Idem.*

3 Μεθύων ὑπὸ τοῦ λόγου] Sic apud Philoſtr. & alios ἔρωτι μεθυσκόμενος. *Idem.*

4 Παροιμιαζόμενος] De hac paræmia copioſe paræmiogr. & Eraſm. *Idem.*

Ibid. Καὶ εἶχε μὴ ὄφθης] Calaſir. apud Heliod. lib. 2. ἀθλίως ἂν ἐγὼ ὕστερος ἐξεπεσὼν εἶπον δι τάχα ἐν ταῖς παλάμαις κεῖ ἐμοὶ ἂν, εἰ μή σοι παρεγένετο. Sic in Lapith. *Idem.*

5 *Feſtinantem hortari*] Sumpta Metaphora ex Homeri Iliad. Υ. & Odyſſ. ω. *Cogn.*

καὶ ὥσπερ οἱ ἐρασταὶ, τῶν παιδικῶν ἀπόντων τὰς ἐρωτικὰς πράξεις, καὶ λόγους εἰρημένους αὐτοῖς διαμνημονεύουσι, καὶ τοῖς συνδιατρίβουσιν ἐξαπατῶσι τὸν νοσον, ὡς παρόντων σφίσι τῶν ἀγαπωμένων. ἔνιοι γοῦν αὐτοῖς καὶ προσλαλεῖν οἴονται, καὶ ὡς πρὸς λεγομένοις πρὸς αὐτοὺς, ὧν τότε ἤκουσαν ἡδονται, καὶ προσπίπτουσι τῇ ψυχῇ τῇ μνήμῃ τῶν παρεληλυθότων χολλῶν ὄντα ἄγαν [1] ἐν τοῖς ἐν πόσιν ἀνιῶσι, κἂν δὴ καὶ αὐτὸς φιλοσοφίας παρούσης, τοὺς λόγους οὓς τότε ἤκουσα συναγείρων, καὶ πρὸς ἐμαυτὸν ἀναπολίπτων, μικρὰν ἔχω παραμυθίαν. καὶ ὅλως, καθάπερ ἐν πελάγει καὶ νυκτὶ πολλῇ φερόμενον, εἰς πυρσόν τινα τῶν ἀπόλιπω, πᾶσι μὲν παρεῖναι τοῖς ἐν ἐμοὶ πραττομένοις τὸ ἀνδρὶ ἐκείνῳ οἴομαι. ἀεὶ δ' ὥσπερ ἀκούων αὐτοῦ τοῦ πρός με λεγομένου. συμπίπτει δὲ, μάλιστα ὅταν ἐνερείσω τῇ ψυχῇ, καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ μοι φαίνεται. [2] καὶ φωνὴ ὁ ἦχος ἐν τοῖς ἀκοαῖς παραμένει. καὶ γάρ τοι [3] τὸ κωμικὸν ὡς ἀληθῶς, ἐγκαταλιπεῖν τι κίνησιν τοῖς

Ac quemadmodum amatores absentibus amasiis, opera aliqua, & sermones ab ipsis habitos, memoria repetunt, iisque immorando morbum fallunt, perinde ac si illi ipsi amati adsint. Quidam verò se cum ipsis colloqui putant, atque iis quæ tum sibi audire videntur, quasi modò dictis gaudent, & præteritorum memoriæ animum applicantes, nunquam desinunt obvios & præsentes amasios aspernari. Sic sanè & ipse non præsente philosophia, verba quæ tum audivi recolligens, & mecum revolvens, non exiguum capio solatium. In summa, perinde ac si in pelago, & per noctem altam ferar, velut ad facem hanc aspicio, rebus omnibus quæ à me geruntur, virum illum adesse putans, ac semper velut audiens ipsum illa ipsa sua mihi differentem. Interdum etiam, & maximè quum mente illi inhæreo, & vultus ipsius mihi apparet, & vocis sonus in auribus permanet. Etenim juxta Comicum, [4] *revera aculeum quendam auditoribus reliquit.* Desine, ô ad-

1 Ἐν τοῖς ἐν ποσὶ] Dele prius ἐν. & interpretare ἐν ποσὶ *præsentia.* Proverb. Pind. Pythiis od. 4. τὸ ἐν ποσὶ μοι. Anacr. ξυλίνους ἀσκαλάβους ἐν ποσὶ. *ante pedes.* Terent. Adelph. Sic passim apud Lucianum ut de Scipione, & de Diogene & Alexandro. Contra ἐν ποσὶν, ut de Piscatore & Revivisc. & passim alibi. *Bourd.*

2 Καὶ φωνὴ ὁ ἦχος] Demæneta apud Heliod. lib. 1. *Idem.*

3 Κατὰ τὸ Κωμικὸν] Eupolim intelligit qui hoc de Pericle dixit tanquam oratore eloquentissimo. versus citantur à Diod. Sic. lib. 12.

Περικλέης Ὀλύμπιος
Ἡ γρᾶπ', ἐβρόντα, συνέπηξε τὴν Ἑλλάδα.
Πείθω τὸς ἀπάντας ἕν τι τοῖς χείλεσι
Οὕτως ἐκήλει. ἐ μόνος τῶν ῥητόρων
Τὸ κέντρον ἀπολιπεῖν τοῖς ἀκροωμένοις.

Cic. lib. 3. de orat. de Pericle loquens. *Cujus in labris veteres Comici, etiam cùm illi maledicerent (quod tum Athenis fieri licebat) lenonem habitasse dixerunt, tantamque in eo vim fuisse ut in eorum mentibus qui audiverant, quasi aculeos quosdam relinqueret.* Idem.

4 *Aculeum quendam*] De Pericle ex Eupoli. *Cogn.*

1 *Ad-*

ἀκηκόατε. πῶς ὦ θαυμάσιε μικρὸν ἀπαρχόμενος μόνον, καὶ λίαν ἐξ ὀρχῆς ἀπολαβὼν ἤδη ὦ ἐρημίνη, ὡς εἰ μετρίως μοι λοιπὸν ἀφεύσαιο. ὁ λόγος, ἐπὰν χρὴ ποιεῖν. ὦ μακάριε ἀνθρώπων, ἤδη ποτὲ ἀκήκοας, ἢ οὐ νὴ Δία κωμικὰς φαύλας ἱστορίας ὑποκρινομένων, [2] τῶν συνεπιθορυβούντων λίαν τέλος, ἐπὰν διαφθαρῶσι τὰ ποιήματα, ἐπὰν τὰ πλάσματα ἀπολωλεκότα, καίπερ τῶν δραμάτων πολλάκις ἤδη ἐχόντων τι, καὶ γενναίων ἐνίοτε; πολλοὺς οἶδα τοιούτους. ἀλλὰ τί τοῦτο; δυσὶν ἢ τρισὶν μεταξὺ δόξω χαλεπὸς αὐτὸς μοι δοκεῖν. τὸ μὲν, ἀπίκτους σκωπέραν, εἰδέναι δ' ἐστὶν ὑπ' ἀσθενείας τὸ νοσῶ διαφθείραν. καίτοι σφόδρα ἐρῶ μου καὶ αὐτὸς κατεσκευασμένος δ' ὁμῶς. ἐστὶ μὲν ἐμοὶ, ἐὰν τοῦτο ἔχθοιμι. ἐὰν δὲ ὑπόθησθε, ἐὰν μετρίως μοι λυπήσειν δοκῶ σκωπτόμενος, καὶ τὸ ἐμὸν μέρος ἀφιλοτίμως. τοῦτ' οὖν παρ' ὅλον μέντοι μοι τὸν λόγον. ὡς ὁ μὲν ποιητὴς ὑμῖν, τὸ τοιοῦτον ἁμαρτημάτιον ἀνδρὶ, ἐστὶ τῆς σκηνῆς πόρρω ποιοῦν ὄντα, οὐδὲν αὐτοῦ μέλλει τὰ ἐπιτήδεια πεπτωκέναι. ἐγὼ δ' ἐμαυτῷ σοι πεῖσον παρίχω, ὁπόσῳ τῆς ἐμοὶ τῶν μυθικῶν ὑποκριτοῦ, ἀλλὰ ἀγνῶτα τὰ ἄλλα πραγματικῶν διαφέρειν. εἰ δέ τι σοὶ δοκῶ μεῖζον λέγειν, ὀκνῶ μὲν ἔτι παρόντων, ὡς ἄρτιον ἦν. καὶ ἴσως ὁ ποιητὴς ἔσος ἀκούσῃ. ἐμοὶ δ' ἂν σιωπήσῃς, ἀπόνου τὰ λυπήσεσθαι. ὡς οὐ γὰρ τὸ Ἑρμῆ ἐστὶ τὸ ῥητορικὸν νόμον πεπεισμένοις σοι.

ὦ admirande, paulum præludere, jámque dicta illa ab initio resúmpta ediſſere, non enim mediocriter me iſtis ambagibus torques. Rectè dicis, atque ita facto opus eſt. Sed illud quæſo, ô amice vidiſti-ne aliquando, ſive tragicos, ſive per lovem comicos [1] hiſtriones, illos dico qui exibilantur, quique agendo poëmata corrumpunt, ac tandem ejiciuntur theatris, tametſi ipſæ fabulæ ſæpenumero bene ſe habeant, ac palmam etiam reportent. Multos novi tales. Sed quorſum hoc? Vereor ne interim ineptè illos imitari videar: alia quidem nullo ordine connectens, interdum etiam præ imbecillitate ingenii ſententiam ipſam corrumpens: tum ſenſim huc adducaris, ut fabulam ipſam condemnes. Sed quod ad me attinet non admodum ægrè id feram. Cæterùm argumentum illud non mediocri dolore videtur me affecturum, ſi mecum rejiciatur meáſque partes dehoneſtet. Velim itaque ut per totam orationem hoc memineris, videlicet quod poëta talium peccatorum eſt innocens, ſedétque alicubi procul à ſcena, nec quicquam ea curat, quæ in theatro geruntur. Ego verò mei ipſius periculum tibi faciam, qualis ſcilicet hiſtrio ſim quantúmque memoria valeam: quod ad cætera attinet nihil à nuncio tragico diſtans. Quare ſiquid minùs rectè dicere viſus fuero, illud præſtò ſit, quod ſcilicet melius hoc fuerat, & aliter forſitan ipſe poëta dixerat. Nec ſi me exibilaveris, admodum ægrè feram. Vt bene ſanè, ita me Mercurius amet, & ut ferunt Rhetorum leges, uſus es procœmio.

Illa

1 *A diſtione Hiſtr*] Quod Tuſco verbo *Ludionem* ſignificat. *Cogn.*

2 Τῶν συνεπιθορυβούντων] Sic pag. ſeq. συνεπίπτε, & ὀξύτατα συρίξομαι. ὀξύτατα, *ruſticitas, plauſu incompoſito.* De plauſuum generibus dixerunt alii. Hanc comparationem ſæpiſſime uſurpat: ut & illam quæ initium facit de moribus Philoſophorum quam nunc oſtiot. *Bourd.*

ἔοικας σοὶ καὶκεῖνα προσδήσειν, ὡς δὲ ὀλίγα τι ὑμῖν ἡ σωφρονίσειν ἔμελλεν, καὶ ὡς αὐτὸς ἥκοις πρὸς τὸ λόγον παρεσκευασμένος, καὶ ὡς ἄμεινον εἶχεν αὐτῷ τοῦτο λέγειν καὶ ἀκούειν. σὺ γὰρ ὀλίγα, καίτοι οἶον τὴν, τυγχάνεις τῇ μνήμῃ συγκεκομισμένος. ἆ ταῦτ' ἐρεῖν ἔμελλες; ἆρ' οὖν αὖ τοῦτό ἔτι σοι δεῖ πρὸς ἐμέ· νόμισον γάρ τοι γε ἕνεκα πάντα σοι προσῆκεν, ὡς ἐγὼ καὶ βοᾶν καὶ κροτεῖν ἐπιμὰς εἰμί. ἰὼ γὰρ διαμέλης, μνησικακήσω γάρ τοι τὰ ἀγῶνα, καὶ ἐξύπτια συλέξομαι. καὶ ταῦτα μέν, ἃ σὺ δηλῄς, ἐκλόμενον ἂν εἰρήσομαι. κἀκεῖνα γ', οὐ μὰ μὲ ἐξῆς, ἆρ' ὡς σκεῖν ἔλεγε ῥῆσίν ποτε τοῖς πάντων ἐρᾶν. πάνυ γὰρ τοῦθ' ἡμῖν ἀδωσάλων. ἆρ' οὖν σκείνων προθεῖς τοὺς λόγους, μὴ καὶ καὶ ἄλλο τι χρώμενος τοῖς ὑποκειμένοις σκείνοις ὄμοιος, οἱ πολλάκις ἢ Ἀγαμέμνονος, ἢ Κρέοντος, ἢ Ἡρακλέους αὐτὸ τοῦτο πρόσωπον ἀνειληφότες, χρυσίδας ἠμφιεσμένοι, καὶ δεινὸν βλέποντες, καὶ μέγα κεχηνότες, μικρὸν φθέγγονται, καὶ ἰσχνὸν καὶ γυναικῶδες, καὶ τὸ Ἑκάβης ἢ Πολυξένης πολὺ παπινότερον. ἵν' οὖν μὴ καὶ αὐτὸς ἐλέγχωμαι, πάνυ μεῖζον τὸ ἐμαυτοῦ κεφάλης προσωπεῖον προσκείμενος, καὶ τὸν σκολιὸν καταισχύνων, ἀπογυμνοῦσοι βούλομαι τὸμὲ προσωπον προσλαλεῖν, ἵνα μὴ συγκαταπάσωσι πρόσωπα τὸ ἦρωα, ὃν ὑποκρίνομαι. ἔστι ἀνὴρ ὁ ποιῶν τὴν μέριον τοῦτός με πολλῇ τῇ σκηνῇ καὶ τῇ τραγῳδίᾳ χρώμενον. καὶ μὲν ποιῶν γε τοῦτος σκεῖνα ἤδη τρέψομαι. Ἡ μὲν ἀρχὴ τοῦ λόγου, ἔπαινος ἦν Ἑκάβου, καὶ τῶν Ἀθηναίων ἀνθρώπων, ὅτι

Illa utique etiam additurus videris, vos unà brevi admodum esse conversatos: nec te præparatum venire ad dicendum, ac satius esse illum ipsum dicentem audire: cùm pauca quædam, quæ potuisti memoriæ committere, duntaxat comportaris. Annon hæc quoque eras dicturus? Nihil igitur illis apud me tibi opus est. Existimes autem hujus rei gratia, te ad præfationem pertinentia complexum esse omnia. Ideo tibi acclamare & applodere paratus sum. Sed si prolixior fueris, in controversia malignitatis meminero, & acutissimè sibilabo. Equidem & hæc quæ tu modò commemorasti, dicta mihi velim: & illa quoque, quòd neque ordine, neque iisdem quibus ille verbis usurus sum. Omninò enim hoc non possum: neque si suos illi tribuam sermones: ne alio ac novo etiam modo histrionibus illis similis fiam, qui sæpenumero aut Agamemnonis, aut Creontis, aut ipsius etiam Herculis persona assumpta, ac vestibus auro contextis induti, & horrendum tuentes, mox ore in immensum diducto, exiguum & gracile, adeóque muliebre quiddam loquuntur, ipsa etiam Hecuba Polyxenáve multò demissius. Ne igitur & ipse convincar, majorem omnino quàm pro capite meo personam induisse, ipsumque ornatum dehonestare, ex nuda propriáque persona tecum colloqui volo, ne forte labens, quem ago heroem, convellam. Hic homo non desinet hodie crebra illa scena, atque tragœdia uti. Equidem cessabo, & ad illa revertar, quæ jam cœperam. Principium igitur orationis illius, commendatio quædam fuit Græciæ, & eorum hominum qui [1] Athenis commorantur, quòd

1 *Athenis*] De quibus Herodot. Strab. Plin. hodie dicuntur Sethinæ. *Cogn.*

1 Φιλο-

[1] φιλοσοφίᾳ δὲ πενίᾳ συμπεφοιτήκασιν. καὶ ἅτε τὸ ἀρχαῖον, ἅτε τὸ ξένιον οἰκίαν οὐδεμίαν πέρπυτα ὀρῶσιν, ἐς ἣν πλουσίῳ εἰσιόντες εἰς αὐτὴν βιάζηται. ἀλλ' εἰ καί τις ἀφίκοιτο παρ' αὐτὸν ἅτε διατρίβοντα, ἠρέμα τι μεταρρύθμισιν, καὶ ἀφελοῦσι καὶ προσθήκην, ἐς [2] πρὸς τὸ κρεῖττον τὴν διαίτην μεθιστᾶσιν. ἐμέμνητο γοῦν τοῦ πολυχρύσου, ὃς ἐλθὼν Ἀθήναζε μόλις ἐπισημος, καὶ φορικὸς [3] ἀκολούθων ὄχλῳ, καὶ ποικίλῃ ἐσθῆτι, καὶ χρυσῷ, αὐτὸς μὲν ὡς τὰ πολλὰ ζηλωτὸς εἶναι πᾶσι τοῖς Ἀθηναίοις, καὶ ὡς ἂν δαίμων λαμπρὸς πᾶσι. τοῖς δ' ἄρα δυσχερῆ ἐδόκει τὸ ἀνθρώπιον. καὶ παιδοῦσιν ἐπιχαίρειν αὐτὸν, ἐπιπηρᾶς, εἰδ' ἄνλυρος ἀπαγορεύοντες τὸ ἐλεύθερον τῇ πόλει καθ' ὃν τινα τρόπον βιόλοιβα βιοῦν. ἀλλ' ἐπὶ καὶ τοῖς γυμνασίοις ἐλυπρεῖς ἐχλῃδᾷ λύ, θλίβων τοὺς οἰκέτας, καὶ ἐπισχερῶν τοὺς ἀπαντῶντας, εἰ συχῇ τις ἂν ὑπεκφύγοι καθ', ἀσπουδοποιούμενον λανθάνειν, ὥσπερ ἂ πρὸς αὐτὸν οἰκεῖόν τι λαλεῖν, δέδοικε μὴ ἀφελόμενον μεταξὺ λεύσῃ. καὶ μὲν εἰρήνη γε μικρὰ κατέχει τὸ βαλανεῖον. οὐδὲν σοὶ δεῖ

quòd cum philoſophia & paupertate educentur: nec civium & peregrinorum quenquam intueri gaudeant, qui voluptatem ad ipſos introducere conetur: ſed ſi quis ita affectus ipſos conveniat, & paulatim ipſum transforment, & veteres mores dedoceant, atque ad vitæ puritatem transferant. Memorabat itaque quendam ex iſtis multo auro fulgentibus, qui cùm Athenas veniſſet admodum inſignis, & turba comitantium inſolens, varia veſte, auróque ornatus, omnibus quidem Athenienſibus in admiratione erat, & tanquam beatus ſuſpiciebatur: illis verò infœlix quidam homuncio videbatur. Eum illi erudire aggrediebantur non acerbè, nec apertè prohibentes, ne in libera civitate pro libito viveret. Sed cùm in gymnaſiis & balneis moleſtus eſſet, alios ſuis ſervis premens, & obvios in anguſtum redigens, ſummiſſa voce quidam quaſi lateret, nec ipſum perſtringere vellet. Metuit, inquit, ille ne inter lavandum pereat: quanquam pax longa balneum occupat: ac proinde nihil opus eſt exer-

1 Φιλοσοφία δὲ πενία συμπεφοίτηκεν] Hic unus è præcipuis Luciani ſcopus. Hic illa in Ariſtotelem & Peripateticos prælia. Multi in hanc philoſophantium pauperiatem ſcripſere, de quibus Cic. Tuſc. 1. & 5. Hanc ſæpe mendicantium habitu ſimulabant, cum perâ, auro, lupinorum vice, plenâ: ut in dial. Mort. Piſcat. Catapl. & alibi. *Bourd.*

2 Πρὸς τὸ κρεῖττον τὴν διαίτην] Tangit fœditatem ſeu malis feritatem ſive δυσχέρειαν philoſophorum Lucian. in Lapith. & alibi. Liban. Theophraſt. in Charact. *Idem.*

3 Ἀκολούθων ὄχλῳ] Refert ad multitudinem officioſorum, ſive comitum, ſive proſequentium, de quibus nota res. de moribus Philoſoph. & in Catapl. *Idem.*

4 Καὶ ποικίλῃ ἐσθῆτι] Sic poſtea τῷ ἐσθῆτα τῷ ποικίλῳ. & de Timone ποικίλα ἐνδύς, & alibi. Has veſtes vocare videtur alibi, τὸ ἀνδρεῖον, quæ in quibuſdam Græciæ urbibus veſtes muliebres. D. Baſil. ad Gregor. Thæolog. Apul. alii. Apud Athenienſes meretricum fuerunt. Suid. νόμος Ἀθήνησι τοῖς ἑταίραις ἀνδρεῖα φορεῖν. apud Locrenſes hoc omnino vetitum. idem Suid. ut & apud Romam. lege Oppia. Liv. lib. 34. luxu tamen gliſcente receptum. poteſt tamen referri, propter mentionem pavonis, ad plumatas, de quibus Tertull. de pall. Achil. Tat. lib. 3. *Idem.*

1 Τῶν

φατο πάνυ· ὁδὶ ἀκούων ἀ λίω, μετ᾽ ὀλίγον ἐπαιδεύετο. τὴν γὲ ἱδιωτικὴν τὴν ποικίλην, καὶ τὰς ποδαπὰς ἐκείνας ἀπέδυσαν αὐτὸν, ἀστείως πάνυ τὸ ἀνθηρὸν ἐπισκώπτοντες τοῦ χρωμάτου, ἔδη ἤδη λέγοντες, καὶ πόθεν ὁ πάνυ οὗτος τὴν ἀρχὴν τὸ μητρόθεν αὐτῷ. καὶ τὰ τοιαῦτα. καὶ τὰ μὲν ἄλλα ὑπὸ τῶν ἀπάντων ἐπεσκώπτετο, καὶ [1] τὸ δακτυλίων τὸ πλῆθος, καὶ τὴν κόμης τὸ ὠφίεργον, καὶ τὸ διαίτης τὸ ἀκόλαστον. ὥστε καλλιπρεπῶς ἐσωφρονίσθη, καὶ πολὺ βελτίων ἀπῆλθε, [2] δημοσίᾳ πεπαιδευμένος. ὅτι δὲ οὐκ αἰσχύνοιτο πενίαν ὁμολογῶν, ἐμέμνητο πρός με φανεὶς τύφῳ, ἣν ἀκούσας πάντων ὑφηνιοχημένων τὴν ἀγῶνα τῶν Παναθηναίων. ληφθέντα μὲν γάρ τινα τῶν πολιτῶν, ἅτε δὴ τὰ ἀγωνοθέτην, ὅτι βαπτὸν ἔχων ἱμάτιον, ἐγεγράφεις καὶ δαιμόνια. [3] καὶ ὃ κήρυκος ἀνεπύθετο ὅτι δὴ τὰ νόμον ἐποίησε τοιαύτην ἐσθῆτα δημόσιον, ἀναβοήσαι μιᾷ φωνῇ πάντας ὥσπερ ἐσκεμμένους συγχώρησιν δοῦναι αὐτῷ τοιαῦτά γε ἀμπεχόμενον. μὴ γὰρ ἔχειν αὐτὸν ἕτερα. τοῦτό τε οὖν ἐπῄνει. καὶ τὸν σοφιστὴν, τὸν ἐλευθέριον τὸν ἐκεῖ, καὶ τὰ διαίτης τὸ ἀνεπίφθονον. ἡσυχίαν τε καὶ ἀπραγμοσύνην, ἃ δὴ ἄφθονα παρ᾽ αὐτοῖς ἐστι. ἀποφαίνετό τι φιλοσοφίας

exercitu. Ille verò audiens quæ dicebat, interea erudiebatur. Præterea varia illa veste & purpurea ipsum exuerunt, urbanè admodum floridum nitorem colorum irridentes. Iam ver adest, dicebant, & unde nobis hic pavo: & fortasse huic est matris: & similia. Atque eodem pacto cætera cavillabantur, nunc annulorum multitudinem, nunc comæ supervacaneam curam, nunc victus intemperantiam. Quare paulatim ad modestiam est revocatus, & longè melior abiit, publicè emendatus. Quod autem non puderet ipsos paupertatem confiteri, referebat mihi vocem quandam, quam ajebat publicè ab omnibus emissam audisse se in ludis Panathenaicis. Quendam ex civibus prehensum, & ad ludorum præsidem adductum fuisse, quòd in veste tincta spectaculo interesset. Cæteros autem qui hominem videbant misertos illius, ac veniam precatos esse. Cúmque præco publicaret eum contra leges fecisse, quòd tali cum veste ludos spectaret, omnes una voce, quasi antea super hoc deliberassent, exclamasse ut venia daretur, sic induto, neque enim illum aliam vestem habere. Hæc præterea laudabat & libertatem quæ illic est, & victus rationem ab invidia alienam, & tranquillitatem & securitatem, & sexcentas virtutes quæ apud illos sunt. Demonstrabat etiam mihi conversationem eorum hominum philosophiæ con-

1 Τῶν δακτυλίων τὸ πλῆθος] De horum numero, materia & usu plene alibi. *Bourd.*

2 Δημοσίᾳ πεπαιδευμένον] Sic in Scytha. & in omni civitate frugi, advenæ δημοσία παιδεύουσι: qua de re dico copiosè alibi. *Idem.*

3 Καὶ τὸ κήρυκος ἀνεπύθετο] Legem ex Suida supra retuli: aliam causam hic assignat. Sed hoc ita accipiendum, Athenis ἑταίρας ἢ γυναῖκας ἢ τοιοῦτόν τι ἄλλο ἀφροδισιάζον, βαπτὸν ἢ ἀνδρεῖον ἔχον ἱμάτιον, ἀγωνίας παρὰ τὰ ἀγωνοθέτην, quòd adfuissent τῷ ἀγῶνι τῷ Παναθηναίων. hæc alibi copiosiùs explicanda. *Idem.*

σωμυδὲν τῶν ἀεὶ τοῖς τοιούτοις διατρίβειν, καὶ κατεργάζεσθαι φυλάξαι δυνάμενον. σπουδαίῳ τι ἀνδρὶ, καὶ πλούτου καὶ φρονεῖν πεπαιδευμένῳ, καὶ τοῦ [1] πρὸς τὴν φύσιν καλὰ ζῆν ἀπολαυσομένῳ, τὸν ὀπίσθιον βίον ὡς μάλιστα ὑπομεμισμένον. ὅπου γὰρ πλοῦτος ἐρᾶται, καὶ χρυσὸς κεκήληται, καὶ πορφύρα, καὶ δυναστεία μετρεῖται τὸ εὐδαίμον, ἀγνωσία μὲν ἐλευθερίας, ἀπείρατος δὲ παῤῥησίας, ἀθέατος δὲ ἀληθείας, κολακεία τὰ πάντα, καὶ δουλείᾳ σωτηρίου· ἢ ὅστις ἡδονῇ πᾶσαν τὴν ψυχὴν ἐπιτρέψας, ταύτῃ μόνῃ λατρεύειν διέγνωκε, φίλου μὲν ἀσείρητον τραπέζαν, φίλου δὲ πότου, καὶ ἀφροδισίων. ἀνάπλεως γοητείας, καὶ ἀπάτης, καὶ ψευδολογίας· ἢ ὅστις ἀκούων τίρσεως κρημνίσιν τε, καὶ περιλισμάτων, καὶ [2] διεφθορότων ἀσμάτων. τοῖς δὲ τοιούτοις πείθεται τὴν σπουδὴν ἀφορίζων. [3] μεσαὶ γὰρ αὐτοῖς τῶν φιλτάτων πᾶσιν μὲν ἀγυιαὶ, πᾶσιν δὲ ἀγοραὶ, πάρεσθ' [4] πάσαις πύλαις τοῦ ἡδονῆ κατακλύζειν. τοῦτο μὲν δὴ ὀφθαλμῶν. τοῦτο δέ, δι' ὤτων τε, καὶ ῥινῶν· τοῦτο δέ, καὶ διὰ λαιμοῦ, καὶ δι' ἀφροδισίων. ὑφ' ἧς δὲ ῥεούσης ἀενάου τε καὶ δολερᾶς ῥύμης, πᾶσιν μὲν [5] ἀνδρύονται ὁδοί. σωματίῳ γὰρ μοι χαίρειν, καὶ φιλαργυρείᾳ, καὶ ἐπορκίᾳ, καὶ τοῦτο φῦλον τῆς ἡδονῆς. ἀναχυρεῖται δὲ ἡ ψυχὴς ὑποκλυζομένης πάντοθεν, αἰδοῦς καὶ δίκης τε, καὶ δικαιοσύνης τε δὲ, ἔρημον

consonam esse, moresque puros conservare posse, viro etiam gravi, & qui divitias contemnere novit, & secundum ea quæ natura honesta sunt, vivere statuit, vitam quæ ibi vivitur maximè accommodam esse. At qui divitias amat, auróque demulcetur, purpura, potentiáque fœlicitatem metitur, qui libertatem non degustavit, loquendi ingenuitatem non est expertus, nec veritatem spectavit, sed cum assentatione, & servitute in omnibus convixit: aut qui totam animam voluptati addixit, eique soli servire decrevit amans opiparæ mensæ, amans vini & veneris, plenus præstigiarum, fraudis, & mendacii: aut qui cithararum frequentamenta & pulsationes, perditásque cantilenas cum delectatione audit: talibus videlicet hominibus convenire hujus loci consuetudinem. Ibi enim rerum dilectissimarum ipsis refertas esse plateas omnes, omniáque fora. Licere etiam januis omnibus voluptatem excipere: partim quidem per oculos, partim per aures & nares, partim per gulam & venerea. Qua deinde fluente perenni turbulentóque flumine, omnes viæ dilatantur. In unum enim conveniunt adulterium, avaritia, perjurium, & reliqua id genus voluptatum multitudo. Animo autem undiquaque submerso, pervertitur verecundia, & virtus, & justitia. Tum locus hisce

1 Πρὸς τὰ φύσει καλὰ ζῆν] Per dictionem καλὰ temperat austeritatem dictionis τῷ ζῆν, latari, genio indulgere: de qua dixere viri doctissimi. Cætera hujus paginæ in Gallo. *Bourd.*

2 Διεφθορότων ἀσμάτων] Διεφθορότα ἄσματα, quæ aliis κατάκοπτα μέλη, ni fallor. *Idem.*

3 Μεσαὶ] Ex Homero. quales perpetuæ parodiæ in Luciano. *Idem.*

4 Πάσαις πύλαις τοῦ ἡδονῆ κατακλύζειν] Suet. Lamprid. in Alogab. *Idem.*

5 Ἀνδρύονται ὁδοί] Sic in Amorib. hanc vocem interpretatus sum ad Petro. & alibi hoc opere. *Idem.*

ὁ χῶρος γυνόμενος, [1] δίψης αἰὶ πιμπλάμενος, ἀνθεῖ πολλαῖς τε ἀχρίαις ἐπιθυμίαις. τοιαύτην ἀπέφαινε τὴν πόλιν, καὶ τοσούτων διδάσκαλον ἀγαθῶν. ἐγωγ' οὖν ἔφην ὅτε τὸ πρῶτον ἐπανήειν ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος, πλησίον πως γιγόμενος, ἐπισχὼν ἐμαυτὸν, λόγον ἀπέχειν τοῦ δοῦναι φίξεως, σὲ δὴ τὸν τῆς Ὁμήρου λέγων, [2] Τίπτ' αὖ ὦ δύσνι λιπὼν φάος ἠελίοιο, τὴν Ἑλλάδα, καὶ τὴν δύσχιον εἰσανιὼν, καὶ τὴν ἀλδηθέα, ἥλυθες ὄφρα ἴδῃς τὰ σύπασιν ὄχθος, συκοφάντας, [3] καὶ πρεσβυτροφύσεις ὑπερηφάνους, καὶ δεῖπνα, καὶ κόλακας, καὶ μιαιφονίας, καὶ ἀληθικῶν πρεσδοκίας, καὶ φιλίας ἁπλάστους; ἢ τί καὶ πράξειν διέγνωκας, μήτ' ἀπαλλαττόμενος, μήτε χρῆσθαι τοῖς καθεστῶσι δυνάμενος; ἴστω δὴ βελδυσάμενος, καὶ [4] καθάπερ ὁ Ζεὺς τὴν Ἑκάβην ὑπεξαγαγὼν ἐμαυτὸν σὺν βελίοις φασὶν, ἔκ τ' ἀνδροκτασίης, ἔκ θ' αἱμάτου, ἔκ τε κυδυμοῦ, τὸ λοιπὸν οἰκήσειν εἰλόμην. καὶ βίον τινὰ τοῦτον γυναικώδη, καὶ ἄτολμον τοῖς πολλοῖς δοκοῦντα πρεπόμενον, αὐτῇ φιλοσοφίᾳ, καὶ Πλάτωνι, καὶ ἀληθείᾳ πρεσβαλλὼν καὶ κρίσας ἐμαυτὸν ὥσπερ ἐν θεάτρῳ μυριάνδρῳ, σφόδρα πως [5] μετέωρον ἐπισκοπῶ τὰ γιγνόμενα. τοῦτο μὲν, πολλὴν ψυχαγωγίαν καὶ γέλωτα παρέχειν δυνάμενα. hisce desertus, semperque siticulosus, multis, feriisque voluptatibus suppullulat. Talem civitatem ac tantorum bonorum magistram mihi describebat. Ego itaque, inquit, quando primùm ex Græcia reversus fueram, cùm jam propiùs accessissem, constiti rationem postulans mei huc adventus, Homerica illa dicens: *Cur autem infœlix deserto lumine Phœbi* (Græcia nimirum, & fœlicitate, ac libertate illa) venisti ut videas loci hujus tumultus, sycophantas, salutationes superbas, cœnas, adulatores, cædes, testamentorum expectationes, & amicitias simulatas? aut quid tandem facere decrevisti, cùm neque discedere hinc, neque institutis hisce uti possis? Cùm ita mecum consultassem, & quemadmodum Iupiter Hectorem illum, ita me ipsum è telis, ut aiunt, subduxissem, *Eque hominum cæde, atque tumultibus, æque cruore*; de cætero domi me continere statui: & vitam hanc muliebrem, & timidam plerisque visam anteponens, cum ipsa philosophia, & Platone, & veritate colloquor. Ac me ipsum quasi in populoso theatro collocans, ex admodum sublimi contemplor ea quæ geruntur: quæ istiusmodi sunt, ut partim multum delectationis & risus exhibere possint, partim etiam hominis revera constantis periculum facere. Nam si ma-

1 Δίψης] Angl. ἰλύος quod ferri potest ut & adscripta lectio. quid ἴρημος ὁ χῶρος dico alibi. *Bourd.*

2 Τίπτ'] Imitatio est Homeri Odyss. λ. verba Tiresiæ ad Ulyssem. *Idem.* Verba Tiresiæ ad Ulyssem, Odyss. 12. *Cogn.*

3 Καὶ πρεσβυτροφύσεις ὑπερηφάνους] Καὶ πρεσβυτροφύσεις ὑπερηφάνους. Marc.

4 Καθάπερ ὁ Ζεὺς τὴν Ἑκάβην] Locus est Iliad. λ.

Ἕκτορα δ' ἔκ βελέων ὑπάγε Ζεὺς, ἔκ τε κονίης,
Ἔκ τ' ἀνδροκτασίης, ἔκ τ' αἱμάτου, ἔκ τε κυδυμοῦ. Bourd. Apud Homer. Iliad. ξ. *Cogn.*

5 Μετέωρον ὁπισθογῶ] Hinc dialogi de Charonte, sive Contempl. titulus & occasio. *Bourd.*

1 Τὰ

φῦτο ἦ, πεῖραν ἀνδρὸς ὡς ἀληθῶς βεβαίαν λαβεῖν. εἰ γὰρ χρὴ καὶ κακῶν ἔπαινον ποιεῖσθαι, μὴ πολλάδης μειζόνα γυμνάσιον δρεπτῆς, ἢ τῆς ψυχῆς δοκιμασίαν ἀληθεστέραν τῆς πόλεως, καὶ τὸ συναῦξον ἀφετηρίδης. ἐγὼ μικρὸν ἀπέχειν τοσαύταις μὴ ἐπιθυμίαις, τοσούτοις ἦ θεάμασι τὸ μὴ ἐκπύσμασι πάνθ' ἕλκυσι, καὶ ἀνθλαμβανομένοις. ἀλλ' ἀπέχειν δεῖ τὸ Ὀδυσσέως μιμησόμενον, ἀνδραπολῆσιν αὐτὰ, μὴ δεδεμένον τὸν κηρόν. δεινὸν γάρ. μὴ ἦ [1] τὰ αὐτὰ κηρῷ φορεξάμενον, ἀκούσαντα, καὶ λελυμένον, καὶ ἀληθῶς ὑπερήφανον. ἔνεστι ἦ ἐν φιλοσοφίαν θαυμάσαι, ἀνδραποδῶδες τοῦτο τοσούτων ἀνοίαν, καὶ τὸ τῆς τύχης ἀγαθῶν καταφρονεῖν, ὁρῶντα ὥσπερ ἐν σκηνῇ καὶ πολυπροσώπῳ δράματι, τὸν μὲν, [2] ἐξ οἰκέτου δεσπότην προϊόντα, τὸν δ' ἀντὶ πλουσίου, πένητα. τὸν ἦ, στρατηγὸν ἐκ πεζοῦ, βασιλέα· τὸν ἦ, φίλον τούτου· τὸν ἦ, ἐχθρόν· τὸν ἦ, φυγάδα· τοῦτο γάρ τοι ἐν τῷ δεινοπαθεῖν ἐστιν, ὃν καίτοι μάρτυρα μὴ τῆς τύχης [3] τὸ παίζειν τὰ τῆς ἀνθρώπων πράγματα, καὶ ὁμολογήσεις μηδὲν αὐτῶν εἶναι βέβαιον, ὅμως ταῦτ' ἐσημέρας βλέποντες, ὁρίζονται πλούτου, καὶ δυναστείας, καὶ μετὰ φιλίαν πάντες, ὡς χρονομένην ἐλπίδων. ὃ ἦ δὴ ἔφην, ὃν ἐν γελᾶν ἐν τοῖς χρονομένοις ἔνεστι, καὶ ψυχαγωγίαν, τοῦτο ἤδη σοι φράσω.

si malorum quoque encomium aliquod proferre convenit, ne credas majorem illam virtutis palæstram esse, aut veriora usquam animorum experimenta fieri, quàm in hac civitate, & in ea qua hic vivitur consuetudine. Neque enim parum est resistere tot cupiditatibus, tot spectaculis, tantisque aurium illecebris quæ undique attrahunt, & capiunt. Sed oportet omnino Vlyssis exemplo, illa præternavigare, non quidem ligatis manibus, ut ille (nam hoc formidolosum foret) neque etiam auribus cera obturatis, sed audientem atque liberum: & verè animum supra hæc elatum habentem. Licet autem & philosophiam mirari, tantam hominum stultitiam cum illa comparando: & fortunæ bona contemnere, videndo veluti in scena, & multiplicium personarum fabula, alium quidem ex servo dominum prodire, alium autem ex divite pauperem: alium contra ex paupere satrapam, aut regem. Rursus alium hujus amicum, alium inimicum, alium etiam exulem. Nam hoc certè vel gravissimum est, quod licèt fortuna testetur sese in humanis rebus ludere, fateaturque nihil illarum esse stabile, nihilominus qui quotidie ista aspiciunt, & divitias & potentiam appetunt, & pleni obambulant omnes earum rerum spe, quarum eventus nunquam sequatur. Quod autem dixi licere ea quæ geruntur ridere, animúmque oblectare, illud tibi jam expo-

1 Τὰ αὐτὰ κηρῷ φορεξάμενον] Sic in Croniis sive Saturnalib. Iulianus Imper. Liban. Omnes ex Odyss. μ. Bourd.

2 Ἐξ οἰκέτου δεσπότην] Hanc crebrò repetit comparationem. vide quæ diximus ad illud Petron. *Grex agit in scena.* Idem.

3 Τῆς τύχης] Dei. sic sæpissime Lucianus τῷ τύχῳ, ἀντὶ τοῦ θεοῦ ἢ δαίμονος usurpat, ut monui multis exemplis ad lib. 1. Heliod. *Idem.*

4 Παίζειν τὰ τοῦ ἀνθρώπων] Sic res humanæ τῇ τύχῃ λογισθέα, ἢ τύχης παίγνιον. Legend. Marcil. ad Horat. Aurel. Victor. in Æl. Pert. *Idem.*

1 Καὶ

πῶς γὰρ οὐ γελοῖοι μᾶλλον πλουτοῦντες αὐτοί, καὶ τὰς πορφυρίδας ἐπιφαίνοντες, [1] καὶ τοὺς δακτύλους ἐπιτείνοντες, καὶ πολλὴν κατηγορίαν ἀπειροκαλίας; τὸ γὰρ κρυπτόμενον, [2] τοὺς συντυχάνουσιν, ἀλλοτρίᾳ φωνῇ ἐπιχαιρόντες, ἀγαπᾶν ἀξιοῦντες, ὅτι μόνον αὐτὰς ἐπιθέλειαν· οἱ γὰρ σεμνότεροι, καὶ ἐπισπωμένοις ἑαυτοὺς μένοντες, οὐ πόρρωθεν, οὐδ' [3] ὡς Πέρσαις νόμος, ἀλλὰ δεῖ ἐπιελθόντα, καὶ ὑποκύψαντα, καὶ πόρρωθεν τὴν ψυχὴν παρεισώσαντα, καὶ τὸ πάθος αὐτῆς ἐμφαίσαντα τῇ ὁμοιότητι, [4] τὸ σῆθος, ἢ τὴν δεξιὰν καταφιλεῖν, ζηλωτὸν δὲ ἐπείδαιμον τοῖς μηδὲ τούτου τυγχάνουσιν. ὃ δὴ ἔγωγε παρέχων ἐαυτοὺς εἰς πολὺν χρόνον ἐξαπατῶμαι. ἐπαινῶ δὲ καὶ τοὺς αὐτὰς τοῦτο ἀπαυθρωπίας, ὅτι μηδὲ τοῖς σώμασιν ἡμῶν ἐπιτρέπουσιν. πολὺ γὰρ τούτων οἱ ἐπιόντες αὐτοὶ καὶ γελοιότεροι. [5] νυκτὸς μὲν ἐξανιστάμενοι μέσης, περιέποντες δὲ ὠμὴν κύκλῳ τὴν πόλιν, καὶ ἐπὶ τῶν εἰκετῶν ἀποκλειόμενοι, [6] κυνῶν, καὶ κόλακες, καὶ τὰ τοιαῦτα ἀκούειν νομίζοντες. μέγας δὲ τῶν πονάμενον. Quomodo enim non ridiculi sint divites ipsi, qui & purpuras suas ostentant, & annulos prætendunt, & multas ineptias præ se ferunt? At quod omnium est absurdissimum, etiam obvios aliena voce salutant, & hoc contentos esse volunt, si solùm ipsos aspexerint. Quidam verò fastuosiores, etiam se adorari patiuntur, non è longinquo, neque Persico more: sed necesse est propiùs accedentem, & oculos summittentem, animúmque è longinquo demittentem, illiusque affectum corporis similitudine declarantem, pectus aut dextram deosculari: quod beatum & admirandum videtur iis etiam qui honorem hunc nusquam assequuntur. Ille verò stat in longum tempus se ipsum præbens decipiendum. Sed illorum laudo inhumanitatem, quod ne ore quidem nos approbant. Verùm his magis ridiculi sunt qui illos sectantur & observant, qui media de nocte surgunt, & totam urbem circumcursitant, quique à servis exclusi foribus, canes & adulatores, & id genus alia audire sustinent. Præmium verò acerbæ

1 Καὶ τοὺς δακτύλους ἐπιτείνοντες] Καὶ τοὺς δακτυλίους ἐπ. δακτυλίους, ut antè τὰς πορφυρίδας ἐπιφαίνοντες. Marc.

2 Τοὺς συντυγχάνοντας] De hac Divitis fastuosi nota Aristophan. Plaut. Ipse Lucianus alibi. *Bourd.*

3 Ὡς Πέρσαις νόμος] Sic de Merced. conduct. & multis aliis locis. de hac adoratione Persica locus dicendi ad lib. 7. Heliod. *Idem.*

4 Τὸ σῆθος ἢ τὴν δεξιάν] Idem dial. Mortuor. & in Pseudom. patet apud Martial. *Idem.*

5 Νυκτὸς μὲν ἐξανιστάμενοι] Sic in μαλίτῃ de Merced. conduct. & in Gallo. *Idem.*

6 Κύνες καὶ κόλακες] Eleganter hoc apud Demosth. ὁ τὴν πρὸ τεφαν. ἀντὶ γὰρ φίλων καὶ ξένων, οἳ τὸ τῶν ἀπομάζοντο ἀνίκα ἐδωροδόκουν, νῦν κόλακες καὶ θῆρες ἐκεῖνοι καὶ τἄλλα ἃ φορητὰ πάντα, ἀκούσει. Idem.

7 Ἀκούειν] Vt loco Demosthenis proxime citato. Sic ἀκούσης apud Theocrit. in Charit. & κλύειν apud Æschyl. in Prometh. sic apud Latinos *audire*. Horat. sat. 7. lib. 2. *audis*. hunc Luciani locum profert Casaub. ubi de officiis salutantium apud Suet. *Idem.*

1 Καὶ

κρᾶς ταύτης αὐτοῖς ἐξιόδου, [1] τὸ φορτικὸν ἐκεῖνο δεῖπνον, καὶ πολλῶν ἄπνοι συμφορῶν. εἰ δὲ, [2] πόσα μὲν ἐμφανῆ πάσι, πόσα δὲ ἀδόκητα γνώμιλλα ἐμπίπτοντες, πόσα δ' ἂν εἴποι ἐκ τῆς [3] ἀπολαλήσαντες, ἢ μεμφόμενοι τὸ τελευταῖον, ἢ δυσφορωῦντες, ἀπιᾶσιν, ἢ διαβάλλοντες τὸ δεῖπνον, ἢ ὑβρεν, ἢ μικρολογίαν ἐγκαλοῦντες· πλήρεις δ', αὐτῶν ἰμάντων, οἱ στενωποὶ, καὶ ὠθὸς τῶν χαμαιτυπείοις μαχομένων. καὶ μετ' ὀλίγον οἱ πλείονες αὐτῶν κατακλιθέντες, [4] ἰατροῖς παρίχουσιν ἀφορμὴν περιόδων. ἔνιοι μὲν γὰρ, τὸ κοινότερον, [5] οὐδὲ νοσεῖν χολάζουσιν. ἐγὼ μέντοι καὶ πολὺ τὸ ἡδυπαθοῦντα [6] ἐξωλεστέρους τὰς κόλακας ὑπειληφα. καὶ χαίρειν αὐτοὺς κελεύσας ἂν ὑπερηφανίας αἰτίους. ὅταν γὰρ αὐτῶν τὸν πλοῦτον θαυμάσωσι, καὶ τὸ χρυσοῦν ἐπαινέσωσι, καὶ τοὺς πυλῶνας ἐωθινοὺς ἐμπλήσωσι, καὶ προσελθόντες, ὥσπερ δεσπότας προσείπωσι, τί καὶ φρονήσει ἐκεῖνος εἰκὸς ἦναι; εἰ δὲ μηδεμιᾷ δύναμιν κἂν ὠθὸς ὀλίγου ἀπέχοντα τῆδε τῆς ἐξελευθερίας, οὐκ ἂν οἶμαι τοιοῦτον αὐτὸν ἐλπίσαι ἐπὶ τοὺς θύρας τῶν πλουσίων δεομένους τῶν πλουσίων, μὴ ἀξιῶσαι αὐτῶν μηδ' ἀμφάρτορα τὴν οὐδενιαμονίαν καταλιπεῖν, μηδ' ἀσθενοῦντί τι καὶ ἄχρηστον τῶν τραπεζῶν τὸ κράμβον, καὶ τὸ οἰκεῖον

bæ illius circuitionis est oneroſa illa cœna, & multarum calamitatum cauſa: in qua illi quam multa paſti, quàm multa poti præter animum, quàm multa non dicenda proloquuti, poſtremò vel conquerentes, vel malè habentes, vel cœnam criminantes, vel contumeliam & ſorditiem accuſantes abeunt. Illis autem vomentibus, & ad proſtibula pugnantibus, pleni ſunt angiportus: & plerique ipſorum in multum diem decumbentes, circumeundi occaſionem medicis præbent. Quibuſdam enim, id quod abſurdiſſimum eſt, non eſt ægrotandi otium. Ego verò adulatores ipſos magis perditos eſſe puto, quàm quibus adulantur, illóique ferè ipſis iſtius ſuperbiæ authores exiſtere. Quum enim ipſorum opulentiam admirantur, & aurum laudibus extollunt, & veſtibula manè implent, & convenientes tanquam dominos compellant, quid quæſo illos cogitare conſentaneum eſt? Quod ſi verò communi decreto paulùm abſtinerent ab hac voluntaria ſervitute, an non putas è diverſo divites ipſos ad pauperum fores eſſe venturos, rogantes ne ignobilem & ſine teſte ſuam fœlicitatem relinquant, neve inutilem & ab omni uſu remotam menſarum pulchritudinem, & domorum magnitudinem

1 Καὶ τὸ φορτικὸν ἐκεῖνο δεῖπνον] Idem de Merced. conduct. & in Gallo & ſæpe alibi. De his incommodis ſportulæ cauſa perceptis interpretes Martial. & Iuvenal. *Bourd.*

2 Πόσα] Octo ſequentes lineæ crebro repetuntur in Luciano. *Idem.*

3 Ἀπολελάσαντες] Ἀπολαλήσαντες. Marc.

4 Ἰατροῖς παρίχουσιν ἀφ. περιόδων] Hinc ἰατροὶ dicti περιοδευταί, ut patet in excerptis Gloſſar. cap. de Medic. Reſtéque apud Heſychium interpretatur περιοδεύτας ἢ παρὰ τοῖς ἰατροῖς. Nam voluit Hippocrates τοὺς τὰς πόλεις φοιτῶντας μὴ λόγῳ μόνον ἀλλὰ ἔργῳ ἰατρεύειν. *Bourd.*

5 Οὐδὲ νοσεῖν χολάζουσι] Cogitatione ſe refert ad Theſmopolidem, qui jam moriturus Eucratis conviva venerat, ut patet in Gallo. *Idem.*

6 Ἐξωλεστέρους τὰς κόλακας] Ἐξωλεστέρους τότε κόλακας. Marc.

τὸ μίσηθ⊙; ἀ γὰ ὅτω τῶ πλυτεῖν ἐρῶσιν, ὡς τ̄ διὰ τῶ πλυτεῖν εὐδαιμονίζεσθ. κὴ ὅτω ὃ ἔχει μηδὲν ὄφελ⊙ [1] εἶναι πᾶσκαλλες οἰκίας τᾷ οἰκοῦντι, μηδὲ χρυσῶ κ̀ ἐλέφαν⊙, [2] εἰ μή τις αὐτὰ θυμᾶζοι. ἐχρῆν οὖ τοίνυν τοῦτ̀ τοι κρατεῖν αὐτῶν, κὴ [3] ἀπιννωίζειν τὴν δυνασείαν, [4] ἐπιτειχίσαντα τᾷ πλούτῳ τὴν ὑπερψίαν. νυνὶ δ, λατρεύοντες, εἰς ἀπονοιαν ἄγυσι. κὴ τὸ μὴν, ἄνδρας ἰδιώτας, κὴ ἀναφανδὸν τὴν ἀπαιδευσίαν ὁμολογοῦντας τὰ τοιαῦτα ποιεῖν, μετριώτερον ἂν εἰκότως νομισθείε. τὸ δ, κὴ τ̄ φιλοσοφᾶν πεποιημένων, πολλᾷ ἴτι τούτων γελοιότερα ὁρᾶν, τοῦτ̀ ἤδη τὸ δεινότατόν ἐσι. πῶς γὰ οἴᾷ τὴν ψυχὴν διατεῖθαί μοι, ὅταν ἴδω τούτων τινὰ μάλισα τ̄ πεφθεγμένων ἀνημεμιγμένον κολάκων ὄχλῳ, κὴ τ̄ ἐπ' ἀξίας τινὰ δορυφορούντα, κὴ τοῖς ἐπὶ τὰ δεῖπνα παρασγιλλασι κοινολογούμενον, ἐπισημότερον δ τ̄ ἄλλων ἐν τῷ ὄχλῳ⊙ ὄντα, κὴ φανερώτερον; κὴ ὁ μάλισα ἀγανακτῶ, ὅτι μὴ κὴ τὴν σκιὰν [5] μεταλαβάνωσι, τὰ ἄλλά γε ὁμοίως ὑποκρινόμενοι τὸ δράμα⊙. ἃ μὲν γὰ σὺ τοῖς συμποσίοις ἐρᾳζονται, τίνι τ̄ κολάκων εἰκάσομεν; [6] σὺν ἐμφορᾶσθαι μὴ ἀπειροκαλώτερον, μεγύσκονται δ φανερώτερον, nem perire sinant? Neque enim tantum ipsas divitias amant, quantum propter eas fœlices se prædicari. Ac sanè ita se res habet, ut neque pulcherrimarum ædium, neque auri, neque eboris ulla domino sit utilitas, nisi sit qui illa admiretur. Oportebat igitur hoc pacto illorum extenuare, & vilem reddere potentiam, contemptum hunc quasi propugnaculum divitiis opponendo: sed nunc eos colendo ad amentiam adducunt. Ac certè homines indoctos, & ignorantiam apertè confitentes, talia factitare, tolerabilius meritò existimetur. Verùm eos, qui se philosophari simulant, multò etiam ineptiora his, magisque ridicula facere, illud tandem omnium gravissimum est. Quomodo enim putas animo me affectum, quoties video aliquem istorum, maximè eorum qui ætate provecti sunt, adulatorum turbis immisceri, & illorum aliquem, qui honores gerunt, satellitum more sectari, & cum iis qui ad cœnam vocant, sermones conferre, quamvis sit cæteris insignior & magis conspicuus ex ornatu? Ideo maximè apud me indignor, quòd non itidem habitum mutent, cum utique quod ad cætera attinet, eodem modo fabulam agant. Nam quæ in conviviis committunt, cui adulatorum comparabimus? annon insolentiùs exaturantur, inebriantur

1 Εἶναι πᾶσκλῆς οἰκίας τᾷ οἰκοῦντι] Εἶναι πᾶσκαλλὲς κύριον οἰκίας τᾷ οἰκοῦντι. Marc.

2 Εἰ μή τις αὐτὰ θυμᾶζοι] Cic. in Parad. eod. sensu ipse Gallo. *Bourd.*

3 Ἀπειννωίζειν] *Vile reddere:* vox satis infrequens. *Idem.*

4 Ἐπιτειχίσαντα] Hanc vocem interpretatur Vlpian. Demosthenis scholiast. ad Phil. 1. dixi ad illud Petronii *parvite interiecto.* Idem.

5 Μεταλαμβάνωσι] Μεταλαμβάσκωσι. Marc.

6 Οὐκ ἐμφορᾶσθαι] Repetit hanc philosophorum *ἀπειροκαλίαν.* Vitat. auct. Pisc. Lapith. & pallim. *Bourd.*

1 Τῶν

ἐξαίσιος] δὲ πάντων ὕστατος, πλείω ἢ ἀποφέρειν τὰ ἄλλων ἀξιῶν· οἱ δ' ἀσκώτεροι, πολλάκις αὐτῶν ἐς ὄσχεσιν ἐσήχθησαν; καὶ τοῦτο μὲν δὴ μαλθακὸν ἡγοῦμαι. μάλιστα δ' ἐμέμνητο [1] τῶν ἐπὶ μισθῷ φιλοσοφούντων, καὶ [2] τὴν ἀρετὴν ὥνιον ὥσπερ ἐξ ἀγορᾶς ἐσπήγνυσι· ἐκαπήλευε γοῦν ἐκείνη καὶ καπηλεῖα τὰς τῶν λεγομένων σχολὰς καὶ τὸ πάντα καπηλεῖον ἐκάλει, πρῶτον ἑαυτὸν παρέχειν ὑψηλότερον λημμάτων. Ἀμείλει καὶ πρὸς τοῦτο διεπλάσατο· ἀμείνω προῖκα τοῖς ἀξιοῦσι σωφρονεῖν, ἀλλὰ καὶ τοῖς δεομένοις ἐπαρκεῖν, καὶ πάσης περιουσίας καταφρονῶν. τοιγάρτοι δέον ὁρμᾶσθαι τὸ ὠδὶ προσήκοντα, ὥστε μηδὲ τὰ ἑαυτῷ φθειρομένῳ ποιεῖσθαι φροντίδα. ὃς γὰρ ἀγροῦ μὲν πόρρω τῆς πόλεως οἰκημάτων, οὐδὲ ἐπιστήμων αὐτὸς πώποτε ἦν, οὐδ' ἐπὶ τοῦτο ἀφίκετο αὐτὸς εἶναι δεσπότης. τοῦτ' οἶμαι διειληφὼς, ὅτι τῶν μὲν φύσει δένδρων ἐστὶν κύριος, [3] νόμῳ δὲ καὶ διαδοχῇ τοῦ κεκτῆσθαι αὐτῶν εἷς ἀεὶ λαγχάνων ἐξαμαρτάνοιτο, [4] ὀλιγοχρόνιος δεσπότης νομιζόμενος. κἀπειδὴν ἡ προθεσμία παρέλθῃ,

tur manifestiùs, à convivio surgunt omnium ultimi, aliisque plura secum auferre volunt, & siqui sint urbaniores, sæpenumero ad cantum incitantur? Atque hæc quidem ille ridicula censebat. Præcipuè verò eorum mentionem faciebat, qui pacta mercede philosophiam profitentur, virtutémque ipsam tanquam venalem de foro proponunt. Ideo tabernas & cauponas, illorum scholas appellabat. Censebat enim eum qui divitias contemnere alios docere vellet, primum se quæstu superiorem gerere debere. Nimirum & ipse talia agebat, non solùm gratis conversando cum rogantibus, sed & indigentibus necessaria suppeditando, omnémque opulentiam contemnendo. Tantum aberat ut ea expeteret, quæ nihil ad ipsum attinerent, ut ne suarum quidem rerum, & si corrumperentur, curam gereret: qui agrum non procul ab urbe habebat, ac tamen jam multis ab annis ne invisere quidem eum erat dignatus: Imò ne dominum quidem illius se esse affirmabat. Illud, opinor, disputans, quòd natura rerum istarum nullius domini sumus: sed ex lege & per successionem usum earum incertum in tempus accipientes, temporarii possessores habemur. Ac posteaquam terminus ille constitutus

1 Τῶν ἐπὶ μισθῷ] De quibus tractatum edidit qui de Mercede Conductis. *Bourd.*

2 Τὴν ἀρετὴν ὥνιον] In hos aretalogos plenæ satyricorum paginæ, plenî philosophorum εἰ ἀληθὲς, libri. *Idem.*

3 Νόμῳ δὲ διαδοχῇ] Sic in Timone, sive Misanthr. μετοικοδόμαι δὴ παρ' ἐτέρῳ φησὶ ἔτεσιν. & in Charonte, sive Contempl. τὸν εἰκαίαν δὲ, καὶ τάχεσιν, καὶ τὸ ξυνὸν, ἀεὶ ἄλλοτ' ἄλλον, μεταδάλλειν τὰς δεσπότας, hæc apud Lucianum passim. Lucianus sive is sive alius poeta,

Ἀλλοῖος Ἀχαιμενίδαι γενόμην ποτὲ, νῦν δὲ Μυΐσκος,
Καὶ πάλιν ἐξ ἑτέρου βιόσομαι εἰς ἕτερον.
Καὶ γὰρ ἐκεῖνον ἔχειν με τότ' ὤιετο, καὶ πάλιν ἄλλον
Οἴεται, εἰμὶ δ' ἐγὼ κοὐδετέροις ἀδέκης, ἀλλὰ τύχης. Idem.

4 Ὀλιγοχρόνιος δεσπότ] Ea passim in Luciano sed præcipuè in Charo. sive Ὀλίγιστος. Bourd.

τὴν καῦτα ἐξελαθεῖν ἄλλον, ἀπολαύσῃ τὸ ἀνόμημα. ὀλίγα δὲ ἐκεῖνα περὶ τῆς ζηλῶν ἐμέλησε παραδείγματα· τὸ τροφῆς τὸ ἀπέρατον, καὶ τὸ γυμνασίων τὸ σύμμετρον, καὶ τὸ πρόσωπον τὸ αἰδέσιμον, καὶ τὸ ἐσθῆτος τὸ μέτριον· ἐφ' ἅπασι δὲ τούτοις, τὸ ἀμφιέσας τὸ ἡρμοσμένον, καὶ τὸ ἥμερον τοῦ τρόπου· παιδιᾷ δὲ τοῖς σωφρονοῦσι ἀναξαλεαῖς τὸ ἀγαθὸν, ὅπερ τοὺς πολλοὺς πείθει, προσποιούμενος ἑορτάς, καὶ πανηγύρεις, ὡς ἀπ' ἐκείνων ὠφελήσειν τὸ μὴ ψεύσασθαι, καὶ δὲ τι δέον ἀπιστεῖν. ἤδιον γὰρ ἐκείνοις ἔσεσθαι τοῦ τῆς τὸ καλὸν ὁρμοῦ. ὅλως δὲ ὦ καὶ τοιούτων καταγνώσεις φιλοσόφων, οἳ τοιοῦτον ἀπιστίαν αἱρετὴν ὑπελάμβανον, ὦ παῖδες ἀνάγκαις, καὶ πόνοις, τοὺς νέους ἀντέχειν κατασκευάζοντες. τοῦτο δ' ἦν οἱ πολλοὶ κελεύοντες, ἄλλοι δὲ, μαστιγοῦντες. οἱ δὲ χαριέστεροι, καὶ σιδήρῳ τὰς ἐπιφανείας αὐτῶν κατατέμνοντες. ἡγεῖτο γὰρ χρῆναι πολὺ ἀφαιρετέον εἶναι ταῖς ψυχαῖς τὸ τερπνὸν τοῦτο ἐξ ἁπάντων κατασκευάσαι, καὶ τ' ἄρτι παιδεύειν ἀπράκτους ἀφαιρούμενον, τοῦτο μὲν, ψυχῆς, τοῦτο δὲ, σώματος, τοῦτο δὲ, ἡλικίας τε καὶ τοῦ ἀφελοῦς ἐπιχαλᾶν, ἵνα μὴ τὶ [1] ἀφ' ἑαυτοῦ ἐπιτίθῃ ἐλέγχῃ. πολλοὺς γοῦν καὶ πλουτῶν ἔφασκεν ὅτως ἀλόγως ἐπιζῆντας. ἵνα δὲ καὶ αὐτὸς εἰδῇ, ὃς καὶ μυσάττεσθαι τὰ παρ' ἐκείνοις κακὰ, ἐπιδὴ πάντως λόγων ἀληθῶν ἐπήκουσε, ἀμετρεπῶς φεύγων, ὡς αὐτὸν ἀρίστητutus præterierit, tunc alius eadem accipiens, illo nomine fruitur. Illa autem non parva præbent imitari volentibus exempla: victus scilicet frugalitas, exercitiorum justus modus, personæ ipsius venerabilitas, & vestitus mediocritas, ac præter hæc compositæ mentis moderatio, morumque mansuetudo. Monebat autem secum versantes ne bene agendi tempus prorogarent, ut multi solent, qui certum sibi tempus præfiniunt, aut festos dies, aut conventus solennes, tanquam ab illis auspicaturi non mentiendi & rectè agendi studium: animi enim erga res honestas affectionem non esse protelandam sentiebat. Manifestè etiam Philosophos illos damnabat, qui virtutis eam meditationem putabant, si necessitatibus multis, ac laboribus sustinendis juvenes exercerent: quorum alii vincire se jubebant, alii flagellis cædebant, alii verò elegantiores, ferro superficiem corporis abradebant. Putabat enim multò priùs in animis duritiem istam & indolentiam esse parandam: eúmque qui homines optimè instituere vellet, partim animi, partim corporis, partim etiam ætatis, & prioris educationis rationem habere debere: ne quid supra vires imponendo, reprehensionem incurreret. Multos quoque, qui præter rationem, ita supra vires intenderentur, mori ajebat. Unum autem etiam ipse vidi, qui cùm jam ea apud illos mala degustasset, ubi primùm veram doctrinam audivit, irrevocabili cursu aufugiens inde, ad ipsum ve-

1 Παρὰ δύναμιν ἐπιτάττων] Talis est βδέλυρος ille apud Theophr. Charact. περὶ βδελυρίας, qui solet τὴν ἀκολουθοῦσαν ἀδιστάκτως μίζω φορτίον ἢ δυνατὸ φέρειν. Bourd.

1 Καὶ

φυ. καὶ ὅλως ῥᾴων ἀφικόμενος. ἤδη δὲ τούτων λόγους, τὰ ἄλλων αὖδις ἀνθρώπων ἐμέμνητο, καὶ τὰς ἐν τῇ πόλει παροχὰς διεξήει, [1] καὶ τὰ αὐθαιμῶν αὐτῶν, καὶ τὰ θεάτρα, καὶ [2] τὰ ἱπποδρόμων, καὶ τὰς τῶν ἡνιόχων ἐπῳδάς, καὶ τὰ ἅρματα ὁμοῦ, καὶ τὰς ἐν τοῖς στεφανοῖς περὶ τούτων ἀφορμάς. πολλὰ γὰρ ὡς ἀληθῶς ἡ ἱπποφιλία. καὶ πολλῶν ἤδη ἀπορδαίων εἶναι δεκάντων ἐπίληπτος. μετὰ δὲ ταῦτα, ἐπῄρε θάμβος τὸν ἀκροατὴν τὰ ἀμφὶ τὴν νεκρὸν τιμώμενα καὶ ἀφθόνως κηλινδούμενον, προσῆκεν ὅτι [3] μίαν φωνὴν οἱ Ῥωμαίων παῖδες ἀληθῆ παρ' ὅλον venit: & animo meliùs affecto videbatur. Iam verò digrediens ab istis, aliorum rursus hominum mentionem faciebat, & narrabat civiles tumultus, & plebis conflictationes, & theatra, & circum, & aurigarum statuas, & equorum appellationes, & quæ de his in angiportu habentur colloquia. Multum enim profectò ibi est equorum insanum studium. Quinetiam multos qui pro gravibus haberi volunt, reprehendebat. Post hæc, veluti alterum fabulæ actum attingebat, eorum qui circa funera & testamenta versantur. Hoc addens, quòd unam hanc vocem, Romanorum pue-

1 Καὶ τὰ αὐθαιμῶν αὐτῶν] Hæc παροχωνίσματα tangit, de Merced. cond. & multis aliis locis, in quibus hac de re proverbium explicamus. *Bourd.*

2 Τὰ ἱπποδρόμων] Hanc ἱπποφιλίαν multis verbis describit autor de causis corruptæ eloquentiæ. Iuvenal. Achill. Tat. lib. 2. Tangit Longus lib. 3. Liban. paraf. omnes passim. *Idem.*

3 Μίαν φωνὴν οἱ Ῥωμαίων παῖδες] Hic cogor instituti mei brevitati fraudem facere quod locum obscurum, ut multi ita ego judicem. B. Brisson. vir clariss. longe hoc de loco disserit, & postea vir doctissimus Guther. lib. de Iure man. Horum interpretationem æquissimo Lectori relinquo. ait Nigrinus, ὅτι μίαν φωνὴν οἱ Ῥωμαίων παῖδες ἀληθῆ παρ' ὅλον τὸν βίον ποιοῦνται, τὴν ἐν τῇ διαθήκῃ λέγων, ἵνα μὴ ἁπλαϊσθῶσιν τῆς σφετέρας ἀληθείας. Iacob. Micyll. interpres, *quod unam hanc vocem Romanorum pueri per omnem ætatem veram emittant, eam intelligens, quæ in testamentis usurpatur, quæ petunt ne à sua veritate depellantur.* Quibus verbis, ut equidem sentio, vult interpres Lucianum intelligi de liberis exhæredatis, variis modis patris testamentum infirmare nitentibus, & petentibus ut patrem liceat arguere dementiæ, prodigalitatis, & luxuriæ. Quam licentiam non solum in exhæredatis sed in omnibus olim Solon, eumque sequuti, legibus suis inhibuerant; scilicet τὸ τιθηνεῖσθαι μὴ κακῶς ἀγορεύειν. Hanc interpretis mentem esse facile quivis judicaverit. Aliud tamen fortean voluit ἀληθῆς Nigrini, & Ῥωμαίων παῖδας accipi de ipsis Romanis. Ingemiscunt Romani quod se sentiunt prohibitos veritate sua & voce libera frui, scilicet prohibitos legibus illis quibus cautum ne in tabulis testamenti quicquam elogii alterius famam læderet, nisi suorum quos exhæredare leges permittebant cum elogio. Solebant autem Græci Romanique κακοήθεις, vitam & mores eorum cum quibus graviora odia & simultates habuerant, testamento lacessere, & hac licentiâ nullius existimationi & famæ parcere. & ita in Codicillis Petronii *flagitia Principu sub nominibus exoletorum, fœminarumque, & novitate cujusque stupri præscripta & obsignata missa* Neroni apud Tacit. annal. 16. hanc tamen antea testamentorum licentiam senatus sæpe in Principum gratiam inhibuerat. Sueton. Aug. c. 50. *Et tamen de inhibendâ testamentorum licentiâ, ne senatus quicquam constitueret interfuit.* Hujus loci cum mentem quæreret consului viri Clar. Isaaci Casaub. Animadversiones, in quibus hunc Luciani locum acceptum, ut nos interpretamur, deprehendi, quod gaudeo. *Idem.*

τὸ βίον ἀθλίεσθαι, τῷ ὄντι τοῖς ἀληθείας λέγων, ἵνα μὴ ἀπολαύσωσι τῆς ὀφειλομένης ἀληθείας. ἃ δὴ καὶ μεταξὺ λέγεται τοῦ αὐτοῦ μάλα ἀστείως, ὅτι καὶ συγκατορύττειν ἑαυτοῖς ἀξιοῦσι τινες ἀμφίας, καὶ τὰ ἀναλήσιμα ἔλεγεν ὁμολογοῦσιν· οἱ μὲν, [1] ἐνδῆτας ἑαυτοῖς κελεύοντες συγκαταφλέγεσθαι τὸ ἄθλιον τοῦτο βίον πάμπαν. οἱ δὲ, καὶ ἀναμένειν πάσας οἰκέτας, τοῖς πόθοις. ἔνιοι δὲ, καὶ τέθριππα τὰς φήλας ἄγεσθαι, δοκοῦσιν ἐπὶ καὶ ἄλλα τοιαῦτα ἀμβλύττοντες. εἰκάζειν δὲν ἔχοιμι καὶ πάνυ γε τούτοις ἀθλίαν τὸν βίον, εἰ τοιαῦτα τοῦτο μὴ τὸν βίον ἐπισκήπτουσι. τούτους γὰρ εἶναι τοὺς τὸ πολυτελὲς ὄψον ἀγοράζοντας, [2] καὶ τὸν οἶνον σὺν τοῖς συμποσίοις [3] μετὰ κρότων τε καὶ ἀρωμάτων ὠνεῖσθαι, τοὺς μέτα χαμαὶ ἐμπεπαλαιμένης ῥόδων, [4] καὶ τὸ ἀπάνθινον αὐτῶν καὶ παράκαιρον ἀγαπῶντας· τὸ δὲ καιρῷ, καὶ ἐν

pueri, per omnem ætatem veram emittant (eam dicens quæ in teſtamentis uſurpatur) nimirum ne ex ſua veritate damnum capiant. Illa verò etiam interea cùm ab eo dicerentur, ritu proſequi adactus ſum, quòd ſuam ignorantiam ſecum ſepeliri volunt, ſuamque ſtupiditatem ſcriptis confitentur: dum alii veſtes, quibus in vita pretioſioribus uſi ſunt, eodem rogo ſecum comburere mandant; alii verò ſervos certos ad ſepulchra permanere: alii cippos ſertis coronari, in fatuitate ad mortem uſque perſeverantes. Itaque conjecturam eorum quæ in vita geſtiſſent, hinc duci volebant, cùm talia de iis quæ poſt mortem ſequuntur ſint, teſtamentis mandant. hos enim illos eſſe qui chara opſonia emunt, & vinum in conviviis cum plauſu & odoribus effundunt: qui media etiam hyeme roſis opplentur, earumque raritatem intempeſtivam amant: verùm quod ſuo tempore, & ſecun-

1 Ἐνδῆτας ἑαυτοῖς] Cætera hujus paginæ copioſe exequitur μελίτη de Luctu. & dixere nuper viri doctiſſimi. *Bourd.*

2 Καὶ τὸν οἶνον σὺν τοῖς συμποσίοις μετὰ κρότων τε καὶ ἀρωμάτων ὠνεῖσθαι] Sic Dialogo Panopes & Galenes, ἢ ὧν πινόντων, οἶνον ἢ κροτούντων. Marc.

3 Μετὰ κρότων] Sic legit interpres, quod ex fide MSS. & impreſſorum Codd. retinendum cenſuimus. Monebat tamen Cod. Florent. meus, in cujus margine docti cujuſdam manu ſcriptum κρόκων: quod etiam reperi in amiciſſimi mei viri clariſſimi Petri Golmani Cod. Angl. his accedebat nobiliſſimi Senatoris Burdigalenſis Godofredi Maluyni Primetii calculus: ſed quoniam hoc ipſum ſæpe Lucianus repetit non auſus ſum tolerandam lectionem movere, monere ſufficiat. Et ut libere fatear raro Græci plurative κρόκων efferunt. Cur vino miſcuerint, rationem reddit Dioſcor. cap. 25. l. 1. Hac de re viri doctiſſimi ad Propert. & Martialis amphitheat. *Bourd.*

4 Καὶ τὸ ἀπάνθινον] Invehitur ſapienter in prodigos & voluptuarios illos Sybaritas, τὰ ἐν καιρῷ δὲ κατὰ φύσιν, ὡς δίκελις ὑφηφανοῦντας. qui communia naturæ munera faſtidiunt, μόνον ἀγαπῶντες παράκαιρον. Tangit hoc Horat. in Satyr. Sic apud Iuvenal. Sat. 11.

Magna illa juvant quæ pluris emuntur,

Sic apud Petron.

Quidquid quæritur, optimum videtur.

Coripp. lib. 4.

Quidquid latet extat bonorum. Idem.

1 Περὶ

φύσιν, ὡς σπάνιος ὑπερηφανοῦντας. τούτους ἐπαν τὸς κὴ τὰ μύρα πίνοντας. ὁ κὴ μάλιστα διέσυρεν αὐτῶν, ὅτι μηδὲ χρῆσθαι ἴσασι ταῖς ἐπιθυμίαις· ἀλλὰ κὰν ταύταις παρανομῶσι, κὴ τὰς ὄρνις συγχέουσι, πανύσθην τῇ τρυφῇ παραδόντες αὐτῶν τὰς ψυχάς παπτῖν. κὴ τοῦτο ἦ τὸ ἐν ταῖς τραγῳδίαις τι κὴ κωμῳδίαις λεγόμενον, ἤδη κὴ [1] παρὰ θύραν εἰς βιαζομένοις. [2] σολοικισμὸν δὲ σκαλὴ τὸ τοιοῦτον τὴ ἡδονῆς. ἀπὸ ἦ τ' αὐτῆς γνώμης καὶ κεῖνα ἤλιγεν, ἀπεχθῶς [3] τὸ μῶμε τὸ λόγον μιμησάμενος. ὡς γὰ σκῆπτρον ἐμέμφετο τῷ ταύρῳ τὸ δημιουργὸν θεὸν, ὡσπερεὶ τὸ ὀφθαλμῶν τὰ κέρατα· ὅτου δὲ κὴ αὐτὸς ἡπάτο τῶν στεφάνων μέλον, ὅπου μὴ ἴσασι ἔτ' στεφάνου τὸ πόον. εἰ γάρ τοι ἔφη τῇ πυρῇ τῶν ἴων τις ῥόδων χαίρειν, [4] τῶν τῇ ῥινὶ μάλιστα ἐχρῆν αὐτὸς στέφος, παρ' αὐτῷ ὡς οἷον τε τῷ ἀναπολῶ, ἵν' ὡς πλεῖστον ἀπέσωσι τὸ ἡδονῆς. κὴ μὰν κἀκείνους διεγέλα, τοὺς θυμιάσιον πυκ

cundum naturam eſt, tanquam vile faſtidiunt. Hos illos eſſe qui unguenta bibunt: quo nomine vel maximè eos carpebat, quòd ne uti quidem cupiditatibus ſcirent: ſed & in his peccarent, fineſque earum confunderent, animum voluptatibus undique concalcandum permittentes: & hoc quod in tragœdiis & comœdiis dicitur, Iam & præter januam incitati, Solœciſimum igitur vocabat hoc genus voluptatum. Cæterùm & illa ex eadem ſententia dicebat, prorſus Momi illius verba imitatus. Vt enim ille reprehendebat tauri artificem Deum, qui non præpoſuiſſet oculis cornua: ſic & ipſe accuſabat eos qui coronas geſtabant, quòd locum neſcirent ubi eas adhibere deberent. Nam ſi violarum, & roſarum odore delectantur, ſub naribus potiſſimùm eos coronari oportebat, juxta ipſam quantum fieri poteſt, reſpirationem, ut voluptatis inde quamplurimum attraherent. Illos præterea irridebat, qui miram quandam diligentiam

1 Παρὰ θύραν] Quid de hoc adagio ſentiat Eraſmus jam alii monuerunt. Ego vero legendum putarem πρὸς θύρας, ut ſimilitudo ducta ſit ab his qui in aliquem locum ingredi cupientes vel inde egredi, in ipſo limine ita ſeipſos premunt ut ſibi ipſis ſint impedimento. Hos ſic videtur deſcribere Phædrus fab. 5. lib. 2.

Eſt ardelionum quadam Roma natio
Trepidè concurſans, occupata in otio,
Gratu anhelans, multa agendo nihil agens,
Sibi moleſta, & alteri odioſiſſima.

Bourd. Eraſm. proverb. *ne prater caſam.* Cogn.

2 Σολοικισμὸν] Solœciſmus non ſolum in verbis ſed etiam in factis, & ſic aliquando uſurpat Ariſtotel. unde miror Gellium c. 20. lib. 5. ſcribere ſe apud Græcos hanc vocem non legiſſe. *Bourd.*

3 Τῷ μώμῳ] Hanc Momi accuſationem ſæpe repetit. In quibuſdam codd. vice hujus orationis liberæ legitur hic Iambus,

Μέμφετο τῷ ταύρῳ τὸ δημιουργὸν θεόν.

Idem. De quo Ariſtotel. lib. 3. de partib. animal. *Cogn.*

4 Τῶν τῇ ῥινὶ] Octavius apud M. Fœlic. hujus loci erit commentarius. *Bourd.* Ex Apophthegmate Diogenis. *Marc.*

τὴν ἀναδὴν ἐπὶ τὰ δεῖπνα ποικιλίας, καὶ πομπῶν τε ποικιλίας, καὶ πεμμάτων ἐπιτεχνήσεως. ἡμᾶς γὰρ οὐκ ἐτάττεις ἕνεκα ὀλιγοχρονίου τινὸς βοράκιος ἡδυπαθοῦς ἔρωτι, πολλὰς προαγωνιστείας ὑπομένειν. ὑπεφαίνεις γοῦν [1] παρ' ἕκαστον δακτύλων αὐτοῖς ἕνεκα πάντα [2] ποιεῖσθαι τὰ πόνου, ἐφ' ὅσῳ ὁ μήκιστος ἀνθρώπου λαιμὸς ἐστι. ἔστι γὰρ περὶ ἐμφαγεῖν ἁπλοῦν τι καὶ ἐπιτήδειον, ὅτι βρωθέντων, ἡδίω γενέσθαι τὰ ἀπὸ τῶν πολυτελεστέρων πωληθησόμενα. λοιπὸν οὖν ἐᾶναι τὰ ἐν τῇ παρούσῃ γνωμένην ἡδονὴν τοσαύτην ὠνεῖσθαι χρημάτων. εἰκότα δὲ πάσχειν ἔλεγεν αὐτούς, ὑπ' ἀπαιδευσίας τὰς ἀληθεστέρας ἡδονὰς ἀγνοοῦντας, ἃς ἁπάντων [3] φιλοσοφία χορηγὸς ἐστὶ τοῖς πονεῖν προαιρουμένοις. ὡς δ' [4] ἐν τοῖς βαλανείοις θρωμένων, πολλὰ μὲ διεξῆλθ. τὰ μὲν δὴ τῶν ἐπομένων, τὰς ὑπηρέτας, [5] τὰς ἐπικειμένας τοῖς οἰκέταις, καὶ [6] μικρᾶ δεῖν ἐκφέρειν

tiam in cœnis apparandis adhibent, dum saporum varietatem, & bellariorum curiosam compositionem sectantur. Etenim istos brevis & temporariæ voluptatis amore multa negocia sustinere ajebat. Indicabat autem ipsos quatuor digitorum causa, laborem hunc obire, cùm eorum mensuram, vel longissimum hominis guttur æquet. Neque enim antequam emptorum quicquam comederint, ullam voluptatem capere: nec postquam devorata fuerint, suaviorem illam, quæ fit ex pretiosioribus cibis, expletionem reddi. Restare igitur, ut illam, quæ velut in transcursu percipitur, voluptatem, tam grandi pecunia mercentur. Eos autem meritò malè affici, cùm præ imperitia, veriores illas voluptates nesciant, quas omnes philosophia subministrat, iis qui se exercere volunt. Porrò de iis quæ aguntur in balneis, multa commemorabat, multitudinem prosequentium, contumelias, eos qui servis impositi gestantur ac ferme ef-

1 Τεσσάρων δακτύλων] Sermo est de voluptate gulæ, καὶ ἐφ' ὅσον τὸ ἀφ' ἡδονῆς καρπὸν δείπνῳ καὶ ὅτι μέχρι τῆ φάρυγγος, καὶ τοῦτο μηδὲ ὅλη (δ) δακτύλων μήκη ἐκλειπόμενον. Breve iter hujus voluptatis tangit sæpe alibi, ut Suet. Athen. alii. *Bourd.*

2 Ποιεῖσθαι τὰ πόνου] Vt sequentibus dialogis μῶμον μωμᾶσθαι, πομπὴν πέμπειν, & similia quibus etiam Latini gaudent. *Idem.*

3 Φιλοσοφία] Qui φιλοσοφίας εἴσηνται ἀχλύς, ne minimum quidem verarum voluptatum percipere possiint. *Idem.*

4 Ἐν τοῖς βαλανείοις] Novam ingreditur narrationem eorum quæ in balneis fiunt: de quibus dixere ad Senecam, Athen. Apul. *Idem.*

5 Τὰς ὑπηκειμένας τοῖς οἰκέταις] Sic in dial. mortuor. de Terpsione & Plutone. οἰκέταις τέτρασιν ὑπηκμοφόρα. in Somnio. Sic in Cynico: καὶ μεμᾶσθε ὁμοίως καὶ βαδίζετε, μᾶλλον δὲ βαδίζειν οὐκ ἐθέλετε, φέρεσθε δὲ ὥσπερ τὰ φορτία, οἱ μὲν ὑπ' ἀνδρῶπων, οἱ δὲ ὑπὸ κτηνῶν. Idem.

6 Μικρᾶ ἐκφερέμενοι] Iocus ex ambiguo, qualis ille apud Plaut. Amphitruo. act. 1. sc. 1.

Merc. *Faciam ego hodie te superbum, ni hinc abu.*

So. *quonam modo?*

Merc. *Auferere, non abibis si ego sustem sumpsero.*

Voluit Plautinus Mercurius *aferere*: quam vocem, quoniam non ad salivam, inter-

ομένους. ἢ δέ τι καὶ μᾶλιστα μιανεῖν ἐώκει, πολὺ δ' ἐν τῇ πολλῇ τύτῳ, καὶ τοῖς βαλανείοις ἐπιχωριάζον. [1] περιόντας γὰρ πάντας τῶν οἰκετῶν, δεῖ βοᾶν, καὶ προαγγέλλειν προορᾶν τοῦ ποδὸς, ἢν ὑψηλόν τι ἢ κοῖλον μέλλωσιν καταβαίνειν. καὶ ὑπομιμνήσκειν αὐτὸς, τὸ καινότατον, ὅτι βαδίζουσι. δεινὸν οὖν ἐποιεῖτο, εἰ σῖτον μὲν ἀλλοτρίοις δεσπόταις μὴ δίοντας, μηδὲ χεῖρας, μηδὲ τὰ ὦτων ἀκούοντας, ὀφθαλμοὺς δὲ ὑγιαίνοντας ἀλλοτρίων δίοντας θεωρεῖσθαι· καὶ ἀνίχνευ), φασὶν ἀκούοντας δυσχεραίνουσιν ἀνθρώποις περιττώσας, καὶ πεπηρωμένοις. ταῦτα δ' οὐκ ἐπῄχουν ἐν ταῖς ἀγορᾶς ἡμέρας μέσης, καὶ οἱ τὰς πόλεις ἐπιτετραμμένοι. ταῦτά τε καὶ πολλὰ ἕτερα τοιαῦτα διελθὼν, κατέπαυε τὸν λόγον. ἐγὼ δ' τέως μὲν ἤκουον αὐτῦ τεθηπὼς, μὴ σιωπήσῃ περοδυμῶν. ἐπειδὴ δ' ἐπαύσατο, τότε δὴ τὸ [2] Φαιάκων πάθος ἐπεπόνθειν. πολὺν γὰρ δὴ χρόνον ἐς αὐτὸν ἀπεβλεπον κεκηλημένος· εἶτα πολλῆ συγχύσει καὶ ἰλίγγῳ κατειλημμένος, τότε μὲν, ἰσχὺν κατέβρεμλον. τότε δὲ, φθέγξασθαι βαλόμενος, ἐξέπιπτόν τε καὶ ἀνεκρατόμλν. καὶ ἤ τι φωνὴ ἐξέλιπε, καὶ ἡ γλῶττα διημάρτανε. καὶ

efferuntur. Vnum autem maximè odisse videbatur, quod in urbe & balneis valdè est usitatum: quòd prætereuntes aliquos ex famulis clamare oporteat, & admonere ut pedibus prospiciant, siquid altum aut cavum subituri sint: atque ita commonefacere, (quod absurdissimum est) ut sese ire meminerint. Grave igitur & intolerabile putabat, si ad edendum, alieno ore non indigerent, aut manibus, nec auribus ad audiendum; alienis autem oculis bene valentes, ad prospiciendum opus haberent: ac sustinerent voces audire, quæ miseris & excæcatis hominibus convenirent. Hæc enim ipsa accidunt in foro media die, etiam iis quibus demandata est reipublicæ cura. Hæc & alia hujusmodi multa oratione persequutus, dicendi finem fecit. Ego autem interim dum loquebatur cum admiratione auscultabam, metuens ne conticesceret. Vbi verò loqui desiit, quod Phæacibus olim accidit, id ipsum ego passus sum. Longo enim tempore ipsum, quasi delinitus, intuebar: deinde multa confusione & vertigine correptus, partim sudore manabam, partim loqui volentem oratio deficiebat, atque ego inhibebar. Vox deerat, & lingua hallucinabatur: postremò animi pendens

interpretes mutaverunt, atque ratio ibi nulla constat nec jocus ullus si librorum lectio retineatur: Superbi ita efferuntur ut aliorum humeris & cervicibus insultent, mortui superbi sunt quia etiam aliorum humeris elati. hinc propriatim *efferri* mortuorum, ut apud Atticos ἐκφέρεσθαι. ex his mens Nigrini percipi potest. *Bourd.*

1 Περιόντας γὰρ πάντας] Hunc locum interpretatur Clariss. Casaub. ad lib. 3. Suet. *Idem.*

2 Φαιάκων πάθος] Tangit hos versus Homeri Odyss. λ.

Ὡς ἐφάθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ,
Κηληθμῷ δ' ἔχοντο κατὰ μέγαρα σκιόεντα. *Idem.*

πάλ@, ἐδάκρυον λαμπρόμ@. ὁ γὰ ἐξεπίπολῆς, ὡσ' ὡς ἔτυχεν ἡμῶν ὁ λόγ@ κατῆκετο. [1] βαθεῖα δὲ καὶ καίρι@ ἡ πλαγὴ ἐγίνετο. κ᾽ μάλα σύσχυς ἐνεχθεὶς ὁ λόγ@, αὐτῷ εἰ οἷον τε εἰπεῖν, διέκψυξε τῷ ψυχῷ. εἰ γάρ τ δεῖ καὶ ἐμὲ ἤδη φιλοσόφων ἅψασθαι λόγων, ὧδε ἔοικε τούτων ἐπαΐειν. δεκεῖμαι ἀνδρὸς εὐφυοῦς ψυχήν, μάλα σκοπῷ τινι ἀπάλῳ προσοικείαν. τοξόται δὲ, πολλοὶ μὲν ἀνὰ τ βίον, καὶ μεσοὶ τὰς φαρέτρας ποικίλων τε καὶ παντοδαπῶν λόγων, ἃ μὲν πάντες εὐστοχα τοξεύουσιν. ἀλλ᾽ οἱ μέ, αὐτῶν σφόδρα τὰς νευρὰς ἐπιτείναντες, εὐτονώτερον τοῦ δέοντ@ ἀφιᾶσι. καὶ ἔστιν ὅτε καὶ ἔστι τ οὐδὲ, ὡς δὲ βέλη αὐτῶν ἃ μὴ ἐν τῷ σκοπῷ, ἀλλ᾽ ὑπὸ τ σφοδρότητ@ διελθόντα, καὶ παρῆλθεν αὖθις, κενὴν μόνον τῷ τρώματι τὸν ψυχὸν ἀπέλιπεν. ἄλλοι δὲ, πάλιν τοὐναντίον. ὑπὸ γὰ ἀσθενείας τε καὶ ἀβουλίας, ἁδὲ ἀφικνεῖται ὡς βέλη αὐτοῖς ἄχρι αὖθις τ σκοπόν· ἀλλ᾽ ἐκλυθέντα, καθαπὶ πολλάκις ἐκ μέσης τ ὁδὸ. ἦν δέποτε καὶ ἀφίκηται, ἄκρον μὴ [2] ἐπιλίγδην ἅπτεται. βαθεῖαν δὲ σὺκ ἐργάζεται πληγήν· ὁ γὰ ἐπ' ἰσχυρᾶς ἐμβολῆς ἀπεστάλετο. ὅστις δ᾽ ἀκαιρότοξότης, καὶ τούτῳ ὁμοί@, ὥστον μὲν ἀκριβῶς ὄψεσθαι τ σκοπόν, εἰ μὴ σφόδρα μαλακὸς, εἰ μὴ στερεώτερος τῶν βέλων. γίγνονται γὰρ ὧν ἑ ἀτρωθῆναι σκοποί, ἐπιδεῖν δ᾽ ταῦτα

dens lacrymabar. Neque enim ſummam cutem, ac leviter me ipſius attigerat oratio: ſed profunda, & lethalis, ut ita dicam, erat plaga: tamque ſcitè vibrata oratio ipſum, ſi ita dicendum eſt, animum intercidit. Si enim decet nonnihil & me jam philoſophicos attingere ſermones, ita equidem de hiſce exiſtimo. Videtur mihi ſolertis hominis animus, molli ſcopo perſimilis eſſe. Sagittarii autem in hac vita multi, qui plenas quidem pharetras, variis omniſque generis orationibus habent, cæterum non omnes aptè jaculantur: ſed alii, ipſarum nervo nimium intento, vehementiori quàm par eſt impetu emittunt: atque hi quidem viam attingunt, at ipſorum ſagittæ in ſcopo non manent, ſed præ vehementia ictus pervadentes ac permeantes, hiantem tantùm vulnere animum relinquunt. Rurſum aliis contrario modo evenit. Nam præ imbecillitate virium, & languida jaculatione, ſagittæ ipſis ad ſcopum uſque non perveniunt, ſed ſoluto impetu plerumque in mèdia via deficiunt. Si verò etiam aliquando ſcopum pertingunt, ſummum illum quidem leviter perſtringunt, at plagam altiorem non infligunt: neque enim valido impulſu emiſſæ fuerunt. Verùm qui bonus eſt jaculator, & huic ſimilis, primùm quidem diligenter inſpiciet ſcopum, num ſit valde mollis, num & ſcopi quidam invulnerabiles. Vbi autem omnia hæc perſpecta

1 Βαθεῖα] De qua pagin. ſequent. & de Merc. cond. ſic apud Petron. *vulnus ingens.* utitur crebro Lucianus hac tranſlatione. *Bourd.*

2 Ἐπιλίγδην] Οὐ κυρίως βαθύς, ἀλλ᾽ ὡς ὀλισθήσαντα ἐξ ὑπερτολῆς τοῦ ὑποκάτω· ἐκ τοῦ λείχω. quale vulnus Meneiai lib. 4. Iliad. Sic ipſe ὀλίγδην poſtea interpretatur βαθεῖαν ὡς ἐργάζεσθαι πληγήν. Idem.

1 Βάλ᾽

ἴδῃ, τὴν ικῶτα χρίσας τὸ βέλος, ὥστε ἰσχνὰ καθάπερ ὑπὸ Σκυθῶν χρίεται, ὥστε ὀπῷ καθάπερ τὰ Κυρήτων, ἀλλ' ἠρέμα δηκνῶν τι καὶ γλυκεῖ φαρμάκῳ τῶν χρίσας, ἀπεχθῶς ἐπεξέισι. τὸ δ', ἐνεχθὲν εὖ μάλα δύτονος, καὶ λαφύσσων ἄχρι διελθεῖν, μάλ' τι, καὶ πολὺ τοῦ φαρμάκου ἀφίησιν. ὁ δὴ σκιδάμενον, ὅλῳ τὸν κύκλῳ τὴν ψυχὴν περιέρχεται. τοῦτό τοι καὶ ἥδοντας, καὶ δακρύοντας μεταξὺ ἀκούοντας. ὥσπερ καὶ αὐτὸς ἔπαθον, ἡσυχῇ ἄρα τοῦ φαρμάκου τὴν ψυχὴν ἐπελθόντος. ἐπεὶ δ' οὖν μοι ἔσεσθαι αὐτὸν τὸ ἔπος ἐκείνο λέγειν, [1] Βέλ' ὅπως, αἴ κέν τι φίλοις ἄνδρεσσι γένηαι. ὥσπερ γὰρ οἱ τοῦ Φρυγίου αὐλοῦ ἀκούοντες, οὐ πάντες μαίνονται, ἀλλ' ὁπόσοι αὐτῶν τῇ Ῥέᾳ λαμβάνονται, ὅτι ὃ ἔσεσθαι τὸ μέλος ὑπομιμνήσκοντα τοῦ πάθους· ὅτω δὲ καὶ φιλοσόφων ἀκούοντες, οὐ πάντες ἔνθεοι καὶ θαυμαστῶν ἀπίασιν, ἀλλ' οἷς ὑπῆν τι οἰκεῖον τῇ φύσει φιλοσοφίᾳ συγγενές, ὡς σεμνὰ, καὶ θαυμάσια, καὶ θεῖά γε ὦ ἑταῖρε διελήλυθας· ἐλελήθεις τί με πολλὰς ὡς ἀληθῶς τῶν ἀμηχανιῶν, καὶ [2] τοῦ λωτοῦ κεκραμένου. ὥστε καὶ μεταξὺ σοῦ λέγοντος, ἔπαχόν τι τὴν ψυχήν, καὶ παυσαμένου, ἄχθομαι. καὶ ἵνα δὴ καὶ σοὶ εἴπω τὸ πρᾶγμα. καὶ μὴ θαυμάσῃς· οἶσθα γὰρ ὅτι καὶ οἱ τοὺς τῶν κυνῶν τῶν λυσσώντων δηχθέντες, οὐκ αὐτοὶ μόνοι λυσσῶσιν, ἀλλὰ κἂν πάσης ἔτερος καὶ αὐτοῦ τὸν τῇ μανίᾳ τὸ αὐτὸ τοῦτο λαφύσσοι, καὶ αὐτὸς habet, tum demum uncta sagitta, non veneno ut Scythicæ inunguntur, nec resina perinde ut Curetum, sed sensim mordicante & dulci pharmaco illita, verè jaculari solet. Illa verò quantum par est acriter delata, & quanta vi ad penetrandum opus est vibrata, intus remanet, multumque de suo pharmaco emittit, quod dispersum, animum circumquaque totum ambit. Hoc est quo oblectantur, & cur inter audiendum lachrymantur: quod & mihi accidit, cum illud medicamentum tacitè animum mihi obiret. Quare mihi succurrebat Homericum illud ipsi dicere, *Sic jace, si qua viris nova per te lux oriatur.* Quemadmodum enim qui Phrygiam tibiam audiunt, non omnes insaniunt, sed quotquot ipsorum à [2] Rhea corripiuntur, iique audito carmine perturbationis recordantur: Ita & qui Philosophos audiunt, non omnes attoniti, & saucii abeunt, sed solùm illi quorum ingenio quiddam philosophiæ cognatum subest. Quàm gravia, & miranda, & divina, ô amice, narrasti: multaque certè ambrosia, & loto saturatus, me non advertente, fuisti. Quare dum ista diceres, nescio quis animo meo affectus accidebat: & nunc te tacente, molestia afficior: & ut tuo dicam exemplo, saucius sum. Neque id mireris: nosti enim eos qui à rabiosis canibus mordentur, non solos rabie corripi, sed si alios quospiam ipsi in ea insania, eodem modo afficiant, illos etiam mente

1 Βέλ' ὅπως] Ex Il. 4. *Bourd.*

2 *Rhea corripiuntur*] Sacerdotes matris Deûm audito Phrygio tibicine statim in furorem aguntur. *Cogn.*

3 Τοῦ λωτοῦ κεκραμένου] Sic in Apol. de Merc. conduct. *Bourd.*

τοὶ ἔκφορος γίγνον). συμμεταβαίνει γάρ πως καὶ παθος ἅμα τῷ δήγματι, καὶ πολυχρονιώτατον ἡ νόσος, καὶ πολλὴ γίγνεται μεταβολὴ τῆς μανίας ἀφ' ἑτέρου. σοὶ δὲν καὶ αὐτὸς ἡμῖν ἐρᾶν ὁμολογεῖς; πάνυ μὲν οὖν. καὶ τοίνυν δέομαί γέ σου κοινωνῆσαί τινος τῇ θεραπείᾳ ἐπινοῆσαι. τὸ δὴ οὖν Τηλέφου ἀνάγκη ποιεῖν. ποῖον οὖν λέγεις; ἐπὶ τὸν πεπληγότα ἐλθόντας, ἰᾶσθαι κελεῦσαι.

te alienari. Etenim cum morsu simul aliquid affectionis illius transit in alium, propagatur morbus, fitque insaniæ illius multiplex successio. Num ipse etiam nobis te amare confiteris? Sanè quidem. teque præterea oro ut communem aliquam medicationem excogites. Illud igitur Telephi facere necesse erit. Quid illud est quod dicis? Vt ad eum qui nos vulneravit reversi, ab illo medelam petamus.

Δίκη Φωνηέντων. | Iudicium vocalium.

ARGVMENTVM.

Est hic lusus valde festivus atque elegans, ad exemplum judicialis actionis compositus. Queritur enim Sigma de vi & injuria Tau quòd ab eo plurimis dictionibus spolietur, & quasi de sua possessione dejiciatur. Exordio benevolentiam captat simulatione modestiæ, & excusando necessitatem suam. Deinde per translationem ad Thesin venit. Nullam literarum suo loco & ordine movendam esse. Hinc Iudicibus admonitis ut pro officio suo agant, & caterarum ordinem atque dignitatem cujusque conservent, narratiunculam subjungit, quæ confirmationem caussæ continet. Hanc postea longa primum enumeratione aliorum damnorum eidem sibi illatorum amplificat: deinde etiam collatione modestiæ suæ, & illius petulantiæ tum erga se, tum erga cæteros etiam homines, & quàm idem etiam hominibus invisum ac detestabile sit, docet.

[1] Ἐπὶ ἄρχοντος Ἀριστάρχου Φαληρέως, Πυανεψιῶνος ἑβδόμῃ ἱσταμένου, γραφὴν ἔθετο τὸ σίγμα κατὰ τοῦ ἐπὶ τῇ ἑπτὰ Φωνήεντων, βίας ὑπαρχόντων, καὶ ἁρπαγῆς, ἀφαιρεῖσθαι λέγον πάντων τὸ οὐ διπλοῦ ταῦ ἐκφερομένων.

Imperante Aristarcho Phalereo Non. Octob. litem intendit Σ. σῖγμα literæ T. ταῦ apud septem Vocales Iudices vi & raptui præfectas, expoliari se dicens omnibus illis vocibus quæ per geminum ταῦ efferuntur.

Do-

[1] Ἐπὶ ἄρχοντος] Argumentum illud deest in Mss. autoris tamen censendum est. *Bourd.*

[1] Οὐκ

Μέχρι μὲν ὧν Φαπτίππα δίκαιος, ὀλίγα ἠδικήμην τοῦτο τοῦ τοιούτου, καὶ ἔτι καὶ νῦν χαλεπαίνω τοῖς ἐμοῖς, καὶ καταίσχυνον ἴσως μὴ δεῖ, ὑβαρίστερον ἴσως τοῦ βλάπτοντος. καὶ παρήκουον ἴσως τῶν λεγομένων τοῦτο τὸ μετριόπαθον, ἢν ἴσως με φυλάσσοντα ὡς τὰ ὑμᾶς, καὶ τὰς ἄλλας συλλαβάς. ἐπεὶ δὲ ἐς τοσοῦτον ἦκε πλεονεξίας, καὶ ἀνοίας, ὥστε ἐφ' οἷς ἠσύχασα πολλάκις, [1] οὐκ ἀγαπῶν, ἤδη καὶ πλείω ὠφθοδιάζειν, ἀναγκαίως αὐτὸ δίδωσι νῦν ἐνδεῖν τοῖς ἀμφότερα εἰδόσιν ὑμῖν. διὸ δὲ ὀλίγον με ἐπὶ τῇ ἀποβλίψεως ἐπήρχθη τὸ ἐμαυτοῦ. τοὺς γὰρ ἐπιτρεπομένους ἀεί τι μεῖζον ὠφελεῖν, ἀρόλλω με τῆς οἰκείας ἀποβλίψεως χώρας, ὡς ὀλίγου δεῖν ἡσυχίαν ἀγαγεῖν, μηδὲ τὸ γραμμάτιον ἀριθμεῖσθαι, [2] τὸ ἴσως δὲ κεῖσθαι δέος. δίκαιον οὖν ἐστὶ ὑμᾶς, οἳ δικάζετε νῦν, ἀλλὰ καὶ τὰ λοιπὰ γράμματα τῆς πείρας ἔχειν πρὸς φυλακήν. εἰ γὰρ ἐξείη τοῖς βουλομένοις ἀπὸ τοῦ καθ' αὑτὸν τάξεως εἰς ἄλλοτρίαν βιάζεσθαι, καὶ τοῦτο ἐπιτρέψετε ὑμεῖς, ὧν χωρὶς οὐδὲν καλόν τι γράφεται, οὐκ ὁρῶ πῶς τρόπον αἱ συντάξεις τὰ νόμιμα, ἐφ' οἷς ἐτάχθη ἕκαστ' ἀρχὰς ἴξουσιν. ἀλλ' ὅπως ὑμᾶς οἴομαι ποτὲ εἰς τοσοῦτον ἀμελείας τε καὶ παροράσεως ἥξειν, ὥστε ἐπιτρέψαι τινὰ μὴ δίκαια· ὅτι εἰ καθυφήντες

Donec, Iudices Vocales, in paucis ab hoc tam injuria sum affectus, cùm rebus meis abuteretur, indeque auferret, unde non par erat: id ego damnum non molestè tuli: quinetiam nonnulla quæ dicebantur, me non audire simulavi, præ modestia illa, quam vos ipsi nostis me cùm erga vos, tum erga cæteras sylabas servare. Postquam autem eò avaritiæ & dementiæ devenit, ut non modò non sit contentum iis quæ persæpe dissimulavi, verùm etiam majorem vim inferat: ipsa me necessitas cogit, ut accusem ipsum apud vos qui utrumque nostrûm novistis. Non exiguus verò super exclusione mea me invasit timor. Nam cùm prioribus facinoribus majora semper addat, penitus tandem è propria sede me extrudet: ita ut parum absit, quin dum me tacitum contineo, ne unà cum literis amplius annumerer, & pari versèr in metu. Æquum est igitur, Iudices, non vos tantùm, sed & reliquas literas ab hocce dolo sibi cavere. Enim verò si ut libet unicuique, è suo ordine in alium solida vi licebit irrumpere, idque vos, sine quibus nihil planè scribitur, permiseritis: non video quo pacto sua quique ordines jura, juxta quæ à principio constituti sunt, obtinebunt. Sed non existimo vos unquam ad tantam incuriam ac despectum progressuros, ut injusta permittatis. Nec si litem prodide-

1 Οὐκ ἀγαπῶν] Mss. οὐκ ἀρκεῖσθαι. Bourd.

2 Ἐν ἴσῳ δὲ κεῖσθαι τῷ φόβῳ] Angl. φόρο. mendose. patet postea verbo φόβῳ sæpius repetito. post φόβῳ adde τὰ λοιπὰ γράμματα. quæ dictiones scriptæ in margine unius Ms. sic lin. seq. & pag. 49. *Idem.* Excidit forte an aliquid, ut. ὁ ἴσως δὲ κεῖσθαι τῷ φόβῳ ⟨τὰ⟩ τὰ λοιπὰ γράμματα. δίκαιον ἦν. Marc.

1 Κιν-

τ' ἀρῶσι ὑμεῖς ἐμοὶ Δαλειπτίου ἐστὶν ἀδικημένῳ. ὡς εἴγε καὶ τ' ἄλλων ἀνεκόπησαν τότε αἱ τόλμαι, οὐδὲ ἂν ἐξεμάνησαν Δημονδῆν. καὶ οὕτω ἂν ἐπολέμῳ μέχρι νῦν τὸ λάμβδα τῷ ῥῶ, Δαμφισβητῶν περὶ τ' [1] κιστήρεως, καὶ κεφαλαλγίας. ὅπου τὸ γάμμα τῷ κάππα διηνωίζετο, καὶ ἐς χεῖρας μικρὰ δεῖν ἤρχετο πολλάκις ὑπὲρ γναφάλων. ἐπέπαυτο δ' ἂν ὅπως τὸ λάμβδα [2] μαχόμενον τὸ, μόγις, ἀφαιρεθμὸν αὐτὸ, [3] καὶ μᾶλιστα Δαλειπτίου. καὶ ἃ λοιπὰ δ' ἂν ἠρέμῳ συγχύσεως ἄρχεσθ' Δαμόμενα. καλὸν γὰρ ἕκαστον μένειν ἐφ' ἧς τετύχηκε τάξεως. τὸ γὰρ ὑποβαίνειν ἐς ἃ μὴ χρὴ, λύσιτός ἐστι τοῦ δικαίου. καὶ ὁ γε πρῶτος ἡμῖν τὰς νόμους τούτους Δαπυπώσας, εἴτε [4] Κάδμος ὁ νησιώτης, εἴτε Παλαμήδης ὁ Ναυπλίε (καὶ Σιμωνίδη ἔνιοι προστιθέασι τῶν σοφῶν τούτων) [5] ἃ τῇ τάξῃ μόνον, καθ' ἣν αἱ πρωτεύουσαι βεβαίως ἔδοξαν, τί πρῶτον ἔσται, ἢ δεύτερον, ἀλλὰ καὶ ποιότητος, ἃς ἕκαστον ἡμῶν ἔχει, καὶ

dideritis, mihi tamen injuria laceſſito negligenda erit. Atque utinam aliarum quoque literarum audacia, ſimul atque cœperunt leges violare, repreſſa fuiſſet. Neque enim pugnaret ad hunc uſque diem λάμβδα cum ῥῶ, diſceptans de his vocibus κίστηρις *pumex*, κεφαλαλγία *capitis dolor*. Neque etiam γάμμα cum κάππα certamen iniiſſet: neque tam ſæpe ad manus fermè veniſſent in fullonis officina pro voce γνάφαλα. Deſiiſſet etiam iſtud γάμμα cum λάμβδα dimicare particulam μόγις *agrè* illi extorquens, imò ſuffurans. Aliæ etiam literæ confuſionem legibus contrariam non aggrederentur. Præclarum enim eſt unumquemque in eo manere ordine quem ſortitus eſt: at ea, quæ non licet, tranſcendere, ejus eſt qui jus & æquum violat. Et qui primus vobis has leges expreſſit, ſive ille fuerit Cadmus inſularis, ſive Palamedes Nauplii filius (quamquam nonnulli hanc prudentiam Simonidi tribuunt) non tantùm ordine dato, per quem ſedes primariæ ſtabiliuntur, quænam prima, quænam ſecunda eſſe debeat, definiverunt: verùm etiam qualitates uniuſcujuſque noſtrûm, virtutesque per-

1 Κιστήρεως] Apud Atticos κίστηλις & κεφαλαιγία, & litteræ invicem mutabiles λ. ρ. priorem tamen vocem neminem legiſſe puto. *Bourd.*

2 Μαχόμενον τὸ μόγις ἀφαιρεθμὸν αὐτὸ, καὶ μᾶλιστα παρακλέπτειν] Voluit ſi forte Lucianus ἐπαύετο ἂν ἐς ταῦτο τὸ λάμβδα μαχόμενον τὸ γάμμα, τὸ μόγις ἀφαιρεθμὸν αὐτὸ, ἐς μαγδα παρακλέπτειν. Latine diceris, *ceſſant vero etiam Lambda pugnans cum Gamma, propter ſurreptum ſibi μόγις atque id ipſum etiam ſurripiens μαγδα ſive magidam*, &c. Intelligi vult utrumque & lambda & gamma eſſe fures ac furari mutua. Gamma furripit μόγις, quia id μόλις, rectius dicitur, ſed maluêre οἱ Ἀττικιώντες, μόγις: Lambda furripuit μαγδα quia corruptione Attica, tunc μαλιστα dixere. *Marc.*

3 Καὶ μᾶλιστα] Locus corruptus, ſed cui non melior. *Bourd.*

4 Κάδμος] Hæc de re copioſe vir clariſſ. Ieſt. Lipſ. ad Tacit. Claud. qui hæc omnia diligenter exequitur. *Idem.* Phœnix qui in Græciam litteras attulit α. β. γ. δ. ε. ι. κ. λ. μ. ν. ο. π. ρ. σ. τ. υ. his Palamedes addidit. ξ. ϑ. φ. χ. & Simonides Syracuſanus medicus. ζ. η. ψ. ω. Cogn.

5 Οὐ τῇ τάξῃ μόνον] Mſſ. οὐκ ἐν τῇ τάξῃ μόνῃ, quod idem. *Bourd.*

1 Ἐκ-

διαπέμπεις συνεῖδον. καὶ ὑμῖν μὲν ὦ δικασταὶ, τὴν μείζω δεδώκασι τιμὴν ὅτι καθ' αὑτὰ δυνάσθε φθέγγεσθε. ἡμιφώνοις δ', τὴν ἐφεξῆς, ὅτι σωθήκης εἰς τὸ ἀκυρωθῆναι δεῖ. πασῶν δ' ἐλαχίστην ἐνόμισαν ἔχειν μοῖραν εἶναι τὸ πάντων, οἷς ἀδὲ φωνὴ πρόσεστι. καθ' αὑτὰ μὲν οὖν τὰ φωνήεντα φυλάττειν ἔοικε τὸς νόμος τούτους. τοῦτο γὰρ τοῦτο, ἐγὼ ἔγωγε αὐτὸ χείρονι ὀνομάσαιμι ῥήματι, ἢ ᾧ καλεῖται, ὦ μὰ τὸς θεὸς, εἰ μὴ ἐξ ὑμῶν δύο σωπῆλθον ἀσμένοι, καὶ καθήκοντες ὀρθῶναι, τό τ' ἄλφα, καὶ τὸ υ, σὺν ἂν ἠκούσθη μόνον. τοῦτο οὖν ἐτόλμησεν ἀδικεῖν με πολλῷ τὸ πάντων βιαιότατον, ὀνομάτων με, καὶ ῥημάτων ἀπάλασιν παντοίων, ἐκδιώξαι δ' ὁμοῦ συνέζευξεν, ὡς μηκέτι φέρειν τὴν [1] ἔκπαγλον πλεονεξίαν. ὅθεν δ' καὶ λόγου τινὸς ἀρξάμενος, ὥρα λέγειν. Ἐπεδήμουν ποτὲ [2] Κυδίλῳ. τὸ δὲ ἐστὶ [3] πολίχνιον σὺν ἀνδρὶ, ἄποικον ὡς ἐπίκλ λόγος, Ἀθηναίων. ἐπεζήμιον δ' καὶ τὸ πρᾶγμα ῥᾴδ', χαλεπὸν τὸ βέλτιστον, κατηγόμην δ' ἐγὼ κωμῳδιῶν τινὰ ποιητὴν, Λυσίμαχος ἐκαλεῖτο, βοιώτιος μὲν ὡς ἐφαίνετο τὸ γένος· ἀνεκρᾶτο, ἀπὸ μέσης δ' ἀξιώντι λέγειν τὸ Ἀττικῆς. ἐγὼ τούτῳ δὴ τῷ ξένῳ τὴν τοῦ τούτου πλεονεξίαν ἐφώρασα. μέχρι μὲν γὰρ ὀλίγων ἐπεχείρει τετταράκοντα λέγειν ἀκριβῶς με τὸν συγγενῆ μόνον, [4] σωθῆναι ὑμῶν συνεπιμένων, perſpexerunt. Et vobis quidem, judices, majorem tribuerunt honorem, quia per vosmetipsos ſonum edere poteſtis. Semivocalibus verò ſecundum à vobis locum conceſſerunt, quia, ut audiantur, acceſſione veſtra egent. Ex omnibus etiam literis, quibuſdam ſortem infimam ſanciverunt, mutis ſcilicet & voce carentibus. Has itaque leges per vos Vocales conſervari decet. Hoc vero ταῦ (non enim ipſum pejori vocabulo appellare queam, quàm eo quo nominatur, quod quidem per Deos immortales, niſi ſi duæ ex vobis conveniſſent aſpectu decoræ & bonæ, ἄλφα & ὖψιλὸν, ne audiretur quidem) hoc, inquam auſumeſt majori me injuria afficere quàm unquam aliàs, adnitens à nominibus & verbis patriis me extrudere, ſimul etiam ex conjunctionibus ipſis, & præpoſitionibus expellere, ut perferre non ampliùs poſſim immanem iſtam avaritiam. Verùm jam dicendi tempus eſt, unde & à quibus injuriæ initium duxerit. Peregrinabar olim in Cybelo (id oppidulum eſt non injucundum, colonia, ut fama obtinet, Athenienſium) ac ducebam mecum præſtantiſſimum Rho, vicinorum meorum optimum: diverſabar verò apud poëtam quendam Comicum, Lyſimachum nomine, Bœotium illum à majoribus, ut apparebat, qui ſe tamen è media Attica oriundum dici affectabat. Apud hunc hoſpitem hujus ταῦ avaritiam deprehendi. Etenim quamdiu paucis manus injecit, dicendo πεπαρά κοντα *quadraginta* exuens me cognatis literis, eam eſſe literarum coalumnarum conſuetudinem

1 Ἔκπαγλον] Mſſ. ἔκπαλον, ὅπερ βίαιον ἐξάρπαστον. Bourd.

2 Κυδίλῳ] Dico ad Pauſan. *Idem.*

3 Πολίχνιον] Sic Iulia. Imperat. Miſop. de Lutecia. Mendoſe in Mſſ. συλύχνιον. Idem.

4 Σωθῆναι ὑμῶν] Deſunt in Mſ. *Idem.*

γραμματεῖον. ἴστι δ' τήμερον καὶ τὰ ὅμοια ἐπισκάμματον, ἴδια [1] ταυτὶ λέγειν, καὶ οἶον δὴ μοι τὸ ἄκυσμα, καὶ μάλα πάνυ τι ἐδακνόμην ἐπ' αὐτοῖς. ὁπότε δὴ καὶ ἐπ τούτων ἀρξάμενον ἐτόλμησε κατηγορεῖν εἰκῆ, καὶ κατήγορος, καὶ πίστιν, εἶτα ἀπερυθριάσας, καὶ βασίλιστον ὀνομάζειν, ἀ μετρίως ἐπὶ τούτοις ἀγανακτῶ. καὶ πάμπαν μὴ τοῦ χρόνου καὶ τὰ σύκα τύκα τις ὀνομάσῃ. καί μοι σοῦ; Διὸς ἀγοραίου, καὶ μεμνημένου τῶν βοηθησάντων, σύγγνωτε τῷ δικαίας ὀργῆς. ἐμοὶ γὰρ σοὶ τὰ μικρὰ καὶ τὰ τυχόντα ἐστὶν ὁ κίνδυνος, ἀφαιρεμένῳ τὰ συνήθη καὶ συνεχολαπτόντων μοι γραμμάτων. κίσσαν μὲν λάβον ὄρεσι, [2] ἐκ μέσων ὡς ἔπος εἰπεῖν τῆς κόλπου ἁρπάσαν, κίτταν ἀνόμασεν. ἀφείλετό δέ μου φάσσαν ἅμα νήσσαις τισί, καὶ κορυφοῖς, ἀπαγορεύοντος Ἀριστάρχου. σχεδὸν δέ τι καὶ μιλίσσας οὐκ ὀλίγας. ἐπ' Ἀττικοῖς δ' ἦλθε, καὶ ἐκ μέσης αὐτῆς ἀνάρπαστον ἀνόμασε Ὑμηττόν, ὁράτων ὑμῶν, καὶ τῶν ἄλλων συλλαβῶν. ἀλλὰ τί λέγω ταῦτα; Θετταλίας με ἐξέβαλεν ὅλης, Θετταλίαν ἀξιοῖ λέγειν, καὶ πᾶσαν [3] ἀποκεκλεισμένον τὸν θάλασσαν, οὐδὲ τῶν ἐν κήποις φοιτώμενον σούτλων, ὡς τὸ δὴ λεγόμενον μηδὲ πάσσαλόν μοι καταλιπεῖν. ὅπ δ' ἀνεξικακῶν εἶμι γραμμάτων, μαρτυρεῖτέ μοι καὶ αὐτοὶ μηδέποτε ἐγκαλέσαντι τῇ ζήτει, σμύραγδον ἀποστάντι, καὶ πᾶσαν ἀφελομένῳ τὸν σμύρναν. μήτε τῆ ξυῖ, πᾶσαν δ' ἡμῖν

dinem exiſtimabam. Præterea cùm hanc vocem τήμερον & ſimiles attraheret, ſuaſque eſſe diceret, erat ea res auditu mihi tolerabilis, nec me vehementer mordebat. Verùm poſtquam ſumpto ab iis initio eò venit audaciæ, ut κατήτερον, κατήτυμα & πίσταν pronunciaret, deinde depoſito omni pudore βασίλιστον appellaret, non parum ob hæc indignor, & ſtomachor, veritus ne quis etiam temporis ſucceſſu σύκα τύκα vocet. Ac per Iovem animum mihi deſpondenti, atque auxiliatoribus deſtituto, juſtam iram quæſo condonate. Cùm enim aſſuetis ac familiaribus meis literis ſim ſpoliatus, non parvo vilique verſor in periculo. Garrulam meam avem κίσσαν, medio quod, ajunt, ſinu abreptam, κίτταν denominavit. Quinetiam φάσσαν *palumbum*, cum νήσσαις anatibus, & κορυφοῖς *merulis*, interdicente Ariſtarcho, eripuit mihi. Porrò non paucas μέλισσας *apes* detraxit. In Atticam etiam venit, & ex media illa montem Hymettum injuſtè ſuſtulit, id vobis ipſis, aliiſque ſyllabis cernentibus. Sed quid iſta commemoro? tota Theſſalia me expulit, eamque dici vult Θετταλίαν. denique me omni θαλάσσῃ *mari* excluſit: neque σούτλοις ipſis, *betis hortenſibus*, pepercit: ut jam quod vulgò dici ſolet, ne πάσσαλον *palum* quidem mihi reliquerit. Iam verò quòd litera ſim injuriarum patiens, vos ipſos teſtes appello: quæ nunquam Zeta accuſarim etſi ſmaragdum mihi detraxerit, totaque Smyrna me privarit: Neque ipſum Xy quam-

1 Ταυτὶ] Poſt λέγειν in Mſ. συνήθειαν ἅμην τὸ πρᾶγμα. Bourd.

2 Ἐκ μέσων τῆς κόλπου] Hoc proverb. etiam in Achill. Tat. lib. 2. dico ad Heſiod. lib. 4. *Idem.*

3 Ἀποκεκλεισμένον τὸν θάλ.] Mſ. ἀποκέκλεικέ μοι τὸν θάλασσαν. Idem

1 Πά-

θάλλω συνθήκλω, καὶ τὸ συγγραφέα τῶν τοιούτων ἔχοντα Θουκυδίδην σύμμαχον. τῷ μὲν γὰρ γείτονί μου ῥᾴδιον σκάλλειν, συγγνώμην κὴ παρ' αὐτοῦ φυτεύσαντί μοι πὶς μυρίνας, καὶ παίσαντί με ποτὲ ὑπὸ μελαγχολίας ἐπὶ κόρρης. καγὼ μὲν τοιοῦτον. τὸ δὲ τοῦτο τὸ, σκαπτόμενος φύσει βίαιον καὶ ὠδὸς τὰ λοιπά. ὅτι δὲ ὠδὲ τὸ ἄλφα ἀπίσχει γράμμασιν, ἀλλὰ καὶ τὸ δέλτα, καὶ τὸ ῆτα, καὶ τὸ ζῆτα, μικρὰ δεῖν πάντα ἠδίκηται τὰ στοιχεῖα, αὐτά μοι κάλλ' τὰ ἀδικηθέντα γράμματα. Ἀκούετε φασκόντων δικαστῶν, ὃ μὲν λέγων, ἀφελοῦ μου τὴν σύνδεσμον, σύστελλεσθαι ἀξιῶν λέγων δεῖν πάντας τοὺς τύμους; ὃ δὲ ῆτα κράζων, ὦ τὰ πεφαλῆς τὰς τρίχας πάλλοντα ἐπὶ τῷ τὸ κηλωνώδης ἐστρῆσθαι; ὃ δὲ ζῆτα, τὸ συρίζειν, καὶ σαλπίζειν, ὡς μηκέτ' αὐτῷ ἐξεῖναι μηδὲ γρύζειν; τίς ἂν τούτων ἀνάσχοιτο; ἢ τίς ἐξαρκέσειεν δίκη ὧδὸς τὸ πονηρότατον τούτου τοῦ; τὸ δὲ, ὄρφι δὲ τὸ ὀμόφυλον τοῖς στοιχείοις μόνον ἀδικεῖ ἡμᾶς, ἀλλ' ἤδη καὶ ὠδὸς τὸ ἀνθρώπειον μεταβέβηκε, τοῦτον τὸν τρόπον. ὁ γὰρ ἐπιτρέπων μοι αὐτοὺς κατ' οὖν φίσεσθαι τοῖς γλώσσαις. μᾶλλον δὲ, ὦ δικασταί, μεταξὺ γάρ μοι πάλιν τὸ τῶν ἀνθρώπων προήγαγεν ἀνέμνησε δὲ τὸ γλώσσης, ὅτι καὶ ταύτης μοι τὸ μέρος ἀπόλωλε, καὶ γλῶτταν ποιεῖ τὴν γλῶσσαν. ὁ γλώσσης ἀληθῶς νόσημα. τοῦ. ἀλλὰ μεταθήσομαι πάλιν ἐπ' ἐκεῖνο, καὶ τοῖς ἀνθρώποις συναγορεύσω ὑπὲρ ὧν εἰς αὐτοὺς πλημμελεῖ. δεσμοῖς γάρ πσι φιβλοῦν τὸ

quamvis omnem σκληκλω violarit, ipsumque Thycydidem talium quorumdam scriptorem, habeat patronum. Nam Rho meo vicino venia danda quòd ægrotarit, & meas apud se μυρίνας *myrtos* plantarit, & aliquando atrabile percitum mihi colaphum ἐπὶ κόρρης *in maxillam* illiserit. Ac talis quidem ego sum. Vt verò τοῦ illud etiam adversus reliquas literas est violentum sua natura, spectemus: nec ab aliis abstinuit: verum & δέλτα, & ῆτα & ζῆτα ipsum omniaque propemodum elementa offendit. Accersé mihi elementa ab isto injuriam passa. Auscultate Vocales judices [1] Delta quid dicat. Sustulit mihi meam σύνδεσμον, & σύστελλεσθαι, quod legibus omnibus adversatur, vult pronunciari. Audite θ. theta ut plangat, & [2] capillos vellat eo quod κηλωνώδης, *cucurbitæ*, sibi sit ademptа. Audite ζ. zeta ut conqueratur se fraudari verbo συρίζειν *fistula canere*, item hoc σαλπίζειν, *tuba canere*, ita ut jam non sibi liceat γρύζειν, *hiscere*. Ecquis ista ferat? aut quæ pœna sat gravis erit huic ταῦ sceleistissimo! Verùm hoc non tantùm sibi cognatum genus elementorum lædit, sed jam etiam ad humanum genus transivit, hoc quidem modo. Neque enim ipsos linguis rectà ferri sinit, Imò verò, judices, interim enim res humanæ me monuerunt γλώσσης *linguæ*, quòd hujus me parte abegerit, & γλῶσσαν γλῶτταν, fecerit. ô linguæ vere vitium ταῦ! At iterum ad illud me conferam, & hominibus patrocinabor in iis in quibus adversus ipsos peccat. Nam quasi quibusdam vinculis illorum vocem tor-

1 *Delta quid dicat*] Legend. Corinthus de Attica dialecto. *Cogn.*
2 *Capillos vellat*] Gestus indolentium Homer. Odyss. x. *Idem.*

ταραχθῆναι αὐτῶν τὴν φωνὴν ἐπιχειρεῖ. καὶ ὁ μὲν τι καλὸν ἰδὼν, καλὸν εἰπεῖν βούλεται. τὸ δὲ, [1] παρεπαισεν, ταλὸν εἰπεῖν αὐτὸς ἀναγκάζει, ὡς ἅπασι ταῦτα δόξαι ἔχειν ἀξιῶν. πάλιν ἕτερος περὶ κλήματος διαλέγεται. τὸ δὲ, τλῆμον γάρ ἐστιν ἀληθῶς, τλῆμα πεποίηκε τὸ κλῆμα. καὶ ὁ μὲν οὐ μόνον γε τοὺς τυχόντας ἀδικεῖ, ἀλλ' ἤδη καὶ τοῦ μεγάλου βασιλεῖ, ὃν καὶ γῆν καὶ θάλασσαν εἴρξαι φασὶ, καὶ τῶν αὐτῶν φύσεως ἐκείνῃ, τὸ δὲ, καὶ τούτῳ ἐπιβουλεύει. καὶ Κῦρον αὐτὸν ὄντα, τύραννόν τινα ἀπέφηνεν. ἔστω μὲν δὴ ὅσον ἐς φωνὴν ἀνθρώπους ἀδικεῖ, ἐγὼ δὲ πῶς; κλαίουσιν ἄνθρωποι, καὶ τὴν αὐτὴν τύχην ὀδύρονται, καὶ Κάδμον καὶ Σαρδάνιον πολλάκις, ὅτι τὸ τοῦ στοιχείου γένος παρήγαγε. τοῦ γὰρ τύπου σώματι φασὶ τοὺς τυράννους ἀκολουθήσαντας, καὶ μιμησαμένους αὐτὸ τὸ σχῆμα, ἐπὶ σταυροῦ τοιούτου ξύλου πεπηγέναι, ἀνθρώπους ἀνασκολοπίζειν ἐπ' αὐτό. διὰ δὴ τοῦτο, καὶ τοῦ περὶ κλήματος τοῦ ποιητοῦ τὴν ποίησιν ἐπωνυμίαν σταυρὸν εἶναι. τούτων οὖν ἁπάντων ἕνεκα, πόσον θανάτων τὸ ταῦ ἄξιον εἶναι νομίζετε; ἐγὼ μὲ γὰρ οἶμαι δικαίως τοῦτο μόνον ἐς τὸν Ψ ταῦ τιμωρίαν ὑπολείπεσθαι, τὸ τοῦ σχήματος τοῦ αὐτοῦ τὸν δίκαιον ὑποσχεῖν. ὁ δὲ σταυρὸς εἶναι, ὑπὸ τούτου μὲ ἐδημιουργήθη, ὑπὸ δὲ ἀνθρώπων ὀνομάζεται.

torquere & discerpere conatur. Proinde si quis aliquid pulchrum intuitus καλὸν dicere velit, hoc ταῦ irruens παλὸν enunciare cogit, adeò cupit in omnibus primas sedes obtinere. Rursùm alius περὶ κλήματος *de palmite* differit: hoc autem ταῦ (quippe ærumnosum verè est) τλῆμα fecit quod erat κλῆμα. Nec plebeios tantùm homines injuria afficit: sed jam etiam magno illi Regi, cui & mare & terram cessisse dicunt, suisque naturis excessisse, istud inquam tali regi insidiatur, quem, cum sit Cyrus, Tyrum pronunciandum exhibet. Hunc itaque in modum quantum ad vocem attinet, homines offendit: sed re ipsa, quomodo? Plorant mortales, ac suæ sortis vices deflent, & Cadmum sæpe diris prosequuntur, propterea quòd ταῦ in genus elementorum adduxerit. Aiunt enim [2] tyrannos ejus literæ corpus secutos, atque figuram imitatos, postea simili figura cruces fabricasse quibus homines affigerent. indeque huic sceleratæ fabricæ improbam appellationem obvenisse. Ob hæc igitur omnia quot mortis generibus dignum esse ταῦ istud censetis? Equidem existimo meritò hoc solùm ad supplicium ipsius ταῦ relinqui ut pœnam in sua illa figura sustineat, quæ sanè, ut crux esset, istius opera effectum est: & sic ab hominibus appellatur.

1 Παρεπαισεν] Mss. παρὲς ποσὸν. Cætera hujus dialogi interpretantur autores libri de cruce. *Bourd.*

2 *Tyrannos*] Antiquis reges tyranni sunt nuncupati. Virg. 4. & 6. Æn. *Cogn.*

TI-

ΤΙΜΩΝ, Η ΜΙΣΑΝΘΡΩΠΟΣ.

TIMON, SIVE MISANTHROPOS.

ARGVMENTVM.

Hoc Dialogo de Divitiis tractatur. Quis ſcilicet verus Divitiarum uſus ſit, & quomodo retineantur. Quibus potiſſimum obveniant, & quales reddant poſſeſſores. Occaſio Dialogi à perſona Timonis ſumpta eſt, quem Athenienſes, quòd inhumanus planè eſſet, hominumque congreſſus ac ſocietatem vitaret, imò etiam publicis malis gauderet, μισάνθρωπον appellarunt: cujus mortui quoque ſepulchrum (ut ſcribit Suidas) inacceſſum & invium factum fuit, cùm mare, tanquam ipſum quoque peroſum illius inhumanitatem, inundatione eam terræ partem, ubi ſepultus erat, à reliqua abſtractam ſecluſiſſet. In quo & tale Epitaphium inſcriptum fuiſſe fertur:

Hic jaceo, vita miſeraque inopique ſolutus,
Nomen ne quæras, ſed malè tute peri.

Huic igitur Timoni ſimiles reddi & divites, videtur intelligere velle Lucianus, utpote quos divitiæ & factuoſos & inſolentes, & planè barbaros efficere conſueverunt. Fingit autem ab initio divitem fuiſſe, ſed ob liberalitatem, & quòd abſque judicio in quoſvis benignus eſſet, ad paupertatem redactum eſſe. Quam rem cùm Iupiter ex ipſius querela, qua cum illo expoſtulando, in hominum maliciam & ingratitudinem à principio invehitur, cognoviſſet, miſertus illius, eò quòd & in deos pius fuerat, & multa illis ſacra peregerat, divitem denuo facere ſtatuit, ac Plutum cum theſauro ad ipſum mittit. Qui principio ire detrectat, oſtendens illum ſua culpa pauperem factum eſſe, & cum talibus hominibus minimè perdurare ſe poſſe, atque aque odiſſe eos, ut ſordidos atque avaros illos, qui nunquam omnino ſe utantur.

Mediocritate enim utendi ſe gaudere. Atque hic locus uſum divitiarum, & quomodo conſervari eadem debeant, docet. Deinde cùm Iupiter in ſententia perſiſteret, atque ita Plutus ducente Mercurio ad Timonem proficiſceretur, inter eundum fingitur claudicare. Ibi, interrogante Mercurio, cauſſam ejus rei reddit, quòd quoties à Iove mittatur, tarde incedat, neque videat quorſum eat, neque norit ad quos eat: quoties autem à Dite mittatur, etiam alatum eſſe. Quo figmento ſignificare videtur, improbos ac malos ſemper melioribus ſucceſſibus frui: probos autem, & à Iove dilectos, aut nunquam, aut tardè in hac vita felices ac divites fieri. Poſtremò interrogatus à Mercurio, cur deformis ac pallidus, tantopere ametur ab hominibus, reſpondet, Inſcitia, ac cæcitate illorum hoc fieri. Atque ibi cum hos, tum alios effectus ſuos exponit, qua omnia poſtremò actione, & quaſi ipſa re comprobantur, dum Timonem ab

initio, Plutum rejicere atque aversari fingit, utpote ex paupertate modestum ac temperantem jam factum, & agnoscentem superiora mala, in quæ ex Divitiarum copia inciderat. Mox eundem acceptum cum summa cura asservare, tumidumque & insolentem, omnes alios homines vitare atque contemnere. Additis ad finem etiam Adulatoribus, scurris, assentatoribus, sycophantis, fumi venditoribus, & id genus aliis, qui ut corpus umbra, sic ipsi divitias atque fortunam comitantur.

TIMΩN.

Ω Ζεῦ φίλιε, καὶ [2] ξένιε, καὶ [3] ἑταιρεῖε, καὶ [4] ἑφέστιε, καὶ [5] ἀστεροπητά, καὶ [6] ὅρκιε, καὶ

TIMON.

O IVPITER Philie, hospitalis, sodalitie, domestice, fulgurator, juramenti præses, nubicoge,

1 Ὦ Ζεῦ φίλιε] Exordium ab attonitis poëtis. *οἱ σωοικίζοντες* colunt Ἑ*στιον*, *φίλοι Φίλιον*, *οἱ τὴ μιᾷ τάξῃ* Ἑ*ταιρεῖον*, *ξένοι Ξένιον*, *οἱ ὁρκίοις συμφωνίας ποιοῦντες* Ὅ*ρκιον*, *οἱ δίκαιον* Γ*κέσιον*, *οἱ ἀδελφοὶ* Ὁ*μόγνιον*. Interp. Sophocl. ad Ajac. Mattig. nomina collecta ex variis Jovis officiis, de quibus alius locus dicendi. *Bourd.* Expostulat cum Jove Timon, quod hominum scelera non statim puniat, neque dignum se gerat tot honorificis & ad terrorem compositis nominibus, quibus illum insigniunt poëtæ Πολυώνυμον hic introducitur per illusionem Ζεὺς, ut apud Aristophanem in Pluto Mercurius, qui se *σεσοφὸν*, *δίκαιον*, *ἐμπολητὸν*, *ἡγεμόνιον*, & aliis item appellationibus venditat Carioni. Deus licet unus sit, tamen varia nomina sortitus est ab affectionibus variis, inquit Aristoteles, vel quisquis auctor, in lib. de mundo. Et Seneca lib. 4. de beneficiis cap. 7. *Quoties voles, tibi licet aliter hunc auctorem rerum nostrarum compellare. Tot appellationes ejus possunt esse, quot munera.* Cum enim de uno Deo convicti essent οἱ θεοσεβεῖς, neque id negare possent, ipsum Jovis nomine coluerunt, quem propter diversa ejus officia & beneficia, diversis item nominibus designarunt, ut quem totum comprehendere nequirent, per partes, vel ut Maximus apud Augustinum loquitur, *membratim* colere viderentur. Hinc φίλιος dicitur, quod amicitiæ præesset. Interpres Græcam vocem retinere maluit, quæ tamen in Latina versione reddenda erat. Quidam *amicitia præsidem*, alii Plautina voce *amicabilem* interpretati sunt. *Barlæus.*

2 Ξένιε] Ξένιος est sive hospitum vindex, si quando hospitii jura violantur. De quo Virgilius 4. Æneid. *Jupiter hospitibus nam te dare jura loquuntur.* Iupiter Xenius apud omnes fere gentes colebatur, præsertim apud Scythas, ubi piaculum maximum ducebatur, hospitium violare *Idem.*

3 Ἑταιρεῖε] Ἑταιρεῖος idem vocatur. q. d. sodalitii juris disceptator, vel sodalitii præses, ὁ ἱερεὺς τῶ ἐν τῇ ἑταιρείᾳ κοινωνίας, ut tradit Eustathius, cui Iason cum Argonautis sacra fecisse dicitur, ut testis est Athenæus lib. 6. itemque Hesychius, qui ipsum ait in Creta comprimis cultum fuisse. *Idem.*

4 Ἑφέστιε] Ἑφέστιον appellarunt, quod procurator, dominus & assertor sit eorum, qui ejusdem tecti, septi vel laris sunt participes. nam ἑφεστίους θεοὺς interpretantur τοὺς ἐν ἑστίᾳ, penates. ἑστία focus est, cui originem dant ab ἵζω, sedeo, quod ad focum sedetur plurimum. *Idem.*

5 Ἀστεροπητά] Ἀστεροπητὴς poëticum est vocabulum, idem quod ἀστεραπαῖος, fulgurator, quasi ὁ συναγείρων τὰς ἀστραπὰς, fulgura & coruscationes congregans, ut exponit Hesychius. Tradit Appianus in Syriaco: cum à Seleuco Seleucia urbs conderetur, quæ ad mare vergeret, fulgure ictam fuisse, fulgurque ipsum

νὶ φιλληρέπα, καὶ ἱρύγδουπα. καὶ εἴ τι σε ἄλλο οἱ [1] ἐμβρόντησι πιπτεὶ κεκλῆσι, [2] καὶ μέλιστα ὅπου ἀπηρῶσι ποῦς τὰ μέτρα, τότε χαῖρε αὐτοῖς πολυάνυμος κεκόμβρῳ, [3] ὑπερείδης [4] τὸ πίπλον ἢ μέτρα, ἢ ἀναπληροῖς τὸ κεχηνὸς ἢ ῥυθμὸν, [5] πῶς σοι νῦν ἡ ἐρισμάχη

coge, grandiſtrepe, & ſiquod aliud tibi cognomen attoniti poëtæ tribuunt, maximè quum hærent in verſu (Nam tum illis multi nominis factus, carminis ruinam fulcis metrique hiatum imples) ubi tibi nunc magnicre-

ipſum Deum creditum, ſolitoſque mortales choreas ducere, ipſumque fulgur hymnis & canticis proſequi, quoties cælum fulgeret. Hinc *Jupiter fulgur* apud Feſtum. *Barl.*

6 Ὄρκιε] Ὀρκίν nomen accepit quod jurisjurandi ſit arbiter, vel is per quem homines jurant. Scribit Pauſanias, quod & Gilbertus refert, in Olympiæ βουλευτηρίῳ, h. e. loco ubi Elienſium Senatus cogebatur, Iovis ſimulacrum fuiſſe, quod utraque manu fulmen continebat, quaſi ulturus omnino fulmine, qui falleret juramentum. De cæteris nominibus vide quæ ad hunc locum breviter notavit *Bourdelotius*, & ante eum Cognatus. *Idem.*

1 Ἐμβρόντησι] Pro eodem Lucianus dixit, ἐμβεβρονταμένοι, in Icaromenippo. Conſule Ariſtotel. analyt. poſter. lib. 2. ubi ſententiam refert Pythagoræorum de mentibus tonitru motis & inſanientibus. *Idem.*

2 Καὶ μάλιστα ὅταν ἀπηρῶσι ποῦς τὰ μέτρα] Epitheta non ſemper ἐκ τοῦ ὄντος, ſed pedamenti ſæpe & tomenti tantum loco adhiberi à poëtis, præter Plutarchum obſervavit etiam Euſtathius. Sic Homerus non raro Iovem vocat νεφεληγερέτην, cum ſerenus eſt, & ἀστεροπητὴν, cum ad Æthiopas comeſſatum abit, vel amoribus indulget. In Odyſſ. Penelopæ tribuit χεῖρας παχείας i. e. *manum robuſtam*, præter decorum & ἀκυρολόγως, quam 3. Iliad. Menelao aſcribit, ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ, ut rectè animadvertit Græciæ noſtræ πρόκλημα D. Heinſius in ſuis ad Heſiodum obſervationibus. *Idem.*

3 Ὑπερείδεις] Feſtivè Iovi tribuit, quod nominibus ejus competit. ὑπερείδω, fulcio, ſuſtineo, ἐρείδω. aptum vocabulum ruinæ. Sic Propertius dixit: *poſitas fulcire ruinas*. At ſi principes poëtas tam liberè taxat Lucianus quod epitheta nonnunquam adhibeant propoſitæ rei parum convenientia, quid dicturus eſſet de noſtratibus non dicam poëtis, ſed poëtaſtris, qui ut verſuum ſuorum ruinam fulciant, & hiatum expleant, neſcio queis vocibus utuntur obſoletis barbaris, & aſſutitiis, quæ non magis argumento congruunt, quàm vetus panniculus novæ veſti, vel crocoton feli, ut proverbio dicitur. *Idem.*

4 Τὸ πίπλον τῶ μέτρω.] Proprie ῥυθμὸς dicitur illa ἄρσις & θέσις eorum qui pede & manu plaudunt. Vnde tranſlatum ad pedes metricos. μέτρον à metiendo nomen habet, eſtque certa & definita pedum compoſitio. Differunt igitur ῥυθμὸς & μέτρον, quod ῥυθμοὶ, numeri, ſpatio temporum conſtant, μέτρα etiam ordine: alterum quantitatis eſt, alterum qualitatis. hinc Ariſtophanis Scholiaſt. πατὴρ μέτρα ῥυθμός, in Nebul. Vide Iul. Scaliger. de arte poëtica lib. 2. cap. 6. Cadere dicitur verſus, cum non rectè pedibus ſuis incedit, vel in fine claudicat, ut tibicine opus habeat, quod fulciatur: hiare, cum pars aliqua deficit, aut debita dimenſione non conſtat, aut crebra vocalium inter ſe fit concurſio. χασμῳδίαν vocant Grammatici, hoc eſt, metri compoſitionem hiulcam. *Idem.*

5 Πῶς σοι νῦν ἡ ἐρισμάχη ἀσχαπῆ] A circumſtantiis indignationem movet Timon. Interrogatio negationis vim habet. ἐρισμάχη. Vox poëtica, quaſi λίαν σμαραγοῦσα, id eſt, ἰσχύουσα. Iovis epitheton alibi, hic fulguris, quatenus tonitrum efficit. Differt fulgur à fulmine ſecundum Philoſophos, quod fulmen fiat, quando multus ac tenuis ventus ſeu ſpiritus, nempe calidus & ſiccus, ex

 nube,

γὰρ ἀστραπὴ, καὶ ἡ [1] βαρύβρεμος βροντὴ, [2] καὶ ὁ αἰθαλόεις, καὶ ἀργὴς, καὶ σμερδαλέος κεραυνός; [3] ἅπαντα γὰρ ταῦτα [4] λῆρος ἤδη ἀνατέφηνε, καὶ [5] καπνὸς ποιητικὸς

crepum fulgur, gravifremum tonitru? ubi ardens, candens, ac terrificum fulmen? Nam hæc omnia jam nugas esse apparet, fumumque poëticum, nec omnino

nube, cui incluſus, à frigore exprimitur, magnoque fragore nubem perrumpit, & in terram decidit, cum fulgur tantum in aërem diſpergatur & conſumatur: adeoque nonnunquam fiat ſine tonitru. Pulcrè Seneca: *Eodem modo fit fulgur, quod tantum ſplendet: & fulmen quod mittitur: ſed illi levior vis, alimentique eſt minus, & ut breviter dicam: fulmen eſt fulgur intentum.* Barl.

1 Βαρύβρεμος βροντὴ] Eſt enim tonitrus, ut Philoſophus docet lib. 2. Meteor. cap. 9. nihil aliud, quam fragor vehemens ab exhalatione igneſcente, dum nubem rumpit, excitatus, ut videre eſt in bombardarum noſtrarum exploſione. Nam horrendus ille ſonus cietur à flamma ex anguſtia tubi erumpente in liberiorem aëra, magnaque cum violentia diſcerpente eum ac propulſante. *Idem.*

2 Καὶ ὁ αἰθαλόεις] Iovi fulmen tribuitur triplex propter triplicem fulminis naturam & affectum, quod eſt penetrare ac diſcutere res contactas: offuſcare ſeu denigrare: & eaſdem incendere vel inflammare. Alii propter triplicem materiam ex qua conſtat, nempe calido ſicco, ex vapore calido humido, & ex iiſdem præterea incentis. hinc Poëtæ Iovis telum trifidum ſive triſulcum eſſe dixerunt. Ariſtoteles tamen duo tantum ponit fulminum genera, Homerum imitatus, quem & hic ſequitur Lucianus. κεραυνὸν αἰθαλόεντα vocat fuliginoſum ab atrore, quo res imbuit contactas αἰθάλη enim fuligo. Ψολόεις alio nomine appellatur. Sic auctor de mundo. Τῶν δὲ κεραυνῶν οἱ μὲν αἰθαλώδεις, ψολόεντες λέγονται. Alterum fulminis genus ἀργῆτες, à candore vel velocitate nomen accepit. ἄργος enim albus, velox. quanquam à candore potius ſic dici putem. Plinius *clarum* appellat, quod flamma lucente & digeſtæ ſubtilitatis omnia penetrat, ſeque per omnes venas inſinuat & acerrimè urit. Teneris tamen & rarioribus parcit, quia non inhæret, ac ita citius quam poſſit amburere, ſe per poros tranſfundit, ut cum loculis integris & illæſis liquatur aurum. mora enim aliqua opus eſt ad urendum. Sic philoſophus: οἱ δὲ ταχέως, inquit, διάπτοντες, ἀργῆτες λέγονται. 1. quæ raptim tranſmittuntur fulmina, celeriterque provolant, Argetes vocantur. Σμερδαλέος. Adjunctum fulminis, quod ſit κατάπληκτικὸν ſeu terrificum. Docet id Petronius Arbiter: *Primus in orbe Deos fecit timor: arduа cælo Fulmina cum caderent diſcuſſaque mania flammis Atque ictus flagraret Athos.* De Cæſare Caligula numinum alioquin ſuorum contemptore refert Suetonius, quod ad minima tonitrua & fulgura caput obvolvere; ad majora verò proripere ſe e ſtrato, ſub lectumque condere ſoleat. Homericis hic epithetis jocoſe utitur Lucianus ad illudendum Iovi. *Idem.*

3 Ἅπαντα γὰρ ταῦτα λῆρος ἤδη ἀνατέφηνε] Continuatio ſuperiorum ad ἐξωστέον Iovis ejuſque poteſtatis inſtituta. Pari indignatione Iovem affatur Dido apud Maronem Æneid. 4. *Adſpicu hæc? an te Genitor cum fulmina torques Nequicquam horremus? cæcique in nubibus ignes Terrificant animos & inania murmura miſcent?* q. d. abſit, ut inanias eſſe credamus. At Ariſtophanes ex perſona Socratis Iovem ludificans Comica ſcurrilitate βροντὰς ejus appellat σωρδὰς, in Nub. *Idem.*

4 Λῆρος] Vox ea non conviciatoria eſt, ſed φλυαρολογίαν & inania verba deſignat. hic pro re frivola & nullius momenti accipitur. *Idem.*

5 Καπνὸς ποιητικὸς] Καπνὸν ποιητικὸν ſive fumum poëticum appellat, vana & magnifica Poëtarum figmenta. Perſius Sat. 5. *Non equidem hoc ſtudeo, bullatis ut mihi nugis Pagina turgeſcat dare pondus idonea fumo.* Quid ſit *fumos vendere*, & *fumos effundere* norunt vel prætextati in ſcholis. Athenis vulgo καπνοὶ appellabantur

ἀπτχνῶς, [2] Ἔξω δ' παπάγω τ' ὀνομάτων. [2] τὸ ζ ἀοίδιμόν σε, ϗ [3] ἑκηβόλον ὄπλον, ϗμ [4] σοχαίρον, ὅσε οἰσ' ὅπως πλέως [5] ἀπέσβη, ϗ [6] ψυχρόν ἐσι, μηδ' ὀλίγον [7] ἀπηθὲς ὀργῆς κατὰ τ' ἀδικούντων ἀφ. φυλάττον. [8] Θᾶττον γὰρ τ' ἐπορκεῖν πς ἐπιχειρούντων [9] ἴωλον ϑρυαλίδα φοβηθείη ἄν, ϗ

no quicquam præter nominum ſtrepitum. Sed decantatum illud tuum telum eminus feriens, & promptum, neſcio quomodo penitus extinctum ſit, & frigidum, & ne minimam quidem ſcintillam iræ contra nocentes aſſervarit. Itaque quivis ex his, qui pejeraturi ſunt, citius extinctum ellychnium metuerit, quàm flam-

mtur doſontes & pollicitatores magni. fumus enim initio magnum quid eſſe videtur, ſed ſtatim evaneſcit, nihilque intus ſolidi habet. *Barl.*

1 Ἔξω παπάγω] Imperfecta oratio, in qua deſideratur aliquid, ἀδύνη, vel ἀδύνη ἄλλο. rectè ſupplevit interpres. *Nec omnino quicquam præter.* Per παίταγον τ' ὀνομάτων, nomina intelligit ſonora & grandia, non exilia aut vulgara. φόρον ῥημάτων dixit item Ariſtophanes in Ranis, verba μεγαλόφωνα & terroris plena. *Idem.*

2 Τὸ ζ ἀοίδιμόν σε] Pergit extenuare Iovis arma Timon. ὅπλον ἀείλυμον. Sic vocat fulmen à poëtis decantatum & celebratum. Vox etiam proſæ ſcriptoribus uſurata. *Idem.*

3 Ἑκηβόλον] De fulmine hic uſurpatur, παρὰ τὸ ἑκάθεν βάλλειν, quod eminus jaciatur, vel ut Virgilianis utar verbis: *celſo Genitor quæ plurima cælo Dejicit in terras.* Alias epitheton eſt Apollinis 1. e. Solis, qui ἑκηβόλος appellatur, quod radios è longinquo in terras demittat, reſque omnes ex immenſo intervallo moveat & operetur: vel quod vaticiniorum ſit præſes, à βάλλω, pro συμβάλλω, conjecto. *Idem.*

4 Πρόχειρον] Quod hominum impietate motus Iupiter præ manibus ſemper & quaſi in promptu habet: ſecundum illud Horat. l. 1. od. 3. *Neque per noſtrum patimur ſcelus Iracunda Iovem ponere fulmina.* Idem.

5 Ἀπέσβη] Indefinitum β. quod ſicut præteritum in paſſiva nonnunquam ſignificatione accipitur, pro, *extinctum eſt.* Idem.

6 Ψυχρόν] Id eſt, ἄπυρον, ex conſequenti. Extincta frigent. *Idem.*

7 Σπινθῆρα ὀργῆς] Debebat dicere πυρός. Feſtivè & κατὰ ὑπόνοιαν iræ Iovis transſcribit, quod fulminis eſt proprium. σπινθὴρ, ſcintilla, quod ex Græco, quaſi ſpintella verſo π in κ, Ionum more, ut docet Caninius. *Idem.*

8 Θᾶττον γὰρ τ' ἐπορκεῖν] Dictus Iupiter ὅρκιος, quod jurisjurandi arbiter ſit ac vindex. hinc perjuros fulmine ſuo ferire ac necare creditur. Quod cum non illicò fiat, Iovem vel cæcutire, vel fulmen ejus extinctum putant, imo ad atheiſmum prolabuntur, mundumque ex fortunæ arbitrio ſurſum ac deorſum volvi credunt. Sic Iuvenalis ſat. 3. *Sunt quibus in Fortuna jam caſibus omnia ponunt, Et nullo credunt mundum rectore moveri, Atque ideo intrepidi quæcunque altaria tangunt.* Verum legendus hic eſt Plutarchus, ἀεὶ τῷ δίκῃ βραδίως τιμωρομένῳ. Vtcunque Deus pœnam differt, non tamen eam aufert, ſed tarditatem ſupplicii gravitate compenſat. Piè Tibullus: *Ah miſer & ſiquis primò perjuria celat, Sera tamen tacitis pœna venit pedibus.* Idem.

9 Ἴωλον ϑρυαλίδα] Copioſe de hac voce doctiſſimus Chriſtia. ad veſp. Ariſtoph. Pollux. *Bourd.* Iovis fulmen ellychnio comparat extincto frigidoque, quod vim nullam habet amplius nocendi, q. d. brutum fulmen. ἴωλος Suidas tradit eſſe, τὸ εἰς πλὴν ἂν λειπόμενον, ſumptâ tralatione à cibis, qui in ſequentem auroram ſive diem relicti ſaporem ac vim ſuam amittunt, fiuntque inutiles. Sic jus heſternum Græci vocant ἴωλον ζωμόν, & ἴωλοι ἄρτοι ſunt panes pridie facti. nam ut rectè notat Caſaubonus ad Athenæum lib. 3. ἴωλα dicuntur omnia.

τῶν δ' [1] παιδαμώτου κεραυνὸν φλόγα. [2] Οὕτω δαλόν τινα [3] ἐπαναλείναντες δεξιᾷς αὐτοῖς, ὡς πῦρ φθῇ, ἢ καπνὸν ἀπ' αὐτοῦ μὴ δεδιέναι. μόνου γ' τοῦτο εἰσὶ [4] ἀπολαύειν δ' τροῦμαι, ὅτι ἀναπλησθήσονται τ' ἀσθολλ. ὥστε ἤδη λέγ' πῶς σοι καὶ ὁ Σαλμωνεὺς

flammam fulminis cuncta domantis: ita titionem quempiam in ipsos vibrare videris ut nec ignem, nec fumum ex ipso manantem pertimescant: sed hoc solum ex vulnere putent sibi inferri nocumentum, ut fuligine compleantur. Quibus rebus factum est, ut jam [5] Salmoneus tibi

quæ desierunt esse in ἀκμῇ novitatis. Vnde M. Tullius ξύλον vocat librum, qui primam novitatis gratiam amisit. *Barl.*

1 Παιδαμώτου κεραυνὸν] Παιδαμώτων κεραυνὸς fulmen *omnia domans*. Sic Professor Salmuriensis. Erasmus, *omnia necans*, quod angustius est, cum non ad animata solum, sed & inanimata sese corpora extendat fulminis efficax vis. Neque enim homines vel pecudes tantum in cineres redigit, quorum exempla legere est apud historicos, sed insuper durissima quæque, ut quercus, lapides, & metalla dissipat, liquefacitque Seneca lib. 1. Nat. quæst. cap. 52. *Valentiora quia resistunt, vehementius dissipat: cedentia nonnunquam sine injuria transit.* Cum restrictione tamen accipiendum hoc nomen παιδαμώτων. Sunt enim nonnulla, in quæ potestatem non habeat fulmen, ut in laurum ac ficum: in vitulum marinum: in aquilam, in hiænam, in homines dormientes & alia, de quibus videndi Plinius, Plutarchus, Suetonius: è recencioribus item Brodæus lib. 3. Miscell. *Idem.*

2 Οὕτω δαλόν τινα] Aliâ similitudine utitur, qua Iovis potentiam elevat, cum titioni assimulat fulmen ejus, unde hoc tantum formidant perjuri, ne fuligine compleantur, δᾶλος, titio, ξύλον καπνιζόμενον Hesychio, παρὰ τὸ δαίειν, καῖειν καίειν. plures vocabuli notiones ibidem vide. *Idem.*

3 Ἐπαναλείναντες δεξιᾷς] In media significatione pro sublata manu intentare fulmen, vel sublatum fulmen dextra vibrare. Sic & Ἔρως κεραυνὸν ἐγκαλαμῶν apud Athenæum introducitur, hoc est, sublimi manu fulmen tenens, & quasi jam jam vibraturus. Gestum habitumque Iovis fulminantis exprimit Timon. *Idem.*

4 Ἀπολαύειν τῷ πρωύμαι] Huic loco τὸ πρωύμαι minus videtur convenire, cum ἀπόλαυσις seu fuliginis fiat mentio, quare lego καυμαῖ id est *adustione*, quomodo fulmen & fulgur adurere, ustulare dicuntur, ita ante dixit φλόγα κεραυνίαν. G. Cuperus Observ. l. III. c. 2. *Almeloveen.*

5 *Salmoneus tibi fit*] Æoli filius, de quo Virg. 6. Æn. *Cogn.* Quàm merito ab hominibus nefariis contemnantur Iovis fulmina & tonitrua probat exemplo Salmonei. Fuit Salmoneus Æoli filius, non regis ventorum, inquit Servius, sed alterius, qui apud Elidem regnavit, qui cum regia Majestate contentus non esset, conatus est se Deum suis ostendere, & fabricato æneo ponte sublimi, adeo ut Elidis partem desuper regeret, sub eo agitabat currus ad imitanda tonitrua: & in quem jaculatus esset facem, eum jubebat occidi, ob quam superbiam Iupiter iratus illum vero fulmine ad inferos deturbavit. De quo Virgil. 6. Æneid. *Vidi & crudeles dantem Salmonea pœnas, Dum flammas Iovis & sonitus imitatur Olympi.* Verum omnibus poetarum figmentis, fuit Salmoneus, ut Eustathius tradit Odess. λ. ingignis mechanicarum operarum artifex, qui βροντεῖον ad imitanda cæli tonitrua dicitur excogitasse, vas scil. ingens mugitum illum tonitrui per calculos immissos exprimens, cujus etiam meminit Aristophanis interpres, in Nebul. Produnt item historiæ, Archimedem Syracusanum fulgurationes quasdam ignivomas per specula edidisse. Idem Eustathius commemorat peritum

[1] ἀνθρόησιν ἐπάλμῳ, [2] ὁ πάνυ τοι ἀπίθανον ὤν, ὡς ὅπου [3] ψυχρὸν τὸν ὀργὴν Δία, θερμουργὸς ἀνὴρ, καὶ [4] μεγαλαυχόμβρος. [5] πῶς γάρ, ὅπου γε καθάπερ [6] ὑπὸ μανδραγόρᾳ

tibi sit ausus etiam obtonare: neque id admodum ab re: quippe adversus Iovem usque adeò frigidum, vir ad facinora fervidus, audaciaque tumidus. Quidni enim faciat, ubi tu perinde ac sub

ritum quendam mathematicum adjumento machinæ inimici sui ædes, non aliter quam terræ motu vibratas, concussisse fulguritosque quosdam radios in illum distrinxisse, ut confessione inimici δι' ὀστέων, & πεπλεγμένου dictus fuerit Neptuni Iovisque, illius terræ quassatoris: hujus fulguratoris epithetis. Quod de Arithmesio intelligendum putant, quem scribit Agathus histor. lib. 5. domum Zenonis vicini sui æmula motus terræ concussione per dispositos certis locis tubulos perculisse. Cum Salmoneo confert Gilbertus auctorem illum (monachus fuisse perhibetur in Germania) qui bombardæ & pulveris nitrati usum primus invenit, quod inventum, utut alii summe necessarium atque utile in bello ducunt, ad arces scilicet latronum expugnandas: alii tamen & forte rectius Satanicum plane & pernicioſissimum esse judicant. Quæ enim quæso animi virtus? quod corporis robur? qui astus & stratagemata ingeniosa nunc locum habeant, ubi machina illa globis ferreis saxisve oppleta disjicit omnia, & uno sæpe ictu centum aut ducentos homines in acie constituros, quamlibet armatos è medio tollit. *Barl.*

1 Ἀνθρόησιν] Dixisset Atticus scurra ἀνταποπαίδειν, ut qui Iovis tonitrua per jocum παιδιὰς vocabat. *Idem.*

2 Οὐ πάνυ τοι] Nec immerito hoc à Salmoneo factum asserit argumento à contrariis desumto. Lentitudini Iovis opponit Salmonei fervorem; & projectam ejus audaciam, illius timiditati. *Idem.*

3 Ψυχρὸς τὸν ὀργήν] Ejusmodi hominem ἄνεργον vel ἀόργητον vocant Græci, lentum sive iræ vacuum, de quo Plutarchus in lib. περὶ ἀοργησίας, & Aristotelis 2. Ethicorum. Opponitur ei θερμουργὸς ἀνὴρ, qui ad facinora perpetranda fervidus est & præceps. Xenophon ἀνόητον & μεθοκίνδυνον appellat. Sic & θερμὸν ἔργον apud Aristoph. facinus audax & temeratium, q. d. calidum magis quam callidum. Θρασυμήδης eadem de caussa vocatur Salmoneus à Pindaro, in Pyth. Oda 4. *Idem.*

4 Μεγαλαυχόμβρος] Id est, non tantum audacia tumidus & elatus, sed de magnis etiam rebus scipsum jactans. Vtriusque significationis exempla vide apud Budæum in Comment. pag. 356. edit. Stephan. *Idem.*

5 Πῶς γάρ] Socordiæ crimen Iovi improperat ac somnolentiæ. πῶς γάρ; concisa loquendi formula sed elegans. In responsionibus assensionem significat, quidni enim faciat? q. d. jure optimo id facit. *Idem.*

6 Ὑπὸ μανδραγόρᾳ] De hoc Proverb. paræmiogr. de Mandragora, Dioscorid. Hesych. *Bourd.* Mandragoræ somnifica vis inest. Plin. lib. 15. Dioscorid. indicat radicem decoctam sumi adversus insomnia. Demosthen. Philipp. 4. & Iulia. in epist. *Cogn.* Ita vertit Erasmus, bene secundum vulgatam lectionem, male secundum rationem. Henricus Stephanus in voce Μανδραγόρας videtur legisse ὑπὸ μανδραγόρᾳ, non multo melius. Faceta satis est sententia versionis Erasmi, qui mandragoram herbam lactucæ non absimilem, ut ex Theophrasto & Plinio patet, in arborem umbram dormientibus facientem transformat. Certe non ita scripsit, non ita intellexit Lucianus. Lege meo periculo: ὑπὸ Μανδραγόρᾳ, id est, *post mandragoram sumptam*, vel *post mandragora potionem*. Sic & ad eundem sensum infra in Domosthenis encomio pag. 908. οἷον ὑπὸ μανδραγόρᾳ καθεύδοντας, id est, *à mandragora potu vel esu*. Sic etiam loquuntur medicorum filii, ὑπὸ πλησμόνης, ὑπὸ φαρμάκου, id est, *statim post repletionem, statim post*

φαρμάκου κωφηδόνος; ὃς οὔτε τῶν ἐπιορκούντων ἀκούεις, [1] οὔτε τὰς ἀδικουμένας ἐπισκοπεῖς. [2] λημᾷς ἦ, καὶ [3] ἀμβλυώττεις περὶ τὰ γιγνόμενα, καὶ [4] τὰ οὖτα ἐκκεκώφωσαι, καθάπερ [5] οἱ παρηβηκότες. [6] ἐπεὶ

sub mandragora dormis? qui neque pejerantes audias, neque flagitiosos obſerves: ſed cæcutias lippitudine, & hallucineris ad ea quæ fiunt, aureſque tibi obſurduerint, quemadmodum iis qui ſenio confecti torpent. Quando-

pharmaci potionem. Mandragoram vero eſſe ναρκωτικὸν φάρμακον, & ſomnum inducere notum eſt vulgo. *Palmerius.* Proverbialis eſt locutio. Mandragoræ vis ineſt ſomnifica, ob inſignem ejus frigiditatem, quam herbam Pythagoras ἀνθρωπόμορφον vocat, quod radix ejus imitetur hominis formam. quod tamen negant recentiores Botanici, idque ex aliis plantarum radicibus confictum eſſe ajunt. Sunt qui non plantam, ſed animal in terris vivens eſſe crediderint, ideoque dextre evellendum eſſe docuerint, cum & conceptum in utero perficere & divitias conferre putarint, quam opinionem merito refellit Matthiol. in Dioſcoridem lib. 4. & 6. itemque Lemnius lib. 4. de occult. Naturæ miraculis, cap. 10. Vide inſuper Nicand. & Grevinum cap. 23. lib. de Venenis. Heſychio exponitur εὐδαίμων βοτάνης οἰνικὴν ἢ ὑπνοτόν. Hinc qui ceſſant in officio, *multam mandragoram bibiſſe* dicuntur. Vtitur eodem loquendi genere Demoſthenes in Philipp. 4. & Iulianus Cæſar in Epiſtol. At quanto rectius quam Timon, de ſummo Numine pronunciat regius Plaltes: οὐ νυστάζει, inquit, οὐδὲ ὑπνοῖ ὁ φυλάσσων Ἰσραήλ, *non dormit neque nictat, qui cuſtodit Iſrael.* ubi λιτότης in verbis occurrit & ἀνθρωποπάθεια, q. d. Deus noſter promptus eſt ad opem ſuis ferendam, non mandragoram bibit aut grana papaveris, ut altum dormiat, *Barl.*

1 Οὔτε τὸν ἀδικοῦντας] In genere ſic vocat flagitioſos. Eſt enim ſcelus omne ἀδικία quædam & iniqua actio ſeu juris violatio, ut contra virtus omnis juſtitia. hinc apud Demoſthen. ut obſervat Budæus, τὸ ἀδικεῖν fere accipitur, pro perperam & ſceleſte agere. Et Caſaubonus ad Athenæum, ἀδικίαν pro impudicitia & aliis item flagitiis accipi, non ſemel obſervavit. *Idem.*

2 Λημᾷς ἦ] Amplificatio eorum quæ ſupra dixit. Non ſolum dormitare ait Iovem & veterno quodam corripi, ſed cæcutire etiam præ lippitudine, eoque minus perſpicacem eſſe in negociis obeundis. λημᾶς ἦ. *cæcutis lippientium more.* λῆμα pro quo Atticis γλῆμα addito γ, proprie humor eſt in oculis concretus, unde lippitudo naſcitur, ἀπὸ τοῦ λάβειν, ut volunt, quod eſt videre, & μὴ particula privante, quod ejuſmodi lacrymæ oculos occupantes viſui officiant. Quæ eum in ſenibus majores lemas faciant, hinc ſatis audaciter κολακύνταις λημᾶν dixit Ariſtophanes, in Nub. & χύτραις λημᾶν, Lucianus in opuſc. πρὸς ἀπαίδευτον, hoc eſt, cucurbitas vel ollas lippire, quoties aliquem ſignificare volunt plane cæcutientem aut ſtupidum. *Idem.*

3 Ἀμβλυώττεις] *Obtuſum videt* ἀμβλὺς enim obtuſus, hebes, quod ad ἀνακλᾶν refert Euſtathius. proprie de ferro uſurpatur, cujus acies obtuſa eſt. transfertur ad aciem oculorum. hinc ἀμβλυωπία pro *hebetatione oculorum* apud Hippocratem & Galenum, quâ non tota lux perit, ſed hebeſcit, quæ hebetatio ex aliqua incerta cauſſa provenit teſtibus medicis. *Idem.*

4 Τὰ οὖτα ἐκκεκώφωσαι] Deeſt præpoſitio κατά. ad verb. *exurdatus es auribus*, vel *aures tuæ exurdatæ ſunt*, vel *exurduerunt.* κωφὸς dicitur, cui auditus eſt vitiatus: item mutus. Heſychio, κωφὸν λαλῶν, κωφὸν ἀκούων. quia quiſquis à nativitate ſurdus eſt, etiam mutus ſit neceſſe eſt. Vide Aphrodiſ. lib. 1. Problem. διὰ τί οἱ ἐκ γενετῆς κωφοὶ ἢ ἄλαλοι; quæſt. 138. *Idem.*

5 Οἱ παρηβηκότες] Recte interpres, *qui ſenio confecti torpent*; vel potius, *qui ſto-*

νέῳ γε ἔτι, καὶ [2] ὀξύθυμος ὢν, καὶ [3] ἀκμαίῳ τὴν ὀργὴν, πολλὰ καὶ τὴν ἀδίκων, [4] καὶ βιαίων ἐποίεις, καὶ [4] εὐδίποτε ἦμας τότε ἐφὸς αὐτὸς συνεχίζεσθαι, ἀλλ' ἀεὶ ἐστράπτες πάντως ὁ κεραυνὸς ἐν, καὶ [5] ἡ αἰγὶς ἐπασείετο, καὶ ἡ βροντὴ ἐπαφιέτο, καὶ ἡ ἀστραπὴ συνεχὴς [6] ὥσπερ εἰς ἀκροβολισμὸν, ἐφερομένη. [7] οἱ σεισμοὶ δ', πρακτικῶς

doquidem cùm juvenis adhuc esses, acrique animo, & vehemens ad iracundiam, permulta in homines maleficos & violentos faciebas: Neque tum unquam cum illis inducias agitabas, sed perpetuò fulmen erat in negocio, & ægis concutiebatur, obstridebat tonitru, fulgur continenter jaculorum in morem densissimè ex edito loco devolantium torquebatur, terræ quassationes cri-

florentes annos egressi in senectutem vergunt. Sic usurpatur apud Thycydidem, ὅσοι ἤ πεφοιτήκασι, id est, *consenuêrunt*, ut bene interpretatur Budæus, non, ut Valla, *ætate processissis*. Senibus enim visus obtusior, viresque corporis minus excitatæ vegetæque esse solent. *Barl.*

6 Ἐπὶ νέῳ γε ἔτι] Argumentatur ab antefactis. Institmitur hic egregia collatio Iovis olim juvenis ac strenui: & ætate jam deficientis sive ignavi. Quæ omnia Rhetorum more amplificat Timon per exclamationem, q. d. quantum mutatus es ab Iove illo juvene, acri & actuoso, nunc te nescio quis languor & veternus habet. *Idem.*

1 Ὀξύθυμος ὢν] Præceps animi, impatiens iræ, cerebrosus. Sic eum sæpe introducit Homerus. Id autem pueris seu juvenibus proprium est, quos propterea θυμικοὺς & ὀξυθύμους appellat Aristoteles Rhetor. 2. Et ab ejusmodi hominibus minus sibi metuendum esse docet, quam ab iis, qui mites dissimulatoresque sunt hostes. Vide Philosophum Eth. Nicomach. lib. 4. cap. 5. ubi τοὺς ὀξυθύμους & ἀκροχόλους distinguit πρὸς τοὺς πικροὺς & χαλεπούς, qui diutius in ira persistunt, & δυσδιάλυτοι sunt. *Idem.*

2 Ἀκμαίῳ τὴν ὀργὴν] Eleganter, quasi vigens ira. Sic νόσος ἀκμάζειν dicitur medicis, cum sævit ac grassatur: παρακμάζειν, cum vigorem suum vel rigorem remittit, sensimque deficit ac decrescit. *Idem.*

3 Καὶ βιαίων] Significat homines violentos, qui per vim aliis injuriam inferunt, vel ut verbis utar Ovidii, *quibus rigida jus dicitur ense.* χειροδίκας eosdem scite vocavit Hesiod. in Operibus. *Idem.*

4 Οὐδίποτε ἦμας ἐκεχειρίας] Gellius lib. 1. cap. 15. ἐκεχειρίαν scribit esse cessationem pugnæ pacticiam, παρὰ τὸ κατέχειν τὰς χεῖρας, quod eo tempore *feriatur bello apta manus*, ut ait Ausonius, & *otia ducit*. Ad ferias & munerum vacationes quoque refertur. Latini *inducias* dicunt, sed voce minus significante, ut idem docet Noct. Atticarum scriptor. *Idem.*

5 Ἡ αἰγὶς] Sic in Dial. Iovis & Cupid. & Ἀθην. κριτ. & Bis accus. passim denique. *Bourd.* Iovi ægis tribuitur, hoc est, clypeus ex pelle captæ Amalthææ, quæ nutrix ejus fuit, confectus, quem dicitur ἐπασείειν, id est, vibrare, quoties irascitur. Servius ad 8. Æneid. *In pectore Numinis*, inquit, *ægis; in corpore hominis lorica dicitur.* Barl.

6 Ὥσπερ εἰς ἀκροβολ.] Hoc est, *jaculorum in morem edito ex loco devolantium.* ita Erasmus. Alii, *in morem levis & velitaris pugnæ.* Vox utrumque significat. nam ἀκροβολίζεσθαι, vel est ἐξ ὕψους βάλλειν, sublimi è loco jaculari: vel ut Hesychius exponit, πόρρωθεν βάλλειν, eminus certare jaculis missilibusque, quod est velitari. Vide Æmil. Portum ad Xenoph. *Idem.*

7 Οἱ σεισμοὶ δ'] Cohærent hæc cum præcedentibus, quæ salibus admodum festivis referta sunt. Est & hic elegans τῶν ὑπερβολῶν similiter defi-

nen-

πηδὸν. ἐ ἡ χάλαζα, σπερηδὸν. καὶ ἡ χάλαζα, πετηδὸν. καὶ ἵνα σοι [1] φορτικῶς ἀφελόμενος, ὑετὸ τε [2] ραγδαῖοι, καὶ βίαιοι. ποσμὸς [3] ἐκρύη τις ὤν. [4] ὥστε παλιγενὴς

cribri instar frequentes, nix cumulatim, grando saxorum in morem, atque ut tecum grandius loquar, imbresque rapidi & violenti, ac flumen quotidie exundans. Hinc tantum repente Deu-

nentium schematismus in κοσκινηδὸν, σπερηδὸν, & πετηδὸν. Cribri motus cum motibus terræ; nivium densitatem cum acervo frumenti aut aliarum rerum; grandinis lapsum cum saxorum desuper volantium strepitu perquam venuste comparat. *Barl.*

1 *Φορτικῶς ἀφελόμενος*] Per comparativum exposuit Erasmus, *ἀντὶ τοῦ φορτικώτερον*. Sic Demosthenes in Timocr. *ἵνα μήτι φορτικῶς εἴπω*. Interpres, *nequid insolentius dicam & invidiosius*. Idem.

2 *Ραγδαῖοι*] Nimborum epitheton appositum, q. d. rapidi & vi perrumpentes, ἀπὸ τοῦ ῥήγνυμι, rumpo. *Idem.*

3 *Ἐκρύη τις ὤν*] Erasmus, & alii verterunt, *quotidie exundans*. ut ἐκρύη sit adverbialiter positum, pro καθ' ἑκάστην. illud vero τις ὤν, indefinitum 2. esse volunt à τείζω, stillo, in quibus non leviter hallucinari videntur, cum simpliciter meo judicio vertendum sit, *flumen erat quaque gutta*. Vult enim indicare Timon, quam copiosi & grandes fuerint illi imbres, unde tam exiguo tempore & velut momento tam ingens exstiterit aquarum deluvium, quo totum genus humanum fuerit absorptum. Nec etiam τὸ τείζειν, quo verbo utitur Lucianus, *exundandi* significationem admittit, cum *stillare*, & *exundare* inter se opponantur. Vnde ἕστακτα ὕδατα Euripidi, sunt *aqua copiosè fluentes, non stillatim*. Subintelligitur verbum substantivum, ἦν, vel ἐγένετο, & prædicatum, ut Logici loquuntur, subjecti locum obtinet. *Idem.*

4 *Ὥστε παλιγενὴς*] Quam præceps olim ad iram sive vindictam fuerit Jupiter, alio item exemplo declarat Timon, nempe diluvio Deucalionis. Fabulantur poetæ Deucalionem, qui filius fuit Promethei, & uxorem duxerat Pyrrham Epimethei filiam, apud Thessalos regnasse, sub quo ingens diluvium universum terrarum orbem inundasse, genusque humanum ad internecionem deleviſſe fertur Deucalione & Pyrrha servatis. quam fabulam lepidè pertractat Ovid. lib. 1. Metamorph. Hoc ideo fictum esse scribit Eusebius in Chronicis, quod regnante Athenis Cecrope maxima aquarum illuvies majorem partem populorum Thessaliæ absumpserit paucis per refugia montium liberatis, maxime in monte Parnasso, in cujus circuitu Deucalion tunc regno potiebatur, qui tunc ad se ratibus profugientes, ut narrat Justinus, suscepit, ac per summa Parnassi juga fovit, eaque de causa genus humanum ab illo fuisse reparatum ajunt. Sunt qui tertium & quartum finxerunt cataclysmum sub Ogyge Thebanorum rege, Deucalionis majorem, ut testatur Augustinus lib. 18. de civitate Dei: & alterum sub Phoroneo rege Athenien sium in Attica. Sed fabulosa hæc omnia, & è Noachi, qui Deucalion ille, Ogyges, vel Phoroneus putatur, diluvio sub imagine expressa. quemadmodum constat, creationem hominis à poëtis, maxime ab Ovidio ipsi Prometheo tribui, quo antiquiorem non cognoverunt Græci. Sic justo Dei judicio, artibus Satanæ factum est, ut quæcunque in sacris historiis occurrunt, ethnicorum figmentis in fabulas verterentur. Patet hoc ex collatione, quam instituit Petr. Lavinius vir Θεολογικώτατος inter ea quæ narrat Moses, & quæ canit in Transformationibus suis Naso. Apud Lucianum in libello de Syria Dea extat locus, ex quo manifeste patet, per diluvium Deucalionis intelligi non inundationem illam particularem, quâ olim Græcia, atque Italia vastata, nec non Atalanta insula absorpta dicitur: sed diluvium universale, quod fuit Noæ temporibus. Quin etiam Plutarchus lib. de animal. industria, scribit, columbam ex arca Deucalio-

nis

[1] ἐν ἀκαρεῖ χρόνῳ [2] ναυαγία [3] ἐπὶ Δευκαλίωνος ἐγένετο, ὡς [4] ὑποδρυχίων ἁπάντων [5] καταδεδυκότων, μόγις ἐν τῇ [6] κιβώτῳ περισωθῆναι [7] προσενεχθέντα [8] τῷ

Deucalionis ætate naufragium ortum eſt, ut omnibus ſub aqua demerſis, vix unica ſcaphula ſervaretur, quæ in montem Ly-

nis emiſſam attuliſſe indicium recedentis diluvii. Et quis ille Deucalion? Promethei filius, qui Iapeto patre natus dicitur. at Iapeti nomen non origine Græcum eſt, ut Proclus putavit, ſed effictum ex Hebr. Iaphet, qui filius fuit Noachi una ſervatus cum patre & fratribus ex diluvio. Ipſe vero Deucalion Græcorum, qui reſpondet Noacho, pro Thubalis nomine inductus eſt. Nam δ in ϑ ſæpe tranſit apud Græcos, ut ἄϑτις & ἄδεις. β item & π facile inter ſe permutantur. Sic ἐκεκείμην & κεκειμηλὰ, apud Heſychium, de quibus Salmaſium vide in lib. de Dialectis. *Barl.*

1 Ἐν ἀκαρεῖ χρόνῳ] Sic loquuntur Græci, cum repente quid factum dicunt, ἐν ἀτόμῳ, ut Suidas interpretatur. nam τὸ ἀκαρὲς proprie de capillis dicitur, quod ita exiguum eſt, ut præexiguitate non poſſit καίρεσθαι, hoc eſt, tonderi. *Idem.*

2 Ναυαγία] Propriè de navium jactura ac ſubmerſione dicitur. hic pro diluvio accipitur, quo univerſum genus humanum ſub aquis demerſum periit, quam propterea differentiæ cauſſa μεγάλου ναυαγίου appellat Lucianus in Diſſogo ἐν ἐχϑάτοις. Cicero, *naufragium Reipubl.* eadem tralatione dixit. *Idem.*

3 Ἐπὶ τῷ Δευκαλ.] Hoc eſt, Deucalionis tempore vel ætate, ὅϑι τότε τῶν βίων, ut alibi loquitur Lucianus. *Idem.*

4 Ὑποζυγίων ἁπάντ.] Univerſale igitur diluvium fuiſſe innuit. ὑποζυγὲν dicitur ὁ ὑπὸ τὸ ὕδωρ βυϑισθεὶς, ſub aqua merſus. à βέϑχω deducit Euſtathius, id eſt, ſtrido. Stephanus Etymologum ſecutus à βρέχω, quod eſt, irrigo. alias à βυϑὸς dici poſſit, quaſi βύϑιγξ, quod etymon indicare videtur Heſychius. *Idem.*

5 Καταδεδυκότων] Hoc addit Lucianus, quo ſignificet, ita eos fuiſſe demerſos, ut nunquam emerſerint. nam τὸ καταδύνειν, eſt *ſubire fundum*, cui opponitur ἀναδύνειν, vel ἀνακύπτειν, *ex aquis emergere*, vel *emicare*. Idem.

6 Κιβώτῳ] Proprie arculam ſonat. hic ſcaphulam ita vocat, in qua Deucalion cum uxore ſervatus fuit. *parvam ratem* appellat Ovid. ut, *parva rate vectus adhæſit.* 1. Metamorph. Eadem ratione arca Noæ, quæ Hebr. תבה, à ſeptuaginta interpretibus Græce vertitur κιβωτὸς, Geneſ. 6. & alibi, ob ſimilitudinem quam habebat cum ciſta. Vnde videmus Deucalioneum illud diluvium idem eſſe quod Noachi, quo tempore divina providentia in arca ſervatus fuit cum uxore, filiis, & nuribus, ut eſſet generis humani ſeminarium. *Idem.*

7 Προσενεχθέντα] *Quæ appulit.* De navibus proprie dicitur littus aut portum ſubeuntibus, ab ἐκέλλω, vel κέλλω τὸ κωπῶ teſte Euſtathio, à quo Latinum *cello*, cujus compoſita in uſu. *Idem.*

8 Τῷ Λυκωρείᾳ] Mons ſive locus eſt ad quem appulit ſcapha. Scribit Pauſanias in Phocicis, Lycoream urbem conditam in Parnaſſi ſummitate ab iis, qui in Deucalionis alluvione luporum ululatibus, (τῇ λύκων ὠρυγαῖς) ſervati ſunt, ut eo nomine vel ipſe Parnaſſus, vel pars ejus intelligatur. Nam & Ovidius Parnaſſum fuiſſe ait, montem Phocydis, in quem ab undis tutum Deucalion & Pyrrha ſe receperunt. Verum ex narratione Moſaïca, mons, in quo reſedit arca, unus fuiſſe dicitur montium Ararati, id eſt, majoris Armeniæ, quem Chaldæus paraphraſtes appellat *Kardu*, Epiphanius λόφας, hoc eſt, *locum deſcenſionis*, ſic forte dictum à ſitu, quod in omnes partes ex eo Noah cum ſuis deſcenderit poſt deſiccatam terram, ut notat Iunius ad 8. Geneſ. qui & hoc addit, montem fuiſſe omnium in illo tractu editiſſimum. *Idem.*

1 Ze-

Λυκωρεῖ, [1] ζώπυρόν τι ἔδει ἀνθρωπίνου σπέρματος ἀφυλάκτου [2] εἰς ἐπιγνώμων κακίας μείζονος. [3] τοιγὰρ τοι ἀκήλητα τὰ ἰακχυμίας [4] τὰπίχειρα κομίζῃ παρ' αὐτῶν, ὥστε θύειν ὅτι σοι τινὸς, [5] ὅστε φροντίζειν, εἰ μή τις ἄρα πάρεργον ὀλυμπίων. καὶ ὅτως, ὡς πάνυ ἀναγκαῖα ποιεῖν δοκῶν, ἀλλ' εἰς ὄλιγον τι ἀρχαῖον συντελῶν. ἔφη γοῦν ὀλίγου [6] Κρόνου τε [7] ἀφιέναι γλυκαίνου

Lycorem appulit, humani generis quasi scintillulas quasdam servans, unde sceleratius etiam genus propagaretur. Quare dignum socordia præmium ab illis reportas, cùm nemo jam tibi sacra faciat, nec coronas offerat, nisi siquis obiter in Olympiis: qui quidem non admodum necessariam rem facere sibi videatur, sed priscum quendam ritum observare: ac pene Saturnum, ô Deorum

1 Ζωπυρόν τι] Eleganter sic vocat humani generis relliquias: quemadmodum & Plato ζώπυρα τοῦ παλαιοῦ ἀνθρώπου γένους appellat eos, qui ex diluvio servati sunt, quasi igniculos quosdam ad humanum genus aquis extinctum, suscitandum relictos. lib. 3. de legib. Est propriè τὸ ζώπυρον, suscitabulum ignis seu relliquiæ ignis sopiti & cineribus obruti, quod Homerus vocat σπέρμα πυρός. Hoc autem servatur ad ignem accendendum, quum usus exigit. *Barl.*

2 Εἰς ἐπιγνώμων, &c.] Eo humanæ naturæ pravitatem indicat à bono sensim in pejus vergentis, quemadmodum hoc quatuor suis ætatibus scite præfiguratunt poetæ. Sic auream ætatem excepit argentea, argenteam ænea, hanc ferrea, desciscente paulatim à primævo innocentiæ statu mortalium genere. Quo similiter respexit Horat. Carm. lib. 3. Od. 6.

Ætas parentum pejor avis tulit
Nos nequiores, mox daturos
Progeniem vitiosiorem.

Quos versus ex Arato transtulit Lyricorum princeps. *Idem.*

3 Τοι γὰρ τοι ἀκήλητα] Concludit Iovem ob hanc suam in vindicandis sceleribus lentitudinem & væcordiam merito despici, cultumque ejus negligi. *Idem.*

4 Τὰπίχειρα] Pro, τὰ ἐπίχειρα, cujus singulare, licet minus usitatum legitur apud Hesych. exponiturque ἀνταπόδοσις, retributio, merces, præmium, quasi τὸ ἀπὸ τῶν χειρῶν κέρδος, lucrum quod procedit ex operibus manuum, & propriè operariorum est, qui χειρώνακτες & ὑπηχειροβίωτοι vocantur apud bonos auctores. Abutuntur ea voce qui *panam* interpretantur. *Idem.*

5 Οὔτε στεφανοῦσι] Hic notandus veterum ritus, qui non modo Diis suis sacrificabant, sed & simulacra eorum sertis coronabant, quæ subinde renovabant æditui, eo significantes virtutem divinam non marcescere, sed potentem semper & efficacem permanere. Quod Iovi imprimis fiebat ex olea vel quercu. Vnde factum, ut invicem inter se hæ arbores inimicitias exercere dicantur. Phurnutus tamen oliva tantum Iovis statuam coronari solitam ait, quod ea sit semper virens, & pinguis multæque utilitatis, itemque glauci coloris & cœlestis similitudinem referre videatur. *Idem.*

6 Κρόνου ὑποχαίνουσι] *Saturnum reddant*, hoc est, imperio abdicant, ut patri Saturno feciſti, εἶτα σὺ ἴδρασας τὸ Κρόνου, inquit Prometheus ad Iovem in primo dialogo Deorum. Tacite Iovem perduellionis accusat. Dicitur in insula Creta regnasse Saturnus, qui cum ex oraculo didicisset fore, ut à filiis regno expelleretur, & ob hoc Iovi insidias strueret, ab eo regno pulsus in Italiam profugit, ubi aliquamdiu apud Ianum regem latuisse fertur. Vnde & illi nomen, non a satione, quod agriculturam docuerit primus, sed ab Hebræo סתר, quod est latere. & terra quæ prius dicta est *Saturnia*, post etiam *Latium* appellata fuit, quod

ha

ἔστι, ὑπορραίνεσι, [1] παρεσκεμμένοι τὴν τιμήν. [2] εἰῶ λέγειν ὁπόσαις ἤδη σε τῶν ἱερῶν [3] συλήσασιν. οἱ δ', ἐν αὐτῷ σοι τῇ χειρὶ [4] ὀλυμπιάσιν ἐπιβεβλήκασι. [5] καὶ σὺ ὁ ὑψιζυγέμιτος ὠκυπτερος

rum generosissime, te reddunt, magistratu amoventes. Omitto dicere, quoties jam templum tuum sacrilegio compilarint: quum tibi etiam ipsi manus in Olympiacis admoliti sunt. Interea tu

hic latuisse in aris, ut Maro loquitur. τὸ ὑποφαίνειν dixit, ἀντὶ τοῦ φαίνειν. Sic paulo post ὑπορράνας, pro ῥάναντας. vide Budæum. *Barl.*

7 Ὦ γηραιότατε] Lucianus in compellationibus τῷ γηραιῷ vocem ferè per illusionem usurpat. Sic infra, ὦ γηραιὲ, ὦ γαθὲ, ὦ τὰν, & similia. *Idem.*

1 Παρεσκεμμένοι] *Imperio abdicantes*, vel *abdicatum*, pro ἀποσκεμμένοι. Τιμὴς nomine imperium designatur ἡ ἀρχὴ, per excellentiam. Primus enim post Deos honor debetur Magistratui. *Idem.*

2 Εἰῶ λέγειν] Aliud ignaviæ consequens notat Timon; sacrilegorum nempe projectam audaciam, qui deposito omni metu Iovi ipsi manus injicere non verecundantur, neque templum ejus compilare. Eadem conqueritur Iuvenalis Sat. 13.

Hæc ibi si non sunt, minor extat sacrilegus, qui
Radat inaurati femur Herculis, & faciem ipsam
Neptuni, qui bracteolam de Castore ducat.
An dubitet solitus totum conflare Tonantem?

Legitur de Dionysio Siciliæ tyranno, ut alios mittam, quod Iovi Olympio detraxerit magni ponderis aureum amiculum, quo eum Hieron e manubiis Carthaginensium ornaverat: proque detracto aureo laneum illi pallium injecerit, ita cavillans: *aureum amiculum æstate grave est: hyeme frigidum, laneum ad utrumque anni tempus accommodatius.* Idem victorias aureas, pateras & coronas, quæ porrectis manibus simulacra sustinebant, velut offerentia tollebat, dicens, *se oblata accipere, non eripere.* Quin Locris etiam Proserpinæ templo, quod ibi nobilissimum & opulentissimum erat, per avaritiam spoliato, mox cum per altum secundo vento classis illius proveheretur, ridens amicis: *videtisne*, inquit, *quàm prospera navigatio ab ipsis Diis immortalibus detur sacrilegis?* ex eo colligens, aut non esse Deos, aut illis non esse molesta sacrilegia. Vide justinum lib. 21. Sueton. in Calig. cap. 32. & Valer. Maximum lib. memorabil. 1. cap. 2. *Idem.*

3 Συλήσασι] Cicero, *fana depeculari* dixit, nimirum furandis sacris. σύλα spolium, à quo σκῦλον interposito κ. Vnde Latinis *spolium*, & σκυλδία, *spolia*. Idem.

4 Ὀλυμπάσιν] Adverbium τοπελογικὸν esse volunt. alibi dixit, ἐν τοῖς Ὀλυμπιάσι in Olympiacis scil. certaminibus. Ὀλυμπία pro Olympico certamine. Cum de Olympiade aut victoria Olympica sermo est, penultimam circumflectendam esse docet Aristophanis Scholiast. in Vespis. Lucianus hic sub persona Timonis ficticium Iovis Numen, aliorumque Deorum, subsannat, quasi non Deos esse censens, sed effigies tantum & idola sui seculi hominum, quorum fana nihil aliud essent quam profana cacodæmonum habitacula. Gentes enim ut magnus docet Apostolus, ἃ ἐθύουσι θεῷ, ἐδαιμόνοις θύουσι καὶ οὐ θεῷ, hoc est, τοῖς δαίμοσιν, vel, ταῖς κτίσεσι παρὰ τὸν κτίσαντα, ut alibi loquitur. *Idem.*

5 Καὶ σὺ ὁ ὑψιζυγέμιτος ὠκυπτερος] Illudit Iovi, ut supra, quod officio suo desit in ulciscendis perjuris & sacrilegis. Sic & ille apud Iuvenalem: *Audu Iupiter hæc: nec labra moves, cum mittere vocem Debueras, vel marmoreus vel aheneus?* unde statim infert: *Vt video, nullum discrimen habendum est Effigies inter vestras statuamque Batulli.* Merito Chrisostomus in homilia quadam tales corripit his verbis:

ὅτι

βρεμέτης ὤκνησας, ἢ [1] ἀναζῆσαι τοὺς κύνας, ἢ τοὺς γείτονας ἐπικαλέσασθαι, ὡς [2] βοηδρομήσαντες, αὐτοὺς συλλάβοιεν, ἔτι συσκιάζομένους ὑπὸ τῆς φυγῆς. [3] ἀλλ' ὁ γηγενεῦ, καὶ [4] γιγαντολέτωρ, καὶ πανοκρέτωρ, σκαιῆσι, τοῖς πλουσίοις [5] περικειρόμενε ὑπ' αὐτῶν, [6] δεκάπηχυν κεφαυνὸν ἔχων

tu altifremus ille, adeò piger fuisti, ut neque canes excitaris, neque vicinos advocaris, qui opitulantes tibi illos comprehenderent, cùm adhuc ad fugam se compararent. Sed generosus ille, gigantum extinctor, & Titanum victor sedebas, fulmen decemcubitale, dextra tenens, quum tibi cæsaries ab illis circumtondere-

ὅπ σκηπτὸς ἀναθὲν ἐκ ἔχοι, ὅπ ἐ πάντα ἀνατίτραπ), ἴσηκας κατίχων ἐ θεόν, ἵνα λαχαίνα λάζης, ἵνα ὑποδήματα. Dei longanimitas ad contemptum sui profanos homines allicit, quæ ad resipiscentiam eos ducere debebat. Epitheto rustico poetico per ludibrium utitur, quo Iovem insignit Homerus, ὑψιζεμέτην ipsum appellans, quasi ὑψὲ βρίμοντα ἄγαν βροντῶντα, quod in alto tonet. *Barl.*

1 Ἀναζῆσαι τοὺς κύνας] Nimirum, qui fures latratu suo vel prodant: vel fugientes arripiant. Vt fidei, sic & vigilantiæ symbolum canis. Vnde Lucretius: *Et levi somna canum sido cum pectore corda.* Canes intelligit οἰκουρὸς, h. e. ædium custodiæ præfectos. *Idem.*

2 Βοηδρομήσαντες] Proprie usurpatur de iis, qui ad clamorem alicujus accurrunt periclitantis ac quiritantis: vel potius, qui sublato clamore, ut in pugna fieri solet, festinanter succurrunt. Ab Hesychio τὸ βοηδρομεῖν exponitur μὴ ἀναδῆσαι παρεγίνεσθαι. Hinc sacrum βοηδρόμια apud Atheniensis, quod auxilio illis venisset Ion, cum ab Eumolpo invaderentur. quanquam Plutarchus in Theseo, festi causam à bello contra Amazonas gesto deducat, quod eas Theseus mense Boëdromionis factâ Apollini re divina, profligasset. unde & βοηδρόμιον Ἀπόλλωνα coluerunt, cujus meminit Callimachus in hymnis. *Idem.*

3 Ἀλλ' ὁ γηγενεῦ] Ἀναισθησίαν præterea seu stuporem exprobrat Iovi. quasi dicat: Egregius scilicet Gigantum extinctor es, & Titanum debellator, qui sic impune tibi ludos fieri pateris ab improbis. Rursum epithetis utitur poeticis ad irritionem. *Idem.*

4 Γιγαντολέτωρ] Dictus Iupiter, quod Gigantes Titani Terræque filios in ipsum insurgentes debellarit, παρὰ τὸ ὀλέσαι τὲ γίγαντας. Gallimachus eum scite vocat πλουτώνιον ἐλατῆρα i. e. *Terrigenarum depulsorem.* de quo sic Horat. lib. 3. od. 4. *Simus ut impios Titanas immanemque turbam Fulmine sustulerit caduco.* Et Od. 1. *Reges in ipsos imperium est Iovis Clari Gigantæo triumpho, Cuncta supercilio moventis.* Idem.

5 Περικειρόμενε] Proverbio dicitur. Nam id lusus gratia fieri solet stupidis, ut eis non sentientibus coma circumtondeatur, quemadmodum & pueris fieri suevit, quibus olim in circuitum tondebantur crines, teste Salmasio. Nos Belgæ similiter *scheeren* dicimus, pro deridere. Romani *barbam alicui vellere* pro eodem usurpant. Persius sat. 2. *Idcirco flaccum præbet tibi vellere barbam Iupiter?* quo summum ejus contemptum & ludibrium significat Satyricus. Vtitur & eo loquendi genere Lucianus in Pseudomante. *Idem.*

6 Δεκάπηχυν κεραυνὸν] *Fulmen decemcubitale*, hoc est, prægrande & terrificum. cujus vastitatem describit Ovidius in Fast. *Iupiter angusta vix totus stabat in æde, Inque Iovis dextrâ fictile fulmen erat.* Statuam Iovis designat & fulmen, quæ tanta erant ut vix ædicula caperet. πῆχυς autem cubitus. Cubitum accipe pro mensura, qui vel major vel minor est. Major novem pedes continebat. Vnde δυὼς πενταδεκάπηχυς apud Theocritum pro portentosæ magnitudinis viro. *Idem.*

1 Ταῦ-

ἐν τῇ δεξιᾷ. [1] ταῦτα τοίνυν [2] ὦ γενναιότατε, πρὸς τοὺς τοσούτους ἀμελῶς παρορώμενα; ἢ πόσα κακὰ τοσοῦτοι τὸν ἀδικίαν; πόσοι φαίνονται; ἢ δολιχολίμους, ἱκανοὶ ἂν εἶεν ἅπαντας [3] ἀναπιμπλάναι ἄβυσσον βίου; [4] ἵνα γὰρ τὰ κοινὰ ἐάσας, ἐμὰ εἴπω, τοσούτους Ἀθηναίων εἰς ὕψος ὤσας, καὶ πλουσίους ἐκ πενεστάτων ἀπέφηνα, ἐξ ἁπάντων τοῖς δεομένοις ἐπικουρήσας, μέχρι καὶ ἐμαυτὸν εἰς ἔνδειαν ἐξεργασάμενος τῆς φίλων [5] ἐκχύσεως τὸ πλεῖστον, ἐπειδὴ πάντας ἀφ' ἁπάντων ἐφιλούμην, οὐκ ἐπ' [6] ἐμοὶ γινώσκομαι ἅπασι φίλος αὐτοῖς, ὅτι ἀπορρέλειπται οἱ πάντες [7] ὑποπτήσσοντες, καὶ

retur. Hæc igitur, ô præclare, quando tam securè despicere desines? quando de tantis maleficiis poenas iumes? Quot Phaëthontes, aut Deucaliones, satis idonei sint ad expiandum tam inexhaustam morum improbitatem? Etenim ut communibus omissis, de meis verba faciam. Ex quo tam multos ex Athenienſibus in ſublime evexi, & divites ex pauperrimis reddidi, & omnibus egenis opem tuli, imò affatim, ut amicis benefacerem, univerſas opes effudi, & propterea pauper evaſi, jam ne agnoſcor quidem ab illis, nec aſpicere dignantur me, qui antea reverebantur, adorabant,

1 Ταῦτα τοίνυν] Hæc ἐνθυμήματα continent ſuperiorum, in quibus hortatur Iovem, ut tandem evigilet, & inſignem adeo contumeliam debitis ſuppliciis vindicet. Sapinam ejus ſecuritatem figurata oratione perſtringit, tanquam efficaciori. *Barl.*

2 Ὦ γενναιότατε] Vt ſupra, ὦ γλυκύτατε per illuſionem. *Idem.*

3 Ἀναπιμπλάναι ἄβυσσον] Sic venuſte appellatur inexhauſta & nullis februis expianda iniquitas, ſumptâ tralatione à navi cujus ſentina exundat teſte Budæo. ἄντλος enim *ſentina*. Hominum profanitatem indicat; cum tantam eſſe ait, ut ad eam eluendam nulli Phaëthontes, vel Deucaliones, hoc eſt, nulla incendia vel diluvia, quanta illorum temporibus fuere, ſuffecerint. Eſt hic, ut Rhetoricè magiſtri loquuntur, metonymia ſubjecti pro adjuncto. *Idem.*

4 Ἵνα γὰρ τὰ κοινὰ ἐάσας, ἐμὰ εἴπω] Tranſit Timon à generali querela ad ſpecialem, hoc eſt, à theſi ad hypotheſin. Primum de ingratitudine conqueritur multorum Athenienſium, quos ad honores & opes ſuo beneficio evexerat. *Idem.*

5 Ἐκχύσεως τὸ πλεῖστον] Profuſam in juvandis amicis liberalitatem indicat quam φιλοδοξίαν & πρὸς τοὺς δημότας ἀπλοτητα infra vocat: Mercurius δόξαν potius interpretandam eſſe cenſet. Cicero: *Multi effuderunt patrimonia ſua conſulte largiendo.* ἅπαντα πλῆθος vocat univerſas opes quas confertim & in unum congeſtas, cui opponunt Græci τὸ κατὰ μέρος. Idem.

6 Οὐδὲ γινώσκομαι] In ſequentibus characteriſmum habemus perelegantem amicitiæ fucatæ & ſolâ utilitatis gratiâ initæ. Nam ſic plerumque fit, ut qui ſolius commodi cauſſâ alterum ſectantur & amant, ceſſante commodo amicum deſerant, quæ vera amicitia non eſt, quam τὸ δίκαιον eſſe vult Ariſtoteles lib. 7. Moral. eamque virtute conciliandam docet, quæ ſola ſtabilis eſt. Egregiè Xenophon lib. 4. de rebus Græcorum: καὶ γὰρ τὴν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις πίστιν φασὶν, ὅταν μὴ πάντα ἐν συμφορᾷ γιγνώσκῃ φίλα βέβαια φανῆναι, τοῦτο εἰς τὸ ἄπιστον χρόνον μνημονεύειν. *Non eſt mirum, inquit, in rebus ſecundis aliquos fideles reperiri: at ubi aliqui in eorum rebus adverſis conſtantes & firmi reperti fuerint, qui antea fuerint amici, hoc perpetuo hominum ſermone celebratur & ſempiterna eorum memoria mandatur.* Idem.

7 Ὑποπτήσσοντες] De aviculis proprie dici vult Euſtath. ad conſpectum aquilæ, vel accipitris ſeſe occultantibus & trepidantibus. pro *timere* hic accipitur. *Idem.*

[1] προσκυνοῦντες, [2] καὶ ἐξ ἐμοῦ νεύματος ἀνηρτημένοι, [3] ἀλλ' ἢν ποτε κατ' ὁδὸν βαδίζων συντύχωμι τοῖς αὐτῶν, ὥσπερ πρὸς [4] στήλην παλαιὰν τετρῶ [5] ὑπλίαν, οὕτω δὲ κἀγὼ ἀ-

bant, meoque de nutu pendebant. Quòd si quando per viam ingrediens, forte fortuna in eorum quempiam incidero, perinde ut eversum hominis jam olim defuncti cippum, ac temporis longi-

[1] Προσκυνοῦντες] Quod adulationis abjectissimæ signum est. Sic miles ille gloriosus apud Athen. lib. 15. πάντας, inquit, ὅσοι γόνυ κεκλίκατέ μοι, ἐμοὶ καὶ γίνεσθε δεσπότῃ, ὃ μέγα βασιλεῖ χαλεπόν, hoc est, *Omnes ad genu mihi accidentes me pro hero adorant, & magnum regem me vocant.* ubi κυνεῖσθαι pro κυνεῖσθαι Dorum more; & simplex pro compositio usurpatum. Est autem τὸ προσκυνεῖν, ad genua alicujus procidere, vel genua osculari, qui honor non solum Diis, sed & regibus olim exhibitus. Solebant antiquitus subditi principum suorum genua osculari, non manum aut faciem, quod τὸ ἰσότιμον erat & inter se parium. *Barl.*

[2] Ἐκ τοῦ νεύματος ἀνηρτημένοι] Sic dicuntur qui ex nutu pendent alterius, quo summa alicujus potentia & obsequium alterius indicatur. Plutarchus de Othone: πάντες ἦσαν πρὸς αὐτὸν ἀνηρτημένοι ταῖς ὄψεσιν. id est, *Omnes in eum versabant, nutum ejus exspectantes: & ex nutu ejus pendentes.* Multum est, verbo efficere, quod velis: at plus est, idem efficere nutu. Plinius lib. epistol. 1. ad Octavium Rufum indicat, hoc sumptum esse ex Homero, qui fingit Jovem solo nutu probare, aut rejicere hominum vota. Verba Plinii sunt: *Vide, in quo me fastigio collocaris: quum mihi idem potestatis, idemque regni dederis, quod Homerus Jovi Opt. Max.* Τῷ δ' ἵπτειον μὲν ἰδυῖα πάτης, ἵπτειον δ' ἀνένευσεν. Idem.

[3] Ἀλλ' ἢν ποτε κατ' ὁδὸν βαδίζων συντύχωμι τινὶ αὐτῶν] Pergit in amplificanda personatorum amicorum descriptione, quorum mos est, rebus amicorum acciis & afflictis, divitiisque vel consumptis atque exhaustis, vel casu aliquo amissis diffugere, eosque si forte in via offendant, præterire, quasi ne viderint, vel norint quidem. Vere Petronius:

Nomen amicitiæ, si quatenus expedit, habes;
Calculus in tabula mobile ducit opus.
Quum fortuna manet, vultum servatis amici:
Cum cecidit, turpi vertitis ora fuga.

Eandem cum Timone nostro sortem expertus Naso, qui sic de seipso:

En ego non paucis quondam munitus amicis:
Dum flavit velis aura secunda meis:
Vt fera terribili tummerunt æquora vento,
In mediis lacera puppe relinquor aquis. Barl.

[4] Στήλην παλαιὰν τετρῶ] Proverb. Idem de Merced. Cond. & alibi. *Bourd.* Suidas στήλην esse dicit lapidem aut æs in altum evectum figura quadrata: apud quem diversorum illustrium virorum ac fœminarum statuæ commemorantur. Cippum intelligit Lucianus, cum στήλην vocat παλαιὰν τετρῶ, quod proverbii speciem habet. Erectas regum Principumve recentes adhuc statuas cum admiratione intuemur, & honore afficimus: collapsas verò & præ vetustate dejectas ne adspicere quidem dignamur, sed neglectas contemptasque præterimus. Quod & Ovidius alia similitudine declarat, cum de fictis amicis inquit:

Adspicit ut veniant ad candida tecta columba:
Accipiat nullas sordida turris aves. Barl.

[5] Ὑπλίαν] Vocat resupinam, id est, retrorsum vergentem statuam, & quasi in posteriora versam. ὑπὶ & πρὸ inter se opponuntur, ut supinus & pronus

apud

διὰ τὴν μεμψίμοιρον παροῦσαν), μηδὲ διαγινώσκειν, [1] οἱ δὲ καὶ πρόσωπον ἰδόντες, [2] ἑτέρωσε στρέφουσι), [3] δυσαύτηστον, καὶ ἀποτρόπαιον ἡγούμενοι ψεῦδος γενόμενον, καὶ ὡς ἐπὶ κακῷ [4] σπουδῇ, καὶ διαρρήδην αὐτὸν μισοῦντες. [5] ὅτε γὰρ ἐν τοῖς ἀγαθοῖς ἦν [6] ἐπὶ τούτου τοῦ ἐφάνη τῆς εὐ-

gitudine collapsum prætereunt, quasi ne norint quidem. Porrò alii procul conspecto me, aliò sese detorquent existimantes sese inauspicatum, abominandumque visuros spectaculum, quem non ita pridem servatorem, & de se bene meritum prædicabant. Itaque prementibus malis ad extrema

apud Latinos, quod utrumque è Græco factum. In ejusmodi homines quadrat, quod de Dionysio olim dicebat Diogenes: nam interrogatus, quomodo amicis suis uteretur Dionysius? *ut vasculis, ait; dum plena sunt, evacuat: vacua reficit.* Multi Solem orientem, ut proverbio dicitur, adorant: occidentem pauci, quod in ore habebat Pompejus, cum Cinnæ minaretur exitium, ut scribit Plutarchus. *Barl.*

1 Οἱ δὲ, καὶ πρόσωπον ἰδόντες] Alius character simulatæ amicitiæ. *Idem.*

2 Ἑτέρωσε στρέφουσι] Scil. ἑαυτούς. Theognis merito damnat eos, qui μιχθὲ παρουσίᾳ, id est, salute tenus sunt amici, quid dicturus de his; qui congressu, imo ne adspectu quidem bene de se meritum dignantur? De talibus item Lusius queritur apud Aristophanem in Pluto: Κἀγὼ μὲν ἄμων, ὡς τινὰς διεγιγνόμην ἀνθρώπους, ἔχειν φίλους ὄντως βεβαίους, εἰ δυσθύμων ποτὲ. οἱ δ' ἐξετρέποντο κἀδύνων ἰδεῖν με. id est, *Ego quidem spem firmam concepteram eos, quos mihi de meruisse beneficiis, siquando mala sors ferret, ut indigerem ipse, mihi amicos fore certissimos. At illi statim occurrebant in via, protinus in aliam deflectebant, nec videbantur videre me.* i. e. fingebant se me non videre: vel oculis alio conversis transmittebant me, paulum via decedentes. *Idem.*

3 Δυσάντητον ἅπαντα] Festivè. nam paupertas vulgò probrosa ducitur, & res inauspicatæ turpisque, præsertim avaris, cujusmodi fuit Staberius ille apud Horat. Satyr. lib. 3. qui, *quoad vixit, credidit ingens Pauperiem vitium.* Verè Euripides in Medea. Πέφυκε φεύγειν πᾶς τις ἐκποδὼν φίλον, id est, *Fugit omnis amicus longè amicum pauperem.* Chrysostomus in epist. ad Hebræos postquam magnificè paupertatem dilaudasset; mox subdit: τάχα τινὲς ἂν οἰκτίζοιεν τὸν ἀλιτήριον. τοιοῦτον γὰρ ἡ χειρίστη τυγχάνει. Significat dissertissimus pater, vulgus imperitum sermones de re quam derelabatur, cujusmodi est paupertas, malli ominis loco habuisse. Δυσάντητον vocat, cui occurrere malum sit ac periculosum, qualia erant apud Veteres, *aper, canis, anguis per impluvium decidens, parra, vel feta mula, æthiops in tenebris obviam factus*, & similia. Hoc si contigisset, precibus & cæremoniis sive sacrificiis quibusdam superstitiosi homines expiabant, ut ea ratione malum, quòd portendebant ejusmodi monstra, ab ipsis averterentur. Vide ἀποτρόπαια. Ἀπόμαγμα sunt visiones truculentæ & aversandæ: & Dii ἀποτρόπαιοι dicebantur, qui dirus & mala istiusmodi ab hominibus amoliri credebantur: Latinis *Averruncі*, Persio *depellentes. Diis depellentibus agnam porcumve.* Satyr. 5. *Idem.*

4 Σπουδῇ δὲ διαρρήδην] Voces quæ jungi solitæ, de quibus ad Heliod. lib. 2. *Boiard.*

5 Ὅτε γὰρ ἐν τοῖς ἀγαθοῖς ἦν] Sequitur conclusio superioris querelæ. Cùm enim himia sua benignitate, & eorum quos sibi amicos putabat, turpi desertione ad egestatem redactus esset Timon, fodiendæ terræ operam suam addicit, idque exigua mercede, ut habeat, unde vitam toleret. *Barl.*

6 Ἐπὶ τούτου τοῦ ἐφάνη τῆς ἀρετῆς πρωτίμου] Hoc loco notanda est insignis maxi-

πόμβῳ, [1] ἐναψάμβῳ διφθέρᾳ, [2] ἐργάζομαι τὴν γῆν, ὑπημιῷ ὀβολοῖν πεντάροιν, τῇ ἐρημίᾳ, καὶ τῇ δικέλλῃ σεσοφιλοσοφῶν σὺν αὐτῇ. [3] τοῦτο γάρ μοι δοκῶ κερδανεῖν, μηκέτι ὄψεσθαι πολλοὺς ἀξίους τῆς ἀξίας οὐ πράττοντας. [4] ἀνιαρότερον γὰρ τοῦτο μοι. [5] ἤδη ποτὲ ὦ

ma redactus consilia, rhenone indutus, terram exerceo quatuor conductus obolis, & cum solitudine, & ligone hic philosophor. Hoc interim lucri mihi videor facturus, quod non amplius intuebor pleroique præter meritum fœlices: illud enim est perquam molestum. Iam igitur tandem aliquan-

mi viri hallucinatio, Erasmi dico, qui τῷ ἐχατίᾳ pro ultima desperatione sumpsit, & hoc modo vertit. At nihil aliud est ἐχατία, quam prædium rusticum longe ab urbe situm, forte in finibus Atticæ. Ideo venendum erat, *ad hoc ultimum rus redactus*. Deus bone, quis ab erroribus homo se vendicabit, quando tantus vir reliquit etiam errores humanitatis suæ indicia. *Palm.* Latè patet hoc vocabulum. hic κατ' μεταφορὰν accipitur pro *extrema necessitate*, ut etiam apud Aristot. lib. 7. Polit. cap. 10. *Barl.*

1 Ἐναψάμβῳ] Sic apud Aristoph. in Pace: διφθέρᾳ ἐνημμένῳ, ubi Scholiast. ἐνδεδυμένῳ, ab ἐνάπτομαι, induor. Erat diphthera, velamen villosum humeros pectusque integens. ἀγραφίδα vocat Aristophanes. Vnde apud Varronem *arnacis* λῶ ἢ ἀρνῶν, ab agninis pellibus, pro quo corrupte apud Nonium legitur *parnacis*. μηλωτὴν vel αἰγεῖον δέρμα interpretatur Apostolus ad Hebr. cap. 11. De Iohanne Baptista memoratur Matth. 3. quod pro molli vestimento exuvias cameli gestarit. Cum ratione insaniunt, qui veitem fuisse putant, quam vulgo *cameloticam* appellamus. *Idem.*

2 Ἐργάζομαι τὴν γῆν] Hesiodus quoque γλαύκωι ἐργάζεσθαι, de mari dixit. verbum generale est, ut & nomen ἔργον. hinc ἐργατῖναι pro agricolis, qui & ἐργατῆρες. Et χειμὼν δύσεργος, id est, hyems operibus rusticis minus apta, apud Bionem in Bucolicis. Festive inquit τῇ ἐρημίᾳ & τῇ δικέλλῃ σεσοφιλοσοφεῖν. sic & Cleanthes cum ligone & situla generose philosophatus est, qui ut vitam toleraret, non modo terram fodiebat, ut Timon noster, sed & noctu aquam hauriebat. Vnde pro Cleanthe φρεάντλας dictus, quasi puteos hauriens. Docere etiam voluit Timon, rerum contemplationi convenientem esse exemum, & laboriosam paupertatem ignavæ præferendam opulentiæ. *Idem.*

3 Τοῦτο γάρ μοι δοκῶ κερδανεῖν] Etsi durum sit, terram fodere, tamen ex agricultura id commodi se percepturum ait Timon, ne posthac ruri degens intueri cogatur lætos improborum successus. Cordolium quippe est viris bonis videre nefarios homines præter virtutis meritum summis in urbe honoribus potiri, & opibus affluere, cum ex præscripto justitiæ bonis bene: malis male esse oporteat. Hinc Chremylus jure dolet apud Aristophanem in Pluto: ἐγὼ, inquit, δικαίως & δίκαιος ὢν ἀνὴρ κακῶς ἔφαγον, & πένης ὢν. ἅπερ ἢ πλοῦτον ἐμποιοῦσι, ἢ πᾶσιν & συκοφάνῃ & πονηρεύσασθαι, id est, *Ego cum vir essem pius & justus, in egestate & summa penuria versabar. At alii ditescebant nequam homines, sacrilegi, sycophanta, improbi.* Idem.

4 Ἀνιαρότερον] Scil. ἢ φέρειν, vel συγκριτικὸν ἀντὶ τοῦ ὑπερθετικοῦ positum, quod Græcis non est insolens. Pererius, *perquam molestum est.* Erasmus, *hoc vel maximè mœsti*, Latini sermonis elegantiam secutus. Et profectò justus est ille dolor, & ab invidia plurimum distat, cum ægre ferimus feliciter agere eos, qui id non merentur. νέμεσιν vocant Græci, *indignationem* Latini. Vnde Tullius ad Cælium. *Sed plane gaudeo, quoniam τὸ νεμεσᾶν interest τῷ φθονεῖν.* Nam indignatio fertur in indignum: invidia in æqualem aut similem. *Idem.*

5 Ἤδη ποτὲ ὦ Κρῆτα, & Pius ille] Sequitur exhortatio, qua Iovem exsti-mu-

Κρόνε, καὶ Ῥέα, τὸ βαθὺν τοῦτον ὕπνον ἀποτειναμένω καὶ [1] νηδύμου, ὑπὲρ τὸν Ἐπιμενίδην γὰρ κεκοιμημένους, καὶ ἀναρίθμους [1] τὸ κεραυνὸν, ἢ καὶ τὸ [4] Οἴτης [5] ἐναυσταλμένω, μεγάλῃ τινὶ [6] χολῇ ἀνθρώδες, ἢ [7] νεανικῷ Διὶ, εἰ μὴ ἀληθῆ ἐστι τὰ [8] ὑπὸ Κρητῶν σοῦ σοῦ, καὶ τὸ [9] σῆς ταφῆς μυθολογούμενον. ἀνάστηθι, καὶ ἐπίδειξαι τὰ

quando, Saturni & Rheæ proles, excusso profundo isto, gravique somno (longiorem enim quam [2] Epimenides dormivisti) denuo vibrato fulmine, aut ex Oeta redaccenso, ingenti excitara flamma, iram aliquam strenui illius ac juvenilis Jovis ostende, nisi vera sint ea quæ de te tuaque sepultura Cretenses

mulat, ut excusso tandem profundo illo gravique somno expergiscatur, iramque aliquam prodat strenui illius Jovis ac juvenilis. Iocatur, dum Saturni Rheæque filium appellat: nam plures fuere Joves. Cicero tres enumerat, trecentos Varro, sed ut Tertullianus testatur, huic uni Cretensi, ut maxime famigerato, reliquorum omnium facinora transcribuntur. *Barl.*

1 Νέδυμον] Totus Homericus hic dialogus, in eo tamen Aristophanis multum inest. *Bourd.*

2 *Epimenides*] Historia de Epimenide Cretensi Theologo extat in noctibus Gellian. apud Laërt. *Cogn.* Proverbio dicitur de iis, qui diutino in otio versantur. De Epimenide Cretensi Theologo, cujus & Apostolus meminit ad Titum 1, extat historia in Noct. Gellianis, & apud Diogenem Laërtium, qui eum 47. annos obdormiisse dicit. Plinius lib. 7. cap. 52. annos ponit 57. *Magna*, inquit, *fabulositate accipio de Gnossio Epimenide: puerum æstu & itinere fessum in specu septem & quinquaginta dormisse annis: rerum faciem mutationemque mirantem, velut postero experrectum die.* Non minus ferialia memorantur hodie de septem fratribus Christianis, qui sub Decii Imperatoris persecutione in antrum delati centum & triginta annos dormiisse perhibentur, quorum nomina legere est in floribus Sanctorum, vel aureis, ut vulgo appellant, Legendis. Sed cum recentioris ea sint ævi, & χθὲς καὶ πρώην κατάντα, fucum produnt fabulæ confictæ. *Barl.*

3 Τὸν κεκαυτὸν ἀναῤῥῖψαι.] Usurpatur hoc verbum de igne, quum eum languescentem & prope extinctum redardescere facimus & flatu excusitamus, à ῥιπὶς, quo denotatur *flabellum*. In vibrandi significatione hic accipi videtur ὑπὸ τῆ ῥιπῆς. i. e. ab imperu ejus, quod projicitur. *Idem.*

4 Οἴτης] Thessaliæ mons præaltus, in quo, ut Servius ait, stellæ videntur occidere, quemadmodum de Ida nasci. Hujus autem meminit, quod Athenienſibus ob altitudinem maxime esset conspicuus, & proxime Achaiam à septentione terminaret. *Idem.*

5 Ἐναυσταλμένω] Pro ἐναύσας in media voce, ut supra, ab αὔω, sicco, quod etiam Hesychio exponitur accendo, ἐκαύσατο, sed tunc spiritu aspero potius notandum, quem πνευματικὸν Atticis proprium esse docent antiqui magistri. *Idem.*

6 Χολῇ τινὶ] Χολὴ bilis, quæ cum effervescit, ad iram incitat: si modum excedit, ad insaniam redigit, hinc pro ira, & τὸ χολᾶν, ἀντὶ τῦ θυμοῦσθαι apud communis linguæ scriptores: ἀντὶ τῦ μαίνεσθαι apud Atticos accipitur. *Idem.*

7 Νεανικῷ] Iuvenum quippe affectus sunt vehementiores. hinc τὸ νεανικὸν apud Græcos sumitur pro eo quod est *magnum*, *vehemens* & *concitatum*. Sic νεανικὴ ὀδυνμία dixit Aristot. Eth. 7. ingentem cupiditatem: & λοπὰς νεανικὴν Athenæus pro olla magna, non nova, ut vertit Dalecampius: Medici item νεανικὰς ὁδοὺς vocant meatus insignes. *Idem.*

8 Τὰ ὑπὸ Κρητῶν] Callimach. εἰς Δία, & tangit illud alibi Lucianus. *Bourd.*

9 Σῆς ταφῆς] Eo Jovem non Deum immortalem, sed hominem esse innuit

γάλμα. [1] Ζ. [2] τίς ὅτις ἐστὶν ὁ Ἑρμῆ, ὁ κεκραγὼς ἐκ τῆς Ἀττικῆς ἐξ ῥίζης τὴν ὑπαρξίαν; [3] ἐν πετρώδει ὄλῳ, καὶ αὐχμῶν, ἐσ ὑποδύστροφος, σκάπτων ἢ οἴμην [4] ἐπικεκυφώς. λάλος ἀνθρωπος, καὶ θρασύς. [5] ἦπου φιλόσοφός ἐστιν. ὑφ' ὧν ἴσως ἀσπόνδους τοὺς λόγους διεξῄει καθ' ἡμῶν. [7] Ἐρ. τί φῄς ὦ πάτερ; ἀγνοεῖς Τίμωνα τὸν Ἐχεκρατίδου τενses fabulantur. *Iup.* Quis hic est Mercuri, qui sic ex Attica in montis Hymetti radicibus vociferatus est? horridus totus ac squalidus, & rhenone amictus? fodit autem, ut arbitror, in terram pronus, homo loquax & confidens, nimirum est philosophus, neque enim adeò impia adversus nos erat dicturus. *Merc.* Quid ais ò pater non nosti Timonem filium Eche-

cujus non tantum natale solum, sed & sepulchrum à Cretensibus ostenditur. Sic idem Lucianus in sacrificiis. οἱ δ' αὖ Κρῆτες καὶ χθιζὸς παρ' αὐτοῖς, ὡς τἀληθῶς μόνου τοῦ Διὸς λέγουσιν, ἀλλὰ καὶ τάφον αὐτῷ δεικνύουσιν. Hoc ipsum quoque confirmat Epiphanius in suo Ancorato, qui scriptum reliquit suis adhuc temporibus in Iasio monte Cretæ sepulcrum Iovis monstrari solitum. Quod tamen, ut figmentum rejicere videtur Callimachus in hymno, ubi inquit: Κρῆτες ἀεὶ ψεῦσται. καὶ γὰρ τάφον ὦ ἄνα σεῖο Κρῆτες ἐτεκτήναντο. σὺ δ' οὐ θάνες, ἐσσὶ γὰρ αἰεί. At vero constat ex aliis Iovem hunc ex hominibus assumptum, utque reliquos Gentium Deos vita defunctum. De naturalibus Diis, ut Sole, Luna & similibus diversa ratio est. Nam, ut Plutarchus & Varro testantur: nullus fere Deorum invenitur, qui non idem fuerit homo, & diem suum obierit: apud Augustinum lib. 6. de civit. Dei, & lib. 8. ejusdem operis cap. 26. Post obitum tamen Iovis, tanta fuit ejus nominis apud omnes nationes celebritas & reverentia, ut nemo postea vocatus sit Iupiter: aut siqui vocati fuerunt, ejus rerum gestarum memoria obruti, obscuri minimeque illustres extiterint. *Barl.*

1 Ζ.] Tandem experrectus quasi e somno Iupiter Mercurium scisciatur, quis ille sit, quem audierat vociferantem & fodientem eminus. *Idem.*

2 Τίς ἐστιν ὁ κεκραγὼς] Periphrasi Atticâ, *quis vociferatus*, vel *vociferatus est*. Idem.

3 Ἐν τῇ ὑπαρξίᾳ] Loci descriptio. sic dicitur ἡ ὑπὸ τὸ ὄρος πόλις, i. e. pes vel radix montis. Hymettus Atticæ mons est ob mellis præstantissimi copiam celebratus, quod ab eo *Hymettium* vocatur. Ex quo & marmora pulcherrima olim fodiebantur teste Plinio. Vnde *trabes Hymettiæ* apud Horatium pro marmoreis. *Idem.*

4 Πανεργὸς] Hesychio ῥυπαρὸς, id est, sordidus. πίνος ὁ ῥύπος, pro sordibus. *Idem.*

5 Ἐπικεκυφὼς] Id est, *inclinatus, in terram pronus.* ὁ ὑπικεκλιμένος ἐς ὁμοιοσχήμονα τῇ ἐργασίᾳ, habitum fodientis, & ligoni incumbentis exprimit. hinc Virgilio, *curvus arator.* Idem.

6 Ἦπου φιλόσοφος] Nam id genus hominum quavis oblata occasione insectatur Lucianus. Garrulitatem ipsis exprobrat, quod impia multa atque nefaria in Deos deblaterarent, ex quorum genere & hunc Timonem esse non illepide conjectat Iupiter. *Idem.*

7 Ἐρ. τί φῄς ὦ πάτερ; ἀγνοεῖς Τίμωνα τὸν Ἐχεκρατίδου] Iovis interrogationi respondet Mercurius, & Timonem à genere & patria describit, singularemque ejus erga Deos cultum & observantiam commendat. Primo Iovem inscitiæ arguit, quod Timonem non nosset virum tantopere celebrem, & optime de Diis meritum. τίφης; non tam interrogatio est, quam admiratio. ὦ πάτερ. Sic dictus est Iupiter, vel quod pater fuerit Mercurii, vel quod creator & genitor sit omnium, rebusque omnibus ut pater provideat, vel φιλοφρονῶς usurpatur, ut apud Theocri-

πόθεν, ὦ κολυττίδη; ὅστις ἐστὶν ὁ πολλάκις ἡμᾶς [1] καθ' ἱερῶν τελείων ἑστιάσας, ὁ [2] νεόπλουτος, [3] ὁ πᾶς ὄλεθρος ἑκατόμβας, περὶ ᾧ [4] λαμπρῶς εἰώθαμεν [4] ἑορτάζειν τὰ διάσια. [5] Ζ. φεῦ τῆς ἀλλαγῆς. [6] ὁ κηλὸς ἐκεῖνος; ὁ πλούσιος, περὶ ὃν οἱ πανταχοῦ

Echecratidis Colyttenſem? Hic eſt qui nos plerumque ſacro convivio excepit ex hoſtiis eximiis parato, ille repente ditatus, ille qui totas hecatombas, apud quem ſplendidè Iovialia feſta conſuevimus agitare. *Inp.* Eheu, quænam iſta rerum commutatio! hicine eſt honeſtus ille, dives, circum quem tam frequentes erant amicitum. ὦ πάτερ, ὦ Ζεῦ! Colyttenſem vocat à pago. Heſychius: κολυττὸς ἄγαλμα δήμου, quid autem ſit δῆμος, infra pluribus dicetur. *Barl.*

1 Καθ' ἱερῶν τελ.] Livio dicuntur *majores hoſtiæ* vel *meliores*. *Decrevit ſenatus*, inquit, *ut conſules majoribus hoſtiis rem divinam facerent*, hoc eſt, ἱερεῖα τελείοις, ut interpretatur Budæus. Nam τέλειον ſignificat id quod perfectum, amplum & eximium eſt, τὸ ὁλόκληρον & μὴ λειποψυχοῦν, quales etiam hoſtias in veteri Teſtam. requirebat Deus. Exod. 12. & alibi תמים Hebræis. *Idem.*

2 Νεόπλουτος] Notatur hac voce prodigum Timonis ingenium & improba bonorum diſſipatio. *Magni enim refert*, inquit Ariſtoteles Rhet. 2. *in moribus formandis, divitiæ veteres, an novæ ſint, quod inſolentiores eſſe ſoleant, qui nuper ditati ſunt, quam qui divites antiquo cen'u & relicto patrimonio.* Idem.

3 Ὁ πᾶς ὅλας ἑκατ.] Suppl. θύσας. Victimarum magnitudo & excellentia indicatur, cum ſolidas hecatombas obtuliſſe dicitur Timon, quod regum & opulentiorum erat. Vt enim pauperes molam, popana & pelanos offerebant Diis ſuis: ita divites in perfectum ſacrificium hecatombas, quod Ariſtophani eſt βουθυτεῖν, in divite Comœdia. Hoc ſacrificium etſi aliarum quoque eſſet pecudum, tamen à potiori denominationem accepit. quemadmodum & apud Romanos ἡ ἐντελὴς θυσία è tribus conſtabat, ex ſue, ove & tauro, quam fictâ voce *ſolitaurilia* appellabant (non *ſuovitaurilia*, ut legitur apud Livium,) quod omnes hi ſolidi integrique eſſent corporis, ut refert Feſtus. *Idem.*

4 Ἑορτάζειν τὰ Διάσια] Ἀθήνησιν ἑορτὴ Μειλιχίου Διὸς, μανὲς Ἀνθεστηριῶνος φθίνοντος. Ἀπολλόδωρος δὲ ὁ Ἀθηναῖος διαιρεῖ τὰ Διάσια, ὅτι τῇ μὲν Μειλιχίου Διὸς ἑορτὴν ἀνομάζει λέγων. Vide hac de re Scholiaſt. Ariſtoph. ad Nub. Sic ἑορτάζειν τὰ Ἐνίνεια. ut apud Long. ποιμέν. lib. 2. & Lucianus alibi quod aliis notatum. *Bourd.* Feſtum fuit antiquiſſimum, quod Athenienſes in honorem Iovis Meilichii celebrabant, ὅτι τῷ Διὸς & τῇ δεινῇ, à Iove & moleſtia ſive detrimento ſic dictum, quod illud vultu mœrorem teſtante agitarent, ut teſtatur Heſychius. Occaſionem forte difficilia Reip. tempora dederunt: idem & πανδία, & διπόλια vocatur, de quo Ariſtoph. interpres; itemque Suidas & alii. *Barl.*

5 Ζ. φεῦ τ. ἀλλαγ.] Iupiter reſponſione Mercurii velut attonitus, miratur ſubitam hominis mutationem, cauſſamque exquirit tantæ calamitatis. Oratione utitur affectuum plena. φεῦ. vox hæc indignationem quandam habet cum admiratione. *Idem.*

6 Ὁ κηλὸς ἐκεῖν.] Eleganter & conciſe dictum, pro ἔστιν ὁ κηλὸς ἐκεῖνος; *Hercine eſt honeſtus ille?* Minus rectè Lojolita quidam vertit: *Is pulcher ille dives.* Diſtinguitur enim πλούσιος à κηλὸς, perque interrogationem effertur. Deinde κηλὸς, quæ prima ejus ſignificatio eſt, non *pulchrum* hic, ſed *honeſtum* denotat, τὸ σπουδαῖον, ut *honeſtum* contra pro *pulchro* uſurpatur apud Latinos. Sic *Virgo. honeſta facie* pro *formoſa*. Idem.

σοι φίλοι; [1] τί παθὼν δυστυχὴς ἦν; αὐχμηρὸς, ἀθλιος, ἢ σκαπανεὺς, καὶ μισθωτὸς, ὡς ἔοικεν ὕστερα βαρεῖαν καταφέρων τῷ δικαίῳ. [2] Ἑρ. [3] ὕπνον μὲν εἶπεν, χρηστὸς ἐπιτρέψειν αὐτὸν, καὶ φιλανθρωπίᾳ, καὶ ὁ θεὸς τοὺς δορυφόρους. ἄπαντας οἴεται. ὡς δὲ ἀληθῆ λόγον, ἄνοιαν, καὶ [4] ἀνηθείαν, καὶ ἀκρασίαν τοῦ τοὺς φίλους. ὃς ὑσυνίᾳ [5] κόρακι, καὶ λύκοις χαριζόμενον. ἀλλ' ὑπὸ γυπῶν τοσούτων ὁ κακοδαίμων κειρόμενον τὸ ἦπαρ, φίλους εἶναι αὐτοὺς, καὶ ἑταίρους ἡγεῖτο ὑπὸ δυνοίας δ' αὐτὸν, χαίροντας τῇ

amici? Quid illi accidit ut hoc sit habitu, squalidus, ærumnosus, fossor conductitius, ut conjicio, cùm tam gravem ligonem gerat. *Merc.* Illum, ut ita dicam, probitas evertit, & humanitas, atque in omnes egenos misericordia. vel revera vecordia potius, facilitas, nullusque in suscipiendis amicis delectus, quippe qui neutiquam intellexerit sese corvis, lupisque largiri. Quin magis cum à vulturibus tam multis misero jecur eroderetur, ob id amicos & sodales judicabat, quasi epulis gauderent, quòd erga sese be-

1 Τί παθὼν] Atticum dicendi genus, pro simplici τί; Sic & τί μαθὼν; apud Aristoph. in Lysistrata. τί μαθὼν ἀποδημεῖς; ubi tamen alii legere malunt, τί παθών; Vtrumque recte dici monet Casaubonus in suis observat. ad Athenæum. *Bart.*

2 Καταφέρων] Hic pro, *gerere* accipiunt interpretes. malim tamen studium exprimi fodientis & ligonem profundius solo inferentis. Sic infra Mercurius de eodem: σκάπτει, inquit, βαθείας καταφέρων scil. τῷ δικέλλᾳ, i.e. alte ligonem dimittens vel adigens in terram, Laborantem enim viderat Timonem & gnaviter fodientem Iupiter. *Idem.*

3 Ἑρ.] Respondet iterum Iovi Mercurius, & profusam Timonis largitionem, quam sine delectu erga quosvis exercuit, egestatis causam esse dicit. *Idem.*

4 Οὐτωσὶ εἰπεῖν] Singularis infinitivi constructio. Aliquando sine infinito, ὡς ἀληθῆ λόγῳ, *ut vere dicam*, quod statim sequitur. *Idem.*

5 Εὐήθεια] Sic dicitur morum simplicitas, & εὐήθεις appellant Græci homines morum simplicitate præditos, qui cum incauti esse solent, & facile decipi, hinc factum, ut vecordes & fatuos hoc nomine significent. Galen. in Comm. ad Hippocrat. prognost. Εὐήθεις ἀνδράποδα λίγουσι μὲν οἱ κακοήθεις ἐν ὑπαιτίᾳ τινί, καθάπερ ὁ πίθηκος Καλλίας. λίγουσι δὲ καὶ οἱ ἁπλοῦν ἔχοντες τὸν ἦθος. ἀλλὰ τὸ μὲν πρώτου παμπόλλη χρῆσις ἐστι παρὰ τοῖς Ἕλλησι τῷ δ' ἑξῆς σπανιωτέρα. hinc & Lucianus εὐήθειαν καὶ ἄνοιαν conjunxit hoc loco. ἡ συνίᾳ χαριζόμενον. Græca structura, pro χαρίζεσθαι, *non intellexit se largiri.* Docemur hic, in sumptibus faciendis modum esse servandum, nec semper, cuivis, ubivis & quavis de causa dandum. Prudenter Cicero: *Non ita claudenda est res familiaris, ut eam benignitas aperire non possit, nec ita reserranda, ut pateat omnibus.* Nam ut præclare dixit Ennius: *Benefacta male locata, malefacta arbitror.* Quare veri amici à gnathonicis diligenter discernendi, ut nos docet Plutarchus in libello suo eruditissimo: πῶς ἂν τις διακρίνειτὸ κόλακα τοῦ φίλου. Idem.

6 Κόρακι καὶ λύκοις] Idem passim dial. Mort. Sic vocat παρασίτους καὶ κόλακας. dictum antea ex Demosthene ad paginam 20. *Bourd.* Per corvos, lupos & vultures intelligit homines subdolos & rapaces, qui alienis opibus consumendis tantum intenti sunt; adulatores, qui miserum hunc Timonem vivum videntemque, ut cum Terentio loquar, exederunt. Lucianus *vulturium* nomine etiam appellat testamentorum captatores. De quibus & Seneca in epist. 96. *Amicus ægro assidet, probamus: at hic si hereditatis causa facit, vultur est, cadaver ex-*

βορᾷ. [1] οἱ δὲ, τὰ ὀστᾶ γαμψώνυχες φυλοβῶς, ἢ ἀβρεπαγόπες, ἢ τὸς ἢ μυελὸς ἔσω, ἀμυζήσαντες καὶ τὸν μῦλα ἐπιμελῶς, ἀλφηστὸ, αὖον αὐτὸν, καὶ τὰς ῥίζας ἐκπεπτημένον ἀπολιπόντες, ἀδὲ γωρεύοντες ἔτι, ἀδὲ ἀφοβελίσαντες, [2] πάθεν γὰρ, ἢ ἐπιμαρῶντες, ἢ ἐπιδεδόκτες τὰ μέρη. [3] διὰ τοῦτο τὸν διπλοῦν, καὶ [4] διφθερέας ὡς ὁρᾷς, λαπλεῶν ὑπ' αἰχόνος [5] τὸ ἄγυ, μιδὲ γαυρεῖ, [6] μελαγχλαῖν

benevolentia afficerentur. Ille verò postquam ossa penitus nudassent, circumrosisentque, deinde liqua inerat medulla, hanc quoque admodum diligenter exuxissent, abierunt, exuccum, & radicitus succisum deserentes, adeò ut non amplius agnoscant, aut aspiciant, tantum abest ut sint qui vicissim illi opitulentur, & impertiant. Has ob res fossor, & sago, ut vides, opertus pelliceo, urbem præ pudore fugiens mercede agricolam agit, adversus in-

gra-

exspectat. Cum verò à tot vulturibus jecur erosum esse ait Timoni, alludit ad fabulam de Tityo, quem poëtæ fingunt apud inferos humi exporrectum jacere & jecur suum cum lana semper renascens uni vel duobus vulturibus exedendum præbere. de quo Homerus Odyss. λ. quem locum pari majestate sic transtulit Virgil. 6. Æneid. *Nec non & Tityon Terræ omniparentis alumnum Cernere erat: per tota novem cui jugera corpus Porrigitur, rostroque immanis vultur adunco Immortale jecur tondens.* Eleganter item ut poëtæ illi, usus est verbo κείρειν sive tondendi Lucianus εἰς μεταφορὰν, pro depasci vel dilaniare: τὸ ἧπαρ ἐκκείρειν dixit in Prometheo. *Edit.*

1 Οἱ δὲ, τὰ ὀστᾶ γαμψώνυχες φυλοβῶς] Extremam parasitorum ingluviem & Timonis egestatem designat similitudine desumpta ab avide vorantibus, qui non tantum ossa denudant, circumroduntque, sed & succum omnem & medullam penitus exsugunt, quod est, ἀμυζᾶν. Deinde & altera comparatione utitur Mercurius ab hortulanis accepta, qui non arborum ramos solum, sed una stirpem incidunt, vel una cum radicibus tollunt, ne sit spes ulla renascendi. quod in tyrannum aptabat olim Alexander Magnus: κατωρυγὴν, inquiebat, μᾶλλον ἢ ἐκ μέσου ἐκτέμνοντα τὰ λάχανα, i. e. *Olisterem odi, qui radicitus herbas convellit atque ab ima stirpe excidit.* Idem.

2 Πίσυν γὰρ] Concisum dicendi genus, quod cum interrogatione pronunciatum negationis vim habet, q. d. *Unde hoc fieri possit?* vel, *qui hoc credi fas sit?* Sic & Aristoph. in Vespis: πόθεν τὸ γαθέ. ubi commentator, τὸ πόθεν, ἀντὶ τοῦ est positumque pro οὐδαμῶς. Vtitur eodem loquendi genere Dionysius Halicarnass. lib. 4. Ἀρχὴν τῆς ἀγαμενίας παρέλαβεν, ὡς οἱ περὶ αὐτὸν γενόμενοι βασιλεῖς; πόθεν; πολλῷ γε δεῖ. *Num imperium accepit eo modo quo reges, qui eum antecesserunt? unde? multum abest.* Imitantur etiam Latini. Plinius lib. 4. epist. 14. *Qua nos refugimus, non quia sæviores. unde enim? sed quia timidiores sumus.* Hujus formulæ venustatem & usum non advertentes priscorum auctorum interpretes, plurima in iis loca corrupere, ut ostendit Casaubonus in Athenæum, & post eum Thomas Gatakerus Theologus Anglus in erudita sua dissertatione contra Pfochenium. *Idem.*

3 Διὰ ταῦτα διπλοῦς] Mercurius αἰτιολογῶν causas enarrat, cur in miserandam hanc sortem inciderit Timon, simulque eorum detestatur ἀχαριστίαν, qui ope illius & opibus adjuti, non vicissim grates rependunt, sed optime de se meritum prætereunt ac contemnunt. *Idem.*

4 Διφθερέας] A veste pellicea quam gerebat. διφθέρας paulo ante dixit. In Tragœdiis & Comœdiis etiam antiquis διφθέραι vocantur ab hac pelle senes, qui in rustico opere morantur. *Idem.*

5 Τὸ ἄγυ] Athenæus intelligit κυνηγετικῶς, ut volunt, unde ἀγοὶ & ἀγιαὶ

τοῖς κακοῖς. ὅτι οἱ πλουσιώτατοι παρ' ἡμῖν, μάλα ὑπερφυῶς παρέρχονται, οὐδὲ τίνομαι εἰ Τίμωνα καλοῦσιν εἰδότες. [1] Ζ. καὶ μὲν ἀπαρηγόρητόν γε ἄνδρα, οὐδὲ ἀμελητόν, εἰκῇ γε ἐπὶ ἀγαθοῖς δυσχεῶν. ἐπεὶ καὶ ἡμεῖς ποιησόμεθα [2] τοὺς κολακεύοντας κόλακας ἐκείνους, ἐπιλησμονέστατοι ἀνδρὸς, τοιούτου [3] παύσαντος, καὶ αἰγῶν πίονα [4] κατασπόντος ἡμῖν ἐπὶ τῷ βωμῷ. ἔτι γοῦν [5] οἱ παῖς ἐστὶ τῶν κνίσ-

gratos atra bile ſtomachatur, qui quidem ſua benignitate ditati, nunc admodum faſtuoſe prætereant, ac ne nomen quidem an Timon vocetur, noverint. *Iup.* At verò vir neutiquam faſtidiendus & negligendus, qui jure optimo indignatur, quòd his agat in malis: ſiquidem & execrandos illos adulatores ſumus imitaturi, ſi ejus viri obliviſcamur, qui tot pinguiſſimos tauros & capras nobis in aris adolevit: quorum nidor mihi etiam num in naribus re-

cives, peculiariter Athenienſes. Alii tamen ſynecdochen hic ſtatuere malunt, ſiquidem Athenæ in duas olim diviſæ erant partes; *urbem* quæ dicta ἄστυ, & *portum*, qui πειραιεὺς vocatus: eas autem uno complectebatur ambitu, ita ut plebei & democratiæ fautores in regione Pyræei agerent, elegantiores nobilioreſque æſtu jocolerent. A potiori igitur parte & ad portus diſcrimen ἄστυ & ἀστικὸς nominabant. *Barl.*

6 Μελαγχολᾶν τοῖς κακοῖς] Interpres vertit: *Advetſus ingratos atra bile ſtomachabatur.* Stephanus mavult: *furens ob mala vel malos.* Nam videns Timon eos, qui ipſius beneficio divites facti erant, tam ingratos eſſe, ut ne adſpectu quidem dignarentur, ſumpto ligone & diphthera terram colere inſtituit, inſania quadam ex mœrore illo correptus. Ex nimia enim atræ bilis redundantia, ut ſupra diximus, exoritur ſæpe furor. hinc μελαγχολᾶν, pro inſanire. *Idem.*

1 Ζ. Καὶ μὲν ἀπαρηγόρητόν γε ἄνδρα] Sequitur οἰκτῶ ſive commiſeratio. Iupiter enim Timonis miſertus & indigne ferens iſtorum hominum perfidiam, ejus curam habendam eſſe monet. *Idem.*

2 Τοὺς κατασχέτους] Epitheton adulatoribus aptum & fere perpetuum apud Lucianum. κατάσχετοι dicuntur execratione digni, ἀπὸ καταρᾶν ἔχειν. *devoti* Latinis, ut notat Scaliger ad Catullum. *Idem.*

3 Παύσαντος τε ἐκ αἰγῶν] Ex Homer. 1. Iliad. quæ repetit multoties. *Bourd.* παύσαντος τε] Laudat Timonem à ſua in Deos pietate & liberalitate. Supra, *totas eum hecatombas obtuliſſe dixit.* αἰγῶν πίοτατα, conſtructio Attica, pro αἶγας πιοτάτας. Sic vocantur αἱ διῃρεθεῖσαι ἐκ πτυχαὶ, id eſt, *bene habita ſeu ſaginata.* Barl.

4 Καύσαντος] *Adolere* dicunt Latini, deque victimis uſurpatur quæ igni imponuntur, הִקְטִיר, ut Hebræi loquuntur. Deductum τὸ καίειν ex Heb. קטר, id eſt, cumbuſſit, cujus Niphal in uſu. *Idem.*

5 Ἐν ταῖς ἐμοὶ] Salſe Gentilium deridet ſuperſtitionem, qui Deos victimarum ſuarum fumigatione & nidore affici credebant, ideoque ſacrorum ritibus intereſſe, ut etiam agnoſcit Porphyrius. quod & de vero Deo judicaſſe videntur Hebræorum hoſtes, Deut. cap. 32. verſ. 37. *Vbi Dii eorum*, inquiunt, *qui adipem ſacrificiorum eorum comedebant, libaminiſque vinum bibebant.* quod ex eo forte ortum putant nonnulli, quia altare, *menſa Dei*, & victimæ, *cibus Dei*, in ſacris litteris appellantur, Ezechiel. cap. 41. & 44. Item Malach. cap. 1. verſ. 12. Sic & Homericus ille Iupiter ad Æthiopas comeſſatum iviſſe dicitur Iliad. primo, Αὐτὰρ πάσας ἀγὼν ἑκάτης, αἰγῶν τε τελείων, h. e. *ut conſequatur nidorem ovium caparumque eximiarum*, ut de Apolline ſuo ibidem ait poëta. ad quem locum & ſimiles reſpexiſſe videntur Lucianus. Cauſſam vero cur id fictum creditumve à vete-

ribus a

σιν αὐτῶν ἔχω. [1] πλὴν ὑπ' ἀσχολίας τε, καὶ θορύβου πολλοῦ τοῦ ἐπιφορτίζοντος, καὶ βιαζομένου, καὶ ἁρπαζόντων, ἐπὶ ὧν καὶ φόβος ἔστι τοῦ ἱεροσυλήσαντα, πολλοὶ γὰρ εἰσι, καὶ [2] δυσφύλακτοι, καὶ ἀεὶ ὑπ' ὀλίγου [3] κατανύσεως ἡμῖν ἐφιέμενοι, πολλαὶ ἤδη χρόνοι ἀεὶ ἀπέδλεψα εἰς τὴν Ἀττικήν. [4] καὶ μάλιστα ἐξ ἂ φιλο-

resident. Tametsi propter negotia, magnamque pejerantium turbam, & eorum qui vi agunt & rapina vivunt, præterea ob formidinem quam mihi pariunt sacrilegi, qui multi sunt, & observatu difficiles, & ne minimum quidem nos connivere sinunt, multo jam tempore Atticam non respexi: ac in primis ex quo philo-

ribus, exponit Spondanus ad Hom. Iliad. ut nimirum docerent, ob Deorum præsentiam non nisi cum verecundia quadam accedendum esse ad sacrificia, & à voluptatibus sibi temperandum. *Barl.*

1 Πλὴν ὑπ' ἀσχολίας τε] Excusationem subdit Iupiter ridiculam prorsus ac jocosam, cur Timonis non meminerit, nempe negociorum & hominum improborum confertam multitudinem. Ita de Iove suo opinabatur infrunita Gentilitas. unde & tantam Deorum ancillantium turbam ipsi in subsidium finxit, quorum consilio & opere uteretur in hoc mundi regimine. Sic Onatus Pythagoricus apud Stobæum in eclog. Phys. Τοὶ δὲ ἄλλοι θεοὶ φασὶ τὸν πρῶτον θεὸν ἓν τοῦτον εἶναι. ἅπασι γὰρ ἐφιστᾶσι καὶ παραφαίνει, ἓν σφᾶς) φασὶ σφᾶσαν, i. e. *Reliqui Dii ergo primum summumque mente cognoscendum se habent, ut chorus ad coryphæum, & milites ad Ducem.* Et Seneca Stoicus de immatura morte differens, unum quidem Deum agnoscit, sed talem, qui ad regni sui administrationem reliquos genuerit Deos, *ut omnia sub ducibus irent, & a quo numina ista, qua singula adorantur, suspensa sunt.* hinc *Dii Consentes*, & *minorum gentium.* quos velut coadjutores suos, & consiliarios ad hoc universi gubernaculum adhibet Iupiter. Rectius Cicero in lib. de Legib. *Nihil est præstantius Deo: ab eo igitur mundum regi necesse est, nulli igitur est natura obedient, aut subjectus Deus: omnem regit ipse naturam.* Quid autem sit Deus, in consolatione definit: *mens* scil. *soluta quædam & segregata ab omni concretione mortali, omnia sentiens, omnia movens.* Zenoni Stoicorum principi, *mens æterna* dicitur, *& indefessa, perfecta consummataque virtute.* Idem.

2 Δυσφύλακτοι] Bifariam exponi potest, vel *difficiles observatu*, vel, *vitatu*, ut etiam Hesychius interpretatur. *Idem.*

3 Κατανύσεως] Pro eo non raro invenias κατανύσσω addito nomine ὀφθαλμῶν. ut Act. Apost. cap. 26. ἓ τοῦ ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν. Magis Atticum est, cum absolute ponitur. Quæ sequuntur verba, ἀεὶ ἀπέβλεψα, &c. pessime versa sunt ab Erasmo, quod ut vidit Pererius, optime locum interpolavit. Est enim negativa oratio, ut patet ex particula ἀεὶ verbo præfixa, quam aut non legisse in suo codice, aut non advertisse videtur magnus ille Batavus. *Idem.*

4 Καὶ μάλιστα ἐξ ἓ φιλοσοφίας] Aliam adducit fuit ἀδιαλείψιας caussam Iupiter non minus ferialem, diffidia scil. & altercationes Philosophorum, quibus factum, ut exaudire non potuerit clamantium vota & supplicationes. Atque ita occasionem denuò captat auctor Philosophos traducendi. non quod sapientiæ studium damnaret, (philosophum enim se profitetur in Piscatore) sed sophistarum quorundam βδελύγματα & insultos errores liberiore calamo perstringit, personamque eorum probitatem in lucem protrahit, ut tandem videri desinerent, quod non essent. Eorum philosophiam non nisi λόγων ἔριδας, seu φεζομαχίας esse asserit, ut pote qui non tam solidis rationibus, quam stolidis clamoribus, idque de rebus inanibus, inter se disceptarent. ψωμύλματα & ὀλιγωμίδας appellat Aristophanes in Nebul. De his Seneca: *Fugitivi clamoribus non ad calamos,*

sed

σοφίας, [1] καὶ λόγων ἔριδας [2] ἐπιπολάσασιν αὐτοῖς. μαχομένων γὰρ ἀεὶ περὶ ἀληθείας, καὶ κεκραγότων, ὡς ἐπακούειν [3] ἐστὶ τῶν λόγων, ὅστις ἢ [4] ἐπεύσασθαι μόνον χρὴ τὰ αὐτῶν κραζόντων, ἢ ἐπιτρίψαντας αὐτοὺς, [5] ἀρετήν τινα, [6] καὶ ἀσώματα, καὶ λήρους [7] μεγαλῃ τῇ φωνῇ ξωσιφόρτους, διὰ ταῦτά τοι ἐν τῷ τοιούτῳ ἀμελητήσας συνέβη ἀεὶ ἡμᾶς, [8] ὡς φαῦλον ὄντας. [9] ὅμως ὁ τῶν πλούτου ὦ Ἑρμῆ προσκαλεῖσθαι, ἀπιδὼν

losophia, & verborum contentiones, apud istos increbuerunt, adeò ut istis inter se pugnantibus, vociferantibusque, ne exaudire quidem mortalium vota liceat. Vnde mihi necessum est, aut auribus obturatis sedere, aut ab ipsis perdi, qui virtutem quandam, & nescio quæ incorporea, nugasque magna voce connectunt. Hinc factum est, ut hic quoque à nobis neglectus fuerit, quamvis non sit despicabilis. Quod reliquum est Mercuri, assumpto Pluto,

sed ad obliviosas aures semper certant. Hærent in verbis, & ætatem totam in adytis terunt, penetralia (veræ scil. philosophiæ) *nunquam vident.* Barl.

1 Καὶ λόγων ἔριδας] Sic in omnibus dialogis: hæc enim Luciano subjecta materies. *Bourd.*

2 Ἐπιπόλασαν] Nullum verbum æque Luciano frequens. Sic in Cataplo, & de Mercede Conductis, & passim. ἐπιπολὴ τὸ ἀπὸ τῆς παρασκευῆς ἀναχόμενον, ἐπιπολεῖν, καθαίνειν. Interp. Sophocl. ad Aiac. Flag. Helych. Suid. Poll. *Idem.* Elegans verbum & Luciano familiare. De iis rebus propriè dicitur, quæ in aquarum superficie natant atque fluitant. hic κατ' μεταφορὰν usurpatur pro *increbescere.* quemadmodum & Philo ὑπερπολάζουσαν ἀσθένειαν scitè dixit, *impetatem exuberantem & invalescentem.* Barl.

3 Ἐστὶ] Pro, ἔξεστι. quod & frequentatum Latinis. vide Budæum in Comment. *Idem.*

4 Ἐπεύσασθαι] Attice pro ἐπεύσασθαι in media voce. Aristoph. ἐπεύσας δὲ σῶμα τῷ ῥητόρων dixit in Pluto, id est, os obstruere Rhetorum. Alias pro implere accipitur, ut apud Hom. νήματι δ' ἀσκητὸν βεβυσμένον i. e. πεπλεγμένον, ut interpretatur Eustath. *Idem.*

5 Ἀρετήν τινα] Stoicos perstringit, qui virtutem magna contentione deblaterabant, nec minus quam virtutem ipsam sectabantur. Porticus enim in virtute summum hominis bonum collocabat, sed in hoc dissidebat à Peripateticorum schola: utrum in *virtutis habitu, an actione* illud maxime emineret, de quo Aristotel. lib. 1. ethic. *Idem.*

6 Καὶ ἀσώματα] Hoc imprimis tangit Platonicos qui contra Epicureos non corporea solum, sed & ἀσώματα seu incorporea quædam, nempe *mentem* & *Spiritus* statuebant. Neque enim apud ullos de spirituum cultu plura reperias, quam apud τοὺς ἀπὸ Πλάτωνος, quorum opinio erat, *Spiritus procurari certis precationibus,* ut ait Apulejus de Deo Socratis. Hos & eorum similes magno conatu magnas nugas agere dicit, quod est λήρους ξωσιφόρους ad verb. *nugas connectere,* ex Attico ξωσὶς, & εἴφω, τὸ ἄπλῶ, necto. *Idem.*

7 Μεγάλῃ τῇ φωνῇ] Sic passim inducit Pseudophilosophos suos μεγάλῃ τῇ φωνῇ καὶ τραγικῇ, magna & tragica voce sibi invicem obstrepentes. *Bourd.*

8 Οὐ φαῦλον ὄντα] *cum non sit contemnendus,* sed in pretio habendus, ac juvandus. λιτότητα Rhetores vocant. Nomen φαῦλα hic accipitur in generaliori significatione, rebusque convenit minus bonis, hoc est, vilibus ac contemptis. *Barl.*

9 Ὅμως ὁ τῶν πλούτου ὦ Ἑρμῆ προσκαλεῖσθαι] Iupiter Timonis pietate motus Mercurium jubet accersere Plutum, qui cum Thesauro Timonem adeat, eumque, ut

περὶ αὐτὸν ἡσυχῇ τάχος. ἀχάτου δ' ὁ πλοῦτος καὶ τὸ θησαυρὸν μετ' αὐτοῦ, καὶ μαίτωσαν ἄμφω παρὰ τὸν Τίμωνα, μὴ δ' ἀπαλλαττέσθωσαν ὅτου ῥᾳδίως, κἂν ὅτι μάλιστα ὑπὸ χρηστότητος αὐτὸς εὐδιώκητος αὐτοῖς ᾖ οἰκείας. ἐγὼ δὲ τῶν κολάκων ἐκείνων, καὶ τῆς ἀκαιρείας, ἣν ἐπιδείξαντο πρὸς αὐτὸν, καὶ αὖθις μὴ σκέψωμαι, καὶ δίκλωτον δώσουσιν, ἐπιτιθεὶς τὸ κεραυνὸν ἐπικλάσας. κατεπαγμέναι γάρ αὐτοῖς, καὶ ἀναμεμιγμέναι εἰσὶ δύο ἀκτῖνες αἱ μίαν, ἐπὶ φιλοπλουτοτέρους ἡκούσας ἀφεῖναι ἐπὶ τὸ σοφιστὴν Ἀναξαγόρ-

to, celeriter ad hunc eas. Plutus autem unà secum etiam ducat Thesaurum, & ambo apud Timonem perseverent, nec tam facilè demigrent, etiamsi quàm maximè rursùm illos præbonitate domo exigat. Cæterùm de ingratis illis palponibus, & in posterum consultabo, & pœnas dabunt simul atque fulmen præparavero. Nam tracti sunt, & retusa cuspide duo radii ejus maximi, quum nuper acriùs in sophistam Anaxagoram jaculaturer,

ut ante, locupletem reddat. Divitias, quæ Græcis πλοῦτος nomine veniunt, & Thesaurum, quod est λόγιον χρῆμα, veluti Deos repræsentat Lucianus. Pluti genealogiam recenset Hesiodus, eumque inter *Semideos* collocat, ac Cereris Iasioque natum perhibet. Nec alius ab hoc ὁ Πλοῦτων, inferorum Deus. Ab inferis enim, hoc est, intimis terræ visceribus eruuntur opes. Quem propterea *Ditem* appellarunt Latini, ut docet Cicero lib. 2. de nat. Deorum Boethius:

Hoc quicquid placet excitatque mentes,
Infimis tellus aluit cavernis.

Et hæc ratio est, cur Carrio apud Aristophanem mox *Plutonem* vocet, quem antea *Plutum*. μῶν τοῦτο, inquit, τὸν Πλοῦτον σαρκοβύζητο. de Æsculapio loquitur ad Plutum accedente, ubi Scholiastes. ὁ Πλοῦτον ἔτω λέγουσι· καὶ εἰκότως ὁ αὐτὸς τῷ Πλούτωνι ὁ Ἅιδιος νομίζουσι. quod & testimonio probat verborum Sophoclis ex hac fabula, Πλούτωνος δ' ἐπείσθη: item, ἐμὸν Πλούτωνα ἀμαμφίας χάριν. ubi Πλούτων idem qui Πλοῦτος, pro opibus ac divitiis. Poëtæ tamen, utut hæc duo Numina distinguant, utrique divitiarum tribuunt imperium. *Barl.*

1 Περὶ δὲ τῶν κολάκων ἐκείνων] Sequitur alia Iovis excusatio, fulminis scil. confractio, & radiorum obtusio. *Idem.*

2 Κατεπαγμέναι εἰσὶ] *Diffracti sunt*, dialysi Atticâ τοῦ ν in σα, à κατάγω vel κατάγνυμι, diffringo, quod est in catalogo τῶν ἀνωμάλων. Fulmini etiam, ut astris, sui tribuuntur radii. Virgilius de Cyclopibus 8. Æneid.

Tres imbris torti radios, tres nubis aquosæ
Addiderant, rutili tres ignis & alitus Austri. Idem.

3 Ἀνεσταμμένην] Scilicet quod ad cuspidem attiner. ἀνεστομωδὲς dicitur ferrum, cujus cuspis hebetatur atque retunditur. Fulmen enim Iovis, ut telum consideratur, cujus acies retusa est. Nam & gladiis sua sunt σώματα, id est, mucrones sive cuspides, quibus veluti mordent. Hinc ἀμφίστομος, seu δίστομος gladius, ὁ ἀμφοτέρωθεν ἐκτετομένος, qui anceps est & utrimque scindit. & ξίφος ὀξύστομον apud Euripidem, pro acuti oris gladio: nec non, ὡς σώματα μαχαίρας πεσεῖν dicuntur, qui acie gladii, id est, in bello cadunt, Lucæ cap. 21. vers. 24. quod loquendi genus mere Hebraicum est. *Idem.*

4 Ἀναξαγόραν] Fuit Anaxagoras philosophus Clazomenius insignis, qui Xerxis Persarum regis tempore floruit. Mundi hoc atque Naturæ opificium ab æterna mente architectatrice conditum & ordinatum esse docuit. cujus hic extat ver-

ρων, ὃς ἔπειθε τοὺς ὁμιλητὰς [1] μηδὲ ὅλως εἶναί τινας [2] ἡμᾶς τοὺς θεούς. [3] ἀλλ' ἐκεῖνον μὲν [4] διήμαρτον. [5] ὑπερίσχει γὰρ αὐτοῦ τὴν χεῖρα Περικλῆς. ὁ δὲ κεραυνὸς,

rer, qui ſuis familiaribus perſuadebat, nullos eſſe nos qui Dii vocamur. At ab illo aberravi: nam obtenta manu Pericles eum protexit: fulmen verò in Caſtoris

verſus omni memoria dignus: Νοῦς ἐστι διακοσμῶν τὸ πᾶν πάντων αἴτιον. hoc eſt: *Mens æterna eſt, quæ gubernat omnia, omnium eſt cauſſa.* Laërt. lib. 2. Quæ laudabilis de Deo uno veritatis profeſſio, ut Socrati, ſic & illi noxia fuit. Nam ea doctrina tantam ſibi invidiam conflavit apud Athenienſes, ut ex ea anſam raperent ipſum ἀθεότητος accuſandi, & talentum promitterent, quiſquis interficeret. Etenim hanc eſſe cauſſam ipſe Iupiter indicat, cum Sophiſtam eum vocat, ideoque in illum ſe fulmen torſiſſe dicat, quod ſuis familiaribus & diſcipulis perſuaderet, nullo pacto eſſe Deos, quos pro talibus haberent Athenienſes. *Barl.*

1 Μηδὲ εἶναί τινας] *Neque alicujus pretii eſſe nos.* nam τις aliquando κατάφωτον denotat ſingulare ad differentiam τοῦ τυχόντος. Sic Iuvenalis:

Aude aliquid brevibus Gyaris & carcere dignum;
Si vis eſſe aliquis. ——

vel, *nullos*, inquit, id eſt, nulla divinitate præditos. Ita regius vates idola Gentium vocat חֲבֵלֵי אֶיִן, *vanitates mendacii*, hoc eſt, *res vaniſſimæ & nihili*, ut exponunt Iunius & Beza. Et Apoſtolus Gentium τὸ εἴδωλον nihil eſſe dicit (οὐδὲν) non materiam ſpectans, ſed formam, quæ res veras mentitur, cum unus tantum ſit Deus. 1. ad Corinth. cap. 8. Anaxagoræ, ut & hoc ὁ πανσόφος dicam, non abſimilis fuit Lucianus noſter, quem immerito ἄθεον vocat Iuſtinus Martyr in oratione contra Græcos. Vnum quippe Deum conditorem univerſi & moderatorem cum ſapientiſſimis Philoſophis agnoſcit. Sed peccat eximius Dei ſervus, quod ex alienâ potius judicet ſententia, quam ſuâ. ἄθεος audit, ſed ab iis, quorum profanos & ridiculos cultus rituſque paſſim traducit. Quod vero Chriſto Servatori convicium dicat alicubi, ut in Peregrino, ſi modo Luciani ſunt de quibus inter doctos non ſine juſtis rationibus dubitari video, ex eo non atheus propriè loquendo, ſed ἀγνοιχέος potius fuerit dicendus, ut Iudæi omnes & pagani. Ἀθεότητος accuſati olim & quidem merito Protagoras Abderites, Theodorus Cyrenaicus, Melius Diagoras, aliive, qui τῷ ἀκολουθότατα, id eſt, plurium deorum impietatem fugientes, in ipſam impietatem, quaſi in voraginem quandam delapſi ſunt, ut nullum Numen admitterent. *Idem.*

2 Ἡμᾶς τοὺς θεούς] Ead. in Iove Confut. & Tragœd. *Bourd.*

3 Ἀλλ' ἐκεῖνον] ὁ Præclarum Iovem! cujus fulmen, ut pilam, obtenta manu retundere valeant homines. *Barl.*

4 Διήμαρτον] Iovi ἐνυχίας exprobrat. Διαμαρτάνειν aberrare eſt à ſcopo. De Pericle quod ait, verum eſt, eum Anaxagoræ fuiſſe patronum ac defenſorem adverſus accuſatores. Nam cum à Cleone accuſaretur impietatis, quod Solem, quem pro Deo colebant Athenienſes, vocaſſet διάπυρον μύδρον, hoc eſt, *candentem maſſam ac penitus ignitam*, ſive *globum quendam igneum*, λιθώδη ἐ βαρὺν, ut Plutarchus ſcribit, à Pericle defenſus eſt. Refert Hermippus apud Laërtium: Periclem, cum nullum Anaxagoræ crimen impingi comperiſſet, dixiſſe: *Ego diſcipulus iſtius ſum. Nolite igitur miſeris calumniis inducti perdere, verum mihi potius obtemperate, liberumque eum abire permittite, ſicque factum eſſe.* Non tamen effugere potuit, quo minus talentum ſolveret. *Idem.*

5 Ὑπερίσχει γὰρ αὐτοῦ τὴν χεῖρα Περικλῆς] Interpretandum hoc eſt de judicio. Nam in eo impietatis accuſatus Anaxagoras à Pericle defenſus eſt diſcipulo ſuo. ὑπερίσχει τὴν χεῖρα autem eleganter dixit, quia in orando manus dextra move-

ba-

[1] εἰς τὸ Διόσκειον [2] διαστρέψας, ἀπέσπασέ τι καὶ κατέφλεξε. καὶ αὐτὸς [3] ὀλίγου δεῖν, συναπερείσας τῷ νεὼ τὸν πέτρον. [4] πλὴν ἐκεῖνό γε τοσοῦτον καὶ αὐτὴ τιμωρία ἔσται αὐτοῖς,

ris & Pollucis templum detortum, tum illud exussit, tum ipsum ad saxum pene est comminutum. Quanquam vel id supplicii satis magnum in istos fuerit, si di-

batur, & accommodabatur ejus motus ad verba pronuntiantis. Testatur id locus elegans Aristophanis ἐν Θεσμοφ. ubi salax mulier.

Ἐκεῖνο δ' ἐπιφροντίκαμεν, ὅταν πρόπω
Τὰς χεῖρας αἴρειν μεμνόμεσθ' τότε
Εἰσημένας γὰρ αἴρειν τὰ σκέλη.
Illud autem non providemus, quotiam modo
Manus tollerat tunc meminerimus
Quippe non manus, sed pedes tollere assueta sumus.

Usque apud Græcos in dicendo habitus erat, ut dextrum brachium humero exferent. Praxagora ibid.

Χαλεπὸν τὸ πρᾶγμ', ὅμως ἔχει τοιοῦτον,
Ἐξεπισεύσαις δ' ἄτερον βραχίονα.
Res illa difficilis est, tamen extendenda manut
Ab humero minantibus brachium.

Quare unius tantum manus mentionem facit Lucianus. Gisb. Cuperus observat lib. III. c. 2. *Almeloveen.* Iocose dictum. *Supra aliquem tenere manum*, est eum protegere. Metaphoricum loquendi genus & Homero familiare. Sic ille Iliad. 4. Ὄφρ' ἴδωτ', αἴ κ' ὔμμιν ὑπὲρ κεφαλῆς χεῖρα Κρονίων, id est, *ut videatu, si vobis supra tenuat manum Saturnius.* Et apud eundem poëtam Iliad. 1. μάλα γὰρ ἔθεν θέρσους Ζεὺς χεῖρα ἑλὼ ὑπερέχει. Vsi & hoc dicendi schemate Aristoph. Plutarch. alii. Galli quotum lingua eum Græca in plurimis συμβολίζει, similiter dicunt *maintenir.* Barl.

1 Εἰς τὸ Διόσκειον] Vide Suid. & Hesych. verbo Διόσκοι. Bourd. Templum Castoris & Pollucis Dioscurorum, qui Διόσκοι sive Διόσκοροι vocantur, vel per excellentiam, quod ex Iove rege antiquissimo & Leda nati. Διὸς enim rex, inde Δίανες, qui postea Διάνητες inserto τ, ut νύξ, νύκτος: postea νυκτὸς: vel quod Διάνασσι i. e. ἐπιμελῶς, cum cura singulari servarint Athenienses, à quibus & eorum festum celebrari solebat Διάσκεια dictum. Gerardus Vossius vir in omni antiquitate versatissimus sic appellatos putat, quod descenderint ab antiqua & illustri stirpe Anacim Palæstinæ, unde à Iosua profligati in Græciam concesserint, quem vide lib. I. de origine & progressu Idol. cap. 13. *Barl.*

2 Παρασπάσας] *Detortum*, vel, *à scopo delapsum.* Præpositio vitium designat ἁμάρτημα. Hesychius interpretatur πταῖσαι, sed proprie est σφοδρῶς καὶ μετὰ βιαίου κατατρῶσαι. hinc σκηπτὸς pro fulmine, quod *impetu devehitur in terram*, ut Apulejus loquitur lib. de mundo. *Idem.*

3 Ὀλίγου δεῖν] Elegans loquendi formula, *parum abfuit, propemodum, feres prope*, ὀλίγου. Pro eodem & μικρὸν δεῖν, & sine verbo, ὀλίγου vel μικροῦ dicunt Græci, *minimo* Latini. Capitolinus: *addens minimo se egre mortem ferre filium superstitem relinquens.* Ita locum depravatum hactenus nec intellectum restituit Cl. Salmasius in Plin. exercit. ad Solin. *Idem.*

4 Πλὴν ἐκεῖνό γε τοσοῦτον] Consolatur se eo nomine Iupiter, quod satis supplicii futurum credat ingratis & improbis, licet alia ratione injuriam illorum vindicare nom possit, si Timonem compexerint repente locupletem factum. Novit enim nullum majus esse tormentum invidia & macrescere improbos latis bonorum successibus rebusque opimis. *Idem.*

οἱ [1] ὑπερπλουτοῦντα τὸν Τίμωνα ὁρῶσιν. [2] Ἐρ. [3] οἷον ἦν τὸ μέγα πεπραγμένον, καὶ [4] ὀχληρὸν εἶναι, καὶ θρασύν. εἰ τοῖς δικαιολογουμένοις μόνοις; ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀδικουμένοις τοῦτο χρήσιμον; ἴσως γὰρ αὐτίκα μάλα πλούσιος ὢν παύσεται τοῦ κεκτῆσθαι ὁ Τίμων, βοήσας, καὶ παρρησιασάμενος

si ditissimum videant factum fuisse Timonem. *Merc.* Quantum habet momenti altum vociferari; & obstreperum, audacemque esse? idque non iis modò qui causas agunt, verùm etiam qui vota faciunt conducibile. En mox è pauperrimo dives evaserit ille Timon, qui se precando clamosum & liberè loquen-

1 Ὑπερπλουτοῦντα] Quanquam viri virtute præstantes ob animi corporisque dotes maxima sæpe invidia laborent, tamen ut Aristoteles docet lib. 2. Rhetor. sæpius ea locum habet in bonis fortunæ. Pindarus in Pythiis: ἔχμιν ὀλίγῳ ὑ μείονα φθόνον. ὁ δ' χαμαιλὰ πίφνει ἄφαντον βέμεν, hoc est, *habent opes & res secunda non parvam invidiam. Qui autem pauper est, humi jacet & obscurum fremit.* Hinc Plautus in Truculento: *Malo mihi inimicos invidere, quam me inimicis meis.* Nam quibus invidemus, illi opipare & splendide vivunt: eorum autem qui miseri & calamitosi sunt, miseremur. Novit hoc Sulmonensis poeta, ubi elegantissimis versibus invidiam describens inter alia subdit:

Tum videt ingratos intabescitque videndo
Successus hominum, carpitque & carpitur ipsa
Supplicioque sui est. ——

Egregiè in hanc rem Seneca philosophus: *Vtinam*, inquit, *invidi oculos haberent in omnibus civitatibus, ut de omnium felicitatibus torquerentur: nam quanta felicium sunt gaudia, tanti invidorum sunt gemitus.* Barl.

2 Ἐρ.] Epiphonemate declarat Mercurius, sæpe audaces & importunos flagitatores iovem habere propitium: timidos contrà & verecundos ab eo negligi. Exemplum præclarè habemus in muliere Cananæa Matth. cap. 15. Vere dictum à vatum principe: Αἰδὼς οὐ πάγχυ κεχρημένοις ἀνδρὶ φρονεῖν i. e. *Verecundia non utilis est viro egenti.* qui versus legitur Odyss. g. & citatur à Platone in Lachete. Vult enim summus ille ἰκέσιος δότης inclamari & precibus expugnari, quo declaretur intimus indigentiæ nostræ sensus. Et sæpe videmus accidere, ut importunus & audax mendicus obtineat, quod verecundo denegatur. *Idem.*

3 Οἷον ἦν] Quantum est, vel quantum momenti habet. Per admirationem hæc legenda & cum acclamatione. ἦν pro ἐστὶ positum. Sic χέλω, ἔδη, ἔπλετο, & alia pro præsentibus usurpata inveniuntur. Quod in usum veniisse putat Budæus ex eo, quia nullum tempus præsens dici possit, si ad verum exacte loqui volumus: esse autem proprie præsens τὸ ἀεὶ καὶ ὡσαύτως ἔχον; ut Plato scribit in Timæo, id est, quod semper est, & eodem modo se habet. *Idem.*

4 Ὀχληρὸν εἶναι] In Euangelio Lucæ dicitur, κόπος παρέχειν, cap. 8. ἀναίδεια ibidem appellatur, quæ ὁ τοῖς δικαίοις, ut rectè notant interpretes, non vitio sed laudi ducitur. *Importunitatem* alii; *instantiam* Syrus paraphrastes transtulit. Quid quod Homerus hominem importunum vocet ἀναιδῆ, quem hic Lucianus ὀχληρὸν & θρασύν. Per τοὺς δικαιολογουμένους intelligit causidicos sive causarum patronos, qui ad rei defensionem τὰ δίκαια, id est, jura adferunt. Notat Lucianus sui ævi fabulas forenses, qui strepitu magis & inconditis clamoribus rem agebant, quam jure aut legibus. *Caninam* eorum *eloquentiam* & *sanguisugam* merito dixit Columella. *Togatos vultures* eosdem appellare solebat Apulejus, qui in fas nefasque linguas & verba locant. In hos enim, non in γνησίους juris antistites vel advocatos invehitur Samosatensis noster, cum ipso patronum se reorumque vindicem præstiterit non semel. Gravissime Plato: ἱερόν ἐστι συμβουλία, id est, *Sacra quædam res est consultatio.* Idem.

1 Ἐπει-

μῶν· σὺ τῇ δὐχῇ, φησὶ, [1]ἐπιβρίψας τὸν Δία. εἰ δ' οὕτως ἔσκαπτεν ἐπικεκυφὼς, ἐπ' ὀλίγον ἔσκαπτεν ἀμελούμενον. [2] Πλοῦ. ἀλλ' ἐγὼ σὸν ἂν ἀπέλθοιμι ὦ Ζεῦ παρ' αὐτόν. Ζ. διὰ τί ὦ ἄνερ πλοῦτε, καὶ ταῦτα, ἐμοῦ κελεύσαντος; [3] Πλοῦ. ὅτι νὴ Δία [4] ὑβρίζειν εἰς ἐμὲ, καὶ ἐξεφόρει, καὶ εἰς πολλὰ κατημέλει. καὶ ταῦτα, πατρῷον αὐτῷ φίλον ὄντα. καὶ μόγον οὐχὶ [5] δικαίους με ἐξιώθη τὸν

quentem præbuit, attentum verò Iovem reddidit. Quòd si incurvus fodiendo siluisset, neglectus etiamnum foderet. *Plut.* At ego ô Iupiter hunc aditurus non sum. *Iup.* Quid ita, optime Plute, præsertim à me jussus? *Plut.* quoniam per Iovem injuria me affecit, ejiciens, & in multas partes dividens: idque cùm illi paternus essem amicus, ac me pene dixerim, fusciuis ex ædibus ex-

1 Ἐπιβρίψας τὸν Δία] Propriè ἐπιβρίφειν, est facere, ut quis ad se convertat faciem, huique curam habeat. Sic Deus in sacris litteris *faciem suam convertere* dicitur ad eos, quibus bene vult, & propitius est: contra ἀποστρέφειν τὸ πρόσωπον ab iis, quorum preces non exaudit. Psalm. 132. & aliis in locis. *Barl.*

2 Πλοῦ. ἀλλ' ἐγὼ σὸν ἂν ἀπέλθοιμι ὦ Ζεῦ παρ' αὐτόν] Inducit Plutum omnia formidantem Lucianus, nullique fidentem, imitatus hac in parte Aristophanem, qui vulgo jactatam opulentiæ timiditatem indicat, cum ait: Ἀλλὰ λέγεται πάντες, ὡς δειλότατόν ἐστ' ὁ Πλοῦτος, id est, *Quin id omnes dicitant, timidissimum quid esse divitias.* Et Euripides: Δειλόν γ' ὁ πλοῦτος καὶ φιλόψυχον κακόν. *Res cupida vita sunt opes, pavidum malum.* Hinc in sequentibus caussam exquirit Iupiter, cur ad Timonem denuò ire recusset Plutus, præsertim à se jussus. Deo liquid jubeat, continuo obediendum. *Verum obediens*, inquit Augustinus, *non attendit, quid aut quale sit, quod præcipitur, sed quis præcipiat, hinc mandatum non procrastinat, sed statim paratæ aures auditui, linguam voci, pedes itineri, manus operi, & se totum intus colligit, ut mandatum peragat imperantis.* Hic videmus unitatem in sua πολυσχία etiam agnovisse Gentium sapientes, dum Iovi suo potestatem tribuunt αὐτοκρατορικὴν & absolutam, qua imperare omnibus: refragari autem ejus imperio & mandato nulli fas sit. Homerus, ut Spondanus observat non uno in loco, Iovis imperium aliquando ἀνυπόδυνον, & summum esse innuit: aliquando mixti generis sive ἀνακρατικὸν facit, cæteris quoque Diis ex æquo suffragia ferentibus, & infecta re non raro à se invicem discedentibus. *Idem.*

3 Πλοῦ. ὅτι νὴ Δία] Responsio Pluti ἀπολογική. Prodigalitatem Timonis in caussa esse dicit, cur reverti nolit, quamque indignis modis ab eo exceptus fuerit, lamentabundus ostendit. *Idem.*

4 Ὑβρίζειν εἰς ἐμὲ] Differentiam ponunt Grammatici inter ὑβρίζειν τινὰ, & ὑβρίζειν εἰς τινὰ, quod & Lucianus testatur in Solœcista. Τὸ μὲν σὲ ὑβρίζειν, inquit, τὸ σῶμά ἐστι τὸ σὸν ἄντοι πληγαῖς, ἢ δεσμοῖς, ἢ ἄλλῳ τρόπῳ τῷ εἰς σὲ ὅταν εἰς τὰ σῶν μέρη ἀφῇς. & ὃ δ' ὅστις γυναῖκα ὑβρίζει τὴν σὴν εἰς σὲ ὑβρίζει, & ὅστις παῖδα & φίλον, καὶ ὅστις γε αἰκίζει. *Te contumelia afficere, idem est, quod corpus tuum sive plagis, sive vinculis, sive aliquo etiam alio pacto. At in te contumeliosum esse dicor quando alicui tuorum contumelia fit. Nam & qui uxorem tuam contumelia afficit, in te contumeliosus est, & qui puerum tuum & amicum, & certe qui servum quoque.* Verum hoc discrimen, ut & in multis aliis Grammaticorum præceptis, haud perpetuum est semperque verum. Sæpe enim pro eodem posita inveniuntur, uti & hoc loco. Observandus hic etiam elegans processus à genere ad species. *Partitionem* Rhetores vocant. *Idem.*

5 Δικαίους] Indignitatem rei indicat, cum se furcillis ex ædibus extrusum ait. Sic & Pax apud Comicum ἐν Εἰρήνῃ, fusciuis & clamoribus ejecta dicitur. Τύνδε

οἰκίας, [1] καθάπερ οἱ τὸ πῦρ ἐκ extruserit, sicut qui è manibus τῶν χειρῶν ἀποῤῥιπίζοντες. [2] αὐτὸς ἐν ignem abjiciunt. Num rursus ἀπέλθω τοῖς παρασίτοις, [3] καὶ κόλαξι, ad illum ibo, parasitis, adulato-καὶ ἑταίραις τοῖς δειπνοῦσι; ἐπ ribus, & scortis donandus? Ad cos

μὲν δικροῖς ἐνθεν τὴν θεὸν κικεράγμασι. Nam hoc plus est, quam sola manu. Sunt autem δικρᾶ vel δίκρανα, pertica bifida & bifines, quasi δύο κέρατα, id est, τριχῆ σχιστα. Scholiast. exponit ξύλα δίχυα. Secuti etiam hanc locutionem Latini. Cicero ad Atticum 6. *Sed quoniam furcilla extrudimur* (hoc est, summo conatu & vi maxima) *Brundisium cogito.* Et Horat. *Naturam expellas furca, tamen usque recurret.* Pro eodem, *furcillis ejicere*, dixit Catullus. Imitatur hic Aristophanem Lucianus, ubi ad similem plane modum conqueritur Plutus: Ἐγὼδ' εἰς παραπλήγ', inquit, ἀνθρώπων εἰσπλέων τύχῃ Πόρνοισι καὶ κύβοισι παρεσκεδασμένῳ. Τυμτὸς δ' ἔρως ἔχει με τὰκεῖσε χρῆναι, id est, *Si ad prodigum hominem divertero, scortis & aleis objectus temporis momento nudus illinc protrudor foras.* Barl.

1 Καθάπερ οἱ τὸ πῦρ] Simul protervam decoctoris in dilapidandis opibus festinationem innuit *iconc* ab iis desumpto, qui ignem e manu confestim abjiciunt, ne comburantur. *Idem.*

2 Αὐτὸς ἐν ἀπέλθω παρασίτοις] Sequitur hic insignis collatio prodigorum & avarorum, ostendens verum divitiarum usum in mediocritate utendi constitere. παράσιτος, & κόλαξ, quanquam hic diltingui videantur, tamen pro eodem fere sumuntur. Athenæus lib. 6. τὸ κόλακα dicit, non abelle μακρὰν τοῦ περὶ παρασίτου ὀνόματος. Differt tamen uterque ab ἀρίστωνι, quod hic nullius commodi gratia placere studet; illi κέρδους ἕνεκα id faciant. Aristoteles Ethicor. lib. 2. c. 7. Hinc ambo nominis sui appellationem debent cibo quem sectantur. σῖτος enim & κόλαξ etca, sive pabulum est. Quanquam fatear non omnes adulatores convivia & epulas aucupari loco præmii. majora sunt, quæ captant regum & principum assentatores. hinc recte philosophi in adulationis definitione non mentionem faciunt cibi, sed τῷ συμφέροντος. Hoc genus hominum Constantinus Imperator appellare solebat *tineas* atque *sorices* palatii sui, ut refert Nicephori interpres. Et Anaxilas poeta Comicus scita alliusione κόλακας dicebat esse τὰς ὑπὸ χόντων σκώληκας, id est, divitum vermes, qui cum in hominis minime mali ingenium inciderint, eum insidentes arrodunt, quoad inanem, velut tritici granum, reliquerint, ut Timoni nostro accidisse videmus. *Idem.*

3 Καὶ κόλαξι, ἢ ἑταίραις παραδοθησόμενον] Hic emendo ἑταίρῃς, neque enim meretricum ullibi hic mentio, quas sine dubio introduxisset eum inscite naris homo, non secus ac parasitos, adulatores, aliosque socios & amicos Timonis. Gisb. Cuperus Observation. l. III. c. 11. *Almeloveen.* Id est, meretricibus, quæ non minus quam parasiti lautissimorum patrimoniorum gurgites sunt & fundorum, ut ait ille apud Terentium, calamitates. Hinc Theocritus puellam depastricem alieni patrimonii festive κοσμαίαν appellat, hoc est, locustam, quæ mellem destinatam agricolis intercipere consuevit. ἐστι γὰρ ἑταίρα, ut Antiphanes ait apud Athenæum, τῷ πρίαντι συμφορά, quippe cujus officium sit συλᾶν τὸν πέλας spoliare eos, qui propius se admovent. Sic Nannion meretrix, ut idem refert Dipnosophist. scriptor, Thallum cauponem quendam bonis exhausit: Plautina Phronesium adolescentem Dinarchum, de quo servus queritur in Truculento: *Meretrix*, inquit, *meum herum miserum blanditia intulit in paupertatem, privavit bonis, luce, honore atque amicis.* Nam id omnibus omnium meretricum ingeniis insitum est, ut non tam gratia aut elegantia moveantur amasiorum suorum, aut rationibus ullis ad obtequium magis flectantur, quam tinnulis, hoc est, pecunia numerata. Vnde Plautinum illud scortillum dicebat: *Oculata sunt nostra*

ἐκείνῃς ὦ Ζεῦ πέμπειμι, τὰς αἰσθησομένας τὰ δωρεᾶς, τὰς περιέψονται. οἷς ἡμῖν ἐγὼ, ἐ ἐκπρόθυμος. ὅτοι δ οἱ λάκυρ, τῇ πενίᾳ ξυνόντας, ἢν ἀσπασῶσι ἡμῶν. κ διάφορον παρ' αὐτῆς λαβόντες, κ δικελλαν, ἀγαπάτωσαν ἄθλιοι, πέντας ὀβολὸς δεκάφορτες, οἱ δεκαταλάντους δωρεὰς ἀμελητί. ἀδὴν ὑπ τοιοῦτον ὁ Τίμων ἐργάσετ ἐκ σέ.

eos mitte me Iupiter, qui munus intellecturi sint, qui amplexuri, quibus in pretio sim, & exoptatissimus. At hi stupidi cum paupertate commercium habeant, quam nobis anteponunt: & acceptis ab ea rhenone, & ligone, miseri sat habeant, quatuor obolos lucrantes, qui decem talenta contemptim dono dare solebant *Iup.* Nihil in te istiusmodi posthac facturus est Timon, quippe

nostra manus, credant, quod vident. ἑταίρας sive socias appellat Lucianus, quas vero nomine ἑταίρας dicunt Græci, idque κατ' ἀντίφρασιν, quo res ingrata grato significatur nomine. Sic Latini *amicas*, Itali hodie *cortesanas* appellant. *Barl.*

1 Τὰς αἰσθησομένας] Quasi dicat Plutus. Ad eos abeam, qui nec prodigi, nec avari recte opibus uti sciunt, quam virtutem εὐλάβειαν dixere Græci. Aristoteles peculiariter, τὴν περὶ τὰ χρήματα ἀρετὴν, Chrysostomus in Matth. τίχλῳ πασῶν τῶν τιχῶν ἀντιθεὶς, id est, artem artium appellavit. *Idem.*

2 Οὗτοι δ οἱ λάκυρ] Timonem stupiditatis accusat, quod discincte & profuse rem suam abliguriendo paupertatem opulentiæ præferre videatur. λάκυρ vocant Græci homines stupidos ac voraces, semperque prædæ inhiantes. Cleonem hoc nomine insignit Comicus ob rapacitatem, quod quemadmodum avis illa in scopulis observat, siquid piscium possit venari: ita ille versaretur in Reip. negociis administrandis suum interim agens negocium. Erasmus ex Suida sic dici putat eos, qui faciles sunt ad dandum, indeque parœmiam fecit, λάκυρ ἐν ἕλκεσι, *lacum in paludibus*, ὅτι τῷ ταχὺ δοσολογοῦντι, sed adversatur natura avis, quæ talis non est, ut liberalis sit, & facile communicet. Quare merito esse suspicantur nonnulli, & pro δοσολογοῦντι, legendum δοσπατέντων. Nam & hoc de ave illa commemoratur, quod celeriter egerat, quicquid in ventrem demisit, ut & ea ratione profusa Timonis indoles designari possit. Vel dicendum, sic eum vocari ob stupiditatem: nam & hoc de laro traditur, quod facile decipitur, illiciturque à venatoribus. Unde stolidos & δίληθες eo nomine significant Græci, quemadmodum & *ceppios*, & *otes* teste Eustathio. *Idem.*

3 Τῇ πενίᾳ ξυνόντας] Elegans loquendi genus. τὸ συνεῖναι, cum propriè de personis vivisque animantibus dicatur, venuste transfertur ad res inanimas, q. d. semper in paupertate versentur, eamque sibi velut amicam & comitem habeant. Sic Nicocles apud Athenæum, lib. 8. cap. 5. quem locum optime restituit Scaliger: ἐ σύνεσι σαπεδᾶς εἰς δύσιν, i. e. *toto die ad solu usque occasum rem habuit cum sapreda* (piscium genus est) id est, *saperdam esitavit.* Pro eodem ἐμελεῖν cibo legitur apud eundem scriptorem. *Idem.*

4 Περίμενσι] Id est, καταδαπανῶντες. Unde φείσασις apud Aristotelem profusa erogatio, quæ fit quasi projiciendo, cui opponitur λιμότης Ethicor. 4. *Idem.*

5 Ζ. ἀδὴν ὑπ τοιοῦτον ὁ Τίμων ἐργάσεται σὲ σέ] Refutat querelam Pluti Iupiter ἐκ τῆς μὴ εἰκότων. Neque enim vero simile putat fore, ut Timon hoc ærumnoso vitæ genere jam abunde correptus paupertatem opulentiæ præferat. solent enim homines suo damno sapere. Sic Euripides de Pentheo: κακῆ γὰς ἐγχὸς ὢν ἐμάνθανε, id est, malo affinis didicit, revereri scil. & colere Bacchum, quem an-

πάνυ γὰρ αὐτὸν ἡ δίκελλα [1] πεπαιδαγώγηκεν, [2] εἰ μὴ παντάπασιν ἀνάλγητός ἐστι τῷ ὀσφῦ, ὡς χρήσεται αὐτῇ ἡ πενίας ὠφελείᾳ. [3] σὺ μὴν τοι πάνυ μεμψίμοιρος εἶναί μοι δοκεῖς, [4] ὃς νῦν μὴν τὰ Τίμωνα αἰτιᾷ, διότι σε τὰς θύρας ἀναπεπτάσας, [5] ἠφίει πλουσίαν ἐκδυτέρως, ὅτε ἀποκλείων, ὅτε [6] ζηλοτυπῶν. ἄλλοτε δὲ τὺ νανίπτου ἠγανάκτεις κατὰ τῶν πλησίον, κατακεκλεῖσθαι λίαν πρὸς αὐτῶν τοῦ μοχλοῖς, ἢ κλεισί, καὶ [7] σημείων ἐπιτεα ſpreverat. Vnde pereleganter Fabius apud Livium, eventum, *ſtultorum magiſtrum* appellat. Et Plinius in Panegyrico, quem Trajano dixit: *miſeram hujuſmodi & ex periculo factam prudentiam* vocat. *Bart.*

quippe quem ligo abundè docuerit, (niſi prorſus nullum dolorem ſentiunt illius ilia) te potiùs quàm paupertatem eſſe eligendum. Ac tu mihi querulus admodum eſſe videris, qui nunc Timonem incuſes, quòd tibi liberè vagari permiſerit patefactis foribus, nec zelotypus in te, domo concluſerit. Alias autem contra in divites ſtomachabaris, quum diceres te ab illis, repagulis, clavibus, & impreſſis ſigillis ita

1 Πεπαιδαγώγηκεν] Feſtive Iupiter ligonem Timoni loco pædagogi fuiſſe ait, à quo probe ſit domitus ac ſeveriter caſtigatus. τῇ δικέλλῃ tribuit, quod perſonæ proprium eſt. παιδαγωγεῖν poſuit, ἀντὶ τοῦ παιδεύειν, cui caſtigatio quoque conjuncta eſt. Vnde verbum hoc non *erudiendi* ſolum, ſed & *caſtigandi* ſignificationem habet, cum alterum ſine altero vix eſſe queat. *Idem.*

2 Εἰ μὴ] Hæc verba παρενθέσει includenda ſunt, ut recte factum à Pererio. ἀνάλγητος τῷ ὀσφῦ dicitur, cui lumbi dolere nequeunt, ut foſſoribus ſolent ex continua corporis incurvatione, & improbo labore. *Idem.*

3 Σὺ μὴν τοι πάνυ μεμψίμοιρος εἶναί μοι δοκεῖς] Exprobrat Pluto Iupiter, quod ſit natura querulus & morioſus. Eſt autem μεμψιμοιρία ſpecies quædam injuſtitiæ & illiberalitatis, quod vitium non in calamitoſis pauperibuſque & ſenibus duntaxat reperitur, ſed in divitibus etiam, quibus *curta neſcio quid ſemper abeſt rei*, ut Horatius loquitur. Etenim multas opes accumulaſſe ejuſmodi hominibus non eſt finis miſeriarum, ſed initium potius. Dicitur μεμψίμοιρος qui ſorte ſua contentus non eſt. μέμψις enim querela, & μοῖρα, fatum, ſors. De talibus loquitur Seneca lib. 1. de Tranquillitate vitæ, ubi de amicorum delectu ſcribens inquit: *Præcipuè tamen vitentur triſtes, & omnia deplorantes, quibus nulla non cauſſa in querelas placet.* Idem.

4 Ὃς νῦν μὲν] Rationem quoque ſubdit Iupiter, qua iniquam Pluti querelam coarguit. In prioribus verbis prodigorum ingenia moreſque delineat, qui opes ſuas libere evagari ſinunt, eaſque plena manu in quoſvis effundunt. In poſterioribus deſcribitur indoles hominum ſordidorum ſeu præparcorum. τὰς θύρας ἀναπεπάσθαι prodigorum eſt, qui januas aperire Pluto dicuntur, quum opes ſuas abſque delectu ullo aut modo in obvium quemque conferunt & elargiuntur, quod ut in bonam partem interpretatur jocoſus Iupiter: ſic in malam accipit morioſior Plutus. Infra κατακλεῖσαι πλοῦτον ei opponit. *Idem.*

5 Ἠφίει] Imperf. Atticum, quod intra augetur, ab ἀφίημι τὸ ἐπιτρέπω, permitto. ſic & ἠφιέσθη pro ἀφείθη. Vide linguæ utriuſque inſtauratorem Budæum. *Idem.*

6 Ζηλοτυπῶν] Propriè verbum hoc uſurpatur de eo, qui præ fervore amoris rivalem non patitur: ad divites avaros hic transfertur, qui opes ſuas arca incluſas ſervant tantum, neque audent eas, ubi opus eſt, erogare. *Idem.*

7 Σημείων ὀπῶλας] *Signorum objectacula* vertit Eraſmus: *impreſſa ſigilla* Pererius.

Ϛολαῖς, ὡς μηδὲ [1] παραχύψαι σοι εἰς τὸ φῶς δυνατὸν εἶναι. [2] ταῦτα γὰρ ἀπωδύρου πρός με, [3] ἀπαπίγαζε λίγων σὺ πολλῷ τῷ σκότῳ κἠγὼ ἀλφ τᾶτο [4] ὠχρὸς ἡμῖν ἐφαίνου, κὴ φροντίδος ἀνάπλεως, [5] συνεσπακὼς τὰς δακτύλους πρὸς τὸ ἔνδον [6] συλλογισμῶν, [7] κὴ ἀποδράσας ἀπειλῶν, εἰ καιρὸν λάβοιτο παρ' αὐτῶν. κὴ ὅλως, τὸ πρᾶγμα ὑπέρδεινον ἐδόκει σοι, σὺ χαλκᾶ, [8] ἢ σιδηρᾷ θαλάμῳ, κεκλῖσθαι

ita fuisse conclusum, ut ne prospicere quidem in lucem tibi liceret. Id igitur apud me deplorabas affirmans præfocari te nimiis tenebris: eoque pallidus nobis occurrebas, curis plenus, contractis contortisque digitis, ut fieri solet in rationum collectionibus: quòd si quando daretur opportunitas, aufugiturum quoque ab illis te minitabare. In summa rem admodum acerbam judicabas in æreo, ferreove thalamo, Da-

rerius, & quidem rectius. nam σημεῖον ὀπιϛάλλειν, idem est, quod σφραγίζειν, & σημεῖον quod σφραγὶς, sigillum. *Barl.*

1 Παραχύψας] Significat transversim aspicere, quasique limis oculis & per fenestram, quod Pluto facere non licet cistæ incluso, torque depresso vectibus seriisque. conflatur hoc verbum ex præposit. παρὰ, oblique vel transversum significante, & κύπτω, caput inclino, pronus sum. *Idem.*

2 Ταῦτα γὰρ ἀπωδύρου] Spectant hæc superiora, sive pars sunt seriæ objurgationis à Iove factæ. *Idem.*

3 Ἀπαπίγαζε σὺ π.] Erasmus, *præfocari nimiis tenebris*, quem sequitur Pererius. malim, *in tenebris*. Neque enim caligo proprie dicta præfocationis caussa est, sed cistæ angustia, cui inclusus est Plutus, quæ respirationem ipsi omnem præcidebat. *Idem.*

4 Ὠχρὸς] Pallor Pluto tribuitur ob auri colorem. hinc Diogenes interrogatus, cur aurum palleret? *quia*, inquit, *plurimos habet sibi insidiantes*. Et revera inter ὠχρότητα, & auri colorem nihil aut parum est discriminis. Vnde ὠχρὸν & χρυσοειδῆ conjunxit Nicander 2. Georg. ubi de violis loquitur. Elegantissimus hic est τῆς φειδωλίας character, cujusmodi quoque legas apud Theophrast. & Lucianum in Gallo, ubi Simonem quendam introducit divitem noctes diesque insomnes ducentem & digitis supputantem usuras, itemque pallescentem præ nimia sollicitudine. *Idem.*

5 Συνεσπακὼς] Id est, *digitis contractis seu contortis*, quales habere solent homines sordidi & fœneratores ex assiduo colligendi supputandique usu. συσπάω enim *contraho*, *contorqueo*. Pro eodem Lucianus in Gallo dixit, δὸς δακτύλους κατακλασθέντας, id est, *digitos habentem emaciatos & quasi extabefactos* præ frequenti computatione. *Idem.*

6 Συλλογισμῶν] Arithmetices vocabulum, propriequè partis illius, quæ λογιστικὴ appellatur. Latini calculum vocant. Vnde calculatores ψηφισταὶ sive λογισταὶ dicti. Translata hæc postea ad scholas philosophorum. *Idem.*

7 Ἀποδράσας] Aoristus vim futuri habet, quod facit particula συντακτικὴ ἀν non expressa solum, sed & subaudita. Idem & vaf conversivum præstat apud Hebræos. *Idem.*

8 Ἢ σιδηρᾷ θαλάμῳ] Græci opes ejusmodi, quas triparci illi homines sibi tantum possident, & in arca abscondunt, scite vocant πλοῦτον ἄπλουτον, quasi opes inopes, quod earum nullus sit usus, ut merito cum pictura confectantur repositæ. Aristophanes ἀφανῆ πλοῦτον appellat. Nam domus & agri celari non possunt. Herodes Atticus πλοῦτον νεκρὸν, i. e. mortuum simili tropo dixit. qua ratione διφωτίρια Πλούτου, *Pluti carcerem* vocavit arcas, aliaque id genus repositoria

τὴν [1] Δανάλω παρθενίαν [2] ὑπ' ἀκριβείας, καὶ παιδαγωγοῖς ἀπὸ τῶν ἐφόδων τῷ τόκῳ, καὶ τῷ λογισμῷ. [3] ἄτοπα γὰρ ποιεῖν ἔφασκες, εἰ σῶν μὲν εἰς ὑπερβολὴν, [4] ἔξον δ' ἀπολαύειν, καὶ τολμῶντας, ἀδεῶς ἐπ' ἀδείας χρημάτων τῶν ἑαυτῶν, κυρίως γε ὄντας, ἀλλὰ φυλάττειν ἐγρηγορότας, εἰς τὸ σπ-

Danaës exemplo, virginem aſſervari, atque à ſedulis ſceleſtiſſimiſque pædagogis educari, Fœnore, & Computo. Eos proinde abſurdè facere aiebas, quod te præter modum adamarent, neque, cum liceret, frui auderent, nec quamvis eſſent domini, ſecurè ſuo amore uterentur: ſed vigiles obſer-

gia pecuniarum, quibus captivæ veluti detinentur opes, ne in uſum veniant, Δάλαμον appellat hîc Lucianus feſtiva catachreſi, nimirum alludens ad fabulam Danaës Acriſii Argivorum regis filiæ, qui cum oraculo monitus eſſet fore, ut à nepote occideretur, filiam æneæ, id eſt, munitiſſimæ includit turri, cujus meminit Horat. 3. Carm. od. 16. *Barl.*

[1] Δανάλω παρθενίαν] Sic poſtea Δανάης παρθένωσις. dial. Deor. & de ſalt. ubi in quibuſdam edition. Δαν. διαπαρθένωσις imminutio, inſioratio. Bourd.

[2] Τῶν ἀκριβείᾳ] Uſuram & Computum ſceleſtiſſimos vocat pædagogos, ut pote quorum opera & ſtudio educatur Plutus, id eſt, augentur opes. Avari enim pecunias illegitimam ad uſuram exponunt, & ſiquis intra præſtitutum diem non ſolverit, τόκον τόκῳ, hoc eſt, uſuram uſuræ exigere non erubeſcunt, ἀνατοκισμὸν vocant Græci, ut Theophraſtus etiam docet in Charact. μικρολογίας. Unde Cicero ad Attic lib. 5. epiſt. ult. *Nihil impudentius Scaptio, qui centeſimis cum anatocismo contentus non eſt.* Et hæc cauſſa fuit, cur Cato Cenſorius, ut Tullius refert lib. offic. 2. omnem fœnerandi rationem, ut improbam damnarit. Talis enim ultra, quà pauperes opprimuntur & charitatis aquitatiſque fines tranſiliuntur, non ſolum à Deo vetita fuit, ſed etiam a Gentibus damnata. Improbum fenus exercentibus & uſuras uſurarum illicite exigentibus infamiæ maculam irrogari voluere Imperatores Dioclerianus & Maximianus. A morſu vel roſione נשך appellarunt Hebræorum filii, παρθενεύειν dicitur virgo quæ in γυναικωνίτιδι cuſtoditur & enutritur πρὸς μητέρος κεδεστῆς, ut Heſiodus loquitur. κατακλείειν vocabant veteres, id eſt, *recluſam* & *abſconditam*. Hinc Phocylides monet, virginem cuſtodiendam eſſe bene obſeratis cubi ulis, & non permittendum, ut ante nuptias extra domum conſpiciatur. Et Theocritus παρθένον ἐκ θαλάμων opponit τῷ νύμφῃ, id eſt, ſponſæ. עלמה Hebræis dicitur, à radice עלם, quod eſt, latuit. Verum τὸ παρθενεύειν hic loci ſumitur, pro virginem perpetuo & incorruptam ſervari, ut Veſtales olim, & hodie Moniales, quatenus παρθένος vox ſexus integritatem ſignificat, & puellam ἀπείραστον. *Devotam virginem*, appellat Ambroſius. Unde παρθένωσις dicitur ipſa actio τὸ παρθενεύειν, cum aliqua perpetuum cuſtoditur virgo, vel intacta manet. Sic Lucianus de ſaltatione dicit, bonum ſaltatorem debere imprimis ſcire τὴν Δανάης παρθένωσιν, quomodo Acriſius Danaën in turri ahenea virginem aſſervarit. ubi tamen alii legunt ἀποπαρθένωσιν, ut defloratio ejus intelligatur. *Barl.*

[3] Ἄτοπα γὰρ ποιεῖν ἔφασκες] Sordidorum hominum ingenia porro deſcribit, qui præter modum divitias amant, eaſque ſummæ curæ ac vigiliæ cuſtodiunt, ſuum interim defraudantes genium, nec aliis fruendi copiam facientes. *Idem.*

[4] Ἔξὸν] Attice, *cum liceat*, δυνατῶν ὄντων. Participium abſolute poſitum. Sic ἰὼν, πρᾶξον, ποιοῦσαν, φέρε, ἕτοιμοι ὦ & ſexcenta alia apud bonos auctores legere eſt. *Idem.*

[1] Δα-

μεῖον, καὶ τὸ μοχλὸν [1] ἀσκαριδαμυκτὶ βλέποντας, ἱκανὴν ἀπόλαυσιν οἰομένους τὸ αὐτὸς ἀπολαύειν ἔχειν, ἀλλὰ τὸ μηδενὶ μεταδιδόναι τῆς ἀπολαύσεως, καταπροῦ τοῦ [2] ἐν τῇ Φάτνῃ κυνὸς, μήτε αὐτὴν ἐσθίοντος τὰ κριθῶν, μήτε τῷ ἵππῳ παρεγόντι ἐπιτρέποντος. [3] καὶ ὥσπερ γε καὶ καταγέλας αὐτῶν φειδομένων, καὶ φυλαττόντων, καὶ [4] τὸ καινότατον

servarent, ad ſigillum ſeramque immotis oculis intuentes, abunde magnum fructum arbitrantes à ſe percipi, non quòd ipſis fruendi facultas adeſſet, ſed quòd nemini fruendi copiam facerent; non aliter quàm in præſepi canis qui nec ipſe hordeo veſcitur, nec famelicum equum veſci ſinit. Quinetiam ridebas iſtos qui parcerent, aſſervarentque, & (quod eſſet abſurdiſſimum) ſe ipſos ze-

1 Ἀσκαριδαμυκτὶ βλέποντας] Ἀσκαριδάμυκτον μὲ μύσας τὸν ὀφθαλμὸν. σκαριδαμύσειν τὸ σκαρεῖν ἢ μύειν τὸν ὀφθαλμὸν, τὸ πυκνὰς βλεφαρίζειν, ἐλλοπίζειν ἢ ἐλλαπίζειν. Schol. Ariſt. ἱππῆς. Heſych. Suid. Poll. aliam tamen etymologiam proferunt alii Grammatici, de qua poſtea. *Bourd.* Adverbium eſt, oculis non conniventibus, id eſt, ἀκαιμύστοις, ut interpretatur Heſychius, quod conflatum eſſe volunt ex α privante, & verbis σκαίρω *ſalio*, itemque μύω, *claudo*. Apulejus dixit, *oculis inconnivis* lib. 6. Aſini aurei. Paria de avaris refert Theophraſtus cap. de ſordida parcimonia: μικρολόγῳ, inquit, τὸν ἅπαξ ὀπωσοῦν ἑκάστην ἡμέραν, *quotidie terminos ſuos inſpectat*; ecquid ſcilicet immoti eodem loco iiſdem maneant. Sunt enim ejuſmodi homines ſemper pavidi & anxii, ſuntque rebus velut appoſiti quidam cuſtodes. Quemadmodum & Plautinus ille Euclio oculos ſemper in ullam conjectos habebat, quam auro onuſtam poſt ædes ſub terram defoderat. Plutus iſtiuſmodi pecuniarum incubos & ſollicitos obſervatores non diſſimiles eſſe ait τῷ ἐν φάτνῃ κυνὶ, hoc eſt, *canino præſepi*, qui nec ipſe veſcitur hordeo, nec equum famelicum veſci ſinit. Lucianus eandem uſurpat paræmiam adverſus indoctum, qui egregios codices incluſos diligenter aſſervabat, quos nec ipſe unquam evolvat, nec aliis evolvendi faciat copiam. Simile quiddam refert Athenæus lib. 6. de gente quadam Galatarum, qui dicuntur Cordiſtæ, vel, ut alii ſcribunt, Scordiſci: abominantur aurum, inquit, nec important in ſuam regionem, nihilo ſecius tamen alios non deſinunt eo ſpoliare. Eraſmus in Chilad. *Barl.*

2 Ἐν τῇ φάτνῃ κύων] Sic alibi Proverb. κύων ἐν φάτνῃ, ſic ſæpe vocat Philoſophos & præcipue Cynicos, obvios inſequentes. Repetit illud, adverſus Indoctum. *Bourd.* Eadem libro ad indoctum libros coëmentem. *Marc.* Proverb. de quo extat Epigramma in Antholog. *Cogn.*

3 Καὶ ὥσπερ γε καταγέλας αὐτῶν φειδομένων] Iupiter Pluti expoſtulationem, ut iniquam & nulla juris ſpecie ſubnixam rejicit, cum eo nomine, quo accuſatur Timon, potius ſit laudandus quam vituperandus. Avaritiæ enim oppoſita eſt profuſio. Præclare ait, avaros ζηλοτυπεῖν αὐτοὺς, hoc eſt, ſibi ipſis invidere divitiarum ſuarum uſum & fructum, cum non audeant eas, ubi res poſtulat, erogare. *Barl.*

4 Τὸ καινότατον] Hæc formula loquendi per parentheſin ſæpe uſurpatur de re valde inuſitata, quamque maxime miteris. Quid enim magis mirandum magiſque novum, quam homines repetiti ſuum defraudantes genium & naturæ ſubtrahentes quod ſuum eſt. cujuſmodi merito ſuis domeſticis ludibrio ſunt, & ab iiſdem compilantur. Neſciunt enim hi πυγόστοι, quid ſit hominem optime de ſe meeri. Recte poëta Venuſinus ſerm. lib. 1.

Neſcis quo valeat nummus? quem prabeat uſum?
Panis ematur, olus, vini ſextarius: adde
Quæ humana ſibi doleat natura negatis.

τον, αὐτὸς ζηλοτυπήσαντων. ἀγνοούντων δ' ὡς κατάσκοπος οἰκέτης, ἢ οἰκονόμος, ἢ παιδοτρίψ ὑπισιὼν λαθραίως, [1] ἐμπαροινήσῃ τὸν κυκεῶ τὰ μύρια, καὶ ἄνεργαστον διατρίψει, [2] ὥσθ' ἁμυδρὸν τι καὶ μικρόψυχον λυχνίδιον, καὶ [3] διψαλέον [4] θρυαλλίδιον, ἐπαγρυπνεῖν ἐάσας τοῖς τόκοις. [5] πῶς δὲ οὐκ ἄδικον, πάλαι μέν σε τοῦτο αἰτιᾶσθαι, νῦν δὲ πρὸς Τίμωνα τὰ σύμπαντα ἐπικαλεῖν; Πλοῦ. καὶ μὴν εἶγε πύθοιο ἐξετάζοις, [6] ἀμφὶ σοὶ εὔλογα δόξω ποιεῖν ἔτι γὰρ Τίμων [7] τὸ πάνυ τοῦτο

zelotypia prosequerentur: nec intelligerent fore, ut aut sceleratissimus famulus, aut œconomus, aut puerorum præceptor furtim subiret, ludibrio habiturus intelicem & inamabilem herum, quem postea sinat ad suliginosam, & oris anguisti lucernulam, ac siticulosum scirpulum usuris invigilare. Annon igitur iniquum, cùm hæc olim incusaveris, nunc his contraria Timoni objicere? *Plut.* Atqui si veritatem inquisiveris, me utrumque rationi consentaneum facere judicabis. Nam & Timonis hujus nimia lenitas, ne-

Est enim ὁ πλεῖστος τῶν χρησίμων, id est, rerum utilium, ut inquit philosophus. Unde & χρήματα dixere Græci ἀπὸ τῆς χρήσεως, ab usu, extra quem ne in bonis quidem censenda sunt. *Barl.*

1 Ἐμπαροινήσῃ] Propriè significat, per vinum & temulentiam injuria vel probro afficere. παρὰ οἶνον. hinc παροινία doctissimo Grammatico, ἡ ἐξ οἴνου ὕβρις. Ciceroni, per ebrietatem illusio in Antonium apud Dionem Cassium. *Idem.*

2 Πρὸς ἀμυδρὸν τι καὶ μ. λυχνίδιον] Hunc locum imitatus est Apul. lib. 2. Milesi. ubi de Milone hospite suo Lucianus in Somnio, seu Gallo. *Bourd.* Est hic propriissimus avari character ad scirpulum sive lucernulam usuris invigilare, ἀγρυπνεῖν ἐπὶ ἀναλογίᾳ δυὸ τόκων in Gallo dixit Lucianus. μικρόψυχον λυχνίδιον vocat lucernulam parvi vel anguisti oris, cum latiores plus olei consumerent. Ita Strepsiades senex avaritissimus lamentatur apud Aristophanem in Nebul. & puerum tantum non verberat, quod ellychnia lucernæ adhibuisset nimis crassa. Et Philocleon itidem senex filium objurgat, quod stuppas non acu vel festuca produxisset, sed digito, καὶ ταῦτα, inquit, τῷ ἐλαίῳ σπανίζοντι, idque tanta olei penuria, in Vespis. *Barl.*

3 Διψαλέον] Id est, *siticulosum*, cui non satis olei affusum est. Sic σολυδίψιον Ἄργον dixit Homerus: *siticulosam Apuliam* Horatius, ob aquarum penuriam, quasi aridam & siti hiulcam, ut loquitur Virgilius in Georgic. *Idem.*

4 Θρυαλλίδιον] *Iuncum* vel *ulvam* interpretantur: alii folium ficus fuisse putant. Diminutivum est à θρυαλλὶς, *lucerna*, *ellychnium* ἀπὸ τοῦ θρύω, quod est herbæ genus, ex quo fiebant antiquitus lucernæ. Pollux. τὸ δὲ ἐμπίπλαμενον τοῦ λύχνου θρυαλλὶς, ἐλλύχνιον, φλόμος, lege φλόμος. Vetus glossarium ab H. Stephano editum testatur θρυαλλίδα esse φλόμον. At φλόμον Hesychius herbam interpretatur, quæ usum lychni præbebat. *Idem.*

5 Πῶς δὲ οὐκ ἄδικον παλαι σὲ ταῦτα αἰτιᾶσθαι] Concludit ex his omnibus Iupiter Pluti querelam esse injustam, nec admittendam in diversis diversa criminantis, nec sibi constantis. ὀπτίμισον παρὰ τὸ θερσῖτον appellat Theophrastus. Qui tenentur eo vitio, homines censentur iniquæ mentis, quibus sunt questus parationes, quam gratiæ. *Idem.*

6 Ἀμφὶ σοὶ] Docet hic Plutus se prodigos pariter ac tenaces illos merito damnare, cum verus divitiarum usus in mediocritate consistat. *Idem.*

7 Τὸ ἀνειμένον] *Lenitatem* interpretantur alii, minus rectè, cum in vitio ponatur,

ἀνεμέινον, ἀμελὶς, καὶ οὐκ εὐνοϊκῶν ὡς ἔστ' ἐμὲ εἰκῆτας ἂν δοκεῖν· [1] τὰς τε αὐτοκατακλείστους ἐν ἁμάξαις καὶ σκότῳ φυλάττοντας, ὅπως αὐτῆς [2] παχύτερος γλισχίων, καὶ πιμελὴς, καὶ [3] ὑπέρογκος, ἐπιμελουμένης. ὅτε ἀποπλουμένης αὐτὰς, [4] ἐπὶ εἰς τὸ φῶς ἀποφέρουσας, ὡς μηδὲ ὀφθῆναι ἀπ' αὐτῶν τινα, ἀνοήτους ἡγούμενοι εἶναι, καὶ ἀβελτέρους. οὐδὲν ἀδικοῦντά με τοσούτοις δεσμοῖς [5] κατασήπουσας [6] οὐκ εἰδότας ὡς μετὰ μικρὸν ἀπίασιν ἄλλῳ τινὶ

negligentia, non benevolentia, quod ad me attinet, meritò videatur. Illos verò qui me ostiis ac tenebris inclusum servant, & ut crassior, pinguior, imò immensus fiam, operam dant, nec tamen attingunt ipsi, nec in lucem producunt ne à quoquam videar, illos inquam amentes & contumeliosos recte putem, quippe qui me insontem tot in vinculis putrescere cogunt, non intelligentes brevi sibi abeundum, & me alii cuipiam, cui for-

natur, eaque voce soluta quædam profusio, & immodica libertas significetur. Pererius optime *nimiam lenitatem* exponit. Sed de hujus verbi elegantiâ & vario usu consule Budæum, pag. 545. Neutra illa adjectiva ἀνδυναρκτικῶς ponuntur loco substantivorum suorum, q. d. ἀνέσεις αὐτῆ, ἀμέλεια & οὐκ εὐνοια. Quæ sequuntur verba, ὡς πρὸς ἐμὲ perperam versa sunt à nonnullis: *quod bene erga me affectus non sit.* Nam τὸ εὐνοικὸν, non ad se refert Plutus, sed ad illos, in quos sua bona tam prodige effuderat Timon. Recte Salmuriensis. *Ad me quod attinet*, ὡς πρὸς ἐμὲ, supple ἀνήκει. Bar.

1 Τὰς τε αὖ κατακλείστους ἐν θήκαις] Hujus membri ἔκθεσις describitur continet hominum sordidorum. κατάκλειστον πλοῦτον vocat divitias in arca reclusas, quæ quidem asservantur ab avaris, sed non ad debitos usus depromuntur χρυσὸν κατάκλειστον simili ratione dixit Sextus. Et *vestem cataclistam* Apulejus more Græco accepit, pro veste pretiosa, quæque in arca claudi servarique solet, ut ad Tertulliani pallium notat vir consummatæ eruditionis Cl. Salmasius. *Idem.*

2 Παχύτερος] Crassior pinguiorque redditur Plutus, cum in cista clausæ opes usura & turpibus lucris accrescunt & augentur. *Idem.*

3 Ὑπέρογκος] Sic proprie vocatur qui supra modum tumidus vel pondere gravis est, ὄγκος enim tumor, gravitas. ad divitias scite transfertur. Sic Plato ὑπερόγκους dixit ingentes & nimias opes, in epistol. *Idem.*

4 Οὔτε εἰς τὸ φῶς ἀποφέροντας] Hoc omne Pluti mutuatum ab Aristophanis Pluto. tu consule. Tangit idem in Catapl. in somnio & alibi. *Bourd.*

5 Κατασήποντας] In activa hic significatione accipitur pro facere vel sinere ut putrescant. Similiter & Theophrastus in Charact. sordidorum hominum mores describit. Τῶν μικρολόγων, inquit, ἐστὶν ἰδεῖν τὰς ἀργυροθήκας ἐν ταῖς ἐσχατιαῖς κειμένας, ἐκ κλειστὰς ἀεὶ, id est, *Sordidorum ejiciorum loculos videas situ obsitos, & claves ferruginæ ilitu.* Cujusmodi divitibus exitium denuntiat Apostolus Iacobus, epistolæ suæ cap. 5. vers. 2. & sequentibus. Ubi iisdem pæne verbis utitur ὁ Στέφανος scriptor, quibus hic Lucianus & Theophrastus. *Barl.*

6 Οὐκ εἰδότας.] Et hæc φιλαργύρου insania est non minima, quod dum vivi opibus uti metuunt, eas post hanc vitam, quæ nulli vel ad unum diem certa est; aliis cogantur relinquere. P. Syri dictum est: *avarus nisi cum moritur, nihil recte facit.* Etenim qui sese pecuniæ studio addixit, nulli commodus est, dum vivit: sola mors voluptatem & emolumentum adfert hæredi: non secus ac sus quæ luto semper immersa, non nisi peremptæ lardo suo prodest. Unde Flaccus passim

[1] τῶν δὲ δαιμόνων με καταλιπόντες. [2] ἀτ' ἐν ἐκείνοις, ὅπη τὰς πάνυ ἀσθενείας εἰς ἐμὲ τείνεις ἐπαινῶ, ἀλλὰ τὰς ὀσῳδ' ἄριστον ἐστὶ [3] μέτρον ἐπιθήσοντας τῷ πράγματι, καὶ μήτε ἀφεξομένους τοῦ παραπαίειν, μήτε καθιεμένους τὸ ἅλον. [4] σκόπει γοῦν ὦ Ζεῦ πρὸς ὃν Διὸς, εἴ τις [5] νόμῳ γήμας γυναῖκα νέαν, καὶ καλὴν, ἔπειτα

fortuna faverit, relinquendum. Quocirca neque illos probo, nec hos qui nimium facile mihi manus admovent, sed eos, qui, quod est optimum, mediocritate utuntur, ut nec prorsus abstineant, nec penitus profundant. Etenim per Iovem illud considera Iupiter, siquis ubi juvenem & formosam uxorem lege duxerit, postea neque obſervet neque

suos hortatur ne genium defraudent, sed ubi res tempusque exigunt, partis bonis honeste fruantur:

Quis scit, an adjiciant hodiernæ crastina summæ
Tempora Di superi?
Cuncta manus avidas fugiunt hæredis amico
Quæ dederis animo. Barl.

1 Τῶν δαιμόνων] Sic vocat futuros bonorum possessores, quibus singulari hoc modo Deus aut fortuna faverit. δαίμων & voce τὴν τύχην, sive εὐμοιρίαν non raro designant Græci, & homines copiosos εὐδαίμονας appellant. Euripides:

Πλοῦτος δ' ἀπορρήτων ἀδῖνες γάμοι.
Τῶν μὲν γὰρ ὠφέλειαν αἴτιον βροτοῖς,
Μᾶλλον δὲ κηδεύσαι τοῖς εὐδαίμοσι.

Latini quoque beatos vocant divites. Sic Plautus in Pœnulo:

Aurum in fortuna inventur: natura ingenium bonum.
Bonam ego, quam beatam me esse nimio dici mavolo. Idem.

2 Οὔτ' ἂν ἐκείνοις] Laudat mediocritatem Plutus, hoc est, eos, qui nec facile nimis ipsi manus admovent, quod prodigorum est: nec penitus ab eo abstinent, ut homines sordidi. Tales & ipse sibi habere optat apud Aristophanem idem Plutus, nimirum qui in re familiari administranda modum teneant, τὸν μετρίως, qualem se gloriabatur esse Chremylus. Ἐγὼ, inquit, χαίροντι φειδόμενος, ὡς οἶσθ' αὐτός. πάλιν' ἀνάλωσον, ἵνα τοῦτο δῶ, id est, *Ego lubens mea comparco, si quisquam alius: rursum ubi opus est, sumptus facio.* Idem.

3 Μέτρον ὑπεβάλλειν τῷ πράγματι] Est rebus modum imponere. quod & Horatius expressit Serm. lib. 1.

non ego avarum
Cum veto te fieri, nappam jubeo ac nebulonem.
Est modus in rebus, sunt certi denique fines,
Quos ultra citraque nequit consistere rectum. Idem.

4 Σκόπει γὰρ ὦ Ζεῦ πρὸς τὸν Διὸς] Egregia similitudine rem illustrat Plutus per ἀνακοινώσεις instituta. Prodigum marito comparat, qui uxorem suam libere evagari sinit, omnibusque fine delectu prostituit. *Idem.*

5 Νόμῳ γήμας] De eo dicitur, qui legitimam duxit uxorem, adhibitis omnibus solennibus, ad differentiam τοῦ ἅμα καὶ ἑταιρίζοντος. Quicquid enim extra leges matrimonii fit, scortatio est, sive cum una consuetudo fuerit, sive cum pluribus. hinc & *concubina* meretrix est, licet *univira*, ut eam appellat Hieronymus. Recte Augustinus de Tempore Serm. 164. *Velis nolis, illa quæ præter uxorem tecum dormit, est meretrix.* Illud γήμας est ab anormi γάμω τὸ γαμῶ, *uxorem duco*, quod de viro proprie dicitur, ut γαμεῖσθαι de fœmina. *Idem.*

1 Mi-

μήτε φυλάττοι, [1] μήτε ζηλοτυποῖτο παρέφηται, ἀφιείς καὶ βαδίζειν ὅπῃ αὐτὴ ἐθέλοι νύκτωρ, καὶ μεθ' ἡμέραν, καὶ [2] ξυνεῖναι [3] τοῖς βαλομένοις, μᾶλλον ἢ αὐτὸς ἀπωγοῖ μοιχευθησομένῳ ἀνοίγων τὰς θύρας, καὶ [4] μαστροπεύων, ὃς πάντως ἐπ' αὐτῷ καλεῖν, ἆρα ὁ τοιοῦτος ἐρᾶν δόξειεν ἄν; [5] ἦ σύ γε ὦ Ζεῦ τῶν φαίης ἄν, ἐρασθεὶς πολλάκις [6] εἰ δέ τις ἐμπαλιν ἐλαύθοιμι [7] γυναῖκα

que omnino zelotypia proſequatur, concedens illi ut noctu atque interdiu eat quo velit, & rem cum quibuſlibet habeat, vel potius ultro producat ut adulteretur, fores aperiens, proſtituens, & omnes ad eam invitans, num hic amare videbitur? profectò hoc tu nequaquam dices Iupiter, qui ſæpenumero amorem ſenſeris. Rurſum ſiquis ingenuam lege domum dedu-

1 Μήτε ζηλοτυποῖ] Fidelis enim mariti eſt uxorem ſuam, præſertim ætate florentem, formoſamque, cum propter ſexus imbecillitatem multis expoſita ſit periculis, obſervare & laudabili zelotypia proſequi, neque permittere, ut noctu atque interdiu eat, quo libitum eſt. Quam periculoſæ enim minuſque probandæ ſint vagæ illæ mulierum eliminationes, oſtendit pictor ille, qui Venerem nobis exhibuit teſtudini inſiſtentem, quo docere voluit, fœminas debere eſſe caſarias, ut veteri utar verbo, quibus cum tardigrado illo animali, οἰκῶ ſit φίλῶ, οἰκῶ δρυς῾. Xenophontis præceptum eſt in Oecon. Τὴ γυναικὶ πάλιστ᾽ ἔνδον μένειν, ἢ ἔξω αὐλεῖν, *muliere ſatius eſt domi manere, quam extra eam verſari.* Vnde & Belgis a domeſtica cura *huyſvrouwen* dictæ. *Barl.*

2 Ξυνεῖναι] De converſatione Venerea honeſte dicitur. Sic & συγγίνεσθαι, συνεῖναι, πλησιάζειν, συνομιλεῖν, & ſimilia uſurpant Græci. σεμνοὺς λόγους appellant Græci Patres. *Idem.*

3 Τοῖς βαλομένοις] Ejuſmodi mulier *volgivaga* appellatur in jure Civili, quod & Veneris πανδήμου epitheton eſt apud Lucretium. Euripidi ἐμπαλάτους quod neminem refugiat, ſed omnibus ſe applicet, & adjungat. *Communes matulæ* cum Eraſmo appellare liceat. *Idem.*

4 Μαστροπεύων] Idem quod προαγωγεύων. Lenonum eſt, qui uxores ſuas filiaſve lucri cauſſa proſtituunt. Quod genus hominum pro dedecus! nullo unquam ſeculo defuit. Talem deſcribit Iuvenal. Sat. 1.

Cum leno accipiat mœchi bona, ſi capiendi
Ius nullum uxori, doctus ſpectare lacunar,
Doctus & ad calicem vigilanti ſtertere naſo.

μαστροπὸν deſignat, qui ſe dormire ſimulat, quo licentius uxore ſua potiatur alius. Ejuſmodi maritos pœna mortis afficiendos cenſuit Æſchines contra Timarchum. *Idem.*

5 Οὐ σύ γε] Communicationis ſchema, quod valet ad extorquendam adverſario confeſſionem, dum videt nos in æquitate ejus judicium ponere, ſimulque Iovem ex obliquo ut mollem & ſtupri reum traducit auctor. *Idem.*

6 Εἰ δέ τις ἐμπαλιν ἐλαύθοιμι] Altera pars ſimilitudinis priori oppoſita. Avaros contra ſimiles eſſe docet marito, qui uxore ſua, quam ætate & forma vegetam pulchramque duxit, uti non audet, ſed intactam ſervat, & marceſcere ſinit, cum matrimonii leges poſtulent, amoribus ejus frui, ac liberos procreare. *Idem.*

7 Γυναῖκα νόμῳ παρακαλεῖν] Idem eſt quod ſupra, νόμῳ γήμας. Addit, εἰς τὴν οἰκίαν. Solebant enim ſponſi novam nuptam parentum ſuorum domo in ſuam deducere. hinc natum illud loquendi genus apud Græcos pariter & Latinos: γυναῖκα εἰς οἰκίαν παρακαλεῖν, vel ἄγεσθαι: Romani, *uxorem domum ducere*, vel

εἰς τὴν εἰκίαν νόμῳ Δημαινέτου ἐπ' ἀρότῳ παίδων γνησίων, ὁ δὲ, μήτε αὐτὸς παρθενεύοιτο ἀκμαίας καὶ καλῆς παρθένου, μήτε ἄλλῳ ὠφελεῖσθαι ἐπιτρέποι, ἄγονον ἢ ἐπ' στεῖραν καταπλείσας παρθενῶνος, καὶ παῦσαι ἐᾷν φάσκων, καὶ δῆλον ὡς ἀπὸ τοῦ χρόας, καὶ τοῦ σαρκὸς ἐκπεπτηκύας, καὶ τοῦ ὀφθαλμοῦ ὑποδεδυκότος, ἔστ' ὅπως ὁ τοιοῦτος μὴ Δημαίνειν δέξειεν

ducat, acceptam ad liberorum legitimorum procreationem: cæterùm nec ipse contingat florentem ætate, decoramque virginem, nec eam ab alio aspici sinat, sed inclusam, orbam, sterilemque in perpetua virginitate contineat, ac interim se amore teneri dicat, & hunc præ se ferat colore, corpore exhausto, refugis oculis, num fieri potest, ut talis quispiam desipere

vel simpliciter *ducere* dicunt. Hesiodus in Operib. Ὧρχεο δὴ γυναῖκα τὴν σοὶ οἶκον ἀγῆσι. *Tempestive uxorem domum tuam ducito.* Sic Homerus, & alii locuti. ἐλευθέραν vocat mulierem *ingenuis parentibus natam*, non *servam* aut *manumissam*. Barl.

1 Ἐπ' ἀρότῳ] Εἰς τὸ σπορμᾶσθαι γόνου, ut ait Hesiod. εἰς σπορὸν τ' γονῆς. Bourd. Elegantur ἄροτον τῶν παίδων pro *liberorum procreatione* dixit. Plutarchus in lib. de præceptis conjugalibus quadruplicem proponit arationem: unam in Scio, secundam in Raria, tertiam sub ipsâ urbe, quam à jugo boum, Bubigium nominat; quartam vero omnibus hisce sanctiorem esse dicit, procreandorum liberum. Simili figura loquitur Isidorus Peluſiota lib. 3. epiſt. 243. Τὸν γὰρ σαφέστερον, inquit, ὁ ἀνὴρ σωματικῶς γυναῖκα, τεκνοῖ γόνιμον σπορὰν, διὸ καὶ παρ' Ἑβραίοις ἡ σωμάτευσις ἡ κατὰ νόμον, ἐπ' ἀρότῳ παίδων. (Sic malim cum Luciano & Plutarcho, ut etiam notat Gatakerus, quam ἐπ' ἀρότου) ἐλέγετο γίνεσθαι καὶ γονεῖς οἱ τεκόντες καλεῖσθαι. Sunt autem bellæ & verecundæ ejuſmodi locutiones, quæ ſumuntur ab agricultura. Sophocles de Oedipode: τὴν τεκοῦσαν ἄροσεν, matrem aravit, pro matri ſe miſcuit. Et σπείρειν παίδων ἄλοχα, dixit Euripides tragico more, pro liberos procreare: ad verbum, *ſeminare liberorum ſulcum.* Quin & σπέρμα pro humore prolifico, ipſiſque adeo liberis non rato accipitur, qui & *fructus ventris* in ſacris litteris appellantur. Præclare Tertullianus lib. de anima, cap. 27. *Natura veneranda eſt, non erubeſcenda: concubitum libido, non condicio fadavit, exceſſus, non ſtatus eſt impudicus.* Barl.

2 Παίδων γνησίων] Sic dicuntur, qui originem habent legitimam, non νόθοι aut ὑποβολιμαῖοι, id eſt, *ſpurii vel ſuppoſititii.* Idem.

3 Παρσάπ]οιτο] Verbum παρσατπεύειν, ut & ſimplex ἅπτεσθαι de congreſſu accipitur viri cum muliere. Sic Apoſtolus 1. ad Corinth. cap. 7. Καλὸν ἀνθρώπῳ γυναικὸς μὴ ἅπτεσθαι, *Bonum eſt viro mulierem non attingere*, id eſt, uxorem non ducere, aut cum eâ commercium habere. Tremellius: *ad mulierem non appropinquare*, quemadmodum & נגע ſive קרב apud Hebræos, & τὸ πλησιάζειν Græcis eo ſenſu non raro uſurpantur. hinc virgo ἀπτὴς ſive *intacta*, quæ virum experta non eſt. *Idem.*

4 Σάρκα ἐκπεπτηκύαν] Id eſt, *corpus exhauſtum & extabeſactum*, ut evenire ſolet nimio Veneris deſiderio flagrantibus nec amore ſuo potiuntibus. De virginibus idem affirmat Eraſmus in colloquio proci & puellæ: *Vidi multas*, inquit procus, *quæ ante nuptias pallebant, languebant, ac velut contabeſcebant, ex congreſſu viri ſic enituiſſe, ut tum demum florere caperint.* ἐκπίπτειν eſt paulatim extabeſcere & emaciari. Idem.

5 Ὑποδεδυκότος] Sunt oculi refugi & introrſum retruſi, quod fit ob defectum humoris per calorem conſumpti, ut docent medici. *Idem.*

6 Παραπαίειν] Id eſt, *deſipere, hallucinari*, παραφρονεῖν. Sumpta tralatio ab iis, qui fide perperam pulſant. *Idem.*

ἂν; δέον παιδεποιεῖσθαι, καὶ λαμβάνειν ἐπὶ γάμῳ, κατασφραγίσαντα ἀσφάλειαν ὅτῳ καὶ ἐπίδοξον κόρῃ, καὶ τεκεῖν [1] ἱέρειαν [2] τῇ θεσμοφόρῳ τρίφαν ἁβρὸν καὶ πανὸς ἐπὶ βίου; [3] ταῦτα καὶ αὐτὸς ἀγανακτῶ, πρὸς ἐμαυτὸν μὲν, ἀτιμίας λακπατζόμενον, καὶ λαφυσσόμενον, καὶ ἐξαντλούμενον. ὑπ' ἐμοῦ δ', ὥσπερ

sipere non videatur, quippe qui, cum liberis oportuerit operam dare, fruique conjugio, puellam adeò formosam atque amabilem sinat emarcescere, per omnem vitam, tanquam Cereri sacerdotem alens? Hæc & ipse indignor, quum à nonnullis ignominiosè cædor calcibus & lanior, & exhaurior, à nonnullis contrà perinde ut stigma-

1 Τίρεια τῇ Θεσμοφόρῳ] Æschines Demosthen. Æschyl. quales Vestales *Bourd.* Cereri sacerdotem alere dicitur, qui uxorem παρθένον, hoc est, virginem & intactam servat. Tradit Theocriti Scholiastes ad Idyll. 4. legem fuisse Athenienſibus, ut Thesmophoria (festa erant Cereris) quotannis celebrarent virgines mulieres, vitæque honestæ, quæ per solennitatis diem legales libros & sacros vertice gestantes, tanquam supplicantes Eleusinen contenderent. Idem testatur Ovid. lib. 10. Metamorph.

Festa pia Cereri celebrabant annua matres,
Illa quibus niveâ velata corpora veste
Primitias frugum dant spicea serta suarum,
Perque novem noctes Venerem tactusque virilis
In vetitis numerant. ——

Hanc continentiam ut sibi faciliorem redderent, salicis aut viticis (ἄγνον Græci vocant quasi ἁγνὸν) folio lectos insternebant. vide Dioscor. libro 1. cap. 136. & Plinium lib. 23. cap. 9. Nam & salicem habere vim perimendi seminis & libidinis extinguendæ auctor est Theophrastus. ἀφροδισίων κώλυμα vocat Nicander. Vtebantur ad idem præstandum ἐγχρᾷ & *cunilagine*, ut testatur Theocriti commentator Idyll. 7. quæ utraque planta refrigerandi summa vi pollet. *Barl.*

2 Τῇ Θεσμοφόρῳ] Supp. Δήμητρι. Sic appellatur Ceres ob legum inventionem. Θεσμὸς Hesychio νόμος θεῖος. *Legiferam* dixit Virgil. 4. Æneid. ad quem locum sic Servius: *Leges Ceres dicitur invenisse; nam sacra ipsius Thesmophoria, id est, legum latio vocantur. Sed hoc ideò fingitur, quia ante frumentum inventum à Cerere passim homines sine lege vagabantur, quæ feritas interrupta est, postquam ex agrorum discretione nata sunt jura.* Θεσμοφόρα Cereris meminit Lucianus, quia de matronis loquitur, quæ Thesmophoria celebrantes à virorum complexu abstinere debebant sive ex maritos haberent, sive viduæ essent & ἀνανδροι. De quibus & Iuvenalis. *Pauca adeo Cereris vittas contingere digna.* Idem.

3 Ταῦτα ἐγὼ αὐτὸς ἀγανακτῶ πρὸς ἐμαυτὸν μὲν] Duo se hominum genera odisse ait Plutus, profusi nimirum ingenii divites & præparcos. Priora verba in prodigos quadrant & discinctos nepotes, à quibus λακπατίζεσθαι dicitur Plutus, & λαφύσσεσθαι, id est, calcibus cædi & dilaniari. oratione utitur emphatica. τὸ λακπατίζειν est λακτίζειν ἢ λακτισμῷ πλήττειν, calcibus cædere. Ad λήγω refert Eustathius, à quo fut. λάξω, *n* in *a* verso Dorice. At λαφύσσειν verbum est lurconibus aptum. Significat enim ἀκρατῶς καὶ δηλαδὴ πολὺ λαπάττειν καὶ ἐκκενοῦν, ut exponit Athenæus, hoc est, *largiter & plurimum consumere & evacuare.* Alterum orationis membrum describit avaros, qui Plutum ut captivum & vinctum serviliter detinent ubique asservant tantum. *Idem.*

[1] στιγματίας φραπίτης [2] πεδηµέν-
ῳ. [3] Ζεύς. τί δὲ ἀγανακτεῖς κατ'
αὐτῶν; διδόασι γὰρ ἄµφω κολὰς
τλῶ δίκλω. οἱ µὲν, ὥσπερ ὁ Τάν-
ταλος, ἄποτοι, καὶ [4] ἄγυσοι,
καὶ ξηροὶ τὸ στόµα, ἐπικεχωῶτες
µόνον τοῦ χρυσίου. οἱ δὲ, καθάπερ
ὁ Φινεὺς ὑπὸ τῶν ἁρπυιῶν ἁφαιρούµενοι.

gmaticus fugitivus compedibus vincior. *Iup.* Quid igitur adversus illos indignaris? utrique enim egregias luunt pœnas: Hi quidem dum Tantali in morem, nec bibere, nec edere sinuntur, sed ore sicco, auro tantùm inhiant. Illi verò, dum [5] ceu Phineo cibos harpyiæ ipsis è faucibus eripiunt.

1 Στιγµατίας] Frontem litteratus hoc charactere ΦΦ. δραπὸς pro servo, ut Catapl. *Bourd.* Pro servo accipitur, cujus fronti stigma sive nota ΦΦ. candenti ferro imprimebatur, ut agnosceretur, præsertim si aufugere consuevisset, quod probrosum erat. Plautus *litteratum* festive appellat. Meminit ejus rei Plutarchus in Nicia, ubi de Atheniensibus in Sicilia captis. Καὶ αὐτοὺς, inquit, οἰκέτας ἐπιπλάττοντες ἵππον εἰς τὸ µέτωπον. *Et eos ut servos vendebant equi signo eorum fronti impresso.* Item Valerius Max. lib. memorab. 6. cap. 8. *Servus ab eo vinciendorum pœna coërcitus, inexpiabilique litterarum nota per summam oris contumeliam inustus.* Barl.

2 Πεδηµένῳ] Servi enim in nervo & compedibus habebantur. hinc πεδῦν δῆλοι apud Hesych. & Suidam. πέδη vero omne genus vinculorum significat, quibus maleficorum pedes constringuntur. *Idem.*

3 Ζεύς. Τί δὲ ἀγανακτεῖς κατ' αὐτῶν] Tantali & Phinei exemplis ostendit Iupiter, nihil caussæ esse Pluto, cur tantopere indignetur adversus prodigos & avaros, cum miseratione potius digni censeantur, ut qui ambo pœnas suæ stultitiæ sat graves luant. Tantali fabulam refert Homerus: aliter Pindarus. Euripides, Alcæus. Vnde Casaubonus figmentum illud de pœna Tantali vestigium esse credit historiæ Adami ob legis prævaricationem à Deo è Paradiso ejecti, de quo dici possit, quod de Tantalo suo ait Pindarus in Olymp. καταπέψαι µέγαν ὄλβον οὐκ ἰσχυσεν· κόρῳ δ' ἔλαν ἄτας ὑπέρφλοισεν, id est, *concoquere magnam felicitatem non potuit: sed saturitate accepit damnum immensum.* In divites avaros aptat Horatius lib. Serm. 1.

Tantalus à labris sitiens fugientia captat
Flumina quid rides? mutato nomine de te
Fabula narratur. congestis undique saccis
Indormis inhians.

Quod est ὀδηχάλιστον τοῦ χρυσίου, ut hic loquitur Plutus. *Idem.*

4 Ἄγυσοι] Ἀγύσιµοι τὸ ἐθνικὸν Hebræorum more. *Idem.*

5 *Ceu Phineo cibos*] De Phineo Virgil. 3. Æn. *Cogn.* De Phineo Agenoris filio qui rex fuit Thraciæ, paulo aliter historiam refert Diodorus Siculus lib. 4. Hic secundum duxerat uxorem Idæam Dardani filiam, cujus suasu filios suos ex Cleopatra Boreæ & Orithyæ filia susceptos excæcavit. Quapropter & ipse excæcatus est, & Harpyæ contra eum missæ, quæ cibos & mensam ejus turpissimè fœdarunt, de quibus legendi Apollon. lib. 2. Argonaut. Martial. lib. 9. Æschylus in Eumenid. nec non Apulejus lib. 10. de Asino aureo. Finguntur Harpyiæ fuisse volucres monstrosæ, facie virginea, unguibus vultures, quarum ingluviem & fœditatem pulchre describit Virgilius 3. Æncid. & Ovid. 7. Metamorph. sic dictæ, ἀπὸ τοῦ ἁρπάζειν, à diripiendo. Vnde *harpax* & *harpagare* pro rapere apud Plautum. Ἁρπακτικὸς δαίµονας interpretatur Suidas. Alii φυσικῶς eo nomine ventos intelligunt. Sunt qui ad historiam referant, & pellices Phinei ea appellatione eligi arbitrati putant, quas aula expulere Calais & Zethes, Boreæ, hoc est, Septentrio-

[1] ἀλλ' ἄπιθι ἤδη σωφρονεστέρῳ παρακολουθῶν τῷ Τίμωνι σπευδόμενος. Πλοῦ. οἰκεῖος γὰρ ποτὲ πάσῃ ὥσπερ ὁ κηφὴν πεπυκνημένῃ, πρὶν ὅλως εἰσρυῆναί με τῇ ἀσυδήτῳ ἐξαντλῶν, [2] φθάσαι βυλόμενος τὴν ἐπιῤῥοήν, μὴ [3] ὑπέρεντλος εἰς πόσον, ἐκκλύσω αὐτόν; [4] ὥστε εἰς τὸν τῶν Δαναΐδων πίθον ὑδροφορήσειν

piunt. Sed abi jam, cordatiorem multò nacturus Timonem. *Plut.* An ille aliquando desinet me velut ex [2] foraminoso cophino, priusquam omnino influxerim, data opera exhaurire, quasi conetur occupare, quo minùs influam, veritus ne si copiosius infundar, ipsum undis obruam? Quò fit ut in Danaidum dolium aquam mihi

trionalis plagæ reguli ex Orythia apud Iliſſum rapta, filii, in quibus eſt ὁ μαχαιρίτης Voſſius Theol. Gentil. lib. 3. cap. 99. *Phineo* non inepte comparantur prodigi: ſcorta & paraſiti ſunt veluti *Harpyiæ*, quarum fœdiſſimo contactu res ampliſſimæ, maximæque opes facile diſſipantur. Barl.

1 Ἀλλ' ἄπιθι ἤδη] Sequitur nunc πρόσταγμα ſive mandatum. Iupiter enim auditis ultro citroque Pluti querelis, eum abire jubet, non dubitans, quin Timone poſthac uſurus ſit cordatiore. Paupertas enim homines reddit circumſpectiores, multoque quàm antea frugaliores. nam qui per nimiam profuſionem facultates ſuas exhauſere, eos tandem egeſtas cogit largiendo finem facere, & temperantiæ ſtudere. *In fundo parcimonia eſt*, ut proverbio dicitur. Timonem Plutus cophino aſſimulat foraminoſo, qui nihil liquoris retinere poſſit. κόφινος autem corbis eſt è vimine contextus formam habens orbicularem. Vnde Nonnus: σύνδικα κωλα κοφίνων. Vbi nota ſecundam produci in *cophinus*, quæ ab aliis corripitur. Nantius ad Nonni paraphraſin. *Idem.*

2 *Foraminoſo cophino*] Alluſum ad Danaides de quibus Ovid. 4. Metam. *Cognatus.*

3 Φθάσαι βυλόμενος] Verbum φθάνειν *antevertendi* ſeu *præoccupandi* ſignificationem fere habet, quaſi *prævenire volens influxum.* Barl.

4 Ὑπέρεντλος εἰς πόσον] Dicitur Plutus, cum uberius hominem locupletat. Supra dixit, ὑπέρεντλον ὑδρεῖν pro enormi contumelia. Mirum videri poſſit, cur tam male ominetur de Timone Plutus, quaſi ad mediocritatem nullo pacto reduci queat, cum tamen à prodigalitatis extremo facilior ſit ad liberalitatem regreſſus, quam ab avaritia, quæ longius diſtat à medio. Sic enim philoſophus ethic. lib. 4. cap. 1. ἔγε ἀσώτῳ, inquit, δόξαι ἂν τὶς μικρῷ βελτίων τῆς τῦ ἀνελευθέρυ, διὰτὸ τε γὰς ἶσι, καὶ ὑπὸ τ' ἡλικίας, & ὑπὸ τ' πενίας, & ὅλη τὸ μέσον δύναῖ' ἐλθεῖν. ἔχει γὸ τὰ τῦ ἐλευθέρυ, & γὰς δίδωσι, & ὰ λαμβάνει. hoc eſt, *Qui prodigus eſt, non paulo eſſe melior illiberali videtur. Nam & ſanabilis eſt, tum ætate, tum inopia, & ad medium venire poteſt. Habet enim liberalis homines nonnulla. Et enim donat, non accipit.* Contra vero avarus eſt ἀνίατος, id eſt, *difficulter ſanari poteſt*, quia avaritia, ut idem Ariſtoteles oſtendit, ſemper magis atque magis creſcit. Vnde & hoc infert πάθημα, prodigum quod ad ingenium attinet, per ſe non eſſe malum & improbum, ſed potius hominem ſimplicem & ἠλίθιον, quia temere & inutiliter profundit eas opes, quas reliqui homines magni faciunt, & quodammodo honorant: imo pro quibus conſequendis non pericula aut labores ullos ſubire recuſant, & in quibus major pars hominum ſuam felicitatem poſitam eſſe arbitratur. *Idem.*

5 Ὥστε εἰς τὸν τῶν Δαναΐδων] Prodigum Timonis ingenium dolio inſuper comparat Danaidum, quod pertuſum eſt, nec liquorem continere poteſt. Fuit Danaus Argivorum rex, Ægypti frater, qui quinquaginta filias, ſed ex diverſis conjugibus genuiſſe dicitur, quæ ab avi nomine *Belides*: à patris autem nomine *Danaides* appellantur. Has cum totidem Ægypti filiis nupſiſſent, Danaus ut reſpon-

μοι δοκῶ, καὶ μάτην ἐπαντλήσειν, [2] ἢ κύτος μὴ σχοῖτο. ἀλλὰ πρὶν εἰσρυῆναι, χεῖρον ἀκχυήσομένου ἢ ἐπιρρέοιτο ὕστερον, σύρυπτον τὸ στόμα τῶν ἔκχυσιν κεχηνὸς ἢ πίθου, ἢ ἀκώλυτος ἡ ἔξοδος. [2] Ζεύς. ἀκοῦσαι εἰ μὴ [3] ἐμφράξῃ τὸ κεχηὸς τοῦτο, καὶ εἰς [4] τὸ ἅπαξ ἀναπεπταμένον, ἀκχρήν ἐστιν βραχεῖ σοι, ῥᾳδίως σύρασθαι τῶν διαφερόντων αὖθις; καὶ τὸν δίκελλαν [5] σὺ τῇ τρυχὶ ἢ πίθου. ἀλλ' ἄπιτε ἤδη, hi videar allaturus, frustraque infusurus, vase non continente liquorem: imò priùs propemodum effuso quod influit, quàm influxerit: adeò latus dolii hiatus ad effusionem, ac liber exitus. *Iupiter.* Proinde ni hiatum istum obturaverit, perpetuamque perstillationem sistere conetur, te propediem effuso, facilè rursus fagum & ligonem in fæce dolii reperiet. Verum abite jam, illum-

sponsum accepit se à genero interfectum iri, filiabus auctor fuit, ut facta simul conjuratione sponsos omnes interimerent. quod factum ab illis, una (alii duas statuunt) excepta, nimirum Hypemnestra, quæ Lynceum maritum suum servavit, à quo Danaus, postquam annos regnasset quinquaginta, interfectus est. Ob hanc impietatem tali supplicio Danaides apud inferos singuntur plecti, ut assiduo dolium pertusum aqua cogantur implere, e quo tantundem effluit, quantum infunditur. Vnde natum proverbium, εἰς τὸν Δαναΐδων πίθον ὑδροφορεῖν, de quo Erasmus. Fabulæ hujus quoque meminit Lucianus in Hermot. in Dipsadib. nec non in dialogo Crateris & Diogenis. Conveniunt ad varios usus. hic in prodigos aptatur, qui simulatque opes accepere, continuo eas effundunt. *Barl.*

1 Τῶ κύτος μὴ σχῇ.] Vox κύτος generatim significat omne concavum. πίθου κύτος, *dolii sinus* vel *alveus* est. Hesychio non tantum exponitur σῶμα, ὄγκος, sed etiam χώρημα, βάθος. Notandum hic τὸ σχεῖν idem esse, quod σωίσχειν, & proprie usurpari de iis, quæ aquam continere dicuntur, nec per rimas aut foramina eam transmittunt, cui opponitur διαπίπτειν, vel διεκχέεσθαι, apud Plutarchum. hinc σχὴ tectum; quod pluvias abarceat, & στεγανος, Hesychio, ὁ δυνάμενος σχεῖν ἐν ὑγρῷ. in quem non competit illud Terentii: *Plenus rimarum sum, hac atque illac perfluo.* Vocabulum est ἀκύσιμον, de quo si placet, vide doctissimas Gathaken lucubrationes contra Pfochenium, & Salmasii exercitat. in Solinum. *Idem.*

2 Ζεύς.] Iupiter in sua persistens sententia Plutum ad Timonem abire vult, quem nisi oblata fortuna prudentius utatur, brevi ad egestatem & pristinos labores denuo redactum iri prædicit. Notandum hic τὸ ἀμπάσθαι τὸ βέλος in Iove. *Idem.*

3 Ἐμφράξῃ τὸ κεχηὸς.] Alludit ad præcedentem fabulam de dolio Danaidum participium pro nomine positum: τὸ κεχηὸς αὐτὸ τὸ χασμᾶσθαι. Sunt enim Græci φιλομίσπωροι. Sic initio hujus Dialogi: ἀναπλησθῆναι τὸ κεχηὸς dixit, quod hic ἐμφράξῃ, *obstruere seu obturare hiatum.* Idem.

4 Τὸ ἅπαξ ἀναπεπταμένον.] *Per semel apertum foramen.* Erasmus, *perpetuam perstillationem* vertit. malim *effusionem.* τὴν ἔκχυσιν, paulo ante vocavit. nam *perstillationis* vox hic minus apta videtur, cum non κλαγόνος, hoc est *stillatim*, sed χύδην & *copiosè* suas opes prodegerit Timon, ut supra ostensum. εἰς τὸ ἅπαξ, idem valet, quod εἰς τὸ ἀεὶ, *semper, in perpetuum.* vulgo *semel pro semper.* Idem.

5 Ἐν τρυχὶ.] In fæce, id est, in fundo dolii. Simile apud Gallos de Chymistis jactatur dictum: *au fond du creuset, le gibet.* Postquam enim auri conficiendi artem frustra scrutati sunt Chrysopæi isti, consumptisque opibus ad egestatem

tem

βῶμ καλυπτίζειν αὐτόν. [1] σὺ ᾧ μέμνησο ὦ Ἑρμῆ ἐπαινῶν, ὡς ὑμᾶς ἄγειν τὺς Κύκλωπας [2] ἐκ τῆς Αἴτνης, ὅπως τ κεραυνὸν ἀκονήσαντες, ἐπισκευάσωσιν, ὡς ἤδη γε πεπηγμένου αὐτῦ δεησόμεθα. [3] Ἑρ. ὡσεὶ μὰ ὦ τλῆπ. τί τῦτο ὑποσκάζεις; [4] ἐλελήθεις με [5] ὢν γλυκὺς ἐκ τυφλὸς μόνον, ἀλλὰ κ χωλὸς ὤν. [6] Πλῦ. ὐκ ἀεὶ τῦτο ὦ Ἑρμῆ, ἀλλ' ὁπόταν μὴ ἀπίω παρὰ τὰ πιμφθεὶς ὑπὸ τ Διὸς, ὐκ οἶδ' ὅπως

illumque ditate. Tu verò Mercuri memineris redeundo Cyclopas ex Ætna ad nos adducere, quò fulmen cuspide restituta resarciant. Nam eo nobis acuminato erit opus. *Merc.* Eamus Plute. Quid hoc? num claudicas? Equidem ignorabam ô præclare, te non cæcum modò, verùm etiam claudum esse. *Plut.* Hoc non est mihi perpetuum Mercuri: sed quando ad aliquem à Iove missus proficiscor, nescio quomodo

tem tedacti, nihil reliquum ipsis, nisi ut ex desperatione restim sibi emant, quo gulam frangant. *Barl.*

1 Σὺ ᾧ μέμνησο ὦ Ἑρμῆ ἐπαινῶν] Mercurio speciatim mandat Iupiter, ut reversus ab itinere Cyclopas ex Ætna secum adducat, qui fulmen resarciant atque reparent. nam supra dixerat, dum avidius in Sophistam Anaxagoram jacularetur, fractos fuisse duos eosque maximos radios, cuspidemque retusam. Fabulantur poetæ Cyclopas Vulcani esse ministros Iovi sua fulmina fabricantes, sic dictos ab eo quod unicum haberent oculum, eumque orbicularem. κύκλ@ enim circulus & ὤψ, vultus sive oculus. Vnde & Cocles nomen accepit illustris Romanus, quasi Cyclops, quod μονόφθαλμ@ esset. Ex his autem Cyclopibus potissimum tres celebrantur, *Brontes*, *Steropes* & *Pyracmon*, de quibus poeta lib. 8. divini operis, & Apollonius Argonautic. 1. *Idem.*

2 Ἐκ τ Αἴτνης] Locum indicat unde vocandi essent Cyclopes, ex Ætna scil. sede & officina eorum. Hinc fratres Ætnæi Virgilio, vel propter ignes ex eo monte perpetuo ebullientes: vel, quod magni essent instar Ætnæ. Homerus tamen Iliad. 6. Vulcanum introducit non in Ætna, sed in cœlo sine Cyclopum opera Thetidos rogatu fabricantem arma Achillis. Fabulæ physicam interpretationem dat Servius ad locum Virgilii supra citatum, & Natalis Comes lib. 2. cap. 6. Mythologiæ suæ. *Idem.*

3 Ἑρμ. Περισκῶμεν ὦ πλῆτε] Sequitur Mercurii & Pluti colloquium. Mirantur claudicationem Pluti Mercurius. ὑποσκάζειν & χωλὸν εἶ hic σωματικῶς posuit Lucianus. Fingitur autem Plutus in adventu claudus, in recessu alatus, quod serius quidem opes cõntrahantur: partæ autem, nisi frugaliter dispenses, velocissime dilabantur. Eundem & cæcum faciunt & judicii expertem, propterea quod indignissimum quemque opibus affluere videamus: probos contra & condignos in re tenuissima ut plurimum versari. Hinc Plutus jam visu recepto apud Aristophanem. ὅσοι ἄρα, inquit, ἀνδράποδα ξυνῆν ἐλάνθανον. τῦ ἀξίως ᾧ τ ἐμῶς ὁμιλίας ἐφθόγγ. id est, *cum qualibus & quantum iniquis viris versatus sum. Dignos autem meo consortio defugi.* Idem.

4 Ἐλελήθεις τυφλὸς ὤν] Græca σύνταξις, *latebat me vel ignorabam te cæcum esse.* plura ejusdem constructionis exempla habet Budæus pag. 899. *Idem.*

5 Ὢν γλυκὺς] Γλυκὺς voce per illusionem fere utitur Lucianus, ut supra dictum. Idem est qui γλυκὺς@, ἀνδρεῖ@ Hesychio, ab antiquo γλύκα vel γλύκη, quo genus denotatur, quasi generosus, ex familia ac genere nobili ortus. *Idem.*

6 Πλῦ. Οὐκ ἀεὶ τῦτο ὦ Ἑρμῆ] Responsio Pluti, ad hoc quod claudicationem suam spectat, quam non sibi perpetuam esse ait, sed tunc demum obtingere, quando à Iove mittitur. Docet figmentum probos & à Iove dilectos, non

ὅπως βραδύς εἰμι κἀ[1] χωλὸς ἀμφοτέρως, ὡς μόλις [2] τελεῖν ἐπὶ τὸ τέρμα, [3] παρηρέσθαι[τ]ῷ σὺν ὀλίγοις ἔ πεμένοντ]ῷ. [4] ὁπότε δ' ἀπαλλάττεσθαι δέοι

modo tardus & claudus utrinque sum: ita ut ægrè metam pertingam, quum nonnunquam qui me operiebatur, priùs insenuit. Sed quum discedendum est alatum

nunquam aut tarde in hac vita felices ac divites fieri. Vult enim Iupiter virtutem per se amari, propter aliud. Nam si illi demum divites evaderent, qui virtutem colerent, pleroſque videremus ideo virtutem ampleſti, quod per eam diteſcerent. Atque ita virtutem non propter se, ſed propter opulentiam amarent. Contra vero improbos & Diti gratos cito diteſcere innuit, cum fieri non poſſit, ut opum facultatumque tam expedita faciliſque & pæne momentanea, ut ita loquar, adeptio, conquiſitio, poſſeſſio juſta eſſe & legitima cenſeri debeat. Hinc Iuvenalis Sat. 14.

Dives qui fieri vult,
Et citò vult fieri. ſed qua reverentia legum?
Qui metus aut pudor eſt unquam properantis avari?

Tardus igitur inceſſu eſt Plutus, cum ad eos ablegatur, quos æquus Iupiter amavit, id eſt, ad homines pios & virtute præcellentes, cujuſmodi opes laudat Heſiodus, ealque vocat χρήματα κλυτὰ ἀρπακτά, ſed θεόσδοτα, hoc eſt, *opes non rapto quæſitas, ſed divinitus conceſſas.* Barl.

1 Χωλὸς ἀμφοτέρως] Ἀμφιγυήεις. Vt Vulcan. Homericus. Ariſtoph. in Plut. *Bourd.* Scilicet ποσσὶν, *utroque pede claudus.* Homero ἀμφιγυήεις, quod Vulcani epitheton eſt. *Barl.*

2 Τελεῖν ὅπῃ τὸ τέρμα] Pertingere ad metam. ubi τελεῖν perinde eſſe videtur ac ſi diceretur, τελεῖν τὸ δρόμον, *conficere curſum.* τέρμα vero curriculi meta eſt, hoc eſt, locus, in quo ſtabant ad palmam accipiendam poſt peracta ſpatia οἱ σταδιοδρομεῖς. Alio nomine λύκιλα appellant Græci: *calcem* & *cretam* Latini. Diſtinguitur autem à metis, circa quas flectebant currus ſuos iidem curſores. de quo Salmaſ. ad Solinum. *Idem.*

3 Παρηρέσθαι[τ]ῷ ἐνίοτε] Hac de re perelegans extat epigramma in Anthol. Græca, ſed incerti auctoris, ubi ſenex quidam ὀψίπλουτῳ hunc in modum de ſe conqueritur:

Ἦν νέος, ἀλλὰ πένης· νῦν γηρῶν πλούσιός εἰμι.
Ὢ μοῦσ' ἐν πάντων εἰκῇ ἐν ἀμφοτέροις.
Ὅς τότε μὲν χρῆσθαι δυνάμην, ὁπότ' οὐκ ἔχον ἔχω.
Νῦν δ' ὁπότε χρῆσθαι μὴ δύναμαι, τότ' ἔχω.

Quod ſic Latine vertit inelitiſſimus poëta Iohannes Secundus:

Pauper eram juvenis, nunc tandem ætate ſenili
Diteſco; hei miſero, tempore utroque mihi:
Vti cum poteram, nummorum copia deerat:
Copia nunc ſupereſt larga, ſed uſus abeſt.

4 Ὁπότε δ' ἀπαλλάττεσθαι δέοι] Alterum orationis membrum, quo declarat Plutus, ſe quidem in acceſſu eſſe βραδύτατον, ſed in diſceſſu alatum & quavis ave celeriorem. Nam ut docet Plutarchus in præceptis civilibus: nullæ ſunt fortunæ tam amplæ, quæ nili κάντρῳ & διαγράμματι circumſcribantur, ad uſus neceſſarios ſint ſufficturæ. Hinc plurimos videre eſt, qui per luxum & gulam breviſſimo tempore ad inopiam redacti ſunt, promi magis quàm condi. Nam qui tantum promit: nihil autem recondit ſive ſeponit, is ad Divam Peniam velis, quod ajunt, equiſque properat. A talibus aufugere dicitur Plutus perniciſſimis pedibus, & alatus eſſe cum diſcedit. Velocitatem ſuam illuſtrat ſimilitudine petita à ſtadii decuſſore, qui velut ſaltu ſtadium tranſmenſus, quam ocyſſime præ-

παπαπαῖ δίκη, πλοῦν ὄψει, πολὺ δὲ ὀρθιώτερον. ἄρτι γὰρ ἔπεσεν ἡ [1] ὕσπληγξ. καίτοι ἤδη ἀνακηρύττουσιν νενικηκὼς, ὑπερπηδήσας τὸ στάδιον, καὶ ἰδόντων σοῦτε θεατῶν. [2] Ἑρμῆς. Οὐκ ἀληθῆ τοῦτο φῄς. ἐγὼ γὰρ πολλοὺς ἂν εἰπεῖν ἔχοιμί σοι, χθὲς μὲν [3] οὐδὲ ὀβολὸν ὄντας, [4] περιαλγῆ βεβιωκότας, ἄφνω δὲ πλουσίους, καὶ [5] πολυτελεῖς, ἅμα τῇ ἕῳ ἀναστάντας. Ἑρμῆς. Ἀλλὰ μὴ τοῦτο ἐπιδείξῃς, ἀλλὰ τοὺς ἐν τῷ παρόντι πλουσίους, καὶ ἐν τρυφῇ ζῶντας, καὶ ἐν ἁπαλοῖς ἱματίοις, καὶ ἐν ὑποδήμασι Μιλησίοις, καὶ ἐν δακτυλίοις χρυσοῖς, καὶ ἐν ἀκρατοποσίαις, καὶ ἐν ἑταίραις, καὶ ἐν ἀκολουθίαις πολλαῖς, καὶ ἐν ἀγορᾷ ἐπιφανεῖς, καὶ ἐν ἐκκλησίᾳ δυνατούς, καὶ ἐν δικαστηρίοις ἀκαταγνώστους, καὶ ἐν θεάτροις ἐπιθορυβοῦντας, καὶ ἐν ἀγῶσι τοὺς ἀθλητὰς ἐπικροτοῦντας, καὶ ἐν ἱππικοῖς ἀγῶσι τοὺς ἡνιόχους ἐπιβοῶντας, καὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς τοὺς ἐπὶ τῶν ἁρμάτων ἐλαύνοντας, καὶ ἐν τοῖς ἀγῶσι τοὺς ἐν τῷ σταδίῳ τρέχοντας, καὶ ἐν τοῖς ἀγῶσι τοὺς ἐν τῷ σταδίῳ τρέχοντας, καὶ ἐν τοῖς ἀγῶσι τοὺς ἐν τῷ σταδίῳ τρέχοντας.

tum videbis, avibus longè celeriorem. Vnde fit ut amoto repagulo, protinus voce præconis victor pronuncier, saltu stadium transmensus, ne videntibus quidem aliquoties spectatoribus. *Merc.* Ista haud vera narras. Imò ego tibi permultos commemorare queam, quibus heri ne obolus quidem erat ut restim emerent, qui hodie repentè divites facti splendidè vivant, al-

præconis voce victor pronunciatus est, ὑπερπηδᾶν τὸ στάδιον, plus est quam διαφαμῖν. Transilire stadium dicuntur qui summa pedum pernicitate valent. Ejusmodi cursores σταδιοδρόμοι dicti, nomenque pro modo cursus sortiti sunt. *Barl.*

1 Ὕσπληγξ.] Propriè scutica est seu flagellum, quo subulci porcos agitant, παρὰ τὸ πλήσσειν τοὺς ὗας. Hic ita vocatur repagulum seu funis obtentus τοῖς ἱπποδρομίοις, quo laxato dejectoque curriculum ingredicbantur. Erat autem propriè regula, ut Salmasius docet, paulo altius è solo elata, & opposita cursoribus, quæ dato signo currendi repente dejiciebatur. Vnde ὑσπληγξ πιεῖν & καταπιεῖν dicitur. Diversa igitur erat à carceribus ubi consistebant οἱ σταδιεῖς. quem locum ἀφετηρίαν & καμπτῆρα, itemque βαλβίδα nuncupant Græci. *Idem.*

2 Ἑρμῆς. Οὐκ ἀληθῆ τοῦτο φῄς.] Continetur his verbis ἀνασκευὴ sive refutatio supra dictorum, vel potius objectio à contrariis. Refellit enim Mercurius hoc quod de tardo incessu dixerat Plutus, permultosque esse ait, quibus cum hesi ne obolus quidem esset, subito evaserint divites. *Idem.*

3 Οὐδὲ ὀβολὸν ἔχειν.] Inter hyperbolas posuit Erasmus, deque eo dicitur, qui maxima rei familiaris inopia laborat. Erat autem obolus æreum numisma minutulum, ita dictum quod obeliscl, id est, veruli imaginem præferret, testè Plutarcho in Lysandro. *Idem.*

4 Περιαλγῆ βεβιῶκον.] Sic fine hujus dialogi. *Bourd.*

5 Πολυτελεῖς.] Appellat eos, qui splendide sumptuoseque vivunt à τέλῳ significante sumptum. Athen. lib. 2. τελεῖν, inquit, τὸ δαπανᾶν, & πολυτελεῖς οἱ πολλὰ ἀναλίσκοντες, & ὠτελεῖς, οἱ ὀλίγα. Notandum & hoc dicendi genus, ὅτι λαμπρῶς ζεύγνυε ἐξελαύνειν, quo proverbialiter eos significat, qui supra alios longe fortunatiores sunt, & honoratiores. Sic Plautus in Asinaria. *Nam si huic occasioni tempus sese subterduxerit, nunquam adepol albis quadrigis indipiscet postea.* τὸ ζεύγνυε non tantum de bigis, sed & generalius de trigis ac quadrigis, adeoque quovis vehiculo usurpatur. Torquent se Grammatici, quid per *albas quadrigas* intelligat Comicus. Sunt qui *Iovis* interpretantur, ut quæ celerrimo per cœlum cursu ferantur, si quando tonat vel fulgurat. Quod & confirmare videtur Bourdelotius, qui ad hunc locum & Heliodorum notat, ideò quadrigis albis in triumpho usos fuisse veteres, quod Iovis quadrigas crederent albas, ad cujus morem se componebant οἱ τεθριαμβεύοντες. Quod ita censuisse priscos etiam tradit Suetonius in August. cap. 49. Hinc invidiam sibi conflarat Camillus, quod in triumpho curru ejus albis equis junctò urbem invectus esset: quasi humano fastigio ampliorem vindicare honorem, paremque supremo Iovi videretur. τὸ ἐξελαύνειν, quod obiter notandum, de equitatu dicitur. ut ἐξέχειν & ὑπερέχειν de peditatu. *Barl.*

[1] ἐπὶ λάμυκῶ ζεύγους ἐξηλαύνουσι, οἷς οὐδὲ κἂν ὄνος ὑπῆρξε πώποτε· ⸢ ὅμως πορφυροῖ, καὶ [2] χρυσόχειρες περιέρχονται. οὐδὲ αὐτοὶ πιστεύοντες οἷμαι, ὅτι μὴ ὄναρ πλουτοῦσιν. [4] Πλοῦτος. ἑτεροῖος τοῦτ' ἐστὶν ὦ Ἑρμῆ, καὶ οὐχὶ τοῖς ἐμαυτοῦ ποσὶ βαδίζω τοτε. οὐδὲ ὁ Ζεὺς, ἀλλ' ὁ Πλούτων ἀποστέλλει με παρ' αὐτούς, ἅτε πλουτοδότης, καὶ μεγαλόδωρος καὶ αὐτὸς ὤν. δηλοῖ γοῦν καὶ τῷ ὀνόματι. [5] ἐπειδὰν τοίνυν μετοικισθῶμεν δεῦρο με παρ' ἑτέρου ποδὸς ἕτερον, [6] εἰς δέλτον ἐμβαλόντες με, καὶ κατασημηνάμενοι ἐπιμελῶς, φοροῦσιν ὡράμενοι, [7] μετακομίζουσι. καὶ ὁ μὲν, νεκρὸς ὢν σκοτεινῇ που τῇ οἰκίᾳ

albis quadrigis vehantur, quibus ne asellus quidem ante fuppetebat: ii tamen purpurati, & manibus aurum geſtantes obambulant: qui ne ipſi credere poſſunt, quin [3] per ſomnium divites ſint. *Plut.* Iſthæc alia res eſt, ὁ Mercuri, neque enim tum meis ipſius ingredior pedibus: nec à Iove ſed à Dite tranſmittor ad eos, qui & ipſe opum largitor eſt, & magnaque donans: quod ſuo etiam nomine declarat. Itaque quoties eſt mihi ab alio ad alium demigrandum, in tabellas injiciunt me ac diligenter obſignatum, & ſarcinæ in morem ſublatum tranſportant. Interea defunctus ille, alicubi in tenebricoſa ædium parte

1 Ἐπὶ λάμυκῶ ζεύγους] Sic de Merced. cond. dixi ad Heliod. fine operis. *Bourd.*

2 Χρυσόχειρες] Intelligit eos qui digitos auro ſeu aureis annulis ornant. χρυσοδακτυλίους eleganter appellat Apoſt. Iacobus epiſt. ſuæ cap. 2. *Barl.*

3 *Per ſomnium divites*] Vt piſcator apud Theocrit. Eclog. 9. *Cogn.* Paroemia eſt uſurpaturque de immodicis votis. Nam quicquid optant aliquis, id ſomniare contigit. Sic Micyllus cerdo apud Lucianum ſe divitem ac præpotentem ſomniat. Apud Theocritum piſcator ſomniat aureum piſcem. Hujuſmodi omnes κατ' ὄναρ μακαρίους, id eſt, ſomnio beati ſunt, quemadmodum loquitur Tullius, vel quiſquis auctor declamationis in Salluſt. *Vnde tu*, inquit, *qui modo ne paternam domum redimere potueris, repente tanquam ſomnio beatus, hortos pretioſiſſimos, villam Tiburti & Cæſaris reliquas poſſeſſiones accepiſti?* Sunt igitur per ſomnium divites, qui repente divites facti, nec ipſi ſciunt, unde tanta opulentia obverterit. *Barl.*

4 Πλοῦτος. Ἑτεροῖος τοῦτ' ἐστὶν ὦ Ἑρμῆ] Reſpondet Plutus ad objectionem Mercurii per diſtinctionem. Fatetur quidem ſe cum à Iove mittitur, tardum eſſe pedibus, ſed à Plutone ablegatum non ſuis, ſed alienis pedibus incedere ac velocem eſſe. Hinc fieri, ut improbi & ſcelerati homines repente divites fiant, feliceſque præ cæteris conſpiciantur. Nam tales Diti, hoc eſt, Plutoni ſunt grati, Orciquetandem victimæ futuri. Notandum turſus, etſi Plutus à Plutone diverſus ſit ſecundum poetas, utrumque tamen divitias largiri creditum. Vnde πλουτοδότης hic & μεγαλόδωρος appellatur, hoc eſt, *opum largitor* & *magna donans*. Quinimo & nomen ſuum debet τῷ πλούτῳ, id eſt, *divitiis*, eſtque nihil aliud Pluto Phyſice conſideratus, ut ſupra diximus, quam interior terra quatenus metallifera eſt. *Idem.*

5 Ἐπειδὰν τοίνυν μετοικισθῶμεν δεῦρο με παρ' ἑτέρου ποδὸς ἕτερον] Deſcribit tandem Plutus, quo pacto ab uno ad alium tranſeat hæredem teſtamento vel codicillis. *Idem.*

6 Εἰς δέλτον ἐμβαλόντες] Eſt hæredem bonorum conſtituere. δέλτος Lucianus accipit pro *tabula* vel *cera teſtatoris*, in qua teſtamentum perſcribitur, κατασημαίνεσθαι eſt obſignare & ſigillo ſuo confirmare. ὀποφορεῖν, quod poſt ſcriptionem fiebat. *Idem.*

7 Μετακομίζουσι] Teſtamenti à teſtatore obſignati tranſportatio deſcribitur, ſimul-

σκέπει), ὥσπερ τὸ γόητα παλαιᾷ τῇ ὀθόνῃ σκεπόμενος, [1] τερμέγητος ταῖς γαλαῖς. [2] ἐμὲ γὰρ οἱ ἐπελπίσαντες, ὁπόταν τῇ ἀγρᾷ τερμόμενοι [3] κηρυκόπης, [4] ὥσπερ τὴν χελιδόνα προσαιτερμίζω [5] τετριγότες οἱ νεοττοί. [6] ἐπειδὰν δὲ τὸ σημεῖον [7] ἀφαιρεθῇ, καὶ [8] τὸ λῖνον σαλευθῇ, καὶ ἡ δέλτος ἀνοιχθῇ, καὶ ἀναγνωσθῇ μου ὁ κληρονόμος διάστοτος, ἤτοι συγγενής τις, ἢ κόλαξ, ἢ κηρ-

parte jacet, vetere linteo in genua injecto tectus, de quo feles digladiantur. Porrò qui me speraverant obtinere, in foro operiuntur hiantes, non aliter quam hirundinem advolantem stridentes pulli. Deinde ubi signum detractum est, & lineus ille funiculus incisus, apertæque tabellæ, novusque meus dominus est pronunciatus, sive cognatus quispiam, sive adulator, sive servulus

simulque notatur hæredis avaritia, qui prædæ tantum intentus cadaver negligit vetere linteo obtectum & felibus mutilandum. Ὀθόνη linteum dicitur sive velum, quod Chaldæis athunáh. φάρος πανίον cum Homero vocare liceat, quale ad Laertis pollinctum se texere astute fingebat Penelope. Virgil. de matre Euryali Æneid. 9.

——— *Nec te tua funera mater*
Produxi presſive oculos, aut vulnera lavi
Veſte tegens. Barl.

1 Περμέγητος ταῖς γαλαῖς] Sunt enim feles circa cibum intemperantiores, neque pisces modo, sed & carnes avide expetunt; etiam defunctorum cadavera sæpe mutilantes, ni arceantur. γαλῶ hic pro ἁλυκῶ accipe, non mustela, Latini antiquiores catum vel cattum dixere, quam vocem Germani, aliæque gentes in sua lingua retinuerunt. *Idem.*

2 Ἐμὲ γὰρ οἱ ἐπελπίσαντες] Ostendit Plutus sæpe fieri, ut qui se hæredes fore sperabant, spe sua frustrentur. *Idem.*

3 Κηρυκόπης] Vnde Horatius: *Corvum deluſit hiantem*, de eo, qui captatorem suum arte frustratus fuerat. Nam & cadaveribus inhiat atque imminet hæc avis. Præteritum illud, uti & præcedens τῷ ἐσιῶτι significationem habet, quemadmodum multa alia apud Græcos scriptores. *Idem.*

4 Ὥσπερ τὴν χελιδόνα] Aviditatem exprimit eorum, qui alterius bona captant, cum hiare illos dicat non aliter, quam ad hirundinem advolantem stridentes pulli. Præbet hirundo maternæ sedulitatis illustre documentum Iuvenal. eadem similitudine usus est Sat. 10. ubi de sene inquit:

Ille ad conſpectum cœnæ diducere rictum
Suetus hiat tantum, ceu pullus hirundinis, ad quem
Ore volat plene mater jejuna. Idem.

5 Τετριγότες οἱ νεοττοί] Ex Iliad. β. In vaticinatione Calchantis. *Bourd.* Vorbum Homero familiare & ab ipso sono factum, quod de pullis & hirundinibus proprie dicitur. Hesych. exponit λεπόντι φωνεῖν. *trinſare* Latinis, quod e Græco est. *Barl.*

6 Ἐπειδὰν δέ] Hæc cum superioribus cohærent. Quam sæpe spe sua frustrentur hæredipetæ, pluribus ostendit Plutus. *Idem.*

7 Ἀφαιρεθῇ] Anglic. *withdrawn* & *withdrew*. Tangit autem veterem testamentorum formam & literarum de qua alibi. *Bourd.* Est sigillum detrahere, idem quod ἀποσφραγίζειν, vel ἀνασφραγίζειν, ut in Pandectis legitur. *reſignare teſtamentum.* Barl.

8 Τὸ λῖνον σαλευθῇ] Per linum intelligitur filum, quo per foramina rejecto tabu-

παιδίων οἰκίτης, [1] ἐκ παιδικῶν τίμιος, [2] ὑποξυρημένος τὴν τῶν γναθῶν, ἀντὶ ποικίλων καὶ παντοδαπῶν ἡδονῶν, ἃς ἤδη [3] ἐξωρος ὢν ὑπηρέτηται αὐτῷ, μέρος τὸ [4] μιδωμα ὁ γλυκὺς ὀπλατέων, [5] ἑλκύσας μέ, ὅτις ἀνὴρ ποτε ἁρπασάμενός με [6] αὐτὴν δέλτον, [7] θεῖ φέρων, ἀντὶ δὲ [8] Πύρριος ἢ Δρο-

vulus obſcœnus, qui puerili obſequio favorem meruerit, etiamtum mento ſubraſo, pro variis omnigenisque voluptatibus, quas ipſi jam obſoletus ſuppeditavit, ingens ſcilicet præmium ferens generoſus quiſquis tandem ille fuerit, nonnunquam mecum tabellis arreptum, fugiens adportat nomine commutato, ut qui modò Pyrrias, vel Dro-

tabulæ Teſtamentariæ colligabantur, & craſſius erat eo, quo ſuitur. *lineum funiculum* vertit interpres. *Barl.*

1 Ἐκ παιδικῶν τίμιος] Id. Dial. Mort. interpretes Martial. & Petronii. *Bourd.* Sic & in Dialogo mortuorum loquitur. τὰ *παιδικὰ* de præpoſtera Veneris intelliguntur: *catamitos* Latini vocant, & *ſcortis maſcula*. Barl.

2 Ὑποξυρημένος τὴν γναθὸν] Mollium & cinædorum erat mentum reliquæque corporis partes ξυρὸν, id eſt, *novacula* radendas & lævigandas tradere, quod & παρατίλειν τὰς γνάθους dixit Ariſtoph. in Ranis, *vellicare genas*, pro depilare reddere. Ita Cliſthenem quendam traducit hominem γυναικώδη & pathicum. Idem παρατίλειν dicebant, nec tantum viris, ſed & fœminis impudicis uſitatum fuit, quæ & ſuas item habebant παρατίλτριας, hoc eſt, ejuſmodi mulieres, quæ turpi miniſterio pilos evellebant, glabramque reddebant eam corporis partem, *per quam ſecus fœmineum & ſobolem prodere & nomen ſolet acquirere geneſi*, ut Arnobius loquitur, *idque in morem hiſtriculæ & nondum duræ puſionis*. Nec ſolum novacula fiebat illa corporis depilatio, ſed & pice calida, (πίττα Græci vocant) item dropace: medicamentum eſt, quo pilola loca ad tempus levia ac glabra redduntur. *Idem.*

3 Ἐξωρος ὢν] Iuvenem deſignat qui amabilem ætatem exceſſit: ὥρα tempus id ætatis ſignificat, quo maxime vegeti ſumus. *Exoletum* Latini vocant. Cicero de Clodio: *Ille qui ſecum ſemper ſcorta, ſemper exoletos, ſemper lupas ducebat.* Orat. pro Milone. Id genus homines non paucos circum ſe habuiſſe Heliogabalum ferunt, quos deinde Alexander Severus rerum potitus, partim in inſulas deportandos, partim naufragio mergendos curavit. teſtis eſt Herod. lib. 5. & Dion in Fragmentis. *Idem.*

4 Μίδωμα] Turpe verbum & meretricis capturam ſignificat. Diſtinguitur à voce μισθὸς, ut merces vel quæſtus à captura. Ammonius de differentiis vocum: μισθὸς μισθώσεως διαφέρει. μισθὸν μὲν ἐστὶν ὁ δίκαιος μίσθωσις δὲ ἐστὶν εἰδικῶν. hinc μίσθωσις καλεῖν idem eſt quod ὑβρίζειν. Et μισθώσεσθαι γυναῖκας pro meretricibus, quæ ſimiliter à merendo apud Latinos nomen accepere. *Idem.*

5 Ἑλκύσας μέ] Quam ſæpe in manus devolvatur ſervuli alicujus lorarii, quamque indignis modis ab eo excipiatur, pluribus oſtendit Plutus. ἑλκύσας μέ: Hi enim ſunt qui per libidines ditantur, & *teſtamenta merentur Noctibus*, ut Iuvenalis loquitur. *Idem.*

6 Αὐτὴν δέλτον] Deeſt præpoſitio σὺν. Sic Homerus in Iliade: αὐτοῖς τοῖς ἵπποισι καὶ ἀνδράσιν, id eſt, *cum equis & viris*. Idem.

7 Θεῖ φέρων] Attice, pro φέρει θέων. *aſportat currens*, vel *currendo*. Sic αὐτὰς πρίε, apud Ariſtoph. in Pluto, pro πρίων αὐτὰς *currendo*, hoc eſt, *conſeſtim perfice*. Idem.

8 Πύρριος ἢ] Dixerunt ad Perſium viri clariſſimi: de his nominibus copioſe Ariſtoph. *Bourd.* Pyrrhias, Dromò, Tibius ſervorum apud Comicos nomina

Δρόμων, ὦ Τιβίη, [1] Μεγακλῆς, Μεγάβυζος, ὦ Πρόταρχος μετονομασθείς, τὰς κατὰ πλοῦν κεχλιώπας ἐκείνας εἰς ἀθλίους ἀπολείποντες κατὰ λαιμῶν, ἀλλοῖς [2] ἄγουσι τὸ πένθος, οἷος αὐτὸς ὁ [3] θύννος ὁ μυχὸν τῆς σαγήνης διέφυγεν, ὀλίγον τὸ δέλεαρ [4] καταπιών. [5] ὁ δὲ, ἐμπεσὼν ἀδρόως εἰς ἐμὲ ἀπροσδοκήτως καὶ [6] παχύδερμος ἄνθρωπος, ἐν πλοίῳ [7] πέδιλα πε-

Dromo, vel Tibius, jam Megacles, aut Megabyzus, aut Protarchus appellatur. Cæterùm illos nequicquam hiantes, ſeque mutuum intuentes relinquit: ac verum luctum agentes, quòd ejuſmodi thynnus ex intimo ſagenæ ſinu effugit, devorata non exigua eſca. Atque hic repentè totus in me irruens, homo ineptus & rudis, compedes adhuc

mina ſunt, qui vel à capillitio rufo, vel curſu aut gente ſic appellati. Τιβία enim ἡ ὀλη φευγία Suidæ. *Barl.*

1 Μεγακλῆς] Fuit Megacles ex illuſtri Alcmæonidarum genere, qui tertiæ parti Atticæ regionis præfuit, nempe Paraliæ ſive oræ maritimæ, de quo Ariſtophanis interpres in Nebulis, itemque Veſpis. *Megabyſus* autem nobilis Perſa, unus ex ſeptem, qui Magorum tyrannidem ſuſtulerunt, à Dario rege dux exercitus in Europa relictus. Fuit & alter Sopyri filius, qui dux exercitus extitit in Ægypto adverſus Athenienſes & ſocios, de quibus legere eſt apud Herodotum lib. 3. *Protarchi* nomen imperii præfectum ſive principem ſonat. *Idem.*

2 Ἄγουσι τὸ πένθος] De fruſtratis hæredipetis hoc dicit, quibus nihil relictum præter luctum. Sic Horat. Sat. lib. 2. de Corano:

Tum genus hoc faciet: tabulas ſecero dabit atque
Vt legat, erabit, multùm Naſica negatas
Accipiet tandem, & tacitus leget invenietque
Nil ſibi legatum præter plorare.

πλοῖῳ ἢ τῷ αἰμάζειν, Græco more. *Idem.*

3 Θύννος ὁ μυχὸν τῆς σαγήνης] Ælia. hiſt. animal. Proverb. ſic id. Piſcat. inde σαγηνιδεύς. Bourd. Proverbium: de hoc piſce Plin. lib. 9. c. 15. Athen. lib. 7. *Cogn.* Vtimur hoc loquendi genere, quoties commoditas aliqua, quæ jam propemodum tenebatur, præter exſpectationem ſubito præripitur. Extat etiam in Piſcatore. Simili figura dixit Terentius: *Crucior bolum tantum mihi eſſe ereptum ſubito è faucibus.* Eſt autem thynnus piſcis, qui magno numero capitur in portu Luſitano ad Vlyx bonam & juxta mare Herculeum, ſic dictus παρὰ τὸ θύνειν, quod eſt ὁρμᾶν. hinc θύνος, & geminata littera Æolice θύννος, à motus vehementia. nam impetu & furore quodam fertur & æſtro agitatus ſub ortum Canis. Inter cete numerat Galen. 3. de alim. facult. *Barl.*

4 Καταπιών] Pro καταφαγών. Degeneravit hoc verbum à ſimplici πίνω, & ſæpius de carnibus & piſcibus uſurpatur pro *devorare*. δέλεαρ eſca propriè dicitur qua piſces capiuntur. hinc δελεάζειν pro *inescare*, quod ſæpiùs ſumitur de occulta & inſidioſa captione: cui reſpondet Hebr. רמה, id eſt, eſcam, vel ejuſmodi quicquam projiciendo fallere ac decipere. *Idem.*

5 Ὁ δὲ] Deſcribit porro Plutus ſervuli hæredis conditionem & habitum. ἀπροσδόκητον vocat, hoc eſt, *vita mundioris atque elegantioris expertem*, cujuſmodi eſſe ſolent ſervilis ingenii homines. In Gloſſis exponitur *infrunitus, inſolens.* Et infrunitus quaſi ἄφρων vel infrons, ut placet Liptio. *Idem.*

6 Παχύδερμος] Aptum ſervis epitheton, quod cum plagis perferendis, tum oneribus & ſarcinis portandis deſtinati ſint (unde καταδορφόροι Comicis dicti) cutem habere ſoleant craſſiorem & calloſiorem. *Idem.*

7 Πέδιλα πεφευκώς] Quod πεδιλοφόρια eſſe conſuevernnt, ut ſæpe oſtendit

φρακὼς, καὶ εἰ παρὰ θύραν ἄλλος [1] μαστίξειέ τις, [2] ὀρθὸν ἑστὼς τὸ οὖς καὶ [3] τὸν μυλῶνα, [4] ὥσπερ τὸ ἀνάκτορον θεσπεσιῳῶν, σὺν ἐπὶ φορητὸς ἐν τοῖς σύνεγχάνουσιν· [5] ἀλλὰ τὰς τε ἐλαυνόμενος ὑβρίζῃ, καὶ τὰς ἐμμανδάλους μαστιγοῖ, ἀπαπειρώμενος εἰ καὶ αὐτῷ τοιαῦτα ἔξεστιν. ἄρξῃς ἂν [6] ἢ ἐς πορνίδιον τι ἐμπεσὼν, ἢ ἱπποτροφίας ἐπιθυμήσας,

huc horrescens, & siquis alius loro increpet, stans arrectis auribus, & pistrinum tanquam templum adorans, non amplius iis in quos incidit, est tolerabilis: sed & ingenuos contumelia afficit & conservos flagris cædit, experiens num sibi quoque similia liceant: donec aut in scortulum illapsus, aut alendorum equorum studio captus, aut

Lucianus. hinc πόδων & πρισδὸν pro servo maligno & verberone, qui sæpius in carcerem conjectus fuit. *Bar.*

1 Μαστίξειέ τις] Servi item μαστιγίαι dicti quod ob maleficia loris cæderentur. Vnde *loratiorum* frequens mentio apud Plautum, qui & *cattabos bubulos* per jocum vocat verbera, quæ cum crepitu ingeruntur servili tergo. Quin & ὑσεχίαι olim flagellati, id est, loro e setis suillis confecto: ut ex Aristoph. liquet. Item, *virgis ulmeis*, unde *ulmitribas* & *ulmorum Acherontes* eosdem appellat Comicus. Sic ille in Rud. *Tergum obtestor tuum, ut tibi uberem ulmeam esse speres virgindemiam.* Idem.

2 Ὀρθὸν] Vernilitatem ejus porro indicat, cum arrectis illum auribus stare dicit, siquis vel loro increpet equi ad initiar, qui simulatque flagelli strepitum audit, *micat auribus, & tremit artus*, ut Maro loquitur 3. Georg. *Idem.*

3 Τὸν μυλῶνα] Solebant item servi à Dominis in pistrinum dedi ob noxam. Vnde, *pistrino dignus*, apud Terentium. Erat autem locus, in quo panis pinsebatur, seu mola quam versabant mancipia, pro quibus hodie jumentis utimur, aut molis pneumaticis aquaticisve. Apulejus in asinum transformatus, molas pistrinenses per circuitus multivios circumegisse se festiviter scribit, describens quales essent ministri in pistrinensi contubernio: *Sunt homunculi*, inquit, *vibicibus livedinis totam cutem depicti, dorsumque plagosum scissili contunculo magis inumbrati, quam obtecti: nonnulli exiguo tegulæ tantummodo pubem injecti, cunctis tamen sic tunicati, ut esset per pannulos manifesti, frontes litterati, & capillum semiraso & pedes annulati.* Idem.

4 Ὡς τὸ ἀνάκτορον θεσπεσιῳῶν] Facete pistrinum ut templum adorare dicuntur servi, quod in eo ad fidem & obsequium edomantur, Deosque scelerum suorum vindices revereri discunt. Plautus similiter dixit, servos *carcerem habere pro domo sua*, in Captiv. τὸ ἀνακτορον, proprie regia est. hic templum ita vocatur sed peculiariter Cereris. Hesychius: ἀνάκτορον, τὸ τῆ Δημητρος. scil. ἱερόν. Quidam τὸ ἀνάκτορον hic positum putant, quod templum est τῆς θεοσεβείας, de quo supra dictum. *Idem.*

5 Ἀλλὰ τὰς τε ἐλαυνόμενος ὑβρίζῃ] Docet Plutus servo, cum ad lautiorem fortunam pervenit, nihil esse arrogantius, nihil intolerabilius. Paulo ante dixit, eum non esse φορητὸν τοῖς σύνεγχάνουσι. Nunc quam insolens sit quamque contumeliosus non modo in conservos suos, sed etiam homines liberos, ob oculos ponit. Vere Claudianus in Eutrop. *Non bellua tetrior ulla est: Quam servi rabies in libera colla furentis.* Vnde paræmia celebratur quam & Ioseph. Scaliger refert in Stromateo suo, Μήποτε δοῦλος γένοιτο, ἀκαρπος γένοιτο, id est, *Nunquam ancilla fiat domina.* Solent enim ejusmodi homines, qui servitutem serviverunt, cum ex humili fortuna subvehuntur ad res amplas, multo esse insolentiores, minusque ferendi, quam qui divites vel felices nascuntur. *Idem.*

6 Ἢ ἐς πορνίδιον] Docet item Plutus, male parta, male dilabi. Nam ser-

vus

κόλαξι παραδὺς ἑαυτὸν ὁμνύσιν, [1] ἢ μὲν δύμορφότερον μὲν Νιρέως εἶναι αὐτὸν, δύχρυσότερον δὲ Κινύρου, ἢ Κόδρε, συνετώτερον δὲ Οὐδυσσέως, πλουσιώτερον δὲ σωρὸν Κροίσου ἐκκρίδεκα, σὺ ἀκαρεῖ δὲ χρόνου ἄδηλον ὁπόσου τὴν κρατ' ὀλίγου ὑπὸ πολλῶν ἐπορκιῶν, καὶ ἁρπαγῶν, καὶ παναρχαίων συναλογμάτων, [2] Ἐρ. αὐτὸ τοῦτ' ἐγὼ φοβοῦμαι. ὑποπεσὼν δ' ἂν αὐτοῖς βαδίζῃς, πῶς ἂν τυφλὸς ὢν δύναιο τὴν ὁδὸν; ἢ πῶς ἀφανιεῖς ἐφ' ὃς ἄν σε ὁ Ζεὺς ἀποστείλῃ, κεῖνος εἶναι δ' πλουτῶν ἀξίως; Πλ. οἶμ' ὡς δύσκολε μὲ ποιεῖς εἶναι. Ἐρ. μὰ τὸν Δία δ' ἀνύω. [3] ὁ γὰρ Ἀριστείδου καταλιπὼν, [4] Ἱππόνικον δὲ Καλλίᾳ συνοικοῦντα, δὲ

aut adulatoribus ſeſe tradens, dejerantibus Nireo formoſiorem eſſe, Cecrope, Codrove generoſiorem, callidiorem Vlyſſe, ditiorem verò ſedecim ſimul Crœſis, momento temporis ſemel effundat infelix, quæ minutatim multis ex perjuriis, rapinis, & flagitiis fuerant collecta. Iſta fermè ſic ſe habent uti narras. Verùm ubi, tuis ipſius ingrederis pedibus, quî tandem cæcus cùm iis viam invenire potes? aut quî dignoſcis ad quoſnam Iupiter te miſerit, dignos illi viſos qui divitiis abundent? *Pl.* Enimverò credis me reperire iſtos ad quos mittor? *Merc.* Per lovem haud quaquam. Neque enim Ariſtide præterito ad Hipponicum, & Calliam acceſſiſſes, tum ad multos

vus Domini ſui bonorum hæres factus, ea quæ multis ex perjuriis, rapinis & flagitiis corraſa fuere, ſcortis iterum, aut equis alendis diſſipare ſolet, idque momento temporis ſimul ac ſemel. ἱπποτροφίας meminit, quod equorum alendorum ſtudium magno conſtet, ut in Phidippide ſuo oſtendit Strepſiades apud Ariſtoph. in Nebul. *Barl.*

1 Ἢ μὲν δύμορφότερον] Id. Dial. Mort. & copioſe in Somnio ubi de Simonide. *Bourd.* Proverbium eſt, quod ab Eraſmo prætermiſſum miror. Fuit Nireus Charopi & Aglaiæ filius, omnium Græcorum poſt Achillem formoſiſſimus, de quo Homerus Iliad. β. Νιρεὺς ὃς κάλλιστος ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθε Τῶν ἄλλων Δαναῶν μετ' ἀμύμονα Πηλείωνα. De reliquis, quæ ſequuntur, adagiis conſulatur eruditiſſimus Chiliadum ſcriptor. *Barl.*

2 Ἐρ. αὐτὸ τοῦτ' ἐγὼ φοβοῦμαι] Approbat ſermonem Pluti Mercurius, ſed mirari ſe dicit, quo pacto cum cæcus ſit, viam invenire poſſit, vel dignoſcere eos, ad quos mittitur. αὐτόπους ire dicitur qui ſuis ipſius pedibus iter facit, non indigens ductore aut vectore. *Idem.*

3 Οὐ γὰρ Ἀριστείδου καταλιπὼν] Hac de re oratores Græci. Idem Iove confutat. *Bourd.* Fatetur Plutus ſe cum oculis ſit captus, non reperire eos, qui digni videantur, ut opibus abundent: alioquin haud futurum, ut Ariſtide prætorito ad Hipponicum, Calliam, ſimiliſque farinæ nequam homines ſe conferat. De Ariſtide quod ait, vir fuit Athenienſis nobilitate & juſtitia inſignis. Vnde & Iuſti cognomentum adeptus eſt. Hujus juſtitiam non ferens Themiſtocles exilio decem annorum damnari curavit. Tandem ab exilio revocatus cum multas præfecturas geſſiſſet, in tantâ paupertate obiit, ut vix tantillum pecuniæ corradi potuerit, quæ veſpillonibus, & vilibus cadaverum funeratoribus daretur. Sic de eo Cornelius Nepos lib. 3. *Ariſtides*, inquit, *qua fuerit abſtinentia, nullum eſt certius indicium, quam quod, cum tantis rebus præfuiſſet, in tanta paupertate diſceſſit, ut qui efferretur, vix reliquerit.* Barl.

4 Ἱππόνικον δὲ Καλλίᾳ] Callias & Hipponicus duo itidem viri Athenienſes, pater & filius, ob luxum & libidinem celebratiſſimi, quorum meminit Ariſto-

πολλοῖς ἄλλοις Ἀθηναίων ἀλλ' ὀβολοῦ ἀξίοις. [1] πλὴν ἀλλά τι πρᾶττεις καταπεμφθείς; Πλοῦ. [2] ἄνω κἀκ κάτω πλανώμενος [3] Περινοστῶν, ἄχρις ἂν λάβω τινὰ ἐμπεσών. ὁ δ', ὅστις ἂν πρῶτός μοι προσπέσῃ, ἀπαλλαγὴν ἕξει, [4] σὲ δὲ Ἑρμῆν ἐπὶ [5] τῷ παραλόγῳ τῶν κερδῶν προσκυνῶν. [6] Ἑρ. ἀκῶν ἐξαπατᾷ ὁ Ζεὺς οἰόμενός σε κἂν τὰ αὐτὰ δικαίως, πλουτίζειν ὅσους ἂν οἵεται δ' πλουτεῖν ἀξίους; Πλοῦ. καὶ μάλα δικαίως ὦ γαῖρε. ὃς γε τυφλὸν ὄντα εἰκῇ, ἔπεμπεν ἀναζητήσοντα δυστυχεῖν

tos alios Athenienſes, ne obolo quidem dignos. Cæterum quid facis emiſſus? *Plut.* Surſum ac deorſum circumcurſans oberro, donec imprudens in aliquem incidero. Hic autem quiſquis ille ſit, qui forte primus me nactus ſit, abducit ac poſſidet, te Mercuri pro lucro præter ſpem objecto adorans. *Merc.* Num ergo fallitur Iupiter, qui credat ex ipſius ſententia, ditari abs te eos, quos dignos exiſtimarit qui diteſcerent. *Plut.* Et jure quidem optimo fallitur ὁ bone, quippe qui cùm me cæcum eſſe probè ſciat, emittat veſtigatum rem uſque adeò

phanes in Avib. & Concion. Item Athenæus lib. 12. In Calliam vulgaris jocus extitit: Καλλίας ὑπερεῤῥύηκε, Callix defluunt pennæ, de quo Scholiaſtes apud Comicum, & Eraſmus in magno opere. Fuit & alter Phanippi filius, ὁ γυναικὸς ἵππου τῷ τετράτην καὶ πεντηκοστὴν Ὀλυμπιάδα ut idem refert interpres. De Hipponico, quem ob inſanos amores ἱππόκηρον appellat Ariſtophanes ad nomen alludens, ſcribit Lyſias, quod totius Græciæ fuerit opulentiſſimus. *Barl.*

1 Πλὴν ἀλλά τι πραττεῖς καταπεμφθείς] Docet Plutus, opes non ſemper optimis & cordatiſſimis, ſed pro Iovis arbitrio nunc bonis, nunc malis contingere. At cum cæcus ſit Plutus, contingit ſæpius, ut improbis obveniat, quam probis. Hinc Theognis: Πολλοὶ πλῆκτον ἔχουσιν ἀϊδρίην, οἱ δὲ τὰ κρείσσω ζητοῦσιν χαλεπῇ πεπεδημένοι πενίῃ, id eſt, *multi divitias habent imperiti: alii autem honeſta quærunt gravi oppreſſi paupertate.* Idem.

2 Ἄνω δὲ κάτω πλανώμενος] De eo dicitur, qui cæco impetu huc illuc fertur. Terentius pro eodem dixit, *ruſſum proſſum curſare*, i. e. huc illuc. Proverbiale ſchema eſſe notat Donatus. *Idem.*

3 Περινοστῶν] Verbum περινοστεῖν de iis uſurpatur, qui ſic ingrediuntur, ut unde profecti ſunt, eodem ſæpe videantur reverti. Hinc feſtive admodum Chremylus apud Ariſtoph. reſpondet Pluto, qui cum vereretur, ne perderetur à Iove, ſi viſum reciperet: *Non te perdet*, inquit, *ſed jam perdidit, ὅστις σε προσπταίοντα περινοστεῖν ἐᾷ.* Nam fieri non poteſt, quin, qui cæcus ſurſum deorſumque oberrat, ſæpe impingat, & tandem perdatur. *Idem.*

4 Σὲ δ' Ἑρμῆν] Sic poſt hoc Dial. Inde cognomentum Mercurii κερδῷος. Bourd. Si quid lucri præter exſpectationem obveniret, id Mercurio lucri Deo acceptum ferebant veteres. Tradit Heſychius in jactu quodam ſolere priſcos boni ominis gratiâ præfari Mercurium: *dexter nobis ſit Mercurius*: in convivio ἀγαθὸν δαίμονα, vel Δία σωτῆρα. hinc κερδῷος Ἑρμῆς, *Mercurius lucrifer*, de quo infra. Et κοινὸς Ἑρμῆς dicebatur, cum duo pluresve in via aliquid reperiſſent, quod in commune dividundum erat. *Barl.*

5 Τῷ παραλόγῳ τῶν κερδῶν] Attica conſtructio pro, παραλόγῳ τοῦ κέρδους. Latini hoc imitati ſimiliter dixere: *albi piſcium, degeneres canum*, & ſimilia. παραλόγως vocat τὸ παρὰ λόγον συμβαῖνον, quod præter opinionem vel exſpectationem obvenit. *Idem.*

6 Ἑρ. ἀκῶν ἐξαπατᾷ ὁ Ζεύς] Plutus, ut Iovis numen elevet, ignorantiam & errorem illi intrepide tranſcribit, Virum bonum vocat χρηματ' ἀνδρὸς ἀγαθοῦ, id

eſt,

ὅτου χρῆμα, καὶ [1] σπανίως εὐδαίμονος καὶ βίου. ὅταν [2] δὲ καὶ ὁ Λυγκεὺς ὢν ἐξόπτης φασκόντων ἀφορᾶν ὅτου ἕνεκα μικρὸν ὄν. [3] τυφλοῦται ἅπαν τὸ μὲν ἀγαθὸν ὀλίγον ὄντων, πονηρῶν δὲ πλείστων ὁ πᾶς πολέμιος [4] τὸ πᾶν ἐπισχόντων, ῥᾴδιον εἰς τοιούτους ἐμπίπτειν ἄφρονα, καὶ [5] ἁγυλωθέντα τοῖς αὐτῶν.

adeò repertu difficilem, & jam olim è vita sublatam, quam ne Lynceus quidem facilè inveniret, cùm adeò sit obscura & minuta. Quare cùm rari sint boni, improbi verò in civitatibus omnia obtineant, oberrans facilè in istius farinæ homines incido, & ab illis irretior. *Merc.*

est, rem inventu difficilem, ob eorum penuriam. *Rari quippe boni*, (inquit Iuvenalis) *numero vix sunt totidem, quot Thebarum porta, vel divitis ostia Nili.* Et Horat. epist. lib. 1.

——— Vir bonus est quis?
Qui consulta patrum, qui leges juraque servat,
Quo multa magnaque secantur judice lites,
Quo respondere, & quo causa teste tenentur.

Eorum quam rara sit seges, omnium seculorum praxis abunde docuit. Iuvenalis Sat. 13.

Egregium sanctumque virum si cerno, bimembri
Hoc monstrum puero, & miranti jam sub aratro
Piscibus inventis & fœta comparo mula.

Ἀμαυρὸν χρῆμα, dicitur res quæ oculis humanis vel obscure vel nullo modo videtur. Quod & apte quadrat in virum bonum. Conspicitur enim in confertâ improborum turba, ut Sol ἐν ὁμίχλῃ; hoc est, obscure & quasi per nebulam, ut Plutarchus loquitur. *Barl.*

1 Πρὸς σπανίως εὐδαίμονος] Nec minus verè dictum à Pluto, ἀνδρα σπουδαῖον rem esse veteris ævi, & jam diu exoletam. Vnde & Injustus apud Aristoph. in Neb. ἀρχαῖα & Δισσοὶλογίαν esse ait, quæ de veteri disciplina, sanctisque moribus jactaret Iustus. *Idem.*

2 Οὐδὲ ὁ Λυγκεύς] Nec obscura tantum res est vir bonus, sed adeo exilis etiam, ut ne Lynceus quidem ipse eam facile repererit, cujus viri perspicacitas non ex eo paroemiæ locum fecit quod fodinas metallorum oris, argenti & auri primus invenerit, ut vult Lycophronis interpres; vel quod saxa & arbores oculorum acie penetraret, similemve ob causam, sed potius, quod insignis fuerit astrologus, qui, ut Plinius refert natural. histor. lib. 2. cap. 17. novissimam Lunam primamque eadem die vel nocte, Græci συνοδικὰς vocant, primus dicitur reperisse. quam sententiam quoque confirmat alter seculi nostri Varro G. Vossius lib. 2. Genitl. Theol. cap. 19. *Idem.*

3 Τυφλοῦται ἅπαν τὸ μὲν ἀγαθὸν ὀλίγον ὄντων] Concludit Plutus, cum boni tam rari sint, & pessimi quique in urbibus rerum potiantur, non mirum videri debere, si cæcus oberrans in homines nefarios facile incidat, & eorum retibus illigetur. *Idem.*

4 Τὸ πᾶν ἐπίχειν] Est *rerum potiri & potestate omnia regere*, idem quod κρατεῖν. Sic Aristoteles non semel de Deo dixit, ὁ τὸ κόσμον ἐπίχων. Alias verbum est philosophicum ex secta ἐποκῆ πικῶν, significatque idem quod *retinere & inhibere assensionem*, ut interpretatur Cicero. *Idem.*

5 Σαγλώνη] *Nassam* significat vel *sinum retis*, in quem capti pisces deveniunt. Hesychio πλέγματα ἐκ καλάμων. hinc κατὰ μεταφορὰν dicuntur σαγλωθέντες, qui veluti pisces sagena, sic & alio quocunque modo capiuntur & irretiuntur. *Idem.*

[1] Ἐρ. εἶτα πῶς ἐπειδὰν καταλίπῃς αὐτὸν, ῥᾳδίως φεύγεις σὺ εἰδὼς τὸν ὀδὸν; Πλ. ὀξυδερκὴς τίς τε πᾶς καὶ ἀρτίπους γέγονα· ὥσθ' ὁρῶν τ' κρείττων φυγῆς. [2] Ἑρμῆς. ἔπ δήμοι κ τοῦτο ἀπόκρινον. πῶς τυφλὸς ὤν, [3] εἰρήσῃ γὰ, κ ὠσθεὶς ὑχρὸς, καὶ [4] βαρὺς ὢν τοῦ σκελοῦ, [5] τοσούτους ἐρῶντας ἔχεις, ὥστε πάντας ἀπολείπειν εἰς σέ; καὶ

Merc. At quî fit ut quoties eos deseris, facilè aufugias, cùm vias ignarus? *Plut.* Tum demum acutum cerno, pedibusque valeo, solummodò quum fugiendi adest opportunitas. *Merc.* Illud etiam mihi responde: quî fit ut cùm oculis sis captus (dicendum enim est) præterea pallidus, & cruribus gravis, tot habeas amatores, adeò ut omnes in te defigant oculos: & si potian-

1 Ἐρ. Εἶτα πῶς ἐπειδὰν καταλίπῃς αὐτὸν] Quæstionem aliam movet Mercurius, rogatque Plutum, qui fiat, ut celeriter fugiat, cum improbos deserit, præsertim oculis captus & vix ignarus? Eo docetur opes injuste partas non esse diuturnas; sed ut brevi temporis spatio, perque nefas conquisitæ sunt, sic & cito justa Numinis ultione dilabi. Quæ quam vera sint, Cicero egregie demonstrat in Antonio, cujus rapacitatem & ingluviem describens Philipp. 2. *Quam insolenter*, inquit, *flatim helluo invasit in ejus viri* (Pompejum intelligit) *fortunas, cujus virtute terribilior populus Romanus exteris gentibus, justitia charior? Incredibile & simile portenti est, quonam modo ille tam multa, quam pauca non dico mensibus, sed diebus effuderit.* ὀξυδερκὴς hic opponitur non τῷ ἀμβλυωττοντι, ut alias, sed τῷ τυφλὸ ποδὶ, *cacutienti.* ἀρτίποδα vocat *hominem integris pedibus*, ἄρτιον τῷ σκέλ, qui utroque pede valet, non mancus aut claudus. Hanc pedum pernicitatem & oculorum perspicaciam sibi adesse ait Plutus, quando tempus est ab improbis fugiendi. Videmus enim ea quæ per imbecilliorum compilationes, & scelera hinc inde corrasa sunt, in corvos iterum & milvos converti, ut in Phædone suo declarat Socrates. *Barl.*

2 Ἑρμῆς. Ἔπ δή μοι κ τοῦτο ὑπόκριναι] Scisscitatur porro Mercurius caussam, cur, cum adeo deformis sit Plutus, tam multos tamen habeat amatores sui & assecias, qui felices se judicant, cum ipso potiuntur: sin voto frustrentur, vitam sibi vitalem esse negent. *Idem.*

3 Εἰρήσῃ] Hoc interfatur Mercurius χαριζόμενος, ne corporis vitia liberius notanti succenseat Plutus. *Idem.*

4 Βαρὺς ὢν τοῦ σκελοῦ] Idem est quod χωλὸς. uno nomine vocatur βαρυσκελὴς, qui *tardis cruribus incedit.* epitheton est Vulcani in Epigrammin. qui propterea *tardipes* appellatur à Catullo. Supra etiam βραδὺν se esse fatetur idem Plutus. τὸ σκέλ sive crus pars corporis organica est, præcipuum ambulationis instrumentum. *Idem.*

5 Τοσούτους ἐρῶντας] Quam multos sui amatores & assecias habeat Plutus, quantaque inter mortales potentia valeat, præter Aristoph. ostendit etiam Iohannes Secundus in sua, quam elegantissimis versibus descripsit, Pecuniæ regia, ubi sic ait:

Hæc est illa, cui famulatur maximus orbis,
Diva potens rerum, domitrixque Pecunia fati,
Telluris magna Plutique sacerrima proles.

Et paucis interjectis:

Prima quidem teritur concursu semita denso,
Virque viro, pede pes urgetur, & omnis eodem
Turba ruit properans juvenumque senumque virumque:
Antra sonant plausu gradientum, dura gemiscit
Et sulcicit humus repetito saucia passu. Idem.

1 Εὐ-

τυχόντας μὲ, [1] εὐδαιμονεῖν οἴεσθε. οἱ δὲ ἀπορώτατοι, [2] οὐκ ἀνέχεσθαι ζῶντας. [3] οἶδα γὰρ πάνυ σὺν ὀλίγοις αὐτῶν ὕστερον σε [4] δυσέρωτας ὄντας, ὥστε καὶ εἴς, [5] βαθυκήτου πόντου φιλοῦντος, ἐρρίψατε αὐτούς, καὶ πετρῶν κατ' ἀλιτόμων, ὑπολογιζόμενοι νεκρὸν σὲ, ὅπως δὴ [6] τὴν ἀρχὴν ἐφύλαξαν αὐτούς. [7] πάλαι ἀλλὰ καὶ σὺ ὢν οὐ οἶδα ὅπ

tiantur, fœlices videantur; sin fruſtrentur, non ſuſtineant vivere? Ex his quidem non paucos novi, qui ſic perditè te amarint, ut ſe aëreo è ſcopulo in alta piſcoſi maris, præcipites abjecerint, rati faſtidiri ſcile abs te, propterea quòd illos nullo pacto reſpexiſſes. Quanquam ſat ſcio, tu quoque fateberis, ſi quo modo tibi

1 Εὐδαιμονεῖν οἴεσθε] Refutat hanc τῶν χρεμαπτῶν opinionem Ariſtoteles lib. 1. Ethicor. ubi εὐδαιμονίαν definit *ultimum & perfectiſſimum hominis bonum*, quod divitiis competere nequit, quæ ſolum propter aliud expetuntur. *Barl.*

2 Οὐκ ἀνέχεσθαι ζῶντας] Pro ζῆν Vita enim carere malunt homines, quam opibus. βίον ἄξιστον vocat Ariſtoteles, vitam, quæ vivendi ſubſidiis deſtituta eſt. Et Comicus: ὁ βίος βίος ἀνόνητος ἐὰν ἦν βίος: *Vita haud vocanda eſt vita vitæ indiga.* Conducunt enim divitiæ πρὸς τὸ εὖ ζῆν, ad bene commodeque vivendum, & inſtrumenta ſunt exercendarum virtutum, ut docet Philoſophus Ethic. lib. 4. Sed ita comparatum eſt cum pleriſque mortalium, ut plenè ſe vivere haud putent, ſi non habeant affatim, unde victitent, adeoque vita illis videtur acerba & indigna nomine vitæ. Nam de phylargyris ejuſmodi hic loquitur Mercurius. *Idem.*

3 Οἶδα γὰρ πάνυ ἐκ ὀλίγων αὐτῶν] Reſpicit Lucianus carmen Theognidis, quod ſcripſit de paupertate: Χρὴ πολλὸν φεύγοντα ἐς εὐρυπόρους Ῥιπαίους ἐς πόντου Κύρνε κατ' ἠλιβάτου. hoc eſt, *Oportet paupertatem fugere & in immenſum mare projicere, & petras, Cyrne, contra altas.* Alludit ad eundem locum in Dialogo de mercede conductis. Hallucinatur Bourdelotius, qui verſus Homeri eſſe putat. Idem Theognis paulo poſt ait: Τεθνάναι φίλε Κύρνε πενιχρῷ βέλτερον ἀνδρὶ, Ἢ ζώειν χαλεπῇ τειρόμενον πενίῃ. id eſt, *Mori ô amice Cyrne, paupere melius eſt viro, quam vivere dura afflictum paupertate.* Nec deſunt exempla eorum, qui paupertatis onere preſſi, & ad deſperationem redacti ſe vel præcipites ex alto dederunt, vel laqueo præfocarunt, aut alio mortis genere peremerunt. hinc Sextus, paupertatem ferre, non cujuſvis eſſe dixit, ſed ſolius ſapientis. *Idem.*

4 Δυσέρωτας] Propriè δύσερως dicitur perdite amans, quique Venerem ſibi habet minus faventem, ut ille apud Theocrit. Idyll. 3. & 23. quod inſcribitur Δύσερως. Hic ita vocatur, qui Plutum deperit, eumque minus propitium experitur. *Idem.*

5 Βαθυκήτου πόντου] Ex Homero, ut poſtea πετρῶν κατ' ἠλιβάτων, quod ex eodem eſt. *Bourd.* Theognis habet μεγακήτα. Utrumque maris epitheton, quod in profundis ſuis receſſibus cete habeat: vel quod cete habet ingentia. *Barl.*

6 Τὴν ἀρχὴν] Non ſemper vertendum, *principio*, ut vulgo ſolet, ſed quemadmodum interpres bene tranſtulit, *nullo pacto, prorſus non.* Ita Xenoph. lib. 1. de Cyri inſtit. οἱ δὲ Περσικοὶ νόμοι σφόδρα ἐπιμέλονται, ὅπως πῶς ἀρχὴν μὴ τοιοῦτοι ἔσονται. Vbi perperam nonnulli, *primum hoc curant*, cum vertendum ſit: Perſarum leges curant, vel operam dant, *ne ullo modo* tales ſint. Sic δυσέρωτες ſunt amaſii, quos nullo unquam pacto reſpexit Plutus. Οὐ ἔρᾳ hic eſt, ἀλλήλοις ὀργᾷ & cum effectu, quod Græcis poëtis eſt βλέπειν ὄμμασι λάβρως. Idem.

7 Πάλαι ἀλλὰ] Ex ipſius Pluti confeſſione infert Mercurius, furere eos, qui ſanctio ejus amore capiuntur. *Idem.*

1 Ὅμο-

[1] ὁμολογήσεις [2] εἰ πε ξωϊης σαυτὸν, [3] κορυβαντιᾷν αὐτοὺς, ἐρωμένῳ τοιούτῳ ἐπεμελοῦντας. [4] Πλοῦτ. οὐδὲ γὰρ τοιοῦτον οἷός εἰμι ὁρᾶσθαι αὐτοῖς χαλὸν, ἢ τυφλὸν, ἢ ὅπερ ἄλλο μοι φοβοῦσιν; Ἐμῆς. ἀλλὰ πῶς ὦ σωτῆρ, εἰ μὴ τυφλοὶ καὶ αὐτοὶ πάντες εἰσί; Πλοῦτ. ὦ τυφλοὶ ὦ ἄθλιοι. ἀλλ' ἢ ἄγνοιαν, καὶ ἢ ἀπάτην, αἵπερ νῦν κατέχουσι πάντα, [5] ἐπισκιάζουσιν αὐτούς. ἔστ ἂν καὶ αὐτὸς ὡς μὴ παντάπασιν ἄθλιος ἀπολογήσεις [2] εἰ πε ξωϊης σαυτὸν, [3] κορυβαντιᾷν αὐτοὺς, ἐρωμένῳ τοιούτῳ ἐπεμελοῦντας. [4] Πλοῦτ. οὐδὲ γὰρ τοιοῦτον οἷός εἰμι ὁρᾶσθαι αὐτοῖς χαλὸν, ἢ τυφλὸν, ἢ ὅπερ ἄλλο μοι φοβοῦσιν; Ἐμῆς. ἀλλὰ πῶς ὦ σωτῆρ, εἰ μὴ τυφλοὶ καὶ αὐτοὶ πάντες εἰσί; Πλοῦτ. ὦ τυφλοὶ ὦ ἄθλιοι. ἀλλ' ἢ ἄγνοιαν, καὶ ἢ ἀπάτην, αἵπερ νῦν κατέχουσι πάντα, [5] ἐπισκιάζουσιν αὐτούς. ἔστ ἂν καὶ αὐτὸς ὡς μὴ παντάπασιν ἄθλιος

tibi ipsi notus es, furere istos qui hujusmodi amore sunt dementati. *Plut.* At enim credis me, qualis sum, talem istis videri, nempe claudum, & cæcum, & quicquid aliud mihi ineſt vitii. *Merc.* Quid ni ô Plute, nisi & ipsi omnes sint cæci? *Plut.* Haud cæci quidem, ô optime, verùm insciti, errorque quæ omnia occupant, illis offundunt tenebras. Ad hæc ipse quoque, ne per omnia deformis

1 Ὁμολογήσεις] Schemate communicationis utitur, quod facit ad extorquendam adversario veritatem, ut supra docuimus. *Barl.*

2 Εἰπε ξωϊης σαυτὸν] Facit enim sui cognitio, non solum ad philautiam diminuendam, sed etiam, ut nostra bona norimus, ne nobis vel majora, vel indigna sequamur. hinc recte Comicus: τὸ γνῶθι σαυτὸν παντα χοῦ ἐστι χρήσιμον, id est, *Ubique confert, ut teipsum noveris.* ξωϊίαν genitivo jungitur Attice, ut docet Eustathius Odyss. 3. *Idem.*

3 Κορυβαντιᾷν] *Corybantiare*, ut ex Plinio docet μανιᾶσθαι Scalig. ad Catull. *Bourd.* Est *Corybantico furore percitum esse*, vel *insanire Corybantum more.* De quo Erasmus. Erant autem Corybantes Cybelæ sacerdotes, qui sacro correpti furore cymbala pulsabant, capitaque inter saltandum jactantes, alios in similem rabiem agebant, sic dicti, ut vult Lambinus, ἀπὸ τῆ κρύβειν, quod est occultare, quia tympanorum & aliorum instrumentorum strepitu partum Rheæ celarent Saturnum filios suos devorare solitum, etsi Strabo hoc factum memoret, ut in sacrificiis perterrerent homines sub administrorum specie. Ad naturæ opificium refert Gerardus Vossius libro 2. Gentil. Theolog. quem vide. *Idem.*

4 Πλοῦτ. οὐδὲ γὰρ τοιοῦτον οἷός εἰμι] Veram aperit caussam Plutus, cur ab omnibus tantopere ametur, totque habeat sui sectatores ac cultores. Vtitur ad hoc oratione interrogativa, quæ vim habet negativæ. q. d. Tantum abest ut cæcum vel claudum esse credant, quicunque me vident, ut integrum, nulloque vitio deformem certo sibi persuadeant, quod ex *ignoratione* & *errore* oriri asserit, quia exteriorem sui larvam duntaxat aspiciunt, non ipsam faciem. Vera hæc esse vel ipse Cicero fatetur lib. 1. de Finib. ubi docet: *Ignoratione rerum bonarum & malarum maxime hominum vitam vexari.* Et Socrates in Gorgia Platonis censet: *non esse cujusque viri eligere quanam ex rebus, quæ delectant, bona sint, quanam mala: sed potius artificiosi viri opus utrumque.* Nam sapiens vera bona judicat, quæ ratio dictat solida esse ac sempiterna, quæque cadere non possunt, nec decrescere aut adimi, ut justitiam, temperantiam, & reliquas animi virtutes: cæterum honores, imperia, opes, aliaque ejus generis, opinione tantum bona censet, cum fluxa sint suisque possessoribus sæpe noxia. Hinc utrumque conjunxit Lucianus ἄγνοιαν & ἀπάτην, cum altera ex altera proveniat. *Idem.*

5 Ἐπισκιάζουσιν αὐτοὺς] *Inumbrant eos*, id est, caliginem ipsis offundunt. Nam ut Iuvenalis inquit: *Vitium fallit specie virtutis & umbra.* Quod & in reliquorum bonorum delectu accidit. Hinc idem vates Satyr. 10. *Pauci dignoscere possunt Vera bona atque illis multum diversa remota Erroris nebula.* Ixiones hic sumus & pro Iunone nubem amplectimur. Quod cum videret sapientissimus Democritus, *Perpetuo risu pulmonem agitare solebat*, teste Satyrico. *Idem.*

1 Πρὸ-

μορφῶν ἄλλο, [1] προσωπεῖον ἀφελόμενον ἑκάστῳ ἐφαρμόσαντα, [2] διάχρυσα, καὶ [3] λιθοκόλλητα, καὶ ποικίλα εἴδη, σύντηχόν σωτῆς. [4] οἱ δὲ, ὑπὸ τοῦ σώματος οἷόν μόνον ὁρᾶν τὸ κάλλος, ἁρπάσαι, καὶ ἁπάλλαιτο μὴ σύντηχόν τις ὡς ἐμὲ τὸν αὐτὸν ἄλλον ἀπογυμνώσας, ἐπίδειξί με, ἄλλον ὡς προπάτορα τὸν αὐτῶν, mis ſim, perſona valdè amabili tectus, inaurata, gemmiſque picturata, ac verſicoloribus amictus eis occurro: at illi rati eſſe nativi vultus venuſtatem aſpicere, amore capiuntur, diſpereuntque niſi potiantur. Quòd ſiquis me toto corpore renudatum illis oſtenderit dubio procul futurum ſit ut ipſi ſe damnent, qui tantopere ce-

1 Προσωπεῖον ἀφελόμενον] *Perſona faciei obducta*, ut hiſtriones ſolent, ne agnoſcantur à ſpectatoribus. Quod & Plutus ſe facere ait, cum introrſum plane ſit ἄμορφος ſive deformis. Eſt autem προσωπεῖον *perſona* aut *larva* ad ſimilitudinem vultus alicujus efficta, deque viris proprie dicitur. προσωπίδας vocabant Græci, quibus mulieres faciem tegebant. *maſquas* vulgo dicimus. *Barl.*

2 Διάχρυσον] Vocatur quicquid inauratum eſt, non è ſolido conflatum auro. Supra dixit, ὑπόχρυσον. *Deauratum* minus Latine efferunt recentiores. *Idem.*

3 Λιθοκόλλητον] *Quicquid gemmis diſtinctum, aut glutinatum eſt*, ἀπὸ τῆς λίθους κολλᾶσθαι. Sic λιθοκόλλητον ποτήριον, *poculum* dicitur *gemmis conſertum*. de quo Virgil. 2. Georg. *Vi gemma bibat*. λίθων nomine non modo lapilli veniunt vulgares, ſed & pretioſi, ut gemmæ, quæ diſtinctionis cauſſa λίθοι ἔντιμοι dicuntur aliis. *Idem.*

4 Οἱ δὲ, αὐτοπρόσωπον οἷόν μόνον ὁρᾶν τὸ κάλλος] Fatetur Plutus ſuam deformitatem quam ſi homines detracta larva conſpicerent, futurum ait, ut ipſum contemnerent ac rejicerent, cum res ament neutiquam amandas, ſed fædas noxiaſque. Docet idem Ariſtoteles lib. 1. ethic. *Complura*, inquit, *bonis accidunt detrimenta. jam enim quidam ob divitias, quidam ob fortitudinem periere.* Quid Senecam perdidit? nimiæ opes: ut qui hortorum amœnitate & villarum magnificentia Principem ſupergrederetur, ut Tacitus refert lib. 14. itemque Juvenal. Sat. 10. Quid Milonem oppreſſit? corporis fortitudo. Quum enim nervorum & lacertorum fiducia fretus arborem in media parte hiantem diducere vellet, deficiente conatu lupis præda fuit. Sic & Ciceroni ſua nocuit eloquentia: Caſſio Longino antiqua nobilitas, alia aliis, ut merito exclamet Satyricus:

——— Nocitura toga, nocitura petuntur
Militia. & torrens dicendi copia multis,
Et ſua mortifera eſt facundia, viribus ille
Confiſus perit, admirandiſque lacertis:
Sed plures nimiâ congeſta pecunia curâ
Strangulat, & cuncta exſuperans patrimonia cenſus.

Sunt enim immodicæ divitiæ, ut verbis utar Apuleji, *velut ingentia & enormia gubernacula, facilius mergunt quam regunt.* Et ubi quæſo latronum, furum ſervorumque inſidiæ ſunt magis metuendæ, quam apud divites? Indicat hoc Flaccus Satyr. lib. 1.

An vigilare metu exanimem noctesque dieſque,
Formidare malos fures, incendia, ſervos,
Ne te compilent fugientes; hoc juvat?

Quaſi dicat poëta, ſi probe noſſes congenita divitiis pericula & incommoda, merito eas deſpiceres, nec tanto ardore conſectareris rem noxiam peſtiferamque. *Idem.*

ἐμολυνάμενοντες τὰ πλικαῦτα, καὶ ἐρῶντες ἀνιερώτων, καὶ ἀμόρφων πραγμάτων. [1] Ἑρ. τί οὖν καὶ σὺ αὐτὴ ἤδη τῆ πλουτεῖν ζηλώμενοι, καὶ τὸ προσωπεῖον αὐτὸ προσηκόμενοι ἐπ ἐξαπατῶν; καὶ λῶ τις ἀφαιρῆ αὐτὸς, ῥᾷτον ἂν τὸν περιαλῶ ἢ τὸ προσωπεῖον προσοιντο; ἀ γὰ δεῖ καὶ τότε ἀγνοεῖν εἰκὸς αὐτὸς ὡς ἐπίχρυσον ἡ ὁμορφία ἐστὶν, ἔνδοθεν τὰ πάντα ὁρῶν]ας. [2] Πλοῦ. σὺν ὀλίγα ὦ Ἑρμῆ καὶ προς τοῦτο μοι [3] συναγωνίζε]. Ἑρ. τὰ ποῖα; Πλοῦ. ἐπειδάν τις σὺν χρυσοπροσώπου, [4] ἀναπηδήσας τὴν θύραν εἰσοδὸν κατείμε, Simul atque qui me primùm nactus est, patefactis foribus exceperit, clan-

cæcutierint, amantes res neutiquam amandas, & deformes. *Merc.* Quid ergo, postquam eò perventum est ut jam divites evaserint, jamque personam sibi circumposuerint, rursùm falluntur? adeò ut siquis illis adimere conetur, penè caput potiùs quàm personam abjiciant? Neque enim verisimile est etiam tum illos ignorare, auro bracteatam esse formam, quum intus cuncta inspexerint. *Plut.* Ad id non paucæ res, ô Mercuri, mihi sunt adjumento. *Merc.* Quænam? *Plut.*

1 Ἑρ. τί οὖν ἐ καὶ σὺ αὐτὴ ἤδη τῆ πλουτεῖν ζηλώμενοι] Miratur Mercurius eos qui jam divites facti sunt, necdum videre aut intelligere, non nisi bracteatum quid esse opes, nihilque intus habere solidi aut nativi boni. Eleganter ὀπίχρυσον ὁμορφίαν appellat *formam auro obductam*, non nativam aut genuinam. Supra dixit διάχρυσον. Sunt qui hic legant ὀπιχρίστα. Sic ὀπιχρίστα φάρμακα medici vocant unguenta seu pigmenta, quæ corpori illinuntur exterius. Solent autem meretrices cerussa vel titubio facare faciem & vitia cutis superinducto colore amœnis suis dissimulare, quod proprie est ψιμυθίζειν. Cerussa enim ψιμύθιον Græcè. Plutus igitur theatrico vel meretricio more larvatus fucatusve sese offert hominibus, non αὐτοπροσώπως & aperta facie, quod etsi norint divites, tamen ita ingenio comparati sunt, ut caput potius, quam personam abjiciant, quod est τὸ προσωπεῖον βάλλειν μᾶλλον, ἢ τὸ πρόσωπον, ut proverbio dicitur. *Barl.*

2 Πλοῦ.] Varios divitiarum effectus hic recenset Plutus, qui ipsum, veluti comites Dominum suum sequuntur. Primus inter Pluti satellites agmen ducit Τύφος sive *Fastus*, quem proxima sequitur Ἄνοια, hoc est, *Stultitia*. quibus ὕβρις & μελαγχολία succenturiat Lucianus, itemque Ἀπάτη, genuinos opulentiæ fœtus. Nam ut Seneca inquit, *Divitiæ & sapientia raram faciunt mixturam.* Quippe labores subterfugiunt divites, paucosque invenias qui virtutis se studio totos aut sapientiæ tradant: idque in νεοπλούτοις, sive recenter ditatis præcipue locum habet, qui cum sint ἀπαίδευτοι, modumque nesciant facultatibus suis rectè utendi; contumeliosiores etiam & insolentiores esse solent, ut ex philosopho supra probavimus: quinimo mollitèr & luxuriosè vivunt, ut hoc pacto opes suas ostentent, quasque fraudibus pepererunt, fraudibus item conservare studeant. Quæ omnia perelegantèr quoque nobis ob oculos ponit Iohannes Secundus, ubi Pecuniæ comites & παρέδρους ita describit:

Proximaque accubuit Domina, quam Gratia circum,
Ventosusque favor, fallax & Opinio Vulgi,
Elatisque supercilis vultuque tumenti
Incedens, cæcisque oculis & inania captans
Ducit inauratam vesana Superbia pompam
Læta opibus formaque & adulatrice caterva. Idem.

3 Συναγωνίζε] *Conferunt, conducunt*: συμβάλλε. Sumpta tralatio à belli sociis. *Idem.*

4 Ἀναπηδήσας τὴν θύραν] Studium & obviam humanitatem significat ejus qui

συμπαρεισέρχ) μετ' ἐμοῦ λαλιὰν ὁ τύφος, καὶ ἡ ἄνοια, καὶ ἡ μεγαλαυχία, καὶ ἡ μαλακία, καὶ ὕβρις, καὶ ἀπάτη, καὶ [1] ἄλλα ἄττα μυρία. [2] ὑπὸ δὲ τούτων ἁπάντων [3] καταληφθεὶς τὴν ψυχὴν, [4] δαυμαρίζῃ τὰ τῶν ἄλλων κτήματα, καὶ [5] ὀρέγεται τῶν φώκης. κἀμὲ τὸν πάντων οἰκειότατον πατέρα τῶν εἰσηλυθότων κακῶν [6] πέπηκε [7] δορυφορούμενον ὑπ' αὐτῶν. καὶ πάντα ἂν πεῖσαι πάθοι ἄν, ἢ ἐμὲ ἀποίκῳ ὑπομεῖναι ἄν. [8] Ε'ρ. ὡς ᾗ [9] λεῖος εἶ ὦ πλοῦτε, καὶ ὀλισθηρὸς, καὶ [10] δυσκράτηκτος, καὶ ἀμφόδυπτος,

clanculum unà mecum introit fastus, vecordia, insania, mollities, contumelia, fraus, aliaque sexcenta: à quibus omnibus posteaquam est occupatus animus, miratur non miranda, appetit fugienda: meque cunctorum illorum quæ introierunt, malorum patrem stupet, illorum satellitio vallatum, quidvis potiùs passurus, quàm ut me rejicere compellatur. *Merc.* Vt lævis es, ô Plute, & lubricus, & retentu difficilis, ac fugax, neque

qui aliquem domi suæ comiter excipit. Sic & Chremylus paratefactis foribus Plutum admittit apud Aristoph. in principe Comœdiâ. *αὐλείζων δυσὶν* pro eodem dicunt alii, quod paræmiæ speciem habet. *Barl.*

1 Ἄλλα ἄττα] Atticum est ex Æolico *ἄσσα* pro ἴσα. Caninius. *Idem.*

2 Ὑπὸ δὲ τούτων] Hæc reliquam continent narrationis partem à Pluto inchoatæ. *Idem.*

3 Καταληφθεὶς τὴν ψυχὴν] Græcismus, ut, *sententiam rogatus, inscripti nomina*, & similia apud Latinos scriptores. verbum καταλαμβάνεσθαι eo capitur sensu, quo locus aliquis occupari dicitur ab hostibus. *Idem.*

4 Δαυμαρίζῃ τὰ τῶν ἄλλων] Nec amirum. Habent enim divitiæ, teste Philosopho εὐτραπελίαν, & polliceri videntur jucundam vitam, quæ tamen non ab arca, sed ab animo petenda est, ut recte docet Cicero in lib. offic. Hinc tanto eas ardore & studio expetunt homines, acquisitasque tanta sollicitudine custodiunt, ut Herculi citius clavam, quam avaro suas extorseris opes. *Idem.*

5 Ὀρέγεται τῶν φώκης] Cui opp. φεύγειν τὰ ὀρεκτὰ apud Peripateticos, apud Stoicos ἐκκλίνειν. Simplicius in Epictetum. ἡ ὄρεξις, inquit, τοιοῦτόν ἐστιν, ἵκτασις ἔσω τῆς ψυχῆς ὅπου τὸ ὀρεκτόν, ἡ δὲ ἔκκλισις ἀνάπαλιν τῇ ὀρέξει, ἀποστροφὴ δὲ φυσικὴ ἔσω πάλιν τῆς ἐκκλίσεως. Vbi scite ὄρεξιν definit ἵκλασιν ψυχῆς ὅπου τὸ ὀρεκτόν, alludens ad proprietatem verbi ὀρέγειν, quod est porrigere aliquid, & in porrigendo manum extendere. Vnde & ὀρέγεσθαι dicti τῆς ὀρέξεως, cum mens veluti extenditur ac porrigitur ad id quod appetit. *Idem.*

6 Τέθνηκε] Verbum defectivum, cujus præterit. med. pro præsente accipitur; ut *odi* & *memini*, apud Latinos, quorum præsentia in usu non sunt. *Idem.*

7 Δορυφορούμενον] Satellitio stipatum, ut Principes solent. δορυφόρος Hesychio, ὁπλοφόρος, ὑπασπιστής, ἢ φύλαξ τοῦ σώματος, sic dictus, quod hastam sive lanceam gestaret. hinc δορυφορεῖν, *stipare*, & κατὰ μεταφορὰν *assectari*. Idem.

8 Ε'ρ.] Egregia hic instituitur collatio à Mercurio Pluti & Peniæ: hanc diuturnam & stabilem: illum lubricum ac fugacem difficilemque retentu esse dicit. *Idem.*

9 Λεῖος] Cum Æolico digammate λεῖϝος, hinc Latinum *levis*, pro *glaber*, priore producta, à quo differt alterum epitheton ὀλισθηρὸς, id est, lubricus, quod de loco proprie usurpatur, ab ὀλισθεῖν τὸ πίπτειν, *cadere*, *labor*. Idem.

10 Δυσκράτηκτος] Dicitur, quod retentu difficilis sit, quasi δυσχερὴς κατέχεσθαι ob lubricitatem. Eâ enim sit, ut nullam præbeat ansam qua prehendi vel

ἀδημίαν ἀπλαβῶς παρεχόμενον βεβαίαν, ἀλλ' [1] ὥσπερ ἐγχέλεις, ἢ οἱ ὄφεις [2] ἀφ' ἧς δακτύλων ἁρπαζόμενοι οὐκ οἶδα ὅπως. ἡ πενία δ' ἔμπαλιν [4] ἰξώδης τε, καὶ [5] εὐλαβὴς, καὶ μυρία τὰ ἄγκιστρα

que ullam certam præbes ansam qua prensus teneare: verùm nescio quomodo anguillarum ac serpentum in morem inter digitos elaberis. At contrà [5] Paupertas, viscosa, & prehensu facilis, to-

teneri queat. παρέχεσθαι dixit ἀντὶ τοῦ παρέχειν, quod Atticorum esse proprium volunt, qui passivis loco activorum utuntur, & vice versâ. *Bail.*

1 Ὥσπερ ἐγχέλεις] Pluti levitatem seu lubricitatem exemplis illustrat anguillarum & serpentum. *Anguillam cauda tenere* proverbio dicitur is, cui res est cum hominibus lubrica fide: vel qui rem fugitivam atque incertam habet, quam tueri diu non possit. hinc λεῖος ὡς ἔγχελυς apud Athenæum, *instar anguillæ lubricus*: nec non ἔγχελυς μὴ γλοιοῦ, vel ut alii legunt, χὴ γλοιοῦ, *anguilla in strigmento* apud eundem. Anguilla enim per se lubrica est, nec facile manibus stringitur, multo minus, si face olei imbuta sit, vel mucco strigmentitio, ut τὸ γλοιὸν interpretatur Dalechampius. Eadem & serpentum lubricitas. Virgil. 2. Æneid.

Lubrica convolvit sublato pectore terga.

De serpente loquitur. ubi Servius. *Lubricum dicitur, & quod labitur, dum tenetur: & locus, in quo labimur.* Tales sunt divitiæ quas tantopere sectantur homines, incertæ, fugaces, & in lubrico positæ. Vere Comicus:

Τῶν μὲν ἀγαθῶν τ' πλεῖστον ὕστατον τίθῃ.
Ἀσταθμότατον γὰρ ἐστιν οὐκ κτλ ἡμᾶς.
Id est,
Opes bonorum judica omnium ultimas.
Nam possidemus nil eu incertius. Idem.

2 Διὰ τῶν δακτύλων ἁρπαζόμενον] Est *inter digitos elabi.* pro quo alibi dixit Lucianus: Διαδιδράσκειν ἐκ τῶν χειρῶν. Idem.

3 *Paupertas.*] Artium inventrix. Aristopha. in Pluto. *Cogn.* Sequitur alterum collationis membrum priori oppositum de Penia, quam ut diuturniorem & constantiorem laudat Mercurius. Viscosam esse fingit ac prehensu facilem, adeoque hamatam, ut nullo negocio eam apprehendat, qui tetigerit, nec facile divelli queat, quisquis semel ei adhæserit. Pronior enim ad paupertatem prolapsus est, quàm ad opulentiam accessus vel regressus. *Idem.*

4 Ἐξώδης] Cod. Angl. ἰξώδης. utrumque rectum, ἰξώδης tamen legit interpres. *Bourd.* Hoc est, *visci modo lenta ac tenax*, quia, ut de seipsa loquitur Penia apud Aristophanem, ξυνοικεῖ δ' σύνεστι τοῖς ἀνθρώποις πολλὴ ἔτη, *conversatur cum hominibus, & cohabitat per multos annos.* Quam multi enim propter summam facultatum inopiam viri etiam ingenio & virtute præcellentes in occulto latent, quos importuna pauperies caput erigere non permittit. Notum est illud Iuvenalis:

Haud facile emergunt, quorum virtutibus obstat
Res angusta domi. ——

Nec minus festive, quam vere dictum à Bilbilico vate:

Pauper erit semper, si pauper es Æmiliane,
Dantur opes nullis nunc nisi divitibus.

Pro ἰξώδης sunt qui legant hic ἰξώδης, quod ut probare videtur Bourdelotius, ita nusquam legere memini. Ab ἶξος enim viscus, est ἰξώδης per jota, non ἐξώδης, quod mendosum puto. *Idem.*

5 Εὐλαβὴς] Vox ea quod rarissimum est, hic loci propriè accipitur, pro eo qui commode prehendi possit, ac paupertati examussim optime convenit: alias περίεργον fore denatat. Corpus quoque Penix tribuitur πολυάγκιστρον, vel ut

Mer-

ὀκτὼ φυσήτε ἐξ ἅπαντος· ἔστ' σύμμεστος ἔχυσα, ὡς πλανήσασθε δ' ὑμᾶς ἔχοντ', κἀμὲ μὴ ἔχειν μεθέντας ἀπολυθῆναι. [1] ἀλλὰ μεταξὺ ἤδη φλυαρεῖτε ὑμεῖς πρᾶγμα ἀμελὲς ἀμελοῦντες θήλασθε. Πλοῦ. τὸ ποῖον. Ε'ρ. ὅτι τὸ θησαυρὸν οὐκ ἐπηγάγομεν ἐξ ἅδου ἤδη μάλιστα. Πλοῦ. ἀγαθῇ τύχῃ γε εἶπας. σὺ τῇ γῇ αὐτὸν κατάλειπε, παρακελεύομαι παρ' ὑμᾶς, [2] ἐπισκήψας [3] ἔνδον μένειν ἐπικλείσαντα μένειν τοῖς ὄχθοις. ἀνοίγειν δὲ μηδενὶ, ἢν μὴ ἐμοῦ ἀκούσῃ βοῶντος. [4] Ε'ρ. οὐκοῦν ἐπιβαίνωμεν ἤδη τῆς

toto corpore multos uncos gerit hamos, ut qui tetigerint: illicò hæreant, nec facilè queant avelli. Verùm interea dum nugamur, rem haud parvam omittimus. *Plut.* Quam. *Merc.* Nempe quòd thesaurum non adduximus quo vel in primis erat opus. *Plut.* Ista quidem ex parte bono sis animo. Nam non nisi in terra relicto illo, ad vos ascendo: jussòque intus manere foribus occlusis, neque cuiquam aperire, nisi me vociferantem audierit. *Merc.* Iam igitur

Mercurius loquitur, *μικρὰ τὰ ἀγκιστρα ἔχει*, ut facile adhæreant & capiantur, quicunque attigerint. *ἀγκιστρον* hamus est, *ἀπὸ τοῦ ἄγειν* ut vult Etymologus, quod eo trahuntur, & educuntur ex aqua pisces. *Barl.*

1 Ἀλλὰ *μεταξὺ ἤδη*] Male hic notata Pluti persona, loquitur enim hæc idem qui superiora, Mercurius. Ε'ρ. *τὸ ποῖον, ὅτι τὸ θησαυρὸν*, &c. Male notata etiam hic persona Mercurii & omissa Pluti. Esse debet Πλοῦ. *τὸ ποῖον*; Ε'ρ. *ὅτι τὸ θησαυρόν. ἤδη ἀφηγμένον*, &c. *ἤδη ἀφηγμένον*. Marc. Mercurius dum una cum Pluto sermones cædit, sui pæne mandati oblitus Thesaurum non duxisse inter fabulandum queritur: qua de re Plutus eum bono esse animo jubet, cum in terra ille resideat, nec injussu suo aperiatur, aut ad quemquam ascendat. Eo docetur, quid sint thesauri & opes: terræ nimirum splendentes glebulæ & *minutalia* tantum, ut ea vocat Tertullianus: quæ, sicut Bernardus ait, *solus error hominum facit aut reputat pretiosa*. Seneca de benefic. *Video ferrum ex iisdem tenebris esse prolatum, quibus aurum & argentum, ne aut instrumentum in cædes mutuæ deesset, aut pretium.* Hinc & opibus nomen, à terra, quæ *Opis* vel *Opu* dicta priscis. *Thesauri* quoque etymon si spectemus, nihil aliud est, quam *κατακείμενον χρῆμα*, quod velut eximium ac pretiosum Natura vel cura etiam humana seposuit, ex antiquo *αὐθέω* pro *χέω*, ut placet Salmasio, & fut. verbi *τίθημι*, licet aliis ex Hebr. potius deductum videatur תסא transpositione litterarum, quod idem significat. *μεταξὺ φλυαροῦντες*. Insolens participii constructio, pro *μεταξὺ τῷ φλυαρεῖν*, vel per nomen, *μεταξὺ τῆς φλυαρίας*. Pluria exempla suggerit doctissimus Stephanus, quem adi. *τὸ φλυαρεῖν*, nugari est. Sumpta tralatio à lebete vel patina fervente, *ἀπὸ τοῦ φλύειν*, quod est *cachinnare*, vel *bullire spumante strepitu*. Sic Homerus: *ἀτὰρ σφ' ἴφθιμοι κεφαλὴ ἐφύσα, Ebulliebant vero simpida fluenta*. Iliad. lib. 11. *Barl.*

2 Ε'πισκήψας] Id est, παρακελεύσας, in *mandandi* significatione. Hesychium consule, qui plures verbi illius notiones indicat. *Idem.*

3 Ε'νδον μένειν] Vt Pluti, sic & Thesauri (quem *μαμμωνᾶν* Chaldæi, vel Syri vocant) domicilium terra est. Posidonius Pluti habitaculum in Hispania collocavit, quod ea regio metallorum fœcunditate reliquis antecelleret. Narrat enim historiæ naturalis scriptor Plinius adeo opulentas fuisse Hispanorum venas, ut Annibal habuerit ex uno puteo quotidie tria millia coronatorum: quæ summa in singulos annos efficiebat duodecies centena millia. Quare eorum sententiæ subscribere non possum, qui nullas auri argentive venas in fœcundissimis illis regionibus fuisse scribunt. *Idem.*

4 Ε'ρ. Οὐκοῦν ἐπιβαίνωμεν ἤδη τῆς Ἀττικῆς] Sequitur nunc ὁδοιπόρητος Mercurii & Pluti Atticam versus, ubi degebat Timon. *Idem.*

Ἀττικῆς. καί μοι ἔπου [1] ἐχόμενος τοῦ χλαμυδίου, ἄχρις ἂν ὅσος τὴν ἰχμὰν ἀκρίκωμαι. Πλοῦ. Οὐ ποιῆς ὦ Ἑρμῆ [2] χειραγωγῶν. ἐπὶ ἦγε ἀπολίπῃς με, [3] Ὑπερβόλῳ τάχα ἢ Κλεωνι ἐμπεσοῦμαι ἀλιτηρίοις. [4] ἀλλὰ [5] τίς ὁ ψόφος οὗτος ἐστι, κριᾶς ἢ σιδήρου ὅσος λίθου. Ἑρ. ὁ Τίμων οὗτοσι σκάπτει πλησίον [6] ὀρεινὸν, καὶ πετρώδη γῆδιον. παπαῖ, καὶ [7] ἡ πενία πάρεστι, καὶ ὁ πόνος ὁμοῦ. ἡ καρτερία δ', καὶ ἡ σοφία, καὶ ἡ ἀνδρεία, καὶ ὁ ποιητὴς

tur Atticam adeamus, & me sequere chlamydi adhærens, donec extremam viam attigero, *Plut.* Rectè facis, Mercuri, quum me per viam ducis. Etenim si me desereres, forsan oberrans in Hyperbolum aut Cleonem inciderem: Sed quis hic fragor, ac si ferrum & lapis collidantur? *Merc.* Timon hic est, qui proximè montanum & petricosum fodit solum. Papæ, & Paupertas adest, & Labor ille, tum Robur, Sapientia, Fortitudo, atque id genus

1 Ἐχόμενος τοῦ χλαμυδίου] *Laciniam ducens.* Dixi ad Petron. *Bourd. Chlamydem tenens*, quod facit Plutus, ut ducem Mercurium allectetur commodius minuique deflectat a via *Laciniam ducere* dixit Petronius. *Barl.*

2 Χειραγωγῶν] *Manu ducens vel regens*, quod cæcis & senibus decrepitis fieri solet. Merito in herum suum stomachatur servus Cario apud Aristophanem, quod ipse videns Plutum oculis captum sequeretur: οἱ γὰρ βέλτιστοι, inquit, τοῖς τυφλοῖς ἡγούμεθα. Rectius igitur Mercurius, ut fidelis ὁδηγὸς Plutum à tergo non sequitur, sed præit, viamque cæco commonstrat. *Idem.*

3 Ὑπερβόλῳ τάχα ἢ Κλεωνι] Aristopha. in pace. *Bourd.* De *Hyperbolo* & *Cleone* quod ait, nobile fuit improborum compar. Erat Hyperbolus genere Atheniensis, qui post Cleonem magistratum gessit, vir pernicioſus, & inquinatissimis moribus, nullaque re clarus aut potens, nisi vitio linguæ. M. Tull. lib. de claris Orat. ita scribit de Saturnino, *Homo simillimus Hyperboli, cujus improbitatem veteres Atticorum comœdiæ notavernnt.* Tradit Aristophan. interpres eum fuisse λυχνοπώλην, qui, ut ponderosiores essent lucernæ multum admiscebat plumbi, quâ arte & impostura clarior quam gladio, ingentes sibi opes comparavit. hinc proverbio locum fecit, ὑπὲρ τὸ ὑπερβόλου ποιεῖς, *Hyperbolo nequior*, de quo Erasmus. At Cleon, quem βυρσοδέψιον, vel σκυτοπώλην per convicium appellat Comicus, quod patre natus esset coriario, traducitur pariim ob rapacitatem, & alia flagitia, in quem suos *Equites* adornavit Aristophanes, sicut in Hyperbolum *Maricam* suam Eupolis. *Idem.*

4 Ἀλλὰ] Ἐπερώτησις sive interrogatio Pluti strepitum audientis causſamque scisciantis, cui respondet Mercurius. *Idem.*

5 Τίς ὁ ψόφος] Notant Grammatici ψόφον propriè sonitum esse, qui fit ex collisione duorum corporum durorum, ut hic ferri saxo impacti. Sic crepitantis januæ strepitum, & aliarum rerum stridularum, ἀποψόφησιν appellant Græci. *Idem.*

6 Ὀρεινὸν] Male Basil. edit. ult. ὀρειῶν, ut & quædam aliæ edit. *Bourd.* Erat Attica regio maximam partem sterilis & rupicola, præsertim qua littoralis est, ut ex Strabone discimus. *Idem.*

7 Ἡ πενία] Describitur porrò Timonis habitus & satellitium Pluti, in quo conspicitur *Paupertas* eique congeneres socii *Labor* & *Sapientia*, quorum omnium dux est *Fames*. Docetur his verbis, quanta sint paupertatis commoda, quamque ea præstet opulentiæ. Πολλῶν ὁ λιμὸς γίγνεται διδάσκαλος, inquit senarius Græcus, *Magistra multorum improba existit fames.* Nam Fames sive Paupertas tanquam rigida quædam exactrix homines ad labores compellit, & ingenia excitat

ὄχλου τοσ. 1 ὑπὸ τοῦ λιμοῦ πεπιεσμένων ἀπάντων, πολὺ ἀμείνους τῶν δορυφόρων. 2 Πλοῦ. τί οὖν οὐκ ἀπαλλαττόμεθα ὦ Ἑρμῆ 3 τῷ πεχέσθαι; ἢ γὰρ ἅπαξ ἡμεῖς ὁμόσαμεν ἐξιόλογον πρὸς ἄνδρα ὑπὸ τηλικούτου πρατοπέδου 4 περιεχημένον. Ἑρ. ἄλλως 5 ἴδοξε τοῦ Διΐ. 6 μὴ δόκησις μεμιλημένῳ ὄν. 7 Πε. ποῖ 8 τοῦτον ἀπάγεις ὦ 9 ἀργειφόντα χειραγωγῶν; Ἑρ. ἐπὶ τουτοὶ τὸ Τίμωνα, ἐπιμέμφηται γὰρ ὑπὸ τοῦ Διός. Πε. νῦν ὁ

nus aliorum turba quorum omnium agmen fames cogit, longè præstantius quàm tui sint satellites. *Plut.* Quin igitur quàm ocyssimè discedimus Mercuri? neque enim quicquam æstimabile præstiterimus cum homine vallato istiusmodi exercitu. *Merc.* Secus visum est Iovi: quare nihil metuam us. *Paup.* Quonam, istum Argicida, manu adducis? *Mer.* Ad hunc Timonem à Iove missi sumus. *Paup.* Itane nunc

cirat ad rerum præclararum indagationem. Vnde perquam scitè Persius, *Magistram artis ingeniique largitorem* appellat *Ventrem*, in Prologo. Quod ita se habere multis solidisque rationibus demonstrat ipsa Penia apud Aristophanem in Pluto adversus Plutum, ideo se illi præferendam esse contendens. Manilii item est:

Et labor ingenium miseris dedit: & sua quemque
Advigilare sibi jussit Fortuna premendo.

Loquitur de scientiis Astronomicis, quarum inventionem, ut & cæterarum artium Divæ huic nostræ transcribit poëta. *Barl.*

1 Τὸ λεγόμενον τὸ πεπιεσμένον] Loquendi genus à militia desumptum. *Idem.*

2 Πλοῦ. Τί οὖν οὐκ ἀπαλλαττόμεθα] Plutus audito Timonis satellitio, quam ocyssime discedant, auctor est Mercurio, quia nullum operæ pretium facturus videbatur cum homine istiusmodi circumvallato exercitu, quem tamen Mercurius, ut fidelem decet nuncium, suadet Iovis mandata perficere, & Timonem intrepide aggredi. *Idem.*

3 Τῷ παχίσθαι] Defectuosa locutio, pro τῷ παχεῖ. desideratur præpositio χρ. Vide Steph. *Idem.*

4 Περιεχημένον] *Circumdatum*, *vallatum*, supra dixit, δορυφορούμενον. Verbo περιέχειν utitur eo modo auctor quo satellites circumdant aliquem. *Idem.*

5 Ἔδοξε τοῦ Διΐ] Decretorum divinorum τὸ ἀμεταθλητον detignat. Vnde quicquid Iovi visum statutumque est semel, τόδε δ' τετελεσμένον ἔσται, inquit Homerus, certitudinem divinæ providentiæ religiose asserens. *Idem.*

6 Μὴ ὄντ' ἐπιμεμελημένῳ] Meticulosus passim introducitur Plutus, quem propterea πάντων δειλότατον διλότατον appellat Chremylus apud Aristophanem in ejusdem fabula. *Idem.*

7 Πε.] Penia, ut Plutum videt accedentem, indignabunda Mercurium interrogat, quo illum abducat, perceptoque responso, miratur eum rursus adire Timonem, à quo tam contumeliose fuerat ejectus. Vtitur oratione exacerbationis plena. *Idem.*

8 Τοῦτον] Fastidium subest huic pronomini & contemptus q. d. hunc cæcum & vitiis deformem. *Idem.*

9 Ἀργειφόντα] Homeric. Patet Dial. Iovis & Merc. postea. *Bourd.* Mercurium indigetat per ludibrium Homerico utens epitheto. Sic appellatur, quod Argum lis custodem occiderit secundum poëtas. Erat autem Argus ille pastor, totus, ut Plautus loquitur, *oculeus*, quem lyra sopitum interfecit Mercurius, & vaccam abduxit, quam fabellam ingeniose persequitur Ovidius 3. Metamorph. Physiologi ad Naturam referunt, ut Mercurius sit Sol; Argus πανόπτης, cælum cum stellis, quæ sole adveniente quasi occiduntur, id est, obscurantur & occul-

Πλοῦτον ἐπὶ Τίμωνα ὁπότε αὐτὸν ἐγὼ κακῶς ἔχοντα ἐκ τῆς τρυφῆς ἀβελτερώσας, τοῖς σοφίᾳ, καὶ τῷ πόνῳ, γενναῖον ἄνδρα καὶ πολλοῦ ἄξιον [1] ἀπέδειξα; [2] ἆρα οὕτως ἄρα [3] εὐκαταφρόνητον ὑμῖν ἡ πενία δοκῶ, καὶ [4] ὑβριστὸν, ὥστε ὃ μόνον κτῆμα εἶχον, ἀφαιρεῖσθέ με ἀκεραίως πρὸς ἀρετὴν ἐξεργασάμενον, ἵν' αὖθις ὁ πλοῦτος ἀβελτερώσας αὐτὸν, ὕβρει καὶ τύφῳ [5] ἐγχειρήσας ὅμοιον τῷ πάλαι μαλθακὸν, καὶ ἀψυχῆ, καὶ ἀνόητον ἀποφήνας, ἀπιόντα πάλιν ἐμοὶ [6] ῥάκος ἤδη μεμψιμοιρον.

nunc Plutus ad Timonem, posteaquam ego ipsum antea delitiis malè corruptum susceperim: & his, videlicet Sapientiæ & Labori traditum, strenuum, multique precii virum reddidi? Adeone despicienda, injuriæque idonea Paupertas vobis videor, ut hunc quæ mihi unica erat possessio, eripiatis, jam exactissima cura ad virtutem excultum? ut Plutus hic ubi denuo susceperit, per contumeliam, & arrogantiam illi manu injecta, mollem & ignavum, & vecordem, qualis olim erat, reddiderit: rursum mihi restituat ubi jam nihili factus

tantur. de quibus dissertantem audi Macrob. Saturnal. lib. 1. & Cl. Vossium in sæpius à me laudato opere. *Bart.*

1 Ἀπέδειξα] Pro ἀπεδείκνυσα. Sic supra usus est verbo ἀποφαίνειν Lucianus. *Idem.*

2 Οὕτως ἄρα] Indignatur Penia, quod ab omnibus despiciatur & contumelioſe excipiatur: Plutus contra summo cum honore recipiatur, qui tamen homines reddat arrogantes, molles, omnique vitiorum genere deformes: idque probat exemplo ipsius Timonis, reipsa confirmans, quæ verbis disputarat. *Idem.*

3 Εὐκαταφρόνητον] *Quæ ab omnibus facile contemnitur.* Nam ut olim, sic hodieque verum esse comperitur, quod ait ingeniosissimus poeta:

In pretio pretium est, solus dat census honores,
Census amicitias, pauper ubique jacet.

Pauperes enim quia minus sapere creduntur, quam divites, à Magistratu & publicis muniis excluduntur. *Curia pauperibus clausa est*, inquit idem Naso. Vnde eorum verba nihil ponderis habent: τῷ γὰρ πένητος εἰσὶν οἱ λόγοι κενοὶ, dixit aliquis è Græcis Comicis: at divitum voces, velut oracula habentur, ipsisque inesse creditur illud grande sophos. ἡ εὐτυχία, inquit Pindarus, ἄκρον ἐστὶ παρδοξίας, id est, *felicitati & divitiis summa inest sapientiæ opinio.* Idem.

4 Εὐκαθύβριστον] Sic vocatur Penia quod omnium injuriis opportuna sit facileque opprimatur in judicio pauper. Aristoteles lib. 2. Rhetor. enumerat eos, qui potentiorum injuriis maximè expositi sunt, quos inter præ cæteris censet τοὺς πένητας, id est, *pauperes*, cum aliis de caussis, tum propter illorum indigentiam, & dicendi agendique imperitiam. Contra mores describit eorum, qui injuriam potius inferre solent quam pati, ut sunt *divites* & *potentes*, qui cum sint περιὄψιοι, adversus aliorum oppressiones sua præsto habent præsidia & clientelas. *Idem.*

5 Ἐγχειρήσας] Variè exponunt interpretes. Erasmus: *Per contumeliam & fastum manu illis injecta*, ut subintelligatur dativus personæ αὐτῷ scil. Timoni. Sunt qui vertant: *Contumelia & typho in manum tradens vel dedens*, quasi esset ἐγχειρίσας, nisi ita legendum, quo sensu paulo ante usurpat verbum παραδοὺς. Alias rectè Pererius, ἐγχειρεῖν exposuit, *manum injicere*, quæ propria ejus significatio est. *Idem.*

6 Ῥάκος] Eleganter ita vocat hominem nihili à vestibus detrita rejiculaque sumpto

[1] Ἐρ. ἔδοξε ταῦτα ὦ πενία τῷ Διΐ. Πε. ἀπέρχομαι. καὶ ὑμεῖς ἤ ὦ πόνε, καὶ σοφία, καὶ οἱ λοιποί, ἀκηλιθεῖτε μοι. ἀτὰρ ἤ τάχα ἄσει) εἰσαῦ με ὧσαι λαπλείψῃ, ἀγαθὴν σωτῆρα, καὶ διδάσκαλον τῆς ἀρίστου. ἢ σωοῦν, ὑγιεινὸς μὲν τὸ σῶμα, ἐῤῥωμένῳ ἤ τὴν γνώμην διεπίλεσεν, ἀνδρὸς βίον ζῶν, καὶ πρὸς αὐτὸν λαπλάλιπεν. τὰ ἤ [2] περιττὰ καὶ πολλὰ ταῦτα ὥσπερ ἐστὶν, ἀλλότρια νομίζοντες. [3] Ἐρ. ἀπέρχομαι). ἡμεῖς factus erit. *Merc.* Sic ô Paupertas Iovi placitum est. *Paup.* Equidem abeo: at vos Labor, & Sapientia reliquique sequimini me. Porrò hic brevi cognoscet, qualis in se fuerim, quam nunc reliquit: nempe adjutrix bona, & rerum optimarum doctrix, qua cum donec habuit commercium, sano corpore, valentique animo perseveravit, virilem exigens vitam, & ad sese respiciens: supervacua autem & vulgaria ista, aliena, ita ut sunt, existimans. *Merc.* Discedunt illi, nos eum

pro convicio. Deducitur à ῥήγνυμι, rumpo, teste Eustathio, cujus præt. ἔῤῥηκα, verso ρ in α & densa consonante in tenuem. Nisi forte ex Hebræo fonte derives à רקע, quod est, *expandit, in latum diduxit attenuando.* Aristophanes in Pluto per convicium sic vocat cutem aniculæ rugosam & flaccescentem. Legitur & ῥακεία, si proba vox est, in illo Posidippi apud Athenæum: τοῦ ὄχλου τοῦτο τὰ ῥακεία ὑποστιβῆναι, id est, ex restitutione Casauboni: *Cogita talis turba farraginem convenisse.* Galli integram vocem servarunt, cum *racaille* dicunt pro fœce hominum. Similiter & πτίσσας appellant Græci, senes effœtos & Reipub. inutiles, q. d. *retrita pallia.* Eutipid. in Autolyco. *Barl.*

1 Ἐρ. ἔδοξε ταῦτα, ὦ πενία, τῷ Διΐ] Paupertatis querelæ respondet Mercurius, & Iovis imperium mandatumque obtendit, cui cedit Penia, & cum indignatione toroque satellitio suo à Timone discedit. Vbi vero Plutus accedit, una cum eo omnium vitiorum agmina succedunt. Vere Iuvenalis sat. 6. *Nullum crimen abest, facinusque libidinis, ex quo Paupertas Romana perit.* Ex opulentia enim copia: ex copia luxus, hinc corruptissimi quique mores nascuntur. At Paupertas optimarum rerum doctrix est facitque ut cultores sui corpore sint robusto virilique semper animo præditi. Sic & eadem Penia de se jactat apud Aristoph. ἐ γαυσκετε, inquit, ὅτι τῷ Πλούτῳ παρόντι βελτίονας ἀνδρας ἐς τὴν γνώμην, ἐς τὴν ἰδέαν. Nam Penia tenuem simplicemque victum præscribit, ex quo id commodi percipit homo, ut bene valeat. Vnde non inscite paupertatem *bonæ mentis sororem* dixit antiquitas. Sed eam à mendicitate distinguimus. nam pauper aliquid habet, & præterea animum adjungit rebus agendis. At mendicus nihil habet, deque alieno tantum vivit, nec honesto operi se applicat. *Idem.*

2 Περιττὰ ἐ ἀλλότρια] Sic vocat externa bona, quorum copia carere possumus, quæque vel habere vel retinere in aliena, haut nostra potestate situm est. De quibus & Iuvenalis sat. 10.

Ergo supervacua hæc aut perniciosa petuntur
Propter quæ fas est genua incerare Deorum.

Præclare in hanc rem Euripides: ὑπὲρ τ δὲῖ βροτοῖσι πλοῦ δυσῖν, Δήμητ᾽ ἄκτῆς, φαιδρὰ δ᾽ ὑδρηχόν, Ἄ᾽ πρὸ πόρους ἐ πόνους ἐμᾶς τρέφετον. h. e. *Quid mortales desiderant præter duo sola, fruges & aquam? quæ in medio posita sunt, & eo à Natura sunt producta, ut nos alant.* Ad quæ respexisse videtur Seneca: *Panem & aquam*, inquit, *Natura desiderat: nemo ad hæc pauper est. intra quæ quisquis desiderium suum clausit, cum ipso Iove de felicitate contendit.* Epist. 17. *Idem.*

3 Ἐρ. ἀπέρχομαι] Timon discedente Penia ejusque comitibus Plutum con-

ᾧ ἀθεσίμῳ αὐτῷ. Τί, πῖνες ἐστὲ ὦ κρατιγώδεις; ἢ τί βυλόμβροι ὀλῦ-
ρηκεπε, [1] ἀνδρα ἐργάτην, καὶ μι-
σθοφόρον σκηλήσοντες; ἀλλ' [2] οὐ
χαίροντες ἀπιτε, μιαροὶ πάντες ὄν-
τες. ἐγὼ γὰρ ὑμᾶς αὐτίκα μάλα
βάλλων [3] τοῖς βώλοις καὶ τοῖς [4] λί-
θοις, [5] σωτρίψω. [6] Ἑρ. μη-
δαμῶς ὦ Τίμων μὴ βάλῃς. οὐ γὰρ
ἀνθρώπους ὄντας βαλεῖς. ἀλλ' ἐγώ μι,
Ἑρμῆς εἰμι, ὅτῳ ᾖ, ὁ Πλῦ-
τῳ. ἐπεμψε γὰρ ὁ Ζεὺς ἐπακού-
σας τῶν εὐχῶν. ὥστε [7] ἀγαθῇ τύχῃ

eum adeamus. *Tim.* Quinam estis, ô sceleſti? aut qua gratia huc adveniſtis, homini operario, ac mercenario negotium exhibituri? ſed non læti abibitis, improbi vos omnes: nam illico vos ego glebis & ſaxis petitos comminuam. *Merc.* Nequaquam ô Timon ne ferito: neque enim mortales ferires. Ego enim ſum Mercurius, hic Plutus. Nos tuis precibus exauditis miſit ad te Iupiter. Quare, quod bene

ſpiciens cum ſuis accedentem acerba & minaci oratione inſectatur. *Barl.*

1 Ἀνδρα ἐργάτην] Indignatur, quod ipſum in ruſtico opere verſantem interpellent. Solent enim τοῖς χειροήθεσι & operi gnaviter intentis moleſtæ eſſe interpellationes, præſertim cum damno conjunctæ. Sic ruſtici ſenes apud Ariſtoph. in Pluto ægre ferunt, quod ipſos ex agro vocaſſet Cario, & quidem σπουδῇ μοχθίζοντας, ὡς ἂν ὅσης σχολῆς, *cum gnaviter laborarent, nec otium ſuppeteret.* Qui apud alios dicuntur ἐργατικοὶ, apud Atticos vocantur ἐργάται teſte Heſychio, proque *operariis ruſticis* plerumque accipitur. *Idem.*

2 Οὐ χαίροντες ἀπιτε] *Non læti abibitis*, pro, non impune feretis, i. e. οἰμώξετε, *plorabitis*, ut alibi. Litotes. μιαροὶ & κρατίγαστοι voces ſunt abominantium. *Idem.*

3 Τοῖς βώλοις] Qualis gleba Ægyptia: de qua copioſe Achill. Tat. in Clitoph. *Bourd.*

4 Λίθοις βάλλων] Vno verbo Græci dicunt λιθοβολῶν, & ſimplice iter lapides, in aliquem conjicere ſignificat. Nam λιθάσαι illa ludæorum Græcis gentibus ignota fuit. *Idem.*

5 Σωτρίψω] Id eſt, *conteram, comminuam.* Sic Ennius: *ſaxo cerre comminuit brum*, vocis interſectione ipſam capitis διαίρεσιν exprimens. *Idem.*

6 Ἑρ. Μηδαμῶς ὦ Τίμων μὴ βάλῃς] Mercurius iracundum Timonis impetum ſtiturus, quinam ipſi ſint, à quo, & quem in finem miſſi, paucis declarat. *Idem.*

7 Ἀγαθῇ τύχῃ] *Bonis auſpiciis.* τύχη, vocabulum eſt πᾶσι μέσων, quæ nunc *bona*, nunc *mala* dicitur. Ἀγαθῆς Τύχης ſtatua fuit Athenis juxta Prytaneum, itemque Romæ in Capitolio, quæ & Antias dicta ab Antio oppido, ubi templum famoſiſſimum habuit multorum etiam principum donis ornatum. Vnde Horat. *ô Diva gratum quæ regis Antium.* *Mala* autem *Fortuna* in Eſquiliis culta legitur. Scribit Pauſanias in Bœot. Fortunæ ſacellum fuiſſe, in quo ipſius Deæ ſimulacrum eſſet, Plutum divitiarum Deam puerum tenentis. Quo ſignificabant Veteres, Fortunam ipſam divitiarum eſſe matrem atque nutricem. Non ignoravit hoc Hagienſis noſter in ſua regia, ubi proximam Divæ Pecuniæ Fortunam collocat:

Fortuna ante alios magnum ſibi vindicat illic
Imperium, regnique tenet communia ſceptra,
Inſtabilemque globum gemmis ornavit & auro.

Hinc Salluſt. de conjurat. Catilinæ loquens: *Fortunæ*, inquit, *in omni re dominatur, ea res cunctas ex libidine magis, quam ex vero celebrat obſcuratque.* Eraſmus ἀγαθῇ τύχῃ tranſtulit *quod bene vortat.* Sic enim loqui ſolebant antiqui & bene

pre-

[1] Ἄγχι τὸ ὄλεθρον, [2] ἀπερῶς τὸ πόνων. [3] Τί. καὶ ὑμεῖς [4] οἰμώξεσθε ἤδη, καίτοι θεοὶ ὄντες ὡς φατέ. πάντως γὰρ ἅμα καὶ θεὸς καὶ [5] ἀνθρώπους μισῶ. τοῦτον ἢ τὸν τυφλὸν, ὅστις ἂν ᾖ, καὶ [6] ἐπιτρέψειν μοι δοκῶ τῇ δικέλλῃ. Πλὴν. [7] ἀπειλῶμι ὦ Ἑρμῆ ὡσὶ δ' Διός. μελαγχολᾷν γὰρ ὁ ἄνθρωπος ἔ μεθέλεως μοι δοκεῖ, μή τι καινὸν ἀπέλθῃ ὑποσκαλεύων. [8] Ἐᾷ. [9] μηδὲν σκαιὸν ὦ Τίμων. ἀλλὰ τὸ πάνυ τοῦτο ἄγελον, discedam. *Merc.* Nequid ferociter, Timon, quin potiùs hac ferocitate,

bene vertat, opes accipe desistens à laboribus. *Tim.* Atqui vos jam ploraveritis, etiamsi Dii sitis, ut dicitis: siquidem odi pariter omnes tum Deos tum homines. Sed cæcum hunc, quisquis is est, certum est mihi impacto ligone comminuere. *Plut.* Abeamus, per Iovem, Mercuri: quod quidem hic homo mihi videtur non mediocriter insanire, ne malo quopiam accepto

precari. Cicero lib. 1. de divinat. *Neque solum Deorum voces Pythagoras observaverunt, sed etiam hominum, quæ vocant omina: quæ majores nostri quia valere censebant, ideirco omnibus rebus agendis, quod bonum, faustum, felix fortunatumque sit, præfabantur.* Barl.

1 Ἄγχι τὸ ὄλεθρον] Finem adventus sui esse dicit Mercurius, ut iterum ditatus Timon liberetur ab hoc acerbo vitæ genere: qualis est rusticorum. Sic & Cario apud Comicum solatur miseros senes rusticos: ὁ δικαιότατος φησὶν ὑμᾶς ἀπαντας ψυχῇ βίᾳ ἐξ δυσκόλου ζώσεις ἀπαλλαγέντας, id est, *Hermes meus pollicetur, vos omnes hanc austeram & odiosam vitam cum alia suaviori permutaturos & beate delicateque in posterum victuros.* Idem.

2 Ἀπερῶς] Ἀποτιθῶμαι τὸ πόνον dixit pro λήγειν. Vide Galliæ suæ decus Budæum pag. 473. *Idem.*

3 Τί.] Timon Deorum nominibus numinibusque nihil territus utrique minas intendit. *Idem.*

4 Οἰμώξεσθε] Vt ab ὦ ὦ particulis θαυμαστικαῖς fit ὠάζειν pro *admirari*: ab αἰ αἰ, verbum αἰάζειν, *lamentari*: sic ab οἴμοι, quod adverb. est hominis aliquid indigne ferentis, est οἰμώζειν, nec luctum duntaxat, sed & contemptum significat. Quos enim aspernamur, eos & jubemus plorare. Desumptum hoc loquendi genus, ut volunt, à Scythis, qui Dario regi nihil aliud respondebant, quam κλαυσεῖν. Imitantur Latini. Horat.

Qui me commorit (melius nil tangere clamo)
Flebit & insignis tota cantabitur urbe. Idem.

5 Ἀνθρώπους μισῶ] Inde cognomen μισάνθρωπος. pag. 47. Interp. Aristoph. ad Aves & Lysistr. *Bourd.* Inde & ei μισανθρώπου nomen. *Idem.*

6 Ἐπιτρέψειν] Translatum hoc volunt à remigibus, quorum remi assiduâ jactatione teruntur, vel ut alii, à curribus, quorum rotæ crebro circumactu alliduntur. *Idem.*

7 Ἀπειλῶμι] Plutus metu perculsus abire conatur, ne plagis onustus, aut insigni damno mulctatus mox cogatur discedere. Sic idem sibi metuit à Chremylo, ejusque contribulibus apud Comicum: *Si cognoveritis*, inquit, *qui vir sim*, κακόν τι μ' ἐργάσεσθε, *aliquod malum mihi dabitis.* μελαγχολᾶν ἀντὶ τοῦ μαίνεσθαι, ut supra. *Idem.*

8 Ἐᾷ.] Sequitur objurgatio παρηγορικὴ seu admonitoria. Corripit Timonem Mercurius, eumque hortatur, ut depolita illa feritate obviis ulnis oblatam divinitus fortunam excipiat. *Idem.*

9 Μηδὲν σκαιὸν] Scilicet διαπράξῃ ἄν. Illud σκαιὸν varie exponitur ab Hesychio, quem consule. Vult Mercurius, nequid stolidum, improbum aut inhumanum

καὶ τραχὺ καβάλλων, ἀφοπίνας τὸ χεῖρε, [1] λάμβανε τὴν ἀγαθὴν τύχην, καὶ πλούτει πάλιν, καὶ ἴσθι [2] Ἀθηναίων τὸ πρῶτος, καὶ ὑστερήσας τῶν ἀγαθῶν ἑαυτὸν, μόνος αὐτὸς δύσμορος. [3] Τί. οὐδὲν ὑμῖν δίοιμαι. μὴ σκοχλεῖτέ μοι. [4] ἱκανὸς ἐμοὶ πλοῦτος ἡ δίκελλα· τὰ δ' ἄλλα, δύσμορός τε καὶ μηδενὸς μοι πλησιάζοντος. [5] Ἐρ. οὕτως [6] ὦ τῶν ἀπανθρώπων; [7] τόνδε φέρω Διὶ μῦθον ἀπηνέα τε, κρατερόν τε; καὶ μὴν εἰκὸς ἦν μισαν-

tate, & asperitate depositâ, bonam fortunam porrectis manibus excipe, rursus dives esto, rursus Athenienſium princeps, ſoluique fortunatus ingratos illos deſpicito. *Tim.* Nihil mihi vobis eſt opus: ne obturbate: ſat opum mihi ligo: ſum præterea fortunatiſſimus, ſi nemo ad me acceſſerit. *Merc.* Adeone quæſo inhumaniter? *Hæc ego ſæva Iovi refero atque immania dicta?* Atqui par erat forſitan inviſos

num committat in ſe, ὑπὸ τὴν σκαίας. Læva manus ad opus faciendum inepta eſt, cui opponitur τὸ δεξιὸν, quod contrarias habet ſignificationes: *dextra* pro bonis. *Bart.*

1 Λάμβανε τὴν ἀγαθὴν τύχην] Id eſt, *felix eſto.* Supra dixit, ἀγαθῇ τύχῃ δέχου τὸ ἄλσος. Studium exprimit, cum addit: προϊείσας τὼ χεῖρε, *porrectis manibus, vel ambabus, quod ajunt, manibus.* Vbi notetur τὼ pro τὰ in duali dicere Atticos per enallagen generis. Quod ex Homero & Platone in aliis etiam obſervat diligentiſſimus auctor Plutarchus. *Idem.*

2 Ἀθηναίων τὰ πρῶτα] Pro ὁ πρῶτος, vel τὰ πρωτεῖα φερόμενος, qui primus eſt, vel *primas tenet* inter Athenienſes. Ariſtoph. κάζει τὰ πρῶτα τῆς ἐκεῖ μοχθηρίας, *nebulonum illic princeps eſt.* Idem.

3 Τί. Οὐδὲν ὑμῖν δίοιμαι] Αὐτάρκειαν ſuam oſtendit Timon, & laborioſam paupertatem ignavis anteponit divitiis. *Idem.*

4 Ἱκανὸς] Iocoſe dictum, ἱκανός μοι πλοῦτος ἡ δίκελλα. Ludit ambiguitate vocis πλοῦτος, qua & *Deus* & *divitiæ* ſignificantur. Oſtendit hic Timon ſe μισοπλοῦτον, id eſt, *divitiarum contemptorem*, quod in quoſvis perſpectum eſt, (verba ſunt Tullii) *hunc dignum ſpectatu arbitramur, miramurque quam maxime, quod eas res ſpernit & negligit, ad quas plerique inflammati avidiſſime rapiuntur.* Tales inter philoſophos familiam duxêre Cleanthes, Ariſtippus, Diogenes, Pythagoras, & alii complures, qui cum divites eſſent vel eſſe potuiſſent, divitias contempſere: nonnulli in profluentem abjecere tanquam bonæ mentis impedimenta. Eodem quoque in Plutum, quo in hoſtes animo fuere invicta illa belli fulmina, Epaminondas, Curius, Scipio, Fabricius, Q. Cincinnas ab aratro ad *Dictaturam* vocatus, ſimileſque heroum non pauci. De Socrate legitur, quod cum Archelaus rex ipſum ditare vellet, ei reſcripſerit: *quod farina chœnices quatuor obolo venirent Athenis, & fontes aquam funderent. Nam ſi res meæ*, dicebat, *mihi non ſufficiunt, at ego ipſis ſufficio: & ſic etiam ipſæ mihi.* Idem.

5 Ἐρ. Οὕτως] Inhumanitatem Timonis redarguit Mercurius, & ſermonis acerbitatem. *Idem.*

6 Ὦ τῶν] Vocandi caſus eſt per aphæreſin, τοῦ σ, & appoſitionem τοῦ ν, à recto ὦν, quæ vox *ſocium* & *familiarem* denotat, ex quo poſteriores Græci fecere ὑταῖρος, producta terminatione. Sic δῶ, κρῖ, λίπα, & ſimilia legas apud Homerum pro δῶμα, κρῖθή, λιπαρόν, in quibus contra vulgus Grammaticorum non ἀποκοπὴν, ſed ἀφαιρετικὴν ſtatuit ὁ κριτικώτατος Salmaſius. *Idem.*

7 Τόνδε φέρω] Verſus eſt Homericus, qui extat Iliad. 9. ubi Iris de Neptuno ob Iovis imperium ſtomachante his verbis utitur. Hinc videmus, non ex opulentia ſolum, ſed etiam paupertate haut raro naſci inhumanitatem, & ingenii quan-

ἄνθρωπον μὲν εἶναί σε, τοιαῦτα ὑπ' αὐτῶν δεινὰ πεπονθότα, μισήσειν ἂν μηδαμῶς, ἴσως [1] ἐπιμελουμένων σου τῶν θεῶν. [2] Τίμων. ἀλλὰ σοὶ μὲν ὦ Ἑρμῆ, καὶ τῷ Διΐ, πλείστη χάρις τῆς ἐπιμελείας. τουτονὶ δὲ τὸν πλοῦτον οὐκ ἂν λάβοιμι. Ἑρ. τί δή; Τί. ὅτι καὶ πάλαι [3] μυρίων κακῶν μοι αἴτιος ὢν [4] κατέστη, κόλαξί τε ἐμβεβλὼς καὶ [5] ἐπιβούλοις ἐπαγωγοῖς, καὶ [5] μίσους ἐπιγείρας, καὶ ἡδυπαθείᾳ καταφθείρας, καὶ ἐπίφθονον δαδοφόρας. πλοῦτος δ', ἀφρόνων κτῆμα, ὅτου ἀπέστην, καὶ [6] προδοτικῶς. [7] ἡ βελτίστη δὲ πενία,

visos esse tibi homines, à quibus tam indignas injurias accepisti: nequaquam autem Deos, cùm illi tantopere tui curam gerant. *Tim.* At tibi Mercuri, Jovique pro vestra cura, plurimam habeo gratiam: sed Plutum hunc recipere nolim. *Merc.* Quid ita. *Tim.* Quia mihi olim innumerabilium malorum author fuit, cùm me assentatoribus traderet, mihi insidiatores inveheret, odium conflaret, illecebris corrumperet, invidiæ obnoxium redderet: denique quum me adeò perfide & proditoriè destitueret. Contrà verò Paupertas me laboribus viro digni-

quandam morositatem. Vere Comicus: Πενία δ' ἀγνώμονάς ποτε τοὺς ἀνθρώπους ποιεῖ. *Ab inopia aliquando venit inhumanitas.* Barl.

1 Ἐπιμελουμένων σου] Providentiam divinam astruit Mercurius contra Epicurum, qui τὸ θεοφιλὲς Deo in totum adimebat. Illius hoc effatum erat: Τὸ μακάριον καὶ ἄφθαρτον οὔτε αὐτὸ πράγματα ἔχει, οὐδὲ ἄλλῳ παρέχει. *Quod beatum & immortale est, negocia nec habet, nec cuiquam exhibet.* Putabat enim suam Diis non constare tranquillitatem, si rerum humanarum curis destinerentur. Unde Didus soror apud Maron. 4. Æneid. *Scilicet is Superis labor est, ea cura quietos Sollicitat.* Sunt enim Dii ἀεὶ ζῶντες, ut loquuntur poetæ. Et hanc esse causam ipse Epicurus testatur in epistola ad Herodotum. οὔτε γὰρ συμφωνοῦσι πράγματα ἐαυτοῖς, οὔτε φροντίδες, οὔτε ὀργαί, οὔτε χάριτες μακαριότητι, ἀλλὰ ἀδυνατεία, οὔτε φόβος, οὔτε προσδιδοῦσι τοῖς πλησίον ταῦτα γίνεται, id est, *Non enim conveniunt actiones, & cura, & ira, & gratia summæ beatitudini; sed infirmitatis hæc sunt, & metus & indigentia aliorum.* Idem.

2 Τίμων. Ἀλλὰ σοὶ μὲν, ὦ Ἑρμῆ, καὶ τῷ Διΐ] Correctione utitur Timon, & Diis quidem pro sua cura plurimam habet gratiam: cætera Plutum nequaquam se recepturum pertendit, quod innumerabilium malorum sibi auctor extiterit, quæ sigillatim recenset. Est hic præclara quædam ἀντίθεσις Pluti & Peniæ à diversis utriusque effectis. *Idem.*

3 Μυρίων κακῶν αἴτιος] Sic dicitur Plutus, quem ex vero magis omnium bonorum juxta & malorum auctorem facit Chremylus apud Aristoph. μονώτατος, inquit, εἶ σὺ πάντων αἴτιος καὶ τῶν κακῶν, καὶ τῶν ἀγαθῶν. Prout enim animus est utentis, ita & divitiæ. Stoici inter ἀδιάφορα ponunt, quæ nec per se bona, nec mala sunt. Usus dat eis nomen, sive cum virtus, quæ sola bona est, sive cum malicia accessit. *Idem.*

4 Κατέστη] Γίγνομαι. quod peculiare est verbo καθίστημι. vide Budæum pag. 480. *Idem.*

5 Μίσους ἐπιγείρας] Conflant enim odium & invidiam magnæ opes. Hinc Græci cum aliquem supra modum felicem laudarent, dicere solebant: εὐτυχεῖς· φθονοῦμαι δ' ἀπίστως. *Felix es, absit invidia.* Et *invidenda opes* apud Latinos, pro ingentibus. *Idem.*

6 Προδοτικῶς] Cum perfide & proditorie se à Pluto destitutum queritur Timon, docet, quam fluxæ & inconstantes sint opes, ut vere scripserit Hieronymus: *Aurum malus est dominus, proditor servus.* Idem.

7 Ἡ βελ-

[1] πόνοις μετὰ ἀνδρικωτάτοις κεχαρισμένως, καὶ μετ' ἀληθείας & παῤῥησίας ὠφελίμως ὁμιλοῦσα, τά τε ἀναγκαῖα κάμνοντι παρεῖχε, [2] καὶ τῶν πολλῶν ἐμείωνα καὶ ἀφροσύνην ἐπαίδευεν, [3] ἐξ αὐτῆς ἐμοὶ τὰς ἐλπίδας ἀπαρτήσασα μόνη βίου, [4] καὶ δείξασα ὅσης ὢν ὁ πλοῦτος ὁ ἐμός, ὃν οὔτε κόλαξ [5] θωπεύων, οὔτε [6] συκοφάντης φοβῶν, οὔτε [7] δῆμος

dignissimis exercens, mecumque verè & liberè convivens, & quibus opus erat suppeditavit laboranti, & vulgaria illa contemnere docuit, effecitque ut mihi vitæ spes omnis ex me ipso penderet, & demonstravit quænam essent opes meæ, quas neque adulator assentans, neque sycophanta territans, neque plebs irri-

7 Η' βιότης ἡ πενία] Est hæc altera collationis pars, qua continetur illustre paupertatis encomium. Eundem locum communem pertractat Aristophanes in Pluto, ubi refert, quæ commoda paupertas: quæ ex adverso mala producat rerum copia & luxus. *Barl.*

1 Πόνοις ἀνδρικωτάτοις] Id est, laboribus viro dignis, quales sunt præ cæteris rusticorum. Hinc Cleanthes suam vitam divitum vitæ solebat præferre hoc nomine: *dum illi*, inquit, *pila lusiunt: ego fodiens duram humum exerceo*, ut refert Laertius lib. 7. cap. 11. per τὰ ἀναγκαῖα intelligit τὰ βιωτικά. Iuvenal. Sat. 14.

Vivite contenti casulis & collibus istis
O pueri: Marsus dicebat, & Hernicus olim
Vestitusque senex: panem quæramus aratro,
Quod satis est mensis.

Ἑκατὸν πλήτων supra vocavit Timon. *Idem.*

2 Καὶ τῆς τῶν πολλῶν] Sic vocant Græci vulgaria hæc & cuivis obvia bona, quæ despicere magni animi est atque excelsi. Tullius pro domo sua. *Caduca semper & mobilia hæc esse duxi, non virtutis atque ingenii, sed fortunæ ac temporum munera; quorum ego non tam facultatem & copiam expetendam putavi; quam & in utendo rationem, & in carendo patientiam.* Idem.

3 Ἐξ αὐτῆς ἐμοὶ] Ex se ipso pendere dicitur, qui non in divitiis aut rebus ullis externis fiduciam collocat, sed animi sui bonis acquiescit. πρὸς ἑαυτὸν βλέπειν supra dixit. Persius. *Ne te quæsiveris extra.* τὸ ἀπαρτᾶν à corpore ad animum transfertur, ut *pendendi* verbum apud Latinos. *Idem.*

4 Καὶ δείξασα ὅσης ὢν ὁ πλοῦτός ἐμος] Ostendit his verbis Timon, quænam sint veræ & solidæ opes semperque permanentes, nimirum quæ in animo consistunt, nec fortunæ casibus obnoxiæ sunt. *Idem.*

5 Θωπεύων] Κολακεύων, ἀπατῶν, Interp. Aristoph. Acharn. Hesych. *Bourd.* Id est: *blandis verbis decipiens.* θώψ propriè vocatur ὁ μετὰ θαυμασμὸν ἐγκωμιαστὴς Hesychio interprete, *qui quasi admirabundus aliquem laudat & prædicat.* Barl.

6 Συκοφάντης φοβῶν] Appositè Terrori erat illud genus hominum civibus, quorum nomina falsò sæpe deferebant apud Magistratum. Ita apud Aristophanem in Pluto gloriatur sycophanta, quod cives accuset, lustoque crimen intentare conatur, ut eum perdat. *Idem.*

7 Δῆμος παροξυνθείς] Nec minor est plebis irritatæ potestas in bona fortunæ. Nam divitiæ, imperia, fasces, quæque ejus generis sunt alia, ab eo qui dedit, rursus eripi possunt. Horatius:

Qui dedit hoc hodie, erat, si volet, auferet: ut si
Detulerit fasces indigno, detrahet idem.
Pone meum est, inquit, pono tristisque recedo.

Vnde *aurarii* favores dicuntur, qui à populo conferuntur, i. e. *vento & aura leo visos.*

παροξυνθείς, οὔτε ἐκκλησιαστὴς ψηφοφορήσας, [1] ἢ τύραννον ἐπιβουλεύσας, ἀφελέσθαι δύναται ἄν. [2] ἱερωμένῳ τοιγαροῦν ὑπὸ τῷ πόνῳ, τυθὶς τὴν ἀγορὰν φιλοπόνως ἐπεργαζόμενον, καὶ μὴν ὁρῶν τὸ ἄφθονον ἔχω τὰ ἄλφιτα ἐκ τῆς δικαίας. ὥστε πολύσπορον ἄπιθι ὦ Ἑρμῆ, τὸν Πλοῦτον ἀπαγαγὼν τῷ Διΐ. ἐμοὶ δὲ τοῦτο ἱκανὸν ὃν πάντας ἀνθρώ-

irritata, nec concionator ſuffragium ferens, neque tyrannus inſidians queat eripere. Itaque laboribus jam roboratus dum hunc agellum gnaviter exerceo, neque quicquam eorum malorum quæ ſunt in civitate aſpicio, abundè magnum & ſufficientem victum ligo mihi ſuppeditat. Quare tu Mercuri, quam veniſti viam remetiens recurre, Plutum hunc ad Iovem deducens. Illud mihi ſat fuerit ſi effecerit ut omnes mortales per omnem

viores. Per ἐκκλησιαστὴν intelligit eum, qui in concione cætu aut populi ſuffragium fert, quod erat ψηφοφορεῖν, hebatque ταῖς ψήφοις, ſive calculis. quorum alii erant λυτικοὶ & abſolutorii: alii μάλανες & condemnatorii. *Barl.*

1 Οὐ τύραννον ἐπιβουλεύσας] Tyranni quoque meminit, cujus proprium eſt inſidiari vitæ & fortunis innoxiorum civium. Sicut enim bonus princeps, quem ποιμένα λαῶν appellat Homerus, pro ſuprema lege habet ſubditorum ſuorum ſalutem: ita ex adverſo Tyrannus ſuis tantum ſpoliis inhiat, quaſque fidi paſtoris exemplo tondere debebat oviculas, lupinum in morem deglubit, atque dilacerat. δημοβόρους βασιλῆας merito eos appellat Heſiodus. Horum omnium tyrannidi, aut inſidiis non obnoxia eſſe ea, quæ vocamus animi bona, docet Timon. Præclare Flaccus lib. 3. od. 3.

Juſtum & tenacem propoſiti virum
Non civium ardor prava jubentium,
Non vultus inſtantis tyranni
Mente quatit ſolida. ———

Et idem epiſt. 16. lib. 1.

Vir bonus & ſapiens audebit dicere, Penthem
Rector Thebarum, quid me perferre patique
Indignum coges: adimam bona. nempe pecus, rem,
Lectos, argentum, tollas licet. in manicis &
Compedibus ſæva te ſub cuſtode tenebo.
Ipſe Deus, ſimulatque volam, me ſolvet. opinor.
Hoc ſentit, moriar: mors ultima linea rerum.

Notandus hic participiorum elegans perſoniſque conveniens ſchematiſmus. *Idem.*

2 Ἐρρωμένῳ τοιγαροῦν ὑπὸ τῷ πόνῳ] Timon ſua ſorte contentus, nec plura deſiderans Mercurium & Plutum ad Iovem, à quo miſſi erant, redire jubet. Ita viri ſapientes opulentiam, ut gravem noxiamque à ſe procul ablegant. *Divitia*, inquit Seneca, *apud ſapientem virum in ſervitute ſunt, apud ſtultum in imperio: ſapientem divitiis nihil permittit, nobis divitiæ omnia.* ἐρρωμένῳ Aptum τὸ ῥώννυμι roboro. Vt otium & deſidia plurimum corrupti humoris gignere ſolet in corpore humano: ſic moderata exercitia eos conſumunt atque exſudant. Hinc σύμμετρον πόνον ſuo præſcribit Democrito Iſocrates. *Idem.*

3 Ἱκανὰ τὰ ἄλφιτα] Sic ſupra dixit, ἱκανὸν ἐμοὶ πλοῦτος ἡ δίχαλκα, *ſatis opum mihi ligo eſt.* Notandum τὰ ἄλφιτα proprie *farinas* denotare: per ſynecdochen *pro victu reque familiari* accipi. hinc ἔστιν πρὸς τὰ ἄλφιτα, proverbio dicitur, cum de arte vel re aliqua ſermo eſt, quæ ad victum parandum nihil conducit. Ariſtoph. in Nebul. *Idem.*

1 Η Ca-

πως [1] ἡδέσθην οἰμώζειν ποιῆσαι. [2] Εὖ γε. μηδαμῶς ὦ γαῖε. οὐ γὰρ πάντες εἰσὶν ἐπιτήδειοι πρὸς οἰμωγήν. ἀλλ' [3] ἴα τὰ ἀγέλαια ταῦτα, καὶ [4] μειρακιώδη. καὶ ἢν πλεῖστον παραλάβῃ. [5] ἔστι δὲ ἀποβλητὰ εἰς δώρα τὰ παρὰ Διός. [6] Πλοῦ. βαλοῦ ὦ Τίμων δικαιολογήσομαι πρὸς σέ; ἢ [7] χαλεπαίνεις μοι λέγοντι; Τί. λέγε. μὴ [8] μακρὰν μύθοις, μηδὲ μετὰ προοιμίων, ὥσπερ οἱ

omnem ætatem ejulent. *Merc.* Nequaquam ô bone, neque enim omnes ad ejulandum sunt accommodi. Quin iracunda ista puerilique missa face, ac Plutum excipe: non sunt rejicienda munera quæ à Iove proficiscuntur. *Plut.* Vin Timon ut contra te partes defendam meas? an graviter feres, siquid dixero. *Tim.* Dicito, sed nec multis, nec cum proœmiis, quemadmodum per-

1 Ἡδέσθην οἰμώζειν] Interpres exponit, *per omnem ætatem plorare*: alii, *per omnem pubem*; quasi καθ' ἥβωντας. Equidem eo loquendi genere, quo & alibi utitur Lucianus, deliguari putem fletus acrimoniam seu vehementiam, ut ἡδέσθην sit *puberum more*, quorum fletus acrior & intensior esse solet, cum cædantur, quam virorum aut senum. *Barl.*

2 Εὖ γε. μηδαμῶς ὦ γαῖε] Subest his verbis ironiæ species. γαιεστισμὸν vocant Rhetores. Cum enim plorare omnes jubeat Timon, facete respondet Mercurius, non omnes ad hoc esse idoneos, hoc est, non omnes æquo animo laturos verbera, vel Deorum τὸ ἀποβλητὸς subindicat. *Idem.*

3 Ἴα τὰ ἀγέλαια] Monet hominem, ut iracundiam suam cohibeat. ἀγελαῖος dicitur qui facile irascitur, & quibus non decet & propter quæ non decet: & magis quam decet: cessat autem celeriter, de quo Aristoteles 4. ethicor. *Idem.*

4 Μειρακιώδη] Sic appellat juveniles impetus. recte Seneca: *Juvenile vitium est, regere non posse impetum.* Sunt enim juvenum affectus vehementiores, magisque impetu feruntur, quam ratione. μειρακιώδης illud & σκυλακώδης in Cyro adhuc adolescentulo notat Xenophon auctor gravissimus. lib. 1. περὶ Κύρου παιδείας. Sic enim malo cum nonnullis codicibus, quam περὶ Κύρου παιδείας, cum non tam institutio Cyri, quam res ab eo præclare gestæ in libris describantur. *Idem.*

5 Οὔτοι ἀποβλητά εἰσι] Ex hoc Homeri Il. 3. versu:

Οὐ γὰρ ἀποβλητ' ἐστὶ θεῶν ἐριαυχέα δῶρα.

Heliod. lib. 5. Apol. 1. Casaub. ad Athen. c. 25. lib. 1. *Bourd.* Ex Homero desumpta sunt, ubi Paris Hectori formæ decus exprobranti respondet his verbis:

Οὔτοι ἀποβλητ' ἐστὶ θεῶν ἐριαυχέα δῶρα,
Ὅσσα κεν αὐτοὶ δῶσιν· ἑκὼν δέ κε μάν τις ἕλοιτο.

Id est,

Non abjicienda sunt Deorum valde illustria dona,
Quæcunque ipsi dant: volens autem non aliquis acciperet. Barl.

6 Πλοῦ. βαλοῦ, ὦ Τίμων, δικαιολογήσομαι πρὸς σέ] Plutus indigne habitus apud Timonem partes suas defendere conatur, & offendere, quantum opulentia paupertati præstet. *Idem.*

7 Χαλεπαίνεις] Enallage præsentis pro futuro. *Idem.*

8 Μακρὰν λέγειν] Vno verbo μακρολογεῖν. Cauillidicos sui temporis, & Rhetores traducit, quorum garrulitatem & improbitatem quavis oblata occasione perstringit auctor. Solebant enim demagogici illi oratores, cum ad dicendum se accingerent, proœmiis uti prolixis & taedio sis, quod hic notat Lucianus. *Idem.*

1 Ἐπι-

[1] ἐπίτριπτοι ῥήτορες. ἀνέξομαι γάρ σε ὀλίγα λίαν ὑπὲρ τοῦ Ἑρμῆ τοσαῦτα. [2] Πλὴν ἐχέλως μήτοι ἴσως ἐμοῦ μακρὰ εἰπεῖν, ὅτι πολλὰ ὑπὸ σοῦ κατηγορηθέντος. ὅμως ὅρα εἴ τι σοι, ὡς φῄς, ἠδίκηκα. ὃς τοίνυν μὲ ἡδέως ἀπώντων αἰτίας σοι κατέχειν, τιμῆς, [3] καὶ προεδρίας, [4] καὶ στεφάνων, ἐκ πάλαι τετύφῃς. τἄλλα τοίνυν δέ τοι καὶ αὐτὸς μὰς ἐμὲ ἠδέως, καὶ συνεπῄνεσας. [5] εἰ δέ τι χαλεπὸν ἐν τῷ κολάκων πέπονθας, [6] ἀναίτιός ἐγώ σοι. μᾶλλον δ' αὖτός ἠδίκημαι τοῦτο ὑπὸ σοῦ, διότι μὲ ὄντως

perditissimi isti oratores solent. Nam hujus Mercurii gratia te feram pauca dicentem. *Plut.* Atqui mihi multis potius erat dicendum, multis nominibus abs te accusato. Vide tamen num qua in re te, quemadmodum ais, læserim, ego qui dulcissimarum quarumque rerum tibi author fui, honoris, præsidentiæ, coronarum, aliarumque delitiarum. Mea etiam opera celebris, conspicuus atque observandus eras verùm siquid ab adulatoribus molesti tibi accidit, ego non sum in culpa. Quin potius à te sum ipse affectus contumelia, propterea quòd ita ignomi-

1 Ἐπίτριπτοι] Perpetuum fere epitheton Rhetorum, quasi *δῆτοι ὀπτρισθῆναι. digni qui conterantur, & male pereant.* De his ita ipse rhetor Demosthenes: ὧν (scil. ῥητόρων) οἱ μὲν ἐκ πονηρῶν πλούσιοι γεγόνασι· οἱ δ' ἐξ εὐδόξων ἀνυμένοι τὰς ἰδίας οἰκίας τῶν δημοσίων οἰκοδημάτων σεμνοτέρας εἰσὶ κατεσκευασμένοι. ὅσα δὲ τὰ μὲν αἰσχίω ἐλάττω γέγονε, τοσούτῳ τὰ τῶν ἄλλων αὐξῄ, id est, *Quorum nonnulli ex mendicis divites, alii ex obscuris & ignobilibus evaserunt præclari. Sunt & qui sibi ædes publicis quibuslibet augustiores extruxerunt. Quanto autem Respublica facta est deterior, tanto horum bona facta sunt auctiora.* Barl.

2 Πλὴν. ἐχέλως μήτοι ἴσως ἐμοῦ μακρὰ εἰπεῖν] Plutus in sequentibus docet, quod quantorumque bonorum Timoni extiterit auctor, eodem plane modo, quo apud Aristoph. Dei illius patrocinium suscipit Chremylus. *Idem.*

3 Καὶ προεδρίας] Sciendum apud Athenienses decem fuisse προέδρους, & quinquaginta πρυτανεις, ex quibus sortito eligebantur οἱ δέκα. *Decemviros* more Romano vocare liceat, quorum tanta fuit dignitas, ut cæteris præsiderent Magistratibus præscribendo, poterantque in senatu, contione & theatro sedem capere, quamcunque esset libitum, aliis etiam excussis, siquis prior occupasset. de quo consessu, & jure προεδρούντων legendus est Demosthenes in orat. contra Timocrat. & Aristoteles in Athienss. politia. *Idem.*

4 Καὶ στεφάνων] Præmium virtutis erat corona, non de foliis tantum, unde στεφανίτης ἀγὼν dicti, sed ex auro etiam. Sic aurea corona decreta fuit Demostheni, cum propter alia ejus merita, tum quod urbis mœnia de suo refecisset. qua de orationem scripsit elegantissimam περὶ στεφάνου. De his item Æschines in orat. de perperam obita legatione: ἐκ τῆς προεδρίας inquit, ἐκ τοῦ στεφάνου, ἐκ τῆς εἰς πρυτανεῖον σιτήσεως ἐδόθη. Tribus enim hisce præmiorum generibus condecorare ac remunerari solebant bene præclareque de patria meritos Athenienses Proceres. *Idem.*

5 Εἰ δέ τι χαλεπὸν] Ἀπαίτησις criminum objectorum. Ostendit Plutus non sibi imputandum esse, quod absumptis opibus ad egestatem redactus sit Timon; sed suæ potius simplicitati & intemperantiæ. Atque ita crimen sibi impactum βίαιον retorquet in ipsum actorem. *Idem.*

6 Ἀναίτιος] Cicero, quod & Stephanus testatur, ut vocis hujus vim exprimat, non contentus est dixisse, *extra culpam.* sed & addit causam: *extra culpam causamque positus.* nomine Græco utriusque horum significationem complectente. Hinc Casaubonus ad Athenæum putat Latinos non habere vocem satis aptam, qua

ἀτίμως ὑπέβαλες ἀνθρώπους κεχαρισμένους, ἐπαινῶν, ἐ [1] καταγνῶναι ἔδωκας, ἐ [2] πάντα τρόπον ἐπιβουλεύσας μοι. [3] καὶ τό γε πλούτειον ἔφησθα, ὡς [5] προδίδωκά σε. τὸναντίον ἔγωγε αὐτὸς ἐγκαλέσαιμί σοι πάντα τρόπον ἀπολωλεῖς ὑπὸ σοῦ, ἐ ἐπὶ κεφαλὴν ἐξωθεῖς τὴν οἰκίας. τοιγαροῦν ἀντὶ [6] μαλακῆς χλαμύδος, τουτῳ τῷ διφθέρᾳ ἡ πενιχρότης σοι πενίαν προπέφεικεν. ὥστε μάρτυς ὁ Ἑρμῆς ἔσται σοι, πῶς ἐκέτευον τὸν Δία μήθ' ἥκειν πρός σε, ὅτι δυσμενῆ [7] προσπεφορημένον. [8] Ἑρ. ἀλλὰ νῦν ὁρᾷς ὦ

minioſe execrandis illis viris me objeciſti, qui te laudabant, & præſtigiis dementabant, mihique modis omnibus inſidias ſtruebant. Porrò quod extremo loco dixiſti, te à me proditum, iſtud criminis in te poſſum retorquere, cùm ipſe ſim modis omnibus à te rejectus, præcepſque exactus ex ædibus: unde pro molli chlamide ſagum hoc chariſſima tibi paupertas circumpoſuit. Itaque teſtis eſt mihi hic Mercurius, quantopere Iovem oraverim ne ad te venirem, qui te tam hoſtiliter erga me geſſiſſes. *Merc.* At nunc vides, ô Plute,

qua exprimant Græcum αἴτιον. Pro eò quod hic ait, ἀτίμως ὑποβάλλεσθαι, ſupra dixit, ἀτίμως καταύστης. Sic & apud Ariſtoph. in Pluto idem queritur Numen. *Simulatque* inquit, *prodigi domum ingreſſus ſum, continuo foras protrudor, ἀπόγραιον & κύβοισι παροξυσμένον*, i. e. *meretricibus & aleis objectus.* Barl.

1 Καταγνῶναι] Nullum quippe faſcinum efficacius eſt ad dementandos præcipue divitum animos, quam immodica laudatio, qua Suffeni iſti plus æquo gaudent & capiuntur incauti. hinc *quaſtum illum uberrimum* non immerito dixit Terentianus Gnatho. *Quicquid laudant, laudo*, inquit, *& ingenia eorum admiror ſimul.* Iſtorum hominum verba *melleos laqueos* appellare ſolebat Diogenes, quod ſuaviter amplectentes hominem jugulent. *Idem.*

2 Πάντα τρόπον] Fere ſingulariter effertur, pro παντὶ τρόπῳ. Subauditur præpoſitio κατὰ. Idem.

3 Καὶ τό γε πλούτειον] Proditionis crimen à ſe removet Plutus, ſeque à Timone deſertum ejectumque ait, non contra. Qui enim ſine modo opes ſuas in quoſvis effundit, non tam deſeri à Pluto, quam deſerere ipſum jure merito dicendus eſt. *Idem.*

4 Ἔφησθα] Æolica paragoge pro ἔφης. Sic ſupra ἤδεα pro ἤδη, *eram.* Idem.

5 Προδίδωκά σε] Cum de προδοσίας crimine Plutique perfidia queritur Timon, reſpicit ea quæ ſupra dixerat, ſe nimirum à Pluto fuiſſe derelictum ἀπίστως ἐ προδοτικῶς. Addit ὅτι καταλιὼν, ut rei indignitatem augeat, cum ſe ex ædibus præcipitatum queritur *prono capite.* Sic ſupra, quaſi *fuſcinis* ex ædibus ſe extrudi lamentatur idem Plutus. *Idem.*

6 Μαλακὴ χλαμύδι] Opponit διφθέρᾳ. Eſt autem chlamys, ut nonnulli putant, quam Homerus χλαῖναν vocat, μαλθάκα Artemidorus, itemque μάντιον: unde *mantelum* Plauto, quæ habitus ſpecies eſt teſte Caſaubono, à quo German. *mantel.* Idem.

7 Προσπεφορημένον] Præter. Atticum ab anormi προσφέρομαι, *affectus ſum.* Dicit hoſtili in ſe fuiſſe animo Timonem. Nam licet prodigi amare videantur Plutum, liberaliter eum cuivis offerendo, reipſa tamen magis odiſſe illum cenſendi ſunt, quorum facultates non abſimiles eſſe dicebat Grates ficis arboribus in præruptis locis, è quibus ut homines nihil caperent fructus, ſed corvi tantum & milvi: ita ex illorum opibus tantum alterentur ſcorta & adulatores. *Idem.*

8 Ἑρ. ἀλλὰ νῦν ὁρᾷς] Approbat ſermonem Pluti Mercurius, dignaſque eum

ſua

πλοῦτε οἷας ἤδη γεγάμηκε; ὥσπερ ἀρρώων, [1] ξυνδιάτριβε αὐτῷ. καὶ [2] σὺ μὲν σκάπτε ὡς ἔχεις. σὺ δ' ἢ θησαυρὸν ὑπάρχεις τῇ δικέλλῃ. ὑπακούσεται γὰρ ἐμοὶ σαφῶς σοι. Τί. πιστεύον ὦ Ἑρμῆ, καὶ αὖθις πλουτήσον. [3] τί γὰρ ἂν ἐς πάθοις πρὸς, ὁπόταν οἱ θεοὶ βιάζωνται; πολλὰ γε [4] εἰς οἷα με περιέμιξε μοῖρα συνειλεῖς τὸν κακοδαίμονα. ὃς ἄχρι νῦν εὐδαιμονίστατος ἁπάντων, χρυσὸν ἄφνω τοσοῦτον λήψομαι κοὐδὲν ἀδικήσας, καὶ τοσαυτασὶ φροντίδας ἀναδέξομαι.

Plute, in cujuſmodi hominem ſit commutatus? Proinde audacter cum illo conſuetudinem habe. Tu verò fode ita ut facis: tu interim theſaurum ſub ligonem adducito: audiet enim ſi tu accerſiveris. *Tim.* Parendum eſt Mercuri, rurſuique diteſcendum. Quid enim facias cùm Dii ipſi compellant? Tamen vide in quæ negocia me miſerum conjicies? qui cùm hactenus fœliciſſimè vixerim, nihil mali commeritus tantumque auri repentè accipiam, tantumque curarum ſuſcipiam. *Merc.*

ſua profuſione pœnas luere fatetur. ὁρᾷς. Commiſerationem movet à miſero ejus habitu. Videre pro intelligere accipit: nam cæcus erat Plutus. Alioquin, ut Herodianus inquit: τὰ μὲν ἀπὸ τῶν ὄψεων πάσχοντα οἰκτον προσκαλεῖται μείζονα, id eſt, *multo magis miſericordiam provocant quæ oculis ujurpamus.* Barl.

1 Ξυνδιάτριβε] Supra dixit, συνδιατρίβειν ἢ συνεῖναι τῷ Τίμωνι. Apud eum commorari vel cum eo converſari dicitur Plutus, quem muneribus ſuis aliquamdiu locupletat. *Idem.*

2 Σὺ μὲν σκάπτε] Timoni hæc dicuntur, quem fodere jubet. ὡς ἔχεις, *ita ut facis*, αὐτῷ τῷ σχήματι. Elegans uſus verbi ἔχω, cum ὡς vel ὥσπερ. vide Theſaur. H. Stephani. *Idem.*

3 Τί γὰρ ἂν πάθοις] Pro eo quod Latini dicunt. *Quid enim facias?* Sic Galen. τί ἔν τις πάθοι πρὸς ἀνθρώπους μήτε ἔργα, μήτε λόγῳ πειθήνια δυναμένους. Vbi τὸ πάσχειν pro *agere* accipitur. Terent. in Heautont. *Quid cum illo agas, qui neque jus, neque bonum atque æquum ſciunt.* Item Cicero pro Cæcina: *Quid huic tu homini facias.* Idem.

4 Εἰς οἷα πράγματα] Timon experientia jam edoctus paupertatem ut ſecuriorem divitiis præfert. Vbi enim opes ingruunt, ibi variarum quoque curarum agmina continuò ſubeunt. Iuvenalis Sat. 14.

Tantis parta malis cura majore metuque
Servantur: miſera eſt magni cuſtodia cenſus.

Notat hoc Ariſtides cognomento Iuſtus, cui quum dives quidam ſuam objiceret paupertatem, reſpondit: *mihi quidem nihil adferet mali paupertas: tibi vero divitiæ non paucas perturbationes.* Hinc & baſiorum ſcriptor in ſua Regia Curas velut individuas Pecuniæ comites facit, cujus & hi ſunt verſus ipſo nectare ſuaviores:

At circum auratæſque trabes, auratæque tecta
Aureaque infomnes circum laquearia Curæ
Stridentes agitant pennas examine longo,
Qualiter, ut fama eſt, Stygia per inania ripæ
Pulantes volitant animæ, quas aſpera fata
Indeploratæ ſparſis in funere membris
Sedibus excluſere ſuis & honore ſepulcri.

Πράγματα pro *moleſtiis.* Sic *negotium* faceſſere Latini dicunt pro moleſtiam exhibere. Deſumptum à negotiatoribus qui multis & gravibus implicati negotiis & curis, perpetuo diſtrahuntur. *Idem.*

[1] Ἐῤ. [2] ὑπόσχηθι ὦ Τίμων δὲ ἐμὲ, εἰ μὲν χαλεπὸν τοῦτο, καὶ σὸν οἰστόν ἐστιν, ὅπως οἱ κόλακες ἐκεῖνοι [3] διαῤῥαγῶσιν ὑπὸ τῦ φθόνου. ἐγὼ δ' [4] ὑπὲρ τὸν Ἄτλαντα, ἐς τὸ ἀκρώτατον [5] ἀναπτήσομαι. [6] Πλοῦ. ὁ μὲν, ἀπεληλυθὼς ὡς δῆλος. πεκμήραμαι γὰρ [7] τῇ εἰρεσίᾳ τῶν πτερῶν. σὺ δ' [8] αὐτοῦ σκέπαρνε. ἀναπέμψω γάρ σοι τὸν ἡνίοχον ἀπελθών. μᾶλλον δ' [9] παῖε. [10] σὲ φησὶ θησαυρὸς χρυσοῦ, ὑπάκουσον Τίμωνι τυπτοῦντι, καὶ πάρεχε

Merc. Sustine Timon mea gratia, tametsi grave est istud, & intolerandum, quòd videlicet palpones illi invidia rumpantur. Ego autem superata Ætna in cœlum revolabo. *Plut.* Abiit quidem ille, sicut apparet. Nam ex remigio alarum conjicio. Tu verò hic operire, siquidem digressus Thesaurum ad te transmittam. Sed feri potiùs. Te compello auri Thesaure, Timonem hunc exaudi: & te offer

1 Ἐῤ.] Persuadet tandem Mercurius Timoni recipere Plutum, vel eo nomine saltem, ut ingrati isti homines & palpones præ invidia rumpantur, ubi viderint ipsum denuo discedentem. Nihil enim acerbius accidere potest ejusmodi fucis, quam opibus florentem conspicere eum, quem sub amicitiæ specie deceperunt, nudumque & egenum non modo juverunt, cum possent & deberent, sed turpiter & malitiosè deseruerunt. *Barl.*

2 Ὑπισχνῆ] *Sustine.* τὸ ὑποίσεσθαι pro ὑπομένειν in usu esse apud λεξικογράφους etiam tradit Thomas Magister hunc Luciani locum adducens. *Idem.*

3 Διαῤῥαγῶσι] *Rumpantur invidia* vel *præ invidia*, hoc est, dolore vel invidia crepent medii. Sic Veteres loquebantur de his, quibus male precabantur, quosque rabie & furore agi volebant: Virgil. ecloga 7. *Pastores hedera crescentem ornate poetam Arcades, invidia rumpantur ut illa Codro.* Quod ut hostibus imprecamur virtuti aut fortunæ nostræ invidentibus κατὰ μεταφορὰν, ita justo Dei judicio vere obtigit Iudæ proditori, de quo legitur, ὅπερ ἔπαλαισε μισθὸν, Actor. 1. versf. 18. *Idem.*

4 Ὑπὲρ τὸν Ἄτλαντα] Poetico more hoc inseritur ad complementum historiæ & ornatum. Sic apud Maronem 4. Æneid. per montem Atlantis ad Æneam descendisse fingitur Mercurius à Jove missus. *Idem.*

5 Ἀναπτήσομαι] Id est, *revolabo*, vel potius *in cœlum sub volabo.* Fingitur autem Mercurius humeris pedibusque alatus, quod veloces esse nuncios oportet: sive etiam quod verba πτερόεντα ab Homero, id est alata & velocia dicantur. Nihil enim aliud Mercurii nomine intelligitur à veteribus, quam λόγον προφορικὸν sive loquela. Unde & λόγιον vocarunt, eique linguam consecrarunt antiquissimi Sapientes. *Idem.*

6 Πλοῦ. Ὁ μὲν ἀπελήλυθεν ὡς δῆλος] Mercurio in cœlum sublato, Thesaurus mandato Pluti ex intimo terræ gremio conspiciendum se tandem offert Timoni. *Idem.*

7 Τῇ εἰρεσίᾳ] Pro ἐκ τῆς εἰρεσίας. Deductum hoc nomen ab ἴρασσω remigo, addito in fronte jota, ut docet Eustath. Tralate dixit εἰρεσίαν τῶν πτερῶν, ut Virgilius, *remigium alarum.* Avibus enim alæ pro remis sunt. *Idem.*

8 Αὐτοῦ] Genit. adverb. positus, pro αὐτόθι, *hic.* Idem.

9 Παῖε] *Feri*, Timonem jubet Plutus ligonem profundius in terram defigere quod est τὸν δικέλλαν βαθείας καταφέρειν, ut in sequentibus. *Idem.*

10 Σὲ φησὶ] Notandum Deos omnia nutu & verbo potenter efficere. τὸ φάναι (ut apud Hebræos רבר, vel אמר) in *jubendi* significatione accipitur, quod Atticorum peculiare esse contendunt veteres Grammatici. Sic Epictetus apud Arrianum lib. 1. cap. 14. Καθάπερ ἐν στρατοπέδῳ τῷ θεῷ, ὅταν ἐκεῖνος εἴπῃ τοῖς φυτοῖς αὐξεῖν αὐξεῖ· ὅταν εἴπῃ βλαστάνειν, βλαστάνει. id est, *Tanquam ex Dei pra-*

σεαυτὸν ἀναλέαξ. [1] σκάπτε ὦ Τίμων βαθείας καὶ φέρων ἐμοὶ ἢ ὑμῖν [2] ὑποσήσομαι. Τι. [3] ἄγε δὴ ὦ δίκελλα, σὺν μοι ἐπίῤῥωσον σεαυτῷ. καὶ μὴ κάμῃς ὦν δ' βάθυς τ' ἦσαυρὸν ἐς τὐμφανὲς [4] ἐξοκλαμβάνῃ. [5] ὦ Ζεῦ πρόφητα, καὶ [6] φίλοι Κορύβαντες, καὶ [7] Ἑρμῆ κερδῶε, πόθεν χρυσίον τοσοῦτον; [8] ἦπαρ ὄναρ τωὐτόν ἐστι; δέδια γᾶν [9] μὴ ὠρύξω. offer eruendum. Fodi Timon altiùs impingens. Cæterùm à vobis ego discedo. *Ti.* Age verò, dóligo, te validum mihi præsta, nec defatigare quoad Thesaurum ex abdito in apertum evocaris. Hem prodigiorum author Iupiter, amici Corybantes, ac lucrifer Mercuri, unde nam auri tantum? Num somnium hoc est? Metuo ne carbones reperturus sim ex-

præscripto, ubi stirpes florere ille jusserit, florent: ubi germinare jusserit, germinant. Vide etiam S. Scripturæ loca Marc. cap. 5. vers. 41. Luc. 7. & alibi, ubi Servator verbis λέγειν & εἰπεῖν eodem, quo dictum est, sensu usurpat. *Barl.*

1 Σκάπτε] Docet item hoc loco Plutus, Deum non nisi laborantibus sua dona conferre. hinc vere Sophocles: σὺν τοι χωρὶς ἀδὲν δ' τυχεῖν. Et aptissime in hunc locum Manilius:

Pro precio labor est, nec sunt immunia tanta,
At nisi perfossis fugiet te montibus aurum,
Impendendus homo est, Deus esse ut possit in illo.

Nam, *ubi focordia atque ignavia te tradideris,* (verba sunt Sallustii) *nequicquam Deos implores: irati infestique sunt.* Idem.

2 Ὑποσήσομαι] Pro ὑπαγωγέω accipitur, de quo Thomas Magister, cui suas de hoc verbo expositiones debet Budæus. *Idem.*

3 Ἄγε δὴ] Notanda hic festiva Timonis ad ligonem suum apostrophe, & prosopopœia, cum inquit, ἐπίῤῥωσον σεαυτῷ, quod Budæus vertit: *confirma te.* Erasmus paulo significantius: *vires tuas explica.* nam roboris intentionem superaddit præpositio. *Idem.*

4 Ἐξοκλαμβάνῃ] Interp. *dum evocaris*, malim cum Stephano, *dum evocas.* Sunt enim verba Timonis ad suam δίκελλαν, hoc est, ad suum ligonem. *Idem.*

5 Ὦ Ζεῦ πρόφητα] Exclamatione utitur admirationis plena Timon, ubi Thesaurum è terræ sinu prodeuntem conspexit attonitus. ὦ Ζεῦ πρόφητα, Iupiter πρόφητα appellatur, quod non solum prodigia cœlitus ostendit, sed etiam avertit. Plautus vocem Græcam exprimens *Iovem prodigialem* nuncupat. πρόφητας peculiariter signum est, αἰτησάμενός τι σημεῖον, quo Deus nobis aliquid portendit. alio nomine διοσημεία dicitur. *Idem.*

6 Φίλοι Κορύβαντες] Invocat Corybantes quod nutricii fuerint Iovis, & sacerdotes Cybeles, seu magnæ matris, hoc est, Terræ, è cujus gremio prodibat Thesaurus. Alii eos decem, alii novem fuisse tradunt, ut testatur Aristoph. Scholiast. in Lysistr. unde κορυβαντιᾶν, de quo supra diximus. *Idem.*

7 Ἑρμῆ κερδῶε] Hic quoque loci apte producit. Nam quicquid lucri præter exspectationem obvenit, id Mercurio transcribitur. Vnde θῆσαυρος apud Xenoph. in 7. ἀνάζ. idem fere est, quod ἕρμαιον, id est, lucrum insperatum sive adventitium, quasi à Mercurio oblatum: Vide quæ supra notavimus. *Idem.*

8 Ἦπαρ ὄναρ] Timon rei insolentia veluti perculsus, vix credit aurum esse quod videbat, sed ὄναρ, non ὕπαρ, ut loquitur Homerus. Nam ὄναρ vanum est somnium & visum, παρὰ τὸ τῷ ὄντι ἄδειν, ut docet Eustathius: at ὕπαρ, vera visio, quæ nimirum eventu comprobatur, quasi ὕπνα ἄδειν, ut idem tradit Episcopus. *Idem.*

9 Μὴ ὀρύξω] Carbones ἀμμίνας seu prunas intelligit, quæ simili-

θρακας δύρω, [1] ἀνιγερόμφ. ἀλλὰ μὰ [2] χρυσίον ἐστὶν [3] ἐπίσημον, [4] ὑπέρυθρον, [5] βαρὺ, ἢ τῷ ὄψει τερπνόν. [6] περιδίσιον τῷ ὄψει, [7] ὦ χρυσὲ,

experrectus. Atqui aurum profectò eſt inſigne, fulvum, grave, & aſpectu longè jucundiſſimum. *Pulcherrima aurum fauſtitudinem quandam habent cum auro, ſi colorem ſpectes externum & fulgorem, Barl.*

1 Ἀνιγερόμφ] Per ſyncopen, pro ἀνιγειρόμφ, quod Atticum eſſe volunt. Sic ὀρλὼ, ἄγρω, pro ὀφείλω, ἀγείρω apud eoſdem. Metuit Timon, ne diſcuſſo ſomno pro auro carbones ſit ablaturus, quemadmodum acciderat Micyllo cerdoni, qui cum divitem ſe ac præpotentem ſomniaret, mox experrectus nihil præter κάπυσμα invenit & corii ſegmenta. Proverbii ſpeciem habere videtur. *Pro auro carbones.* Idem.

2 Χρυσίον ἐστὶ] Tandem ex fulgore, pondere & colore colligit Timon genuinum eſſe aurum, idque obrizum, quod ignis excoctione opus non haberet: quanquam Plinius neget, aurum inveniri tam purum, contra hodiernam experientiam, quæ teſtatur plus auri puri ſemper repertum eſſe, quam confectum e terrarum aut lapidum generibus, cum quibus ſolet eſſe permixtum. Munſter. lib. 1. Coſmograph. ſuæ cap. 8. *Idem.*

3 Ἔ πίσημον] Exponi poteſt, vel *ſignatum*, cui opp. ἄσημον, quod *celatum* vel *certa nota percuſſum non eſt*; vel aurum *præſtans* & *inſigne* καὶ μεταφορικῶς: quemadmodum hoc loco accipitur. Præſtantiam metalli indicare vult Timon. non τῷ κοπῇ ſive ſignaturam. *Idem.*

4 Ὑπέρυθρον] *Fulvum* interpretantur, qui color eſt ruffo & viridi permixtus, vel obſcurior ruſſo, ut in leone & auro viſitur. πυρόχρων alio nomine vocant Græci. *Idem.*

5 Βαρὺ] Pondere etiam præſtat aurum cæteris metallis. Conſtat enim, ut Phyſici docent, partibus bene calore compactis & denſis. Quin & hoc ſingulare habet aurum, quod ab acribus, ut nitro, ſale, aceto & aliis, non corrodatur, aut diminuatur pondus, nec ærugine & ſordibus vitietur. Vnde pretioſiſſimum ſemper habitum. *Idem.*

6 Περιδίσιον τῷ ὄψει] Iucundiſſimus item auri ſplendor, & ſolari haud diſſimilis. Vnde aurum Chymici conſecrarunt Soli, argentum Lunæ, cujus nitorem refert. *Idem.*

7 Ὦ χρυσὲ] Iambus: cætera ex Pindaro. 1. Olympionicarum. *Bourd.* Sequitur hic auri encomium præluſtre una cum exclamatione & Apoſtrophe ad ipſum metallum. ὦ χρυσὲ, Alludit ſcriptor adverſus aliquos Græcos, qui leguntur apud Athenæum lib. Dipnoſoph. 4.

Ὦ χρυσὲ θηξίωμα κάλλιστον βροτοῖς,
Ὡς ἔστι μήτηρ ἡδονὰς τοιασδ' ἔχει,
Οὐ παῖδες ἐν δόμοισιν, ἢ φίλος πατὴρ,
Οἷας σὺ, χ' οἱ σὲ δώμασιν κεκτήμενοι.
Εἰ δὴ Κύπρις τοιάδον ὀφθαλμοῖς ὁρᾷ,
Οὐ ῥᾴδιον ἔρωτας μυρίας αὐτὴν ἔχειν.

Auctor horum verſuum non exprimitur, ſed Euripidis ſunt, quos Seneca ſic recitat à ſe verſos epiſtol. 116.

Pecunia ingens generis humani bonum,
Cui non voluptas matris, aut blanda poteſt
Par eſſe prolis: non facer meritis parens.
Tam dulce ſiquid Veneris in vultu micat,
Merito illa amores cælitum atque hominum movet.

Sequentia, αἰδόμενον γὰρ πῦρ, &c. deſumpta ſunt ex Pindari Olymp. Od. 1. *Barl.*

ἄξιωμα κάλλιστον βροτοῖς. αἰδόμενον γὰρ πῦρ ἀεὶ λαμπρύνεις ἐν νύκτωρ, καὶ μηθ' ἡμέραν. ἐλθὲ ὦ φίλτατε, καὶ ἐρασμιώτατε. [1] νῦν πείθομαί γε καὶ Διὰ ποτὲ χρυσίῳ χρυσέν. [2] τίς γὰρ σὸν ἂν παρθένος ἀναπεπταμένοις τοῖς [3] κάλπεις ὑποδέξαιτο ὅπως καλὸν ἐρασθὲν λαθὼν πύγας καταρρέοι σε;

fauſtitas mortalibus. quippe quod ignis in morem ardens, noctes dieſque rendes. Ades ô mihi chariſſimum, & deſideratiſſimum: nunc demum credo vel Iovem ipſum aurum eſſe factum. Etenim quæ tandem virgo non exporrecto ſinu uſque adeò formoſum amatorem excipiat, per regulas illapſum?

1 Νῦν πείθομαι] Auri fulgore perſtrictus Timon, nunc verum eſſe credit, quod de Iove in aurum converſo hactenus pro fabula habitum. Refert Pauſanias in Corinth. Acriſium Argivorum regem conſulto de liberis maſculis, ſiquos filia ſua pareret, oraculo, reſponſum tuliſſe ſe ab eo, qui e filia naſceretur, interfectum iri. Hoc igitur metuens extructo ſub terra æreo thalamo, Danaën acerrima cuſtodia ſeptam tenuit. Verumtamen Iupiter in aurum converſus per impluvium in ſinum Danaës influxiſſe, atque ita cum ea rem habuiſſe fingitur. Meminit fabellæ Pindarus in Pyth. Carm. 12. Horat. lib. 3. Od. 16. Ovidius lib. 1. amor. eleg. 7. Docet figmentum, *nihil eſſe tam ſanctum*, (verba ſunt Ciceronis) *quod non violari, nihil tam munitum, quod non expugnari: nihil tam providum, quod non decipi à pecunia poſſit.* Bail.

2 Τίς γὰρ παρθένος] Oratione utitur Timon erotematica, quæ vim habet ἀρνητικὴν, q. d. nullam eſſe virginem adeo caſtam, cujus gremium auro expugnari non poſſit. quod & de nuptis affirmat Tireſias apud Horatium. Vnde Iuvenalis: *Turpejum limen adora Pronus, & auratam Iunoni cæde juvencam, Si tibi contigerit capitis matrona pudici.* Nec eſt quod Penelopen ſuam tantis laudibus extollat fabularum pater Homerus: ſi vera ſunt, quæ de caſtitate ejus narrat poeta: dicet pro Timone idem Tireſias:

Venit enim magnum donandi parca juventus,
Nec tantum Veneris, quantum ſtudioſa culina.

Sed figmentum eſſe vatis ſuæ genti paſſim adulantis, non unus ex antiquis auctor memoriæ prodidit. Scribit Pauſanias in Arcad. Mantinenſes vulgo dicere ſolitos Penelopen ab Vlyſſe domo ejectam, & ſuas ſibi res habere juſſam, quod viros à ſe quæſitos & acceſſitos domum intromiſiſſet. Tum etiam pudicitiæ ſuæ teſtimonium præbeat monſtroſus ille & hircoſus Pan, quem ex Mercurio, vel ut alii tradunt, ex promiſcuo omnium procorum congreſſu peperiſſe fertur, ideoque illi nomen inditum Panos.

3 Κάλποις ἀναπεπταμένοις] Id eſt, Heſychio interprete ἀνεῳγμένοις. Ducta tralatio ab avibus, ut vult Euſtathius, quæ alas expandunt ἐπὶ ἵππαζ. Non poſſum non in gratiam φιλομούσων, cum propter carminis elegantiam, tum argumenti ſimilitudinem hic adducere Pauli Silentiarii epigramma, quod reperitur in Anthолog. Græca lib. 7.

Χρύσεον ἀμφύσιον διέτμαγεν ἄμμα κορείας
Ζεὺς διὰδὺς Δανάας χαλκοκλάτους θαλάμους.
Φαμὶ λέγειν τὸ μῦθον ἐγὼ τάδε. χάλκεα νικᾷ
Δαΐφρὼν ἐς δισμοὺς χρυσὸς ὁ παγκρατέτης.
Χρυσὸς ὅλας ῥυπέσας, ὅλας κληῖδας ἐλίγχει.
Χρυσὸς ὀπιγνάμπτει τὰς σωφρονεστέρας.
Καὶ Δανάας ἐλύγησεν ὑδὲ φρένα. μᾶπις ἐρωτὰς
Διογένης Πατέοι ἀρχὸν ἔφηκεν.

[1] ὦ Μίδα, καὶ Κροῖσε, [2] καὶ τὰ ἐν Δελφοῖς ἀναθήματα, ὡς δοῦν ἄρα

lapidum; ô Mida & Crœse, muneraque in templo Delphico dicata, ut nihil eratis si cum Ti-

Id Latinis versibus sic reddidit vir Illustris Ios. Scaliger:

Aurum intacti temeravit vincla pudoris
Iupiter, ut Danaes ferrea tecta subit.
Fabula sic loquitur me judice. Ferrea septa
Omnipotens aurum, duraque vincla domat.
Hoc hoc nempe fera, hoc anea claustra resignat,
Hoc frangit fastus, dura puella, tuos.
Hoc rigidam Danaen tentavit. si quis amator
Fert pretium, tibi ne supplicet alma Venus. Barl.

1 Ὦ Μίδα, ὦ Κροῖσε] Miratur auri copiam Timon, & Midæ, Crœsi, Persarumque opes cum ea ne comparandas quidem esse ait. Quod ad Midam attinet, Phrygiæ tyrannus fuit, cui Plinius principem attribuit locum inter ingeniter divites. Hunc & inter præcipuos Pecuniæ satellites ponit Secundus noster, cum sic porro canit:

Stat juxtà fulgens auro Berecynthius heros
Auriculu asini nondum insignitus acutis:
Qualis erat, manibus cum se tentaverat ipsum
Aurificis, donumque Dei damnasset iniquum,
Inclusit, nimium propriis, jam totus in auro.

Meminit ejus quoque Cario apud Aristophanem in Pluto, ubi choro senum illudens servus, non divites solum ipsos, sed *Midæ* fore prædicit, hoc est, Mida opulentiores, ὦ, inquit, κἂν ὄνε λάζηται: *Si modo asininas induatis aures.* Nam fabulantur poëtæ Midam prætulisse Pana canentem Phœbo, ob quod judicium tam stolidum Phœbus indignatus, capiti ejus asininas affixit aures. Crœsi item πολυχρυσία proverbio locum fecit, de quo Erasmus. Vtrumque conjunxit Papinius in Surrentino: *Vive Midæ gazis & Lydo ditior auro.* Ad Persarum vero opes quod attinet, hoc intelligendum est, postquam rerum potiti Medorum regna sibi subegerunt. Cum enim Cyrus Assyriæ & Mediæ provincias in Persas transtulisset, totamque Asiam debellasset, argenti quingenta millia talentorum reportavit, præter craterem Semiramidis, cujus pondus erat quindecim talentorum. Vnde & postea ipse Cyrus, quique eum secuti sunt reges, μεγάλοι βασιλῆς appellati. Nam ante hoc tempus eorum opes tenuiores fuisse, vitamque frugaliorem auctor est Xenoph. lib. 1. de Cyri instit. & Plutarch. in Laconicis. *Idem.*

2 Καὶ τὰ ἐν Δελφοῖς ἀναθήματα] De quibus in Charonte, dissertatione Solonis & Crœsi. *Bourd.* Fuere Apollinis Delphici oracula non solum præstantissimorum artificum operibus celebratissima, sed & constructis ingentibus thesauris, in quos sacræ pecuniæ conferebantur, opulentissima. Illic omnium gentium confluxus fiebat, illic regum, principum & præpotentum dona mittebantur confertissima. Memoriæ proditum est à Livio lib. 5. Decad. 1. cum ex Camilli voto ad Apollinem munus esset mittendum, implendo autem voto Romæ non satis inveniretur auri, Romanas mulieres corporis ornamenta in hanc rem contulisse. Delphi vel Delphys urbs est in Bœotia, Pytho vel Python olim vocata, ἀπὸ τῦ πυθέσθαι, ut volunt Grammatici, quod ibi differentur futura: vel ut alii, à *Pythone*: serpenti id nomen fuit, quem sagittis suis interfecit Apollo. Sic Dionysius: Τῷ πάρος πυθοῦς δυσὶν πεδὸν, ἄγχι δρακοντος Δελφύσσ πρηνέσσιν ὑπὸ παρακλιδὸν ὀλκῆς. Hinc nonnulli (quisquis fuerit ille serpens Python) deductum malunt ab Hebræo [פתן], qua voce aspis designatur venenatissima. Psal. 58. v. 5. Hinc Pythonissa mulier, spiritum Pythonis, id est, Dæmonis

ἢ τι [1] ὡς σοφὸς Τίμωνα, καὶ τὸ Τίμωνος πλοῦτον. ὦ γε ὑδὲ βασιλεὺς ὁ Περσῶν ἴσος. [2] ὦ δίκελλα, καὶ φιλτάτη δρέπανε, ὑμᾶς μὲν [3] τῷ Πανὶ τούτῳ ἀναθεῖναι καλόν. [4] αὐτὸς δ' ἤδη πᾶσαν περιόψομαι [5] τὴν ἐσχατιὰν, [6] πύργον οἰκοδομησάμενος ὑπὲρ θαλάττης, μόνον

Timone, Timonisque opibus comparemini, cui ne Persarum quidem rex par est. Oligo, & rheno charissime, vos huic Pani suspendi bonum est. At ego quam maximè semotum mercatus agrum, turriculaque ad servandum aurum constructa, mihi

monis habens ejusque afflatu futura prædicens. Neque enim alius fuit Apollo, quam malus Genius sive Diabolus, qui non modo sub forma serpentis decepit protoplastas nostros Adamum & Evam, sed & ἐν ἴλιῳ responsis suis flexiloquis, planeque ænigmaticis miserum in modum delusit. Unde non solum λοξίας ab ipsis vocatus: sed *callidissimus* item *Serpens*, & *antiquus ille Draco* in sacris litteris appellatur: nec non ὁ Ἀπόλλων, ut nominis quoque etymon indicet Spiritus Sanctus, quod est, si Latine interpreteris, *perditor ille*. Apocal. cap. 9. vers. 11. Vide, quæ in hanc rem consideratione digna notavit doctissimus Petrus Cheitomæus in libello suo non ita pridem edito de barbaris N. Testamenti vocabulis. Ἀναθήματα dicuntur donaria Diis votiva, quod de parietibus templorum, deque columnis & lacunaribus suspenderentur, ut posteris esset monumentum divini alicujus beneficii, παρὰ τὸ ἀναθεῖναι, quod est, *suspendere ac dedicare*. Eustathius ἱερά τινα κειμήλια exponit. *Barl.*

1 Ὡς σοφὸς Τίμωνα] Præpositio σοφὸς hic comparationi inservit, præfigiturque non raro ὡς. Sic Plato: ὥσπερ σοφὸς τὰ ἄπαντα χρήσιν. Si cum ævo vel æternitate compares. *Idem.*

2 Ὦ δίκελλα] Sequitur nunc apostrophe faceta ad ligonem & rhenonem suum, quos tantum auri cumulum nactus Timon Pani suspendere decorum judicat, desertisque agriculturæ molestiis jucundiorem deinceps vitæ rationem inire τῷ ἀσκεῖν hic fervat, cum rusticum instrumentum & indumentum non nisi rustico Numini consecrata velit. Simili ratione apud Theocritum pugnatur, ubi grandiorem aureum piscem ceperat, retibus Neptuno suspensis jurat, nunquam se amplius piscibus capiendis operam daturum, sed de aureo illo pisce in otio & luxu posthac suaviter victurum:

Ἥμισυ κἠπὶ λοιπὸν ὑπὲρ θαλάγᾳ πόδα θείναι
Ἀλλὰ φέρειν ὀθνείας, ἐς τὸ χρυσὸν βασιλῆας. Idem.

3 Τῷ Πανὶ τούτῳ ἀναθεῖναι] Longus lib. 1. & 2. proprie dicuntur ἀναθεῖναι & ἀνακεῖσθαι ut notavit Clarissi. μακαρίτης Isaac. Casaub. ad Athen. *Bourd.* Panos nomine Natura ipsa, vel rerum universitas designatur, ut patet ex Orpheo. Est enim Πὰν ὅλος, ἀπὸ τοῦ πᾶν, quod est totum vel omne. Supra aliam ejus etymologiam dedimus. Colebatur præcipue ab Arcadibus. Unde & *Deus Arcadiæ* Maroni dictus. ubi & templum habuit, quemadmodum in Attica, quod *Paneum* dicebatur, ut discimus ex Aristoph. Lysistrata. *Barl.*

4 Αὐτὸς δ' ἤδη πᾶσαν περιόψομαι] Quam vitæ rationem in posterum sit inituris, & ubinam, pluribus indicat Timon. *Idem.*

5 Τὴν ἐσχατιὰν] Sic vocat extremam terræ oram, sive agrum ab urbe remotissimum. Scribit Suidas in extremo Atticæ limite solitarium degisse Timonem, eoque in loco tibi sepulchrum posuisse, cujus epitaphium quoque ibidem refert. Supra in alia significatione usus est hac voce auctor. *Idem.*

6 Πύργον οἰκοδομησάμενος] *Constructa turricula.* τὸ οἰκοδομεῖν cum accusativo jungitur rei quæ ædificatur. Sic πύργον οἰκοδομεῖν dixit Servator noster, Matth. 21. & Luc. 10. *ædificare equum* Maro, *classes* Cæsar. κατασκευὴν vocant Rhetores. *Idem.*

νῦν ἐμοὶ ἱκανὸν [1] ἐνδιαιτᾶσθαι. τὰ αὐτὸν καὶ τάφον ἀποθανὼν ἕξειν μοι δοκῶ. [2] διδόχθω οὖν ταῦτα, καὶ γενομένης ἐν τοῖς ἐπιλοίπου βίου, ἀμιξία πάντως, ἐκ ἀγνωσία, καὶ ὑπερφυΐα. φίλος ὅ, ἢ ξένος, ἢ ἑταῖρος, ἢ [3] ἐλέου βωμός, [4] ὑθλῶν πολύς. καὶ τὸ οἰκτεῖραι δακρύοντα, ἢ ἐπικωκῦσαι δεομένῳ, ἀθυμία, καὶ κωπάλιστις τῶν ἐλῶν. [5] μονήρης ὢν ἢ διαιτώμενος [6] καθάπερ τοῖς λύκοις, καὶ φίλος εἷς Τίμων. οἱ δὲ ἄλλοι

hi soli vivendo satis erit inhabitare: & ibidem mihi defuncto sepulchrum esse volo. Hæc igitur decreta sunto, placitaque in reliquum vitæ: commercii cum quibusvis fuga, ignoratio, & fastidium omnium hominum. Porrò amicus, hospes, sodalis, ara misericordiæ, meræ nugæ: tum miserari lachrymantem, egentibus opitulari, iniquitas, ac morum subversio: unus sibi amicus Timon: cæteri

at vita solitaria, qualis est lupis,

omnes

1 Ἐνδιαιτᾶσθαι] Teste Budæo *inhabitare* vel *vivere* significat. hinc *διαιτα* pro *habitatione* vel *vita*. Proprie ea vox locum denotat, in quo quis commorari, & cibum capere solet, *cœnaculum* Latinis. Sic Antonius ab Augusto debellatus maritimam sibi cœnationem ædificari jussit, quam Τιμώνειον διαιταν appellare solebat, ut refert Strabo lib. 17. & Plutarchus in Antonio. Vnde *diatarius servus*, qui illic mensas ornare & ministrare accumbentibus solet: nec non *diatarii fures* apud Iuris consultos, qui ex diætis aliquid surripiunt. *Barl.*

2 Διδόχθω] Ex formula ψηφισμάτων quam passim imitatur. *Bourd.* Formula decretorum usitata, quam imitatur Timon. Quod subdit, ἀμιξίαν πρὸς ἅπαντας, animum ostendit plane barbarum & efferatum, cui similes reddi divites videtur docere vello Lucianus. Ita autem ferocitas tanta est in Timone nostro, ut amicitiæ, hospitalitatis, sodalitii & misericordiæ jura atque officia omnia in posterum sit abdicaturus, sibique soli victurus & moriturus. *Barl.*

3 Ἐλέου βωμός] Aristoteles ad Philippum Macedonem scribens, nihil humanius esse ostendit, quam afflictorum misereri: immitis ac duri ingenii esse, pietate non tangi. De misericordiæ ara quod ait, sciendum, ἐλέου βωμὸν apud Athenienses fuisse institutum, ad quem confugiebant miseri & afflicti homines, ut testatur Pausanias, itemque Servius ad 8. Æneid. ubi inquit: *Postquam Hercules migravit è terris, nepotes ejus timentes insidias eorum, quos avus afflixerat, Athenis sibi primum asylum, hoc est, templum misericordiæ collocarunt, unde nullus posset abduci.* Quin Romani etiam *misericordiæ* templum statuerunt, tanquam perfugii locum miseris. Vnde & Græci Latinique *aram* vocant summum & incomparabile præsidium, quæ vice cujusdam inviolati sit asyli. Phocion dicere solebat: *Nec ex templo aram, nec ex humana natura misericordiam tollendam esse.* Idem.

4 Ὑθλῶν] Idem Hesychio, quod φλυαρέα, ληρῶτις, hinc ὑθλεῖν apud Aristoph. pro *nugari*. Idem.

5 Μονήρης ἢ διαιτώμενος] Sic postea in Saturnal. μόνιος λύκος, quorum victus, ut suum μονῆρες. Bourd. Vitam significat solitariam. hinc pro μονηρεύειν, apud Hesych. disjunctis vocibus legendum, μονὴν βίον, quod exponit, μοναχικὸν βίον. Conflatur e nomine μόνος, & antiquo verbo ἴεμι *impello*, unde ἵεμαι pro ὁρμῶ apud poëtas, à quo productum ἰήσατο, de remis quibus navis impellitur & incitatur, usurpatum. hic pro *solitario* accipitur. *Barl.*

6 Καθάπερ τοῖς λύκοις] Lupi enim, ut Physici docent, non gregatim, sed solitarii incedunt, ut etiam asini & porci sylvestres, qui propterea μόνιοι dicuntur ab eodem Luciano in epist. Saturn. Et Suidas lupum vocat μονόλυκον, & geminata consonante μονόλλυκα Aratus, utpote cujus vita & habitatio sit solitaria. *Idem.*

1 Καὶ

πάντες, ἐχθροὶ, καὶ ἐπίβουλοι. καὶ τὸ παράπαν συμβήσεταί τινι αὐτῶν, μιασμα· [1] καὶ εἴ τινα ἴδοι μόνον [2] ἀποφράδα ἢ ἡμίεργα· καὶ ὅλως [3] ἀνδριάντων λιθίνων, ἢ χαλκῶν, μηδὲν ἡμῖν διαφερέτωσαν. καὶ [4] μήτε κήρυκα δεχώμεθα παρ' αὐτῶν, μήτε σπονδὰς σπενδώμεθα. ἡ εἰρήνη ἡμῖν, ὁποία ἔστω καὶ αὐτοῖς. [5] Φυλέται δὲ, καὶ φρήτορες, καὶ

omnes hostes, & insidiatores: cum horum quopiam congredi, piaculum: adeò ut siquem aspexero duntaxat, inauspicatus sit ille dies. In summa, non alio nobis habeantur loco, quàm saxeæ, vel æneæ statuæ: & neque missum ab ipsis caduceatorem recipiamus, neque fœdera feriamus. Solitudo terminus esto. Cæterùm tribules, cognati, popu-

1 Καὶ εἴ τινα ἴδοι μόνον] Bellum quasi ἀπονδον indicit humano generi Timon, diemque illum inauspicatum reputat, in quo vel hominem adspexerit solum. *Barl.*

2 Ἀποφράδα ἡμίεργα] Sic dicitur teste Eustath. quasi μὴ οἵαπερ ἔστι φερέσθω, *quæ non est nominanda*, ut Latini *diem nefastum* vocant *a non fando*. Lucianus in Pseudol. qui libellus περὶ τῆς ἀποφράδος inscribitur. Ἀποφράδα ἡμίεργα ostendit ab Atticis appellari, τὴν μιαρὰν καὶ ἀπαίσιον καὶ ἄπρακτον. Ita Plutarchus in Camillo Allienſem diem vocat ἀποφράδα, quem Latini *atrum*. Solebant enim Romani Thracum more, ut Plinius refert lib. 7. & Casaubonus ad Persium, eos dies, quibus secunda fortuna usi essent, creta vel albo lapillo notare, nigro contrarios. *Idem.*

3 Ἀνδριάντων λιθίνων] Ad verb. à statuis lapideis aut æneis nihil nobis differant, hoc est, non alio loco habeantur, quam statuæ saxeæ vel æneæ, quarum adspectu nemo movetur. ἀνδριὰς statua est, sed proprie viri ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς facto nomi ne. *Idem.*

4 Μήτε κήρυκα] *Fecialem* intelligit, qui vel belli vel pacis feriendæ caussa mittitur. Varia fuere τοῦ κηρύκου officia temporibus Homeri, sed posteriori ævo tantum erant, qui præconum & caduceatorum munere fungebantur, quique, ut Legati, apud omnes gentes sacrosancti erant. Hinc Dio Chrysostomus: σχολὴ τοῦ σπονδοφόρου καὶ τοῦ κηρύκου ἱερώτερον. Notetur & Atticum schema, σπονδὰς σπένδειν: Latini dicunt, *fœdera ferire*, quod intercedentibus victimis seu libaminibus fieri solebat. nam σπένδειν proprie est θύειν, λείβειν. Et σπονδὰς vocant antiqui non solum *libamina*, sed & *fœdera*, hinc Latinis *spondere* & *sponsio*. Idem.

5 Φυλέται ἢ καὶ φρήτορες] Sic in Catapl. Demosthen. Thucyd. Heliod. *Bourd.* Distributione hic utitur Timon, quodque τοῦ κήρυκος dixerat, in suas species seu partes deducit. Sciendum est populum Athenienſem priscis temporibus divisum fuisse in φυλὰς, δήμους καὶ φρατρίας, id est, *in tribus, vicos*, & *phratrias*. φυλὴ maxima civitatis pars erat, quæ quatuor fuere sub primis regibus. Postea decem factæ, ut ex Demosth. & Æschine discimus φυλὴν vocantibus decimam urbis partem. Postremò Alcmæonidarum ætate ex oracuło Apollinis in duodecim tribus divisi Athenienses, quæ fere omnes ab heroibus suis nomen sortitæ, ut alibi notavimus. hinc φυλέται, qui ex eadem sunt tribu, contribules. Sic Hesychius, φυλέτης, ὁ ἐκ τῆς αὐτῆς φυλῆς, ὁ ἔστιν ὁμόφυλος, ubi corrupte legitur ὁμόψυχος. Continebant autem singulæ φυλαὶ tres φρατρίας, hoc est, tres gentilitates simul & cognationes. Certe φρατρία in Athenienſi populo tertiam constituebat tribus partem, tunc cum in quatuor duntaxat tribus discretus erat. Eustathius: φρατρία ἐλέγετο τρίτον μέρος τῆς φυλῆς παρ' Ἀθηναίοις. Verum apud Romanos, quum in tres φυλὰς distributus esset populus à Romulo, unaquæque φυλὴ decem

[1] δημότην, καὶ ἡ πατρὶς αὐτὴ, [2] ψυχρὰ, & ἀνωφελῆ ὀνόματα, & [3] ἀνοήτων ἀνδρῶν φιλοπάτορα. [4] πλουτείτω ὁ Τίμων μόνος, καὶ ὑπερορᾶτω ἁπάντων, καὶ [5] τρυφάτω μονος καθ' ἑαυτὸν, καλακείας & [6] ἐπαίνων φορτικῶν [7] ἀπηλλαγμένος, & θεοὶς θυέτω, & [8] εὐωχείτω [9] μόνος ἑαυτῷ γείτων καὶ ὁμορρος σωτείαν τ' ἄλλων. καὶ ἅπαξ

pulares, poſtremò patria ipſa, frigida quædam & inutilia nomina, & ſtultorum hominum gloriæ. Solus Timon dives eſto, deſpiciat omnes, ſolus ipſo ſecum oblectetur, abhorrens ab aſſentationibus, & odioſis laudibus: Diis ſacra faciat, ſolus epuletur, ſibi ipſi vicinus, ſibi excuſſis aliis conterminus: & ſemel ſe ipſum

habebat φρατρίας five curias. hinc φράτορες, qui ejuſdem ſunt ἑταιρείας, ſive συγγυείας, id eſt, *ſodalitii*, ſive *cognationis*, ut pater & liberi: item fratres cum ſororibus earumque maritis, idque ſecundum lineam rectam & tranſverſam, ut docet Salmaſius, ab antiquo nomine φρατηρ. vel, ut vulgus Grammaticorum, παρὰ τὸ φρέαρ, quaſi τὰ αὐτὰ φρέατος κοινωνοῦντας, quod *eodem puteo*, hoc eſt, patre & auctore gauderent. *Barl.*

1 Δημοῦ] Sic dicuntur populares, qui ejuſdem ſunt δήμου. δῆμος autem pagus ſeu vicus eſt, ut ſupra notavimus, erantque numero 174. in Attica. Per hos olim ſeparati vivebant Athenienſes, quos tandem in unam urbem ita contraxiſſe fertur Theſeus, ut tamen nomina δήμων remanſerint, & cujuſque pagi ſive populi, quaſi unum corpus collegii ab aliis ſeparatum & diſcretum conſtituerit. *Idem.*

2 Ψυχρὰ ὀνόματα] Id eſt, *inepta* & *vana*, quæque nihil habent efficaciæ vel ponderis, ut *frigidum* apud Latinos. *Idem.*

3 Ἀνοήτων ἀνδρῶν] Aliter judicat Cicero, qui vel eo nomine Vlyſſem, ut ſapientiſſimum prædicat, quod φιλόπατρις eſſet, 2. de Legib. Et Zaleucus Locrenſium legiſlator naturam humanam cum brutâ commutaſſe, & perduellionis reum perhibet eum, qui patriæ ſuæ deſiderium omne & curam depoſuit. *Idem.*

4 Πλουτείτω ὁ Τίμων μόνος] Aliæ ſequuntur ἀπαραδειπίας notæ. *Idem.*

5 Τρυφάτω μόνος] Rectè interpres: *ipſe ſecum oblectetur.* nam τὸ τρυφᾶν non ſolum ad γαστριμαργίαν reſtringitur, ſed ad omnis generis delicias & voluptates refertur. Qui enim delicate vivunt, ciborumque cupediis ſeſe explent, in omnem lætitiam effundi ſolent. *Idem.*

6 Ἐπαίνων φορτικῶν] Vocatur laus oneroſa, gravis & cum faſtidio inepta. τὸ φορτικὸν de navi proprie dictum volunt. φορτίον, *onus.* Apud Comicum tamen φόρτος accipitur pro ſanna & irriſione moleſta, quæ ex faſtidio alterius que contemptu oritur. hinc φορτικὸς Ariſtoteli, οἱ τῇ γελοίᾳ ὑβρίζοντες Ethic. 4. *Idem.*

7 Ἀπηλλαγμένος] Ab Eraſmo vertitur *liberatus*: à Pererio *abhorrens.* Vtramque ſignificationem habet verbum ἀπαλλάττομαι. Idem.

8 Εὐωχείτω] Scribit Athenæus lib. 8. εὐωχίας appellari, non ὅτι ἔχειν, hoc eſt, *cibo* (quæ tamen ſententia eſt multorum ex antiquis Grammaticis teſte Caſaubono, ſed ὅτι τῷ κεῖσθαι τὰς δαῖτας ἔχειν. Et tunc εὖ ἔχειν eſt *laute epulari* & *cutiſculam curare*, pro quo & εὖ διατίθεσθαι ἑαυτὸν dicunt Græci. Nam alioquin ejuſmodi convivia ſanitati magis obeſſe, quam prodeſſe auctor eſt Gorgias Sophiſta apud Lucianum in Macrob. *Idem.*

9 Μόνος] Μοναχίαν olim pro convicio objecerunt veteres, ut videre eſt in illo Alexis Comici apud Athenæum. ἴδρις εἰς κόρακας μονοδάκτ & τοιχωρύχ. Seneca item damnat vitam ſolitariam & victum in epiſt. 19. Et pulcherrime, quiſquis fuit

ἑαυτὸν [1] δεξιώσασθαι δεδίχθω, ὧν δὴ κἀπηλγηκὼς, ἢ αὐτὸς στέφανον ἐπιτιγκεῖν. καὶ ὄνομα μὲ ἔστω ὁ μισάνθρωπος ἥδιστον. ἔστω δὲ τρόπος γναθέρσεια, [2] δυσκολία, καὶ τραχύτης, καὶ σκαιότης, ὀργὴ, ἀπαλθρωπία. [3] εἰ δέ τινα ἴδοιμι ἐν πυρὶ διαφθειρόμενον, σβεννύναι ἐπεπόνουν, πίττῃ ἢ ἐλαίῳ κατασβεννύναι. ἢ ὧν τινα [4] τῷ χειμῶνι ὁ [5] ποταμὸς παρφέρῃ, ὁ δὲ, πὰς [6] χεῖρας ὀρέγων, ἀντιλαβέσθαι δίνται, ὠθεῖν καὶ τοῦτον [7] ἐπὶ κεφαλὴν βαπτίζοντα, ὡς μὴ ὃ ipſum comiter excipere decretum eſto, ſi ſibi moriendum ſit & admovenda corona. Denique nomen ſuaviſſimum eſto Miſanthropos, *hominum oſor*. Morum autem notæ, moroſitas, aſperitas, feritas, iracundia, inhumanitas: quòd ſiquem conſpexero incendio conflagrantem, & ſupplicantem ut extinguam, pice, oleoque reſtinguere: & ſiquem hyeme flumen deferat, iſque porrectis manibus roget ut retineatur, eum demerſo capite propellere, ne poſſit

fuit ille apud Romanos: qui quo die ſolus cœnaſſet, dixit *ediſſe ſe*, non *cœnaſſe*, tanquam cœna communionem ſemper & oblectantem requirat familiaritatem. unde & *convivium* à convivendo, & *cœna* quaſi κοινὴ dicta. Vide Plutarch. quæſt. convival. 7. & Lipſii notas ad Senecam. *Barl.*

1 Δεξιώσασθαι] Eſt aliquem per dextram capere, vel dextra præhenſum comiter excipere. Dextra enim ut fidei, ita & charitatis atque amoris ſymbolum eſt. Vnde Pythagoras monebat ſuos, μὴ παντὶ ἐμβάλλειν δεξιὰν, dextram non cuivis eſſe porrigendam, hoc eſt, non quolibet in amicitiam eſſe admittendos. *Idem.*

2 Δυσκολία] Morum γναθέρσματα quinque hic recenſet Timon, quæ talia ſunt, ut ex diametro repugnent totidem virtutibus ὁμιλητικαῖς, in quibus non minima eſt Δυσκολία, id eſt, *moroſitas*. homo δύσκολος proprie ſic vocatur, ὁ πρὸς τὸ κόλον, εἴτε πρόσλυσι δυσαρίστων, *qui faſtidioſo eſt ſtomacho*, ſive *difficilis in ſumendo cibo*; *moroſus*, cui omnia fere tum dicta, tum facta ſtomachum movent: huic vitio opponitur εὐκολία ſeu morum facilitas apud Ariſtotelem: ſic aſperitati contraria eſt ſuavitas; feritati manſuetudo, iracundiæ lenitas, inhumanitati humanitas ſive comitas, de quibus morum magiſtri. *Idem.*

3 Εἰ δέ τινα ἴδοιμι ἐν πυρὶ διαφθειρόμενον] Alius animi crudelis character. Humanum eſt hominem in periculo verſantem, ſi poſſis, juvare, eique dextram auxiliatricem porrigere, quod ſe facturum negat bellua noſtra. πίττῃ vel ἐλαίῳ πῦρ σβεννύειν, proverbialis locutio eſt, quando ejuſmodi remedia adhibemus, quæ malum magis exaſperant quam diminuunt. Catilina, cum in Senatu dixiſſet: *Incendium patriæ, ſi aqua non potuero, ruina extinguam*, reſpondit Cicero: *vox non hominis, ſed Furiæ.* De Timone idem hic dicere liceat. *Idem.*

4 Τῷ χειμῶνι] Malum exaggerat à temporis circumſtantia. hyeme enim flumina ob imbres & nives ſolutas rapidiſſime feruntur. Vnde Horatius: *ruebat, Flumen ut hybernum.* Idem.

5 Ποταμὸς παρφέρῃ] Exemplo illuſtrat quod ait. παρφέρεσθαι dicuntur, qui cum natandi ſint imperiti, undarum violentiâ tranſverſi rapiuntur. Virgil. *Atque illum in præceps prono rapit alveus amni.* Idem.

6 Χεῖρας ὀρέγων] Id eſt, προτείνων, *manus extendens* ſeu *porrigens*. Sic Homerus: Εὖχετο χεῖρ' ὀρέγων. Iliad. primo, & alibi. *Idem.*

7 Ἐπὶ κεφαλὴν βαπτίζοντα] Demerſionem ſignificat qua quis prono capite ſub aquas detruditur. ὑπὸ προσώπου, & κεφαλὴν pro eodem uſurpant alii. quaſi dicat Timon: Tantum abeſt ut eum manu prehenſum ex aquis extraham, ut con-

[1] ἀνακύψαι δυνηθείη. ἔτω γὰρ ἂν [2] τῶν ἴσην ἀπολαύοιεν. [3] εἰσηγήσατο τὸν νόμον Τίμων Ἐχεκρατίδης κολυτῆός, [4] ἐπεψήφισε τῇ ἐκκλησίᾳ Τίμων ὁ αὐτός. εἶεν. ταῦτα ἡμῖν δεδόχθω· καὶ αὐθρικῶς ἐμβώμβῳ αὐτοῖς. [5] πάλιν ἄλλα τοιαῦτα ἂν ἐποιησάμην ἅπασι γνώριμός πως ταῦτα [6] γενέσθαι, ὅτι περιπλατᾶ. [7] ἀγχόνη γάρ ἂν [8] τὸ πρᾶγμα γένοιτο αὐτοῖς. [9] καίτοι τί τοῦτο; φεῦ δὲ τάχος.

possit emicare. Hoc pacto parem gratiam reportent. Hanc legem tulit Timon Echecratides Colytensis, & Timon ipse concionis subscripsit suffragiis. Age hæc decreta sunto: hæc fortiter tueamur. Cæterùm magni fecerim, si hoc omnibus innotescat, quòd opibus abundo: eos enim illud præfocaverit. Sed quid illud? Eheu, quæ celeritas ista? un-

contra penitius sim demissurus & ad fundum usque detrusurus, quod extremæ crudelitatis est argumentum. Præfractos ejusmodi & immitis ingenii homines eleganter Plato κεφαστίλας vocat, feminum instar, quæ cum in cornu inciderint, dura redduntur nulloque modo coctibilia teste Plinio, cujusmodi cives à republica sua abesse vult, lib. 9. de legum initio. *Bart.*

1 Ἀνακύψαι] Est proprie oculos & caput erigere, ut aves bibentes solent teste Budæo. Aristoph. interpres à tonsoribus desumptum putat, qui sub novacula sedentibus hoc dicebant, quo latentes sub mento crines abraderent commodius. emergendi hic significationem habet. Plato eleganter de anima usus est tese depressam quasi erigente, in Phædro. *Idem.*

2 Τῶν ἴσων] Subintellige μείζονα ἢ χέρειν, quæ ellipsis Græco sermoni est usitatissima. *Idem.*

3 Εἰσηγήσατο τὸν νόμον] Sequitur ὀπυίωσις sive confirmatio decreti, quod ad instar legis ratum esse vult Timon, totiusque quasi concionis subscriptum suffragiis. εἰσηγήσατο τὸν νόμον, Sic dicitur is, qui legem proponens suasit. hinc *suasor legis* & *lator rogationis* appellatur ὁ γράψας καὶ εἰσηγούμενος, ut docet Budæus. Habet verbum *præeundi*, vel *introducendi* significationem. Ita Cicero dixit: *introducere deliberationem*, pro auctorem ejus esse & suasorem. *Idem.*

4 Ἐπεψήφισεν] Qui legem latam confirmat, dicitur ὀπυίειν, id est, ταῦτα δοκιμάζειν & κύρειν. Erasmus vertit: *concionis subscripsit suffragiis.* Stephanus mavult, *assipulatus est decreto*, vel *confirmavit suo suffragio decretum concionis*, respicitque ad morem priscum calculos per infundibulum conjiciendi in hydriam sive sitellam. ψῆφος enim calculus. *Idem.*

5 Πάλιν ἄλλα τοιαῦτα] Εὐχὴ sive votum. Exoptat Timon, ut omnibus innotescat se opibus abundare, quia hoc vel maxime cruciarit invidos & ingratos. *Idem.*

6 Γενέσθαι ἄν] Pro γένοιτο ἄν. Aoristus pro futuro, quod facit particula ὅτι πρὶν, ut supra diximus. hic exprimitur in antecedentibus, alibi subintelligitur. *Idem.*

7 Ἀγχόνη γάρ] *Inde laqueus illis paretur:* laqueus pro quolibet mortis genere. Vt alibi observamus. *Bourd.* Quicquid angit vel cruciat hominem ἀγχόνας nomine significant Græci, ut *cruces* Romani. Sic Aristoph. in Acharnens. Τοῦτα δητ' ἐκ ἀγχόνη; *nonne hæc sunt, quæ me ad suspendium adigant?* Proprie *laqueum* denotat, ab ἄγχω, strangulo, unde & Latinum *ango*. Scholiastes interpretatur χοινίον, ἢ ἱμάντιον. Solent enim homines ex desperatione ad laqueum ut plurimum redigi. hinc pro quovis mortis genere accipi recte notat Bourdelotius. *Idem.*

8 Τὸ πρᾶγμα] Articulus vim habet pronominis demonstrativi. *Idem.*

9 Καίτοι τί τοῦτο; φεῦ τὸ τάχος] Oratio θαυμαστικὴ sive admirationis plena. Mi-

παντεχόθεν [1] συνθέουσι κεκονιμένοι, ἐς πυθόμενοι, σὺν οἷς ἔχει [2] ὀσφραινόμενοι ἅμα χρυσίου. [3] πότερον οὖν [4] ἐπὶ τὸ πάχος τοῦτον ἀναβὰς ἀπολακίσω αὐτοὺς τοῖς λίθοις [5] ἐξ ὑπερδέξιον [6] ἀκροβολιζόμενος, ἢ τοῦτο μὲν δειπνήσομεν, εἶτα παρ' αὐτοῖς ὁμιλήσαντες, ὡς πλέον ἀνιῶντες παρρησόμεθα; τοῦτο οἴομαι καὶ ἄμεινον. ὥστε δεχώμεθα ἤδη αὐτούς, ὑποχάσσωμεν. φέρε ἴδω τίς ὁ πρῶτος αὐτῶν ἔτι ἐστί;

undique concurrunt pulverulenti atque anheli, haud scio unde aurum odorati. Vtrum igitur hoc consensu colle saxis eos abigo, è sublimi dejaculans: an hac tantùm in re legem violabimus, ut semel cum illis congrediamur, ut contemti, magis angantur? ita satius esse duco. ideoque restemus quo illos excipiamus. Age propiciam, primus eorum iste quis est? Nempe Gna-

Miratur Timon, tot undique ad se concurrere homines, tantoque studio festinare. Idem illi accidit, quod Chremylo apud Aristoph. qui, cum lautiore uteretur fortuna, statim plurimos habebat amicos, sed ollares tantum, qui divitias sequuntur, ut umbra corpus. *Barl.*

1 Συνθέουσι κεκονιμένοι] Ardens eorum in currendo studium & festinationem indicat. Est enim à κονία, *pulvere impleo.* Solent quippe properantes inter currendum pulvere impleri. hinc ἐγκονεῖν αὐτῇ τῇ ποδὶ dixit apud Comicum in Pluto. pro quo & ἐγκονεῖν idem dixit in Lysistr. Ab eo verbo est ἔγκονος pro famulus, minister: & fortasse ancillari. Fervens illud in Pecuniæ sectatoribus studium expressit etiam poeta Batavus:

Pars magnis enixa animis obdurat iterque
Rumpit anhela, urgens.

Alibi dixit Lucianus, κεκονιμένοι ἐς πυθόμενοι. Idem.

2 Ὀσφραινόμενοι] Notandum ὀσφραίνεσθαι per metaph. hic accipi pro *intelligere* aut *resipiscere.* Sic Plautinus Euclio in Aulul. de Megadoro sinistre suspicans: *Aurum*, inquit, *huic olunt.* quod propriis verbis effert Chremylus in Pluto, ubi Menedemum videns accurrentem ait: Δῆλός ἐστιν, ὅτι τι πράγματος ἀκήκοε τῆς τοῦ βαδίσου ἐς τὸ πάχος. id est, *Certum est ex incessu propero, quod jam aliquid de isthoc resipivit negocio.* De Pluto loquitur, cujus beneficio jam factus erat locupletior. *Idem.*

3 Πότερον οὖν] Ἀπορία sive dubitatio. Deliberat secum Timon, utrum facturus sit, an consensu colle adventantes à se saxis sit abacturus; an simul cum illis sermone congressurus, ac deinde jejuno eos stomacho dimissurus, ut tanto magis angantur fallitidi & repulsam passi. quod posterius consultissimum illi videtur. *Idem.*

4 Ἐπὶ τὸ πάχος] Hic πάγος collem designat, non villam. Vnde ἄρειος πάγος, Marti sacer collis. minus recte alii *vicum Martium* interpretantur. *Idem.*

5 Ἐξ ὑπερδέξιον] Suppl. τόπον. Sic dicitur locus teste Stephano, in quo dextra potest attolli supra aliquem. Polybius lib. 1. ὑπερδέξιον λόφον appellat, in quo superiores vel altiores essent hostibus. Igitur non satis vim vocabuli illius exprimunt, qui simpliciter ita vocant *locum editum* vel *opportunum.* ὑπερδέξιος dicitur respectu hostium, qui ex inferiore loco aut de plano celsiores oppugnant. *Idem.*

6 Ἀκροβολιζόμενος] Ἀκροβολίζεσθαι hic latius accipitur, nec tantum significat è longinquo jaculis petere, sed & lapidibus. Vide quæ supra notavimus ad vocem ἀκροβολισμὸς, pag. 58. *Idem.*

[1] Γναθωνίδης ὁ κόλαξ, ὁ [2] παρ' ἐμοῦ ἔρανον αἰτήσαντί μοι [3] ἐρίξας τὸ βρόχον, [4] πίθος ὅλος παρ' ἐμοὶ πολλάκις ἐμημέκησε. ἀλλ' οὖν γε ἐποίησεν ἀφικόμενον· οἰμώξεται γὰρ ἄρα τὰ ἄλλα. [5] Γνα. οὐκ ἐγὼ ἔλεγον ὡς οὐκ ἀμελήσει Τίμωνι ἀγαθὸς ἀνὴρ οἱ θεοί; [6] χαῖρε Τίμων

Gnathonides adulator, qui mihi nuper cœnam petenti, funem porrexit, quum apud me sæpe numero solida dolia vomuerit. Sed bene est quod ad me venit: nam primus omnium vapulabit. *Gnat.* Nonne dicebam fore ut Dii Timonem bonum virum non negligerent? Salve Timon for-

1 Γναθωνίδης ὁ κόλαξ.] Hoc nomen parasiticum. Terent. Liban. Long. *Bourd.* Sequitur *διξιωσις* contumeliosa, sed festiva, & sycophanticis hominibus condigna. Primus omnium sese offert Gnathonides adulator, quem suis coloribus ad vivum depingit Timon. Patronymicum est hoc nomen à Γνάθων, sic dicitur paratus apud Terentium, vel a Gnathone quodam Siculo, ut placet Turnebo Adverſ. lib. 18. cap. 4. vel ex eo quod adulatione, ut Antiphanes loquitur, *μάσημα* quærat *τοῖς γνάθοις*, hoc est, *aliquid, quod buccis mandat.* γνάθος enim *maxilla*, vel *bucca*. Hinc Stasimus apud Plautum in Trinum. *Pol ego, etiamsi vetet, edim atque ambabus malis expletis vorem.* Barl.

2 Παρ' ἐμοῦ ἔρανον] Copioſe Clariſſ. Caſaub. ad Theophraſti Char. pag. 281. *Bourd.* Notandum hic vocem ἔρανος male verſam ab interpretibus pro cœna. Pecuniæ genus est, quam amicus amico adverſam fortunam paſſo erogabat ea lege, ut ſi Deus aliquando meliora daret, quantum illi erogatum eſſet, tantumdem ipſi reſtitueret. Eratque velati medium quoddam inter id, quod *δάνειον*, creditumque proprie dicitur, & ſtipem illam quotidianam, quæ mendicis & æruſcatoribus ſine ulla recuperandi ſpe erogabatur. Græci ἐλεημοσύνην vocant. Et tenebatur amicus, ubi lautiorem nactus eſſet fortunam, ſingulis amicorum acceptas pecunias reddere. hinc ἐρανισταὶ δίκαι apud Athenienſes. de quibus vide Caſaubonum ad Theophraſti charact. & Cl. Salmaſium in obſervat. ſuis ad jus Atticum. Alias ſignificat quoque vox ea convivium, quod inſtruitur à ſymbolarum collatoribus, ſive ab uno paratum ſit ad plures excipiendos, ſive à pluribus ad unum, & ſæpe epulum denotat ſumptuoſum, ἀπὸ τοῦ ἐρᾶν, vel ἐρέσθαι, quod antiquum eſt verbum ſignificans κενοῦν, evacuare, profundere, ut exponit Heſychius. Barl.

3 Ὀρίξας τὸ βρόχον] Ingratum hujus paraſiti animum notat Timon, quod ſibi pecuniolam ejuſmodi vel ſtipem poſcenti funem porrexerit, quod eſt, ut proverbio dicitur, laqueum mandarit. Nam laqueum mandamus iis, quos uſque adeo negligi à nobis ſignificamus, ut ſi vel ſuſpendant ſe, nihil ad nos attineat. hinc ad reſtim rediiſſe dicitur res eorum, quorum facultates abſumptæ ſunt vel periere. βρόχος proprie funis eſt, ſeu reſtis ad ſuſpendium aptus, quod circumponitur τοῦ βρόγχου, id eſt, gutturi, ut volunt Grammatici. *Idem.*

4 Πίθος ὅλος ἐμεμέκησε] Indicat his verbis temulentiam hominis Timon. Pari hyperbola de M. Antonio ſcribit Cicero Philipp. 2. quod *vomendo fruſtis eſculentis vinum redolentibus gremium ſuum, & totum tribunal impleverit.* De talibus & idem loquitur Tullius lib. 2. de Finibus. *Nolim*, inquit, *mihi fingere aſotos, ut ſoleat, qui in menſam vomant, & qui de convivio auferantur, crudique poſtridie ſe rurſus ingurgitent.* ἐμεμέκησε præt. Atticum, quod cur minus uſitatum dicat Stephanus, non video. *Idem.*

5 Γνα. Οὐκ ἐγὼ ἔλεγον] Timonem blandis verbis compellans Gnathonides, eum, ut virum optimum Diiſque gratum prædicat, quo benevolentiorem ſibi habeat paratioremque ad obſequium. *Idem.*

6 Χαῖρε Τίμων] Vere ſcripſit Caſſiodorus in epiſtola quadam: *Adulatio blanda*

[1] Εὐμεγεθέστατε, καὶ ἥδιστε, καὶ [2] συμποτικώτατε. Τί. Καὶ σύγε ὦ Γναθωνίδη [3] γυπῶν ἁπάντων βορώτατε, καὶ ἀνθρώπων [4] ἐπιτριπτότατε. [5] Γνα. Ἀεὶ [6] φιλοσκώμμων σύγε. Ἀλλὰ [7] πῶς τὸ συμπό-

formoſiſſime, ſuaviſſime, convivator belliſſime. *Tim.* Tu quoque ſalve Gnathonides vulturum omnium voraciſſime, atque hominum perditiſſime. *Gna.* Grata ſemper tibi dicacitas: ſed ubi eſt con-

blanda omnibus applaudit: omnibus ſalve dicit. Nec minus ſcite Seneca: *Malum hominem blande loquentem agnoſce tuum laqueum eſſe. habet enim ſuum venenum blanda oratio.* Barl.

1 Εὐμεγεθέστατε] Laudat primo Timonem à pulchritudine corporis, eum appellans εὐμεγεθέστατον, hoc eſt, *formoſiſſimum.* Ita Iuvenalis de Græculis aſſentatoribus Sat. 3.

Quid quod adulandi gens prudentiſſima laudat
Sermonem indocti, faciem deformis amica.

Huc quadrat quod ſubdit Caſſiodorus loco ſupra citato: *Adulatio prodigos vocat liberales; avaros, parcos; garrulos, affabiles; obſtinatos, conſtantes.* addo & Therſitas, formoſos: *qua ſagitta leviter volat, certoque inſigitur.* Vnde cautior Diogenes, ut Seneca refert in epiſtolis, cum ſupra modum ab aliquo laudaretur, opportune reſpondit: *Adulator, deſine me laudare, nihil proficis, cum te intelligam.* Idem.

2 Συμποτικώτατε] Secundo deprædicat eum à morum ſuavitate. συμποτικὸν vocant Græci, qui libens ac bene lauteque convivatur, ut exponit Budæus. nam convivia ſua Græci dixerunt συμποσια: vel potius ita appellatur, qui novit quo pacto ſe gerere oporteat inter compotatores, ut illis ſit jucundus. Docet hoc Plutarch. lib. 1. Sympoſ. δεῖ μήτε τῷ μεθύειν ἀδιάλωβον εἶναι, μήτε πρὸς τὸ πίνειν ἀκροδυμεῖν. Item, ſi ſit σκωμμὸς πινόντων οἰκεῖος, καὶ παιδιᾶς μὴ ἀλλότριος, *Si nimirum ſerio bibentium ſtudiis ſit accommodatus, tum à jocis eorundem haud alienus, ſed ad utraque probe temperatus.* Idem.

3 Γυπῶν βορώτατε] Sic vocat Gnathonidem Timon perſpecta ejus aſſentatione. Diximus ſupra *vultures* appellari per convicium, qui vel ob hæreditatis vel alterius emolumenti ſpem inſidiantur cuipiam. Eſt enim vultur avis rapax, prædæ furtoque ſemper intenta. Vnde & Imperatores ſubditorum ſpoliis inhiantes, itemque avaros provinciarum præfectos Cicero *vulturios* appellat in orat. pro Sextio, βόρος, vel ut alii ſcribunt, βορρὸς edacem ſignificat, à quo Latinum *vorax*, verſo β in *v* conſonantem, ut à βιῶ, *vivo*, βιὰ, *vis.* Exponitur ab Heſychio, πολυφάγος, ἄπληστος, qui inexplebilis eſt voracitatis, edax. nomen paraſito conveniens. *Idem.*

4 Ἐπιτριπτότατε] Sic antea ὀλιτριπτος ῥήτορας, quod epitheton philoſophis paſſim accommodat. *Bourd.*

5 Γνα.] Gnathonides male exceptus à Timone, dicteria ejus, quæ paraſitorum patientia eſt, in bonam partem interpretatur, quaſi ab ingenii quadam urbanitate profecta. *Barl.*

6 Φιλοσκώμμων] Dicitur qui dicteriis mordacibus & ſcommatis gaudet, ὑβριστὴς alio nomine. De Athenienſibus refertur, quod eſſent σκωπτόλαι, καὶ κακόηθεις. Vnde dictum à quopiam: κακῶς λέγειν, μέλι ἐστὶ τὸ Ἀττικόν. Eo etiam ingenio fuiſſe leguntur Antiocheni, itemque Alexandrini, quos φιλοσκώμμονας appellat Herodian. lib. 1. & Athenæus lib. 4. c. 25. De ὑβριστηλίᾳ, quatenus laudanda eſt, vel vituperanda, legatur Ariſtot. Eth. lib. 4. cap. 8. itemque Beza ad Epheſ. cap. 5. verſ. 4. ubi damnare eam videtur Gentium doctor. *Idem.*

7 Πῶς τὸ συμπόσιον] Male eo nomine audiebant Græci, quod compotationes amarent, eſſentque φίλοινοι. *Laudibus arguitur vini vinoſus Homerus*, inquit Horatius.

σον; ὡς [1] καινόν τι σοι ἄσμα τῶν νεοδιδάκτων [2] διθυραμβῶν ἥκω κομίζων. [3] Τί. καὶ μὲν ἐλεγεῖά γ' ἄσῃ μοι λα [4] παθῶς κατὰ τοῦτο τῷ δικέλλῃ. [5] Γνα. τί τοῦτο; παίεις

convivium? nam novam tibi adfero cantilenam ex his quos nuper didici dithyrambis. *Tim.* At elegos canes admodum miserabiles, ab hoc doctus ligone. *Gna.* Quid istuc? feris ô Ti-

tius. Et notum est illud eorum tabernis inscriptum omnibusque decantatum symbolum: ἢ σοῦτι ἢ ἀπῶτι, aut *huc aut abi*. Priscos tamen Lacedæmonios excipe, quorum phiditia seu convivia, cum in publico haberentur, scholæ erant sobrietatis & virtutis omnis, ut testantur Xenophon in Rep. Lacedæm. & Plutarchus in Laconic. *Barl.*

1 Καινὸν ἆσμα] Novam cantilenam affert Gnatonides, qua Timonem oblectare studet. Novit enim palpator homines rerum novarum esse cupidos. hinc Telemachus apud Homer. Odyss. α.

Τλιὴ γὰρ ἀοιδὴ μᾶλλον θηλεῖαι ἀνθρώποι,
Ἥτις ἀκουόντεσσι νεωτάτη ἀμφιπέλῃ.

Id est:

Hanc cantilenam magis celebrant homines,
Quæ audientibus novissima est.

Et Pindarus in Olymp. hymno 9. Αἰνῆ παλαιὸν οἶνον· ἀνθεῖ δ' ὕμνων νεωτέρων, id est: *laudo vinum vetus, sed novorum hymnorum flores.* Sentit enim ἀμείνω & poëta gratiores esse hymnos, qui res nuper gestas celebrant, quam qui prisca tractant. Pleraque commendat novitas, præsertim apud imperitos. *Idem.*

2 Διθυράμβων] De quibus fuse Clariss. Marcil. ad Horat. Alii ad artem poëticam. Gl. Mss. διθυραμβῶ· ὑμνῶ· εἰς Διόνυσον. Bourd. Νεοδίδακτον διθυράμβου] Id est, τὸ νεωστὶ διδασκόμενον, *quem recens didici.* Vox ea in Lexicis prætermissa ut & aliæ complures. Nec apud Stephan. extat, quod miror, cum nihil sit vulgatius. Dithyrambus autem chorus, vel carmen dicitur in honorem Bacchi compositum, quod non nisi furore quodam affectis & lymphaticis convenisse scribit Plato in Phædro. magnam vim ad animos concitandos & perturbandos habuisse fertur. Sic dicitur à Baccho, qui & διθύραμβος appellatur ab antro quodam διθύρων in quo educatus traditur: vel ex eo quod bis natus, & è duabus quodammodo januis egressus sit, nempe ex utero materno, & Iovis femore. cujus figmenti varias interpretationes vide apud Diodor. Siculum & Eusebium, nec non Macrob. Phurnutum, & alios. *Barl.*

3 Τί. Καὶ μὲν ἐλεγεῖά γ' ἄσῃ] Responsio Timonis appositа & festiva. Dithyrambis opponit elegos qui miserabiliter sonant, ideoque ὡς τοῖς θρηνώδεσιν olim adhiberi solebant, sic dicti ἀπὸ τοῦ ἰὴ ἰὴ λέγειν, quæ flentium vox est. hinc *elegia flebilis* apud Ovid. *cantus* vocat Apollon. Argon. 2. *miseros* Horat. lib. 1. Od. 23. Postea vero omnibus promiscue rebus applicari cœpit hoc metri genus, nullamque hodie materiam respuit. Sic idem Flaccus in arte poët.

Versibus impariter junctis querimonia primum:
Post etiam inclusa est voti sententia compos.

Iocose autem ad significationem hujus vocabuli alludens Timon, gemitus & ploratus seu ejulatus, vocat *elegias*, aut etiam querulas voces. *Idem.*

4 Παθῶς] Id est, *miserabiliter*, & cum magna vi affectuum. Vult significare modum Timon, quo canturus sit elegos, nempe συμπαθητικῶς & μετὰ πάθους, quem doloris affectum illi inditura esset ἡ δικέλλα, simulque parasitum ligone suo percussit. *Idem.*

5 Γνα. Τί τοῦτο] Gnathonides præter exspectationem ligone fauciatus Timonem in jus vocare minatur ob datum vulnus. Ob simplicem verberationem apud Athenienses dabatur δίκη αἰκείας, id est, actio ob verbera, quæ privati erat judicii,

ὁ Τίμων; [1] μαρτύρομαι. ὁ Ἡρακλῆς. ἰώ. ἰώ. [2] προκαλοῦμαί σε πρωϊαίτατον εἰς [3] Ἄρειον πάγον. Τί. καὶ μὴν ὤν γε μικρὸν ἐπιθορυβήσῃς, φόνου πάλιν προκαλήσῃ με. [4] Γνα. μαλθακῶς, ἀλλὰ σύ γε πύκνα

ὁ Timon? anteſtor ὁ Hercules, hei hei, te quòd mihi vulnus inflixeris apud Areopagitas in jus voco. *Tim.* Atqui ſi cunctêre pauliſper, mox cædis me reum ages. *Gna.* Nequaquam, quin plane vul-

dicii, & pecunia fere mulctabatur. Actio vero ob datum vulnus, publici erat judicii, & graviore ſupplicio plectebatur. βεκελὼ τραύματος appellant Græci, & quidem ἐκ φορνίας, ut hic factum à Timone Vulneris autem conſulto dati olim pœna fuit bonorum publicatio cum relegatione, ita ut ab exilio in patriam redux morte lueret. Talio tamen in certis quibuſdam cauſſis ac vulneribus lege Solonis obtinebat. Sed hac de re fuſius diſceptantem andi Salmaſium in lib. jam ſæpius memorato de Iure Attico. *Barl.*

1 Μαρτύρομαι] Ad circumſtantes hæc loquitur. q. d. Vos qui præſentes hic eſtis, teſtes cito, quod Latinis *antteſtari* dicitur. Gloſſæ, *Antteſtor*, μαρτύρομαι, *teſtem facio*. Fiebat id apud Romanos auriculam prehendendo ſeu vellendo ejus, quem teſtem ſumebant. Cujuſce ritus meminit Horat. Serm. lib. 1. Satyr. 9. ubi vide Lambinum. *Idem.*

2 Προκαλοῦμαί σε] *Voco te in jus*, ſcil. εἰς ἄρειον πάγον: aliquando additum reperitur εἰς κρίσιν, vel δίκλω. Budæus in his & ſimilibus locis reponendum ſuſpicatur προσκαλοῦμαι, quod tamen contra optimorum codicum fidem temere faciendum non eſt. Alioquin fateor alterum ſæpius inveniri. Sic Ariſtophanes in Veſpis, Plutarchus item & Ariſtoteles locuti: cujus eſt illud. 5. Politic. προκαλεῖσθαι φόνου εἰς Ἄρειον πάγον. Vide Theſ. Steph. *Idem.*

3 Ἄρειον πάγον] Nomen πάγος, ut jam ante monuimus, pro colle ſeu petra accipitur à πήγνυμι, cujus indef. 2. eſt ἔπαγον. hinc πάγος, quod lapides vi caloris aut frigoris in unum compingantur & condenſentur, ut docet Ariſtoteles probl. 24. ideoque non producenda eſt princeps ſyllaba, ſed corripienda, ut contra vulgares Grammaticos optime probat præceſſor meus Ieremias Hoelzlinus vir Græcè doctiſſimus ad Apollon. ſuum lib. 2. Ἄρειος appellatur, quod cum Mars, qui Græce dicitur Ἄρης, homitidii crimine reus fieret, judicantibus duodecim Diis, in eo colle ſex ſententis (Græci ἴσας ψήφους vocant) abſolutus ſit, cujus rei teſtis eſt Alexander ab Alexandro lib. 3. cap. 5. Metonymice hic deſignantur ipſi Areopagitæ, quorum judicum ſumma erat auctoritas, deque capitalibus cauſſis pronunciabant tanta integritate, ut noctu atque in tenebris, non interdiu cauſſas cognoſcerent: quo non dicentes, ſed duntaxat ea, quæ dicerentur, ſpectarent, ut auctor eſt Lucianus in ſectis. Scribit Ariſtoteles in lib. de Rep. Ephialtem & Periclem minuiſſe authoritatem Senatus Areopagitici & ſtudio auræ popularis pauperis admiſiſſe in ordinem Senatorium, denique eum, ut & alios judicum conſeſſus feciſſe μισθοφόρους. Stipendium cujuſque judicis quotidianum erat triobolus. *mercedulam* appellat Cicero lib. 1. de Orat. *Idem.*

4 Γνα. μαλθακῶς] Duriora Timonis verba & dolorifica verbera gratioſis iterum dictis emollire ſtudet Gnathonides, æqui bonique omnia conſulens, modo vulneri imponatur emplaſtrum aureum. Sic paraſiti ſolent commodi gratia quævis & facere & pati. Invenalis Sat. 5.

Omnia ferre
Si potes & debes: pulſandum vertice raſo
Præbebis quandoque caput, nec dura timebis
Flagra pati his epulis, & tali dignus amico.

De eo loquitur Satyricus, qui opiparas divitum menſas ſectabatur. *Idem.*

τως τὸ τραῦμα ἴασιν [1] μικρὸν ἐπιπάσας χρυσίου. δεηθεὶς γάρ [2] ἴχαιμον ἐπὶ τὸ φάρμακον. [3] Τί. ἔτι μένεις; Γνα. ἄπειμι. σὺ δ' [4] οὐ χαιρήσεις. [5] ὕπως σκαιὸς ὢν χρηστῷ ξυνόμνυσι. [6] Τί. τίς ἔστιν οὗτος ὁ σωθείς, [7] ὁ ἀναφαλαντίας; Φιλιάδης, ἡγλάκων ἁπάντων ὁ [8] βδελυρώτατος. ἔτος δὴ παρ' ἐμοῦ ἀγαθὸν ὅλον λαβών, καὶ τῇ δυσκατεργάστῳ

vulneri medere paululum auri inspergens: præsentissimum enim illud est remedium ad sistendum sanguinem. *Tim.* Etiam manes. *Gna.* Abeo. Sed malè tibi vertet quòd ex viro commodo tam sævus factus sis. *Tim.* Quis hic est recalvaster ille qui accedit? Philiades, assentatorum omnium execratissimus. Hic cùm à me solidum acceperit fundum, tum in

[1] Μικρὸν τῷ χρυσίῳ] Pro ὀλίγον. ὄπιπάσαντα propriè est *inspergere*. Erasmus eleganter per *inungendi* verbum expositum more Latinis usitato, quanquam inungere Græcis sit ἐγχείειν. Et apud medicos φάρμακον ἐγχεῖον & ὄπιπαστον distinguuntur. Nam ἐγχεῖον vocant, quo corpus extrinsecus inungitur: ὄπιπαστον quod inspergitur exterius corpori vel vulneri. *Barl.*

[2] Ἴχαιμον] *Sanguinem sedans.* Vox medica. Hippocr. Galen. ut θυμὸς, θύαμος, Tzetz. ad Lycoph. *Bourd.* Facete & per jocum sic vocat aurum. Erasmus vertit, *præsentissimum remedium.* Peretius rectè, *præsentissimum remedium ad sistendum sanguinem*, expresso nomine ἴχαιμον, quod est, παρὰ τὸ ἴσχειν τὸ αἷμα. Vnde & herba ἴχαιμος vel ἰχαίμων dicta à sistendo sanguine, quam Eustathius putat esse radicem illam ab Eurypylo Patrocli vulneri adhibitam, quæ, ut Homerus eam describit Iliad. γ. ἀπάσας Ἐχ' ὀδύνας· τὸ μὲν ἕλκος ἐπέσχετο παυσάμενον δ' αἷμα. Sunt qui *Achillejam* vocant: alii *Aristolochiam*, de quibus οἱ ῥιζοτόμοι. Barl.

[3] Τί. ἔτι μένεις] Gnathonides, ubi videt nihil à Timone obtineri posse præter plagas, & contumelias, summa cum indignatione discedit, insolitam hominis ferociam admiratus, quo tam commode usus fuerat antea. *Idem.*

[4] Οὐ χαιρήσεις] *Non gaudebis* i. e. dolebis, facti illius te pœnitebit. Supra dixit, εὖ χαίρεις πάσχων. Litotes vocatur Rhetoricæ magistris. Sic & Homerus Iliad. 20. Οὐδὲ πῃ εἴα Τρῶας χαιρήσειν ὅστις ἐς μέσον ἔλθοι. Notetur utrobique usus fut. Atticum pro communi χαρεῖς vel χαρεῖν. Est enim Atticis proprium ex gravitonis facere inflexa. *Idem.*

[5] Οὕτω σκαιὸς] Σκαιὸν hic opponit τῷ χρηστῷ. Sic vocatur homo commodis moribus. *Benignum* interpretatur Horatius, ut de Tigellio: *Quippe benignus erat.* Alibi σκαιὸς & δεξιὸς inter se opponuntur. Vide pag. 122. *Idem.*

[6] Τί. τίς ἔστιν οὗτος ὁ σωθείς] Postquam discessit Gnathonides, accurrit velut ad prædam alter, nempe Philiades ejusdem plane farinæ homo, id est, ad assentationem factus, cujus ingratum animum & sordidas adulationes lepidè perstringit Timon. *Idem.*

[7] Ὁ ἀναφαλαντίας] Describit eum à capitis deformitate, quod recalvaster esset, cujusmodi homines derideri solent, unde illud: μωρὸν ὁρᾶς φαλακρόν. Et nota est historia de Elisæo Propheta, 2 Reg. 2. Sed discrimen ponunt Grammatici inter ἀναφαλαντίασιν & φαλάκρωσιν. hanc capitis glabritiem esse volunt, ad quem tegendam κίλια περικράνια gestare solent seniores, vulgo *calautas* vocant: illam solius frontis aut superciliorum. *Idem.*

[8] Βδελυρώτατος] *Impurissimus.* Legend. Casaub. ad Char. Theoph. *Bourd.* Characterismum hominis βδελυροῦ habemus apud Theophrastum. Vox ea impuritatem & fœditatem continet. deducitur enim ἀπὸ τοῦ βδέειν, ut hominem significet prostituti pudoris, & flagitiosæ impudentiæ. *Barl.*

[1] Περιῆλθε

[1] Θυγατρὶ δύο τάλαντα μισθὸν ἔπαινος, ὅπότε ἄεισατό με, πάντων σιωπώντων, [2] μόνος ὑπερεπήνεσεν, ἐπωμοσάμην [3] ἀδικώτερον εἶναι τὸ κύκνειον, ἐπειδὴ νοσοῦντα προσέλαβε δὲ με, καὶ προσῆλθεν ἐπικουρίας δεόμενον, [4] πλαγὰς ὁ γραῦς προσενέτεινε. [5] Φιλ. ὦ τῆς ἀναιδείας. νῦν Τίμωνα γνωρίζεις; νῦν Γναθωνίδης φίλος καὶ συμπότης; τοιαῦτα δίκαια πέπονθεν ὁ ἀλαζὼν ὤν. ἡμεῖς δὲ οἱ πάλαι ξενισθέντες καὶ ξυνιόντες, καὶ δημοῦ, [7] ὅμως μετριάζομεν ὡς μὴ ἐπιπη-

in filiæ dotem talenta duo, laudationis præmium, cùm me canentem reliquis omnibus silentibus solus supra modum laudasset, dejerans me oloribus longè magis canorum, postquam me nuper ægrotantem vidit (nam adieram opis indigus) plagas egregius ille vir impegit. *Phil.* O impudentiam! nunc demum Timonem agnoscitis? nunc Gnathonides amicus & conviva: enimvero digna se accepit, cùm sit ingratus. At nos qui jam olim familiares sumus, æquævi, ac populares, tamen modestè agimus, ne in-

1 Θυγατρὶ] Sic vocat γαμήλιον δῶρον, quod pater filiæ dat, cum eam elocat παρὰ τὸ θεσμικὸν εἰς τὸ γαμβρὸν εἶκον, ut vult Stephanus, quod in domum generi à socero præmittatur. *Barl.*

2 Μόνος ὑπερεπήνεσεν] Notetur etiam, quod & Theophrastus docet in charact. κολακείας, Philiadem solum cæteris omnibus tacentibus laudasse Timonem, hoc est, ut proverbio dicitur, fulicam ojori comparasse. Nec sine causla inquit, ὑπερεπήνεσε. Nam & hoc adulatoribus proprium est supra modum laudare, nec tam encomiis suis ornare divites quam onerare. ἐπαίνους φορτικὰς eleganter supra vocavit. De isthoc hominum genere sic Iuvenalis:

Miratur vocem angustam, quâ deterius nec
Ille sonat quo mordetur gallina marito. Idem.

3 Ὠδικώτερον τοῦ κύκνου] Eodem proverbio passim utitur. Sic in Cycnis. *Bourd.* Hinc proverbium *cycnea cantio* pro dulcissima & ultima, de quo Erasmus in Chiliad. Dicuntur cycni instante morte mirandos quosdam cantus edere, quod ut omnium litteris celebratum est, ita nulli, ut credo, repertum. Certe testatur Athenæus lib. 9. Alexandrum Mindium tradidisse, multos se moribundos profecutum, sed nullius audisse cantum. Idem sentit Plinius. lib. 10. cap. 23. & Iul. Scaliger contra Cardanum exercitat. 232. Non defuere tamen Philosophi nonnulli, qui hujus rei causlam dare conantur, affirmantque id accidere propter spiritus per collum procenum & angustum erumpere laborantes. Hinc Martialis:

Dulcia defecta modulatur carmina lingua
Cantatur cycnus funeris ipse sui.

Quin & Ægyptii, cum significare vellent Musicum senem, *cycnum* pingebant testa Oro Niliaco in Hieroglyphicis. *Barl.*

4 Πλαγὰς προσενέτεινε] Præpositio προσ in verbo suam habet emphasin. q. d. Non satis illi fuit verbis procacibus me inanem dimittere, sed & insuper plagas addidit, vel colaphos impegit. Atticum dicendi genus, ἐντείνειν πλαγὰς vel absolute ἐντείνειν pro, *cædere.* Idem.

5 Ὁ γραῦς] *Generosus ille* per ironiam, ut supra. Articulus vicem præstat pronominis ἐκεῖνος. Idem.

6 Φιλ. ὦ τῆς ἀναιδείας] Philiades ut favori velificetur Timonis, Gnathonidem merito ab ipso rejectum fatetur ob ingratitudinem ejus, ut de suo erga eum candore & benevolentia certus esse possit. *Idem.*

7 Ὅμως μετριάζομεν] En parasiticam modestiam. μετριάζειν hoc loco est

δᾶν διαῤῥῆξ. χαῖρε ὦ διάπαντα. [1] κὴ ὅπως τὰς [2] μιαρὰς ταύτας κόλακας φυλάξῃ, [3] τὰς ἐπὶ τ' τραπέζης μόνον, τὰ ἄλλα ὄ, κεφάκων ἀδίκων ἀλφιβόλους [4] οὖσι ἐπ [5] πιστίαι τ' νῦν ἀδηνί. πάντες ἀληθεύσουσι, κὴ πονηροί. ἐγὼ δ' [6] πάλαντόν σοι κομίζων ὡς ἔχοις [7] καιρὸς τὰ κατεπείγοντα χρῆναι, κὴ ὀδὸν ἤδη πλησίον ἥκουσα ὡς πλουτήσων ὑπερμεμάθηκα παὰ πλείστων. ἥκω τοίνυν παῦτά σε νουθετήσων. καίτοι σύ γε ἄπτα σοφὸς ὤν, ἀδίνι ἴσως δόξεις τ' παῤ ἐμοῦ λόγων, [8] ὃς κὴ τῷ Νέ-

infilire videamur. Salve here, fac ut adulatores iſtos obſerves nefarios, qui nuſquam niſi in menſa adſunt: præterea à corvis nihil differunt. Nulli hominum hujus ætatis eſt amplius fidendum: ingrati omnes & ſceleſti. At ego cùm tibi talentum afferrem, quo ad urgentem neceſſitatem uti poſſes, in via accepi te ſummas quaſdam opes eſſe nactum. Proinde veni his de rebus te moniturus, quanquam fortè tibi me monitore nihil erat opus, cùm vel ipſi Ne-

moderationem uti, non inſultare miſero, opponiturque τῷ ὑπεπθῶν, vel ut alii codices habent, ἐμπεθῶν, quod idem valet. *Barl.*

1 Καὶ ὅπως φυλάξῃ] Defectivum loquendi genus, ſed Atticum, pro ὅρα, vel μελέτα σοι ὅπως φυλάξῃ. Exempla paſſim obvia. recte interpres, *fac ut obſerves*. Idem.

2 Μιαρὰς] Sic fere appellat adulatores, hoc eſt, ſceleratos, & nefarios. proprie μιαρὸς ſanguine pollutum ſignificat, à μιαίνω, *polluo*. Heſychio exponitur, ὁ μεμολυσμένῳ αἵματι, ἀνοσιουργός, ſic locum corrigo, pro quo legitur αἵματος ἀνοσιουργίᾳ, nullo ſenſu. *Idem.*

3 Τὰς ὄντι τ' τραπέζης] Vocat paraſitos: *qui bona ſumma putant aliena vivere quadra.* τραπέζιος olim appellatos fuiſſe tradit Plutarchus in Sympoſ. Philoſtratus pro eodem dixit, ὄντ' τ' τραπέζης. Cicero *omnium menſarum aſſeclas* ſcite appellat, qui, ut Plautinus ille Gnatho ait, *vocati, non vocati* ſolent eſſe in convivio. *Idem.*

4 Οὖσι ἐπ] Nemini fidendum eſſe monet Philiades, quod plerique omnes ſui ævi homines eſſent ſubleſta fide & improbi: ſe tamen unum ut ſincere amicum excipi vult. *Idem.*

5 Πιστίαι] Atticum eſt, pro πιστίον. plurale pro ſingulari. Sicut omnibus fidere, ſtultum eſt: ita nulli fidere, inhumanum. Tamen cum tanta ſit perſonatorum amicorum turba, præſtare ait Philiades, nulli fidere, quam facile credendo rurſus decipi. Nam ut ille inquit apud Theognidem: Πίστι χρήματ' ἄλλοτε ἀπιστείᾳ δ' ἰσάσασι, id eſt, *Nimia fiducia pecuniæ amiſi: diffidentia vero eas retinui.* Idem.

6 Τάλαντον κομίζων] Duo fuere talentorum genera, quorum minus libras valebat ſexaginta: majus octingenta. vide Caroli Gerardi Comment. ad Ariſtoph. Plutum. *Idem.*

7 Καιρὸς τὰ κατεπείγοντα] Supple, πράγματα, *rebus urgentibus, in urgenti neceſſitate.* τὸ κατεπεῖγον dicitur *negotium urgens.* Scit enim Philiades beneficium opportuno tempori collatum eſſe gratiſſimum, & bis datum cenſeri, quod inopi datur prompte & ultro. Nam *nulla res* (inquit Seneca in lib. de benef.) *carius conſtat, quam quæ precibus empta eſt, & extorta potius, quam data.* πλεῖστον πλουτεῖν Atticiſmus, ut ſupra, ἀσινδύκως ἀσινδύκασι. Sic *ſurere furorem*, *ſervire ſervitutem* & alia Græcorum more dicunt Latini. *Idem.*

8 Ὃς κὴ τῷ Νέστορι] Laudat Timonem à prudentia, eumque Neſtori tantum non confert, ſed præfert. Fuit Neſtor Pyliorum rex, qui ob tria maxime celebratur ab Homero, quod eſſet omnium hominum vivaciſſimus, quod longo rerum uſu pru-

φρε. [1] τὸ δεῖον δ' ἀφροσύνης ἄν. [2] Τί. [3] ἔστω ταῦτα· ἀλλὰ σοφὸς εἶ, ὡς γ' ἐγὼ [4] ἀλλὰ σοφός εἶ, ὡς γ' ἐγὼ [5] φιλοφρονέσομαί σοι τῇ δικέλλῃ. Φι. [6] ἄνθρωπε, [7] κατάρα σ' ἔχει κεφαλὴν ὑπὸ σ' ἀχαρίστου, δίκη τὰ συμφέροντα ἐνθύμιον αὐτόν. [8] Τίμων. ἰδοὺ τρίτος ἔτος ὁ ῥήτωρ Δημέας φοιτήσεις, [9] ψηφίσματ' ἔχων ἐν τῇ δεξιᾷ, καὶ [10] συγγενὴς ἡμέτερος εἶναι λέγων. ἔστι γὰρ ἐκκαίδεκα που ἐμοῦ τάλαντα μιᾶς ἡμέρας ἐκτίσας τῇ πόλει, [11] κατεδεδίκαστο γὰρ, καὶ ἐδέδετο. Νεστορι, si neceſſe eſt, conſilium dare queas. *Tim.* Ita fiet Philiades. Verùm accede quo te ligone comiter excipiam. *Phil.* Viri, caput mihi ab hoc ingrato effractum eſt, propterea quod illum quæ in rem illius erant, admonui. *Tim.* Ecce, tertius huc orator Demeas accedit, tabulas dextra tenens, ſeque profitens mihi cognatum eſſe. Hic una die de meo ſedecim talenta civitati dependit, nam damnatus erat, ac vinctus. At quum ſol-

prudentiſſimus: ac denique quod facundiſſimus. Vnde ad Trojanæ urbis excidium non decem Ajaces, ſed Neſtores habere optabat Agamemnon, eo docens, plus in bello poſſe prudentiam, quam fortitudinem, & *parum arma foris prodeſſe, niſi prudens domi conſilium fuerit.* Tullius lib. 1. offic. *Barl.*

1 Τὸ δεῖον] Interpretes vertunt, *ſi neceſſe eſt*, puerili errore. nam τὸ δεῖον cum articulo *officium* denotat, quaſi dicat Philiades Timonem tanta pollere prudentia, ut ipſum Neſtorem ſui officii commonefacere poſſit. quod eſt τὸ δέον παρεγεῖν. Infra dixit, τὰ συμφέροντα ὑποτιθέναι. Idem.

2 Τί.] Conceſſio ſeu approbatio ironica quæ ſequitur. *Idem.*

3 Ἔστω ταῦτα] Concedentis formula, *ſic erit, ita fiet, ut dicis.* Idem.

4 Ἀλλὰ σοφός] Per illuſionem συγκριτικὴν, ut apud Terent. *Adeſdum bene vir.* Idem.

5 Φιλοφρονέσομαι τῇ δικέλλῃ] Feſtive. quo pacto Galli dicunt, *careſſer quelqu'un à coups de baſton.* Idem.

6 Ἄνθρωπε] *O viri.* Quiritantis vox & opem implorantis. *Idem.*

7 Κατάρα σ' ἔχει κεφαλήν] Atrocitatem injuriæ declarat, cum caput ſibi comminutum queritur. κατάρα per dialyſin Atticam ponitur, ἀντὶ τῆ κατάγα. Sic Ariſtoph. in Veſpis:

Ἀνὴρ Συβαρίτης ἐξέπεσεν ἐξ ἁμάξης,
Καὶ πᾶς κατάγα τ' ἐφαλῆς.
id eſt:
Homo Sybarita nuper è curru excidit,
Cadenſque capite vulnus accepit grave.

Τὸ κεφάλιον propriè *calvaria.* recte interpres *caput* interpretatur, ut patet ex Comici loco. Sic & Herodian. ξύλῳ σταυδὸς κατὰ τῆ κεφαλῆ ἐπλάγησαν, quod poliſſimus vertit Politianus: *fuſte capiti illiſo vitam finiit.* Idem.

8 Τί. ἰδοὺ τρίτος ἔτος ὁ ῥήτωρ Δημέας φοιτήσεις] Tertius ad Timonem ſe recipit Demeas orator, cujus ἀχαριστίαν, & gnathonicas artes ingenioſe ob oculos ponit Lucianus. *Idem.*

9 Ψήφισμα] Quod à legis ſanctione differt; hic tabulæ ſunt, in quibus conſcriptæ erant laudes & merita Timonis; vel quibus continebatur decretum ſeu plebiſcitum de aurea ei erigenda ſtatua, ut in ſequentibus declarat. *Idem.*

10 Συγγενὴς ἐμὸς λέγων] Græca ſermonis ſtructura, quam & imitatur Ovid. 3. Metam. *Retulit Ajax Eſſe Iovis pronepos.* Cognatum ſe eſſe fingit Timonis, quo facilius hominem auro emungat. *Idem.*

11 Κατεδεδίκαστο] *Damnatus erat*, nempe pecuniæ quam debeat civitati, eaque de cauſſa vinctus. hinc κατάδικος, *condemnatus, addictus.* Heſychio

δὲ θ, σὺν λαβοδιδῆς, κἀγὼ ἐλεήσας, ἐλυσάμην αὐτὸν, ἐπειδὴ [1] ἔλαχε [2] τῇ Ἐρεχθηίδι φυλῇ [3] διανέμειν τὸ θεωρικὸν, κἀγὼ

solvendo non esset, ego misertus illum redemi. Porrò cum illi sorte obvenisset, ut Erechtheidi tribui distribueret ærarium, atque ego adiens,

chio ἀγώγιμον. Sic dicebatur, qui abducendus condemnabatur, & in potestatem tradebatur ejus à quo ducebatur, ut de ipso posset facere, quod libitum erat. Licebat olim creditori debitorem confessum ob æs alienum venundare, & capitis supplicio afficere, tam apud Athenienses ex lege Solonis, quam apud Romanos ex lege 12. Tabular. quod cum immitius videretur, postea in desuetudinem abiit, & pro trucidatione & sectione corporis debitorum æstimatio judici permissa fuit. Salmas. ad jus Atticum. *Bart.*

1 Περὶ τοῦ ἔλαχε] Verbum λαχεῖν, ut & Hebr. לכד, propriè *sortiendi* vel *sortes projiciendi* significationem habet: frequentius tamen accipitur pro *sorte* vel *sortito obtinere*. Hinc Latinum *nancisci* e Græco λαγχάνειν, verso λ in ν, ut docet Caninius. *Idem.*

2 Τῇ Ἐρεχθηίδι] Athenienses, cum non viderentur sibi satis una Ἀθηνᾶ, id est, Pallade nobiles, variis etiam sui populi partibus, hoc est, tribubus, nomina ab eponymis dedere. Erant vero ἐπώνυμοι heroes, primi scil. illi, quos suprema hominum memoria noverat, quique virtutis ergo statuas habebant Athenis. Et cum duodecim essent tribus, decem ex Apollinis oraculo à principibus suis seu regibus fama clarioribus nominatæ, in quibus fuit tribus *Erechtheis* ab Erechtheo rege nomen adepta, ut *Cecropis* à Cecrope, *Panadonis*, à Pandione, &c. *Idem.*

3 Διανέμειν τὸ θεωρικὸν] Pecunia primum bellica, dein χρήματα εἰς θεῶν τιμὰς ἢ ἑορτὰς διδόμενα ἐν τοῖς Παναθηναίοις ἢ Διονυσίοις. Hesych. hæc autem pecunia dividebatur ut solos cives ut pararent sibi πλεύματα & alia vel ad sacrificia vel ad spectacula necessaria, ut patet lin. seq. distributio videtur μισθὸς. ἐπίδοσις τοῖς ἐκ παιδὸς τῆς φυλῆς θεωρικὸς εἰς ἑκάστην μισθὸς, εἰς θυσίας. Demost. ex quibus verbis non omnibus civibus distributum videtur τὸ θεωρικὸν, sed τοῖς θεωρικοῖς. Vocabant autem θεωρικὰς ἐν τοῖς θεοῖς ἀπαρχὰς ἀπαγορεύτας, ἑστιάσεις. Hesych. sive θεωρικοὶ ἢ θεωροὶ erant oratores illi quos extra fines ad sacra, vel ad trium dierum continuorum ludos, vel ad oracula Senatus mittebat. Sept. Flo. Christia. ad pac. Aristoph. Locus alius hac de re fusius dicendi. *Bourd.* Interpres vertit *ærarium*. propriè sic dicebatur pecunia, quæ pauperibus è publico ad emendam in theatro sedem erogabatur, quod est θέαν ἀγορᾶζειν apud Theophrast. in charact. Hesychius: θεωρικὸν ἐγγύημα τὸ εἰς θεῶν πομπὴν ἢ ἑορτὴν διδόμενον θεωρίας ἕνεκα, τὸ ἢ φάσκοντας μετέχειν τῶν θεωρίων. Pretium vero quod pendebatur spectaculorum conductoribus sive locariis erant duo oboli. Sic Libanius: ἕκαστον ἐδεῖ διδόναι δύο ὀβολοὺς, ἢ θέαν ἔχειν. Postea & in alios usus conversa fuit, præcipuè tamen theatrales, eratque distributio μισθὸς, nec omnibus & singulis dividebatur, ut vult Stephanus, sed tantum τοῖς θεωροῖς, vel θεωρικοῖς, qua sibi πλεύματα, vel alia ad sacrificia & Deorum honorem necessaria comparabant, ut ad hunc locum notat Bourdelotius. *Bart.* Hæc ultima verba in mendo delitescunt. Lege, αὐτῶν τό γε νόμιμον, & videtur bene legisse Erasmus, qui vertit, *id quod ad me redibat, poscerem.* Sed non tam bene ei successit, quando θεωρικὸν interpretatus est *ærarium*. Debebat potius interpretari *donativum*. Erat enim τὸ θεωρικὸν pecunia, quæ ex publico populo tribuebatur ad spectaculorum impensas Panathenaicorum, Pythiorum & Olympiacorum tempore. Sed ex hoc loco emergit non mediocris difficultas. Timon supra non semel Κολυττέα dictus est. At Κολυττὸς demus seu pagus Atticæ vel potius pars Athenarum Harpocrationi & Suidæ Ægeidi tribui tribuitur, quomodo igitur hic Timon dicit se accessisse ad illum, qui Erechtheidi tribui donativum Theoricum distribuebat, ut

suam

σεσῶλθαι αὐτῶν. [1] τὸ γιγνόμενον, σὺν ἔφη γυναῖζειν πολίτῃ ὄντα μι. [2] Δη. χαῖρε ὦ Τίμων. τὸ μέγα ὄφελος τῆς γλώττης. [3] τὸ ἔρεισμα τῶν Ἀθηναίων. τὸ [4] προβλημα τῆς Ἑλλάδος. καὶ μὲν πάλαι σε [5] ὁ δῆμος [6] ξυνειλεγμένος, καὶ αἱ [7] βουλαὶ ἀμφότεραι προεμένουσι. [8] προτίθησι δὲ ἄκυρον τὸ ψήφισμα, ὃ ὑπὲρ σοῦ γέγραφε. Ἐπειδὴ Τίμων ὁ Ἐχεκρατίδου κολυττιεὺς, ἀνὴρ οὐ μόνον καλὸς καγαθὸς, ἀλλὰ καὶ σοφὸς, ὡς σὺν ἄλλῳ σὺ τῇ Ἑλλά-

adiens, id quod ad me redibat poſcerem, negabat ſe civem me agnoſcere. *Dem.* Salve Timon, præcipuum tui generis præſidium, fulcimentum Athenienſium, propugnaculum Græciæ; profectò jam pridem te populus frequens, & utraque curia operitur. Sed prius decretum audi, quod de te conſcripſi. Quandoquidem Timon Echecratidæ filius Colyttenſis, vir non modò probus & integer, verùm etiam ſapiens, quantum alius in Græ-

ſuam legitimam partem acciperet, qui cum eſſet Colyttenſis domo, non erat Erechtheidis tribulis. Certe hoc videtur ἀσύστατον. Ergo vel falſus eſt Harpocration, & qui eum ſequitur Suidas, & male Colyttum pagum accenſuerunt Ægeidi (quod magis puto) vel male Lucianus Timonem Colyttenſem facit, quod non eſt veriſimile, cum id non ſemel dixerit. *Palm.*

1 Τὸ γιγνόμενον] Ita vocatur rata pars, ſeu debita portio, quæ alicunde provenit; ſive lucrum ex negotiatione ortum. Subauditur nomen μέρος quod aliquando exprimitur. Xenoph. lib. 7. hiſtor. Græcar. ἐκ αὐτοῦ τὸ γιγνόμενον μέρος εἰς τὸν Ἐπαμειτιεῖα τὸ πολεμικὸν ἐπιπεμψαι τοῖς ἄρχουσιν. id eſt, *Et ipſi quam partem ratam, qua ſuo nomine debebatur Eparitis ex urbe capiſſent, eam præfectis miſere.* Barl.

2 Δη. χαῖρε, ὦ Τίμων] Rhetor Demeas blanda & fucata oratione aggreditur Timonem præmiſſa ſalutatione, eumque magnificis elogiis condecorat. *Idem.*

3 Τὸ ἔρεισμα τῆς Ἀθηναίων] Ex Pindaro, ἔρεισμα. Bourd. Sic Pindarus Theronem appellat ἔρεισμα Ἀκραγαντῖνος, Olymp. oda. 2. Et Athenæus, ἔρεισμα ἄλλαις, *Græcia fulcimentum*, ad quæ reſpexiſſe videtur Lucianus. Sumpta tralatio à fulcris illis, quibus innititur & firmatur ædificium. hinc Ariſtot. de part. animal εἰ κατάγες, inquit, τῷ ἐλέφαντι μόνον ἐρείσματος εἶσι χάριν, id eſt, *pedes elephanto ſolum pro fulcimento ſunt.* Idem.

4 Πρόβλημα] *Propugnaculum* hoſtibus quaſi pro munimine objectum. Ita Homerus Ajacem vocat ἕρκος Ἀχαιῶν, *ſeptum Achivorum.* Et Hector Τρώων κίων appellatur à Pindaro. Sunt enim viri fortes tamquam σύλοι πρὸ πόλεων, *columnæ & firmamenta civitatum.* Idem.

5 Ὁ δῆμος] Refert porro Demeas Senatum populumque Athenienſem jam dudum exſpectare Timonem, & ſuum in ordinem velle cooptare ob ingentia ejus in Remp. merita, quæ omnia ab ipſo finguntur, ut homini incauto fucum faciat. Solent enim adulatores, ut Theophraſtus quoque notat in Charact. referre, quanti quiſque fiat ab omnibus, & narrare etiam ea, quæ nunquam ab aliis aut dicta, aut facta ſunt. *Idem.*

6 Ξυνειλεγμένος] Prætt. Attic. Heſychio, συναγμένος, συνηθροισμένος, in unum congregatus. *Idem.*

7 Βουλαὶ ἀμφότεραι] Quingentorum ſc. qui πρυτάνεις dicebantur, & Heliæſium, de quibus poſtea loquitur Demeas. Fuere plures Curiæ apud Athenienſes. *Idem.*

8 Προτίθησι δὲ ἄκυρον τὸ ψήφισμα] Decretum recitat Demeas, quo viri illius probitatem & bellicam virtutem mirifice deprædicat. *Idem.*

δὲ, ἐν δὲ πάντα χρόνον ἀξιπλεῖ τὰ ἄριστα προέπιον τῇ πόλει [1] νενίκηκε ὑπὸ πυξ, [2] καὶ πάλλω, καὶ δρόμον τὸ ὁλυμπιάς μιᾶς ἡμέρας, καὶ πλείῳ ἅρματι, καὶ [3] συνωρίδι πωλικῇ. [4] Τί. ἀλλ' [5] εἰ δὲ ἐθεώρησας ἐγὼ πώποτε εἰς ὁλυμπίαν. Δη. [6] τί δὲ; θεωρήσεις ὕστερον. τὰ τοιαῦτα ὑπὸ πολλὰ σχολεῖας ἄμεινον. καὶ [7] ἐλεύσῃ ὑπὲρ τὸ πόλεως πίρυσι

Græcia nemo, nunquam per omnem vitam deſtitit optimè de Republica mereri: præterea pugilatu, lucta, curſuque die eodem, adhæc ſolenni quadriga, equeſtrique certamine in Olympicis vicit. *Tim.* At ego ne ſpectator quidem unquam in Olympicis ſedi. *Dem.* Quid tum? ſpectabis poſthac. Sed iſta communia addi ſatius eſt. Tum anno ſuperiore apud

1 Νενίκηκε] Ead. narrat. de Merc. cond. *Bourd.* Νενικήκα δὲ πυξ] Id eſt, τῇ πυγμῇ. Hinc Pollucem Homerus vocat πυξ ἀγαθὸν, hoc eſt, pugillatu ſtrenuum. Exercebatur pugillatus ille cæſtibus tam apud Græcos, quam Romanos, ut videre eſt apud Theocr. in ἡγεμονίσκῳ, & Virgil. 5. Æneid. ſuitque hæc concertatio diſcriminis plena, nec niſi viris fortiſſimis tentata, ut de Darete & Entello ibidem legitur. *Barl.*

2 Καὶ πάλλω] Gymnica quædam certamina hic recenſentur à Demea. Notanda inſolens conſtructio, νικᾶν πάλλω ἐν δρόμον, pro πάλῃ ἐν δρόμῳ, ſicut poſtea tertio caſui junctum dixit: νικᾶν ἅλματι, ἐν συνωρίδι πωλικῇ. Per τέλειον ἅρμα, curule certamen intelligit, quod inſtitutum fuiſſe legitur vigeſima quinta Olympiade, non quod priſcis Homeri temporibus ignotum eſſet, ſed quod prius in Olympiam fuerit admiſſum. τέθριππον ſive quadrigas ea voce deſignari putat Budæus, accipiendo τὸ τέλειον, pro eximio & amplo: vel pro equis juſta ætate & magnitudine præditis, ad differentiam τῶν ἀζύγων, qui dentem ætatis indicem nondum ejecerunt. de quo Pauſanias 1. Eliacōn. *Idem.*

3 Συνωρίδι πωλικῇ] Interpres vertit, *equeſtri certamine*, generatim nimis, cum propriè ſic dicantur bigæ pullorum equinorum. Pauſanias συνωρίδα πώλων appellat. qua voce etiam certamen ipſum continetur, q. d. Demeas Timonem non modo quadriga victorem extitiſſe, ſed & biga. Συνωρὶς vocatur duorum equorum conjunctio, quaſi συναορὶς à συναείρω τὸ συζεύγνυμι, conjungo, ut docet Euſtathius. Nec ſine cauſſa adjicitur πωλικὴ, quod συνωρίδων nomine etiam ſignificentur bigæ mulares, quæ & ἀπήνη, hoc eſt, ἅρμα ἐξ ἡμιόνων ζευχθὲν, ut Pindari Scholiaſtes exponit. *Idem.*

4 Τί.] Timon audita laudum ſuarum recitatione, ruditatem ſuam candide fatetur, & adulatoriam Demeæ rhetoricationem merito coarguit. *Idem.*

5 Οὐδὲ ἐθεώμασα] Simili ratione apud Theocrit. reſpondet paſtor in ecloga, quæ νομεῖς inſcribitur: ἐ σὺκα τῶν ἤλαιον τὸ ὀφθαλμοῖσιν ὑπόπτ; *Et quando ille oculis oleum conſpexerat unquam?* per oleum ſignificatur certamen. ſolebant enim athletæ, quo membris evaderent durioribus, oleo ſe inungere certaturi. *Idem.*

6 Τί δὲ] Rhetor, cum nihil haberet, quo putidam ſuam adulationem palliaret, nihil quicquam referre ait, ſi nunquam ſpectarit; fore aliquando tempus, quo ſpectet victoriaque potiatur, imo eo impudentiæ prolabitur, ut etiam εἰς ναυμαχολῶ ea audeat commemorare prælia, quibus nunquam interfuit Timon. Tales pleræque ſunt Rhetorum noſtrorum declamationes, κολακευτικὴ & ad oſtentationem ſeu pompam duntaxat compoſitæ. *Idem.*

7 Ἐλεύσῃ] Verbum ἀριστεύειν non tantum uſurpatur de eo, qui rem fortiter in bello gerit, ſed & qui vincit. Hinc ἀριστεῖα ſunt viri rebus præclare geſtis conſpicui & multarum palmarum, quibus debentur nimirum τὰ ἀριστεῖα, id eſt, victoriæ præmia. *Idem.*

1 Ka-

ποῖς Ἀχαρνεῦσι, καὶ [1] κατέκοψε Πελοποννησίων [2] δύο μοίρας [3] Τί. πῶς; λέγε γάρ τὸ μὴ ἔχειν ὅπλα, [4] ἀλλ' οὐδὲ στρατιώτην ἐν τῇ καταλόγῳ. Δη. μίτεμα τὰ σαυτοῦ λέγεις. ἡμεῖς δ', ἀγαθὲ εἶναι ἂν ἔπηδῳ ἀμυνόμενοι. [5] ἔτι δ' καὶ [6] ψηφίσματα γράφων, ἐν συμβουλίαις, καὶ στρατηγῶν, ἐκ μικροῦ ἀφέλησε τὴν

apud Acharnenſes pro Rep. fortiſſimè ſe geſſit, & Peloponneſiorum duas acies concidit. *Tim.* Qua ratione? quippe qui nec unquam arma geſſerim, nec miles unquam conſcriptus fuerim. *Dem.* Modeſtè quidem de te loqueris: Nos tamen ingrati futuri ſumus, niſi meminerimus. Præterea ſcribendis plebiſcitis, & in conſultationibus, & in adminiſtrandis bellis, non mediocrem utilitatem attulit

1 Κατέκοψε Πελοποννησίων] Belli Peloponneſiaci, cujus hic meminit Demeas contra Athenienſes, origo cæpit ex occaſione trium meretricum, ut refert Thucydides. Quæ cauſſa licet minus honeſta fuerit, tamen vetus eſt, & omnium ſcriptis celebrata, ſic tamen ut & aliæ fuerint aliis memoratæ auctoribus, de quibus præter Athenæum conſulendi Plutarchus in vita Periclis, Diod. Siculus lib. 12. A. Gellius, itemque Ariſtophanes in Acharnenſ. qui occaſionem hinc ſumpſit Comœdiam illam adornandi, quæ inſcribitur Ἀχαρνῆς. Erat autem Acharnæ civitas Græciæ in Attica regione totius ejus tractus potentiſſima, apud quam Peloponneſios contudiſſe & victoria potitum Timonem fingit Demeas. κατακόπτειν militare verbum eſt & emphaticum. Dicitur enim teſte Euſtathio ἀπὸ σφαγῆς, de mactatione, & plus eſt, quam ἁπλῶς occidere. nam τομὴ ſive ſectionem ſignificat in corpus penetrantem, & διαίρεσιν. Barl.

2 Δύο μοίρας] Vox μοῖρα hoc loco deſignat certum quoddam militum σύνταγμα, pro quo μόραν dicunt Lacedæmonii extrito ι. habebatque, ut Xenophon docet in Lacedæm. republ. Polemarchum unum, centuriones quatuor, quinquagenum præfectos octo, manipulorum duces ſexdecim, vel ut Diodorus Siculus tradit lib. 15. quingentos milites. *Idem.*

3 Τί. πῶς] Continetur his verbis alter ἔλεγχος τῷ ἀδιδάκτῳ ab abſurdo. *Idem.*

4 Οὐδὲ στρατιώτην] Neque nomen dedi militiæ. στρατιώτης ἐν τῇ καταλόγῳ dicuntur milites, qui ſtipendia merentur. Pro eodem quoque Græci dicunt, ἐγγεγράφθαι, καταγράφεσθαι, vel ἐπιγράφεσθαι ἐν καταλόγῳ. Ariſtophanes in Equit.

Ἔπειθ' ὁ πολίτης ὑπογράψας ἐν καταλόγῳ,
Οὐδὲν κύριος ἀποκλᾶν καταγραφήσεται.
Ἀλλ' ἄπαντ' ἐᾷ τὸ πρῶτον, ἐγγεγράφθαι.

Vbi interpres, καταλόγοι, inquit, πίνακες erant, hoc eſt, tabellæ, in quibus deſcribebant nomina eorum, qui ſtipendia faciebant. Vnde οἱ ἐκ τοῦ καταλόγου Demoſtheni dicuntur *milites emeriti*, qui ætatem exceſſerunt, quam στρατιώτας vocant Græci, *rude donati* Latinis. Inſcribere vel delere militum nomina penes ταξίαρχον erat, hinc *miles ſcriptus* & *deletus* apud Livium lib. 7. *Idem.*

5 Ἔτι δ'] Continuat palpando vaniſſimus Rhetor, Timonemque non bellica virtute ſolum, ſed & conſilio, rerumque militarium adminiſtratione haud exiguam Reip. utilitatem ac decus attuliſſe ait, quo gratiam ejus demereatur. *Idem.*

6 Ψηφίσματα γράφων] *Plebiſcitum*, i. e. rogationem à plebe ſcitam ferens. Rogationes apud Romanos vocabantur leges illæ, quas rogante conſule plebs ſciſcebat. Formula rogandi erat: *Velitis, jubeatis Quirites.* Apud Græcos, præſertim Athenienſes, ſiquid populo eſſet placitum, χειροτονία declarabatur.

πόλιν. ἐπὶ τούτοις ἅπασι [1] δίδεχ τῇ βουλῇ, καὶ τῷ δήμῳ, καὶ [2] τῇ Ἡλιαίᾳ καὶ φυλαῖς, καὶ τοῖς δήμοις ἰδίᾳ, καὶ κοινῇ πᾶσι, [3] χρυσοῦν ἀναστῆσαι τὸν Τίμωνα παρὰ τὸν Ἀθηναῖον [4] ἐν τῇ ἀκροπόλει, κεραυνὸν ἐν τῇ δεξιᾷ ἔχοντα, καὶ ἀκτῖνας ἐπὶ τῇ κεφαλῇ. καὶ στεφανῶσαι αὐτὸν χρυσοῖς στεφάνοις ἑπτὰ, καὶ ἀνακηρυχθῆναι τοὺς στεφάνους σήμερον [5] Διονυσίοις [6] τραγῳδοῖς καινοῖς ἀχθῆναι γὰρ δὴ αὐτὸν δεῖ σήμερον τὰ Διονύσια.

lit Reip. Quamobrem viſum eſt omnibus, curiæ, plebi, magiſtratibus tributim, plebejis ſingulatim, communiter omnibus, aureum ſtatuere Timonem juxta Palladem in arce, fulmen dextra tenentem, & radios ſuper capite habentem: eumque ſeptem aureis coronis coronare, haſque coronas hodie in Bacchanalibus per novos Tragœdos promulgari: ſiquidem hodie illi Bacchanalia ſunt agenda. Tu-

id eſt, *manuum elevatione*, quod poſtea Senatus auctoritate confirmabatur. *Barl.*

1 Δέδεκ τῇ βουλῇ] Scita fictio, ſed adulationis plena, quam & in charact. ſuis notat Theophraſtus. Nec Oratoriæ ſuæ oblitus eſt Demeas. Nam ut orator ſæpe aliam perſonam facit loquentem, vel fidei cauſſa, vel ut invidiam fugiat: ita & adulator ea narrat, quæ ab aliis de amico audierit, quæ nunquam audivit. *Idem.*

2 Τῇ Ἡλιαίᾳ] Erat Heliæa maximum Athenis tribunal. In quo publica judicia ultro citroque cauſſis agitatis tractabantur a mille quingentis primæ notæ civibus. Nomen accepit ab ἥλιος, quod locus ille ſub dio eſſet & ſoli expoſitus. De Heliaſtis hoc ſingulare notandum, quod calculos haberent duûm generum, condemnandi & abſolvendi, ſolidum unum, perforatum alterum. Interpres tamen orationis κατὰ Τιμοκράτους loco calculorum fabis uſos fuiſſe ſcribit, nigris & albis, ut differrent, quo ſpectare putatur illud Pythagoræ monitum: *A fabis abſtinere*, quaſi per fabarum abſtinentiam non leguminis illius flatuoſi & pudenda referentis uſum interdixerit, ſed ſignificarit ei, qui velit in pace degere & fortunæ ictibus non ſubjici, ambitioſe Magiſtratus & dignitates non eſſe appetendas. *Idem.*

3 Χρυσοῦν ἀναστῆσαι] Sic Virgil. eclog. 7. *Si ſatura gregem ſupplerit, aureus eſto*, id eſt, *aurea tibi ſtatua collocetur.* Viris de patria optime meritis, præſertim Ducibus ſtatuæ erigi ſolebant. Quod cum apud Athenienſes in Ceramico, vel prope Prytaneum fieret, Demeas nequid ingenioſæ adulationi deeſſet, honoratiorem ei affignat locum, nempe in arce urbis juxta Minervam, Ioviſque Servatoris inſtar divino cultu proſequendum docet. Erat autem ἀκρόπολις peculiari ratione arx Athenarum, in qua ærarium fuit, & Pallados πολιοῦχος ſimulachrum. *Idem.*

4 Ἐν τῇ ἀκροπόλει] Dixi ad illud Petro. *vident Tritonidis arces.* Bourd.

5 Διονυσίοις] Deeſt præpoſitio ἐν. Dionyſiacum feſtum apud Athenienſes celebre fuit, omnique libidinum & comeſtationum genere refertum, cujus utinam hodie in Chriſtianorum encæniis nulla extarent veſtigia: Agitari ſolebat Athenis initio veris menſe Elaphobolionis, qui in noſtrum Martium incidit, nec annuum erat, ſed triennium in memoriam ſcil. triennalis expeditionis, quam in Indiam ſuſceperit Bacchus: licet Arrianus lib. 8. in dubium vocet, an Bacchus unquam in Indiam venerit. *Barl.*

6 Τραγῳδοῖς καινοῖς] Tragœdorum quoque novorum meminit, quod tum maximus foret hominum concurſus ſpectandi novas fabulas cupiditate. Sic à Senatu populoque Athenienſi decretum erat, ut Demoſthenes aurea corona donaretur in theatro, cum novæ Tragœdiæ agerentur. *Idem.*

[1] εἶπε τὴν γνώμην Δημέας [2] ὁ ῥήτωρ συγγενὴς αὐτῶν, [3] ἀγχιστῶς, καὶ μαθητὴς αὐτοῦ ὤν. καὶ γὰρ ῥήτωρ ἄριστος ὁ Τίμων. καὶ τἄλλα πάντα [4] ὁπόσα ἂν ἐθέλοι. τοῦτο μὴν ὦν σοι τὸ ψήφισμα. ἐγὼ δέ σοι [5] καὶ τὸν υἱὸν ἐβουλόμην ἀγαγεῖν σοὶ σύ, ἂν ἐπὶ τῷ σῷ ὀνόματι Τίμωνα ἀνόμαζες. [6] Τί. πῶς ὦ Δημέα, ὃς οὐδὲ γεγάμηκας, ἵνα γε ἐκ γαμοῦς [7] οἰδένες; Δη. ἀλλὰ [8] γαμῶ, μὰ διὰ γῆς, ἐς νέωι, καὶ παιδοποιήσομαι. καὶ τὸ

Tulit hoc ſuffragium Demeas orator, cognatus illius propinquus, & diſcipulus. Etenim orator optimus eſt Timon, præterea quicquid voluerit. Quare hoc tibi ſuffragium attuli. utinam & filium meum ad te adduxiſſem, quem tuo nomine Timonem denominavi. *Tim.* Qui potes illud Demea, qui nunquam uxorem duxeris, quantum nobis ſcire licuit. *Dem.* At ducam novo inſunte anno, ſi Deus dederit: liberiſque operam dabo: tum quod naſcetur

1 Εἶπε τὴν γνώμην] Demeas, ut cœperat, ita aſſentando concludit. Modeſtiam ſuam declarat, cum ſe diſcipulum Timonis profitetur; quem oratorem vocat optimum. *Barl.*

2 Ὁ ῥήτωρ] Rhetoris voce, ut obiter hoc dicam, non ſolum intelligitur, qui præcepta tradit bene dicendi, ſed etiam orator, qui in concione populi verba facere poſſit. Sic & Demoſthenes ῥήτωρ appellatus. Et ῥητορικὸς vocat Iſocrates, τὸν ἐν τῇ πλάτει λέγειν δυναμένους. Aliquando tamen vilius ſonat, cum ῥήτωρ & δημαγωγὸς conjunguntur, in quos paſſim invehitur Lucianus noſter & Ariſtophanes. *Idem.*

3 Ἀγχιστῶς] Generale nomen per ſpecialius reſtringit, vultque dicere, proximo ſe cognationis gradu contingere Timonem. *Idem.*

4 Ὁπόσα ἂν ἐθέλοι] Hæc divitum prærogativa. Horat. 2. Serm. 3.

——Quas qui conſtruxerit, ille
Clarus erit, fortis, juſtus, ſapiens, etiam rex,
Et quicquid volet.

De opibus loquitur. *Idem.*

5 Καὶ τὸν υἱόν] Dolere ſe ait Demeas, quod filium non adduxerit Timoni cognominem. Scit enim veterator gratiorem inter cognatos eſſe eum qui idem nomen gerit, talemque ab orbis in familiam ſubinde adſciſci, bonorumque hæredem ſcribi. Plutarchus de amore prolis. Ῥωμαίων πολλοὶ γαμοῦσι, οὐχ ἵνα κληρονόμους ἔχωσιν, ἀλλ' ἵνα κληρονομεῖν δύνωνται. Vidit hoc, & in ſua gente damnavit Cicero: *Hæreditatis ſpes quid iniquitatis ſerviendo non ſuſcipit? quem autem lucupletis orbi ſenis non obſervat?* Hinc & Iuvenalis de cælibe:

——Dominus tamen, & domini rex
Si vis tu fieri, nullus tibi parvulus aula
Luſerit Æneas.—— Idem.

6 Τί. Πῶς ὦ Δημέα] Timon hominis vanitatem, & inſulſa mendacia porro eludit. *Idem.*

7 Εἰδένες] Supp. ἔχεσι, quantum ſcire licet. *Idem.*

8 Γαμῶ] Pro γαμῶσω. Demeas τὸ γαμεῖν & παιδοποιεῖσθαι, conjungit ex Stoicorum doctrina, qui non niſi prolis cauſa matrimonium ineundum eſſe præcipiebant. unde Seneca: *Cogites libidinem non voluptatis cauſſa homini datam, ſed propagandi generis.* Quod & in Catone ſuo agnoſcit Lucanus: *Veneriſque huic maximus uſus, Progenies; urbi pater eſt, urbique maritus.* Hinc ſcite Iocaſta matrimonium appellat ἡδὺν παιδοποιὸν, *voluptatem liberorum procreatricem*, apud Euripidem in Phœniſſ. *Idem.*

γυναικός μέλλον, [1] ἄῤῥεν γάρ ἔσται, Τίμωνα ἤδη κρεμῶ. [2] Τί. σὺν οἷδα εἰ γαμήσεις ἔτι ὦ δέσποτα, πλημμύτερα πρὸ ἐμοῦ πληγὴν λαμβάνων. Δη. οἴμοι. τί τοῦτο; [3] τυραννίδι Τίμων ἐπιχειρεῖς, ὃ τυπτέας τοὺς [4] ἐλευθέρους, ὃ κρεμαμένῳ ἐλεύθερος, ἀλλ' οὐδὲ ὢν; ἀλλὰ δίκαιος εἶ πρὸς τοῦ Διὸς, τὰ τῶν ἄλλα, κἀπὶ τοῦ [5] ἀκροπόλει εἰσπέσειας. [6] Τί. ἀλλ' οὖν ἐμπέπρησται ὁ μιαρὸς ἡ ἀκρόπολις. ὥστε [7] δῆλον εἰ συκοφαντῶν. Δη. ἀλλὰ κἀ πωλητεῖς, [8] τὸν ὀπισθόδομον διορύξας. Τί. ἀ διώρυχ')

tur (erit autem masculus) Timonem nuncubabo. *Tim.* An uxorem tu sis ducturus, haud equidem scio, tanta à me plaga accepta. *Dem.* Hei mihi, quid hoc est rei? Tyrannidem occeptas Timon, pulsasque ingenuos, ipse nec ingenuus, nec civis? verùm pœnas dabis propediem cùm aliis nominibus, tum quòd arcem incenderis. *Tim.* At ô scelestè non conflagravit arx: proinde palam est te calumniatorem agere. *Dem.* Verùm effosso ærario dives factus es. *Tim.* Neque hoc effos-

1 Ἄῤῥεν ἔσται] Ea confidentiam Rhetoris. quasi de futuræ prolis sexu certus esset, audacter pronunciat. Nec sine caussa id asserit. Scit enim inter liberos præferri masculos. Rationem dat Euripides in Iphigen. Στύλοι γὰρ οἶκων παῖδες εἰσιν ἄρσενες. *Domuum columina quippe sunt nati mares.* Vnde principum filios *munimenta regni* & *præsidia dominationis* appellat Tacitus in Annal. lib. 1. & histor. 5. *Barl.*

2 Τί. ἀκ οἶδα εἰ γαμήσεις ἔτι] Demeas eodem, quo priores, excipitur modo, hoc est, verberibus. Quod cum ægre ferret, ad ingenium se convertit sycophanticum. *Idem.*

3 Τυραννίδι ἐπιχειρεῖς] Tyrannidem occœptare dicitur, qui civibus liberis vim infert & injustam dominationem in eos exercet. Vti apud Romanos, ita & Athenienses grande nefas habebatur civem liberum indicta caussa verberare. Contumeliam ejusmodi *aikias* vocabant Græci seu ὑβρεπλασιαμὸν. hinc & αἰκίας δίκη apud eosdem. *Idem.*

4 Ἐλεύθερος] Sunt ingenui, qui in genere libertatem habent, non in facto, sicut liberti. ὃ κρεμαμένῳ ἐλεύθερος appellat *qui non plane talis est*, ut Erasmus interpretatur, hoc est, non meram habens libertatem, sed mixtam, ut qui servo vel serva natus est: nec pure civis intelligitur, qui mere civis non esset Atheniensis, sed *hybrida*, ut Horatius loquitur, hoc est, patre Atheniensi natus, matre peregrina, aut vice versa. *Idem.*

5 Ἀκροπόλει εἰσπρησεις] Incendii crimen, uti gravissimum est, ita & extremo supplicii genere plecti solet. Nam qui dolo malo incendium excitarat, gladio olim feriebatur: hodie juxta legem talionis incendio absumitur, qui incendium facit. Ejusmodi *incendiarios* Græci ἐμπρηστὰς vocant. Crimen exaggerat sycophanta, cum non domum privatam, sed arcem civitatis à Timone incensum calumniatur. *Idem.*

6 Τί. ἀλλὰ ἐμπέπρησται] Criminis objecti falsitatem diluit Timon, meramque calumniam esse probat, quum arx civitatis nunquam conflagrarit. *Idem.*

7 Δῆλον εἰ συκοφαντῶν] Attica σύνταξις. *Constat vel certum est te calumniari*, vel *manifeste calumniaris*. Verbum συκοφαντεῖν ab Athenienſibus tractum, & *calumniari* significat. vide Carol. Gerardi observationes ad Aristophanis Plutum. *Idem.*

8 Τὸν ὀπισθόδομον διορύξας] Ἁπλῶς Interpres *effosso ærario*. Sed aliud voluit hic Demeas. cum enim dixisset τοῦ ἀκροπόλει εἰσπρησεις, subjungit ὁ ὀπισθόδομον διορύξας. Nam ὀπισθόδομος locus erat ἐπίσω τῶ νεω ἢ κελεμβάλης Πολιδ-

ἤδη ὕτ⊙. ὅστις ἀπίδηκέ σε ἐ τῶν ζ. Δη. διωρυχθήσετ᾽ μὲν ὕστερον. ἤδη ὃ σὺ πάσῃ τὴ σὺ αὐτοῦ ἴχεις. Τί. ἐκεῖν᾽ οὐκ ἐᾷ ἄλλον λάμβανε. Δη. ²αἴμοι τὸ μετάφρενον. Τί. μὴ ²κέκραχθι. κατὰ τὸν χάρ σοι τὸ ³τρίτιον. ἐπεὶ ἐ γιλοῖα πάμπαν πάσχοιμι, δύο μὲν Λακεδαιμονίων μόρας κατακόψας ἄνοπλ⊙, ἓν ὃ ⁴μικρὸν ἀνθρώπιον μὴ ἐπιτρέψας. μετὰ τῶν δ᾽ ἂν ⁵εἶλον τὸ νενικηκὼς ὀλύμπια πὺξ, ἐ πάλλιν. ⁶ἀλλὰ τί τοῦτο ; ὁ Θρασυκλῆς ὁ φιλόσοφ⊙ ὅτ⊙ ἐστ᾽ ; ὁ μὲν ὢν ἄλλ⊙.

effossum est. Hæc etiam absurda dicis. *Dem.* Verùm effodietur posthac. Interim verò omnia quæ in eo condita, possides. *Tim.* Alteram itaque plagam accipe. *Dem.* Hei scapulis meis. *Tim.* Ne vociferis, alioqui tertiam tibi inferam. Etenim res plane ridicula mihi acciderit, si cùm inermis duas Lacedæmoniorum acies fuderim, unum scelestum hominem non protrivero. Tum frustra vicero in Olympiis pugilatu & lucta. Sed quid hoc? annon Thrasycles Philosophus hic est? profecto ipsus est, promissa

ὢν ἴχων δόξαν, ὅτι ἦν Σπουδογελοῖος. Interpres Aristoph. ad Plut. Lucianus Herod. *Bourd.* Sycophanta Demeas, cum incendii crimen nullo colore Timoni possit intendere, aliud comminiscitur non minus grave, τὸ ἱερωσυλίας, & sacrilegii. Ita apud Aristophanem Blepsidemus Chremylum repente ditatum conspiciens sacrilegii reum peragit. κἀκλοφας, inquit, τὰ Διὰ ἐκεῖθεν ἔκλεπτ᾽ ἀργύριον ὃ χρυσοῦν παρὰ τῷ Διΐ. Fanum Apollinis innuit, ex quo tantum auri vel argenti ab ipso clam surreptum putabat. τὸ ὀπισθόδομον propriè dicitur τὸ ὀπισθοτμῆς⊙ τῷ δόμῳ. Peculiariter sic appellatur postica arcis Athenien sis pars, in qua publicum erat Σπουδογελοῖον, cujus loci perpetuus veluti custos erat Iupiter σωτὴρ, ut patet ex Aristoph. Pluto. *Barl.*

1 Οἴμοι τὸ μετάφρενον] Quid sit μετάφρενον, non satis à veteribus explicatum. Videtur esse interstitium illud inter scapulas lumbosque, ubi renes adhærescunt quasi τὸ μὴ πὰς φρένας, *pone præcordia*, ut exponit Eustath. quæ tergi pars plagis inferendis opportuna est. unde Homerus Iliad. β. Σκίπτρῳ ὃ μετάφρενον ἠδὲ ἑ ὦμω Πλῆξ. Galenus ὀπὲ εἰσαγωγῆς scribit dorsum sive tergum continere omnes partes collo subjacentes, à cujus utroque latere sunt ὠμοπλάτ᾽ sive scapulæ, quarum media pars μετάφρενον dicitur. *Idem.*

2 Κέκραχθι] Per syncopen, pro κεκράγηθι, ut ἀναχθι pro ἀνάγηθι. Ab anormi κράζω vociferor, cui verbo τραχύτητα quandam inesse docet Demetrius Phalereus. *Idem.*

3 Τὸν τρίτιον] Παλαιὸν. Illudit homini Timon χ᾽ μίμωσιν. Quos supra Peloponnesios vocavit generaliori nomine, hic Lacedæmonios fuisse dicit. Erant autem Lacedæmonii Athenienses hostes, ut qui de Græciæ principatu cum illis certarent. *Idem.*

4 Μικρὸν ἀνθρώπιον] Per contemptum. Diminutivis enim utimur vel blandiendi gratia, vel ad vilipendium nostrum declarandum. *Idem.*

5 Εἶλον νενικηκὼς] Pro νενίκημαι ἀν periphrasi Attica. νικᾶν τὰ Ὀλύμπια, pro ἐν τοῖς Ὀλυμπίοις. *Olympia vincere* pro *Olympicam victoriam reportare* etiam dixit Horatius Græco more. *Idem.*

6 Ἀλλὰ τί τοῦτον] Accedit tandem Thrasycles philosophus, quem suis coloribus ingeniosè depingit Lucianus, captata scil. occasione hoc genus hominum pro more vellicandi. Nec immerito. Quid enim indignius minusque ferendum in sapientiæ doctore, quam supercilium & improbitas virtutis professione personata. *Idem.*

[1] ἐκπετάσας γὰρ τὸ πώγωνα, καὶ [2] τὰς ὀφρῦς ἀναπτῖνας, καὶ [3] βρενθυόμενός τι καθ' αὑτὸν, ἔρχεται, [4] τιτανώδες βλέπων, [5] ἀναστενδρῷ τῷ ἐπὶ τῷ μετώπῳ κόμῃ, [6] Αὐτοβορείας τις, ἢ Τρίτων, οἷος ὁ Ζεῦξις ἔγραφεν.

missa barba, subductisque supercíliis, & magnum quiddam secum murmurans, accedit, titanicum obtuens, coma super fronte crispata, Autoboreas alter, aut Triton, quales Zeuxis pinxit. Hic

1 Ἐκπετάσας τὸ πώγωνα] Character philosophi, quem passim proponit, ut βίων πρ. In Piscat. in Catapl. *Bourd.* Proprius character philosophorum, qui barbam promittebant, ut tanto viderentur austeriores & venerabiliores. Hinc Persius: *Barbatum crede magistrum Dicere.* Sat. 4. Socratem designat qui πωγωνοφόρος erat, uti & Græca testatur Comœdia. Et Horatius de Stertinio: *Solatus jussit sapientem pascere barbam.* βαθυπωγωνας eosdem appellat Lucianus, qui passim derideo eos, qui præter barbam & pallium nihil haberent philosophi. Festive Bagoas in Eunucho ait: *Si Philosophum oporteat ex barba metri, hircos primam laudem ablaturos.* Nec minus facetum illud Herodis Attici dictum in philosophum palliatum, crinitum, barba ad pubem usque porrecta: *Video*, inquit, *barbam, at philosophum non video.* Barl.

2 Τὰς ὀφρῦς ἀναπτῖνας] Irascentium vel superbientium est. Fastum enim indicant supercilia, ibique sedem habet superbia, ut docet Plin. lib. 11. cap. 37. Solent autem placidi homines & modesti remittere supercilia, quæ fastuosi & irati contrahunt, vel attollunt. *Idem.*

3 Βρενθυόμενος] Sic Aristophanes in Nub. Socratem inducit βρενθυόμενον ἐν ταῖς ὁδοῖς, qui locus etiam citatur à Laertio. βρένθος Hesychio τύφος, ubi corrupte legitur τύμβος. hinc βρενθύεσθαι ab eodem Grammatico exponitur, μέγα φρονεῖν, ἐπαίρεσθαι. Murmuris seu fremitus significationem hic continet. Sic in Hermot. philosophos incedere facit Lucianus τὰ χείλη διασαλεύοντας ῥέμα ὑποτονθορύζοντας. Daniel Heinsius vir ingeniosissimus philosophi nostri habitum gestusque ad vivum expressit in suo peplo, ubi in Stoicum quendam jocatur lepidissimo carmine:

Τῶν Στοϊκῶν ἀνδρῶν τις ἐριστικὸς ἀφροσιβόμβαξ,
Ὀφρῦν ἀμφοτέρην τεξιστομπαλίμπους,
Ἐκπετάσας τὸ γένειον ὑπερφίαλον, ἐπαφρίσσον
Ὡς σκίμψ, ὃν παρὰλιν ἐς ᾠδὰς ἐκπάδιον,
Βρενθύεν εἶκεν δὲ περιβόητο νύκτα κατ' ἄκρην
Πολλὰ σοφιστεύων ἓ παραδοξολογῶν. Idem.

4 Τιτανώδες βλέπων] Proverbialiter dictum de eo, qui torvo tetricoque est vultu. quod loquendi genus etiam usurpatur in Icaromenippo. Terribili enim adspectu fuisse perhibentur veteres illi Titanes. Sic dicuntur, non ἀπὸ τῆς τίσεως, id est, ultione, ut notat Servius ad 6. Æncid. sed ab Hebræo טיט qua denotatur *lutum*, velut è terra vel luto nati, quemadmodum & gigantes dicti γηγενεῖς eandem ob caussam. *Idem.*

5 Ἀναστενδρῷ τῷ κόμῃ] Interpres vertit, *coma super fronte crispata*, Etasm. *Capillum per scapulas fluentem ventilans.* Budæus, *Coma sursum rejecta*; alii, *perturbatam habens comam.* pro diversa significatione verbi, de quo vide Budæum & Stephanum. *Idem.*

6 Αὐτοβορείας] *Ipse* vel *alter Boreas.* Philosophum hunc prolixa barba crinibusque insignem Boreæ & Tritoni comparat, qui à Zeuxide pictore celebri feruntur depicti coma super fronte perturbata aut diffusa. τὸ γράφειν tam *pingendi*, quam *scribendi* significationem habet. hinc γραφὴ modo pro *scriptura*, modo pro *pictura* accipitur apud Græcos. *Idem.*

1 Οὗτος

[1] οὗτος ὁ [2] τὸ σχῆμα δίσταλὴς, καὶ [3] κόσμιος τὸ βάδισμα, καὶ [4] σωφρονικὸς τὴν ἀναβολὴν, ἔωθεν [5] μυρία ὅσα [6] περὶ ἀρετῆς διεξιὼν, ἐπὶ δὲ ἡδονῇ χαιρόντων κατηγορῶν, καὶ [7] τὸ ὀλιγαρκὲς ἐπαινῶν, [8] ἐπεὶδὴ [9] λασαίμων ἀφίκετο ἐπὶ τὸ δεῖπνον, καὶ ὁ παῖς [10] μεγάλῳ πρὸ κύλικος

Hic habitu frugalis, inceſſu moderatus; amictu modeſtus, mane mirum quam multa de virtute diſſerit, damnans eos qui voluptate gaudent, frugalitatem laudans: at ubi lotus ad cœnam venit, puerque ingentem illi calicem

1 Οὗτος] Perſonatam hujus Philoſophi ſanctimoniam porro deſcribit ab externo corporis habitu ſive cultu, qui frugalitatem & modeſtiam præ ſe ferebat. *Barl.*

2 Τὸ σχῆμα δίσταλὴς] Heſych. dicitur ὁ καλῶς ἐσταλισμένος, qui decenter ornatus eſt. Sic in Hermotimo philoſophos idem Lucianus inducit, κοσμίως βαδίζοντας καὶ διαζωσμένους δισταλῶς, à στέλλω ſignificante *orno, inſtruo.* Idem.

3 Κόσμιος τὸ βάδισμα] Sic in Harmon. βαίνειν ἐν ῥυθμῷ. Dixit ad illud Petro. *Inceſſus tute compoſitus.* Sic in tractatu de Saltat. & in Demonact. vita. & antea. *Bourd.* Subintell. κατὰ præpoſitio. ſupra dixit: κοσμίως βαδίζων, in Sectis, *qui moderate & compoſito gradu incedit*, ut decet virum gravem & ſapientem. *Barl.*

4 Σωφρονικὸς τὴν ἀναβολὴν] Qui frugalitatem pallio præferret. ἀναβολὴ pro *pallio* uſurpatur, ὑπὸ τῦ ἀναβάλλεσθαι, quod in utrumque humerum rejiceretur. Paulo ante dixit: ἀναζωσάμενος δισταλῶς, in loco è Sectis allegato. Erat autem philoſophorum amictus à communi diverſus, magiſque ad modeſtiam compoſitus. *Idem.*

5 Μυρία ὅσα] Notanda elegans ſignificatio particulæ ὅσος, quæ adjectivo poſtpoſita vim habet adverbii λίαν. Sic Ariſtoph. in Pluto: ὄχλος ὅστις ἀθροῦς ὅστις, id eſt, *turba ingens & confertа admodum.* hic θαυμασιῶς exponitur: *mirum quam multa.* Idem.

6 Περὶ τ' ἀρετῆς] Stoicos præcipuè notat, qui de virtute multis diſſeptabant, ſed eam moribus ſuis non exprimebant: in quos etiam invehitur Iuvenal. Sat. 2. *Idem.*

7 Τὸ ὀλιγαρκὲς ἐπαινῶν] Φιλοχρήματοι iſti philoſophi ἐν ῥυπαρῷ τῷ κεφαλαίῳ, nihil aliud in his dialogis laudant quam τὸ ὀλιγαρκές. Sic pag. ſeq. & paſſim, quibus tamen nihil uſquam ſatis. *Bourd.* Frugalitatem & animum paucis contentum ſignificat, quam virtutem miris item elogiis jactitabant οἱ ὑπὸ Στοᾶς, quibus tamen nihil uſquam erat ſatis. *Idem.*

8 Ἐπειδὴ] Levitatem & temulentiam damnat in hoc philoſopho. *Idem.*

9 Λασαίμων ἀφίκετο] Solebant veteres, priuſquam cœnarent, lotione uti, tam nitoris, tum valetudinis cauſſa. Ariſtoteles, ut refert Athenæus lib. 5. ἀσχημονεῖν εἶναί φησιν, ἄλυτον ἐς κονιορτὸν ἥκειν πλήρη πρὸς εἰς τὸ συμπόσιον, hoc eſt, *indecenter facere eum, qui illotus & pulvere plenus ad convivium acceſſerit.* Idem.

10 Μεγάλῳ πρὸ κύλικι] Sic Lapith. τῷ ζωγρείῳ *amariore.* amabant calices amariores. μεγάλῳ autem videtur eſſe κύλικος ὄνομα, ut apud Virg. 1. Æn. Achil. Tat. lib. 2. *Bourd.* Neſcio quid Bourdelotio in mentem venerit, qui μεγάλῳ hic nomen calicis eſſe putat, idque ſimili probare conatur ex lib. 1. Æneid. ubi *ſpumantem pateram* dixit poëta, non *ingentem*, quod ſciam. Quam hic μεγάλῳ vocat κύλικα, *Neſtoreum ſcyphum* nominat Lucianus in ſect. ubi de philoſopho itidem loquitur temulento. ὁ διδάσκαλός σου ὁ βίλπης, ὃν εἶχε δηθὼν Νεστορέην πρὸ καταφερῆ αὐτῷ. Poculi iſtius vaſtitatem deſcribit Homerus Iliad. 13. *Idem.*

1 Σω-

ἀρίξειεν αὐτῷ, τῷ [1] ζωροτέρῳ ϗ χαίρῃ μάλιστα, καθάπερ τὸ Λήθης ὕδωρ ἐκπιὼν, σκωπτόμενα ἐπιδείκνυ) τοῖς ἐωθινοῖς ἐκείνοις λόγοις, ὥσπερ πίζων ὥσπερ [2] Ἱππῶνα [3] τὰ ὄψα, ϗ τ πλησίον ἀγκωνιζόμενον, [4] κρύκης [5] τὸ ἡδύσμα ἀκάπλεως [6] κυνηδὸν ἐμφορούμενον, ἐπικεκυφὼς, καθάπερ [7] ἐν ταῖς λοπάσι τὴν ἀρετὴν ζήτησιν ποιούμενος, ἀκριβῶς [8] τὸ πύελον

cem porrexit (meraciore autem maximè delectatur) perinde ut Lethes aquam ebibens, matutinis illis ſermonibus maximè contraria facit, dum milvi inſtar præripit obſonia, & proximum oppoſito cubito arcet, mento condimentis oppleto, dum canum ritu ingurgitat, & prono corpore, ac ſi virtutem in patinis ſeſe inventurum ſperet: dumque catinos indice digito

1 Ζωροτέρῳ ϗ χαίρῃ] Scilicet ποτῷ ἢ οἴνῳ. Sic ille apud Homer. Iliad. 1. ζωρότερον ϗ κέρασσε, *meracius miſce.* quem locum expreſſit Catullus: *Ingere mi calices amariores.* Per calices amariores intelligit *meraciores*, vel *veteſtioris vini*: Quod enim in vino aqueum eſt tempus tandem conſumit. Et notum illud Diphili: τὸ ὑδατῶδες ἅπαν, τοῦτ' ἔστι τῇ ψυχῇ κακόν, *quicquid aqua dilutum eſt, animæ noxium eſt.* Hinc Veronenſis poëta: *Abite lympha Vini pernicies.* Barl.

2 Ἱππῶνα] Ingluviem, & voracitatem hujus pſeudophiloſophi deſignat, cum milvo ipſum comparat. Scribit Plinius lib. 10. *rapacissimam eſſe alitem semperque famelicam.* Vnde & ἅρπη dicitur ἀπὸ τῦ ἁρπάζειν, quod eſt, *rapere.* Impudentia ſimul & rapacitas hujus avis elucet in hoc gulone, qui ut ſolus potiatur obſonio, proxime aſſidentem cubito propellit, quod eſt παραγκωνίζειν, ab ἀγκὼν, quo *cubitus* denotatur. Sic Martialis de ſuperbo convivatore & importuno: *Cubitisque trudit hinc & inde convivas Effultus oſtro ſericisque pulvillis.* Idem.

3 Τὰ ὄψα] Interpretes *obſonia* vertunt. Sæpe tamen peculiariter eo nomine piſces intelligunt Græci, præſertim Attici, quod & imitantur Latini, Terentius & alii. Hinc ὀψοφάγοι ſive *obſonivori* ſunt, non qui carnibus ſupra modum delectantur, aut aliis eduliis, ſed qui piſces ad inſaniam uſque appetunt. Gloſſæ: ὀψάριον, *piſciculus.* Vſus rationem dat Myrtilus apud Athen. initio lib. 7. Cum varia, inquit, obſoniorum ſint genera, ſolus piſcis id nomen obtinuit διὰ τὴν ἐξαίρετον ἡδυσμίαν, quod eximius ſit cibus. *Idem.*

4 Καρύκης] Hominis ἀδηφαγίαν pluribus amplificat. κρύκης, Condimenti genus erat, quod Galenus apud Hippocrat. exponit λύδιον ἡδυσμα ποικίλον, id eſt, Lydium edulium varium. Ariſtoph. interpres κεκίλιαν interpretatur, ut ventrem fuiſſe ſignificet exquiſitioribus condimentis apparatum. Budæus ſimpliciter exponit *ſorbitionem juſculi eſculentioris.* Idem.

5 Τὸ ἡδύσμα ἀκάπλεως] Vt in Lapith. & Merc. Cond. quod pag. 34. dixit ἐμφορεῖν). Bourd.

6 Κυνηδὸν] *Canis in morem.* Nihil enim cane guloſius, nihil impudentius, ἀκαταπλητότερον animal ſibique ſoli retinet, quod habet. niſi forte excipias canes Memphiticos, qui dicuntur rapinas in medium conferre & communiter vivere, ſi fides habenda Æliano. *Idem.*

7 Ἐν ταῖς λοπάσι τὴν ἀρετὴν] Feſtive. Simili ratione vinolentum deridet philoſophum Lucianus in Hermot. ἀτεχνῶς γὰρ ἐν πυθμένι δοκεῖ μοι ὁ Θεὸς καταπρύψαι τὸ φιλοσοφίας ἀγαθὸν ὥσπερ τὴν τρυγα αὐτὴν, id eſt, *Nam plane in fundo dolii ſub ipſa face mihi eſt viſus Deus philoſophiæ ſummum bonum abſtruſiſſe.* Idem.

8 Τὸ πύελον] Generaliter pro catinis apud Ariſtoph. ubi tamen interpretantur τὸ πύελον εἶδος ἀξυλάφου, ad Pac. ad Concio. aliter etiam Heſych. *Bourd.* Pro eodem in Gallo dixit: τὰ πύελα πελυσίχειν. Ejuſmodi catinorum exterſores

ſive

τὴν [1] λιχανῶ ἀπορμήχων; ὡς μηδὲ ὀλίγον [2] ἓν μυττωτῷ κατακλίποι· [3] μεμψίμοιρος ἀεὶ ὡς τὸ πλακοῦντος ἕλοι, ἢ [4] τὸν σῦν μόνον τὸν ἄλλων λάβοι, ὅπως [5] λιχνείας καὶ ἀπληστίας ὄφιλον. [6] μέθυσος, καὶ πάροινον· σὺν ἄκρις φόδῃ ἐς ὀρχησιν μόνον, ἀλλὰ καὶ λοιδορίας, καὶ ὀργῆς ἀφορμή. [7] καὶ λόγοι πολλοὶ [8] ἐπὶ τῇ κύλικι τότε δὴ καὶ μάλιστα

digito diligenter extergit, ne vel paululum alliati edulii relinquat: ſemper querulus, quaſi deteriorem partem acceperit, vel ſi totam placentam, aut ſuem ſolus omnium accipiat, qui quidem edacitatis, & inſatiabilitatis eſt fructus, temulentus, vino inſanus, non ad cantum modo, ſaltationemque, verùm ad convicium uſque & iram. Adhæc multus inter pocula ſermo: tum enim maxi-

ſive linctores Eubulus Comicus ſcite appellat λοπαδαγχόνας vel λοπαδάγχας, id eſt, *gurgites & pernicies patinarum*. Barl.

1 Λιχανῶ] De indice digito, ſive λιχανῷ, Caſaub. ad Athe. c. 13. lib. 1. *Bourd.* Id eſt, digito indice, ſic dicto, quod eum in obſonia immiſſum lingimus ad condimentum explorandum, ἀπὸ τοῦ λείχειν, hoc eſt, à lingendo. Heſych. λιχανὸς ὁ μέσος ἢ μέγας δάκτυλος τῆς χειρός. Sic locum emendo, in quo μέσος præpoſitio deſideratur. *Barl.*

2 Τὸ μυττωτὸν] Τὸ μυττωτὸν, quod Atticum eſt pro μυστωτὸν, verſo σ in τ. Heſychius & Ariſtophanis interpres ὑπόπριμμα eſſe dicunt διὰ σκορόδων, hoc eſt, *intritum ex alio*, adhibitis & aliis condimentis, nempe caſeo, ovo, oleo, aceto, ſic dictum, quod odor ejus eſſet μυστικὸς, hoc eſt, *averſandus*. *Moretum* nonnulli interpretantur, quod ex Græco deductum, quaſi *moſetum*, ut vult doctiſſimus Caninius. *Idem.*

3 Μεμψίμοιρος ἀεὶ] Querulum inſuper & rixoſum hominis ingenium pravoſque mores indicat. *Idem.*

4 Τὸν σῦν] Porcellum intelligit ſaginatum, qui magnatum ſeu ditiorum menſis inferri ſolet, σκαλὸν σῦν appellat Homerus. *Idem.*

5 Λιχνείας] Hoc quid ſit, ſatis apertè declarat Lucianus in avido iſto liguritore, qui cum philoſophus eſſet, oſtendit ſe magis palato ſapere, quam cerebro, & eruditiorem habere linguam, aut gulam, quam mentem. *Idem.*

6 Μέθυσος] Simpliciter *ebrium* ſignificat, πάροινον *petulantem ex ebrietate*. Hinc Athenæus: τὸ παροινεῖν ἐν τῷ μεθύειν γίνεσθαι. Cantus & ſaltationis quoque meminit, quæ Homerus vocat ἀγαθήματα ἑαυτῆς, id eſt, *ornamenta convivii*. Odyſſ. 1. Saltatio etſi in conviviis veterum, ut res honeſta, fuerit admiſſa, tamen cum vitioſa ſint multa ſaltationum genera, certè philoſophum minime decebat tripudiatio. Notum eſt illud Ciceronis pro Muræna: *Nemo ſaltat ſobrius, niſi forte inſanit: neque in ſolitudine, neque in convivio moderato atque honeſto: intempeſtivi convivii, amœni loci, multarum deliciarum comes eſt extrema ſaltatio.* Idem.

7 Καὶ] Τὸ ἀτοπον hominis ob oculos ponit, qui tunc maxime de temperantia & ſobrietate diſputat, cum helluatur, nihilque minus quam temperantiæ ſtudet. *Idem.*

8 Ἐπὶ κύλικι] Id eſt, *inter calices*, ὅθεν ἀκατηχήτως dixit Theophraſtus in charact. Prudenter Horatius lib. 2. Serm. Sat. 2.

Diſcite non inter lances menſaſque nitentes,
Cum ſtupet inſanis acies fulgoribus, & cum
Acclinis falſis animus meliora recuſat:
Verum hic impranſi mecum diſquirite. cur hoc?
Dicam ſi potero. mala verum examinat omnis
Corruptus judex. ——

περὶ σωφροσύνης καὶ κοσμιότητος, καὶ ταῦτα φησὶν ἤδη ὑπὸ δ' ἀκράτου [1] πονήρως ἔχων, καὶ [2] ὑποτραυλίζων μαλοῦς. [3] εἶτα ἔμετος ἐπὶ τούτοις. [4] καὶ τὸ πλάδυπαῖον, ἀρράμβοί τινες, [5] ἐκφέρουσιν αὐτὸν οὐ δ' συμποσίου τῆς [6] αὐλητρίδος ἀμφοτέραις [7] ἐπειλημμένον. πάλαι ἀλλὰ καὶ πήφων, εἴδεναι τῶν παρόντων ἀξιοχρήσειεν ἄν, ψεύσεται ἕνεκα, ἢ θρασύτητος, ἢ φιλαργυρίας. ἀλλὰ καὶ κολακεῖν ἐστὶ παρόντα, καὶ ἐπορκεῖ τοῦ χειροήθους, καὶ ἡ [8] γοητεία παρηγείται,

maximè de temperantia, & ſobrietate verba facit, idque cùm jam à mero malè affectus ridiculè balbutit. Accedit his deinde vomitus. Poſtremò ſublatum illum de convivio efferunt aliqui, ambabus manibus tibicinæ inhærentem. Quanquam alioqui ne ſobrius quidem ulli primas partes ceſſerit, vel mendacio, vel confidentia, vel avaritia. Quin & inter aſſentatores primas tenet, pejerat promptiſſimè, anteit impoſtura, co-

Caſaubonus ad Suetonii Auguſtum, *Aretalogos* dici ait ejuſmodi philoſophos, qui in conviviis lautiorum quæ frequentabant, de virtutibus & vitiis diſceptabant. Seneca *circulatores philoſophos* appellat. *Barl.*

1 Πονήρως ἔχων] Notant Grammatici vocabulum Πόνηρος, ſi de homine miſero & afflicto dicatur, primam acuere. Si autem de improbo & malo, ultimam. hinc πονήρως ἔχειν de corpore dicitur male affecto. quod tamen ubique verum non eſt. *Idem.*

2 Ὑποτραυλίζων] Ψελλίζων ἢ μᾶλλον ἰναῦθρον λαλῶν. Interp. Ariſtoph. ad Nub. *Bourd. Aliquantum balbutiens.* quod vel à natura eſt, ut in Alcibiade, cujus τραυλισμὸν deridet Ariſtophanes in Veſpis: vel à nimio potu, ut Thraſycli noſtro accidit, cujus ebritatem porro exaggerat, cum vomuiſſe eum dicit, quod cum, ut rem fœdiſſimam in Antonio exagitet Tullius, quando minus ferendum in philoſopho, in virtutum doctore? qui *talia verbis Herculis invadit.* Barl.

3 Εἶτα ἔμετος] Idem Lapith. de his vomitibus copioſe alibi. *Bourd.*

4 Καὶ τὸ πλάδυπαῖον] Refert porro Timon, quomodo Thraſyclem e convivio perpotum efferre coacti fuerint, ut inſanam hominis temulentiam magis ob oculos ponat. *Barl.*

5 Ἐκφέρουσιν αὐτὸν] Ciceroni eſt, *auferri de convivio.* Antiphanes Comicus, ἐκφέρεσθαι τὸ αὐτὸ pro eodem dixit. Notandus & hic elegans luſus in verbo ἐκφέρειν, quod ut de aliis rebus, ita & de funere uſurpatur. Significat eum non ſecus ac cadaver de convivio elatum fuiſſe. Nihil enim fere diſtat ebrius à mortuo, qui terræ mandandus effertur. Virgilius de Græcis Trojam noctu clam occupantibus. *Invadunt urbem ſomno vinoque ſepultam.* 2. Æneid. *Idem.*

6 Αὐλητρίδος] Notandum Veteres olim in ſympoſiis ſuis adhibuiſſe tibicinas, erantque ut plurimum fœminæ nundinati pudoris, ut ex Ariſtophane diſcimus. Tibiarum vero acroaſma ut animum reficit, ita & perturbationes capitis mero incalecentis adjuvare creditur. Anacharſis aliquando interrogatus, *num in Scythia eſſent tibicinæ?* reſpondit: *ne vites quidem.* Eo ſignificabat vir ſapientiſſimus, quæ ad tibiam fiunt ſaltationes, reliquaſque ejus generis voluptates e vinolentia naſci. Laertius lib. 1. c. 9. *Idem.*

7 Ἐπειλημμένον ἀμφοτέραις] Supp. χερσί. præterit. Atticum verbi ἐπιλαμβάνομαι, quod eſt, *apprehendo, invitor.* Feſtive dictum à Plauto in Pſeudolo: *Magnum hoc vitium vino eſt, pedes captat primum: Luctator doloſus eſt.* Idem.

8 Γοητεία] Hanc paſſim nugonibus iſtis exprobrat ut in Piſcat. in Catapl. *Bourd.*

1 Πάν-

καὶ ἡ ἀναισχυντία παρομοιρτεῖ. καὶ ὅλως [1] πάντοφον τὸ χρῆμα, καὶ παντοδαπὸν ἀκριβὲς, ἐν ποικίλως ἐντελές. οἰμώξῃ] τοιγαροῦν [2] οὐκ εἰς μακρὸν χρόνος ἐστ. [3] τί τοῦτο; παππᾶ, χρηστὸς ἡμῖν Θρασυκλῆς. Θρασυ. οὐ γὰρ παύτὰ ὦ Τίμων τοῖς πολλοῖς τύπτεις ἀφίγμαι. ὥσπερ [4] οἱ τὰ πλούτου σου τεθηπότες, ἀργυρίου, καὶ χρυσίου, καὶ [5] δεῖπνων πολυτελῶν ἐλπίδι σου δεδεγμένοι, πολλὰν τὴν κολακείαν [6] ἐπιδειξόμενοι σοὶ ἄνδρα, οἷόν σε [7] ἀπλοϊκὸν, καὶ [8] τῶν ὄντων κοινωνικόν. [9] οἶδα γὰρ ὡς [10] μάζα μὲν ἐμοὶ δεῖπνον

comitatur impudentia. In ſumma vir eſt omnifaria ſapientia cumulatus, omni ex parte exactus, varièque abſolutus. Quare licet ſit modeſtus, brevi ejulabit. Quid hoc? papæ, tandem nobis Thraſycles? *Thraſ.* Non hoc animo ad te venio; Timon, quo plerique iſti, qui nimirum tuas opes admirati, argenti, auri, opiparorum conviviorum ſpe adducti concurrunt, multam aſſentationem exhibituri apud te, hominem ſimplicem, & de rebus ſuis facilè impertientem. Scis enim offam in cœnam mihi ſat eſſe,

1 Πάντοφον τὸ χρῆμα] Virum deſignat omnigena ſapientia cumulatum, quem ὡς τῇ Φιλοσοφίᾳ πάνταθλον vocat Laërtius in Democrito· τὸ χρῆμα in admiratione ponitur & excellentiam quandam denotat, quæ per ſuperlativum commode à Latinis ſignificatur. Ita Xenoph. de Cyro: καταζάλαι τὸν ἔλαφον καλόν τε χρῆμα καὶ μέγα, id eſt, *cervum jaculo ſternit longe pulcherrimum & maximum* Idem.

2 Οὐκ εἰς μακρὸν] *Brevi.* Bourd. Inepte Eraſmus: *non ejulabit clarius.* pro *non longo poſt tempore*, hoc eſt, brevi ejulabit, ὡς εἰς μακρὸν χρόνον. Barl.

3 Τί. τοῦτο] Admirationis affectum exprimit Timon, cui Thraſycles reſpondet ſubdola inſinuatione utens. *Idem.*

4 Οἱ τὰ πλοῦτον τεθηπότες] Avaros intelligit, & plebejos homines, quibus in admiratione ſunt opes. De his ita Iuvenalis: *Qui mirantur opes; qui nulla exempla beati Paupertis eſſe putant.* Idem.

5 Δεῖπνων πολυτελῶν] Paraſitos innuit, quos δυσγαλόχους vocat Heſiodus, Latini *cœnipetas.* Idem.

6 Ἐπιδειξόμενοι] Eraſmus vertit, *deliniunt*: rectius Profeſſor Salmurienſis; *exhibituri.* de futuro enim ſermo eſt. *Idem.*

7 Ἀπλοϊκὸν] Sic vocat *virum ſimplicem*, ἁπλοῦν, cui verba dare facillimum ſit: contra δίπλοον appellant Græci *virum duplicem* & *verſipellem*, quo nomine Vlyſſem inſignit Horatius Carm. lib. 1. Od. 6. *Idem.*

8 Τῶν ὄντων] Laudat Timonem à liberalitate. Liberalis enim hominis eſt, ut philoſophus docet, θεῖ τὰ χρήματα εἶ ματαδοτικόν. Vnde virum bonum Menander ſcite appellat κοινὸν ἀγαθὸν, hoc eſt, *commune quoddam bonum*, ut qui non uni aut alteri, ſed pluribus prodeſſe cupit. *Idem.*

9 Οἶδα] Frugalitatem & victus ſui tenuitatem, adeoque animi celſitudinem in contemnendis opibus philoſophice hic jactat Thraſycles, quo Timonem illaqueet incautum. *Idem.*

10 Μάζα] Pro quovis genere papis. tenuiorum cibus, unde mirum, Carionem. μάζαν accepiſſe pro delicatiori cibo. Fuere quidem μάζαι in deliciis ſed compoſitæ. Ariſtoph. Heſiod. Athen. Heſych. Suid. *Bourd.* Duplex erat maza apud Veteres. Vna quæ confici ſolebat ex farina, ſale, lacte vel oleo, quandoque etiam vino ſubigebatur, nec humanis ſolum uſibus dicata, ſed & Diis ſacra fuit. Altera ex farina, ſale & aqua tantum fiebat. ξυρὸν ἄρτον appellant nonnulli, hoc eſt, auſterum panem. Galenus lib. de aliment. eam poſtponit pani

ἐκεῖνον, ὄψον ᾧ ἥδιστον [1] θύμον, [2] ἢ κράδαμον, ἢ εἴ ποτε τρυφῶμεν [3] ὀλίγου τοῦ ἁλῶν. ποτὸν δὲ ἡ [4] συκαμινεία· [5] ὁ δὲ τρίβων οὗτος, ἧς βάλῃ πορφυρίδος ἀμείνων. τὸ χρυσίον μὲν γὰρ [6] οὐδὲν πρώτερον τοῦ ἐν τοῖς αἰγιαλοῖς ψηφίδων μοι δοκεῖ. [7] σοῦ δὲ οὕνεκα χάριν [8] ἐπάλλω,

esse, opsonium verò suaviſſimum, cepam, aut naſturtium, aut ſiquando lubeat epulari lautiùs, paulum ſalis: potum verò ex fonte novem fiſtulis ſcaturiente conſtare: tum hoc pallium quavis purpura potius. Nam aurum nihilo magis apud me eſt in precio, quàm calculi qui ſunt in littoribus. Verùm tua ipſius gratia huc me contuli, ne

ordeaceo, multumque habere ait πυρῶδες & κοπρῶδες. Nomen accepit ἀπὸ τῆς μάττειν, quod pinſendo ſubigatur, nihilque aliud eſt, quam farina conſperſa & ſubacta. Vnde & Latinum *maſſa*, verſo ζ in duplex ſſ. ut ὄρυζα, *obruſſa*. De poſtetiori hoc panis genere loquitur Sophiſta, dum vili parvoque victu ſe contentum eſſe prædicat. *Barl.*

1 Θύμον] Male θυμὸν antea, qua loquendi formula paſſim utitur. *Bourd.* Viliſſimum plantæ genus. *cepam agreſtem* nonnulli interpretantur. herba eſt, ut medici tradunt, nec viſu, nec eſu commendabilis: acrimoniam tamen habet ad irritandam ὄρεξιν & edendi appetitionem. *Cepis* autem *veſci* dicitur, qui tenuiter & illote vivit, quod Heſiodus per *malvam* & *aſphodelum* ſignificavit in operib. *Barl.*

2 Ἢ κράδαμον] Dixi ad illud Petronii *Naſturcii ſuccum*. Bourd. Tradit Xenophon veteribus Perſis in pretio fuiſſe *naſturtium*, eoque obſonii loco uſos, lib. 1. περὶ Κύρου παιδ. cujus rei cauſſam hanc fuiſſe putant nonnulli, quod herba illa vim habeat ὀπτικὴν τοῦ ὄμματος. Apud Perſas autem, ut ex eodem diſcimus libro, turpe erat palam mejere, vel naſum mungere aut ſpuere. Hac item herba tenues & parci vitam utcunque ſuſtinebant. *Idem.*

3 Ὀλίγον πρὸς ἁλῶν] Horat. 2. Serm. *Cum ſale panis Latrantem ſtomachum bene leniet.* Sali vis ineſt contra putredinem, cibiſque ſaporem conciliat: Vnde ἀσηπὲς ἅλας paſſim appellat Homerus, propter ſummam ejus neceſſitatem & utilitatem. Perſius: *Eſt tibi far modicum, & purum ſine labe ſalinum.* q. d. victus ſufficiens. *Idem.*

4 Ἐυναίκρουνος] Fons Athenis qui ab aliis dicitur καλλιρρόη de quo interp. Ariſtoph. male apud Heſych. εἰναίκρουνος dicitur. hac de re legendus Thucydides qui rem totam indicat. & Portus interp. *Bourd.* Nomen eſt fontis cujuſdam Athenis ſic dicti à novem fiſtulis, è quibus aqua ſaliebat. κρουνὸς enim *ſcatebra*. Heſychius πηγὴν eſſe ait, ὡς Φρύνιχος Καλλιρρόῃ ὕδωρ. apud quem corrupte legitur ἐυναίκρουνος. Egregie in hanc ſententiam ſcripſit Varro de liberis educandis apud Nonium: *Vel maxime illic dicici, & ſitienti videri aquam mulſum, & eſurienti panem cibarium, ſiliginem: & exercitato ſomnum ſuavem.* Barl.

5 Ὁ δὲ τρίβων] *Pallium* commune erat Græcorum omnium geſtamen: ut *toga* Romanis. Tamen inter τρίβωνα philoſophorum, & elegantiorum in Græcia civium diſcrimen fuiſſe Salmaſius oſtendit in Notis ſuis ad Pall. *Idem.*

6 Οὐδὲν πρώτερον] Fateor fuiſſe philoſophorum nonnullos, qui aurum & argentum contemſerint, adeoque in profluentem abjecerint, ut liberius philoſopharentur: ſed Thraſycles noſter ſub perſona vilipendere ſe ſimulat, quæ maxime appetebat. In tales recto olim pronunciavit Simonides: Etenim rogatus, *utra res eſſet optabilior, divitia, an ſapientia? dubito*, inquit, *ut qui videam ſapientes frequentare divitum fores.* eo innuens philoſophos pleroſque verbis quidem contemnere divitias, ſed re eas captare. quo tamen nomine reprehenditur à Platone lib. 6. de Republ. *Idem.*

ὡς μὴ ἀλφθείρῃ σε τὸ κράτιστον τῶν κτημάτων ὑπὸ τοῦ πλούτου, ὃ πολλοῖς πολλάκις αὐτοῖς ἀπροσδοκήτων συμφορῶν γεγένηται. εἰ γάρ μοι πείθοιο, μᾶλιστα ἅλον εἰς τὴν θάλατταν ἐμβαλεῖς αὐτόν, εἰ δὲν ἀναγκαῖον ἀνδρὶ ἀγαθῷ ὄντα, καὶ τὴν φιλοσοφίας πλοῦτον ὁρᾶν δυναμένῳ. μὴ μέντοι εἰς βάθος ὦ γαθέ, ἀλλ' ὅσον εἰς βυθοῦσας ὑπερβὰς ὀλίγον ἀπὸ τῆς κυμαινούσης γῆς, ἐμοὶ ὁρῶντι μόνῳ. εἰ δὲ μὴ τοῦτο βούλῃ, σὺ ἄλλον τρόπον ἀμείνω κατὰ τάχος ἀπόφηναι αὐτὸν ἐκ τῆς οἰκίας. καὶ μηδὲ ὀβολὸν αὐτοῦ ἀφῇς, ἀλφιδίοις ἅπασι τοῖς δεομένοις. ἐμοὶ μέν, ἔφην, πέντε δραχμῶν. σοὶ δέ, μυῶν. σοὶ δὲ τάλαντον. εἰ δέ τις φιλόσοφος εἴη, δημοσίαν, ἢ τριηρεμίαν φέρεσθαι δίκην. ἐμοὶ μέν, καίτοι οὐκ ἐμαυτοῦ χάριν αὐτῶν, ἀλλ' ὅπως μεταδῷ τοῦ ἑτέροις τοῖς δεομένοις, ἐκείνου εἰ τοιούτου τοῦ πόρου ἐμπλήσας

ne te corrumpat peſſima & inſidioſiſſima poſſeſſio divitiarum, quippe quæ multis ſæpenumero immedicabilium malorum cauſa extiterit. Etenim, ſi me audies, potiſſimum opes univerſas in mare projicies, ut pote non neceſſarias bono viro, quique Philoſophiæ poſſit opes perſpicere. Ne tamen in profundum, ô bone, ſed fermè ad inguina uſque ingreſſus, paulò ultra fluctuoſum littus, me uno ſpectante. Sed ſi hoc nolis, tu eas alio potiore modo, confeſtim ex ædibus ejicito, ac ne obolum quidem tibi reliquum facias, largiens quibuſcunque opus eſt, huic quidem quinque drachmas, alii minam, alii talentum. Porrò ſiquis erit Philoſophus, æquum eſt ut duplam, triplamve portionem ferat. Mihi autem, quamquam mea ipſius gratia non poſtulo, ſed ut amicis ſiqui indigent, impertiam, ſat erit, ſi peram

7 Σὺ δὲ αὐτῷ] Finem adventus ſui non alium fuiſſe ait Thraſycles; quam ut Timonem in tanta rerum opulentia officii ſui commoneſaciat. *Barl.*

8 Ἐπιτάλλω] Id eſt, ἐπορεύθω, deque eo uſurpatur qui ſponte venit, non miſſus, quod vere amicitiæ πεμπτέον eſſe docet Iſocrates orat. ad demon. *Sis rectiſſimè*, inquit, *tradibus amicos, ſi non exſpectes, dum te regent, ſed ultro cum tempus poſtulat, eis operam.* Idem.

1 Ὅσον εἰς βυθοῦ[illegible] *ad inguina ſeu pube tenus*, quo mox eas auferat. Eſt autem βυθὸς [illegible] *ad femora ſumma*, ἐν βῦ particula intendente ſignificationem, [illegible] facit in aliis: & βῶ τὸ βαίνω, *incedo*, quod greſſum juvare.

2 Εἰ δὲ μὴ [illegible] Aliud conſilium ſuggerit veterator, ſi forte prius illud non [illegible] m ut opes ſu[illegible]m diſtribuat pro ratione perſonarum & [illegible] rum: Philoſo[illegible]n ſibique imprimis cautum vult, quo[illegible] plam aut tripl[illegible]m ferre. *Idem.*

[illegible], αὐτοῦ αὐτῆς.] [illegible]ον αὐτῆς ἐστῆς.] αὐτῶ, αὐτόθι, [illegible], ſive οἴκοι. M[illegible]

[illegible]ς] Continebo[illegible] [illegible]x obolos μυᾶ ſive [illegible] decem & ſeptem

[illegible]itur, qui ex beſſe [illegible]qui ex aſſe hæres;

[illegible]ycles, eum eam vid[illegible] duos

παρόχοις, ἐδὲ ὅλως δύο μεδίμνους χωρῶσιν ἀίγινητικούς. [1] ὀλιγαρκῆ ⟨δ⟩ χρὴ εἶναι τὸν φιλοσοφοῦντα, καὶ [2] μηδὲν ὑπὲρ τὴν πήραν φρονεῖν. [3] Τι. ἐπαινῶ ταῦτά σου ὦ Θρασύκλεις· ἀτὰρ γὰν ἡ πήρας εἰ δοκεῖ, φέρε σοι τὴν κεφαλὴν ἐμπλήσω [4] κονδύλων, [5] ἐπιμετρήσας τῇ δικέλλῃ. [6] Θρασ. [7] ὦ δημοκρατία, καὶ νόμοι, παιόμεθα ὑπὸ δ' ἀφρόντου ἐν ἐλευθέρᾳ

peram hanc, ne duos quidem integros modios Ægineticos capientem, plenam præbueris. Eum enim qui philosophatur convenit paucis esse contentum, nihilque ultra peram cogitare. *Tim.* Equidem ista quæ dicis probo Thrasycles. Ergo si videtur, priusquam peram expleam, tibi caput pugnorum ictibus opplebo, insuperque auctarium ligone dabo. *Thras.* O populi Imperium, & leges! à nefario homine in libera civitate pulsa-

duos modios Ægineticos capere asserit. Continebat *medimnus* (quæ mensura erat aridorum) octo & quadraginta chœnicas, sive centum & octo libras teste Polluce. Fuit agricolis frequentior quam aliis ob magnitudinem. Ægineticus dicitur ab Ægina insula & urbe circa Peloponnesum, quæ maris aliquando imperium obtinuit, & bello Persico in navali certamine cum Athenienſibus de palma certavit, ut refert Strabo lib. 8. Vnde & de mercibus mensurisque Ægineticis crebra mentio apud Græcos scriptores. *Barl.*

1 Ὀλιγαρκῆ ⟨δ⟩] Sobrietatem in philosopho commendat, & vitam paucis contentam. *Idem.*

2 Μηδὲν ὑπὲρ τὴν πήραν φρονεῖν] Proverbium est, *non ultra peram cogitare*, de quo Erasmus. Hinc discimus, cujusmodi esse debeat philosophorum vita, nempe frugalis, parca, & ab omni strepitu & ambitione remota, qualem Diogenes nobilis ille Cynicus egisse legitur, unico contentus pallio, baculo quo canes abigeret, dolio velut domicilio utens, crudis item herbis & aqua simplici victitans. Ad quem cum accessisset Alexander Magnus, generosa oratione sic regem affatus dicitur: *Vter noſtrum*, inquit, *pluribus eget, ego qui ultra peram & baculum nihil deſidero, an tu, qui patrio non contentus regno, tot periculis temet objicis, ut latius imperes, adeo ut vix totus terrarum orbis tua cupiditati videatur ſatis futurus?* πήρα καὶ βάκτρον philosophorum erant insignia, præsertim Cynicorum. *Idem.*

3 Τι. ἐπαινῶ ταῦτά σου ὦ Θρασύκλεις] Approbat Timon sapiens philosophi dictum, sed perspectam habens ejus hypocrisin pro pera caput ipsi pugnis opplet. *Idem.*

4 Κονδύλων] Erasmus vertit *tubera*, ex consequenti, quod proprie est κονδυλῶν, à recto κόνδυλη. At κόνδυλος pugnus est, unde κονδυλίζειν, *pugno ferire*, pro quo Attici dicunt κονδύλοις ἐντρίζειν, vel ὀπὶ κόρρης παίειν, à quo distat ῥαπίζειν, verbum sacris scriptoribus usitatum, propriequæ exponitur de ictu qui virga aut baculo seu fuste incutitur. ῥάπις enim *virga*, *bacillus*. Idem.

5 Ἐπιμετρεῖν] Est auctarii loco aliquid addere. Et jocose subdit, τῇ δικέλλῃ, ut supra, φιλοσοφησομαί σε τῇ δικέλλῃ, per ironiam sarcasticam. *Idem.*

6 Θρ.] Exclamatio cum indignatione. *Idem.*

7 Ὦ δημοκρατία] Sic exclamat, quod Athenienſium regimen esset populare, ubi libertatis potissimum ratio habetur. quanquam verius loquendo politia illa παρέκβασις quædam fuerit & labes Reipubl. nihilque aliud quam tyrannis multorum capitum. Vnde Demosthenes, cum iret in exilium, conversus ad Arcem sublatis manibus dixisse fertur: *O domina cuſtos Minerva, cur tribus moleſtiſſimis beſtiis delectaris: noctua, draconе, & populo?* Erat enim populus Athenienſis velut

πάλαι. Τί. τὴ ἀχαριστεῖς ὦ γαῖ θρασύλεως; μῶν ἐ ξυκέκερμαί σε; καὶ μὴν ἐπιβαλῶ χοίνικας ἐπὶ τὸ μέτρον πέντε. ἀλλὰ τί τοῦτο; πολλοὶ ξυνέρχονται. Βλεψίας ἐκεῖνος, καὶ Λάχης, καὶ Γνίφων, καὶ ὅλως, τὸ σωρηγμα τῶν εἰμωξομένων. ὥστε τί σὺ ἐπὶ τὴν πέτρας πάντων ἀνελθὼν, τὴν μὲν δίκελλαν ὀλίγον ἀναπαῦσον πάλαι πεπονηκυῖαν, αὐτὸς δ' ὑπὸ πλείστης λίθου ξυμφορήσας, ἐπιχαλάζῃ πορρωθεν αὐτούς; Βλ. μὴ βάλλε ὦ Τίμων. ἄπιμεν γάρ. Τί. ἀλλ' οὐκ ἀναμενεῖ γε ὑμᾶς, οὐδὲ ἅμα τεθνήξεσθε.

samur. *Tim.* Quid stomacharis ô bone Thrasycles? num te defraudavi? Atqui mensuræ chœnices quatuor adjiciam. Sed quid hoc est? Complures simul adveniunt, Blepsias ille, & Laches, & Gniphon, in summa, eorum agmen qui vapulabunt. Itaque quin ego in rupem hanc conscendo, ac ligonem quidem jam dudum fatigatum, paulisper interquiescere sino? At ipse congestis plurimis saxis, procul in ipsos grandino? *Blap.* Nejace, Timon, abimus enim. *Tim.* At vos nec sine sanguine, nec sine vulneribus abibitis.

velut intractabilis quædam bellua optimo cuique infesta. *Noctuam & Draconem* hoc insignibus habebat. *Barl.*

1 Παρακέκερμαι] Translatum hoc verbum ab iis, qui in res appendendis alteram lancem ex æquilibrio fraudulenter impellunt digito, ut in alteram partem vergat. Unde παρακερματίζειν apud doctissimum Grammaticum, qui chœnice aliquem decipit. Est autem *chœnix* mensura siccorum, ἡμεσπουδὶς Alexarcho sive *dimensum diurnum*. *Sextarium* Gaza vertit, qui quatuor panes facit toto die sufficientes uni viro, ut ad Aristoph. Lysistratam notat Florens Christianus. Facete hic ad κορδύλας transfert Lucianus. *Idem.*

2 Ἀλλὰ τί οὗτοι] Timon abacto Thrasycle reliquos denso agmine accurrentes sycophantas & fumi venditores eo, quo decet, modo à se repellit. Atque ita colophonem imponit festivissimo huic dialogo Lucianus. Nos itidem hominis ferociam barbariemque mores jam dudum pertæsi vela colligemus finemque commentationi nostræ imponemus. Tu quisquis es Lector, *si quis quoque nostra Captus amore leget*, opellam hanc philologicam æqui bonique consule, quam ut ego candidus impertior, ita tu si φιλόλογος es, benevolus ea utere ac fruere. *Idem.*

ΑΛΚΥΩΝ, Η ΠΕΡΙ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ.

HALCYON SEV DE TRANSFORMATIONE.

ARGVMENTVM.

In hoc dialogo de potestate divina disputat Socrates, quòd scilicet Deo possibilia sunt omnia, & quòd nos illius operum atque effectuum

1 *In hoc dialogo*] Non est Luciani sed Leontis Academici, si Antonio Mureto sua stat fides Orat. 4. Luciani quidem prorsus non esse, tum dictio lenta & otiosa, tum sententiarum levitas, & argumentorum frigus, & delirationes arguunt satis. *Marc.*

ctuum cauſſas, intellectu ac ratione conſequi non poſſumus. Eſſe enim nos, quod ad collationem Dei & rerum æternarum attinet, pueros ac veluti cæcos. Quòd autem Deus multa facilè efficiat, quæ nobis impoſſibilia videntur, probat primùm à ſigno ſive exemplo tempeſtatum quæ illius providentia ſeu adminiſtratione, ex maximis & turbulentiſſimis ſubitò in ſummam tranquillitatem & ſerenitatem converteruntur. Item ab incremento & collatione ætatum hominis, cum æquè mirum ſit ex puero imbecilli ac parvo, virum tantum & tam fortem fieri. Poſtremò ab effectu & vi naturæ, quæ cum Deo longe inferior ſit, tamen ea quæ nobis, ratione ſcilicet ac ſenſu omnia metientibus, impoſſibilia videri poterant, operatur. Occaſio Dialogi ſumitur à cantu & objectu Alcedinis: Diſputationis autem, à fabula quæ de transformatione illius narratur.

ΧΑΙΡΕΦΩΝ.

Τίς ἡ φωνὴ προσέπεσεν ἡμῖν, ὦ Σώκρατες, πόρρωθεν ἀπὸ τῶν αἰγιαλῶν καὶ τῆς ἀκρας ἐκείνης; ὡς ἡδεῖα τις ἀκοή. τί ποτ' ἄρ' ἐστὶ τὸ φθεγγόμενον ζῷον; ἄφωνα γὰρ δὴ τὰ μὲν κατὰ ὕδατος διαιτώμενα. Σω. Θαλαττία τις, ὦ Χαιρεφῶν, ὄρνις ἁλκυὼν ὀνομαζομένη, πολύθρηνος, καὶ πολύδακρυς. ὡς ἔοικε δὲ παλαιὸς ἀνθρώποις μεμυθολόγηται λόγος. φασὶ γυναῖκά ποτε ἧσαν Ἀλόλα τοῦ Ἑλληνος θυγατέρα, κεκλῆσθαι δ' αὐτὴν ἑαυτῆς πεθνεώσης θρηνεῖν πόθῳ φιλίας, Κήυκα τὸν τραχίνιον, τὸν Ἐωσφόρου τοῦ Ἀστέρος, καλοῦ παιδὸς καλὸν υἱόν. εἶτα δὴ περιπεσεῖσθαι αὐτὴν δαιμονίαν βύλησιν, εἰς ὄρνιθος τρόπον ἐκπτέσθαι τὰ πτηνά, ζητοῦσαν ἐκεῖνον, ἐπειδὴ πλανᾶσθαι γῆν ἅπασαν, οὐχ οἷά τ' ἦν εὑρεῖν. Χαιρ. ἁλκυὼν τοῦτ' ἔστιν ὃ σὺ φῄς; ἃ πώποτε

CHÆREPHON.

QVjuſmodi vox aures noſtras pepulit ô Socrates, eminus à littoribus, & illo promontorio? quàm jucunda auditu! Quodnam eſt vocale illud animal? [1] Muta enim ſunt ea quæ in aquis degunt. *Soc.* Marina quædam eſt avis, ô Chærephon, nomine Halcyon, multum lugens & lachrymans: de qua jam olim homines [2] hanc fabulam commenti ſunt. Ajunt Æoli Græci filiam olim deſponſam, juvenem maritum, jugalis amicitiæ deſiderio proſequi. Ceycem Trachinium, Heoſphori Aſteris filii, pulchri patris pulchrum filium. Deinde divino quodam conſilio alitem factam, in morem avis maria circumvolitare, illum quærendo, quem per univerſam terram vagata non potuit invenire. *Char.* Eſt verò halcyon hoc quod dicis? nuſquam antea

1 *Muta ſunt quæ in aquis*] Cauſam adfert Ariſtot. quòd his neque pulmo ſit neque arteria neque guttur. *Cozn.*

2 *Hanc fabulam*] Hanc fabulam narrat Ovid. lib. 11. Metam. de Alcedoniis Varr. lib. 3. de ling. Lat. Plin. lib. 10. c. 32. *Idem.*

σθόθεν ἠκηκόειν τῆς φωνῆς. ἀλλά μοι ξένη τις τὴ ὄντι φανείσετο. γοῦν δὴ γὲν ὡς ἀληθῶς τ ἦχον ἀφίησι τὸ ζῶον. πηλίκην δέ τι κὴ ἐστὶν ὦ Σώκρατες; Σω. ὃ μέγα· μεγάλῳ μέντοι ἀφ' ἡμῶ φιλοσοφίαν ἔληφε παρὰ θεῶν ἡμῶν. ἐπὶ γὲ τῇ τοιαύτῃ νεοτείᾳ κὴ πᾶς ἀλκυονίδας φοιτοφορούμενος ἐκείνης, ὁ κόσμος αὖγά, κ' χειμῶνα μέσον ἀφαιρούσας πᾶς ἀδίνας. ὧν ἐστι κὴ ἡ ἡμέρα σήμερον παντὸς μᾶλλον. οὐχ ὁρᾷς ὡς αὔριον μὲ τὸ ἄνεμον, ἀκύμονον ἦ, κὴ γαλήνιον ἅπαν τὸ πέλαγος, ὅμοιον ὡς εἰπεῖν κατόπτρῳ; Χαι. λέγεις ὀρθῶς. φαίνε γὲ ἀλκυονὶς ἡ ἡμέρα σήμερον ὑπάρχειν ἡμέρα. κὴ χθὲς ἦ τοιαύτη τις ἦν. ἀλλὰ φοβοῦμαι θεῶν, τὴ ποτε χρὴ πειθῆναι τοῖς ἐξ ἀρχῆς, ὦ Σώκρατες, ὡς ἐξ ὀρνίθων γυναῖκές ποτ' ἐγένοντο, ἢ ὄρνιθες ἀγαθαὶ ἀνδρῶν; πάντως γὲ μᾶλλον ἀδύνατον φαίνε κὴν τὸ τοιοῦτον. Σω. ὦ φίλε Χαιρεφῶν, ἐοίκαμέν ἡμεῖς τ ὄντως τι ἀδυνάτων ἀμβλυωποί τινες εἶναι κρίνειν παντελῶς. δοκιμάζομεν γὲ δὴ κ' δυνάμεσι ἀνθρωπίνῃ ἄγνωστα ὄντα, κὴ ἄπιστα, κὴ ἀόριστα. τοιαῦτ' δὴν φαίνε ἡμῖν κ' τ' ἀπόρων ἄπορα, κὴ τ' ἐφικτῶν ἀνέφικτα. συχνὰ μὲν κὴ δὶ' ἀπειρίαν, συχνὰ γὲ κ' ἀφ' ὑπερβολῆς φρενῶν. τῷ ὄντι γὰρ ἡμῶν ἕοικεν εἶναι πᾶς ἄνθρωπος, κὴ ὁ πάνυ χάρεν, ἐπεὶ τοι μικρὸς πάνυ κὴ νεοχλὸς ὁ βίος χρόνος πρὸς τ' πάντα αἰῶνα. τί δ' αὖ, ὦ γαθὲ, οἱ ἀγνοοῦντες τὰς τ' θεῶν κὴ δαιμονίων δυνάμεις ἔχοιεν ἂν εἰπεῖν; πότερον δυνατὸν ἢ ἀδύνατόν τι τ' τοιούτων; ἐώρακας Χαιρεφῶν τέα

tea vocem hanc audivi: sed tanquam revera peregrina in me incidit. Itaque lugubrem profectò sonum emittit illud animal. Quantum autem sit dicito Socrates. *Soc.* Non magnum: magnum tamen à Diis honorem accepit, ob amorem quo virum est prosequuta. Nam quo tempore nidulatur & ovis incubat suis, dies quos vocant halcyonios, homines festivitate celebrant, media hyeme ab aliis serenitate differentes. Quorum hodiernus dies omnium maximè est unus. Nonne vides ut serenum est cœlum, placidum & tranquillum omne pelagus, speculo, ut ita dicam simile? *Cher.* Rectè dicis. Omnino enim videtur hodiernus dies esse halcyonius: tum etiam hesternus talis erat. Sed per Deos, quomodo priscis hominibus habenda est fides, ex avibus mulieres, aut ex mulieribus aves factas esse? Hæc enim quavis alia re videtur magis impossibilis. *Soc.* O amice Chærephon de possibilibus & impossibilibus rebus prorsus hallucinantes judices esse videmur. Quippe rerum causas pro humana facultate expendimus, quæ illas nec nosse, nec credere, nec cernere potest. Inde permulta factu facilium difficillima, & non arduorum ardua nobis apparent: multa quidem propter imperitiam, multa quoque propter mentis infantiam. Revera enim omnis homo infans est, maximè verò senex, quoniam omne vitæ nostræ tempus est exiguum, ac ferè nihil aliud quàm infantia ad universum ævum comparatum. Quid autem ô bone, qui Deorum ac dæmoniorum potestates ignorant, certi dicere possint? utrum quid possibile istorum sit an impossibile? Vidisti Chærephon, die abhinc tertio,

τὴν ἡμέραν ὅσος ἦν ὁ χειμών; καὶ ἀναμιμνήσκομαι γάρ τοι δεος ἐπιλθοι. καὶ τὰς ἀστραπὰς ἐκείνας ἐβρονταίας, ἀνίεμαι τι ἐξαίσιον μεγάθη; ὑπέλαβεν ἂν τις τὴν οἰκουμένην ἅπασαν καὶ δὴ συμπεσεῖσθαι. μικρὸν δέ τινα θαυμαστὴν καταστασιν αὐδεὶς ἐγένετο, καὶ διέμεινεν αὕτη γε ἐως δὴ νῦν. τότε μὲν οὖν οἷα μεῖζόν τι καὶ ἐρχόδιον εἶναι, τοιαύτην αἰθρίαν ἐξ ἐκείνης τῆς ἀνυποστάτου λαίλαπος καὶ ταραχῆς μεταθεῖναι, καὶ εἰς γαλήνην ἀναγαγεῖν τὸ ἅπαν κόσμου, ἢ γυναικὸς εἶδος μεταπλάσαι εἰς ὄρνιθός τινος ποιῆσαι; τὸ μὲν γὰρ τοιοῦτο, καὶ τὰ παιδάρια τὰ παρ' ἡμῖν, τὰ πλάττειν ἐπιχώρια παῖδες, ἢ κηροῦ, ὅταν λάβῃ ῥᾳδίως ὑπὸ σφῶν πολλάκις ὄγκον, μεταχειρίζεται πολλὰς ἰδέας φύσεις. τῷ δαίμονι δὲ μεγάλῳ καὶ συμβούλῳ τῷ ταραχῷ ἔχοντι ὡς ἐπὶ μετρίους δυνάμεις, ἀχρὴ τυχὸν ἅπαντα τοιαῦτα, καὶ λεῖα. ἐπὶ τὸ ὅλον δ' ἐργον τόσῳ τινὶ σοὶ δοκεῖ εἶναι μεῖζον, φράσαις ἄν; Χ. τίς δ' ἀνθρώπων ὦ Σώκρατες, νοῆσαι δύναιτ' ἄν, ἢ ὀνομάσαι τι τούτων; ἐδὲ γὰρ εἰπεῖν ἔφικτόν. Σ. ἀκοῦσαι δὲ γε ῥᾴδιον ἀνθρώπων ὡς ἀλήλοις συμβαλλομένων μεγάλας πως ὑπεροχὰς ἐν ταῖς δυνάμεσι, καὶ ἀδυναμίας ὑπαρχούσας. ἢ γὰρ τῶν ἀνδρῶν ἡλικία, ὡς τὰ πάντα παντελῶς βρίφη, τὰ παιπαλᾶ ἐν ἡμιτελῆ, ἢ δικαιοσύνη, ἣν μάλιστα ὅσην ἔχει τὴν ἀληθοφορὸν δυνάμεώς τε, καὶ ἀδυναμίας, ἐν πάσαις ἡλικίαις ταῖς καθ' ἕκαστον βίον πράξεσι, καὶ ὅσα ἀφ' ἑκάστων τύχαις ἔστι πολυμηχάνων, καὶ ὅσα ἀφ' ἑκάστου σώματος, καὶ τῆς ψυχῆς ἐρράζοντος. ταῦτα γὰρ

tio, quanta tempestas sævierit? quam animo repetens, horresco. Vidisti & fulgura illa, & tonitrua, & inusitatos ventorum flatus? Suspicatus fuisset quispiam totam terram corruituram. At paulò post mirabilis quædam cum serenitate oborta est tranquillitas, quæ in hoc usque tempus perduravit. Vtrum igitur majus atque operosius existimas, ex intolerabili procella & turbine orbi universo talem inducere serenitatem, an mulierculæ formam transmutatam, in avis speciem traducere? Nam & nostrates pueruli, qui ex luto aut cera formas ducere norunt, ex eadem materie in manus sumpta sine negotio multas specierum naturas transformando effingunt. Cæterùm Deo magna, nec cum nostris viribus comparabili præstantia prædito, facilia & plana sunt istiusmodi omnia. Numnam quanto totum cœlum te ipso tibi majus videatur, dicere possis? *Char.* Ecquis hominum, ô Socrates intelligere possit & explicare quippiam horum? neque enim humana voce ista explicari possint. *Soc.* Proinde hominum inter se comparatorum magnos quospiam excessus existentes in potentiis, atque impotentiis contemplamur. Virilis enim ætas, ad pueros omninò infantes, à nativitate quinquennes, aut decennes, mirum quantum discrimen habeat roboris & imbecillitatis in omnibus fermè quæ sunt in vita actionibus, tum in his quæ per ingeniosas illas artes, tum in his quæ corporis & animi viribus operantur. Perspicuum enim est, hæc

1 Καὶ ὅσα διὰ τὴν τυχὴν] Καὶ ὅσα διὰ τῶν τυχῶν. Marc.

1 In

τοῖς νέοις ὡς ἂν εἰπὸν παιδίοις, εἰσὶ εἰς νῦν ἐλθεῖν δυνατὰ φαίνεσθαι. καὶ τὸ ἰσχύος ἢ τὸ ἐπὶ ἀνδρὸς πλῆθος τὸ μέγεθος, ἀμήχανον ὅσον ἔχειν τὴν ὑπεροχὴν πρὸς ἐκεῖνα. μυριάδας γὰρ τοιούτων εἰς ἀνὴρ πάνυ πολλὰς χειρώσαιτ' ἂν ῥᾳδίως. ἡ γὰρ ἡλικία παντελὴς, ἅπασης δὴ τῆς φύσεως, καὶ ἀμήχανον ἐμπρέπεσθαι τοῖς ἀνθρώποις τὴν φύσιν. ὁπηνίκα δὲ ἄνθρωπος ὡς ἔοικεν ἀνθρώπου τοσούτῳ διαφέρει, τί νομίσωμεν τὸ σύμπαντος ὑπερέχον πρὸς ἡμετέρας δυνάμεις φανῆναι ἄν, τοῖς τὰ τοιαῦτα θηρεῖν ἐφικνουμένοις; πιθανὸν δ' ἴσως δόξει πολλοῖς, ὅσον ἔχει τὸ μεγέθος ὁ κόσμος τῷ ὑπερέχειν τὸν Σωκράτους ἢ Χαιρεφῶντος εἶδος, τηλικοῦτον καὶ τῷ δυνάμει αὐτοῦ, καὶ τῇ φρονήσει, καὶ διαλογισμῷ διαφέρειν τὸν ἡμῶν διαφέροντος. σοὶ μὲν δὴ καὶ ἐμοὶ καὶ ἄλλοις πολλοῖς τοιούτοις ὄσι, πολλὰ ἀπ' ἀδυνάτου τὰ ὑπόθεσις πάνυ ῥᾳδίως. ἔστι δὲ αὐλῆσαι τοῖς ἀναύλοις, καὶ ἀναγνῶναι, ἢ γράψαι τοῖς ἀγραμμάτοις γραμμικὸν πρόπον, ἀδυνατώτερον ἐστὶ τίνας, ἢ ὅσοι ἂν ὦσι ἀνεπιστήμονες, ἢ ποιῆσαι γυναῖκας ἐξ ὀρνίθων, ἢ ὄρνιθας ἐκ γυναικῶν. ἡ δὲ φύσις ὁ πλεῖστα χωρὶς ποδῶν ἀναβαίνουσα ζῶον ἄπειρον, καὶ ἄπλεκτον, πόδας ὑποθεῖσα, καὶ πλεκτάνας, ποικιλίας τε φαιδρύνασα πολλῆς, καὶ κολῆς, καὶ παιδοδυτικῆς χαλκόκτυπον, μέλιτταν σοφὸν ἀπεδείξατο μέλιτος ἐργάτην. ἐκ τε ὠῶν ἀφῶναι, καὶ ἀψύχων, πολλὰ μὲν πλατεῖ πλωῶν τε, καὶ πεζῶν, καὶ hæc pueris, ut dixi, ne in mentem quidem venire posse: & adultæ ætatis viri unius magnitudinem virium, immensam ad illa præstantiam obtinere. Siquidem horum multa millia unus vir facilè subigeret. Etenim pueritia in totum omnium expers est, ac sub initium ipso naturæ ductu, invalida homines consequitur. Quando igitur homo homini, ut videtur, in tantum antecellit, quid putabimus universum cœlum nostris viribus collatum appariturum iis qui hæc contemplando assequuntur? Itaque multis credibile videtur, quanto mundi magnitudo Socratis aut Chærephontis speciem superat, tanto & ipsius potentiam, sapientiam, & cogitationem similiter à ratione nostra differre. Quare tibi, mihique, atque aliis nostri ordinis hominibus pleriisque multa sunt impossibilia, quæ aliis facillima. Quoniam & tibia canere canendi imperitis, aut legere aut scribere illiteratis impossibilius est, dum nescient, quàm mulieres ex avibus, aut aves ex mulieribus fingere. Cæterùm natura ipsa [1] in favo propemodum sine pedibus atque alis animantem assimilans, suppositis pedibus, & adjectis alis, pulchraque & omnigena colorum varietate exornans, solertem apem, divini mellis opificem absolvit, [2] Ex ovis autem mutis & inanimatis, multa volatilium, pedestrium, & aquaticorum animalium genera effingit, ad quæ divinis qui-

1 *In favo*] Apes intelligit quæ nascuntur neque ex coitu, neque partu, sed ex suavitate herbarum. Aristot. lib. 5. c. 21. de Animal. *Cogn.*

2 *Ex ovis autem*] De ovorum natura mirabili Aristot. loco cit. Rhodig. lib. 27. cap. 17. *Idem.*

1 *Xan-*

εὐόφθαλμον ζῶον, ὡς λόγος πτηνὸς ἱερὸς αἰθέρος μεγάλα σοφὸς χρωμένη. τὰς δὲ ἀθανάτων δυνάμεις μεγάλας ὄσας, θνητοὶ καὶ σμικροὶ παντελῶς ὄντες, καὶ ὅτι τὰ μεγάλα δυνάμενοι καθορᾶν, ὅτ' ἐν τοῖς σμικροῖς, τοῖς πολλοῖς δὲ λυπούμεθα, καὶ τὰ περὶ ἡμᾶς συμβαίνοντα παθόντων, ὧδε ἂν ἔχειμεν εἰκὸς βεβαίως ὅτ' Ἀλκυόνων πέρι, ὅτ' ἀηδόνων. πλέον ἢ μύθων, οἷον παρίδοσαν πατέρες, τοιοῦτο καὶ παισὶν ἡμῖν ὦ ὄρνι θρῆνον μελῳδὸς, ἐξαδόσουσι τ' αὖν ὕμνων πέρι. καί σε τὸ δίστεγον καὶ φίλανδρον ἅρμα πολλάκις ὑμήσω, γυναιξί τ' ἐμοῖς, Σωκράτη τε καὶ Μυρτοῦ λέγων τὰ τ' ἄλλα, σοῦ τε καὶ τιμῆς οἵας ἔτυχες παρὰ θεῶν. ἆρά γε καὶ σὺ ποιήσεις τι τοιοῦτον ὦ Χαιρεφῶν; X. φρόντιζε γὰρ ὦ Σώκρατες. καὶ σὲ ὑπὸ σοῦ ῥηθέντα, διαλαβόντα ἔχειν τῶν παρόντων ὁμιλίαν. Σ. ἀκοῦσαι ἀσπασμοῖς τοῖς ἀλκυόνος, πρὶν ἄλλοσε ἢ δὴ σοῖς ἔσω κομεῖς οἴκοις ἐς Φάληρικόν. X. πάνυ μὲν ποιῶμεν οὕτω.

quibusdam, ut sermo est, magni ætheris artibus abutitur. Proinde Deorum immortalium virtutes quæ magnæ sunt, nos qui mortales & parvi omnino sumus, & neque magna, neque etiam parva perspicere possumus, sed in pluribus hæsitamus quæ nobis accidunt, nihil certi seu de halcyonibus, seu de luscíniis dicere queamus. Præclaram verò hanc tabulam, qualem à patribus accepimus, talem liberis meis, ô avis lamentationum modulatrix traditurus sum de tuis hymnis. Ac tuam cùm pietatem, tum amorem erga maritum, uxoribus meis [1] Xanthippæ, & Myrtoni sæpe celebrabo: cùm alia multa, tum in primis, quem à Diis honorem consecuta es, commemorando. Numquid & tu Chærephon tale quid mecum facturus es? *Char.* Sic facere convenit, ô Socrates. Et quæ à te dicta sunt, exhortatione duplici ad æquabilem conversationem viros & uxores impellunt. *Soc.* Salutata igitur halcyone tempus est ut [2] è Phalerico ad urbem nos recipiamus. *Char.* Ita planè faciamus.

1 *Xanthippa*] D. Hieronym. adversus Iovinian. *Cogn.*
2 *E Phalerico*] Portu Athenis, à quo Demetrius Phalerius dictus. *Idem.*

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ, Η ΚΑΥΚΑΣΟΣ.

PROMETHEVS, SIVE CAVCASVS.

ΑΡΓΥΜΕΝΤΥΜ.

Videtur hoc dialogo Lucianus, id quod & in sequentibus facit, Deorum gentilium vanitatem, & ineptam de illis persuasionem hominum reprehendere atque irridere voluisse. Occasionem autem sumpsit ex fabula Promethei, quem poëtæ fingunt, eo quòd Iovem in distributione carnium decepisset, deinde & homines formasset, postremò autem è cœlo ignem surreptum terris intulisset, à Iove Cau-

Caucaſo alligatum, aquilamque immiſſam, quæ hepar illius carpendo attereret. Fingit itaque hic interea dum rupibus affigitur, cauſſam dicere, & apud Mercurium & Vulcanum, de criminibus objectis purgare. Primùm de diſtributione carnium, per extenuationem, dicendo jocum fuiſſe convivalem non fraudem, neque tantum ſupplicium mereri, ex adverſo priora ſua merita referendo. Secundo loco de plaſtice, ubi biſariam reſpondet, & ſuper eo, an homines in univerſum finxiſſe, Diis damnoſum fuerit, & ſuper modo & forma, oſtendens non modò nihil incommodi fictionem hominis attuliſſe Diis, verumetiam utilem & propè neceſſariam fuiſſe. Deinde & hac forma, ita ut Deos referrent facie, & rationis participes eſſent, neceſſe fuiſſe creari. Vltimò de furto ignis reſpondet, neque cæleſti igni quicquam ademptum eſſe, & ad officium Deorum pertinere, ut homines juvent: præſertim cùm ea re ipſi neque opus habeant, neque utantur, homines autem ſacrificando indigeant, & ad ipſorum Deorum miniſterium adhibeant. Occaſio apologia ſumitur ex eo, quòd cum Prometheus ſui miſereri Mercurium juberet, ille contrà meritò eum pati hæc dixerat.

ΕΡΜΗΣ.

1 Ὁ μὲν Καύκασος, ὦ Ἥφαιστε, οὗτος, οὗ τὸν ἄθλιον Τιτᾶνα τουτὶ ὠμηλάσας δεήσῃ. πρόσκοπον μὲν οὖν ἤδη κρημνόν τινα ἐπιτήδειον, εἴ που τὸ χέρσον γυμνός ἐστιν, ὡς βεβαιότερον καθαπαγείη τὰ δεσμά, καὶ ὅτου ἅπτοιτο φερφανὴς εἴη κρημάμενος. Ἥφαι. ὡδὶ πρόσκοπον μὲν ὁ Ἑρμῆ. ὅτι γὰρ πάγιον καὶ ὀρθόγειον ἐκκυρῆσαι χρὴ, ὡς μὴ ἐπαρωίσειν αὐτῷ τὰ πλάσματα αὐτοῦ οἱ ἄνθρωποι, ὅτι μὲν οὖν τὸ ἄκρον. ἀφανὴς γὰρ ἂν εἴη τοῖς κάτω. ἀλλ' εἰ δοκεῖ, κατὰ μέσον ἐκπεύθου που τῆς φάραγγος 2 ἀνεσταυρώσω, ἐκπεπηγὼς τῷ χεῖρε δὸς τουτὶ

MERCVRIVS.

EN tibi Caucaſum, ô Vulcane, cui miſer hic Titan affigendus eſt. Iam itaque circumſpiciamus num qua fit in præcipiti prærupta rupes commoda, nive nudata, cui firmiùs infigantur vincula, & unde hic ſuſpenſus fiat omnibus conſpicuus. *Vulcan.* Circunſpiciamus Mercuri. Neque enim humili in loco & terræ proximo eſt affigendus: ne homines figmentum ipſius opem ferant ipſi. Neque rurſus in ſublimi: nam iis qui ſunt in radice montis non appareret. Sed ſi ita tibi viſum fuerit, hîc in medio ſupra convallem, paſſis hinc atque illinc è regione manibus, cruci

1 Ὁ μὲν Καύκασος] Quid legerit Ottomarus Lucinius hujus dialogi Interpres, non video, omnino aliud legiſſe ſtatuendum eſt. ſat monuiſſe. *Bourd.* Hujus montis deſcriptionem habes apud Arrian. in vita Alexandri. lib. 3. *Cogn.*

2 Ἀνεσταυρώσω] *Crucifigatur*, inde Caucaſus dictus crux, monuit Lipſ. traſt. de Cruce, σταύρος pollea. *Bourd.*

1 Ἀπό-

φὸς τὸ σωφρόν. Ε'ρ. οὐ λέγεις. [1] ἀπότομοί τε γὰρ αἱ πέτραι, καὶ ἀπρόσοδοί εἰσι, πανταχόθεν ἠρέμα ἐπικεκλιμέναι. καὶ τῷ ποδὶ σμικρὸν παύτῳ ὁ κρημνὸς ἔχει τὴν ἐπίβασιν, ὡς [2] ἀκροποδητὶ μόλις ἑστάναι. καὶ ὅλως ἐπικαιρότατός ὁ σταυρὸς ἂν γένοιτο. μὴ μέλλε δὴ ὦ Προμηθεῦ, ἀλλὰ ἀνάβαινε, καὶ παρέχε σαυτὸν καθαπαγησόμενον τῷ ὄρει. Προ. ἀλλ' ὑμεῖς γοῦν ὦ Ἥφαιστε, καὶ Ἑρμῆ, κατοικτίσατέ με τῶν δὴ τῷ ἀξίαν δυσχερῶς. Ε'ρ. τοῦτ' ἔφης, ὦ Προμηθεῦ, τὸ κατοικτίσατε, ἀντὶ δὲ ἀνασκολοπισθῆναι αὐτίκα μάλα δεδεμένον ὡς ἐπιτάγματος. ἢ οὐχ ἱκανὸς εἶναί σοι δοκεῖ ὁ Καύκασος, καὶ ἄλλους ἂν χωρῆσαι δύο ὡσπαρπαλόδοντας. ἀλλ' ὄρεγε τὴν δεξιάν. σὺ δὲ ὦ Ἥφαιστε, κατάκλεισε, καὶ σφόδρα, καὶ τὴν σφῦραν ἐρρωμένως κατάφερε. δὸς καὶ τὴν ἑτέραν, κατοικτίρω δὴ μάλα καὶ αὐτή. δεῖ ἔχειν. καθαπτήσει δὴ καὶ ὁ αἰετὸς ἀπεκρεῶν τὸ ἧπαρ, ὡς πάσῃ ἔχοις ἀντὶ τῆς κλεψύδρας καὶ ἀμηχάνου πλασικῆς. Προ. ὦ Κρόνε, καὶ Ἰαπετέ, καὶ σὺ Γῆ μῆτερ, οἷα πέπονθα ὁ κακοδαίμων, οὐδὲν δεινὸν εἰργασμένος; Ε'ρ. οὐδὲν δεινὸν εἰργάσω ὦ Προμηθεῦ, ὃς τοσοῦτα μὲν τῷ νομίμῳ τῶν κρειττόνων ἐγχειρεῖν, ὕστως ἀδίκων ἐποίησας, καὶ ἀπατηλῶς, ὡς αὐτῷ μὲ τὰ κάλλιστα ὑπεξελέσθαι, τὸ Διὸς δὲ δεδολομίσθαι, [3] ὅσα κατ-

cruci affigatur. *Merc.* Rectè dicis : prærupta enim hîc undique sunt saxa, & inacceſſa, ſenſim in declive vergentia: tamque anguſtum habet pedi aditum rupes iſta, ut vix ſummis inſiſtas pedibus. Hic denique quàm maximè opportuna furca fiat. Ne igitur cunctère, Promethee, ſed aſcende, & præbe te monti affigendum. *Prom.* At vos ſaltem Vulcane, & Mercuri, miſereſcite mei qui in hanc calamitatem immeritus incidi. *Merc.* Miſereſcite ais ô Promethee : nimirum ut nos ſuo mandato immorigeros protinus in crucem tollat : an-non videtur tibi Caucaſus ſatis idoneus ad duos alios palo affixos continendum ? At porrige dextram. Tu verò Vulcane, reclude, affige clavum, & malleum potenter impinge. Præbe & alteram, quò & illa ritè implicetur. Bene ſe res habet. jam nunc devolabit aquila tuum jecur depaſtura, ut pro opere illo tuo cùm pulchro, tum ingenioſo quidvis reportes. *Prom.* ô Saturne, ô Iapete, & tu Tellus mater, infœlix ego qui afficior pœnis, qui mali nihil commiſerim ? *Merc.* Nihil mali commiſiſti Promethee,qui primò quidem diſtribuendarum carnium obiens munus,tam improbè & vafrè te geſſiſti, ut partem opimam tibi ſubduxeris, & oſſibus candido adipe

1 Ἀπότομοι] Ἀπόξυροι Angl. ut *exeſi ſcopuli*, apud Senec. Hercule fur. Bourd.

2 Ἀκροποδητὶ μόλις ἑστάναι] Ἀπόντες. inde attæ qui inter ambulandum ſtare neſciunt. Caſaub. ad Suet. Tiber. c. 1. tales ſunt Medi, qui, ἐπὶν καθέζωσι τοῦ ἵππου, ὥσπερ οἱ ὀπὶ τῷ ἀκινήτῳ ὀπιβαίνοντες, μόλις βαδίζειν. Lucianus. Dial. Mort. In Mſ. legitur μόγις quod idem eſt. *Idem.*

3 Ὅσα κακὸν ἄρχειν δημῷ] Item de Merc. Cond. habet autem accuſationem omnem hanc ab Heſiod. 1. ἔργ. Idem.

1 He-

λόψας ἀρχέπ δημῷ; μέμνημαι Ἡσιόδῳ τὴ Διῒ ὅπως αἰτιόωο. ἔπειτα ὃ τὰς ἀνθρώπους ἀνέπλασας, πανουργότατα ζῶα. καὶ μάλιστά γε τὰς γυναῖκας. ἐπὶ πᾶσι ὃ τὸ πυρίωβον κτῆμα τῶν θεῶν τὸ πῦρ κλέψας, καὶ τοῦτο ὤδωκας τοῖς ἀνθρώποις. τοσαῦτα δεινὰ ἐργασάμενος, φῂς μηδὲν ἀδικῆσαι δεδέσθαι; *Merc.* Ἔοικας ὦ Ἑρμῆ καὶ σὺ τῷ ποιητῇ [1] ἀναίτιον αἰτιᾶσθαι, ὃς τὰ τοιαῦτα σοφίσεις, ἐφ' οἷς ἔγωγε [2] τῆς ἐν πρυτανείῳ σιτήσεως οὐ τὰ δίκαια ἐγίγνετο ἐτιμησάμην ἂν ἐμαυτῷ. εἰ γὰρ σχολήσει, ἡδέως ἂν σοι καὶ διαλογησαίμην ὑπὲρ τῶν ἐγκλημάτων. ὡς δεῖ ξαυτὸν ἀδικεῖν ἐγκαλοῦντα ἐμοὶ τὸν Δία. σὺ δ', σμικρὸν δὲ εἰ, καὶ δικανικὸς, ἀπολόγησαι ὑπὲρ αὐτῶν, ὡς δικαίαν τὴν ψῆφον ἔθετο, ἀνεσταυρῶσθαί με πλησίον τῆς Καυκασίου τούτου πυλῶνος, ἐπὶ ᾧ Καυκάσου, οἰκίσαι θέλοντα πᾶσι Σκύθαις. *Ερ.* ἴσως μὲ ὦ Προμηθεῦ τὴν ἔφεσιν ἀγωνιᾷ, καὶ εἰς ὕδην δύσει. ὅμως δέ μοι ὀλίγα. καὶ γὰρ ἄλλως σχεδόν μοι ἀναγκαῖον, ἕως ἂν ὁ αἰετὸς κρεμπλῇ ἐπιμελησόμενός σου ἧπαρ. τὴν δὲ τοῦ μέσου δὴ τούτου χολὴν κἀκεῖνος ἂν εἴη ἔχων, εἰς ἀπορίαν καὶ ἐμὲ καθήσεσθαι σοφιστὴν, οἶμαι εἰ σὺ πανουργότατος εἶ τοῖς λόγοις. *Προ.* σοφὸς ὢν ὦ Ἑρμῆ λέγε. καὶ ὅπως μὲ ὡς δεινότατα κατηγορήσῃς, μηδὲ καθυφῇς τι τῶν δικαίων ὧν πατρός. σὺ

adipe velatis Iovi impoſueris? Memini mehercle [1] Heſiodi qui ſic locutus eſt. Deinde homines verſutiſſimum genus animantium, ac mulieres in primis effinxiſti. Præter hæc omnia, ignem Deorum præſtantiſſimam poſſeſſionem furatus es, & hominibus dediſti. Cùm tot ſcelera perpetraveris, affirmas te inſontem vinculis implicari? *Prom.* Videris tu quoque Mercuri, juxta poëtam, innocuum incuſare, qui talia mihi objicis, ob quæ, ſi pro merito mecum ageretur, in Prytaneo publicè alendum me cenſuiſſem. Quare, ſi tibi vacat, libenter objecta mihi crimina apud te oratione diluerem, & rationibus demonſtrarem injuſtam ſententiam à Iove contra me pronunciatam. Tu verò, quandoquidem tam eloquio polles, quàm juris ſcientia, Iovis partes tuêre, & proba latum ab ipſo juſtum ſuffragium, quum me huic Caucaſo, prope Caſpias haſce portas, affigendum judicavit, ut miſerrimum Scythis omnibus fiam ſpectaculum. *Merc.* Inanem, & inutilem tentas à Iovis ſententia provocationem. Verùm tamen dicito. Nam alioqui mihi tantiſper eſt expectandum, dum aquila devolet, quæ tui hepatis curam gerat. Itaque otio quod interea ſuppetet, rectè abutemur ad declamationem tuam audiendam, eamque captioſam, cùm ſis in dicendo verſutiſſimus. *Prom.* Tu igitur Mercuri prior dicito, & vide ut mihi quàm graviſſima crimina objicias, nec jus tui patris prodas. Tu verò

1 *Heſiodi*] In Theogonia. *Cogn.*

2 Ἀναίτιον αἰτιᾶσθαι] Vt Dial. Mort. ex Homero. *Bourd.*

3 Τῆς ἐν πρυτανείῳ σιτήσεως] A Platone in Apol. Socrat. εἰ ἦν δεῖ μοι κατὰ τὸ δίκαιον τὰ ἀξίας πρᾶξαι αὐτῷ τιμῶμαι τὰ ἐκ τοῦ πρυτανείου σιτήσεως. Tangit alibi. legend. Dionyſ. Halicar. lib. 5. *Idem.* Locus Athenis ſic dictus quaſi πυρᾶ ταμίειον. Cogn.

1 Ὡς

ἢ ὦ Ἥφαιστε, δικαίως ποιῆσαι ἔγωγε. Ἥφαι. μὰ Δί', ἀλλὰ κατήγορον αὐτὶ δικαστοῦ ἴσθι με ἔχων. ὃς τὸ πῦρ ὑφελόμενον, ψυχρὸν μοι τὸν κάμινον ἀπολέλοιπας. Προ. ἀκοῦν διελόμενοι τὴν κατηγορίαν, σὺ μὲν τὴν κλοπὴν ἤδη σώσεις. ὁ Ἑρμῆς δὲ καὶ τὴν ἀνθρωποποιΐαν, καὶ τὴν κρεανομίαν αἰτιάσεται, ἄμφω δὲ τεχνίτας, καὶ εἰπεῖν δεινοὶ ἐοίκατον εἶναι. Ἥφαι. ὁ Ἑρμῆς καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ ἐρεῖ. ἐγὼ γὰρ οὐ πρὸς λόγοις τοῖς δικανικοῖς εἰμι, ἀλλ' ἀμφὶ τὸν κάμινον ἔχω πεπολλά. ὁ δὲ, ῥήτωρ ἐστὶ, καὶ τὰ τοιαῦτα οὐ παρέργως μεμελέτηκεν αὐτῷ. Προμ. ἐγὼ μὲν οὐκ ἂν ποτὲ ᾠμην καὶ πρὸς τὴν κλοπὴν τὸν Ἑρμοῦν ἐξελεῖσθαι ἂν εἰπεῖν, οὐδὲ ὑπειδιεῖν μοι τὸ τοιοῦτο ὑπετόπουν ὅτι. καὶ νῦν ἀλλ' εἰ καὶ τοιοῦτον, ὦ Μαίας παῖ, ὑφίστασαι, καιρὸς ἤδη πρᾴνειν τὸν κατηγορίαν. Ἑρ. πάνυ γὰρ ὦ Προμηθεῦ μακρῶν δεῖ λόγων, καὶ ἱκανῆς πονοῦ παρασκευῆς, ἐπὶ τὰ σὰ πράγματα. οὐχὶ δὲ ἀπόχρη μόνα τὰ κεφάλαια εἰπεῖν τῶν ἀδικημάτων. ὅτι ἐπιτραπὶν σοὶ μισθοῦσθαι τὰ ἔρια, σαυτῷ μὲν τὰ κάλλιστα ἐφύλαττες, ἐξεπάτησας δὲ τὸ βασιλέα, καὶ τοὺς ἀνθρώπους ἀνέπλασας, οὐδὲν δέον. καὶ τὸ πῦρ κλέψας παρ' ἡμῶν, ἐκόμισας παρ' αὐτούς. καί μοι δοκεῖς ὦ βέλτιστε, μὴ σωτέον εἶναι ἐπὶ τοῖς τηλικούτοις, πάνυ φιλανθρώπως δὲ Διὸς πεπιεσμένου. εἰ μὲν οὖν ἔξεστιν εἰ μὴ ἐργάζεσθαι αὐτά, δεῖται καὶ διελέγχειν, καὶ ῥᾴστα πως μακρῶν ἀπτείνειν. καὶ πειρᾶσθαι ὡς ἥκιστα φαίνεσθαι ἐμφανίζοντα τὴν ἀλήθειαν. εἰ δὲ φῂς τοιαῦτα πεποιηκέναι τὴν νομὴν τῶν κρεῶν, καὶ τὰ τοὺς ἀνθρώπους καινουργῆσαι, καὶ τὸ πῦρ κεκρυφότα ὑπὸ τὸν κάμινον, ἐπιδεῖξαι τὸν κλοπὴν, καὶ τὸν ἀπόκρυφον. Ἥφαι. ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἔστιν ἐπιδεῖξαι, καὶ ἐπιδείκνυμι. ἰδοὺ γὰρ ἔστιν ἐνταῦθα. Προμ. ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἔστιν ἐπιδεῖξαι, καὶ ἐπιδείκνυμι. ἰδοὺ γὰρ ἔστιν ἐνταῦθα. Ἑρ

κλοφάνας, ἱκανῶς κατηγόρηταί μοι, καὶ μακρότερος σοῦ ἂν εἴποιμι. λῆρος ἤδη ἄκαιρος τὸ τοιοῦτον. Προμη. εἰ μὲ καὶ τοῦτο λῆρος ἐστὶν ἃ ἐρεῖς, ὀψόμεθα μικρὸν ὕστερον. ἐγὼ δὲ καὶ ἐπίτιμος ἱκανὰ φησὶ εἶναι τὰ κατηγορήματα, περὶ σφαγὴν ὡς ἂν οἷός τε ὦ, ἀμφλύσασθαι τὰ ἐγκλήματα. καὶ ταῦτα μὲν ἄκουσον τὰ ἐκ τῶν κρεῶν. καίτοι νὴ τὸν ἥλιον, καὶ νῦν λέγων τοῦτο, αἰσχύνομαι ὑπὲρ τοῦ Διὸς, εἰ ὅτου μικρολόγου καὶ μεμψιμοίρου ἐστὶ, ὡς διὰ μικρὸν ὀστοῦν τὸ τῇ μεριδὶ δοῦναι, ἀναισχυντοπιθηκίσθαι πίπτειν παλαιὸν ὄντα θεὸν, μήτε δὲ συμμιγίας μνησθῆναι, μήτε αὖτὸ τὸ ὀργῆς τὸ κεφάλαιον ὅ ἐστι σκοπῆσαι. καὶ [1] ὡς μειρακίου τὸ τοιοῦτον ἀρχίζαι, καὶ ἀγανακτεῖν, εἰ μὴ τὸ μεῖζον αὐτὸς λήψεται. καίτοι ζεὺς γε ἀπαίδως ἂν Ἑρμῆ τὰς τοιαύτας συμποτικὰς ὕβρεις, ἀρχὴ οἶμαι [2] ἀπομνημονεύειν. ἀλλ' εἴ καί τι ἡμάρτηται μεθ' ὑμῶν μεθυσκομένων, παιδιᾶς ἡγεῖται, καὶ αὐτὸς τὸ τῆς συμποσίου καθαλιπτὸν τοῦ ὀργίλου. ἐς γὰρ τὸ αὔριον παμπόλλαις τὸ μῖσος, καὶ μνησικακεῖν, καὶ ἐωλόν τινα μνήμην ἀμφυλάττειν, ἄπαγε, ὅτι θεοῖς πρέπον, ἔτι ἄκρως βασιλικόν. ἐγὼ γὰρ ἀφέλη τις τὸ συμποσίων τὰς κωμῳδίας ταύτας, ἀπαίτιον, καὶ σκώμματα, καὶ τὸ σιθίειν, καὶ ἐπιγελᾶν, τὸ καθαλιπόμενόν ἐστι μέθη, καὶ κῶμος, καὶ σκοτία, σκυθρωπὴ καὶ ἄτρεπτος πρᾶγμα, καὶ ἧκιστα συμποσίου πρέπον. ὥστε ἐγὼ μὲν δὴ μεμψοίμην εἴς τὴν ὑστεραίαν ἐπ ἐμοὶ τὸν Δία. εἰ δὲ μὴ, καὶ πλικιῶται ἐπ' αὐτοῖς ἀγανακτήσειαν, καὶ πάνδεινα ἠγήσαιντο, ἐκεῖνος ἂν ἐμοὶ μεμφοίμην. ἐγὼ γὰρ ἐκεῖνον ἐκέλευον ἐπὶ τὸν Ἄτλαντα ἀπιέναι, καὶ τὸν οὐρανὸν ἐπὶ τοῖς ὤμοις ἀναλαβόντα, ἐπὶ τὸν ἀντίπαλον ἀπιέναι. ἐκεῖνος δὲ ἐμοὶ μὲν οὐκ ἐπείθετο, ἐπὶ δὲ τὸν Ἄτλαντα ἀπῆλθε. καὶ ἐγὼ μὲν ἐκεῖνον ἐκέλευον ἐπὶ τὸν Ἄτλαντα ἀπιέναι, καὶ τὸν οὐρανὸν ἐπὶ τοῖς ὤμοις ἀναλαβόντα, ἐπὶ τὸν ἀντίπαλον ἀπιέναι. ἐκεῖνος δὲ ἐμοὶ μὲν οὐκ ἐπείθετο, ἐπὶ δὲ τὸν Ἄτλαντα ἀπῆλθε.

tum esse, abundè tuâ crimina commemoravi: nec pluribus est opus, alioqui hoc esset nugari. *Prom.* An nugæ sint quæ dixisti, posthac videbimus. Nunc verò quoniam absoluta est tibi, ut ais, adversum me accusatio, ego pro virili crimina diluere conabor. Primò quidem audi quæ dicam de carnibus: quanquam per cœlum, hæc de Iove nunc dicere me pudet, eum adeò rixosum ac querulum esse, ut quoniam minutulum os in sua portione invenit, me tanto nunc tempore pro Deo habitum palo affigendum huc miserit, immemor sanè auxilii à me accepti, nec perpendens cujus sit momenti caput hujus indignationis. Nemo enim non videt puerilem esse hanc excandescentiam & indignationem, quia majorem partem non accepit. Verùm hujusmodi convivalium fraudium, ut puto, meminisse non est æquum: quin siquid inter epulandum, delicti est commissum, pro joco ducere, ibique iram in convivio relinquere convenit. Absit autem ut quisquam odium in crastinum recondat, ac veteris injuriæ recordetur, & pridiani facti meminerit, quod neque Deum neque regem decet in primis. Quare si è conviviis dempseris festivitates istas, fraudem, dicteria, sales, irrisionem, nihil superest præter temulentiam, satietatem, silentium, morosas & injucundas actiones, quæ convivio nullatenus conveniunt. Ideoque Iovem facti postridie non recordaturum putabam: nec tantum ob rem tantillam stomachaturum, seque gravissimam

1 Ὡς μειρακίου] Sic in Timon. & Toxare. *Board.*

2 Ἀπομνημονεύειν] Μισῶ μνάμην συμπότου. Id. in Lapith. *Idem.*

μὴ πεπλάσθαι, εἰ διαφέρει τι μικρὸν, παιδιάν τινα ἔπαιζε, πειρώμενος εἰ ἀμφοτέρων τὸ βέλτιον ὁ μιμικὸς ἔγνω. πλὴν ἔρωτί γε τῷ καλλιπυγίῳ, μὴ τῶν ἐλαττόνων μοίρᾳ ἐπιτετιμηκέναι τῷ Διΐ, τῶν δὲ ὅλων ὑφηρῆσθαι. τί δὲ ἄρα τοῦτο ἐμοί, τὸ ἥμισυ λόγου, τῇ γῇ τὸ ἄχθος ἀναμεμίχθαι, καὶ ἐστραβῶσθαι, καὶ καυκασον ὅλον ἐπιτεθῆναι, καὶ ἀετοὺς κρεμασθῆναι, καὶ τὸ ἄπαρ οἰκοπτεῖν; ὅτῳ γὰρ μὴ πολλὰ τοιαῦτα κατηρτῆσθαι ἀφανακτῶντι αὐτῷ μικρὸν ὑμῖν, ἐξ ἀρχῆς ἀναμνήσω, καὶ ὅσῳ ὀργὴν ὑμῖν ἐχαρισάμην. ἢ τί ἂν ἐπέτρεψεν αὐτῷ ὅλον ἕδειν ἀπολέσας, εἰ κρεῶν ὀλίγων ἕνεκα [1] τοιαῦτα ἐρρᾳδίκει; καίτοι πόσῳ οἱ ἄνθρωποι δύσκωφοί εἰσιν ἀφικέσθαι πρὸς τὰ τοιαῦτα, ὡς εἰκὸς ἦν ἐπὶ ἐς ὀργὴν ὀξυτέρους εἶναι τοῦ ζῆν; ἀλλ' ὅμως οὐκ ἔστιν ὅστις τῷ μαγείρῳ ταῦρον ἂν πιμπράντι, εἰ τὰ κρέα ἥψων, καίτοι τὸ δάκτυλον ἕως [2] περιλιμπάνοντο, ἢ ὀπτωμένων λάσασθαι τῶν κρεῶν κατεπιχθόνιον, ἀλλὰ συγγνώμην ἔχουσιν αὐτοῖς. εἰ δέ ποτε ἀσχάλλει, ἢ κρόμμυα συλλέξασα, ἢ κρόμμυα ἐπάτταξεν, ἀνεσκολοπίσθη δὲ ἄδικος παρ' αὐτοῖς τῶν τηλικούτων ἕνεκα. καὶ σοὶ μὲν τὰ κρεῶν, τοσαῦτα αἰσχρὰ μὲν κρέα λογεῖα, πολὺ δὲ αἰσχίω κατηγορεῖν σκίνια. περὶ δὲ τῆς πλαστικῆς, καὶ ὅτι τοὺς ἀνθρώπους ἐπέκνυσα, καιρὸς ἤδη λέγειν. τοῦτο δὲ ὦ Ἑρμῆ δίκαιόν ἐστιν τὴν κατηγορίαν, σὺν οἷς καθ' ὁ κατηγορῶν μοι ἐπιθάδε με. πότερα, ὡς ἄδικόν τι

mam injuriam accepisse existimaturum, si cùm carnes distribuerem, ludere voluerim, experiendo num in delectu partium, præstantiorem dignoscerem. Verùm Mercuri, rem pone graviorem, me nimirum minorem portionem Iovi non distribuisse, sed totum abstulisse. Nunquid ideo, quod ajunt, terræ cœlum permiscere par erat, & vincula & cruces, totumque Caucasum excogitare, & aquilas quæ jecur tondeant demittere? vide quæso annon hæc indignantem ipsum, pusilli, ignobilis, & in iram propensi animi coarguant. Ecquid, bone, integro privatus feciſſet, quum ob pauculas carnes hæc agat? atqui homines quanto sunt in his æquiores, quos ad iram Diis acriores esse conveniebat? Verùm tamen illorum nemo hactenus coquum cruce mulctavit, quòd carnes elixans, immissum jusculo digitum vitus sit circumlambere, aut nonnihil tostarum carnium vellens deglutiverit: sed veniam ipsis concedunt. Quòd si graviùs fuerint irati, vel pugnis impetunt, vel alapas impingunt, nec ullum invenias, qui in crucem sublatus fuerit. Et hæc de carnibus, turpis quidem meæ causæ defensio: sed turpior illius accusatio. Iam verò sequitur tempus dicendi de plastice, & de hominibus à me formatis. Quod cùm geminam contineat accusationem, cujusnam culpæ Mercuri me primò reum agas, non satis compertum habeo. Vtrum, quod nequaquam homines

1 Τοιαῦτα ἐρράϊδ.] Anglic. τηλικαῦτα ὀρράϊδ. Bourd.

2 Περιελιμπάνοντο.] Scribe ἐξελιχμῶντο, ut in Anglic. Cod. & ita rescripseram. tangit coquos catillones quorum simplicium flagella, crux, candens lamina. dixerunt interpret. Martial. & Horat. *Idem.*

ἐχρῆν τὰς ἀνθρώπους γενέσθαι, ἀλλ' ἄμεινον ἦν ἀτρεμεῖν αὐτὰς γῆν ἄλλως ὄγκῳ ἄσειρον οὖσαν, ἢ ὡς περιπλάσθαι μὲ ἐχρῆν, ἄλλοι δέ τινα τοῦτον διεσκευασμένας τὸν τρόπον; ἐγὼ δ' ὅμως ὑπὲρ ἀνθρώπων ἐρῶ. καὶ πρῶτόν γε ὡς ἀδύνατα τοῖς θεοῖς λόγῳ τούτῳ βλάβη γενήσεται, τὸ ἀνθρώπους ἐς τὸν βίον ἀγαγέσθαι, πειράσομαι διηγεῖσθαι. ἐπαινῶ δ' ὡς καὶ συμφέροντα καὶ ἀμείνω ταῦτα αὐτοῖς ἀγαθὰ, εἴ τι ἐρήμῳ καὶ ἀπείρῳ πανὸς ἐπιβαίνειν τὴν γῆν μέλλει. ἦ λύ τίνων πάλαι, ῥᾴδιον γὰρ ἐστιν εἰδέναι ἂν βλάπτοιτο ἢ τι ὠφελήσει ἐγκαταμιγνύμενος, καὶ νεωτερίσας τὰ περὶ τοὺς ἀνθρώπους, τὸ θεῖον μόνον καὶ τὸ ἐπουράνιον γένος. ἡ γὰρ δ', ἄρχειν τι χρήμασι καὶ ἀκροᾶσθαι, ὕλαις ἄπασαι, καὶ ταύταις ἀτιμίοις λάσιαι. ἔστι δ' βωμοὶ θεῶν, ἢ νεὼς, πόθεν δὲ ἀγάλματα, ἢ ξόανον, ἢ τί ἄλλο τοιοῦτο, εἴα πολλὰ νῦν ἀπανθρώπῳ φαίνεται μὴ πάσης ἐπιμελείας πεπλήρωμα; ἐγὼ δ', ἀεί γάρ τι σοβαρεύομαι ἐς τὸ κοινὸν, καὶ σκοπῶ ὅπως αὐξήσει μὲ τὰ θεῖα, ἐπεδόσθη δ' καὶ τάλλα πάντα ἐς κόσμον, καὶ πρέπει, ἐνενόησα ὡς ἄμεινον εἴη ὀλίγον ὅσον δ' πηλὸν λαβόντα, ζῶά τινα συμπλάσαι, καὶ ἀπλάσαι, τὰς μορφὰς μὲ ἡμῖν αὐτοῖς ὁμοιοτάτας. καὶ γὰρ εὐδαίμονί τι φῦλον τὸ θεῖον, μὴ ὄντι δ' ἐναντίως αὐτῷ. καὶ ὡς ὁ ἔμπαλιν ἡ ἐξέτασις γενομένη, εὐδαιμονέστερον ἀποφήνειν αὐτό. ἔνιστον μέντοι αὐτὸ εἶναι. ἐμηχανώμην δ' ἄλλως, καὶ σωτηρίως, καὶ δ' βέλτιον

mines fieri oportebat, sed satius erat eos terræ rudis instar non moveri? an verò quòd eos efformari quidem oportuerit, sed aliam ab ea quam induxi inducendam fuisse formam judicarit? Equidem de utroque hoc capite verba faciam. Ac primùm quidem, Deos nihil detrimenti accepisse hinc, quòd homines in vitam adducti sint, demonstrare conabor. Deinde etiam, longè magis in utilitatem & commodum ipsis id vertere, quam si deserta, & hominibus destituta terra permansisset. Erat igitur olim (sic enim facilius palam fiet, numquid ego deliquerim in hac formæ humanæ renovatione) solum divinum, & cœleste genus numinum. Terra verò inculta & informis, tota sylvis iisque squalidis hirta horrescebat: Deorum nullæ erant aræ, aut templa. Unde autem statua aut simulachrum, aut alia id genus, qualia multa undiquaque omni studio coli constat? Ego verò, cùm semper aliquid in commune bonum consilio provideam, ac dispiciam quomodo res Deorum augeri possint, aliaque omnia decoris & venustatis incrementum capere. Nihil satius esse animum induxi, quàm si pusillum luti acciperem, & inde animantia componerem & effingerem, quæ forma nobis Diis essent assimilia. Illud enim naturæ divinæ deesse putabam, quòd nihil esset ipsi oppositum, ex cujus collatione facta disquisitione, eam beatiorem esse constaret: veluti modò, si numen cum homine conferas qui mortalis est, quanquam ingenio, prudentia, & rerum optimarum notitia plurimum pollet. Qua-

1 Πῶν τίνων πάλαι] Ὡς ἦν τίνων πάλαι, patet infra in hoc dial. *Mars.*

αἰσθανόμενον. καὶ δὴ κἀγὼ τὸ ποιητικὸν λογισμὸν, καίπερ οὐδὲ φύρσας, καὶ ἀναμαλάξας, ἀνέπλασα τοὺς ἀνθρώπους. καὶ τὴν Ἀθηνᾶν προσκαλεσάμενος συνεπιτελεῖν μοι τὸ ἔργον. τοιοῦτόν ἐστι τὰ μεγάλα ἐγὼ τοὺς θεοὺς ἠδίκηκα. καὶ τὸ ζημιώσασθαι ὁρᾷς πηλίκον, εἰ καὶ πηλὸς ζῶα πεποίηκα, καὶ τὸ τοῖς ἀκινήτοις, εἰς κίνησιν ἤγαγον. καὶ ὡς ἔοικε τὸ ἀπ' ἐκείνου, ἥπερ θεοί εἰσιν οἱ θεοί, διότι καὶ ἐπὶ γῆς ἔνια ζῶα τοιαῦτα γεγόνασιν. οὕτω γὰρ ἐμοὶ ἀχαριστεῖ ὁ Ζεὺς ὥσπερ ἐλαττωμένων τῶν θεῶν ἐκ τῶν ἀνθρώπων γενέσεως. εἰ μὴ ἄρα τοῦτο δεδιὼς, μή καὶ οὗτοι κατάσχωσιν ἐπ' αὐτὸν βαλόντες, καὶ πόλεμον ἐξενέγκωσι θεοῖς τοῖς θεοῖς, ὥσπερ οἱ γίγαντες. ἀλλ' ὅτι μὲ δὴ οὐδὲν ἠδικηθέντες ὑμεῖς ὦ Ἑρμῆ, καὶ τῶν ἐμῶν ἔργων, δῆλον. ἢ σύ δεῖξόν τι κἀγὼ ἐν τὸ μικρότατον, καίτοι σκληρὸν μοι, καὶ δίκαια ἴσως μοι πεπονθὼς ὑμῶν. ὅτι γὰρ χρήσιμα ταῦτα γεγόνασι τοῖς θεοῖς, ὅτι μὴ ἂν μόνοις, εἰ ἐπιβλέψειας τὴν γῆν ἔτι σώζεσθαι καὶ ἀκαλλῆ ὄσαν, ἀλλὰ πόλεσι, καὶ γεωργίαις, καὶ φυτοῖς ἡμέροις διακεκοσμημένην, καὶ τὴν θάλατταν πλεομένην, καὶ τὰς νήσους κατοικουμένας, ἅπαντα δὲ βωμοὺς, καὶ θυσίας, καὶ ναοὺς, καὶ πανηγύρεις. μεστὴ δὲ Διὸς πᾶσα μὲν ἀγυιὰ, πᾶσα δ' ἀνθρώπων ἀγορά. καὶ γὰρ εἰ μὴ ἐμαυτὸν μόνον κτήματα τοῦτο ἐπλασάμην, ἐπλεονέκτουν ἂν καὶ χρήσιμος. νῦν δ' εἰς τὸ κοινὸν φέρων, τέθεικα ὑμῖν αὐτοῖς. μᾶλλον δὲ Διὸς μὲν καὶ Ἀπόλλωνος, καὶ σὸ δὲ, ὦ Ἑρμῆ, νεὼς ἰδίου ἅπαντα δὲ ἐστι. Περμησσὸς δὲ, καὶ Κασταλία. ὁρᾷς

Quare [1] juxta poëtæ dictum, Terra cum aqua pinsita & subacta homines efformavi, Minervam precatus ut opus mecum aggrederetur. Hæc sunt magna illa facinora quibus Deos offendi. At quanta sit mulcta vides, eo quòd ex luto animantia fabricavi, & quod tum erat immobile ad mobilitatem adduxi: & quemadmodum videtur ab eo tempore, Dii minùs sunt Dii, quoniam mortalia quædam animantia in terris nata sunt. Sic enim stomachari videtur Iupiter: ac si viliores Dii ex hominum procreatione sint redditi, nisi fortè hoc veretur ne defectionem moliantur homines, & ut olim Gigantes, bellum Diis inferant. Patet itaque vos à me, meisque operibus nulla injuria læsos. Aut tu vel minimum quid profer, & ego has meritò pœnas vobis daturus conticebo. Quod autem hinc Diis accedat utilitas, ita comperies, si inspexeris quàm non amplius squalida ac deformis sit terra, sed urbibus, agricultura, & mitibus plantis exornata, ut jam mare navigetur, insulæ incolantur, undique aræ, victimæ, templa, festivitates statuantur: adeò ut viæ passim, & hominum conciones Iovis sint omnes plenæ. Nam si mihi soli possessionem hanc comparassem, plus utilitatis caperem. jam verò ut communi bono consulerem, vobis ipsis homines composui. Hinc & Iovi, & Apollini, tibi quoque Mercuri sacra delubra ubique videre est: verùm Prometheo, nullibi. Vides ut rei privatæ

1 *Juxta poëta dictum*] Æschylum intelligit. *Cogn.*

2 Μὴ ἔτι κάτσασι ἐπ' αὐτῶν βαλόντες] Μὴ ἔτι κάτσασιν ἐπ' αὐτόν. *Marc.*

1 Καὶ

ὅπως τὰ μέγιστα πεισθῇ, τὸ χρῆναι ἢ κερδαίνειν δίδωμι, καὶ ἐλάττω ποιῶ; τίνι δὲ μοι ἐπ' ἐμοῦ καὶ τόδε. σύνησον εἴ τι σοι δοκεῖ ἀγαθὸν ἀμφότερον ἢ κτῆμα, ἢ πόνημα, ἃ μηδεὶς ἤνεγκ', μὴ ἢ ἐπαινέσῃ ὁμοίως ἡδὺ καὶ πρακτὸν ἔσεσθαι τῷ ἔχοντι. ἔστιν δή τι τῶν ἔφλω, ὅτι μὴ μεγαλύνειν τὸ ἀνθρώπειον, ἀμφότερον σωιζόμενα τὸ κάλλος εἶναι τῷ ὅλῳ. καὶ πλοῦτόν τινα πλουτήσειν ἐμέλλομεν. ὅπῃ ὑπ' ἄλλου τινὸς χαμηθησόμενοι, ὅπῃ ἡμῖν αὐτοῖς ὁμοίως τιμιον. οὐδὲ γὰρ ἂν εἴχομεν ὅστις ὄ, τι ἐλαττον ὀνήσαιμεν αὐτόν. οὐδ' ἂν σωιζόμενα ἡλίκα σύδαιμονήσαμεν, οὐκ ὀρῶντες ἀμοίρους τῶν ἡμετέρων τινάς. ὅπου γὰρ δὴ καὶ τὸ μέγα διαχθείη ἂν μέγα, εἰ τῷ μικρῷ ὀφθαλμετρεῖτο. ὑμεῖς δ', τιμῶν ἐπὶ τῷ πολιτεύματι τούτῳ δέον, ἀτιμωρήσαντά με, καὶ ταῦτα μοι τὴν ἀμοιβὴν ἀποδιδόντε τῶν βελεσμάτων. ἀλλὰ κακοῦργοί τινες φῆς εἶναι ἐν αὐτοῖς, ἐμοὶ χρῶνται, ἐπολεμῶν, καὶ ἀδελφὰς γαμοῦσι, καὶ παῖδας ἐπιβουλεύουσι, παρ' ἡμῖν γὰρ οὐχὶ πολλὰ τοῦτα ἀφθονεῖ; καὶ ὑ δήπου ἀφ' τοῦτο αἰτιάσασθ' ἄν τις τὸ ὄρνιον, καὶ τὸν γῆν, ὅτι ἡμᾶς σωιζόμενοι; ἐπὶ ἐ τοῦτο ἴσως φαίης ἄν, ὅτι ἀνάγκη πολλὰ ἡμᾶς ἔχειν ἐξάγματα ἐπιμελουμένους αὐτῶν. ἐκεῖν ἀφ' γε τοῦτο καὶ ὁ νομεὺς ἀχθέσθω. ἐπὶ τῷ ἔχειν τὴν ἀγέλην, διὸ τι ἀναγκαῖον αὐτῷ ἐπιμελεῖσθαι αὐτῆς. καὶ οὐ τούτῳ γε ἐργώδες τοῦτο, καὶ ἡδὺ ἄλλως; καὶ ἡ φροντὶς οὐκ ἀτερπὴς ἔχουσά τινα ἀφετηρίαν. τί γὰρ ἂν ἐπράττομεν, οὐκ

vatæ commoda ſpecto: remp. verò prodo, & imminuo? Præterea illud expende Mercuri, Num tibi videatur bonum ſine teſte, ſive illud ſit poſſeſſio, ſive opus, quod nemo intueatur, nemo laudet, æquè jucundum & delectabile futurum poſſidenti, atque quod teſtibus abundat? Quod ideo dixi, quia niſi eſſent homines, univerſi pulchritudo teſtibus careret, & divitias poſſideremus, quas ipſimet non tanti faceremus, ſi earum admiratione nemo caperetur. Neque enim quicquam deterioris extaret ſortis cum quo ipſas conferremus: nec intelligeremus quanta beatitudine fruamur, niſi quoſpiam noſtrorum bonorum expertes videremus. Magnum enim hoc pacto, magnum videri poſſit, ſi cum parvo comparetur. At vos cùm mihi pro bene conſulto facinore honorem debeatis, cruci me affixiſtis, atque hujuſmodi gratiam pro commento rependiſtis. Verumenimvero, flagitioſi ſunt, inquis, inter ipſos, qui mœchantur, bella gerunt, ſorores connubio ſibi jungunt, parentibus inſidiantur. Quaſi verò apud nos hujuſmodi ſcelerum multitudo non vigeat? Num idcirco ullus cœlum & terram culparit, quòd ex iis prognati ſumus? Quin & hoc forte dixeris, neceſſum eſſe ut eorum cura nobis faceſſat negotium. Ideo igitur gravetur paſtor qui gregem habeat, quòd ejus curam gerere ſibi neceſſe ſit. Cui ſi ſit hoc operoſum, eſt etiam jucundum, & hæc non inſuavis ſolicitudo quandam habet exercitationem. Nam quid faceremus, ſi nihil eſſet

1 Καὶ ἐ τούτῳ γε] Καὶ τοὶ τούτῳ γε. Marc.

ἔχοντες ὧν ἀπονοούμεθα; [1] ἠργοῦμεν ἂν, καὶ τὸ νέκταρ ἐπίνομεν, καὶ τὴν ἀμβροσίαν ἐνεφορούμεθα, ὑδὲν πονοῦντες. ὃ δὴ μάλιστά με πικρᾷ, τοῦτ' ἐστίν. οἱ μεμφόμενοι τὴν ἀνθρωποποιΐαν, καὶ μάλιστα τὰς γυναικας, ὅμως ἐρῶσι αὐτῶν, καὶ ἃ ἀφελεῖσθε κατίοντες, ἄρτι μὲν, ταῦροι, ἄλοτε δὲ, σάτυροι, καὶ κύκνοι γιγνόμενοι, ἆρ' ἐξ αὐτῶν ποιεῖσθαι ἀξιοῦντες. ἀλλ' ἐρεῖ τις ἴσως φησὶν ἀνεπιτηδείους τὰς ἀνθρώπους, ἄλλοις δὲ που χρῆσθαι, ἀλλὰ μὴ ἡμῖν δοκεῖν. καὶ τί ἄλλο παράδειγμα τούτου μᾶλλον ἡτιασάμην, ἢ ἀσωμάτους καὶ θεοὺς ὄντας, καὶ ἀρχαίους ἀπεργάζεσθαι τὸ ζῷον; καὶ πῶς ἂν ἡμεῖς ἤθυμον, ἢ τὰς ἄλλας ὑμῖν τιμὰς ἀπενεμομεν, ἀγνῶτες τοιοῦτοι γιγνόμενοι; ἀλλ' ὑμᾶς ὅταν μὲ ὑμῖν τὰς ἑκατόμβας ἀποπέμψωσιν, οὐκ ἀκνεῖτε ἐπὶ τὸ Ὠκεανὸν ἐλθεῖν δεῦρο μετ' ἀμύμονας Αἰθιοπας, τὸ δὲ τῶν πιόνων ὑμῖν καὶ τῶν θηλειῶν αἶσον, ἀνεφευσόμενοι. ἔρεε μὲν δὴ τὸν ἀνθρώπων, καὶ ταῦτα ἱκανά. ἤδη δὲ εἰ δοκεῖ, ἐπὶ τὸ πῦρ μέτειμι, καὶ τῷ ἐπειδήπερ ταύτῃ κλοπίμῳ. ἐπὸς θεῶν τοῦτό μοι ἀπόκρινα, μηδὲν ὀκνήσας. ἔστ' ὂν ἡμεῖς δ' πυρὸς ἀπολαλείκαμεν, ἐξ ὅτου ἐστὶ πυρὶ ἀνθρώποις ἴσον; οὐκ ἂν εἴποις. αὐτὴ γὰρ οἵαπερ φύσις τυγχάνει οὖσα τοῦ πυρὸς, ὑδὲν τι ἔλαττον γίγνεται, εἰ καί τις ἄλλος αὐτοῦ μεταλάβοι. ὁ δὲ ἀποστένων καὶ φθονερὸν τὸν τοιοῦτον, ἆρ' ἂν

set cui provideremus? Desideremus tantùm, & nectar biberemus, & ambrosia saturaremur in ocio degentes. Sed quod me maximè torquet, hoc est, quòd qui conquerimini homines à me fuisse formatos, in mulieres in primis invehi soletis, quas tamen impendio amatis: nec definitis descendere modò taurorum, modò satyrorum, modò cycnorum specie assumpta, & ex iplis Deas facere dignamini. Verùm oportebat, fortè dices, alio modo quàm ad nostri similitudinem homines effingi? Quodnam aliud exemplar isto melius, quod prius eximium noram, mihi proposuissem, rim intelligentiæ expers, belluinum, & agreste animal fuisset componendum? & quomodo aut victimas Diis immolassent, aut alios honores vobis tribuissent, nisi sic facti fuissent? Cæterùm vos, quum hecatombas offerunt, impigrè proficiscimini, & si vel ultra Oceanum ad inculpatos Æthiopas sit eundum: & me qui hujusce modi honorum, & victimarum vobis sum author, crucifixistis. Et hæc de hominibus commemorasse satis est. Iam verò si videtur, ad ignem, probrosumque hoc furtum transeamus. Ac per Deos ad hoc sine mora mihi respondete. Num de igne quippiam amisimus, ex quo est apud homines? Id minimè dixeris quando sic natura comparatum est, ut ignis nihilo fiat minor, etiam si quis cum alio communicet: non enim extinguitur accensa re quapiam. Quare manifesta est invidia, quempiam impedire quominus egentibus usum

1 Ἠργοῦμεν] Sic in Timone. Hanc vocem interpretor alibi. Reliqua hujus Dialogi apud Homerum & dial. seq. cujus tamen finis alius videtur à fine hujus dialogi. *Bourd.*

1 *The-*

ὃν μηδὲν ὑμεῖς ἠδικηθε, τούτων κωλύειν μεταδιδόναι τοῖς δεομένοις. κρίνετε γὰρ ὀρθῶς, ἀγαθὸς χρὴ εἶναι, καὶ δυνατὸς ἰᾶσθαι, καὶ ἔξω φθόνου πάντος ἑστάναι. ὅπως δὲ καὶ τοῦτο πῦρ ὑφελόμενος κατακόμισα εἰς τὴν γῆν, μηδ' ὅλως σε αὐτῷ κωλύσειν, οὐ μέγα ὑμᾶς ἠδίκηκα. οὐδὲ γὰρ ὑμεῖς δεῖσθε αὐτοῦ, οὔτε χρείαν ἔχοντες, οὔτε ἔψοντες τὴν ἀμβροσίαν, οὔτε φωτὸς ἐπιτυχεῖν δεόμενοι. οἱ δ' ἄνθρωποι καὶ εἰς τὰ ἄλλα μὲν ἀναγκαίως χρῶνται τῷ πυρὶ, μάλιστα δ' εἰς τὰς θυσίας, ὅπως ἥδιον κνισσᾶν ἀγυιάς, καὶ δι' λιβανωτοῦ θυμιᾶν, καὶ τὰ μηρία καίειν ἐπὶ τῶν βωμῶν. ὁρῶ δ' ὑμᾶς μάλιστα χαίροντας τῇ κατανῇ, καὶ τὴν ἐκ τούτου ἡδονὴν ἀπολαύοντας, ὁπόταν εἰς τὸ ὑπαίθριον ἡ πνοὴ ῥήξῃται ἐλισσομένη περὶ κατανῆ. εὐαισθητότατα τοίνυν ἡ μέμψις ἂν γένοιτο αὐτῶν τῇ ἡμετέρᾳ ἐπιθυμίᾳ. ἐκωμῳδοῦμεν δ' ὅπως μὴ καὶ τὸ ἥλιον κεκωλυκότα καὶ κεκλαμπτικὸν αὐτούς. κρίνετε πῦρ ὅτου ἐστὶ πολὺ θειότερόν τι, καὶ κυριώτερον. ἢ κἀκεῖνον αἰτιᾶσθε, ὡς ἀπολοῦντα ἡμῶν τὸ κτῆμα. ἔρρηκα. σφὼ καὶ ὦ Ἑρμῆ, καὶ Ἥφαιστε, εἴ τι μὴ καλῶς εἰρῆσθαι δοκεῖ διορθοῦτε, καὶ διελέγχετε. κἀγὼ αὖθις ἀπολογήσομαι. Ερ. ῥᾴδιον, ὦ Προμηθεῦ, ὅστις γε ἡμᾶς σοφιστὰς ἀμιλλᾶται. πολὺ ἀμαθέστερος εἶ, διότι μὴ καὶ ὁ Ζεὺς ταῦτα ἐπίσταται. οὐ γὰρ οἶδα ὡς ἐξ ἐναντίας δίκας γράψας ἂν ἐπίστοιτο τὰ ἴγκαλα ἐξαρνήσασθαι. ὅτου δεινῶς αὐτῷ κατηγόρηκας, ἀπολογοῦ δεπάσῃ. ἐκεῖνο δέ γε θαυμάζω, πῶς μισόλυς ἂν, ὦ ἀθεώτατε ἁπάντων, ἐπεθυμήσας ἔτι καλεσθῆσθαι. Προ. ἠπιστάμην ὦ Ἑρμῆ καὶ ταῦτα μὴ, καὶ ὅτι ἀ-

uum earum rerum impertiat, quas citra noxam concedere poteſtis. Atqui Deos omnes oportet eſſe bonos, bonorum largitores, & ab omni invidia alienos: quando quidem, & ſi totum hunc fuſſuratus in terram detuliſſem, adeò ut nihil prorſus reliqui vobis feciſſem, non magnam injuriam intuliſſem. Neque enim apud vos ullo eſt in uſu, qui neque frigetis, neque ambroſiam coquitis, nec artificioſo lumine indigetis. At hominibus cùm ad alia ignis uſus eſt neceſſarius, tum maximè ad ſacrificia, quò poſſint compita nidore perfundere, thuris ſuffitus perficere, & pecudum coxas in aris adolere. Video autem vos fumo maximè gaudere, hocque jucundiſſimum epulum exiſtimare, quando cum fumo volutatus nidor ad cœlum pervenit. Quocirca noſtræ cupiditati plurimum contraria fuerit hæc querimonia. Miror autem vos ſolem non impediviſſe quominus ipſis affulgeret: atqui hic illius ignis eſt divinior, magiſque micat: aut eum non reum feciſſe, ut pote qui bona veſtra diſſipidet. Dixi. Vos Mercuri & Vulcane, ſiquid non rectè dictum videtur, corrigite, & arguite. tum rurſus promeipſo reſpondebo. *Merc.* Haud facile eſt Promethee cum tam generoſo oratore certare. Verùm è re tua magnopere fuit, quòd hæc abs te non audivit Iupiter. Nam ut probè ſcio, ſedecim vultures, tua viſcera depaſturos immiſiſſet: ita graviter ipſum accuſaſti dum tuam cauſam agere putabas. Sed illud utique miror, quomodo cùm ſis vates hujuſmodi pœnas te daturum non præneveris. *Prom.* Hæc equidem ſcivi Mercuri: & ſcio fore ut à vinca-

πολυθήσεμαι αὖθις εἶδα. καὶ ἤδη τις σὰ Θηβῶν ἀφίξει σὸς φίλος σὺν εἰς μακρὰν, καθατοξεύσων οὐ φῆς ἐπιπτήσεσθαί μοι τὸν ἀετόν. Ερ. εἰ γὰρ γένοιτο ὦ Προμηθεῦ τοῦτο, καὶ ἐπίδοιμί σε λελυμένον, καὶ ἡμῖν σὺν ἡμῖν εὐωχήσεσθαι. εἰ μέντοι καὶ κρεασομεῖται γε. Προ. θαῤῥεῖ. καὶ συνευωχήσεσθαι ὑμῖν, καὶ ὁ Ζεὺς λύσει με, οὐκ ἀντὶ μικρᾶς εὐδαιμονίας. Ερ. τίνος τοῦτο; μὴ γὰρ ἀκήκοας εἰπεῖν. Προ. οἶδα ὦ Ἑρμῆ τὸν Θέτιν; ἀλλ' εἰ χρὴ λέγειν. φυλάττεται γὰρ ἄμεινον τὸ ἀπόῤῥητον, ὡς μισθὸς ἦν, καὶ λύσῃ μοι αὐτὸ καθεδάκης. Ερ. ἀλλὰ φύλαττε ὦ τίταν, εἰ τῦτ' ἄμεινον. ἡμεῖς δ' ἀπίωμεν ὦ Ηφαιστε. καὶ γὰρ ὄρνις ἤδη πλησίον ὁ ἀετός. ὑπόμενε δὲ καρτερῶς. εἴη δέ γε ἤδη σοι τὸν Θηβαῖον ὀϊστὸν φῆς τοξότου ἐπιφανῆναι, ὃς παύσει σε ἀναπτερόμενον ὑπὸ τῦ ὄρνιθος.

lis liberer. Et nunc quidam amicus tuus Thebis adveniet brevi, sagittis aquilam oppressurus quam in me devolaturam dicis. *Merc.* Vtinam hæc eveniant Promethee, te liberatum videam nobisque convivam additum, sed non distribuentem carnes. *Prom.* Bono sis animo: & vobiscum epulabor, & me Iupiter liberabit, non exiguæ fœlicitatis gratia. *Merc.* Quænam sit illa ne pigeat te dicere. *Prom.* Novisti [1] Thetim Mercuri? At non est dicendum. Præstat enim celare arcanum: ut mihi pro judicato sit merces & liberationis precium. *Merc.* Quandoquidem id satius est, Titan, recondas licebit. Nos verò, Vulcane, discedamus. Iam enim non longè abest aquila. Tu verò fortiter sustine. Atque utinam Thebanus ille sagittarius quem dicis, tibi jam exoriretur, ut te ab hujus alitis laniatu liberaret.

1 *Thetim*] Hoc etiam narratur in seq. dialogo, sed copiosius à Servio ad 6. Eclog. *Cogn.*

ΘΕΩΝ ΔΙΑΛΟΓΟΙ | DEORVM DIALOGI.

ARGVMENTVM.

Dialogi qui sequuntur, tam superorum quàm inferorum Deorum, quasi quandam sylvam ac summam continent, omnium ferè fabularum, quæ partim apud Homerum & cæteros Epicos poëtas, partim à Tragicis, Æschylo, Euripide, Sophocle & reliquis tractantur. Sunt autem uti breviores, ita argutiores quoque, sive res, sive verba & compositionem spectes. Adeoque germanam illam Attica eloquentiæ festivitatem & gratiam exprimunt. Videtur autem Lucianus non hoc tantùm agere voluisse, ut Deorum gentilium & Homericorum vanitatem argueret, atque irrideret. Quis enim veterum, saltem mediocriter sapientium atque doctorum unquam fuit, qui hujusce generis nugis ullam fidem adhiberet, aut nu-

numen noſtris & humanis affectionibus obnoxium eſſe crederet? Verum illud quoque, ut (quod in Prometheo ipſe de ſe dicit,) Heroicam illam Dialogi perſonam & Tragicam gravitatem, Comico riſu temperaret. Et quia in omni genere ſcriptorum verſatum eſſe oportet eum, qui veram ac ſolidam eloquentiæ atque doctrinæ laudem aſſequi cupit, quemadmodum ipſe infrà in Lexiphane præcipit, exiſtimo equidem etiam exempli, & exercitationis cauſſa ad hunc modum in hoc genere illum ſeſe exercuiſſe. Nam ut hic Tragicorum & Homericorum fabulas, ita infrà Comicorum quoque argumenta retractat, & ad Dialogorum feſtivitatem revocat. Interim tamen etiam ſeria obiter monet ac docet, ut in Cupidine, ubi tacitè illud indicat, quod Cicero pro Calio multis verbis commemorat: Studioſos, puta, & literarum amantes nullis externis ac pravis cupiditatibus alligari ac vinci. Quod idem & Theocritus de Muſis apertè dicit:

Nam quos aſpiciunt illæ (inquit) exhilarantque videndo,
Nulla venenoſæ lædunt hos pocula Circes.

ΠΡΟΜΗΘΕΩΣ, ΚΑΙ ΔΙΟΣ.

ΠΡΟΜ.

Λυσόν με ὦ Ζεῦ. δεινὰ γὰρ ἤδη πέπονθα. Ζεύς. λύσω σε φῄς, ὃν ἐχρῆν βαρυπέπλους πέδας ἔχοντα, πρὸ τῆς Καυκάσου ὄλον ὑπὲρ κυφαλᾶς ἐπικείμενον, ὑπὸ ἰκριδίοις γυπῶν μὴ μόνον κείρεσθαι τὸ πρόσωπον, ἀλλὰ καὶ τὰς ὀφθαλμιὰς ἐξορύττεσθαι, αὐτὸν δὲ τοιαῦτα ἡμῖν ξῶα τοὺς ἀνθρώπους ἐπλάσαι, καὶ τὸ πῦρ ἔκλεψας, καὶ πολλὰ γυναῖκας ἐδημιούργησας; ἃ μὲν γὰρ ἐμὲ ἐξηπάτησας σὺ τῇ Δήμητρι τῇ κριθῶν, ὀστᾶ πιμελῇ κεκαλυμμένα μοι δοῦναι, καὶ τὴν ἀμείνω τῶν μοιρῶν σαυτῷ φυλάττειν, τί χρὴ λέγειν; Προμ. ἀκὴν ἐκαλῶ ἤδη τὴν δίκην ἐκτέτικα, τοσοῦτον χρόνον τῷ Καυκάσῳ προσηλωμένος, τὰ κήρυκος

PROMETHEI ET IOVIS.

PROM.

Solve me Iupiter: gravia enim jam paſſus ſum. *Iup.* Solvam te, quem oportebat graviores pedicas habentem, totumque Caucaſum capiti impoſitum, à ſedecim vulturibus non modò jecur tonderi, ſed & oculos effodi, eo quòd hujuſmodi nobis animalia, nimirum homines effinxiſti, ignemque es furatus, & mulieres fabricatus? [1] Nam quòd in diſtributione carnium, appoſitis oſſibus pinguedine obductis, & ſervata tibi optima portione, me decepiſti, quid attinet dicere? *Prom.* Nonne ſat magnas jam exolvi pœnas, [2] tantum tempus Caucaſo affixus, aquilam hepate nutriens, avium

1 *Nam quod*] Copioſe hoc explicat Hyginus in Aſtronomico poëtico. *Cogn.*
2 *Tantum tempus*] Æſchylus dicit in Prometheo, Prometheum aliquot annorum millia Caucaſo affixum fuiſſe. *Idem.*

ἀρέσκει ἀπολύσωμεν αὐτὸν τῆς φυγῆς; Ζ. ὑπὲρ ποίου ἐγκλήματος τοῦτο, ὦ πατέρ. Προ. καὶ μὴν σοὶ ἀμείνω μὲ λύσεις ὦ Ζεῦ, ἀλλὰ σοι μισθοῦ παντὸς ἀναγκαῖον. Ζ. καθαπτίζῃ μου ὦ Προμηθεῦ. Προ. καὶ τί πλέον ἔξω; ἐγὼ γὰρ ἀγνοήσεις αὖθις ἵνα ὁ Καυκασὸς ἐσῃ, καὶ ἀπορήσεις δεσμῶν ἧν τι τηλικόζων ἀλίσκωμαι. Ζ. εἰπὲ σαφέστερον ὅ τι μισθὸν ἀπαίτησις ἀναγκαῖον ἡμῖν ὄντα. Προ. ὦ ἔπος ἐρῶ, ἢ βαδιζέτω τῦν, ἀξιόπιστος ἴσομαί σοι καὶ περὶ τῶν λοιπῶν μαντευόμενος; Ζ. πῶς γὰρ οὔ; Προ. ἴθι δὴ τῶν Θέτιν, σωτέον ἐστὶν αὐτῇ. Ζ. τοῦτο μὲν ἴσως. τί δ' ἂν τὸ ἐπὶ τούτῳ; δοκεῖς γάρ τι ἀληθὲς ἐρεῖν. Προ. μηδὲν ὦ Ζεῦ κοινώσῃς τῇ Νηρηίδι· ὦ γὰρ αὐτὴ κυοφορήσῃ σὲ σοῦ, τὸ πρῶτον ἴσα ἐργάσεταί σε, οἷα καὶ σὺ ἔδρασας τὸν Κρόνον. Ζ. τοῦτο φῂς σκῆπτρῳ θαμὰ μὴ τὸ ἀσφαλὲς; Προ. μὴ γένοιτο ὦ Ζεῦ. πάλαι τοιοῦτό τι ἡ μίξις αὐτῆς ἀπειλεῖ. Ζ. χαιρέτω τοιγαροῦν ἡ Θέτις. σὺ δ', ὁ Ἥφαιστος ἐπὶ τούτοις λυσάτω.

avium omnium miserrimè petitu-am. *Iup.* Ne millesima quidem pars est eorum, quæ te pati par est. *Prom.* Atqui non sine mercede me solves Iupiter: sed tibi rem valdè necessariam significabo. *Iup.* Decipis me Promethee. *Prom.* Ecquid plus habebo? Non enim in posterum ignorabis ubi sit Caucatus, nec tibi deerunt vincula, si dolo utens deprehendar. *Iup.* Dic priùs, quamnam mercedem nobis necessariam persolves. *Prom.* Si dixero quò nunc eas, num fide dignus ero tibi & de reliquis vaticinans? *Iup.* Quidni? *Prom.* [1] Ad Thetim, cum ipsa rem habiturus. *Iup.* Hoc utique nobis. Quid prærerea? videris enim veri quiddam dicturus. *Prom.* Noli Iupiter cum hac Nereide rem habere: si enim ex te prægnans fuerit, fœtus illius eodem te, quo tu Saturnum, excipiet modo. *Iup.* Me-ne regno ais ejectum iri. *Prom.* Absit Iupiter. verùm tamen tale quid tibi minatur Ipsius concubitus. *Iup.* Valeat igitur Thetis. Te verò Vulcanus ob hæc solvat.

1 *Ad Thetim*] Ovid. 1. Met. Hoc vaticinium attribuit Prometheo, sed Lucianus videtur Æschyli & aliorum sequi sententiam. *Cogn.*

ΕΡΩΤΟΣ, ΚΑΙ ΔΙΟΣ.

CVPIDINIS, ET IOVIS.

ΕΡΩΣ.

Ἀλλ' εἰ καί τι ἥμαρτον ὦ Ζεῦ, σύγγνωθι μοι. παιδίον γάρ εἰμι, καὶ ἔτι ἄφρων. Ζ. σὺ παιδίον ἔρως, ὃς [1] ἀρχαιότερος εἶ πολὺ τοῦ Ἰαπετοῦ, ἢ

CVP.

At siquid etiam peccavi Iupiter, ignosce mihi: puerulus enim sum, & adhuc imprudens. *Iup.* Tu-ne puer Cupido, qui es Iapeto longè antiquior? An quia

1 Ἀρχαιότερος τοῦ Ἰαπετοῦ] Sic dial. Apoll. & Vulc. τοῦ Ἰαπετοῦ πρεσβύτερος. proverbialiter. *Bourd.*

1 Σὲ-

διὸπ μὴ πώγωνα, μηδὲ πολιὰς ἔφυσας, ἀλλὰ ταῦτα καὶ βρέφος ἀξιοῖς νομίζεσθαι, γέρων καὶ παιδαγωγὸς ὤν; Ερ. τί δέ σε ἠδίκησα ὁ γέρων ὡς φῄς ἰών, διότι με καὶ πεδήσαι ἀξιοῖς; Ζ. σκέπτῃ ὦ κατάρατε εἰ μικρὸς, ὃς ἐμοὶ μὴ ὄντως σὺ τρυφᾷς, ὥστε μηδὲν εἶναι ὃ μὴ ποιήσῃς με, [1] σάτυρον, ταῦρον, χρυσὸν, κύκνον, ἀετόν. ἐμὲ γὰρ ὅλως ἀδύνατον ἦν ἐρασθῆναί σε πωγωνίαν. ἀλλὰ σαυτῷ γοῦν γυναικὶ ἀρέσκου μόνῃ. ἀλλά με δεῖ μαγγανεύειν ἐπ' αὐτὰς, καὶ κρύπτειν ἐμαυτόν. οἱ δὲ, τὰ μὲν ταῦρον, ἢ κύκνον φιλοῦσιν. ἐμὲ γὰρ ὧδε ἔλαβε, πτηνάσαι τὸν Διός. Ερ. ἱκέτης. ἢ γὰρ φέρεσθαι ὦ Ζεῦ θνητὴ οὖσα τῷ σεμνοῦσθαι. Ζ. πῶς δὲ τὸν Ἀπόλλω ὁ Βρόγχος, καὶ ὁ Ὑάκινθος φιλοῦσιν; Ερ. ἀλλ' ἡ Δάφνη κἀκεῖνον ἐφοβεῖτο, καίτοι [2] κομήτην καὶ ἀγένειον ὄντα. εἰ δ' ἐθέλεις ἐπόμενος εἶναι, μὴ ἐπίσεισε τὰς αἰγίδας, μηδὲ τὸ κεραυνοῦ φέρε, ἀλλ' ὡς ἥδιστον πεῖσόν σε αὐτὸν, ἐκτίνοντα [3] καθειμένῳ βοστρύχους, [4] τὴν μίτρα τὴν ἀνηλημμένῳ, πορφυρίδα ἔχε, ὑποδοῦ χρυσᾶς, καὶ αὐλῷ καὶ τυμπάνοις [5] εὐρύθμως βαῖνε, καὶ ὄψῃ ὅτι πλείους ἀκολουθήσουσί σοι τῶν

quia nec barbam nec canos produxisti, ideo etiam infans putari cupis, senex & versutus adeò cùm sis? *Cup.* Sed qua injuria afteci te, ego senex ille, ut tu ais, cur me vincire quoque cogites? *Iup.* Considera, sceleste, an parva, qui me ita ludibrio habes, ut nihil sit quod me non effeceris, veluti Satyrum, taurum, aurum, cycnum, aquilam. At quæ me amaret, nullam planè fecisti, nec me uxori propter te gratiorem fuisse intellexi. Sed me præstigiis erga illas uti, ac me ipsum occultare oportet. Illæ verò vel taurum vel cycnum oculantur: me verò si aspiciant, præ formidine moriuntur. *Cup.* Meritò. Neque enim Iupiter, cùm sint mortales, tuum aspectum ferunt. *Iup.* Quomodo igitur Apollinem Branchus ille, & Hyacinthus amant? *Cup.* At Daphne etiam fugiebat illum quamvis comatum & imberbem. Quòd si amabilis esse velis, ægidem ne concutias, neque fulmen geras, sed te quàm suavissimum effice, utrinque demisso capillo, eoque mitra revincto: vestem purpuream sume, crepidas auratas subliga, ad tibiam & ad tympana, composito gressu incede, & plures te sequentes videbis, quam

1 Σάτυρον, ταῦρον, χρυσὸν] Sic dial. Iun. & Lat. Inde Iupiter πολύμορφος. dial. Ven. & Cup. & in Vitarum Auct. & Dicaster. & locis innumeris hujus operis. *Bourd.*

2 Κομήτην] Iul. Poll. lib. 2. cap. de Tonsorib. Philost. Heroic. & lib. 1. Anthol. Apoll. Rhod. lib. 2. *Intonsus Deus* pro Apolline. Propert ecl. 11. lib. 3. Stat. de Coma Earini. Horat. atque illi χρυσοὶ βόστρυχοι. Ælian. ποικ. c. 21. Liv. 1. Id. dial. Iun. & Lat. & Pseudom. hæc notissima. *Idem.*

3 Καθειμένῳ βοστρύχους] Sic post, βαδιοῦ πώγωνα καθειμένον, dial. Iun, & Iov. & in Fugat. vide Brod. *Idem.*

4 Τὴν μίτρα] Sic dial. Iun. & Iovis. Virg. 4. Æn. Senec. Herc. fur. μίτρα κεκρυμμένος γυναικῶν. leg. dial. Iun. & Iov. Σκαμμένος Long. lib. 1. *Idem.*

5 Εὐρύθμως βαῖνε] Vt antea. dixi alibi. *Idem.*

1 *Illam*

Διονύσου Μαινάδων. Ζ. ἄπειμι. οὐκ ἂν δεξαίμην ἐπίορκος εἶναι τοιοῦτος γενόμενος. Ερ. ἀκοῦσον ὦ Ζεῦ, μηδὲ ἐρᾶν φῇς, ῥᾴδιον γὰρ τοῦτό γε. Ζ. ἔκ, ἀλλ' ἐρᾶν μέν, ὀψαγρυπνίστερον δ' αὐτῆς ἐπιτυγχάνειν. ἐπὶ τούτοις αὐτοῖς ἀφίημί σε.

quàm Bacchum Mænades. *Iup.* Apage. nolim amabilis esse hoc pacto compositus. *Cup.* Ergo amare noli Iupiter. Hoc enim est facile. *Iup.* Quin amare quidem volo, minore autem negotio illo potiri. Atque ob hæc nunc dimitto te.

ΔΙΟΣ, ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ. | IOVIS ET MERCVRII.

Ζ Ε Υ Σ.

Τὴν δ' Ἰνάχου παῖδα τὴν καλὴν οἶσθα ὦ Ἑρμῆ; Ερ. ναί. τὴν Ἰὼ λέγεις. Ζ. οὐκ ἔτι παῖς ἐκείνη ἐστὶν, ἀλλὰ δάμαλις. Ερ. τερατῶδες τοῦτο. πῇ πρόπαρ δ' ἐξελήλακεν; Ζ. ζηλοτυπήσασα ἡ Ἥρα, μετέβαλλεν αὐτήν. ἀλλὰ νὴ κακὸν ἄλλο τι δεινὸν ἐπιμεμηχάνηται τῇ κακοδαίμονι. βουκόλον τινὰ πολυόμματον Ἄργον τοῦτον ἐπέστησε, ὃς νέμει τὴν δάμαλιν, ἀεὶ πάρεστιν. Ερ. τί οὖν ἡμᾶς χρὴ ποιεῖν; Ζ. καταπλάμενον εἰς τὴν Νέμειαν, ἐκεῖ δέ που ὁ Ἄργος βουκολεῖ, ἐκεῖνον μὲν ἀπόκτεινον. τὴν δὲ Ἰὼ ἀφ' ἕλκουσα πλάγιος εἰς τὴν Αἴγυπτον ἀπαγαγών, γῦνον ποίησον. νὴ τολοιπὸν [3] ἵλεως θεὸς τοῖς ἀνεῖ. νὴ τὸν Νεῖλον ἀνιέναι, καὶ τοὺς ἀνέμους ἐπιπέμπειν, νὴ [4] σωζέτω τοὺς πλέοντας.

I V P.

Pulchram [1] illam Inachi puellam nosti Mercuri? *Merc.* Etiam, Io dicis. *Iup.* Illa non amplius puella est, sed juvenca. *Merc.* Monstrosum hoc. Sed quomodo mutata est? *Iup.* Zelotypia mota Iuno, mutavit ipsam. Quinetiam novum aliud malum intœlici illi excogitavit: bubulcum quendam multioculum Argum nomine, custodem addidit, qui juvencam insomnis pascit. *Merc.* Quid igitur facto opus est? *Iup.* Devolans. [2] in Nemeam sylvam (illic alicubi Argus pascit) illum quidem interficito: ipsam verò Io per pelagus in Ægyptum abducens, Isim facito. Cæterùm Dea illis esto. Nilumque attollat, & ventos immittat, & navigantes servet.

1 *Illam Inachi*] Sic in dial. Nothi & Zephyri. *Cogn.*
2 *In Nemeam sylvam*] Achaix inter Cleonas & Phliuntem. *Idem.*
3 Ἵλεως θεὸς] Sic dial. Nothi & Zeph. *Bourd.*
4 Σωζέτω τοὺς πλέοντας] Sic dial. Apoll. & Merc. *Idem.*

ΔΙΟΣ, ΚΑΙ ΓΑΝΥΜΗΔΟΥΣ.

ΖΕΥΣ.

Ἄγε ὦ Γανύμηδες, ἦκομεν γὰρ ἔνθα ἔχρῃν, φίλησόν με ἤδη, ὅπως εἰδῇς ὑπὲρ ἅμφω ἀγκύλον με ἥκοντα, καὶ οὐ γυπὸς ὀξεῖς, οὐ πτερὰ, οὐδ' ἱφαινόμην σοι πτηνὸς εἶναι δικῶν. Γα. ἄνθρωπε, σὺ μὲν ἀπὸ μέσης αὐλῆς ἥρπασάς με δεῦρο μέσου ἔτι ποιμνίου· πῶς δὲ τὰ μὲν πλεῖστα σοὶ ἐξέρρυηκε, σὺ δ' ἀλλοῖος ἤδη φαίνῃ; Ζ. ἀλλ' ὅτι ἄνθρωπος, οὐ ὁρᾷς ὦ μειράκιον, ὅτι αὐτός. ὁ δὲ πάντων βασιλεὺς τῶν θεῶν ὅδε εἰμὶ, πρὸς τὸ κρεῖττον ἀλλάξας ἰμαντιόν. Γα. Τί φῄς; σὺ γὰρ ὁ Πὰν εἶναι; εἶπε πῶς σου συρίγγια ἔνι, καὶ κέρατα, καὶ λάσιος εἶ τὰ σκέλη; Ζ. μῶν γὰρ οἷόν τε ἀγνῶτα εἶναι; Γα. ναί· καὶ θνομάν γε αὐτὴ ἔνεργον πράγμα ἐπὶ τὸ σπήλαιον ἄγουσα, ἵνα δὴ θύσῃς. σὺ δὲ ἀνδραποδίσῃ τις εἶναί μοι δοκεῖς. Ζ. εἰπέ μοι, Διὸς δὲ σὸν ἄκουσας ὄνομα, καὶ βωμὸν εἶδες

IOVIS ET GANYMEDIS.

IVP.

Age Ganymides (pervenimus enim quò oportebat) oſculare me jam, ut videas me roſtrum ad uncum non ampliùs habere, neque acutos ungues, neque alas, qualis apparebam quum volucris eſſe videbar. *Gan.* Mi homo, annon aquila modò fuiſti, ac devolans à medio ovili me rapuiſti? Quo pacto igitur illæ quidem alæ efflluxerunt, tu verò jam alius apparès? *Iup.* Sed neque homo, quem vides, adoleſcentule, neque aquila, ſed omnium rex Deorum ego ipſe ſum, qui me ipſum ad tempus ita transformavi. *Gan.* Quid ais tu? Pan ille es? At qui fit ut fiſtulam non habeas, neque cornua, nec ſis cruribus hirſutus? *Iup.* Solum-ne illum exiſtimas Deum? *Gan.* Etiam: atque adeò ipſi ductum ad ſpeluncam coleatum hircum immolamus, quo loco ſtat ipſe. Tu verò plagiarius quiſpiam mihi videris eſſe. *Iup.* Dic mihi, Iovis nomen non audiſti? nec pluentis illius, tonantis & fulgura facientis aram in Gar-

1 *Ἄγε*] Xenophon. in Sympoſ. *Cogn.*

2 *Σύριγγα ἔνι ἔχεις*] Id dial. Pan. & Merc. in Bach. in Bis accuſ. Cætera ex Orpheo Hymno Panis. Longus lib. 2. Achill. Tat. lib. 7. *Bourd.*

3 *Ἔνεργον*] Ex Theocr. qui *ἐνέργεα* dixit. ex eo multa ſunt hujus dialogi. *Idem.*

4 *Τὸ σπήλαιον*] De hoc antro Dial. Pan. & Merc. & Bis accuſ. tangit Long. lib. 2. Ariſtoph. Achill. Tat. l. cit. *Idem.*

5 *Οὐδὲ βωμὸν ἐν τῷ Γαργάρῳ*] Hujus aræ meminit Homer. Il. 9.

Γάργαρον, ἔνθα ἑ οἱ τέμενος βωμός τε θυήεις. Idem.

Græci Iovem ὄμβριον venerati ſunt, ut teſtatur Strab. & Pauſa. & *ὕσιον*, & Artian. & Phrnutus. Latini pluvium. Tibull.

Arida nec pluvio ſupplicat herba Iovi. Cogn.

1 Tuum

ὁ τῷ Γαργάρῳ βοσκῶν, καὶ βροντῶν, καὶ ἀφανὰς ποιῶν; Γα. σὺ δὲ βέλτιστε φῆς εἶναι, ὃς πρῴην κατέχεας ἡμῶν τὴν πολλὴν χάλαζαν, ὁ οἰκεῖν ὑπεράνω λεγόμενος, ὁ ποιῶν τὸ ψοφοῦν, ᾧ τὰ κριὸν ὁ πατὴρ ἔθυσεν; εἶπα τί ἁλίσκεσθε μὲ ἁπάσας ὦ βασιλεῦ θεῶν; τὰ γὰρ θρέμματα ἴσως οἱ λύκοι διαπεπόνηνται ἤδη, ἐρήμοις ἐπιπεσόντες. Ζ. ἐπὶ γὰρ μέλῃ σοι τῶν προβάτων ἀγανακτῶ μαλθακῶς, καὶ ὑπερημμένος μὲν ἡμῶν; Γα. τί λέγεις; ἢ γὰρ καπέξεις με ἤδη εἰς τὴν Γ᾽δῶ τιμέρᾳ; Ζ. ἀσυμβάσιος. ἐπεὶ μέντοι ἄπτος εἶμι αὐτὸς ὑπὸ μαλθακῶν. Γα. ἀκοῦν ἐπιζητήσῃ με ὁ πατὴρ, καὶ ἀγανακτήσῃ μὴ ὑρέσκων, καὶ ταλήσας ὕστερον λήψομαι, καταλιπὼν τὸ πόιμνιον. Ζ. πῶ γὰρ σκῆνος ὄψεται σε; Γα. μηδαμῶς. πόθῳ γὰρ ἤδη αὐτόν. εἰ δ᾽ ἀπέξεις με, ὑπισχνοῦμαί σοι καὶ ἄλλον παρ᾽ αὐτὸ κριὸν τεθύσεσθαι λυσιτελῆ ὑπὲρ ἐμοῦ, ἔχομαι δ᾽ τιμιωτέρῳ τῷ μέγαν, ὃς ἡλίκιαν ὅσης τῶν τομῶν. Ζ. ὡς ἄφελής ὁ παῖς ἐστι, καὶ ἁπλοϊκός. καὶ αὐτὸ δὴ τοῦτο, παῖς ἔτι. ἀλλ᾽ ὦ Γανυμήδες, ἐκεῖνα μὲν πάντα χαίρειν ἔα, καὶ ἐπιλάθου αὐτῶν, καὶ τοῦ ποιμνίου, καὶ τοῦ Γάδης. σὺ δέ, ἤδη γὰρ ἐπιφοιτᾷς εἰ, πολλὰ δὲ ποιήσεις ἐντεῦθεν καὶ τῷ πατρὶ καὶ τῷ πατρίδι. καὶ ἀντὶ μὲν τυροῦ καὶ γάλακτος, ἀμβροσίαν ἕδῃ, καὶ νέκταρ πίῃ. τοῦτο μέντοι καὶ τοῖς ἄλλοις ἡμῖν αὐτὸς παρέξεις ἐγχέων. τὸ δὲ μέγιστον, οὐκέτι ἄνθρωπος, ἀλλ᾽ ἀθάνατος ἔσῃ. καὶ ἀστὴρ σε φανεῖσθαι ποιήσω κρίνων, καὶ ὅλως, εὐδαίμων ἔσῃ. Γα. ἰὼ

Gargaro vidisti? *Gan.* Tute, optime, ais esse, qui nuper grandinem copiose nobis effudisti, qui habitare supra nos dicebaris, strepitum faciens, cui arietem pater immolavit? Cujus tandem facinoris reum me rapuisti ô rex Deorum? Lupi autem oves fortè jam diripuerunt, delectas illas invadendo. *Iup.* Tibi-ne immortali facto, ac nobiscum conversaturo, est adhuc ovium cura? *Gan.* Quid ais? Annon etiam hodie in Idam me deduces? *Iup.* Nequaquam: quoniam frustra aquila pro Deo fuissem factus. *Gan.* Igitur quæret me pater, & stomachabitur non inveniens, & quia ovile reliqui, postea plagas accipiam. *Iup.* Vbinam ille videbit te? *Gan.* Nequaquam, jam enim ipsum desidero. Quod si me dimittes, polliceor tibi & alium arietem ab ipso immolatum iri, meæ liberationis pretium. Habemus autem trimum, eumque magnum, qui cæteris in pascua præit. *Iup.* Quàm simplex est & ingenuus hic puer, & hoc ipsum adhuc puer. Verùm ô Ganymedes, illa quidem omnia valere sine, & oblivioni trade, nimirum ovile, & Idam. Tu autem, jam enim cœlestis es, hinc & patri, & patriæ multa benefacies. Præterea pro caseo & lacte, ambrosiam edes, & nectar bibes: Hoc etiam aliis, scilicet nobis ipse infundens præbebis. Quodque maximum, non amplius homo, sed immortalis eris: atque faciam ut [1] tuum sidus appareat pulcherrimum. Omninò beatus eris. *Gan.* Si

1 *Tuum sidus*] Aquarium notat, quem Ganymedem esse perhibent: licet ἀστὴρ ὑδρεῖος, non ἀστὴρ aquarius. *Cogn.*

ἢ παίζειν ἐπιδημήσω, τίς συμπαίξεταί μοι; σὺ γὰρ τῇ ἑῴᾳ πολλοὶ ἐλίκιωμεν. Ζ. ἔχεις καὶ σοὶ τοῦτον συμπαίζοντα τὸν ἐρωτα, καὶ ἀστραγάλους μάλα πολλούς. Γαν. ἥδομαι μόνον, καὶ φαιδρὸς εἶμι, καὶ μηδὲν ἐπιπόσῃ τὸ κῶμα. Γα. τί δ' ὑμῖν χρήσιμον ἂν γένοιμαι; ἢ ποιμαίνειν δεήσει καὶ ὑμᾶς; Ζ. ἄκ. ἀλλ' οἰνοχοήσεις, καὶ ἐπὶ τὴν νέκταρος τράπεζαν, καὶ ἐπιμελήσῃ τοῦ συμποσίου. Γα. τοῦτο μὲν οὐ χαλεπόν. οἶδα γὰρ ὡς χρὴ ἐγχέαι τὸ γάλα, καὶ ἀναδῆσαι τὸ κιοσύδιον. Ζ. ἰοὺ πάλιν αὖ τὸ γάλακτος μνημονεύειν, καὶ ἀληθῶς ἀφηνιάσεις οἷς. τωσὶ δ' ἀρχαῖός ἐστι, καὶ πίνομεν ἤδη τοῦ ἴφλου τὸ νέκταρ. Γα. ἥδιον ὦ Ζεῦ τὸ γάλακτος; Ζ. εἰσῃ μετ' ὀλίγον. καὶ γλυκύμειρος, ὅταν ἐπιθῇς τὸ γάλα. Γα. κοιμήσομαι δ' οὖν τὴν νύκτος; ἢ μετὰ σοῦ ἡλικιώτης ἔρωτος; Ζ. ἄκ. ἀλλὰ ἀφ' ἑαυτοῦ σε ἁρπάσας, ὡς ἅμα καθεύδωμεν. Γα. μόνος γὰρ σὺ ἂν δύναιο, ἀλλ' ἥδιόν σοι καθεύδειν μετ' ἐμοῦ; Ζ. ναὶ μετὰ γε τοιούτου, οἵου σὺ Γανυμήδους ἅτε καλός. Γα. τί γάρ σε ὠφελεῖ τὸ ὕπνον ὀνήσῃ τὸ κάλλος; Ζ. ἔχεί τι ἐλεγκτικὸν ἡδύ, καὶ μαλακώτερον ἐπεύχῃ αὐτόν. Γα. καὶ μὴν ὅτε πατὴρ ἤχθετό μοι συγκαθεύδοντι. καὶ διηγεῖτο ἕωθεν, ὡς ἀφῆλον αὐτῷ τὸ ὕπνον φορυβοῦντι, καὶ λακτίζοντι, καὶ περιστρεφομένῳ μεταξὺ ὁπότε καθεύδοιμι. ὥστε δῆτα τὴν μητέρα ἔπεμπέ με κοιμησομένου τὰ πολλά.

Si verò ludere cupiam, quis mecum colludet? in Ida enim multi eramus coætanei. *Iup.* Habebis & hic colluſorem tibi Cupidinem hunc, & aſtragalos valdè multos. Confidenti tantùm & læto ſis animo, nihilque inferiorum deſideres. *Gan.* Qua verò in re vobis ero utilis? Num & hic oves paſcere oportebit? *Iup.* Minimè, ſed vinum miniſtrabis, & ad nectar deſtinaberis, & convivium curabis. *Gan.* Hoc quidem non eſt difficile. Novi enim ut oporteat lac infundere, & paſtorale poculum præbere. *Iup.* Ecce, rurſus iſte lactis meminit, & hominibus miniſtraturum ſe retur: hoc verò cœlum eſt; & nectar, quemadmodum dixi, bibimus. *Gan.* Suaviuſne lacte, ô Iupiter? *Iup.* Scies paulo poſt, & cum guſtaveris, non amplius deſiderabis lac. *Gan.* Porro ubi dormiam nocte? an cum coætaneo Cupidine? *Iup.* Minime: ſed ob hoc te rapui, ut ſimul dormiamus. *Gan.* Solus enim non poſſis, ſed tibi ſuavius erit dormire mecum? *Iup.* Maximè ſane cum tali, qualis es Ganymedes, tam formoſus. *Gan.* Quidnam te pulchritudo ad ſomnum juvabit? *Iup.* Habet quoddam incitamentum ſuave, eumque molliorem inducit. *Gan.* Atqui patermeus mihi condormienti indignabatur, & mane narrabat ut turbabam ipſius ſomnum me volutando, calcitrando, & quiddam inter dormiendum loquendo. Quapropter me dormiturum ad matrem plerumque mittebat. Tem-

1 Ἐπὶ τὴν νέκταρος τράπεζαν] Sic apud Heliodor. lib. 7. ſic fine hujus Dialogi, ὡς χρὴ ὀρίγειν τὸ σύφαρ. Bourd.

2 Κιοσύδιον] Ποιμενικὸν ἔκπωμα ἀπὸ τῆς κισσύβης. Schol. Theocr. Heſych. legit κισσίδιον, & interpretatur κισσηρὸν ἢ σύφαρ. Idem.

1 A're-

ξύνω ἐπιτυλίου. Ηερ. εἶτι ἐ γαμήσεως αὐτὸν ἐμοῦ ἕνεκα. μέμνησο γὰρ οἷά μοι λέγω τ οἰνοχόον τοῦτον ἐμπεφυκέναι. Ζεύς. ἔκ. ἀλλὰ τ Ἥφαιστον ἤδη τ σὸν υἱὸν οἰνοχοεῖν ἡμῖν χαλάσωμεν, ἐκ τ κωμίου ἥκοντα, ἵνα τ ἀστιθήρων ἀνάπλεων, ἄρτι τοῦ πυρὸς ληφθέντα, καὶ ἀπ' ἐκείνων αὐτῶν τ δακτύλων λαμβάνωμεν ἡμᾶς τοῦ κύλικος, καὶ ἐπισταμένως, φιλήσας μιᾶς ἕξ. ὃν ἤδη ἂν ἡ μήτηρ σὺ ἡδέως φιλήσειας, ὑπὸ τ ἀσθόλου καπνιλαμβάνον τὸ σόν στόμα; ἡδέως ταῦτα. ὑ γὰρ κ ὧδε πολὺ ὁ οἰνοχόος ἐκεῖνος ἐμπεφυκὼς τῷ συμποσίῳ τ θεῶν. ὁ Γανυμήδης ἦ, καταπιμπλίσθω αὖθις ἐς τοῦ Ἴδου. καθαρὸς γὰρ, καὶ ῥοδοδάκτυλος, καὶ ἐπισταμένως ὀρέγειν τὸ ἔκπωμα. καὶ ὁ, σι λυπεῖ κἀλιτε, καὶ φιλεῖ [1] ἤδιον ἢ νέκταρος. Ηερ. νῦν κ χαλὸς ὦ Ζεῦ ὁ Ἥφαιστος, καὶ οἱ δάκτυλοι αὐτοῦ ἀνάξιοι τ σῆς κύλικος, καὶ ἀσθόλω μεστός ἐστι, καὶ καυστᾶς ὁρῶν αὐτὸν, ἐξότου τ κριὸν κρεμήσαν τοῦτον ἡ Ἴδη ἀνέθρεψε, πάλαι ἂ ἐκ ἐώρας ταῦτα ὑμῖν οἱ ἀστιθῆρες, ὑμῖν ἡ κώμινος ἀπέτρεπόν σε μὴ ἔχειν παρ' αὐτοῖς. Ζεύς. λυπεῖς ὦ Ηερ σαυτόν. ὑδὲν ἄλλο. καίμοι ἐπιτείνεις τ ἔρωτα ξηλοτυπούσα. εἰ δὲ ἄχθη ἤδη παιδὸς ὡραίου δεχομένη τὸ ἔκπωμα, σοὶ μὲν ὁ υἱὸς οἰνοχοείτω. σὺ ἂ ὦ Γανύμηδες, ἐμοὶ μόνῳ ἀναδίδου τοῦ κύλικος, καὶ ἐφ' ἑκάστῃ ἕδις φίλει με, καὶ ὅτε πλήρη ὀρέγοις, καὶ αὖθις ὁπότε παρ' ἐμοῦ λαμβάνοις. τί τοῦτο δακρύεις; μὴ δείδιθι. οἰμώξει γὰρ ὅτις σι λυπεῖν ἐθέλῃ.

irritem. *Iun.* Vtinam & illum in uxorem duxisses mei gratia. Memineris igitur quibus propter illum pocillatorem probris me afficis. *Iup.* Imo vero Vulcanum istum filium tuum oportebat nobis pocillari, claudicantem videlicet, & à fornace venientem, plenum adhuc favillis, depositoque paulo ante forcipe: & nos calicem ab illis ipsis digitis accipere, attractumque ipsum interim osculari, quem neque mater tu libenter osculeris, facie ob fuliginem denigrata? Suavia hæc sunt: adeoque multum etiam pocillator iste cohonestat Deorum convivium. Ganymedes autem hic iterum in Idam est ablegandus, quippe purus ac candidus est, roseisque digitis, ac scite poculum porrigit; quodque te magis mœrore afficit, ipso nectare jucundius osculatur. *Iun.* Nunc Iupiter, & claudus est Vulcanus; ejusque digiti tuo calice indigni, est etiam fuligine plenus, quumque vides ipsum, nauseas, ex quo formosum istum & comatum Ida educavit. Olim autem ista non videbas: neque favillæ, neque fornax te absterrebant, quominus illo porrigente biberes. *Iup.* Ægritudine te ipsam Iuno afficis: & mihi tua zelotypia vehementius amorem auges. Quod si graveris à formoso puero poculum accipere, tuus filius tibi potum ministret. Tu vero Ganymedes mihi soli calicem trade, & me cum quolibet bis osculare, tum quando plenum porrigis, tum quando rursus à me illum accipis. Quid ita lachrymaris? Ne metue. Pœnas enim dabit quicunque tibi molestus esse voluerit.

1 Ἤδιον ἢ νέκταρος] Sic apud Hesio. sicut. Herc. πόσῳ πολυφόρτῳ δοίνῃ. Bourd.

IV.

ΗΡΑΣ, ΚΑΙ ΔΙΟΣ.

ΗΡΑ.

Τὸν Ἰξίονα τοῦτον ὁρᾷς ὦ Ζεῦ; ποῖόν τινα τὸ τρόπον ἡγῇ; Ζεύς. ἄνθρωπον εἶναι χρηστὸν ὦ Ἥρα, καὶ συμποτικόν. ἐγὼ οὖν σωλῶ ἡμῖν, ἀνάξιός ἐστι συμπότης ὤν. Ηρα. ἀλλ' ἀνάξιός ἐστιν, [1] ὑβριστής γὰρ ὤν. ὥστε μηκέτι σωίσῃς. Ζεύς. τί δὲ ὕβριστ; χρὴ γὰρ οἴμοι καὶμὲ εἰδέναι. Ηρα. τί δ' ἄλλο; καὶ γὰρ αἰσχύνομαι εἰπεῖν αὐτό. τοιοῦτόν ἐστιν ὁ ἐτόλμησε. Ζεύς. ἐμοὶ δὲ τοῦτο ἐκ μᾶλλον ἄπορος ἂν, ὅστις ἐστὶν αἰσχρῶς ἐπεχείρησε. μῶν οὖν ἐπίεσε πνά; σωίσημι γάρ ὁποῖόν ποτ' αἰσχρὸν, ὅτῳ ἂν ὀκνήσειας εἰπεῖν. Ηρα. αὐτίκα ἐμοί, σπουδάζω τινὰ ὦ Ζεῦ πολὺν ἤδη χρόνον. καὶ τὸ μὲν πρῶτον, ἠγνόουν τὸ πρᾶγμα, διότι ἀσυνὶς ἀφιόρα ἐς ἐμέ. ὁ δ', ἐγὼ ἔσυσ, ἐγὼ ὑπεδάκρυον. ἐγὼ δέ ποτε παῦσα τὸ δάκρυμα, ὁ δ', ἡνίκ' ὤν αὐτῷ σκεύην πιεῖν. καὶ λαβὼν, ἐφίλησε μεζόν. καὶ ἅμα τὰς ὀφθαλμὰς ἐσκόπει. ἐγὼ αὖθις ἀφιόρα ἐς ἐμέ. τοῦτ' ἤδη ἐσυνῆκα, ἐρωτικὸν ὄντα. καὶ ἐπικολὺ μὲν ἡδέμην λέγειν ἅμα σέ. ἐγὼ δ' ὅμως παύσασθαι φρονίσας τὸ ἄθυρμα. ἐπεὶ δ' ἐμὲ λόγους ἐπόλμησέ μοι ἅμα ἐπιτηγκεῖν, ἐγὼ μὲν ἀφεῖσα αὐτὸν ἔτι δακρύοντα, ἐγὼ ἐκυλινδόμεθον, ἐπιφερξαμένη τὸ ὦτα ὡς μὴ ἂν ἀκούσαιμι αὐτοῦ ὑβριστικὰ ἐπιτρύζοντος, ἀπῆλθον σοι φρασουσα. σὺ δ' αὐτὸς ὅρα

IVNONIS ET IOVIS.

IVNO.

Ixionem hunc vides Iupiter? quibuſnam moribus affectum putas? *Iup.* Hominem eſſe benignum Iuno, & hilarem convivam. Non enim converſaretur nobiſcum, ſi indignus conviva eſſet. *Iun.* At indignus eſt, cum ſit contumelioſus. Itaque ne amplius converſetur nobiſcum. *Iup.* Sed quid contumeliæ intulit? oportet enim, ut puto, me id ſcire. *Iun.* Quid vero aliud? Etenim pudet me dicere, ejuſmodi illud eſt quod commiſit. *Iup.* Atqui eo magis dicere debeas, quod turpia molitus eſt. Num igitur aliquam ſolicitavit ad ſtuprum? Intelligo enim cujuſmodi ſit turpe illud facinus, quod te pigeat dicere. *Iun.* Me ipſam, non aliam quampiam Iupiter, longo jam tempore: ac primum ignorabam quid rei eſſet, cur me intentis oculis aſpiceret: ipſe etiam ingemiſceret, & ſublachrymaretur: & ſi quando pota poculum Ganymedi traderem, in eodem potum peteret, atque interea oſcularetur captum, oculiſque admoveret, ac rurſus me intueretur. Hæc amatoria eſſe intelligebam, & tibi dicere longo tempore verebar, atque hominem à furore ceſſaturum putabam. Sed poſtquam verba mihi auſus eſt adhibere, ego dimittens illum adhuc lachrymantem, & ad genua provolutum, obturatis auribus, ut ne ſupplicantis ipſius laſcivos ſermones audirem, abii ut tibi dicerem. Tu vero vide quomodo ſis ulturus

1 Τυραννὶς γὰρ ὤν] Clariſſ. Heyne. ad Max. Tyr. dixi ad Petron. *Bourd.*

ὅπως μετὰ τ ἄνδρα. Ζεύς. οὖγε ὁ κρατέρ[ω]ν ἐπ' ἐμὲ αὐτὸν, καὶ μίχεα τ Ἥρης γάμων; τοσοῦτον ἐμεθύσθη δ νέκταρος. ἀλλ' ἡμεῖς τὰ τῶν ἐρώτων, καὶ πάνυ δ μετρίως φιλάνθρωποι. οἶσθα καὶ συμπότας αὐτοὺς ἐποιησάμεθα. συγγνωστὸν οὖν, εἰ πόντες ὅμοια ἡμῖν, καὶ ἰδόντες ὁρμήνια κάλλη, καὶ οἷα ἅπαξ εἶδον ἐπὶ γῆς, ἐπεθύμησαν ἁπλῶσαι αὐτῶν, ἔρωτι ἁλόντες. [1] ὁ δ' ἔρως, βίαιόν τί ἐστι, καὶ οὐκ ἀνθρώπων μόνον ἄρχει, ἀλλὰ & ἡμῶν αὐτῶν σύνοιδε. Ἡφ. σὲ μὲ & πάνυ ὅτός γε διαστάτης ἐστί. καὶ ἄγει σε, καὶ φέρει τ ῥινὸς φασιν ἕλκων. καὶ ἔπη αὐτῷ ἴσως ἂν ἡγῇ σοι. καὶ ἀλλαχόθη ῥᾳδίως ἐς ὅ, τι ἂν κελεύσῃ. καὶ ὅλως κτῆμα & παιδικὰ δ ἔρωτ[ω] σύ γε. καὶ νῦν τῷ Ἰξίονι οἶδα κρυφῇ συγγνώμην δώσομεν, ἢν ἐπ & αὐτὸς μιχθέντα ποτὶ αὐτὲ τὴν γυναῖκα, ἣ σοι τ Περιθόην ἔτεκεν. Ζεύς. ἦ γὰρ σὺ μέμνησαι ἐκεῖνον, εἴ τι ἐγὼ ἔπαιξα ἐς γῆν κατελθών; ἀτὰρ οἶσθα ὅμως δικεῖ τοῦτ δ Ἰξίων; κολάζειν μὲ μηδαμῶς αὐτὸν, μήθ' ἁπτεῖν δ συμποσίου. σκιαὶ γάρ. ἐπὶ θ' ἁρᾶ, καὶ ὡς φῂς ἀκριβῶ, καὶ ἀφόρητα πάσχει. Ἡφ. τί ὦ Ζεῦ; δέδια γὰρ μή τι ὑβριστικὸν & σὺ εἴπῃς. Ζεύς. ἀδαμῶς. ἀλλ' εἴδωλον σὸν φίλης παλαισάρμοι αὐτῇ σοι ὅμοιον, ἐπιδὼν λυθῇ τὸ συμπόσιον, κἀκεῖν[ω] ἀχρυπνεῖ ὡς τὸ εἰκὸς ὑπὸ δ ἔρωτ[ω], ἀγκαλιζόμενον αὐτῷ φέροντες. οὕτω γὰρ πεύσεται ἀνιώμεν[ω], οἰηθεὶς τυγχάνειν τ ἐπιθυμίας. Ἡφ. ἄπαγε.

rus hominem. *Iup.* Euge: ſceleratus ille in me ipſum, ad Iunonis uſque nuptias, adeò inebriatus eſt nectare. Cæterum nos authores horum ſumus, & ultra modum amatores hominum, qui quidem & convivatores noſtros ipſos fecimus. Venia igitur digni ſunt, ſi nobiſcum ſimilia poti, deinde conſpectis cœleſtibus formis quales nuſquam in terris viderunt, amore capti, illis frui concupiverunt. Eſt autem amor, violentum quiddam, nec ſolum hominibus, ſed & nobis ipſis interdum imperat. *Iun.* Tuus quidem penitus hic eſt dominus, teque fert & agit, naſo (ut ajunt) trahens: & ſequeris ipſum quocunque te duxerit, & facile immutaris in quodcunque jusſerit: denique tu poſſeſſio, & ludus es amoris. Et nunc Ixioni, ſcio, quod veniam tribuis, ut qui uxorem ipſius olim adulterio vitiaris, quæ tibi Pirithoum peperit. *Iup.* Adhuc-ne meminiſti, ſiquid ego luſi quum in terram deſcendi? Sed noſti quid mihi videatur de Ixione? ipſum quidem nequaquam mulctandum, nec convivio extrudendum: ruſticum enim illud. Sed quia amat, &, ut ais, lachrymatur, & intolerabilia patitur. *Iun.* Quidnam ô Iupiter? metuo enim ne & tu contumelioſum aliquid dicas. *Iup.* Nequaquam. Sed ſimulachrum tibi ſimile, effictum ex nube, poſtquam ſolutum fuerit convivium, illi ut veriſimile eſt, præ amore vigilanti, ad concubitum admoveamus: ſic enim angi deſinet, ratus ſe rem expetitam eſſe conſecutum. *Iun.* Apage. Ne

1 Ὁ δ' ἔρως] Sic Long. lib. 2. Heliodor. lib. 4. & Dialog. Apoll. & Bacch. πάντων ἄρχων. Bourd.

μὴ ἄρχειν ἴκοιτο, τὰ ὑπὲρ αὐτὸν ἐπιθυμῶν. Ζεύς. ὅμως ὑπόμενον ὦ Ἥρα. τί γὰρ ἂν καὶ παίδες δεινὸν λάβοι δι' πλάσμα; Ἥρα. ἀλλὰ νεφέλη ὁ Ἰξίων συμίσγει; Ἥρα. ἀλλὰ νεφέλη ἐγὼ εἶναι δόξω. καὶ τὸ αἰσχρὸν ἐπ' ἐμὲ ποιήσῃ λέγ τὸν ὁμιλητήν. Ζ. ἀδύνατον τοῦτο φῄς. ἆρα γὰρ ἡ νεφέλη ποτὲ Ἥρᾳ χρήσιτ' ἂν, ἢ σὺ νεφέλη. ὁ δὲ Ἰξίων μόνον ἐξαπατηθήσεται. Ἥρα. ἀλλ' οἵοι πάντες ἄνθρωποι ἀπειρόκαλοί εἰσιν, αὐχήσει καταλιπὼν ἴσως, καὶ διηγήσεται πᾶσι, λέγων συγγαμοῦσαν τῷ Διΐ. καίτοι τάχα ἐρᾷν με φήσειεν αὐτοῦ. οἱ δὲ, πιστεύσουσιν, ὅτι εἰδότες ὡς νεφέλην συμλῶ. Ζεύς. ἐκεῖνο μὴ πιστεύσῃ ἐρᾷν, ὡς τὰ ἀδὴν ἱμάσιον προχοῇ ἄβλιον ὑποδεθεὶς, συμπεριενεχθήσεται μετ' αὐτοῦ ἀεὶ, καὶ πόνον ἄπαυστον ἕξει, δίκλω δεδεὼς τὸν τροχόν. Ἥρα. ὃ γὰρ δεινὸν τοῦτό γε λάβοι τὴν μεγαλαυχίας.

Ne quid tempestivum consequatur, quando res quæ supra se sunt, concupiscit. *Iup.* Attamen parere ô Iuno. Quid enim tam grave tibi accidet ex hoc figmento, si cum nube Ixion congrediatur? *Iun.* At nubes ego esse videbor: & in me turpitudinem committet propter similitudinem. *Iup.* Nihil dicis. Neque enim nubes hæc Iuno unquam fuerit, neque tu nubes. Ixion autem solum decipietur. *Iun.* Sed ut omnes homines insolentes sunt, forte quum descenderit, gloriabitur, omnibusque dicet se Iunonem compressisse, Iovisque rivalem esse: forsitan etiam dixerit me ipsum amare: illi vero credent, nescii eum cum nube congressum esse. *Iup.* Igitur si quid tale dixerit, ad inferos detrudetur, & rotæ miser alligatus, cum ipsa perpetuo circumvolvetur, & laborem nunquam cessaturum sustinebit, pœnas amoris luens. *Iun.* Non enim grave quidem hoc præ jactantia.

1 Μὴ ἄρχειν ἴκοιτο] Nescio cur mutatum, sic enim reposueram. Proverb. de quo Aristophan. alii, σισυλοίκιζας μᾶλλον ἀφεὶς τὸ μὴ ἄρχε ἴκοιτο. Verum tamen Atticum est, & utitur Dialog. de saltat. Solœcismum notarunt Grammatici. *Beard.*

ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΗΦΑΙΣΤΟΥ.

APOLLINIS, ET VVLCANI.

ΗΦΑΙΣΤΟΣ.

Ἄρχεις ὦ Ἄπολλον τὸ τῆς Μαίας βρέφος τὸ ἄρτι τεχθὲν, ὡς καλόν τί ἐστι, καὶ ἀστεῖον πᾶσι, καὶ ἤδη ὡς μέγα ἀγαθὸν ἀποθησόμενον; Απ. σκῶπτε

VVLC.

Vidisti Apollo Maiæ infantulum illum nuper genitum, ut formosus est, omnibusque arridet, & jam quiddam præ se fert, quasi in magnum aliquod bonum sit evasurus? *Ap.*

μα φῶ βρέφος ὦ Ἥφαιστε, ἢ μέγα ἀγαθὸν, ὁ δὲ Ἰάπετὸς πρεσβύτερός ἐστιν ὅσον ἐν τῇ πανουργίᾳ; Ηφαι. καὶ τίνα ἂν ἀδικήσαι δυνατὸν ἀρτίτοκον ὄν; Απο. ἐρώτα τὸ Ποσειδῶνα, ᾧ τὸ τρίαινον ἔκλεψεν. ἢ τὸ Ἄρη, καὶ τοῦτο μὲν ἐξείλκυσε λαθὼν ᾧ κυλεᾶ τὸ ξίφος, ἵνα μὴ ἐμαυτὸν λέγω, ὃν ἀφώπλισε δι' ὀξύ, καὶ τὸ βελῶν. Ηφαι. τὸ νεογνὸν παῖδα, ὃ μέγας σκινέντο ἐν τοῖς σπαργάνοις; Απο. εἶσῃ ὦ Ἥφαιστε εἰ σοι προσέλθῃ μόνον. Ηφαι. καὶ μὲν προσήλθηκε ἤδη. Απο. τί δῆτα, πάνυ ἔχεις τὸ ἐρωτικὸν, καὶ οὐδὲν διαλανθάνει αὐτόν; Ηφαι. πάνυ ὦ Ἀπολλον. Απο. ὅμως ἐπίσκεψαι ἀκριβῶς. Ηφαι. νὴ Δία τὸν πυρίφλεγα οὐχ ὁρῶ. Απο. ἀλλ' ὄψει αὐτὸν ἴσως ἐν σπαργάνοις δι' βρέφος. Ηφαι. ὅπως ὀξύχειρ ἐστὶ, καθάπερ ἐν τῇ χαλκῇ σκιμελετήσας τὸν κλεπτικόν; Απο. ὁ γὰρ ἤκουσας αὐτῷ ἐκ λαλίστατος ἤδη σωμύλα, καὶ ἐπίτροχα. οὐδὲ, καὶ Ἀφροδίτῃ ἡμῖν ἐθέλει. χθὲς δὲ προσκαλεσάμενον τὸ ἔρωτα, κατεπάλαισεν δόλῳ ἐν οἰκῳ ὅπως ὀφείλων τὸ πόδε. εἶτα μεταξὺ ἐπαινέμενον, τὸ Ἀφροδίτης μὲν τὸ κηστὸν ἔκλεψε προσπυξαμένης αὐτὸν ἐπὶ τῇ νίκῃ. δὲ Διὸς γελῶντος, [1] τὸ σκῆπτρον. εἰ δὲ μὴ βαρύτερος ὁ κεραυνὸς ἦν, καὶ πολὺ τὸ πῦρ εἶχε, καὶκεῖνον ἂν ὑφείλετο. Ηφαι. χορὸν τινα τῶν παίδα φῄς. Απο. ὦ μέγιστον, ἀλλ' ἤδη καὶ μουσικήν. Ηφαι. πῶ, τοῦτο πεκμαίρεσθε ἄρας; Απο. γελῶντα τὸν νεκρὸν εὗρον, ὄργανον ἀπ' αὐτῆς συνεπήξατο. πηχεῖς γὰρ ἐναρμόσας, καὶ

Illum-ne ego infantem ὁ Vulcane dixero, aut magnum bonum, qui quantum ad fraudulentiam attinet, ipso Iapeto antiquior est? *Vulc.* Ecquem injuria afficere potuerit, jam primum natus? *Ap.* Interroga Neptunum, cujus tridentem suffuratus est: aut Martem: nam & hujus subtraxit clam è vagina gladium: ut de me ipso non dicam, quem arcu & sagittis exarmavit. *Vulc.* Hæccine infantulus ille, qui vixdum movebatur in fasciis? *Ap.* Scies Vulcane si modo ad te venerit aliquando. *Vulc.* Atqui jam venit. *Ap.* Quid igitur? omnia habes ferramenta, nullumque ipsorum est amissum? *Vulc.* Omnia ὁ Apollo. *Ap.* Attamen inspice diligenter. *Vulc.* Per Iovem forcipem non video. *Ap.* Sed videbis ipsum alicubi in fasciis infantis. *Vulc.* Adeone aduncas habet manus, perinde ac si in ipso ventre furandi artem jam esset meditatus? *Ap.* Annon audivisti ipsum jam arguta & volubilia loquentem? atque hic etiam ministrare vult nobis. Heri autem provocato Cupidine, cum ilico palæstra superavit, ne scio quo pacto pedes illi subtrahens. Deinde interim dum laudabatur, Veneris surripuit cestum, cum ob victoriam ipsum fuisset amplexata: Iovis etiam ridentis sceptrum: ac nisi gravius fuisset, multumque ignem habuisset, ipsum quoque fulmen sustulisset. *Vulc.* Acrem mihi narras puerum. *Ap.* Non id solum, sed jam etiam musicum. *Vulc.* Vndenam hoc conjicere potes? *Ap.* Testudinem mortuam alicubi nactus, ex ea compegit instrumentum. Brachiis enim adaptatis, & superinducto ju-

1 Τὸ σκῆπτρον] In Cod. Florent. scribitur ἄλθιν ὅτι τὸ σκῆπτρον. Bourd.

1 Ala-

ζυγώσας, ἔπειτα καλάμους ἐμπήξας, καὶ μεγάλου ὑποθεὶς, καὶ σφαιρώσας ἐπὶ τὰ χορδὰς, μελῳδεῖ πάνυ γλαφυρὸν ὦ Ἥφαιστε, καὶ εὐαρμόστου, ὡς καμὲ αὐτὸ φθονεῖν τὴν πάλαι κιθαρίζειν ἀσκῆσαι. ἔλεγε δ' ἡ Μαῖα ὡς εἰδὲ μόροι τὰς νύκτας εὐ τοῦ ἀέρος, ἀλλ' ὑπὸ περιεργίας ἄρχοι δ' ἄδειν πρῶτα, κλέψαν τι κακοῦργον δηλαδή. ὑπόπτερος δ' εἶ. καὶ μάλιστα τὰ πτερὰ δ' ἡμμένος ἂν ἐπὶ τὴν ψυχαγωγίαν, ἢ κατάγοις τοὺς νεκρούς. Ἥφαι. ἐγὼ σεαυτὸν ἐδησα αὐτὸ πάλαι ἐνταῦ. Ἀπ. τοιγαροῦν ἀπέδωκέ σοι τὸν μισθὸν τὴν πυρράχειαν. Ἥφαι. δύγε ὑπέμνησας. ὥστε βαδιοῦμαι λαβὼν αὐτὸν, εἴ πω ὡς φρὶξ δύσεται σε τοῖς σπαργάνοις.

jugo, deinde calamis infixis, & ſubjecto hemiſpherio, & intentis inde ſeptem chordis elegans adeò & concinnum quiddam modulatur, ut ego quoque illi jam invidiam, qui jam olim perſonando citharam me exerceo. Dicebat autem Maia fore ut neque noctu in cœlo maneret, ſed præ nimio agendi ſtudio ad inferos uſque deſcenderet, inde nimirum aliquid furto ablaturus. Eſt autem [1] alatus, ac [2] virgam quandam mirificæ proteſtatis fecit, qua animas evocat, & mortuos deducit. *Vulc.* Illum ipſi dedi ut eſſet ludicrum. *Ap.* Proinde & mercedem iſtam tibi retulit, forcipem videlicet. *Vulc.* Recte ſane admonuiſti, quare ibo ut illum recipiam, ſicubi ut ais, inter faſcias inveniri poterit.

1 *Alatus*] De forma Mercurii vide Macrob. *Cogn.*
2 *Virgam*] De Mercurii Virga Homer. Odyſſ. 5. Virg. 4. Æn. hinc dictus χρυσόῤῥαπις. Idem.

ΗΦΑΙΣΤΟΥ, ΚΑΙ ΔΙΟΣ.

VVLCANI, ET IOVIS.

ΗΦΑΙΣΤΟΣ.

Τί με δεῖ Διῒ ποιεῖν; ἥκω γὰρ ὡς ἐκέλευσας ἔχων τὸν πέλεκυν ὀξύτατον, εἰ καὶ λίθους δίοι μιᾷ πληγῇ λῆψεσθαι. Ζ. ἴσως ὦ Ἥφαιστε. ἀλλὰ δίελέ μοι τὴν κεφαλὴν εἰς δύο, κατεσκεμμένην. Ἥφαι. πῶς μοι εἰ μέμηνα; σκόπει δ' ὦ πάλληξ, ὅπως ἥλεως ἔσει ἡμῖν. Ζ. λῆψεσθαί μοι τὸ κρανίον. εἰ δ' ἀπειθήσεις, ἐγὼ νῦν σοῦτον ὀργιζόμενός σοι μᾶλλον ἐπιβαλῶ πᾶσι τοῖς θεοῖς.

VVLC.

Quid me oportet facere Iupiter? Venio enim ut juſſiſti, ſecurim habens acutiſſimam, etiam ſi lapides uno ictu opus ſit diſſecare. *Iup.* Rectè ſane, ô Vulcane, Sed jam impacta illa, divide mihi caput in duas partes. *Vulc.* Tentas me, num inſaniam? Impera igitur vere, quod vis tibi fieri. *Iup.* Dividi mihi calvariam volo. Si vero non obedieris, me experie-

Verum toto animo feriendum

μή, μηδὲ μέλλωσιν. ἀδύνατα γὰρ ὑπὸ τῶν ὠδίνων, αἱ μου τὰ ἐγκέφαλα ἀναπτέρωσιν. Ηφαι. ὄρα ὦ Ζεῦ μὴ κακόν τι ποιήσωμεν. ὀξὺς γὰρ ὁ πέλεκυς ἐστι, καὶ σοι ἀναιμωτὶ, ἢ δὶς καὶ τρὶς τὴν Εἰλείθυιαν μιαίνεται σε. Ζ. κατέτεμνε μόνον ὦ Ἥφαιστε θαρρῶν. οἶδα γὰρ ἐγὼ τὸ συμφέρον. Ηφαι. ἄκαν μὲν, κατίσω δή. τί γὰρ χρὴ ποιεῖν, σὺ κελεύων; τί τοῦτο; κόρη ἔνοπλος. μέγα ὦ Ζεῦ κακόν εἶχες ἐν τῇ κεφαλῇ, εἰκότως γοῦν ὀξύθυμος ἦσθα, τηλικαύτην τὸν τῶν μήνιγγα παρθένον ζωογονῶν. καὶ ταῦτα ἔνοπλον. ἦπερ φρατόπεδον, ἡ κεφαλή ἐλελήθεις ἔχων. ἡδὲ, κηδὰξ, καὶ πυρίχιζε, καὶ τὸν ἀσπίδα πάσσε, καὶ τὸ δόρυ πάλλε, καὶ σείσασπα. καὶ τὸ μέγεθος, καλὴ πάνυ καὶ ἀκμαία γυνὴ ἤδη σοι φαίνεται. γλαυκῶπις μὲν, ἀλλὰ κοσμεῖ καὶ τοῦτο ἡ κόρυς. ὥστε ὦ Ζεῦ μαίεσθαί μοι δοκεῖς ἐγχωρήσας μοι αὐτήν. Ζ. ἀδύνατα αἰτεῖς ὦ Ἥφαιστε. παρθένον γὰρ ἀεὶ θέλει μένειν. ἐγὼ γὰρ τό γε ἐπ' ἐμοὶ, οὐδὲν ἀντιλέγω. Ηφαι. τοῦτ' ἐβουλόμην. ἐμοὶ μηλήσει τὰ λοιπά. καὶ ἤδη σπαρήσεται αὐτήν. Ζ. εἰ σοι ῥᾴδιον ἐστω, ποίει. πολλὰ οἶδα ὅπως ἀδυνάτων ἐρᾷς.

est, nec cunctandum. Pereo enim præ doloribus, qui mihi cerebrum invertunt. *Vulc.* Vide Iupiter ne quid mali faciamus: acuta enim securis est. Nec sine sanguine, nec ad Lucinæ morem tibi obstetricabitur. *Iup.* Incute modo Vulcane, audacter. Ego enim novi quid sit conducibile. *Vulc.* Invitus quidem, sed tamen feriam: quid enim agat aliquis te jubente? Quid istuc? armata puella. Magnum ô Iupiter, in capite malum habebas. Quare merito iracundus eras, cum sub membrana cerebri tantam virginem vivam nutrires, idque armatam. Nimirum nescius castra, non caput habebas. Hæc vero saltat, & cum armis tripudiat, & clypeum concutit, & hastam vibrat, & furore concitatur. Quodque maximum est, formosa admodum, ætatis maturæ brevi adeo jam facta est. Cæruleis quidem est oculis, sed huic ornatum addit galea. Quare ô Iupiter, hoc mihi refer obstetricandi præmium, illam mihi desponde. *Iup.* Impossibilia petis Vulcane: vult enim virgo permanere. Ego certe quantum in me est, nihil repugno. *Vulc.* Hoc volebam, curæ mihi erunt reliqua: jamque ipsam rapiam. *Iup.* Si hoc tibi adeo facile est, facias licet. At illud scio te, quæ consequi nequeas, amare.

1 Ἀδυνάτων ἐρᾷς] Vulcanum tamen habuisse Minervam τὴν νόμῳ γαμέτην. Testatur oraculum Byzantinum:

Νῆσός τίς ἐστι φυτεύμενον ὕδασι λαχεῖσα
Τὸν δρυὸν ὁμοῦ ἐ σπορέων ὑπ' ἠπείροιο φέρεσα.
Ἐνθ' Ἥφαιστος ἔχων χαίρῃ γλαυκῶπιν Ἀθήνην. Bourd.

NE-

ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ.

ΠΟΣΕΙΔΩΝ.

Ἔξεστιν ὦ Ἑρμῆ νῦν σοι τυχεῖν τοῦ Διός; Ερ. οἶδα μάλιστα ὦ Πόσειδον. Πο. ὁμως ἀθρόως ἀναχάλασον αὐτόν. Ερ. μὴ σύσχλη φημί. ἄκαιρον γάρ. ὥστε σὺν ἄλλοις αὐτὸν ἐν τῷ παρόντι. Πο. μῶν τῇ Ἥρᾳ συείσει; Ερ. ὄκ. ἀλλ' ἐπιεικῶν τί ἐστι. Πο. συνίημι. ὁ Γανυμήδης ἔνδον. Ερ. οὐδὲ τοῦτο. ἀλλὰ μαλακῶς ἔχει αὐτός. Πο. πόθεν ὦ Ἑρμῆ; δεινὸν γὸ τοῦτο φῄς. Ερ. αἰσχύνομαι εἰπεῖν. τοιοῦτόν ἐστι. Πο. ἀλλ' ἐχρὴ θαρρεῖν ἡμᾶς ὦ Πόσειδον. Πο. ἄπαγε. πέπτωκεν ἐκεῖνο; ἐκ τίνος; ἐκεῖ τινὶ ἐλελήθει ἡμᾶς ἀνδρόγυνος ὤν; ἀλλ' οὐδὲ ἐπεσήμαινεν αὐτῷ ἡ χαίτη ὄγκον τινά. Ερ. ὀλίγιστος ἦν χαὶ οὐδὲν εἶχε τὸ ἔμβρυον. Πο. οἶδα. ἐκ τῆς κεφαλῆς ἔπτικεν αὖθις, ὥσπερ τῷ Ἀθηνᾶ. τοιγάρτοι τῷ κεφαλῷ ἔχει. Ερ. ὄκ. ἀλλ' ἐκ τῆς μηρᾶς ἐκεῖ τὸ ἐκ τῆς Σεμέλης βρέφος. Πο. ἄγε ὁ ἡγούμενος, ὡς ὅλος ἡμῖν κυοφορεῖ, καὶ παντελῶς ἐξ ἀνάγκης. ἀλλὰ τίς ἡ Σεμέλη ἐστί; Ερ. Θηβαία. τοῦ Κάδμου θυγατέρων μία. ταύτῃ συνελθών, ἐγκύμονα ἐπέδειξεν. Πο. εἶτα ἔτικεν ὦ Ἑρμῆ ἀντ' ἐκείνης; Ερ. καὶ μάλα, εἰκὸς παρεῖδόξον εἶναί σοι δοκεῖ. τῷ ὄντι γὰρ Σεμέλῃ ὑπολαβὼν

NEPTVNI ET MERCVRII.

NEPT.

Licet-ne Mercuri convenire lovem nunc? *Merc.* Nequaquam Neptune. *Nept.* Ipsi tamen me adesse renuncia. *Merc.* Ne molestus sis, inquam. Importunum enim hoc. Quare ne videris quidem ipsum in præsentia. *Nept.* An cum Iunone concumbit? *Merc.* Non: sed diversum quiddam est. *Nept.* Intelligo. Ganymedes intus est. *Merc.* Neque illud. Sed incommoda est valetudine. *Nept.* Vnde hoc Mercuri? rem enim gravem dicis. *Merc.* Pudet me dicere, tale quiddam est. *Nept.* At nihil eo tibi opus est apud me qui tuus sum patruus. *Merc.* Peperit paulò ante Neptune. *Nept.* Apage. peperit, ne ille? ex quo? nos igitur latuit eum esse hermaphroditum? at neque uterus ejus tumorem ullum præ se tulit. *Merc.* Rectè dicis non enim ille fœtum intra se habebat. *Nept.* Novi. Rursus ex capite peperit, quemadmodum Minervam: caput enim habet puerperum. *Merc.* Minime. sed in femore fœtum ex Semele receptum concepit. *Nept.* Euge generosus ille, ut totus & ab omni parte corporis præguans sit. Sed quænam est ista Semele? *Merc.* Thebana mulier, ex [1] Cadmi filiabus una: huic congressus, prægnantem fecit. *Nept.* Deinde Mercuri pro ipsa peperit? *Merc.* Maxime. etiamsi absurdum id tibi videatur. [2] Nam Semelen dolis ag-

1 *Cadmi filiabus*] Nam quatuor fuerunt Semele, Agave, Ino, & Autonoë. *Cogn.*

2 *Nam Semelen*] Docet Euripid. in Bacch. *Idem.*

σα ἡ Ηρα, οἶδας ὡς [1] ζηλότυπός ἐστι, πείθει αὐτὴν ἡδὺ δὴ Διὸς, μὴ βροντῶν καὶ ἀστραπὴν ἥκειν παρ' αὐτήν. ὡς δ' ἐπείσθη, καὶ ἦκεν ἔχων καὶ τὸ κεραυνὸν, ἀνεφλέγη ἡ ὄροφος. καὶ ἡ Σεμέλη μὲν διεφθείρετο· τὸν δὲ πυρὸς ἐμὲ ὄντα κελεύει ἀναπομπὸν τῷ γαστρὶ τὸ γυναικὸς, ἀναπομίσαι ἀτελὲς ἔτι αὐτοῦ τὸ ἔμβρυον ἐπταμηνιαῖον. καὶ ἐπειδὴ ἐποίησα, διελὼν τὸ ἰσχίον μηρῷ, ἐνέθεσα, ὡς ἐκπληρωθείη ἐνταῦθα. ἐν τούτῳ ἤδη μῆνι ἐξέπεσεν αὐτό. καὶ μαλακῶς δὴ τὸ ὀδύνιον ἔχει. Πο. τοῦτο δὴ τὸ βρέφος ἐστίν; Ερ. [3] ἐς τὴν Νύσαν ἀπενεγκόντες, παρέδωκα ταῖς νύμφαις ἀναθρέψειν, Διόνυσον ἐπονομάσαντες. Πο. ἀκούω ἀμφότερα δὲ Διονύσου τούτου καὶ μήτηρ καὶ πατὴρ ὅδε ἐστίν; Ερ. ἔοικεν. ἄπειμι δή ἐν ὕδωρ αὐτὸ ὡς τὸ πρῶτον οἴσων, καὶ παῖδα ποιήσων, [4] ὅσ' ἂν νομίζῃ ὥσπερ λεχοῦ.

aggressa Iuno (nosti autem quam sit zelotypa) persuadet illi ut petat à Iove, quo cum tonitru & fulgure ad se veniat. Quæ cum verbis hujus inducta credidisset, venissetque Iupiter secum fulmen portans, conflagravit tectum, ipsaque Semele ex igne periit: me autem jubet ut incisa illius alvo, fœtum illum imperfectum & [2] septimestrem sibi afferam. Quod ubi feci illem, ille dissecto femore suo, ei indit, ut ibi perficeretur, & nunc tertio jam mense eum partu edidit: & nunc ex doloribus paulum est languidus. *Nept.* Vbi igitur nunc est infans? *Merc.* In Nysam hinc ablatum, tradidi nymphis enutriendum, cognomine Dionysium. *Nept.* Ergo utrumque, Dionysii hujus & pater & mater ille est! *Merc.* Ita videtur. Abeo igitur, ut illi aquam ad vulnus afferam, aliaque præstem, quæ fieri solent, tanquam puerperæ.

1 Ζηλότυπος] Sic antea Dial. & Iov. & de sacrif. Senes. herc. fur. *Bourd.*
2 *Septimestrem*] Patet apud Cic. 1. de Nat. deor. *Cogn.*
3 Ἐς τὴν Νύσαν] Callimach. hym. Iovis. *Bourd.*
4 Ὅσ' ἂν] Angl. ἄ. Idem.

ΕΡΜΟΥ, ΚΑΙ ΗΛΙΟΥ.

MERCVRII, ET SOLIS.

ΕΡΜΗΣ.

Ὦ ἥλιε, μὴ ἐλάσῃς τήμερον ὁ Ζεὺς φησι, μὴ ᾖ αὔριον, μηδ' ἐς τρίτην ἡμέραν, ἀλλ' ἥδιον ῥᾴδιε. καὶ τὸ μεταξὺ μία τις ἔστω νὺξ μακρά. ὥστε λυέτωσαν μὲν

MERC.

[1] Ne currum agas hodie ô Sol, inquit Iupiter, neque cras, neque perendie. sed intus mane: atque interea una nox esto longa. Quare rur-

1 *Ne currum agas*] De solis curru, Lucianus in bis accusato, de ejus equis. Ovid. 2. Metam. *Cogn.*

[1] αἱ ὧραι αὖθις τὰς ἵππους. σὺ δὲ σβέσον τὸ πῦρ, καὶ ἀπάτεινε μέχρι σεαυτόν. H. καινὰ ταῦτα ὦ Ἑρμῆ καὶ ἀπόκοπα ἥκεις ἀγγελῶν. ἀλλὰ μὴ καθαίνου τι ἔδοξε σὸ τοῖς θεοῖς, καὶ ἔξω ἐλάσαντί σε ὁρᾶν, καὶ τὰ μοι ἄχθεται, καὶ τὴν νύκτα πρωϊαίαν τὸ ἡμέρας ποιῆσαι διέγνωσαν; Ep. οὐδὲν τοιοῦτον. ὁ δὲ ἐς ἀεὶ τοῦτο ἔσται. δεῖ δὲ τι καὶ τὸν αὐτὸν ἐπιμηκεστέραν χρόιαν τὴν νύκτα. H. πῶς δὲ καὶ ἐστὶν, ἢ πόθεν ἐξεπίμφθης ἀγγελῶν τοῦτο μοι; Ep. ἐκ Βοιωτίας ὦ Ἥλιε, καθ' Ἀμφιτρύωνα γυναικὸς, ἣ συνεύδει. H. ἱρᾶν αὐτῆς; εἶτα οὐκ ἴσασι νὺξ μία; Ep. οὐδαμῶς. τυχοῦσαν γάρ τινα δεῖ ἐκ τῆς ὁμιλίας ταύτης μίαν, καὶ πολυάθλου θεόν. τοῦτον δὴ ἐν μιᾷ νυκτὶ ἀποτελεσθῆναι ἀδύνατον. H. ἀλλὰ πλείοσι χρόνοις μὲ ἀγαθὴ τύχη. τοῦτο δ' ἐν ὦ Ἑρμῆ ἐκ ἐγένετο ἐπὶ τῶν Κρόνου. αὐτοὶ γὰρ ἡμεῖς ἴσμεν. ὁ δὲ ἀπηγεῖτο ἐκεῖνο πρὸς τῆς Ῥέας ὡς. ὁ δὲ ἀπελθὼν ἂν τὸ ὑργὸν ἐν Θήβαις [2] ἐκοιμᾶτο, ἀλλὰ ἡμέρα μὲν ἦν ἡ ἡμέρα, νὺξ δ' οὐ μέτρον τὸ αὐτῆς, ἀπάλαγρι πᾶσι ὥρας. ξένον δ', ἢ παρεπλανημένον, ἐδόκει. ὁ δὲ ἂν ἐποιάνησέ ποτε ἐκείνῳ θνητὴ γυναικί. τῶν δὲ δυσχίνων γυναίων ἦσαν, χρὴ ἀναστρέφεσθαι τὰ πάντα, καὶ ἀκριβεστέρας μᾶλλον χρόιας τοὺς ἵππους ὑπὸ τὸ ἅρμα, δύσοδον δ' τὴν ὁδὸν, ἀτρίβη [3] μᾶλλον ἔσται ἐξῆς τριῶν ἡμερῶν, τοὺς δ' ἀνθρώπους ἀθλίως ἐν σκότει ζῆν; τριπλοῦν

rursus quidem horæ solvant equos: tu vero ignem extingue, & longum quiesce. *Sol.* Nova hæc Mercuri, & aliena nuntiaturus venis. Sed nunquid in curriculo transgredi visus sum, & extra fines egisse: atque ideo irascitur mihi, noctemque die triplo majorem facere decrevit? *Merc.* Nihil tale: neque id in perpetuum erit: sed ipse nunc opus habet, noctem sibi fieri consueto longiorem. *Sol.* At ubi & nunc ille est vel unde missus es hæc mihi nuntiatum. *Merc.* Ex Bœotia: ô Sol, ab uxore Amphitryonis, cum qua concumbit. *Sol.* Illiusne amator? nec illi nox una sufficit? *Merc.* Nequaquam. Nasci enim quendam oportet ex hoc concubitu, magnum, multorumque certaminum victorem Deum. Hoc igitur una nocte absolvi non potest. *Sol.* Sed quod felix fausumque sit, absolvat. Verumtamen hæc Mercuri non fiebant tempore Saturni (soli enim nos sumus) nec à Rheæ lecto secubabat: neque relicto cœlo Thebis dormiebat. Sed dies quidem tum dies erat: nox vero, mensuram suam pro ratione horarum servabat: peregrinum vero aut immutatum nihil. Neque unquam ille cum mortali muliere rem habuit. At nunc infœlicis mulierculæ causa, oportet omnia perverti: atque equos quidem desidia fieri præfractiores: viam vero transitu difficiliorem, ut pote quæ toto triduo non teretur. Homines præterea misere in tenebris vivere. Hoc bo-

1 Αἱ ὧραι] Ex Homero. *Bourd.*

2 Ἐκοιμᾶτο] Κοιμᾶσθαι, σωθῆναι, καταπεῖν, καθεύδειν, verba quibus utitur, pro Latino *solere*. Idem.

3 Μᾶλλον ἔσται] Male Angl. μέτρον. Nullus enim sensus esset. *Idem.*

1 Ex-

τὰ ἀπολαύσειν τῶν Διὸς ἐρώτων. καὶ καθεδεῖν προσμένοντες, ἐς ἂν ἐκείνου ἀποτελέσῃ τὸν ἀθλητὴν, ὃν λέγεις ὑπὸ μακρᾷ τῇ ζόφῳ. Ερ. σιώπα ὦ Ἥλιε, μή τι κακὸν ἀπολαύσῃς τῶν λέγων. ἐγὼ δὲ ἤδη τὸν Σελήνιον ἀπελθὼν, καὶ τὸν ὕπνον, ἀπαγγελῶ καὶ ἐκείνοις ἅπερ ὁ Ζεὺς ἐπέστειλε. τὸν μὲν, σχολῇ προσιέναι. τὸν δὲ ὕπνον, μὴ ἀνιέναι τοὺς ἀνθρώπους, ὡς ἀγνοήσωσι μακρὸν ὄντα τὸν νύκτα γε ἡμερῶν.

boni ex Iovis amoribus illi consequentur, sedebuntque expectantes, donec athletam istum quem dicis, sub longis tenebris absolverit. *Merc.* Tace, ô Sol, nequid mali pro tuis hisce dictis nanciscare. Ego vero ad Lunam & Somnum hinc profectus, illis etiam renunciabo quæ Iupiter mandavit: illi quidem ut lente procedat, huic Somno, ne relaxet homines, quo noctem hanc adeo longam fuisse ignorent.

ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ, ΚΑΙ ΣΕΛΗΝΗΣ.

VENERIS ET LVNÆ.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ.

Τοῦτο δὴ Σελήνη φασὶ ποιεῖν σε ὁπότ' ἂν ἐν τῇ τῶν Καρίων χώρᾳ, τὴν μὲν σὴν τὸ ζῷον ἀφορῶσαν ἐς τὸν Ἐνδυμίωνα καθεύδοντα, ὑπαίθριον ἄντα κυνηγέτην ὄντα, εἶτα καὶ καταβαίνειν ἐπ' αὐτὸν ἐκ μέσης τῆς ὁδοῦ; Σε. ἐρώτα δὲ Ἀφροδίτη τὸν σὸν υἱὸν, ὅς μοι τούτων αἴτιος. Ἀφρ. ἆρα ἐκεῖνος ὑβριστής ἐστιν. ἐμὲ γὰρ αὐτὴν τὴν μητέρα, οἷα δέδρακεν, ἅρπι μ', ἐς τὴν Γῆν καταπέμψας, Ἀγχίσῃ ἕνεκα τοῦ Ἰλιέως. ἅρπι δή ἐς τὸ Λίβανον ἐπὶ τὸ ἀοσυρέον ἐκεῖνο μειράκιον, ὃ καὶ τῇ Περσεφόνῃ ἐπέρασεν ποιήσας, ἐξ ἡμισείας ἀφελόμενος τὸ ἐρώμενον. ὥστε πολλάκις ἠπείλησε, εἰ μὴ παύσομαι τοιαῦτα ποιοῦσα, κλάσειν μὲ αὐτοῦ τὸ τόξα, καὶ τὴν φαρέτρας, προσεπιρήσειν δὲ

VEN.

Quid hoc rei est ô Luna, quod ajunt te facere, quoties ad Gariam venis: te quidem currum linquere dum dormientem [1] Endymionem intueris, sub dio more venatoris jacentem: interdum etiam ex media via ad ipsum descendere? *Lun.* Interroga Venus filium tuum, qui mihi harum rerum est author. *Ven.* Sine. Contumeliosus ille est, me quippe matrem ipsius quibus modis affecit? nunc quidem Anchisæ Trojani causa in Idam deducens: nunc vero in Libanum ad Assyrium illum adolescentem, quem & Proserpinæ amabilem fecit, & me meis amoribus dimidia ex parte privavit. Quare sæpius minata sum, ni talia facere desinat, me arcus & pharetram ipsius fracturam, & alas amputatu-

1 *Endymionem*] Fabula hinc nata quod Endymion motum hujus primus observasse atque aliis ostendisse dicitur. Plin. lib. 2. c. 9. *Cogn.*

1 Τὰς

καὶ τὸ πλευρόν. ἤδη γὰρ καὶ πλαγίας αὐτοῦ ἐνέτεινα εἰς [1] τὰς πυγὰς τῷ σανδάλῳ. οἶδ', οὖν οἶδ' ὅπως τοσοῦτόν δειλὸς, καὶ ἐκπεπόηκα, μετ' ὀλίγον ἐπιλέλησται ἀπάντων. ἀπὲρ εἰπέ μοι, καλὸς ὁ Ἐνδυμίων ἐστίν; δύσερωμύηθον γὰρ ὅπως τὸ δεινόν. Σε. ἐμοὶ μὲ καὶ πάνυ καλὸς ὦ Ἀφροδίτη δοκεῖ. καὶ μάλιστα ὅταν ἐπιβαλόμενος ἐπὶ τῆς πέτρας τὴν χλαμύδα καθεύδῃ, τῇ λαιᾷ μὲν ἔχων τὰς ἀκίδας, ἤδη ἐκ τῆς χειρὸς ὑποῤῥέουσας. ἡ δεξιὰ δὲ, ὡδὶ τὴν κεφαλὴν εἰς τὸ ἄνω [2] ἐπικεκλασμένη ἐπισίπει, τῷ προσώπῳ ἐφεστικυῖα. οἶδ', ὑπὸ δὲ ὕπνου λελυμένος, ἀναπνεῖ τὸ ἀμβρόσιον ἐκεῖνο ἄθυμα. τότε τοίνυν ἐγὼ ἀψοφητὶ κατιοῦσα, ἐπ' ἄκρων τῶν δακτύλων βεβηκυῖα, ὡς ἂν μὴ ἀνεγερθέντος ἐκπερασχεῖν, οἶδα τί ἂν δῆτα σοι λέγοιμι τὰ μετέπειτα. πολλὰ γὰρ ἀπόκνυμαί γε ὑπὸ τοῦ ἔρωτος.

turam. Iampridem & plagas ipsi in nates incussi sandalio. Sed ille nescio quomodo protinus metuens ac supplicans, paulo post omnium oblivisci tur. Verum dic mihi formosusne est hic Endymion? Huic enim malo illud solatio fuerit. *Lun.* Mihi quidem formosus admodum videtur, ô Venus, & maxime quando instrata super rupem chlamyde dormit, læva tenens sagittas, paulatim è manu prolabentes. Dextra vero circum caput sursum versus reflexa, faciei cui circumjacet, affert decorem. Ipse vero solutus somnò, ambrosium illum halitum anhelat. Tunc igitur absque strepitu descendens, summisque digitis insistens, ut ne expergefactus perturbetur. Scis sane quid post hæc dictura fuerim: sed equidem amore dispereo.

1 Τὰς πυγὰς τῷ σανδάλῳ] Sic Dial. Iovis Herc. & Æsc. dixerunt ad illud Pers.

Solea puer objurgabere rubra.

Sic pag. 208. & sæpius. *Bourd.*

2 Ἐπικεκλασμένη] Sic de Merc. cond. *laxa cervix*, Pers. sic ἔμμα κεκλασμένον. *Idem.*

ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ, ΚΑΙ ΕΡΩΤΟΣ.

VENERIS ET CVPIDINIS.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ.

Ὦ τέκνον Ἔρως, ἔρρε οἷα ποιεῖς. ἃ τὰ ἐν τῇ γῇ λέγω ὁπόσα τοὺς ἀνθρώπους ἀναπείθεις, καθ' αὐτῶν ἢ κατ' ἀλλήλων ἐρᾴζεσθαι, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐν τῷ οὐρανῷ. ὃς δὲ μὲ Δίαν πολύμορφον ἐπιδεικνύεις,

VEN.

Cupido gnate, vide quæ facis. Non dico quæ te impulsore homines in terra, vel in se quisque, vel invicem alii in alios admittunt: sed quæ in cœlo fiunt. Qui multiformem Iovem exhibes, illum in quod-cun-

1 Ἰόνιον] Leg. Erasm. Chil. 1. Cent. 3. Adag. 2. Ovid. 6. Metam. *Cogn.*

2 Κα-

ἀλλάττοις ὅ, τι ἂν σοι ἐπὶ τῷ καιρῷ δοκῇ τῷ σιλλύῳ ; [1] καθαιρεῖς γὰρ τὸ ὀρθίον. τὸ ἥλιον ἢ δεδῃ τῇ Κλυμένῃ βραδύνειν σποτὲ ἀναγκάζεις ἐπιλελησμένον τῆς ἱππασίας. ἃ μὲν γὰρ ἐς ἐμὲ τὴν μητέρα ὑβρίζεις, ἀφρόνως ποιεῖς. ἀλλὰ σὺ ὦ τολμηρότατε, καὶ τὴν Ῥέαν αὐτὴν χαίρων ἤδη καὶ μητέρα τοσούτων θεῶν, ἀνέπεισας παιδεραστεῖν, καὶ τὸ φρύγιον μειράκιον σαίνειν ποθεῖν. καὶ νῦν σαίνει μέμηνεν ὑπὸ σοῦ. καὶ ζηλοτυπεῖται τοὺς λέοντας. δεδιήλακεν δὲ καὶ τοὺς Κορύβαντας ἅπτι μανικοὺς καὶ αὐτοὺς ὄντας, ἵνα καὶ κρότου τὴν Ἴδην ἐμπλήσωσιν. ἢ μὴ, ὀλολύζουσι ἐπὶ τῷ Ἄττῃ. [2] οἱ Κορύβαντες δέ, ὁ μὲν αὐτῶν, τύμνει ξίφει τὸ πῆχυ. ὁ δὲ, ἀνεὶς τὴν κόμην, ἴεται μεμηνὼς ἀφ' ὑπερῶν. ὁ δὲ, αὐλεῖ τὸ κέρατι. ὁ δὲ, ἐπιβομβεῖ τὸ τυμπάνῳ, ἢ ἐπικτυπεῖ τῷ κυμβάλῳ. καὶ ὅλως, θόρυβος καὶ μανία πᾶσα ἐν τῇ Ἴδῃ ἅπαντι ἐστι. δεῖλα τοίνυν ἅπαντα. δεῖλα τὸ τοιοῦτο, ἢ τὸ μέγα σε κακὸν τεκοῦσα, μὴ ἐπιμανεῖσά ποτε ἡ Ῥέα, ἢ καὶ μᾶλλον ἔτι ἐν αὐτῇ ὦσα, κελεύσῃ τοὺς Κορύβαντας συμβοσκῆσαι σε, ἀφαπάσαντας, ἢ τοῖς λέουσι παραβαλεῖν. τοιοῦτα δεῖλα κινδυνεύοντά σε ὁρῶσα. Ερ. Θάρρει μῆτερ, ἐπεὶ καὶ τοῖς λέουσιν αὐτοῖς ἤδη ξυνήθης εἰμί. καὶ πολλάκις ἐπανάβας ἐπὶ τὸ νῶτον, καὶ τὴν κόμην λαβόμενος, ἡνιόχουν αὐτούς. οἱ δὲ, σαίνουσί με. καὶ τὴν χεῖρα δεχόμενοι, ἐς τὸ στόμα περιλιχμῶσί μου. δακνίδιασί μοι. αὐτὴ μὲν γὰρ ἡ Ῥέα, ὁπόταν σαίνῃ cunque tibi visum fuerit pro tempore immutans. Lunam autem è cœlo detrahis. Solem vero apud Clymenen aliquoties tardare compellis, oblitum aurigationis. Nam quicquid injuriæ in me matrem tuam committis, audacter facis. Verum tu confidentissime, ipsam etiam [2] Rheam, jam anum, totque Deorum matrem, ad pusionis amorem compulisti & ad Phrygii illius adolescentis desiderium. Eaque jam à te acta est in insaniam, junctisque leonibus, & assumptis Corybantibus, quippe qui & ipsi furore quodam afflati sunt, sursum ac deorsum per Idam oberrant: hæc quidem amore Attis ejulat. Corybantum vero, alius suum ipse penem ense resecat: alius demissa coma per montes fertur insanus, alius cornu canit, alius tympano strepitum facit, alius cymbalum pulsat. Breviter, omnis undiquaque Ida tumultus atque insaniæ plena est. Proinde cuncta timeo: metuo tale quid, ego quæ te magnum malum peperi, ne si quando resipiscat Rhea, vel etiam potius si insanire pergat, Corybantibus imperet, ut te correptum discerpant, aut leonibus objiciant. Hoc ego metuo, quum te periclitantem video. *Cup.* Bono animo esto mater, siquidem leonibus ipsis jam factus sum familiaris: ac sæpenumero conscenso tergo, prehensaque juba, equitis ritu illos agito. Illi vero cauda blandiuntur mihi, manumque ore exceptam circum lambunt, illæsamque reddunt. Porro Rheæ ipsi, quando tandem vaca-

1 Καθαιρεῖς] Dixi ad Petron Clar. Cas. ad Theophr. *Bourd.*
2 *Rheam*] Cybelem, de qua dixit antea. *Cogn.*
3 Οἱ Κορύβαντες] Dixerunt ad Claudian. 1. de rapt. Pros. *Bourd.*

χολὴν ἀγαίγοι ἐπ' ἐμοὶ, [1] ὅλη ὕστε εἰς τὸ Ἄτην; καίτοι τί ἐγὼ ἀδικῶ, δεικνὺς τὰ καλὰ οἷά ἐστι; ὑμεῖς δὲ μὴ ἐφίεσθε τῶν καλῶν. μὴ τοίνυν ἐμοὶ αἰτιᾶσθε τοῦτο. ἢ φίλεις σὺ ὦ μῆτερ αὐτὴ μαχέτη ἐρᾶν μήτε σὲ ὁ Ἄρεως, μήτ' ἐκεῖνον σύ; Αφρ. ὡς δεινὸς εἶ, καὶ πρατεῖς ἀπάντων. ἀλλὰ μεμνῆσθαι μὲν ποτὲ τῶν λόγων.

caverit, ut me ulciſcatur, cum in Atte tota ſit? Ecquid ego delinquo, quum res pulchras quales ſunt demonſtro? Vos ne appetite res pulchras: quare his de rebus ne in me crimen conferte. An vis mater ut neque tu poſthac Martem, neque ille te amet? *Ven.* Quam callidus es, & nulla in re non ſuperas. Attamen horum quæ dixi, olim memineris.

1 Ὅλη] Tota, *ut totus in armis, totus venisti.* Petron. *Bourd.*

ΔΙΟΣ, ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ, ΚΑΙ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ.

IOVIS, ÆSCVLAPII, ET HERCVLIS.

ΖΕΥΣ.

Παύσασθε ὦ Ἀσκληπιὲ, καὶ Ἡράκλεις, ἐλέγχοντες ὡς ἀνθρωποι. ἀπρεπὴ γὰρ ταῦτα, καὶ ἀλλότρια τῆς συμποσίου τῶν θεῶν. Ηρα. ἀλλὰ ἐθέλουσι ὦ Ζεῦ τουτονὶ τὸν [1] φαρμακέα καθηκατικλίνεσθαί μου; Ασκλη. τὴ Δία. καὶ ἀμείνων γάρ εἰμι. Ηρα. καὶ τί ὦ ἐρεθρόπυρε; ἢ διότι σε ὁ Ζεὺς ἐκεραύνωσεν, ἅ μὴ θέμις ποιῆσαι, τῶν δὲ καὶ ἕλεον αὖθις ἀπειρασίως μετειλήφας; Ασκλη. ἐπὶ λύπῃ γὰρ καὶ σὺ ὦ Ἡράκλεις τῇ Οἴτῃ καθεφλεχθῆς, ὅτι μοι ἐνέβλεπες τὸ πῦρ; Ηρα. ἔκαν ἴσα καὶ ὅμοια βεβίωται ἡμῖν, ὡς Δὶ μὲν ἐκ τοιούτου εἶμι, τοσοῦτον δὲ [2] ἐκκαθήρων τὸν βίον, θηρία καθαιρούμενος, καὶ ἀνθρώπους ὑβρι-

IVP.

Deſinite ô Æſculapi & tu Hercules inter vos rixari perinde ut homines. Indecora enim hæc, & à convivio Deorum aliena. *Herc.* At vis, ô Iupiter, medicamentarium iſtum me priorem accumbere? *Æſc.* Ita per Iovem. Etenim ſum melior. *Merc.* Qua in re, ô attonite? an quia te Iupiter fulmine percuſſit cum faceres quæ nefas erat: nunc autem ex miſericordia iterum immortalitatis particeps factus es? *Æſc.* Tu vero Hercules oblitus es, te in Oeta conflagraſſe, quando quidem mihi ignem objicis? *Herc.* Nequaquam æqualia & ſimilia ſunt quæ in vita geſſimus, ut qui ipſe Iovis quidem ſim filius, tantos autem labores vitam expurgans ſuſtinuerim, & feras debellans, & de contumelioſis hominibus

1 Φαρμακέα] Interpretatus ſum ad Petron. *Pharmace reſponde*, ſic in dial. de Dearum Iudicio. *Bourd.*

2 Ἐκκαθαίρων τὸν βίον] Sic in Vitarum Auctione. quo loci Cynicæ ſectæ Deos preſes Hercules. *Idem.*

σὺς πεπαρέμβω. σὺ δ' [1] ῥιζοτόμος εἶ, καὶ ἀγύρτης· νοσοῦσι μὲν ἔσως ἀνθρώποις χρήσιμος ἐπιδῆσιν τ' φαρμάκων, ἀνδρῶδες δ' οὐδὲν ἐπιδέδειγμέν. Ἀσκλη. δι' λίγας. ὅτι σε τὰ ἐγκώμια ἀσαύμην, ὅτι πρώην ἀπήλθες ἡμίφλεκτος ὑπ' ἀμφοῖν διεφθαρμένος τὸ σώματι, & χιτῶνος, καὶ μὴ τᾶτο, & πυρός. ἐγὼ δ' οὐ καὶ μᾶλλον ἄλλο, ὅτι ἐδάκρυσεν ὥσπερ σὺ, ὅτε ἔξαινεν ἔρια ὁ Λυδία, πορφυρίδα ἐνδεδυκώς. καὶ πεμέμεν ὑπὸ τ' Ὀμφάλης χρυσῷ σφαδίλῳ. ἀλλ' ἐδὲ μελαγχολήσας, ἀπέκτεινα τὰ τέκνα, καὶ τὸν γυναῖκα. Ηερ. εἰ μὴ παύσῃ λοιδορούμενός μοι, αὐτίκα μάλα ὄψῃ, ὡς ἐ πολύ σε ὀνήσει ἡ ἀθανασία. ἐπὶ ἀφόμενός σε, ῥίψω ἐπὶ κεφαλὴν ἐκ & ὄρεως, ὥστε μὴ δ' τ' παιῶνα ἰάσασθαί σε, τὸ κρανίον συντριβέντα. Ζ. παύσεσθέ φημι, καὶ μὴ ἐπιταράξητε ἡμῖν τὸν ξυνουσίαν. ἢ ἀμφοτέρους ἀποπέμψομαι ὑμᾶς & συμποσίε. κρίνει σύγνωμον ὦ Ἡράκλες σοῦ καταλινεσθαί σε τ' Ἀσκληπιὸν, ὅτι καὶ σοῦπερον ἀπεθανόντα.

bus pœnas sumens. Tu vero radicum incisor es, & circulator, forte quidem ægrotantibus hominibus adhibendo remedia utilis, virile autem nihil quicquam præstitisti. *Æsc.* Recte dicis, quoniam & tuas inustiones curavi, quando nuper ad nos semiustulatus ascendisti, corpore ab ambobus corrupto, nimirum à tunica, & post eam, à flamma. Ego vero si etiam nihil aliud, tamen neque servivi, neque purpuratus, ut tu, & ab Omphale aureo sandalio verberatus lanas in Lydia carpsi: neque insaniens, liberos & uxorem occidi. *Herc.* Nisi desinas mihi conviciari, protinus senties tibi non multum profuturam immortalitatem: siquidem è cœlo præcipitem te in caput dabo: ut ne ipse quidem Pæon te effracto cerebro curaverit. *Iup.* Desinite, inquam, & ne nobis hunc cœtum perturbate: aut vos è convivio ambos ablegabo. Atqui ô Hercules æquum est ut priore loco accumbat Æsculapius, quippe qui prior est mortuus.

1 Ῥιζοτόμος] Hujus nominis tragœdiam fecit Sophocles ex qua versus citat Interp. Apollo. Convicium est in medico, qui etiam, ut hic Æsculapius, Agyrtæ dicuntur. *Bened.*

MER-

ΕΡΜΟΥ, ΚΑΙ ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ.

ΕΡΜΗΣ.

Τί σκυθρωπὸς εἶ ὦ Ἄπολλον; Απο. ὅτι ὦ Ἑρμῆ δυσχερῶ ἐν τοῖς ἐρωτικοῖς. Ερ. ἄξιον μὲν λύπης τὸ τοιοῦτον. σὺ δὲ τί δυσχεραίνεις; ἢ τὸ κατὰ τὴν Δάφνην σε λυπεῖ ἴσως; Απο. ἔδακρυσα. ἀλλ' ἐρώμενον ποθῶ τὸν Λάκαιναν τὸν Οἰβάλου. Ερ. πέπυσμαι γὰρ οὐκοῦν μοι ὁ Υάκινθος; Απο. καὶ μάλα. Ερ. ὦ τοῦ πόνου ὦ Ἄπολλον; ἢ τίς ὕπνος ἀνέρρωσε σὲ, ὡς ἀποκτεῖναι τὸ παιδικὸν ἑαυτοῦ μειράκιον; Απο. αὐτὸς ἐμὸς ὁ ἔρως. Ερ. ἀκοῦσαι ἐμοίγε ὦ Ἄπολλον; Απο. ὦν. ἀλλὰ δυστυχοῦντί γε ἀκουστέον ἐμοί γε. Ερ. πῶς; ἐθέλω γὰρ ἀκοῦσαι τὸν λόγον. Απο. διακόσιον ἐμοί γε. καὶ γὰρ συνεδιατρίβομεν αὐτῷ. ὁ δὲ κάκιστος ἀνέμων Ζέφυρος, ὃς ἐμὲ μὲν οὐκ ἐθέλοντα, ἀμελοῦντα δὲ, καὶ μᾶλλον φέρων τὸν ἀντερώμενον, ἐμοὶ μὲν ἀνέρριψεν ὅσον οὐδέπω τὸν δίσκον εἰς τὸν οὐρανόν. ὁ δὲ, ὡς ἐγὼ Ταϋγέτου πνεύσαντος ἐπὶ τὸν κεφαλὴν τὸν παιδὸν, ἐπέπεσε φέρων αὐτὸν, ὥστε ὑπὸ τῆς πληγῆς αἷμά τε ῥυῆναι πολὺ, καὶ τὸν παῖδα δίχα διαπνεῦσαι. ἀλλ' ἐγὼ τὸν μὲν Ζέφυρον, αὐτίκα ἡμυνάμην καὶ ἐδιωξάμην, φεύγοντα ἐπὶ πολὺ· ἄχρι ἔδυσε τὸν παιδὶ γε, καὶ τάφον ἐχωσάμην ἐν Αἰμύκλαις, ἔνθα ὁ δίσκος αὐτὸν κατέβαλε. καὶ ὑπὸ μὲν ἄμφω

MERCVRII ET APOLLINIS.

MERCVRIVS.

Quid tristis es Apollo? *Ap.* Quoniam, ô Mercuri, sum infœlix in amoribus. *Merc.* Dignum quidem mœrore hoc: sed quodnam est tuum infortunium? Te-ne adhuc affligit, quod in [1] Daphne tibi accidit? *Ap.* Nequaquam: sed amasium doleo, Laconem illum Oebali filium. *Merc.* An mortuus est Hyacinthus? die mihi. *Ap.* Maxime. *Merc.* Vnde Apollo? aut quis ab amore ita fuit alienus, ut occiderit formosum illum puerum? *Ap.* Meum ipsius hoc est factum. *Merc.* Numquid insaniviſti Apollo? *Ap.* Non: sed quoddam infortunium mihi præter animi sententiam accidit. *Merc.* Quomodo? rem enim hanc scire cupio. *Ap.* Disco ludere discebat, atque ego una cum illo ludebam. Cæterum ventorum omnium perditissimus Zephyrus, jam dudum etiam ejus amore flagrabat. Sed cum negligeretur, atque contemptum hunc non ferret: ego quidem ut consueveramus, discum in altum jaculabar: ille autem à Taygeto spirans, ablatum hunc puero in caput inflixit, ita ut ex plaga sanguis multus manaret, unde puer statim est mortuus. Sed ego Zephyrum quidem continuo sum ultus sagittis, & ad montem usque fugientem insecutus. Puero autem, & sepulchrum Amyclis struxi, ubi discus eum prostravit: & effeci ut ex ejus sanguine

1 *Daphne*] Hæc de re leg. Ovid. lib. 10. Met. ex quo hic dial. Cogn.

ἄνθος ἀναδῦναι τὴν γῆν ἐποίησε, ἤδιστον, ὦ Ἑρμῆ, καὶ ἀσπαστότατον ἁπάντων. ἔτι καὶ γεγράμμακε ἔχει, ἐπαιάζοντες τὸν νεκρόν. ἆρά σοι ἀλόγως λελυπῆσθαι δοκῶ; Ερ. ναί ὦ Ἀπολλον. ἥδιστα γὰρ θνητὸν πεποιημένον τὸν ἐρώμενον. ὥστε μὴ ἄχθου ἀποθανόντι.

ne terra florem reddat suavissimum Mercuri, & pulcherrimum omnium, qui præterea literas habet mortuum lugentes. Num tibi præter rationem mœstus fuisse videor? *Merc.* Ita sane Apollo: mortalem enim te tibi amasium comparasse noras: quare illo jam mortuo ne dolcas.

ΕΡΜΟΥ, ΚΑΙ ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ.

MERCVRII ET APOLLINIS.

ΕΡΜΗΣ.

Ἐπειδὴ καὶ χωλὸν αὐτὸν ὄντα Ἡφαιστον, καὶ τέχνιτα ἔχοντα βάναυσον ὁ Ἀπολλον, τὰς καλλίστας γαμετὰς ἐνεγκεῖν τὴν τε Ἀφροδίτην, ϵ τὴν Χάριν; Απο. Δ' ποθαμίως τις ὦ Ἑρμῆ τὴν ὀκεῖνο γε ἐγὼ θαυμάζω τὸ, ἀνέχεσθαι σωύστας αὐτῷ. ϵ μάλιστα ὅταν ὁρῶσιν ἱδρῶτι ῥεόμενον εἰς τὴν κάμινον, ἐπικεκυφότα, πολλὴν αἰθάλην ἐπὶ ᾧ κεφαλῇ ἔχοντα καὶ ὅμως τοιοῦτον ὄντα αὐτὸν, φιλοῦσάλλησί τε, καὶ φιλοῦσι, καὶ συγκαθεύδουσι. Ερ. τοῦτο καὶ αὐτὸς ἀγανακτῶ, καὶ τοῦ Ἡφαίστου φθονῶ. σὺ δὲ κόμην ὦ Ἀπολλον, καὶ κιθαρίζεις, καὶ μέγα ἐπὶ τῷ κάλλει φρονεῖς. καὶγὼ ἐπὶ τῇ εὐεξίᾳ, καὶ τῇ λύρᾳ. εἶτα ἐπισθὲν κοιμᾶσθε δύο, μόνοι καθεύδησομεν. Απο. ἐγὼ δὲ κοὐκ ἄλλως ἀναφροδίτος εἰμι εἰς τὰ ἐρωτικά. καὶ δύο γὰρ, οὓς μάλιστα ὑπερηγάπησα τὸν Δάφνιν, καὶ τὸν Υάκινθον, ἡ μὲν, ἀποδιδράσκει με, καὶ μισεῖ. ὥστε εἴλεθ ξύλον γενέσθαι μᾶλλον, ἢ ἐμοὶ συνεῖναι. ὁδὲ, ὑπὸ δίσκου ἀπώλετο. καὶ τῶν ἀντὶ

MERC.

Itane Vulcanum, cum & claudus sit & mechanicam artem exerceat, ô Apollo, pulcherrimas uxores duxisse Venerem & Gratiam? *Ap.* Fœlicitas quædam hæc, Mercuri. Verum tamen illud ego miror, quod cum illo rem habere sustinent, & maxime quando sudore manantem vident, pronum in fornacem, & multa fuligine in faciem denigratum. Eum tamen quanquam talis est amplectuntur, osculantur, unaque dormiunt. *Merc.* Hoc & ipse indignor, & Vulcano invideo. Tu vero comam cura Apollo, ac citharam persona, & ob pulchritudinem superbi: ego vero ob bonam valetudinem, & lyram. Cæterum ubi decumbendum erit, soli dormiemus. *Ap.* Ego vero etiam alias Venerem ad res amatorias non habeo propitiam. Quippe, quos duos maxime præter cæteros amavi, Daphnen & Hyacinthum, illa quidem aufugit, atque odit me, adeo ut in lignum converti maluerit, quam mecum rem habere: hic autem disco interfectus est, & nunc

σεαυτὸν πεφάνης ἔχων. Ερ. ἐγὼ δὲ ἤδη ποτὲ τὴν Ἀφροδίτην. ἀλλ' οὐ χρὴ αὐχεῖν. Απο. οἶδα. καὶ τὸν Ἑρμαφρόδιτον σὺ λέγεις πεφυκέναι. πάλαι σαυτὸ μοι εἰπέ, εἴ τι οἶσθα, πῶς ἡ ζηλοτυπεῖ ἡ Ἀφροδίτη τὴν Χάριν, ἢ ἡ Χάρις τοῦτον, Ερ. ὅτι ὦ Ἄπολλον σὲ αὐτὸν ἐν τῇ Λήμνῳ συνίστη. ἡ δ' Ἀφροδίτη, ἐν τῷ οὐρανῷ. ἄλλως τε, φασὶ τὸν Ἄρεα ἔχειν πολλά, κἀκεῖνα ἐρᾷ. ὥστε ὀλίγου αὐτῇ δεῖ χαλκέως τούτου μέλειν. Απο. καὶ πῶς οἶσθα τὸν Ἡφαιστοειδέα; Ερ. οἶδα. ἀλλὰ τί ἂν δράσαι δυνατὸν ᾖ, γυναῖκα ἐρῶν νεανίου, καὶ τραπόντων αὐτόν; ὥστε τὴν ἡσυχίαν ἄγει. πλὴν ἀπιλεῖ γε δεσμά τινα ἐπιμηχανησαμένη αὐτοῖς, καὶ συλλήψεσθαι, συγκαθύσας ἐπὶ τῇ εὐνῇ. Απο. οὐκ οἶδα, εὐξαίμην δ' ἂν αὐτὸς ὁ ξυλληφθησόμενος εἶναι.

nunc pro illis, coronas habeo. *Merc.* Ego vero jam aliquando Venerem: sed non oportet gloriari. *Ap.* Novi: eamque Hermaphroditum ex te peperisse ajunt. Verum illud mihi dicito si scias, qui fit ut Venus Gratiam, vel Gratia Venerem non æmuletur? *Merc.* Quoniam, Apollo, illa in Lemno cum ipso consuetudinem habet, Venus autem in cœlo. Alias sæpe [1] cum Marte versatur, eumque amat. Quapropter parum ipsi curæ est hic faber. *Ap.* Atque hæc putas ipsum Vulcanum scire? *Merc.* Scit. Sed quid agat? generosum videns juvenem, eumque militem. Quare silentium colit: nisi quod minatur, se ipsis vincula quædam excogitasse, quibus in lecto irretitos comprehendat. *Ap.* Nescio. Sed ipse optarem ille esse qui comprehendetur.

1 *Cum Marte*] Hic Deus inter alias multas Venerem amavit & Cupidinem genuit, de qua fabula Homer. Odyss. 21. Ovid. 4. Met. *Cogn.*

ΗΡΑΣ, ΚΑΙ ΛΗΤΟΥΣ.

ΗΡΑ.

Καλὰ μὲν ἦδ' ὦ Λητοῖ καὶ τὰ τέκνα ἴσπεις τοῦ Διΐ. Λη. εἰ πᾶσιν ὦ Ἥρα τοιοῦτος πάπτει δυνάμεθα, οἷος ὁ Ἡφαιστός ἐστιν. Η. ἀλλ' οὗτος μὲν ὁ χωλὸς, ὅμως χρήσιμός γε ἐστὶ, τεχνίτης ὢν ἄριστος, καὶ κατεκόσμησεν ἡμῖν

IVNONIS ET LATONÆ.

IVNO.

[1] Pulchros enimvero tu quoque Latona Iovi liberos peperisti. *Lat.* Non omnes Iuno, tales parere possumus, qualis est Vulcanus. *Iun.* At [2] hic claudus est, sed utilis tamen, quippe qui optimus est artifex, & cœlum nobis ex-

1 *Pulchros*] Latona Dianam & Apollinem suscepit: de quo puerperio Ovid. 6. Metam. Plin. lib. 34. *Cogn.*

2 *Hic claudus*] Vt in dial. præcedente. Cic. 3. de nat. deor. *Idem.*

τὸ ἐρωτικὸν, ἢ τὴν Ἀφροδίτην ἔγημε, ἢ συνδιάζῃ σοῖς αὐτῆς. οἱ δὲ σοὶ παῖδες, ἡ μὲ αὐτῶν ἀρρενικὴ, πλέον ἢ μίτρᾳ, καὶ ὄρνις. καὶ τὸ πολυτελὲς, εἰς τὴν Σκυθίαν ἀπελθοῦσα, πάντες ἴσασιν οἷα ἐσθίει [1] ξενοκτονοῦσα, καὶ μιμεμένη τοὺς Σκύθας αὐτούς, ἀνθρωποφάγους ὄντας. ὁ δ' Ἀπόλλων, σοφιστεύων μὲν [4] πάντα εἰδέναι, καὶ τοξεύειν, καὶ κιθαρίζειν, καὶ ἰατρὸς εἶναι, καὶ μαντεύεσθαι, καὶ κρίσεις ἐμβάλλων ἐρημαίας τὰ μαντικῆς, τὰ μὲν, ἐν Δελφοῖς, τὰ δ' ἐν Κλάρῳ, καὶ ἐν Διδύμοις, ἐξαπατᾷ τοὺς χρωμένους αὐτῷ, [6] λοξὰ καὶ ἀμφοτερίζοντα πρὸς ἑκάτερον τὸ ἐρωτήσαν ἀποκρινόμενος, ὡς ἀκίνδυνον εἶναι τὸ σφάλμα. καὶ πλανᾷ μὲν δὴ τοιοῦτος, πολλοὶ γὰρ οἱ ἄφρονες, καὶ παρέχοντες αὐτοῖς κρίσεις τοιαύτας. πολλῷ σὺν μᾶλλον ἂν γε ὑπὸ τῶν συνετωτέρων, τὰ πολλὰ πεπλασμένος. αὐτὸς γὰρ ὁ μάντις γινώσκει, ὅτι φονεύσει μὲ τὸ ἐράσμιον τῆς θύρας, ἢ πορευομένου σοῦ ἢ, ὡς φόβῳ αὐτὸν ἡ θάφνη. καὶ πάντα, ὅταν κρίνῃ καὶ κρινάτην ὅτε. ὥστε οὐκ ἐρῶ κρεῖττον καλλίτεκνότερον τὸν Νιόβης ἔδοκαν pulchriores liberos te quam

exornavit, & Venerem uxorem duxit, à qua ſtudioſe obſervatur. Contra verò tuorum liberorum, altera quidem ultra modum virilis, & [1] montivaga: poſtremo in [2] Scythiam profecta, ſciunt omnes, qualia comedat, hoſpites mactando, & Scythas ipſos imitando, qui humana carne veſcuntur. Apollo autem, ſimulat quidem ſeſe omnia ſcire, & jaculari, & cithara canere, & medicari morbos, & vaticinari: & erectis vaticinandi tabernis, hac quidem in Delphis, illa [5] in Claro, & Didymis, decipit conſulentes ſe, obliqua & in utramque partem interrogationis inclinantia reſpondendo, tutus ut ſit error: & hinc diteſcit: multi enim ſunt amentes, qui ſe præſtigiis deludendos præbent. Verum non ignorant prudentiores, ipſum multa mentiri: quippe ille ipſe vates ignorabat ſe amaſium diſco interfecturum eſſe, nec prædixerat fore, ut ipſum Daphne fugeret, idque [7] ita formoſum & comatum. Itaque non video [8] Nioben illam procreaſſe putaris. *Lat.*

1 *Montivaga*] Horat. lib. 4. Carm. Stat. in Achill. *littora multum Montivaga dilecta Dea.* Cogn.

2 *Scythiam*] Scythæ, & Tauri ſive Sarmatæ inhoſpitales fuerunt; & hoſpites omnes Dianæ ſolebant immolare, veſcebantur humanis carnibus & interfectorum calvarias habebant pro pateris. *Idem.*

3 Ξενοκτονοῦσα] Sic Dialog. Apoll. & Bacch. Ovid. 3. de Ponto Achill. Tat. lib. 8. *Bourd.*

4 Πάντα εἰδέναι] Callimach. hym. Apoll.

Τέχνη δ' ἀμφιλαφὴς ἥτις τόσον ὅσσον Ἀπόλλων.

Apud. Florid. 1. Ariſtoph. in Plut. Orpheu. Homer. hym. εἰς Ἀπολλ. Idem.

5 *In Claro*] Ifacius Lycophronis interpres Clarum montem & urbem non longè à Colophone ponit, ubi fuerit Clarius Apollo. *Cogn.*

6 Λοξὰ] Momus in Apollinem δίκαιος. Sic in Alexand. ſic in Iove. Tragœd. & paſſim Λοξίας Apollinis cognomentum. *Bourd.*

7 *Ita formoſum*] Virg. in Bucol.

Orphei Calliopea, Lino formoſus Apollo. Cogn.

8 *Nioben*] De qua Euſtat. ad Homer. Iliad. α. Idem.

1 *Mon-*

ξας. Αφ. τοῦτα μάρτυι τὰ τίκτα ἡ ξενοκτόνος, καὶ ὁ ψολόμαντις οἶδε, ὅπως λυπεῖ σε ὁρώμενα ἐν τοῖς θεοῖς, καὶ μάλιστα ὅταν ἡ μῦ, ἐπαινῆται εἰς τὸ κάλλος, ὁ δὲ, κιθαρίζῃ ἐν τῷ συμποσίῳ θαυμαζόμενος ὑφ' ἁπάντων. Η. ἐγέλασα ὦ Ἀητοῖ. εἰκότως θαυμαστὸς, ὃν ὁ [1] Μαρσύας, εἰ τὰ δίκαια αἱ μοῦσαι δικάζουσι ἤλεσεν, ἀπόλλυσθαι ἄν, αὐτὸς κριθεὶς τῇ μουσικῇ; νῦν δὲ κρατησάμενος ἄδικος ἀπόλωλεν, ἀδίκως ἀλγῶν. ἡ δὲ κόρη σε παρθένος, ὅτι κόρη ἐστὶν, ὥστε ἐπεὶ ἐμοῦ ἐφείσατο ὑπὸ τοῦ Ἀπόλλωνος, φοβηθεῖσα μὴ ὁ γαμέτης ἐξαγριάνῃ τὸ αἰχμὸν αὐτῆς, ἐπαφεῖναι αὐτῇ τοὺς κύνας. ἐῶ γὰρ λέγειν ὅτι αἰδεῖται τοὺς πλείονας ἐμοιχεῦσθαι, παρθένος γε καὶ αὐτὴ οὖσα. Αφ. μέχρι ὦ Ἥφαιστε, ὅτι ξυνὴ τοῦ Διὸς, καὶ συμβασιλεύει αὐτῷ. καὶ ἀλλὰ τάττο ὑβρίζεις ἀδίκως. πάλιν ἀπὸ ὄψομαί σε μετ' ὀλίγον αὖθις δακρύοντα, ὁπόταν σε καταλίπωσι, εἰς τὸν γῆν κατίῃ, ταῦρος ἢ κύκνος γλυκόμενος.

Lat. At verò hi liberi, hospitum videlicet mactatrix ista, & mendax ille vaticinator, scio quam gravi molestia te afficiant, quum inter Deos conspiciuntur: & maximè quando hæc quidem ob pulchritudinem laudatur, hic verò in convivio citharam cum omnium admiratione personat. *Iun.* Risi Latona. Ille-ne admiratione dignus, quem Marsyas, si modo justè judicare voluissent Musæ, ut qui ipse Musica vicerat, excoriasset? Nunc autem deceptus ille miser perit, injuste sane damnatus. Hæc autem formosa tua virgo, ita formosa est, ut postea quam animadvertit se se ab Actæone conspectam fuisse, verita ne adolescens ille turpitudinem ipsius evulgaret, immiserit illi canes. Vt interim non dicam, quod neque parturientibus obstetricatura fuisset, si virgo utique & ipsa esset. *Lat.* Valde elato es animo ô Iuno, eo quod cum Iove concumbis, & cum ipso regnas: Ideoque intrepide contumeliosa es. Verumtamen brevi te rursus lachrymantem videbo, quum te relicta in terram descenderit, in taurum aut cygnum conversus.

1 Μαρσύας] Apul. loc. cit. Inl. Imp. Epist. ad Iambl. *Board.*

ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ.

ΑΠΟΛΛΩΝ.

Τί γελᾷς ὦ Ἑρμῆ; Ερ. ὅτι γε λοιδορίαν ὦ Ἀπολλον εἶδον. Απο. εἶπὲ ἄν, ὡς καὶ αὐτὸς ἀκούσας ἔχω ξυγγελᾶν. Ερ. ἡ Ἀφροδί-

APOLLINIS ET MERCVRII.

APOLLO.

Quid rides Mercuri? *Merc.* Quoniam maximè ridicula vidi Apollo. *Ap.* Dic igitur, ut & ipse auditis illis habeam quod tecum rideam. *Merc.*

τὴ ξυνεῦσα τῷ Ἄρει, καταίλημμαι. καὶ ὁ Ἥφαιστος ἤδησεν αὐτὰς ξυλλαβών. Απο. πῶς; ἡδὺ γάρ τι ἐρεῖν ἔοικας. Ερ. ὁκ πολλῶ οἰμαι πρόσθεν αἰσθὰς ἐγήρασεν αὐτάς. καὶ τοῖς τοιούτοις ἀφανῆ δεσμὰ περιθεὶς, ἐρχόμενος ἀπλῶν ἐπὶ τὴν κάμινον. εἶτα ὁ μὲν Ἄρης εἰσέρχεται λαθών, ὡς ᾤετο. καθορᾷ γὰρ αὐτὸν ὁ ἥλιος, καὶ λέγει πρὸς τὸν Ἥφαιστον. ἐπὶ τί ἐπόησας δὴ λέγε, καὶ σὺ ἔργω ἦσσον, καὶ οὗτος ἐμηχάνησε τὰ ἄρρητα, περιπλέκει μὰ αὐτοῖς τὰ δεσμά, ἵρισται δὲ αὐτοῖς ὁ Ἥφαιστος. ἐκείνη μὲν δὴ, καὶ γὰρ ἔτυχε γυμνὴ οὖσα, σὺν εἶχεν ὅπως ἐγκαλύψαιτο αἰδημένη. ὁ δὲ Ἄρης τὰ μὲν πρῶτα ἀφυγεῖν ἐπειρᾶτο, καὶ ἤλπιζε ῥήξειν τὰ δεσμά. ἐπειδὴ δὲ σοφὸς ὁ ἀφύκτων ἐχόμενον ἑαυτὸν, ἐκέτευε. Απο. τί δὴ, ἀπέλυσεν αὐτὰς ὁ Ἥφαιστος; Ερ. οὐδέπω. ἀλλὰ ξυγκαλέσας τοὺς θεοὺς ἐπεδείκνυ τὴν μοιχείαν αὐτοῖς, οἱ δὲ, γυμνοὶ ἀμφότεροι κάτω νενευκότες, ξυνεδεδεμένοι ἐρυθρίων. καὶ τὸ θέαμα ἡδὺ ἦν ἐμοὶ ἔδοξε μόνον χὶ αὐτὸ γενόμενον τὸ ἔργον. Απο. ὁ δὲ χαλκεὺς ἐκεῖνος, σὺν αἰδεῖται καὶ αὐτὸς ἐπιδεικνύμενος τὴν αἰσχύλην ἐν γάμῳ; Ερ. μὰ Δί, ὅς γε καὶ ἐπεμαλᾶ αὐτοῖς ἐφεστώς. ἐγὼ μὲν τοι, εἰ χρὴ παλαιὰ εἰπεῖν, ἐφθόνουν τῷ Ἄρει, μὴ μόνον μοιχεύσαντι τὴν καλλίστην θεὸν, ἀλλὰ καὶ δεδεμένον μετ' αὐτῆς. Απο. ἠκοῦν καὶ δεδεῖσθαι ὤν ὑπέμενας ἐπὶ τούτῳ; Ερ. σὺ δ' οὐκ ἂν ὦ Ἄπολλον; ἰδὲ μόνον ἐπιλῶν. ἐπαινέσομαι γάρ σε ἰὼν μὴ τὰ ὅμοια καὶ αὐτὸς ἐυξῃ ἰδών.

Venus cum Marte concumbens deprehensa est, eosque comprehensos vinculis constrinxit Vulcanus. *Apol.* Quomodo? Suave enim quiddam dicturus videris. *Merc.* His, ut puto, dudum cognitis, eos aucupabatur: & lecto occultis quibusdam vinculis circundato, abiens ad fornacem opus faciebat. Post hæc Mars clanculum ingreditur, ut putabat. Videt autem ipsum Sol ex alto, & Vulcano declarat. Vbi igitur lectum conscendissent, & in opere essent, & jam intra retia tenerentur, ipsis quidem vincula circumvolvuntur, intervenit autem Vulcanus. Illa igitur (nam tum erat nuda) pudefacta non habebat quo se tegeret. Mars autem primo quidem fugere conabatur, seque vincula disrupturum sperabat. Sed posteaquam intellexit se sine effugii spe detineri, supplicabat. *Ap.* Quid igitur? solvit-ne ipsos Vulcanus? *Merc.* Nequaquam: sed convocatis Diis spectandum exhibuit adulterium. Illi autem ambo nudi deorsum inclinatis oculis, colligati erubescebant: & spectaculum mihi videbatur jucundissimum, cum propemodum ipsum opus fieret. *Ap.* At non pudet fabrum illum sui conjugii turpitudinem exhibere spectandam? *Merc.* Non per Iovem, quippe qui ipsos astans irrideat. Ego vero, si verum fateri oportet, Marti invidebam: non solum quod cum formosissima Dea commississet adulterium: sed etiam quod una cum ipsa vinctus esset. *Ap.* Ergo & te sic ligari patereris? *Merc.* Tu vero non, Apollo? aspice modo accedens: nam te collaudabo, si quum videris, eadem ipse non optaris.

ΗΡΑΣ, ΚΑΙ ΔΙΟΣ.

ΗΡΑ.

Ἐγὼ μὲν ἠχυνόμην ἂν ὦ Ζεῦ, εἰ μοι τοιοῦτος ὁ υἱὸς, ἥλως ὢν καὶ διεφθαρμένος τὰ μάλα. μίτρᾳ μὲν ἀναδεδεμένος τὴν κόμην, καὶ παλλακὴ γυναικὶ συνὼν, ἀνδρογύνῳ αὐτῶν εἰκότως τυμπάνοις καὶ αὐλοῖς καὶ κυμβάλοις χορεύων· καὶ ὅλως πατρὶ μᾶλλον ἐοικὼς, ἢ σοί τῷ πατρί. Ζ. καὶ μὴν οὗτός γε ὁ ἡλυμίτης, ὁ ἀνδρόπρεως τὴν γυναῖκα, ὁ μόνον ὦ Ἥρα τῶν Λυδίων ἐχειρώσατο, καὶ τοὺς κατοικοῦντας Τμῶλον ἔλαβε, καὶ τοὺς Θρᾴκιος ὑπηγάγετο, ἀλλὰ καὶ ἐπ' Ἰνδοὺς ἐλάσας τῷ γυναικείῳ τούτῳ στρατοπέδῳ, τοὺς τε ἐλέφαντας εἷλε, καὶ τῆς χώρας ἐκράτησε, καὶ τὸν βασιλέα αὐτὸν ὀλίγου ἀπαγαγὼν τολμήσαντα, αἰχμάλωτον ἀπήγαγε. καὶ τοῦτο ἅπαντα ἔπραξεν, ἀρχιμάγειρος ἅμα, καὶ χορεύων, δᾳδοῦχος κεφαλὴν κιττίνοις, μεθύων ὡς φῄς, καὶ σοβαζόμενος. εἰ δέ τις ἐπιχειρεῖ λοιδορήσασθαι αὐτῷ, ὑβρίσας εἰς τὸν πλείστην, καὶ τὸν ἐπιμορήσαντα, ἢ κωμάσας τοῖς κλήμασιν, ἢ λιθοβολήσας ποιήσας καὶ ἐκ μητρὸς ὄνον νεβρόν. ὁρᾷς ὡς ἀνδρεῖα ταῦτα, καὶ σοὶ ἁρμόττα ἐκ πατρός; εἰ δὲ παιδιὰ καὶ τρυφὴ ἐστὶν αὐτοῖς, τί φθονεῖς. καὶ μάλιστα εἴ τις λογίσαιτο εἶναι ἂν τοῦτον υἱὸν σὸν ὦ Ζεῦ, ὅστις τοιαῦτα μεθύων ποιεῖ.

IVNONIS, ET IOVIS.

IVNO.

Equidem pudefierem Iupiter, ſi mihi talis eſſet filius, effœminatus adeo, & ebrietate perditus: mitra revinctam habens comam, ac ſæpe cum inſanis mulieribus converſans, mollior illis ipſis, ad tympana & tibias, & cymbala choreas agens; atque in ſumma cuivis magis quam tibi patri ſimilis. *Iup.* At vero hic muliebri mitra revinctus, mollior mulieribus, non ſolum, ô Iuno, Lydiam ſubjugavit, & Tmoli incolas cepit, & Thraces ſubegit: verum etiam contra Indos, cum hoc muliebri exercitu profectus, & elephantos cepit, & terra potitus eſt, ipſumque regem, qui aliquantum reſiſtere auſus fuerat, captivum abduxit. Atque hæc omnia fecit, ſaliens ſimul, & choreas agens, haſtis utendo hederaceis, ebrius interea, ut ais, atque furore correptus. Quod ſiquis ipſi conviciari aggreſſus eſt contumelioſe de ſacris ejus loquendo, hunc etiam punivit, vel palmitibus implicando, vel ut à matre tamquam hinnulus laceraretur, efficiendo. Vides quam virilia hæc, & me patre non indigna. Si vero luſibus & deliciis inter hæc indulget, non eſt quod invideas & maxime ſi cogites, qualis hic ſobrius futurus erat, quando etiam ebrius hæc facit. *Iun.*

1 Ἐγὼ μὲν] Repetit omnia hujus Dialogi in Bacch. Eurip. Nonn. Ovid. aliis. *Bourd.*

H. σύ μοι δοκεῖς ἐπαινέσαι καὶ τὸ εὕρεμα αὐτῷ τῷ Διονύσῳ, καὶ τὸν οἶνον, καὶ ταῦτα, ὁρῶν οἷα οἱ μεθυόντες πείθει σφᾶς κόμαι, καὶ ὡς ὕβριν τιμὰ πόνου. τὸν γοῦν Ἰκάριον, ᾧ πρῶτον ἔδωκε τὸ κλῆμα, εἰ ξυμπότην αὐτοῦ διέφθειραν, παίοντες τοῖς δικέλλαις. Z. οὐδὲν τοῦτο φῄς. ὁ γὰρ οἶνος ταῦτα, οὐδὲ ὁ Διόνυσος ποιεῖ. τὸ δ' ἄμετρον τοῦ πότου, καὶ τὸ πίειν ὑπὲρ τὰς κύλικας ἔχοντος, ἐμφορεῖται δ' ἀκράτου. ὃς δ' ἂν ἔμμετρα πίνῃ, ἱλαρώτερος μόνον, καὶ ἡδίων ἡδοῖτ' ἄν. οἷον ὁ Ἰκάριος ἔπαθεν, οὐδὲν ἂν ἐργάσαιτο οὐδένα τῶν ξυμποτῶν. ἀλλὰ σὺ ἐπιζηλοτυπεῖν ἔοικας ὦ Ἥρᾳ, καὶ τὴν Σεμέλης μεμνησθαι, εἰ γε μέλλεις δ' Διονύσου τὰ κράτιστα.

Iun. Tu mihi etiam laudaturus videris ipsius inventum, vitem scilicet & vinum: idque cum videas, qualia inebriati isti factitent titubantes, & ad contumeliam animum convertentes, denique præ potu insanientes. Itaque Icarium, cui primo dedit palmitem, ipsi compotores ligonibus cæsum interfecere. *Iup.* Nihil hoc dicis. Non enim vinum hæc, neque ipse Dionysius efficit, sed immoderatus potus, & ultra quam decet, impleri mero. Qui autem moderatè biberit, hilarior, & suavior fuerit. Nulli autem compotorum tale quid fecerit, quale passus est Icarius. Sed tu adhuc zelotypia videris affici, ac Semeles reminisci Iuno, siquidem Dionysii res pulcherrimas calumniaris.

ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ, ΚΑΙ ΕΡΩΤΟΣ.

VENERIS ET CVPIDINIS.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ.

Τί δήποτε ὦ Ἔρως, τὰς μὲν ἄλλας θεὰς πανταχόσε ἄπτεσθαι, τὴν Δία, τὸν Ποσειδῶ, τὸν Ἀπόλλω, τὴν Ἥραν, ἐμὲ δὲ τὴν μητέρα, μόνης ἡ ἀπόχρη τὸ Ἄρηος, καὶ ἐπ' ἐκείνης ἄπτερος μόνον σοι ὁ δόλος, κενὴ δ' ἰῶν ἡ φαρέτρα, σὺ δ' ἄτοξος εἶ, καὶ ἄσκοπος; Ε. δέδια ὦ Μῆτερ αὐτήν. φοβερὰ γάρ ἐστι, καὶ χαλεπὴ, καὶ δεινῶς ἀνδρική. ὁπόταν δὲ ἐντεταμένον τὸ τόξον ἴῃ ἐπ' αὐτὴν, ἐπισείσασα τὸ λόφον, ὀκνηλότερόν με, καὶ ὑποτρόμους ποιοῦσα, καὶ λαμπρᾷ με τὰ πτερύγια

VENVS.

Quid tandem causæ est, Cupido, cur cæteros omnes Deos expugnaris, Iovem, Neptunum, Apollinem, Iunonem, me denique tuam matrem, ab una verò Minerva abstineas, tuaque fax nihil ignis adversus ipsam habeat, vacua jaculis sit pharetra, tu arcu careas, nec jaculari noris? *Cup.* Metuo ipsam, mater, est enim formidabilis, aspectu truculento, ac summoperè virilis. Proinde siquando illam tenso arcu petam, galeæ cristam quatiens, expavefacit me, tum intremisco, & è manibus meis

τα ἐκ χειρῶν. Αφρ. ὁ Ἄρης δὲ οὐ φοβερώτερος ἦν; ἢ ὅμως ἀφύλακτος αὐτὸν, καὶ γυμνωτερος. Ε. ἀλλ' ἐκεῖνος ἰὼν ἐφίσταταί μοι, καὶ ἐφίσταται). ἢ Ἀθηνᾶ ἦ, ὑφορᾷ) ἀεί. καί ποτε, ἐγὼ μὲν ἄλλως παρέπτην, πλησίον ἔχων τὸν λαμπάδα. ἢ δὲ, ἅ μοι ἐφέστ φησι, τὴ τ πατρὸς, τῇ δορατὶ σε ἀφικέσθαι, ἢ δ' ποδὸς λαβομένη, καὶ ἐς τ πέρτερον ἐμβαλοῦσα, ἢ αὐτὸ ἀφαιρεσαμένη, ἀφῆρε. πολλὰ τοιαῦτα πτοίλησι. καὶ ὁρᾷ ἦ θρι μὺ, καὶ ἐπὶ δ' φίθυς ἔχει ἐφέστ πτόν τ φοβερὸν, ἐχόδνας κρεπόκομον, ὥσθ' ἐγὼ κρύλιστι δέδια. μορμολύττεῖ) γάρ με, καὶ φύγω ὅταν ἴδῃ αὐτό. Αφρ. ἀλλὰ τὴν μὲ Ἀθηνᾶν δέδιας ὡς φῄς, καὶ τὸν Γοργόνα. καὶ πῶς, μὴ φοβηθεὶς τ κεραυνὸν δ' Διός. εἰ ἦ μᾶσιν, ἀφ' πσοι ἄτρωτοι, καὶ ἔξω βελῶν εἶσιν; ἢ κἀκεῖναν λόφους ἐπισσῶσι, καὶ Γοργόνας ἐφαίνουσι; Ε. αἰδέσθην ὦ μῆτερ. σεμναὶ γάρ εἰσι, ἐ ἀεί τι φροντίζουσι. καὶ ἐφεῖ οὐδὲν ἔχουσι. καὶ ἐγὼ πολλάκις αὐτὰς, κηλύουσ ὑπὸ δ' μέλους. Αφρ. ἴα καὶ ταῦρε, ὅτι σεμνὴ τὸν Ἄρτεμιν τὸν ἴνεκα ἐ τιτρώσκεις; Ε. τὸ μὲν ἔλαφον, οὐδὲ κατα λαβεῖν αὐτὸν οἷόν τε, φεύγουσα ἀεὶ ἀφ' τ ὁρῶν. εἶπε καὶ ἴδιόν τινα ἵμερον ἠδέσθη. Αφρ. τίνος ὦ πάτερ; Ε. ἠέρος, καὶ ἰλάφων, καὶ νεβρῶν, αἰρεῖν τε διώκουσα, ἐ κατατρέχουσα. καὶ ὅλως ἐφέστ πρὸ τοιούτου ἐστ. ἐπεὶ τὸν γε ἀδελφὸν αὐτῆς, κρίτοι τοξότην καὶ αὐτὸν ὄντα, καὶ ἐκηβόλον. Αφρ. οἶδα ὦ πάτερ, πολλὰ ὠφέλησεν ἐπιξύοντες.

meis effluunt telis. *Ven.* Atqui Mars, annon erat hac formidabilior? attamen exarmatum ipsum superasti. *Cup.* Imo ille ultro me admittit, & invitat. Verum Minerva torve semper aspicit: quin aliquando temerè ad illam advolavi, facem propius admovens: at illa, si ad me accesseris, inquit, te, per meum patrem, lancea transfixum, vel pede arreptum, & in tartara præcipitem datum, vel discerptum, perdam. Plurima item id genus minabatur. Ad hæc acribus oculis obtuetur, & in pectore faciem gestat horrendam, viperis comantem, quam magnopere formido: territat enim me, fugioque quoties eam aspicio. *Ven.* Ésto sane, Minervam metuis, ut ais, illamque. Gorgonem, idque cum Iovis ipsius fulmen non reformidaris. Musæ verò, cur tibi sunt invulnerabiles, & à tuis jaculis tutæ agunt? Num & hæ cristas quatiunt, & Gorgonas prætendunt? *Cup.* Ipsas revereor, mater: sunt enim vultu reverendo, semperque aliquid meditantur, & cantionibus intentum animum habent: quinetiam non raro illis assisto, carminis suavitate delinitus. *Ven.* Ésto, has relinque, quoniam sunt reverendæ: at Dianam cur non vulneras? *Cup.* Vt breviter dicam, hanc per montes assiduo fugientem, assequi non possum: deinde proprio quodam amore tenetur. *Ven.* Quonam ô gnate? *Cup.* Nempe venatus cervorum & hinnulorum, quos insectatur ut capiat, & jaculis conficiat: ac prorsum tota rerum hujusmodi studio tenetur: tametsi fratrem ejus, qui nimirum & ipse arcu valet, & ferit eminus. *Ven.* Intelligo gnate. Illum sagitta sæpe vulnerasti.

ΘΕΩΝ ΚΡΙΣΙΣ.

DEARVM IVDICIVM.

ΖΕΥΣ.

Ἔρμῆ, λαβὼν τοῦτο τὸ μῆλον, ἄπιθι ἐς τὴν Φρυγίαν πρὸς τὸν Πριάμου παῖδα τὸν βουκόλον. νέμει δὲ τὰ ἴδια ἐν τῷ Γαργάρῳ. καὶ λέγε αὐτῷ, ὅτι σε ὁ Πάρι, κελεύει ὁ Ζεύς, ἐπειδὴ καλός τε αὐτὸς εἶ, καὶ σοφὸς περὶ ἐρωτικά, δικάσαι ταῖς θεαῖς, ὅπως αὐτῶν ἡ καλλίστη ἐστί. Ἢν δὲ ἀγωνῶνται τὸ ἆθλον νικήσασα λαβέτω τὸ μῆλον. ὥρα δὲ ἤδη καὶ ὑμῖν αὐταῖς ἀπιέναι πρὸς τὴν δικαστήν. ἐγὼ δὲ ἀπαθὴς μὲν τῆς δίκης, ἐπίσης δὲ ὑμᾶς ἀγαπῶν. καὶ εἴγε οἷόν τε λῷον, ἡδέως ἂν ἀπέστης νενικηκυίας εἶδον. ἄλλως τε, καὶ ἀνάγκη μιᾷ τὸ κάλλιστον ἀποδοῦναι, πάντως ἀπεχθάνεσθαι ταῖς πλείοσι. Διὸ τοῦτο μὲ αὐτὸς οὐκ ἐπιτρέπει ὑμῖν δικαστήν. ὁ δὲ νεανίας αὐτὸς ὁ Φρυξ, ἐφ' ὃν ἅπτε, βασιλικὸς μὲν ἐστι, καὶ Γανυμήδους τούτου ξυγγενής. πάλαι δέ, ἀφελὴς, καὶ ὄρειος, κἀκ ἂν τις αὐτὸν ἀπεξέσειε τοιαύτης θέας. Ἀφρ. ἐγὼ μὲν ὦ Ζεῦ, εἰ καὶ τὸ μῶμον αὐτὸν ἐπισῆσαι ἡμῖν δικαστήν, ἀπρέπειαν βαδιοῦμαι πρὸς τὴν ἐπίδειξιν. τί γὰρ ἂν καὶ μεμνήσαιτό μου; χρὴ δὲ καὶ τοιαύταις ἀρίσκειν τὸν ἄνθρωπον. Ηφ. ἀλλ' ἡμεῖς ὦ Ἀφροδίτη διδόαμεν, ἀλλ' ἂν ὁ Ἄρης ὁ σὸς ἐπιτρέπῃ τὴν δίκαιαν. ἀλλὰ δεχόμεθα καὶ τοῦτον, ὅστις ἂν ᾖ, τὸν

IVPITER.

Accipe, Mercuri, hoc pomum, & in Phrygiam proficiscere ad bubulcum illum [1] Priami filium (paicit autem in Gargaro montis Idæ cacumine) ac illi dic. Iupiter jubet te, Pari, siquidem ipse formosus es, & rerum amatoriarum doctus, sententiam ferre inter Deas, quænam illarum sit formosissima. Certaminis autem præmium, ea quæ vicerit, pomum accipiat. Porro tempus jam est ut & ipsæ ad Iudicem abeatis. Ego vero arbitrium rejicio ut qui vos ex æquo amem: ac si modo fieri posset, vos omnes libenter victrices viderem: in primis cum necesse sit, eum qui pulchritudinis præmium uni adjudicabit, in plurium odium omnino incurrere. Quare equidem ipse vobis idoneus judex non sum. Verum [2] Phrygius ille adolescens, ad quem proficiscimini, regia quidem stirpe est prognatus, & Ganymedis hujusce consanguineus. Cæterum simplex est & montanus: neque quisquam illum hac cognitione indignum merito putaverit. *Ven.* Ego equidem Iupiter, etiamsi Momum ipsum præstituas nobis Iudicem, præsenti animo itura sum, ad documentum mei præbendum: quid enim in me ille reprehenderit? Sed etiam hisce hominem placere oportet. *Iun.* Neque nos, Venus, timemus quicquam, non si isti tuo Marti arbitrium permittatur. Sed recipimus & hunc Pa-

1 *Priami filium*] Paris pastor fuisse dicitur. Virg.

Amarunt Dii quoque sylvas
Dardaniusque Paris. Cogn.

2 *Phrygius*] Fabula habetur apud Theocrit. in Syracus. Virg. 1. Æn. *Idemo.*

Πάρις. Ζ. ἦ κ᾽ σὺ ταῦτα ἄ ἠγάπτες συνδικεῖ ; τί φῄς ; ἀπορρίφῃ , καὶ ἐρυθριᾷς ; ἔστι μὲν ἴδιον τὸ αἰδεῖσθαί γε τὰ τοιαῦτα, ὑμῶν δ᾽ παρθένων. ἐπιδύεις δ᾽ ὅμως. ἄπιτε οὖν. καὶ ὅπως μὴ χαλεπήνητε τῇ δικαστῇ αἰνεσικημείσῃ, μὴ δ᾽ κακὸν ὑποψήσθε τὸ νεανίσκῳ. ὡ γὰρ οἷόν τε ἐπίσης εἶναι καλὰς πάσας. Ερ. ἀσυλλόγιστε σὺ καὶ Φρυγίας , ἐγὼ μὲ ἠγάμην , ὑμεῖς δ᾽ μὴ βοᾶδίως ἀκηλιθεῖτέ μοι. καὶ θαῤῥεῖτε, οἶδα ἐγὼ τὸ Πάριν. νεανίας ἐστὶ καλὸς , κ᾽ παῖδα ἐρωτικὸν , κ᾽ τὰ τοιαῦτα κρίνειν ἱκανώτατ᾽ , ὥστ᾽ ἂν ἐκεῖν᾽ δικάσειε κακῶς. Αφρ. τοῦτο μὲ ἅπαν ἀγαθὸν, καὶ ὡς ἐμοῦ λέγεις τὸ , δίκαιον ἡμῖν εἶναι τ᾽ δικαστήν. πότερα δ᾽ , ἄγαμός ἐστιν ἢ γυνή τις αὐτῷ σωίκει ; Ερ. ὦ παντελῶς ἄγαμός ἐστιν ὦ Ἀφροδίτη. Αφρ. πῶς λέγεις ; Ερ. δοκεῖ τις αὐτῷ συνοικεῖν Ἰδαία γυνὴ , ἑκατὴ μὲν , ἄγροικος δ᾽ , καὶ δεινῶς ὄρεσ᾽. ἀλλ᾽ ὑσφόδρα ὡσσίχαιν αὐτῇ ἔοικε. πῶ᾽ δ᾽ ὦν ἔγνως ταῦτα ἐρωτᾶς ; Αφρ. ὅπως ἠρόμην. Αθ. παροξυσβεύεις ὦ ὦτ᾽ , ἰδίᾳ τοῦτ᾽ κοινολογούμεθ᾽ ; Ερ. ἀδὲν ὦ Ἀθηνᾶ δεινὸν , ἀδὲ καθ᾽ ὑμῶν. ἀλλ᾽ εἴρετό με , εἰ ἄγαμος ὁ Πάρις ἐστίν. Αθ. ὡς δὴ τί τοῦτο πολυπραγμονεῖτο ; Ερ. οὐκ οἶδα. φασὶ δ᾽ ὦν ὅτι ἄλλως ἐπιλθὼν. οὐκ ἐξεπίτηδες ἤρετό με. Αθ. τί δὲν ἄγαμός ἐστιν ; Ερ. ὦ δοκεῖ. Αθ. τί δ᾽ τῶν πολιμικῶν ἐστιν αὐτῷ ἐπιθυμία, καὶ φιλόδοξός τις , ἢ τὸ πᾶν βουκόλ᾽ ; Ερ. τὸ μὲν ἀληθὲς οὐκ ἴχω Parim , quisquis is fuerit. *Iup.* Num tibi etiam , filia, hæc probantur? Quid ais? avertis te, & erubescis? Vobis quidem virginibus proprium ad talia verecundari : sed tamen annuis. Abite igitur, ac videte quæcunque victæ fueritis, ne ludici fiatis infensiores, nec adolescentulo mali quicquam inferatis. Neque enim fieri potest, ut æqualiter omnes formosæ sitis. *Merc.* Procedamus ergo rectà versus Phrygiam : ac ego quidem præibo: vos autem non lente sequimini me, & bono animo este. Novi ego Paridem hunc : adolescens est formosus : cæterum amori deditus, & ad talia disceptanda maxime idoneus : neque ille male judicaverit. *Ven.* Hoc quidem omne bonum est, & è re mea est quod dicis, justum videlicet esse nobis Iudicem. Vtrum autem cælebs hic est, an vero cum aliqua muliere consuescit? *Merc.* Non omnino cælebs est, Venus. *Ven.* Quid dicis? *Merc.* Videtur cum eo habitare quædam mulier Idæa, sat quidem formosa, sed rustica, & vehementer montana : sed eum ipsi mentem parum adhibere constat. Cujus autem rei gratia hæc interrogas? *Ven.* Hoc temere interrogavi. *Min.* Heus tu male legationem obis, qui cum ista privatim loqueris. *Merc.* Nihil hoc mali, Minerva, nec contra vos : sed interrogabat me, an adhuc cælebs esset Paris. *Min.* Quid hoc ita curiose sciscitatur. *Merc.* Nescio. Dixit enim hoc in mentem temere sibi venisse, nec consulto interrogasse me. *Min.* Quid igitur? est-ne cælebs adhuc? *Merc.* Non videtur. *Min.* Numquid aliquo rei bellicæ studio tenetur, atque amans gloriæ est, an nihil aliud quam bubulcus? *Merc.* Verum non possum di-

λέγειν, εἰκάζειν ἢ χρὴ νέον ὄντα, ἃ τούτων ὀρέγεσθαι τυχεῖν, καὶ βέλεσθαι ἂν αὐτὸν εἶναι καὶ πᾶς μάχας. Αφρο. ὁρᾷς; ἀδύνατά μοι μέμφομαι, ἀδὲ ὑποσιγκαλῶ σοι, τὸ ὡς ταύτην ἰδίᾳ λαλεῖν. μεμψιμοίρων γὰρ καὶ σὺ Ἀφροδίτης τὰ τοιαῦτα. Ερ. καὶ αὕτη χἀδὺν τὰ αὐτά με ἤρετο. διὸ μὴ χαλεπῶς ἔχε, μήδ' εἴ τι μειονεκτῶν, εἰ καὶ τοῦτῃ καὶ τὸ ἀπλοῦν ἀπεκεράμιλον. ἀλλὰ μεταξὺ λόγων ἤδη πολὺ ὑποϊόντες, ἀπαπάσωμεν τὰ ἀστέρια. καὶ χἀδὺν γα καὶ τὴν Φρυγίαν ἰσορῶ. ἐγὼ δὲ καὶ τὴν Γάργαρον ὅλην ἀκριβῶς. εἰ δὲ μὴ ἐξαπατῶμαι, καὶ αὐτὸν ὑμῶν τὸν Δία τὸν Πάριν. Ηερ. ὅπου δή ἐστι; ὁ γὰρ καμοὶ φαίνεται. Ερ. ταύτην ὦ Ἥρα, ὡς τὰ λαιὰ σκόπει, μὴ ὡς ἄκρον τὸ ὄρος. δοκῶ δὲ καὶ τὴν πλοκίδα, ὃ τὸ ἄντρον καὶ τὴν ἀγέλην ὁρᾷς. Ηερ. ἀλλ' οὐχ ὁρῶ τὴν ἀγέλην. Ερ. τί φῄς; οὐχ ὁρᾷς βοΐδια καὶ τὸ ἐμὸν ὑποδρακτύλιον ὂν μέσων τῶν πετρῶν προερχόμενα, καὶ πάνυ γε δὴ σκοπίᾳ κατακλινόμενα, καὶ λαύοντα ἔχοντα, καὶ ἀνειρηνόμενα μὴ ὡς ἂν ἀμφοτέρωθεν τὴν ἀγέλην; Η. ὁρῶ νῦν, εἴ γε σαφῶς ἐστι. Ερ. ἀλλ' σαφῶς. ἐπειδὴ δὲ πλησίον ἐσμὲν ἐπὶ τὰ γῆς, εἰ δοκεῖ, καταστέντες, βαδίζωμεν, ἵνα μὴ ἀφαιρεσόμεθα αὐτὸν ἄνωθεν ἐξ ἀφανοῦς καταπλάσαντες. Ηερ. οὐ λέγεις, καὶ ὅπῃ ποιῶμεν. ἐπεὶ δὲ κατεβεβήκαμεν, ὥρα σοι ὦ Ἀφροδίτη ποιεῖσθαι, καὶ ἡγεῖσθαι ἡμῶν τὴν ὁδόν. σὺ γὰρ ὡς τοιούτοις ἔμπειρος εἶ χωρίοις, πολλάκις ὡς λόγῳ κατελθοῦσα ὡς Ἀγχίσην. ΑΦ. ἀσφόδρα ὦ Ἥρα

dicere: ſed conjicere licet, cum ſit juvenis, optare has res conſequi, ac præcipuum in præliis eſſe velle. *Ven.* Vides? Nihil ego conqueror, nec crimini verto tibi, quod cum hac ſeorſum loqueris: querulorum enim hæc, non Veneris. *Merc.* Etiam hæc eadem ferme interrogavit me: quamobrem ne graviter feras: nec partes tuas putes inferiores, ſiquid etiam huic pro ſimplicitate mea reſpondi. Verum inter loquendum jam multum progreſſi, ſtellas emenſi ſumus, & propemodum Phrygiam contingimus. Ego verò etiam Idam video, totumque Gargarum exacte: & ni fallor, Paridem quoque veſtrum judicem. *Iun.* At ubi eſt? non enim mihi apparet. *Merc.* Hac verſum Iuno, ad ſiniſtram reſpice, non ad ſummum montem, ſed ſecundum latus ubi antrum, & gregem vides. *Iun.* Sed gregem non video. *Merc.* Quid ais? an non vides buculas ſecundum hunc meum digitum, ex mediis rupibus progredientes, & quendam à ſcopulo decurrentem, pedum tenentem, & prohibentem ne longius diſpergatur armentum? *Iun.* Video nunc tandem, ſi modo ille eſt. *Merc.* At ille eſt. Quoniam autem prope jam ſumus, in terram, ſi videtur, demiſſi, pedibus iter faciamus, ne conturbemus illum, ſuperne ex improviſo devolantes. *Iun.* Recte dicis, atque ita faciamus. Cæterum poſteaquam deſcendimus, tuum jam eſt Venus, ut præeas, viamque nobis commonſtres. Tu enim, ut conſentaneum eſt, locorum perita es, quippe quæ; ut fama eſt, ad Anchiſen ſæpe deſcenderis. *Ven.* Non admodum Iuno, gravor

tuis

τούτοις ἄγωμαι τοῖς σκάμμασιν. Ερ. ἀλλ' ἐγὼ ὑμῖν ἡγήσομαι. καὶ γὰρ αὐτὸς εὐθέτειχα τῇ Ἴδῃ, ὁπότε ὁ Ζεὺς ἤρα Φρυγός. καὶ πολλάκις δεῦρο ἦλθον ὑπ' οὐσίαν κατατμηθείς εἰς ἐπισκοπὴν τῶν παιδός· καὶ ὁπότε ἤδη ὁ τοῦ ἀετοῦ λὶ, συναπεφλάμενον αὐτοῦ, καὶ συνεκύφιζον τὸ κριόν. καὶ εἴ γε μέμνημαι, δεῦρο τοῦτον τὸν πίτυος αὐτὸν ἀνήρπασεν. ὁ μὲν γὰρ τότε ἔτυχε συρίζων πρὸς τὸ πρόμνιον. κατατεθάμενος ὄπισθεν αὐτοῦ ὁ Ζεὺς, κύφων μάλα τοῖς ὄνυξι τὰ σκέλη, καὶ τῷ τόρμῳ τῷ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ πάνυ δακὼν, ἀνέφερε τὸ παῖδα τεταραγμένον, καὶ τῷ τραχήλῳ ἀπερραμμένῳ εἰς αὐτὸν ἐπεβλέποντα. τότε δὴ ἐγὼ τῷ σύριγγα ἔλαθον. ἐπεβεβλήκη γὰρ αὐτῷ ὑπὸ τοῦ δέους. ἀλλὰ γὰρ ὁ ἀλιτήριος ἔτρεσε, πλησίον. ὥστε σωσείσαμεν αὐτόν. χαῖρε ὦ βυκόλε. Πα. νὴ καὶ σύγε ὦ νεανίσκε. τίς ἦν δεῦρο ἀφῖξαι πρὸς ἡμᾶς; ἢ τίνας ταύτας ἄγεις τὰς γυναῖκας; οὐ γὰρ ἐπιτήδειαι ὀρεσπολεῖν, ὥστε γε ὄντες καλαί. Ερ. ἀλλ' αἱ γυναῖκες εἰσίν. Ἥρων ἦ ὦ Πάρι, καὶ Ἀθηνᾶν, καὶ Ἀφροδίτην ὁρᾷς, καμὲ τὸν Ἑρμῆν ἀπέστειλεν ὁ Ζεύς. ἀλλὰ τί τρέμεις, καὶ ἀχεραῖος; καὶ μὴ δείδιθι. χαλεπὸν γὰρ οὐδέν. κελεύει δέ σε διαγνῶναι ἡμᾶς ἦ καλὰς αὐτὰς, ἐπειδὴ γάρ φησι καλός τε αὐτὸς εἶ, καὶ σοφὸς τὰ ἐρωτικὰ, καὶ τῶν γνῶσιν ἐπιτρέπει. ἦ δὴ ἀγῶνα τὰ ἄθλον ὅτου, ἀπαγωγὴς τὸ μᾶλλον. Αλε. φίλ' ἴδω τί καὶ βάλει· ἡ καλὴ φησὶ λαβέτω. πῶς ἂν δὴ ὦ δίκαιε Ἑρμῆ διωρίσαιμι ἐγὼ θνητὸς αὐτὸς, καὶ ἄγροικος ὤν, διαγνώστης ἡμῶν ἀναδεχθῆναι; καὶ μείζονος

tuis dicteriis. *Merc.* At igitur ego vos ducam. Et enim ipse in Ida fum versatus, quando Iupiter amabat Phrygium illum adolescentulum: ac sæpius huc ab illo missus veni, ut puerum observarem. Cumque jam in aquila esset, simul volabam, unaque formosum illum sublevabam: & si bene memini, ab hac ipsa rupe illum in sublime abripuit. Nam hic quidem forte tum fistula canebat ad ovile: ipsi autem à tergo devolans Iupiter, circumjectis leviter admodum unguibus, & ore in tiaram, quam super capite habebat, impresso, in altum sustulit puerum perturbatum, & cervice reflexa in ipsum intuentem. Tum ego fistulam sustuli, quam ille præ timore abjecerat. At enim hic arbiter prope est, itaque compellemus ipsum. Salve bubulce. *Par.* Tu quoque adolescens: Sed quis es qui ad nos huc adveniſti? aut quænam hæ mulieres quas adducis? non enim ad montes incolendos idoneæ videntur, formosæ adeo cum sint. *Merc.* At mulieres non sunt. Sed Iunonem & Pari, & Minervam, & Venerem vides, & me Mercurium misit Iupiter. Sed quid tremis, & expallescis? Nihil timeas; nihil hic periculi. Iubet autem te pulchritudinis ipsarum esse judicem. Quandoquidem enim, inquit, & formosus ipse es, & rerum amatoriarum doctus, cognitionem hanc tibi committo: certaminis autem præmium scies, lecto hoc pomo. *Par.* Cedo, ut videam quid sibi velit. *Pulchræ.* inquit, *capiat.* Quo pacto igitur potero, ô here Mercuri, mortalis cum sim ac rusticus, judex esse tam mirandi spectaculi, atque adeo majoris, quam

Αφρο. ἔπω ποιῶμεν. Πα. ἄπιτε ὖν αἱ δύο. σὺ δ' ὦ Ἥρα μεῖνον. Ηρα. βέλτιόν με ἀκριβῶς ἰδῇς, ὅπως σοι ἐ τἄλλα ἤδη σκοπῇ, οἱ καλά σοι τὰ δῶρα τῆς νίκης τῆς ἐμῆς. ἦν γάρ μοι ὦ Πάρι δικάσῃς οἵαν καλλίω, ἀπείρου ἔσῃ τῆς Ἀσίας δυνάστης. Πα. σὺκ ἐπὶ δώροις μὰ τὰ ἡμίτερα, καλὼ ἀλλ' ἄπιθι. παραχρῆμα γὰρ ἄφξει ὖν δικῆ. σὺ δ' αὖθις Ἀθηνᾶ. Αθ. παρέσομαί σοι. κἄπα ἦν μοι ὦ Πάρι δικάσῃς καλῶς, ὅπως ἤτιον ἄπῃ ἐκ μάχης, ἀλλ' ἀεὶ κρατῶν. πολεμιστὴ γάρ σε, κ) νικηφόρον ἀπεργάσομαι. Πα. ἰδοὺ Ἀθηνᾶ δεῦρο πολέμε, κ) μάχης. εἰρήνη γὰρ ὡς ὁρᾷς τῶν ἐνίκη τὴν Φρυγίαν τε ἐ Λυδίαν, κ) ἀπολίμηλον ἡμῖν ἡ Ἴδη παρῆς ἀρχή. ἀλλὰ δέ. ἐ μετεσκευάσω γὰρ, κἂν μὴ ἐπὶ δώροις δικάζωμεν. ἀλλ' ἔνδυθι ἤδη, κ) ἐπίθες τὴν κόρυν. ἱκανῶς γὰρ εἶδον τὴν Ἀφροδίτην παρεῖναι καιρός. Αφρο. αὐτή σοι ἐγὼ πλησίον. κ) σκόπει καθ' ἓν ἀκριβῶς, μηδὲν παραπτέμενον, ἀλλ' ὁδοιπορίῳ ἐκάστῳ ἐ μελῶν. εἰ δὲ ἥλεως ὦ καλὲ, κ) τάδε μοι ἄκουσον. ἐγὼ γὰρ πάλαι ὁρῶσά σε νέον ὄντα, ἐ καλὸν, ὁπόθεν σὺκ οἶδα εἴ που ἕτερον ἡ Φρυγία τρέφει, μικραιρέζω μὲν ἐ κάλλος, αἰτιῶμαι δ' τὸ μὴ ἀπολιπόντα τὰς σκοπιὰς, ἐ παυσοῖ τὰς πέτρας, κατ' ὄρη ζῆν, ἀλλὰ ἀμφιθέτειν τὸ κάλλος ἐν ἐρημίᾳ. τί γὰρ σὺ ἀπολαύσεσθε ἐ ὁρᾶν; τί δ' ἂν ἀπόναιντο ἐ σὲ κάλλους αἰβόες; ἔπρεπε δ' ἤδη σοι γαμετὴν ἔχειν, μὴ μύτοι ἄχρηστόν τινα, ἐ χωρίτιν, οἵαν κ) τὴν Ἴδην αἱ γυναῖκες, ἀλλ' ἀστικήν τε κ) τρυφερὰν, ἥτις ἐ τὸν ἀγρὸν ἐ τὰ ὄρη ἐπίσταται, ἀλλὰ τὴν πόλιν μόνον. ἐ γὰρ ἂν ἐκείνη τὰ ἐκ τῶν ὀρῶν ἐ τὰ ἐκ τῆς γῆς ἐδώδιμα ἐ τὰ ἐκ τῶν ἀγρῶν ἐ

ναῖκες, ἀλλά τινα ἐκ τῆ Ἑλλάδος, ἢ Ἀργῶθεν, ἢ ἐκ Κορίνθυ, ἢ Λάκαιναν, οἵαπερ ἡ Ἑλένη ἐκείνη, νέα, καὶ καλὴ, κ) κατ' οὐδὲν ἐλάττων ἐμοῦ. καὶ τὸ δὴ μέγιστον, ἐρωτική. ἐκείνη γὰρ εἰ ἓ μόνον ἰδέσθαι τὸ σὲ, εἰδὼς ἐγὼ, πάνυ ἀπολιπῶσα, καὶ τὰ παρόντα ἅπαντα ἐκεῖθεν ἔνδοθεν, ἔψεται, καὶ συνοικήσει. πάντως ἢ ἐὰν σὺ ἀκηκόᾳς τι περὶ αὐτῆς. Πα. οὐδὲν ὦ Ἀφροδίτη. τῶν δὲ ἡδέως ἂν ἀκούσομαί σου, τὰ παῖδα διηγουμένης. Αφρ. αὕτη γυναῖκα μὲν ἐστι Λήδας, ἐκείνης δὲ καλῆς. ἐφ' ἣν ὁ Ζεὺς κατέπτη, κύκνῳ [2] γενόμενος. Παρ. ποία δή τις τὴν ὄψιν; Αφρ. λευκὴ μὲν. οἵαν εἰκὸς ἐκ κύκνου γεγενημένην. ἁπαλὴ ἦ, ὡς ἐν ᾠῷ τραφεῖσα. γυμνὰς τε πολλὰ, ἐπαλαιστική. καὶ ὅτε δή τις ἐκεῖνον ἁρπάσας, ὥστε καὶ πόλεμον ἀμφ' αὐτῇ γενέσθαι, ὁ Θησεὺς [3] ἄφωρα ἐπ' ἀρπάσας. ὁ μὲν, ἅτε ἐπιδεὴς εἰς ἀκμὴν ἡκούσης, πάντες οἱ ἄριστοι τῶν ἀχαιῶν ἐπὶ τὸν μνηστείαν ἀπέπεμψαν. ἐσπουδάσθη ἦ Μενέλαος ἐκ Πελοπιδῶν γένους. εἰ δὲ βούλει, ἐγὼ σοι καὶ τραχέως ἐξομολογήσομαι τὸν γάμον. Πα. πῶς φῄς; τὸν δὲ γαμουμένην; Αφρ. νέον εἶ σὺ, κ) ἄπειρος. ἐγὼ ἦ οἶδα ὡς χρὴ τὰ τοιαῦτα φράσαι. Πα. πῶς; ἐθέλω γὰρ ἐκείνας εἰδέναι. Αφρ. σὺ μὲν

res, sed ex Græcia aliquam, aut Argivam, aut Corinthiam, aut Lacænam, qualis est Helena illa juvenis, & formosa, nec me ulla in re inferior, & quod maximum est, amori quoque dedita: illa enim si vel solum te aspexerit, sat scio relictis omnibus, seque ceu in deditionem tradita, sequetur, tecumque habitabit: omnino & tu de ipsa nonnihil audisti. *Par.* Nihil Venus. Nunc autem omnia libenter audiero, quæ de ipsa narrabis. *Ven.* Hæc [1] filia est formosæ illius Ledæ, ad quam in cygnum conversus Iupiter devolavit. *Par.* Qualis verò est aspectu? *Ven.* Candida, qualem è cygno prognatam par est esse: tenera, ut quæ in ovo nutrita fuerit, plerumque exercens sese, & rei palæstricæ dedita. Quæ tanto studio passim expeditur, ut & bellum ipsius causa susceptum fuerit, cùm [4] Theseus illam nondum nubilem rapuisset. Postea verò cùm jam ad florem ætatis perveniisset, Græcorum præstantissimi quique ad petendas illius nuptias se contulerunt. Sed Menelaus ex Pelopidarum genere oriundus, reliquis est antepositus: si tamen velis, has nuptias tibi conficiam. *Par.* Quid dicis? jamne nuptæ? *Ven.* Iuvenis es adhuc, & rusticus. Ego verò novi quo pacto talia perficiantur. *Par.* Quomodo? volo enim & ipse scire. *Ven.* Tu quidem ad

1 *Filia est formosa illius Leda*] Iupiter Cygnus Ledam compressit Tyndari regis uxorem, quæ ovum peperit, unde nati sunt Dioscuri Pollux & Castor & Helena Homer. Il. 14. Ovid. 6. Metam. explicatio hujus fabulæ est Apud Athen. lib. 2. de Helena. vide Plin. l. 35. c. 3. *Cogn.*

2 Γενόμενος, ποία δέ τις τὴν ὄψιν] Excidit Paridis personæ notatio. Scilicet fuisse, γενόμενος. Ed. ποία δέ τις. Marc.

3 *Theseus*] De hoc raptu Isocr. in Encom. Helenæ. *Cogn.*

4 Ἄφωρα ὁμαίαν] Aristæn. ἄφωρα τὰ παρὰ κλοπὴν πεπραμένα. Interp. Aristoph. Achar. dixi alibi. Habes hanc historiam Dialog. Mort. & lib. ver. hist. *Bourd.*

λοδημήσεις ἐπὶ θέαν δὲ τ Ἑλλάδος. καὶ πεισθεὶν ἀφίξῃ ἐς τὴν Λακεδαίμονα, ὄψεταί σε ἡ Ἑλένη. τοῦτο δὲ, ἐμὸν ἂν εἴη τὸ ἔργον, ὅπως ἐρασθέσεταί σου, καὶ ἀκολουθήσῃ. Πα. τοῦτ' αὐτὸ ἔπεισέν με ἄπιστον εἶναί μοι δοκεῖ, τὸ ἀπολιπεῖν τὸν ἄνδρα, ἐλεύσεσθαι [1] βαρβάρῳ ἐξ ἑτέρου σωιεκπλεῦσαι. Αφρ. θαῤῥεῖ τούτου γε ἕνεκα. παῖδε γάρ μοι ἐστὸν [2] δύω καλὼ, [3] ἵμερος, ἔρως. τούτω σοι ὁδοδείξω καμόντε τ ὁδὸν ἡσυχομένην. καὶ ὁ μὲν ἔρως, ὅλως παρελθὼν ἐς αὐτὴν, ἀναγκάσει τὴν γυναῖκα ἐρᾶν. ὁ δ' ἵμερος, αὐτῷ σοι προσελθὼν, τοῦθ' ὅπερ ἐστὶν, ἱμερτὸν φανήσῃ, καὶ ἐρασμιον, καὶ αὐτὴ ὑπ' συμπαρέσεται, δεήσομαι καὶ τῶν χαρίτων ἀκολουθεῖν. ἅπαντες αὐτὴν ἀναπείσομεν. Πα. ὅπως μὲν τάχα χαιρήσῃ, ἄδηλον ὦ Ἀφροδίτη. πλὴν ἐρῶ γε ἤδη τ Ἑλένης. καὶ σὺν οἶδ' ὅπως καὶ ὁρᾶν αὐτὴν οἴομαι. καὶ τοίνυν δύω τ Ἑλλάδος, καὶ τὴν Σπάρτην ἐπιδημῶ, καὶ ἐπάνειμι ἔχων τὴν γυναῖκα, καὶ ἄχθομαι, ὅτι μὴ πάντα ταῦτα ἤδη ποιῶ. Αφρ. μὴ φθονήσῃς ἐργασθῆς ὦ Πάρι, πρὶν ἐμὲ τὴν σωμνήσιαν, καὶ νυμφαγωγὸν, ἀμείψασθαι τῇ κρείσσ. πρέπει γὰρ καμὲ νικηφόρον ὑμῖν συμπαρεῖναι, καὶ ἑορτάζειν ἅμα καὶ τοὺς γάμους, καὶ τὰ ἐπινίκια. πάντα γὰρ ἔνεσί σοι, τ ἔρωτα, τὸ καλὸν, τ γάμον τούτου δ' μάλα πρέπομαι. Πα. δέδικα μὴ μοι ἀμελήσῃς τῆς τὴν κρίσιν. Αφρ. βάλε ἐπαμύσομαι; ad perluſtrandam Græciam proficiſceris, atque ubi Lacedæmona perveneris, Helena te videbit. Poſtea meum erit efficere, ut tui amore capiatur, teque ſequatur. *Par.* Hoc ipſum etiam incredibile eſſe mihi videtur, ut illa relicto conjuge, cum barbaro & peregrino homine velit è patria navigare. *Ven.* Bono hac de cauſa eſto animo. Duo enim mihi ſunt formoſi liberi, Amabilitas & Cupido: hos tibi tradam, ut ſint itineris duces. Ac Cupido quidem totus in illam ingreſſus, mulierem amare coget. Tibi verò circumfuſa Amabilitas, id quod ipſa eſt, expetibilem te reddet, & amabilem. Ipſa etiam unà præſens, Gratias rogabo ut ſe comites præbeant: omnes ipſam ad hoc quod volumus, impellemus. *Par.* Quomodo fortaſſis hoc procedet, Venus, incertum eſt. Verumtamen amo jam Helenam, & neſcio quo pacto etiam videre ipſam mihi videor, & Græciam verſus navigo, & in Sparta peregrinor, cumque uxore revertor, & doleo quòd non omnia hæc jam nunc facio. *Ven.* Ne priùs amaveris Pari, quàm probabam me, & nuptiarum conciliatricem, judicio hoc remuneratus fueris. Decet enim & me victoria potitam vobis adeſſe, & celebritatem peragere nuptiarum pariter & victoriæ. Omnia enim hæc licet tibi, & amorem, & formam, & nuptias pomo iſto mercari. *Par.* Ac metuo ne me poſt latum judicium negligas. *Ven.* Vis ut tibi jurem? *Par.*

1 Βαρβάρῳ] Phrygi. notum. Iidem Barbaricarii & Phrygiones l. 7. Cod. *De palat. ſacr. largit.* Bourd.

2 Δύω καλὼ] Male antea δ'ο καλῶ. Idem.

3 Ἵμερος & Ἔρως] Dixi ad illud Petron. *tu deſiderium, tu voluptas:* ſequens Dialogus totus Homericus eſt. *Idem.*

1 Mu-

Πα. μηδαμῶς, ἀλλ' ὑπόχυ πάλιν. Αφρο. Ἐπαγωγίμη δή σοι τὴν Ἑλένην ἀποδώσειν γαυσῶμαι, καὶ ἀκολουθήσειν γε ἐπ' αὐτὴν, καὶ ἀφίξεσθαι παρ' ὑμᾶς εἰς τὴν Ἴλιον. καὶ αὐτὴ παρέσομαι, καὶ συμπράξω τὰ πάντα. Πα. καὶ τὸ ἵμερον, καὶ τὸν ἔρωτα, καὶ τὸν ἵμερον, καὶ τὰς χάριτας ἄξεις; Αφρο. Ἀμέλει. καὶ τὸν πόθον, καὶ τὸν εὐμένειαν ἀποδήσομαι τούτοις ἀποδήσομαι. Πα. εὖκαν ἐπὶ τούτοις δίδωμι τὸ μῆλον, ἐπὶ τούτοις λάμβανε.

Par. Nequaquam, sed promitte denuo. *Ven.* Promitto igitur fore, ut Helenam uxorem tibi tradam, teque ad ipsam proficiscentem comiter: deinde ut illa Ilium ad vos veniat. Atque adeò præsens adero, & ad omnia opitulabor. *Par.* Simulne & Amorem, & Amabilitatem, & Gratias adduces? *Ven.* Bono sis animo: & Desiderium, & Hymenæum præterea assumam. *Par.* Ob hæc igitur do tibi pomum, ob hæc accipe.

ΑΡΕΩΣ, ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ.

Α Ρ Η Σ.

Ἤκουσας ὦ Ἑρμῆ οἷα ἠπείλησεν ἡμῖν ὁ Ζεὺς, ὡς ὑπερόπτας, ἢ ἀπείθυνας; λῦ ἐθελήσω, φησὶν, ἐγὼ μὲν οὐκ ἂν ἔτ' ἀραιὰ σειρὰν καθήσω, ὑμεῖς δ' ἐμοῦ λαπερμοδίττες, καθέσατε βιάζεσθέ με, μόνον πονήσητε. ἃ γὰρ δὴ καθελκύσητε. εἰ δ' ἐγὼ θελήσαιμι ἀνελκύσαι, ἃ μόνον ὑμᾶς, ἀλλὰ καὶ τὴν γῆν ἅμα, καὶ τὸν θάλασσαν συναρτήσας μετεωριῶ. καὶ πάντα ὅσα καὶ σὺ ἀκήκοας. ἐγὼ δὲ ὅτι μὲ κρείττων ἀπείπειν ἀμείνων, καὶ ἰσχυρότερός ἐστι, σὺ μὲν ἀπιθεῖν. ὑμᾶς δὲ ἅπαντας ὑπερφέρειν ὡς μὴ καθέλκεσθαι αὐτὸν, μᾶν τὴν γῆν μᾶν τὴν θάλασσαν ἀποδλέπωμεν, σὺ μὲν πειθεῖν. Ερ. Εὖφημα ὦ Ἄρες. εἰ γὰρ ἀσφαλὲς λέγειν τὰ τοιαῦτα, μὴ καί τι κακὸν ἀπολαύσωμεν τῆς

MARTIS ET MERCURII.

M A R S.

Audistin' Mercuri qualia nobis Iupiter sit minatus, quàm superba, quamque absurda? Ego, inquit, si voluero, catenam ex cœlo demittam, unde si vos suspensi me vi detrahere conemini, luseritis operam? nunquam enim deorsum traxeritis. Contrà ego si velim illam in altum attrahere, non vos solum, sed terram, & mare simul subvectum in sublime sustulero. Ad hæc alia, quæ audire potuisti. At ego, siquidem cum uno quolibet conferatur singulatim, ita præstantiorem eum esse, viribusque superiorem non negaverim: sed unum tam multis antecellere, ut eum pondere nequeamus vincere, etiam si terram & mare nobis adjunxerimus, non crediderim. *Merc.* Bona verba Mars. Neque enim talia dicere tutum est, ne quid fortè mali ex hac petulantia

φλυαρείας. Αρης. οἶδ' γάρ με πρὸς πάντας ἂν ταῦτα εἰπεῖν, οὐχὶ δ πρὸς μόνον σέ, ὃν ἐγκωμιαστὴν ἡπιστάμην; ὃ γὰρ μάλιστα μελοῖον ἔδοξέ μοι ἀκούσαι μεγαλυ τ ἀπειλῆς, σὺκ ἂν δυναίμην σιωπῆσαι πρὸς σέ. μέμνημαι γὰρ ὃ πρὸ πολλοῦ, ὁπότε ὁ Ποσειδῶν, καὶ ἡ Ἥρα, καὶ ἡ Ἀθηνᾶ ἐπαναστάντες, ἐπεβούλευσαν ξυνδῆσαι αὐτὸν λαβόντες, ὡς παντοῖ ἰὼ δεδιώς. καὶ ταῦτα τρεῖς ὄντες. καὶ εἰ μή γε ἡ Θέτις προπαλεήσασα ἐκάλεσεν αὐτῷ σύμμαχον Βριάρεων ἑκατόγχειρα ὄντα, καὶ ἐδέδιθ αὐτῷ κεραυνῷ, καὶ βροντῇ. ταῦτα λογιζομένῳ, ἐπῆλθέ μοι γελᾶν ἐπὶ τῇ καλλιρημοσύνῃ αὐτῶ. Ερ. σίωπα. σύφημί. ὀγὰρ ἀσφαλὲς ὅτι σοὶ λέγειν, ὅτι ἐμοὶ ἀκούειν τὰ τοιαῦτα.

capiamus. *Merc.* An verò credis apud quemlibet hæc dicturum me? Imò apud te ſolum id audeo, quem linguæ continentis eſſe novi. Sed quod mihi maximè ridiculum videbatur, tum quum hæc minitantem audirem: haud queam apud te reticere. Etenim memini cùm non ita multò ante Neptunus, Iuno & Minerva, mota adverſus eum ſeditione, molirentur comprehenſum illum vincire, quantopere formidans in omnem ſpeciem ſe verterit, idque cùm tres tantùm eſſent. Ac niſi Thetis miſerata, Briareum centimanum ac opem ipſius vocaſſet, cum ipſo fulmine & tonitru vinctus fuiſſet. Hæc reputanti mihi ſuccurrebat ejus magniloquentiam ridere. *Merc.* Tace, bona verba. Neque enim tutum eſt illa vel tibi dicere, vel audire mihi.

ΠΑΝΟΣ, ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ.

ΠΑΝ.

Χαῖρε ὦ πάτερ Ἑρμῆ. Ερ. νὴ κὴ σύ γε. ἀλλὰ πῶς ἐγὼ σὸς πατήρ; Παν. οὐχ ὁ κυλλήνιος Ἑρμῆς ὢν τυγχάνεις; Ερ. κομψὰ. πῶς δ' ὢν ἐμὸς εἶ; Παν. μοιχίδιός εἰμι, ἐξ ἔρωτός σοι γενόμενος. Ερ. νὴ Δία πρόφασιν ἴσως τινὸς μοιχεύσαντος αὖρα. ἐμὸς γὰρ πῶς κίρκαν ἔχων, καὶ ῥῖνα τοιαύτην, καὶ πώγωνα λάσιον, καὶ σκέλη δίχηλα, καὶ τράγικα, καὶ ὄρχεις ὑπὲρ τὰς πυγάς; Παν. ὅσα ἂν λάσκων ψῆς εἰς ἐμὲ, τὰ σεαυτῦ ἴσθι ὦ πάτερ ἐπο-

PANOS ET MERCVRII.

PAN.

alve pater Mercuri. *Merc.* Salve utique & tu. Sed quomodo ego ſum tuus pater? *Pan.* Annon es Cyllenius ille Mercurius? *Merc.* Maximè. Quomodo igitur filius meus es? *Pan.* Adulterinus ſum, ex amore tibi natus. *Merc.* Per Iovem hirci forſitan alicujus qui capram adulteravit. Nam meus quomodo fueris, qui & cornua habes, talemque naſum, & barbam hirtam, & pedes bifidos, hircinoſque, præterea caudam ſuper natibus? *Pan.* Quæcunque in me conviciando dicis, iis tuum ipſius filium pa-

νείδιστον ἀποφαίνῃ. μᾶλλον δ' σεαυτὸν, ὃς τοιαῦτα φρονεῖς, καὶ παιδοποιεῖς. ἐγὼ δ' ἀναίτιος. Ερ. τίνα δ' ἐφὴς σε μητέρα; ἦπου ἴλαθον αἶγα μοιχεύσας ἔχουσα; Παν. σὺν αἰγὶ ἐμοίχευσας, ἀλλ' ἀνάμνησον σεαυτὸν εἴποτε τὸ Ἀρκαδίας παῖδα ἐλεύθερον ἐβιάσω. τί δακνῇ τὸ δάκτυλον ζητεῖς, καὶ ἐπιπολὺ ἀπορεῖς; τὴν Ἰκαρίδα λέγω Πηνελόπην. Ερ. εἶτα τί παθοῦσα ἐκείνη ἀντ' ἐμοῦ τράγον σε ἔμφυτον ἔτικτεν; Παν. αὐτὴς ἐκείνης λόγον σοι ἐρῶ. ὅτε γάρ με ἐξέπεμπεν ἐπὶ τὴν Ἀρκαδίαν, ὦ παῖ, μήτηρ μὲν σε ἔφη ἐγὼ εἰμὶ Πηνελόπη ἡ σωφρονεστάτη. τὸν πατέρα δ' γένεσθαι Διὸν ἔχειν Ἑρμοῦ τὸ Μαίας καὶ Διός. εἰ δ' κερασφόρος καὶ τραγοσκελὴς εἶ, μὴ λυπεῖτο σε. ὁπόταν γάρ μοι συνῇ ὁ πατὴρ ὁ σὸς, τράγῳ ἑαυτὸν ἀπεικάσει ὡς λάθοι. καὶ δὴ τοῦτο ἔμοιγε ἀπέβης τῷ τράγῳ. Ερ. νὴ Δία μέμνημαι ποιήσας τι τοιοῦτον. ἐγὼ οὖν ὁ ἐπὶ κάλλει μέγα φρονῶν, ἔπ' ἀγρύπνοις αὐτὸς ὢν, σὸς πατὴρ κεκλήσομαι, καὶ γέλωτα ὀφλήσω ἅπασιν ἐπὶ τῇ δυσπαιδίᾳ; Παν. καὶ μὲν δὴ κωμῳδοῦσί σε ὦ πάτερ. [1] μυσικός τε γάρ εἰμι, καὶ συρίζω [2] πάνυ καπυρῶν. καὶ ὁ Διόνυσος ἡδὺν ἐμὲ ἄνδ' ποιεῖν δύναται, ἀλλὰ ἑταῖρον καὶ ξυμπαίστην ἐποιήσατό με. καὶ ἡγοῦμαι αὐτῷ δεξιός. καὶ τὰ πρόβατα δ' εἰ διάσαιό μου ὁπόσα ἐστὶ Τέγεαν ἐς ἀνὰ

pater, probroſum declaras, imò potiùs te ipſum qui ejuſmodi generas, taleſque liberos procreas. Ego verò extra culpam ſum. *Merc.* Quam verò etiam dicis eſſe tuam matrem? Num alicubi neſcius cum capra adulterium commiſi? *Pan.* Non commiſiſti adulterium cum capra: ſed reminiſcere num aliquando liberam puellam in Arcadia per vim ſtupraris. Quid mordendo digitum, quæris, ac diu dubitas? Icarii filiam dico Penelopen. *Merc.* Quid igitur illi accidit quòd pro me, hirco te ſimilem peperit? *Pan.* Illius ipſius dicta tibi referam. Quando enim me in Arcadiam ablegabat, ô puer, inquit, tua quidem mater ego ſum, Penelope Spartana: noris autem te patrem habere Deum, Mercurium illum Maiæ & Iovis filium. Quòd ſi cornutus es, ac pedibus hircinis, ne id ægrè tibi ſit. Quando enim mecum rem habebat pater tuus, hirco ſe ipſum aſſimilaverat, ut lateret: & ob id hirco ſimilis evaſiſti. *Merc.* Per Iovem memini me tale quiddam facere. Ego igitur ille qui ob formam elato ſum animo, qui ſum adhuc imberbis, tuus pater vocabor, & ob egregiam prolem omnium irriſioni obnoxius ero? *Pan.* Atqui pater, non futurus ſum tibi dedecori: Muſicus enim ſum, & fiſtula prorſus ſtridulum cano. Nihilque ſine me facere poteſt Bacchus: ſed ſocium & conſaltatorem me fecit, & chorum ipſi duco. Quin & ovilia mea ſi videas, quot & circum Tegeam, & per

1 Μυσικὸς γάρ εἰμι] Sic in Bacch. & δικαστὴρ. Copioſe Nonn. Dionyſ. Interpret. Theocriti, & Virg. *Bourd.*

2 Πάνυ καπυρῶν] Λαμπρὸν, ἡδὺ, ut in ſchol. Theocr. Idyll. 7. καπυρὸν σύριγξ, λαμπρὸν, ἡδὺ, μεταφορικῶς. τὰ γὰρ ἐξοπλα τῶν ἀδισμάτων ἡδύνει τὴν ἀκοήν. Tangit aliam interpretationem. & hæc verba Micyll. interp. in quibuſdam libris legitur λιγυρὸν, ſed καπυρὸν, verbum ruſticum, ut in Longi ποιμεν.

τὸ Παρθένιον ἔχω, πάνυ ἡδέσῃ. ἄρχω ἢ καὶ τῆς Ἀρκαδίας ἁπάσης. ἐπεβοήθουν ἢ ἐγὼ Ἀθηναίοις συμμαχήσας, ὅπως ἡδέως ἔχοιεν τὸ Μαραθῶνι, ὥσπερ ἐμοὶ ἄριστον ἦρίφη μοι, τὸ ὑπνῶ τῇ ἀκροπόλει ἐπηλαιον. ἢν οὖν εἰς Ἀθήνας ἔλθῃς, εἴσῃ ὅσον ἐνεῖ ἢ Πανὸς ὄνομα. Ερ. εἰπὲ δή μοι, γεγάμηκας ὦ Πὰν ἤδη; τοῦτο γὰρ οἶμαι καλοῦσί σε. Παν. ὑδαμῶς ὦ πάτερ. [1] ἐρωτικὸς γάρ εἰμι κοὐκ ἂν ἀγαπήσαιμι σιωὼν μιᾷ. Ερ. ταῖς αἰξὶ δηλαδὴ ἐπιβαίνεις. Παν. σὺ μὲν σκώπτεις, ἐγὼ ἢ, τῇ τε Ἠχοῖ, καὶ τῇ [2] Πίτυϊ συοίεμι, κοὐκ ἀπίστεις ταῖς ἢ Διονύσου Μαινάσι. ἐ πάνυ σπουδάζομαι σφὸς αὐτῶν. Ερ. οἶδα ἐν ὅ, τι χαρίσῃ ὦ τέκνον πατρὶ τῷ σῷ μοι; Παν. σκόπει ὦ πάτερ. ἡμεῖς ἢ, ἴδωμεν ταῦτα. Ερ. καὶ σκοπῶ μοι, ἐ φιλοφρονοῦμαι. πατέρα ἢ ὅστις μὴ καλέσῃς μι, ἀκριβοντός γε πινός.

per Parthenium habeo, admodum gaudeas. Toti etiam Arcadiæ impero. Nuper quoque Athenienſibus opem ferens ita ſtrenuè in Marathone me geſſi, ut fortitudinis præmium retulerim, ſcilicet antrum illud quod eſt ſub arce. Quòd ſi igitur Athenas veneris, cognoſces, quantum ibi ſit nomen Panos. *Merc.* At dic mihi Pan, jamne uxorem duxiſti? hoc enim opinor, dictitant te. *Pan.* Nequaquam pater, amori enim ſum deditus, nec cum una rem habere contentus eſſem. *Merc.* Capras videlicet inis. *Pan.* Tu quidem cavillaris. At ego cum Echone & Pity, omnibuſque Bacchi Mænadibus rem habeo: & magno ſtudio ab ipſis obſervor. *Merc.* Scis igitur, fili, quid mihi primùm petenti, gratificaturus ſis. *Pan.* Impera, Pater, nos autem hæc videbimus. *Merc.* Et accede ad me, & me amanter complectere. Vide autem ne me patrem quoquam audiente appellaris.

Διημαῖς autem *ἐκάλεσεν καπυρὸν τὸ πρωϊνὸν ἐκ τοῦ ἀχροικου τῶν συρίγγων* ἢ *ἐν ᾠδείῳ οἷον ἐκ κεφαλίς σκόλιος διατεθρυμμένος. teſtarum ſonitus.* Qua de re viri Clariſſimi Iſaac. Caſaub. ad Suet. Theod. Marcil. ad Perſ. *Bourd.*

1 Ἐρωτικὸς γάρ εἰμι] Sic Pan dictus φιλοπαρθένῳ, Achill. Tat. lib. 8. & ἐρωτικός. Long. lib. 2. *Idem.*

2 Πίτυϊ] Suid. in Pitus: Nonn. Dionyſ. lib. 2. Propert. lib. 1. Male in quibuſdam Πυτῖ. in Anglic. Πυδῖ. Idem.

APOL-

ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΔΙΟΝΤΣΟΥ.

ΑΠΟΛΛΩΝ.

Τὶ ἂν λίγοιμι ὁμομητρίους ὦ Διόνυσε ἀδελφοὺς εἶναι Ἔρωτα, καὶ Ἑρμαφρόδιτον, καὶ Πρίαπον, ἀνομοίους ὄντας τὰς μορφὰς, καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα; ὁ μὲν γὰρ, παγκαλὸς, καὶ τοξότης, καὶ δύναμιν ἐν μικροῖς περιβεβλημένος, ἁπάντων ἄρχων. ὁ δὲ, ἢλυς, καὶ ἡμίανδρος, καὶ ἀμφίσολος τὴν ὄψιν. σὺν ἂν λάκοις εἰ ἔφηβός ἐστιν, εἴτε καὶ παρθένος. ὁ δὲ, καὶ [1] πέρα τῆς ἀνδρικῆς ὁ Πρίαπος. Διο. μηδὲν θαυμάσῃς ὦ Ἀπολλον. οὐ γὰρ ἡ Ἀφροδίτη αἰτία τούτου, ἀλλὰ οἱ πατέρες, ἀμφοῖν γεγενημένοι. ὅπου γὰρ ὁμοπάτριοι πολλάκις καὶ μιᾶς γαστρὸς, ὁ μὲν, ἄρσην. ἡ δὲ, θήλεια, ὥσπερ ὑμεῖς γέγονε. Απο. ναὶ. ἀλλ' ἡμεῖς ὅμοιοι ἐσμὲν, καὶ τὰ αὐτὰ ἐπιτηδεύομεν. τοξόται γὰρ ἄμφω. Διο. μίχεε μὲν τόξα, τὰ αὐτὰ ὦ Ἀπολλον. ἐκεῖνα δ', οὐχ ὅμοια. ὅπου ἡ μὲν Ἄρτεμις, ξυνοπτεύει σὺ Σκύθαις. σὺ δ', μαντεύῃ, καὶ ἰᾷ τοὺς κάμνοντας. Απο. οἴει γὰρ τῷ ἀδελφῷ χαίρειν τοὺς Σκύθας, ἤ γε καὶ παρεσκεύασται, ἤν τις ἄλλη ἀφίκηται ποτὲ ἐς τὸν ταῦρον συνεπλεύσει μετ' αὐτοῦ, μυσταπόμενα τὰς σφαγάς; Διο. ἴσχε σαυτοῦ. ὁ μὲν γάρ τοι Πρίαπος, γελοῖον γάρ τι σοι διηγήσομαι, ἐπῆλθε τῷ Λαμψάκῳ

APOLLINIS, ET BACCHI.

APOLLO.

Numquid Bacche dixerimus fratres esse Cupidinem, Hermaphroditum, & Priapum, cùm sint forma & studiis dissimiles? Ille enim est omnino formosus & jaculator, nec parva potestate munitus, omnibus imperat. Hic autem effœminatus, ac semivir, & ambigua facie, ita ut dignoscere nequeas sit-ne adolescens, an virgo. Tertius autem Priapus, etiam supra modum virilis est. *Bac.* Ne mireris Apollo: non enim hujus rei causa est Venus, sed patres qui diversi fuêre: quandoquidem & ii qui eodem patre, eademque matre nascuntur, sæpenumero alius mas, alius fœmina, quemadmodum & vos nascuntur. *Apo.* Ita sanè. Sed nos similes sumus, iisdemque studiis tenemur: sagittarii enim ambo sumus. *Bac.* Quantum ad arcum attinet, eadem exercetis, Apollo: sed similia non sunt illa: quòd Diana hospites mactat apud Scythas: tu verò vaticinaris, & ægrotantibus mederis. *Apo.* An tu putas sororem delectari Scythis: quæ quidem se adornavit, siquis Græcus aliquando in Tauricam advenerit, ut cum eo inde enaviget, peroſa mactationes illas? *Bac.* Rectè sanè illa. Sed hic Priapus (ridiculum enim quiddam narrabo tibi, quod cùm Lampsaci nuper essem, mihi

1 Πέρα τῆς ἀνδρικῆς] Διὰ τὸ ἀνδρεμίγυνος τὴν αἰδῶ. Dixi alibi, vocant ἀνδρεμίγυνα: de qua dictione alibi. *Scaur.*

ψιόμην· ἐγὼ μὲν παρῆν τὴν πόλιν. ὁδὶ, ὑποδεξάμενός με, ἐς ξενίσας παρ' αὑτῷ, ἐπειδὴ ἀνεπαυσάμεθα σὺν τῷ συμποσίῳ ἱκανῶς [1] ὑποθερμοτέροις, κατ' αὐτὰς πως μέσας νύκτας ἐπαναστὰς ὁ γενναῖος, αἰδέσομαι γὰρ λέγειν. Απο. ἐπείρα σε; Δια. τοιοῦτόν ἐστι, Απο. σὺ δέ τι πρὸς ταῦτα; Δια. τί γὰρ ἄλλο, ἢ ἐγέλασα; Απο. οὖκ, τὸ μὴ χαλεπῶς, μὴ δ' ἀγερώς. συγγνωστὸς γὰρ εἰ καλόν σε ὄντα ἐπείρα. Δια. τούτου μὲν δὴ ἕνεκα καὶ ἐπὶ σὲ ἂν ὦ Ἄπολλον ἀφίκοιτο τῶν πέρι, καλὸς γὰρ σὺ, καὶ κομήτης, ὡς καὶ νήφοντα ἄν σοι τὸ Πριάπου ἐπιχειρῆσαι. Απο. ἀλλ' οὐκ [2] ἐπιχειρήσει γε ὦ Διόνυσε. ἔχω γάρ μου τὸ κόμης καὶ τόξα.

mihi accidit) Ego quidem ad urbem acceſſeram: ille verò me hoſpitio apud ſe exceptum, poſtquam quieti nos dedimus, in convivio abundè poti, circa mediam propè noctem exurgens ille generoſus: ſed pudet dicere. *Apo.* Solicitavit-ne te? *Bac.* Tale quid eſt. *Apo.* Tu verò quid ad hæc? *Bac.* Quid aliud, quàm riſi? *Apo.* Rectè ſanè quòd nec acerbè, nec ruſticè quicquam. Venia enim dignus eſt ſi te adeò formoſum ſolicitavit. *Bac.* Hujus igitur rei gratia, etiam te, Apollo, ſolicitaverit; formoſius enim tu & comatus es, ut vel ſobrius Priapus ille aggredi te queat. *Apo.* Sed me non aggredietur: Nam præter comam, etiam arcum habeo.

1 Ὑποθερμοτέροις] Sic in Gall. βαθείας ἤδη ἐπείρας ὑποθερμοῦ. Heliod. lib. 1. & 2. Caſaubon. ad Athen. Herald ad Mart. *Bourd.*

2 Ἐπιχειρήσει] Sic bis antea dixit ἐπείρα. Sic Euſtath. lib. 5. Iſm. & Iſm. καὶ τι δρᾶν ἐπιχείρει ἐφοπλίτην. Heliod. lib. 1. ἐπιεχέτο πρὸς τὴν ἀθυμίαν. Sic Latinis *tentare.* ſic pag. 230. ταῖς αἰξὶν ὀπιζαίνεις. Cod. doctiſſimi Golmanni ὀπιχειρεῖς. Idem.

ΕΡΜΟΥ, ΚΑΙ ΜΑΙΑΣ.

MERCVRII ET MAIÆ.

ΕΡΜΗΣ.

[1] Ἔστι γάρ τις ὦ μῆτερ ἐν οὐρανῷ θεὸς ἀθλιώτερος ἐμοῦ; Μαι. μὴ λέγε ὦ Ἑρμῆ τοιοῦτον μηδέν. Ερ. τί μὴ λέγω, ὃς τοσαῦτα πράγματα ἔχω μόνος κάμνων, καὶ τοῖς τοσαύτας ὑπηρεσίας λατρεύων; ἐῶ γὰρ ἐξαναστῆναι, σπείρειν τὸ συμπόσιον δεῖ.

MERCVRIVS.

Eſt verò, mater, Deus quiſpiam in cælo me miſerior? *Mai.* Ne quid Mercuri, hujuſmodi dixeris. *Merc.* Quid non dicam, ego qui tot negocia ſolus ſuſtineo, quibus delaſſor, in tam multa miniſteria diſtractus? Nam mane ſurgendum eſt mihi, & verrendum convivii coe-

1 Ἔστι γάρ τις] Hic Dialogus omnino turbatus in Mſſ. *Bourd.*

1 No-

καὶ ἀναπαύσασθαι τὴν ἐκκλησίαν, εἶτα διηπήσασθαι ἴκαρος, περιστάναι τῷ Διΐ, καὶ ἀφεῖναι τοὺς ἀγγελίας τοὺς παρ' αὐτοῦ ἄνω καὶ κάτω ἡμεροδρομοῦντας. καὶ ἐπανελθόντα ἔτι κεκονιμένον, ἀμβροσίαν τὴν ἀμβροσίαν. πρὶν δ' τ νεάνητον τοῦτον οἶνον χέαι ἥκειν, καὶ τὸ νέκταρ ἐμοὶ σοὶ λέγειν. τὸ δ' πάντων δεινότατον, ὅτι μὴ δ νυκτὸς καθεύδω μόνον τ ἄλλων, ἀλλὰ δεῖ με καὶ τότε τῷ Πλούτωνι [2] ψυχαγωγεῖν, καὶ νεκροπομπὸν εἶναι, καὶ παρεστάναι τῷ δικαστηρίῳ. ὡς γὰρ ἱκανά μοι τὰ τ ἡμέρας ἔργα, σὺ παλαίστρας εἶναι, καὶ τοῖς ἐκκλησίαις κηρύττειν, καὶ ῥητορας διδάσκειν, ἀλλ' ἔτι καὶ νεκρικὰ συνδιαπράττειν μεμελετημένον. καίτοι τί μοι τ Λήδας τέκνα, παρ' ἡμέραν ἑκάτερος οὐ θέμενοι καὶ οὐ ἀεὶ εἰσίν. ἐμοὶ δ', καθ' ἑκάστην ἡμέραν καὶ ταῦτα καὶ κεῖνα ποιεῖν ἀναγκαῖον. καὶ ὁ μὲν Ἀλκμήνης καὶ Σεμέλης υἱὸς, ὀκτὼ γυναικῶν δυσήνιον ῥόμβδοι, δύωκεν τοὺς ἀφροδίτιδες. ὁ δ Μαίας τ Ἄτλαντ[ος], ἀβροκόμης αὐτοῖς. καὶ νῦν ἄρτι ἥκοντά με δῶν Σιδὼν[ος] παρὰ τ Κάδμου θυγατὸς, ἐφ' ὧ κύπτομφέ με ὀψόμενον ὅ, τι πράττει ἡ παῖς, μηδὲ ἀναπαύσασθαι, πίπτομφι αὖθις ἐς τὸ Ἄργος ἐπισκεψόμενον τὴν Δαναΐδα. εἶτ' ἐκεῖθεν, ἐς Βοιωτίαν φησὶν ἰέναι, ἐπὶ τὴν Ἀντιόπην ἰδεῖν. καὶ ὅλως, cœnaculum. Tum ubi curiam in qua consultant, stravero, & singula composuero, Iovi assistendum, ac perferenda illius mandata toto die sursum ac deorsum cursitando: quumque reversus sum adhuc pulverulentus, apponenda ambrosia. Porrò priusquam [1] novitius iste pocillator advenisset, ego nectar etiam ministrabam. Quodque est omnium gravissimum: soli omnium no noctu quidem quietem agere licet: sed oportet me etiam tunc defunctorum animas Plutoni adducere, maniumque ducem agere, & foro judiciali assistere. Neque enim mihi sufficiebant diurna negocia, quod versor in palæstris, quod in concionibus præconis vices obeo, quod oratores edoceo: nisi hæc quoque provincia accedat ut præterea res mortuorum componam. Atqui Ledæ filii alternis vicibus apud superos, atque inferos versantur. Mihi verò hæc & illa quotidie facere necesse est. Et hic quidem Alcmenæ, ille Semeles filius, ambo miseris mulieribus prognati, securi epulantur: at ego Atlantide Maia progenitus illis ministro. Quinetiam me recens Sidone à Cadmi filia reversum, ad quam miserat me visum quid ageret puella, cùm nondum respirassem, misit iterum Argos, visum Danaën. Rursum inde in Bœotiam profectus, inquit, obiter Antiopam visito: sed planè illud

1 *Novitius*] Ganimedem intelligit quem ab aquila raptum in cœlum transvectum ajunt. Autor Priapei carminis:

Raptus ab alite sacra
Miscet amatori pocula grata suo. Cogn.

2 Ψυχαγωγεῖν] Hinc Mercurius ψυχαγωγὸς, νεκρόπομπος, ψυχόπομπος, πομπαῖος, πομπεύς. quod facere credebatur virtute virgæ, de qua in dial. Panos & Mercurii. & Iulian. Imp. passim. Eadem virtus Plutonianæ virgæ Pindar. Od. 9. Olympion. eadem Homeri virtus. Theocr. Idyll. 15. *Bourd.*

ἀπηγρόδυκα ἤδη. οἱ γῶν μοι δυνατὸν ἦν, ἡδέως ἂν ἠξίωσα πιπρᾶσθαι, ὥσπερ οἱ ἐν γῇ κακῶς δουλεύοντες. Μαι. ἴα πῶπα ὦ πάτερ, χρὴ γὰρ πάντα ὑπηρετεῖν τῷ πατρὶ, νεανίαν ὄντα.. νῦν οὖν ὥσπερ ἐπίμφθης, σπεῦδε εἰς Ἄργος. εἶπα εἰς τὴν Βοιωτίαν, μὴ καὶ πληγὰς βραδύνων λάβοις. [1] ἐξύχολοι γὰρ οἱ ἐρῶντες.

illud recusavi. Quare si possem, libenter venundari optarem, quemadmodum qui duram in terris servitutem serviunt. *Mai.* Missa fac ista, gnate: decet enim per omnia morem gerere patri, cùm sis juvenis. Ac nunc quò jussus es, Argos contende, deinde in Bœotiam, ne si tardior fueris, etiam plagas accipias: nam iracundi sunt qui amant.

1 Ὀξύχολοι οἱ ἐρῶντες] Sic in Contemp. Cætera hujus Dialogi pete in Caplo. *Bourd.*

ΔΙΟΣ, ΚΑΙ ΗΛΙΟΥ.

ΖΕΥΣ.

Οῖα πεποίηκας ὦ πάτερ κακίστη. ἀπολώλεκας τὸ σὸν τῇ γῇ ἄπαντα, μεμηχανημένον ἀνοήτῳ πίστευσας τὸ ἅρμα. ὃς τὰ μὲν, κατέφλεξε, πρόσωπεν δ' ἐνέχθεις. τὰ δ', ὡσὲ κρύος ἀφθαρλῶας ἐποίησε, πολὺ αὐτῶν ἀπαστάσας τὸ πῦρ. καὶ ὅλως, οὐδὲν ὅ, τι μὴ ξυνετάραξε, καὶ ξυνέχει. καὶ εἰ μὴ ἐγὼ ξυνεὶς τὸ γιγνόμενον, κατέβαλον αὐτὸν τῷ κεραυνῷ, οὐδὲ λείψανον ἀνθρώπων ἐπέμεινεν ἄν. τοιοῦτον ἡμῖν τ' καλὸν ἡνίοχον, καὶ διφρηλάτην ἐπεπόμφας. Ηλι. ἥμαρτον ὦ Ζεῦ. ἀλλὰ μὴ χαλέπαινε, εἰ ἐπίσθην ᾧ πολλὰ ἱκετεύσα. πόθεν γὰρ ἂν ἐ ἤλπισα τηλικοῦτον γενήσεσθ' κακόν; Ζ. οὐκ ᾔδεις ὅσης ἐδέετο ἀκριβείας τὸ πρᾶγμα, καὶ ὡς ἐ βραχύπους σκιραίη τ' ὀδὸν, οἰήκεσι πάντα; ἠγνόεις δὲ καὶ τὸ ἵπ-

IOVIS ET SOLIS.

IVPITER.

Qualia feciſti ô Titanum peſſime: qui quæ in terris ſunt omnia perdidiſti, ſtulto adoleſcenti commiſſo curru, qui alia quidem, ad terram delatus exuſſit, alia verò præ frigore corrumpi fecit, procul ab ipſis abſtracto igne. Denique nihil non perturbavit, & confudit. Ac niſi ego animadverſis iis quæ gerebantur, ipſum fulmine deturbaſſem, ne reliquiæ quidem ullæ hominum ſupereſſent: talem nobis pulchrum iſtum aurigam, & currus gubernatorem emiſiſti. *Sol.* Peccavi, Iupiter, ſed ne iraſcaris, ſi credidi puero multum ſupplicanti. Nam unde tantum futurum malum exiſtimaſſem? *Iup.* Annon noras quàm multa diligentia negocium hoc opus haberet? & ut ſiquis etiam modicum excedat à via, pereant protinus omnia? Ignorabas etiam equo-

ταν ἢ ὑμῖν, ὡς δεῖ σωφίζειν ἀναγκῃ ἢ χαλινόν; εἰ γὰρ εὐθὺς πῆς. ἀφηνιάζουσιν οὗτοι. ὥσπερ ἀμέλει καὶ τῶν ἐξήνεγκαν, ἄρδην μ', ἐπὶ τὰ λαιὰ, μετ' ὀλίγον ζ, ἐπὶ τὰ δεξιὰ, καὶ ἐς τὸ ἐναντίον ἅπαν ὁρμῶσι τοῦτο, καὶ ἄνω, καὶ κάτω, ὅλως ἴσθι ἐθέλοντες αὐτοί. ὁ δὲ, σὺ μὲν οὖν ὃ, τι χρήσιμόν σοι αὐτοῖς. Ηλι. ταῦτα μὲν πάντα ἠπιστάμην, καὶ λέγε τοῦτο αὐτοῖς ἐπιτήδευε, καὶ σὺ ἐπίστευε αὐτοῖς τοῖς ἔλασιν. ἐπεὶ δὲ κατελιπάρησε δακρύων, καὶ ἡ μήτηρ Κλυμένη μετ' αὐτοῦ, ἀναβιβασαμένω ἐπὶ τὸ ἅρμα, ὑπεθέμην ὅπως μὴ χρὴ βιβηκέναι αὐτὸν, ἢν ὑπόσον ζ ἐς τὸ ἄνω ἀφίνῃ, ὑπεριέναι χθαμαί. εἶπα ἐς τὸ κάτωπες αὖθις ἐπιτάδην, καὶ ὡς ἐγκρατῆ εἶναι τῶν ἡνιῶν, καὶ μὴ ἐφίεναι τῷ ὑμαῖ τῶν ἵππων. εἶπον δὲ καὶ ἡλίκος ὁ κίνδυνος, εἰ μὴ ὀρθὸν ἐλαύνοι. ὁ δὲ, παῖς γὰρ ἦν, ἐπιβὰς τοσούτου πυρὸς, καὶ ἐπικύψας ἐς βάθος ἀφανὲς, ἐξεπλάγη, ὡς τὸ εἰκός. οἱδὲ ἵπποι, ὡς ἤσθοντο οὐκ ὄντα ἐμὲ τῶν ἐπιβεβηκότα, καὶ διαφορήσαντες ἅπαν μεταρσίως, ἐξεγράποντο τῶν ὁδῶν, ἃ τὰ δεινὰ ταῦτα ἐποίησαν. οἱδὲ ὡς ἡνίας ἀφεὶς, οἷμαι δεδιὼς μὴ ὑπίσω, αὐτὸς εἶχε τὸ τῆς ἅντυγος. ἀλλὰ σὺ μὲν οὖν τι ἤδη ἴσχε τῶν δίκην, καίμοι ὦ Ζεῦ, ἱκανὸν τὸ πένθος. Ζ. ἱκανὸν λέγεις, τοιαῦτα τολμήσας; νῦν μὲν δὴ συγχωρήσω δοῦναί σοι. ἐς ζ τὸ λοιπὸν, ἰὼ τῶν ὁμοίων ὀλιγωρήσῃς; ἢ καὶ τοιοῦτον σεαυτῷ λέγε δεῖν σωφρονίσῃς, αὐτίκα ἔσῃ ὁπόσον ζ σὺ πυρὸς ὁ κεραυνὸς πυρωδέστερος. ὡς σὺ μὲν ῥᾳ, αἱ ἀδελφαὶ θαπτέτωσαν ἐπὶ τῷ Ηριδανῷ, ἵνα περ ἔπεσεν ἀνατραφεῖς, ἡλέκτρου ἐπ-

equorum vehementiam, ut oporteat vi quadam continere frænum? Siquis enim illis permittat, ſtatim frænos detrectant, ut nimirum iſtum contumaciter abſtulerunt, nunc quidem ad lævam, paulò poſt verò ad dextram: interdum etiam in cœpti curſus contrarium: ſurſum denique ac deorſum, quocunque ipſis libuiſſet. Ille verò neſciebat quomodo iis eſſet utendum. *Sol.* Hæc quidem omnia ſciebam, ideoque diu reſiſtebam, nec ipſi aurigationem credebam. Sed poſtquam lachrymando obſecravit, & cum ipſo Clymene mater, in currum impoſitum ſubmonui, quomodo oporteret ipſum viæ inſiſtere, quantum verò in ſublime agitantem, ſurſum ferri: deinde rurſus in declive vergere: utque habenas regere, nec equis impetum permittere deberet. Dixi etiam quantum periculum eſſet, ſi non recta via ageret. At ille, puer enim erat, conſcenſo tanto igne, & vaſtæ adeò profunditati ſuperne incumbens, ut conſentaneum eſt, obſtupuit. Equi verò ut ſenſerunt non me eſſe eum qui conſcediſſet, contempto adoleſcentulo, è via diverterunt, & hæc tanta mala perpetrarunt. Ille autem dimiſſis habenis, metuens, opinor, ne excideret ipſe, gyrum rotæ apprehendit ac tenuit. Sed & ille jam pœnas ſuas dedit, & mihi, Iupiter, ſatis ſupplicii, luctus hic eſt. *Iup.* Satis, inquis, qui talia auſus ſis? At nunc quidem veniam tibi tribuo: ſed in poſterum ſiquid ſimile deliqueris, aut talem quempiam tui ſucceſſorem emiſeris, continuò ſenties quanto fulmen noſtrum igne tuo ſit ardentius. Quare illum quidem ſorores ipſius ad Eridanum ſepeliant, ubi curru excuſſus decidit, electrum

αὐτοῖς δακρύουσι. καὶ αὖ γενέσθαι μιγνύσθωσαν ἐπὶ τοῖς πάθεσι. σὺ δὲ, συμπηξάμενος τὸ ἅρμα, καπάτια γὰρ καὶ ὁ ῥυμὸς αὐτῷ, καὶ ἅπερος τὰ τροχοῦ σωτήρια λαβὼν, ἵλαιπε, ὑπαζεύξας τοὺς ἵππους. ἀλλὰ μέμνησο τούτων ἁπάντων.

ctrum ipsi illachrymantes. Deinde in populos præ dolore convertantur. Tu verò compacto curru (fractus enim est temo ejus, & attrita rotarum altera) subactis equis aurigare. Sed horum omnium memor esto.

ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ.

APOLLINIS ET MERCVRII.

ΑΠΟΛΛΩΝ.

Ἔχεις μοι εἰπεῖν ὦ Ἑρμῆ, πότερος ὁ Κάστωρ ἐστὶ τούτων, ἢ πότερος ὁ Πολυδεύκης; ἐγὼ γὰρ οὐκ ἂν διακρίναιμι αὐτούς. Ερ. ὁ μὲν χθὲς ἡμῖν ξυγγυμνάζεσθαι, ἐκεῖνος Κάστωρ ἦν. οὗτος δὲ, Πολυδεύκης. Απ. πῶς διαγινώσκεις; ὅμοιοι γάρ. Ερ. ὅτι οὗτος μὲν ὦ Ἄπολλον, ἔγγε ἐπὶ τῷ προσώπῳ τὰ ἴχνη τῶν τραυμάτων, ἃ ἔλαβε ποτὲ ἐν ἀνταγωνισταῖς πυκτεύων. καὶ μάλιστα ὁ πρὸς ἑσπέραν τῷ Βέβρυκι Ἀμύκῳ ἐτρώθη, τῷ Ἰάσονι συμπλέων. ἄπερος δὲ, οὐδὲν τοιοῦτον ἐμφαίνει, ἀλλὰ καθαρὸς ἐστι, καὶ ἀπαθὴς τὸ πρόσωπον. Απο. ἄνησας, διέδυκας τὰ γνωρίσματα. ἐπὶ τάχα ἄλλα πάσχε, ἴσως, καὶ οὐ τὰ ἡμίτομον. καὶ ἀσπὶς ὑπερφέρω, καὶ ἀκόντιον ἐν τῇ χειρὶ, καὶ ἵππῳ ἑκατέρω λευκῷ. ὥστε πολλάκις ἐγὼ τὸ μὲν, προσώπου Κάστορος, Πολυδεύκην ὄντα. τὸ δὲ, τοῦ Πολυδεύκους ὀνόματι. ἀτὰρ εἰπέ μοι καὶ τόδε, τί

Potesne mihi dicere, Mercuri, uter istorum Castor sit, aut uter Pollux? ego enim non facilè ipsos discrevero. *Merc.* Ille qui nobiscum heri versatus est, Castor erat: hic verò est Pollux. *Ap.* Quomodo dignoscis? sunt enim similes. *Merc.* Quoniam hic, ô Apollo, habet in facie vestigia vulnerum, quæ pugilatu certans, aliquando ab adversariis accepit: ac in primis quibus à Bebryce Amyco vulneratus est, quando cum Iasone Colchos navigabat. Alter autem nihil tale præ se fert, sed pura est, & illæsa facie. *Ap.* Operæ precium fecisti, qui notas quibus dignosci queant, me docueris. Nam cætera certè omnia æqualia sunt, ovi pars dimidia, stella desuper imminens, & jaculum in manu, & equus utrique albus. Quare sæpe equidem Castorem appellavi hunc, qui Pollux erat: & rursus Castorem Pollucis nomine. Sed & illud mihi dic, cur non ambo

1 Ἔχεις μοι εἰπεῖν] Hic Dial. ex Theocrito, ut & seq. totus fere est in his Dialogis Theocritus. *Bourd.* Hic Dial. desumptus est ex Theocr. Idyll. 27. & Virg. 5. Æn. *Cogn.*

1 Mer-

δή ποτε οὗτε ἄμφω ξυμέσειν ἡμῖν, ἀλλ' ἐξ ἡμισείας, ἄρα μὲ, νεκρὸς, ἄρα δ', ὁ δὲ ἕτερος ἐστὶν ἄπορος αὐτῶν. Ερ. νὴ φιλαδελφίας τοῦτο ποιοῦσιν. ἐπὶ γὰρ ἴσῃ ἔδει ἵνα μὴ τεθνάναι τὸν Λήδας υἱέα, ἵνα δ' ἀθάνατον εἶναι, συνέμιξαν ὅπως αὐτοὶ τῷ ἀθανασίᾳ. Απο. ὁ ξυνιστὼ ὦ Ἑρμῆ τῷ νομῷ, εἶτα δὲ ὄψον δ' ὅτως ἀμείνους, ὅταν ἐπόδυσι εἰμὶ μάλιστα. πῶς γὰρ, ὁ μὲ, θεὸς ἕτερος, ὁ δὲ, θεὸς τοῖς φαύλοις ἂν; πλὴν ἀλλὰ ὥσπερ ἐγὼ μαντεύομαι, ὁ δὲ Ἀσκληπιὸς ἰᾶται, σὺ δὲ παλαίειν διδάσκεις, παιδοτρίβης ἄριστος ὤν. ἡ δὲ Ἄρτεμις μαιεύεται. καὶ τὰ ἄλλον ἕκαστος ἔχει πανταχοῦ, ἢ ἕτοιμος, ἢ ἀνθρώποις χρησίμως. ἔστι δ', τί ποιήσουσιν ἡμῖν, ἢ ἀργοὶ εὐμαχέσουσι πλεῖστοι ὄντες; Ερ. ἀδαμῶς. ἀλλὰ ὑπηρέτας αὐτοῖς ὑπηρετεῖν τοῦ Ποσειδῶνι. καὶ καθιππεύειν δεῖ τὸ πέλαγος. καὶ ὅ τι ναύτας χειμαζομένους ἴδωσιν, ἐπικωδίσαντες ἐπὶ τὸ τελεῖον, σώζειν τοὺς ἐμπλέοντας. Απο. ἀγαθὴν ὦ Ἑρμῆ, καὶ σπουδαίαν λέγεις τῷ τέχνῃ.

ambo nobiſcum verſantur, ſed ex dimidio, nunc quidem mortuus, nunc verò Deus eſt alter ipſorum. *Merc.* Fraterno amore hoc faciunt: Nam cùm oporteret alterum ex Ledæ filiis [1] mortem obire, alterum immortalem eſſe, diviſerunt ita inter ſe ipſi immortalitatem. *Ap.* Non prudenti diviſione, Mercuri, ſiquidem neque ſic ſeſe mutuò aſpicient, quod ut puto maximè deſiderabant. Quomodo enim, cùm alter apud Deos, alter apud manes exiſtat? Verumtamen, ut ego vaticinor, Æſculapius medetur, tu palæſtricam doces, puerorum exercitator optimus. Diana verò obſtetricatur, atque aliorum quiſque ſuam artem habet, aut Diis aut hominibus utilem: at hi quid agent nobis, num otioſi, tam grandes cùm ſint, nobiſcum convivabuntur! *Merc.* Haud quaquam: ſed illis injunctum eſt, ut Neptuno miniſtrent, & pelagus obequitent, & ſicubi nautas tempeſtate periclitantes aſpexerint, navigio inſidentes, incolumes navigantes præſtent. *Ap.* Bonam, Mercuri, & ſalutarem narras artem.

1 *Mortem obire*] Caſtore occiſo, Polluci optio data eſt, utrum immortalitate ſolus uti vellet, an cum fratre vitam communicare. Ille maluit alternis vivere. Virg. 6. Æn.

Si fratrem Pollux alterna morte redemit.

Inde Homerus hos vocavit ἐναλλαμένους. Cogn.

ΕΝΑΛΙΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ. | DIALOGI MARINI.

ARGVMENTVM.

Neque horum Dialogorum diverſa aut alia ratio eſt, quod ad occaſiones & argumenta pertinet, quàm ſuperiorum. Nam & ipſi ex Homericis ac Tragicis fabulis deſumpti ſunt, & eadem elegantia ac

ac festivitate nitent. Nisi quòd omnes (quod idem tamen & in superioribus propè fit) de rebus amatoriis tractant. Vnde illud quoque verisimile est, Lucianum ostendere voluisse, quòd quacunque sub hac tota mundi machina moventur & vivunt, inter cæteros affectus, præcipuè amori obnoxia sint, ac voluptatem appetant. Illumque adeò generalem quendam omnium tam deorum quàm hominum domitorem esse. Quòd autem Deos maximè ex amore desipere atque insanire: deinde & voluptatibus deditos esse fingit, ex professione sua facere videtur. Fuit enim quanquam omnibus Philosophorum factionibus ex aquo propè infestus, ad Epicuream tamen magis quàm cæteras, inclinatus, qui & voluptatem, finem bonorum asserebant, & Deorum providentiam negabant. Id quod cum alibi passim, tum in Demonacte, & in Concilio Deorum animadvertere licet.

ΔΩΡΙΔΟΣ, ΚΑΙ ΓΑΛΑΤΕΙΑΣ.

DORIDIS ET GALATEÆ.

ΔΩΡΙΣ.

Καλὸν ἐρᾷς ὦ Γαλάτεια φασὶ τὸν σικελὸν τοῦτον ποιμένα ἐπιμεμηνίαι σοι. Γα. μὴ σκῶπτε Δωρί. Ποσειδῶνος γὰρ υἱός ἐστιν, ὁποῖος οὖν ἦ. Δω. τί δ' ἂν, εἰ καὶ Διὸς αὐτῷ παῖς ὢν, ἄγριος ὅτι καὶ λάσιος ἐφαίνετο. καὶ τὸ πάντων ἀμορφότατον, μονόφθαλμος; οἷόν τὸ ἓν ὄμμα ὀξὺ ἔχειν τι καὶ τοῦτο μορφοῖ; Γα. ἀλλὰ τὸ λάσιον αὐτῷ, καὶ ὡς φῂς ἄγριον, ἀμορφόν ἐστιν. ἀνδρῶδες γάρ. ἆ, τι ὀφθαλμός, ἐπιπροσθεῖ τῷ μετώπῳ, ἀλλὰ συνιστᾷ ὁρᾶν, ἢ εἰ δύ' ἦσαν. Δω. δοίης ὦ Γαλάτεια σὺ ἐρᾶσθαι, ἀλλ' ἐρώμενον ἔχειν τὸν Πολύφημον, οἷα ἐπαινεῖς αὐτόν. Γα. σὺ ἐρᾷς

DORIS.

Formosum amatorem, Galatea, nempe Siculum istum pastorem, tui amore insano deperire dicunt. *Gal.* Ne cavilleris [1] Dori. Neptuni enim est filius, qualis qualis sit. *Dor.* Quid tum, si & Iove ipso progenitus, adeò agrestis & hispidus appareat, quodque omnium est deformissimum, unoculus? putasne genus ad formam ipsi quidquam profuturum. *Gal.* Ne isthuc quidem quòd hispidus est, & ut ais agrestis, deformat ipsum; sed virile magis est; oculus verò in fronte convenit, quo nihilo minus cernit, quàm si duo essent. *Dor.* Videris Galatea, non amantem, sed amatum habere [2] Polyphemum, prout eum prædicas. *Gal.* Equidem haud amo:

1 *Dori*] Nymphæ nomen filiæ Oceani, & uxoris Nerei, Hesiod. in Theog. interdum pro ipso mari accipitur. Virg. 10. Eclog.

Doris amara suam non intermiscet undam. Cogn.

2 *Polyphemus*] Ex Cyclopibus unus, Neptuni filius, excæcatus ab Vlysse, Homer. Odyss. Cic. lib. 5. Tusc. Virg. Æn. 3. *Idem.*

μοι. ἀλλὰ τὸ πάνυ ἀνεκδίκητον τοῦτο ἐμὲ φέρειν ὑμῶν. καί μοι δοκεῖτε τὸν φθόνον αὐτὸ ποιεῖν. ὅτι ποιμαίνων ποτέ, λάθρᾳ τῆς σκοπιᾶς παίζουσας ἡμᾶς ἰδὼν ἐπὶ τὸ ἠιόνος, [1] ὡς τοῖς ποσὶ τῆς Αἴτνης, καὶ μεταξὺ δρυὸς καὶ τῆς θαλάττης αἰγιαλὸς ἀποκρύπτει, ὑμᾶς μὲν, οἶδα ἀσφαλέως ἐνενόησεν. ἐγὼ δ' ἐξ ἁπασῶν ἡ καλλίστη ἔδοξα. ἢ καὶ μόνη ἐμοὶ ἐπέσχε τὸ ὀφθαλμῶν. [2] τοῦτο ὑμᾶς ἀνιᾷ. δείγμα γὰρ ὡς ἀμείνων εἰμὶ, καὶ ἀξιέραστος. ὑμεῖς δ', παρώφθητε. Δω. εἰ ποιμένι καὶ σύβωτι τὸν ὄψιν ἔδοξας, ἐπιφθονοῦσιν ἐοικέναι; κρίνει τι ἄλλο σὺ σοὶ ἐπαινέσαι ἔχει, ἢ τὸ λάθρᾳ μόνον. καὶ τοῦτο οἶμαι, ὅτι ξυνήθης ἐστὶ τυρῷ [3] καὶ γάλακτι. πάντως δὲ τὰ ὅμοια τούτοις ἡγεῖται καλά. ἐπεὶ τί γε ἄλλο ἀπὸ σοῦ ἂν ἐξελάσῃς μαθεῖν οἷα τυγχάνεις ὄσα τὸν ὄψιν, λὸν πίτυος πύος ἔποτε γαλήνη εἶσι, ἐπικύψασα εἰς τὸ ὕδωρ, ἴδε σεαυτὸν ὑδὲν ἄλλο, ἢ χρόαν λευκὴν ἀκριβῶς. σὺν ἐπαινεῖται δ' τοῦτο, ἵν' μὴ ἐπισχέτῃ αὐτῷ καὶ τὸ ἐρύθημα. Γαλ. καὶ μὴν ἐγὼ μὲ ἡ ἀκοίτης λευκὴ, ὅμως ἐραστὴν κεῖνον ἔχω. ὑμῶν δ' σὺν ἔστιν ἵν' τινα, ἢ ποιμένα, ἢ ναύτης, ἢ πορθμεὺς ἐπαινεῖ. ὁ δὲ Πολύφημος, καὶ τι ἄλλο, καὶ μουσικός ἐστι. Δω. σιώπα ὦ Γαλάτεια, ἠκούσαμεν αὐτοῦ ᾄδοντος, ὁπότε ἀπάμησεν σῦκα

amo: sed hanc vestram insignem opprobrandi petulantiam ferre nequeo: mihique videmini invidia hoc facere: quoniam cùm aliquando gregem pasceret, nosque in littore ludentes è specula cerneret, in prominentibus Ætnæ pedibus, quà videlicet inter montem & mare littus sese in longum porrigit, vos ne aspexit quidem, ego verò visa sum omnium formosissima, eoque in me solam oculum conjecit. Ea res vos malè habet: indicium enim est me forma esse præstantiorem, & quæ amer, digniorem: vos contrà neglectas esse. *Dor.* Invidendum putas si pastori, & lusco formosa visa sis? quanquam quid aliud in te probare potuit præter candorem? Idque puto: quoniam caseo & lacti assueverit: proinde quicquid his est simile, pulchrum ducit. Alioqui ubi libebit scire [4] quali sis facie, de scopulo quopiam in aquam, si quando tranquilla steterit, despectans, te ipsam contemplare, nihil videbis aliud nisi exquisitum candorem: verùm is non probatur, nisi rubor illi decus adjunxerit. *Gal.* Atqui ego illa merè candida, tamen hunc amatorem habeo: cùm interim nulla sit vestrûm quam aut pastor, aut nauta, aut portitor aliquis laudet. Polyphemus autem, ut alia ne dicam, est etiam musicus. *Dor.* Tace Galatea, canentem ipsum audivimus, cùm ad te lasciviens accederet nuper

1 Ἐν τοῖς ποσίσι] Vt in Tim. ἐν τῇ ὑπωρείᾳ, & alibi. *Bourd.*

2 Ταῦτα ὑμᾶς ἀνιᾷ] Heliod. lib. 1. *Idem.*

3 Καὶ γάλακτι] Τερπνὸν ἐτυμολογικός. Idem.

4 *Quali sis facie*] Negat Servius ex mare effigiem ullo modo posse reddi, sed Lucianus hic aliter sentit, & in Alcyon. Theocr. Idyll. 6. hinc illud Maronis:

Nuper me in littore vidi
Cum placidum ventis staret mare. Cogn.

1 Ἀφρο-

λω ἐπὶ σί. [1] Ἀφροδίτη φίλη, ὅνος ἄν τις ἀγνοήσας ἔδοξε. καὶ αὐτὴ ὁ ἠχὼ τὴν κιθάραν, οἷα κρανίον ἐλάφου γυμνὸν τῶν σαρκῶν. καὶ τὰ μὲν κέρατα, πήχεις ὥσπερ ἦσαν. ζυγώσας δ' αὐτὰ, καὶ σύψας τὰ νεῦρα, οὐδὲ κἀλλοπι τερήψας, ἐμελῴδει ἀμαθές τι, καὶ ἀπρεπές. ἄλλο μὲν αὐτὸς βοᾷν, ἄλλο δ' ἡ λύρα ὑπῆχεν. ὥστε οὐδὲ κατὰ χρεὼν τὰ γέλωτα ἐδιηκάμεθα, ἐπὶ τῇ ἐρωτικῇ ἐκείνῃ ἁσμάτι. ἡ μὲν γὰρ ἠχὼ, ὑπὸ ἀπορίας ἀπεκρίνατο αὐτῷ μηδὲν εἰδυῖα, ὅτῳ λάλῳ ὄντι, βρυχωμένῳ. ἀλλ' ἠχὼ ἦν, εἰ φωνεῖν μιμνήμη τραχεῖαν ᾠδὴν, καὶ κατακόλαστον. ἔφερε δ' ὁ ἐπέρχης σὺν ταῖς ἀγκάλαις ἁλυρκάτον, ἄρκτου σκύμνον, καὶ τὸ λάσιον αὐτῷ καθοπλίζοντα. τίς γὰρ ἂν φθονήσειέ σοι ὦ Γαλάτεια τοιούτου ἐρωτός; Γαλα. ἀκοῦε σὺ Δωρὶ, δεῖξον ἡμῖν τὸ σεμνὸν, καὶλίαν δηλονότι ὀρᾷς, καὶ ᾠδικώτερον, καὶ κιθαρίζειν ἄμεινον ἐπισταμένου. Δω. ἀλλ' ἐρασὴς μὲν ἁβὴς ἔστι μοι, ἁβὲ σεμνύνομαι ἐπιτυχὼν εἶναι. τοιοῦτος δ', οἷος ὁ Κύκλωψ ἐστὶ, [2] κιναίδους λάπτων ὥσπερ ὁ πάρις, ὠμοφάγος ὡς φασι, καὶ σιτούμενος τοὺς ἐπιδημοῦντας ξένους, σοὶ γένοιτο, καὶ σὺ ἀντερῶντος αὐτοῦ.

per. Chara Venus, asinum rudere quispiam putasset. Ipsa autem lyra similis erat cervi cranio carnibus renudato: cornua verò tanquam cubiti prominebant, quibus jugatis, & alligatis fidibus, neque collope circumtortis agreste quiddam & absonum cantillabat, cùm interim ipse aliud voce caneret, aliud lyra succineret: ita ut temperare nobis nequiverimus, quin rideremus amatoriam illam cantionem. Nam Echo quantumvis garrula, ne respondere quidem ipsi rugienti voluit: imò ipsam puduisset, si asperum & ridiculum illius cantum imitari visa fuisset. Ad hæc gestabat in ulnis amasius ille delicias suas, ursi catulum, pilis hirtum, ipsi assimilem: Quis autem non invideat tibi amicum istum, Galatea? *Gal.* Tu igitur Dori, tuum nobis commonstra, qui sit formosior, qui doctiùs voce canere, vel cithara meliùs ludere sciat. *Dor.* At mihi nullus est amator: neque me amabilem esse glorior. Talis autem qualis est hic Cyclops, hircum olens, crudivorus, ut ajunt, & hospites qui apud ipsum diversantur devorans, tibi contingat, eumque tu mutuum ames.

1 Ἀφροδίτη φίλη] Leg. Ἀμφιτρίτη, ut in Piscatore. Cætera ex Theocr. Potuisset retineri Ἀφροδίτη, sed verius est marinas nymphas aliud dixisse. *Bourd.*

2 Κιναίδους λάπτων] Sic philosophus Lucianeus κιναίδους in dial. Charontis & Mercurii. Sic κιναίδους λάπτοντα, Dialog. ἑταιρ. κιναίδους λυπωδίαν τῶν πράγων. Hesych. Interpr. Aristophan. ad illud Plut. Αἰγὼν τὸ κιναιδεύεσθαι μέλον, vult etiam κιναίδειν esse τὸν μοιχαλῶν λυπωδίαν.

Valle sub alarum trux habitare caper.

κιναίδους. Catull. *Idem.*

CY-

ΚΥΚΛΩΠΟΣ, ΚΑΙ ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ.

ΚΥΚΛΩΨ.

[1] Ὦ πάτερ, οἷα πέπονθα ὑπὸ ξένου καπηλεύτου ξένια, ὃς μεδύσας, ἐξετύφλωσέ με, κῶμον ἐμβαλὼν ἐπιχειρήσας. Πο. τίς ἦ ὁ τοῦτο τολμήσας ὦ Πολύφημε; Κυ. τὸ μὲν ὄνομα τὸν, Οὖτις ἑαυτὸν ἀπεκάλει. ἐπεὶ ἦ δὲ ἔφυγε, κἀγὼ ἐξῆν λίθους, Ὀδυσσεῦς· ὀνομάζεσθαι ἔφη. Πο. οἶδα· ὃν λέγεις. τὸ Ἴλιον δ' ἀπέπλει. ἀλλὰ πῶς τοῦτ' ἔπραξεν, ὃς τάχιν σύμβουλος ὤν; Κυ. κατέλαβον ἐν τῷ ἄντρῳ λάθρᾳ τῶν νομῆς ἀναστρέφας, πολλοὺς πίνας ἐπιβαλλόμενος δηλονότι τοῖς ποιμνίοις. ἐπεὶ δὲ ἔδυνε τὴν ὄψιν τὸ πῶμα, πίτυα ἦ ἔτι μοι παμμεγάλης, κἀτὸ πῦρ ἀνέκαυσα, συλλαβὼν μὲν ὁ ἔφερον δένδρον ἀπὸ ὄρους, ἐφάνησαν ἀπερυθριᾶν αὐτοὺς πειρώμενοι. ἐγὼ ἦ συλλαβὼν αὐτῶν τινας, ὡς ἔβλεπον ἐκεῖ, κατέφαγον λῃστὰς ὄντας, οὕτω δὴ ὁ πανοῦργος καὶ ἐκεῖνος, εἴτε Οὖτις, εἴτε Ὀδυσσεὺς ἐστί, δίδωσί μοι πιεῖν φάρμακόν τι ἐγχέας. ἡδὺ μὲν, καὶ εὐοσμον, ἐπισυλλαβόντα τὸν ἦ, καὶ πεφορτωθέντα. ἅπαντα γὰρ εὐθὺς ἐδόκει μοι περιφέρεσθαι πόντῳ. καὶ τὸ ἀντρον ἀὐτὸ ἀνεστρέφετο. καὶ οὐκ ἔτι ὅλως ἐν ἐμαυτῷ ἦμην. πάλιν ἦ, ἐς ὕπνον κατεπαίδην. ὁ

tissimum, & turbulentissimum. mnia circumagi videbantur, & amplius apud me prorsum eram.

CYCLOPIS ET NEPTVNI.

CYCLOPS.

Pater, qualia passus sum ab execrabili illo hospite, qui me inebriatum excæcavit, somno gravatum aggressus. *Nep.* Quis verò hæc ausus est Polypheme? *Cyc.* Principio quidem se Neminem vocabat; sed postquam effugit, & [2] extra tela ut dicitur, fuit, Vlyssem nominari se ajebat. *Nep.* Novi quem dicis, [3] Ithacensem illum: ex Ilio autem navigabat. Sed quo pacto hæc fecit, cùm animosus admodum non sit? *Cyc.* Deprehendi in antro, è pascuis reversus multos quosdam, insidiantes videlicet pecuariis. Posteaquam autem appositi foribus operculum (saxum autem mihi est perquam magnum) atque ignem, accensa quam ex monte detuleram arbore, suscitavi, visi sunt conantes sese abscondere. Ego verò comprehensos ex ipsis aliquos, ut par erat, devoravi, ut pote qui prædones essent. Hic versutissimus ille, sive Nemo, sive Vlysses erat, pharmacum quoddam infusum dat bibendum, dulce quidem & fragrans illud: sed ad struendas insidias præsen- Mihi enim illud poto statim o- antrum ipsum invertebatur: nec Postremò ad somnum pertractus sum.

1 Ὦ πάτερ] Hic Dial. ex Homero. *Bourd.*

2 *Extra tela*] In dialogo Ven. & Cup. in Baccho. in votis. *Cogn.*

3 *Ithacensem illum*] Vlyssem ex Ithaca urbe & patria, insula in mari Ionio ante Epirum frequentibus scopulis aspera. *Idem.*

δὲ, ἀπεξύσας τ μοχλὸν, κ πυρώσας μ, ὥσπερ ἐτύφλωσέ με κοιμηθέντα. καὶ ἀπ' ἐκείνε τυφλός εἰμί σοι ὦ Ποσειδον. Πο. ὡς βαθὺν ἐνθυμήθης ὦ τέκνον. ὃς οὐκ ἐξέφυγες μεθ' ὧν τυφλώσω. ὁπῇ δὴ Ὀδυσσεὺς πῶς διέφυγε; ἢ γὰρ ἂν εὖ οἶσθ' ὅτι ἐδυνήθη ἀποκινῆσαι τὸν πέτρον ἀπὸ τ θύρας. Κυ. ἀλλ' ἐγὼ ἀφῆλον, ὡς μᾶλλον αὐτὸν λάβοιμι ἐξιόντα. [1] καὶ καθίσας ἐπὶ τῷ θύρᾳ, ἐξήνων τὰς χεῖρας ἐκπετάσας, μόνα παρεὶς τὰ σφάγια εἰς τὸν νομὸν, συνειλάμην τῇ κεφαλῇ, ὁπόσα ἐχρῆν προφυγεῖν αὐτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ. Πο. μανθάνω ὑπ' ἐκείνοις, ὅτι με ἔλαθεν ὑπεξελθών σε. ἀλλὰ τὰς ἄλλας με Κύκλωπας ἔδει ἐπικοῦσαι σοι ἐπ' αὐτόν. Κυ. συνεκάλεσα ὦ πάτερ, καὶ ἦκον. ἐπεὶ δὲ ἔροντο τ ὄνομα, καλῶ ἔρρω ὅτι Οὖτις εἶη, μελαγχολᾶν οἰηθέντες με, ὡχοντο ἀπιόντες. ὕτω καταστήσατό με ὁ κατάρατος τ ὀνόματι. καὶ ὁ μάλιστα ἡδικησέ με, ὅτι καὶ ἐνεδίζων ἐμοὶ τὸν συμφορᾶν, ἀεὶ ὁ πατήρ φησιν ὁ Ποσειδῶν ἰάσεταί σε. Πο. θάρρει ὦ τέκνον, ἀμυνάμεθα γὰρ αὐτὸν, ὡς μάθῃ ὅτι εἰ μὴ πήρωσέν μοι ὀφθαλμῶν ἰᾶσθαι ἠδυνάσθη, τὰ γὰρ τῶν πολεμίων τὸ σώζειν αὐτὸς, καὶ ἀπολλύναι ἐπ' ἐμοὶ κεῖται. τολέω ὃ ἔπ.

sum. Ille verò exacuto vecte, eoque igne succenso, me dormientem insuper excæcavit: ab eoque tempore cæcus sum Neptune. *Nep.* Vt altè dormivisti, qui non exilieris interim dum excæcareris. Vlysses verò ille quo pacto effugit? Non enim, sat scio, saxum à foribus dimovere potuit. *Cyc.* At ego amovi, quò facilius illum comprehenderem inter egrediendum. Ego verò collocatus ad fores, extentis manibus venabar, solis dimissis in pascua ovibus, & arieti dato mandato eorum quæ pro me ab ipso fieri oporteret. *Nep.* Intelligo rem. Sub illis latuit te clàm se subducens. At cæteros certè Cyclopas oportebat te contra ipsum invocare. *Cyc.* Convocavi illos pater, & venerunt. Sed cùm me insidiatoris nomen interrogassent, eumque dicerem esse Neminem, insanire me arbitrati, discesserunt. Ita mihi execrabilis ille, nomine imposuit. Et quod omnium maximè mihi ægrè fuit, contumeliosè objecta mihi calamitate hac, ne pater quidem Neptunus, inquit, te sanabit. *Nep.* Confide fili, ulciscar enim ipsum: ut discat, etiamsi oculorum excitatem mederi non queam, navigantes certè tamen servare vel perdere penes me esse: navigat autem adhuc.

1 Καὶ καθίσας] Vsque ad μόνα aberant à Mss. *Bourd.*

AL-

ΑΛΦΕΟΥ, ΚΑΙ ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ.

ΠΟΣΕΙΔΩΝ.

Τί τοῦτο ὦ Ἀλφειέ, μόνῳ σοὶ τῶν ἄλλων ἐμπεσὼν εἰς τὸ πέλαγος, ὅπως ἀναμίγνυσαι τῇ ἅλμῃ ὡς ἔθος ποταμοῖς ἅπασι, καὶ ἀναπαύεις, σαυτὸν ἀφεὶς ὑδατι, ἀλλὰ ἀφ' ἁλὸς γλαυκῆς ξωστὸς, καὶ γλυκὺ φυλάττων τὸ ῥεῖθρον, ἀμιγὴς ἔτι καὶ καθαρὸς ἐπίζῃ. σὺν εἰδὲ ὅτι βύθιόν τινα δύεις καθάπερ οἱ λάροι, καὶ ἐρωδιοὶ, καὶ ἔοικας ἀνακύψειν πω, καὶ αὖθις ἀναφανεῖν σαυτόν. Αλ. ἐρωτικόν τι τὸ πρᾶγμά ἐστιν ὦ Πόσειδον. ὥστε μὴ ἔλεγχε. ἠρέσθης δ' καὶ αὐτὸς πολλάκις. Πο. γυναικὸς ὦ Ἀλφειέ, ἢ νύμφης ἐρᾷς. ἢ καὶ τῶν Νηρηίδων αὐτῶν μιᾶς; Αλ. οὐκ. ἀλλὰ πηγῆς ὦ Πόσειδον. Πο. ἡ δὲ, ποῦ σοι γῆς αὕτη ῥεῖ; Αλ. νησιῶτις ἐστι Σικελική. Ἀρέθουσαν αὐτὴν καλοῦσιν. Πο. οἶδα σὺν ἄμορφον ὦ Ἀλφειὲ τὴν Ἀρέθουσαν, ἀλλὰ ἀφυγής τέ ἐστι, καὶ ἀφ' καθαρὰ

ALPHEI ET NEPTVNI.

NEPTVNVS.

Quid hoc Alphee, quod tu ſolus aliorum in mare illapſus, neque cum ſalſugine miſceris, more fluviorum omnium, neque diffuſis aquis te ipſum cohibes, ſed per mare velut concretus, ac dulci cuſtodito fluore, immixtus adhuc & purus properas? Neſcio quo locorum in profundum, ſicut [2] gaviæ & [3] ardeæ demerſus, alibi videris emergere, & te ipſum rurſus exhibere ſpectandum. *Alph.* Amatoria quædam res iſta eſt Neptune: quamobrem ne mihi vitio vertas. Ipſe autem etiam ſæpenumero amaſti. *Nept.* Mulieremne Alphee, an nympham amas, an etiam Nereidum ipſarum aliquam. *Alph.* Minimè, ſed fontem, Neptune. *Nept.* Hic ubi terrarum tibi manat? *Alph.* Inſularis eſt in [4] Sicilia, Arethuſam ipſam vocant. *Nept.* Novi Alphee Arethuſam illam non deformem: ſed & limpidus ille fons, & per puram ſcatu-

1 Τί τοῦτο ἦ Ἀλφειέ] Mirum eſt quod de Alpheo flumine narrat Achill. Tat. lib. 1. ὅτου δὲ ἦ τῆδ' Ὀλυμπίων ἑορτὴ, πολλοὶ μὲν εἰς τὰς δίνας τῷ ποταμῷ καθίζουσιν ἄλφιτα δῶρα, ὁ δ' εὐθὺς φεύγει τὴν ἑορτήν νομίζων, ἣ τοῦτό ἐστιν ὅσα ποταμῶ. Bourd. Virg. 3. Æn. Strabo lib. 6. Pauſan. lib. 5. Ovid. lib. 5. Lucan. lib. 3. Papin. Epital. Stellx. & Vol. Sil. lib. 13. Suid. in Alpheo. Cogn.

2 Gavia] Λάροι, Larum Gaza vertit Gaviam Plin. lib. 10. *Idem.*

3 Ardea] Aves quarum tria genera ponuntur ab Ariſtot. urinatur ſicut & Larus. *Idem.*

4 Sicilia] Italiæ inſula à pleriſque Trinacria & Triquetra, quod Triquetræ figuræ triangularis faciem obtineat, tribus promontoriis in diverſa procurrentibus, ſuam claudens amplitudinem Lilibeo Aphricam, Pachinno Græciam, atque Peloro Carthaginem ſpectantibus. Plin. lib. 2. c. 8. *Idem.*

θαρῶ [1] ἀναδλύζῃ, καὶ τὸ ὕδωρ ἐπιπηγέπ πῶς ψηφῖσιν, ὅλον ὑπὲρ αὐτῶν φαινόμενον ἀργυρεῖδές. Αλ. ὡς ἀληθῶς οἶσθα τὸν πηγαῖον ὦ Ποσειδον. παρ' ἐκείνης ἦν ἀπέρχομαι. Πο. ἀλλ' ἄπιθι μὲν καὶ εὐτύχει σὺ τῷ ἔρωτι. ἐκεῖνο δέ μοι εἰπέ, πῶς τὴν Ἀρέθουσαν εἶδες αὐτὸς μὲν, ἀρκὰς ὢν, ἡ δὲ, σὺ Συρακουσία ἐστὶν; Αλ. ἐπειγόμενόν με κατέχεις ὦ Ποσειδον, ὡς ἱέρρα ἐρωτῶν. Πο. εὖ λέγεις, χαίρει δὲ καὶ τῷ ἀγαπωμένῳ. καὶ ἀναδὺς ἅπτου τῆς θαλάττης, ξυναυλίσῃ μίγνυσο τῇ πηγῇ, καὶ ἓν ὕδωρ γένεσθε.

turiginem emanat, & nitet aqua, quæ ſuper calculis argentea tota apparet. *Alph.* Vt verè noſti fontem hunc Neptune: ad illum igitur abeo nunc. *Nept.* Sed abi quidem, & amore fœliciter utere. Illud autem mihi dic, ubi tu Arethuſam conſpicatus es, Arcas ipſe cùm ſis, fons autem ille Syracuſis? *Alph.* Properantem me moraris Neptune, curioſè nimis interrogando. *Nept.* Probè dicis. Abi igitur ad amatam: ac è mari emergens, eodem alveo cum fonte illo miſcearis, & in unam aquam redigamini.

1 Ἀναδλύζῃ] Inde ἀναδλύσις πηγῆ. ἀναπηδᾷ, ἀναζύῃ, Heſych. verb. ἀναπηδᾷ. Bourd.

ΜΕΝΕΛΑΟΥ, ΚΑΙ ΠΡΩΤΕΩΣ.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

Ἀλλὰ ὕδωρ μὲν σε γένεσθαι ὦ Πρωτεῦ, οὐκ ἀπίθανον, ἐναλίῳ γε ὄντι· ἀλλὰ δένδρον ἔτι φορητόν. καὶ ἐς λέοντα ὁπότε ἀλλαγείης, ὅμως οὐδὲ τοῦτο ἦξω πίστως. εἰ δὲ καὶ πῦρ γένεσθαι διωκτὸν σὺ τῇ θαλάττῃ οἰκοῦντα, τοῦτο πάνυ θαυμάζω, καὶ ἀπιστῶ. Πρω. μὴ θαυμάσῃς ὦ Μενέλαε. γίγνομαι γάρ. Με. εἶδον κἀγὼ σέ, ἀλλά μοι δοκεῖς. εἰρήσεσθαι γὰρ ὡς σὲ, ζητεῖαν πρὰ ὡσθαίνειν τῷ πράγματι, καὶ τὰς ὀφθαλμὰς ἐξαπατᾶν τῶν ὁρώντων, αὐτὸς δὲν τοιοῦτο γιγνόμενος. Πρω. καὶ τίς ἂν ἡ ἀπάτη ἐπὶ τῷ ὄντως ἀναρρῶν γίνοιτο; οὐκ ἀνεωγμένοις τοῖς ὀφθαλμοῖς εἰδὼς ἐς ὅσα μετεσ-

MENELAI ET PROTEI

MENELAVS.

Et in aquam te converti Proteu, incredibile non eſt, ſiquidem es marinus: etiam arborem fieri, tolerabile: in leonem etiam aliquando muteris licèt, tamen neque hoc ſupra fidem eſt. Quòd ſi & te qui in mari habitas, in ignem converti poſſibile eſt, hoc omnino miror, nec adducor ut credam. *Prot.* Ne mireris Menelaë: fieri enim ſoleo *Men.* Vidi & ipſe. Sed videris mihi, dicam enim apud te, præſtigias quaſdam adhibere rei, atque intuentium oculas decipere, cùm tale nihil fias. *Prot.* Ecquæ deceptio in tam manifeſtis rebus fieri queat? Annon apertis oculis vidiſti in quàm multa ipſe me transforma-

vo-

ποίησε ἐμαυτόν; εἰ δ' ἀπιστεῖς, τὸ πρᾶγμα ψεῦδός σοι εἶναι δοκεῖ, φαυλάσια τις ὑπὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἰσεμβύη, ἐπειδὴ πῦρ ἐγώμην, ὦ θεοσεβέστατε τῶν ἀνθρώπων. εἰσὶ γὰρ οἱ ὀρῶμαι μόνον, ἢ καὶ τὸ καίειν τότε μοι ὑπάρχει. Με. σὺν ἀσφαλείᾳ πείρᾳ ὦ Πρωτεῦ. Πρω. σὺ δὲ μοι Μενέλαε δοκεῖς ἐδὲ πολύπουν ἑωρακέναι πώποτε, οὐδ' ὃ παθὼν ὁ ἰχθὺς οὗτος εἰδέναι. Με. ἀλλὰ τὸ μὲν πολύπουν, εἶδον. ὃ παθὼν δ', ἡδέως ἂν μάθοιμι παρὰ σοῦ. Πρω. ὁπόταν ἀνὴρ πέτρᾳ ἐπιπλεῦσ' ἁρμόσῃ τὰς κοτύλας, καὶ ἐπισφίγξ ἔχῃ τὰς πολυπόδας, ἐκείνῃ ὅμοιον ἀπεργάζεται ἑαυτὸν, καὶ μεταβάλλει τῷ χρόᾳ, μιμούμενος τὴν πέτραν, ὡς ἂν λάθῃ τοὺς ἁλιέας, μὴ λάβωλαλάπων, μὴ δ' φανερὸς ὢν λάβῃ τοῦτο, ἀλλ' ἐοικὼς τῷ λίθῳ. Με. φασὶ ταῦτα. τὸ δ' σὸν πολλῷ παραδοξότερον ὦ Πρωτεῦ. Πρω. σὺν οἶδα ὦ Μενέλαε. πότε ἂν ἄλλῳ πιστεύσειας, τοῖς σαυτοῦ ὀφθαλμοῖς ἀπιστῶν; Με. ἰδὼν, εἶδον. ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα θεράσιον, τὸ αὐτὸν πῦρ καὶ ὕδωρ γίγνεσθαι.

verim? Quod ni credis, & falsa res tibi videtur, scilicet species quædam inanis ob oculos versans: quum ignis factus fuero, admove mihi ô generosissime, manum. Senties enim num videar tantùm ignis, an & vim urendi habeam. *Men.* Periculosum est experimentum hoc Proteu. *Prot.* At tu Menelaë videris mihi neque polypum vidisse unquam, neque etiam quid pisci huic accidere soleat, scire. *Men.* At [1] polypum quidem vidi, quæ verò accidant illi, libenter ex te cognoverim. *Prot.* Cuicunque saxo acetabula sua accedens applicuerit, & cirramentis affixus adhæserit, illi seipsum similem efficit mutatque colorem, imitando saxum, quò lateat piscatores, nihil ab illo varians, neque ob hoc manifestè apparens, sed omnino saxum referens. *Men.* Ferunt hæc: sed hoc tuum est incredibilius Proteu. *Prot.* Nescio Menelaë, cuinam alteri credas, cùm tuis oculis non credas. *Men.* Apprimè vidi: sed tamen monstrosa res est, eundem ignem atque aquam fieri.

1 *Polypum*] De Polypi vario ingenio meminit Plin. lib. 9. c. 29. Plut. in libello περὶ πολυφιλίας. de ejus acetabulis Plin. c. 30. lib. 9. *Cogn.*

ΠΑΝΟΠΗΣ, ΚΑΙ ΓΑΛΗΝΗΣ.

ΠΑΝΟΠΗ.

Εἶδες ὦ Γαλήνη χθὲς οἷα ἐποίησεν ἡ Ἔρις παρὰ τὸ δεῖπνον ἐν Θετταλίᾳ, διότι μὴ καὶ αὐτὴ ἐκλήθη ἐς τὸ συμ-

PANOPES ET GALENES.

PANOPE.

Vidisti-ne, Galene, heri quid fecerit Eris ad cœnam in Thessalia, quòd non & ipsa ad convivium invitata fue-

πόσιον ; Γα. ὑ ξυνεπόμπευσε ὑμῖν ἔγωγε. ὁ γὰρ Ποσειδῶν ἐκέλευσέ με ὦ Πανόπη ἀκύμονα τὸν τοσοῦτον φυλάττειν τὸ πέλαγος. τί δ' ἂν ἐποίησεν ἡ Ἔρις μὴ παροῦσα ; Πα. ἡ Θέτις καὶ ὁ Πηλεὺς ἀπεληλύθεισαν εἰς τὸν θάλαμον, ὑπὸ τῆς Ἀμφιτρίτης καὶ τοῦ Ποσειδῶνος ἀποπεμφθέντες. ἡ Ἔρις δ' ἐν τοσούτῳ λαθοῦσα πάντας, εὐδηλόν ἦ ῥᾳδίως, τὸ μῆλον, πιόντων, οἶμαι δὲ κρουσάντων, ἢ τοῦ Ἀπόλλωνος κιθαριζόντος, ἢ ταῖς μούσαις ᾀδούσαις ἐπισχόντων τὰ νῶτα, ἐνέβαλεν εἰς τὸ συμπόσιον μᾶλλόν τι πάγκαλον, χρυσοῦν ὅλον ὦ Γαλήνη. ἐπιγράμματος ἦν, ἡ καλὴ λαβέτω. κυλινδούμενον δὲ τοῦτο ὥσπερ ἐξεπίτηδες, ἦκε ἔνθα Ἥρα τε, καὶ Ἀφροδίτη, καὶ Ἀθηνᾶ κατεκλίνοντο. καπιδὴ ὁ Ἑρμῆς ἀνελόμενος ἐπελέξατο τὰ γεγραμμένα, αἱ μὲν Νηρηίδες ἡμεῖς, ἀπιστωπήσαμεν. τί γὰρ ἔδει ποιεῖν, ἐκείναις παρούσαις ; αἱ δὲ, ἀντεποιοῦντο ἑκάστη. καὶ αὐτῆς εἶναι τὸ μῆλον ἠξίουν. καὶ εἰ μή γε ὁ Ζεὺς διέσησεν αὐτὰς, καὶ ἄχρι χειρῶν πρὸς χώρησε τὸ πρᾶγμα. ἀλλ' ἐκεῖνος αὐτὸς μὲ, ὁ κέλευθος φησὶ τάδε τάτε, καίτοι ἐκείναις αὐτὸν δικάσαι ἠξίουν. ἅπαξ γὰρ ἐς τὸν Ἴδην κατῆλθε Πρίαμου παῖδα, ὃς οἶδέ τι ἀφροσύνας τὴν καλλίστην φιλόκαλος ὤν, καὶ οὐκ ἂν ἐκεῖνος κρίναι κακῶς. Γα. τί δὲν οὖ ἦσαν ὦ Πανόπη ; Πα. τὴμερον οἶμαι ἀπίασι πρὸς τὸν Ἴδην. Πα. καί τις ἦξε μὴ μικρὸν ἀπαγγέλλων ἡμῖν τὸν κρατοῦσαν ; Πα. ἐγὼ σοι φημὶ οὐκ ἄλλη κρατήσειν, τῆς Ἀφροδίτης ἀγωνιζομένης, ὡς μή τι παίνω ὁ Ἀφιτρίτης ἀμελανεῖν.

fuerit ? *Gal.* Non convivata ſum ego vobiſcum. Nam me Neptunus juſſerat, tranquillum interea, Panope, ſervare pelagus. Sed quid fecit Eris cùm præſens non eſſet ? *Pan.* Thetis ac Peleus conceſſerant intro in thalamum ab Amphitrite ac Neptuno deducti. Interea autem Eris, clàm omnibus (id quod facile illi tum fuit, cùm alii biberent, nonnulli applauderent, vel Apollini citharam perſonanti, vel Muſis ore modulantibus animum adhibendo) projecit in convivium pomum quoddam perpulchrum, totum aureum, Galene : cui erat inſcriptum *Formoſa accipiat*. Dum autem hoc, tanquam ex compoſito volvitur, pervenit eò loci, ubi Iuno, & Venus, & Minerva accumbebant. Et poſtquam Mercurius eo ſublato inſcripta legit : nos quidem Nereides conticuimus, quid enim agendum erat illis præſentibus ? Illæ verò inter ſe contendebant, ac quælibet ſuum illud eſſe volebat. ac niſi Iupiter ipſas diremiſſet, ad manus uſque res proceſſiſſet. Verùm ille, ipſe quidem judicium hac de re non feram, inquit, tametſi illæ ipſum judicare vellent Sed in Idam ad Priami filium abite, qui & diſcernere novit, quænam formoſior ſit, ut pote elegantiæ ſtudioſus & ipſe, & qui non malè judicaverit. *Gal.* Quid igitur ad hæc Deæ illæ, Panope ? *Pan.* Hodie arbitror in Idam abeunt. *Gal.* Ecquis veniet paulò poſt, qui quæ viecrit, nobis renuncicet ? *Pan.* At jam nunc tibi affirmo fore ut nulla alia vincat, veniente in certamen Venere, niſi arbiter ipſe omninò hallucinetur.

TRI-

ΤΡΙΤΩΝΟΣ, ΑΜΥΜΩΝΗΣ, ΚΑΙ ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ.

ΤΡΙΤΩΝ.

Ἐπὶ τὴν Λέρναν ὦ Πόσειδον ἀφίξῃ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ὑδροφόρος παρθένος, σὺκ οἶδα ἔγωγε καλλίων παῖδα ἰδών. Πο. ἐλούτρισαι πρὸς ὦ Τρίτων λέγεις, ἢ γραῦς παιά τις ὑδροφόρος ἐστίν. Τρ. ἔμεσεν. ἀλλὰ Δαναοῦ σκεύης θυγάτηρ μία τῶν πεντήκοντα καὶ αὐτὴ, Ἀμυμώνη τοὔνομα. ἐπυθόμην γὰρ ἥτις καλεῖτο, καὶ τὸ γένος. ὁ Δαναὸς γὰρ σκληραγωγεῖ τὰς θυγατέρας, καὶ πέμπει ὕδωρ τε ἀρυσομένας. καὶ ὡς τὰ ἄλλα, παιδεύει ἀέκυρος εἶναι αὐτάς. Πο. μῶν γὰρ ἀφίξῃ καθ' ἕκαστον τὸν ὁδὸν ἐξ Ἄργους ἐς Λέρναν; Τρ. μάλα. πολυδίψιον γὰρ τὸ Ἄργος ὡς οἶσθα. ὥστε ἀνάγκη ἀεὶ ὑδροφορεῖν. Πο. ὦ Τρίτων, ἢ μετρίως με διατέθηκας εἰπὼν τὰ περὶ τὴν παῖδας. ὥστε ἴωμεν ἐπ' αὐτόν. Τρ. ἴωμεν. ἤδη γὰρ καιρὸς τῆς ὑδροφορίας. καὶ σχεδόν που κἀν μέσῃ τῇ ὁδὸν ἐσμὲν ἐλάσαι ἐς τὴν Λέρναν. Πο. ἀκμὴν ζεῦξον τὸ ἅρμα. ἢ τοῦτο μὲν παιδὶ ἐοικὸς τὴν ἀφετηρίαν ὑπάγειν τὰς ἵππους τῇ ζεύγλῃ, καὶ τὸ ἅρμα ἐπισκευάζεσθαι; σὺ δὲ ἀλλά μοι δελφῖνά τινα τῶν ἀκίστων παράσχησον. ἐφιππάσομαι γὰρ ἐπ' αὐτῷ τάχιστα. Τρ. ἰδοὺ σοι ἄγιστος ὁ δελφίνων ἀκύπαλος. Πο. εὖγε ἀπιλαύσομαι. σὺ δὲ ἄφηνιχε

TRITONIS, AMYMONES ET NEPTUNI.

TRITON.

And Lernam Neptune, quotidie venit aquatum virgo perpulchra. Nec scio formosiorem puellam vidisse me. *Nept.* Liberamne aliquam dicis Triton, an verò famula quæpiam est quæ aquam ferre solet? *Trit.* Minimè, sed Danai illius filia, una ex quinquaginta istis, Amymone nomine. Ejus enim nomen & genus scisitatus sum. Danaus autem duriter filias educat, & opus manu facere docet, & ad hauriendam aquam mittit, & ad alias res agendas instituit, impigræ ipsæ ut sint. *Nept.* Sola-ne venire solet longam adeò viam ex Argis ad Lernam usque? *Trit.* Sola. nam Argos, ut scis, est siticulosum: quare illam semper aquatum venire necesse est. *Nept.* Non mediocriter affecisti me Triton, qui mihi hæc de puella narraris. Itaque eamus ad ipsam. *Trit.* Eamus. Iam enim tempus est, quo aquatum ire solet: ac media fermè in via est petendo Lernam. *Nept.* Proinde currum junge: vel an hoc longiorem rebus moram injiciet, submittere equos jugo, & currum apparare? Tu verò potiùs delphinem mihi aliquem ex velocibus illis huc siste, inequitando enim illi quàm celerrimè provehar. *Trit.* Ecce tibi delphinum hunc velocissimum. *Nept.* Euge provehamur: tu verò Tri-

1 Καὶ αὐτουργεῖν διδάσκει] Leg. Sueton. August. *Bourd.*
2 Πολυδίψιον Ἄργος. Homericum. *Idem.*

ὦ Τρίτων. καὶ πιθὴ παρεσκεμμ ἐς τὴν Λέρνην, ἐγὼ μὲ λοχήσω σὺ σαυτῶ· σὺ δ' ἀποσκόπη ὁπότ' ἂν αὐτὴν παρῇ. Τρι. αὕτη σοι πλησίον. Πο. καλὴ ὦ Τρίτων, καὶ ὡραία παρθένος. ἀλλὰ συλλαμβάνῃ ἡμῖν ἐστι. Αμυ. ἄνθρωπε, ποῖ με ξυναρπάσας ἄγεις; ἀνδραποδιεῖς εἰ, καὶ ἑκοῦσας ἡμᾶς ἀπ' Αἰγύπτου σ' ἥλιε ἐπεπεμφθήναι. ὥστε βοήσομαι τ πατέρα. Τρι. σώπησον ὦ Ἀμυμώνη. Ποσειδῶν ἐστι. Αμυ. τί Ποσειδῶν λέγεις; πιθιάζῃ με ὦ ἄνθρωπε, καὶ ἐς τὴν θαλαττίαν καθέλκεις; ἐγὼ δ' ἀποπνιγήσομαι ἢ ἀθλία κακῶς ὀλοῦσα. Πο. θάρρει, οὐδὲν δεινὸν πάθῃς. ἀλλὰ καὶ πηγὴν ἐπώνυμόν σοι ἀναδώσω ἐσῶ σὺ σαυτῶ, [1] πατάξας τῇ τριαίνῃ τὴν πέτραν, πλησίον δ' κλύσμητ. καὶ σὺ εὐδαίμων ἔσῃ, κ μόνη τ ἀδελφῶν οὐχ ὑδροφορήσεις· ἀποθανεῖσα.

Triton adnata. Ac siquidem ad Lernam adsumus, ego quidem hic in insidiis ero: tu verò speculando observa, quando illam accedentem sentias. *Trit.* Eccam tibi, propè est. *Nept.* Formosa Triton, & in flore ætatis virgo: sed nobis est comprehendenda. *Amy.* Heus homo, quò me hinc correptam abducis? plagiarius quispiam es, ac videris nobis ab Ægypto patruo immissus, quare patrem inclamabo. *Trit.* Tace Amymone, Neptunus hic est. *Amy.* Quid Neptunum dicis? quid mihi homo vim facis, atque hinc in mare abstrahis? at infœlix ego submersa suffocabor. *Nept.* Bono sis animo: nihil mali patieris: sed & [2] fontem tibi cognominem emanare hinc sinam, percusso tridente saxo, juxta hoc æstuarium, tuque beata eris, & sola sororum obita morte aquam non gestabis.

1 *Fontem cognominem*] Est Amymone fons juxta Lernam ab Amymone Danai filia nomen habens, cujus meminerunt Plin. lib. 4. c. Strab. lib. 8. *Cogn.*

2 Πατάξας τῇ τριαίνῃ] Callim. Hym. Iovis πλῆξεν ὄρος σκληρὸν, &c. *Bourd.*

ΝΟΤΟΥ, ΚΑΙ ΖΕΦΥΡΟΥ.

ΝΟΤΟΣ.

Τοιαύτην ὦ ζέφυρε τὴν δάμαλιν, ἣν Διὸς ὢν πλάγιος ἐς Αἴγυπτον ὁ Ἑρμῆς ἤγαγε, ὁ Ζεὺς [1] διεκόρησεν ἀλλ' ἔρωτος. Ζε. καὶ ὦ νότε. ὡ

NOTI ET ZEPHYRI.

NOTVS.

Num hanc, Zephyre, juvencam, quam per mare in Ægyptum Mercurius ducit, Iupiter amore captus vitiavit? *Zeph.* Etiam Note. At tum

1 Διεκόρησεν] Sic in Dial. Neptuni & Enipei. & ſ. διακορεύειν τὴν κόρην, διαφθείρειν, διακακίζειν, διαπορδυτεύειν. deflorare, devirginare, dehonestare, ut alibi dicemus. *Bourd.*

1 *Del-*

δάμαλις ἦ τότε. ἀλλὰ παῖς ἦν ἔτι ποταμοῦ Ἰνάχου. νῦν δὲ ἡ Ἥρα τοιαύτην ἐπέπησεν αὐτὴν ζηλοτυπήσασα, ὅτι καὶ πάνυ ἐῴκει ἐρᾶν τῆς Διός. No. νῦν δ' ἔστιν ἐρᾷ τῆς βοός; Ze. καὶ μάλα. καὶ δι' αὐτὸ εἰς Αἴγυπτον αὐτὴν ἔπεμψε. καὶ ἡμῖν ἐπιτέτραπε μὴ κυμαίνειν τὴν θάλασσαν ἕως ἂν διανήξηται, ὡς ἀσφαλῶς ἐκεῖ. κύει δὲ ἤδη. θεὸς γένοιτο καὶ αὐτὴ, καὶ τὸ τέκνον. No. ἡ δάμαλις θεός; Ze. καὶ μάλα ὦ νότε. ἄρξει τε ὁ Ἑρμῆς ἔφη τῶν πλεόντων, καὶ ἡμῶν ἔσται δέσποινα, ὅτι ἂν ἡμῶν ἐθέλῃ ὑποπέμψαι, ἢ κωλύσαι ἐπιπνεῖν. No. ἀγαθὴ πειθαρχεῖν ὦ ζέφυρε, ἤδη δέσποινά γε οὖσα. νῦν Δία ὑπερβέβηκε δ' ὅπου γένοιτο. Ze. ἀλλ' ἤδη δὲ διεπέρασε, καὶ ἐξεκύλισεν ἐς τὴν γῆν. ὁρᾷς ὅπως οὐκέτι μὴν τετραποδίζει βαδίζει. ἀνορθώσας δ' αὐτὴν ὁ Ἑρμῆς, γυναῖκα παγκάλλη αὖθις ἐπέπηγε; No. παρῴδευκε γῆν ταῦτα ὦ ζέφυρε. σὺν ἔτι τὰ κέρατα, οὐδὲ οὐρά, οὐ δίχηλα τὰ σκέλη, ἀλλ' ἐπέρασεν κόρη. ὁ μέντοι Ἑρμῆς τί παθὼν, μεταβέβληκεν ἑαυτόν. καὶ αὖτε νεανίᾳ, κυπαρισσοστεφῆ γεγένηται; Ze. μὴ πολυπραγμόνει μᾶλλον. ὅτι ἄμεινον ἐκεῖνος οἶδε τὰ πρακτέα.

tum non juvenca, ſed Inachi fluvii filia erat. Nunc verò talem ipſam Iuno fecit, amoris æmulatione commota, propterea quòd videbat Iovem illam prorſus deperire. *Not.* Proinde nunc etiam bovem illam amat? *Zeph.* Ita ſanè, & ob id in Ægyptum ipſam miſit, nobiſque edixit ne conturbaremus mare donec illa tranſnataſſet, ut illic enixa (fert autem jam uterum) Deus fiat tum ipſa, tum fœtus ejus. *Not.* An juvenca Deus? *Zeph.* Ita ſanè, Note, imperabitque, inquit Mercurius, navigantibus, ac noſtra erit domina, ut quemcunque volet noſtrûm emittat, vel prohibeat ſpirare. *Not.* Ergo Zephyre, nobis erit obſervanda, cùm jam ſit domina. Nam per Iovem eo pacto benevolentior nobis erit. *Zeph.* Sed enim jam trajecit, & in terram enatavit. Vides ut non ampliùs quadrupes incedat: ſed erectam ipſam, Mercurius denuo perpulchram mulierem reddidit. *Not.* Mira nimirum hæc Zephyre: nuſquam ampliùs cornua, neque cauda, neque tibiæ bifidæ, ſed amabilis puella eſt. Cæterùm Mercurio quidnam accidit, qui ſeipſum mutavit: & pro adoleſcente caninam faciem aſſumpſit? *Zeph.* Ne curioſiùs iſta perſequamur, quandoquidem quæ facienda ſint, meliùs ille novit.

ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΔΕΛΦΙΝΩΝ.

ΠΟΣΕΙΔΩΝ.

Εὖγε ὦ δελφῖνες, ὅτι ἀεὶ φιλάνθρωποί ἐστε, καὶ πάλαι μὲν τὸν τῆς Ἰνοῦς παιδίον ἐπὶ τὸ ἰσθμὸν κομίσαντε, ὑποδεξάμενοι ἀπὸ τῶν Σκιρωνίδων πῶν τῆς μητρὸς ἐμπεσόν. καὶ νῦν σὺ τὸν κιθαρῳδὸν τοῦτον τὸν ἀπὸ Μηθύμνης ἀναλαβών, ἐξενήξω ἐς Ταίναρον αὐτῇ σκοπῇ, καὶ κιθάρᾳ. ἀδὲ ἐπελάθεσθε κακῶς ὑπὸ τῶν ναυτῶν λαλλόμενον. Δελ. μὴ θαυμάσῃς ὦ Ποσειδον, εἰ τοὺς ἀνθρώπους οὐ ποιοῦμεν, ἐξ ἀνθρώπων γε καὶ αὐτοὶ ἰχθύες γεγόναμεν. Πο. καὶ μέμφομαί γε τῷ Διονύσῳ, ὅτι ὑμᾶς καθαναυμαχήσας, μετεβάλετε, δέον χειρώσασθαι μόνον, ὥσπερ τοὺς ἄλλους ὑπηκόους ἐποιήσατο. ὅπως γὰρ τὸν Ἀρίονα τοῦτον ἐχθίετε ὦ δελφίν; Δελ. ὁ Περίανδρος οἶμαι ἔχαιρεν αὐτῷ. καὶ πολλάκις μετεπέμπετο αὐτὸν ἐπὶ τὴν τέχνην. ὁ δὲ, πλουτήσας ὑφ' ὧν ἔδρα τυράννων, ἐπεθύμησε πλοῦτου καὶ οἰκεῖδε ἐς τὴν Μηθυμναν, ἐπιδείξασθαι τὸν πλοῦτον. καὶ ἐπιβὰς πορθμείου πονηρῶν ἀνδρῶν, ὡς ἔδειξε πολὺν ἄγων χρυσὸν, καὶ ἄρμοσεν, ἐπεὶ κατὰ μέσον τὸ Αἰγαῖον ἐχθίετο, ἐπιβουλεύσαντες αὐτῷ οἱ ναῦται. ὁδὲ, ἠκροώμενος γὰρ ἅπαντα. ὑποπτεύσας τὸ σκάφος, ἐπεὶ ταῦτα ὑμῖν δέδοκται, ἔφη, ἀλλὰ τὴν σκοπὴν

NEPTVNI ET DELPHINVM.

NEPTVNVS.

Rectè facitis, [1] Delphines, quod semper hominum amantes estis: & olim Inûs filium in Isthmum portastis, exceptum à Scironiis scopulis, unde cum matre præcipitatus erat. Et tu nunc assumpto Methymnensi citharœdo isto, in Tænarum cum ipso ornatu, & cithara enatasti: neque illum à nautis miserè perdi passus es. *Delp.* Ne mireris Neptune, si hominibus benefacimus? cùm ex hominibus pisces ipsi facti simus. *Nept.* Atque equidem ob id reprehendo Bacchum, quòd vos navali prælio superatos ita transformavit, cùm debuisset, solùm in deditionem accipere, quemadmodum alios in potestatem redegit. Sed quo pacto quod huic Arioni accidit, sese habet Delphin? *Delp.* Periander, opinor, delectabatur ipso, & artis gratia sæpe accersebat. Ille autem à tyranno ditatus, domum in Methymnam navigando, divitias suas ostentare concupivit. Ac conscenso sceleratorum quorundam hominum ponone, posteaquam indicavit se multum auri & argenti secum ferre, ubi ad medium fermè Ægeum perventum fuit, insidiari illi nautæ cœperunt. Ille verò (auscultabam enim omnia juxta navigium natando) quoniam hoc vobis ita visum est, inquit, at me saltem assum-

1 *Delphines*] Delphines hominum amatores, refert aliquot exempla Lucianus in vot. Plin. 9. c. 8. Musica mirifice demulcentur. Plut. in lib. septem sapient. *Cogn.*

1 Γλιγ-

ἀναλαβόντος με, καὶ ἄσαντος ᾠδήν τινα ἐπ' ἐμαυτῷ, ἐκόντα ἐάσαντι ῥίψαι ἐμαυτόν. ἐπέτρεψαν οἱ ναῦται. καὶ ἀνέλαβε τὴν σκάφην, καὶ ἧττον πάνυ λιγυρῶς. καὶ ἔπτυσεν εἰς τὸν θαλαττίαν, ὡς αὐτίκα πάντως ἀποθανούμενος. ἐγὼ δὲ ὑπολαβὼν, καὶ ἀναθέμενος αὐτὸν, ἐξενηξάμην ἔχων εἰς Ταίναρον. Πο. ἐπαινῶ σε φιλομουσίας. ἄξιον γὰρ τὸν μισθὸν ἀποδίδωκας αὐτῷ τῆς ἀκροάσεως.

sumpto ornatu, & decantato priùs mihi ipsi funebri aliquo carmine, volentem finite præcipitare meipsum. Concesserunt nautæ. Tum ille assumpsit ornatum, & quiddam planè blandum cecinit, atque in mare, tanquam ilicò moriturus, præcipitem se dedit. Ego verò excepto atque imposito mihi illo, simul in Tænarum enatavi. *Nept.* Tuum erga musicam studium laudo: dignam enim auditæ modulationis mercedem ipsi retulisti.

ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΝΗΡΙΔΩΝ.

ΠΟΣΕΙΔΩΝ.

Τὸ μὲν στενὸν τοῦτο, ἐς ὃ ἡ παῖς κατλωίσχυη, Ἑλλήσποντος ἀπ' αὐτῆς κεκλείσθω. τὸν δὲ νεκρὸν, ὑμεῖς ὦ Νηρηίδες δεξάμεναι θάψατε, τῇ Τροιάδι ἀποστέγματι, ὡς ταφείη ὑπὸ τῆ ἐπιχωρίων. Νη. Μηδαμῶς ὦ Ποσειδεῦ. ἀλλ' ἐστεῦθα ἐν τῇ ἐπωνύμῳ πελάγει θαπτόμεθα. ἐλεεινὸν γὰρ αὐτὸν ἐποίησε ὑπὸ τῆς μητρυιᾶς πεπονθέναι. Πο. τοῦτο μὲν ὦ Ἀμφιτρίτη ἐν δήμοις. ἀλλ' ἄλλως καλὸν ἐν ταύτῃ τε κεῖσθαι ὑπὸ τῇ ψάμμῳ αὐτὸν, ἀλλ' ὅπῃ ἔφλον ἐν τῇ Τροιάδι ἐν τῇ χερρονήσῳ πεθάψεσθε. ἐκεῖνο δὲ δεδόμενόν ἐστι αὐτῇ, ὅτι μετ' ὀλίγον τὸ αὐτὸ καὶ ἡ Ἰνὼ πείσεται, καὶ ἐμπεσεῖται ὑπὸ τοῦ Ἀθάμαντος διωκομένη ἐς τὸ πέλαγος, ἀπ' ἄκρας τοῦ Κιθαιρῶνος, καθάπερ καθηκὲ ἐς τὴν θάλασσαν ἔχουσα καὶ τὸν υἱὸν ἐπὶ τῶν ἀγκώλης. Νη. ἀλλὰ καὶκείνην σῶσαι δεήσει, χαριεῖται γὰρ τῷ Διονύσῳ. τροφὸς

NEPTVNI ET NEREIDVM.

NEPTVNVS.

Teretum hoc quidem angustum, in quod puella præcipitata est, Helleſpontus ab ipsâ vocetur. Ipsum autem cadaver, vos Nereides acceptum in Troadem auferte, ut ab incolis sepeliatur. *Ner.* Nequaquam Neptune, sed hic in cognomine pelago sepeliatur. Miseremur enim ipsius, ut quæ maximè miserabilia passa fuerit à noverca. *Nept.* At hoc, Amphitrite, fas non est, neque etiam aliàs honestum, hic illam alicubi sub arena jacêre. Sed quod dixi, in Troade in Cherſoneſo mox sepelietur. Illud autem pro solatio ipsi erit: quòd paulò post eadem & Ino patietur, & persequente illam Athamante, in pelagus ex summo Cithærone, quà in mare porrigitur, filium etiam in ulnis gestans præcipitabitur. *Ner.* Sed & illam, in Bacchi gratiam, servare oportebit. Educavit enim illum

ηδ αὐτῷ ἡ πάθη ἡ Ἰνώ. Πο. σὺν ἐχρῆν ἄτυ πονηρὸν ὄντα, ἀλλὰ τῷ Διονύσῳ ἀχαριστεῖν ὦ Ἀμφιτρίτη οὐκ ἄξιον. Νη. αὖτη ἦ ἄρα τί παθοῦσα κατέπεσεν ἀπὸ τοῦ κριοῦ; ὁ ἀδελφὸς ἦ ὁ Φρίξου ἀσφαλῶς ἐχεῖτο; Πο. εἰκότως. νεανίας γὰρ, καὶ δύναται ἀντέχειν σφοδρὸν τὴν φοράν. ἡ δ, ὑπὸ ἀηθείας ἐπιβᾶσα ὀχήματος ἀβδόξου, καὶ ἀπιδοῦσα εἰς βάθος ἀχανὲς, ἐκπλαγεῖσα, καὶ τῷ θαλάσσῃ ἅμα κεφθεῖσα, καὶ [1] ἰλιγγιάσασα εἰς τὸ σφοδρὸν τῆς πλήσεως, ἀκρατὴς ἐγένετο τοῦ κεράτων τοῦ κριοῦ, ὧν τίνος ἀπείληπτο. καὶ κατέπεσεν εἰς τὸ πέλαγος. Νη. ἐκὼν ἐχρῆν τὴν μητέρα τὴν τοῦ φίλου βοηθεῖν πιπτούσῃ; Πο. ἐχρῆν. ἀλλ' ἡ μοῖρα πολλῷ τοῦ φίλης δυνατωτέρα.

lum Ino, eademque nutrix illius fuit. *Nept.* Non decebat, cùm adeò prava esset. Sed Baccho non gratificari, indignum esse, Amphitrite. *Ner.* Sed quid accidit huic, quod ab ariete decidit? Phryxus autem frater ejus tutò vehitur? *Nept.* Meritò: adolescens enim est, & contra impetum obsistere potest. Illa verò ejus insueta, conscenso vehiculo inusitato, & in vastam profunditatem despiciendo, perculsa animo, & pavore pariter attonita, præterea vertigine correpta præ volatus impetu, retinere non potuit arietis cornua, quibus eò usque se sustentaverat: atque ita in mare decidit. *Ner.* Annon matrem ipsius Nephelen opem ferre cadenti decebat? *Nept.* Decebat: sed Parca longè quàm Nephele potentior est.

1 Γλιγγιάσασα] Σκοτοδινιῶσα. vox Syracusana, ὅταν ᾖ περὶ τὴν καρδίαν γρόφος γένῃ, ἐπακολουθεῖ σκότος, ὃ τοῦτο τὸ παθος καλεῖται ἰλιγγος. Interp. Aristophan. Acharn. Γλιγκᾶν τὸ ἰσκοτοῦν (leg. σκοτοῦν) καὶ δοκεῖν περιφέρεσθαι, κύκλῳ συστρέφεσθαι. Hesych. *Bourd.*

ΙΡΙΔΟΣ, ΚΑΙ ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ.

ΙΡΙΣ.

Τὴν νῆσον τὴν πλανωμένην ὦ Πόσειδον, ἀπαναθεῖσα τῆς Σικελίας, ὕφαλον ἐπιτήδες συμβίβασε. τοιοῦτον φησὶν ὁ Ζεὺς ἔσεσθαι ἤδη, καὶ ἀνάφηνον, καὶ πίσσῃ ἤδη δῆλον εἶναι τῷ Αἰγαίῳ μέσῳ βεβαίως μένειν, σηρίξας πάνυ ἀσφαλῶς. δεῖται χάρ τι αὐτῆς. Πο. πειράζεσθαι τοῦτο ὦ Ἶρι. πλὰξ ὅμως παρίξει αὐτῇ τὴν χρείαν ἀναφανεῖσα, καὶ μηκέτι πλέουσα;

IRIDIS ET NEPTVNI.

IRIS.

Insulam illam errantem, Neptune, quæ à Sicilia revulsa, atque undis submersa, mari innatat: eam, dixit Iupiter, jam erige, & cernendam exhibe, & fac ut manifesta in medio Ægæo firmiter maneat, tutò admodum stabilita: opus enim illa nonnihil habet. *Nept.* Hoc fiet, Iri: sed tamen quem usum illi præbebit manifesta apparens, nec amplius fluctuans;

Ir.

Ἰξίς. τὴν Λητὼ ἐπ' αὐτῆς δεῖ λαπεῖν. ἤδη γὰρ πονήρως ἔχει τῶν ὠδίνων ἔχει. Πο. τί οὖν; οὐχ ἱκανὸς ὁ οὐρανὸς σοι κεῖν; εἰ δὲ μὴ ἔστιν, ἀλλά γε πᾶσα ἡ γῆ σοι ἂν ὑποδέξαιτο δύναιτο τὰς αὐτῆς ὠδῖνας; Ἰρις. σοὶ δὲ Πόσειδον. ἡ Ἥρα γὰρ ὄρκῳ μεγάλῳ κατέλαβε τὴν γῆν, μὴ δῶσαι χῶρον τῇ Λητοῖ τὸ ὠδῖνων ὑποδοχεῖον. ἡ τοίνυν νῆσος αὕτη ἀνώμοτός ἐστιν. ἀφανὴς γὰρ ἦν. Πο. σωίημι. ἴθι νῆσε, καὶ ἀνάδυθι αὖθις σὺν δὲ βυθοῦ, καὶ μηκέτι ὑποφέρου, ἀλλὰ βεβαίως μένε, καὶ ὑποδέξαι ὦ εὐδαιμονεστάτη δὲ ἀδελφῇ τὰ τέκνα δύο, τοὺς καλλίστους τῶν θεῶν. καὶ ὑμεῖς ὦ τρίτωνες, ἀμφιπορεύσασθε τὴν Λητὼ εἰς αὐτήν. καὶ γαλήνια ἅπαντα ἔστω. τὸ δράκοντα δὲ, ὃς νῦν ἐξοιστρεῖ αὐτὴν φοβῶν, τὸ νεογνὰ, ἐπειδὰν τεχθῇ, [1] αὐτίκα μέτειμι, καὶ πιμπράσῃ τῇ μητρί. σὺ δὲ ἀπάγγελλε τῷ Διῒ πάντα εἶναι εὐπρεπῆ. ἴσθι γὰρ ὁ Δῆλος. ἡκέτω δὲ Λητὼ, καὶ τικτέτω.

Ir. Latonam in ea parere oportet: jam enim malè habet à doloribus. *Nept.* Quid igitur? annon ipsi cœlum sufficit, ut in eo pariat? At nisi sufficit illud: certè nec tota terra partus illius recipere possit. *Ir.* Non Neptune, Nam Iuno Tellurem magno jurejurando obstrinxit, ne quod Latone parturienti perfugium præberet. Hæc igitur insula juramento non tenetur: tum enim fuit abscondita. *Nept.* Intelligo rem. Igitur subsiste insula: atque iterum è profundo emerge, nec amplius sublabaris, sed immota mancas. Ac susçipe fœlicissima fratris mei liberos duos, Deorum pulcherrimos. Et vos ô Tritones Latonam in ipsam trajicite, omniaque tranquilla sint. Serpentem autem illum, qui nunc ipsam deterrendo, velut œstro exagitat, ipsi infantes, posteaquam in lucem editi fuerint, continuò aggredientur, ac matrem vindicabunt. Tu verò Iovi renuncia, præclarè omnia se habere. Stabilita est insula, veniat Latona, ac pariat.

[1] Αὐτίκα μέτειμι ἐς πιμπράσῃ] Mſ. αὐθίς μετειμι ἐς πιμ. Sequens Dialog. ex Homer. Il. v. Philoſtr. *Bourd.*

ΞΑΝΘΟΥ, ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΗΣ.

ΞΑΝΘΟΣ.

Δίξαι με ὦ Ἥφαιστε, δεινὰ πεπονθότα. κατέσβεσέν μου τὰ τραύματα. Θα. τί τοῦτο ὦ Ξάνθη; τίς σε κατέκαυσεν; Ξαν. Ἥφαιστος. ἀλλ' ἀπηνθράκωμαι ὅλως ὁ κατακαυθείμην, καὶ ζέω. Θα. λέγε

XANTHI ET MARIS.

XANTHVS.

Suscipe me gravia passum ô Mare, mea vulnera extingue. *Mar.* Quid hoc rei est, ô Xanthe? quis te deussit? *Xan.* Vulcanus. Sed prorsus exustus sum, miser, & effervesco. *Mar.* Cur

δὲ σοι ἐπέβαλε τὸ πῦρ; Ξαν. Δι' ὃν ὁ υἱὸν τὸ Θέτιδος. ἐπεὶ γὰρ φονεύσαντα τὸν Φρύγας ἱκέτευσα, ὃς οὐκ ἐπαύσατό τε ὀργῆς, ἀλλ' ὑπὸ τῶν νεκρῶν ἀπέφευγέ μοι τὸ ῥᾴθυμον, ἐλεήσας τὰς ἀθλίας, ἐπῆλθον, ἐπικλύσας θέλων, ὡς φοβηθείς, ἀποχωρίσω τῶν ἀνδρῶν. ἐπαῦσε ὁ Ἥφαιστος, ἴσως γὰρ πλησίον πως ὤν, πᾶν ὅσον εἶμεν πῦρ εἶχε, καὶ ὅσον ἐν τῇ Αἴτνῃ, καὶ εἴ ποθι ἄλλοθι, φέρων, ἐπῆλθέ μοι. καὶ ἔκαυσε μὲν τὰς πίτυλίας. καὶ μυρίκας. ἄπλησε δὲ καὶ τὰς κωκυδαίμονας ἰχθῦς, καὶ τὰς ἐγχέλυας. αὐτὸν δὲ ἐμὲ ὑπερκαχλάσας ποιήσας, μικρᾶ δεῖν ὅλον ξηρὸν ἔθραυσεν. ὁρᾷς δὴ ὧν ὅπως λέλεσμαι ὑπὸ τῶν σκαμμάτων; Θα. θελερὸς ὦ Ξάνθε, καὶ θερμὸς ὡς εἰκός. τὸ αἷμα μὲν, ὑπὸ τῶν νεκρῶν. ἡ θέρμη δ' ὡς φῄς, ὑπὸ τοῦ πυρός. καὶ εἰκότως ἂν Ξάνθε, ὃς ἐπὶ τὸ ἐμὸν υἱὸν ὠρμησας, οὐκ αἰδεῖ ὅτι Νηρηίδος υἱός ἰῶ. Ξαν. οὐκ ἔδει ἂν ἐλεῆσαι γείτονας ὄντως τοὺς Φρύγας; Θα. τὸ Ἥφαιστον δ' οὐκ ἔδει ἐλεῆσαι, Θέτιδος υἱὸν ὄντα τὸ Ἀχιλλέα;

Cur autem tibi injecit ignem? *Xan.* Propter filium Thetidis. Postquam enim illum Phrygas occidentem supplex deprecatus sum: ille autem nihil ab ira remisit, sed cadaveribus obstruxit mihi alveum, ego misertus miserorum, ut aquis eum involverem occurri, quò perterritus, à virorum cæde cessaret. Ibi Vulcanus (nam tum propè aderat) universo igne, opinor, quantum habebat, quantumque in Ætna, & si quibus aliis in locis erat, allato processit mihi obviam: ac exussit quidem ulmos & myricas: assavit autem & infelices pisces & anguillas. Me verò cùm efferveſcere feciſſet, parum abfuit quin totum aridum redderet. Videsne igitur, quomodo his incendiis affectus sum? *Mar.* Turbidus & calidus es Xanthe, ut par est, cruore; à cadaveribus: calore autem, ut ais, ab igne. Ac meritò Xanthe, ut quī contra filium meum impetum feceris, non veritus, quòd filius esset Nereidis. *Xan.* Annon decebat me vicinorum Phrygum misereri? *Mar.* At verò Vulcanum non decebat Achillis filii Thetidis misereri?

ΔΩΡΙΔΟΣ, ΚΑΙ ΘΕΤΙΔΟΣ.

ΔΩΡΙΣ.

Τί δακρύεις ὦ Θέτι; Θε. καλλίφωνος ὦ Δωρὶ κόρη εἶδον ἐς κιβωτὸν ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἐμβληθεῖσαν, αὐτήν τε, καὶ βρέφος αὐτῆς ἀρτιγέννητον. ἐπέλευσε δὲ ὁ πατὴρ τοὺς ναύ-

DORIDIS ET THETIDIS.

DORIS.

Quid fles Theti? *Thet.* Pulcherrimam Dori puellam vidi in arcam à patre conjectam cumque ipsa recens genitum infantem. Pater autem jussit nau-

ῶς, ἀναλαβόντας τὸ κιβώτιον, ἐπειδὴν πολὺ ἀπὸ τῆς γῆς ἀπαγάσωσιν, ἀφεῖναι εἰς τὸν θάλασσαν, ὡς ἀπόλοιτο ἡ ἀθλία καὶ αὐτὴ, καὶ τὸ βρέφος. Δω. τίνος δ' ἕνεκα ὦ ἀδελφὴ, [1] ἐπὶ ἔμαθες ἀκριβῶς ἅπαντα; Θε. Ἀκρίσιος ὁ πατὴρ αὐτῆς, καλλίστην ὄντα, ἐπαρθένευεν εἰς χαλκῆν τινα θάλαμον ἐμβαλών. εἶτα τὸ μὲν ἀληθὲς, οὐκ ἔχω εἰπεῖν. φασὶ δ' ὧν τὸν Δία, χρυσὸν γενόμενον, ῥυῆναι διὰ ὀροφῆς ἐπ' αὐτήν. ἐξαμαυρῶσαι δ' αὐτὸν εἰς τὸ κάλπον κατὰ ῥοῦν τὸ θεὸν, ἐγκύμονα γενέσθαι. τοῦτο αἰσθόμενον ὁ πατὴρ, ἄγριός τις καὶ ζηλότυπος γέρων, ἐκακώκησε. καὶ ὑπό τινος μεμοιχεῦσθαι οἰηθεὶς αὐτὴν, ἐμβάλλει εἰς τὸν κιβωτὸν ἅρτι τεθνᾶσαν. Δω. ἡ δ', τί ἔπαθεν ὦ Θέτι, ὁπότε κατεδικάζετο; Θε. ὑπὲρ αὐτῆς μὲν ἐσίγα ὦ Δωρὶ, καὶ ἔφερε τὴν κατάκλισιν. τὸ βρέφος δὲ παρητεῖτο μὴ ἀποθανεῖν, δακρύουσα, καὶ τῷ πάππῳ δεικνύουσα αὐτὸ, καλλίστου ὄν. τὸ δὲ, ὑπ' ἀγνοίας τῶν κακῶν, καὶ ἡμείδια πρὸς τὸν θάλασσαν. ὑποτρίμπλαμαι αὖθις τὰς ὀφθαλμὰς δακρύων, μνημονεύουσα αὐτῶν. Δω. καὶμὲ δακρύσαι ἐποίησας. ἀλλ' ἦλθε πεφυκότες; Θε. ἀβλαβῶς. νὴ γὰ ἔτι ἡ κιβωτὸς ἀμφὶ τὸν Σέριφον, ζῶντας αὐτοὺς φυλάττουσα. Δω. τί δὴ οὐχὶ σώζομεν αὐτὸν, τοῖς ἁλιεῦσι τούτοις ἐμβαλόντες εἰς τὰ δίκτυα τοῖς Σεριφίοις; οἱ δὲ, ἀπαγάσαντες, σώσουσι δηλονότι. Θε. οὐ λέγεις. ὕστω ποιῶμεν. μὴ γὰ ἀπολέσθω μήτε αὐτὴ, μήτε τὸ παιδίον ὕστως ὂν καλόν.

nautas, ut postquam in altum à terra provecti essent, acceptam arcam in mare projicerent, quò periret & misera illa, & infans. *Dor.* Quorsum ô soror? siquidem omnia exactè comperta habes? *Thet.* Pater illius Acrisius, quia pulcherrima erat, in æreum quendam thalamum inclusam, perpetuæ virginitati destinarat. Deinde verum quidem dicere non possum. Iovem autem ajunt conversum in aurum, ad ipsam per impluvium esse delapsam. Illam verò excepto in sinum demanante Deo, gravidam factam fuisse. Quod cùm pater animadvertisset, ut pote durus quispiam, & zelotypus senex, graviter indignatus est. Et stupratam ab aliquo ipsam ratus, cùm recens peperisset, in hanc arcam conjicit. *Dor.* Cæterùm quid agebat illa quando ingrediebatur? *Thet.* Pro se quidem tacebat, Dori, & ferebat damnationem: pro infante autem deprecabatur, ne morti traderetur, lachrymando, & avo pulcherrimum illum ostentando. Ille autem præ malorum ignorantia, mari arridebat: quorum ego quum memini, rursum lachrymis oppleor. *Dor.* Et me flere fecisti: at jam-ne mortui sunt? *Thet.* Haudquaquam. Nam arca vivos illos custodiens circum Seriphum adhuc natat. *Dor.* Cur igitur non servamus ipsam, in retia Seriphiis hisce piscatoribus immittendo? qui scilicet extractos illos, incolumes præstabunt. *Thet.* Rectè dicis; ita faciamus. Non pereat ipsa, non infans adeò formosus.

1 Ἐπὶ ἔμαθες] Sic ex fide Mſ. hæc omnis clausula scribenda τίνος δ' ἕνεκα, ὦ ἀδελφὴ, εἶπε, ἐπὶ ἔμαθες ἀκριβῶς ἅπαντα. Bourd.

NE-

ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΕΝΙΠΕΩΣ.

NEPTVNI, ET ENIPEI.

ΕΝΙΠΕΥΣ.

Οὐ καλὰ ταῦτα ὦ Πόσειδον. εἰρήσῃ γὰρ παλη-
θῆς. ὑπελάβων μὲν τὴν ἐ-
ρωμένην, εἰκασθεὶς ἐμοὶ,
διεκόρησας τὸ παῖδα,
ἢ ἦ, ὥσθ' ὑπ' ἐμοῦ ταῦτα πεπον-
θέναι, καὶ ἅμα τοῦτο παρεσκεύασας
τοῦτο. Πο. σὺ γὰρ ὦ Ἐνιπεῦ, ὑπερ-
φυλικὸς ἦσθα, καὶ βραδύς. ὃς κό-
ρης ὄντι καλῆς φοιτώσης ὁσημέραι
πρὸς σὲ, ἀπολυμένης ὑπὸ σοῦ ἔρω-
τος, ὑπερεώρας, καὶ ἔχαιρες λυπῶν
αὐτὸν. ἡ δὲ, [2] ἅτε τὰς ὄχθας
ἀλύουσα, καὶ ἐπεμβαίνουσα, καὶ
λουομένη, συνίστα σοι σὺν χάριν.
σὺ δ' ἐδρύπτε ταῦτα αὐτόν. Ενι.
τί δῆτα, ἅμα τοῦτο ἐχρῆν σε ἀφαι-
ρεῖσθαι τὴν ἔρωτα, καὶ καλυπτομένας
Ἐνιπέα ἀντὶ Ποσειδῶνος εἶναι, καὶ
καθαρσίοις τὴν Τυρὼ ἀφελῆ
κόρην ἔσαι; Πο. ὀλίγα ζηλοτυπεῖς
ὦ Ἐνιπεῦ, ὑπερόπτης πρότερον ὤν.
ἡ Τυρὼ γὰρ, οὐδὲν δεινὸν πεπονθυῖα,
οἰομένη ὑπὸ σοῦ ἁμαρτηκέναι. Ενι.
ἤμβλυνε; ἔφης γὰρ ἀπιὼν ὅτι Ποσει-
δῶν ἦσθα. ὃ καὶ μάλιστα ἐλύπησεν
αὐτὸν. καὶ ἐγὼ τοῦτο ἠδίκημαι,
ὅτι τὰ ἐμὰ σὺ διέφθειρε τότε. καὶ
ποιήσας πορφύρεόν τι κῦμα,
ὅσῳ ὑμᾶς συνέκρυπτε, ἅμα συν-
ῆσθα τῇ παιδὶ ἀντ' ἐμοῦ. Πο. σὺ γὰρ
οὐκ ἤθελες ὦ Ἐνιπεῦ.

ENIPEVS.

Non honesta hæc sunt Neptune (verum enim dicam) qui circumventa amica mea, mihi assimilatus, puellam vitiasti. Putabat enim illa mecum rem esse sibi, ideoque sui copiam faciebat. *Nept.* Tu enim Enipeu, fastidiosus es & tardus, qui puellam adeò formosam ad te quotidie itantem, & amore pereuntem despexeris, eique ægrè facere gavisus sis. Illa verò juxta ripas mœrens, & ingrediens, seque lavans, interim in te incidere optabat: tu verò deludebas illam. *Enip.* Quid igitur propterea te mihi amorem præripere, & Enipeum pro Neptuno simulare, & simplicem hanc puellam [3] Tyronem decipere oportebat? *Nept.* Serò zelotypus es Enipeu, cùm priùs contemptor fueris. Nihil autem grave passa est Tyro, quando se putavit à te vitiatam esse. *Enip.* Nihil ne? Dixisti enim abiens Neptunum esse te: quod vel maximè dolore affecit ipsam: atque ipse eò abs te injuria affectus sum, quòd voluptatem, quæ mea esse debuerat, percepisti tu: quodque circumpositio fluctu purpureo, qui vos abscondebat, cum puella pro me tute rem habuisti. *Nept.* Tu enim nolebas [4] Enipeu.

1 Ποσειδῶνος] Sic debet esse titulus. *Bourd.*

2 Ἅτε τὰς ὄχθας ἀλύουσα] Dixi ad illud Petron. *proximum littori.* Idem.

3 *Tyro*] Virguncula fuit Thessala Salmonei filia, & Eunipei amica. ex qua Neptunus Meleum & Peliam suscepit, de qua lib. 2. ver. hist. & in Philopat. *Cogn.*

4 *Enipeu*] Thessaliæ fluvius est. *Idem.*

TRI-

ΤΡΙΤΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΝΗΡΗΙΔΩΝ.

TRITONIS ET NEREIDVM.

ΤΡΙΤΩΝ.

Τὰ κῆτος ὑμῶν ὦ Νηρηΐδες, ἃ ἐπὶ τὴν Ἠ κηφέως θυγατέρα τὴν Ἀνδρομέδαν ἐπέμψατε, ἔτι τὴν παῖδα ἠδίκησεν ὡς οἴεσθε, καὶ αὐτὸ ἤδη τέθνηκε. Νη. νεὸ τίνος ὦ Τρίτων; ἢ ὁ Κηφεὺς κρήμνῳ δέλεαρ ὥσπερ τὴν κόρην, ἀπέκτεινεν ἐπιὼν, λοχήσας μὴ ποθὲν δυνάμενος; Τρ. οὐκ. ἀλλ' Ἴσμεν, ὦ Ἰφιάνασσα, τὸν Περσέα, τὸν τῆς Δανάης παῖδα, ὃ μὴ τὸ μητρὸς ἐν τῇ κιβωτῷ ἐμβληθὲν ἐς τὴν θάλασσαν ὑπὸ τοῦ μητροπάτορος, ἐσώσατε, οἰκτείραντες αὐτούς. Ἰφι. οἶδα· ἐν λίγεις. οἵους ἦν ἤδη νεανίας εἶναι, καὶ μάλα γλαυκόν τε καὶ καλὸν ἰδεῖν. Τρ. ὕστερον ἀπέκτεινε τὸ κῆτος. Ἰφι. ἆρά ὦ Τρίτων; ἢ δὴ σῶρα ἡμῖν τοιοῦτα εἰσπέμπειν αὐτὸν ἐχρῆν. Τρ. ἐγὼ ὑμῖν φράσω τὸ πᾶν ὡς ἐγένετο. ἐπεὶ ἐς Γοργόνας, ἄθλόν τινα τοῦτον τῷ βασιλεῖ ἐπιτελῶν. ἐπὶ δ' ἀφίκετο ἐς τὴν Λιβύην. Ἰφι. πῶς ὦ Τρίτων, μόνος, ἢ καὶ ἄλλους συμπέμψας ἦλθε; ἄλλως δὲ δύσπορος ἡ ὁδός. Τρ. ἀμφὶ δ' ἀέρος. ναυπηγήσατο γὰρ αὐτὸν ἡ Ἀθηνᾶ ἕκαστα. ἐπεὶ δ' ἦν ἕτοιμα ἅπαντα διαπτῆναι, αἴρομαι, ἐκόμιζεν εἶμαι. ὁ δ' ἀπερισκόπως τὴν Μεδούσης τὴν κεφαλὴν, ᾧ χρὴ ἀποπλάμενος. Ἰφι. πῶς εἶδεν; ἀΐσασα γάρ εἶσιν.

TRITON.

Balæna illa vestra, Nereides, quam contra filiam Cephei Andromedam emisistis, nulla injuria puellam affecit, ut putatis, & ipsa mortua jam est. *Ner.* A quo, Triton? Num Chepheus, tanquam illectamento aliquo proposita puella, aggressus illam occidit, ex insidiis cum multa vi adortus? *Trit.* Non. Sed nostis puto, Iphianassa, Perseum illum Danaës filium, quem unà cum matre in arca ab avo materno in mare projectum, illorum miserti, servastis. *Iph.* Novi quem dicis. Vero autem consentaneum est illum jam adolescentem esse, & valdè cum generosum tum aspectu pulchrum. *Trit.* Hic balænam occidit. *Iph.* Quamobrem Triton? Neque enim hujusmodi præmia conservationis persolvere nobis debebat. *Trit.* Ego vobis exponam omnem rem, uti gesta est. Missus hic fuit ad Gorgonas, ut hoc regi certamen perageret. Postquam autem in Libyam pervenit. *Iph.* Quomodo Triton? solus-ne, an & alios secum commilitones adduxit? alioqui difficile hoc iter. *Trit.* Per aërem profectus est: alatum enim illum Minerva fecit. Postquam autem eò loci venit ubi illæ degebant, illæ, opinor, dormiebant: hic amputato Medusæ capite, avolavit. *Iph.* Quo pacto illas aspexit? aspici enim nequeunt? aut quisquis

1 *Balæna*] Narratur Historia Persei & Andromedæ de qua Ovid. 4. & 5. Metam. *Cogn.*

ἢ ὃς ἂν ἴδῃ, οὐκ ἔτ' ἄλλο μᾶλλον τῶν παρόντων; Τρ. ἡ Ἀθηνᾶ τὴν ἀσπίδα προφαίνουσα, τοιαῦτα γὰρ ἤκουσα διηγουμένου αὐτοῦ πρός τε τὴν Ἀνδρομέδαν, καὶ πρὸς τὸν Κηφέα ὕστερον, ἡ Ἀθηνᾶ δὴ ἐπὶ τῇ ἀσπίδι ὑπεστιλβώσης, ὥσπερ ἐπὶ κατόπτρου παρέχειν αὐτῇ ἰδεῖν τὴν εἰκόνα τῆς Μεδούσης. εἶτα λαβομένη τῇ λαιᾷ τῆς κόμης, σφαγὴν δὲ τὴν εἰκόνα, τῇ δεξιᾷ [1] τὴν ἅρπην ἔχων, ἀπέτεμε τὴν κεφαλὴν αὐτῆς. καὶ πρὶν ἀνήχρεσθαι τὰς ἀδελφὰς, ἀνέπτατο. ἐπεὶ δὲ κατὰ τὴν παράλιον ταύτην Αἰθιοπίαν ἐλάνθανε, ἤδη πρόσγειον πετόμενον, ὁρᾷ τὴν Ἀνδρομέδαν προκειμένην ἐπὶ πέτρας πρόβλητον προσαπτομένην, καὶ μέλλουσαν ὡς θοίν, καὶ δεδεμένην τὰς κόμας, ἠμίγυμνον πολὺ ἐνεργὲς τῶν μαστῶν. καὶ τὸ μὲν πρῶτον οἰκτείρας τὴν τύχην αὐτῆς, ἀνηρώτα τὴν αἰτίαν τῆς καθειδήκης. κατὰ μικρὸν δὲ ἁλοὺς ἔρωτι, ἐχρῆν γὰρ σῶσαι τὴν παῖδα, βοηθεῖν διέγνω. καὶ ἐπειδὴ τὸ κῆτος ἐπῆλθε μάλα φοβερὸν, ὡς καθαπτόμενον τὴν Ἀνδρομέδαν, ὑπερφιαλησάμενος ὁ νεανίσκος, πρόσκοπον ἔχων τὴν ἅρπην, τῇ μὲν, [2] καθικνεῖτο· τῇ δὲ, προδείκνυς τὴν Γοργόνα, λίθον ἐποίει αὐτό. τὸ δὲ, πήθυεν ἐγὼν, καὶ κατέπιπτεν αὐτὸ πὶ πολλὰ ὅσα εἶδε τὴν Μέδουσαν. ὁ δὲ, λύσας τὰ δεσμὰ τῆς παρθένου, ὑπολαβὼν τὴν χεῖρα, ὑπεδέξατο ἀκροποδητὶ καταβᾶσαν ἐκ τῆς πέτρας· ὀλισθηρὰς γὰρ ἦσαν. καὶ τῶν γαμεῖ σὺν τῷ Κηφέως. καὶ ἀπαλλαγεῖσαι τῶν δεσμῶν ἡ παρθένος, καὶ ὑποβαλοῦσα τὴν χεῖρα, ἐπὶ τὸν ἀνδρα ἐβάδιζε· καὶ ἤδη τὸν γάμον ἐποιοῦντο.

quis illas aspexerit, nihil ampliùs postea cernit. *Trit.* Minerva prælato illi clypeo (talia enim narrantem ipsum audivi apud Antromedam, & apud Cepheum postea) Minerva, inquam, in clypeo refulgente, tanquam in speculo aliquo, exhibuit ipsi spectandam Medusæ imaginem. Postea sinistra arrepta illius coma, & inspecta imagine, dextra autem sublata harpe, caput ipsius abscidit: & antequam sorores expergiscerentur, avolavit. Porrò ubi circa maritimam hanc Æthiopiæ oram venisset, terræ jam propinquior aliquanto volans, videt Andromedam expositam, in rupe quadam prominente palo affixam, pulcherrimam ô Dii, promissa coma, & seminudam longè infra ubera. Ac primùm illius fortunæ misertus, damnationis causam interrogavit: & paulatim amore captus (oportebat enim incolumem servari puellam) opem ferre illi statuit. Et postquam balæna accessisset terribilis admodum, quasi absorptura Andromedam, in altum sublatus adolescens, manu ad capulum admota, tenens harpam, altera quidem ferit, altera verò Gorgonem spectandam proferens, in lapidem illam convertit. Illa igitur mortua est, & diriguêre membra ejus omnia quæ Medusam aspexerunt. At hic solutis vinculis quibus virgo alligata fuerat, suppositaque manu, suscepit illam summis pedum digitis è lubrica rupe descendentem: & nunc cum eadem nuptias in ædibus Cephei peragit: deinde

1 Τὴν ἅρπην] Explicat in Pseudo. Hesych. ἅρπη εἶδος ὀργάνου, καὶ δρέπανον καὶ ἄγκυλον. lego εἶδος ὀργάνου, καὶ δρεπάνης, καὶ ὀργάνου. De Harpe organo Cas. ad Pers. *Bond.*

2 Καθικνεῖτο] Προκαταλαμβάνει, καθάπτει, καταλαμβάνει. Idem.

1 Ce-

ξῆ αὐτὴν ἐς Ἄργος. ὥστε ἀντὶ γαμέτου, γάμους τ τυχόντα ὄρνιθα. Νη. ἐγὼ μὲ, ὦ πάνυ τῆ μεγάλη ἄχθομαι. τί γὰρ ἡ παῖς ἠδίκηκε ἡμᾶς, εἴ τ ἡ μήτηρ ἐμεγαλαύχησε τότε, καὶ ἠξίωσε καλλίων εἶναι; Τερ. ὅτι ὅπως ἂν ἤλγησεν ἐπὶ τῇ θυγατρὶ μήτηρ γε οὖσα. Νη. μηκέτι μεμνήμεθα ὧν Δωρὶς ἐκείνη, εἴ τ βάρβαρος γυνὴ ὑπὲρ τὴν ἀξίαν ἐλάλησεν. ἱκανὴν γὰρ ἡμῖν τιμωρίαν ἔδωκε, φοβηθεῖσα ἐπὶ τῇ παιδί. χαίρωμεν οὖν τῷ γάμῳ.

de Argos deducet. Itaque pro morte nuptias non vulgares nacta est. *Ner.* Equidem non admodum ægrè fero factum hoc. Quid enim injuriæ nobis intulit puella, si quando sese superbè mater extulit, & nobis pulchriorem se existimavit? *Trit.* Quia cùm mater esset, sic dolorem magnum ob filiam percepisset. *Ner.* Ne istorum ampliùs, ô Dori, meminerimus, si quid barbara mulier præter decorum loquuta est. Satis enim supplicii tulit, quum filiæ ita metuit. Nuptiis igitur gaudeamus.

ΖΕΦΥΡΟΥ, ΚΑΙ ΝΟΤΟΥ.

ZEPHYRI ET NOTI.

ΖΕΦΥΡΟΣ.

Οὐ πώποτε πομπὴν ἐγὼ μειζοτέραν εἶδον ἐν τῇ θαλάττῃ, ἀφ' ἧς εἰμι, καὶ πνέω. σὺ δ' ἆρα οἶσθ ὦ Νότε; Νο. τίνα ταύτην λέγεις ὦ Ζέφυρε τὴν πομπήν; ἢ τίνες οἱ πέμποντες ἦσαν; Ζε. ἡδίστῳ θεάματι ἀπολείφθης, οἷον οὐκ ἄλλο ἴδοις ἄν. Νο. ὡδὶ γὰρ τὴν Ἐρυθρὰν γὰρ θάλασσαν ἐφαπτόμην. ἐπέπυσμαι δέ τ καὶ μέρος τ Ἰνδικῆς, ὅσα παραλία τ χώρας. ὥστε ὀλίγων ἔγνων ἃ λέγεις. Ζε. ἀλλὰ τ σιδώνιον Ἀγήνορα εἶδες; Νο. ναί. τ τ Εὐρώπης πατέρα. τί μέλλω; Ζε. τοῦτ' αὐτῆς ἐκείνης διηγήσομαί σοι. Νο. μῶν ὅτι ὁ Ζεὺς ἐρασθεὶς ὑπὸ πολλῆ τ παιδός; τοῦτο γὰρ καὶ πάλαι ἠπιστάμην. Ζε. ἀκοῦε μὲν ἐρῶ· οἶδα. τὰ μὲν πρῶτα ὃ ἤδη ἄκουσον. ἡ μὲν Εὐρώπη κα-

ZEPHYRVS.

Nunquam equidem pompam magnificentiorem vidi in mari, ex quo ego sum, & spiro. Tu verò annon vidisti Note? *Not.* Quamnam hanc dicis pompam Zephyre? aut quinam sunt qui illam duxerunt? *Zeph.* Suavissimo spectaculo caruisti, & quale non facilè aliud unquam videris. *Not.* Iuxta rubrum mare occupatus fui, & Indiæ partem aliquam afflavi, quantum videlicet ejus terræ mari adjacet: proinde nihil novi eorum quæ dicis. *Zeph.* At Sidonium illum Agenorem vidisti? *Not.* Etiam. Europæ scilicet patrem. Quid tum? *Zeph.* De illa ipsa narrabo tibi. *Not.* Num quòd Iupiter puellam illam jampridem amare cœpit? Hoc enim jam olim scivi. *Zeph.* Nosti igitur quod ad amorem attinet: quæ verò postea consecuta sunt, ea nunc audi. Descenderat Europa

πληλύθη ἐπὶ τὴν ἠϊόνα παίζουσα, τὰς ἡλικιώτιδας παραλαβοῦσα. ὁ Ζεὺς ὃ ταῦρος εἰκάσας ἑαυτὸν, συνέπαιζεν αὐταῖς, κάλλιστος φανόμενος. λευκός τε γὰρ ἦν ἀκριβῶς, καὶ τὰ κέρατα σύμμετρα, καὶ τὸ βλέμμα ἥμερος. ἐσκίρτα δὲ καὶ αὐτὸς ἐπὶ τῆς ἠϊόνος, καὶ ἐμυκᾶτο ἡδέως, ὥστε τὴν Εὐρώπην τολμῆσαι καὶ ἀναβῆναι αὐτοῦ. ὡς δὲ τοῦτ' ἐγένετο, ὁρμᾷ μὲν ὁ Ζεὺς ἅρπασαι ἐπὶ τὴν θάλατταν φέρων αὐτὴν, καὶ σὺν χρῷ ἐμπίπτει, ἤδη, πάνυ σκαλαίσας τῷ πηγάματι, τῇ λαιᾷ μὲν ἐχόμενος τοῦ κέρατος, ὡς μὴ ἀπολισθάνοι. τῇ ἑτέρᾳ δὲ, ἠνεμωμένον τὸ πέπλον ξυνέχει. Νο. ἡδὺ τοῦτο θέαμα ὦ Ζέφυρε εἶδες, καὶ ἐρωτικὸν, νηχόμενον τὸν Δία, φέροντα τὴν ἀγαπωμένην. Ζε. καὶ μὴν τὰ μὲν ταῦτα ἡδέα θεάσασθαι ὦ Νότε. ἡ τε γὰρ θάλαττα οὔθ' ὑπὸ κυμάτων ἐκινεῖτο, καὶ τὴν γαλήνην ἐπισασαμένη, λείαν παρεῖχεν ἑαυτήν. ἡμεῖς δὲ πάντες ἡσυχάζομεν ἄφωνοι, οὐδὲν ἄλλο, ἢ θεαταὶ μόνοι τῶν γιγνομένων παρησκηθήμεν. ἔρωτες δὲ ὑποπτώμενοι, μικρὸν ὑπὲρ τὴν θάλατταν ὡς σὺν ἀκρίσι τοῖς ποσὶν ἐπιψαύσει τοῦ ὕδατος ἡμμένας τὰς δᾷδας φέροντες, ἦδον ἅμα τὸ ὑμέναιον. αἱ Νηρηΐδες δὲ ἀνασύσαι, παρήππασον ἐπὶ τῶν δελφίνων ἐπικρυπτόμεναι, ἡμίγυμνοι αἱ πολλαί. τὸ, τε τῶν Τρίτωνων γένος, καὶ εἴ τι ἄλλο μὴ φοβερὸν ἰδεῖν τῆς θαλαττίου, ἅπαντα παρεχόρευε τὴν παῖδα. ὁ μὲν γὰρ Ποσειδῶν ἐπιβεβηκὼς ἅρματος, παρῄει χαίρων τε, καὶ τὴν Ἀμφιτρίτην ἔχων, ὡσπερ γεγηθὼς, ὡδοδιποροῦν τὸν ἀδελφόν. ἐπὶ πᾶσι δὲ τὴν Ἀφροδίτην δύο Τρίτωνες ἔφερον, ἐπὶ κόγχης κατακειμένην,

ad littus ludendi gratia, ſecum aſſumptis æqualibus ſuis. Iupiter autem tauro aſſimilatus, ludebat unà cum ipſis, pulcherrimus tum apparens. Nam & ſummè candidus, & cornibus pulchrè reflexis erat, vultuque manſueto. Saltabat igitur & ipſe in littore, & mugiebat ſuaviſſimè, ita ut Europa ipſum contendere auderet. Cæterùm ubi hoc factum eſt, Iupiter citato curſu in mare ferens ipſam prorupit, & illapſus natavit. Illa verò hac re admodum attonita, læva quidem cornu tenebat, ut ne delaberetur: altera verò peplum vento jactatum continebat. *Not.* Iucundum hoc ſpectaculum Zephyre vidiſti, & amatorium, Iovem natantem, dilectam ferentem. *Zeph.* At verò quæ conſecuta ſunt, multò ſuaviora Note. Nam & mare ſtatim placidum fuit, & tranquillitate attracta, planum ſe præbuit. Nos autem omnes ſilentium agentes, nihil aliud quàm ſpectatores ſolùm eorum quæ fiebant, comitabamur. Cupidines verò juxta volantes, paulum ſupra mare, ita ut ſummis pedibus aquam interdum contingerent, accenſas ferentes faces hymenæum canebant. Nereides autem emerſæ undis, delphinum tergis inſidentes obequitabant applaudendo, feminudæ pleræque. Præterea Tritonum genus, & ſiquid aliud marinorum aſpectu formidabile non eſt, omnia circum puellam choreas agebant. Nam & ipſe quidem Neptunus conſcenſo curru, & quaſi pronubus incedens, unà cum Amphitrite lætus præibat, viam natanti fratri aperiens. Præter omnia autem duo Tritones Venerem ferebant in concha recubantem, & omni-

ἄνθη παντοῖα ἐπιπάλλουσα τῇ νύμφῃ. ταῦτα δὲ Φοινίκης ἄχρι τῆς Κρήτης ἐβλάστησε. ἐπὶ δὲ ἐπίσης τῇ νήσῳ, ὁ μὲν ταῦρος οὐκ ἔτι ἐφαίνετο. ἐπιλαβόμενος δὲ τῆς χαιρούσης ὁ Ζεὺς, ἀπῆγε τὴν Εὐρώπην εἰς τὸ Δίκταιον ἄντρον, ἐρυθριῶσαν, καὶ κύπτουσαν. ἠπίστατο γὰρ ἤδη ἐφ' ὅ, τι ἄγοιτο, ἡμεῖς δὲ ἐμπεσόντες, ἄλλος ἄλλο τι πελάγους μέρος διενεμόμεθα. Νε. ὦ μακάριε ζέφυρε τῆς θείας. ἐγὼ δὲ, γρύπας, καὶ ἐλέφαντας, καὶ μέλανας ἀνθρώπους ἐώρων.

omnigenos flores ſponſæ aſpergentem. Hæc à Phœnicia ad Cretam uſque geſta ſunt. Poſtquam autem in inſulam aſcendit: hic quidem non ampliùs taurus viſus eſt. Iupiter autem apprehenſam manu Europam, in Dictæum antrum abduxit, erubeſcentem & oculos demittentem: jam enim intelligebat, ad quid duceretur. Nos autem incumbentes mari, alius aliam illius partem fluctibus agitabamus. *Not.* O beatum Zephyre, te qui iſthæc videris: ego verò gryphas, & elephantos & nigros homines interim aſpiciebam.

ΝΕΚΡΙΚΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ.

MORTVORVM DIALOGI.

ARGVMENTVM.

Quanquam ex eadem occaſione & hi Dialogi, quibus inferorum querela, judicia, pœnæ, & id genus alia deſcribuntur, exceptis paucis quibuſdam, quorum argumenta de ſuis temporibus ſumpſiſſe Lucianus videtur, cum ſuperioribus prognati ſunt: alium tamen atque diverſum ab illis finem habent, aliaque monent ac docent. Suprà enim amores & affectus Deorum tractantur, at hic illud indicatur, atque etiam oculis penè ſubjicitur, quod apud inferos, & eos Iudices, quorum ſententia poſt hanc vitam ſubjiciendi omnes ſumus, nulla perſonarum ratio, nulla potentia, divitiarum, honorum, famæ, aut cujuſcunque fortunæ æſtimatio futura eſt: ſed quòd omnes, quod ad conditionem attinet, æquales futuri, & pro eo ac quiſque in hac vita ſe gerit & meretur, ſupplicium aut præmium accepturi ſumus. Tametſi illud quoque non ignorem Lucianum ex ironia magis pleraque hæc quàm quòd ita animo ſenſerit, dixiſſe videri poſſe, ut pote Epicureum, &, ut ab aliis vocatur, ἄθεον, qui neque de diis, neque de immortalitate animarum recte quicquam ſenſerit. Veruntamen etiam aliàs, cum de veris morib. philoſophorum ſcribit, ut in Nigrino, Demonacte, & cæteris quibuſdam, ejuſmodi de præſentis vitæ reb. & actionibus præcipit, & tradit, qua illum haud dubiè de futura quoque nonnihil cogitaſſe ac ſenſiſſe præcepiſſe confirmare poſſint.

Vtut autem hæc se habent, digni tamen dialogi isti sunt, qui legantur, & ob oculos quàm sæpissimè revocentur: vel ob hoc solum, ut à cupiditatibus rerum externarum desiderio mentem avocemus, & ad illud respiciamus, quod poëta dixit: Pulvis & umbra sumus. quidque post hanc vitam, neque opes, neque potentia, neque ulla alia fortuna defunctos sequentur, aut juvabunt.

ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ, ΚΑΙ ΠΟΛΥΔΕΥΚΟΥΣ.

DIOGENIS ET POLLVCIS.

ΔΙΟΓΕΝΗΣ.

Ὦ πολύδευκες, σοὶ ἐπίμομφά σοι ἐπιδεῖν παρῆκται ἀνίλθης, σὺν χάρ ἐστιν οἷσπερ τὸ ἀναθεῖναι αὔγελον, ὡς φασὶ, Μένιππον τὸν κυνᾶ, ὅρα εἴ ἂν αὐτὸν ἐν Κορίνθῳ κατ' τὸ Κραάνειον, ἢ ἐν Λυκείῳ, τοὺς ἐριζόντων σοὶς ἀλλήλοις φιλοσόφων καταγελῶντα, εἰπεῖν σοὶς αὐτὸν, ὅτι σοι ὦ Μένιππε, κελεύει ὁ Διογένης εἰ σοι ἱκανῶς τὰ ἐνταῦθα γῆς καταγελάσαι, ἥκειν ἐνταῦθα πολλῷ πλείω ἐπιγελασόμενον. ἐκεῖ μὲν γὰρ ἐν ἀμφιβόλῳ σοι ἐστὶ γέλως ὦ, καὶ πολὺ τὸ, τίς γὰρ ὅλως οἶδε τὰ μὴ τὰ βίου; ἐνταῦθα δ', ἢ παύσῃ βεβαίως γελῶν, καθάπαξ ἐγὼ νῦν. καὶ καλίστα ἐπειδὰν ὁρᾷς τοὺς πλουσίους, καὶ σατράπας, καὶ τυράννους, ὕστερον ἀσπενεῖς, καὶ ἀσήμους ὡς μόνης οἰμωγῆς διαφανοσκομμένους. καὶ ὅτι μαλθακοὶ καὶ ἀγύνητοι εἰσι, μεμνημένοι τῆ ἄνω. ταῦτα λέγε αὐτοῖς, καὶ ὡθοῦσα, ἐμπλησάμενον τοῦ πέρα, ἥκειν θέρμων τε πολλῶν, καὶ εἴ πω σύρει [2] ἐν τῇ τριόδῳ Ἑκάτης δεῖπνον

DIOGENES.

Do tibi, Pollux, in mandatis, ut quumprimum ad superos ascenderis (tuum enim est, ni fallor, die crastino revivisscere) si cubi Menippum canem videris (invenies autem ipsum [1] Corinthi circa Craneum, aut in Lyceo, contendentes istos inter se Philosophos deridentem) dicas illi: Menippe, jubet te Diogenes, si satis ea quæ in terris geruntur, derisisti, huc multò plura derisurus venias. Illic enim in ambiguo tibi adhuc est risus. & in ore frequens istud. Quisnam omnino novit quæ post vitam futura sunt? Hic autem non desines constanter ridere, quemadmodum ego nunc: & maximè cùm videris divites istos, ac satrapas, & tyrannos ita humiles & obscuros esse, soloque ejulatu ab aliis dignosci. Tum ut molles & ignavi sunt, eorum quæ apud superos geruntur reminiscentes. Hæc illi dicas, ac præterea ut pera lupino multo impleta veniat: & si cubi positam in trivio, Hecates cœnam,

1 *Corinthi circa Craneum*] Corinthus urbs Achaiæ Græcarum urbium clarissima fuit quæ nec Romanæ quidem urbi concessit. Craneum, Gymnasium. *Cogn.*

2 Ἐν τῷ τριόδῳ Ἑκάτης δεῖπνον] Narrat Interp. Aristoph. in Plut. Κραάνειον ἐν τῷ Κορίνθῳ Λύκειον γυμνάσιον παρ' Ἀθηναίοις ἐν φιλοσοφίᾳ. *Bourd.* Mos erat divitibus, ut singulis mensibus, Hecate sacrificando in Triviis panes atque alia quæ-

κείμενον, ἢ [1] οὖν ἐν καθαρσίοις, ἢ τι τοιοῦτο. Πολυ. ἀλλ' ἀπαγγελῶ ταῦτα ὦ Διόγνητες. ὅπως ἂν εἰδῶ μᾶλιστα, ὁποῖός τίς ἐστι τὸν ὄψιν; Διο. γέρων, φαλακρός, τριβώνιον ἔχων πολύθρυλλον, ἄπαυλα ἀνέμῳ ἀναπεπταμένον, καὶ ταῖς [2] ἐπιπλυκαῖς τῶν ῥακίων ποικίλον. γελᾷ δ' ἀεὶ, καὶ τὰ πολλὰ τῶν ἀλαζόνας τούτους φιλοσόφους ἐπισκώπτει. Πολυ. ῥᾴδιον εὑρεῖν λέγεις γε τοῦτον. Διο. βούλει καὶ αὐτὸς σὺ ἐκείνους ἐπιλαμβάνεσθαι τοὺς φιλοσόφους; Πολυ. λέγε. οὐ βαρὺ γὰρ οὐδὲ τοῦτο. Διο. τὸ μὲν ὅλον, παύσασθαι αὐτοὺς παρεγγύα λαβών, καὶ ἀφεῖναι τὸ ὅλον ἐρίζειν, καὶ [3] κέρατα φύειν ἀλλήλοις, καὶ κροκοδείλους ποιεῖν, καὶ τοιαῦτα ἄτοπα ἐρωτᾶν διδάσκειν τὸν νοῦν. Πολυ. ἀλλ' ἐμὲ ἀμαθῆ καὶ ἀπαίδευτον φήσουσι, κατηγορήσουσι τῆς σοφίας αὐτῶν. Διο. σὺ δ' [4] οἰμώζειν αὐτοὺς παρ' ἐμοῦ λέγε. Πολυ. καὶ ταῦτα ὦ Διόγνητες ἀπαγγελῶ. Διο. τοῖς πλουσίοις δ'

nam, aut ovum ex lustratione relictum, aut tale quid inveniat. *Poll.* At hæc illi renunciabo Diogenes. Sed quò melius illum agnoscere queam, cujusmodi est facie? *Diog.* Senex est, calvaster, pallio indutus lacero, & vento cuivis pervio, & diversorum pannorum assumentis variegato. Ridet autem semper, ac plerumque Philosophos istos arrogantes acerbè perstringit. *Poll.* Facile erit illum ex his signis invenire. *Diog.* Vis-ne ut ad illos etiam philosophos aliquid mandem tibi? *Poll.* Mandes licet: neque enim hoc mihi grave fuerit. *Diog.* In universum adhortare illos, ut desinant nugari, & de toto contendere, & cornua sibi mutuò affingere, & crocodilos facere: nec hujuscemodi inepta mentem doceant interrogare. *Poll.* At indoctum me & ineruditum esse dicent, qui doctrinam illorum reprehendam. *Diog.* Tu verò meo nomine ipsos plorare jube. *Poll.* Et hæc nunciabo illis Diogenes. *Diog.* Divitibus autem, ô charissimum

---

quædam ponerent, quæ postea à pauperibus auferebantur. Suid. & Athen. lib. 7. Cogn.

1 Ὃν ἐν καθαρσίοις] De ovis lustratoriis dico alibi. καθάρσια. ἔθος ἦν Ἀθήνησι καθαίρειν τὴν ἐκκλησίαν, καὶ τὰ θέατρα, καὶ ὅλως τὰς τῶν δήμων συνόδους, μικραῖς πάνυ χοιρείοις ἅπερ αὐτίκα ἔμελλον καθάρσια. Suid. Scholiast. Aristoph. Celius c. 20. lib. 3. Hesych. verbo κάθαρμα. τοῦτο δ' ἐποίουν οἱ λεγόμενοι ἀφιδρυῆται, ὑνομαζόντες ἅπερ ἦν ἀπὸ τοῦ ἀφιδρύειν, ἢ ἀπὸ τοῦ ἱζάνειν, Suid. Hesych. ultimam tangit originationem. Ex his Peristiarchis καθάρσια dicta ἀφίδρυα. Scholiast. Aristoph. ad Concion. tangit alibi Lucianus. *Bourd.* Catharsium Græcis dicitur, mos purgandi conciones atque theatra. Ovid. in arte:

Et veniat quæ lustret anus, lectumque locumque
Præferat & tremulâ sulphur & ova manu.

Iuvenal. *nisi se centum lustraverit ovis.* Cogn.

2 Ἐπιπλυκαῖς τῆς ῥακίων] Dico ad Helio. lib. 6. *Bourd.*

3 Κέρατα φύειν] Διὰ τὸ κερατίνων λόγων. καὶ τὸ κροκοδειλεύειν. De quib. vitar. auct. *Idem.*

4 Οἰμώζειν] Τὸ εἶδος Ἀττικὸν ἀρχαῖον τοῦ αἰθίσσειν. leg. Scholiast. Aristoph. ad illud. ἵππ. κλάειν σε μᾶλλον κλαύσων. Dictio in usu frequentissimo apud Lucianum. *Idem.*

ὦ φίλτατον Πολυδεύκιον, ἀπάγγειλε ταῦτα παρ' ἡμῶν. τί δ' μάτιοι τ' χρυσὸν φυλάττετε; τί ὃ πεφρῃδωδε ἑαυτὺς, λογιζόμενοι τὺς τόκυς, καὶ τάλαντα ἐπὶ ταλάντοις σωπῄττες, ὡς χρὴ ἕνα ὀβολὸν ἔχοντας, ἧκεν μετ' ὀλίγον; Πολυ. εἰρήσεται καὶ ταῦτα τοῖς ἐκείνοις. Διο. ἀλλὰ κ' τοῖς κακοῖς γε καὶ ἰσχυροῖς λέγε. Μεγίλλῳ τε τῷ περιττῷ, καὶ Δαμοξένῳ τῷ παλαιστῇ, ὅτι παρ' ἡμῖν ἔστι ἡ ξανθὴ κόμη, ἔστι τὰ [1] χαροπὰ [2] ἢ μέλανα ὄμματα, [3] ἢ ἐρύθημα ἐπὶ ℥ σώματι ἔστιν, ἢ ῥόδον ὄντως, ἢ ὕμνοι καρπεροί. ἀλλὰ πάντα μία ἡμῖν κόνις, φασὶ, κοινὸν γυμνὰ ℥ κάλλος. Πολυ. ἐ χαλεπὸν ἤδη ταῦτα εἰπεῖν τοῖς κακοῖς, καὶ ἰσχυροῖς. Διο. καὶ τοῖς πένησιν ὦ λάκων, πολλοὶ δ' εἰσὶ, καὶ ἀχθόμενοι τῷ πράγματι, καὶ οἰκτίρεσθαι τὼ ἀπορίαν, λέγε μήτε δακρύειν, μητ' οἰμώζειν, διηγησάμενον τὼ ἑαυτῶν ἰσοτιμίαν. κ' ὅτι ὄψονται τὺς ἐκεῖ πλουσίους ὐδὲν ἀμείνους αὐτῶν. κ' Λακεδαιμονίοις ℥ τοῖς σοῖς, ταῦτα εἰ δοκεῖ, παρ' ἐμοῦ ἐπιτίμησον, λέγων σκληλοὺς αὐτές. Πολυ. μηδὲν ὦ Διόφαντε περὶ Λακεδαιμονίων λέγε. ἐ γὰρ ἀνέξομαί γε, ἃ ℥ πρὸς τὺς ἄλλυς ἔφηθα, ἀπαγγελῶ. Διο. ἐάσωμεν τύτυς, ἐπὶ δὲ τὸν Πολυδεύκιον, ἀπάγγελε ταῦτα παρ' ἡμῶν. τί δ' μάτιοι τὸν χρυσὸν φυλάττετε; τί ὃ πεφρῃδωδε ἑαυτὺς, λογιζόμενοι τὺς τόκυς, καὶ τάλαντα ἐπὶ ταλάντοις σωπῄττες, ὡς χρὴ ἕνα ὀβολὸν ἔχοντας, ἧκεν μετ' ὀλίγον; Πολυ. εἰρήσεται καὶ ταῦτα τοῖς ἐκείνοις. Διο. ἀλλὰ κ' τοῖς κακοῖς γε καὶ ἰσχυροῖς λέγε. Μεγίλλῳ τε τῷ περιττῷ, καὶ Δαμοξένῳ τῷ παλαιστῇ, ὅτι παρ' ἡμῖν ἔστι ἡ ξανθὴ κόμη, ἔστι τὰ [1] χαροπὰ [2] ἢ μέλανα ὄμματα, [3] ἢ ἐρύθημα ἐπὶ ℥ σώματι ἔστιν, ἢ ῥόδον ὄντως, ἢ ὕμνοι καρπεροί. ἀλλὰ πάντα μία ἡμῖν κόνις, φασὶ, κοινὸν γυμνὰ ℥ κάλλος. Πολυ. ἐ χαλεπὸν ἤδη ταῦτα εἰπεῖν τοῖς κακοῖς, καὶ ἰσχυροῖς. Διο. καὶ τοῖς πένησιν ὦ λάκων, πολλοὶ δ' εἰσὶ, καὶ ἀχθόμενοι τῷ πράγματι, καὶ οἰκτίρεσθαι τὼ ἀπορίαν, λέγε μήτε δακρύειν, μητ' οἰμώζειν, διηγησάμενον τὼ ἑαυτῶν ἰσοτιμίαν. κ' ὅτι ὄψονται τὺς ἐκεῖ πλουσίους ὐδὲν ἀμείνους αὐτῶν. κ' Λακεδαιμονίοις ℥ τοῖς σοῖς, ταῦτα εἰ δοκεῖ, παρ' ἐμοῦ ἐπιτίμησον, λέγων σκληλοὺς αὐτές. Πολυ. μηδὲν ὦ Διόφαντε περὶ Λακεδαιμονίων λέγε. ἐ γὰρ ἀνέξομαί γε, ἃ ℥ πρὸς τὺς ἄλλυς ἔφηθα, ἀπαγγελῶ. Διο. ἐάσωμεν τύτυς, ἐπὶ

mum Polluxium, noſtro nomine hæc renuncia. Quid ô vani aurum cuſtoditis? quid vos ipſos excruciatis, uſuras ſupputando, & talenta talentis accumulando, quos unicum obolum habentes brevi venire oportet? *Poll.* Hæc etiam illis dicentur. *Diog.* Sed & formoſis illis & robuſtis dicas, Megillo puta Corinthio, & Damoxeno palæſtritæ, apud nos neque flavam comam, neque cæruleos nigroſve oculos, neque faciei ruborem ampliùs ullum eſſe: neque rigidos nervos, neque validos humeros, ſed omnia unum, ut ajunt, pulverem, calvarias pulchritudine nudatas. *Poll.* Neque moleſtum erit, hæc dicere formoſis illis, & robuſtis. *Diog.* Pauperibus etiam ô Lacon (multi autem ſunt, quibus & ea res perquam moleſta eſt, & inopia luctum movet) dicas ut ne lachrymentur, neque ejulent, expoſita illis hujus loci æqualitate, qua futurum eſt, ut videant eos qui fuerunt illic divites, nihilo ſe ipſis hic eſſe meliores. *Diog.* Tuis verò Lacedæmoniis, hæc ſi videtur, nomine meo objicias, illos enervatos eſſe dictitans. *Poll.* Nihil ô Diogenes de Lacedæmoniis dicas: non enim profectò feram. Sed quæ ad cæteros mandaſti, ea illis renunciabo. *Diog.* Hos miſſos faciamus, quando ita

1 Χαροπὰ] Χαρίεντα, ξανθὰ, γλαυκὰ, παρὰ τὸ χαρῶ. Heſych. φοδιοχρὲ ſimpliciter interpretatur Schol. Ariſtoph. male. *Bourd.*

2 Ἢ μέλανα ὄμματα] Dixi ad Petron. *Idem.*

3 Ἢ ἐρύθημα] Ἐρύθημα βάμμα κόκκινον ἢ πυῤῥὸν ἢ μέλαν. ἐρύθημα, ἢ ῥίζα ἢ λιγυρίζων ἐρυθρόδανον. Heſych. verbo ἐρεθίσαντες à quo Suid. qui adjungit ἢ ῥοδάνη ἧς ἡ ῥίζα ἐρυθρὰ ἢ ἐρυθραίνουσι τὰ πρόσωπα αἱ γυναῖκες, ἄγχουσα λέγει. Sed Erythrodanum ab Anchuſa diſtinguunt Plin. Ruell. Fuſch. Erythrodanum Rubiam Latinis, Gallis *Garence*, in uſu eſſe fucandis fœminis non alibi legi, Anchuſa untuntur maxime quam *orchanette* vocant Galli. Iſta ſpecie non colore differunt, ut alibi docendum erit. *Idem.*

1 Me-

πού σοι δοκεῖ. σὺ δ' οἷς ἄν θέλῃς, ἀπίτω γνώμῃ παρ' ἐμοῦ τοὺς λόγους.

ita tibi videtur. Tu verò quibus ante dixi, sermones meos deferas.

ΠΛΟΥΤΩΝ, ΗΚΑΤΑ ΜΕΝΙΠΠΟΥ.

PLVTO, SEV CONTRA MENIPPVM.

ΚΡΟΙΣΟΣ.

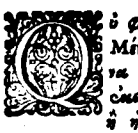

ὐ φέρομεν ὦ Πλούτων, Μένιππον τοῦτον τὸν κύνα παροικεῖν. ὥστε ἢ ἐκεῖνον ποι μεταστήσουσιν, ἢ ἡμεῖς [1] μετοικήσομεν εἰς ἕτερον τόπον. Πλ. τί δ' ὑμᾶς δοκεῖ ἐργάζεσθαι ὀμόψυχος ὤν; Κροι. ἐπαιδὰν ἡμεῖς οἰμώζομεν, καὶ στένομεν, ἐκεῖνον μεμνημένοι ὧν ἔσχομεν, Μίδας μὲ ἐστὶ, καὶ Χρυσίππη, Σαρδανάπαλος δ', ἃ πολλῆς τρυφῆς, ἐγὼ δ', ἃ θησαυρῶν, ἐπιγελᾷ, καὶ ἐξονειδίζει, ἀνδράποδα, καὶ κωθωρμοῖα ἡμᾶς ἀποκαλῶν. ἐνίοτε δὲ καὶ ὀδύρεται ἡμᾶς ἀπολωλῶν. ἐνίοτε δὲ καὶ ἐπιτιμᾷ ἡμῖν τὰς οἰμωγάς. καὶ ὅλως, λυπηρός ἐστι. Πλ. τί ταῦτα φασὶν ὦ Μένιππε; Μεν. ἀληθῆ ὦ Πλούτων. μισῶ γὰρ αὐτοὺς ἀχθομένης, καὶ ὀλιγαρχίας ὄντας. οἷς οὐκ ἀπέχρησε βιῶναι κακῶς, ἀλλὰ καὶ λανθάνοντες, ἔτι μέμφονται, καὶ θρηνοῦσι τὰ ἄνω. χαίρουσι γοῦν ἀεὶ ἐμοὶ ἐπιτιμῶντες αὐτοῖς αὐτούς. Πλ. ἀλλ' ὑμῖν χρή. λυπεῖ γὰρ μικρῶν πράγματι. Μεν. καὶ σὺ μαργαίνεις ὦ Πλούτων, ὁμοψήφου ὄντος τοῖς τούτων στεναγμοῖς; Πλ. οὐδαμῶς

CROESVS.

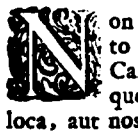

Non possumus ferre, Pluto, Menippum hunc Canem accolam. Itaque aut illum alibi colloca, aut nos aliò commigrabimus. *Plut.* Ecquid ille mali vobis facit, vobiscum pariter mortuus cùm sit? *Cr.* Quoniam nos ploramus, & ingemiscimus, ea recordantes quæ apud superos habuimus, ut pote Midas iste aurum, [2] Sardanapalus multas delicias, ego thesauros, irridet, eaque exprobrat, mancipia, & piacula nos vocitando. Interdum etiam cantando, gemitus nostros conturbat: atque modis omnibus est molestus. *Plut.* Quid ista dicunt Menippe? *Men.* Vera Pluto. Ignavos enim illos ac perditos odi, quibus malè vixisse, non satis fuit: sed etiam mortui, insuper recordatione, illis quæ sunt apud superos, inhærent. Delector itaque ægrè ipsis faciendo. *Plut.* Sed non decet: rebus enim non exiguis privati dolent. *Men.* Etiam tu deliras Pluto, qui tuo calculo gemitus istorum approbas? *Plut.* Nequaquam, verùm

1 Μετοικήσομεν] *Aliò migremus.* μετοικήσομεν mendosam lectionem secutus est Interp. *Bourd.*

2 *Sardanapalus*] Rex fuit Nini Persicæ regionis, de cujus luxu apud Athen. lib. 12. hujus Epitaphium apud Cic. Tusc. 5.

Hæc habeo quæ edi, quæque exsaturata libido
Hausit, at illa jacent, multa & præclara relicta. Cogn.

μῶς. ἀλλ' οὐκ ἂν ἐξελήλαιμι σοι ἄζεσιν ὑμᾶς. Μεν. καὶ μὴν ὦ κάκιστοι Λυδῶν, καὶ Φρυγῶν, καὶ Ἀσσυρίων, ὅτῳ γινώσκετε, ὡς οὐδὲ παυσόμενά μου, ἕως γ' ἂν ἦτε, ἀκολουθήσω ἀνιῶν, καὶ καταδῶν, καὶ καγχαλῶν. Κρη. τοῦτο μὲν οὐ φθονεῖς; Μεν. ὄκ. ἀλλ' ἐκεῖνα φθονεῖς μᾶλλον, ἃ ὑμεῖς ἐποιεῖτε, θεοσκυθεῖς ἀξιοῦντες, καὶ ἐλεύθερος ἀνδράσιν ὑβρίζοντες, καὶ δ' ἀνάγτε τὸ παράπαν ἀ μνημονεύοντες. τοιγαροῦν οἰμώζετε, πάντων ἐκείνων ἀφῃρημένοι. Κρη. πολλῶν γε ὦ θεοί καὶ μεγάλων κτημάτων. Μι. ὅσα μὲν ἐγὼ χρυσᾶ. Σαρ. ὅσης δ' ἐγὼ τρυφῆς. Μεν. οὔγε ὅτῳ ποιεῖτε. ὀδύρεσθε μᾶλλον ὑμεῖς. ἐγὼ δ', τὸ γνῶθι σαυτὸν πολλάκις σωιείρων, ἐπάσομαι ὑμῖν. πρέποι γὰρ ἂν τοῖς τοιούτοις οἰμωγαῖς ἐπᾴδειν.

rùm vos mutuò discordare nolim. *Men.* Atqui Lydorum, Phrygum, & Assyriorum pessimi, ita sentite de me, ut qui nunquam sim desiturus: namquocunque iveritis, eôdem sequar, ægrè faciendo, occinendo, atque irridendo vos. *Cr.* Annon hæc contumelia est? *Men.* Minimè, sed illa contumelia erant, quæ vos faciebatis, quum adorari volebatis, & liberos homines ludibrio habebatis, mortisque prorsùs immemores eratis. Proinde omnibus illis privati nunc plorate. *Cr.* Multis certe ô Dii, magnisque possessionibus. *Mid.* Quanto quidem ego auro! *Sar.* Quanta verò ego voluptate! *Men.* Euge sic facite: vos quidem lugete: ego verò tritum illud, Noscete ipsum, identidem connectendo, vôbis occinam. Id enim hujusmodi gemitibus accinere convenit.

ΜΕΝΙΠΠΟΥ, ΑΜΦΙΛΟΧΟΥ, ΚΑΙ ΤΡΟΦΩΝΙΟΥ.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ.

Σφὼ μέντοι ὦ Τροφώνιε, καὶ Ἀμφίλοχε, νεκροὶ ὄντες, ὅτι οἶσθ' ὅπως ναῶν κατηξιώθητε, καὶ μάντεις δεκεῖτε. καὶ οἱ μάταιοι ὑμᾶς ἀνθρώπων, θεοὺς ὑμῶς ὑπειλήφασιν εἶναι. Τρη. τί δὲ ἡμεῖς αἴτιοι, εἰ ὑπ' ἀνοίας ἐκεῖνοι τοιαῦτα περὶ νεκρῶν διάκεινται; Με. ἀλλ' οὐκ ἂν ἐδόξαζον, εἰ μὴ ζῶντες καὶ ὑμεῖς τοιαῦτα ἐπράττετε

MENIPPI, AMPHILOCHI ET TROPHONII.

MENIPPVS.

Vos nimirum [1] Trophoni, & Amphiloche, cùm sitis mortui, haud scio quonam modo fanis estis donati, vatesque creditmini, ac stulti mortales Deos esse vos arbitrantur. *Troph.* Quid igitur nostra-ne culpa est, si per inscitiam illi de mortuis hujusmodi opinantur. *Men.* At opinati non fuissent, nisi quum viveretis, talia quædam portenta osten-

1 *Trophoni*] De Trophonio Cic. in Tuscul. & de Nat. Deor. Herod. in Clio, Philostr. in vita Apollonii. Pausan. de Amphilocho Strabo. & Pausan. *Cogn.*

1 *Leba-*

σθε, ὡς τὰ μέλλοντα προειδότες, καὶ προφητεύειν δυνάμενοι τοῖς ἐρομένοις. Τρο. ὦ Μένιππε, Ἀμφίλοχος μὲ ἔτω ἂν εἰδείη ὅτι αὐτῷ ἀποκριτέον ὑπὲρ αὐτοῦ. ἐγὼ γάρ, ἥρως εἰμὶ, καὶ μαντεύομαι, ἢν τις καταβῇ παρ' ἐμέ. σὺ δ' ἔοικας οὐκ ἐπιδεδημεκέναι Λεβαδείᾳ τὸ παράπαν. ἀπιστεῖς οὖν τούτοις. Με. πῶς; εἰ μὴ εἰς Λεβάδειαν ἀφικόμην, καὶ [2] ἐστιλμένος ταῖς ὀθόναις, γελοίως μάζαν ἐν ταῖν χερσὶν ἔχων, ἐσπτύσω ἂν ἐς τοσοῦτον ὅσον ἐς τὸ ἀφανέστατον, οὐκ ἂν ἐδυνάμην εἰδέναι ὅτι νεκρὸς εἶ. ὥσπερ ἡμεῖς, μόνῃ τῇ γοητείᾳ ἀλισφέρων; ἀλλὰ σὺ τίς ποτε μαντικῆς, τί ἦ ὁ ἥρως ἐστίν; ἀγνοῶ γάρ. Τρο. ἐξ ἀμφοτέρων καὶ θεὸς σύγκειμαι. Με. ὁ μὴ ἄνθρωπός ἐστι, ὡς φῂς, μήτε θεὸς, καὶ σύμφορον ἐστιν ἂν ἡμῖν ὅλον σὲ τὸ θεῖον ἐκεῖνο ἡμίτομον ἀπολωλυθέναι; Τρο. χρᾷ ὦ Μένιππε ἐν Βοιωτίᾳ. Με. οὐκ οἶδα ὦ Τροφώνιε ὅ, τι καὶ λέγεις. ὅτι μόνον οἶδα ὅλον σὲ νεκρὸν, ἀπερριβῶς ὁρῶ.

oſtentaſſetis, ac ſi futurorum præſcii fuiſſetis, eaque percontantibus prædicere potuiſſetis. *Troph.* Menippe: noverit Amphilochus hic, ipſi pro ſeſe reſpondendum eſſe. At ego heros ſum, & vaticinor, ſiquis ad me deſcenderit. Tu autem videris nunquam omnino Lebadiam adiiſſe, non enim hæc non crederes. *Men.* Quid ais? Niſi [1] Lebadiam adivero, & linteis amictus, ridiculè offam manu geſtans, per anguſtum aditum in ſpecum irrepſero, te mortuum ut & nos eſſe, ſcire nequeam; idque ſola impoſtura præcellentem? Sed age, per vaticinandi artem, quid eſt heros? etenim neſcio. *Troph.* Eſt quiddam ex homine & Deo compoſitum. *Men.* Quod neque eſt homo, ut ais, neque Deus, ſed utrumque ſimul. Ergo dimidia illa tui, ac divina parſ quò nunc receſſit? *Troph.* Reddit oracula, Menippe, in Bœotia. *Men.* Haud intelligo quid dicas Trophoni: atqui te totum mortuum eſſe, planè video.

1 *Lebadia*] Oppidum eſt antiquum in Bœotia Gell. lib. 12. c. 15. *Cogn.*

2 Ἐστιλμένος ταῖς ὀθόναις] Exſequitur hanc totam hiſtoriam Scholiaſt. Ariſtophan. ad Nub. tangit id. pag. 166. vide Philoſt. & Lucian. Necyo. *Bourd.*

ΕΡΜΟΥ, ΚΑΙ ΧΑΡΩΝΟΣ.

MERCVRII ET CHARONTIS.

ΕΡΜΗΣ.

Λογισώμεθα ὦ πορθμεῦ, εἰ δοκεῖ, ὁπόσα μοι ὀφείλεις ἤδη, ὅπως μὴ αὖθις ἐρίζωμέν τι περὶ αὐτῶν. Χα. λογισώμεθα ὦ Ἑρμῆ. ἄμεινον γὰρ ὁρίσαι περὶ αὐτῶν, καὶ ἀπραγμονέστερον. Ερ.

MERCVRIVS.

Supputemus, portitor, ſi videtur, quantum mihi debeas jam, ne denuo aliquando inter nos de eo contendamus. *Ch.* Supputemus Mercuri: nam id definire melius eſt, & minoris negocii. *Merc.* Anchoram

ἄγκυραν ἐπιλαμπάνω καὶ μισθὸν πέντε δραχμῶν. Χα. πολλοῦ λέγεις. Ερ. ἢ τὸν Πλούτωνα, τὰς πέντε ἀνησάμην. καὶ προσέτι γε δύο ὀβολῶν. Χα. τί δὲ πέντε δραχμὰς, καὶ ὀβολὼ δύο. Ερ. καὶ ἀκίστραν ὑπὲρ τοῦ ἱστίου πέντε ὀβολὼς ἐγὼ κατέβαλον. Χα. καὶ τοῦτους προσοφείλεις. Ερ. ἐκπρίω ὡς ἐπιπλάσαι τὰ σκαφίδια τὰ ἀνεωγότα, καὶ ἥλους γε, καὶ κολλάβιον, ἀφ' ὧν πλοῖα ὑπάρχοντα ἐποίησας, δύο δραχμῶν ἄπαντα. Χα. ὄντα ἄξια τοσούτου ἀνήσου. Ερ. τοιαῦτά ἐστι, εἰ μή τι ἄλλο ἡμᾶς διέλαθεν ἐν τῷ λογισμῷ. πότερα δ' ἐν τούτοις ἀποδώσειν φῄς; Χα. νῦν μὲν οὐ Ἑρμῆ ἀδύνατον. ἐὰν δὲ λοιμὸς ἢ πόλεμος ἡμῖν ἐπιπέμψῃ ἀνθρώπους πολλούς, εὐέφοδον τὸν ἀποκερδαίνειν ἐν τῷ πολέμῳ προσλογιζόμενον τὰ πραθέντα. Ερ. νῦν οὖν ἐγὼ κομιδῇ μὲν, τὰ πλείστα σύμμορον ἡγούμην, ὡς ἂν ἀπὸ τούτων ἀπολαύσιμι. Χα. ἔστι ταῦτα οὕτως ὦ Ἑρμῆ νῦν δ' ὀλίγοι ὡς ὁρᾷς ἀφικνοῦνται ἡμῖν. εἰρήνη γάρ. Ερ. ἄμεινον ἄρα, εἰ μὴ ἡμῖν ἀποτίνοιτο ὑπὸ σοῦ τὸ ὄφλημα. πολλοὶ γὰρ οἱμαι πολλοὶ ὦ Χάρων, οἷόθ' οἵοι παρεῖναι, ἀνθρώποι ἅπαντες, αἵματος καὶ ἀνάπλεω, καὶ τραυματίαι οἱ πολλοί. νῦν δ' ἢ φαρμάκου τινὸς ὑπὸ παιδὸς ἀπολωλόνων, ἢ ὑπὸ γυναικὸς, ἢ ὑπὸ τρυφῆς ἐξωδηκότες τὼ γαστέρε, καὶ τὰ σκέλη. ὠχροὶ γὰρ ἅπαντες, καὶ ἀχρεῖοι. οὐδὲ ὁμοῖοι ἐκείνοις. οἱ δὲ πλεῖστοι αὐτῶν, ἀφ' ἑρπήματος ἤκασιν, ἐπιβουλεύοντες ἀλλήλοις ὡς ἔοικασι. Χα. πάνυ γὰρ ἐπιτήδεια ἐστι ταῦτα. Ερ. ἀκοὴ δέ τις ἐγὼ διῆκουσα ἐν ἀκροτάτῃ, πικρῶς ἀπαιτῶν τὰ ὀφειλόμενα παρά σοῦ.

ram, ut mandaras, quinque drachmis tibi comparavi. *Ch.* Magno dicis. *Merc.* Per Plutonem quinque emi illam: & lorum quo remum alligares, obolis duobus. *Ch.* Pone quinque drachmas, & duos obolos. *Merc.* Et pro acu ad reſarciendum velum, quinque obolos exolvi. *Ch.* Etiam hos adde. *Merc.* Et ceram ad oblinendas navigii rimas, & clavos, & funiculum unde hyperam feciſti, omnia hæc duabus drachmis emi. *Ch.* Rectè ſanè, hæc juſto precio emiſti. *Merc.* Hæc ſunt: niſi quid aliud inter computandum me latuit. Quando autem hæc te redditurum promittis? *Ch.* Nunc quidem, Mercuri, non poſſum ſed ſi peſtis aliqua, aut bellum frequentes aliquos huc demiſerit, licebit tunc lucrari, falſo in multitudine portoria ſupputando. *Merc.* Proinde ego nunc ſedebo, peſſima quæque ut eveniant, precando, ut inde fructum aliquem capiam. *Ch.* Fieri aliter non poteſt, Mercuri. Nam pauci, ut vides, ad nos nunc deſcendunt. Pax enim eſt. *Merc.* Satius eſt ita eſſe, etiamſi nobis à te debiti ſolutio prorogetur. Verumenimverò priſci illi, Charon, noſti quales adveniebant, fortes omnes, ſanguine pleni, & ſaucii plerique. Nunc verò aut veneno aliquis à puero interfectus, aut ab uxore? aut præ nimia voluptate, tumefacto ventre & cruribus adveniunt. Pallidi enim omnes, & ignavi, neque illis ſimiles. Plurimi etiam ipſorum veniunt factis, ut videtur, mutuò ſibi inſidiis pecuniarum cauſa. *Ch.* Omnino enim illæ ſunt expetibiles. *Merc.* Proinde neque ego videar peccare, ſi vel acerbius abs te exigam ea quæ mihi debes.

PLV-

ΠΛΟΥΤΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ.

ΠΛΟΥΤΩΝ.

Τὸν γέροντα οἶσθα, τὸν πάνυ μεγαλοπρεπῆ λέγω, τὸν πλούσιον Εὐκράτην, ᾧ παῖδες μὲν οὐκ εἰσὶν, οἱ δὲ κληρονόμοι μυριακισμύριοι; Ερ. ναὶ, τὸν σικυώνιον φῄς. τί δέ; Πλ. σκέψαι μὲ ὁπόσοι Ἑρμῆ ζῆν ἔασιν ἐπὶ τοῖς ὀγδοήκοντα ἔτεσιν, ἃ βιβλίοις, ἐπιμελείᾳ τροφῆς ἄλλα τοσαῦτα, εἴ γε οἷόν τε λῷ, καὶ ἐπὶ πλείω. τοὺς δὲ μὲ κόλακας αὐτοῦ, Χαρῖνον τὸν νέον, καὶ Δάμωνα, καὶ τοὺς ἄλλους, κατάπασαν ἐφεξῆς ἀπάγε. Ερ. ἄτοπον ἂν δόξειε τὸ τοιοῦτον. Πλ. ἴσθι, ἀλλὰ δικαιότατον. τί γὰρ σκέψοι πάσχοντας, ὧν χρῆσθαι ἀπολωλεκότας σκέψαι; ἢ τὸν χρημάτων ἀπορεῖσθαι, ὑδὲν ὠφεληκότας; ὃ δὲ πάντων ἐστὶ μιαρώτατον, ὅτι καὶ τοιαῦτα ὀχήμενοι, ὅμως ἀποκτίνυσιν ἴσον μὲ τὸν φαυλότ. καὶ νοσοῦντ., ἃ μὲ βελτίονι), πᾶσι φανερά. ἦσιν ὃ ὅμως ἐπιχειροῦντες, λῷ ῥᾳδίως. καὶ ὅλως, ποικίλη τις ἡ κολακεία τῶν ἀνθρώπων. λάβε ταῦτα, ὦ μῆ, ἵνα ἀμεινότ. οἱ δὲ, φαντάσθητι αὐτὸν μόνον ἐπιχαίροντες. Ερ. γελοῖα πείσεσθε, πανοῦργοι ὄντες. πολλὰ κἀκεῖνο δὲ μέλα [1] λαβεσκολεῖ αὐτὸς, καὶ ἐπιλησίζῃ. καὶ ὅλως, ἀεὶ ἡνίοχ ἑαυτὸν ὀρθῶς, ἵππου) πολὺ μᾶλλον τὸν νέον. οἱ δὲ, ἤδη τὸν κληρονόμον σοφίσει διῃρημένοι, βόσκου), ζωλῶ μακαρίᾳ

PLVTONIS ET MERCVRII.

PLVTO.

Senemne nosti, senio confectum illum dico, divitem Eucratem, cui liberi quidem nulli sunt: hæreditatis autem captatores quinquagesies mille. *Merc.* Etiam, illum Sisionium dicis. Sed quid postea? *Plut.* Vivere illum quidem sine Mercuri, supra annos nonaginta quos exegit, additis totidem alteris, si possibile sit, atque etiam pluribus. Adulatores autem ejus Charinum juvenem, & Damonem, aliosque ordine omnes huc abripe. *Merc.* Atqui absurdum hoc videri queat. *Plut.* Nequaquam: sed justissimum, quorsum enim illi eum mori optant, nisi quia pecuniam illius captant, nulla propinquitate juncti? Quod autem omnium sceleratissimum est, dum talia precantur, tamen in propatulo colunt: & quæ ipso ægrotante consultant, nemo ignorat. Attamen sacrificaturos sese promittunt, si convalescat: in summa, illorum hominum varia quædam est adulandi ratio. Idcirco hic quidem esto immortalis, illi verò ante ipsum frustra hiantes abeant. *Merc.* Ridicula patientur, scelerati cùm sint. Ille etiam sæpe admodum scitè ipsos lactat, & spe inani pascit. Denique morienti semper similis, juvenibus est multò valentior. Illi autem hæreditate inter se divisa, pascuntur, vitam beatam sibi animo

1 Διαζυκολεῖ] *Lallat διαζυκολεῖ, πλαιῷ.* Bourd.

1 *Iolaus*

αὐτὸς ἑαυτὸν πλέντες. Πλυ. ἀκὼν ὁ μὲ λαβδυσαμῶ τὸ γῆρας, ὥσπερ Ἰόλεως ἀνηβησάτω. οἱ δ' ἀπὸ μέσων τῶν ἐλπίδων τὸ οὐσιεργολαβένζα πλῆτον ἀπαλιπόντες, ηκίστως ἤδη [2] κακοὶ κακῶς ἀπηλιόντες. Ερ. ἀμέλησον ὦ Πλέτων. μετελθύσομαι γάρ σοι ἤδη αὐτὸς καθ' ἕνα ἑξῆς. ἑπτὰ γ' οἶμαί εἰσι. Πλυ. κατάπαυε. ὃ δὲ, ὁ Δημήτριος ἔκρυσεν, ἀντὶ γέροντος αὖθις νεανίσκος γιόμενος. mo præcipientes. *Plut.* Proinde ipse exuta senectute, quemadmodum [1] Iolaus ille, repubescat. Illi autem in ipsa media spe, relictis divitiis illis quas per somnium possidebant, mali malè mortui jam huc veniant. *Merc.* Ne cures Pluto: illos enim ordine singulatim tibi accersam: septem autem, opinor, sunt. *Plut.* Deducas licet. Ille autem singulos præmittat, ex sene iterum adolescens factus.

1 *Iolaus*] De quo Ovid. Metam. *Cogn.*
2 Κακοὶ κακῶς] Sic idem passim Aristoph. in Plut. Aristen. Heliod. *Bourd.*

ΤΕΡΨΙΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΠΛΟΥΤΩΝΟΣ.

TERPSIONIS ET PLVTONIS.

ΤΕΡΨΙΩΝ.

Τέτο ὦ Πλέτων δίκαιον, ἐμὲ μὲ τεθριάκοντα τριάκοντα ἔτη γεγονότα, τ' ἂν ὑπὲρ τὰ ἑνενηκοντα χάριτα θέλοντα ζῆν ἔτι; Πλυ. δικαιότατον μὲν ὦν ὦ Τερψίων, εἴ γε ὁ μὲ, ζῆν, μηδένα εὐχόμενον ἀποθνήσκειν τ' φίλων. σὺ γ', ἀεὶ πάντα τ' χρόνον ἐπιβάλλοις αὐτῷ, ἀσμένων τ' κλῆρον. Τερ. ἐ γὰρ ἐχρῆν γέροντα ὄντα, κ' μηκέτι χρήσεως τῆ πλέτῳ αὐτὸν δυνάμενον, ἀπελθεῖν ἐς βίε, παραχωρήσαντα τοῖς νέοις; Πλυ. κοινὰ ὦ Τερψίων νομοθετεῖς, τ' μηκέτι τῆ πλέτῳ χρήσεως δυνάμενον ἀσμένως ἡδονὴν, ἀποθνήσκειν. τὸ γ', ὅμως ἡ μοῖρα καὶ ἡ φύσις διέταξεν. Τερ. ἀκὼν τοίνυν αἰτῶμαι τ' μεταξεῦσαι, ἐχρῆν γὰρ τὸ παράγμα ἑξῆς πως χέσθαι, τ' πρεσβύτερον, πρότερον, καὶ μὴ τὸν, ὡς κ' τῆ

TERPSION.

Iustum ne hoc est, ô Pluto, me triginta annos natum è vita migrasse. Thucritum verò senem illum plus quàm nonagenarium in vivis adhuc esse? *Plut.* Iustissimum utique Terpsio: siquidem hic vivit, nullius amicorum mortem votis exposcendo. Sed tu omni tempore hæreditatem expectans, ipsi insidiaberis. *Terp.* Annon operæprecium erat, cùm sit senex, nequeatque suis uti divitiis amplius, cum dato juvenibus loco, è vita migrare? *Plut.* Novas fers leges Terpsio, ut qui non amplius uti potest divitiis ad voluptatem, excedat è vivis. Sed hoc aliter & Parca, & natura statuit. *Terp.* Eam proinde ob hunc ordinem iniquitatis postulo. Rem enim hanc ordine fieri par erat, ut senior, priùs: deinde post eum qui ætate

ἡλικίᾳ μετ' αὐτόν. ἀναπρίσαις δ' μηδαμῶς, μηδὲ ζῆν μὲ τὸν ὑπέργηρων, ὀδόντας, τρεῖς ἔτι λοιπὰς ἔχοντα, μόγις ὁρῶντα, [1] οἰκέταις τέτρασιν ἐπικεκυφότα, κορύζης μὲν τὴν ῥῖνα, λήμης δὲ τὰς ὀφθαλμὰς μεστὸν ὄντα, ὑδὲν ἔτι ἡδὺ εἰδότα, ἐμψυχόν πως πάφον τὸν τ' οἶκον καταγελώμενον, ἀποθήσειν δ' κωμῳδίσεως, καὶ ἐρωμένους τοὺς νεανίσκους. [2] ἆρα γὰρ πολεμεῖν τοῦτο χρὴ, ἢ τὸ πλούσιον εἰδέναι ἔχειν, πότε καὶ τεθνήξει τ' γεγόντων ἕκαστος, ἵνα μὴ μάτην ἀν' οἶκος ἐπεφόδων. νῦν δ' τὸ τ' παροιμίας, [4] Ἡ ἅμαξα τ' βῶν πολλάκις σκίφη. Πλ. τοῦτα μὲν ὦ Τερψίων, πολὺ σωφρονέστερα γίνεται, ἤπερ σοὶ δοκεῖ. καὶ ὑμεῖς δ' τί παίζοντες, ἀλλοτρίοις [5] ἐπιχαίρετε, καὶ τοῖς ἀπαίδοις τ' γεγόντων εὐπροσωπεῖτε, φέροντες αὐτοὺς; τοιγαροῦν γέλωτα ὀφλισκάνετε, ὅσος ἐκείνοι καταγυπόμενοι. καὶ τὸ πρᾶγμα τοῖς πολλοῖς ἡδὺ παρέχετε. ὅσῳ γὰρ ὑμεῖς ἐκείνους ἀπολαύειν οὐ χαίρετε, τοσούτῳ ἅπασι μᾶλλον ἡδὺ παραπολαύειν ὑμᾶς αὐτῶν. καιπὴ γὰρ πᾶσι τοῦτο τέχνῃ ἐπινενόηκατε, χρεῶν τὸ γεγόντων ἐρῶντες. καὶ μάλιστα εἰ ἄπαιδες εἶεν. οἱ δ' ἔτεκνοι, ὑμῖν ἀνέρασται. καίτοι, πολλοὶ μᾶλλον τ' ἀμαθίαν αὐτῶν ἔρωτος ὑμῶν τὸν πανυρίαν τ' ἔρωτος, ὧν καὶ τυγχάνουσι

ætate sequeretur, obiret: nequaquam autem præpostere: ut qui decrepitus esset tres reliquos dentes haberet, vix videret, quatuor famulis inniteretur, qui nares gravedine, oculos lippitudine plenos haberet, nihil denique jucundi nosset, & tanquam [3] animatum sepulchrum à juvenibus derideretur, is viveret? Contrà formosissimi ac robustissimi adolescentes morerentur. Nam hoc perinde est ac si flumina sursum ferantur. Vel denique scire oporteret, quando senum quisque moriturus esset, ne quos frustrà delinirent. At nunc tritum illud accidit. Currus sæpe bovem ducit. *Plut.* Hæc quidem Terpsio, prudentiùs fiunt quàm putes. Vos autem quorsum rebus alienis gaudetis, & senibus prole carentibus vosmet tantopere in adoptionem traditis? Idcirco ab ipsis sepulti risum concitatis. Idque plurimis fit jucundum. Nam quantò magis ipsos mori peroptatis, tantò jucundius est omnibus vos ipsis præmori. Etenim novam artem hanc excogitastis, anus & senes quum amatis, præsertim si liberis careant: inamabiles verò vobis sunt, qui liberos habent. Atqui ex iis qui amantur plurimi, minimè ignari vestri æstus in amando, etiamsi liberos ha-

1 Οἰκέταις τέτρασιν ὑπικυφότα.] *In quatuor famulos incurvatus.* Idem Nigrino. *Bourd.*

2 *Animatum sepulchrum*] Hac proverbiali figura utitur Sophocles in Antig. huc pertinet etiam illud mimi Laberii apud Gel. *Similis sepulcris nil nisi nomen retineo.* Cogn. ?

3 Ἄνω ποταμῶν] Ἄνω ποταμῶν χωροῦσιν αἱ πηγαί. Proverb. in ea quæ accidunt εἰκότα ἧττον ὀφειλόντων. Repetit de Merced. cond. utitur Æschyl. Eurip. Aristoph. *Bourd.*

4 Ἡ ἅμαξα τ' βῦν.] Leg. Erasm. *Idem.*

5 Ἐπιχαίρετε] Melius ὑπιχαίνετε. Idem.

παῖδας ἔχοντες, μισοῦν αὐτὰς πλάττονται, ὡς καὶ αὐτοὶ ἐρασταὶ ὄντες. εἶτα οὐ ταῖς ἀληθείαις, ἀπεκλείσθησαν μὲ οἱ πάλαι [1] ἀνεροφορήσαντες. ὁ δὲ παῖς, καὶ ἡ φύσις, ὥσπερ ἔπι δίκαιον, κρατοῦσι πάντων. οἱ δὲ, ὑπαχθέντες τοῖς ὀδύνοις, ἀποσμυχόμενοι. Τερ. ἀλλ' ἦ ταῦτα φῄς. ἐμοὶ γὰρ Θουκυδίδην τὸν τοῦ Μελησίου ἔδοξε δηλῶν; καὶ ὁπότε ἐσίοιμι, ὑποστένων, καὶ μόγις τι κωκύσας ἐξ οὗ νυστάζοι ἀπλῆς ὑπανερώζων; ὡς ἔγωγε ὅσον αὐτίκα οἰόμενος ἐπιθήσειν αὐτὸν τῷ σορῷ, ἔπεμπόν τι προμὰς, ὡς μὴ ὑστερβάλοιντό με οἱ ἀντερασταὶ τῇ μεγαλοδωρεᾷ. καὶ τὰ πολλὰ νὺξ φροντίδων, ἄγρυπνος ἀκριμνῶν, ἀεσθμῶν ἴκρυσι, ἢ ἀληθῶς. ταῦτα γὰρ μοι καὶ ὁ ἀποθανεῖν ἄπορα γιγνόμενα, ἀγρυπνία, καὶ φροντίδες. ὁ δὲ, τοσοῦτόν μοι δίλεαρ κωμῳδηθὲν, ἐφεσῆκε θανατωμένῳ σοφίᾳ ἐπιγελῶν. Πλ. δῦγε ὦ Θούκριτε, ζώης ἐπιμηκέστατα, πλουτῶν ἅμα, καὶ τὰ τοιαῦτα κωμῳδούμενος. μηδὲ σοῦτερόν γε σὺ ἀποθάνοις, ἢ σοφίμως πάντας τοὺς κόλακας. Τερ. τοῦτο μὲν ὦ Πλοῦτον καὶ ἐμοὶ ἥδιστον ἦδη, εἰ καὶ Χαριάδης σοφθνήξει) Θουκύδης. Πλ. θαῤῥεῖ ὦ Τερψίων. καὶ Φαίδων γὰρ, καὶ Μέλαντος, καὶ ὅλως ἅπαντες, σοφιλόσοφοι αὐτοῦ ὄντες τοῖς αὐτοῖς φροντίσιν. Τερ. ἐπαινῶ ταῦτα. ζώης ἐπιμήκιστον ὦ Θούκριτε.

habeant, se odisse ipsos simulant, ut & ipsi amatores habeant. Deinde in testamentis excluſi sunt qui olim munera contulerunt. Liberi verò & natura, ut justum est, omnibus potiuntur: at illi dolore macerati, dentibus frendent. *Terp.* Hæc vera sunt quæ dicis. Quantum enim meorum Thucritus devoravit, cùm semper mori videretur? & quoties ad eum ingrediebar, subtus ingemiscere, & internum quiddam, perinde atque ex ovo pullus aliquis immaturus subcrocitaret? Itaque cùm existimarem ipsum quamprimum in sepulchrum venturum, multa mittebam, ut ne rivales munerum magnitudine me superarent. Sæpe etiam præ solicitudine insomnis jacebam, singula numerans & disponens. Illa igitur, vigiliæ & curæ mortis causa mihi fuere. Ille verò devorata mihi tanta esca, pridie cùm sepelirer irridens mihi adstabat. *Plut.* Fuge ô Thucrite, vivas diutissime, divitiis simul affluens, & hujuscemodi homines deridens: neque tu priùs moriaris, quàm omnes istos assentatores præmiseris. *Terp.* Hoc sanè Pluto, jam mihi jucundissimum fuerit, si & Chariades ante Thucritum vita decedat. *Plut.* Bono sis animo Terpsio: etenim Phidon & Melantus, & denique omnes iisdem confecti curis ipsum præcedent. *Terp.* Hæc probo: vivas diutissimè Thucrite.

[1] Ἀνεροφορήσαντες] Sic legit Interpres, sic reposuimus, cum male antea ἀφεροφορήσαντες. Bourd.

ΖΗΝΟΦΑΝΤΟΥ, ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΔΗΜΙΔΟΥ.

ZENOPHANTÆ ET CALLIDEMIDÆ.

ΖΗΝΟΦΑΝΤΗΣ.

Σὺ ȝ᾽ ὦ Καλλιδημίδη, πῶς ἀπέθανες; ἐγὼ μὲν γὰρ, ὅτι παρέστην Διονύσιον, πλέον ἢ ἑκατὸν ἐμφανῶν, ἀπαπύγλου, οἶσθα. παρῆς γὰρ ἀποθησόμενος μοι. Καλ. παρῆν ὦ Ζηνόφαντες. τὸ δ᾽ ἐμόν, παρὰ δόξαν τι ἐβλάστησε. οἶσθα γὰρ πού σὺ τὸν Πτολεμαῖον τὸν Ῥόδιον. Ζη. τὸν ἄπικον ἢ πλάτανον, ᾧ σὺ τὸ πολλὰ ἡδέως συνάνθρωπος; Καλ. ἐκεῖνον αὐτὸν ἀεὶ ἐθεράπευον, ὑπαχνούμενος ἐπ᾽ ἐμοὶ τὴν ἀθηξίαν. ἐπὶ ȝ᾽ τὸ τοιοῦτον ἐγκαίριον ἐπιγίνεται, πού ὑπῆρ ἢ Τιθωνὸν ὁ γέρων ἔζη, ἐπίτομόν τινα ὁδὸν ἐπὶ τὸν κλῆρον ἐξεῦρον. πριάμενος γὰρ φάρμακον, ἀνέπεισα τὸν οἰνοχόον, ἐπειδὰν πάχιστα ὁ Πτολεμαῖος αὐτίκα πίεῖν, πίνῃ δ᾽ ἐπιεικῶς, [1] ζωρότερον ἐμβαλόντα εἰς κύλικα, ἕτοιμον ἔχειν αὐτὸν, καὶ ὑποδύντα αὐτῷ. εἰ ȝ᾽ τοῦτο ποιήσῃ, ἐλεύθερον ἐπομόσαντα ἀφήσειν αὐτόν. Ζη. τί δὴ ἐβλάστε; πάνυ γάρ τι παρὰ δόξαν ἐρεῖν ἔοικας. Καλ. ἐπεὶ τοίνυν λαβόντε ἤκομεν, δύο ἤδη ὁ μεθυσκόμενος κύλικας ἑτοίμους ἔχων, τὴν μὲν, τῷ Πτολεμαίῳ τὴν ἔχοντα τὸ φάρμακον, τὴν δ᾽ ἑτέραν ἐμοί, [2] σφαλεὶς οὖν οἶδ᾽ ὅπως, ἐμοὶ μὲν τὸ φάρμακον, Πτολεμαίῳ ȝ᾽, τὸ ἀφάρμακτον ἐπέδωκεν. εἶπε ὁ μὲν, ἔπιεν. ἐγὼ

ZENOPHANTES.

t tu Callidemides quo pacto interiisti? Nam me, cùm Diniæ parasitus essem, immodica ingurgitatione præfocatum nosti: aderas enim morienti. *Call.* Aderam Zenophantes. Mihi verò, inopinatum quiddam accidit. Nam tibi quoque notus est Ptœodorus ille senex. *Zen.* Orbum illum liberis, ac divitem dicis, apud quem te sæpe versari conspiciebam? *Call.* Illum semper colebam, id mihi fore pollicens ut meo bono quamprimum moreretur. Verùm cùm ea res in longum proferretur, & supra Tithonum senex viveret, compendiariam quandam excogitavi viam, qua ad hæreditatem pervenirem. Empto namque veneno, pocillatori persuaseram, ut simul atque Ptœodorus potum posceret (bibit autem abundè) præsentius in calicem injectum in promptu haberet, ipsique porrigeret. Quod si faceret, juravi me illum manumissurum. *Zen.* Quid igitur accidit? Nam inopinatum quiddam narraturus mihi videris. *Call.* Cùm loti veniissemus, puer duobus paratis poculis, altero cui venenum inerat Ptœodoro, altero autem mihi, nescio quomodo errans, mihi venenum, Ptœodoro porrexit innoxium. Mox ille quidem bibit, at ego protinus humi

1 Ζωρότερον] *Celerius* sic hoc loco hæc dictio sumenda, ut ex Homero Il. 9. interpretatur Plutar. Sympos. dec. 5. *Bourd.*

2 Σφαλεὶς] Tale σφάλμα apud Heliodor. lib. 7. *Idem.*

ἢ αὐτίκα μάλα [1] ἐκπέδιλω ἐκείμην, ἀτοβολιμαίω ἀντ' ἐκείνου νεκρός. τί τοῦτο γελᾷς ὦ Ζηνόφαντες; καὶ μὴν οὐκ ἐδέᾳ γε ἐπαίρῳ ἀνδρὶ ἐπιγελᾶν. Ζη. ἀστεῖα γὰρ ὦ Καλλιδημίδη πέπονθας. ὁ γέρων ἦ, τί σοὶ πρὸς ταῦτα; Καλ. πρῶτον μὲν ἐταράχθη ὡς τὸ αἰφνίδιον. εἶτα συνεὶς οἷμαι τὸ γεγονὸς ἐγέλα καὶ αὐτὸς οἷά γε ὁ οἰνοχόος εἰργασμένος. Ζη. πάλαι, ἀλλ' ὑδὲ σὺ τὴν ἐπίτομον ἐχρῆν τραπέσθαι. ἦκε γὰρ ἄν σοι λαφὸς ἢ λεωφόρου ἀσφαλέστερον, εἰ καὶ ὀλίγῳ βραδύτερος ἦν.

humi porrectim stratus sum, supposititium illius loco cadaver. Quid hoc rides Zenophantes? Atqui non convenit amici malis illudere. *Zen.* Rideo: nam lepidè tibi hæc res accidit. Porrò quid ad hæc senex ille? *Call.* Primùm quidem repentino casu conturbatus est: deinde simul atque intellexit, id quod acciderat, risit & ipse quod pocillator fecerat. *Zen.* Verùm non oportuit ad compendium illud divertere: siquidem tibi venissèt populari via tutiùs, etiamsi paulò seriùs.

1 Ἐκπέδιλω] Sic in dial. Diogenis & Hercul. *Bourd.*

ΚΝΗΜΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΔΑΜΝΙΠΠΟΥ.

CNEMONIS, ET DAMNIPPI.

ΚΝΗΜΩΝ.

Τοῦτο ἐκεῖνο τὸ [1] παροιμίας, Ὁ τὸν θεράποντα τὸν λέοντα. Δα. τί ἀγανακτεῖς ὦ Κνήμων; Κνη. πυθέσθαι ὄ, τι ἀγανακτῶ; κληρονόμον ἀκούσῃ καὶ ἐλαχίστοις παρὰ δόξαν καὶ ἀσμένως ἀποθανόντος ἀθλίου, ὃς ἐβουλόμην ἂν μάλιστα ἔχειν παῖδα, δάκνων. Δα. πῶς τοῦτ' ἐγένετο; Κνη. Ἑρμόλαον τὸν πάνυ πλούσιον ἄπαιδα ὄντα, ἐφημέρου ἐπὶ θανάτῳ. κἀκεῖνον οὐκ ἀηδῶς τὴν θεραπείαν παρεσχόμην. ἔδοξε δή μοι καὶ σφὸν τοῦτ' εἶναι, θεάσασθαι εἰς τὸ φανερόν, εἰ αἷς ἐκείνῳ καθαλίσκεται παῖδα πάντα, ὡς κἀκεῖνον ζηλώσεις, καὶ

CNEMON.

Hoc illud est quod vulgo dici consuevit, Hinnulus leonem. *Dam.* Quid stomacharis Cnemon? *Cn.* Quid stomacher rogas? Hæredem invitus reliqui miser astu delusus, iis præteritis quos mea habere maximè cupiebam. *Dam.* Quinam id accidit? *Cn.* Hermolaum illum insigniter divitem, liberis orbum, imminente morte captabam: neque ille meum officium injucundè admittebat. Interim scitum illud mihi visum est ut testamentum publicè proferrem, quo illum rerum omnium mearum hæredem instituerem: nimirum ut ille idem faceret, meo provocatus

1 Ὁ τὸν θεράποντα τὸν λέοντα] Proverb. ὃν τὴν μὴ φεύγοντα. Aristoph. alii. *Bourd.*

2 Οἷον

τὰ αὐτὰ πεάξειε. Δα. τί δὲ δὴ ἐκεῖνος; Κη. ὅτι μὲν δὴ αὐτὸς ἐνίγραψε ταῖς ἑαυτοῦ διαθήκαις, οὐκ οἶδα. ἐγὼ γοῦν ἄφνω ἀπόλωλα, καὶ πίνυς μοι ἐπιπεσοῦσα. καὶ νῦν Ἑρμόλαος ἔχει τὰμά, ὥσπερ τις λάβρος ἐκ τοῦ ἀγκίστρου τὸ δόλιόν συγκαταπάσας. Δα. ἀ μόνον, ἀλλὰ καὶ αὐτόν σε τὸν ἁλιέα. ὥστε σύφισμα κατὰ σαυτοῦ συντεθεικας. Κη. ἔοικε. οἰμώζω τοιγαροῦν.

tus exemplo. *Dam.* At quid tandem ille? *Cn.* Quid ille suo in testamento scripserit, id quidem ignoro. Cæterum ego tecti ruina oppressus vita repentè decessi. Et nunc res meas possidet Hermolaus, lupi cujuspiam in morem ipso hamo cum esca pariter avulso. *Dam.* Non modò hamum, sed etiam ipsum te piscatorem abstulit. Itaque dolum istum, in tuum ipsius caput struxeras. *Cn.* Ita videtur, ideoque lugeo.

ΣΙΜΥΛΟΣ, ΚΑΙ ΠΟΛΥΣΤΡΑΤΟΣ.

SIMYLI ET POLYSTRATI.

ΣΙΜΥΛΟΣ.

Ἦκεις ποτὲ ὦ Πολύστρατε καὶ σὺ παρ' ἡμᾶς, ἔτη οἴμοι δὲ πολὺ ὀλιγίονα τῶν ἑκατὸν βεβιωκώς. Πολ. ὀκτὼ ἐπὶ ὀγδοήκοντα ὦ Σίμυλε. Σι. πῶς δὲ τὰ μετ' ἐμὲ πολὺ ἐβίως τριάκοντα; ἐγὼ γὰρ ἀμφὶ τὰ ἑβδομήκοντά σε ὄντα, ἀπέθανον. Πολυ. ὑπερήδιστα, εἰ καί σοι παροίδοξον τοῦτο δόξῃ. Σι. παροίδοξον, εἰ γάρ τι, καὶ ἀοθενὴς, ἀπεκνός τε ὡσαύτως, ἥδιστος τοῖς ἐν τῷ βίῳ ἐδύνασο. Πολυ. τὸ μὲν ὑγιὲς, ἄπαυστα ἐδιπάμην. ἔτι καὶ παῖδες ὡραῖοι ἦσαν πολλοί, καὶ γυναῖκες ἀδρόπατοι, καὶ μύρα, καὶ [1] οἶνος ἀνθοσμίας, καὶ τράπεζαι [2] ὑπὲρ τὰς ἐν Σικελίᾳ. Σι. καὶ-

SIMYLVS.

Veniſti tandem & tu Polyſtrate ad nos, cùm annos vixeris haud multò pauciores centum opinor. *Pol.* Octoginta octo Simyle. *Sim.* Sed quinam triginta iſtos annos egiſti, quibus mihi ſuperſtes fuiſti? nam te ferme ſeptuagenario perii. *Pol.* Quàm ſuaviſſimè, & ſi hoc mirum tibi videbitur. *Sim.* Mirum verò, ſiquidem tibi ſeni, atque invalido, præterea liberis orbo, quicquam poterat eſſe in vita jucundum. *Pol.* Primùm nihil erat quod non poſſem: præterea pueri formoſi complures aderant, tum mulieres venuſtiſſimæ, unguenta, vinum fragrans, poſtremò menſæ vel Siculis lautiores. *Sim.* Nova hæc:

1 Οἶνος ἀνθοσμίας] Ἡδὺς, διοσμίας, εὐῶδες, ἀνθηρὸς, διάδης. Sic ἀνθοσμίαν ſæpiſſimè interpretatur, leg. Achill. Tat. lib. 1. Grammatici Græci. *Bourd.*

2 Τράπεζαι ὑπὲρ τὰς ἐν Σικελίᾳ] Τραπέζαι Σικελικαὶ. Iſaac Pontan. ad Macrob. Theod. Marcil. ad Horat. *Idem.*

νὰ ταῦτα. ἐγὼ χαίρ σι πάνυ φειδόμενον ἠπιστάμην. Πολυ. ἀλλ' ὑπέρρᾳ μοι ὦ γύνεδε παρ' ἄλλων τάγαθά. καὶ ἐώθεν μὴ δίλυς ἐπὶ θύρας ἐφοίτων μάλα πολλοί. μῦ ὄ, παντοῖα μοι δῶρα ἀπεσήγειτο, ἁπανταχόθεν ὅ γῆς κάλλιστα. Σι. ἐτυγχάνησας ὦ Πολύκρατι μετ' ἐμέ; Πολυ. σόκ. ἀλλ' ἐρασταὶ εἶχον μυρίας. Σι. ἐγέλασας. ἐρασταὶ σὺ τηλικοῦτος ὤν, ὀδόντας πέπαρκας ἔχων; Πολυ. νὴ Δία τὰς ἀρίστας γε τ' ἐν τῇ πόλῃ. καὶ γέροντά με, καὶ φαλακρὸν ὡς ὁρᾷς ὄντα, καὶ λημῶντα πάσσοφα, καὶ κραυζῶντα, ὑπερήδιστο ἠσπάζοντο, καὶ μᾶλλόν γε ἢ αὐτῶν, ὀλίγα ἂν ἢ μόνον παρεώλειπα. Σι. μῶν καὶ σύ πᾳ ὥσπερ ὁ Φάων τὴν Ἀφροδίτην ἐκ Χίου διεπόρθμευσας, ἐπεί σοι δύξαμβός ἤδικε νέον εἶναι, καὶ καλὸν ἐξ ὑπαρχῆς, καὶ ἀξίεραστον; Πολυ. ἄκ. ἀλλὰ τοιοῦτον ὤν, ἀβεπόητον λῶ. Σι. αἰνίγματα λέγεις. Πολυ. καὶ μὰν παῖδηλός γε ὁ ἔρως ἦτοι πολὺς ὤν, ὁ ἀεὶ τὰς ἀπήνας, καὶ πλησίας χαροῦσας. Σι. νῦν μανθάνω σε τὸ κάλλον ὦ γαμψίππε, ὅτι ἄρα τ' ἀπὸ χρυσῆς Ἀφροδίτης λῶ. Πολ. ἄτερ ὦ Σίμυλε, σόκ ὀλίγα τ' ἐρασῶν ἀπελέλαυκα, μυρίοις δὲ ἀσπαζόμενον ὑπ' αὐτῶν. καὶ ἐθρυπτόμην ὄ πολλάκις, καὶ ἀπέκλειον αὐτῶν τινας σύποτε. οἱ δὲ, ἠμιλλῶντο, καὶ ἀλλήλους ὑπερεβάλλοντο τῇ ἀεὶ ἐμὲ φιλοτιμίᾳ. Σι. τέλον δ' ἦν, πῶς ἐξελάσω ἀεὶ τ' κτημάτων; Πολ. ἐς τὸ φανερὸν μὲ ἔκρυπτον αὐτῶν κληρονόμον ἀπολιπεῖν ἔφασκον. ὁ δ' ἐπίστευέ τε, καὶ κολακοδίκαιότερον

hæc : nam te parciſſimum eſſe ſciebam. *Pol.* Atqui vir præclare, ab aliis bona mihi ſubſcatebant : tum diluculo protinus quamplurimi ad fores meas ventitabant : ſimulque ex omni rerum genere, quæ terrarum ubivis pulcherrimæ reperiuntur, munera mihi deportabantur. *Sim.* Num me defuncto regnum geſſiſti? *Pol.* Minime verùm amantes habebam ſexcentos. *Sim.* Non poſſum non ridere : tune tam longævus, cui ſuper eſſent quatuor dentes, habuiſti amantes? *Pol.* Per Iovem civitatis optimates habui, illique me ſenem, & calvum ut vides, præterea lippitudine & gravedine laborantem jucundiſſimè colebant, adeò ut is fœlix videretur, quemcumque vel aſpexiſſem modò. *Sim.* Num tu quoque, ut & Phaon ille, Venerem è Chio tranſvexiſti, ut optanti tibi illa dederit juveneſcere, ac denuo formoſum atque amabilem fieri? *Pol.* Nequaquam, quin cùm talis eſſem qualem dixi, adamabar tamen. *Sim.* Ænigmata narras. *Pol.* Atqui notiſſimus eſt hic amor cùm ſit vulgò frequens, nempe erga ſenes divites qui liberis carent. *Sim.* Nunc, vir egregie, tua forma unde tibi profecta fuerit, intelligo, nimirum ab aurea illa Venere. *Pol.* Verùm ô Simyle, non paucas commoditates ab amantibus tuli, propemodum adoratus ab illis. Porrò ſæpius illis illudebam, interdum & aliquos ex ipſis excludebam. Tum illi inter ſe decertabant, & in ambiendis primis apud me partibus, alius alium anteire nitebatur. *Sim.* Sed quid tandem de tuis facultatibus ſtatuiſti? *Pol.* Palàm quidem affirmabam, me eorum unumquemque relicturum hæredem : quod cùm quiſque crederet, certatim ſe quiſque adulantio-

παρεσκεύαζεν ἑαυτόν. ἄλλας δὲ τὰς ἀληθεῖς ἀφθόνους ἐκείνας ἔχων, κατέλιπεν, οἰμώζειν ἅπασι φράσας. Σι. τίνα δ' αἰ πλάστιγγι τ κληρονόμον ἔχον; ἦτοι πού τ ἀπὸ ξ ἡλίκης; Πολυ. ὦ μὰ Δί', ἀλλὰ νεώνητόν τινα τ μειρακίσκον τ ὡραῖον φρύγα. Σι. ἀμφὶ πόσα ἔτη ὢ Πολύστρατε; Πολυ. χιλὸν ἀμφὶ τὰ ἑκκαίδεκα. Σι. ἤδη μανθάνω ἅπερ στι ἐκεῖνο [1] ἐχαρίζεθ'. Πολ. πάλαι, ἀλλὰ πολὺ ἐκείνων ἀξιώτερον κληρονομεῖν, εἰ κ βάσκαρδον ἦν, κὴ ἀλιθρόν. ὃν ἤδη κὴ αὐτοὶ οἱ ἄλλοι θεσπίζουσι. ἐκεῖνο πίνυν ἐκληρονόμησέ μου. κὴ νῦν οὐ τοῖς ἀπατρίδαις ἀριθμεῖται, ὑπέρρυτον μὲν τὸ ἦθος ὄν, κὴ βαρβαρίζων. Κόδρου δ' εὐγενέστερον, κ Νιρέως κάλλιον, κ Ὀδυσσέως συνετώτερον λεγόμενον εἶναι. Σι. ὁ μοι μέλε. κὴ σκοπήσατε τ Ἑλλάδ, εἰ δεῖ. ἐκεῖνοι δ', μὴ κληρονομείτωσαν μόνοι.

tiorem præbebat. Sed alias veras illas tabulas quas habebam reliqui, in quibus omnes illos plorare jussi. *Sim.* At postremæ illæ quem hæredem habebant? num è cognatis quempiam? *Pol.* Non per lovem, imò novitium quendam ex formosis illis adolescentibus, natione Phrygem. *Sim.* Quot circiter annos natum Polystrate? *Pol.* Ferme viginti. *Sim.* Iam intelligo quibus obsequiis ille te demeruerit. *Pol.* Attamen illis longè dignior erat qui hæreditatem acciperet: quanquam barbarus ac perditus erat: quem jam ipsi optimates colunt. Is igitur mihi extitit hæres, jamque inter patricios numeratur, fubraſo mento, barbaroque cultu ac lingua: Codro autem generosior, Nireo formosior, Vlysse prudentior prædicatur. *Sim.* Non curo, vel totius Græciæ sit Imperator, si videtur, dummodo hæreditate illi non potiantur.

1 Ἐχαρίζετο] Notum quid in obscœnis sit χαρίζεσθαι, ἀφροδισίζειν. Board.

ΧΑΡΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ.

ΧΑΡΩΝ.

Ἀκούσατε ὡς ἔχει ὑμῖν τὰ πράγματα. μικρὸν μὲν ὑμῖν ὡς ὁρᾶτε, τὸ σκάφιδιον, κὴ ὑπόσυβρον ἐστι, κὴ ἀμφίεται τὰ πολλά· κὴ ἂν τις ἐπὶ θάτερα, οἰχήσεται ἅπαν. ὑμεῖς δ', τοσοῦτοι ὄντες ἡλίκοι, πολλὰ ἐπιφερόμενοι ἕκαστος. ἢν δὲ μὴ τούτων ἐμβῆτε, ἀλλὰ μὴ ὕστερον μετανοήσητε

CHARONTIS ET MERCVRII.

CHARON.

Audite quo loco sint res vestræ. Equidem parva est nobis, ac suppetris navicula, prout videtis, & undique perfluit: quæ si in alterutram partem inclinarit, pessum ibit. Vos autem tam multi simul confluitis, multasque sarcinas singuli affertis: quibuscum si conscenderitis, vereor ne facti vos pœniteat

στε. καὶ μάλιστα ὁπόσοι νεῦν οὐκ ἐπίστασθε. Νεκρ. πῶς ἂν πειήσαιντες, οὐπλοήσομεν; Χα. ἐγὼ ὑμῖν φράσω. γυμνὰς ἐπιβαίνειν χρὴ, τὰ περιττὰ πάντα ἐπὶ τῇ ἠϊόνι καταλιπόντας. μάλις γὰρ ἂν καὶ ὕστερα δέξαιτο ὑμᾶς τὸ πορθμεῖον. στὶ γὰρ ὦ Ἑρμῆ, μελήσει τὸ ἀπὸ τούτου μηδένα ἐνδεδέχθαι αὐτῶν, ὃς ἂν μὴ ψιλὸς ᾖ, ἐ [1] τὸ ἔπιπλα ἀφεὶς ὥσπερ ἔφην, ἀπόβαλών. παρὰ γὰρ τὸν ἀποβάθραν ἐστὶς, ἀφιγόνοσκε αὐτὰς, καὶ ἀναλάμβανε, γυμνὰς ἐπιβαίνειν ἀναγκάζων. Ερ. οὐ λέγεις, καὶ ὕστερον πειήσομεν. ἀτοσὶ τὶς ὁ ἐρρωτός ἐστι; Με. Μένιππος ἔγωγε. ἀλλ' ἰδοὺ ἡ πηρά μοι ὦ Ἑρμῆ, καὶ τὸ βάκτρον, ἐς τὸν λίμνην [2] ἀπερρίφθην. τὸ πέδιλα γὰρ ἐδὴ ἐκάμισα, οὐ ποιῶν. Ερ. ἔμβαινε ὦ Μένιππε ἀνδρῶν ἄριστε, καὶ τὸν ἐσθιέρνην ἔχε ἐκεῖ τὸ κυβερνήτου ἐφ' ὑψηλοῦ, ὡς ἐπισκοπῇς ἅπαντας. ὁ καλὸς δ' οὗτος, τὶς ἐστι; Χαρ. Χαρμόλεως ὁ μεγαρικὸς, ἐπίρατος. [3] ὃ τὸ φίλημα διτάλαντόν ἐστιν. Ερ. ἀπόδυθι τοιγαροῦν τὸ κράλλος, καὶ τὰ χείλη αὐτοῖς φιλήμασι, καὶ τὸν κόμιλον τὴν βαθείαν, καὶ τὸ ἐπὶ τῶν παρειῶν ἐρύθημα, ὃ τὸ ἐρμα ὅλον. ἔχει καλῶς. ἀνάζωνον εἶ. ἐπίβαινε ἤδη. ὁ δὲ τὸν πορφυρίδα οὗτοσὶ, καὶ τὸ διάδημα, [4] ὁ βλοσυρὸς, τὶς ὢν τυγχάνεις; Λα. Λάμπιχος, Γελώων τύραννος. Ερ. τί δὴ ὦ Λάμπιχε τοσαῦτα ἔχων παρῆς; Λα. τί δὴ ἐρωτᾷς ὦ Ἑρμῆ, γυμνὸν ἥκειν τύ-

teat postea: præcipuè quicunque natare nescitis. *Mortui.* Quid igitur facto opus est, ut tutò navigemus? *Ch.* Ego dicam vobis. Nudos vos ingredi oportet, omniaque hæc superflua in littore relinquere. Vix enim etiam sic capiet vos iste ponto. Tibi verò, Mercuri, deinceps curæ erit, neminem ex ipsis excipere nisi qui sit nudus, & supellectilem abjecerit, ut dixi. Itaque stans ad tabulatum scansorium ipsos cognosce, & nudos ingredi cogens suscipe. *Merc.* Rectè dicis: atque sic faciemus. Quis est hic primus? *Men.* Ego sum Menippus. Ecce autem peram & baculum in paludem projeci: Verùm rectè feci qui pallium non attulerim. *Merc.* Ingredere ô Menippe, vir optime, primumque apud navis gubernatorem, in summitate, locum occupa, ut omnes intuearis. Verùm quis est formosus iste? *Char.* Ego sum Charmoleus ille Megarensis amabilis, cujus oscŭlum duobus talentis emptum est. *Merc.* Exue igitur istam pulchritudinem, & labia cum oscŭlis, promissam etiam comam, & genarum ruborem, adeoque totam cutem. Bene se res habet, expeditus es, ingredere nunc. Hic verò purpuratus, & diademate vinctus, facie truculentus. Quis es tu? *Lam.* Lampichus Geloorum tyrannus. *Merc.* Quid cum tot sarcinis ades? *Lam.* Anne conveniebat nudum venire tyrannum?

1 Τὰ ἔπιπλα] Τὰ ἱλαρώτατα τῶν κτημάτων, παρὰ τὸ ὀλιγολόζειν. **Bourd.**

2 Ἀπερρίφθην] Sana lectio quam varie inutiliter tentant. *Idem.*

3 Οὗ τὸ φίλημα διτάλαντόν ἐστιν] Recte hunc locum sumus interpretati. Quid ibi esset φίλημα, alibi docuimus. *Idem.*

4 Ὁ βλοσυρὸς] *Minax.* Idem.

1 Ἐπ-

ρανον ἄνδρα; Ερ. τύραννον μὲν οὐδαμῶς, νεκρὸν δὲ μάλα. ὥστε ἀπόθου τοῦτο. Λα. ἰδοὺ σοι ὁ πλοῦτος ἀπέρριπται. Ερ. καὶ τὸ τύφον ἀπόρριψον ὦ Λάμπιχε, καὶ τὴν ὑπερηφανίαν. βαρήσει γὰρ τὸ πορθμεῖον, συνεμπεσόντα. Λα. ἀκὴν ἀλλὰ τὸ διάδημα ἐᾶσόν με ἔχειν, καὶ τὴν ἐφεστρίδα. Ερ. οὐδαμῶς. ἀλλὰ καὶ ταῦτα ἄφες. Λα. εἶεν. τί ἔτι; πάντα γὰρ ἀφῆκα ὡς ὁρᾷς. Ερ. καὶ τὴν ὠμότητα, καὶ τὴν ἀνοιαν, καὶ τὴν ὕβριν, καὶ τὴν ὀργὴν, καὶ ταῦτα ἄφες. Λα. ἰδοὺ σοι ψιλός εἰμι. Ερ. ἔμβαινε ἤδη. σὺ δὲ ὁ παχὺς, ὁ πολύσαρκος, τίς εἶ; Δα. Δαμασίας ὁ ἀθλητής. Ερ. ναὶ ἴσμεν. οἶδα γάρ σε πολλάκις σὺ παῖς παλαίσμασιν ἰδών. Δα. ναὶ ὦ Ἑρμῆ. ἀλλὰ παραδέξαί με γυμνὸν ὄντα. Ερ. ἢ γυμνὸν ὦ βέλτιστε, τοσαύτας σάρκας περιβεβλημένον. ὥστε ἀπόδυθι αὐτὰς, ἐπεὶ καταδύσεις τὸ σκάφος, τὸ ἕτερον πόδα ὑπερθεὶς μόνον. ἀλλὰ καὶ τὰς στεφάνας ταύτας ἀπόρριψον, καὶ τὰ κηρύγματα. Δα. ἰδοὺ σοι γυμνὸς ὡς ὁρᾷς ἀληθῶς εἰμι, καὶ ἰσοτιμήσομαι τοῖς ἄλλοις νεκροῖς. Ερ. ὄντως ἄμεινον ἀδαρῆ εἶναι. ὥστε ἔμβαινε. καὶ σὺ δὲ τὸ πλοῦτον ἀπόρριψον ὦ Κράτων, καὶ τὴν μαλακίαν καὶ σωσίπολιν, καὶ τὴν τρυφὴν, μηδὲ τὸ σὸν τάφιον κόμιζε, μηδὲ τὰ τῶν προγόνων ἀξιώματα. καταλιπὲ καὶ γῆν καὶ δόξαν. καὶ εἴ ποτε σε ἡ πόλις ἀνεκήρυξεν εὐεργέτην δηλονότι, καὶ τὰς τῶν ἀνδριάντων [1] ἐπιγραφὰς, μηδὲν ὄπ μέγαν τάφον ἐπὶ σοὶ ἔχοντα λέγε. βαρεῖ γὰρ ἐκ τοῦτο μηνυτὸν δόμβον. Κρα. οὐκ ἐκὼν μέν. ἀπόρριψω δέ. τί γὰρ ἂν καὶ παθοιμι; Ερ. βαθέως. σὺ νυν ταῦτα; Merc. Nequaquam tyrannum, ſed mortuum: itaque iſta depone. *Lam.* Ecce divitias abjeci. *Merc.* Faſtum etiam abjice Lampiche, & ſuperbiam. Si enim hæc ſimul ingrediantur, pontonem gravabunt. *Lam.* Permitte ſaltem ut diadema habeam, & ſagulum. *Merc.* Nequaquam, ſed hæc etiam relinque. *Lam.* Ita ſit, quid amplius? nam omnia, ut vides, abjeci. *Merc.* Crudelitatem etiam, & amentiam, & inſolentiam, & iracundiam depone. *Lam.* Ecce nudus ſum, *Merc.* Ingredere nunc. Tu verò pinguis & carnoſus, quis es? *Dam.* Sum athleta Damaſias. *Merc.* Etiam ille eſſe videris: ſcio enim te ſæpe in palæſtris à me viſum. *Dam.* Etiam Mercuri: ſed me nudum excipe. *Merc.* Non es nudus ô bone vir, tanta carne circundatus: eam itaque exue. Navim enim ſubmerges, ſi vel alterum pedem impoſueris. Sed & coronas iſtas, & præconia abjice. *Dam.* En planè nudus ſum, ut vides, & ſimili cum aliis mortuis ſtatura. *Merc.* Sic præſtat eſſe levem: itaque ingredere. Tu quoque Craton depoſitis divitiis, præterea mollitie, & deliciis, neque tecum feras epitaphia, neque tuorum majorum dignitates: ſed & genus, & gloriam relinque. Nec civitatis, de qua benemeritus es, publica præconia, nec ſtatuarum inſcriptiones: nec magnum tibi ſepulchrum aggeſtum dicas: horum enim recordatio ſcapham etiam gravat. *Cr.* Invitus certè? ſed tamen abjiciam: quid enim faciam? *Merc.* Papæ, quid tibi vis

[1] Ἐπιγραφὰς] De quib. dico ad Catapl. *Bourd.*

[1] Ἐν-

ὦ ὁ ἕνοπλος, τί βάλλῃ; ἢ τί τὸ τρόπαιον τοῦτο φέρεις; Κυλ. ὅτι νενίκηκα ὦ Ἑρμῆ, καὶ ἡ πόλις ἐτίμησέ με. Ερ. ἄφες οὖν γῇ τὸ τρόπαιον. οὐ δεῖ γάρ, εἰρήνη, καὶ δεῖ ὅπλων δεῦρο. ὁ σιμὸς δὲ τουτὶ ἀπὸ γε τῶν χαμαὶ, καὶ βαρυθύμως, ὁ τις ὀφρῦς ὑπηρκὼς, ὁ ἐπὶ τῷ φροντίδι, τίς ἐστιν, ὁ τὸ βαθὺν πώγωνα καθειμένος; Με. φιλόσοφός τις ὦ Ἑρμῆ. μᾶλλον δέ, γοης, καὶ τερατίας μεστός. ὥστε ἀπόδυσαι καὶ τοῦτον. ὄψει γὰρ πολλὰ καὶ γελοῖα ὑπὸ τῷ ἱματίῳ κρυπτόμενα. Ερ. κατάθου σὺ τὸ χθὲς πρῶτον. εἶτα τουτὶ πάνυ. ὦ Ζεῦ, ὅσῳ μὲν τῷ ἀλαζονείᾳ καμίζῃ, ὅτῳ δὲ ἀμαθίᾳ, καὶ ἔριδι, καὶ κενοδοξίᾳ, καὶ ἐρωτήσεις λέπρας, καὶ λόγως ἀκηλιδώτους, καὶ [1] εὐνοίας πολυπλόκους. ἀλλὰ καὶ μαθαιοπονίας μάλα πολλῶν, ἐλλόγου οὐκ ὀλίγου, ἐ ὕβλεως, ἐ μικρολογίαν. τῇ Δίκῃ, ἐ χρυσίου γε τινί, ἐ ἡδυπάθειαν δὲ, ἐ ἀναισχυντίαν, ἐ ὀργὴν, καὶ τῦφον, καὶ μαλακίαν. ὦ λέληθε γάρ με, εἰ καὶ μάλα σεσκεύπλεις αὐτά. καὶ τὸ ψευδόδοξον ἀπόδυ, καὶ τὸ τύφου, καὶ τὸ οἰεσθαι ἀμείνων εἶναι τῶν ἄλλων. ὡς εὖγε πάντα ταῦτα ἔχων ἐμβαίνοις, ποία πεντηκοντόρος δέξαιτο ἂν σε; Φιλο. ἀποστήσομαί τινων αὐτῶν, ἐπίσχες ὅτου κελεύεις. Με. ἀλλὰ καὶ τὸ πώγωνα τοῦτον ἀποξύσθω ὦ Ἑρμῆ, βαρύν τε ὄντα, καὶ λάσιον ὡς ὁρᾷς. πέντε μυῶν τρίχες εἰσὶ τὰ λάχιστα. Ερ. εὖ λέγεις. ἀπόδυ καὶ τοῦτον. Φιλο. καὶ πῶς ὁ ἀπεκειρατο ἔσῃ;

vis armatus? aut quid trophæum istud circumfers? *Cr.* Quia vici Mercuri, & res præclaras gessi, propterea civitas hoc me honore affecit. *Merc.* Relinque trophæum in terra: apud inferos enim pax est, nihilque armis opus erit. Verùm quis ille est, ipso habitu gravitatem quandam præ se ferens, elatus, contractis supercilliis, meditabundus, promissa barba: quis iste est? *Men.* Philosophus aliquis Mercuri: imò præstigiator, & prodigiorum plenus. Itaque & hunc exue: videbis enim multa, eaque ridicula sub pallio abscondita. *Merc.* Hunc tu habitum dépone primùm: deinde hæc quoque omnia. O Iupiter, quantam ille arrogantiam, quantam inscitiam, quantum contentionum, inanis gloriæ, quæstionum dubiarum, ipinosarum disputationum, & cogitationum perplexarum circumfert? imò quam multos vanos labores, & deliramenta non pauca, & nugas, & rerum minimarum disquisitionem. Sed per Iovem aurum etiam hoc, & voluptatem, & impudentiam, & iram, delicias, & molliciem (neque enim ista me latent, etiamsi studiose celas) mendacium quoque & fastum abjice, illamque opinionem, qua te aliis præstantiorem esse ducis: nam si cum his omnibus ingrediaris quæ te quinqueremis accipiat? *Ph.* Depono igitur ea, quandoquidem sic jubes. *Men.* Sed & barbam hanc deponat Mercuri, cùm adeò gravis, & hirsuta sit, ut vides: cujus capilli quinque sunt minarum ad minimum. *Merc.* Rectè dicis: hanc etiam depone. *Ph.* Ecquis erit qui detondebit? *Merc.*

1 Εὐνοίας πολυπλόκους] Hinc Philosophorum πλοκὰς quas πλοκτάνας vocavit. in Vitarum auctione & alibi. *Bourd.*

1 Ἐπ-

Ερ. Μένιππε· ὑτοσὶ, λαβὼν πέλεκυν τ̃ ναυπηγικ̃ν, ἀπορύψει αὐτὸν, [1] ἐπικόψῃ τῇ ἀναβάθρᾳ χρησάμενον. Με. σὺ δ' ὦ Ἑρμῆ. ἀλλὰ πρίονά μοι ἀνάδος. γελοιότερον γὰρ τοῦτο. Ερ. ὁ πέλεκυς ἱκανός. Με. οὐχ. ἀνθρωπινώτερον γὰρ νῦν ἀναπίφηνας, λαβὼν ἐμὲ· αὐτὸ τοῦτο κατάδηλον. βάλε μικρὸν ἀφίλαρμον καὶ τ̃ ὀφρύων; Ερ. μέλιστα. ὑπὲρ τὸ μέτωπον γὰρ καὶ τοῦτας ἐπῆρκεν, ὡς οἶμαι ἐφ' ὅτῳ ἀναπετάσαν ἑαυτόν. τί τοῦτο, καὶ δακρύεις ὦ κάλλιστε, ἢ ὡς γελᾶσθαι ἀποδειλιᾷς; ἴμβηθι σὺ ἔνδον. Με. ἴνα τὸ βαρύπαθον ὑπὸ μέλλης ἴχνῃ. Ερ. τί ὦ Μένιππε; Με. κολακίαν ὦ Ἑρμῆ, πολλὰ σὺ τοῦ βίου χρησιμεύσασαν αὐτῷ. Φιλο. ὑκοῦν ἢ σὺ ὦ Μένιππε, ἀπόθου τοῦτο ἑλεύθερόν, καὶ παῤῥησίαν, καὶ τὸ ἄλυπον, ἢ τὸ γενναῖον, καὶ τ̃ γέλωτα. μόνον γὰρ τ̃ ἄλλων γελᾷς; Ερ. μηδαμῶς. ἀλλὰ ἢ ἔχε τοῦτο, κἄφα γὰρ καὶ πάνυ εὔφορα ὄντα, καὶ ὡς τ̃ κατὰ πόλιν χρήσιμα. καὶ ὁ ῥήτωρ δ' σὺ, λάθου τ̃ ῥημάτων τοῦ τοσούτου ἀπεργολογίαν, καὶ ἀντιθέσεις, καὶ παρισώσεις, καὶ ὠδείδας, ἢ βαρβαρισμὸς, ἢ τἄλλα βάρη τ̃ λόγων. Ρη. ἰοὺ, ἰοὺ δὴ τί ἔμοιγε. Ερ. εὖ ἴχνῃ. ὥστε λύε τὰ ἀπόγεια. τοῦτο ἀποβάθρου ἀνελώμεθα. τὸ ἀγκύλιον ἀναπετάσθω. πίπτουσιν τὸ ἱστίον. εὔθυνε ὦ πορθμεῦ τὸ πηδάλιον. εὖ πάνυμεν. τί οἰμώζετε ὦ μέτοικοι, καὶ μέλιστε ὁ φιλόσοφε σὺ, ὁ ἀρτίως τ̃ πώγωνα δεδημωμένος; Φιλ. ὅτι ὦ Ἑρμῆ ἐλπίζαμεν ἡμῖν τοῦτο ψυχὴν ὑπάρχειν. Με. ψεύδεσθε.

Merc. Menippus iſte ſumpta ſecuri qua naves fabricant, eam reſecabit ſcanſorio navis tabulato ſuperpoſitam. *Men.* Nequaquam Mercuri: ſed da mihi ſerram: hoc enim erit, magis ridiculum. *Merc.* Sufficiet ſecuris. *Men.* Euge humaniorem reddidiſti, ſepoſito ejus fœtore hircino. Vis-ne ut paulum de ſuperciliis auferam? *Merc.* Maximè. Nam hæc ſuper frontem attollit, neſcio quò ſe ipſum intendens. Quid hoc rei eſt? etiam ploras ſceleſte? & mortem formidas? ingredere igitur. *Men.* Vnum adhuc graviſſimum geſtat ſub alis. *Merc.* Quidnam Menippe? *Men.* Adulationem Mercuri, quæ illi dum viveret multum profuit. *Ph.* Igitur & tu Menippe depone tuam libertatem, & loquendi audaciam, lætitiam, generoſitatem, & riſum: ſoluſne omnium rides? *Merc.* Nequaquam, ſed retine iſta, levia cùm ſint & portatu facilia, atque ad navigationem utilia. Tu verò Orator depone iſtam tantam verborum contradictionem, antitheſes, membrorum adæquationes, periodos, barbariſmos, aliaque orationum pondera. *Rh.* En depono. *Merc.* Bene res ſe habent. Itaque ſolve funem, attollamus ſcalas, retrahatur anchora: expande velum, tuque portitor dirige clavum. Simus hilares. Quid ploratis ſtolidi? tuque Philoſophe in primis? qui paulò ante tua barba ſpoliatus es. *Ph.* Quoniam Mercuri, animam immortalem eſſe putabam. *Men.* Mentitur: alia enim ipſum mœ-

1 Ἐπικόψῃ] Sic vocat truncum ſuper quo aliquid diſſecatur, vox in uſu rariſſimo. *Beurd.*

ἀλλὰ γὸ ἔοικε λυπεῖν αὐτόν. Ερ. τὰ ποῖα; Με. ὅπ μηκέτ δειπνήσῃ πολυτελῆ δεῖπνα, μὴ ὄ νύκτωρ ἐξιὼν, ἅπασιν λανθάνων, τῷ ἱματίῳ τῷ κεφαλῷ κατειλήσας, περίεισιν ἐ κύκλῳ τὰ καμψιτυπεῖα. καὶ ἴωλην ἐξαπατῶν τὰς νίκας ἐπὶ τῇ σοφίᾳ, ἀργύριον λήψεῖ. ταῦτα λυπεῖ αὐτόν. Φιλ. σὺ ὄ ὦ Μένιππε, σὸκ ἄχθῃ ἀποθανών; Με. πῶς, ὃς ἔασουσι ἐπὶ τ θάνατον, κωλύσαν]ᵒ μηδένός; ἀλλὰ μεζόξυ λόγων, ἐ κραυγὴ τις ἀκούει, ὥσπέρ τινων ἀπὸ γῆς βοώντων; Ερ. ναὶ ὦ Μένιππε. σὸκ ἀφ' ἑνὸς γε χώρε. ἀλλ' οἱ μὲν, ἐς τὸν ὀκλησίαν συνελθόντες, ἅπαντες ἐπὶ τῷ Λαμπίχε γελῶσι θανάτῳ. καὶ ἡ γυνὴ αὐτὸ, συνέχεται πρὸς τ γυναικῶν. ἐ τὰ παιδία τρογνὰ ὄντα, ὁ μείους κἀκεῖνα τὸν τ παίδων [1] βάλλεται ἀφδόνοις τοῖς λίθοις. ἄλλοι ὄ Διόφαντον τὸν ῥήτορα ἐπαινοῦσιν ὁ Σικυῶνι, ἐπιτάφιος λόγους διεξιόντα, ἐπὶ Κράτωνι τούτῳ. καὶ νὴ Δία γε, ἡ Δαμασίου μήτηρ κωκύσασα; [2] ἐξάρχῃ ὃ θρήνε σὺν γυναιξὶν ἐπὶ τῷ Δαμασίᾳ. σὺ ὄ ᾄδεις ὦ Μένιππε ἐλεγεῖά, καθ' ἡσυχίαν ὄ κεῖσθαι μόνος; Με. ἀδυμῶς, ἀλλ' ἀκούσῃ τῶν κυνῶν μετ' ὀλίγον ὠρυομένων οἰκτρὸν ἐπ' ἐμοὶ, καὶ τ κεφαλὴν τυπτομένων τοῖς πέρυσι, ὁπότ' ἂν συνελθόντες, θάψωσί με. Ερ. θυπάδας εἰ ὦ Μένιππε. ἀλλ' ἐπεὶ καλὰ πλέομεν ἡμεῖς, ὑμεῖς μὲ ἅπτε τῶς τὸ δικαστήριον, εὐθείαν ἐκείνῳ τῷ πλοίῳ. ἐγὼ ὄ, καὶ ὁ πορθμεὺς, ἄλλας μεταπλευσόμεθα. Με. εὐπλοεῖτε ὦ Ἑρμῆ. τῷ μὲν ὄντι δοκοῦσιν ἀνιᾶσθαι τῇ μοίρᾳ. Merc. Quænam illa? Men. Quia non amplius opiparas cœnas habebit: neque noctu exiens clam omnibus, circumvoluto palliolo capiti, proſtibula in orbem luſtrabit: nec manè deceptis adoleſcentibus ſua ſapientia, pecuniam accipiet. Hæc ſunt quæ illi dolent. Ph. An tibi moleſtum non eſt Menippe, quòd mortuus es? Men. Quomodo moleſtum ſit mihi, qui ad mortem, nullo vocante, feſtinavi? Verùm nonne clamor quidam interim dum confabulamur veluti quorundam in terra vociferantium exauditus eſt? Merc. Etiam Menippe: verùm non unico loco. Sed quidam in unum cœtum convenientes, mortuum Lampichum læti irrident: & illius uxorem mulieres circunſtrepunt, atque illius liberi nuper nati, multis lapidibus à pueris obruuntur. Quidam Diophantum Rhetorem laudant, in Sicyone funebres orationes pro Cratone iſto recitantem. Atque per Iovem, Damaſiæ mater ululans, lamentationem pro Damaſia cum mulieribus incœptat. Te verò, Menippe nemo deplorat, & ſolus jaces tranquillus? Men. Nequaquam: nam haud multò poſt, canes miſerabiliter propter me latrantes audies, & corvos alas concutientes, quando ad ſepeliendum me convenient. Merc. Generoſus es, Menippe. Sed quia jam transfretavimus, abite vos rectà per hanc viam ad forum judiciale. Ego verò, & portitor alios tranſvectabimus. Men. Fœliciter navigate, ô Mercuri. Nos verò

1 Βάλλεῖ ἀφδόνοις] Sic paſſim. Bourd.
2 Ἐξάρχῃ] Narrat eadem de luctu. Idem.

μὴν ἢ ἐμοῦς. τί οὖν ἔτι ἐμέλλετε; διακριθῆναι δεῖσθε. καὶ τὰς κρεμάθρας φασὶν εἶναι βαρείας, τροχὸς, καὶ γύπας, καὶ λίθους. διακριθήσεται ἑκάστου βίος.

verò progrediamur. Quid adhuc cunctamini? Iudicari oportebit: & graves dicunt esse pœnas; rotas, vultures, saxa. Vniuscujusque autem vita examinabitur.

ΚΡΑΤΗΤΟΣ, ΚΑΙ ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ.

ΚΡΑΤΗΣ.

Μοίεριχον τὸν Πλούσιον ἐγίνωσκες ὦ Διόγενες, τὸν πάνυ πλούσιον, τὸν ὁμοῦ Κορίνθου, τὸν τὰς πολλὰς ὀλκάδας ἔχοντα, τὸν ἀνεψιὸν Ἀριστέου, πλούσιος δὲ αὐτὸς ὤν; τὸ ὁμηρικὸν οἶσθα τοῦτο εἰώθει ἐπιλέγειν, Ἦ μ' ἀναείρ', ἢ ἐγώ σε. Διο. πῶς ἔστιν ὦ Κρᾶτες, ἑτεροκλινοῦν ἀλλήλους; Κρα. ἢ κλῆρε ἕνεκα ἐκπέσῃς, ἡλικιῶται ὄντες. καὶ τὰς ἀξιώσεις εἰς τὸ φανερὸν ἐπῄεσθε. Ἀριστέαν μὲν ὁ Μοίεριχος εἰ σωφρονήσει, διαστήσῃ ἀφιεὶς τὸν ἑαυτοῦ πάντων, Μοίεριχον δ' ὁ Ἀριστέας, εἰ σωφρονήσει αὐτός. ταῦτα μὲν ἐλέγετο. οἱ δ', ἑτεροκλινοῦντες ἀλλήλους, ὑπερβαλλόμενοι τῇ κολακείᾳ. καὶ οἱ μάντεις εἴτε ἀπὸ τῶν ἄστρων τεκμαιρόμενοι τὰ μέλλοντα, εἴτε ἀπὸ τῶν ὀνειράτων, ὅσα [1] Χαλδαίων παῖδες, ἀλλὰ καὶ ὁ Πύθιος αὐτὸς, ἄρτι μὲν, [2] Ἀριστέᾳ παρεῖχε τὸ κράτος, ἄρτι δ', Μοιερίχῳ. [3] καὶ τὰ τάλαντα, ποτὲ μὲν ἐπὶ τοῦτον, νῦν δ' ἐπ' ἐκεῖνον

CRATETIS ET DIOGENIS.

CRATES.

Mœrichum illum divitem norasne Diogenes, illum inquam insigniter divitem, illum Corintho profectum, cui tot erant naves onustæ mercibus, cujus consobrinus Aristeas, ipse etiam dives? Homericum illud in ore habere solebat, *Aut me confice tu, aut ego te. Diog.* Cujus rei gratia sese invicem captabant Crates? *Crat.* Hæreditatis causa uterque, cùm essent coævi. Et palam testamenta publicaverant ambo, in quibus Mœrichus, si prior moreretur, Aristeam omnium rerum suarum dominum relinquebat: Mœrichum vicissim Aristeas, si prior è vita decederet. Hæc igitur cùm essent in tabulis scripta, illi sese invicem colebant & adulatione superare contendebant. Porrò divini, sive futurum ex astris conjectarent, sive ut Chaldæi ex somniis: quin & Pythius ipse, nunc Aristeæ, nunc Mœricho victoriam præbebat, & modò ad hunc, modò ad illum trutina pro-

1 Κρατ. καὶ Διογ. Χαλδαίων παῖδες] Sic in Necyomantia Eunap. Ed. Bourd.

2 Ἀριστεῖ] Mirum cur Ἀριστεῖ, cum dixerit Ἀριστέᾳ. Idem.

3 Καὶ τὰ τάλαντα] *Et hereditas modo ad illum, modo ad hunc vergebat.* Idem.

νον ἔρρεπε. Διο. τί δὲ πέρας ἐγένετο ὦ Κράτης; ἀκοῦσαι γὰρ ἄξιον. Κρατ. ἄμφω τεθνᾶσιν ἐπὶ μιᾶς ἡμέρας. οἱ δὲ κληρονόμοι, εἰς Εὐνόμιον καὶ Θρασυκλέα ἀφῖκθαι, ἄμφω συγγενεῖς ὄντας, οἷς πώποτε οὐδὲν προσεδόκησεν οὔτε γνώριμος οὔτε συγγενής. ἀμφοτέροις γὰρ ἀπὸ Σικυῶνος [1] εἰς Κίρραν, καὶ μέσον τὸ πέλαγος πλέουσι, ἀνατραπέντες τὴν ἴτυν, ἀνετράπησαν. Διο. οὐ ἐπίπτωσαν. ἡμεῖς δὲ, ὁπότε οὐ τοῦ βίου ἡμῖν, οὐδὲν τοιοῦτον ἐνενοοῦμεν περὶ ἀλλήλων. ἔστι ποτὲ ὅτε ἐβουλόμην Ἀντισθένει ἀποθανεῖν, ὡς κληρονομήσαιμι τὸ βακτηρίας αὐτοῦ. εἶχε δὲ πάνυ καρτερὸν καὶ [3] κηπίνης ποιησάμενον. ἔστι οἶμαι σὺ ὦ Κράτης ἐπιθυμεῖς κληρονομεῖν ἀποθανόντος ἐμοῦ, τὰ κτήματα, καὶ τὸ πῖθον, καὶ τὴν πήραν, χοίνικας δύο φέρουσαν ἔχουσαν. Κρ. οὐδὲν γάρ μοι τούτων ἔδει ἀλλ' οὐδὲ σοὶ ὦ Διόγνητες. ἃ γὰρ ἐμοὶ ἐχρῆν, σὺ τε Ἀντισθένους ἐκληρονόμησας, καὶ ἐγὼ σοῦ, πολλῷ μείζω, καὶ σεμνοτέρα τὰ Περσῶν ἀρχῆς. Διο. τίνα ταῦτα φῄς; Κρατ. σοφίαν, αὐτάρκειαν, ἀλήθειαν, παῤῥησίαν, ἐλευθερίαν. Διο. νὴ Δία μεμνημαι, τοῦτον λαβεῖν παρ' Ἀντισθένους, καὶ

propendebat. *Diog.* Quid igitur tandem evenit Crates? nam audire est operæprecium. *Crat.* Eodem die ambo sunt mortui: cæterum hæreditates ad Eunomium ac Thrasyclem devenerunt, quorum uterque illis cognatus erat: quibus hæc obventura nusquam prædictum fuerat. Etenim cùm Sicyone Cirrham versus navigarent, medio in cursu, obliquo orto [2] Iapyge, pessundati sunt. *Diog.* Rectè factum. At nos cùm in vita essemus, nihil ejusmodi alter de altero cogitabamus: neque unquam optavi ut moreretur Antisthenes, quò nimirum illius baculus ad me rediret hæredem: validum autem ex oleastro factum habebat. Neque tu Crates opinor, cupiebas me mortuo in possessionem mearum successionem venire, puta dolii, ac peræ, cui inerant duæ lupinorum [4] chœnices. *Crat.* Neque enim mihi quicquam, imò ne tibi quidem Diogenes rebus istis erat opus. Nam quæ ad rem pertinebant, ea nimirum longè majora & splendidiora quàm Persicum imperium, tu ab Antisthene, ego à te tanquam jure hæreditatis accepi. *Diog.* Quænam sunt ista quæ dicis? *Crat.* Sapientiam, inquam, frugalitatem, veracitatem, loquendi audaciam, vivendi libertatem. *Diog.* Per Iovem memini me in istiusmodi opum hæreditatem Antistheni successisse, tibique eas

1 Εἰς Κίρραν] Dico alibi. Hanc Phocidis urbem Pausanias ab Hom. scribit vocari Crissam. Strabo & Ptolem. diversas faciunt. *Bourd.* Sicyone urbs est Achaiæ non procul à Corintho Cyrrha, Phocydis oppidum, ad radicem Parnassi montis è regione Sicyonis. *Cogn.*

2 *Iapyge*] Vento ab occasu solstitiali spirante, qui & Caurus dicitur. *Idem.*

3 Κοπίνη] Ex cujus fronde στέφανοι Ὀλυμπιακοὶ. Hesych. Suid. interpres Pindari, Pollux, alii. *Bourd.*

4 *Chœnices*] Χοίνιξ Attica mensura pro aridis, maximè cibo diurno cujus capacitas est sesquisextarius. *Cogn.*

3 Cui-

σοὶ ἔτι πλείω κεχλαπέναι. Κρυ. ἀλλ' οἱ ἄλλοι ἡμέλουν τ τοιούτων κτημάτων, καὶ οὐδεὶς ἐπεφέρετο ἡμῖν, κληρονομήσειν προσδοκῶν. ἐς ὃ τὸ χρυσίον πάντες ἔδαλεπον. Διο. εἰκότως. ὃ γὰρ εἶχον ἔνθα δέξαιντο τὰ τοιαῦτα παρ' ἡμῶν, διερρυηκότες ὑπὸ τρυφῆς, καθάπερ τὰ σαθρὰ τ βαλαντίων. ὥστε εἴ ποτε καὶ ἐμβάλλοι τις ἐς αὐτοὺς ἢ σοφίαν, ἢ παῤῥησίαν, ἢ ἀλήθειαν, ἐξέπιπτεν ἄνους, καὶ διέῤῥει, ὃ πυθμὴν τιγὰν ἐδυνάμενον· οἷον τ παράχυσιν αἱ Δαναΐδες αὖται παρθένοι ἐς τ τετρυπημένον πίθον ἐπαντλοῦσαι. τὸ ὃ χρυσίον, ὀδοῦσι, καὶ ὄνυξι, καὶ πάσῃ μηχανῇ ἐφύλαττον. Κρυ. ὑμεῖς μὲν ἔοικεν ἐμοὶ καὶ τὸ τέλος. οἱ δὲ, ὀβολὸν ἕξουσι κομίζοντες. καὶ τοῦτον ἄχρι ὃ πορθμέως.

eas multò ampliores reliquisse. *Crat.* Verum reliqui mortalium hoc possessionum genus aspernabantur : neque nos ob spem potiundæ hæreditatis quisquam obsequiis capiebat : sed oculos ad aurum omnes intendebant. *Diog.* Neque injuria : neque enim habebant, quò facultates ejusmodi à nobis traditas acciperent, quippe qui tanquam putria marsupia, deliciis diffluebant. Quò fiebat, ut si quando quis in illos infunderet vel sapientiam, vel dicendi libertatem, vel veritatem, excideret ilico & effflueret, cùm id continere fundum non posset. Cujusmodi quiddam accidit Danai filiabus virginibus, quæ in pertusum dolium aquam important. At iidem aurum dentibus, & unguibus, omnique vi servabant. *Crat.* Proinde nos nostras opes hic quoque possidebimus : illi obolum, eumque ad portitorem usque tantum ferentes venient.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ, ΑΝΝΙΒΟΥ, ΜΙΝΩΟΣ, ΚΑΙ ΣΚΗΠΙΩΝΟΣ.

ALEXANDRI, ANNIBALIS, SCIPIONIS ET MINOIS.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ.

Ἐμὲ δεῖ προκεκρῖσθαι σοῦ ὦ λίβυ. ἀμείνων γάρ εἰμι. Αν. ὄμβρυον, ἀλλ' ἐμί. Αλη. ἐκεῖνο ὁ Μίνως δικασάτω. Μι. τίνες σ' ἐστέ; Αλε. ὅτος μὲν, Ἀννίβας ὁ καρχηδόνιος. ἐγὼ ὃ, Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππου. Μι. νὴ Δία ἔνδοξοί γε ἀμφότεροι. ἀλλὰ περὶ τίνος ὑμῖν ἡ ἔρις; Αλε. περὶ προεδρίας. φησὶ γὰρ ὅτος ἀμείνων γεγονὼς στρατηγὸς ἐμοῦ. ἐ-

ALEXANDER.

Me tibi, ô Libyce, præponi par est : præstantior enim sum. *An.* Minimè : sed me. *Al.* Ergo judicet Minos. *Min.* At quinam estis? *Al.* Hic est Carthaginensis Annibal : ego Alexander Philippi filius. *Min.* Per Iovem ambo gloriosi. Sed qua de re vobis est altercatio? *Al.* De præstantia. Hic enim se meliorem fuisse quàm ego, exercitus ducem dicit. Ego verò

γώ ϑ', ὥσπερ ἅπαντες ἴσασιν, οὐχὶ τύτυ μόνου, ἀλλὰ πάντων χείδω τῶ ἐμῶ φημὶ διενεγκεῖν τὰ πολέμια. Μι. ἐκῶν σὺ μέρ ἐκφέρεις εἰπάτω. σὺ ϑ' ὦ τοῦτο· ὁ λίβυς λέγε. Αν. ἐν μὲν τῦτο ὦ Μίνως ἀνάμην, ὅτι σοταῦτα καὶ τῶν Ἑλλάδα φωνὴν ἐξέμαθον. ὥστε ἀδὶ ταύτη πλέον ἄτε σοίγκριτό μι. φημὶ ϑ' τύτις μάλιστα ἐπαίνυ ἀξίυς εἶναι, ὅσοι τὸ μηδὲν ἐξ ἀρχῆς ὄντες, ὅμως ἐπὶ μέγα προεχώρησαν, δι' αὐτῶν δύναμίν τε προσκαλλόμενοι, καὶ ἄξιοι δόξαντες ἀρχῆς. ἐγὼ γῶν μετ' ὀλίγων ἐξορμήσας ἐς τὴν Ἰβηρίαν, τοσῶτον ὕπαρχος ὢν τῷ ἀδελφῷ, μεγίστων ἠξιώθην, ἄρασς κρατήσας. καὶ τύς γε Κελτιβήρας εἷλον, καὶ Γαλατῶν σωρήσας τὰ ἑσπέρια. καὶ τὰ μεγάλα ὄρη ὑπερβὰς, τὰ περὶ τὸ Ἠριδάνιον, ἅπαντας κατέδραμον. καὶ ἀνασάτυς ἐποίησα τοσαύτας πόλεις. καὶ τὴν πεδινὴν Ἰταλίαν ἐχειρωσάμην. καὶ μέχρι τῶ πρωσείου τῷ ἀχαϊκῦσης πόλεως ἦλθον. καὶ τοσύτις ἀπέκτεινα μιᾶς ἡμέρας, ὥστε τὰς [4] δακτυλίυς αὐτῶν μεδίμνοις ἀπομετρῆσαι καὶ τὰς πολεμικὰς γεφυρῶσαι νεκρῶν. καὶ ταῦτα πάντα ἔπραξα, ὅτι Ἄμμωνος μὲν ὑομαζόμην, ὅτι δὲ verò ut omnes sciunt, non istò solùm, sed omnibus fermè, qui ante meam ætatem fuere, in re militari fuisse me præstantiorem affirmo. *Min.* Ergo vicissim uterque dicat. Tu verò Libyce primus verba facito. *An.* Vnum hoc me juvat Minos, quòd & hic Græcam linguam didicerim: adeò ut neque etiam hac in re iste me superet. Porrò illos maximæ laudis dignos affero, qui cùm principio nihil essent, magni tamen evaserunt & per se potentes facti, & principatu digni habiti. Ego igitur cum paucis Iberiam adortus, cùm pro fratre dux essem exercitus, maximis rebus idoneus, & præstantissimus sum judicatus. Ibi tum [1] Celtiberos cepi, & Galatas hesperios devici. Et cùm [2] magnos montes transcendissem, omnem [3] Eridanum percurri: multasque civitates everti, & planam Italiam subjugavi: & usque ad præeminentis urbis suburbia grassatus sum: totque uno die occidi, ut eorum annulos modiis metitus sim, & ex cadaveribus pontes fluviis fecerim. Atque hæc omnia peregi, cùm neque me Ammonis filium appellarem neque me Deum

1 *Celtiberos*] Ad Iberum Hispaniæ fluvium populos. *Cogn.*

2 *Magnos montes*] In Alpibus occurrentem sibi Tit. Sempronium Cons. apud Trebiam profligavit Flaminium Cons. fudit ad Trasimenum lacum cesis 15000. Romanorum. Liv. 4. Eutro. 3. *Idem.*

3 *Eridanum*] Italiæ fluvium è Vesulo monte in mare Adriaticum influentem qui hodie dicitur Padus, omnium fluviorum maximus. Cætera sunt in Curt. & Arrian. *Idem.*

4 Δακτυλίυς αὐτῶν μεδίμνοις] Variæ de horum annulorum mensura sententiæ, quorumdam sententias profert Liv. lib. 23. *explesse tres modios super dimidium.* Sed famam veriorem putat, quæ tradit non fuisse plus modio. Aliter Flor. aliter Plin. pro quo stant Valer. Eutrop. Oros. Multi ne litem hanc suam facerent, modum indefinitum posuerunt. ut Dio Prus. Tert. Apol. & hic Lucianus omnium ratio Livii optima, qui modium putat. Ferrei isti fuere non aurei, ut voluit Valer. quique eum secuti. *Bourd.*

1 Ἐγὼ

ναι θεοποιούμενον, ἢ σύνοιδα τῇ μητρὸς διεξιὼν, ἀλλ' ἄνθρωπον εἶναι ὁμολογῶν, στρατηγοῖς τε τοῖς σωφρονεστάτοις ἀντιξιπαζόμενον, καὶ στρατιώταις τοῖς μαχιμωτάτοις συμπλεκόμενον. ὁ Μῆδος καὶ Ἀρμενίους καθαιρούμενος ὑποφεύγοντας, πρὶν διώκειν πᾶν, καὶ τῇ τολμήσαντι δεδιδόντας δίδου τῷ νίκῃ. Ἀλέξανδρος ἦν, πατρῴαν ἀρχὴν δεξάμενος καὶ μεγάλην ηὔξησε, καὶ δεσπολὺ ἐξέτεινε, χρησάμενον τῇ τῆς τύχης ὁρμῇ. ἐπεὶ δ' ὧν οἰκεῖόν τε, καὶ τὸ ἄλεθρον οἰκεῖον Δαρεῖου τὸ Ἄρσου τε καὶ Ἀρβήλοις ἐπεφύτευσεν, δούλους τε πατρῴων, θρασυκαρδίας ἤξίει. καὶ δίκαιον τῷ μηδικῷ μετεδιήτησεν ἑαυτόν. καὶ ἐμιαιφόνει τοὺς συμποσίοις τοὺς φίλους. καὶ συνελάμβανεν ἐπὶ θανάτῳ. ἐγὼ γὰρ, ἤρξα ἐπίσης τῆς πατρίδος. καὶ ἐπιδὴ μετεπέμπετο, τὸ πολεμίων μεγάλῳ τόλμῃ ἐπιπλαγέντων τῆς Λιβύης, παχέως ὑπήνεγκα. καὶ ἐδιώτευον ἐμαυτὸν παρέχων. καὶ κατεδικάσθην, ἤνεγκα δυσμενῶς τὸ πρᾶγμα. καὶ ταῦτ' ἔπραξα, βάρβαρος ὢν, καὶ ἀπαίδευτος παιδείας τῆς Ἑλληνικῆς, καὶ ὅτι Ὁμήρου, ὥσπερ ἔθος ἐρραψῳδῶν. ὅτι γὰρ Ἀριστοτέλει τῷ σοφιστῇ παιδευθεὶς, μήτε τῇ φύσει ἀγαθῇ χρησάμενον. ταῦτά ἐστιν, ἃ ἐγὼ Ἀλέξανδρε ἀμείνονα φημὶ εἶναι. εἰ δ' ἔστι κρείσσων ὅτου διὰ διάδημα τὴν κεφαλὴν διεδέδετο, Μακεδόσι μὲν ἴσως καὶ ταῦτα σεμνά. ἐμοὶ γὰρ τοῦτ' ἀμείνων δόξειεν ἂν γυναικὶ καὶ στρατηγικῷ ἀνδρὸς, τῇ γνώμῃ πλέον, ἢ τῇ τύχῃ κεχρημένου. Μι. ὁ μὲν, εἴρηκεν οὐκ ἀχρεῖα τὰ λεγόμενα, καὶ ὡς λίαν ὑβριστὴς ἦν ἐκεῖνος. σὺ δ' ὦ Ἀλέξανδρε, τί πρὸς ταῦτα φῄς;

Deum fingerem, neque matris insomnia narrarem: sed me hominem faterer, & contra duces prudentissimos decertarem, & contra fortissimos milites pugnarem: nec Medos aut Armenios expugnarem, qui priùs fugiunt, quàm quisquam eos persequatur, & cuivis audenti victoriam facilè tradunt. Alexander verò acceptum à patre imperium auxit & fortunæ quodam impetu usus multùm ampliavit. Qui postquam miserum illum Darium in Isso & Arbelis devicit, à paterna virtute degenerans adorari voluit, & ad Medorum delicias sese contulit: & amicorum cæde convivia contaminavit, & interficientibus opem tulit. Ego autem pariter patriæ dominatus sum: quæ cùm me revocaret, hostium magna classe adversus Libyam navigante, statim parui: continuoque me hominem privatum dedi & damnatus æquo animo rem tuli. Atque hæc egi barbarus cùm essem, omnisque. Græcanicæ disciplinæ expers, nec Homerum ut iste didicissem, nec Aristotele sophista magistro, sed sola naturæ meæ solertia usus essem. Hæc sunt quibus me Alexandro meliorem prædico. Quòd si præstantior est iste quoniam diademate revinctum caput habuit, id decorum forsan est apud Macedonas: non tamen propterea melior videri debeat generoso viro, & imperatore bono: qui mentis sententia magis quàm fortuna est usus. *Min.* Hic certè non mollem habuit orationem, nec qualem pro se Libycum hominem decebat. Tu verò Alexander quid ad hæc dicis?

Al.

Αλε. [1] ἐχρῆν μὲν ὦ Μίνως, μηδὲν τοιοῦτος ἄνδρα ἄντα ἡρωϊκόν. ἐγὼ γὰρ ἡ φήμη διδάξαι σε, οἷος μὲ ἐγὼ βασιλεύς, οἷος ὁ ἀνὴρ ληστὴς ἐφθείρθη. ὅμως ἴσως ἄρα εἰ καὶ ὀλίγον αὐτῶν διώκησα. ὃς νέος ὢν ἔτι, παρελθὼν ἐπὶ τὰ πράγματα, καὶ τὴν ἀρχὴν τεταραγμένην κατέσχον, καὶ τὰς φονέας τοῦ πατρὸς μετῆλθον, κολάσεως τὴν Ἑλλάδα τῇ Θηβαίων ἀπωλείᾳ. στρατηγὸς ὑπ' αὐτῶν χειροτονηθείς, οὐκ ἠξίωσα τὴν Μακεδόνων ἀρχὴν ἀφεῖναι, ἀγαπᾶν ἄρχειν ὁ πατὴρ καταλιπών. ἀλλὰ πᾶσαν ἐπινοήσας τὴν γῆν, καὶ δεινὸν ἡγησάμην εἰ μὴ ἁπάντων κρατήσαιμι, ὀλίγους ἄγων, ἐπέβαλον ἐς τὴν Ἀσίαν. καὶ ἐπί τε [2] Γρανικῷ ἐκράτησα μεγάλῃ μάχῃ, καὶ τὴν Λυδίαν λαβὼν, καὶ Ἰωνίαν, καὶ Φρυγίαν, καὶ ὅλως τὰ ὑπὸ σὲ ἀεὶ χειρούμενος, ἦλθον ἐπὶ Γόρδιον, ἔνθα Δαρεῖος ὑπέμενε, μυριάδας πολλὰς ἀγόμενος. καὶ τὸ δὴ τότε ὦ Μίνως, ὑμεῖς ἴστε ὅσους ὑμῖν ἡμέρας ἐπὶ μιᾶς ἡμέρας κατέπεμψα. φησὶ γὰρ ὁ παρ' ἡμεῖς μὴ ἀφικέσθαι αὐτοῖς τότε τὸ σκάφος, ἀλλὰ χειλίας ἀφαπεξαμένους τὰς πολλὰς αὐτῶν, ἀφαλοῦσθαι. καὶ ταῦτα ἦν ἑπτάπλοον, αὐτὸς ἐπικινδυνεύων, καὶ πτερόσκοπος ἀξιῶν. καὶ ἵνα σοι μὴ τὰ ἐν Τύρῳ, μὴ δὲ τὰ ἐν Ἀρβήλοις διηγήσομαι, ἀλλὰ καὶ μέχρις Ἰνδῶν ἦλθον, καὶ τὸν Ὠκεανὸν, ὅρον ἐποιησάμην τῆς ἀρχῆς, καὶ τοὺς ἐλέφαντας αὐτῶν εἷλον, καὶ Πῶρον ἐχειρωσάμην. καὶ Σκύθας δὲ, οὐκ ἀνοήτους ἄνδρας ὑπερβὰς τὸν Τάναϊν, ἐνίκησα μεγάλῃ ἱππομαχίᾳ. καὶ τοὺς φίλους δ' ἐ-

Al. Nihil certè Minos, homini tam temerario respondendum esset. Satis enim vel sola fama te docuerit, qualis ego rex, qualis iste latro fuerit. Adverte tamen, an parum ipsum superaverim, qui cùm essem adhuc adolescens rem aggressus regnum obtinui turbatum, & de patris interemptoribus supplicium sumpsi, & Græciam Thebarum subversione perterrui. Tum ab iis dux electus, dignum non putavi, Macedonum imperium curando, me contentum esse eo quod pater reliquerat. Sed totum terrarum orbem cogitatione volvens, & grave ducens, ni universum occuparem, cum paucis Asiam invasi: & apud Granicum magna pugna vici. Captaque Lydia, Ionia, ac Phrygia, denique subjugato quicquid obvium erat, Illum veni ubi me cum innumeris copiis Darius expectabat. Post hæc, ô Minos vos ipsi scitis, quot uno die mortuos vobis miserim. Dicit enim Charon, sibi tunc scapham non sufficisse: sed plerosque illorum ratibus compactis trajecisse. Et hæc confeci me ipsum periculis opponens, & in pugna vulnerari non timens. Et ut quæ Tyri & Arbelis gesta sunt reticeam, ad Indos usque veni, meumque Imperium Oceano terminavi: & ipsorum elephantes cepi, & Porum captivum abduxi. Scythas etiam non contemnendos homines superato Tanai, magno equitatu devici: & amicos beneficiis devinxi, & ab

1 Ἐχρῆν μὲν] *Nihil erat respondendum.* Bourd.
2 Γρανικῷ] Ad Granicum fluvium. Arrian. Curt. *Idem.*

1 Πορ-

πολίσας, καὶ τοὺς ἐχθροὺς ἠμυνάμην. εἰ δὲ καὶ θεὸς ἐδόκει τοῖς ἀνθρώποις, συγγνωστὰ ἐκεῖνοι, ὅσῳ τὸ μέγεθος τῶν πραγμάτων καὶ τὸν τρόπον τῆς ἐπιθέσεως ἀφ' ἐμοῦ. τὸ δ' ὧν πολλοὺς ἐγὼ μὲν, βασιλεύων, ἀπέθανον. ὅτος δ', ὃν φυγὴ ὤν, ὑπὸ Προυσίᾳ τῷ βιθυνῷ, κομιδῇ ἄξιον ἦν, πανουργότατον, καὶ ἀμοχθέρον ὄντα. ὡς γὰρ δὴ ὑπερβήσετ' Ἰταλῶν, ἐῶ λέγειν. ὅτι σὺν ἰσχύι, ἀλλὰ πανουργίᾳ, καὶ ἀπιστίᾳ, καὶ δόλοις. νόμιμον δ', ἢ σοφωνὶς, οὐδέν. ἐπὶ δὲ μοι ἀνείδισε τὴν τυφλὸν, ὡς ἐλελήθειμί μοι δοκεῖ οἷα ἐπιὼν Καπύην, ἐπέρχεσθαι συνὸν, καὶ τὰς ὃ πολέμου κραιρὰς ὁ θυμοειδὴς καθιδυπαθῶν. ἐγὼ δ', εἰ μὴ μικρὸν τὰ ἐπιτήδεια δόξας, ἐπὶ τὴν ἐω μᾶλλον ὥρμησα, τί ἂν μέγα ἔπραξα; Ἰταλίαν ἀναιμωτὶ λαβὼν, καὶ Λιβύην, καὶ τὰ μέχρι Γαδείρων ὑπαγόμενος; ἀλλ' οὐκ ἀξιόμαχα ἔδοξέ μοι ἐκεῖνα, ὑποπτήσσοντα ἤδη, καὶ διατόπου ὁμολογοῦντα. ἔρηκα. σὺ δ' ὦ Μίνως δίκαζε. ἱκανὰ γὰρ δὴ πολλῶν καὶ ταῦτα. Σκη. μὴ πρότερον, ἕως μὴ καὶ ἐμοῦ ἀκούσῃς. Μι. τίς γὰρ εἶ ὦ βέλτιστε; ἢ πόθεν ὢν ἐρεῖς; Σκη. Ἰταλιώτης Σκηπίων, στρατηγὸς, ὁ καθελὼν Καρχηδόνα, καὶ κρατήσας Λιβύων μεγάλαις μάχαις. Μι. τί δ' ὦ σὺ ἐρεῖς; Σκη. Ἀλεξάνδρῳ μὲν ἥττων εἶναι, σοὶ δ' Ἀννίβου ἀμείνων. ὃς ἐδίωξα νικήσας αὐτὸν, καὶ φυγεῖν καταναγκάσας ἀτίμως. πῶς οὖν οὐκ ἀναίσχυντός ἐστιν, ὃς φησὶν Ἀλέξανδρον ἀμιλλᾶσθαι, ᾧ οὐδὲ Σκηπίων ἐγὼ ὁ νενικηκὼς αὐτὸν, ἀξιόμαχος εἶναι οἴομαι;

& ab inimicis me vindicavi. Si verò Deus hominibus videbar, parcendum illis erat! siquidem rerum à me gestarum magnitudine adducti sunt ut tale quid de me crederent. Tandem mors me regnantem occupavit: sed hunc, cùm apud Bithynum Prusiam exularet, ut vir pessimus & crudelissimus merebatur. Nam quo pacto Italos vicit, omitto dicere. Non enim virtute, sed versutia, perfidia & dolis id peregit: nunquam justi, aut claritudinis alicujus memor. Sed quoniam delicias mihi objecit: oblitus mihi videtur eorum quæ Capuæ commisit, quum meretricibus deditus, vir ille mirabilis, belli gerendi occasiones voluptatibus prodidit. Ego verò, nisi quæ sub Occidente sunt, parva ratus, ad Orientem potiùs me contulissem, quidnam adeò magni præstitissem? Qui Italiam absque sanguine capere, ac Libyam, omnemque tractum ad Gades usque sub potestatem facilè redigere potuissem? Sed hæc nulla contentione digna putavi, quæ jam me formidarent & dominum agnoscerent. Dixi. Tu verò Minos judica. Hæc enim è multis protulisse satis est. *Scip.* Ne priusquam me quoque audiveris. *Min.* Quisnam & cujas es vir optime, qui dicendi copiam poscis? *Scip.* Scipio sum Romanus, Imperator, qui Carthaginem delevi, & Afros magnis præliis subegi. *Min.* Quid igitur tu dices? *Scip.* Alexandro quidem me esse inferiorem, sed Annibale præstantiorem, qui ipsum persecutus devici, & turpem fugam arripere coëgi. Quomodo igitur impudens iste non videatur, qui cum Alexandro certare ausit, cui ne ipse quidem Scipio, qui istum devici, comparare me velim?

Μι. πῆ δῆ ὀμνώμοσα φῄς ὦ Σκηπίων. ὥστε πρῶτος μὲ κινεῖσθω Ἀλέξανδρος. μετ' αὐτὸν δὴ, σὺ. εἶτα εἰ δεκτὸς, τρίτος Ἀννίβας, ὑδὲ ὅτου ὀλιγωρητέον ὤν.

Min. Per Iovem æqua dicis Scipio. Quapropter primus quidem judicetur Alexander: tu verò secundus: tertius denique, si videtur, Annibal, quippe qui nec ipse est contemnendus.

ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ, ΚΑΙ ΑΛΕΧΑΝΔΡΟΥ.

DIOGENIS ET ALEXANDRI.

ΔΙΟΓΕΝΗΣ.

DIOGENES.

Τί τοῦτο ὦ Ἀλέξανδρε, καὶ σὺ τέθνηκας ὥσπερ ἡμεῖς ἅπαντες; Ἀλε. ὁρᾷς ὦ Διόγενες. ὃ παρεώδεχον ἄν, εἰ ἄνθρωπος ὢν ἀπέθανον. Διο. ὄκνει ὁ Ἄμμων ἐψεύδεσθαι, λέγων ἑαυτὸν σὲ εἶναι υἱόν. σὺ δὲ Φιλίππου ἄρα ἦσθα; Ἀλε. Φιλίππου δηλαδή. ὃ γὰρ ἂν ἐπεθύμησεν Ἄμμωνος ὤν. Διο. καὶ μὴν καὶ τὼ Ὀλυμπιάδε ὁμοῖα ἐλέγετο, δράκοντα ὁμιλεῖν αὐτῇ, καὶ βλέπεσθαι ἐν τῇ εὐνῇ. εἶπε δέ του σε πεχθῆναι. τὸν δὲ Φίλιππον ἐξαπατᾶσθαι οἰόμενον πατέρα σὸν εἶναι. Ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἤκουσα ὥσπερ σύ. τῶν δὲ ὁρῶ ὅπου νῦν ὑμῖν ἐστὶ ἡ μήτηρ, ἢ οἱ τοῦ Ἀμμωνίου [1] ἐφοβήθησαν ἔλεγον. Διο. ἀλλὰ τὸ ψεῦδες αὐτῶν, ἐοὐκ ὄκνησέν σε ὦ Ἀλέξανδρε πρὸς τὰ πράγματα ἐχρήσθη. πολλοὶ γὰρ ὑπέπτησσον θεὸν εἶναί σε νομίζοντες. ἀλλ' εἰπέ μοι, τίνι τὴν τοσαύτην ἀρχὴν καταλέλοιπας; Ἀλε. σὺ οἶδα ὦ Διόγενες. ὃ γὰρ ἐφθασα ἐπισκῆψαί τι περὶ αὐτῆς ἢ τοῦτο μόνον, ὅτι ἀποθνήσκων, Περ-

Quid hoc rei est Alexander, tu quoque perinde atque nos omnes mortuus es? *Al.* Vides Diogenes: nec mirum est, si cùm homo fuerim, defunctus sim. *Diog.* Num igitur Ammon ille mentiebatur, quum te suum esse filium diceret, an verò tu Philippo patre prognatus eras? *Al.* Haud dubiè Philippo: nam si Ammone progenitus fuissem, non obiissem. *Diog.* Atqui de Olympiade similia quædam ferebantur, draconem cum ea consuetudinem habuisse, & in lecto visum fuisse: deinde te ex hoc concubitu editum in lucem venisse: porrò deceptum Philippum, qui se tuum patrem esse existimaret. *Al.* Hæc etiam ut tu ipse audivi. Nunc autem video, neque matrem, neque Ammonios illos vates sani quicquam dixisse. *Diog.* At hoc illorum mendacium Alexander, tibi ad res gerendas non fuit inutile. Multi enim te Deum esse rati metuebant. Sed dic mihi cuinam tantum imperium reliquisti? *Al.* Nescio Diogenes. Non enim per repentinam mortem mihi de eo quicquam statuere licuit, nisi hoc solum quòd moriens, Per-

1 Περσῶν] Narrat M. Fœlix. Oct. *Bourd.*

1 Tan-

δίκκας τ δακτύλιον ἐπίδωκα. τῶν ἀλλὰ τί γελᾷς ὦ Διόγενες; Δια. τί δ' ἄλλο, ἢ ἀνεμνήσθην οἷα ἐποίεις ἢ Ἕλλας, ἄρτι σε παρελήφθης τὴν ἀρχὴν, κολακεύοντες, καὶ σωρεύοντες αἱρεμένοι, καὶ στρατηγὸν ἐπὶ τοὺς βαρβάρους, ἔνιοι δὲ, καὶ τοῖς δώδεκα θεοῖς σωρεύοντες, καὶ νεὼς οἰκοδομέμενοι, καὶ ἡγοῦντο ὡς θρέμματος ἡμῶν; ἀλλ' εἰπέ μοι, πῶς σε οἱ Μακεδόνες ἔθαψαν; Αλε. ἔν τε Βαβυλῶνι κεῖμαι, τρίτον ταύτην ἡμέραν. ὑπολείπεται δὲ Πτολεμαίου ὁ ὑπασπιστὴς, ὃν ποτε ἀγάγῃ χολιὼ λόγῳ τ θορύβων τ ὧν ποιῶ, εἰς Αἴγυπτον ἀπαγαγών με, θάψειν ἐκεῖ, ὡς χρεὼν εἴη τ Αἰγυπτίων θεῶν. Δια. μὴ γελάσω ὦ Ἀλέξανδρε, ὁρῶν σὲ ἄχρι ἔτι σε μωραίνοντα καὶ ἐλπίζοντα Ἄννυβιν, ἢ Ὄσιριν ἥξειν; τῶν ἀλλὰ ταῦτα μὲ ὦ θεόπαντα, μὴ ἐλπίσῃς. ὁ γὰρ ἅπαξ ἀφικόμενος τὴν λίμνην, καὶ εἰς τ ἔσω δὲ σωρὸν παρελθόντων. ὁ γὰρ ἀμελὴς ὁ Αἰακός. ἀεὶ ὁ κέρβερος δύσκολος. σκέψαι δὲ ἥδιον ἂν μάθοιμι ἔγωγε σοῦ, πῶς φέρεις ὁπότ' ἂν ἐνθυμῇ τοσούτους ὄντας δαίμονας ὑπὲρ γῆς ἀπολιπὼν, ἀφίξῃ, συμφυλάκους, καὶ ὑπασπιστὰς, καὶ σατράπας, καὶ χρυσὸν πολὺν, καὶ ἔθνη προσκυνοῦντα, καὶ Βαβυλῶνα, καὶ Βάκτρα, καὶ τὰ μεγάλα θηρία, καὶ πομπὴν, καὶ δέξαν. καὶ τὸ ἐπίσημον εἶναι, ἐλαύνοντα, ἐμπεπλεγμένον [1] ταινίᾳ λευκῇ τὴν κεφαλὴν, πορφυρίδα ἐμπεπορπημένον. ὁ λυπεῖ ταῦτά σε νῦν τὸν μνήμην ἴοντα; τί δακρύεις ὦ μέγιστε; ὁδὶ ταῦτά σε ὁ Perdiccæ annulum tradidi. Verùm quid rides Diogenes? *Diog.* Quidnam aliud, quàm quod memini quid Græci fecerint, quum nuper accepto imperio tibi adularentur, te Imperatorem eligerent, & ducem adversus barbaros: nonnulli etiam te duodecim Deorum numero adderent, templa ædificarent, & ut draconis filio sacra facerent? Sed dic mihi, ubi te Macedones sepeliverunt? *Al.* Etiamdum in Babylone jaceo tertium jam diem. Porrò Ptolemæus ille satelles meus, siquando detur ocium ab his rerum tumultibus qui nunc instant, pollicetur in Ægyptum deportaturum me, inibique sepulturum, ut fiam ex Diis Ægyptiis unus. *Diog.* Non risero, Alexander, cùm te etiam apud inferos desipientem videam, & sperantem fore ut aliquando fias Annubis, vel Osiris? Verùm hæc ne speres divinissime. Neque enim fas est reverti quemquam, qui semel paludem transmiserit, atque intra specus hiatum descenderit, propterea quòd neque indiligens est Æacus, neque contemnendus Cerberus. Verùm illud abs te discere pervelim, quo feras animo quoties in mentem tibi redit, quanta fœlicitate apud superos relicta, huc sis profectus, puta corporis custodibus, satellitibus, satrapis, auri tanta vi, populis qui te adorabant, Babylone, Bactris, immanibus illis belluis, dignitate, gloria: deinde quòd eminebas conspicuus, dum vectareris, dum vitta candida caput revinctum haberes, dum purpuram fibulis substrictam gestares. Numquid hæc te discruciant, quoties animo recursant? Quid lachrymaris ô stolide? Annon hæc te docuit sapiens ille

1 Ταινίᾳ λευκῇ] Sic in Dialogo Alexandri & Philippi. *Beurd.*

σοφὸς Ἀριστοτέλης ἐπαύδησε μὴ οἴεσθαι βέβαια εἶναι τὰ ἀπὸ τῆς τύχης; Ἀλε. σοφὸς, ἀπέπτων ἐκεῖνος· [1] κολάκων ἐμπεπλησμένος ὤν; ἐμὲ μόνον ἔασον τὰ Ἀριστοτέλους εἰδέναι, ὅσα μὲν ἦσεν πρὸ ἐμοῦ, οἷα δ' ἐπίσταμαι. ὡς δ' ἀπεχρήσατό μοι τῇ περὶ παιδείαν φιλοτιμίᾳ, θαυμάσιον, καὶ ἐπαινῶν, ἆρα μὲν εἰς τὸ κάλλος, ὡς καὶ τοῦτο μέρος ἂν τἀγαθοῦ, ἆρα δ' εἰς τὰς πράξεις, καὶ τὸ πλοῦτον. καὶ γὰρ αὖ καὶ τοῦτ' ἀγαθὸν ἡγεῖτ' εἶναι, ὡς μὴ αἰσχύνοιτο καὶ αὐτὸς λαμβάνων. γὰρ ὦ Διόγμις ἄθλιος, καὶ τυχὸν τις. πολλοῦ ἀλλὰ τοῦτό γε ἀπολέλαυκα αὐτοῦ τῆ σοφίας, τὸ λυπεῖσθαι ὡς ἐπὶ μεγίστοις ἀγαθοῖς, ἃ κατηριθμήσω μικρῷ γε ἔμπροσθεν. Διο. ἀλλ' οἶδα ὃ δράσεις. ἄκρος γάρ σοι τὸ λύπης ὑποθήσομαι, ἐπεὶ σεαυτῷ γε ἐμπέφυκας ἐκ φύσεως. σὺ δ', κἂν τὸ Λήθης ὕδωρ χανδὸν ἐπισπασαι μόνον πίε, καὶ αὖθις πίε, καὶ πολλάκις. ὕστω γὰρ ἂν παύσῃ ἐπὶ τοῖς Ἀριστοτέλους ἀγαθοῖς μόνον· καὶ γὰρ καὶ Κλεῖτον ἐκεῖνον ὁρῶ, καὶ Καλλισθένη, καὶ ἄλλους πολλοὺς ἐπὶ σὲ ὁρμῶντας, ὡς ἀμυνάσοντι, καὶ ἀμύναιντό σε ἂν ἔδρασας αὐτούς. ὥστε τῶν ἑτέρων σὺ τοῦτον βάδιζε. καὶ νῦν πολλάκις, ὡς ἔφην.

ille Aristoteles, ne res eas quæ à fortuna proficiscuntur, firmas putares? *Al.* Sapiens-ne ille, cùm sit assentatorum omnium perditissimus? Sine me solum Aristotelis facta scire, quàm multa à me metierit, quæ mihi scripserit, utque mea in disciplinis ambitione abusus sit, cùm mihi palparetur, ac prædicaret me, nunc ob formam, ac si hæc summi boni pars esset: nunc ob res gestas atque opes: nam has quoque in bonis esse censebat, ne sibi vitio verteretur quòd eas caperet, præstigiosus ille & fraudulentus homo, Diogenes. Quanquam illud fructus ex ipsius sapientia fero, quòd nunc ut summis de bonis excrucior, quæ paulò ante enumerasti. *Diog.* At scin' tu quid facies? ostendam tibi molestiæ istius remedium. Quandoquidem hic veratrum non producitur, fac ut Lethæi fluminis aquam avidis faucibus attrahens bibas, iterumque ac sæpius bibas: sic enim desines de bonis Aristotelicis discruciari. At Clitum illum, & Callisthenem video, & complures alios in te prodeuntes, ut te discerpant, & injurias à te acceptas ulciscantur. Quare alteram hanc viam ito, & ut dixi, sæpe bibito.

[1] Κολάκων ὑπερπόταται] Sic in Tim. Aristotelis φιλοχρηματίαν, δωροδοκίαν, κολακείαν ubique perstringit. *Bourd.*

ALE-

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ, ΚΑΙ ΦΙΛΙΠΠΟΥ.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ.

Νῦν μὲν ὦ Ἀλέξανδρε, σὸν ἂν ἔχαιρον ἡγούμενος, μὴ σὸν ἐμὸς υἱὸς εἶναι, εἰ γὸ ἂν ἐπεθύμεις, Ἀμμωνὸς γὰ ἦν. Αλε. ἐγὼ μὲν τοὺς ἠγούμην ὦ πάτερ, ὡς Φιλίππου τε Ἀμύντα υἱὸς εἰμι. ἀλλ' ἐδοξάμην τὸ μὴ πρόσθεν, ὡς χρήσιμον εἴη ἐς τὰ στρατήγια οἰόμενον εἶναι. Φι. πῶς λέγεις; χρήσιμον ἐδόκει σοι τὸ παρίχειν σεαυτὸν ἐξαπατηθησόμενον ὑπὸ τῶν βαρβάρων; Αλε. εἰ τοῦτο. ἀλλ' οἱ βάρβαροι πρὸς ἐπαλήγησάν με, καὶ οὐδὲν ὑπ' ἀνδρὸς ἐδείσθη, οἰόμενοι θεῷ μάχεσθαι. ὥστε ῥᾴδιον ἐνέφηνε αὐτοῖς. Φι. πῶν ἐνέφηνας, ὃς δειλοῖς ἀεὶ συνηνέχθης, τοξόταις, καὶ πελτάσταις, καὶ [1]γέρρα εἰσὶν ἃ βεβλήμεθα; Ἕλλησιν πρότερον ἦρχον ἐγὼ, Βοιωτῶν, καὶ Φωκέων, καὶ Ἀθηναίων, καὶ τὸ Θετταλῶν ἱππικὸν, καὶ τῶν Θετταλῶν ἵππον, καὶ τοὺς Ἠλείων ἀκοντιστὰς, καὶ τὸ Μακεδόνων πελταστικὸν, καὶ Θρᾷκας, καὶ Ἰλλυριοὺς, καὶ τοὺς Παίονας ἱππεύσαντας, τοῦτο μεγάλα; Μήδων δ', καὶ Περσῶν, καὶ Χαλδαίων, καὶ [2]χρυσοφόρων ἀνθρώπων, καὶ ἀβρῶν, σὸν οἶδα ὡς σοὶ σὺ μόνος μὴ Κλεάρχου ἀντιδόντες, ἐνέφηνας, εἰδὲ εἰς χεῖρας

ALEXANDRI ET PHILIPPI.

PHILIPPVS.

Non igitur nunc, Alexander, te filium esse meum inficiaberis: nam si Ammonis fuisses, mortem non obiisset. *Al.* Nec ipse nescius eram pater, me ex Philippo Amyntæ filio prognatum: sed quia ad res gerendas mihi visum erat conducere, usus sum vaticinii commento. *Ph.* Quid ais? conducibile id tibi visum est ut vatibus fallendum te exponeres? *Al.* Non isthuc: sed me formidarunt Barbari, nulluque viribus meis restitit, cùm putarent sibi adversus Deum præliandum. Itaque faciliùs ipsos imperio meo subdidi. *Ph.* Quos tu tanto conatu dignos usquam vicisti? qui cum timidis illis, arculis, peltariis, gerrisque vimineis defendere se solitis, semper congressus es? Sed opus erat egregium Græcos armis domare, Bœotios, Phocenses, Athenienses: prætereà Arcadum peditatum, equitatum Thessalum, Eleorum jaculatores, Mantineos peltis instructos: vel Thracas, vel Illyrios, vel etiam Pæonas subjugare, nonne hæc ardua sunt? An verò nescis ut Medos, Persas, Chaldæos, auro conspicuos, & delicatos homines, ante te duce Clearcho decies mille viri bello adorti expugnarint, non sustinentes illos ad

1 Γέρρα εἰσὶν ἃ] *Crates vimineæ*, quid gerræ docet Ioseph. 3. Excid. erant veluti scuta quadrangula. γέρα, de quib. alibi. γεραὶας vocat Hesych. quem vide. lege Lucianum de Historia scribenda. *Bourd.*

2 Χρυσοφόρων] Dico alibi. *Idem.*

ὑπομενάντων ἐλθεῖν ἐκείνων, ἀλλὰ πρὶν ἢ τὸ δόρυ ἐξικνεῖσθαι, φυγόντων; Αλε. ἀλλ' οἱ Σκύθαι γε ὦ πάτερ, καὶ οἱ Ἰνδῶν ἐλέφαντες, οὐκ ἀκαταφρόνητόν τι ἔργον. καὶ ὅμως ὁ Δαρεῖος αὐτὸς, οὐδὲ [1] προδοσίαις ἀνύμενος τὰς νίκας, ἐπῆρτον αὐτῶν. οὐδ' ἐπιώρκησα πώποτε, ἢ ὑπεχόμενος ἐψευσάμην, ἢ ἄπιστον ἔπραξά τι ἕνεκα νικῆν ἕνεκα. καὶ τὰς Ἕλληνας ἢ, τὰς μὲ, ἀναμωμὶ περίλαβον. Θηβαίους ἢ, ἴσως ἀκούεις ὅπως μετῆλθον. Φι. οἶδα ταῦτα πάντα. Κλείτου γὰρ ἀπήγγειλέ μοι, ὃν σὺ τῷ δορατίῳ ἐλελάκισας μεταξὺ δειπνοῦντα, ἐφόνευσας, ὅτι με πρὸς τὰς σὰς πράξεις ἐπαινέσαι ἐτόλμησε. σὺ δὲ τὴν Μακεδονικὴν χλαμύδα καταβαλὼν, [2] κάνδυν ὡς φασι μετενδύς, καὶ πάραν ὀρθὴν ἐπιθὺς, καὶ προσκυνεῖσθαι ὑπὸ Μακεδόνων, ὑπ' ἐλευθέρων ἀνδρῶν ἠξίεις. καὶ τὸ πάντων γελοιότατον, ἐμιμοῦ τὸ τῶν νενικημένων. ἐγὼ γὰρ λέγειν ὅσα ἄλλα ἔπραξας, λέγω συγκαπακλείσαι σε παιδόμβυξιν ἀνδράσι, καὶ γάμους τοιούτους γαμῶν, τὴν Ἡφαιστίωνα ὑπερβαλόμενον. ἓν ἐπήνεσα μόνον ἀκούσας, ὅτι ἀπέχει τῆς Δαρείου γυναικὸς καλῆς οὔσης, καὶ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ τῶν θυγατέρων ἐπιμελήθης. βαπιλικὸν γὰρ τοῦτο. Αλε. τὸ φιλοκίνδυνον ἄρα οὐ πάτερ σὺ ἐπαινεῖς, καὶ τὸ ἐν Ὀξυδράκαις προβῆναι καθάλλαξ ἐς τὸ σύστημα τῶν πολεμίων; Φι. σὺ ἐπαινῶ τοῦτο ὦ Ἀλέξανδρε. ἐγὼ δὲ οὐ μὴ καλὸν εἶναι οἶμαι καὶ πρόσκειταί ποτε τὸ βαπ-

ad manum venire, sed antequam emissum fuisset telum, fugientes? *Al.* At verò Scythæ, pater, & Indorum elephantes, non est contemnendum opus. Attamen neque concitatis inter ipsos dissidiis, nec emptis proditione victoriis, ipsos subegi: nec unquam pejeravi, nec quippiam pollicitus fefelli, fidem-ve solvi victoriæ gratia. Adde quod & Græcorum alios sine sanguine cepi. Thebanos verò fortè audisti quomodo adortus sim. *Ph.* Hæc omnia novi ex Clito, quem tu jaculo transverberatum, inter epulas interfeciſti, eo quòd me, collatis utriusque rebus gestis, laudare ausus fuisset. Tu verò abjecta chlamyde Macedonica, candyn ut ajunt, induisti, & tiaram rectam imposuisti, & à Macedonibus viris utique liberis adorari voluisti. Et quod omnium fuit maximè ridiculum, hominum abs te devictorum mores imitatus es. Omitto enim quæcunque alia commisisti, quòd viros doctos in leonum claustra inclusisti, & tales nuptias peregisti, atque Hephæstionem supra modum amasti. Vnum est quod solum laude dignum abs te gestum audivi, quòd à Darii uxore formosa tibi temperasti, & matris ac filiarum ejus curam susceptisti: opus certè regium. *Al.* Sed in subeundis periculis alacritatem non laudas pater, ut quum apud Oxydracas primus intra mœnia

desilii, totque vulnera accepi? *Ph.* Non laudo, Alexander. Non quòd non decorum esse putem vulnerari quandoque Imperatorem,

1 Προδοσίαις] Tangit patris cauponium, de quo Demost. alii. *Bourd.*

2 Κάνδυν] Χιτῶνα Περσικὸν χρασπεδωτὸν leg. Suid. Hesych. dico ad Heliod. lib. 7. de tænia dictum antea. *Idem.*

1 Οἷα

λία, καὶ κινδυνεύειν τὸν τραῦν, ἀλλ' ὅτι σοι τοιοῦτο ἦκιστα συνέφερε. Ζεὺς γὰρ εἶναι δικῶν, εἴ ποτε τραυθείης, καὶ βλέποιέν σε φοροῦντα τὸν πολέμιον σκηνιζόμενον, ἅμα δὲ ῥεόμενον, οἰμώζοντα ἐπὶ τῷ τραύματι, ταῦτα γέλως ἂν τοῖς ὁρῶσι. καὶ ὁ Ἄμμων, γάρ, καὶ ψιθυρίσας ἠλίγχθη. καὶ οἱ περιεστῶτες, κάλλιστε. ἢ τίς σὸν ἂν ἐγέλασεν ὁρῶν τὸν τοῦ Διὸς υἱὸν λειποψυχοῦντα, δεόμενον τῶν ἰατρῶν βοηθεῖν; νῦν μὲν γὰρ ὁπότε ἤδη τέθνηκας, σὸν οἱ πολλοὶ εἶναι τὸν τῶν περιεστηκότων σκώπτοντα ἐπικερτομοῦντες, ὁρῶντες τὸν νεκρὸν τοῦ Διὸς οὐκέτι δυνάμενον, μυδῶντα ἤδη, καὶ ἐξωδηκότα, καὶ νόμῳ σαπρότητι ἀπαντῶντα; ἄλλως τε, καὶ τὸ χρήσιμον ὁ ἔφης Ἀλέξανδρε, τὸ ἀφ' τοῦτο κερδαίνειν ῥᾳδίως, πολύ σε τῆς δόξης ἀφηρεῖτο τοῦ καθορᾶσθαι. πῶν γὰρ ἐδύνω εὐθὺς ὑπὸ Διὸς γενόμενος δικῶν. Αλε. εἰ ταῦτα φρονοῦσιν οἱ ἄνθρωποι περὶ ἐμοῦ, ἀλλ' Ἡρακλεῖ καὶ Διονύσῳ συναμιλλᾶσθαί με. καίτοι τὸν Ἄρεα σκώπτουσιν ἐπ' ἐτέρῳ σκώπτοντα λαβόντες, ἐγὼ μόνῳ ἐχαιρόμην. Φι. ὁρᾷς ὅτι ταῦτα ὡς τοῦ Ἄμμωνος λέγεις, ὃς Ἡρακλεῖ καὶ Διονύσῳ παραβάλλεις σαυτόν, καὶ σὸν αἰσχύνῃ ὦ Ἀλέξανδρε, εἰδὲ τὸ τέρας ἀναμεμφόμενος, καὶ γνώσῃ σαυτόν, καὶ συνῆς ἤδη νεκρὸς ὤν;

rem, & in subeundis periculis prætentare viam: sed quòd illud ex re tua minimè erat. Etenim pro Deo habitus, si quando vulnus acciperes, teque viderent bello raptim efferri, sanguine manantem, & vulnus mœrentem, spectatoribus hæc erant ridendi argumentum. Adde quod Ammon præstigiator, & mendacii reus vates arguebatur, & assentationis, prophetæ illius. Ecquis risum continuisset conspicatus Iovis filium animo deficientem, & ope medicorum indigentem? Nunc verò quum jam vita functus es, non multos esse putas qui fictionem illam irrideant & maledictis carpant, quum Dei cadaver porrectum stratum, putridum jam & tumidum, juxta corporum omnium morem, vident? Cæterùm quod ais, Alexander, tibi fuisse conducibile, quò facilius rerum potireris: id multum gloriæ rebus à te præclarè gestis detraxit. Nam etsi hæc à Deo geri viderentur, Diis tamen longè inferiora agere visus es. *Al.* Haudquaquam hæc de me sentiunt homines: sed me cum Hercule & Baccho comparabilem statuunt. Quam enim Aornum neuter ipsorum cepit, ego solus facilè subegi. *Ph.* Vides ut ista tanquam Ammonis filius dicis, quando cum Hercule & Baccho te ipsum comparas, & ut non erubescis Alexander, nec arrogantiam dediscis, nec te ipsum cognoscis, nec jam mortuus sapis?

ΑΧΙΛΛΕΩΣ, ΚΑΙ ΑΝΤΙΛΟΧΟΥ.

ACHILLIS ET ANTILOCHI.

ΑΝΤΙΛΟΧΟΣ.

Ποῖα περὶ τοῦ Ἀχιλλέως ἐχθὲς τὸν Ὀδυσσέα σοι ἔφησθα, ὦ ἑταῖρε, καὶ ἀνάξια τῶν διδασκάλοιν ἀμφοῖν, Χείρωνός τε, καὶ Φοίνικος; ἠχθόμην γὰρ ὁπότε ἔφης βέλτιόν σε ἐπάρουρον ὄντα, ἢ τοῦτον περί τινι τῶν ἀκλεέων; ᾧ μὴ βίοτος πολὺς εἴη, μᾶλλον ἢ πάντων ἀνάσσειν τῶν νεκρῶν. ταῦτα μὲν ἂν ἀγνώτι τινὶ φρύγα δειλὸν, καὶ πέρα δ' καλῶς ἔχοντος φιλόζωον ἴσως ἐχρῆν λέγειν. τὸν Πηλέως δ' υἱὸν, τὸν φιλοκινδυνότατον ἡρώων ἁπάντων, ταπεινὰ ἔτι περὶ αὐτοῦ λέγειν τοιαῦτα, πολλὴ αἰσχύνη, καὶ σεαυτοῦ τοῦτο τὰ πεπραγμένα σοι ἐν τῷ βίῳ. ὃς ἐξὸν ἀκλεῶς ἐν τῇ Φθιώτιδι πολυχρόνιον βασιλεύειν, ἐκὼν προεῖλε τὸν μὲν ἀγαθῆς δόξης θάνατον, Ἀχ. ὦ παῖ Νέστορος, ἀλλὰ τότε μὲν ἄπειρος ἦν τῶν σοφιῶν ὤν, τὸ βέλτιον οὐκέτι ἐπόπτευον· νῦν δὲ ἀγνοῶν, τὸ δύσηνον ἐκεῖνο δεξάμενον προεπίμων δ' βίον. νῦν δὲ συνίημι ἤδη, ὡς ἐκείνη μὲ ἀναφέλης, εἰ καί τι μάλιστα οἱ ἄνω ῥαψῳδήσουσι. μὴ νεκρῶν δὲ, ὀμοπλίᾳ. καὶ ὅτι τὸ καλὸν

ANTILOCHVS.

Quænam sunt illa Achilles quæ de morte Vlyssi pridie dicebas, nec generosa, nec ambobus tuis præceptoribus Chirone & Phœnice digna? Etenim audiebam cum diceres te malle rusticam vitam agendo, inopiam cui victus non suppeteret multus, operam locare, quàm defunctis omnibus imperare. Hæc certè ignavi hominis verba, Phrygem quempiam meticulosum, atque vitæ amatorem immodicum pronunciare forsitan decuisset. Sed Pelei filium, & in adeundis periculis heroum omnium alacerrimum, tam humilia de se cogitare, pudendum valdè, & rebus in vita præclarè ab ipso gestis planè contrarium. Nam cùm in Pthiotide ad longam usque senectam regnare tibi licuisset, sed citra gloriam, lubens tamen gloriosam mortem prætulisti. *Ach.* At ô Nestoris fili tunc ignarus eram eorum quæ hic sunt, & utrum eorum esset præstantius, nesciebam: itaque infœlicem illam gloriolam vitæ anteponebam. At nunc tandem intelligo quàm ea sit inutilis: & si sint apud superos, qui quàm maximè res præclarè gestas carmine celebrent. Mortuorum autem unus est omnium honos. Nec illa pulchritudo

1 Οἷα περὶ τοῦ] Dialog. ex his versib. Odyss.

Μὴ δή μοι θανάτου γε παραύδα φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ,
Βουλοίμην κ' ἐπάρουρος ἐὼν θητευέμεν ἄλλῳ
Ἀνδρὶ παρ' ἀκλήρῳ, ᾧ μὴ βίοτος πολὺς εἴη,
Ἢ πᾶσιν νεκύεσσι καταφθιμένοισιν ἀνάσσειν.

Cætera item ex variis locis Homeri. *Bourd.*

1 Ω᾽ Καλ-

οὐδενὸ ὦ Ἀντίλοχε, ὅτι ἡ ἰσχὺς παύρεσιν. ἀλλὰ κείμεθα ἅπαντες ὑπὸ τῷ αὐτῷ ζόφῳ ὁμοῖοι, καὶ κατ' ἀδὴν ἀλλήλων ἀφορέοντες. καὶ ὅτι οἱ Τρώων νεκροὶ διδάσκει με, ὅτι οἱ Ἀχαιῶν ἠρεμοῦσιν. ἰσηγορία γὰρ ἀκριβὴς, καὶ νεκροὶ ὅμοιοι, ἠμὲν κακὸς, ἠδὲ ἐσθλός. ταῦτά με ἀνιᾷ, καὶ ἄχθομαι, ὅτι μὴ ἔτι δύω ζῶν. Ανα. ὅμως τί ἂν ἂν τις πάθοι ὦ Ἀχιλλεῦ; ταῦτα γὰρ ἔδοξε τῇ φύσει, πάντως ἀποθνήσκειν ἅπαντας. ὥστε χρὴ ἐμμένειν τῷ νόμῳ, καὶ μὴ ἀνιᾶσθαι τοῖς ἀφικνουμένοις. ἄλλως τε, ὁρᾷς τὸν ἐπίορκον ὅστις σοὶ ἐν ἅιδαο οἶδε; μὴ μικρὸν γὰρ ἡ Ὀδυσσεὺς ἀφίξει πάντως. Φέρε γὰρ Δημυδίου ἡ ἡσυχία καὶ ἀγαμεμνονος, καὶ τὸ μὴ μόνον αὐτὸν πεπονθέναι. ὁρᾷς τὴν Ἠλέκλαν, καὶ τὸν Μελέαγρον, καὶ ἄλλους θαυμαστοὺς ἄνδρας, οἳ οὐκ ἂν οἶμαι δέξαιντο ἀναβιῶναι, εἴ τις αὐτοὺς ἀναπέμψειε θητεύσοντας ἀκλήροις ἢ ἀξίοις ἀνδράσι; Αχ. ἐπαυρεκτὸ μὲν ἡ Δημάτερος. ἐμὲ γὰρ οὐκ οἶδ' ὅπως ἡ μνήμη τοῦ Δηΐου βίου ἀνιᾷ. οἶμαι γὰρ ἐγὼ ὑμῶν ἐκεῖνον. εἰ γὰρ μὴ ὁμολογεῖτε, ταύτῃ χείρους ἐστὲ, καθ' ἡσυχίαν αὐτὸ πάσχοντες. Ανα. ὄκ. ἀλλ' ἀμείνους ὦ Ἀχιλλεῦ. τὸ γὰρ ἀνωφελὲς ἢ λίγειν ἀρῶμεν. σιωπᾶν χρὴ, καὶ φέρειν, καὶ ἀνίκαζε, δίδου ἡμῖν, μὴ καὶ γέλωτα ὄφλωμεν ὑμῖν σὺ, τοιαῦτα εὐχόμενοι.

do Antiloche, nec robur corporis adeſt. Sed ſimiles omnes, & alii ab aliis nihil diſcrepantes ſub eadem calig ne jacemus: nec me Trojanorum manes verentur, nec Græcorum venerantur: ſed exquiſita eſt juris æquabilitas, ſimiliſque alter alteri defunctus, ſive ignavus, ſive ſtrenuus fuerit. Hæc ſunt quæ me torquent & ob quæ doleo, quòd non potiùs vivo & operam loco. *Ant.* At verò Achilles, quid agat quiſpiam? Naturæ namque viſum eſt ut omnes omnino moriantur. Itaque par eſt te legi obtemperare, nec ſtatutis diſcruciari: præſertim cùm videas tuos fuiſſe ſocios quotquot adſumus, & paulò poſt adventurus ſit Vlyſſes. Affert autem ſolatium ſocietas in ferendis malis. Vides Herculem, Meleagrum, alioſque admirabiles viros, qui ni fallor redeundi conditionem non acciperent, ſi quis eos mittere vellet ad inopes, & victus indigos, ut illis pro mercede ſervirent. *Ach.* Hæc ſociorum quidem eſt admonitio: ſed neſcio quo pacto memoria eorum quæ in vita fiunt, impendiò me cruciat, & veſtrum unumquemque ita affici arbitror. Quod ni confiteamini, eò deteriores eſtis, quòd hæc toleratis. *Ant.* Minimè: ſed longè meliores Achilles: quippe qui intelligimus quam ſit inutile de iis verba facere. Silere enim, & caſus patienter ferre nobis conceſſum eſt, ne ſi talia in votis habeamus, ridiculi quemadmodum tu, ſimus.

ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ, ΚΑΙ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ.

DIOGENIS ET HERCVLIS.

ΔΙΟΓΕΝΗΣ.

Οὐχ Ἡρακλῆς οὗτός ἐστιν; ὄμμην ἄλλως μὲν τὸ Ἡρακλέα. τὸ τόξον, τὸ ῥόπαλον, ἡ λεοντή, τὸ μέγαθος, ὅλως Ἡρακλῆς ἐστιν. εἶπα πέθηκε Διὸς υἱὸς ὤν; εἰπέ μοι [1] ὦ καλλίνικε, νεκρὸς εἶ; ἐγὼ γάρ σοι ἔθυον ὡσὲρ χθὲς ὡς θεῷ. Ηρακ. καὶ ὀρθῶς ἔθυες. αὐτὸς μὲν γὰρ ὁ Ἡρακλῆς ὢν ἀθανατίζω τοῖς θεοῖς σὺν [2] καὶ ἐγὼ καλλίσφυρον Ἥβην. ἐγὼ σὸ εἴδωλον εἰμὶ αὐτοῦ. Διο. πῶς λέγεις εἴδωλον δὲ θεοῦ; καὶ δυνατὸν ἐξ ἡμισείας μὲν πω θεὸν εἶναι, πεθάνειν δὲ τῷ ἡμίσει; Ηρακ. ναί. ὁ γὰρ ἐκεῖνο πέθανεν, ἀλλ' ἐγὼ ἡ εἰκὼν αὐτοῦ. Διο. μαινόμενον. [3] ἀνταποδρὸν σε τοῦ Πλούτωνι παρέδωκεν ἀντ' ἑαυτοῦ. καὶ σὺ νῦν ἀντ' ἐκείνου νεκρὸς εἶ. Ηρακ. τοιοῦτό τι. Διο. πῶς οὖν ἀκριβὴς ὢν ὁ Αἰακὸς, οὐκ ἔγνω σε μὴ ὄντα ἐκεῖνον, ἀλλὰ παρεδέξατο ὑποβολιμαῖον Ἡρακλέα παρόντα; Ηρακ. ὅτι ἐῴκειν ἀκριβῶς. Διο. ἀληθῆ λέγεις. ἀκριβῶς γάρ, ὥστε αὐτὸς ἐκεῖνον εἶναι. ὅρα γὰν μὴ τὸ ὑποπτον ἦσθ. σὺ μὲν εἶ ὁ Ἡρακλῆς, τὸ δὲ εἴδωλον γεγάμηκε τὴν Ἥβην τοῖς θεοῖς. Ηρακ. ἁρμόττει.

DIOGENES.

Annon Hercules hic est? non alius mehercule. Arcus, clava, leonina pellis, statura, totus denique Hercules est. An è vita decessit, qui Iovis erat filius? Dic mihi quæso Victorioie, mortuus-ne es? Ego enim tibi tanquam Deo in terris sacra faciebam. *Herc.* Rectè quidem sacrificasti. Ipse enim Hercules in cœlo cum Diis versatur, & habet pulchram cruribus Hebem. Ego verò ejus sum imago. *Diog.* Quid dicis, imago Dei es? & fieri-ne potest vt quispiam dimidia parte sit Deus, & dimidia moriatur? *Herc.* Etiam. Non enim ille mortuus est: sed ego qui ejus sum imago. *Diog.* Intelligo rem. Te sui successaneum Plutoni dedit, & nunc pro ipso mortuus es. *Herc.* Tale quid est. *Diog.* Quo pacto igitur accuratè animadvertens Æacus, non novit te non esse illum, sed hunc suppositititum Herculem admisit? *Herc.* Quoniam ille ipse esse videor. *Diog.* Vera dicis: planè enim illi similis es, ita ut ipsemet ille sis. Vide igitur ne contra sit: ut tu quidem sis Hercules, tua verò imago apud Deos Hebem in uxorem duxerit. *Herc.* Audax es

1 Ὦ Καλλίνικε] Sic erat scribendum. Herculis cognomen ex Hymno Archilochi qui decantabatur in ludis Olympicis, cujus initium Καλλίνικ' ἄναξ Ἡράκλεες. sic in Piscat. *Bourd.*

2 Καὶ ἐγὼ καλλίσφυρον Ἥβην.] Ex Homero, hymno Herculis. *Idem.*

3 Ἀνταποδρὸν] Sic in Dialogo Zenophantæ & Callidemidæ, & in Cataplo, sive Tyran. hac pag. dixit ὑποβολιμαῖον. dico alibi. *Idem.*

1 Ἐμε-

σὺς εἶ, καὶ λάλος. καὶ εἰ μὴ παύσῃ σκώπτων ἐς ἐμέ, εἴσῃ αὐτίκα οἷος ἀπὸ τοῦ εἴδωλόν εἰμι. Δι. τὸ μὲν τόξον γυμνὸν, καὶ ἐντεταμένον. ἐγὼ δέ, τί ἂν ἔτι φοβοίμην σε, ἄπαξ τεθνεώς; ἀτὰρ εἰπέ μοι σοὶ τῷ σῷ Ἡρακλεῖ, ὁπότε σκηνὴν ἔζη, συνῆς αὐτῷ, καὶ τότε εἴδωλον ὢν; ἢ ἐς μὲν ἔτι τὸν βίον, ἐπιδημεῖτε, ἀμφιτρυωνιάδης, ἐμὸς, ἐς δὲ τοὺς ἀπίστους, οὐ δὲ τὸ εἴδωλον, ὥσπερ εἰκὸς ἦν, εἰς ᾅδου πάρει; Ἡρ. ἐχρῆν μὲν μηδὲ λόγου ἀξίναις τοῖς ἀνδράποδα ἐπιτηδεῖς [1] ἐριστικοῖς εἶναι. ὅμως δέ σοι ἔστ' ἄκνουν. ὁπόσον μὲν Ἀμφιτρύωνος τοῦ τοῦ Ἡρακλέους ἐστί, τοῦτο τέθνηκε, καὶ εἰμὶ ἐγὼ οὐδὲν πάν. ὃ δὲ ἦν Διὸς, οὐ χρηναῖς ὑπάρχει τοῖς θεοῖς. Δι. σαφῶς νῦν μανθάνω. δύο γάρ φῂς ἔτικτεν ἡ Ἀλκμήνη ἐν τῷ αὐτῷ Ἡρακλέα, τὸν μὲν, ἐκ μὲν Ἀμφιτρύωνος, τὸν δὲ, ἐκ Διός. ὥστε διδύμοιν ὄντοιν ἀμφοτέροιν. Ἡρ. ἴσως ἂν μάχοιτο. ἐγὼ γάρ αὐτὸς ἄμφω ἦμην. Δι. οὐκ ἔστι μαθεῖν τοῦτο ῥᾴδιον, συνῆκται δ' ὅμως Ἡρακλέης, οὐτὸς εἰ μὴ ὥσπερ ἱπποκένταυρός τις ἦτα, εἰς ὢν συμπεφυκότες, ἄνθρωπος, καὶ θεός. Ἡρ. τί γάρ καὶ πάντες ὕσοι σοι δικαίως συγκεῖσθαι δοκοῦσιν, ψυχῆς, καὶ σώματος; ὥστε τί τὸ παλαιόν ἐστι, τὸ μὲν ψυχὴν εἶναι ἡμῶν ἑκάστου εἶναι, ἥπερ ἦν ὁ Διὸς, τὸ δὲ σῶμα τὸν ἐμὲ, διὰ τοῦτο νεκρόν; Δι. ἀλλ' ὦ βέλτιστε Ἀμφιτρυωνιάδη, καλῶς ἂν πάνυ ἔλεγες, εἰ σῶμα ἦθα. νῦν δὲ ἀσώματόν τι εἴδωλον εἶ. ὥστε κινδυνεύεις τριπλοῦν ἤδη ποιῆσαι τὸν Ἡρακλέα. Ἡρ. πῶς τριπλοῦν; Δι. ἁπλῶς πως. εἰ γὰρ ὁ μὲν

es admodum & loquax: ac nisi me cavillari desieris, senties quamprimum qualis Dei imago sim. *Diog.* Nudus quidem & paratus est arcus. Sed quid te timeam ego semel mortuus cùm sim? Verùm dic mihi per tuum Herculem, quando vivebat ille, an tunc etiam ipsius imago existens cum ipso versabaris? an verò unus in vita eratis, post mortem verò separati alter quidem ad Deos avolavit, tu verò imago, ut par erat, ad inferos veniisti? *Herc.* Decebat certè nequaquam respondere viro de industria cavillanti. Attamen hoc audi. Quicquid Amphitryonis in Hercule erat, interiit, & ego illud omne sum: quod autem Iovis, in cœlo cum Diis versatur. *Diog.* Perspicuè intelligo. Duos, ut ais, Hercules eadem vice peperit Alcmena, hunc quidem ex Amphitryone, illum verò ex Iove, ita ut eodem in utero gemini latueritis. *Herc.* Minimè, stolide. Idem enim ambo eramus. *Diog.* Non facile est hoc intelligere duos esse compositos Hercules, nisi si quemadmodum Hippocentaurus aliquis, in unum homo & Deus copulati estis. *Herc.* Annon omnes ita tibi videntur ex duobus componi, anima videlicet & corpore? Itaque quid prohibet quominus anima quidem, quæ erat ex Iove, in cœlo sit, ego verò mortalis apud manes? *Diog.* At ô Amphitryoniades optime, rectè sanè dixisses, si corpus esses: nunc autem incorporea es imago. Itaque periculum est te jam triplicem fecisse Herculem. *Herc.* Quonam modo triplicem? *Diog.* Hoc modo. Nam si unus

1 Ἐριστελοιῶτα] Φιλιστικοῦτα, φλυαροῦντα. Bourd.

ἢς σὺ ὑφορᾷς, ὁ δὲ, παρ' ἡμῖν σὺ τὸ εἴδωλον, τὸ δὲ σῶμα σὺ Οἴτη κόνις ἤδη χρόμβον, τρία δὴ ταῦτα γίνεται). Ἐ σκόπει ὅτιπερ δὴ πατέρα τρίτον τοῦτον ὑποπτεύεις τῆ σώματι. Ηρα. θρασύς ἢς εἶ, καὶ σοφιστής. τίς δὲ ἐ ἂν συγχάνεις; Διο. Διογένους ἐ σινωπέως εἴδωλον. αὐτὸς δὲ, ὐ μετὰ Διὸς μετ' ἀθανάτων θεῶν, ἀλλὰ τοῖς βελτίστοις νεκρῶν συνειμι, Ὁμήρου, καὶ τ τοσούτης ψυδολογίας καταγελῶν.

unus in cœlo est, tu verò apud nos imago, corpus autem in Oeta jam in cineres redactum, utique tria hæc sunt. Animadverte igitur quem tertium patrem corpori excogitabis. *Herc.* Audax es, & sophista. Sed quisnam es? *Diog.* Diogenis Sinopensis imago. Ipse autem per Iovem, minimè cum Diis immortalibus, sed cum mortuorum optimis conversor, Homerum atque hujusmodi fabulas irridens.

ΜΕΝΙΠΠΟΥ, ΚΑΙ ΤΑΝΤΑΛΟΥ.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ.

Τί κλάεις ὦ Τάνταλε; ἢ τί σαυτὸν ὀδύρῃ, ἐπὶ τῇ λίμνῃ ἑστώς; Ταν. ὅτι ὦ Μένιππε, ἀπόλωλα ὑπὸ δίψους. Με. ὅπως ἀργὸς εἶ, ὡς μὴ ἐπικύψας πιεῖν, ἢ καὶ νὴ Δί' ἀρυσάμενος καλὴν τὴν χοᾶ; Ταν. ἤδιν ὄφελον· εἰ ἐπικύψαιμι. φεύγει γὰρ τὸ ὕδωρ ἐπισὰν προσιόντα αἴσθηταί με. ἰὼ δὲ ποτε καὶ ἀρύσαιμι, καὶ προσενέγκαιμι τῷ στόματι, ὑ φθάνον βρίξας ἄκρον τὸ χεῖλος· νῦ γὰρ δυσκόλως ἀφέρυεν, οὐκ οἶδ' ὅπως αὖθις ἀπολιδόπερ ξηρὸν τὸν χεῖρα μου. Με. περιόπτου ἄρα πάσχεις ὦ Τάνταλε. ἀτὰρ εἰπέ μοι, τί γὰρ καὶ δεῖ σε πιεῖν; ὑ γὰρ σῶμα ἔχεις. ἀλλ' ἐκεῖνο μὲν σε Λυδίᾳ που τέθαπται, ὅπερ καὶ πεινῶν, καὶ διψῶν ἐδύνασο. σὺ δὲ ἡ ψυχὴ, πῶς ἂν ἔτι ἢ δίψαις, ἢ πίοις; Ταν. τοῦτ' αὐτό ἡ κόλασίς ἐστι, τὸ διψῶν μὲν τὸν ψυχὴν ὡς σῶμα ὄντα. Μη. hoc supplicii genus est ut anima sitiat, ac si sit corpus. *Men.* Sed

MENIPPI ET TANTALI.

MENIPPVS.

Quid fles Tantale? aut quid stagno imminens tuam fortunam deploras? *Tan.* Quoniam siti pereo Menippe. *Men.* Vsque adeò piger es ut non vel pronus incumbens, vel sanè cava vola hauriens, bibere noris? *Tan.* Nihil profecero si procumbam: fugit enim aqua simul atque me propiùs admoveri sensit. Quòd si aliquando hausero & ori admovero, priùs effluxit quàm summa rigem labia: atque inter digitos effluens aqua, haud scio quomodo rursus manum meam aridam relinquit. *Men.* Prodigiosum quiddam pateris Tantale. Verùm dic mihi, quorsum opus est bibere? corpus enim non habes: idque quod esurire & sitere poterat, in Lydia sepultum est. Tu verò cùm sis anima, quî postea sitire queas, aut bibere? *Tan.* Atqui hoc

ἀλλὰ τοῦτο μὲ ὕστω πιστεύσομεν, ἐπὶ φρῖς τῷ δίψει κολάζεσθαι. τί οὖν ἔσται τὸ δεινὸν ἔσῃ; ἢ δίδως μὴ σοὶ πιεῖν ἢ ποτοῦ λαπάξεις; οὐχ ὁρῶ γὰρ ἄλλον μοι τοῦτον ἄδην, ἢ ἴσως ἐστὶ τοῦτο ἐν εἰς ἕτερον τόπον. Tan. ὀρθῶς μὲ λέγεις. καὶ τοῦτο οὖν μέρος τῆς κολάσεως, τὸ ἐπιθυμεῖν πιεῖν, μηδὲν δὲ δύνασθαι. Men. ληρεῖς ὦ Τάνταλε, καὶ ὡς ἀληθῶς ποτοῦ δεῖσθαι δοκεῖς, ἀκριβῶς γὰ εἰδέναι τὴ Δίκη. ὅσοις τοιούτοις τοῖς νεοτελευτήτοις κυσὶν διεσπασμένοις πέπονθας, οἷ τὸ ὕδωρ, ἀλλὰ τὴν δίψαν περιφοβοῦνται. Tan. οὐδὲ τἄλλα ἔοικεν ὦ Μένιππε ἀνιάσομαι πιεῖν. γένοιτό μοι μόνον. Men. ἀλλὰ ὦ Τάνταλε, ὡς ἔστι σὺ ἔστι ἄλλοις πίειν τῶν νεκρῶν. ἐδύνασθον γάρ. καίτοι ἐκ πάντως ὥσπερ σὺ σὺ κολάζεσθαι δίψῶσι, καὶ ὕδατος οὐχὶ ἐπιθυμοῦντος.

hoc ita habere credamus, siquidem affirmas te siti puniri. Quid ergo acerbi hinc tibi accidere poterit? Num metuis ne potus inopia moriare? At equidem haud video alteros inferos, neque locum alium in quem morte demigres. *Tan.* Rectè quidem dicis. Verùm hoc supplicii genus est, sitire cùm nihil sit opus. *Men.* Desipis Tantale: & uti verum tibi fatear, non alio potu, quàm veratro mero, videris indigere. Nam tibi contrarium accidit atque iis quos rabiosi canes momorderint, ut qui non aquam, quemadmodum illi, sed sitim horreas. *Tan.* Ne veratrum quidem recusarim bibere, Menippe, si liceat modò. *Men.* Bono sis animo Tantale, pro comperto habens, neque te, neque mortuorum quemquam bibiturum. Nec enim fieri potest: quanquam non omnibus, quemadmodum tibi, pœna irrogata est ut sitiant, aqua illos non expectante.

ΜΕΝΙΠΠΟΥ, ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ.

Πῶς ἔχει οἱ καλοὶ εἰσιν, ἢ οὐ καλοὶ ὦ Ἑρμῆ; ξεναγησόν με νήπλεω ὄντα. Ερ. εὖ σχολὴ μὰν ὦ Μένιππε. πλὴν καὶ ἐκεῖνο αὐτὸ λάβε ἐπὶ τὰ δεξιὰ, ἵνα τὸ Ὑάκινθός τί ἐστι, καὶ ὁ Νάρκισσος, καὶ Νιρεὺς, καὶ Ἀχιλλεὺς, καὶ Τυρὼ, καὶ Ἑλένη, καὶ Λήδα, καὶ ὅλως, τὰ ἀρχαῖα κάλλη πάντα. Μ. ὀστᾶ μόνον ὁρῶ, καὶ κεφαλὰς, ἢ σαρκῶν γυμνὰ, ἁρμία

MENIPPI ET MERCVRII.

MENIPPVS.

t ubinam sunt formosi illi ac formosæ Mercuri? ducito me docetoque ut pote recens huc profectum hospitem. *Merc.* Non mihi licet per ocium Menippe: verùm illuc dextrorsum respice. Illic & Hyacinthus est, & Narcissus, & Nireus, & Achilles, & Tyro, & Helena, & Leda: denique quicquid est veterum formarum. *Men.* Ossa tantùm video, & renudatas carnibus calvarias, pleraque omnia si-mi-

πε πολλά. Ερ. καὶ μὴν ἐκεῖνά ἐστιν, ἃ πάντες οἱ ποιηταὶ θαυμάζουσι τὸ ὀστᾶ, ὧν σὺ ἴσως κρείττων εἶ. Με. ὅμως τῷ Ἑλένῃ μοι δεῖξον. ἃ γὰρ ἂν ἀλλοτρίοις ἔχωμεν. Ερ. τουτὶ τὸ κρανίον ἡ Ἑλένη ἐστίν. Με. εἶτα αἱ χίλιαι ναῦς ἀφ' οὗτο ἐπληρώθησαν ἐξ ἁπάσης τῆς Ἑλλάδος, καὶ τοσοῦτοι ἔπεσον Ἕλληνές τε καὶ βάρβαροι, καὶ τοσαῦται πόλεις ἀνάστατοι ἐγένοντο; Ερ. ἀλλ' οὐκ εἶδες ὦ Μένιππε ζῶσαν τὴν γυναῖκα. ἴφης γὰρ ἂν καὶ σὺ [1] ἀντεμέσηθεν εἶναι, τοιηδὶ ἀμφὶ γυναικὶ, πολλῶν χρόνον ἄλγεα πάσχειν. ἐπεὶ καὶ τὰ ἄνθη ξηρὰ ὄντα, εἴ τις βλέποι ἀποβεβληκότα τὴν βαφὴν, ἄμορφα δηλονότι αὐτῷ δόξει. ὅτε μέντοι ἀνθεῖ, καὶ ἔχει τὴν χροιὰν, κάλλιστά ἐστιν. Με. ἀκοῦσον τοῦτο ὦ Ἑρμῆ τῶν ὡρῶν, εἰ μὴ σωφρονοῦσιν οἱ Ἀχαιοὶ τὸν πρόγαμον ὅτως ὀλιγοχρονίῳ, καὶ ῥᾳδίως ἀπανθοῦντι πονοῦντες. Ερ. ἀ σχολὴ μοι ὦ Μένιππε συμφιλοσοφεῖν σοι. ὥστε ἐπιλεξάμενος τόπον, ἔνθα ἂν ἐθέλῃς, κεῖσο καταβαλὼν σαυτόν. ἐγὼ δὲ, τοὺς ἄλλους νεκροὺς ἤδη μετελεύσομαι.

milia. *Merc.* Atqui hæc ſunt quæ poëtæ cuncti mirantur, oſſa ſcilicet, quæ tu videris contemnere. *Men.* Helenam mihi commonſtra, ipſe enim non poſſim eam dignoſcere. *Merc.* Hæc calvaria, Helena eſt. *Men.* Et hujus gratia mille naves ex univerſa Græcio impletæ ſunt, totque Græci & Barbari ceciderunt, totque urbes everſæ ſunt. *Merc.* At non vidiſti Menippe, vivam hanc mulierem: nam tu quoque dixiſſes vitio vertendum non eſſe, *Pro tali muliere diu tolerare labores*, Siquidem ſiquis arefactos flores abjecto decore coloris contempletur, deformes nimirum ipſi videantur: at iidem donec florent, & colorem obtinent, ſunt ſpecioſiſſimi. *Men.* Proinde illud demiror Mercuri, ſi Græci non intellexerint ſeſe pro re uſque adeò momentanea, quæque tam facilè emarceſceret, laborare. *Merc.* Non mihi vacat Menippe, tecum philoſophari. Quare delecto loco ubicunque velis, proſterne temet, ac recumbe. Ego verò mortuos alios traducam.

1 Ἀντεμέσηθεν] Ex Homeri Iliad. 3. ἐ Νέμεσις. Ariſtæn. alii. *Bourd.*

ΑΙΑΚΟΥ, ΠΡΩΤΕΣΙΛΑΟΥ, ΜΕΝΕΛΑΟΥ, ΚΑΙ ΠΑΡΙΔΟΣ.

ÆACI, PROTESILAI, MENELAI, ET PARIDIS.

ΑΙΑΚΟΣ.

Τί ἄγχεις ὦ Πρωτεσίλαε τὴν Ἑλένην ὡσθαι σόν; Πρ. ὅτι μὲν τοῦτο ὦ Αἰακὲ ἀπέθανον, [1] ἐμι-

ÆACVS.

Quamobrem Proteſilae, in Helenam irruens, illam ſtrangulas? *Prot.* Quoniam ejus cauſa Æace, im-

1 Ἐμιτλᾶ] Ex Ilia. 2. Philo. Heroic. ex quib. hic dial. & dial. Plutonis & Pro-

πλὴν μὴν τὸν δῆμον κατελιπών, χήραν τε τὴν νεόγαμον γυναῖκα. Αι. αὐτὰρ τοίνυν τὸν Μενέλαον, ὅτις ὑμᾶς ὑπὲρ τοιαύτης γυναικὸς ἐπὶ Τροίαν ἤγαγεν. Πρω. οὐ λέγεις. ἐκεῖνόν μοι αὐτατέον. Μεν. σὺν ἐμοὶ ὦ βέλτιστε, ἀλλὰ δικαιότερον τὸν Πάριν, ὃς ἐμοῦ ξένου τὴν γυναῖκα ἁρπάσας. ὥστε μὴ οὐχὶ σοὶ μόνῳ, ἀλλ' ὑπὸ πάντων Ἑλλήνων τε καὶ βαρβάρων ἄξιον ἀγχάλης, τοσούτοις μνήστρις αὐτὸν μαχομένοις. Πρω. ἄμεινον ἦν. σὺ τοίνυν ὦ δύστηνε, σὸν ἀφίσω ποτὲ δὴ τῶν χειρῶν. Πα. ἄδικος ποιῶν ὦ Πρωτεσίλαε. καὶ ταῦτα, ὁμόσε χιον ὄντα σοι. ἐρωτικὸς γὰρ κἀγὼ αὐτός εἰμι, καὶ τοῦ αὐτοῦ θεοῦ κατεχόμενος. οἶσθα δ' ὡς ἀκούσιόν τι ἦν, καί μοι ἡμῶν δαίμων ἄρχε ἐνθα ἂν ἐπίλῃ. καὶ ἀδύνατόν ἐστιν ἀντιτείνειν αὐτῷ. Πρω. οὐ λέγεις. εἶτε δὴ μοι τὸ ἐρωτικὸν σὺ τοῦτο λαῶν ὁπαδὸν λύ. Αι. ἐγὼ σοι κἀθέλω τοῦ ἔρωτος ἀποκαυθήσομαι τὰ δίκαια. φησὶ γὰρ αὐτὸς μὲν, τοῦ ἐρᾶν τοῦ Πάριδι ἴσους μοίρας ἄπτον. τοῦ δικαίου δέ σοι, ἀδύνατα ἄλλον ἢ Πρωτεσίλαε, ἢ σεαυτόν. ὃς σκληρόμορφον τὴν νεόγαμον γυναῖκα, ἐπὶ σφαγὴν φέρεσθε τῇ Τροάδι, ὥστε φιλοκινδύνως, καὶ ἀπονενοημένως σφᾶς ἐπιδῆσαι τὸ ἄλλων, δίχης ἐρασθείς, δι' ὧν σφᾶς τὸ ἀποβάσεσθαι ἀπίδοις. Πρω. ἀκήν καὶ ὑπὲρ ἐμοῦτοῦ σοι ὦ Αἰακὲ ἀποκρινοῦμαι δικαιότερα. ἐγὼ γὰρ ἐγὼ τύπτω αὐτὸν, ἀλλ' ἡ μοῖρα, καὶ τὸ ἐξ ἀρχῆς ὥτινος ἐπικεκλωσμένον. Αι. ὀρθῶς. τί οὖν τούτους αἰτᾷ.

imperfecta domo relicta, & quam nuper duxi, uxore vidua, mortuus sum. Æ. Accusa igitur Menelaum, qui vos omnes pro tali conjuge recuperanda, contra Trojam duxit. *Prot.* Rectè dicis accusandum mihi esse illum. *Men.* Nequaquam me, sed multò justiùs Paridem, qui hospiti mihi uxorem contra omne jus eripuit. Hic enim non modò abs te, verùm & ab omnibus, tum Græcis, tum Barbaris, meritò strangulari debebat, ut qui tam multis mortis causa extiterit. *Prot.* Meliùs sic: proinde te infœlix Pari, nunquam è manibus dimittam. *Par.* Injuriam feceris Protesilae, idque ei qui eandem tecum artem exercet. Nam & ipse amori sum deditus, & ab eodem Deo teneor. Nolli autem, nobis invitis quædam fieri, & nescio quem Deum ducere quocunque velit, eique repugnare impossibile esse. *Prot.* Rectè dicis. Vtinam igitur Cupidinem ipsum hic comprehendere mihi liceat. Æ. At ego pro Cupidine justa tibi respondebo. Dicit enim ille. Sese quidem Paridi fortassis fuisse causam amandi: mortis verò causam tibi neminem alium, quàm te ipsum fuisse. Protesilae, qui nuper ductæ conjugis oblitus, cùm Troadi appropinquaretis, omni contempto periculo, ac velut dementatus, ante reliquos omnes exiliisti, gloriæ nimirum cupidus, propter quam etiam primus in navium egressu occisus fuisti. *Prot.* Ego etiam Æace tibi pro me ipso justiora respondebo. Neque enim horum mihi causa fui, sed fatum, & quòd jam inde ab initio ita prædestinatum fuerat. Æ. Rectè. Quid igitur hos accusas.

Protesilai, quem tangit in Charonte sive Contempl. & in Catapl. ubi quædam. Bourd.

ME-

ΜΕΝΙΠΠΟΥ, ΚΑΙ ΑΙΑΚΟΥ.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ.

Πρὸς Ζ Πλούτωνα ὦ Αἰακὲ, ἐξειπάσαί μοι τὰ ἐν ᾅδου πάντα. Αι. ὦ ῥᾴδιον ὦ Μένιππε ἅπαντα. ὅσα μύθοι κεφαλαιώδη, ῥᾳδίως. ἅπερσι μέν, ὅτι Κέρβερός ἐστιν. οἶδα καὶ τὸν πορθμέα τοῦτον, ὃς σε διεπέρασε, καὶ τὴν λίμνην. καὶ τὸν Πυριφλεγέθοντα ἤδη ἐώρακας ἐστόν. Με. οἶδα ταῦτα, καὶ σέ, ὅτι πυλωρεῖς, καὶ τὸν βασιλέα εἶδον, καὶ τοὺς Ἐλυσίους. τοὺς δ' ἀνθρώπους μοι τοὺς πάλαι δεῖξον. καὶ μάλιστα τοὺς ἐπισήμους αὐτῶν. Αι. οὗτος μέν, Ἀγαμέμνων. οὗτος δὲ Ἀχιλλεύς. οὗτος ζ, Ἰθακήσιος πλησίον. ἔπειτα Ὀδυσσεύς. εἶτα Αἴας, καὶ Διομήδης, καὶ οἱ ἄριστοι τῶν Ἑλλήνων. Με. βαβαὶ Ὅμηρε, οἷά σοι τῶν μαψιδίων τὰ κεφάλαια χαμαὶ ἔρριπται, ἄγνωστα, καὶ ἄμορφα, κόνις πάντα, καὶ λῆρος πολύς. ἀμβρωτὰ ὡς ἀληθῶς κράνια. οὗτος ζ ὦ Αἰακὲ, τίς ἐστι; Αι. Κῦρός ἐστιν. οὗτος ζ, Κροῖσος. καὶ παρ' αὐτὸν, Σαρδανάπαλος. ὁ δὲ ἐκεῖ τούτους, Μίδας. ὑμεῖνος ζ, Ξέρξης. Με. εἶτα σὺ ὦ κράνιον ἡ Ἑλλὰς ὀφρῦσι ζευγνῦσα μὲν Ἑλλήσποντον, ἀλᾷ ζ τὰ ὄρη πάλαι ἐπιθυμοῦντα; οἷος ζ καὶ ὁ Κροῖσός ἐστι; τὸν Σαρδανάπαλον ζ ὦ Αἰακὲ, παπάξαι μοι κἀγὼ κράρης ἐπίτρεψον. Αι. μηδαμῶς. ἀλεῖψαι γὰρ αὐτὸν τὸ κρανίον γυναικεῖον ὄν. Με. ἀκὴν, ἀλλὰ συστραπήσομαί γε πάντως ἀνδρογύνῳ ὄντι. Αι. βούλῃ σοι ἐπιδείξω καὶ τοὺς σοφούς; Με. νὴ Δία γε.

ΜENIPPI ET ÆACI.

MENIPPVS.

Per Plutonem, Æace, omnia mihi, quæ sunt apud inferos, expone. Æ. Haud facile, Menippe, omnia: sed quæ summatim indicari possunt, accipe. Hic quidem est Cerberus: nosti & portitorem hunc, qui te trajecit: præterea lacum & Pyriphlegethontem jam vidisti, quum ingressus es. *Men.* Hæc novi: & te aditus custodem. Regem etiam vidi, & furias. Homines verò priscos, eosque maximè qui nobiles fuerunt, ostende. *Æ.* Hic est Agamemnon: ille Achilles; qui propiùs assidet, Idomeneus: deinde Vlysses, postea Ajax & Diomedes, atque Græcorum præstantissimi. *Men.* Papæ Homere, ut humi projecta jacent tuarum rhapsodiarum capita, ignobilia, & informia, pulvis omnia, & meræ nugæ: caduca revera capita. Hic verò, Æace quisnam est? *Æ.* Cyrus est. Hic verò Græsus, juxtaque ipsum Sardanapalus: ultra hos omnes Midas, ille verò Xerxes. *Men.* Et te ô sceleste tota exhorruit Græcia, jungentem pontibus Hellespontum, & per montes ipsos navigare affectantem? Quales verò est Crœsus? Sed huic Sardanapalo Æace, permitte mihi, ut inflicto colapho, caput demulceam. *Æ.* Nequaquam. Comminueres enim ipsi calvariam, cùm sit adeò muliebris. *Men.* Attamen amplexabor illum, ut pote planè semivirum. *Æ.* Vis ut tibi doctos etiam ostendam? *Men.* Etiam per Iovem.

Æ.

Αι. ἀσφῶτ☉ ἅτός σοι ὁ Πυθαγόρας ἐστί. Μι. χαῖρε ὦ Εὔφορβε, ἢ Ἄπολλον, ἢ ὅ, τι ἂν ἐθέλῃς. Πυ. νή, καὶ σύ γε ὦ Μένιππε. Μι. σὺν ἔτι ὁ χρυσοῦς ὁ μηρός ἐστι σοι. Πυ. ἀ γάρ. ἀλλὰ φέρε ἴδω εἴ τι σοι ἐδώδιμον ἡ πήρα ἔχει. Μι. κυάμους ὦ γαθέ. ὥστε ἀ τοῦτό σοι ἐδώδιμον. Πυ. δὸς μόνον. ἄλλα ☉δὲ νεκρῶν δόγματα. ἔμαθον γὰρ, ὡς ἀδὲν ἴσον κύαμοι, καὶ κεφαλαὶ τοκήων ἐνθάδε. Αι. ἀτ☉ ☽, Σόλων ὁ Ἐξηκεστίδου, καὶ Θαλῆς ἐκεῖν☉. καὶ παῤ αὐτὸς, Πυτ[illegible]ακὸς, καὶ οἱ ἄλλοι. ἁπλᾶ ☽ πάντες εἰσὶν ὡς ὁρᾷς. Μι. ἄλυποι ἄτοι ὦ Αἰακὲ μόνοι, καὶ φαυδροὶ τῷ ἄλλων. ὁ ☽ ☉δὲ πολείως, ὥσπερ [2] ἐγκρυφίας ἄρτ☉, ἐ τοῖς φλυκταίναις ὅλ☉ ἐξωθηκώς, τίς ἐστι; Αι. Ἐμπεδοκλῆς ὦ Μένιππε, ἡμιέφθος ἀπὸ τῆς Αἴτνης παρών. Μι. ὦ χαλκόπυ βέλτιστε, τί παθὼν σαυτὸν εἰς τὸς κρατῆρας ἐνέβαλες; Εμ. μελαγχολία τις ὦ Μένιππε. Μι. ἦ μὰ Δία, ἀλλὰ κενοδοξία, καὶ τύφ☉, καὶ πολλὴ κόμυζα. ταῦτά σε ἀπηλθάκωσιν αὐτοῖς κρηπῖσιν ἐκ ἄξιον ὄντα. παλαὶ ἀλλ' ὑδέν σι τὸ σόφισμα ὤνησεν. ἐφωράθης γὰρ πάνυ ἀθρόως. ὁ Σωκράτης ☽ ὦ Αἰακὲ, πῶ ποτ' ἄρά ἐστι; Αι. μῦ Νέστορος, καὶ Παλαμήδους ἐκεῖν☉ λαβεῖ τὰ πολλά. Μι. ὅμως ἱδυλόμην ἰδεῖν. αὐτὸν, ὅπου ἐνθάδε ἐστι. Αι. ὁρᾷς τ' φαλακρόν; Μι. ἅπαντες φαλακροί εἰσιν. ὥστε πάντων ἂν εἴη τοῦτο τὸ γνώρισμα.

Æ. En tibi primus hic est Pythagoras. *Men.* Salve Euphorbe, sive Apollo, sive denique quodcunque voles. *Pyth.* Ita sanè: & tu quoque Menippe. *Men.* Annon amplius aureum illud femur habes? *Pyth.* Non: sed age cedo, siquid edule habet hæc tua pera. *Men.* Fabas, ô bone: quare nihil hic est quod tu possis edere. *Pyth.* Da modò. Nam hic apud manes alia sunt dogmata: didici enim nihil hic fabis & parentum testiculis inter se simile esse. Æ. Porrò, hic est Solon. Execestidis filius, & Thales ille: & juxta ipsos Pittacus, aliique: sunt que ut vides, omnes septem. *Men.* Læti sunt, Æace, hi soli, & præter cæteros, alacres. Sed hic cinere oppletus, qualis subcineritius panis, hic crebris pustulis efflorescens, quisnam est? Æ. Empedocles Menippe, semicoctus ab Ætna monte huc profectus. *Men.* O Æripes optime: quid tibi acciderat, ut teipsum in crateris Ætnæ injiceres? *Emp.* Insania quædam Menippe. *Men.* Minimè per Iovem, sed quædam inanis gloriæ affectatio, & fastus, & multa dementia. Hæc fecerunt ut quanvis indignus, unà cum crepidis conflagrares. Verùm tamen nihil profuit tibi hoc commentum: deprehensus enim es & ipse mortuus. Vbi verò locorum est Socrates? Æ. Cum Nestore, & Palamede ille plerunque nugatur. *Men.* Cuperem tamen ipsum videre, sicubi locorum hic esset. Æ. Videsne calvum illum? *Men.* Calvi sunt omnes: quare omnium hæc nota fuerit.

1 Χρυσοῦς ὁ μηρός] Passim hoc. *Bourd.*

2 Ἐγκρυφίας ἄρτ☉] Ὁ' ἐν κατοδῷ ζυμούμ☉ διὰ τὸ μὴ ἔχ) πλίσανον. Hesych. de pane ἐνταφρῷ alii dixerunt. Luciani Lexiph. sic post: αὐτανερίπτω. Idem.

Αι. τὸ σημὸν λίγω. Με. ἢ τυθ' ὅμοιον. σιμοὶ γὰρ ἅπαντες. Σω. ἐμὲ ζητεῖς ὦ Μένιππε; Με. ναὶ μᾶλλα ὦ Σώκρατες. Σω. τί τὰ ἐν Ἀθήναις; Με. πολλοὶ τῶ νέων φιλοσοφεῖν λέγουσι. καὶ τὰ γὰ χήμεῖς αὐτὰ, καὶ τὰ βαδίσιμα εἰ ἰσάσιτό τις, ἄκρα φιλόσοφοι. μᾶλλα πολλοί. τὰ δ' ἄλλα ἰάφορος οἷμαι, οἷος ἦλε πρὸς σὲ Ἀριστιππος, καὶ Πλάτων αὐτός. ὁ μὲν λοπανίων μύρα. ὁ δ', τὰς τῶ Σικελίας τυράννας θεραπεύων ὀμαλῶς. Σω. ἆρα ἐμοῦ ἤ τί φρονοῦσιν; Με. δοκοῦσιν ὦ Σώκρατες ἄνθρωπος εἶ. τὰ γὰ τοιαῦτα πάντες ὄν σε ἡγοῦνται σοφὸν οἷον ἄνδρα μεγίστης, καὶ πάντα ἐγνωκέναι ταῦτα. δεῖ γὰ οἶμαι τἀληθὲς λέγειν, οὐδὲν εἰδότα. Σω. καὶ αὐτὸς ἔφασκον ταῦτα ἐγὼ αὐτός. οἱ δὲ, εἰρωνείαν φοντὸ τὸ πρᾶγμα εἶναι. Με. τίνες ἦ ἔτοί εἰσιν οἱ ταῦτά σε; Σω. Χαρμίδης ὦ Μένιππε, καὶ Φαῖδρος, καὶ ὁ τοῦ Κλεινίου. Με. εὖγε ὦ Σώκρατες, ὅτι καὶ ταῦτα μετὰ τῶν καλῶν τὰ χαλῶν, καὶ οὐκ ὀλιγωρεῖς τῶν καλῶν. Σω. τί γὰρ ἂν ἄλλο ἥδιον πρᾶττοιμι; ἀλλὰ καθήσιον ἡμῶν κατάκεισο, εἰ δοκεῖ. Με. καὶ δί', ἐπὶ τ Κρητῶν γὰρ καὶ Σαρδανάπαλον ἅπειμι, καθήσιον οἰκήσων αὐτῶν. ἔοικα γὰρ σὺν ὀλίγα μαλάσεσθαι, οἰμωζόντων ἀκόντων. Αι. καίγω ἤδη ἅπειμι, μὰ καὶ τὸν ἡμᾶς νεκρῶν λάθη λάφυρον. τὰ πολλὰ δ' ἐσόμεθα ὄψει ὦ Μένιππε. Με. ἅπιθι. καὶ τοῦτι γὰ ἱκανὰ ὦ Αἰακέ.

rit. Æ. Simum iſtum dico. *Men.* Et hoc ſimile eſt omnium: nam & ſimi omnes ſunt. *Soc.* Mene quæris Menippe. *Men.* Etiam Socrates. *Soc.* Quo pacto res Athenis ſe habent? *Men.* Multi juniorum ſe philoſophari profitentur. Ac habitum certè ipſum, & inceſſum, ſi quis aſpiciat, ſummi philoſophi videntur, admodum multi. Cæterùm vidiſti qualis ad te venerit Ariſtippus, & Plato ipſe: alter quidem olens unguenta, alter Siciliæ tyrannis adulari doctus. *Soc.* At de me quid ſentiunt? *Men.* Beatus homo es ô Socrates, quod ad res hujuſmodi attinet. Omnes itaque te admirabilem virum fuiſſe exiſtimant, atque hæc omnia cognoviſſe (decet enim opinor verum hic dicere) cùm nihil ſcires. *Soc.* Et ipſe hæc illis dicebam: ſed eam rem illi ſimulationem eſſe putabant. *Men.* Sed quinam iſti ſunt circa te? *Soc.* Charmides, Menippe, & Phædrus, & Cliniæ filius. *Men.* Eugè Socrates, quoniam & hic tuam artem exerces, nec formoſos iſtos negligis. *Soc.* Quid enim aliud, quod ſit ſuavius agerem? ſed ſi videtur, prope nos recumbe. *Men.* Non per Iovem: Crœſum enim & Sardanapalum adeo, eorum accola futurus, quippe mihi videor non pauca ridenda habiturus, quum plorantes illos audiam. Æ. Ego quoque jam abeo, nequis mortuorum clam nobis aufugiat. Multa etiam aliàs videbis Menippe. *Men.* Abeas licet: æternum hæc ſufficiunt Æace.

ME-

ΜΕΝΙΠΠΟΥ, ΚΑΙ ΚΕΡΒΕΡΟΥ.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ.

Ω Κέρβερε, συγγνώμης γάρ εἰμί σοι, κύων ἢ οὐτὸς ὤν, εἰπί μοι ὡς ἐπ' Στυγὸς οἰῶ ὁ Σωκράτης ὁπότε κατῆλθε πρὸς ὑμᾶς. εἰκὸς δέ σε γίγνεσθαι, μὴ ὑλακτεῖν μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀνθρωπικῶς φθέγγεσθαι ὁπότ' ἐθέλοις. Κερ. πάρρωγεν μὲν ὦ Μένιππε, πανταπασιν ἐδικὴ ἀτρέπτῳ προσώπῳ προσιέναι, καὶ ὑπάνυ δεδιέναι τὸ δεινὸν δακεῖν. καὶ τοῦτ' ἐμφῆναι τοῖς ἔξω βουλοίμεθ' ἂν ἐσῶσιν ἐθέλων. ἐπεὶ δὲ κατέκυψεν ἅπαν τὸ χάσμα, καὶ εἶδε τὸ ζόφον, καγὼ ἐπαμέλουν αὐτὸν δακὼν τὸ κανέῳ, κατέπασσα τὸ ποδός, ὥσπερ τὰ βρέφη εἰκάνει, καὶ τὰ ἑαυτοῦ παιδία ὀδύρεσθαι, καὶ πανταχοῦ ἐφύρεσθαι. Μεν. ἦκουν σοφιστὴς ὁ ἄνθρωπος ἦν, καὶ νῦν ἀληθῶς κατοφρῶνά τε πτάγματος; Κερ. ὕε. ἀλλ' ἐπίστω ἀναγκαῖον αὐτὸ ἐώρᾳ, κατεθρασυνέσθαι, ὡς δῆτεν νῦν ἄκων πεισόμενον, ὁ πώποτε ἔδη παλιῖν, ὡς γαμφάσιν τε οἱ γεγαμένοι. καὶ ὅλως, τοῦτ' πάντων γε τὸ τοιοῦτον εἰπεῖν ἂν ἔχοιμι, ὡς δὲ σοὶ τολμηροὶ, καὶ ἀνδρεῖοι. τάλ' ἐνδοθεν, ἔλεγχος ἀκριβής. Μεν. ἐμοὶ μὲν πᾶς σοι κατηλλαγμένα ἔδεξα; Κερ. μάλα ὦ Μένιππε ἀξίως δὲ γέγυες, καὶ Διογένης σοῦ. ὅτι μὴ ἀναγκαζόμενοι εἰσήιτε, μηδ' ὠθούμενοι, ἀλλ' ἑκόντες γελῶντες, εἰμώζειν παρακελεύοντες ἅπασιν.

MENIPPI ET CERBERI.

MENIPPVS.

Aeus Cerbere, quandoquidem mihi tecum cognatio quædam intercedit, cùm & ipse sim Canis, dic mihi per Stygem, qualis esset Socrates cùm huc descenderet. Verisimile est autem te, Deus cùm sis, non latrare modò, sed etiam humano more loqui, siquando velis. *Cer.* Cùm procul adhuc abesset, Menippe, videbatur vultu prorsus constanti accedere, ac si mortem nihil omnino formidaret, iisque qui extra specum stabant hoc ipsum indicare vellet. Verùm simul atque delpexit in hiatum, viditque caliginem hanc, simulque ego cunctantem illum aconito mordens, pede correptum detraxi, infantium ritu ejulabat, suosque deplorabat liberos, nihilque non faciebat in omnem speciem se convertens. *Men.* Num igitur ille erat sophista, nec verè mortem contemnebat? *Cer.* Haud verè. Cæterum ubi vidit id esse necesse, audaciam quandam præ se ferebat, quasi verò volens id esset passurus, quod volenti nolenti erat ferendum: videlicet ut spectatoribus esset miraculo. Atque in universum, de omnibus hujusmodi viris verè dicere possim: ad fauces usque specus, intrepidi sunt & fortes: intus verò quum sunt, nihil mollius neque fractius. *Men.* Ego verò quonam animo tibi visus sum descendisse? *Cer.* Vnus mortalium descendisti, ut tuo genere dignum erat, & prior te Diogenes: siquidem nec coacti, nec intrusi intrastis: verùm ultronei & ridentes, atque omnibus plorare renunciantes.

ΧΑΡΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΜΕΝΙΠΠΟΥ.

ΧΑΡΩΝ.

πόδος ὦ κατάρατε τὰ πορθμία. Με. βόα, εἰ τοῦτό σοι ἡδίον ὦ Χάρων. Χα. ἀπόδος φημί, ἀνθ' ὧν σε διεπορθμεύσαμεν. Με. σὺν ἀν λάβοις ὀβολὸν μὴ ἔχοντα. Χα. ἔστι δέ τις ὀβολὸς μὴ ἔχων; Με. εἰ μὴ κἀμέ τις ἄλλος, οὐκ οἶδα. ἐγὼ γοῦν, οὐκ ἔχω. Χα. κἀγώ μοι ἄγξω σε νὴ τὸν Πλούτωνα ὦ μιαρὲ, ἐὰν μὴ ἀποδῷς. Με. καίτοι τῇ ξύλῳ σου πατάξας, ἀφλυσον τὸ πρᾳνίον. Χα. μῶν τοῦτ' ἂν ἔσῃ πιθανώτερος τοσοῦτον πλεῖν; Με. ὁ Ἑρμῆς ὑπὲρ ἐμοῦ σοι ἀποδώσει, ὃς με παρέδωκέ σοι. Ερ. νὴ Δία ὀναίμην, εἰ μέλλω γε κἀγὼ ὑπερεκπίνειν τῶν νεκρῶν. Χα. οὐκ ἀποπήσομαί σου. Με. τούτου γ' ἕνεκα νεωλκήσας τὸ πορθμεῖον, παρόμμυε. πλεῖν ἀλλ' ὅ, γε μὴ ἔχω, πῶς ἂν λάβοις; Χα. σὺ δ' οὐκ ἤδεις ὡς κομίζειν δέον; Με. ἤδειν μέν, οὐκ εἶχον δέ. τί οὖν, ἐχρῆν ἀφιστῆτο μὴ ἀποθανεῖν; Χα. μῶν ἂν αὐχήσεις ψυχὴν παλούκενα; Με. οὐ φυσῶ ὦ βέλτιστε, κἀγὼ γὰρ ἥττησα, κἀγὼ τὴν κάπην ἐπιλαβόμενος, κἀγὼ οὐκ ἔκλαιον μόνος τῶν ἄλλων ἐπιβατῶν. Χα. ἀδὲν τοῦτο πρὸς τὰ πορθμία. τὸν ὀβολὸν ἀποδοτέα σε δεῖ. εἰ γὰρ μὴ ἄλλως γενοίμην. Με. γὰρ οὐκοῦν ἀπάξομέ με αὖθις ἐς τὸν βίον. Χα. χαρίεν λέγεις, ἵνα κἀγὼ πληγὰς ἐπὶ τούτῳ ἀφῶ Αἰακῷ φορτικὰς ἀφλύσω. Με. μὴ σύ γε χλῆ ὦν. Χα. δεῦρο τί οὖν τὴν πήρᾳ ἔχεις. Με. λύπινος εἰ θέλεις, κἀγὼ τὴν Ἑκάτης

CHARONTIS ET MENIPPI.

CHARON.

Reedde naulum sceleste. *Men.* Vociferare, siquidem hoc tibi jucundius est Charon. *Ch.* Redde, inquam, quod pro trajectione debes. *Men.* Haudquaquam accipere possis ab eo qui non habet. *Ch.* An est quispiam qui ne obolum quidem habeat? *Men.* Sit-ne alius quispiam, equidem ignoro: ipse certè non habeo. *Ch.* Atqui præfocabo te per Ditem impurissime ni reddas. *Men.* At ego illito baculo tibi caput diffindam. *Ch.* Num ergo te tam longo trajectu gratis transvexero? *Men.* Meo nomine Mercurius tibi reddat, ut qui me tibi tradiderit. *Merc.* Bellè mecum agatur per Iovem, si nomine mortuorum mihi sit solvendum. *Ch.* Non omittam te. *Men.* Quin igitur vel hujus gratia perge navim trahere, quamquam quod non habeo, quinam accipias. *Ch.* At tu nesciebas quid tibi fuerit afferendum? *Men.* Equidem sciebam, verùm non habebam. Quid igitur? ideóne mihi non erat moriendum? *Ch.* Solus ergo gloriabere te gratis transvectum? *Men.* Haud gratis, ô præclare: siquidem sentinam exhausi, & remum arripui, & vectorum omnium unus non ejulavi. *Ch.* Ista nihil ad naulum: obolum reddas oportet, neque enim fas est secus fieri. *Men.* Proinde me rursus in vitam revehe. *Ch.* Bellè dicis ut pro eo plagas ab Æaco accipiam. *Men.* Ergo molestus ne sis. *Ch.* Ostende quid habeas in pera. *Men.* Lupinum si velis, & Hecatæ cœnam.

τὸ δεῖπνον. Χα. πόθεν τοῦτον ἡμῖν ὦ Ἑρμῆ τὸ κύνα ἤγαγες; οἷα δὲ καὶ ἐλάλει πρὸς τὸ πλεῖν, τῶν ἐπιβατῶν ἀπάντων κωζογελῶν, καὶ ἐπισκώπτων, καὶ μόνῳ ἄδων, οἰμωζόντων ἐκείνων. Ερ. ἀγνοεῖς ὦ Χάρων οἱόν τινα ἄνδρα διεπόρθμευσας; ἐλεύθερον ἀκεραίως, κἀδέτον αὐτῷ μέλει. εἶτις ἐστὶν ὁ Μένιππος. Χα. καὶ μάλ' ἄν σε λάθω ποτέ; Με. ἂν λάθῃς ὦ βέλτιστε, δὶς ἂν οὐκ ἂν λάθοις.

nam. *Ch.* Vnde nobis hunc canem adduxisti Mercuri? tum qualia garriebat inter navigandum? vectores omnes irridens, & dicteriis incessens, unusque cantillans, illis plorantibus. *Merc.* Nescis Charon qualem virum transvexeris, plane liberum, cuique nihil omnino sit curæ. Hic est Menippus. *Ch.* Atqui si unquam posthac te recepero. *Men.* Si receperis ô præclare: bis quidem recipere non possis.

ΠΛΟΥΤΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΠΡΩΤΕΣΙΛΑΟΥ.

ΠΛΟΥΤΩΝ.

Ὦ δέσποτα, καὶ βασιλεῦ, καὶ ἡμέτερε Ζεῦ, καὶ σὺ Δήμητερ θύγατερ, μὴ ὑπερίδητε δέησιν ἐρωτικήν. Πλε. σὺ δὲ τίνος δέῃ παρ' ἡμῶν; ἢ τίς ὢν τυγχάνεις; Πρω. εἰμὶ μὲν Πρωτεσίλαος ὁ Ἰφίκλου, Φυλάκιος, συστρατιώτης τῶν Ἀχαιῶν, καὶ πρῶτος ἀποβὰς τῶν ἐπ' Ἴλιον. δέομαι δὲ ἀφεθεὶς ἐνθένδε ὀλίγον, ἀναβιῶναι πάλιν. Πλε. τοῦτον μὲν τὸν ἔρωτα ὦ Πρωτεσίλαε, πάντες νεκροὶ ἐρῶσι. τάλαι δὲ ἀδὺς ἂν αὐτῶν τυχῇ. Πρω. ἀλλ' ὁ μὲν ζῆν Ἀΐδηνδε ἐρᾷ ἔγωγε, τὴν γυναικὸς δέ, ἣν νεόγαμον ἔτι σὺν τῷ θαλάμῳ κατέλιπον, ὡς χόλου ἀποπλέων. εἶπε δ' ἡ κηρδαίων σὺ τῇ ἀποβάσῃ ἀπέθανον· νῦν δὲ Ἕκτορος. ὁ δὲ ἔρως τῆς γυναικὸς, ἐμὲ μετρίως δάκνει· μικρὸν δ' ἄνω πρὸς ὀλίγον ὀφθεὶς αὐτῇ, καθέδραν πάλιν. Πλε. σὺ δ' ἔπιες ὦ Πρωτεσίλαε τὸ Λήθης ὕδωρ;

PLVTONIS ET PROTESILAI.

PLVTO.

O Domine, ô rex, ô noster Iupiter, & tu Cereris filia, ne despiciatis preces amatorias. *Pl.* Tu verò quid precaris à nobis? aut quis denique es? *Prot.* Equidem ium Protesilaus Iphicli filius, Phylacensis, commilito Græcorum, qui primus eorum qui ad Ilium profecti sunt, occisus fui. Precor autem ut dimissus hinc, modicum temporis reviviscam. *Pl.* Hunc amorem, Protesilaë, omnes mortui amant: sed nullus tamen ipsorum potitur eo. *Prot.* At non vitæ, sed uxoris amore teneor, quam nuper ductam domi reliqui, ad bellum navigando profectus. Deinde infelix, in egressu navium, ab Hectore occisus sum. Itaque conjugis amor, non mediocriter me torquet, Domine: voloque, si vel paulum ab ipsa conspectus fuero, rursum huc descendere. *Pl.* Non bibisti, Protesilae, Lethæam aquam?

Πομ. καὶ μάλα ὦ δέσποτα. τὸ δὲ πρᾶγμα ὑπέρογκον ἰδοῦ. Πλ. ἀκὴν ἀξιμενον. ἀφίξεται δὲ οἰκέτην ποτέ, ἀδύν σε ἀνελθεῖν δηπού. Προ. ἀλλ' ὁ Φέρσεφόνης ἀφηγήσεται ὦ Πλούτων. ἠφάνθης δὲ καὶ αὐτὸς ἤδη, καὶ οἶσθα οἷον τὸ ἐρᾶν ἐστιν. Πλ. εἶτα τί σε ὀνήσει μίαν ἡμέραν ἀναβιῶναι, μετ' ὀλίγον τὰ αὐτὰ ὀδυρόμενον; Προ. οἴομαι πεῖσαι καὶκείνην ἀνελθεῖν παρ' ὑμᾶς. ἀφ' ἑνὸς δὲ νεκροῦ λήψῃ μετ' ὀλίγον. Πλ. ἢ μὴν ἡμεῖς γε οὐ ποιήσομεν τοῦτο. ἀλλ' ἴσως ἐπανελθὼν ποτε. Προ. ἀναμνήσω σε ὦ Πλούτων. Ὀρφεὺς δὲ δὴ αὐτῷ ταύτην τὴν αἰτίαν τὴν Εὐρυδίκην παρέδοτε, [1] καὶ τὴν ὁμοιχὴν μὴ Ἄλκηστιν παρεπιμψατε Ἡρακλεῖ χαριζόμενοι. Πλ. ἀλλήσεις ἴσως ὅπως κρείσσον γυμνὸν ὂν, καὶ ἄμορφον, τῇ κεφαλῇ σε οἰκείᾳ νύμφῃ φανήναι; πῶς δὲ καὶκείνη προσόψεται σε, ἀδὲ ἀφηνιάσαι δυναμένην; φοβήσεται γὰρ οὐ οἶδα, καὶ φεύξεταί σε. καὶ μάτην ἔτη τοσαῦτα ὁδὸν ἀνελιλυθώς. Περσ. ἴτω ὦ ἄνερ, σὺ καὶ τοῦτ' ἴσασι, καὶ τὸν Ἑρμῆν κέλευσον, ἐπισθὼν σὺ τῷ φωτὶ ἤδη ὁ Πρωτεσίλαος ἦ, κεδνήμονα σὺ

Prot. Etiam Domine : sed hæc res prævaluit pondere. *Pl.* Igitur expecta : adveniet enim & illa quandoque, neque nunc quicquam opus erit ut ascendas iterum. *Prot.* Sed moram hanc Pluto, ferre nequeo. Amasti autem tu quoque aliquando, ac nosti, quales res, Amor sit. *Pl.* Ecquid adeò juvabit te unum diem revivisscere, deinde autem eadem hæc paulò post lugere ? *Prot.* Spero me etiam illam adducturum, ut huc ad vos sequatur me : quare pro uno mortuo, paulò post duos recipies. *Pl.* Haud fas est ista fieri : nec u quam simile quid factum est. *Prot.* At ego in memoriam revocabo tibi Pluto. Nam Orpheo ob ipsam hanc causam Eurydicen uxorem reddidistis, & cognatam meam Alcestin emisistis, Herculi gratificantes. *Pl.* Optaris autem cum ista nuda atque deformi calvaria, formosæ illi sponsæ tuæ in conspectum venire ? Quo pacto autem illa etiam aspiciat te, quæ ne dignoscere quidem ampliùs te poterit ? Terrebitur enim sat scio, teque fugiet : & frustra tantum iter remensus eris. *Prot.* Proinde mi vir, huic rei remedium adhibe : ac Mercurium jube, ut postquam ad lucem pervenerit Protesilaus, contactum virga, mox

1 Καὶ τὴν ὁμοιχὴν μὴ Ἄλκηστιν παρεπέμψατε] Si velis scire, lector, in quo gradu consanguinitatis fuerint Protesilaus & Alcestis, en tibi stemma ex Apollodoro, Didymo, Pindari Scholiaste, Plutarcho, Pausania & aliis.

Æolus.

Creteus	Deioneus
Pelias	Phylacus
Alcestis	Iphiclus
	Protesilaus. *Palm.*

1 Ἐπὶ-

τῇ ῥάβδῳ, νεανίαν ἀντὶ γέροντος καλὸν ἀπεργάσασθαι αὐτὸν, οἷος ἦν ὅτε ἐπὶ γάμους ἐβάδιζε. Πλο. ἐπὶ Περσεφόνῃ σωφρονεῖ, ἀναγαγεῖν τοῦτον αὖθις, ποίησον νυμφίον. σὺ δὲ μίμησον, μίαν λαβὼν ἡμέραν.

mox in adoleſcentem formoſum convertat eum, qualis erat cùm è ſponſæ thalamo prodiret. *Pl.* Quoniam & Proſerpinæ hoc videtur, hunc ad ſuperos turſus perductum, Mercuri, ſponſum facito. Tu verò memineris unicum diem tibi eſſe permiſſum.

ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ, ΚΑΙ ΜΑΥΣΩΛΟΥ.

ΔΙΟΓΕΝΗΣ.

Ὦ Κὰρ, ἐπὶ τίνι μέγα φρονεῖς, καὶ πάντων ἡμῶν ὑπερημᾶς ἀξιοῖς; Μαυ. καὶ ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ μὲν ὦ σινωπεῦ, ὃς ἐβασίλευσα Καρίας μὲν ἁπάσης, ἤρξα δὲ καὶ Λυδῶν ἐθνῶν. καὶ τίνας δὲ πολλὰς ὑπηγαγόμην, καὶ ἄχρι Μιλήτου ἐπέδραμον, τὰ πολλὰ τῆς Ἰωνίας καθυπερεφόμην. καὶ καλὸς ἦν, καὶ μέγας, καὶ ὁ πολέμοις ἀρτιφανής. τὸ δὲ μέγιστον, ὅτι ὁ Ἁλικαρνασσεὺς μνῆμά μοι μεγάλης ἔχω ἐπικείμενον, ἡλίκον οὐκ ἄλλος νεκρός, ἀλλ' οὐδὲ ὅπως ἐς κάλλος ἐξεσκευάσθαι, ἵππων, καὶ ἀνδρῶν, ἐς τὸ ἀκριβέστατον εἰκασμένων λίθου θαυμαστοῦ, οἷον οὐδὲ νεὼν ἂν εὔροι τις ἂν ῥᾳδίως. ἢ δοκῶ σοι δικαίως ἐπὶ τούτοις μέγα φρονεῖν; Διο. ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ φῄς, καὶ τῷ κάλλει, καὶ τῷ βάρει θαυμαστῷ τάφου; Μα. νὴ Δί' ἐπὶ τούτοις. Δι. ἀλλ' ὦ καλὲ Μαύσωλε, ὅτι μὲν ἰσχὺς ἦν σοι σκηνῆς, ὅτι μὲν μορφὴ πάρεστιν. εἰ γάρ τινα ἐλοίμεθα δικαστὴν σύμμορφίας πέρι, σὸν ἔχω εἰπεῖν τίνι ἕνεκα τὸ σὸν κρανίον σωφρονέστερον ἂν θείμεθα. φαοb hæc inquam. *Diog.* Atqui formoſe Mauſole, neque viris illæ neque forma tibi amplius adeſt: adeò ut ſiquem formæ arbitrum elegerimus, dicere nequeam, quamobrem ab illo tua calvaria meæ præferatur,

DIOGENIS ET MAVSOLI.

DIOGENES.

Eus tu Car, quare es inſolens? teque dignum cenſes qui nobis omnibus anteponare? *Mau.* Primùm regni quidem nomine ô Sinopenſis, quippe qui Cariæ univerſæ rex fuerim, & Lydiæ gentibus aliquot imperaverim: tum & inſulas nonnullas ſubegerim, Miletum uſque pervenerim, pleriſque Ioniæ partibus vaſtatis. Adhæc formoſus eram ac procerus, & in rebus bellicis prævalidus. Poſtremò, quod omnium eſt maximum, in Halicarnaſſo monumentum erectum habeo, ſingulari magnitudine, quantum nemo alius defunctorum, neque pari pulchritudine conditum poſſidet, viris & equis pulcherrimo ex ſaxo, ad vivam formam abſolutiſſimo artificio expreſſis: quale fanum nemo facilè inveniat. Num injuria tibi videor has ob res efferri? *Diog.* Ob imperium ais, ob formam, & ſepulchri molem. *Mau.* Per Iovem,

λακρῷ γὰρ ἄμφω, καὶ γυμνά. καὶ τὰς ὀδόντας ὁμοίως ἀποφαίνομεν, καὶ τὰς ὀφθαλμὰς ἀφῃρήμεθα, καὶ τὰς ῥῖνας διεστραμμένας. ὁ δὲ πάφος, καὶ οἱ πολυτελεῖς ἐκεῖνοι λίθοι, Ἁλικαρνασσεῖς μὴν ἴσως εἶεν ἐπιδείκνυσθαι, καὶ φιλοτιμεῖσθαι πρὸς τοὺς ξένους, ὡς δή τι μέγα οἰκοδόμημα αὐτοῖς ἐστι. σὺ δὲ ὦ βέλτιστε, ἀλλ' ὁρῶ ὅ, τι ἀπολαύεις αὐτῶν, πλὴν εἰ μὴ τοῦτο φῂς, ὅτι μᾶλλον ἡμῶν ἀχθοφορεῖς ὑπὸ τηλικούτοις λίθοις πιεζόμενος. Μαυ. ἀνόητος εἶ μοι ἑκεῖνα πάντα. καὶ ἰσότιμος ἐστὶ Μαύσωλος, καὶ Διογένης. Δι. οὐκ ἰσότιμος ὦ γενναιότατε. εἰ γὰρ Μαύσωλος μὲν ὀλίγα ἐστὶ, μεμνημένος τῶν ὑπὲρ γῆς, ἐν οἷς εὐδαιμονεῖν ᾤετο. Διογένης δὲ καταγελάστου αὐτοῦ. καὶ πάφον ὁ μὲν, ἐν Ἁλικαρνασσῷ ἐρεῖ ἑαυτοῦ ὑπὸ Ἀρτεμισίας τῆς γυναικὸς, καὶ ἀδελφῆς, κατεσκευασμένον. ὁ Διογένης δὲ, ὃ μὲν σώμασι, εἰ καί τινα πάφον ἔχει, οὐκ οἶδεν. οὐδὲ γὰρ ἔμελεν αὐτῷ τούτου. λόγου δὲ τοῖς ἀρίστοις ἔτι αὐτοῦ καταλέλοιπεν, ἀνδρὸς βίον βεβιωκὼς ὑψηλότερον, ὦ Καρῶν ἀνδραποδώδεστατε καὶ σὺ μνήματος, καὶ ἐν βεβαιοτέρῳ χωρίῳ κατεσκευασμένον.

ambæ enim calvæ ſunt & nudæ, & dentes pariter oſtendimus, atque oculis orbati ſumus, ſimiſque naribus deformati. Cæterùm ſepulchrum & ſumptuoſa illa ſaxa, Halicarnaſſeis forſitan jactare licebit, & hoſpitibus gloriæ cauſa oſtentare, tanquam qui magnificam apud ſe ſtructuram habeant. Verùm quid hinc commoditatis ad te redeat, vir egregie nequaquam video, niſi forſan illud commodum vocas, quòd plus oneris atque nos ſuſtines, ſub tam ingentibus ſaxis preſſus. *Mau.* Ita-ne nihil illa mihi cunducunt omnia? planeque pares erunt Mauſolus ac Diogenes? *Diog.* Minimè pares, generoſiſſime: minimè inquam. Nam Mauſolus ingemiſcet, quoties earum rerum meminerit, ob quas beatum eſſe ſe in terris exiſtimabat: Diogenes verò irridebit ipſum. Atque hic quidem, ſepulchrum ſibi Halicarnaſſi ab uxore Artemiſia, & ſorore paratum memorabit: Diogenes verò, de ſuo corpore ne id quidem novit an habeat ſepulchrum: neque enim erat id ipſi curæ. Verùm apud viros excellentiſſimos ſui famam reliquit, ut qui vitam exegerit viro dignam: tuo monumento, Carum abjectiſſime, cellioremque, ac tutiore in loco ſubſtructam.

ΝΙΡΕΩΣ, ΘΕΡΣΙΤΟΥ, ΚΑΙ ΜΕΝΙΠΠΟΥ.

ΝΙΡΕΥΣ.

Ἰδὺ δὴ Μένιππος ἥκει δικάσων, πότερος ἡμῶν εὐμορφότερός ἐστιν. εἰπὲ ὦ Μένιππε, ὁ κρινῶν σοι δοκῶ; Με. τίνες ὄντες καὶ ἐς ταὐτὸν ἥκομεν; χρὴ γὰρ τοῦτο εἰδέναι. Νι. Νιρεύς, καὶ Θερσίτης. Με. πότερος ὁ Νιρεύς, καὶ πότερος ὁ Θερσίτης; ἤδη γὰρ τοῦτο δῆλον. Θερ. ἐγὼ μὲν ἔδη τοῦτ' ἔχω, ὅτι ἀμείνων εἰμί σου, καὶ ὀλίγου τηλικοῦτον ἀφαίρεις, ἡλίκος σε Ὅμηρος ἐκεῖνος ὁ τυφλὸς ἐπῄνεσεν, ἁπάντων εὐμορφότατον ὠνόμακεν. ἀλλ' ὁ φοξὸς ἐγὼ, καὶ ψιλὸς, ὀλίγου χείρων ἐφάνην τοῦ δικαστοῦ. ἄρα δέ σοι ὦ Μένιππε ὄν τινα καὶ εὐμορφότερον ἠγῇ. Νι. ἐμέ γε τὸν Ἀγλαΐας, καὶ Χάροπος, ὃς κάλλιστος ἁπάντων Ἴλιον ἦλθον. Με. ἀλλ' ἆρά γε οὐ τοῦ γῆν ὡς οἴμοι κάλλιστος ἦλθες, ἀλλὰ τὰ μὲν ὀστᾶ, ὅμοια. τὸ δὲ κρανίον, ταύτῃ μόνον ἄρα ἀφανεστέρῳ ἀπὸ σοῦ Θερσίτου κρανίῳ, ὅτι εὐθρυπτότερον τὸ σόν. ἁλωπεδιὸν γάρ αὐτὸ, καὶ οὐκ ἀνδρῶδες ἔχεις. Νι. καὶ μὲν δὴ ἔρυθρὸν Ὅμηρον ὀπωπὸς ἴσως ὁπότε συνίστατο τοῖς Ἀχαιοῖς. Με. ἀνείρωτά μοι λέγεις. ἐγὼ δὲ ἃ βλέπω, καὶ νῦν ἔχεις. σαθρὰ δὲ, οἱ τότε ἴσασιν. Νι. ἀκὴν ἐγὼ σύναθλα εὐμορφότερός εἰμι ὦ Μένιππε; Με. ὅτι ἄλλο εὐμορφον. ἰσοτιμία γὰρ σὺ ἔδει. καὶ ὅμοιοι ἅπαντες. Θερ. ἐμοὶ μὲν καὶ τοῦτο ἱκανόν.

NIREI, THERSITÆ, ET MENIPPI.

NIREVS.

Ecce profectò Menippus hic judicabit uter noſtrûm ſit formoſior. Dic Menippe, annon tibi videor forma præſtantior? *Men.* At priùs quinam eſtis? nam hoc opinor ſcito eſt opus. *Nir.* Nireus & Therſites. *Men.* Vter Nireus, uter Therſites? nondum enim hoc ſatis liquet. *Th.* Iam unum hoc obtineo quòd tibi ſum ſimilis, neque tantopere me præcellis, quantopere te cæcus ille Homerus extulit, omnium formoſiſſimum appellans: verùm ille ego faſtigiato vertice, & glabro, nihilo te deterior viſus ſum judici. Iam verò tempus eſt Menippe ut pronuncies utrum altero formoſiorem putes. *Nir.* Nimirum me Aglaia & Charope prognatum, qui pulcherrimus Ilium veni. *Men.* Atqui non item ſub terram, ut puto, pulcherrimus veniſti: verùm oſſa tua aliis ſunt ſimilia. Porrò calvaria hoc uno inſigni à Therſite calvaria dignoſci poſſit, quòd tua delicata eſt: molliculam enim ac neutiquam virilem hanc habes. *Nir.* Attamen Homerum percontare, qua ſpecie tum fuerim, cùm inter Græcorum copias militarem. *Men.* Somnia mihi narras: ea verò quæ nunc habes ego ſpecto: cæterùm illa norunt, qui id temporis vivebant. *Nir.* Quid igitur tandem? annon hic formoſior ego ſum Menippe. *Men.* Neque tu, neque alius eſt formoſus hoc in loco: ſiquidem apud inferos eſt æqualitas, ſimileſque ſunt omnes. *Th.* Mihi quidem vel hoc ſat eſt.

ΜΕΝΙΠΠΟΥ, ΚΑΙ ΧΕΙΡΩΝΟΣ.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ.

Ἤκουσα ὦ Χείρων, ὡς ἔτεος ὢν, ἐπιθυμήσειας ἀποθανεῖν. Χει. ἀληθῆ ταῦτ' ἤκουσας ὦ Μένιππε. καὶ τέθνηκα ὡς ὁρᾷς, ἀθάνατος εἶναι δυνάμενος. Με. τίς δέ σε ἔρως ἔλαβε θανάτου ἔχειν, ἀνεφάτοις τοῖς πολλοῖς χρήματος; Χει. ἐρῶ σοι τὸ γὰρ σὲ οὐκ ἀσωφέλητον ὄντα. οὐκ ἦν ἔτι μοι ἡδὺ ἀπλανῶς τὸν ἀθανατίας. Με. οὐχ ἡδὺ ἦν, ξῶντα ὁρᾶν τὸ φῶς; Χει. οὐκ ὦ Μένιππε. τὸ γὰρ ὀδὺ, ἔγωγε ποικίλον τί μοι ἀεὶ ἀπλῶν ἡγεῖσθαι εἶναι. ἐγὼ γὰρ ἀεὶ, καὶ ἀπλαῶν τῶν αὐτῶν, ἡλίου, φωτὸς, τροφῆς. αἱ ὧραι δὲ αἱ αὐταὶ, καὶ τὰ γιγνόμενα ἅπαντα ἐξῆς ἔκαστον, ὥσπερ ἀναλαμβάνοντα ἑαυτὰ ἐφεξῆς ἑαυτῶν. εἰσεπλήσθην γὰρ αὐτῶν. οὐ γὰρ ἐν τῷ αὐτῷ ἀεὶ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μεταβαίνειν ὅλως, τὸ τερπνὸν ἦν. Με. εὖ λέγεις ὦ Χείρων. τὰ δὲ ἄδε ἔχοντα πῶς φέρεις, ἀφ' ὧν ἀπαλλαττόμενος αὐτὰ ἦκες; Χει. οὐκ ἀηδῶς ὦ Μένιππε. ἡ γὰρ ἰσοτιμία, πάνυ δημοτικὸν, καὶ τὸ πρᾶγμα οὐδὲν ἔχει τὸ διάφορον ἐν φωτὶ εἶναι, ἢ ἐν σκότῳ. ἄλλως τε, οὐδὲ δυσχερῶς ἔπασχε, ἐπεὶ πεινῆν δεῖ, ἀλλ' ἀνεπιδεεῖς τούτων ἁπάντων ἐσμέν. Με. ὅρα ὦ Χείρων μὴ ἀθεμίτως σαυτῷ, καὶ ἐς τὸ αὐτὸ σοι ὁ λόγος ἀφίκηται. Χει. πῶς τοῦτο φῄς; Με. ὅτι εἰ τῷ ὄντι ἐν τῷ βίῳ τὸ ὅμοιον ἀεὶ καὶ τωὐ-

MENIPPI ET CHIRONIS.

MENIPPVS.

Equidem inaudivi Chiron, te, Deus cùm esses, mortem tamen optasse. *Ch.* Vera hæc sunt quæ audivisti Menippe: & mortuus sum, ut vides, cùm potuerim immortalis esse. *Men.* At quænam te mortis cupido tenuit, rei vulgo nimirum inamabilis? *Ch.* Dicam tibi viro non imprudenti. Non erat amplius mihi jucundum immortalitate frui. *Men.* Quid? an injucundum erat vivere & lucem tueri? *Ch.* Erat Menippe. Nam quod jucundum vocant, varium illud, & neutiquam simplex esse duco. Verùm ego cùm semper viverem, iisdemque fruerer, sole, luce, cibo: tum eædem horæ, & quæcunque in vita contingunt, ordine singula recurrerent, atque aliis alia per vices succederent, eorum cepit me satietas. Neque enim in eo voluptas est sita, si semper iisdem fruare, sed si omnino permutes. *Men.* Probè loqueris Chiron. Verùm quo animo fers ea quæ apud inferos habes, posteaquam ad hæc tanquam ad potiora te contulisti? *Ch.* Non injucundo Menippe: siquidem æqualitas res est prorsum popularis: nihilque interest, utrum in luce quis agat, an in tenebris: præterea neque sitiendum est nobis, quemadmodum apud superos, neque esuriendum: sed ejusmodi rerum omnium indigentia vacamus. *Men.* Vide Chiron, ne tibi contradicas, & eodem tibi recidat oratio. *Ch.* Quamobrem istuc ais? *Men.* Quoniam si illud tibi fastidio fuit, quòd in vita semper

τὸν ἐχθίστου σοι σοφιστοῦ, ἢ σὺ πῶς ἔχεις; ὅμοια ἄνδρ᾽ ὁμοίοις ἀεὶ ἡδέα· καὶ δεῖσθαι μεταβολῆς γε ζητεῖν τινα. καὶ σὺ πῦρ εἰς ἄλλον βίον, ὅστις οἴμαι ἀδύνατος. Χει. τί δ᾽ ἂν ἀν πάθοι τις ὦ Μένιππε; Με. ὅστις οἶμαι, καὶ φασὶ, σωστὸν ὄντα, ἀρίστοις καὶ ἀγαπᾶν τοῖς παροῦσι, καὶ μηδὲν αὐτῶν ἀφορᾶσθαι εἶναι.

per iisdem similibusque rebus utendum erat, cùm hic itidem similia sint omnia, eodem modo tibi parient fastidium, & quærenda erit aliqua status commutatio, atque hinc aliam in vitam migrandum, id quod arbitror fieri non posse. *Ch.* Quid igitur faciendum Menippe? *Men.* Illud nimirum, ut cùm sis sapiens, quemadmodum opinor, & vulgò prædicant, præsentibus rebus sis contentus, bonique consulas quod adest, nec quicquam in his esse putes, quod ferri non queat.

ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ, ΑΝΤΙΣΘΕΝΟΥΣ, ΚΑΙ ΚΡΑΤΗΤΟΣ.

DIOGENIS, ANTISTHENIS, ET CRATETIS.

ΔΙΟΓΕΝΗΣ.

Ἀντισθένες, καὶ Κράτης, χωλαὶ ἄγομεν. ὥστε τί σὺ ἄπιμεν οὐ κατὰ σπεύδοντες, ὀψόμενοι τὰς καπούσας οἵαί τινές εἰσι, καὶ τί ἕκαστος αὐτῶν πάσχει; Α. ἀπίωμεν ὦ Διόγενες. καὶ γὰρ ἂν τὸ θέαμα ἡδὺ γένοιτο, τὰς μὲν δακρύοντας αὐτῶν ὁρᾶν, τὰς δ᾽ ἱκετεύοντας ἀφεθῆναι. σὺ δ᾽, μέλλεις καπούσας, καὶ ἐπὶ τραχήλου ἀθεῖσθαι; Δ. Ἑρμοῦ, ὅμως ἀντιβαίνοντας, καὶ ὑπτίους ἀντερείδοντας, ἑλκύσω. Κρ. ἐγὼ γὰρ καὶ διηγήσομαι ὑμῖν ἃ εἶδον ἀπὸ καπήλου κἀγὼ πρὸ ὀλίγου. Δι. διήγησαι ὦ Κράτης. ἔοικας γάρ τινα παιγνίδια ἐρεῖν. Κρ. καὶ ἄλλοι μὲν πολλοὶ συγκατέβαινον ὑμῖν, οὐ αὐτοῖς δ᾽ ἐπίσημοι, Ἰσμηνόδωρός τε ὁ Θηβαῖος, ὁ πολίτης, καὶ Ἀρσάκης ὁ Μηδίας ὕπαρχος, καὶ Ὀρσίτης ὁ Ἀρμένιος.

DIOGENES.

Cium nunc agimus Antisthenes, & tu Crates. Quare, cur ambulatum non imus ad Orci fauces, ut ibi videamus quinam sint qui descendunt, & quid quisque eorum agat? *Ant.* Eamus Diogenes, Etenim spectaculum hoc jucundum fuerit videre ut ipsorum alii lachrymantur, alii supplicant ut dimittantur: nonnulli etiam ægrè descendunt, & cervicem impellente Mercurio, tamen reluctantur, & nulla necessitate resupini obnituntur. *Cr.* Ego verò etiam exponam vobis quæ in via vidi cùm huc descenderem. *Diog.* Expone Crates, videris enim quædam risu omnino digna dicturus esse. *Cr.* Cùm alii multi nobiscum descendebant, tum inter ipsos insignes, Ismenodorus ille divesex nostris, & Arsaces Medorum præfectus, & Orœtes Armenius. Isme-

ὁ μὲν δὴ Ἰσμηνόδωρος, ἐπιφόνως γὰρ ὑπὸ λῃστῶν ἀπὸ τῆς Κιθαιρῶνος, εἰς Ἐλευσῖνα εἰμὴν βαδίζων, ἔτυπτέ τε, καὶ τὸ τραῦμα ὑπὸ ταῖν χερσῖν εἶχε. καὶ τὰ παιδία τὰ νεογνὰ, ἃ κατελέλοιπε, ἀνεκαλεῖτο, καὶ ἑαυτοῦ ἐπεμέμφετο τῆς τόλμης. ὁ δὲ Κιθαιρῶνα ὑπερῴκων, καὶ τὰ ἔρημα τῶν Ἐλευθερῶν χωρία παυέρημα ὄντα ὑπὸ τοῦ πολέμου, διοδεύων, δύο μόνους οἰκέτας [1] ἐπήγετο. καὶ τοῦτο, φιάλας πέντε χρυσᾶς, καὶ [2] κυμβίχ τέτταρα μεθ' ἑαυτοῦ ἔχων. ὁ δὲ Ἀρσάκης, γηραιὸς γὰρ ἤδη, καὶ τῇ Διΐ ὥσπερ αἰσχρῶς τῷ ὄψιν εἰς τὸ βαρβαρικὸν, ἤχθετο, καὶ ἠχανάκτῃ πίζος βαδίζων, ἐφ' ἡμίονου τὸν ἵππον αὐτῷ συμπαρῆγεν. καὶ γὰρ ὁ ἵππος αὐτῷ συνεπονήκει, μιᾷ πληγῇ ἀμφοτέροις ἀφαιρεῖται ὑπό τινος Θρᾳκὸς ἐν τῇ ἐπὶ τῷ Ἀράξῃ πρὸς τὸν καππαδόκην συμβολῇ. ὁ μὲν γὰρ Ἀρσάκης ἐπήλαυνεν, ὡς διηγεῖτο, πολὺ τῶν ἄλλων προὐπτερομήσας. ὑποστὰς δὲ ὁ Θρᾴξ, τῇ πέλτῃ μὴ ὑποδὺς, ἀπεσείσθη τὸν Ἀρσάκην κοντόν. ὃν ὑποδὺς τὸν σάρισαν, αὐτόν τε ἀφαιρεῖ, καὶ τὸν ἵππον. Αν. πῶς οἷόν τε ὦ Κρόνιε, μιᾷ πληγῇ τοῦτο γενέσθαι; Κρ. ῥᾴστα μὰ Ἀντίφιλον. ὁ μὲν γὰρ ἐπήλαυνεν, εἰκοσάπηχύν τινα κοντὸν ὑποβεβλημένος. ὁ Θρᾴξ δὲ ἐπειδὴ τῇ πέλτῃ ἀπεκρύσθη τὴν ὑποβολὴν, καὶ παρῆλθεν αὐτὸν ἡ ἀκωκὴ, εἰς γόνυ ὀκλάσας, δέχεται τῇ σαρίσσῃ τὸν ἐπέλασιν, καὶ πτώσας τὸν ἵππον ὑπὸ στέρνον,

Ismenodorus igitur (occisus enim fuerat à latronibus circa Cithæronem, quando Eleusinem, ut arbitror, proficiscebatur) & gemebat, & vulnus in manibus habebat, tenellos liberos quos reliquerat identidem vocando, sibique ipsi ob audaciam succensendo: qui cùm Cithæronem transiret, ac loca illa circa Eleutheras deserta, bellique vastata peragraret, duos tantùm servos adduxisset, idque cùm phialas quinque aureas, & quatuor cymbia secum haberet. Arsaces autem (senior enim jam erat, & per lovem pro barbarico illo ritu facie non inhonesta) graviter ferebat, atque indignabatur, quòd pedibus incederet, sibique equum adduci volebat. Nam & equus unà cum eo mortuus erat, ambobus una plaga transfossis à Thrace quodam scutato, in eo prælio quod cum rege Cappadocum ad Araxem fluvium commissum fuerat. Nam Arsaces infesto cursu in hostem ferebatur, longè ante alios, ut ipse narrabat evectus. Thrax verò illum expectando subsistens, ac scutum obtendens, Arsacis hastam excussit: ipse autem submissa sarissa, ipsumque & equum transverberat. *Ant.* At Crates, quomodo hoc una plaga fieri potuit? *Cr.* Facillimè, Antisthenes. Hic enim viginticubitalem contum prætendens cursu ferebatur: Thrax verò, ubi pelta objecta plagam excussit, ipsumque cuspis præteriit, in genu procumbens, venientis impetum sarissa excipit, ac equum sub pectore vulnerat, qui præ fu-

1 Ἐπήγετο] Mſ. ὑπήγετο. Bourd.
2 Κυμβία] Εἴδος ἀσκιφαλαίου, πλοίου, ἢ σκαφείου, duas ultimas species habet Hesych. *Idem.*

1 Οἰκοι-

ὑπὸ θυμοῦ καὶ σφοδρότητος ἑαυτὸν διαπείρασε. διελαύνεται δὲ καὶ ὁ Ἀρσάκης εἰς τὰ βουβῶνα διαμπάξ, ἄχρις ὑπὸ τὸν πυγόνα. ὁρᾷς οἷον τὸ ἐλκύσαι; ὦ δαιμόνιε, ἀλλὰ δεῖπνα μᾶλλον τὸ ἔργον. ἠγανάκτει δὲ ὅμως, ὁμότιμος ὢν τοῖς ἄλλοις, καὶ ἠξίου ἱππεύς κατιέναι. ὁ δὲ μὴ [1] Ὀρέστης, ὁ ἰδιώτης, ἅτε πάνυ ἁπαλὸς τὸ πόδε, ἅτε οὐδ' ἐσάπαξ καμηλοῦ, οὐχ ὅπως βαδίζειν ἐδύνατο. πάσχων δὴ αὐτὸ ἀπηχῶς Μῆδοι πάντες, ἁπλῶς ὑποδῶσι τὰ ἵππια, ὥσπερ οἱ ἐπὶ τῶν ἀκμώνων ἐπιβαίνοντες ἀεργοποδητί, μόλις βαδίζουσιν. ὥστε ἐπεὶ κατεβαλὼν ἑαυτὸν, ἔκειτο, καὶ οὐδαμοῦ μηχανὴ ἀνίστασθαι ἦν, ὁ βέλτιστος Ἑρμῆς ἁρπάσας αὐτὸν, ἐκόμισεν ἄχρι ὅθεν τὸ πορθμεῖον. ἐγὼ δὲ ἐγέλων. Αν. καὶγὼ δὲ ὅτι κατῆειν, οὐδὲ ἀνέμιξα ἐμαυτὸν τοῖς ἄλλοις. ἀλλ' ἀφεὶς οἰμώζοντας αὐτούς, ὡς ἐδραμὼν ἐπὶ τὸ πορθμεῖον, ὡς κατέλαβον χώραν, ὡς ἂν ἐπιτηδείως πλεύσαιμι. ὡδὶ τὰ πλοῖα δέ, οἱ μὲν ἐδάκρυόν τε, καὶ ἐναυτίων. ἐγὼ δέ, μάλα ἐπρεπόμην ἐν αὐτοῖς. Διο. σὺ μὲν ὦ Κράτες, καὶ Ἀντίσθενες, τοιούτων ἐπὶ χρὴ ξυνοδοιπόρων. ἐμοὶ δέ, Βλεψίας τε ὁ δανειστὴς, ὁ [2] ἐκ Πειραιῶς, καὶ Λάμπις ὁ ἀκριβὴς, ξεναγὸς ὤν, καὶ Δάμις ὁ πλούσιος ἐκ Κορίνθου, συνεκατέβησαν. ὁ μὲν Δάμις, ὑπὸ δὲ παιδὸς ἐκ φαρμάκων ἀποθανών. [3] ὁ δὲ Λάμπις, δι' ἔρωτα Μυρτίου τῆς ἑταίρας

furore ac vehementia curſus ſe ipſum tranſadegit. Tum etiam eadem haſta per inguina utrinque ad nates penetrante Arſaces transfoditur. Vides quale hoc fuerit? non viri, ſed potiùs equi opus. Verumtamen indignabatur ille, quòd non ampliore quàm alii honore haberetur: volebatque eques huc deſcendere. Orœtes autem privatus quiſpiam erat, pedibus admodum mollis quippe qui neque humi ſtare, nedum incedere poterat. Mediis autem omnibus hoc prorſum accidit, ut poſtquam ab equis deſcenderint, veluti qui ſuper ſpinas ingrediuntur, ſummis pedum digitis ægrè incedant. Quamobrem cùm humi ſponte proſtratus jaceret, neque ullo pacto reſurgere vellet, optimus Mercurius ſublatum ipſum ad cymbam uſque portavit: ego verò ridebam. *Ant.* Ego verò, quum huc deſcendebam neque me cæteris admiſcui, ſed relictis plorantibus illis, ad cymbam accurrendo, locum præoccupavi, quò commodiùs navigarem. Inter navigandum autem alii quidem flebant, alii verò nauſeabant. Ego autem, inter ipſos ſedens valdè oblectabar. *Diog.* Tu quidem Crates, & tu Antiſtheneſ hujuſmodi comites incidiſtis. Mecum autem Blepſias ille fœnerator ex Piræo, & Lampis Acharnan mercenariorum militum ductor, & dives ille Corinthius Damis, ſimul deſcendebant. Quorum Damis, à puero veneno interemptus fuerat: Lampis ob Myrtii meretricis amorem, ſe

1 Ὀρέστης] Angl. Ἡφαίστος. Bourd.

2 Ἐκ Πειραιῶς] Angl. Πίσης. Idem.

3 Ὁ δὲ Λάμπις δι' ἔρωτα Μυρτίου τῆς ἑταίρας ὑποφάξας ἑαυτὸν] Scortum nobile hujus nominis in deliciis habuit Ptolemæus Philadelphus, ut narrat Athenæus lib. 13. Sed puto non fuiſſe eandem illam meretricem, quæ Lampidi cauſa mortis fuit, ſi rationem temporum habuit hoc loco Lucianus, vel dicendum foret

ρας, ἀποφάξας ἑαυτόν. ὁ δὲ Βλεψίας, λιμοῦ ἀθλίως ἀπολλύμενος, καὶ ἰδίᾳ ὠχρὸς εἰς ὑπερβολὴν, καὶ λεπτὸς εἰς τὸ ἀκριβέστερον φαινόμενος. ἐγὼ δὲ, καίτοι εἰδώς. ἀνηρόμην δὲ πρόπαν ἀποθνήσκοι. εἶπε τοῦ μὲν Δαμίδι αἰτιωμένῳ τὸν υἱὸν, ὅτι ἀδίκως μοιχοῦτο ἔπαθες ἔφλω τὸν αὐτὸν, ὃς πάλαι σε ἔχων ὁμοῦ χίλια, καὶ τρυφῶν αὐτὸς συνεπιορκοῦντα εἰς ὢν, ἐκπεπαιδευκότι νεανίσκῳ τέτταρας ὀβολοὺς παρεῖχας. σὺ δὲ ὦ ἄκαρνον, ἔστε γὰρ κἀκεῖνος, καὶ κατηγόρει τῇ Μυρτίῳ, τί αἰτᾶ τὸν ἔρωτα, σαυτὸν δὲ οὐ; ὃς τοὺς μὲν πολεμίους οὐδὲ πώποτε ἔτρεσας, ἀλλὰ φιλοκινδύνως ἠγωνίζου ὑπὲρ τῶν ἄλλων. τὸν δὲ τυχόντος παιδισκαρίου, καὶ δακρύων ἐπιπλάκτων, καὶ στεναγμῶν, ἰάλως ὑπήνεγκας. ὁ μὲν γὰρ Βλεψίας αὐτὸς, ἑαυτὸν κατηγορῶν φάσας, πολλῷ τινὶ ἄνοιαν, ὅτι χρήματα ἐφύλαττε τοῖς μηδὲν προσήκουσι κληρονόμοις, εἰς ἀεὶ βιώσεσθαι μαίνεσθαι νομίζων. τὴν ἐμοῦγε δὲ τινὶ τυχὸν τρυφὴν περιεῖχοντό τε στένοντες. ἀλλ' ἤδη μὲ ἐπὶ τοῦ στομίου ἴσμεν. ἀποβλέπειν χρὴ καὶ ἀποσκοπεῖν πόρρωθεν τοὺς ἀφικνουμένους. βαθεῖ. πολλοί γε, καὶ ποικίλοι, καὶ πάντες δακρύοντες, πλὴν τῶν νεογνῶν τούτων, καὶ νηπίων. ἀλλὰ καὶ οἱ πάνυ γηγενεῖς, ὀδυρονται. τί τοῦτο; ἆρα τὸ φίλτρον αὐτοὺς ἔχει δῆτα βίᾳ; τοῦτον ἂν τὸν ὑ-

se jugularat. Blepsias fame miser periisse dicebatur, & adhuc supra modum pallidus, & exquisitissimè tenuis apparebat. Ego verò, quanquam id noram, interrogabam tamen quo pacto quisque mortuus esset. Ac Damidi quidem accusanti filium: non injusta, inquam, ab illo passus es, qui cùm talenta mille haberes coacervata, atque ipse in deliciis viveres annos nonaginta natus, adolescenti illi octodecim annos agenti quatuor tantùm obolos suppeditabas. Tu verò Acarnan (gemebat enim & ille ac devovebat Myrtium) quid amorem incusas, non te ipsum? qui hostes quidem nunquam perhorrueris, sed te ultro periculis offerendo, ante alios in prælium descenderis: à puella verò vulgari illa, fictisque lachrymis ac suspiriis generosus ille tu captus fueris. Nam Blepsias ipse, sese ob nimiam stultitiam accusabat, quod pecuniam hæredibus nulla necessitudine sibi conjunctis custodierit, stolidus ille ratus se perpetuò victurum esse. Cæterùm mihi non vulgarem voluptatem gementes isti præbuerunt. Sed jam ad fauces sumus. Aspicere nos oportet, & è longinquo contemplari advenientes. Papæ multi certè, & varii, omnesque lachrymantes, præter pueruloș istos, & infantes. Sed & senio confecti lugent, quid illud est? num aliquo vitæ philtro tenentur? Hunc igitur decrepitum

foret Ptolemæum vetulis fuisse delectatum. Nam commorientem Lampidi illi Diogenem facit Lucianus, qui simul ad inferos descendebant: Diogenes autem, ut ait Laërtius ex Demetrio in Homonymis, eodem tempore mortuus est, quo Alexander, hoc est, Olympiade 114. Philadelphus vero regnare cœpit circa Olympiadem 123. Computa & invenies non potuisse Myrtium illam Lampidis minorem fuisse annis 50 regnante Philadelpho. *Palm.*

1 Ὀκτωκαιδεκέτη] *Inveni illi octodecim annos nato.* Bourd.

1 Mi-

πέργηραν ἔρεσθαι βέλομαι. δακρύεις τηλικοῦτος ἀποθνήσκων; τί ἀναιακτεῖς ὦ βέλτιστε, καὶ ταῦτα, γέρων ἀφιγμένος; ἦρα βασιλεὺς ἦσθα; Πτω. οὐδαμῶς. Δίο. ἀλλὰ σατράπης; Πτω. οὐδὲ τοῦτο. Δίο. ἔρρε· ὧν ἐπλούτεις, εἶτα ἀνιᾷ σε τὸ πολλὴν τρυφὴν ἀπολιπόντα τεθνάναι; Πτω. οὐδὲν τοιοῦτον. ἀλλ' ἔτη μοι ἐγεγόνει ἀμφὶ τὰ ἑπτήκοντα. βίον δ' ἄπορον ἀπὸ καλάμου καὶ ὁρμιᾶς εἶχον ἐς ὑπερβολὴν πλουσίως ὤν, ἄτεκνός τε, καὶ πρεσβύτης χωλὸς, καὶ ἀμυδρὸν βλέπων. Δίο. εἶτα τοιοῦτος ὢν ζῆν ἤθελες; Πτω. ναί. Ἡδὺ γὰρ ἦν τὸ φῶς. καὶ τὸ τεθνάναι, δεινὸν, καὶ φοβερόν. Δίο. ὀξυπαίεις ὦ γέρων, καὶ μειρακιώδη ποιεῖς τὸν χρεών. καὶ ταῦτα, ἡλικιώτης ὢν ὅ πορθμεύς. τί δ' ἄν τις λέγοι πρὸς τὸν νέον, ὁπόταν οἱ τηλικοῦτοι φιλόζωοι ὦσιν; ὃς ἐχρῆν διώκειν τὸ θνάσθαι, ὡς τὸ σὸν γήρας κακῶν φάρμακον. ἀλλ' ἀπίωμεν, μὴ καί τις ἡμᾶς ὑπίδῃ ὡς λάσθραιον βυλεύοντας, ὁρῶν περὶ τὸ στόμιον εἱλυμένους.

tum interrogare lubet. Quid ploras, optime, idque cùm ſenex adveneris? an rex eras? *Mend.* Haudquaquam. *Diog.* An verò ſatrapa? *Mend.* Neque illud. *Diog.* An igitur dives fuiſti: ideoque ægrè tibi eſt mortem obiiſſe relictis multis deliciis? *Mend.* Nihil tale: ſed annos circiter nonaginta natus fui, vitam autem inopem egi, arundine & linea victum quæritans, ſummopere egenus, & liberis carens, præterea claudus, hebetique viſu. *Diog.* Et vivere cupiebas, talis cùm eſſes? *Mend.* Etiam. Dulcis enim erat lux, mori autem grave & horrendum. *Diog.* Deliras ô ſenex, & te adverſus neceſſitatem juveniliter geris, idque cùm huic portitori ſis coævus. Proinde quid jam de adoleſcentibus dicamus, quando decrepiti iſti tantopere vivere cupiunt? quos mortem ſectari decebat, tanquam remedium eorum malorum quæ ſecum fert ſenectus. Sed abeamus, nequis & nos ſuſpicetur fugam moliri, quum nos hic circa fauces oberrare viderit.

ΜΕΝΙΠΠΟΥ, ΚΑΙ ΤΕΙΡΕΣΙΟΥ.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ.

Ὦ τειρεσία, εἰ μὲν καὶ τυφλὸς εἶ, ἐκεῖθι διαγνῶναι ῥᾴδιον. ἅπασι γὰρ ἡμῖν ὁμοία τὰ ὄμματα κενά. [1] μόνοι δ' αἱ χῶραι αὐτῶν. τὰ δ' ἄλλα, σὺν ἔτ' ἂν εἰκεῖν ἔχοις, τίς ὁ Φινεὺς ἦν, ἢ τίς

MENIPPI ET TIRESIÆ.

MENIPPVS.

An verò & cæcus ſis, Tireſia, non amplius cognitu facile eſt. Nobis enim cunctis æquè vacui ſunt oculi, ac ſolæ illorum ſedes relictæ. Cæterùm neque amplius dicere poſſis, quis Phineus fuerit, aut quis Lyn-

1 Μόνοι δ' αἱ] Mſ. καὶ μόναι χῶραι. Bourd.

2 Καὶ

ὁ Λυγκεύς. ὅπ μθ̀ποτ μάλις ἦθα, κ) ὅπ ἀμφότερα ἐγὼ μόν⊙, ἀνὴρ κ) γυνή, τ ποιητῶν ἀκούσας οἶδα. ⊙ὡς τ ϑεῶν τοιγαροῦν εἰπέ μοι, ὁποτέρᾳ ἔπεισέ σ ἡδίον⊙ τ βίον, ὁπότε ἀνὴρ ἦθα, ἢ ὁ γυναικεῖ⊙; Τει. ἀμείνων ὦ Δῖ⊙ πολὺ ὁ Μένιππο ὁ γυναικεῖ⊙. ἀπραγμονέστερος γάρ. [1] κ) διατόζεσ τ ἀνδρῶν αἱ γυναῖκες. κ) ὅτε πολεμεῖν ἀνάγκη αὐταῖς, ὅτε παρ' ἔπαλξιν ἑστάναι, ὅτ' ἐν ἐκκλησίᾳ ἀμφίβολος, ὅτ' ἐν δικαστηρίοις ἐξεπίτηδες. Με. ἠ γὰ ἀκήκοας ὦ Τειρεσία τ Εὐριπίδ Μηδείας οἷα εἶπν, οἰκτείρασα τὸ γυναικεῖον, ὡς ἀβλίας ὄσας, κ) ἀφόρητόν πνα τ ἐκ τ ὠδῖνων πόνον ὑφισαμένας; ἀπερ εἰπέ μοι, ὑπέμνησε γάρ με τὰ τ Μηδείας ἰαμβεῖα, κ) ἔτακες ποτὲ ὁπότε γυνὴ ἦθα, ἢ στεῖρα, κ) ἄχρ⊙ διετέλεσας ἐν ἑκείνῳ τῷ βίῳ; Τει. τί τοῦτο ὦ Μένιππε ἐρωτᾷς; Με. ἵνα δὲν χαλεπὸν ὦ Τειρεσία. ϖῶλῶ λάπκεναι εἴ σοι ῥᾴδιον. Τει. ἀ στεῖρα μ ἦμλω, ϖὴν ἔπεγον σ' ὅμως. Με. ἱκανὸν τοῦτο. εἰ γὰρ κ) μήτρας εἶχες, ἐβουλόμλω εἰδέναι. Τει. εἶχον ϑηλαδή. Με. χρόνῳ δέ σοι ἡ μήτρα ἠφανίσθη, κ) τὸ μόλεον τὸ γυναικεῖον ἀπεφράγη, κ) οἱ μαζοὶ ἀπετάθησαν, κ) τὸ ἀνδρεῖον ἀνεφύη, κ) πώγωνα ἐξήνεγκας, ἢ αὖτις ἐκ γυναικὸς ἀνὴρ ἀνεφάνης; Τει. ἀχ ὁρῶ τί σοι βούλεται τὸ ἐρώτημα. δοκεῖς δ' ἂν μοι ἀπιστεῖν, εἰ ταῦθ' ὕστως ἐγένετο. Με. ἀχρὴ γὰρ ἀπιστεῖν ὦ Τειρεσία τοῖς τοιούτοις, ἀλλὰ καθαπέρ πνα βλάκα μὴ ἐξετάζοντα εἴτε δυνατά ἐστιν, εἴτε κ) Lynceus. At verò quòd vates fueris, quodque solus utrumque vir & fœmina factus sis, poëtis auditis novi. Proinde per Deos, dic mihi utram suaviorem vitam expertus es, an quum fuisti vir, an quum fœmina? *Tir.* Potior multò fuit, Menippe muliebris vita: expeditior enim, virisque dominantur mulieres, ac neque in bellum prodire ipsis necesse est, neque ad propugnacula stare, neque in concionibus dissidere, neque in foro judiciali contendere. *Men.* Annon Medeam Euripidis audivisti Tiresia, qualia dixerit mulierum genus deplorando, quàm miseræ sint, & intolerabilem parturiendo laborem sustineant? Verùm dic mihi (nam me isti Medeæ jambi commonefecerunt) peperisti-ne aliquando cùm mulier esses, an verò sterilis, & abique fœmine vitam illam degisti? *Tir.* Quid hoc Menippe interrogas. *Men.* Nihil acerbi, Tiresia: verùm responde si tibi molestum non est. *Tir.* Non fui sterilis quidem, sed neque peperi tamen. *Men.* Sufficit hoc. Vtrum enim & vulvam habuisses, scire volebam. *Tir.* Habui scilicet. *Men.* Successu autem temporis vulvane illa evanuit, & membrum muliebre obturatum est, mammillæque iterum complanatæ, deinde virile succrevit, & barbam produxisti: an verò repente vir ex muliere factus prodiisti? *Tir.* Non video quid sibi velit hæc interrogatio. Videris autem mihi in dubium revocare, factumne hoc ita sit, an non. *Men.* Annon de his dubitandum est Tiresia: sed perinde ac fatuo alicui, pro veris ea recipienda non inquirendo fieri-ne possint,

1 Κ) διατόζεσι] Dixi alibi, *Edd.*

1 Ποιεῖς

μὴ, Δημοδόκους; Τει. σὺ δὴ οὐδὲ παῖδα πιστεύεις ὅτῳ γλυκὺ, ὁπότ' ἂν ἀκούσῃς ὄρνεα ἐκ γυναικῶν ἐγένοντό τινες, ἢ δένδρα, ἢ θηρία, τὴν Ἀηδόνα, ἢ τὴν Δάφνην, ἢ τὴν Λυκάονος θυγατέρα; Με. ἐὰν ποτε καὶ ἐγὼ τύχω, εἴσομαι ὅ, τι κἀγὼ λέγω. σὺ δ' ὦ βέλτιστε, ὁπότε γυνὴ ἔσθ', καὶ ἐμαντεύου τότε ὥσπερ κἀ ὕστερον, ἢ ἅμα ἀνὴρ καὶ μάντις ἔμελλες εἶναι; Τει. ὁρᾷς; ἀγνοεῖς τὰ περὶ ἐμὲ ἅπαντα, ὡς κἀ ὀλίγου τινὰ ἔφην τῶν θεῶν. καὶ ἡ μὲν Ἥρα ἐπήρωσέ με. ὁ δὲ Ζεὺς, παρεμυθήσατο τῇ μαντικῇ τὴν συμφοράν. Με. ἔτι ἔχῃ ὦ Τειρεσία τὸ ψεύδεσθαι; ἀλλὰ κἂν τοῦτο ποιῇς. ἴσως γὰρ ὑμῖν μηδὲν ὑγιὲς λέγειν.

sint, an non? *Tir.* Tu igitur neque cætera hoc pacto contigisse credis, puta quum audieris, ut quædam ex mulieribus aves factæ sint, aut arbores, aut feræ, Luscinia videlicet, aut Daphne, aut Lycaonis filia? *Men.* Siquando in ipsas incidero, sciam quid & ipsæ dicant. Tu verò, ô optime, an quum mulier eras, tum quoque ut & postea vaticinabaris? an verò vir & vates simul esse didicisti? *Tir.* Viden? quæ de me feruntur ignoras omnia, ut & deorum litem quandam diremi, & Iuno visu me privavit: Iupiter autem hanc calamitatem data vaticinandi arte est solatus. *Men.* Adhuc ne Tiresia, hisce mendaciis caperis? Sed hoc facis more vatum. Consuetum enim est vobis nihil sani dicere.

ΑΙΑΝΤΟΣ, ΚΑΙ ΑΓΑΜΕΜΝΟΝΟΣ.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.

Εἰ σὺ μανεὶς ὦ Αἶαν, σαυτὸν ἐφόνευσας, ἐμέλησας δ' ἡμῶν ἅπαντες, τί αὐτῷ τ' Ὀδυσσεῖ; καὶ σοφώτερον ὅτι σωθεὶς ἔλεψας αὐτὸν, ὁπότε ἦκε μαντευσόμενον, ὅτι σωφρονῶν ἠξίωσας ἄνδρα συμφορᾶς, καὶ ἐπιεικῆ. ἀλλ' ὑπερφρονῶν μεγάλα βαίνων, παρῆλθες. Αι. εἰκότως ὦ Ἀγάμεμνον. αὐτὸς γάρ μοι τὴν μανίαν αὐτὸν κρῖναι, μόνον ἀντιξεπεσθεὶς ἐπὶ τοῖς ὅπλοις. Αγα. ἠξίους δ' ἂν σὺ ἰσοψηφίσεις εἶναι, καὶ ἀκριτὶ κρατεῖν ἁπάντων; Αι. ναὶ,

AIACIS ET AGAMEMNONIS.

AGAMEMNON.

SI tu, dum furore correptus fuisti, Aiax, te ipsum interfeciisti, nosque omnes membratim concidere putasti, quid Vlyssem accusas? ac paulò ante nec ipsum aspexisti, cum venisset vatem consultum: nec virum commilitonem ac socium dignatus es alloqui, sed superbè admodum, grandique incedens gressu, præteriisti. *Ai.* Meritò Agamemnon. Ille enim mihi furoris hujus author extitit, ut qui solus mecum pro armis judicio contenderit. *Ag.* Putabasne æquum ut adversario careres & omnia sine pulvere superares? *Ai.* Quidni, in tali uti-

πάγα τοιαῦτα. οἰκεία γάρ μοι ὧν ἡ παρασκευή, ϗ ἀνεψιὸς γε ὅστις. καὶ ὑμεῖς οἱ ἄλλοι πολὺ ἀμείνους ὄντες, ἀπέπαυσθε τῶν ἀγώνων, καὶ παρεχωρήσατέ μοι τῶν ἄθλων. ὁ δὲ λαέρτου, ὃν ἐγὼ πολλάκις ἔσωσα κινδυνεύοντα κατακεκρύφθαι ὑπὸ τῶν Φρυγῶν, ἀμείνων ἠξίου εἶναι, καὶ ἐπιτηδειότερος ἔχειν τὰ ὅπλα. Αγα. αὐτῷ τοιγαροῦν ὦ γλυκεῖε τὴν Θέτιν, ἢ δίον σοι τὴν κληρονομίαν τῶν ὅπλων ὑπεκδίδοναι συγγενεῖ γε ὄντα, φέροντα, εἰς τὸ κοινὸν, κατίθεσθαι αὐτά. Αι. ἔκ. ἀλλὰ τῷ Ὀδυσσεῖ, ὃς ὠνητοποιήθη μόνῳ. Αγα. συγγνώμη ὦ Αἶαν, εἰ ἄνθρωπος ὤν, ἠρέχθη δέξης ἡδίστης πράγματος, ὑπὲρ ἃ καὶ ἡμῶν ἔκφυσας κινδυνεύειν ὑπομένων, ἐπὶ καὶ σκοπήσει σε. καὶ τοῦτο, ὑπὸ Τρωσὶ δικασταῖς. Αι. οἶδα ἐγὼ ἥτις μὲ κατεδίκασεν. ἀλλ' ἡ θέμις λέγειν τι περὶ τῶν θεῶν. τὴν γὰρ Ὀδυσσέα μὴ ἂν μιστῆν σὺν ἂν δυναίμην ὦ Ἀγάμεμνον, ἐπεί εἰ αὐτὴ μοι Ἀθηνᾶ τοῦτο ἐπιτάττοι.

que causa? Nam ea armatura cognationis quodam jure ad me pertinebat, cùm patruelis esset. Vosque reliqui, quanquam illo præstantiores eratis, certamen detrectastis, armaque mihi cessistis. At hic Laërtæ filius, quem ego sæpe servavi in summo periculo, cùm jam à Trojanis propè concideretur, melior esse me voluit, magisque habendis armis idoneus. *Ag.* Accusa igitur Thetin, ô generose, quæ cum tibi armorum hæreditatem ut pote cognato, tradere debuisset, in medium allata illa posuit. *Ai.* Minimè: sed Vlyssem ut qui solus sese mihi opposuerit. *Ag.* Ignoscendum Aiax, si homo cùm esset appetivit gloriam, rem dulcissimam, cujus gratia quilibet etiam nostrûm obire pericula sustinet: siquidem & te devicit, idque Trojanis ipsis judicibus. *Ai.* Novi ego quæ me damnarit, sed fas non est de Diis quicquam dicere. Vlyssem igitur non possum non odisse, Agamemnon, non si mihi ipsa Minerva hoc imperet.

ΜΙΝΩΟΣ, ΚΑΙ ΣΩΣΤΡΑΤΟΥ.

ΜΙΝΩΣ.

Ὁ μὲν λῃστὴς οὗτος Σώστρατος, εἰς τὸν Πυριφλεγέθοντα ἐμβεβλήσθω. ὁ δὲ ἱερόσυλος, ὑπὸ τῆς Χιμαίρας διασπασθήτω. ὁ δὲ τύραννος ὁ Ἑρμοῦ δοὺς τὸν Τιτυὸν ἐκπαθὴς, ὑπὸ τῶν γυπῶν κειρέσθω καὶ αὐτὸς τὸ ἧπαρ. ὑμεῖς δὲ οἱ ἀγαθοὶ, ἄπιτε κατὰ τάχος εἰς τὸ Ἠλύσιον πεδίον. καὶ τὰς μακάρων νήσους κατοικεῖτε, ἀνθ' ὧν δίκαια

MENOIS ET SOSTRATI.

MINOS.

Hic quidem prædo Sostratus, in Pyriphlegethontem immittatur: hic autem sacrilegus à Chimæra discerpatur: tyrannus verò iste Mercuri, juxta Tityum extensus, hepar & ipse vulturibus præbeat arrodendum. At vos boni in Elysium campum celeriter abite, & beatorum insulas habitate, pro iis quæ justè in vita

ἐποιεῖτε παρὰ τὸ βίου. Σω. ἄκουσον ὦ Μίνως, εἴ σοι δίκαια δίξω λέγειν. Μι. νῦν ἀκούσομαι σοῦ. οἶδα γὰρ ἐξελήλεγξαι ὦ Σώφρον πονηρὸς ὤν, καὶ τοσούτους ἀποκτείνας; Σω. ἐλεληγμαι μὲν. ἀλλ' ὅμως εἰ δικαίως κολασθήσομαι. Μι. καὶ πάνυ, εἴ γε δώσειν τῷ ἀξίαν δίκαιον. Σω. ὅμως δώσειν μοι ὦ Μίνως. βραχὺ γάρ τι ἐρήσομαί σε. Μι. λέγε μὴ μακρὰ μόνον, ὅπως μὴ τὰς ἄλλας διακρίνωμεν ἤδη. Σω. ὁπόσα ἔπραττον ἐν τῷ βίῳ, πότερα ἐκὼν ἔπραττον, ἢ ἀνεκύκλουν μοι ταῦτ' ἐκ μοίρας; Μι. ὑπὸ τῆς μοίρας δηλαδή. Σω. ἀκὼν ἂν οἱ χρησταὶ ἅπαντες, καὶ οἱ πονηροὶ δεκόντες ἡμεῖς, ἀλλ' ἡ ὑπηρετοῦντες, τοῦτο ἀθῶμεν; Μι. ναί, τῇ Κλωθοῖ, ᾗ ἐκείνῳ ἐπέταξε γενηθέντα, τὰ πραχθέντα. Σω. εἰ οὖν τις ἀναγκασθεὶς ὑπ' ἄλλου φονεύσειέν τινα, ἀδυνάμενος ἀντιλέγειν ἀλλ' ὥσπερ βιαζόμενος, οἷον, δήμιος, ἢ δεσμοφύλαξ, ὁ μέν, δικασθεὶς πειθοῖ, ὁ δέ, τυράννου, τινα αἰτίαν ἔχοι φόνου; Μι. δῆλον ὡς τὸν δικάσαντα, ἢ τὸν τύραννον. ἐπεὶ καὶ τὸ ξίφος αὐτό. ὑπηρετεῖ γὰρ τοῦτο ὄργανον ὂν τῷ τὴν γνώμην, τῷ πρώτως αἰτίῳ προσήκει τιμωρίαν τῷ αἰτίῳ. Σω. οὐκοῦν ὦ Μίνως, ὅτι καὶ ἐπιδικάζῃ τῷ ἀδικουμένῳ. καὶ δὴ καὶ τὸν δικαστὴν τοῦτον καὶ διαφόρως, ἤκει αὐτὸς χρυσὸν ἢ ἄργυρον κομίζων, τίνι τὴν χάριν ἴσέον, ἢ τίνα ἀντιτίθει ἀναγραπτέον; Μι. τὸν πέμψαντα ὦ Σώφρον. διάκονον γὰρ ὁ κομίσας ἦν. Σω. ἀκὼν ὁρᾷς τὸν ἄδικον [1] ποιεῖς κολάζων ἡμᾶς ὑπηρέτας vita feciſtis. *Soſt.* Audi ô Minos, num tibi juſta dicere videar. *Min.* An ego denuo nunc audiam? annon convictus es Soſtrate, quòd & malus fueris, & tam multos occideris? *Soſt.* Convictus quidem ſum: ſed vide an juſto afficiar ſupplicio. *Min.* Ita ſanè: ſiquidem juſtum eſt meritam cuique mercedem rependere. *Soſt.* Attamen reſponde mihi Minos: breve enim quiddam interrogabo te. *Min.* Dic dummodo non prolixè: ut & alios jam dijudicare poſſimus. *Soſt.* Quæcunque in vita egi, utrum volens egi, an verò à Parca mihi agglomeratum eſt? *Min.* A parca ſcilicet. *Soſt.* Proinde & boni omnes, & nos qui mali videmur, annon hæc agimus dum illi obſecundamus? *Min.* Ita profectò Clothoni illi obſequentes, quæ unicuique cùm primùm natus eſt, agenda injungit. *Soſt.* Si quis igitur ab alio coactus quempiam occiderit, cùm ei nequeat contradicere à quo vi compellitur: verbi gratia, quum carnifex, aut ſatelles, ille quidem judici, hic tyranno morem gerens, quemnam cædis iſtius reum ages? *Min.* Liquet reum agendum judicem, aut tyrannum: ſiquidem neque ipſum gladium accuſare poſſumus: ſubſervit enim hic, tanquam inſtrumentum quoddam ad illius explendum animum, qui primò cauſam hanc præbuit. *Soſt.* Bene eſt Minos, quòd hæc etiam exemplo, quaſi quodam auctario locupletas. Siquis autem ab hero miſſus, aurum vel argentum afferat utri habenda eſt gratia, utri beneficium hoc acceptum eſt ferendum? *Min.* Ei qui miſit, miniſter enim tantùm fuit, qui attulit. *Soſt.* Vides-ne igitur quàm injuſta facias, dum nos ſupplicio afficis, qui

1 Ποιεῖς κολάζων] Longe aliter Mſ. qui ſic habet, ποιεῖν φαυῆ εἰ κολάσεις

ἡγουμένους, ὧν ἡ Κλωθὼ προστέτακται, ἢ τούτοις πᾶν τὸ ἀφηνιασμένους ἀλλοτρίοις ἀγαπᾷς; ἃ γὰρ δὴ ἐκεῖνο εἰπεῖν ἔχοις πᾶν, ὡς ἀπλέγειν δυνατὸν ὦ, τοῖς κῆ πάσης ἀνάγκης προστεταγμένοις. Μι. ὦ Σώφρατ, πολλὰ ἴδοις ἂν ἄλλα ἀ κῆ λόγου γενόμενα, εἰ ἀκριβῶς ἐξετάζοις. πλὴν ἀλλὰ σὺ τοῦτο ἀπολαύσεις τῆ ἐπερωτήσεως, διότι ἀ λῃστὴς μόνον, ἀλλὰ κῆ σοφιστής τις εἶναι δοκεῖς. ἀπόλυσον αὐτὸν ὦ Ἑρμῆ, κῆ μηκέτι πολάζεσθω. ὅρᾳ γὰρ μὴ κῆ τὲς ἄλλες νεκρὲς ἐρωτᾷν τὰ ὅμοια διδάξῃς.

qui miniſtri tantùm fuimus eorum quæ Clotho nobis imperavit: & dum hos honore proſequeris, qui aliena bona ſolùm adminiſtrarunt? Nemo enim dicere poterit, poſſibile eſſe iis contradicere, quæ cum omni neceſſitate imperata fuêre. *Min.* Multa, Soſtrate, & alia videas licet, minimè ſecundum rationem fieri, ſi diligenter expendas. Verumtamen tu ex hac quæſtione hoc boni conſequeris, quòd non prædo ſolùm, ſed etiam Sophiſta quidam eſſe videris. Solve ipſum Mercuri, nec puniatur amplius. Cæterùm vide ne & cæteros manes ſimilia interrogare doceas.

μᾶλλον ἡμᾶς ὑπηρέτας ἡγουμένους ὧν ἡ Κλωθὼ προστέτακται, τιμήσεις ἢ τούτους. Cur potius hanc Parcam quàm aliam nominet, ratio eſt, quia Μοῖρα alio nomine Κλωθοῖ. Bourd.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ, Η ΝΕΚΤΟΜΑΝΤΙΑ.

MENIPPVS SEV NECYOMANTIA, MENIPPVS, PHILONIDES.

ARGVMENTVM.

Videtur Lucianus hoc Dialogo illud maximè commendatum habuiſſe, quod in fine Menippus ait à Tireſia in aurem ſibi dictum fuiſſe, Privatorum videlicet hominum vitam optimam atque tutiſſimam eſſe. Cùm contra divitum & magnorum ſit periculoſa conditio, pompis ſolennibus, tragiciſque fabulis ſimilis, quarum triſtis eſt exitus. Porrò præcipui loci hic ſunt, De incerta doctrina Philoſophophorum. De Magorum ſuperſtitione & poteſtate. De inferorum locis, ſupplicüs, & æqualitate. Denique collatio vitæ humanæ cum pompa ſolenni, & cum fabulis Tragicorum.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ.

Ὦ χαῖρε μέλαθρον, αἰθὶ πυλά θ' ἑστίας ἐμῆς. ὡς ἄσμενός σ' ἐσεῖδον, ἐς φάος μολών. Φιλωνίδης. ἀ Μένιππος ἀτός

MENIPPVS.

Salve atrium, domuſque veſtibulum mea. Vt te lubens aſpicio luci redditus. Ph. Nonne hic Menippus eſt Ca-

1 Χαῖρε] Hoc omne principium ex Euripide & Homero, ut ipſe ait fine hujus paginæ. Iambi ex Eurip. Hecuba. *Bourd.*

1 Ἥκω

ἐστιν ὁ κύων; ἔμμην ἄλλος, εἰ μὴ ἐγὼ δοκῶ Μενίππους ὅλους, τί δ' αὖτοῦ βάλεται τὸ ἀλλόκοτον ἢ σκήμα τοῦτο, πῖλος, καὶ λύρα, καὶ λεοντῆ; θέατρόν ἢ ὅμως αὖτοῦ. χαῖρε ὦ Μένιππε. καὶ πόθεν ἡμῖν ἀφίξεαι; πολλαὶ γὰρ χρόνοι ἐν πίφηνας ἐν τῇ πόλει. Me. [1] Ἥκω νεκρῶν κυθμῶνα, καὶ σκότου πύλας Λιπὼν, ἵν' ἄδης χωρὶς ὄρκιστοι θεῶν. Phil. θαυμάσιος. ἐλελήθει Μένιππος ἡμᾶς ἀποδημῶν. κἀτ'. ἐξ ὑπερῴας ἀναβεβίωκεν; Me. ἔκ. ἀλλ' ἔτ' ἔμπνουν αἰδὴς μ' ἐδίξατο. Phil. τίς δ' ἡ αἰτία σοι τὴν καινὴν καὶ δοξάζειν ταύτης ἀποδημίας; Me. νεότης μ' ἐπῆρε, [2] καὶ θρασὺς τὸ νέον πλέον. Phil. πῶσαι μαινόμενε τραγῳδῶν, καὶ λέγε ἁπλοῦν τινὰ καταβὰς ἀπὸ τῶν ἰαμβείων. τίς ἡ στολή; τί σοι τὸ κύτος πορείας ἐδήσατο; ἄλλως γὰρ οὐχ ἡδεῖά τις, οὐδὲ ἀπαράσιτος ἡ ὁδός. Me. ὦ Φιλότης, χρεών με καταγαγεῖν εἰς ἄϊδας, ψυχῆς χρησόμενον θηβαίᾳ Τειρεσίᾳ. Phil. οὐτοσὶ, ἀλλ' ἢ δοκαπαίεις. ὁ γὰρ ἂν ὕπνος ἐμμέτρως ἐρραψῳδεῖς ὡσεὶ ἄνδρας φίλους. Me. μὴ θαυμάσῃς ὦ ἑταῖρε. νεωστὶ γὰρ Εὐριπίδῃ καὶ Ὁμήρῳ συγχρώμενος, ὥσπερ οἶσθ' ὅπως ἀνεπλήσθην τῶν ἐπῶν, καὶ αὐτόματά μοι τὰ μέτρα ἐπὶ τὸ στόμα ἔρχεται. ἀπέρ εἰπέ μοι, πῶς τὰ ὑπὲρ γῆς ἔχει, καὶ τί ποιοῦσιν οἱ ἐν τῇ πόλει; Phil. καινὸν οὐδέν, ἀλλ' οἷα καὶ ἄνωθεν ἦν, ἁρπάζουσιν, ἐπιορκοῦσι, τοκογλυφοῦσιν, ὁδολοσταθοῦσιν. Me. ἄθλιοι, καὶ κακοδαίμονες. ὁ γὰρ Canis ille? non hercle alius, nisi hallucinor omnes pro Menippis accipiens. At quid sibi vult habitus istius insolentia? clava, lyra, leonis exuviæ? Adeundus tamen est. Salve Menippe, unde nobis adveniſti? jamdiu enim in urbe visus non es. *Men. Venio relictis manium specu, & nigris Portis, ubi Orcus incolitur superis procul. Ph.* Hercle, clàm nobis Menippus vita functus est, revixitque denuo. *Men. Non: sed me adhuc vivum recepit tartarus. Ph.* Quænam causa fuit tibi novæ hujus & incredibilis peregrinationis? *Men. Iuventa, magisque juvenis animus me impulit. Ph.* Desine ô beate tragicum loqui, & ab jambis descendens, sic simpliciter eloquere. Quænam hæc vestis? quid tibi inferno itinere fuit opus? alioqui neque jucunda, neque delectabilis est via. *Men. Res, dilecte, gravis me infernas egit ad umbras, Consulerem ut manes Thebani Tiresiai. Ph.* Heus tu deliras: non enim ita consarcinatis versibus apud amicos caneres. *Men.* Ne mireris, amice: recens enim cum Euripide atque Homero versatus, nescio quomodo versibus impletus sum, ut numeri mihi sua sponte in os confluant. Verùm dic mihi, ut se res in terris habent? & quidnam in urbe agunt? *Ph.* Nihil novi, sed ut priùs actitabant, rapiunt, pejerant, fœnerantur, usuras colligunt. *Men.* O miseri, atque infœlices. Nesciunt enim

1 Ἥκω νεκρῶν κυθμῶνα] Hos versus sic transtulit Ennius:
Adsum atque advenio Acheruntе vix, viâ altâ atque ardua
Per spelunсas saxeis structas asperеis pendentibus
Maxumeis, ubi rigida consbat caligo infernûm. Bourd.

2 Καὶ θρασὺς τῷ νέῳ πλέον] Καὶ θράσος τῷ νέῳ πλέον. Marc.

ἴσασιν οἷα ἴναγχος κεκύρωται περὶ τοῖς κάτω, καὶ οἷα κεχειροτόνηται περὶ ψηφίσματος κατὰ τῶν πλουσίων, ἃ μὰ τὸν Κέρβερον, ἀδύνατα μηχανῇ ἀλλοφυγεῖν αὐτούς. Φιλω. τί φῄς; δέδεκταί τι νεώτερον τοῖς κάτω περὶ τῶν τοιῶνδε; Με. νὴ Δία καὶ πολλά. ἀλλ' ἃ ἔξεστιν εἰπεῖν αὐτὰ πάντας, ἁδὲ πάντα ἐξαγορεύειν, μὴ καί τις ἡμᾶς χάψῃται γραφὴν ἀσεβείας ἐπὶ τῷ Ῥαδαμάνθυος. Φιλω. μηδαμῶς ὦ Μένιππε πρὸς τοῦ Διός, μὴ φθονήσῃς τοῦ λόγου φίλῳ ἀνδρί. πρὸς γὰρ εἰδότα σιωπᾶν ἱερεῖς. τί τ' ἄλλα καὶ πρὸς μεμυημένον. Με. καλεπὸν μὲν ἐπιτάττεις τὐπίταγμα, καὶ ἐπάντη ἀσφαλές. πλὴν ἀλλὰ σοῦ γε ἕνεκα, τολμητέον. ἔδοξε δὴ τοῖς πλουσίοις τούτοις, καὶ πολυχρημάτοις, τὸ χρυσίον κατακλεῖσαι, ὥσπερ τὴν Δανάλην φυλάττοντας. Φιλω. μὴ πρότερον εἴπῃς ὦ γαθὲ τὰ δεδογμένα, πρὶν ὀκτῶνα διελθεῖν, ἃ μάλιστ' ἂν ἡδέως ἀκούσαιμί σου, ἤτις αἰτία σοι τῆς καθόδου ἐγένετο, τίς ὁ τῆς πορείας ἡγεμών. εἶθ' ἑξῆς ἃ τε εἶδες, ἃ τε ἤκουσας παρ' αὐτοῖς. εἰκὸς γὰρ δὴ φιλόκαλον ὄντα σε, μηδὲν τῶν ἀξίων θέας ἀνηκῆς παρελιπεῖν. Με. ὑπομνητέον καὶ τοῦτό σοι. τί γὰρ ἂν καὶ πάθοι τις, ὁπότε φίλῳ ἀνδρὶ βιάζοιτο; καὶ δὴ καὶ τοῦτό σοι δεῖται τῶν γνωμῶν τῶν ἐμῶν, καὶ ὅτῳ ἀφεμένῳ τοῦ τὰ πάντα κατάσασιν. ἐγὼ γὰρ ἄχρι μὲν σὺ παῖδες ἦν, ἀκέων Ὁμήρου, καὶ Ἡσιόδου, πολέμους, καὶ στάσεις διηγουμένων, ἐ μόνον τῶν ἡμιθέων, ἀλλὰ καὶ αὐτῶν ἤδη τῶν θεῶν, ἔτι δὲ καὶ μοιχείας αὐτῶν, καὶ βίας, καὶ ἁρπαγάς, καὶ δίκας, καὶ πατέρων ἐξελάσεις, καὶ ἀδελφῶν γάμους, πάντα ταῦτα ἡγούμην εἶναι καλὰ,

enim quid apud inferos decretum ſit, & qualia contra divites lata ſuffragia, quæ per Cerberum arte nulla ſubterfugere poterunt. *Ph.* Quid ais? novi-ne aliquid apud inferos decretum eſt de iis qui hic vivunt? *Men.* Per Iovem & quidem multa, ſed quæ non licet apud omnes efferre, neque cùm ſint arcana, revelare, nequis fortè nos apud Rhadamanthum impietatis accuſet. *Ph.* Nequaquam Menippe, per Iovem: ne amico ſermonem hunc invideas. Etenim apud hominem tacendi gnarum, quinetiam ſacris initiatum ediſſeres. *Men.* Gravia profectò jubes, & neutiquam tuta: verùm tui utique gratia eſt audendum. Ergo decretum eſt divites iſtos, & pecuniosos, aurumque tanquam Danaën ſervantes abſtruſum. *Ph.* Ne priùs, ô bone, quæ decreta ſunt dixeris, quàm ea percurreris quæ ex te libentiſſimè audiam: quæ videlicet deſcenſus cauſa tibi fuerit, quis itineris dux, atque ordine deinceps quæ apud ipſos & videris, & audiveris. Veriſimile enim eſt te, cùm eximiarum rerum ſtudio tenearis, eorum quæ viſu vel auditu digna ſunt nihil prætermiſiſſe. *Men.* Parendum etiam in his tibi eſt. Quid enim facias amico vim inferente? Quare primùm tibi ſententiam meam expediam, & quæ res me ad hunc deſcenſum impulerit. Ego cùm adhuc puer eſſem, & audirem Homerum atque Heſiodum narrantes bella & ſeditiones, non ſemideorum modò, ſed ipſorum etiam Deorum, præterea eorum-

dem adulteria, violentias, rapinas, ſupplicia, patrum expulſiones, fratrum & ſororum nuptias, hæc omnia præclara ducebam, nec

καὶ ὁ παρέργως ὀνινάμενος ὡς αὐτά. ἐπεὶ ἦ εἰς ἄνδρας ἐλθεῖν ἠρξάμην, πάλιν αὖ ἐναντία τοῖς ποιηταῖς κελεύοντων, μήτε μοιχεύειν, μήτε στασιάζειν, μήτε ἁρπάζειν. ἐν μεγάλῃ δὴ καθειστήκειν ἀμφιβολίᾳ, οὐκ εἰδὼς ὅ, τι χρησόμενος ἐμαυτῷ. ἔτι γὰρ τοὺς θεοὺς οὐ ποτε ἡγούμην μοιχεύσας, καὶ στασιάσας ὡς ἀλλήλους, εἰ μὴ ὡς ἐκ καλῶν τούτων ἐκίνησεν, ὅτ' ἂν τοὺς νομοθέτας ταναντία τούτοις δοξάσειν, εἰ μὴ λυσιτελεῖν ὑπειλάμβανον. ἐπεὶ ἦ διηπόρουν; ἐδόξει μοι ἐλθόντα πρὸς τοὺς καλουμένους τούτους φιλοσόφους, ἐγχειρίσαι τε ἐμαυτὸν, καὶ δεηθῆναι αὐτῶν χρῆσθαί μοι ὅ, τι βούλοιντο, καί τινα ὁδὸν ἀπαλλῶ καὶ βεβαίαν ὑποθείξαι ἐς βίον. τοῦτο μὲν δὴ φροντῶν, ἐσπήει αὐτοῖς. ἐλελήθειν δ' ἐμαυτὸν εἰς αὐτὸ φασὶ τὸ πῦρ ὀκ ἐς καπνὸν βιαζόμενον. πρὸς γὰρ δὴ τούτοις μάλιστα δύσκολον ἐπισκοποῦν τὸν ἄγνοιαν, καὶ τὸν ἀποδεῖσαν τελείαν. ὥστε μοι τάχιστα χρυσῶν ἀπέδειξαν ὕποι τ' ἦν ἰδιωτῶν βίον. ἀμέλγ, ὁ μὲν αὐτῶν, παρῄνει τὸ πᾶν ἡδέως, καὶ μόνον τοῦτο ὀκ ἐᾶν ποιεῖν. τοῦτο γὰρ εἶναι τὸ δύσκολον. ὁ δὲ τις ἐμπαλιν, ποιεῖν τὰ πάντα, καὶ μοχθεῖν, καὶ τὸ σῶμα καταναγκάζειν, ῥυπᾶν, καὶ αὐχμεῖν, καὶ πᾶσι δυσαρεστεῖν, καὶ λοιδορούμενον, συνεχὲς ἐπῤῥαψῳδεῖν τὰ παίδευμα ἐκεῖνα τοῦ Ἡσιόδου περὶ τῆς ἀρετῆς ἔπη, καὶ τὸν ἱδρῶτα, καὶ τὸν ἐπὶ τὸ ἄκρον ἀνάβασιν. ἄλλοι καὶ φροντεῖν χρημάτων παρεκελεύετο, ἐς ἀδιάφορον οἴεσθαι τὸν κτῆσιν αὐτῶν.

nec ab iis obiter movebar. Postquam verò cœpi viris annumerari, hìc contrà leges audivi contraria poëtis jubentes, nec adulteria committere, nec seditiones movere, nec rapinas exercere. Valdè igitur animi pendens constiti, nescius quo pacto me gererem. Neque enim Deos unquam putavi adulteria perpetrasse, & seditiones inter se exercuisse, nisi de his tanquam bonis judicarint: nec legumlatores his contraria jussisse, nisi id conducere existimarint. Quoniam igitur in dubio eram, visum est mihi hos adire qui philosophi vocantur, hisque in manus me dedere, & rogare ut me qua vellent in re uterentur, vitæque viam aliquam simplicem & certam commonstrarent. Hæc igitur mecum reputans ad eos ivi, imprudens certè, quòd me [1] ex fumo, ut ajunt, in flammam conjicerem. Etenim apud ipsos maximè diligenter observans, ignorantiam, magisque incerta omnia reperi, adeò ut auream privatorum vitam esse satis ilicò indicarint. Alius nimirum uni me voluptati operam dare, & ad hoc solum studium me conferre jussit. In eo enim sitam esse fœlicitatem. Rursum alius omnino labori incumbere, corpusque sordido squalidoque cultu subigere, miserè ab omnibus affectum & contumeliis obnoxium, sedulò inculcans celebria illa Hesiodi de virtute carmina, & sudorem, & ascensum in montis verticem. Alius pecunias contemnere, earumque possessionem indifferentem putare jubebat. Alius contrà

1 *Ex fumo*] Senarius extat proverbialis κάπνου γε φεύγων εἰς τὸ πῦρ ἐμπέσον. Plat. lib. 8. de Rep. Cogn.

ὁ δ' ὡς αὖ πάλιν, ἀγαθὸν εἶναι καὶ τὸ πλοῦτον αὐτὸν ἀπεφαίνετο. τοῦτο μὲν γὰρ ἔφη κόσμου, τί χρὴ καὶ λέγειν; ὃς γε ἰδέας, καὶ ἀσωμάτους, καὶ ἀτόμους, καὶ κενὰ, καὶ τοιοῦτόν τινα ὄχλον ὀνομάτων ἑσπέρας παρ' αὐτῶν ἤκουον συναυτίων. καὶ τὸ πάντων δεινῶν ἀποπώτερον, ὅτι τοῦτ' ἔστ' ἐναντιωτάτων ἕκαστος αὐτῶν λέγων, σφόδρα νικῶν ἐδόκει καὶ πιθανὸς λόγους ἐποιεῖτο, ὥστε μήτε τῷ θερμὸν τὸ αὐτὸ πρᾶγμα λέγοντι, μήτε τῷ ψυχρὸν, ἀντιλέγειν ἔχειν, καὶ ταῦτα, εἰδότι σαφῶς, ὡς οὐκ ἂν ποτε θερμὸν ἓν εἴη καὶ ψυχρὸν οὐ ταὐτῷ χρόνῳ. [1] ἀπιχνῶς δ' ἔπασχον τοῖς νυστάζουσι τούτοις ὅμοιον, ἀρὰ μὲν, ἐπινεύουσι, ἄρα δ', ἀνανεύουσιν ἐμπαλιν. ἔτι δὲ πολλῷ τοῦτο ἐκείνων ἀποπώτερον, τοὺς γὰρ αὐτοὺς τούτους δίδασκον ἐπιτηρῶν, ἐναντιώτατα τοῖς αὐτῶν λόγοις ἐπιτηδεύοντας. τοὺς γοῦν κεχρηματισμένως χρημάτων, ἐώρων ἀπτομένους αὐτῶν, καὶ τόκων ἀφειδοῦντας, καὶ ἐπὶ μισθῷ παιδεύοντας, καὶ πάντα ἕνεκα τούτων ὑπομένοντας. τοὺς τε τὴν δόξαν ἀποβαλομένους, αὐτῆς ἕνεκα πάντα ἐπιτηδεύοντας. ἡδονῆς τε αὖ χεδὸν ἁπάντων κατηγορεῖντας, ἰδίᾳ δ', μόνῃ ταύτῃ σωφρονοῦντας. σφαλεὶς δ' ἂν καὶ ταύτης ἐλπίδος, ἔτι μᾶλλον ἐδυσχέραινον ἤδη ἀφαμυθούμενον ἐμαυτὸν, ὅτι μὴ πολλῶν, καὶ σοφῶν, καὶ σφόδρα ἐπὶ συνέσει ἀφεβεβοημένων, ἀνόητός τ' εἰμι, καὶ τὰληθὲς ἔτι ἀγνοῶν. παρεληλύθει καί μοι ποτὲ ἀφροσύνης τοῦτο ἕνεκα, ἔδοξεν ἐς Βαβυλῶνα ἐλθεῖν, τρὰ bonas esse ipsas etiam divitias pronunciabat. Quid verò de mundo dicam? qui ideas, incorporeas substantias, atomos, & inane, ac talem quandam pugnantium invicem nominum turbam in diem audiebam: & quod absurdorum omnium fuit absurdissimum, de maximè contrariis cùm unusquisque diceret, vincentes & probabiles admodum rationes afferebat, ut nec ei qui calidum, nec ei qui frigidum idem esse contenderent, contra quicquam dicere potuerim, idque cùm perspicerem fieri non posse ut idem eodem tempore frigidum sit & calidum. Prorsum igitur tale quid accidebat mihi quale his qui dormitant, scilicet ut modò annuerem, modò verò abnuerem. Præterea hoc illis longè erat absurdius, quòd observata ipsorum vita, eam sermonibus ipsorum summopere contrariam comperi. Itaque eos qui pecuniam spernendam esse suadebant, ei tenaciter adhærentes, de fœnore litigantes, pro mercede docentes, omnia denique ejus gratia tolerantes: eos verò qui verbis gloriam aspernabantur, omnem vitæ suæ rationem eò referentes, eosque pene omnes qui voluptatem accusabant, ex ea sola privatim pendentes videbant. Ergo hac spe frustratus adhuc magis indignabar, tacitè me ipsum consolando quòd cum multis & sapientibus, & celeberrimis viris, insipiensque essem, & veri ignarus oberrarem. Tandem mihi horum causa aliquando pervigilanti, visum est ut Babylonem pro-

1 Ἀπιχνῶς] Vt in Xenoph. Plat. Demosth. ἀληθὴς τέχνη, ὁ δὲ παρ' Ἀπικὸς, τὸ δ' ἀνὰ δέλτα ἀληθὲς ἐστιν. pagin. seq. interpretor ad Heliod. lib. 6. tangit in Charont. sive Contempl. *Bonid.*

δεηθῆναί τινων τῶν μάγων τῶν Ζωροάστρου μαθητῶν, καὶ ἀφικέσθαι. ἤκουον δ' αὐτοὺς ἐπῳδαῖς τισι καὶ τελεταῖς τισιν ἀνοίγειν τε καὶ ἀδειν τὰς πύλας, καὶ κατάγειν ὃν ἂν βούλωνται ἀσφαλῶς, καὶ ὀπίσω αὖθις ἀναπέμπειν. ἄρασθαι δὴ ἠγεμόνα εἶναι παρὰ τούτων τὸν ἀφικόμενον τῶν ἀπ' ἐκείνου, ἐλθόντα δὴ πρὸς Τειρεσίαν τὸν βοιώτιον, μαθεῖν παρ' αὐτοῦ, ὅτι μάντιν καὶ σοφὸν, τίς ἐστιν ὁ ἄριστος βίος, καὶ ὃν ἂν ἕλοιτο ἐκ φρονῶν. καὶ δὴ ἀναπηδήσαντα ὡς εἶχον τάχους, ἕπεσθαι δι' ὧν βαδιοῦμαι. ἐλθὼν δ', συγχώρημά μοι τὸν Χαλδαίων σοφὸν ἀνδρὶ, καὶ γηραιῷ τὴν τρίχα, πολιᾷ μὲν τὴν κόμην, χρύσεον δὲ μέλαν σημαίνοντα καθειμένῳ. τοὔνομα δ' ἦν αὐτῷ, Μιθροβαρζάνης. δεηθεὶς δ' ἐγὼ πιστεύσας, μόλις ἔτυχον παρ' αὐτοῦ, ἐφ' ὅτῳ βούλοιτο μισθῷ κομισάσθαί μοι τὸν ὁδόν. ὡς δὲ καλῶν ἤμελλεν ἐπὶ τὸν Εὐφράτην, ἵνα ἐκεῖθεν ἀναπλεύσας τὸν ἥλιον, φησὶν ἵνα μακρὸν ἐπλέομεν, ἧς ἡ σφόδρα κατήκουον. ὥσπερ γὰρ οἱ φαῦλοι τῶν ὑποκριτῶν ἀγῶσι κηρύκων, ἐπίτροχόν τι, καὶ [3] ἀσφαλὲς ἐφθέγγετο. πλὴν, ἀλλ' ἐώκει γέ τινας ἐπικαλεῖσθαι δαίμονας. μὴ γὰρ τὴν ἐπῳδὴν, ἧς ἐκεῖνος ἐπῳδήσας, ἐπανῆλθε πάλιν, ἐδόκουν τῶν

profectus, magorum aliquem [1] ex Zoroastri discipulis & successoribus convenirem. Audieram siquidem ipsos carminibus, & expiationibus quibusdam inferorum portas aperire, & quem voluerint tutò illuc deducere: indeque rursus reducere. Optimè ergo me facturum putavi si cum horum quopiam de descensu paciscens, [2] Tiresiam Bœotium consulerem, ab eoque perdiscerem, tanquam à vate & sapiente, quæ vita sit optima, quamque potissimum sapiens eligat. Itaque quanta poteram celeritate exiliens Babylonem rectà contendi. Quò cùm pervenissem, versor cum quopiam ex Chaldæis, sapiente viro, arte admirando, capillos cano, promissaque barba valdè venerando. Nomen autem erat illi Mithrobarzanes. Orans igitur obsecransque vix exoravi, ut qua tandem mercede vellet, in viam illam me deduceret. Tum vir ille me susceptum, primùm quidem dies novem & viginti cum luna simul incipiens abluit ad Euphratem deducens mane, orientem versus solem, longum quempiam sermonem mussitans, quem non admodum audiebam. Nam quod in certamine præcones inepti solent, volubile quiddam & incertum proferebat: nisi quod dæmones quosdam visus est invocare. Post illam igitur incantationem, cùm in meam faciem ter inspuisset, denuo redivit, obviorum nullum

1 *Ex Zoroastri discipulis*] In fragmentis Berosi Chaldæi legitur Zoroastrem Persam fuisse Cham Noe filium: hujus meminerunt Plat. Plut. & alii. *Cogn.*

2 *Tiresiam*] De Tiresia Homer. Odyss. κ. Cic. de divinat. *Idem.*

3 Ἀσφαλὲς] Des. Herald. emendat ἀσαφὲς, quod etiam est in uno Cod. Regio. & in Cod. Flor. sed alibi hac de re. *Bourd.* Ἐπίτροχόν τι ἢ ἀσφαλὲς ἐφθέγγετο] Ἐπίτροχόν τι ἢ ὑποφαλές. Marc.

ἀπαντώντων προσδλέπων. καὶ σίτια μὲν ἡμῖν, τὰ ἀκεφάλια, ποτὸν δ', γάλα, καὶ μελίκρατον, καὶ τὸ ἐν Χοάσπει ὕδωρ. δύνη δ' ὑπαίθριος ἐπὶ ἑ πόας. ἐπεὶ δ' ἄλις εἶχε τὰ προδιατήσεως, περὶ μέσας νύκτας ἐπὶ τὸν Τίγριδα ποταμὸν ἀγαγὼν, ἐκάθηρέ τέ με, καὶ ἀπέμαξε, καὶ περιήγισε δᾳδὶ, καὶ σκίλλῃ, καὶ ἄλλοις πλείοσιν. ἅμα καὶ τὴν ἐπῳδὴν ἐκείνην ὑπετονθορύσας. ἐπεὶ δ' ὅλον με κατεμαγεύσας, καὶ περιελθὼν, ἵνα μὴ βλασκοίμην ὑπὸ τῶν φασμάτων, ἐπανάγει ἐς τὴν οἰκίαν, ὡς εἶχον ἀναποδίζοντα. καὶ τὰλοιπὸν, ἀμφὶ πλὼν εἴχομεν. αὐτὸς μὲν γὰρ μαγικὴν τιν' ἔδυ στολὴν, τὰ πολλὰ ὁμοίαν τῇ μηδικῇ. ἐμὲ δ' τετυπωσι φέρων, ἐνεσκεύασε τὴν πίλῳ, καὶ τῇ λεοντῇ, καὶ περόνῃ τῇ λυρᾳ. καὶ παρεκελεύσατο, ἵν' τις ἔρηταί με τὄνομα, Μένιππον μὴ λέγειν, Ἡρακλέα δ', ἢ Ὀδυσέα, ἢ Ὀρφέα. Φιλ. ὡς δὴ τί τοῦτο ὦ Μένιππε; ἐγὼ σωίημι τὴν αἰτίαν ἔτι ἐν σκήματι, ὅτι τὸ ὀνομάτων. Με. καὶ μὴν περιδηλόν γε τοῦτο, καὶ πάντελῶς ἀπόρρητον. ἐπεὶ γὰρ ἔτοι περὶ ἡμῶν ζώντες, εἰς ἅδου κατελήλυθεσαν, [2] ἠγνοῦτο εἰ με ἀπεικάσειεν αὐτοῖς, ῥᾳδίως ἂν τὴν ἐν Αἰακοῦ φρουρὰν λαθὼν ἐξέλθοιμι, καὶ ἀκωλύτως παρελθεῖν, ἅτε σωηθέσεσθαι, τραγικῶς μάλα προπεμπόμενον ὑπὸ ἐν σκήματι. ἤδη δ' ἐν ὑπέφαινεν ἡμέρα, καὶ καταλιπόντες ἐπὶ τὸ ποτάμιον, περὶ ἀναγωγὴν ἐγιγνόμεθα. περιεσκεύασε δ' αὐτὸς καὶ σκάφος, καὶ ἱερεῖα, καὶ μελίκρατα, καὶ ἄλλα, ὅσα πρὸς τὴν

lum intuens. Cibus quidem nobis glandes erant, potus autem lac atque mulsum, & Choaspis aqua, lectus verò in herba sub dio. At postquam præparati jam satis hac diæta fuimus, media circiter nocte ad Tigridem fluvium me deductum purgavit, & absterfit, [1] faceque ac scilla, aliisque pluribus, magicum illud carmen simul submurmurans, lustravit. Deinde cum me jam totum incantasset, & circumivisset, ne à spectris læderer, domum reducit, ita ut eram, retrogredientem: reliqua verò nocte navigationi nos paravimus Quare magicam quandam vestem ille induit, eamque Medicæ multum similem: ac me quidem his, clava videlicet, leonis exuviis, lyraque insuper ornavit. Præterea jussit ut siquis nomen me rogaret, Menippum quidem ne dicerem sed Herculem, Vlyssem, aut Orpheum. *Ph.* Quid ita ô Menippe? Non enim neque habitus, neque nominum causam intelligo. *Men.* Atqui perspicuum quidem illud est, ac neutiquam arcanum. Cùm enim hi ante nos vivi ad inferos descendissent, existimavit si me illis assimilaret, fore ut faciliùs Æaci custodias fallerem, nulloque prohibente transirem, ut pote notior tragico admodum illo cultu emissus. Iam igitur illucescebat dies, quum in flumen ingressi ad recessum devenimus. Erant autem ab ipso parata cymba, sacrificia, mulsum: denique quic-

1 *Face lustravit*] Qui enim id faciebant certum carmen insurrabant, & tæda, scilla, ovis, sulphure, aliisque circumpurgabant, quod περιαγνίζειν & περιφέρειν Græcis, Latinis *circumferre*. Cogn.

2 Ἠγνῶ εἰ με ἀπεικάσειεν αὐτοῖς] Ἠγεῖτο εἰ με ἀπεικάσειεν αὐτοῖς. Marc.

1 Τῷ

πλεῖτλω χρήσιμα. ἐμβαλόμβοι δὴ ἅπαντα τὰ παρεσκευασμένα, ὕπνῳ δὴ καὶ αὐτοὶ βεβιωμένοι ἀχνύμβροι, θαλερὸν κὴν δάκρυ χέοντες. καὶ μέχρι μὲν τινος ὑπεφερόμεθα εὐ τῷ ποταμῷ. ἔπει δ' ἐσπλάσαμβεν ἐς τὸ ἕλος, καὶ τῷ λίμνῃ, ἐς ἣν ὁ Εὐφράτης ἀφανίζεται. περιαθέντες ἦ καὶ ταύτῃ, ἀφικνέμεθα ἔς τι χωρίον ἔρημον, καὶ ὑλῶδες, καὶ ἀπήλιον. ἐς ὃ ἀπόβαντες, ἡγεῖτο ἦ ὁ Μιθροβαρζάνης, βόθρον τε ὀρυξάμεθα, καὶ τὰ μῆλα ἐσφάξαμβεν, καὶ τὸ αἷμα περὶ τὸν βόθρον ἐπορεύσαμβεν. ὁ δὲ μάγος, εὐ τοσούτῳ δᾷδα καιομβρίλη ἔχων, οὔπω ἔτ' ἠρεμαίᾳ τῇ φωνῇ, πανμέγαθες ἦ ὡς οἷός τε ἦν ἀνακραγὼν, δαίμονάς τε ὁμοῦ πάντας ἐπεβοᾶτο, Ποινὰς, καὶ Ἐρεννύας καὶ νυχίαν Ἑκάτην, καὶ αἰπεινὴν Περσεφόνειαν, Δεδαμανθύς ἄμα βαρβαρικά τινα καὶ ἄσημα ὀνόματα, καὶ πολυσύλλαβα· οὕτως ἐν πάντα σαίνεσθαι ἐσπλάσθη, καὶ ὑπὸ τῆ ἐπωδῆς τεθάφθαι ἀπερρήγνυτο, καὶ ἡ ὑλακὴ τοῦ Κερβέρου, πορρωτέρω ἠκούετο, καὶ τὸ πεζάγμα ὑπερκύπτοντες ἦν, καὶ σκυθρωπόν. ἔδδεισεν δ' ὑπέρεχθρον ἅπαξ σύεσαν αἰδοῦς. καταφαίνετο γὰρ ἤδη τὰ πλεῖστα, καὶ ἡ λίμνη, ἐς ὁ Πυριφλεγέθων, ἐς τε Πλούτωνος τὰ βασίλεια. καταλυόντες δ' ὅμως ἀμφὶ τὸ χάσμα τοῦτο, τὸ μὲν Ῥαδάμανθυν δέεσθαι πεύθεσθαι μικρὸν δεῖν ὑπὸ τοῦ δέους. ὁ δὲ Κέρβερος, ὑλάκησεν μάλιστα, καὶ παρεκίνησε. τυχὸν δὲ μὲν κρέσσων τῷ λύρᾳ, Δεδαμάνθῃ ἐκοιμήθη ὑπὸ τοῦ μέλους. ἔπει δὲ πρὸς τῷ λίμνῃ ἤλθομβ, μικρὸν μὲν ὑπ' ἐπεραιώθημβ. ἦν γὰρ ἤδη πλῆρες τὸ ῥεῦμα εἴω, καὶ οἰμωγῆς ἀπέπλεον. τεταραγμέναι δὲ πάντες ἐπέπλεον. ὁ μὲν, τὸ σκέλος, ὁ δὲ, τῷ κε-

quicquid ad ea ſacra competebat tum impoſitis omnibus quæ parata erant, nos quoque ſic *Ingredimur triſtes, lachrymiſque implemur obortis.* Atque aliquantiſper quidem in fluvio, ſublabebamur: deinde in paludem delati ſumus, ac lacum quendam in quem Euphrates conditur. Quo etiam tranſmiſſo, in deſertam ac ſylvoſam & opacam quandam regionem devenimus: in quam ubi deſcendimus (præibat enim Mithrobarzanes) foveam effodimus, & oves jugulamus, & foveam ſanguine conſpergimus. At magus interim facem accenſam tenens, voce non ampliùs ſummiſſa, ſed quàm poterat maxima vociferans, dæmonas ſimul omnes inclamat, Pœnas, Erynnes, Hecaten noctturnam, excelſamque Proſerpinam, commixtis unà barbaricis quibuſdam ignotis & polyſyllabis nominibus. Statim ergo tremere cœperunt omnia, ſolumque ex carmine rimis hiare, ac Cerberi latratus procul audiri: jamque res planè triſtis ac mœſta fuit. *Vmbrarum & timuit rex Pluto ſedibus imis.* Iam enim inferorum pleraque patebant, & lacus, & Pyriphlegethon, & Plutonis regia. Cumque per hiatum deſcendiſſemus, Rhadamanthum metu propè extinctum reperimus. At Cerberus quidem latravit, & in furorem eſt verſus. Sed cùm illico lyram pulſaſſem, cantu extemplo delinitus obdormivit. Poſtquam verò ad lacum venimus, tranare ferè non licuit. Iam enim onuſtus erat, & ejulatu plenus ponto: omnes verò ſaucii navigabant, hic femur, ille caput,

φαλὴν, ὁ δὲ, ἄλλό τι συμπεπτωκὸς ἐμοὶ δοκεῖν, ἔκ τινος πολέμου παρῄνεσε. ὅμως δ' οὖν ὁ βέλτιστος Χάρων ὡς εἶδε τὴν λεοντῆν, οἰηθείς με τὸν Ἡρακλέα εἶναι, ἐπεδέξατό με, καὶ διεπόρθμευσέ τε ἀσμένως, καὶ ἀπέβησε διεσήμηνε τὴν ἀτραπόν. ἐπεὶ δὲ ἤμην ἐν τῷ σκότῳ, ὡσπερ ἦν ὁ Μιθροβαρζάνης, εἱπόμην δ' ἐγὼ κατόπιν ἐχόμενος αὐτοῦ, ἕως ὡσὲ λειμῶνα μέγιστον ἀφικνούμεθα, [1] τῷ ἀσφοδέλῳ κατάφυτον. ἔνθα δὴ παρελθόντες ἡμεῖς τετράγωνα τὰ νεκρῶν αἰ σκιαί. κατ' ὀλίγον δὲ ὡσείοντες, παρεχωρούμεθα ὡς τὸ τοῦ Μίνω δικαστήριον. ἐντυγχάνει δὲ, ὁ μὲν, ἐπὶ ὑψηλοῦ τινος ὑψηλὰ καθήμενος. παρειστήκεισαν δὲ αὐτῷ ποιναὶ, καὶ ἀλάστορες, καὶ Ἐρινύες. ἐπηρώτα δὲ, ὡσπερεῖ πολλοί τινες ἐφεξῆς ἁλύσει μακρᾷ δεδεμένοι. ἐλέγοντο δὲ εἶναι μοιχοὶ, πορνοβοσκοὶ, καὶ τελῶναι, καὶ κόλακες, καὶ συκοφάνται, καὶ τοιοῦτον ὅμιλον τὸν πάντα κυκώντων ἐν τῷ βίῳ. χωρεῖς δὲ, εἴ τι πλούσιοι, καὶ τοκογλύφοι ὡσπερεῖσαν, ὠχροὶ, καὶ ὡσπερεῖσαν, καὶ ποδαγροὶ, κλοιὸν ἕκαστος αὐτῶν, καὶ κόραξ δίτάλαντον ἐπικείμενον. ἐφεστῶτες δὲ ἡμεῖς, ἐωρῶμέν τε τὰ γιγνόμενα, καὶ ἠκούομεν τῶν λεγομένων. κατηγορεῖ δὲ αὐτῶν κατοί τινες καὶ παρρήσιοι ῥήτορες. Φιλω. τίνες ἔτοι ὡσὲ Διός; μὴ γὰρ ὀκνήσῃς καὶ τοῦτο εἰπεῖν. Με. οἶσθα πω τοὺς ὡσὲ τὸν ἥλιον ἀπολελαμπρύνας σκιὰς ἀπὸ τῶν σωμάτων; Φιλω. πάνυ μὲν οὖν. Με. αὗται τοίνυν, ἐπειδὰν ἀπολάκωμεν, κατηγορεῖν ἐπὶ τοῖς ἐπιτηδεύμασιν ἐκάστοις. καὶ ἐπειδὰν ἀκούσωμεν τὰ ἐγκλήματα, ἐπὶ τὸν Μίνω δικαστήριον ἀπιόντες, ἐκεῖ ἀκούσεσθε τὰ ἀπολογούμενα. καὶ ἐπειδὰν ἀκούσωμεν τὰ ἀπολογούμενα, ἐπὶ τὸν Μίνω δικαστήριον ἀπιόντες, ἐκεῖ ἀκούσεσθε τὰ ἀπολογούμενα. καὶ ἐπειδὰν ἀκούσωμεν τὰ ἀπολογούμενα, ἐπὶ τὸν Μίνω δικαστήριον ἀπιόντες, ἐκεῖ ἀκούσεσθε τὰ ἀπολογούμενα.

put, alius alio quopiam membro luxatus, adeò ut ex bello quopiam adesse mihi viderentur. At optimus Charon cùm leonis videret exuvias, esse me ratus Herculem, recepit, libensque transvexit, quinetiam egressis viam commonstravit. Tum quoniam in tenebris eramus, præibat quidem Mithrobarzanes, ego autem ponè ipsi adhærens sequebar, quoad in pratum quoddam maximum, & asphodelo consitum pervenimus. Ibi nos stridulæ mortuorum umbræ obibant. Tum paulò longiùs progressi ad Minois tribunal accessimus. Hic autem in sublimi quodam solio sedebat: adstabant autem illi Pœnæ, infesti dæmones, Erinnyes. Ex altera verò parte adducebantur ordine multi longa catena vincti, qui dicebantur adulteri, lenones, publicani, adulatores, sycophantæ, atque istiusmodi turba quidvis in vita turbantium. Seorsum autem divites ac fœneratores prodibant, pallidi, ventriosi, & podagrici, quorum unicuique trabs, & corvus duorum talentorum pondo incumbebat. Nos igitur astantes, & quæ fiunt omnia conspicimus, & quæ ad defensionem dicuntur, auscultamus: accusabant autem novi quidam atque admirabiles oratores. *Ph.* Quinam hi sunt per Iovem? ne te pigeat hoc quoque dicere. *Men.* Nosti-ne umbras istas, quas corpora soli opposita reddunt? *Ph.* Omnino sanè. *Men.* Hæ igitur nos vita functos accusant, testimonio suo convin-

1 Τῷ ἀσφοδέλῳ] Sic in Char. Reliqua continentur in Dial. mort. *Benard.*

1 Καὶ

ρῶσί τε, καὶ καθαιρετηρῶσι, καὶ διελέγχωσι τὰ παραγγέλματα ἡμῶν τοῦ βίου. σφόδρα πείθουσιν ἀξιόπιστοι δοκοῦσιν, ὅτι ἀεὶ σωῶσιν, καὶ μηδέποτε ἀφιστάμενοι τῶν σωμάτων. ὁ δ' οὖν Μίνως ἐπιμελῶς ἐξετάζων ἀπέπεμπεν ἑκάστους τῶν ἀσεβῶν χώρων, δίκην ὀφείλοντας κατ' ἀξίαν τῶν πεπραγμάτων. καὶ μάλιστα οἰκείαν ἔπλεκε, τοῖς τε ἐπὶ πλούτοις τε καὶ ἀρχαῖς πεφαυλισμένοις, καὶ μισογύναις καὶ ἀσωτικωτάταις ἐπιμόνοις, τίνι τε ὀλιγοχρόνιον ἀλαζονείαν αὐτῶν; καὶ τὴν ὑπεροψίαν μυσαττόμενος. καὶ ὅτι μὴ ἐμέμνηντο θνητοί τε ὄντες αὐτοὶ, καὶ θνητῶν ἀγαθῶν πεπτωκότες. οἱδὲ, λαμπυσάμενοι τὰ λαμπρὰ ἐκεῖνα πάντα, πλούτους λέγω, καὶ ἡβὴν, καὶ δυναστείας, γυμνοὶ κἀπὶ πενιχροῖς, παρειστήκεισαν. ὥστέ τινα ὀνειρον ἀναπεμπάζομαι τῶν παρ' ἡμῖν δαιμονίων. ὥστε ἔγωγε ταῦθ' ὁρῶν, ὑπερήχαιρον. καὶ εἴ τινα γνωρίσαιμι αὐτῶν, ἐσθιον ἂν ἡσυχῇπως, ὑπεμίμησκον οἷος ἦν ἐπὶ τοῦ βίου, καὶ ἡλίκην ἐφύσα τότε, ἡνίκα πολλοὶ μὲν ἔωθεν ἐπὶ τοῖς πυλῶσιν παρεστήκεισαν, τῶν ἐσόδων αὐτῷ ἐπειμένοντες, ὠθιζόμενοί τε, καὶ ἀποκλειόμενοι ἐπὶς τῶν οἰκετῶν, ὁ δὲ μόγις ἂν ποτε ἀναπεῖλας αὐτοῖς πορφυρᾶς τις, ἢ ἐπίχρυσος, ἢ ἀλεκτρυόνα ποικίλον, δύο μάγειρος ὑπὸ καὶ μαγκαφόρους ἀποφαίνων τοὺς ἐσιόντας, ἵν' τὸ ῥῆθος, ἢ τῶν δεξιὰν ἐσιτείαν δόξῃ κεκαφιλεῖν. οἰκεῖοι μὲν ἦσαν ἡμῖν ἀκόντες. πρὸς δὲ Μίνωα, μία τις καὶ ἐπὶς χάρεν ἐδικάσθη δίκη. τὸν γάρ τοι σικελιώτην Διονύσιον, πολλὰ καὶ ἀτόσια ὑπό τε Δίωνος κατηγορηθέντα, καὶ ὑπὸ τῶν φωὸς κατημφοτυρηθέντα, παρελθὼν Ἀρίστιππος ὁ Κυρηναῖος, ἄγων δ' αὐτὸν ἐπιμὴ,

vincunt, & quicquid in vita peccavimus redarguunt, atque ipsarum nonnullæ fide valdè dignæ videntur ut pote quæ nobiscum semper versabantur, nostrisque à corporibus nusquam digrediebantur. Itaque Minos diligenter examinans, quemlibet in sedes impiorum relegabat, dignas ausis pœnas subiturum: eosque maximè suppliciis exercebat, qui divitiis & dignitatibus superbiverant, quique adorari se ferè expectabant, brevem eorum superbiam, fastumque detestatus: quippe qui non meminissent mortales ipsi cùm sint, sese bona quoque mortalia consequutos. At nunc isti splendidis illis omnibus spoliati, divitiis inquam, genere, imperiis, nudi, demissoque vultu steterunt, tanquam somnium quoddam, humanam hanc fœlicitatem recogitantes. Quæ cùm conspicarer, summopere gaudebam. Et si quem ipsorum nossem, tacitè ad ipsum accedens, qualis in vita fuerat memorabam, quantumque tunc turgeret quum multi mane fores obsiderent egressum ejus expectantes, pulsi interim exclusique à famulis. At ipse vix tandem illis exoriens, purpureus, aut aureus, aut versicolor, fœlices & beatos salutantes se facturum putabat, si pectus dextram-ve porrigens daret osculandam. Illi verò audientes ista molestè ferebant. At Minos unum quoddam judicium ad gratiam pronuntiavit. Quippe Dionysium Siciliæ tyrannum multis & atrocibus criminibus à Dione accusatum, & Stoicorum testimonio convictum, Aristippus Cyrenæus interveniens (illum enim honore prose-

καὶ δύνατα μίγνυσθαι τὸ τοῖς πόνοις μικρὸν δεῖν τῇ Χιμαίρᾳ συσσβεσθέντα, παρέλυσε τὴν κατάδικης, λέγων πολλοῖς αὐτὸν τὴν πεπαιδευμένην συὸς ἀργύριον χρήσαι δεξιόν. ἀπιόντες δ' ὅμως ἐκ δικαστηρίου, εἰς τὸ κολαστήριον ἀφικνούμεθα. ἔνθα δὴ ὦ φίλε, πολλὰ καὶ ἐλεεινὰ ἐλάβομεν ἀκούσαντά τε, καὶ ἰδεῖν, μαστίγων τε γὰρ ὁμοῦ ψόφος ἠκούετο, καὶ οἰμωγὴ τῶν ἐπὶ τῷ πυρὸς ὀπλιμένων. καὶ τρίβλαι, καὶ κύφωσις, καὶ τροχοί. καὶ ἡ Χίμαιρα ἐσπάρασσε, καὶ ὁ Κέρβερος ἐδιλάκτιζε. συνελάζοντό τε ἅμα πάντες, βασιλεῖς, δοῦλοι, σατράπαι, πένητες, πλούσιοι, πλωχοί. καὶ μετέμελε πᾶσι τῶν τολμημάτων. σφῶν δ' αὐτῶν καὶ ἐγνωρίσαμεν ἰόντες, ὁπόσοι ἦσαν τῶν ἐναγῶς πεπολυτηκότων. οἱδὲ, συνεκαλύπτοντο, καὶ ἀπεστρέφοντο, εἴ δ', καὶ ὡσσονοῦν ποιεῖν, μάλα δουλοπρεπές τι, καὶ κολακευτικόν. καὶ ταῦτα, πῶς οἴει, βαρεῖς ὄντες, καὶ ὑπερόπτας τὸ πρὶν τὸν βίον; τοῖς μὲν τοι πένησιν, ἡμιτέλεια τῶν κακῶν ἐδέδοτο. καὶ ἀναπαυόμενοι, πάλιν συνελάζοντο. καὶ μὴν καὶ κἀκεῖνα εἶδον τὰ μυθώδη, τὴν Ἰξίονα, καὶ τὸν Σίσυφον, καὶ τὸν Φρύγα Τάνταλον χαλεπῶς ἔχοντα, καὶ τὸν γηγενῆ Τιτυόν. Ἡρακλέες ὅσος. ἔκειτο γὰρ τόπον ἐπέχων ἀγροῦ. διελθόντες δὲ καὶ τούτους, εἰς τὸ πεδίον ἐσβάλλομεν, τὸ Ἀχερούσιον. εἰσκομίζουσι δὲ αὐτόθι τοὺς ἡμιθέους τε, καὶ τὰς ἡρωίνας. καὶ τὸ ἄλλον ὅμιλον τῶν νεκρῶν κατ' ἔθνη καὶ φῦλα ἀφιστῶμεν. τοὺς μὲν, παλαιούς τινας, καὶ βρωτῶνας, καὶ ὡς φησιν Ὅμηρος, ἀμενηνούς. τοὺς δὲ, νεαλεῖς καὶ συνεσηκότας. καὶ μάλιστα τοὺς Λιγυπτίων αὐτοὺς, ἀφ' ὧν πολυαρκὲς τὸ παρηχεῖον. τὸ μὲν οὖν ἀφικνεῖσθαι ἐκεῖσε, καὶ πάνυ τι λίαν ἐφικτὸν ἦν. τὸ δὲ διαγνῶναι ἕκαστον, καὶ τοῦτο ἐπιτήδειον ἦν. ἐπεὶ καὶ ἐκεῖνο ἐθαυμάζομεν, ὅτι πάντες ἐφθέγγοντο τὴν αὐτὴν φωνὴν, καὶ ἡ Ἑλληνὶς καὶ ἡ βαρβαρικὴ, καὶ ἡ Ἀττικὴ καὶ ἡ Συρία, καὶ ἡ Ἰταλὸς καὶ ἡ Κελτὸς, καὶ ἡ Ἀσσυρία καὶ ἡ Ἀραβία, καὶ ἡ Σκυθικὴ καὶ ἡ Λυδία, καὶ ἡ Ἰωνικὴ καὶ ἡ Δωρὶς, καὶ ἡ Αἰολὶς καὶ ἡ Βοιωτία, καὶ ἡ Κρητικὴ καὶ ἡ Κιλικία, καὶ ἡ Κυπρία καὶ ἡ Αἰγυπτία, καὶ ἡ Μηδικὴ καὶ ἡ Παμφυλία, καὶ ἡ Λυκία καὶ ἡ Καρία, καὶ ἡ Ἑβραία καὶ ἡ Ἀσσυρία,

μάδιον. ἅπαντες γὰρ ἀτιχῶς ἀλλήλοις γίνονται ὅμοιοι, τὸ ὀστέον γεγυμνωμένον. τέλως μόγις καὶ ἀφ' ἑαυτῶν ἀναγνωρίσαντες αὐτοὺς ἐγνώσθημεν. ἔκειντο δ' ἐπ' ἀλλήλοις ἀμαυροὶ, καὶ ἀδόξως ἔπι τοῦ παρ' ἡμῖν κοιλῶνι φυλάττοντες. ἀμέλει, πολλῶν ἐν τοιούτῳ σπηλαίῳ κειμένων, καὶ πάντων ὁμοίων, φοβερόν τι, καὶ ἀφάνειαν δεδορκότων, καὶ γυμνοὺς τοὺς ὀδόντας ἐπιφαινόντων, ἠπόρουν ὅτῳ ἑαυτὸν ὦπτι ἀφικνοῦμαι τὸ Θερσίτου λαβὼν ἢ κοιλὸν Νιρέως, ἢ τὸ μητρώου Ἴρου, λαβὼν ἢ Φαιάκων βασιλέως, ἢ Πυρρίαν τὸ μάγειρον, λαβὼν ἢ Ἀγαμέμνονος. ἀδύν γὰρ ἔτι τῶν παλαιῶν γνωρισμάτων αὐτοῖς παρέμενεν, ἀλλ' ὁμοίως τὰ ὀστᾶ ἦν, ἄφηλα, καὶ ἀνεπίγραφα, ἃ ὑπ' ἀδηλότητος ἔτι ἀφανίζεσθαι δυνάμενα. τοιγάρτοι σκοπῶν ἐγὼν, ἐδόκει μοι ὁ τῶν ἀνθρώπων βίος πομπῇ τινι μακρᾷ παραπλήσιος εἶναι, χορηγεῖν ἕκαστα ἡ τύχη, ἀφορᾷ καὶ ποικίλα τοῖς πομπεύουσι σκευάζουσα. τὰ μὲν γὰρ λαβοῦσα ἡ τύχη, βασιλικῶς διασκεύασε, πάρεστι τε ἐπιθοῦσα, καὶ περιφόρους παρέδωκε, καὶ τὴν κεφαλὴν στέψασα τῷ ἀφθάρτῳ. τῷ δ', οἰκέτου σχῆμα περιέθηκε. τὰ δέ τινα, κοιλὸν εἶναι σκόσμησε. τὰ δ', ἄμορφον, ἃ γελοῖον παρεσκεύασε. παντοδαπὴν γὰρ οἶμαι δεῖν γνώμην τὸν θέατ. πολλάκις δ', ἀφ' μέσης τῆς πομπῆς μεταβαλὼν τὰ εἴδεα σχήματα, οὐκ ἐᾶσε ἐς τέλος ἀφικόμενα κατ' ἃ ἐτάχθησαν. ἀλλὰ μεταμφίεσασα, τὰ μὲν Κροῖσον ἠνάγκασε τὸν δ' οἰκέτου καὶ ἀγχιμαλώτου σκοδὴν ἀναλαβεῖν. τὸ δ' Μαιάνδριον, πάσης τῶν τοῖς οἰκέταις πομπεύοντα, τῷ Πολυκράτους τυραννίδα μετενέδυσε.

adeò nudatis ossibus omnes erant sibi invicem similes: nisi quòd vix tandem, diuque contemplantes ipsos cognoscebamus: quippe conferti jacebant obscuri atque ignobiles, nihilque amplius decoris illius qui est apud nos asservantes. Cùm igitur ossa simul multa eodem in loco jacerent, omnesque inter se similes essent, terrificum quiddam vacuis oculorum orbibus intuentes, denteſque nudos ostendentes, animi pendebam quonam signo Thersiten à formoso illo Nireo discernerem, aut mendicum Irum à rege Phæacum, aut ab Agamemnone Pyrrhiam coquum. Quippe quibus jam nihil veteris indicii permansit, sed inter se similia sunt ossa, incognita, titulis carentia, nullique unquam dignoscenda. Hæc igitur spectanti mihi, hominum vita longæ cuipiam pompæ persimilis videbatur, cui fortuna præsit, & singula disponat, iisque qui pompam agunt, diversos varioſque habitus accommodet. Alium siquidem fortuna deligens regiis ornat insignibus, imposita tiara, additis satellitibus, & capite diademate revincto. Alium verò servi habitu amicit: hunc autem forma ornat, illum contrà deformem & ridiculum fingit: nam omnigenum, ut opinor, oportet esse spectaculum. Quin habitus quorundam plerumque in media etiam pompa demutat non sinens quo prodierant ordine, eodem ad extremum progredi. Sed ornatu commutato Crœsum quidem coëgit, servi captivique vestes assumere: Mæandrium autem, olim inter servos incedentem, Polycratis data tyrannide viciſſim vestivit: coque

καὶ μέχρι μὲν τοῦ εἶναι χρῆται τῷ κόσμῳ. ἐπειδὰν δ' ὁ τῆς πομπῆς καιρὸς παρέλθῃ, τὸν οἰκεῖον ἕκαστος ἀποδὺς τὸν σκυβάλην, καὶ ἀποδυσάμενος τὸ σῶμα μὴ ἧττον σώματος, ἄσπερ ἦν πρὸ ἧς, χώνευται, μηδὲν ἧττον πλησίον Ἀφείρων. ἔνιοι δὲ ὑπ' ἀγνωμοσύνης, ἐπειδὰν ἀπαιτῇ τὸ κόσμον, ἐπισῶσα ἡ τύχη, ἄχθονταί μοι, καὶ ἀγανακτοῦσιν, ὥσπερ οἰκείων τινῶν στερισκόμενοι, καὶ οὐκ ἀπὸ ὀλίγου ἐχρήσαντο ἀποδιδόντες. οἶμαι δ' ἔγωγε τῶν ἐπὶ τῆς σκηνῆς ποιμένων ἐμφανίσειν, τὰς τραγικὰς ὑποκρίσεις τότε πρὸς τὰς χρείας τῶν δραμάτων, ἄρα μὴ, Κρέοντας, οἷόπερ δ', Πριάμους γεγονότας, ἢ Ἀγαμέμνονας, καὶ ὁ αὐτὸς, εἰ τύχοι μικρὸν ἔμπροσθεν μᾶλλον σμικρὸς, τὸν δὲ Κέκροπα ἢ Ἐρεχθέως σχῆμα μιμησάμενον, μετ' ὀλίγον οἰκέτης προσῆλθεν ὑπὸ δὲ ποιητοῦ κεκελευσμένου. ἤδη δὲ πέρας ἔχοντος δράματος, ἀποδυσάμενος ἕκαστος αὐτῶν τὸν χρυσόπαστον ἐκεῖνον ἐνδύτην, καὶ τὸ προσωπεῖον ἀπελόμενος, καὶ καθελὼν ἀπὸ τῶν ἰμαθίων, πένης, καὶ ταπεινὸς ἀφέρχεται. σὺ δ' ἔτ' Ἀγαμέμνων ὁ Ἀτρέως, οὐδὲ Κρέων ὁ Μενοικέως, ἀλλὰ Πῶλος Χοιρυλίων συνιόντος ὀνομαζόμενος, ἢ Σάτυρος ὁ Θεογείτονος μορμολύττης. τοιαῦτα καὶ τὰ τῶν ἀνθρώπων πράγματά ἐστιν, ὡς τότε μοι ὁρῶντι ἔδοξεν. Φιλω. εἰπέ μοι ὦ Μένιππε, οἱ δὲ τὰς πολυτελεῖς ταύτας καὶ ὑψηλὰς τάφους ἔχοντες ὑπὲρ γῆς, ἢ φίλας, ἢ εἰκόνας, καὶ ἐπιγράμματα, οὐδὲν πλέον τοῦτο παρ' αὐτοῖς εἰσι τῶν ἰδιωτῶν νεκρῶν; Με. λῆρεῖς ὦ οὗτος. εἰ γὰρ ἐθέλοι τις Μαυσωλὸν αὐτὸν, λέγω δὲ τὸ μέγα, τὸ ἐκ δὲ τάφου ἀφειδοίη, οὐ

que cultu aliquantisper uti sivit. Verùm ubi pompæ tempus præteriit, tum quisque apparatum reddens, & amictum cum corpore exuens, qualis erat antè, efficitur, nihil à vicino differens. At nonnulli præ insciticia, quum instans fortuna ornatum repetit, ægrè ferunt atque indignantur, tanquam propriis quibusdam privati, at non ea reddentes quibus ad exiguum tempus utebantur. Existimo autem etiam in scena vidisse te plerunque histriones istos tragicos, qui in fabularum usum modò Creontes, modò Priami fiunt, aut Agamemnones. Idemque si sors tulerit, paulò antè tam graviter, Cecropis aut Erechthei formam imitatus, paulò post servus, poëta jubente progreditur. Cumque jam fabulæ finis adfuerit, & ipsorum unusquisque vestem illam auratam exuerit, personam deposuerit, & ex cothurnis descenderit, pauper & humilis obambulat: nec amplius Agamemnon Atrei filius, nec Creon Menœtio prognatus, sed Polus Chariclei Sunienfis, aut Satyrus Marathonius Theogitonis filius nominatur. Sic se hominum res habent, ut mihi tum spectanti visum est. *Ph.* Dic Menippe, isti qui sumptuosa, excelsaque sepulchra habent in terris, & columnas, & imagines, & titulos, nihilone apud inferos plebeiis defunctis sunt honoratiores? *Men.* Heus tu nugaris: si enim Mausolum vidisses, Carem illum dico, sepulchro percelebrem, probè scio ridere nunquam

1 Καὶ καταβὰς ἀπὸ τῶν ἰμαθίων] Eadem utitur comparatione Iust. Martyr. epist. ad Zen. & Ser. *Bourd.*

1 Οὐ

εἶδε ὅπη σὺν ἂν ἐπαύσω γελῶν. ὅτου παπινᾶς ἐρρίπτο ὁ Διογένης, λαμπόμενον τὸ τοῦ λοιποῦ δήμου τῶν νεκρῶν. ἐμοὶ δοκεῖν, τοσοῦτον ἀπολαύων τῆς μνήμης. παρ' ὅσον ἐκαρύνθη πλινθίον ἄχθος ἐπικείμενον. ἐπειδὴν γάρ ὦ ἑταῖρε ὁ Αἰακὸς ἀπομετρήσῃ ἑκάστῳ τὸν τόπον, δίδωσι τῷ μέτρῳ τὸ μέγιστον τοῦ πλείστου ποδός, ἀνάγκη ἀγαπᾶν ἅπαντα, καὶ παρεκτείνειν, ὡς τὸ μέτρον συμπεπλεγμένον. πολλῷ δ' ἂν οἶμαι μᾶλλον ἡδέως, εἰ ἐξῆσαν τὰς παρ' ἡμῖν βασιλίσσας, καὶ συμπάσας, πλουσιούσας παρ' αὐτοῖς, καὶ ἤτοι πεπλουτηκυίας ὑπ' ἀπορίας, ἢ τὰ παρόντα διδασκομένας χρήματα, καὶ ὑπὸ δὲ τυχόντων ὑποζυγίων, καὶ κήρυκα παιδίων, ὥσπερ τὰ ἀνδραποδώδη τὰ ἀπημπολημένα. Φίλιππον γοῦν τὸν Μακεδόνα ἐγὼ θεασάμενος, ἐδὲ κρατεῖν ἐμαυτοῦ δυνατὸς ἦν. ἰδεῖν γάρ μοι ἐν τριόδῳ τινὶ μισθοῦ ἀκάμειον τὰ σαθρὰ τῶν ὑποδημάτων. πολλοὺς δὲ καὶ ἄλλους ἦν ἰδεῖν ἐν ταῖς τριόδοις μεπιστοῦντας, ἀπέρκας λέγω, καὶ Δαρείους, καὶ Πολυκράτεις. Φίλω. ἀτοπα διηγῇ τὰ περὶ τῆς βασιλείας, καὶ μικρὰ δῆτα, ἄπιστα. τί δ' ὁ Σωκράτης ἔπραττε, καὶ Διογένης, καὶ εἴ τις ἄλλος τῶν σοφῶν; Μι. ὁ μὲν Σωκράτης, καὶπερ ἐλευθεριώτατα διελέγχων ἅπαντας. σὺν αὐτοῖς δ' αὖ Παλαμήδης, καὶ Ὀδυσσεὺς, καὶ Νέστωρ, καὶ εἴ τις ἄλλος λάλος νεκρός. ἐπ μὴν οἱ περὶ τὸν Διογένη

quam desiisses: tam despectim in abstrusum antrum projectus est, in reliqua mortuorum turba delitescens: hoc tantùm commodi meo judicio percipiens ex hoc monumento, quòd impositò tam gravi pondere pressus laborat. Postquam enim, ô amice, Æacus unicuique locum demensus est (dat autem cui maximum, non plus quàm pedem) necesse est eo contentum jacère sèseque ad loci modum contrahère. Risisses autem, opinor, multo magis, si vidisses reges nostros & satrapas, apud eos mendicantes, & urgente inopia vel salsamenta vendentes, vel prima elementa docentes, & ut à quolibet contumeliis afficiuntur, atque in faciem cæduntur, tanquam vilissima mancipia. Ego igitur Philippum Macedonem conspicatus, continere me non potui: ostensus est mihi calceos attritos in angulo quodam mercede resarciens. Multos etiam alios videre erat in triviis mendicantes, Xerxes aio, & Darios & Polycrates. *Ph.* Admiranda hæc sunt, ac propemodum incredibilia, quæ de regibus narras. Quid autem Socrates faciebat, & Diogenes, & si quis est sapientum alius? *Men.* Socrates quidem ibi omnes redarguens obambulat: versantur autem cum illo Palamedes, Vlysses & Nestor, & si quis alius defunctorum est garrulus: quinetiam adhuc ipsi inflata sunt & tumida

1 Οὐ πλίον σοδὸς] Eadem in Dialog. mort. Philist. apud Stob ser. 330. κἂν μυρίων πηχῶν γῆς κύριος ὑπάρχῃς, δυοῖν χοίνιξ τριῶν ἢ τεσσάρων. utitur his fere verbis Lucianus alibi. Sic in Charon. σοδιαῖον λαβεῖν τόπον παρὰ τῷ Αἰακῷ. tangit Marcil. ad Horat. *Bourd.*

2 Τὰ σαθρὰ τῶν ὑποδημάτων] Sic in Catapl. *Idem.*

3 Τῆς φαρμακοποσίας] Plato in Phædro. *Idem.*

φαρμακοποσίας τὸ σπλῆν. ὁ δὲ Βίλλυσις Διογένης, παρρησιεῖ μὲν Σαρδαναπάλῳ τῷ ἀσωτερίῳ, καὶ Μίδᾳ τῷ Φρυγὶ, καὶ ἄλλοις ποτὲ τῶν πολυτελῶν. ἀκούων δ' οἰμωζόντων αὐτῶν, καὶ τὴν παλαιὰν τύχην [1] ἀναμετρουμένων, γελᾷ τε, καὶ τέρπεται. καὶ τὰ πολλὰ ὑπτιοκοπικείμενος, ἄδηλ μάλα τραχείᾳ καὶ ἀπηνεῖ τῇ φωνῇ. τὰς οἰμωγὰς αὐτῶν ἐπικελεύσῃ, ὥστε ἀηδιάζειν τοὺς ἄνθρας, καὶ διαπίπτειν μετοικεῖν ἢ φέρουσιν τὸν Διογένην. Φιλ. ταυτὶ μὲν ἱκανῶς. τί δὲ τὸ ψήφισμα λοιπόν, ὅπερ ἐν ἀρχῇ ἔλεγας κεκυρῶσθαι καὶ τοῖς πλουσίοις; Μεν. οὐκ ὑπομνήσεις. οὐ γὰρ οἶδ' ὅπως ἐξεὶ τούτου λέγειν ἀφῆμεν, πάμπολυ ἀπεπλανήθην τοῦ λόγου. διατρίβοντος γάρ μου παρ' αὐτοῖς, πρῶτοι οἱ πρυτάνεις ἐκκλησίαν ἐποίησαν περὶ τῶν κοινῇ συμφερόντων. ἰδὼν δὲ πολλοὺς συνιόντας, ἀναμίξας ἐμαυτὸν τοῖς ἐκεῖσε, εἷς καὶ αὐτὸς ἦν τῶν ἐκκλησιαστῶν. ἐνοικήσῃ μὲν δὴ καὶ ἄλλα. πολλοὶ γάρ. τὸ δὲ περὶ τῶν πλουσίων. ἐπεὶ γὰρ αὐτῶν κατηγόρησε πολλὰ, καὶ δεινὰ, βίας, καὶ ἁλαζονείας, καὶ ὑπερηφίας, καὶ ἀδικίας, πάνυ, ἀνέστης τις τῶν δημηγορῶν, εἶπεν ψήφισμα τοιοῦτον.

mida crura ex veneni hausto. At optimus Diogenes, accola est Assyrii Sardanapali, & Midæ Phrygis, & aliorum quorundam ex sumptuosis illis, quos quum ejulantes audit, veteremque fortunam recensentes, & ridet, & delectatur, & sæpe supinus jacens, admodum aspera & immani voce cantat, ejulatus illorum obscurans, adeò ut id viri illi molestè ferant, cumque Diogenem ferre non possint, de mutanda sede deliberent. *Ph.* De his quidem satis. Cæterum quodnam illud decretum est, quod initio dixeras contra divites esse sancitum? *Men.* Bene certè admones. Nescio enim quo pacto cùm hac de re dicere proposuissem, ab instituto sermone procul aberravi. Dum igitur ibi versabar, magistratus concionem advocarunt pro reipublicæ commodis. Cùm ergo multos concurrere viderem, ego me quoque mortuis immiscens ilicò unus fui eorum qui in concione aderant. Aliis igitur etiam de rebus est actum: postremò verò negotium de divitibus: quibus postquam objecta fuissent multa crimina, eaque atrocia, violentia, superbia, fastus, injuria, surgens tandem ex populo primâs quidam, hujusmodi decretum legit.

[1] Ἀναμετρουμένων] Angl. ἀναμετροῦντων. *Bourd.*

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ἐπειδὴ πολλὰ καὶ παράνομα οἱ πλούσιοι δρῶσι παρὰ τὸν βίον, ἁρπάζοντες, καὶ βιαζόμενοι, καὶ πάντα τρόπον τὸ πε-

DECRETVM.

Quandoquidem iniqua multa divites in vita perpetrant, rapientes, ac vim inferentes, omnique modo pauperes

πάντων κολαζομένους, δίδυξ τῇ βουλῇ, καὶ τῷ δήμῳ, ἐπιδεῖν ἀποδύσαντα, τὰ μὲν σώματα αὐτῶν, κολάζεσθαι, καθάπερ καὶ τὰ τῶν ἄλλων πονηρῶν. τὰς δὲ ψυχὰς, ἀναπεμφθείσας ἄνω εἰς τὸν βίον, [1] καταλύεσθαι εἰς τοὺς ὄνους, ἄχρις ἂν τὸ τοιοῦτον ἀριθμὸν μυριάδας ἐτῶν πέντε καὶ εἴκοσιν, ὄνοι ἐξ ὄνου γεγόμενοι, καὶ ἀχθοφοροῦντες, καὶ ὑπὸ τῶν πενήτων ἐλαυνόμενοι. τοῦτο μὲν δὴ λοιπὸν, ἐξεῖναι αὐτοῖς ἀποδυσθῆναι. εἶπε τῷ γαμβρῷ Κερβερίῳ Σκιλλαίῳ νεκυσδοὺς, φυλῆς [2] ἀλιβαντιάδος. τοῦτο ἀναγνωσθέντος ἐψηφίσατο, [3] ἐπεψήφισε μὲν αἱ ἀρχαί. ἐπεχρότησε δὲ τὸ πλῆθος, καὶ συνεβόησε μὴ ἀποδύσασθαι. καὶ ὀλάκησεν ὁ Κέρβερος. ὅτε δὴ σύντομα γίγεται, ἐκ κύκλου τὰ ἀναγκαιότατα. ταῦτα μὲν δὴ σοι τὰ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. ἐγὼ δὲ, ὥσπερ ἀφίγμην ἕνεκα, τῆς Τειρεσίου σοφίας ἐδεήθην, ἐπίτηδες αὐτὸν τὰ πάντα διηγήσασθαι, ὅτινα μοι δοκεῖ πρᾶγμα τῶν ἀνθρώπων τὸ ἄμεινον βίου. ὁ δὲ, γελάσας, ἅτε δὴ τυφλὸς ὢν γεραιὸς, ἐκ ἀχαρὴς, ἐκ λεπτόφωνος, ὦ τέκνον φησὶ, τῶν μὲν αἰτίαν οἶδά σου τῆς ἀπορίας, ὅτι δῆτα τῶν σοφῶν ἐμοῦ, ἃ τὰ αὐτὰ γιγνωσκόντων ἑαυτοῖς. ἀτὰρ εἰ θέμις λέγειν πρὸς σέ. ἀπείρηται γάρ ὑπὸ Ῥαδαμάνθυος. μηδαμῶς ἔφη ὦ παῖ φίλε, ἀλλ' εἰπὲ, ἐκ μὴ ἐκβαλεῖς με σὺ τυφλότερον ἐκείνου ὄντα τῆς βίου. ὁ δὲ, δὴ μὲ ἀπαγαγὼν, ἐκ πολὺ τῶν ἄλλων λάθρα ἀποστήσας, ἱκέτην ἀποστήσας πρὸς τὸ οὖς, φησὶν, ὁ τῶν ἰδιωτῶν, ἄριστος ἐστὶ βίος, καὶ ἥδιστος, καὶ ἀπράγμων, καὶ ἀπερίσπαστος, καὶ ἀνεπηρέαστος, καὶ ἀνεπίφθονος, καὶ ἀνεπιβούλευτος, καὶ ἀνεπιτήδευτος, καὶ ἀνεπιτίμητος, καὶ ἀνεπιτίμητος, καὶ ἀνεπιτίμητ

ως βίω, ἢ σωφρονίσεως, ὡς τῆ ἀφροσύνης παυσάμενοι καὶ μετανοήσαντες, καὶ πάλιν, καὶ ἀρχὰς ἐπισκοπεῖν. καὶ καταπλύσας τὸν σοφῶν τούτων συλλογισμῶν, καὶ τὰ τοιαῦτα λῆρον ἡγησάμενον, τοῦτο μόνον ἐξ ἁπάντων ἠρώτησα, ὅπως τὸ πρᾶγμα οὕτω ἥξομεν, ὡς ἔχομεν μὴ γελῶν τὰ πολλά, καὶ ὡς μηδὲν ἐσπουδακώς. ὡς εἶπον, πάλιν ὥρμησε κατ' Ἀσφοδελὸν λειμῶνα. ἐγὼ δή, καὶ γὰρ ἤδη ὀψὲ ἦν, ἄγε δὴ ὦ Μιθροβαρζάνη φημὶ, τί διαμέλλομεν, καὶ σὺ ἀπορρῶ αὖθις ἐς τὸν βίον; ὁ δὲ, θαῤῥεῖ φησὶν ὦ Μένιππε, πιστὸν γάρ σοι καὶ ἀπραγμονα ὑποδείξω ἀτραπόν. καὶ δὴ ἀπαγαγών με ἀπὸ τοῦ χωρίου ἐς ἄλλο ζοφερώτερον, δείξας τῇ χειρὶ πόῤῥωθεν ἀμαυρόν τι καὶ λεπτὸν ὥσπερ διὰ κλειθρίας ἑτέρου φάους, ἐκεῖνο ἔφη ἐστὶ τὸ ἱερὸν τῆς Τροφωνίου, κἀκεῖθεν κατέρχονται οἱ ἀπὸ Βοιωτίας. σὺ τοίνυν ἐν ἀνιδὶ, καὶ δύνῃ ἴσως ἐπὶ τὰς Ἐ λεάδας. ἡδεῖς δὲ τοῖς εἰρημένοις ἐγὼ, καὶ τὸν μόγον ἀπασάμενος, χαλεπῶς μόλα διὰ τῆς τρημίας ἀνερπύσας, ἐνθαδὶ ὅπως ἐν Λεβαδείᾳ γέγονα.

torum vita. Quamobrem ab hac vanissima rerum sublimium consideratione desistens, mitte principia & fines speculari: & vafros hosce syllogismos despuens, atque id genus omnia nugas ducens, hoc solum in tota vita persequere, ut præsentibus contentus, plerumque ridens, nulliusque rei satagens prætercurras. Sic locutus iterum in asphodelorum pratum sese corripuit. Ego igitur (etenim jam vesper erat) age, inquam ô Mithrobarzanes quid cunctamur, nec rursus ad vitam hinc imus? Ille verò ad hæc: Confide, inquit, ô Menippe, ostendam tibi semitam, qua celeriter nulloque negotio progrediemur. Cùm autem me in regionem alia obscuriorem abduxisset, manu procul ostendens subobscurum, & tenue lumen tanquam per rimam influens illud, inquit, Trophonii est templum, & illac ad inferos ex Boëotia descendunt. Hac ascende, & in Græcia statim eris. Ego igitur hoc sermone gavisus, salutato Mago ægrè admodum per fauces subrepens, nescio quo pacto in Lebadiam perveni.

ΧΑΡΩΝ, Η ΕΠΙΣΚΟΠΟΥΝΤΕΣ.

CHARON, SIVE CONTEMPLANTES.

ARGVMENTVM.

Ejusdem fermè argumenti est hic Dialogus cum superiore. Nam ut illic Menippus apud inferos videre atque audire supplicia & miseros exitus divitum atque potentum fingitur. Ita hic Charon apud superos hominum dementiam contemplatur, stulta illorum consilia & actiones deridendo. Quippe qui in his quæ incerta ac momentanea maximè sunt, puta robustate corporis, potentia, di-

divitiis, fortuna, gloria, & id genus aliis omnem ſpem atque fiduciam collocent. Mortis verò, quæ omnium certiſſima, & mox conſecutura eſt, nullam rationem habeant. Id quod ipſe Charon in fine Dialogi apertis verbis indicat, & paulò ſuprà quoque, ubi homines ſtultitiæ ſuæ admonet, & ad meliorem mentem revocat. Tractantur autem hæc primo per ſpeciem, propoſitis exemplis Milonis, Cyri, Cræſi, Polycratis, & aliorum: mox & in genere deſcriptis hominum & privatorum & regum affectibus ſtudiiſque, poſtremò etiam confutata opinione, quam multi de defunctorum honoribus habebant. Et in ſumma non hominum modò res & corpora, verùm & civitates & flumina, denique omnia morti ſubjecta eſſe oſtenduntur, quam eo faciliorem cuique eſſe, quo mundanis iſtis rebus ac opibus minus impeditus aut captus fuerit. Prior pars Dialogi etiam θαμματικὴ eſt, dum Mercurius jam exoratus à Charonte, montes alios aliis imponit, & locum unde proſpectus in omnes terras pateat, extruit.

ΕΡΜΗΣ.

Τί γελᾷς ὦ Χάρων; ἢ πὶ τὸ πορθμεῖον ἀπαλιπὼν, δεῦρο ἀνελήλυθας ἐς τὸν παρόντα ἡμέραν, ὃ πάνυ εἰωθὼς ἐπιχωριάζειν τοῖς ἄνω πράγμασιν; Χα. ἐπεθύμησα ὦ Ἑρμῆ, ἰδεῖν ὁποῖά ἐστι τὰ ἐν τῷ βίῳ ἃ πράττουσιν οἱ ἄνθρωποι ἐν αὐτῷ. ἢ πίνων τερεμνοι, πάντες οἰμώζουσι κωπόντες παρ' ἡμᾶς. οὐδεὶς γὰρ αὐτῶν ἀδακρυτὶ διέπλευσεν. αἰτησαμένῳ δέ μοι δοκεῖ καὶ αὐτὸς, ὥσπερ καὶ ὁ Τιθωνὸς ἐκεῖνῳ νεανίσκῳ, μίαν ἡμέραν λειπούσης ἡλιάζ, ἀπελήλυθα ἐς τὸ φῶς. καί μοι δοκεῖ ἐς δέον ἐπιτυχπέναι σοι. ξεναγήσεις γὰρ οὐ οἶδ' ὅπ με ξυμπεριάγοντα, καὶ δείξεις ἕκαστα, ὡς ἂν εἰδὼς ἅπαντα. Ερ. ἀ σχολὴ μοι ὦ πορθμεῦ. ἀπόχρη γὰρ τῷ Διὶ τὰ ἀνθρωπικῶν. ὀδὺ, ὀξύθυμός τί ἐστι, καὶ δέδια μὴ βαρυνόμενός με, ὅλον ὑμέτερον ἐάσῃ εἶναι, ἀλλ' ὑδὲ τὸ ζόφος. ἢ ὅπως τὸν Ἥφαιστον ἐκείνῳ

MERCVRIVS.

Quid rides Charon? aut cur deſerto pontone in hanc lucem aſcendiſti, ſuperorum rebus intereſſe neutiquam aſſuetus? *Ch.* Optavi Mercuri videre qualia ſint ea, quæ in vita geruntur, quidque homines in ea faciant: tum etiam quibus bonis privati plorent omnes qui ad nos deſcendunt. Neque enim ex ipſis quiſquam citra lachrymas trajecit. Quare exemplo Theſſali illius juvenis, exorato. Dite ut mihi unum ſaltem diem à nave liceret abeſſe in lucem aſcendi, ac mihi videor in te opportunè incidiſſe. Nam me, ſat ſcio, ſimul obambulans circunduces, & ſingula, ut qui noris omnia, oſtendes. *Merc.* Non vacat ô portitor. Nam Iovi ſummo operam in negocio quod ad homines pertinet, navaturus abeo. Ille verò eſt iræ acris, ut planè verear ne me cunctantem, caligini addictum veſtrum ſinat eſſe totum: vel quemadmodum nuper Vulcanum, ita

ἐπίῃσι, ῥίψῃ κἀμὲ πετεηνὸν ἔτι ποδὸς λὰξ ἔτ' ἠπατεῶνα βηλοῦ, ὡς ὑποσκάζων, χάλασσε παρέχομαι καὶ αὐτὸς εἰνοχῶν. Χα. ἀξιόψφ δὴ με ἄλως πλανώμενον ὑπὲρ γῆς, καὶ ταῦτα, ἐπίορκος, [1] καὶ ξύμπλους, καὶ συνδιάκτορος ὤν; καὶ μὴν καλῶς εἶχεν ὦ παῖ Μαίας ἐκείνων γὰρ σε μεμνῆσθαι, ὅπη μὴ ἦ πώποτε σὺ ἀντλεῖν ἐπίλοιπος, ἢ σκῶπτον εἶναι. ἀλλὰ σὺ μὲ ῥίγκεις ἐπὶ ἔτ' κἀξεπρώμνῳ ὑπτιωθείς, ὥμως ὅτῳ κορπρὸς ἔχων. ἢ εἴ τινα λάλον νεκρὸν δύροις ὑπείνῳ, παρ' ὅλον τὸν πλοῦν ἀφλέγῃ. ἐγὼ δ' ἀγεσσύτης ὢν, τῷ δικαίῳ ἕλκων, ἐρίπλω μόνῳ. ἀλλὰ σοὶ ἔτ' ἔμπαιτός ὦ φίλτατον Ἑρμάδιον, μὴ κἀξολίπῃς με. περιλήψομαί σ' τὰ σὺ τῷ βίῳ ἄπαυστα, ὥς τι κἀ ἰδίων ἐπανέλθοιμι. ὡς ἰὼ με σὺ ἀφῇς, ὑδὲν τὸ πυθῶν δίοισω. κἀξαρεῖ γὰρ ὑπείνοι σφάλλον δὶς ἀλιαθαίνοντες σὺ τῷ σκότῳ, ὅπως δὴ κἀμὲ σοι πάλιν ἀμβλυώττω πρὸς τὸ φῶς. ἀλλὰ δὸς ὦ κυλλήνιέ μοι ἐς ἀεὶ μεμνησομένῳ τὴν χάριν. Ερ. Τυτὶ τὸ πρᾶγμα. πλανᾶν αὖπον κἀξαρίστατέ μοι. ὁρῶ γὰρ ἤδη τὸ μισθὸν τὸ ἀθανάτους ὑπὲρ ἀκριβείας, πανταπάσιν ἡμῖν ἐσόμενον. ὑπαργητέον δὲ ὅμως. τί γὰρ ἂν κἀ πάθῃ τις, ὁπότε φίλος τις ἂν βιάζοιτο; πάντα μὲν δὴ σε ἐδεῖτο κἀθ' ἑκάστην ἀκριβῶς ἀμέλγειν ἐστὶν ἃ πορθμεῖον. πολλῶν γὰρ ἂν ἐτῶν ἡ Ἀγχιτίου γλώττη. εἶτα ἐ-

& me correpto pede, è magno dejiciat cœlo, quo & ipse pocillatoris munere fungens, claudicando risum præbeam *Ch.* Despicies ergo me temere in terra errantem: præsertim cum sis amicus, & navigationis socius, & legationis collega? Atqui conveniret Maiæ fili, illorum te meminisse, quòd te vel sentinam exhaurire, vel remigem agere nusquam jusserim. Quin tu interim, quamquam adeò robustis es humeris, in foris porrectus stertis, aut siquem garrulum defunctum offenderis, cum eo inter navigandum perpetuò confabularis. Ego verò, quanquam senex, remum utrinque trahens solus remigo. At te per patrem obsecro charissime Mercuriole, ne me deseras, sed circunducas per omnia quæ in vita cernuntur, ut aliquid novi conspicatus discedam. Nam si tu me reliqueris nihilo à cæcis differam. Vt enim illi lubrico gressu in caligine titubant: sic etiam ego contrà ad lucem hallucinabor. Quin tu ô Cyllenie, mihi in perpetuum memori futuro, gratiam hanc impertire. *Merc.* Res hæc profectò mihi causa verborum erit. Video igitur jam circunductionis hujus mercedem non sine pugnis omninò nobis futuram: attamen est obsequendum. Quid enim amico quopiam urgente facias? Omnia quidem te sigillatim, & ad amussim videre impossibile est ô portitor: nam hoc multorum annorum foret negotium. Deinde me,

1 Καὶ ξύμπλους ἔ συνδιάκτορος ὤν] Hæc vox συνδιάκτορος olet mendum: ita autem eam interpretatur Mosellanus, & sic videtur legisse συνδιάπορ, quæ vox etiam alibi forte non invenitur, sed quæ melius à συνδιαιτῶμαι formatur, quam συνδιάκτορος vel συνδιαίτορος, & idem valeret, quod συνδιαιτήτης, id est, *convictor, contubernalis*, vel etiam *arbiter simul cum alio*, nec dubito sic esse legendum, scilicet συνδιαίτωρ vel συνδιαιτήτης. Palm.

1 Ἐπὶ

μὲ μὴν κηρύττειν τὴν δίκην, καὶ ἀφ' ἑσπέρας κατηφίζειν ὑπὸ τῶ Διός. σὺ δ' ἂν αὐτὸν καλύειν ἐπιχειρεῖν τὰ τῶ ἑνιαύτου ἔργα, καὶ τὴν Πλούτωνος ἀρχὴν ζημιῶν, μὴ νεκροφορήσαντα πολλοὺς τῶ χρόνου. καὶ ὁ πλόκαμος Αἰακὸς ἀγανακτήσει, μισθὸν ὀβολὸν ἐμπολῶν. ὡς δὲ τὰ περίφαλλα τῶ χαροπίου ἴδῃς, τότ' ἤδη σκόπει. Χα. αὐτὸς ὦ Ἑρμῆ ἐπιτήδευε τὸ βέλτιστον. ἐγὼ δ', εἰδὼς εἰδὼς τὰ ὑπὲρ γῆς, ξένου ὢν. Ερ. τὰ μὲν ὅλα ὦ Χάρων, ὑψηλὰ πάνυ ἡμῖν ἔδοξε χωρεῖν, ὡς ἀπ' αὐτῆς πάντ' ἰδεῖς. σὺ δ'. εἰ μὲ ἐς τὸ ὕδατον ἀνελθεῖν δυνατὸν λῷ, σὺν ἂν ἤκαμον. οὐ γὰρ ἂν ἀκριβῶς ἅπαντα κατεθεώρεις. [1] ἐπὶ δὲ ἡμῖς εἰδώλοις ἀεὶ ξυνόντα ἐπιβατεύειν τὸ βασιλείον τῶ Διὸς, ὥρα ἡμῖν ὑψηλόν τι ὄρος κατασκοπεῖν. Χα. οἶσθα ὦ Ἑρμῆ ἅπερ ἐῶσθα λέγειν ἐγὼ πρὸς ὑμᾶς, ἐπισθὺν πλέοντι; ὁπόταν γὰρ τὸ πνεῦμα κατάσχωσι, πλαγίᾳ τῇ ὀθόνῃ ἐμπίπτῃ, καὶ τὸ κῦμα ὑψηλὸν ἀρθῇ, τότε ὑμεῖς μὲ ὑπ' ἀγνοίας κελεύετε τὴν ὀθόνην στεῖλαι, ἢ κοδόνας ὀλίγας τῶ πηδὸς, ἢ συνεκφαμεῖν τὸ πνεύμασι. ἐγὼ δ', τὴν ἡσυχίαν ἄγειν παρακελεύομαι ὑμῖν. αὐτὸς γὰρ οἶδέναι τὰ βέλτια. κοὐ ταυτὰ δὲ καὶ σὺ πράττε, ὁπόταν κελῶς ἴσχειν νομίζεις, κυβερνήτης οὖσα ἄν. ἐγὼ δὲ ὥσπερ ἐπιβάτης νόμος, σιωπῇ καθεδοῦμαι, πάντα πειθόμενος κελεύοντί σοι. Ερ. ὀρθῶς λέγεις. αὐτὸς γὰρ ἔσομαι τὸ πρακτέον, καὶ ξυμβήσου τὴν ἐμὴν

me, ut qui aufugiſſem, per præconem à Iove publicari oporteret, tibi verò impedimento eſſet, quo minùs mortis munia perageres poſſes. Plutonis etiam imperio damnum inferres ſi longo tempore mortuos non deduceres; publicanus quoque Æacus ſuccenſeret, quòd ne obolum quidem lucrifaceret. Sed jam hoc eſt diſpiciendum, quo pacto ſumma rerum capita videre queas. *Ch.* Quod optimum factu fuerit, Mercuri, ipſe videris. Ego verò cùm ſim peregrinus nihil eorum novi quæ in terra geruntur. *Merc.* Breviter, ô Charon, editiore loco nobis eſt opus, ex quo proſpicias omnia. Tu verò ſi poſſes in cœlum aſcendere, non laborarem: ex ſpecula enim accuratè omnia deſpectares. Sed cùm nefas ſit te, qui cum manibus ſemper verſaris, regiam Iovis calcare, jam fuerit tempus excelſum aliquem montem diſquirendi. *Ch.* Noſti Mercuri, quid vobis dicere conſue verim quum navigamus? ubi enim procelloſus ventus obliquo velo, incubuerit, adeò ut in ſublime tollantur fluctus: ibi vos quæ eſt veſtra imperitia, jubetis velum contrahere aut pedem paulum remittere, aut cum ipſo vento currere: ego autem moneo vos ut quieſcatis, cùm quid ſit optimum non ignorem. Tu quoque eodem pacto, cùm nunc ſis gubernator, facito quicquid convenire putaris. Ego autem more vectorum tacitus ſedebo, per omnia tibi jubenti obſecundans. *Merc.* Rectè mones: ipſe enim quid facto opus ſit, ſcivero, & ſpeculam idoneam in-

1 Ἐπὶ δὲ ἡμῖς εἰδώλοις ἀεὶ ξυνόντα ἐπιβατεύειν τὸ βασιλείον τῶ Διὸς] Εἴδωλα hoc loco pro umbris defunctorum ſumuntur. Id Virgilius per vocem *imago* expreſſit Æneid. 4.

Es nunc magna mei ſub terras ibit imago. Palm.

σκηπτικῶ. ἆρ' ὃν ὁ Καύκασος ἐπιτήδειος, ἢ ὁ Παρνασσὸς ὑψηλότερος, ἢ ἀμφοῖν ὁ Ὄλυμπος ὑπερνοσεῖ; κἀίτοι ὑ φαῦλόν τι ἀπεμνήσθην ἐς τ Ὄλυμπον ἀπιδών. συγχωρεῖν δέ τι κὴ ὑπουργῆσαι κὴ σὲ δεῖ. Χα. σωστα λέγεις. ὑπουργήσω γὰρ ὅσα δυνατά. Ερ. Ὅμηρος ὁ ποιητής φησι, τὼ Ἀλωέως υἷέας, δύο κὴ αὐτὼ ὄντας, ἔτι παῖδας, ἐθελῆσαί ποτε τὴν Ὄσσαν ἐπὶ βάθρον ἀναστατώσαντας, ἐπιθεῖναι τῷ Ὀλύμπῳ. εἶπε τὸ Πήλιον ἐπ' αὐτῇ ἐκκινῆσαι ταύτην κλίμακα ἕξειν, οἰομένους κὴ οὕτω θᾶσσον ἐπὶ τ οὐρανόν. ἐκεῖνο μὲν οὖν τὸ μεγαλεῖον, ἀπεσβάλω γὰρ ἤδη, δίκης ἐπισκήπτω. [1] νὴ Δί, εἰ γὰρ ἐπὶ κακῷ τῶν θεῶν ταῦτα βαλλόμεθα, τί γὰρ οἰκοδομοῦμεν κὴ αὐτοὶ κῷ τὰ αὐτὰ, ἐπικυλινδοῦντες ἐπάλληλα τὰ ὄρη, ὡς ἔχοιμεν ἀφ' ὑψηλοτέρου ἀκριβεστέραν τὴν σκηπτήν; Χα. κὴ δυησόμεθα ὦ Ἑρμῆ δύ' ὄντες ἀναβῆναι, ἀρξάμενοι τὸ Πήλιον ἢ τὴν Ὄσσαν; Ερ. Δῆτα σὺ οὐκ ἂν ὦ Χάρων; ἢ ἀξιοῖς ἡμᾶς ἀμβλυωτέρους εἶναι τῶν βρεφυλλίων ἐκείνων; κὴ ταῦτα, θεὸς ὑπάρχοντας; Χα. ὄκν. ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα δοκεῖ μοι ἀπίθανόν πως ἔχειν. Ερ. εἰκότως. ἰδιώτης γὰρ εἶ ὦ Χάρων, κὴ ἄπειρα ποιητικῆς. ὁ δὲ ἠλιάδης Ὅμηρος, λὸ δυοῖν στίχοιν αὐτίκα ἡμῖν ἁμβατὸν ἐποίησε τ οὐρανόν, ὕτω ῥᾳδίως σωπηθεὶς τὰ ὄρη. κὴ θαυμάζω εἴ σοι ταῦτα τερατώδη ἔοικα δοκεῖ, τ Ἄτλαντα δηλαδὴ εἰδότι, ὃς τ πόλον αὐτὸν εἰς ὤν, φέρῃ, ἀνέχων ἡμᾶς ἅπαντας. ἀκούεις γ ἴσως κὴ ἐμοῦ ἀδελφοῦ πέρι, ᾧ Ἡρακλεῖ, ὡς ἀμφεδέξοιτο ποτε

invenero, Num igitur idoneus est Caucasus, aut Parnassus excelsior, aut Olympus utroque eminentior? Atqui mihi in Olympum intuenti, quiddam non futile venit in mentem. Verùm ad hanc rem tuo & labore, & obsequio pariter erit opus. *Ch.* Impera: pro virili parebo. *Merc.* Homerus poeta dicit, duos Aloëi filios, cùm pueri adhuc essent, olim statuisse radicitus evulsam Ossam Olympo superimponere: deinde & huic Pelion, quòd arbitrarentur ita se scalas ad cœlum ascensu petendum sufficientes habituros. Verùm hi adolescentuli, quoniam erant impii, pœnas dederunt. Nos autem qui hæc in Deorum injuriam minimè molimur, cur non & ipsi montem monti involventes pariter ædificamus, quo videlicet exactiorem è sublimiori loco prospectum habeamus? *Ch.* Et poterimus Mercuri, duo tantùm cùm simus sublatum Pelion aut Ossam alii imponere? *Merc.* Quidni Charon? an nos præsertim cùm Dii simus, putas illis infantulis ignaviores? *Ch.* Nequaquam: sed res ista incredibilem quandam operositatem habere mihi videtur. *Merc.* Non injuria: rusticus enim es Charon, nec in poëtarum fabulis versatus. At egregius Homerus duobus versibus nobis ilico scansile cœlum reddidit, montibus adeò facilè congestis. Et miror si tibi hæc prodigiosa videntur, cùm videlicet non ignores Atlantem, qui vel solus cœlum ipsum fert, nos omnes sustinere. Forte autem etiam de fratre meo Hercule audisti ut olim illi

[1] Νὴ Δί] In Cod. Flor. νῦν δ, κ' γὰ ἐπὶ κακῷ τῶν. Bourd.

[1] Τίς

αὐτὸν ἐκεῖνον τὸν Ἄτλαντα, καὶ ἀναπαύσεως ἅμα ὀλίγον δεῖσθαι, ὑποθεὶς ἑαυτὸν τῷ φορτίῳ; Χα. ἀκούω καὶ ταῦτα. εἰ δὲ ἀληθῆ ἐστι, σὺ ἂν ὦ Ἑρμῆ, καὶ οἱ ποιηταὶ εἰδῆτε. Ερ. ἀληθέστατα ὦ Χάρων. ἢ πῶς γὰρ ἂν ἕνεκα σοφοὶ ἄνδρες ἐψεύδοντο ἄν; ὥστε ἀναμοχλεύωμεν τὸν Ὄσσαν ἀφεῖναι, ὡς πρῶτον ἡμῖν ὑφηγεῖται τὸ ἔπος, καὶ ὁ ἀρχιτέκτων Ὅμηρος. Αὐτὰρ ἐπ' Ὄσσῃ Πήλιον εἰνοσίφυλλον. ὁρᾷς, ὅπως ῥᾳδίως ἅμα καὶ ποιητικῶς ἐξεργασόμεθα; φέρε δὴ ἀναβὰς ἴδω, εἰ καὶ ταῦτα ἐκεῖνα, ἢ ἐπικεκρυμμένη ἔτι δήσομαι. παπαῖ. κἀντεῦθεν ἔτι ἐσμὲν ἐν τῇ ὑπερείᾳ καὶ ὑφορᾷ. ἀπὸ μὲν γὰρ τῆς ἑῴας, μόγις Ἰωνία, καὶ Λυδία φαίνεται. ἀπὸ δὲ τῆς ἑσπέρας, ὁ πόλεμος Ἰταλίας, καὶ Σικελίας. ἀπὸ δὲ τῶν ἀρκτώων, τὰ ἐπὶ τάδε τοῦ Ἴστρου μόνα. κἀκεῖθεν, ἡ Κρήτη ὁ πάνυ σκαφῶς. μεζονιστέα ἡμῖν ὦ πορθμεῦ καὶ ἡ Οἴτη ὡς ἔοικεν. εἶπε ὁ Παρνασσὸς ἐπὶ πᾶσιν. Χα. οὕτω ποιῶμεν. ὅρα μόνον μὴ λεπτύνεσθαι ἐξεργασώμεθα τὸ ἔργον, ἀπομηκύνοντες πέρα δέον πάνυ. εἶτα συγκαταρρίψαντες αὐτῷ, πικρῶς τὸ Ὁμήρου οἰκοδομηθὲν πέρα δὴ μᾶλλον ξυστρίψαντες τὸ κρημνίον. Ερ. θαῤῥεῖ. ἀσφαλῶς γὰρ ἐξεῖ ἅπαντα. μεταστὰς τῶν Οἰτῶν. ἐπικυλινδεῖσθω καὶ ὁ Παρνασσός. ἰδοὺ, ἐπαίνεμι αὖθις. ὦ ἵκμ. πάνυ ὁρᾶ. ἀναβαινε ἤδη καὶ σύ. Χα. ὄρεξον ὦ Ἑρμῆ τὴν χεῖρα. ὁ γὰρ ἐπὶ μικρόν με ταύτην τὴν μηχανὴν ἀναβιβάζεις. Ερ. εἶμι καὶ ἰδεῖν ἐθέλεις ὦ Χάρων ἅπαντα. σὺν ἐμὶ δὲ ἄμφω, καὶ ἀσφαλῆ, καὶ φιλοθεάμονα εἶναι. ἀλλ' ἔχε μου τὴν δεξιάν, καὶ φείδου μὴ κεῖ δὲ ὀλισθηρᾷ πατεῖν. σὺν

illi ipſi Atlanti ſucceſſerit, ipſeque ſe oneri tantiſper dum ille interquieſceret, ſuppoſuerit. *Ch.* Hæc etiam audio: an autem vera ſint, tu & poëtæ videritis. *Merc.* Veriſſima Charon. Nam cujus rei gratia viri illi ſapientes mentirentur? Itaque primum Oſſam eruamus ut carmen præſcribit, & ipſe architectus Homerus. At ſuper Oſſam Pelion arboribus denſum. Vides quam facilè, & poëticè effecerimus? Age igitur conſcenſa mole videam, num hæc ſufficiant, an verò plura ſuperſtruere oporteat. Papæ! ſumus adhuc in cœli radice. Nam ab Oriente vix Ionia & Lydia cernitur: ab Occidente non amplius Italia & Sicilia. Porrò à Septentrione ea ſolùm quæ Iſtro adjacent: indeque nec admodum apertè Creta. Quare nobis portitor Oeta etiam tranſponenda ſicuti videtur: tandem Parnaſſus omnibus imponendus. *Ch.* Sic faciamus. Vide ſolùm ne opus præter fidem producentes, tenuius efficiamus: deinde cum ipſo deturbati, Homericam illam ædificandi rationem amaram experiamur contritis caſu calvariis. *Merc.* Bono es animo ô Charon? res omnis in vado erit. Oetam tranſpone: involvatur etiam Parnaſſus. En conſcendam iterum: bene habet: omnia conſpicio: tu quoque jam aſcende. *Ch.* Porrige manum Mercuri: non enim me parvam molem conſcendere facis. *Merc.* Si quidem omnia videre vis Charon, hæc ambo conſiſtere nequeunt: ut periculo vaces, & ſpectandi ſis cupidus. Sed dextram meam prehende, & ne pedem in lubrico ponas, cave. Euge,

ἀπελήλυθας ἢ σύ. καὶ ἐπίπαν δικήρυμβος ὁ Παρνασσός ἐστι, μέσῃ ἐκάτερος ἄκρῳ ἐπιλαβόμενοι, καθεζώμεθα. σὺ δέ μοι ἔδη τὸ κύκλῳ περιβλέπων, ἐπισκόπει ἅπαντα. Χα. ὁρῶ γῆν πολλὴν, καὶ λίμνην πᾶσι μεγάλην περρέουσαν, καὶ ὄρη, καὶ ποταμοὺς, Κωκυτὸν, καὶ Πυριφλεγέθοντα μείζονας. καὶ ἀνθρώπους πάνυ σμικρούς. καὶ πύας φωλεὰς αὐτῶν. Ερ. πόλεις σκιαὶ εἰσι, ἃς φωλεὰς εἶναι νομίζεις. Χα. οἶδα ὦ Ἑρμῆ ὡς ἀδὴν ἡμῖν πέπραχε), ἀλλὰ μετίθει τὸν Παρνασσὸν αὐτὴν Καταλίαν, καὶ τὴν Οἴτην καὶ τὰ ἄλλα ὄρη μετακινήσαμεν. Ερ. ὅτι τί; Χα. ἀδὴν ἀκριβῶς ἔγωγε διὰ τὸ ὑψηλὸν ὁρᾶν. ἐβουλόμην δὲ ἐ πόλεις καὶ ὄρη αὐτὰ μόνον ὥσπερ ἐν γραφαῖς ὁρᾶν, ἀλλὰ τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς, καὶ ἃ πράττουσι, καὶ οἷα λέγουσι. ὥσπερ ὅτι με τοιοῦτον ὄντα ἰδὼν γελᾶν ἔφη, καὶ ἤρου με ὅτι γελῶν. ἀκούσας γάρ που, ἤδη ἐς ὑστερον ἐρωτῶν. Ερ. τί δ' τοῦτ' ἦν; Χα. ἐπὶ δεῖπνον οἰκοθεὶς κληθεὶς ὑπό τινος φίλων, ἐς τὴν ὑστεραίαν μάλιστα ἤκω ἔφη. καὶ μεταξὺ λέγοντος, λάθρᾳ τοῦ τοίχου κεραμίς ἐπιπεσοῦσα, οὐκ οἶδ' ὅτῳ κινήσαντι, ἀπέκτεινεν αὐτόν. ἐμάλασσε δὴν, οὐκ ἐπιτελέσαντος τὴν ὑποχύσιν. ἔοικε δὲ καὶ τῶν ὑποκαθημένων, ὡς μᾶλλον βλέπουσι, καὶ ἀκούουσι. Ερ. ἦ γὰρ ἀτρέμας. καὶ τοῦτο δή ἐγώ σοι ἐποίησα, καὶ ὀξυδερκέστατον τὸ βραχεῖ λαθραῖα, παρ' Ὁμήρου τινὰ καὶ τοῦτο ἐπῳδὴν λαβών. καθεσθὲν εἶπα τὰ ἔπη, μέμνησο μηκέτι ἀμβλυώττειν, ἀλλὰ σαφῶς πάντα ὁρᾶν. Χα. λέγε μόνον. Ερ. Ἀχλὺν δή τοι ἀπ' ὀφθαλμῶν ἑτu quoque conſcendiſti. Iam verò ſiquidem biceps eſt Parnaſſus, altero uterque occupato, ſedeamus. Tu verò oculis in orbem circunductis, omnia contemplare. *Ch.* Amplam video terram, & paludem quandam ingentem circunfluentem, & montes, & fluvios Cocyto & Phlegethonte majores, & homines planè exiles, & horum nidulos quoſdam. *Merc.* Vrbes illæ ſunt, quos tu nidos arbitraris. *Ch.* Noſti Mercuri quàm nihil nobis effectum ſit: quin fruſtra cum Caſtalia Parnaſſum, & Oetam alioſque montes ſede movimus. *Merc.* Quid ita? *Ch.* Equidem è ſublimi nihil exactè deſpicio. Volebam autem non urbes ſolùm, ipſoſque montes ceu in tabula depictos intueri, ſed ipſos homines tum quæ faciunt, tum quæ dicunt: ſicuti quum tibi primùm obvius factus ſum & ridentem intuitus interrogaſti quid riderem. Cùm enim quiddam audiviſſem ſummopere ſum delectatus. *Merc.* Quidnam hoc erat? *Ch.* Quidam ab amico puto ad cœnam invitatus: in poſterum, inquit, diem veniam maximè. Atque interim dum hæc diceret, delapſa tecto tegula, neſcio quo movente, ipſum interemit. Riſi hominem, ut qui promiſſa non præſtitiſſet. Sed nunc, ut meliùs & videam, & audiam, deſcendendum cenſeo. *Merc.* Quietus es: hoc enim tibi curabo: atque incantatione quadam ab Homero accepta, oculorum aciem acutiſſimam brevi tibi reddam. Ac poſteaquam carmina pronunciaro, memineris non amplius hallucinari, ſed apertè cuncta contueri. *Ch.* Dic ſolùm. *Merc. Dimovi nubem, viſum*

quæ

λοι, ἢ πρὶν ἐπῆν, ὄφρ' αἶ γνώσεαι ἠμὲν θεὸν, ἠδὲ καὶ ἄνδρα. Χα. τί ἐστι; Ερ. ἤδη ὁρᾷς; Χα. ὑπερφυῶς γε. τυφλὸς ὁ Λυγκεὺς ἐκεῖνος, ὡς ἔοικε, μοί. ὥστε σὺ τὸ ἐπὶ τούτῳ παροιδήσασί με, καὶ λοιπὸν ἐρωτῶντι. ἀλλὰ βούλῃ κἀγὼ τὸ Ὁμήρου καίτοι ἁρμοῖ σε, ὡς μοῖρ' ἔοικε, αὐτὸν ἀμοιβὴν ὅτι με τὸν Ὁμήρου; Ερ. καὶ πόθεν σὺ ἔχεις τί τὸ ἐκείνου εἰδέναι, ναύτης ἀεὶ καὶ κωπήκοος ὤν; Χα. ὁρᾷς, ἐνεδίδοσαν τῶν ἐς τὸ πέλαγος. ἐγώ γ' ὁπότε διεπόρθμευον αὐτὸν λεληθότα, παιδιὰ ραψῳδοῦντος ἀκούσας, οἷον ἔτι μέμνημαι. καίτοι χαλεπὸν ἡμᾶς ὑ μικροῦ τότε καταλαβεῖν. ἐπεὶ γὰρ ἤρξατο ἄδειν ὑπάντων αὖτόν τινα φόβον τοῖς πλέουσιν, ὡς ὁ Ποσειδῶν σαινόμενος πρὸς νεφέλας, καὶ ἐπάρας τὸ πόδε, ὥσπερ τρύαινάν τινα ἐμβαλὼν τὸν πέλαγος, καὶ πάσας ζάλας ἀφεὶς ἅμα, καὶ ἄλλα πολλὰ συνῶν τῷ ἁλμυρῷ τοῦτο τὸ ἔπος, χαλεπὸν ἄφνω καὶ γοήτευσε ἡμῖν τὸν πλοῦν. ὅπερ καὶ ναυπάσας ἐκεῖνος, ἀπήμεσε τὸ ραψῳδῶν ὅσα πολλὰς αὐτῇ Σκύλλη, καὶ Χαρύβδῃ, καὶ Κύκλωπι. Ερ. ὃ χαλεπὸν ὂν ἐν σοὶ τοσοῦτο ἐμέτου ὄλιγα γὰρ ἀφυλάκτως. Χα. οἶσθ' γάρ μοι. [1] τίς γὰρ ὅσ' ἴσε πάσχοις ἄπαρ, ὑὸς τις, μέγας τε, ἴξηλος ἀνθρώπων κεφαλῇ, καὶ ὑρίης ἄμυς; Ερ. Μίλων ὅτις ὁ ἐκ Κρότωνος ἀθλητής. ἐπικροτοῦσι δ' αὐτῷ οἱ Ἕλληνες, ὅτι τὸ ταῦρον ἀφ' ὁρμῆς

qua texerat antè. Vt tandem agnoſcas qui ſint homines-ve, Dei-ve. Ch. Quid eſt? *Merc.* Annon jam vides? *Ch.* Maximè: cæcus ſanè Lynceus ille, ſi mecum componatur. Itaque velim hoc me prædoceas, atque interroganti reſpondeas. Sed vin'tu ut te verſibus Homericis interrogem, ut intelligas neque me eſſe Homericæ elegantiæ contemptorem? *Merc.* Et unde tu illius aliquid ſcire poſſes, nauta ſemper, remexque cùm ſis? *Ch.* Vides, hæc opprobria ſunt in artem. At ego cùm illum vita functum trajicerem, multa canentem audivi, quorum nonnulla etiamnum memini. Porrò tempeſtas non parva tunc nos corripuit. Cùm enim cantilenam quandam navigantibus non auſpicatam auſpicatus eſſet, ilico Neptunus, nubes coëgit, & injecto tridente tanquam quodam hamo pontum turbavit, omnesque procellas excitavit: cumque multis aliis carmine commotis turbis mare permiſceret, parum abfuit quin tempeſtas & caligo derepente incumbens, navim nobis ſubverterit. Tunc etiam nauſeabundus ille ipſi Scyllæ, & Charybdi, & Cyclopi bonam carminum partem evomuit. *Merc.* Non ergo difficile fuit ex tanto vomitu pauca quædam reſervare. *Ch.* At dic mihi, *Craſſus & ille quis eſt, vir magnus, conſpicuuſque, Vertice ſublimi, atque humeris latiſſimus amplis?* *Merc.* [2] Milo hic eſt athleta Crotoniates: ei autem applaudunt Græci quòd ſublatum taurum perme-

1 Τίς γὰρ ὅσ' ἴσε] Verſus ex Iliad. 3. *Bourd.*

2 *Milo Crotoniates*] Nihil aliud Milonis Crotoniatis vires tam famoſas fecit quam exercitatio aſſidua tanti geſtandi. *Ogn.*

1 Ἐμπι-

φέρῃ. Δι' ἕξ σταδίων μέσον. Χα. καὶ πόσῳ δικαιότερον ἂν ἐμὲ ὁ Ἑρμῆ ἐπαινοῖεν, ὃς αὐτὸν σοι τὸν Μίλωνα μετ' ὀλίγον ξυλαβὼν, ἀνθήσειμι εἰς τὸ σκαφίδιον, ὁπόταν ἥκῃ πρὸς ἡμᾶς ὑπὸ τῶν ἀμφιχωτάτων τῶν ἀντιζωνιστῶν καταπαλαισθείς τε καὶ γυμνάτερ, μὴ ὃ ξυνεὶς ὅπως αὐτὸν ὑποσκελίζῃ; κἄπειτα οἰμώξει ἡμῖν δηλαδὴ, μεμνημένος τῶν στεφάνων τούτων, καὶ τῆς κρότου. νῦν δὲ μέγα φρονεῖ, θαυμαζόμενος ἐπὶ τῇ τοιᾷδε φορᾷ. τί οὖν οἰηθῶμεν, ἆρα ἐλπίζειν αὐτὸν καὶ πεθηξεσθαί ποτε; Ερ. πόθεν σκέπτεσθον τοιοῦτον τὸν μεμφόμενον ἂν τὸ ἀκμῇ τοσαύτῃ; Χα. ἵνα τοῦτον σὺν εἰς μακρὸν γάλαθον ἡμῖν παρέξουσι, ὁπότ' ἂν πλέῃ. μὴ δ' [1] ἐμπίδα ἔχ ὅπως τοῦρον ἐπ' ἀμφοῖν διαμένον. σὺ δέ μοι σκέπτε εἰπὲ, τίς τ' ἄρ' ὅδ' ἀνὴρ ὁ σεμνὸς ἀνήρ; ἔχ ἕλλην ὡς ἔοικεν ἀπὸ γοῦν τῆς στολῆς. Ερ. Κῦρος ὁ Χάρων ὁ Καμβύσου, ὃς πρῶτος ἀρχὴν, πάλαι Μήδων ἐχόντων, τῶν Περσῶν ἤδη ἐπέτρεψεν εἶναι. καὶ Ἀσσυρίων ἔναγχος ἄρτος κρατήσας, καὶ Βαβυλῶνα παρεσκευάσθαι καὶ νῦν ἐλαστέον ἐπὶ Λυδίαν ἔοικεν, ὡς καθελὼν τὸν Κροῖσον, ἄρχοι ἁπάντων. Χα. ὁ Κροῖσος δ' ὦ ποτε κἀκεῖνός ἐστι; Ερ. σκέψαι λαβὲ εἰς πρὸς μεγάλην ἀκρόπολιν, πρὸς τὸ πρωτὸν πρὸς τεῖχος. Σάρδεις σκέπτεσθον. καὶ τὸν Κροῖσον αὐτὸν ὁρᾷς ἤδη ἐπὶ κλίνης χρυσῆς καθήμενον, Σόλωνι τῷ Ἀθηναίῳ ἀλαζονεύμενον; βούλῃ ἀκούσωμεν αὐτῶν ὅ, τι καὶ λέγουσι; Χα. πάνυ μὲν οὖν. Κροι-

medium ſtadium ferat. *Ch.* At quanto juſtiùs me laudarent Mercuri, qui Milonem ipſum paulò poſt correptum, naviculæ imponam, quum ad nos venerit à morte adverſariorum invictiſſimo ſuperatus, neſcius quomodo ipſum ſupplantarit? Tum profectò plorabit, recordatus harum coronarum, & adplauſus. Nunc verò ſeſe effert quoniam eſt admirationi, propterea quòd taurum geſtarit. Quid igitur arbitremur? num putare ſe aliquando moriturum? *Merc.* Quid? ille mortis in tanto vigore recordaretur? *Ch.* Miſſum hunc facito, riſum nobis haud ita multò poſt exhibiturum quando navigabit, & ne culicem quidem, nedum taurum ferre poterit. Sed illud tu mihi dicas velim: quis hic alius vir gravis? Græcus non eſt, ut ex veſte videre eſt. *Merc.* [2] Cyrus, ὁ Charon, Cambyſis filius, qui imperium quod olim Medi obtinebant, ad Perſas tranſtulit, idemque Aſſyrios nuper devicit, & Babylonem expugnavit, & nunc expeditionem in Lydiam moliri videtur, [3] ut ſuperato Crœſo, imperio in omnes potiatur. *Ch.* At ubi etiam eſt Crœſus ille? *Merc.* Illuc oculos in magnam illam arcem deflecte, quæ triplici muro eſt ſepta Sardis illa. Annon Crœſum ipſum jam vides in aureo ſolio ſedentem, & cum Athenienſe Solone diſſerentem? vis auſcultemus qua de re verba faciant? *Ch.* Maximè ſanè. *Cræ.* O hoſ-

1 Ἐμπίδα] Malè ἐλπίδα. Bourd.

2 *Cyrus*] Primus fuit qui apud Perſas regnavit, tranſtulitque imperium, capto avo Aſtyagè, à Medis ad Perſas, de quo multa Herod. Iuſtin. Xenoph. *Cogn.*

3 *Vt Cræſo*] Lydorum rex fuit opulentiſſimus, de quo Herod. lib. 1. *Idem.*

ὦ ξένε Ἀθηναῖε, εἶδες γάρ μου τὸν πλοῦτον, καὶ τοὺς θησαυροὺς, καὶ ὅσος ἄσημος χρυσὸς ἐστιν ἐμοὶ, καὶ τὴν ἄλλην πολυτέλειαν, εἰπέ μοι τίνα ἡγῇ τῶν πάντων ἀνθρώπων εὐδαιμονέστατον εἶναι. Χα. τί ἄρα ὁ Σόλων ἐρεῖ; Ερ. δικαίως. εὖδεν ἀγχοῦ ὦ Χάρων. Σο. ὦ Κροῖσε, ὀλίγοι μὲν οἱ εὐδαίμονες. ἐγὼ γὰρ ὧν οἶδα, Κλέοβίν, καὶ Βίτωνα ἡγοῦμαι εὐδαιμονεστάτους ψυχάς, τοὺς τῆς ἱερείας παῖδας. Χα. τί ἄρα; φησὶν ὅτῳ, τοὺς ἅμα τῷ ζεύγει κεκμηκότας. ἐπὶ τοῦ μητέρα ὑποδύντες, εἵλκυσαν ἐπὶ τὸ ἀπίνης ἄχος ὡς τὸ ἱερόν. Κροι. ἔστω. ἐχέτωσαν τὰ ὡς ὅτι ἐκείνοι τῆς εὐδαιμονίας. ὁ δύστηνος δ', τίς ἂν εἴη; Σο. Τέλως ὁ Ἀθηναῖος, ὃς δὴ πεῖσαι, καὶ ἀποθανεῖν ὑπὲρ τῆς πατρίδος. Κροι. ἐγὼ δὲ κἀγαθέμαν, ἢ σοὶ δοκῶ εὐδαίμων εἶναι; Σο. οὐδέπω οἶδα Κροῖσε, λῶ μὴ [1] ὡς τὸ τέλος ἀφίκῃ καὶ βίου. Ὁ γὰρ θανατος, ἀκριβὴς ἔλεγχος τῶν τοιούτων, καὶ τὸ ἄχθος ὡς τὸ πῆμα εὐδαιμόνως ἀφαιρεῖται. Χα. κάλλιστα ὦ Σόλων, ὅτι ἡμῶν οὐκ ἐπιλέλησται, ἀλλὰ τὸ πορθμεῖον αὐτὸ ἀξιοῖς ψυχὰς τῶν ἐκεῖ τοιούτων κρίσιν. ἀλλὰ τίνας ἐκείνους ὁ Κροῖσος ἐκπέμπει, ἢ τί καὶ ἐπὶ τοῦ ἄνω φέρουσι; Ερ. πλίνθους τῷ Πυθίῳ χρυσᾶς ἀνατίθησι, μισθὸν τοῦ χρησμῶν, ὑφ' ὧν καὶ ἀπολεῖται μικρὸν ὕστερον. φιλόμυθός γε ἀνὴρ ἐκεῖνος. Χα. ἐκεῖνο γάρ ἐστιν ὁ χρυσὸς τὸ λαμπρὸν, ὃ ἀποτίλλει τὸ ὑποχρυσον μετ' ἐρυθήματος. νῦν γὰρ ὡς τοῦτον εἶδον, ἀκμὴν ἀεί. Ερ. ἐκεῖνο ὦ Χάρων τὸ ἀοίδιμον ὄνομα, καὶ [2] περιμάχητον. Χα. καὶ μὲν δὴ οὐχ ὁρῶ

O hospes Athenienſis, quia jam divitias meas, & theſauros, & quantum mihi ſit rudis auri, aliamque ſupellectilem precioſam vidiſti, dic mihi quem omnium hominum fœliciſſimum eſſe arbitreris. *Ch.* Quid tandem dicet Solon? *Merc.* Bono es animo nihil ineptum ô Charon. *Sol.* Pauci quidem, ô Crœſe, fœlices ſunt. Sed ex iis quos novi, Cleobin & Bitonem ſacerdotis illius filios arbitror fœliciſſimos extitiſſe. *Ch.* Argivæ illius hic dicit, qui nuper unà mortui ſunt poſtquam jugum ſubeuntes, matrem vehiculo inſidentem ad templum uſque traxerunt. *Crœ.* Eſto: habeant illi fœlicitatis primas: at quis tenebit ſecundas? *Sol.* Athenienſis ille Tellus, qui & bene vixit, & mortem pro patria oppetivit. *Crœ.* Ego verò ſceleſte non tibi videor fœlix eſſe? *Sol.* Nondum ô Crœſe novi, niſi ad vitæ finem perveneris. Hujus enim rei mors eſt accuratus index, & vita fœliciter ad metam uſque tranſacta. *Ch.* Optimè Solon, qui noſtri non ſis oblitus, ſed cymbam ipſam harum rerum judicio dignam cenſes. Sed quinam ſunt illi quos Crœſus emittit, aut quid humeris geſtant? *Merc.* Lateres aureos Pythio dicat, pro mercede oraculi, quo paulò poſt peribit. Eſt autem vir ille vatibus mirificè deditus. *Ch.* Illud eſt aurum ſplendidum, quod cum rubore refulget ſubpallidum: illud enim nunc primùm video, cùm ſemper audiverim. *Merc.* Hoc celebre illud eſt nomen, cujus gratia tantopere pugnatur. *Ch.* Atqui non video quid boni ipſi in-

1 Πρὸς τὸ τέλος] Reſpicit Solonis dictum, de quo Auſon. *Bourd.*

2 Περιμάχητον] Περιμάξαι & περιχαθᾶξαι interpretatur Caſaubonus ad Theo-

ὄ, τι ἀγαθὸν αὐτῇ παρέσεται, εἰ μὴ ἄφορ τῦτο μόνον, ὅτι βαρύνει; οἱ φέροντες αὐτό. Ερ. ἐγὼ οἶδα ὅσοι πόλεμοι ἀφ᾽ τῦτο, καὶ ἐπιβολαί, καὶ λῃστεῖα, καὶ ἐμπορίαι, καὶ φόνοι, καὶ δεσμοὶ, καὶ πλοῦ μακρὸς, καὶ ἐμπορίαι, καὶ δουλεῖαι; Χα. ἀφ᾽ τῦτο ὦ Ἑρμῆ, τὸ μὴ πολὺ τῦ χαλκῦ ἀφέστηκεν; οἶδα γὰρ τὸ χαλκοῦν, ὀβολὸν ὡς οἶδα ὄν. Σο. ἀλλ᾽ ἐγὼ καὶ πάνυ ἀγαπήσω ἐκεῖνο ἐλάττον. Ερ. ναί. ἀλλ᾽ ὁ χαλκὸς μὲ πολύς. ὥστε ἐ πάνυ ἀτιμάζει ὑπ᾽ αὐτῶν. τῦτον δ᾽ ὀλίγον ὄντα πολλῦ δεῖ βάθους οἱ μεταλλεύοντες, ἀνορύττωσι. πολὺ ἀλλ᾽ ὄν τὸ γῆς καὶ τῦτο ὥσπερ ὁ μόλιβδος, καὶ τἄλλα. Χα. δεινὸν πνα λέγεις τὸ ἀνθρώπων γένος ἀβελτηρίαν, εἰ τοσῦτο ἐρᾶς ἐρῶσιν ἀχρῆ καὶ βαρέως ἀτιμαζομένου. Ερ. ἀλλ᾽ ὁ Σόλων γε ἐκεῖνος ὁ Χάρων ἐρᾶν αὐτῦ φαίνεται, ὡς ὁρᾷς. καταγελᾷ γάρ δ Κροίσου, καὶ τὸ μεγαλαυχὲς δ βαρβάρου. καί μοι δοκεῖν ἔρεσθαί τι βούλεται αὐτόν. ἐπακούσωμεν ἄν. Σω. εἰπέ μοι ὦ Κροῖσε. οἴει γάρ τι διαφέρειν δ πλίνθων τούτων τὸν Πύθιον; Κροι. νὴ Δία. ὃ γάρ ἐστιν αὐτῷ ἐν Δελφοῖς ἀνάθημα μέδιμνος ἐστὶν τοιοῦτον. Σο. ἐκεῖνο μανθάνεις οἶμαι τὸν ἡμῖν δόκιμον φαίνεσθαι, εἰ κτήσαιτο ἐν τοῖς ἄλλοις δ πλίνθος χρυσᾶς; Κροι. πῶς γὰρ οὔ; Σο. ποῖον μοι λέγεις ὦ Κροῖσε πεῖσαι ἐν τῷ ὑφεροῦ, εἰ ἐκ Λυδίας μεταστήσεσθαι τὸ χρυσίον δεήσει αὐτοῖς, ἢν ἐπιθυμήσωσι. Κρα. πῶς γὰρ ποιῶν ἂν γένοιτο χρυσὸς, ὅσος παρ᾽ ἡμῖν; Σο. εἰπέ μοι, σίδηρος δ φύεται ἐν Λυδίᾳ; Κροι.

infit, nisi hoc solùm, quod qui ferunt, eo gravantur. *Merc.* Nescis quot propter ipsum bella, quot insidiæ, quot latrocinia, quot perjuria, quot cædes, quot vincula, quàm longinqua navigatio, quot mercaturæ, quot servitutes? *Ch.* Idcirco-ne Mercuri, quòd parum ipsi æri præstat? Nam æs novi, ut qui à singulis vectoribus obolum, ut nosti, accipiam. *Merc.* Maximè. Verùm æris magna est copia: ideoque non habetur in precio ab ipsis. Hoc verò paucum ex loco valdè profundo metallorum scrutatores effodiunt. Hoc tamen ex terra, ut & plumbum & reliqua metalla provenit. *Ch.* Gravem hominum stultitiam narras, qui pallidam, gravemque possessionem amore tanto prosequuntur. *Merc.* At Solon quidem ille, Charon, eam, ut vides, videtur non amare. Crœsum enim ipsum, hominisque barbari jactantiam irridet: & ut mihi videtur, vult ipsum aliquid percunctari. Quamobrem auscultemus. *Sol.* Dic mihi Crœse, putas-ne Pythium his lateribus indigere. *Crœ.* Puto per Iovem. Nullum enim istiusmodi donarium Delphis habet. *Sol.* Arbitraris ergo fore ut Deum reddas beatum, si inter cætera lateres aureos possideat? *Crœ.* Quidni? *Sol.* Magnam mihi, Crœse, paupertatem in cœlo dicis esse, si Deos, cùm optent aurum, ex Lydia advehere oporteat. *Crœ.* Vbi enim tantum proveniat aurum, quantum apud nos? *Sol.* Dic mihi, num & ferrum in Lydia nascitur? *Crœ.* Nullum pror-

Theophilactum, tangit & ad Athen. legend. interpr. Aristoph. Hesych. Suid. Eustat. *Bourd.*

1 Cam-

ὐ πάνυ π. Σο. Ἦ βελτίον᾽ ἄρα σιδηροῦς ἦτε. Κροι. πῶς ἀμείνων ὁ σίδηρος χρυσίου; Σο. ἢν λάπιδα μηδὲν ἀγαπακτῶν, μάθοις ἄν. Κροι. ἐρώτα ὦ Σόλων. Σο. πότερον, ἀμείνους οἱ σώζοντες τινὰς, ἢ οἱ σωζόμενοι ὑπ᾽ αὐτῶν; Κροι. οἱ σώζοντες δηλαδή. Σο. ἆρ᾽ οὖν ἦν Κῦρος, ὡς λογοποιοῦσί τινες, ἐπὶ τὴν Λυδῶν, χρυσοῦς μᾶλλον χαίρους σὺ ποιῶν τὴν στρατιάν, ἢ ὁ σίδηρος ἀναγκαῖος τότε; Κροι. ὁ σίδηρος δηλαδή. Σο. καὶ εἶτα μὴ τοῦτον παρασκευάσαιο, εἰ χρὴ ἄν σοι ὁ χρυσὸς ἐς Πέρσας αἰχμάλωτος. Κροι. δύσφημά ὦ ἄνθρωπε. Σο. μὴ γένοιτο μὲν οὖν οὕτω ταῦτα. φαίνῃ δ᾽ ἂν ἀμείνων ὁ σίδηρος ὁμολογῶν. Κροι. ἀκοῦν καὶ τοὺς θεοὺς κελεύοις σιδηροῦς πλίνθους ἀνατιθέναι μοι, τοὺς χρυσοῦν ὀφείλοντι αὖθις ἀναπολεῖν; Σο. ἀλλὰ σιδήρου ἐκείνου γε δέησις. ἀλλ᾽ ἤν τι χαλκοῦ, ἤν τε χρυσοῦ ἀναθῇς, ἄλλοις μέν ποτε κτῆμα, καὶ ἔρημον ἔσῃ ἀναπηδικὸς, Φωκεῦσιν, ἢ Βοιωτοῖς, ἢ Δελφοῖς αὐτοῖς, ἤ τισι τοιούτοις λῃσῇ. τοὺς δὲ θεοὺ ὀλίγον μέλει τῶν χρυσοποιῶν. Κροι. αἰεὶ σύ μοι τοὐναντίον ἀντιπολεμεῖς, καὶ φθονεῖς. Ερ. ὦ φέρε ὁ λυδὸς ὦ Χάρων τὸν παῤῥησίαν, καὶ τὸν ἀληθείαν τῶν λόγων, ἀλλὰ ξένον αὐτῷ δοκεῖ τὸ πρᾶγμα, πάντες ἄνθρωποι οὐκ ὑποπτήσσουσι, τὸ δὲ παρεσκεύασθαι ἀληθεύειν λέγειν. μεμνήσεται δέ ὧν μικρὸν ὕστερον ὁ Σόλων, ὅταν αὐτὸν ἤδη ἁλίσκῃ, ὑπὸ τοῦ πυρὸς τοῦ Κύρου ἀναχθέντα. ἤκουσα γὰρ τοῦ Κλωθοῦς ἀναγινώσκοντος τὰ ἐκείνου ἐπικελευσμάτα. τὸ οἷς καὶ τοῦτ᾽ ἐγέγραπτο, Κροῖσον μὲν ἁλῶναι ὑπὸ Κύρου, Κύρον δὲ αὖθις, ὑπ᾽ ἐκείνου τοῦ Μασσαγέτιδος ἀποθανεῖν. ὁρᾷς τοῦ Σκυθίδα, τοῦ ἐπὶ ἵππου ἦ

prorsus. *Sol.* Ergo potiore metallo indigetis. *Crœ.* Quinam ferrum est auro præstantius? *Sol.* Si respondere citra stomachum velis, facilè intellexeris. *Crœ.* Interroga Solon. *Sol.* Vtri præstantiores, an qui servant, an verò qui servantur? *Crœ.* Qui servant profectò. *Sol.* Si igitur Cyrus, ut quidam, in vulgus ferunt, Lydos adoriatur, aureosne gladios exercitui facies, an ferro tunc opus erit? *Crœ.* Ferro sanè. *Sol.* At nisi hoc comparaveris, captivum ad Persas aurum tibi iverit. *Crœ.* Bona verba quæso. *Sol.* Absit ut hoc accidat. At saltem videris ferrum confiteri præstantius. *Crœ.* Ferreos ergo lateres me Deo consecrare, aurum autem revocare jubes? *Sol.* At ne ferro quidem ille indiguerit. Sed sive æs, sive aurum dicaris, aliis sanè, nimirum Phocensibus, aut Bœotis, aut Delphis ipsis, aut denique alicui tyranno prædoni futuram possessionem, & lucrum insperatum appenderis. Deus autem tuos aurifices parum curat. *Crœ.* Tu semper divitias mihi oppugnas, & invides. *Merc.* Non fert Lydus iste, ô Charon, libertatem & veritatem verborum: quin ei res absurda videtur, hominem pauperem, ea quæ urgeant, non trepidè sed liberè dicere. Atqui Solonis paulò post meminerit, quum oportebit ut à Cyro captus, rogum conscendat. Nam Clothonem audivi nuper legentem, quæ cuique destinata sunt, in quibus & hæc erant scripta, Crœsum quidem à Cyro captivum duci, Cyrum autem ipsum à Massagetide illa occisum esse. Viden' Scythicam illam equum

λευκὸν ἐξελαύνουσαν; Χα. νὴ Δία. Ερ. Τόμυρις ἐκείνη ἐστί. καὶ τὴν κεφαλὴν γε ἀπέτεμεν ὁ Κῦρος αὐτῆ, εἰς ἀσκὸν ἐμβαλεῖ πλήρη αἵματος. ὁρᾷς ὃ καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν νεανίσκον; Καμβύσης ἐκεῖνός ἐστιν. ὅτος βασιλεύσει μὲν τὸν πατέρα. καὶ μυελὸν σφαλεὶς ἔν τι Λιβύῃ, καὶ Αἰθιοπίᾳ, τὸ πλουσιώτατον μανεὶς, ἀποδιωχθήσεται, ἀποκτείνας τὸν Ἄπιν. Χα. ὦ πολλοῦ γέλωτος. ἀλλὰ νῦν τίς ἂν αὐτὸς προσβλέψειεν ἄνευ ὑπερφρονήσεως τὸν ἄνδρα; ἢ τίς ἂν πιστεύσειεν ὡς μετ' ὀλίγον ἀετός μέ, αἰχμαλωτος ἔσται, ὅτος ὁ τὴν κεφαλὴν ἐξ ἀσκοῦ αἵματος; ἐκεῖνος ὁ τίς ἐστιν ὁ Ἑρμῆ; ὁ τὴν πορφυρᾶν ἱφεστρίδα ἐμπεπορπημένος, ὁ τὸ διάδημα, ᾧ τὸ δακτύλιον ὁ μέγιστος ἀπαδὸς ἔδωκε, τὸν ἰχθῦν ἀνατεμὼν πρῶτον ἐν ἀμφιῤῥύτῃ; βασιλεὺς ὁ τίς ἐν χερσὶν εἶναι; Ερ. οὐκ παροικεῖς ὦ Χάρων. ἀλλὰ Πολυκράτην ὁρᾷς τὸν Σαμίων τύραννον, πανευδαίμονα οἰόμενον εἶναι; ἀπὸ γὰρ ὅτου αὐτὸς, ὑπὸ δὲ παρίστου οἰκέτου Μαιανδρίου προδοθεὶς Ὀροίτῃ τῷ στρατάρχῃ, ἀνασκολοπισθήσεται, ἄθλιος ἀπέπνευσε τὴν εὐδαιμονίας ἐν ἀκμῇ καὶ χρόνῳ. καὶ ταῦτα γὰρ ἡ Κλωθὼ ἐπήκουσα. Χα. εὖγε ὦ Κλωθοῖ, θρασέως καὶ αὐτὰς ἃ βελτίστη, καὶ τὰς κεφαλὰς ἀπότεμνε, καὶ ἀνασκολόπιζε, ὡς εἰδῶσιν ἄνθρωποι ὄντες. ἐν τοσούτῳ δὲ ἐπαιρώμεθα, ὡς ἂν ἀφ' ὑψηλοτέρας ἁλγεινότερον καταπεσούμενοι. ἐγὼ δὲ γελάσομαι τότε γυμνοὺς ἐν τῷ σκαφιδίῳ, μήτε πορφυρίδα, μήτε τιάραν, ἢ κλίνιλον χρυσῆν κομίζοντας.

quum album agitantem? *Ch.* Video per Iovem. *Merc.* Tomyris illa est, quæ Cyri caput propria manu truncatum, in utrem sanguine plenum intrudet. Sed & filium ejus adolescentem vides? [1] Cambyses ille est. Hic post patrem regnabit, ac ubi mille modis in Lydia & Æthiopia errarit, tandemque insaniverit, occiso Api morietur. *Ch.* O risum inexhaustum! Sed numquis ipsos aspicere sustineat quum alios ita contemnunt? aut quis crediderit fore ut ille brevi sit captivus, hic in utre sanguine pleno caput habeat? Quis verò ille est Mercurii, cui pallam purpuream fibula nectit, quem diadema decorat, cui coquus piscem dissecto, annulum tradit, ubi Insula septa mari & regis se nomine jactat? *Merc.* Bellè certè versum sermoni assuis ô Charon. Cæterùm Polycratem Samiorum tyrranum vides, qui se ab omni parte fœlicem putat? Hic tamen ipse ab assistente famulo Mæandrio proditus Orœtæ satrapæ, miser sanè momento fœlicitate sua lapsus, cruci suffigetur. Nam hæc quoque ex Clothone audivi. *Ch.* Præclarè ô Clotho, generosè ipsos ô optima, ipsorumque capita trunca, & crucifige, ut se homines esse norint. Verùm adeò in sublime attollantur, ut quanto altiore ruina, tanto graviori dolore decidant. Ego autem tum ridebo, quum horum unumquemque in navigio nudum agnovero, nec purpuram, nec tiaram, nec folium aureum afferentem.

1 *Cambyses*] Cyri filius, Persarum & Medorum rex de quo Herod. lib. 2. Cogn.

Πομ-

Ερ. καὶ τὸ μὲν τούτων, ὦδὶ ἔχει. τὸν δὲ πλησὺν ὦ Χάρων ὁρᾷς, τὸν πλούσιον αὐτῶν, τὸν πολεμικὸν, τὸν δικαζόμενον, τὸν μαργὸν, τὸν δανειζόμενον, τὸν φθονερὸν; Χα. ὁρῶ περίκλωστόν τινα τροχὸν, καὶ μεσοῦν περαίνης τὸν βίον, καὶ τὰς πόλεις γε αὐτῶν ἐοικυίας τοῖς σμύσιν. ἐν οἷς ἅπασι μὲν, ἴδιόν τι κέντρον ἔχει, καὶ τὸ πλησίον κεντεῖ. ὀλίγοι δέ τινες, ὥσπερ σφῆκες, ἄγουσι, καὶ φέρουσι τὸ ὑποδέστερον. ὁ δὲ περιπετόμενος αὐτοῖς ἐκ τάφνης ἔτος ὄχλος, τίνες εἰσίν; Ερ. ἐλπίδες ὦ Χάρων, καὶ δείματα, καὶ ἄνοιαι, καὶ ἡδοναὶ, καὶ φιλαργυρίαι, καὶ ὀργαὶ, καὶ μίσοι, καὶ τὰ τοιαῦτα. τούτων δὲ ἡ ἄγνοια μὲν, κέτι ξυναναμέμικται αὐτοῖς, καὶ ξυμπολιτεύεται γε τῇ Διὶ, καὶ τὸ μῖσος, καὶ ἡ ὀργὴ, καὶ ζηλοτυπία, καὶ ἀμαθία, καὶ ἀπειρία, καὶ φιλαργυρία. ὁ φόβος δὲ, καὶ ἐλπίδες, ὑπερφέρουσι πτόμβοι, ὀλίγοι, ἐμπίπτων, σκοπεῖτε. εἰσὶ καὶ ὑποπτήσσουσι ποιοὶ μὲν ἐλπίδες ὑπὲρ κεφαλῆς αἰωρούμεναι. ὁπόταν ἄν μᾶλλον οἴηταί τις ἐπιλήψεσθαι αὐτῶν, ἀναπλάσαντα, οἴχονται, κεχηνότας αὐτοὺς καταλιπόντες, ὥσπερ καὶ τὸν Τάνταλον κατὰ πάχος γε ὁρᾷς ὑπὸ τοῦ ὕδατος. ἢν δὲ ἀτενίσῃς, κατόψει τὰς μοίρας ὥσπερ ἐπικρεμαμένους ἑκάστῳ τὸν ἀτρακτον, ἀφ' ἧς ἤρτηται ξυμβέβηκεν ἅπασιν ὑπὸ λεπτῶν νημάτων. ὁρᾷς κατὰ τὸ ἀκρότατον ἕκαστον οἷον ἀράχνια τινα κρεμάμενα ἐφ' ἑκάστου τῶν ἀτρακτων; Χα. ὁρῶ πάνυ λεπτὸν ἑκάστῳ νῆμα ἐπιπεπλεγμένον γε τὰ πολλά. τοῦτο μὲν, ἐκείνῳ. ἐκεῖνο δὲ, ἄλλῳ. Ερ. εἰκότως ὦ πορθμεῦ. ἐμμαρτὸν γὰρ ἐκείνῳ μὲν, ὑπὸ τούτου φονευθῆναι. τούτῳ δὲ, ὑπ' ἄλλου.

tem. *Merc.* Ita certè res illorum se habebunt. Multitudinem autem vides Charon, quorum alii navigant, alii bellum gerunt, alii litigant, alii agriculturam exercent, alii fœnerantur, alii mendicant. *Ch.* Variam quandam video turbam, vitamque perturbationum plenam, eorumque urbes apum examinibus similes: in quibus proprium quidque aculeum habet quo vicinum lancinat: pauci autem ex ipsis velut crabrones, inferiorem agunt feruntque. At agmen illud quod ipsos clanculum circumvolitat, quinam sunt? *Merc.* Spes, ô Charon, metusque, amentia, voluptates, avaritia, iræ, odia, & id genus alia. Ex his autem ignorantia infimæ turbæ est permixta: atque in eadem republ. per Iovem degit ira, odium, zelotypia, imperitia, hæsitantia, avaritia. Metus autem, & spes desuper volitantes, ille quidem illapsis horrorem incutit, aliquando verò tantùm trepidare facit. Hæ verò spes supra caput sublatæ, ubi maximè quispiam eas prehensurum se putat, avolantes abeunt, illis ore hiante relictis: quod ipsi Tantalo in aqua vides apud inferos accidere. Quòd si oculos intenderis, Parcas etiam in alto conspicies unicuique fusum volventes unde ex tenuissimis filis omnes pendent, quæ vides ut veluti araneorum stamina ex fusis in unumquemque descendunt? *Ch.* Equidem tenuissimum unicuique filum ut plurimum video innexum: hoc quidem illi, illud verò alii. *Merc.* Rectè ô portitor: nam est in fatis ut ab hoc ille, hic ab alio interficiatur: atque ut hic sit illius hæres cujus filum fuerit brevius: ille verò, hujus.

καὶ κληρονομῆσαί γε τῶν μέ, ὁπόταν, ὅτῳ ἂν ἡ μικρὸν πρὸ τοῦ νῆμα. ἐκεῖνον ἢ αὖ, τότε. τοιόνδε γάρ τι ἡ ἐπιβολὴ δηλοῖ. ὁρᾷς οἷ ἂν λεπτῷ κρεμαμένης ἀπειλῆς; καὶ ὅτῳ μὲν ἀναπαλεῖς ἄνω, μετέωρός ἐστι. καὶ μεταμιχθὲν καπνοῦ λιπαρᾷ ἀτμῷ, ἐπισθὰν μηκέτ' ἀντέχῃ πρὸς τὸ βάρος, μέσαι τῇ ψόφου ἐρράγη. ὅτῳ δέ, ὀλίγου ἀπὸ γῆς αἰωρούμενος, ἢν καὶ πέσῃ, ἀψοφητὶ κείσεται, μόγις καὶ τῆς γείτονος ἐξακουσθέντος τοῦ πτώματος. Χα. παγγέλοια τοίνυν ὦ Ἑρμῆ. Ερ. καὶ μὴν ὑμῖν ἐπῆν ἔχοις ἂν κρῖναι τὰ ἀξίως ὅπως εἰς καταγέλασται ὦ Χάρων. καὶ μάλιστα αἱ ἄγαν σπουδαὶ αὐτῶν, καὶ τὸ μεταξὺ τῶν ἐλπίδων οἷον δέ, ἀναρπάσας γιγνόμενος ὑπὸ θανάτου. ἀγέλαι δ' αὐτῷ, καὶ ὑπηρέται μάλα πολλοὶ ὡς ὁρᾷς, πάλαι, καὶ πυρετοὶ, καὶ φθίσις, καὶ βδελυπνοῦμενίαι, καὶ ξίφη, καὶ ληστήρια, καὶ κώνεια, καὶ δικασταί, καὶ τύραννοι. καὶ τούτων ἁπάντων ὅλως αὐτοὺς εἰσέρχεται, ἐς ἂν οὗ πτάσσουσιν. ὅταν δ' σφαλῶσι, πολὺ τὸ ἀθρόοι, καὶ αἰ, αἰ, καὶ ὤμοι μοι. εἰ δ' οὖν ἐξ ἀρχῆς ἐνόουν ὅτι θνητοί τέ εἰσιν αὐτοὶ, καὶ ὀλίγον τοῦτον χρόνον ἐπιδημήσαντες τῷ βίῳ, ἀπίασιν, ὥσπερ ἐξ ὀνείρατος, πάντα ὑπὲρ γῆς ἀφέντες, ἐῶν τε ἂν σωφρονέστερον, καὶ ἥδιον ἡμῖν ἂν διαγόντες. νῦν δ' ἐς ἀεὶ ἐλπίσαντες χρῆσθαι τοῖς παροῦσιν ἐπειδὰν ἐπισχὼν ὁ ὑπηρέτης καλῇ, καὶ ἀπύξῃ, πεδήσας τῷ πυρετῷ, ἢ τῇ φθορᾷ, ἀναγκάσει ὡς τὸν ἀχέροντα, ὅποτε προσδοκήσαντες διαπράξεσθαι αὐτῶν. ἢ τί γὰρ οὐκ ἂν ποιήσειεν ἑαυτῷ, ὁ τὸν οἰκίαν ἀναδὴ οἰκοδομούμενον, καὶ τοὺς ἐργάτας ἐπαΐοντα ἔρχειν, εἰ μάλα ὅπου ἡμῶν, ἐξῇ πλοῦ

Nam tale quid hæc connexio portendit. Vides ergo cunctos à tenui filo ſuſpenſos? Atque hic quidem in altum attractus, ſublimis eſt: verùm paulò poſt ubi ſuſtinendo ponderi non amplius par fuerit, derupto lino decidens, ingentem ſtrepitum edet. Alius autem qui paululum tantùm à terra fuerit ſubductus, tametſi cadat, ſine ſtrepitu jacebit, adeò ut ruinam vix ipſi vicini exaudiant. *Ch.* Hæc ô Mercuri ſunt prorſus ridicula. *Merc.* Atqui ne verbis quidem pro dignitate poſſis exprimere quàm ſint riducula Charon: in primis nimia ipſorum ſtudia, quodque inter ſpes intereunt ab optima morte arrepti: cujus nuncii & miniſtri ut cernis, permulti ſunt: epiali, febres, tabes, pulmoniæ, gladii, latrocinia, cicutæ, judices, tyranni. Et horum omnino nihil ipſos ſubit, dum rebus ſecundis utuntur. At ubi ſpe exciderint, illud in ore frequens ohe, hæ, hæ, hei mihi, hei mihi. Sed ſi inde ab ipſo initio perpenderent mortales ſe eſſe, & poſtquam in vita breve tempus fuerint peregrinati, relictis in terra rebus omnibus, tanquam ex ſomnio migraturos, prudentiùs profectò viverent, & moriendo minùs angerentur. Nunc autem quia præſenti rerum ſtatu ſperant ſe in perpetuum uſuros, quum irruens miniſter aut vocarit, aut abduxerit irretitos febre, vel tabe, abduci ſe ægrè ferunt, quòd ſe nuſquam ab his abſtrahendos expectarint. Sed enim quid non faceret ille qui domum diligenter ædificando operarios urget, ſi noverit fore ut finem ea habeat:

is

αὐτῷ. ὁ δὲ, ἅρπ ἐπιθεὶς τ ὄρφοι, ἀπίοι, τῷ κληρονόμῳ καταλιπὼν ἀπολαύειν αὐτῆς, αὐτὸς μὴ ϑεωρήσας ἆθλι@ ἐν αὐτῇ; ἐκεῖν@ μὲ γὸ χαίρων, ὅτι ἄῤῥεν παῖδα ἔτεκεν αὐτῷ ἡ γυνὴ, καὶ φίλους ἀμφὶ τῦτο ἑστῶν, καὶ τύνομα δ πατρὸς τῆς οἰκίας θέμ@, εἰ ἐπίσαιθ ὡς ἐπλήσθη ἡμέρ@ ὁ παῖς τεθνήξ), ἆρα ἂν σοι δοκῇ χαίρειν ἐπ' αὐτῷ γιγνομένῳ; ἀλλὰ τὸ αὖτον, ὅτι τ μὲ δύσχρηστα ἐπὶ τῷ παιδὶ ἐκεῖνον ὁρᾷ τ δ ἀθλητὴ πεπόνθ@, τ γείτονα δὲ τ ἐκκομίζοντα τὸ παιδίον οὐχ ὁρᾷ, ἀδὲ οἶδεν ἀφ' οἵας αὐτῷ κρήνης ἐκρέμαθ. τὰς μὲν γὸ ὠδὲ τ ὄρον ἀμφιεσμένους ὁρᾷς ὅσοι εἰσὶ, καὶ τὰς ξυναγείρονας τὰ χρήματα, εἶτα πρὶν ἀπολαῦσαι αὐτῶν κωλυθῆναι, ὑφ' ὧν εἶπον, ἐπόντων ἀγγέλων τε, καὶ ὑπηρετῶν; Χα. ὁρῶ πάντα ταῦτα, καὶ ἔσθ' ὑμᾶς ἐγὼ ὑπολῶ, τί τὸ ἡδὺ αὐτοῖς ἄνϑρ τ βίου, ἢ τί ἐκείνο ἐστι, ἀ στρέμμοι ἀμαυρωτῶσιν. Ερ. ὦ γῶν τὰς βασιλέας ἴδῃ τις αὐτῶν, οἷσπερ ἀδιαιμφίσβητον εἶναι δοκεῖ πᾶσιν ἔξω ἀϑοβίας, καὶ ὡς φησὶ ἀμφιδόλως τ τύχης, πλείω τ ἡδέων τε ἀνιαρῶν ἐμπεσεῖν αὐτοῖς, φϑόνους, καὶ πορφυρὰς, καὶ μίσῃ, καὶ ἐπιβουλὰς, καὶ ὀργὰς, καὶ κολακείας· τούτοις γὸ ἅπαντες ξύνεισιν. ἰῶ πόνοι, καὶ νόσοι, καὶ πόνοι, ἐξ ἰσοτιμίας δηλαδὴ ἀρχόντα αὐτῶν. ὅστε δὲ τὰ τούτων ποινοῦσϑ, λογίζεσϑ κρείσσ εἶα τὰ τ ἰδιωτῶν ἂν εἴη. Χα. ἐθέλω γῶν σοι ὦ Ἑρμῆ εἰπεῖν, ὥσπερ ἐοικέναι μοι ἔδοξαν οἱ ἄνϑρωποι, καὶ ὁ βίος ἅπας αὐτῶν. ὕδη ποτὲ [1] πομφόλυγας

is verò decedat, qui fastigium imposuerit, relicta hæredi domus ipsius fruitione, in qua ne cœnaverit quidem ipse miser? Ille verò qui lætatur, quòd sibi masculam prolem uxor peperit, ideòque amicos convivio excipit, & patris nomen imponit, si sciret puerum septimo ætatis anno periturum, nunquid tibi videretur gaudere quòd is sit natus? Verùm in causa est, quòd in eum intuetur, cui res in filio prospere cedunt, & qui pater est athletæ qui vicerit Olympia: vicinum autem qui natum cremandum effert non intuetur, neque novit à quo subtegmine ipsi pendeat. Quin & eorum qui de finibus dissident vides quanta sit turba, & eorum qui pecunias coacervant: attamen priùs quam ipsis fruantur, ab imminentibus illis quos dixi, nunciis & ministris avocantur? *Ch.* Video isthæc omnia, & apud me cogito, quid sit ipsis in vita jucundum, aut quidnam sit illud, quo privati tantopere stomachantur. *Merc.* Siquis etiam ex regibus eos aspiciat qui fœliciſſimi videntur, extra aleam, & ut dicis, extra ancipitem fortunam constituti, tristia plura jucundis comperiet eis inhærere, metus, turbas, odia, insidias, iras, adulationes: his enim omnes distringuntur. Prætermitto luctus, morbos, animique perturbationes, ipsis æquè atque vulgo dominantes: quandoquidem horum mala recensere non minùs temporis exigeret, quàm quæ sunt privatorum. *Ch.* Volo igitur Mercuri, dicere tibi, cuinam assimiles homines mihi videantur, eorumque vita omnis. Vidistin' aliquando

1 Πομφόλυγας] Ex Homero postea vocat φύμα, φυσαλίδας, φύσημα. Bourd.

ὦ ὕδατι ἐπιόντι ὑπὸ κραυγῆς τινι κομπώδους ἀναστομωθείσας, τὰς φυσαλλίδας λέγω, ἀφ' ὧν ξυναγείρεται ὁ ἀφρός; σκόπει τίνων αἱ μὲν, πλείους μικραὶ εἰσι. καὶ αὐτίκα συναγείσαι, ἀπίστομοι. αἱ δὲ ἐπὶ πλείον διαρκοῦσι. καὶ προσχωρησάντων αὐταῖς τῶν ἄλλων, αὖται ὑπερφυσώμεναι, εἰς μέγιστον ὄγκον αἴρονται. εἶτα μέντοι κἀκεῖναι πάντως ἐξερράγησάν ποτε. ἃ γὰρ οἷόν τε ἄλλως ὑγιέναι. τοῦτό ἐστιν ὁ ἀνθρώπων βίος. ἅπαντες ὑπὸ πνεύματος ἐμπεφυσημένοι, οἱ μὲν, μείζους, οἱ δὲ ἐλάττους. καὶ οἱ μὲν, ὀλιγοχρόνιον ἔχουσι καὶ ἀκύμορον τὸ φύσημα. οἱ δὲ, ἅμα τῇ ξυστάσει ἐπαύσαντο. πᾶσι δὲ ἐν ἀπορρήτῳ ἀναγκαῖον. Ερ. ἆρ' ἔστιν χείρων σοῦ ὁ Ὁμήρου εἴκασεν ὦ Χάρων; ὃς φύλλοις τὸ γένος αὐτῶν ὁμοιοῖ. Χα. καὶ τοιοῦτοι ὄντες ὦ Ἑρμῆ, ὁρᾷς οἷα ποιοῦσι, καὶ ὡς φιλοτιμοῦνται πρὸς ἀλλήλους ἀοχθῶν πέρι, καὶ πεδίων, καὶ κτήσεων ἀμιλλώμενοι; ὥστε ἅπαντα καταλιπόντας αὐτοὺς, δίψης ἕνα ὀβολὸν ἔχοντας, ἥκειν παρ' ἡμᾶς. βάλε δὴ ἐπίτηδες ἐφ' ὑψηλοῦ ἐνταυθοῖ, ἀναβοήσεται παμπληθεῖς, ἐνθουσιῶντα αὐτοῖς, ἀπίχθαι μὲ τὸ μακαίρειν πόνων, ζῆν δ', ἀεὶ τὰ δαιμόνια ἐσθίοντας ὀφθαλμῶν ἔχοντας, λέγων ὦ μάταιοι, τί ἐσπουδάκατε περὶ ταῦτα; παύσασθε κάμνοντες. ἃ γὰρ ἐς ἀεὶ βιώσεσθε. ὁρᾶν τε σκαπτομένους σωρούς, αἰσθέσθαι ἔστιν, ὅτι ἂν ἀπαγθῶσιν αὐτῶν τινες ἐνταυθοῖ. ἀλλ' ἀνάγκη τε μὴ, γυμνὸν οἴχεσθαι. τὴν οἰκίαν δ', καὶ τὰ ἄγρυπνα, καὶ τὸ χρυσίον, ἀεὶ ἄλλων εἶναι, καὶ μεταβάλλειν τοὺς δεσπότας. εἰ ταῦτα καὶ πρὸ τοιούτου ἐξ ἐπηκόου ἐμαθήσατε μοι αὐτοῖς, οὐκ ἂν οἶμαι ἀφεδομένους ἂν τοσούτους ἐπὶ τοσούτοις ἐμβοήσασθαι, οὐδ' ἂν οἷόν τε ἦν ἐν τοσούτῳ θορύβῳ ἀκοῦσαι τῶν ἀποφθεγμάτων ἑκάστου. νῦν δὲ ἐπειδὴ ἐκ τοῦ ἀφανοῦς ἐπιόντες, ἐν τῷ φωτὶ ἐπιδεικνύμενοι ἑαυτοὺς, ἐπὶ τοσούτοις ἐπτοήθητε, ἐπὶ τοσούτοις ἐμβοήσατε, ἐπὶ τοσούτοις ἐμπεφυσήσθε, ἐπὶ τοσούτοις ἐπαύσασθε, ἐπὶ τοσούτοις ἐρράγητε, ἐπὶ τοσούτοις ἐσκεδάσθητε, ἐπὶ τοσούτοις ἐμπεπλήσθε, ἐπὶ τοσούτοις ἐκενώθητε, ἐπὶ τοσούτοις ἐπεφυσήθητ

λησθῆναι τ βίον, καὶ σωφρονιεστέρους ἂν ἡμῖν ἀφικέσθαι πολύ; Ερ. ὦ μακάρι, σὺ οἶσθα ὅπως αὐτοὺς ἡ ἄγνοια, καὶ ἡ ἀπάτη λελήθεικεν, ὡς μηδ' ἂν τυπανίσαι ὑπ' ἀγνοίας χθῆναι αὐτοῖς τὰ ὦτα; τοσοῦτος κηρὸς ἔσυσαι αὐτοῖς, οἷόν περ Ὀδυσσεὺς τοὺς ἑταίρους ἔφρασε δι' ὧν Σειρήνων ἀκροάσεως. πῶς γὰρ ἂν ἐκεῖνοι δυνηθεῖεν ἀκοῦσαι, ἵν' μὴ σὺ κεκραγὼς λελήθῃς ἁρπαγείς; ὅσῳ γὰρ παρ' ὑμῖν ἡ λήθη δύνατ', τοῦτο συναύξει ἡ ἄγνοια ἐρρωσθεῖσα. πλὴν ἀλλ' εἰσίν αὐτῶν ὀλίγοι, οἳ διεξεδεδιγμένοι τ κηρὸν εἰς τὰ ὦτα, ὡς τὴν ἀλήθειαν ἀποκλίναντες, ἐξῆν διελθόντες εἰς τὰ πράγματα, καὶ κατιγνωκότες οἷά ἐστιν. Χα. ἆρ' ἂν ἐκείνοις γὰν ἐμβοήσαιμι; Ερ. φθεγξῇ τοῦτο λέγειν ὡς αὐτούς, ἃ ἴσασιν. ὁρᾷς ὅπως λάσκοντες τ πολλῶν, καταγελῶσι τ μεγαυχίαν, καὶ ὑβρισμῷ ὑβρισμᾶς ἀρέσκουσιν αὐτοῖς, ἀλλ' ἐῆλοί εἰσι θρασυμῦν ἤδη βυλόμενοι παρ' ὑμᾶς λιπὼν τὸν βίον; καὶ γὰρ καὶ μισεῖν, ὀλίγοντες αὐτῶν τὰς ἀμαθίας. Χα. ὦμοῖ ὦ ἡμιάθλιαι. πλὴν πάνυ ὀλίγοι εἰσὶν ὦ Ἑρμῆ. Ερ. ἀγανοὶ καὶ ὕστοι. ἀλλὰ καταμῦν ἤδη. Χα. ἴσ' ἔπ ἐπόθεν εἰδέναι ὦ Ἑρμῆ, καί μοι δίξας αὐτὸ, ὑπολαβὲ ἔσῃ τὴν ὄψιν πιποιηκὼς, τὰς λαθήκας τ σωμάτων, ἵνα καταρύβδην θεάσαιτ. Ερ. ἡέλα ὦ Χάρων, καὶ τύμβους, καὶ τάφους καλεῖσι τὰ τοιαῦτα. πλὴν τὰ ὑπὲρ τ πόλεων ἐκεῖνα τὰ χώματα ὁρᾷς, καὶ τὰς στήλας, καὶ πυραμίδας; ἐκεῖνα πάντα νεκροδοχεῖα, καὶ σωματοφυλάκια ἐστι. Χα. τί δῆτα ἐκεῖνοι στέφανσι τοὺς λίθους; Ερ. ἐκεῖνα τὰ ἀγάλματα, καὶ τὰς εἰκόνας λέγεις; Χα. ναὶ μὰ τὸν Δία. Ερ. ἐκεῖνα τοῖς τεθνεῶσι τιμὴ μεγίστη νενόμισται. Χα. ἐκεῖνα ἄρα τὰ ἀγάλματα τῶν τεθνεώτων ἐστὶν, ἃ ἐγὼ ἐνόμιζον τῶν ζώντων εἶναι; Ερ. ἔστιν οὕτως

θυς, καὶ χρίωσι μύρῳ; οἶδὰ, ἢ πυρὰν νήσαντες ὑπὸ τῶ χωμάτων, καὶ βόθρον τινὰ ὀρύξαντες, καίουσί τε ταυτὶ τὰ πολυτελῆ δεῖπνα, καὶ εἰς τὰ ὀρύγματα οἶνον καὶ μελίκρατον, ὡς γὰν εἰκάσαι, ἐγχέουσι; Ερ. οὐκ οἶδα ὦ πορθμεῦ τί ταῦτα πρὸς τοὺς κάτω. πλὴν ἐκεῖνο σὺ μὲν τὰς ψυχὰς ἀναπεμπομένας κάτωθεν, δεῖπνεῖν μὲν ὡς οἷόν τε ὑποπτίθομένας τῷ κίονι, καὶ τὸ κνῆφον, πίνειν δὲ μὴ βόθρῳ τὸ μελίκρατον. Χα. σκέπτεσθε ἐπὶ πίνειν ἢ ἐσθίειν, ὧν τὰ κρεμνία ξηραίνεται; καί τοι γελοῖός εἰμί σοι λέγων ταῦτα, ὑπομένων κατάγνυσθαι αὐτός. οἶσθ' ὃν εἰ δύναιντ' ἂν ἐπανελθεῖν, ἅπαξ ἀπαχθόμενοι γλυκόμενοι; ἐπίτοι καὶ παγγελοῖα ἂν ὦ Ἑρμῆ ἔπαχον, εἰ ἐδὲ μὴ κατάγειν μόνον αὐτοὺς, ἀλλὰ καὶ αὖθις ἀνάγειν πιομένους. ὦ μάταιοι, τῆς ἀνοίας. οὐκ εἰδότες ἡλίκοις ὄρθρου ἀφήκεσε τὰ νεκρῶν καὶ τὰ ζώντων πράγματα, καὶ οἷα τὰ παρ' ἡμῖν ἔστι. καὶ ὅτι [1] κάτδαν' ὁμῶς ὁ τ' ἄτιμος καὶ ἄνηρ, ὃς τ' ἔλαχε τύμβου. ἀλλ' ἐπεὶ ἐμὲ πρὸς Γῆρυν, χρεὼν τ' Ἀχαιμένων. Θερσίτην δ' ἴσον Θέτιδος παῖς ἠὐκνήμιος. πάντες δ' εἰσὶν ὁμῶς νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα, γυμνοί τε, ξηροί τε, κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα. Ερ. Ἡράκλεις, ὡς πολὺν τὸ Ὄμηρον ἐπαντλεῖς. ἀλλ' ἐπειδὴ ἀνέμνησάς με, φίλον σοι δείξω τὸ Ἀχιλέως τάφον. ὁρᾷς

nant, unguentoque inungunt? alii præ tumulis conſtructo rogo, ac fovea effoſſa, ſumptuoſas illas exurunt cœnas, & vinum mulſumque (quantùm ſaltem conjecturis aſſequi poſſum) in ipſas foveas infundunt? *Merc.* Neſcio, Portitor, quid hæc ad eos pertineant, qui apud inferos agunt. Verùm illis perſuaſum eſt umbras ab inferis reduces, circum nidorem & fumum quantum poſſunt, volitando cœnare, & ex fovea [1] mulſum bibere. *Ch.* Illos adhuc bibere & edere, quorum aridiſſimæ ſunt calvariæ: atqui ridiculum eſt me tibi hæc dicere, cùm eos quotidie deducas, ac proinde ſcias an poſtquam ſemel terram ſubierint, denuo redire queant. Quinetiam ego prorſus ridicula paterer, Mercuri, tot negociis occupatus, ſi oporteret ipſos non ſolùm deducere, ſed etiam bibituros reducere. O ſtulti, quæ hæc amentia? Neſcitis quàm longo ſinium intervallo res mortuorum & viventium ſunt diſcretæ, quoque pacto ſe res habeant, apud nos, ubi Mortuus eſt æquè tumuli qui neſcit honorem, Quique ſcit: unus honos Agamemnonis, unus & Iri eſt: Therſitæ & ſimilis Thetidos formoſus Achilles, Vmbræ nam pariter ſiccæ, nudæque pererrant Aſphodeli campos confracto vertice cunctæ. *Merc.* Hercule, quàm multa ex Homero hauris! Sed quia ſubmonuiſti me, volo tibi ſepulchrum Achillis indicare. Vides illud

1 *Mulſum*] Vivo favillam lavabant. Quidam in lib. 2. Epig. vivo ſibi exhiberi cupit quæ mortuis præſtari ſolent. Omnia quæ ſunt in tractatu de ſacrificiis habes antea ſparſim in Deorum dialogis, tangit enim variam Deorum originem, caſus, ſacrorum ritus, nomina, regiones, & reliqua de quibus abundè dixerat. *Cogn.*

2 Κάτδαν' ὁμῶς] Homer. Odyſſ. *Bourd.*

τ ἐπὶ τῇ θαλάττῃ; Σίγειον μὲν ἐκεῖνο τὸ τρωϊκὸν, ἀντικρὺ δ', ὁ Αἴας τέθαπται ὑπὸ Ροιτείῳ. Καὶ μεγάλοι ὦ Ἑρμῆ οἱ τάφοι. τὰς πόλεις τὰς ἱππήλυς ἤδη δεῖξόν μοι, ἃς κἀγὼ ἀκούομαι. τὴν Νῖνον τὴν Σαρδαναπάλου, καὶ Βαβυλῶνα, καὶ Μυκήνας, καὶ Κλεωνὰς, καὶ Ἴλιον αὐτὴν. πολλὰς γὰρ μέμνημαι ἀμφορθμόσας ἐκεῖθεν, ὡς δίκην ὅλων ἐτῶν μὴ δὲ ἑνιαυτοῦ, μὴ δ' ἀμαυρὸν τὸ σκαφίδιον. Ερ. [1] ἡ Νῖνος μὲν ὦ illud quod mari adjacet? Sigeum quidem illud Trojanum est: è regione autem conditus est Aiax in Rhœteo. *Ch.* Non magna sunt monumenta. Verùm insignes illas urbes mihi jam commonstra, de quibus tam magnifica in inferis audimus, Ninum Sardanapali urbem, Babylonem, Mycenas, Cleonas, ipsumque Ilium, multos enim illinc oriundos memini trajicere, adeò ut totis jam decem annis, neque navim subduxerimus, neque ea interim refrixerit. *Merc.* Ninus quidem ô Por-

1 Η' Νῖνος μὲν, ὦ φιλτατε, ἀπόλωλεν ἤδη καὶ ἐξέλιπεν ἴχνος ἐπὶ λοιπὸν αὐτῆς] Lucianus cum fuerit Samosatenus Euphratis accola, fidem in rebus Assyriæ videtur mereri, & mirum foret eum ignorasse locum, ubi sita olim Ninus vel Ninive, si aliquod ejus vestigium remansisset. At quid faciemus Tacito, qui lib. 12 Annal. de expeditione Meherdatis sic ait: *sed capta in transitu urbs Ninos vetustissima sedes Assyriæ.* Sed & Straboni, qui ante Tacitum vivebat, qui lib. 16 ait: ἡ μὲν δὴ Νῖνος πόλις ἠφανίσθη παραχρῆμα μετὰ τὴν τῶν Σύρων κατάλυσιν. *Ninus statim post eversum Assyriorum imperium evanuit*, vel *apparere cessavit.* Ergo contra Strabonem Amasenum & Lucianum Samosatenum Orientales viros & doctos non mihi videtur Tacitus audiendus. Deceptus certe fuit is Romanus quadam nominis similitudine; & eam Ninum oppidulum forte vel castellum, captum sine obsidione in transitu male accepit pro antiquissima & populosissima illa urbe, quæ fuit suo tempore totius orbis maxima, & usque ad miraculum celebrata; aliter non possemus absolvere Strabonem nec Lucianum mendacii. At fidem merentur. Sed milites, qui in expeditione cum Meherdate fuerunt, capta, ut dixi, aliqua urbecula, cujus nomen accedebat ad sonum nominis antiquæ illius Ninives, putaverunt vel gloriabundi finxerunt se antiquam Ninon sedem Assyriæ regum cepisse, & ita publicantes famæ pro vero tradiderunt tale mendacium. Sic Alexandri milites jactabant se Tanaim usque perveniisse, cum ab eo fluvio abessent plus quam mille milliaria. Sic & hoc tempore multos Hierosolymitanos equites & alios nautas & negotiatores, qui in partibus Hellesponti vel bellum gesserunt vel negotiati sunt, audivi sæpe asseverantes se vidisse antiquæ Trojæ ruinas, nec aliter unquam eis persuadere potui. At Troadis (de qua Paulus Apostolus epist. ad Timotheum 2.) ruinas viderant, non Trojæ, cujus jam tempore Strabonis nulla extabant vestigia, ut ait ille lib. 13: οὐδὲν ἴχνος σώζει τ ἀρχαίας πόλεως εἰκότως, ἅτε πολεμηθείσης τ κύκλῳ πόλεων, καὶ τελείως ἠφανισμένων, ταυτῆς δὲ ἐκ βάθρων ἀνατετραμμένης, οἱ λίθοι πάντες εἰς τὴν ἐκείνων ἀνάληψιν μετῳκίσθησαν. Ἀρχαιανακτα γ' ἐν φασὶ τ Μιτυληναίων ἐκ τ ἐκεῖθεν λίθων τὸ Σιγεῖον ἐκτισθῆναι, id est, *nullum enim vestigium restat antiquæ urbis, & cum ratione; nam vastatis vicinis urbibus; non vero funditus eversis, ea vero à fundamentis deleta, omnes lapides ad aliarum instaurationem transportati sunt. Itaque Archæanactem ajunt Mitylenensem Sigæum muro circumdedisse ex lapidibus indidem acceptis.* Vrbs igitur, cujus nullum vestigium extabat tempore Strabonis & Augusti, sub quo Strabo florebat, non poterat extare tempore Meherdatis sub Claudio. Plura ad id argumentum adducere possem, & illustrem in litteris virum castigare, qui eo, quod Ammianus Marcellinus

πορθμοῦ ἀπόλωλεν ἤδη, καὶ οὐδὲν ἴχνος ἔτι λοιπὸν αὐτῆς. οὗ δ' ἂν εἴπῃς [1] ὅπου ποτ' ἰών. ἡ Βαβυλὼν δέ σοι ἐκείνη ἐστὶν, ἣ οὕτω μέγας, ἡ τ μέγαν περίβολον, ὁ μεταπολὺ καὶ αὐτὴ ζητηθησομένη, ὥσπερ ἡ Νίνος. Μυκήνας γ', καὶ Κλεωνὰς, αἰσχύνομαι δείξαί σοι. καὶ μάλιστα τὸ Ἴλιον. ὀπτανίζεις γὰρ οἶδ' ὅτι τ Ὁμηρον καταλῦον ἐπὶ τῇ μεγαλιγορίᾳ τ ἐπῶν. πολὺ γὰρ πάλαι μὲ ἦν αὐδαίμονες, νῦν δ' πεπτήκασι καὶ αὗται. [2] ἀπέθανόν γὰρ καὶ αἱ πόλεις ὥσπερ ἄνθρωποι. καὶ τὸ θαυμαστότερον, καὶ ποταμοί τινες. Ἰνάχου γοῦν ἐν ἀργεῖ τάφος ἐν Ἄργει ἔτι καταλέλειπται. Χα. παπαῖ τ ἐπαίνου Ὀμηρε, καὶ τ ὀνομάτων, Ἴλιον ἱρὸν, καὶ εὐρυάγυιαν. καὶ ἐϋκτίμενον Κλεωνάς. ἀλλὰ μεταξὺ λόγων, τίνες εἰσὶν οἱ πολεμοῦντες ἐκεῖνοι, ἢ ὑπὲρ τίνος ἀλλήλοις φονεύουσιν; Ερ. Ἀργεῖοι ὁρᾷς ὦ Χάρων, καὶ Λακεδαιμόνιοι, καὶ τ ἡμιθνῆτα ἐκεῖνον στρατηγὸν Ὀθρυάδην, [3] τ ἐπιγράφοντα τὸ τρόπαιον τῷ αὐτῷ ὀνόματι. Χα. ὑπὲρ τίνος γὰρ αὐτοῖς ὁ Ἐρμῆς ὁ πόλεμος; Ερ. ὑπὲρ γῆς τῆσδε αὐτῆ, ἐν ᾗ μάχονται. Χα. ὦ τ ἀνοίας, αἷμα σταλάσσειν ὑπὲρ κακῶν ὀλίγων ὁ Portitor jam eſt everſa, ita ut ne reliquum quidem ſit ejus veſtigium, nec ubi olim ſita fuerit, facilè dixeris. Babylon autem illa eſt, multis turribus præclarè munita, magnoque ambitu mœnium ſepta, haud ita multò poſt deſideranda & ipſa, quemadmodum nunc Ninus. At Mycenas & Cleonas me tibi commonſtrare pudet, ac in primis Ilium. Præfocabis enim ſat ſcio Homerum ubi deſcenderis, qui urbem illam tam magnificis verſibus celebrarit. Verùm olim fœlices fuerunt: nunc autem etiam hæ interierunt. Moriuntur enim etiam urbes ὁ Portitor, quemadmodum homines. Quodque longè mirabilius, ſolidi etiam fluvii, ita ut Inachi ipſius in Argo ne monumentum quidem ſuperſit. *Ch.* Vah, quæ laudes Homere, & quæ nomina, ingens, viiſque patentibus Ilium, tum Cleonæ bellè ſtructæ. Sed interim dum loquimur, quinam illi ſunt qui dimicant, aut cujus rei cauſa ſe mutuò cædunt. *Merc.* Argivos vides & Lacedæmonios, ὁ Charon, atque ſemimortuum imperatorem Othryadem, ſuo ipſius nomini trophæum inſcribentem? *Ch.* Cujus rei cauſa cœptum eſt hoc bellum? *Merc.* Pro ipſomet agro, in quo pugnant. *Ch.* O amentiam hominum, qui neſciunt ſe, etiamſi nunc eorum quiſque to-

linus *Ninos* nominavit, non dubitavit in eximio opere, notis ſcilicet ad Euſebium, ſcribere: *Ninive autem adhuc integra ſtabat ævo Ammiani Marcellini.* Sed ſuperfluum foret, cum id argumentum abunde ſimul & doctiſſime tractaverit vir incomparabilis Samuel Bochartus in ſuo Phaleg. lib. 4 cap. 20. ad eum te remitto lector, & ſileo. *Palm.*

1 Ὅπου ποτ' ἰών] *Campos ubi fuit.* Bourd.

2 Ἀπεθνήσκουσι αἱ πόλεις] Plut. Romul. cætera Epitheta Homerica, ut & ſenſus & rationes quibus nititur. *Idem.*

3 Τὸν θνησιθρόνητα τὸ τρόπαιον τῷ αὐτῷ ὀνόματι] Caſparus Barthius in animadverſionibus ad Statii Thebaid. l. 4. verſ. 48. ubi agit de Othryadibus hunc Luciani locum amendi arguit. Atque enim ſcripſiſſe τῷ αὐτῷ αἵματι. Almel.

1 Ai-

τὴν Πελοπόννησον ἴκνιον αὐτῶν κτήσωνται, μόγις ἂν πεδιάδιον λάβοιεν τόπον τοῦ Αἰακοῦ. τὸ γὰρ πεδίον τοῦτο, ἄλλοι ἄλλοι γεωργήσουσι, πολλάκις καὶ βάθρων τὸ τρόπαιον ἀναστήσοντες τῷ ἀρότρῳ. Ερ. οὕτω μὲν ταῦτα ἔχει. ἡμεῖς δὲ, καταβάντες ἤδη, καὶ κατὰ χώρων δὲ τὴν σωμεν αὖθις τὰ ὄρη, ἀπαλλαττώμεθα, ἐγὼ μὲν κατὰ ἐπάλλω, σὺ δὲ ἐπὶ τὸ πορθμεῖον. ἥξω δέ σοι μετ' ὀλίγον καὶ αὐτὸς νεκροπομπῶν. Χα. ὕβρισας ὦ Ἑρμῆ. Ἑρμῆς ἀεὶ ἀναμιμνήσκῃ. ἀναλώσω δέ σε ἀφ' ἑστιάσεως. οἷα ἔστι τὰ τῶν κατακομβαιόντων ἀνθρώπων πράγματα, βασιλεῖς, πλίνθοι χρυσαῖ, ἑκατόμβαι, μάχαι. Χάρωνος γὰρ, ὀβολὸς λόγος.

totam Peloponnesum possideat vix tamen pedis unius locum ab Æaco accepturos. Hunc autem agrum aliàs alii colent, hoc trophæo à fundamentis per aratrum ixpe revulso. *Merc.* Hæc quidem hoc modo se habebunt. At nos jam hinc descendamus, ac montibus his in suas sedes repositis, discedamus: ego quò sum jussus ire, tu ad pontonem. Ad te autem brevi veniam mortuos adducens. *Ch.* Beneficio me affecisti Mercuri, atque in eorum album adscriberis, qui de me sunt benemeriti: quando quidem tua ope in hac peregrinatione sum adjutus. O qualia infœlicium hominum negocia, reges, lateres aurei, hecatombæ, prælia. Charontis autem nulla habetur ratio.

ΠΕΡΙ ΘΥΣΙΩΝ. | DE SACRIFICIIS.

ARGVMENTVM.

Deridet hoc sermone Lucianus vanitatem & superstitionem hominum circa colendos Deos, ut qui primum de diis impia quadam opinentur ac sentiant. Deinde eosdem ineptiore ac alieniore cultu quam qui pro natura ac dignitate numinis prosequantur. Propositio est, Ridicula esse ea, quæ homines tum sentiunt de Diis, tum circa illorum cultum faciunt. Id confirmat expositione, primum earum opinionum, quæ de diis traduntur, quam veluti causam superstitionis istius esse ostendit. Deinde & ritum, quibus tum Græci, tum Ægyptii, quos cæteris multò ineptiis istis anteire indicat, uti solent. Et hanc quasi quendam effectum, ex superioribus opinionibus sequi, videtur velle intelligere.

Ἀμὲν γὰρ ἐν ταῖς θυσίαις οἱ πολλοὶ πράττουσι, καὶ ταῖς ἑορταῖς, καὶ περιόδοις τῶν θεῶν, καὶ ἃ αἰτοῦσι, καὶ ἃ εὔχονται, καὶ ἃ γιγνώσκουσι περὶ αὐτῶν,

Enimvero quæ stulti homines factitant in sacrificiis, in diebus festis, in Deorum supplicationibus, & quæ petunt, & quæ precantur, & quæ de ipsis sentiunt,

σὺν οἶδα ἔ γε ὅπως κατηφὴς ἐστι, καὶ λελυπημένος, ὅτις ἡ γελάσεται τὴν ἀδελτερίαν ἐπιβλέψας τῶν θρωμένων. καὶ πολύ γε οἶμαι ἀσχημονεῖ ἢ γελᾶν αὐτὸς ἑαυτὸν ἐξεπίσω, πότερον εὐσεβεῖς αὐτὰς χρὴ καλεῖν, ἢ τὰναντίον θεοῖς ἐχθρὰς, καὶ κακοδαίμονας; οὐγε ὅπως ταπεινὸν, καὶ ἀγχινοῖς τὸ θεῖον ὑπειλήφασιν, ὥστε εἶναι ἀνθρώπων εὐδιές, καὶ κολακεύόμενον, ἡδέως, καὶ ἀγανακτεῖν ἀμελούμενον. τὰ γὲν [1] αἰτωλικὰ πάθη, ἃ τὰς τῶν Καλυδωνίων συμφορὰς, καὶ τὸν τοσούτων φόνον, καὶ τὸν Μελεάγρου θάνατον, πάντα ταῦτα ἔργα φασὶν εἶναι τῆς Ἀρτέμιδος, μεμψιμοιρούσης ὅτι μὴ παρελήφθη πρὸς τὴν θυσίαν ὑπὸ τοῦ Οἰνέως. ὥστε ἄρα βαθέως κατῆκεν αὐτῆς ἡ τῶν ἱερείων ἀθυμία. καί μοι δοκεῖ ὁρᾶν αὐτὸν ἐν τῷ οὐρανῷ τότε μόνον, τῶν ἄλλων θεῶν ἐν Οἰνέως πιπτούσῶν, δεινὰ ποιοῦντα, καὶ χειτλιάζοντα, οἷας ἑορτῆς ἀπολειφθήσεται. τὰς δ' αὖ Αἰθίοπας, καὶ μακρεῖς, καὶ τρισευδαίμονας εἴποι τις ἄν, εἴγε ἀπομνημονεύοι τὴν χάριν αὐτοῖς ὁ Ζεὺς, ὃν ἐν ἀρχῇ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως ἐπὶ δώδεκα ἡμέρας ἐπάσαντες. καὶ ταῦτα, ἐπαγόμενον ἐς τὰς ἄλλας θεάς. ὅπως δὲν ὡς ἔοικεν ἀμελῶσι ποιοῦσιν, ὧν ποιοῦσιν. ἀλλὰ [2] πολλῶν τοῖς ἀνθρώποις πέρι θεῶν, καὶ ἔνεστι πρίασθαι παρ' αὐτῶν, τὸ μὲν, ὑγιαίνειν, εἰ τύχοι, βοιδίου τὸ δὲ, πλουτεῖν, βοῶν τεττάρων. τὸ δὲ, βασιλεύειν, ἑκατόμβης. τὸ δὲ, σῶον ἐπανελθεῖν ἐξ Ἰλίου εἰς πάτριον, ταύρων ἐννέα. καὶ τὸν ἐκ Αὐλίδος εἰς

equidem haud scio sit ne aliquis usque adeò tristis & mœstus, quin risurus sit perspecta eorum quæ fiunt, absurditate. At multò antequam ridere incipiat, illud, opinor, secum expendet utrum pios istos appellare conveniat, an contrà Diis inimicos ac infœlices: qui quidem tam humile, atque ignobile numen existimant esse, ut humanis obsequiis egeat, & adulatione gaudeat, & se negligi doleat. Nam Ætolica illa mala, & Calydoniorum calamitates, & tot cædes, & Meleagri interitum, hæc omnia dicunt esse Dianæ opera, quæ graviter ferret, se ab Oeneo ad sacrificium non fuisse adhibitam: usque adeò altè dolor hic animo illius insederat, quòd sacris epulis fuisset frustrata. Et mihi videor vidisse ipsam in cælo tunc solam, reliquis Diis ad Oenei convivium profectis, graviter ferentem, ac miserabiliter ejulantem quòd ab ejusmodi sacris esset abfutura. Contrà verò Æthiopas & fortunatos, & ter beatos quispiam dixerit, si gratiam ipsis referat Iupiter, quam initio Homericæ poëseos in ipsum contulerunt, quem perpetuos duodecim dies epulis exceperunt, idque secum adductis etiam Diis aliis. Ita nihil, ut apparet, gratis faciunt, quicquid illi faciunt: sed bona vendunt hominibus, & ab illis emenda sanitas, fortè bucula divitiæ, quatuor bobus, regnum, hecatomba, præterea incolumis à Troja in Pylum reditus, novem tauris: & ex Aulide in Ilium

1 Αἰτωλικὰ πάθη] Hæc & cætera in Homero. *Bourd.*

2 Πολλῶν τοῖς ἀνθρώποις] Hesiod. 1. oper. Lucianus passim. *Idem.*

1 Ὁ μὲν

Γ'λιον ἀφαιρεῖσθαι παρθένον βασιλικήν. [1] ὁ μὲν γὰρ ἐκωτόμβη τὸ μὴ ἁλῶναι τότε τὴν πόλιν ἐπειδὴ τῇ Ἀθηνᾶς βοῶν δώδεκα, καὶ πέπλον. εἰκάζειν δὲ χρὴ πολλὰ εἶναι, καὶ ἀλεκτρυόνας, καὶ στέφανον, καὶ λιβανωτὸν μόνον παρ' αὐτοῖς ὤνια. ταῦτα δὲ οἶμαι καὶ χρύσης ἐπισταμένῳ ἅτε ἱερέως, καὶ γέροντι, καὶ τὰ θεῖα σοφὸς, ἐπειδὴ ἀπράκτῳ ἀπῆλθε παρὰ Ἀγαμέμνονα, ὡσὰν ἐκ ἀγαθοδαιμόνησεν τῷ Ἀπόλλωνι τὴν χάριν, δικαιολογεῖται, καὶ ἀπαιτεῖ τὴν ἀμοιβὴν, καὶ μόνον οὐκ ἐνειδίζει, λέγων, ὦ βέλτιστε Ἄπολλον, ἐγὼ μὲν σοῦ τὸ νεὼν, τίως ἀστεφάνωτον ὄντα, πολλάκις ἐστεφάνωσα. καὶ τοσαυτάκις σοι μηρία ταύρων τε καὶ αἰγῶν ἔκαυσα ἐπὶ τῶν βωμῶν, σὺ δέ μοι ἀμελεῖς μου τοιαῦτα πεπονθότος, καὶ παρ' ὀλίγον πίλησε τὸ δίκραιρον, τοιγαροῦν ὅτω κατεδυσώπησεν αὐτὸν σὺν τῷ λόγῳ, ὥστε ἁρπασάμενος τὸ τόξα, καὶ ὑπὲρ θαυμάσιον καθίσας ἑαυτὸν, κατατοξεύει τῷ λοιμῷ τὰς ἀκμὰς αὐτοῖς ἡμιόνοις, καὶ κυσὶν. ἐπὶ δὲ ἅπαξ θ' Ἀπόλλωνα ἐμνήσθην, βέλομαι δὲ καὶ εἰπεῖν, ἃ δὴ αὐτὸ οἱ σοφοὶ τῶν ἀνθρώπων λέγουσιν, ὡς ὅσοι δὴ τοὺς ἔρωτας ἐδυσχέραναν, οὐδὲ θ' Υακίνθου τὸν φόνον, οὐδὲ τῆς Δάφνης τὴν ὑπερηφάνειαν, ἀλλ' ὅτι δὲ κατεδικάσθησαν ἐπὶ τῷ τῶν Κυκλώπων θανάτῳ, [2] καταξοπρακισθεὶς, ἀφ' οὗτο δὴ ἐφυγάδευτο εἰς γῆν, ἀνθρωπίνῃ χρησάμενον τῇ τύχῃ. ὅτε δὲ ἐζήτουν σὺν Θετταλίᾳ παρ' Ἀδμήτου, καὶ σὺν Φρυγίᾳ ἀφ' Λαομέδοντι, ἀφ' οὗτω μὲν μὴ ἀ

Ilium navigandi facultas regia puella: nam quidam alius, ne tunc urbs caperetur, à Minerva bobus duodecim erat mercatus, & peplo. Verisimile est autem multa esse apud illos & gallo, & corolla, & thure solo venalia. Quæ cùm sciret Chryses, ut pote sacerdos, & senex, & rerum divinarum peritus, posteaquam re infecta rediisset ab Agamemnone, tanquam qui prior Apollini gratiam esset fœneratus, expostulat, & vicem repetit, nec solùm conviciatur, quum dicit, Ego optimè Apollo tuum templum cùm id temporis non esset coronatum, sæpe coronavi, totque taurorum, & caprarum coxas in aris adolevi, at tu, me hujusmodi injuriis affectum negligis, & de te benemeritum nihili facis. Itaque sic illum hac oratione exoravit, ut protinus arrepto arcu & sagittis, se super navium statione collocans, pestem in Græcos ne omissis quidem mulis & canibus, jacularetur. Sed quoniam Apollinis semel memini, alia præterea volo dicere, quæ sapientes illi de ipso tradunt. non quàm infœliciter amarit, non Hyacinthi cædem, neque Daphnes despicationem: sed ut ob Cyclopes interfectos damnatus, & in exilium pulsus fuerit. Propterea in terram humana sorte usurus, è cœlo est demissus. Vt etiam in Thessalia apud Admetum mercenariam operam locarit, & in Phrygia apud Laomedontem, atque apud hunc qui-

[1] Ὁ μὲν γὰρ ἐκατόμβη] Rectiùs Mss. Anglic. doctissimi Golmani, ὁ μὲν γὰρ Ἑκάβη, patet apud Homer. Iliad. 6. *Bourd.*

[2] Καταξοπρακισθεὶς] Rhetores Græci interpr. Aristoph. passim. Hesych. Suid. Pollux. *Idem.*

1 Ἀμ-

μόνον, ἀλλὰ μὴ δὲ Ποσειδῶνα. [1] ἀμφότεροι πλινθεύοντες ὑπ' ἀνάγκης, καὶ ἐργαζόμενοι εἰς τὸ τεῖχος, καὶ ὑδὸν σύριγγα τὸν μισθὸν ἀπαιτοῦντα. Ἀλλὰ δὲ Φρυγὸς, ἀλλὰ σφόδρα εὐτελοῦς πλέον ἢ τριάκοντά φασι δραχμὰς τρωϊκάς. ἢ γὰρ ὅτι ταῦτα συνολογοῦσιν οἱ ποιηταὶ περὶ τῶν θεῶν, καὶ πολὺ τούτων ἱερώτερα περί τε Ἡφαίστου. καὶ Προμηθέως, καὶ Κρόνου, καὶ Ῥέας, καὶ σχεδὸν ὅλης τῆς Διὸς οἰκίας, ἃ ταῦτα, ἀναμεμιγμένους τὰς μύθους συνῳδὰς τῇ ἀρχῇ τῶν ἐπῶν, ὑφ' ὧν δὴ ἐνθουσιῶντες χρώμενοι, ὡς τὸ εἰκὸς ᾄδουσιν, ὡς ὁ μὲν Κρόνος, ἐπειδὴ τάχιστα ἐξέπεμψε τὸν πατέρα τὸν οὐρανὸν, ἐβασίλευσέ τε αὐτὸς, καὶ τὰ τέκνα κατήσθιεν, ὥσπερ ὁ ἀργεῖος Θυέστης. ὕστερον δὲ [2] Ζεὺς κλαπεὶς ὑπὸ τῆς Ῥέας ὑποβαλομένης τὸν λίθον, εἰς τὴν Κρήτην ἐκπεμπτείς, ὑπ' Αἰγὸς ἀνατραφῇ, καθάπερ ὁ Τήλεφος ὑπ' ἐλάφου, καὶ ὁ Πέρσης Κῦρος ὁ ὕστερον, ὑπὸ τῆς κυνός. εἶτα ἐξελάσας τὸν πατέρα, καὶ εἰς τὸ δεσμωτήριον καθείρξας, αὐτὸς ἔσχε τὴν ἀρχήν. ἔγημε δὲ πολλὰς μὲν ἄλλας, ὑστάτην δὲ, τὴν Ἥραν τὴν ἀδελφὴν, κατὰ τοὺς [3] Περσῶν τοῦτο, καὶ Ἀσσυρίων νόμους· ἁρπακὼς δὲ ὢν, καὶ εἰς ἀφροδίσια κεχυμένος, ῥᾳδίως ἐνέπλησε παίδων τὸν οὐρανόν. τοὺς μὲν, ἐξ ὁμοτίμων ποιησάμενος, ἐνίους δὲ καὶ νόθους ἐκ θνητῆς καὶ ἐπιγείου γόνους, ἄρτι μὲν, ὁ γλυκάδας γενόμενος χρυσίον, ἄρτι δὲ, ταύρου, ἢ κύκνου, ἢ ἀετοῦ. καὶ ὅλως, ποικίλος

quidem haud solus. Verùm cum Neptuno cùm ambo egestate pressi lateres fingerent, & in construendis mœnibus operam præstarent, nec mercedem integram ab illo Phryge retulerint, sed illis de summa plus quàm trigenta drachmas Trojanas adhuc ut ajunt, debeat. Annon hæc in Deorum honorem fabulantur poëtæ: atque his etiam multò diviniora de Neptuno, Prometheo, Saturno, Rhea, denique de universa ferme Iovis familia? idque musis in exordio invocatis ut canentibus adsint, à quibus tanquam numine afflati, ut consentaneum est, canunt ut Saturnus statim execto patre Cælo, inibi regnarit, & liberos devorarit, quemadmodum Argivus ille Thyestes, utque Iupiter à Rhea furtim occultatus, supposito lapide, in Cretam sit expositus, & à Capra educatus, ut Telephus à Cerva, primusque Cyrus Persa à cane. Deinde ut expulso patre, & in vincula conjecto, imperium ipse obtinuerit, aliasque complures uxores duxerit, postremam verò Iunonem sororem, idque juxta Persarum, & assyriorum leges: utque in amorem propensus & in venerem effusus, liberis cœlum facile implerit: quorum alios ex ejusdem sortis deabus, alios ex mortali, terrestrique genere nothos procrearit generosus ille, modò in aurum, modò in taurum, modo in cycnum, aut aquilam conversus, ac denique

1 Ἀμφότεροι πλινθεύοντες] Hæc M. Fœlix Oct. Ser. ad Virg. *Bourd.*

2 Ζεὺς κλαπεὶς] Orpheus, Homer. Gallimach. hymno in Iovem. doctores sacri. Tertull. Cypr. M. Fœlix. *Idem.*

3 Περσῶν νόμους] Etiam cum matribus Catull. M. Fœlix. *Idem.*

1 Πας

λύτερον αὐτὸν Πρωτέως. μύθον δὲ τὸν Ἀθηνᾶν ἔφυσεν ἐκ τῆς ἑαυτοῦ κεφαλῆς, ὑπ' αὐτὸν ἀπορρήτως τὸν ἐγκέφαλον συλλαβών. τὸν μὲν δὴ Διόνυσον ἡμιτελῆ φασιν ἐκ τοῦ μηροῦ ἔτι νηπιώδους, ἁρπάσας, εἰς τὸν μηρὸν φέρων ἐνερράξε. κἄπειτα ἐξέτεμε, τῷ αὐτῷ συνέσεις. ὅμοια δὲ τούτοις καὶ τὰ Ἥφαιστον ἄδουσιν, ἀνὰ τὸ αὖθις τὸν ἄνθρακα ὁμιλίας ὑπενίμιον αὐτῷ παῖδα γεννῆσαι τὸν Ἥφαιστον, ἐκ μάλα εὐτυχῆ τοῦτον, ἀλλὰ βάναυσον, καὶ χαλκέα, καὶ πυρίτιν, καὶ εἰς καπνοῦ τοπὸν βιοῦντα, καὶ ἀστιβήρων ἀνάπλεων. οἷα δὴ καμινευτικὸν, καὶ ἐξ ἀρχῆς τῷ πόδε. χαλεπήνας γὰρ αὐτὸν ἀπὸ τοῦ πλώματος, ὁπότε ἐρίφη ὑπὸ τοῦ Διὸς ἐξ οὐρανοῦ. καὶ εἰ μὴ οἱ Λήμνιοι κελῶς ποιοῦντες, ἐπὶ φερομένου αὐτὸν ὑπεδέξαντο, ἐπιτυχὲ ἂν ἡμῖν ὁ Ἥφαιστος, ὥσπερ ὁ Ἀστυάναξ ἀπὸ τοῦ πύργου καθαπτών. καίτοι τὰ μὲν Ἥφαιστε, μίτρια. τὰ δὲ Προμηθέα, τίς σὸν οἶδεν οἷα ἔπαθε, διότι καθ' ὑπερβολὴν φιλάνθρωπος ἦν; καὶ γὰρ αὖ κἀκεῖνον εἰς τὴν Σκυθίαν ἀγαγὼν ὁ Ζεὺς, ἀνεσταύρωσεν ἐπὶ τοῦ Καυκάσου. καὶ τὸ ἀετὸν αὐτῷ ἀποδιοπομπησάμενος τὸ ἧπαρ ὀσημέραι κολαψονῦν, ὕστερον μὲν ὃν ἐξέπλησεν τὴν κοιλίαν. ἡ Ῥέα δὲ, χρὴ γὰρ ἴσως καὶ ταῦτα εἰπεῖν, πῶς σοι ἀχθομένη, καὶ δεινὰ ποιεῖ, χαῦς μὲ ἤδη, καὶ ἔξω τοῦ ἔσται, ἐ τοσούτων μήτηρ θεῶν, παιδεραστοῦσα δ' ἔτι, ἐ ζηλοτυποῦσα, ἐ τὸν Ἄττιν ἐπὶ τοῖς λεόντων φέρουσα; ἐ ταῦτα, μηκέτι χρήσιμον εἶναι δυνάμενον. ὥστε, πῶς ἂν ἔτι μεμφοίτο τις ἢ τῇ Ἀφροδίτῃ, ὅτι μοιχεύει, ἢ τῇ στεγνῇ τοῦ

que ipso Proteo mutabilior. Solam autem Minervam è suo ipsius capite progenuerit sub ipso cerebro planè conceptam. Nam Bacchum imperfectum adhuc ut ajunt, è matre etiamnum conflagrante surreptum, in suum femur illatum defodit: deinde urgente partu execuit. His autem similia etiam de Iunone canunt, nempe hanc citra virilem congressum, subventaneo conceptu gravidam puerum edidisse Vulcanum, eum non valdè fortunatum, sed fornacarium, & fabrum ærarium, ignipotentem, & in fumo perpetuò viventem, & scintillis oppletum, ut pote qui circa caminos versatur: tum etiam ne pedibus quidem integrum, eum enim claudicare à casu, ex quo à Iove de cœlo deturbatus est: ac nisi pro sua beneficentia Lemnii, eum dum adhuc ferretur in aëre, suscepissent, perierat nobis Vulcanus, non aliter quàm è turri dejectus Astyanax. Verumenimvero tolerandа videntur, quæ de Vulcano narrant. Sed quis nescit qualia passus sit Prometheus, propterea quòd humanæ gentis supra modum amans fuerit. Hunc enim in Scythiam deductum Iupiter in Caucaso cruci suffixit, adhibita aquila quæ jecur ipsius quotidie pertunderet. Hic igitur pœnas expendit. Porro Rhea (nam hæc pariter sunt referenda) annon indecorè atque indignè facit? Iam anus cùm sit, iisque rebus intempestiva, torque Deorum mater, attamen adhuc pueros amat, eosque zelotypia prosequitur, & secum Attin leonibus vectat, idque cùm non amplius usui esse queat. Itaque quinam vitio quis vertat Veneri, quòd adulteretur, aut Lunæ quòd ad Endy-

τ' Ἐνδυμίωνα καπύσῃ πολλάκις ἐκ μέσης τ' ὀδὸς; φέρε ἴδῃ τάττων ἀφέλμους τ' λόγων, ἐς αὐτὸν ἀνέλθωμεν τ' ὑπερανὸν, ποιητικῶς ἀναπλάμενοι τ' τῇ αὐτῇ Ὁμήρου & Ἡσιόδου ὁδῷ, & θεασώμεθα ὅπως ἔκαστον διακεκόσμηται τ' ἄνω. & ὅπ μὲ χαλκᾶς ἐστι τὰ ἔξω, & ὡσ ἡμῶν ὁ Ὁμήρου λέγηται ἡλιος καθαρώτερος, ὑπερδάλλει ὁ & ἀνακύψαντι μικρὸν ἐς τὸ ἄνω, & ἀπέχνως ἐπὶ τ νώτου χρυσίνου, φῶς πελαμῶσθαι φαίνεται, & ἥλιος καθαρώτερος, & ἄστρα διαυγέστερα. & τὸ πᾶν, ἡμέρα, & χρυσᾶν τὸ δάπεδον. ἐστιᾶν δέ, ὡσ ἔοικεν μὲ οἰκεῖσιν αἱ ὧραι, πυλωροῦσι γάρ. ἔπειτα ὁ, ἡ Ἴρις, & ὁ Ἑρμῆς, ὄντες ὑπηρέται, & ἀγγαλιαφόροι τ Διός. ἐξῆς ὁ, τ Ἡφαίστου τὸ χαλκεῖον ἀπαμεῖσον ἀπάσης τέχνης. μ ὁ αἱ τ θεῶν οἰκίαι, & τ Διὸς τὰ βασίλεια, ταῦτα πάντως ἐξεπαλλᾶ τ Ἡφαίστου καμινεύματα. οἱ ὁ θεοὶ [1] παρ Ζηνὶ καθήμενοι, πρέπει γὰρ οἶμαι ἄνω ὄντα μεγαληγορεῖν, ἀποσκοποῦσιν ἐς τὴν γῆν, & πάντη ἐξαλίσκουσιν ἐπικύπτοντες, ἔπειτεν ὄψονται πῦρ ἀναπλόμενον, ἢ ἀναφυρομένην κίσσαν, ἑλισσομένων ἐπὶ καπνῷ. κἂν μὲ ᾖς, ἀνωχθέντας πάντας, ἐπικεχηνότας τῷ καπνῷ, & τὸ αἷμα πίνοντας τοῖς βωμοῖς ἐφεστεότας, [2] ὥσπερ αἱ μῦαι. ὦ σ' οἰκήσεται ὧσι, νίκαρ, & ἀμβροσία τὸ δεῖπνον. πάλαι μὲν & ἄνθρωποι συνεστιῶνται, & συνέπινον αὐτοῖς, ὁ Ἰξίων, & ὁ Τάν-

dymionem frequenter è medio curſu divertens deſcendat? Sed age miſſas jam faciamus haſce fabulas, ipſumque cœlum conſcendamus, poetico more ſubvolantes, ea nimirum via quæ Homero & Heſiodo eſt eadem: & quo pacto quidque ſit apud ſuperos ordinatum, contemplemur. Quòd autem forinſecus eſt æneum, vel ab Homero, qui id ante noſtram ætatem dixit, audivimus. Quod ſi ſuperaveris, & paulum ſublato capite, ſurſum aſpexeris, & plane ſupra dorſum perveneris, & lumen adparet candidius, & ſol ſerenior, & aſtra fulgentiora: quicquid apparet, dies eſt, & ſolum undique aureum. Cæterùm ingredienti, primo loco habitant Horæ, etenim portas ſervant: ſecundo Iris & Mercurius, ut pote miniſtri ac Iovis internuncii: deinde Vulcani fabrilis officina, omnigeno referta artificio. Poſtea Deorum ædes ac Iovis ipſius regia, quam Vulcanus pulcherrimè fabricavit. At verò Dii Iovi aſſidentes (convenit enim ut opinor, res ſupernas verbis extollere) in terram deſpiciunt, & inclinato capite quoquoverſum circumſpectant, ſicunde ſubvolantem ignem videant, aut ſurgentem nidorem, circaque fumum ſeſe rotantem. Ac ſi quis forte ſacrum faciat; epulantur omnes inhiantes fumo, ac muſcarum in morem, affuſum aris ſanguinem bibentes. Si verò domi cibum ſumant, nectare & ambroſia victitant. Atque olim quidem etiam homines in convivium & compotationem ab illis ſunt adhibiti, nempe Ixion & Tanta-

1 Παρὰ Ζηνὶ καθήμενοι] Paſſim in Homero. ut & illa ἑλισσομένων ἐπὶ καπνῷ. Quæ rurſum repetit in Icarom. *Bourd.*

2 Ὥσπερ αἱ μῦαι] Idem Muſcæ encom. Athen. lib. 1. Ariſtoph. *Idem.*

1 Ὁ' μῷ

πλῶ. ἐπὶ ᾧ ἦσαν ὑβρισταὶ, καὶ λάλοι, ὀκνηροὶ μὲν ἐπὶ καὶ νῦν κολάζονται. ἄβατον δὲ τοῦ θνητῶν γένους καὶ ἀπόρρητον ὁ οὐρανός. τοιοῦτον ὁ βίος τῶν θεῶν. πεφυκέναι καὶ οἱ ἄνθρωποι συνοικεῖν τούτοις, καὶ ἀκόλουθα ἐκείναις τὰς θρησκείας ἐπιτηδεύσαι. καὶ πρῶτον μὲν, ὕλας ἀπετέμοντο, καὶ ὄρη ἀνέθεσαν, καὶ ὄρεα καθιέρωσαν, καὶ τὰ φυτὰ ἐπεφήμισαν ἑκάστῳ θεῷ. μοῖρα δὲ, νεμόμενοι καὶ ἴδιαι, σέβονται, καὶ πολίζουσιν αὐτῶν ἀποφαίνουσιν. ὁ μὲν Δελφὸς, τὸν Ἀπόλλω, καὶ ὁ Δήλιος. ὁ δὲ Ἀθηναῖος, τὴν Ἀθηνᾶν. μαρτυρεῖται γὰρ τὴν οἰκειότητα, τῷ ὀνόματι. καὶ τὴν Ἥραν ὁ Ἀργεῖος. καὶ ὁ Μυγδόνιος, τὴν Ῥέαν. καὶ τὴν Ἀφροδίτην ὁ Πάφιος. οἱ δὲ αὖ Κρῆτες, ἐγγενέσθαι παρ' αὐτοῖς καὶ τεθάφθαι μόνον τὸν Δία λέγουσιν, ἀλλὰ καὶ τάφον αὐτοῦ δεικνύουσι. καὶ ἡμεῖς ἄρα τοσοῦτον ἡπατήμεθα χρόνον, οἰόμενοι τὸν Δία βροντᾶν τε, καὶ ὑεῖν, καὶ τἄλλα πάντα ἐπιπολεῖν. οὐδὲ, εἰλήφθαι πάλαι πεπρωμένον Κρησὶ πεθαμμένον. ἔπειτα δὲ ναοὺς ἐγείροντες, ἵν' αὐτοῖς μὴ ἄοικοι, μὴ δὲ ἀτίμητοι δῆθεν ὦσιν, εἰκόνας αὐτῶν ἀπεικάζουσι, θαυμαλίσαντες ἢ Πραξιτέλην, ἢ Πολύκλειτον, ἢ Φειδίαν. οἱ δὲ, οὐκ οἶδ' ὅπως ἰδόντες, ἀναπλάττουσι γλανκῶπιν μὲν τὸν Δία, παῖδα δὲ ἀεὶ τὸν Ἀπόλλωνα, καὶ τὸν Ἑρμῆν οὐλοκόμην, καὶ Ποσειδῶνα κυανοχαίτην, καὶ γλαυκῶπιν τὴν Ἀθηνᾶν. ὅμως δὲ οὐκ οἶδ' οἱ παραγόντες ἐς τὸν νεὼν, ὅπη τὸν ἐξ Ἰνδῶν ἐλέφαντα ἴδωσιν ὁρῶν, ὅπη τὸ

talus: ſed quoniam ſtuprum moliti ſunt, & garruli fuerunt, ob id in hunc quoque diem pœnas luunt: & reliquo mortalium generi inacceſſum & abditum eſt cœlum. Hujuſmodi eſt Deorum vita. Proinde etiam homines hiſce conſimilia & congrua in ipſorum cultu ſectantur. Ac primùm quidem ſylvas conſecrarunt, montes dedicarunt, ſuamque cuique Deo plantam aſſignarunt. Poſtea per gentes diſtributos colunt, ac veluti ſuos cives faciunt: nempe Apollinem Delphi, Deliique: Minervam Athenienſes, quæ vel ipſo Athenes nomine ſe ei reipubl. familiarem eſſe teſtatur, Argivi Iunonem, Mygdonii Rheam, Paphii Venerem. Rurſum autem Cretenſes Iovem affirmant non ſolùm apud ſe fuiſſe educatum, ſed etiam ſepulchrum ejus oſtendunt. At nos interim tam multis ſæculis fallimur, quum exiſtimamus Iovem tonare, pluere, aliaque omnia peragere: noſque illud latuit, eum jam olim fuiſſe defunctum, & apud Cretenſes ſepultum. Deinde verò fanis in honorem illorum erectis, ne tectis aut penatibus careant, effigies illorum exprimunt, adhibito ad id vel Praxitele, vel Polycleto, vel Phidia. At hi neſcio ubi viſos illos effingant, Iovem quidem barbatum, Apollinem verò ſemper puerum, Mercurium ducentem primam lanuginem, Neptunum nigro capillitio, cæſiis oculis Minervam. Attamen qui templa ingrediuntur, nec ebur ex Indis allatum, nec è Thra-

1 Ὁ μὲν Δελφὸς] Cæcil. in M. Fœl. qui tangit cætera hujus tractatus, quæ quidem etiam ſunt in Dialog. Deor. antea. ſcribe Ἀργῶος, ut in Angl. Cod. *Bourd.*

1 Περι-

ἐκ τ Θράκης μεταλλεῦσαι χρυσίον, ἀλλὰ τ Κρόνου καὶ Ῥέας ἐς τὴν γῆν ὑπὸ Φειδίᾳ μετοικισμένον, καὶ τὴν Πισαίων ἐρημίαν ἐπισκηπτῶν κεκελεύσμένον, καὶ ἀγαπῶντα εἰ ἅπαξ πέντε ὅλων ἐτῶν ἡσθῇ τις αὐτῷ πάρεργον ὀλυμπίων. θρόμοι δ βωμοὶ, καὶ [1] περιῤῥήσεις, καὶ περιῤῥαντήρια, σφάττουσι τὰς θυσίας. [2] βοῦν μὲν ἀροτῆρα, ὁ γεωργὸς· ἄρνα δ ὁ ποιμήν, καὶ αἶγα ὁ αἰπόλος. ὁ δὲ πένης, λιβανωτὸν, ἢ πόπανον. ὁ δὲ πένης, ἱλάσκεται τ θεὸν, φιλήσας μόνον τὴν αὐτῆ δεξιάν. ἀλλ' οἶμαι θύοντες, ἐπ' ἐκείνης δ ἐπανιέμι, στεφανώσαντες τὸ ζῶον, καὶ πολὺ γε σφέτερον ἐξετάσαντες εἰ σύπλεος εἴη, ἵνα μὴ δ τ ἀλγεῖσιν τι καθοσιοῦσι, σφάττουσι πρὸ βωμοῦ, καὶ φονεύουσιν ὑφ' ὀφθαλμοῖς δ θεῷ, γεγραμμένον, καὶ ὡς τὸ εἰκὸς σύφημον, καὶ ἡμίφωνον ἤδη τῇ θυσίᾳ ἐπαυλοῦν. πῶς οὖν ἂν εἰκάσειεν ἡδέως, ταῦθ' ὁρῶν ὡς τοὺς θεούς; καὶ τὸ μὲν περιῤῥαμμα φησὶ, μὴ παρεῖναι ἐπὶ περιῤῥαντηρίοις, ὃς τις μὴ καθαρὰς ἐπὶ τὰς χεῖρας. ὁ δ' ἱερεὺς αὐτὸς, ἕστηκεν ἠμφιεσμένος, καὶ ὥσπερ ὁ Κύκλωψ σκεῦος, ἀναπεμπων, καὶ τὰ ἔγκατα ἐξαίρων, καὶ καρδιλλῶν, καὶ τὸ αἷμα τῷ βωμῷ προχέων. καὶ τί γὰρ οὐκ ὀσιοῖς ἐπιτηδεύσεις; ἐπὶ πᾶσι δ πῦρ ἀνακαύσας, ἐπίθηκε, φέρων αὐτῇ δορᾷ τὴν αἶγα, καὶ αὐτοῖς ἐρίοις τὸ σφάγιον. ἡ δ κνίσα, θεατέσι, καὶ ἱε-

Thracia effossum aurum jam videre se arbitrantur, sed Saturni Rheæque filium à Phidia in terram hospitem translatum, & Pisanorum solitudinem observare jussum, hoc præmio contentum, si quinto quoque anno, præter Olympiorum propositum, ipsi quis sacra faciat. Tum autem constitutis aris, oraculique septis, & puris vasis, victimas adducunt: bovem aratorem agricola, agnum opilio, captam caprarius: alius thus, aut placentam. Pauper verò Deum, ejus tantummodo dextram osculatus, propitium reddit. Iam verò quum immolant (ad illos enim redeo) coronatam pecudem quæ multo ante, sit ne ad sacra legitima explorarunt, ne quam ex his mactent, quas vetat religio, ad aram adducunt & ob oculos Dei jugulant, flebile quiddam emugientem, utque verisimile est, bene ominantem, & jam dimidio vocis sono rei sacræ accinentem. Quis non conjiciat Deos hoc spectaculo delectari? Quin & proforibus posita tabula denunciat, ne quis intra pura vasa consistat, qui non sit puris manibus. Tum ipse sacrificus sanguine fœdatus, non aliter quàm Cyclops ille pecudem incidit, intestina educit, cor avellit, & cruorem aræ circunfundit. Et quid tandem quod sit pietatis non peragit? Post omnia demum incenso igni, capram cum ipsa pelle portatam; cumque lana ovem imponit. Nidor interim ille divinus & sacer sursum fer-

1 Περιῤῥήσεις & περιῤῥαντήρια] De his vocibus copiose alibi. *Bourd.*

2 Βοῦν ἀροτῆρα] De quo Hesiod. lib. 2. op. Nefas autem fuit, & capital lege Attica bovem aratorem necare vel mactare. Varr. c. 5. lib. 2. de re Rust. dico ad Pausan. *Idem.*

1 Δια-

ἐμπεσὼν χωρεῖ ἄνω, καὶ ἐς αὐτὸν τὸν οὐρανὸν [1] Διασείδνα ἡ ῥίμφα. ὁ μέντοι σκυθης, καὶ πάσας τὰς θυσίας ἀφεὶς, καὶ ἡγησάμενος ταπεινὰς, αὐτὰς ἀνθρώπους τῇ Ἀρτέμιδι παρέχεται. καὶ ἔτι ποιῶν, ἀρίσκει τὴν θεόν. ταῦτα μὲν ἴσως μέτρια, καὶ τὰ ὑπ' Ἀσυρίων γινόμενα, καὶ ὑπὸ Φρυγῶν, καὶ Λυδῶν. ἢν δ' ἐς τὴν Αἴγυπτον ἔλθῃς, τότε δὴ τότε ὄψει πολλὰ τὰ σιμιὰ, καὶ ὡς ἀληθῶς ἄξια θεᾶς ἀγάλματα. κεφαλοθέσωπον μὲν τὸν Δία. κυνοκεφάλωπον δὲ τὸν βέλτιστον Ἑρμῆν, καὶ τὸν Πᾶνα ὅλον τράγον, καὶ Ἶριν τινὰ, καὶ κορκόδειλον ἕτερον, καὶ πίθηκον. εἰ δ' ἐθέλοις καὶ τοῦτα θαυμάσαι ὄφρ' εὖ εἰδῇς, ἀκούσῃ πολλῶν σοφιστῶν, καὶ γραμματέων, καὶ προφητῶν [2] ἐξυρημένων, διηγημένων. πρόσθεν δὲ φησιν ὁ λόγος, [3] θύεας δ' ἐπίηλε βέσσαλοι, ὡς ἄρα τοῦ τῶν πολεμίων, καὶ τὸ μεγάλων τὴν ἐπανάστασιν οἱ θεοὶ φοβηθέντες, ἦλθον ἐς τὴν Αἴγυπτον, ὡς δὴ σταθμῶται λησόμενοι τὰς πολεμίας. ἐνθ' ὁ μὲν αὐτῶν, ὑπέδυ τράγον. ὁ δὲ, κριὸν τὸν Διὸς. ὁδὲ, ἰχνεύων. ἡ ὄρνιν. διὸ δὴ εἰσέτι καὶ νῦν φυλάττεσθαι τὰς τότε μορφὰς τοῖς θεοῖς. ταῦτα γὰρ ἀμείλιχ' ὄν τοῖς ἀνθρώποις ἀπόκειται γραφίδα, πρὶν ἢ τῶν ἐπῶν μνεῖαι. αἱ δὲ θυσίαι, καὶ παρ' ἐκείνοις αἱ αὐταί. πλὴν ὅτι πενθοῦσι τὸ ἱερεῖον, καὶ κόπτονται περιστάντες ἤδη τεθνεῶτα. οἱ δὲ, καὶ διασπῶσι, μόνον ἀποσφάξαντες. ὁ μὲν γὰρ Ἆπις ὁ μέγιστος ἐν ἀνθρώποις ἐν τῇ Αἰγύπτῳ, καὶ ἐς τὸν ἥλιον ἀνατείνεται, καὶ ἐς τὸν οὐρανὸν ἀναπηδᾷ. ὁ δὲ Μνεῦις ὁ ἱερὸς τοῦ ἡλίου, καὶ ἐς τὸν οὐρανὸν ἀναπηδᾷ. ὁ δὲ Μνεῦις ὁ ἱερὸς τοῦ ἡλίου, καὶ ἐς τὸν οὐρανὸν ἀναπηδᾷ. ὁ δὲ Μνεῦις ὁ ἱερὸς τοῦ ἡλίου, καὶ ἐς τὸν οὐρανὸν ἀναπηδᾷ.

fertur, & in ipsum usque cœlum subvectus, paulatim ditfunditur. Verùm Scytha omissis omnibus hisce hostiis, ut quas viles existimet, ipios homines Dianæ mactat, remque gratam Deæ sic facit. Hæc quidem fortasse modesta videantur, quæque factitant Assyrii, quæ Phryges, quæ Lydi. At si in Ægyptum venias: ibi demum, ibi res graves videbis multas, & cœlo revera dignas: puta Iovem arietino vultu: canino Mercurium illum optimum. Panem verò totum hircum, alium etiam Ibin, alium crocodilum, & simiam. *Verum si discendo velis pernoscere ea illa*, complures sophistas audies, & scribas, & prophetas qui tibi mento abraso narrent (Sed priùs ut dicunt *Fores occlude Prophane*) nimirum ut ab hostibus territi, illamque gigantum rebellionem veriti Dii in Ægyptum venerint, ut illic ab hostibus tuti latitarent: ideoque alius ipsorum hircum præ formidine induerit, alius arietem, alius feram, alius avem. Atque hinc esse ut Dii nunc etiam eas obtineant formas, quas id temporis assumpserant. Nam hæc diligenter mandata literis, idque ante annos plus decies mille in adytis posita servantur. Victimæ autem, etiam apud illos sunt eædem: nisi quòd hostiam luctu prosequuntur, jamque mortuæ membra circunfusi laniant, eamque soli sepeliunt, qui occiderunt. Nam Apis ille qui maximus ipsis

1 Διασείδνα] Homerica dictio, ut & versus sequens, qui lib. 5. *Bourd.*

2 Ἐξυρημένων] Sic de Dea Syr. *Bourd.*

3 Θύεας δ' ἐπίηλε βέσσαλοι] Malè Angl. βεζάλοις. Callim. alii: καρδιλκεῖν, & cætera hujus tractatus alibi expositi. *Idem.*

ος ἦσθ αὐτοῖς, ἂν λάβῃτε, τίς οὕτω ἀβέλτερος ποιεῖτον τὸν κῆμλον, ὃς τὴν σὺν ἀπεξύρησε, κὴ ψιλὸν ἐπὶ τῆ κεφαλῆς τὸ πίνδες ἐπιδείξαθ, κὴν ἡ Νίσε ἔχῃ πλόκημον ἡ πορφυρᾶν; ἔστι ἢ ὁ Ἄπις ἐξ ἀγέλης ἦσθ, ἐπὶ τῷ ὠνητέρῳ χειροθετέμθον, πολὺ κρέϊσσον, ἢ σημότερος τῶν ἰδιωτῶν βοῶν. τοῦτο ὕπω γεγόμθμαι, κὴ ὑπὸ τῶν πολλῶν πεσδόμθμαι, δεῖσθαί μοι δοκεῖ, ἢ μὲ ἐπιλαμόσνθον, ὑδενὸς, Ἡρακλείτε δέ τνθ, ἢ Δημοκρίτε. ἢ μὲν, γελασομένε τὴν ἄνοιαν αὐτῶν. ἢ ἢ, τὴν ἄγνοιαν ὀδυρομένε.

ipsis est Deus, si moriatur, quis suam cæsariem adeò magni facit ut non detondeat, & nudo capite luctum præ se ferat, etiamsi vel purpuream Nisi comam habuerit? Est autem hic Apis Deus ex armento jam antea suffragiis designatus, ut pote multò formosior ac venerabilior gregariis illis bobus. Hæc quæ ita se habent, & à vulgo creduntur, mihi postulare videntur, non aliquem à quo reprehendantur, sed Heraclitum quempiam, aut Democritum: hunc quidem qui eorum rideat amentiam, illum qui deploret insciti.

ΒΙΩΝ ΠΡΑΣΙΣ. | VITARVM AVCTIO.

ARGVMENTVM.

Argumentum hujus Dialogi planum est, vel ex ipsa inscriptione. Deridet enim philosophos, enumerando omnes propè illorum sectas, & exagitando ea, quæ in unaquaque earum ridiculè maximè docentur. Fingit autem venales illas proponi hominibus à Iove, mercatorum exemplo, ut, quemadmodum illi, quum mancipia, jumenta, aut etiam alias res vendunt, usum ac precium cujusque indicant, ita ipse quoque occasione hac mores, doctrinam, ac totam denique vitæ omnium rationem, majore licentia exponere atque irridere posset.

ΖΕΥΣ.

Σὺ μὲν ἀμφίθι τὰ βάθρα, κὴ διακόσμησον τὸν τόπον τοῖς ἀφικνημένοις. σὺ ἢ ἤδη ἐξῆς διάγαγε τοὺς βίους. ἀλλὰ κοσμήσας πρότερον, ὡς εὐσχήμονι φανῶσιν, κὴ ὅπ πλείσους

IVPITER.

Tu quidem compone scamna, & locum advenientibus adorna: tu verò siste vitas ordine adductas. Verùm eas priùs exorna ut formosæ appareant, & quamplurimos allí-

1 Κοσμήσας πρότερον] Mancipia cum proponerentur, onerari solebant. Plaut. Mart. *Bourd.*

1 Ἄγε-

ἐπάξοντας. σὺ δὲ ὦ Ἑρμῆ, κήρυττε, καὶ συγκάλει ἀγαθῇ τύχῃ τὰς ὠνητὰς ἤδη παρεῖναι ὡς τὸ πωλητήριον. Διακηρύξομεν δὲ βίους φιλοσόφους παντοδαπούς, καὶ σοφιστῶν παντοδαπῶν ἀγοράσεσθαι παρέσται. εἰ δέ τις οὐκ ἔχει παντάπασι τὰργύριον κομιζέσθω καλέσας, εἰς τέτταρα ἔτη τόκῳ, καὶ ἐγγυητάς. Ερ. πάνυ συνίασιν. ὥστε χρὴ μὴ ἀμελεῖν, μὴ δὲ κοντέχειν αὐτούς. Ζ. πωλῶμεν οὖν. Ερ. τίνα ἡλικίαν πρῶτον προαγάγωμεν; Ζ. τῷ τὸ κομήτην, τὸ ἰωνικὸν, ἐπεὶ καὶ σεμνὸς δοκεῖ εἶναι φαίνεσθαι. Ερ. ἔστω· ὁ πυθαγορικὸς, κομπέδιτε, καὶ πάρεχε σαυτὸν ἀναθεωρεῖν τοῖς συνειλεγμένοις. Ζ. κήρυττε δή. Ερ. τὶ [1] ἄριστον βίον πωλῶ, τὶ σεμνοτάτην; τίς ὠνήσεται; τίς ὑπὲρ ἄνθρωπον, εἶναι βούλεται; τίς εὐδίαν τὴν ἐν παντὸς ἁρμονίαν, καὶ ἀναβίωσιν πάλιν; Αγ. τὸ μὲν εἶδος, οἷον ἀφθονίας. τί δὲ μάλιστα εἰδέναι; Ερ. ἀριθμητικὴν, ἀστρονομίαν, γεωμετρίαν, μουσικὴν, γοητείαν. κρίνει ἄριστα βλέπειν. Αγ. ἔξεστιν αὐτὸν ἀνακαλέσαι; Ερ. ἀνακάλει ἀγαθῇ τύχῃ. Αγ. πόθαπὸς εἶ σύ; Πυθ. σάμιος. Αγ. πῶς δὲ ἐπαιδεύθης; Πυθ. [2] εἰς Αἴγυπτον, ἐκεῖ τοῖς σοφοῖς. Αγ. φέρε δή, ὦ τελεώτατόν σε, τί με διδάξεις; Πυ. διδάξω μὲ δεῖν, ἀναμνήσω δέ. Αγ. πῶς ἀναμνήσεις; Πυθ. καθηγησόμενος ἀξόμενος τὴν ψυ-

liciant. Tu autem Mercuri quod fœlix fauſtumque ſit, proclama, & emptores, ut jam ad forum adſint, convoca. Philoſophicas autem omnis generis, & variarum ſectarum vitas proclamabimus. Quòd ſi quis præſentes pecunias numerare nequeat, is dato ſponſore, ſequenti anno ſolvet. *Merc.* Multi conveniunt. Itaque nec differre, nec diu ipſos detinere par eſt. *Iup.* Vendamus igitur. *Merc.* Quem vis ut primum producamus? *Iup.* Ionicum illum comatum: gravitatem enim quandam præ ſe fert. *Merc.* Heus tu Pythagorice deſcende, teque his qui ſunt congregati, conſpiciendum præbe. *Iup.* Proclama. *Merc.* Optimam vitam vendo, & maximè venerandam: quis emet? quis homine major eſſe vult? quis cupit univerſitatis harmoniam noſſe & reviviſcere? *Mercat.* Forma certè non eſt illiberali: verùm quid potiſſimum ſcit? *Merc.* Arithmeticam, Aſtronomiam, Prodigiorum ſcientiam, Geometriam, Muſicam, Præſtigiorum artem: vatem ſummum vides. *Mercat.* Licet-ne ipſum interrogare? *Merc.* Quod fauſtum ſit, interroga. *Mercat.* Cujas es tu? *Pyth.* Samius. *Mercat.* Vbi verò inſtitutus es? *Pyth.* In Ægygto, apud ſapientes qui illic ſunt. *Mercat.* Age verò, ſi te emam, quid me docebis? *Pyth.* Nihil equidem te docebo, ſed commonefaciam. *Mercat.* Quomodo commonefacies? *Pyth.* Primùm animam tuam puram fa-

1 Ἄριστον βίον πωλῶ] Præco nuſquam rem venalem prædicabat ſine laudatione. Plaut. Stich. Cic. 3. de off. Horat. Epiſt. 2. li. 2. l. 37. de dolo malo. hoc paſſim. Hinc κήρυγμα pro laude. hinc præconium. *Bourd.*

2 Εἰς Αἴγυπτον] Sic alibi. Diog. Laërt. Apul. *Idem.* Plerique philoſophorum diſcendi & videndi varia cauſa, eò profecti ſunt: Pythagoras, Plato, Euripides, quod ibi & ſtudia florerent, & multi ſapientes viri reperirentur, de quo Laërt. & Phil. in vita Apoll. *Cogn.*

χλῶ ἐρχασόμενον, καὶ τ ἐπωτῆ ῥύπον σκαλύσας. Αγ. καὶ δὴ νόμισον ἤδη κεκαθάρθαι με. τίς ὁ τρόπος τ ἀναμνήσεως; Πυθ. τὸ μὲν πρῶτον, ἡσυχία μακρὰ, καὶ ἀφωνία, καὶ πέντε ὅλων ἐτῶν λαλίαν μηδέν. Αγ. ὥρα σοι ὦ βέλτιστε Κροίσου παῖδα παιδεύειν. ἐγὼ γὰρ λάλος, οὐκ ἀνδριὰς εἶναι βούλομαι. τί δὲ μὴ τῶν σιωπῶν, ὅμως καὶ τῶν πεντετίαν; Πυθ. μεσυρχίη, ὦ μακαρτίη σοφιστά. Αγ. χαίρειν λέγεις, εἰ πρότερον κιθαρῳδὸν γενόμενον, κἄπειτα εἶναι σοφόν χρή. Πυθ. εἶτ ἐπὶ τετράσι, ἀριθμίαν. Αγ. οἶδα καὶ νῦν ἀριθμῶν. Πυθ. πῶς ἀριθμεῖς; Αγ. ἕν. δύο. τρία. τέτταρα. Πυθ. ὁρᾷς, ἃ σὺ δοκεῖς τέτταρα, τὰ δέκα εἰσὶ, καὶ τρίγωνον σύστασις, καὶ ἡμέτερον ὅρκιον. Αγ. ὃ μὰ τ μέγιστον πίνυν ὅρκον τὸ τέτταρα, ὃ ποτε θειοτέρας λόγους ἤκουσα, ἢ ὃ μᾶλλον ἱερούς. Πυθ. μῦ ὦ ξεῖνε, εἰσεαι γῆς τε πέρι, καὶ ἠέρος, καὶ ὕδατος, καὶ πυρὸς, ἧπερ αὐτοῖσιν ἡ φορὴ, καὶ ὀκοῖα ἐόντα μορφὴν, καὶ ὅκως κινέονται. Αγ. μορφὴν γὰρ ἔχει τὸ πῦρ, ἢ ἀὴρ, ἢ ὕδωρ; Πυθ. καὶ μάλα ἐμφανέα. ὃ γὰρ οἷά τε ἀμορφίην καὶ ἀσχημοσύνην κινέειν faciam, à sordibus quibus est immersa, repurgans eam. *Mercat.* Atqui finge me jam pursum esse: quis erit commonefaciendi modus? *Pyth.* Primùm quidem, longa quies, & taciturnitas, & quinquennale silentium. *Mercat.* Ergo bone vir, [1] tibi Crœsi filius est erudiendus: ego enim loquax, non statua esse volo. Verùm quid post illud silentium, & quinquennium fiet? *Pyth.* In Musica, & Geometria exercebere. *Mercat.* Rem lepidam dicis: si priùs quàm sapiens fiam, citharœdum me esse oportet. *Pyth.* Post hæc numerandi artem addisces. *Mercat.* Nunc etiam numerare scio. *Pyth.* Quomodo numeras? *Mercat.* Vnum, duo, tria, quatuor. *Pyth.* Vides ea esse decem, quæ tibi quatuor videntur, & [2] perfectum trigonum, [3] nostrumque juramentum. *Mercat.* Per maximum igitur juramentum quatuor, nunquam neque diviniores, neque sanctiores sermones audivi. *Pyth.* Post hæc verò hospes, de terra, aëre, aqua, & igne scies, cujusmodi sit illis impetus, quam habeant formam, & quomodo moveantur. *Mercat.* Formam-ne habent ignis, aër, & aqua? *Pyth.* Certè manifestam. Neque enim sine forma & specie moveri possent. Præ-

1 *Tibi Crœsi filius est*] De quo ex Herodoto, Gellio, atque Cælio Rhodigino prolixè multa habes alibi. *Cogn.*

2 *Perfectum trigonum*] Sic vocat trigonum, cui quin sit perfectus triangulus nihil deest, neque enim rectangulo aut obtusiangulo triangulo absolutior est. *Idem.* Quod vocat hoc loco τρίγωνον σύστασις *triangulum perfectum*, nihil aliud est quam Triangulum æquilaterum: nam numerorum trigonissimus sic procedit ab unitate 1 2 3 4 5 6 7, & sic ad infinitum hoc modo. . . . . decem numerus sic positus efficit triangulum æquilaterum arithmetice, cujus latera sunt quatuor. *Palm.*

3 *Nostrumque juramentum*] Per quaternarium numerum jurare consueverant Pythagorei. Est autem jusjurandum ut Cic. in 3. de off. ait, affirmatio religiosa. *Cogn.*

1 Οὐδέν

καὶ ἐπὶ τετρίοσι δὶ, γνώσεσθαι ἤδη ἀριθμὸν ἔοντα; καὶ ἁρμονίαν. Αγ. θαυμάσια λέγεις. Πυθ. ταῦτα δὲ τοιαῦτα τοῦτον εἰρημένοισι, καὶ σαυτὸν ἓνα δοκέοντα, καὶ ἄλλον ὁρεόμενον, καὶ ἄλλον ἔοντα ἔσεσθαι. Αγ. τὸ φῄς; ἄλλος εἰμὶ, καὶ οὐχ οὗτος, ὃν σοὶ νῦν ταῦτα συλλέγομαι; Πυθ. τοῦτο μὲν οὖν, πάλαι δὲ ἐν ἄλλῳ σώματι, καὶ ἐν ἄλλῳ ὀνόματι ἐφανερίζεο. χρόνῳ δὲ αὖθις, εἰς ἄλλο μεταβήσεαι. Αγ. τοῦτο φῄς, ἀθανατὸν ἥσεσθαί με ἀμαυρούμενον εἰς μορφὰς πλείονας; ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐκκείσθω. τὰ δ' ἀμφὶ διαίτῃ, ὁποῖός τις εἶ; Πυθ. ψυχῆσιν μὲν [1] οὐδενὶ πισύομαι. τὰ δ' ἄλλα, πλὴν κυάμων. Αγ. πῶς; εἶτα μυσάττῃ τοὺς κυάμους; Πυθ. ἆρ' οὐκ ἱερόν ἐστι, καὶ γνωμοσύνη αὐτῶν ἡ φύσις. τοιοῦτον μὲν γὰρ τὸ πᾶν γονὴ ἐστι, καὶ ὡς ἀπόδυσης πόαν ἔτι χλοηρὴν ἔοῦσαν, ὄψεαι τοῖσιν ἀνδρείοισι μορίοισιν ὁμοφερίην τὴν φυσιν. ἐὰν δὲ ἐσπεφῆς ἐς τὴν σεληναίην νυξὶ μεμεστωμένην. εἶμι πειθοῖς. τὸ δ' μεῖζον, Ἀθηναίοισι νόμος, κυάμοισι τὰς ἀρχὰς αἱρέεσθαι. Αγ. καλῶς πάντα ἴφης, καὶ ἱερωσύνας. ἀλλ' [2] ἀπόδυθι, καὶ γυμνὸν γάρ σε ἰδεῖν βούλομαι. ὦ Ἡράκλεις, χρυσοῦς αὐτῷ ὁ μηρός ἐστι. θεὸς, οὐ βροτός τις εἶναι φαίνεται. ὥστε ἀποτιμᾶσθαι πάντως αὐτόν. πόσου τοῦτον ἀπωνήσῃ; Ερ. δέκα μνῶν. Αγ. ἔχω, πρόσεστι λαβών. Ζ. χαῖρε ξ' αὐτὸν

Præterea ipsum etiam Deum numerum esse, & harmoniam cognosces. *Mercat.* Mira narras. *Pyth.* Ad hæc quæ dicta sunt, te ipsum quoque unum videri, aliumque conspici, & alium esse scies. *Mercat.* Quid ais? alius sum, & non is qui tecum nunc colloquor? *Pyth.* Nunc quidem ille es, quondam verò in alio corpore; alioque nomine videbaris, & progressu temporis iterum in aliud transibis. *Mercat.* Hocne dicis, immortalem me fore dum plures in formas mutabor? Sed de his satis. Iam quod ad victus rationem attinet, qualis es? *Pyth.* Nullum quidem animal edo, sed reliqua omnia, præter fabas. *Mercat.* Quamobrem odisti fabas? *Pyth.* Non odi: sed sacræ sunt, & ipsarum natura mirabilis: ac primùm genitale sunt in totum, & si fabam adhuc viridem exueris, videbis eam virilibus membris simílem naturam habere. Elixam verò si certis noctibus Lunæ exposueris, sanguinem facies. Et quod majus est: consuetum est Athenienſibus, fabis magistratus eligere. *Mercat.* Præclarè & religiosè omnia dixisti. Verùm te exue: etenim nudum te videre volo, Hercle. Femur est illi aureum. Deus, non mortalis videtur esse. Itaque illum omnino emam. Quanti illum æstimas? *Merc.* Decem minis. *Mercat.* Tanti acceptum habeo. *Iup.* Scribe no-

1 Οὐδενὶ π] Sic recte & Angl. Cod. hanc lect. agnoscit. hac de re dico ad Hel. *Bourd. Nullum animal*] Athen. Lyconis testimonio Pythagoram animatis victitasse probat, Gell. lib. 4. cap. 11. *Cogn.*

2 Ἀπόδυθι] Id. in Eunuch. Casaub ad Suet. de fabis Pythagoræ. Plin. Plut. omnes, Lucianus passim. rationem reddunt ὅτι αἰδοίοις εἰσὶν ὅμοιοι, alii aliam. *Bourd.*

σκυθρώπου τοῦτου, καὶ ὄψιν ἐχίνου. Ερ. ἰπτιλιώτης ὦ Ζεῦ δοκεῖ μοι εἶναι, ἢ ἀμφὶ Κρότωνα, καὶ Τάραντα, καὶ τὴν πικτὴν Ἑλλάδα. κριτὴς οὐχ εἷς, ἀλλὰ πεντακόσιοι χιλίοι ἐνίλιτοι καὶ κρινὸν αὐτόν; Ζ. ἐπαγάγωμεν. ἄλλον ἀθροίζωμεν. Ερ. βέλτιον τὸν αὐχμῶντα σκέπτεσθον, ἢ ποντικόν; Ζ. πάνυ μὲν οὖν. Ερ. ὅτου, [1] ὁ τὴν πήρην ἐξηρτημένος, ὁ ἐξωμίας; ἕλκε, καὶ ἕλκωμεν ἐν κύκλῳ τὸ συνέδριον. βίον ἀνδρικὸν πωλῶ. βίον ἄριστον, καὶ γνησιώτατον. βίον ἐλεύθερον. τίς ὠνήσεται; Αγ. ὁ κῆρυξ πῶς ἔφης; [2] πωλεῖς τὸν ἐλεύθερον; Ερ. ἔγωγε. Αγ. εἶτα ἡ δίκαι σοι δικάσουσι) ἀνδραποδισμοῦ, ἢ καὶ ἀσεβειολίσεται σε εἰς Ἄρειον πάγον; Ερ. ὁδὶ αὐτῷ μέλει τῷ πράσινος, οἶεται γὰρ εἶναι παντάπασιν ἐλεύθερος. Αγ. τί δ' ἄνπς αὐτῷ χρήσεται θ, ῥυπῶντι, καὶ ὑπὸ πακοδαιμονίας ἀφικεσθαι; πλὴν εἰ μὴ σκαπανέα γε καὶ ὑδροφόρον αὐτὸν ἀποδεικτέον. Ερ. ἀ μέλον, ἀλλὰ καὶ ὧν θυρωρεῖν αὐτὸν ἐπιτρέψεις, πολὺ πιστότερον ἔχοντα τὸν κυνῶν. ἀμείλιχος, κύων αὐτῷ καὶ τέτταρα. Αγ. ποδαπὸς δέ ἐστι, καὶ ποῖα τὰ ἀσκήσεις ἐπαγγέλλεται; Ερ. αὐτὸν ἐρᾷ. καλλίστου γὰρ ὄντος ποιεῖν. Αγ. δεῦρο τὸ σκυθρωπὸν αὐτῷ, καὶ κατηφές, μή μεύλακτήσῃ τοσειλόντα, ἢ καὶ νὴ Δία δάκῃ γε. οὐχ ὁρᾷς ὡς διῆρκε τὸ ξύλον, καὶ συνέσπακε τὰς ὀφρῦς, καὶ ἀπειλητικόν τι καὶ χολῶδες ὑπο-

nomen emptoris, & unde ſit. *Merc.* Italus videtur eſſe Iupiter, ex iis qui Crotonem, & Tarentum, ibique ſitam Græciam incolunt. Atqui non unus tantùm, ſed propè trecenti ipſum communiter emerunt. *Iup.* Abducant. alium adducamus. *Merc.* Vis ſqualidum illum ex Ponto? *Iup.* Maximè. *Merc.* Heus tu, cui ex humeris pera dependet, accede, & conſeſſum hunc circumeas. Vitam virilem vendo: vitam optimam, & generoſam, vitam liberam; quis emet? *Mercat.* Quid dixiſti? præco? tu ne liberum hominem vendis? *Merc.* Maximè. *Mercat.* Annon times plagii te accuſet, aut in Areopago tibi litem intendat? *Merc.* Nihil ipſi curæ eſt quòd venditur. Omnino enim liberum ſe eſſe putat. *Mercat.* At cui foret uſui hic ſordidus, tamque miſere affectus: niſi quis foſſorem, & aquæ gerulum facere ipſum velit. *Merc.* Non hoc tantùm: imò ſi ipſum quoque janitorem conſtitueris: ipſo longè fideliore quàm aliis canibus utère: nimirum & ille canis appellatur. *Mercat.* Cujas autem eſt, & quam artem profitetur? *Merc.* Ipſum interroga: ſic enim facere præſtiterit. *Mercat.* Vultum ipſius ſeverum & triſtem timeo, & ne mè accedentem allatret, aut per Iovem mordeat; non vides ut baculum ſuſtulit, & ſupercilia contraxit, & minaci iracundoque oculo obtuetur? *Merc.*

1 Ὁ τὴν πήρην ἐξηρτημένος ὁ ἐξωμίας] Ita vertit interpres. quaſi ἀμία inveniatur pro humero, & legiſſet deleto articulo ἐξ ἀμίας diſtinctim. Sed longe aberrat à vera interpretatione. Ὁ ἐξωμίας eſt, qui ἐξωμίδα habet & ea inſignis eſt. ἐξωμὶς autem eſt veſtis ſervilis, ſic dicta, eo, quod humerum nudum & exertum oſtendebat. Vide Gellium lib. 7 cap. 12, ubi eam vocem interpretatur. Vide Heſychium & Suidam in ea voce. *Palm.*

2 Πωλεῖς τὸν ἐλεύθερον] Incidit in pœnam legis Fabiæ qui liberum pro ſervo vendit. Sic tit. ult. inſtit. de publ. Iud. Apul. lib. 8. *Boura.*

1 Τὸν

Κλίνη; Ἑρ. μὴ δέδιδα. πλουσὸς γάρ ἐστι. Αγ. τὸ σχῆτον ὦ βέλτιστε, πολυπόνε εἶ; Διογ. πανυπόπονος. Αγ. πῶς λέγεις; Δι. ὃ κόσμε πολίτην ὁρᾷς. Αγ. ζηλοῖς τίνα; Δι. [1] τὸν Ἡρακλέα. Αγ. τί δὴν ὑγρὸν οὐ λεοντῆν ἀμπέχῃ; τὸ ῥόπαλον γὰρ ξύλον, ἔοικας αὐτῷ. Δι. καὶ μὴν λεοντῆ τὸ τριβώνιον. φαυλύομαι γὰρ ὥσπερ οἰδίων ὑπὸ τὰς ἡδονὰς, ἀκολάστους, ἀκρατεῖς, [2] ἐκκαθαίρων τὸν βίον σοφιζόμενος. Αγ. ἄγε δὴ σοφιζόμενος. ἀλλὰ τί μέλλεις αἰδέσιμος εἶναι φῶμῃ; ἢ τίνα τέχνην τέχνῃ ἔχεις; Δι. ἐλευθεριαστὴς εἰμὶ καὶ ἀνθρώπων, καὶ ἰατρὸς τῶν πολλῶν. τὸ δὲ ὕλον, ἀληθείας καὶ παῤῥησίας σοφιστὴς εἶναι βούλομαι. Αγ. ἄγε ὦ σοφιστὰ, ἢν γὰρ πρίωμαί σε, τίνα με τὸν τρόπον ἀφελήσεις; Δι. σχῆτον μὲν παρακελεύσῃ σε, καὶ ἀπορίαν συγκαλέσεις, τριβώνιον περιβαλῶ. μετὰ ταῦτα, πονεῖν καὶ κάμνειν κατανάγκασω, χαμαὶ κοιμήσω, ὕδωρ πίνειν, καὶ ὃν ἔτυχε σιτεῖσθαι. τὰ δὲ χρήματα, ἢν ἔχῃς, ἐμοὶ πιθόμενος, εἰς τὴν θαλάτταν ῥῖψαι ἐμβαλεῖς. γάμους δ' ἀμελήσεις, καὶ παίδων, καὶ πατρίδος. καὶ πάντα σοι λῷστα ἔσται. καὶ τὸν πατρῷον οἶκον ἀπολιπὼν, ἢ τάφρον οἰκήσεις, ἢ πυργίον ἔρημον, ἢ καὶ πίθον. ἢ πήρᾳ δέ σοι χέρνιβα ἔσῃ μετὰ, καὶ ἀπαδοχεάφων βιβλίων. καὶ ὕπνος ἥξει, δόδιμητέρας εἶναι φύσεις ἢ μεγάλης βασιλείας. ἢν μισητοῖ δέ τις, ἢ τριβολοῖ, τότων ὑδὲν ἀνιαρὸν ἡγήσῃ. Αγ. πῶς τοῦτο φὴς τὸ μὴ ἀλγεῖν μισηγούμενον; *Merc.* Ne timeas: cicur enim est. *Mercat.* Primùm quidem ô bone, cujas es? *Diog.* Omnis ego sum soli. *Mercat.* Quid ais? *Diog.* Mundi civem vides. *Mercat.* Quem verò imitaris? *Diog.* Herculem. *Mercat.* Cur igitur leoninam pellem non induis? nam baculo quidem illum refers. *Diog.* Hoc palliolum leoninæ pellis loco mihi est, & quemadmodum ipse, adversus voluptates pugno non jussus sed sponte mea, cùm vitam repurgare constituerim. *Mercat.* Euge, quàm præclarum institutum. Sed quid te potissimùm scire dicamus? aut quam artem nosti? *Diog.* Liberos homines facio, & medeor affectibus. In summa veritatis, & audaciæ in loquendo propheta esse volo. *Mercat.* Age Propheta si te emero, qua re me exercebis? *Diog.* Primùm ubi te accepero, & deliciis exuero, inque egestatem conclusero, te palliolo amiciam: deinde ad labores compellam: tum humi dormire, aquam bibere, & iis rebus quæ casu offeruntur, vesci faciam. Quòd si pecunias habes, meo consilio, eas in mare projicies: nuptias, liberos, patriamque non curabis: sed tibi nugæ erunt hæc omnia: & relicta domo paterna, specum, aut desertam turriculam, aut dolium inhabitabis: plena lupinis, & opistographis libris pera tibi erit. Hoc modo instructus, magno illo rege feliciorem te prædicabis. Si autem vapules, aut torquearis ab aliquo, nihil horum molestum esse putabis. *Mercat.* Quid dicis? num cæsus non dolebo? Ne-

1 Τὸν Ἡρακλέα] Cynici in tutela Herculis. Id. Lapithis, dixi alibi. *Bourd.*
2 Ἐκκαθαίρων τὸν βίον] Sic Dial. Hercul. & Æscul. *Idem.*

ἡ γὰρ χελώνης, ἢ ἠφανίσθη τὸ δέρμα ἀφειδέστερημα. Διο. τὸ Εὐριπίδειον ἐκεῖνο ζηλώσεις, μικρὸν ἐναλλάξας. Αγο. τὸ ποῖον; Διο. ἡ φρὴν σοι ἀλγήσῃ, ἡ γλῶσσα ἔφυ ἀνάλγητος. ἃ γὰρ μάλιστα δεῖ ἀναισχυντεῖν, πρῶτά ἐστιν. ἐπιμὸν χρὴ εἶναι, καὶ θρασὺν, καὶ λοιδορεῖσθαι πᾶσιν ἐξῆς, καὶ βασιλεῦσι, καὶ ἰδιώταις. ὕτω γὰρ ἀποδιδύσονταί σε, καὶ ἀνθρέων ὑπολήψονται. βάρβαρος ἡ φωνὴ ἔσται, καὶ ἄπηχες τὸ φθέγμα, ἐ ἀτεχνῶς ὅμοιον κυνί. καὶ τοιοῦτον ἡ σύνταγμα, καὶ βάδισμα, πιστὸν προσώπου πίστον. καὶ γλῶς, θηριώδη τὰ πάντα, καὶ ἀχρεῖα. αἰδὼς ἡ, ἐ ἐπιείκεια, καὶ μετριότης, ἀπέστω, καὶ τὸ ἐρυθρὸν λάπυσον ὦ, προσώπου παντελῶς. δίωκε ἡ τὰ πολυωφελῆ ἐπὶ τὰ χωρία. καὶ οὐ συνέσῃ τοῖς μύθοις, ἐ ἀκηνιώντι ἡ εἶναι χρὴ, μὴ φίλον, μὴ ξένον προσίεσθαι. κατάλυτις γὰρ τὰ πάντα τῆς ἀρχῆς. οὐ ὄψῃ ἡ πάντων. ἀκήδεστα ποιήσειν ἂν τις χάριν, ποιῇ. ἐ τὸ ἀφροδίσιον αὖρα τὰ γελοιότερα. ἐ τέλος, ἵν' οὕτω δοκῇ, πολύποδα ἀμοῦ, ἢ σηπίαν φάγῃς, ἀπόπνιγε. πρώτιστον σοι τῶν σύμπαντων εὐδαιμονίαν εὐρεῖν ἐθέλω. Αγο. ἄπαγε. μιαρὰ γὰρ, ἐ σὺν ἀνθρώποις λέγεις. Διο. ἀλλὰ μᾶλλόν γε ὡς ἀληθῶς, καὶ πᾶσιν ὑμῖν μεπλῆσθαι ἐμὲ γὰρ σοι δεήσει παιδιᾶς, καὶ λόγων, καὶ λήρων, ἀλλ' ἐπιτομὰς αὐτῶν σοι εὖ δώσω ἐγὼ ὁδούς. καὶ ἰδιώτης γὰρ ἂν ἦς, ἤτοι σκυτοδέψης, ἢ παραχαράκτης, ἢ πέντων. ἢ τραπεζίτης, ἀδὲν σε κωλύσει χρυσίον εἶναι. ἢν μόνον ἡ ἀναίδειαν καὶ τὸ θράσος παρῇ, καὶ λοιδορεῖσθαι καλῶς ἐπιστῇς. Αγο. Verùm compendiaria ad illam via est. Nam etsi plebejus fueris, sive coriarius, sive falsamentarius, aut faber, aut numularius: nihil tamen vetat quo minùs sis admirationi, si modò adsit impudentia, & audacia, & conviciari egregiè didiceris. *Mercat.*

Neque enim testudinis, aut carabi cutem circumfero. *Diog.* Illud Euripidis imitabere: paucis immutatis. *Mercat.* Quale illud est? *Diog.* Dolente mente, lingua sit dolens nihil. Hæc verò in primis adesse tibi necesse est. Oportet ut sis impudens, & audax, & omnibus sine delectu, tam regibus, quàm privatis maledicas. Ita enim fiet ut omnes in te oculos conjiciant, teque fortem esse existiment. Barbara quoque vox, & sonitus absonus, ac planè similis sit canino. Intentus sit vultus: & gressus, qui talem vultum deceat: in summa, beluini & agrestes sint mores omnes: ablint autem verecundia, æquitas, & modestia: erubescendi etiam facilitatem de facie prorsus abiteigas: loca hominibus frequentissima quæras, & in his solus, & sine ullo commercio esse velis, neque amicum, neque hospitem adeundo. Nam res istiusmodi hoc imperium dissolverent. In conspectu verò omnium ea facias, quæ ne privatim quidem quispiam alius facere ausit, & venerem maximè ridiculam eligas. Denique si tibi videtur, crudo polypo, vel sepia devorata mortem oppetas. Hæc est illa fœlicitas, quam tibi conciliamus. *Mercat.* Apage, sceleſta enim & inhumana dicis. *Diog.* Sed, heus tu, sanè facillima, & quæ quis nullo negocio assequatur. Neque enim ad gloriam consequendam tibi opus erit eruditione, orationibus, ac nugis.

Ad

ἀρὸς τοῦτο μὲ ὁ δέομαι σε. ναύτης δ' ἂν ἴσως. ἢ κηπουρὸς ἐν κήπῳ γήσιος. καὶ τοῦτο. ἢν ἐθέλῃ τις δοσδοῦναί μοι τρισὶ μίσθιν δυ' ὀβολῶν. Ερ. ἔχε λαβών. καὶ δὴ ἀσπάσωμαι ἀπαλλαξόμεθα, ἐνοχλοῦντος αὐτῷ, καὶ βοῶντος, καὶ ἅπαντας ἀπαξαπλῶς ὑβρίζοντος, καὶ λοιδοροῦντος κακῶς. Ζ. ἄλλον καλεῖτε πορφυρίδι, τὸν ἐν τῇ πορφυρίδι, τὸν ἐστεφανωμένον. Ερ. ἄγε δὴ σύσπα πᾶς. πολυτελὲς τὸ χρῆμα, καὶ πλουσίων δεόμενον. βίος ἡδὺς, ἡδύς. βίος τρισμακάριος. τίς ἐπιθυμεῖ τρυφῆς; τίς ἀνεῖται τὰ ἀβρότατα; Αγ. ἐλθὲ σύ, καὶ λέγε ἅττα εἰδὼς τυγχάνεις. ὠνησόμενός σε, ἂν ὠφέλιμος ᾖς. Ερ. μὴ ἐνόχλει αὐτὸν ὦ βέλτιστε, μηδ' ἀνάκλινε. μεθύει γάρ. ὥστε σὺκ ἂν ἀποκρίναιτό σοι, τλῶ γλῶτταν ὡς ὁρᾷς διολισθαίνων. Αγ. καὶ τίς ἂν δὴ φροντὶς, ὡσὶ μὴ διεφθαρμένον ὕπνῳ ἐκ ἀκόλαστον ἀνδράποδον; ὅταν ἐκ ἀποζῇ μύρων. ὡς ἐ, καὶ σφαλεροῖς βαδίζῃ, καὶ παιφόρῳ. ἀλλὰ κἂν σὺ ὦ Ἑρμῆ, λέγε ὁπόσα πρόσεισιν αὐτῷ, καὶ ἃ μετιὼν τυγχάνῃ. Ερ. τὸ μὲ ὅλον, συμβιῶναι δεξιὸς, καὶ συμπιεῖν ἱκανὸς, καὶ κωμάσαι μετ' αὐλητρίδος ἐπιτηδειότατος ἐρῶντι ἐκ ἀσώτου διατρίβῃ. τἄλλα ἐ, πεμμάτων ἐπιστήμων ἐκ ὀψοποιὸς ἐμπειρότατος, καὶ ὅλως, σοφιστὴς ἡδυπαθείας. ἐπαιδεύθη μὲ ἐν Ἀθήναις. ἐδούλευσε ἐκ ἐπὶ Σικελίαν τοῖς τυράννοις, καὶ σφόδρα ἐνδοκίμει παρ' αὐτοῖς. τὸ ἐ κεφάλαιον τῆς αἱρέσεως, ἁπάντων καταφρονεῖν, ἅπασι χρῆσθαι, παίζοντα ἡγεῖσθαι τὸν βίον. Αγ. ἆρα σοὶ ἄλλον ἐπιβλέπειν τῶν πλουσίων τινῶν, ἐ πολυχρημάτων. ἐγὼ ἐ, σὸν ἐπιτήδειον

Ad hæc non indigeo tua opera forsan autem nauta, vel hortulanus per occasionem fieri posses: idque si velit iste duobus ad summum obolis te vendere. *Merc.* Eum accipe. Nam ab eo libenter liberabimur, cùm nos clamoribus obtundat, prorsusque omnes contumeliis & maledictis lacessat. *Inp.* Alium accerse, purpuratum illum & coronatum Cyrenæum. *Merc.* Agite, animum advortite omnes. Hæc res sumptuosa est, & divitibus indiget. Vita hæc jucunda, vita ter beata est. Quis cupit delicias? quis mollissimum emet? *Mercat.* Accede tu, & dic quid noris. Emam enim te, si utilis fueris. *Merc.* Ne obturba ipsum, ô bone, neque interroga: ebrius enim est. Itaque non poterit tibi respondere, lingua, ut vides, titubans. *Mercat.* Ecquis mentis compos, emat tam corruptum & immodestum mancipium? quot unguenta olet, quàm lubrico, & errabundo gressu incedit! Sed dic Mercuri quibus artibus sit præditus, & quænam tractare soleat. *Merc.* In summa convivator est, & compotor egregius: & ad lascivas saltationes una cum ribicina exercendas, amatori, & perdito cuipiam hero idoneus. Cæterùm parandorum bellariorum gnarus est, & in adornandis eduliis exercitatissimus: breviter voluptatis artifex est. Institutus autem est Athenis, & Siciliæ tyrannis servivit, apud quos in magno precio fuit. Summa verò propositi ipsius est, omnia contemnere, omnibus rebus uti, undique voluptatem conquirere. *Mercat.* Tempus est ut aliquem ex divitibus, & pecuniosis istis circunspiciendo quæras. Ego enim emen-

δεῖ· ἱλαρὸν οὐκ ἄγαν βίον. Ερ. ἄπραγτος ἔοικεν ὁ Ζεὺς ὁ τῶν ἡμῶν μένειν. Ζ. μετάφρασον. ἄλλον παρείμαγε. μᾶλλον δὲ τὸ δύο τούτω, τὸ γελῶντα, τὸν Ἀβδηρίτην, καὶ τὸν κλαίοντα, τὸν ἐξ Ἐφέσου. ἅμα γὰρ αὐτὼ πωλεῖσθαι βέλτιον. Ερ. καταβήθι εἰς τὸ μέσον. τὸν ἀέρα βίον καλῶ. τὰ σκώμματα πάντων ἀποκηρύττομαι. Αγ. ὦ Ζεῦ τῆς σωφροσύνης. ὁ μὲν, ὡς ἀληθῶς γελῶν. ὁδὶ, πρὸς ἔοικε πενθεῖν. δακρύει γὰρ τοσαῦτα. τί ταῦτ' ὦ οὗτος; τί γελᾷς; Δημόκριτος. ἐρωτᾷς; ὅτι μὲν γελοῖα πάντα δοκεῖ τὰ πράγματα ὑμῖν, καὶ αὐτοὶ ὑμεῖς. Αγ. πῶς λέγεις; καταγελᾷς ἡμῶν ἁπάντων, καὶ παρ' ὀλίγον τίθεσθε τὰ ἡμέτερα πράγματα; Δημ. οὐδὲν ἄχθομαι. σπουδαῖον γὰρ οὐ τοιούτοις ὁδόν. κενὰ δὲ τὰ πάντα, καὶ ἀτόμων φορὴ, καὶ ἀπειρία. Αγ. ὕεινον, ἀλλὰ σὺ κενὸς ὡς ἀληθῶς, καὶ ἄπειρος. ὦ τῆς ὕβρεως, ὁ πανοῦργος γελῶν; σὺ δὲ τί κλαίεις ὦ βέλτιστε; πολὺ γὰρ οἶμαι κρείττων σοὶ ὁ Θερσίτης. Ηράκλειτος. ἠλόμην γὰρ ὦ ξένε τὰ ἀνθρώπινα πρήγματα οἰζυρὰ, καὶ δακρυώδεα, καὶ ὀλίγου ἀξίωτα, ὅτι μὴ ἐπικήρεια. τῷ δὲ αἰκτείρω τε σφέας, καὶ ἀλύω μᾶλλον. τὰ μὲν παρεόντα, ὡς δοκέω μεγάλα. τὰ δὲ ὕστερον ἐσόμενα, πάμπαν ἀνιηρά. λέγω δὲ τὰς ἐκπυρώσιας, καὶ τὴν τοῦ ὅλου συμφοράν. καὶτοι ἀδύνατον. καὶ ὅτι ἐμπίπτει ὀδὸν, ἀλλάττεις εἰς κυκεῶνα πάντα συνελίσσοντα, καὶ ἔστι τοῦτο [1] πύρωσις, ἀπορρύη. γνῶσις, ἀγνωσίη. μέγα, μικρόν. ἄνω, κάτω, Θερμότητος, καὶ ἀ-

dæ hilari vitæ non ſum idoneus. *Merc.* Iſte, ô Iupiter, quantum apparet, inemptus nobis manebit. *Iup.* Amove illum, aliumque adduc: ac potiùs duos iſtos, ſcilicet ridentem illum Abderitam, & flentem illum Epheſium: ſimul enim vendi volunt. *Merc.* Deſcendite in medium. Vitas optimas vendo, omnium ſapientiſſimos proclamo. *Mercat.* O rem contrariam Iupiter. Ille quidem perpetuò ridet: hic aliquem videtur lugere: omnino enim plorat. Heus tu, quid hoc ſibi vult, quid rides? *Democ.* Interrogas? quoniam ridicula videntur omnia quæ facitis, ac vos ipſi, *Mercat.* Quid ais? nos omnes irrides, reſque noſtras nihili facis? *Democ.* Sic eſt. ſerium enim nihil in iſis ineſt, ſed inania ſunt omnia quæ facitis, & atomorum concurſio, & infinitio. *Mercat.* Nequaquam, imò tu vanus es revera, & imperitus. O contumeliam! non deſines ridere? Tù verò quid fles, ô optime? nam tecum colloqui longè, ut puto, melius fuerit. *Heracl.* Exiſtimo enim ô hoſpes, calamitoſas & flebiles eſſe res humanas, nihilque ex illis non eſſe fato obnoxium: eas idcirco miſeror, & lamentor. Præſentia autem magni non facio: futura verò planè ærumnoſa fore puto: conflagrationes dico, mundique totius calamitatem: iſta ſunt quæ ego deploro: quodque nihil ſtabile eſt: ſed omnia in cyceonem quodammodo convoluntur: tum quod eadem res delectat, & offendit, eſtque cognitio, ignoratio, magnum, parvum: ſurſum, deorſum feruntur omnia, per-

1 Τέρψις ἀπορρύη] Sic χαιρὸς ἄκαιρος, ἄσοφος σοφία, ἀσταθὴς ἀστάθεια, & mille ſimil. *Bourd.*

2 Παν-

μισόθεμα ὁ τῇ Ϝ αἰῶνι παιδιή. Αγ. τί δ' ὁ αἰὼν οὗτος; Ηρα. παῖς, παίζων, πεττεύων, ἀμφιεσμένος. Αγ. τί δαὶ οἱ ἄνθρωποι; Ηρα. θεοὶ θνητοί. Αγ. τί δαὶ οἱ θεοί; Ηρα. ἄνθρωποι ἀθάνατοι. Αγ. αἰνίγματα λέγεις ἃ ὁ τος, ἢ γρίφους συντιθείς; ἀτεχνῶς γὰρ ὥσπερ ὁ Λοξίας, οὐδὲν ἀποσαφεῖς. Ηρα. ἀλλ' γάρ μοι μάλ' ἐπίκεισαι. Αγ. πεπαρὼν οὐδὲ ἀνίστασαί σε τις ἐν φροντίδι. Ηρα. ἐγὼ δὲ κίλοκρυ πᾶσιν ἡδέως ἀφαιρήσομαι, τοῖσιν ὠνουμένοισι, κοὐ τοῖσι οὐκ ὠνουμένοισι. Αγ. τυτί τὸ κακὸν ὁ πάππω μελαγχολίας ἐστὶν, ἀλλ' ἕτερον ἔχω αὐτῶν ἀνώνυμον. Ερ. ἀπαγχόνη γ' ἢ τοι μάνυσον. Ζ. ἄλλον λοιπόν ἐστι. Ερ. βούλῃ τ' ἀγοράσω ἐκεῖνον, τὸ μωρόν; Ζ. πάνυ μὲν οὖν. Ερ. ἀλλ' ἐγὼ ἤδη σόν. βίον ἀγαθὸν, καὶ σωστὸν λοιπὸν πρίωμαι; Αγ. εἰπέ μοι, τί μάλιστα εἰδὼς τυγχάνεις; Σωκρ. παιδεραστὴς εἰμὶ, καὶ σοφὸς τὰ ἐρωτικά. Αγ. πῶς οὖν ἔγωγ' ἀξιπρεπῆ σε; παιδαγωγὸν γάρ ἐδόμην. τὸ παιδὶ καλῷ ὄντε μοι. Σω. τίς δ' ἂν ἐπιτηδειότερος ἐμοὶ γένοιτο συνεῖναι καλῷ; καὶ γὰρ εἰ τῷ σωφρονεῖν ἐγκρὴς εἶμι, τὴν ψυχὴν δ' ἀγαθὸς μοι καλεῖ. ἀμέλει, κἂν ταὐτὸν ἱμάτιόν μοι κατασκευάσῃ, ἀκούσῃ αὐτὸν λέγοντα μηδὲν ὑπ' ἐμοῦ δεινὸν παθών. Αγ. ἄπιστα λέγεις, τὸ παιδεραστὴν ὄντα, μὴ πρᾶγ' ἢ ψυχῆς τι πολυπραγμονεῖν. καὶ ταῦτα, ὑπ' ἐξουσίας, ὦ τῆ

perque vices in hoc sæculi ludo mutantur. *Mercat.* Quidnam est sæculum? *Heracl.* Puer ludens, ludens talis, contendens. *Mercat.* Quid verò homines sunt? *Heracl.* Mortales Dii. *Mercat.* Quid verò Dii? *Heracl.* Immortales homines. *Mercat.* Heus tu ænigmata dicis, an griphos componis? planè enim tanquam Apollo, nihil explicas. *Heracl.* Quia nihil vos curo. *Mercat.* Itaque neque quisquam mentis compos te est emptorus. *Heracl.* At ego omnes à pueris plorare jubeo, tam eos qui me emunt, quàm qui non emunt. *Mercat.* Hoc malum ab insania non distat: neutrum horum emam. *Merc.* Inempti etiam hi manent. *Iup.* Alium proclama. *Merc.* Vis-ne facundum illum Athenienſem? *Inp.* Maximè. *Merc.* Accede tu. Vitam bonam & prudentem proclamamus, quis emet sanctissimum hominem? *Mercat.* Dic mihi, quam potissimum artem nosti? *Soc.* Pæderastes sum, & in rebus quæ ad amorem spectant prudens. *Mercat.* Qui ergo te emam? etenim opus habeo pædagogo, cùm mihi sit puer egregius. *Soc.* At quis magis me idoneus esse queat, qui cum egregio puero versetur? etenim non sum amator corporum: animam enim formosam esse duco: & quanquam sub eodem palliolo decumbunt, dicentes illos audies, à me nihil grave perpeti. *Mercat.* Incredibilia dicis, eum qui sit pæderastes, nihil præter animam curare, præsertim cùm jacendi sub eadem veste

1 Παιδεραστὴς] Tangunt τὰ ἐρωτικὰ Socratis Athen. Aristæn. Aristoph. & alii quos recenset clariss. præses I. Savar. ad Sido. Ego ad Petron. ubi interpretor illud sequens ὑπὸ ταὐτὸν ἱμάτιον. Contra tamen multi, quos profert Ios. Merc. ad Aristæn. *Bourd.*

1 Τὸν

αὐτῇ ἱματίῳ κεχρεῖσθαι. Σω. νὴ μὲν ὀμνύω γέ σοι τὸν κύνα, νὴ τὸν πλάτανον ὅστις ἐστὶν ἐκεῖνος. Αγ. Ἡράκλεις τῆς ἀπορίας τῶν θεῶν. Σω. τί σὺ λέγεις; ὁ δοκεῖ σοι ὁ κύων εἶναι θεός; οὐχ ὁρᾷς τὸν Αἰγύπτιον ὅσος, νὴ τὸν Δία τὸν ἀφανῆ σκέλος, καὶ τὸν Ἅιδην τὸν τοῖς κάτω Κέρβερον; Αγ. οὐ λέγεις. ἐγὼ γὰρ ἐξημάρτηκα. ἀλλὰ τίνα βιοῖς τὸν τρόπον; Σω. οἰκῶ μὲν ἐμαυτοῦ τινα πόλιν ἀποδεδειγμένην, χρῶμαι δὲ πολιτείᾳ ξένῃ, νόμους νομίζων τοὺς ἐμούς. Αγ. ἐν εὐδαίμονι ἄρα οἰκεῖς τὸν δεσπότην. Σω. ἄκουε δὲ τὸ μέγιστον, ὃ ἐγὼ τῶν γυναικῶν μόνος δοκῶ. δοκεῖ μηδεμίαν αὐτῶν, μηδενὸς εἶναι μόνης, πλὴν ἢ μετεῖναι τοῦ βιαιοτάτου ἔμοιγε. Αγ. τί τοῦτο φῄς; ἀνηρημένας τοὺς ἐκεῖ μοιχείας νόμους; Σω. νὴ Δία, νὴ ἀπολλῶ γε πάσας τὰς ἐκεῖ τὰ τοιαῦτα μικρολογίας. Αγ. τί δ' ἐκεῖ τῶν ἐν ὥρᾳ παίδων σοι δοκεῖ; Σω. νὴ μὲν ἔστιν ἅπασιν τοῖς ἀείστοις ἄθλον φιλῆσαι λαμπρόν, καὶ γέλωτα ἐρασθέντος. Αγ. βαβαὶ τῆς φιλοδωρίας. τί δ' σοφίας, τί σοι τὸ κεφάλαιον; Σω. αἱ ἰδέαι, νὴ τὸν ὄντως ἐπιδείγματα. ὁπόσα γὰρ δὴ ὁρᾷς, γῆν, τὰ ἐπὶ γῆς, τὸ ὑγρόν, τὸν θάλατταν, ἁπάντων τούτων εἰκόνες ἀφανεῖς ἐκεῖσιν ἔξω τοῦ ὅλου. Αγ. πῶς δ' ἐκεῖσιν; Σω. ὀδαμῶς. εἰ γὰρ ἦν ἐκεῖνο, οὐκ ἂν ἦν. Αγ. οὐχ ὁρῶ ταῦθ', ἀλλ' λέγεις τὰ ἐπιδείγματα. Σω. εἰκότως. τυφλὸς γὰρ εἶ τὸ ψυχῆς τὸ ὀφθαλμόν. ἐγὼ δὲ, πάντων ὁρῶ εἰκόνας, καὶ σὲ ἀφανῆ, καὶ μὲ ἄλλον. καὶ ὅλως, διπλᾶ πάντα. Αγ. τυγχάνεις οὖν ἐπ' ἐκεῖ, κρεῖττον ἐκεῖ γενέσθαι. Σω. ἀλλὰ μὴν ἐγὼ γε ἐπ' ἐκεῖ ἐλθὼν, ἐκεῖ μενῶ. Αγ. ἀλλὰ μὴν ἐγὼ γε ἐπ' ἐκεῖ ἐλθὼν, ἐκεῖ μενῶ.

veste fiat copia. *Soc.* Atqui per canem, & platanum, rem sic habere, juro. *Mercat.* Hercle, quanta absurditas Deorum! *Soc.* Quid tu dicis? non videtur tibi canis esse Deus? Nonne vides quantus sit in Ægypto Anubis, in cœlo Sirius, apud inferos Cerberus? *Mercat.* Rectè dicis: ego verò peccavi: verùm quod vitæ genus insistis? *Soc.* Mihi ipsi civitatem quandam extruxi quam incolo: peregrina autem politia utor, measque leges præscribo. *Mercat.* Unum aliquod ex tuis dogmatibus audire velim. *Soc.* Audi ergo maximum illud, quo sententiam meam de uxoribus propono. Censeo nullam debere cujusquam esse propriam, sed ad quemvis accedere qui nuptias ejus appetat. *Mercat.* Quid ais? sunt ne abrogandæ leges de adulterio? *Soc.* Ita per Jovem, utque uno verbo dicam, reliquæ omnes augæ ea de re constitutæ. *Mercat.* Quid verò tibi de pueris jam maturis videtur? *Soc.* Et hi optimatibus, qui præclari aliquid gesserunt, præmium erunt; ut eos ament. *Mercat.* Papæ quanta benevoli animi largitio? sed quæ tuæ sapientiæ est summa? *Soc.* Ideæ, & eorum quæ existunt paradigmata. Nam quæcunque vides, terram, quæ supra terram sunt, cœlum, mare, omnes horum imagines obscuræ extra universitatem existunt. *Mercat.* Ubi autem existunt? *Soc.* Nullibi: nam si alicubi essent, non essent. *Mercat.* Hæc quæ dicis paradigmata non video. *Soc.* Meritò: cæcus enim est tibi animæ oculus. Ego autem omnium rerum video imagines, & te latentem, & me alium: in summa, duplicia video omnia. *Mercat.* Ergo emendus es, sapiens cùm

σοφὸς, καὶ ὀξυδερκὴς ὡς ἂν. φίρ' ἴδω τί καὶ σεαυτοῦ μι ὑπὲρ αὐτῶν. Ερ. δὶς δύο τάλαντα. Αγο. ὀπηοσαίμλιν ὅσυ φής. ταργύριον μόνον εἰς αὖθις καλέσαλῶ. Ερ. τί δ' ἂν σοι τοὔνομα; Αγο. Δίων συρακόσιος. Ερ. ἄγε λαβὲ ἀγαθῇ τύχῃ. ἤδη σε καλῶ. τίς ὠνεῖται τοῦτον; ἔστι μὲν τῶ γελῶν. ἐπὶ τοῦτον ἐπίκουρον, καὶ τῶ μεθύοντι, ὡς μικρῷ ἔμπροσθεν ἀπεκρεμάμλιν. ἐν ᾧ πάλαι οἶδεν αὐτῶν, παρόσον ἀσεβέστερος τυγχάνει. τὰ δ' ἄλλα, ἡδὺς, καὶ λιχνείας φίλος. Αγο. τίς ἡ τιμή; Ερ. δύο μναῖ. Αγο. λάμβανε. τὸ δεῖπνα δὲ ὅπως ἴδω, τίνι χαίρει τῶν ἰδιοτρόπων; Ερ. τὰ γλυκία σιτεῖται, καὶ μελιτώδη. καὶ μάλιστα [1] τὰς ἰχάδας. Αγο. χαλεπὸν μὲν δόν. [2] ὠνησαμην γὰρ αὐτὸ παλάθας τῶν καρικῶν. Ζ. ἄλλον κάλει. τὸν [3] ἐν χερσὶ κυρίας ἐκεῖνον, τὸν σκυθρωπὸν, τὸν ἀπὸ τῶν τριῶν. Ερ. εὖ λέγεις. ἐκεῖ-

cùm sis, & acutè cernas. Age videam quid tu à me pro ipso exigas. *Merc.* Da duo talenta. *Mercat.* Emi quanti dixisti: pecuniam verò in posterum numerabo. *Merc.* Quodnam igitur tibi nomen est? *Mercat.* Dion Syracusius. *Merc.* Age, quod fœlix, fausteumque sit, accipe eum. Te jam voco Epicure. Quis hunc emet? Et risoris discipulus, Item illius ebrii, quos paulò ante proclamabamus. Vnius autem rei cognitione vincit ipsos, quatenus magis est impius. Cæterùm suavis est, & gulæ amans. *Mercat.* Quo precio venditur? *Merc.* Duabus minis. *Mercat.* Accipe. Verùm ut hoc quoque sciam, quibus delectatur eduliis? *Merc.* Dulcia edit, & mellita, maximè verò ficus. *Mercat.* Bene se res habet: emam enim ipsi caricarum massas. *Iup.* Alium accerse: illum videlicet ad vivum detonsum, severoque vultu Stoicum. *Merc.* Rectè dicis: videtur

1 Τὰς ἰχάδας] Γ' ἰχάδας ἢ παλάθας τῶν καρικῶν ἢ τὰ γλυκία ἢ μελιτώδη potissimum cupiebant, ipse passim Dial. seq. & aliis passim Athen. *Bourd.*

2 Ὠνησάμην γὰρ αὐτὸ παλάθας τῶν καρικῶν] Sic vertit interpres, male. Nam si scriptum invenerat καρυκῶν, debebat emendare & legere καρικῶν, & vertere *massas Caricarum*, seu *ficuum è Caria*. Nam & παλάθη teste Eustathio est τῶν καρικῶν ὀπτοσύνθετος, quod Gallice dicimus *un cabas de figues*: & de ficubus hoc loco agitur, nam dixerat τὰ γλυκία σιτεῖται ἢ μάλιστα τὰς ἰχάδας, & infra in Revivilcentibus παλάθων ἰχάδων dicit. At Caryca fuit intritum quoddam vel condimentum ex sanguine aliis rebus admixto factum, de quo nulla hic mentio: ficus vero è Rhodo & Cauno Caricis urbibus passim distrahebantur, & in Italiam usque portabantur, ut patet ex M. Crassi historia apud Ciceronem lib. 7 de divinatione. *Cum M. Crassus exercitum Brundisii imponeret, quidam in portu Caricas Cauno advectas vendens Cauna has clamitabat.* Sic & Chelidoniæ ficus à Chelidoniis insulis non longe à Cariæ littore sic dictæ. Ergo totus ille tractus Cariæ à Rhodo usque ad Chelidonias ficubus abundabat. Ideo & viliori pretio distrahebantur, & utiliores ad mancipia pascenda quod hic spectat emptor Diogenis. De ficubus autem è Rhodo, Cauno, & Chelidoniis vide Athenæum lib. 3 cap. 3. Plura possem congerere, sed hæc credo sufficiunt ad firmandam lectionem καρικῶν. Palm.

3 Ἐν χερσὶ κυρίας ἐκεῖνον.] *Detonsum.* Mirum est interpretes in his omnibus dialog. hac in re peccasse, dico postea. Angl. ὁ χερσὶ κυρίου ὂν. Bourd.

1 Mar-

ηκει σε. ὃν πολύ γε πλῆθος αὐτὸν ἐξεμένει τῇ ὠνῇ τῷ ἀγορᾷ ἀπαντησόμενον. αὐτῷ τῷ ἀριστῷ πωλᾶ. τὸ βίον τὸ τελειότατον. τίς πάνυ μόνος εἰδέναι ἥλη; Αγο. πῶς τοῦτο φῄς; Ερ. ὅτι μόνος σοφός. μόνος καλός. μόνος δίκαιος. ἀνδρεῖος. βασιλεύς. ῥήτωρ. πλούσιος. νομοθέτης. καὶ τἄλλα, ὁπόσα ἐστίν. Ερ. ἐκεῖνο ὦ γαθὲ, καὶ μάγειρος μόνος, καὶ νὴ Δία γε σκυτοδέψης, καὶ τέκτων, καὶ τὰ τοιαῦτα. Ερ. ἔοικεν. Αγο. ἐλθὲ ὦ γαθὲ, καὶ λέγε αὐτὸς τὸν ὠνητῇ ἐμὲ ποῖος εἶ, καὶ αὐτοῦ ἐὰν σὺν ἄχθῃ πιπρασκόμενος, καὶ δοῦλος ὤν. Χρύσιππος. ἀδύνατος. ὁ γὰρ ἐφ' ἡμῖν ταῦτά ἐστιν, ὅσα δὲ οὐκ ἐφ' ἡμῖν, ἀδιάφορα εἶναι συμβέβηκεν. Αγο. ὁ μανθάνω ἢ λέγεις. Χρυ. τί φῄς, ὁ μανθάνεις ὅτι τῶν τοιούτων τὰ μὲν, ἐστι προηγμένα, τὰ δὲ ἐμπαλιν ἀποπροηγμένα. Αγο. ἀλλ' οὐ μανθάνω. Χρυ. εἰκότως. ὁ γὰρ εἰ συνήθης τοῖς ἡμετέροις ὀνόμασιν, ἀλλ' ἀκολουθητικὴν φαντασίαν ἔχεις. οὐδ' ἀπαιδεύτου ὁ τὴν λογικὴν θεωρίαν ἐσκεμμένου ὁ μόνον τοῦτ' οἶδεν, ἀλλὰ καὶ σύμβαμα, καὶ παρασύμβαμα, ὁποῖον, καὶ ὁπόσων ἀλλήλων διαφέρει. Αγο. πρὸς τί φιλοσοφίας, μὴ φθονήσῃς καὶ τοῦτο εἰπεῖν ὅ, τι σύμβαμα, καὶ τί παρασύμβαμα. καὶ γὰρ οὐκ οἶδ' ὅπως ἐπλάγην τοῦτο τὸ ῥυθμὸν τῶν ὀνομάτων. Χρυ. ἀλλ' ἀδεὴς φθόνου. ὡς χαίρ τις χωλὸς ὢν, αὐτῷ ἑκείνῳ τῷ χωλαίνῳ ποδὶ προσπαίσειε λίθῳ, τραῦμα ἐξ ἀφανοῦς λάβοι, ὁ τοιοῦτος εἰ χαμὲν δήπου σύμβαμα τὴν χωλείαν, τὸ τραῦμα δ',

tur enim magna multitudo, quæ ad forum accurrit, illum expectare. Ipsam virtutem vendo, vitam perfectissimam. Quis vult omnia scire solus? *Mercat.* Quid istud est quod dicis? *Merc.* Quòd solus hic sapiens est, solus pulcher, solus justus, fortis, rex, rhetor, dives, legislator, & alia quotquot sunt. *Mercat.* Num, ô bone, solus etiam coquus est, & coriarius, & faber, & similia? *Merc.* Sic videtur. *Mercat.* Accede ô bone, & dic mihi tuo emptori, qualisnam sis, ac primùm an doleas quòd venderis, & servis. *Chry.* Nequaquam: neque enim in nobis hæc sunt: quæcunque verò in nobis non sunt, ista indifferentia esse solent. *Mercat.* Non intelligo quid dicas. *Chry.* Quid ais? non intelligis quòd horum quædam sunt prælata, quædam non prælata. *Mercat.* Ne nunc quidem intelligo. *Chry.* Meritò quidem, neque enim assuetus es vocabulis nostris: neque imaginationem habes quæ facilè apprehendat. Verùm studiosus dialecticæ contemplationis, non hæc tantùm novit, verùm etiam qualiter, & quantum accidens, & præter accidens inter se differant. *Mercat.* Per Philosophiam quæso, ne invideas explicare, quidnam sit accidens, & præter accidens: nescio enim quomodo vocum istarum numero perculsus sum. *Chry.* Citra invidiam dixero. Siquis claudus existat, illisoque pede claudo ad lapidem ex inopinato vulnus acceperit, is certè accidens habet claudicationem, vulnus autem præter accidens

1 Μανθάνω ἢ λέγεις] Angl. ὅτι ἃ λεγ. sic id Cod. pro ὁποῖον ἃ ὁπόσων habet ὁποῖα ἃ ὁπόσα. Bourd.

1 Τῶν

δραστύμβαμα ωφείλαβεν. Αγο. ὦ τ' ἀγχινοίας. τί δ' ἄλλο μάλιστα φῄς εἰδέναι; Χρυ. [1] τ' λόγων πλεκτάνας, αἷς συμπεδίζω τὰς ωφοσμιλλωμένους, καὶ ἀποφράττω, καὶ σιωπᾶν, ποιῶ, φιμῶν ἀπεχνῶς αὐτοὺς ωφεπηβεῖς. ὄνομα δ' τῇ δυνάμει ταύτῃ, ὁ ἀοίδιμος συλλογισμός. Αγο. Ἡρακλεις, ἄμαχόν τινα, καὶ βίαιον λέγεις. Χρυ. σκόπει γᾶν. ἦσι σοι παιδίον; Αγο. τί μάν; Χρυ. τοῦτο δῶ πως κροκόδιλος ἁρπάσῃ, πλησίον ποταμοῦ πλαζόμενον ὑρὼν, κἀτά σοι ἀποδώσειν ὑπισχνῆται αὐτὸ, δῶ εἴπῃς τἀληθῆ ὁ, τι δίδαξ ωφὶ τ ἀποδόσεως δ' βρέφος, τί φήσεις αὐτον ἐγνωκέναι; Αγο. δυσαπόκριτον ἐρωτᾷς. ἀπορῶ γάρ ὁπότερον εἰπὼν, ἀπολέσοιμι. ἀλλὰ σὺ ωφὸς Διὸς ἀποκρινόμενος; ἀνάσωσαί μοι τὸ παιδίον, μὴ κ φάγῃ αὐτὸ κροκόδιλος. Χρυ. θαῤῥῶ. καὶ ἄλλα γάρ σε διδάξομαι θαυμασιώτερα. Αγο. τὰ ποῖα; Χρυ. τ ἐρεζόντα, καὶ τ κυρεύοντα, καὶ ἐπὶ πᾶσι τοῦ Ηρακτεω, κ τ ἐγκεκαλυμμένον. Αγο. τίνα τοῦτον τ ἐγκεκαλυμμένον, ἢ τίνα τοῦ Ηρακτεω λέγεις; Χρυ. Ηρακτεω μὲν σαφῶς τοῦ πάνυ, τοῦ Αγαμέμνονος, ἢ τὰ αὐτὰ εἰδέ τι ἄμφω, καὶ οὐκ οἶδε. περιεῶτος γάρ αὐτῇ δ' Ορέστου ὅπ ἀγνῶτος, οἶδε μὲ Ορέστην ὅπ ἀδελφὸς αὐτῆς. ὅπ δ' ὅστος Ορέστης, ἀγνοεῖ. τ δ' αὖ ἐγκεκαλυμμένον, καὶ πάνυ θαυμαστόν. Αγο. ὦ Ἡράκλεις, ὡς ἀπορεῖς. ἀλλ' ἐκεῖνο ἐρώτησον, ὅπως ἀπολύσεται τὸ παιδίον. Χρυ. ἐρωτῶ. ἀπόκριναι δή μοι, ὅπως ἀπολύσεται τὸ παιδίον. Αγο. ὅπως; ἀπολύσεται μὲν ἐγὼ ἀποδοὺς τὸ παιδίον. Χρυ. ἀπολύσεται μὲν ἄρα, ἐὰν ἀποδῷς. Αγο. ἀλλὰ μὴν ἐὰν γε μὴ ἀποδῶ, οὐκ ἀπολύσεται. Χρυ. ἀπολύσεται μὲν ἄρα, ἐὰν μὴ

τὸν ἀκούσῃ λόγον. ἀπόκειται γάρ μοι, τὸ πατέρα οἶδα τὸν σαυτοῦ; Αγ. ναί. Χρυ. τί δῆτα, ἐὰν σοι παραπετάσας τινὰ ἐγκεκαλυμμένον, ἔρωμι, τοῦτον οἶδας, τί φήσεις; Αγ. δηλαδὴ ἀγνοεῖν. Χρυ. ἀλλὰ μὴν αὐτὸς οὗτος ἐστὶν ὁ πατήρ σου. ὥστε εἰ τοῦτον ἀγνοεῖς, δῆλον ὅτι τὸν πατέρα τὸν σὸν ἀγνοεῖν. Αγο. ἔοικεν. ἀλλ' ἀπεκαλύψας αὐτὸν, ἔσομαί τοι ἀληθὴς ἰδών. ὅμως δ' ἂν πρός σε τὸ σοφίας τὸ τέλος, ἢ τί πράξεις ἐστὶ τὸ ἀκρόπολιν τῆς ἀρετῆς ἀφικόμενον; Χρυ. ἆρα τὰ μὲν πρῶτα κτᾶσθαι πλοῦτον, ὑγίειαν, καὶ τὰ τοιαῦτα. ἐστὶ γὰρ ἀνάγκη πολλὰ μὲν πονῆσαι, λεπτογράφοις βιβλίοις παραμῆσαι τὸν ὄψιν, καὶ χόλικα συναγείρασθαι, καὶ σολοικισμῶν ἐμπιπλάμενον, καὶ ἀτόπων ῥημάτων. καὶ τὸ κεφάλαιον, ὃ δεῖ μὲν ὑγιείας σοφὸν, [1] ἵν' μὴ τρεῖς ἐφεξῆς ἢ ἐλλεβόρου πίῃς. Αγο. γυναῖά σε ταῦτα, καὶ δειλῶς ἀνδρικῶ. τὸ δ' ὑγιαίνειν εἶναι, καὶ πυγολύφον, καὶ γὰρ τόδε ὁρῶ σοι ἐστὶ σοφόν, τί φῶμεν, ἀνδρὸς ἤδη πεπωκότος τὸν ἑλλέβορον, ἢ πλείω τοῦτο ἀρετῆς; Χρυ. ναί. μόνῳ δὲ τῷ δανείζειν πρέπει ἂν τῷ σοφῷ. ἐπεὶ γὰρ ἴδιον αὐτῷ συλλογίζεσθαι, τὸ δανείζειν δ', καὶ λογίζεσθαι τοὺς τόκους τοῦτο εἶναι δοκεῖ δ' συλλογίζεσθαι, μόνῳ ἂν εἴη δ' ἀπαιδεύτῳ καθάπερ ἐμοὶ νῦν, καὶ τοῦτο. καὶ τὰ μόνον γε ἀπλῶς. ὥσπερ οἱ ἄλλοι τοὺς τόκους, ἀλλὰ καὶ τὸν τῶν ἑτέρων τόκους λαμβάνειν. ἢ γὰρ ἀγνοεῖς ὅτι τὸν τόκον οἰμαί, εἰσ

sermonem audies. Respondè mihi. nosti-ne tuum patrem? *Mercat.* Maximè. *Chry.* Quid igitur? si prope te statuerem quempiam opertum, atque interrogarem: Nosti-ne hunc? quid dicerres? *Mercat.* Scilicet, me non nosse. *Chry.* Atque hic tuus erat pater. Itaque si istum non nosti, palam est te patrem tuum non nosse. *Mercat.* Nequaquam sed si ipsum detexeris, verum novero. Sed quisnam tuæ sapientiæ est finis? aut quid facturus es, si ad virtutis fastigium perveneris? *Chry.* In his quæ natura prima sunt, versabor, dico divitias, sanitatem, & similia. Sed priùs oportet multos labores impendere, libris exiguis literis descriptis oculos admovendo, interpretationes congerendo, sequè solœcismis atque absurdis vocibus implendo. In summa, te sapientem fieri fas non est, quin ter ex ordine helleborum biberis. *Mercat.* Egregia sunt ista tua, fortique viro digna. Verùm meticulosum esse fœneratorem (hoc enim tibi inesse video) num dicemus esse viri qui helleborum biberit, & justam virtutis magnitudinem attigerit? *Chry.* Maximè: solum enim sapientem fœnus exercere decet. Quandoquidem enim illius proprium est syllogismis concludere, fœnerari autem & usuras computare, atque syllogismis concludere, parum differre videntur, hoc etiam, ut & illud, soli studioso competit: nec illum simpliciter fœnus, quemadmodum alii solent, accipere decet, verùm etiam alterius quoque fœnoris fœnus. Nisi fortè ignoras fœnus aliud esse primum,

1 Η' μὴ τρεῖς] De his Hellebori potionib. dixi ad Petro. *Bourd.*

1 Αγ.

ἀργύριον τοῖς, οἶδα, δεδίπεροι, καὶ ἐκ τοῦ αὐτῶν ἐκείνων λόγου. ὁρᾷς δὲ δήπου καὶ τὸ συλλογισμὸν οἷόν φησιν, εἰ τὸν τόκον λήψεται; καὶ τὸν δεδίπερον. ἀλλὰ μὲν καὶ τὸν τόκον λήψεται, ἄρα καὶ τὸν δεδίπερον. Αγρ. ἔχει καὶ μισθὸν πέρα τοῦ αὐτοῦ φῶμεν, ὃς σὺ λαμβάνεις ἐπὶ τῇ σοφίᾳ τοῦ νέου, καὶ δῆλον ὅτι μέντοι ὁ ἀπεδεῖ μισθὸν ἐπὶ τῇ ἀρετῇ λήψεται; Χρυ. μαντάνεις. ὁ γὰρ ἐμαυτὸν ἕνεκα λαμβάνω, ἢ ὁ δίδοντι αὐτῷ χάριν. ἐπεὶ χάρις ἐστὶν ὁμοῦ τις ἀκούοντος, ὁ μὲν, φειδομένου, ἐμαυτὸν μὲ ἀσκῶ εἶναι φειδομένον, τὸν δὲ μαθητὴν, ἀκροάζειν. Αγρ. καὶ μὲν τοιοῦτόν ἔφης, τὸν νέον μὲν εἶναι φειδομένον, σὲ δὲ τὸ μέντοι πλούσιον, ἀκροάζειν. Χρυ. σκώπτεις ὦ οὗτος. ἀλλ' ὅρα μὴ σε λάθω ξύσας ἀναπεδείκτῳ συλλογισμῷ. Αγρ. καὶ τί δεινὸν λάθῃ δὲ βίλας; Χρυ. λάθρα, καὶ σιωπῇ, καὶ ἀφανῆναι τὸν ἀφνειόν. ὁ δὲ μέγιστον, ὦ ἑταῖλε παίζειν σε λάθω δείξω λίθον. Αγρ. πῶς λίθον; ἐγὼ γὰρ Περσεὺς ἂν βίλαιτε εἶναί μοι δοκεῖς. Χρυ. ὦδί πως. ὁ λίθος σῶμα ἐστί; Αγρ. ναί. Χρυ. τί δὲ, τὸ ζῶον ἀσῶμα; Αγρ. ναί. Χρυ. σὺ δὲ, ζῶον; Αγρ. ἔοικε γοῦν. Χρυ. λίθος ἄρα εἶ, σῶμα ὤν. Αγρ. μηδαμῶς. ἀλλ' ἀνάλυσόν με σὺ δὲ Διὸς, καὶ ἐξ ὑπαρχῆς ποίησον ἄνθρωπον. Χρυ. ἀ χαλεπὸν, ἀλλ' ἔμπαλιν ἴσθι ἄνθρωπος. εἰπὲ γάρ μοι, πᾶν σῶμα, ζῶον; Αγρ. ἔ. Χρυ. τί δὲ, λίθος, ζῶον; Αγρ. ἔ. Χρυ. σὺ δὲ, σῶμα εἶ; Αγρ. ναί. Χρυ. σῶμα δὲ ὤν, ζῶον εἶ; Αγρ. ναί. Χρυ.

mum, aliud ſecundum, velut quandam illius progeniem. Vides autem quid ſyllogiſmus quidam concludat. Si primum fœnus acceperit, accipiet ſecundum. Atqui primum accipiet, Ergo & ſecundum. *Mercat.* Num ergo & de mercede, quam pro ſapientiæ diſciplina à juvenibus accipis, ſimilia dicamus? & ſit manifeſtum ſolum ſtudioſum pro virtute mercedem accepturum eſſe. *Chry.* Intelligis. Certè non mea cauſa, ſed dantis gratia accipio. Cùm enim alius ſit effuſor, alius comprehenſor, me quidem ipſum, ut ſim comprehenſor, præparo, diſcipulum verò ut fiat effuſor. *Mercat.* At tu contrarium dixiſti, juvenem eſſe comprehenſorem, te verò qui ſolus dives es, effuſorem. *Chry.* Heus tu ſcommate me perſtringis. Sed vide tu ne te petam indemonſtrabili ſyllogiſmo? *Mercat.* Quid verò mali ex hoc telo accidet? *Chry.* Dubitatio, & ſilentium, mentiſque ſubverſio. Quod autem eſt maximum, ſi voluero, te celerrimè in lapidem convertam. *Mercat.* Quomodo lapidem me feceris? neque enim Perſeus, ô bone, mihi eſſe videris. *Chry.* Hoc modo. Lapis eſt corpus. *Mercat.* Certè. *Chry.* Quid verò? nonne & animal eſt corpus? *Mercat.* Maximè. *Chry.* Tu verò, nonne es animal. *Mercat.* Sic videtur. *Chry.* Lapis igitur es, cùm ſis corpus, *Mercat.* Nequaquam: ſed me per Iovem ſolve, & de novo fac hominem. *Chry.* Non eſt factu difficile: quare rurſus ſis homo. Dic enim mihi. Nonne omne corpus animal eſt? *Mercat.* Non. *Chry.* An verò lapis, animal eſt? *Mercat.* Non. *Chry.* Tu verò corpus-ne es? *Mercat.* Maximè. *Chry.* Corpus autem cum ſis, animal-ne es? *Mercat.* Maximè. *Chry.*

σὺκ ἄρα λίθος εἶ, ζῶόν γε ὤν. Αγο. οὔκουν ἐποίησας, ὡς ἤδη μου τὰ σκέλη καθάπερ τὴν Νιόβης ἀπεψύχθη, καὶ πάγκαλα ἦν. ἀλλὰ ἀνήσομαί γε σέ. πόσου ὑπὲρ αὐτῆς καταβαλῶ; Ερμ. μυᾶς δώδεκα. Αγο. λάμβανε. Ερ. μὴν σὺ δ' αὐτὸν ἐώνησαι; Αγο. μὰ Δί', ἀλλ' ἔστι πάντες, ὃς ὁρᾷς. Ερ. πολλοί γε, καὶ τὰς ὦμος κατορᾷ. καὶ δὴ περιέζευκται λόγῳ ἄξιοι. Ζ. μὴ λάβῃς. ἄλλον καλέ. Ερ. τὸν περιπατητικόν σε φημὶ, τὸν καλὸν, τὸν πλούσιον. ἄγε δὴ, ὠνήσασθε τὸν συνετώτατον, τὸν πάνυ ὅλως ἐπιστάμενον. Αγο. ποῖόν δέ τι ἐστι; Ερ. μέτριον. ἐπιεικῆς. ἁρμόδιον τῷ βίῳ. τὸ μέσον, διπλᾶς. [1] Αγο. πῶς λέγεις; Ερ. ἄλλον μὲν ὁ ἔκτοθεν φαινόμενον, ἄλλον δ' ὁ ἔντοθεν εἶναι δοκεῖ. ὥστε ἰδὼν πρίν αὐτὸν, μέμνησο, τὸν μὲν, ἐσωτερικὸν, τὸν δ', ἐξωτερικὸν καλεῖν. Αγο. τί δ' χρωφέλιμα; Ερ. τέλα εἶναι τὰ ἀγαθὰ, σὺ ψυχῇ, σὺ σώματι, σὺ τοῖς ἐκτός. Αγο. ἀνθρώπινα φρονεῖ. πόσου δέ ἐστι; Ερ. εἴκοσι μνῶν. Αγο. πολὺ λέγεις. Ερ. σὺκ ἀμφίβολος. καὶ γὰρ αὐτὸς ἔχειν πάνυ ἀργύριον δοκεῖ. ὥστε σὺκ ἂν φθάνοις ὠνούμενος. ἔτι δ' εἰσὶ καὶ ἄλλα παρ' αὐτὰ πόσου μὲν ὁ κώνωψ βιοῖ τὸν χρόνον, ἐφ' ὅσον δὲ βάθος ἡ θάλασσα ὑπὸ τὸν ἡλίου καταλάμπεται, καὶ ὁποῖά τις ἐστιν ἡ ψυχὴ τῶν ὀστρέων. Αγο. Ἡράκλεις τῆς ἀκριβολογίας. Ερ. τί δ', εἰ ἀκριβέστερα ἄλλα πολλὰ τούτων ὀξυδερκέστερα, γενῆς

Ergo non es lapis, animal cùm sis. *Mercat.* Euge effeceras ut jam mea crura non aliter ac Niobes refrigerata & saxea facta essent. Attamen te emam. Quantum pro ipso numerabo? *Merc.* Duodecim minas. *Mercat.* Accipe. *Merc.* Solus-ne ipsum emisti? *Mercat.* Non per Iovem: verùm illi omnes quos vides. *Merc.* Certè multi sunt iique validis humeris, & colligente sermone digni? *Iup.* Ne tempus teras: alium accerse. *Merc.* Te Peripateticum accerso, formosum, divitem. Agite, emite hunc prudentissimum, qui omnia omnino scit. *Mercat.* Qualisnam ille est. *Merc.* Modestus, æquus, vita bene composita: quodque maximum est, duplex. *Mercat.* Quid dicis? *Merc.* Alius quidem foris apparet, quàm intus esse videtur. Itaque si emas ipsum, memento internum hunc, externum illum appellare. *Mercat.* Quid verò potissimum novit? *Merc.* Novit triplicia esse bona, animæ scilicet, corporis, & rerum externarum. *Mercat.* Humana sapit, sed quanti venditur? *Merc.* Viginti minis. *Mercat.* Multum certè dicis. *Merc.* Nequaquam ô beate: etenim pecuniam aliquam habere ipse videtur. Itaque non nimis citò ipsum emeris. Præterea autem protinus ab eo disces quandiu vivat culex, & quàm profundè mare à sole illustretur, & qualis sit ostrearum anima. *Mercat.* Hercle quanta argutia! *Merc.* Quid si audias alia multa his acutiora, de semine,

1 Αγο. πῶς λέγεις; ἄλλον μὲν ὁ ἔκτοθεν] Excidit, aut potius male trajecta est notatio personæ Mercurii. Esse debet. Αγο. πῶς λέγεις; Ερ. ἄλλον μὲν ὁ ἔκτοθεν. Deinde ubi notata Mercurii persona, delenda est ἐς ὁ ἔντοθεν δὲ δοκεῖ; Ερ. ὥστε ἰδὼν πρίν αὐτὸν &c. Relege ἐς ὁ ἔντοθεν δὲ δοκεῖ ὡς τι ἦν. Marc.

τι πίεσ, καὶ γλυίσεως, καὶ τ' ὦ παῖς μήτραις τ' ἐμβρύων πλασικῆς; καὶ ὡς ἄνθρωπος μὲ γελαστικὸν, [1] ὄν⊙ δ' ὦ γελαστικὸν, ὑδὲ πκπαιτόμνον, ὑδὲ πλωϊζόμνον; Αγ. πάντσμνα φῆς, καὶ ὀνησιφόρα πὸ μαθήματα. ὥστ' ὠφέλιμα αὐτὸν εἶκοσιν. Ερ. εἶεν. πίς λοιπὸς ἡμῖν [2] καταλέλειπται; ὁ σκεπτικός ἔτ⊙. σὺ ὁ πυρρίας, ϖαῖσιν, καὶ λόπκηρύτιε κ' πάγες. ἤδη μὲ ὑπερρέπκσιν οἱ πολλοὶ, καὶ σὺ ὀλίγοις ἢ πρᾶσις ἔσμ. ὅμως δ', τίς καὶ τῶτον ὠνεῖται; Αγ. ἔγωγε. ἀλλ' ἦν ϖρῶτον εἰπέ μοι, σὺ τί ἐπίστασαι; Φιλόσοφ⊙. ὑδέν. Αγ. πῶς τῶτ' ἔφηθα; Φι. ὅτι ὑδὲν ὅλως εἶναί μοι δοκεῖ. Αγ. ὑδὲ ἡμεῖς ἄρα ἐσμὲν πινές; Φι. ὑδὲ τῶτο οἶδα. Αγ. ὑδ' ὅτι σὺ τίς ὢν τυγχάνεις; Φι. πολὺ μᾶλλον ἐπ τῶτ' ἄγνοῶ. Αγ. ὦ τ' ἀπειρίας. τί δαί σοι τὰ ϛαθμια ταυτὶ βούλετ⊙; Φι. ζυγοστατῶ σε αὐτοῖς τοὺς λόγους, καὶ ϖρὸς τὸ ἴσον ἀπαδύνω. καὶ ἐπειδὰν ἀκριβῶς ὁμοίους τε καὶ ἰσοβαρεῖς ἴδω, τότε δὴ ἄγνοῶ τ' ἀληθέστερον. Αγ. τῶν ἄλλων δ', τί ἂν πράττοις ἐμμελῶς; Φι. τὰ μὲν ϖολλὴν ὀρμὴν ϖοιοῦμαι μεταδιώκειν. Αγ. τί δαὶ τῶτό σοι ἀδύνατον; Φι. ὅτι ὦ γαθὲ, ὑ καταλαμβάνω. Αγ. εἰκότως. βραδὺς γὰρ, καὶ νωθὴς ἂν εἶναι δοκεῖς. ἀλλὰ τί σοι τὸ τέλ⊙ τ' ἐπιστάσεως; Φι. ἡ ἀμαθία, καὶ τὸ μήτε ἀκούειν, μήτε ὁρᾶν. Αγ. ἀκῶν καὶ κωφὸς ἅμα, καὶ τυφλὸς εἶναι λέγεις. Φι. καὶ ἄκρατός γε ϖροσοῖπ, καὶ ϖαιδιῶδ⊙. καὶ ὅλως, ὃ σκώληκος ὑδὲν ἀφέρων. Αγ. ὠνητέ⊙ εἰ ἀφ' τῶτα. ϖόσου

ne, & generatione, deque embryonis in utero formatione, utque risibilis est homo[1], non risibilis autem asinus, neque ad ædificandum, neque ad navigandum habilis? *Mercat.* Plane admiranda, & utilia præcepta narras. Itaque viginti minis ipsum emam. *Merc.* Esto. Quis adhuc reliquus est? Iste Scepticus: Accede tu Pyrrhia, statim proclamandus es: multi jam effluunt, & in paucis erit venditio Verumtamen quis emet istum? *Mercat.* Ego. Sed primùm dic mihi, tu quid nosti? *Phil.* Nihil. *Mercat.* Quid ita? *Phil.* Quia nihil omnino mihi videtur existere. *Mercat.* Nos verò nihil-ne sumus? *Phil.* Neque hoc scio. *Mercat.* Neque tu es aliquis? *Phil.* Hoc multo etiam magis ignoro. *Mercat.* O ignorantiam! Verùm quid sibi volunt hæ statеræ. *Phil.* Sermones in illis trutino, & ad æqualitatem redigo: postquam autem eos exquisitè similes, & æqualis esse ponderis cognovero, tunc quis horum verior sit, ignoro. *Mercat.* Ex aliis autem rebus, quid compositè facere soles? *Phil.* Omnia facio, præterquam quod fugitivos non persequor. *Mercat.* Quid? anne hoc tibi impossibile est? *Phil.* Quia, ô bone, non comprehendo. *Mercat.* Rectè, tardus enim & piger videris esse. Verùm quis tibi scientiæ est finis. *Phil.* Ignorantia: & nihil videre neque audire. *Mercat.* Ergo te surdum simul & cæcum dicis. *Phil.* Imò judicio etiam & sensu careo: breviter nihil à verme differo. *Mercat.* Propterea emendus es. Quanti

1 Ὃν⊙ ὦ γελαστικὸν] Contra disputat Theod. Marcil. ad Pers. *Bourd.*
2 Καταλέλειπται] Angl. κατιλείπ]. Idem.

τοῦτον ἄξιον χρὴ φάναι; Ερ. μνᾶς ἀττικῆς. Αγ. λάμβανε. τί φῄς ὦ δέσποτα, ἐπιείκειά σε; Φι. ἄδηλον. Αγ. μηδαμῶς. ἐώνημαι γάρ, καὶ ταργύριον κατέβαλον. Φι. ἐπίσχωμεν τοῦτο, καὶ διαπράξομαι. Αγ. καὶ μὴν ἀκολούθει μοι, καθάπερ χρὴ ἡμῶν οἰκέτην. Φι. τίς οἶδεν εἰ ἀληθῆ ταῦτα φῄς; Αγ. ὁ κῆρυξ, καὶ ὁ μνᾶ, καὶ οἱ παρόντες. Φι. πάρεισι γάρ ἡμῖν τινες; Αγ. ἀλλ' ἴσως σε ἤδη ἐμβαλοῦσιν εἰς τὴν μύλωνα, πίσω εἶναι δοκότος κρέμασον τὸν χείρω λόγον. Φι. ἐπίσχωμεν καὶ τοῦτο. Αγ. μὰ Δί', ἀλλ' ἤδη γε ἀποφηνάμην. Ερ. σὺ μὲν παῦσαι ἀντείνων, καὶ ἀκολούθει τῇ σπειρηδόν. ὑμᾶς δ' ἐς αὖριον παρακαλῶμεν. ἀποκηρύξειν γὰρ τοὺς ἰδιώτας, καὶ βαναύσους, καὶ ἀγοραίους βίους μέλλομεν.

ti facis illum? *Merc.* Attica mina. *Mercat.* Accipe. heus tu quid dicis: te ne emi? *Phil.* Incertum est. *Mercat.* Nequaquam: emi enim, & pecuniam numeravi. *Phil.* Iudicium suspendo hac de re, & eam considero. *Mercat.* Atqui sequere me ut famulum decet. *Phil.* Quis scit num vera dicas? *Mercat.* Præco, mina, & qui adfuerunt. *Phil.* An aliqui etiam nobiscum sunt? *Mercat.* At ego te jam conjectum in pistrinum, adducam ut credas me tuum esse herum, secundum pejorem causam. *Phil.* Hac de re assensionem etiam retineo. *Mercat.* Sed per Iovem jam ostendi. *Merc.* Tu quidem desine obniti, & eum qui te emit, sequere. Vos autem cras advocabimus. Etenim idiotas, & fabriles, vilesque vitas proclamaturi sumus.

ΑΛΙΕΥΣ, Η ΑΝΑΒΙΟΥΝΤΕΣ.

PISCATOR, SEV REVIVISCENTES.

ARGVMENTVM.

Hic Dialogus, quasi quædam Apologia superioris est, quantum ad Luciani personam attinet. Exponit enim ille causam hic, cur toties in philosophos invehatur: Nempe quòd plerique simulato nomine, pro veris falsos se gerant, quæstumque magis, quàm virtutem sectentur. Series argumenti ita se habet: Finguntur Philosophi illi vetustiores, Pythagoras, Socrates, Plato, Aristoteles, Chrysippus, Diogenes, atque alii, ad ulciscendum Lucianum, cum propter alia convicia, tum quòd proximo Dialogo venales eos proposuerat, idque etiam vilissimo precio, ab inferis redire, ac reviviscere, commeatu in unum diem impetrato. Qui cùm illum saxis persecuti, in fugam conversum cepissent, occidere primùm statuerunt. Ille verò provocando ad ipsam Philosophiam, eoque obtento, ut causam sibi dicere liceret, postquam à Diogene, ut pote Cynico, & cæteris loveriore, communi omnium nomine accusatus esset, tanquam qui continue-

tumelioſiſſimè omnes Philoſophiæ cultores, viros de tota virtute & rebus mortalium optimè meritos, proſcidiſſet, ita ſeſe defendit, ut diceret ſe minimè negare objecta, ſed conſilio & ratione adductum, & hæc, & plura etiam hiſ feciſſe: non quidem in veros Philoſophos, ſed in eos, qui nomine tantum illo ſeſe jactarent, cùm interim non modo Philoſophiam veram ignorarent, ſed plane diverſa etiam à præceptis & regulis illius factitarent. Proinde ſe non modò ſupplicio nullo dignum eſſe, ſed contrà etiam præmiis, tanquam veræ Philoſophiæ amatorem, atque aſſertorem, donari debere. Hoc Iudicio peracto, cum ille non ſolùm ab accuſatione liberatus, verum etiam in ſocietatem eorum, à quibus antè accuſabatur, aſcitus fuiſſet, à Philoſophia deinceps & falſi illi Philoſophiæ ſimulatores citantur, ut ſuæ profeſſionis cauſam redderent. Qui cùm judicium hoc omnes fermè declinaſſent, mittitur Lucianus unà cum Elencho, ut illos inquirant, ac bonos quidem honoribus afficiant, malos autem adempto habitu ſtigmate inurant. Sed priusquàm id fieret, Lucianus ſeu Parrhiſiades (ita enim ſeſe apud Philoſophiam appellat) puta quò jam reipſa comprobaret, quod verbis antea dixerat, accepto hamo, eoque auro, carycis & placentis abſcondito, quaſi piſcator aliquis, allectos & attractos ſimulatores iſtos capit, captos autem de communi reliquorum conſenſu de ſaxo præcipites mittit. Habet autem Dialogus hic duos titulos, quorum alter ab iis, quæ à principio geruntur nomen accepit, alter ab exitu ſeu Cataſtrophe, ſumptus eſt. Similliimuſque quod ad argumentum & ejus tractationem attinet; alicui veteris Comœdiæ fabulæ eſt.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

[1] Βάλλε, βάλλε τ' κατὰ τέρθρων τοῖς ἀφθόνοις λίθοις. ἐπίβαλλε τῷ βάλλοντι. καὶ σὺ ἐπίβαλλε καὶ σὺ τῶν ὀστράκων. πᾶσι τοῖς ξύλοις τὸν ἀλιτήριον. ὅρα μὴ ἀλλφύγῃ. καὶ σὺ ὦ Πλάτων, βάλλε. καὶ σὺ ὦ Χρύσιππε, καὶ σύ. πάντες ἅμα ξυναπορμήσωμεν ἐπ' αὐτὸν, ὡς πήρᾳ πήρᾳ φησὶν ἀρήγῃ, βάκτρα ὑ βάκτροις. κοινὸς γὰρ πολέμιος, καὶ οὐκ ἔστιν ὃν πώποτε ἡμῶν οὐχ ὕβρισεν. σὺ ὑ ὦ Διόγνητε, εἴ ποτε ἄλλοτε, χρῶ

SOCRATES.

Impete, impete crebris lapidibus hunc execrandum, inceſſe glebis, inceſſe prætera teſtis, percute fuſtibus calumniatorem. Vide ne effugiat: & tu Plato, impete, & tu Chryſippe, & tu: omnes ſimul in illum obarmemur. [2] *Pera ut reddat opem pera, baculuſque bacillo:* ſiquidem communis eſt hoſtis, nec è nobis eſt quiſpiam quem injuria non affecerit. Tu verò ô Diogenes, ſi unquam aliàs utere baculo,

1 Βάλλε] In hunc dialogum Brodæus Miſcellaneis c. XXII. lib. III. *Marc.*

2 *Pera ut reddat opem*] Alludit ad hunc Homericum verſum Iliad. 16,

Ὡς φάτο φήτησιν ἀρήγῃ, φῦλα ἑ φύλοις. Cogn.

τῷ ξύλῳ, μηδὲ ἀπῇς. διδότω τὴν ἀξίαν, βλάσφημος ὤν. τί τοῦτο; κεκμήκατε ὦ Ἀρίστιππε. καὶ μὴν σὸν ἐχρῆν. [1] ἐστὶ στρόβος, μήσασθε ἢ ἀνέρδῳ ὀργῆς. Ἀριστοτέλης, ἐπαιωρίδασον ἐπὶ θᾶσσον. καλῶς ἔγγε. ἐάλωκε τὸ θηρίον. εἰλήπαμέν σε ὦ μιαρέ. ἔσῃ γὰρ αὐτίκα δῆς πινας ὅτως ἡμᾶς, σκακηγόρεις. τῷ τρόπῳ δὲ ἵς αὐτὸν καὶ μετάλτει; ποικίλον γάρ πια ἐπινοῶμεν ἁπάντων κατ' αὐτοῦ, ὥστε ἡμῖν ἐξαρκέσαι δυνάμενον. καθ' ἕκαστον ἐπλακίας γὰρ δικαιός ἐστιν ἡμῖν ἁπολωλείναι. Πλάτων. ἐμοὶ μὲν, ἀνεσκολοπίσθω δικεῖ αὐτὸν νὴ Δία, [2] μαστιγούσθω γε πρότερον. [3] τὰς ὀφθαλμὰς σκικηφόρω, τὴν γλῶτταν αὐτοῦ ἐπιπολὺ πρότερον δαπετεμήσθω. σοὶ δέ τι Ἐμπεδόκλεις, δικεῖ; Ἐμπεδόκλης. ἐς τὰς κρατῆρας ἐμπιστῖν αὐτὸν, ὡς μάθοι μὴ λοιδορεῖσθαι τοῖς κρείττοσι. Πλα. καὶ μὴν ἄρεστον ἦν καθάπερ πια Πενθέα, ἢ Ὀρφέα, [4] λακιστὸν ὐπὸ πέτρασιν ὄρεσθαι μόρον, ἵνα ἂν καὶ μέρος αὐτοῦ ἕκαστος ἔχων, ἁπαλλάττοιθ. Λυκίν. μηδαμῶς, ἀλλὰ πρὸς ἱκετείαν φείσασθέ μου. Σω. ἄφεμεν. σὸν ἂν ἀφιετίης ἔπ. ὁρᾷς δὲ Ὅμηρον λέγοντα, ὡς οὐκ ἔστι λέγειν καὶ ἀνδράσιν ὅρκια πιστά. Λυ. καὶ μὴν καθ' Ὅμηρον ὑμᾶς καὶ αὐτὸς ἱκετεύσω. αἰδέσθητε γὰρ ἴσως τι ἔπη, καὶ ἀ παρῳδεῖτε ῥαψῳδήσαντα.

culo, nec remittas: dignas conviciator ille pœnas luat. Quid hoc rei est? Numquid Aristippe, defessi estis? atqui non oportebat: *Este cati, memores vehementis & iræ.* Aristoteles magis propera, bene habet: capta est fera. Prehendimus te sceleste. Quare protinus intelliges quosnam viros maledictis lacessiveris. Sed quo quis pacto ipsum ulciscatur, varium quoddam mortis genus in ipsum excogitemus, quod nobis omnibus satisfacere possit: æquum est ut septies saltem singulis nobis pereat. *Plat.* Mihi quidem cruci videtur suffigendus ubi priùs fuerit flagris cæsus, erutique ipsi oculi, & in multas partes abscissa lingua. Tibi vero quid videtur Empedocles? *Emped.* In crateras Ætnæ præcipitandus est, ut prestantiores conviciis discat non lacessere. *Plat.* Quinimo esset optimum ut Penthei vel Orphei instar inter saxa dilaniatus inveniretur, ut quisque particulam ejus habens, discederet. *Lucian.* Minimè. Vérùm mihi parcatis obsecro per supplicem Iovem. *Socr.* Placuit: non dimitteris amplius. Homerum audis quid dicat: *Non est tuta fides hominum generique leonum. Lucian.* Atqui ex Homero vos ipsos orabo: nam fortè carmina ejus reverebimini, meque versus recitantem non sperneris: *Ac-*

1 Ἐστὶ στρόβ] Parod. Homer. quales hic multæ: Homerus ἐστὶ φίλοι. Bourd.

2 Μαστιγούσθω τε πρότερον] Omnia hæc in interprete turbata. μαστίγωσις ante crucem nota. Sic apud Dion. Hal. 5. & rangunt litteræ sacræ. *Idem.*

3 Τὰς ὀφθαλμὰς σκικηφόρω] Hos solebant candenti ferro perforare ut alii docuerunt ex Parthenii cap. 20. *Idem.*

4 Λακιστὸν] Ex Euripide. Cætera Homerica sunt ex 7. & 10. Iliad. *Idem.* Λακιστὸν ὐπὸ πέτρασιν] Brodæus, λάκιστον. Fallitur. λακιστὸν μέρος Lucianus dixit admodum signanter, exprimens mortis genus quo discerpti magno strepitu Pentheus & Orpheus. *Marc.*

1 Ἀτά-

σωτά με. ζωγρεῖτ' ἀ κακὼ ἄνδρα, καὶ ἄξια δ' ἐχθὲ ἄπαντα, χαλκόν τε, χρυσόν τε, τὰ δὲ φιλέοισι σοφοὶ ἀνῆρ. Πλ. ἀλλ' ἀδὲ ἡμεῖς ἀπορήσομεν πρὸς σὲ ὁμηρικῆς ἀντιλογίας. ἄκουε δή, Μὴ δή μοι φύξιν μανικηγόρε βάλλεο θυμῷ, χρυσόν τε λέξας, ἐπὶ ἴκετο χεῖρας ἐμάς. Λυ. οἴμοι τῶν κακῶν. ὁ μὲν Ὁμηρος ἡμῖν ἀπρακτος, ἡ μεγίστη ἐλπὶς. ἐπὶ τὸ Εὐριπίδην δή μοι κατάφυκτον. τάχα γὰρ ἂν ἐκεῖνος σώσειέ με. Μὴ κτεῖναι τὸν ἱκέτην. ὁ γὰρ ἡμᾶς κτανεῖν. Πλα. τί δ' ἐχὶ κἀκεῖνα Εὐριπίδου ἐστὶν, Οὐ δεινὰ πάσχειν, δεινὰ τοὺς εἰργασμένους; Λυ. νῦν δ' ἔοικε ἡμαρτῶτα κτείνετέ με; Πλα. νὴ Δία. φησὶ γοῦν ἐκεῖνος αὐτὸς, Ἀχαλίνων στομάτων, ἀνόμου τ' ἀφροσύνης, τὸ τέλος δυσχέρεια. Λυ. ὑμῶν ἐπειδὴ δόξαν] πάντως λακωνίσαι, καὶ ἐξέμιλε μαχαιρὰ τὸ ἀμφυχεῖν με, φέρετε τοῦτο γοῦν εἴπατέ μοι, εἴπερ ὄντες, ἢ τί πεπονθότες [1] ἀνήκεστον πρὸς ἡμῶν, ἀπήκεστε ὀργίζεσθε, καὶ ἐπὶ θανάτῳ συνελήφατέ με; Πλα. ἅπερ μὲ ἐργασαμένη ἡμᾶς τὰ δεινὰ, σαυτὸν ἐρώτα ὦ κάκιστε, [2] καὶ τὰς κακὰς ἐκείνης συλλογὰς, ἐν οἷς φιλοσοφίαν τε αὐτὴν κακῶς ἠγόρευες, καὶ ἐς ἡμᾶς ὕβριζες, ὥσπερ ἐξ ἀγορᾶς λακηρύτιον σοφὸς ἀνήρ. καὶ τὸ μέγιστον, ἐλεύθερος. ἐφ' οἷς ἀγανακτήσαντες, ἀνειλήφαμεν ἐπὶ σὲ, Διογένης τε καὶ ἐγὼ τὸν Ἀίδαντα, Χρύσιππος ὅδε, καὶ Ἐπίκουρος, καὶ Πλάτων ἐγὼ, καὶ Ἀριστοτέλης ἐκεῖνος, καὶ ὁ σιωπῶν

Accipite ea, aurumque viris sapientibus ultro, Munera grata, bonumque virum me prendite vivum. Plat. Verùm neque nobis adversum te Homerica deerit responsio. Audi igitur: *Nec mihi mente fugam tu persuadere valebis, Postquam te teneo, licet aurea verba loquaris. Lucian.* Hei malorum, siquidem spes maxima Homerus nos frustratur. Ad Euripidem igitur mihi confugiendum, forsan enim ille me servaverit: *Ne supplicem occide, est nefas occidere. Plat.* Quid vero? nonne & illa sunt Euripidis? *Par est mala pati qui patraverunt mala. Lucian.* Nunc ergo verba propter hæc me occiditis? *Plat.* Rectè per Iovem: idem enim inquit, *Effranioris & exlegis dementia extremum infœlicitas occupat. Lucian.* Proinde quoniam omnino me interficere decreviſtis, nullumque mihi restat effugium, agite hoc saltem mihi indicate, quinam sitis, aut quid tam atrox à nobis perpessi, atrociter irascamini, meque occidendum comprehenderitis. *Plat.* Quibus nos affeceris contumeliis, à te ipso sceleratissime perquire, & à tuis bellulis sermonibus, in quibus & Philosophiam ipsam maledictis petiisti, nosque contumeliis lacessiviſti, cùm tanquam ex foro sapientes viros, & quod maximum est, liberos, venderes. Quare indignati, impetrata à Plutone venia, adversus te prodiimus, Chrysippus iste, & Epicurus, & ego Plato, & Aristoteles ille, & silens iste

1 Ἀνήκεστα] Angl. ἀμείλικτα. Bourd.

2 Καὶ τὰς κακὰς] Angl. Ἐς τὰς κακὰς ἐκείνης συλλογὰς. Sanior scripta lectio cum Ironia. *Idem.*

πῶν ὅτ@ Πυθαγόρας, καὶ Διογένης, καὶ ἅπαντες, ὁπόσους δίσυρες ἐν τοῖς λόγοις. Λυ. ἀσέβηκόσα. εἰ γὰρ ἀπεκτείνετέ με, εἰ μηδὲν ὑπὲρ ὑμῶν ἐξηυρόμην. ὥστε ἀποῤῥίψατε τοὺς λίθους. μᾶλλον γὰρ φυλάξεσθε. χρήσεσθε γὰρ αὐτοῖς κ᾽ τ᾽ ἀξίων. Πλα. ληρεῖς. σὺ δὲ χρὴ τίμερον ἀπολωλέναι. καὶ ἤδη γε [1] λάϊνον ἔστο χαπῶνα κακῶν ἕνεχ᾽, ὅσσα ἔοργας. Λυ. καὶ μὴν ὦ ἄνδρες, ὧν ἐχρῆν μόνον ἐξ ἁπάντων ἐπαινεῖν οἰκεῖόν τε ὑμῖν ὄντα, καὶ σῶον, καὶ ὁμογνώμονα, καὶ εἰ μὴ φορτικὸν εἰπεῖν, καδεμόνα τ᾽ ἐπιτηδόμενόν γε ἴστε ἀποκτεινύντες, ἢν ἐμὲ ἀποκτείνητε, τοσαῦτα ὑπὲρ ὑμῶν πεπονηκότα. ὁρᾶτε γὰρ [2] μὴ τὸ τ᾽ τῶν φιλοσόφων αὐτὸ πείητε, ἀχάριστοι, καὶ ὀργίλοι, καὶ ἀγνώμονες φανόμενοι περὶ ἄνδρα εὐεργέτην. Πλα. ὦ τ᾽ ἀναισχυντίας. καὶ χάριν σοι [3] τ᾽ κακηγορίας ὀφείλομεν; ὅτ@ ἀνδραποδώδους ἀληθῶς οἴει ἀφελίσθαι; ἢ καὶ εὐεργεσίαν καταλογιῇ πρὸς ἡμᾶς ἐπὶ τῇ τοσαύτῃ ὕβρει, καὶ παῤῥησίᾳ τ᾽ λόγων; Λυ. πῶς γὰρ ἐγὼ ὑμᾶς, ἢ ποτὲ ὕβρικα, ὃς ἀεὶ φιλοσοφίαν τε θαυμάζων ἀφικόμην, καὶ ὑμᾶς αὐτοὺς ὑπερεπαινῶν, καὶ τοῖς λόγοις, οὓς κατελελοίπατε, ὁμιλῶν. αὐτὰ γὰρ ἃ φημι ταῦτα, πόθεν ἄλλοθεν ἢ παρ᾽ ὑμῶν ἐθαύμαζον, καὶ κ᾽ τὰ μέλιττα ἀπεικάσαιμι, ἐπιδεικνύμενος τοῖς ἀνθρώποις; οἶδα, ἐπαινοῦσι, καὶ γνωρίζουσιν ἐκάστου τὸ ἄνθος, ὅθεν, καὶ παρ᾽ ὅτου, καὶ ὅπως ἀνελεξάμην, καὶ λόγῳ

iſte Pythagoras, & Diogenes, omneſque quotquot ſermonibus tuis inſectatus es. *Lucian.* Reſpiravi. Non enim me interficietis, ſi intellexeritis qualiſnam erga vos ego fuerim. Itaque abjicite lapides: imò potiùs aſſervate: vobis enim contra meritos uſui erunt. *Plat.* Nugaris: te certè hodie mori neceſſe eſt: jamque ob perpetrata ſcelera, lapideum induas amictum. *Lucian.* Atqui viri optimi, quem ſolum ex omnibus laudare oportebat, familiarem veſtrum, benevolum, conſentientem, ac niſi grave eſt ut dicam, ſtudiorum veſtrorum procuratorem, probè ſcitote vos interfecturos, ſi me interficiatis, qui tot labores pro vobis exantlavi. Videte igitur ne hujus temporis philoſophorum more faciatis, ingrati, iracundi, ac perfidi erga virum benefi cum videamini. *Plat.* O impudentiam! Numquid tibi ob convitia gratiam debemus? verè hic cum mancipiis ſibi rem eſſe exiſtimat? an etiam tantam injuriam, & debacchationem verborum pro beneficio computabit? *Lucian.* Vbinam ego, vel quando injuria vos afieci? ego qui ſemper philoſophiam ſum admiratus, voſque ipſos laudibus extuli, & cum ſermonibus, quos reliquiſtis, aſſiduè ſum verſatus. Quin & hæc ipſa quæ dico unde quàm à vobis accepta, & apicularum more decerpta hominibus oſtendo? At illi laudant, & cognoſcunt uniuſcujuſque florem, unde, à quo, & quomodo collegerim: meque oratione ob hoc flo-

1 Λάϊνον ἕανο] Iliad. 3. *Bourd.*
2 Μὴ τὸ τ᾽] Angl. κ᾽ τὰς ἄλλας τῶν φιλοσόφων. Idem.
3 Τῆς κακηγορίας] Angl. κατηγ. Idem.

μὴν ἐμὲ ζηλῶσι τὴ ἀνθολογίας. τὸ δὲ ἀληθὲς, ὑμᾶς, καὶ τὰ λειμῶνα τὰ ὑμέτερον, οἷ τοιαῦτα ἐξωνθήκατε ποικίλα, καὶ πολυειδῆ πῶς βαφὰς, εἴ τις ἀναλέξασθαί γε αὐτὰ ἐπίστατο, καὶ ἀναπλέξασθαι, καὶ ἁρμόσασθαι, ὡς μὴ ἀπᾴδειν ἀλλήλων ἀνθέρυθρον ἀνθέρικα, ἴδοι ὃς ἂν τῶνδε δὴ πεπαιδευμένος παρ' ὑμῶν, κακῶς ἂν εἰκότως ἐπιχειρήσειεν διαλέγεσθαι ἀνδράσι, [1] ἀφ' ὧν εἰκὸς ἂν εἶναί τις ἴδοι δόξειν; σὺ τὸς εἰ μὴ κἂν τὸν Θάμυριν, ἢ τὸν Εὔρυτον ἔλῃ τῷ φόρμιγγι, ὡς ταῖς μούσαις ἀντᾴδειν, παρ' ὧν ἔλαβε τὴν ᾠδὴν, ἢ τὸν Ἀπόλλωνα ἐρεθίσειεν, σκαιότατα τοξεύων, καὶ ταῦτα, δοκῶ ἔγωγε τὸν τοξικῆς. Πλατ. τοῦτο μὲν ὦ ἡδονὴν, καὶ τὰς ῥητορικὰς ἐρεθεῖ σοι. σκαιωτάτην γὰρ ἐπὶ τὴν παρόρμησιν, καὶ χαλεπωτέραν σὺ ἐπιδείκνυσι τὴν τόλμαν, εἰς τὴν ἀδικίαν καὶ ἀχαριστίαν πρόσεισιν, ὃς παρ' ἡμῶν τὰ τοξεύματα ὡς φῂς λαβὼν, καὶ ἡμῶν ἐπόζυξις, ἵνα τοῦτον τὸν ἔμβολον τὸ σκοπὸν, ἅπαντας ἡμᾶς ἀγροῦσαν κακῶς. τοιαῦτα δὴ σὺ ἐπιλήθαμβε, αὐτὸ ὧν σοι τὰ λειμῶνα σκεῖσαι ἀναπεπέσοντες, σὸν [3] σκολύομεν δρέπανον, καὶ τὸ ἀσπιδάριον ἐμπλησάμενον, ἀπελθεῖν. ὥστε, ἀφ' γε τούτου μάλιστα, δίκαιόν ἂν εἴης ἀποθανεῖν. Λυκ. ὀρρώδεις; σὺς ὀρχὴν ἀκούεις, καὶ ὑδὲν τὸ δικαίων ἀσθάνεσθε. καίτοι, σὸν ἂν ᾠήθλω ποτὲ ὡς ὀρχὴν Πλάτωνος, ἢ Χρυσίππου, ἢ Ἀριστοτέλους, ἢ τῶν ἄλλων ὑμῶν κομιδῇ ἄν. ἀλλά μοι ἐδοκεῖ περᾶσαι δὴ, florilegium commendant: imo verè vos ipsos, veſtrumque pratum, quitot tamque varios, ac multiplicis coloris flores produxiſtis, quos ſiquis colligere, connectere, & concinnare norit, ita ut alterum ab altero non diſſonet, numquid qui tam egregiè à vobis affectus fuerit, viris benefactoribus obloqui conabitur, quorum gratia exiſtimationis alicujus eſſe reputatur? Ni ejuſdem naturæ, cujus Thamyris, vel [2] Eurytus, ut muſis occinat, à quibus canendi normam acceperit, vel Apollinem, idque jaculationis præceptorem, jaculando provocet. *Plat.* Hoc, ô generoſe, Rhetorum more dixiſti. Igitur rei maximè eſt contrarium, & proteriorem tuam audaciam indicat, ſiquidem injuriam atque ingratitudinem præ ſe fert, ſi cùm à nobis, ut fateris jacula acceperis, adverſus nos jaculatus es, hunc unum ſcopum obſervans, ut nos omnes conviciis laceſſas. Talem à te conſequimur gratiam, pro eo quod tibi pratum illud reſeravimus: nec ut decerperes, plenoque ſinu diſcederes, inhibuimus. Itaque ob id maximè dignus es qui moriaris. *Lucian.* An videtis? aures iræ præbetis: & quæ juſta ſunt minimè approbatis. Ego verò me nunquam in Platonis vel Chryſippi, vel Ariſtotelis vel aliorum veſtri ordinis iram incidere poſſe exiſtimaſſem. Verùm ſoli utique hinc

1 Ἀφ' ὧν] Angl. ἀφ' ὧν ἴδοι τις ἂν εἶναί τε ἰδ. Bourd. Ἀφ' ὧν εἰκὸς εἶναί τε ἴδοξεν] Ἀφ' ὧν εἰδέναι, & pagina eadem παρ' ὧν ἔλαβε τὴν ᾠδὴν. Et illud. δοκῶ ἔγωγε τὸν τοξικῆς. Marc.

2 *Eurytus*] Artem jaculandi ſagittas ab Apolline accepit à quo deinde Hercules didicit. *Cogn.*

3 Σκολύομεν] Angl. σκαλύομεν rectius. *Bourd.*

πόρρω εἶναι ἅπαντος τοιούτου. πολὺν ἀλλὰ μὴ ἀκριτόν γε ὦ θαυμάσιοι, μὴ ἢ πρὸ δίκης ἀποκτείνητέ με. ὑμέτερον γὰρ καὶ τοῦτο ἔργον, μὴ βίᾳ, μὴ ἢ κρεῖττον ἰσχύοντα πολιτεύεσθαι, δίκῃ δὲ τὰ διάφορα διαλύεσθαι διδόντας λόγους, καὶ ἐγκλήσεις ἐν τῷ μέσῳ. ὥστε δίκαιον ἐλόμενοι, κατηγορήσατε μὲν ὑμεῖς, ἢ ἅμα πάντες, ἢ ὅν τινα ἂν χειροτονήσητε ὑμῶν ἀπάντων. ἐγὼ δὲ ἀπολογήσομαι πρὸς τὰ ἐγκλήματα. κἄν τι εἰ μὲν τι ἀδικῶν φαίνομαι, καὶ τοῦτο αὐτὸς ἐμὲ γνῶ τὸ δικαστήριον, ὑφίξω δηλαδὴ τῇ ἀξίᾳ. ὑμεῖς δέ, βίαιον ὄδιν τολμήσητε. ἢν δὲ τὰς αἰτίας ὑπερῶν, καθαρὸς ὑμῖν καὶ ἀνεπίληπτος ἀφίσομαι, ἀφήσουσι μὲν οἱ δικασταί. ὑμεῖς δέ, εἰς τὸν ἐξαπατήσαντας ὑμᾶς, καὶ παροξύναντας κατ' ὑμῶν, τὴν ὀργὴν τρέψετε. Πλα. τοῦτο οἰκεῖον εἰς πεδίον τὸ ἵππον, ὡς διακρουσάμενος τοὺς δικαστὰς, ἀπέλθοις. φασὶ γάρ σε ῥήτορα, καὶ δεινόν τινα εἶναι, καὶ παντάπασιν ἐν τοῖς λόγοις. τίνα δὲ καὶ δίκαιον ἐθέλεις γενέσθαι; ὃν τινα μὲν σὺ σωφρονίσῃς, οἷα πολλὰ ποιεῖτε ἄδικα, πίσεις ὑπὲρ σοῦ ψηφίσασθαι. Λυ. παῤῥεῖτε. τούτου γε ἕνεκα, οὐδένα τοιοῦτον διαπεπτωκὼς ὑποπτεύω, ἢ ἀμφίβολον ἀξιώσαιμι ἂν γενέσθαι, καὶ ὃς ἂν ἐπιθυμεῖ μοι τὴν ψῆφον. ἐρᾷτε γάρ, τὴν φιλοσοφίαν αὐτὴν μεθ' ὑμῶν ποιοῦμαι δικαστήριον ἔγωγε. Πλα. καὶ τίς ἂν κατηγορήσειεν, εἴγε ἡμεῖς δικάσομεν; Λυ. οἱ αὐτοί, κατηγορεῖτε, καὶ δικάζετε. οὐδὲν οὐδὲ τοῦτο δέδοικα. τοσοῦτον ὑπερφέρω τοῖς δικαίοις, καὶ σὺν παῤῥησίᾳ ἀπολογήσασθαι τολμήσω. Πλα. τί δικάσητε. Neque enim illud timeo, tam justa causa antecello, tamque abundè causam me dicturum credo. *Plat.* Quid faciamus

hinc procul abesse, mihi videbamini. At verò, ô admirandi, ne indemnatum, causaque non cognita me interficiatis. Vestrum est igitur ut nec violentia, nec ſævitia graviore agatis, ſed jure controversias diluatis, locum dicendi causam pariter dantes, & accipientes. Itaque facto judicis delectu, vos quidem accusate vel simul omnes, vel aliquem qui id agat pro omnibus constituite. Ego verò adversus crimina me defendam: deinde siqua vitiis fuero in re injurius, idque de me judicium statuerit, meritas pœnas dabo: vosque violentum nihil perpetrabitis. Si verò dicta causa, insons & ab omni culpa alienus inveniar, me judices dimittent: vos verò in eos à quibus decepti, & in nos instigati estis, iram convertetis. *Plat.* Hoc illud est in campum educere equum, ut deceptis judicibus abeas: siquidem te rhetorem, & causidicum vehementem, atque in orationibus valdè callidum esse dicunt. Quem autem judicem esse cupis? quem muneribus non corruptum (qualia injusta multa perpetratis) adducas ut pro te sententiam ferat? *Lucian.* Confidite: hujus utique rei gratia nullum talem arbitrum suspectum vel ancipitem, mihi contingere velim, & qui suum calculum injustè mihi tribuat. Ego Philosophiam ipsam vobiscum judicem eligo. *Plat.* Ecquis accusaverit, si nos judicemus? *Lucian.* Vosmetipsi accusate, & judicate.

1 Ἀφήσουσι μὲν] Scribe ut in Angl. C. ἀφήσουσί με. & sic interpres. *Bourd.*

1 Ἐγ-

ποιεμεν ὦ Πυθαγόρα, καὶ Σώκρατες; ἴσιμεν γὰρ ἀνὴρ σὺκ ἄλογα ἀποκλείσας, διηκριβωκὼς ἀξίων. Σω. τί δὲ ἄλλο, ἢ βαδίζωμεν ἐπὶ τὸ δικαστήριον; καὶ τῇ φιλοσοφίᾳ παρακαλέσαντες, ἀκούσωμεν ὅ, τι καὶ ἀπολογήσεται. τὸ γὰρ δίκης γε οὐχ ἡμέτερον, ἀλλὰ δεινῶς ἰδιωτικὸν, ἀρχὴν πῶν ἀνθρώπων, καὶ τὸ δίκαιον ἐν τῇ χειρὶ τιθεμένων. παρέξομεν γὰρ ἀφορμὰς τοῖς κατηγορεῖν ἐθέλουσι, κραταιόσαντες ἀνδρα μὴ δὶς ἀπολογησάμενον ὑπὲρ ἑαυτοῦ. καὶ τοῦτο, δικαιοσύνῃ χαίρειν αὐτοὶ λέγοντες. ἢ τί ἂν εἰ ποιεμεν Ἄνυτον καὶ Μέλητον πέρι, ἢ ἐμοῦ κατηγορησάντων, ἢ τότε δικαζῶν, εἰ ἄρ᾽ ὁ τοξότης ἐθέλοι, μὴ ἂν παρασχεῖν ὕδατος μεταλαβεῖν; Πλα. ἄριστα ἔλεγες ὦ Σώκρατες. ὥστε ἀπιωμεν ἐπὶ τὴν φιλοσοφίαν, ἢ δὲ, δικαστήν. καὶ ἡμεῖς ἀγαπήσομεν οἷς ἂν ἐκείνη λέγῃ. Λυ. οὖν ὦ σοφώτατοι. ἀμείνω ταῦτα, καὶ νομιμώτερα. τὰς μὲντοι λίθους φυλάττειν ὡς ἴφλω. δειπνοῦ γὰρ αὐτῶν μικρὸν ὕστερον ἐν τῷ δικαστηρίῳ. πῶ δ᾽ ἂν τὴν φιλοσοφίαν εὕροι τις ἄν; ἃ γὰρ οἶδα ἔνθα οἰκεῖ. καίτοι πάνυ πολὺν ἐπλανήθην χρόνον ἀναζητῶν τὴν οἰκίαν, ὡς ξυγγυμνοῦμαι αὐτῇ. εἶτα συντυγχάνουσί τισι τριβώνια περιβεβλημένοις, καὶ βακτηρίας βαθεῖς κεκτημένοις, παρ᾽ αὐτῆς ἐκείνης ἥκειν φάσκουσιν, οἰόμενοι εἰδέναι αὐτὴν, ἀπορώτατον. οἱ δὲ, πολὺ μᾶλλον ἐμοῦ ἀγνοοῦντες, ἢ ὅλως ἄλλως ἀπεκρίναντό μοι, ὡς μὴ ἐλέγχοιτο σὺκ εἰδότες, ἢ ἄλλην ἴσμεν αὐτ᾽ ἄλλης ἀποδείκνυον. ἐδόκουν γὰρ καὶ τηνικαῦτα ἐξευρεῖν δεδυνημένοι τὴν οἰκίαν. πολλάκις δ᾽ αὐτὸς εἰκάσας, ἢ ξεναγήσαντός τινος, ἤκειν ἂν ἐπὶ

mus Pythagora, & Socrates? Nam cùm iſte vir judicio velit experiri, haud abſurdè provocare videtur. *Soc.* Quid verò aliud, quàm ut ad judicium pergamus, aſſumptaque Philoſophia quidnam ſit reſponſurus audiamus? Nam cauſa non cognita cædere, non noſtrum eſt, ſed ſummæ ruditatis, hominum iracundorum, & jus in manu ſitum habentium. Nam obloqui volentibus occaſionem præbebimus, ſi virum hunc non propoſita ſui defenſione lapidibus petamus, idque noſmetipſi juſtitiam valere jubentes. Aut quid Anito & Melito accuſatoribus meis, vel qui me tum damnarunt judicibus, reſpondebo, ſi hic aquæ non compos factus moriatur? *Plut.* Optimè admones ô Socrates. Itaque Philoſophiam adeamus: illa verò judicet. Nos autem quicquid ſtatuerit amplectemur. *Lucian.* Euge viri ſapientiſſimi: meliora hæc & juſtiora: lapides verò ut dicebam, ſervate: iis enim in judicio paulò poſt opus erit. Verùm ubi quis Philoſophiam inveniat? Neſcio enim ubi habitet, quanvis longo circumerraverim tempore domum quærens, ut eam convenire poſſem. Inde in quoſdam vilibus amictos veſtibus, barbaſque prolixas geſtantes incidi, qui ſe ad eam conferre dicebant, quos ſcire ratus, interrogavi. At illi ejus rei me multò magis ignari, nihil omnino reſponderunt, ne ignorantiæ arguerentur, aut januam aliam pro alia oſtenderent. Ego verò in hunc uſque diem domum invenire nequivi. Sæpius autem ipſe ſuſpicans, vel ductore quopiam, ad quaſdam januas perveni, certiſſimè

πινας ὑφορᾷς, βεβαίως ἐλπίσας τότε γῆν ἀμφικύπελλον, πυκμαζομένους τῇ πλήθει τῶν εἰσόντων τε καὶ ἐξιόντων ἁπάντων σκυθρωπῶν, καὶ τὰ χρήματα αὐστηλῶν, καὶ φροντιστικῶν τινα σχήσεων. μετὰ τούτων δὴ ξυμπροσδοκώντες, καὶ αὐτὸς εἰσῆλθον ἄν. εἶπε γάρ τις ἀναιδὴς τῶν ἐκ ἀπαλοικῶν, οἱ καὶ ὅτι μάλιστα εἰς τὸ ἀσφαλὲς καὶ ἀκόσμητον ἑαυτὰ ἐπιῤῥύθμιζον, ἀλλὰ κατεφάνη μοι αὐτίκα ἠδέως τὸ ἄφετον δικῶν τῶν κόμης ἀκριβῶς ἐῶσα, ἠδὺ δὲ ἐμφαῖνε τὴν ἀναβολὴν ἀσκεπῆ δύσιν, σεσιδηρωμένα. σεσηλωμένα δὲ ἐν τοῖς κοσμημάσι αὐτοῖς, καὶ ὡς ἀμελέστατα τῆς ἀκριβεστάτης δοκούσης σχηματίσεως. ἐπεφαίνετο δέ τι καὶ ψιμύθιον, καὶ φῦκος, καὶ τὰ ῥήματα πάνυ ἑταιρικά. καὶ ἐπαινουμένη ὑπὸ τῶν ἐραστῶν, εἰς τὸ κάλλος ἔχαιρε. καὶ εἴ τις ἐς χεῖρας ἐδίδου, ὡς χάριν ἐδέχετο. καὶ τὰς πλουσιωτέρας ἐν ὀλιγωρουμένῃ πλησίον, τὰς πένητας τῶν ἐραστῶν ἠδὲ σφετερίζεται. πολλάκις δὲ καὶ γυμνωθείσης αὐτῆς τὸ ἀκριβὲς, ἰδεῖν ἐφειδέσατε χρυσᾶ, τῶν [1] ἐγχείλεων παχύτερα. τοιοῦτα ἰδὼν, ἐπὶ πόδας αὖ δίχης ἀνέστρεφον, οἰκτίρας δηλαδὴ τὰς κατηγορουμένας ἐκείνους, ἐληλυθυίας πρὸς αὐτῆς ὑπὸ τῆς ῥινὸς, ἀλλὰ δὴ πάνυ γε, καὶ κατὰ τὴν Ἰξίονα εἰδώλῳ ἀντὶ τῆς Ἥρας ξυνιόντες. Πλατ. τοῦτο μὲν ὀρθῶς ἐλεξας. ὑπὸ γὰρ σαφοῦς δηλοῖ γνώσεως ἡ ὑφορᾷ. πλὴν ἀλλ' ἠδὺ δεήσει βαδίζειν ἐπὶ τὴν οἰκίαν. ἐνταῦθα γὰρ ἐν κεραμεικῷ ὑπομενεῖ μὲν αὐτὴν. ἤδη, ἤδη γε ἀφίξεται, ἐπανιοῦσα ἐξ Ἀκαδημίας, ὡς σεσκέψεται καὶ ἐν τῇ Ποικίλῃ. τοῦτο

mè tum inveniſſe ſperans, à multitudine ingredientium & egredientium ſumpta conjectura, qui omnes ſeveritatem præ ſe ferebant, forma decora erant, & vultu meditabundi. Quare inter hos deliteſcens ingreſſus ſum. Ibi mulierem vidi quandam non carentem fuco: & ſi in modum quàm maximè opportunum, & incomptum ſe aptabat: verùm ilico deprehendi eam dependulos capillos non relinquere inornatos, nec non veſtitus cultum ſtudioſè affectare. Manifeſtum autem erat eam his mundiciis eſſe ornatam, decoris tamen gratia, cultu qui neglectus videretur, uti. Apparebat autem creta, fucus, & verba perquam meretricia. Ab amatoribus autem laudata, valdè gaudebat: & ſiquis aliquid dediſſet, avidè excipiebat: & propè ſe opulentiores collocabat: at ne aſpiciebat quidem paupere amatores. Sæpius quoque cùm ſe præter mentem denudaſſet, torques aureos, anguillis craſſiores conſpiciebam. Hæc cùm vidiſſem, confeſtim ad pedes converſus ſum, nimirum miſeratus illos infœlices, qui non naribus, ſed barbis ad illam pertrahuntur, atque Ixionis inſtar, non cum Iunone, ſed ejus idolo congrediuntur. *Plat.* Hoc quidem rectè dixiſti: Non enim manifeſtum, notumque omnibus eſt oſtium: nec ad ipſius ædes ire oportebit. Hîc enim in Ceramico ipſam opperiemur: jamque aderit illa revertens ex Academia ut in Pœcilo etiam deam-

1 Ἐγχείλεων] Angl. κλοιῶν. Bourd.
2 Ἐν Κεραμεικῷ] De his omnibus locus dicendi ad Pauſan. *Idem*

1 Περί-

γὰρ ὁσημέραι εἴθ' ποιεῖν αὐτῇ. μᾶλλον δὲ ἤδη [1] πρόσεισιν. ἁρᾶς τῷ κόσμιον τῷ λόγῳ ἅ χρῆμα, τῷ σχήματι τὸ βλέμμα, τῷ ἐπὶ σωτηρίᾳ [2] ἠρέμα βαδίζεσθαι; Λυ. πολλὰς ὁμοίας ὁρῶ τὸ γε χρῆμα, καὶ τὸ βάδισμα, καὶ τὴν ἀναβολήν. κρίνει μέν πάντων ὑμᾶς ἀλήθεια φιλοσοφία καὶ ὁ αὐτῆς. Πλα. οὐ λέγεις. ἀλλὰ δηλόσει ἥτις ἐστὶν, φθεγξαμένη μόνον. Φιλο. παπαῖ. τί Πλάτων καὶ Χρύσιππος ἄνω, καὶ Ἀριστοτέλης, καὶ οἱ λοιποὶ ἅπαντες, αὐτὰ δὴ τὰ κεφάλαιά μου τῶν μαθημάτων, τί αὖθις εἰς τὸν βίον; ἆρα [3] τῆς ὑμῶν ἐλύπει τῶν κάτω, ὀργιζομένοις γῶν ἐοίκατε. καὶ πάνυ τοῦτον ξυλλαβόντες ἄγετε; ἥτις [4] λωποδύτης ἐστὶ, ἢ ἀνδροφόνος, ἢ ἱεροσυλός ἐστι; Πλα. μὰ Δία ὦ φιλοσοφία, πάντων γε ἱεροσύλων ἀσεβέστατον. ὃς τῶν ἱερωτάτων σοί, καὶ ὡς ἀγροῦσιν ἐπιχαίρῃσι καὶ ἡμῖν ἅπασιν, ὁπόσοι σὲ ἴσμεν μαθόντες, τοῖς μεθ' ἡμᾶς καταλειλοίπαμεν. Φιλο. εἶτα ἠγανακτήσατε λοιδορησαμένου τινός, καὶ ταῦτα, εἰδότες ἐμὲ οἷα πρὸς τὰ κωμῳδίας ἀκούσαι ὁ Διονύσιος; ὅμως φίλωτε αὐτῷ ἤχθεσθε, καὶ ὅτι ἰδιωτικώτερον, ἢ ὅτι ἡπατημένῳ ἐοικότα. ἐρῶ γὰρ ὑμῖν, παίζειν τὰ εἰκότα, καὶ τὰ ξυνήθη τῇ ἑορτῇ. οἶδα γὰρ ὡς οὐκ ἂν τι τῶν σκωμμάτων χεῖρον ἠκούσατε, ἀλλὰ τοιαῦτα ὅπερ ἂν ἦ καλὸν, ὥσπερ τὸ χρυσίον, ἀπαστράπτοντα τοῖς κόμμασι, λαμπρότερον ἀποσίλβῃ, καὶ φανερώτερον γένηται. ὑμεῖς δ', οὐκ

deambulet: id enim quotidie facere consuevit. Quin potiùs jam præstò est. Vides-ne illam habitu decoram, aspectu mansuetam, & ob meditationem placidè incedentem? *Lucian.* Multas habitu, gressu, & vestitu video similes. Atqui hæc omnium una inter has est Philosophia. *Plat.* Rectè dicis. Verùm quænam sit, loquuta solùm, indicabit. *Phil.* Papæ! cur Plato, & Chrysippus, & Aristoteles, necnon reliqui omnes, ipsa mea disciplinarum capita apud superos? cur rursus in vitam? numquis ex inferis vobis fuit molestus? iratis similes estis. Quisnam iste est, quem comprehensum ducitis? numquid fur est, vel homicida, vel sacrilegus? *Plat.* Ita per Iovem, ô Philosophia, omniumque sacrilegorum maximè impius, qui te sanctissimam maledictis incessere conatus est, nosque omnes, quotquot abs te quippiam didicimus, ac posteris utendum reliquimus. *Phil.* Num maledicente quopiam indignati estis, cùm sciatis quænam ego à Comœdia audire soleo in Dionysiis? attamen ipsam amicam duco, neque in jus voco, seu accedens incuso: verùm convenientia, & festo consueta ludere sino. Novi enim nihil reddi deterius à scommate. Sed contrà, quod bonum est, quemadmodum aurum quum erutum inciditur, clariùs refulget, fitque splendidius. At vos nescio quomodo

1 Πρόσεισιν] Angl. προσέρχεται. Bourd.
2 Ἠρέμα] *Composite.* Idem.
3 Τῆς ὑμῶν] Angl. τῶν. Idem.
4 Λωποδύτης] Angl. τυμβωρύχος. Has voces interpretantur Pollux, Hesych. Suid. copiosè interpres, Demosth. Liban. Arg. orat. contra Midiam. *Idem.*

1 Τῶν

οἶδα ὅπως ἀρχίλοι, καὶ ἀγανακτικοὶ γεγόνατε. τί δ' ἂν αὐτὸν ἄγχητε; Πλα. μίαν ἡμέραν τὸν τύραννον ὑβρίσαντα, ἡκόμεν ἐπ' αὐτὸν, ὡς ἔοικε [1] τῶν ἀξίαν ὧν δέδρακε. φήμη γὰρ ἡμῖν διήγγελον οἷα ἔλεγεν ἐπιὼν ἐς τὰ πλήθη καθ' ἡμῶν. Φιλο. εἶτα ὡδὶ δίκης ἀδίκως ἀπολογησάμενον ἀπεκτείνετε; δῆλον γὰρ ἐστιν εἰπεῖν τί ἦλθον. Πλα. ἔκ. ἀλλ' ἐπὶ σὲ τὸν σοφὸν ἀνεβαλόμεθα. [2] καί σοι ὅ, τι ἂν δικῇ, τοῦτο ποιήσει τῷ δίκης τ' ὀφλεῖν. Φιλο. τί φῄς σύ; Λυ. τοῦτο αὐτὸ ὦ δέσποινα φιλοσοφία, ἥκω καὶ μόγις πάλαι ἐξευρεῖν δυνάμενος, μόλις γὰρ εὑρόντα πολλὰ ἱκετεύσας, τὸ σοὶ φυλαχθῆναι τὸν δίκαιον. Πλα. νῦν ὦ κατάρατε, διέσποινάν αὐτὸν καλεῖς, ὃν ἐγὼ ἤδη τὸ ἀπὸ μόπαλιν φιλοσοφίαν ἀπέφαινες, ὃν τοσούτου ἀπεκηρύττων ἡδέως, καὶ μίαν δύ' ὀβολῶν ἔκρινον εἶδος αὐτῆς τῶν λόγων; Φιλο. ὁρᾶτε μὴ ὁ φιλοσοφίαν ὄντος με, ἀλλὰ γόητας ἄνδρας ἐπὶ τῷ ἡμετέρῳ ὀνόματι πολλὰ καὶ μιαρὰ πράττοντας, ἠγρόμην κακῶς. Λυ. εἴσῃ αὐτίκα, ἐὰν ἐθέλῃς ἀπολογεῖσθαι ἀκόντων. μόνον ἀπίωμεν ἐπ' [3] Ἄρειον πάγον. μᾶλλον γὰρ εἰς τὴν ἀκρόπολιν αὐτὴν, ὡς ἂν σὺ βέλτιστε κἀφανείη πάντα τὰ ἐν τῇ πόλει. Φιλο. ὑμεῖς γ' ὦ φίλοι, ἐν τῇ ποικίλῃ τῶν ἐπατήσατε.

modo iracundi, & queruli evasistis. Cur igitur ipsum strangulatis? *Plat.* Hoc unico die impetrato, contra illum venimus, ut injuriarum quas intulit, meritas pœnas exolvat. Nam fama nobis denuntiavit, qualia in vulgus progrediens adversum nos dixerit. *Phil.* An eum indicta causa interficietis? atqui videtur velle quippiam dicere. *Plat.* Minimè. Sed negocium omne tibi committemus: quodque tibi visum fuerit, litis finem faciet. *Phil.* Quid tu dicis? *Lucian.* Hoc idem ô hera Philosophia. siquidem sola veritatem invenire potes, multisque precibus vix obtinui, ut causa tibi servaretur. *Plat.* Nunc, ô execrande, ipsam dominam appellas, at pridie Philosophiam rem esse vilissimam asserebas, cùm duobus obolis singulatim, unamquamque sermonum ejus speciem proclamares? *Phil.* Videte ne non Philosophiam hic maledictis insectatus sit, sed prætigiatores viros sub nostro nomine multa & fœda perpetrantes. *Lucian.* Quam primùm cognosces, si causam dicentem audire velis. Eamus tantùm in Areopagum, imò potiùs in ipsam arcem, ut tanquam ex specula, omnia quæ in urbe sunt, simul pateant. *Phil.* At vos amicæ, in Pœcilo tantisper deambuletis. Ad

1 Τῶν ἀξίαν] Ἀξιὰ, τιμὴ, τίμησις, ἔπαινος αὐτὸ τ' καλέσαι. Vt apud Latinos pretium, stipendium, & similia. Eust. ad Iliad. 1. Inter. Aristoph. alii. *Bourd.*

2 Καί σοι ὅπ ἂν δικῇ] Angl. ὅ σοι αὐ δικῇ. Idem.

3 Ἄρειον πάγον] De loco & voce multa erudite vir sanctus Gulon. Fulienf. ad Dionys. Areop. dixit Suid. Interp. Aristoph. alii de quib. ad Pausan. *Bourd.* Arium pagum Arcopagum unico verbo: locus est Athenis ubi Oreſtes causam dixit, & ubi quæ ad Rempubl. spectabant severissimè administrabantur. Sic dictus (teste Pausan. in Attic.) quod eo primo vocatus sit Mars (quem Græci Arem vocant) in jus propterea quod Alirrhothoum interfecerat. *Cogn.*

1 Par-

ἥξω γὰρ ὑμῖν, ἐπιδικάσασα τῷ δίκῃ. Λυ. τίνες δέ εἰσιν ὦ φιλοσοφία; πάνυ γὰρ κόσμιαι καὶ αὗται δοκοῦσιν. Φιλο. ἀρετὴ μὲ ἡ ἀνδρώδης αὕτη, σωφροσύνη ἡ ἐκείνη, καὶ δικαιοσύνη παρ' αὐτοῖν. ἡ σεσηγυμένη ἡ παιδεία. ἡ ἀμυδρὰ δὲ αὕτη, καὶ ἀσαφὴς τὸ χρῶμα, ἡ ἀλήθεια ἐστιν. ἆρ' ὁρᾷς λοιπὸν ἃ λέγεις. Φιλο. τὴν ἀκαλλώπιστον ἐκείνην ἆρ' ὁρᾷς, τὴν γυμνὴν, τὴν ὑποφεύγουσαν ἀεὶ, καὶ διολισθαίνουσαν; Λυ. ὁρῶ νῦν μόλις. ἀλλὰ τί οὐχὶ καὶ ταύτας ἄγεις, ὡς πλήρεις ῥᾳδίᾳ καὶ ἑτοίμας τὸ πωϊδριον; τὴν ἀλήθειαν δέ γε, καὶ ξυνήγορον ἀναβιβάσασαν σοῖς τὴν δίκην βύλομαι. Φιλο. νὴ Δία, ἀκολουθήσατε καὶ ὑμεῖς. ἐ βαρὺ γὰρ μίαν δικάσαι δίκην. καὶ ταῦτα, ἐπεὶ ἡμετέραν ἐσομένην. Ἀλήθεια. ἄπιτε ὑμεῖς. ἐγὼ γὰρ οἶδα δέομαι ἀκοῦσαι, ἃ πάλαι οἶδα ὁποῖά ἐστιν. Λυ. ἀλλ' ἡμῖν ὦ ἀλήθεια, εὐδόκουν ξυνδικάζοις ἄν, ὡς καὶ καθαρωτέρους ἔχοιμι. Φιλο. ἄκουε ἐπαγωγὴ καὶ τὸ θεραπαινίδιον τοῦτο, εὐνοϊκώτατόν μοι ὄντε. Λυ. καὶ μάλα ἐπόσας ἂν ἐθέλῃς. Φιλο. ἔπιθεν ὦ ἐλευθερία, καὶ παῤῥησία μεθ' ἡμῶν, ὡς τὸ δείλαιον τοῦτον ἀνθρωπίσκον ἐρωτήσω ἡμέτερον ὄντα, καὶ κινδυνεύοντα ἐπὶ μηδεμιᾷ σωφρόνῃ δικαίᾳ, σῶσαι δυνηθῆναι. σὺ δ' Ἔλεγχε, αὐτὸν παρίμενον. Λυ. μηδαμῶς ὦ δέσποινα. ἡκέτω δὲ καὶ οὗτος, καὶ εἴ τις ἄλλος. ἐ γὰρ τοῖς τοιούτοις θηρίοις σεσπουδάσθαι δοκοῦσι μοι, ἀλλ' ἀλαζόσιν ἀνθρώποις, καὶ δυσελέγκτοις ἀεί τισι δοκοῦσιν εἶναι φυγαῖς, εὐεπιχείρητος ὡς ἀναγκαῖος ὁ ἔλεγχος. Φιλο. ἀναγκαιότατος μὲν οὖν. ἄμεινον δ' εἰ καὶ τὴν ἀπόδειξιν προσλάβοις. Αλη-

Ad vos veniam quum litem dijudicavero. *Lucian.* Quænam hæ sunt, ὁ Philosophia? nam hæ quoque admodum honestæ videntur. *Phil.* Virtus est, virilis ista, Modestia illa, & juxta ipsam Iustitia. At antesignana Disciplina: obscura verò hæc, & dubii coloris, est Veritas. *Lucian.* Non video quam dicas. *Phil.* Incomptam illam, nudam, subterfugientem semper, ac subterlabentem non vides? *Lucian.* Nunc ægrè video. Sed quare has etiam non ducis, ut plenus, perfectusque sit consessus? siquidem veritatem patronam in judicium adducere volo. *Phil.* Per Iovem, vos quoque sequimini: non enim grave erit causam unam judicare, præsertim cùm de rebus nostris sit futura. *Ver.* Abite vos, nihil enim audire mihi est opus, quæ qualia sint jampridem novi. *Lucian.* Verùm ὁ Veritas, nostra interest, ut judicio interfis, atque singula indices. *Phil.* Igitur has famulas, mihi maximè benevolas adducam. *Lucian.* Imò & quotquot volueris. *Phil.* Sequimini Ingenuitas, & Loquendi libertas: ut miserum hunc homuncionem amatorem nostrum, ac nullo prætextu justo periclitantem, servare possimus. At tu Elenche, illic remane. *Lucian.* Nequaquam ὁ hera: sed hic quoque veniat, & siquis alius. Non enim mihi cum feris trivialibus erit depugnandum, sed cum arrogantibus hominibus, quos redarguere difficile est, cùm effugia semper inveniant. Quare necessarius est Elenchus. *Phil.* Ergo maximè necessarius. Melius si Demonstrationem etiam tecum assumas. *Ver.* Se-

ἅπαντες, ἐπίσαρ ἀναγκαῖοι δικάσται ὦσι τῷ δίκῃ. Ἀρ. ὀρᾷς, ὡσπαιριάζεται κατ' ἡμῶν ὦ φιλοσοφία, τῷ ἀληθείᾳ. Φιλο. εἶπε διδάσκαλε ὦ Πλάτων, καὶ Χρύσιππε, καὶ Ἀριστότελες, μή τι ψεύσηται ὑπὲρ αὐτοῦ ἀληθείᾳ ὄσα; Πλα. ἀλλ' οὗτος, ἀλλὰ δεινῶς παιθρηγός ἐστι, καὶ κολακικός. ὥστε πειστέον αὐτῷ. Φιλο. θαῤῥεῖτε. οὐδὲν ἂ μὴ ψεύσηται ἀδίκου, δικαιοσύνης τοιοῦτος συμπαρέσῃς. ἀπίωμεν ἔν. ἀλλ' εἰπέ μοι σὺ, τί σοι τὄνομα; Λυ. ἐμοὶ Παῤῥησιάδης, Ἀληθίωνος δὲ Ἐλεγξικλέους. Φιλο. πατρίς δέ; Λυ. Σύρος ὦ φιλοσοφία, τὸ ἐπ' Εὐφράτῃδιον. ἀλλὰ τί τοῦτο; καὶ γὰρ τοῦτων πολὺς οἶδα τὸ ἀνεπίδικον μοι, οὐχ ἥττον ἐμοῦ βαρβάρους τὸ γένος. ὁ τρόπος δ', καὶ ἡ παιδεία, οὐ μὰ Σολέας, ἢ Κυπρίους, ἢ Βαβυλωνίους, ἢ Σταγειρίτας. καίτοι τοσόγε σοὶ, οὐδὲν ἂν μέλοι ἴλαττον, εἰ δι' εἰ τῷ φωνῇ βάρβαρος εἴη τις, εἴπερ ἡ γνώμη ὀρθὴ καὶ δικαία φαίνοιτο ἕκαστα. Φιλο. δὲ λέγεις. ἄκων; γὰρ τοῦτο ἐρῶμαι. ἡ τέχνη δέ σοι τίς; ἄξιον γὰρ ἐπίστασθαι τοῦτό γε. Λυ. μισαλαζών εἰμι, καὶ μισητής, καὶ μισοψευδὴς, καὶ μισοτυφὴς. καὶ μισῶ πάντα τὸ τοιουτῶδες εἶδος τῶν μιαρῶν ἀνθρώπων. πάνυ πολλοί εἰσιν ὡς οἶσθα. Φιλο. Ἡράκλεις, πολυμισῆ πρᾶγμα μέτεστι τῇ τέχνῃ. Λυ. δὲ λέγεις. ὁρᾷς γὰρ ὁπόσοις ἀπεχθάνομαι, καὶ ὡς κινδυνεύω δι' αὐτῇ; ἐμοὶ μὲν ἀλλὰ τῇ σωφρονίσαι αὐτὴ πάνυ ἀκριβῶς οἶδα. λέγω δὴ τῷ λόγῳ φιλῶ τὴν ἀρχὴν

Sequimini omnes, siquidem necessarii ad judicium videmini. *Arist.* Vides ô Philosophia, sociam contra nos Veritatem, sibi assumit. *Phil.* An veremini Plato, & Chrysippe, & Aristoteles, nequid ejus gratiam mentiatur, Veritas cùm sit? *Plat.* Non hoc, sed callidus admodum est, & blandus, ita ut ipsam persuasione flectere possit. *Phil.* Confidite, nihil hac justitia præsente, iniqui fiet. Abeamus igitur. Verùm dic mihi tu, quod tibi nomen est? *Lucian.* Vocor [1] Parrhesiades, Alethionis Elenxiclei filius. *Phil.* Patria verò quænam? *Lucian.* Syria, ô Philosophia, juxta Euphratem. Sed quid hoc? Novi enim quosdam ex meis adversariis, non minùs me barbaros esse genere, moribus autem, & disciplina, non Solenses, aut Cyprios, aut Babylonios, aut Stagiritas. Quanquam quod ad te attinet, nihil refert, siquis voce sit barbarus, dummodo justè ac rectè sentire videatur. *Phil.* Rectè dicis. Verùm & hoc quæro, quamnam artem nosti? nam & hoc quoque scire est operæ pretium. *Lucian.* Arrogantiæ, impostura, mendacii, & fastus sum osor: & omne istiusmodi scelestorum hominum genus odi: admodum autem multi sunt, ut nosti. *Phil.* Hercle? multi odii artem exerces. *Lucian.* Rectè dicis. Vides igitur quàm multis odio sim, utque propter eam periclitor? Verùm & contrariam admodum artem probè novi: eam inquam, quæ ab amare principium

[1] *Parrhesiades*] Παῤῥησία: dicitur, qui libere loquitur, unde Democares ob nimiam & procacem linguam Parrhesiastes dictus est. leg. Senec. lib. 3. de Ira. Cogn.

ἔχουσιν. φιλαλήθης γὰρ, καὶ φιλοκαλος, καὶ φιλαπλοικὸς, καὶ ὅσα τῇ φιλείᾳ συγγενῆ. πάλαι ἀλλ' ὀλίγοι πάνυ τούτης ἄξιοι τῆς τέχνης. οἱ δὲ κατὰ τὴν ἐναντίαν τετρίμμοι, καὶ τῷ μίσει οἰκειότεροι, πεπαικισμένοι. κατηγόρων τοιαρὰν τὴν μ', ὑπ' ἀρχὰς λαμβάνειν ἤδη, πάλαι δ', πάνυ ἡκριβωκέναι. Φιλο. καὶ μὲν δὴ σὸν ἐγχωῖ. ἔγωγε αὐτὸ καὶ πάνυ φασὶ, καὶ πάνυ. ὥστε μὴ διαίρει τὸ τέχνα. μίαν γάρ ἐστιν, οὐ δύο εἶναι δοκοῦσιν. Λυ. ἄμεινον σὺ οἶσθα ταῦτα ὦ φιλοσοφία. τὸ μέντοι ἐμὸν, τοιοῦτόν ἐστιν, οἷον τοὺς μὲ ποιηρὰς μισεῖν, ἐπαινεῖν δὲ τοὺς χρηστούς, καὶ φιλεῖν. Φιλο. ἄγε δὴ, παρεσμὸν γάρ ἔνθα ἐγχωῖ, σὺ ταῦτα πρὸς σὺ τῷ Ἀθηνᾶ τῇ [1] πολιάδος δικάζωμεν. ἡ ἱέρεια, διάθες ἡμῖν τὰ βάθρα, ἡμεῖς δὲ, σὺ τοσουτῳ Ἀθηναιωτάτῳ τῷ θεῷ. Λυ. ὦ πολιὰς, ἐλθὲ μοι καὶ τῶν ἀλαζόνων σύμμαχος, ἀναμνησθεῖσα ὁπόσα ἐπορκησάντων ὀσημέρας ἀκούεις αὐτῶν. καὶ ἃ πράττουσι δὲ μόνη ὁρᾷς, ἅτε δὴ ἐπίσκοπος οὖσα, νῦν καιρὸς ἀμύνασθαι αὐτούς. ἐμὲ δ' ἴσως ἂν κρατοῦμενον ἴδῃς, καὶ πολείας ὧσιν αἱ μέλλουσαι, [2] σὺ πρόσθεσαι τῷ σεαυτῆς, σῶζε. Φιλο. εἶεν, [3] ἡμεῖς, μὲν ὑμῖν καὶ δὴ καθήμεθα ἕτοιμοι ἀκούειν τῶν λόγων, ὑμεῖς δὲ, προθελόμενοί τινα ἐξ ἁπάντων, ὅστις ἄριστα κατηγορήσει ἂν δικῇ, ξυνείρετε τὴν κατηγορίαν, καὶ διελέγχετε. ἐγὼ μὲν οἶόν τε πάντας ἅμα λέγειν. σὺ δὲ ὦ Παῤῥησιάδη, ἀπολογήσῃ τοῦτον.

cipium habet. Etenim Veritatis, Honestatis, ac Syncerjtatis sum amator, atque omnium quæ amandis sunt cognata. Verùm pauci admodum hac arte sunt digni: qui verò sub adversa sunt ordinati, magisque odio familiares, sunt infiniti. Periclitor igitur, illam quidem ob segnitiem dedisce re jam, sed hanc nimium callere. *Phil.* Atqui non oportebat: ejusdem enim ferunt esse & ista, & illa. Itaque indivisibilis est ars: nam unica est, etsi duæ esse videantur. *Lucian.* Meliùs tu hæc nosti, ô Philosophia. Ego verò talis sum ut pravos odio prosequar, probos verò laudem & amem. *Phil.* Age, quò oportebat, jam devenimus: Hic in Minervæ vestibulo judicemus. Heus tu sacerdos, dispone sedilia: nos interim Deam adorabimus. *Lucian.* Obsecro Dea, fer adversus arrogantes opem, ac recordare quantum ipsos quotidie pejerantes audias. Et sola quæ perpetrant, vides tanquam speculatrix. Nunc illos ulciscendi tempus adest. Si verò me vinci cernas, plurèsque esse nigros calculos, tu tuo addito me serva. *Phil.* Esto. Jam confedimus, querelas vestras audire parati. Vos verò quempiam ex omnibus eligatis, qui optimè videatur accusare, & accusationem exponite, ac confutate. Non enim omnes simul loqui possibile est. Tu autem Parrhesiades dehinc respon-

1 Πολιάδος] Sic in Lapith. & apud Herod. lib. 5. Minervæ cognomentum, cujus rationem alibi reddimus, cad. dicta Πολίτις Aristophani & Πολιοῦχος Pindar. *Bourd.*

2 Σὺ προσθεῖσα τῷ σεαυτῆς] Proverbium, *Minervæ suffragium.* Marc.

3 Ἡμεῖς μὲν ὑμῖν & δὴ καθήμεθα] Ἡμεῖς μὲν ὑμῖν ἤδη καθήμεθα. Idem.

μεταδῶ. Αν. τίς οὖν ὁ ἐπιτηδειότατος ἐξ ἡμῶν ἂν γένοιτο πρὸς τὴν δίκην; σὺ ὦ Πλάτων, ἢ τὸ μεγαλόνοια ἡμφιεσμένη, καὶ ἡ καλλιφωνία δεινῶς ἀττικὴ, καὶ τὸ πειθοῦς μεστὸν, ἢ τὸ σύνεσις, καὶ τὸ ἀκριβὲς, καὶ τὸ ἐπιχωρῆσαι τὸ καιρῷ τῆ ἀποδείξεως, καὶ τὸ εὐτράπελόν σοι ἐνεῖναι δοκεῖ, ὥστε τὴν προηγορίαν δίκαιον, καὶ ὑπὲρ ἁπάντων εἰπεῖν τὰ εἰκότα. νῦν ἀναμνήσθητι πάντων σεαυτοῦ, καὶ συμφορᾶς εἰς τὸ αὐτὸ, εἴ τι σοι πρὸς Γοργίαν, ἢ Πῶλον, ἢ Πρόδικον, ἢ Ἱππίαν εἴρηται. δεινότερός ἐστι. ἐπίπαττε οὖν καὶ τὰς εἰρωνείας, καὶ τὰ κομψὰ ἐκεῖνα [1] καὶ συνεχῆ ἐρώτα. κἂν σοι δοκῇ, κἀκεῖνό πως παρεμβυσον, ὡς ὁ μέγας Ζεὺς [2] πῆνιον ἅρμα ἐλαύνων, ἀγανακτήσειεν ἄν, εἰ μὴ δίκαιον ὑποσχὴ τὸν δίκλω. Πλα. μηδαμῶς. ἀλλά τινα τῶν σφοδροτέρων προχειρισώμεθα, Διογένη τοῦτον, ἢ Ἀντισθένη, ἢ Κράτητα, ἢ καὶ σὲ ὦ Χρύσιππε. σὺ γὰρ δὴ καλλίστη ἐν τῇ παρόντι, καὶ δεινότητος συλλογιστικῆς ὁ καιρός, ἀλλά τινος ἐλεγκτικῆς, καὶ διδασκαλικῆς ῥήτωρ ἥκεις. Παῤῥησιάδης ἐστίν. Διο. ἀλλ' ἐγὼ αὐτὸν κατηγορήσω. καὶ γὰρ οὐδὲ πάνυ μακρῶν οἴομαι δεῖν λόγων δεήσεσθαι. καὶ ἄλλως γε, ὑπὲρ ἅπαξ ὠβελισμένος, δι' ὀβολῶν πρόκειμαι κεκηρυγμένος. Πλα. ὁ Διογένης ὦ φιλόσοφε, ἐρεῖ τὸν λόγον τὸν ὑπὲρ ἁπάντων. μέμνησο δὲ ὦ γενναῖε, μὴ τὰ σεαυτοῦ μόνον προσβοῦναι ἐν τῇ κατηγορίᾳ, τὰ κοινὰ

spondebis. *Reviv.* Quis igitur è nobis maximè idoneus erit ad causam hanc agendam? tua Plato mirabilis est animi celsitas, & Attico lepore referta facundia, venusta & persuasionis plena: etiam prudentia, & diligentia, nec non tempestiva demonstrationum pellacia, hæc omnia tibi abundè adsunt. Itaque dicendi primas susci pe, omniumque nomine quæ par est, eloquere. Nunc in memoriam revoca illa omnia, & in unum confer, siquid in Gorgiam, vel Polum, vel Prodicum, vel Hippiam à te est dictum, hic est ad dicendum habilior. Insperge igitur Ironias, crebrasque illas ac festivas interrogationes. Quin si videtur illud inculca, ut magnus ille Iupiter alatum impellens currum indignaturus est, nisi pœnas iste expendat. *Plat.* Nequaquam: sed ex his vehementioribus aliquem eligamus, Diogenem hunc, vel Antisthenem, vel Cratetem, vel etiam te Chrysippe: non enim elegantiæ in præsenti, nec facultatis conscribendi tempus est, sed refutationis & judicialis actionis apparatus. Rhetor enim est Parrhesiades. *Diog.* Proinde ipsum accusabo. Neque enim longa oratione opus fore arbitror: præterea me supra omnes injuria affecit, cùm duobus obolis venalis fuerim proclamatus. *Plat.* Diogenes ô Philosophia, omnium nomine verba faciet. Verùm, ô generose, memineris, non solùm pro te hac accusatione postulare, sed rem communem etiam re-

1 Καὶ συνεχῆ ἐρώτα] Καὶ συνεχῆ. Marc.

2 Πῆνιον ἅρμα ἐλαύνων] Homer. Pind. à quibus Poëtæ omnes Latini leg. Mar. ad Horat. pag. 35. *Beurd.*

1 Ἐκκλί-

ἢ ὁρᾶν. εἰ γάρ τι καὶ πρὸς ἀλλήλους διαφερόμεθα σὺ τοῖς λόγοις, σὺ δ', τοῦτο μὲν μὴ ἐξέτασις, μηδ' ὅς τις ἐστὶν ὁ ἀληθέστερος νῦν λέγει. ὅλως δ', ὑπὲρ φιλοσοφίας αὐτῆς ἀγανακτῶ βεβυβλασμένης, καὶ κακῶς ἀκηκόσις σὺ τοῖς Παῤῥησιάδου λόγοις. καὶ τὰς προαιρέσεις ἄφες, σὺ αἷς διαμάχομαι, ὃ κοινὸν ἅπαντες ἔχομεν, τοῦτο ὑπερμαχῶ. ὅρα, εἴ μοιον προειρήμεθα, καὶ σὺ σοὶ τὰ πάντα ἡμῶν τῶν κινδυνούντων, ἢ σεμνότατα δόξαι, ἢ τοιαῦτα πιστεύθηναι, οἷα ἂν τῷ ἀπέφηνε. Διο. θαῤῥεῖτε, οὐδὲν ἐλλείψομεν. ὑπὲρ ἁπάντων ἐρῶ. καίτοι ἡ φιλοσοφία δὲ προῖξ τοὺς λόγους ἐπικλυσθεῖσα, φυσὶ γὰρ ἥμερος, καὶ πρᾷος ἐστι, ἀφεῖναι διαλύσασα αὐτὸν, ἀλλ' ὅ τι ἐμοὶ συδοκῇ, δείξω γάρ αὐτῷ ὅτι μὴ μάτην ξυλοφορῶμεν. Φιλο. τοῦτο μὲν μηδαμῶς, ἀλλὰ τῷ λόγῳ μᾶλλον. ἄρεσον γάρ, ἥκιστα τῷ ξύλῳ. μὴ μέλλε δ' ἔτι. ἤδη γάρ [1] ἐκκέχυται τὸ ὕδωρ, καὶ πρὸς σὲ τὸ δικαστήριον λοιπόν. Λυ. οἱ λοιποὶ κολάζεσθωσαν ὑπὸ φιλοσοφίας, καὶ ψηφοφορείτωσαν μεθ' ὑμῶν. Διογένης δ', κατηγορείτω μόνος. Φιλο. ὑ δεδίας δὲ μή σε καταψηφίσωνται; Λυ. οὐδαμῶς. πλείους γὰρ κρατῆσαι βούλομαι. Φιλο. χρυσᾶ σε τοῦτο. καθίσατε δ' ἔτι. σύ δ' ὦ Διόγνης, λέγε. Διο. οἷοι μὲν ἡμεῖς ἄνδρες ἐγγύμεθα ἐπὶ τὸν βίον ὦ φιλοσοφία, πάνυ ἀκριβῶς οἶσθα, καὶ οὐδὲν δεῖ λόγων. ἵνα γὰρ τὸ καθ' ἑμὲ σιωπήσω, ἀλλὰ Πυθαγόραν τοῦτον, ὦ Πλάτωνα, ὦ Ἀρεσ-

respicere. Siquid enim alii ab aliis rationibus discrepamus tu id nunc minimè scruteris, neque quis sit veracior nunc dicas. Sed hoc solùm, quoniam Philosophia injuria est affecta, indigneris, & quoniam in Parrhesiadis sermonibus malè audivit: atque opiniones omitte, in quibus dissidemus, communemque omnium causam defende. Vide, te solum præfecimus, & in te omnia nostra nunc periclitantur, ut vel gravissima censeantur, vel qualia hic expressit, credantur. *Diog.* Confidite, nihil omittemus: pro omnibus verba faciam. Ac quanvis Philosophia verbis exorata (natura enim mansueta est ac mitis) ipsum dimittere decernat: meo tamen officio non decoro: nam ipsi me non frustra baculum gestare, ostendam. *Phil.* Non hoc: sed potiùs sermone: sic enim optimum est, non ligno rem agere. Ergo ne cuncteris. Iam enim effusa est aqua, conciliumque in te oculos convertit. *Lucian.* Reliqui consideant ô Philosophia, & suffragia vobiscum ferant: ac solus Diogenes accuset. *Phil.* At numquid vereris ne contra te sententiam pronuncient? *Lucian.* Nequaquam: imò plures volo vincere. *Phil.* Generosa sunt hæc tua verba. Sedete igitur: tu verò Diogenes loquere. *Diog.* Quales viri nos in agenda vita fuerimus ô Philosophia, tute optimè nosti, nihilque verbis est opus. Nam ut de me sileam: quis ignorat quanta Pythagoras iste & Plato, & Aristoteles, & Chry-

1 Ἐκκέχυ τὸ ὕδωρ] Hac de re copiosè Galen. interp. Aristophan. passim. Apul. Sen. innumeri. Dispensator clepsydræ ἐφύδωρ, Pollux lib. 8. ab hoc dispensatore proverbialiter dictum ἐφ' ὕδωρ λαχεῖν. qua de re Hesych. *Bourd.*

ποτέλλω, καὶ Χρύσιππον, καὶ τὰς ἄλλας, τίς σὺν οἶδεν ὅσα ἐς τὸ βίον καλὰ εἰσηνέγκατο; ἃ δὴ τοιούτους ὄντας ἡμᾶς, ὁ τῆς καπήλου Παρρησιάδης ὕβρικεν, ἤδη ἐρῶ. ῥήτωρ γάρ, ὡς φασιν οἱ, ἀπολιπὼν τὰ δικαστήρια, καὶ τὰς ἐν ἐκείνοις δοκιμασίας, ὅσον ἡ δεινότης, καὶ ἡ ἀκμὴ ἐπεπόρητο ἐν τοῖς λόγοις, τοῦτο πᾶν ἐφ' ἡμᾶς συνεκύκατο μόνους, ἐπαινέτας μὲ ἀγαθοὺς καὶ κακοὺς, γελᾶν, καὶ ἀποπτύειν ἀπάγελῶν, τὸ τελευτῆν δ' ἀναπείθων καὶ ἀγαλᾶν ἡμῶν, καὶ καταφρονεῖν, ὡς τὸ μηδὲν ὄντων. μάλιστα δὲ καὶ μισεῖν ἔφης τὸν πολλὸν ἤδη πεποίηκεν αὐτὸς ἡμᾶς, καὶ σὲ τὴν φιλοσοφίαν, φληνάφους, καὶ λήρους ἀποκαλῶν τὰ σὰ, καὶ τὰ παιδικώτατα, ὧν ἡμᾶς ἐπαιδεύσατε, ἐπὶ χλεύασμα διεξιών, ὥστε ἑαυτὸν μὲ, κρημνίζειν, καὶ ἐπαινεῖν ἔφης τὸν ἥκιστα. φύσει γὰρ τοιοῦτόν ἐστιν ὁ πολὺς λεώς, χαίρειν τοῖς ἀποσκώπτουσι, καὶ λοιδορουμένοις. καὶ μάλιστ' ὅταν τὰ σεμνότατα εἶναι δοκῇ, ἀφαιρῆται. ὥσπερ ἀμέλει καὶ πάλαι ἐκείνων Ἀριστοφάνει, καὶ Εὐπόλιδι, Σωκράτην τινὰ ἐπὶ χλεύασιν παράγουσιν ἐπὶ τὴν σκηνὴν, καὶ κωμῳδοῦσιν ἀλλοκότους τινὰς περὶ αὐτὸν κωμῳδίας. καίτοι ἐκεῖνοι μὲ καθ' ἑνὸς ἀνδρὸς ἐτόλμων τὰ πιεῖπα, καὶ ἐν Διονυσίοις ἐφεμένου αὐτὸ δρᾶν. καὶ τὸ σκῶμμα, μέρος τι ἐδόκει τῆς ἑορτῆς. καὶ ὁ θεὸς ἴσως χαίρει, φιλόγελώς πως ὤν. ὁ δὴ, τοὺς ἀρίστους ξυγκαλῶν, ὡς πολλοῦ φρον-

Chrysippus aliique bona in vita introduxerint? Verùm quibusnam contumeliis, quanvis tales extiterimus, sceleſtiſſimus hic Parrheſiades nos laceſſiverit, jam dicam. Cùm enim Rhetor ut ajunt, eſſet, derelicto foro, ac illius exiſtimatione, quicquid vehementiæ, ac vigoris oratorii conſecutus eſt, univerſo illo contra nos collecto, non deſinit inſectari maledictis præſtigiatores ac deceptores ſubinde vocans, & vulgo, ut nos, tanquam nullius momenti ſimus, derideat, & contemnat perſuadens. Quinimo multorum jam odium nobis tibique Philoſophia, conflavit, nugas & commenta vocans tua documenta, reſque maximè ſerias, quibus nos imbuiſti, ſubſannatione inceſſens: ita ut à ſpectatoribus plauſu excipiatur & laudetur: nos verò contumeliis afficiamur. Ea enim eſt vulgi natura, ut cavillantibus & conviciantibus gaudeant: ac præcipuè quum rebus ſpecie graviſſimis detrahitur: ut nimirum & olim gaudebat [1] Ariſtophane & Eupolide, quum hunc Socratem irriſionis gratia in ſcenam introducerent, & abſurdas quaſdam de illo comœdias commentarentur. Atque illi contra virum unum talia ſunt auſi, etiam in Dionyſiis, ubi id facere erat conceſſum, & cavillatio, feſti pars quædam videbatur, ac ſi Deus ille fortaſſis gauderet, ut pote joci amans. Hic autem accitis optimis quibuſque, multo jam tempore commen-

1 *Ariſtophanes & Eupolis*] De his Priſcæ Comediæ ſcriptoribus Horat. Sat. 4. Eupolis floruit 88. Olympiad. principe Apollodoro, ut Euſeb. obſervavit, hujus meminit Cic. in Brut. Baptas ejuſdem fabula à noſtro Luciano celebratur. *Cogn.*

1 Αμ-

πίσας, ἢ δυσκολαίνοντας, ἢ βλασφημίας πινὰς ἐς παχὺ βιβλίον ἐγγεγράψας, μεγάλῃ τῇ φωνῇ διαγορεύοντα κακῶς Πλάτωνα, Πυθαγόραν, Ἀριστοτέλη τοῦτον, Χρύσιππον ἐκεῖνον, ἐμὲ, καὶ ὅλως ἅπαντας, ὅτε ἑορτῆς ἐφιείσης, ὅτε ἰδίᾳ τι τῶν ἡμῶν παθών. εἰ γὰρ ἦν πινα συγγνώμην αὐτῷ τὸ πρᾶγμα, εἰ ἀμυνόμενος, ἀλλὰ μὴ ἀρχων αὐτὸς ἔδρασε. καὶ τὸ πάντων δεινότατον, ὅτι ταῦτα ποιῶν, καὶ τὸ σεμνὸν ὄνομα ὦ φιλοσοφία, ὑποδὺς καὶ ὑπελθών, τὰ ἀφέλιμα ἡμῖν ἐργα οἰκείᾳ ὄψει, τούτῳ ξυναγωνιστῇ καὶ ὑποκειτῇ χρῇ) καθ' ἡμῶν. ἔτι καὶ Μένιππον ἀναπείσας ἐπιβουλον ἡμῶν ἀνδρα ξυγκωμῳδεῖν αὐτῷ τὰ πολλά. ὃς μόνος μ' ἀπαρεσιν, δὲ κατηγορεῖ μεθ' ἡμῶν οὐδὲς τῶν κοινῶν, ἀνθ' ὧν ἁπάντων ἄξιόν ἐστιν αὐτὸν ὑποχεῖν τὴν δίκην. ἢ τί γὰρ ἂν εἰπεῖν ἔχοι, τὰ σεμνότατα ἀφυσύρων ἐπὶ τοσούτων μαρτύρων; χρήσιμον γὰρ καὶ τοῦτο εἰκότως τὸ τοιοῦτον, εἰ θεασαιντο αὐτὸν καλαδούμενον, ὡς μὴ ἄλλος ἢς ἐπὶ κακοφροσύνῃ φιλοσοφίας. ἐπὶ τούτῳ τὴν συμφορὰν ἄγειν, καὶ ὑπεισιόντα ἀνέχεσθαι, ἢ μετριότητος, ἀλλ' ἀναισθησίας, καὶ δυηθείας εἰκότως ἂν νομίζοιθ. τὰ μὲν γὰρ τελευταῖα, τίνι φορετά; ὃς κατ' ὀφθαλμοὺς ἀνδράποδα ἀγοράζων ἡμᾶς ἐπὶ τὸ πωλητήριον, καὶ κήρυκα ἐπιστήσας, [1] ἀπημπόλησεν ὡς φασι, τὰς μ', ἐπὶ πολλῶν, εἰσιοῦς, μνᾶς ἀττικῆς. ἐμὲ δ' ὁ πονηρότατος οὗτος, δυ' ὀβολῶν. οἱ παρόντες δ' ἐπὶ γέλωτι ἀνθ' ὧν αὐτοὶ τε ἀνεληλύθαμεν, ἀγανακτήσαντες. καὶ σὺ ἀξιοῖς μεμνῆσθαι ἡμῖν, τὰ ὑπ' ἐκείνου ὑβρισμένα;

mentatus, ac præmeditatus obtrectationes quasdam, easque magno libro complexus, magna voce Platonem, Pythagoram, Aristotelem hunc, Chrysippum illum, me, ac denique omnes maledictis insectatur, cùm neque festivitas id permittat, neque privatim ulla in re à nobis læsus fuerit. Hæc enim illi res veniam obtineret, si ut injuriæ vindicem, non ut aggressorem se gessisset. Sed illud omnium est gravissimum, quòd hæc faciendo, tuum ô Philosophia, nomen sibi vendicat, & repræsentato dialogo familiari nostro, eo adjutore & mimio contra nos utitur: ac præterea Menippo amico nostro ut multa secum cavillaretur, persuasit: qui solus non adest, neque nobiscum, prodita societate, accusat: pro quibus omnibus æquum est ut pœnas pendat. Quid enim contra hæc dicere posset, cùm res hasce gravissimas coram tot testibus carpserit? Quare illis in utilitatem vertat istud, si pœnas dantem spectaverint, ut nemo posthac Philosophiam contemnat. Quandoquidem hac in re silere, & contumeliam tolerare, non modestiæ, sed ignaviæ & amentiæ esse merito censeretur. Cæterum postrema, cuinam videantur tolerabilia? Siquidem nos tanquam mancipia in venalitium deductos, adhibito, ut ajunt, præcone, divendidit: nonnullos ingenti precio, quosdam mina Attica, me verò nequissimus hic, duobus obolis: ita ut circunstantes riderent. Eam ob causam indignatione perciti, & ipsi venimus, & te rogamus, ut nos turpissimis affectos injuriis, ulcisca-

1 Ἀμπεπόλησεν ὡς φασι] Recte Brodæus ἀπεμπόλησεν. Marc.

νοις. [1] Αν. Οὗτα ὦ Διόγενες, ὑπὲρ ἁπάντων καλῶς, ὁπόσα ἐχρῆν, ἅπαντα εἴρηκας. Φιλο. Παυσασθε ἐπαινοῦντες. ἄγχει τὴν ἀπολογουμένην. σὺ δ' ὦ Παρρησιάδη, λέγε ἤδη σὺ τὴν μέρος. σοι γὰρ τὸ ὕδωρ ῥεῖ νῦν. μὴ μέλλε ἔτι. Παρρη. Ὁ Φιλοσοφία κατηγόρησε Διογένης, ἀλλὰ τὰ πλείω, ὅσα ἐμοὶ χαλεπώτερα, οὐκ οἶδ' ὅ, τι παρῆν, παρέλιπεν. ἐγὼ δ' τοιαῦτα δέος ἔξαρνος ἦλθον, ὡς οὐκ εἴποι αὐτὰ, ἢ ἀπολογίαν τινὰ μεμελετηκὼς ἀφῖχθαι, ὥστε καὶ εἴ τινα ἢ αὐτὸς ἔτυχε παρασκώψειν, ἢ ἐγὼ, μὴ προτέρου ἤρθην εἰρηκώς, νῦν προσθήσειν μοι δοκῶ ἅτινα δὲ ἂν μάθητε ἐμοὶ πάνυ ἀπεκήρυττον, καὶ κακῶς ἠγόρευον, ἀλαζόνας, καὶ γόητας ἀποκαλῶν. καί μοι μόνον τοῦτο συγχώρησον, εἰ ἀληθῆ δεῖ πάντων ἐρῶ. εἰ δέ τι βλάσφημον, ἢ τραχὺ φαίνοιτο ἔχων ὁ λόγος, οὐ τῷ διελέγχειν ἐμέ, ἀλλὰ ἐκείνους ἂν οἰκεῖα δικαιότερον αἰτιῶ, τὰ τοιαῦτα ποιοῦντας. ἐγὼ γὰρ ἐπειδὴ τάχιστα ξυνῆδον ὁπόσοι τοῖς ῥητορεύουσι δυσχερὴ ἀναγκαῖον συμπίπτειν, ἀπάτην, καὶ ψεῦδος, καὶ θρασύτητα, καὶ βοὴν, καὶ ὠθισμὸν, καὶ μυρία ἄλλα, ταῦτα μὲν ὅσπερ εἰκὸς ἦν, ἀπέφυγον. ἐπὶ δὲ τὰ σὰ ὦ Φιλοσοφία καλὰ ὡρμήσας, ἠξίουν ὁπόσον ἔτι μοι λοιπὸν βίου, καθαρῶς σε ζήσας, καὶ κλύδωνος, εἰς εὔδιον πού λιμένα ἐπανύσας, ὑπὸ σοι σκεπόμενος, καταβιῶναι. καὶ πειδὴ μόνον παρέκυψα εἰς τὰ ὑμέτερα, σὲ μὲν ὥσπερ ἀναγκαῖον ἦν, καὶ τότε ἀπαντᾶν, ἐθαύμαζον, ἀρίστους βίου νομοθέτας ὄντας,

ulciſcaris. *Reviv.* Euge ὁ Diogenes omnia pro omnibus ut par erat, egregiè dixiſti. *Phil.* Deſinite laudare. Infunde reſponſuro. Tu verò Parrheſiades, viciſſim fare: tibi enim aqua nunc defluit: ergo ne cuncteris. *Parrh.* Non omnia mea, ὁ Philoſophia in accuſatione tua Diogenes recenſuit: ſed plura, quæ acerbiora erant, neſcio cur prætermiſit. Tantum verò aberit ut ea me dixiſſe negem vel præmeditatam quandam excuſationem prætendam, ut ſiqua hic ipſe reticuit, vel ego antehac non protuli, mihi nunc proponenda putem. Ita enim intelliges, quoſnam arrogantes, & præſtigiatores appellans proclamaverim, & maledictis infectatus ſim. Proindè hæc ſolum obſervate, nunquid de cunctis verum dixero. Quòd ſi blaſphemi vel aſperi quid habere videbitur oratio: non me qui redarguo, ſed illos qui talia committunt, culpandos potiùs arbitror. Ego enim quum primum intellexi quam improbæ res cauſidicos neceſſariò comitentur, nimirum fraus, mendacium, temeritas, vociferatio, conflictatio, aliaque infinita: hæc equidem ut par erat, declinavi: & ad tua bona me conferens, ὁ Philoſophia, reliquum vitæ curriculum, tanquam ex procella & tempeſtate ad tranquillum portum appulſus, ſub tua tutela vivere expetivi. Ac poſteaquam obiter tantùm ſtatuta veſtra intuitus eſſem, te quidem ut neceſſum erat, hoſque omnes admirabar, qui optimæ vitæ fuiſ-

1 Αν. Οὗτα ὦ Διόγενες] Scribendum πλα. Οὗτα &c. aut φιλόσοφε. εὖγε. Marc.

καὶ τοῖς ἐπ' αὐτὸν ἐπειγομένοις χεῖρα ὀρέγοντας, τὰ κράτιστα, καὶ ξυμφοράτατα ἀσκοῦντας, εἴ τις μὴ ἀσκοῖτο αὐτὰ, μὴ ἂν διολισθάνοι, ἀλλ' ἀτρεμὲς λείποιτο ἐς τοὺς κανόνας, ὡς ὑποτεθείκατε, ὡς τούτοις ῥυθμίζοι, καὶ ἀπευθύνοι τὸν ἑαυτοῦ βίον. ὅσῳ τοίνυν Διὶ καὶ τοῖς καθ' ἡμᾶς αὐτοὺς ὀλίγοι ποιοῦσιν. ὁρῶν δὲ πολλοὺς οὐκ ἔρωτι φιλοσοφίας ἐχομένους, ἀλλὰ δόξης μόνον τῆς ἀπὸ ταύτης πραγματείας, τὰ μὲν σεμνὰ ταῦτα, καὶ δημόσια, καὶ ὁπόσοι παντὶ μιμεῖσθαι ῥᾴδιον, οὐ μάλα ἰσοκότας ἀγαθοῖς ἀνδράσι, τὸ γλίσχιον λέγω, καὶ τὸ βάδισμα, καὶ τὴν ἀναβολήν. ἐπὶ δὲ τῷ βίῳ καὶ τοῖς πραγμάτων ἀντιφθεγγομένους τῇ χρήσει, καὶ τὰ αὐτῶν ἡμῖν ἐπιτηδεύοντας, καὶ ἀμφιθέοντας τὸ ἀξίωμα τῆς κατοκήσεως, ἠγανάκτουν. καὶ τὸ πρᾶγμα ὅμοιον ἐδόκει μοι, καθάπερ ἂν εἴ τις κατοκεστὴς τραγῳδίας, μαλθακὸς αὐτὸς ὤν, καὶ γυναικίας, Ἀχιλέα, ἢ Θησέα, ἢ καὶ τὸν Ἡρακλέα κατοκείροιτο αὐτὸν, μήτε βαδίζων, μήτε φθεγγόμενον ἡρωϊκὸν, ἀλλὰ ὑπολύμενον κατὰ τηλικοῦτον σκευασπίον. οὐ γὰρ ἂν ἡ Ἑλένη τότε, ἢ Πολυξένη ἀνάσχοιτο πέρα ἧς μετρίως αὐτοῖς σκευοποιήσατε, οὐχ ὅπως ὁ Ἡρακλῆς ὁ καλλίνικος, ἀλλά μοι δοκεῖ, τάχ' ἂν ἐπιτρίψαι τὸ ῥοπάλῳ παίσαν τὸ τοιοῦτον, αὐτόν τε, καὶ τὸ σκευασπίον, ὅτως ἀτίμως καταπεφλυσμένον σκευῇ αὐτῷ. τοιαῦτα καὶ αὐτὸς ὑμᾶς πάσχοντας, ὑπ' ὀκείνου ὁρῶν, οὐκ ἤνεγκα τῷ αἰσχύλῳ τῆς κατοκέσεως, εἰ πίθηκοι ὄντες, ἐτόλμησαν ἡρώων σκευασπίοις σκεπάζειν, ἢ τὸν Κύμην ὄνον μιμήσασθαι, ὃς λεοντῇ σκεπαλλόμενον, ἠξίει λέων αὐτὸς εἶναι, ὡς ἀγνοοῦντας τοὺς Κυμαίους ὀγκωμένου μάλα πραχύ,

fuiſſent inſtitutores, & manus ad ipſos feſtinantibus porrigerent, & ad optima ac utiliſſima adhortarentur, ſiquis ea non tranſgrederetur nec interlaberetur: ſed intentis oculis ad regulas illas à vobis propoſitas, ad eas vitam ſuam componeret, ac dirigeret, quod quidem per Iovem pauci noſtrûm faciunt. Cùm autem viderem multos non Philoſophiæ, ſed gloriæ tantùm quæ ex ea capitur ſtudio teneri: & in his quæ ſunt in promptu & vulgaria, quæque cuivis imitari ſit facile, viris bonis valdè ſimiles eſſe barba dico, greſſu, & veſtitu: vita autem & factis ſpeciei contradicere, & ſtudia veſtris contraria amplecti, ac profeſſionis dignitatem corrumpere, indignabar. Eaque res mihi videbatur ſimilis eſſe Tragico hiſtrióni molli & effœminato, qui Achillem, aut Theſeum, aut Herculem ipſum ageret, cùm tamen neque incederet, neque loqueretur Heroicè, ſed ſub larva iſtiuſmodi laſciviret: ut nec Helena, nec Polyxena, cùm id earum modeſtiæ minùs conveniret, tolerare poſſent. Nec ſe continuiſſet Hercules Callinicus, quin ocyſſimè talem clava percuſſum contriviſſet, ipſum inquam, & perſonam illam, quæ tam effœminatè eum repræſentando contaminaſſet. Et cùm ipſe talia vos ab illis perpeti viderem, non tuli hypocriſeos impudentiam: quòd cùm ſimiæ eſſent, perſonas Heroum aſſumere, vel Cumanum illum aſinum imitari auderent, qui leonina pelle indutus, leo quoque ipſe videri volebat, cùm adverſus Cumæos ignaros valdè aſperum,

καὶ καταπληκτικὸν, ἄλλοτε δή τις αὐτὸν ξένῳ καὶ λέοντι ἰδὼν, καὶ ὄνον, πολλάκις ἤλεγξε, καὶ ἀπεδίωξε παίων τοῖς ξύλοις. ὃ δ' ἐμοὶ δεινὸν ὦ φιλοσοφία καπφαίνεσθαι, τοῦτο ἦν. οἱ γὰρ ἄνθρωποι [1] εἴ τινα τοῦτον ἑώρων πονηρὸν, ἢ ἄρχοντα, ἢ ἀστραβῆ ἢ ἐπιτηδεύοντα, ὅτι ἔστιν ὃς ἂν ἐπὶ φιλοσοφίαν αὐτῷ ἠπάτα, καὶ τὸν Χρύσιππον εὐθὺς ἢ Πλάτωνα, ἢ Πυθαγόραν, ἢ ὅτῳ αὐτὸν ἐπώνυμον, ὁ ἀμαρτάνων ὀνείδιζε, [2] καὶ δὲ τοὺς λόγους ἐποιεῖτο. καὶ λοιδορεῖσθαι, πονηρὰ ὑμῶν εἰκάζον, τῶν μὲν πολὺ τεθνηκότων. ἐμοὶ γὰρ ζῶσιν ὑμῖν ἡ ἐξέτασις αὐτὴ ἐγίνετο, ἀλλ' ὑμεῖς μὲν οὐ πεδὸν, ἐκείνων δ' ἑώρων σαφῶς ἅπαντες εἰδότες, καὶ ἀσύμφορα ἐπιτηδεύοντας, ὥστε ἐρημίαν ἡλίσκεσθε μετ' αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τῷ ὁμοίῳ λοιδορίᾳ συγκατεπαύεσθε. τοιγαροῦν οὐκ ἤνεγκα ὁρῶν ἔγωγε, ἀλλ' ἤλεγχον αὐτοὺς, καὶ διέκρινον ἀφ' ὑμῶν. ὑμεῖς δ', τιμᾶν ἐπὶ τούτοις δέον, εἰς δίκην με ἕλκετε. οὐκοῦν ἐμοὶ τινα καὶ τῶν μεμυημένων ἰδὼν ἐξαγορεύοντα τῶν Θεῶν τὰ ἀπόῤῥητα, καὶ ἐξορχούμενον, ἀγανακτήσω, καὶ διελέγξω, ἐμὲ δ' ἀσεβῆ ἡγήσεσθε εἶναι; ἀλλὰ δίκαιον. ἐπὶ δὲ οἱ ἀθλοθέτην [3] μαστιγῶν εἰώθασιν, ἢν ἡς ὑποκρίτης Ἀθηνᾶν, ἢ Ποσειδῶνα, ἢ δ' Δία ὑποδεδυκὼς, μὴ κα-

horrendumque rugitum ederet, donec quidam hoipes se leonem, & asinum videre sæpe arguit, & fuste cædens iniecutus est. Sed quod mihi videatur maxime indignum, hoc erat: quòd nemo non eorum qui ex iis quempiam viderent flagitiosum quid aut turpe, aut impudicum committentem, Philosophiam ipsam accusabat: illico etiam Chrysippum, aut Platonem, aut Pythagoram, vel cujuscunque cognomen, vel cujuscunque doctrinam delinquens ille assumebat: & ex eo quòd malè viveret aliquis, de vobis multò antè vita functis malè sentiebant. Non enim de vobis viventibus, sed è medio sublatis inquisitio fiebat: omnes verò manifestè cernebant eum atrocia, & indecora perpetrare: vos verò cum ipso damnabamini, similique calumnia pariter convellebamini. Equidem ego cùm hæc viderem non tuli, verùm eos redarguebam, & à vobis secernebam. At vos propter hoc honore me dignum, in judicium rapitis. Nunquid si initiatum quempiam viderem, arcana Deorum prodentem, ac in publicum mysteria efferentem, ideoque indignarer, & reprehenderem, me impium esse existimaretis? At injustum est: quandoquidem certaminum quoque præfecti, eum histrionem qui quum Minervam, vel Neptunum, vel Iovem assumpsit agendum, non rectè,

1 Εἴ τινα τοῦτον] Angl. τοῦτον melius. *Bourd.* Corrigit Brodæus εἴ τινα τοῦτον. Melius fuerit, εἴ τινα τοιοῦτον. Marc.

2 Καὶ δὲ τοὺς λόγους] Angl. ἐς δὲ τοὺς λόγους. Bourd. Καὶ δὲ τοὺς λόγους ἐποιεῖτο] Brodæus ἐς δὲ τοὺς λόγους προσεποιεῖτο. Sed melius illud ἐποιεῖτο, intelligi enim vult Lucianus: Si quis Stoicum, aut Platonicum, aut Pythagoricum se diceret, atque ita sive tali schemate, sive sub tali persona dissertaret. *Marc.*

3 Μαστιγῶν] Tangit hunc morem Interpres Aristophanis. & Oratores Græci. *Bourd.*

1 Τὸ

λῶς ὑποκρίνοιτο, μηδὲ κατ' ἀξίαν τῶν θεῶν, καὶ μὴν οὐδὲν ἂν ὀρχήσοιτο αὐτοῖς οἷς εἶνοι, ὅπ τ' ἐξεκεκμηκότα αὐτῶν, τὰ σώματα, καὶ τὸ σχῆμα συνδεδυκότα, ἐπίτηδες ἂν παίειν τοῖς μαστιγοφόροις, ἀλλὰ καὶ ἡδέως ἂν οἶμαι, μαστιγούμενοι. οἰκέτου μὲν γὰρ, ἢ ἄγγελον, μὴ δεξιῶς ὑποκρίνασθαι, μικρὸν τὸ πλημμέλημα. τὸν Δία γὰρ, ἢ τὸν Ἡρακλέα μὴ κατ' ἀξίαν ἐπιδείξασθαι τοῖς θεαταῖς, λοιδορήσαιτο ὡς, καὶ αἰσχρόν. καὶ γὰρ οὖν καὶ τοῦτ' ἔστι πάντων ἀποπώτατον, ὅτι τοὺς μὲν λόγους ὑμῶν, πάνυ ἀκριβοῦσιν οἱ πολλοὶ αὐτῶν, καθάπερ ἐπὶ τούτῳ μόνον ἀναγιγνώσκοντες αὐτοὺς, καὶ μελετῶντες, ὡς τἀναντία ἐπιτηδεύοντες, ἅπαντα βιῶσι. πάνυ μὲν γὰρ ὅσα φασὶν, οἷον χρημάτων καταφρονεῖν, καὶ δίκης, καὶ μόνον τὸ καλὸν οἴεσθαι ἀγαθὸν, καὶ ἀοργήτου εἶναι, τὸν λαμπρῶν τούτων ὑπερορᾶν, καὶ ἐξ ἰσοτιμίας αὐτοῖς διαλέγεσθαι, καλὰ ὦ θεοί, καὶ σοφὰ, καὶ θαυμάσια λίαν ὡς ἀληθῶς. οἱ δὲ, καὶ αὐτὰ ταῦτα ἐπὶ μισθῷ διδάσκουσι, καὶ τὰς πλησίας πλήπασι, καὶ πρὸς τὰ ἀργύρια κεχήνασιν, ὀρνιθοπτερυγίοις μὲν τὸν κωμῳδῶν ὄντες, δειλότεροι δὲ τῶν λαγῶν, κολακοδιακότεροι δὲ τῶν πιθήκων, ἀσιλίστεροι δὲ τῶν ὄνων, ἁρπακτικώτεροι δὲ τῶν γαλῶν, φιλονεικότεροι δὲ τῶν ἀλεκτρυόνων. τοιγαροῦν γέλωτα ὀφλισκάνουσιν, ὠθιζόμενοι ἐπὶ ταῦτα, καὶ περὶ τὰς τῶν πλησίων θύρας ἀλλήλοις παρωθούμενοι, καὶ δεῖπνα πολυάνθρωπα δειπνοῦντες, καὶ ἐν αὐτοῖς τούτοις

recte, neque ex dignitate Deorum simulavit, flagellare consueverunt. Ac non irascuntur ipsis Dii illi, quòd eum qui suas personas assumpsit, habitumque induit, flagelliferis cædendum tradiderunt, verùm ut puto, vapulantibus delectantur. Servum enim vel nantium minùs aptè agere, parvus est error. Sed Iovem aut Herculem non pro dignitate spectatoribus ostendere, turpe ac piaculo simile esse videtur. Quinimo etiam hoc omnium est absurdissimum, quòd cùm ex iis multi dogmata vestra exactè calleant: ita tamen vivunt, ac si illa ideo tantùm legerint, ac meditati sint ut contraria exerceant. Etenim quæcunque dicunt, ut contemnendas esse pecunias, & gloriam, solumque honestum bonum putandum, ira vacandum, & res hasce splendidas esse despiciendas, & cum ipsis æqualiter conversandum, eximia sunt ô Dii & scita, aut summopere miranda profectò. Verùm hi hæc ipsa mercede docent, & divites admirantur, & pecuniis inhiant, caniculis iracundiores, leporibus timidiores, simiis blandiores, asinis petulantiores, felibus rapaciores, gallis contentiosiores. Itaque risum movent, quum de his rixantur, & circum januas divitum se invicem pulsant, & in conviviis frequentibus epulantur, in eisque tædium laudando pariunt, ac præter decorum

sese

1 Τὸ καλὸν ἀγαθὸν] Summa Philosophiæ Stoicæ quam explicat Laërt. in Zen. *Bourd.*

2 Γέλωτα ὀφλισκάνουσιν] Sic apud Plat. Idem passim. *Idem.*

3 Παροθούμενοι] Sana quidem lectio, sed senior Anglicana παραγκωνιζόμενοι, quod passim ead. utatur, ut in Nigrin. vide. *Idem.*

ἐπαυῶντες φορτικῶς, καὶ πόρρω δὲ κακῶς ἔχοντες [1] ἐμφορούμενοι, καὶ μεμψιμοιρεῖ φαινόμενοι, καὶ ἐπὶ τὸ κύλικος ἅπτεσθαι, καὶ ἀπρεπῆ φιλοσοφοῦντες, καὶ τὰ ἄκρατα ὑ φέροντες. οἱ ἰδιῶται δ', ὁπόσοι ξυμπίνουσι, γελῶσι δηλαδὴ, καὶ κροτάλυσι φιλοσοφίας, εἰ τοιαῦτα καθάρματα ἐπιτρέφει. τὸ δ' πάντων αἴσχιστον, ὅτι μηδενὸς δεῖσθαι λέγων ἕκαστος αὐτῶν, ἀλλὰ μόνον πλούσιον εἶναι τὸ σφὸν κεκραγὼς, μικρὸν ὕστερον αὐτοῦ σφετέλλων, καὶ ἀμαυρότερον μὴ λαβὼν, ὄμβριον, ὡς ἔτυχε, βασιλικὴν χλαμύδα ὀρθὴν πάρεργον ἔχων, καὶ διάδημα, καὶ τἄλλα, ὅσα βασιλείας γνωρίσματα, σφετερίσηται, τὸ ὑποδεέστερον δορύφορον. ὅταν μὲν οὖν αὐτός τι δέῃ λαμβάνειν, πολὺς ὁ σφὲ δ' κοινωνικὸν εἶναι δεῖν λόγος, καὶ ὡς ἀδιάφορον ὁ πλοῦτος. κἂν γὰρ τὸ χρυσίον, ἢ τἀργύριον, ὑδὲν τῷ [2] ὄντι τοῖς αἰγιαλοῖς ψηφίδων διαφέρει; ὅταν δὲ ἄλλος ἐπικαιρείας δορύφορος ἑταῖρος ὢν παλαιὸς, καὶ φίλος ἀπὸ πολλῶν, ὀλίγα αἰτῇ σφετέλλων, σιωπὴ, καὶ ἀπορία, καὶ παλινῳδία τῶν λόγων σφῶν τὸ σκαιότερον. οἱ δὲ πολλοὶ σφεῖ φιλίας σκιῶν λόγοι, ἐν ἡ ἀρετὴ, καὶ τὸ καλὸν, σὺν οἰδ' ὅπῃ ποτὲ οἰχεται. πάντως ταῦτα ἀνατλάμενα, [3] πτερόεντα ὡς ἀληθῶς ἔπη. μόγις οὖν ἡμέρᾳ πρὸς αὐτῶν ὑπὸ ταῖς ἀφροδισίοις σκιαμαχούμενα. μέχρι γὰρ τούτου, φίλος ἕκαστος αὐτῶν ἐς ὅσον ἂν μὴ ἀργύριον, ἢ χρυσίον ἢ σφοκείμενον ὑπὸ τῷ μέσῃ ingurgitant, & queruli apparent, & inter calices injucunda & absona philosophantur, ac merum non ferunt. Idiotæ autem quotquot compotant, rident scilicet, ac Philosophiam consuunt, quoniam hujusmodi educat piacula. Illud verò omnium est turpissimum, quòd quum unusquisque eorum nullius se rei indigum profiteatur, sed solum divitem esse sapientem vociferetur, paulò post tamen posscit, & ni accipiat stomachatur: perinde ac siquis regiè ornatus rectam gestet tiaram, & diadema, cæteraque regni insignia, frivolarum tamen rerum indigus, mendicet. Proinde quum illis quippiam est accipiendum, multa oratione prosequuntur, oportere de suo libenter conferre, & indifferentes esse divitias: quid enim aurum & argentum littoralibus à lapillis differat? At quum vetus quispiam amicus & familiaris, opis egens, paucula quædam ex multis postulatum venit, taciturnitas, inopia, ruditas, & dictorum in contrarium palinodia. Varii autem illa de amicitia sermones, & virtus, & honestum quonam abeant ignoro: nam omnino avolantia, & verè alata verba hæc sunt, quibus illi quotidie in disputationibus inter se umbratili certamine depugnant. Eousque enim unusquisque eorum est amicus, quousque nec de auro, nec de argento, quicquam in medium affert. Quòd

1 Ἐμφορούμενοι] Copiosè hanc philosophantium λυχίγειαν explodit in Lapith. dixi supra. *Bourd.*

2 Ἐν τοῖς αἰγιαλοῖς ψηφίδων] Hac specie Proverbii utitur antea in Timon. *Idem.*

3 Πτερόεντα ὕπη] Ex Homero, cujus copiosus Interpres Apul. lib. 2. Florid. *Idem.*

1 Ba-

σω. ἰὼ δὲ ἵς ὀβολὸν ἐπιδείξηται μόνον, λέλυται μὲν ἡ εἰρωνή, πάντα δὲ θορύβου ἔστι, καὶ ἀκήρυκτος πάντα. καὶ τὰ βιβλία ἐξαλήλιπται, καὶ ἡ ἀρετὴ πέφευγεν, οἷόν τε οἱ κύνες πάσχουσιν. ἐπιδὼν τις ὀστοῦν ἐς μέσους αὐτοὺς ἐμβάλῃ, ἀναπηδήσαντες, δακνῦσιν ἀλλήλους, καὶ τὸ ἁρπασθὲν ὀστοῦν, ὑλακτοῦσι. λέγεται δὲ [1] βασιλεύς τις Αἰγύπτιος, πιθήκους ποτὲ [2] πυῤῥιχίζειν, διδάξας, καὶ τὰ θηρία μιμηλότατα δὴ ἐστὶ τῶν ἀνθρωπίνων, σκευάσαι τε γὰρ καὶ ὀρχεῖσθαι, ἀλουργίδας ἀμπεχόμενα, καὶ προσωπεῖα περιτιθέμενα, καὶ μέχρι πολλοῦ δοκιμεῖν τὸν θέατρον, ἄχρι δή τις θεατὴς ἀστεῖος, κάρυα τινὰ κόλπον ἔχων, ἀφῆκεν ἐς τὸ μέσον. οἱ δὲ πίθηκοι, ἰδόντες. καὶ ἐπιλαθόμενοι τῆς ὀρχήσεως, τοῦθ' ὅπερ ἦσαν, πίθηκοι ἐγένοντο αὖτις πυῤῥιχισταί, καὶ ξυνέτριβον τὰ προσωπεῖα, καὶ τὴν ἐσθῆτα κατερρήγνυον, καὶ ἐμάχοντο περὶ τῶν ὀπώρας πρὸς ἀλλήλους. τὸ δὲ σύνταγμα τῆς πυῤῥίχης, διελέλυτο, καὶ καταγέλαστος ἦν ὁ θεάτρου. τοιαῦτα καὶ ὑμᾶς ποιῶσι. καὶ ἔγωγε τοὺς τοιούτους κακῶς ἠγόρδυον, καὶ ὅποτε παίσομαι διελέγχων, καὶ κωμῳδῶν. περὶ ὑμῶν δὲ, ὦ τῶν ὑμῖν ὁμοταλησίων, εἰσὶ γάρ εἰσί τινες οἱ ἀληθῶς φιλοσοφίαν ζηλοῦντες, καὶ τοῖς ὑμετέροις νόμοις ἐμμένοντες, μὴ ὅτι μακρεῖαν ἐγὼ, ὡς ὀλίγιστον εἰπεῖν τι, ἡ χαλεπόν. ὑπὲρ δὲ ἀνεπαίνητοι ἔχοιμι; πρὸ δὲ τοιοῦτο βεβίωται; τὰς δ' ἀ-

Quòd siquis obolum tantummodò indicarit, confestim pax solvitur, omniaque turbantur, atque implacata redduntur, libri obliterantur, virtus aufugit, iisque accidit quod canibus, in quorum medium siquis os projecerit, exiliunt, seque invicem mordent, eique qui os præripuit, allatrant. Fertur autem rex quidam Ægyptius simias tripudiare docuisse, eaque animalia, (nam ad imitandum humanas actiones maximè sunt apta) celerrimè didicisse, ut purpureis vestibus induta, & personis circundata saltarent, idque spectaculum multo tempore claruisse, donec spectator quidam urbanus, quas nuces in sinu habebat, in medium projecit. Quibus conspectis, simiæ saltationis oblitæ, id quod erant, simiæ pro saltatoribus fuerunt, & personas conterebant, & vestem discerpebant, & pro fructu inter se pugnabant. Ita ut Pyrriches ordo solveretur, & à theatro derideretur. Talia & hi perpetrant; & ego tales infectatus sum conviciis, nec redarguere unquam desinam, & comicè perstringere. Sed quod ad vos, vobisque similes attinet (sunt enim sunt profectò nonnulli qui Philosophiam amplectuntur, vestrisque legibus immorantur) absit ita insaniam, ut quid probrosum & sinistrum proferam. Nam quid dicere possem? quid enim in vita simile commisistis? Sed arro-

1 Βασιλεύς τις Αἰγύπτιος] Cleopatra: tangit enim Cleopatræ simiam, ut in tract. Περὶ μισθωτῶν ἢ ὅτι λόγιος. Bourd. Atqui libro De mercenariis philosophis non est βασιλεύς τις Αἰγύπτιος. verum Κλεοπάτρα ἢ πάππου. Nisi forte an duæ historiæ sunt. Nam hic multi simii, ibi unus: hic nuces sive, κάρυα ibi caricæ aut amygdalæ sive nuces Græcæ ἰχάδες ἢ ἀμύγδαλον. Marc.

2 Πυῤῥιχίζειν] Pro omni genere saltationis, ut id docet ὠδὴ ὄρχη. Bourd.

1 Φι-

λαζόνας ἐκείνους, καὶ θεοῖς ἐχθρὰς ἄξιον οἴμαι μισεῖν. ἢ σὺ γὰρ ὦ Πυθαγόρα, καὶ Πλάτων, καὶ Χρύσιππε, ἢ Ἀριστοτέλες, τί φασὶ πρέπειν ὑμῖν τὰς τοιάσδε, ἢ οἰκεῖόν τι, καὶ ξυγγενὲς ἐπιδείκνυσθαι βίῳ; νὴ Δία Ἡράκλεις φασὶ, καὶ Σιμία. ἢ διότι βαρβάρους ἔχουσι, καὶ [1] φιλοσοφεῖν ἀσκοῦσι, καὶ [2] σκυθρωποί εἰσι, διὰ τοῦτο χρὴ ὑμᾶς εἰκάζειν αὐτούς; ἀλλ' ἤνεγκα ἂν εἰ πλανοὶ γὰρ ἦσαν καὶ ἐπὶ τῇ σκευάσει αὐτῆς. νῦν δ', βέλτιον ἂν μοι δοκῶ μιμήσασθαι, ἢ ὅτοι φιλοσόφους. εἴρηκα τὰ ὑπὲρ ἐμαυτοῦ, ὁπόσα εἶχον. σὺ δ' ὦ ἀλήθεια, μαρτύρῳ χρῆσαι αὐτοῖς, εἰ ἀληθῆ ἐστι. Φιλο. μετάσχοι ὦ Παρρησιάδη πορρωτέρω ἔτι. τί ποιῶμεν ἡμεῖς; πῶς ὑμῖν εἰρηκέναι ἀνὴρ ἔδοξεν; Αρετη. ἐγὼ μὲν ὦ φιλοσοφία, μεταξὺ λέγοντος αὐτοῦ, [3] κατὰ τὴν γῆς δύναμιν ἠχόμην. ὅτως ἀληθῆ πάντα εἶπεν. ἐγνώκεσαν γὰρ ἀκούσασαι ἅπασαν τὴν ποιότητα αὐτοῦ, καὶ φήμασον μεταξὺ τοῖς λεγομένοις, τοῦτο μὲν, ἐς τόνδε. τοῦτο δὲ, ὃ δεῖνα ποιεῖ. καὶ ὅλως ἔδειξε τοὺς ἄνδρας σαφῶς, καὶ δεῦρο ἐπὶ τὸν γραφῆς τὰ πάντα ἐσοικότας, οὐ τὰ σώματα μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰς ψυχὰς αὐτοὺς εἰς τὸ ἀκριβέστατον ἀπεικάσας. Φιλο. καὶ γὰρ πάνυ ἡρυθρίασα ὦ ἀρετή. ὑμεῖς δ', τί φατέ; Αν. Ἰὼν corpora sed animas etiam ipsas absolutissimè effinxit. *Phil.* Ego quoque planè erubui, ô Virtus. Vos verò quid dicitis? *Revirv.* Quid

rogantes illos, & Deorum inimicos, odio dignos esse puto. Tu enim Pythagora, & Plato, & Chrysippe, & Aristoteles, qua in re tales vobiscum dicitis convenire, aut proprium, ac cognatum in vita præstitisse? Ita per Iovem, Hercules, inquiunt, & Simia. An quia barbas habent, & se philosophari profitentur, & severitatem vultu prætendunt, propterea cum vobis sunt comparandi? An tulissem, si saltem illi ad simulationem fuissent apti. Nunc verò citiùs vultur luscîniam imitabitur, quàm illi Philosophos. Quæ pro me dicendi habebam expolui. At tu Veritas numquid vera sint apud ipsos testificare. *Phil.* Nunc longius ô Parrhesiades, absiste. Quid nos faciamus? quomodo vir hic vobis videtur dixisse? *Virtus.* Ego quidem ô Philosophia, dum ille perorabat, terram subire optabam: adeò vera omnia dixit. Itaque audiens unumquemque eorum qui talia faceret, agnoscebam: interimque ex iis quæ dicebantur, hoc ad istum, hoc verò ad certum illum qui faceret referebam. Denique viros illos perspicuè indicavit, tanquam ex aliqua pictura expressos: nec so-

1 Φιλοσοφεῖν ἀσκοῦσι] Sic bene legit Interp. minus recte Cod. Angl. φάσκουσι. Bourd.

2 Σκυθρωποί εἰσι] Vt in Nigrin. & Lapith. & passim alibi. *Idem.*

3 Κατὰ τὴν γῆς δύναμ] Sic de merced. conduct. δύχη ἢ σεισμῷ συμπεσεῖν ἐκεῖνα πάντα. Sic adversus Indoct. ἐξῆν τότε χάσκειν σοι τὸν γῆν καὶ σιωπᾶν, sic ἰταιρ. πῶς ἂν μὴ γῆ καπείη; eadem in Lapith. sic apud Heliod. lib. 1. ἰυχίμιλων δὲ καθαδύναι μᾶλλον habent ex Homeri Iliad. 4. τότε μοι χάσοι δύρεῖα χθων. Simile illud est Æschyli Suppl.

Θέλοιμι δ' ἂν μορσίμως
Βέβχι τυχεῖν ὑπ συφγάνας. Idem.

1 Ὦ μὶ-

τί ȣ̓ ἄλλο, ἢ ἀφεῖναι αὐτὸν ἐγκλήματος, καὶ φίλον ἡμῖν, καὶ εὐεργέτην ἀναγεγράφθαι; τὰ γὰρ τῶν Ἰλιέων ἀτυχῶς πεπόνθαμεν, τραγῳδόν τινα τοῦτον ἐφ' ἡμᾶς κεκινηκέναι, ᾄσόμενον τὰς Φρυγῶν ξυμφοράς. ἀλλὰ σὺ γὰρ, ὦ τῆς θεοῖς ἐχθρᾶς ἀποτραγῳδείτω. Διο. ὦ αὐτὸς ὦ φιλοσοφία, πάνυ ἐπαινῶ τὸν ἄνδρα, καὶ ἀναπέπεμμαι τὰ κατηγορημένα, καὶ φίλον ποιοῦμαι αὐτὸν, ἥνπερ ὄντα. Φιλο. οὐκοῦν ὦ Παρρησιάδη, ἀφίεμέν σε τῶν αἰτίας, καὶ ἀπάσαις κρατεῖς. καὶ τὸ λοιπὸν, ἴσθι ἡμέτερος ὤν. Παρρ. αἰσχύνομαι τὴν μὲν αἰσθησιν. μᾶλλον δὲ τραγικώτερον αὐτὸ ποιήσειν μοι δοκῶ. σεμνότερον γὰρ [1] ὦ μέγα σεμνὴ νίκη τὸν ἐμὸν βίον καταίσχυς, καὶ μὴ λήξεις στεφανοῦσα. Αρε. ἀκμὴν [2] δεύτερον κρατῆρα ἤδη καταρχώμεθα αἰσθησαλῶμεν κἀκείνους, ὡς δίκῃ νικήσωσιν, αὐθ' ὧν εἰς ἡμᾶς ὑβρίζουσι. καταγορήσει δὲ Παρρησιάδης ἐκάστου. Παρρ. ὁρᾷς ὦ ἀρετὴ ἔλεξας. ὥστε σὺ πρὸς συλλογισμὲ, καλέσασα εἰς τὸ ἄστυ, αἰσθησκήρυττε τοὺς φιλοσόφους. Συλλογι. ἄκουε. σίγα. τοὺς φιλοσόφους ἥκειν εἰς ἀκρόπολιν ἐπιλογησομένους ἐπὶ τὴν ἀρετῆς, καὶ φιλοσοφίας, καὶ δίκης. Παρρη. ὁρᾷς; ὀλίγοι σπουδάζοντας, γνωρίσαντες τὸ κήρυγμα. ἄλλως γὰρ, δεδίασι τὴν δίκην. οἱ πολλοὶ δὲ αὐτῶν, ἃ δὲ σχολὴν ἄγουσιν, ἀμφὶ τὰς πλησίας ἔχοντες. εἰ δὲ βάλοι πάνυ ἥκειν, καὶ τάδε ὦ συλλογισμὲ κήρυττε. Φιλο. μηδαμῶς. ἀλλὰ σὺ

Quid aliud, quàm à crimine eum absolvi, inter amicosque & benefactores nostros ascribi debere? Planè enim nobis idem quod Ilienſibus, accidit: hunc tanquam Tragœdum quempiam in nos excitâvimus, qui Phrygum calamitates decantaret. Canat igitur, & Dei inimicos tragicè exagitet. *Diog.* Ego quoque ô Philosophia, plane hominem laudo, quæque illi objeci retracto: & quia generosus est, amicum eum facio. *Phil.* Euge ô Parrhesiades ab accusatione te absolvimus, in omnibus vincis. Cæterùm te nostrum esse scias. *Parrh.* Hanc primam adoravi: verùm aliud magis tragicum opus mihi supereſſe puto. Siquidem ô valdè veneranda Victoria quotidie vitam meam reddis venerabilem, nec coronare desinis. *Virtus.* Numquid igitur à secundo jam ordiamur cratere, & illos citemus, ut ob ea quibus in nos injurii fuêre, pœnas expendant? Parrhesiades autem unumquemque accusabit. *Phil.* Rectè ô Virtus, elocuta es. Quapropter heus tu minister Syllogisme in urbem te confer, & Philosophos advoca. *Syllog.* Audi, tace. Philosophi in arcem ascendant, ut apud Virtutem, Philosophiam, & Iustitiam accusationem diluant. *Parrh.* Videsne? pauci conveniunt citatione cognita. Nam justitiam præsertim timent. Nec ociosi sunt plerique ipsorum, dum circa divites versantur. Sed si vis ut veniant omnes, præconium his verbis pronuncia Syllogisme. *Phil.* Minimè: sed tu Par-

1 Ὠ μέγα σεμνὴ Νίκη] Ex Euripid. *Bourd.*

2 Δεύτερον κρατῆρα] Specie proverbii. De secundo cratere, Long. lib. 3. στεφάνῳ. Achil. Tat. lib. 2.

1 Σι-

ὦ Παῤῥησιάδη, προσκάλει, κελεύσει σοι δοκεῖ. Παρρη. οὐδὲν τοῦτο χαλεπόν. ἄκουε. σίγα. ὅσοι φιλόσοφοι εἶναι λέγουσι, καὶ ὅσοι προσήκειν αὐτοῖς οἴονται καὶ ὀνόματος, ἥκειν εἰς ἀκρόπολιν ἐπὶ τὴν Δίαιτομιάν. δύο μναῖ ἐκάστῳ δοθήσονται, καὶ [1] σησαμοῖς καὶ πλακοῦς. ὃς δ' ἂν πρῶτα βαθὺν ἐπιδείξῃ, [2] παλαίστην ἐχάδων, οὗτος μὲν προσεπιλήψεται. κριθήσεται δὲ ἕκαστον σωφροσύνην μὲν, καὶ δικαιοσύνην, ἢ ἐγκράτειαν, μηδαμῶς. οὐκ ἀναγκαῖα γὰρ τοῦτά γε, ὦ μὴ παρῇ. πέντε γὰρ συλλογισμοὺς ἐξαπαιτοῦσι. ἃ γὰρ ἡμεῖς αὐτῶν εἶναι σοφοί· [3] κεῖται δ' ἐν μέσοισι δύο χρυσοῦ τάλαντα, τῷ, δόμεν, ὃς μοῦνος πάσσιν ἐρίζειν ἐξοχος εἴη βασιλῆϊ. ὡς πληρὴς μὲν ἡ ἀγορὰ ὠθιζομένων, ἐπὶ τὰς δύο μνᾶς ὡς ἤκουσαν μόνον. ἔνθα δὴ τὸ Πελασγικὸν ἄλσος, καὶ κατὰ τὸ Ἀσκληπιεῖον ἔτρεχον, καὶ περὶ τὸ Ἄρειον πάγον, ἐπὶ πλείους. ἔνιοι δὲ, καὶ κατὰ τὸν Τάλω τάφον. οἶδα, καὶ πρὸς τὸ Ἀνακεῖον προθέμενοι κλίμακας, ἀνέρπουσι βουλῇ δήν. τὴν Δίαν καὶ βοτρυδὸν, ἐσμὸς δίκην. ἵνα καὶ καθ' Ὅμηρον εἴπω, ἀλλὰ πάκεῖσε κοὶ μᾶλλα πολλοὶ, καὶ πεύσεται [4] μυρίοι, ὅσά τε φύλλα, καὶ ἄνθεα γίνεται ἠέρι. [5] μέση δὲ ἡ ἀκρόπολις ὑπὸ βαρυκλεῖ, κλαγγῇ δὲ προκαθιζόντων, καὶ πανικῷ πήδῃ. πώγων. κολακεία. ἀναιδυντία. βακτηρία. λιχνεία. συλλο-

Parrheſiades, prout tibi viſum fuerit illos advoca. *Parrh.* Hoc non eſt difficile. Audi, tace. Quicunque ſe Philoſophos eſſe dicunt, & quicunque nomen hoc ad ſe ſpectare arbitrantur, ad diſtributionem in arcem veniant: duæ minæ ſingulis dabuntur, & ſeſamina placenta. Quicunque verò barbam profundam oſtenderit, ille caricarum maſſam inſuper accipiet. Nemo verò modeſtiam, & juſtitiam & continentiam afferat (hæc enim neceſſaria non ſunt, ſi non adſint) ſed ex modis omnibus quinque ſyllogiſmos. Non enim tas abſque his ſapientem eſſe *In medioque auri duo ſunt objecta talenta, Danda illi qui ſit melior certamine cunctis.* Papæ quàm retertus eſt conflictantium aſcenſus, poſtquam duarum minarum mentionem tantùm audiverunt. Ad Pelaſgium alii, alii juxta templum Æſculapii, & circum Areopagum etiam plures, nonnulli quoque penes Tali ſepulchrum: pars etiam admotis ſcalis templo Dioſcurorum, cum ſtrepitu aſcendunt, per lovem etiam confertim, examinis apum inſtar: & ut Homeri verbis utar: ſed inde quamplurimi, illic quoque innumeri, *Quot folia & flores naſcuntur tempore verno.* Plena autem eſt arx brevi tempore cum clangore conſidentium: eſtque undique pera, barba, adulatio, impudentia, baculus, edacitas, ſyllo-

1 Σησαμαῖς καὶ πλακοῦς] Dixi ad Petron. *Bourd.*

2 Παλαίστην ἐχάδων] Hæc paſſim apud Lucianum hac de re Theophyl. Simoc. Epiſt. 14. ὁ δὲ πεπίσθω ἐκ πολλῆς τῆς ἐχάδων τὰ πλεῖστα συζέσκοκα καὶ τὰς ἀκριδας ὡς οἶσθ' ὅπως ἀπρίβωσεν, ὁ δὲ πρυμνὰς ἐκισχνῆ, καὶ μοῖραν τινα ἄπῃ μόρον κομίζεσθαι οἰκαδε, posteriorem hanc partem tangit in Lapith. *Idem.*

3 Κεῖται δ' ἐν μέσοισι] Parodia ex Iliad. σ. Idem.

4 Μυρίοι] Ex Homer. Il. β. pro ἠέρι Angl. ἄῃ. Idem.

5 Μέση δὲ] Caſaub. ad Athen. *Idem.*

[1] Μὰ

χομός. Φιλαργυρία. οἱ ὀλίγοι ἦ, ὁπόσοι ἐσὸς τὸ πρῶτον κήρυγμα ἐκεῖνο ἀνήκουσε, ἀφαυεῖς, καὶ ἄσημοι, ἀναμιχθέντες τῷ πλήθει τῶν ἄλλων, καὶ λελήθασιν ἐν τῇ ὁμοιότητι τῶν ἄλλων χημάτων. τοῦτο γοῦν τὸ δεινότατόν ἐστιν ἡ φιλοσοφία, καὶ ὃ τις ἂν μέμψαιτό σε μάλιστα, τὸ [1] μὴ ἦ ἐπιδήλους γνώρισμα καὶ σημεῖον αὐτοῖς. πολυπράγμονες γὰρ οἱ ζητητὲ ὄντες πολλάκις τῶν ἀληθῶς φιλοσοφούντων. Φιλο. ἔστω τοῦτο μετ' ὀλίγον. ἀλλὰ [2] δεχώμεθα ἤδη. Πλα. αὐτοὶ ἡμᾶς πρῶτους χρὴ τοὺς πλατωνικοὺς λαβεῖν. Πυθ. ἐσὸς, ἀλλὰ τοὺς πυθαγορικούς ἡμᾶς. πρώτιστος γὰρ Πυθαγόρας ἦν. Στω. ληρεῖτε. ἀμείνους ἡμεῖς οἱ ἀπὸ τῆς στοᾶς. Περιπα. ἢ μὰ Δία. ἀλλ' ἔν γε τοῖς χρήμασι, πρῶτοι ἂν ἡμεῖς εἰημὲν, οἱ σὺν ἔμοὶ πατρί. Επι. ἡμῖν τοῖς ἐπικυρείοις τὰς πλακοῦντας δότε, καὶ τὰς παλάθας. ὡς ἦ τῶν μνῶν ἀφιμενοῦμεν, κἂν ὑστέρας δέῃ λαμβάνειν. Ακαδη. πρῶτα τὰ δύο τάλαντα; δίκαιον γὰρ οἱ ἀκαδημαϊκοὶ ὅσοι τῶν ἄλλων ἐσμὲν ἐφεκτικώτεροι. Στωι. οὐχ ἡμῶν γε τῶν σοφῶν παρόντων. Φιλο. παύσασθε φιλονικοῦντες. ὑμεῖς ἦ οἱ κυνικοὶ, μήτε ἀλλήλοις ἀλλήλους, μήτε τοῖς ξύλοις παίετε. ἐπ' ἄκρα γὰρ ἔστε κεκλημένοι. καὶ νῦν ἔγωγε ἡ φιλοσοφία, καὶ ἡ ἀρετὴ αὕτη, καὶ ἡ ἀλήθεια, δικάσομεν τίνες οἱ ὀρθῶς φιλοσοφοῦντες εἰσίν. εἶτα ὅσοι μὲν ἂν δύνωνται κατὰ τὰ ὑμῖν δοκοῦντα βιοῦντες, εὐδαιμονήσουσιν, ἄριστοι κεκλημένοι. τὰς γοῦν ἦ, καὶ ἐδὲν ἡμῶν προσήκουσας, syllogiſmus, avaritia. Ac pauci illi, quotquot ad primum illud præconium aſcenderunt, obſcuri & ignoti, reliquorum turbæ immixti, ſub aliarum formarum ſimilitudine deliteſcunt. Eſt & hoc ô Philoſophia moleſtiſſimum, & in quo te maximè quis reprehendat, quòd nullas illis notas & ſigna inuſſiſti: ſiquidem præſtigiatores iſti, ſæpius ad perſuadendum, verè philoſophantibus ſunt aptiores. *Phil.* Fiet illud paulò poſt: ſed jam excipiamus. *Plat.* Nos Platonicos par eſt accipere primos. *Pyth.* Minimè: ſed nos Pythagoricos. Prior enim fuit Pythagoras. *Stoic.* Deſipitis. nos Stoici ſumus præſtantiores. *Perip.* Minimè quidem: verùm nos ex Peripato primi ſimus in pecuniis. *Epic.* Nobis Epicureis date placentas, & caricarum maſſas. Quod ad minas attinet, expectabimus, quanvis oporteat nos poſtremos accipere. *Acad.* Vbi ſunt illa duo talenta? ſiquidem nos Academici oſtendemus, quantum aliis ſimus contentioſiores. *Stoic.* Non præſentibus nobis Stoicis. *Phil.* Deſinite contendere, vos verò Cynici, ne vos invicem pulſetis, neque baculis cædatis: nam vos ad alia vocatos eſſe ſcitis. Nunc equidem ego Philoſophia, & hæc Virtus, Veritaique judicabimus quinam ſint qui verè philoſophantur. Inde qui noſtrum inſtitutis vivere invenientur, fœlices erunt quòd optimi habiti fuerint. Sed præſtigiatores illos, nilque ad nos ſpectantes, ma-

1 Μὰ ἦ] Angl. μαδὲν. Bourd.

2 Δεχώμεθα ἤδη] Angl. ἤδη αὐτὰς ſic erat legendum, aliter tamen Interpres & Mſſ. & Cod. Florent. *Idem.*

1 Θέρ-

κακοὺς κακῶς ἐπιτρίψομεν, ὡς μὴ ἀνυποιοῖτο τῶν ὑπὲρ αὐτοὺς, ἀλαζόνες ὄντες. τί τοῦτο; φεύγετε νὴ Δία κῆρα τὴν μεμνῶν οἱ πολλοὶ, ἀλλομένοι· κενὴ δὲ ἤδη ἡ ἀκρόπολις. πάλαι ὀλίγων τούτων, ὁπόσοι μεμενήκασιν, ἃ φοβηθέντες τὸν κρᾶσπεδον, ἵνα ὁ Κυνίσκος ἀπέρριψεν ἐν τῇ τροπῇ. φέρ' ἴδω τί ἔχει, ἦπται [1] θέρμους, ἢ βιβλίον, ἢ [2] ἄρτους τοὺς αὐτοπυρίτας; Παῤῥ. ὄκ. ἀλλὰ χρυσίον τοῦτο, καὶ μύρον, [3] καὶ μαχαιρίδιον θυλικὸν, [4] καὶ κάτοπτρον, καὶ κύβους. Φιλο. εὖγε ὦ γενναῖε. τοιαῦτά σοι ἴσως τὰ ἐφόδια τῆς ἀσκήσεως. καὶ μὴ τούτων, πλὴν λοιδορεῖσθαι ἅπασι, καὶ τοὺς ἄλλους παιδαγωγεῖν. Παῤῥ. πιθοῦ μοι ἡμῖν ἔτοι. χρὴ δὲ ὑμᾶς σκοπεῖν ὁπόταν τρόπον ἀγνοούμενα ταῦτα πεπαύσεται, καὶ διαγνώσονται οἱ σύντυχάνοντες οἵτινες οἱ ἀγαθοὶ αὐτῶν, καὶ οἵτινες αὖ πάλιν οἱ ἕτερα βίᾳ. σὺ δὲ ὦ ἀλήθεια, ἐξεύρεσκε. ὑπὲρ σοῦ γὰρ τοῦτο γένοιτ' ἄν, ὡς μὴ ἐπικρατῇ σου τὸ ψεῦδος, μὴ δὲ ὑπὸ τῇ ἀγνοίᾳ λανθάνωσιν οἱ φαῦλοι τῶν [5] ἀνδρῶν ἐς τοὺς χρηστοὺς μεμιγμένοι. Αλη. ἐπ-

malos male perdemus: ne superbi illi quæ sunt supra se affectent. Quid hoc rei est? Fugitis per lovem multi per confragosa desilientes: jamque arx est vacua: præter paucos illos qui judicium non formidantes remansere. Vos verò ministri peram tollite, quam Cynisçus fugiendo abjecit. Age videam quid habeat, an lupinos, librumve, aut panes cibarios? *Parrh.* Minimè: sed aurum hoc, & unguentum cultrum sacrificuli? & speculum, & talos. *Phil.* Euge ô generose, hæc tibi exercitationis erant viatica: cumque his æquum esse censebas omnibus conviciari, atque alios docere. *Parrh.* Tales illi sunt nobis. Cæterùm oportet vos considerare, quo pacto desinent hæc ignota esse, & dignoscentur qui tecum consuescunt, quinam illorum sint boni, quinam contra alterius sint vitæ. Tu autem Veritas illud comperito. Nam è re tua fuerit, ut tibi mendacium non prævaleat: neu præ ignorantia pravi homines immixti bonis deliteścant. *Verit.* Hac in re

1 Θέρμους] Dixi ad Petronii *lupinos*. Bourd.

2 Ἄρτους τοὺς αὐτοπυρίτας] Hæc omnia in Dialog. mort. & in Catapl. *Idem.*

3 Καὶ μαχαιρίδιον θυτικὸν] *Secespita*. Casaubon. ad Suet. Aug. dico fuse alibi. *Idem.* Brodæus μαχαιρίδιον πυθικὸν. *Delphicum gladium.* Verùm ἀτυχεῖ παντελῶς. Dixisset saltem *Delphicum cultrum*. Sed neque hoc neque illud Lucianus voluit, verum intelligi μαχαιρίδιον θυτικὸν cultellum sacrificatorium, sive cultrum ad sacrificia, ac festos dies atque epulas. Culter Delphicus necessitatis: cultellus sacrificatorius deliciarum & voluptatis. Non perstringit autem res ad usum hujusce Cynici ullas Lucianus, in pera ejus inventas, sed quæ summarum deliciarum sint, χρυσίον, μύρον, μαχαιρίδιον θυτικὸν, κάτοπτρον, κύβους. *Aurum, unguentum, cultellum ad sacrificia, speculum, tesseras*, &c. Quemadmodum sacrificationes gumiis epularum occasiones fuerint, longum fuerit nunc edisserere. *Marc.*

4 Καὶ κάτοπτρον] Hæc eleganter apud Apul. in Apol. *Bourd.*

5 Ἀνδρῶν ἐς τοὺς χρηστοὺς μεμιγμένοι] Alia Anglic. Cod. lectio εἰ φαῦλοι τῶν ἀνδρῶν τι ἐς χρηστοὺς μεμιμημένοι. Idem.

1 Θα-

αὐτῷ εἰ δοκεῖ Παῤῥησιάδῃ, ποιησώμεθα τὸ τοιοῦτον, ἐπεὶ χρηστὸς ὤπλαι, καὶ εὔνους ἡμῖν, καὶ σὺ ὦ φιλοσοφία, μάλιστα θαυμάζων, συλλαβόντα μετ' αὐτοῦ τὸν ἔλεγχον, ἅπασι τοῖς φάσκουσι φιλοσοφεῖν σύντυχάνειν. εἰδ' ὃν μὲν ἂν εὕρῃ γνήσιον ὡς ἀληθῶς φιλοσοφίας, στεφανοῦτω [1] θαλλῷ στεφάνῳ, καὶ ἐς τὸ πρυτανεῖον καλεσάτω. ὧν δέ τινες εἰσὶ πολλοί εἰσι, καταῤῥάτω ἀνδρὶ ὑποκριτῇ φιλοσοφίας σύντυχῃ, τὸ τριβώνιον περιτάσας, ἀποκειράτω τὸν πώγωνα σὺν χαλκῇ πελεκυστικῇ μαχαίρᾳ, καὶ ἐπὶ τῷ μετώπῳ στίγματα ἐπιβαλλέτω, ἢ ἐγκαυσάτω καὶ τὸ μετάφρενον. ὁ δὲ τύπος ἔστω κωνοπῆς, ἔστω ἀλώπηξ, ἢ πίθηκος. Φιλο. οὕτω ὦ ἀλήθεια. ὁ δ' ἔλεγχος ὦ Παῤῥησιάδη, τοιόσδε ἔστω, οἷόν σε ὁ τῶν ἀετῶν θεὸς τὸν ἥλιον εἶναι λέγεται. ἐμοὶ Δία. ὥστε κἀκεῖνος ἀποβλέπειν τῷ φωτὶ, καὶ σὺν ὑμῖνον δοκιμάζειν. ἀλλὰ σοὶ θεὶς χρυσίον, καὶ δόξαν, καὶ ἡδονὴν, ὃν μὴ ἂν αὐτῶν εἴδῃς ὑπεροφῶντα, καὶ μηδαμῶς ἐλκόμενον σοὶ τὴν ὄψιν, ὥτε ἔστω, ὁ τῷ θαλᾷ στεφόμενος. ὃν δ' ἂν ἀπενὲς ἀποβλέποντα, καὶ τὴν χεῖρα ὀρέγοντα ἐπὶ τὸ χρυσίον, ἀπάγειν ἐπὶ τὸ κωνοπήλιον τοῦτον, ἀποκείρειν re ex Parrhesiadis arbitrio, siquidem probus, ac nobis benevolus est visus, teque ô Philosophia maximè admiratur: ita faciamus: ut assumpto secum Elencho, conveniat omnes qui se philosophari profitentur: tum quem verè legitimum Philosophiæ ælumnum invenerit, corona coronet oleagina, & in prytaneum vocet. Si verò in aliquem, quales multi sunt, execrandum virum, ac Philosophiæ simulatorem inciderit, attritam vestem dilaceret, barbamque hirci tonsoria novacula abradat, frontique stigmata imprimat, vel inter media supercilia inurat sitque inustionis figura Vulpes, aut Simia. *Phil.* Euge Veritas. Talis autem ô Parrhesiades, sit Elenchus, qualis aquilarum pullus ad solem esse fertur. Non per Iovem tamen, ita ut lumen obtueantur, indeque probentur. Verùm exposito coram illis auro, gloria, voluptate, quem ipsorum ea despicere videris, & nequaquam ad aspiciendum trahi, is esto qui oleagino ramo coronetur. Quem verò fixis oculis intuentem, manumque ad aurum protendentem deprehenderis, hunc abrasa priùs barba, inurendum ab-

1 Θαλᾷ στεφάνῳ] Sic postea τῷ θαλῷ στεφάνῳ, Grammatici Græci idem esse ajunt ac θαλλός, quid autem θαλλὸς Theocr. docet Etym. Hesych. Suid. vocaverunt etiam ὄρχον κρατὸς ut apud Hesych. verbo χύτλασον cujus locum emendat Clariss. Scal. χύτλῳ δὲ κρατὸς ὄρχος ὕσπιῳ παρὰ χυτρίοις &c. vocaverunt Latini sagmina Gl. vet. *Sagmina* θαλλὸς, ἀστεφὲς α. Hac de re Athen. lib. 7. ferebantur in Panathenaica pompa, quique ferebant θαλλοφόροι dicti, ut vult Iuncus apud Stob. licet quidam asserant fuisse ramos olivæ quos manu gestabant, ut videatur esse illud Homericum σίμβλαι ἔχον ἐν χερσὶν usi sunt & Latini ut autor Ceir.

Pergit Amyclas spargens altaria thallo.

Quod Virg. 6. Æn. dixit

ramo frondentis oliva. Bourd.

τα ἀστέρια τ πώγωνα. Παῤῥη. ὡς ἔδοξεν ἔσῃ ταῦτα ὦ φιλοσοφία. ἢ ὕψῃ αὐτίκα μάλα τὰς πολλὰς αὐτῶν, ἀλωπεκίας, ἢ πιθηκόρυς. ὀλίγους ἢ ἢ ἐστεφανωμένους. εἰ βούλεσθε μέντοι, καὶ ταῦτα ἀνάξω τινὰς ὑμῖν νὴ Δί' αὐτῶν. Φιλο. πῶς λέγεις, ἀνάξεις τὰς φυγόντως; Παῤῥη. καὶ μάλα, ὦ ἡ ἱερεία μοι ἐθέλῃ σεσῦς ὀλίγον χρῆσαι τῷ ὁρμιᾷ ἐκείνῳ καὶ τ ἀγκίστρ, ὅσπερ ὁ ἁλιεὺς ἀνέδηκεν ὁ ἐκ Πειραιῶς. Ιε. ἰδοὺ δὴ λαβὲ καὶ τ κάλαμόν γε ἅμα, ὡς πάντ' ἔχοις. Παῤῥη. ἐκεῖν ὦ ἱέρεια, καὶ ἰχάδας μοι τινὰς δὸς ἀύσασα, καὶ ὀλίγον ἢ χρυσίν. Ιε. λάμβανε. [1] Φιλο. τί πρᾶξειν ἀνὴρ Διανοεῖται; Παῤῥη. δελεάσας τ ἄγκιστρον ἰχάδι, καὶ χρυσίῳ, καθέξομαι ἐπὶ τὸ ἄκρον ἢ τειχίν, [2] καθήκενεις τὴν πόλιν. Φιλο. τί ταῦτα ὦ Παῤῥησιάδη ποιεῖς; ἦπου τὰς λίθους ἁλιεύσειν διέγνωκας ὑπ ἢ Πηλασγικῶν; Παῤῥη. σιώπησον ὦ φιλοσοφία, καὶ τὴν ἄγραν ἀφάνιζε. σὺ ἢ Ποσειδὼν ἀγρεῦ, καὶ Ἀμφιτρίτη φίλη, πολλὰς ἡμῖν ἀνάπεμπε τ ἰχθύας. ἀλλ' ὁρῶ τινα λάθρᾳ κύμενα δύμενα, μᾶλλον ἢ χρύσοφρυν. Ελευ. ἔκ. ἀλλὰ καλεῖς ἐστι. σφοδρὸς ἔρχεται δὴ τὸ ἀγκίστρῳ κεχηνώς. ὀσφραίνεται ἢ χρυσίου. σαλήσιον ἤδη ἐστί. ἔψαυσεν. εἴληπται. ἀναπαύσωμεν. Παῤῥε. καὶ σὺ ὦ ἕλεγχε, νῦν ξυσπιλαῦ τ ὁρμιᾶς. ἄνω ἐστί. φέρ' ἀβδυκας. *Parrh.* Hæc, ô Philosophia, erunt, ut censes: & confestim permultos eorum vulpe, vel simia notatos videbis, paucos verò coronatos: quinimo si placuerit, nonnullos illorum vobis per Iovem huc adducam. *Phil.* Quid ais? fugientes adduces? *Parrh.* Ita quidem, si sacerdos funiculum hunc, & hamum à Piræensi piscatore dicatum, velit mihi parumper commodare. *Sacerd.* En accipe, calamumque simul, ut habeas omnia. *Parrh.* Quin igitur Sacerdos, caricas aliquas, parumque auri da mihi properè. *Sacerd.* Accipe. *Phil.* Quidnam vir hic facere intendit? *Parrh.* Hamo carica & auro inescato, summo muro insidens in urbem demisit. *Phil.* Quid agis ô Parrhesiades? numquid lapides [3] ex Pelasgico piscari decrevisti? *Parrh.* Tace Philosophia, ac prædam expecta. Tu verò piscator Neptune, tu quoque chara Amphitrite, multos pisces nobis immitte. At lupum quendam ingentem video, vel potiùs auratam. *Libert.* Minimè. felis est, accedit ad hamum hians, aurum odoratur, prope jam adest, tetigit, captus est, attrahamus. *Parrh.* Tu quoque Elenche, nunc una funiculum arripe: attractus est. Age videam

1 Φιλο. τί πράξειν ἀνὴρ διανοεῖται; Παῤῥη. δελεάσας τὸ ἄγκιστρον ἰχάδι] Brodæus. ubi notata παῤῥησιάδη persona reponi vult personam Αἰτιος. Sed frustra. Respondet enim Parrhesiades Philosophiæ cum admiratione interroganti, tertiamque personam pro secunda usurpanti oratoriè τί πράξειν ἀνὴρ διανοεῖται pro τί πράξειν διανοῦ ὦ παῤῥησιάδη; Mutavit personam ut exprimeretur admiratio rei novæ. Virtutis personæ locus hic nullus est. Patet autem etiam sequente mox interrogatione Philosophiæ τί ταῦτα, &c. *Marc.*

2 Καθῆκεν ἐς τὴν πόλιν] Καθῆκεν ἐς τὴν πόλιν. Idem.

3 *Ex Pelasgico*] Pelasgicum locus fuit Athenis juxta arcem, de quo antea dictum est. *Cogn.*

1 Αὖον

ἴδω τίς εἶ ὦ βέλτιστ ἰχθύων. [1] αὖων ἔτός γε. Ἡράκλεις τ ὀδόντων. τί τοῦτο ὦ γενναιότατε ἔλαψας, λιχνεύων περὶ τὰς πέτρας, ἔνθα λήσειν ἤλπισας, κατάβλυκός; ἀλλὰ νῦν ἔσῃ φανερὸς ἅπασιν, ὃς τ βραγχίων ἀπαρτηθήσῃ. ἐξέλωμαι τὸ δέλεαρ, καὶ τὸ ἄγκιστρον τυτί. κενόν σοι τὸ ἄγκιστρον. ἢ σὺ ἰχᾶς ἤδη περιέχοντα, καὶ τὸ χρυσίον σὺ τῇ γναθίᾳ. Διογ. μὰ Δία ἐξεμεσάτω, ὡς δὴ καὶ ἐπ' ἄλλας δελεάσωμεν. Παῤῥ. οὔ ἔγωγ'. τί φῄς ὦ Διόγνητε; οἶσθα τοῦτο ὅστις ἐστι. ἢ περιέκεί σοι τι ἀνήρ; Διογ. οὐδαμῶς. Παῤῥ. τί δέ; ποσοῦ ἄξιον αὐτὸν χρὴ φάναι; ἐγὼ μὲν γὰρ δυ' ὀβολοῖν περέλυσα αὐτόν. Διο. πολὺ λίγους. ἄωρωτός τε γάρ ἐστι, καὶ ἐδώδιμος, καὶ σκληρός, καὶ ἄπεπτος. ἄφες αὐτὸν τῇ κεφαλῇ κάτω τ πέτρας. σὺ δὲ ἄλλον ἀνάπεμπτον, κρεῖττον τοῦτο ὦ Παῤῥησιάδη, μὴ κρεμπλόμενός σοι ὁ κάλαμος, ἀποκλασθῇ. Παῤῥ. γενοῦ ὦ Διόγνητε, καθοῖόν ἐστι, καὶ τ ἀφύων ἁλαφρότερος. Διο. νὴ Δία ἀφυέστατόν γε. ἀπόσπα ὅμως. Παῤῥ. ἰδοὺ τίς ἄλλος ἕτερος ὁ πλατύς, ὥσπερ ἐμέτρησε ἰχθὺς περιέχων; ψηπία τις κεχηνὼς ἐς τὸ ἄγκιστρον, κατέπιεν. ἕλκετε. ἀνασπάσωμεν. τίς ἐστι; Διογ. ὁ πλατωνικὸς οἶναι λέγων. Πλατ. καὶ σὺ ὦ κατάρατε, ἥκεις ἐπὶ τὸ χρυσίον; Παῤῥ. τί φῄς ὦ Πλάτων; τί ποιῶμεν αὐτόν; Πλατ. ἀπὸ τ αὐτῆς πέτρας καὶ ἕτερον. Διο. ἐπ' ἄλλων καθείσθω. Παῤῥ. καὶ μὲν ὁρῶ πᾶν παίγνιον περισπούδαστον. ὡς ἂν σὺ βυθῷ δόξεις ποικίλον τὴν χρόαν, ταινίας τινὰς ἐπὶ θατέρου ἐπιχρύσους ἔχων deam quis sis ô piscium optime. Clamat iste: quales hercle dentes! Quid hoc rei est ô generosissime, circa petras liguriendo captus es, ubi te latitaturum sperabas? at nunc à branchiis pendens manifestus eris omnibus. Escam hanc, & hamum hunc extrahamus. En vacuus hamus: carica cum auro ventri jam adhæret. *Diog.* Per Iovem evomat, ut alios etiam inescemus. *Parrh.* Bene habet, quid ais ô Diogenes? tune hunc quisnam sit nosti? num ad te attinet? *Diog.* Nequaquam. *Parrh.* Quid igitur? quo precio dignus hic est dicendus? ego enim pridie duobus obolis eum æstimavi. *Diog.* Nimium dicis: nam & cibo est inutilis, & turpis, & durus, & neglectus. Hunc in caput à saxo præcipitem da. Tu verò alium demisso hamo attrahe: atqui videtis ô Parrhesiades ne tibi calamus inflexus abrumpatur. *Parrh.* Confide Diogenes, leves sunt & aphyis tenuiores. *Diog.* Per Iovem levissimi: attamen trahe. *Parrh.* Ecce. Quisnam alius hic latus, tanquam semisectus piscis accedit? Pisceta quædam hamo inhians: deglutivit: tenetur: attrahatur: quisnam est? *Diog.* Platonicum se asserit. *Plat.* Et tu execrande ad aurum accedis? *Parrh.* Quid ais Plato? quid illo agamus? *Plat.* Ab hac eadem petra & ille. *Diog.* Ad capiendum alium demittatur. *Parrh.* Atqui bellissimum quendam accedentem video, ac si in profundo varii coloris appareat, ac vittas quasdam auratas super dorso habeat. Videl-

1 Αὖων ἔτός γε] Hæc verba non sunt in Angl. Cod. *Bourd.*

πα. ὁρᾷς ὦ ἔλεγχε; ὁ δ' Ἀριστοτέλω σφαστοιάμβω, ὅτω ἐστιν. ἦλθεν. εἶπε πάλιν ἀπεπήδησεν. περισκοπεῖ ἀκριβῶς. οὐδὲν ἐπανῆλθεν. ἔχωσεν. εἵλκυσεν. ἀνεμέσθω. Ἀρε. μὴ ἀνίερη με περὶ αὐτοῦ ὦ Παρρησιάδη. ἀγνοῶ γὰρ ὅστις ἐστιν. Παρρη. ἀκοῦσον καὶ οὗτος Ἀριστοτέλης καὶ τί πεπρῶν; Διο. ἀλλ' ἰδοὺ πολλοὺς μὲν τοὺς ἰχθῦς ὁρῶ καὶ παντοδαποὺς ἀμφιγνώδεις, καὶ τοὺς ἐπιφανείαν ὑπερτεταχυσμένους, ἰχθύων δυσληπτοτέρους. ἦτοι σαγήνης ἐπ' αὐτοὺς δεήσει. ἀλλ' ὁ πάρεστιν. ἰκανὸν εἰ καὶ ἕνα τινὰ ὧν ἁγάλης ἀναπαστέσομαι. ἕξει δ' ἐπὶ τὸ ἄγκιστρον δηλαδή, ὃς ἂν αὐτῶν θρασύτατος ᾖ. Ελεγ. κάλει, εἰ δοκεῖ, σιδηρώσας γε πρότερον ἐπιπολὺ τὴν ὁρμιᾶς, ὡς μὴ λάπτειν τὸ χρυσίον. Παρρη. καλῶ. σὺ δ' ὦ Πόσειδον, ἐπιτέλει τὴν ἄγραν. βαβαί, μάχην πρὸς δελεαστούς. καὶ οἱ μέν, ξυμμαχικὸν πολλοὶ περιπέφυκεν τὴν ἰχάδα. οἱδὲ, σφοδρῶς, ἔχονται δὲ χρυσίου. οὐ ἔχει. πρεπαπάρπις μάλα καρτερός. φέρ' ἴδω τίνα ἐπώνυμον σαυτὸν εἶναι λέγεις. καίτοι γελοῖός τέ εἰμι ἀναγκάζων ἰχθῦν λαλεῖν. ἄφωνοι γὰρ αὐτοί. ἀλλὰ σὺ ὦ ἔλεγχε, εἰπὲ ὄντινα ἔχει διδάσκαλον αὐτόν. Ελεγ. Χρύσιππον τοῦτονί. Παρρη. μανθάνω, διότι χρυσίον οἴμαι σεσῶσθαι τῷ ὀνόματι. σύ δ' ὦ Χρύσιππε, πρὸς τῆς Ἀθηνᾶς εἰπὲ οἶσθα τοὺς ἄνδρας, ἢ τοιαῦτα παρήνεις αὐτοὺς ποιεῖν; Χρυ. νὴ Δία ὑβριστικῶς ἐρωτᾷς ὦ Παρρησιάδη. προσήκειν τί ἡμῖν ὑπολαμβάνων, τοιούτους ὄντας. Παρρη. οὕτω γὰρ καὶ αὐτὸς ἐπὶ κεφαλὴν μὴ

Videſne Elenche? Hic eſt qui Ariſtotelem ſimulat: venit, deinde rurſus enatavit. circumſpice diligenter: iterum venit, hiavit, captus eſt: extrahatur. *Ariſtot.* Ne me Parrheſiades de ipſo interroges: quis enim ſit ignoro. *Parrh.* Numquid ô Ariſtoteles etiam, iſte è ſaxo dejiciendus? *Diog.* At ecce multos hîc conſpicio piſces, paricolores, ſpinoſos, in ſuperficie aſperiores: echinis captu difficiliores. Verriculo opus eſſet, at non adeſt: ſatis erit ſi vel unum ex grege attrahamus: veniet autem ad hamum is nimirum qui eſt ipſorum audaciſſimus. *Elench.* Demitte, ſi videtur: priuſque ferro multum munias funiculum, ne eum devorato auro dentibus ſecet. *Parrh.* Demiſi. Tu verò Neptune capturam abſolve. Papæ! pro eſca depugnant: aliique ſimul multi caricam circumrodunt: alii verò adhærent auro tenaciter. Bene habet, valdè robuſtus aliquis transfixus eſt. Age ſciam cui te cognominem eſſe dicas. Atqui ridiculus ſum, qui piſcem loqui cogam. muti enim ſunt illi. Verùm Elenche, dic quemnam magiſtrum hic habeat. *Elench.* Chryſippum hunc. *Parrh.* Intelligo: puta quoniam aurum ineſt nomini. Tu igitur Chryſippe, per Minervam dicito: noſti-ne viros iſtos, vel ipſos ut talia faciant, hortaris? *Chry.* Per Iovem Parrheſiades interrogas contumelioſe, qui nobis cum talibus convenire ſuſpicaris. *Parrh.* Euge Chryſippe, generoſus es. Ergo & iſte cum aliis in

1 Ω' Πόσειδον] Auctior voce una Angl. Cod. παχεῖαν ἐπιτέλει τὴν ἄγραν. Bourd.

1 Περὶ

τῶν ἄλλων, ἐπὶ κ) ἀκρωμάδης ἐσί. κ) δέ ὁ μὴ ἀφθαρῇ τις τ λαιμὸν, ἐσθίων. Φιλο. ἄλις ὦ Παῤῥησιάδη τ ἄγχους, μὴ καί τίς σοι, οἷον πολλοί εἰσιν, οἴχῃ ἀπαρτάσας τὸ χρυσίον, κ) τὸ ἄγκιστρον. ἐπεί σε λύπησω τῇ ἱερείᾳ δίκῃ. ὥστε ἡμεῖς μὲ ἀπίωμεν ἐπισκεψόμενοι. κ) ὑμᾶς ἀπίναι ὄφελον ἤκειν, μὴ κ) ὑπερήμεροι γενήσεσθε τ ἀποδημίας. σὺ δ κ) ὁ Ἔλεγχος ὦ Παῤῥησιάδη, κύκλῳ ἀπὸ πάντας αὐτὸς ἰόντες, ἢ στεφανοῦντε, ἢ ἐγκαλλωπίσετε ὡς ἔφω. Παῤῥη. ἔσῃ ταῦτα ὦ φιλοσοφία. χαίρετε ὦ βέλτιστοι ἀνδρῶν. ἡμεῖς δ κατίωμεν ὦ Ἔλεγχε, κ) τελῶμεν τὰ παρηγγελμένα, σοῖ δ κ) ἀποδοῦναι ἀπίναι δοκεῖ; μᾶν ἐς τὸν Ἀκαδημίαν, ἢ ἐς τὸν Στοάν; λέγε δ Λυκείῳ ποιησώμεθα τὸν ἀρχόν. ὑδὲν διοίσει τοῦτο. τελῶ οἶδα ἐγὼ ὡς ὅποι ποτ' ἂν ἀπέλθωμεν, ὀλίγων μ τ σοφῶν, πολλῶν δ τ κωμῳδεῖσθαι δεησόμεθα.

in caput præcipitetur: siquidem est spinosus: verendumque est, ne qui comederit guttur configat. *Phil.* Prædæ satis est ô Parrhesiades, nequis (ut multi solent) auro & hamo deglutitis abeat: deinde te sacerdoti rependere oporteat. Proinde nos eamus ambulatum. Tempus etiam est ut vos unde venistis revertamini: ne ultra præscriptum diem commoremini. Tu verò Parrhesiades, & Elenche, omnes in orbem obeundo, vel coronate, vel inurite, ut dixi. *Parrh.* Hæc fient Philosophia. Valete homines optimi. Nos verò Elenche descendamus, & jussa exequamur. Sed quò primùm erit eundum? Num in Academiam, vel in Stoam? A Lyceo initium faciamus: nihil hoc refert. At hoc ego novi, fore ut quocunque perveniemus, paucis coronis, multis cauteriis indigeamus.

ΚΑΤΑΠΛΟΤΣ, Η ΤΥΡΑΝΝΟΣ.

CATAPLVS, SIVE TYRANNVS.

ARGVMENTVM.

Vti supra in Menippo, divitum exitus ac pœnas descripsit, recitato etiam decreto, quo anima illorum in asinos migrare jubentur, ita hic sub Megapenthis persona, Tyrannorum vitam, mores, exitus, & qua tandem post hanc vitam, animorum supplicia & cruciatus illos maneant, exponit: amplificatis his etiam antithesi quadam, dum sutorem Micyllum, & Philosophum Cynicum, utrumque pauperem, alterum etiam virtuti ac sapientiæ deditum, cum illo componit. Illud videlicet innuens, quòd, qui potentiam & divitias sectantur, & vitam plerumque pessimam atque nequissimam agant, & mortem quàm gravissimam animo patiantur. Contrà autem, qui à rebus istis mundanis, iisdemque malorum omnium principiis & causis, animum remotum ac liberum habent, quique

virtutem præ iis, quæ vulgus appetit & miratur, colunt, illos & mortem contemnere solere, neque ullis conscientiæ flagris facilè perterreri. Tractat autem hæc, pro more ac instituto suo, fabuloso rursum dramate quodam, ficta umbrarum transfretatione apud Acherontem, in qua dum & tyrannus hic trajiciendus foret, mora cæteris, renitente ac mortem deprecante illo, injicitur. Quam rem Charonte atque aliis graviter ferentibus, tandem Mercurius collo attractum illum, in navem compellit, adjuvantibus ad id pauperibus illis Cynisco & Micyllo. Porrò ubi jam trajectum esset, rursus apud Rhadamanthum eodem pacto judicium subterfugere velle idem fingit, sed tamen & ibi in medium protractus, & à Cynisco accusatus, extremo tandem supplicio damnatur.

ΧΑΡΩΝ.

Ἴεν ὦ Κλωθοῖ, τὸ μὲν σκάφος τοῦτο, ἡμῖν πάλαι σύντεπες, καὶ [1] ὡς ἀναγωγὴν δὴ μάλα παρεσκεύασμένον· ὅ, τε γὰρ [2] ἄντλος ἐκκέχυται, καὶ ὁ ἱστὸς ὄρθωται, καὶ ἡ ὀθόνη [3] ᾠδράκεπται, καὶ τὼ κωπῶν ἑκάτερος [4] πρόπω. κωλύει τι ἤδη ὅσον ἐπ' ἐμοί, τὸ ἀγκύριον ἀναπάσασθαι, λύσαντα εἶναι. ὁ δὲ Ἑρμῆς βραδύνει, πάλαι παρεῖναι δέον. κενὸν γὰρ ἐπισταῖον ὡς ὁρᾷς τὸ πορθμεῖον, τρὶς ἤδη τήμερον ἂν διαπεπλεύκεναι δυνάμενον. καὶ χειδὼν [5] ἀμφὶ βαλυτόν ἐστιν. ἡμεῖς γ', ἐπεὶ ὀβολὸν ἐμπεπολήκαμεν. εἶπε δ' Πλούτων δ' οἶδ' ὅτι ἐμὲ ῥᾳδιουργεῖν τὸν

CHARON.

Age Clotho jamdudum hæc scapha nobis est parata, & ad trajectionem commodè admodum instructa: siquidem exhausta est sentina, malus erectus, velum passum, remi singuli scalmo alligati: nihilque per me obstat, quin extracta anchora solvamus. Moratur autem Mercurius qui jamdiu adesse deberet. Itaque vectoribus ut vides, vacuus est hic ponto, qui jam ter hodie trajecisse potuisset. Et jam ad vesperam vergit dies: nos autem nondum vel obolum lucrifecimus. Porrò Pluto, sat scio, me interea desidere suspi-

1 Πρὸς ἀναγωγήν] Ἀνάπλουν. Bourd.

2 Ἄντλος] Vocavit τὸ ἐν τῇ ἀντλίᾳ ὕδωρ, sic & Grammatici. *Idem.*

3 ὨΙδράκεπται] Dictio Atticorum propria ἅτε χρῆσασιν τῷ ἰδίῳ τῆς ὀθόνης πρὸς κωμῳδίαν συμβαλλεῖν. Idem.

4 Τεθόπω] Ἐν τῷ ξυποτηρίῳ ἐμβαλλεῖ. Est autem ξυποτὴρ λῶρος εἰς ὃν τὴν κώπην ἐμβαλλουσιν: tangit Hesych. verb. ξυπόσασθαι. Idem.

5 Ἀμφὶ βαλυτόν] Quid sit βαλυτὸν satis abunde declarant Interp. Aristophan. ad Vesp. & ad Aves, Suid. Pollux. Emenda in hac voce Hesych. apud quem βαλυτὸν τὸν δειλινὸν ὥραν ἢ τὸ ἄρξον λύειν ἢ βοῶν. scrib. βαλαυτόν. Kust. ad illud Il. ω.

Ἡμῶν ἠέλιος μετανείσσετο βαλυτὸν δὲ

Hoc voluit Virg. 2. Ecl.

Aspice aratra jugo referunt suspensa juvenci.

Non quod ibi somniavit Servi. *Idem.*

1 Πα-

τούτοις καταλήψεται. καὶ ταῦτα, παρ' ἄλλου ὕσης τῆς αἰτίας. ὁ γοῦν ἡμῖν καλὸς καγαθὸς νεκροπομπὸς, ὥσπερ τις ἄλλος καὶ αὐτὸς ἄνω τὸ τῆς λήθης ὕδωρ πιπωκὼς, ἀναπρίεται ὡς ἡμᾶς ἐπιλήσεται. καὶ ἤτοι [1] παλαίει μὲν τῇ ἐφήβῳ, ἢ κιθαρίζει, ἢ λόγους τινὰς διεξέρχεται, ἐπιδεικνύμενος τὴν λῆρον τὸν αὑτοῦ. ἢ που καὶ κλοπᾷ ὁ γλυκὺς παρειλήφει. μία γὰρ αὐτῷ καὶ αὕτη τῶν τεχνῶν. ὅθεν ἂν ἁλοὺς κλέπτῃ ὡς ἡμᾶς. καὶ ταῦτα, ἐξ ἡμισείας ἡμέτερος ὤν. Κλω. τί γὰρ οἶδας ὦ Χάρων, εἴ τις ἀχολία ἀπέσπασεν αὐτῷ. Χ. Διὸς ἐπὶ τοῖον δεηθέντος ἀπεχρήσατο ὡς τὰ ἄνω πράγματα; δεσπότης γὰρ κἀκεῖνός ἐστι. Χα. ἀλλ' οὐχ οὕτω ὦ Κλωθοῖ πρὸς τὸ μέτρον δεσπόζειν χρυσῆ κτήματος, ἐπὶ δὲ ἡμεῖς ποτε αὐτὸν ἀπίεναι δέον κατοχήκαμεν, ἀλλ' ἐγὼ οἶδα τὴν αἰτίαν. παρ' ἡμῖν μὲν γὰρ ἀφοδελὸς μόνον, καὶ [2] χοαί, [3] καὶ πόπανα, [4] καὶ σαγήσματα. τὰ δ' ἄλλα, ζόφος, καὶ ὁμίχλη, καὶ σκότος. σὺ δ' ὁρᾷς, φαιδρὰ πάντα, καὶ ἥ τε ἀμβροσία πολλὴ, καὶ τὸ νέκταρ ἄφθονον. ὥστε μοι δοκοῦσι παρ' ἐκείνοις βραδύνειν ἔοικεν. καὶ παρ' ἡμῶν μὲν ἀπίσχεται, καθάπερ ὑπ' ἀτμοστηρίου πού καθιδρύσαντα. ἐπειδὰν δὲ καιρὸς καπίνας, σχολῆ, καὶ βάδην, μόγις ποτὲ κατέρχεται. Κλω. μηκέτι χαλέπαινε ὦ Χάρων. πλησίον

spicabitur, idque cùm alius sit culpa. Cæterum bonus ille & egregius umbrarum dux, ut manium aliquis, ipse hausta apud superos oblivionis aqua, ad nos redire non meminit. Et vel cum ephebis luctatur, vel citharam pulsat, vel aliquas orationes pronunciat, suas nugas ostentans: vel alicubi furatur inter redeundum ille generosus: hæc enim est ejus artium una. Hic igitur liberè erga nos se gerit, idque cùm noster sit dimidia ex parte. *Clo.* At qui scis ô Charon, annon aliquod ipsi negocium acciderit, si diutiùs ad res superum ejus opera Iovi sit opus? Herus autem est & ille. *Ch.* At non ita ut communi ministro præter modum imperitare debeat: siquidem nos eum abeundi tempore nunquam detinuimus: sed ego causam scio. Nam apud nos est tantùm asphodelus, libamina, placentulæ, exequiæ: cætera verò, caligo, nebula, tenebræ. Sed in cœlo clara sunt omnia, ambrosia multa, nectar copiosum. Idcirco suaviùs apud illos morari mihi videtur: sed à nobis avolare solet, quasi è carcere aliquo aufugiat. Descendendi verò tempore, lentè, pededentim, ægrè tandem advenit. *Clo.* Mitte iram istam Charon: nam hic prope adest

1 Παλαίει μὲν τῇ ἐφήβῳ] Hæ omnes artes Mercurii jam enarratæ Dial. Deor. & Mort. *Bourd.*

2 Χοαὶ] Dico ad Heliod. χοαὶ, τὸ ὀπτώμενον τοῖς ἀποθανοῦσι μαλίσκεται. Idem.

3 Καὶ πόπανα] Horum usus maximus in sacris Dearum, ut patet apud Interph. Aristoph. Thesmoph. & Lucian. Necyo. quid sit autem πόπανον docent Poll. Hesych. Suid. *Idem.*

4 Καὶ σαγήσματα] Τὰ σεσοφισμένα τοῖς νεκροῖς. Interp. Aristoph. *pisciculæ*, ἄγος γὰρ μίασμα. Hesych. *Idem.*

γὸ αὐτὸς ἔτ' ὢς ὁρᾷς, πολλὰς πνας ἡμῖν ἄγων. μᾶλλον ἢ ἄπαγέρ τι αὐπόλιον, ἀθρόους αὐτὰς τῇ ῥάδδῳ σοβῶν. ἀλλὰ τί τῦτο; δεδεμένον πνὰ σὺ αὐτοῖς. καὶ ἄλλον γελῶντα, ἵνα δή πνα καὶ πήραν ἐξημμένον, καὶ ξύλον σὺ τῇ χειρὶ ὁρῶ ἔχοντα, ὁρμὴν σιορῶντα, καὶ τὰς ἄλλας ἐπισπεύδοντα. ἀχ ὁρᾷς ἢ καὶ τὸν Ἑρμῆν αὐτὸν ἱδρῶτι ῥέοντα, καὶ τὸ πόδε κεκινημένον. ἢ πνευσιῶντα, μεσὸν γὰν ἀάμματ' αὐτῷ τὸ σῶμα; τί ταῦτα ὦ Ἑρμῆ; τίς ἡ σπεδή; τεταραγμένῳ γὸ ἡμῖν ἔοικας. Ερ. τί δ' ἄλλο ὦ Κλωθοῖ, ἢ τυτονὶ τὸν ἁλιτήριον ἀποδράσαντα μεζοδιώκων, ὀλίγυ δεῖν [1] λειπόνεως ὑμῖν τὴμερον ἐχόμενος; Κλω. τίς δέ ἐσι; ἢ τί βυλόμενο ἀπεδίδρασκε; Ερ. τυτὶ μὲν φανερόν, ὅτι ζῆν μᾶλλον ἐθέλει. ἔσι γὰρ βασιλεύς πς, ἢ τύραννο ἀπὸ γῆν τῶν ὀδυρμῶν, καὶ ὢν ἀνακωκυὸ πολλῆς πνο δυσδαιμονίας ἐσπᾶς λέγων. Κλω. εἰθ' ὁ μὲν ἀπεδίδρασκεν ὡς ἐπιβιωσιμωτάτην δυνάμενον, ἐπιλελοιπότο ἤδη σ' ἐπικεκλωσμένῳ αὐτῷ νήματο; Ερ. ἀπεδίδρασκε λέγεις; εἰ γὸ μὴ ὁ γυναιόπε[2] ἔτ', ὁ τὸ ξύλον, συνήρχησέ μοι, καὶ συλλαβόντες αὐτὸν ἐδήσαμεν, κἂν ὡχεῖτο ἡμᾶς ἀποφυγών. ἀφ' ὑ γὰρ μοι [3]ξυλοδέδωκεν αὐτὸν ἡ Ἄτροπο, παρ' ὅλην τὴν ὁδὸν ἀντίπτωσιν καὶ ἀντίσασιν. καὶ τὸ πόδε ἀντρεῖδον ὅσῃ τάχιςα, ὑ παντελῶς ὑάλωτος ἦν. ἐνίοτε ἢ καὶ ἱκέτευε, καὶ κατιλιπαρῆ ἀφιέντα ὅσῃ ὀλίγον ἀξιῶν, καὶ [3] πολλὰ δώσειν ὑπισχνύμενο. ἐγὼ ἢ

adeſt ut vides, complures nobis adducens, vel potiùs denſam turbam velut gregem virga abigens. Sed quid hoc rei eſt? Quendam inter ipſos vinctum, & alium ridentem, alium cui pera depende', quique manu baculum tenet. Video, aſperumque intuetur, alioſque accelerat. Annon & Mercurium ipſum ſudore diffluentem, pedibus pulverulentis, anhelantem, adeò ut ipſi os ſpiritu ſit plenum, cernis? Quid hoc rei eſt ô Mercuri? quæ hæc properatio? nobis enim perturbatus videris. *Merc.* Quid aliud ô Clotho, quàm quod ſceleſtum hunc fugientem inſequens, vobis hodie navis deſertor propemodum ſum factus? *Cl.* At quiſnam eſt? aut quid ſibi volens aufugit? *Mer.* Hoc manifeſtum eſt, quòd mallet vivere. Eſt autem rex aliquis, vel tyrannus, quantum ex ejulatu ejus conjicere eſt, ex eoque quod magna ſe fœlicitate privatum conqueritur. *Cl.* An ſtolidus ille aufugiebat quaſi poſſet ſupervivere, cùm jam innexum illi filum defeciſſet? *Merc.* Aufugiebat dicis? Nam niſi generoſiſſimus iſte, qui baculum geſtat, auxilio mihi fuiſſet: ſicque ipſum comprehenſum ligaſſemus nobis effugiſſet. Nam ex quo illum mihi tradidit Atropos, per totam viam obniti & retrahere non deſtitit: ſed pedibus ſolo firmiter innitens, nequaquam ductu fuit facilis. Interdum ſupplicabat & deprecabatur poſtulans ſe pauliſper dimitti pollicenſque multa ſe daturum. At ego, ut

1 Λειπόνεως] Ὁ μεταλλοπάνων τὸν ναυῦ. Bourd.
2 Οὗτος ὁ τὸ ξύλον] Vt inferiùs σὺ ἢ ὁ τὸ ξύλον. Marc.
3 πολλὰ δώσειν] Vt in Dial. mort. ex Homer. πολλὰ δ' ὑ ἀρνειῦ. Bourd.

ὥσπερ εἰκὸς, οὐκ ἀνίειν, ὁρῶν ἀδυνάτων ἐφιέμενον. ἐπεὶ ἤ κατ' αὐτὸ ἤδη τὸ χάσμιον ἦμεν, ἐμοῦ τὰς νεκρὰς ὡς ἕνος ἀπαριθμοῦντος τοῦ Αἰακοῦ, κἀκεῖνα λογιζομένου αὐτὰς, ὡς τὸ σύμβολον ἡ τῆς ἀδελφῆς πεμφθὲν αὐτῷ σύμβολον, λαθὼν, οὐκ οἶδ' ὅπως ὁ πρωτοπάρεδρος, ἀπὸν ᾠχήθη. εὑρὼν δ' οὖν νεκρὸς εἰς τὸν λογισμόν. καὶ ὁ Αἰακὸς ἀναπείνας τὰς ὀφρῦς, μὴ ἐπὶ πάντων ἄρ' Ἑρμοῦ φησι, χρῶ τῇ κλεπτικῇ. ἄλλως σοι αἰ ἐν ὑφαντῷ παιδιαί. τὰ νεκρῶν ἤ, ἀκριβῶς, καὶ ἑβδομῶς λαθεῖν δυνάμενα. πέπαικας ὡς ὁρᾷς ὡς τοῖς χιλίοις ἔχῃ τὸ σύμβολον ἐγκεχαραγμένους. σὺ δὲ μοι πρὸ ἴτω ἥκεις ἄγων, εἰ μὴ τοῦτο φῄς, ὡς ἀδιαλλάκτως σε ἡ Ἄτροπος. ἐγὼ ἤ ἐρυθριάσας ὡς τὸ λόγου, πλείους ὑπεμνήσθην ἃ κατὰ τὴν ὁδὸν. καίπερ ἐβουλόμην ἑβδομῷ τῶν εἰδὼς, σιωπῇ τὴν ἀπόφασιν, ἐδίωκον ὡς εἶχον πόδας κατὰ τὴν ἄγνοιαν, ὡς τὸ φῶς. ἕπεσθαι δ' αὐθαιρέτως μοι ὁ βέλτιστος ἦν. καὶ ὥσπερ ἀπὸ ὠμαλυγγος θέοντες, καταλαμβάνομεν αὐτὸν ἤδη ἐν Ταινάρῳ. ἀδικ τοσοῦτον ἦλθε διαφυγεῖν. Κλω. ἡμεῖς δὲ ὦ Χάρων. ὀλιγωρίαν ἤδη ἔ Ἑρμῆ καταγνώσκομεν. Χα. τί δ' ἂν ἔπ διαμέλλομεν, ὡς ἐχ ἱκανῆς ἡμῖν μαθημάτης διαπεσοῦς; Κλω. ὦ λίγεις. ἐμβαινέτωσαν. ἐγὼ δὲ ἐπεισπαρῶ τὸ βιβλίον, καὶ σοὶ τῶν ἀποβάθρων καθεζομένῳ, ὡς ἕνος, ἑπόμενοι ἕκαστον αὐτῶν, διαγνώσομαι τίς καὶ πόθεν, καὶ ὁπόσα πιθεὶς τ πρό-

ut par erat, non dimisi, videns impossibilia optantem. Porrò cùm jam in ipsis faucibus essemus, & defunctos Æaco pro more numerarem, ipsoque ille recenseret ad tesseram à tua sorore sibi missam, perditissimus iste nescio quomodo clam nobis aufugerat. Itaque mortuus unus summæ deerat: tum Æacus contractis superciliis: ne in omnibus Mercuri, utere arte furandi. Sufficiant tibi tui in cœlo lusus: accuratæ autem sunt mortuorum res, nec quicquam nos latere potest. Quatuor supra mille ut vides, inscriptos habet tessera. Tu verò præter unum adducis: nisi hoc dicas quòd te circumvenit Atropos. Ego rubore ad hæc dicta suffusus, eorum quæ in via acciderant protinus memini. Cumque circunspiciens istum neutiquam viderem, intellecta ejus fuga, quàm celerrimè per eam viam quæ ducit ad lucem sum secutus cum hoc spontaneo comite optimo: & tanquam è carceribus currentes, ipsum jam in Tænaro deprehendimus, usque adeò parum abfuit quin effugisset. *Cl.* Et nos ô Charon ignaviæ Mercurium damnabamus. *Ch.* Quid ergo diutius cunctamur, quasi non satis morati simus? *Cl.* Rectè dicis, inscendant. Ego verò sumpto in manibus libro, ingredientes singulos, qui, & unde, quoque pacto mortui sint, circum scalas sedens, pro more dignoscam, tu

1 Τῶν ἀποβάθρων καθεζομένῳ] *In scalis sedens.* Hunc integrum versum omisit Interpres, *scalam* reddidimus. Est enim ἀποβάθρα (ut ex Sophocle in Mysis testatur Hesych.) κλίμαξ πλοίου. Falluntur qui aliter. nam in Gl. Mſ. ἔτω καλεῖται ὁ τ νήϊτην πάπ@ δι' ὃ ἐξερχόμεθα, ἡ κλιμακίδιον σκάλα. Bourd.

πον. σὺ δὲ Δάλαμβε ἄναν, [1] στίλβαζε, καὶ σωπᾷ ὦ Ἑρμῆ, σὺ δὲ τὰ νεογνὰ ταυτὶ πρῶτα ἐμβαλλε. τί γὰρ ἂν καὶ ἀποκρίναιντό μοι; Ερ. ἰδὲ δή σοι ὦ πορθμεῦ, τὸν ἀριθμὸν ὅτοι οἱ τριακόσιοι μετὰ τῶν ἀπεδεμήσων. Χα. βαδαῖ τῆς ὠμορίας. [2] ὀμφακίας ἡμῖν νεκροὺς ἥκεις ἄγων. Ερ. βάλλε ὦ Κλωθοῖ, τοὺς ἀκλαύστους ἐπὶ τούτοις ἐμοῖσαπώμενα; Κλω. τοὺς μεθυσῶντας λέγεις; ἄτοπα ποιῇ. τί γὰρ μοι δεῖ πράγματα ἔχειν, [3] τὰ περὶ Εὐκλείδου πῶς νῦν ἐξετάζεσθαι; οἱ ὑπὲρ ἑξήκοντα ὑμῖν παρελθὸν ἤδη. τί τοῦτο; οὐκ ἐπακούσαί μου [4] βεβυσμένοι τὰ ὦτα ὑπὸ τῶν ἐτῶν. δεῖσθαι τάχα καὶ τούτους ἀναμένειν. Ερ. ἰδὲ πάλιν ὅτοι δυεῖν. διοντες τετρακόσιοι, πανοπλίᾳ πάντες καὶ [5] πέπλοις, καὶ καθ' ὥραν πεπυγμένοι. Κλω. νὴ Δί', ἐπεὶ ἀσταφίδος γε πάντες ἤδη εἰσί. τὰς τριακοντίας ἐπὶ τούτοις ὦ Ἑρμῆ παράγαγε. καὶ πρῶτόν μοι ἔπαπτε, ὅπως ἀποθανοῦσιν, ἤκιστα. μᾶλλον ἢ αὖτὸ τοῦτο τὰ γεγραμμένα ὑμῶν ἐπισκέψομαι. πολεμᾶντας ἀποθανεῖν ἤδη χρῆν ἐν Μηδίᾳ πεπλεύσας ἐπὶ τοῖς ὀγδοήκοντα, καὶ τὸν Ὀξυάρτου ἦσαν μετ' αὐτῶν Γωβάρου. Ερ. πάντα verò exceptos compone, & ordine colloca Mercuri. Verùm infantulos hosce primos injice: quid enim mihi respondere queant? *Merc.* En tibi ô portitor sunt hi numero trecenti cum iis qui fuerunt expositi. *Ch.* Papæ quàm opima præda! mortuos immaturos nobis adducis. *Merc.* Visne Clotho cum his, indefletos introducamus? *Cl.* An senes dicis? ita facias. Quid enim opus est, ut ea quæ fuerunt ante Euclidem scrutando, negotium mihi facessam? Vos qui plusquàm sexagenarii estis, jam adeste. Quid hoc rei est? Ita-ne eorum aures annis sunt obturatæ, ut me non exaudiant? forsàn & hos sublatos importare oportebit. *Merc.* En duodequadringenti, marcidi omnes, & præmaturi, suoque tempore decerpti. *Cl.* Per Iovem quandoquidem omnes jam sunt uvæ passæ. Saucios præterea adducito Mercuri. Vos quo mortis genere è vita excesseritis, mihi primùm dicite. Verùm ipsamet quid cuique vestrum inscriptum sit inspiciam. Decretum erat ut heri quatuor & octoginta pugnantes in Media occiderent, cumque his Gobares Oxyartis filius. *Merc.* Adsunt. *Cl.*

1 Στιλβαζε] Πύκαζε, ἀφεῖκαλλε, σίγαζε, σκιαζε, à σίζειν, unde σιπποί, Aristoph. Acharn. quæ interpretatio huic loco recte convenit. *Bourd.*

2 Ὀμφακίας] Ἀόρους, μικρὸς, ἀνεψήτους, τὰ τετελωτηκότα νήπια. Hanc vocem interpretatur Clar. Mercer. ad Aristæn. *Idem.*

3 Τὰ περὶ Εὐκλείδου] In bello Peloponneliaco cum Athenienses Lacedæmonii superassent, Athenis potiti triginta tyrannos statuerunt, quibus tandem depulsis Εὐκλείδης ἄρχοντος ἵνα μὴ μνησικακήσωσιν ἀλλήλοις οἱ πολῖται, συνθήκας ἐποιήσαντο ὅσα τὰ περὶ Εὐκλείδου ἦν ἔγραψε. Hoc igitur nunc dicit ὅτι τὸ πάνυ γεγονὸς ἀναζητῆσαι τὸ βίου ἑκάστου. Idem.

4 Βεβυσμένοι τὰ ὦτα, πεφραγμένοι] Sic in Satur. & de Merc. cond. Heliod. lib. 3. *Idem.*

5 Πέπλοις] Contra ὀμφακίας, de quibus dictum antea: sic postea ἀσταφίδες. Idem.

1 Τὰς

ρεισι. Κλω. δὶ ἔρωζε αὐτὺς ἀπὶσφαξαν ἐπλά. κὴ ὁ φιλόσοφ Θεαγήνης, ἀφ' τῶ ἐπαίρᾳν τῶ Μεγαρῆϊν. Ερ. ὐτοὶ ταλισίον. Κλω. πᾶ ἦ οἱ τῆϊ τ βασιλείας ὑπ' ἀλλήλων ἀποθανόντις; Ερ. παρεισᾶπιν. Κλω. ὁ δ' ὑπὸ ᾧ μοιχᾶ κὴ τ γυναικὸς φονεύθις; Ερ. ἰδᾶ σοι ταλισίον. Κλω. τὺς ὃκ δικασηρίων ὄντα παρέχαμα. λέγω δὴ [1] τὺς ὃκ τυμπάνᾳ, κὴ τὺς ἀνεσκολοπισμένις. οἱ δ' ὑπὸ λῃῶν ἀποθνήσκοντις ἐκκαίδεκα, πᾶ εἰσιν ὦ Ἑρμῆ; Ερ. πάρεισιν οἱδὲ οἱ τραυματίαι, ὃς ὁρᾶς. τὰς ᾧ γυναῖκας ἅμα βάλῳ ᾠδαχάω; Κλω. μάλιστα κὴ τὺς ἀπὸ ναυαγίωνα. ἅμα γὰ πάντας, κὴ τ ὄμβιον τρόπον. κὴ τὺς ἀπὸ πυρετᾶ ᾧ, κὴ τάτυς ἅμα. κὴ τ ἰατρὸν μετ' αὐτῶν Ἀγαθοκλέα. πᾶ ᾧ ὁ φιλόσοφ Κυνίσκος, ὃν ἔδῳ τ Ἑκάτης τι δεῖπνον φαγόντα, κὴ τὰ ὃκ τ καθαρτίων ὠὰ, κὴ τρὸς τάτοις γε, [2] σηπίαν ὠμὴν, ἀποθανεῖν; Κωνι. πάλαι σοι παρέϊκα ὦ βελτίστη Κλωθοῖ. τί δέ με ἀδικήσαντα, τοσᾶτον εἴασας ἄνω τ χρόνον; χρεὰν γὰ, ὅλον μοι τ ἄτρακτον ἐπέκλωσας. καίτοι πολλάκις ἐπειρώμην τὸ νῆμα ἀφαιρῆσαι ἐλθεῖν. ἀλλ' ὃκ οἶδ' ὅπως ἀρρήκτον ἦν. Κλω. ἔφοβόν σε κὴ ἰατρὸν εἶναι τ ἀνθρωπίνων [3] ἁμαρτημάτων ἀπαλίμπανον. ἀλλ' ἐμᾶνε ἀγαθῇ τύχῃ. Κωνι. μὰ Δί'. ἦν μὴ τρὸ-

Cl. Præ amoris impatientia ſeptem ſibi mortem conſciverunt: & Theagenes propter Megarenſe ſcortum quo potiri non poterat. *Merc.* Hi propè adſunt. *Cl.* Porrò ubi illi qui de imperio certantes, mutuis ſe cædibus confecêre? *Merc.* Hic aſtant. *Cl.* Et qui ab adultero & uxore eſt interfectus? *Merc.* En tibi adeſt. *Cl.* Eos qui ſententia judicis damnati fuerunt, adduc, fuſtibus inquam cæſos, & cruci affixos. Illi verò ſedecim, qui à latronibus ſunt interfecti ubi ſunt Mercuri. *Merc.* Adſunt ſaucii illi quos vides. Porrò vis ut mulieres ſimul adducam? *Cl.* Maximè, & naufragio perditos: ſimul enim, parique modo perierunt. Simul etiam quos febris extinxit, cumque illis Agathoclem medicum. Cæterùm ubi eſt philoſophus Cyniſcus, quem Hecates cœna, luſtralibus ovis, quinetiam ſepia cruda devoratis mori decretum erat? *Cyn.* Iamdudum tibi aſto optima Clotho: ſed qua in re injurium me tandiu apud ſuperos reliquiſti? Nam mihi fuſum ferè totum agglomeraſti, quanquam filum rumpere ſæpe conatus ſum ut venirem: ſed neſcio quo pacto infragile erat. *Cl.* Equidem te humanorum peccatorum inſpectorem, & medicum relinquebam. Iam autem, quod fœlix fauſtumque ſit, inſcende. *Cyn.* Non per Iovem, quin

1 Τὺς ὃκ τυμπάνᾳ] Rei cum ad ſupplicium ducerentur, ſolebant geſtare tintinnabula ne populum inceſtarent, ut cives tinnitu illo moniti de via decederent. Zon. l. 2. Annal. hinc carnifices cum tintinnabulo, ut apud Plaut. Trucul. dico hac de re alibi: Sunt tamen qui τύμπανον hic interpretentur ξύλον ᾧ ὃν παταδικασθέντας φόνευον. dixi de hoc ſupplicio ad illud Petron. *debeamus tenti perire.* Bourd.

2 Σηπίαν ὠμὴν] Sic antea βίαν φαγ. Idem.

3 Ἁμαρτημάτων] Angl. φραγμάτων. minus recte. *Idem.*

1 Me-

περί γε τούτου τὸ διδραμὸν ἐμβαπώμεθα. δέδια γὰρ μὴ σε ἀποτρέψῃ δρόμου. Κλω. φέρ' ἴδω τίς ἐστι. Ερ. [1] Μεγαπένθης ὁ Λακύδου τύραννος. Κλω. ἐπίβαινε σύ. Μεγα. μηδαμῶς ὦ δέσποινα Κλωθοῖ. ἀλλά με ἐᾷς ὀλίγον ἔασον ἀπελθεῖν. εἶπέ σοι αὐτομόλου ἥκω, κωλύοντος μηδενός. Κλω. τί δ' ἔστιν, ἃ χαίρων ἀφικέσθαι θέλεις; Μεγα. τὴν οἰκίαν ἀποτελέσαι μοι ἀφέντες ἐπίτρεψον. [2] ἡμιτελὴς γὰρ ὁ δόμος καταλέλειπται. Κλω. λήρεις. ἀλλ' ἔμβαινε. Μεγα. ἢ πολὺν χρόνον ὦ μοῖρα αἰτῶ. μίαν μοι ἔασον μεῖναι τήνδε ἡμέραν, ἄχρις ἂν τι ἐπισκήψω τῇ γυναικὶ περὶ τῶν χρημάτων, ἔνθα τὸ μέγα εἴχον θησαυρὸν καθειρυγμένον. Κλω. [3] ἄφελεν. σὺκ ἂν τύχοις. Με. ἀπολεῖται ὧν χρυσὸς τοσοῦτος; Κλω. σὺκ ἀπολεῖται. θαῤῥεῖ τοῦτο ἕνεκα. Μεγακλῆς γὰρ αὐτὸν ὁ σὸς ἀνεψιὸς ἀποκτενεῖ. Μεγα. ὦ τῆς ὕβρεως, ὁ ἐχθρὸς, ὃν ὡσὶ ῥαθυμίας ἤγαγε καὶ ἀπέκτεινα; Κλω. σκέπτου αὐτός. κἀγὼ ἐπιθυμοῦσά σοι ἔτη πεπαρέκοιμι, καὶ μικρόν τι πρὸς, τὰς παλλακίδας, καὶ τὴν ἐσθῆτα, καὶ τὸ χρυσὸν ὅλον σοι ἀποκλαύσομαι. Μεγα. ἀδικεῖς ὦ Κλωθοῖ, τιμῶν τοῖς πολεμιωτάτοις ἀφ-

quin priùs vinctum hunc inscendere adegerimus: vereor enim ne te precibus à tua sententia dimoveat. *Cl.* Age videam quis sit. *Merc.* Lacydæ filius Megapenthes tyrannus. *Cl.* Inscende tu. *Megap.* Minimè domina Clotho: sed me paulisper reverti finito: deinde ultro à nemine vocatus veniam. *Cl.* Sed quid est, quorsum ad vitam redire vis? *Megap.* Permitte mihi ut domum priùs perficiam, quam semifactam reliqui. *Cl.* Deliras. inscende. *Megap.* Non multum flagito temporis ô Parca. Sine me unicum hunc diem manere apud superos, donec uxori de pecuniis mandata dedero, atque ubi defossum habebam thesaurum indicavero. *Cl.* Placuit. Non id consequeris. *Megap.* Num igitur tantum auri peribit? *Cl.* Non peribit: bono, quod ad hoc attinet, sis animo: consobrinus enim tuus Megacles id accipiet. *Megap.* O contumeliam! inimicus ille, quem præ ignavia ego antea non occidi? *Cl.* Ille ipse, tibique annos quadraginta superstes erit, imo paulò amplius, pellices tuas, vestes, & quicquid est auri nactus. *Megap.* Præter jus facis Clotho, quum res meas mihi infensissimis hostibus attribuis. *Cl.*

1 Μεγαπένθης Λακύδου τύραννος] De hoc Megapenthe tyranno nihil me unquam legisse memini, & alibi, credo, non invenitur mentio de eo facta. Ex nomine videtur Græcus; ex iis vero, quæ infra dicit: ἐς τοσοῦτον ἀπιστίας μήκεις ἀνθρώπων ἀφικόμην Πισίδας, καὶ Λύδους ἀπὸ τῆς φύσεως, videtur fuisse tyrannus cujusdam urbis in partibus Cariæ vel Ioniæ. Si quis de eo certiora docuerit, beabit: in eo enim fateor ignorantiam meam. *Palm.*

2 Ἡμιτελὴς ὁ δόμος] Iam hac de re diximus in Dial. Mort. Val. Flacc. lib. 6.

Conjux miseranda Caico
Linquitur & primo domus imperfecta cubili.

Sic postea ἀπαλὸς μὲν τὸ τεῖχος. Bourd.

3 Ἄφελεν] Sic passim antea κἄφελε, ἔδοξεν. Idem. Hesychius: ἄφελεν. ἠμέλησε, ἢ παρέπεσε δόξῃ, ἢ κἄφελε. Menagius.

1 Κλω.

νήμασι. Κλω. σὺ γὰρ οὐχὶ Κυδιμάχου αὐτὰ ὄντα ὦ γενναιότατε παρειλήφεις, ἀπεκτόνας τε αὐτὸν, καὶ τὰ παιδία ἔτι ἐμπνέοντα ἐπισφάξας; Μεγα. ἀλλὰ νῦν ἐμὰ ἦν. [1] Κλω. ἀκὴν ἐξήκει σοι ὁ χρόνος ἤδη τῆς κτήσεως. Μεγα. ἄκουσον ὦ Κλωθοῖ, ἃ σοι ἰδίᾳ, μηδενὸς ἀκούοντος, εἰπεῖν βούλομαι. ὑμεῖς γὰρ, ἀπόστητε πρὸς ὀλίγον. ἂν μὲ ἀφῇς ἀποδράναι, χιλιᾶς σοι τάλαντα χρυσίου ἐπισήμου δώσειν ὑπισχνοῦμαι σήμερον. Κλω. ἦ γὰρ χρυσοῦ ὦ γελοῖε, καὶ τάλαντα λέγ' μυρίας ἔχεις; Μεγα. καὶ τοὺς δύο γε κρατῆρας εἰ βούλῃ, προσθήσω, οὓς ἔλαβον ἀπεκτόνας Κλεοκρίτου, ἕλκοντας ἑκάτερον χρυσοῦ ἀπίθυρα τάλαντα ἑκατόν. Κλω. ἔλιπε αὐτόν. ἔοικε γὰρ σὺν ἐπιμελήσασθαι ἡμῖν ἐκεῖ. Μεγα. μαρτύρομαι ὑμᾶς. ἀπολῶ μὲν τὸ τεῖχος, καὶ τὰ νεώρια. ἐξεπέλεσα γὰρ ἂν αὐτὰ, ἐπιβιοὺς [2] πέντε μόνας ἡμέρας. Κλω. ἀμέλησον. ἄλλος ποιήσει. Μεγα. καὶ μὴν τοῦτόγε πάντως δύναμαι αὐτῶ. Κλω. τὸ ποῖον; Μεγα. ἐς τοσοῦτον ἐπιβιῶναι, μέχρις ἂν ὑπαγάγωμαι Πισίδας, καὶ Λυδοῖς ἐπιθῶ τοὺς φόρους, καὶ μνῆμα ἑαυτοῦ παμμέγεθες ἀναστήσας, [3] ἐπιχράψω ὅσους ἔπραξα μεγάλα καὶ φαιδρὰ τὸν βίον. Κλω. οὗτος, σὺν ἓξ μιαιρημέραις αὐτοῖς, ἀλλὰ χιλίοις ἔτεσιν ἐστὶν ἀφεστηκώς. Μεγα. καὶ μὴν ἐγγυητὰς ὑμῖν ἕτοιμος παρέξομαι δ' τάχος, καὶ τὸ ἐπαυόδιον. εἰ βούλεσθε, καὶ ἄνταυδον ὑμῖν αὐτὸ ἐμαυτὸν παραδώσω.

Cl. Nonne tu Cydimachi bona ipsa, ô generosissime, accepisti, occiso ipso: liberisque ejus cùm adhuc spiraret, jugulatis? *Megap.* Sed mea nunc erant. *Cl.* Itaque exactum est tui dominii tempus. *Megap.* Audi Clotho, quæ tibi privatim, nullo audiente volo dicere. vos paulisper secedite. Si me aufugere sinas, mille signati auri talenta me tibi hodie daturum polliceor. *Cl.* Adhuc-ne ridiculum caput, talentorum meministi? *Megap.* Sed enim duos, si velis crateras addam, quos occiso Cleocrito accepi, utrumque pondo centum puri auri talentorum. *Cl.* Illum trahite. Nobis enim videtur non ingressurus ultro. *Megap.* Testor vos: murus manet imperfectus, & navium statio inchoata: quæ omnia exegissem, si solos quinque dies supervixissem. *Cl.* Ne cures: alius extruet. *Megap.* Atqui hoc saltem omnino æquum postulo. *Cl.* Quid hoc? *Megap.* Vt tantisper vivam dum Pisidas subjugavero, & tributum Lydis imposuero, mihique ipsi magnificentissimo monumento erecto, inscripsero quicquid magni, & Imperatore digni, à me in vita gestum fuerit. *Cl.* Heus tu, non unum diem postulas, sed fermè viginti annorum moram. *Megap.* Atqui festinationis, meique reditus sponsores vobis dare sum paratus. Imò si velitis etiam mei succedaneum tradam vobis Agape-

1 Κλω. ἀκὴν ἐξήκει σοι ὁ χρόνος] Ἐξήκει. Marc.

2 Πέντε μόνας ἡμέρας] Sanior hæc lectio quam quæ in Angl. Codic. πεντεκαίδεκα. Solebant enim mortui in exonabulis suis à Plutone diem postulare, & ut plurimum πέντε. Sic in Dial. Mort. *Bourd.*

3 Ἐπιχράψω ὅπόσα] Eadem antea & in Toxar. & in Dipsad. tangit Theophr. Charact. περὶ μικροφιλοτιμίας. Idem.

1 Ἐκκε-

σὺν τ' ἀγαπητόν. Κλω. ὦ μιαρὲ, ὃν ἡ ψυχὴ πολλάκις ὑπὲρ γῆς καταλιπεῖν; Μεγα. πάλαι τοῦτ' ἠυχόμην. νυνὶ σ' ὁρῶ τὸ βέλτιον. Κλω. ἦξε κακεῖνός σοι μετ' ὀλίγον, τὸν νεωστὶ βασιλεύοντα ἀνηρημένον. Μεγα. ἐκεῖνο ἀλλὰ τοῦτό γε μὴ ἀντείπῃς ὦ μοῖρά μοι. Κλω. τὸ ποῖον; Μεγα. εἰ δίναι βούλομαι τὰ μετ' ἐμὲ, ὁπόθεν ἦξε τὸ πρόπαν. Κλω. ἄκουε. μῶλον γὰρ ἀνιάτῳ μοχθῶν. τὴν μὲν γυναῖκά σοι, μίδας ὁ δοῦλος ἕξει. τὴν πάλαι γ' αὐτὴν ἐμοιχεύσειν. Μεγα. ὁ κατάρατος, ὃν ἐγὼ πιθόμενον αὐτῇ, ἀφῆκα ἐλεύθερον. Κλω. ἡ θυγάτηρ δὲ σου, ταῖς παλλακίσι τῶν νεωστὶ τυραννούντων ἐγκαταλεχθήσῃ. εἰκόνες γὰρ καὶ ἀνδριάντες, ὃς ἡ πόλις ἀνέστησέ σοι πάλαι, πάντες ἀναπεσκευασμένοι, γέλωτα παρέξουσι τοῖς θεωμένοις. Μεγα. εἰπέ μοι, τῶν φίλων γ' οὐδεὶς ἀγανακτεῖ τοῖς θρωμένοις; Κλω. τίς γὰρ σοὶ φίλος; ἢ σὺ τίνος αὐτίας δικαίας χρῄζων; ἀγνοεῖς ὅτι καὶ πάντες οἱ προσκυνοῦντες, καὶ τὰ λεγόμενα καὶ πραττόμενα [1] ἕκαστα ἐπαινοῦντες, ἢ φόβῳ, ἢ ἐλπίσι, τῶν ἔδρων, τὰ ἀρχῆς ὄντες φίλοι, καὶ τοὐμοῦ τὰ κοινὰ λοιδορεῖσθαι; Μεγα. καὶ μὴν ἀπειλοῦντες σὺν τοῖς συμποσίοις, μεγάλῃ τῇ φωνῇ ἐπήυχοντό μοι πολλὰ, καὶ ἀγαθὰ, προαποθανεῖν ἕκαστος αὐτῶν ἕτοιμος, εἰ οἷόν τε εἶναι. καὶ ὅλως, [2] ὅρκος αὐτοῖς ὦ ἐγώ. Κλω. τοιγαροῦν παρ' ἐμοὶ αὐτῶν χλὲς δειπνήσαντες, ἀπέθανον. τὸ γὰρ πλεῖστον αἰτίαν σοι πιεῖν συνεχῶν, ἐκεῖνο δοῦναι κατέπιμψέ σε. Μεγα. τοῦτ' ἄρα πικρὰ πίνων ἡδόμην. τί βλάπτομαι

petum. *Cl.* O scelestè, quem sæpe optasti in terra relinquere? *Megap.* Hoc olim optabam: sed video nunc quid sit iatius. *Cl.* Veniet & ille tibi haud ita multò post, ab eo qui recens regem agit, è medio sublatus. *Megap.* Sed illud ô Parca tu mihi non negaveris. *Cl.* Quidnam? *Megap.* Scire velim ut res me defuncto se sint habituræ. *Cl.* Audi: nam edoctus magis angeris. Tuam uxorem Midas servus habebit, quam jam olim adulterio corruperat. *Megap.* Ille sceleroſus quem ejus suasu manumisi. *Cl.* Tua verò filia pellicibus ejus qui nunc tyrannidem obtinet, annumerabitur. Porrò statuæ, quas olim tibi urbs erexit, omnes everſæ, spectantibus risum præbebunt. *Megap.* Dic mihi, nullusne ex amicis ob ea quæ fiunt indignatur? *Cl.* Quisnam tibi fuit amicus? aut quis justa de causa conciliatus? Nescis omnes qui te adorabant, & eorum quæ dicebas ac faciebas singula laudabant, id vel metu, vel spe feciſſe? imperii nimirum amici erant, & temporis rationem habebant. *Megap.* Atqui cùm in conviviis libarent magna voce multa bona mihi precabantur, parati singuli ante me mori, si fieri posset. In summa per me jurabant. *Cl.* Quare heri cum quodam ex ipsis cœnatus, o iſti: nam poculum tibi posſt emò allatum huc te demisit. *Megap.* Hoc illud est quod amari quiddam sensi. Quid verò hoc

1 Ἕκαστα ἐπαινοῦντες] Vt illud, *laudant convivæ.* Convivæ, ut hic, parasiti: dixerunt viri Clar. ad Pers. dixi ad illud Petron. *ut forsi cœnares poetam laudaſti.* Bourd.

2 Ὅρκος ἦν ἐγώ] Iurant Parasiti per reges suos. *Idem.*

1 Ἐπεὶ

ἢ ταῦτ' ἔπραξε; Κλω. πολλά με ἀνακρίνεις. ἐμβῆναι δέον. Μεγα. ἓν μοι πάνυ μέλει σοι ὦ Κλωθοῖ, διόπερ ἐπόθουν κἀγὼ ὡς ὀλίγον ἐς τὸ φῶς ἀνακύψαι πάλιν. Κλω. τί ἢ τοῦτό ἐστιν; ἔοικε γάρ τι παμμέγεθες εἶναι. Μεγα. Καρίων ὁ ἐμὸς οἰκέτης, [1] ἐπὶ τάχιστά με ἀποθανόντα εἶδε, τοῦτ' ἐμέλλησε ὀψίαν ἀνελθὼν ἐς τὸ οἴκημα, ἔνθα σκεύη μοι, χολῆς ὕσης, ἀδεῶς γὰρ ἀδεῶς ἐφύλαττέ με, [2] Γλυκέριον τὴν παλλακίδα μου, κἀγὼ πάλαι ἢ οἴκημα κεκτημένη, ἐπιπαστόμῳ τῷ θύρᾳ, ἐσοδεῖ, καθάπερ ἀδεῶς ἔνδον παρῆν. εἶτα ἐπιδὴ ἄλις εἶχε τῶν ἐπιθυμίας, ἀποβλέψας ἐς ἐμέ, σὺ μέντοι φησὶν ὦ μιαρὸν ἀνθρώπιον, πολλάκις μοι πολλάκις ἀδίκως ἐπέστειλας. κἀγὼ ταῦθ' ἅμα λέγων, παρέπαιε τέ με, κἀγὼ κἀγὼ κόρης ἔπαιε. πάλιν ἢ, πλατὺ χειμιψάμενον, κἀγὼ καθαπτύσας μου, κἀγὼ ἐς τὸ τῶν ἀσεβῶν χῶρον ἄπειμι ἐπιπόνων, ὡς χθὲς ἐγὼ ἢ, σὺ εἰπὲ πρὸς ἐμέ, σοὶ εἶχον ἢ ὄμως ὅ, τι κἀγὼ θράσαιμι αὐτόν, ὅπως ἤδη κἀγὼ ψυχρὸς ὦν. κἀγὼ ὅ μιαρὸν ἢ παιδίσκε, ἐπὶ ψόφῳ, ὑποστοιπτῶν τινῶν ἠσθετο, στίλβῳ χείσεσι τὼς ὀφθαλμὼς ὡς δακρύσασα ἐπ' ἐμοὶ, κωκύσασα, κἀγὼ τὸν νοῦν ἐπικαλυμμένη, ἀπηλλάττετο. ὧν εἰ λαβοίμην; Κλω. παῦσαι ἀπειλῶν. ἀλλ' ἔμβηθι. καιρὸς ἤδη σε ἀπάντων ἐπὶ τὸ δικαστήριον. Μεγα. κἀγὼ τίς ἀξιώσει κατ' ἀνδρὸς τυράννου ψῆφον λαβεῖν; Κλω. κἂν τυράννου μὴν

hoc facinore voluit? *Cl.* Multa percunctaris, cùm jam inſcendiſſe oportuiſſet. *Megap.* Vnum me maximè angit Clotho, cujus gratia pauliſper ad lucem emergere cuperem. *Cl.* Quid iſtud eſt? id permagni quid videtur eſſe. *Megap.* Carion famulus meus quumprimum vidit me extinctum, circa veſpertinum crepuſculum, conclave in quo jacebam ingreſſus, cùm vacaret (neque enim me cuſtodiebat quiſquam) Glycerium pellicem meam, cum qua jam ante rem habere ſolebat, attractis foribus tanquam nemo intus eſſet, ſubegit. Deinde poſtquam libidini ſatisfeciſſet, converſis in me oculis. Tu quidem, inquit, homuncio ſceleſte, mihi plagas nihil commerito ſæpe inflixiſti. Cumque hæc diceret, ſimul vellicabat me, & alapas impingebat. Tandem cùm lato ſcreatu me conſpuiſſet & in regionem impiorum abire me juſſiſſet, diſceſſit. At ego quanquam ira ſuccendebar, tamen quia jam frigidus & exanguis eram, hominem ulciſci non potui. Porrò ſceleſta famula cùm advenientium quorundam ſtrepitum ſenſiſſet, oculis ſaliva inunctis, ac ſi me defleviſſet, ejulando, nomenque meum inclamando, diſcedebat: quos ſi prehendero. *Cl.* Deſinem minari: & inſcende: jam enim tempus eſt ut in judicium concedas. *Megap.* Ecquis contra tyrannum pronunciare volet? *Cl.* Contra ty-

1 Ἐπὶ τάχιστά με Ἀποθανόντα εἶδε] Cùm dicere debuiſſet ἐπὶ ἀπόθανον· οὕτω τοῦτο ἐξήνεγκε· Ἀττικὸς χαρακτὴρ Euripidi frequens: quod & notavit Euripid. Schol. *Bourd.*

2 Γλυκέριον] Notant Grammatici Atticos ἀττικοῖζοντας ſolere nomina ſecundæ ſic transformare, ut ὑάκινθος, ὑάκινθον, γλυκέρια, γλυκέριον, ὑάκινθον, γλυκέριον. Idem.

1 Ἐπὶ

ἀδεὶς, κ᾽ νεκρῶ ἦ ὁ Ῥαδάμανθυς, ὃν αὐτίκα μάλα ὄψῃ δίκαιον, καὶ κατ᾽ ἀξίαν ἐπιτήδεια ἑκάστῳ τιθέντα. τὸ νῦν ἦ ἔχον, μὴ ἀφίστασο. Μεγα. κἂν ἰδιώτην με ποίησον ὦ μοῖρα τὸ πιήτων εἶναι, κἂν δοῦλον ἀντὶ βασιλέως. ἀναβιῶναί με ἔασον μόνον. Κλω. πῶς ἦ ὁ τὸ ξύλον; καὶ σὺ ἦ ὦ Ἑρμῆ, σύρας αὐτὸν εἴσω τοῦ ποδός. ἐγὼ ἂν ἐμβαίη ἑκών. Ερ. ἴτω νῦν θᾶττον. δεῦρο τοῦτον σὺ πορεύου, καὶ τὰ δεινὰ, καὶ ὅπως ἀσφαλῶς ἀμίλλῃ ὡς τὰ ἐν δεδήσεται. Μεγα. καὶ μὲν δὴ σὺ τῇ ταχυδρομίᾳ κρίζεσθαί με δεῖ. Κλω. ὅπη πῇ; Μεγα. ὅπῃ νὴ Δία τύραννος ἦν, κ᾽ δορυφόρους εἶχον μυρίους. Κλω. εἶτ᾽ ἀ δικαίως σε παρέπεμψεν ὁ Καρίων, ὀλίγου σκαιὸν ὄντα; πικρῶς δ᾽ ἂν τῷ τυραννίδι ἔξεις, γλωσσάμυδα ἦ ξύλα. Με. τολμήσῃ γὰρ Κυνίσκος ἐπανατείνασθαί μοι τὸ βάκτρον; οὐκ ἐγώ σε ταχέως, ὅπη ἐλαύνεις ἄγαν, κ᾽ τραχὺς ἦθα, καὶ ἐπιμηκὴς, μικρὸν δεῖν ταχέως παπαλάξαι; Κλω. τοιγαροῦν μενεῖς κ᾽ σὺ τῷ ἴσῳ ταχέως παπαλαγμένος. Μικυλ. εἰπέ μοι ὦ Κλωθοῖ, ἐμοῦ ἦ ἀδεὶς ὑμῖν λόγος. ἢ διότι πένης εἰμὶ, ἀφ᾽ τοῦτο καὶ πλούσιον ἐωθῆναί με δεῖ; Κλω. σὺ ἦ τίς εἶ; Μι. ὁ σκυτότομος Μικυλλος. Κλω. εἶτα ἄχθη βραδύνων; ἆρ᾽ οὐχ ὁρᾷς ὁπόσοι ὁ τύραννος ὑπισχνεῖται δώσειν, ἀφεῖτις πρὸς ὀλίγον; ἀλλ᾽ ἔμοιγε ἔχει με, εἰ μὴ ἀγαπητὴ καὶ σοὶ ἡ διατριβή. Μι. ἄκουσον ὦ βελτίστη μοιρῶν. ἐπαίνου με ἡ Κύκλωπος σπείρειν δρεπανίδι δώρεαν, τὸ ὑπισχνεῖσθαι, ὅτι πυθοῦ ἐγὼ τὰ ὅτι κατέδεσμαι ἂν τε γὴν ἄριστον, ἂν τε πύθωνται, οἱ αὐτοὶ ὀδόντες ἀμφότεροι. ἄλλως τε, ὁσὶ tyrannum nemo: sed contra mortuum Rhadamanthus, quem in ferendis pro cujusque merito sententiis, mox æquissimum videbis: quare in præsentia ne cunctaris. *Megap.* Privatum me & ex pauperibus unum, quinetiam pro rege servum facias licet, dummodo reviviscere me sinas. *Cl.* Vbi ille est qui fustem gerit? & tu Mercuri, istum correpto pede intrò trahite. Non enim inscendat ultro. *Merc.* Sequere nunc fugitive, accipe hunc tu portitor, atque illum: utque malo diligenter alligetur, cura. *Megap.* Atqui me primas occupare par est. *Cl.* Quid ita? *Megap.* Quia rex fui, innumerosque satellites habui. *Cl.* Annon te meritò vellicabat Carion, cùm sævus adeò fuisses? acerbam certè degustato hujus baculo tyrannidem obtinebis. *Megap.* Audebit-ne Cynisicus mihi baculum illidere? Nonne ego te nuper, quòd liberiùs, & asperiùs objurgares, cruci propemodum affixi? *Cl.* Quamobrem & tu malo affixus manebis. *Micyllus.* Dic mihi Clotho: nullam mei rationem habetis. An quia sum pauper me postremum inscendere par est? *Cl.* Tu verò quis es? *Micyl.* Sutor sum Micyllus. *Cl.* An molesta tibi est mora? Non vides quàm multa se daturum polliceatur hic tyrannus, si vel paulum in vitam remittatur? Quare me tenet admiratio, cur non & tibi mora sit jucunda. *Micyl.* Audi Parcarum optima. Non admodum me delectat munus illud Cyclopis, quum pollicetur se postremum Vtim voraturum: nam sive primum, sive postremum, iidem me dentes manent. Præterea res mea,

ἐρῶσι πόρρω τῆς τῶν πλουσίων. [1] οὐ γὰρ ἡμῶν οἱ βίοι φασίν. ὁ μὲν γὰρ τύραννος, δύσδαιμον εἶναι δοκῶν τὸν βίον, φοβερὸς ἅπασι, καὶ σεσίδηρος, ἀπολιπὼν χρυσὸν πολύτιμον, καὶ ἀργύρεον, καὶ ἐσθῆτα, καὶ ἵππους, καὶ θεράπαινα, καὶ παῖδας ὡραίους, καὶ γυναῖκας εὐμόρφους, εἰκότως ἡνιᾶται. καὶ ἀπαυθαδίζεται αὐτῶν, ἠχθέται. [2] ὁ γὰρ οἶδ' ὅπως καθάπαξ ἐξ οὗ τινι συνέχεται τοῖς τοιούτοις ἡ ψυχή, καὶ σὺν ἡδονῇ ἀπαλλάττεται ῥᾳδίως, ἅτε αὐτοῖς πάλαι συμπεπυκῶται. μᾶλλον δὲ ὥσπερ ἄῤῥηκτός τις ὢν ὁ δεσμὸς ἐστι, καὶ διδοὺς ξυμβαίνειν αὐτούς. ἀμέλει, κἂν ἀπάγῃ τις αὐτὸν μὴ βίᾳ, ἀνακωκύει. καὶ πάλιν ὄντως θρασεῖς, δειλοὶ πρὸς ταῦτα δύεσθαι τὴν ἐπὶ τὸ ἄδην φέρουσαν ὁδόν. ἐπιστρέφεται γὰρ εἰς τὰ πρόσω, ὥσπερ οἱ δυστερῶντες, καὶ παῤῥωδεῖ λαβολίπειν τὰ ὦτα τῷ φωτὶ βάλλοντι, εἶτα ὁ μάστιξ σαίνων ἐποίκ. καὶ παρὰ τὴν ὁδὸν λαπιδράσκων, κἀντεῦθεν σε καταλιπαρῶν. ἐγὼ δὲ, ἅτε μηδὲν ἔχων εἰς χεῖρας τοῦ βίου, σὺν ἀγρῷ, ἢ οἰκοπέδῳ, ἢ σκεύῃ, ἢ δέξει, σὺν εἰκόνι, εἰκότως δύζων λῶ. κἀπειδὴ μόνον ἡ Ἄτροπος ἐνδυσί μοι, ἄσμενος ἀποῤῥίψας τὴν σμίλην, καὶ τὸ κράπεδον, κρηπίδα τινὰ τῶν ἐμῶν χειρῶν ἔχων, ὑπαπηδήσας δύο ἀνυποδήτου, ὑδὶ τὴν μιλαντηρίαν ἀποψιάρου, εἰπόμην. μᾶλλον δὲ ἠγούμην, εἰς τὸ πρόσω ὁρῶν. ὑδὶ δέ με τῶν κρότων ἐπέστρεψε, καὶ μετεκάλει. καὶ τὸ Δι'

meæ, non ut divitum se habent. Nam vitæ nostræ ex diametro (ut ajunt) inter se distant. Hic enim tyrannus qui beatus in vita videbatur, horrendus omnibus ac suspiciendus, relicto tam multo auro, & argento, vestibus, equis, epulis, pueris floridis, & mulieribus formosis, non injuria cruciatur: ab iisque se abstractum gravatur. Etenim anima nescio quo pacto hisce veluti visco affixa hæret, nec facilè demigrare vult, ut quæ his jamdudum addicta sit. Quin potiùs ac si infragile sit vinculum istud quo ipsos illigari contingit, quum à quopiam vi abducuntur, altum ejulant. Ac cum in cæteris sint feroces, in hac via quæ ad inferos ducit, meticulosi deprehenduntur. Itaque veluti perditè amantes à tergo subinde respiciunt, & ea quæ apud superos geruntur è longinquo cernere cupiunt: sicut stultus hic faciebat, cùm & in via fugeret, & hîc tibi supplicaret. At ego, ut qui nullum in vita pignus haberem, non agrum, non domuum multitudinem, non aurum, non supellectilem, non gloriam, non imagines, meritò ad mortem expeditus fui, ac postquam mihi solùm innuit Atropos, scalpro, soleaque libenter abjectis, crepidam præ manibus habens, ilico exilii discalceatus, nec abstersō atramento, sum secutus: imò potiùs præivi, ad anteriora respiciens: cùm nihil à tergo relictum me converteret, & revocaret. Et per lovem jam pul-

1 Ἐκ διαμέτρου ἡμῶν οἱ βίοι] Mſ. ἡμῖν. Proverb. Ἐκ πάνυ διαφέροντων. Bourd.
2 Οὐ γὰρ οἶδ' ὅπως] Interpungunt hunc locum Grammatici, & dici volunt ἐκ οἴδα γὰρ ὅπως. Idem.

ἤδη καλὰ τὰ παρ' ὑμῖν πάντα ὁρῶ. τό, τε γὰρ [1] ἰσοπλίαν ἄπασιν εἶναι, καὶ μηδένα τῶν πλησίον ὑφορᾶσθαι, ὑπερηδιστον ἔμοιγε ἐν δυσὶ. πεντημιέρημα δὲ μηδὲ ἀπαιτεῖσθαι χρέα τοὺς ὀφείλοντας συνοῦσθαι, μὴ δὲ φόρους ὑποτελεῖν. τὸ δὲ μίγεσθαι, μὴ δὲ ῥιγοῦν τῷ χειμῶνι, μὴ δὲ νοσεῖν; μήθ' ὑπὸ τῶν δυναστευόντων βασανίζεσθαι. εἰρήνη τε πᾶσα, καὶ τὰ πράγματα ἐς [2] τὔμπαλιν ἀνεστραμμένα. ἡμεῖς μὲν γὰρ οἱ πένητες, γελῶμεν, ἀνιῶνται δὲ καὶ οἱ μαίζονες οἱ πλούσιοι. Κλω. παύεσθαι ἐν σε ὦ Μίκυλλε γελῶντα ἐώρων. τί δ' ἦν ὅ σε μάλιστα ἐκίνει γελᾶν; Μι. ἄκουσον ὦ πιωπάτη μοι θεῶν. πάντα μὲν ἐν τυράννῳ, πάνυ ἀκριβῶς ἐώρων τὰ γιγνόμενα ὑπ' αὐτοῦ. καί μοι ἐδόκει τότε ἰσόθεός τις εἶναι. τῆς τε γὰρ [3] πορφύρας τὸ ἄνθος ὁρῶν, ἐμαγκάζετο, καὶ τὸ ἀκηλήθητον τὸ τῶν λίθων, καὶ τὸ χρυσοῦν, καὶ τὰ λιθοκόλλητα σκεύη, καὶ τὰς [4] κλίνας τὰς ἀργυρόποδας. ἔτι δὲ καὶ ἡ κνίσα ἡ ἐς σκοδαζομένη ἐς τὸ δεῖπνον, ἀπίκνειτό μοι. ὥστε [5] ὑπερήνθρωπός τις

pulchra apud vos omnia video. Nam pares omnibus esse honorum gradus: nullumque vicino præstare, res mihi longè suavissima videtur. Conjicio etiam hic neque æs alienum à debitoribus reposci, neque tributum pendi: quodque maximum est, neminem hyeme rigere, nec ægrotare, nec à potentioribus colaphos infligi. sed omnia pace consistere, resque hominum in contrarium versas esse. Nos enim pauperes ridemus, ac divites tristantur & plorant. *Cl.* Te jamdiu ridentem vidi Micylle: sed quid potissimum tibi risum movebat? *Micyl.* Audi, Dearum mihi maximè veneranda. Cùm apud superos propter tyrannum habitarem, valdè diligenter inspiciebam, quæ ab ipso fiebant: ac ille tunc mihi Deo par videbatur. Nam cùm purpuræ florem spectarem, & comitantium turbam, & aurum, & pocula gemmis distincta, lectosque pedibus argenteis suffultos, eum fœlicem prædicabam: præterea eorum quæ in cœnam parabantur, nidor me afficiebat. Itaque vir homine major,

1 Ἰσοπλίαν] Hanc apud inferos æqualem honoris sedem, sic alibi vocat in Dial. Mort. & passim. *Bourd.*

2 Τὔμπαλιν] Ms. εἰς τὸ ἔμπαλιν, τέτηγεν ἑαυτὰ τοῖς γιγνομένοις ἐν τῇ ζωῇ. Idem.

3 Πορφύρας ἄνθος] Ἄνθος de re qualibet ridente, ut ἄνθος ὥρας. Sic apud Homer. ἄνθος πυρός.

Αὐτὰρ ἐπεὶ πυρὸς ἄνθος ἐπέπλατο, παύσατο δ' ὀλίζων.

A quo Philostr. in Scamand. Æschyl. Prometh. vincto τὸ σὸν γὰρ ἄνθος. Idem.

4 Κλίνας ἀργυρόποδας] Potest sumi ἁπλῶς, ut in Somnio & alibi, potest etiam significare λευκόποδας, ut ἀργυρόπεζα, λευκόπους, ut apud Catul. Epithal. Iul. & Manlii.

O cubile quot ô nimis
Candido pede lectuli.

Τὰς κλίνας ἀργυρόποδας, licet sciam hunc locum capi de lectulis ἐλεφαντόποσι. Idem.

5 Ὑπερήνθρωπός τις] Ms. Regius. ὥστε ἂν θεῖός τις ἀνήρ. Idem.

1 Τεκ-

ἀνὴρ κ) [1] τρισόλβιος καὶ φαίνεσθαι καὶ μᾶλλον καὶ λιπαρέστερος, κ) ὑψηλότερος, [2] ὅλῳ τῷ βασιλικῷ ἐπαιρόμενος τῇ τύχῃ, κ) σεμνῶς περιβαίνων, [3] καὶ ἑαυτὸν ἐξυπλίζων, κ) τοὺς ὁτουοῦν χαίροντας ὑπολήττων. ἐπεὶ δ' ἀπέθανεν, αὐτός τε παγγέλοιος ἄφνω μοι δεδηυσάμενος τῷ τρυφῷ. καίμουτοι ἦν μᾶλλον καὶ λιπαρέστερος, οἷον κηδαρεμοῦ ἐπιδημοῦντος, ἀπὸ τῆς κνίσης τεκμαιρόμενος· αὐτὸς τὸν δυσαιμονίαν, καὶ μακαρίζων ἐπὶ τῷ αἵματι τῷ ἐν τῇ λακωνικῇ χαλάζῃ κεχλίδωκε. ἐμοὶ μὲν δὴ τοῦτο, ἀλλὰ κ) τὸν διαθέσεως Γνίφωνα ἰδὼν γενόμενον, κ) μεταγινώσκοντα, ὅτι μὴ ἀπέλαυσε τῶν χρημάτων, ἀλλ' ἀγύστους αὐτοῦ ἀπέθανε, τῷ ἀσώτῳ Ῥοδοχάρει τὴν οὐσίαν ἀπολιπών, ἦν γὰρ ἀγχιστεὺς αὐτῷ γένους, κ) προσετίθει ἐπὶ τὸ κλῆρον σκαλεῖτο κ) τὸ νόμιον, οὐκ ἔχον ὅπως κρύψαι σου τὸ χάλασμα. κ) μάλιστα μεμνημένος ὡς ὠχρὸς ἀεὶ, κ) αὐχμηρὸς ὢν, Φορμίωνος τὸ μίτωπον ἀνατέλλειν, κ) μόνοις τοῖς δακτύλοις πλουτῶν, οἷς τάλαντα κ) μυριάδας ἐλογίζετο, κ) βραχυμικρὸν συλλέγων τὰ μετ' ὀλίγον [4] ἐκλυθησόμενα ὑπὸ Ῥοδοχάρους. ἀλλὰ τί δὴ ἀπερχόμεθα ἡδέως; κ) μὴ ἐξὸν γὰρ πλέοντας, τὰ λοιπὰ γελασόμεθα, οἰμωζόντας αὐτοὺς ὁρῶντες. Κλ. ἔμβαινε, ἵνα κ) [5] ἀνιμήσηται

jor, & ter beatus videbatur, imò fermè pulchrior, & altior, toto cubito regio fortunæ successu se erigens, & graviter incedens, ac seipsum resupinans, obviosque obstupefaciens. Sed postquam vita functus est, ipse deliciis exutis, visus est mihi prorsus ridiculus: ac me ipsum magis irridebam qui sceleratum illum obstupuissem, fœlicitatem ejus ex nidore tantùm æstimando, & ob sanguinem, qui Laconici maris cochleis innascitur, beatum prædicando. Neque hîc solum mihi ludo fuit: sed cùm fœneratorem illum Gniphonem gementem viderem, & consilii pœnitentem, quòd pecuniis non esset fruitus, sed non gustatis illis obiisset, & nepoti Rhodochari facultates reliquisset (hic enim ipsi erat genere proximus, & primus ex lege in hæreditatem vocabatur) risum compescere non poteram: præcipuè cùm meminissem quàm pallidus & squalidus esset, vultumque curis tristem gereret, solisque digitis dives esset, quibus talenta, & myriadas supputabat, minutatim colligendo ea quæ paulò post à beato Rhodochari erant dissipanda. Sed quid jam hinc non solvimus? Etenim reliqua inter navigandum ridebimus, quum plorantes ipsos videbimus. *Cl.* Inscende, ut Portitor an-

1 Τρισόλβιος] Vt in principio Nigrini. *Bourd.*

2 Ὅλῳ τῷ πήχει βασιλικῷ] Tangit hunc locum Theod. Marcil. ad Horat. dixit autem βασιλικῷ, ἀντὶ τοῦ, μεγάλῳ, ὁ γὰρ βασιλικὸς πῆχυς ἔχει ὑπὲρ τὸ ἰδιωτικὸν πρὸς δακτύλους. Solet Lucianus tyrannos & cæteros supercilioſos Τετραώδεις βλέποντας, his verbis attollere. *Idem.*

3 Καὶ ἑαυτὸν ἐξυπλίζων] Sic passim alibi ἀντὶ τοῦ τείνων τὸ πρόχειλον ἐς τοὺς ἰδίους ὤμους πρὸς σκοπεύμενος, ὅτι γαυρούμενος ἐς ὑπερφέρειας ἀφειπάτω. Sic scriptum ad oram Mſ. Regii. *Idem.*

4 Ἐκλυθησόμενα] Angl. ἐκχυθέν. *Idem.*

5 Ἀνιμήσηται] Mſ. ἀναπάσῃ. *Idem.*

ὁ πορθμεὺς τὸ ἀγκύριον. Χα. ἴτω, ποῖ φέρῃ; πλῦρις ἤδη τὸ σκάφος. αὐτῷ σοὶ μέλῃ. εἰς αὔριον ἴωμέν σε Ραδαμανθύῳ. Μι. ἀδικεῖς ὦ Χάρων, ἴωλον ἤδη νεκρὸν ἀπολιμπάνων ἀμέλει, κατέψομαί σε παρὰ Ραδαμάνθυϊ. οἴμοι δὲ κακῶν, ἤδη πλέουσιν, ἐγὼ δὲ μόνος ἀποπαύομαι ἀπολειπόμενος. κρίνου, τί οὐ διαπερῶμεν κατ' αὐτούς; ἐγὼ δὲ διὰ [1] μὴ ἀπαγορεύσας ἀποπνιγῶ, ἤδη πεπνιγμένος. ἄμεινον, ἐπεὶ τὸ ὀβολὸν ἔχων τὸ πορθμεῖον καταλείψω. Κλω. τί τοῦτο; ἀπόμενον ὦ Μίκυλλε. ὁ γέρων ἔτι σε διελθεῖν. Μι. καὶ μὲν ἴσως ὑμῶν κατακλαγήσομαι. Κλω. μηδαμῶς, ἀλλὰ προπλάσσωμεν, ἀναλάβωμεν αὐτόν. καὶ σὺ ὦ Ἑρμῆ, [2] συμπρησον. Χα. ποῦ νῦν καθεδεῖται; μεστὰ γὰρ πάντα ὡς ὁρᾷς. Ερ. ἐπὶ τὰς ὦμας εἰ δοκεῖ, ἅ τοξεύω. Κλω. καλῶς ὁ Ἑρμῆς ἐπενόησεν. ἀναβαίνει δή, καὶ τὸ πίνον ἅμα ἁλιπηδᾷ καταπατῶ. ἡμεῖς δὲ ἀκλοῦμεν. Καιι. ὦ Χάρων, καλῶς ἔχει σοι τὰς ἀληθείας ἐπιδεῖν ἐπῶν. ἐγὼ τὸν ὀβολὸν ῥᾳδίως ἂν ἔχοιμι δῶναί σοι, καταπλεύσας. πλέον γὰρ ἐδίδουν ἐκ τῆς πήρας, ἢν ὁρᾷς, καὶ τούτου δὲ ξύλου. πλὴν ἀλλ', ἢν ἀντλεῖν ἐθέλῃς, ἕτοιμος, καὶ [3] προσκωπῶ εὐθύς. μέμψῃ δ' ἐμοῦ, ἢν δῶρες, καὶ καρτερόν μοι ἐρετμὸν δῶς μόνον. Χα. ἔρετμε. καὶ τοῦτο γὰρ ἱκανὸν προθεῖ σοῦ λαβεῖν. Κυ. ἆ καὶ ὑπανελόμενος διήσῃ; Χα. νὴ Δί', ἤνπερ εἰδῇς κέλευσμόν τι

anchoram extrahat. *Ch.* Heus tu, quò pergis? plena jam ſcapha: ibi expecta: cras luce prima te trajiciemus. *Micyl.* Iniquus es, ô Charon qui mortuum jam exoletum relinquis. Te profectò apud Radamanthum injuriæ accuſabo. Hei miſero mihi! jam navigant: & ego ſolus hic relinquar. Atqui, cur ad eos natatu non contendo. Non enim timeo ne defatigatus ſuffocer, cùm jam mortuus ſim: præſertim, cùm ne obolum quidem habeam quo naulum ſolvam. *Cl.* Quid hoc rei eſt? expecta Micylle: non enim fas eſt ita transfretare. *Micyl.* Atqui ſortè prior vobis tranavero. *Cl.* Nequaquam: ſed admota potiùs nave, ipſum recipiamus: tu quoque Mercuri nobiſcum arripe. *Ch.* Vbi nunc ſedebit? nam plena ut vides, ſunt omnia. *Merc.* Tyranni humeris, ſi videbitur, inſidebit. *Cl.* Hoc ſcitè Mercurius excogitavit. Aſcende igitur, & ſceleſti hujus cervicem conculca: nos autem fauſtè navigemus. *Cyn.* Æquum eſt ô Charon, ut verum hinc tibi dicam, ne obolum quidem pro trajectu tibi dare potero: præter peram enim quam vides, & baculum hunc, planè nihil habeo. Cæterùm ſi velis, ſentinam exhaurire, & remigem agere ſum paratus. Nec conquerêris, ſi modò agilem, firmumque remum mihi dederis. *Ch.* Remiga: nam hoc à te ſatis ſit accipere. *Cyn.* Num remiges etiam cantu accendere opus erit. *Ch.* Per Iovem, ſiquidem nauticam aliquam exhorta-

1 Μὴ ἀπαγορεύσας] Mſ. ἀπενίσας. Lucianea prorſus dictio. *Bourd.*

2 Συμπρησον] Angl. συμπάσασον. Idem.

3 Προσκωπῶ] Ἐπὶ τῇ κώπῃ καθήμενος. varia eſt κώπης acceptio quam vide apud Grammat.

1 Πρὸς

τ̃ ναυτικῶν. Κυ. οἶδα· καὶ πολλὰ ὦ Χάρων τ̃ ναυτικῶν ἀπ' ὀρᾶς, ἀντιπαχῶσιν ὅτι δακρύοντες. ὥστε ἡμῖν τὸ ἄσμενος ἐπιβαθησόμενος. Πλούτ. οἴμοι τ̃ κτημάτων. Κλ. οἴμοι τ̃ ἀγρῶν. ὀπτοπτοῖ, τλὼ οἰκίαν οἵαν ἀπέλιπον. Κλ. ὅσα τάλαντα ὁ πλουσίμος καταθήσομ λαβών. Κλ. αἰ, αἰ, τ̃ νηπιοδῶν μοι παιδίων. Κλ. τίς ἄρα τὰς ἀμπέλους τρυγήσομ, ἃς πέρυσιν ἐφύτευσα μόνος; Ἑρμῆς. Μικυλλε, σὺ δ' ἁδὺ οἰμώζεις; καὶ μὲν ἡ μῆτις ἀδακρυτὶ διαπλεῦσαί ποτε. Μι. ἄπαγε. ἁδὺν ἴσως ἐφ' ὅτῳ ἂν οἰμώξομαι δίπλουν. Ερ. ὅμως ἂν μικρόν τι [1] ἐπὶς τὸ ἶδος ἐπισείναξον. Μι. οἰμώξομαι τοίνυν, ἐπειδή σοι δοκεῖ. Ἑρμῆ δακεῖ. οἴμοι τ̃ καττυρώτων. οἴμοι τ̃ κρηπίδων τ̃ παλαιῶν. ὀπτοπτοῖ, τ̃ σαθρῶν ὑποδημάτων. ὡς ἔτι ὁ καταδικασθεὶς ἔνδην εἰς ἐπιτροπὴν ἀσελγῶς διαβληθείς, ἀλλ' ὅ χειμὼν ἀνυπόδητός τε, καὶ ἡμίγυμνος ἀφικνοῖτο, τὰς ὀδύνας ἔνδον ὢν τ̃ κρύους συγκρυπτῶν. τίς ἄρα μοι τὸν σμιλίαν ἥξει, καὶ τὸ κεντητήριον; ἐκπαῖς πεπλήγη. χιδὸν δ' ἤδη καὶ κροκοπαλάδικαμβε. Χα. ἄγε δὴ τὸ πορθμεῖα ἀφῶμεν ἡμῖν λοιπόν. καὶ σὺ δή, δῶς. Δημ. πάντων ἤδη ἔχω. δὸς καὶ σὺ τ̃ ὀβολὸν ὦ Μικυλλε. Μι. παίζεις ὦ Χάρων, [2] ἢ καθ' ὕδατός φασιν ἤδη γράφειν. Δημ. Μικύλλε ἤδη παρ' ὀβολὸν ἀφοσιωσῶν. ἀρχὴν δ', ὅτι οἶδα εἰ τετράγωνόν ἐστιν ὀβολός, ἢ στρογγύλον. Χα. ὦ καλὴ ναυτιλία, καὶ ἐπικερδὴς πάνυ. ἀναβαίνετε δ' ὅ-

tationem tenes. *Cyn.* Multas equidem teneo Charon: verùm hi plorando, ut vides, obſtrepunt: unde futurum eſt ut cantus nobis interturbetur. *Dives.* O meas poſſeſſiones! *Alius.* O meos agros! me miſerum qualem reliqui domum! *Alius.* Quàm multa talenta hæres à me accepta dilapidabit! *Alius.* Væ væ meis infantulis! *Alius.* Quis vites meas, quas anno ſuperiore plantavi, vindemiabit? *Merc.* Mycille, tu verò nihil ploras? atqui non fas eſt quenquam citra lachrymas navigare. *Micyl.* Apage: nam cùm fauſta navigatione deferar, nihil eſt quod plorem. *Merc.* Attamen pro more paulum ingemiſcito. *Micyl.* Plorabo igitur: quandoquidem ita vis, Mercuri. O meas ſoleas! ô veteres crepidas! eheu putres calceos! Non amplius infœlix, ego, ab aurora ad veſperam uſque jejunus manebo: nec hyeme diſcalceatus, & ſeminudus obambulabo, dentes præ frigoris acerbitate complodendo: quis cultrum meum, quis ſubulam habebit? ſatis lamentatus ſum, ferè jam ad portum appulimus. *Ch.* Age verò priùs naulum reddite: tu quoque redde; jam ab omnibus habeo; da tu quoque obolum Micylle. *Micyl.* Iocaris ô Charon, aut quemadmodum ajunt, in aqua ſcribis, qui à Micyllo obolum expectes: principio autem, ne novi quidem quadratus-ne, an rotundus ſit obolus. *Ch.* Egregiam verò & quæſtuoſam navigationem hodiernam. Deſcendite tamen. Ego

1 Πρὸς τὸ ΙΘ.] Angl. ὡς τὸ ΙΘ. Bourd.

2 Ἢ καθ' ὕδατός φασιν] Dictio, φασὶν, quæ ſequitur, proverbium notat, de quo interpr. Catull. *Idem.*

μως. ἐγὼ δ' ἵππους, καὶ βόας, καὶ κύνας, καὶ τὰ λοιπὰ ζῶα μέτειμι. Ἀμφαλεῦσαι γὰρ κἀκεῖνα δεῖ. Κλω. ἄπαγε αὐτὰς ὦ Ἑρμῆ παραλαβών. ἐγὼ δ' αὐτὴ, εἰς τὸ ἀντιπέρας ἀποπλώσομαι, Ἰνδοπάτην, καὶ Ἡρομίθρην τοὺς Σύρας ἀμφίσασα. πεπόνθασι γὰρ δὴ πρὸς ἀλλήλων, ἐξ γῆς ὅραν μαχόμενοι. Ερ. πρόιωμεν ὦ ἄνδρες. μᾶλλον δ' πάντες ἑξῆς ἕπεσθέ μοι. Μι. Ἡράκλεις δ' ζοφερὸν τὸ νῦν ὁ καλὸς Μέγιλλος; ἢ τῷ ἀμφιῶ τις σκυτάῤῥη εἰ καλλίων φοινὶς Σιμμίχη; πάνυ γὰρ ἴσα, καὶ ὁμόχροα, καὶ οὐδὲν ἧττον καλὸν, ἧττον καλλίον. ἀλλ' ἤδη κ' τὸ τριῶνιον, πρόσθεν πέως ἄμορφον εἶναι δοκῶν, ἰσότιμον γέγνεται τῇ πορφυρίδι δ' βασιλέως. φαιὴ γὰρ ἄμφω, καὶ ὑπὸ τῷ αὐτῷ σκότῳ κεκαδέλυκεν. Κυνίσκε, σὺ δ' πρὸ ποτε ἄμφω ὢν τυγχάνεις; Κυνι. σκυτάῤῥη λέγω σοι Μίκυλλε. ἀλλ' ἄμφω εἰ δοκεῖ, βαδιζώμεν. Μι. δοῦ λέγεις, ἔμβαλέ μοι τὴν δεξιάν. εἰπέ μοι, ἐπλέσθης γὰρ ὦ Κυνίσκε [1] τὰ Ἐλευσίνια, ἆρ' ὅμοια τοῖς ἐκεῖ τὰ σκυτάῤῥη σοι δοκεῖ; Κυνι. οὐ λέγεις. ἰδὰ δ' ὡς σοι χεῖρα δώσω δεδραχυῖά τις, φοβερόν τι, καὶ ἀπειληκὸν ὡς προσελήλυθα. ἢ ὥρα πω Ἐρινύς ἐστιν; Μι. ἔοικεν ἀπό γε τοῦ χρήματος. Ερ. ὦ Ῥαδάμανθυς ἤδη πάλαι τούτους ὑμᾶς προσμένει. Ραδά. πρόσιτε αὐτὼς ὦ Ἐρινύ. σὺ δ' ὦ Ἑρμῆ, κήρυττε, καὶ προσκάλει. Κυνι. ὦ Ῥαδάμανθυ, πρὸς τοῦ πατρός, ἐμὲ πρῶτον ἐπίσκεψαι

Ego equos, & boves, & canes, reliquaque animalia adibo: nam oportet ut & illa trajiciant. *Cl.* Illos exceptos abducito Mercuri. Equidem in adversam ripam renavigabo Indopatem & Heramithrem Syræ filios advectura. Iam enim de finibus agrorum pugnando mutuis se vulneribus confecerunt. *Merc.* Heus vos, progrediamur: imò verò ordine sequimini me omnes. *Micyl.* Hercle quænam est hæc caligo? ubi nunc pulcher ille Megillus? aut quo pacto dignoscat hic aliquis an Simmiche sit Phryna formolior? Quidvis enim hic par est, & concolor: pulchrum nihil, nihil pulchrius. Quin palliastrum meum, quod fœdum antehac videbatur, æquè nunc est in precio, atque ipsa regis purpura. Nam obscura sunt ambo, iisdemque tenebris immersa. Tu verò ubi tandem es Cynisce. *Cyn.* En tibi Micylle hic adsum: sed si videtur, simul eamus. *Micyl.* Probè dicis, dextram mihi injice. Dic mihi: tu enim Eleusiniis sacris es initiatus: num tibi quæ hic fiunt illis similia videntur? *Cyn.* Rectè dicis. Ecce quædam accedit facem gestans, terrificum quiddam & minitabundum obtuens. Annon est Erinnys? *Micyl.* Videtur certè ex habitu. *Merc.* Excipe Tiliphone hos quatuor supra mille. *Tisiph.* Atqui jamdudum Rhadamanthus hic vos expectat. *Rhad.* Adduc ipsos, Erinny. Tu verò Mercuri, illos ut pote præco accersе. *Cyn.* O Rhadamanthe, per patrem obsecro, pri-

1 Τὰ Ἐλευσίνια] Ἑορτὴ Apud Athenienses ἡ ὀπτηλικωθὴν Δήμητρι καὶ Περσεφόνῃ, ἐν ᾗ ἐχρῶντο ἀνόπτοις πέπλοις μυηθέντες. De Eleusiniis, Scalig. ad lib. 7. Tibulli, & copiosè dico alibi. *Idem.*

1 Κυ-

ΡΑΔΑΜ. Ραδα. τίνος ἕνεκα; Κυνι. πάντως βούλομαι κατηγορῆσαί τινος, ἂ συνεπίσταμαι πονηρὰ δράσαντι αὐτῷ περὶ τὸν βίον, οὐκ ἂν δὲ ἀξιόπιστος εἶναι λέγων, μὴ ἐκ πρώτου αὐτὸς φανεὶς οἷός εἰμι, καὶ οἷον τινα ἐξέσαντα τρόπον. Ραδα. τίς ὢν σύ; Κυνι. Κυνίσκος ὦ ἄριστε. τῷ γνώμῃ φιλόσοφος. Ραδα. δεῦρο ἰὼν, καὶ πρῶτον ἐς τὴν δίκην κατάστηθι. σὺ δὲ πρόσκλητε τοὺς κατηγόρους. Ερ. εἴ τις Κυνίσκου τυγχάνει κατηγορεῖ, δεῦρο προσίτω. ἀλλὰ οὐκ ἐκανὸν τοῦτο ὦ Κυνίσκε. ἀπόδυθι ὦν, ὅπως ἐπισκοπήσω σε λῶν τὰ στιγμάτων. Κυνι. πῶς γὰρ ἐγὼ στιγματίας ἐφυόμην; Ραδα. ὁπόσα ἂν ὑμῶν πονηρὰ ἐργάσηται περὶ τὸν βίον, καθ' ἕκαστον αὐτῶν ἀφανῆ στίγματα ἐπὶ τῆς ψυχῆς περιφέρει. Κυνι. ἰδοὺ σοι γυμνὸς παρέσηκα. ὥστε ἀναζήτει τοῦτα, ἄνωθεν οὐ φὴς τὰ στίγματα. Ραδα. καθαρὸς ὡς ἐπίπαν ἔοικε, πλὴν τινῶν τριῶν ἢ τεττάρων ἀμαυρῶν πάνυ, καὶ ἀσαφῶν στιγμάτων. καίτοι, τί τοῦτο; ἴχνη μέν, καὶ σημεῖα, τῶν ἐγκεκαυμάτων, οὐκ οἶδα δ' ὅπως ἐξαλήλειπται, μᾶλλον δὲ συγκέκοπται. πῶς ταῦτα ὦ Κυνίσκε, ἢ πῶς καθαρὸς ἐξ ὑπαρχῆς ἀνεφάνης; Κυνι. ἐγώ σοι φράσω. πάλαι πονηρὸς δὲ ἁπαξαπάσης ἐγιγνόμην, καὶ πολλὰ ἁμαρτὼν ἐμποληθεὶς στίγματα, ἐπειδὴ τάχιστα φιλοσοφεῖν ἠρξάμην, κατ' ὀλίγον ἀπέσυρα τὰς [1] κηλίδας ἐκ τῆς ψυχῆς ἀπολυσάμενος. Ραδα. ἀγαθῷ γε ὄντι, καὶ ἀνυσιμωτάτῳ χρησάμενον τῷ φαρμάκῳ. ἀλλ' ἄπιθι ἐς τὰς μακάρων νήσους, τοῖς ἀριστοις ἐγκαταμιγείς. Ραδα. τίνος ἕνεκα; Κυνι. πάντως βούλομαι κατηγορῆσαί τινος, ἂ συνεπίσταμαι πονηρὰ δράσαντι αὐτῷ περὶ τὸν βίον, οὐκ ἂν δὲ ἀξιόπιστος εἶναι λέγων, μὴ ἐκ πρώτου αὐτὸς φανεὶς οἷός εἰμι, καὶ οἷον τινα ἐξέσαντα τρόπον. Ραδα. τίς ὢν σύ; Κυνι. Κυνίσκος ὦ ἄριστε. τῷ γνώμῃ φιλόσοφος. Ραδα. δεῦρο ἰὼν, καὶ πρῶτον ἐς τὴν δίκην κατάστηθι. σὺ δὲ πρόσκλητε τοὺς κατηγόρους. Ερ. εἴ τις Κυνίσκου τυγχάνει κατηγορεῖ, δεῦρο προσίτω. ἀλλὰ οὐκ ἐκανὸν τοῦτο ὦ Κυνίσκε. ἀπόδυθι ὦν, ὅπως ἐπισκοπήσω σε λῶν τὰ στιγμάτων. Κυνι. πῶς γὰρ ἐγὼ στιγματίας ἐφυόμην; Ραδα. ὁπόσα ἂν ὑμῶν πονηρὰ ἐργάσηται περὶ τὸν βίον, καθ' ἕκαστον αὐτῶν ἀφανῆ στίγματα ἐπὶ τῆς ψυχῆς περιφέρει. Κυνι. ἰδοὺ σοι γυμνὸς παρέσηκα. ὥστε ἀναζήτει τοῦτα, ἄνωθεν οὐ φὴς τὰ στίγματα. Ραδα. καθαρὸς ὡς ἐπίπαν ἔοικε, πλὴν τινῶν τριῶν ἢ τεττάρων ἀμαυρῶν πάνυ, καὶ ἀσαφῶν στιγμάτων. καίτοι, τί τοῦτο; ἴχνη μέν, καὶ σημεῖα, τῶν ἐγκεκαυμάτων, οὐκ οἶδα δ' ὅπως ἐξαλήλειπται, μᾶλλον δὲ συγκέκοπται. πῶς ταῦτα ὦ Κυνίσκε, ἢ πῶς καθαρὸς ἐξ ὑπαρχῆς ἀνεφάνης; Κυνι. ἐγώ σοι φράσω. πάλαι πονηρὸς δὲ ἁπαξαπάσης ἐγιγνόμην, καὶ πολλὰ ἁμαρτὼν ἐμποληθεὶς στίγματα, ἐπειδὴ τάχιστα φιλοσοφεῖν ἠρξάμην, κατ' ὀλίγον ἀπέσυρα τὰς [1] κηλίδας ἐκ τῆς ψυχῆς ἀπολυσάμενος. Ραδα. ἀγαθῷ γε ὄντι, καὶ ἀνυσιμωτάτῳ χρησάμενον τῷ φαρμάκῳ. ἀλλ' ἄπιθι ἐς τὰς μακάρων νήσους, τοῖς ἀριστοις ἐγκαταμιγείς.

primum me inſpice. *Rhad.* Quorſum? *Cyn.* Omnino quendam accuſare velim, de iis quæ in vita me conſcio commiſit. Non enim dicta mea fuerint fide digna, niſi qualis ipſe ſim & quomodo vixerim, priùs manifeſtum fiat. *Rhad.* Tu verò quis es? *Cyn.* Cyniſcus, ô optime, profeſſione philoſophus. *Rhad.* Adeſdum, primuſque in judicio conſiſte: tu verò accuſatores accerſe. *Merc.* Siquis eſt hujus Cyniſci accuſator, huc prodeat. Nemo accedit: ſed hoc, Cyniſce, non ſufficit, quare veſtes exue, ut tua ſtigmata conſiderem. *Cyn.* Vbinam inuſta ſunt mihi ſtigmata? *Rhad.* Quod ſcelera quiſque veſtrûm in vita perpetravit, tot notas, ſed quæ non appareant, in anima circumfert. *Cyn.* Nudum ecce tibi me ſiſto: itaque iſtas perquire quas dicis notas. *Rhad.* Hic per omnia eſt purus, præter tres quatuorve planè obſcuras, evanidaſque notas: ſed quid hoc? veſtigia, ſignaque inuſtionum: ſed neſcio quo pacto deleta, imò potiùs exciſa ſint. Quid hæc ô Cyniſce, aut qui denuo purus es factus? *Cyn.* Ego tibi dicam. Olim cùm propter imperitiam pravus eſſem: multaſque ideo notas contraxiſſem, ſimul atque philoſophari cœpi, paulatim maculas omnes ex anima elui. *Rhad.* Bono profectò, & præſentiſſimo uſus es remedio. Sed in beatorum inſulas ito cum optimis conver-

1 Κηλῖδας ἐκ τῆς ψυχῆς] Ὀνειδος. Sic rectè hanc vocem ed mentem Luciani interpretatur Heſyc. qui hac in voce conſulend. Interp. Ariſtoph. Suid. alia eſt κηλίδων acceptio alibi apud Lucianum. *Bourd.*

εἴσοις σωφρονίσθω. κατηγορήσεις γε πρόπαλαι ἢ φὴς τυράννου, ἄλλως προσκαλῇ. Micyl. καὶ τέμνω ὦ Ραδάμανθυ, μικρᾶς ἴσι, καὶ βραχείας τινὸς ἐξετάσεως δεόμενον. πάλαι γὰρ σοι καὶ γυμνός εἰμι. ὥστε ἐπίσκεψαι. Rhad. τίς ἦν τυγχάνεις; Mi. ὁ σκυτοτόμος Μίκυλλος. Ραδ. εὖγε ὦ Μίκυλλε, καθαρῶς ἀκριβῶς, καὶ ἀνεπίγραφον. ἄπιθι καὶ σὺ πρὸς Κυνίσκην τινά. τὸν τύραννον ἤδη προσκάλει. Ερ. Μεγαπένθης Λακύδου, ἡκέτω. ποῖ τρέφῃ; προσιόντι. σὺ τὸν τύραννον προσκάλει, προβαλὼν αὐτῷ τὴν Τισιφόνην εἰς τὸ μέσον, [1] ἐπὶ πράγμασιν ἀθεμίτοις. σὺ δὲ ὦ Κυνίσκε, κατηγόρει, καὶ διάλεγε ἤδη. πλησίον γὰρ ἀπὸ ὑτοσί. Κυνι. τὸ μὲν ὅλον, ὑδὲ λόγων ἔδει. γνώσῃ γὰρ αὐτὸν αὐτίκα μάλα οἷός ἐστιν ἐκ τῶν συμβαινόντων. ὅμως δὲ, καίτοι σε ἀποκαλύπτω σοι τὸν ἄνδρα, καὶ οὐ λόγῳ δείξω φανερώτερον. ὑτοσὶ γὰρ ὁ τῆς σκηπτούχου, ὁπόσα μὲ ἰδιώτης ὢν ἔπραξε, διαλείψειν μοι δοκῶ. ἐπὶ δὲ τὰς φρασυτάτας προσπεσεῖν μοι δοκῶ, καὶ φαρυφόρους συναγαγόντι, ἁπανταχοῦ τῆς πόλεως κρατῆσαι, [2] ἀκρίτους μὲ ἀπάντων πλείονας ἢ μυρίας. τὰς δὲ οὐσίας ἁπάντων ἀφαιρούμενον, καὶ πλούτου πρὸς τὸ ἀκριβέστερον ἀφικόμενον, ἡδυπάθειαν μὲν ἀκολασίας ἰδίαν παρελάβοιμεν. ἀπόρῳ δὲ ἀμήτῃ, versaturus. Quum priùs tyrannum quem dicis, accusâris, alios accerse. *Micyl.* Quod ad meam causam attinet, parva brevique inquisitione indiget. Iamdudum tibi nudus adsum: itaque me inspice. *Rhad.* At quisnam es? *Micyl.* Sutor Micyllus. *Rhad.* Euge Micylle, exquisitè purus es, nulliscque stigmatibus notatus: abi tu quoque ad hunc Cynicum. Tyrannum jam accerse. *Merc.* Megapenthes Lacydæ filius prodeat. Quò te vertis? accede: te tyranne voco: ipsum Tisiphone in caput impulsum protrude in medium. Tu verò Cynisce accusa nunc & convince: vir enim iste propè adest. *Cyn.* Quanquam in universum verbis non est opus, siquidem eum, qualis sit, illico ex notis cognoscere posses, ipse tamen virum tibi retegam, & oratione clariùs ostendam. Ac [2] flagitia quæ ter sceleſtus ille commisit dum privatam vitam agebat, omittenda mihi censeo. Sed postquam ascitis in societatem audacissimis viris, collectisque satellitibus insurrexit, & tyrannus urbi præfectus est, plures quàm sexcentos indicta causa trucidavit. Deinde cùm singulis facultates eripuisset, summasque divitias attigisset, nullam libidinis speciem prætermisit, sed omni crudelitate, & con-

1 Ἐπὶ πράγμασιν αἰθέσι] *Colloquiorum*, Heliod. lib. 8. *Bourd.*

2 *Flagitia*] Eorum animis qui magnis se facinoribus, dum vitam agerent obstrinxerunt, maculas inustas esse docet, Platonem ridens qui sic in Gorgia loquitur. Ἀλλὰ πολλοὺς τῶν μεγάλα βασιλέως δηλαδὴ ὁμοῦ, ἢ ἄλλου ὁστουοῦν βασιλέως ἢ δυνάστου κατεῖδον οὐδὲν ὑγιὲς ὄντ' ἐν ψυχῇ, ἀλλὰ διαμαστιγωμένην καὶ ἄλλην μεστὴν ὑπὸ ἀπορριῶν ἐξ ἀδικίας. Hoc attigit lib. 2. in Ruffin. Claudian.

Quid demens manifesta negas? en pectus inustæ
Deformant maculæ. Cogn.

3 Ἀκρίτους μὲν] Has omnes tyrannorum antes alibi fusè exsequor. *Bourd.*

1 Ἀσκρε-

καὶ ὕβρει τὴν τῶν ἀβλίων πολιτῶν ἐκτήσασθε, παρθένους ἀφθόρους, καὶ ἐφήβους καπηλεύοντας, καὶ πάντα τρόπον τοῖς ὑπηκόοις ἐμπαροινῶν καὶ ὑπερηφάνως ῥήγνυς, καὶ τύφου, καὶ τοῦ θεοὺς τοὺς ἐντυγχάνοντας φρυάγματος, ἂν δι' ἀξίαν δύνασαι ἂν παρ' αὐτοῦ λαβεῖν τὴν δίκην. ῥᾴδιον γὰρ ἂν τις τὴν ἅλιον, ἢ τοῦτον [1] ἀσκαρδαμυκτὶ ἀποσκόπλυψιν. ἐμοὶ μὲν καὶ τὸ τὴν κολάσιν καινουργὸν αὐτοῦ, τίς ἂν διηγήσαιτο δύναιτο, ὅσα μὴ τὴν οἰκειοτάτην ἀπέχθειαν; καὶ πῶς, ὅτε μὴ ἄλλως κατήπει ἐπὶ κακῷ αὐτοῦ λέγοιμι, αὐτίκα ἔσῃ, ἀποσκλίσας τοὺς ὀφθαλμοὺς τοὺς ἐπ' αὐτοῦ πεφοδυμένους. μᾶλλον γὰρ ἄκλαυτοι ὡς ὁρᾷς πάρεσμεν. καὶ ἀδελφόπαις, ἄγχουσιν αὐτόν. ὅτου πάντες ὦ Ῥαδάμανθυ, ἀπὸ ἐπιβουλῆς πεθνᾶσιν. οἰμῴ, γυναικῶν ἕνεκα δυμόρφων ἐπιβουλευθέντες. οἰδί, ἥδιον πρὸς ὕβριν ἀπαρθρώπου ἀκαπνίσαντες. οἱ δ', ὅτι ἐπλούτουν. οἱ δὲ, ὅτι ἦσαν δίκαιοι, καὶ σώφρονες, καὶ ἡδυμοῦ ἀρέσκοντο τοῖς δημοβόροις. Ραδ. τί πρὸς ταῦτα φῂς ὦ μιαρὲ σύ; Μεγα. τὰς μὲν φόνους ἐργασάμην, ὡς λέγεῖ. τὰ δ' ἄλλα πάντα, τὰς μοιχείας, καὶ τὰς τῶν ἐφήβων ὕβρεις, καὶ τὰς ἀφθόρους τῶν παρθένων, ταῦτα πάντα, Κυνίσκος μου κατηψεύσατο. Κυνι. ἐκεῖνοι καὶ τούτων ὦ Ῥαδάμανθυ, παρέξω σοι μάρτυρας. Ραδ. τίνας τούτους λέγεις; Κυνι. ἀποσκλᾷ μοι ὁ Ἑρμῆς [2] τὸν λύχνον αὐτοῦ, καὶ τὴν κλίνην. μαρτυρήσουσι γὰρ αὐτοὶ παρελθόντες, οἷα

contumelia contra miseros cives est usus, virgines vitiando, adolescentes stuprando, & quovis modo subditis insultando. Pro superbia verò, fastuque, ejusque in obvios fremitu, supplicium meritum sumere non possis. Faciliùs certè solem quispiam quàm illum intentis oculis conspexisset. Porrò nova etiam supplicia ad crudelitatem ejus explendam inventa, qui nec à necessariis abstinuerit, quis recensere possit? Quòd si ab eo interemptos huc advocaveris, statim cognosces hæc inanem non esse calumniam, ipsi instructam. Imò verò non vocati adsunt ut vides, & circunstantes ipsum angunt. Hi omnes Rhadamanthe, ab hoc scelerato sunt interempti, alii propter formosas conjuges insidiis petiti, alii ad libidinem abductos fuisse filios stomachati: alii quod divites essent: alii quod boni, & prudentes, & nequaquam factis ejus delectarentur. *Rhad.* Quid ad hæc respondes sceleste? *Megap.* Quas dicit cædes, equidem perpetravi: reliqua verò omnia, nempe adulteria, in puberes libidinem, virginum stupra, hæc omnia Cynisci falsò criminatur. *Cyn.* Quin & horum testes tibi proferam Rhadamanthe. *Rhad.* Quosnam dicis? *Cyn.* Illius lucernam Mercuri accerse mihi, & lectum. Nam in medium progressi testabuntur, quænam ille

1 Ἀσκαρδαμυκτί] Ἀτὰρ τῶ κεμμύσει. Sic Grammatici. dixi antea. *Bourd.*

2 Τὸν λύχνον ἐκ τὴν κλίνην] Vt antea in Necyomantia induxit τὰς σκιὰς τ Ἅλιον ὑποτιμωρίας σκιὰς ὄντ τ σωμάτων accusantes τὰ παραγμένα ἡμῖν παρὰ τ βίον, sic nunc lucernam & lectum testes citat, alludens ad Græcos Philosophos ἐκ ἀπτωδὶς ἐμπαίζῃ τ λύχνον ἐκ τὴν κλίνην μαρτυροῦντα παραγαγών, quidem Philosophis istis ἐκ τὰ φυτὰ erant etiam ἔμψυχα. Idem.

πρόπολοι συνηπίσαντο αὐτῷ. Ερ. ἡ κλίνη, καὶ ὁ λύχνος ὁ Μεγαπένθης παρέστω. ὕβρις ἐποίησαν ὑπακούσαντες. Ραδα. εἴπατε δὴ ὑμεῖς ἃ συνίστε Μεγαπένθει τούτῳ. ἕτερα δὲ σὺ ἡ κλίνη λέγε. Κλι. πάνυ μὲν ἀληθῆ κατηγόρησε Κυνίσκος. ἐγὼ μέντοι ταῦτα εἰπεῖν ὠκνουν δι' αἰσχύνομαι. Ραδα. τοιαῦτα λῷον, ἃ ἐπ' ἐμοὶ διεπράτετο. Ραδα. σαφέστερα μὲν δὴ κατεμαρτυρεῖς, μηδὲ εἰπεῖν αὐτὰ ὑπομένουσα. καὶ σὺ δὲ ὁ λύχνος ἤδη μαρτυρεῖ. Λυχ. ἐγὼ τὰ μεθ' ἡμέραν μὲν, σὺν οἶδα. ἃ γὰρ παρῆν. ἃ δὲ τὰ νυκτὸς ἐποίει, καὶ ἔπαχεν, οὐκ ἂν λέγειν. πολλὰ μὲν ἐξανάμιλλα γε πολλὰ, καὶ ἀρρήτα, καὶ πᾶσαν ὕβριν ὑπερπεπαικότα. καίτοι πολλάκις ἐκὼν τὴν λαμπὸν σβέσαι ἔπεινον, ἀποσβῆναι θέλων. ὁ δὲ, καὶ ἐθεσπέσατό με τοῖς δρωμένοις, καὶ τὸ φῶς μου πάντα τρόπον κατεμίαινεν. Ραδα. ἅλις ἤδη τῆς μαρτύρων. ἀλλὰ καὶ ἀπόδυθι τὴν πορφυρίδα, ἵνα καὶ τὸ ἀριθμὸν ἴδωμεν τῶν στιγμάτων. παπαῖ, ὁλοσχερὴς πελιδνὸς, καὶ [1] κατάξανθος, μᾶλλον δὲ κυάνεός ἐστιν ἀπὸ τῆς στιγματων. τίνα δὴν κολασθείη τρόπον; ἆρ' ἐς τὴν Πυριφλεγέθοντά ἐστιν ἐμβλητέος, ἢ Κερβέρῳ δοτέος τῷ Κερβέρῳ; Κωνι. μηδαμῶς. ἀλλ' εἰ θέλοις, ἐγώ σοι καινὴν τινα καὶ πρέπουσαν αὐτῷ τιμωρίαν ὑποθήσομαι. Ραδα. λέγε, ὡς ἐγώ σοι μεγίστην ἐπὶ τούτῳ χάριν ἴσομαι. Κωνι. ἔθος ἐστὶν οἷμαι τοῖς ἀποθνήσκουσι πᾶσι, πίνειν τὸ λήθης ὕδωρ. Ραδα. πάνυ μὲν οὖν. Κωνι. ὑκεῖν μόνον ἐξ ἁπάντων, ἀποκωλύειν. Ερ. Δέδοικα μὴ ἄρα τοῦτο ἡμῖν ἐπιτιμήσωσιν οἱ τεθνεῶτες. ὁρᾶτε γὰρ ὅσοι ἐνταῦθα ἐσμὲν, ὡς ἅπαντες ἐπιλελήσμεθα τῶν ἐν τῷ βίῳ πραγμάτων. Κωνι. ἀλλὰ μὴν ἐκεῖνό γε ἀκριβῶς ἴστε, ὅτι ἐπιλήσεσθε καὶ τούτων ἐν τῷ ἑξῆς χρόνῳ. Ραδα. ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἐπιτρέπομεν ἤδη σοι. ἐπὶ σοὶ γὰρ ἐστὶν ἡ τιμωρία. Κωνι. ἀκούσατε δὴ τοίνυν. ἐπειδὰν ἐκπιεῖν μέλλητε τὸ ὕδωρ, ἐπὶ τὸν ἐκεῖ πλοῦν ἐπιβάντες, ἐπειδὰν ἐν τῇ λίμνῃ γένησθε, ἐπὶ τὸν πορθμέα τὸν Χάρωνα ἐλθόντες, ἐπειδὰν ἐπιβῆτε τοῦ πλοίου, ἐπειδὰν ἐν τῷ μέσῳ τῆς λίμνης γένησθε, ἐπειδὰν ἐγγὺς ἀλλήλων ἐπὶ τῷ πλοίῳ γένησθε

δή; Κυν. χαλεπὴν ἔτως ὀφίξῃ τὴν δίκην, μεμνημένῳ οἵων ἦν, καὶ ὅσον ἐδύνατο ἐν τοῖς ἄνω, καὶ ἀναπιμπλάμενῳ τὴν τρυφήν. Ῥαδ. οὐ λέγεις. καὶ καθεδήσεται, καὶ ὄψεται τὸν Τάνταλον ἀπαχθεὶς ἐντοσὶ, δεδεμένον, μεμνημένον ὧν ἔπραξε καὶ τὸν βίον.

quamobrem? *Cyn.* Graves ita dabit pœnas quum meminerit qualis esset quantaque potentia apud superos polleret, quumque delicias animo recolet. *Rhad.* Rectè dicis. Hunc in modum condemnetur, & ad Tantalum adductus ligetur, eorumque quæ in vita egit, recordetur.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΠΙ ΜΙΣΘΩ ΣΤΝΟΝΤΩΝ.

DE IIS QVI MERCEDE CONDVCTI IN DIVITUM familiis vivunt.

ARGVMENTVM.

Aulicæ vitæ molestias & incommoda oratione hac depingit Lucianus, quamque indigna ea sit homine, præsertim docto & liberaliter instituto, exponit. Confutatis etiam caussis iis, quibus se tuentur, qui hoc vitæ genus sectantur, & in servitutem ultrò sese præcipitant. Exordium ab attentione incipit, amplificando rei magnitudinem, fidemque faciendo dictis, ab eorum persona, qui in eadem vita aliquandiu vixerunt. Mox & benevolentiam captat Timoclis, ejus ad quem scribit ab officio amicitiæ, indicans se hac propterea illi scribere, ut quia illum jam olim de hac vita susciperida, consilia agitare intellexerit, ne quid olim, si res malè cadat, & illum consilii sui pœnitere incipiat, accusare sese possit, ut à quo admonitus, aut revocatus non fuerit, præsertim quando sciat hanc vitam non modò per se difficilem atque periculosam esse: verùm etiam homini philosopho, aut quocunque denique disciplinarum genere docto, minimè convenire. Exordio in hunc modum peracto, confutationem statim subjungit earum caussarum, quibus sese tueri solent qui hoc vitæ genus ultro amplectuntur. Diluit autem omnes eas per inversionem, ostendens eamaximè vel sequi, vel negari, quæ illi cum primùm evitare, vel consequi studeant: ac postremò etiam turpe esse homini docto & ingenuo, ob solam spem voluptatis alicujus, in voluntariam servitutem sese dare. Atque hinc jam ad ipsam rem accedit: propositis per divisionem iis, de quibus dicturus sit. Principio igitur recensetquanta incommoda, quantaque molestiæ perferendæ sint, antequam in aulam recipiaris. Deinde, quæ & quanta toleranda, utque adeo devoranda, ubi jam receptus fueris, circa prima convivia, circa pactionem mercedis, circa servitutem reliquam, quæ mox exceptum atque per-

do-

domitum, paulatim in contemptum adducit, & ad adulandum impellit. Praterea & metu periculisque involvit, ob qua varia exinde querela, & vita mutata penitentia sequuntur. Atque hac omnia non domi solùm perferenda esse indicat, verumetiam foris, ubi interim multò sordidiora ministeria imponuntur, etiam à mulieribus, quibus aquè ac viris adulandum est. Post hac & circa munerum compensationes, quo pacto nuncii ac dispensatores conciliandi, & circa mercedis solutionem, quanta cum molestia exigenda illa, quantaque aliorum etiam invidia accipienda sit: & postremò, quàm ignominiosi exitus plerosque maneant, senes jam & exhaustos, cùm clam aut turpiter ab aula profugiunt, aut rejiciuntur. Qua omnia ad finem, velut in tabella quadam proposita, brevi sed eleganti admodum imagine depingit, & ob oculos ponit, amplificatis etiam in media passim oratione iis, qua maximè urgere aut commendare voluit.

1 Καὶ τί σοι πρῶτον ὦ φιλότης, ἢ τί ὕστατον θυσὶ κατελίξω τύπτων, ἃ πάσχεις, ἢ ποιεῖν ἀνάγκη τὰς ἐπὶ μισθῷ συνούσας, καὶ ταῖς τῶν ἀλιτηρίων τούτων φιλίαις ἐξεπιζομένους, εἰ χρὴ φιλίαν τὴν τοιαύτην αὐτῶν δουλείαν ἐπονομάζειν; οἶδα γὰρ πολλὰ, μὴ χείρων τὰ πλείστα τῶν συμβαινόντων αὐτοῖς, οὐκ αὐτὸς μὲν Δία δ' τοιούτου πεφυκὼς. ἀ γὰρ σὲ ἀνάγκη μοι ἢ πεῖρα ἐκμάθῃ, μὴ ἔμ' ὦ θεοί, γένοιτο, ἀλλὰ πολλοῖς τῶν ἐς τὸ βίον τοῦτον ἐμπεπλεγότων, ἐξηγεῖσθαι ἔστ' ἂν μεμνῆσθαι θέλωσιν ἔτι σὺ τοῦ κακοῦ ὄντες, ἀποδυσάμενοι ὑπόπεινα, καὶ ὑπῶτα ἔπαχον. οἱοὶ ὥσπερ οἱ δεσμωτηρίου τινὸς ἀποδράντες, οὐκ αὐθὶς μνημονεύοντες, ὧν ἐπεπόνθεσαν. ἀλλὰ γὰρ

Equid tibi primum Amice, & quid postremum ut ajunt, recensenda, ex his quæ tum facere, tum pati coguntur qui mercedis gratia sese in alienum convictum tradunt, & in locupletum istorum amicitiam accensentur, si modò ejusmodi illorum servitutem convenit amicitiam appellare? Novi enim multa, atque adeò pleraque omnia eorum quæ ipsis accidunt, non quòd per Iovem ipse tale quid expertus sim (Neque enim mihi unquam incidit experiundi necessitas, ac nequando incidat, Dii prohibeant) sed quòd plerique eorum qui in hoc vitæ genus inciderunt, mihi confessi sint: quorum alii in ipsis malis etiamdum constituti, quæ & quanta ferrent, deplorabant: alii tanquam è carcere quodam profugi, non sine voluptate commemorabant ea quæ perpessi fuerant.

1 Καὶ τί σοι πρῶτον] Ex Theocriti Ptolemæo. *Merc.* Hoc initium sumptum est ex Homer. Odyss. lib. γ.

Τί πρῶτον, τί δ' ἔπειτα τί δ' ὕστατον κατελίξω;
Quid primum, quid mox, & quæ tandem ultima dicam. Cogn.

1 Δια

διφθείνοντο, ἀναλογιζόμενοι οἷον ἀπηλλάγησαν. ἀξιοπιστότεροι ἦσαν οὗτοι [1] Διὰ πάσης ὡς εἰπεῖν τῆ τελετῆς ἐξειληλυθότες, καὶ πάντα ἐξ ἀρχῆς ἐς τέλος ἐποπτεύσαντες. ὃ παρέργως ἂν, ὑδὲ ἀμελῶς ἐπήκουον αὐτῶν, καθάπερ ναυαγίου τινὸς, καὶ συμφορᾶς παραλόγου διηγουμένων, οἷοί εἰσιν οἱ πρὸς τοῖς ἱεροῖς [2] ἐξυρημένοι τὰς κεφαλὰς, σὺν ἄρκτῳ πολοῖ τὰς πτοιμίας, καὶ ζάλας, καὶ ἀκρωτήρια, καὶ σαβόλας, καὶ ἱστῶν κλάσεις, καὶ πηδαλίων λακτιζούσας διεξιόντες. ἐπὶ πᾶσι δ', τὰς Διοσκούρους ἐπιφανομένους. οἰκεῖοι γὰρ τοιαύτης πραγματείας ὄντες γε. εἴ τὶν' ἄλλον ἐκ μηχανῆς θεὸν ἐπὶ τῷ κρεμασθέντι κρημνιζόμενον, ἢ πρὸς τοῖς πηδαλίοις ἑστῶτα, καὶ πρός τινα ἡϊόνα μαλακὴν ἀπευθύνοντα τὸν ναῦν, οἱ σφοδρότερον ἐσπεύδοντες ἔμελλον, αὐτὴ μὲ ἠρέμα, καὶ κατὰ σχολὴν διαλυθήσεσθαι, αὐτοὶ δ' ἀσφαλῶς λανθάσεσθαι, χαίρειν καὶ εὐμενείᾳ θείᾳ. οἱόπερ μὲν ἂν τὰ πολλὰ τοῦτα πρὸς τὸν ἐξεταστὴν χρείαν ἐπιτραγῳδῶσιν, ὡς πλείονα λαμβάνοιεν, ἢ δυσχερεῖς μόνον, ἀλλὰ καὶ θεοφιλεῖς τινες εἶναι δοκῶσιν. οἱ δ', τὰς σὺν τοῖς οἰκείοις χαιμώνας, καὶ πτοιμίας, καὶ τὴ Διὰ πτοιμίας τε, καὶ δικαιοπραξίας σὺ οἷόν τε εἰπεῖν, διηγούμενοι, καὶ ὡς τὸ αὐτόπτου εἰσιόντα, μᾶλλον ὑποφαινομένου θεοῦ πιλάγους, καὶ ὅσα πράγματα θεοῖς τὸ πλοῖον ὅλον ὑπέμεινεν, ἢ διψῶντες, ἢ ναυπονοῦντες, ἢ ὑπερεντλούμενοι τῇ ἅλμῃ. καὶ πάλιν, ὡς πρὸς πάντα ἀφεγγοῦς ἤδη τὸ πλοῖον ἐφέροντο, ἀναλογιζόμενοι οἷον ἀπηλλάγησαν. ἀξιοπιστότεροι ἦσαν οὗτοι [1] Διὰ πάσης ὡς εἰπεῖν τῆ τελετῆς ἐξειληλυθότες, καὶ πάντα ἐξ ἀρχῆς ἐς τέλος ἐποπτεύσαντες. ὃ παρέργως ἂν, ὑδὲ ἀμελῶς ἐπήκουον αὐτῶν, καθάπερ ναυαγίου τινὸς, καὶ συμφορᾶς παραλόγου διηγουμένων, οἷοί εἰσιν οἱ πρὸς τοῖς ἱεροῖς [2] ἐξυρημένοι τὰς κεφαλὰς, σὺν ἄρκτῳ πολοῖ τὰς πτοιμίας, καὶ ζάλας, καὶ ἀκρωτήρια, καὶ σαβόλας, καὶ ἱστῶν κλάσεις, καὶ πηδαλίων λακτιζούσας διεξιόντες. ἐπὶ πᾶσι δ', τὰς Διοσκούρους ἐπιφανομένους. οἰκεῖοι γὰρ τοιαύτης πραγματείας ὄντες γε. εἴ τὶν' ἄλλον ἐκ μηχανῆς θεὸν ἐπὶ τῷ κρεμασθέντι κρημνιζόμενον, ἢ πρὸς τοῖς πηδαλίοις ἑστῶτα, καὶ πρός τινα ἡϊόνα μαλακὴν ἀπευθύνοντα τὸν ναῦν, οἱ σφοδρότερον ἐσπεύδοντες ἔμελλον, αὐτὴ μὲ ἠρέμα, καὶ κατὰ σχολὴν διαλυθήσεσθαι, αὐτοὶ δ' ἀσφαλῶς λανθάσεσθαι, χαίρειν καὶ εὐμενείᾳ θείᾳ. οἱόπερ μὲν ἂν τὰ πολλὰ τοῦτα πρὸς τὸν ἐξεταστὴν χρείαν ἐπιτραγῳδῶσιν, ὡς πλείονα λαμβάνοιεν, ἢ δυσχερεῖς μόνον, ἀλλὰ καὶ θεοφιλεῖς τινες εἶναι δοκῶσιν. οἱ δ', τὰς σὺν τοῖς οἰκείοις χαιμώνας, καὶ πτοιμίας, καὶ τὴ Διὰ πτοιμίας τε, καὶ δικαιοπραξίας σὺ οἷόν τε εἰπεῖν, διηγούμενοι, καὶ ὡς τὸ αὐτόπτου εἰσιόντα, μᾶλλον ὑποφαινομένου θεοῦ πιλάγους, καὶ ὅσα πράγματα θεοῖς τὸ πλοῖον ὅλον ὑπέμεινεν, ἢ διψῶντες, ἢ ναυπονοῦντες, ἢ ὑπερεντλούμενοι τῇ ἅλμῃ. καὶ πάλιν, ὡς πρὸς πάντα

rant. imò quantas effugissent rumnas, computare juvabat. Atque hi quidem digniores mihi visi sunt, quibus fides haberetur, ut qui ejus sacri ritus omnes (ut ita dixerim) complevissent, omniaque ab initio ad finem usque perspexissent. Non ergo perfunctoriè, & oscitanter hos audiebam veluti naufragium aliquod, & inopinatam salutem enarrantes. Cujusmodi sunt isti, qui in templis deraso capite simul multi, decumanos fluctus, procellas, rupes, jacturas, malos fractos, gubernaculorum ruptiones narrant: in primis autem Dioscuros apparentes (nam hi propriè ad hanc tragœdiam pertinent) aut quempiam alium ex machina Deum summis antennis insidentem, aut clavo astantem, & ad molle aliquod littus navim dirigentem, ad quod ubi appulisset, futurum erat ut paulatim ac lentè solveretur, at ipsi turbò descenderent, idque ope ac favore divino. Itaque isti tam multa ad præsentem necessitatem tragicè exaggerant, ut à pluribus stipem accipiant, cùm non modò calamitosi, verùm etiam Diis chari videantur. Porrò ii dum quas tempestates in domibus tulerunt, illosque tertios, quintos, decimosque fluctus si fas est dicere, referrent: utque primum à littore solverint mari tranquillo, quotque molestias toto navigationis tempore sustinuerint, dum vel sitiebant, vel nauseabant, vel salo perfundebantur: denique ut infelici navigio in cautem quam-

1 Διὰ πάσης τ' τελετῆς ἐξέρχεσθαι] Proverb. de quo parœm. *Bourd.*

2 Ἐξυρημένοι τὰς κεφαλὰς] Herald. ad Martial. dixi ad Petron. τὸ γὰρ παλαιὸν οἱ ναυαγήσαντες ἀνέθεσαν τοιοῦτο ἀναθήματι χάριν τοῦ ἱεροῦ κειράμενοι ἐπὶ τὴν αὐτὴν τύχην ἐληλυθότες. Bourd.

1 Mart

πρᾶον πινὰ ὕφαλον, ἢ σκόπελον ἀπόκρημνον, ὥσπερ ἔξαπτις τὸ δύσηνον σκαφίδιον, ἀθλίοις κακῶς ἐξενήξαντο, γυμνοί, καὶ πάντων ἐνδεεῖς τῶν ἀναγκαίων. ἐν δὲ τούτοις, καὶ τῇ τύχῃ διηγήσῃ, ἐδόκουν μοι τὰ πολλὰ ἕτοιμα ὑπ' αἰσχύνης ἐπικρύπτεσθαι, καὶ ἐκόντες εἶναι ἐπιλανθάνεσθαι αὐτῶν. ἀλλ' ἔγωγε κἀκεῖνα, καί πῃ ἄλλα ἐκ τῶν λόγων ξυνιδὼν, οὐκοῦν ὠφελοίμην τινὸς τοιαύτης ξυνουσίας, ἃ σὲ οὐκ ὀκνήσω σοι πάντα ὦ καλὲ Τιμόκλεις, διεξελθεῖν. δοκῶ γάρ μοι ἐκ πολλοῦ ἤδη καταυνοηκέναι σε τὸν τοῦ βίου ἐπιβαλόμενον. καὶ ὥσπερ γε, ὁπηνίκα περὶ τῶν τοιούτων ὁ λόγος ἐνέπεσεν. εἴπω ἐπήνεσέ τις τῶν παρόντων τὴν τοιαύτην μισθοφορὰν, τρισευδαίμονας εἶναι λέγων, οἷς μετὰ χρυσῆς τὰς φίλας ἔχειν τὰς ἀοίνους Ῥωμαίων, καὶ δεῖπνα δεῖπνα πολυτελῆ, καὶ ἀσύμβολα, καὶ οἰκεῖν ἐν κάλῳ, καὶ ἀποδημεῖν μετὰ πάσης ῥᾳστώνης, καὶ ἡδονῆς, ἐπὶ λευκῇ ζεύγους εἰ τύχοι ἐξυππάζοντας, ὥσπερ καὶ μισθὸν τῆς φιλίας, καὶ ὧν εὖ πάσχουσι τούτων λαμβάνειν, οὐκ ὀλίγον ἐσίν. ἀπεχνῶς γὰρ ἄπορον καὶ ἀνηρῶσθαι τοῖς τοιούτοις τὰ πάντα φύεσθαι. ὁπότε δὴ ταῦτα καὶ τοιαῦτα ἥκουες, ἐώρων ὅπως σπεχήνεις πρὸς αὐτὰ, καὶ πάνυ σφόδρα πρὸς τὸ δέλεαρ ἀναπεπταμένον παρεῖχες τὸ στόμα. ὡς ἂν τόγε ἡμέτερον εἰς αὖθις ποτὲ ἀναίσχυντον ᾖ, μὴδ' ἔχοις λέγειν ὡς ὁρῶντές σε τηλικοῦτο [1] μετὰ τῆς καρίδος ἄγκιστρον καταπίνοντα, οὐκ ἐπεquampiam ſub undis latentem, aut in præruptum ſcopulum effracto miſeri ægrè enatarint, nudi, cunctarumque rerum neceſſariarum inopes. Hæc inquam cùm referrent, viſi ſunt mihi multa præ pudore ſubticere, & volentes ac ſcientes obliviſci. At ego tum illa, tum alia nonnulla ex illorum narrationibus conjectans, deprehendi quicquid ærumnarum cum iſtiuſmodi convictibus eſt conjunctum: quæ omnia, ô præclare Timocles, tibi percenſere non gravabor. Iampridem enim mihi videor animadvertiſſe, te de capeſſenda hac vitæ ratione cogitare. Ac primùm quidem, cùm hac de re ſermo incidiſſet, mox præſentium aliquis mercenarium iſtiuſmodi vitæ genus laudare cœpit, fortunatiſſimos eos affirmans quibus cum eo quod amicos haberent Romanorum optimates, & ſumptuoſis in conviviis immunes epularentur, in ſplendidis ædibus verſarentur, & omnigena cum recreatione, ac voluptate in alba rheda, ſi liberet, reſupinati peregrinarentur, non parvi eſſet emolumenti mercedem amicitiæ, & benefactorum iſtorum accipere: cùm haud dubiè nec ſata, nec culta, omnia iſtis proveniant. Hæc igitur, atque id genus alia cùm audires, animadverti ut his inhiares, & valdè patulum os ad eſcam præberes. Proinde ut in poſterum culpa vacem, nec expoſtulare queas, quòd cum te videremus tantum cum ſquilla deglutientem hamum, non retineremus, nec priuſ-

1 Μετὰ τῆ καρίδος ἄγκιστρον καταπίνοντα] Sic in Piſcat. *Bourd.*

1 Κα-

λεδόμεθα, ὐδὲ πρὶν ἐμπεσεῖν τῷ λαιμῷ προεπαισάσθημεν, ὐδὲ προεδηλώσαμεν, ἀλλὰ προμείναντες ἐξηλκωμένοις, κ) ἐμπεπηγότος, ἤδη συρόμενον, κ) πρὸς ἀνάγκην ἀγόμενον ὁρᾶν, ὅτ' ὐδὲν ὄφελος, ἐτύπτες, ἐπεδακρύομεν, ὅπως μὴ ταῦτα λέγῃς ποτὲ πάνυ εὐλογως, ὡς λέγεται, κ) ἄφυκτα ἡμῖν, ὡς σὺ ἀδικεῖσθαι μὴ προμυώσαντες, ἄκυσιν ἐξ ἀρχῆς ἀπύντων. κ) τὸ δίκτυον γε αὐτὸ, κ) τὰ κύρτια τὸ ἀδιέξοδον ἔκτοθεν ἐπισχολῆς, ἀλλὰ μὴ ἔνδοθεν σὺ δ' μυχὸν προεπισκήπτουσιν. κ) δ' ἀγκίστρου ἢ τὸ ἀγκύλον, κ) πῶς εἰς τὸ ἔμπαλιν δ' σκόλοπος ἀπαρρόφωτ, κ) τὰ τριαίνης πῶς ἀκμὰς εἰς τὰς χεῖρας λαβὼν, κ) πρὸς πᾶν γνάθου περφυσημένου ἀπατεωρώμενος, ὡς μὴ πάνυ ὀξία, μηδ' ἄφυκτα, μηδ' ἀναρῶ σὺ τοῖς πεπώμασι φαίνῃ βιαίως ἀπῶντα, κ) ἀμφίχυτα ἀπτλαμβανόμενα, ὑμᾶς μὲν σὺ τοῖς διλοῖς, κ) λίθ τῶτο πεινῶσιν, ἀνάχρωφι. σωτὸν ἢ ἀδυκολίσεις ἀπρεῖν, ἐπιχείρ τῇ ἄρχῃ, εἰ θέλεις, [1] καθάπερ ὁ λάρος, ἅλον προεχανὼν τὸ δέλεαρ. ῥητὸν ἢ ὁ πᾶς λόγος. τὸ μὲν ὅλον, ἴσως λίθ σέ. πάλιν, ἀλλ' ἄγε προὶ τ' φιλοσοφούντων ὑμῶν μόνον, ἀλλ' ὁπόσοι ἀπαιδευτότερον πῶς προαιρέσεσιν προείλονθ σὺ τῷ βίῳ, ἀλλὰ κ) προὶ γραμματικῶν, κ) ῥητόρων, κ) μουσικῶν, κ) ὅλου τ' ἐπὶ παιδείᾳ συνείναι, κ) μισθοφορεῖν ἀξιωμένων. κοινῶν ἢ ὡς [2] ἐπίπαν ὄντων, κ) ὁμίλων τ' ξυμβαινόντων ἅπασι, δῆλον ὡς σὺκ ἐξαίρεσίς μ, αἰσχίω ἢ τὰ αὐτὰ ὄντα γίγνεσθαι τοῖς φιλοσόφοις, εἰ

priusquam in guttur demergeretur, revelleremus, nec præmoneremus: sed quòd postquam illecto & impacto jam trahi, & per vim te duci, videre expectassemus, tum adstantes quum nihil opis afferri possit, fleremus: hæc inquam, ne aliquando possis dicere: quæ si dicantur, meritò omnino dicantur, nec à nobis refelli queant, quo minus peccasse videamur, quòd ista non prædixerimus: audi ab initio omnia. Ac rete quidem ipsum, sagenasque impervias, foris, non intus ex penetrali per ocium ante contemplare. Et cùm hami uncum, & reflexam aculei aciem, & tridentis cuspides in manus assumpseris, & ad malam inflatam expertus fueris: nisi prorsus acuta, nec inevitabilia, nec vulneribus infligendis molesta, & vehementer trahentia, & inexplicabiliter retinentia videantur: nos quidem inter formidolosos, atque idcirco famelicos adscribe: teque ipsum ad fiduciam hortatus, piscationem hanc aggredere, si vis, lari in morem totam escam hiatu deglutiens. Atque in universum quidem forsitan tua causa omnis hic sermo instituetur: quanquam non solum pro vobis philosophis, aut his quicunque vitæ gravius institutum sibi delegerunt: verùm etiam pro grammaticis, rhetoribus, & Musicis, omnibusque qui ad docendi munus cum aliis vivere, quæstumque facere proposuerunt. Cæterùm cùm ferè communia, similiaque sint ea quæ his omnibus accidunt: palam est philosophorum conditionem nihil eximii

1 Καθάπερ ὁ λάρος] Ex proverb. λαρὸς χάσκει. Bourd.
2 Ἐπὶ παν ὄντων] Mss. ὅλη παρόντων. Idem.

1 Ἐπί-

ᾧ ὀμοίων τοῖς ἄλλοις ἀξιοῦσθαι, καὶ μηδὲν αὐτοὺς συμβήσεσθαι οἱ μισθοδοτοῦντες ἄχθος. ὃ, τι δ' ἂν ὦν ὁ λόγος αὐτοὺς ἐπιὼν ἐξευρίσκῃ, τούτου τοῦ αἰτίου μάλιστα μὲν οἱ ποιοῦντες αὐτοί, ἔπειτα δὲ οἱ ὑπομένοντες αὐτά. δίκαιοι γὰρ. ἐγὼ δ' ἀναίτιον, εἰμὴ ἀληθείας καὶ παῤῥησίας [1] ἐπίπαν δέ τι ἐστι. τοὺς μὲν τοι δὴ ἄλλους πλήθους, οἷον γυμναστὰς πονηροὺς, καὶ κόλακας ἰδιώτας, καὶ μικροὺς τοὺς γεώμορους, καὶ πανούργους αὐτοδιδάκτους, ὅτι λοιδορίαν ἄξιον τὸ τοιοῦτον σωμάτιον, οὐδὲ ἂν πεισθεῖεν, ὅτι μὴ ἀπλῶς κόλακας ὄντα, μὴ ἀπλῶς παράσιτον τὸ μισθωτὸν, οἱ καὶ πάνυ πολλὰ ὑβρίζονται ὑπ' αὐτῶν. ἐπιτήδειοι γὰρ, καὶ οὐκ ἀνάξιοι τῆς τοιαύτης ἀλφησίας. ἄλλως τε, οὐδὲ χρεῖον ἂν τι ἄλλο, ἢ ὃ, τι χρὴ ἀποκλίνοντας αὐτοὺς, παρίχειν αὐτοὺς συργούς. ἀλλ' ἴσως τις αὐτῶν ἀφίλη τοῦτο, ἄπεχθοι αὐτίκα, καὶ ἀργοί, καὶ ἀσχέτλιοί εἰσιν. οὐδὲν ὅν ὅτι αὐτοὶ δεινὸν πάσχοιεν ἂν, ὅτ' ἐκεῖνοι ὑβρισμὴ δοκῶσιν, [2] εἰς τὴν ἀμίδα φασὶν ἐμβῆναι. ἐπὶ γάρ τοι τὴν ὕβριν ταύτην ἐξ ἀρχῆς παρίρχονται εἰς τὰς οἰκίας. καὶ ἡ τύχη, φέρειν, καὶ ἀνέχεσθαι τὰ γιγνόμενα. ὅθεν δ' ὧν ἀσθενοῦσι τὸ παιδοδιδάσκαλον, ἄξιον ἀγανακτεῖν, καὶ πειρᾶσθαι ὡς ἔνι μάλιστα μετίστασθαι αὐτοὺς, καὶ ἀσφαλεστάτας ἀφορμὰς. δικαίως δὲ μᾶλλον κολάσεως ἂν ποιῆσαι, εἰ τὰς αὐτὰς, ἀφ' ὧν

eximii habere : imò eo turpiùs illis ista contingere, quòd ii qui conducunt, non aliis præmiis eos quam reliquos dignantur, nihiloque magis in honore habent. Quicquid igitur narrationis series inveniet, ejus culpam in eos potissimum conferre par est, qui talia faciunt, deinde in eos qui talia sustinent. Ego verò culpari non debeo, nisi veritas & libertas in dicendo reprehensionem mereatur. Verumenimvero reliquum hominum vulgus, puta palæstricos, adulatores ineptos, & sordidi animi, abjectique ingenii homines, ne operæ quidem precium fuerit, ab istiusmodi convictibus dehortari, neque enim obtemperarent : neque illis vitio vertere æquum sit, quòd non relinquant suos conductores etiamsi plurimis contumeliis affecti ab illis fuerint. Sunt enim ad eam vitæ rationem accommodati, eaque non indigni : præsertim cùm nihil aliud habeant, ad quod se convertant, & in quo se exerceant: adeò ut siquis hanc vitam illis adimat, inertes ilico, desides, inutilesque sint. Quamobrem nec ipsi rem aliquam indignam patiuntur, nec illi contumelioši videantur, si (quod ajunt) in matellam imminxerint. Etenim jam inde ab initio ad contumelias illas parati sese in familias conferunt : atque sola hæc ars illis suppetit, ferre & perpeti quicquid acciderit. Cæterùm eruditorum causa, de quibus ante verba feci, meritò indignandum, & pro virili parte enitendum ut eos inde revocatos in libertatem vindicemus. Videor autem mihi rectè facturus, si causis, ob quas ad hoc vitæ genus

1 Ἐπίπαν τέτι] Angl. Ἐπιπᾶν τε. Bourd.

2 Εἰς τὴν ἀμίδα ἐμβῆναι] Proverbium in fastosos divites, dixi ad Petron. Idem.

1 Ἐπὶ-

ἀνὴ ἐπὶ τ τοιοῦτον βίον ἀφικνεῖσθαι τινες παρεξετάσασι, δείξαιμι ἂν πάνυ βιαίως, ὑδὲ ἀναγκαίως. ἔστω γὰρ ἂν αὐτοῖς ἡ ἀπολογία προσαναγέτω, καὶ ἡ ἀσθένη ὑπόθεσις τ [1] ἐξελευθερίας. οἱ μὲν δὴ πολλοὶ, τλῆ πενίαν, καὶ τλῆ τ ἀναγκαίων χρείαν προφέρουσι, [2] ἐκεῖνον τὸν προκάλυμμα οἶον τ προβεβλῆσθαι τ ἀσθ τ βίον τοῦτον αὐτομολίας. καὶ ἀπόχρη αὐτοῖς νομίζουσιν, εἰ λέγοιεν, ὡς ἐγγυγνώμης ἄξιον ποιοῦσι τὸ χαλεπαίνειν τ ἐν τῷ βίῳ, τλῆ πενίαν ἀλαφυγὴν ζητοῦντι. εὖπε ὁ Θέογνις πρόχειρος, καὶ πολὺ τὸ, Πᾶς γὰρ ἀνὴρ πενίῃ δεδμημένος, καὶ ὅσα ἄλλα δείματα ὑπὲρ τ πενίας οἱ ἀγχυρίσαθαι τ ποιητῶν ἐξενιλόχασιν. ἐγὼ δ' εἰ μὲν εὕρων αὐτὰς φυγὴν τινα ὡς ἀληθῶς τ πενίας ἀσκησόμενος ἐν τ τοιούτων ξυνουσιῶν, οὐκ ἂν ὑπὲρ τ ἄγαν ἐλευθερίας ἐμπεφορτωμένων πρὸς αὐτὰς. ἐπεὶ δ' ὡς [3] ὁ κωλὸς ὢν ῥήτωρ ἔφη, τοῖς τ νυστάζουσι στίφος ἐοικότα λαμβάνειν, πῆ ἔτι μηχανὴ μὴ οὐχὶ καὶ πρὸς τοῦτο κακῶς βεβουλεῦσθαι δοκεῖν αὐτὰς, ἀνὴ μιμήσεις ὁμοίας αὐτοῖς τ ὑποθέσεως τ βίῳ; πενία γὰρ εἰς ἀεὶ, καὶ τὸ λαμβάνειν ἀναγκαῖον, καὶ ἀπόθεσιν οὐδὲν, οὐδὲ φειδὼ εἰς φυλακὴν, ἀλλὰ τὸ δοθὲν, κἂν δοθῇ, κἂν αὖθις ληφθῇ, πᾶν ἀναλοῦσα, καὶ τ χρείας οὐδέπω κατασβεσθείσης. καλῶς γ' ἔχῃ, μὴ τοιαύτας πηὰς ἀφορμὰς ἐπινοεῖν, αἳ τλῆ πενίαν τρέφουσι, βοηθοῦσαι μόνον nus quidam se conferunt, excussis, eas nec urgentes nec necessarias esse demonstravero. Sic enim omnis excusatio illis præripietur, primumque subeundæ servitutis voluntariæ argumentum. Plerique igitur paupertatem, & rerum necessariarum inopiam proponunt, satisque idoneum hunc prætextum obtendisse putant, quo suum illud ad vitam hanc transfugium excusent: ac sibi sufficere credunt, si dicant venia dignum esse quod faciunt, quum rei in vita molestissimæ, nempe paupertatis effugium quærunt. Postea Theognis est in promptu, crebrumque illud in ore. *Omnem namque virum paupertas enecat.* Et quotquot alia terricula abjectissimi quique poëtæ de paupertate protulerunt. Equidem si viderem ex hujusmodi convictu, eos verè paupertatis effugium aliquod nancisci, non admodum anxiè cum eis de amplectenda libertate disceptarem. Sed quandoquidem, ut egregius ille orator dixit, ægrotorum alimentis similia capiunt, qua ratione vitare possint, quominus in hoc ipsum malè sibi consuluisse videantur, nimirum semper illis manente eodem vitæ illius argumento? Semper enim manet paupertas, semper accipiendi necessitas, nihil quod seponatur, nihil supereſt quod reservetur. Verùm quicquid datum fuerit, ut detur, ut affatim capiatur, prorsus omne insumitur, ita tamen ut ne id quidem in usus sufficiat. At bene cederet, si non comminiscerentur occasiones hujusmodi, quæ paupertatem servant, eique duntaxat opitulan-

1 Ἐξελευθερίας] Dequa Herald. ad Matt. *Bourd.*
2 Ἐκεῖνον τοῦτο] Angl. κεινὸν. Idem.
3 Ὁ κωλὸς ὢν ῥήτωρ ἔφη] Demosthen. contra Philipp. *Idem.*

αὐτῇ, ἀλλ' οὐ πάλιον ἐξαιρήσομαι. καὶ ὑπὲρ μὲν τοιούτου, καὶ εἰς βαθυκήπια πόντου ἴσως ῥιπτέον ἐδὲ ὦ Θέογνι, καὶ πετρέων ὡς φησι κατ' ἠλιβάτων. εἰ δέ τις ἀεὶ πένης, καὶ ἀνδρὸς, καὶ πονήρου δ' ὢν, οἷός πενίαν αὐτῷ τάττω ἀσφαλῆ φυγήν, σὸν οἶδα πῶς ὁ τοιοῦτος σὸν ἂν δόξειεν ἑαυτὸν ἐξαπατᾶν. ἄλλοι δ' πενίαν μὲν αὐτὴν σὸν ἂν φοβηθῆναι, ἀδὲ καταπλαγῆναί φασιν, εἰ ἐδύναντο τοῖς ἄλλοις ὁμοίως πονοῦντες, σὺν προσζῆν τὰ ἀναγκαῖα. νῦν δ', ὥσπερ ἡνίκα γὰρ αὐτοῖς τὰ σώματα, ἢ κατὰ γῆρως, ἢ κατὰ νόσον, ἐπὶ τοῦδε ῥᾴστην ἔσαν τὴν μισθοφορὰν, ἀπειπεῖν. φεῦ ἂν ἐδόμην εἰ ἀληθῆ λέγουσι, καὶ εἰ σὺν δ' ῥᾴστα προσίγνεται αὐτοῖς τὰ ἀναγκαῖα, μὴ πολλά, μὴ πάλιον τῶν ἄλλων πονοῦσιν. [1] οὐχὴ γὰρ ἂν ἴσως τάχ' εἴη τοῦτό γε, μὴ πονεῖν, μηδὲ καμνειν, ἕτοιμον ἀργύριον λαβεῖν. τοῦτο ἐστι, καὶ ῥηϊδίως κατ' ἀξίαν ἀναλίσκειν. τοσαῦτα ποιοῦσι, καὶ κάμνουσιν ὑπὸ τοῖς συνοῦσιν, ὥστε πάλιον σὺν τοῦτο ἐπὶ τοῦτο μᾶλιστα τῆς ὑγείας δεῖσθαι, μυρίων ὄντων ὁσημέραι τῶν ἐπιτιθέντων τὸ σῶμα, καὶ ὡς ἐγκότων ἀπέγνωσται καὶ πονούντων. λέξομεν δ' αὐτὰ σὺν τῷ ὑποσυνθεῖναι καιρῷ, ἐπειδὰν καὶ τὰς ἄλλας αὐτῶν δυσχερείας διεξίωμεν. τὸ δ' νῦν εἶναι, ἱκανὸν ἴσως ὑποδεῖξαι, ὡς ὑπὸ οἱ ἀληθῶς τοῦτο λέγοντες αὐτοὺς ἀποδιδόασι τῷ σοφῷ φασιν, ἀληθεύοιεν ἂν. λοιπὸν δὴ καὶ ἀληθεύειν μοι, ἡκιστα δ' ὡς αὐτῶν λεγόμενον, ἡδονῆς ἕνεκα, καὶ

lantur, sed quæ illam planè tollerent. Atque forsitan idcirco, esset in altum mare projicienda, ut dicis Theogni, & præruptis de scopulis præcipitanda. At si quis semper pauper, & egenus, & mercede conductus mereat, hoc ipso sese arbitretur aufugisse paupertatem, non video qui fieri possit quominus hic ipse sese fallere videatur. Rursum alii negant sese paupertatem formidaturos, si modò reliquorum hominum in morem possint suo labore sibi victum suppeditare. At nunc sibi fractas esse corporis vires, seu senio, seu morbis, eoque ad eam vitam mercenariam videlicet facillimam confugere: Age igitur, verumne dicant videamus, & num ea quæ dantur, illis ex facili suppetant, nec multum, nec plus quàm alii in consequendo victu laborent. Nam id quidem etiam votis expetendum, ut citra laborem, nulloque negocio paratum argentum accipias. Sed hoc pro rei dignitate dici nequit: tantum laboris, tantum doloris in his convictibus perferendum, ut hic ne valetudo quidem ad id par sit, quippe cùm quotidie sexcenta non desint negocia, quæ corpus conficiant, adque extremam usque defectionem delassent. Verùm hæc idoneo tempore dicemus, quum reliquas etiam illorum molestias commemorabimus. In præsentia sat erat ostendere, neque eos vera dicere, qui ea de causa in servitutem addicere sese ajunt. Superest jam ut eam causam referamus, quæ quidem ut verissima est, ita ab illis minimè profertur: nempe istos voluptatis gratia, multis-

1 Εὐχὴ γὰρ] In margine Regii Cod. εἰ γὰρ εὐχαὶ ἐπίπαν τὰ ἀδικήματα προσφάλλουσι. Sic apud Lucianum Navig. *Bourd.*

1 Εὖ-

ἢ πολλῶν ἢ ἀθρόων ἐλπίδων, ἐσπηδᾶν αὐτοὺς εἰς τὰς οἰκίας, καὶ παπαλαγγίζειν μὲν τὸ πλῆθος ἢ χρυσοῦ, καὶ ἄργυρον, ἀδιαμφισβητήτως δὲ ἐπὶ τοῖς δείπνοις, καὶ τῇ ἄλλῃ τρυφῇ, ἐλπίσαντας δὲ ὅσον αὔριον καὶ χαλκὸν ἡδὺν ἐπισπάζεσθαι, πολὺ δὲ χρυσίον. τοῦτο ὑπάρχειν αὐτοὺς, καὶ δούλους αὐτ' ἐλευθέρων πήσειν. οὐχ ἡ τῶν ἀναγκαίων χρεία, ἣν ἔφασκον, ἀλλ' ἡ τῶν οὐκ ἀναγκαίων ἐπιθυμία, καὶ ὁ τῶν πλησίον καὶ πολυτελῶν οἰκείων ζῆλος. τοιγαροῦν ὥσπερ δυσερώτως αὐτοὺς ἢ κακοδαίμονας ἐρᾶσθαι, [1] ἔντεχνοί τινες, καὶ πείθοντες ἐρώμενοι, παρακαλοῦντες, ὑπεκκλίνουσιν, ὅπως ἀεὶ ἐρασθήσονται αὐτῶν ἠράσθησαν δὲ, ἀπολαύσαι ἢ τῶν παιδικῶν; ἀλλ' ἀεὶ μέχρι φιλήματος ἄκρα μεδιδόντες. ἴσασι γὰρ [2] οὐ τὸ τυχεῖν τῶν ἀφύλακτον ἔρωτος ἡδύνοντα, καὶ ζηλοτύπως φυλάττοντα. τὸ δὲ ἄλλο, ἐπ' ἐλπίδος ἀεὶ τὴν ἔρασιν ἔχειν. δεδίασι γὰρ μὴ αὐτὸν ἡ ἀπόγνωσις ἀπαλλάξῃ τῆς ἄγαν ἐπιθυμίας, καὶ ἀνέραστος αὐτοῖς γένηται. σωφρονεῖν δοκοῦσιν ἂν, καὶ ὑπερορᾶν, καὶ ἀεὶ ποιήσασθαι, καὶ χαλιέντων, καὶ ἐπιμελήσονται πολυτελῶν. εἶτ' ἔλαθον ἄφνω γηράσαντες, [3] ἔξωροι γνώμενοι, καὶ ὥσπερ ἐρᾶν, κἀκεῖνοι μεδιδόναι. πέπρακται δὲ ἤδη αὐτοῖς ἡδέως ὁ ἅπαντι τῷ βίῳ πόρος τῆς ἐλπίδος. τὸ μὲν δὴ ἡδονῆς ἐπιθυμίαν ἅπαντα ὑπερβάλλειν, tisque atque amplis spebus incitatos, in divitum familias insilire, auri, atque argenti vim admirando. Præterea quòd fœlices sibi videantur ob convivia, reliquasque delicias, sperentque futurum uti mox, nemine vetante, affatim aurum bibant. Hæc sunt quæ illos adducunt, atque ex liberis servos faciunt: non rerum necessariarum penuria quam prætexunt, sed non necessariarum cupiditas, atque ingentium illarum & amplarum opum admiratio. Enimvero quemadmodum miseros istos, atque infœlices amantes, callidi quidam & veteratores amasii receptant, & fastidiosè colunt, quò jugiter amantes, ipsis inserviant: cæterum pro amoris fructu, ne summum quidem oscŭlum impertiunt: amorem enim facta copia dissolvi intelligunt? Hanc igitur amoris dissolutionem arcent, & diligenter cavent, cæterùm amantem spe semper retinent: metuentes ne desperatio minuat cupiditatis ardorem, amantemque à se alienet. Proinde semper arrident, pollicenturque, semper facturi sunt, semperque gratificaturi, semperque ingentium sumptuum rationem habituri: donec imprudentes ambo senuerint, atque utrique jam præterierit ætas, huic ad amandum, illi ad dandum. Itaque nihil ipsis in omni vita præter spem est peractum. Ac sanè propter voluptatis cupiditatem omnia ferre,

1 Ἔντεχνοι δὲ πείθοντες] Hoc habet ex Aristophane. σημαίνει ὁ περίφρασιν πείθοντες οὐ ἐγκαυματασμῷ τινὶ πράγματι. Bourd.

2 Ἐν τῷ τυχεῖν] Hæc sic dixit Helio. lib. 1. κέρδος γὰρ ἔρωτος τὸ ἔργον τὸ τέλος. Idem.

3 Ἔξωροι] Vt passim in Dial. mort. & alibi, contra ἄνθος ὥρας. Lucianus alibi Dio. in Iulio. *Idem.*

ἐ πάνυ ἴσως ὑπαίτιον, ἀλλὰ συγγνώμη, εἴ τις ἡδονῇ χαίρῃ, καὶ ταύτῃ ἐξ ἅπαντος προσκύῃ, ὅπως μεθέξει αὐτῆς. καίτοι αἰσχρὸν ἴσως, καὶ ἀνδραποδώδες, ἀποδοὺς ἄλλῳ ταύτην ἑαυτόν. πολὺ γὰρ ἡδίων ἡ ἐκ τῆς ἐλευθερίας ἡδονή. ὅμως δ' ἂν ἔχοιτο τινὰ συγγνώμην αὐτοῖς, εἰ ἐπιτυγχάνοιεν, τὸ γὰρ δι' ἡδονῆς ἐλπίδα μόνον πολλὰς ἀνδρίας ὑπομένειν, γελοῖον ἴσως, καὶ ἀνόητον. καὶ ταῦτ', ὁρῶντας, ὡς οἱ μὲν πόνοι, σαφεῖς, καὶ ἀναγκαῖοι. τὸ δ' ἐλπιζόμενον ἐκεῖνο; ὅ, τι δὴ ποτ' ἐστὶ τὸ ἡδύ, ὅτε ἐγένετό πω τισὶν ἐκ τοσούτου χρόνου τοιοῦτόν γε ὄν, ὡς χρήσασθαι ἔοικεν, εἴ τις ἐκ τῆς ἀληθείας λογίζοιτο. οἱ μὲν γὰρ Ὀδυσσέως ἑταῖροι, γλυκὺν λωτὸν τὸν λωτὸν ἰδόντες, ἠμέλουν τἄλλων, καὶ τοῦ παρόντος ἡδέος, τοῦ καλῶς ἐχόντων κατεφρόνουν. ὥστε εἰ παύσῃ ἄλογος αὐτῶν ἡ λήθη ἐκείνου, τοῦ τὸ ἡδὺ ἐκεῖνο τῆς ψυχῆς ἀφανίσαντος. τὸ δὲ λιμῷ ξυνόντα, παρεστῶτα ἄλλῳ ἐκ λωτοῦ ἠμφορημένῳ, μηδὲν μεθέλοντι, ἐπ' ἐλπίδος μόνης, ἐκ κἂν αὐτὸν παρεγγυῆσαί ποτε δεῖσθαι, τοῦ καλῶς καὶ ὀρθῶς ἔχοντος ἐπιλελησμένον, Ἡρακλέους ὡς κακοῦ λάσιον, καὶ πλουσίων τινῶν ὁμηρικῶν ὡς ἀληθῶς δόμους. τὰ μὲν τοίνυν τοὺς ξυνουσίας αὐτοὺς ἄγοντα, καὶ ἀφ' ὧν αὐτοὺς φέροντες ἐπιτρέπουσι τοῖς πλουσίοις χρῆσθαι τοῖς, ὅ, τι ἂν ἐθέλωσι, ταῦτά ἐστιν, ἢ ὅπερ ἐγγύτερα τούτων. πλὴν, εἰ μὴ καὶ κείνων ἧς μεμνῆσθαι ἀξιώσεις, τῶν καὶ μόνῃ τῇ δεξιᾷ ἐπαιρομένων, ἐξενίσαι δύπαρξίδιός τε καὶ δύπαρ-

ferre, non omnino fortè vitio vertendum: quin magis venia danda ſiquis voluptate capiatur, & hanc undequaque conſectetur, ut ea portiatur: quanquam turpe forſan ac ſervile, ſiquis ob eam in jus alienum ſe tradat. Nam longè ſuavior eſt voluptas quæ ex libertate proficiſcitur. Attamen hoc illis aliquo pacto ignoſcendum ſi modò conſequantur. Verumenimverò ob ſolam voluptatis ſpem multas perferre moleſtias, ridiculum & ſtultum arbitror, maximè cùm videant labores eſſe certos, manifeſtos & inevitabiles: porrò illud quod ſperatur, quod nihil aliud tandem eſt niſi voluptas, ne tam longo quidem tempore contigiſſe: præterea nec veriſimile videri ut aliquando fiat, ſi modò quis rem ex veritate reputet. At Vlyſſis quidem ſocii, dulci deguſtata loto, reliqua negligebant, ac præſenti voluptate deliniti, honeſta contemnebant, ut non prorſus in illis cum ratione pugnarit honeſtatis oblivio: nimirum animo voluptatis illius ſenſu occupato. Verùm ſiquis famelicus alii cuipiam loto ſeſe ingurgitanti, nec quicquam inde impertienti, aſſiſtat, idque ſolam ob ſpem quòd credat fore ut & ipſi deguſtandum lotum aliquando porrigat: aſſiſtat inquam, recti atque honeſti oblitus, Dii boni, quàm hoc ridiculum, & verberibus Homericis revera dignum. Ergo quæ iſtos ad divitum convictum adducunt, & quibus impulſi ſeſe illis dedunt, ad quodcunque libitum fuerit utendos, hæc ſunt, aut his quàm ſimillima. Niſi ſiquis eos commemorandos eſſe judicet, qui ſola gloria incitantur, ad conſuetudinem cum illuſtribus, & opulentis viris captandam.

φοις ἀνθρώποις. εἰσὶ γὰρ οἳ κὴ τοῦτο θεάσασθαι κὴ ὑπὲρ τὰς πολλὰς νομίζουσιν, ὡς ἴσως τύμβου ἴδιον, εἰ δὲ βασιλεῖ τῷ μεγάλῳ αὐτὸ μόνον συνοῦναι, κὴ σιτῶν ὁρᾶσθαι, μηδὲν χρησὸν ἁπλαιῶν ἢ ξυνουσίας, διεξαμεῖν ἄν. τοιαύτης δ' αὐτοῖς ἡ ὑποθέσεως ὔσης. φέρε ἤδη ὡς ἡμᾶς αὐτοὺς ἐπισκοπήσωμεν, οἷα μὲν ὡς ἔστι δεχθῆναι κὴ τυχεῖν ὑπομένουσι, οἷα δ' ἐν αὐτῷ ἤδη ὄντες, πάσχουσιν. ἐπὶ πᾶσι δὴ, ὅπως αὐτοῖς ἡ κατάστροφὴ ἔσται θράσυτον γένηται. ἐ γὰρ δὴ ἐκεῖνό γε εἰπεῖν ἐστι, ὡς εἰ μὴ πόνηρα ταῦτα, ἀλλ' ἁπλᾶ γὲ, κὴ ἐ πολλῆ δεῖσθαι ἔσται πόνου, ἀλλὰ ῥᾳθυμίας δεῖ μόνον. εἶτά σοι πέπρακται τὸ πᾶν ἀμφοτέρως. ἀλλὰ πολλῶν μὲ τῶν ἀγαθῶν, σωμάτων καὶ [1] τῆς ψυχαλίας, ἀφθόνῳ τε ἐξαισιοπρεπῶς, ἀσφαλείᾳ τε ἀθύμητον, κὴ ἀποκλείσμενον, κὴ ἀναίσχυντον εἶναι, κὴ ὀχληρὸν δεξιῶς ὑπὸ θυρωρῷ πικρῶς συνέχοντα, κὴ [2] ὀνομακλήτορι λιβυκῷ πεπόμενον. κὴ μισθὸν πλείονος τὴν μνήμης ἢ ὀνόματος. κὴ μᾶλλον κὴ ἐσθῆτος ὑπὲρ τὴν ὑπάρχουσαν δύναμιν ἐπιμεληθῆναι χρὴ, ὡς τὸ ἢ θεραπευομένῳ ἀξίωμα, κὴ χρώματος εἰρεῖας, οἷς ἂν ἐκεῖνος ἥδηται, ὡς μὴ ἀπαίδης, μὴ ἢ ὀφθαλμοῖς βλεπόμενος, κὴ φιλοπόνως ἔχειν, μᾶλλον ἢ ἡγεῖσθαι, ὑπὲρ τὸ οἰκεῖον σωμάτιον, κὴ ὥσπερ πᾶσι τοῖς ἀπλήρωτα, οὕτω δὴ σοὶ σχολῆς πολλῶν ἐξὸν ἡμερῶν. ἰὼ δὲ ποτὲ κὴ τὰ ἄρτι παράδαμ. Sunt enim qui hoc admirandum, ſupraque plebem eſſe exiſtiment. Nam quod ad me propriè attinet, recuſarim vel cum magno Rege ſolummodo vivere, convictorque videri, ſi nullus ex eo victu fructus ad me redeat. Cùm igitur cauſa ejus vitæ ſuſcipiendæ ſic illis habeat, age jam conſideremus apud noſmetipſos, cujuſmodi ſint illis perferenda priuſquam admittantur, & obtineant, cujuſmodi verò in ipſa vita jam conſtituti patiantur: poſtremò qualis fabulæ cataſtrophe illis contingat. Neque enim illud dicere licet, hæc etſi moleſta ſint, captu ſaltem eſſe facilia, neque multo labore ad ea opus eſſe, ſat eſſe ſimodò velis: quidvis poſtea factu fore facile. Imò neceſſe eſt ut diu ſurſum ac deorſum curſites, manè excitatus aſſiduè proforibus obverſeris, ut perdures quum protruderis, quum excluderis, quum impudens interdum atque importunus videris, quando janitori malè ſyriſſanti, ac nomenclatori Lybico ſubjiceris, quumque nominis tui recordationem mercede redimis. Quinetiam veſtitus tibi eſt apparandus ſupra tuas facultates, pro illius quem colis dignitate, deligendi colores quibus delectatur, ne diſcrepes, oculoſque illius offendas. Oportet etiam ut ipſum aſſecteris gnaviter, vel potiùs antecedas, atque interim à famulis protrudaris, ac veluti pompam quandam expleas. At ille per multos dies ne aſpicit quidem te. Quòd ſi res optimè tibi aliquando ceſſerit,

1 Τῆς ψυχαλίας] Τῆς ἐν ταῖς ψύξεσι φροντίδος, ut ψυχαλεῖν καὶ ψύχειν διατρίβειν. De his officiis horridulorum comitum dictum paſſim. *Bourd.*

2 Ὀνομακλήτορι Λιβυκῷ] Hac de re Caſaubon. ad Sueton. ubi de ſervis Syris Savar. ad Sid. dixi ad Petron. *Idem.*

ξης, καὶ ἴδῃ σε, καὶ προσκαλέσας ἐρηται τι, ὧν ἂν τύχῃ, τότε, πολὺς μὲν ὁ ἱδρὼς, ἀφρὸς δὲ ὁ ἴλιγγος, καὶ τρόμος ἀκριβὴς, καὶ γέλως τῶν παρόντων ἐπὶ τῇ ἀπειρίᾳ. καὶ πολλάκις ἀπεκρίναό δέον πῶς ὦ βασιλεῦ τῶν Ἀχαιῶν, ὅτι χίλιαι νῆες ἦσαν αὐτοῖς λέγεις. τοῦτο οἱ μὲν χρηστοὶ, αἰδῶ σκάλεσαν. οἱ δὲ πολμηροὶ, ἀνελίαν. οἱ δὲ κακοήθεις, ἀπαιδευσίαν. σὺ δ' ἂν ἐπισφαλεστάτης πειραθεὶς τῆς τοῦ φιλοφροσύνης, ἀπήλθες; [1] καταδυσώπτας σαυτὸν πολλὴν τὴν ἀπόγνωσιν. ἐπειδὰν δὲ πολλὰς μὲν ἀύπνους νύκτας ἰαύσῃς, ἥματα δὲ αἱματόεντα ἀφαγάγῃς, ἃ μὲν Δίκη τῆς Ἑλένης ἕνεκα, ἃ δὲ Πριάμου περιάμων, [2] ἀλλὰ τῶν ἑλπιζομένων πέντε ὀβολῶν, τύχῃς δὲ καὶ τραγικῶν τινων ἐπεισοδίων, ἐξέπεσας τούτου δεῖν, εἰ οἶσθα ἃ μαθήματα. καὶ τῇ μὲν πλησίον ἡ ἀφετηρία, σὺ δὲ ἀνδρὸς, ὑπανιαμένου, καὶ εὐδαιμονιζομένου. σοὶ δὲ, ὁ ὑπὲρ τῆς ψυχῆς ἀγὼν, καὶ ὑπὲρ ἅπαντος βίου τότε προκεῖσθαι δοκεῖ. ὑπεισέρχεται γὰρ εἰκότως, τοῦ μὴ δι' ἄλλα τι καπηλεύθηναι πρὸς δὲ προτέρου ἀπελήλεγχα, καὶ δόξαντα εἶναι ἀδόκιμον. ἀνάγκη τοίνυν εἰς μυρία ἀφικρεθῆναι τότε, τοῖς μὲ ἀντιξετιζομένοις, φθονοῦντα, τοῖς δὲ ἄλλως εἶναι τῶν αὐτῶν ἀντιποιμένοις, αὐτὸν δὲ πάντα εὐθέως εἰρηκέναι νομίζοντα. φοβοῦμεν-

rit, & te respexerit, & accersitum quidlibet interrogarit, tum denique tum multus sudor, multa æstuatio, intempestiva trepidatio, sannæque eorum qui adiunt ob tuam perplexitatem, ac sæpe cùm sit respondendum quis esset Græcorum rex, mille naves illis fuisse dicis. Hoc autem modesti pudorem vocant, audaces timiditatem, improbi verò insciitiam. Tu igitur primam hanc divitis comitatem periculosissimam expertus, damnata tui animi magna imbecillitate discedis. Porrò ubi jam multas noctes insomnes duxeris, multosque dies cruentos egeris, non per Iovem Helenæ, & Priami pergamorum causa, verum spe quinque obolorum: contigerit autem tibi quispiam Deus tragicus qui tibi adiit: exinde restat ut exploreris num literas noris. Atque ea quidem exercitatio diviti non est injucunda, quippe qui laudatur interim, ac fœlix prædicatur. Cæterùm tibi videtur tum de anima, omnique vita propositum esse certamen: nam id meritò te subit, futurum ut alius nemo te admittat, cùm à priore rejectus fueris: visusque despicabilis. Cogeris igitur in varias curas distrahi, dum iis invides qui tibi reluctantur (finge enim & alios esse ejusdem fortunæ competitores, te verò tibi videri cuncta tenuiter respondisse) dum etiam

mc-

1 Καταδυσώπτας] Καταρρώστας. Bourd.

2 Ἀλλὰ τῶν ἑλπιζομένων πέντε ὀβολῶν] Ex hoc loco licet conjicere temporibus Luciani quinque obolos Græcos æstimatos fuisse centum quadrantibus Romanis; & idem potuisse. Nam omnia officia salutationum & deductionum, quæ regibus suis præbebantur à clientibus & parasitis, mercedem habebant diurnam sportulam vel cœnam rectam, vel ut plurimum, centum quadrantes, ut apud Martialem passim discimus, quam summam Græcis suis videtur Lucianus per πέντε ὀβολὸς exprimere voluisse. *Palm.*

I Ex

νου ᾖ, καὶ ἐλπίζοντα, καὶ πρὸς τὸ ἐκείνου πρόσωπον ἀπιλίζοντα. καὶ εἰ μὴ σκιφαυλίζοι τι τῶν λεγομένων, ἀποκυόμενον. εἰ δ' μειδιῶν ἀκούοι, χαίροντα, καὶ εὐέλπιν προσιόμενον. εἰκὸς καὶ πολλοὺς εἶναι τοὺς συμπίνοντας σοι φθονοῦντας, καὶ ἄλλους ἀντὶ σοῦ πλημμελοῦς. ὧν ἕκαστος ὥσπερ σκόλοψ τις ὀξύς, λέληθεν. εἶτ' ἐπόντων ἄνδρα σὺ βαθεῖ πώγωνι, καὶ πολιᾷ τῇ κόμῃ ἐξεταζόμενον, εἴ τι οἶδεν ὠφέλιμον, καὶ τίς μὴ, δοκοῦντα εἰδέναι, τοῖς δ', μὴ. μέσος δὲ τούτων χρόνος, καὶ πολυπραγμονεῖται σε ἅπας ὁ παρελθὼν βίος. κἂν μή τις ἡ πολίτης ὑπὸ φθόνου, ἢ γείτων ἐκ παλαιᾶς αἰτίας ὑποκεκριμένος, ἀνακρινόμενος ἐπὶ μοιχῷ, ἢ παιδεραστῇ, τάχ' ἐκεῖνο [1] σὺ τῷ Διὸς δέλτων ὁ μάρτυς. ἂν δ' πάντες ἅμα ἐξῆς ἐπαινῶσιν, ὑποπτοι, καὶ ἀμφίβολοι, καὶ δεδεικασμένοι. χρὴ τίνειν πολλὰ δύτυχήσαντα, καὶ μηδὲν ὅλως ἀναλωθῆναι. μόνως γὰρ ἂν ἄπτα πράττησιας. εἶεν. καὶ ὅτι εὐτυχήσεταί σοι πάντα σὺκ τύχης μείζονος. αὐτός τε γὰρ ἐπῄνησε τοὺς λόγους, καὶ τῶν φίλων οἱ σύλλογοι, καὶ οἷς μάλιστα πιστεύεται τοιαῦτα, σὺκ ἀπιτρέψαι. ἔτι δ' καὶ ἡ γυνὴ βούλεται, σὺκ ἀπολέγει δ' οὐδὲ ὁ ἐπίτροπος, ἅπτ' οἰκειόμενος. ἀλλ' ὡς ἐμέμψατό σε τὸν βίον, ἀλλὰ πάντα ἴλεως, καὶ παντάχοθεν αἴσια τὰ ἱερά. πεκραίπκας ἂν ὡ μακάρεσε, [2] καὶ ἔσεψαι τὰ ὀλύμπια. μᾶλλον δ' Βαβυλῶνα εἵληφας, ἢ τὸν Σάρδεων ἀκρόπολιν κατῄρηκας. καὶ ἐξεις τὸ τῆς Ἀμαλθείας κέρας, & coronatus es Olympia : imò potiùs Babylonem cepisti, vel Sardium arcem occupasti. Et habebis Amaltheæ cornu, &

metuis, & speras, fixisque eos in ejus faciem oculis: dumque peris, siquid negligat eorum quæ dicis: at gaudes siquid ridens audit, ac bona spe fultus consistis. Consentaneum autem est multos esse qui tibi adversentur, alioque tuo loco ponere velint: quorum unusquisque clanculum velut ex insidiis in te jaculatur. Deinde cogita promissa barba, & cana cæsarie virum examinari, numquid bonæ rei norit, & aliis quidem scire, aliis secus, videri. Media interim ætas, omnisque tua vita anteacta curiosiùs disquiritur. Quòd siquis, vel civis invidia, vel vicinus levi quapiam de causa provocatus te deferat, & adulterum vel pœderastem dicat: illud vulgo tritum, ex Jovis tabulis est testis. Et si omnes pariter te laudent, suspecti, dubii, ac largitione redempti videbuntur. Operæ precium igitur est ut omnia prosperè tibi cedant, nihilque prorsus adversetur, nam hoc solùm pacto vincere possis. Age sanè, omnia etiam majore fortuna tibi successerint: ipse enim tuam doctrinam probavit, & amicorum præcipui, & quibus ille plurimam in rebus hujusmodi fidem habet, non sunt dehortati: præterea vult etiam conjux, non refragatur procurator, non œconomus. Nemo etiam tuam vitam insimulavit dextra omnia, omnique ex parte fausta sunt sacra. Vicisti igitur ô beate

1 Ἐκ τοῦ Διὸς δέλτων ὁ μάρτυς] Proverb. *Bourd.*

2 Καὶ ἔσεψαι τὰ Ὀλύμπια] Sic in Tim. *Idem.*

ρος, καὶ [1] ἀμέλξεις ὀρνίθων γάλα. δεῖ δή σοι αὐτὶ τῶν τοσούτων πόνων, μίκρα ἡλίκα γλυκέα ταράττειν, ἵνα μὴ φύλλῳ μόνον ὁ στέφανος ᾖ, καὶ τὸν μισθὸν, ὃν ἐκομίσω φερόντων ὀλίγα ἔνια, καὶ τοῦτον ὑπὸ καιροῦ τῆς χρείας ἀπραγμόνως ἀποδίδοσθαι, καὶ τἄλλα ἁπλῶς ὑπὲρ τοὺς πολλοὺς ὑπάρχειν. πόνων δ' οἰκείων, καὶ πηλοῦ, καὶ ὁρόμων, ἐξ ἀρχυπνιῶν, ἀναπαπωζῆς. ἐπὶ τοῖσδε δὲ τοῖς εὐχῆς, [2] ἀποτίνασθαι τὸ ποδί, καθεύδειν μόνα οἰκίνα πεπεδημένα, ὧν ἕνεκα τῆς ἀρχῆς παρειλήφθης, ἐξ ὧν ἔμμισθος εἶ. ἐχέτω μὲν ὅπως ἂν Τιμόκλεις, ἐξ οὐδὲν ἂν ἐπὶ μέγα κακὸν, ὑποκύψασθαι φέρειν τὸ ζυγὸν, ἐλαφρόν τι, ἐξ εὔφορον, ἐξ τὸ μέγιστον, ἐπίχρυσον ὄντα. ἀλλὰ πρὸς μᾶλλον ἢ παντὸς δεῖ. μυρία χαρίεντα ἀφόρητα, ἐλώβητον ἀνδρὶ σὺν αὐταῖς ἤδη ζοῖς συμφοραῖς μεμιγμένα. σκέψαι δ' αὐτὸς ἐξὸν ἀκέραιον, εἴ τις ἂν αὐτὸ ὑπομεῖναι δύναιτο, παιδάρια κἂν ἐπ' ἐλάχιστον ὠμίληκώς. ἄρξομαι δ' ἀπὸ τοῦ πότου δεῖπνου, ὃν δοκῇ, ὃ σε εἰκὸς δειπνήσειν τὰ [3] προτέλεια τῆς μελλούσης ξυνουσίας. οὗτος ἂν προσέσται σοι παγγάλλων τις ἥκειν ἐπὶ τὸ δεῖπνον, σὺν ἀνομίλητῳ οἰκέτῃ. ὃν χρὴ προτέρου ἴλεων ποιήσασθαι, προσδοῦναί τε εἰς τὴν χεῖρα, ὡς μὴ ἀδέξιον εἶναι δοκεῖν, τἀλάχιστον, πέντε δραχμῆς. ὁ δ', ἀκκισάμενος, καὶ ἅπαξ. ὦ σὺ

gallinarum lac mulgebis. Iam iamè par est pro tantis laboribus quammaxima bona capias, ne corona tua sit duntaxat frondea, & merces non contemnenda præstituatur, eaque commodè ad usum nullo negotio persolvatur, reliquus item honor vulgari major tibi deferatur: te verò à laboribus illis, à luto, à cursitationibus, à vigiliis, in ocium recipias: & quod in votis esse solet, porrectis pedibus dormias, ea tantùm faciendo quorum causa primum receptus es, & conductus. Sic quidem rem se habere oportebat, Timocles, neque futurum erat ingens malum, subdita cervice jugum ferre, leve nimirum & portatu facile, quodque omnium est maximum, auro illitum. Sed multum abest ut ita se res habeat, imò nihil horum non desideratur: siquidem in mediis ipsis id genus convictibus sexcentæ res accidunt, ingenuo viro neutiquam tolerandæ. Quæ cùm ordine audieris, ipse tecum reputato, num ea perpeti quisquam queat, cui vel minimum cum eruditione commercium fuerit. Exordiar autem si videtur, à primo convivio unde consentaneum est te consuetudinem illam auspicaturum. Statim igitur ad te venit quispiam qui te ad cœnam accedere jubeat, famulus non incomis, quem tibi priùs propitium reddere oportet, inditis in manum, ne videaris incivilis, ad minimum quinque drachmis. Ille verò accisîans, agape inquit: numquid

1 Ἀμέλξεις ὀρνίθων γάλα] Parœm. ὀλίγα τῶν πάνυ ἀγαθῶν. Bourd.

2 Ἀποτίνασθαι τὸ ποδὶ] Quod antea in hoc dial. dixit ἐξυπλίζονται. sic in Parœm. ὑπὸ θερμοῖς, tangit Casaubon. ad lib. 2. Suet. *Idem.*

3 Προτέλεια] Metaphorice sumit προτέλεια ut patet apud Hesyc. Alii dixerunt προπροτέλεια ut patet apud Achill. Tat. lib. 2. Scholiast. Æschyli ad Agamn. *Idem.*

1 Κοσμιό-

σῦ ἢ ἐγώ; καὶ Ἡ. Ἑρμῆς μὴ γένοιτο ἐπιτύχοι, πλὴν ἐπίδοι. καὶ ἅπτεσθαι μὲν ἐγχωρεῖ, σὺ δ' ἐδῶπε καθεζόμενος ὀρθῷ τῷ σώματι [1] κοσμιώτατα χηματίσεις, λευκῷ μὲν ἱματίῳ ἥκεις, ἁβρῶς μὴ περὶ τὰ ἄκρα ἀφίκεσθαι. ἀπιέναι καλὸν γὰρ, ὥσπερ καὶ τὸ ὕστερον ἥκειν, φορτικόν. αὐτὸ δὲ τηρήσεις τὸ μέσον ἐν καιρῷ, εὐπαλάμητος, καί σε πάνυ εὔτιμος ἰδίξεται. καὶ παραλαβών τις, κατακλινεῖ μικρὸν ὑπὲρ [2] τὸν πλούσιον, μὴ δύο που τοὺς χιλίους τοὺς παλαιοὺς φίλους. σὺ δ' ὥσπερ [2] ὁ Διὸς τὸν οἶκον παριὼν, πάντα [3] πεμφόμενος, καὶ ἐφ' ἑκάστῳ τῶν πραττομένων, μετέωρος εἶ. ξένα γάρ σοι καὶ ἀγνῶτα πάντα. καὶ ἡ τῶν οἰκετείων εἰς σὲ ἀποβλέπει, καὶ τὰ παρόντων ἕκαστος ὅ, τι πράξεις ἐπιτηρήσει. εἰδὼς αὐτὸ ἢ ἀμελὲς τοῦ πλουσίου τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ὥσπερ πού τὸν οἰκετῶν ἐπισκοπεῖν, ὅπως ἐς τοὺς παῖδας, ἢ ἐς τὴν γυναῖκα, [4] εἰ ποθάκις σε [5] ἀξιωσῇς ἀποβλέψεως. οἱ μὲν γὰρ τὸν σωθέντων ἀκούσεσθαι ἐρῶντες ἐπιπλήγμενον, ἐς τὴν ἀπιέναι τὸν δημόσιον ἀποκωπλωσι, τυπτόμενον ποιήσωσι δὲ μὴ παρ' ἄλλῳ πρότερόν σε διδύσκουσιν, καὶ τὸ καινὸν εἶναί σοι τὸ [6] χειρόμακτρον πρίωνται. ὥσπερ ἂν εἰκὸς ἰδίαν τε ἀνάγκην ὑπ' ἀπορίας, καὶ μὴ ἐν ὄψεσι πιεῖν αὐτὴν τολμᾶν, μὴ δέξῃς οἰνόφλυξ πρωΐαν, μή τι τὸν ὄψον ἀθρήσαντα ποικίλον πρός τινα πάλιν ἐπανάσ-

quid ego à te accipiam? quibus addit, Dii prohibeant: tandem flectitur, ac discedit, latè diducto rictu te deridens. Porrò tu sumpta veste nitida, mundissimoque cultu, lotus venis, solicitus interim ne ante alios venias: inurbanum enim illud, sicuti postremum venire grave. Proinde observata opportunitate media ingrederis, teque omnino honorificè excipiunt. Tum arrepta manu, quispiam jubet te paulum supra divitem, inter duos fermè veteres amicos accumbere. Tuque veluti Jovis ædem ingressus, nihil non admiraris, & ad omnia quæ geruntur intentus es. Nova enim & incognita tibi omnia. Interim familia te spectat, & præsentium quisque quid facias, observat. Neque non ea res curæ est diviti, qui aliquos ex famulis præmonuit ut explorent quomodo in pueros, uxoremque te geras, num subinde ex obliquo respectes. At convivarum assectæ quum vident te propter imperitiam ad ea quæ fiunt stupefactum, derident clanculum, conjectantes te nunquam ante apud quempiam alium cœnasse, novumque tibi esse, ut mantile apponatur. Proinde verisimile est necesse esse ut præ hæsitantia sudes, ac neque cùm sitias, potum petere audeas, ne vinosus videare, neque variis appositis opsoniis, &

or-

1 Κοσμιώτατα χηματίσεις] Sic in Gall. explicat illud verbis seq. *Bourd.*
2 Τὸν Διὸς τὸν οἶκον] Tangit Heliod. lib. 2. *Idem.*
3 Πεμφόμενος] Et apud Cic. in parad. *Idem.*
4 Εἰ ποθάκις] Ἢ εἰς παλαιὰς. Marc.
5 Ἀξιωσῇς] Ἐκ φροντίδος, ἀθεσπέσιον. Bourd.
6 Χειρόμακτρον] Hanc vocem ex Hesych. interpretatur Clarissi. Casaub. c. ult. lib. 9. Animad. ad Athen. profert hanc Lucianus sæpe alibi. *Idem.*

σμένων, εἰδέναι ἐφ' ὅ, τι πρῶτον ἢ δεύτερον τὴν χεῖρα συάγηις. ὑποδλέπειν δὲ εἰς τὸ πλησίον δηλονότι, κἀκεῖνον ζηλᾶν καὶ μανθάνειν ὃ δεῖ παρὰ τοῦ ἀκολάστου. τὰ δ' ἄλλα, ποικίλος εἶ, καὶ θορύβου πλέως τὴν ψυχήν, ὥστε ἐκφῦσαι τὸ πρᾶγμέναν ἐκπεπληγμένος. καὶ ἅμα μέν, εὐδαιμονίζεις τὸ πλησίον ἐπὶ χρυσῷ, καὶ ἐπὶ ἐλέφαντος, καὶ τοσαύτης τρυφῆς. ἅμα δ', οἰκτίρεις σεαυτὸν, ὡς τὸ μηδὲν ὤν, εἶτα ζῆν ὑπολαμβάνεις. σὺ δὲ κἀκεῖνο εἰσέρχεταί σε; ὡς ζηλωτὸν ἅπασι τὸν βίον, ἅπασιν ἐκείνοις εὐτυχήσων, καὶ μεῖζον αὐτῶν ἐξ ἰσοδαμίας. οἴσει γὰρ εἰσαεὶ Διονύσια ἑορτάσιον, καὶ πᾶσι καὶ μειρακίοις ἀρχὰς ἀφηνιάμενος, καὶ ἥμισυ τοσουτοδὶ σοι τῶν μέλλοντος ἀφαιρεθήσεται, γλαφυρώτερον ὑποχαράξω σοι τῶν μέλλοντα ἀφαιρεθήσεται, ὥστε σωτηρίως τὸ ὁμηρικὸν ἐκεῖνο φθέγξασθαι, Οὐ νέμεσις Τρῶας καὶ εὐκνήμιδας Ἀχαιοὺς πολλὰ πονεῖν καὶ ὑπαλύειν ὑπὲρ τοσαύτης εὐδαιμονίας. φιλοτιμίαν τὸ ἐπὶ τούτῳ. καὶ σκύφον εὐμεγέθη ὡς αὐτήσοντα, πρὶν πί σοι τῆς διδασκάλου, ἢ ὃ, τι δήποτε προσοιπών, σὺ ἴλαθι, ὅ, τι μὴ ἐπὶ καὶ αὐτὸν ὑπιὼν ἔδῃ, ἠγνόησας ὑπ' ἀπειρίας. καὶ ἀγροικίας δέξαι ὦφλες. ἐπίφθονος δ' ἂν δόξεις τοῖς παλαιοῖς φίλοις γενήσεσθαι. καὶ πρότερον ἐπὶ τῇ καινῇ κλίσει ἐλύπησας ἡμᾶς αὐτῶν. ὅτι πρώην ἦκον, πρεσβύτης ἀνδρῶν ordine quodam compositis, scias cui prius aut posterius manum admoveas. Quare ad eum qui proximus accumbit respicias oportebit, eumque imitatus, convivii rationem addiscas. Cæterùm varius es, animoque penitus perturbato, quum singula quæ illic geruntur, stupes. Et modò divitem illum beatum prædicas, ob aurum, & ebur, tantasque delicias: modò te ipsum miserearis, qui quanvis nihil sis, vivere te tamen putas. Nonnunquam & illud in mentem venit, fore ut admirandam vitam vivas, quippe qui sis omnibus illis deliciis fruiturus, cunctorumque ex æquo particeps futurus. Arbitraris enim te Bacchanalia semper celebraturum. Quin & adolescentuli formosi ministrantes, placideque arridentes, elegantius in posterum hoc vitæ genus pollicentur: ita ut Homericum illud assiduò in ore habeas: *Haud vitio verti debet si Troia pubes, Armatique simul Danai*, multum laboris sustineant ob tantam fœlicitatem. Ad hæc accedunt ad bibendum invitatiunculæ. Ac postulato perquam ingenti scypho tibi aliquis præbibit, præceptorem te, aut alio quovis tandem nomine compellans. At tu recepto scypho, quid tibi sit respondendum, præimperitia ignoras, & rusticus existimaris. Cæterum ea propinatio multorum veterum amicorum invidiam tibi creavit, quorum nonnullis jam ante tuo accubitu fuisti molestus, quod cùm adveneris modò, iis anteponare, qui multorum anno-

1 Εἶτα ζῆν] Ζῆν interpretati sunt viri doctissimi. *Burd.*

2 Τὸν βίον] Περιττώσας. Hanc vocem interpretati Casaubon. ad Athen. Herald. ad Marc. *Idem.*

1 Πε-

[1] πολυτελῆ δουλείαν ὑπηλλήχθαι. οὕτως ἂν καὶ τοιοῦτός τις ᾖ σοὶ λόγος ἐν αὐτοῖς, τοῦτο ἡμῖν ὥσπερ τοῖς ἄλλοις δεινοῖς ἐλείπετο. καὶ τοῦ ἄρα ἐσπεπλυθότων εἰς τὴν οἰκίαν, δευτέρους εἶναι. καὶ μόνοις τοῖς Ἕλλησι τούτοις ἀνέωκται ἡ Ῥωμαίων πόλις. καίτοι τί ἐστιν ἐφ' ὅτῳ ὠφελημῶνται ἡμῶν; ὑ ῥημάτια δύσκολα λέγοντες, οἵοντερ τὰ παμμέγιστα ὠφελεῖν; ἀλλ' ὅμως, ὑ γὰρ οἶδας ὅσα μοὶ ἔφυγεν, ὅπως ὁ τὰ ὀλιγαρχίνδα συλλαβῶν κατέφαγεν; ἀπιεγκαλῶν ἄνθρωπος, [2] καὶ λιμῶ πόλεως. ὑσὶ ὅταν λόχνῃ ποτὲ ἄρτον ἐμφορηθεὶς, ὕπνῳ νομιδικῷ, ἢ φαστικῷ ὁρίζης. ὧν μόλις τὸ ὀστᾶ ἡμῖν κατελέλοιπε. τρίτῳ μάλα ὦ μάτιοι φησὶ, πέντε ἢ σὶ ὅλαν ἡμέραν ὀψεῖσθε αὐτὸν, σκαῶδη τε ὑ ἡμῖν τὰ ὅμοια ποτινώμενον. νῦν μὲν γὰρ ὥσπερ τὰ καινὰ τ' ὑποδήματα ὑ τιμῆς τινι καὶ ἐπιμελείας ἐστὶν, ἐπειδὰν ὁ παχθῇ πολλάκις, καὶ ὑπὸ τῷ πηλῷ ἀναπλασθῇ, [4] ὑπὸ τῇ κλίνῃ ἀθλίως ἐρρίψεν, κόρεων ὥσπερ ἡμεῖς ἀνάπλεως. οἰκεῖος μὲν γὰρ πειρᾶται σοὶ σὺ πελλὰς ὑρίφυσι. καὶ τὸν ἤδη τινὲς ἐξεβόλασ πιες αὐτῶν ὑξεσκευάζοντο. τὸ δ' ὃν συμπόσιον ὅλον σκεῖνο, σὺν ἐστ, καὶ σοὶ σὺ πλεῖστα τ' λόγων. σὺ δ' ὑπὲρ ἀληθείας πλὴν ὁ ἐκπιὼν οἶνος λεπτὸν, καὶ ὀρμιᾷ, πάλαι τ' norum ſervitutem exantlarunt. Protinus itaque talia quædam de te inter illos dicta feruntur. Illud reliquis malis noſtris deerat, ut etiam illis qui nuper in familiam commigrarunt, poſthabeamur. Item, ſolis hiſce Græculis patet urbs Romana: quanquam quid eſt cur nobis præferantur? Num mirificam quandam utilitatem afferre videntur, quum miſera quædam verbula dicunt? Rurſus alius hæc. Annon vidiſti quantum biberit, & quàm avide correpta fercula devorarit? Homo inelegans, & famelicus, qui ne per ſomnium quidem unquam fuerit [3] albo pane ſaturatus, multo minùs ave Numidica, aut phaſiano: è quibus vix reliqua nobis oſſa fecit. Porrò tertius, fatui, inquit, ante totos quinque dies, videbitis hunc pariter hic inter nos quiritantem. Nam nunc quidem ut calcei novi ſolent, honorem & curam aliquam obtinet: ſed poſtquam crebrò calcatus, lutoque deformatus fuerit, ſub lectum miſerè abjicietur, cimicibus quemadmodum nos refertus. Illi igitur inter ſe talia de te multa verſant: jamque ex ipſis aliqui ad calumniandum ſe comparant. Quare totum illud convivium tuum eſt, & plurimi de te ſermones. Cæterum tu propter inſuetudinem, tenuis, acriſque vini plus æquo potus, jam-

1 Πολυτελῆ δουλείαν] Vide quid dixerim ad hunc Petron. locum *veterem convivam*. Bourd.

2 Καὶ λιμῷ πόλεως] *Græculus eſuriens*. Menagius.

3 *Albo pane*] Græcis album panem in deliciis fuiſſe, locis aliquot teſtatur Lucianus. Apud Athen. lib. 4. deſcribitur convivium Atticum in quo commemorantur panes ὑ δυσπεπτοι χοντῳ. Græci panes elegantiores λεπτὰς appellant, ſordidiores φαυλότερα. Cogn.

4 Τ' ὑπὸ τῇ κλίνῃ] Laudat hunc locum Caſaub. ad Suet. p. 167. hanc eandem comparationem alibi repetit Lucianus. *Bourd.*

ματος ἐπαγούσης, πονήρως ἔχεις. καὶ ὅτε προεξαναστῆναί σοι καλὸν, ὅτε μένειν ἀσφαλές. ἀποπεπομμένου τοίνυν ὅ πότε, καὶ λόγων ἐπὶ λόγοις γενομένων, καὶ θεαμάτων ἐπὶ θεάμασι παρεόντων, ἅπαντα γὰρ ἐπιδείξασθαί σοι τὰ αὑτῆς βούλεται, κάλασιν ἡμικρανῆ τοπομένης μήτε ἄρᾶν τὰ γιγνόμενα, μήτ' ἀκούειν εἴ τις ἄδει, ἢ κιθαρίζει, πάνυ τιμωμένου μεροπίσου. ἀλλ' ἐπαινετῆς μὲ ὑπ' ἀνάγκης, δύσκη ἢ σεσμῷ συμπεσεῖν ἐκεῖνα πάντα, ἢ πυρκαϊάν ἵνα προσαγαλθήναι, ἵνα ποτὲ καὶ ἀφλυθῇ τὸ συμπόσιον. τοῦτο μὲ δὴ σοι τὸ προτον ὦ ἑταῖρε, καὶ ἤλπισον ἐκεῖνο διάπνοι, σὺν ἔμοιγε ὅ γάμος, καὶ τὰ λοιπὰ ἀναλῶν ἥδιον, ὁπηνίκα βούλομαι, καὶ ὅπόσον ἐλαύτερος ἐθιομενῳ. ἵνα γὰρ σοι τῷ ὀξυρεγμίᾳ τῷ ἐπὶ τούτοις παρῇ, καὶ τὸ σὺ τῇ νυκτὶ ἔμεσον, ἵωλεν διάπνοι προῖ ὅ μισθὸς ξυμβήναι ὑμῖν ὁπόσου τε καὶ ὁπότε ὅ ἔτος χρὴ λαμβάνειν. παρόντων δὲ δύο ἢ τριῶν φίλων, προσκαλέσας σε, καὶ καθίζειν κελεύσας, ἄρχεται λέγειν. τὰ μὲ ἡμέτερα, ὁποῖά ἐστι, ἑώρακας ἤδη, καὶ ὡς τοῦτο τὸ αὐτοῖς ἀεὶ εἰς. ἀπαγγελῶ δ', καὶ πιεζὰ πάντα, καὶ δημοτικά. χρὴ δέ σε ὅτως ἔχειν ὡς ἁπάντων ἡμῖν κοινῶν ἐσομένων. γελοῖον γὰρ εἰ τὸ κυρεώτερον, τῷ ψυχῇ σοι τῷ ἑαυτῷ, ἢ καὶ νὴ Δία τοῖς παιδίοις, εἰ παῖδες εἶεν αὐτῷ παιδύσιοι, δίορμοι, ἐπιτρέπων, ἢ ἄλλων μὴ ἐπίσης χρήμην δικαότερον. ἐπεὶ δ' καὶ ὠφελῶ τι δεῖ, ἐμοῦ μὲ τὸ μέτριον καὶ αὐτάρκες ὅ σὺ τρόπῳ, καὶ συνίημι. ὡς ὑ-

jamdudum urgente alvo malè habes: attamen neque decorum tibi ante alios surgere, neque manere tutum. At producta interim potatione, dum sermo alius ex alio nascitur, dum spectaculo spectaculum accedit (omnia enim sua tibi ostentare cupit) non mediocriter discruciaris, cui non liceat, neque videre quæ geruntur, neque auscultare iisquis voce citharaque canat, magni precii adolescentulus. At laudas tamen invitus: cæterùm animo illud optas, ut vel terræ motu illa omnia concidant, aut incendium aliquod renuncietur, quò tandem aliquando convivium dirimatur. Habes, amice, primum illud & suavissimum convivium, mihi certè nec cepa, nec sale candido jucundius, quando, quantumque liberè velim edenti. Vt igitur ructus acidos, qui hic accedunt, prætermittam, & nocturnum vomitum, manè vobis erit de mercede conveniendum: quantum, & quo anni tempore tibi sit accipiendum. Ergo præsentibus duobus, tribusve amicis, accersito te, & sedere jusso, sic loqui incipit. Cujusmodi sint res nostræ, utque nihil fastus ipsis insit: jam vidisti, sed ut ostentatione cærent, moderatæ sunt ac populares omnes. Sic autem animum inducas velim, ut omnia nobis fore communia putes. Ridiculum enim foret si cum potissimam mei partem, nimirum animam meam, vel per Iovem liberorum (siquos habeat liberos quibus eruditione sit opus) tibi committam, non aliarum item rerum te mecum ex æquo dominum ducam. Cæterum quando certi quippiam est præfiniendum, equidem video tuæ vitæ frugalitatem, animumque paucis contentum, atque intelligo te

χὴ μιθῶ ἐλπίδι φρονηλάλυθας ἡμῶν τῇ οἰκίᾳ, τ' δ' ἄλλων ἕνεκα, τ' εὐοίας τ' παρ' ἡμῶν, χὴ τιμῆς, ἣν πᾶσιν ἴξεις. ὅμως δ' ὧν κ' ἀφέλοιο λ. σύ δ' αὐτὸς ὁ, λ κὴ βάλε, λέγε, μεμνημένος ὧ φίλτατε κἀκείνων, ἅπερ σε ἑορτὴς ὑπισχνεῖσθαι ἡμᾶς παρίζειν. ὧ γὰρ ἀμελήσομεν ἢδὲ τ' τοιοῦτων, εἰ κ μὴ τῶν αὐτὰ συμβήσεται. πολλαὶ γ' οἶδα δ' ἔτυς αἱ τοιαῦται ἀφορμαί. κὴ σὺ οὐκοῦν τοίνυν λάβε λέγων, μεταπίστευσον δηλονότι ἐπιβάλοις ἡμῖν τ' μισθόν. ἄλλως τε, κὴ πρέπον ἂν εἴη τοῖς πεπαιδευμένοις ὑμῖν κρεῖττόσιν εἶναι χρημάτων. ὁ μ, πιθοῦ εἰπών, χὴ ὅλον σε ἀφεικὼς πᾶσι ἐλπίσι, τιθασεύσας ἑαυτῷ πεποίηκε. σὺ γ', πάλαι τάλαντα, κὴ μυελάδας ὀνειροπολήσας, κ' ἀγρὸς ὅλους, κὴ συνοικίας, συνὶς μὲν ἠρέμα τ' μικρολογίας, σαίνεις γ' ὅμως τὼ χεῖρε. κ' τ' πάντα ἡμῖν κρινὰ ἴσως, βέβαιον, κ' ἀληθῆς ἔσεσθ' ὑπολαμβάνεις, σὺκ εἰδὼς ὅτι τὰ τοιαῦτα, [z] Χείλεα μὲν τ' ἐδίηνεν, ὑπερώῳ δ' οὐκ ἐδίηνε. πλουτεῖον δ' ὑπ' αὐδοῖς αὐτῷ ἐπίστευψας. ὀδὲ, αὐτὸς μ, ὃ φασιν ἐρεῖν, τ' φίλων δ' ἅπαντα τῶν παρόντων κιλεύθ, μέσον ἀληθέα δ' ἀξάγματ' εἰπεῖν, ὃ μήτ' αὐτῷ γένοιτ' ἂν βαρὺ, κ' πρὸς ἄλλα τούτων ἀναγκαιότερα διαπονῆσθ, μήτε τῷ λυφομένῳ ὀστᾶλές. ὀδὲ, ἀμφόρων τις ὢν παίδων κολακείᾳ σωτροφῶν, ὡς μ οὐκ εὐθυμηθήσεσθ' εἰ φησι τῶν οὐ τῇ πόλῃ ἀπόντων ἢ δ' οὐκ ἂν εἴποις, φ γε τοῦδ' ἀφροδέστερον ὑπάρχειν

te mercedis ſpe non adductum, in familiam noſtram veniſſe, verùm aliarum rerum gratia, puta noſtræ in te benevolentiæ, & honoris, quem apud omnes conſequêris: aliquid tamen præfiniendum. Quinetiam ipſe quid velis, dicito, habita ratione, vir amiciſſime, illorum etiam munerum quæ nos anniverſariis feſtis tibi daturos eſt conſentaneum: neque enim iſta negligemus, & ſi hæc pactione non complectamur. Scis autem complures per annum ejuſmodi occaſiones incidere. Horum igitur habita ratione, æquiorem nimirum mercedem nobis irroges, præſertim cùm deceat vos eruditos viros, pecunias negligere. Ille his dictis totum ſpe te concuſſit, ac ſibi tractabilem reddidit. Tu verò qui dudum talenta, multaque nummorum millia, totoſque agros & domuum multitudinem ſomniaras, quanquam hominis parcimoniam tacitus apud te intelligis, tamen ob pollicitationem tibi blandiris: atque illud, *Communia nobis erunt omnia*, ratum verumque fore arbitraris: ignorans hujuſmodi dicta, *Summis è labris, non imo è corde profecta*. Tandem præ pudore ipſe illi jus ſtatuendi defers: verùm ille facturum ſeſe negat: & aliquem ex amicis præſentibus in eo negotio medium intercedere jubet, qui ſalarii modum pronuntiet, ut neque ipſi ſit grave, in alia magis neceſſaria ſumptus facienti, neque accepturo tenue videatur. Atque is ſeniculus quiſpiam à pueris cum adulatione educatus, heus tu, inquit, num inficieris, te omnium qui ſunt in urbe eſſe fortunatiſſimum, cui hoc

[z] Χείλεα μὲν τ' ἐδίηνεν] Melius infra eſt χείλεα μὲν τ' ἐδίην'. Marc.

χειν, ὁ πολλοῖς πάνυ γλιχομένοις, μόλις ἂν γνοίοις ὄντως τῆς τύχης. λέγω δ', ὁμιλίας ἀξιωθῆναι, καὶ ἑστίας κοινωνῆσαι, καὶ ἐς τὸν σοφὸν τὸν οἰκίαν τε ὁμοῦ τῇ Ῥωμαίων ἀρχῇ κατοικίζηναι; τοῦτο γὰρ ὑπὲρ τὸν Κροίσου τάλαντα, καὶ τὸν Μίδου πλοῦτον, εἰ σωφρονεῖν οἶσθα. εἶδον δὲ πολλοὺς τῶν οὐδενίων, ἐλευθεριωτέρους ἂν εἰ καὶ σοφοδιδάσκαλον δέοι, μόνης τῆς δόξης ἕνεκα, σωτῆναι τοῦτον, καὶ ὁρᾶν ὄντως ἐπιεικῆ, καὶ φίλους εἶναι δοκοῦντας. σὺ δ' ἴσως ὅπως σε τὸ δύστηνος μακαριεῖ. [1] ὃς καὶ σοφολήψῃ μισθὸν οὐ τοιαύτης εὐδαιμονίας. ἀρκεῖν δέ νομίζω, εἰ μὴ πάνυ ἄσωτος εἶ, τοσοῦδέ τι εἰπὼν ἐλάττων, καὶ μόλις τοῦ τῆς σῆς σωτείνας ἐλπίδος. ἀκαπᾶν σοι ὅμως ἀναγκαῖον. εἰ γὰρ δεῖ ἂν φυγεῖν ἔτι σοι δυνατὸν αὐτὸς ἀρκύων γένοιμην. δέχῃ τινὰ τὸ χαλινὸν μύσας. καὶ τὰ τοῦτο διάφωνος εἶ τοῦτο αὐτὸν, ἢ πάνυ τοῦτο ὦσαι, δεῖ ὀξέως νύττοντα, μέχρις ἂν λάθῃς τέλεον αὐτοῦ συνήθης γένοιμον. οἱ μὲ δὴ ἔξω ἄνθρωποι, τὸ μὴ τοῦτο ζηλοῦσί σε, ὁρῶντες αὐτὸς τὸ κιγκλίδος ἀφαιρούμενον, καὶ ἀκωλύτως εἰσιόντα, τῶν πάνυ πολὺ ἔνδον γεγενημένον. σὺ δ' αὐτὸς οὐδὲν ὁρᾷς, ἢ τινος ἕνεκα εὐδαίμων αὐτοῖς εἶναι δοκεῖς. πλὴν ἀλλὰ χαίρεις γε, καὶ σεαυτὸν ἐξαπατᾷς, καὶ ἀεὶ τὰ μέλλοντα βελτίω γενήσεσθαι νομίζεις. τὸ δ' ἔμπαλιν ἢ σὺ ἠλπίσας, γίγνεται, καὶ ὡς ἡ παροιμία φησίν, [2] Ἐπὶ μακρ-

hoc primum contigit quod multis valdè cupientibus vix à fortuna dari possit: nempe ut in hujus hominis consuetudinem admittaris, ut communes penates habeas, inque familiam in Romanorum imperio primariam recipiaris? Id enim Crœsi talenta & Midæ divitiæ superat, si modò modestus esse noris, Equidem multos vidi celebres viros, qui voluissent, etsi dandum quid fuisset, solius gloriæ causa, cum isto vivere, & hujus familiares, atque amici videri. Non possum tuam fœlicitatem satis prædicare, qui faustæ hujus fortunæ præmium etiam accipies. Ergo hoc sufficere putem, nisi planè sis nepos. Ac minimum quiddam pronuntiat, si præsertim cum tua ipse comparetur. Attamen boni consulas necesse est. Neque enim jam possis effugere, cùm intra retia tenearis. Frænum igitur ore compresso recipis, eique non admodum torquenti, nec acutè pungenti te præbes obsequiosum, donec illi tandem paulatim assueveris. Tum homines qui sunt foris, eo nomine te admirantur, quòd te conspiciant intra cancellos versantem, nulloque prohibente ingredientem, & illustrem inter domesticos factum. At ipse nondum vides, quamobrem illis beatus videaris. Attamen gaudes, teque ipsum decipis, ac semper meliora fore putas, nihilominus accidit secus quàm speraſti, & quemadmodum adagio dicitur, Man-

1 Ὃς καὶ σοφολήψῃ μισθὸν οὐ τοιαύτης] Ἐκ τοιαύτης. Marc.

2 Ἐπὶ Μανδραζέλαι] Paroem. de his quæ vergunt εἰς τὸ χαίρειν. ὁ γὰρ Μανδραζέλας ὄνος οὗρον ποτὲ ἁπασυρὸν ἐν Σάμῳ χρυσῆν σφόδρα τὸν ἀνέθηκε τῇ Ἥρᾳ, τῷ δὲ δευτέρῳ ἔτει ἀργυρᾶν, καὶ τῷ γ' χαλκῆν. Hujus meminit Plato Comic. ἐν Δεῖ κακκᾶν. Bourd.

1 Θε-

δραβύλα χωρεῖ τὸ πράγμα, καθ' ἑκάστην ὡς εἰπεῖν τὴν ἡμέραν λῆρωμικρωνόμενον, καὶ εἰς τὸ πίσω ἀναπολίζον. ἠρέμα δέ, ὥσπερ ἐν ἀμυδρᾷ τῇ φαντ' τότε τοῦ Δίφιλου βλέπων, ἄρχῃ καζωνεῖν, ὡς αἱ μὲ χρυσᾶ ἐκεῖναι ἐλπίδες, ἐδὲν ἄλλ', ἢ φῦσαί τινες ἦσαν ἐπίχρυσοι. βαρεῖς γ', καὶ ἀληθεῖς, καὶ ἀπαραίτητοι, καὶ σωτηρίοις οἱ πόνοι. τίνες δ' ἔτοι ἴσως ἐρήσῃ με. ἐχ ὁρῶ γὰρ ὅ, τι τὸ ἐπίπονον ἐν ταῖς τοιαύταις ξυνουσίαις ἐστὶν, ἐδ' ἐπποῶ ἄτινα ἔφηθα τὰ ἡμιμόριχα, καὶ ἀφόρητα. ἐκεῖν' ἄκουσον ὦ γλυκύτατε, μὴ εἰ καὶ μάλ' ἔνεστιν ἐν τῇ πράγματι μόνον ἐξιτάζων, ἀλλὰ καὶ τὸ αἰσχρὸν, καὶ ταπεινὸν, καὶ συνόλως ἀνελευθερικὸν, σὸν ἐν παρέργῳ τ' ἀκροάσεως. πῇ μέμνησ μηκέτ' ἐλάττονα τὸν ἀπ' ἐκείνου, μήθ' ὑπαρξίδιον σαυτὸν οἴεσθαι. ταῦτα γὰρ πάντα, τὸ γλύκιον, τὴν ἐλευθερίαν, τὰς προγόνους ἔξω ἔδη κομιζόμενον ἴσθι, ἐπισὼν ἐπὶ τοιαύτην σαυτὸν λατρείαν ἀπερισπάστως, εἰσῇς. ἐ γὰρ ἐθελήσει σοι ἡ ἐλευθερία ξυνεισελθεῖν, ἐφ' ὅτῳ ἀφῇ πράγματα καὶ πάντα εἰσιόντι. ἀλλ' ἂν, εἰ καὶ πάνυ ἀχθέσῃ τῷ ὀνόματι καὶ ἀχ ἑνὸς ἀλλὰ πολλῶν ἀλλ' ἀναγκαίως ἔσῃ, καὶ [1] ἠνεμώσεις κάτω νεανικὸς ἴωμεν ἐς ἐσπέραν, ἀπικελίῳ ἐπὶ μισθῷ. καὶ ἅπα δὴ μὴ ὀκ παιδὸν τῇ ἀνελείᾳ ξυντεθρεῖς, [2] ὀψαμαθήσας γ', καὶ πόρρω πω τ' ἡλικίας παιδιόμενον ὡς αὐτῆς, ἐ πάνυ ἀδόκιμος ἔσῃ, ἀλλ' πολλῶ

Mandrabuli in morem res procedit, quotidie, ut ita dixerim, in deterius ruens, ac retrò labens. Vnde paulatim, velut in luce dubia, tum demum diſpiciens, intelligere incipis, aureas illas ſpes, nihil aliud fuiſſe quàm inauratas quaſdam ampullas: labores autem eſſe graves, veros, inevitabiles, atque aſſiduos. Quinam hi ſint forſan me rogabis: neque enim video quid in hac conſuetudine ſit adeò moleſtum, neque intelligo iſta quæ commemoras gravia, & intolerabilia. Audi igitur vir generoſe, non inſitne huic rei moleſtia ſolùm inquirens, ſed fœditatem, vilitatem, atque omnino ſervilitatem quam ineſſe dicam, non negligens. Principiò memineris ex eo tempore non amplius liberum atque ingenuum te putare, hæc enim omnia, genus, libertatem, progenitores extra limen relicturum te ſcias, quum in hujuſmodi ſervitutem temetipſum addicens, ingredieris. Siquidem libertas tibi comes ire nolet, rem tam ignobilem, humilemque ſubeunti. Servus itaque, etſi nomine ipſo graviter offenderis, non unius, ſed multorum neceſſariò ſervus eris: & capite obſtipo à diluculo ad veſperam, idque vili mercede, operam navabis. Adde quod non admodum probaberis, neque magni fies ab hero, ut qui ad ſervitium à puero non fueris inſtitutus, ſed ſerò didiceris, & ætate multum aliena

1 Θηθεύσεις] Homerica dictio, ut illud ſequens ἀπικελίῳ ὀπὶ μισθῷ. Bourd.
2 Ὀψαμαθήσας] Sibi ipſi Interpres dum ſubjungit ᾧ πόρρω πω τ' ἡλικίας παιδιόμενον. Caſaub. ad Char. Theoph. Idem.

1 Διε-

ἄξιος τοῦ διωκότη. [1] Ἀλφηνίῳ γάρ σε ἡ μνήμη τῆ ἐλευθερίας ὑπομνήσει, καὶ ἀποκειρτῶν ἐθέλοντα ποιεῖ, καὶ δι' αὐτὸ σε τῆ δουλείᾳ πονηρὸν ἀπεμφαίνειν. πλὴν εἰ μὴ δικαίως σοι, ὡς ἐλευθερίαν νομίζεις τὸ μὴ Πυῤῥίᾳ, μηδὲ Ζωπυρίωνος εἶναι, μηδ' ὥσπερ τις βιθυνὸς ὑπὸ μεγαλοφώνῳ τῷ κήρυκι ἀπεμπολῆσαι, ἀλλ' ὁπότε ὦ βέλτιστε, τῆς γεμονίας ἐπιτάσεως, ἀναμιχθεὶς τῷ Πυῤῥίᾳ, καὶ τῷ Ζωπυρίωνι, ὡσπερεὶ τῶν χοίρων ὁμοίως τοῖς αὐτοῖς οἰκέτοις, καὶ λάβῃς σιτίον ὅ, τι δήποτε λοιπὸν τὸ διδόμενον, τοῦτο ἡ ἀφέσις ἐστί. κήρυκος γὰρ σοι ἔδει ἐπ' ἀνδρὶ ἑαυτὸν ἀποκηρύξαντα, καὶ μακρᾷ χρόνῳ μνηστευσαμένου ἑαυτῷ τὸ δικαστήριον. εἰτ' ὦ κρίθρμε, φαίλου ἂν ἐκ μάλιστα ὡς τὸ φιλοσοφεῖν φάσκοντα, εἰ μή σε τις ἢ πλοίου κρεμαστῆς συλλαβὼν, ἢ ληστὴς ἀπέδοτο, ὡς ἔπειρες ἂν σαυτὸν, ὡς δηλονότι τῷ ἀξίνῃ δυσχεράνοντα. ἢ εἴ τις σε συλλαβόμενος, ἦγε δοῦλον εἶναι λέγων, ἰδοίας ἂν τοὺς νόμους, ἐκ δίκης ἐποίεις, ἐκ ἠμπάκτεις, ἐκ ὦ γῆ, ἐκ θεοί, μεγάλῃ τῇ φωνῇ ἐκεκράγεις ἄν. σαυτὸν δ', ὀλίγων ἕνεκα ὀβολῶν τὸ τοσοῦτον τῆς ἡλικίας, ὅπου ἐκ εἰ φύσει δοῦλος ἦσθα, κρίσεως ἂν ὡς ἐλευθερίαν ἤδη ὀρᾶν, αὐτῇ ἀρετῇ ἐκ σοφίᾳ φέρων ἀπημπόληκας, ἀλλὰ τοὺς πολλοὺς ἐκείνου λόγους ἀθυθείς, ὡς ὁ καλὸς Πλάτων, ἢ ὁ Χρύσιππος, ἢ Ἀριστοτέλης διεξελαύνουσι, τὸ μὲν ἐλεύθερον ὑπαινίττοντες, τὸ δουλοπρεπὲς δ' ἀλαζόνευοντες. ἐκ οὖν αἰσχύνῃ κλαῦσαι ἀνηρώ-

na ad id erudiri cœperis. Excruciat autem te subiens libertatis memoria, facitque ut interdum reluctaris, & ob id servitus tibi molestior accidat. Nisi ad libertatem tibi sufficere putas, quod non Pyrrhiæ, nec Zopyrionis sis filius, nec, uti Bithynicum aliquod mancipium, à præcone vociferante divenditus. Atqui vir optime, quum instante novilunio Pyrrhiæ & Zopyrioni commixtus, manum itidem ut alii famuli porrigis, capisque quodcunque illud est tandem quod datur, hæc est venditio. Nam præcone nihil opus erat ad hominem qui sui fuerit præco, multoque tempore ipse sibi dominum ambiverit. Age sceleste, libenter dicam, in eum præcipuè qui sese philosophum esse dicit, siquis te pirata captum inter navigandum, aut prædo in servitutem tradidisset, te ipsum deplorares, ut qui indignam fortunæ injuriam patereris: aut siquis manu injecta te duceret, servum esse asserens, leges inclamares, graviter ferres, atque indignareris: & ô terra, ô Dii, magno clamore vociferarereris. Nunc verò, ipse te ob paucos obolos, id ætatis in qua, etiamsi servus natus esses, tamen tempestivum fuisset jam ad libertatem respicere, cum ipsa virtute ac sapientia adductum vendidisti, nihil illa reveritus quæ permulta ab egregio Platone, Chrysippo, Aristotele disseruntur, quum libertatem laudant, servitutem damnant. Nec pudet te cum hominibus as-

1 Διαφηνίῳ] Recordatio antiquæ libertatis servos excruciat, qualia narrantur de elephantis qui nocte servitutem suam lugent. *Bourd.*

1 Ἀγο-

ποις, καὶ [1] ἀγροίκοις, καὶ βαμιολόχοις ἀντεξεταζομένῳ, καὶ σὺ τοσοῦτο [2] πολλῇ Ῥωμαϊκὴν μόνῳ ξενίζων [3] τῷ τρίβωνι, καὶ πονήρως τὴν Ῥωμαίων φωνὴν βαρβαρίζων, εἶτα δειπνῶν δεῖπνα πορφυρᾶ, ὦ πολυάνθρωπε, [4] συγκλύδων τινῶν, καὶ τῶν τελείων μοχθηρῶν. καὶ σὺ αὐτοῖς ἐπαινεῖς φορτικῶς, καὶ πίνεις πόσα ἅμα μετρίως ἔχοντα, ἕως τε [5] τὸ κώδωνι ἐξαναστὰς, ἀπεστεμμένος ἅμα καὶ ὕπνῳ τὸ ἡδύσον, συμπεραίνεις ἄνω, καὶ κάτω, [6] ἐπὶ τῷ χθιζὸν πηλὸν ἔχων ἐπὶ τῶν σκελῶν. ὅτου ἀπείρα μὴ σε θέρμαι ἔχει, ἢ τῶν ἀχρίων λαχάνων, ἐπέλιπον ἤδη αἱ κρῆναι ῥέουσαι καὶ ψυχρὸν ὕδωρ, ὡς ἐπὶ παῦσί σε τῶν ἀμηχανίας ἐλθεῖν; ἀλλὰ δῆλον ὡς οὐχ ὑδατῶν, οὐδὲ θέρμων, ἀλλὰ πεμμάτων, καὶ ὄψων, καὶ οἴνου ἀνθοσμίου ἐπιθυμῶν, ἑάλως, καθάπερ ὁ λάβραξ, αὐτὸν μάλα οἰκείως τῷ ὀρεχθέντι τύπτων λαιμῷ ἁλιπαρεῖς. ὧδε πεδᾶς τοιαρὸν τὸ λιχνείας παντὸς πεπίσχεσθαι. καὶ ὥσπερ οἱ πίθηκοι, κλοιῷ δεθεὶς τὸν τράχηλον, ἄλλοις μὲν, γάλωσι παρέχεις. σωτῶ δ', δεκεῖς τρυφᾶν, ὅτι ἔστι σοι τὸ ἰχθύων ἀφθόνως ὑπερφιάλων. ἡ δ' ἐλαφρότης, καὶ τὸ ὀξύθυμος, αὐτοῖς φυλέτοις καὶ φρατόρσι, φοβερὰ πάντα, καὶ δεινὰ μνήμη ἁλῶναι αὐτῶν. καὶ ἀγαπητὸν εἰ μὴ

assentatoribus, mercenariis, & scurris ex æquo æstimari, & in tanta Romanorum turba solum peregrino in pallio versari, & malè linguam Romanam pronunciare, præterea tumultuosa convivia agitare, magna hominum copia, convenarum quorundam, ac plurimorum improborum conferta. Inter quæ laudas odiosè, bibísque præter modum: deinde manè ad tintinabulum expergefactus, discussa somni parte dulcissima, unà sursum ac deorsum circumcursas, hesterno luto tibiis etiamdum adhærente. An usque adeò lupinorum, aut agrestium olerum tenuit te penuria, & frigida manantes aqua fontes defecerunt, ut per desperationem ad ista devenires? At palam est te, non aquæ, non lupini, sed bellariorum & opsoniorum, ac vini fragrantis cupiditate captum fuisse quemadmodum lupus ille piscis, tuoque merito evenisse, ut avidas illas fauces hamus transfixerit. Itaque præstò sunt hujus intemperantiæ præmia: & perinde atque simiæ, à trunco revinctus collo: aliis quidem risui es: tibi verò deliciis affluere videris, cui liceat affatim expleri caricis. Cæterùm libertas, ingenuitas, cum gentilibus, & tribulibus evanida sunt omnia, nullaque rerum istarum memoria. Ac ferendum foret, si res ista cum turpitudine solùm con-

1 Ἀγροίκοις & βαμιολόχοις] Hæc verba sæpissimè solet conjungere, posterius alibi interpretor, prius Hesych. verbo ἀγρεαῖς πήχαις. Bourd.

2 Πολλῇ Ῥωμαϊκὴν] Angl. πολλῇ ἀστικῷ. Idem.

3 Τῷ τρίβωνι] Angl. ᾧ πώγωνι. Idem.

4 Συγκλύδων] Συμμίκτων & ἐπιπλούδων. Sic ad oram Angl. Cod. *Idem.*

5 Τὸ κώδωνι] Sic in fine hujus Dialogi. ὁ κώδων ἔχωσι. Casaub. ad Suet. Aug. *Idem.*

6 Ἐπὶ τῷ χθιζὸν πηλὸν ἔχων ὄπι τῶν σκελῶν] Hoc eo pertinet, quòd nulla Romanis feminalia. Dixi ad Propertii Eleg. III. lib. III. *Marc.*

νον τὸ αἰσχρὸν ἀποσῆν τῷ πράγματι, δῆλον ἀπ' ἐλαυθέρου δεικνῦν, οἱ δ' πόνοι μὴ κῷ τὰς πάνυ τούτους εἰκέτας. ἀλλ' ὅρα εἰ μετεμέτρησέ σοι ἀπὸ τοῦ πίνακος τὰ Δρόμωνι καὶ Τιβίῳ ἀποτεταγμένα. οὐ μὰ γὰ ἕνεκα τῶν μαθημάτων ἐπιμελῆν φήσας παρείληφέ σε, ὀλίγον αὐτῷ μέλει. τί γὰρ κοινὸν φασι λύρᾳ, καὶ ὄνῳ; πάνυ γοῦν οὐκ ὀρᾷς; ἐκπεπήκασι τῆς πόλυ τῆς Ὁμήρου σοφίας, ἢ τῆς Δημοσθένους δεινότητος, ἢ τῆς Πλάτωνος μεγαλοφροσύνης. ὧν λῦ ἕως σὺ τῆς ψυχῆς ἀφέλῃ τὸ χρυσίον, καὶ τὸ ἀργύριον, καὶ τὰς ἐκ τούτων φροντίδας, τὸ καταλειπόμενόν ἐστι τῦφος, καὶ μαλακία, καὶ ἡδυπάθεια, καὶ ἀσέλγεια, καὶ ὕβρις, καὶ ἀπαιδευσία. ὁρᾶτε δὴ σε ἐπ' ἐκεῖνα μὲ, ἀθλιώτατε. ἐπεὶ δ' πώγωνα ἔχεις βαθύν, καὶ σεμνός ἕως εἶ τῷ ἀποσοβεῖν καὶ ἐμφέλιον ἑλληνικὸν δύσκολῶς ἀπαιτόλλησθαι, καὶ πάντες ἴσασί σε γραμματικὸν, ἢ ῥήτορα, ἢ φιλόσοφον, καλὸν αὐτῷ δοκεῖ ἀναμεμίχθαι καὶ τοιοῦτόν τινα τοῖς ἀποῖσι, καὶ ἀποπιμπλάναι αὐτό. δοξῇ γὰρ ἐκ τούτου καὶ φιλομαθὴς τῶν ἑλληνικῶν μαθημάτων, καὶ ὅλως, περὶ παιδείαν φιλόκαλος. ὥστε κινδυνεύσεις ὦ γύναιε, αὐτῷ τῶν ἡμετέρων λόγων, τὸ πώγωνα καὶ τὸ τρίβωνα μεμισθωκέναι. χρὴ δέ σε ἀεὶ σιὼ αὐτῷ ὁρᾶν, καὶ μηδὲ ποτὲ ἀπολείπειν, ἀλλ' ἑῶντα ἐξαναστάντα, παρέχειν σαυτὸν ὀρθησόμενον ἐν τῇ θεραπείᾳ, καὶ μὴ λιπεῖν τὴν τάξιν. ὁρᾷ ἐπιόντων σύνοπτά σοι τὴν χεῖρα, ὅ, τι ἂν τύχοι, λαβεῖν, τοῖς σύντυχάνουσιν. ἐπιδεικνύμενος ὡς ἀεὶ ἀδᾷ βαδίζων, ἀμελὴς ἐστὶ τῶν μισθῶν, ἀλλ' εἰς καλὸν τὴν σὺν τῷ conjuncta esset, quod è libero servus videaris: non labores etiam accederent cum illa famulorum colluvie communes. Sed vide num quæ tibi imperantur leviora sint his quæ Dromoni aut Tibio mandantur. Nam doctrinæ, cujus cupiditate simularat te in familiam suam recepisse sese, exigua ipsi cura est. Quid enim, ut ajunt, asino cum lyra est commercii? Annon vides ut macerentur desiderio vel Homericæ sapientiæ, vel Demosthenicæ vehementiæ, vel Platonicæ sublimitatis? quorum ex animis siquis aurum, argentum, atque harum rerum curas tollat, nihil fuerit reliquum præter fastum, mollitiem, lasciviam, luxum, ferocitatem, & imperitiam. Atque ad ista nihil prorsum opus te. Verùm quoniam promissam habes barbam, & vultu gravitatem præ te fers, atque Græcanico pallio decenter amictus es, noruntque omnes te grammaticum esse vel rhetorem, vel philosophum, pulchrum ille sibi putat, ut hujusmodi quispiam suorum anteambulonum pompæ permisceatur. Futurum enim hac re, ut Græcanicarum disciplinarum studiosus, & omnino in eruditione elegans putetur. Itaque vir egregie, in periculum venis, ne non admirandas illas artes, sed barbam & pallium mercede locaveris. Proinde ut perpetuò apud illum conspiciaris oportet, nec absis unquam, sed diluculo excitatus in famulitio temet conspiciendum prebeas, nec ordinem deseras. Porrò ille nonnunquam injecta tibi manu, quicquid in mentem inciderit, de eo tecum nugatur, obviis ostentans, quàm ne per viam quidem ingrediens, incurius sit literarum, sed otium quod

sup-

σεμπάτῳ ἀφιλήτῃ χολὴν, σὺ δ' ἀθλίῳ, τὰ μὲν, ἐξηρτημένον, τὰ δ', βάδην ἀνασῶν πολλὰ, καὶ κρημνίζων, τοιαύτη γὰρ ὡς οἶσθα ἡ πόλις, σφριγῶσα, ἰδρωκότι τε, καὶ πνευστιῶντι. κἀκεῖνον ἴσθι που τὸν φίλον, ὡς ὃν ἦλθε ἀφιλεγμένον, μήσθ' ὅπως κρεῖσσον ἔχων, ὀρθὸς ὑπ' ἀποράτου ἀναγιγνώσκοντος τὸ βιβλίον σκοπιεσπάμενον. ἐπειδὰν δ' ἄπνοόν τε καὶ ἄποδον ἡ νὺξ κατακλάσῃ, λαβόμενον πονηρῶς ἀφελὲ, ὡς αὐτὸ πρὸ σεαυτοῦ τὸ μισοπόκλον ἥκεις ἐπὶ τὸ δεῖπνον, ὅτε ἴσ' ὁμῶς ἔντιμον, ἀδὲ σκιάζεσθον τοῖς παροῦσιν, ἀλλ' ἰών τις ἄλλον ἐπισπάσῃ νεωλίστερος, ἐς τὸ πόσον σύ. καὶ ὑπτίως ἐς τὸν ἀπωπατὸν γωνίαν ἐξωσθεὶς, κατάκεισαι μόρτυς, μόνον τὸ ἀφεψόμενον τε ὀστᾶ, εἰ ἀφίκοιτο μέχρι σεῦ, καθάπαξ οἱ κύνες σκεδάσειαν, ἢ τὸ σκληρὸν τὸ μολάχης φύλλον, ᾧ τὰ ἄλλα σωσιλᾶσιν, εἰ ὑπορροφθείη ὑπὸ τοῦ σκληκαζομένου, ἀσμένον ὑπὸ λιμοῦ ἀναψόμενον. ἀ μὲν δὴ ἡ ἄλλη ὕοδος ἅπασιν. ἀλλ' ἔστι οὐκ ἔχεις μόνον, ἀ γὰρ ἀναγκαῖόν ἐστι καὶ σὺ τοῦτων ἀεὶ τοῖς ξένοις, καὶ ἀγνώσοις ἀνθρώποις ἁμαρτάνεις. ἀγνωμοσύνη γὰρ καὶ τοῦτό γε, ὥσπερ ἡ ὄρνις ὁμοίᾳ τοῖς ἄλλοις, ἀλλὰ τῷ μὴ τολμηρῷ, παχεῖα, καὶ πιμελὴς, σοὶ δ', [1] νεοττὸς ἡμίτομος, ἢ φάττα τις ὑποσκληρὸς, ὕοδες ἀσπάρους, καὶ ἀπαλία. πολλάκις δὲ λοιπὸν ἐπιλίποι ἄλλα τινὸς, ἀμφιδίους ἐπὶ παρόντι ἀρόμενον ὁ λήκυθος τὰ σὲ παρακείμενα φέρων, ἐκείνῳ ἐξαπίθειεν, ὑποτονθορύσας. σὺ γὰρ ἡμέτερος εἶ. πικρομύρῳ μὲ γὰρ σὺ suppetit, ambulando in re honesta collocet. At tu miser nunc cursim, nunc gradatim, scansim sæpe & descensim (nam scis hujusmodi esse urbem) tum sudas, tum anhelas. Eo interim domi cum amico quopiam ad quem accessit, confabulante, cùm tibi locus desit ubi sedeas, librum in manum sumis, quem nescius quid agas, stans legis. Postquam autem impastum, impotumque te nox occupavit, vix intempestivè lotus circa noctem ferè mediam, ad cœnam venis, non amplius pari in pretio habitus, neque conspiciendus iis qui adsunt. Verùm siquis recentior advenerit, tu post tergum rejiceris. Itaque in angulum aliquem abjectissimum retrusus, accumbis testis eorum quæ apponuntur; ossa duntaxat, si ad te usque pervenerint, more canum circumrodens: vel durum malvæ folium, quo reliqua involvunt, si fastidiatur ab iis qui priori loco accumbunt, præ fame libenter accepturus. Neque verò deest aliud contumeliæ genus. Tu neque ovum solus habes. Neque enim convenit ut eadem requiras quæ hospitibus atque ignotis ministrantur, siquidem hæc tua insciitia est. Nec similis aliis tibi apponitur avis: verùm diviti illi pinguis & succulenta: tibi verò dimidiatus pullus, subduruſve aliquis palumbus, in manifestam contumeliam, & ludibrium. Sæpe etiam, siquanda desit alii, repente minister te præsente tollens eà quæ tibi erant apposita, ei apponit: illud tibi in aurem immurmurans: tu profectò noster es. Et quum vel fœta sus

1 Νεοττὸς ἡμίτομος] Omnia hujus paginæ reperiuntur in Lapith. *Boerd.*

μέσῳ ἢ συὸς ὑποζωσεῖσθαι, ἢ ἐλάφῳ, χρὴ σὲ παντὸς ἢ τ' Ἀφνείμονα ἵλεων ἔχειν, ἢ τὴν Προμηθέως μερίδα φέρειν, ὀστᾶ κεκαλυμμένα τῇ πιμελῇ. τὸ γὰρ τῷ μὴ ὑπὸ σὲ τὴν λοπάδα παρεῖσθαι, ἕως ἂν ἀπαχθρύσῃ ἐμφορηθεῖσα, σὲ δ' ὅτῳ τάχιστα ἀφαρμεῖν, τίνι φορητὸν ἐλεύθερον ἀνδρὶ, κἂν ὁπόσην αἰ ἔλαφοι τὴν χολὴν ἔχουσι; καίτοι ἡδέπου σκεῦος ἔφην, ὅτι τῶν ἄλλων ἥδιόν τε καὶ παλαιότερον οἶνον πινόντων, μόνῳ σὺ πονηρὸν πίνα κἀκ παχὺν πίνεις, [1] θεραπεύων ἀεὶ ἐν ἀργύρῳ, ἢ χρυσῷ πίνειν, ὡς μὴ ἐλεγχθείης ἔτι ὑέλῳ μεθύων, ὅπως ἄπιμος ὢν ξυμποτης. κἀκ εἴτε γε καὶ σκεύη ἐς κέρον λῷον πιεῖν. νῦν δὲ πολλάκις αἰτήσαν, ὁ παῖς ἀεὶ ἄλλο τι ἔοικεν. ἀνιᾷ δή σε πολλὰ, κἀ ἀθρόα, κἀ χεδὸν τὰ πάντα, κἀ μάλιστα ὅταν σε παροδοιμιή κιναιδός τις, ἢ ὀρχησταὶ δύο καλῶν, ἢ ἰωνικὰ ξυνείρων, ἀλεξανδρεωνικός ἀνθρωπίσκος. τὶς γὰρ τὰ ἐρωτικὰ ταῦτα Ἀφνειμένους, καὶ γραμματίδια τοῦ κόλπου Ἀφανιμίζοι, πόθεν σύ γ' ἰσοτιμος κωμικείμενος; τιτθεῖόν σε μυκᾶσθαι συμποσίου, κἀ ὡς αἰδᾶς καταδεδυκώς, γένεις ὡς τὸ εἶνος, καὶ σεαυτὸν οἰκτείρεις, κἀ αἰτιᾷ τὴν τύχην; ὡς ὀλίγα σοι τῶν ἀρίστων ἐπιψηκύσησαν. ἐδέως γὰρ ἄν μοι δοκῇς κἀ ποιητὴς γενέσθαι τῶν ἐρωτικῶν, ἢ ἐρωτικὸς ποιητής, ἢ ἐρωτικὸς ἅμα καὶ ποιητής, ἢ ἐρωτικὸς ἅμα καὶ ποιητὴς ἐρωτικῶν, ἢ ἐρωτικὸς ἅμα καὶ ποιητὴς ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν, ἢ ἐρωτικὸς ἅμα καὶ ποιητὴς ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν, ἢ ἐρωτικὸς ἅμα καὶ ποιητὴς ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν, ἢ ἐρωτικὸς ἅμα καὶ ποιητὴς ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν, ἢ ἐρωτικὸς ἅμα καὶ ποιητὴς ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν, ἢ ἐρωτικὸς ἅμα καὶ ποιητὴς ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν, ἢ ἐρωτικὸς ἅμα καὶ ποιητὴς ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν, ἢ ἐρωτικὸς ἅμα καὶ ποιητὴς ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν, ἢ ἐρωτικὸς ἅμα καὶ ποιητὴς ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν, ἢ ἐρωτικὸς ἅμα καὶ ποιητὴς ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν, ἢ ἐρωτικὸς ἅμα καὶ ποιητὴς ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν, ἢ ἐρωτικὸς ἅμα καὶ ποιητὴς ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν, ἢ ἐρωτικὸς ἅμα καὶ ποιητὴς ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν, ἢ ἐρωτικὸς ἅμα καὶ ποιητὴς ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν, ἢ ἐρωτικὸς ἅμα καὶ ποιητὴς ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν, ἢ ἐρωτικὸς ἅμα καὶ ποιητὴς ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν, ἢ ἐρωτικὸς ἅμα καὶ ποιητὴς ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν, ἢ ἐρωτικὸς ἅμα καὶ ποιητὴς ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν, ἢ ἐρωτικὸς ἅμα καὶ ποιητὴς ἐρωτικῶν, ἢ ἐρωτικὸς ἅμα καὶ ποιητὴς ἐρωτικῶν, ἢ ἐρωτικὸς ἅμα καὶ ποιητὴς ἐρωτικῶν, ἢ ἐρωτικὸς ἅμα καὶ ποιητὴς ἐρωτικῶν, ἢ ἐρωτικὸς ἅμα καὶ ποιητὴς ἐρωτικῶν, ἢ ἐρωτικὸς ἅμα καὶ ποιητὴς ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν ἐρωτικῶν

κῶν ἀσμάτων, ἢ καὶ ἄλλα ποιήσαι τοιοῦτον, δύναιο ἂν εἶναι ἄξιος. ὁρᾷς γὰρ οἱ τὸ εὐθημοῦντες, καὶ οὐδὲν ἱκανὸν ὄντες. τοιγαροῦν εἰ μὲν μὴ μάτην, ἢ μάτην τοιαυτεινάται δέοι, τὸ κλήρους πολυπλαύτους, καὶ ἀρχάς, καὶ ἀθρόους τοὺς πλούτους ὑπιχνεῖσθαι. καὶ γὰρ ἂν καὶ τούτους ὁρᾷς οὐ φερομένους ἐν ταῖς φιλίαις, καὶ πολλῶν ἀξιουμένους. κἂν ἐν τῷ γῷν τόπων, ἁδίως ἂν γένοιο, ὡς μὴ ἀποβλητὸν καὶ ἀφετίου εἶναι. ἀλλ' ἴσθι ἐκεῖνος ταῦτα ὁ κακοδαίμων πλανὸς εἶ. τοιγαροῦν ἀναγκαῖον ἐστιν, καὶ σιωπᾷ ἀνέχεσθαι, τοιαυτομάζοντα, καὶ ἀμελέμενον. ὦ μᾶ γᾶς κατέπτη σοῦ τις ψίθυρος οἰκέτης, ὡς μόνον σὸν ἐπήνεσας τὸ δεσποίνης παιδίσκον ἐρχόμενον, ἢ κιθαριζόντα, κίνδυνος ἢ μικρὸς ὃν ἔσται πτάρνυσθαι. [1] χρὴ δὲ χαίρειν βατράχου δίκην διψῶντα, κεκραγέναι, ὡς ἐπίσημος ἔσῃ ὑπὸ τοῦ ἐπαινοῦντος, καὶ κορυφαίου, ἐπιμελέμενον. πολλάκις γὰρ καὶ τῶν ἄλλων σιωπησάντων, αὐτὸν ἐπαινεῖν, ἐσκεμμένον πρὸς ἔπαινον, πολλοῦ τοῦ κολακείαν ἐμφανίζοντα. τὸ μὲν γὰρ λιμνᾶς ξυνοίκους τινὰς, καὶ τὴν Δίαγναν ψῶντα, μύρου χεῖσθαι, καὶ στεφανοῦσθαι τοῦ κεφαλοῦ, ἡσέμενον καὶ γελοῖον. ἔοικας γὰρ τότε [2] στήλῃ ἑώλῳ λίθος τινὶ ῥυτῷ, ἀγομένῳ ἐναγισμοῦ. καὶ γὰρ ἐκείνῳ κατὰ χάσμα-

cantiones conſcribas, ſin minùs ab aliis conſcriptas, dignè canere poſſis. Vides enim qua in re ſitum ſit ut quis præferatur, ac probetur. Quin & illud ferre queas, ut magi quoque aut arioli perſonam, ſi neceſſe ſit, induas, ex horum genere qui amplas hæreditates, qui imperia, qui cumulatas opes pollicentur: quandoquidem hos quoque vides à divitibus valdè amari plurimique fieri. Eoque vel unum quodlibet horum fieri percupias, ne rejiculus & inutilis fias. Atqui tu infœlix, neque ad iſta es docilis. Quare neceſſe eſt ut te ſubmittas, tacituſque clam apud te plorando feras te negligi. Etenim ſi te famulus aliquis iuſurro deferat, qui ſolus omnium non laudaveris heræ puerum ſaltantem, aut citharà canentem, iſta ſcilicet ex re non leve diſcrimen impendet. Oportet igitur ut ranæ terreſtris in morem ſitiens vocifereris, atque operam des, ut inter laudantes ſis inſignis & præcipuus. Quin ſæpiculè, ſilentibus reliquis, tibi proviſa quæpiam laus eſt proferenda, quæ multam commonſtret aſſentationem. Nam te eſurientem & ſitientem unguento collini, & capite geſtare coronam, aliquantulum eſt ridiculum. Tunc enim ſimilis es columnæ obſoloeti cadaveris, libamina ducentis. Nam ei infuſo unguento,

1 Χρὴ δὲ χαίρειν βατράχου δίκην διψῶντα κεκραγέναι] Videtur Lucianus abuti voce χαίρειν βατράχου hoc loco, & per id nomen φρύνον intellexiſſe, hoc eſt, *rubetam*, quod animal contentiſſime clamat. Nam ranæ terreſtres, quæ in ſegetibus & paſſim inveniuntur, nullam emittunt vocem, clamant tantum eæ, quæ in paludibus & aquis degunt, imo propriè non clamant: nam vox, quam emittunt, non concipitur in pectore, ſed in ore admiſſa aqua, ut notat Plinius lib. XI. cap. 37 & 51. Ergo proculdubio Lucianus per χαίρειν βατράχου rubetam intellexit. *Palm.*

2 Στήλῃ ἑώλῳ τινὶ ῥυτῷ] Proverb. & alibi. *Bourd.*

πες μύρῳ, καὶ τὸ στέφανον ἐπιθέντες, αὐτοὶ πίνουσι, καὶ δυσχεραίνουσι τὰ παρεσκευασμένα. [1] ἰῶ μοι ὁ καὶ ζηλότυπός τις ᾖ, καὶ παῖδες εὔμορφοι ὦσιν, ἢ γυνὴ νεωτέρα, ἢ σὺ μὴ παντελῶς πόρρω Ἀφροδίτης ᾖς χαρίτων ἢ, οὐκ ἐν εἰρωνείᾳ τὸ πρᾶγμα, ἀλλ' ὁ κίνδυνος δικαιοφροσύνης. ὥστε χρὴ καὶ [2] ὀφθαλμοὺς βασιλέως πολλοὺς, οἳ μόνοι πάλαι τὴν ὁρῶντες, ἀλλ' ἀεί τι καὶ ὑποσημαίνοντες, ὡς μὴ νυστάζειν δοκεῖν. δεῖ δὲ ὥσπερ ἐν τοῖς περιπατοῖς δεῖπνοις κύπτειν, καζικεῖλαι, ἀδιόπτως μή τις εὐνοῦχος σε ἰδὴ παρασκοπῶν, ἐπὶ ἄλλον γε εὐνοῦχος ἐντεταμένον πάλαι τὸ τόξον ἔχων, ἃ μὴ χρὴ ὁρᾶν, [3] διαπείρας τῷ οἴνῳ μεταξὺ πίνοντος, τῷ γάλῳ. εἶτ' ἀπολαύσας δεῖπνα, μικρός τις κατάδαρθες. ὑπὸ δὲ ὠδὴν ἀλεκτρυόνων ἀνεγρόμενος, ὦ δείλαιε ἐγὼ φῄς, καὶ ἄθλιος, οἵας τὰς πάλαι ἁφτισὰς λιπὼν, καὶ ἑταίρους, καὶ βίον ἀπράγμονα, καὶ ὕπνον μεταξύμμενον τῇ ἐπιθυμίᾳ, καὶ ὡς ἁπάντων ἀλυτήρας, εἰς οἷον βάραθρον φέρων ἑαυτὸν ἐστησα. πρὸς ἔνεκα

to, & impoſita corona, bibunt ipſi, eduntque apparatas epulas. Porrò ſi zelotypus fuerit herus, eique ſint formoſi pueri, vel uxor juvenis, & tu non omnino ſis à Venere & Gratiis alienus, non eſt tuta pax, nec periculum contemnendum. Aures enim & oculi regis multi ſunt, qui non ſolùm vera vident, ſed ſemper aliquid addunt, ne connivere videantur. Quamobrem vultu demiſſo, quemadmodum in Perſicis conviviis, tibi eſt accumbendum, verito nequis eunuchus videat te oculos in concubinam aliquam conjicientem: moxque alter eunuchus, cui jamdudum arcus in manu tenſus eſt, qui videris quæ videre nefas, inter bibendum malam jaculo transfigat. Iam peracto convivio ubi paululum dormieris, ſub galli cantum expergefactus, O me miſerum, inquis, ô infortunatum, cujuſmodi priſtinos convictus & amicos reliqui, & vitam tranquillam, ſomnumque ad cupiditatem dimenſum, ac liberas deambulationes, in quale barathrum memet incuſſi? Quorſum

1 Ἦν μοὶ γάρ ἢ ζηλότυπός τις ᾖ] Ἦν μοὶ γὰρ. Marc.

2 Ὀφθαλμοὶ βασιλέως] Qui Sycophantæ, Eunuchi, dico alibi, & patet lineis ſeq. repetit ea in Dialogo adverſus Indoctum. *Bourd.* Facete ludit in homonymia vocis βασιλεύς. Nam Romæ reges appellabantur ii, qui convivia præbebant clientibus ſuis, ex Iuvenali & Martiale notum: regum autem (ut notum eſt) miniſtri dicuntur βασιλέως ὀφθαλμοὶ, in quo luſit cum multo riſu Ariſtophanes in Acharnis. *Palm.*

3 Διαπείρας τῷ οἴνῳ] Διαπείρας ἂν τ. ὀ. Atque hic κίνδυνος de quo ante dixit. *Marc.* De hoc Perſarum more tyrannico prorſus & minime συμποσιακῷ nihil memini me legiſſe, & quis credat Perſarum reges vel proceres voluiſſe ſua convivia ſanguine humano pollui, & funeribus inquinari? & omnem convivandi lætitiam extingui mortis cogitatione & metu? id certe nec credo nec credibile eſt. Ideo allegorico ſenſu debet intelligi τὸ εἰρὸν. Nimirum acutiſſimum telum eſt calumnia, quam in convivam immoderatum vibrabat Eunuchus ille, inſuſurrando regis auribus & ejus zelotypum animum irritando. Sic ego intelligo, alius forte aliter. *Palm.*

ὦ θεοί, ἢ τίς ὁ λαμπρὸς μισθὸς ὅτός ἐστιν; ἢ γὰρ καὶ ἄλλως μοι πλείω τούτων ὑπαρξαι δυνατὸν ἦν, καὶ ἐξὸν τὸ ἐλεύθερον, καὶ τὸ πάντα ἐπ' ἐξουσίας. νῦν δὲ τὸ τῷ λόγῳ, λέαν κρόκη δεθείς, ἄνω καὶ κάτω φέρουσιν, τὸ πάντων οἰκτιστον, ἢδη δοκιμεῖν εἰδὼς, ἢδὲ κεχαλασμένον εἶναι δυνάμενον. ἰδιώτης γὰρ ἔγωγε τοιούτων, καὶ ἄτεχνος, καὶ μάλιστα πρὸς βαλανείῳ ἀνδράσι, πίχλαν τὸ πρᾶγμα πεποιημένοις. ὡς ἔγ, καὶ ἀχάριστός εἰμι κἀ ἧκιστα συμποτικὸς, ἢδη ὅσον γέλωτα ποιῆσαι δυνάμενον. συνίημι γὰρ ὡς κἀ σκληρὸν πολλάκις βλεπόμενον, καὶ μάλιστ' ὅταν ἡδέως αὐτὸς αὑτῷ εἶναι θέλῃ. σκυθρωπὸς γὰρ αὐτῷ δοκῶ. καὶ ὅλως, σὺκ ἔχω ὅπως ἁρμόσομαι πρὸς αὐτόν. ὧ μὴν γὰρ ἐπὶ γε σεμνῇ φυλάττω ἐμαυτόν, ἀηδὴς ἔδοξα, καὶ μισητικὸς φύσει. ὧ ἔ μεσθύσαι, καὶ ῥυθμίσω τὸ πρόσωπον εἰς τὸ ἡδίον, καταφρόνησιν σύγε κἀ διέλυσε. καὶ τὸ πρᾶγμα ὅμοιόν μοι δοκεῖ, ὥσπερ ἂν εἴ τις κωμῳδίαν ὑπεκέαυτο, τραγικὸν πρόσωπον φορεῖν μέλλων. τὸ δ' ὅλον, τίνα ἄλλον ὁ μάταιον ἐμαυτὸν βιώσομαι βίον, ἢ παρόντα τοῦτον ἄλλῳ βεβιωκώς; ἔπ σοι τοῦτο ἀλλογιζόμενον, ὁ κάδιλος ἦκεν. καὶ χρὴ τὸ ὁμοίως ἔχειν, καὶ πρόσωπον, καὶ ἱστάναι, ὑπαλείψαντά γε πρότερον τὰς βυβῶνας, καὶ τὰς ἰγνύας, εἰ θέλεις ἀφρικίσαι πρὸς τὸ ἄθλον. εἶτα δεῖπνον ὅμοιον, καὶ ἐς τὼ αὐτὼ

sum Dii immortales? aut quàm splendidum est hoc premium? Non enim fieri poterat ut aliàs hisce plures commoditates suppeterent: accedebat libertas, omniaque pro arbitrio faciendi potestas. Nunc verò, quod ajunt [1] leo cordula vinctus, sursum ac deorsum circumferor. Quodque omnium est maximè deplorandum: nec efficere possum ut placeam, nec gratiam emereri queo: harum enim rerum rudis sum, ac imperitus, maximè si cum illis comparer qui hæc velut artem profitentur. Proinde injucundus sum, ac minimè conviviis aptus, quippe qui ne risum quidem concitare norim. Quinimo sæpe molestum illi esse conspectum meum intelligo, ac in primis quum ipse seipso vult esse jucundior. Illi enim tetricus videor. In summa, nullo pacto ipsi accommodari possum. Etenim si meam gravitatem tuear, injucundus, ac propemodum fugiendus videor. Contrà si risero vultumque quam possum, maximè ad hilaritatem composuero, contemnit ilico, & respuit. Idque perinde mihi videtur esse ac si quis in persona tragica Comœdiam agat. Postremò quam tandem aliam vitam vivam mihi demens, posteaquam alteri hanc vixi? Dum hæc tecum loqueris, sonuit tintinabulum, tibique ad eadem est redeundum, obambulandum, standum, sed ceromate inunctis ante femoribus poplitibusque, si modò velis par esse labori. Deinde convivium idem, & eadem apparatum hora:

1 *Leo cordula vinctus*] Dicitur cum quis exiguo commodo detentus, apud aulicos ostentatur passim quod princeps tantum alat virum. *Cogn.*

ὥραν ἀφιγμένον. καίσοι τὸ τῆ διαίτης, ὡς τ πάλαι βίου ἀντίστροφα. καὶ ἡ ἀγρυπνία ἦ, καὶ ὁ ἱδρώς, καὶ ὁ κάμακος, ἤδη ὑποπιπτουσιν ἡ φλόγωσις, ἡ ὠδυνομηκία, ἡ κώλη ἄλγημα, ἡ τῶν κάλων ποδάγρας ἀναπαύοντες. ἀντέχεις ἢ ὅμως. καὶ πολλάκις κατακεῖσθαι δέον, οὐδὲ τοῦτο συγκεχώρηται. σκῆψις γὰρ ἡ νόσος, καὶ φυγὴ τῶν καθηκόντων ἔδοξεν. ὥστε ἐξ ἁπάντων ὠχρὸς ἀεί, καὶ ὅσον οὐδέπω τεθνηξόμενῳ ἔοικας. καὶ τὰ μὲν ἐν τῇ πόλει, ταῦτα. ἐν δὲ τῇ κατοδημίᾳ δέοι, τὰ μὲν ἄκρα ἐᾶν. ὑοτίδιον ἢ πρόκις, ὑσταῖον ἐλθὼν, τοιοῦτο γάρ σοι ἀποκεκλήρωται, καὶ τὸ ζώδιον περιμένεις, ἐς ἂν σὸν ἐπ' ὄσης καζωζῆς, τῷ μαγείρῳ σε, ἢ τῷ τὰ δεπατοίνης κομμωτῇ, συμπαραδύσωσιν, οὐδὲ τὸ φρυγάνων θαψιλῶς ὑποθαλόντες. σὸν οἰκεῖ δέ σοι καὶ διηγήσασθαι ὁ μοι Θεσμόπολις ὅτε ὁ στωικὸς διηγήσατο, ξυνεῖδεν αὐτῷ πάνυ γελοῖον. καὶ νὴ Δί' οὐκ ἀπέλπιστον, ὡς ἂν καὶ ἄλλῳ τινὶ τοῦτο συμβαίη. σωθῆναι μὲν γὰρ τολμήσας τινὶ καὶ τρυφώσῃ γυναικὶ τῶν ἐπιφανῶν ἐν τῇ πόλει. δείπνου δέ ποτε καὶ ἀποθανεῖν ἔδει γελοιότατον, συγκαθίζοντι παρ' αὐτῷ τῶν ἀδελφῶν φιλοσόφῳ ὄντι, κίναιδον ἅμα τε [1] πεπιτωμένον τὰ σκέλη, καὶ τὸ πώγωνα ἀπολελειμμένον. ἀφῆκε πνεῦμα δὲ αὐτὸν σκέπην ὡς τοιοῦτος ἦν, καὶ τὴν

ra: jamque vivendi ratio superiori contraria. Tum vigiliæ, sudor, defatigatio, paulatim quasi sufflosis cuniculis inducunt vel tabem, vel pulmonis inflammationem, aut colicum dolorem, aut egregiam illam podagram. Attamen reluctaris: ac sæpe cùm tibi per valetudinem esset decumbendum, neque hoc conceditur: nam simulari morbus putatur, ut officia defugias. Itaque præter omnes perpetuò palles, & jam jam morituro similis es. Et hactenus quidem de iis quæ in urbe sunt ferenda. Quòd si quando sit peregrinandum (ut ne interim referam alia incommoda) sæpe fit ut pluvio cœlo, ubi postremus veneris (nam is locus tibi forte contigit) vehiculum opperiaris, donec nullo jam reliquo loco ubi diverteris, prope coquum aut heræ comptorem te reclinent, ne stipulis quidem affatim substratis. Nec me piget tibi referre quod Thesmopolis ille Stoicus narravit sibi accidisse, planè ridiculum illud, quod & ipsum alii cuivis accidere posse non desperaveris. Convivebat enim cum opulenta quadam ac delicata muliere ex illustribus illis civibus. Cùm autem aliquando peregrè proficiscendum esset, id primùm maximè ridiculum sibi accidisse dixit, traditum fuisse, sibi qui philosophus esset, quendam cinædum picatis cruribus, derasâ barba, propè se collocandum: quem ut conjicio, illa secum honoris gratia ducebat. Nomen quoque

1 Πεπιτωμένον τὰ σκέλη] Athen. lib. 12. Alexis, ex quo Lucianus hoc loco ut patet postea.

Ὀρᾷς δὲ πηοκιπτόμενον τὴν ὦ
Ξυρήσιον.

Dixi ad illud Petron. Salamandra. Sic in Demonacte, ubi perperàm interpr. *Iguis crura totumque corpus unguento solebant perungere.* vente ut hic Eraſm. *Bourd.*

1 Xe-

νομα ἢ Ϝ κιναίδῳ ἀπεμνημόνευε. [1] χελιδόνιον γὰρ καλεῖσθαι. τοῦτο τοίνυν ἐφίστων ἡλίκον, σκυθρωπὸν, πρὸς γέροντι ἀνδρὶ, καὶ πολιὸν τὸ γνάθειον, οἶσθα ἢ ὡς βαθὺν πώγωνα, καὶ σιμὸν ὁ Θεσμόπολις εἶχε, δυσχεραίνεσθαι φύκους ὑπερτετιμένον, καὶ ὑπομεμαμμένον τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ λιφαιπαλόμβρον τὸ βλέμμα, καὶ τὸ πρόχλιον ἐπικεκλασμένον. ὁ χελιδόνια μὰ Δί', ἀλλὰ γύπα τινὰ ἐκπεπλημμένον Ϝ πώγωνα τὸ πλεφά. καὶ εἴ μὴ πολλὰ δεηθείη αὐτοῦ, καὶ τὸ κεκρύφαλον ἔχοντα, ἐπὶ τῇ κεφαλῇ ἂν συγκαθέζεσθαι. τὰ δ' ἄλλα, παρ' ὅλην τὴν ὁδὸν μυρίας τὰς ἀηδίας ἀναχάσθαι, ὑποδύεσθαι, καὶ περιπίζειν. εἰ ἢ μὴ ἐπιχαν αὐτὸς, ἴσως ἂν καὶ ὀρχεμβρύα ἐπὶ τὸ ἁπήνης. ἔπειτα δ' ἂν τι καὶ τοιοῦτον αὐτῷ ἐπιτάξαι. καλέσαντα γὰρ αὐτὸν ἡ γυνὴ, Θεσμόπολί φησιν, [1] ὅπως ὅσιος, χάριν δὲ μικρὰν αἰτήσῃ, δὸς, μηδὲν ἀπείπῃς, μήδ' ὅπως ἐπὶ πλεῖόν σε δεήσομαι τετιμένως. Ϝ ἢ, ὅσῳ εἰκὸς ἦν, ὑποχομένῳ πάνυ πράξειν, δεόμενόν σε τοῦτ' ἔφη, χρηστὸν ὁρῶσά σε, καὶ ἐπιμελῆ, καὶ φιλόστοργον τὴν κύνα ἣν οἶσθα, τὴν μυρρίνην, ἀναλαβεῖν εἰς τὸ ὄχημα, φύλακά μοι, καὶ ἐπιμελῆ, ὅπως μηδενὸς ἐνδεὴς ἔσται. βαρύνει ἢ γὰρ ἡ ἄθλία τὴν γαστέρα. καὶ χἠδὲν ὡς ἐπίπεξ ἐστὶν. οἱ ἢ κατέρχονται ὅτοι, καὶ ἀπιθεῖς οἰκεῖ, οὐχ ὅπως ἐκείνης, ἀλλ' οὐδ' ἐμοῦ αὐτῆς πολὺν ποιοῦ λόγον ἐν ταῖς ὁδοῖς. μὴ τοίνυν τι σμικρὸν

que cinædi commemorabat: ajebat enim Chelidonium appellari. Hoc utique primum cujusmodi fuit, juxta virum tetricum, & senem, canoque mento (scis autem quàm profundam & venerabilem barbam habuerit Thesmopolis) assidere hominem fucatum, picturatis oculis, lubrico aspectu, fracta cervice, non Chelidonem per Iovem, *id est hirundinem*, sed vulturem magis, revulsis barbæ plumis. Ac nisi magnopere deprecatus fuisset flammeum etiam in capite gestans, assedisset. Præterea autem perpetuo hoc itinere molestias innumerabiles pertulisse sese illo cantillante, garrienteque: demum (nisi ipse hominem coercuisset) fortassis etiam in rheda saltante. Secundo loco tale quiddam etiam sibi mandatum fuisse addebat. Accersito illo, mulier Thesmopoli, inquit, ita Dii tibi benefaciant, officium non exiguum poscenti præsta, nihil refragans, nec ut te sæpius rogem expectans. Cumque hic, ut par erat, omnia facturum se promisisset: hoc, inquit, te rogo, quandoquidem video te virum probum, diligentem, & amantem: caniculam quam nosti, Myrrhinam in vehiculum recipe, eamque mihi serva, & cura ne quid illi desit: misera enim illa gravi est ventre, & partui propinqua. At isti scelesti & immorigeri famuli, non dicam ejus, sed ne mei quidem ipsius magnopere rationem habent in peregrinationibus. Quare putes te mihi non mediocre be-

1 Χελιδόνιον γὰρ καλεῖσθαι] Sic Cleopatræ cinædus Χελιδών. Suidas in Κίναιδος. Marc.

2 Οὕπως ὅσιος] Idem Icarm. & alibi Latini dicunt *sic* Interpretes Horat. ad Od. 3. lib. 1. & Martial. ad Epig. 6. lib. 5. *Beurd.*

εἰσῆς δ' ποιήσειν με, τὸ ἐφεστηκὸς μοι, καὶ ἥδιστον κυνίδιον ἀφαιρεθέντα. ὑπέσχετο ὁ Θεσμόπολις, πολλὰ ἱκετεύσας, καὶ μογοντικῶς καὶ δακρυσάς. τὸ δὲ πρᾶγμα, παγκάλοιον ὦ, κυνίδιον ὂν ἔτι ἁβρὸν ἐπὶ τοῦ παλλίου ἐκκύπτον μικρὸν ὑπὸ τὸ παλλιον, καὶ κατερῆσαι πολλάκις, εἰ καὶ μὴ τοῦτο ὁ Θεσμόπολις ἐφθέγξατο, καὶ [1] βαΰζον λεπτῇ τῇ φωνῇ. τοιαῦτα γὰρ τὰ μελίτεια, καὶ τὸ γλίσχιον τῶν φιλοσόφων ἐφελιχμώμενον, μάλιστα εἴ τι τῶν χθιζῶν αὐτῷ ζωμὸν ἐγκατεμέμικτο. καὶ ὁ κίναιδος, ὁ ξυνέδρων, οὐκ ἀμνήμων ποτε καὶ εἰς τοὺς ἄλλους τοὺς παρόντας ὢν τῷ ξυμποσίῳ λοιδορῶν, ἐπειδή ποτε καὶ ἐπὶ τὸν Θεσμόπολιν καθῆκε τὸ σκῶμμα. ἐκεῖ δὲ Θεσμοπολίδων ἔφη τοῦτο μόνον εἰπεῖν ἔχω, ὅτι αὐτὶ γαϊκῆ, ἤδη κυνικὸς ἡμῖν μεμένηκε. τὸ δὲ ἐν κυνίδιον, καὶ πεφευγὸς ὃν τὸ πρίσσαι δ' Θεσμοπολίδων ἐπυθόμην. τοιαῦτα ἐντρυφῶσι, μᾶλλον δὲ ἐνυβρίζουσι τοῖς ξυνοῦσι, καταμικρὸν αὐτοὺς χειρωθῆναι τῇ ὕβρει παρασκευάζοντες. [2] οἶδα δ' ἐγὼ καὶ ῥήτορα τὸν Καρχάρον ἐπὶ τοῦ δείπνου κελευσθέντα, μελετήσαντα μὲν τὸν Δί' οὐκ ἀπαιδεύτως, ἀλλὰ πάνυ τορῶς, καὶ ξυγκεκροτημένως. ἐπηνεῖτο γὰρ μεταξὺ πινόντων, ὡς ὕδωρ μεμετρημένον, ἀλλὰ οὐκ οἶνον ἀμφορίαν λέγων. καὶ τοῦτο ὑποπτήσας τὸ τόλμημα ἐπὶ beneficium facturum, si carissimam mihi, jucundissimamque caniculam servaris. Recepit Thesmopolis cùm illa tantopere rogaret, ac propemodum fieret. Res autem prorsus ridicula erat: canicula è pallio paulum infra barbam prospectans, ac subinde immejens (etsi Thesmopolis hæc non addidit) ac gracili voce latrans (tales enim catellæ sunt in deliciis) neque non Philosophi mentum oblingens, maximè si quid pridiani juris inhæreret. Porrò cinædus assessor ille, nunquam insulse alios etiam qui convivio intererant dicteriis petens, postquam ad Thesmopolidem dicacitas pervenit, de Thesmopolide unum hoc dicere possum, eum è Stoico Cynicum jam nobis esse factum. Equidem audivi caniculam etiam in Thesmopolidis pallio peperisse. Hujusmodi ludibriis, imò potiùs contumeliis convictores excipiunt, mansuetos illos ad ferendas contumelias paulatim reddentes. Novi præterea Carcharorum oratorem, qui jussus in convivio declamavit, neutiquam ineruditè per lovem, sed vehementer, magnoque cum applausu. Tum autem laudabatur inter bibendum, quòd non ad aquæ mensuram, sed ad vini amphoram diceret: ausumque illud fuscepisse dicebatur pro ducentarum

1 Βαΰζον] Hanc vocem attigi ad principium Petron. *Bourd.*

2 Οἶδα δ' ἐγὼ ῥήτορα τὸν Καρχάρον] Sic vertit Erasmus, nimirum putavit Carcharos fuisse populos ita vocatos, vel gentem forte Athenis degentem, ut Eumolpidæ, Phœnices, Eteobutadæ. At longè à veritate aberravit doctissimus ille vir. Legendum est sine majuscula καρχάρον, & interpretandum est *mordacium, asperorum, exertos dentes habentium*, nam κάρχαρος nihil aliud est quam καρχαροδὰς. Sed ex hoc loco & aliis, quos jam superius notavi, conjicio Erasmum adhuc juvenem & nondum Græcæ linguæ satis callentem hanc versionem aggressum fuisse: nam sæpe peccat ejus dialecti ignoratione. *Palm.*

ἀφηρσίας δραχμῶν ἐλέγθ. ταῦτα μὲν δὴ ἴσως μέτρια. ὡ δ' ποιητικὸς αὐτὸς, ἢ συγγραφικὸς ὁ παλαιστὴς ἦ, ὥσθ' τὸ δεῖπνον τὰ αὐτὰ ῥαψῳδῶν, τότε καὶ μάλιστα ἀμφοῤῥαγήναι χρὴ, ἐπαινέτας, κολακόνας, καὶ τρόπους ἐπαίνων καινοτέρους ἐπινοεῖν. εἰσὶ δ' οἱ καὶ ἐπὶ καλλιγραμμόζεσθαι ἐθέλουσι. χρὴ δὲ Ἀδωνίδας αὐτοὺς, καὶ Υακίνθους ἀκούειν, πήχεως οἴονται τὼ βίνα ἔχοντας. σὺ δ' ἀνάμνησον ἐπαινῆς, [1] ἐς τὰς λιθοτομίας τὰς Διονυσίου δῦναι ἀφίξῃ, ὡς χ' φθονῶν χ' ἐπιβαλόμενον αὐτῷ. χρὴ δ' χ' σοφοὺς, χ' ῥήτορας εἶναι αὐτοὺς, κἂν εἴπ' συλλογισμοῦ τόχωσιν, αὐτὸ τὸ τ' Ἀττικῆς, καὶ τ' Υμηττίου, μισεῖν δοκεῖν τοὺς λόγους, καὶ νόμον εἶναι τὸ λοιπὸν, ὅτου λέγειν. καίτοι φορητὰ ἴσως τὰ τ' ἀνδρῶν. αἱ δὴ δ' γυναῖκες, καὶ γὰ μὴ χ' τόδε τὸ γυναικῶν ἀσυδαίζειν, τὸ εἶναί τινας αὐτῇς πεπαιδαγμένας, μισθῷ καταπελεῖς ξυνόντας, καὶ τῷ φορείῳ παρεπομένους, ἢ γάρ τι χ' τοῦτο τ' ἄλλων καλλωπισμάτων αὐτῇς δεκεῖ, ὡ λέγεται ὡς πεπαιδαγμένας τί εἶσι, καὶ φιλόσοφοι, καὶ ποιοῦσιν ἄσμασιν ὁ πολὺ τ' Σαπφοῦς ἀποδέοντα, ἀφ' δὴ τοῦτο, μισθωτὰς χ' αὖται ἀξιάγονται ῥήτορας, χ' γραμματικὰς, χ' φιλοσόφους. ἀκροῶνται δ' αὐτῶν πηνίκα, γελοῖον γὰ καὶ τοῦτο, ἤτοι μιζαξὺ [2] κοσμούμεναι, χ' τὰς κόμας ἀποπλεκόμεναι, ἢ ὥσθ' τὸ

rum drachmarum pretio. Hæc quidem fortasse sunt tolerabilia. Porrò si dives ipse aut poëseos fuerit, aut historiæ scriptor, qui sua scripta recitet in convivio, tum dilrumparis oportet laudando, assentando, novosque laudandi modos excogitando. Sunt autem qui volunt admirabiles forma videri: quos & si nares cubitali magnitudine amplas habeant, & Adonidas, & Hyacinthos oportet vocare. Quos nisi tu laudaris, protinus in lapicidinas Dionysiacas asportaberis, tanquam qui illi tum invideas, tum insidieris. Oportet etiam ut illi sint sapientes & oratores: ac quanvis solœcissimum aliquem commiserint, id quod dici solet. Attica eloquentia, & Hymetti melle plena videatur oratio, atque deinceps in legem abeat ut ita loquantur homines. Atqui ferenda fortasse faciunt viri. At verò mulieres (nam mulieribus hoc etiam studio est, ut doctos aliquos in suo convictu conductitios habeant, quique sese mercede assectentur) hoc quoque unum ad reliquum cultum pertinere putant, si dicantur eruditæ, si philosophæ, si carmina componere Sapphicis haud inferiora, ac propterea etiam hæ conductitios Rhetores, Grammaticos, & Philosophos secum circunducunt. Hos autem audire solent (id quod ipsum est ridiculum) quum vel comuntur, vel capillos religant, vel in convivio:

1 Εἰς τὰς λιθοτομίας] Τὰς Διονυσίου λατομίας dicit Athen. cap. 3. lib. 1. Iun. in Adag. Turn. cap. 16. lib. 22. lautumias vult legidico alibi. *Bourd* Meminit hujus carceris insignis à Dionysio extructi Cic. act. 7. in Ver. Plaut. in Capt. Liv. *Cesn.*

2 Κοσμούμεναι] Mſ. κιμμουμέναι, male, nam sequitur τὰς κόμας ἀποπλεκόμεναι: efficitque dis τὸ αὐτό. Idem.

δέπνον. ἄλλοτε γὰρ οὐκ ἄγαν σχολῇ. πολλάκις δὲ καὶ μεταξὺ τοῦ φιλοσόφου τι διεξιόντος, [1] ἡ ἄδελφη παρελθοῦσα, ὑρίξε αὐτῷ καὶ μοιχὸν γραμμάτιον. οἱ δὲ περὶ σωφροσύνης ἐκεῖνοι λόγοι, ἐστῶσι παρεμβύοντες ἕως ἂν ἐκείνη ἀντιγράψασα τῷ μοιχῷ, ἐπαναδράμῃ πάλιν τῷ ἀκούσῃ. ἐπεὶ δὲ ποτε Δημάρατῷ καὶ χαρίεν Κορίνθιον, ἢ Παναθηναίων ἐπιστάντων, πέμπτῃ ποτὲ [2] ἐφεστρίδιον ἄθλιον, ἢ χιτώνιον ὑπόσαθρον, σὺ τοίνυν μᾶλλον πολλῷ δεῖ καὶ μεγάλῳ χλιδῇ τὴν πομπὴν. καὶ ὁ μὲ ὠθεῖ, οὗτος ἐπισκευάσας τὸν δεσπότην, ὡσαύτως καὶ ἐκμιμούσας, ἀπέρχεται, μισθὸν οὐκ ὀλίγον τῆς ἀγγελίας ἀπολαβών. ἐωθεν δὲ τῆς καὶ δεῖπνα ἥκουσι κομίζοντες, ἔκπωμα ὡς πολλὰ εἶπε, καὶ ὡς ὑπέμνησε, καὶ ὡς ἐπῃνέσθη, τὸ καλλίον ἐπελέξατο διεξιών. ἅπαντες οὖν ἂν ἀπαλλάττοιο λαβόντες, ἔτι καὶ βρενθυόμενοι, ὅτι μὴ σχολαίως ἔδωκας. ὁ μὲν γὰρ μισθὸς αὐτὸς, καὶ δύο ὀβολοὶ, καὶ τέτταρες. καὶ βαρὺς αὐτῶν σὺ, καὶ ὀχληρὸς ἐκείς. ἵνα σοὶ ἂν λάβῃς, κολακεύτεόν μοι αὐτὸς, καὶ ἱκετευτέον. θεραπευτέον γὰρ ὁ οἰκονόμος, ὅτου μὴ, καὶ ἄλλου θεραπείας τρόπος. σὺν ἀμελητέον γὰρ ὁπόλου, καὶ φίλου. καὶ τὸ λοιπὸν, ἤδη προφυλιθοιμαποκαπήλου, ἢ ἰατροῦ, ἢ σκυθρίο: aliàs enim non vacat. Cæterùm sæpe etiam interim dum Philosophus disserit, interveniens ancilla literas ab adultero missas porrigit. Ac præclari illi de pudicitia sermones intermittuntur, opperientes donec illa rescripserit adultero, & ad auditionem redeat. Quum autem longo post tempore Saturnalibus, aut Panathenæis instantibus, miserit tibi miseram umbellam, aut subputrem tunicam, multam magnamque pompam celebrare oportet. Ac primus quidem, qui statim id facere destinantem subauscultarit dominum, præcurrit, priorque monet, & accepto non exiguo nuncii præmio, discedit. Manè verò tredecim veniunt referentes, ut unusquisque multa dixerit, ut submonuerit, ut sibi dato arbitrio commodiora subjecerit. Omnes itaque donati præmio discedunt: ac non sine murmure, quòd plura non dederis. Salarium enim ipsum est duorum circiter, & quatuor obolorum: idque si tu postules, gravis, & importunus videris. Quod ut accipias, hero ipsi blandiendum est & supplicandum: est & captandus officiis œconomus. Estque hic alius etiam servitutis modus. Neque verò negligendus is quem in consilium adhibet, nec amicus. Deinde quod acceperis, jamdudum debebatur vel vestiario, vel medico, vel cerdoni

1 Ἡ ἄδελφη] *Serva* Hesych. ἄδελφη, δέλη, παλλακή. Dictio quæ sæpe corrumpitur, ut doceo alibi. *Bourd.*

2 Ἐφεστρίδιον ἄθλιον] Dixere Persii Interpretes ad illud:

Scis comitem horridulum trita donare lacerna.

Mss. Regius ad hunc locum μανδύαν τινὰ ἄμεινον ἢ κιμβὰ φέλον νεῖν. leg. Casaub. fin. lib. 6. Anim. ad Athen. Hesych. & Suid. verbo χειρίμακτον. Idem. Interpretatur Erasmus ἐφεστρίδιον *umbellam*, ut umbella Græce σκίαν dicitur. Debebat vertere *amiculum*, *pænulam*, vel tale quid. *Tulm.*

1 Ὀλως

τόμῳ τινί. ἄωρα ἂν σοι τὰ δῶρα, καὶ ἀσύνηθα, πολὺς ὁ φθόνος. καὶ πῶς καὶ μεταβολή τις ἡρέμα ὑπεξανίσταται τοῖς ἀνδράσιν ἤδη τοῖς σοῖς λόγοις ἡδέως συνδιδόμενον. ὁρᾷ γὰρ ἤδη σε μὴ ἰσχνὸν τοῖς συνεχῶν πόνων ἐκπεπυκνωμένον, καὶ πρὸς τὴν θεραπείαν σκάζοντα, καὶ ἀπηυδηκότα, τὴν ποδάγραν ὑπανιέντα. [1] ὅλως γὰρ ὥσπερ ἐν [2] νοσιμωτάτῳ, ἐν σοὶ ἀπαντήσεται, καὶ τὸ ἐγκαρπότατον τῆς ἡλικίας, καὶ τὸ ἀκμαιότατον τῆς σώματος ἐπιτρίψας, καὶ ῥάκος σε πολυχειρὶς ἐργασαμένη, ἤδη ἀποδύσεται, σὲ μὲν οἷ τῷ κόπῳ λαβρίψῃ φέρων, ἄλλον δ' ὅπως τὸ δυναμένων τοὺς πόνους καρτερεῖν ἀποδύσηται). καὶ ἴσως μειρακιῶν αὐτὸ ὅτι ἐπίφασις τόπου, ἢ τὸ γυναικὸς ἄθεμις παρθένου χάρων ἀνὴρ ἀφροδίτας, ἢ ἄλλό τι τοιοῦτον ἐπικλήσεις, νύκτωρ ἐγκεκαλυμμένον, ἐπὶ τραχήλου ἀθεῖς, ἐξελήλυθας ἔρημος ἁπάντων, καὶ ἄπορος, τὴν βελτίστην ποδάγραν αὐτὴν γήρᾳ ἀποδιδράσκων. καὶ ἃ μὲν πέως ἤθεις, λάσκοντι σὺν τούτῳ χρόνῳ, ὑλάκτει ἢ μείζω τὴν γαστέρα ἐργασάμενον, ἀπλήρωτόν τινι, καὶ ἀπαρρίπτῳ κακῷ. καὶ γὰρ ὁ λιμὸς ἀπαιτεῖ σὲ ἔθος. καὶ λάσιμον ἄνων αὐτὸ, ἀχαριστεῖ. καί σε οὐκ ἄντις ἄλλον δέξαιτο ἔξω ἤδη γεγηρότα, καὶ τοῖς γεγηρακόσιν ἵπποις ἐοικότα. ὧν δὲ τὸ δέρμα ὁμοίως χρήσιμον. ἄλλωστε, καὶ ἡ

doni cuipiam. Quare intempestiva, atque inutilia tibi sunt dona, multaque accedit invidia, quinetiam calumnia sensim excitatur apud virum qui jam libenter admittit, siquid contra te dicatur: quippe qui perspiciat te jam assiduis laboribus attritum, & ad munia famulatus obeunda claudicantem, atque obaudientem, & podagram tibi suborientem. Proinde posteaquam id quod erat in te florentissimum decerpsit, ævique partem maximè frugiferam, ac præcipuum corporis vigorem detrivit: jamque te lacerum pannum reddidit: tum circunspicit in quod sterquilinium te deportatum abjiciat, atque alium perferendis laboribus idoneum in tuum locum assumat. Ibi insimulatus, vel quòd pusionem ejus tentaris, vel quòd homo senex uxoris ancillam virginem vitiaris, vel alio hujusmodi crimine impositio, noctu obvolutus, in cervicem extrusus, discedis desertus ab omnibus, & rerum omnium inops, optimam podagram unà cum senectute comitem sumens. Cùm interim quæ quondam sciveris, tanto temporis spatio dediciceris, tum ventrem culeo reddideris ampliorem, inexplebile quoddam, & implacabile malum (etenim gula ea quibus insuevit, flagitat: quæ quum dediscit, indignatur) nemo te posthac est recepturus, ut qui jam sis exoletus, & senio confectis equis similis: quorum ne pellis quidem perinde ac antea est usui. Quin ex hoc ipso

1 Ὅλως] Angl. ὅλως. Quod Luciani cum est, ut etiam antea notavimus, sic in Hermotimo, sive de sectis. & passim. *Bourd.*

2 Νοσιμώτατον] Ἡδύ. In Angl. Cod. Paginam 258. interpretatur Theod. Marcil. ad Pers. in pag. 479. lin. 17. αὐτὴ τὴ παρεπιτίον. Anglic. Cod. habet ἐφεστίτιον, & ita legisse videtur Interp. *Idem.*

1 Te-

καὶ δυλείας, ὑποδεδώτωσαν τῷ πόνῳ. ὁδὲ, πολλὰ τὸ ἄθλιον καταγυμνάσας, πολυτῶν, ἐγχειρασάσθω αὐτὸν τῷ γήρᾳ, ἤδη ὑποσοῦσαν, καὶ πεφαμμένον τῷ χρόᾳ. ὑστάτη δὲ ἡ ὕβρις ἐπιλαβομένη, συρέτω πρὸς τὸν ἀπάγχωσιν. ἡ δ' ἐλπὶς, τὸ λοιπὸν τέτυ, ἀφανὴς ἀπεπτάσθω, καὶ μηκέτι καθ' ἃς εἰσῆλθε τὰς χρυσᾶς θυρᾶνας, ἔκπυθι δ' αὐτῷ ἀπεισέρχου ἐλεληθυῖα ἐξοδος ἐξωθείσθω, γυμνός. αἰσχυνέσθω. αἰχρός. γέρων. τῇ ἑτέρᾳ μὲν, τὸν αἰδῶ σκέπων, τῇ δεξιᾷ δὲ, αὐτὸς ἑαυτὸν ἄγχων, ἀπωτέρω δ' ἐξιόντι ἡ μετάνοια δακρύσθω εἰς ὀδὸν ὄφελον, καὶ τὸ ἄθλιον ἐπιπολλύσθω. τοῦτο μὲν ἔστω τὸ πέρας τῆς γραφῆς. σὺ δ' ὦ ἄριστε Τιμόκλεις, αὐτὸς ἡδὴ ἀκριβῶς ἐπισκοπῶν ἕκαστα, σύνοισον εἰ σοι καλῶς ἔχει, παρεισελθόντα εἰς τὸν εἰκόνα καὶ τὰς θύρας, [1] ἐκείνῳ τῷ ἐμπαλιν αἰσχρῶς ὥστε ὑπάρξαι. ὃ, τι δ' ἂν πράξῃς μέμνησο τοῦ σοφοῦ λέγοντος, ὡς θεὸς ἀναίτιος, αἰτία ἡ ἑλομένη.

Servitus eum exceptum Labori tradant: hic verò miserum illum diu exercitatum tandem Senectæ tradat jam morbidum, & colore commutato. Postrema verò Contumelia, arreptum illum ad Desperationem pertrahat: ab eoque tempore Spes avolans evanescat. Tum ille non amplius per fores aureas per quas fuerat ingressus, sed per posticum & occultum exitum expellatur, nudus, ventricosus, pallidus, senex: læva pudorem occultans, dextra seipsum strangulans. Occurrat autem exeunti Pœnitudo frustrà lachrymans, & miserum insuper conficiens. Atque hic esto picturæ finis. Tu igitur optime Timocles, ipse diligenter consideratis singulis, expende num è re tua sit ut in hanc imaginem per aureas illas fores ingressus, per illas longè dissimiles tam turpiter excidas. Quicquid autem feceris, memineris sapientis illius, qui dixit, [2] Deum in culpa non esse, sed eum qui delectum fecerit.

1 Ἐκείνῳ τῷ ἐμπαλιν] Sensus facilior si legas ἐκείνης τ' ἐμπαλιν. Bourd.

2 *Deum in culpa non esse*] Confunditur enim id quod est in hominum moribus ut cum ipsa incogitantia præcipites ruant in mala, deinde tamen iis irretiti culpent fortunam & numina. Homer. Odyss. 1. Æschyl. in Promet. *Cogn.*

---

[1] ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΠΙ ΜΙΣΘΩ ΣΤΝΟΝΤΩΝ.

APOLOGIA PRO IIS QVI MERCEDE CONDVCTI SERVIVNT.

ARGVMENTVM.

Hæc Apologia est, non in genere omnium eorum, qui mercede conducti serviunt, sed libri seu Orationis superioris propriè, & autho-

1 Ἀπολογία] Sufficiat mihi dixisse Petrum Moscellanum hujus Apologiæ Inter-

thoris ipsius Luciani. Nam post scriptum illud editum, senior jam in aulam atque familiam Cæsaru sese contulerat, & conditionem procuratoru, ut videtur, principis in Ægypto acceperat, ut infra ex ipsa quoque oratione patet. Hoc igitur factum suum, quia cum superiore scripto prorsus pugnare videtur, defendit primùm à divisione seu diversitate conditionum, quòd longe alia res sit, principi operam suam locare, quàm apud divitem aliquem privatum servire. Deinde quòd non omnes mercenarios miseros dixerit, sed solùm eos, qui pratextu doctrina & literarum serviant: se verò alio pacto mercedem accipere, quam illos, nempe cum prater salarium ingens, etiam in magna existimatione vivat: publicisque rebus procurandis præstitutus, tam certam quoque spem, totius alicujus provincia, aut regni aliquando administrandi, propositam habet. Denique quòd cùm nemo quicquam ferè gratis faciat, & tamen bonum virum conveniat, certo alicui operi intentum esse, neque ignaviter feriari, neque ipse adhucdum eo perfectionis venerit, ut omnem mercedem, aut honorem prorsus contemnere queat. Atque huic defensioni, præmittit Sabini (ejus ad quem scribit) accusationem per prosopopœiam, qua se ipsum fingit ab illo graviter accusari, ut qui supra quidem de servitute apud divites optimè atque utilissimè scripserit, nunc autem contrà, quasi mutata sententia, idem vita genus ingressus sit, perinde quasi aliud lingua sonare voluerit, aliud animo senserit, exaggerata hac vita, scriptorumque diversitate ac repugnantia, multis variisque tum similibus, tum exemplis. Exorditur autem per præoccupationem, à simulatione admirationis, quam & ipsam à circumstantiis ætatis & caussæ amplificat.

Πάλαι σκοπῶ ὅτῳ ἐμαυτὸν ὦ καλὲ Σαβῖνε, ἅττιά σοι εἰκὸς ἐπλήθειν ὧδ' εἶπεῖν, ἀναγνόντι ἡμῶν τὸ περὶ τῶ ἐπὶ μισθῶ συνόντων βιβλίον. ὅτι μὲν γὰρ οὐκ ἀγέλαστόν σε διηγήσεως αὐτὸ, καὶ πάνυ μοι φαίνεται. ἃ δὲ μεμέχθη πρὸς ἅπασιν ὑπὸ σᾶ ἐλέγχῳ, πῶς τε νῦν ἐφαρμόττειν ζητῶ τοῖς ἀνεγνωσμένοις. εἰ τίνων μὴ κακῶς ἔχω μαντικῶ δοκῶ μοι ἀκούειν σε λέγοντος, εἴπέ τις αὐτὸς πῶς τε

Iamdudum apud me cogito, præclare Sabine, quæ tibi nostrum de iis qui mercede conducti serviunt, libellum legenti in mentem venisse dicenda verisimile est. Nam quòd in eo legendo risum non tenueris, mihi certò constat: sed quid interim in singula diceres, id nunc nostris a te lectis accommodare quæro. Quare nisi malè vaticinor, te dicentem audire mihi videor. Ecquis iste est, qui cum

terpretem oculis suis in hac usum non fuisse, donec majus otium probandi. hujus Apologiæ pars potior in tractatu præcedente, quale illud statim ab initio ἐπὶ κλοιῷ τινι χρυσῷ, & pag. seq. *Bourd.*

γλαφὼς, καὶ καπηλείαν ὅπως δεινὴν κῆ ἔ τοιάυτα βίᾳ διεξελθὼν, ἔπειτα πάντων ὀκλαδόμβρων, ὀργᾶν φησὶ μεγαπεσόντων, ἐκὼν ἑαυτὸν φέρων ἐς δουλείαν ὅπως ἀφέφανῆ, καὶ ἀφέδλεπεν ἀνῆκε; πόσοι Μίδαι, καὶ Κροῖσοι, καὶ Πακτυλοὶ ὅλοι μετέπεισαν αὐτὸν ἀφεῖναι μὲν τὴν ἐκ παίδων φίλην καὶ συμτροφον ἐλευθερίαν, ὡς αὖτις ἤδη τὸ Αἰακοῦ γενόμενον, καὶ μονονυχὶ τὸ ἕτερον ποδὰ ἐν τῷ πορθμείῳ ἔχοντα, παρέχειν ἑαυτὸν ἕλκεσθαι, καὶ φέρεσθαι, καθάπερ ὑπό κλοιῷ τινι χρυσοῦ τὸ αὐχένα δεδεγμένα, οἷα ἐπὶ τοῖς τετυφωμένοις πλουσίοις [1] τὰ σφιγγία, καὶ τὰ κερκόλια. πολλὴ γὰρ ἡ ἀλφαρία ἔ τῶν βίᾳ ὡς τὸ σύγγραμμα, καὶ τὸ ἄγειν ἔ ποῖ μὴ χωρεῖν, καὶ ἀνεστραφθαι τὰ πάντα, καὶ παλινῳδεῖν ὡς τὸ χεῖρον, τοῦτ' ἂν εἴη, ὃ χ ὑπὲρ cum hæc ſcripſerit, & gravi adeò accuſatione hoc vitæ inſtitutum inceſſerit, poſtea tamen omnium oblitus, velut teſtula, quod ajunt, tranſmutata, ſeipſum ultrò in ſervitutem adeò manifeſtam, & conſpicuam conjecit? Quot Midæ, quot Cræſi, quot Pactoli, vel toti hunc hominem à ſententia dimoverunt, ut charam illam, & à pueris connutritam libertatem repudiet, & quanquam ab Æaco non procul abeſt, alterumque pedem in cymba Charontis propemodum habet, ſeipſum tamen trahendum, ac ſi ferendum huc illuc præbeat, ac ſi collario quopiam aureo ſit illigatus, quales ſunt illi torques & colaria delicatorum divitum. Longè ergo vita quam nunc vivis, à tuo ſcripto diſſidet, & hoc certè fuerit, quod ajunt, flumen ſurſum ferri, rerum omnium ordinem ſubverti, atque in deterius recantare, non Helenæ

1 Τὰ σφιγγία ἔ τὰ κερκόλια] Hanc vocem interpretor alibi ut ſequentem κερκόλια. Bourd. Hæc ultima vox κερκόλια non mihi videtur ſana, & credo corruptam fuiſſe ab iis, qui σφίγγια intellexerunt armillas vel collaria, quaſi ἀπὸ τῦ σφίγγειν dictum foret σφίγγιον, omne id quod premit aut ſtringit aliquam corporis partem. At ego non poſſum ſic intelligere σφίγγιον. Nam nec Græci viri nec Romani collaria aurea vel armillas geſtabant, Barbaricus mos erat geſtandi talia κλιμάσματα, & ideo dictus eſt Torquatus Manlius ille Romanus, eo quod redierat a monomachia cum Gallo torque aureo inſignis, quem detraxerat hoſti, & eo ſpolio gloriabatur, cum mos non eſſet Romanis torques geſtandi, quod in eo erat extraordinarium & ἐξαίρετον : nam ſi plures Romani ſoliti fuiſſent talia ornamenta geſtare, non fuiſſet ratio eum ita cognominandi ex re ſolita, & ei cum aliis Romanis communi. Moſellanus interpretatur σφίγγιον *amuletum*, ſed nullum auctorem habet ejus ſignificatus. Amuletum Græce dicitur ἀπότροπαιον, ἀποτρόπαιον, ἀποφράτιον, nec puto Lucianum in re, quæ per plures voces Græcis ufitatas ſignificari poterat, voluiſſe uti voce, cujus ſignificatus erat omnino inſolitus, & ignotus. Igitur σφίγγιον, ut arbitror, diminutivum eſt vocis σφίγξ, quod eſt animal e ſimiarum genere, quo minus & exilius, eo pretioſius & magis æſtimatum : ea vocamus in Gallia *guenuches* & *apajous*. Eam vocem Græcam etiam Latinam fecit Plinius lib. 6. cap. 29. ubi de iis mercibus, quæ ab Adulito emporio Troglodytarum afferuntur, ait : *deferunt plurimum ebur, rhinocerotum cornua, hippopotamorum coria, celetum teſtudinum, ſphingia, mancipia.* Et rurſus eodem capite : *animal ſphingion.* Talia animalia ſæpe vidimus apud reges, principes viros, & luxuriantes divites, alligata per collum vel per ilia ſtipiti aliquando & ſphæræ e ligno vel metallo, ne libere vagari ſinantur, & ſic alligata tu-

παρέχειν ἑαυτὸ ἑλκιδᾶν κλοῖσι δεδέντα, & auro etiam vel ligari vel ornari solita fuisse testatur ipse Lucianus infra adversus indoctum: πῶς γὰρ ὁ πίθηκος, ἢ παρεσιμία φησὶ, κ' ἂν χρύσια ἔχοι σύμβολα. His positis pro κερέλια (quam vocem Mosellanus interpretatur *coralia*, tamquam si κεραλια scriptum esset) legendum puto κερέσια vel κορέσια vel κωρελλια, quarum vocum idem est lignificatus, nimirum παιδια vel παιδάρια, & duarum quidem, quas primo loco posuit, frequentissima occurrunt exempla, ultimam κωράλλια. Hesychius habet sic: Κωράλλιον, παιδάριον, κάρυον, & paulo post: κωράλισκον, μειράκιον. Sic autem intelligendi ratio est, quod Romani divites & luxuriantes pueros pulchritudine & corporis mollitie insignes trimulos vel quadrimos auro & gemmis ornatos habebant in deliciis, qualis erat ille Philocommodus Imperatori Commodo percarus, de quo Herodianus in Commodo: ὃν ἦν παιδίον πάνυ νήπιον, πάντων δὲ τῶν γυμνῶν μᾶλλον ἐσθῆτος, χρυσῷ ἢ καὶ λίθοις πολυτίμοις κεκοσμημένον, οἷς ἀεὶ χαίρειν Ρωμαίων οἱ τρυφῶντες. *Erat autem puerulus valde simplex ex iis, qui nudi sine veste auro & gemmis ornati, quibus delectantur Romani luxui dediti.* de iisdem loquitur Dio Cassius lib. 48. παιδίον τι ἔτι ψιλὸν οἷα αἱ γυναῖκες γυμνὰ, οἷς πλούτῳ ἀνυμάτῳ τρέφεσι. Quæ sic vertit Xylander: *puellum quidam, quales garrulitate amabiles matrona nudos delectationis causa alere solent.* Nec objiciatur pueris non convenire vocem ἑλκιδᾶν & κλοῖσι δεδέντα: vox ἑλκιδᾶν optime convenit voci σφίγγια, vox φίβεδυ vero apprime convenit voci κερέσια & aliis, quæ puellum significant. Simix trahuntur, pueri portantur: κλοῖον simix datur, ut trahatur: puero ut ornetur. Ideo in nostra interpretatione nulla est absurditas. *Palm.* Quæ notaverit ad hæc verba eruditissimus J. Bochartus descriptione digna judicavimus. Verbotenus itaque ipse de Animalibus sacr. script. lib. 5. cap. 7. Part. 11. pag. 703. edit. Londinens. Locum hunc quisquis attente legerit mendosum esse fatebitur in voce κερέλια, cum ea vox ad rem non faciat. in Oratione hac aulicæ vitæ molestias graphice depinxerat, & quam sit indignum docto homine & liberaliter instituto, tenuis lucelli spe illectum, magnatibus operam suam addicere. Tamen idem jam senior in *cæsaru* aulam se contulerat. Quod illi objiciens *sabinus* quidam petit quot *Midæ*, quot *Crœsi*, quot *Pactoli* illi persuaserint ut chara illa libertate cui à pueris assueverat, abdicata se huc illuc trahendum ac raptandum præberet, κεδάσῃ &c. *At si collum revinctum haberet aureo quodam collari, qualia sunt delicatorum divitum monilia & corallia (id est monilia è corallio facta)* ita reddidit Cl. *Botius*; sed quod illius pace dixero, ineptissime. Primo enim τὰ σφίγγια sunt *sphinges non monilia*. 2. Et vel si monilia reddas tamen τὰ σφίγγια & τὰ κερέλια non erunt *monilia ex corallio* sed *monilia & corallia*. 3. Præterea οἱ πλούσιοι *divites* inter *Romanos*, de quibus hic agitur, olim habuisse monilia corallina, merum somnium est, cum ne monilia quidem habuerint. Monile enim muliebre fuit ornamentum, ut notat *Servius* in librum septimum *Æneidos*. 4. Denique *Lucianus* inepte diceretur aureo collari esse revinctus qualia sunt divitum monilia corallina. Nam utut ponas divites habere monilia, tamen iis monilibus non dicentur esse *revincti*, quasi captivi detinerentur. Nec monile corallinum cum aureo collari tamquam simile conferri potest. Nihil enim est auro commune cum corallio. Itaque *Botius* hunc *Luciani* locum intactum præterire debuisset potius quam illi tam ridiculum sensum affingere, & verbis auctoris tam parum consonum. Sed fortasse pro τὰ κερέλια legendum τὰ παρδάλια vel σπορδάλια, ut significetur *Lucianus* aurea catena esse revinctus, quomodo è simiarum genere sphingia, & pardalia, seu pantheræ vinciri solent in opulentiorum ædibus. Sphingia dicimus cum *Plinio* libri 6. c. 29. Et τὰ παρδάλια vel σπορδάλια cum *Philosopho* libri secundi *Historia animalium* capite undecimo, & *Photio* in *Excerptis* ex *Philostrato*. Nobilissimus, atque idem doctissimus, mihique amicissimus *Dominus de Grentemesnil* τὰ κερέλια mutat in τὰ κωμάρια. Cui conjecturæ suffragium adderem libens, si catelli vincti detinerentur, de quo hic videtur agi. Pro τὰ σφιγ-

Ε'λέυης μὰ Δί', ἀλλ' ὑπὲρ τῶν ἐπ' [1] Ἰλίῳ γιγνομένων, ἀλλ' ἔργῳ ἀνατρεπομένων τῶ λόγων, καλῶς πρόπαρον εἰρῆσθ δεκεῖνον. ταῦτα μὲν πρὸς ἑαυτὸν, ὡς τὸ εἰκὸς, λέλεκταί σοι. ἐπάξεις δ' ἴσως καὶ σὺ τοιαύτην ἐμὲ ξυμβουλήν τινα τοιαύτην, οὐκ ἄκαιρον, ἀλλὰ φιλικὴν, καὶ οἵαν σοι χρῆναι, καὶ φιλοσόφῳ

lenæ per Iovem, nec eorum gratia quæ apud Ilium gesta sunt, sed quòd facto everia sunt ea, quæ ante probè à te dici videbantur. Hæc sanè tecum te dixisse verisimile est. Ac forsitan ad me ipsum ejus generis consilium afferes, non intempestivum, sed amicum, & quale tibi cum viro bono, tum philosopho

γία δὲ τὰ κεφάλια legebam olim τὰ ὀφίδια δὲ τὰ κολλάρια, *armilla* & *collaria*, seu *monilia*. Quasi verborum hic esset sensus, *Lucianum* aureis vinculis detineri, qualia sunt opulentiorum armillæ & torques. Ὀφίδια proprie sunt *anguicula*, sed & *armillæ anguium figuram habentes*, *quæque brachium in anguium modum circumplicant*. Ἐπαχθεῖς ὄφεις vocat *Philostratus in Epistolis*. Et pluribus describit *Nonnus* libro quinto Dionysiæ. *Collarium* autem pro torque est *Romana* vox, qua *Plautus*, *Lucilius* & *Varro* usi sunt. unde קולרין קולרין *Kolarin* vel קולריא à *Kolarata chaldæis* & *Thalmudicis*. Et græcis κολλάριον. Hesychius κλεῖς, σὺν περιφραγμῷ δέσμιος, κολλάριον, ἤτοι μανιακὸς. *Philoxenis* in *Glossis* κολλάριον *collarium*. *Aristophanis Scholiastes* ad *Vespas* κλεῖς τὸ κολλάριον παρ' ἡμῖν λεγόμενον. Et in *Plutum*, κύφων δ' ἀνήρ ἐστι ξύλινος, ὃν οἱ μὲν κλοιὸν ἐπονομάζουσι οἱ δὲ κλεῖν lege κολλάριον. Itaque videbantur Luciani σφίγγα in ὀφίδια & κεφάλια in κολλάρια sine crimine posse mutari, quia hæ voces ab invicem non multum abludunt. Sed jam duplicet hæc conjectatio. 1. Quia divites torquatos & armillatos non reperio, nisi inter barbaros, de quibus hic agi nemo dixerit. Torquatus quidem fuit *Manlius* sed peculiari de causa, quam nemo nescit. Ita etiam nonnulli alii, non tamen opum, sed virtutis causa torque donati. 2. κολλάρια ad pœnam potius quam ad ornatum pertinent. 3. Et vox erat ignota *Græcis* ævo *Luciani*, qui purissime scripsit, neque solet *Latina* vocabula usurpare. 4. Denique aurea vincula, quibus *Lucianus* detineri credebatur, conferri vix possint cum armillis, & monilibus, à quibus non detinentur, qui illis utuntur ad ornatum. Hæc igitur conferte jam malo cum catenis aureis, quibus *Romani* Magnates sphinges, & pardos devinciebant. Nam ad hæc quoque aurum adhibitum. Hinc de cervis *Martialis* libri primi *Epigrammate* 105.

Mordent aurea quod lupata cervi.

Et *Ovidius* de cervo quem occidit *Cypari filius Metamorphoseos* libro decimo:

Pendebant tereti gemmata monilia collo.

Et *Plinius* lib. 8. cap. 32. *Vita cervis in confisso longa, post centum annos aliquibus captis cum torquibus aureis.* Proinde sphinges quoque & pardos catenis aureis devinctos fuisse credibile est. Quo facit, quod ex *Philostrato* refert *Photius*. Αct. 241. Α'χαιὸς ποτὲ ὁ Παμφυλίᾳ περιδάλλων θηρίῳ ἄμα, ὃν ἀπὸ τῆ δορᾶ ἔφασαν χρυσῆν δὲ ἁλῦ, καὶ ἐπέγραψε Α'γαιὸς γράμμασιν, βασιλεὺς Α'ρσάκης Θεῷ Νυσίῳ. i. e. *Aliquando in* Pamphylia *captum fuisse pardalium* (id est *pantherum* seu *pardum*) *aureum torquem circa collum habentem*, Armeniis *literis* ita *insculptum*, *Rex Arsaces Deo Nysæo*. Tamen si quis aliud vero similius proferat, illud lubenter amplectar. Modo id concedatur quod ut rem certam affero vocem κεφάλια in *Luciano* esse corruptam ac proinde nihil ex ea de coraclio posse elici. *Almeloveen.*

1 Ἰλίῳ] Tangit in Piscat. & in Pseudolog. *Bourd.*

1 Ὀπὸ

σθρῶ ἀεὶ δὲ πρέπουσαν ἢν μὲν κατ' ἀξίαν ὑποδύεσθαι τὸν σὸν πρόσωπον ὑποκρινούμαι, οἷς ἂν ἡμῖν ἔχῃ, καὶ τῷ λοιπῷ θεάτρῳ. εἰ δὲ μή, ἀλλὰ σὺ πρόθυμήσεις τὰ ὑπόλοιπα. ὥστε τοίνυν μετασκευάσασθαι ἡμᾶς τὴν σκηνὴν, ἐμὲ μὲν σωπᾶν, καὶ ἀνέχεσθαι τεμνόμενον, καὶ καιόμενον, εἰ δεῖ, ἐπὶ σωτηρίᾳ, σὲ δ' ἐπιτίθειν τὰ φάρμακα, καὶ τῷ σμίλῃ ἅμα προσχεῖσθαι ἔχοντα, καὶ τὸ καυτήριον ἀφαπτόμενον. καὶ δὴ προσλαβὼν τὴν ῥῆσιν, σὺ τοῦτο πρός με ὁ Σαβῖνος ἤδη λέγεις, πάλαι μὲ ὦ φιλότης, ὡς εἰκὸς σύνοιδεν ἐμοὶ τοιοῦτόν τί σοι τυχὸν τὸ σύγγραμμα, καὶ ὑπὸ πολλῶν πολίτου δείχθεν, ὡς οἱ τότε ἀκροασάμενοι διηγοῦντο, καὶ ἰδίᾳ προσῆν τοῖς πεπαιδευμένοις, ὅπόσοι ὁμιλεῖν αὐτῷ, καὶ ἀφικνεῖσθαι ἔχειν ἠξίωσαν. ἦ τε γὰρ τῶν λόγων προσκόμη, ἃ μεμπτὴ, καὶ ἡ ἱστορία πολλὴ, καὶ ἐμπειρία τῶν πραγμάτων, καὶ ὅπ ἕκαστα σαφῶς ἐλέγετο. καὶ τὸ μέγιστον, ὅτι χρήσιμα πᾶσιν ἦν, καὶ μάλιστα τοῖς πεπαιδευμένοις ὡς μὴ ὑπ' ἀγνοίας σφᾶς αὐτοὺς εἰς δουλείαν ὑπάγοιεν. ἐπεὶ δὲ σοι μεταδέξει βελτίων ταῦτ' εἶναι, καὶ τὴν μὲν ἐλευθερίαν μᾶλλον χαίρειν ἐᾶν, ζηλοῦσαι δ' τὸ ἀγωνιστικῶν ἐκεῖνο ἰαμβεῖον, [1] Ὅπου τὸ κέρδος, ἐκεῖ φύσει δουλευτέον, ὅρα ὅπως μηδεὶς ἐπ' ἀκούσῃ σε ἀναγνώσεται· αὐτὸ. ἀλλὰ μηδὲ ἄλλῳ παράσχῃς τῶν τ' παρόντα σοι βίον ὁρώντων, ἐπελθεῖν τὰ μεγαλόμενα. εὐχὴ δ' Ἑρμῇ τῷ

pho conveniat. Itaque si suam quam induo personam, ut decet egero, bene nobiscum agetur, & eloquentiæ Præsidi Mercurio sacrificabimus. Sin minus, quæ deerunt tu addes. Iam ergo fuerit tempus, ut transformata scena, ego quidem taceam, & me secari, atque uri sustineam, si ad salutem necesse sit, tu verò medicinas adornes, scalprum in promptu habens, & cauterium candens. Nunc igitur tu, ô præclare Sabine, à me acceptis dicendi vicibus, sic mecum agis. Olim quidem amice, liber hic tuus ut par erat in precio est habitus, & vulgo ostentatus (ut qui tum audiverunt, nobis narrarunt) & peculiariter apud eruditos, quotquot cum ipso versari, & præ manibus habere dignati sunt. Etenim & verborum apparatus culpa vacat, multamque historiam & rerum experientiam continet, & singula dilucidè dicuntur. Maximum verò est, quòd illa omnibus, ac potissimum eruditis conferunt: ne per rerum insciitiam sese in servitutem introducant. Sed cùm mutata sententia statueris vitæ aulicæ statum meliorem esse, & libertati longum valedicere, & jambicum illud generoso animo indignum imitari, *Vbi est lucrum natura adacta, servies:* vide ne quis id te legentem audiat: imò nulli eorum: qui præsentem tuæ vitæ conditionem cernunt, tua scripta recensenda præbeas. Verùm ab Inferorum legato Mercurio precare,

1 Ὅπου τὸ κέρδος, παρὰ φύσιν δουλευτέον] Versus est Euripidis, ad quem olim parodia allusit Antigonus Cocles ille, dum Demetrio filio suadere volebat, ut Philan Antipatri filiam & Crateri viduam jam ætate aliquantum provectam duceret uxorem, Demetrius vero ob inæqualitatem ætatis eas nuptias aspernabatur; dixit filio pater: Ὅπου τὸ κέρδος, παρὰ φύσιν γαμητέον. Refert Plutarchus in Demetrio. *Palm.*

χθονίῳ, καὶ τὸ ἀκκηκόστων πρόπεργον, πολλῷ λήθῃ κατασκεδάσαι. ἡ δέξεις τὸ δ' ἡδέως μυθιαμβεῖον τοῦτον καὶ σαυτὸν ὁ Βελλεροφόντης, μεγαφὼς τὸ βιβλίον. μὰ γὰ τὸν Δί' οὐκ ὀρῶ τὴν ἀπολογίαν, ὅπως ἂν εὐπρόσωπός σοι γένοιτο πρὸς τοὺς κατηγορήσοντας. καὶ μάλιστα, ἢν σὺν γέλωτι αὐτὸ ποιῶσιν, ἐπαινέσαντες μὲν τὰ μεγαλαμέα, καὶ τὴν ἐν αὐτοῖς ἐλευθερίαν, αὐτὸν δὲ τὸν συγγραφέα δηλαδὴ ὀρᾶντες, καὶ ἑκόντα ὑποπτήσσοντα τὸν αὐχένα τῷ ζυγῷ. οὐκ ἀπιθάνως ἂν λέγοιεν, εἰ λέγοιεν, ἦ τοι ἄλλα γ' ἡμῶναί ἀνδρὸς εἶναι τὸ βιβλίον, καὶ σὲ τὸν κολοιὸν, ἀλλοτρίοις πτερυγίοις ἀγαλλόμενον, ἢ ἔστιν, [1] ὁμοιάσαι τῷ Σαλαίθῳ ποιεῖν. ὃς πικρότατον καὶ μιαρὸν τοῖς Κροτωνιάταις νόμον θεὶς, καὶ θαυμαζόμενος ἐπ' αὐτῷ, μεμοιχευμένον αὐτὸς ἑαλὼς, μοιχεύων δ' ἀδελφῆς τὴν γυναῖκα. οἶδα τοίνυν κἀγὼ σὲ τὸν Σαλαιθον ἐκεῖνον, φαίη τις ἄν. μᾶλλον δὲ πολὺ μετριώτερος ἐκεῖνος, ἔρωτι μὲν ἁλοὺς ὡς ἔφασκεν ἀπολογούμενος, ἑκὼν δὲ μᾶλλον ὑφ' ὑμῶν εἰς τὸ πῦρ ἁλλόμενος, καίτοι ἐλεγχθεὶς αὐτὸν ἤδη Κροτωνιατῶν, καὶ [2] ἐνδεδέντων φυγὴν ἐν βιβλίοις. τὸ δ' ἐστὶν, ὦ τᾶν μικρὸν ἀποπώπαθι, ἀκρελέθιον, μὴ ἐν τοῖς λόγοις τὴν δὲ τοιαύτην βίαν δηλαδὴ ἐκπεφεύξεται, καὶ κατηγορήσει ἐν τῷ δικαστηρίῳ τινὸς ἐμπεσών, καὶ καθείρξας ἑαυτὸν, ἀνέχοιτο, μυρία τὰ δυσχερῆ πείσεται, καὶ ποιῶν. ἐν γήρᾳ δὲ ὑστάτῳ, καὶ σχεδὸν ἤδη ἐπὶ τῷ ᾅδου, ὅτου ἀγχόνη λατρείαν ἐπινεμηθῆναι, ἐ

care, ut eos qui ista olim audiverunt, multa oblivione aspergat. Alioqui simile quid fabulæ illi Corinthiæ accidisse tibi videbitur, ut quemadmodum Bellerophontes, librum contra te ipsum scripseris. Per Iovem enim non video, quæ tua adversus accusatores, speciosa saltem defensio esse possit: præsertim si cum risu actionem intendant: ac laudent quidem tua scripta, & eam quæ illis inest libertatem: te verò scriptorem videant servientem, & sponte collum jugo subdentem. Itaque nihil absurdi pronunciarint si dicant, vel alius generosi viri esse hunc libellum, te verò graculum alienis plumis exultare: vel si tuus sit, te similia Salætho facere, qui cùm legem durissimam Crotoniatis in adulteros tulisset, ob eamque admirationi esset, paulò post cum sui fratris uxore in adulterio est deprehensus. Quare non ineptè quispiam te Salæthum illum esse diceret. Nisi quòd longè tolerabilius est ejus factum, qui quod fecit, cùm cautàm ageret, amore se captum fecisse fatebatur, & sponte maximo animo in ignem insiliit: tametsi Crotoniatæ hominis miserebantur, & exulandi, si vellet, copiam faciebant. At tu fecisti multò absurdiùs, qui vitæ quidem ejusmodi servilem conditionem accuratè tuis in libris persequeris, eumque incusas qui in divitis famulitium incidat, & se velut in vincula conjiciens, infinitas molestias pati & inferre sustineat: at in extrema senectute, jam-

1 Ὁμοιάσαι τῷ Σαλαίθῳ] In margine Cod. Regii Ζαλδίκῳ, mendose, sunt enim variæ historiæ, patet conferenti. *Bourd.*

2 Ἐνδεδέντων φυγὴν] Hic recte Interpres Atticam expressit dictionem. *Idem.*

1 Συγκλι-

μονον χὲ ἐμπομπεύσῃ αὐτῇ. ὅσα γὰρ φασιν ἐπισημότερον εἶναι δοκεῖς, τοσούτῳ καταγελαστότερος ἂν δόξειας εἶναι, ἀποφανθεὶς ὃ νῦν βίᾳ τῷ βιβλίῳ. καίτοι τί δεῖ κεινὴν ἐπὶ σὲ κατηγορίαν ζητεῖν, μὴ τῶν ὑποκριτῶν τραγῳδίαν λέγουσιν, Μισῶ σοφιστήν, ὅστις οὐχ αὑτῷ σοφός; σὺ δ' ἀπαρήσουσι ἢ οἱ κατηγορεῖντες καὶ ἄλλων παραδειγμάτων ἐπὶ σέ. ἀλλ' οἱ μὲν, τοῖς τραγικοῖς ὑποκριταῖς εἰκάσουσιν. οἱ ἐπὶ μὲν τὰ σκίμπα, Ἀγαμέμνων ἤκουσε αὐτῶν, ἢ Κρέων, ἢ αὐτὸς Ἡρακλῆς εἶσιν. ἔξω δ', Πῶλος, ἢ Ἀριστόδημος, ἀποθέμενοι τὰ πρόσωπα, γίγνονται ὑποκριταὶ τραγῳδοῦντες, ὑπαπίπτοντες, καὶ συρίττόμενοι. εἰσὶ δ', μισθαρνοῦντές τινες αὐτῶν, ὡσὰν τῷ θεάτρῳ δοκῇ. ἄλλοι δ', τὸ δὲ πληκτικὸν πεπυθέναι σε φήσουσιν, ὃν Κλεοπάτρας τῆς πάνυ φασὶ γλαῦξ. οἰκεῖον γὰρ διδαχθεῖσα πάνυ μὲν ὀρχεῖσθαι πάνυ κομψῶς, καὶ ἐμμελῶς, καὶ ἐπιπολὺ γυμνάζεσθαι μόνον τὸ τοῦ χήμου, καὶ τὸ πρέπον φυλάττουσα, καὶ τοῖς ἄδουσι δ' αὐλεῖσι [1] συγκείμενον ὑμέναιον. ἐπεὶ δ' εἶδεν ἰσχάδας οἴμοι, ἢ ἀμύγδαλον πόρρω κειμένην, μακρὰ χαίρειν φράσασα τοῖς αὐλοῖς, καὶ ῥυθμοῖς, καὶ ὀρχήμασι, συναρπάσασα, κατατρώγειν, ἀπορρίψασα, μᾶλλον δ' σωτερίψασα τὸ πρόσωπον. καὶ σὺ τοίνυν φαῦλον ἂν, οὐχ ὑποκριτὴς, ἀλλὰ ποιητὴς τῶν καλλίστων, δ' νομοθέτης γνώμῃ, ὑπὸ ταυτησὶ τῆ ἰσχάδι ἀποφανείσῃ, ἠλέγχθης πίθηκος ὤν, δ' ἀπ' ἄκρας χείλης φιλοσοφῶν, καὶ jamque fere ultra limen illius, adeò illiberalem servitutem elegisti, ac propemodum de ea te jactas. Quanto itaque ut ajunt, insignior esse videris, tanto videaris risu dignior, cùm tua vita tuis scriptis reclamet, Ecquid attinet novam accusandi rationem adversùm te quærere, post admirandam illam tragœdiam quæ dicit. *Sapientem eum odi qui sibi ipse non sapit*? Nec alia tuis accusatoribus exempla in te deerunt. Verùm alii te tragœdiarum actoribus assimilabunt: quorum quisque in scena quidem est, vel Agamemnon, vel Creon, vel ipse Hercules: extra verò Polus, aut Aristodemus, depositis personis fiunt mercenarii tragœdiæ actores, qui excidunt, & exibilantur, & quorum aliqui nonnunquam flagris cæduntur, ut spectatoribus visum fuerit. Alii idem quod simiæ tibi contigisse dicent, quam celebris illa Cleopatra dicitur habuisse. Ea enim probè edocta, cùm aliquandiu compositè modulateque non sine magna spectantium admiratione, saltantis habitum exhibuisset, & decorum servasset, atque hymenæum voce ac tibia canentibus respondisset: posteaquam caricas puta vel amygdalam procul jacentem vidit, abjecta vel discerpta potiùs persona, tibiis, modulis, saltationibus longum vale dixit, correptam verò amygdalam arrodere cœpit. Sic etiam tu, dixerint illi, qui non histrio, sed author rerum pulcherrimarum, & legislator fuisti, objecta hac carica, te simiam esse prodidisti, ut qui summis tantum labiis sis philosophus, alia-

1 Συγκείμενον] MS. συγκινέμενον, Bourd.

ἐπρα μὲν [1] κόλπων σὺ φρεσὶν, ἄλλα ᾗ λέγων, ὡς εἰκότως ἂν πιε ἐπὶ σὲ εἰπῖν, ὅτι ἃ λέγεις, καὶ ἐφ' οἷς ἐπαινεῖσθ ἀξιοῖς, χίλια μὲν σε ἐδηγεν, ὑπερῶλον δ' αὐχμῶσαν καὶ χαλέλοιπε. τετραρὸν, ὦ πόδα δύης ἔπσας ὀλκὴν, ὡς πρὶν μὲν θρασυνόμενον ὡς πᾶς ἀνθρώπων χρείας, μὴ μικρὸν ἢ μεγάλων ὑπὸ κήρυξιν ἐξομοσαμένον τὴν ἐλευθερίαν. καὶ ἐκεῖ ἡ Ἀδράστεια τότε κατόπιν ἐφεστῶσα σοι εὐδοκιμοῦντι, ἐφ' οἷς κατηγορεῖς τ ἄλλων, καὶ γελᾷ, ὡς ἂν γὲς εἰδῶς τὴν μέλλουσάν σοι ἐς τὰ ὄψια μεταβολὴν, καὶ ὅτι σὺ [2] εἰς τ κόλπον πῆδας ἀφέτερον, ἐξὸν κατηγορεῖν τ ἀφ' ποικίλας τινὰς τύχας, τοιαῦτα πρᾶξαι ὑπομένοντων. εἰ γὰρ ὑπόθοιτό τις τῷ λόγῳ τ Αἰσχίνην μ τὴν κ Τιμάρχου κατηγορίαν αὐτὸν ἀλῶναι, καὶ φωραθῆναι τὰ ὄμοια πάσχοντα, πόσον ἂν οἴῃ δοκεῖν τ ὁρώντων χρυσᾶν τ γέλωτα, εἰ Τίμαρχον μὲν δοῦναι ἐπὶ τοῖς καθ' ὥραν ἡμαρτημένοις, αὐτὸς δ' μέρων ἤδη, τοιαῦτα εἰς ἑαυτὸν παρῳνόμει; τὸ σὶ ὅλον, οἰκείῳ τῷ φαρμακοπώλῃ ἔοικας, ὃς ἀπεκρεμάσθην βηλὸς φάρμακον, καὶ αὐτίκα ποιῆσαι τοὺς παρόντας ὑπισχνεῖτο, αὐτὸς μεταξὺ αὐτῶν ὑπὸ βηχὸς ἐφαίνετο. τοιαῦτα μὲν, καὶ τοιαῦτα πολλὰ ἔστιν εἴποι τις ἂν, οἷον σὺ κατηγορῶν σὺ ὅτως ἀμφιλαφῆ τὴν κατηγορίαν, καὶ μυρίας τὰς ἀφορμὰς παρεχομένην. ἐγὼ δ ἤδη σκοπῶν ἤν τινα καὶ τραπωμαι πρὸς τὴν

aliaque mente occultes, alia dicas. Ita ut meritò de te quis dicere posſit, ea quæ profiteris, & ex quibus laudem captas, labra tua quidem rigaſſe, palatum verò aridum reliquiſſe. Quamobrem ilico pœnas ſolviſti, qui cùm ante audacia procaci humanarum rerum neceſſitatibus inſultaris, paulò poſt ipſe libertatem velut ſub præconibus abjuraris. Nec dubium eſt, quin Adraſtea tum à tergo ſtans, te ea probantem quæ aliis vitio vertebas, deriſerit, ut pote quæ cùm ſit dea, ſciverit futurum ut ipſe mutata ſententia ad ſimile vitæ genus tranſires, cumque priùs in tuum ſinum non ſpuiſſes, accuſare velles eos qui propter varias fortunæ viciſſitudines, talia facere ſuſtinent. Siquis igitur fingat Æſchinem poſt gravem illam orationem qua Timarchum accuſavit, ipſum quoque accuſatum quòd eodem in facinore eſſet deprehenſus, quantum putas ſpectantibus riſum fuiſſe obortum, quòd Timarchum criminis, ad quod ætas hominem tulit, reum faceret, ipſe verò jam ſenex eadem in ſe admitteret? Denique ſimilis videris illi pharmacopolæ, qui cùm remedium contra tuſſim venditaret, eaque affectos ſtatim liberaturum ſe polliceretur, interim ipſe tuſſi torqueri cernebatur. Hæc atque id genus alia multa quiſpiam qualis tu accuſando objiceret, in tam copioſo argumento, quodque mille antàs adverſario prebeat. At ego jam reputo qua via me ad defenſionem con-

1 Κόλπων σὺ φρεσὶν] Malè omnes κόλπον, patet apud Homer. Il. 9. *Bourd.*

2 Εἰς τ κόλπον πῆδας] Sic in Dial. Navig. ſeu Vot. hac de re copioſe ad illud Petron. *Ter me juſſit expuere.* Idem.

1 Ἡλου

ἀπολογίαν. ἆρά μοι κοφτίσεν ἐξελοκοκκήσαντα, καὶ τὰ νῶτα ἐπιρέψαντα, καὶ ἀδικεῖν ὧν ἀριθμέρον, ἐπὶ τῶ κοινῶ ἐκείνῳ ἀπολογίαν καὶ φυγεῖν; λέγω ὦ τῷ τύχῳ, καὶ μοῖρᾳ, καὶ εἱμαρμένῃ, καὶ ἀναγκαίᾳ συγγνώμην ἔχειν μοι τὰς ἐπιπλῶσας, εἰδότας ὡς ἡδέως ἡμεῖς ἐσμὲν κύριοι. ἀλλ' ὑπό τινος κρείττονος, μᾶλλον ἢ μοίρας τῷ σθενερημένων, ἀγόμεθα, ἐκ ἑκόντες, ἀλλ' ἀναίτιοι πάντα πάσχοντες, ἃ ἂν λέγωμεν, ἢ ποιῶμεν. ἢ τοῦτο μὲν κομιδῇ ἰδιωτικόν, καὶ ὑδὲ ἂν σύ με ὦ φίλοτης ἀνάσχοιο, τοιαύτην ἀπολογίαν ποιούμενον, καὶ σωτήριον τ' Ὀμήρου ἀφαλαμέσιον, καὶ ἐκεῖνο ἔπος ῥαψῳδοῦντα, Μοῖράν σ' ἔ τινά φημι πεφυγμένον ἀνθρώπων εἶναι. κ' τὸ, Γενομένῳ ἐπένησε λίνῳ, ὅτε μιν τέκε μήτηρ. εἰ δὲ τοῦτον ἀφεὶς τ' λόγον, ὡς ἐ πάνυ ἀξιόπιστον, ἐκεῖνο λέγομι, μήτε ὑπὸ χρημάτων, μήτε ὑπ' ἄλλης τινὸς ἐλπίδος τοιαύτης ἐλεαθεὶς, ὑποσῆναι τῷ πατρῴᾳ σωτηρίαν, ἀλλὰ τῷ σύνεσιν, καὶ ἀνδρίαν, καὶ μεγαλοψυχίαν ἣ ἀνδρὸς ἐπαμφότερα, ἐξελέσθαι κοινοτέραν πρᾶξιν τῶν τοιούτων, δέδιτα μὴ ὦσι τῇ ἐπιφερομένῃ κατηγορίᾳ κολακείας αὐτῶν ἀφορμὴν δόξαν, κἄπα δυσκωμῳδηθῆναι [1] ἥλῳ φασὶν ἐκκρούειν τ' ἧλον, καὶ μείζονι μ' τ' σμικρότερον. ὅσῳ κολακεία τῆς ἄλλων ἁπάντων κακῶν, τοσῷδε πρεσβεύειν, κ' τοῦτ' χείρισον νενόμικα. πῶς ἄλλο, εἰ μήτε τοῦτο, μήτε ἐκεῖνα λέγειν δοκεῖ, τοῦ λοιπὸν ἔστι, ἢ ὀμολογεῖν μηδὲν ὑγιὲς εἰπεῖν ἔχειν;

convertam. Num optimum fuerit, ut ego sponte ignavus, dato tergo, nec improbitate negata, ad communem illam excusandi rationem confugiam? ad fortunam, inquam, ad fatum ejusque necessitatem inevitabilem, & veniam ab iis, qui me objurgant, deprecer, ut qui non ignorent nos rei nullius esse dominos, sed à potentiore regi, fortunæ scilicet unius, aut fati arbitrio, idque invitos, adeò ut culpa vacemus omnino quicquid dicamus, aut faciamus. An verò nimis est vulgaris hæc defensio, ac neque tu, amice, feras ut excusationem hujusmodi prætendam, & patronum Homerum habeam, ejusque hæc carmina proferam, *Fatorum nexus fugisse haud dixero quenquam.* atque illud: *Filum parca dedit nascenti matris ab alvos.* Quod si hac ratione omissa, tanquam fide parum digna, illud dicerem, neque pecunia, neque ulla alia hujusmodi spe ineseatum me, præsentem convictum ferre: sed prudentiam, fortitudinem, & magnanimitatem viri admiratum, rerum gerendarum consortem ei esse voluisse: vereor ne ad priorem accusationem adulationis accedat nota, deinde comperiar, quod ajunt, clavum clavo pellere, & majore quidem minorem: quatenus adulatio aliorum omnium malorum esse maximè servile, & ob hoc pessimum censetur. Quid igitur aliud, si neque hæc, neque illa dicenda videntur, nobis restat, nisi ut fateamur, nos sani nihil habere quod dicamus? Una mihi

1 Ἥλου ἧλον] Sic in Dialogo pro Lapsu inter Saltand. Interpres Aristoph. Suid. Paræmiog. *Bowil.*

μία μοι ἴσως ἐκείνη ἄγκυρα ἔτι ἄθραυστος, ὀδύρεσθαι τὸ γῆρας, καὶ τὴν νόσον, καὶ μὴ τούτων τὴν πενίαν, πάντα ποιεῖν καὶ πάσχειν ἀναπείθουσαν, ὡς ἐκφύγοι τις αὐτήν. καὶ ἐν τῇ τοιαύτῃ, σὺν ἄκοντι ἴσως καὶ τὴν ὑπ' Εὐριπίδου Μήδειαν ἐπικαλέσαι, παρελθοῦσαν εἰπεῖν ὑπὲρ ἐμοῦ ἐκεῖνα τὰ ἰαμβεῖα, μικρὸν αὐτὰ παραδήσασαν, Καί μοι δοκεῖ σὺ μὲν, οἷα δρᾷν μέλλω κακά. [1] Πενία ἢ, κρείσσων τῶν ἐμῶν βουλευμάτων. τὸ μὲν γὰρ ὑπ' Θεόγνιδος καὶ ἐγὼ μὴ λέγω, τίς σὺν οἴδεν σὺν ἀπαξιοῖ, καὶ ἐς βαθυκήτα κόνδυ σφᾶς αὐτὰς ῥίπτειν, καὶ κρημνῶν γε ἠλίβατον, εἰ μέλλοι τις ὥτως ἀποδράσεσθαι τὴν πενίαν; τοῦτο μὲν εἶναι δικεῖ, ἃ δὴ ἂν ὡς ἐν τοιούτῳ ἀπολογήσεσθαι ἴσχοι, ἢ πάνυ δύσκολόν ἐστιν ἐνάγειν. αὐτῶν. σὺ δέ μοι πρὸς ὧν ἐπιεῖρε, ὡς οὐδενὶ τούτων ἐμοὶ χρησόμενος, μὴ γὰρ τοσοῦτός ποτε λιμὸς καταλάβοι τὸ Ἄργος, ὡς τὴν κοίλην Ἀραβίαν ἀπείρων ἐπιχειρεῖν. ὁσὶ ἡμεῖς ὥτων πένητες δίκην ἀπολογίας, ὡς ὑπ' ἀπορίας τὰ τοιαῦτα κρησφύγετα ὥστε τὴν καταγελᾶσθαι ζητεῖν. ἀλλά μοι ἐκεῖνο σύνισον, ὡς πάμπολυ τὰ τοιαῦτα διαφέρει, ἐς οἰκίαν τινὸς πλουσίου ὑπομιδὸν παρελθόντα, δουλεύειν, καὶ ἀνέχεσθαι ὅσα μοι φησὶ τὸ βιβλίον, ἢ δημοσίᾳ πράττοντά τι τῶν κοινῶν, καὶ ἐς δύναμιν πολιτευόμενον, ἐπὶ τούτῳ ἔδρᾳ βασιλέως μισθοφορεῖν. δουλεῦσαι δή. καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ ἐπάπεργον. σκόπει. εὑρήσεις γὰρ τὸ τῶν μυστικῶν δή τοῦτο, ὃς δὴ πασῶν hi forsan illa supereſt anchora integra, ut senectutem & morbum deplorem : postea paupertatem, quæ ut evitari queat, hominem nihil non & facere, & pati persuadet. Quo loco fortè non fuerit intempestivum Medeam illam Euripidis ad opem vocare, quæ huc progressa, jambos illos nonnihil huc detortos pro me tibi occinat *Intelligo quàm sint mala, hæc quæ nunc paro, Sed mentis imperio reclamat pauperies.* Nam Theognidis illud, quanvis non citem, quis ignorat, qui non censet indignum, siquis se ipse vel in profundum mare projiciat, vel è rupe præcipitet, si modò paupertatem hoc pacto *effugiat? Hæc videntur* esse quæ quis in ejusmodi causa pro se dicere posset, quanquam eorum unumquodque non est admodum speciosum. Tu verò amice bono es animo, siquidem nulla hujusmodi defensione sum usurus. Neque enim tanta fames Argos urgere unquam poterit, ut cavam Arabiam ferere aggrediatur : neque nos adeò justæ defensionis inopes fuerimus, ut adacti penuria, hujusmodi perfugia adversus accusationem quæramus. Quin illud mihi considera quam magno hæc inter se discrimine distent videlicet in divitis alicujus familiam ingressum mercede servire, quæque meus recenset libellus perferre, atque publicè rem populi tractantem, ac pro virili rempub. administrantem, hoc nomine stipendia ab imperatore accipere? Quare percurrens & seorsim utrumque disponens considera. Comperies enim (Musicorum illud proverbium; his per omnes) hoc

1 Πενία ἢ κρείσσων] Melius alii Κρείσσον ἢ πεῖνα. Bourd.

1 Τῶν

τὸ πρᾶγμα. καὶ τοσοῦτον ἀοικήτους ἀλλήλοις τὰς βίας ὅσον μόλιβδος ἀργύρῳ, καὶ χαλκὸς χρυσῷ καὶ ἀνεμώνη ῥόδῳ, καὶ ἀνθρώπῳ πίθηκος. μισθὸς μὲν γὰρ δὴ κἀκεῖ, κἀνταῦθα, καὶ τὸ ὑπ' ἄλλων πάσχειν. τὸ δὲ πρᾶγμα, παμπόλλου ἔχει τὴν ἀμφοτέρων. ὀκεῖ μὲν γὰρ δουλεία σαφὴς, καὶ ὁ πολὺ τῶν ἀργυρωνήτων καὶ οἰκετικῶν ἀμφιέρουσιν οἱ ἐπὶ τῷ τοιούτῳ σπουδάζοντες. οἱ δὲ τὰ κοινὰ ἀμφὶ χρήσεσι ἔχοντες, καὶ πόλεσι, καὶ ἔθνεσιν ὅλοις σφᾶς αὐτοὺς χρησίμους παρέχοντες, οὐκ ἂν εἰκότως ὀκ μόνου δ' μισθῷ ἀμφιάλοιντο, καὶ εἰς ὁμοιότητα καὶ κοινωνίαν τῆς κατηγορίας καθήκοιντο. ἐπεὶ οὐκ ἂν φθάνοι τις ἀπαίσας ἀναιρῶν τὰς τοιαύτας σπουδασίας. καὶ ἔτι οἱ τοιαῦτα ἔθνη ἐπιτροπεύοντες, ἔθ' οἱ τὰς πόλεις ἁρμόττοντες, ἔθ' οἱ τὰς φάλαγγας, ἢ στρατόπεδα ὅλα ἐγχειριζόμενοι, ὀρθῶς ποιήσουσιν, ἐπεὶ καὶ μισθὸς αὐτῶν τοῦ ἔργου σπουδασίου. ἀλλ' οὐκ ἀφ' ἑνὸς οἴμαι χρὴ ἀναπείπειν τὰ πάντα, ἐξ' ἰσοτιμίαν τῶν μισθοφορούντων καθιστάναι. τὸ δ' ὅλον, ὦ τὰς μισθαρνίους ἄπαιδας ἐγὼ φαύλου βίου συνέναι ἔφασκον, ἀλλὰ τὰς ἐπὶ ταῖς οἰκίαις ἐπὶ σπουδαίοις παιδεύσεως δουλεύοντας, ὠκτισάμην. τοῦτο δ' ὦ ἑταῖρε τὸ ἡμέτερον πρᾶγμα, πανταπασιν ἑτερογενὲς ἐστιν, εἶναι τὰ μὲν οἰκοι, ἰσότιμα ἡμῖν. δημοσίᾳ δ', τὸ μείζους ἀρχῆς κοινωνῆσαι, καὶ τὸ μέρος συνδιαπράττεσθαι. ἔγωγ' ἂν εἰ σκέψαιο, δέξαιμ' ἂν σοι ὁ τὸ συμποδίζειν τῆς αἰγυπτίας ταύτης ἀρχῆς ἐγκειρεῖν. τὰς δίκας εἰσάγειν, καὶ τάξιν αὐταῖς τὴν σπουδασθεῖσαν ἐπιθεῖναι, καὶ τὸ πραττο-

hoc est, *longissimo intervallo ea inter se dissidere:* tum has duas vitæ rationes tantum inter se convenire, quantum cum argento plumbum, æs cum auro, anemone cum rosa, cum homine simia. Siquidem & illic & hîc merces accipitur, & alteri est parendum. Sed in rei ratione ingens est dissonantia. Illic enim manifesta est servitus, & qui ad officium hujusmodi se conferunt, non multum emptitiis servis, & vernis præstant. Qui verò rempub. tractant, seque urbibus, ac totis gentibus utiles præbent, nullo jure ob solam mercedem traducantur, inque criminis similitudinem & communitatem trahantur. Alioqui fieri non poterit quin hac ratione præfecturæ omnes exautorentur, ut neque tot tantarumque gentium præsides, neque civitatum rectores, neque ordinum militarium ductores, imò nec ipsi totius exercitus imperatores rectè facere videantur: quando horum omnium laboribus proposita sunt præmia. Cæterùm unico mercedis nomine non oportet opinor, omnia evertere, nec mercedem accipientibus æqualem conditionis gradum tribuere. Denique non omnes mercenarios in vili vitæ ratione versari dicebam: sed eos qui in familiis doctrinæ prætextu serviunt miserabar. At nostrum negocium, ô amice, penitus est diversum: quanquam quæ ad domesticam vitam pertinent, nobis paria sunt cum illis: publicè tamen summi imperii participes sumus, ejusque partem cum rege administramus. Equidem ego, si consideres, videbor tibi non minimam Ægyptiaci regni portionem obtinere, dum lites instituo, ipsasque compono, dicto-

μῶν καὶ λεγομένων ἁπάντων ἀκριβεστάτην γραφὴν, καὶ τὰς τῶν ῥητόρων δικαιολογίας διορθοῦν, καὶ τὰς τοῦ ἄρχοντος γνώσεις ἀκριβῶς τὸ σαφέστατον ἅμα καὶ ἀκεραιότατον σὺν πίστει τῇ μεγίστῃ διαφυλάττειν, καὶ δωρεὰν δημοσίᾳ ἀεὶ τοῖς ἀεὶ χρῆσθαι δεομένοις. καὶ ὁ μισθὸς οὐκ ἰδιωτικὸς, ἀλλὰ δωρεὰ καὶ βασιλέως. οὐ σμικρὸς οὐδὲ ὀλίγος, ἀλλὰ πολυτάλαντος. καὶ τὰ μὲν ταῦτα ἴσθι, οὐ φαύλας ἐλπίδας, εἰ τὰ εἰκότα γίγνοιτο, ἀλλ' ἔθος ἐπιτραπῆναί, ἢ τινας ἄλλας πράξεις βασιλικάς. ἐθέλω γοῦν οὐκ ἀφειδῶς χρήσασθαι τῇ παῤῥησίᾳ, καὶ ὁμοῦ χωρήσαντες τοῦ ἐπιφερομένου ἐγκλήματος, καθ' ὑπερβολὴν ἀπολογήσασθαι. καὶ δή φημί σοι μηδένα μηδὲν ἀμισθὶ ποιεῖν. οὐδ' ἂν τὰς τὰ μέγιστα πράττουσας, εἴπῃς, ὅπως μὴ ἴσθι βασιλεὺς αὐτὸς, ἄμισθός ἐστιν. οὐ φόρους λέγω, οὐδὲ δασμούς, οὐδὲ τοῦ ἀρχομένου ἐπίτιμοι φοιτῶσιν, ἀλλ' ἔστι βασιλεῖ μισθὸς μέγιστος, ἔπαινοι, καὶ ἡ δόξα πᾶσιν εὔκλεια, καὶ τὸ ἐπὶ ταῖς εὐεργεσίαις εὐφραίνεσθαι. εἰκόνες δὲ, καὶ νεὼ, καὶ τεμένη, οὐδὲ, δόξα τοῦ ἀρχομένου ἔχουσι, μισθοὶ καὶ ταῦτα εἰσὶν ὑπὲρ τοῦ φρονεῖν, καὶ εὐνοίας, ὧν σκοπεῖσθαι τοῦ εὐσκοπεῖν ἀεὶ τὰ κοινὰ, καὶ βελτίω ποιοῦντας, ὡς δὴ μικρὰ μεγάλοις εἰκάζειν, ὧν ἐθέλῃς, ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ σωροῦ κορυφῆς, ἐφ' ἑκάστου τούτων, ἀφ' ὧν σύγκειται καταβαίνειν, ὅθεν ὅτι μεγάθει καὶ σμικρότητι διαφέρομεν τὰ ἀκροτάτων. τὰ δ' ἄλλα, μισθοφόρου ὁμοίως ἅπαντες. εἰ μὲν οὖν τούτων ἐστέρηκεν ὁ νόμος, μηδένα μηδὲν πράττειν, ἔνοχος ἂν εἰκότως ἐδόκουν τῇ δίκῃ μοι. εἰ δὲ τοῦτο

dictorum factorumque omnium commentarios scribo, & litigantium orationes corrigo, principisque ipsius decreta in sensu dilucidissimo simul & exactissimo summa fide conservo, & in omne ævum reponenda reipub. trado. Deinde non à privato, sed à principe mercedem accipio, eamque non exiguam, sed multorum talentorum. Postea, si recta ratione res procedat, spes non inanis supereſt, ut alicui provinciæ præficiar, aut regium aliquod negotium mihi demandetur. Volo igitur loquendi libertate ingenti utens, & cum objecto crimine cominus congrediens, illud præstantissimè refellere. Equidem affirmo tibi neminem gratis quicquam facere. Nec summarum rerum administratores excipias, quando nec ipse rex mercedis est expers. Non dico tributa, neque vectigalia quæ quotannis penduntur à subditis: at regi merces fuerit maxima si laudetur, si ab omnibus celebretur, si pro collatis beneficiis adoretur. Imagines etiam, templa, delubra quæcunque à subditis habent, mercedis loco sunt & ipsa, pro curis, & providentia qua reipub. semper prospiciunt, eamque in melius provehunt. Et ut magnis parva componam, si initio à cumuli cacumine ducto, per singula ex quibus constat, descendere velis, nos non nisi magnitudine & parvitate à summis differre videbis: cæterùm mercenarios pariter omnes esse. Quòd si legem hanc tulisſem, ut nemo quicquam ageret, non in-

juria iniquitatis reus viderer. Sin hoc in libello nullibi à

me

ρῶ ὠδαμῶ ϑ βιβλίῳ λέλειπται μοι, χρὴ ὃ τ' ἀγαθὸν ἄνδρα ἐνεργὸν εἶναι, τί ἂν ἄλλο ἐς δέον αὐτῷ χρῶτο, ἢ φίλοις συμπορῶν ὡϑς τὰ βέλτιστα, κἀν τῷ μέσῳ ὑπαίθριον πῖδαν αὐτὸ διδὸς, ὅπως ἴχνῃ πίστεως, καὶ ἀπαϑείης, καὶ σύνοιας ὡϑς τὰ ἐγκεχειρισμένα, ὡς μὴ τὸ ὑμέτερον σκέλος, Ε'τύσιον ἀρώσης ἄχϑος εἴη. ὡϑ δὲ τῶν ὅλων, μεμνῆσθαι χρὴ τοὺς ἐπιπλήττοντας, ὅτι ὦ σοφὲ οὐτι μοι, εἰ δή τις καὶ ἄλλος ἐστὶ τῶν σοφῶν, ἐπιπλήξουσιν, ἀλλὰ τὴν σὴν ϑ πολλὴ δύμη, λόγους μὲν ἀσκήσαντα, καὶ τὰ μέτρια ἐπαινημένῳ ἐπ' αὐτοῖς, ὡϑς ὃ τῷ ἄκραν σκέτλιον τῶν κρευφείων ἀρετῶν, ὃ πάνυ γαμνιασμένον. καὶ μοὶ Δί' ὀλίγ' ἐπὶ τούτῳ ἀνιᾶσθαί μοι ἄξιον, ὅτι μὴ ὃ ἄλλῳ ἐγωγ' ἂν ἐντετύχηκα, τῷ ϑ σοφῷ ὑπόχρεων ἀπωλῆσϑαι. σὺ μέντοι καὶ ϑαυμάσεαι μ' ἂν ἐπιπλήττοντός μοι τῷ νῦν βίῳ, εἴγε ἐπιτιμᾶσϑαι, ὃν ὡϑ πολλὰ ἤδεις ἐπὶ ῥητορικῇ δημοσίᾳ μισϑώσει μισϑοφορὰς ἐνεγκάμενον, ὁπότε κῦ ϑέαν ϑ ἐσπερίαν Ω'κεανὸν καὶ τὸν κελτικὸν ἅμα ἐπιὼν ἐνέτυχες ἡμῖν, τοῖς μεγαλομίσθοις τ σοφισταῖς ἐναριθμουμένοις. ταῦτά σοι ὦ ἐπαῖρε, κρίτου ἐν μυρίας ταῖς ἀσχολίαις ὤν, ὅμως ἀπλογησάμενον, οὐκ ἐν παρέργῳ ϑήμῃ ϑ [1] τῷ λόγῳ παρὰ σὲ καὶ πλήρη μοι ἐνεχϑῆναι. ἐπὶ ὡϑς γε τοὺς ἄλλους καὶ συ-

me dictum est : virum autem bonum alicui operi decet esse intentum : quid aliud est in quo suam operam collocare debeat, quàm in juvandis ad res optimas amicis, inque medio sub dio specimen sui dando, quanta fide, diligentia & benevolentia demandata munia prosequatur, ne sit illud Homericum, *Pondus inutile terræ*. Ante alia autem, meos objurgatores meminisse oportet, se non sapientem virum (si modo aliquis alius est sapiens) objurgaturos, sed plebejum, in orationibus exercitatum, qui mediocrem ex iis laudem comparavit : at verò ad summam illam procerum virtutem, non est admodum institutus. Quanquam ne hoc quidem nomine dolere debeo per Iovem, quòd in neminem incidi, qui omnes sapientiæ, quam profitebatur, numeros expleret. Te verò, quòd hanc vivendi rationem mihi vitio vertis, non possum non mirari, siquidem eum objurgaveris, quem olim nosti pro causis publicè agendis mercedes maximas accepisse, quo tempore ad visendum. Occidentalem Oceanum profectus peragrata simul Gallia in nos incidisti, cùm quæstuosis rhetoribus annumeraremur. Hæc tibi, amice, ego quanquam sexcentis negotiis districtus, respondi : non parvi facturus si candidum plenumque calculum à te reportavero. Nam quod ad alios attinet, etiamsi simul

1 Τῷ λόγῳ παρὰ σὲ ϑ πλήρη μοι ἐνεχϑῆναι] Per πλήρη intellige μὴ τετρυπημένῳ ψῆφον, *non perforatum calculum*, quod absolvebat, ut & album : utebantur in judiciis calculis vel fabis, & calculi quidem integri & πλήρεις absolvebant, & ut fabæ albæ, sed calculi perforati, τετρυπημένοι, condemnabant. vide Scholiasten Aristophanis ad Vespas pag. 500. *Palm.*

νάμῳ πάντες καταγελῶσιν, ἱκανὸν ἂν εἴη μοι τὸ, [1] Οὐ φροντὶς Ἱππoκλείδῃ.

simul omnes accuſent, illud mihi ſufficerit, Non curat Hippoclides.

1 Οὐ φροντὶς Ἱππoκλείδῃ] Hæc dixerat antea, repetit in Hercule Ogmio, Proverb. δεῖ τι μὴ πάνυ ἀπεδόκουν ἡμῖν λεγόμενον. Legend. Heſych. ex Ariſtoph. *Bourd.* Εἴη μοι τὸ Οὐ φροντὶς Ιπ. Marc.

ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΕΝ ΤΗ ΠΡΟΣΑΓΟΡΕΥΣΕΙ ΠΤΑΙΣΜΑΤΟΣ.

PRO EO QVOD INTER SALVTANDVM VERBO LAPSVS FVERAT.

ARGVMENTVM.

[1] *Reſpondet hac Apologia, pro errato, quod inter ſalutandum ipſi exciderat, cum mane & in prima ſalutatione, quando χαῖρε, hoc eſt Ave ſeu ſalve dicendum fuerat, ipſe ὑγιαίνε, hoc eſt, Vale dixiſſet. Orationis ſtatus eſt juridicialis aſſumptitius. Fatetur enim & ipſe peccaſſe ſe, quia ordinem inverterit, & quod poſtremum dici conveniebat, à principio uſurparit. Sed tamen culpam hanc mitigat atque elevat. Primùm uſu ac poteſtate ipſorum verborum, oſtendens τὸ χαίρειν non in principiis tantùm à veteribus, ſed etiam in fine atque diceſſu uſurpatum fuiſſe, ὑγιαίνειν autem utroque loco frequenter à multis, à quibuſdam etiam in principio ſemper poſitum fuiſſe, deinde & efficaciorem atque auſpicatiorem vim ac ſignificationem habere, idque probat multis & poëtarum & aliorum teſtimoniis adductis, item hiſtoriarum exemplis, ubi vel eodem errore ὑγιαίνειν pro χαίρειν poſitum fuiſſet vel aliàs uſurpatum, commodum aliquod utentibus attuliſſet. Poſt hæc ordinis inverſioni opponit eventum erroris, quòd tale verbum, pro alio dixerit, cujuſvis ſeu poteſtas, hoc eſt, valere ſeu ſanum eſſe, cuivis tempori, non matutino tantùm, conveniat, & quòd hæc ſalutatio cæteris potior atque efficacior ſit. Denique & principes hoc idem primum atque præcipuum ſuis mandant, ut ſalutis ſeu valetudinis curam gerant, & privati quoque in reſalutando ſalvos eſſe jubent. Hinc & cauſſam erroris ſive eventus hujus, in deum aliquem transfert. Animi autem conſternationem, quæ cauſſam errori dederit, à conſueto, & objecto ſeu caſu defendit. Deinde & vo-*

1 *Reſpondet & Apologia*] Scripta hæc diſſertatio πρὸς Ἀσκληπιὸν ut patet fine. Cauſa diſſertationis hæc eſt: ὑγιαίνειν, dixerat ἀντὶ τοῦ χαίρειν· αἱ γὰρ τῶν παλαιῶν προφάσεις αἱ μὲν ἐσθησαν χαῖρε, αἱ δὲ ἰσχύεται, ὑγίαινε. Bourd.

1 Οὐχυ-

& voluntatem principis pro ſe interpretatur ficta conformatione, idque argumento à conſequentibus, & exemplo ducto. Ad finem, ficta alia ac nova objectione orationem in votum ſeu precationem deſinit. Exordium à loco communi ſumitur.

Χαλεπὸν μὲν ἄνθρωπον ὄντα, δαίμονός τινος ἐπήρειαν ἀφυγεῖν. πολὺ δ' χαλεπώτερον ἀπολογίαν εὑρεῖν ἀβλαβῆ καὶ δαιμονίᾳ παραισμῷ. ἄπερ ἀμφότερα τῶν ἐμοὶ συμβεβηκέναι. ὃς ἀφικόμην ἀδὲ σοί, ὡς εἰωθότι μάλιστα, δέον τὴν συνήθη ταύτην φωνὴν ἀφεῖναι, καὶ χαίρειν κελεύειν. ἐγὼ δ' ὁ χρυσοῦς ἐπιλαθόμενος, ὑγιαίνειν σε ἠξίουν. δύσημον μὲν καὶ τοῦτο, οὐκ ἐν καιρῷ δ', ὡς ἐκ τῶν ἴσως. ἐγὼ μὲν οὖν ἐπὶ τούτῳ δύσας ἰδιόν τε, καὶ ἡυθρίων, καὶ παντοίων ἐμαυτὸν ἀπορίας. οἱ παρόντες δ', οἱ μὲν, ἀβλαβαίειν, ὡς τὸ εἰκὸς. οἱδὲ, ληρεῖν ὑφ' ἡλικίας. οἱδὲ, χλευσῆς κορυφαλὴς ἀνάμεσον ἔτι ὤφθαι με ἐόντα, εἰ καὶ ὀλίγα μάλιστα σὺ ἐπιεικῶς ἤνεγκας τὸ γῆρας. ἐγὼ δ' ὅσον ἄκρον τῆς μεσηλικίας ἐπεσημαινόμην τὸ βλάπτης τὴν ἁμαρτίαν. ἔδοξέν οὖν μοι καλῶς ἔχειν ἀβλαβῆ τινὰ ἐμαυτῷ συγγράψαι, ὡς μὴ πάνυ ἀνιώμενον ἐπὶ τῷ παραισμῷ, μηδ' ἀφόρητον ἡγούμενον, εἰ πρεσβύτης ἀνὴρ τοσοῦτον ἀπεσφάλην δ' καλῶς ἔχοντος, ἐπὶ τοσούτων μαρτύρων. ἀπολογίας μὲν γὰρ ἐδεῖν ἐδόκει οἱμαι ὑπὲρ γλώττης, εἰς ὕπνος δύσημον δύχλω ὀλιθάσης, ἀρχόμενον μὲν οὖν τὸ γραφῆς, πάνυ ἀπόρως συνδύξεσθαι ὤμην τῷ παραλήμματι. παθόντι δ',

Difficile eſt, homo cùm ſis fortunæ alicujus offenſionem evitare: longè verò difficilius inopinati, divinoque impulſu commiſſi erroris defenſionem invenire. Quod utrumque mihi nunc accidit, qui cùm mane te ſalutaturus adiiſſem, & conſuetam hanc vocem emittere, teque ſalvere jubere debuiſſem, ego aureus ille oblitus, valere te juſſi. Quod quidem verbum boni eſt ominis, ſed intempeſtivum, ut quod auroræ non conveniat. Ob id igitur ſudabam, erubeſcebam, & præ inopia conſilii pervarius eram. Eorum autem qui aderant, alii quidem me lingua lapſum eſſe, ut erat conſentaneum: alii verò præ ætate delirare, alii denique heſterna crapula plenum adhuc eſſe exiſtimabant: tametſi tu animo maximè æquo caſum hunc ferebas, ut qui ne levi quidem riſu linguæ erratum notares. Viſus ſum igitur mihi præclarè facturus ſi conſolationem aliquam ipſe mihi componerem, ne hoc lapſu nimis ægrè afficerer, neve intolerabile putarem, ſi ſenex ego, præſentibus tot teſtibus, à decoro tantum deflexi. Nihil enim, opinor, opus erat defenſione pro lingua, quæ in tam boni ominis precationem labendo incidit. Quare mihi ſcribere incipienti videbar in dubiam quæſtionem incurſurus eſſe: ſed progredienti multa dicenda ſe ob-

1 Ὁ χρυσοῦς] Sic apud Ariſten. Epiſt. 1. & alibi quod notavit Doctiſſ. Mercer. Cætera ſummi Rhetoris & Philoſophi doctrinam declarant. *Bourd.*

1 Πεσ-

πολλὰ προφάσεις τὸ λεκτέα. ὑμῖν μὲν οὖν πρότερον ἐρῶ αὐτὰ, ἢν μὴ δόξῃ τοῖς χαίρειν αὐτῷ, καὶ τοῖς δὸ πράττειν, καὶ τοῖς ὑγιαίνειν προσήκω τὰ εἰκότα. τὸ μὲν δὴ χαίρειν, ἀρχαῖόν μὲν ἦν προσαγόρευσις. ὑμῖν μὲν ἐωθινὴ μόνον, διὰ τὸ τοῦ προτὶ τὸν ἔντυξιν, ἀλλὰ καὶ πρώτου μὴ ἰδόντας ἀλλήλους, ἔλεγον αὐτό. ὡς τὸ, Χαῖρ' ὦ δυνάστα τῆς γῆς Τιρυνθίας. καὶ μὴν τὸ δεῖπνον εἰς λόγους ἤδη παρῆσιν προπόμπους, ὡς τὸ, Χαῖρ' Ἀχιλλεῦ, δαιτὸς μὲν εἶσης σοὶ ἐπιδεύεις, Οὐδυσσεῦς δ' ὁπότε τὴν ἐπιστολὴν πρεσβείαν αὐτῷ ἐρρήτορευε. καὶ ἤδη ἀπίοντες παρ' ἀλλήλων, ὡς τὸ, Χαίρετ', ἐγὼ δ' ὑμῖν θεὸς ἄμβροτος, οὐκ ἔτι θνητός. εἰδὼς δ' ὅτι καιρὸς οὐδεὶς ἀπενεύσεται τῇ προτρήσει, οὐδὲ ὡς νῦν μόνον ὁ ἐωθινὸς, ὅπερ καὶ ἐπὶ τῇ ἀπαισίᾳ καὶ ἀπολωτάτῃ ὁμῶς ἐχρῶντο αὐτῇ, ὡς ὁ δὲ Εὐριπίδου Πολυνείκης ἤδη τελευτῶν τὸν βίον, Καὶ χαίρετ', ἤδη γάρ με σκοτόεσσα καλύπτει. καὶ ὁ μόνον φιλοφροσύνης αὐτοῖς ὢν τοῦτο σύμβολον, ἀλλὰ καὶ ἀπεχθείας, καὶ δὲ μηκέτι χρήσεσθαι ἀλλήλοις. τὸ γὰρ μακρὸν χαίρειν φράσαι, τὸ μηκέτι φράσαι ἐστὶν δηλοῖ. [1] ὥσπερ δ' αὖτο Φιλιππίδης ὁ ἡμεροδρομήσας λέγεται ἀπὸ Μαραθῶνος ἀγγέλων τὴν νίκην, εἰπεῖν πρὸς τοὺς ἄρχοντας obtulerunt : quæ tamen priùs non dicam, quàm de verbis *Salvere*, *Beneagere* & *Valere*, quæ consentaneum est, exponiero. Verbum igitur *Salvere*, antiqua est salutatio, quam usurpabant non solùm mane, primaque in compellatione, sed etiam cum ante se mutuò non vidissent; quale illud est, *Salve ô soli rex ipsius Tirynthii*. Deinde à cœna cum jam ad sermones vinosos converterentur : quale illud, *Salve Pelide nil cœna æqualis eges nunc*. quum suæ legationis mandata Vlysses ipsi exponeret. Præterea cùm jam à se mutuo discederent, quale illud, *Salvete, atque Deum me agnoscite non mortalem*. Certum autem tempus nullum huic salutationi est attributum : neque ut nunc, solum matutinum, quandoquidem in infaustis, abominandisque rebus similiter usurpabant, ut Euripidis Polynices jam moriens, *Salvete*, inquit, *nam totus tenebris jam tegor*. Nec solùm illis erat benevolentiæ, sed etiam odii symbolum, cùm significarent nihil amplius inter se commercii fore. Nam qui longum salvere dixissent, innuebat se non amplius curaturum. Primus autem hoc verbo usus fuisse fertur Philippides, cùm uno die cursu iter à Marathone Athenas usque emensus victoriam sedentibus ma-

1 Πρῶτος δ' αὖτο Φιλιππίδης ὁ ἡμεροδρομήσας] Erratum est sæpissime in nomine ejus viri : multo melius Herodotus lib. 6. qui eum Φειδιππίδην vocat. Nomen proculdubio ei impositum ob cursus celeritatem, utpote qui cursor eximius ἵππου ἐφείδετο, cui non opus erat equo. Sic enim Græcis nomina fere ab instituto & exercitatione imponebantur. Sic Ἰλιονεὺς ἀπὸ τοῦ λέγειν τὸν πόλεμον. Sic Ἡλεκίρα διὰ τὸ σκληρὸν χρῆναι ἀλεκίρου ἦθος. Sic Μελάνιππος ἀπὸ αὐτοῦ μέλους τοῦ ἄρχας τῷ Καλυδωνίῳ κάπρῳ. Sic Ἡρακλῆς ὁπὸ διὰ τὴν Ἥρας κλέος ἴσχε. Sic Πολυδεύκης διὰ τὸ μάχης ἂν πολλὰ ἰδεῖν. Sic Βελλεροφόντης ἀπὸ τοῦ Βελλέρου φόνου. Sic Τυδεύς ὁπὸ υἱὸς μητρὸς Λυγκέως ἐκπεσών, & sexcenta talia. *Palm.*

1 Τὰ

ἔτι καθημένους, καὶ προσιοντικότας ὅπως ἔχει τέλος τῆς μάχης, Χαίρετε, νικῶμεν. καὶ τοῦτο εἰπὼν, σωματοδοτεῖν τῇ ἀγγελίᾳ, καὶ τῷ χαίρειν σωτηρίαν δοῦναι. ἐν ἐπιστολῇ δ' ἀρχῇ, Κλέων ὁ Ἀθηναίων δημαγωγὸς, ἀπὸ Σφακτηρίας ταῦτα χαίρειν πρῶτος ἔγραψε, διαγγελίζομενος τὴν νίκην τὴν ἐκείνην, καὶ τὴν τῶν Σπαρτιατῶν ἅλωσιν. καὶ ὅλως μὲτ' ἐκεῖνον ὁ Νικίας ἀπὸ Σικελίας ἐπιστέλλων, ἐν τῷ δοκεῖν τὸ ἐπιστολῶν διέμενεν, ἀπ' αὐτῶν ἀρξάμενος τῶν πραγμάτων. ἀλλ' ὁ θαυμαστὸς Πλάτων, ἀνὴρ ἀξιόπιστος τοιαύτης τοιούτων, [1] τὸ μὲ χαίρειν κελεύειν καὶ πάνυ ἀποδοκιμάζειν ὡς μοχθηρὸν ὄν, καὶ ἀδὲν πρεπωδὲς ἐμφαῖνον. τὸ δ' οὐ πράττειν αὐτὸ αὐτῷ εἰσάγει, ὡς κρεῖττόν σώματός τε καὶ ψυχῆς οὐ δικαιοσύνης σύμβολον. καὶ ἐπιστέλλων μὲ τῷ Διονυσίῳ, αἰνίττεται αὐτὸν, ὅτι πειθὼν εἰς τὸ Ἀπόλλω, χαίρειν τὸ θεὸν προσεῖπεν, ὡς ἀνάξιον τῆς Πυθίας, καὶ οὐχ ὅπως θεοῖς, ἀλλ' οὐδ' ἀνθρώποις οἰκείοις πρέπον. ὁ μὲν γὲ θαυμάσιος Πυθαγόρας, εἰ καὶ μηδὲν αὐτὸς ἡμῖν ἴδιον καταλιπεῖν τῶν αὐτοῦ ἠβούλετο, ὅσον [2] Οἰκέλῳ τῷ Λευκανῷ, καὶ Ἀρχύτᾳ, καὶ τοῖς ἄλλοις ὁμιληταῖς αὐτοῦ πεπαίδευκε, καὶ τὸ οὐ πράττειν πρᾶξαφθεν, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ ὑγιαίνειν ἄρχεσθαι σύμβουλεν. ἅπαντες γὰρ οἱ ἀπ' αὐτοῦ ἑταῖροι ἐπιστέλλοντες, ὁπότε ἀποδοῖεν τι γράφοιεν, ὑγιαίνειν δίδυς ἐν ἀρχῇ παρεκελεύοντο, ὡς ἂν αὐτὸ ψυχῇ τε magistratibus, & de pugnæ eventu solicitis annunciaret. *Salvete : vincimus :* eoque dicto statim cum nuncio interiisse, & cum verbo *Salvere*, expirasse. In Epistolæ autem initio, Cleon ille Athenientium tribunus, cùm ex Sphacteria scriberet, primo loco *Salvere* posuit, lætum illic partæ victoriæ nuncium mittens, expugnatis videlicet Spartanis. Denique post illum Nicias dux, cùm ex Sicilia scriberet, antiquam epistolarum formam retinuit, statim ab ipsis rebus exordiendo. Sed mirabilis ille Plato, vir fide dignus, & legum hujusmodi lator, hoc verbum *Salvere* jubet planè improbare tanquam malum, nihilque serium præ se ferens. Ejus autem loco verbum, *Bene agere*, introducit, tanquam commune corporis animique bene affectorum symbolum. Ac missis ad Dionysium literis, reprehendit ipsum, quòd versus in Apollinem scribens, Deum salvere jussisset, tanquam Deo indignum, ac nedum Diis, sed ne præstantissimis quidem viris decorum. At certè divinus Pythagoras, tametsi nihil ipse nobis proprium suorum scriptorum relinquere voluit, quantum ex Occello Lucano, & Archyta, aliisque ipsius discipulis conjicio, nec verbum, *Bene agere*, præposuit, sed à verbo *Valere* ordiri jussit. Itaque omnes ipsius sectatores, cùm ad se invicem literas mitterent, quoties serii quippiam scribebant *Valere*, statim ab initio jubebant, ut quod tam cor-

1 Τὸ εὖ χαίρειν κελεύειν καὶ πάνυ ἀποδοκιμάζειν] Plana sententia est. Sed forte si Lucianus scripserat ludens : τὸ μὲν χαίρειν, χαίρειν κελεύειν, καὶ πάνυ ἀποδοκιμάζειν, ut pagina sequent. πάνυ χαίρων τῷ χαίρειν. Marc.

2 Οἰκέλῳ] Cod. Florent. Ο'κιλλῳ. Bourd.

καὶ σύμβολα ἀρμοδιώτατον, καὶ συνόλως ἁπάντων εὐδαιμονίας πάντων ἀγαθά. καὶ τὸ μὲν τρίπλευρον αὐτοῖς τρίγωνον, τὸ ἀφθόνιον, τὸ πεντάγραμμον, ᾧ συμβόλῳ ἐχρῶντο τοὺς ὁμοδόξους ἐπιγινώσκοντες, ὑγεία πρὸς αὐτῶν ὠνομάζετο. καὶ ὅλως ἡγοῦντο τὸ μὲν ὑγιαίνειν εἶναι, ὅπερ ἦν τὸ εὖ πράττειν, ὅπερ τὸ χαίρειν πᾶσιν καὶ τὸ ὑγιαίνειν. εἰσὶ δὲ οἱ καὶ [1] τὴν τετρακτύν, ἣ μέγιστον ὅρκον αὐτῶν, [2] ἢ ἣ ἐστιν αὐτοῖς ἀριθμὸν ἀποτελεῖν. οἶδ', καὶ ὑγείας δεῖσθαι ἐκέλευσα. ὃν καὶ Φιλόλαός ἐστι. καὶ τί σοι τοὺς παλαιοὺς λέγω, ὅπου καὶ Ἐπίκουρος ἀνὴρ πάνυ χαίρειν τοῖς χαίρειν, καὶ τὴν ἡδονὴν πρὸ ἁπάντων αἱρούμενος, ἐν ταῖς ἀπλουστέραις ἐπιστολαῖς, εἰσὶ δ' αὐτῶν ὀλίγαι, καὶ ἐν ταῖς πρὸς τοὺς φιλτάτους μάλιστα, ὑγιαίνειν εὐθὺς ἐν τῇ δέλτῳ ἐπιστέλλει; πολὺ δ' ἂν καὶ ἐν τραγῳδίᾳ, καὶ ἐν τῇ δεξαίᾳ κωμῳδίᾳ εὑρεῖς τὸ ὑγιαίνειν, ἐπὶ τὸν εὐθὺς λέγόμενον. τὸ μὲν γὰρ Οὐλέ τε, καὶ μέγα χαῖρε, σοφῶς ἐπιτεταγμένον, ᾧ χαίρειν τὸ ὑγιαίνειν ἴσχε. ὁ δ' Ἀλεξις, Ὦ θέατά, ὑγίαινε. ὡς χορηγῶν ἐλήλυθας. ὁ δ' Ἀχαιὸς, Ἥκω πεπραχὼς δεινά, σὺ δ' ὑγίαινέ μοι. καὶ ὁ Φιλήμων, Αἰτῶ δ' ὑγείαν ἐπὶ τοῦτον. εἶτ' εὐπραξίαν. τρίτον δ', χαίρειν. εἶτ' ὀφείλειν μηδέν. ὁ μὲν γὰρ τὸ σκολιὸν γράψας, ἃ καὶ Πλάτων μέμνηται, τί καὶ αὐτὸς φησιν; corpori quàm animo erat accommodatissimum, omniaque simul hominis bona complectebatur. Et triplex, illorum triangulus qui alternatim inter se junctus, quinquelinearem figuram constituit, quo symbolo apud ejusdem sententiæ sectatores utebantur, Sanitas ab ipsis appellabatur. In summa, ipsum quidem Bene valere putabant esse, verùm neque *Bene agere*, neque *Salvere* omnino idem quod *Valere*. Sunt autem & qui Quaternionem maximum ipsorum juramentum, aut perfectum ipsis numerum perficere dicant: alii verò etiam valetudinis principium vocarunt: ex quibus etiam est Philolaus. Ecquid tibi priscos dicam, quando & Epicurus, quanquam verbo *Gaudere*, gaudebat, & voluptatem rebus omnibus anteponebat, in epistolis quas de rebus paulò gravioribus scripsit (quæ quidem sunt paucæ) & in iis quas ad amicissimos potissimum misit, statim à principio bene valere imperat? Sæpe etiam & in Tragœdia, & in veteri Comœdia statim à principio dictum illud *Bene valere* invenias. *Vale*, & multum mihi *Salve*, prudenter illi verbo *Salvere* verbum illud *Valere* præpositum habet. Alexis autem, *O Here Vale, ut tardè admodum advenis.* Achæus etiam, *Venio peracta re gravi, at tu mihi vale.* Et Philemon, *Primùm valere cupio, dein agere bene, Salvere tertio, ultimo debere nil.* Nam qui convivale illud carmen scripsit, cujus etiam meminit Plato, quid etiam ait? *Equi-*

1 Τὴν τετρακτύν] Huc pertinet quod est in aureo versu Pythagoræ:
Ναὶ μὰ τὸν ἡμετέρᾳ ψυχᾷ παραδόντα τετρακτύν
Παγὰν ἀενάου φύσεως. Bourd.

2 Ἢ ἣ ἐστιν αὐτοῖς ἀριθμὸν ἀποτελεῖν, οἶδ' ὑγείας δεῖσθαι] Ἢ ἣ ἐστὶν αὐτοῖς ἀριθμὸν ἀποτελεῖ, ἢδη ὑγείας. Marc.

1 *Cla-*

Υ'γιαίνειν μὲ ἄριστον. τὸ δεύτερον, καλὸν χρυσᾶς. τρίτον δ', πλουτεῖν. ὃ χαίρειν δ' τὸ παρόπαν οὐκ ἐμνήσθη. ἵνα σοι τὸ γνωριμώτατον ἐκεῖνο, καὶ πᾶσι λεγόμενον, Υ'γιαίνε πρεσβύτερε μακάριε, μὴ σοῦ νοίμι τὸ λειπόμενον βιοτῆς. ὥστε εἰ πρεσβύτερος ἐστὶν ὑγιαίνειν, καὶ τὸ ἔργον αὐτῆς τὸ ὑγιαίνειν, ὡσπερεὶ τ' ἄλλων ἀγαθῶν. μυρία δ' κ' ἄλλα ἔκ τε ποιητῶν, καὶ συγγραφέων, καὶ φιλοσόφων καταδεῖξαί σοι ἔχων, ὡσπερεὶ τὸ ὑγιαίνειν, τοῦτο μὲν, παραιτήσομαι ὡς μὴ εἰς ἀπειροκαλίαν τινὰ μειρακιώδη σκάπτειν μοι τὸ σύγγραμμα, καὶ κινδυνεύσαιμ' ἄλλῳ ἥλῳ σκαρεῖν τ' ἦλον. ὀλίγα δέ σοι τ' ἐρχαίας ἱστορίας, ὁπόσα μέμνημαι οἰκεῖα τῷ παρόντι ὡσπερεὶ γράψω, καλῶς ἔχειν ὑπέλαβον. ὅτε Ἀλέξανδρος τὸν [2] Ἴσσῳ μάχιμον ἀγωνιεῖσθαι ἤμελλεν, ὡς Εὐμένης ὁ σαρδιανὸς ἐν τῇ πρὸς Ἀντίπατρον ἐπιστολῇ λέγει, ἑωθεν εἰσελθὼν εἰς τὸν σκηνὸν αὐτοῦ ὁ Ἡφαιστίων, εἴτ' ἐπιλαθόμενος, εἴτ' σκαπτερχθεὶς ὥσπερ ἐγὼ, εἴτε κατὰ θεὸν πεπονθὼς τοῦτο κατεσκηψάσης, ταυτὸν ἐμοὶ εἶπε, Υ'γίαινε βασιλεῦ, καιρὸς ἤδη δηλαδὴ τεθωρᾶχθαι. παρεσκευασμένων δ' τ' παρόντων πρὸς τὸ παράδοξον τ' ὑποπτερύσας, καὶ δ' Ἡφαιστίωνος ὀλίγα δεῖν ὑπ' αἰδοῦς ἐκπλαγέντος, Ἀλέξανδρος δ' ἐρυθριᾷ εἶπε τὸν κληδόνα. τὸ γὰρ σῶσαι ἐπανήκειν δοκεῖ τ' μάχης, ἤδη μοι ὑπισχνεῖται. Ἀντίοχος δ' ὁ σωτὴρ, ὅτε τοῖς Γαλάταις συμβάλλειν ἔμελλεν, ἔδοξεν ὅταρ ἐπιστάντα οἱ τ' Ἀ-

Equidem hoc judico primum, Valere, dein pulchrum videri, Post esse ditem. Verbi autem *Salvere* omnino non meminit. Et ut notissimum quoque illud, & quod omnibus in ore est tibi dicam, *Superum antiquissima Diva Salus. Tecum mihi liceat, Vivere quod supereſt.* Itaque si antiquissima est Sanitas, ejusque opus est *Bene valere*, bonum hoc aliis est anteponendum. Quanvis autem sexcenta alia exempla tum ex poëtis, tum ex historicis & philosophis commemorare possim, ubi verbum hoc *Valere* anteponunt, hoc tamen omittam, ne scriptum meum in juvenilem ineptiam incidat, & [1] clavum clavo trudere videar. Sed pauca ex veteri historia deprompta, quæ memoria teneo, scitè facturum putavi si propria huic causæ adscriberem. Quando Alexander pugnam illam ad Issum initurus erat, ut Sardianus Eumenes in epistola ad Antipatrum dicit, mane in ejus tentorium ingressus Hephæstion, sive oblitus, sive ficut ego perturbatus, sive etiam numine quopiam impellente adactus, idem quod ego dixit. Bene vale rex: tempus jam est in aciem duci exercitum. Conturbatis autem cæteris qui tum aderant ob inopinatam salutandi formam, ipsoque Hephæstione propemodum præ pudore exanimato, Alexander, recipio inquit omen: illud enim nos è pugna incolumes reversuros, jam mihi pollicetur. Antiochus autem cognomento Soter, quando cum Galatis prælium esset conserturus, Alc-

1 *Clavum clavo*] Id est, malum alio malo. Aristot. lib. 5. polit. c. penult. Cic. Tusc. 4. *Cogn.*

2 Ἴσσῳ] Cod. Flor. ἐν Ἴσσῳ. Bourd.

λέξανδρον, κελεύειν σωζῆσθαι τὸ κράνος ἐνδεδύκεναι τῇ φαλαγγι τὸ ὑγιαίνειν. καὶ ὑπὸ τούτῳ σωζήμενος, τῷ ἐκείνου νίκῃ ἐνίκησε. καὶ Πτολεμαῖος ὁ Λάγου, Σελεύκῳ ἐπιστέλλων, σαφῶς ἀνέστρεψε τὴν τάξιν, ὡς δέοντα μὲν τὸ ἐπιστολὴν ὑγιαίνειν αὐτὸν πρεσβεύοντα· ἐπὶ πλεῖον δὲ, ἀντὶ δὲ ἐρρῶσθαι ὑπογράψας τὸ χαίρειν, ὡς Διονυσόδωρος ὁ τὰς ἐπιστολὰς αὐτῶν συναγαγὼν φησιν. ἄξιον δὲ καὶ Πύρρου τοῦ ἠπειρώτου μνησθῆναι, ἀνδρὸς μετ' Ἀλέξανδρον τὰ δεύτερα ἐν στρατηγίαις ἐνεγκαμένου, καὶ μυρίας τροπὰς τύχης ἐνεγκόντος. ὃν ἐγὼ τάχα ἂν εἰκότως ἐν θεοῖς εὐχόμενον, καὶ θύειν, καὶ ἀναπηδᾶν δόξαι ποτὲ ἢ νίκῃ, ἢ βασιλείας ἀξίωμα μεῖζον, ἢ εὐκλειαν, ἢ πλοῦτον ὑπερβολῇ, ἧπερ παρ' αὐτῶν, ἀλλ' ἐν τούτῳ ἠυχεῖσθαι, ὑγιαίνειν. ὡς ἔστ' ἂν τοῦτ' ἔχῃ, ῥᾳδίως αὐτῷ τἄλλων ἀπολαυσόμενον. καὶ ἄρτι εἰκὸς ἐφρόνει, λογιζόμενον ὅτι οὐδὲν ὄφελος τἄπαντων ἀγαθῶν, ἔστ' ἂν τὸ ὑγιαίνειν μόνον ἀπῇ. ἀλλὰ νῦν ἑκάστῳ καιρὸς ἴδιος ὑφ' ἡμῶν ἀποδέδεικται. πόκα ἂν εἴποις. σὺ δὲ τίνων ἐναλλάξαις, εἰ μὴ μηδὲν ἄλλο ἐφθόα, ὁμως τῷ δικαίῳ λόγῳ σὸν ἂν ἔχω εἰπεῖν δι' ἁμαρτηκέναι, ὥσπερ ἂν εἴ τις σοὶ τῇ κνήμῃ τὸ κράνος, ἢ σοὶ τῇ κεφαλῇ τὰς κνημίδας ἐπιθήσαιτο. ἀλλ' ὦ βέλτιστε, φαίην ἂν κἀγὼ σοὶ τοῦτο, εἰκῇ τοι ἂν ταῦτ' ἔλεγες, εἰ μὴ ὅλως καιρὸς ἦν ὑγιείας μὴ δεόμενον. νῦν δὲ καὶ ἕωθεν, καὶ μεσούσης ἡμέρας, καὶ νύκτωρ, ἀεὶ τὸ ὑγιαίνειν ἀναγκαῖον.

Alexandrum in somniis astare sibi putavit, qui juberet ut ante pugnam exercitui tesseram hanc *Valere* daret. Ac sub hac tessera præclaram illam victoriam est consecutus. Ptolemæus etiam Lagi filius missis ad Seleucum literis planè ordinem invertit, à principio quidem epistolæ valere illum jubens: pro eo autem ubi alii *Vale* scribunt, Salvere subscribens quemadmodum Dionysiodorus tradit, qui epistolas ejus collegit. Æquum etiam [1] Pyrrhi Epirotæ meminisse, qui post Alexandrum secundas tenuit in re militari, variasque fortunæ vices pertulit, hic cum Deos precando, sacrificando, & donaria consecrando semper veneraretur, nunquam tamen ab illis vel victoriam vel regni majestatem ampliorem, vel gloriam, vel divitiarum abundantiam postulavit, sed unum hoc, ut bene valeret precabatur ut pote cui, hoc fruenti cætera facillimè supperterent. Atque me judice optimè sentiebat, illud secum reputans, nullum cæterorum omnium bonorum fore fructum, si sola Sanitas abesset. Sed nunc cujusque proprium tempus quo usurpabatur à nobis est demonstratum. Fortassis autem dixerit quispiam. Tu verò hoc immutato, etsi nihil aliud dixisses, justa tamen de causa extra culpam non esses: perinde ac siquis galeam tibiæ, vel capiti ocreas alligaret. Verùm ô optime, ego illi responderem, meritò sanè hæc diceres, siquod in universum tempus esset quod sanitate opus non haberet. Nunc verò & manè, & meridie, noctuque bene valere semper necesse est: in pri-

1 *Pyrrhi Epirotæ*] De quo Iustin. lib. 18. *Cogn.*

καὶ μάλιστα τοῖς ἄρχουσι, καὶ πολλὰ πραγματεύσιν ὑμῖν, ὅσῳ καὶ τοῖς πολλὰ δεῖται τοῦ σώματος. ἔπειτα, ὁ μὲ χαίρειν εἰπών, μόνον οὐφέλιμόν τῇ ἀρχῇ ἐχρήσατο, καὶ ἔστιν εὐχὴ τὸ πρᾶγμα. ὁ δὲ ὑγιαίνειν προσκελευόμενος, καὶ χρήσιμόν τι δρᾷ, καὶ συμμιμνήσκει τοῦ τοῖς τὸ ὑγιαίνειν συμπλέουσιν. καὶ οὐ σωτεύχεται μόνον, ἀλλὰ καὶ προστάττει. τί δ' ἀκὴ [1] καὶ ἐν τῇ τῶν ἐντολῶν βιβλίῳ, ὃ ἀεὶ καὶ παρὰ βασιλέως λαμβάνετε, τοῦτο πρῶτον ὑμῖν ἐστι παραγγελμα, τὴν [2] ὑγείαν τὴν ὑμετέρας αὐτῶν ἐπιμελεῖσθαι; καὶ μάλα εἰκότως. οὐδὲν γὰρ ἂν εἴη ὄφελος, ὑμῶν πρὸς πάντα, μὴ ὄντων ὑγιαινόντων. ἀλλὰ καὶ ὑμεῖς αὐτοί, εἰ με κελεύω τὸν Ῥωμαίων φωνῇ ἐπαινεῖν, τοῖς πρωτοπαρρεύουσιν ἀνεπιδεξιώμοσι, [3] τοῦ τὴν ὑγείας ὀνόματι πολλάκις ἀμείψασθε. καὶ τοῦτο πάντως εἶπον, ἀλλ' ὡς οὐ προθυμίας ἀφελὼν μὲ τὸ χαίρειν, ἐπιτηδεύσας δ' αὐτ' αὐτῷ εἰπεῖν τὸ ὑγιαίνειν, ἀλλ' ὡς τοῦτο μὲ ἄκων ποιῶν. ἢ μᾶλλον ἂν ὦ ξενίζων, καὶ τοὺς καιροὺς τῆς προσαγορεύσεως σκαλαπῶν. χαίρειν γὰρ ὁμολογῶ πᾶσι τοῖς θεοῖς, ὅτι μοι τὸ σφάλμα ἐς ἄλλο μακρῷ αἰσιώτερον τέλος ἐξέπεσε, καὶ εἰς τὸ ἄμεινον περιῆλθεν. καὶ πάντα τῇ ὑγείᾳ, ἣν Ἀσκληπιὸς αὐτῷ ἐπινοίᾳ τοῦτ' ἐπράξῃ, δι' ἐμοῦ σοι τὸ ὑγιαίνειν παρεσκεύασε. ἐπὶ

primis verò principibus vobis, qui multa negocia geritis, eoque ad multa sano corpore opus habetis. Præterea autem ille qui dixit *Salve*, auspicato tantùm principio est usus, eaque res est votum. Sed qui *valere* jubet, is & quiddam utile facit, & eorum admonet quæ ad sanitatem conferunt: nec comprecatur modò, sed etiam imperat. Quid autem? nonne in mandatorum libello, quem semper à rege quoque accipitis, hoc primum vobis præcipitur, ut vestram valetudinem curetis? Ac meritò sanè: neque enim ulla vestri utilitas ad res cæteras obeundas foret nisi integri ac sani essetis. Quinetiam vos ipsi, si Romanam linguam ego nonnihil intelligo, quum salutantes resalutatis, illis plerumque sanitatis nomine respondetis. Et hæc omnia dixi, non quòd verbum *Salvere* consultò demerim, & *Valere* pro eo dicere affectarim: sed quòd invito mihi exciderit: alioqui ridiculus essem si inusitatam vocem inducerem, & tempora salutationum immutarem. Gratiam autem Diis habeo, quòd mihi erratum hoc, in verbum aliud longè auspicatius est conversum, & in melius prolapsus sum. Et fortasse hoc Salutis vel Æsculapii ipsius consilio factum est, qui tibi per me sanitatem promittat. Nam quo

1 Καὶ ἐν τῷ τῶν ἐντολῶν βιβλίῳ] Et *in mandatorum libello*. Marc.

2 Τὴν ὑγείας τὴν ὑμετέρας αὐτῶν ἐπιμελεῖσθαι] Formula illa fuit: *Valetudinem tuam cura diligenter*, Aut, *Da operam ut valeas*, Aut, *Fac ut valetudinem cures*. Quæ formulæ in M. Tullii epistolis ad Terentiam uxorem. Sed illæ in epistolis extremis, in mandatorum verò libellis primis. Ἐντολῶν verò βιβλίον esse mandatorum libellum quem à principe accipiebant præsides & procoss. & ἐντολὰς βασιλέων esse mandata principum, patet Dionis lib. LIII. *Idem*.

3 Τοῦ τὴν ὑγείας σου πολλάκις ἀμείψασθαι] Formula est, *Ut vales?* ut Plauti Rud. sc. XXIX. *Idem*.

ἔγωγε, πῶς ἂν αὐτὸ ἔπαθον ἄνθ' ὅτου μηδέπω πρότερον ἐν τῷ μακρῷ βίῳ παρεχθεὶς ὅμοιον; εἰ δὲ δεῖ καὶ ἀνθρωπίνῳ τινὰ ὑπὲρ θεοῦ γενόμενον ἀπολογίαν εἰπεῖν, ἴσθι ξένον εἰ πάνυ ἐσπουδακὼς ἐπὶ τοῖς ἀρίστοις ἐπὶ σὲ γνωρίζεσθαι, ἐκ τῆς ἄγαν ἐπιθυμίας εἰς τἀναντίον ἀθρόως παρεχθείς, ἐνέπεσον. πάλαι δ' ἂν πάνυ σκληρόν τι καὶ ὀλοὸν λογισμὸν, καὶ φαπτῶν πλῆθος. ὧν οἱ μὲν, ὡσθωΐζοντες, οἱ δ', ἐν τῇ πόλει τὸ ὠθισμῷ ταράττοντες μὴ μένοντες. σὺ δ' οὐ οἶσθ' ὅτι καὶ οἱ ἄλλοι εἰς ἄνοιαν, ἢ ἀπαιδευσίαν, ἢ ἀχαριστίαν ἀθλιώτατον τὸ πρᾶγμα, αἰδῶς αὐτὸ σύμβολον, καὶ ἀφιλείας ἐποίησε, καὶ ψυχῆς μηδὲν ἀγαθοῦ, καὶ ἐντεχνον ἐχούσης. ὡς τὸ γε πάνυ χαρακτηρίον ἐν τοῖς τοιούτοις, ἡ πόρρω θρασύτητος καὶ ἀναισχυντίας ἐστί. καὶ ἔμοιγε εἴη μηδὲν μὴ τοιοῦτον σφάλλεσθαι. εἰ δὲ συμβαίη, πρὸς εὐφημίαν αὐτὸ τρέπεσθαι. ἐπὶ γὰρ τοῦ θεοῦ Σεβαστοῦ, καὶ τοιόνδε πλέγματα γένοιτ' ἄν. ὁ μὲν, ἔτυχε δίκην τινὰ δικάσας ὀρθῶς, καὶ ἀπολύσας ἐγκλήματος τοῦ μεγίστου ἀδίκως συνηρπασμένον ἄνθρωπον. ὁ δὲ, χάριν ὁμολογῶν μεγάλῃ τῇ φωνῇ, χάριν οἶδά σοι ἔφη ὦ αὐτοκράτωρ, ὅτι κακῶς καὶ ἀδίκως ἐδίκασας. καὶ τὸ τοῦ Σεβαστοῦ ἀγανακτησάντων, καὶ ἀφαρπάσασθαι τὸν ἄνθρωπον ἐπειγόντων, παύσασθε χαλεπαίνοντες ἔφη. ἃ γὰρ τῶν γλωττῶν αὐτὸς, ἀλλὰ τῶν γνώμων ἐξετάζειν ἄξιον. ἀκήκοα μὲν, ὅτω. σὺ δ' εἴτε τῶν γνωμῶν σκέψαιο, πάνυ εὐνοϊκὴν εὑρήσεις, εἴτε τῶν γλωττῶν, εὔφημος καὶ αὐτή. ἔοικα δ' ἐγὼ τοῦτο ἤδη γεγονέναι, μηδὲν ἐμαυτῷ συνειδὼς ἐν τῷ μακρῷ βίῳ τοιοῦτον ἁμάρτημα. εἰ δὲ δεῖ καὶ ἀνθρωπίνῳ τινὰ ὑπὲρ θεοῦ γενόμενον ἀπολογίαν εἰπεῖν, ἴσθι ξένον εἰ πάνυ ἐσπουδακὼς ἐπὶ τοῖς ἀρίστοις ἐπὶ σὲ γνωρίζεσθαι, ἐκ τῆς ἄγαν ἐπιθυμίας εἰς τἀναντίον ἀθρόως παρεχθείς, ἐνέπεσον. πάλαι δ' ἂν πάνυ σκληρόν τι καὶ ὀλοὸν λογισμὸν, καὶ φαπτῶν πλῆθος. ὧν οἱ μὲν, ὡσθωΐζοντες, οἱ δ', ἐν τῇ πόλει τὸ ὠθισμῷ ταράττοντες μὴ μένοντες. σὺ δ' οὐ οἶσθ' ὅτι καὶ οἱ ἄλλοι εἰς ἄνοιαν, ἢ ἀπαιδευσίαν, ἢ ἀχαριστίαν ἀθλιώτατον τὸ πρᾶγμα, αἰδῶς αὐτὸ σύμβολον, καὶ ἀφιλείας ἐποίησε, καὶ ψυχῆς μηδὲν ἀγαθοῦ, καὶ ἐντεχνον ἐχούσης. ὡς τὸ γε πάνυ χαρακτηρίον ἐν τοῖς τοιούτοις, ἡ πόρρω θρασύτητος καὶ ἀναισχυντίας ἐστί. καὶ ἔμοιγε εἴη μηδὲν μὴ τοιοῦτον σφάλλεσθαι. εἰ δὲ συμβαίη, πρὸς εὐφημίαν αὐτὸ τρέπεσθαι. ἐπὶ γὰρ τοῦ θεοῦ Σεβαστοῦ, καὶ τοιόνδε πλέγματα γένοιτ' ἄν. ὁ μὲν, ἔτυχε δίκην τινὰ δικάσας ὀρθῶς, καὶ ἀπολύσας ἐγκλήματος τοῦ μεγίστου ἀδίκως συνηρπασμένον ἄνθρωπον. ὁ δὲ, χάριν ὁμολογῶν μεγάλῃ τῇ φωνῇ, χάριν οἶδά σοι ἔφη ὦ αὐτοκράτωρ, ὅτι κακῶς καὶ ἀδίκως ἐδίκασας. καὶ τὸ τοῦ Σεβαστοῦ ἀγανακτησάντων, καὶ ἀφαρπάσασθαι τὸν ἄνθρωπον ἐπειγόντων, παύσασθε χαλεπαίνοντες ἔφη. ἃ γὰρ τῶν γλωττῶν αὐτὸς, ἀλλὰ τῶν γνώμων ἐξετάζειν ἄξιον. ἀκήκοα μὲν, ὅτω. σὺ δ' εἴτε τῶν γνωμῶν σκέψαιο, πάνυ εὐνοϊκὴν εὑρήσεις, εἴτε τῶν γλωττῶν, εὔφημος καὶ αὐτή. ἔοικα δ' ἐγὼ τοῦτο ἤδη γεγονέναι, μηδὲν ἐμαυτῷ συνειδὼς ἐν τῷ μακρῷ βίῳ τοιοῦτον ἁμάρτημα.

quo pacto ipse equidem illud sine Deo commisissem, qui per longam ætatem antea nunquam simili modo fui perturbatus? Si quam verò facti defensionem humanam afferre oportet, nihil novum putes si quum à te in optimis cognosci properabam, nimia cupiditate conturbatus, in contrarium incidi. Iam & à recta cogitatione, militum etiam frequentia facilè quempiam deturbaverit, quorum alii adversos protrudunt, alii in ordine salutationis non manent. Tu verò, sat scio, quanvis alii factum hoc in amentiam, aut imperitiam, mentisve impotentiam detorqueant, illud pro verecundiæ & simplicitatis indicio accepisti, animæque nihil vafri nihil callidi habentis signum esse duxisti; nam nimia in his rebus audacia, à temeritate & impudentia non distat. Atque utinam mihi contingat nunquam in hunc modum errare: si verò contingat, id in fausta precationem vertatur. Temporibus igitur primi Augusti, etiam tale quid accidisse dicitur. Hic enim cùm aliquando litem quandam rectè diremisset, hominemque calumnioſe accusatum maximo crimine absolvisset, ille gratias agens magna voce, gratiam, inquit, habeo tibi Imperator, quòd malè atque injustè judicasti. Ibi cùm qui Augustum circunstabant, indignarentur, hominemque discerpere vellent. Desinite indignari, inquit ille: neque enim linguam ejus, sed animum examinare æquum est. Sic quidem ille. Tu verò, sive mentem spectes, planè benevolum me comperies: sive linguam, ipsa quoque bene ominatur. Cæterùm videor hoc loci jam constitutus,

aliud

μῦρ@ , εἰκότως ἄλλό τι φοβηθέσπ@ζ , μή πσι δόξω ἐξεπίτηδες μ-μαρτηκέναι , ὡς τὸν ἁπλοῦν τοῦτον συγγράψαμι. καὶ εἰ γε ὦ φίλτατε Ἀσκληπιὰ τοιοῦτον φαίνεται τ λόγον , ὡς μὴ ἁπλογίαν , ἀλλ' ἐπιδείξεως ἀφορμὴν εἶναι δικεῖν.

aliud quiddam meritò veriturus, ne qui data opera erraſſe me putent, ut hanc ſcribendæ apologiæ occaſionem haberem. Atque utinam Æſculapi cariſſime, ejuſmodi hæc appareat oratio, ut non apologia, ſed oſtentationis occaſio captata videatur.

ΕΡΜΟΤΙΜΟΣ, Ἢ ΠΕΡΙ ΑΙΡΕΣΕΩΝ.

HERMOTIMVS, SIVE DE SECTIS.

ARGVMENTVM.

Hic Dialogus didacticus eſt. Diſputat autem de ſectis philoſophorum, quænam optima ſit, & ad felicitatem quam omnes promittunt, certiſſimè ducat. Et quia impoſſibile apparet, ex tam multis, tamque diverſa ſentientibus, quid optimum atque veriſſimum ſit, eligere, tandem concluditur, Satius eſſe non philoſophari, quàm fruſtra atatem ac operam in eo, quod aſſequi nequeas, conſumere. Series Dialogi ita ſe habet. Occaſionem & exordium ab inceſſu & habitu Hermotimi, Stoica philoſophia ſectatoris, ſumitur: qui, quoniam viginti jam annos perpetuos philoſophos audierat, neque tamen adhuc mediam ad virtutem viam ſuperaverat, diſputationi occaſionem & materiam ſubminiſtrat. Prima igitur quæſtio tractatur, quanto omnino tempore opus ſit, ad virtutem & felicitatem conſequendam. Luciano longitudinem illius ut nimiam accuſante, Hermotimo autem contrà præmia, & mercedem tanti laboris opponente. Atque hoc diſputationis proœmio, & quaſi quadam ſylva præmiſſa, mox ad principalem quæſtionem venitur, puta quænam philoſophorum ſecta certiſſima atque optima ſit, & quomodo eadem deprehendi debeat. Ibi Hermotimo Stoicam præferente, ejuſque rei rationes quaſdam non ſatis idoneas adhibente, à Luciano deridetur magis quàm confutatur. Idem autem mox totam hanc diſputationem quaſi de integro orditur. Ac primò quidem Virtutis Icone quadam propoſita, oſtendit cum multi adeò ſint, qui viam ad illam polliceantur, in tam diverſa turba, tamque gravi cauſa optimum & certiſſimum ducem quarendum atque eligendum eſſe. Quem cum alter ex Stoicis ſumendum eſſe, rurſum diceret, ejuſque rei argumentum etiam hic non ſatis idoneum afferret, Lucianus per proſopopœiam reliquorum philoſophorum, ſe ipſos immeritò, cauſſa indicta, damnari, ac Stoicis iſtis recentioribus, præponi, querentium, apologiam ſubjungit, Hermotimumque repre-

hendit, qui quos nunquam cognovit ac legerit, temerè adeò damnet. Et hunc locum ita concludit, ut dicat, quoniam in incerto sit, quænam philosophandi via aliis præferri debeat, omnes æque relinquendas esse. Hinc variis similitudinibus utrinque res agitur, Hermotimo defendente Stoicam viam, & contendente, apud unum aliquem deprehensa veritate, non esse opus, alios ulrà consulere: contrà autem opponente Luciano, sed apud unum aliquem, nondum inventam ac deprehensam illam esse, & ob id pariter omnes perscrutandos & cognoscendos esse. Quo obtento, jam & de tempore agitur, quo ad cognoscendos omnes opus sit, quod tam longum præsumitur, ut impossibile videatur, vel partem illorum, etiam per omnem ætatem ab uno aliquo evolvi atque cognosci posse. Rursum igitur quod suprà concluditur, quoniam impossibile sit omnes evolvere, & tamen idem necessarium, si veram viam ad virtutem deprehendere velis, satius esse in totum ab illis abstinere. Et hinc quoque ad similitudines deveniunt, Hermotimo contra hanc longitudinem temporis contendente, non esse necesse, ut omnium omnia scripta evolvantur, sed ex parte cognosci ac judicari totum posse. Luciano autem contrà negante, nisi si totum idem uniforme sit, & antea aliquando, quale sit, visum ac cognitum fuerit. Nam philosophiam ipsam non unius generis esse, sed de multis ac diversis rebus tractare. Post hæc idem aliis quoque argumentis ostendit difficultatem eligendi & judicandi, tum de ipsis viis, tum de ducibus & præceptoribus. Deinde ut maximè de via & duce consset, inanem tamen ac vanam spem propositam esse, & hæc multis similitudinibus passim amplificantur. Postremò per fictionem concesso eo, ut Stoicorum optima via sit, testimonio ipsius Hermotimi comprobat, neminem adhuc illorum inventum fuisse, qui, quod promitteret aliis, ipse præstitisset. Denique & mores & vitam illorum cum officio & effectu virtutis pugnare, quod & exemplo cujusdam Stoici præceptoris confirmat. Concludit igitur philosophandum hoc pacto non esse, id quod mox Hermotimus facit, ex pœnitentia, priore vita atque habitu rejectis.

ΛΥΚΙΝΟΣ.

Ὅσην, ὦ Ἑρμότιμε, τῇ βιβλίῳ καὶ τῇ βαδίσματι διαπεφοίτηκας, σοῦ τὸν διδάσκαλον ἐπειγομένου ἑωρακέναι. συνίοιεν γὰρ ἂν μεταξὺ ἰόντων, καὶ τὸ χεῖλος διεστάλλου, ῥῆμα τοτοντοζούζων, καὶ τὴν χεῖρα ὠδὲ κἀκεῖσε μετέφερες, ὥσπερ τινὰ ῥῆσιν ἐπὶ σαυτὸν ἀλ-

LVCIANVS.

Quantum ô Hermotime, cùm ex libello, tum ex gressûs festinatione conjicio, ad præceptorem properare videris. Aliquid saltem inter eundum mente volvebas, & tacitè submurmurando labia motitabas manumque huc illuc ferebas, quasi orationem apud te digereres,

τιθέμενον. ἐράπημα ἦ, ἢ πῖ τῶ ἀγκυλων σωλῆνες, ἢ σκέμμα σοφιστικὸν ἀναφερωτίζων, ὡς μὴ ἦ ὁδὸς βαδίζων χαλῶ ἄρις, ἀλλ' ἐνεργὸς εἰης, ἀεί τι προσαιῶν τι προσττων, καὶ ὁ τῳ ὁδὸ σοι γένοιτ' ἂν ἐς τὸ μαθήμα. Ερμ. νὴ Δί' ὦ Λυκῖνε, τοιοῦτό τι. τὴν γὰρ χαίζω σωτηρίαν, καὶ ἃ εἶπε τὰς ἡμᾶς, ἀνεπεμπαζόμην, ἐπίων τῇ μνήμῃ ἕκαστα. χρὴ ἦ μηδένα καιρὸν οἰμαι προεῖναι, εἰδότας ἀληθῆς ὂν τὸ τὰπὸ ἕκὼ ἰατρὸ εἰρημένον, ὡς ἄρα, Βραχὺς μὲ ὁ βίος, μακρὴ ἦ ἡ τέχνη. καί τοι ἐκεῖνο ἰατρικῆς πέρα τῶτ' ἔλεγεν, ἀμελεστέρα πράγματος. φιλοσοφία ἦ, καὶ μακρῷ πῷ χρόνῳ ἀνέφικτος, ὦ μὴ πάνυ τις ἐγρηγόρως ἀπανῆς ἀεὶ καὶ ἐμβρὺν ἀπολέπῃ ἐς αὐτήν. καὶ τὸ κινδυνεύμενον ἐπὶ μικρῶν, ἢ ἄθλιον εἶναι ἐν πῷ πολλῷ τῷ ἰδιωτῶν συρφετῷ διαπολέμενον, ἢ δυσαιωνίτον φιλοσοφήσαντα. Λυ. τὰ μὲ ἄθλα ὦ Ἑρμότιμε, ἤκουσα, ἡλίκα ἔοικας. οἶμαι γὰρ ὦ πόρρω σε εἶναι αὐτῶν, εἰ καὶ χρὴ εἰκάζειν πῷ τε χρόνῳ ὑπέστην φιλοσοφεῖς, καὶ ὡστίπῷ πῷ πόνῳ, οἷον μοι δ' μέτριον ἐν πολλῷ ἤδη ἔχειν δοκεῖς. εἰ γάρ τι μέμνημαι, σχεδὸν εἴκοσιν ἔτη ταῦτά ἐστιν, ἀφ' ὧ σε ὁρῶ ἄλλο ποιῶντα ἑώρακα, ἢ τῶν τὰς διδασκάλας φοιτῶντα, καὶ ὡς τοπολὺ ἐς βιβλίον ἐπικεκυφότα, καὶ τὰπομνήματα τῶ σωκρατῶς ἀπογραφόμενον, ὠχρῶντα ἀεὶ τὰπὸ φροντίδων, καὶ τὸ σῶμα κατεσκληκότα. δεκάτης δὲ

res, vel quæstionem aliquam obliquam componeres, vel sophisticam speculationem excogitares, ut neque per viam incedens otiareris, sed operi sedulò vacares, aliquid serii semper faciendo, quodque ad præcepta tibi conferat. *Hermot.* Per Iovem Luciane, tale quiddam est. Nam quæ hesterno in conventu nobis dixit, singula repetens memoria recolebam. Æquum verò esse opinor nullum præterire tempus, siquidem verum esse scimus illud Coi medici dictum, Nimirum, *brevem esse vitam, artem verò longam.* Quod quidem de arte medica est effatum, quæ minore negotio perdiscitur. At Philosophia ne longo quidem tempore comprehenditur, nisi quis summa vigilantia acres oculos in eam semper defigat. Neque parvis de rebus periclitamur: aut enim in multa privatorum colluvie dispereundo miserum esse, aut philosophando fœlicem vitam ducere oportet. *Lucian.* Perquam admiranda certè sunt, ô Hermotime, præmia quæ dixisti. Cæterùm opinor, te ab iis non remotum esse, siquidem ducenda est conjectura ex tempore quod multum in philosophiæ studiis collocasti: præterea ex labore quem non mediocrem jamdudum impendisti. Nam si bene memini, hic ferme annus est vigesimus ex quo nihil aliud te facientem vidi, quàm præceptores frequentantem, & ut plurimum in librum incumbentem, & dissertationum commentarios describentem, ita ut perpetuò præ curis palleres, & corpore macresceres. Ac mihi videris ne per

1 Βραχὺς ὁ βίος] Primus Aphorismorum Hippocratis in quem multa Gal. sic infra in hoc dialogo. *Bourd.*

μοι ἀλλ' ἤδη ὅπερ ποτὲ ἀνίεμαι σαυτὸν, ὄντως ὅλως εἶναι ἐν τῷ πράγματι. παῦε δὴ σκοπτόμενόν μοι, φαίνῃ γὰρ ἐς μακρὰν ἐπιλήψεσθαι τῆς εὐδαιμονίας ἔτι μὴ λίαν ἡμῶν καὶ πάλαι αὐτῇ συνόντων. Ερμο. πόθεν ὦ Λυκῖνε ὃς νῦν ἄρχομαι διδασκύπτειν ἐς τὴν ὁδὸν, ἡσθ' ἀρετὴ πάνυ πόρρω κεῖται [1] Ἡσίοδον οἶσθ', καὶ ἔστιν ὁ οἷμος ἐπ' αὐτὴν μακρός τε, καὶ ὄρθιος, καὶ τραχὺς, ἰδοὺ πάσα ὁλόγυον ἔχων τοῖς ὁδοιπόροις; Λυ. οὐκ ἐκπέπαυσαι δὴ ἴδρωτά σοι ὦ Ἑρμότιμε, καὶ ὁδοιπορῶν; Ερμο. ἔφην. ἤδιον γὰρ οἰκοῦντί με παρὰ δαίμονα εἶναι, ἢ τὸ ἄκρον γανόμενον. τὸ γοῦν, ἀρχόμεθα ἤδη ὦ Λυκῖνε. Λυ. ἀλλὰ τῷ μαχόμενῳ, ὁ αὐτὸς ἔτος Ἡσίοδος ἥμισυ φησὶ παντὸς εἶναι, ὥστε καὶ μέσην τὴν ἄνοδον εἶναι σε ἤδη λέγοντες, πάνυ ἂν ἀμφίρροιμεν. Ερμο. ἀδέπω δ' ἦν τοῦτο. πάμπολυ γὰρ ἂν ἡμῖν ἔτυσο. Λυ. ἀλλὰ πῶς γάρ σε φῶμεν τὴν ὁδὸν τυγχάνειν ὄντα; Ερμο. ἐν τῇ ὑπωρείᾳ κάτω ἔτι ὦ Λυκῖνε, ἄρτι ἐκβαίνειν βιαζόμενον, ὀλισθηρᾷ ὄντι, καὶ τραχείᾳ, καὶ δεῖ χείρα ὀρέγοντος. Λυ. ἀκοὴν ὁ διδασκαλός σοι τῶν ἐκείνως ποιήσων, ἄνωθεν ὢν δ' ἄκρου κρεμάσῃ ὁ Ὀλύμπιος Ζεὺς, χρυσοῦν πάνυ σειρὰν κρίνεις, τὰς αὐτὰς λόγους, ὑφ' ὧν σε ἀναπαύῃ δηλαδὴ, καὶ ἀναπνεύσῃς ἐκεῖθεν κἀντεῦθεν ὀλίγον τε καὶ τὴν ἀρετὴν αὐτὴν ἐκεῖθεν πολλὰ ἀναβεβηκώς. Ερμο. αὐτὸ ἴσθι ὦ Λυκῖνε τὸ γιγνόμενον. ὅταν γὰρ ἐπ' ἐκείνῳ, πάλαι ἀνεπαύμην ἄνω, καὶ σωθῶ αὐτός.

per ſomnium quidem unquam te ipſum relaxaſſe, ita totus in re fuiſti. Itaque mihi hæc conſideranti, videris fœlicitatem brevi conſecuturus, niſi nobis inſciis cum ipſa jamdudum verſaris. *Hermot.* Vnde illud conjicis Luciane, cùm in viam jam primum prolato capite proſpiciam: virtus verò procul admodum ex Heſiodi ſententia habitet, ejuſque via ſit longa & ardua, & aſpera, nec euntibus paucum ſudorem moveat. *Lucian.* Ergo nondum tibi ſatis eſt ſudatum, neque ſatis confectum itineris? *Hermot.* Minimè inquam. Nihil enim prohiberet quominus per omnia beatus eſſem, ſi faſtigium attigiſſem: at nunc adhuc, ô Luciane, incipio. *Lucian.* At principium, ille ipſe Heſiodus, dimidium totius eſſe dixit. Itaque ſi dixerimus te jam in medio eſſe aſcenſu, à vero non aberraverimus. *Hermot.* Nequaquam hoc dixeris, etſi multum nobis confectum ſit. *Lucian.* At ubinam itineris eſſe te dixerimus? *Hermot.* infra adhuc in ipſa montis radice, ô Luciane modò porrò ire conantem. Eſt autem lubrica, & aſpera, & opus habet aliquo qui manum porrigat. *Lucian.* Proinde idoneus eſt ad id agendum præceptor tuus, deſuper è cacumine, quemadmodum Homericus ille Iupiter, demiſſa catena aurea, ſuis nimirum præceptis, quibus te attrahat, attollatque, ad ſe, & ad virtutem, quò ipſe jampridem conſcendit. *Hermot.* Hoc ipſum quod fit, Luciane, dixiſti. Etenim quantum ad illius operam attinet, jamdudum trahor ſurſum, & cum ipſis verſor: ſed quod ad me at-

[1] Ἡσίοδον οἶσθ'] Lib. 1. Oper. hæc tota diſſertatio Heſiodum de via illa virtutis interpretatur. *Bourd.*

[1] Pla-

τὸ σὸν ἐμοὶ, ἢ οὐδέν. Λυ. ἀλλὰ θαῤῥεῖν χρὴ, καὶ θυμὸν ἔχειν ἀγαθὸν, εἰς τὸ τέλος δ' ὁδὸν ὁρῶντα καὶ τὴν ἄνω δόξαν μονὴν, καὶ μάλιστα ἐκείνην συμπροθυμούμενον. πλὴν, ἀλλὰ πόσα σοι ἐλπίδα ὑποφαίνει, ὡς δήποτε ἀναβησομένῳ; εἰς νέωτα εἴληχεν ἐπὶ τὸ ἄκρον ἵνεσθαί σε, οἷον μὴ τὰ μυήσεσι τὰ ἄλλα, ἢ [1] Παναθηναίοις; Ερ. ὀλίγου φῆς ὦ Λυκῖνε. Λυ. ἀλλ' εἰς τὴν ἑξῆς ὀλυμπιάδα. Ερ. καὶ τοῦτο ὀλίγον ὡς πρὸς [2] ἄρτης ἄσκησιν, καὶ εὐδαιμονίας κτῆσιν. Λυ. μὴ δύο μὴν δὲ ὀλυμπιάδας πάντως. ἢ πολλοῦ γ' ἂν ὑμῶν ῥᾳθυμίαν κατηγοίην τις, εἰ μὴ σὺ τοιοῦτον χρόνον δύναιθε, ὅσον τῆς λπὸ ἡρακλείων στηλῶν εἰς Ἰνδοὺς ἀπελθεῖν. εἶτ' ἐπανελθεῖν ῥᾴδιον, εἰ καὶ μὴ εὐθὺ, μὴ δὲ ἀεὶ βαδίζοις τις. ἀλλὰ τοῖς ἄνω μέσα ἔθνεσι περιπλανώμενον. καί τοι πόσῳ τινὶ βελτίω ὑψηλοτέραν καὶ λισσοτέραν θῶμεν εἶναι τὴν ἄκραν, ἐφ' ἧς ὑμῖν ἡ ἀρετὴ οἰκεῖ, [3] τὸ Ἄορνος ἐκείνης, ὦ σύντονε ὀλίγων ἡμερῶν, Ἀλέξανδρον καταπεφυτον εἶλεν; Ερμ. οὐδὲν ὅμοιον ὦ Λυκῖνε. οὐδ' ἔστι τὸ προσῳμοιωμένον τοιοῦτον, οἷον σὺ εἰκάζεις, ὡς ὀλίγῳ χρόνῳ καταπερασθήναι, καὶ ἁλῶναι, οὐδ' ἂν μύριοι Ἀλέξανδροι προσβάλωσι, ἐπὶ πολλοὶ ἂν οἱ ἀνιόντες ἦσαν. νῦν δ' ἀνέρχονται μὲν σὺν ὀλίγοι μάλα ἐῤῥωμένως, καὶ προτέρχονται ἐπὶ ποσόν. οἱ μὲν, ἐπὶ πάνυ ὀλίγον. οἱδὲ, ἐπὶ

attinet, adhuc sum inferior. *Lucian.* Atqui confirmandus est animus, cùm viæ finem, & sitam in summo fœlicitatem conspicias, maximè verò cohortante illo. Quam verò tibi spem facit, quum tandem aliquando conscenderis? An te anno sequenti in summo fore conjectabat, veluti post alia sacra, aut post Panathenæa? *Hermot.* Exiguum est quod dicis Luciane. *Lucian.* An subsequenti quinquennio? *Hermot.* Hoc quoque est exiguum cùm ad virtutem exercendam, tum ad fœlicitatem consequendam. *Lucian.* Proinde ad summum post duo lustra. Alioqui magnæ quis ignaviæ vos arguat, nisi id poteritis ex temporis spatio, quo quivis ter eat redeatque facilè à columnis Herculis ad Indos, quanvis neque rectà neque semper progrediatur, sed per gentes in medio sitas oberret. Atqui quanto altiorem, & accliviorem vis ponamus esse verticem montis in quo vobis habitat virtus, Aorna illa petra, quam intra paucos dies Alexander summa vi occupavit? *Hermot.* Nihil simile est Luciane: nec ejusmodi est negotium, cujusmodi tibi fingis, ut brevi tempore conficiatur & capiatur, non si sexcenti Alexandri vires suas conjunxerint, quoniam multi sunt conati conscendere, nunc verò non pauci valdè forti animo conscendunt, & aliquantum pergunt, alii parum admodum, alii pluscu-

1 Παναθήναια] De quibus, & aliis sactis ceremoniis dico copiosè σὺν θεῷ alibi. *Bourd.*

2 Ἄρτης ἄσκησιν] Hoc illud est quod Philosophos omnes exercuit tandiu, de quo locus alius dicendi, ut & de illo seq. εὐδαιμονίας κτῆσιν. Idem.

3 Τῆς Ἄορνος ἐκείνης] De hoc loco Id. Dial. Philipp. & Alex. Arr. Curt. alii. *Idem.*

πλέον. ἐπειδὰν δ' κζ μέσῳ τῷ ὁδὸν γένωνται, πολλοῖς τοῖς λύπεσι καὶ δυσχερέσιν ἐντυγχάνοντες, λαβυρινθώδεσί τε, καὶ ἀναῤῥέουσιν, ἀθυμοῦντες, καὶ ἱδρῶτι ῥεόμενοι, καὶ φέροντες τὸ κάμνειν. ὅσοι δ' ἂν εἰς τέλος ἀφικωνται, ὕπνοι ποθὲν τὸ ἄκρον ἀφικνοῦνται, καὶ τὸ ἀπ' ἐκείνου, εὐδαιμονοῦσι, γαμβρόν τινα βίον τὸ λοιπὸν βιῶντες, οἷον, μύρμηκας ἀπὸ τῆς ὑψους ἐπισκοποῦντες ἡμᾶς τοὺς ἄλλους. Λυ. παπαὶ ὦ Ἑρμότιμε. ἡλίκους ἡμᾶς ἀποφαίνεις. ἀδὲ κζ τοὺς πυγμαίους ἐκείνους, ἀλλὰ χαμαὶ παντὶ πᾶσιν ἐν χρῷ τῆς γῆς. εἰκότως. ὑψηλὰ γὰρ ἤδη φρονεῖς, καὶ ἄνωθεν. ἡμεῖς δ' ὁ συρφετὸς, καὶ ὅσοι χαμαὶ ἑρπόμενοι ἐσμὲν, μὴ τοῦ θεῶν κὴ ὑμᾶς προσυζήμεθα ὑπερνεφέλους γενομένους, κὴ ἀνελθόντας οἱ πάλαι ποτὲ ἀδύτου. Ἑρμ. εἰ γὰρ γένοιτο καὶ ἀνελθεῖν ὦ Λυκῖνε. ἀλλὰ πάμπολυ τὸ λοιπόν. Λυ. ὅμως σὺκ ἔφησθα ὁπόσον, ὡς χρήσω προσβαλεῖν. Ἑρμ. οἶσθ' αὐτὸς γὰρ οἶσθα ὦ Λυκῖνε πάντας εἰκάζω μέντοι ἐς πολέμου τὸ εἴκοσιν ἐτῶν ἕξειν, μεθ' ἃ πάντως που καὶ ἐπὶ τοῦ ἄκρου ἐσόμεθα. Λυ. Ἡρακλεις, πολὺ λέγεις. Ἑρμ. καὶ γὰρ ὦδε μεγάλων ὦ Λυκῖνε οἱ πόνοι. Λυ. τοῦτο μὲν ἴσως ἀληθές. ὑπὲρ δὲ τὸ εἴκοσιν ἐτῶν, ὅτι βιώσῃ τοσοῦτο, πόθεν ἔχεις, ὁ διδάσκαλός σε καθυπέσχετο, ἢ μόνον σοφὸς, ἀλλὰ κὴ μαντικὸς ὤν, ἢ χρησμολόγος τις, ἢ ὅσοι πῶς Χαλδαίων μηδοὺς ἐπίστανται; φασὶ γὰρ εἰδέναι τὰ τοιαῦτα. ἢ γὰρ δὴ σέ γε εἰκὸς ἐπὶ τοῦ ἀδήλου, εἰ βιώσῃ μέχρι ποδὸς τοῦ ἀρετοῦ, τοσούτους πόνους ἀνέχεσθαι, plusculum. Cæterùm ubi medium itineris attigerint, multas difficultates & perplexitates nacti, fastidio capiuntur, & regrediuntur, anhelantes & sudore manantes, nec laborem ferentes. Quicunque autem ad finem perdurarint, hi ad fastigium perveniunt, ab eoque tempore fœlicitatis compotes facti, vitam quandam admirandam per reliquam ætatem vivunt, aliosque homines tamquam formicas è sublimi contemplantur. *Lucian.* Papæ Hermotime, quantulos nos facis, neque cum Pygmæis nos comparas, sed omnino cum humi repentibus animalculis. Meritò, nam alta jam à principio sapis. Nos verò vilis plebecula, & quotquot humi repimus, cum Diis etiam vos qui nubibus altiores evasistis, & quò jamdudum festinatis ascensu perveniistis precatione venerabimur. *Hermot.* Vtinam Luciane daretur ascendendi facultas, sed viæ multum supereſt. *Lucian.* tamen non dixisti quantum, ut id cum tempore compares. *Hermot.* Neque enim ipse, Luciane, probè scio, nihilominus conjicio non pluribus quàm viginti annis opus fore, quibus exactis in summo jugo consistam. *Lucian.* Multum hercle dicis. *Hermot.* Etenim pro rebus maximis suscipiuntur labores. *Lucian.* Id fortè quidem est verum. Te verò tot annos, nempe viginti, victurum num præceptor tuus tibi est pollicitus, non solùm sapientia, sed divinandi etiam arte pollens, aut sortis dicendæ peritus, unusve ex illis qui Chaldaicam disciplinam callent? Ajunt quippe eos talia nosse. Neque enim sanè æquum foret ut incertus num usque ad virtutem iis victurus, tot labores sustine-

κὴ πυλαπωρεῖν νύκτωρ κ̓ μεθ' ἡμέραν, σὺν εἰδέπα εἴ σε πλησίον ἦλθ' ὃ ἄκρος ἡλιόμβροτ, τὸ χρεὼν ἐπισεῖν, κὴ καπασκὰς λαβόμβροι ὃ ποδὸς, ἐξ ἀπλᾶς ἃ ἐλπίδις. Ερ. ἄπαγε. δύσφημα γὰ ταῦτα ὦ Λυκῖνε. ἀλλ' εἴη βιῶναι ὡς μίαν γᾶν ἡμέραν εὐδαιμονήσω, σοφὸς ἡλιόμβροτ. Λυ. κὴ ἱκανήσει ἀνὴ τὸ πεπρωμένον κἀμάτων ἡ μία ἡμέρα; Ερμ. ἐμοὶ μὲ κ̓ ἀκμελαῖον ὀπέσσον ἱκανόν. Λυ. τὶ δ' δὴ ἄνω ὅτι εὐδαίμονα, κ̓ τοιαῦτα, ὡς πάντα χρῆν τὰπομένην δι' αὐτὰ, πόθεν ἔχεις εἰδέναι; ὃ γὰ δὴ αὐτὸς πω ἀνελήλυθας. Ερμο. ἀλλὰ τῷ διδασκάλῳ πιστεύω λέγοντι. ὁ δ', πάνυ οἶδεν, ἅτε ἀκρότατος ἦλθ' ὤν. Λυ. ἔλεγε δ' ὅτις θεῶν, ποῖα τὰ παρ' αὐτῶν, ἢ πίνα τὴν εὐδαιμονίαν εἶναι τὴν σὴν; ἦτοι πινὰ πλοῦτον, κὴ δόξαν, κὴ ἡδονὰς ἀνυποδόλητους; Ερμο. οὐφήμ' ὦ ἐπαῖρε. οὐδὲν γὰρ ἔστι ταῦτα [1] πρὸς τὸν ἐν τῇ ἀρετῇ βίον. Λυ. ἀλλὰ πίνα φησὶ τὰγαθὰ, εἰ μὴ ταῦτα ἔξειν πρὸς τὸ τέλος ἃ ἀσκήσεως ἐλήλυθας; Ερμο. σοφίαν, κὴ ἀνδρίαν, κὴ τὸ καλὸν αὐτὸ κ̓ τὸ δίκαιον, κ̓ τὸ πάντα ἐπίσασθ' βεβαίως πεπεισμένον, ἢ ἔκστε ἐγγ. τελείτης δ', κ̓ δόξαν, κ̓ ἡδονάς. κὴ ὅστε ὃ σώμαθ', πάντα ταῦτα κάπτε ἀφῆκε, κ̓ ἀπεδυσάμβ', ἀνέρχεθ', ὥσπερ φασὶ τ' Ηρακλέα ἐν τῇ Οἴτῃ κατακαυθῆναι, θεὸν γενέσθ'. καὶ γὰρ ἐκεῖν' ἀπέβαλεν ὁπόσον ἀνθρώπινον εἶχε θνητὸν τῆς μητρὸς, κ̓ καθαρὸν τε, κ̓ ἀκήρατον φέρων τὸ θεῖον, ἀνέπαθε ἐς τὰς θεὰς διάκρινηθὲν

stineres, noctes dieſque ærumnas perferres, neſcius an te jam cacumini proximum Parca inſtans pede correptum tractura ſit ab imperfecta ſpe avulſum. *Hermot.* Apage iſta Luciane, ſiquidem maledica ſunt. At viverem utinam, ut ſapientiam aſſecutus unicum ſaltem diem fœlicitate fruerer. *Lucian.* Et pro tot tantiſque laboribus unica dies tibi ſufficiat? *Hermot.* Mihi quidem etiam exiguum momentum ſatis eſſet. *Lucian.* Cæterùm unde noſſe potes rebus ſupernis ineſſe fœlicitatem, ut earum gratia quidvis perferre oporteat? Nunquam enim eò ipſe conſcendiſti. *Hermot.* At ego dicenti præceptori credo: planè enim id novit, ut qui jam ſit excelliſſimus. *Lucian.* At per Deos, qualia illa, quam-ve illic eſſe fœlicitatem ajebat? Nunquid divitias aliquas, & gloriam, & voluptates incredibiles? *Hermot.* Bona verba quæſo, amice nihil enim iſta faciunt ad vitam cum virtute exigendam. *Lucian.* At quænam ſunt illa bona, niſi hæc ſunt, quæ habituros illos dicit qui finem exercitationis pertigerint? *Hermot.* Sapientia, fortitudo, honeſtum ipſum, & juſtum, & omnium, ut ſingula ſe habent, certa cum perſuaſione ſcientia. Divitias verò, gloriam, & voluptates, & quæcunque ſunt corporis bona, infra reliquit: & exutus aſcendit, ut combuſtum in Oeta monte Herculem Deum factum ferunt. Etenim ille cùm abjeciſſet quicquid humani à matre contraxerat, & puram atque incorruptam divinitatem ferret, illa ab igne diſcreta ad Deos ſubvo-

1 Πρὸς τ' ἐν τῇ ἀρετῇ βίον. ἀλλὰ πίνα] Excidit perſona Λυκίνε. Scilicet fuiſſe πρὸς τ' ἐν τῇ ἀρετῇ βίον. Λυ. ἀλλὰ πίνα. Marc.

ὑπὸ τοῦ πυρός. καὶ ὅτοι δὴ ὑπὸ φιλοσοφίας, ὥσπερ ὑπὸ πυρός, ἅπαντα τοῦτα περιαρεῖντες, ἃ τοῖς ἄλλοις θαυμαστὰ εἶναι δοκεῖ, οὐκ ὀρθῶς δοξάζουσιν, ἀνελθόντες ἐπὶ τὸ ἄκρον, οὐδαιμονοῦσι, πλοῦτου, καὶ δόξης, καὶ ἡδονῶν ἀλλ' οὐδὲ μεμνημένοι ἔτι, καταγελῶντες ἢ τῶν οἰομένων ταῦτ' εἶναι. Λυ. νὴ τὸν Ἡρακλέα ὦ Ἑρμότιμε τὸ σὸν Οὐτη, ἀνδρεῖα, καὶ οὐδαίμονα λέγεις περὶ αὐτῶν. πάλιν, ἀλλὰ τόδε μοι εἰπέ. καὶ κατέρχονταί ποτε ἐκ τῆς ἀκρόπολις, ἵν' ἐλήλυθασι χρησόμενοι τοῖς κάτω, ἃ καταλελοίπασιν; ἢ ἀνάγκη ἅπαξ ἀνελθόντας αὐτοὺς, μένειν, καὶ συνεῖναι τῇ ἀρετῇ, πλούτου, καὶ δόξης, καὶ ἡδονῶν καταγελῶντας; Ερ. ἀμόνον τοῦτο ὦ Λυκῖνε, ἀλλ' ὃς ἂν ἀπαλλαγῇ πρὸς ἀρετὴν, ὔτε ὀργῆ, ὔτε φόβῳ, ὔτ' ἐπιθυμίας ὑποτεθῇ ἂν δουλεύῃ. ὑδὲ ἂν λυπεῖτο. ὑδὲ ἄλως, πῶς ἔστι τοιοῦτον πάσχοι ἄν. Λυ. καὶ μὴν εἴ γέ με δεῖ, μηδὲν ὀκνήσω γε, εἰπεῖν ταληθές, [1] ἀλλ' εὐφημεῖν χρὴ οἶμαι, μὴ δ' ὅσιον εἶναι ἐξετάζειν τὰ τῶν σοφῶν μυστήρια. Ερμο. μηδαμῶς, ἀλλ' εἰπὲ ὅ, τι καὶ λέγεις. Δυ. ὄρα ὦ ἑταῖρε, ὡς ἔγωγε καὶ πάνυ ὀκνῶ. Ερμο. ἀλλὰ μὴ ὀκνῇ ὦ γύναιε, πρός γε μόνον ἐμὲ λέγων. Λυ. τὰ μὲν τοίνυν ἄλλα ὦ Ἑρμότιμε, διηγεμαι σοι παρεὶς πόμπιλον, καὶ ἐπίστευον ὅτως ἔχειν, σοφὸς τε γίγνεσθαι αὐτὸς, καὶ ἀνδρεῖος, καὶ δικαίος, καὶ τἆλλα. καί πως [2] συνήλαυνόν πρὸς τὸν λόγον.

volavit. Ad hunc modum hi à philosophia, ceu ab igne quopiam spoliati his omnibus quæ aliis non rectè sentientibus, miranda videntur, conscenso cacumine beatam degunt vitam: nec divitiarum, gloriæ, ac voluptatum meminerunt ampliùs, sed eos deridentes qui hæc alicujus esse momenti sentiunt. *Lucian.* Sanè per Oeteum Herculem Hermotime, viris digna, & fœlicia de ipsis refers. Atqui id mihi dicas, Nunquid è fastigio descendunt unquam si velint, ut rebus infra relictis utantur? an verò ubi semel ascenderunt, manere coguntur, & cum virtute conversari, divitias, gloriam, & voluptates irridendo? *Hermot.* Non solùm hoc, Luciane, sed quicunque in virtute perfectus evasit, hujusmodi vir nec iræ, nec metu, nec cupiditatibus servit, nec tristitia, nec denique ulla animi perturbatione afficitur. *Lucian.* Sed enim si mihi, nihil verito fas esset verum dicere: sed linguis favendum puto, nec fas esse inquirere quæ sapientes faciunt. *Hermot.* Nequaquam, sed apertè loquere. *Lucian.* Vide, ô amice quàm verear. *Hermot.* At ne vereatis, generosè, apud me solum dicere. *Lucian.* Enimvero alia quæ dixisti, Hermotime, sequebar, & ita se habere credebam: eosque esse sapientes, & fortes, & justos, & cætera: tuoque sermone quodammodo demulcebar: sed quum

1 Ἀλλ' εὐφημεῖν χρὴ] *Bona verba.* Sunt verba solemnis hujus formulæ σίγα πᾶς ἴσω λεώς, εὐφημεῖν χρὴ. de qua copiosè Scal. ad Varr. pag. 94. leg. Schol. Sophoclis. ad Oedip. Col. & ad Philoct. dico alibi. *Bourd.*

2 Συνήλαυνόν πρὸς τὸν λόγον] Sic in Nigrino & sæpe alibi. paginam 511. & seq. repetit in Lapith. *Idem.*

1 Συνε-

ὑπὸτῆ καὶ πλούτε ἔφησθα καταφρονεῖν σφᾶς, καὶ δόξης, καὶ ἡδονῶν, καὶ μήτε ὀργίζεσθαι, μήτε λυπεῖσθαι, πάνυ σεσωφρονικέναι, μόνω γάρ ἐσμεν, ἐπίσης, ἀναμνησθεὶς ἃ ἀφ' ἑτέρου εἶδον ποιοῦσα. βάλε φησίν; ἢ ἱκανὸν καὶ ἄνδρα ὀνόμασον; Ερμο. μηδαμῶς, ἀλλὰ καὶ τοῦτο εἰπὲ, ὅστις ἐστί. Λυ. διδάσκαλος αὐτὸς ὅτος ὁ σὸς, ἀνὴρ τἄλλα ἀξιος, καὶ γέρων ἤδη εἰς τὸ ὕστατον. Ερμ. τί οὖν δὴ ἐποίησε; Λυ. τὸν ξένον οἶσθα τὸν Ἡρακλεώτην, ὃς ἐπὶ πολὺ συνεφιλοσόφει αὐτῷ, μαθητὴς ὤν; τὸν ξανθὸν; τὸν ἐλεεινόν; Ερμ. οἶδα ὃν λέγεις. Δίων αὐτῷ τὄνομα. Λυ. ἐκεῖνον αὐτὸν, ἐπὶ τὸν μισθὸν οἴμαι μὴ ἀποδίδοὺς κατὰ καιρὸν, ἀπήγαγε πρὸς τὸν ἄρχοντα ἔναγχος, ὠφλημένος γε αὐτῷ δοιμότατον πρὸς τὸν τραχηλον. καὶ ἐδόκα, κατὰ ὀργίζεσθαι. καὶ εἴ μὴ τῶν συνήθων τινὲς ἐν μέσῳ ἐγένοντο, ἀφείλοντο τὸν νεανίσκον ἐκ τῶν χειρῶν αὐτοῦ, δι' ἴσου, πρὸς ἂν, ἀπέπνιξεν αὐτὸν τῷ ῥίπτε ὁ γέρων, ὥστε ἠγανάκτει. Ερμ. πονηρὸς γὰρ ἀεὶ ἐκεῖνος, καὶ ἀγνώμων ὁ Λυκῖνε πρὸς τὰς ἀποδόσεις. ἐπὶ τοὺς γε ἄλλους, οἷς δανείζει, πολὺς οὗτος, ὑδὲν τοιοῦτο πω ἠφτήκεικεν. ἀποδίδοασι γὰρ αὐτῷ καὶ καιρὸν τοὺς τόκους. Λυ. τί δ', ἂν μὴ ἀποδιδῶσιν ὦ μακάριε, μέλει τι αὐτῷ, καθαρθέντι ἤδη ἀπὸ φιλοσοφίας, καὶ μηκέτι τὸν ἐν τῇ Οἴτῃ καταλελειμμένων διαμένειν; Ερμο. οἶδ' γὰρ ὅτι ἑαυτὸν χαίρειν ἐκεῖνον πρὸ τὰ τοιαῦτα ἐπαιδάκει; ἀλλ' ἔστιν αὐτῷ παιδία νεογνὰ, ἂν πάθῃ, μὴ ἐν ἀπορίᾳ καταλίπωσιν. Λυ. δέον ὦ Ἑρμότιμε ἀπαγαγεῖν κἀκεῖνα ἐπὶ τὴν ἀρετὴν, ὡς συνευδαιμονοῖεν αὐτῷ,

quum dixisti ipsos divitias contemnere, & gloriam, & voluptates, nec iracsci, nec tristitia affici, hîc utique, soli enim sumus, hæsi, recordatus quæ facientem vidi: vis dicam quem? an verò, nomine etiam supresso, satis est? *Hermot.* Nequaquam: sed hoc etiam dicito quis ille sit. *Lucian.* Ille ipse præceptor tuus, vir aliàs venerandus, & jam summè senex. *Herm.* Quid igitur ille fecit? *Luc.* Hospitem illum Heracleotem nosti, qui multo jam tempore in iisdem Philosophiæ studiis discipulus ejus fuit? flavum illum? illum contentiosum? *Hermot.* Novi quem dicis: Dion vocatur ille. *Lucian.* Illum ipsum dico: quem cùm in tempore mercedem non penderet, nuper ad Prætorem duxit pallio ejus collo circumjecto: & clamabat interea & excandescebat. Ac nisi ex familiaribus ejus aliqui in medium veniissent, & adolescentem è manibus ejus eripuissent, certò scias, senem illum ei nasum mordicus avulsurum fuisse, adeò stomachabatur. *Herm.* Malus enim est ille & ingratus, ô Luciane, in pendenda mercede. Alioqui in alios multos quibus pecunias fœneratur, nihil unquam tale constituit. siquidem præscripto tempore reddunt fœnora. *Lucian.* Quid verò, nisi reddant ô beate, id-ne curat ille quem Philosophia jam purgavit, nec rebus in Oeta monte relictis amplius indiget? *Hermot.* Putasne illum sui causa rerum harum studio teneri? Sed liberos habet parvulos, qui ne inopem vitam agant, solicitè curat. *Lucian.* Operæ precium esset Hermotime, ut & illi ad virtutem promoverentur, quò communi cum illo fœlicitate, divitias contemnendo,

σλίτης καὶ φρονῆται. Ερμο. ἀ σχολὴ μοι ὦ Λυκῖνε περὶ τούτων διαλέγεσθαί σοι. ἀπόδωμι γὰρ ἤδη ἀπραγόστοις αὐτῷ, μὴ καὶ λάθω πολλοὺς ἀπολειφθείς. Λυ. θαῤῥεῖ ὦ χαῖρε. τὸ γὰρ ἡμέρα γε [1] ἐκεχειρίαν ἐπήγγελται. ὥστε ἐγὼ ἀρίημί σοι ὅσον ἔτι λοιπόν τοῦ ὁδοῦ. Ερμο. πῶς λέγεις; Λυ. ὅτι σὺ μὲν παρὼν οὐκ ἂν ἴδοις αὐτόν, εἴγε χρὴ πιστεύειν τῇ προγράμματι. πινακίον γάρ τι ἐκρέμασται ὑπὲρ τῶν πυλῶν, [2] μεγάλοις γράμμασι λέγον, σήμερον οὐ συμφιλοσοφεῖν. ἐλέγετο δὲ παρ' [3] Εὐκράτους, τοῦ πάνυ δεινοῦ χρῆσθαι ζηλοτύπου ἐστὶν ἁ, πολλά τε συμφιλοσοφήσειν ἐν τῷ συμποσίῳ, καὶ ὡς Εὐδαίμονι τῇ ἐκ Πιερείας παρεσκευῆναί φασι, καὶ ἀμφισβητήσειν αὐτῷ, ὡς ἂν ἐκεῖνοι εἰώθασιν ἀνταλέγειν τοῖς ἀπὸ τῆς Στοᾶς. ὑπὸ τε αὖ τῆς κραυγῆς, πονήρως τῷ κεφαλῷ διατεθῆναι, καὶ ἰδρῶσαι μάλα πολλὰ ἐς μέσας νύκτας, ἀποκλείσαντα ὡς φασι τοὺς συνόντας. ἅμα δὲ καὶ ἐπιπόνως οἰκοῦντα πλέον ἢ ἱκανῶς, τοὺς παρόντων ὡς εἰκὸς φιλοτησίας ἀποπιόντων. καὶ ἐδεδιπνηκέναι πλέον, ἢ κατὰ μέρος. ὥστε ἀναπνεύσας, ἥμισύ τι ὡς ἔφασκον πολλά, καὶ μόνον ἀσθμαίνων ἀνακλαύσαι τὰ κρέα, ὁπόσα τῇ παιδὶ κατόπιν ἐστὶ διακεκλεισμένα, καὶ σπανιάκις ἐπιμελῶς, τὰ δὲ ἐκεῖνα κρούσαι, μηδένα εἰσδέχεσθαι ἀγγελίας. ταῦτα δὲ Μίδου ἤκουσα καὶ οἰκέτου αὐτοῦ διηνεκῶς καὶ φρονήματος. Ερμο. ἀ σχολὴ μοι ὦ Λυκῖνε περὶ τούτων διαλέγεσθαί σοι. ἀποδώσω γὰρ ἤδη ἀπραγόστοις αὐτῷ, μὴ καὶ λάθω πολλοὺς ἀπολειφθείς. Λυ. θαῤῥεῖ ὦ χαῖρε. τὸ γὰρ ἡμέρα γε [1] ἐκεχειρίαν ἐπήγγελται. ὥστε ἐγὼ ἀρίημί σοι ὅσον ἔτι λοιπόν τοῦ ὁδοῦ. Ερμο. πῶς λέγεις; Λυ. ὅτι σὺ μὲν παρὼν οὐκ ἂν ἴδοις αὐτόν, εἴγε χρὴ πιστεύειν τῇ προγράμματι. πινακίον γάρ τι ἐκρέμασται ὑπὲρ τῶν πυλῶν, [2] μεγάλοις γράμμασι λέγον, σήμερον οὐ συμφιλοσοφεῖν. ἐλέγετο δὲ παρ' [3] Εὐκράτους, τοῦ πάνυ δεινοῦ χρῆσθαι ζηλοτύπου ἐστὶν ἁ, πολλά τε συμφιλοσοφήσειν ἐν τῷ συμποσίῳ, καὶ ὡς Εὐδαίμονι τῇ ἐκ Πιερείας παρεσκευῆναί φασι, καὶ ἀμφισβητήσειν αὐτῷ, ὡς ἂν ἐκεῖνοι εἰώθασιν ἀνταλέγειν τοῖς ἀπὸ τῆς Στοᾶς. ὑπό τε αὖ τῆς κραυγῆς, πονήρως τῷ κεφαλῷ διατεθῆναι, καὶ ἰδρῶσαι μάλα πολλὰ ἐς μέσας νύκτας, ἀποκλείσαντα ὡς φασι τοὺς συνόντας. ἅμα δὲ καὶ ἐπιπόνως οἰκοῦντα πλέον ἢ ἱκανῶς, τοὺς παρόντων ὡς εἰκὸς φιλοτησίας ἀποπιόντων. καὶ ἐδεδιπνηκέναι πλέον, ἢ κατὰ μέρος. ὥστε ἀναπνεύσας, ἥμισύ τι ὡς ἔφασκον πολλά, καὶ μόνον ἀσθμαίνων ἀνακλαύσαι τὰ κρέα, ὁπόσα τῇ παιδὶ κατόπιν ἐστὶ διακεκλεισμένα, καὶ σπανιάκις ἐπιμελῶς, τὰ δὲ ἐκεῖνα κρούσαι, μηδένα εἰσδέχεσθαι ἀγγελίας. ταῦτα δὲ Μίδου ἤκουσα καὶ οἰκέτου αὐτοῦ διηνεκῶς καὶ φρονήματος.

do, fruerentur. *Hermot.* Non vacat mihi, Luciane, tecum hîce de rebus disserere: propero enim ad audiendum ipsum, ne imprudens penitus absim. *Lucian.* Bono animo esto ô bone. Nam in hodiernum diem indictæ sunt feriæ. Quare ego tibi, quod viæ reliquum est, remitto. *Hermot.* Quid ais? *Lucian.* Fore ut in præsentia non videas ipsum, si programmati est credendum. Etenim appensa foribus tabella, majusculis elementis exarata, monebat his verbis, *Hodie dissertationibus philosophicis non vacabimus.* Porrò eum apud Eucratem filiæ suæ natalitia celebrantem, heri cœnasse dicebant: multa præterea super philosophicis rebus in convivio commentatum esse: adhæc adversus Euthydemum Peripateticum nonnihil exasperatum esse, susceptam cum eo his de rebus contentione, pro quibus nunquam non cum Stoicis digladiari solent Peripatetici: præ nimia vociferatione, capitis dolorem contraxisse, & ad mediam usque noctem producta disputatione, plurimum sudasse. Præterea plus æquo, opinor potaverat, cùm, ut verisimile est, qui aderant ipsum philotesii provocassent: & supra senis captum cibo se ingurgitarat. Itaque domum reversus, ut ajunt, multum evomuit: & acceptis numeratisque carnibus, quas à tergo stanti puero asservandas tradiderat, iisque diligenter obsignatis, ab eo tempore dormit, neminemque admitti jussit. Hæc à Mida famulo ejus accepi, cùm qui-

1 Ἐκεχειρία] Ὅπου δεῖ τὰς χεῖρας ἀπέχειν τοῦ ἔργου. Copiosè hac de re Schol. Aristoph. ad pac. Hesych. *Bourd.*

2 Μεγάλοις γράμμασι] Theod. Marcil. ad Pers. dico ad Heliod. *Idem.*

3 Εὐκράτους] Malè antea Δικρίου. Idem.

1 Οὐδ'

γυμνάσια περὶ τὰ μαθήματα, οἱ μὲν οὖν τοι ἀνέτρεφον μάλα πολλοί. Ερμο. ἐκφέρεται δὲ ποτερόν σου ὦ Λυκῖνε, ὁ διδάσκαλος, ἢ ὁ Εὐθύδημος; ἢ τι καὶ παίσαντ' ἐλεῖψε ὁ Μίδας; Λυ. πάνυ μὲν οὖν φασὶν ὦ Ἑρμότιμε, ἀγχωμαλωτέρῳ ἡμῖν χρῆσθαι. τὸ δὲ ἐν τέλει τῆς νίκης, παθεῖν ἐμοῦ ἐφάνετο, καὶ ὑπὸ τοῦ πρεσβύτου τὰ πλείονα. τὸν γὰρ Εὐθύδημον, ὡς μὲν ἀκριβῶς φασιν ἀπολῦσαι, ἀλλὰ τραύματι πλημμελεῖ ἔχοντα ἐν τῇ κεφαλῇ· ἐπεὶ γὰρ ἀλαζὼν ὢν, καὶ ἐλεγκτικὸς, καὶ πιθανὸς οὐκ ἤθελεν, οὐδὲ παρῆκε ῥᾳδίως αὐτὸν ἐλέγχειν· καὶ ὁ διδάσκαλος, ὡς ὁ βέλτιστος, ἂν εἶχε σκύφον τινὰ Νεστόρειον καταφέρει αὐτῷ, πλήσας ἀκράτου καὶ ἐπιθείη. καὶ ἅπερ ἐποίησεν. Ερμό. οὐκοῦν ἐγὼ μὲν ἄνδρας ἐχθρῶ τοὺς μὴ ἐθέλοντας εἴκειν τοῖς κρείττοσι. Δι. ταυτὶ μὲν ὦ Ἑρμότιμε, πάνυ εὔλογα. ἡ δὲ χεὶρ τοῦ Εὐθυδήμου, ἀνδρὸς μαθεῖν παράζωστον, ἀοργήτου, καὶ μισοκρείττονος, σκύφου ὅτου βαρὺ ἐν τῇ χειρὶ ἔχοντος; ἀλλὰ σχολὴν γὰρ ἄγομεν, τί μοι διηγῇ περὶ ἐκείνου ὅτι, ἐν τρόπῳ ἁρμοσθῆς τὸ πρῶτον φιλοσοφίᾳ, ὡς μὴ αὖθις εἰς αὐτὴν, ἐφιστωμένοις ὑμῖν, παραπλεύσῃς ἀφανῶς; ἢ γὰρ ἀπολείσεσθαί με φίλοι ὄντες. Ερμο. εἰ γὰρ ἐμέλησεν ὦ Λυκῖνε, οὐκ ἂν βραχέως ἐφιέμην τῶν λόγων. πείσεως δὲ ἕνεκα οὐκ ἀπόρως ὡς ἔχει τι. τοῦτον οὖν ἐρώτησον αὐτὸν, Λυ. ἐκεῖνον εἰ μὴ ἔτι ἐν τῇ ψυχῇ τῷ

quibusdam ex discipulis, qui non pauci domum regressi sunt, narraret. *Hermot.* Vter verò Luciane superavit meus-ne præceptor, an Euthydemus? numquid ea de re quidpiam dicebat Midas ille? *Lucian.* Primùm quidem ajebat, Hermotime, illos pugna pares fuisse: at victoriæ finem penes vos fuisse, & senem hunc longè superasse: neque Euthydemum incruentum abiisse, sed vulnus ingens in capite habentem. Cùm enim arrogans & contentiosùs esset, nec persuaderi vellet, nec se facilè convincendum præberet, optimus ille præceptor tuus, Nestoreum scyphum, quem habebat præ manibus, ipsi prope se accumbenti in caput illisit: sicque victoriam obtinuit. *Hermot.* Rectè quidem: non enim aliter erat cum his agendum qui cedere melioribus nolunt. *Lucian.* Hæc certè æqua sunt Hermotime. Quorsum enim Euthydemus, virum senem exasperabat, alienum ab iracundia, animoque potiorem, cùm tam gravem scyphum præ manibus haberet? Sed enim ocium jam agimus, cur non mihi tuo familiariter exponas, quonam modo ad philosophiæ studia primùm te contuleris, ut & ipse fieri possit vobiscum iter, hinc initium ducens, suscipiam? nam quæ vestra est amicitia, me non excludetis. *Hermot.* Si modò velis Luciane, brevi videbis quantum aliis præstabis. Omnes, certò scias præ te pueros existimabis, tantum ingenio præpollebis. *Lucian.* Sufficeret mihi, si post viginti annos, qualis nunc es,

1 Οὐδὲ ἀναιμωτί] Vt in Tim. & passim alibi. *Bourd.*

2 Σκύφον Νεστόρειον] Talis ixa in Lapith. & apud Heliod. lib. 5. de Scypho Nestorco Interp. Martialis ex Iliad. 11. *Idem.*

τοιοῦτος, οἷος σὺ νῦν. Ερμ. ἀμέλει καὶ αὐτός γε σὺ χαρίεις, ἠδέως μέν φιλοσοφῶν πεπαρακηκοτότης χρόνον, ὁπόσα οἶμαι σὺ νῦν λέγεις. Λυ. [1] τοσαῦτα γὰρ ὦ Ἑρμότιμε. ὥστε τὸν αὐτὸν ἄμα λαβὼν, καὶμέ. δίκαιον γάρ. καὶ σκόπει γέ μοι τοῦτο εἰπὶ δίδοτε ἀπλίγειν τοῖς μανθάνουσιν, ἢν τι μὴ ὀρθῶς λέγεσθαι δοκῇ αὐτοῖς; ἢ οὐκ ἐφίεσθε τοῦτο τοῖς νεωτέροις; Ερμο. ἦ πάνυ. σὺ γ', ἢν τι βούλῃ, ἐρώτα μετ' ἐμοῦ. καὶ ἀντίλεγε. φασὶ γὰρ ὅτι μάθῃς. Λυ. Ἄγε τοίνυν Ἑρμῆν ὦ Ἑρμότιμε αὐτὸν, ᾧ ἐπόμνυμι ὧν τυγχάνεις, ἆρα εἰσί μοι, μία τις οὖσ' ἐστὶ καὶ ἐπὶ φιλοσοφίαν ἄγουσα, ἢ τὰ Στωϊκῶν ὑμῶν, ἢ ἀληθῆ ἐγὼ ἤκουον, ὡς καὶ ἄλλοι πολλοί τινές εἰσι; Ερμο. μάλα πολλοὶ Περιπατητικοί, καὶ Ἐπικούρειοι, καὶ οἱ τὰ Πλάτωνα ἐπιγραφόμενοι, καὶ αὖ Διογένης ἄλλοι τινές, καὶ Ἀντισθένης ζηλωταί, καὶ οἱ ἀπὸ Πυθαγόρου, καὶ ἔτι πλείους. Λυ. ἀληθῆ τοῦτο. πολλοὶ γάρ εἰσι. πότερον δὲ ὦ Ἑρμότιμε, τὰ αὐτὰ πάντες λέγουσιν, ἢ διάφορα; Ερμο. καὶ πάνυ διάφορα. Λυ. τὸ δὲ γε ἀληθὲς εἶναι πάντως που ἐν ἑνί αὐτῶν, ἀλλ' οὐ πάντα, διάφορά γε ἄντα. Ερμο. πάνυ μὲν οὖν. Λυ. ἴθι δὴ ὦ φίλτατε, ἀπόκριναί μοι τῷ, πότε πιστεύσας τὸ σκῶτον σὺ, ὁπότε ἤρξω φιλοσοφήσων, πολλῶν σοι θυρῶν ἀνεπεπταμένων, παρεὶς σὺ τὰς ἄλλας, εἰς τὴν τῶν Στωϊκῶν ἦλθες, καὶ δι' ἐκείνης ἤρξω ἐπὶ τὴν ἀρετὴν εἰσιέναι, ὡς δὴ μόνης ἀληθοῦς οὔσης, καὶ τὴν εὐθεῖαν ἐπιδεικνυούσης, τὰ δ' ἄλλων εἰς τυφλὰ καὶ ἀνέξοδα φερούσων; πότε

es, evaderem. *Hermot.* Ego profectò ætate qua nunc es, annos ferme quadraginta natus (idque ætatis esse te puto) philosophiæ operam dare cœpi. *Lucian.* Id sum ætatis Hermotime. Itaque eadem via me ducito: id enim æquum est. Ac primùm mihi dic, An discentibus copiam contradicendi facitis, siquid ipsis videatur non rectè dictum? an verò junioribus non conceditis? *Hermot.* Minimè. Sed tu, si quid volueris, interim quærendi & contradicendi copiam tibi facio: faciliùs enim ita disces. *Lucian.* Euge per Mercurium, Hermotime, cui es cognominis, dic mihi, est-ne unica via ad philosophiam, videlicet Stoicorum vestrorum? an verò verum est quod audivi, alios etiam esse complures? *Hermot.* Complures, nempe Peripateciti, Epicurei, Platonici: alii præterea Diogenis & Antisthenis æmuli, quinetiam Pythagorici, & longè plures. *Lucian.* Vera dicis: multi sunt. Vtrum autem Hermotime, eadem omnes, an diversa dicunt? *Hermot.* Omnino diversa. *Lucian.* Atqui unum omnino ex ipsis verum arbitror; non autem omnia, siquidem sunt diversa. *Hermot.* Maximè. *Lucian.* Age verò, amice, cuinam primùm credidisti, quando philosophiæ operam daturus ibas, ut cùm multæ tibi paterent fores, præteritis reliquis, in Stoicorum venires, & per eas ad virtutem aditum habere putares, ac si solæ veræ sint viæ rectæ indices, contrà verò reliquæ in cæca & devia ducant? Quonam tunc

[1] Τοσαῦτα γὰρ ὦ Ἑρμότιμε] Τοσαῦτα γὰρ ὦ Ἑρμότιμε. Mars.

1 Mar-

τοῦτ' ἐπεκμείρῃ τότε; καὶ μή μοι τὸ νῦν δὴ τοῦτον σεαυτὸν σκόπει, τὸ ἥμισυφον, εἴτε σοφὸν ἤδη τὸ βελτίω κρίνειν ἱκανὸν τοὺς πολλοὺς ἡμῶν διαμάμενον. ἀλλ' ὅπως ἀπόκρινῃ, ὁποῖός ποτε ἰδιώτης, καὶ οἷος τὸ νῦν ἐμέ. Ερμ. οὐ συνίημι ὅ, τι σοι τοῦτο βούλεται ὦ Λυκῖνε. Λυ. καὶ μὴν οὐ πάνυ ἀγχύλοιν ἡγοῦμαι. πολλῶν γὰρ ὄντων φιλοσόφων, οἷον, Πλάτωνος, καὶ Ἀριστοτέλους, καὶ Ἀντισθένους, καὶ τῶν ὑμετέρων Στωϊκῶν, καὶ Χρυσίππου, καὶ Ζήνωνος, καὶ τῶν ἄλλων, ὅσοι εἰσὶ, τὸν, σὺ πιστεύσας, τοὺς μὲν ἄλλους εἴασε, ἐξ ἁπάντων ἕν προελόμενος, ἅτε προθήρατος, ἀξιοῖς καὶ ταῦτα φιλοσοφεῖν; ἆρα καὶ σὲ ὥσπερ τὸν Χαιρεφῶντα ὁ Πύθιος ἐξέπεμψεν ἐπὶ τὰ Στωϊκῶν, ἀφέσεως ἐξ ἁπάντων προειπών; ἔγωγε γὰρ αὐτὸν ἄλλον ἐπ' ἄλλο εἶδος φιλοσοφίας προτρέπειν, τὸν ἁρμόττοντα οἶμαι ἑκάστῳ εἰδέναι. Ερμ. ἀλλ' οὐδὲν τοιοῦτον ὦ Λυκῖνε. οὐδὲ ἡγοῦμαι σοὶ γε τούτων τὸ ζητεῖν. Λυ. ποτέρως, ὦνα ἄξιον θείας συμβουλίας ἡγεμόνος αὐτὸ, ἢ ἁπλοῦς ὡς αὐτὸς εἶναι ἐλέσθαι τὸ βέλτιστον καὶ σαυτόν, ἀνεὺ θεοῦ; Ερμ. ὡμὼν γάρ. Λυ. ἐκεῖνο καὶ ἡμᾶς ἐν διδάσκοις τοῦτο πρῶτον, ὅπως ἀφιγνώσεται ἡμῖν οὗτος ὁ ἀρχὴ, τίς ἡ ἀρίστη φιλοσοφία ἐστὶ, καὶ ἡ ἀληθεύουσα, καὶ ὧν ἄν τις ἕλοιτο, παρεὶς τὰς ἄλλας. Ερ. ἐγὼ σοι φράσω. εἰρῶν τὰς τελείσας ἐπ' αὐτῷ ὁρμῶντας. ὥστε εἰκάζειν ἀμείνω εἶναι αὐτῶν. Λυ. πόσῳ πρὸ τελείας τῆς Ἐπικουρείων, ἢ Πλατωνικῶν, ἢ Περιπατητικῶν; ἠριθμημένας γὰρ αὐτὰς δηλαδὴ, καὶ

tunc argumento hæc deprehendebas? Ac ne te ipsum qualis nunc es consideres, sive es semisapiens, sive jam sapiens, qui optima præ multis nobis dijudicare possis. Sed ita respondeo ut idiota quispiam, qualis tunc eras, qualis & ego nunc sum. *Hermot.* Non intelligo, Luciane, quid hæc tua verba sibi velint. *Lucian.* Atque nequaquam obliqua percontor. Cùm enim multi sint Philosophi sectatores Platonis, & Aristotelis, & Antisthenis, majorumque vestrorum, Chrysippi, Zenonis, atque aliorum, quotquot sunt, cuinam, omissis aliis, credidisti, delectuque ex omnibus, quæ priùs dixisti: facto, secundum illa vis Philosophiæ studiis incumbere. Numquid etiam te, quemadmodum Chærephontem illum, Apollo Pythius ad Stoicorum placita misit, ubi prædixisset illos omnium esse optimos? Alium enim ad aliam philosophiæ speciem cohortari solet, quam, ut puto, unicuique convenire novit. *Hermot.* Sed nihil istiusmodi, Luciane, Deum de hisce rebus interrogavi. *Lucian.* Vtrum hanc rem divina consultatione indignam ducebas, an verò ipsè tibi videbare satis idoneus ad eligendum per te, quod erat optimum, nullo consulto numine? *Hermot.* Ita mihi videbar. *Luc.* Quare etiam nos id primum doceas, quo pacto statim ab initio nosse queam quænam optima sit & verissima philosophia, & quam quis prætermissis aliis eligat. *Hermot.* Ego tibi dicam. Cùm viderem plurimos ad eandem se conferre: eam meliorem esse conjiciebam. *Lucian.* Quorum igitur numerosior erat turba, Epicureorum, an Platonicorum, an Peripateticorum? Eos namque perinde atque

ἀλλ' οὐ περὶ τῆς χειροτονίας. Ερ. ἀλλ' οὐκ ἠριθμησα ἔγωγε. εἴκαζον δέ. Λυ. ὡς οὐκ ἐθέλεις διδάξαι με, ἀλλ' ἐξαπατᾷς, ὃς καὶ τοιοῦτον εἰκάσαι φῂς καὶ πλήθει κεῖναι, ἀποκρυπτόμενος λέγειν ὅτῳ με πάλητες. Ερμ. ἠ μήτοι τοῦτο ὦ Λυκῖνε, ἀλλὰ καὶ ἤκουον ἁπάντων λεγόντων, ὡς οἱ ἐπικούρειοι, γλυκυθυμοί, καὶ φιλήδονοί εἰσιν. οἱ περιπατητικοὶ δέ, καὶ φιλόπλουτοι, καὶ ἐριστικοί πως. οἱ Πλατωνικοὶ δέ, πυρῶντες, καὶ φιλόδοξοί εἰσι. καὶ δὴ τῶν Στωϊκῶν, πολλοὶ ἔφασκον ὅτι ἀνδρώδεις, καὶ παίγε μεγαλόκαρδοι. καὶ ὅτι ὁ ταύτῃ ἰὼν τῇ ὁδῷ, μόνος βασιλεύς, μόνος πλούσιος. μόνος σοφὸς, καὶ σωφρων, ἅπαντα. Λυ. ἔλεγον δέ τινες καὶ ἐκ τῶν ἄλλοι δηλαδὴ περὶ αὐτῶν. ἠ γὰρ ἂν σοὶ τοῖς ἀν αὐτοῖς ἐπίστευσας ἐπαινοῦσι τὰ αὐτῶν. Ερμ. εὖ λέγεις. ἀλλ' οἱ ἄλλοι ἔλεγον. Λυ. οἴμαι δὴ ἀντιδόξοι, οὐκ ἔλεγον ὡς τὸ εἰκός. ὅτι δὲ ἦσαν οἱ τὰ ἄλλα φιλόσοφοι. Ερμο. ἠ γὰρ. Λυ. οἱ σὲ ἄρα ἰδιῶται τοῦτο ἔλεγον; Ερμο. καὶ μάλα. Λυ. ὁρᾷς ὅπως αὖθις ἐξαπατᾷς με. καὶ ἃ λέγεις τάληθῆ. ἀλλ' οἶσθα [1] Μαργίτη διαλεχθῆναί ποτε. ὡς πιστεύσω ὅτι Ερμότιμόν. ἀνδρα συνετὸν, ἔτη τότε γεγονότα πεντηκοντούτα περὶ φιλοσοφίας, καὶ φιλοσόφων ἀνδρῶν τοῖς ἰδιώταις ἐπίστευσε, καὶ κρίναι τὰ ὑπ' ἐκείνων λεγόμενα, ἐπιτρέψαι τῇ αἱρέσει καὶ τῶν κρειττόνων ἀξιῶν. ἠ γὰρ πιστεύσειέ σοι τοιαῦτα λέγοντι. Ερμο. ἀλλ' οἶδα ὦ Λυκῖνε, ὅτι τοῖς ἄλλοις μόνον ἐπίστευον, ἀλλὰ καὶ ἐμοὶ in ſuffragiis numeraſti. *Hermot.* At non numeravi, ſed conjectavi. *Lucian.* Non vis docere me, ſed decipis qui veritatem me celas, dicisque te numero & conjectura judicaſſe. *Hermot.* Non hoc ſolum Luciane, ſed ex omnibus audivi Epicureos animum ad delicias, & ad voluptates appellere, Peripateticos verò divitiarum amantes eſſe, & contentioſos, Platonicos autem faſtoſos, & gloriæ cupidos. Sed quod ad Stoicos attinet, multi viriles illos eſſe, atque omnia cognoſcere dicebant, eumque qui viam hanc inſiſteret ſolum divitem, ſolum regem, ſolum ſapientem, omnia denique ſimul eſſe. *Lucian.* Videlicet iſta de illis tibi dixerunt alii: neque enim illis ſua laudantibus credidiſſes. *Hermot.* Nequequam: ſed dicebant alii. *Lucian.* Qui contrariæ opinionis erant, id tibi, ut veri ſimile eſt, non dicebant. Hi autem erant qui in aliis diſciplinis verſantur. *Hermot.* Minimè. *Lucian.* An verò hæc dicebant idiotæ. *Hermot.* Maximè. *Lucian.* Vides ut me iterum decipis, nec vera loqueris: ſed te cum Margite aliquo colloqui putas: ut credam Hermotimum virum prudentem, annos quadraginta natum, de philoſophia & philoſophis idiotarum opinioni credidiſſe, & ex eorum dictis præſtantiſſimorum ſectam delegiſſe. Non ego tibi hæc dicenti fidem adhibuerim. *Hermot.* At ſcias Luciane me non aliis ſolùm, ſed mihi ipſi fidem adhibuiſſe.

1 Μαργίτη διαλέχθηναι] Ἀφροσύνῃ, μωρίᾳ, De hoc Suid. ex Heſych. Interp. Ariſt. ad aves. *Bourd.* Inerte & nullius precii ſtolidoque homine, Margitis enim meminit ex Homero Ariſt. atque Clem. Alex. Demoſth. apud Plut. Alexandrum puerum & Margitem nominabat. *Cozzarelli.*

καυτὸ. ἐώρων γὰρ αὐτὸς κοσμίως βαδίζοντας, ἀναβεβλημένους εὐσταλῶς, φροντίζοντας ἀεὶ, ἀρρενωπῶς, σὺν χρῷ κυρίας τὰς τελείους, ἄδειν ἄδρὸν, ἀλλ' οὐ πάνυ ἐς τὸ ἀδιάφορον ὑπερικπίπτον, ὡς ἔκπληκτον εἶναι καὶ κωμικὸν ἀπεχνῶς, ἀλλ' ἐπὶ μέσῳ καθεστῶτας, ὃ δὴ ἄριστον ἅπαντες εἶναί φασιν. Lv. ἆρ' οὖν κἀκεῖνα εἶδες ποιοῦντας αὐτοὺς, ἃ μικρῷ πρόσθεν ἔλεγον αὐτὸς ἐπορθκέναι τὸν σὸν διδάσκαλον ὦ Ἑρμότιμε πρὸ ὀλίγου; οἷον, δανείζοντας, καὶ ἀπαιτοῦντας πικρῶς, καὶ φιλονεικοῦντας πάνυ ἐριζόντως περὶ τοῖς ξυνοικίοις, καὶ τἄλλα ὅσα ἐπιδείκνυσθε; ἢ τούτων ὀλίγον σοι μέλει, ἂν χρείς ἂν δύσκολος ἡ ἀνεξέλεγκτος, καὶ ὁ πώγων βαθὺς, καὶ ἐν χρῷ ἡ κυρά; καὶ πρὸς τὸ λοιπὸν ἆρα ἔχομεν τοῦτο κανόνα, καὶ σταθμῷ ἀκριβεῖ τὰ τοιαῦτα, ὡς Ἑρμότιμός φησι. καὶ χρὴ δὴ καὶ χημάτων, καὶ βαδισμάτων καὶ κομῶν διαγινώσκειν τοὺς ἀρίστους. ὃς δ' ἂν μὴ ἔχῃ ταῦτα, μηδὲ σκυθρωπὸς ᾖ, καὶ φρονιστικὸς τὸ πρόσωπον, ἀποδεικτέος, καὶ ἀποβλητέος. ἀλλ' ὅρα μὴ καὶ ταῦτα ὦ Ἑρμότιμε παίζεις πρὸς με, πειρώμενος, εἰ ἐξαπατῶμαι, σωίνιμι. Ερμ. Διὰ τοῦτ' ἔφηθα; Λυ. ὅτι ὦ γαῖρε, ἀνθρώπων ταῦτα ἐξέτασιν λέγεις, τὸν ἀπὸ τῆς χημάτων, καὶ ἀκριβολογίας σκοποῦντα; οὗτοι δύσκολοί εἰσι, καὶ τὰς ἀνεξολας κομιώσας, Φειδίᾳ τινὸς, ἢ Ἀλκαμένους, ἢ Μύρωνος πρὸς τὸ εὐμορφότατον εἰκάσαι. εἰ δὲ καὶ ὅτι μάλιστα χρὴ τοιαῦτα

buisse. Videbam enim ipsos decenter incedentes, frugaliter amictos, meditationibus semper intentos, aspectu tetricos, plurimos ad cutim tonsos, nihil molle, nihil quod medium excederet admittentes, quod vel stupendum, vel caninum esset: sed in medio statu constitutos, quem omnes optimum esse dicunt. *Lucian.* Annon ipsos etiam ea factitantes vidisti, quæ paulò ante dicebam ipse me vidisse præceptorem tuum factitantem? videlicet fœnerari pecunias, eas amarulenter repetere, in colloquiis pertinaciter contendere, & quæcunque alia ingenii sui documenta præbent? An verò hæc parum curas, si modò frugalis sit amictus, & promissa barba, & ad cutim abrasa coma? Quare in posterum regulam hanc, amussimque certam habeamus, ad hæc exploranda, ut ait Hermotimus. Sic ex habitu, & gressu, & tonsura quinam sint optimi dignoscendum. Qui autem hæc non habuerit, nec severo vultu & meditabundo fuerit, rejiciendus erit & repudiandus. At vide ne hisce etiam me ludas, periculum faciendo, num me decipi percipiam. *Hermot.* Quorsum hoc dixisti. *Lucian.* Quoniam hæc quæ capitur ex habitu cognitio, ad statuas pertinet. Omnino enim illæ habitu sunt elegantiore, & amictu ornatiore, quas vel Phidias aliquis, vel Alcamenes, vel Myron, ad absolutissimæ formæ archetypum expressit. Quòd si argumentum ex hujusmodi

1 Ἐν χρῷ ἡ κυρά] Vt antea ἐν χρῷ κυρίας: quid legerit in his locis Interpres non video, nam Stoici dicti ἐν χρῷ κυρίας. *tonsi, cute tenus.* Ipse vero *longa coma venerandos, prolixa in capite cæsaries, capillus prolixior* ubique vertit. de his Iuvenal. Sat. 2. *atque supercilio brevior coma* hæc moneat Senator Clarissi. Godofred. Maluynus. Dixi hac de re antea. *Emid.*

ριας τοῖς τοιούτοις, τί ἂν παθοιτις, εἰ τυφλὸς ἂν ἐπιθυμοίη φιλοσοφεῖν; τυ, ἔφην ἐγώ τ τῶν ἀμείνω σκοπεῖσθαι σκοπησάμενον, ὅτι χεῖρον, ὅτι βέλτιον ἑρᾶν δυνάμενον; Ερμ. ἀλλ' ἔοικε μὲ σκοῖς τυφλὸς ὁ λόγος ὦ Λυκῖνε, οὐδέ μοι μέλει τ τοιούτων. Λυ. ἐχρῆν μὲν ὦ χρῆστε, κοινόν τι τὸ γνώρισμα εἶναι τ ὄντων μεγάλων, καὶ ἅπασι χρησίμων. πλὴν εἰ δοκεῖ, οἱ μ, ἔφη ἡμῖν φιλοσοφίας μετέντων οἱ τυφλοὶ, ἐπιτρέψωμεν οὐδὲ ὁρᾶσι. καίτοι ἀναγκαῖον ἦν τοῖς τοιούτοις μάλιστα φιλοσοφεῖν, ὡς μὴ πάνυ ἄχθοιντο ἐπὶ τῇ συμφορᾷ. εἰ δὲ δὴ βλέποντες, καὶ πάνυ ἐξυθρκεῖς ὦσι, τί ἂν δύναιντο συνιδεῖν τ τ ψυχῆς, λπὸ μ τ ἔξωθεν τούτης ἀφειδοῦς; ὃ ἦ βούλομαι εἰπεῖν, τοιόνδ' ἐστιν, ὡς, ὅτι τ γνώμης τ ἀνδρῶν ἐρᾷς σφοδρῶς, καὶ ἠξίκας ἀμείνων γενέσθαι τὰ τ γνώμης. Ερ. καὶ μάλα. Λυ. πῶς δ' οἷόν τε σε ἦν, ἀφ' ὧν ἔφησθα ἐκείνων τ γνωρισμάτων διορᾶν, τ ὀρθῶς φιλοσοφοῦντα, ἢ μή; ἢ γὰρ φιλεῖ πὶ τοιαῦτα ὅτου ἀφανίσθαι, ἀλλ' ἐστι ἀπόρρητα, καὶ ὦ ἀφανεῖ κείμενα, λόγοις κ σωμασίαις ἀναδεικνύμενα, καὶ ἔργοις τοῖς ὁμοίοις ὀψὲ μόλις. ὁ γὰρ Μῶμος, ἀκήκοας οἶμαι ἅπινα πάσχει Ἡφαίστ. εἰ ἦ μὴ, ἀλλὰ νῦν ἄκουε. φησὶ γὰρ ὁ μῦθος ἐρίσαι Ἀθηνᾶν, καὶ Ποσειδῶνα, κ Ἥφαιστον δύτιχνίας πέρι. καὶ τ μὲ Ποσειδῶ, τῶρρ ἵνα ἀναπλάσῃ. τὴν Ἀθηνᾶν ἦ, οἰκίαν ἐπινοῆσαι. ὁ Ἥφαιστος ἦ, ἄνθρωπον ἄρα συνεστήσασθαι. καὶ ἐπίασε ἐπὶ τ Μῶμον ἡ-

modi rebus est capiendum, quid faciat cæcus si operam dare philosophiæ cupiat? quo pacto dignoscere queat eum qui meliorem sectam delegit, cùm neque habitum, neque gressum cernere possit? *Hermot.* At mihi Luciane non est ad cæcos sermo, nec talium curam gero. *Lucian.* Atqui conveniebat, ô bone, ut tantarum rerum, tamque omnibus utilium commune esset documentum. Sed enim si tibi ita videtur, cæci à Philosophia excluſi maneant, quoniam ne vident quidem: quanquam his necesse erat in primis philosophiæ studiis incumbere, ne prorsus sua calamitate gravarentur. Cæterùm qui vident, quanvis sint perspicaciſſimi, quonam modo ea quæ sunt animæ, ab hoc externo amictu perspicere queant? Istiusmodi autem est quod volo dicere; Non solùm sapientiæ virorum illorum amore captus, ipsos adiviſti, sed in sapientiæ studio melior evadere voluiſti. *Hermot.* Ita sanè. *Lucian.* Quomodo igitur potuiſti, ex notis illis quas dixiſti pervidere qui rectè, qui secus philosopharetur? Non enim ista perspici ita queunt, sed arcana sunt, & obscuro in loco posita, quæ vix tandem sermonibus & dissertationibus, operibusque similibus, animadvertuntur. Audiſti puto qua in re momus Vulcanum reprehenderit: sin minus, audi nunc. Fert enim [1] fabula Minervam, Neptunum & Vulcanum de artis præstantia contendisse. Neptunum quidem taurum effinxisse, Minervam verò domum excogitasse. Porrò Vulcanus hominem composuit. Ac postquam ad Momum ventum est,

1 *Fabula*] Hujus fabulæ mentionem facit Plato. *Cozz.*

1 Τὰς

κρι, ὅντιν' δικαστὴν προείλοιτο, ἡτασμένῳ ὑπὲρ ἐκείνου ἐκάστου τὸ ἔργον, τί μὲ ἄλλων, ἄπινα ἡμάρτηκε, περιττὸν ἂν εἴη λέγειν. ἐπὶ δ' ἀνθρώπῳ ἦν τοῦτο ἐμέμψατο, καὶ τὸ ἀρχιτέκτονα ἐπικλῆσαι τὸν Ἥφαιστον, διότι μὴ καὶ θυρίδας ἐποίησεν αὐτοῖς κατὰ τὸ στέρνον, ὡς ἀνακαλύπτεσθαι, γνώσεσθαι γὰρ ἅπασι τὰ βούλοιτο, καὶ ἐπινοεῖ, καὶ ἡ ψυχὴ δίκτυα, ἢ ἀληθεῖ. ὑμῖν δ' οὐκ ἔστι ταῦτα ἀμυδρώτερα, ἅτε δὴ τὸν ἀνθρώπινον διανοεῖσθε. σὺ δ' ὁ ὑπὲρ τὸν Λυγκέα ἡμῖν δέδορκας, καὶ ὁρᾷς τὰ ἔνδον ὡς ἔοικε λαμπρῶς καὶ ἔστιν, καὶ ἀνέωκταί σοι τὰ πάντα, ὡς εἰδέναι μὴ μόνον ἃ βούλεται, καὶ ἃ γιγνώσκει ἕκαστος, ἀλλὰ καὶ πότερος ἀμείνων ἢ χείρων. Ερμ. παίζεις ὦ Λυκῖνε. ἐγὼ δ', καὶ δὴν εἰλόμην. καὶ μέμφεταί μοι τὸ αἱρέσεως. ἱκανὸν δ' τοῦτο πρὸς γὰρ ἐμέ. Λυ. ὅμως σὺ ἂν εἴποις, ὦ ἑταῖρε, καὶ πρὸς ἐμέ, ἀλλὰ φείσῃ με τοσοῦτον πολέμιον ὄντα πολλοῦ τοῦ συρφετοῦ; Ερ. οὐδὲν γὰρ ἂν σοι ἀρέσκῃ, ὧν ἂν εἴπω. Λυ. ὄκνει ὦ γαθέ. ἀλλ' οὐδὲν ἐθέλεις εἰπεῖν ὁποῖον ἄν με ἀρέσειεν. ἐπεὶ δ' οὖν σὺ ἐκὼν ἀποκρύπτῃ, καὶ φθονεῖς ἡμῖν ὡς μὴ ἐξ ἴσου χρήσεσθαί σοι φιλοσοφήσαντες ἐγὼ πειράσομαι ὅπως ἂν οἷός τε ὦ κατ' ἐμαυτὸν ἐξωρεῖν τὴν ἀκριβῆ περὶ τούτων κρίσιν, καὶ τὴν ἀσφαλεστάτην αἵρεσιν. ἄκουε δὴ καὶ σύ, εἰ βούλῃ. Ερμο. ἀλλὰ βούλομαι ὦ Λυ-

est, quem arbitrum delegerant, is conſiderato uniuſcujuſque opere, in aliis quidem quid reprehenderit, ſupervacaneum eſſet referre: at in homine hoc carpſit, & Vulcanum architectum increpavit quòd non ipſi etiam in pectore oſtiola feciſſet, quibus apertis, innotesceret omnibus quid vellet, & cogitaret: an mentiretur, an vera diceret. At ille quidem veluti cæcutiens ita de hominibus ſtatuebat. Tu verò nobis vel ipſo Lynceo es perſpicacior qui, ſicuti videtur, per pectus ipſum quæ intus ſunt cernis patentque tibi omnia, adeò ut non ſolùm certò teneas quid quiſque velit & cogitet, verùm etiam uter ſit melior aut deterior. *Herm.* Ludificaris me, Luciane. Ego verò Dei ductu delectum habui, neque me pœnitet electionis: & hoc mihi ſatis eſt. *Luc.* Attamen ne ſic quidem mihi, amice, exponas, ſed me in infima plebe periturum uſque deſpicies? *Hermot.* Nihil enim placuerit tibi, eorum quæ dixero. *Lucian.* Minimè, ô bone: verùm nihil vis dicere quod mihi placeat. Quandoquidem igitur de induſtria me celas, mihique invides ne in philoſophiæ ſtudiis par tibi evadam, operam dabo ut per me poſſim adinvenire exactam judicandi rationem, aç certiſſimam eligendi normam. Itaque tu etiam ſi vis audi. *Hermot.* Equidem volo Lu-

1 Τ'πὲρ τ' Λυγκέα] Vt in Contempl. *Bourd.* Perſpicaces intelligentes & acute ſubtiliterque videntes Lyncei dicuntur, non à Lynce animali, ſed à Lynceo Argonautarum uno qui dictitabat ultra parietem videre, Hieronym. contra Ioa. Origeniſtam. Val. Flacc. lib. 1.

Quamque cethera Iupiter umbra
Perdiderit, ſolus tranſibit ſydera Lynceus.

Plin. lib. 4. c. 10. Cic. de eo Lucianus Icaromenip. & Dial. Menippi & Tireſiæ *Cozn.*

κῖνε, ἴσως γάρ τι χρήσιμον ἐρεῖς. Λυ. σκόπει δή, καὶ μὴ καταγέλαστος, εἰ πάντα πᾶσιν ἰδιωτικῶς ἀναζητῶ αὐτός. ἀνάγκη γάρ ὅπως, ἐπεὶ μὴ σὺ ἐθέλεις σαφέστερον εἰπεῖν, εἰδῶ ἄμεινον. ἔστω δή μοι ἡ μὲν ἀρετὴ, τοιοῦδέ τι, οἷον, πόλις τις εὐδαίμονας ἔχουσα τοὺς ἐμπολιτευομένους, ὡς φασὶν ἂν οἱ διδάσκαλοι οἱ σοὶ, σκεῖνε πόθεν ἀφιγμένοι, σοφοὺς εἰς τὸ ἀκριβέστατον, ἀνδρείους ἅπαντας, δικαίους, σώφρονας, ὀλίγων δεῶν ἀπροσδεεῖς. οἷα δ' πολλὰ γίγνεται παρ' ἡμῖν, ἁρπαζόντων, καὶ βιαζομένων, καὶ πλεονεκτούντων, οὐδὲν ἂν εἴποις φασὶν ἐν ἐκείνῃ τῇ πόλει θλιβόμενον, ἀλλ' ἐν εἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ ξυμπολιτεύοντα. μᾶλλα εἰκότως. ἃ γὰρ ἐν ταῖς ἄλλαις πόλεσιν οἶμαι τὰς στάσεις, καὶ φιλονεικίας ἐμποιεῖ, καὶ ὧν ἕνεκα ἐπιβουλεύουσιν ἀλλήλοις, ταῦτα πάντα ἀπόντα ἐστὶν ἐκείνοις. οὐ γὰρ ὅπου χρυσίον ἐστὶν, ὅπου ἡδοναὶ, ὅπου δόξαι ὁρῶσιν, ὡς διαφέρεται περὶ αὐτῶν, ἀλλὰ πάλαι τὸ πόλεως ἐξεληλάκασιν αὐτὰ, ὅτι ἀναγκαῖα ἡγησάμενοι ξυμπολιτεύεσθαι. ὥστε γαλήνη τις, καὶ παντοδαίμονα βίου βιῶσι, ξυνόμιοι, καὶ ἰσότιμοι, καὶ ἐλεύθεροι, καὶ οὐκ ἄλλοις ἀγαθοῖς. Ερ. τί δ' ἂν ὦ Λυκῖνε; οὐκ ἄξιον ἅπαντας ἐπιθυμεῖν πολίτας γενέσθαι τοιαύτης πόλεως, μήτε κάμνοντα ὑπολογιζομένους τὸ ἐν τῇ ὁδῷ, μήτε τὸν μῆκος τῆς χρόνου ἀπαγορεύοντας, εἰ μέλλησιν ἀφικνεῖσθαι, ἐγγυᾶφέστοις καὶ αὐτοῖ, καὶ μεθέξειν τῆς πολιτείας; Λυ. νὴ Δί' Ἑρμότιμε, πάντων μάλιστα ἐπὶ τούτῳ σπουδαστέον. τὰ δ' ἄλλα, ἀμελητέον. καὶ μήτε παιδείας τοιαύτης ἐπιλαμβανομένης, πλοῦ ποιείσθαι λόγον, μήτε πατρίδος τοιαύτης ἀπολειπομένης, ἀλλὰ πανταχοῦ ἡγεῖσθαι τὸν ἀγαθὸν ἄνδρα πατρίδα. Ερ. ἀλλὰ τί ταῦτα, ὦ Λυκῖνε; ἐγὼ γὰρ οὐκ ἐπαινῶ τὸν ἀπόλιδα καὶ ἄπατριν. Λυ. ἀλλ' ἐγὼ ἐπαινῶ. Ερ. ἀλλὰ τί ταῦτα, ὦ Λυκῖνε; ἐγὼ γὰρ οὐκ ἐπαινῶ τὸν ἀπόλιδα καὶ ἄπατριν. Λυ. ἀλλ' ἐγὼ ἐπαινῶ. Ερ. ἀλλὰ τί ταῦτα, ὦ Λυκῖνε; ἐγὼ γὰρ οὐκ ἐπαινῶ τὸν ἀπόλιδα καὶ ἄπατριν. Λυ. ἀλλ' ἐγὼ ἐπαινῶ.

Luciane, præclarum enim quidpiam forte dices. *Lucian.* At vide me ne irrideas, si illud inscitè perquiram. Ita enim facto opus esse video, siquidem tu qui nosti quid sit melius, clarius explicare non vis. Virtus igitur mihi esto qualis urbs quam fœlices cives incolant (sicuti tuus præceptor inde reverius dicere possit) summè sapientes, fortes omnes, justi, moderati, parum Diis inferiores. Cujusmodi autem multa fiunt apud nos rapinam, violentiam, avaritiam, neminem in ea urbe audere videas, ut ajunt, sed pacati munera Reipub. simul obeunt. Nec injuria. Quæ enim aliis in urbibus seditiones, & contentiones excitant, & quorum gratia alter alteri molitur insidias, omnia è medio illorum sunt sublata. Neque enim aurum, non voluptates, non honores respiciunt, ut de ipsis contendant: verùm jam olim hæc rati non necessaria ad civilem societatem, urbe expulerunt. Itaque tranquillam quandam, modisque omnibus fœlicem degunt vitam bonis legibus, æqualitate, libertate, aliis denique bonis instructam. *Hermot.* Quid igitur Luciane? annon æquum est ut urbis istiusmodi cives fieri omnes cupiant, nec laboris in via sustinendi rationem habendo, nec ob temporis prolixitatem animum despondendo, dummodo ubi eò pervenerint, civium numero ipsi inserantur, & civitatis jure donentur. *Lucian.* Sanè per Iovem Hermotime, in hoc omnium maximè est incumbendum: quidvis autem aliud negligendum: & neque patriæ hîc retinentis multa ratio habenda est,

γον, μήτε παίδων, ἢ γονέων, ἅτῳ εἰσὶν ἐπικεκτημένων, καὶ κλαυθμυρίζομένων ἐπικλᾶσθαι, ἀλλὰ μᾶλλον μὲν κἀκείνους ἀθυμηκέναι ἐπὶ τῷ αὐτῷ ὁδόν. εἰ δὲ μὴ ἐθέλοιεν, ἢ μὴ δύναιντο, [1] ἀποστασίμιον αὐτοὺς, χαίρειν εἰπόντα τῷ παραδαίμονι πόλεως. καὶ αὐτὸ ἀπρεπέστατον τὸ ἱμάτιον, εἴ τινα ἐπιλημμένοι κατάσχοιεν, ἐκδύσασθαί σε, ἢ γὰρ δὴ μή σε [2] ἀποκλείσῃ, [3] καὶ γυμνὸν εἰσέσται ἥκοντα. ἤδη γάρ ποτε καὶ ἄλλον πρεσβύτην ἀνδρὸς ἥκοντα διεξιόντος, ὅπως τὰ οἰκεῖα πράγματα ἔχοι, καὶ με παρατρέπειν ἐπιθυμοῦντα τοῦ πόλιν. ἠξίουν γάρ αὐτός. καὶ ἐλθόντα, ἐγγράψειν, καὶ φυλέτην ποιήσασθαι, καὶ φορτίας μεθέξειν τ' αὐτῶν, ὡς μηδὲν ἀπόντων δαιμονίων. ἀλλ' ἐγὼ σὺν ἐπιθυμίᾳ ὑπ' ἀνοίας, καὶ νεότητος πέρι, τῷ πεντεκαιδεκάτῳ ἔτει ἦν. ἔσως γὰρ ἂν αὐτὰ ἤδη ἀμφὶ τὰ τεθάσεια, καὶ τοῖς πύλαις ὢν ἦν. ἔλεγε δ' ὧν τοῦτ' ἐκ τῆς πόλεως, ἔξεστι μίσημα, ἄλλά τε πολλὰ, καὶ ἔδη καὶ πόδε, ὡς ξύμπαντες μὲν ἐπήλυδες, καὶ ξένοι εἶεν, αὐθιγενὴς δὲ οὐδείς. ἀλλὰ καὶ βαρβάρους ἐμπολιτεύεσθαι πολλοὺς, καὶ δούλους, καὶ ἀμόρφους, καὶ μικροὺς, καὶ πένητας. καὶ ὅλως, μετέχειν τῆς πόλεως τ' βελομένου. τὸ γὰρ δὴ νόμον αὐτοῖς, σὺν ἀπὸ πατρικῶν ποιεῖσθαι τῶν ἐγγραφῶν, μὴ ἀπὸ γενικῶν, ἢ μεγέθους, ἢ κάλλους. μὴ ἀπὸ γάνους, μὴδὲ λαμπρῶν σὺν τεκμηρίων. ἀλλὰ ταῦτα μὲν, μὴδὲ νομίζεσθαι παρ' αὐτοῖς, ἀπεχθῶν μὴ ἐκείνῳ τοῦτο τὸ

est, neque exorari oportet parentum, aut liberorum, ei qui habuerit, detinentium complorationibus: sed illi maximè ad iter idem suscipiendum sunt cohortandi. Quòd si nolint, aut non possint, excussis illis, rectà ad urbem illam ab omni parte beatam erit contendendum, imò relicto pallio, si eo prehenso detinerent, erumpendum. Neque enim metuendum est nequis excludat te nudum eò venientem. Iam enim aliàs virum senem audivi differentem, quomodo ibi se res habeant, isque me, ut sibi ad urbem illam comes irem, hortabatur. Ipse enim se præiturum, cumque veniſſem civibus inferturum & tribulem facturum, suo sodalitio donaturum me, pollicebatur, ut cum omnibus fœlicitate fruerer. Sed ego, quæ juvenilis fuit amentia, tunc nondum quindecim annos natus, illi morem non gessi: quod si feciſſem, forte jam in suburbio, ipsisque portis consisterem. Porrò de civitate, si bene memini, cum alia multa, tum etiam hæc prædicabat, omnes esse advenas, neminem indigenam: quinetiam multos barbaros in ea versari, & servos, & deformes, & parvos, & pauperes: denique participem fieri urbis quicunque vellet, siquidem lex ipsis, ut nulla census habita ratione, non habitus, non magnitudinis, non pulchritudinis, non generis, non illustrium majorum civitate donent: cùm hæc nihili ducant. Oportere autem, ut quicunque jus civitatis

1 Ἀποστασίμιον] Angl. Ἀποστασίμῳ, Mend. *Bourd.*
2 Ἀποκλείσῃ] Vt in Dial. Meret. *Idem.*
3 Καὶ γυμνὸν] Καὶ deest in Mss. & Aug. Cod. *Idem.*

πολίτῶν γθνίας, σωίσιν, καὶ ἐπιθυμίαν τῶν καλῶν, καὶ πόνου, καὶ τὸ ἀλιπαρὲς, καὶ τὸ μὴ ἐνδῶναι, μὴ ἢ μαλακιδῆναι πολλοῖς τοῖς δυσχερέσι, καὶ τῶν ὁδὸν ἐντυχόντα. ὡς ὅστις ἂν ταῦτ' ἐπιδεξηται, καὶ διεξέλθοι, πορεύσεται ἄχρι ἐπὶ τὴν πόλιν, αὐτίκα μάλα [1] πολίτῶν ὄντα τῶν, ὅστις ἂν ἦ, καὶ ἰσότιμον ἅπασι, τὸ ἢ χείρονι, ἢ κρείττονι, ἢ εὐπατρίδῃ, ἢ ἀθύρτῃ, ἢ δούλῳ, ἢ ἐλευθέρῳ, οὐδὲ ὅλως εἶναι, ἢ λέγεσθαι ἐν τῇ πόλει. Ερμο. οὐκοῦν ὦ Λυκῖνε, ὡς ἐμάτην, οὐδὲ περὶ μικρῶν κάμνων, πολίτης ἐπιθυμῶν γθνίας καὶ αὐτὸς ὢν καλῆς καὶ εὐδαίμονος πόλεως; Λυ. καὶ γὰρ αὐτὸς ὦ Ἑρμότιμε, τοῖς αὐτῶν σοι ἐρῶ. καὶ σὸν ἔστιν ὅ, τι ἂν μοι ἐκ τούτων εὐξαίμην γθνίας. εἰ μὲν δὴ πλησίον ἐστὶν ἡ πόλις, καὶ φανερὰ ἰδεῖν ἅπασι, πάλαι ἂν οὐ ἴδιος μηδὲν ἐνδοιάσας, αὐτὸς ἤειν ἐς αὐτὴν, καὶ ἐπολιτευόμην ἂν σὺν πολλοῖς. ἐπεὶ δ' ὡς ὑμεῖς φατε, σύ τε, καὶ Ἡσίοδος ὁ ῥαψῳδὸς, πάνυ πόρρω ἀπῴκισται, ἀνάγκη ζητεῖν ὁδόν τιν' ἐκείνην ἐπ' αὐτὴν, καὶ ἡμᾶς ἅτε ἀρτίως ἥκοντας· ἢ σὸν οἱ σὺ ἔτι χρῆναι ποιεῖν; Ερμ. καὶ πῶς ἂν ἄλλως ἔλθοι τις; Λυ. ἔκειν [2] σοὶ μὴν ἐπὶ τὸ ἐπιχειρεῖν, καὶ φάσκειν εἰδέναι, πολλὴ ἀφθονία τῶν ἐγνωσμένων. πολλοὶ γὰρ ἕτοιμοι παρεσκεύασται ἐγγύθεν, σὲ εἶναι ἕκαστος ἐκείνην λέγοντες. ὁδὸς γε μὴν ἡ μία ἡ αὐτὴ φαίνεται, ἀλλὰ πολλαὶ, καὶ διάφοροι, καὶ οὐδὲν ἀλλήλαις ὁμοίαι. ἡ μὲν γὰρ, ἐπὶ τὰ ἑσπέρια. ἡ δ', ἐπὶ τὴν ἐω φέρειν ἔοικεν. ἡ δὲ, ἐπὶ

tatis indipiscitur, intelligentia polleat, cupiditate rerum honestarum teneatur, laborem & macritatem non detrectet, non det tergum, non molliscat, quum multas in via molestias nanciscitur. Eum autem qui ista præstiterit, & ad urbem usque iter peregerit, protinus esse civem omnibusque æqualem, quicunque tandem fuerit. Nec pejor, an melior, nobilis an ignobilis, servus an liber ille sit, vel prorsus esse, vel dici in urbe. *Hermot.* Vides Luciane, ut non frustra, nec parvis de rebus laboro, quum tam pulchræ, tamque fœlicis urbis ipse civis fieri cupio? *Lucian.* Ego quoque Hermotime, eadem tecum amo, nihilque est quod ante ista consequi optem. Quòd si propinqua urbs esset, & omnium conspectui exposita, jampridem, probè scias, nihil ambigens, ad eam profectus fuissem, & in ea jamdiu versarer. Siquidem igitur, ut dicitis, tu nimirum & poëta Hesiodus, longissimè est semota, necesse est viam quærere quæ eò ducit, optimum etiam ducem. Nonne tu sic faciendum putas? *Hermot.* Ecquo pacto quispiam alia ratione eò perveniret. *Lucian.* Adest tibi ingens hominum multitudo qui te ducturos promittant, & se viam tenere dicant. Multi namque adsunt ad hoc parati, qui se indigenas profitentur. Via autem non unica, eademque, sed multæ, ac diversæ, nihilque inter se similes apparent: hæc enim ad occasum, illa ad ortum ferre videtur: hæc ad Septentrionem, illa

1 Πολίτῶν ὄντα] Angl. Bl. Bourd.
2 Σοὶ μὲν ὅτι] Mend. *Idem.*

1 Ἀπε-

πρὸς ἄρκτους, καὶ ἄλλη, κάτω πρὸς μεσημβρίαν, καὶ ἡ μέν, ἀφ' λειμώνων, καὶ φυτῶν, καὶ σκιᾶς, εὔυδρος, καὶ ἡδεῖα, ὁδὸν ἀνάπτυπον, καὶ οὐσαν ἔχουσα. ἡ δ', πετρώδης, καὶ τραχεῖα, πολλὴν ἥλιον, καὶ δίψος, καὶ κάμαθον ἀποφαίνουσα. καὶ ὅμως, αὐτὴ πᾶσιν ὡς τὴν πόλιν ἄγειν λέγεται, μίαν οὖσαν, εἰς τὰ σκανδάλαθρα πλανῶσιν. ἔνθα δή μοι καὶ ἡ πᾶσα ἀπορία ἐστίν. ἐφ' ᾧ γὰρ ἂν ἔλθω αὐτῶν, ἀνὴρ κατὰ τὴν ὁδὸν ἐμοὶ τὰ πρακτέα καὶ ἀπειλεῖ ἕκαστος ἐφεστὼς, ἐν τῇ εἰσόδῳ μάλα ὡς ἀξιόπιστος ὁρμᾷ τε τὴν χεῖρα, καὶ ἀποτρέπει κατὰ τὴν αὑτοῦ ἀπείναι, λέγων ἕκαστος αὐτῶν μόνην τὴν εὐθεῖαν εἰδέναι. τοὺς δ' ἄλλους, πλανᾶσθαι, μήτε αὐτοὺς ἐληλυθότας, μήτε ἄλλοις ἡγήσασθαι δυναμένοις ἀκηλεήτους, κἀν ἐπὶ τὸ πλησίον ἀφίκωμαι, κἀκεῖνόν τε ὅμοια ὑποτίθεται περὶ τῆς αὐτῆς ὁδοῦ, καὶ τοὺς ἄλλους κακίζει, καὶ ὁ παρ' αὐτὸν ὁμοίως, καὶ ἑξῆς ἅπαντες. τὸ, τί πίνω τὸ πλῆθος τῆς ὁδοῦ, καὶ τὸ ἀνόμοιον αὐτῶν, ἀμετρίως παρώξυνέ με, καὶ ἀπορεῖν ποιεῖ. καὶ μάλιστα οἱ ἡμάρτηκότες ὑπερβεβηκέναι μοι δοκοῦσι, καὶ τὰ ἑαυτῶν ἕκαστοι ἐπαινοῦντες. ἀγνοῶ γὰρ οἵῳ τινὶ πραπόμενος, ἢ τῷ, μᾶλλον ἀκηλεήτους, ἀφικοίμην ἂν τοῖς τὴν πόλιν. Ερμ. ἀλλ' ἐγώ σε ἀπολύσω τῆς ἀπορίας. τοῖς γὰρ πρωϊαιτέρω ὧν Λυκῖνε πιστεύσας, οὐκ ἂν σφαλείης. Λυ. τίσι λέγεις; τοῖς κατὰ ποίαν ὁδὸν ἐληλύθασιν; ἢ τίνι τῶν ἡμαρτηκότων ἀκηλεήτους; αὖθις γὰρ ἡμῖν τὸ αὐτὸ ἄπορον, ὦ ἄλλη μορφῇ ἀναφαίνεται, ἀπὸ τοῦ πράγματος ἐπὶ τοὺς ἄνδρας μεταληλυθός. Ερμ. πῶς τοῦτο φῄς; Λυ.

illa ad meridiem. Rursus hæc quidem per prata, plantas, & umbram, humida, jucunda, nihil duri, nihil asperi habet. Illa verò petricosa, aspera, multum solis, & sitis, & laboris exhibet. Attamen hæ omnes ad urbem illam, quæ una est, ducere dicuntur, quanquam in contraria desinunt. Inde perplexa dubitatione totus teneor. Nam in quamcunque iplarum venero, unusquisque qui in viæ principio stat, in aditu fide dignus manum porrigit, & in suam ingrediar hortatur, quam rectam esse se solum scire dicit: alios verò aberrare, qui neque eò ipsi pervenerint, neque aliis sequentibus præire possint. Quod si ad vicinum accessero, ille etiam similia de via sua pollicetur, aliisque obtrectat: sic & vicinis ipsius, omnesque deinceps. Quare cum multitudo, tum dissimilitudo viarum non mediocriter me turbat, facitque ut hæream dubius, maximè verò duces qui summa pervicacia contendunt, suaque singuli laudibus extollunt. Nescio enim ad quam conversus, aut quem potiùs sequens, ad urbem illam perveniam. *Hermot.* At ego te ab omni hæsitatione liberabo Luciane. Nam si iis qui priùs iter confecerunt fidem habeas, non aberrabis. *Lucian.* Quibus dicis? quam viam ingressis? aut quem ducem sequutis? iterum enim nobis idem dubium, in alia forma appareret, facto à rebus ad homines transitu. *Hermot.* Quonam modo istud dicis? *Lucian.* Quoniam

ἀπολύσω τῆς ἀπορίας] Vt in Nigr. & Hercul. Gall. & passim. *Bourd.*

ὅτι ὁ μὲν, τῷ Πλάτωνος τρακτόμενος, καὶ συνοδοιπορήσας μετ' αὐτοῦ, ἐκείνῳ ἐπαινέσεται δηλονότι. ὁ δὲ, τῷ Ἐπικούρου ἐκείνῳ. καὶ ἄλλος ἄλλῳ. σὺ δέ, τίνα ὑμετέραν. ἢ πῶς γὰρ οὐ Ἑρμότιμος οὐχ οὕτω; Ερμο. πῶς γὰρ οὔ; Λυ. οὐ πάνυ ἀπίθανός μοι ὁ ἀποδείκνυσι, ἀλλ' ἔτι ὁμοίως ἀγνοῶ τῷ μᾶλλον χρὴ πιστεύσαι τῶν ὁδοιπόρων. ὁρῶ γὰρ ἕνα μὲν αὐτῶν, καὶ αὐτὸν, καὶ τὴν γνώμην, μιᾶς πεπιεσμένον, καὶ ἐκείνῳ ἐπαινοῦντα, καὶ λέγοντα ὡς αὕτη μόνη ἄγει ἐπὶ τὴν πόλιν, οὐ μάρτυρι ἔχω εἰδέναι εἰ ἀληθῆ φησιν. ἀλλ' ὅτι μὲν ἀφίκται πρός τι πλῶν, καὶ εἰδέναι ἔοικε πόλιν, δῆλον αὐτὸ ἴσως. εἰ δὲ ἐκείνῳ εἶδεν, ᾧ ἐγὼ, καὶ σὺ βουλόμεθα εἰδέναι, οὐκ οἶδα. ἐγὼ μὲν γὰρ οἶμαι πάντως ὁ τιν' πόλιν ἰδών, Κόρινθον εἶδεν, ἐπεὶ οὐ μόνη πόλις ἐστὶν ἡ Κόρινθος. ὃ δὲ δὴ μάλιστα εἰς ἀπορίαν με καθίστησιν, ἐκεῖνό ἐστι, τὸ εἰδέναι ὅτι πᾶσιν ἀνάγκη μίαν εἶναι τὴν ἀληθῆ ὁδόν. καὶ γὰρ ἡ Κόρινθος μία ἐστίν. αἱ δ' ἄλλαι, πιθανόν μᾶλλον, ἢ εἰς Κόρινθον ἄγουσιν, εἰ μή τις ὅτῳ σφόδρα διέφθαρται, ὡς οἴεσθαι καὶ τὴν εἰς Ὑπερβορέους, καὶ τὴν εἰς Ἰνδοὺς ἄγουσαν, εἰς Κόρινθον πέμπειν. Ερμο. καὶ πῶς οἷόν τε ὦ Λυκῖνε; ἄλλη γὰρ ἀλλαχόσε ὁδὸς

niam hic qui in Platonis viam est digressus, eumque ducem sequitur, illam videlicet laudabit, ille verò viam Epicuri, & alius aliam: tu verò vestram. Nam qui non ita fiat Hermotime? *Hermot.* Et cur non? *Lucian.* Proinde dubium non solvisti, sed adhuc similiter ignoro cuinam ex viatoribus potiùs fides adhibenda sit. Video namque unumquemque ipsorum, ipsumque & ducem unius periculum fecisse, quam laudat, dicitque solam esse quæ ad urbem ducat. Ego autem scire nequeo num verum dicat. Sed illi fortè concessero, quòd ad finem aliquem devenerit, & aliquam urbem viderit. Cæterùm num illam viderit, quam oportebat, in qua ego & tu versari percupimus (ut si Corinthum venire oporteat, at ille Babylonem profectus Corinthum vidisse se putet) etiamnum mihi non constat. Neque enim qui civitatem aliquam vidit, Corinthum vidit: siquidem non sola urbs est Corinthus. Illud autem omnium maximè incertum me facit, quòd scio unam esse necessariò, eamque veram viam: siquidem unica est Corinthus. Aliæ verò quovis potiùs quàm Corinthum ducunt: nisi quis adeò mente sit captus, ut eam quæ ad Hyperboreos, & ad Indos ducit, Corinthum mittere putet. *Hermot.* At qui id fieri possit Luciane? alia namque aliò

1 Εἰ δὲ ἐκείνῳ εἶδεν, ᾧ ἐγὼ, καὶ σὺ βουλόμεθα εἰδέναι ἐγώ τε & σὺ πολιτεύσασθαι. οὐδέτερος εἰς Κόρινθον, ἀλλ' εἰς Βαβυλῶνα ἀφικόμενος; οἶμαι) Κόρινθον ἐκεκλήκαμεν. ἄδηλον ἡμῖν γ' ἂν ἔτι. ὁ γὰρ πάντως] Locum totum adscripsi, quia librariorum culpa distortissimus est verbis utro citroque pessimè trajectis. In seriem vero suam redigi & recorrigi sic potest: εἰ δὲ ἐκείνῳ εἶδεν, ᾧ ἐγὼ καὶ σὺ βουλόμεθα εἰδέναι ἐγώ τε & σὺ πολιτεύσασθαι, ἄδηλον. Οὐδέτερος εἰς Κόρινθον ἀλλ' εἰς Βαβυλῶνα ἀφικόμενος οἶμαι) Κόρινθον ἐκεκλήκαμεν, ἄδηλον ἡμῖν γ' ἂν ἔτι. ὁ γὰρ πάντως. Marc.

1 Εἰ

γλ. Λυ. ἀκῶν καλὲ Ἑρμότιμε, ὁ μικρᾶς δεῖ βυλῆς ἐπὶ τῶ αἱρεσιν τ᾽ ὀχῶν τε, καὶ ἡγεμόνων. ὁδὸ τοῦτο δὴ τὸ ὃ λόγω ποιήσωμεν, ἵνα ἂν ἡμᾶς οἱ τρόδες φέρωσιν, ἐκεῖσε ἄπιμεν. ἐπὶ λήσομεν ὅτως, εἰπὶ τ᾽ εἰς Κόρινθον ἀγόσης, τῶ ἐπὶ Βαβυλῶνα, ἢ Βάκτρων ἀπιόντες. ὁδὲ γὰ οἶδ᾽ ἐκεῖνο καλῶς ἔχῃ, τῇ τύχῃ ἐπιτρέπειν, ὡς τάχα ἂν τῶ ἀρίστω ἱλομένους, εἰ κ᾽ ἀνὰ ἐξετάσεως ὁρμήσειμεν ἐπὶ μίαν τ᾽ ὁδῶν ἠνπανάν. δυνατὸν μὲ γὰ κ᾽ τῦτο γένεσθ. καὶ ἴσως ποτὲ ἐγένετο ἂν τῷ μακρῷ χρόνῳ. ἡμῶς δέ γε ἐπὶ τ᾽ ὄντω μεγάλων, ὧν οἶμαι δεῖν ἀθρόως ἀναβάλλεσθαι, οἶδ᾽ ἐς τοῦτο κομιδῆ καταφυλάττειν τῶν ἐλπίδα, [1] ἐπὶ ῥητὸς ὡς ἡ παροιμία φησὶ, τ᾽ Αἰγαῖον, ἢ τ᾽ Ἰόνιον διαπλεῦσαι θέλοντας, ὅτι οἶδ᾽ αἰτίαν ἂν εὔλογος τῶ τύχῳ, εἰ τοξεύσαντα, κ᾽ ἀκοντίζοντα, μὴ πάντως ἔντυχε δ᾽ ἀληθῆς, ἐνὸς ὄντ᾽ ἐν μυρίοις τοῖς ψεύδεσιν, ὅπερ οἶδ᾽ τ᾽ Ὁμηρικὸ τεξότη ὑπῆρξεν. ὃς, δέον τῶν πλειάδα καταξεῦσαι, ὁ ζ, τῶν μήρινθον ἔτμαν. ὁ τεῦκρος οἶμαι. ἀλλὰ δοκοῦσι σκέπτεσθαι εὐλογώτερον τ᾽ πολλῶν, πρωθήσειν, κ᾽ διαπεσεῖν τῇ τοξεύματι ἐλπίζειν, ἢ πάντως σκέπτεσθαι τὸ ἐν ἐξ ἁπάντων. ὁ ζ κίνδυνος ὅπερ ἐμικρός, εἰ ἀπὶ τ᾽ εὐθὺ ἀγόσης, ἐς τ᾽ πλαγιαζόμενον μίαν ἀγροίκτες, ἐμπέσοιμεν, ἐλπίζοντες ἄμεινον αἱρήσεσθαι τῶ τύχῳ ὑπὲρ ἡμῶν, aliò tendit. *Lucian.* Quare egregie Hermotime non parvo opus est consilio in eligendis cùm viis, tum ducibus. Neque quod dictitant, faciemus, quocunque nos pedes ferant, ibimus. Nam sic non per eam quæ Corinthum, sed quæ Babylonem, aut Bactra ducit, imprudentes iremus. Neque enim bene consultum est, si fortunæ rem committamus, ut tanquam optimam eligentes, etiam sine perveſtigatione, in unam aliquam quamcunque tandem temerè feremur. Illud enim fieri potest, & fortè jam olim in tanta temporis longinquitate factum est. Nec equidem par esse puto, ut de rebus adeò magnis spem temerè abjiciamus, aut in angustum coactam concludamus, virgultea scapha, quod ajunt, Ægæum aut Ionium mare transmittere volentes. Quando neque fortunam rectè accusaremus, si sagittando, & jaculando, Verum non sit prorsus assequuta, quippe quod in sexcentis mendaciis est unicum. Quod ne Homerico quidem sagittario concessum est, qui cùm sagittis columbam petere debuisset, funem rupit. Is autem opinor Teucer fuit. Sed longè magis rationi est consentaneum, speres fore ut multa vulnerentur, & in teli jactum incidant, quàm omnino unum illud ex omnibus. Non exiguum autem esse periculum, si non in rectam, sed in aliquam ex deviis incidamus imprudentes, sperantes fore ut meliorem pro nobis fortuna eligat, ex-

1 Ἐπὶ ῥητὸς] Paroemiogr. hoc autem proverbium εἰρῆ δὲ τὸ πάνυ ἀπίθανον ἢ ἀεὶ μένειν εἰς λόγον ὑπηρετοῦντα. Bourd. Ἐπὶ ῥητὸς ὡς ἡ παροιμία φησὶ, τ᾽ Αἰγαῖον, ἢ τ᾽ Ἰόνιον διαπλεῦσαι θέλοντας] Θεὸς θελοντὰ, κἂν δὴ ῥητὸς πλεῖς, inquit Poeta ἀδηλ. Similiter Aristophanes in Pace: Κἄρδα ἐκπεσοῦσα κἂν δὴ ῥητὸς πλοῖς. Menagius.

1 Δι-

εἰσάξειν οἶμαι. ΕΡ. δοὺς γὰρ ἀναστρέψαι ἔτι, καὶ ἀναπωλῆναι ὀπίσω ῥᾴδιον, λῦ ἅπαξ ἐπὶ σὴ πλεύσῃ ἐς αὐτὸν, τὰ δεσμὰ λυσάμενος, ἀλλ' ἀνάγκη ἐν τῷ πελάγει ἀφορίσασθαι, ναυπονῆσαι ὡς τὸ πολὺ, καὶ δεδιότα, καὶ κεφαλαργοῦντα ὑπὸ τῆς σάλου, δίον ἐξ ὁρμῆς πρὸς ἀκριβῆ εὐθυπλοῦσαν, ἀνυστάσαντα ἐπὶ σκοπήν τινα, σκέψασθαι εἰ ἐπίφορόν ἐστι, καὶ ἔλεον τὸ πνεῦμα τοῖς εἰς Κόρινθον ἀφορμεῖσθαι ἐθέλουσι. καὶ νὴ Δία, κυβερνήτην ἕνα τὸν ἄριστον αἱρεῖσθαι, καὶ ναῦν σύμπαγῆ, εἶναι ἀφρικτον ὡς τηλικοῦτον κλύδωνα. Ερμ. οὕτω μὰ Δία μέντοι ὦ Λυκῖνε ᾤδαπολύ. πολλοὶ οἶδά γε ὄντα ἅπαντας σὺν κύκλῳ ἀφειλῶν, οὐκ ἄλλως ἀλ' εὐθυς, ὅτι ἡγεμόνας ἀμείνους, ὅτι κυβερνήτας ἐμπειροτέρους τῶν Στωϊκῶν. καὶ ἦν ἐθελήσῃς γε ἀφικέσθαι ποτὲ ὡς Κόρινθον, σκεπτοις ἴσῃ, τῇ τοῦ Χρυσίππου, & Ζήνωνος ἴχνη ποδίσαι. ἄλλως γ', ἀδύνατον. Λυ. ὁρᾷς τοῦτο ὡς κοινὸν ὦ Ἑρμότιμε εἰρηκας; ἴσως γὰρ ἂν οὕτω καὶ ὁ τοῦ Πλάτωνι ξυνοδοιπορῶν, καὶ ὁ Ἐπικούρῳ ἑπόμενος, καὶ οἱ ἄλλοι, μὴ ἀνελθεῖν με εἰς τὸν Κόρινθον, εἰ μὴ μετ' ἐμαυτοῦ ἔκφασις. ὥστε, ἢ πᾶσι πιστεῦσαι χρὴ, ὅσῳ γελοιότερον, ἢ ἀπιστεῖν ὁμοίως. μακρὰ γὰ ἀσφαλίσασθαι τοιοῦτον, ἄχρις ἂν εὕρωμεν πάλαι ζητούμενον. ἐπὶ φέρε, εἰ καὶ τις ὧν νῦν ἔχω, ἀγνοῶν ἔτι ὅστις ἐξ ἁπάντων ἐστὶ ὁ ἀληθεῦων, ἐλοίμην τὰ ὑμέτερα σοι πιστεύσας, ἀνδρὶ φίλῳ, ἅτε μοι γε εἰδότι τὰ τῶν Στωϊκῶν, καὶ μίαν ὁδὸν ἀδιαπορήτως τρέχειν, ἐπεὶ θεῶν τις ἀναβίωναι ποιήσειε Πλάτωνα, καὶ Πυθαγόραν, καὶ Ἀριστοτέλη, καὶ τοὺς ἄλλους,

exprimo ni fallor. Neque enim amplius reverti, & retro incolumem servari facile est, siquis fune soluto navi se commiserit: verùm necesse est in pelago jactari, plerumque nauseando, trepitando, & capitis gravedine laborando propter fluctuum agitationem, cùm operæprecium fuisset ab initio ante discessum conscensa specula explorare num navigabile esset mare, & secundus flaret ventus Corinthum navigare volentibus: & per lovem optimus quispiam gubernator eligendus fuisset, & bene compacta navis, quæ tantis fluctibus sustinendis par esset. *Hermot.* Sic quidem Luciane, multò melius fieret. Verùm scio equidem te perlustratis omnibus, non alios, non meliores duces, non peritiores gubernatores quàm Stoicos inventurum: & si quando Corinthum proficisci velis, illos secuturum per Chrysippi & Zenonis vestigia incedendo: alioqui non possis. *Lucian.* Vides Hermotime ut hoc ex communi sententia dixisti? Id ipsum enim dixerit qui Platonem comitatur, & qui Epicurum sequitur, aliique, me non nisi secum Corinthum aditurum. Itaque vel omnibus credendum, quod maximè ridiculum est, aut similiter diffidendum: quod est longè tutissimum, donec vera pollicentem invenerimus. Age verò, si ut nunc sunt res meæ ignorans adhuc quis ex omnibus verum dicat, vestras partes, tibi credendo, deligerem, viro quidem amico, sed Stoicæ tantùm disciplinæ gnaro, solamque hanc viam ingresso: deinde Deorum aliquis in vitam revocaret, Platonem & Pythagoram, & Aristotelem atque alios:

οἱ δ', ἐξελαύνετε, ἐρωτῶσιν με, καὶ τὸν Δί' εἰς δικαστήριον ἀναγόντες, ὕβρεως ἔκρινον δικάζοιντο, λέγοντες, ὦ βέλτιστε Λυκῖνε, τί παθὼν ἢ τίνι ποτὲ πιστεύσας, Χρύσιππον καὶ Ζήνωνα τοσούτῳ ἡμῶν πρεσβυτέρους ὄντας ὑβρικόλιν, χθὲς, καὶ πρώην γεγονότας, μήτε λόγων μεταδοὺς ἡμῖν, μήτε πειρασθεὶς ὅλως ὧν φαμὲν, εἰ ταῦτα λέγοιεν, τί ἂν ἀπεργάσαιμεν αὐτοῖς; ἢ ἐξαρκέσει μοι, ἂν εἴπω ὅτι Ἑρμότιμον ἐπιδεδήμηκε φίλον ἀνδρί; ἀλλὰ φαῖεν ἂν οἶδ' ὅτι, ἡμεῖς μὲν Λυκῖνε, οὐκ ἴσμεν τὸν Ἑρμότιμον τοῦτον, ὅς τίς ποτ' ἐστὶν, οὐδὲ συνέβημεν ἡμῖν. ὥστε οὐκ ἐχρῆν ἀπάντων καταγνῶναι, οὐδὲ ἑνὶ μόνῳ ἡμῶν καταδικάσαι, ἀνδρὶ πιστεύσαντα μιᾷ ὁδῷ ἐπὶ φιλοσοφίαν, καὶ οὐδὲ ταύτην ἴσως ἀκριβῶς καταμηνύσαντι. οἱ δέ γε νομοθέται ὦ Λυκῖνε, οὐχ οὕτω προστάττουσι τοῖς δικασταῖς ποιεῖν, οὐδὲ ἕτερον μὲν ἀκούειν, τὸν δ' ἕτερον, οὐκ ἐᾶν λέγειν ὑπὲρ ἑαυτοῦ, ἃ οἴεται ξυμφέρειν, ἀλλ' ὁμοίως ἀμφοῖν ἀκροᾶσθαι, ὡς ῥᾷον ἀνεξετάζοντας τοὺς λόγους, ὃ δεῖσθαι τάληθῆ τε, καὶ ψοῦδη. καὶ μὴν γε μὴ οὕτω ποιοῦσιν, ἰδίαν δίδωσιν ὁ νόμος εἰς ἕτερον δικαστήριον τοιοῦτο, ἅπερ εἶχε ἐρεῖν αὐτούς. ἢ τάχ' ἂν τις αὐτῶν καὶ προσέρχοιτό με, εἰπέ μοι λέγων ὦ Λυκῖνε, εἰ τις αἰθίοψ μηδὲ πώποτε ἄλλους ἀνθρώπους ἰδὼν, οἵοι ἡμεῖς ἐσμὲν, ἀφ' οὗ μὴ ἀποδεδήμηκέναι τὸ παράπαν, ἔν τινι συλλόγῳ τῶν Αἰθιόπων διέτυχε καθεζόμενος, καὶ λέγοι μηδαμοῦ ἐπὶ γῆς ἀνθρώπους εἶναι λευκοὺς, ἢ ξανθοὺς, μηδὲ ἄλλο τι, ἢ μελανούς, ἆρα πιστεύοιτ' ἂν ὑπ' αὐτῶν; ἢ εἴποι τις ἂν πρὸς αὐτὸν τῶν πρεσβυτέρων Αἰθιόπων, σὺ δὴ, πόθεν ταῦτα ὦ

lios; illi autem circunstantes interrogarent me, & tractum in jus, contumeliæ singuli reum facerent, dicentes, Quid causæ fuit, optime Luciane, cur adhibita nescio cui fide, Chrysippum & Zenonem nobis longè senioribus, heri ac pridie natis antepofueris, cùm neque nobiscum communicaveris, neque eorum quæ dicimus, periculum feceris. Si hæc dicerent, quidnam illis responderem? Num suffecerit, si dicam, me Hermotimo viro amico credidisse? At, scio, dicerent illi. Nos, Luciane, Hermotimum hunc non novimus, neque ille nos. Quare nec omnes despiciendi, nec indicta causa condemnandi fuimus, ei fidem adhibendo qui unicam in philosophia viam, ac neque eam fortassis exquisitè noverit. At, ô Luciane, non præscribunt judicibus legislatores ut ita faciant, nimirum ut altero tantum audito, alteri facultatem dicendi ea quæ conferre sibi putat, non concedant: sed utramque partem pariter audiant, ut faciliùs examinatis orationibus, verum & falsum comperiant. At nisi sic faciant, potestatem facit lex ad judicium aliud provocandi, ut tibi dicenda dicant. Aut si fortè quispiam illorum interrogaret me, dicens, Dic mihi, Luciane, si quis Æthiops qui homines alios quales nos sumus nusquam vidisset, quòd nunquam omnino peregrè fuisset profectus, in aliquo Æthiopum cœtu affirmaret, diceretque nullibi gentium homines esse albos, vel flavos, nec alteriùs coloris quàm nigros, numquid ipsis fidem faceret? Diceret autem ipsi aliquis ex senioribus Æthiopum, Tu verò audacissime, unde hæc

nosti,

θρασύτατε οἶδα, ἐγὼ ἀπεδήμησας παρ' ἡμῶν οὐδαμοῦ πω, οὐδὲ νὴ Δία τὰ ἄλλα οἶδας ὁποῖά ἐστι, φαίλω ἂν ἔγωγε δίκαια ἐρωτῆσαι τὰ παρόντα, ἢ πῶς ὦ Ἑρμότιμε συμβαλλόμεθα; Ἑρμο. ὑπολαμβάνω γὰρ οὐκ ἄλλο τι δικεῖσθαι. Λυ. καὶ γὰρ ἔγωγε ὦ Ἑρμότιμε. ἀλλὰ τὸ μὲν τοῦτο, οὐκ ἔτ' οἶδα, εἰ ὁμοίως καὶ σοὶ δοκεῖ. ἐμοὶ μὲν γὰρ καὶ τοῦτο πάνυ δικεῖ. Ἑρμο. τὸ ποῖον; Λυ. ἐπιλήσεσθαι δηλαδὴ ὁ ἀνήρ, καὶ φήσει οὔτε με ὦδέ πως. ἀναλογον τοίνυν κἀκεῖνόν τι ἡγεῖσθαι ὦ Λυκῖνε; τί Στοϊκῶν μόνα εἶδος καθ' ἑαυτὸ ὁ σὸς φίλος οὗτος, ὁ Ἑρμότιμος. διὸ δημόσιος ἢ μηδὲ πώποτε, μήτε εἰς Πλάτωνος, μήτε εἰς Ἐπίκουρον, μή ἢ ὅλως οὔτε ἄλλον πιά. εἰ τοίνυν λέγοι, μηδὲν ὕστερον καλὸν εἶναι ἢ μηδὲ ἀληθὲς παρὰ τοῖς πολλοῖς, οἷα τὰ τῶν γραῶν ἐστι, καὶ ἃ σὺ εἶναι φαίης, σὺν ὧν εὐλόγως ἥδιστος ἂν δόξειε σοι, εἰ πάντων ἀποφαινόμενος. καὶ τοῦτο, ἐν οἴδας ἢ οὐδὲ πώποτε ἐξ Αἰθιοπίας τὸ ἕτερον πόδα προεβλήθη; [2] τί βλάπτει ἀπορεινόμενος αὐτὸς, τὸ ἀληθεστέρον οὐκέτο δηλαδὴ, ὅτι ἡμεῖς τὰ μὲν Στοϊκῶν, καὶ πάνυ σπουδάζομεν ὡς ἂν τῶν τοῦτο φιλοσοφεῖν ἀξιούντες· σὺν ἀγνοοῦμεν ὅ καὶ τὰ τούτων ἄλλων διαφέρεται. ὁμῶς δοκοῦμεν, κἂν πείνα μεταξὺ καὶ ἐπιζητοῦσι τοῦς ἡμετέρους, καὶ ἀπαιτοῦμεν αὐτοῦ, [3] προσθεῖς αὐτός. ἢ νομίζεις οὐκ τοῦτο ποιήσειν ἡμῖν ἐκ τῶν περὶ τὸ Πλάτ-

nosti; nusquam enim peregrè à nobis es profectus, neque scis qualia sint quæ apud alios populos extant, annon rectè dicerem semem hunc justa interrogasse? aut quid tu Hermotime consilii habes? *Hermot.* Id ipsum. Nam mihi videtur eum justissimè consternasse: *Lucian.* Et mihi quidem Hermotime. Sed quod postilac dicturus sum, nondum scio an id mecum sentias: id enim equidem omnino sentio. *Hermot.* Quale-nam illud est? *Lucian.* Addet nimirum ille, & sic mihi dicet. Eadem igitur ratione, Luciane, nobis proponatur aliquis, qui sola Stoicorum placita calleat, sicuti amicus hic tuus Hermotimus: nec peregrè unquam sit profectus, neque ad Platonis Academiam, neque ad Epicurum, neque omnino ad alium quempiam. Itaque si diceret nihil ita pulchrum, nihil ita verum apud multos reperiri, qualia Stoicorum sunt, quæque illi asserunt, annon meritò tibi videretur esse temerarius, qui de omnibus definiret, idque cùm unius sectæ gnarus esset, neque unquam ex Æthiopia vel alterum pedem protulisset. Quid vis ipsi respondeam? Verissimum illud videlicet, Nos Stoicorum placita etiam perdiscere, ac si secundùm illa philosophari velimus: sed quæ dicuntur ab aliis non ignorare. Præceptor enim illa, quibque inter differendum nobis proponit, idemque subvertit. Num verò hic taciturus existimas Pla-

1 Διηπίστατο γὰρ ἐκπλήξω] Διηπίστατο γάρ ὑπεκπλήξω. Matc.

2 Τί βλάπτει ἀπορεινόμενος αὐτὸ, τὸ ἀληθέστατον] Excidit notatio personæ. Ἑρμότιμος, scilicet tamen, αὐτὸ, Ἑρμῆν. τὸ ἀληθέστατον. Idem.

3 Προσθεὶς αὐτός. ἢ νομίζεις] Excidit notatio personæ Λυκίνου. προσθεὶς αὐτὸς. Λυκ. ἢ νομίζεις. Idem.

1 Οἰκο-

τινας, καὶ Πυθαγόρειον, καὶ Ἐπικούρειον, καὶ τοὺς ἄλλους. οὐκοῦν δὲ ἀναγελάσαντος ἂν εἰκὸς ὧδε εἰπεῖν ἐμέ, οἷα ποιεῖ ὦ Λυκῖνε ὁ ἐπιεικὴς σου ὁ Ἑρμότιμος. ἀξιοῖ τοῖς ἀνταγωνισταῖς τὰ ἡμῶν πιστεύειν, καὶ οἵεταί τοιαῦτα εἶναι τὰ ἡμέτερα, ὁποῖα ἂν αὐτοῖς φῶσιν, ἢ σὺ εἰδὼς, ἢ κρυπτόμενος τὸ ἀληθές. ἀκέων δὲ ἵνα καὶ τὸ ἀθλητῶν ἰδὴ ἀσκούμενον ὡς ἂν ἀγῶνος, λακτίζοντα εἰς τὸν ἀέρα, ἢ πυξ κενὴν πλαγὴν ἵνα καταφέρηται, τὸ ἀνταγωνιστὴν δῆθεν παίοντα, οὗτος ἀνακηρύξῃ αὐτὸν, ἀγωνοθέτης ὢν, ὡς ἄμαχον ἵνα. ἢ οἰκεῖόν μοι οἴεσθαι ῥᾴδιόν εἶναι, καὶ ἀσφαλῆ τὰ νεανιεύματα, ἡδέως ἀνταιωρούμενον αὐτοῖς, τὴν ἢ νίκην τίμιον τοῦτο κρίνειν, ὁπόταν καταγωνίσηται τὸν ἀντίπαλον αὐτὸν, καὶ κρατήσῃ, ὃ εἰ ἀπαγορεύσοι. ἄλλως γε, ἔφ. μὴ τίνων μὴ ὁ Ἑρμότιμος, ἀφ' ὧν ἂν οἱ διδάσκαλοι αὐτῷ σκιαμαχοῦσι ὧδε ἡμῖς δόκησις, οἴεσθαι κρατεῖν αὐτούς, ἢ τὰ ἡμέτερα τοιαῦτα εἶναι, ὡς ἀναπεῖσαι ῥᾳδίως. ἐπεὶ τὸ πιθανὸν ὅμοιον ἂν εἶναι τοῖς τῶν παιδίων [1] οἰκοδομήμασιν· ἃ κατασκευάσαντες οἰκεῖοι ἀθρόᾳ, διὰ τοῦτο ἀναπείπτουσιν. ἢ καὶ μὴ Δία τοῖς τοξεύειν μελετῶσιν. οἱ μὲν ὅπλα ἵνα σωθήσωσιν, ἐπὶ τὸν κοινὸν πήξαντες, ἢ πόρρω τεθήμενοι, τοξάζονται ἀφιέντες. καὶ ἐν τύχαις ποτὲ, καὶ ἁψαμένων τὰ μὲν ὅπλα, ἀνέκαθεν διὰ

Platonicos, & Epicureos, tum etiam alios? Annon in risum soluti dicerent, qualia facit familiaris tuus Hermotimus, Luciane: æquum censet adversariis fidem de rebus nostris habere, & dogmata nostra putat esse cujusmodi dicunt illi, sive ea nesciunt, sive verum celant. Numquid siquem ex athletis exercentem se viderit ante certamen, calcitrantem in aërem, aut pugnis inanem quampiam plagam inferentem, quasi cæderet adversarium, ideo illum certaminis præses ut invictum statim proclamabit? Annon contrà existimabit facilem esse ac tutam hanc strenuitatem, nullo ipsi repugnante adversario: tum verò decernendam victoriam, quum adversarium ipsum expugnarit & devicerit: hic vero cesserit alioqui nequaquam? Proinde neque Hermotimus ab iis de quibus præceptores sui adversus nos absentes, ut adverius umbras pugnant, illos victores esse putet, vel talia esse nostra, ut facilè subvertantur. Quoniam illud esset persimile puerorum ædiculis, quas illi infirmas parant, & protinus subvertunt. Vel per lovem iis qui sagittando se exercent, qui colligatis stipulis, contoque infixis, nec procul positis emisso telo jaculantur, & si fortè stipulas attigerint & penetrarint, ilico

1 Οἰκοδομήμασιν] Eadem Iul. Imperator in Epist. Ἴσα τοῖς Ὀμηρικοῖς παισὶ παίζομεν, οἱ παρὰ τὰς ὁδοὺς ὅτι ἂν ἐκ πηλοῦ πλάσωσιν, ἀφιᾶσιν αἰγιαλοῦ κλύζεσθαι. Locus autem Homeri quem imitandum sibi proponit Iulia. est Iliad. 5. Tangit Pisid.

Ἢ συλλογισμοῖς βύβλινα κύματα,
Καὶ πίσμα χεύτου παιδικῶν ἀθυρμάτων,
Τὰ λεπτὰ κάρφη συλλιγόντων εἰς σχοῖνον.

Habet sequens illud ἀσπίδα ἀμφοτέρωθεν. Ex Homero. Bourd.

ὡς τι μέγα ποιήσαντες, εἰ διεξελήλυθεν αὐτοῖς τὸ βέλος ἀφ' ἅρματος. ἀλλ' ὁ Πέρσης μὲν ὅτι ποιῶσιν, οὐδὲ Σκυθῶν, ὅσοι τοξόται. ἀλλὰ πρῶτον μὲν αὐτοὶ κινούμενοι ἀφ' ἵππων, ὡς τὸ πολὺ τοξεύουσιν. ἔπειτα ἦ, καὶ τὰ τοξεύόμενα κινεῖται ἀξιῶσιν, οὐχ ἑστῶτα, οὐδὲ προμένοντα τὸ βέλος, ἔστ' ἂν ἐμπέσῃ, ἀλλὰ διαδιδράσκοντα ὡς ἔνι μάλιστα. θηρία γάρ τοι ὡς τὸ πολὺ καταβοσκοῦσι, καὶ ὀρνίθων ἔνιοι τυγχάνουσιν. ὧν δέ ποτε καὶ ἐπὶ σκοπὸν δεῖ πειραθῆναι καὶ τόνου τῆς πλαγῆς, ξύλον ἀντίτυπον, ἢ ἀσπίδα ὡς μοσσοινοῦν παθέμενοι, διελαύνειν, καὶ ἅτε πεπυκασμένοις, κἂν δι' ὅπλων σφίσι χωρῆσαι τὰς οἰσύας. εἰκὸς τοίνυν ὦ Λυκῖνε πρὸς ἡμῶν Ἑρμοτίμῳ, ὅπ οἱ διδάσκαλοι αὐτὸ φρύγανα παθέμενοι, καταβοσκοῦσι. εἶτα φασὶν, ἀνδρῶν ὡπλισμένων κεκρατηκέναι. καὶ εἰκόνας ἡμῶν γραψάμενοι, πυκτεύουσι παθ' ἑκάστας. καὶ κρατήσαντες ὡς τὸ εἰκὸς κρατεῖν ἡμῶν οἴονται. ἀλλὰ φαίημεν ἂν ἐκεῖνα πρὸς αὐτὰς τὰ Ἀχιλλέως ἐκεῖνα, ἃ φησι πρὸς Ἕκτορος, Οὐ γὰρ ἐμῆς Κόρυθος λύσουσι μέτωπον. ταῦτα μὲν οἱ ξυμπαντες, ὁν τῷ μέρει ἐκαστος. ὁ Πλάτων δ' ἂν μοι δοκῇ καὶ διηγήσασθαί τι τῶν ἐν Σικελίας, ὡς ἂν εἰδὼς τὰ πολλά. τῷ γὰρ συρακουσίῳ Γέλωνι, φασὶ δυσῳδες εἶναι τὸ στόμα, καὶ τοῦτο ἐπιπολὺ λαθεῖν αὐτὸν, ἀδύνατο τολμῶντα ἐλέγχειν τύραννον ἄνδρα, μέχρι δή ἅπα γυναῖκα ξένην συνεχρήσατο πρῶτον, τολμήσας καὶ εἰπεῖν ὅπως ἔχοι. τὸ ἦ, ἐλθὰ πρὸς γυναῖκα ἀλλότρια τοῦ ἑαυτοῦ, ὀσμίζεσθαι, ὅτι οὐκ ἐμιάνθη πρὸς αὐτοῦ, ilico exclamant ac si rem magnam præstiterint, quòd telum ipsis hæc cremia transverberarit. Atqui non Persæ, non Scythæ quotquot sunt sagittarii, sic faciunt. Sed primum quidem ipsi dum ab equis moventur, ut plurimum jaculantur. Deinde etiam, ea quæ sagittis petunt moveri volunt, nec loco consistere, nec telum expectare donec inciderit, sed ut plurimum aufugere. Feras autem plerumque sagittis conficiunt, & volucres nonnulli assequuntur. Quòd si quando opus est ut ictum in scopum intendere experiantur, lignum solidum, vel scutum è crudo bovis tergore confectum proponentes transfigunt, atque ita suas etiam sagittas arma penetraturas credunt. Quare ô Luciane Hermotimo dic nostro nomine, præceptores ipsius proposita cremia telis petere, deinde dicere armatos homines à se superatos esse, inque nostras imagines depictas pugiles agere, quibus ut par est superatis nos victos esse existiment. At illis dicere possit unusquisque nostrûm ea quæ de Hectore Achilles, *Namque meæ galeæ faciem spectare timebunt.* Hæc simul omnes, singulatim unusquisque dixerit. Mihi autem videtur Plato aliquid ex iis quæ in Sicilia acciderunt, narraturus. Dicunt enim Geloni Syracusanorum tyranno fœtidum os fuisse, idque ipsum perquam diu latuisse, cùm nemo virum qui rex esset, arguere auderet, donec peregrina mulier cum ipso congressa, ut res se haberet, dicere ausa est. Eum verò ad uxorem iratum venisse, quòd fœtoris quem ipsa potissimum nosse debuerat, minimè

ἰδοὺ μάλιστα τὴν δυσωδίαν. τὴν δ', ἀσχιπιάδῃ συγγνώμην ἔχειν αὐτῇ. ὑπὲρ γὰρ ἧς μὴ παιτιᾶσθαι ἄλλα ἀνδρὸς, μὴ δὲ ὁμιλῆσαι πολήσιον, οἰηθῆναι ἅπασι τοῖς ἀνθρώποις τοιοῦτό τι λαπανεῖν ἢ σῶμα τοῦ. καὶ Ἑρμότιμος τοιγαροῦν ἀπὸ μόνοις τοῖς Στωϊκοῖς ξυνῆν, φαίη ἂν ὁ Πλάτων, εἰκότως ἀγνοεῖ ὁποῖα τ' ἄλλων τὰ σώματά ἐστιν. ὅμοια δ' ἂν καὶ Χρύσιππος εἴποι, ἢ ἔτι πλείω τούτων, εἰ μὴ λιπὼν αὐτὸν ἀκροᾶσθαι, ἐπὶ τὰ Πλάτωνος ἐρωτήσαιμι, πιστεύσας τινὶ τ' μόνῳ Πλάτωνι ὡμιληκότων. ἵνα τι λόγῳ ξυνείλων φημὶ, ἄχρις ἂν ἄδηλον ᾖ τίς ἀληθὴς ἡ τῶν αἱρέσεις σοφίας, μηδὲ μίαν αἱρεῖσθαι. ὕβρις γὰρ ἐς τοὺς ἄλλους τὸ πεῖσον. Ερμ. ὦ Λυκῖνε, τοῦς μὲν ἐάσας, Πλάτωνα μὲν, καὶ Ἀριστοτέλη, καὶ Ἐπίκουρον, καὶ τοὺς ἄλλους ἀπέλθειν ἐάσωμεν. ἃ γὰρ κατ' ἐμὲ ἀνταγωνίζεσθαι οὐ τοῖς. τοῦτο δ', ἐγώ τε, καὶ σὺ, ἐφ' ἡμῶν αὐτῶν ἐξετάσωμεν εἰ τοιοῦτόν ἐστι τὸ φιλοσοφίας πρᾶγμα, οἷον ἐγὼ φημι αὐτὸ εἶναι. Αἰθιόπας δ', ἢ τὴν Γελωνὸς γυναῖκα, τί ἔδει καλεῖν ἐκ Συρακουσῶν ἐπὶ τὸν λόγον; Λυ. ἀλλ' οἱ μὲν ἀπίστων ἐκποδὼν, εἰ σοι δοκεῖ πρὸς ταῦτα εἶναι τοὺς τὸν λόγον. σὺ δ' λέγε ἤδη. ἱκανῶς γὰρ τ ἐρεῖν ἔοικας. Ερμ. δοκεῖ μοι ὦ Λυκῖνε καὶ πάνυ δυνατὸν εἶναι μόνον τὰ τ' Στωϊκῶν ἐκμαθόντα, εἰδέναι τἀληθὲς καὶ τοῦτον, κἂν μηδὲ τ' ἄλλων ἐπιξέλθῃ τις ἐκμαθὼν ἕκαστα. ὅτῳ δ' σκοπὶ, ὧν τις λέγῃ τοῦς σὶ μόνον τοῦτο, ὡς αἱ δύο δυάδες, τ' τέτταρα ἀριθμοὶ ἀπτελοῦσι, ἆρα δεήσῃ ἐπεισιόντος τινὸς τ' ἄλλων, ὅσοι ἀριθμητικοὶ, μή τις ἄρα εἴη πέντε numerum absolvere : num erit circumeundum ut ex omnibus aliis arithmetices peritis sciscitetis, numquis sit qui eas quinque

mè monuisset. Ipsam autem sibi veniam concedi deprecatam esse, quòd non alium experta virum, neque propius collocuta, talem à viris omnibus animam ore exhalari putaret. Itaque Hermotimus quia cum solis Stoicis commercium habuit, dixerit Plato, qualia sint aliorum ora meritò ignorat. Similia quoque Chrysippus, atque his plura diceret, si ipsum incognitum relinquerem, & soli cuipiam ex iis qui cum Platone versati sunt adhibita fide, ad Platonem me conferrem. Vno verbo summam complectens dico, Dum incertum fuerit quænam vera sit Philosophiæ secta, nullam esse eligendam. Hoc enim est in alias contumeliosum. *Hermot.* Per Vestam obtecro Luciane, Platonem, Aristotelem, Epicurum, aliosque missos faciamus. Neque enim cum illis confligere me decet. Cæterùm nos, ego inquam & tu, per nos ipsos discutiamus, num sit res philosophica, cujusmodi eam esse affirmo. Æthiopas autem, aut Gelonis uxorem, quid ex Syracusis ad hunc sermonem vocare opus erat? *Lucian.* Procul sanè abeant, si tibi ad sermonem hunc videntur supervacanei. Tu verò jam loquere : videris enim mirum quid dicturus. *Hermot.* Videtur mihi Luciane, id omnino fieri posse, ut qui Stoicorum duntaxat placita didicerit, ex his verum noscat, quanvis aliorum singula discendo non persequutus sit. Sic etiam considera, siquis hoc solùm tibi dixerit geminas dyades quaternarium

τι, ἢ ἑπτὰ λέγειν αὐτὰς εἶναι; ἢ αὐτίκα εἰδέναι ἂν ὅτι ἀνὴρ ἀληθῆ λέγει; Λυ. αὐτίκα ὦ Ἑρμότιμε. Ερμῳ. τί ποτ' ἂν ἀδύνατόν εἶναι σοι δοκεῖ, σὺ τυγχάνοντά τινα μόνον τοῖς Στωϊκοῖς λέγουσι τἀληθῆ, πίστεσθαί τε αὐτοῖς, καὶ μηκέτι δεῖσθαι τῶν ἄλλων, εἰδότα σὺν ἂν ποτε τὰ πέντε ἄρτια πέντε ἡμιόλια, ἢ δὶς ἂν μυρίοι Πλάτωνες, ἢ Πυθαγόρειοι λέγωσιν; Λυ. ἀδὲν πρὸς ἔπος ὦ Ἑρμότιμε. τὰ γὰρ ὁμολογούμενα, τοῖς ἀμφισβητουμένοις εἰκάζεις, πάνυ διαφέροντα αὐτῶν. ἢ τί ἂν φαίης; ἔστιν ὅτινι συντυγχάνεις, λέγοντι τὰς δύο δυάδας συντιθείσας, τὰ ἑπτὰ, ἢ ἕνδεκα ἀριθμὸν ἀπαπλεῖν; Ερμ. σὺν ἔγωγε. ἢ μαίνοιτ' ἂν ὁ μὴ τέτταρα ξυμβαίνειν λέγων. Λυ. τί δαί, συντυγχάνεις πώποτε, καὶ σοὶ χαρέντα, πιστῶ ἀληθεύειν, Στωϊκῷ ἀνδρί, καὶ ἐπικουρείῳ, μὴ διαφερομένοις ὡσὲι δοκεῖς, ἢ πλεῖν; Ερμ. ἀδαμῶς. Λυ. ὅρα πάνυ μήπως με ἀπολογοῦ ὦ γενναῖε. καὶ τοῦτο, φίλον ὄντα. ζητοῦντων γὰρ ἡμῶν οἵτινες ἀληθεύουσιν ἐν φιλοσοφίᾳ, σὺ τοῦτο προαρπάσας, ἅδηκας φέρων ἅπασι τοῖς Στωϊκοῖς, λέγων ὡς ὄντοί εἰσιν, οἱ τὰ δὶς δύο, πέντε ποιοῦντες. ὅπως ἀδηλον εἰ ὄντως ἔχει. φαίη γὰρ ἂν οἱ Ἐπικούρειοι, ἢ Πλατωνικοὶ, σφᾶς μὲν ὄντως ξυνιέναι, ἡμᾶς δ', πέντε, ἢ ἑπτὰ λέγειν αὐτά. ἢ δ' ὅπως σοι τοῦτο ποιεῖν, ὁπόταν ὑμεῖς μὲν μόνον τὸ καλὸν, ἀγαθὸν ἡγεῖσθε εἶναι, οἱ Ἐπικούρειοι δ', τὸ ἡδύ; καὶ ὅταν ὑμεῖς λέγητε σώματα εἶναι ἅπαντα, ὁ Πλάτων δὲ νομίζῃ καὶ ἀσώματόν τι ἐν ἔστιν εἶναι, ἀλλ' ὡς ἔφην, πλεονεκτικῶς πάνυ τὸ ἀμφισβητούμενον συλλαβών,

aut ſeptem conſtituere dicat? annon ilico intellexeris eum virum vera dicere? *Lucian.* Ilico Hermotime. *Hermot.* Cur igitur fieri non poſſe putas, ut qui in Stoicos vera dicentes tantùm inciderit, ipſis credat, nec aliis opus amplius habeat, cùm ſciat nunquam fore ut quatuor quinque ſint, non ſi ſexcenti Platones, aut Pythagoræ dicant. *Lucian.* Nihil ad verſum, ô Hermotime. Nam ea quæ certa ſunt dubiis aſſimilas, valdè inter ſe diſſidentia. Aut quid dicas? Eſtne aliquis in quem incideris qui dicat geminas dyadas conjunctas, ſeptenarium, aut undecenarium numerum conſtituere? *Hermot.* Non ego, aut inſaniret, qui quatuor non convenire diceret. *Lucian.* Quid autem? incidiſti-ne aliquando, (per gratias obſecro da operam ut verum eloquaris) in Stoicum aliquem & Epicureum, qui de principio, aut fine non diſſiderent? *Hermot.* Nuſquam. *Lucian.* Vide, ô generoſe, ne me, præſertim amicum fallas. Cùm enim quæramus quinam in philoſophia verum dicant, tu illud præreptum, Stoicis attribuiſti, dicens hos eſſe qui bis duo quatuor eſſe ſtatuerint. Quod quidem an ita ſe habeat incertum eſt. Etenim Epicurei vel Platonici dicere poſſent, ſe quidem ita componere, nos verò quinque aut ſeptem illa eſſe dicere. Annon videntur tibi hoc facere, quando vos ſolum honeſtum bonum eſſe ducitis, Epicurei verò ſolum jucundum, & quando vos dicitis Corporea eſſe omnia: Plato verò putat aliquid in rerum natura eſſe incorporeum? Sed quod dixi, avidè prorſus quæſtionem comprehendens,

ut

[1] ὡς ἀναμφιλόγως ἴδιον τῶν Στωϊκῶν δίδως αὐτὸ ἔχειν, καίτοι ἀντιλαμβανομένων τῶν ἄλλων, καὶ λεγόντων αὐτῶν τοῦτο εἶναι, ἔνθα δὴ κρίσεως μάλιστα οἶμαι δεῖ. ἂν μὲν οὖν σαφὲς γένηται τοῦτο, ὡς Στωϊκῶν ἐστι μόνον τὰ δὶς δύο, τί πάσχομεν ἡμεῖς, ἅπερ σιωπᾶν ἔοικε τοῖς ἄλλοις. ἄχρι δ' ἂν αὐτὸ τοῦτο πέρι ἀμφισβητῶμεν, πάντων ὁμοίως ἀκουστέον, ἢ εἰδέναι ὅτι πρὸς χάριν δικάζειν δόξομεν. Ερμο. ἔμοιγε δοκεῖς ὦ Λυκῖνε ξυμπίπτειν πᾶς βούλομαι εἰπεῖν. Λυ. ἀκοῦσαι σαφέστερον χρὴ λέγειν, εἰ ἐπιτρέπεις τι, ἀλλὰ μὴ τοιοῦτον φήσεις. Ερμο. εἶσῃ αὐτίκα οἷόν τι λέγω. ἦλθε γάρ ποτε δύο ἐπὶ τὸ Ἀσκληπιεῖον, ἢ εἰς ὃ Διονύσου τὸ ἱερόν. εἶτα μέντοι φιάλην λαβὼν τοῦ ἱεροῦ ἀπῆλθεν δῆτα ἀμφοτέρους ἐρευνηθῆναι αὐτούς, ὁπότερος τὴν φιάλην ἔχοι. Λυ. καὶ μάλα. Ερ. ἔχει δὲ πάντως ὁ ἕτερος. Λυ. πῶς γὰρ οὔ, εἴ γε ἀπῆλθεν; Ερμ. ἀκοῦσαι οὖν ἐθέλεις πῇ φοιτήσω σοι τοῦτο, ἵνα ἐπὶ τὸ ἕτερον ἀπέλθῃς. φανερὸν γὰρ ὡς οὐκ ἔχει. Λυ. πρόδηλον. Ερμ. τί οὖν μὴ ζητοῦμεν ἐν τῷ ἑτέρῳ πάλαι, ὁ ἕτερος πάντως ἔχει. καὶ ἀδεῖν ἐρεύνης ἀδὲ ὕττω δεῖ. Λυ. ἔχει γάρ. Ερμ. καὶ ἡμεῖς γοῦν εἰ ζητοῦμεν ἤδη ἐνδὸν τῆς Στωϊκῆς τὴν φιάλην, οὐκ ἔτι ἐρευνᾶν τὰς ἄλλας ἀξιώσομεν; ἔχοιτο ὁ πάλαι ἐζητοῦμεν. ἢ τίνος γάρ ἕνεκα ἔτι κάμνοιμεν; Λυ. ἀδύνατος, ἔφη ζητοῦντος, καὶ ζητοῦντι, ἔχοιτο εἰδέναι, ὡς ἐκεῖνο ἦν τὸ ἀπολωλός. ἢ εἴ ὅλως

ut citra controversiam Stoicis proprium illud habendum dedisti, quanvis id sibi vendicarent alii, suumque esse asserent, hic certè judicio potissimum opus esse existimo. Si igitur palam est solorum esse Stoicorum putare bis duo esse quatuor, jam est aliis tacendum. Sed quamdiu de hoc ipso contendent, omnes pariter sunt audiendi, aut pro comperto habendum quòd ad gratiam judicare videbimur. *Herm.* Non videris mihi, Luciane, intelligere quid dicere velim. *Lucian.* Clariùs ergo est dicendum: num diversum quid, non verò tale quid eloqueris. *Hermot.* Scies illicò cujusmodi sit quod dico. Ponamus enim duos aliquos in Æsculapii, vel Bacchi fanum ingressos, deinde sacrum aliquam phialam amissam esse: ambos perscrutari oportebit, uter illorum abditam in sinu phialam habeat. *Lucian.* Maximè. *Hermot.* Omnino autem alter habet. *Lucian.* Quidni, siquidem amissa est? *Hermot.* Proinde si ipsam apud priorem inveneris, non etiam alterum exues: palam enim est non habere. *Lucian.* Palam est sanè. *Hermot.* Si verò in sinu prioris non invenerimus, alter omnino habet, neque sic ulla perscrutatione opus est. *Lucian.* Habet enim *Hermot.* Ergo nos quoque si jam apud Stoicos phialam invenerimus, alios perscrutari amplius nolumus, habentes quod jamdudum quærebamus. Etenim cujus rei gratia adhuc laboraremus? *Lucian.* Nullius: siquidem inveniſtis, & inventa scire potestis, id esse quod amissum fuerat: aut si planè cognitum

[1] Ὡς ἀναμφιλόγως ἴδιον τῶν Στωϊκῶν *δίδως αὐτὸ ἔχειν*] Δίδως αὐτοῖς ἔχειν. Marc.

γνώσιμον ὑμῖν εἶη τὸ ἀνάθημα. νῦν δὲ ὦ ἑταῖρε, πρόσεχε μὲ ὅ δύο εἰσὶν οἱ παρελθόντες ἐς τ νεὼν, ὡς ἀναγκαῖον εἶναι τ ἕτερον αὐτοῖν, τὰ φῶρα ἔχειν, ἀλλὰ μάλα πολλοὶ ὄντες. εἶτα καὶ τὸ ἀπολόμενον αὐτο, ἄδηλον ὅ, ἢ ποτέ ἐστι, εἴτε φιάλη ἦς, ἢ σκυφ Θ. ἢ στεφαν Θ. ὁστισ γὰρ ἱερεῖς, ἄλλο Θ ἄλλο εἶναι λέγουσι, καὶ οὐδὲ περὶ τ ὕλης αὐτῆς ὁμολογοῦσιν. ἀλλ' οἱ μὲ, χαλκᾶ. οἱ δὲ, ἀργύρ. οἱ δὲ, χρυσᾶ. οἱ δὲ κρατιτέρα εἶναι αὐτὸ φασκουσιν. ἀνάγκη δέοντα ἅπαντας ἀπολύσαι τὰς εἰσελθούσας, εἰ βούλοιτο εὑρεῖν. τὸ ἀπόλωλος. καὶ γὰρ ἂν ἴδοις τῶν πρώτων εὐθὺς οὐδεμίαν φιάλην χρυσῆν, ἔτι καὶ τὰς ἄλλας σκοπεῖν. Ερμο. Διὰ τί ὦ Λυκῖνε; Λυ. ὅτι οὐδεμίαν εἶ φιάλην τὸ ἀπολόμενον ὦν. εἰ δὲ καὶ τοῦτο πάντων ὁμολογηθείη, ἀλλ' ὅτι μὲ χρυσῆν ἅπαντες φασὶν εἶναι τὴν φιάλην. εἰ δὲ καὶ μάλιστα γνώσιμον ἦν οἱῳδιοῦν, ὡς φιάλη ἀπολοιτο χρυσῆ, καὶ σὺ ὦ ἔχα πρῶτον εὐθὺς φιάλην χρυσῆν, οὐδ' ὅτω πιστὴ διερεύνασαι Θ τὰς ἄλλας. ἀ γὰρ ὅλην τὼ εἰ αὐτὴ ὦν ἡ Θ θεῦ. ἢ σὺκ οἶσθ πολλὰς φιάλας εἶναι χρυσᾶς; Εὐ. ἔγωγε. Λυ. δείσασ δὴ ἐπὶ πᾶσιν εἶναι ἐξευρεῖν Θ πάντα, καὶ τὰ παρ' ἐκείνῳ εὑρεῖν Θ πάντα, εἰς μέσον καθήμενα, εἰκάζειν ὅ, τί ποτε αὐτῶν τυγχάνει ὂν ἡμῖν κτῆμα οἰκεῖον. καὶ γὰρ αὐτὸ τὴν πολλὴν διερεύναν παρεχόμενον, τοῦτο ἴσιν ὅτι ἐκείνου τὸ ἀπολωλὸν ἐστί τι πάντως. ὁ μὲ, σκυφον. ὁ δὲ, φιάλιον, ὁ δὲ, στέφανον. καὶ ὁ μὲν, οὐ χαλκᾶ. ὁ δὲ, οὐ χρυσᾶ. ὁ δὲ, ἀργύρεα. εἰ δὲ ὃ ἔχει, τοῦτο ἔσται ἴσα, οὐδέπω ἴδηλον, πᾶσα τοίνυν ἀνάγκη διορεῖν,

tum vobis esset donarium. Nunc autem, amice, Primùm quidem duo in templum non sunt ingressi, ut necesse sit alterum ipsorum habere furta, sed quamplurimi. Deinde etiam incertum est quidnam id sit quod amissum est, phiala-ne aliqua, an scyphus, an corona. Quotquot enim sunt sacerdotes, alius aliud esse dicunt, ac neque de materia ipsa conveniunt: sed alii æneum, alii argenteum, alii aureum, alii stanneum ipsum esse dicunt. Itaque planè necesse est eos omnes qui ingressi sunt exuere, si rem amissam invenire velis. Ac quanvis apud primum phialam auream statim inveneris, exuendi tibi sunt etiamnum alii. *Hermot.* Quid ita Luciane? *Lucian.* Quia non liquet, sit-ne phiala quod amissum erat. Tametsi verò hoc omnes confiteantur: non tamen omnes auream phialam esse affirmant. Ac etiamsi notissimum id esset amissam esse phialam auream, tuque phialam auream apud primum invenisses, ne sic quidem alios perscrutari desineres. Etenim sit-ne Dei illa, tibi non constat: aut non putas multas esse phialas aureas? *Hermot.* Sanè censeo. *Lucian.* Oportebit igitur omnes perscruteris, & omnibus quæ apud unumquemque inveneris, in medio depositis, conjicias quodnam ex iis divinum donarium existimare conveniat. Etenim hoc multam dubitationem præbet, quòd eorum qui exuti fuerunt, unusquisque omnino aliquid habet: hic scyphum, ille phialam, alius coronam: Hic quidem ex ære, ille verò ex auro, alius tandem ex argento. An verò sacrum sit, quod habet, nondum liquet. Quare prorsus cogeris

ἄν τινα ἱερόσυλον εἴπῃς. ὅπου γε, καὶ εἰ πάντες τὰ ὅμοια εἶχον, ἄδηλον ἦν καὶ ὅτῳ, ὅστις ὁ τὰ ⸗ θεῷ ὑφηρημένος, ἔστι γὰρ καὶ ἰδιωτικὰ ἔχειν. τὸ δ' αὖπον τὸ ἀγγεῖόν, ἐν ἐστιν οἶμαι, τὸ ἀνεπίγραφον εἶναι τῷ ἀπολομένῳ φιάλῃ. ζημία γὰρ φιάλῃ ἀπολωλέναι. ὡς εἰ γε ἐπιγέγραπτο ⸗ θεῷ τὸ ὄνομα, ἢ ⸗ ἀναθὲν ⸗ ἦν ἂν ἐκόμισάμην. καὶ οὐδὲν τῷ ἐπιγεγραμμένῳ, ἐπεπαύμεθ' ἂν ἀπολλύοντες, καὶ σὺ σχολῶντες τὰς ἄμας. οἶμαι δέ σε ὦ Ἑρμότιμε, καὶ ἀγῶνας ἤδη γυμνικοὺς ἑωρακέναι πολλάκις. Ερμο. καὶ ὀρθῶς οἴει. πολλάκις γάρ, καὶ πάλαι γε. Λυ. ἦ ἴσθ' ποτε καὶ τοὺς Ἀθλοθέτας αὐτοὺς ἐκβεζέν; Ερ. νὴ Δία ἔναγχος Ὀλυμπιάσιν ἐπὶ τὰ λαιὰ τῷ Ἐὐανδρίδᾳ τῷ Ἠλείῳ θέαν μοι παρεκαλεσάτην ⸗ ἐν τοῖς ἑαυτῶν πολίταις. ἐπῄδειν γὰρ ἐγγύθεν ἅπαντα ὁρᾶν τὰ ⸗ θεάματα τοῖς Ἐὐανδρίδαις γενόμενα. Λυ. οἶσθα δὲ καὶ τοῦτο, πῶς κληρῶσιν ὅτῳ τινὶ ὦ τινὶ χρὴ παλαίειν, ἢ παγκρατιάζειν; Ερμο. οἶδα γάρ. Λυ. ἄκουε ἄμεινον οὖν εἴπαις, ἐγγύθεν ἰδών. Ερμο. τὸ μὲν παλαιὸν, ἐπὶ Ἡρακλέους ἀγωνοθετοῦντ ⸗, φύλλα σώφρις. Λυ. μή μοι τὰ πάλαι ὦ Ἑρμότιμε, ἃ γὰ εἶδες ἐγγύθεν, ἐκεῖνα λέγε. Ερ. [1] κάλπις ἀργυρᾶ πρόκειτο ἱερὰ ⸗ θεῷ. ἐς

geris dubitare quem sacrilegum appelles. Quandoquidem etsi omnes similia haberent, neque sic constaret, quisnam Deo sacra sustulisset. Etenim hæc etiam privata habere licet. Ignorantiæ autem una, opinor, est causa, quòd amissa phiala nullo titulo sit inscripta. Ponamus enim amissam esse phialam, quæ si vel Dei vel ejus qui consecravit, nomen inscriptum haberet, minus laboraremus: & inventa ea quæ titulo notata esset, alios exuere & perturbare desineremus. Opinor autem te, Hermotime, etiam gymnicos ludos sæpe jam vidisse. *Hermot.* Et rectè quidem opinaris, nam & sæpe, & multis in locis vidi. *Lucian.* Numquid igitur etiam aliquando juxta Athlothetas consedisti? *Hermot.* Per Iovem nuper in Olympiis ad judicum lævam: Evandrida Elei filio inter suos cives spectaculum mihi præoccupante. Omnia enim quæ à judicibus fiunt, propiùs videre cupiebam. *Lucian.* Scisne igitur & hoc quomodo forte comperiant cuinam cum quoque sit luctandum, aut pancratio decertandum? *Hermot.* Planè scio. *Lucian.* Quare tu melius dicere possis, ut qui propiùs videris. *Hermot.* Olim cum præsideret Hercules, lauri folia. *Lucian.* Ne mihi prisca, Hermotime, sed quæ propiùs vidisti, narres. *Hermot.* Argentea urna Deo sacra in medio po-

1 Κάλπις ἀργυρᾶ πρόκειτο] Sic infra in hoc Dialogo in calpidem, sive capidem, sive capedinem, sive capidulam, sive capeduncula (tot enim nominibus Romani vas illud denominant) solebant injicere sortes luctantium, & certantium, ut patet lineis seq. unde rectè in Gl. Phil. *urna κλεροτταξὶς, κάλπις. ὑδρία*, nec male doctus Grammatic. Hesych. apud quem *κάλπις ἵππου βαδίσεις ἢ εἶδος ἅρματος*, tangit enim rem quæ sortes sequitur, sc. equorum agitationem: de Latinis nominibus superius allatis dico alibi, ut & de sortibus. *Bourd.*

πωτῶν ἐμβάλλοντ᾽ κλῆρον μικρὸν, ὅσον δὴ κυαμιαίου τὸ μέγεθος, ἐπιγεγραμμένον. ἐγγεγράφεται ὃ μὲν ἄλφα τῷ ἐπιτρέπων. εἰς δύο δ᾽, τὸ βῆτα. καὶ εἰς ἄλλας δύο, τὸ γάμμα. καὶ ἑξῆς τὰ αὐτὰ, ὡς τελείους οἱ ἀθληταὶ ὦσι, δύο ἀεὶ κλῆροι τὸ αὐτὸ γράμμα ἔχοντες. ἐπεισελθὼν δὲ τῶν ἀθλητῶν ἕκαστος, ἐπισυγάμνων τῷ Διΐ, καθεὶς τὴν χεῖρα εἰς τὸν κάλπιν, ἀναταράξας τοὺς κλήρους ἕνα, καὶ μετ᾽ ἐκεῖνον, ἕτερος, καὶ παρεστὼς μαστιγοφόρος ἑκάστῳ, [1] ἀντέχει αὐτοῦ τὴν χεῖρα, ὁ παρέχων ἀναγνῶναι ἃ, ἢ τὸ γράμμα ἐστὶν, ὁ ἀνταγωνιστής. ἀπάντων δ᾽ ἤδη ἐχόντων, ὁ Ἀλυτάρχης οἶμαι, ἢ τῶν Ἐλλανοδικῶν αὐτὸς εἷς, οὐκ ἔτι γὰρ τοῦτο μέμνημαι, περιὼν, ἐπισκοπεῖ τοὺς κλήρους ἐν κύκλῳ ἑστώτων. καὶ ὅτῳ τὸ μὲν τὸ ἄλφα ἔχοντι, τῷ δὲ ἕτερον ἄλφα ἀνταγαγεῖν, παλαίειν ἢ παγκρατιάζειν συναπτέ. τὸ δὲ τὸ βῆτα, τῷ τὸ βῆτα ὁμοίως. καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς ὁμογράμμους κατὰ ταυτά. ὅτῳ μὲν γάρ, ὡς ἄρτιοι ὦσιν οἱ ἀγωνιοῦντες, οἷον ὀκτὼ, ἢ τέσσαρες, ἢ δώδεκα, ὡς δὲ περιττοὶ, πέντε, ἑπτὰ, ἐννέα, γράμμα ἓν περιττὸν ἐν κλήρῳ ἐγγεγράφθαι, συμβάλλει αὐτοῖς, ἀνυπόγραφον ἄλλο σὺν ἔχον. ὃς δ᾽ ἂν τοῦτο ἀναπτύξῃ, ἐφεδρεύει, περιμένων ἕως ἂν ἐκεῖνοι ἀγωνίσωνται. ᾧ γὰρ ἔχει τὸ ἀνυπόγραμμον. καὶ ἔστι τοῦτο ᾧ μικρὰ εὐτυχία ᾗ ἀθλητῇ, τὸ μέλλειν ἀκμῆτα τοῖς κεκμηκόσι συμπεσεῖσθαι. Λυ. ἔχ᾽ οὕτω. τοῦτο γὰρ

posita est: in eam parvæ sortes conjiciuntur, fabæ magnitudine, literis inscriptæ. Duabus, utrique nimirum *alpha.* inscribitur: duabus item *beta*, duabus quoque aliis *gamma*. ac deinceps, ordine literarum, si sint athletæ plures, duæ semper sortes eandem literam habent. Tum athletarum quisque accedit, & invocato Iove, manuque in urnam immissa, unam ex sortibus trahit, & post eum alter. Et astans unicuique flagellifer, protensa manu obstat quominus legant quænam sit litera quam traxit. Sed quum jam habent omnes, Alytarches opinor, aut judicum unus (non enim hoc amplius memini) circumeundo, sortes in orbem stantium inspicit. Sicque eum qui *alpha.* habet, cum eo qui *alpha.* alterum traxit, aut luctæ aut [2] pancratio decertaturum committit: eum quoque qui *beta.* cum eo qui *beta*, similiter, aliosque eadem ratione qui easdem literas sortiuntur. Sic enim committuntur, si pari numero sint athletæ, ut octo, vel quatuor, vel duodecim, si verò impares, quinque, septem, novem, supervacua aliqua litera uni sorti inscripta, unà cum aliis in urnam mittitur, literam aliam sibi respondentem non habens: quam qui traxerit, victori imminet, expectans dum illi certaverint: non enim oppositam literam habet. Nec parva est ista fœlicitas athletæ, quòd viribus integer, cum defessis est certaturus. *Lucian.* Quiesce, Hoc enim potissimum

1 Ἀντέχει] Angl. ἀνέχει. Bourd.

2 *Pancratio*] Pancratium quid tradit Lucianus de Gymnas. Philostratus de athletis refert pancratium palæstram simul & pugillatum vocari. *Cogn.*

1 Ἐπ-

ἐδιόμην μάλιστα. ἐκεῖνα οὖν ὄντες, ἀνεσκάψαμεν ἅπαντες, καὶ ἔσχομεν τὰς κλήρους. βέλτιον δὴ, βούλομαι γάρ σε Ἑρμοδίκῳ αὐτὸ ποιῆσαι, [1] ἐπισκόπησον τὰ γράμματα. καὶ ὁ ἕτερος οἷμαι μάθοις ἂν ὅστις ὁ ἔφεδρός ἐστιν, ὧν μὴ ἐπὶ πάντας ἔλθῃς, καὶ συζεύξῃς αὐτούς. Ερμ. πῶς ὦ Λυκῖνε τοῦτο φῄς; Λυ. ἀδύνατόν ἐστιν οὕτω εὑρεῖν τὸ γράμμα ἐκεῖνο τὸ δηλοῦν τὸν ἔφεδρον. ἢ τὸ μὲν γράμμα ἴσως ἂν εὕροις, ὦ μῶν εἰσῃ γε εἰ ἐκεῖνός ἐστιν. ὁ γὰρ ἀφειρημένος ὅτι τὸ. κ. ἢ τὸ. μ. ἢ τὸ. ι. ἐστὶ τὸ χαρασσόμενον τὸν ἔφεδρον. ἀλλ' ἐπειδὰν τὸ. α. σύ γε ζητῇς, ζητεῖς τὸ ἕτερον α. ἔχοντα, καὶ εὑρὼν, ἐκείνως μὲ ἤδη σοφίζῃ. σὺ γὰρ ὃ αὖθις τὸ βῆτα, τὸ ἕτερον βῆτα ὅταν ἐπιζητῇς, τὸ ἀνάπαλιν τὸ εὑρεθέν. καὶ ἐπὶ πάντων ὁμοίως ἄχρις ἂν ἐκεῖνός σοι ἀφελεσθῇ, ὁ τὸ μόνον γράμμα ἔχων τὸ ἀναζωγράφησον. Ερμ. τί δ' εἰ ἐκείνῳ ἀφέτω, ἢ δευτέρῳ σὺ γε τύχῃς, τί ποιήσεις; Λυ. ἔμοιγε ἀλλὰ σὺ ὁ Ἑρμοδίκης, ἐθέλω εἰδέναι ὅ, τι καὶ πράξεις. πότερον, αὐτίκα ἐρεῖς ὅτι ὅτος ἐστιν ὁ ἔφεδρος, ἢ δεῦρό ἐπὶ πάντας τὸ κύκλῳ ἐλθόντας ἰδεῖν, εἴ πως αὐτοῦ γράμμα ὁμοῖόν ἐστιν, ὡς εἴγε μὴ τοὺς πάντων κλήρους ἴδοις, οὐκ ἂν μάθοις τὸν ἔφεδρον; Ερμ. καὶ μὲν ὦ Λυκῖνε, ῥᾴδιος ἂν μάθοιμι ἐπὶ γῆν τὸ σύνεσις, ὦ τὸ. ε. εὑρὼν ἕτερον, ἢ δεῦρο, οἶδα ὅτι ἔφεδρος ὁ τοῦτο ἔχων ἐστί. Λυ. πῶς ὦ Ἑρμότιμε; Ερμ. ὅτι. τὸ. α. δύο αὐτῶν ἔχουσι. καὶ τὸ. β. ὁμοίως δύο. τῶν λοιπῶν δὲ πεπαύρων ὄντων,

mum egebam. Itaque cùm sint novem traxerunt omnes. habentque sortes. Tu verò circumeundo (nam te pro spectatore judicem facere volo) literas inspice. Non priùs cogniturum te puto quis sit imminens victori futurus, quàm ad omnes veneris, eosque copulaveris. *Hermot.* Quomodo hæc dicis, Luciane? *Lucian.* Non potes illico literam illam invenire quæ victori imminentem indicat. Aut literam fortè inveneris, nec tamen scies ille ne sit. Non enim ante dictum est, literam *cappa.* vel *my.* vel *jota.* eam esse quæ ephedrum designat. Sed quum in *alpha.* incideris, quæris alium qui *alpha.* habeat, quo invento eos ad luctam copulas. Deinde quum in *beta.* incidisti, quæris ubi sit *beta.* alterum, invento oppositum. Et sic cum omnibus agis, donec, ille tibi relictus fuerit, qui solitariam adversario carentem literam obtinet. *Hermot.* Quid? si in illum primum, vel secundum incideris, quid facies? *Lucian.* Nihil equidem: verùm tu judex scire velim quid sis facturus. Verum dices hunc esse ephedrum, an verò in orbem eundo omnes erunt inspiciendi, num alicubi litera sit ipsi similis, ut nisi sortes omnium videris, ephedrum nosse non possis? *Hermot.* Atque Luciane facilè novero saltem in novem: si literam *Epsilon.* invenero primam, aut secundam, scio ephedrum esse eum qui hanc habet. *Lucian.* Quomodo Hermotime. *Hermot.* Isto. Literam *alpha.* duo ex ipsis habent: literam etiam *beta.* duo similiter: ex reliquis au-

1 Ἐπισκόπησον] Angl. ἐπισκοπεῖς. Mend. insita in hoc dial. nomina loquentium variè confusa erant. *Bourd.*

οἱ μ̄, τὸ. γ. οἱ ϛ̄, τὸ. δ. πάντως ἀνεπαύσω, καὶ ἀνήλωτον ἤδη ἐς τὰς ἀθλητὰς ὀκτὼ ὄντως τὰ πέντε γράμματα. δῆλον ἦν ὅτι μόνον ἂν οὕτω σοφὸν εἴη τὸ ἑξῆς γράμμα τὸ. ε. καὶ ὁ τοῦτο ἀνεπαισχύντως, ἔφεδρός ἐστι. Λυ. πότερον ᾧ Ἑρμότιμε, ἐπαινέσωσι τὸ σωφρονεῖν, ἢ γέλοιος ἀντίπαις τέ γε μοι δοκεῖς, ὁποῖα ἂν ᾖ. Ερμο. νὴ Δία, ἀμφορῶ μέντοι ὅ, τι ἂν εὔλογον ἀντιπαῖν ἔχοις σοῦ τὸ πρῶτον. Λυ. σὺ μὲν γὰρ ὡς ἑξῆς πάντως γράφεσθαι γράμματα, εἴρηκας, οἶσθα δ̄. α. δεύτερα ϛ̄ δ̄. β. καὶ κ̄ τὰ πέμπτα ἂν εἰς ἓν αὐτῶν πλουτήσῃ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀθλητῶν. καὶ δίδωμί σοι ὁλυμπιάδιν ἕτερα γενέσθαι. τί δαί, εἰ ἐξελόντες ἀπέκτεις πέντε γράμματα, ἐξ ἁπάντων τὸ. χ. καὶ τὸ. σ. καὶ τὸ. ζ. καὶ τὸ. κ. καὶ τὸ. θ. τὰ μὲν γὰρ ἄλλα πέντε, διπλᾶ ἐπὶ τοῖς κλήροις τοῖς ὀκτὼ γράφομεν. τὸ δ̄. ζ. μόνον ἐπὶ ᾧ σύνατε ὁ δὲ καὶ δηλῶν ἔμελλεν ἡμῖν τὸ ἔφεδρον. τί ποιήσεις σοφὸν εὑρὼν τὸ. ζ. πρὸς ἄγνωστα ἔφεδρον ὄντα τὸ ἐχέτω αὐτὸ, ὦ μὴ ἐπὶ πάντας ἐλθὼν εὕρῃς ὃ δεῖ αὐτῷ συμφωνεῖν; ἀγαθὲ εἰ γὰρ ὥσπερ νῦν τῇ τάξει αὐτῶν πεπαίρεσθε. Ερ. δύσπεπτον ἔχεις τοῦτο ἐρωτᾶς. Λυ. ἐὰν δὲ καὶ ἕτερος τὸ αὐτὸ ἐπισκήψῃ, τί γὰρ εἰ μὴ ϛ̄ γράμματα γράφοιμεν ἐπὶ τοῖς κλήροις, ἀλλὰ πέντε σημεῖα, καὶ χαρακτῆρας, οἷα πολλοὶ Αἰγύπτιοι γράφουσιν ἀντὶ τῶν γραμμάτων, κυνοκεφάλους πέντε ὄντας, καὶ λεοντοκεφάλους ἀνθρώπους; ἢ ἐκεῖνα μὲν ἐάσομεν, ἐπὶ πεν ἀλ-

autem quatuor, alii literam *gamma*. alii *delta*. omnino extraxerunt: & jam in athletas octo quatuor literæ assumptæ sunt. Constat igitur solam deinceps superesse literam *epsilon*. eumque ephedrum esse à quo extracta fuerit. *Lucian*. Vtrum te Hermotime, ob singularem ingenii industriam laudem: an vis, quæ mihi objicienda videntur, opponam? *Hermot*. Volo per Iovem, namque animi pendeo, nescius quid probabile habeas his opponendum. *Lucian*. Etenim tu, ut literæ ex ordine omnino pinguntur, dixisti, veluti primum *alpha*. secundum *beta*. & pro suo ordine cætera, donec in ipsorum unum desinat numerus athletarum. Sic in [1] Olympiis fieri tibi concedo. Quid autem si electis nullo ordine quinque literis ex omnibus videlicet, *chi*. & *sigma*. & *zeta*. *ro*. *cappa*. & *theta*. nam quatuor alias sortibus octo duplices inscribimus: solam autem *zeta*. nono, quæ nobis ephedrum erat indicatura. Quid facies quum *zeta*. primam inveneris quomodo dignosces ephedrum esse eum qui ipsam habuerit, nisi omnium perquisitione facta nihil consonum ipsi repereris? Non enim uti nunc ex eorum ordine conjicere posses. *Hermot*. Hoc interrogas cui respondere difficile est. *Lucian*. En id ipsum alia ratione considera. Quid si non literas sortibus inscriberemus, sed signa, & characteres aliquos qualia multa literarum vice pingunt Ægyptii, caninis nimirum, aut leoninis capitibus homines? an verò missa faciemus illa, siquidem sunt aliena?

1 *Olympiis*] Olympicum certamen quinto quoque anno fieri solebat in honorem Iovis Olympici, cujus autorem Herculem fuisse putant. *Cogn*.

1 Ερμο.

λόγοτά ἐστι; φέρε ἢ τὰ μονοειδῆ καὶ ἁπλᾶ ἐπιγράψωμεν, ὡς οἷόν τε εἰκάσαντες ἀνθρώπους ἐπὶ δυοῖν κληρῶν, δύο ἵππους ἐπὶ δυοῖν, καὶ ἀλεκτρυόνας δύο, καὶ κύνας δύο. τῷ ἢ σύνεστιν, λέων ἔστω τὸ ἐπίσημον. ἰὼ τοίνυν τῷ λεονθροφόρῳ τούτῳ κλήρῳ σὺ δὴ χρῆ σύντυχης, πόθεν ἔξεις εἰπεῖν ὅπ ἄντος ἐστὶν ὁ τὸ ἔφεδρον ποιῶν, ἰὼ μὴ ἐπισκεψόμενος ἅπαντας ἐπιὼν, εἴ τις καὶ ἄλλος λέοντα ἔχει; Ερμο. σὺκ ἔχω ὅ, τι σοι ἀποκρινωμαι ὦ Λυκῖνε. Λυ. εἰκότως. ἀτὰρ τὸ σύμβουλον ἀδὲν. ὥστε ἰὼ ἐπέλωμεν ἢ τὸ ἔχοντα τὴν ἱερὰν φιάλην δύρειν, ἢ τὸ ἔφεδρον, ἢ τὸ ἀρίστα ἡγησόμενον ἡμῖν, ἐς τὴν πόλιν σκείνην τὴν Κόρινθον, ἵνα πάντες ἀναγκαίως ἀφίξόμεθα, καὶ ἐξεπίσομεν ἀκρως πεισώμενοι, καὶ ἀπολύοντες, καὶ σκεψεμενοὶντες. μόλις γὰρ ἂν ὅτω τάληθες σκοπήσομεν. καὶ εἴπα τις μέλλ σύμβολος μοι ἀξιόπιστος ἔσεσθαι, φιλοσοφίας περὶ, ἰὼ πρὸ φιλοσοφητέον, ὅτ ἂν εἴη μόνος ὁ τὰ ὑπὸ πάντων αὐτῷ λεγόμενα εἰδώς. οἱ δ' ἄλλοι, ἀπλεῖς. καὶ σὺκ ἂν πεισθεῖμι αὐτοῖς, ἔστ' ἂν καὶ μιᾶς ἀπέσεσθαι ὦσι. τάχα γὰρ ἂν ἡ ζήτησις σκιὰν εἴη. ἢ γὰρ ὃν εἴ τις σωφρονεστέρως καλὸν ἄνθρωπον, λέγει τὸν εἶναι κάλλιστον ἀνθρώπων ἁπάντων, πεισθεὶς αὐτῷ, ἢν μὲ εἰδῶμεν ὅτι πάντας ἀνθρώπους ἑώρακεν. ἴσως μὲν γὰρ καὶ ὅτος καλός. εἰδὲ πάντων κάλλιστος, σὺκ ἂν ἔχοι εἰδέναι, μὴ ἰδὼν ἅπαντας. ἡμεῖς ἢ, σὺκ αὐτὸ μόνον καλὸν, ἀλλὰ ἢ κάλλιστ ζητοῦμεν. καὶ ἢν μὴ τοῦτο εὕρωμεν, ἀδὲν ἡμῖν πλέον πεπράχθαι ἡγησόμεθα. ἢ γὰρ ἀγαπήσομεν ὁποίῳ δήνα? Age verò uniformia & simplicia illa inscribamus, quantum fieri potest homines duabus in sortibus exprimendo, duos equos in duabus, & gallos duos, & canes duos. Nonæ verò leonis imago insculpta sit. Proinde si in leoniferam hanc sortem initio incideris: unde dicere possis hanc esse quæ ephedrum constituit, nisi omnes scrutando circunspicias, numquis alius leonem habeat? *Hermot.* Nihil habeo Luciane, quod tibi respondeam. *Lucian.* Non injuria. Nihil enim est speciosi. Quare si velimus invenire vel eum qui sacram phialam habet, vel ephedrum, aut ducem qui nos optimè in urbem illam Corinthum ducat, ad omnes necessariò accedemus, summaque diligentia tentando, & exuendo, & circunspiciendo explorabimus. Etenim vix ita veritatem edidicemus. Quòd si quis fide dignus mihi futurus est super Philosophia consiliarius, qui consulat quam persequi debeam, hic esto unicus, qui quæ ab illis dicuntur, omnia norit: reliqui autem nullius momenti. Nec ipsis crediderim dum etiam unius erunt nescii, quæ omnium fortè sit optima. Neque enim siquis adducto homine formoso, diceret hunc esse omnium hominum formosissimum, ipsi crederem, nisi eum omnes homines vidisse scirem. Forsitan enim etiam hic est formosus: sed scire non potest sit-ne omnium formosissimus, cùm omnes non viderit. At nos non formoso duntaxat, sed formosissimo opus habemus, quem nisi invenerimus nobis nihilo plus actum putabimus. Non enim contenti erimus in qualemcumque tandem for-

ποτε κακῶς ἀπολήψῃ, ἀλλ' ἐκεῖνο τὸ ἀκριβέστερον ζητοῦμεν κἀμοῦ, ὅσῳ ἀνάγκη ἐν εἶναι. Ερμο. ἀληθῆ. Δυ. τί οὖν ἔχεις μοι λυπεῖν, ἀπαίδευτον ὁδοῦ πεπειρημένον τῆς φιλοσοφίας, καὶ ὃς τὰ τε τοῦ Πυθαγόρου, καὶ Πλάτωνος, καὶ Ἀριστοτέλους, καὶ Χρυσίππου, καὶ Ἐπικούρου, καὶ τἄλλα λεγόμενα εἰδώς, πλουτῶν, μίαν ἁπάντων ἐξελὼν ἐξ ἁπασῶν ὁδὸν, ἀληθῆ τε δοκιμάσας, καὶ πείρᾳ μαθών, ὡς μόνη ἄγει εὐδαιμονίας; εἰ γάρ τινα τοιοῦτον εὕροιμεν, παυσόμεθα πράγματα ἔχοντες. Ερμ. εὐ ῥᾴδιον ὦ Λυκῖνε τοιοῦτον ἄνδρα εὑρεῖν. Λυ. τί δὴ οὖν προσδοκῶμεν ὦ Ἑρμότιμε; ἆρ' οὐκ ἀπαρατήτητον εἶναι, ἐπὶ μηδενὸς ἡμῶν τοιούτου ἐς γε τὸ παρὸν εὐπορεῖν. ἆρα τὸ δὲ πάντων κρείττων ἐστὶ, καὶ ἀσφαλίσασθαι, αὐτὸν ἕπεσθαι δεξάμενον, μὴ πάσης ἀπαρεύσεως χωρῆσαι, καὶ ἐπισκέψασθαι ἀκριβῶς τὰ τοῦ πάντων λεγόμενα; Ερμο. ἔοικεν ἀπό γε τούτων. πλὴν ἐκεῖνο μὴ σκοπῶμεν ἢ, ὁ μικρὰ πρόσθεν ἔλεγες, ὡς οὐ ῥᾴδιον ἐπιδύσασθαι ἑαυτὸν, καὶ πιστώσασθαι τῷ ὀθονίῳ, ἀναδραμεῖν αὖθις. πῶς γὰρ οἷόν τε πάσης ἐπιλαθέσθαι ὁδὸς ἐν τῇ πορείᾳ ὡς φῂς κεκτημένου; Λυ. ἐγώ σοι φράσω. τὸ δὲ Θησέως ἐκεῖνο μιμησόμεθα. καί τι λίνον δοὺς ἡ τραγικὴ Ἀριάδνης λαβόντας, εἰσιμεν ἐς τὸν Λαβύρινθον ἕκαστον, ὡς ἔχοιμεν ἀπαγαγόντας μηρύσαντες αὐτὸ, ἐξιέναι. Ερμο. τίς ἂν οὖν ἡμῖν Ἀριάδνη γένοιτ' ἄν; ἢ πόθεν δὲ λίνα εὐπορήσομεν; Λυ. θάρρει ὦ ἑταῖρε. δοκῶ γάρ μοι εὑρηκέναι. ὃ πρὸς ἐμέ, ἕπεσθαι, ἐξελθοῦμεν ἄν. Ερμο. τί οὖν τοῦτό ἐστι; formoſum inciderimus: ſed ſummam illam formæ elegantiam, quæ neceſſario eſt una, quærimus. *Hermot.* Vera ſunt hæc. *Lucian.* Quid igitur, mihi ne habes aliquem dicendum, qui omnem in philoſophia viam ſit expertus, & à Pythagora à Platone, ab Ariſtotele, à Chryſippo, ab Epicuro, aliiſque dicta sciat: denique qui unam viam ex omnibus elegerit, quam veram comprobarit, & experientia didicerit ſolam eſſe quæ ad fœlicitatem rectà ducit. Nam ſi quempiam hujuſmodi reperiſſemus, difficultatibus hærere deſineremus. *Hermot.* Ejuſmodi virum invenire Luciane, non eſt facile. *Luc.* Quid faciemus igitur Hermotime? Non abjiciendus eſt animus, quia nullus in præſentia nobis ſuppetit dux hujuſmodi. Numquid hoc omnium eſt optimum & tutiſſimum, ut quiſque ab initio exorſus, ſectam omnem percurrat, & quæ ab omnibus dicuntur, accuratè inſpiciat? *Hermot.* Id ex te faciendum videtur: niſi quod paulò ante dicebas, repugnet, videlicet eum qui ſe mari tradiderit, & velum expanderit, non facilè denuo recurrere. Nam qui poterit omnes peragrare vias, qui in prima, ut dicis, detinebitur? *Lucian.* Exponam illud tibi. Illud Theſei commentum imitabimur, ſiloque ab illa Ariadne tragica accepto, in quemvis labyrinthum ingrediemur, ut illud deducentes nullo negocio egredi poſſimus. *Hermot.* Quænam igitur nobis Ariadne fuerit? aut unde filum comparabimus? *Lucian.* Bono ſis animo, amice. Mihi enim inveniſſe videor, cujus ductum ſequuti, egrediamur. *Hermot.* Quidnam igitur illud eſt?

Lu-

Αν. σὺ ἐμὲν ἐᾷς, ἀλλὰ πυθ᾽ τῶν σοφῶν, τὸ νήφειν, καὶ μίμνησο ἀπιστεῖν. Ἑρμο. ἴω χαίρε μὴ ῥᾳδίως πιστεύσομεν ἀκούοντες, ἀλλὰ δικαστικῶς αὐτὸ ποιῶμεν, ἀπολιπόντες καὶ ἡμῖς ἐξῆς λόγον, ἵνως εὐμαρῶς ἂν τὰς λαβυρίνθους ἐκφύγοιμεν. Ερμο. εὖ λέγεις. καὶ τοῦτο ποιῶμεν. Λυ. εἶεν. ἐπὶ τίνα δὴ αὖτῶν τρεπτέον ἤλθομεν ἄν; ἢ τοῦτο μὲν ἀδηλον δοὶπῃ; ἀρξάμενοι δ᾽ ἀφ᾽ ὁτουῦν, οἷον, ἀπὸ Πυθαγόρου, ἴω ἄτυ τύχη, πόσῳ ἂν χρόνῳ οἰόμεθα ἐκμαθεῖν τὰ Πυθαγόρου ἅπαντα; καὶ μοι ἐξείρῃ καὶ τὰ ἔτη ἐκεῖνα τὰ τῆ σιωπῆς. συν δ᾽ ἐμοὶ ὧν ἓξ πέντε, ἱκανὰ τρισὶ κηνοῖς οἰμαι. εἰ δὲ μή, ἀλλὰ πάντως γε εἴκοσι. Ἑρμο. ἡμεῖς ἄτυς. εἶτα ἐξῆς τῷ Πλάτωνι ἑτέρου δηλαδὴ θετέον ἕτερα. ἔτι μὲν καὶ Ἀριστοτέλη σὺν ἐλαττω. Λυ. ἰ χάρ. Ερμο. Χρυσίππῳ δέ γε οὐκ ἔτι ἐρήσομαί σε πόσα. οἶδα γὰρ ἔγωγε σὲ ἀκούσας, ὅτι τετταρακοντα μόνας ἱκανὰ. Λυ. ἄτως. Ερ. εἶτα ἐξῆς Ἐπικούρῳ, καὶ τοῖς ἄλλοις. ὡς ἔγὼ πολλὰ ταῦτα τίθημι, σκέψει μᾶλλον ἂν, ἵω συνοίσῃς ὅσοι ὀγδοηκοντάτιες εἰσὶ Στωϊκοὶ, ἢ Ἐπικούρειοι, ἢ Πλατωνικοὶ, ὁμολογοῦντες μὴ πάντα εἰδέναι τὰ ἑαυτῶ ἀρίστως ἔκφυτος, ὡς μηδὲν σοφὸν εἰς τὰ μαθήματα. εἰ δ᾽ μὴ, ἀλλὰ Χρύσιππός γε, καὶ Ἀριστοτέλης, καὶ Πλάτων φαίεν ἄν. καὶ ἐκ τούτων,

Lucian. Non meum dicam, ſed ſapientum cujuſdam, nempe, *Sobrius eſto*, & *memento diffidere*. Etenim ſi non facilè auditis credamus, ſed more judicum, aliis quoque loquendi copiam fecerimus, facilè forſitan ex labyrinthis effugiemus. *Hermot.* Recte dicis. Hoc faciamus, *Lucian.* Eſto. Sed quem ipſorum primum adibimus? an verò nihil intereſt? Si à quolibet inceperimus, veluti à Pythagora, ſi ita contingat, quantum temporis collocandum putamus in perdiſcendis Pythagoræ placitis? Excipe mihi illos ſilentii annos. Opinor autem cum illis quinque trigenta ſatis fore: ſin minus, omnino quidem viginti. *Hermot.* Ponamus ita eſſe, Deinceps verò totidem alii Platoni ſunt concedendi: nec pauciores etiam Ariſtoteli. *Luc.* Non certè. *Hermot.* Chryſippo autem quot ſint tribuendi, te non interrogabo amplius. Scio enim ex te audiſſe, quadraginta vix ſufficere poſſe. *Lucian.* Ita ſanè. Deinde Epicuro, & aliis. Quòd autem non nimis multos pono, inde perdiſces, ſi animadvertas quot ſint octogenarii Stoici, vel Epicurei, vel Platonici, quorum quiſque fatetur ſibi nondum eſſe cognita ſuæ ſectæ omnia placita, adeò ut nihil ipſis ad præcepta deſit. Sin minus, Chryſippus ſaltem & Ariſtoteles & Plato confiteantur, & an-

1 Ερμο. Σὺμβᾳ ἄτως, εἶτα ἐξῆς] Excidit notatio perſonæ Luciani, nempe Ερμο. Σὺμβᾳ ἄτως. Λυ. εἶτα ἐξῆς. Marc.

2 Λυ. ἰ χάρ. Ερμο. Χρυσίππῳ δέ γε] Malè trajecta nomina perſonarum. Eſſe debet: Ερμο. ἰ χάρ. Λυ. Χρυσίππῳ δέ γε. Idem.

3 Λυ. ἄτως. Ερμο. εἶτα ἐξῆς Ἐπικούρῳ] Rurſus vitioſa perſonarum trajectio: Lucianus enim voluit: Ερμο. ἄτως. Λυ. εἶτα ἐξῆς Ἐπικούρ. Patet ſine ejuſdem paginæ. *Idem.*

ὁ Σωκράτης ὑδὲν φαυλότερος αὐτῶν. ὃς σκεπτόμενος πάντως ἀπαντᾷ, οὐχ ὅπως μὴ πάντα, [1] ἀλλὰ μηδ' ὅλως εἰδέναι τι. ἢ τοῦτο μόνον, ὅτι οὐκ οἶδε. λογισώμεθα δὴ ἐξ ἀρχῆς. εἴκοσι τῷ Πυθαγόρᾳ ἐπιμεμψ. εἶπε Πλάτωνι τοσαυτὶ ἕτερα. εἶτα ἐξῆς τοῖς ἄλλοις. πόσα σ' ἂν ταῦτα σωρεύσειε, σὺ κεφαλαίῳ χρώμενος ἂν, εἰ δέκα μόναις δεήσει τὰς αἱρέσεις σὺν φιλοσοφίᾳ; Ερμ. ὥσπερ λέγεται ὦ Λυκῖνε. Λυ. βούλει οὖν ἀφαιρῶμεν τὸ πέμπτον, [2] ὡς πεντεκαίδεκα ἐπὶ ἑκατὸν εἶναι, ἢ τὸ ἥμισυ ὅλον; Ερμ. ὡς ἂν εἰδείης ἄμεινον, ἐγὼ μὲν ὁρῶ τοῦτο, ὅτι ὀλίγοι ἂν κομῷντο παρὰ πάντων ἐξελθοῦσι, σὺ χρήσεις δ' ἴσως ἀφθόνως. Λυ. τί οὖν πάθοι τις ὦ Ἑρμῆμιε, εἰ πιθανὸν ἐστι τὸ προοίμιον; ἢ ἀναπεπταμένοις σκέπτα τὰ τῆδε ὁμολογημένα, ὡς σὺν ἂν ἡμῖν ἕλοιτο σὺν πλείοσιν τὸ βέλτιστον, μὴ ἀχρὶ πειρασθέντες ἁπάντων. ὡς τὸν μὲ ἄνδρα πείρας αἱρήμονα, μαντίας μᾶλλον, ἢ κενὸν πάλητες ἀνεζητηκέναι, οὐχ ἅπαξ ἐλεγξθῆναι; Ερμ. νεί. Λυ. πᾶσα τίνων ἀνάγκη ἐπὶ θανάτου βιῶναι ἡμᾶς, εἰ μέλλοιμεν οὔ τε αἰσθήσεσθαι, ἀπάντων πειρασθέντες, καὶ ἑλόμενοι, φιλοσοφήσειν. καὶ φιλοσοφήσαντες, εὐδαιμονήσειν. πρὶν δ' ἔτι ποιῆσαι, σὺν σκότῳ φασὶν ἐρχέσθαι ἂν, οἷς ἂν τύχωμεν ἀποσπάσαντες, καὶ ὅ, τι ἂν πρῶτον ἐς τὰς χεῖρας ἔλθῃ, τοῦτ' εἶναι τὸ ζητούμενον ὑπολαμβάνοντες, μᾶλλον μὲν εἰδέναι πάλητες. εἰ δ' οὖν κρίνομεν ἄλλως κατά τινα ἀγνοιαν

& ante hos Socrates, nihilo deterior ipsis, qui magna voce apud omnes professus est non se non omnia, sed prorsus nihil scire, nisi hoc solum quòd nihil sciret. Denuo igitur ab initio supputemus, Pythagoræ viginti potuimus, deinde Platoni totidem aliis, atque aliis deinceps. Quot igitur essent anni isti in summam collecti, si decem tantum sectas in philosophia numeraremus? *Herm.* Plures quàm ducenti Luciane. *Luc.* Vis igitur quartam partem auferamus: ita ut sufficiant anni quindecim, vel denique dimidium? *Herm.* Videris ipse quid sit satius. Ego equidem hoc video, fore ut pauci sectas omnes percurrant, tametsi ab ipso ortu incipiant. *Lucian.* Quid igitur faciat aliquis Hermotime si ita se res habet? an subvertenda sunt ea quæ jam confessi sumus, neminem videlicet electurum unquam id quod ex multis est præstantissimum, nisi facto prius omnium periculo: ita ut qui citra experientiam delectum non habuerit, divinatione potiùs aut judicio Veritatem perquirat. Annon hoc dicebamus. *Hermot.* Ita sanè. *Lucian.* Proinde summopere est necessarium ut ætatem tantum temporis agamus, si & bene electuri sumus, omnium facto periculo, factoque delectu philosophiam amplexuri, & philosophiam callentes, beati futuri. Sed priusquam id fecissemus, in tenebris (quod ajunt) saltaremus impingentes in quæcunque incideremus: & quod primum veniret in manus, id quod quæritur, esse putaremus, propter veritatis ignorationem. Quòd si etiam alicubi bona quadam fortuna

1 Ἀλλὰ μηδ' ὅλως εἰδέναι τι. ἢ τοῦτο μόνον] Εἰδέναι τι ἢ τοῦτο μ. Marc.
2 Ὡς πεντεκαίδεκα] Cod. Angl. πεντήκοντα ἓξ ἑκατόν. Mend. *Bourd.*

1 *Phi-*

πόχλω προσπεσόντες αὐτῷ, οὐχ ἕξομεν βεβαίως εἰδέναι, εἰ ἐκεῖνό ἐστιν ὃ ζητοῦμεν. πολλὰ γάρ ἐστιν ὁμοια αὐτοῖς, λέγοντα ἕκαστον αὐτὸ εἶναι τἀληθέστατον. Ερμο. ὦ Λυκῖνε, σὺκ οἶσθ' ὅπως εὔλογα μοι δοκεῖς μοι λέγειν. ἀλλὰ, εἰρήσεται γὰρ ἀληθῆς, ὑ μετρίως ἀνιᾷς με διεξιὼν αὐτὰ, καὶ ἀκριβολογούμενος οὐδὲν δέον. ἴσως ἢ κἀγὼ ἔοικα σὺκ ἐπ' ἀγαθῷ ἐξελήλυθέναι τήμερον ἐκ τῆς οἰκίας. καὶ ἐξελθὼν, συντετυχηκέναι σοι. ὡς με πλησίον ἤδη τῆς ἐλπίδος ὄντα, εἰς ἀπορίας φέραν ἐμβεβληκας, ἀξιώσας ἀποφαίνασθαι τὴν ἀληθείας τῷ εὑρέσει, ἐτῶν γε τοσούτων ἀπομῶλον. Λυ. ὡκῦν ὦ ἑταῖρε, πολὺ δικαιότερον ἐμέ φοιτὸ ἂν τῷ πατρί σου Μενεκράτει, καὶ τῇ μητρί, ἢ τίς ποτ' ἐκαλεῖτο, ὑ γὰρ οἶδα, ἢ κἀ πολὺ προσηκον τῇ φύσει ἡμῶν, ὅτι σε μὴ κἀ τὸν Τιθωνὸν πολυετῆ, καὶ μακρόβιον ἔθεσαν, ἀλλὰ προέρεψαν μὴ τελείως βιῶναι τὸ μήκιστον ἐτῶν ἑκατὸν, ἀνθρωπον ὄντα, ἐγὼ δ' ἐκ τοῦ λόγου ἀποδέον. Ερμ. ὦκκ. ἀλλ' ὑοῦσης ἀεὶ σὺ, καὶ ὦκ οἶσθ' ὅ, τι παθὼν, μισεῖς φιλοσοφίαν, καὶ ἐς τὰς φιλοσόφους ἀποσκώπτεις. Λυ. ὦ Ἑρμότιμε, ἆρα μὴ ἀληθειά ἐστιν, ὑμεῖς ἂν ἄμεινον εἰπόντι οἱ σοφοί, σύ τε, καὶ ὁ διδάσκαλος. ἐγὼ δ', ὃν τοσοῦτον οἶδα, ὡς ὑ πάνυ ἐστιν αὐτὴ τοῖς ἀκούσασι, ἀλλὰ παρώδικιμένην ὑπὸ τοῦ ψεύδους πολύ. εὐπροσωποτέρου γὰρ ἐκεῖνο. καὶ λέγε τοῦτο, ἥδιον. ἡ δὲ, ἅτε μηδὲν κίνδηλον ἑαυτῇ συνειδυῖα, μὴ παῤῥησίας λελεῖφθαι τοῖς ἀνθρώποις, καὶ λέγε τοῦτο ἄχθεται αὐτῇ, ἰοὺ γάθι καὶ σὺ νῦν ἄχθη μοι, tuna in illud delapsi invenerimus, certò scire non poterimus, sitne id quod quærimus. Sunt enim multa ipsis similia, quæ singula affirmant se illud Verissimum esse. *Hermot.* Nescio, Luciane, quàm probabilia mihi videaris dicere, verùm ut verum dicam, non mediocriter me discrucias ista disserendo, nimiumque argutè disquirendo, cùm nihil opus sit. Fortasse etiam inauspicatò videor hodie domo pedem extulisse, cùm egressus in te inciderim, qui me spei jam proximum, in desperationem injeciſti, Veritatis inventionem impossibilem esse ostendens, ut quæ tot annos requirat. *Lucian.* Proinde multò justiùs cum patre tuo Menecrate, & matre tua, quodcunque tandem illi nomen fuerit (neque enim teneo) expostulares: vel etiam potiùs cum natura nostra, quòd te non ut Tithonum annosum & longævum fecerint: sed homini vitam centum annorum quàm longissimam præfiniverint. Cæterùm ego tecum considerando reperi, quod è dissertatione nostra consequutum est. *Hermot.* Minimè: sed tu semper es contumeliosus, atque haud scio quid faciat ut Philosophiam oderis, & philosophiæ studiosos cavilleris. *Lucian.* Quæ sit Veritas, Hermotime, vos qui sapientes estis, tu videlicet, & tuus præceptor, melius diceretis. Ego verò hoc tantum scio, ipsam audientibus non valdè esse jucundam, sed à mendacio plerumque obscurari: quod quia speciosius, ideo & jucundius est. Sed hæc, ut pote nullius impuritatis sibi conscia, magna libertate apud homines loquitur, coque nomine molesta est. En etiam tu sanè es mihi infensus, qui te-

τελῆδες ἐξευρόντα σφᾶς τῶν μὴ ὄντων, καὶ δηλώσαντα, οἷον ἐρῶμέν ἐγώ τε, καὶ σὺ, ὡς ῥᾴστην ῥᾳδίαν. ὥσπερ εἰ ἀνδριάντος ἐρῶν τυγχάνεις, καὶ οὐκ πεύξεσθαι, τοιοῦτον ἄνθρωπον εἶναι, ἐγὼ ᾖ, καταδὲν ὡς λίθος, ἢ χαλκὸς εἴη, ἐμήνυσα σοὶ σε τὸ δύνασθαι, ὅτι ἀδυνάτων ἐρᾷς, καὶ τότε δύσνουν ἐμὲ εἶναι οὐκ ἂν στοχᾷ, διὰ σε οὐκ ἐᾶν ἐξαπατᾶσθαι, ἀλλοκότῳ, καὶ ἀνέλπιστῳ ἐλπίζοντα. Ερμ. ἀκήκοα τοῦτο ὦ Λυκῖνε φῄς, ὡς ἡ φιλοσοφητέον ἡμῖν, ἀλλὰ χρὴ δρᾶν παραδιδόντας αὐτὰς, ἰσχνῶς καθιῶσαν. Λυ. καὶ πῶς τοῦτο ἤκουσας ἐμοῦ λέγοντος; ἐγὼ οὐχ ὡς ἡ φιλοσοφητέον φημὶ, ἀλλ' ἐπιέναι φιλοσοφητέον, εἰδὶ τε πολλαί εἰσιν ἐπὶ φιλοσοφίαν ἐφοδοι, καὶ δεῖται ἄγειν φάσκουσιν. ἢ σὺ ἀληθῆς ἐν αὐταῖς, ἀσκεῖν, ἀκριβῆ πιστεύσας τὴν αἵρεσιν. ἀδύνατον δέ με ἡμῖν ἐφάνη, πολλῶν προτεθέντων, ἑλέσθαι τὸ ἄριστον, εἰ μὴ ἐπὶ πάντας ἴοι τὰς πειρώμενον. ἐπὶ πᾶσι μακρὰ ἡ περίοδος. σὺ δ', πῶς ἀξιοῖς; αὐθις γὰρ ἐρήσομαι, ὅτῳ προσέτυχες, τούτῳ ἕψῃ, καὶ συμφιλοσοφήσεις; κἀκεῖνον ἐρήσει πιστεύεις σε; Ερμ. καὶ τί σοι ἀπεκρινάμην ἂν ἔτι; ὃς ὅτι αὐτὸν ἴσως κρίνειν οἷόν τε εἶναι φῄς, ἵνα μὴ φοίνικος ἔτη βιῶσι, πάντας σὺ κύκλῳ περιόν, καὶ πειράσομαι, ὅτι τοῖς πεπειραμένοις πιστεύειν ἀξιοῖς, ὅτι τοῖς πολλοῖς ἐπαινοῦσι, καὶ μαρτυροῦσι. Λυ. τίνας φῄς τοὺς πολλοὺς εἰδέναι, καὶ πεπειραμένους ἁπάντων; εἰ γάρ τις τοιοῦτός ἐστιν, ἱκανὸς ἔμοιγε

tecum hisce de rebus Veritatem comperi, & explicavi qualia sint ea quæ ego & tu amamus, quàm non sint inventu facilia. Veluti si statuam amares, eaque te potiturum putares, hominem esse existimans. Ego verò qui lapidem, aut æs esse perspexissem, pro mea in te benevolentia tibi significarem, te rerum quibus potiri nequeas, amore capi, & tunc me tibi infensum putares, quòd te absurda nec speranda sperantem decipi non sivissem. *Hermot.* Hoc igitur Luciane dicis: nobis non esse dandam operam philosophiæ, sed desidiæ addictis privatam vitam exigendam. *Lucian.* Et ubi me hæc dicentem audisti? Non enim dico non esse philosophiæ incumbendum: sed siquidem philosophiæ est incumbendum, multæque sunt viæ quarum quæque affirmant se ad philosophiam & virtutem ducere, nec perspicuum est quænam ex ipsis vera sit, accuratè faciendum esse delectum. Nam mihi videbar propositis multis, quod esset optimum eligere non posse, nisi omnium fieret periculum. Deinde longum visum est experimentum. Tu verò quid sentis. Rursus enim te interrogabo, quem primum nancisceris, eum-ne sequeris, & cum eo philosophiæ operam dabis? is verò te lucrum insperatum putabit? *Herm.* Ecquid tibi respondeam amplius? qui neminem judicare posse asseris, nisi phœnicis annos vivat, omnes in orbem pellustrando, & tentando: neque iis qui priùs experti sunt, nec collaudantibus, nec testimonio probantibus credere æquum censes. *Lucian.* Quosnam dicis multos illos qui facto cunctorum periculo probè norunt? Siquis enim est istiusmodi, sufficiat

κἀμὴ εἷς, καὶ σὺκ ἔτι πολλῶν δεήσει. ἐμοὶ γὰρ τὸν σὺν εἰδέναι λέγῃς, ἀδὲν ἂν τὸ πλῆθος αὐτῶν προσέξεταί με πιστεύειν, ἄχρις ἂν ἢ μηδὲν, ἢ ἓν εἰδότες, ὅτι ἀπάντων ἀπραίνωνται. Ερμ. μηδ' ἐμοῦ σὺ πάλαι τοὺς κρείττους, οἱ δ' ἄλλοι, ἀνόητοι ἅπαντες; ὅσοι φιλοσοφοῦσι. Λυ. καὶ ἐψεύδη μὲ ὦ Ἑρμότιμε, λέγων, ὡς ἐγὼ προτιθείην τὴν ἐμαυτοῦ τῶν ἄλλων, ἢ πάντως ὅλως σὺν τοῖς εἰδόσι. καὶ μὴ μνημονεύσεις ὧν ἔφλω, σὺκ αὐτὸς εἰδέναι πάλαι φὴς ὑπὲρ τὰς ἄλλας ἀμαθείας, ἀλλὰ μὴ πάντων αὐτὸ ἀγνοεῖν ὁμολογῶν. Ερμο. ἀλλ' ὦ Λυκῖνε, τὸ μὲν ἐπὶ πᾶσιν ἐλπὶς χρῆναι, καὶ πειρᾶσθαι, ὧν φασι, καὶ τὸ μὴ ἂν ἄλλως ἐλέσθαι τὸ βέλτιον, ἡ ἔοικε, σύλλογον ἔοικε. Ὃ δὲ τῇ πείρᾳ ἐκέλευσε τοσαύτα ἔτη ἀπολιδεύειν, παγχάλεποι, ὥσπερ οὐκ οἷόν τε ἦν ἀπ' ὀλίγων, καμαθεῖν τὰ πάντα. ἐμοὶ δὲ καὶ πάνυ ῥᾴδιον εἶναι δοκεῖ τὸ πρόβατον, καὶ ὁ πελλὴς ἀμαθὴς διόμνυσι. φασί γέ τινες τῶν πλαστῶν τινα, Φειδίαν εἶμαι, ὄνυχα μόνον λέοντος ἰδόντα, ἀπ' ἐκείνου ἀναλογισάμενον ἡλίκος ἂν ὁ πᾶς λέων γένοιτο, κατ' ἀξίαν δ' ὄνυχος ἀναπλασθέντα. καὶ σύ γ', ἤν τις σοι χεῖρα μόνην ἀνθρώπου δείξῃ, τὸ ἄλλο σῶμα κεκαλυμμένον, εἶτα οἶμαι αὐτίκα ὅτι ἄνθρωπός ἐστι τὸ κεκαλυμμένον, κἂν μὴ τὸ πᾶν σῶμα ἴδῃς. καὶ τίνων τε μὴ κεφαλαιώδη, ὧν ἅπαντες λέγουσι, ῥᾴδιον καμαθεῖν ἐν ὀλίγῳ μορίῳ ἡμέρας. τὸ δὲ παρεγκελεύεις τοῦτο, καὶ μακρᾶς καὶ ἐξεπίσεως διόμνυσι, καὶ πάνυ ἀναγκαῖον ἐς τὴν αἵρεσιν δ' βελτίονος, ἀλλ' ἔνεστι κεῖνα καὶ ἀπ' ὀλίγων. Λυ. παπαῖ ὦ Ἑρμότιμε.

ciat mihi etiam unus, nec mutis opus fuerit. Porrò si imperitos proferas, non me illorum multitudo adducet ut credam, donec aut nihil, aut unum scire de omnibus ostendant. *Hermot.* Proinde tu solus Veritatem perspexisti: aut cæteri quotquot philosophantur inepti sunt. *Lucian.* Fallo me accusas Hermotime, quòd me ipsum aliis anteponam, & in eruditorum ordine collocem. Nec eorum meministi quæ dicebam, quando altiùs quàm alii veritatem me nescire contendebam, sed eam cum omnibus ignorare confitebar. *Hermot.* Atqui Luciane, ad omnes accedendum esse, quæque dicunt tentanda, neque alio quàm hoc modo eligendum id quod est melius, rationi forsan est consentaneum. Sed tot annos unicuique experimento impendendos, planè ridiculum, quasi verò non possint è paucis cuncta perdisci. Mihi quidem cum planè facilis res ista videtur esse, tum non multa disquisitione opus habere. Dicunt utique statuarium quendam, puto Phidiam, leonis ungue tantùm conspecto, ex eo æstimasse quantus foret leo totus, ad rationem unguis formatus. Tu verò siquis solam hominis manum tibi commonstret, obvelato corpore reliquo scies illico hominem esse, id quod obvelatum est, quanvis totum corpus non videas. Itaque summa capita eorum quæ dicunt omnes, exigua diei particula facile est perdiscere. Sed hæc nimium accurata & longa perquisitio, non est admodum necessaria ad melioris electionem: sed ab iis quæ dixi judicium sumere licet. *Lucian.* Papæ Hermotime,

ὡς ἰσχυρὸν τοῦτ' εἴρηκας, λέοντος τὸ μερῶν ἀξιῶν τὸ ὅλα εἰδέναι. καί τοι ἐγὼ τὰ σαυτῆς ἀκούσας, μέμνημαι, ὡς ὁ μὲν τὸ ὅλον εἰδὼς, εἰδείη ἂν καὶ τὸ μέρος. ὁ δὲ μόνον τὸ μέρος, ἐκεῖνο κὐ τὸ ὅλον. ἆρα καὶ μοι τοῦδε δόκει εἶναι, ὁ Φειδίας ἂν ποτὲ ἰδὼν ὄνυχα λέοντος, ἔγνω ἂν ὅτι λέοντος ἐστι, εἰ μὴ ἐωρακώς ποτε λέοντα ὅλον; ἢ σὺ ἀνθρώπου χεῖρα ἰδὼν, ἔχοις ἂν εἰπεῖν, ὅτι ἀνθρώπου ἐστι, μὴ πώποτε εἰδὼς, μήδ' ἑωρακὼς ἄνθρωπον; ἢ σιγᾷς; ἢ βούλει ἐγὼ ἀποκρίνωμαι ὑπὲρ σοῦ τὰ γε ἀναγκαῖα, ὅτι σὺκ ἂν εἶχες; ὥστε κινδυνεύει ὁ Φειδίας ἅπαξ ἓν ἀπειληλυθέναι, μήτιν' ἀναπλάσας τ λέοντα. εἰδὲν γὰρ πώς τ Διόνυσον ἢ πᾶ λέγω. ἢ πῶς τοῦτ' ἐκείνοις ὅμοια; τῷ μὲν γὰρ Φειδίᾳ, καὶ σοί, εἰδέναι ἄλλο ἓν γνωρίζειν τὰ μέρη αὖπον ὧν, ἢ τὸ εἰδέναι τὸ ὅλον, ἄνθρωπον λέγω καὶ λέοντα. ἐν Φιλοσοφίᾳ δ', οἷον τῇ Στωϊκῶν, πῶς ἂν λάβοι τὸ μέρος κὐ τὰ λοιπὰ ἴδοις; ἢ πῶς ἂν ἀποφαίνοιο ὡς καλά; ἢ γὰρ οἶσθα τὸ ὅλον, ἢ μέρη ἐκείνά ἐστιν. ὁ δέ φησ, ὅτι τὰ κεφάλαια ῥᾴδιον ἀκούσαι ἁπάσης φιλοσοφίας, ἐν ὀλίγῳ μοχθήσαντα, οἷον, δόξας αὐτῶν, καὶ τέλη, καὶ ἃ θεὸς οἷον δ' εἶναι, ἃ ψυχὴν, καὶ ἅτινες μὲν σώματα πάντα φασὶ, ἅτινες δὲ καὶ ἀσώματα εἶναι ἀξιοῦσι. κὐ ὅτι οἱ μὲν, ἡδονὴν, οἱ δὲ, τὸ καλὸν, ἀγαθὸν, κὐ εὐδαιμονίαν λέγει. καὶ τὰ

quam fortia hæc sunt quæ dixisti, quum vis totum ex partibus nosse. Quamquam contraria audire memini, eum scilicet qui totum norit, partem etiam nosse, sed qui partem duntaxat norit, totum non nosse. Hoc etiam mihi responde, num [1] Phidias conspecto leonis ungue, leoninum esse cognovisset, ni leonem integrum aliquando vidisset? Vel tu, conspecta hominis manu, hominis esse dicere posses, cùm antea neque nosses, neque vidisses hominem? Cur taces? Numquid vis ut pro te ad rem pertinentia respondeam, quia non posses? Itaque periculum est ne Phidias infecta re abeat, leone frustra formato. [2] Nihil enim ista ad Bacchum, quæ à te proponuntur, faciunt. Vel quomodo hæc illis similia sunt? Neque enim Phidiæ, tibique alia cognoscendarum partium causa fuit, quàm prior totius cognitio: hominis dico & leonis. In Philosophia etiam ut in Stoica, quo pacto ex parte reliqua cognosces? aut quo pacto demonstrabis esse honesta? non enim novisti totum cujus illæ partes sunt. Verùm quod dicis facile esse philosophiæ totius summa capita audire exigua diei particula, nimirum quæ sint rerum principia, qui fines, quid de Diis sentiant, quid de anima: quinam omnia esse corporea dicant, quinam incorporea censeant: quodque alii quidem voluptatem, alii verò honestum, summum bonum ac fœlicitatem esse statuant: atque id genus alia:

1 *Phidias*] Plut. in commentario de defectis oraculis videtur ad Alcæum referre. ἢ κατ' Ἀλκαῖον, inquit, ἐξ ὄνυχος τὸν λέοντα γεγράφοντας. Cogn.

2 *Nihil ista ad Bacchum*] Hæc clausula in proverbium abiit. quo significatur illa nihil ad rem attinere, & nimium inæqualem esse comparationem, idem in Baccho. vide Erasm. Chiliad. *Idem.*

τοιαῦτα. ὑπτοὶ μὲ ἀκήκοαζε, ἀποφήναζθαι ῥᾴδιον, καὶ ἔργον ὀλίγου. εἰδέναι δ' ὅστις ὁ παληθὴς λόγος ἐστὶν, ὅσον μὴ ἐχὶ μόριόν ἐστι ἡμέρας, ἀλλὰ πολλῶν ἡμερῶν δέηται. ἢ τί δὴ σμικροὶ παῖδες, ὑπὲρ αὐτῶν τούτων ἐκατοντάδας, καὶ χιλιάδας βιβλίων ἔκαστοι συγγεγράφασιν, ὡς πίστευεν οἴμαι ἀληθῆ εἶναι ἃ ὀλίγα σμικρὰ, καὶ ἃ σοὶ εὐδοκεῖ ῥᾴδια, καὶ σύμφορα. νῦν δ' μάντεως οἴμαι δεήσει σοι καὶν ταῦτα σοὶ τὰ αἱρεσιν τὸ κρεῖττον, εἰ μὴ ἀνέχῃ τὰ ἀμφιβόλω, ὡς ἀκριβῶς ἑλέσθαι αὐτὸς, ἅπαντα, καὶ ὅλον ἕκαστον καθιοῦσας. ἐπίτομος γὰρ αὕτη γένοιτ' ἄν. σὺ δ' ἔχουσα σκεπτομένῃ, καὶ ἀναβολὰς, εἰ μεταπολλάμβοι τὸ μάντι, ἀκούσας τὰ κεφαλαίων ἁπάντων, σφραγίζοιο ἐφ' ἑκάστοις. ἀπαλλάξει γάρ σε ὁ Θεὸς μυρίων πραγμάτων, δείξας σὺ τῷ ἱερείῳ ἥπαρ ἅπερ σοι αἱρετόν. εἰ δ' βούλῃ, καὶ ἄλλό τι ἀπραγμονέστερον ὑποθήσομαί σοι, ὡς μὴ ἱερεῖα καταθύειν ταυτί, [1] καὶ θυσιάζῃ τῷ μηδὲ ἱερεῖα πρὸ τὰ μεγαλομίδων παρακαλεῖν. ἀλλ' ἴ, καθάπερ ἐμβαλὼν γραμματεῖα, ἔχοντα τὰ φιλοσόφων ἑκάστου τύπους, κέλευε παῖδα τὰ ἀνήνων [2] ἀμφιθαλῆ τινα, προσελθόντα πρὸς τοῦ καθάπερ, ἀναλέσθαι ὅ, τι ἂν πρῶτον ὑπὸ τοῦ χείρα ἔλθῃ τὰ γραμματείων, καὶ τελοῦντ κεῖ τὸ λαχόντα σκέπτεσθαι, ὅστις ἂν ᾖ, φιλοσόφ-

lia: hæc quidem sic audita fuisse, demonstrare facile est, nulliusque negotii: sed scire quis vera dicat, vide ne non unius diei particulam requirat, sed multis diebus indigeat. Aut cur illi de his ipsis rebus centenos, millenosque libros singuli conscripserunt, nisi ut persuaderent, opinor, vera esse pauca illa, & quæ intellectu facilia tibi videntur. Nunc autem vate, ut puto, indiges hîc ad meliorum electionem faciendam, nisi recipias disquisitionem illam, ut quum omnia, & unumquemque totum exploraveris, accuratè deligas. Hæc enim sic fuerit compendiosa, nec ambages, nec moram habebit, si accersito vate, auditisque summis omnium capitibus, ad singula victimas immolaris. Nam te Deus infinitis negociis liberabit, in sacro hepate quænam sint eligenda tibi demonstrans. Quòd si velis, aliud etiam minoris negocii compendium tibi subjiciam, quod sequutus neque victimas offeras, neque aliquem ex sacerdotibus magna mercede conducendis ascisças. Sed conjectis in urnam literulis, quæ uniuscujusque philosophi nomen habeant, jube impuberem puerum cui parens uterque sit, ut ad urnam accedens eam literam extrahat quæ prima sub manum venerit, atque in posterum illius qui tibi sorte obtigerit, quicunque sit, philosophiam sectare.

Her-

1 Καὶ θυσιάζῃ τῷ μηδὲ ἱερεῖα τινὰ τὰ μεγαλομίδων παρακαλεῖν] *Et sacrifices eo ipso, quòd non advoces sacrificum aliquem pretiosum*, &c. Sed fortè an fuit, καὶ θυσιάζῃ θεῷ, μηδὲ ἱερεῖα θύσι τινὰ τὰ μεγαλομίδων παρακαλεῖν, *& sacrifices Deo, neque opus sit accersere sacrificum aliquem pretiosum.* Marc.

2 Ἀμφιθαλῆ] Patrimum, ἀμφοτέροις τοῖς γονεῦσι θαλλοντα, καὶ μητρὸς ὠρῳκαισωΐων. Sic hanc vocem, ex Interprete Aristophan. ad aves, interpretantur Scal. ad Catull. Marcil. ad Horat. Morem tangunt Interpretes Theocriti, Eustath. ad Homer. *Bourd.*

Ερμ. ταυτὶ μὲν ὦ Λυκῖνε βωμολοχικὰ, καὶ ὁ κῆ σί. σὺ δ' εἰπέ μοι, ἤδη ποτὲ οἶνον ἐπρίω αὐτός; Λυ. καὶ μάλα πολλάκις. Ερμ. ἆρ' οὖν φέρεις ἅπαντας ἐν κύκλῳ τοὺς ἐν τῇ πόλει καπήλους, ἀπομυόμενος, καὶ ἀποδοκιμάζων, καὶ ἀντιπαίζων τοὺς οἴνους; Λυ. οὐδαμῶς. Ερμ. χρὴ γὰρ οἶμαί σοι τὸ πρῶτον χρηστὸν καὶ ἀξίωμα συντρίψαι ἀποφέροντα. Λυ. νὴ Δία. Ερμ. καὶ ἀπὸ μὲν ὅλου σκεύους μύμαρ', εἰ ἔχοις ἂν εἰπεῖν ὅπου ἅπας ὁ οἶνος ἐστι; Λυ. εἶχον δ'. Ερμ. εἰ δὲ ἔλεγες προπιόντων τοῖς καπήλοις, ἐπιδὴ κοτύλιον πρίασθαι βούλομαι, δότε μοι ὦ ἄνδρες σκεπτὸν ὅλον ἕκαστος ὑμῶν τὸ πῖον, ὡς ἀφικνούμενος ἐπιξελθὼν, μαθοιμι ὅστις ἀμείνων τὸν οἶνον ἔχει, καὶ ὅπου μοι ὠνητέον. εἰ ταῦτ' ἔλεγες, σὸν ἂν οἱ καπηλάσαι σε αὐτίκ'; εἰ δὲ καὶ ἐπιτιλιον ἐνοχλοίης, ταχὺ ἂν καὶ προσοχέαι δὲ ὑδάτιον; Λυ. οἶμαι ἔγωγε. καὶ δίκαιά γ' ἂν πάθοιμι. Ερμ. καὶ ταῦτα δὴ καὶ σὺ φιλοσοφίᾳ. τί δεῖ σκεπτὸν τὸ πῖον, δυναμένους ἀπ' ὀλίγου δὲ γεύματος εἰδέναι ὁπότον τὸ πᾶν ἐστι; Λυ. ὡς ὀλισθηρὸς ὦ Ἑρμότιμε, καὶ διαδιδρᾴσκεις ἐκ τῶν χειρῶν. τἀληθῆ, ἀλλ' ὑπαὶς μα. οἰόμενος γὰρ σκαφοῦσθαι, εἰς τὸν αὐτὸν κύβδην ἐμπέπτωκας. Ερμ. πῶς τοῦτ' ἔφης; Λυ. ὅτι αὐξομολογούμενον προῆγμαι λαθὼν, καὶ γνώσεσθαι ἅπασι τὸν οἶνον, εἰκάζεις αὐτῷ τὰ ἀνομοιότατα καὶ ὑπὲρ ὧν ἀμφισβητήσειν ἅπαντες ἀφανῶν ὄντων. ὥστε ἔγωγε σὲ ἐγὼ εἰπεῖν καθότι σοι ὁμοίως φιλοσοφίᾳ καὶ οἴνῳ εἴκω. ἀρα κῆ τοῦθ' μόνον, ὅτι καὶ φιλόσοφοι δοκοῦντα ὦ μαθήματα, ὥσπερ οἱ κάπηλοι τὸν οἶνον, ἐπιδεικνύουσι τοῖς ἐθέλουσι μανθάνειν; Ερμ. ἀλλ' ἐκεῖνο μὲν ἐᾶσον ἤδη· ἐπεὶ καὶ τὸν ἐμὸν οἶνον ἐπίωμεν, ἐπιδείξω σοι ὅτι καὶ ἐν τούτῳ τὸ πῖον ἐστὶ καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ἅπασιν.

Hermot. Scurrilia ista non tuî sunt ingenii Luciane. Tu verò dic mihi, ipsè-ne aliquando vinum emisti? *Lucian.* Et persæpe quidem. *Hermot.* Ergo-ne omnes urbis caupones in urbem obibas gustando, comparando, & expendendo vina? *Lucian.* Nequaquam. *Hermot.* Oportet enim, opinor ut in quod bonum & dignum incideris, ex eo auferas. *Lucian* Ita per Iovem. *Hermot.* At ex illa degustati vini portiuncula cognoscere potuisti cujusmodi sit totum. *Lucian.* Potui certè. *Hermot.* Sed si caupones adiens diceres, Quoniam vini sestarium emere volo, heus vos date mihi singuli ebibendum integrum dolium, ut exhausto toto, norim quis optimum habeat vinum, & unde mihi sit emendum. Si inquam hæc diceres, annon putas ipsos te derisuros? imò si magis turbares, fortè aquam etiam affusuros? *Lucian.* Id certè existimo, & pro meritis exciperer. *Hermot.* Eodem modo se res habent in philosophia. Quid opus est dolium exhaurire, cùm ex degustata portiuncula, quale sit totum, nosse possimus? *Lucian.* Vt lubricus es, Hermotime, & è manibus elaberis. Attamen parum promovisti. Nam cùm effugisse te putaris, in eandem sagenam incidisti. *Hermot.* Quorsùm hoc dicis? *Lucian.* Quoniam rem per se planam, omnibusque cognitam, scilicet vinum cum rebus dissimillimis comparas, & de quibus ut pote obscuris omnes ambigunt. Itaque non possum dicere qua in re similia tibi sunt vinum, & philosophia, nisi in hac solùm, quòd philosophi præcepta tradunt, sicuti caupones,

πηλοι, κεραμάμβοί γε οἱ πολλοὶ, καὶ δελώσαντες, καὶ κακομετρήσαντες. ἅπασι δ' ἐπισκηπήσωμεν ὅ, τι καὶ λέγεις. τὸ οἶνον φῆς τὸ ἐν τῷ πίθῳ ὅλον αὐτὸν αὑτῷ ὅμοιον εἶναι. καὶ μὴν Δί' οὐδὲν ἄτοπον. ἀλλὰ καὶ εἴ τις γεύσαιτο ξυμπάμπαν ὀλίγου ὅστου αὐτοῦ, εἴσεται αὐτίκα ὁποῖόν ἅπας ὁ πίθος ἐστίν. ἀκήλεγον καὶ τοῦτο, καὶ οὐδὲν ἂν ἔγωγέ τι ἀντείποιμι. ἆρα δὴ καὶ τὸ μετὰ τοῦτο, φιλοσοφίαν, καὶ εἰ φιλοσοφοῦντες, οἷον, ὁ διδάσκαλός σοι, ἆρα ταῦτα ἐκεῖνος ὑμῖν λέγει ὁσημέραι, καὶ ταὐτὰ αὐτῶν, ἢ ἄλλα ἄλλοτε; πολλὰ γάρ ἐστι. φθονῶ ὦ ἑταῖρε. ἢ καὶ ἂν οἰκὸς ἦν περιμένειν αὐτὸν καὶ τὰ Ὀδυσσέως θεῖσθαι, καὶ διαπλανᾶσθαι, εἰ τὰ αὐτὰ ἔλεγεν, ἀλλ' ἀπιχθὲν ἂν σοι καὶ ἄπαυστον ἀκούσαιτο; Ερ. πῶς γὰρ οὔ; Λυ. πῶς δ' οἷόν τέ σοι λῶ, λέγε μοι, τὰ αὐτὰ γιγνόμενα εἰδέναι τε πάντα; ἢ γὰρ τὰ αὐτά γε, ἀλλ' ἀεὶ ἕτερα καινὰ ἐπικαινοῖς ἐλέγετο. ὥσπερ ὁ οἶνος ἀεὶ ὁ αὐτὸς λῶ, ὥστε ὦ ἑταῖρε, λῶ μὴ ὅλον ὑκπίης τὸν πίθον, καὶ ἄλλως, μεθύων θᾶττον, ἀπιχθῶς γὰρ [1] ἐν τῷ πυθμένι δοκεῖ μοι ὁ Θεὸς καθακρύψαι τὸ Φιλοσοφίας ἀγαθὸν ὑπὸ τῶν πρώτων αὐτῶν, δείσας δὴ ὅλον ἐξαντλήσαι ἐς πάντας. ἢ δ' ποτ' ἂν ὄργις τὸ νεκτάριον ἐκεῖνο πόμα, ὃ πάλαι διψῶν μοι δοκεῖς. σὺ γ' οἶμαι τὸ τοιοῦτον αὐτὸ εἶναι, ὡς εἰ μόνον γεύσαιτο αὐτοῦ, καὶ παύσαιτο μικρὸν ὅσον, αὐτίκα πάνσοφον ἡγήσόμενον, [2] ὥσπερ φασὶν οἱ Δελφοὶ τὴν

nes, commiscendo, adulterando, & malè metiendo. Ad hunc autem modum quod dicis consideremus. Vinum quod est in dolio totum sibi simile esse dicis. Neque id per Iovem est absurdum. Verùm etiam siquis haustam vel minimam particulam gustaverit, cogniturum illico quale sit dolium integrum. Hoc quoque est consentaneum, neque huic contradixero. At vide posthac, philosophia, & philosophi, veluti præceptor tuus, num hæc quotidie dicit vobis, & de iisdem verba facit, an verò aliàs alia proponit? multa enim sunt, ut patet, amice. Annon verò etiamnum, ut par est, apud ipsum, instar Vlyssis circumeundo, & oberrando perduras, si eadem loquitur, vel tibi satis est aliquid semel inaudiviſſe? *Hermot.* Quidni? *Lucian.* Quinam igitur potuisti ex primo gustu omnia cognoscere? Non enim eadem, sed nova semper alia novis addebantur. Nec uti vinum, semper idem erat, adeò ut nisi vas totum exhauseris, nequicquam inebriatus obambulaveris. Nam planè in fundo sub ipsa fæce mihi visus est Deus Philosophiæ summum bonum abstrusisse. Itaque totum ad extremum exhaurire oportebit: alioqui nectaream illam potionem quam jamdiu sitire mihi videris, nusquam invenias. Porrò tu putas hujusmodi esse philosophiam, ut si solùm degustaveris, ac de ea tantillum traxeris, protinus evadas omnibus sapientiæ numeris absolutus. Veluti de illa divinatrice Delphica perhibent, quæ simul-

1 Ἐν τῷ πυθμένι] Ex Hesiod. *Bourd.*

2 ὥσπερ φασὶν οἱ Δελφοὶς] Dico ad Pausan. *Idem.* Delphos tellus à principio vaticinari solita fuit, quæ paulo post Daphnem constituit à qua Themis

σεόμενα, ἐπιδὲν πίῃ δ' ἱερᾶ νάμα[τ]ος, ἤδη τὸν κῦδος γίγνεσθαι, καὶ χρᾶν τοῖς προσιοῦσιν. ἀλλ' οὐχ οὕτως ἔχειν ἔοικε. σὺν δὲ ὑπὲρ ἥμισυ δ' πίθου ἐκπεπωκὼς, ἐπάρχεσθαι ἔτι ἔλεγες. ὅρα τοίνυν μὴ τῷδε μᾶλλον φιλοσοφία ἔοικεν. ὁ μὲν γὰρ πίθος, ἔτι μένοι σοι, καὶ ὁ κάπηλος, εἰ δὲ μὴ οἴνου, ἀλλὰ παντοδαπὰ ἰὼς πυρὸς ὑπὲρ ἄνω. καὶ μὴν τῦτο, κύαμοι. εἶτα, κεγχραί. καὶ ὑπὸ τούτοις, φακοί. εἶτα, ἐρέβινθοι, [1] καὶ ἄλλα ποικίλα σεσῶς. εἰ δὴ σὺ ὠνήσαιο ἐθέλων τ' ἀτερμόνων, καὶ ὃς ἀφελὼν δ' πυρᾶ, ὑπὲρ ἐμοῦ, ἀνέδωκέ σοι δείγματα ἐς τὸν χρῖσμα, ὡς ἴδοις, ἆρα ἂν ἔχοις ἂν εἰκάσαι εἰς ἐκεῖνο ἀποβλέπων, εἰ μὴ οἱ ἐρέβινθοι καθαροὶ, καὶ οἱ φακοὶ δύσκεῖς, καὶ οἱ κύαμοι ἐμβρίκινοι; Ερμ. ἀδαμῶς. Λυ. ἐ τοίνυν ἐδὲ φιλοσοφίαν ἀφ' ἑνὸς, ἂν φήσῃ τις δ' σεσῶτα, μάθοι ἂν ἅπασαν ὁποῖά ἐστιν. ἐ γὰρ ἐν τι ἐμοὶ, ὥσπερ ὁ οἴνος, ὥσπερ σὺ αὐτῷ ἀπεικάζεις, ἀξιῶν ὁμοίαν εἶναι τῇ γδύμῳλι. τὸ δ', ἐπεργάσιόν τι ἄφθη, ἐ παρέργως τ' ἐξεπίσωσε δτόμβον. οἶνον μὲν γὰρ φαῦλον πρίασθαι, εν δυοῖν ὀβολοῖν ὀκτόδιτος. αὖτον δέ τινα σὺν τῇ συρφετῷ δ[ι]απολέσθαι, ὡς ἐ αὐτὸς σὺ ἐχρῆ ἔφησθα, ἐ μικρὸν εἶναι κακόν. ἄθλιος, ὁ μὲν, ὅλον ἀξιῶν ἐκπιεῖν τ' πίθον, ὡς κοτύλην πρίασθαι, ζημιώσας ἂν τ' κάπηλον, ὅτως ἀπέχοιτο γυόμβου. φιλοσοφία δ', εἰ δὲν ἂν τοιῦτο πάθοι, ἀλλὰ κἂν ὅτι πύμπολλα πίῃς, εἰδὲν ἐλάττων

simulatque sacra fluenta degustarat, illico afflata numine, consulentibus oraculum responsa dabat. Atqui rem non ita se habere verisimile est. Itaque tu cùm jam dimidium dolii bibisses, incipere adhuc perhibebas. Ergo vide ne huic potiùs similis sit philosophia. Nam dolium adhuc & caupo tibi maneat, atque insit non vinum, sed omnifaria seminum mixtio: triticum desuper, postea fabæ, deinde hordeum, & sub his, lentes, mox cicera, præterea varia alia semina. Iam si semina emere velis, & institor accepto tritico tibi specimen inspiciendum in manum indiderit: posses-ne illud intuitus dicere, an cicer mundum, an lentes maceratu faciles, & fabæ non inanes insint? *Hermot.* Nequaquam. *Lucian.* Proinde neque Philosophiam ab uno quod primum quis dixerit, universam cujusmodi sit cognosces. Non enim unum quid est, sicuti vinum, cum quo eam comparas, specimini similem esse ratus. Sed hæc aliud quiddam est, quod disquisitione non perfunctoria opus habet. Nam malum vinum emere, jacturam affert duorum obolorum: sed in fæce disperire non exiguum est malum. Alioqui qui totum vas epotare voluerit, ut sestarium emat, damno cauponem afficiet, tam insolenter degustando. Sed philosophiæ nihil tale accidit: verùm etsi quamplurimum biberis, vas tamen

eandem facultatem adepta est, à Themide autem Apollo dono accepit, qua de re Pausan. in Phocicis. *Corn.*

1 Καὶ ἄλλα ποικίλα σεσῶς. εἰ δὲ σὺ ὠνήσαιο ἐθέλων] Καὶ ἄλλα ποικίλα, σεσῶς εἰ δὲ σὺ ὠνήσαιο ἐθέλων, *& alia omnimoda. Accedis verò tu emere volens.* Marc.

1 Ka-

ὁ πίθος γίγνεται), ἀεὶ ζημιώσεται ὁ κάπηλος. ἐπιῤῥεῖ γὰρ [1] κατὰ τὴν παροιμίαν τὸ πραγμα, ἐξαντλούμενον εἰς τὸν ἔμπαλιν, ἢ ὁ τῶν Δαναΐδων πίθος. οὐτοσὶ μὲν γὰρ τὸ ἐμβαλλόμενον οὐ συνέχει, ἀλλὰ διίῤῥηκε λύχνος. σκόπει δή, ἵνα μὴ φίλης σε, τοιοῦτον ἡ, οἷον ἐγὼ λέγω τὸν τῆς φιλοσοφίας περὶ γεύσασθαι. καὶ μή με νομίσῃς βλασφημεῖν περὶ αὐτῆς, ἵνα εἴπω ὅτι φαρμάκῳ ὀλεθρίῳ ἔοικεν, οἷον κανθαρίδι, ἢ ἀκονίτῳ, ἢ ἄλλῳ τοιούτῳ. οὐδὲ γὰρ ταῦτα, ἐπίσταμαι γοναπηφόρα ἐστὶν ἀπεκτόνοι ἄν, εἴ τις ὀλίγον ὅσον ἀκροδιάβοι ἀποξύσας αὐτῶν, ἄκρῳ τῷ ὄνυχι ἀπογεύσαιτο. ἀλλὰ μὴ τοσοῦτον ὅσον χρὴ, καὶ ὅπως, καὶ ξὺν οἷς, οὐκ ἂν ἀποθάνοιτο φοστιγκάμενος. σὺ δὲ ἠξίους τἀλάχιστον ἐξαρκεῖν, ὡς ἀποπλίσαι τὸν ὅλον γνῶσιν. Ερμο. ἴσως ταῦτα ὡς βέλτ' Λυκῖνε. τί δὲ ἑκατὸν ἔτη χρὴ βιῶναι, καὶ τοσοῦτ' ὑπομεῖναι πράγματα; ἢ οὐκ ἂν ἄλλως φιλοσοφήσαιμεν; Λυ. οὐ γὰρ ὦ Ἑρμότιμε. καὶ δεινὸν οὐδὲν, εἴγε ἀληθῆ ἔλεγες οἱ ἀρχῆ, ὡς ὁ μὲν βίος, βραχὺς, ἡ δὲ τέχνη, μακρή. νῦν δὲ σοι οἶσθ', ἵνα παῦλαν ἀγαπᾷς, εἰ μὴ αὔριον ἡμῖν ἀρξει δύναι ἥλιον, Χρύσιππος, ἢ Πλάτων, ἢ Πυθαγόρας γλύσιον. Ερμο. σκέπτομαι μὲ ὦ Λυκῖνε, καὶ συναλαίνεις εἰς στενὸν, οὐδὲν ὑπὲρ ἐμοῦ δεινὸν πάσχων. ὑπὸ φθόνου δηλαδὴ

men non imminuitur, neque cauponi damnum infertur. Nam juxta proverbium labor exhaustus affluit, & contra quàm Danaidum dolio evenit. Illud enim non continet, quod infunditur, sed protinus perfluit, hinc verò siquid absteleris, plura tamen reliqueris. Cæterùm aliud quiddam simile de Philosophiæ gustu tibi volo dicere: ac ne putes me in ejus infamiam loqui si dixero similem esse exitiali pharmaco, veluti cicutæ, vel aconito, vel id genus alii. Neque enim ista quanquam sunt lethalia, mortem inferant, siquis tantillum ex iis abrasum summo ungue degustaverit. Sed nisi quantum, quomodo, & cum quibus oportet sumpseris, mori possis. Tu verò vel minimum, ad perficiendam totius cognitionem sufficere volebas. *Hermot.* Ista, Luciane, sint, prout vis. Quorsum igitur centum annos vivere, & tot negocia sustinere oportet? annon aliter philosophari possemus? *Lucian.* Nequaquam, Hermotime. Neque id grave est: si verum est quod initio dicebas, [2] vitam esse brevem, artem verò longam. At nescio qui nunc fiat, ut stomacheris, si non hodie antequam sol occidat Chrysippus, aut Plato, aut Pythagoras evadas. *Hermot.* Tu me obsides Luciane, & in angustum adigis, nihil à me mali passus: præ invidia nimirum,

1 Κατὰ τὴν παροιμίαν] Sic illa, ἄλλων μὲν ἐξαντλεῖται ὁ δὲ ἐπιῤῥεῖ, consule paræmiographos. In Anglic. Cod. dramata paginæ 556. omnino corrupta. *Bourd.*

2 *Vitam esse brevem*] Virg. 10. Æn.

Breve & irreparabile tempus
Omnibus est vita.

Horat. Od. 4. lib. 1. Iuvenal. Sat. 9. *Cogn.*

δὴ, ὅτι ἐγὼ μὲν, πρὸ κοπτοῦ σὺ τοῖς μαθήμασι, σὺ δ' ὀλιγώρησας ἑαυτοῦ, τηλικοῦτος ὤν. Λυ. οἶσθ' οὖν ὃ δράσεις; ἐμοὶ μὲν, ὥσπερ κορυβαντιῶντα, μὴ ἀφίστη τὸν νοῦν, ἀλλ' ἔα λῆρεῖν. σύσχες ὡς ἔχεις, ἀφίορμὰ ἐς τὸ πρόθυρον τὴν ὁδὸν, καὶ πρόιωνε κἀκ τῶν ἐξ ἀρχῆς σοι διδεγμένα περὶ τούτων. Ερμο. ἀλλ' οὐκ ἐᾷς σὺ βίαιον ὢν αἱρεῖσθαί με, ἵνα μὴ πιέσω σὲ ἀπάντων. Λυ. [1] καὶ μὴν οὐδὲν εἰδέναι χρὴ, ὡς οὐκ ἂν ποτε ἄλλο εἴποιμι. βίαιον δ' λέγων ἐμὲ, [2] ἀναίτιον δικεῖς μοι κἀκ τοῦ ποιητοῦ αἰτιᾶσθαι αὐτὸν, ἐς ἂν μὴ ἔτι σοὶ λόγος συμμαχήσας, ἀφελὴ τὸ βίας, ἢ μὴ ἀγόμενον. ἴσως γάρτοι καὶ πολλῷ βιαιότερα φαίη ἂν σοι ὁ λόγος. σύσχες οὖν παρεὶς, ἐμὲ ἴσως αἰτιατὴν. Ερ. τί ποιᾶ; δεδοικὼς γὰρ εἰ μὴ ἀρξάμενον καταλείποιμι αὐτὸν. Λυ. οὐκ ἱκανὸν εἶναί φησι τὸ πάντα ἰδεῖν, καὶ διεξελθεῖν δι' αὐτῶν, ὡς ἔχειν ἤδη ἑλέσθαι τὸ βέλτιστον, ἀλλ' ἔτι δεῖ μείζονος σκέψεως. Ερμο. τίνος τούτου; Λυ. κριτικῆς τινος ὦ δαιμόνιε, καὶ ἐξεταστικῆς ἀκριβοῦς, καὶ νοῦ ὀξέος, καὶ ἀδεκάστου, οἷον χρὴ εἶναι τὸν περὶ τῶν τηλικούτων διακρινοῦντα. ἢ μᾶλλον ἂν ἅπαξ ἐωρακὼς εἴη. ἀποδοτέον δὲ φησι καὶ τῷ τοιούτῳ χρόνον οὐκ ὀλίγον, καὶ σκεπτόμενον ἅπαντα, εἰς μέσον αἱρεῖσθαι διαμέλλοντα, καὶ βραδύνοντα, πολλάκις ἐπισκοποῦντα, μήτε ἡλικίαν ὀλίγον ἐκόντα, μήτε χῆμα, ἢ δόξαν ἐπὶ σοφίᾳ αἰδούμενον, ἀλλὰ κρίνοντα τὸν Ἀρεοπαγίτας αὐτὸ πεισόμενον, quoniam ego nonnihil in præceptis profeci, tuque te ipsum, ætate tam grandis, negligis. *Lucian.* Scis igitur quid facias? Mihi quidem tanquam insanienti mentem ne advertas, sed delirare sinas: tu verò, ut jam te habes, in via progredere, & quæ ab initio de his decreviisti perage. *Hermot.* At tu in me es adeò violentus, ut nihil eligere sinas, nisi cuncta tentarim. *Lucian.* Atqui me nunquam aliud dicturum, probè scias oportet. Quumque violentum me appellas, videris mihi insontem, juxta Poëtam, incusare, nisi dum altera pro te faciens oratio, quod jam illatum est, auferat à violentia. En tibi etiam violentiora multò proponeret oratio. Sed illa fortè omissa me incusabis. *Hermot.* Qualianam? miror enim si aliquid indictum relinquerit. *Lucian.* Dicit non sufficere omnia vidisse, eaque percurrisse, ut quod est optimum eligere possis: sed re maxima adhuc opus esse. *Hermot.* Quanam illa? *Lucian.* Iudicii quodam acumine, ὦ admirande, & examinandi arte, & mente solerti, & acri atque incorrupto ingenio, quale illud esse debet quod de rebus tantis est judicaturum: aut nequicquam omnia visa fuerint. Ac rei tali non exiguum tempus tribuendum affirmat: omnibusque in medio positis eligendum eum qui differt, & cunctatur, sæpe contemplando, quique non cujusque dicentis ætatem, non habitum, non sapientiæ opinionem reverenter habet, sed Areopagitarum more fa-

1 Καὶ μὴ δῆ εἰδέναι] Καὶ μὴν δὴ εἰδέναι. Marc.
2 Ἀναίτιον δικεῖς μοι κἀκ τοῦ ποιητοῦ αἰτιᾶσθαι αὐτὸν] Λεῖπε. Idem.

1 Τὸν

πε. οἱ ἐν νυκτὶ καὶ σκότῳ διηρώτησιν, ὡς μὴ εἰς τὰς λήθους, ἀλλ' εἰς τὰ λεχθέντα ἀποβλέποιεν. καὶ τότ' ἤδη ἐξέσται σοι βεβαίως ἐλομένῳ φιλοσοφεῖν. Ερμῆ. μὴ τὸ βίου φῄς. ἐμὲ γὰρ τούτων, ἱκανὸς ἀνθρώπων βίος ἐξαρκέσειεν ἂν ὡς ἐπὶ πάντων ἐλθεῖν, καὶ ἔκφυγον ἀκριβῶς ἐπιδεῖν. καὶ ἐπιβῆναι, κρῖναι. καὶ κρίναντα, ἐλέσθαι. καὶ ἑλόμενον, φιλοσοφῆσαι. μόνως γὰρ δὴ ὄντως εὑρεθῆναι φῄς πέλῃτις, ἄλλως δ' οὔ. Λυ. οὐκοῦν χάρε σοι εἰπεῖν ὦ Ἑρμότιμε, ὅτι μὲ δεῖ τοῦτό γε ἱκανόν, ἀλλ' ἔτι μοι δοκοῦμεν λελῆσθαι ἡμᾶς αὐτούς, οἰόμενοι μὴ πω εὑρηκέναι βέβαιον. εὑρήκατε δ' οὐδέν, ὥσπερ οἱ ἁλιεύοντες πολλάκις καθέντες τὰ δίκτυα, καὶ βάρος τινὸς αἰσθόμενοι, ἀνέλκουσιν, ἰχθῦς πολλοὺς γε προσδεδεκέναι ἐλπίζοντες. εἶτα, ἐπειδὴ κάμωσιν ἀναστῶντες, ἢ λίθος τις ἀναφαίνεται αὐτοῖς, ἢ κεραμίων, ψάμμῳ σεσαγμένον, σκάπτ' μὴ καὶ ἡμεῖς τι τοιοῦτον ἀνεσπακέναμεν. Ερ. ὁ μαιεύεσθαί τί σοι τὰ δίκτυα τοῦτο βούλεται. ἀπεχνῶς γάρ με προσκαλεῖς αὐτοῖς. Λυ. ὑπὸ πειρᾶ διεκδῦναι. σὺν Θεῷ γὰρ οἶδα νεῖν, εἰ καί τις ἄλλος. ἐγὼ γὰρ κἂν ἐφ' ἅπαντας ἔλθωμεν πειράσομαι, καὶ τότε ἐρασόμεθά ποτε, ὑδέπω δὲ τοῦτο δῆλον ἔσεσθαι νομίζω, εἴ τις ἐξ αὐτῶν ἴσχε τὸ ζητούμενον, ἢ πάντες ὁμοίως ἀγνοοῦσι. Ερμῆ. τί φῄς; οὐδὲ τούτων τις πάντως ἴσχει; Λυ. ἄδηλον. ἢ σοὶ ἀδύνατον δοκεῖ ἅπαντας ψεύδεσθαι, τὸ δ' ἀληθὲς ἄλλο τι εἶναι ὡς μηδενὸς αὐτῶν πω εὑρημένου; Ερμ. πῶς οἷόν τε; Λυ. ὅτως. ἔστι γὰρ ὁ μὲν ἀληθὴς ἀριθμὸς ἡμῖν, εἴκοσιν. οἷον, κυάμους τις facit: qui noctu & in tenebris indicant, ne dicentes, ſed quæ dicuntur, reſpiciant. Et tunc licebit tibi philoſophari quum certò elegeris. *Hermot.* Poſt vitam dicis. Ex his enim ſequitur nullius hominis vitam ſatis longam eſſe poſſe, ut omnia perluſtret, & accuratè ſingula perſpiciat, perſpectaque judicet, judicata eligat, delectuque habito philoſophetur. Hac enim ſola ratione, non alia verum inveniri poſſe aſſeris. *Lucian.* Piget me tibi dicere Hermotime, neque hoc ſufficere: verùm adhuc videmur noſmet ipſos fallere, quum certi quippiam inveniſſe putamus, attamen nihil invenimus? quemadmodum piſcatores, qui retibus ſæpe demiſſis, perceptoque aliquo pondere, trahunt ut qui ſe magnam piſcium copiam irretiviſſe ſperent. Deinde poſtquam trahendo delaſſati fuerint, aut ingens lapis, aut vas arena refertum ipſis apparet. Vide ne nos etiam quippiam hujuſmodi traxerimus. *Hermot.* Non intelligo quid iſta retia ſibi velint: nam me iis planè irretitum tenes. *Lucian.* Ergo da operam ut effugias. Iuvante enim Deo natare ſcis, ſiquis etiam alius. Etenim etſi omnes experiendo perluſtremus, idque aliquando faciamus, nequaquam planum eſſe hoc exiſtimo, num quis illorum habeat quod quæritur, an verò ſimiliter omnes ignorent. *Hermot.* Quid ais? an id horum omnino nullus habet? *Lucian.* Non liquet. An tibi videtur fieri non poſſe ut mentiantur omnes, ipſaque Veritas alia quæpiam res ſit, quam eorum nemo invenerit? *Hermot.* Qui poteſt fieri? *Lucian.* Hoc modo. Sit enim verus nobis numerus, viginti. Exempli cauſa,

εἴκοσιν ἐς τὴν χεῖρα λαβὼν, ἐπικλεισάμενος, ἐρωτάτω δέκα ἵνας, ὁπόσοι εἰσὶν οἱ κύαμοι ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. εἰδὼς εἰκάζοντες, ὁ μέν, ἑπτὰ ὁ δέ, τριάκοντα λεγέτωσαν, ὁ δέ τις, δέκα, ἢ πεντεκαίδεκα. καὶ ἄλλος, ἄλλο ἄλλον ἴσως ἀριθμόν. συμβήσεται μέντοι καὶ τῷ τύχῃ ἴσως ἀληθεύσαι. ἢ γάρ; Ερμ. ναί. Λυ. τί μὲν οὖν τοῦτο ἀδύνατον, ἅπαντας ἄλλον ἄλλως ἀριθμεῖν εἰπεῖν, τοὺς ψευδεῖς, καὶ σὺ ὄψει, μηδένα δὲ αὐτῶν φάναι, ὅτι εἴκοσιν ὁ ἀνὴρ κυάμους ἔχει. ἢ τί φῄς; Ερμ. οὐκ ἀδύνατον. Λυ. τί οὖν τοίνυν ἅπαντες μὲν οἱ φιλοσοφοῦντες τὴν εὐδαιμονίαν ζητοῦσιν ὁποῖόν τί ἐστι, καὶ λέγουσιν ἄλλο ἄλλό τι αὐτὴν εἶναι. ὁ μέν, ἡδονήν. ὁ δέ, τὸ καλόν. ὁ δέ, ὅσα ἕπεσθαι φασὶ τοῖς αὐτῆς. εἰκὸς μὲν οὖν καὶ τοῦτον ἓν ἢ εἶναι τὸ εὐδαιμονεῖν. οὐκ ἀπεικὸς δὲ καὶ ἄλλό τι παρ' αὐτὰ πάντα. καὶ ἐοικέναμεν ἡμεῖς ἀναπαλιν ἢ ἐχρῆν, περὶ τὴν ἀρχὴν σπεύδειν, ἐπείγεσθαι ὡς τὸ τέλος. ἔδει δ' εἶμεν ὡσπερεὶ φασιν ἡλιάζειν, ὅτι ἔγνωσαι πάλαι. καὶ πάντως ἔχει τις αὐτὸ εἰδὼς τῶν φιλοσοφούντων. εἶπε μοῦ τοῦτο, τὸ ἐξῆς ἂν ἦν ζητῆσαι, ὡς πειστέον ἐστίν. Ερμο. ὥσπερ ὦ Λυκῖνε, τοῦτο φῄς ὅτι δεῖ ἂν ἅπασι φιλοσοφίας χωρῆσαι μέρη, δεῖ τότε πάντως ἐξευρεῖν τὰληθές. Λυ. μὴ ἐμὲ ὦ γαθὲ ἐρώτα, ἀλλὰ τὸν λόγον αὐτόν. καὶ ἴσως ἂν ἀπεκρίναντό σοι ὅτι οὐδέπω, ἐς' ἂν ἄλλο ἢ εἴ τι τοῦτον ἐστὶν, ὧν φασιν. Ερμ. οὐδέ ποτε ἀφ' ἐξ ὧν σὺ φῄς, εὑρήσομεν, οὐδὲ φιλοσοφήσομεν, ἀλλὰ δεήσει ἡμᾶς ἰδιωτεύειν τινὰ βίον ζῆν, ἀπορεῖν, fabis viginti in manum ſumptis, & concluſis, quiſpiam decem homines interroget, quot fabas in manu habeat, hi verò conjectantes, alius quidem ſeptem, alius triginta dicat: alius decem aut quindecim, denique alius alium numerum: accidit ut aliquis fortè fortuna verum dicat, nonne? *Hermot.* Ita certè. *Lucian.* Ergo neque hoc impoſſibile eſt, ut omnes alii alios numeros dicant, eoſque falſos, & qui non ſunt: adeò ut nullus eorum dicat virum in manu viginti fabas habere. Tu quid ais? *Hermot.* Impoſſibile non eſſe. *Lucian.* Eodem modo quicunque philoſophantur quærunt cujuſmodi res ſit fœlicitas, & alius aliud eam eſſe dicit: hic quidem voluptatem, ille honeſtum: alius alia de ipſa comminiſcitur. Veriſimile igitur eſt unum quiddam ex illis eſſe fœlicitatem. Nec eſt abſurdum, præter hæc omnia quiddam aliud eſſe. Ac nos ſecus quàm oportet, ante inventum principium ad finem videmur feſtinare. At opinor, priùs oportebat manifeſtum eſſe, Veritatem eſſe cognitam, & omnino eſſe penes aliquem ex philoſophis qui eam norit. Deinde ex ordine quærendum erat, cui ſit fides adhibenda. *Hermot.* Itaque hoc aſſeris Luciane, nos tametſi philoſophiam omnem obiverimus, nunquam tamen facultatem nobis paraturos inveniendi veritatem. *Lucian.* Ne me interroges ô bone, quin potiùs iſtum ſermonem: & fortaſſe reſpondebit tibi nuſquam hoc fore quoad incertum fuerit, num unum quidam illorum ſit, de quibus hi verba faciunt. *Hermot.* Proinde nunquam, ut ex tuis dictis colligo, inveniemus, neque operam phi-

σάντας ἔ φιλοσοφεῖν. Λυ. [1] τοῦτο ξυμβαίνῃ μοι ἐξ ὧν φῂς ἀδύνατον εἶναι φιλοσοφῆσαι, καὶ ἀνέφικτον ἀνθρώπῳ μοι ὄντι. ἀξιοῖς γὰρ τὸ φιλοσοφήσειν μέλλοντα, εἰλικρινῆ πρῶτον φιλοσοφίαν τὴν κρίσιν. ἡ δὲ αἵρεσις, ὅτῳ σοι εἰδικὴ μόνης ἀκολουθῆς ἂν βιώσῃ, εἰ μέλλει πάσης φιλοσοφίας χρήσεσθαι, ἑλοίμεθα τὴν ἀληθεστάτην. εἶτα λογιζόμενοι ἐπὶ τῶν ἀριθμῶν, ὁπόσου ἐκάστη ἑκατόνς ἐστι, διαιρεῖσθαι, ἀπομνημονεύσαντες τὸ πρόβλημα ἐς μονάδας ἄλλας, ὡς ὑστεραίως μονάδας πάλιν ἐς ἑκάστην βίαν. πολλῶν ὄντων, καὶ τοῦτο αὐτὸ ἂν ἀνελλιπῶς ἀπεφαίνεις, ἄδηλον εἶναι λέγων, εἴτε σύρητον ἔστι τὸ φιλοσοφοῦντων πάλαι πάλιν, [2] εἴτε καὶ μή. σὺ δὲ πῶς Ἑρμότιμε δύναιο ἂν ἀπομνημονεῦσαι εἰπεῖν ὅ, [3] τι εὕρηται ἔστι αὐτῶν; ἐγὼ μέν, οὐκ ἂν ὀμόσαιμι. καίτοι πόσα ἄλλα παρεῖδον ἐκόντες, ἐξεπίτηδες μακρὰς καὶ αὐτὰ διόμενα; Ερμ. τὰ ποῖα; Λυ. ἐκ ἀκούεις τῶν Στωϊκῶν, ἢ Ἐπικουρείων, ἢ Πλατωνικῶν εἶναι φασκόντων, τὰς μέν, εὐδύναν τὰς λόγους ἐκείνους, τὰς δέ, μή, καίτοι πολλὰ ἄλλα πάνυ ἀξιοπίστους ὄντας; Ερμ. ἀληθῆ ταῦτα. Λυ. τὸ τοίνυν ἀφιέναι τὰς εὐδίτας, καὶ ἀφιγνᾶναι, ἀπὸ τοῦ οὐκ εἰδότων μέν, φασκόντων δέ, ἅ σοι δοκεῖ πάνυ ἐργώδες εἶναι; Ερ. καὶ μάλα. Λυ. δέησε τοίνυν σε, philoſophiæ dabimus, ſed ea abdicata, vitam privatam vivamus oportebit. *Lucian.* Illud quidem accidit quod dicis, non eſſe promptum philoſophiæ incumbere, eamque ab homine comprehendi non poſſe. Iubes enim ut is qui philoſophiæ operam eſt daturus, optimam primum eligat. Ipſius autem delectus accuratè habendi ratio in hoc ſolo conſiſtere videtur, ſi perluſtrata omni philoſophia, veriſſimam eligamus. Deinde annorum quoque numerum computando, quantus unicuique perſcrutandæ ſufficiat, ſupergreſſus es, rem in alia ſæcula producens, ita ut veritatis inventio præſtitutum uniuſcujuſque vitæ tempus tranſgrediatur. Poſtremò, hoc ipſum etiam ambiguum reddis quum dicis eſſe incertum, num à priſcis philoſophis inventa ſit veritas, nec-ne. Tu verò Hermotime qui poſſes interpoſito jurejurando affirmare ab ipſis inventam eſſe? ego quidem jurare nolim. Quàm multa verò alia prætermitto lubens, quibus indagatione longa eſſet opus. *Herm.* Quænam illa? *Lucian.* Nonne audis Stoicos, aut Epicureos, aut Platonicos dicentes, hos quidem rerum omnium rationes tenere, illos verò minimè, quanquam cæterùm fide ſunt penitus digni? *Hermot.* Vera hæc ſunt. *Lucian.* Proinde dijudicare, & dignoſcere peritos ab imperitis, ſemet tamen peritos perhibentibus, nonne tibi prorſus operoſum videtur? *Hermot.* Ita ſanè. *Lucian.* Oportebit igitur, ſi Stoi-

1 Τοῦτο ξυμβαίνῃ μοι] Delenda nota perſonæ Λυ. Marc.

2 Εἴτε ἐ μή. σὺ δὲ πῶς Ἑρμότιμε] Excidit nota perſonæ, εἴτε ἐ μὴ. Λυ. σὺ δὲ πῶς. Idem.

3 Τί σύρητ᾽ ἐστὶ αὐτῶν; ἐγὼ μὲν οὐκ ἂν ὀμόσαιμι, καί τι ἄλλα] Excidere nomina perſonarum, videlicet τί σύρητ᾽ ἐστὶ αὐτῶν. Ερμ. ἐγὼ μὲν οὐκ ἂν ὀμόσαιμι. Λυ. καί τι ἄλλα. Idem.

οἱ μέλλεις Στωϊκῶν τὸ ἄριστον ἑλέσθαι, εἰ καὶ μὴ ἐπὶ πάντας. ἀλλ' ἂν ἐπὶ τοὺς πλείστους αὐτῶν ἔλθῃς, καὶ πειραθήναι, καὶ τὸ ἀμείνω σοφήσασθαι διδάσκαλον, γυμνασάμενός γε σοφώτερον, καὶ κελεύω τοῦτον τὸν τρόπον δύναμιν προεσάμενον, ὡς μή σε λάθῃ ὁ χείρων σοφὸν αἱρεθείς. καὶ σὺ καὶ σοὶ τοῦτο ὅρα, ὅσα δεῖ ἐν χρόνῳ, ὃν ἔχων παρῆκα, διδοὺς μὴ σὺ ἀγανακτήσῃς. καίτοι τό γε μέγιστόν τε ἅμα, καὶ ἀναγκαιότατον, ὦ τοῖς τοιούτοις, λέγω δὴ τοῖς ἀδήλοις τε, καὶ ἀμφιβόλοις, ἓν τοῦτό ἐστιν οἶμαι. καὶ μόνη σοι αὕτη πίστις, καὶ βέβαιος ἐλπὶς ἐπὶ τῷ ἀληθείαν τε καὶ εὕρεσιν αὐτῆς, ἄλλη δ' οὐδεμία ἥπεται, ἢ τὸ κεῖνον δύνασθαι, καὶ χωρίζειν ἀπὸ τῶν ἀληθῶν τὰ ψεύδη, καὶ παρέχειν σοι καὶ τοὺς ἀργυρογνώμονας ἀφεγνώσκειν ἅ, τε δόκιμα, καὶ ἀκίβδηλα, καὶ ἃ παραχεκιβδήλωται, καὶ εἴ ποτε τοιούτων τινὰ δύναμιν, καὶ τέχνην προεσάμενον, ἧς ἐπὶ τῷ ἐξέτασιν τῶν λεγομένων εἰ ἢ μή, εὖ ἴσθι ὡς οὐδὲν κωλύσει σε ῥᾳδίως ἕλκεσθαι ὑφ' ἑκάστων, ἢ παπᾷ προσδεχθέντα ἀκολουθεῖν ὥσπερ τὰ πρόβατα. μᾶλλον δ' [1] τῇ ἐπιτραπέζιῳ ὕδατι ἐοικὼς ἔσῃ, ἐφ' ὅ, τι ἂν μέρος ἕλκύσῃ σε ὡς ἄκρῳ τῷ δακτύλῳ ἀγόμενον. ἢ καὶ νὴ Δία καλάμῳ πῃ, ἐπ' ὄχθῃ προσπεφυκώτι, καὶ πρὸς πᾶν τὸ πνέον κεκαμμένῳ, κἂν μικρός τις αὖρα ἀφυσήσασα, ἀφαυλεύσῃ αὐτόν, ὡς εἴ τινα εὐρὼν διδάσκαλον, ὃς ἀπο-

exigua afflans aura commoverit.

Stoicorum optimum es cognituru-rus, si non ad omnes, saltem ad maximam eorum partem accedas, factoque experimento meliorem tibi præceptorem præfituas, qui te priùs exerceat, & de his judicandi facultatem tibi suppeditet, ne nescius deteriorem elegeris. Atqui tu hoc etiam perpende, quantum temporis requirat, quod ultrò prætermisi, veritus ne stomachareris. Quamquam quod maximum simul, & summè necessarium, est in rebus hujusmodi, obscuris inquam, & ambiguis, unum hoc est opinor. Et sola tibi firma, certaque spes consequendæ veritatis relicta est, aliud autem nihil, quàm ut discernere queas & sejungere vera à falsis, utque argentariorum in morem dignoscere possis quæ proba, & tyncera, & quæ adulterina. Hanc facultatem tandem consequutus, & artem, conferre te potes ad eorum quæ dicuntur explorationem: sin minus probè scias, nihil prohibiturum quominus ab unoquoque, quod ajunt, nare traharis, & præmonstrata fronde, perinde ut oves sequaris. Vel aquæ potiùs, quæ apponitur mensæ, similis eris: in quamcunque partem te quispiam traxerit, summo digito duceris. Vel per lovem arundini ad fluvialem ripam enatæ, semet ad quemcunque flatum flectenti, quam vel lta si præceptorem invenias, qui ali-

[1] Τῇ ἐπιτραπεζίῳ] Hoc est τῷ ἐπὶ τῆ τραπέζῃ ἐκχεομένῳ ὕδατι, ὃ διὰ τὴν ἰσηρροσίαν ἐς τὸ ἀπερίγκλιτον τῆ τραπέζῃ ὅπῃ χώρας κεῖται, ἐς ἣ ἐπιφανείας ἐπαιωρικὸς τῷ δακτύλῳ ὀχετηγεῖται αὐτὸ φίλει ἑπεῖν, ῥυπῆς φύσεως ὑπάρχον, ἐς ἀτρεμεῖν μὴ πεφυκός. Cætera usque ad pag. 560. crebræ sunt repetitiones comparationum quæ passim alibi. *Burtd.*

1 Εἰς

δείξεως πέρι. καὶ τὸ ἀμφισβητούμενον ἀφελέσιος, τέχνῃ τινὰ εἰδώς, διδαξεί σε, πώσῃ δηλαδὴ πραγματεῖᾳ ἔχων. αὐτίκα γάρ σοι τὸ βέλτιστον φανεῖται, καὶ τάληθὲς ὑπαχθὲν τῇ ἀποδεικτικῇ ταύτῃ τέχνῃ, καὶ τὸ ψεῦδος ἐλεγχθήσεται. καὶ σὺ βεβαίως ἐλόμενος, καὶ κείνας, φιλοσοφησεις. καὶ τὸν τρισόλβιον εὐδαιμονίαν κτησάμενος, βίωσῃ μετ' αὐτῆς, ἄπαντα συνηδὺν ἔχων τὰ ἀγαθά. Ερ. εὖγε ὦ Λυκῖνε. ὡς ἁπλοῦν γὰρ ταῦτ' ἀμείνω, καὶ ἐλπίδος ἀμικρᾶς ἐχόμενα λέγεις, καὶ ζητητέον ὡς ἔοικεν ἡμῖν ἀνήρ τις τοιοῦτος, ἀφαιρετικός τε, καὶ ἀφελεπτικὸς ποιήσων ἡμᾶς. καὶ τὸ μέγιστον, ἀποδεικτικός. ὡς τό γε μὴ ταῦτα, ῥᾴδια ἤδη, καὶ ἀπράγμονα, καὶ ἀ πολλῆς ἀφτιβλήτου δεόμενα. καὶ ἔγωγε ἤδη χαίρειν οἰδά σοι, ἐξευρόντι σωτηρίαν τινὰ τοιάνδε ἡμῖν, καὶ ἀφέξειν ὁδοῦ. Λυ. καὶ μὴν ἀδέπω χαίρειν ἂν μοι εἰθείης φήσεις. ἀδεῖν γάρ σοι ἐξευρηκὼς ἔφθασα, ὡς ἐγχωρήσων σε ποιήσειν τὰ ἐλπίδος. τὸ δ', πολὺ προσωτέρω γεγένημαι, ἢ ὡσπερεὶ ἦμεν. καὶ τοὺς παρεμπιπτοντας ῥήμασι, πολλὰ μοχθήσαντες, ὁμοίως ἴσμεν. Ερμ. πῶς τοῦτο φῄς; πάνυ γάρ τι λυπηρόν τι, καὶ δύσελπι ἐρεῖν ἔοικας. Λυ. ὅτι ὦ ἑπόμενε, κἂν εὕρωμεν ὑπισχνούμενόν τινα εἰδέναι τε ἀποδεῖξαι, καὶ ἄλλον διδάξειν, οὐκ αὐτίκα οἰόμεθα πιστεύσομεν αὐτῷ, ἀλλά τινα ζητήσομεν τὸν κρινοῦντα δυνάμενον, εἰ ἀληθῆ ὁ ἀνὴρ λέγει. κἂν τοῦτο εὑρήσωμεν, ἄδηλον ἔτι ἡμῖν, εἰ ἐπιγνώμων ἐστὶν οἶδε ἀφαιρήσειν τὸν ὀρθῶς κρινοῦντα, ἢ μή. καὶ ἐπ' ἄλλο τέχνην τινὰ κεκτημένος, ἐν ἀποδείξεσι καὶ διακρίσεσι πραγμάτων, ἵνα μὴ πολλὰ λέγω, ἐν ὀλίγοις σε ἀπαλλάξει πολλῶν καὶ ἀπεράντων. ἔστι γὰρ ἐκείνη τοιαύτη, οἵαν σοι τὴν ἀμείνω φανεῖσθαι, καὶ τὸ ἀληθὲς ἐπαγομένη, καὶ τὸ ψεῦδος ἐλέγχουσα. καὶ σὺ βεβαίως ἐλόμενος, καὶ κείνας, φιλοσοφήσεις. καὶ τὸν τρισόλβιον εὐδαιμονίαν κτησάμενος, βίωσῃ μετ' αὐτῆς, ἅπαντα συνηδὺν ἔχων τὰ ἀγαθά. Ερ. εὖγε ὦ Λυκῖνε. ὡς ἁπλοῦν γὰρ ταῦτ' ἀμείνω, καὶ ἐλπίδος ἀμικρᾶς ἐχόμενα λέγεις, καὶ ζητητέον ὡς ἔοικεν ἡμῖν ἀνήρ τις τοιοῦτος, ἀφαιρετικός τε, καὶ ἀφελεπτικὸς ποιήσων ἡμᾶς. καὶ τὸ μέγιστον, ἀποδεικτικός. ὡς τό γε μὴ ταῦτα, ῥᾴδια ἤδη, καὶ ἀπράγμονα, καὶ ἀ πολλῆς ἀφτιβλήτου δεόμενα. καὶ ἔγωγε ἤδη χαίρειν οἰδά σοι, ἐξευρόντι σωτηρίαν τινὰ τοιάνδε ἡμῖν, καὶ ἀφέξειν ὁδοῦ. Λυ. καὶ μὴν ἀδέπω χαίρειν ἂν μοι εἰθείης φήσεις. ἀδεῖν γάρ σοι ἐξευρηκὼς ἔφθασα, ὡς ἐγχωρήσων σε ποιήσειν τὰ ἐλπίδος. τὸ δ', πολὺ προσωτέρω γεγένημαι, ἢ ὡσπερεὶ ἦμεν. καὶ τοὺς παρεμπιπτοντας ῥήμασι, πολλὰ μοχθήσαντες, ὁμοίως ἴσμεν. Ερμ. πῶς τοῦτο φῄς; πάνυ γάρ τι λυπηρόν τι, καὶ δύσελπι ἐρεῖν ἔοικας. Λυ. ὅτι ὦ ἑπόμενε, κἂν εὕρωμεν ὑπισχνούμενόν τινα εἰδέναι τε ἀποδεῖξαι, καὶ ἄλλον διδάξειν, οὐκ αὐτίκα οἰόμεθα πιστεύσομεν αὐτῷ, ἀλλά τινα ζητήσομεν τὸν κρινοῦντα δυνάμενον, εἰ ἀληθῆ ὁ ἀνὴρ λέγει. κἂν τοῦτο εὑρήσωμεν, ἄδηλον ἔτι ἡμῖν, εἰ ἐπιγνώμων ἐστὶν οἶδε ἀφαιρήσειν τὸν ὀρθῶς κρινοῦντα, ἢ μή. καὶ ἐπ'

aliquam artem calleat, qua demonstrationes, & dubiorum dijudicandorum rationem te doceat, negotia nimirum habere desines. Siquidem quod est optimum illico tibi comparebit, ipsaque veritas adducta arte illa demonstrativa, atque mendacium deprehendetur: tuque certo delectu habito, & firmo adhibito judicio philosophaberis: & ter optabilem fœlicitatem assecutus, cum ipsa simul omnia bona possidens vitam exiges. *Hermot.* Euge Luciane. Nam longè meliora hæc sunt quæ dicis, & spem non mediocrem præ se ferunt. Et quærendus videtur nobis hujuscemodi vir, qui nos dignoscendi, & distinguendi, quodque maximum est, demonstrandi facultate instruat, ita ut hæc postea facilia, nec operosa sint, nec multæ exercitationis indiga. Atque ego tibi gratiam habeo, quòd compendiariam hanc & optimam viam nobis commentus fis. *Lucian.* Atqui nullo jure mihi gratiam habeas: neque enim tibi quicquam meo marte inventum commonstravi, quo te spei propiùs admoverim. Sed longè quàm antea remotiores sumus: utque vulgo fertur, exhausto labore multo, eodem in statu consistimus. *Hermot.* Qui hoc dicis? Nam triste quiddam, vixque sperandum dicturus videris. *Lucian.* Quòd ô amice, quanvis inveniamus aliquem qui se & demonstrationem scire, eamque alium docere velle profiteatur, non statim ipsi fidem ut puto habebimus, sed quæremus aliquem qui judicare queat, an vera loquatur ille. Ac quanvis hunc comparaverimus, nondum liquet num explorator iste norit dignoscere rectè judicaturum, nec-ne. Et in hunc,

αὐτὸν αὖθις τοῦτον, ἄλλου ἐπιχειρήματος οἶμαι δεῖ. ἡμεῖς γὰρ πόθεν ἂν εἰδείημεν ἄχρι ποῦ ἔστιν ἐπιτείνειν τὰ ἀρίστου κρίνειν δυνάμενον; ὁρᾷς ὅπως τοῦτο ἀποτείνεις; καὶ ὡς ἀπίστων γίγνει; φήσαί ποτε, καὶ καταληφθῆναι μὴ δυνάμενον; ἐπεὶ καὶ τὰς ἀποδείξεις αὐτὰς, ὁπόσας οἷόν τε εὑρίσκειν, ἀμφισβητουμένας ὄψει, καὶ μηδὲν ἔχούσας βέβαιον. αἱ γὰρ πλείσται αὐτῶν, δι' ἄλλων ἀμφισβητουμένων πίστιν ἡμᾶς βιάζουσι εἰδέναι. αἱ δὲ, παῖς πάνυ σοφὸς λοις τε ἀφανίσασθαι σωμάτοσιν, ἐὰν αὐτοῖς κρεμασθῇ, ἀποδείξεις αὐτῶν εἶναι φάσκουσιν. ὥσπερ εἴ τις οἴοιτο ἀποδείξει εἶναι θεὸς, ὅτι βωμοὶ αὐτῶν ὄντες φαίνονται. ὥστε ὦ Ἑρμότιμε, σὺν οἷσί ὅπως καθήσῃ οἱ ἐν κύκλῳ ἥκοντες, ἐπὶ τὸν αὐτὸν ἔρχομεν, καὶ ἀπορίαν ἐπανειλήλυθαμεν. Ερμ. οἷά με ἠργάσω ὦ Λυκῖνε, ἀνήκεστός μοι τὸ ἡσιωσθὲν ἀποφήνας, καὶ ὡς ἔοικεν, ἀπολεῖται μοι τὰ τοσαῦτα ἔτη, καὶ ἐκ ἡμέρας ὁ πόνος. Λυ. ἀλλ' ὦ Ἑρμότιμε, πολὺ ἔλαττον ἀνιάσῃ, ἐὰν συνῇς ὅτι ἐ μόνον ἔξω μένεις τῶν ἐλπιζόντων ἀγαθῶν, ἀλλὰ πάντες ὡς ἔπος εἰπεῖν, τοῦ ὄντος σκιᾶς μαχόμεθα οἱ φιλοσοφοῦντες. ἢ πῶς ἄρα δύναιτο δι' ἐκείνων ἀπάντων χαρῆσαι, ὧν ἔφην; ὅταν ἀδύνατον καὶ αὐτὸς λέγῃς εἶναι. νῦν δ, ὅμοιόν μοι δοκεῖς ποιεῖν, ὥσπερ εἴ τις δακρύοι, καὶ αἰτιῷτο τὴν τύχην, ὅτι μὴ δύναιτο ἀνελθεῖν εἰς τὸ ὄρνεον, ἢ ὅτι μὴ βύθιον ὑποδὺς εἰς τὴν θάλατταν, ὑπὸ Σικελίας εἰς Κύπρον ἀναδύσεται, ἢ ὅτι μὴ δρᾷεις πλοῦς αὐθημερὸν ἀπὸ [2] Ἑλλάδος, [1] εἰς Ἰνδὸς πλεῖ. hunc, alio exploratore rursum opus esse puto. Nos enim undenam discernere nossemus eum qui optima potest judicare? Vides-ne quò usque protendatur, & ut immensum fiat, suspenso esse animo, & non posse comprehendere, siquidem ipsas etiam demonstrationes, quotquot inveniuntur, controversas videbis, nihilque certi habere. Nam harum plurimæ per alia dubia persuadere nos cogunt scire: aliæ obscurissima manifestis conjungentes, quæ nihil commune cum ipsis habent, demonstrationes eorum esse affirmant. Veluti si quis putaret se demonstraturum esse Deos, quia illis structæ aræ cernuntur. Itaque Hermotime, nescio quomodo, ut qui in circulo currunt, ad principium ipsum, eandemque dubitationem redivimus. *Herm.* Qua me affecisti injuria Luciane, carbones mihi pro thesauro commonstrans. Vtque verisimile est, tot anni, tantumque laboris mihi peribit. *Lucian.* At multò minùs mœrebis, Hermotime, si cogitaris te non solùm speratis bonis excludi, sed omnes ut ita dicam, philosophos de asini umbra digladiari. Numquis ea omnia quæ dixi, obire posset? Id quod ipse etiam fieri non posse confiteris. Nunc autem mihi videris idem facere, ac siquis fieret, & fortunam incusaret, quòd in cœlum ascendere non posset, vel quòd urinando in mare ingressus, à Sicilia in Cyprum delatus non emergeret: vel quòd tanquam volucris in sublime sublatus uno die à Græcia ad Indos non devolaret. Cau-

1 Εἰς Ἰνδὸς πλεῖ] Εἰς Ἰνδὸς πλεῖν, pro πλεῖν τὴν ὁδόν. Sic Thucydides: Εἰς Θάρσηλον ἐτέλεση. id est, Pharsalum pervenit. *Menagius.*

1 Εις

τὸ δ' αἴτιον τῆ λύπης, ὅτι ἠλπίκει ὀλίγῳ, ἢ ὄναρ ποτὲ ἰδὼν τοιῦτον, ἢ αὐτὸς αὐτῷ ἀναπλάσας, εἰ σκέψαιτο ἐξετάσας εἰ ἐφικτὰ δύναιτο, καὶ τῶν ἀνθρώπων φύσιν. καὶ δὴ καὶ σὲ ὦ ἑταῖρε, πολλὰ καὶ θαυμαστὰ ὀνειρατολήσαντα ὑφ' ἡμῶν ἀκηκοέναι λόγους, λαὸν ἔτι ὕπνου ἐνδορεῖν ἐποίησεν. εἶτα ἀρχὴν αὐτῷ, ὅτι μόλις τὰς ὀφθαλμὰς ἀνοίγων, καὶ τὸ ὕπνου ῥᾳδίως ἀποσιόμενον ὑφ' ἡδονῆς ὧν ἑώρας; πάσχουσι δ' αὐτὸ καὶ οἱ τῶν [1] κενῶν μακαρείων ἐαυτοῖς ἀναπλάττοντες, ὧν μεταξὺ πλουτοῦσιν αὐτοῖς, καὶ θησαυροὺς ἀνορύττουσι, καὶ βασιλεύουσι, καὶ τἄλλα διδιαμοιῶσιν, οἷα πολλὰ ἡ Θεὸς ἐκείνη ῥᾳδιουργεῖ, ἡ Εὐχὴ μεγαλόδωρος ὖσα, καὶ ὡς εὐδὲν ἀπολίγωσα, κἂν πλοῦτος ἡλίκος γένοιτο, κἂν ηλιοσκιαῖον τὸ μέγεθος, κἂν ὅρη ὅλα χρυσοῦ διέρχεται. ὧν τοίνυν τούτων ἐπιθυμοῦσιν αὐτοῖς ὁ παῖς ὑποπλήσας, ἔρηταί τι τῶν ἀναγκαίων, οἷον, ὀψὲ ἄρτος ὠνητέον, ἢ ὃ, τι ἦ φαυλότερον ὡς τὸ ἀπαιτοῦντα τὴν οἰκίαν, ὃν πολλῶ ὠφειλόντα, ὅτου ἀχαριστοῦσι, ὡς τὸν δ' ἐργάτην καὶ παρενοχλήσαντα ἀφαιρεθέντες ἅπαντα ἐκεῖνα τἀγαθά. καὶ ὀλίγου δεῖν τὴν ῥῖνα δὲ παιδὸς δάκτυλον. ἀλλὰ σὺ ὦ φιλότης, μὴ πάθῃς αὐτὸ ὡς ἐμοὶ, εἰ σε θησαυρὸς ἀνορύττοντα, καὶ πτόμενον, καὶ πᾶσι ὑπερφυεῖς ἐνοῦντα, καὶ ἵππους ἐλπίδας ἀνιφίκτους ἐλπίζοντα,

Causa autem hujus tristitiæ ea est, quòd hoc speraverat, cùm tale quid olim vel in somnis vidisset, vel ipse sibi finxisset, nec priùs perquisivisset an ea optaret quæ consequi posset, & quæ cum hominis natura convenirent. Te verò amice, multa & admiranda versantem in somniis, ubi te pupugit hæc oratio, è somno exilire fecit. Deinde succensesipsi, vix adhuc oculos aperiens, nec facilè somnum excutiens præ voluptate eorum quæ vidisti. Idem accidit iis qui beatitatem inanem sibi confingunt, si interea dum diteſcunt, & thesauros effodiunt, & reges agunt, & in cæteris fœlices sunt (qualia multa Dea illa Euché, hoc est, Votum facilè operatur, donis magnificum, nullaque in re contradicens, sive quis velit fieri volucer, sive colossæa magnitudine conspicuus, sive montes totos aureos invenire) Si igitur hæc illis animo versantibus, veniat puer qui necessariarum rerum aliquid postulet, velut unde panis sit emendus, vel quid respondendum ei qui mercedem conductæ domus jamdudum expectans reposcit, ita stomachantur, ac si qui interrogavit, & interpellavit omnibus illis bonis ipsos privasset: ac parum abest quin pueri nasum mordicus avellant. Verùm, amice, ne eo sis animo erga me, si te effodientem thesauros, & volantem, & eximias cogitationes concipientem, & quæ nequeas assequi sperantem, ego

1 Κενὰ μακαρεία] Sic in Diologo Navig. seu Vot. Talis autem illa est qualis fœlicitas Micylli in Gallo ἃ ἐγὼ ὅπως ἐγκυμονῶν, τοιαῦτα τοῖς ὀνειράττουσιν ἐμποιοῦσα τὰ εἰς τρυφὴν & διατριβὴν, καὶ, ὃν μηδὲν ἐστὶν ἔχειν & βέβαιον, quæ omnia rectè interpretatur Gregor. Nazianzen. qui (ut alibi dixi) totus est in Luciano. *Bourd.*

1 *Hip.*

φίλος ὢν, ὃ συμβαίνει διὰ παντὸς ἐν βίῳ, ὀνείρου ἡδεῖ μέν τινος, ἀτὰρ ὀνείρου γε συνόντα. Διανασκεῖν δ' ἐμοὶ δοκεῖς ἀξιῶν πράττειν τι τῶν ἀναγκαίων. νῦν δὲ σε ἐπὶ μικρὸν ἐς τὸ λοιπὸν ἐν βίῳ, τὰ νῦν σοὶ ταῦτα φρονοῦντα. ἐπεὶ, ὃ γε νῦν ἔπραττες, καὶ ἱππόκενταύρων, καὶ Χιμαιρῶν, καὶ Γοργόνων ἀμφιρρεῖ. καὶ ὅσα ἄλλα ὄνειρα, καὶ ποιηταὶ, καὶ γραφεῖς ἐλεύθεροι ὄντες, ἀναπλάττουσιν, ἅττα γυνάμματα πώποτε, ἅττα γυναῖκες δυνάμεθα. καὶ ὅμως ὁ πολὺς λεὼς πιστεύουσιν αὐτοῖς, καὶ καλοῦντας ὁρῶντες, ἢ ἀκούοντες τὰ τοιαῦτα, ἀμφὶ τὸ ξένον, καὶ ἀλλόκοτον εἶναι. σὺ δὲ μυθοποιὸν ἀνθρώπου ἀκούσας, ὡς ἔστι τις γυνὴ ὑπερφυὴς τὸ κάλλος, ὑπὲρ τὰς Χαρίτων αὐτὰς, [2] ἢ τὴν Οὐρανίαν ἄνευ, μὴ σκέψασθαι ἐξετάσας εἰ ἀληθῆ λέγει, καὶ εἰ ἔστι που τῆς γῆς ἡ ἄνθρωπος αὕτη, ἤρας οὕτω, ὥσπερ φασὶ τὸν Μήδειαν, ἐξ ὀνείρατος ἐραθῆναι τοῦ Ἰάσονος. ὃ δὲ μάλιστά σε ἔοικε τὸ ἔρωτα ἐπηγάγεσθαι, καὶ τὰς ἄλλας ὅπόσαι σοὶ εἰσιόντι ἐρῶσι, τοῦτο μοὶ, ὥσπερ μοι εἰκάζοντι φαίνεται, τὸ τὰ λεγόμενα σκιόεντα πρὸς τῶν γυναικῶν, ἐπεὶπερ ἐπισύρῃ τὸ σῶφρον, ὅτι ἀληθῆ λέγει, ἀκόλουθα ἐπάγειν. εἰς τοῦτο γὰρ ἐσπουδάκατε μόνον, καὶ ἁπλῶς ἐλκειν ὑμᾶς τὸ ῥηθὲν, ἐπεὶπερ ἅπαξ τῶν πρώτων λαβόντα εἰσάγετε αὐτό· καὶ ἤδη ἐπὶ τῶν ἀκροπωλίων, οἷς ἐγὼ ἐλεγχθεὶς ἐδόθη. ῥᾴδια γὰρ οἶμαι τὰ μὴ ταῦτα.

ego tuus amicus, *non permisi te* per omnem vitam, cum somnio, fortè quidem jucundo, sed tamen somnio conversari: sed volo ut experrectus res agas quæ ex usu sunt, & quæ te communia cogitantem per reliquum vitæ spatium comitentur. Siquidem quod modò faciebas, & mente versabas, nihil ab [1] Hippocentauris, & Chimæris, & Gorgonibus differt: nec ab aliis quæ somnia, quæ poëtæ, quæ pictores liberi confingunt, quæ nec fuerunt unquam, nec esse possunt: quibus tamen vulgus credit, talibusque visis vel auditis demulcetur, quia nova sunt & monstrosa. Et tu audito quopiam fabulatore qui dicat esse mulierem aliquam intigniter formosam, Gratiis ipsis, & Vrania formosiorem, priùs quàm expenderis an vera dicat, & an sit uspiam gentium hæc mulier, amore statim captus es, ut perhibent Medeam ex solo somnio exarsisse in Iasonis amorem. Quod autem te potissimum ad amorem illexit, aliosque quotquot illius simulachri tecum amore inflammantur, hoc fuit ut mihi conjicienti videtur, quòd qui de muliere verba faciebat, siquidem creditus est primùm vera dixisse, consentanea orationi inducebat. In id enim solum intenti eratis, ideoque vos naso trahebat postquam semel primam ansam ipsi tradidistis, & ad dilectam ducebat ea via, quam rectam dicebat. Facilia enim ut puto quæ postea sunt agenda. Neque quispiam ex

1 *Hippocentauris, & Chimæris*] Virg. 6. Æn. facit. Centauros & Scyllas in infernum vestibulo stabulare cum somniis. Centauros & Chimæram fuisse negat Lucret. lib. 4. & 5. *Cogn.*

2 Ἢ τὴν Οὐρανίαν εἰ] Ἢ τὴν Οὐρανίαν ἐκείνην, &c. nempe ἀφροδίτην. *Marc.*

1 Ἢ ἰδὼν

καὶ ὑδεῖς ὑμῶν ἐπ ἐπιστρεφόμενος εἰς τὴν εἴσοδον, ἐξήπαξεν εἰ ἀληθὴς ἐστι, καὶ εἰ μὴ ἔλαθε, καθ' ὧδον ἔχει ἐμποδών, ἀλλ' ἠγελάσθη ὑπὸ τῶν προωδευκότων ἴχνεσι, καθάπερ τὰ προβάτια πρὸς τὸν αὐτῶν ἡγούμενον, δέον ἐπὶ τῇ εἰσόδῳ, καὶ κατὰ τὴν ὀρχὴν σκύβαλα, εἰσπρῆξαι. ὁ δέ φημι, σαφέστερον ἂν μάθοις, ἢν τοιοῦτον ὑμῖν ὁμοιον προφέρωμεν αὐτῷ. λέγουσι γάρ τινα τῶν μεγαλοτόλμων τούτων ποιητῶν, ὡς γεγονότ' ποτε τετρίφαλον, καὶ ἐξαίφνης ἀνδρα πεπαιδευμένον, ἂν τοιοῦτον τὰ μὲ ἀπρεπῆ, μὴ ἐξετάσαι εἰ δυνατὸν, ἀλλὰ πιστεύσαι, εὐθὺς ἀγελάσας ἂν ἐπάγειν καὶ τὰ λοιπὰ, ὡς καὶ ὀφθαλμὸς ὁ αὐτὸς εἶχεν ἕξ, καὶ ὦτα ἕξ, καὶ φωνὰς τρεῖς ἅμα φθέγγεσθαι, καὶ δακτύλους τριάκοντα ἑκάστην χεῖρα, ὥσπερ ἕκαστος ἡμῶν δέκα ἀμφοτέραις χερσί. καὶ εἰ πολεμεῖν δέοι, αἱ τρεῖς μὲν χεῖρες ἐκάστη, πέλτην, ἢ γέρρον, ἢ ἀσπίδα εἶχεν. αἱ τρεῖς δ', ἡ μὲν, πέλεκυν κατέφερεν. ἡ δ', λόγχην ἐφίει. ἡ δ', τὸ ξίφος ἐλάμβανε. καὶ τίς ἐπ ἂν ἀπιστήσειε ταῦτα λέγοντι αὐτῷ; ἀγελάσθαι γὰρ τὴν ὀρχὴν. ὥστε μὴ ἐμβαλὼν εὐθὺ σκοπεῖν, εἰ πρὸ δεκτέα, καὶ εἰ συγχωρητέα ὅπως ἔχειν. ὧν δ' ἄπαξ σκέψαι δῷς, ἐπιῤῥεῖ τὰ λοιπὰ, καὶ ὅποτε φήσῃ. καὶ τὸ ἀπιστεῖν αὐτοῖς σὸν ἐπ ῥᾴδιον, ἐπεὶπερ ἀγελάσθαι, καὶ ὁμοιά ἐστι τῇ συγχωρηθείσῃ ὀρχῇ, ἀπὸ καὶ ὑμεῖς πάσχετε. νῦν γὰρ δὴ ἔρωτι καὶ σπουδαίᾳ, σὸν ἐξετάσαντες τὰ κατὰ τὴν εἴσοδον ἐκάστην, ὅπως ὑμῖν ἔχει. σπουδαῖον νῦν τὸ ἀ-

ex vobis ad ingressum conversus inquirebat, num esset verus, & an per oblivionem ingressus esset eam viam quam devitare oportebat. Verùm præeuntium vestigiis insistebat, sequendo ut oves præcedentem pastorem, cùm æquum fuisset statim in aditu perpendere numquid erat ingrediendum. Clarius autem intelliges quod dico, si tale quiddam non absimile compares cum ipso. Nam si aliquis ex poëtis illis summè audacibus dicat olim fuisse tricipitem quendam, & senis manibus instructum hominem: tuque hæc primùm nullo negocio admiseris, & prius credideris, quàm exploraveris an id fieri possit: pari ratione reliqua etiam inferet, eum scilicet sex etiam oculos, & sex aures habuisse, tresque simul voces emisisse, triplicique ore comedisse, & digitos triginta, non ut nostrum unusquisque in ambabus manibus decem habuisse, & si bellandum esset, tres manus singulas, peltam, parmam Persicam, aut clypeum tenuisse: tres verò, hanc quidem securim incussisse, illam verò hastam vibrasse, aliam autem gladio usam fuisse. Ecquis ipsi hæc dicenti non crederet? Nam cum initio conveniunt, quod protinus erat considerandum, an admittendum, & concedendum esset ita se habere. Sed si semel illa concesseris, influunt reliqua, nec sistentur unquam. Nec jam facile est fidem illis denegare, siquidem consentanea sunt & similia concesso principio. Quæ vobis etiam accidunt. Tantus enim est vester amor & alacritas, ut non scrutati quomodo se habeant, quæ vobis in aditu offeruntur, progrediamini rerum con-

ηλιθίας ἐληλάμενοι. σὺν σπουδῇ τε ἐπὶ τῇ γῇ οἰκοῦντες εἰ μὴ γήϊοι· ἂν ἀληθῶν ἁ αὐτῶν, καὶ ψεύδος ὅτι. οἷον. εἰ δὶς πέντε, ἑπτὰ εἶναι. καὶ σὺ πιστεύσεις αὐτῷ, μὴ ἀριθμήσας ἐπὶ σαυτῷ. ἐπαξὶ δηλαδὴ, ὅτι καὶ τετράκις εἴκοσι. πεσαρεσκαίδεκα πάντως ἐσί. καὶ μέχρις ἂν ὅτε ἐξελήσῃ, οἷα καὶ ἡ γραμματικὴ γραμματεῖα ποιεῖ. κἀκείνη γὰρ τὰς ἀρχὰς ἀλλοκότά τινα αὐτημοῦσα καὶ αἰτήσασα, καὶ συγχωρηθεῖσαν αὐτῇ ἀξιώσασα, εἶτα συνήσειν δυνάμενα, σημεῖα τινα ἀμερῆ, καὶ γραμμὰς ἀπλατεῖς, καὶ τὰ τοιαῦτα, ἐπὶ σαθροῖς τοῖς ψευδέσιν τάδε οἰκοδομεῖ τὰ τοιαῦτα, καὶ ἀξιοῖ εἰς ἀπόδειξιν ἀληθῆ λέγειν, ἀπὸ ψευδῶς τῆς ἀρχῆς ὁρμωμένη. κἄν τι τοίνυν καὶ ὑμεῖς δόντες ὡς ἀρχὰς τῆ ἀποφάσεως ἐκβάσῃ, πιστεύετε τοῖς ἐξῆς. καὶ γνώσεσθε τῆ ἀληθείας αὐτῶν τὴν ἀκολουθίαν ἠγεῖσθε εἶναι, ψευδῆ ὄντα. εἶτα οἱ μὲ ὑμῶν, ἀναπεθνήξονται τοῖς ἐλπίσι, πρὶν ἰδεῖν τὰληθές, καὶ καταγνῶναι τῆ ἐξαπατησάντων σκέψεων. οἱ δ, κἂν ἀΐδωνται ἐξηπατημένοι, ἐψέποτε γέροντες ἤδη γενόμενοι, ὀκνήσουσιν ἀναγρέφειν, αἰδούμενοι εἰ δεῖ σφ τηλικούτους ὄντας ἐξομολογήσασθαι, ὅτι παίγνιά τε παίδων ἔχοντες, καὶ συνίεσαν. ὥστε ἐμμένουσι τοῖς αὐτοῖς, ὑπ' αἰσχύνης, καὶ ἐπαινοῦσι τὰ παρόντα. καὶ ὁπόσους ἂν δύνωνται, ἀναπείθουσιν ἐπὶ τὰ αὐτὰ, ὡς ἂν μὴ μόνοι ἐξηπατημένοι ὦσιν, ἀλλ' ἔχωσι παραμυθίαν τὸ καὶ πολλοὺς καὶ ἄλλους τὰ ὅμοια παθεῖν αὐτοῖς. καὶ γὰ αὖ κἀκεῖνο ὁρῶσιν, ὅτι ὧ τάληθὲς ἔπεσεν, σὺν ὕττι σμικροὶ, ὥσπερ νῦν καὶ ὑπὸ τοὺς πολλοὺς δέξεσιν, οὐδὲ τιμήσουσ' ὁμοίως. σὺν ἂν δὲ sequentia pertracti: nec in mentem veniat, an falsum etiam sit quod priori sit consentaneum. Veluti, siquis dicat, bis quinque septem esse, & credas ipsi, non facta apud te supputatione: interet etiam quater quinque quatuordecim omnino esse: quod quidem faciet quousque libuerit: qualia etiam admirabilis geometria facit. Illa enim iis qui artem exordiuntur, absurda quædam postulata proponens, eaque sibi concedi volens, quanquam consistere nequeunt, individua puncta, latitudinem non habentes lineas, & id genus alia putridis super fundamentis ædificat, cumque à falso principio exordiatur, vera tamen ad faciendam demonstrationem vult dicere. Haud secus etiam vos datis uniuscujusque sectæ principiis, iis quæ inde sequuntur fidem habetis, & eorum consequentiam, etsi falsam, veritatis indicium esse existimatis. Tum pars vestrum conceptis spebus immoriuntur, antequam veritatem viderint, & impostores illos cognoverint: pars verò quanvis se deceptos sentiant tandem ad senium jam provecti regredi metuunt, cùm pudeat ipsos id ætatis confiteri, se puerilibus negociis occupari, non intellexisse. Proinde in iisdem studiis præ pudore perseverant, & præsentem conditionem laudant: & quoscunque possunt ad eadem hortantur, ne soli sint decepti, sed hoc solatii habeant: quòd multi etiam alii communibus secum malis conflictantur. Etenim id vident, fore ut si verum faterentur, non amplius ut nunc, & supra plebem venerandi viderentur, & simili honore afficerentur. Quare non ultro fa-

ἠχόντες. εἴποιεν εἰδότες ἀφ' οἵων ἀπεσόντες, ὅμοιοι ζῇς ἄλλοις δόξουσιν. ὀλίγοις δ' ἂν πάνυ σὺν τύχοις, ὑπ' ἀνδρείας τολμῶσι λέγειν, ὅτι ἐξηπάτηνται, καὶ τὰς ἄλλας ἀποτρέπειν, τὸ ὁμοίων πειρωμένους. εἰ δ' ἄρα τινὶ τοιούτῳ σὺν τύχοις, φιλαλήθη τε καλὸ τὸ τοιοῦτον, καὶ χρηστὸν, καὶ δίκαιον. καὶ εἰ βούλει, φιλόσοφον. τοῦτον γὰρ ἂν φθονήσαιμι τούτῳ μόνῳ τῷ ὀνόματι. οἱ δ' ἄλλοι, ἢ οὐδὲν ἀληθὲς ἴσασιν οἰόμενοι εἰδέναι, [1] ἢ εἰδότες, ἀποκρύπτονται ὑπὸ δειλίας, καὶ αἰσχύνης, καὶ τοῦ φθονεῖσθαι βούλεσθαι. καίτοι σοὶ τῶν Ἀθηναίων, ἅπαντα μὲν ἃ ἔφλω, ἐάσωμεν, αὐτὸν καλοῦντες, [2] καὶ λῆθη τις ἔστω αὐτῶν, ὥσπερ τῶν ἐπὶ Εὐκλείδου ἄρχοντος πραχθέντων. ὑποθέμενοι δὲ ταύτην φιλοσοφίαν ὀρθὴν εἶναι τῶν Στωϊκῶν, ἄκλινῆ δὲ μηδ' ἠνλιακὴν, ἰδωμεν εἰ ἐφικτὴ αὕτη, καὶ δυνατή ἐστιν. ἢ μάτην κάμνουσιν, ὁπόσοι ἐφίενται αὐτῆς. πολὺς μὲν γὰρ ὑποσχέσεις ἀκούω θαυμασίας ὑπισχνουμένους, ἡνίκα εὐδαιμονήσουσιν οἱ ἐς τὸ ἀκρότατον ἐλθόντες. μόνους γὰρ τούτους πάντα συμβαδοῦσι ἕξειν τὰ πρὸς ὄντα ἀγαθά. τὸ μὲν τοιοῦτον δὴ, σὺ ἄμεινον εἰδείης, εἴ τινι σὺν τύχοις Στωϊκῷ τοιούτῳ, [3] καὶ Στωϊκῶν τῷ ἀκρῳ, οἵῳ μήτε λυ-

fateantur, cùm non sint nescii fore ut si his rebus excidissent, similes aliis censerentur. In perpaucos autem incidas, qui præ fortitudine audeant confiteri sibi impositum fuisse, alioquè dehortentur, qui similia experiuntur. Quòd siquem ejusmodi virum nanciscaris, hunc veritatis amantem, & bonum, & justum, & si velis philosophum appella. Huic enim soli appellationem illam non invidero. Cæteri verò, vel nihil veri sciunt, scire putantes, vel si sciant, id metus aut pudoris causa occultant, & quia volunt aliis honore præferri. Porrò, per Minervam, quæcunque disputavi, missa faciamus hoc ipso loco abjecta, & eorum inducatur oblivio, qualis fuit rerum ante Euclidem ducem gestarum. Ponamus autem rectam esse præ omnibus hanc Stoicorum philosophiam, & dispiciamus numquis eam adipisci queat, vel num frustra laborent quicunque ejus consequendæ desiderio flagrant. Etenim promissiones admirandas audio, quando qui summum fastigium attigerint, fœlicitate potientur. Solos nimirum illos bonis simul omnibus haud dubiè potituros. Sed enim quod dicam deinceps, meliùs ipse noris, si quem nactus fueris istiusmodi Stoicum & inter Stoicos summum, qui posset nec mœ-

1 Ἢ εἰδότες] Angl. εἰδότες. Bourd.

2 Καὶ λῆθη τις ἔστω αὐτῶν, ὥσπερ τῶν ἐπὶ Εὐκλείδου ἄρχοντος] Duo inveniuntur Euclidæ inter Archontas, quorum nomina supersunt. Primus anno 2 Olympiadis 88 quinto anno belli Peloponnesiaci, de quo non est hic sermo. Alter anno 2 Olymp. 94, quem intelligit hoc loco Lucianus, eo enim Præturam obtinente facta est amnestia, ut narrat Xenophon lib. 2 Hellenicorum. Ideo sæpe apud auctores historiæ & rhetoras fit mentio τῶν ἐπὶ Εὐκλείδου, quorum non licebat meminisse, nec ea exprobrare, & eo anno Athenienses respublica instaurata fuit, facta inter cives pace. *Palm.*

3 Καὶ Στωϊκῶν τῷ ἀκρῳ] Melius quam in Anglic. ἐς Στωϊκὸν τὸ ἄκρον. Bourd.

πίας, μήθ' ὑφ' ἡδονῆς καταπᾶσθαι, μήτ' ὀργίζεσθαι, φθόνῳ δ' κρείττονι, καὶ πλούτῳ καταφρονοῦντα, καὶ σωφρόνως διάγοντι, οποῖον χρὴ τὸ κανόνα εἶναι, καὶ γνώμονα ἓξ κῦ τῶν ὀρεκτῶν βίου. ὁ γὰρ καὶ κῦ μικρόπολιν ἐνδεῶν, ἄπλης, καὶ πάνυ πολέως ἔχει. εἰ δ' τοῦτο μή, ἀλλὰ πάντα διάγοιμον. Ερμῆ. ἀλλὰ τοιοῦτον εἶδον. Λυ. εὖγε ὦ Ἑρμότιμε, ὅτι μὴ ψεύδῃ ἰκών. εἰς τί γὰρ ἀποβλέπων φιλοσοφεῖς, ὅπου ὀρθῶς μήτε τὸ διδάσκαλον τὸν σὸν, μήτε τὸ ἐκείνου, μήτε τὸ σὸν αὐτοῦ; μήσοι ἂν εἰς ἀκριβείαν ἀναγάγῃς μηδένα αὐτῶν σοφὸν ἀκριβῶς, καὶ διὰ τοῦτο εὐδαίμονα γεγονέναι; ἀλλ' εἰ γάρ ἂν ἐκεῖνο ὀρθῶς εἴποις, ὡς δεῖ χρὴ καὶ πλησίον γοῦν τῆς εὐδαιμονίας. ἐπὶ μὲν ὄφελος. ὁμοίως γὰρ ἔξω τοῦ σοῦ ἱστοῦ, καὶ ἐν τῷ ὑπαίθρῳ, ὅ, τε ἔνδον τῶν θυρῶν ἔχων ἑστώς, καὶ ὁ πόρρω. διαλλάττοιεν δ' ἂν ὅτι μᾶλλον ἐγγὺς ἀναστατικῆς, ὁρῶν ἐγγύτερον οἷον ἑστῶσαν. εἶπε. ἵνα πλησίον γοῦν τῆς εὐδαιμονίας, δῶσω γάρ τοῦτο σοι, τοσαῦτα πονεῖς, καταπεύχων σαυτόν. καὶ διαδεδεγμένῃ σε ὁ βίος ὁ τοσοῦτος ἐν ἀκηδίᾳ, καὶ καμάτῳ, καὶ ἀχρυπνίαις κάτω νενόηκε. καὶ εἰσαῦθις πονήσεις ὡς φῂς ἄλλα εἴκοσιν ἔτη τελαίτερον, ἵν' ὀγδηκοντούτης γηρύσῃς. ἢ τίς ἐγγυητής ἐσί σοι, ὅτι βιώσῃ τοσαῦτα; ὅμως ἧς ἐν τοῖς μηδέπω εὐδαιμονοῦσιν, εἰ μὴ μόνος οἷς τεύξεσθαι τούτων, καὶ ἀπήσεσιν δώκων. ὁ σοὶ σὺ μάλα πολλοὶ, καὶ ἀγαθοὶ, καὶ ὠκυπόδων παραπλὴν διώκοντες, οὐ καταλαβόν. ἀλλὰ καὶ καταλάβε εἰ δοκεῖ, καὶ ἴσχε

mœrore affici, nec à voluptate pellici, nec irasci: invidia autem validior, & divitiarum contemptor, atque in universum fœlix esset, qualem oportet esse regulam, & indicem vitæ quæ secundum virtutem vivitur. Etenim in quo vel minimum quid desideratur, imperfectus est, tametsi cæteris omnibus abundet. Si tamen hoc non obtinuerit, nondum est fœlix. *Hermot.* Nullum talem vidi. *Lucian.* Euge Hermotime, quia non mentiris ultro. Ad quem igitur finem intentus philosophiæ vacas, quando neque tuum præceptorem, neque illius, neque illo priorem, neque si ad decimam generationem ascenderis, quenquam Stoicorum perfectè sapientem, & propter hoc fœlicem fuisse vides? Neque enim illud rectè dixeris sufficere, siquis fœlicitati proximus fuerit: siquidem inde nihil emolumenti. Nihilo secus enim extra viam, & sub dio sumus, tum qui foris ad januam stat, tum qui procul adhuc distat. Differunt autem quòd ille magis discrucietur, qui è propinquo videt ea quibus est privatus. Deinde ut proximè ad fœlicitatem accedas (illud enim tibi concedam) tot labores te ipsum absumendo exantlas: & tibi in tædio & labore, & vigiliis deorsum procumbenti tantum ætatis præteriit. Ac denuo, ut ais, alios viginti ad minimum annos in labore exiges, ut evadas octogenarius. Ecquis sponsor tibi te tot annos victurum fidem fecit? Nihilominus eorum eris qui nondum sunt compotes fœlicitatis, nisi tu solus hoc te consequuturum putes, & persequendo capturum, quod ante te plerique & strenui, multoque velociores persecuti, non assecuti sunt. Sed si videtur, assequere, totum asse-

ὅλον συλλαβών. τὸ μὲν δὴ σῶσον, οὐχ ὁρῶ ὅ, τί ποτ' ἂν εἴη μέγα ὄφελος, ὡς ἀντάξιον δοκεῖν τῷ πόνῳ τῷ τοσούτῳ. ἔπειτα εἰς πόσον ἔτι τὸ λοιπὸν χρόνον ἀπόλαυσις αὐτῆς, μέρων ἤδη, καὶ παντὸς ἡδέος ἔξω ὤν, καὶ τὰ ἕτερα πόδα φασὶν ἐν τῇ σορῷ ἔχων, εἰ μή τι εἰς ἄλλον ὦ ἡμῖν βίον ἀσκημάτιζεις σεαυτόν. ὡς εἰς ἐκεῖνον ἐλθών, ἄμεινον ἀφαγόμενος, εἰδὼς ὁπῇ χρὴ βιῶν. ὅμοιον, ὡς εἴ τις εἰς τοσοῦτον σκεύάζοι τε, καὶ αὐτοπίζοι, ὡς δειπνήσων ἄμεινον, ἀχρὶς ἂν λάθῃ ὑπὸ λιμοῦ ἀφθαρείς. ἀλλὰ μὰ, ὦ ἐκεῖνό γε καὶ τοὶ γενέσθαι οἶμαι, ὡς ἡ μὲν ἀρετὴ, ἐν ἔργοις δήπου ἐστὶν, οἷον ἐν τῷ δίκαια πράττειν, καὶ σοφὰ, καὶ ἀνδρεῖα. ὑμεῖς δ', τὸ δ' ὑμεῖς ὅπερ εἶπον, τὰς ἄκρας τῶν φιλοσοφούντων φρενὶ, ἀφέντες ταῦτα ζητεῖν, καὶ ποιεῖν, ῥημάτια δύσκνια μελετᾶτε, καὶ συλλογισμὸς, καὶ ἀπορίας, καὶ τὸ πλεῖστον δὲ βίου ἐπὶ τούτοις ἀφηρῆσθε. καὶ ὃς ἂν κρατῇ ἐν αὐτοῖς, καλλίνικος ὑμῖν δοκεῖ. ἆρ' οὖν οἶμαι καὶ τὸ διδάσκαλον τοῦτον γιγνώσκετε, μέγαν ἄνδρα, ὃν τὰς ἀσυμπλοκὰς εἰς ἀπορίαν καθίστησι, καὶ οἷόν ὡς χρὴ ἐρίζειν, καὶ σοφίσασθαι, καὶ πιθανολογῆσαι, καὶ εἰς [1] ἄφιξιν ἐμβαλεῖν. καὶ τὸ κεφαλὴν ἀπόκνως ἀφέντες, ὅτου δ' ἕνεκα τὰ ἔργα, ἐᾶτε τὰ φλοιὸν ἀχολεῖσθαι, τὰ φύλλα καταχάοντες ἀλλήλων ἐν ταῖς ὁμιλίαις. ἢ γὰρ ἄλλα ἐστὶν, ἃ πράττετε ὦ Ἑρμότιμε πάντες ἴωμεν εἰς ἐσπέραν; Ερμ. οὐκ, ἀλλὰ ταῦτα. Λυ. ἢ δι' ὀλίγ' ἐν

assecutus obtine. Non video tamen primùm quanti sit momenti illud bonum, ut sit dignum tot laboribus præmium: deinde quandiu per reliquum vitæ tempus eo fruêris, cùm jam senex sis, & ætate ad quamvis voluptatem intempestiva, pedemque alterum quod ajunt, in capulo habeas: nisi te ô generose, ad vitam aliam hac exercitatione præparas: ut quum ad eam veneris, suaviùs vivas, quomodo vivendum sit edoctus. Perinde ac si quis se exercitiis præpararet ac instrueret ad meliùs cœnandum, donec imprudens fame necaretur. Atqui ne illud quidem, ut puto, animadvertisti, virtutem in actione consistere, velut in justè, sapienter, & fortiter factis. Vos autem, (at vos quum dico) summos illos philosophos intelligo) omisso horum quærendorum & faciendorum studio, verbula misera meditamini, & syllogismos, & dubia, maximamque vitæ partem in hisce conteritis: in quibus qui vicerit, victor egregius vobis videtur. Quo puto nomine etiam hunc vestrum præceptorem miramini, senem virum, quòd secum versantes in dubia conjiciat, & calleat quo pacto interrogare, sophismatis implicare, dolosè agere & in laqueos inevitabiles immittere oporteat. Ac sic omisso planè fructu qui ex opere percipitur, circa corticem ejus occupati, folia tantùm alii in alios in vestris disputationibus effundentes. An verò alia sunt quæ facitis omnes Hermotime, à mane ad vesperam? *Hermot.* Minimè: sed hæc ipsa. *Lucian.* Annon igitur rectè

1 Ἄφιξιν] Angl. & Mf. ἄφυκτα. Bourd.

ὀρθῶς τις φαίη, τὴν σεαυτοῦ ὑμᾶς δηλοῦειν, ἐκπεσοῦσαν τὸ σῶμα, ἢ ὄφεως τὸ σύφαρ, ἀμελήσαντας ἢ ὀλκεῖ; μᾶλλον ἢ τὸ ὅμοιον ποιεῖν, ὥσπερ εἴ τις ἐς ὅλμον ὕδωρ ἐκχέας, ὑπείρῳ σιδηρῷ πλήσσοι, πρᾶττειν ἀναγκαίοντ' ἂν πρᾶγμα οἰόμενον, ὃν εἰδώς, ὅτι ἂν λάβῃ φασὶ τὰς ὕμνας πλήσσων, ὕδωρ ὁμοίως τὸ ὕδωρ μίσῃ. καί μοι δὸς σεαυτῶν ἤδη ἐρεσθαί σε. εἰ ἐτέροις ἂν ἔξω τῶν λόγων τὰ ἄλλα ἐοικέναι τῷ διδασκάλῳ, ὅτου μὲ ἀρχίλοχον, ὅτου δ' μικρολόγος, ὅτου δ' φιλόνεικος ὤν, καὶ φιλήδονον, νὴ Δί' εἰ καὶ μὴ τοῖς πολλοῖς δοκεῖ. Ερμ. πῶς μά; Λυ. ὦ Ἑρμότιμε, ἥλεις διηγησόμενοι ἃ παρῆλθε ἥκιστα, ὑπὲρ φιλοσοφίας τινὸς λέγοντος παῦ γεγηρακότος, ᾧ παμπόλλοι τῶν νέων ἐπὶ σοφίᾳ πλησιάζουσιν; ἀπαιτοῦντος δὲ παρ' αὐτοῦ τῶν μαθητῶν τὸν μισθὸν, ἠγανάκτουν, λέγων ὑπερημερεῖν εἶναι, καὶ ἀκαθήμενον δ' ὀφλήμασθον, ὃν ἐδεῖτο αὐτῷ ἐκκηδέκα ἡμερῶν ἀπαιτοῦντα τῇ ὑστεραίᾳ ἡμέρᾳ, ὥστε γὰρ σωθέντ'. καὶ ἐπὶ τούτοις ἠγανάκτουν. παρῆσαν ὁ θεῖος καὶ νεανίσκοι, ἀρχόμενος ἀνήκοος, καὶ ἰδιώτης ὡς πρὸς τὰ ὑμέτερα, πέπυσο εἴπερ ὦ θαυμάσιε, τὰ μέχρι νῦν λεχθέντα λόγων, εἰ ῥηθέντα ἀληθῶς σοὶ πρέποντα, μηδέπω [1] ἀπεπέπραμαι ἀφόρητον. καίτοι ἃ μὲν ἡμῖν πέπρακας, ἔτι ἔχεις καὶ αὐτός, καὶ οὐδὲν ἐλάττον χρῆναί σοι τῶν μαθημάτων. τὰ δ' ἄλλα, ὧν ἐξ ἀρχῆς ἐπεθυμεῖν, σωτέον σοι τὸν νεανίσκον. οὐδὲν ἀμείνων γεγένῃ ἀφ' σοῦ.

rectè quis dixerit, vos relicto corpore umbram venari, vel serpentis exuvium neglecto tractu? vel potiùs idem agere, ac siquis infusam in mortarium aquam ferreo pistillo tunderet, ratus se rem necessariam, & conducibilem agere: cùm tamen ignoret aquam similiter aquam manere, quanvis tundendo, quod ajunt, humeros decutiat. Permitte mihi ut te hic interrogem, num excepta eruditione per omnia præceptori tuo similis esse velles, nimirum ita iracundus, ita minutus, ita rixosus, ita voluptarius, tametsi per Iovem non multis videatur. *Herm.* Quibusnam? *Lucian.* Vis Hermotime tibi narrem, quæ nuperrimè virum quendam senio confectum, quem ad sapientiam discendam plurimi juvenes adeunt, de philosophia differentem audivi? Cùm enim à quodam ex discipulis mercedem exigeret, indignabundus dicebat eum debiti tempus præstitutum præteriisse, quem oportebat ante sedecim dies, mensis tricesimo nimirum id persolvisse. Sic enim inter se convenisse. ideoque indignabatur. Tum adolescentis avunculus qui aderat, homo rusticus, ac præ vobis imperitus, desine, inquit, ô admirande, dicere te maxima injuria fuisse affectum si à te verbula mercati, mercedem nondum solvimus. Etenim ea quæ nobis vendidisti, etiamdum ipse habes, neque quicquam tibi de tuis præceptis est imminutum. Cæterùm quod ab initio optabam, quum hunc adolescentem tibi commendavi, nihilo melior tua opera factus est. Quippe qui vicini

[1] Ἐκπέπραμαι ἀφόρητον] Rectè ibi Interpres. Est enim ἀφόρητον ex Suid. τὸ τίμιον merces. Cætera hujus Dialogi antea sum interpretatus. *Bourd.*

ὃς τὴν μητέρα μου τοῦ Ἐχεκράτους τοῦ γυναῖκα συναρπάσας, παρθένον οὖσαν, διέφθειρε. καὶ ὀλίγου δεῖν ἔφυγεν βιαίων, εἰ μὴ ἐγὼ πολλοῦ τινος ὠνησάμην τὸ πλημμέλημα τοῦ πάππου τοῦ ἀνδρὸς τοῦ Ἐχεκράτους. τοῦ μητέρα γὰρ αὐτοῦ ἐρράπισεν, ὅτι αὐτῷ ἐλάθοιεν ὑπὸ κόπου ἐκκρεμίζοντι τὸ κόδιον, ὡς ἔχοι συμβολὰς οἴσοντι καὶ δεῖπνον. τὰ μὲν οὖν εἰς ὀργὴν, καὶ θυμὸν, καὶ ἀναιδείαν, καὶ εἰς τόλμαν, καὶ ψεῦδος, μακρῷ τινι ἄμεινον εἶχε πέρυσιν, ἢ νῦν. καίτοι ἐβουλόμην ἂν αὐτὸν εἰς ταῦτα ὠφελῆσαι ὑπὸ σοῦ μᾶλλον, ἢ ταῦτα εἰδέναι, ἃ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ὡς ἡμᾶς ἔδει διομίλους, ἐπὶ τὸ δεῖπνον διεξέρχεται, ὡς κροκόδιλος ἥρπασε παιδίον, καὶ ὑπέσχηται ἀποδώσειν αὐτὸ, ἂν ἀποκρίνηται ὁ πατὴρ εἰ σοὶ δοκεῖ, τι. ἢ ὡς ἀναγκαῖον ἐστιν ἡμέρας εἶναι, μὴ νύκτα εἶναι. σύνοιδα δὲ καὶ ἐγὼ ἡμῖν ὁ γυναῖκα ἀναφύσαντα, εἶτα οἷσι ὕστερον ὠκοδόμησεν τὸ λόγον. ἡμεῖς δὲ, γελῶμεν ἐπὶ τούτοις. καὶ μάλιστα ὅταν ἐπιθυσιάζωμεν τὰ ὦτα, μελετᾷ πρὸς αὐτὸν ἐξεῖς λυτὰς, καὶ χύσεις, καὶ καθαλήψεις, καὶ φαντασίας, καὶ τοιαῦτα πολλὰ ὀνόματα διεξιών. ἀκούομεν δὲ αὐτοῦ λέγοντος, ὡς καὶ ὁ Θεὸς οὐκ ἐν οὐρανῷ ἐστιν, ἀλλὰ διὰ πάντων πεφοίτηκεν, οἷον, ξύλων, καὶ λίθων, καὶ ζώων, ἄχρι καὶ τῶν ἀτιμοτάτων. καὶ τὸ γε μητρὸς ἐφαμίλλης αὐτὸν ποιοῦσα λῆρος, καταγελάσας αὐτῆς, ἀλλ' ἵν' τὸ λῆρον τοῦτον ἔφη σκοπῶ ἀκριβῶς, εὗρον κωλυσὶ μεμόνον πλεῖστον, μόνον βασιλέα εἶναι. τοὺς δὲ ἄλλους, ἀνδράποδα, καὶ καμήλους νομίζειν, ὡς πρὸς ἐμὲ τοιαῦτα δ' ἀσφαλῶς εἰπόντι, ὁ φιλόσοφος οὐκ οἶδα δόκησιν ἀπεκρίνατο ὦ Ἑρμότιμε, ὡς πρεσβύτερον

vicini mei Echecratis filiæ virgini raptæ vitium intulit: & de vi illata fuisset accusatus, nisi ab Echecrate paupere talento scelus redemisset. Matri etiam ipsi nuper alapas impegit, quia ipsum in sinu efferentem cadum deprehenderat, ut haberet, ni fallor, symbolas quas in convivia conferret. Etenim quantum ad iracundiam, excandescentiam, impudentiam, audaciam, & mendacium attinet, superioribus annis longè meliùs sese habebat, quàm nunc. Atqui maluissem ut in his corrigendis apud te profeciſſet, quam illa didicisset, quæ quotidie nobis, è quorum re non est, in cœna differit: scilicet ut crocodilus puerum rapuit, quem se redditurum promisit, si nescio quid responderet pater: vel ut necesse est noctem non esse, si dies est. Nonnunquam etiam generosus ille cornua nobis affingit, nescio quomodo sermonem connectens. Nos autem hæc deridemus. Maximè verò quum obturatis auribus, apud se meditatur habitus quosdam, & dispositiones, & comprehensiones, & imaginationes, multaque id genus nomina commemorando. Quinetiam ipsum audimus dicentem, Deum in cœlo non esse, sed omnia permeare, veluti ligna, lapides, animalia, imò etiam vilissima. Quumque mater ipsum interrogat, cur ita nugetur, ipsam irridet: sed si has nugas, inquit, diligenter didicero, nihil obstabit quominus sim solus dives, solus rex: alios verò mancipia, & piacula præ me putem. Cùm hæc dixisset vir ille, vide mi Hermotime, cujusmodi responsum, quàm sene dignum philosophus ille red-

πεῖσαι. ἔφη γὰρ, ἀλλ' εἴ γε μὴ ἐμοὶ ἐπλησίαζεν ἅπερ, σὺν οἷς μικρὰ χείρω ἂν αὐτὸν ἐξηργάσατο; ἢ καὶ νὴ Δία ἴσως τῷ δημίῳ παραδώσει; ὡς νῦν γε χαλινόν τινα ἐμβέβληκεν αὐτῷ ἡ φιλοσοφία, καὶ ἡ ὄψις τοῦτο αἰδῶς. καὶ ἀφεῖτο, μετριώτερός ἐστιν ὑμῖν, καὶ φορητός ἐστι. φέρε γάρ τινα αἰσχύνει αὐτῷ, εἰ ἀπάξιον φαίνοιτο τοῦ σχήματος, καὶ τοῦ ὀνόματος. ἀλλὰ συνηλλαγμένα, παιδαγωγεῖ αὐτόν. ὥστε δίκαιος ἂν εἶμι, εἰ καὶ μὴ ἂν βελτίω ἀπέφηνα μισθὸν παρ' ὑμῶν λαβεῖν, ἀλλ' ἂν οὐκ εἶναί γε, ἃ μὴ δέδρακεν, αἰδήμονα φιλοσοφίᾳ, ἐπεὶ καὶ αἱ τιτθαὶ τοιάδε λέγουσι περὶ τῆς παιδίας, ὡς ἁπτέον αὐτῆς εἰς διδασκάλου. καὶ γὰρ ἂν μηδέπω μαθεῖν ἀγαθόν τι δύναιτο, ἀλλ' ἐν φαύλοις ἤδη ποιήσουσι σκιᾷ ῥᾴονες. ἐγὼ μὲν οὖν τὰ ἄλλα πάντα ἀποπεπλῆσθαί μοι δοκῶ, καὶ ὅτι που ἂν ἐξέλῃς τῶν εἰδότων τὰ ἡμέτερα, ἥκειν μοι εἰς αὔριον παρασκευάσειν, ὅτι τι ὅπως ἐρωτᾷς, καὶ πῶς ἀποκρίνῃ), καὶ ὅσα μεμάθηκε, καὶ ὅσα ἤδη ἀνέγνωκε βιβλία, καὶ ἀξιωμάτων, καὶ συλλογισμῶν, καὶ καταλήψεως, [1] περὶ καθηκόντων, καὶ ἄλλα ποικίλα. εἰ δ' ἢ τὸν μητέρα ἐτύπτησεν, ἢ παρθένους συνήρπασε, τί τοῦτο πρὸς ἐμέ; ὁ γὰρ παιδαγωγὸν με ἐπιστήσατο αὐτῷ. τοιαῦτα χάριν ἀνήρωπος ὑπὲρ φιλοσοφίας ἔλεγε. σὺ δὲ καὶ αὐτὸς ἂν φαίης ὦ Ἑρμότιμε, ἱκανὸν εἶναι ὡς ἀφ' τοῦτο φιλοσοφοίμην, diceres Hermotime, satis esse, diderit. At nisi, inquit, is se addixisset mihi, Nonne multò atrocioia commissurum fuisse putas? aut fortè per Iovem carnifici tradendum? At nunc frænum saltem injecit ipsi philosophia, & præter hanc verecundia. Propterea vobis est modestior, atque etiam tolerabilis. Hoc enim illi pudorem incutit, si indignus appareat habitu, & nomine, quæ comitantia ipsum moderantur. Itaque justus fuero, si mercedem à vobis accepero, non quòd meliorem reddiderim, sed pro iis saltem quæ non admisit reveritus philosophiam. Siquidem etiam nutrices talia de pueris dicunt, nimirum præceptoris ædes illis adeundas esse. Etenim quanvis boni aliquid nondum possint discere, saltem nihil mali committent dum ibi manebunt. Cæterùm omnes officii mei partes implesse mihi videor. Assume autem quemcunque volueris qui doctrinæ nostræ sit gnarus, & cras veni: videbis ut interrogat, & ut respondet, & quæ didicit, & quos libros jam legit, de axiomatibus, de syllogismis, de comprehensione, de officiis: aliaque diversa. Quòd si vel matrem percussit, vel rapuit virgines, quid hæc ad me attinent? non enim me pædagogum ipsi præfeciistis. Hæc ille senex de philosophia disserebat. Tu-ne etiam si ob id philosopharemur, ut nihil

1 Περὶ καθηκόντων] Περὶ καθήκοντος, singulari numero, libros inscripsere Zeno, Cleanthes, Chrysippus, Panætius. Officia, numero multitudinis maluit Cicero. *Quod de inscriptione generis, non dubito quin καθήκον officium sit; nisi quid tu aliud. Sed inscriptio plenior* de Officiis, inquit ille lib. 13. epist. ad Atticum, epist. 2. τὰ καθήκοντα quoque legere est apud Suidam in καθήκοντα, & apud Laertium in Zenone Cittico. *Menagius.*

ὡς μηδὲν τῶν φαυλοτέρων πεπόιμεν; ἢ ἐπ' ἄλλοις ἐλπίσιν ἐξ ἀρχῆς φιλοσοφεῖν ἠξιοῦμεν. οὐχ ὡς τῶν ἰδιωτῶν κοσμιώτεροι εἴημεν ὀλίγον ἔμπροσθεν ὄντες. τί οὖν σοι ἀπεκρίνη καὶ τοῦτο; Ερμῆ. τί ἄλλο, ἢ ὅτι καὶ δακρύσαι ὀλίγα δέοι; εἰς τοσοῦτο μοι κατέκλυσε ὁ λόγος ἀληθὴς ὤν, καὶ ὀδυρόμενον ὅσον ἄθλιον χρῆναι ἀναλωκέναι, καὶ ὡσαύτως μεθ' ὑμῶν ὀλίγους πλεῖν ἀντὶ τῶν πολλῶν. νυνὶ γὰρ ἅπαξ σε μέχρις ἀναπέφανται, ὁρῶ οἷα μήν ἐστιν οὐ πρᾶγμα, ὅπόσους ἂν ἐπόνησα λόγους. Λυ. καὶ τί δεῖ δακρύων ὦ χρηστέ; τὸ γὰρ εὖ μύθου σοῦ ἐκεῖνο πάνυ σωστὸν οἶμαι, ὃν Αἴσωπος διηγεῖτο. ἔφη γὰρ ἀνθρώπου ἅμα ἐπὶ τῇ ἠϊόνι καθεζόμενον, ἐπὶ πολὺ κυμαινούσῃ, ἀριθμεῖν τὰ κύματα. σφαλεῖσαν δ', ἀχθεσθῆναι, καὶ ἀνιαθῆναι, ἄλλως δὲ τὸν κερδῶ δοκοῦσαν εἰπεῖν αὐτῷ, τί ὦ γύναι ἀνιᾷ σε παρελθόντων ἕνεκα; δεῖν τὰ ὑπολειπόμενα ἀριθμεῖν, ἀμελήσασαν ἐκείνων. καὶ σὺ πάνυ ἐπίσχες ἔτι σοι δοκεῖ, εἰς τὸ λοιπὸν ἂν ἄμεινον ποιήσαις βίον τε καινὸν ἅπασι βιῶν ἀξιῶν, καὶ συμπολιτεύσῃ τοῖς πολλοῖς, ὑδὲν ἀλλόκοτον, καὶ πτοφωμένον ἐλπίζων. καὶ σὺ αἰσχύνῃ, ὡ σοφὲ δὴ φρονεῖς, εἰ μέγας ἄνθρωπος μεταθήσῃ, καὶ μεταχωρήσεις πρὸς τὸ βέλτιον; ταῦτα πάντα ὦ φιλότης, ὁπόσα εἶπον, μὴ μὲ νομίσῃς καθ' ὑπερβολὴν σεσαθρεσκευασμένον, ἢ ἔχθρᾳ τινὰ ἐξαίρετον πρὸς Στωϊκὸς ἐπαινημένον εἰρηκέναι, ἀλλὰ κοινὸς ἐπὶ πάντας ὁ λόγος. τὰ γὰρ αὐτὰ, πρὸς σὲ εἶπον ἄν, εἰ τὰ Πλάτωνος, ἢ Ἀριστοτέλους ἤρησο, ἢ ἄλλων ἀκρότων ἐχθρὸς ἂν ἦν. νῦν δ' ἐπὶ τὰ Στωϊκῶν παρεπεμπόμεθα, πρὸς τοῦτο

hil eorum quæ pejora sunt committeremus? Annon ab initio alia spe inducti vacare philosophiæ volebamus? Nonne ut omnia perlustrando rudi vulgo moderatiores essemus? Quid igitur nonne hoc responderes? *Hermot.* Quid aliud, quàm quod propemodum lachrymor, usque adeò me commovit vera tua oratio. Et quod impendi tempus lugeo, & quos feci sumptus, mercedes non exiguas pro laboribus pendendo. Nunc enim tanquam ex ebrietate ad me rediens, video cujusmodi illa sint quæ amabam, & quantas ærumnas pro illis exhauserim. *Lucian.* Sed quid ô bone lachrymis est opus? Nam id prudentius esse puto, quod Æsopus in fabulis commemorat: ubi dicit, quendam in littore maris consedisse ut numeraret undas, & doluisse ac graviter tulisse quòd erraret, donec adveniens vulpes dixit ipsi: Cur ô generose propter præteritas undas cruciaris? Oportet ut omissis illis hinc numerare incipias. Et tu quandoquidem ita tibi videtur, in posterum meliùs feceris, si communem omnibus vitam vivere decreveris, & cum vulgo verseris, nihil absurdi aut fastuosi sperans. Nec te pudeat, siquidem sapis, quod senex consilium mutaris, & ad meliora transeas. Hæc omnia quæ dixi, ne putes amice me adversus Stoicos instructum, quasi mihi cum illis essent susceptæ peculiares inimicitiæ, dixisse. Sed est communis in omnes hæc oratio. Eadem enim in te dixissem, si vel Platonis, vel Aristotelis sectatorem te præbuisses, cæteris indicta causa damnatis. Nunc verò siquidem disciplinam Stoicam prætulisti,

Στοᾶι ἀποτετάαχ ὁ λόγος ἔδοξεν, οὐδὲν ἐξαίρειζν πρὸς αὐτὴν ἔχει. Ερμῆ. οὐ λέγεις. ἄπειμι γὰρ ἐπωτὸ τοῦτο, ὡς μεταβαλοίμην ἐς αὐτὸ δὴ τὸ ἄχημα. ὄψει γὰρ σὺν ἐς μακρὸν ἀπὸ πώγωνα ὥσπερ νῦν λάσιον, καὶ βαθὺν, ἀπὸ δ' αὖπιν κεκλασμένην, ἀλλ' ἀνειμένα πάντα, καὶ ἐλεύθερα. τάχα δ' ἐς πορφυρίδα μεταμφιάσομαι, ὡς εἰδεῖεν ἅπαντες, ὅτι μηκέτι μοι τὰ λήρων ἐκείνων μέλοιεν. ὡς εἰ μὴ γε ἐξεμέσαι δυνατὸν ἦν ἅπαντα ἐκεῖνα, ὁπόσα ἤκουσα παρ' αὐτῶν. ἐς οὗ ἴοιτ', οὐκ ἂν ὤκνησα [1] ἐς ἐλλέβορον πιεῖν διὰ τοῦτο ἐς τὸ ἔμπαλιν, ἢ ὁ Χρύσιππος, ὅπως μηδὲν ἔτι συνοίσομαι ὧν φαπ. σὺ δ' ὅτι μικρὰν χάριν οἶσθα ὦ Λυκῖνε, ὅτι σε περιφερόμενον κατὰ θαλερὰν ἐπ' χειμέρια, ἐς τραχὺ ἐμπεσόντα ἐμαυτὸν, ἐς κῦμα συμπεσοῦσα τῷ ὕδατι, ἀνέσπασα, ἐπιστὰς τὸ τοῦ Τραγῳδῶν τοῦτο, Θεὸς ὡς μηχανῆς ἐπιφανείς. δοκῶ δέ μοι σοὶ ἀλόγως ἂν ἐς ξυρήσασθαι τὴν κεφαλὴν, ὥσπερ οἱ ἐκ τῶν ναυαγίων ἀποσωζόντες ἐλεύθεροι, ἅτε ἐς σωτήρια ἡμέρᾳ ἔξιον, τοσαύτην ἀχλὺν ἀποκεκαθάρμεθ' τῶν ὀμμάτων. φιλοσόφῳ δ' ἐς τὸ λοιπὸν, κἂν ἄκων ποτ' ἐν ὁδῷ βαδίζων τύχω, ὥστως ἐκτραπήσομαι, ἐς ὑποστήσομαι, ὥσπερ τοὺς λυττῶντας τῶν κυνῶν.

in Stoicos invehi visa est oratio, quanquam nihil in ipsos habet peculiare. *Hermot.* Rectè dicis. Iam itaque abeo ut habitum etiam ipsum mutem. Videbis igitur propediem, neque barbam ut nunc hirsutam & profundam, neque victus rationem temperatam, sed remissa & libera omnia. Mox purpuram induam, ut norint omnes, non ampliùs esse rem mihi cum nugis illis. Atque utinam ea omnia evomere possem quæ ex ipsis audivi. Ac probè scias, neque me pigeret helleborum bibere propter hoc ipsum, alio fine quàm Chrysippus, ne quid eorum quæ dicunt, mihi veniret in mentem. Quare magnam habeo tibi gratiam Luciane, quòd me à turbido asperoque torrente jactatum, meopte motu traditum, & secundo flumine cum aqua fluentem retraxisti, mihi juxta Tragœdorum illud superveniens, Deus ex improviso ostensus. Videor autem mihi non absurdè facturus si caput abrasero, ut qui è naufragio incolumes evaserunt, veluti festivitatem meæ salutis hodie celebraturus, excussa ex oculis meis tanta caligine. Porrò in posterum quemcunque philosophum, etsi invitus inter eundum nanciscar, non secus ac rabiosos canes aversabor, & devitabo.

[1] Καὶ ἐλλέβορον πιεῖν διὰ τοῦτο ἐς τὸ ἔμπαλιν ἢ ὁ Χρύσιππος] Alii multi bonique hoc de Carneade. Edissertavi hoc *ἀμφίλογον* ad A. Persii Sat. v. *Marr.* Ipse Lucianus infra, verè Historiæ libro 2. *ἀκούομεν δὲ καὶ τοῦ Χρυσίππου*, &c. Diximus pluribus ad Laertium. *Menagius.*

HE-

ΗΡΟΔΟΤΟΣ, Η ΑΕΤΙΩΝ. | HERODOTVS, VEL AETIO.

ARGVMENTVM.

[1] *Oſtendit hac præfatione Lucianus, ſe exemplo Herodoti, & poſt hunc Aëtionis picturis adductum, ut in conventu totius Macedoniæ, exhibere ſe, ac ſpecimen aliquod ſui præbere voluerit. Eſſe enim compendioſiorem hanc viam ad laudem & gloriam comparandam, quàm ſingulas civitates circumeundo, magno negocio, multoque tandem tempore inclareſcere. Exordium à voto incipit, poſt narratione utriuſque & Herodoti, & Aëtionis exemplum exponit, qua quia majorem ſcripti hujus partem abſolvit, utriuſque nominis titulum quoque dedit. Hinc Adaptatio ſequitur, qua ſuum inſtitutum cum ſuperioribus exemplis comparat, amplificata per collationem, præſenti conventui cum Olympico, à loci & hominum qualitate. Poſtremò petit, ut illorum exemplo, ſe quoque pro aliquo mediocri Oratore habeant, non cum optimis ac vetuſtiſſimis illis, ſed cum præſentibus conferendo.*

ΑΕΤΙΩΝ.

Ηροδότῳ εἴπε μὲ καὶ τἄλλα μιμήσασθαι δυνατὸν ὦν. ὃ δὴ καὶ φημὶ ὅστε τοσοῦτον αὐτοῦ, μείζονι γὰ σχήσει τοῦτο γε, ἀλλὰ κἂν ἐν ὅτῳ τῶν ἁπάντων, οἷον, ἢ κάλλει τῶν λόγων, ἢ ἁρμονίαν αὐτῶν ἢ τὸ οἰκεῖον τῇ Ἰωνίᾳ, καὶ τοσοῦτος, ἢ τῶν γνωμῶν τὸ πιθανὸν, ἢ ὅστε μυρία κἀκεῖνον ὁμοῦ συλλαβὼν ἔχῃ, πέρα τῶν εἰς μίμησιν ἐλπίδος. ἃ ἐγὼ ἐποίησεν ἐπὶ τοῖς συγγράμμασι, καὶ ὡς πολλαχοῦ τοῖς Ἕλλησιν ὑβριζεῖ κατέχῃ, ἐγὼ καὶ σὺ, καὶ ἄλλος ἂν μιμησαίμεθα. [2] πωλοῦσας γὰ οἴκοθεν ἐκ τῆς Καρίας

AETIO.

Vtinam verò & alias Herodoti virtutes imitari poſſem, non dico omnes quibus fuit præditus: major enim voto res hæc foret: verùm ex omnibus unam, videlicet aut orationum elegantiam, aut earundem compoſitionem, aut propriam & naturalem Ionicæ linguæ dictionem, aut ſententiarum præſtantiam, aut quæcunque cum infinita, tum pulchra confertim habet, imitationis ſpem excedentia. Verùm quæ pro libris à ſe conſcriptis fecit, utque multifariam Græcis brevi innotuit, ego & tu, & quivis alius facilè imitaremur. Nam domo ex Caria

1 Eſt λαλιὰ ſive φορτικαλιὰ, cujuſmodi etiam ſuprà Inſomnium, & infrà περὶ τῦ οἴκου. Et ἰπποίας ἢ βαλαντείου. Et περὶ τῦ διψάδων. Marc.

2 Πωλοῦσας γὰ οἴκοθεν ἐκ τῆς Καρίας] Cum Plinio non concordat Lucianus, nec

εἰς δὴ τὴν Ἑλλάδα, ἐσκηπτόμενος ἐς ἑαυτὸν, ὅπως ἂν τάχιστα, καὶ ἀπραγμονέστατα ἐπίσημος, καὶ εὐδόκιμος ἥκοι, καὶ αὐτὸς, καὶ τὰ συγγράμματα. τὸ μὲν οὖν βέλτιστον, νῦν μὲν Ἀθηναίοις, νῦν δὲ Κορινθίοις ἀναγινώσκειν, ἢ Ἀργείοις, ἢ Λακεδαιμονίοις ἐν τῷ μέσῳ, ἐρρωδεῖτο, καὶ μακρὸν ἡγεῖτο εἶναι, καὶ πρὸς ὀλίγον ἐν τοιούτῳ ἐνεδεῖτο. ὅκου ἤδει ἀθροισθὲν τὸ πλῆθος, ἐν ᾧ καὶ ἀφίκοιτο ἐν τῷ κατ' ὀλίγον ἀγείρων, καὶ συλλέγων τῶν γνώσιν, ἐπεβάλλετο ἂν εἰ δυνατὸν εἴη, ἀθρόως πᾶσι λαθεῖν τοὺς Ἕλληνας ἅπαντας. σύνεστιν δὲ Ὀλύμπια τὰ μεγάλα. καὶ ὁ Ἡρόδοτος, τοῦτ' ἐκεῖνο ἥκειν οἱ νομίσας τὸ κάλλιστα ἐγλιχθῆ, πληθούσας πομπὰς τῶν παντηγύρεων, ἀπανίζησιν ἤδη τὸ δεῖνα συγγεγραμμένα, παρελθὼν ἐς τὸ στάδιον, ἐν ᾧ ἐστῶτι, ἀλλ' ἀγωνιστὴν Ὀλυμπίων παρεῖχεν ἑαυτὸν, ᾄδων ἃς

ria rectà in Græciam navi profectus, apud se disperciebat quo pacto quàm celerrimè, minimoque negocio inclarescceret, & celebraretur ipse, ipsiusque scripta. Sed enim terras obeundo, nunc Athenienſibus, nunc Corinthiis ea legere, vel Argivis, vel Lacedæmoniis vicissim, operosum, & longum esse ducebat: & moram in hoc fore non exiguam prospiciebat. Quare statuebat negocium contrahere, non ita particulatim ac paulatim notitiam congregando, & colligendo. Ideoque diligenter observabat, an Græcos unà congregatos alicubi omnes deprehendere posset. Itaque cum Olympia magna celebrarentur, Herodotus, illam ejus quod expetebat obtinendi occasionem, obvenisse sibi ratus, observata celebritatis frequentia, cùm jam undiquaque optimates convenissent, in ædis sacrarium ingressus est ubi non spectatorem, sed certatorem Olympiorum ipse se exhibebat, historias à se conscriptas ca-

nec Suidas cum Luciano. Nam Plinius lib. 12. cap. 4. de ebore hæc ait: *tanta erat eboris auctoritas ubi nostra* CCCX *anno; Tunc enim auctor ille* (Herodotus) *historiam eam condidit in Thuriis in Italia.* Non igitur è Caria solvens adiit Græcos & conventum Olympiacum, ut historiam suam in ea celebritate recitaret (ut hoc loco scribit Lucianus) si eam tum demum scripsit, cum patria relicta factus est Thurius civis. At Suidas cum Plinio & Luciano pugnat. Sic enim scribit in voce Ἡρόδοτος· μετῆλθε δὲ εἰς Σάμον διὰ Λύγδαμιν τὸν τῆς Ἀρτεμισίας πρόγονον τυράννου Ἁλικαρνασσέως. οὗ ἐν τῇ Σάμῳ ἐν τῷ Γάδα τὴν ἀρχαίαν διάλεκτον ἐν τῇ ἱστορίᾳ ἰσχνείᾳ συνέγραψε βιβλίοις θ', id est, *secessit vero Samum propter Lygdamin tertium ab Artemisia tyrannum Halicarnassi factum. Sami igitur & dialectum Ionicam exercuit, & historiam scripsit in libris novem.* Quis eam litem dirimet? Plinius antiquior, Lucianus omnis Græcanicæ antiquitatis, si quis alius, callens. Suidas sua omnia ex antiquis auctoribus, qui suo tempore extabant, habet. Conjecturæ etiam utrinque militant. Ex laudibus, quibus abunde perfundit Artemisiam, videtur ea scripsisse, dum sub tyrannide Lygdamidis ejus fœminæ nepotis vivebat. At contra dialectus Ionica, qua exacte utitur, suadet eum non amplius Halicarnassum habitasse, quando historiam scripsit: nam Dorica dialectus ibi erat in usu. Itaque quando χρόνος me torquet, (ut verbis Ciceronis utar) nullo præjudicio te onerabo lector, & integrum hoc κρίμα tibi relinquam examinandum. *Talm.*

1 Ὀλυμ-

ἐσῳδὰς, καὶ κηλῶν τὰς παρόντας, ἄχρι οὗ κὴ Μούσας κληθῆναι τὰς βίβλους αὐτῶ, σύνεσι κὴ αὐτὰς ἔσας. ἤδη δὲ ἅπαντες αὐτὸν ἠγάσσατο πολὺ μᾶλλον, ἢ τὰς [1] Ὀλυμπιονίκας αὐτός. καὶ σὺν ἔστιν ὅστις ἀπήκω λῶ οὗ Ἡρόδοτε ἐπιμαθὼν, οἱ μὲ, αὐτοὶ ἀκούσαντες ἐν Ὀλυμπίᾳ, οἱ δ, ἐκ τῶν τὰ πανηγύρεως ἠκόντων πυνθανόμενοι. καὶ εἴ πω γε φανείη μόνον, ἐθείκνυτο ἂν τῷ δακτύλῳ. ὑτὸ σπεύδω Ἡρόδοτός ἐστι, ὁ ζὰς μάχας Περσικὰς Ἴασι συγγεγραφώς. ὁ ζὰς νίκας ἡμῶν ὑμνήσας. τοιαῦτ σπεύδω ἀπέλαυσε τ ἐσῳδῶν, ἐν μιᾷ συνόδῳ πάνδημόν πα κηρὸν ψῆφον τ Ἑλλάδ λαῶν, καὶ ἀνακηρυχθεὶς ὐχ ὑφ' ἑνὸς μὰ Δία κήρυκος, ἀλλ' ἐν ἁπάσῃ πόλῃ, ὅσην ἐκράτησε δὴ τ πανηγύρεων. ὥστε ὕστερον καζωνήσαντες, ἐπίτομόν πα ταύτην ὁδὸν ἐς γνῶσιν, Ἱππίας τε ὁ ἐπιχώρι αὐτῶν σοφιστὴς, καὶ Πρόδικος ὁ Κεῖ, καὶ Ἀναξιμένης ὁ Χῖ, καὶ Πῶλ ὁ Ἀκραγαντῖν, καὶ ἄλλοι συχνοὶ, λόγους ἐλεγον ἀεὶ ἐ αὐτοὶ τοῖς πολίτῃσι, ἀφ' ὧν γνώμεσι ἐν βραχεῖ ἐγίνοντο. καὶ τί σοι τὰς παλαιὰς ἐκείνας λέγω σοφιστὰς, καὶ συγγραφέας, καὶ λογογράφους, ὅπερ ἐ ἐκ τελευταίᾳ τούτῳ, ἐ Ἀττικὰ φασὶ τ ζωγράφον, συγγεγράψαντα τ Ῥωξάνης, ἐ Ἀλεξάνδρ γάμον, ἐς Ὀλυμπίαν ἐ αὐτὸν ἀναγόντα, τὴν εἰκόνα ἐπιδείξαντ, ὥστε Προξενίδην ἐλλανοδικῆσαι τότε ὅτε, ἡνίκα τῇ τέχνῃ canendo, & præsentes demulcendo, ita ut libros ejus novem Musarum nominibus nuncuparint. Proinde jam erat illis multò notior, quàm Olympiorum victores. Nec quisquam erat cui nomen Herodoti esset inauditum: cùm alii in Olympia audivissent, alii ex iis qui ex celebritate venerant, accepissent. Ac sic ubi tantùm appareret, digito monstrabatur: hic ille est Herodotus, qui Persicas pugnas Ionicè concripsit, qui victorias nostras celebravit. Hoc ille commodi ex suis historiis reportavit, quòd in uno conventu ab omni populo commune suffragium accepit, nec ab uno præcone per Iovem, sed in omni urbe, unde panegyrista rum quisque erat promulgatus. Quod postea cùm animadvertissent, hanc esse viam compendiosam ad cognitionem parandam. Hippias illius gentis sophista, & Prodicus Ceus, & Anaximenes Chius, & Polus Agrigentinus, aliique complures, orationes habebant semper ad publicum totius Græciæ conventum, unde brevi innotescebant. Ecquid tibi priscos illos sophistas, historicos & oratores recenseo, quandoquidem postremo hoc tempore dicunt pictorem Aëtionem Roxanes & Alexandri depictas nuptias in Olympiam tulisse, ac imaginem spectandam ostentasse, adeò ut Proxenides, quem tunc certaminum judicem Græci constituerant, artis præstan-

1 Ὀλυμπιονίκας] Casaub. ad Theocr. Scal. ad Catull. ex Suid. innominato. de Hippia, ipse postea. Cic. Apul. de Prodico, Xenophon, & nos ad somnium Luciani, de Anaximene & Polo. idem in Piscatoris dial. Aristot. Diog. Laërt. de Ætione, Theocrit. Epithap. Æscul. de nuptiis Alexandri & Roxanes, Arria. Curt. *Bourd.*

1 Τὰς

γαμεῖσθαι ποιήσασθαι τὴν Ἀετίωνα. Εἰ δὲ τὸ θεώμενος οὐκ ἔστιν τῇ γραφῇ αὐτῇ ἤρετό τις, ὡς τὴν Ἑλλαδοῦκην δὴ αὐτὸ, ὅτι ἐπιχωρίῳ τῷ Ἀετίωνι συνάψασθαι τὴν θυγατέρα τὸν γάμον. ἔστι δὲ εἰκὼν ἐν Ἰταλίᾳ. κἀγὼ εἶδον, ὥστε καὶ σοὶ ἂν εἰπεῖν ἔχοιμι. θαλαμίας ἐστὶ κομψοτάτης, καὶ κλίνη νυμφική. καὶ ἡ Ῥωξάνη καθῆται, πύγελλόν τι χρῆμα παρθένου ἐς γῆν ὁρῶσα, αἰσχυνομένη ἑστῶτα τὸν Ἀλέξανδρον. ἔρωτες δέ τινες μειδιῶντες, ὁ μὲν κατόπιν ἐφεστώς, ἁπαλῇ [1] τῇ κεφαλῆς τὴν καλύπτραν, καὶ δείκνυσι τῷ νυμφίῳ τὴν Ῥωξάνην. ὁ δέ τις, μάλα δολικῶς ἀφαιρεῖ τὸ σανδάλιον ἐκ τοῦ ποδὸς, ὡς καθυπνώσῃ ἤδη. ἄλλος δὲ Χλανίδος τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐπιλημμένος ἕρκει, καὶ ὅτου ἕλκει αὐτὸν ἔσω τῆς Ῥωξάνης, πάνυ βιαίως ἐπαναστρέφοντος. ὁ βασιλεὺς δέ, αὐτὸς μὲν, στέφανόν τινα ὁρίζει τῇ παιδὶ. πάρεδρος δέ, καὶ νυμφαγωγὸς, Ἡφαιστίων συμπαρέστηκε, δᾷδα καιομένην ἔχων, μεγαλείου πάνυ ὑψηλοῦ ἐπηρεισόμενος, ὑμέναιος οἰμωγὴ ἐστιν. ὁ γὰρ ἐπιγεγραμμένος τὸν ὄνομα, ἕτερωθί δέ που εἴρηται, ἄκλοι ἔρωτες παίζουσιν οὐ ζῶσι ὄπλοις τοῦ Ἀλεξάνδρου, δύο μὲν τῶν λόγχων αὐτῷ φέροντες, μιμούμενοι τοὺς ἀκροφόρους, ὀπότε δορυφοροῦντες, βαρυνθῇ. ἄλλοι δὲ δύο, ἵνα τινὰ ἐπὶ τοῦ ἀσπίδος κομιζόμενον, βασιλέα δῆθεν καὶ αὐτὸν, συρῶσι, τοῦ [2] ὀχλίνου τὰ ἀσπίδια ἐπιλημμένοι. εἷς δέ τις τὸ θώρακα ἐσελθὼν ὑπτίου κείμενον, λοχῶντι ἔοικεν, ὡς φοβήσειεν αὐτούς, ὁπότε

stantia delectatus, Aëtionem sibi generum asciverit? Sed quæret aliquis quid adeò miri picturæ illius ineſſet, ut Græcorum judex ideo Aëtioni peregrino filiam nuptum collacarit. Eſt imago in Italia, quam equidem vidi, adeò ut quidnam ſit illud tibi dicere poſſim. Thalamus eſt elegantiſſimus, & nuptialis lectus, ubi ſedens Roxane, & adſtantem Alexandrum reverita, quod maximè virginem decet, in terram intuetur. Cupidines quoque ridentes, quorum alter à tergo ſtans, à capite flammeum aufert, & ſponſo Roxanen commonſtrat: alter verò ſerviliter admodum ſandalia pedibus detrahit, ut jam decumbat. Alius etiam Cupido Alexandrum amiculo arreptum magna admodum vi ad Roxanem trahit. Tum rex ipſe coronam puellæ porrigit. Sponſæ verò aſſeſſor, & dux Hephæſtion aſtat, facem ardentem tenens, formoſo valdè juveni innixus: hunc Hymenæum eſſe puto: nomen enim non eſt inſcriptum. Ex altera verò tabulæ parte, alii Cupidines in armis Alexandri ludunt, quorum duo ejus haſtam ferunt, ſimiles bajulis illis, qui trabis onere gravantur. Duo verò quendam ſuper clypeo jacentem, quaſi regem ipſum, arreptis clypei anſis trahunt. Porrò unus in thoracem ſupinè jacentem ingreſſus inſidianti eſt ſimilis, ut ipſos quum trahendo ad ſe per-

1 Τῆς κεφαλῆς τὴν καλύπτραν] Dixi ad Petron. de tædis Hymenæi, notum & multa Sc. ad Catull. *Beurd.*

2 Ὀχλίνου] Ὄχλινον ὁ τὰ ἀσπίδος σύμπαξ. Heſych. & Interp. Ariſtoph. ad Equit. *Idem.*

1 Δεῖ-

κατ' αὐτὸν χρόνον σύφορος. ὁ παιδιὰ ἦ ἄλλως τοῦτο ἦεν, οὐδὲ ἐπεξεργασμὸν ἐν αὐτοῖς ὁ Αἰτέων, ἀλλὰ δηλοῖ ἐς Ἀλεξάνδρου σπουδὴν τὴν ἐς τὰ πολεμικά. καὶ ὅτε ἅμα καὶ Ῥωξάνης ἦλθε, καὶ τὸ ὄπλον σὺν ἐπελείπετο. πολλῷ μᾶλλον ἄν γε εἰκὸς αὕτη, καὶ ἄλλως γαμήλιόν τι ἐπὶ τῇ ἀληθείας διεφαίνετο ἔχουσα, ἐπεμνήσθη συμβολὴν τῇ Αἰτέωνι τοῦ ἐς Προξενίδα γυναῖκα. καὶ ἀπῆλθε γήμας καὶ αὐτὸς, πέμψαντος τοῦ Ἀλεξάνδρου γάμων, ὑπὸ νυμφαγωγὸν τῷ βασιλεῖ, μισθὸν εἰκασμένῳ γάμῳ, ἐπισταμένῳ ἀληθῆ γάμον. Ἡρόδοτον μὲν ἐπαίνεσμι γὰρ ἐπ' ἐκεῖνον, ἐκανὸν τὴν Ὀλυμπίων τοῦ πανηγυρέειν ἠγάγετο, καὶ συγγραφέα θωμαστὸν ἐς δεῖξαι τοῖς Ἕλλησι τὰς Ἑλληνικὰς διεξιόντα, ὡς ἐκεῖνος διεξῆλθεν. ἐγὼ δ', καὶ θεὸς Φιλίῳ, μή με κορυσσανίζειν ὑπολάβητε, μὴ δὲ τιμῆς ἀνάξιον εἶναι τοῖς ἐκείνου. ἴλεως ὁ ἀνήρ. ἀλλὰ τοῦτό γε ὅμοιον πάθεϊ φημι αὐτῷ. ὅτε γὰρ τοσοῦτον ἐπεδήμησα τῇ Μακεδονίᾳ, ἐπὶ ἐμαυτὸν ἐσκοπεύμην, ὅτι μοι χρηστέον τῷ πρήγματι. καὶ ὁ μὲν ἔρως ἦν τοῦτο μοὶ, ἅπασι γνωσθῆναι, καὶ ὅτι πλείστοις Μακεδόνων δεῖξαι τιμῆς. τὸ δ' αὐτὸν ἐφαίνετο, τὸν καιρὸν τοῦτο ἔτεος ξυγγίνεσθαι πολλῷ ἐκάστῳ, σὺν ὑμῖσι ἐφαίνετο. εἰ δὲ τερήσεσθαι τοῦδε ὑμῶν τοῦ σύνοδον, εἶπα παρελθὼν ἐς μέσον δεῖξαι τὸν λόγον, ἐς δέον ἦν ἐπιθήσεσθαί μοι τὰ ἐν ὕχῃς. οὐκοῦν τε ἦν ἔδη συνελθόντα

pervenissent, perterrefaciat. Neque verò hæc sunt ludicra, neque supervacaneam operam in his Aëtio collocavit: sed Alexandri studium in res bellicas indicant, eumque simul & Roxanen amasse, & armorum immemorem non fuisse. Verumenimvero hæc imago nuptiale quiddam præ se ferebat, ut quæ Proxenidæ filiæ nuptias Aëtioni conciliaret, qui uxore ducta abiit, ac præter Alexandri nuptiarum propositum, ab auspice rege veras nuptias, mercedem expressæ nuptiarum imaginis accepit. Herodotus quidem: nam ad ipsum redeo, Olympiorum celebritatem idoneam ducebat, ad fidem Græcis faciendam admiratione dignum esse scriptorem, qui, quemadmodum ille, res Græcanicas memoriæ tradidit. Sed quod ad me attinet, etiam per Iovem Philium quæso ne insanire me suspicemini, cumque rebus illius meas comparare. Propitius sit mihi vir ille. Verùm idem quod illi, accidisse mihi dico. Quum enim primùm in Macedoniam sum profectus, apud me disputiebam, quid in hoc negocio mihi gerendum. Iamque omnibus innotescendi amore tenebar, atque etiam quàm plurimis Macedonibus mea scripta ostendendi. Sed obambulando, cum quaque urbe commercium habere eo anni tempore non facile videbatur. Sed si observato hoc conventu vestro venirem & ederem orationem, commodè sic, quæ in votis erant, eventum fortitura censebam. Vos itaque con-

1 Δεῖξαι τοῖς Ἕλλησι τὰς Ἑλληνικὰς διεξιόντα] Τὰς Ἑλληνικὰς νίκας διεξιόντα. Marc.

σα, [1] ὅπου γὰρ ὄφελον ἐξ ἁπάσης πόλεως. αὐτὸ δὴ τὸ κεφάλαιον Μακεδόνων ἅπαντων. ἡμῖν δὲ τοῦτο ἡ πόλις ἡ δεῖνα, ὅπερ ὁ κὺν Πίσαν μοι Δί', ἀδεὲς τῶν ἐκεῖθεν στενοχωρίαν, καὶ [2] σκηνὰς, καὶ καλύβας, καὶ πίτνος. οἱ τε αὖ πανηγυρίσται, καὶ συρφετώδης ὄχλος, ἀθλητῶν τε μᾶλλον φιλοτέμονες, ἢ παρέργως οἱ πολλοὶ τῶν Ἡροδότου πλήθυμοι, ἀλλὰ ῥητόρων τε, καὶ συγγραφέων, καὶ σοφιστῶν οἰκειότατοι, ὅσον ἐμικρὸν ἤδη. μὴ τοίνυν ἐμοὶ πολὺ εὐδιεσθαι φαίνῃ τῆς Ὀλυμπίου. ἀλλ' ἰὼ μοι ὑμεῖς [3] Πολυδάμαντι, ἢ Γλαύκῳ, ἢ Μίλωνι ἐναγωνίσασθέ με, ἡμιδεῆ ὑμῖν δόξω ἆρα τις εἶναι. ἰὼ δὴ πολὺ ἐκείνων ἀπαναλώτους τῷ μήκει, ἐφ' αὑτῷ μέγαν ἀπόδυσαντες ἴδητε, τάχ' ἂν καὶ πάνυ [4] μαστιγώσιμον ὑμῖν δόξαιμι, ὡς ἔν γε τῷ ἱππικῷ τῷ σταδίῳ, ἱκανὸν ἔμοιγ' ἂν καὶ τοῦτο.

conveniſtis ex ſingulis civitatibus quique præſtantiſſimi, neque non lectiſſima omnium Macedonum ſumma. Conventum veſtrum excipit civitas optima, non ut Piſa loco anguſto, teutoriis, tuguriis, & æſtu. Præterea panegyrin agitant, non vilis plebecula, magis cupida ſpectandi athletas, vulgus Herodoti negligens: ſed rhetorum, hiſtoricorum & ſophiſtarum omnium celeberrimi: adeò ut jam parum mihi deeſſe videatur, quin mea actio perinde ut Olympiorum celebris ſit habenda. Sed ſi vos Polydamanti, vel Glauco, vel Miloni me contendatis, homo audax admodum videbor. Sin verò longè illorum remota memoria, per ſe ſolum exutum videatis, fortè nequaquam verberibus dignus cenſebor: quòd tanto in ſtadio mihi utique ſuffecerit.

1 Ὅπου γὰρ ὄφελον] Rectè ibi Opſop. nam ὅπου γὰρ ὄφελον dictum ἀντὶ οἱ μεγάλοι οἱ μέγιστοι καὶ ἀξιολογώτατοι. Bourd.

2 Σκηνὰς καὶ καλύβας καὶ πίτνος] Voces interpretatus ſum alibi: Rem tangit Suet. Iul. c. 39. *Ad quæ omnia ſpectacula tantum undique confluxit hominum, ut plerique advenæ aut inter vicos, aut inter viæ tabernaculu poſitis manerent, ac ſæpe prætæ turba, eliſi exanimatique ſunt plurimi, & in his duo Senatores.* Idem.

3 Πολυδάμαντι] Perſ. Sat. 1. & ibi Interp. *Idem.*

4 Μαστιγώσιμος] Dixit antea & ſæpe repetit alibi. *Idem.*

ΖΕΥΞΙΣ, Η ΑΝΤΙΟΧΟΣ.

ZEVXIS VEL ANTIOCHVS.

ΑΡΓΥΜΕΝΤΥΜ.

[a] *Apologia quædam, ſcriptorum Luciani, eſt, qua ille oſtendit non tantùm novitati ſeu peregrinitati ſtudere ſe, ſed & verum, ſenten-*

1 Περσελαλιὰ. Vt ſuprà. Habita verò etiam iſta in theatro. Patet fine hujuſce Laliæ. *Mart.*

1 Ἐναγ-

tentiarumque elegantia, deinde & aptæ compositionis harmonia. Cæterùm quòd sola novitas illorum in admiratione sit, fieri communi quadam hominum natura, qui sola novitate plerumque detineantur, interim aliorum nulla habita ratione. Idem enim & Zeuxidi olim in pictura Centauri, in quam præter novitatem argumenti, multam artem impenderat, & Antiocho, in pugna contra Galatas accidisse, hostium novitatem & insolentiam elephantorum, non ipsius apparatum pertimescentibus. Tractatur autem eadem fermè ratione, qua & superior oratio: nisi quòd hic ipsa caussa à principio ponitur, exempla autem, eaque amplificata sequuntur. Etiam tituli eadem ratione, ut suprà, impositi sunt.

1 Ἐναγχος ἐγὼ μὲν ὑμῖν διῆξας, τὸν λογον, ἀπηειν οἰκαδε. ὡσθ-ισάντες δέ μοι τὴν ἀκροασιν πολλοὶ κωλυσὶ μὲ δὴν οἴμαι καὶ τὰ τοιαῦτα ὡς φίλους ἤδη ὄντας ὑμᾶς λέγειν, ὡσθισάντες δὲ ἐδεξιώσαντο, καὶ θαυμάζοντες ἐώκεσαν. ἐπιπολυ γὰρ παρεμβεβηκότες, ἄλλος ἄλλοθεν ἐβοων, καὶ ἐπήινει, ἄλλοτε τε καὶ ἐρυθριᾶν με, μὴ ἄρα τῶν ἐπαίνων τὰ ἀξίας τῶν ἐπαινων ὑπολειποίμην. τὸ δὴ δὲ κεφάλαιον αὐτῆς, τοῦτο ἦν. καὶ πάντες ἓν καὶ τὸ αὐτὸ ἐπεσημαίνοντο, τὴν γνωμὴν τῶν συγγραμμάτων ξένην ὄντων, καὶ πολὺν εἰς αὐτὴν τὴν νεωτερισμὸν. μᾶλλον δ' αὐτὰ εἰπεῖν ἀμείνων, ἀλλ' ὀκνηροὶ ἀπεφαίνοντο. ὦ τῆς καινοτητος. Ἡ ῥᾳδιουργία τῆς δεξιολογίας. ὦ μηχανῆς δ' ἀνθρωπε. φύσει ἂν τις εἰποι τὴν ἐπιπειας νεαρώτερον. οἱ μὲν, τοιαῦτα πολλὰ ἔλεγον, ὡς ἀνεκίνουν δηλαδὴ ὑπὸ τὴν ἀκροασιν. ἡ τίνα γὰρ ἂν αἰτίαν εἶχον ψεύδεσθαι, καὶ κολακεύειν τὰ τοιαῦτα, ξένον ἄνθρωπον, καὶ παντα πολ-

1 Um nuper habitâ apud vos oratione domum me conferrem, eorum qui me audiverant multi me convenerunt (nihil enim prohibere puto quominus ista vobis dicam, qui jam amici mei estis,) & tanquam mirabundi salutarunt. Qui dum itinere multo me deducerent, alius aliunde exclamabat & laudabat, ita ut erubescerem, metuens ne laudum meritis longè inferior essem. Fuit igitur illis hæc laudationum summa: & omnes unum idemque approbabant, cum inusitatam scriptorum materiam, tum multum in ea novitatis studium. Multò verò satius est referre eademque quæ illi pronunciarunt. O novitatem! ô admirabilem orationem! Ingeniosus homo est: nihil quisquam hoc tuo artificio novius esse dixerit. Illi talia multa dicebant, prout oratione mea commoti fuerant. Nam quid eis cautæ fuisset cur mentirentur, atque his laudibus blandirentur homini extraneo: cæterùm ipsis non mul-

1 Ἐναγχος] Huic dissertationi (quoniam de hac locus alius dicendi) non immoror: paucæ variantes lectiones, & quæ lectorem avidum non morentur. *Bourd.*

λῆς αὐτοῖς φορητίδος ἄξιον τὰ ἄλλα; πολλὰ ἐμοὶ, εἰρήσεται γὰρ, ὑμετέρας ἰδίᾳ ὁ ἔπαινος αὐτῶν. καὶ ἐπειδή ποτε ἀπλήστων κατ' ἐμαυτὸν ἐχυόμην, σκεῦος. ἀκὰν τοῦτο μόνον χαρεῖν ἔοικεν ἐμοῖς ἔνεστιν, ὅτι μὴ σωπῶ, μηδὲ κρύπτω τὸ κοινὸν βασκαίνοις ἐμοῖς, ὀνομάζων ἅπερ καλῶν ἐν αὐτοῖς, καὶ ὡς τὰ ἀρχαῖον καινοτέρα συγκειμένων, ἢ νεοῦ ἔξω, ἢ ξενικοῖς πως, ἢ χαρακτῆρος Ἀττικῆς, ἢ ἁρμονίας, ἢ πλοκῆς τῆς ἐφ' ἅπασι, τούτων γὰρ πόρρω ἴσως τυμῶν. ἐγὼ γὰρ ἂν παρέντες αὐτὰ σκεῦνα, ἐπῄνουν μόνον τὸ καινὸν τῆς μεταιρέσεως, καὶ ξενίζον. ἐγὼ δὲ ὁ μάταιος, ὥμην ὁπότε ἀναπαδῶντες ἐπαινοῖεν, πάλαι μὲν τοῦτο καὶ αὐτὸ τοῦτο μεθοπλάττω αὐτοῖς, ἀληθὲς γὰρ εἶναι τὸ τοῦ Ὁμήρου, καὶ τὴν νέαν ᾠδὴν κεχαρισμένην ὑπάρχειν τοῖς ἀκούσιν. ἐμοὶ μὲν προσῆν γε, ὅτε ὅλον τὴν καινότητα νέμειν ἠξίουν, ἀλλὰ τῷ μὲ, ὥσπερ ἐν μεταλήψεως μέρα συνεπιθυμεῖν τι, καὶ ὡς τὸ ἐπαινον συμπλεῖν καὶ αὐτῷ. τὰ δὲ τῷ ὅλῳ ἐπαινούμενα, καὶ ὑπὸ τῶν ἀκούοντων ὑμνούμενα, σκεῦνα εἶναι. ὥστε μετρίως ἐπήρμην, καὶ σκινδυνεύων πιστεύειν αὐτοῖς, ἵνα καὶ μόνον ἐν τοῖς Ἕλλησιν εἶναι λέγωσι. καὶ τὰ πιαυτα. τὸ δὲ τῇ παρρησίαν, ἄνθρακες ἡμῶν ὁ θησαυρὸς ἦσαν. καὶ ὀλίγα δέοντα μακροῦ τινος ἐπαινον ἐπαινεῖσθαι ὡς αὐτῶν. ἐρῶ γὰρ ὑμῖν καὶ τὸ τοῦ γραφέως διηγήσασθαι. ὁ Ζεῦξις σκεῦνος, ἄριστος γραφέων γενόμενος, τὰ δημώδη, καὶ τὰ κοινὰ τῶν πω ἔγραφεν, ἢ ὅσα πάνυ ὀλίγα, Ἥρωας, ἢ Θεούς, ἢ πολέμους, ἀεὶ δὲ καινοποιεῖν ἐπειρᾶτο. καί τι ἀλόγου ἂν καὶ ξένον ἐπινοήσας, ἐπὶ σκεῦνο

multum curando? Verumtamen me, neque enim dissimulabo, non mediocriter laus illorum cruciabat: & hæc solus ab illis relictus apud me cogitabam. Ergo solum meis scriptis hoc inest jucundum, quòd consuetæ compositionis non sunt, neque communi cum aliis pede procedunt. Sed fortè procul à meis scriptis remota sunt pulchra vocabula, ad veterem regulam compositia, ingenii acumen & solertia, & gratia Attica, & sermonis cohærentia, & ars quæ in omnibus existit. Non enim omissis illis, solam instituti novitatem, & insolentiam collaudassent. At stolidus ego quum sublimientes me laudarent, statim quidem id ipsum etiam addituros putabam. Verum enim illud Homeri, Novam quamque cantilenam audientibus esse gratam. Nec tantum, nec totum novitati tribuendum sentiebam, quæ est veluti quædam ornamenti accessio, & laudis complementum: illa verò esse quæ revera laudantur, & ab auditoribus acclamatione excipiuntur. Itaque non modicè commovebar eò penè adductus ut iis crederem, qui unum ac solum inter Græcos esse me prædicabant: aliaque id genus. Sed quod vulgo fertur, Carbones erant noster thesaurus. Ac propemodum ut præstigiator aliquis ab ipsis laudor. Volo itaque pictoris institutum vobis explicare. Zeuxis ille omnium pictorum præstantissimus, popularia illa, & communia, aut quæ perpauca sunt, Heroas, aut Deos, aut bella non pingebat, sed novi quippiam comminisci semper conabatur, cumque insolens & novum quid excogitasset,

τὴν ἀκρίβειαν τῆς τέχνης ἐπιδείκνυ-
το. ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις τολμήμασι,
καὶ θήλειαν Ἱππόκενταυρον ὁ Ζεῦ-
ξις αὐτὸς ἐποίησεν, ἀναπεφυσένα μὲν ὡσεὶ πρὸς παιδίοις ἱππόκενταύροις δισσοῖς, καμιδῆ νηπίοις. τὸ εἰκόνος τούτης ἀντίγραφός ἐστι νῦν Ἀθήνησι, ὡς αὐτὴν ἐκείνῃ ἀκριβεστάτῃ τῇ σάθμῃ μεμιμημένον. τὸ δὲ ἀρχέτυπον δὴ αὐτὸ, Σύλλας ὁ Ῥωμαίων στρατηγὸς, ἐλείπετο μὴ τὰ ἄλλα εἰς Ἰταλίαν πεπομφέναι. εἶτα περὶ Μαλέαν οἴκῳ καταδύσης τῆς ὁλκάδος, σπουδαῖα ἅπαντα, καὶ τὴν γραφήν. πλὴν ἀλλὰ τήνγε εἰκόνα τὴν εἰκόνος εἶδον. καὶ αὐτὸς ὑμῖν ὡς ἂν οἷός τε ὦ, δείξω τῷ λόγῳ, ἐμοὶ τὰ Διὸς γραφικῆς πεπαιδευμένα, ἀλλὰ πάνυ μεμνημένα, ἐν τοῖ πολλοῖ ἰδίᾳ ἔν τινι τῶν γραφείων Ἀθήνησι. καὶ τὸ ὑπερθαυμάσαι τότε τήνδε τὴν τέχνην, τάχ' ἂν μοι καὶ νῦν ὡς τὸ σαφέστερον δηλῶσαι συναρμόσαιτο. ἐπὶ χλοερᾶς σύμπαλτος ἡ Κένταυρος αὐτὴ πεποίηται, ὅλη μὲν τὴν ἵππου φυσικὴν κεκμηκυῖα, καὶ ἀπτέτανται εἰς τέρπνον οἱ πόδες. τὸ δὲ γυναικεῖον ὅσον αὐτῆς, γυμνὸν ἐπήλαρ, καὶ ἐπ' ἀγκῶνος ἐστίν. οἱ δὲ πόδες οἱ ἔμπροσθεν, οὐκ ἴσοι. καὶ γὰρ ὑπτιάζουσιν, οἷον ἐπὶ πλαγίου κεκμηκότος. ἀλλ' ὁ μὲν, ὀκλάζοντι ἔοικεν, ὠλένῃ ὑπεσταλμένῃ τῇ ὀπλῇ. ὁ δὲ, ἔμπαλιν ἐπανέστηκε, καὶ ἐν ἐναφῆς ἀνειλημμένος, οἷον εἰσὶν ἵπποι, πειρώμενοι ἀναπηδᾶν. τῶν νεογνοῖν δὲ, τὸ μὲν ἄνω, ἔχει αὐτὴ ὑπὸ ταῖς ἀγκάλαις, καὶ περιφὲς ἀνθρωπικῶς, ἐπίσχουσα τὸ γυναικεῖον μαστόν. τὸ δὲ ἕτερον, ἐκ τῆς ἵππου θηλάζει, ἐς τὸ πλάγιον τρόπον. ἄνω δὲ τοῦ εἰκόνος, οἷον ἀπὸ τινος σκοπῆς Ἱππόκενταυρίσκοι δύο, ἐπιβαίνοντες ἀλλήλων, ἐπιβλέπουσι τὰ γινόμενα. ἐπὶ δὲ τοῖς ἄκροις τοῦ πίνακος, ἐκ μὲν τοῦ δεξιοῦ, ἐπὶ τὸ μέσον, ἀνέρπει λέων ἐπὶ ταύρου βοῦν· ἐκ δὲ τοῦ ἀριστεροῦ, ἐπὶ τὸ μέσον, ἀνέρπει ἄρκτος ἐπὶ συὸς ἄγριον. ἐν δὲ τῷ μέσῳ, ἐπὶ τῆς γῆς, ἐπὶ τῶν ἀκροτάτων ἐστὶ τῆς γραφ

ταυρός τις, ἀνὴρ ἐκείνης δηλαδὴ τὰ βρέφη ἀμφοτέρωθεν πηνιζόμενος, ἐπικυπτὶ μαλῶν, οὐχ ὅλῳ φαινόμενῳ, ἀλλ' ἐς μέσον τὸν ἵππον, λέοντι σκύμνον ἀνέχων τῇ δεξιᾷ, καὶ ὑπὲρ ἑαυτὸν αἴρων, ὡς δεδιέναι δοκοῖ παιδιᾷ τὰ βρέφη. τὰ μὲν οὖν ἄλλα τὰ γραφῆς, ἐφ' ὅσα ἴδιός ἐστιν, ἁπάντη ἐμφανῆ ἦν, τῷ ὅλῳ ὅμως ἔχει συναρμοῖν τὴν τέχνης. οἷον, τὸ λεπτὸν τῆς γραμμῆς ἐς τὸ εὐθύτατον, καὶ τὴν χρωμάτων ἀκρόδρυν τῷ κράσει, καὶ σύμμετρον τῷ ἐπιβολῇ ποιήσασθαι, καὶ συμμετρίαν ἐς δέον. καὶ δὴ μεγέθους τε λόγον, καὶ τῷ τῶν μέσων πρὸς τὸ ὅλον ἰσότητα, καὶ ἁρμονίαν, γραφέων παῖδες ἐπαινοῦντων. οἷς ἔστιν εἰδέναι τὰ τοιαῦτα. ἐγὼ δὲ Ζεύξιδος ἐκεῖνο μάλιστα ἐπῄνεσα, ὅτι ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ ὑποθέσει ποικίλως τὸ σχῆμα ἐπεδείξατο τῆς τέχνης, τὰ μὲν ἄνδρα, ποιήσας πάντῃ φοβερὸν, καὶ κομιδῇ ἄρρενα· σύμμετρον τῇ χαίτῃ λάπον τὸ πρόσωπον. ἐν δὲ τῷ ἵππου αὐτῷ μόνον, ἀλλὰ καθ' ἕτερον δὲ ἀνθρωπον. καὶ ἐξάρας αὐτῷ τὰς ὦμους ἐπὶ πλεῖον, τὸ βλῖμον, καίτοι μελανίζοντα, θηριώδες ὅλον, καὶ ὀρεινόν τι, καὶ ἀνημερον. τοιοῦτον μὲν ἐκεῖνον. τῷ δὲ θήλειαν ὄν, ἵππου μὲν τὸ καλλίστης, οἵαι μάλιστα αἱ Θετταλαί εἰσιν, ἀδηκτοῦς, ἔπι, καὶ ἄσαρκοι. τὸ δὲ ἄνω ἡμίτομον γυναικὸς, πάγκαλον, ἔξω τοῦ ὤτου. ἐκεῖνα δὲ μόνα, στιλπνὰ δὴ ἐστιν αὐτῇ. καὶ ἡ μίξις δὴ, καὶ ἡ ὁμοιότης τῶν σωμάτων, καθὸ συνάπτεται, καὶ συνδεῖται τὸ γυναικεῖον τὸ ἵππῳ, ἠρέμα, καὶ οὐκ ἀθρόως μεταβαῖνουσα, καὶ ἐκ μεσοπορίας πρὸς ἑπομένην, λανθανόντως τῷ ὄψει ἐκ θατέρου εἰς τὸ ἕτερον ὑπαγομένη.

taurus, inclinatus ridet, nec totus apparet, sed media parte equi: catulum leonis dextra sustinet, & supra se attollit, ut hoc lusu pueros territet. Porrò reliquæ picturæ partes, quanquam nobis rudibus & idiotis, non sunt planæ & conspicuæ, omnem tamen artis virtutem habent: Vti linearum quàm rectissimos ductus, & colorum scitam mixtionem, & eorum opportunam applicationem, & commodam inumbrationem. At magnitudinis proportionem, & mensurarum ad totum æqualitatem atque compagem pictores commendent, quorum muneris est talia scire. Ego verò Zeuxidis illam industriam potissimum laudarim, quòd in uno eodemque argumento variè artis excellentiam demonstravit: ut pote qui virum fecit prorsus terribilem, ac vehementer agrestem, coma superbum, multa ex parte hirtum, non solùm qua equus, sed etiam qua homo est, & sublimibus finxit humeris, vultu, quanquam ridentis, tamen planè ferino, & montano, & immansueto. Sic quidem illum expressit. Porrò fœminam ad equæ pulcherrimæ speciem extulit, quales potissimum sunt Thessalæ indomitæ, & sessoris expertes. Dimidiam verò mulieris partem, summa elegantia formavit: excepris auribus, quas solas habet satyricis similes. Cæterùm mixtio, & commissura corporum quatenus muliebris pars cum equina coit & conjungitur, sensim, non affatim trantiens, & paulatim descendens, aspectu non percipitur, ita ex altero in alterum lenis fit deductio. Porrò

τὸ νεογνὸν ἢ τὸ ἐν τῇ ἠπείρῳ, ὁμῶς ἄγριον, καὶ ἐν τῷ ἀπαλῷ ἤδη φοβερόν. καὶ τοῦτο θαυμάσας, οἷον ἔδοξέ μοι, καὶ ὅτι παιδικὰς μήλα ὡθεῖς τὸ σκύμνον ἢ λέαινα ἀναβλέψασι, μεταξὺ τῶν θηλῶν ἐκπεπληγμένοι, ὡς χρὴ τῇ μητρὶ προσιόντα μόνον. τοῦτο δὴ ὃν ἐπιδειξάμενος ὁ Ζεῦξις, αὐτὸς μὲν ὡιήθη ἐκπλήξειν τοὺς ὁρῶντας ἐπὶ τῇ τέχνῃ. οἶδα γάρ, αὐτίκα μὲ ἐρῶσιν. ἢ τί γὰρ ἂν ἐποίουν, καλλίστῳ θεάματι ἐντυγχάνοντες; ἐπῄνουν ἢ μᾶλλον ἅπαντες, ἄχρι καὶ μεθύειν ἐκεῖνοι. τὴν ἐπινοίας τὸ ξένον, καὶ τὴν γνώμην τῆς γραφῆς ὡς νέαν, καὶ οἷς ἔμπροσθεν ἠγνοημένην ἔσαν. ὥστε ὁ Ζεῦξις συνεὶς ὅτι αὐτοὺς ἀχολεῖ ἡ καινότης καινὴν ἔσαν, καὶ ἀπάγει τὴν τέχνης, ὡς ἂν παρέργῳ πίναξ τὴν ἀκριβεστάτην τῆς πραγμάτων, ἅμα δὲ ἔφη ὦ Μίκκιον ὡδὶ μαθητὰ, περίελε ἤδη τὴν εἰκόνα. καὶ ἀραμένου, ἀπηγμίζετο οἴκαδε. ὅτοι γὰρ ἡμῶν, τὸ πλοῦν τῆς τέχνης ἐπαινῶσι. τῆς δ' ἐφ' ὅτῳ, εἰ καλῶς ἔχει, καὶ κῦ τὴν τέχνην, ὀλίγου λόγου. ἀλλὰ πυρούδοκιμεῖ τὴν ἀκριβείαν τῆς ἔργων ἢ τῆς ὑποθέσεως καινοποιία. ὁ μὲν δὴ Ζεῦξις, ὅτως. ὀρχιλοπτοῦν ἴσως. Λύπορος δ', ὁ σωτὴρ ἐπικληθεὶς, καὶ ὅτῳ ὁμοίου τι παῖζῶν λέγεται ἐν τῇ πρὸς Γαλάτας μάχῃ. εἰ βούλεσθε, διηγήσομαι καὶ τοῦτο, ὁποῖον ἐγένετο. εἰσὶν τινες γὰρ ἀλκίμους ὄντες, καὶ πολλοὶ παμπόλλους ὁρῶν, καὶ τὴν φάλαγγα καρτερῶς συναραρυῖαν, καὶ ἐπὶ μετώπου μὲν προπαρεσκευασμένους τοὺς χαλκοθώρακας αὐτῶν, εἰς βάθος δὲ ἐπὶ πεντήρων, καὶ εἴκοσι πεντεγράμμους, ὁπλίτας, ἐπὶ κέρως δὲ ἑκατέρωθεν τὴν ἵππον διημυρίαν ἔσαν, ἐκ δὲ μέσου, τὰ ἅρματα

rò infantum alter, non ſecus ac pater, agreſtis eſt, & in tenera ætate jam terribilis. Et hoc mihi viſum eſt admiratione dignum, quòd uterque dum ubera tenent, cuti matris affixi, leoninum catulum pueriliter reſpiciant. Itaque cùm hæc ſingulari artificio expreſſiſſet Zeuxis, exiſtimavit ſe artis præſtantia ſpectantes in admirationem tractûrum. Illi autem actutum exclamabant. Quid enim facerent pulcherrimum nacti ſpectaculum? Enimvero laudibus illum extollebant omnes, ob quæ me nuper illi, nempe ob inſolens inventum, novumque picturæ conſilium prioribus ignotum. Vt verò Zeuxis animadvertit eos argumenti novitate capi, & ab artis contemplatione avocari, ita ut rerum ſcitè expreſſarum induſtriam parvi penderent, Age Miccio, dixit ad diſcipulum, picturam involve, & ſublatam domum auferte. Hi namque noſtræ lutum artis laudant: ſed mentis & ſcopi, num rectè, & ex arte factum ſit opus, nullam rationem habent. Verùm argumenti novitas operis præſtantiam gloria vincit. Ita quidem ſe geſſit Zeuxis, forſan quàm par erat iracundiùs. Cæterùm Antiocho, cui cognomen Soteri, ſimile quiddam in pugna adverſus Galatas accidiſſe fama eſt. Quam hiſtoriam vobis narrabo ſi vultis. Cùm ſciret Galatas viribus pollere, magnaſque videret eſſe eorum copias, phalangem fortiter conjunctam, in fronte propugnatores loricis æneis inſtructos, in medio cataphractos quatuor & viginti ordinatos, in cornu utrin-

[1] ἐκπηδήσαι μέλλοντα, ἀρεπαγηφόρα ὀγδοήκοντα, καὶ σιωγελίδας ἐπ' αὐτοῖς δὶς τοσαύτας, πεῖσαι ὁρῶν, πάνυ πονηρὰς ἔχα πὶς ἐλπίδας, ὡς ἀμφίχων ὄντων ἐκείνων αὐτῶν. ἐκεῖνο γὰρ δὴ ὀλίγου τὸ στρατήιας ἐκείνης ἐδιασκόαθ εἰσης, ὡ μεγαλωσὶ, οὐδὲ κατ' ἀξίαν ἔ πολέμυ ἀφίκεθ, κομιδῇ ὀλίγας ἄγων, καὶ τῶν πλάγιον τὸ πολὺ, καὶ ψιλικήν. οἱ γυμνῆτες ἦ, ὥσπερ ἥμισυ τ στρατιᾶς ἦσαν. ὥστ ἐδόκ αὐτῷ ἤδη στενδαι, καί πνα σύτρεπῆ ἀφάλυσιν ὡ εἰσκιαι ἔ πολέμυ. ἀλλὰ Θεοδότας ὁ Ῥόδι, ἀνὴρ γυνῆ, καὶ πικπκῶν ἔμπειρος, οὐκ εἴα παρὼν ἀφυμεῖν. καὶ ἦσαν γὰρ ἐκκαίδεκα ἐλέφαντες τῷ Ἀντιόχῳ. τούτοις ἐκέλευσιν ὁ Θεοδότας, πέως μ ἔχειν, ὡς οἷόν τε κρύπτεσθαι, ὡς μ κατείδηλοι εἶεν ὑπερφαινόμενοι ἔ στρατ. ἐπειδαὶ ἦ σημήνη ὁ σελπιγκτὴς, καὶ δὴ συμπλέκεσθαι, καὶ εἰς χεῖρας ἰέναι, καὶ ἡ ἵππος ἡ τ πολεμίων ἐπιλαύνηται, τ τε ἅρματα οἱ Γαλάται, ἀνοίξαντες τὴν φάλαγγα, καὶ ἀφέντες ἐπαφῶσι, τότε ἀνὰ τέτταρας μὲν τ ἐλεφάντων ἀπαντᾶν ἐφ' ἑκάτερα τοῖς ἵπποις. τὰς ὀκτὼ ἦ ἀντεπαφιέναι τοῖς ἁρματηλάταις, καὶ συναράσσειν. εἰ γὰρ τοῦτο γένοιτο, φοβηθήσονται αὐτῶν ἵφη οἱ ἵπποι, κ ἐς τὰς Γαλάτας αὖθις ἐμπεσοῦνται φεύγοντες. καὶ ὅπως ἐγένετο. ὁ γὰρ ὡς πρότερον ἰδόντες ἐλέφαντα ὅτι αὐτοὶ Γαλάται, ὅτι οἱ ἵπποι αὐτῶν, ὅτι ὡς τὸ παράδοξον τ ὄψεως ἐπεφάχθησαν, ὥστε πρῶτα ἐπ τ ἡμέων ὄντων, que viginti millia equitum, porrò è medio currus octoginta falcatos erupturos, præterea bis totidem bigas. Hæc cùm videret, malum pugnæ eventum expectabat, ut cui cum invictis militibus esset decertandum. Ipse enim ob brevitatem temporis cum exercitu, nec magnificè, nec pro belli dignitate instructo venit, perpaucos adducens, eosque peltatos plerosque, & levis armaturæ milites, plus mediam partem exercitus. Itaque videbatur ipsi jam fœdus iciendum esse, & decoram belli solutionem inveniendam. Verùm Theodotas Rhodius, vir generosus, aciei instruendæ peritus, eum se præsente animis cadere non sivit. Antiochus sedecim elephantos habebat, quos Theodotas occultari jussit, quandiu fieri posset, ne exercitum supereminentes apparerent: sed posteaquam tubicen signum dedisset, & congrediendum atque ad manus veniendum esset, & equitatus hostium procederet, & Galatæ aperta, divisaque phalange currus immitterent, tunc cum quaternis elephantis utrinque occurrere equitibus & reliquos octo aurigis, bigarumque ductoribus immittere. Hoc enim facto, inquit, ipsorum equi perterrebuntur, & in Galatas impetum facient fugientes. Talisque fuit consilii eventus. Cùm enim nec Galatæ, nec ipsorum equi elephantos antea vidissent, ita novo elephantorum spectaculo turbati sunt, ut quanquam adhuc procul erant illæ belluæ,

1 Ἐπισθήσαι] In Angl. Cod. pro quo ex fide Mss. & Cod. Florent. reposuimus ἐκπηδήσαι. Bourd.

1 Te-

ἐπὶ μόνον [1] τετριγότων ἤκουσαν, καὶ τὰς ὀδόντας εἶδον ἀπολάμποντας ἐπισημότερον, ὡς ἂν ἐκ μέλανος παντὸς σώματος, καὶ τὰς ὠθουμένας, ὡς ἐς ἁρπαγὴν ὑπεραφεθὲν βέλος, ἢ τὸ τόξευμα ἐξικνεῖσθαι, ἐκκλίναντες, σὺν ἡδονῇ κόσμῳ ἔφυγον. οἱ μὲν πεζοὶ, περιπεσόντες ὑπ' ἀλλήλων τοῖς δορατίοις, καὶ συμπατούμενοι ὑπὸ τῶν ἵππων, ὡς εἶχον, ἐμπεσόντων ἐπ' αὐτούς. τὰ ἅρματα δ' ἀναστρέψαντα, καὶ πάλιν ἐμπαλιν εἰς τὰς οἰκείας σὺν αἵματι διεφέρετο σὺν αὐτοῖς, ἁλλὰ τὸ τοῦ Ὁμήρου Δίφροι δ' ἀείροντο παλίσσυτοι. οἱ ἵπποι δ' ἐπίπαν ἄπαξ τὸ δοὺν ὁδὸν ἀπτερέποντο, σὺν ἀνεχομένους τοὺς ἐλεφάντων, τὰς ἐπιβάτας ἀποβαλλόντας, κεῖν' ὅλα κραταίλεον τέμνοντες τὴν Δίαν, καὶ ἀμφιρύτοις τοῖς δρεπάνοις, εἴ τινας τῶν φίλων καταβάλοιεν. πολλοὶ δ' ὡς ἐν παραχώρησιν [2] κατεβάλοντο. ἔνθα δ' καὶ οἱ ἐλέφαντες συμπατοῦντες, καὶ συναναρπάζοντες, καὶ τοῖς ὀδοῦσι περιπείροντες. καὶ πάλιν, ὅτοι κατὰ κράτος προσβιβάσαι τὸ Ἀντιόχου τὴν νίκην. οἱ Γαλάται μὲν, οἱμωγῇ, ἐπεθήκεσαν, πολλῷ δὲ φόνῳ χρώμενοι. οἱδὲ, ζῶντες ἑλαμβάνοντο. πάλιν πάνυ ὀλίγοι, ὁπόσοι ἔφθασαν εἰς τὰ ὄρη ἀναφυγόντες. οἱ Μακεδόνες δὲ, ὅσοι σὺν Ἀντιόχῳ ἦσαν, ἐπαιώνιζον. καὶ στεφανοῦντες ἀλλήλους, ἀνεβόων τὸν βασιλέα, καλλίνικον ἀναβοῶντες. ὁδὲ, καὶ δακρύσας ὡς φασι, Αἰχυνώμεθα ἔφη ὦ στρατιῶται, οἷς γε ἡ σωτηρία σὺν ἐκκαίδεκα τε-

belluæ, quum tantùm ſtridentes audiverunt, & dentes inſigniter candentes viderunt, velut ex toto nigro corpore, & proboſcides tanquam ad rapinam ſublatas, priuſquàm emiſſum fuiſſet telum, verſis retrò habenis, nulloque ordine aufugerint. Sed enim pedites ſe invicem haſtis configentes, ab equitibus in ipſos prolapſis conculcabantur. Currus autem ſubverſi, denuo in ſuos non ſine ſanguine ferebantur: ac juxta illud Homeri. Surſum ac deorſum volvebantur currus. At verò equi cùm ſemel à recta via declinaſſent, elephantorum impetum non ſuſtinentes, ſeſſores excutiebant, & currus ſtrepebant proſcindentes per lovem, & diſſecantes falcibus, quoſcunque ex amicis dejeciſſent: multi autem, ut in tanto tumultu, dejiciebantur: quos elephanti ſequebantur conculcantes, & in altum ſuis proboſcidibus projicientes, unaque rapientes, & dentibus transfigentes. Tandem illi ſuo robore victoriam Antiocho tradiderunt. Galatæ autem alii, magna clade edita, occubuerunt: alii vivi capti ſunt, paucis exceptis qui in montes confugerunt. Porrò Macedones quicunque cum Antiocho in prælium deſcenderant, pæana canebant, & accurrentes aliunde alius, victorem regem clamantes coronabant. At ille lachrymatus, ut ajunt, Pudeat nos, inquit, ô milites, quibus harum ſede-

1 Τετριγότων] Matt. Delrio ad Senec. leg. putat τραχυτήτων. Bourd.
2 Κατεβάλοντο] Mſ. Regius κατελαμβάνοντο. Idem.

τοις θηρίοις ἐχθίστῳ. ὡς εἰ μὴ τὸ καινὸν & θαῦμα & ἐξέπληξε τὸν πολεμίους, τί ἂν ἡμεῖς ἡμῖν ὦμεν αὐτούς; ἐπί τε τῷ τροπαίῳ, κελεύσῃ ἄλλο μηδὲν, ἐλέφαντα ἢ μόνον ἐγκολάψαι. ὥρα τοίνυν με σκοπεῖν, μὴ καὶ τὰμὲν ὅμοιον ᾖ τῷ Ἀντιόχῳ. τὰ μὲν ἄλλα, οὐκ ἀξια μάχης. ἐλέφαντες δέ πως, καὶ ξένα μορμολύκια αὐτοῖς τοῖς ἐρῶσιν, καὶ θαυματοποιία, ἄλλως ἐκεῖνα γὰρ ἐπαινοῦσι πάντες. οἷς δ' ἐγὼ ἐπεποίθειν, ὃ πάντα ταῦτα σὺ λόγῳ παρ' αὐτοῖς ἐστιν. ἀλλ' ὅτι μὲν Ἱπποκένταυρον & μαμμῶν, τοῦτο μόνον ἐκπλήττει. καὶ ὥσπερ εἰ καινὸν, καὶ παράδοξον δοκεῖ αὐτοῖς. τὰ δ' ἄλλα, μᾶλλον ἄρα τοῦ Ζεύξιδος πεποίηται. ἀλλ' ὁ μᾶλλον. γραφικοὶ γὰρ ὑμεῖς, καὶ μὴ τέχνης ἔκφυγε ὀφθῆναι. εἰκὸς μόνον ἄξιον & θεάτρου δεικνύειν.

sedecim belluarum ope salus obtigit: ita ut nisi spectaculi novitas hostes perterruisset, quid nos præ ipsis fuissemus? Trophæo autem nihil nisi elephantum insculpere jussit. Itaque jam tempus est ut considerem, num ego sim Antiocho similis. Cætera quidem quæ pugna non sunt digna: sed tantum sunt elephantes, & nova terriculamenta spectantibus metum & admirationem parientia, tamen ab omnibus laudantur. At quibus confidebam, horum rationem non habent: sed hoc solum mirantur, depictam videlicet Hippocentaurum fœminam: idque, sicut est, novum & monstrosum ipsis videtur. At cætera nequicquam à Zeuxide facta sunt. At non nequicquam. Etenim vos qui estis pingendi periti, etiam cum arte singula expenditis, dummodo digna sint quæ in theatro spectanda proponantur.

ΑΡΜΟΝΙΔΗΣ. | HARMONIDES.

ΑΡΓΥΜΕΝΤΥΜ.

Commendat se amico, ex principibus cuidam suo, adductus, ut ipse fingit, exemplo Harmonidæ, qui cùm magistrum suum de paranda gloria & immortalitate consuluisset, monitus ab eodem fuerit, ut artem quam à se didicisset, non omnibus Græcis, nam id impossibile fore, sed optimatibus ac præstantissimis quibusque ostentaret, sic enim fore, ut cum illi ipsi laudati fuerint, ubicunque ipsum laudarent, veram ex eo gloriam ac laudem consequeretur. Statuisse igitur se eodem pacto, & huic commendari se, suaque debere, ut qui primum ea præstantia, eoque judicio sit, ut quod ipse suo calculo approbasset, deinde & cæterorum omnium probaretur, amplificando hanc personæ illius excellentiam, per colla-

† Non est παῤῥησία sed Σύστασις sive commendatio. *Marc.*

1 Τίτα-

lationem. Deinde & ex eadem patria secum natus sit, ut vel eo nomine favere ac patriocinari sibi debeat. Postremò & à scriptorum ratione facilitatem ac meritum causæ ostendit. Orditur statim ab expositione exempli, cujus occasione adductum ac motum sese fingit. Concludit autem Orationem per comprecationem & votum, à Diis precando, ut cœptam laudem suam crescere ac perpetuam esse velint. Titulus eadem ratione, qua in superioribus inditus est.

Ἁρμονίδης ὁ αὐλητὴς, ἤρετό ποτε Τιμόθεον διδάσκαλον αὑτῷ ὄντα, εἰπέ μοι ἔφη ὦ Τιμόθεε, πῶς ἂν ἐνδεξοίμην εἰπὶ τῇ τέχνῃ; καὶ τί ποιῶν ἔσομαι, ἐσόντες μὲ οἱ Ἕλληνες ἅπαντες; τὰ μὲν γὰρ ἄλλα οὐ ποιῶν, ἐδιδάξω με ἐδὴ ἁρμόσασθαι τὸν αὐλὸν ἐς τὸ ἀκριβές, καὶ ἐμπνεῖν ἐς τὸν γλωσσίδα λεπτόν τι, καὶ ἐμμελές, καὶ ὑποκαλλεῖν τὰς δακτύλους σύμφωνα τοῦ πυκνῇ τῇ ἄρσει, καὶ θέσει, καὶ βαίνειν ἐν ῥυθμῷ, καὶ σύμφωνα εἶναι τὰ μέλη πρὸς τὸν χορὸν, καὶ τὰς ἁρμονίας ἐκάστης διαφυλάττειν τὸ ἦθος. [2] τὴν Φρυγίαν, τὸ ἔνθεον. τὴν Λυδίαν, τὸ βακχικόν. τὴν Δωρίδα, τὸ σεμνόν. τὴν Ἰωνικὴν τὸ γλαφυρόν.

Harmonides tibicen [1]Timotheum magistrum olim his verbis interrogavit. Die mihi Timothee, quomodo arte mea clarus evadam, & quid faciam unde me Græci omnes norint? Nam alia quidem tuo beneficio jam didici, scilicet tibiam accuratè componere, tenuem & canorum sonum in lingulam inspirare, & appositè digitos crebrò tollendo & ponendo applicare, & ad numeros progredi, modosque ad chorum consonos facere, & Harmoniæ cujusque proprietates observare. Phrygiæ impetum divinum, Lydiæ furorem, Doricæ gravitatem, Ionicæ jucunditatem. Hæc inquam

1 *Timotheum*] Hic nobilissimus sub Alexandro magno floruit, de cujus Musica, qua Alexandrum ad bellum accendere solebat, meminit Dio, in lib. de Regno. *Cogn.*

2 Τὴν φρυγίαν] Sunt Harmonidæ quatuor solum musicæ modi principales, Phrygius, Lydius, Dorius & Ionicus: cum tamen qui de musica scripserunt, quinque constituant, addentes his quatuor Æolium, ut Plato 3. de Rep. Athen. lib. 14. Cassiodor. Epist. 40. lib. 2. & libr. de Music. Nisi sub Dorio Æolium involvat, hæc enim duo sæpe confunduntur, ut in Pindaro qui cum Dorice scriberet, vocavit musam suam αἰολίδα μολπήν. Assignat autem τῷ φρυγίῳ τὸ ἔνθεον ubi male Interpres Obsop. *attenitum.* volvit enim Harmonides *religiosum*, ut pater locis citat. & apud Apulejum libr. 1. Florid. Sed de tonorum istorum qualitate omnes isti fere inter se dissentiunt: tribuit Ionio τὸ γλαφυρόν. Interpres *suavitatem*, vertendum erat *varium* ut apud Apulejum loc. cit. sic sæpe apud Homer. γλαφυρὸν pro eo quod multos recessus multaque latebras habet. *Bourd.* Modorum seu nomorum ratio circumscribitur. Phrygio tribuit τὸ ἔνθεον Bacchanalem licentiam, Dorico severitatem, Ionico jucunditatem Apul. lib. 1. Florid. Plut. & Boëth. in Music. *Cogn.*

πωπτε μ̃ ὅτι πάντα ἐκμεμαθηκα παρὰ σοῦ. τὰ μέντοι γε, καὶ ὃν ἕνεκα ἐπεθύμησα τ̃ αὐλητικ̃ς, οὐκ οἶδα πῶς ἂν ἀπ' αὐτ̃ς μοι προσγένοιθ' ἡ δόξα, ἡ παρὰ τ̃ πολλῶν, καὶ τὸ ἐπίσημον εἶναι ἐν αὐλητ̃σι, καὶ δείκνυσθ τοῦ δακτύλου. καὶ ὡς ἂν φαίνω, διὰ μιᾶς ἐπιῤῥεῖ πάντες εἰς ἐμὲ, καὶ λέγειν τὸ ὄνομα, ὅτι ὁ ἐμοῦ Ἁρμονίδης ἐστὶν, ὁ ἄριστος αὐλητής. ὥσπερ ὅτε καὶ σὺ ὦ Τιμόθεε, τοιοῦτον ἆλλον οἰκήσειν ἐκ Βοιωτίας, ὑπηύλησας τῇ Πανδιονίδι. καὶ νικήσας ὁ τὴν Αἴαντα τὴν ἐμμανῆ, [1] ἅ ὁμώνυμόν σοι ποιήσαντ τὸ μέλος, ᾔδεις ὡς ἡγοῦτ τοῦνομα, Τιμόθεον ἐκ Θηβῶν. ἀλλ' ἔνθα ἂν καὶ νῦν φανῇς, συνθέουσιν ἐπὶ σὲ πάντες, ὥσπερ [2] ἐπὶ τὴν γλαῦκα τὰ ὄρνεα. [3] ταῦτ ἐστὶ, δι' ἃς ἡνυξάμην αὐλητ̃ς γενέσθ, καὶ ὑπὲρ ὧν πεπόνηκα τ̃ πολλ τ πολύν. ἐπὶ τοῦτο αὐλεῖν αὐτὸ, ἄνδρ δ' ἐνδυσον εἶναι δι' αὐτὸ, οὐκ ἂν ἠξιώσα μην, ἀγνώσῳ μοι προσηλθόμενον, οὐδ' εἰ Μαρσύας, ἢ Ὄλυμπ ἠξιώσθ μέλπεσθαι λαοῖσιν. [4] οὐδὲν γὰρ ὄφελ ἀποῤῥήτου φασὶ, καὶ ἀφανὲς τ Μουσικ̃ς. ἀλλὰ σὺ ἴσθι καὶ ταῦτα

quam omnia ex te didici. Sed maxima illa quorum gratia artem ludendi tibia expetivi, nescio quomodo inde mihi obvenire queant, celebris apud multos opinio, & in cœtibus claritudo, ut digito monstrer, & ubicunque visus fuero, protinus omnes in me convertantur, & nomen dicant. Hic ille est Harmonides tibicen præstantissimus. Quemadmodum quando, cùm primùm domo è Bœotia venisses, Pandionidi tibicinem egisti: eumque in Aiace furente, eum vicissesqui tuo cognominem cantum modulabatur, nemo erat, qui nomen tuum, Timotheum Thebanum ignoraret. Imò etiam nunc ubicunque visus fueris, ad te concurrunt omnes, ut ad noctuam aviculæ. Hæc sunt quorum gratia tibicen evadere optavi, & pro quibus magnum illum laborem exhausi. Quandoquidem tibia canere, per se citra famæ accessionem non expetiverim, si ignoto mihi obtingat, non si Marsyas, aut Olympus non sentiens evasurus sim. Siquidem in celebris, & ignotæ Musicæ nullum est emolumentum. At tu, in-

1 Τ̃ ὁμώνυμόν σ̣] Τ̃ ὁμωνύμ σε. Marc.

2 Ἐπὶ τὴν] *Aves circa noctuam.* Cætera enim sunt Interpretis non Luciani, de hoc proverb. Aristot. Laert. Dio Chrysostomus, alii. *Bourd. Ad noctuam*] Noctua noctu videt, canit & volat sola, odiosa cæteris avibus in quas astuta utitur dimicatione, nam avicularum multitudine circumdata resupina pedibus pugnat, collectaque in arcum rostro & unguibus tota tegitur, ei auxiliatur accipiter, fœdere quodam naturæ, ut inquit Plin. Laërtius scribit, Timonem Philiasium hoc nomine maxime reprehendisse Arcesilaum quod is populares plausus non aliter consectaretur, atque noctua frequenti avium conventu claudi consuevit.

Hæc ait & turbam dextra lavaque frequentem
Ingreditur, volucres ululam mirantur inceptæ,
Illa stupet solidum, sed tu vanissimè, plebis
Captator, quid ob hæc tam non præclara superbis?

Sic Apologum Ang. Politia. in sua Lamia exponit. *Cogn.*

3 Ταυτ ἐστ δι' ἃς ἡνυξάμην] Δι ἃς ἠνυξάμην. Marc.

4 Οὐδὲν γὰρ] Τ̃ς λαοισιν̃σ μελπεσθαι λέγει. Vide Interpr. Persii ad Sat.

παίδευσόν με, ὅπως μοι χρήσιμον κἀμοιγε τῷ τέχνῃ. καί σοι διττὴν εἴσομαι τὴν χάριν, καὶ ἐπὶ τῇ αὐλήσει, καὶ τὸ μέγιστον, καὶ ἐπὶ τῇ δόξῃ αὐτῆς. ἀποκρίνεται οὖν αὐτῷ ὁ Τιμόθεος, ἀλλ' ὦ Ἁρμονίδη, ἐρᾷς μὲν ἔφη δ' ἴσως μικρᾶς πράγματος, ἐπαίνου, καὶ δόξης, καὶ ἐπίσημος εἶναι, καὶ γιγνώσκεσθαι ὑπὸ τῶν πολλῶν. τοῦτο μέν, εἰ μὴ ἔστιν ὅπως ἐς τὸ παλαιὸν παρελθὼν ἐπιδείκνυμενος, ἐθέλοις προελθεῖν, μακρὸν ἂν χρόνον, καὶ οὐδὲ ἅπαντες ἀκούσονταί σου. πῶς γὰρ ἂν δύναιτό τις ἀκοῦσαι, ἢ θεάσεσθαι ἅπαντες οἱ θεαταί; ἀλλ' εἰ μὲν ἐθέλεις τὸ μέγα, ἐν ᾧ πᾶσιν αὐλήσεις τοῖς Ἕλλησιν; ὡς μὲν ποιήσεις γνωσθήσῃ αὐτοῖς, καὶ ἐπὶ τὸ πέρας ἀφίξῃ τῆς δύνης, ἐγὼ καὶ τοῦτό σοι συμβουλεύσομαι. σὺ γὰρ αὐλεῖ μὲν καὶ πρὸς τὰ θέατρα ἐνίοτε. ἄνες, ὀλίγον μελέτω σοι τῶν πολλῶν. ἡ δὲ ἐπίτομος, καὶ ῥᾳστα ἐπὶ τὴν δεξαν ἄγουσα, ἥδε ἐστίν. εἰ γὰρ ἐπιλεξάμενος τῶν ἐν τῇ Ἑλλάδι τοὺς δεξιοὺς καὶ ἐλλογίμους αὐτῶν, ὅσοι κομψοφανεῖς, καὶ ἀναμφιλόγως μουσικοί, ἐπ' ἀμφοτέρω πεισοι, εἰ τούτοις φημὶ ἐπιδείξαιο τὰ αὐλήματα, καὶ ὅτοι ἐπαινέσονταί σε, ἅπασιν Ἕλλησι νομιζε ἤδη μεγίστης γνώσεως ἐν ὅτῳ βραχεῖ. καὶ τὸ παράγμα ὅρα πῶς σωτηρίαν. εἰ γὰρ οἷς ἅπαντες ἴσασι, καὶ οἷς μουσικὸς ἔστιν, ὅτοι γ', ἐσονται σοι αὐλητὴν δοκιμον ἔναι, τί σοι δεῖ τῶν πολλῶν, οἵτινες πάντως ἀκολουθήσουσι τοῖς ἄμεινον κεῖ-

inquit, doce me etiam hæc quomodo mihi me ipso, & arte sit utendum. Ac tibi duplici nomine gratiam habebo, cùm propter tibiæ cantum quem callebo, tum quod maximum est, propter gloriam quam ex eo obtinebo. Cui sic respondet Timotheus. Rem non exiguam, ut probè scis Harmonides, laudem & gloriam amas, qua sis insignis, & à vulgo cognoscaris. Sed hoc, si in cœtus prodeundo ut specimen artis edas, tibi parare velles, longum foret, neque sic te nossent omnes. Etenim ubi gentium, aut theatrum, aut stadium ita magnum inveniretur, in quo Græcis omnibus tibia modulareris? Vt autem illis innotescas & voti tui compos fias, hoc consilium tibi dabo. Tu quidem in theatris tibia nonnunquam lude, sed vulgus parum tibi sit curæ. Hæc via quæ ad gloriam ducit est compendiaria & facillima: si collectis Græciæ optimatibus, eorumque paucis, quicunque primores sunt, & citra controversiam admirandi, spectatæ utrinque fidei, si inquam his tuæ modulationis specimen exhibeas, & hi te laudent, puta te tam brevi tempore Græcis omnibus jam innotuisse. Et vide qua ratione rem hanc tibi construo. Nam si ii quos norunt, & mirantur omnes, te præclarum tibicinem esse cognoscent, quid vulgo tibi opus, qui meliores rerum judices

Sat. 1. *Bourd.* Hujus Adagii sensus est, quasvis egregias dotes ingenii, si non proferas, perinde esse quasi non habeas. Suet. in Nero. Gell. c. ult. lib. 13. Ovid.

Tu licet ad Thamyram superes, atque Orphea cantu
Non erit ignota gratia magna lyra. Cogn.

1 Τί σοι δεῖ τῶν πολλῶν] Vt mima illa, satis est equitem mihi plaudere. *Bourd.*

1 Ἀναβ-

ναι δυναμβοις ; ὁ γὰρ τοι πολὺς ὄχλος, αὐτοὶ μὲ ἀγνοῦσι τὰ βέλτιω, βάσανοι ὄντες οἱ πολλοὶ αὐτῶν. ὁπόταν σὴ ἀν οἱ πρὸ ἐχοντες ἐπαινέσωσι, πιστεύσω μὴ ἀν ἀλόγως ἐπαινεθῆναι τῦτο. ὥστε ἐπαινέσωσι κὴ αὐτοὶ. καὶ γὰρ ὃν κὴ οὐ βοῖς ἀκῶσιν, οἱ μὲ πολλοὶ ἴσασιν εἰσι κρητῆσιά ποτε, καὶ συρίσαι κελεύσωσι ἢ ἐπὶ ἃ, ἢ πέντε, ἢ ὅσοι δὴ. πῶτα ὁ μὲν Ἁρμονίδης ὁῦκ ἔφθη ποιήσας, μεταξὺ γὰρ αὐλῶν φασιν, ὅτε τοιῦτον ἠγωνίζετο, φιλοπρώτερον ἐμφυσῶν, ἐναπέπνευσε τῷ αὐλῷ, κὴ ἀσφάνωτος ὢν τῇ σκηνῇ ἀπέβαινε, τὸ αὐτὸ κὴ πρῶτον κὴ ὕστατον αὐλήσας ὢν Διονυσίοις. ὁ μὲν τοι Τιμοθέε λόγος, ὁῦκ αὐλητοῖς, ἀλλ' Ἁρμονίδῃ μόνον εἰρῆσθαι μοι δοκεῖ, ἀλλὰ πᾶσιν, ὅσοι δόξης ὀρέγονται, δημοσίων τε ἐπιδεικνύμενοι, κὴ ὧν ἔ πολλῶν ἐπαίνων δεόμενοι. ἐγὼ δὲ ὁ πρὸ κὴ αὐτὸς συνόων τὰ ὅμοια ὡῶν ἔ ἐμαυτῷ, κὴ ἐζήτουν ὅπως ἂν τάχιστα γνωσθείην πᾶσι, τῇ Τιμοθέε λόγῳ ἑπόμενος, ἐσκοπούμην ὁποῖς ἄρα ἐν ἔ ὢν τῇ πολλῇ, κὴ ὅτῳ πιστεύοιν οἱ ἄλλοι, κὴ ὃς ἀνὴ πάντων ἐχθίστους ἂν. ὅπω ἢ ἄρα σὺ ἔμελλες ἡμῖν φαίνεσθαι τῇ δικαίᾳ λόγῳ, ὁπωῖ τὸ κεφάλαιον ἐχθιστὴς ἀπίστης ὁ γνώμων φασὶ, κὴ ὁ ὀρθὸς κανὼν ἔ τοιούτων. εἰ δέ σοι δείξαιμι τάμὰ, κὴ σὺ ἐπαινέσειας αὐτὰ, εἶη γὰρ ἄτω φανήσεσθαι. κὴ δὴ ἐπὶ πέρας ἦκεν με ἔ ἐλπίδος, ὢν μιᾷ ψήφῳ τὰς ἀπίστους λαβόντα. ἢ πέντε γὰρ ἂν ἔτι σῶν ἐλόμην ὄχλον, ἐχθεσταίνων ἂν εἰκῆ τοιαῦτα; ὥστε λόγῳ μὲ ἐφ' ἑνὸς ἀνδρὸς [1] ἀναβίβασον

dices omnino sequetur ? Siquidem popularis ista multitudo, quæ magna ex parte mechanicis opificibus constat, fere semper ea quæ sunt optima ignorat. Quemcumque autem proceres laudaverint, eum non temerè laudatum credunt. Itaque & ipsi laudabunt. Quippe in ipsis quoque certaminibus multi sunt spectatores, qui aliquando applaudunt, & explodunt : at septem aut quinque, aut quot libet judicium ferunt. Hæc quidem Harmonides non præstitit. Etenim inter tibias ut fertur, cùm primum in certamen descendisset, ambitiosiùs spiritum intendens, in ipsa tibia expiravit, & in scena non coronatus obiit, cùm idem & primum & postremum in Bacchanalibus tibia cecinisset. Hoc Timothei consilium, non tibicinibus, non Harmonidæ tantum dari mihi videtur, verum omnibus qui gloriam appetunt, & publicum ingenii specimen edentes, vulgi laudem reponunt. Proinde ego quum similia de rebus meis animo vertabam, & quærebam qua ratione quamprimum innotescerem omnibus, Timothei consilium secutus, considerabam quis civium esset præstantissimus, & cui fidem cæteri adhiberent, quique pro omnibus sufficeret. Tu igitur nobis revera talis videri debebas, quoniam virtutis omnis caput es, ut ajunt, gnomon & recta regula rerum hujusmodi. Quòd si mea scripta tibi commonstrarem, eaque laudares, fieret ut sic agnoscerentur, & continuò spei compos essem, in uno calculo cunctos adsecutus. Annon si aliquem tibi præferrem, errare meritò existimarer ? Itaque juxta proverbium, in uno viro aleam ja-

[1] Ἀναβίβασον ἔ κύβον] Vide Paræmiog. sic in Dialogo pro Imaginibus. Bourd.

[1] Τῶν

ψομμ τ κύβοι. τὸ δ' ἀληθὲς, ὥσπερ ἂν εἰ ἅπασι χρῆναι ἀνθρώποις ἐπιδεικνύμενον τοὺς λόγους. δῆλον γὰρ, ὡς καθ' ἕνα τι, καὶ σὺν ἅπασι πάντων συνειλεγμένων, μόνῳ αὐτῷ ἀμείνων εἰμὶ ἐγώ. οἱ μὲν γε Λακεδαιμονίων βασιλεῖς, τῶν ἄλλων ἑκάστου μίαν ψῆφον φερόντων, σφεῖνοι μόνοι ἐκόμιζον αὐτῶν, δύο ἔφερον. σὺ δ', καὶ τὰς τῶν ἐφόρων, καὶ τὰς τῶν μεγίστων ἀφαιρεῖ, καὶ ὅλως ἁπάντων ὁ πολυψηφότατος ἐν παιδείᾳ. σύ μοι μάλιστα ὅσῳ [1] τὴν λύχνιον αἰεὶ καὶ σωζόμενον φέρεις, ὁ καὶ χαίρειν με τοῖς παροῦσι ποιεῖ, διά γε τὸ μέγεθος καὶ πολυμάθειαν, καὶ πάνυ δικαίως ἂν φοιτῴην. κἀκεῖνο δή νη Δία, ὡσπερ καὶ αὐτὸ χαίρειν ποιεῖ, τὸ μὴ πανταπασιν ἀλλότριον τάχα εἶναί σοι. ὃς πολεώς τε ἐκείνης εἰμὶ, ἣν πολλάκις σὺ ἐπῄνεσας, τὸ μὲν ὡσαύτως, ἰδίᾳ, τὸ δὲ δούτερον, κοινῇ μὲν παντὸς δὲ ἕνεκα. ὥστε ἐμοὶ μὲν νῦν ἐμοὶ εἰς τὸ χεῖρον ῥέπουσιν αἱ ψῆφοι ἐν τῷ λόγῳ, καὶ ἐλάττους εἰσὶν αἱ ἀμείνους, σὺ τῇ τῆς Ἀθηνᾶς ὡφεθεὶς, ἀνακαλύψεις τὸ σόδιον ὡς ἐμὲ σεσωκώς. καὶ τὸ ἐπανόρθωμα οἰκεῖόν σοι ὀφείλεται. καὶ γὰρ οὐδὲ ἐκεῖνό μοι ἱκανὸν, εἰ πολλοὶ ἐθαύμασαν ὡς ἔγωγε εἰ ἔνδοξος ἤδη ἐγὼ, εἰ ἐπῃνέθην ὡς τῶν ἀκουσάντων οἱ λόγοι. πάντα ἐκεῖνα, ὥσπερ λέγεται ὀνείρατά φασι, καὶ [2] ἐπῶν σκιαί. τὸ δ' ἀληθὲς, ὑπὸ τῆς παρούσης δειχθήσεται. ἤδη ἀκριβὴς ὅρος τῶν ἐμῶν. οὐδὲν ἀμφίδοξον ἔτι, οὐδ' ὡς ἄν τις ὑποδιατείνειν, ἀλλ' ἢ ἄσκησιν καὶ παιδείαν δικαίως

jaciemus. Ac revera, perinde fuerit ac si omnium gentium hominibus meos libros ostendam. Etenim liquet quòd & seorsim singulos, & collectim universos ingenii præstantia antecellis. Sanè Lacedæmoniorum reges, cùm reliqui unum quisque calculum ferrent, ipsi soli, uterque duos ferebant. At tu ephororum, præterea senum, denique omnium calculos in eruditione æquas, eoque magis quòd album semper & salutiferum fers. Quo fit ut in præsentia confidam, cùm alioqui ob magnitudinem ausi meritò meruerem. Quinetiam illud animum addit per lovem, quòd meæ res alienæ tibi non censeantur: cùm ex ea urbe sim oriundus, quam primum quidem privatis, deinde etiam publicis beneficiis tota cum gente cohonestasti. Quare si fortè nunc in pejus vergant calculi in sententiis ferendis, & pauciores sint qui meliores: tu adjecto Minervæ suffragio, ex te ipse quod deerit suppleto, tibique proprium supplementum censeatur. Neque enim id mihi sufficit, si multi ante sunt admirati, si clarus ego jam sum, si meæ orationes ab auditoribus laudantur. Illa omnia ut est in proverbio, somnia sunt evanida, & verborum umbræ. Cæterùm ipsa veritas nunc ostendetur. Hic lucubrationum mearum exactus est terminus. Non amplius est dubium, nec quisquam ambiget, quin id omnium optimum juxta disciplinas existimari oporteat, quod tibi

1 Τὴν λύχνιον] De his calculis res nota. *Bourd.*

2 Ἐπῶν σκιαί] Sic legit Interpres & Paræmiog. In Anglic. Cod. rectius ἐπαίνων σκιαί. ut σκίας ὕπαρ apud Pind. *Idem.*

νομίζεσθε, σοί γε δόξαν, ἢ πάντων. εἴφημεῖν ἢ χρὴ, ὅστις ὕστω μέγαν ἀγῶνα χωρῶν᾽α. δόξαιμεν γὰρ ἂν Θεοί, λόγου ἄξιοι. κ᾽ βεβαιώσαιτε ἡμῖν τ᾽ δόξαν τ᾽ ἄλλων ἔπαινον. ὡς τὸ λοιπὸν θαῤῥοῦντες, εἰς τὰς πολλὰς παρεῖναι. [1] πᾶν γὰρ ἤδη στάδιον, ἧττον φοβεῖσθαι τὴν Ὀλύμπια τὰ μεγάλα νενικηκότι.

tibi visum fuerit. Sed eum bona verba dicere par est, qui in tantum certamen descendit. Vtinam certè pretio digni censeamur ô Dii, ac eam quæ nobis ab aliis eventura est, laudem confirmetis, ut in posterum fidenti animo in publicum prodeamus. Quippe omne stadium minùs reformidandum est ei, qui magna Olympia devicerit.

1 Πᾶν γὰρ ἤδη στάδιον ἧττον φοβεῖσθαι τὴν τὰ μεγάλα Ὀλύμπια νενικηκότι] Hoc loco τὰ μεγάλα non παρέλκει, sed eo, quod in pluribus locis Græciæ certamina sacra celebrabantur sub Olympiorum nomine, ideo dixit Olympia magna ad differentiam eorum, quæ minus celebria erant. Intelligit igitur Olympia magna, quæ Pisæ ad Alpheum celebrabantur, quæ & antiquissima à Pelope & Hercule erant, & celeberrima non solum in tota Hellade, sed etiam Italia, Sicilia, Asia, Ægypto, Syria, Cyrenaica, concurrentibus ad spectaculum, & athletas & quadrigas eo mittentibus: minora vero Olympia erant, quæ celebrabantur Dio Macedoniæ ab Archelao rege instituta, quod nos docet Demosthenis Scholiastes ad orationem περὶ παραπρεσβείας his verbis: τὰ Ὀλύμπια δὲ φασὶ καὶ Ἀρχέλαον ἐν Διῳ τῇ Μακεδονίας κατίδρυσιν, ἄγετο δὲ ἐπ᾽ ἐνίοις, ὡς φησὶν, ἡμέρας ἑπταέθμους ταῖς μύσταις. Eodem nomine erant etiam Athenis, ut docet Pindari Schol. ad Olymp. 7 ad hæc verba, κρατεῖς ἐν Ἀθήναις. Sic enim commentatur: εἰη δ᾽ ἂν ἴσως Παναθήναια ἢ τὰ Ἡράκλεια, ἢ τὰ Ὀλύμπια, &c. Vetus inscriptio Romana, de qua Iosephus Scaliger lib. de emendatione temp. quinto pag. 476 Olympia etiam post Panathenæa recenset & Hesychius Ὀλύμπια ὁ Ἀθλώνιον ἆγων. Item alia Olympia, quæ Smyrnæ, & alia, quæ Pergami, & alia Alexandriæ, quorum mentionem fieri in Pandectis asserit idem Scaliger. Respectu igitur horum omnium certaminum, quæ sub nomine Olympiorum diversis locis celebrabantur, dicta sunt Olympia magna ea, quæ Pisæ committebantur. *Palm.*

ΣΚΥΘΗΣ, Η ΠΡΟΞΕΝΟΣ.

SCYTHA, SEV HOSPES.

ARGVMENTVM.

[1] *Laudat Macedonicos quosdam cives, patronos, ut videtur, suos: ut à quibus maximè adjutus atque apud cæteros promotus fuerit. Facit autem hoc collatione quadam Anacharsidis Scythæ & Solonis Athenienſis, ad quem cùm alter Athenas profectus, à Toxare.*

1 Περσαλαιᾶ. Habita verò in Macedonia & quidem ut conjecturam feceris Thessalonicæ. Patescet legenti infrà. *Marc.*

1 Πρὸς-

re, populari ſuo adductus fuiſſet, & humaniter acceptus ab illo, & brevi toti civitati notus atque acceptus factus eſt. Eodem igitur pacto & ſe, cùm in Macedoniam veniſſet ab omnibus, ut ad illos, de quibus encomium hoc inſtituit, diverteret, iiſdemque ſeſe commendaret, admonitum fuiſſe, ait. Vt enim apud Athenienſes aliquando Periclem, Ariſtotelem & Solonem, quaſi cæterorum omnium inſtar fuiſſe, ita hos inter Macedonas reliquos excellere. Titulum, ex eadem ratione qua ſuperiores, hac quoque oratio habet. Cætera plana ſunt.

Ὁ [1] πρῶτος Ἀνάχαρσις ἀφίκετο ἐς Σκυθίας Ἀθήνηθεν παιδείας ἐπιθυμίᾳ τῆς Ἑλληνικῆς, ἀλλὰ καὶ Τόξαρις ὁ αὐτὸς, σοφὸς ἀνὴρ, καὶ φιλόκαλος ἀνὴρ, καὶ ἐπισπουδάσας φιλομαθὴς τὰ δείσω. εἷς δὲ βασιλεὺς γένους ὢν, καὶ ὢν τῶν πιλοφορικῶν, ἀλλὰ Σκυθῶν τῶν πολλῶν, καὶ δημοτικῶν, οἵοί εἰσι παρ' αὐτοῖς οἱ ὀκτάποδες καλούμενοι. τοῦτο δέ ἐστι, δύο βοῶν διαστόλη εἶναι, καὶ ἀμάξης μιᾶς. ἔστω δὲ Τόξαρις, ὃς οὐ ἀπῆλθεν ἔτι ὀπίσω ἐς Σκύθας, ἀλλ' Ἀθήνησιν ἀπέθανε. καὶ μετὰ πολὺ, καὶ Ἥρως ἐδείχθη. καὶ τιμῶσιν αὐτὸν ξένιον Ἰατρὸν οἱ Ἀθηναῖοι. τοῦτο γὰρ τὸ ὄνομα, ἥρως γενόμενος, ἐπικτήσατο. τῷ δὲ αἰτίαν τὴν ἐπωνυμίας, καὶ ἀνὸ ὅτι ἐς τοὺς ἥρωας κατελέγη, καὶ τῶν Ἀσκληπιαδῶν εἷς ἔδοξεν, ἢ χείρων ἴσως διεγνώσθη, ὡς μέθητι, ἢ Σκύθαις μόνοις ἐπιχώριον ὂν ἀπα-

Non primus Anacharſis diſciplinæ Græcanicæ ſtudio ex Scythia venit Athenas: ſed ante illum Toxaris, vir ſapiens honeſtatis & ſtudiorum optimorum amans. Non erat autem regiæ ſtirpis, nec eorum qui pileos geſtant, ſed unus è vulgo & plebe Scytharum: cujuſmodi ſunt qui apud illos vocantur [2] Octipedes: quo ſignificant aliquem duorum boum, uniuſque plauſtri eſſe dominum. Hic Toxaris nuſquam ad Scythas rediit, ſed Athenis diem obiit. Nec multo poſt, & Heros eſt habitus, & ipſi quanquam peregrino Medico Athenienſes hoſtias immolant. Nam hoc nomen, heros factus, inſuper adeptus eſt. Sed enim cauſam nominis, & quamobrem in heroum numerum eſt relatus, unuſque ex Aſclepiadibus habitus, non erit fortè alienum narrare, ut cognoſcatis, non Scythis tantùm moris eſſe immorta-

1 Πρῶτος] Sic reſtè, & patet hac narratione, mendoſe in aliis πρῶτον. Bourd. Vide hujus vitam & Epitaphium apud Laertium. *Cogn.*

2 *Octipedes*] Scythico proverbio dicebantur quibus ruſticanæ tantum opes erant, quique duos poſſiderent boves, & currum unum: inter opes enim ruſticanas præcipue recenſet Heſiod. bovem aratorem. *Idem.*

3 Καὶ ἐτίμησαν αὐτὸν ξένιον ἰατρὸν οἱ Ἀθηναῖοι] Malè Interpres: *Et ipſi quamquam peregrino Medico, Athenienſes hoſtias immolant.* ἐτίμησαν αὐτὸν, ξένιον ἰατρόν. hoc eſt, *ipſi hoſtias immolant, ſub nomine peregrini Medici.* Menagius.

1 Πάμ-

θανατίζειν, καὶ [1] πέμπειν ἀφὰ τὸν Ζάμολξιν, ἀλλὰ καὶ Ἀθηναίοις ἐξεῖναι Θεοποιεῖν τὸς Σκύθας. ἐπὶ τ' Ἐλευσῖνος καὶ τὸν λοιμὸν τὸν μέγαν, ἔδεξεν ἡ Ἀρχιτέλεος γυνὴ, χρεοπομπῆσαι ἀνδρὸς, ἐπισταμένη οἱ [2] τὸν Σκύθην, κελεύσαι εἰπεῖν Ἀθηναίοις, ὅτι παύσονται τῆ λοιμῆ ἐχόμενοι, ἢν τὸς στεινοπὸς οἴνῳ πολλῷ ῥανῶσι. τοῦτο συχνάκις γνόμενοι, ὡς δὲ ἠμέλησαν Ἀθηναῖοι οἱ ἀκέσαντες, ἔπαυσε μηκέτι λοιμώττειν αὐτὸς, εἴτε, ἀτυχὲς πνεῦμα πονηρὸν ὀινῶσεῖσας τῆ ὀδμῆ, εἴτε ἄλλό τι τοιοῦτον οἶδεν ὁ ἥρως ὁ Τοξάρεως, ἅτε ἰατρικὸς ὤν, συνεβούλευσεν. ὁ δὲ δὴ μισθὸς τῆ ἰάσεως, ἔτι καὶ νῦν λέγεται αὐτῷ, λεύκης [3] ἵππος καταδύμενος ἐπὶ τῷ μνήματι. ὅθεν ἐδείξεν ἡ Δειμαινέτη, ἀποστελλόντα αὐτὸν, ἐντείλασθαι σφίσιν τὸ περὶ τὸν οἶνον. καὶ Κρῆτα κεῖθι ὁ Τόξαρις τεταγμένον, τῆ τε ἐπιγραφῆ γνωσθείς, εἰ καὶ μὴ πᾶσα ἐφαίνετο. ἔτι καὶ μάλιστα ὅτι ἐπὶ τῆ σήλη Σκύθης ἀνὴρ ἐγκεκλασμένος, τῆ λαιᾷ μὲν, τόξον ἔχων ἐντεταμένον, τῆ δεξιᾷ δὲ, βιβλίον ὡς ἐδόκει. ἔπι καὶ νῦν ἴδοις ἂν αὐτὸν ὑπὲρ ἡμῶν, καὶ τὸ τόξον ὅλον, καὶ τὸ βιβλίον. τὰ δὲ ἄλλα τῆ σήλης, καὶ τὸ πρόσωπον, ὁ χρόνος ἤδη ἐλυμήνατο πᾶν. ἔστι δὲ πολὺ ἀπὸ τοῦ Διπύλου, ὃν ἰόντι ἐς Ἀκαδήμειαν ἀπίοντων, ὁ μέγα τὸ χῶμα, καὶ ἡ σήλη χωμύη. πολὺ ἀλλ' ἐστεφάνωται ἀεί. καὶ φασὶ τοὺς περιπαίοντας ἔνιους, ἤδη πεπαῦσθαι ἀπ' αὐτοῦ. καὶ μὰ

talitate donare, & ad Zamolxim mittere, sed etiam Athenienſibus licere Scythas in Græcia Deos tacere. Quo tempore ſæva peſtilentia graſſabatur Athenis, exiſtimavit Architelis areopagitæ viri uxor, aſtantem ſibi Scytham juſſiſſe ut Athenienſibus diceret ceſſaturam peſtem, ſi vino multo conſpergerent angiportus. Quod cùm ſæpe feciſſent (non enim conſilium neglexerunt Athenienſes) non amplius graſſata eſt peſtis, ſive vapores infeſtos odore ſuo vinum extinxit, ſive quid aliud efficacius cognitum heros Toxaris, ut pote medendi peritus, conſuluit. Itaque curationis merces, etiam nunc illi perſolvitur, videlicet albus equus qui ad ejus monumentum immolatur: unde accedentem illum, Dimænete oſtendit illa de vino mandata dediſſe. Atque ibi inventus eſt Toxaris ſepultus, ipſaque inſcriptione cognitus, quanquam integra non apparebat. In primis verò quòd ſuper columnam Scythico vir ornatu ſculptus erat, læva intenſum arcum tenens, dextra librum ut videbatur. Et etiamnum præter ejus dimidium, & arcum totum, & librum videas: reliquum verò columnæ, & faciem, temporis longinquitas jam labefactavit. Eſt autem non procul à Dipylo, à læva in Academiam euntium, non magnus tumulus, humique cippus, verùm ſemper eſt coronatus: & ajunt quoſdam febricitantes ab eo ſublevatos (neque id per

1 Πέμπειν ἀφὶ τὸν Ζάμολξιν] Dico alibi. *Bourd.* Καὶ πέμπειν ἀς τὸν περὶ τὸν Ζάμολξιν. Marc. Morem hunc mittendi ad Zamolxim ſcribit Herod in 4. Strab. in 7. Suid. in dictione Ζαμόλξις. Cogn.

2 Τὸν Σκύθην] Τὸν Τοξάρεα. Menagius.

3 Ἵππος] Dico alibi. *Bourd.*

1 Ἐπὶ

τὸ Δί', ἐδόκει ἄπιστον. ὃς ἄλλως ποτὲ ἰάσεσθαι τὴν πόλιν. ἀλλὰ γὰρ ἔσχε μνείαν ἕνεκα ἐμοῦ τοῦ λόγου αὐτοῦ, ἔζη μὲν ἔτι ὁ Τόξαρις. ὁ Ἀνάχαρσις δ', ἅτε καινοπαθικὸς, ἀνὴρ σκυθικῶς, οἷα δὴ ξένος, καὶ βαρβαρος, καὶ μετρίως πεταραγμένος ἐπὶ τῷ γνώμῳ. πάνυ ἀγνοῶν. ψοφοδεὴς ὢν καὶ πολλά. σὺν ἔχων ἑαυτὸν, ἠρέσατο ἑαυτῷ. καὶ γὰρ σαφῶς καταγελώμενος ὑπὸ τῶν ἐρώντων ἐπὶ τῇ σκυδῇ, καὶ ὁμογλωσσον οὐδένα εὕρισκε. καὶ ὅλως, μετέμελεν αὐτῷ ἤδη τοῦ ὁδοῦ, καὶ ἐδεδίκει, οὐδένα μόνον πὼς Ἀθήνας, [1] ἐπὶ πόδα εἰς τοὔπίσω χωρεῖν. καὶ παλαίοις ἐπιβαίνειν, παλαιὰν αὖθις ἐπὶ Βοσπόρου. οὐδὲ ὁ πολὺς ὁδὸς ἔμελλεν αὐτῷ ἔσεσθαι οἰκοδὲ εἰς Σκύθας. ὅπως ἐχοίη τῷ Ἀναχάρσιδι, συντυγχάνῃ δαίμων τις ἀγαθὸς, ὡς ἀληθῶς ὁ Τόξαρις ἤδη σὺν τῷ Κεραμεικῷ. καὶ τὸ μὲ θαῦμον, ἡ φωνὴ αὐτὸν ἐπαπάσασθαι, παγίως ὡσαύτως. εἶτα μύθοις, ὁ χαλεπῶς ἔμελλε τῷ αὐτὸν γνώσεσθαι τὸν Ἀνάχαρσιν, ἅτε γλώσσης [2] δοκιμωτάτης οὔσης, καὶ σὺν τοῖς θαυμαστοῖς Σκυθῶν. ὁ Ἀνάχαρσις δ', πόθεν ἂν σκέψαιο ἔγνω ὁμογενὴς ὢν ὤν, ἐκλιπὼν ἱσταμένου, ὑπεξυρημμένου τὸ γένειον, ἄζωστον, ἀσιδήρου, ἤδη σαμμύλου, αὐτῶν τὸν Ἀτλικῶν ἕνα τὸν αὐτόχθονα; ὅτω μεταπαίσειε τὸν δ' χρόνῳ. ἀλλὰ Τόξαρις Σκυθικὰ θαυμάσιά αὐτὸν, ὦ σὺ ἔφη Ἀνάχαρσις ὢν τυγχάνεις, ὁ Δαυκέτου; ἐδάκρυσιν ὑφ' ἡδονῆς ὁ Ἀνάχαρσις, ὅτι καὶ ὁμόφωνον δῴη ἑαυτῷ, καὶ τὸν εἰ-

per Iovem à vero abhorret) qui totam urbem olim sanavit. At enim ad id veniemus cujus gratia mentionem ejus feci. Vivebat adhuc Toxaris, quum navi devectus Anacharsis, ex Pyræo venit, veluti peregrinus & barbarus, animo non mediocriter perturbato, omnia ignorans, ad multa meticulosus, nescius quid ageret. Siquidem à quibus videbatur, ludibrio haberi se ob vestem intelligebat: & nullum eandem linguam callentem inveniebat. Atque omnino jam illum susceptæ profectionis pœnitebat, & visis duntaxat Athenis, vestigia retrorsum relegere decreverat: atque conscenta navi, rursùs in Bosporum navigare, unde non multum illi itineris domum ad Scythas conficiendum restabat. Sic affecto Anacharsidi, bonus quispiam dæmon incurrit, nimirum Toxaris in Ceramico. Ac primùm quidem patria vestis ipsum pertraxit: deinde Anacharsidem nosse non futurum erat ipsi difficile, ut qui ex lectissimo genere ortum ducebat, & inter Scytharum primores locum obtinebat. Vnde verò Anacharsis gentilem illum esse agnovit, cùm Græcam vestem gereret, abraso mento esset, discinctus, sine ense, jam facundus, & ex Atricis indigenis unus. Adeò jam temporis spatio erat immutatus. Verùm Toxaris Scythica lingua ipsum affatus: nonne tu, inquit, es Anacharsis Daucetæ filius? Lachrymatus est præ gaudio Anacharsis, quòd lingua sibi consonum aliquem inveniset, quique nosset qua-

1 Ἐπὶ πόδα αὖθις ὀπίσω χωρεῖν] Gallicè similiter dicimus, *retourner sur ses pas.* Menagius.

2 Τῇ δοκιμωτάτῃ] Anglic. Cod. τῆ δοκιμωτάτων. Bourd.

δῆτα ὅστις ἦν σὺ Σκύθαις, καὶ ἤρε-
θ. σὺ δ' πόθεν οἶσθα ἡμᾶς ὦ ξέ-
νε; καὶ αὐτὸς ἔφη σκεπτέον εἶμι
παρ' ὑμῶν, Τοξάρις τὴν ὄνομα, ὃ
τ' ἐπιφανῶν, ὥστε κ' ἐγνωσάς ἂν σοι
καὶ αὐτό. μῶν ἔφη ὁ Τόξαρις
εἶ, ὃν ἐγὼ ἤκουσα, ὡς τις Τό-
ξαρις ἔρωτι τῇ Ἑλλάδος, ἀπολι-
πὼν καὶ γυναῖκα τὴν Σκυθίαν, καὶ
παιδία νεογνὰ, οἴχοιτο εἰς Ἀθήνας,
καὶ νῦν ἀφικτέον κεῖθι, τιμώμενος
ὑπὸ τῶν ἀρίστων; ἐγὼ ἔφη σκεπτέον εἰ-
μι, εἴ τις κἀμοῦ λόγος ἔτι παρ' ὑ-
μῖν. ἐκεῖθεν ἦσθ' ὃς ὁ Ἀνάχαρσις,
μαθητὴς σὸν ἴσθι με γεγονηκέναι,
καὶ ζηλωτὴν τῶν ἔρωτος, ὃν ἠρά-
σθης, ἰδίᾳ τὴν Ἑλλάδα. καὶ καπί-
γε τοῦτο ἐμπορίαν ταύτην ἀποδη-
μήσας, ἥκω σοι, μυρία παθὼν ὑπὸ
βίς ἀφ' ἑστίας ἕνεκα. καὶ εἴγε μὴ
σοὶ σύντυχον, ἔγνως ἤδη πάλαι ἥλιον
δύνοντα, ὁπίσω αὖθις ἐπὶ ναῶν καπέσας.
ἅπαν γὰρ ἐπεξεργάσμαι, ξένα κ' ἄγνωστα
πάντα ὁρῶν. ἀλλὰ σοῦ Ἀκινάκην,
καὶ Ζαμόλξιδος τῶν πατρῴων ἡ-
μῖν Θεῶν, σύ μοι ὦ Τόξαρι πε-
ριελαύνων, ξενάγησον, κ' δεῖξον τὰ
κάλλιστα τῶν Ἀθηνῶν. εἶτα κ' τὰ σὺ
τῇ ἄλλῃ Ἑλλάδι, νόμων τε τῶν ἀ-
ρίστων, καὶ ἀνδρῶν τῶν βελτίστων,
καὶ ἤθη, καὶ πανηγύρεις, καὶ βίον
αὐτῶν, κ' πολιτείαν, δι' ἅπερ σύ τε,
κἀγὼ μ' ἧκε, τοσαύτην ὁδὸν ἠλήλυ-
θα. κ' μὴ πρόσθεν ἀφεθεῖσθαι αὐτῶν ἀπα-
τρίφοντα. τοῦτο μὲν ἔφη ὁ Τόξαρις,
ἥκιστα ἐρωτικὴν ὑφορᾶς, ἐπὶ τὰς ἀρ-
χὰς αὐτὰς ἐλθόντα, οἷ μάλ' ἀπόρρη-
τα. πολλὰ ἀλλὰ ῥᾳδίως. ὃ γὰρ ἂν
ὡς φῇς, ἀπόλθῃς, ὅσ' ἂν ἀφίῃ σε
ῥᾳδίως ἡ πόλις. οὐκ ἄτοπος ὀλίγα
τὰ ἑλληνίζα ἔχειν τοῦς ξένους,
ἀλλὰ μάλα ἐπιλήψεταί σου, ὡς
μήτε γυναικὸς ἔτι, μήτε παίδων,

qualis inter Scythas esset: tum interrogavit. Tu verò unde me nosti hospes? Cui ille, Vestras ego sum, appellor Toxaris, non clara stirpe oriundus, ut ex eo tibi notus sim. Num, inquit, Toxaris ille es, quem audivi amore Græciæ, relictis in Scythia uxore, liberisque infantibus, Athenas venisse, ibique nunc degere, & apud optimates in precio esse? Ego inquit, ille sum, si qua de me apud vos fama superest. Proinde, inquit Anacharsis, scias factum esse me discipulum tuum, tuique amoris æmulum, quo perductus es ut Græciam videres. Itaque negociationis hujus exemplo peregrè profectus, venio mala sexcenta passus apud gentes in medio sitas. Ac nisi in te incidissem, decreveram, antequam sol occidisset, gressum ad navim referre, ita turbatus eram quòd peregrina, & ignota omnia conspicerem. At per Acinacem, & Zamolxin Deos nostrates, tu me assumptum ô Toxari, circumducito, & quæcunque Athenis sunt pulcherrima mihi commonstrato. Deinde cætera quæ sunt in reliqua Græcia, & leges optimas, & viros præstantissimos, & mores & celebritates, & vitam ipsorum, & reip. administrationem: ob quæ tu, ego verò post te, tantum itineris emensi sumus: nec redire non spectatis iis me sinas. Hoc equidem, inquit Toxaris, minimè amanter dixisti, te vix fores ingressum, fuisse retrogressurum, Atqui confidenti sis animo: neque enim abibis, ut ais, neque te urbs facilè dimittet. Nec adeò exiguas habet illecebras ad retinendos peregrinos, ut non te capiat, & uxoris, ac liberorum, siquos

εἰ σοι ἤδη εἰσὶ μεμηνῶς. ὡς δ' ἂν τάχιστα πᾶσαν ἴδοις τὴν πόλιν τῶν Ἀθηναίων, μᾶλλον δ' τὴν Ἑλλάδα ὅλην, καὶ τὰ Ἑλλήνων καλὰ ἐγὼ ὑποδήσομαί σοι. ἔστι σοφὸς ἀνὴρ οὐτοσὶ, ἐπιχώριος μὲν, πολλὰ δὲ πεπλανημένος καὶ πολλὰ πολλαχῆ, καὶ εἰς τε Ἀσίαν, καὶ εἰς Αἴγυπτον. καὶ τοῖς ἀρίστοις τῶν ἀνθρώπων συγγινόμενος, τὰ ἄλλα, οὐ τοι πλουσίαν, ἀλλὰ καὶ πάμπαν πένης, ὄψε γέροντα ἤδη δημοτικῶς ἱμάτιον. πολλὰ δέ με τὴν σοφίαν, καὶ τὴν ἄλλην ἀρετὴν, πάνυ πρῶτον αὐτὸν. ὥστε καὶ νομοθέτην χρῆν αὐτὸν τὴν πολιτείαν, καὶ ἀξιοῦν κατὰ τὰ ἐκείνου διαγιγνώσκειν βίον. εἰ τοῦτον φίλον κτήσαιο, καὶ μάλιστα οἷόν ἀνὴρ ἔστι, πᾶσαν νόμιζε τὴν Ἑλλάδα σὸν αὐτοῦ ἔχειν. καὶ τὸ κεφάλαιον ἤδη ἂν εἰδείης τοῦτον ἀγαθῶν, ὡς σὸν ἔστιν ὅ, τι ἂν μεῖζον σοι καλὸν γενέσθαι δυναίμην, ἢ συζήτησις ἐκείνου. μὴ τοίνυν μέλλωμεν ἔφη ὦ Τόξαρι ὁ Ἀνάχαρσις, ἀλλά με λαβὼν, ἄγε παρ' αὐτόν. ἀτὰρ ἐκεῖνο δέδια, μὴ δυσπρόσοδον, καὶ σὺ παρέργῳ ἥκοντί σε τὴν ἔντευξιν ὑπὲρ ἡμῶν. θάρρει ἦδ' ὅς, ἐκείνῳ τὰ μέγιστα χαρεῖσθαί μοι δοκῶ, ἀφορμὴν παρασχὼν τοῦ εἰς ξένον ἄνδρα δωρεῖσθαι. ἴσθι μόνον. οἶσθα γὰρ ὅσον τοῖς ξένοις ἡ αἰδὼς, καὶ ἡ ἄκρα ἐπιείκεια, καὶ χρηστότης. μᾶλλον δὲ καὶ δαίμονα αὐτὸν ἡμῖν σωτῆρα, ὁ ἐπισωμοσίας, ὁ λαλῶν ἑαυτῷ. καὶ ἅμα σωτῆρα τὸν Σόλωνα, τοῦτό σοι ἔφη δῶρον μέγιστον ἥκω ἄγων, ξένον ἄνδρα, φιλίας δεόμενον. Σκύθης δέ ἐστι τῶν παρ' ἡμῖν ἀριστοκρατικῶν. καὶ ὅμως τάκεῖ πάντα ἀφεὶς ἥκει σωσεσόμενον ὑμῖν. καὶ τὰ κάλλιστα ὀ-

siquos habes oblivionem non inducat. Vt verò quàm celerrimè vniversam Athenarum urbem, imò Græciam totam, & res Græcorum præclaras videas, tibi consilium dabo. Hic est vir sapiens, indigena quidem, sed qui diu in Asia & Ægypto peregrinatus est, & cum optimis quibusque viris versatus. Cæterum non dives, sed pauper admodum. Videbis senem hoc modo populi more amictum. Verumtamen cum propter sapientiam, tum propter alias virtutes ipsum colunt: adeò ut eo legislatore utantur ad reipub. administrationem, ejusque præceptis in vita instituenda parere dignentur. Si hunc tibi amicum paraveris, & cujusmodi vir sit, didiceris, in eo te Græciam universam habiturum puta, & bonorum quæ illic sunt summam cogniturum, ita ut nullo majori officio tibi possim gratificari quam si te huic commendavero. Ne igitur cunctemur ô Toxari, inquit Anacharsis, sed me ad illum ducito. Sed enim illud vereor, ne sit aditu difficilis, tuamque pro me postulationem flocci faciat. Bona verba quæso, inquit ille, rem maximè gratam ipsi me facturum puto, quum occasionem offeram benefaciendi viro peregrino. Sequere me solummodo. Nam cognoscis quanta sit illius in hospites reverentia, quanta æquitas, ac benignitas. Imò potiùs forte quadam hic ipse ad nos accedit, nempe ille qui cogitabundus secum loquitur. Simul Solonem compellans, hoc tibi magnum, inquit, donum adduco, virum peregrinum, amicitiæ indigum. Est autem Scytha ex nostræ gentis nobilibus. Attamen bonis omnibus ibi relictis, vobiscum conversatu-

ψόμην τ Ἑλλάδα. καίτοι [1] ἐπιτομήν τινα ταύτην ἐξόδου αὐτῷ, ὅπως μάθοι πάντα, καὶ γνώριμος γένοιτο τοῖς ἀστοῖς. τοῦτο οἱ δὴ σοι ἐθαύμαζεν αὐτόν. εἰ γάρ τινων ἐγὼ Σόλωνα οἶδα, ἦτοι ποιήσεις, καὶ [2] ξενίσεις αὐτόν, καὶ πολίτην γνήσιον ἀποφανεῖς τ Ἑλλάδος. καὶ ὀφθῆναί σοι ἔφην μικρὸν ἔμπροσθεν ὦ Ἀνάχαρσι, πάντα ἑώρακως ἤδη, Σόλωνα ἰδών. τοῦτο γάρ Ἀθῆναι. τοῦτο ἡ Ἑλλάς. οὐκ ἔτι ξένος. σύμπαντές σε ἴσασι. πάντες σε φιλοῦσι. τηλικοῦτόν ἐστι τὸ κτῆμα τ πρεσβύτην τοῦτον. ἀπάντων ἐπιλήσῃ τῶν ἐν Σκυθίᾳ, συνὼν αὐτῷ. ἔχεις τ λεηδηλασίαν τὰ ἆθλα, ᾧ ἑταῖρος τ τέλος. ἦτός σοι ὁ Ἑλληνικὸς κανών. τοῦτο δεῖγμα τ φιλοσοφίας τ Ἀττικῆς. ἦτοι τίνων γίγνωσκε, ὡς εὐδαιμονίσεται ὤν. ὃς συνέσῃ Σόλωνι, καὶ φίλος χρήσῃ αὐτῷ. μακρὸν ἂν εἴη διηγήσασθαι, ὅπως μὲν ἤδη ὁ Σόλων τὴν δύσιν, οἷα δ' ἐστίν. ὡς δ' τὸ λοιπὸν συνῆσαν, ὁ μὲν, παιδεύων, καὶ διδάσκων τὰ κάλλιστα, ὁ Σόλων, καὶ φίλον ἅπασι ποιῶν τ Ἀνάχαρσιν, καὶ θαυμαζόμενον τοῖς Ἕλλησιν καλοῖς, καὶ πάντα τρόπον ἐπιμελούμενος, ὅπως ἥδιστα λαμπρύνῃ ἐν τῇ Ἑλλάδι. ὁδὶ, πρῆγμα τῶν σοφίαν αὐτῷ, καὶ μηδὲ τ ἕτερον πόδα ἐκὼν εἶναι ἀπολειπόμενον. ὡς γὰρ ὑπέρθη αὐτῷ ὁ Τόξαρις ἐξ ἑνὸς ἀνδρὸς ᾧ Σόλωνος, ἅπαντα ἔγνω ὑπ' ἀκριβεῖ, καὶ πᾶσιν ἦν γνώριμος, καὶ ἐπιμέτρου δὴ ἐκείνου. ὁ γὰρ μικρὸν ὦν Σόλωνα ἐπαινῶν, ἀλλ' οἱ ἄνθρωποι καὶ

rus, & res Græciæ præclaras visurus venit. Porrò ei hoc compendium excogitavi, ut facillimè etiam omnia discat, & optimis quibusque innotescat, nimirum ut ipsum tibi adducerem. Ergo si Solonem bene novi, sic facies, ipsum suscipies, & verum Græciæ civem efficies. Iamque Anacharsi, quod paulò ante dicebam, visò Solone, omnia vidisti. Hoc sunt Athenæ, hoc est ipsa Græcia. Non amplius es peregrinus, omnes te norunt, omnes te amant. Tantum bonorum in hoc sene tibi constitere puta. Res Scythicas, cum ipso conversans, oblivioni trades. Habes tuæ peregrinationis præmia, finem amoris. Hic tibi Græca est regula, Atticæ philosophiæ exemplum. Cognosce igitur te esse fœliciſſimum, qui cum Solone versaberis, eoque amico uteris. Longum esset referre quantum hoc munere delectatus sit Solon, & quibus verbis respondérit, utque deinceps mutua consuetudine sint usi, hic quidem Solon, instituens & docens pulcherrima quæque; & omnibus amicum faciens Anacharsin, Græcorumque optimis adducens, tum omne studium adhibens, ut quàm jucundissimè in Græcia vivens renideret. Ille verò ejus sapientiam admiratus, ne altero quidem pede lubenter à sene larere secedens. Prout igitur pollicitus fuerat, Toxaris, ex unico Solone omnia momento cognovit: omnibusque notus erat, & propter illum in precio habebatur. Non enim Solon parum eum laudabat. Verùm homi-

1 Ἐπιτομήν τινα ταύτην] Supple ὁδὸν. Menagius.
2 Πρ⟨ο⟩ξενήσεις αὐτῷ] Sic Demosthenes: φράξειεις αὐτῶν. Idem.

1 Ori-

τῦτο, ὡς νομοθέτῃ ἐπίδοξῳ, ἐφίλων, ὃς ἐκείνῳ δικιμάζοι. καὶ ἐπίστευον ἀρίστους ἄνδρας εἶναι τὰ τελούταια. καὶ ἐμυήθη μόνῳ βαρβάρων Ἀνάχαρσις, δημοπαίηθῳ γνώμῃ, εἰ χρὴ Θεοξένῳ πιστεύειν καὶ τῦτο ἱστορῆσαι ὡς αὐτῷ. καὶ οὐκ ἂν ὑδὲ ἀνέστρεψεν οἴκαδε εἰς Σκύθας, εἰ μὴ Σόλων ἀπῆλθε. βούλεσθε δὴ ἤδη ἐπαγάγω τῷ μύθῳ τὸ πέλας, ὡς μὴ ἀκέφαλον ὦσι νοσεῖν; ὥρα γὰρ εἰδέναι ἃ πρός μοι εἴνεκα, ὁ Ἀνάχαρσις οὐκ Σκυθίας, καὶ Τόξαρις πάλιν εἰς Μακεδονίαν ἦλθον, ἵνα καὶ Σόλωνα γέροντα ἄνδρα ἐπαγάγωμαι Ἀθηνῶν. φημὶ δὴ ὅμοιόν τι καὶ αὐτὸς παθεῖν τῷ Ἀναχάρσιδι. καὶ ὥσπερ χαρίεντος, μὴ νεμεσήσητέ μοι τῷ εἰκότι, εἰ βασιλικῷ ἀνδρὶ ἐμαυτὸν εἰκάσω. βάρβαρος μὲν γὰρ κἀκεῖνος. καὶ ὑδέν τι φαίης ἂν τοὺς Σύρους ἡμᾶς φαυλοτέρους εἶναι τῶν Σκυθῶν. ἀτὰρ, οὐδὲ καὶ τὸ βασιλικὸν εἰκότως τάμὰ ἐς τὴν ὁμοιότητα, κατ' ἐκεῖνα δέ. ὅτε γὰρ πρῶτον ἐπεδήμησα ὑμῶν τῇ πόλει, ἐξεπλάγην μὲν ὄψεως ἰδὼν τὸ μέγεθος καὶ τὸ κάλλος, καὶ τὸ ἐμπολιτευόμενον τὸ πλῆθος, καὶ τὴν ἄλλην δύναμιν, καὶ λαμπρότητα πᾶσαν. ὥστε ἐπὶ πολὺ ἐπεθήκατο πρὸς τούτοις, καὶ οὐκ ἐξήρκεν τῷ θαύματι, οἷον τι καὶ [1] οἰνιαδάτης ἐκεῖνος νεανίσκος ἐπιπόνθει πρὸς τὴν τῦ Μενελάου οἰκίαν. καὶ ἔμελλον ὥσπερ ἀφαπτήσεσθαι τῇ γαμήλῳ, ἰδὼν πόλιν ἀκμάζουσαν ἀκμὴ τοσαύτῃ, καὶ καὶ τὸ ποιητὴν ἐκεῖνον, ἀνηβῦσαν ἀγαθοῖς

mines, ut legislatori parebant, sic amabant, quos ille probaret, eosque viros optimos denique esse credebant. Solus verò ex barbaris initiatus est Anacharsis civitate donatus: si Theoxeno fides est habenda, qui hoc etiam de ipso memoriæ prodidit. Sed neque ut puto, nisi mortuo Solone, rediit ad Scythas Anacharsis. Vultis igitur fabulæ finem jam subdam, ne sine capite obambulet? Proinde jam tempus est cognoscendi cujus rei gratia Anacharsis ex Scythia, & Toxaris in præsentia venerunt in Macedoniam, ad quos Solonem etiam virum senem adduxi ex Athenis. Dico simile quid mihi accidisse atque Anacharsidi: ac per Gratias ne mihi similitudinem vitio vertite, si cum viro regio memet comparo. Etenim etiam barbarus ille erat. Nec ulla in re nos Syros Scythis illis deteriores esse dixeris: neque res meas cum regia dignitate in similitudinem adduco, sed cum illis quæ dixi. Quum enim primùm in vestram urbem veni, statim obstupui, visa magnitudine, & pulchritudine ipsius, & incolarum multitudine, aliaque potentia, omnique splendore. Itaque diu attonitus hærebam, nec satis mirari illa poteram. Cujusmodi quiddam insulari illi juveni Menelai ædes contemplanti accidit. Ac futurum erat ut animo sic afficerer intuitus urbem tam præclarè vigentem, ac juxta poëtam, bonis omnibus florentem, quibus

1 Οἰνιαδάτης ἐκεῖνος] Telemachus apud Homer. Odyss. repetit alibi. *Bourd.* Telemachus. *Menagius.* Telemachus sc. ex Insula Ithaca, Homer. Odyss. δ. Menalai domum ex auro, argento, electro, & ebore concinnatam, cum stupore quodam miratur. *Cogn.*

πᾶσιν, οἷς ἀλλὰ πόλις. ὅτῳ δὲ ἔχων ἐσκοπούμην ἤδη σοὶ τῶν πρακτέων. καὶ τὸ μὲν δέξαι τῶν λόγων ὑμῖν, πάλαι ἐδεδόκτο. τίσι γὰρ ἂν ἄλλοις ἐδιδάξαι, σιωπῇ παρελθὼν τηλικαύτην πόλιν; ἐζήτουν γὰρ, οὐδὲ ἀποκρύψομαι τἀληθές, οἵτινες οἱ πρόχοποι εἶεν, καὶ οἷς ἂν τὰ παρόντα λέγων, καὶ συγγράψαμενος παρῴην, συναγωνιστὰς χρῷτο πρὸς τὰ ὅλα. οὐκοῦν μοι ἀχθὲς, ὥσπερ τῷ Ἀνάχαρσιδι καὶ ἄλλῳ βαρβάρῳ, ὁ Τόξαρις, ἀλλὰ πολλοὶ, μᾶλλον δὲ πάντες τὰ αὐτὰ, μᾶλλον δὲ οὐκ αὐταῖς συλλαβαῖς ἔλεγον. ὦ ξένε, πολλοὶ μὲν καὶ ἄλλοι χρηστοὶ, καὶ δεξιοὶ ἀνὰ τὴν πόλιν, καὶ οὐκ ἂν ἄλλαχόθι τοιούτους εὕροις ἄνδρας ἀγαθούς. δύο δὲ μάλιστα ἐσόντε ἡμῖν ἀνδρε ἀρίστω, ἀμφὶ μὲν, καὶ ἀξιώματι, πολὺ πρόχοποι ἁπάντων. [1] παιδείᾳ δὲ, καὶ λόγων δυνάμει, τῇ Ἀττικῇ δεκάδι σοφιστέ ἄλλοις ἂν. ἢ δὲ σοφὸν δῆμον εὔνοια πάνυ ἐρωτικὴ πρὸς αὐτούς. καὶ τυγχάνουσιν, ὅ, τι ἂν ἄριστον ἢ τῇ πόλει. τῶν μὲν γὰρ χρηστότητα, καὶ τῶν πρὸς τοὺς ξένους φιλανθρωπίαν, καὶ τὸ ἐν μεγάλῃ τοσούτῳ ἀνεπίφθονον, καὶ τὸ μετ' εὐνοίας αἰδέσιμον, καὶ τὸ πρᾶον, καὶ τὸ εὐπρόσοδον, αὐτοὺς ἂν ἄλλοις διηγήσαιο, πειραθεὶς μικρῷ ὕστερον. καὶ ὡς μᾶλλον ἀναμάσῃς, μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς οἰκίας ἐστὸν, υἱὸς, καὶ πατήρ. ὁ μὲν, εἴ τινα Σόλωνα, ἢ Περικλέα, ἢ Ἀριστείδην ἐποιεῖς. ὁ δὲ, υἱὸς, καὶ ὀφθεὶς μὲν αὐτίκα, ἁρπάζοι τὴν

bus civitas florere potest. Sic affectus, dispiciebam quid faciendum esset. Iamque olim vobis aliquam orationem edere decreveram. Nam quibus aliis edidissem, tanta urbe silentio prætermissa? Quærebam enim, neque celabo veritatem, quinam proceres essent, & quos aggressus, præsules conscripta de illis historia, ad omnia uterer adjutoribus. Hic mihi non unus, ut Anacharsidi, atque hic barbarus Toxaris, sed multi, imò omnes eadem, tantùm non iisdem syllabis, respondebant. Multi quidem, iique boni & industrii viri, ô hospes, in urbe sunt, nec alibi bonos ejusmodi viros invenires. Verum duos potissimum viros optimos habemus, genere, & authoritate omnibus præstantes: quos eruditione, & dicendi facultate, cum Attica decade rectè comparaveris. Populi autem erga eos benevolentia planè est amatoria. Et hoc fit, quod est civitati optimum. Nam benignitatem, & humanitatem erga hospites nullamque in tanta magnitudine invidentiam, ac reverentiam cum benevolentia conjunctam, & mansuetudinem, & morum facilitatem, ipse paulò post expertus aliis narrabis. Atque ut mireris impensiùs, unius ejusdemque sunt familiæ, filius & pater: hic quidem si Solonem, aut Periclem, aut Aristidem animo verſas. Ille verò filius, simul atque visus fuerit tibi, te rapiet: adeò

1 Παιδείᾳ δὲ καὶ λόγων δυνάμει τῇ Ἀττικῇ δεκάδι παραβάλλοις ἄν] Vincentius Opsopœus interpres sic vertit; quomodo legerit nescio: videtur tamen legisse Ἀττικῇ δίκῃ, & sibi intellexisse μέσῃ, quasi fuerit quædam decima muta Athenis. Sed ea δίκας non ad musas referri debet, sed ad decem illos oratores celebriores, qui Athenis floruerunt, & quorum vitas scripsit Plutarchus, quod (credo) satis manifestum videbitur nostro lectori. *Palm.*

1 Οἰκέ-

σι. ἔτω μέγας ἐσὶ, ἓ καλὸς ἀρ-
ρένωπός ἐσα τῷ σώματι. εἰ γὰρ
κὴ φθέγξαιτο μόνον [1] οἰχήσεταί σε
λάθρᾳ τῶν ἄλλων ἀναδησάμενος. τοσ-
αύτῳ Ἀθηναίοις ἐπὶ τῇ γλώττῃ
ὁ παῖς ὅδε ἔχει. ἡ μὲν πόλις
ἅπασα πεφίκασι, ἀκούσειν ὁπόταν
ἀνδημηγορήσων παρέλθοι. ὁποῖόν
φασι τὸν τότε Ἀθηναίοις, [2] σφόδρα
τὸν Κλεινίου πεποιῆσθαι, παρ' ὅσον
τοῖς μὲν, οὐκ εἰς μακρὰν μεμέλη-
σεν ἐρωμένου, ὃν ἠράσθησαν ἐπ'
Ἀλκιβιάδην. τοῦτον δὲ, ἡ πόλις ἐ
φιλεῖ μόνον, ἀλλὰ κὴ αἰδεῖται ἤδη
ἀξιοῖ. κὴ ὅλως ἐν τοῦτο ἡμῖν δη-
μόσιον ἀγαθὸν ἐσι, κὴ μέγα ὄφε-
λος ἅπασι, καὶ ἰδίᾳ, εἰ δὴ
αὐτός τε κὴ ὁ πατὴρ αὐτοῦ, δέ-
ξαιντό σε, κὴ φίλον ποιήσαιντο,
πᾶσαν ἴσχεις τὴν πόλιν. κὴ ἐπι-
σίσαι χρὴ τὴν χεῖρα τοῦτο μόνον,
κὴ σὺ ἔτ' ἐνδιάσημος τοῖς σύ-
πασι νὴ τὸν Δία ἅπασιν ἔλεγον,
εἰ χρὴ κὴ ὅρκῳ ἐπάγειν τὸν λόγον.
καί μοι ἤδη πειρωμένῳ, τὸ πολ-
λοστὸν τῶν ὠφσόντων εἰρηκέναι ἔδοξα.
οὐχ ἕδρας πίνω, ὡσὶ [4] ἀμβολᾶς
ἔρχει ὡς ὁ Κεῖος φησὶν, ἀλλὰ χρὴ
πάντα μὲν πρᾶγμα κινεῖν, πάντα δὲ
πράττειν, κὴ λέγειν, ὡς φίλοι ἡ-
μῖν τοιοῦτοι γένοιντο. ἐπὶ γὰρ τοῦτ'
ὑπάρξῃ, εὖ ἴσθι πάντα, κὴ πλεῖν
ἄρι, κὴ λειοκύμων ἡ θάλασσα,
κὴ ὁ λιμὴν πλησίον.

adeò magnus est, & mascula quadam forma decorus: qui si tantummodo loquatur, ducet te ab auribus revinctum. tantam verborum suavitatem in lingua sitam hic juvenis habet. Quinetiam universa civitas ad audiendum inhiat, quoties ad populum verba facturus prodit. Cujusmodi quiddam Athenienſibus in Cliniæ filio accidisse dicunt, nisi quod non multò post eos amoris pœnituit, quo [3] Alcibiadem sunt prosecuti. Hunc autem civitas non diligit solùm, sed reverentia etiam dignatur. Denique hoc nobis populare bonum est hic vir, & ingens commoditas omnibus. Hic si te, ejusque pater susceperint, & amicum fecerint, totam civitatem habebis, & solummodo intendenda est manus, nec tuæ res amplius ambiguæ erunt. Hæc per Iovem dicebant, omnes, si adhibendum etiam est juramentum orationi. Ac mihi jam harum rerum periculum facienti, minimam partem eorum quæ supersunt dixisse videor. Quare nec desidiam, nec dilationem patitur hoc opus, ut ait poëta Cejus. Verùm movendus omnis rudens, nihil non faciendum ac dicendum, quo illorum amicitiam nobis conciliemus: qua si potiamur placida sunt omnia, navigatio secunda, tranquillum mare, & in propinquo portus.

1 Οἰχήσεταί σε ὑπὸ τῶν ἄλλων ἀναδησάμενος] Lege ἑλκύσεταί σε ὑπὸ τῶν ἄλλων ἀναδησάμενος, & ita videtur legisse interpres. *Palm.*

2 Περὶ τὸν τῶ Κλεινίᾳ] Legend. Plut. in Alcibiad. *Bourd.*

3 *Alcibiadem sunt prosecuti*] Hoc abundè scribit Plut. in Alcibiad. Aristophan. in ranis. Valer. Max. lib. 7. *Cogn.*

4 Ἀμβολᾶς ἔρχει] Tangit hunc versum Heliod. lib. 2. *arg.*
Αἰεὶ δὴ ἀμβολίεχος ἀνὴρ ἔπαινος παλαιός. Bourd.

ΠΩΣ ΔΕΙ ΙΣΤΟΡΙΑΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΝ. | QVOMODO HISTORIA CONSCRIBENDA SIT.

ARGVMENTVM.

Didascalicus liber est, continens precepta ac regulas de historia scribenda. Dividitur autem in duas partes. In priore expositio fine seu officio Historici, & confutatis iis, qui duplicem Historiæ finem faciunt, Vtile videlicet & Delectabile, mox vitia recenset, quæ tum in verbis, & compositione, tum in ipsis rebus vitanda sunt, & hoc sub exemplis aliorum, quo quique modo aut genere peccarint, ostendendo. In posteriore autem parte primum, quæ afferre ad hanc rem, quæque antea quasi domi suæ comparata habere debeat, is qui ad scribendam historiam accedit, exponit. Deinde regulas primum de rebus, deinde de expositione & phrasi verborum, postremò & de partibus operis tradit: etiam hic exemplis aliorum præcepta sua confirmando. Oritur autem ab occasione, quam collatione Abderitici morbi amplificat.

[1] Ἀβδηρίταις φασὶ Λυσιμάχου ἤδη βασιλεύοντος, ἐμπεσεῖν τινὰ νόσημα ὦ κράτιστε Φίλων τοιοῦτον, [2] πυρεταίνειν μὲν γὰρ πάντα τὸν δῆμον παυδημεὶ ὥσπερ ἄνδρας, ἀπὸ τῆς πρώτης ἐξ ὑγιοῦς ἐρρωμένους, καὶ λιπαρεῖ τοῦ πυρετοῦ. τῇδε δὲ τῶν ἐβδόμων, τῆς μὲν, αἵματος πολλοῦ ἐκ ῥινῶν ῥυέντος, τῆς δὲ, ἱδρῶτος ἐπιγενομένου πολλοῦ καὶ ὀξέος, ἔλυσε τὸν πυρετόν. ἐς γέλωτα δὲ τὰ πάθεα περιῆγε τὰς γνώμας αὐτῶν. ἅπαντες γὰρ ἐς τραγῳδίαν περικινδυνῶς, καὶ ἰαμβεῖα ἐφθέγγοντο, καὶ μέγα ἐβόων. μάλιστα δὲ τῶν Εὐριπίδου Ἀνδρομέδαν ἐμιμοῦντο, καὶ τῶν Περσέως ῥῆσιν [4] ἐν μέλει

[1] Abderitis ajunt Lysimacho jam regnante, morbum, optime Philo, hujusmodi quendam incidisse, videlicet primùm omnes in tota civitate febri correptos fuisse, eaque à primo statim die valida, & continua. Circa septimum autem diem, aliis multam sanguinis è naribus fluxionem, aliis copiosum sudorem obortum, febrim solvisse. Cæterùm ridicula quædam perturbatio mentes illorum obtedit. Omnes enim ad tragœdiæ actionem permovebantur, & jambos recitabant, & vociferabantur. In primis verò Euripidis Andromedam flebiliter canebant, & Persei sermonem concinnè referre-

1 *Abderitis*] Conscribendæ historiæ ratio, ex Euripidis Andromeda. *Cogn.*
2 Πυρεταίνειν] Anglic. πυρέπτειν, sic pag. seq. ὡς πυρέξας. Bourd.
3 Καὶ λιπαρεῖ τοῦ πυρετοῦ] Sic apud Hippocr. & Gal. *Idem.*
4 Ἐν μέλει] Angl. ἐν μέρει. Idem.

1 Ἐν τῷ

διεξήεσαν. καὶ μεχρὶ νῦν ἡ πόλις ὠχρῶν ἁπάντων, καὶ λεπτῶν, τὴν ἑβδομαίαν ἐκείναν τραγῳδῶν, σὺ δ' ὦ Θεῶν τύραννε, καὶ ἀνθρώπων Ἔρως. καὶ τάλλα μεγάλῃ τῇ φωνῇ ἀναβοώντων, καὶ τοῦτο ἐπιπολὺ, ἄχρι δὴ χειμὼν, καὶ κρύος μέγα γενόμενοι, ἔπαυσι ληρούσας αὐτούς. αἰτίαν δέ μοι δοκεῖ ἔσχε τοιοῦτον ἐπιδημῆσαι, Ἀρχέλαος ὁ Τραγῳδὸς, εὐδοκιμῶν τότε, μεσοῦντος θέρους ἐν πολλῇ τῇ φλογμῷ τραγῳδήσας αὐτοῖς τὴν Ἀνδρομέδαν, ὡς πυρέξαι τε λάβοι ἔτι τοὺς πολλοὺς, καὶ ἀναστάντας ὕστερον ἐς τὴν τραγῳδίαν παροξυθῆναι, ἐπιπολὺ ἐμφιλοχωρούσης τῆς Ἀνδρομέδας τῇ μνήμῃ αὐτῶν. καὶ ἔτι Περσέως ἐπὶ σοὶ τῇ Μεδούσῃ, τὴν ἐκφυσῶσαν γοργόνα ἐκπεπομφὼς ὡς ἐν φασιν [1] ἐπὶ Δαβαλεῖν, τὸ Ἀβδηριτικὸν ἐκεῖνο πάθος, καὶ νῦν τοὺς πολλοὺς τῶν πεπαιδομμένων περιελήλυθεν. ὥστε τραγῳδεῖν, ἐλάττον γὰρ ἂν τοῦτο παρέπαιον, ἀλλοτρίοις ἰαμβείοις, καὶ φαύλοις κατεχόμενοι, [2] ἀλλ' ἀφ' ἑαυτῶν δὴ τὰ ἐν ποσὶ τούτοις κεκίνηται, ὁ πόλεμος ὁ πρὸς τοὺς βαρβάρους, καὶ τὸ ἐν Ἀρμενίᾳ τραῦμα, καὶ αἱ συνεχεῖς νίκαι, ἃς οὐδεὶς ὅς τις οὐχ ἱστορίαν συγγράφει. μᾶλλον δὲ Θουκυδίδης

rebant. Plenaque erat civitas pallidis omnibus, macilentisque septimanis illis tragœdis, illudque ô tu Deorum, tu tyranne hominum Amor, aliaque magna voce clamantibus, idque perquam diu, donec hyems magno cum frigore oborta delirium ipsorum compescuit. Causam verò ejus rei mihi videtur præbuisse Tragœdus Archelaus, illo tempore celebris, qui media æstate multo æstu Andromedæ fabulam ipsis egit. Ita ut multi ex theatro redirent febricitantes, & sequenti die mentibus eversi in eandem tragœdiam delaberentur, illorum memoriæ suaviter inhabitante Andromeda, ac Perseo unà cum Medusa singulorum animis adhuc obvolante. Vt igitur, alterum, quod ajunt cum altero comparetur, Abderiticum illud malum etiam hoc tempore plerosque doctorum invasit: non ut ipsi quoque tragœdias agant, nam in hoc minùs delirarent, alienis jambicis, iisque haud malis occupati. Sed ex quo res præsentes moveri cœperunt, puta bellum istud contra barbaros, & acceptum in Armenia vulnus, & continuæ illæ victoriæ, nemo non historiam conscribit. Imò verò Thucydides,

1 Ἐπὶ παραβαλεῖν] Vide Paræmiog. *Bourd.*

2 Ἀλλ' ἀφ' ἑαυτῶν δὴ τὰ ἐν ποσὶ τούτοις κεκίνηται] Libet hic misereri sortem humanam & imperium fati in famam virorum illustrium, & temporis injurias in literas & monumenta historica. Ecce ex tanto historicorum numero, quorum multitudinem perstringit, & Satyrice irridet Lucianus, quis usque ad nos duravit? imo cujus nomen tantum notum est? Si non per Capitolinum foret, qui in M. Antonino & Vero jejune & brevissime aliquid de iis bellicis eventibus muginavit, omnino ignoraremus, de quo bello intelligi deberent hæc Luciani verba. Clades igitur ea in Armenia accepta fuit, quando Severianus natione Celta legatus & dux Romani exercitus contra Osroën regem missus, ab Othryade quodam Parthorum duce cæsus est, & copiæ deletæ, ut nos docet Lucianus hic & supra in Pseudomanti. Continuæ vero victoriæ, de quibus hic loquitur noster,

δαι, καὶ Ἡρόδοτοι, καὶ Ξενοφῶντες ἡμῖν ἅπαντες. καὶ ὡς ἔοικεν, ἁληθὲς ἄρ' ἦν ἐκεῖνο, τὸ, [1] Πόλεμος ἁπάντων πατὴρ, εἴ γε καὶ συγγραφέας τοσούτους ἀνέφυσεν, [2] ὑπὸ μιᾷ τῇ πληγῇ ταύτῃ τοίνυν ὦ φιλότης, ὁρῶ, καὶ ἀκούοντά μοι, τὸ τοῦ Σινωπέως ἐκεῖνο εἰσῆλθεν. ἐπεὶ γὰρ ὁ Φίλιππος ἐλήφθη ἤδη ἐπιλωύενος, οἱ Κορίνθιοι πάντες ἐταράττοντο, καὶ ἦν ἔργον ἦσαν. ὁ μὲν, ὅπλα ἐπισκευάζων. ὁ δὲ, λίθους συλλέγων. ὁ δὲ, ὑπορυττόντων τὸ τεῖχος. ὁ δὲ, ἔπαλξιν ὑπερηρείδων. ὁ δὲ ἄλλος, ἄλλο τι τῶν χρησίμων ὑπηρέτει. ὁ δὲ Διογένης ὁρῶν πάντα, ἐπεὶ μηδὲν εἶχεν ὁ, τι καὶ πράττοι, ἤδειν γὰρ αὐτὸν ἐς ἡδὲν ἐχρῆτο, περιφέρουσά μοι τὸ πιθάριον, ἀσκηδὴς μᾶλλον καὶ αὐτὸς σκύλλει τὸ πίθον, ὡς μὴ ἐπιγένηται οἰκέτης, ἄνω καὶ κάτω τὸ κεραμίον. καί τις τῶν συνήθων ἐρομένου, τί ταῦτα ποιεῖς ὦ Διόγενες, κυλίων ἔφη καίω τὸν πίθον, ὡς μὴ μόνος σχολὴν ἄγειν δοκοίην ἐν τοσούτοις ἐργαζομένοις. καὐτὸς δὴ ὦ Φίλων, ὡς μὴ μόνος ἄφωνος εἶναι ἐν ὕπνῳ πολυφώνῳ τῇ καιρῷ, μάθε ὡστοῦ Κωμικὸν σκευωρήσω, κἀγὼ ἐπιδιαφερόμενος, καλῶς ἔχει

des, Herodoti, & Xenophontes nobis facti sunt omnes. Et ut apparet, verum fuit illud, Bellum omnium pater est, quandoquidem historiarum scriptores tam multos una hac plaga procreavit. Hæc igitur, amice, videnti & audienti mihi Sinopensis illius factum in mentem venit. Quando enim Philippus cum exercitu jam adventare ferebatur, perturbati & operi intenti omnes Corinthii, alius arma adornabat, alius lapides comportabat, alius muros substruebat, alius propugnaculum suffulciebat, alius aliud quod ad rem pertineret subministrabat. Quæ cùm videret Diogenes, & nihil haberet quod ageret, nulla enim in re quispiam ipsius ministerio utebatur, pallio succinctus, ipse etiam dolium in quo habitabat, magna [3] per Cranium sedulitate sursum ac deorsum volvebat. Ac rogante quopiam ex familiaribus, cur hoc facis Diogenes? Meum etiam dolium voluto, inquit, ne solus inter tot laborantes ociari videar. Quare Philo, ego etiam ne solus tam loquaci tempore sim mutus, neque velut Comicum satellitium, hians silentio prætervehar, rectè fac-

tu noster, intelligi debent de bello Parthico, quod post illam in Armenia cladem gestum est per quadriennium ducibus Statio Prisco, Avidio Cassio, & Martio Vero, qui Parthos ad Europum, Mediæ urbem maxima clade affecerunt, Armeniam vindicarunt, Artaxatis captis, & Babylonem usque penetrarunt, ut discimus ex dictis Capitolini locis. Fuit profecto insignis ea expeditio, & quæ proculdubio famam mereatur, sed ite famæ avidi homunculi, & æternum nomen sperate ex facinoribus vestris, quorum memoriam pauca secula penitus abolent, nos certe ut plurimum plusquam Lethæa oblivio manet. *Palm.*

1 Πόλεμος] Sic in Icaromenippo. πόλεμον τὸν ὅλων πατέρα εἶναι. Hac de re copiose Lips. *Bourd.*

2 Τῇ μιᾷ τῇ πληγῇ] Angl. ἐρμῇ. Idem.

3 *Per Cranium*] Craneum schola seu gymnasium, in quo Diogenes degebat ante Corinthum ut scribit Laërt. lib. 6. ἐπύγχανε μὲν αὐτῷ διάγων ἐν τῷ Κρανείῳ καὶ τῷ Κορίνθου γυμνασίῳ. Cogn.

1 Τοῖς

χειν ὑπέλαβον, ὡς δυνατὸν μοι κυλίσαι τὸ πίθον. ἐγὼ ἰσοφαὲς συγγράφειν, οὐδὲ πράξεις αὐτὰς διεξιέναι, οὐχ ὅτω μεγαλόπλοις ἐγώ. μηδὲ τοῦτο δείσῃς ὡς ἐμέ. οἶδα γὰρ ἡλίκος ὁ κίνδυνος, εἰ κατὰ τὸ πρᾶγμα κυλίσῃ τις. καὶ μάλιστα, οἷον τύμβον τοῦτο πηλάκιον, καὶ πάνυ καρτεροῦς κεκερασμένον. ὅλῃσθ' γὰρ αὐτὸ μόλις ὡς μικρόν τι λιθίδιον ὡσθησόμενον, συλλίγειν τε ὀφρύσι. τί δὲ ἔγωγε μοι; καὶ ὅπως ἀσφαλῶς μεθέξω τοῦ πολέμου, αὐτὸς ἔξω βέλους ἐστὼς, ἐγώ σοι φράσω. τοῦ μὲ καπνοῦ, καὶ κύμασιν, καὶ φροντίδων, ὅσαι τῷ συγγράφειν ἔνεισιν, ἀνέξω ἐμαυτόν, ὦ ποιῶν. ἀθιγίνεσθαι δὲ τινα μικρὰν, καὶ ὑποδήκας τινὰς ὀλίγας ὑποδήσομαι τοῖς συγγράφουσιν, ὡς κοινωνήσαιμι αὐτοῖς τῆς οἰκοδομίας, εἰ καὶ μὴ τὸ ἐπιγραφῆς, ἄκρον γε τῷ δακτύλῳ τοῦ πηλοῦ ὡσθησαμένῳ. καίτοι οὐδὲ ὑμενίσεως οἱ πολλοὶ δεῖν οἴονται σφίσιν ἐπὶ τὸ πρᾶγμα, ἢ μᾶλλον ἢ τείχους πυθέσθαι ἐπὶ τὸ βαδίζειν, ἢ βλέπειν, ἢ ἐσθίειν. ἀλλὰ πάνυ ῥᾴδιον, ὡς ὑποχεῖσθαι, καὶ ἅπαντα εἶναι ἰσοφαὲς συγγράψαι, ἵνα τις ἐρεθίσσοι τὸ ἁπλοῦν δύνῃ. τὸ δ', οἶδά που καὶ αὐτὸς ὦ ἐπιτίσε, ὡς οὐ τοῦ μεταχειρίσασθαι, οὐδὲ ῥαθύμως συνθήκας συναμμένου τυγχάνει, ἀλλὰ εἴ που λόγοις, καὶ ἄλλο πλοῦς τοῦ φροντίδος δεόμενοι, ἵνα τις ὡς ὁ Θουκυδίδης φησὶν, ὡς ἀεὶ κτῆμα συνθήκην. οἶδα μὲν ὅτι οὐ πάνυ πολλοὺς αὐτῶν ἐπιτρέψων, σὺ οἷς δ' κὲ πάνυ ἐπαχθὴς δόξων. καὶ μάλιστα ὁπόσοις ἀπετελέσθη ἤδη, καὶ οὐ τοῦ κοινοῦ δέδεικται ἡ ἰσοφαία. εἰ δ' κὲ ἐπῆν

χειν ὑπέλαβον, ὡς δυνατὸν μοι κυλίσαι τὸ πίθον. ἐγὼ ἰσοφαὲς συγγράφειν, οὐδὲ πράξεις αὐτὰς διεξιέναι, οὐχ ὅτω μεγαλόπλοις ἐγώ. μηδὲ τοῦτο δείσῃς ὡς ἐμέ. οἶδα γὰρ ἡλίκος ὁ κίνδυνος, εἰ κατὰ τὸ πρᾶγμα κυλίσῃ τις. καὶ μάλιστα, οἷον τύμβον τοῦτο πηλάκιον, καὶ πάνυ καρτεροῦς κεκερασμένον. ὅλῃσθ' γὰρ αὐτὸ μόλις ὡς μικρόν τι λιθίδιον ὡσθησόμενον, συλλίγειν τε ὀφρύσι. τί δὲ ἔγωγε μοι; καὶ ὅπως ἀσφαλῶς μεθέξω τοῦ πολέμου, αὐτὸς ἔξω βέλους ἐστὼς, ἐγώ σοι φράσω. τοῦ μὲ καπνοῦ, καὶ κύμασιν, καὶ φροντίδων, ὅσαι τῷ συγγράφειν ἔνεισιν, ἀνέξω ἐμαυτόν, ὦ ποιῶν. ἀθιγίνεσθαι δὲ τινα μικρὰν, καὶ ὑποδήκας τινὰς ὀλίγας ὑποδήσομαι τοῖς συγγράφουσιν, ὡς κοινωνήσαιμι αὐτοῖς τῆς οἰκοδομίας, εἰ καὶ μὴ τὸ ἐπιγραφῆς, ἄκρον γε τῷ δακτύλῳ τοῦ πηλοῦ ὡσθησαμένῳ. καίτοι οὐδὲ ὑμενίσεως οἱ πολλοὶ δεῖν οἴονται σφίσιν ἐπὶ τὸ πρᾶγμα, ἢ μᾶλλον ἢ τείχους πυθέσθαι ἐπὶ τὸ βαδίζειν, ἢ βλέπειν, ἢ ἐσθίειν. ἀλλὰ πάνυ ῥᾴδιον, ὡς ὑποχεῖσθαι, καὶ ἅπαντα εἶναι ἰσοφαὲς συγγράψαι, ἵνα τις ἐρεθίσσοι τὸ ἁπλοῦν δύνῃ. τὸ δ', οἶδά που καὶ αὐτὸς ὦ ἐπιτίσε, ὡς οὐ τοῦ μεταχειρίσασθαι, οὐδὲ ῥαθύμως συνθήκας συναμμένου τυγχάνει, ἀλλὰ εἴ που λόγοις, καὶ ἄλλο πλοῦς τοῦ φροντίδος δεόμενοι, ἵνα τις ὡς ὁ Θουκυδίδης φησὶν, ὡς ἀεὶ κτῆμα συνθήκην. οἶδα μὲν ὅτι οὐ πάνυ πολλοὺς αὐτῶν ἐπιτρέψων, σὺ οἷς δ' κὲ πάνυ ἐπαχθὴς δόξων. καὶ μάλιστα ὁπόσοις ἀπετελέσθη ἤδη, καὶ οὐ τοῦ κοινοῦ δέδεικται ἡ ἰσοφαία. εἰ δ' κὲ ἐπῆν

cturum me putavi, si quoad possem dolium volutarem, non autem historiam conscriberem, nec res gestas narrarem: non equidem adeò sum temerarius, neque etiam hoc de me timeas licet. Novi enim quantum hoc sit periculum, si quis per saxa volvat, tale in primis quale meum est doliolum, ne validè quidem satis fictum, adeò ut si vel ad exiguum lapidem offendat, illicò testulæ sint colligendæ. Quid igitur decretum mihi est? & quomodo in belli partem veniam extra teli jactum constitutus? Dicam equidem tibi. A fumo, & fluctu, & curis quæ scriptorem historiæ circumstant, abstinebo me ipsum. Sed parvam admonitionem, hasque præceptiones paucas scribentibus subministrabo: ut ex ædificationi saltem illis adsim, etiamsi ab inscriptione abfuero, summo digito lutum attingendo. Quanquam neque admonitione plerique opus esse sibi ad hanc rem putant, non magis quàm aliqua arte ad vadendum, aut videndum, aut edendum: sed planè facillimum ac promptum, & cujusvis hominis esse existimant, historiam scribere, siquis modò verbis exprimere possit quod in mentem venit. Cæterùm ipse nosti, amice, istud neque esse ex facillimis, neque ex iis quæ componi negligenter possunt: sed siquid aliud ex iis quæ oratione traduntur cura opus habet, hoc certè habere, siquis ut Thucydides ait, historiam quasi perpetuam possessionem adornet. Scio equidem fore ut paucos admodum ab errore revocem, nonnullis etiam molestus videar, quibuscunque in primis opus jam est absolutum, & historia in publicum edita. Quòd si ab iis qui

tum

ὑπὸ τῶ τότε ἀκραγασαμβών, μανίαν, ἀγαθὴ ἐλπὶς, ὡς οἱ τοιῶτοι μεταποιήσουσιν, ἢ μεταχειρίσουσί τι τῶν ἅπαξ κεκυρωμένων, καὶ ὥσπερ ἐς τὰς βασιλείους αὐλὰς ἀπεκεκριμένων. ὁμως δ', ἢ χρὴ καὶ αὐτοὺς ἐκείνους εἰρῆσθαι, ἵν' εἴ ποτε πόλεμόν ἄλλον συστῆναι, ἢ Κελτοῖς ποθὲν Γέτας, ἢ Ἰνδοῖς ποθὲν Βακτρίους, ἢ γὰρ ποθὲν ἡμῖν γε τολμήσειεν ἂν τις ἅπαντων ἤδη κεχειρωμένων, ἔχουσιν ἄμεινον σωπηθέντα, τὸ καινὸν τοῦτον ἐπισπάσαντες, ὥσπερ γε δεῖν αὐτοῖς ὁρᾶν εἴωμεν. εἰ δὲ μὴ, αὐτοὶ μὲ κὴ τότε τῇ αὐτῇ πηχῇ, ὥσπερ κὴ νῦν, μετρῶντων τὸ πρᾶγμα. ὁ ἰατρὸς δ', ἢ πάνυ ἀνιάσεται, ὧν πάντες Ἀβδηρίται ἐκπίπτουσιν Ἀνδρομέδαν τραγῳδῶσιν. Διττὸν δ' ὄντων τῶν συμβουλῆς ἔργων, τὸ μὲ γὰρ αἱρεῖσθαι, τὸ δὲ φεύγειν διδάσκειν, φέρε πρῶτα εἴπωμεν, ἅπερ φευκτέον τῷ ἱστορίαν συγγράφοντι, καὶ ὧν μάλιστα καθαρευτέον. ἐπεὶ δὲ, οἷς χρώμενον, οὐκ ἂν ἁμάρτοι τὸ ὀρθῶς, καὶ ἐπιδεῖν ἀγῶνος, δεκτέον τε οἷον αὐτῷ δεκτέον, καὶ πάλιν ὧν πινα τοῖς ἔργοις ἐφαρμοστέον, καὶ μέτρον ἑκάστου, καὶ ἃ σωπητέον, καὶ οἷς ἐνδιατριπτέον, καὶ ὅσα παραπλησίως ἄμεινον, καὶ ὅπως ἑρμηνευτέον αὐτὰ, καὶ συναρμοστέον. ταῦτα μὲ, καὶ τὰ τοιαῦτα, ὕστερον. νῦν δ', πρὸς καιρὸς ἤδη εἴπωμεν, ὁπόσα τοῖς φαύλως συγγράφουσι παρακολουθοῦσιν. ἃ μὲ δὴ κοινὰ πάντων λόγων ἐστὶν ἁμαρτήματα, ἔν τε φωνῇ, καὶ ἁρμονίᾳ, καὶ ἀφωνίᾳ, καὶ τῇ ἄκρᾳ ἀπειρίᾳ, μακρὸν τε ἂν εἴη ἐπελθεῖν, καὶ ἡ περίοδος ὑπερθέσεως δεήσεται. κοινὰ γὰρ ὡς ἔφην ἁπάντων λόγων ἐστὶν ἁμαρτήματα ἔν

tum audiverunt, etiam est laudata, insania profecto fuerit, sperare illos aliquid immutaturos, aut transcripturos esse eorum, quæ semel rata facta sunt, & veluti in regiam aulam relata. Sed tamen non absre fuerit, etiam ipsos admonere: ut si bellum aliud Celtæ contra Getas, vel Indi contra Bactrianos aliquando committant (nemo enim jam subjugatis omnibus contra nos movere ausit) melius componere possint, adhibita hac regula, si recta videatur ipsis: sin minùs ipsi etiam tunc, eodem quo nunc cubito rem metiantur. Medicus autem non admodum ægrè feret, si omnes Abderitæ Andromedam ultro agant. Cùm autem duplex sit consilii opus, & alia eligere, alia vitare doceat: age primùm dicamus quænam fugienda sint ei qui historiam scribit, & à quibus maximè purum se tueri debeat. Deinde quibus rebus utendo non aberraverit à recta via, & eò quò tendit ducente: nempe quo exordio incipiendum, quo ordine res inter se sint componendæ, quis modus singulis adhibendus, quæ silentio prætereunda, quibus immorandum, & quomodo exponenda, & coaptanda, quæ percurrere est satius. Atque hæc quidem, & his similia posteriore loco tractabimus. Nunc autem ea vitia commemorabimus, quæ sequuntur malè scribentes. Quæ igitur communia sunt orationum vitia in voce, in concinnitate, in sententia, cæterisque insciè compositis, longum esset persequi, & ab instituto præsenti etiam alienum. Nam communia, ut dixi, omnium orationum sunt vitia in voce, & concinni-

τι φωνῇ, καὶ ἁρμονίᾳ. ἃ ἢ ἂν ἱστορίᾳ ἁμαρτάνοιτο, τὰ τοιαῦτα ἂν σύ γε ἐπιτηρῶν, οἷα πάσχοι πολλάκις ἀκροώμενος ἔδοξε. καὶ μάλιστα μὲν ἁπάσαις αὐτοῖς ἀναπτάσῃς τὰ ὦτα. σὺν ἄκαιρον δ' ἴσως μεταξὺ καὶ ἀπομνημονεῦσαί τινα, παραθεῖναι ἕνεκα, τῶν ἤδη ὑπὸ συγγραμμένων. καὶ πρῶτόν γε αὐτὸ ἐπισκοπήσωμεν. ἀμελήσαντες γὰρ οἱ πολλοὶ αὐτῶν τῆς ἱστορίας τὰ μεγίστη μόρια, [1] τοῖς ἐπαίνοις δέχονται, καὶ τερπνῶν ἀκροάσεσι, τὰς μὲν οἰκείας, εἰς ὕψος ἐπαίρουσι. τὰς πολεμίας δ', πέρα δὲ μέτρου καταῤῥιπτοῦντες, ἀγνοοῦσιν ὡς ἡ στενὴ τοῦ ἰσθμοῦ διάφυσις, καὶ ἀποτείχισις ἡ ἱστορία οὐδὲ τὸ Ἐγκώμιον, ἀλλά τι μέγα τεῖχος σὺν μέσῳ εἰσὶν αὐτῶν. καὶ τὸ τῶν Μουσικῶν δὴ τοῦτο, δὶς ἀπὸ πασῶν ἐστὶ φασὶν ἄλλα. ἐγγὺς τοῦ μὲν ἐγκωμιάζοντι, μήτε εἰδὸς μέλειν, ἐπαινέσαι, καὶ σύμφορα τὰ ἐπαινούμενα. καὶ εἰ ψεύσασθαί γε ὑπάρχοι. τυχὸν δὲ τέλους, ὀλίγου ἂν φροντίσειεν. ἡ δ', οὐκ ἂν τι ψεύδοιτο ἐμπιστὸν ἡ ἱστορία, ὑφ' [2] ἀκαιρείαν ἀνάσχοιτο. ὁ μὲν λόγος, ἢ τῶν ἀρετείων, ἰατροὺς παῖδες φασὶ, τῶν τραχείαν ἀρτηρίαν καταδέξασθαι, ἄν τι ἐς αὐτὴν καταπτύσειν. ἐπ ἀγνοεῖν ἔοικασιν οἱ τοιοῦτοι, ὡς ποιητικῆς μὲν, καὶ ποιημάτων, ἄλλας ὑποχέσεις, καὶ κανόνες ἴδιοι. ἱστορίας δ', ἄλλοι. οὐκοῦν μὲν δὴ, ἀκρατὴς ἡ ἐλευθερία, καὶ νόμος εἷς, τὸ δέξασθαι τὸν ποιητήν. ἔνθεος γὰρ, καὶ κάτοχος ὑπὸ Μουσῶν, καὶ ἵππων ὑποπτέρων ἅρμα

nitate verborum. Quæ verò in hiſtoria quidam peccant, talia comperies obſervando, qualia mihi ſæpe audienti ſunt viſa: maximè verò ſi omnibus illis patulas aures præbueris. Sed non intempeſtivum fuerit, quædam interim exempli cauſa commemorare, ex iis quæ jam ita conſcripta ſunt. Ac primum quidem illud, quantum peccent, conſideremus. Quum plerique ipſorum, neglecta rerum geſtarum narratione, in laudibus Imperatorum, & Ducum immorantur, ſuos quidem in cœlum extollentes, hoſtes verò præter modum deprimentes, neſcii hiſtoriam non anguſto iſthmo, ſed magno intergerino muro diſtinctam & diviſam eſſe ab Encomio: quodque ajunt Muſici bis per omnes chordas inter ſe diſtare. Siquidem is qui Encomium ſcribit, hoc unum curat, ut quovis modo quem laudandum ſuſcepit, extollat & oblectet: ac parvi pendit, ſi mentiendo finem aſſequatur. At hiſtoria nihil falſum, ne pauxillum quidem inſeri ſibi permittit, non magis quàm medici dicunt tracheam ſeu aſperam arteriam, abſorptum in ſe quicquam recipere. Hi præterea videntur ignorare poëtices & poëmatum alias eſſe promiſſiones, regulaſque proprias, hiſtoriæ autem alias. Illic enim eſt mera libertas, unaque lex, quod poëtæ viſum fuerit. Etenim fanaticus eſt, & à Muſis afflatus: & ſive equos alatos currui jun-

1 Τοῖς ἐπαίνοις ἀρχόντων & στρατηγῶν διατρίβουσι] Ἐν διατρίβουσι, ut infra in hoc Dialogo. καὶ ἀδιατρίβοντες, & immorantes, & in Demonactis Vita & ἀποπτίον & οἷς ἀδιατρεπτέον. Marc.

2 Ἀκαιρείαν] Angl. ἄκαιρον. Bourd.

1 Τὰ

ξαλλ θέλῃ, κἂν ἐφ' ὕδατος ἄλλος, ἢ ἐπ' ἀκροτέρων ἄκρων θᾶσσον ἀναβιβάσηται, φθόνος οὐδείς. ἐπεὶ ὁπόταν ὁ Ζεὺς αὐτῶν [1] ὑπὸ μιᾶς σειρᾶς ἀναπάσας ἀέρῃ ὁμοῦ γῆν, καὶ θάλατταν, διδιάσι, μὴ ἀποῤῥαγείσης ἐκείνης, σωτηρίαν τὰ πάντα κατανεχθέντα. ἀλλὰ [2] κἂν Ἀγαμέμνονα ἐπαινέσαι θέλωσιν, οὐδεὶς ὁ κωλύσων, Διὶ μὲν αὐτὸν ὅμοιον εἶναι τὴν κεφαλήν, καὶ τὰ ὄμματα, τὸ στέρνον δ', τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ τῷ Ποσειδῶνι. τὴν δ' ζώνην, τῷ Ἄρει. καὶ ὅλως, σύνθεσιν ἐκ πάντων Θεῶν χρυσᾶν δεῖ τὸν Ἀτρέως, καὶ Ἀερόπης. ἐπεὶ γὰρ ἱκανὸς ὁ Ζεύς, ἐδεῖ ὁ Ποσειδῶν, ἐδεῖ Ἄρης, μόνος ἱκανὸς ἀναπληρῶσαι τὸ κάλλος αὐτοῦ. ἢ ἰσχεία δ', ἵν' ἅπαν κηλακείαν τοιαύτην ἀποσκεδάσῃ, τί ἄλλο, ἢ περὶ ἧς ποιητικὴ γίγνεται, φ μεγαλοφωνίας μὲν ἐκείνης ἐστερημένη, τὴν λοιπὴν δὲ περαπείαν χαλκῷ τε μίτρᾳ, καὶ δὶ αὐτὸ ἐπισημοτέραν σκιαγραφοῦσα; μέγα τοίνυν, μᾶλλον δ' ὑπὲρ μέγα τοῦτο κακὸν, εἰ μὴ εἰδείη τις χωρίζειν τὰ ἰσχείας, καὶ τὰ ποιητικῆς, ἀλλ' ἐπισύρῃ τῇ ἰσχείᾳ τὰ τῆ [3] ἑτέρας κομμώματα, τὸ μῦθον, καὶ τὸ ἐγκόμιον, ἃ τοῖς ὑπερβολάς. ὥσπερ ἂν εἴ τις ἀθλητὴν τὸν κρατηθέντα τύπτων, ἃ κομιδῇ περίνιπτον [4] ἀλυρχάσι φαιδρόν, ἃ τῇ ἄλλῃ κόσμῳ τῇ ἐπιεικεῖ, ἃ φύκιον ὑπερέβαλε, ἃ ψιμύθιον τῷ προσώπῳ, Ἡφαίκλειος ὡς κοπανίλασεν αὐτὸν ἀπεργάσαιτο, αἰσχύνας τῷ κόσμῳ ἐκείνῳ. ἃ δὲ τοῦτο φημὶ

jungere voluerit, sive super aquam alios, aut super summas aristas cursuros conscendere faciat, nemo vetat. Neque quum Iupiter ipsorum, una catena suspensam simul terram, ac mare attraxerit, metuunt ne dirupta illa conterantur præcipitata omnia. Quinetiam si Agamemnonem laudare velint, nemo prohibet quominus capite & oculis Iovem, pectore verò fratrem ejus Neptunum, balteo Martem referat. Atque omnino illum Atrei, & Aëropes filium ex Diis omnibus quiddam compositum esse oportet. Neque enim sufficit Iupiter, neque Neptunus, neque Mars, ut pulchritudinem ipsius singuli compleant. At verò historia siquam hujusce modi adulationem recipiat, quid aliud quàm pedestris quædam poëtice redditur, ista grandiloquentia carens: reliquam verò loquacitatem prodigiosam versibus nudam, ideoque manifestiorem, prodens? Magnum igitur, imò plus quàm magnum hoc malum, siquis nesciat ea quæ historiæ, & poëtices sunt propria separare, sed introducat in historiam alterius ornamenta, fabulam nimirum, & laudem, eosque qui his insunt excessus. Non secus ac siquis validum ac vehementer robustum athletam purpura alioque meretricio ornamento indueret, & faciei fucum ac cerussam illineret, hercle quam ridiculum illum faceret, illo ornatu defœdatum? At non hoc dico quasi non sit

1 Τ'πὸ μιᾶς] Angl. ὑπ'. Bourd.
2 Κἂν Ἀγαμέμνονα] Homer. Iliad. 2. Achil. Tat. lib. 1. *Idem.*
3 Ε'τέρας] Angl. ἑταίρας. Idem.
4 Ἀλυρχάσι] Angl. ἀλυρχίς π. Idem.

1 Οὐ-

ὡς οὐχὶ κὴ ἐπαινετέον ἐν ἰσοῤῥοπίᾳ ἐνίοτε, ἀλλ' ἐν καιρῷ τῷ προσήκοντι ἐπαινετέον, καὶ μέτριον ἐπακτέον τῷ προοιμίῳ, τὸ μὴ ἐπαχθῆς τοῖς ὕστερον ἀναγινώσκουσιν αὐτό. καὶ ὅλως, ὡς τὰ ἐπίφορα καινοτέον τε τοιαῦτα, ἃ ὡς μικρὸν ὕστερον ἐπιδείξομεν. ὅσοι γ' οἴονται καλῶς διαιρεῖν εἰς δύο τὴν ἱστορίαν, εἰς τὸ τερπνὸν, καὶ χρήσιμον, καὶ διῃρῆσθαι εἰσαῦθις κὴ τὸ ἐγκώμιον εἰς αὐτὴν, ὡς τερπνὸν, καὶ ὠφελοῦν τὰς σύνταξαντας, ὁρᾷς ὅσον τὰληθὲς ἡμαρτήκασι; πρῶτον μὲν, κινδυνεύουσι τῇ διαιρέσει χρώμενοι. ἓν γὰρ ἔργον ἱστορίας κὴ τέλος, τὸ χρήσιμον, ὅταν δὲ ἀληθὲς μόνον σωμάτιον. τὸ τερπνὸν γ', ἄμεινον μὲν, εἰ κὴ αὐτὸ συμπλακήσεται, ὥσπερ κὴ κρίνων ἀθλητῆ. εἰ γ' μὴ, ἐ δεῖν καλοῦσι ἀφ' Ἡρακλέους γνώσεσθαι Νικόστρατον τ' Ἰσιδότου, γεγαδέναι ὄντα, καὶ τ' ἀντεγωνιῶν ἐκφέρον ἀλκιμώτερον, εἰ αὐτὸς μὴ αἰχισθεὶς ὀφθῆναι εἴη

sit aliquando in historia laudandum: sed convenienti tempore laudandum, eique rei modum adhibendum esse censeo, ne qui eadem in posterum legent, molestia afficiantur. Et in summa, hæc ita sunt moderanda, quasi posteris scribantur, ut & paulò post ostendemus. Porrò qui historiam in duo rectè dividi putant. In lucundum, & Vtile, & ob id encomium etiam in eam asciscunt, tanquam sua jucunditate legentes delectans, vides quantum à vero aberrent? Primùm quidem, quum falsa divisione utuntur. Vnum enim historiæ opus, unusque finis est Vtilitas, quæ ex veritate colligitur. Iucundum verò melius erit, si illam, ut forma athletam sequatur. Sin minùs, nihil vetat ab Hercule prognatum esse Nicostratum Isidoti filium, cùm sit generosus, & utroque collactatore fortior, si ipse facie turpissimus

1 Οὐδὲν καλὸν ἀφ' Ἡρακλέους γνώσεσθαι Νικόστρατον τ' Ἰσιδότου γεγαδέναι ὄντα] Hic locus prima facie videtur sanus & integer, at postquam exactius præcedentia & sequentia examinavi, mihi videtur deesse una literula, ut bene quadret ad sensum auctoris, qui talis est: *si pulchritudo & vires concurrant in athleta, non erit spernendum tale consortium, sed deformitas in athleta, modo robur invictum & experientia adsint, non impediet, quominus præmia reportet, & insignis existimetur athleta.* Igitur in toto eo sermonis tractu, nullus est locus mentioni de nobilitate. Ideo τὸ ἀφ' Ἡρακλέους γνώσεσθαι non videtur consonare toti ratiocinationi, & aberrat ab auctoris scopo. Ideo non suspicor, sed firmissime credo Lucianum scripsisse οὐδὲν καλὸν ἢ ἀφ' Ἡρακλέους γεγαδέναι, quod quidam non intelligentes & putantes debere intelligi Nicostratum è prosapia Herculis & octavum ab Hercule fuisse, quod est trinepotis filium, & videntes id impossibile esse ex ratione temporis, literam numeralem ἕ sustulerunt. At ὀγδοον ἀφ' Ἡρακλέους non de stirpe intelligendum, quasi fuerit ille Nicostratus Heraclides, sed de ordine eorum, qui luctæ & pancratii palmam simul eadem reportaverant die, quorum primus numeratur *Hercules*, secundus *Caprus Elejus*, de quo jam supra ad Pausaniam in Heliacis p. 170 diximus, tertius *Arisomenes Rhodius*, quartus *Protophanes Magnesius*, quintus *Straton Alexandrinus*, sextus *Marion Alexandrinus*, septimus *Aristeas Stratonicensis*, octavus *Nicostratus Cilix Ægeates*, de quo hic loquitur Lucianus, qui luctam & pancratium vicit Olympiade 204, quem etiam memorat Pausanias Heliac. 1. Et ex hoc loco & Pausania corrigendus est Olympionicarum catologus à Iosepho Scaligero publicatus, ubi *Stratis*

ve-

τῷ ὄψιν, Ἀληθῶς ἡ ὁ καλὸς ὁ Μιλήσιος, ἀνδριαντοποιὸς αὐτός, καὶ ἐοικότως ὡς φασι Νικοστράτου ὤν. καὶ τοίνυν ἡ ἱστορία, εἰ μὲν ἄλλως τὸ πρῶτον παρεμπορεύσαιτο, πολλοὺς ἂν τοὺς ἐργάτας ἐπισπάσαιτο. ἄχρι οὗ ἂν καὶ μόνον ἔχῃ τὸ ἰδίον εὐπρεπὲς, λέγω δὴ τὴν τῶν ἀληθείας δήλωσιν, ὀλίγου δεῖν καὶ πάντας φροντιεῖ. ἐπὶ κἀκεῖνο εἰπεῖν ἄξιον, ὅτι οὐδὲ πρῶτον ὑπ' αὐτῆς τὸ κομιδῇ μυθῶδες, καὶ τὸ τῶν ἐπαίνων μέλιτι ἐοικὸς ἅπαντες, παρ' ἑκατέροις ἥδιστα ἀκούοισιν ὧν, μὴ τὸ συμφέρον, καὶ τὸ πολλοῖς δῆμον ἐπιτηδεῖον, ἀλλὰ τὸν δικαιικῶς, καὶ τὴν Δίκα συκοφαντικῶς ὑποκρινόμενον. ὃς οὐκ ἂν τι λάθοι ὑποδραμών, ὀξύτερον μὲν δὴ Ἄργου ὁρῶντος, καὶ παντοχόθεν δὴ σώματος. ἀριθμητικῶς δὲ τὰ λεγόμενα ἑκάστου ἐξετάζοντος, ὡς τι μὴ ὑποδεδεκνυμένα, οὐδὲ ἀπερρίπτειν, παραδέχεσθαι δὲ τὰ δίκιμα, καὶ ἔννομα, καὶ ἀκριβῆ τὸν τύπον ὡς ἂν ὑποδέξηται καὶ συγγράφειν. τοῖς δ' ἄλλοις ὀλίγου φροντίζει, κἂν ἀμφιβάλλωσιν ἐπαινοῦντες. ὧν δ' ἀμελήσας ἐκείνων, ἡδύτης πέρι δὲ μετρίᾳ τῷ ἰσοείᾳ μύθοις, καὶ ἐπαίνοις, καὶ τῇ ἄλλῃ ῥᾳστώνῃ, τάχ' ἂν ὁμοίαν αὐτῷ ἐξεργάσαιτο τῷ ὁ Λυδίᾳ Ἡρακλεῖ. ἐοικέναι

mus videatur, Alcæus autem formosus ille Milesius ipsius Nicostrati amasius, cum eo colluctetur. Proinde historia si jucundum auctarii vice haberet, multos à quibus scriberetur, alliceret. Sed quatenus propriam habet duntaxat perfectionem, veritatis dico patefactionem, pulchritudinem parvi pendit. Hoc quoque dici meretur, rem valdè fabulosam, quodque in laudem maximopere inclinat, utrinque audientibus non esse jucundum: dum non de fæce hominum & promiscua plebe hoc intelligamus, sed de iis qui judicantium, ac per Iovem, sycophantarum more auscultant: quos nihil subterfugere potest, ut pote acutius Argo, & toto corpore intuentes: mensariorum autem more singula quæ dicuntur explorantes, ita ut adulterina protinus abjiciant, proba & legitima, atque ad verum typum expressa recipiant. Ad quos respiciat oportet qui historiam conscribit: alios verò parum curet, quanvis laudando disrumpantur. Sed si hisce neglectis historiam præter modum fabulis, laudibus, aliisque blanditiis jucundam reddas, celerrimè similem eam efficies Herculi Lydio. Quam te alicubi depictum vi-

vocatur, male. Error natus ex eo, quod forte literis fugientibus legebatur παγκράτου ὁ πάλαι νικήσας, unde divinavit exscriptor νίκων γράψας. Cum ergo Nicostratus ille victor renuntiatus fuerit Olymp. 204, à Troja vero capta ad primam Olympiadem numerentur anni quadringenti octo circiter, Hercules vero vixerit ante Trojam captam una generatione ad minus, manifestum est Nicostratum illum non posse numerari octavum ab Hercule secundum generationem, nam numerando triginta annos in unaquaque generatione, ut volunt Chronologi, vix sufficerent quadraginta generationes. Itaque vero verius est debere legi, ὁ ἀφ' Ἡρακλέους, & intelligi non de stirpe, sed de victoriis Olympiacis luctæ, & Pancratii. *Palm.*

1 Ἐργάτας] Angl. ἐραστὰς. Bourd.

1 Ἀσύ-

χάρ πω σι εἰκὸς μιχραμμάτου, τῇ Ὀμφάλῃ δουλεύοντα, πάνυ ἀκόσμως σκυλῶν ἐσκοσμημένον, σκύλῳ μὲν, τ λεοντῆ αὐτῇ πεπεδεβλημένῃ, καὶ τὸ ξύλον ἐν τῇ χειρὶ ἔχοντα, ὡς Ἡρακλέα δῆτεν ἦσαν. αὐτὸν δ, ἐν κροκωτῷ, καὶ πορφυρίδι, ἔλα ξαίνοντα, καὶ παιόμενον ὑπὸ τ Ὀμφάλης τῷ σανδάλῳ. καὶ τὸ θέαμα αἰσχιστον, ἀφεστῶσα ἡ ἐσθὴς δ σώματος, καὶ μὴ πεπισζάνσα, καὶ δ θεῖ τὸ ἀνδρῶδες ἀχνημόνως κεκοσμηλωμένον. καὶ οἱ μὲ πολλοὶ, ἴσως κ ταῦτά σε ἐπαινέσουσ. οἱ ὀλίγοι δ σκέπτοι, ὧν σὺ καταφρονεῖς, μάλα ἡδὺ, καὶ ἐς κόρον γελάσουσ, ὁρῶντες τὸ ἀσύφηλον, καὶ ἀπάρμοστον, καὶ δυσκόλως δ πάγμοστον. ἐκάστα γὰ δὴ ἴδιόν π, καλόν ἐστι. εἰ δ τὸ σκαμμάξειας, ἀκριβὲς τὸ αὐτὸ πρὸς τὴν χρῆσιν γίνε. ἐῶ λέγειν ὅτι οἱ ἐπαινοι, ἐνί μὲ ἴσως πρεποὶ, τῷ ἐπαινουμένῳ. τοῖς δ' ἄλλοις, ἐπαχθεῖς. καὶ μάλιστα μὲ ὑπερφυεῖς τὰς ὑπερβολὰς ἔχουσιν, οἵας αὐτοὺς οἱ πολλοὶ ἀπεργάζονται, τὴν οὐσίαν τὴν πρὸς τ ἐπαινουμένων θηρεύμενοι, καὶ συμπεριϊόντες, ἄχρι δ πᾶσι πεφανῇ τὴν κολακείαν ἐξεργάσαντ. οὐδὲ γὰρ κατὰ τέχνην αὐτὸ δρᾶν ἴσασιν, οὐδ' ἐπισκιάζουσι τὴν θωπείαν. ἀλλ' ἐμπεσόντες, ἀθρόα πάντα, καὶ ἀπίθανα, καὶ γυμνὰ διηγοῦνται. ὥστ οὐδὲ τυγχάνουσιν δ μάλιστα ἐφίεντ. οἱ γὰ ἐπαινούμενοι πρὸς αὐτῶν, μισοῦσι μᾶλλον, καὶ ἀποτρέφονται ὡς κόλακας, οὐ ποιοῦντες. καὶ μάλιστα ὑπ' ἀνδρώδεις τὰς γνώμας ὦσιν.

vidisse verisimile est, pictum illum Omphalæ servientem, atque alieno admodum ornatu indutum: Illam videlicet leonina ejus pelle vestitam, clavam manu tenentem, eoque Herculem præ se ferentem: Ipsum verò crocoto purpuraque amictum, lanificio incumbentem, ac sandalio Omphalæ vapulantem. Quodque turpissimum est spectaculum, vestis à corpore abhorrens, nec ei habilis, partemque Dei virilem indecorè effœminans. Ac multi quidem fortassis etiam hæc tua laudabunt, pauci verò illi quos tu contemnis, suaviter admodum, & ad satietatem usque ridebunt, aspicientes indoctam, dissonam, maleque cohærentem rei compositionem. Nam quod uniuscujusque rei proprium est, id pulchrum est. Quod si mutaveris, id ipsum deforme ad usum redditur. Omitto dicere, laudes uni fortasse, ei puta qui laudatur, esse jucundas: aliis autem molestas: in primis si ingentes hyperbolas habeant: quales plerique faciunt, dum eorum quos laudant, benevolentiam captant, iisque immorantur, donec omnibus manifestam adulationem reddant. Neque enim secundum artem id facere norunt, neque assentationem tegunt, sed irruentes conferta omnia, & incredibilia, nudaque exponunt. Quare non consequuntur, quod maximè intendunt. Nam qui ab illis laudantur, oderunt potiùs, & aversantur ut adulatores: idque rectè: & maximè si generoso animo sint præ-

1 Ἀσύφηλον] Flor. & Angl. ἀσύμφυλον & ἀσύμφηλον. Bourd.

1 Ἀγε-

ὥσπερ [1] Ἀριστοβούλῳ μυομαχίαν γράψαντος Ἀλεξάνδρου, καὶ Πώρου, ἐπαγωνιζομένου αὐτῷ τὸ μάλιστα τὸ χωρίον τὸ γραφῆς, ὡς ἐν τούτῳ γὰρ ἐλεφάντων τὰ μέγιστα τοῦ βασιλέως, ἐπιψευδόμενος ἀρετῆς πάσας αὐτοῦ, καὶ ἀπειλῶν ἔργα μείζω τῆς ἀληθείας, λαβὼν ἐκεῖνος τὸ βιβλίον, πλέοντος δ' ἐπὶ τοῦ Ὑδάσπου, ἔρριψεν ἐπὶ κεφαλὴν εἰς τὸ ὕδωρ, ἐπιπών, καὶ σὺ ὕπως ἔχῃς ὦ Ἀριστόβουλε, τοιαῦτα κατ' ἐμοῦ μυομαχῶν, καὶ ἐλέφαντας ἀκρωτήρια φονεύων. καὶ ἔμελλέ γε ὕπως ἀγανακτήσειν ὁ Ἀλέξανδρος, ὃς γε οὐδὲ τῷ δεχτέκτονι τολμῆσαι ἐνέχειρ, ὑποχομένῳ τὸ Ἄθω εἰκόνα ποιήσειν αὐτοῦ, καὶ μεταστήσειν τὸ ὄρος εἰς ὁμοιότητα τοῦ βασιλέως. ἀλλὰ κόλακα οὐδὲν ἐπιγνοὺς τὸν ἄνθρωπον, οὐκ ἐσῆλθεν εἰς τὰ ἄλλα ὁμοίως ἐχρῆτο. πῶς τοίνυν τὸ πρᾶγμα ἐν τούτοις, οὐτος εἰ μήτις κομιδῇ ἀνόητος εἴη, ὡς χαίρειν τοιαῦτα ἐπαινούμενος; ἀν ἐξαπόδοις οἱ ἔλεγχοι, ὥσπερ οἱ ἄμορφοι τοὺς ἀνθρώπους. καὶ μάλιστά γε τὰ γύναια τοῖς γραφεῦσι δαιδαλοῦσθαι, ὡς καλλίους αὐτὰς γράφειν. οἴονται γὰρ ἄμεινον ἕξειν τὸν ὄψιν, ἢν ὁ γραφεὺς αὐτοῖς ἐρυθήμασι πολλοῖς [2] ἐπανθήσῃ, καὶ τὸ λεῦκον ἐγκαταμίξῃ πολὺ τοῦ φαρμάκου. τοιοῦτοι δὲ συγγραφέων οἱ πολλοί εἰσι τὸ πάμπαν, καὶ τὸ ἴδιον, καὶ τὸ χρειωδὲς, ὃ, τι ἂν σὺ τῆς ἱστορίας ἐλπίσωσι, [3] ξυγκαπούοντες. ὡς μισθοῦ καλῶς εἶχεν, ἐς

prædiți. Quemadmodum Aristobulo accidit, qui singulare certamen Alexandri & Pori conscripsit. Eo enim legente hunc potissimum locum quo pugnam hanc delescripserat (putabat enim se maximam gratiam apud regem initurum, saliò assignatis illi rebus quibusdam præclarè gestis, effictisque factis veritate majoribus) Alexander librum accepit (tum autem in flumine Hydaspi navigabant) eumque præcipitem in aquam projecit: & te, inquiens, eodem modo decebat Aristobule præcipitari, qui talia pro me singulari certamine pugnaveris, & elephantos sagitta interfeceris. Et certè ita fuerat indignaturus Alexander, ut qui nec architecti illius audaciam ferre potuerit, pollicentis se montem Atho ad illius imaginem effecturum, montemque ipsum ad regis similitudinem transformaturum: nec eo homine quem adulatorem agnovit, ad res cæteras ampliùs ut antea sit usus. Vbi igitur in hisce est iucundum? nisi siquis ita sit amens, ut hujusmodi laudibus oblectetur, quarum in promptu est confutatio: quemadmodum deformes homines, potissimum verò mulierculæ, quæ pictoribus mandant, ut se quàm pulcherrimas pingant. Arbitrantur enim meliùs habituram sibi esse faciem, si pictor ipsis & plurimum ruborem illinat, & pigmento multum candoris immiscеat. Tales hodie sunt plerique scriptores, qui propriæ utilitati, quam ex historia speraverint, inserviunt. Quos odisse convenit, ut qui

1 Ἀριστοβούλῳ] Γράψαντος. Anglic. Ἀριστόβουλον γράψας. Bourd.
2 Ἐπανθήσῃ] Angl. ἐπάνθισον. Idem.
3 Ξυγκαπούοντες] Angl. ξυγκαπούσαν. Idem.

1 Παρὰ

μὲ τὸ παρὸν, κόλακας ὀφθήλμους, & ἀτίχνους ὄντας. εἰς τὸπιὸν ἦ, ὑποπτον ποιῆς ὑπερβολαῖς τὸν ὅλον πραγματείαν ἀποφαίνοντας. εἰ δέ τις πάντως τὸ πρωτὸν ἠξίωτε καταμείχθαι δεῖν τῇ ἱστορίᾳ πάσῃ, τὰ ἄκρα, ἃ σοὶ ἀληθείας πρωτά ἐστι τοῖς ἄλλοις κρίνεσι & λόγῳ, ὧν ἀμελήσαντες οἱ πολλοὶ, τὰ μηδὲν ὠφελοῦντα ἐπεισυκλῶσιν. ἐγὼ δ' ὅτι κ) διηγήσομαι ὁπόσα μέμνημαι ἔναγχος ὑπ' ἰωνίᾳ συγγραφέων τινῶν, κἀγὼ νὴ Δία σὺν Ἀχαΐᾳ περιόντων ἀκούσας τ αὐτὸν τοῦτον πόλεμον διηγουμένων. κἀμοὶ ὠφελίμων, μηδεὶς ἀπιστήσῃ τοῖς λεχθησομένοις, ὅτι κ) ἀληθῆ ἐστι κἂν ἐπωμοσάμην, εἰ ἀστεῖον ἦν ὅρκον συνθήκας συγγράμμασι. εἷς μὲν ὧν αὐτῶν ἀπὸ Μυσῶν ἀνὴρ ἦρξατο, ἐπικαλῶν τὰς Θεὰς συνεφάπτεσθαι & συγγράμμασιν. ὁρᾶς ὡς ἐμμελὴς ἡ ἀρχὴ, κἀμοὶ [1] ὅλα πρέπει ἡ ἱστορία, κἀμὲ πῶς πιστὸν εἰδέναι τ λόγων πρέπουσα; εἶτα μικρὸν ὑστερὸν, Ἀχιλλεῖ μὲν, τ ἡμέτερον ἄρχοντα ἔφησε, Θερσίτῃ δ', τ τ Περσῶν βασιλέα, οὐκ εἰδὼς ὅτι ὁ Ἀχιλλεὺς ἀμείνων ἦν αὐτοῦ, εἰ Ἕκτορα μᾶλλον, ἢ Θερσίτην κτείνοι. κἀμὲ εἰ ὠφέλει μὲ ἴφθιμος ἰθὺς τις, ἰδίωτα δέ μιν μὴν' ἀμείνων. εἶτ' ἐπῆλθε ὑπὲρ αὐτοῦ π ἐγκώμιον, κ) ὡς ἄξιον εἴη συγγράψαι τὰς πράξεις, ὕστερον λαμπρὰς ὄσας. ἤδη δ' καιρὸν, ἐπῆνεσε κ) τὴν πατρίδα τὴν Μίλητον, ὠφελιθεὶς, ὡς ἄμεινον ποιοῖ τοῦτο & Ὁμήρου, μηδὲν μνησθέντος τ πατρίδος. εἶτ' ἐπὶ πλεῖ & προοιμίου

qui in præsens manifesti adulatores, & inertes sint: in posterum verò, suspectam ob veritatis excessus rem totam reddant. Quòd si quispiam omnino putat toti historiæ jucunditatem esse permiscendam, præstet cætera illa, quæ veritate comite delectabilia sunt inter reliqua orationis ornamenta: quibus plerique neglectis, ea quæ nihil ad rem, ingerunt atque involvunt. Ego verò etiam narrabo quæcunque memini nuper audire me, cùm in Ionia, ac per Iovem in Achaia, quosdam historiarum scriptores idem hoc bellum exponentes auscultarem. Ac per Gratias nequis fidem à me dicendis deneget: siquidem vera illa esse jurejurando affirmarem, si commentario jusjurandum interere urbanum foret. Vnus quidem ex illis statim à Mulis exorsus est, invocando Deas, ut opus scribenti adessent. Vides quàm concinnum principium, quàm in promptu historia, quàm tali orationis speciei conveniens? Deinde paulùm progressus, Achilli nostrum Imperatorem, Thersitæ Persarum regem comparabat: ignorans meliorem ipsi futurum fuisse Achillem, si Hectorem potiùs quàm Thersiten interfecisset, & si prior fortis quispiam fugeret, eum autem fortior persequeretur. Deinde in sui encomium addebat, dignum esse se qui res adeò splendidas scriptis mandaret. Indeque jam profectus patriam suam Miletum laudabat: addens se Homero meliùs agere, qui patriæ non meminit. Deinde in fine procœmii planè ac dilucidè pollice-

1 Παρὰ πόδα] Rectè Anglic. Cod. παῖ. Sic Apolog. de Merced. Cond. de hoc proverb. Hesych. Pollux. Casaub. ad Charact. Theoph. *Bourd.*

μὴν ὑπισχνεῖτο Δημοσθένην καὶ σαφῶς, ὅτι μεῖζον μὲν ἀφελεῖν τὸ ἡμέτερον, τοὺς βαρβάρους δ' ἂν πολεμήσειν καὶ αὐτούς, ὡς ἂν δύνηται. καὶ ἤρξατό γε τῆς ἰσορίας ὅπως, αἰτίαν ἅμα τοῦ πολέμου δηλῶν. ὁ γὰρ μιαρώτατος, καὶ κάκιστ' ἀπολούμενος Οὐολόγαισος, ἤρξατο πολεμεῖν, δι' αἰτίαν τοιανδί. ὅτι μέ, τοιαῦτα. ἕτερος δ' Θουκυδίδου ζηλωτὴς ἀκόρεστος οἷος, οὐ μόνον τὸ δραματικὸν εἰκάσαι θέλων, ἓν τὴν ἀρχὴν ὡς οἰκεῖον, σὺν τῷ ἑαυτοῦ ὀνόματι ἠρξατο, καλλιστεύσας ἀρχῶν ἁπασῶν, καὶ θυμοῦ δ' Ἀττικοῦ ἐμπνέων. ὅρα γάρ, [1] Κρεπέριος Καλπουρνιανὸς Πομπηίου πολίτης, συνέγραψε τὸν πόλεμον τῶν Παρθυαίων, καὶ Ῥωμαίων, ὡς ἐπολέμησαν πρὸς ἀλλήλους, ἀρξάμενος οὕτως ξυνεγράψατο. ὥστε μετὰ μὲν τοιούτων ἀρχῶν, τί ἂν σοι τὰ λοιπὰ λέγοιμι, ὁποῖα ἐν Ἀρμενίᾳ ἐδημηγόρησε, τὸν Κερκυραῖον αὐτὸν ῥήτορα ἀναβιβασάμενος; ἢ οἷον Νισιβηνοῖς λοιμὸν, τοῖς μὴ τὰ Ῥωμαίων αἰρομένοις ἐπήγαγε, πυρὰ Θουκυδίδου χρησάμενος ὅλον ἄρδην; πλὴν μόνα δὲ Πελασγικὰ, καὶ τὰ περὶ τὰ τείχη τὰ μακρά. ἐν οἷς οἱ τότε λοιμαξάμενοι, ᾤκησαν. τὰ δ' ἄλλα, καὶ ἀπὸ Αἰθιοπίας ἤρξατο. ὥστε καὶ ἐς Αἴγυπτον κατῆλθε, καὶ ἐς τὴν βασιλέως γῆν τὴν πολλήν. καὶ ἐν οἰκείᾳ γε ἔμεινεν οὐ ποιῶν. ἐγὼ δ' ἂν ἠπόρουν αὐτὸν ἔτι καλλίπους τὰς ἀθλίας Ἀθήνας ἐν Νισιβεῖ, ἀπῆλθον, ἀκεραίως εἰδὼς καὶ ὅσα ἀπελθὼν, ἐρεῖν ἔμελλε. καὶ γὰρ αὖ καὶ τοῦτο ἐπιεικῶς πολὺ νῦν ἐστι, τὸ οἴεσθαι τοῦτο εἶναι ὃ ἐς

cebatur, sese res nostras in majus evecturum: barbaros contrà quoad posset debellaturum. Atque hunc quidem in modum est orsus historiam, simul & causas vnde id bellum cœpisset, commemorando. Nam sceleratissimus ille & pessimè perditus Vologesus hac de causa bellum movere cœpit. Atque hic quidem in hunc modum. Alter verò summus Thucydidis imitator, valdè similis archetypo, cum suo nomine principium duxit ut ille, festivissimum illud principiorum omnium, animumque Atticum spirans. Vide enim, Creperius Calpurnianus Pompeji civis conscripsit bellum Parthorum, & Romanorum, quo pacto illud inter se gesserunt ab eo motu statim exorsus. Itaque post istiusmodi principium, quid dicam tibi cætera quæ in Armenia peroravit, Corcyrensem illum oratorem repræsentans? aut qualem pestem Nisibenis immiserit, qui Romanorum partes sequi noluerant, omnia prorsus à Thucydide mutuatus, excepto Pelasgico solo, longisque muris, in quibus habitarunt, qui tunc peste laborabant. Cæterùm ab Æthiopibus etiam cœpit: quare in Ægyptum etiam descendit, & in magnam illam regis terram, in qua, idque rectè, mansit. Ego itaque relicto illo miseros Athenienses Nisibe sepeliente, abii, satis sciens etiam ea quæ me digresso dicturus erat. Nam rursus abundè illud suppetit, putare hoc esse Thu-

[1] Κρεπέριος Καλπουρνιανὸς Πομπηίου πολίτης] Inepte vertitur *Creperius Calpurnius Pompeji civis*, pro *Pompejopolita* vel *Pompej. politanus*. Lucas Holstenius in notis ad Steph. de urbibus in ΠΟΜΠΗΙΟΝΠΟΛΙΣ. Alm.

[1] Συπ-

Θουκυδίδῃ ἐοικότα λέγειν, εἰ ὀλίγα σὺτρέψας, τὰ αὐτῷ ἐκείνῳ λέγοι τις μικρὰ κἀκεῖνα, ὡς κ' αὐτὸς ἂν φαίης. ὑ δι' αὐτὸν γε τὴν Δία, καὶ ἐκεῖνα ὀλίγα δεῖν παρέλιπον. ὁ γοῦν αὐτὸς ἑτερος συγγραφεὺς, πολλὰ κ' τὰ ὅπλων, καὶ τὰ μηχανημάτων, ὡς Ῥωμαῖοι αὐτὰ ὀνομάζουσιν, ἅττως ἀπέγραψε, καὶ τάφρον, ὡς ἐκεῖνοι, καὶ χάρυβδιν, καὶ τὰ τοιαῦτα. καί μοι ἐπόησεν ἡλίκην τὸ ἀξίωμα τῆς ἱστορίας, κ' ὡς Θουκυδίδῃ πρέπον, μεταξὺ τῶν Ἀττικῶν ὀνομάτων, τὰ Ἰταλιωτικὰ ταῦτ' ἐγκεῖσθαι, ὥσπερ τὴν πορφύραν ἐπικοσμοῦντα, κ' ἁρμόττοντα, κ' πάντως σωφρονοῦντα. ἀλλ' δέ τις αὐτῶν, ὑπόμνημα τῶν μεγάλων γραμμάτων σωγραφῶν ἐν χαρτῇ, καμιδῇ πρόχειρον, κ' χαμαιπετές, οἷον καὶ γραπτὸς ἂν τις τὰ καθ' ἡμέραν ἀπογραφόμενος, σωείληκεν, ἢ πίκτων, ἢ κράπηλός τις συμπεφορητῶν τῇ γραπτῇ. πλὴν ἀλλὰ μετριώτερός γε ὁ ἰδιώτης ἦν, αὐτὸς μὲ αὐτὸν δῆλος ὢν, οἷος ἦν, ἄλλῳ δέ τινι χαρίεντι, κ' δυνησομένῳ ἱστορίαν μεγαλοπρεπῶς πεποιηκώς. τοῦτο μόνον ἠτιασάμην αὐτῷ, ὅτι ἅττως ἐπέγραψε τὰ βιβλία τραγικώτερον, ἢ κ' τὸν τῶν συγγεγραμμένων τύχον, Καλλιμόρφου ἰατροῦ τῶν κνιδίων ἕκτης ἱστορίας Παρθικῶν. κ' ὑπεγράφη ἑκάστῃ ὁ ἀριθμός. καὶ νὴ Δία, κ' τὸ εὐθύμιον ὑπέρψυχρον ἐποίησεν. ἅττω σωαγαγὼν οἰκεῖον εἶναι ἰατρῷ ἱστορίαν συγγράφειν, εἴγε ὁ Ἀσκληπιὸς μὲν, Ἀπόλλωνος ὢν, Ἀπόλλωνος ἦν, μουσικῆς, κ' πάσης παιδείας ἄρχων. κ' ὅτι ἐρξάμενος τὸ τῆ Ἰαδὶ γράφειν, σὺκ οἶδ' ὅτι δόξαν, αὐτίκα μάλα ἐπὶ τὸν

Thucydidi similia dicere, si parum reverit, ea quæ sunt ipsius diceret quispiam, parva & illa, ut ipse dixeris etiam. Non ob eam causam per Iovem, & parum abfuit quin illa prætermiserim. Nam idem hic scriptor multa quoque armorum & tormentorum genera iisdem nominibus quibus illa Romani vocant, perscripsit, & fossam, itidem ut illi, & pontem, & similia dixit. Ac mihi cogita quanta hæc historiæ dignitas, & quàm Thucydidi conveniens, inter Attica vocabula, Italica ista interponi tanquam ornantia purpuram eique decora & consonantia. Alius verò quispiam ipsorum nudum rerum gestarum commentarium in scripta relatum : admodum pedestre, humique serpens composuit: perinde ac siquis miles, aut faber, aut caupo, qui cum exercitu circumvagaretur, ea quæ quotidie geruntur, annotasset. Verùm modestior est hic privatus, qui qualis sit, statim apparuit atque alteri cuipiam, qui sit gratus, & historiam possit aggredi, materiam submini strávit. Hoc unum in eo reprehendere velim, quòd ita tragicè suos libros inscripsit, magis quam pro scriptorum ipsorum fortuna, Callimorphi medici hastatorum legionis sextæ, historiarum Parthicarum : & subscriptus erat unicuique libro numerus. Ac per Iovem, procemium etiam plus quam frigidum fecit, ita colligens, Medici proprium esse historiam conscribere, siquidem Æsculapius est Apollinis filius, Apollo Musarum dux, & omnis eruditionis princeps. Deinde quòd & Ionica lingua exorsus scribere, mox nescio qua sententia derepente ad communem

κρινὴν μεπῆλθεν, ἰατρείλω μ̓ λέγων, κ̀ πίρω, κ̀ ὀκῶσε. κ̀ νᾶσι. τὰ σ̓ ἄλλα, ὅσα ὁμοδίαιτα πεῖς πολλοῖς, κ̀ τὰ ωλεῖστα, οἷα σὺ γίνεσθε. εἰ δέ με δεῖ κ̀ σοφᾶ ἀνδρὸς μνησθῆναι, τὸ μ̓ ὄνομα, ὦ ἄριστε, κάλλω, τὴν γνώμην δ̓ ἐρῶ. κ̀ τὰ ωρῶτα ἐν Κορίνθῳ συγγράμματα, κρείττω πάσης ἐλπίδος. ἐν ἀρχῇ μ̓ γὰρ ὄλης ἐν τῇ ωερόδῳ τῆ ῥ ἀθοιμίᾳ ἔδεισα, συνηρώτησε τὸν διαγινώσκοντας, λόγον ωάνσοφον ὁτιοῦν ἀποδῶναι, ὡς μόνῳ ἂν τῷ σοφῷ ωρέποι ἰσοτέλειαν συγγράφειν. εἶτα μ̓ κρόν, ἄλλο συλλογισμός. εἶτα, ἄλλο. κ̀ ὅλως, ἐν ἅπασι σχήμασι σωρηθέντα αὐτῷ τὸ ωροίμιον τὸ ῥ ἡλικείας ἐς κόρον. κ̀ τὰ ἐγκώμια, φορτικὰ, κ̀ κωμῳδῆ βωμολοχικά. ὧν ἀσυλλόγιστα μόνον, ἀλλὰ συνηρωτημένα, κ̀ σωρηγμένα κἀκεῖνα. κ̀ μὲν κἀκεῖνο φορτικὸν ἔδοξέ μοι, κ̀ ἥκιστα φιλοσόφῳ ἀνδρὶ, κ̀ πώγωνι πολιᾷ, κ̀ βακτηρίᾳ, πρόπον, τὸ ἐν τῷ ωροιμίῳ εἰπεῖν, ὡς ἐξαίρετον τοῦτο ἔξοι ὁ ἡμέτερος ἄρχων, κ̀ τὰς ωράξεις κ̀ φιλόσοφοι ἤδη συγγράφειν ἄξιον. τὸ γὰ πειθόν, εἰ ἄρα, ἡμῖν ἔοικε κἀκλειπεῖν λογίζεσθαι, ἢ αὐτὸν εἰπεῖν. κ̀ μὲν, ὅσ̓ ἐκείνη ὅσον [2] ἀνεμνημόνευσεν, ὡς τοιόνδ̓ ἤρξατο. Ἔρχομαι ἐρέων τοῖς Ῥωμαίων, κ̀ Περσῶν. Et

transiit, ἰατρείλω dicens, & πίρω, & ὀκῶσε, & νᾶσι. Cætera verò cum vulgo communia, plurima etiam ceu ex trivio delumpta. Quòd si oportet me sapientis viri meminisse, nomen quidem in obscuro sit positum, sententiam autem dicam, scriptaque Corinthi nuper edita, omni spe meliora. Statim enim à principio, in prima exordii periodo, quæstionem lectoribus proponebat, sermonem omnino eruditum exhibere properans, quòd soli sapienti historiam scribere conveniret. Deinde paulò post syllogismus alius sequebatur, deinde alius. Denique in omni figura quæstionibus scatebat ipsi procœmium ad satietatem usque adulatorium. Molesta quoque valdeque scurrilia encomia, syllogistica tamen, & disputatoria, & contracta illa. Quinetiam illud perquam ineptum mihi videbatur, & viro philosopho, & barba cana, promissaque minimè dignum, quòd in procœmio diceret, Principem nostrum hoc præter cæteros eximium habiturum, quòd ejus res gestas etiam philosophi memoriæ jam prodere dignarentur. Nam istud, si quidem tale erat, nobis cogitandum potius relinqui, quam ipsum dicere par erat. At verò neque fas est illius oblivisci, qui hoc exordio est usus. Venio dicturus de Romanis & Persis.

1 Σωηρώτησε τοὺς διαγινώσκοντας] *Dialecticè cum lectoribus disservit.* ut eis pauca, ἀλλὰ σωηρωτημένα & σωηγμένα κἀκεῖνα, *sed dialecticè interrogata collectaque etiam illa.* Marc.

2 Ἀνεμνημόνευσεν] Ἀνεμνημόνευεν eodem sensu dixit Laërtius: quod ego ad Laërtium observavi. *Immemoria* similiter pro oblivione, usurpavit Papinianus l. 44. de acquirenda vel amittenda possessione: *peregrè profecturus, pecuniam in terra, custodiæ causâ, condiderat: cum reversus, locum thesauri immemoriâ non repeteret, an desisset pecuniam possidere.* Menagius.

1 Ὅμοιον

καὶ μικρὸν ὕστερον. ἔδει γὰρ Πέρσησι γενέσθαι κακῶς. καὶ πάλιν, ἦν Ὀσόης, τὸ, οἱ Ἕλληνες Ὀξυρόην ὀνομάζουσι. καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα. ὁρᾷς, [1] ὅμοιον ὅτου ἐκείνῳ, παρ' ὅσον ὁ μὲν, Θουκυδίδης, ὅτου ἦ, Ἡρόδοτον δὲ μᾶλλα εἰκός. ἄλλου τις ἀοίδιμος ἐπὶ λόγων δυνάμει, Θουκυδίδης καὶ αὐτὸς ὅμοιος, ἢ ὀλίγῳ ἀμείνων αὐτῷ, πάσας πόλεις, καὶ πάντα ὄρη, καὶ πεδία, καὶ ποταμοὺς ἐμπεριόδους ποιῶν τοῦ σαφίσασθαι, καὶ ἰσχυρίσασθαι, ὡς ἦεσαν. τὸ ἦ, ἐς ἐχθρῶν κεφαλὰς ὁ ἀλεξίκακος τρέψειε. τοσαύτη ψυχρότης ἐνῆν ὑπὲρ τὴν καππαδοκικὴν χιόνα, καὶ τὸν κρύσταλλον τὸν κελτικόν. ἢ γὰρ ἄπτις ἡ δ' αὐτοκράτορος, ὅλῳ βιβλίῳ μᾶλλον ἐξηρμολόγηται αὐτῇ. καὶ Γοργὼν ἐπὶ δ' ὁμφαλῷ, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῆς ὀνυκτοῦ, καὶ λευκοῦ, καὶ μέλανος. καὶ ζώνη [2] ἰρισοειδὴς, καὶ δράκοντες ἑλικηδὸν, καὶ βοστρυχηδόν. ἢ μὲν γὰρ Οὐολογάσου ἀναζυγὶς, ἢ δὲ χαλινὸς δ' ἵππου, Ἡρακλέους ὅσαι μυριάδες ἱππῶν ἑκάστου τόπου, καὶ οἷα ἐν τῇ Ὀσόου κόμῃ, λαμπρότατα τὰ Τίγρητος. ὡς οἷον ἄλγος κατέφυγε κιττὸς, ὡς μυρρίνης, καὶ δάφνης, ἐς τὸν τοῦ συμπεφυκότων, καὶ σύσκιον ἀκρεβῶς ποιήσαντων αὐτό. σκόπει ὡς ἀναγκαῖα τῇ ἱστορίᾳ ταῦτα, καὶ ὡς οὐκ ἄνευ αὐτῶν, ἢ δεῖμά τι τῶν ἐκεῖ πραχθέντων. ὑπὸ γὰρ ἀσθενείας τὸ οὐ τοῖς χρησίμοις, ἢ ἀγνοίας τὰ λεκτέον, ἐπὶ τὰς τοιαύτας τῶν χωρίων καὶ ἄντρων ἐκφράσεις τρέπομεν. καὶ ὁπόταν ἐς πολλὰ καὶ μεγάλα πράγματα ἐμπέσωσιν, ἰσοῖ-

Et paulò post. Necesse enim erat Persis malè evenire. Et rursum fuit Oïroës, quem Græci Oxyroën nominant : aliaque id genus multa. Similis hic illi, nisi quòd ille quidem Thucydidem, hic verò Herodotum bene admodum referebat. Alius quispiam dicendi facultate celebris, ipse etiam Thucydidi similis, vel paulò melior ipso, omnes civitates, omnes montes, & campos, & fluvios, quàm planissimè & validissimè, ut sibi videbatur, est interpretatus. Sed quod in hostium capita vertat malorum averruncator Hercules: tanta frigiditas inerat, ut Cæspias nives, & glaciem Gallicam superaret. Clypeus quidem Imperatoris vix toto libro illi descriptus est, & Gorgon in umbone, ejusque oculi ex nigro, albo, & cæruleo compositi : & iridi similis balteus, orbisque & cæsariei in modum implicati dracones. Nam Vologesi bracca, aut frænum equi, ô Hercules,quot millia versuum unumquodque horum continebat! Et qualis erat Oïroæ coma, per Tigrim natantis : & in quale antrum effugit, tectum hedera, myrto, lauroque, quæ eodem loco creverant, illudque accuratè umbrosum fecerant. Considera igitur quam hæc ad historiam sint necessaria, & quam non absque his, ea quæ illic gesta sunt scire poteramus. Nam præ imbecillitate cognitionis utilium, & præ ignorantia dicendorum, ad hujusmodi locorum & antrorum descriptiones divertuntur. Ac quoties in multa præclarè gesta inciderint, similes sunt famulo

1 Ὅμοιον] Ante hanc dictionem est ὡς in Angl. Cod. mendosè. *Bourd.*
2 Ἰρισοειδὴς] Angl. ἰρισοειδὴς. Idem.

καπὶ οἰκίτῃ νεοπλούτῳ, ἄρτι δ' ἐπὶ τὸν κληρονομήσαντα. ὃς ὅτε τῶν ἐδωδίμων οἷσιν ὡς χρὴ ὠφελεῖς, ὅτε δειπνῆσαι κ' νόμον. ἀλλ' ἐμπηδήσας πολλάκις, ὀρνίθων, κ' συείων, κ' λαγωῶν ἀποκειμένων, ὑποτρεμπίπτει τις, ἢ πτερύξ, ἢ σὰρξ ἀφοράγητ' ἐδώδιμον. ὅτ' οὖν, ὃν τρόπον, κ' τραύμασι συνέχραψε πολὺν ἀπιστα, & ἀνάτους ἀλοκότους, ὡς εἷς ὀκτυλον δ' πόδος τ' μέγαν τρωθείς τις, αὐτίκα ἐπελύθησ. κ' ὡς ἐμόησεν, Δ μόνος Πρίσκος δ' στρατηγὸς, ἐπὶ & ὀκτὼ τ' πολεμίων ἀπέθανον. ἐπ' ᾧ, κ' σὺν τῷ τ' νεκρῶν ἀριθμῷ, τοῦτο μ', κ' δοκῶ τὰ μεγάλα μήτε σὺ πεῖς τ' δέοντα ἐπισολὰς ἐγκύσαι. ἐπὶ γὰρ Εὐρώπῃ, τ' μὲν πολεμίων, ἀποθανεῖν μυριάδας ἑπτὰ, κ' τεσσάκοντα, κ' ἓξ πρὸς διακοσίοις. Ῥωμαίων δ', μόνους δύο, κ' τραύματα φυεῖν συνέα. πρῶτα γὰρ οἶδα εἴ τις ἂν δύφρασιν, ἀνάγκαιτο. κ' μὴν κἀκεῖνο λεκτέον, ἀμικρὸν ὄν. ὥσπερ γὰρ & κομιδῇ Ἀττικὸς εἶναι, κ' ἀποκεκαθάρθαι τὴν φωνὴν ἐς τὸ ἀκριβέστατον, ἠξίωσεν ἅπαν & τὰ ὀνόματα ποιῆσαι τ' Ῥωμαίων, & μεταγράψαι ἐς τὸ ἑλληνικὸν, ὡς Κρόνον μ', Σατορνῖνον λέγειν. Φρόντιν δὲ, τ' Φρόντωνα. Τιτάνιον δ', τ' Τιτιανὸν, κ' τἄλλα πολλὰ γελοιότατα. ἐπ' ὁ αὐτὸς ἔτ', ὡς τ' Σεβήρου τὸν πλοῦτον ἔγραψεν, ὡς οἱ μὲν ἄλλοι πάντες ἐξαπατῶσ', οἰόμενοι ξίφει πεπᾶναι αὐτόν. ἀποθανοῦσ' δ' ἀνὴρ, σπίων

lo recens ditato ex domini hæreditate, qui non novit quo pacto sit induenda vestis, neque ut ex lege cœnandum est: sed in mensam sæpe irruens, quanvis appositæ sint gallinaceæ, suillæ, leporinæ carnes: pulmento aliquo sic impletur, ut inter edendum dirumpatur. Hic igitur quem antè dixi, descripsit vulnera planè incredibilia, & atrocia mortis genera, veluti, ut quidam in majore pedis digito vulneratus, illicò decessit, & ut inclamante solùm exercitus duce Principe, septem & octo hostes occiderunt. Præterea & in occisorum numero, etiam contra quàm in Imperatorum epistolis scriptum continetur, hoc mentitus est. Nam circa Europum hostium septuaginta millia cum ducentis triginta sex cecidisse dicit. Romanorum verò duos tantum, novemque fuisse vulneratos: quæ haud scio an sanæ mentis quisquam ferre queat. Quinetiam illud, non exiguum quidem, est dicendum. Nam præ nimio studio Atticæ elegantiæ, utque quàm accuratissimè voces puras redderet, voluit eodem pacto, & Romanorum nomina efferre, & in Græca transcribere: veluti Cronon: Saturninum dicere, Phrontin autem, Frontonem, Titanium, Titianum, & id genus alia multò magis ridicula. Hic ipse præterea de Severini morte scripsit: quòd cæteri quidem omnes decepti sunt, qui putarunt ipsum gladio interfectum esse, cùm tamen

1 Ἑπτὰ & ὀκτὼ] Angl. εἴκοσι. Bourd.
2 Ἐννέα] Angl. εν. Idem.
3 Τ' πᾶς] Flor. τοῦ. Idem.
4 Κρόνον] Angl. Κρόνιον. Idem

1 Edessa

ἀπαχθόμενον. τοῦτον γὰρ αὐτὸν ἀλυπότατον δόξαι τ' θανάτων, ὅτι εἰδὼς, ὅτι τὸ μὲ πάθος ἐκεῖνο πᾶν, πρὶν οἱ μιᾷ ἡμέρᾳ ἐμπεσεῖν ἐμέλλετο. ἀπίστοι δ', καὶ ἐπὶ ἀμφισβητοῦσιν οἱ πολλοὶ, ἐκτὸς εἰ μὴ τοῦθ' ὑπολάβοι τις, ὡς Ὀσροῆς εἰσήκει πρεσβύων ἐς ἂν Σεβηριανὸς λιμῷ ἁλῷη. καὶ ἀφαιρεῖτο ὅτι ἐπήγαγε ἀφ' ἑαυτοῦ ἐδόμενος. τὰς δ', καὶ ποιητικοῖς ὀνόμασιν ὦ καλὲ Φίλων ὑπ' ἰσορίας χρωμένους, πᾶν ἂν τις εἴη, τὰς λέγουσας, ἐλέλιξε μὲν ἡ μηχανὴ, τὸ τεῖχος δ' πεσὸν, μεγάλως ἐβόμησε; καὶ πάλιν ὑπ' ἄλλης μέρους τ' καλῆς ἰσορίας, ἔδεισε μὲν δὴ, ὅπως τοῖς ὅπλοις περιεσπάρασσεῖτο, καὶ ὅτου δ' ὦν, καὶ κράδης ἅπαντα ἐκεῖνα. καὶ ὁ στρατηγὸς ἐμερμήριζεν, ᾧ τρόπῳ μάλιστα πρόσεισι τοῖς τεῖχος. εἶτα μεταξὺ ὅπως σύντηξ ὀνόμασα, καὶ δημοτικὰ, καὶ βαναυσικὰ πολλὰ παρεισέδυσε, τὸ, ἐπίσκιλεν ὁ στρατοπεδάρχης τῷ κυρίῳ, καὶ οἱ στρατιῶται ἠγόρασζον τὰ ἐγχειρήζοντα. καὶ ἤδη λελαμμένοι πρὸς αὐτὰς ἐγίγνοιτο. καὶ τὰ τοιαῦτα. ὥστ' τὸ πρᾶγμα ἑοικὸς εἶναι τραγῳδῷ, τ' ἑτέρου μὲ πόδα, ἑτ' ἐμβάτη ὑψηλὴ ἐπιδεδεκότ', θατέρου δ', σανδάλιον ὑποδεδεμένου, καὶ μὴν καὶ ἄλλας ἴδοις ἄν, τὰ μὲν πρόοιμια, λαμπρὰ, καὶ τραχηλὸ κ' ἐς ὑπερβολὴν μακρὸ συγγράφοντας, ὡς ἐλπίσαι θαυμαστὰ ἡλίκα τὰ μετὰ τοῦτα πάντως ἀκούσαι. τὸ σῶμα δ' αὐτὸ, τ' ἰσορίας μικρὸν π

tamen inedia perierit. Hæc enim mors omnium minimè molesta ipsi visa est, cum ignorit trium fuisse dierum, opinor, totum id malum: multos verò ad diem usque septimum inediam perferre. Nisi siquis hoc putet Osroën astantem expectasse, dum Severianus fame esset enectus: & ob hoc eum per septem dies in aciem non eduxisse. Porrò eos qui & poëticis vocabulis, optime Philo, in historia utuntur, quonam loco ponamus? eos qui dicunt, ἐλέλιξε, STRIDOREM DEDIT machinæ, & murus cadens, vehementer ἐβόμησε, FRAGOREM DEDIT. Et in altera parte præclaræ hujus historiæ. [1] Edessa igitur ita περιεσπάρασσεῖτο CIRCVMSTREPEBAT armis, & ὅπλοις & κράδης SONVS, ac STREPITVS erant illa omnia. Et Imperator ἐμερμήριζε ANIMO VERSABAT, quo pacto potissimum muros invaderet. Deinde inter hæc tam vilia nomina, plebeia, & inopia multa infarta erant, veluti ἐπίσκιλεν ὁ στρατοπεδάρχης τῷ κυρίῳ SCRIPSIT CASTRORVM PRAEFECTVS DOMINO. Item οἱ στρατιῶται ἠγόρασζον τὰ ἐγχειρήζοντα. MILITES EMEBANT NECESSARIA. Item ἤδη λελαμμένοι πρὸς αὐτὰς ἐγίγνοιτο IAM LOTI AD IPSOS VENERVNT: & similia. Quare mihi res hæc videtur esse similis tragœdo, qui altero pede, in alto cothurno incedat, altero subligatum sandalium ferat. At verò alios etiam reperias, qui procœmia splendida, tragica, & summopere prolixa componant, quo speres te, quæ sequuntur omnino miranda, esse auditurum. At corpus ipsum historiæ parvum & ingenerosum

1 *Edessa*] Edessa Arabiæ civitas antea Antiochia dicta ut scribit Plin. lib. 5. c. 24. Cogn.

καὶ ἀχρονὶς ἐπάγοντας, ὡς καὶ τοῦτο ἐοικέναι παιδίῳ, εἴ ποθ' ἕρπετα εἴδες παίζοντα, φορυπτίον Ἡρακλέους πάμμεγα, ἢ Τιτᾶνος ἐνδεδυκέμβρον. δύνοις γὰρ οἱ ἀκριβοῦντες, ἐπιφθέγγοιντο αὐτοῖς, τὸ, [1] ἄδηλον ὄφις. χρὴ δὲ μὴ ὕπως, ἀλλ' ὅμοια τὰ πάντα, καὶ ὁμόχροα εἶναι, καὶ σωμάδιον τῇ κεφαλῇ τὸ ἄλλο σῶμα, ὡς μὴ χρυσῆν μὲν τὸ κράνος εἶη, χώρακα δὲ πάνυ γελοίως ἐκ ῥακῶν ποιεῖν, ἢ ἐκ δέρματος σαπροῦ συγκεκροτῆσθαι. καὶ ἡ ἀκριβὴς οἰσυίνη, καὶ χοιρίνη ἐνίοτε αἱ κνήμιδες. ἴδοις γὰρ ἂν ἀφθόνους τοιούτους συγγραφέας, ἢ Ῥοδίων Κολοσσῷ τῷ κεφαλὴν ναυηδῆ σώματι ἐπιβεβηκότι. ἄλλους αὖ ἔμπαλιν ἀκεφάλοις τοῖς σώμασιν εἰσάγοντας, ἀπροσιμίαστα, καὶ δύνοις ἐπὶ τὰ πραγμάτων, οἳ καὶ προεστοιχίζοντες τὸ Ξενοφῶντος ὅτως ἐρρύησαν, Δαρείου, καὶ Παρυσάτιδος παῖδες γίγνονται δύο. καὶ ἄλλους τῶν παλαιῶν, οὐκ εἰδότες ὡς δυνάμεθά τινα προοίμια ἔστι λελεῆσθαι τοὺς πολλοὺς, ὡς οὐκ ἄλλοις δηλοῦμεν. καίτοι ταῦτα πάντα φορητά ἐστιν, ὅσα γε ἐρμηνείας, ἢ τῆς ἄλλης διατάξεως ἁμαρτήματά ἐστι. τὸ δὲ καὶ περὶ τοὺς τόπους αὐτοὺς ψεύδεσθαι, οὐ παραπύγας μόνον, ἀλλὰ καὶ σταθμοὺς ὅλους, τίνι τῶν καλῶν ἔοικεν; εἰς γὰρ ὕπνον ῥαψοῦμεν σωμήσασθαι τὰ πεπραγμένα, ὅπου σύρων ἴσως ἐντυχὼν, ὅτι τὸ λεγόμενον δὴ τοῦτο, τὸ ἐπὶ κηρείων τὰ τοιαῦτα μυθολογήντων ἀκούσας. ὥστε καὶ Εὐρώπης λέγων, ὅτως ἔφη. Ἡ δὲ Εὐρώπη, κεῖ μὲν ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ, δυο-

sum subtexunt. Ita ut hoc simile sit puero, sicubi Cupidinem vidisti ludentem, personam Herculis permagnam, vel Titanis induentem. Statim igitur auditores inclamant ipsis illud, PARTVRIVIT MONS. Decet autem non ita, sed similia, ejusdemque coloris omnia esse, & capiti reliquum corpus respondere, ut non aurea sit galea, thorax, planè ridiculus, ex pannis alicunde vetustis, aut putridis pellibus consutus. Item vimineus clypeus, & tibialia ex corio porcino facta. Videas enim perquam multos hujusmodi historiarum scriptores, qui [2] Rhodii Colossi caput, pumilionis corpori imponant. Vt rursùm alios qui corpora sine capite inducant, absque procœmiis, & statim à rebus ipsis incipientes: qui etiam in societatem ascisciunt Xenophontem, qui sic orsus est. Darii & Parysatidis duo filii nascuntur: atque veteres alios: cùm nesciant, protestate quædam esse procœmia, quæ multos latent: ut in aliis ostendemus. Quanquam hæc omnia tolerabilia sunt, quæcunque elocutionis, aliusve dispositionis sunt vitia. At verò in locorum descriptione mentiri, non parasangas modò, sed totas etiam mansiones, cuinam honesto comparabimus? Vnus igitur tam ignaviter res ipsas collegit, quàm qui neque in Syrum incidit, neque quod dici solet, eos audivit qui talia in tonstrinis fabulantur. Quare sic de Europo locutus est. Europus sita est in Mesopotamia, dua-

1 Ἄδηλον ὄφις] Paræmiog. *Bourd.*

2 *Rhodii*] Inter Colossos & statuas ingentes in primis celebratur Colossus Rhodius pedibus centum & quinque altus. *Cogn.*

1 Te

ποταμίας, σταθμὰς δύο ἀπὸ Εὐφράτου ἀπέχουσα. ἀπῴκισαν δὲ αὐτὴν Ἐδεσσαῖοι. καὶ οὐδὲ τοῦτο ἀπέχρησεν αὐτῷ, ἀλλὰ καὶ τὴν ἰδίαν πατρίδα τὴν Σαμόσατα, αὐτὸς σὺν τῇ αὐτοῦ βιβλίῳ ἀράμενος ὁ ἰδιώτης, αὐτῇ ἀκροπόλει, καὶ τείχεσι μετενήνεκεν εἰς τὴν Μεσοποταμίαν, ὡς ἐκείνῃ μὲν αὐτὴν ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν ποταμῶν, ἐκπερίρρυτον εἶναι χερσὶ δυσμισοβρώτοις, καὶ μισοναυσὶ δὲ πίσσης ψαύοντας. τὸ γὰρ, καὶ γελοῖον, εἴ σοι νῦν ὦ Φίλων ἀπολογήσομαι, ὡς ὁ Παρθυαῖος, οὐδὲ Μεσοποταμίτης σοι ἐγὼ, οἷς με φήσων ὁ ἰδιώτης συγγραφεὺς, ἀπῴκισε. τὴ Δία κἀκεῖνο κομιδῇ πιθανὸν τῷδε δὲ Σεβηριανῷ ὁ αὐτὸς οὗτος εἶπεν ἐπομοσάμενον, ἢ μὴν ἀκοῦσαί που τοῦτ' ἐξ αὐτοῦ δὲ ἔργα ἀφυγόντων. ὅτι γὰρ ξίφει ἐθελῆσαι αὐτὸν ἀπάγχεσθαι, ὅτι φαρμάκου πιεῖν, ὅτι βρόχου ἅψασθαι, ἀλλά τινα θανάτου ἐπίνοσον τραγικὸν, καὶ τὴν τόλμαν ξενίζουσαν. τυχεῖν μὲν γὰρ αὐτὸν ἐγχέλεσι παμμεγέθη σαπύσασαν ὑαλᾶ, τῷ καλλίστῳ ὑάλῳ. ἐπὶ δὲ πάντως ἀποθανεῖν ἔγνωσαν, καταξάντα τὸ μέσον. τὸ σκύφον, εἶτ' ἐκ θραυσμάτων χρήσασθαι εἰς σφαγὴν, ὑπερμεγέθη τῇ ὑάλῳ τὸ λαμόν, ὅπως ἐξιφίδιον, ἐ λογχάριον δόξειεν, ὡς ἀνδρεῖός γε αὐτῷ, καὶ ἡρωϊκὸς ὁ θάνατος γένοιτο. εἶτα ἐπειδὴ Θουκυδίδης ἐπιτάφιόν τινα εἶπε τοῖς πρώτοις [1] τῶν πολέμου ἐκείνου νεκροῖς, καὶ αὐτὸς ἠξίωσε τοῦτον ἐπαινεῖν τῷ Σεβηριανῷ. ἅπασι γὰρ αὐτοῖς, πλὴν τοῦ ἑνὸς αὐτοῦ τοῦ ἐν Ἀρμενίᾳ κακῶν, τοῦ Θουκυδίδου, ἡ ἁμίλλα. θαυμάσας δὲ τὸ

duabus manſionibus ab Euphrate diſtans: eam autem coloniam deduxerunt Edeſſæi. Neque hoc ſatis illi fuit: ſed & patriam meam Samoſata, generoſus ille, in eodem libro ſublatam unà cum ipſa arce, & muris in Meſopotamiam tranſtulit, ita ut terminaretur utroque flumine, quæ utrinque proximè prætervehuntur, & muros propemodum alluunt. Hoc etiam ridiculum eſſet, Philo, ſi nunc apologiam tibi contexerem, quòd neque Parthus, neque Meſopotamita ſim, inter quos relatum me, egregius iſte ſcriptor collocavit. Quin & illud per Iovem admodum credibile idem dixit de Severiano, appoſito etiam juramento, quòd audiviſſet ex aliquo eorum, qui ex eo ipſo opere aufugerunt: neque gladio illum mori voluiſſe, neque venenum bibere, neque laqueo collum innectere, ſed mortem quandam tragicam, & audacia mirandam excogitaſſe. Etenim cùm haberet ingentia vitrea, pulcherrimo ex vitro pocula: & mori decreviſſet, maximum omnium fregiſſe, unoque ejus fragmento ad ſui cædem uſum eſſe, quo gutture incidit. Ita neque gladiolum, neque lanceam nactus eſt, quò virilem & heroicam mortem ſibi interret. Poſtea autem quoniam Thucydides funebrem orationem habuit pro iis qui primi eo in bello occubuerunt, ipſe quoque talem pro Severiano habendam eſſe cenſuit. Omnibus enim ipſis cum Thucydide, qui nequaquam in culpa fuit eorum malorum quæ in Armenia acciderunt, eſt contentio. Severiano

1 Τῶν πρώτοις τοῖς πολέμου ἐκείνου νεκροῖς] Ἐκείνου τ. Marc.

1 As-

Σεβηριανὸν μεγαλοπρεπῶς, ἀναβιβάζεται ἐπὶ τὸ τάφον Ἀφρανίου τινὰ Σίλωνα ἑκατόνταρχον, ἀντεγωνιστὴν Περικλέους, ὃς τοιαῦτα καὶ τοσαῦτα ἐπῄρητόρευσεν αὐτῷ, ὥστέ με νὴ τὰς χαρίτας πολλὰ πάνυ δακρύσαι ὑπὸ τοῦ γέλωτος. καίτοι μάλιστα ὁπότε ὁ ῥήτωρ ὁ Ἀφράνιος, ἐπὶ τέλει τοῦ λόγου δακρύων ἅμα σὺν οἰμωγῇ ἐπαθύνετο, ἐμέμνητο τῆς πολυτελοῦς ἐκείνων δείπνων, καὶ ἀποπόσεων. εἶτα ἐπέθηκεν Αἰάντειόν τινα τῷ κορωνίδα. ἀσπασάμενος γὰρ τὸ ξίφος δύμῳ πάνυ, καὶ ὡς Ἀφράνιον εἰκὸς ἦν, πάντων ὁρώντων, ἀπέσφαξεν ἑαυτὸν ἐπὶ τῷ τάφῳ, οὐκ ἀνάξιος ὢν μὰ τὸν συνάλιον τοῦ πολλὰ λοιδορεῖν, εἰ τοιαῦτα ἐῤῥητόρευε. καὶ τοῦτο ἔφη ἰδιώτας τοὺς παρόντας ἅπαντας, ἠνιμῶσθαι, καὶ ὑπερπαινέσαι τὸν Ἀφράνιον. ἐγὼ δὲ καὶ τἆλλα μὲ αὐτὸν κατῳκτίρωσκον, μάγιστα δὲ ζωμῶν, καὶ [1] λοπάδων μεμνημένον, καὶ ἐπιδακρύοντα τῇ τοῦ παλαιόντων μνήμῃ; τοῦτο δὲ μάλιστα ἠπασάμην, ὅτι μὴ τὴν συγγραφέα, καὶ διδάσκαλον δὲ δράματος ἀποστροφὰς, ἀπίδηνε. πολλοὺς δὲ καὶ ἄλλους ὁμοίως τούτοις ἔχω σοι ὦ ἑταῖρε καταριθμήσασθαι, ὀλίγων ὄντως ἐπιμνησθείς, ἐπὶ τῷ ἑτέρων ὑπόσχεσιν ἤδη μετπλώσομαι, τῷ συμβαλλῷ, ὅπως ἂν ἄμεινον συγχαίροι τις. εἰσὶ γάρ τινες, οἳ τὰ μεγάλα μὲν πεπραγμένα, καὶ ἀξιομνημόνευτα παραλείπουσιν, ἢ παρέχουσιν. ὑπὸ δὲ ἰδιωτείας, καὶ ἀπειροκαλίας, καὶ ἀγνοίας τῶν λεκτέων, ἢ σιωπῶσιν, τὰ μικρότατα πάνυ λιπαρῶς, καὶ φιλοπόνως ἐρ-

riano igitur magnificè sepulto, ad tumulum adduxit Afranium quendam Silonem Centurionem, æmulum Periclis, qui talia ac tanta pro ipso peroravit, ut per Gratias, præ effuso risu abundè lachrymarer, in primis quum rhetor iste Afranius, sub perorationem cum miserabili affectu lachrymans, sumptuosarum cœnarum, & propinationum illarum mentionem faciebat. Deinde Ajacis coronidem imposuit. Nam gladio admodum generosè è vagina educto, idque ut Afranium decebat, omnium in conspectu, super tumulo se ipsum jugulavit, non indignus per Martem qui multò ante mortuus fuisset, si talia declamasset. Atque hoc dixit, præsentes omnes qui id viderunt, miratos esse, summisque laudibus Afranium extulisse. Ego verò etiam cætera damnabam, ut qui tantùm non ollarum, & ollarum meminisset, & memoriæ placentarum illachrymaretur. Hoc verò maximè reprehendi, quòd non scriptore ipso, & actore fabulæ hujus ante se jugulato, mortuus sit. Multos autem etiam alios his similes, amice, enumerare possem tibi, cùm tamen paucos commemoraverim. Verùm ad alteram promissionis partem jam transibo, puta ad consilium, quo pacto quis historiam meliùs conscribat. Sunt enim quidam, qui rerum gestarum maximas, & memoria dignissimas, prætermittunt, aut percurrunt. Præ imperitia autem, & ineptia, & ignorantia cùm eorum quæ dicenda, tum quæ tacenda sunt, res minimas admodum prolixè & la-

1 Λοπάδων] Flor. λοπαδίων. Bourd.

1 Afra-

μηνδύσιν ἐμβραδύνοντες. ὥσπερ ἂν εἴ τις ἢ Διὸς, ἢ τὸ Ὀλυμπίᾳ τὸ μὲν ὅλον καλὸν ποσῶτον καὶ τοιοῦτον ὂν, μὴ βλέποι, μηδὲ ἐπαινοῖ, μηδὲ ἕως ἂν εἰδέναι ἐξηγεῖτο. ἢ ὑποποδίου ἕν, τό, τε σύνδεσμος, καὶ τὸ σύξεσον ἁρμόζοι, καὶ τὸ κρηπῖδος τὸ σύρυθμον. καὶ τοῦτο πάνυ μικρὰ πολλῆς φροντίδος διεξιών. ἔγωγ' ἂν ἤκουσά που, τοῦ μὲν ἐπ' Εὐφώπῳ μᾶχλον ἂν ἡδέως ἄλοις ἐπὶ ἵπποις ἐξαφαμένοις. εἶκοσι ἢ μέτρα. ἢ ἔτι πλείω ὕδατος [1] ἀναλωκότος εἰς ψυχράν, καὶ ἀδὲν ἡμῖν προσήκουσαν διήγησιν, ὡς μαῦρός τις ἱππεὺς Μαυσάκης τέτοκεν. ὑπὸ δίψος πολιώμενος ἀνὰ τὰ ὄρη, καταλάβοι Σύρους τινὰς τῶν ἀχρείων, ἄρασιν ἐξοπτισμένους. καὶ ὅτι τὰ μὲν πρῶτα, σκέψεσι φρονήσεως αὐτὸν. εἶτα μέντοι μαθόντες ὡς τῶν φίλων εἴη, καταδέξαιντο, καὶ εἰσάσαιντο. καὶ γάρ τινα τυχὸν αὐτῶν ἀποδεδημηκότα καὶ αὐτὸν [2] εἰς τὴν Μαῦρον. ἀδελφὸν αὐτοῦ, ὃν τῇ γῇ στρατευομένῳ, μῦθοι τὸ μὴ τεθνάναι φέροιεν, καὶ διηγήσεις, ὡς ἡνίκα στιεν αὐτὸς ἐν τῇ Μαυρουσίᾳ, καὶ ὡς ἴδοι τοὺς ἐλέφαντας πολλοὺς ἐν τῷ αὐτῷ σπανισμένους, καὶ ὡς ὑπὸ λέοντος ὀλίγου δεῖν καταφορηθείη, καὶ ἡλίκους ἰχθῦς ἁλιεύσαι ἐν Καισαρείᾳ. καὶ ἃ ἱστορικὸς συγγραφεύς, ἀφεὶς τὰς ἐν Εὐράπῃ μυριομένας σφαγὰς τοσαύτας, καὶ ἐπιδρομὰς, καὶ ἀποσβέσεις ἀναγκαίας, καὶ φύλακας, καὶ ἀντιφυλακὰς, ἄχρι βαθείας ἑσπέρας ἀφιεμένῳ ὁρᾶν Μαλχίωνα τὸν Σύρον ἐν Καισαρείᾳ, laborioſe immorando perſequuntur. Non aliter ac ſiquis Iovis Olympici pulchritudinem univerſam, quæ tanta eſt ac talis, nec videat, nec laudet, neque etiam iis, qui de ea neſciunt, quicquam narret: ſed ſubſellii rectitudinem, & expolitionem, & crepidæ concinnitatem admiretur, & hæc planè magno ſtudio exponat. equidem audivi quendam, qui pugnam eam quæ ad Europum commiſſa fuit, ne totis quidem ſeptem verbis percurrit: viginti autem menſuras aut etiam amplius, aquæ conſumpſit in frigidam, & nihil ad nos pertinentem narrationem: ut Maurus quidem eques nomine Mauſaças præ ſiti per montes errans, Syros quoſdam agreſtes prandium apponentes deprehenderit, utque primùm illi formidarint ipſum: deinde hominem, ubi ex amicis eſſe intellexiſſent, receperint, & cibum præbuerint. Nam illorum fortè quidam in Mauritaniam aliquando profectus fuerat, cùm frater ipſius ea in terra militaret, & narrationes, ut ipſe in Mauruſia venatus ſit, utque multos elephantos eodem in loco ſimul paſcentes viderit, utque propemodum à leone devoratus fuerit, & Cæſareæ magnos piſces emerit. Et egregius hic hiſtoricus, omiſſis tot cædibus circa Europum factis, tot hoſtium impetibus, & fœderibus neceſſariis, & cuſtodibus inter ſe oppoſitis, uſque in profundam veſperam ſubſtitit aſpiciens Malchionem Syrum Cæſariæ ſcaros

1 Ἀναλωκότος] Flor. Ἀναλακότα. Bourd.
2 Εἰς τὸν Μαῦρον] Angl. εἰς τ' Μαῦρον. Idem.

[1] σκάρος παμμεγέθεις ἀξίους ὠνήματον. εἰ δὲ μὴ νὺξ κατέλαβε, πέμπτα καὶ σωιδείπνῳ μετ' αὐτὸν, ἤδη τὸ σκάρον ἐσκευασμένον. ἅπερ εἰ μὴ σπουδαίως ἐπιμελῶς τῇ ἰατρείᾳ, μεγάλα ἂν ἡμᾶς ἠγνοηκότας ἦμεν, καὶ ἡ ζημία Ῥωμαίοις ἀφόρητος, εἰ Μαυσάκας ὁ Μαῦρος διῳκῶν, μὴ οὖρε πᾶν, ἀλλ' ἀσύμπτωτον ἐπανῆλθεν ἐπὶ τὸ στρατόπεδον. καίτοι πόσα ἄλλα μακρῷ ἀναγκαιότερα ἐκὼν ἐγὼ νῦν παρέλιπον. ὡς καὶ αὐλητρὶς ἦκεν σὺν τῷ πλησίον κώμης αὐτῆς, καὶ ὡς δῶρα ἀλλήλοις ἀντέδοσαν, ὁ Μαῦρος μὲν, τῷ Μαλχίωνι λόγχην, ὁ δὲ, τῷ Μαυσάκᾳ πόρπην. καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα τὰ ἐπ' Εὐρώπῃ μάχης, αὐτὰ δὴ τὰ κεφάλαια. τυγχάνοι εἰκότως ἄν τις εἴποι τὸν τοιοῦτον, τὸ μὲν ῥοδὸν αὐτὸ μὴ βλέπειν, τὰς ἀκάνθας δὲ αὐτοῦ τὰς παρὰ τὴν ῥίζαν ἀκριβῶς ἐπισκοπεῖν. ἀλλ' ὦ Φίλων, μάλα καὶ οὗτος γελοῖος, ὃς τὸν ἕτερον πόδα οὐ Κορίνθου πώποτε ἀπῳκοδόμηκώς, ὅσοι ἄχρι [2] κεγχρεῶν κατοδυμήσεις, ἢ πρὸς Συρίαν, ἢ Ἀρμενίαν ἴδοιν, ὧδε ἤρξατο. μέμνημαι γάρ. [3] ὥσπερ ὀφθαλμῶν ἀπιστότερα. γράφω τοίνυν ἃ εἶδον, οὐχ ἃ ἤκουσα. καὶ ὅτως ἀκριβῶς ἅπαντα ἐνωάκη, ὥστε τοὺς δράκοντας ἔφη τὸ Παρθυαίων, σημεῖον δὲ πλήθους τοῦτο αὐτοῖς, χιλίους γὰρ οἴμαι ὁ δράκων ἅπαξ ζώντως δράκοντας, παμμεγέθεις εἶναι χωνευμένους ἐν τῇ Περσίδι

ros ingentes ementem. Et nisi nox ipsum occupasset, fortè etiam scaris jam apparatis cum ipso cœnasset. Quæ nisi ille tam diligenter historiæ tradidisset, res magnas ignoraturi eramus: & damnum hoc Romanis intolerabile fuisset, si Mausacas ille sitiens, potum non invenisset, sed incœnatus ad castra redisset. Atqui quàm multa alia longè magis necessaria, volens ego nunc prætereo? ut & tibicina quædam ex propinquo vico ad eos venit, utque alter alteri dona dederunt, nempe Maurus hic Malchioni lanceam, ille Mausacæ fibulam: atque alia id genus multa, ipsa certè præcipua capita pugnæ in Europo commissæ. Proinde meritò dixerit quispiam, tales scriptores, rosam quidem ipsam non videre, spinas autem quæ juxta radicem enascuntur, accuratè contemplari. Alius, ὁ Philo, hic etiam admodum ridiculus, qui ne alterum quidem pedem extra Corinthum extulerat unquam, neque ad Cenchreas usque profectus fuerat, nedum Syriam, Armeniamve viderat, in hunc modum exorsus est. Memini enim. Aures quàm oculi minùs fide dignæ sunt. Quare scribo quæ vidi, non quæ audivi. Atque ita diligenter omnia viderat, ut diceret Parthorum dracones (signum autem hoc multitudinis est ipsis, mille enim dracones vivos draco producit) ingentes esse, & in Perside

1 Σκάρος παμμεγέθεις ἀξίους ὠνήματον] Σκάρος παμμεγέθεις ἐ πολλοῦ ἀξίους ὠ. Marc.

2 Κεγχρεῶν] Angl. Κεγχρειῶν. Bourd.

3 Ὥσπερ ὀφθαλμῶν] Idem de domo & de saltatione, & sæpius alibi, habet à Thurio oratore. Iulia. Imperat. Epist. ὁ Θούριος ὥσπερ οἱ ἀνθρώπους ὀφθαλμοὺς ἀπιστότερα. Idem.

1 Περι-

δι, μικρὸν ὑπὲρ τὴν Ἴβηρίαν. τούτους δ', τέως μὲν ἐπὶ κοντῶν μεγάλων σκιδδεμένους, ὑψηλοὺς αἰωρεῖσθαι. καὶ ποδόφωλον, ἐπελαυνόντων, δεῖσαι ἐμποιεῖν. ὁ αὐτὸς δὲ τῷ ἔργῳ, ἐπειδὰν ἐμβάλωσι, λύσαντες αὐτοὺς, ἐπαφιᾶσι τοῖς πολεμίοις. ἀμείλιχα πολλοὺς τῶν ἡμετέρων ὕστερον καθαπτήναι. καὶ ἄλλους, [1] περιπειραθέντων αὐτοῖς, ἀναπτερύγησαι, καὶ συγκλασθῆναι, ταῦτα δ' ἐφεξῆς ὁρᾶν αὐτὸς, ὁ ἀσφαλεῖ μέντοι ἀπὸ δένδρου ὑψηλοῦ ποιούμενος τὴν σκοπήν. καὶ οὕτω ἐποίησε, μὴ ὁμόσε χωρήσας ἵππος ἵππείοις, ἐπεὶ οὐκ ἂν ἡμεῖς θαυμάσαι ὅτου συγγραφέα νῦν ἐσχόμην, καὶ ἀπὸ χειρὸς αὐτὸν μεγάλα ἢ λαμπρὰ ὁ τοῦ πολέμου τούτου ἐρασάμενον. καὶ γὰρ κινδύνους πολλοὺς, καὶ ἐτρώθη περὶ Σοῦραν, ἀπὸ δ' Κρανίου δηλονότι βαδίζων ἐπὶ τὸν Λέρναν. καὶ ταῦτα Κορινθίων ἀκουόντων ἀνεγίνωσκε, τῶν ἀκριβῶς εἰδότων, ὅτι μηδὲ κατὰ τοῖχον γεγραμμένου πόλεμον ἑωράκει, ἀλλ' οὐδὲ ὅπλα οἰκείως γε ἤδει, οὐδὲ μηχανήματα, οἷά ἐστιν, οὐδὲ [2] τάξεων, ἢ καταλογασμῶν ὀνόματα. πάνυ γὰρ ἔμελεν αὐτῷ τἀλλοτρίων μὲν τὴν φάλαγγα, ἐπὶ κέρως δ' λέγειν τὸ ἐπὶ μετώπου ἄγειν. εἰς δέ τις βίβλιος, ἅπαντα ἐξ ἀρχῆς ἐς τέλος τὰ πεπραγμένα, ὅσα ἐν Ἀρμενίᾳ, ὅσα ἐν Συρίᾳ, ὅσα ἐν Μεσοποταμίᾳ, τὰ ἐπὶ τῷ Τίγρητι, τὰ ἐν Μηδίᾳ, πενταμέτροις ἀσὶ ὅλοις ἔπεσι συνέγραψε. καὶ τοῦτο ποιήσας, ἰσοτίμως συγγεγραφέναι φησί. τὴν μέντοι ἐπιγραφὴν ὀλίγῳ δεῖν μακροτέραν τῆς βιβλίου ἐπέγραψεν, Ἀντιοχικὸν τοῦ Ἀπόλλωνος ἱερονίκου.

longiorem inscripsit, his verbis:

fide generari paulùm supra Iberiam: hos autem longuriis antea illigatos, in altum attolli, & procul adventantibus, metum incutere. In ipso verò prælio, quando congrediuntur, solutos ipsos in hostes immittunt. Nimirum multos nostrorum hoc pacto devoratos esse: alios verò ipsis transfixos, fuisse necatos & confractos. Se autem astitisse, & vidisse, cùm in tuto ab arbore excelsa spectaret. Et rectè sanè fecit, quòd cum hisce bestiis congressus non sit. Neque enim nos tam egregium scriptorem nunc haberemus, qui manu ipse hoc in bello magna & præclara gessisset. Etenim multa pericula subiit, & vulneratus est juxta Suram, cùm à Cranio videlicet Lernam iret. Atque hæc Corinthiis audientibus recitabat, qui probè sciebant ipsum ne in pariete quidem vidisse depictum bellum: ac neque arma novisse, neque quales sint machinæ, neque qualia aut acierum, aut ordinum nomina. Prorsus enim ipsi curæ fuit, obliquam quidem, phalangem vocare: dicere autem cornua instruere, quod est exporrecta fronte educere. Quidam etiam optimus, quæcunque à principio ad finem usque gesta fuerunt in Armenia, in Syria, in Mesopotamia, ad Tigrim, in Media, quingentis non integris versibus complexus, conscripsit: quo facto historiam à se scriptum ajebat. Inscriptionem verò propemodum libro Antiochiani Apollinis sacri certaminis

1 Περιπειραθέντων] Legendum, ἀμπειραθέντων. Sic Plutarchus. *Menagius.*
2 Τάξιων, καταλογασμῶν] Τάξιων ἢ καταλογασμῶν. Marc.

Δόλιχον γὰρ τὸν οἶμαι ἐν παισὶ νενικηκὼς τὸν ἐν Ἀρμενίᾳ, καὶ Μεσοποταμίᾳ. καὶ ἐν Μηδίᾳ Ῥωμαίοις νῦν πραχθέντων ἀφήγησις. ἤδη δ' ἐγώ τινων καὶ τὰ μέλλοντα συγγεγραφηκότων ἤκουσα, καὶ τὸν λῆψιν Οὐολογάσου, καὶ τὸν Ὀσρόην σφαγήν, ὡς ἐπιβουλευθήσεται τῷ λέοντι. καὶ ἐπὶ πᾶσι, τὸ τρισπόθητον ἡμῖν θρίαμβον. ἅτε πάνυ μαντικῶς ἅμα ἔχων, ἐσπευδεν ἤδη ἐς τὸ τέλος τῆς γραφῆς. ἀλλὰ καὶ πόλιν ἤδη ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ ᾤκισε, μεγάθει τε μεγίστην, καὶ κάλλει καλλίστην. ἔτι μέντοι ἐπισκοπεῖ, καὶ διαβουλεύεται, ἔστε Νίκαιαν αὐτὴν ἀπὸ τῆς νίκης χρὴ ὀνομάζεσθαι, ἔστε Ὁμόνοιαν, ἔστε Εἰρήνιαν. καὶ τοῦτο μὲν ἔτι ἄκριτον, καὶ ἀνώνυμος ἡμῖν ἡ καλὴ πόλις ἐκείνη, λήρου πολλοῦ, καὶ κορύζης συγγραφικῆς μεστή. τὰ δ' ἐν Ἰνδοῖς πραχθησόμενα, ὑπέσχετο ἤδη γράψειν, καὶ τὰ ἐπέκεινα τῆς ἔξω θαλάσσης. καὶ οὐκ ἀποχρήσει τοῦτο μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐπεισόδιον τῆς Ἰνδικῆς ἤδη συντέτακται, καὶ τὸ τρίτον τάγμα. καὶ οἱ Κελτοὶ ἐν Μαύρων μέρος ὀλίγον σὺν Κασσίῳ πάντες ἅτοι ἐπεραιώθησαν τὸν Ἰνδὸν ποταμόν. ὅ, τι δ' ποτὲ πράξουσιν, ἢ πῶς δέξονται τὸν τῶν ἐλεφάντων ἐπέλασιν, οὐκ εἰς μακρὰν ἡμῖν ὁ θαυμαστὸς συγγραφεὺς, ἀπὸ Μηζυρείου, ἢ ἀπ' Ὀξυδρακῶν ἐπιστελεῖ. τοιαῦτα πολλὰ ὑπ' ἀπαιδευσίας ληρῶν, τὰ μὲν ἀξιόγελα ἅθ' ὁρῶντες, ἅτ' εἰ βλέποιεν, κατ' ἀξίαν εἰπεῖν δυνάμενοι, ἐπιποθοῦντες δ', καὶ ἀναπλάττοντες ὅ, τι κεν ἐπ' ἀκριβείᾳ γλῶτταν φασὶν ἔλθῃ. ἐπὶ τῷ ἀριθμῷ τῶν βι-

minis victoris (Dolichum enim puer vicerat) eorum quæ in Armenia, Mesopotamia, & Media à Romanis nunc gesta sunt, historica narratio. Iam & quendam ego audivi, qui futura scripserat, cùm Vologesi expugnationem, tum Osroæ cædem, ut leoni objiciendus erat: postremò triumphum illum nobis exoptatissimum. Ita vatis in morem se habens, jam ad finem scribendi properabat. Quin & civitatem in Mesopotamia idem jam condidit, magnitudine maximam, & pulchritudine pulcherrimam. Adhuc tamen deliberat, an eam Nicæam à victoria nominari conveniat, an verò Homonoeam, an etiam Irænean. Et hoc adhuc est anceps, manetque nobis sine nomine præclara illa civitas, multis nugis, & fastu historico referta. Quæ autem apud Indos agentur, ea se jam scripturum promisit, & maris exterioris circumnavigationem. Neque tantum hæ sunt promissiones sed Indicæ historiæ proœmium jam est compositum, & ordo tertius. Et Galli, parisque exigua Maurorum, hi omnes cum Cassio fluvium Indum trajecerunt. Cæterùm quid facturi sint, aut quomodo elephantorum incursus excipient, non multò post egregius ille scriptor, à Muziride vel Oxydracis ad nos scribet. Multa hujuscemodi præ insciti nugantur, quæ sunt digna visu non videntes, neque si videant, ea pro dignitate exponere scientes, sed excogitantes, & effingentes, quicquid (ut ajunt) temerè in linguam venerit: etiam librorum numero, maxi-

1 Ἐπ' ἀκριβείᾳ] Ἐπὶ ἓ μῆμα in Cod. Flor. *Bourd.*

1 Ἀπὸ-

ολίγον ἔπ σεμνυσόμβοι, καὶ μάλιστα ἐπὶ ταῖς ἐπιγραφαῖς. καὶ γὰρ αὖ καὶ αὖτη, παγκάλοιοι. ὃ δὲ ἐστὶν Παρθικῶν νικῶν, τοσάδε. καὶ αὖ Παρθιδος, δεύτερον, δεύτερον, ὡς Ἀτθίδος δηλονότι. ἄλλος δὲ ἀστειότερον πολὺ πολύ. [1] ἀνέγνων γὰρ Δημητρίου Σαγαλασέως Παρθονικά. οὐδ' ὡς ὁ γέλως ποιήσας, καὶ ἐπισκώψας τὰς ἱστορίας ἀτυχεῖς λαλὰς ὄσας, ἀλλὰ δὲ χρήσιμα ἔνεκα. ὡς ὅστις ἂν τὸν τοῦτον καὶ τὰ τοιαῦτα φύγῃ, πολὺ μέρος ἤδη ἐς τὸ ὀρθῶς συγγράφειν ἔστιν ὃν ἐπεστάλκοι. μᾶλλον δ' ὀλίγων ἔπ ἐπιδεῖται, εἴγε ἀληθὲς εἰπεῖν φησιν ἡ Δημοκρίτου, ὡς τὸ ἀμείνων ἢ χαίρειν ἄρσις, τὸ ἕτερον πάντως ἀνῄρηται. καὶ δὴ τὸ χωρίον σοι φαίη τις ἂν ἀκριβῶς ἀνακεκαθάρθαι. καὶ αἴ τι ἄκανθαι, ὁπόσαι ἦσαν, καὶ βάτοι, ἐκκεκομμέναι εἰσί. τὰ δὲ τῶν ἄλλων ἐρείπια, ἤδη εὐπρόσωπα. καὶ εἴ τι τραχὺ δή, καὶ τοῦτο λεῖον ἐστιν. ὥστε οἰκοδομεῖν τι δεῖ ἤδη, καὶ αὐτὸν ὡς δείξῃς, σὸν ἀνατρέψαι μόνον τὰ τῶν ἄλλων ὑφηδάσας ὧν, ἀλλά τι καὶ αὐτὸς ἐπινοῆσαι δεῖον. καὶ ὁ ἀδεὴς ἂν, ἀλλ' οὐδ' ὁ [2] Μῶμος μωμήσαιτο δύναιτο. φημὶ τοίνυν τὰ ἄριστα ἱστορίαν συγγράφοντα, δύο μὲν ταῦτα κορυφαιοτάτως οἰκεῖα ἔχοντα, ἥκειν, σύνεσίν τε πολιτικὴν, καὶ δύναμιν ἑρμηνευτικήν. τὴν μὲν, ἀδίδακτον ἅτε τὸ

maximè verò inſcriptionibus ſuperbientes. Etenim hæ prorſus ſunt ridiculæ ut iſtius neicio cujus, Parthicarum victoriarum tot libri. Rurſum, Parthidos primus, ſecundus, ut Atthidos ſcilicet. Alius etiam multò urbanius. Nam legi Demetrii cujuſdam Sagalacenſis Parthonicica. Non quòd irrideam & caviller hiſtorias adeò præclaras, ſed utilitatis cauſa hæc commemoro: ita ut quiſquis hæc & ſimilia fugerit; is bonam partem hiſtoriæ rectè conſcribendæ jam conſequutus ſit. Imò pauca adeò etiam illi deſunt, ſimodò verum illud eſt quod Dialectica tradit, nimirum eorum inter quæ nullum eſt medium, altero elevato, alterum contra deprimi. At verò dicat aliquis, area ipſa jam probè purgata eſt, ſpinæ quotquot erant & rubi ſunt exciſi, aliorum verò jam exportatæ ruinæ: & ſiquid olim fuit aſperum, planum jam eſt. Quare jam tempus eſt ut ædificium aliquod conſtruas ipſe, quo oſtendas te non ſolùm alienis eruendis eſſe generoſum: ſed etiam propriis comminiſcendis aptum: quæ nemo, ne ipſe quidem Momus queat reprehendere. Ajo igitur eum qui optimè hiſtoriam conſcribere volet, domo debere hæc duo præcipua afferre, Prudentiam politicam, & exponendi facultatem. Quorum alterum nulla doctrina traditum, naturæ quoddam eſt do-

1 Ἀνέγνων γὰρ Δημητρίου Σαγαλασέως] Clar. Ezechiel Spanhemius diſſertatione IX. de Præſtantia & uſu numiſm. docet tam ex probatis & antiquis ſcriptoribus, quam ex numiſm. legendum eſſe Σαγαλασσέως. Quinimo apud Stephanum ſcribitur Σαγάλασσος, quid addit etiam ſcribi Σάγλασσος. Vide Thomam Pinedo & eruditiſſimas Lucæ Holſteinii notas. pag. 267. *Alm.*

2 Μῶμος μωμήσαιτο] Hunc locum imitatus eſt Ariſtæn. Epiſt. 1. l. 1. ex emendatione viri Clariſſimi Ioſ. Merceri. *Bourd.*

φύσεως δέοντ. ἡ δύναμις ᾖ, πολλῇ τῇ ἀσκήσει, καὶ συνεχεῖ τῷ πόνῳ, καὶ ζήλῳ τῶ δεχαίων ἐφεσηκυίᾳ ἔστω. ταῦτα μὲν δὴ ἄτεχνα, καὶ οὐδὲν ἐμοὶ συμβάλλεται εἰσμάτα. εἰ γὰρ συνετὸς καὶ ὀξὺς ἀποφαίνειν τὸν μὴ ἄνωθεν τῆς φύσεως τοιοῦτος φησὶ τὸ ἡμῖν τὸ βιβλίον. ἐπὶ πολλοῖς ἄν, μᾶλλον ᾖ δ' παντὸς ἐμοὶ ἄξιον, εἰ μεγάλασιν ἐμεγαλυνθησαν τὰ τηλικαῦτα ἐδύνατο. ἢ οὐκ μολιβδον χρυσὸν ἀποφῆναι, ἢ ἄργυρον [1] ἀπὸ κασσιτέρου, [2] ἢ ἀπὸ Κόνωνος, Τίτορμον, ἢ ἀπὸ Λεωτροφίδου, Μίλωνα ἐξεργάσασθαι. [3] ἀλλὰ σοι τὸ τῆς τέχνης, καὶ τὸ τῆς συμβολῆς χρήσιμον, οὐκ εἰς πίσησιν τῶν ὑποκειμένων, ἀλλ' εἰς χρῆσιν αὐτῶν τοῦ ὠφελήσοντος. οἷον τι ἀμίλλη ἐν Γ'κκῳ, καὶ [4] Η'ρωδίζης, καὶ Θέωνι, ἐν εἴ τις ἄλλος γυμνασίης [5] ὑπέχοιντο ἂν σοι τῶν Περδίκκου παραλαβόντες, εἰ δή ἐστίς ἐστιν ὁ τῆς μητρυιᾶς ἐρασθεὶς, καὶ ἀφ' ταῦτα κατασκήπτως, ἀλλὰ μὴ Ἀντίοχος ὁ τῆς Σελεύκου Στρατονίκης ἐκείνης, ἀποφαίνειν ὀλυμπιονίκᾳ, καὶ Θεαγένῃ τῇ Θασίῳ, ἢ Πολυδάμαντι τῷ Σκοτουσσαίῳ ἀντίπαλοι, ἀλλὰ τῶν δοθέντων ὑπάρξαι σύφυᾶ τῆς ὑπαρχούσης γυμναστικῆς ἀξιόλογον ἀμείνω ἀποφαίνειν μᾶλλον τῆς τέχνης.

donum. Exponendi autem facultas, exercitatione multa, labore assiduo, & priscorum imitatione comparanda est. Atque hæc quidem extra artem sunt, neque me consultore indigent. Neque enim prudentem & acutum reddere eum, qui non fuerit natura, talis meus hic libellus pollicetur: siquidem magni faciendus, imò potiùs cuivis anteferendus foret, si res hujusmodi transformare & immutare posset. Puta vel ex plumbo aurum facere, vel ex stanno argentum, vel ex Conone Titormum, vel ex Leotrophide Milonem efficere. Verùm artis, & consilii hæc est utilitas, non ut suppeditent ea quæ adsunt, sed ut illis convenienter uti doceant. Quo pacto nimirum & Iccus, & Herodizes, & Theon, & siquis alius palæstræ magister, pollicerentur tibi se acceptum Perdiccam (si hic ille est qui novercam amavit, ex eoque contabuit, at non Antiochus Seleuci filius Stratonices illius amore captus.) Olympionicen reddituros, & vel Theageni Thasio, vel Polydamanti Scotussæo æquiparandum: quum materiam eximiam à natura datam, ad palæstræ exercitationem suscipiendam, multò præstantiorem arte redderent. Qua-

1 Ἀπὸ κασσ.] Flor. ἐκ. Bourd.

2 Ἢ ἀπὸ Κόνωνος Τίτορμον, ἢ ἀπὸ Λεωτροφίδου Μίλωνα] Ex hoc loco licet conjicere, Cononem illum ducem famigeratum fuisse corpore parvum & exilem: nam & ille Leotrophides, qui Miloni opponitur, à comico Aristophane in Avibus ut parvus & exilis traducitur, & ab ejus Scholiaste ut talis notatur: de Titormo vero, & ejus mirandis viribus vide Ælianum lib. 12. cap. 22. Palm.

3 Ἀλλά σοι τὸ τῆς τέχνης, καὶ τὸ τῆς συμβολῆς χρήσιμον, οὐκ εἰς πίσησιν] Χρήσιμον; οὐκ ὁ. π. Marc.

4 Η'ρωδίζης] Angl. Η'ρώδικος. Bourd.

5 Ὑπέχοιντο ἂν σοι, τῶν Περδίκκου. Marc.

1 Ἀπὸ-

ὥστε [1] ἀπίστω καὶ ἡμῶν τὸ ἐπίφθονον τοῦτο ὑπόσχεσις, εἰ τέχνῃ φαμὲν ἐφ' ἑτέρῳ μεγάλῳ καὶ χαλεπῷ τὸ πρᾶγμα ἐφευρηκέναι. ἐπεὶ γὰρ οὐδενὶ ῥᾳδίως ἐντυγχάνοντες, ἀπόφασιν συγγραφέα φαμὲν, ἀλλὰ τῇ φύσει συνετῷ, καὶ ἱκανῶς εἰς λόγους ἠσκημένῳ τὸ δύνασθαι ὀρθῶς, εἰ δὲ τοιαύτην φαίνοιτο. ὡς χαίρομεν, ῥᾷστον ἂν καὶ διαφεύγοι τελείως ἄχρι οὗ σκοπὸν τὸν τέλος. κρίνει, ἐὰν γὰρ φαίνῃ ἀπροσδεὴς τῆς συνέσεως εἶναι ἡ τέχνης, καὶ διδασκαλίας, ὧν ἀγνοεῖ. ἐπεὶ κἂν σκιαμαχίζῃ μὴ μέλλων, καὶ ὕλῃ, καὶ παίσῃ ἂν ἐπίτηδες. νῦν δ' μὴ μέλλων, οὐκ ἂν τι αὐτῶν χειροῖ. ἐπιδείξασθαι δὲ πᾶσι, μᾶλλόν τε ἂν μέλλοι, καὶ δι' μεταχειρίσασθαι ἐφ' αὐτῷ. [2] καὶ τοίνυν καὶ ἡμῖν τοιοῦτός τις ὁ μαθητὴς νῦν παραδιδόσθω, σωφρονῶν τε, καὶ εὐπειθὴς ἐκ ἀγλωττίας, ἀλλ' ὀξὺ διδόρκως, οἷός ἐστι πρᾶγμα χρήσασθαι ἂν, εἰ ἐπιτραπείη, καὶ γνώμῃ στρατηγικῇ, ἀλλὰ μὴ τῇ πολιτικῇς, καὶ ἐμπειρίαν στρατηγικὴν ἔχων. καὶ τὴ Δία, καὶ εὐ στρατοπέδῳ μεγάλῳ ποτὲ, καὶ γυμνασομένους, ἢ πανοπλίᾳς στρατώτας ἐνοπλίοις, καὶ ὅπλα εἰδῶς, καὶ μηχανήματα ἅττα, καὶ τί ἐπὶ κέρως, καὶ τί ἐπὶ μέτωπα. πῶς οἱ

Quare à nobis abſit hæc promiſſionis invidia, ut artem aliquam rei adeò magnæ & difficili nos inveniſſe dicamus. Neque enim quemvis acceptum, hiſtoriæ ſcriptorem nos reddituros aſſerimus: ſed ei qui ſit natura prudens, & in dicendo optimè exercitatus, viam aliquam rectam, ſi qua talis apparet, oſtenſuros, qua utendo citiùs ac facilius, ad propoſitum ſcopum perveniat. Neque enim dixeris eum qui fuerit intelligentia præditus, arte & doctrina earum rerum quas ignorat, opus non habere: quoniam ſi abſque doctrina citharam pulſare, & tibia canere poſſet, etiam omnia ſciret. Nunc autem non edoctus nihil eorum manu pulſare poſſet: ſed docente aliquo facillimè diſceret, & rectè per ſe ipſum adminiſtraret. Proinde nobis quoque nunc talis diſcipulus tradatur, qui neque ad intelligendum, neque ad dicendum ſit ignavus, ſed acutum tueatur, poſſitque rebus uti, ſi committantur illi, ac militarem animum habeat, & cum prudentia politica, Imperatoriam experientiam. Denique per lovem, in caſtris etiam ſit verſatus, & milites ipſos, ſeu quum ad prælia exercentur, ſeu quum in aciem educuntur, viderit, & arma, & machinas aliquas norit, & quid ſit diductis cornibus, quid exporrecta fronte aciem inſtruere: quomodo cohortes, & turmæ

1 Ἀπίστω] Atiſten. loc. cit. *Board.*

2 Καὶ τοίνυν ἐμῖν τοιοῦτός τις ὁ μαθητὴς νῦν παραδιδόσθω, σωφρονῶν τε ἐκ εὐπειθὴς ἐκ ἀγλωττίας ἀλλ' ὀξὺ διδόρκως] Παραδιδόσθω, σωφρονῶν τε ἐκ εὐπειθὴς ἀγλωττίας. *Mss. B. S. Marc.*

3 Καὶ γνώμῃ στρατηγικὴν, ἀλλὰ μὴ τῇ πολιτικῇς, ἐκ ἐμπειρίαν στρατηγικὴν ἔχων] Καὶ γνώμῃ στρατηγικὴν, ἀλλὰ μὴ τῆς πολιτικῆς, ἐκ ἐμπειρίας στρατηγικὴς ἔχων. Requirit in hiſtoriarum ſcriba mentem præditam & rei militaris aliqua notitia, & ſcientia politica, & uſu imperatorio. Eant, videant noſtri ſæculi hiſtoriarum ſcribillones, ecquid ejuſmodi trogalia in ſuo ſinu aut penu inventuri. *Idem.*

λόγοι, πῶς οἱ ἱππεῖς, καὶ πόλεις, καὶ τί ἐξελαύνειν, ἢ ἐφεστελαύνειν. καὶ ὅλως, ἃ τῷ κατοικιδίων τις, δεῖ οἱ πιστεύειν μόνοις τοῖς ἀπαγγέλλουσι. μᾶλλον δὲ καὶ σὺ τῶν πάντων, ἐλεύθερος ἔστω τῷ γνώμῃ, καὶ μήτε φοβείσθω μηδένα, μὴ δὲ ἐλπιζέτω μηδέν. ἐπεὶ ὁμοίως ἂν ἐν ταῖς φαύλοις δίκαις, ὡς χαρεῖν, ἢ ἄχθεσθαι ἐπὶ μισθῷ δικάζοντι. ἀλλὰ μὴ μελέτω αὐτῷ μήτε Φίλιππος σκευωρημένῳ τὸ ὀφθαλμῷ ὑπὸ Ἀστέρος τοῦ Ἀμφιπολίτου τοξότου ἐν Ὀλύνθῳ. ἀλλὰ τοιοῦτον, οἷον ὦν, δεικνύσθω. μήτ' Ἀλέξανδρον ἀνιάτω ἐπὶ τῇ Κλείτου σφαγῇ, ὡμῶς ἐν τῷ συμποσίῳ γλαμύρῃ, εἰ σαφῶς ἀναγεγράφοιτο. μὴδὲ Κλέων αὐτὸν φοβείσθω, μέγα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ δυνάμενον, καὶ κεκτῆσθαι τὸ βῆμα, ὡς μὴ εἴπῃ ὅτι ὀλίγου ἐστὶ μανικὸς ἄνθρωπος καὶ ὦν. οὐδὲ ἡ σύμπασα πόλις τῶν Ἀθηναίων, ὦν πάλαι ἐν Σικελίᾳ κακῶς ἴστρῃ, καὶ τὸν Δημοσθένους λῆψιν, ἐν τῷ

mæ ordinentur, unde & quid æquum emittere, quid obequitare. Denique non sit ex iis qui domi desident: neque solùm iis credat qui renuntiant. In primis verò, & ante omnia, libero sit animo, ac neque quemquam metuat, neque quicquam speret? quoniam similis esset malis judicibus, qui vel ad gratiam, vel ad odium accepta mercede sententiam ferunt. At non curet, neque Philippum oculo ab Astere Amphipolitano sagittario ad Olynthum orbatum: sed talem ostendat qualis tunc erat. Neque ipsi se excruciet Alexander ob Cliti cædem crudeliter in convivio perpetratam, si planè sit depingendus. Neque ipsum deterreat Cleon, quòd in concione sit præpotens, & tribunal contineat, quominùs ab eo perniciosus, & insanus homo pronuncietur. Neque tota civitas Athenienſium, si clades in Sicilia acceptas memoret, captum Demosthenem, mor-

1 Μήτε Φίλιππον ἐκκεκομμένον τὸ ὀφθαλμὸν ὑπὸ Ἀστέρος τοῦ Ἀμφιπολίτου τοξότου ὄντος ὑπὸ Ὀλύνθῳ] Non concordat Lucianus cum Historicis, qui id negotium attigerunt. Omnes fere uno consensu scriptum reliquerunt id evenisse Philippo in Methones obsidione. Diodorus lib. 7. ὁ δὲ Φίλιππος τὴν μὲν πόλιν κατέσκαψε, τὴν δὲ χώραν διένειμε τοῖς Μακεδόσι, ἐν δὲ στοχασμῷ ταύτην συνέβη τὸν Φίλιππον εἰς τὸν ὀφθαλμὸν πληγὴν τοξεύματι διαφθαρῆναι τὴν ὄψιν. de Methona vero loquitur. Sic & Strabo lib. 8. παρὰ Θηκυδίδῃ δὲ οὐ πιστὰ ἀπηγγελται Μεθώνη φησὶ) ὑπώνυμον τῇ Μακεδονικῇ, ἐν ᾗ Φίλιππος ἐξεκόπη τὸν ὀφθαλμὸν στοχασμῷ. Solinus cap. 14. *in regione Magnesia Methone oppidum fuit, quod cum obsideret Philippus Alexandri Magni pater, damnatus est oculo jactu sagittæ, quam jecerat Aster oppidanus.* Quo in loco notandus est error Solini, qui Methonem Magnesiæ cum Macedonica confundit. **Nam ea Methone,** quam obsidebat Philippus, alia erat à Magnesiaca ex verbis expressis Strabonis lib. 9. ἐξῆς δ' αἱ ὑπὸ Φιλοκτήτῃ πόλεις καταλέγονται, ἃ μὲν ἐν Μεθώνῃ ἴστρα ἐστὶ τῆς Θρᾳκικῆς Μεσσήνης, ὃν κατέσκαψε Φίλιππος. quod dictum sit obiter. Idem ait Harpocration Μεθώνη· Δημοσθένης Φιλιππικοῖς λόγοις ἐν τῇ ἐν Θρᾴκῃ, ὃν πολιορκῶν Φίλιππος ἐξέκοπτο τὸν δεξιὸν ὀφθαλμόν. Suidas etiam in voce Κέρας de Philippo: Μεμναῖός δὲ τὸν ὅτι Θρᾴκης πολεμῶν τὸν ὀφθαλμὸν ὑπεγράφη Ἀστέρος τινὸς ὀνόματι βαλόντος αὐτὸν βέλει. Plutarchus in Parallelis caulam forte erroris præbuit Luciano, nam ille sic de hoc negotio: Φίλιππος Ὀλυνθον καὶ Μεθώνην ἐπολιόρκει, καὶ βαλλόμενος ἐπὶ τῆς Σαυδάτης κατὰ μέσην σκέλους

Νικίᾳ πλοῦτῳ, καὶ ὡς ἐδίψων, καὶ οἷον τὸ ὕδωρ ἔπιον, καὶ ὡς ἐφονεύοντο πίνοντες οἱ πολλοί. ἡγήσεται γὰρ, ὅστις διημάρτηται, τοῦτ' ἐκείνοις τὸ νῦν ἐγγενέσθαι αὐτοῖς ἔξωθεν τῷ αὐτόματον, ὧν τὰ δυσχερῆ, ἢ ἀνοήτως μεμψιμοιρῶν ὡς ἐπράχθη διηγήσεται. ὁ γὰρ πεισθεὶς αὐτῶν, ἀλλὰ μωυτὸς ὤν. ὥστε κἂν καταναυμαχῶνται, τότε οὐκ ἐκεῖνός ὁ καταδύων ἐστί. κἂν φεύγωσιν, οὐκ ἐκεῖνος ὁ διώκων, [1] ἐκτὸς εἰ μὴ ὄξασθαι δέον μή τι παρέλιπεν. ἐπιτείχισμα, εἰ σωπήσας αὐτὰ, ἢ ὡσὰς τοιοῦτον εἰπὼν ἐπανορθώσασθαι δύναιτο, ῥᾷστον ὦ ἱστοριῶν καλάμῳ λεπτῷ τὸ Θουκυδίδου ἀκριβὲς μὴ τὸ τῶν Ἐπιπολῶν ὀθνείχισμα, καταδῦσαι ἢ τὴν Ἑρμοκράτους τριήρη, καὶ τὸν καταράτον Γύλιππον ἀφανίσαι μεταξὺ ἀποτειχίζοντα, καὶ ἀποπαφρόσυνα τὰς ὁδούς. καὶ πάλιν, Συρακουσίους μὲν εἰς τὰς λιθοτομίας ἐμβαλεῖν, τοὺς δ' Ἀθηναίους ἀφανιλεῖν Σικελίαν, καὶ Ἰταλίαν, μὴ τὸ πρῶτον ἢ Ἀλκιβιάδου ἐλπίδων. ἀλλ' οἶμαι, τὰ μὲν πεπραχότα, οὐδὲ Κλωθὼ ἂν ἔτι ἀνακλώσειεν, οὐδ' Ἄτροπος μεταθείη. ἢ δὴ συγγραφέως ἔργον ἦν, ὡς ἐπράχθη εἰπεῖν. τοῦτο δ' οὐκ ἂν δύναιτο, ut res prout geſtæ ſunt, exponat. Hoc autem facere non poterit, do-

mortuum Niciam dicat, quomodo ſiti laborarunt, qualem aquam biberunt, & ut plerique potu perierunt. Nam quod eſt juſtiſſimum, nemo ſanæ mentis exiſtimabit, eum in culpa eſſe, ſi quæ inſolicite, aut ſultè geſta ſunt, ut geſta ſunt, narrabit: ſiquidem talium non eſt author, ſed nunciator. Quare ſive prælio navali ceciderint, non is eſt qui eos ſubmerſit: ſive fugiant, non is eſt qui perſequitur, niſi optandum erat, ne quid prætermitteret. Quandoquidem ſi ea tacendo, aut in diverſum narrando, corrigi poſſent, facillimum fuerat Thucydidi uno ac tenui calamo, munitiones Epipolarum invertere, Hermocratis triremem ſubmergere, & execrabilem iſtum Gylipum confodere interea dum vias obſtruit, & foſſis intercludit: denique Syracuſanos in lapicidinas conjicere: Athenienſibus verò copiam facere, tum Siciliam, tum Italiam, cum prima illa Alcibiadis ſpe, circumnavigandi. At puto, quæ facta ſunt, neque Clotho revolvat denuo, neque Atropos immutet. Proinde hiſtorici unum eſt opus

Εἶναι πάρα, ὑπό τινων τῶν Ὀλωσσίων Ἀστέρος ὀνόματι ἐπεξιόντα τῷ ἐρυθρῷ. Et hæc habet, ut ait, ex Calliſthene in 3 Macedonicorum, & ex eo, quod ſive ille, ſive Calliſthenes dixit, ὑπὸ πινὸς τῶν Ὀλωσσίων, putavit Lucianus id eveniſſe in Olyntho. At nihil obſtat, quin Aſter ille ſive Amphipoliranus fuerit, ut ait hoc loco Lucianus, ſive Olynthius, ut ait Plutarchus, fuerit in copiis Olynthiorum auxiliaris in Methones obſidione, &, ut omnia quadrent, potuit eſſe Amphipolitanus patria, Olynthiis militans inter auxilia Methonenſium. Trogus apud Juſtinum lib. 7. ait in Philippum prætereuntem de muris ſagittam jactam oculum effodiſſe, & in eo cum Plutarcho pugnat, qui dum trajicere conaretur Sandanum fluvium, oculum amiſiſſe ait. Sed de Sandano illo fluvio nullus alius meminit præter Stobæum, qui ex Plutarcho habet, & eum Sardonem vocat in textu, in margine vero Sandanum. Ergo nihil in eo certi. *Palm.*

1 Ἐκτὸς εἰ μὴ ὄξασθαι δέον, μή τι παρέλιπεν] *Extra quàm quod ei optandum, nihil prætermiſiſſe*, ſive *ne quid prætermiſerit*. Marc.

ἄχρις ἂν ἡ φοβερὸς Ἀρταξέρξου ἰατρὸς αὐτὸν ὦ, ἢ ἐλπίζῃ Κάνδυν πορφυρᾶν, καὶ τρίπτυον χρυσῆν, καὶ [1] ἵππον τὸν Νισαίων λήψεσθαι μισθὸν τὸ σὺν τῇ χρυφῇ ἐπαίνων. ἀλλ' ὁ Ξενοφῶν οὐ τοιοῦτος ἐστὶν οἷος δικαίου συγγραφοὺς, οὐδὲ Θουκυδίδης, ἀλλὰ κἂν ἰδίᾳ τινὸς μισῇ τινας, πολὺ ἀναγκαιότερον ἡγήσεται τὸ κοινὸν, καὶ τὴν ἀλήθειαν σέβειν πλείονος ποιήσεται τῆς ἔχθρας. κἂν φιλῇ, ὅμως ὅσον ἀφέξεται ψευδοῦς ἐπαίνου! ἐν γὰρ ὡς ἔρῳ, τοῦτο ἴδιον ἐστὶν εὐνοίας, καὶ μάτην ζημίαν τῇ ἀληθείᾳ, εἴ τι ἁμαρτεῖν ἕξω ἴσως. τὰ δὲ ἄλλων ἁπάντων ἀμελητέον αὐτῷ. καὶ ὅλως, πᾶσιν εἰς, καὶ μέτρον ἀκριβὲς, ἀποβλέπειν μὴ εἰς τοὺς νῦν ἀκούοντας, ἀλλ' εἰς τοὺς μεταπαῖσεσθαι μελλήσεις τοῖς συγγράμμασι. εἰ δὲ τὸ ἀθυμητικὸν τις ἰατρεύοι, τὸ τῶν κολακευόντων μισεῖν εἰκότως ἂν νομισθείη. ὃς πάλαι ἡ ἱστορία ἐξ ἀρχῆς οὕτως ἀπέστραπται ἡμῶν, ἢ κωμῳδικὸν ἢ γυμναστικόν. Ἀλεξάνδρῳ γὰρ κἀκεῖνο ἀπομνημονεύεται. ὡς ἡδέως ἂν ἔφη ἐκ τοῦ ὀλίγου ἀνελθὼν ἰδεῖν Ὀνησίκριτος ἀπλοῦς ἀνθρώπους, ὡς μάθοιμι ὅπως ταῦτα οἱ ἄνθρωποι τότε ἀναγινώσκουσιν. εἰ δὲ νῦν αὐτὰ ἐπαινέσει, κἀποκάζοιτ' ἄν, μὴ γαυμάσῃς. οἴονται γὰρ ἂν μικρόν τινι τῷ διαλαπτίσαι ἀναπάσειν ἐγκώμιον τῶν πρὸ

donec vel [1] Artaxerxem metuerit, qui ejus est medicus, vel speraverit Candyn purpureum, vel torquem aureum, & ex Nisæis equis aliquem se esse accepturum, videlicet laudum scripto insertarum mercedem. At neque Xenophon illud facit, justus scriptor [3] neque Thucydides: sed sive privatim aliquos oderit, id quod publicum est, magis necessarium putabit esse veritatemque pluris faciet quam inimicitiam: sive amaverit, tamen non parcet illi, quisquis peccaverit. Vnum enim hoc, ut dixi, historiæ est proprium: ac soli veritati immolandum, ei qui ad scribendam historiam se contulerit: cætera verò negligenda omnia. Vna denique ulna, certaque mensura est, ut non ad præsentes auditores aspicias, sed ad eos qui in posterum, in legendis scriptis hisce versabuntur. At siquis continuò benevolentiam captat, meritò in adulatorum parte recensebitur: quos olim historia statim ab initio est aversata, non minùs quam comendi artem, gymnastice. Alexandri igitur hoc quoque dictum refertur. Libenter, inquit, in vitam redirem, Onesicrates, post mortem, ut cognoscerem quo pacto hæc legerent homines qui tum erunt. Quòd si nunc ea laudant, & amplectuntur, mirum non est: putant enim isto non parvo illectamento quisque sibi se benevolentiam meam conciliа-

1 *Artaxerxem*] Testantur Hebræi scriptores numen hoc, Persarum regibus commune fuisse, perinde ac Cæsaris Romanorum imperatoribus. *Cogn.*

2 *Ἵππον τὸν Νισαίων*] De quibus dico alibi. *Bourd.* Nisæa regio est Parthyenes haud procul Caspiis montibus, ea equos præstantissimos maximosque aluit quibus reges ipsi uterentur. Strab. lib. 11. Plin. lib. 6. c. 25. Plutar. in Pyrrho, Nisæi equi meminit. *Cogn.*

3 *Neque Thucydides*] Æmilius Probus in Themistocle & Cic. in Bruto Thucydidem plurima fide dignum putaverunt. *Idem.*

Τοιῦ-

ἡμῶν δύνοιαν. Ὁ μὴν γε, καίτοι ὡς τὸ μυθῶδες πᾶν πλεῖστα συγγεγραφὼς ὑπὲρ Ἀχιλλέως, ἤδη τινὰ πιστεύειν τινὲς ὑπάρχοντα, μόνον τοῦτο εἰς ἀπόδειξιν τῆς ἀληθείας μέγα πεπιηκέναι τεκμήριον, ὅτι μὴ περὶ ζώντων ἔγραφεν. ἐγὼ δ' ἐξέσεσθαι, ὅπως ἕνεκα ἐψεύδετ' ἄν. [1] τοιοῦτος δή μοι ὁ συγγραφεὺς ἔστω ἄφοβος, ἀδέκαστος, ἐλεύθερος, παρρησίας, καὶ ἀληθείας φίλος. ὡς ὁ Κωμικὸς φησι, [2] τὰ σῦκα σῦκα, τὴν σκάφην δ', σκάφην ὀνομάσων, καὶ μίσει, καὶ φιλίᾳ νέμων, καὶ φειδόμενος, ἢ ἐλεῶν, ἢ αἰσχυνόμενος, ἢ δυσωπούμενος. ἴσος δικαστὴς δίκης ἅπασιν, ἄχρι τοῦ μὴ ἧττον ἢ ἀνειμένῳ πλέον δ' οἰκεῖος, ξένος σὺν τοῖς βιβλίοις, καὶ ἄπολις, αὐτόνομος, ἀδεσπότητος, ἐ τί τῷδε, ἢ τῷδε δόξῃ λογιζόμενος, ἀλλὰ τί πέπρακται λέγων. ὁ δ' ἂν Θουκυδίδης, ᾧ μάλα τοῦτο εὐνομήθη, καὶ διέκρινεν ἀριστεῖ, καὶ καλὸν συγγραφικῷ, ὁρᾶν μάλιστα ἀπορροιζούμενον τὴν Ἡροδότου, ἄχρι δὴ καὶ Μούσας κληθῆναι αὐτοῦ τὰ βιβλία. κτήμασιν γὰρ φησι μᾶλλον εἰς ἀεὶ συγγράφειν, ἢ ὡς εἰς τὸ παρὰ ἀγώνισμα. καὶ μὴ τὸ μυθῶδες ἀπατάζειν, ἀλλὰ τῷ ἀληθεῖ τὸ γεγενημένον ἀπολείπειν τοῖς ὕστερον. καὶ ἐπάρκειν τὸ χρήσιμον. καὶ ὁ πᾶσιν ἂν ἐς φρενῶν ὑποβολὴν ἰσοτέλειας, ὡς εἴ ποτε καὶ αὖθις τὰ ὅμοια κα-

ciliaturos. Itaque Homero, quanvis multa fabulosa de Achille scripserit, aliqui adducuntur ut credant, solum hoc ad demonstrationem veritatis magnum existimantes argumentum, quòd non de vivo illo scripsit. Nullam enim causam reperiunt, cujus gratia mentiretur. Talis igitur mihi Historicus esto: ut metu careat, muneribus non corrumpatur, liber sit, dicendi libertatem ac veritatem amet: & quemadmodum ait ille Comicus, ficus ficus, ligonem ligonem nominet, nihil odio, nihil amicitiæ tribuens, non parcens, aut misereſcens, aut erubescens, non verecundans: æqualis judex ac benevolus omnibus, ita ut alterutri plus æquo nihil tribuat, peregrinus in libris, civitate carens, suis legibus vivens, nulli regi subjectus: non quid huic, illive sit placiturum, cogitans, sed id quod actum est, exponens. Thucydides igitur hoc bene admodum lege sancivit, & virtutes ac vitia historicorum inter se discrevit, cùm videret Herodotum in maxima admiratione esse, adeò ut Musæ vocarentur ipsius libri. Nam satius est, inquit, possessiones in perpetuum, quàm certamen in præsens conscribere: nec amplecti fabulosa, sed posteritati relinquere veritatem. Deinde & utilitatem addit: & quem quisque prudens orationis finem statuere debeat, ut siquando similia rursus acciderent,

1 Τοιοῦτος] Notæ sunt sive Characteres historici, de quibus Cic. 1. de leg. & 2. de Orat. Strab. lib. 1. Polib. lib. 12. Niceph. Greg. princip. histor. *Bourd.* Historicus omni metu carere debet, dicendi libertatem ac veritatem amare ut sit vere παῤῥησιαστής. leg. Cicer. 2. de Orat. *Cogn.*

2 Τὰ σῦκα] Sic passim. *Bourd.* Τὰ σῦκα, σῦκα, τὴν σκάφην δ', σκάφην ὀνομάσων] Malè Interpres *scaphen ligonem* interpretatur. Id est, *sinum, situlam.* Hesychius: σκάφη, ὀφθαλμία: id est, τρύγλια. Menagius.

βαλλόμενοι, ἔχοιεν φησὶ πρὸς τὰ ἀναγκαιότατα μὴ ἀπολείποντες, οὐ χρῆσθαι [1] τοῖς ἐν πόλει. καὶ τὸν μὲν γνώμην τοιαύτην ἔχων ὁ συγγραφεύς, ἡκέτω μοι. τὸν δὲ φωνὴν, καὶ τὸν τῆς ἑρμηνείας ἰσχύν, τὸν μὲν σφοδρὸν σκοπὸν, καὶ κόσμον, καὶ συνεχῆ τοῖς ἐνθυμήμασι, καὶ ἀγκυλὸν τοῖς ἐπιχειρήσεσι, καὶ τὸν ἄλλον τὸ ὀητορικὸν εἶδος τοῦτο, μὴ κωμῳδῆ παγκάκως ἀρχέτω τῆς γραφῆς, ἀλλ' εἰρωνικώτερον ἀφηκέσθω. καὶ ὁ μὲν νῦν, συνεσταλμένος ἔστω, καὶ πυκνός. ἡ λέξις δὲ, σαφὴς, καὶ πολιτικὴ, οἷα ἐπίσημόν τι δηλοῦν τὸ ὑποκείμενον. ὡς γὰρ τῇ γνώμῃ ὁ συγγραφεὺς σκοπὸν ὑπέθετο, παῤῥησίαν, καὶ ἀλήθειαν, οὕτω δὴ καὶ τῇ φωνῇ αὐτῇ, εἰς σκοπὸς ὁ αὐτὸς ἔστω, σαφῶς δηλοῦσα, καὶ φανότατα ἐμφαίνουσα τὸ πρᾶγμα μήτε ἀπηρέμοις, καὶ ἔξω πάσης ἀκοῆς, μήτε τοῖς ἀγοραίοις τούτοις, καὶ καπηλικοῖς, ἀλλ' ὡς μὲν τοῖς πολλοῖς συνιέναι, τοῖς δὲ πεπαιδευμένοις ἐπαινέσαι. καὶ μὴν καὶ χήμασι κεκοσμῆσθαι ἀνεπαχθέσι, καὶ τὸ ἀνεπιτήδευτον μάλιστα ἔχειν. ἐπὶ τοῖς κατηρτυμένοις τοῦ ζωμοῦ ἐοικέναι ἀπαφαίνοντας τοὺς λόγους. καὶ ἡ μὲν γνώμη κοινωνείτω, καὶ ἀναπτέσθω τι καὶ ποιητικῆς, παρ' ὅσον μεγαλήγορος, καὶ διηρθρωμένη καὶ ἐκείνη. καὶ μάλιστα ὁπόταν ἀναπτίζηται, καὶ μάχαις, καὶ ναυμαχίαις, συμπλέκηται, δεῖται γάρ τινος ποιητικοῦ πνεύματος ἐπιφερομένου τὰ ἀνύπτια, καὶ σωματοειδοῦς ὑψηλοῦ, καὶ ἐπ' ἄκρων τῶν κυμάτων τοῦ ναύτου. ἡ λέξις δὲ ὅμως ἐπὶ γῆς βεβηκέτω,

rent, ad hæc, inquit, descripta respicientes, rebus civitatis rectè uti possent. Ac hujusmodi sententiæ scriptor ad me veniat, vocem autem & expositionis vim, illam quidem vehementem & asperam, ac periodis continuam, & argumentationibus rotundam, præterea reliquam oratoriam facultatem non afferens, ne admodum acuminatus scribendi initium faciat, sed sedatiorem se præbeat. Sententiæ autem inter se cohæreant, ac solidæ sint: dictio verò perspicua & civilis, quàm significantissimè materiam explanans. Nam ut menti scriptoris hoîce scopos proposuimus, dicendi libertatem, & veritatem: ita & voci ejus unus hic esto scopus, ut rem planè aperiat, & quam lucidissimè declaret, verbis neque obscuris, neque ab usu remotis, neque etiam vulgaribus hisce & tabernariis, sed quæ vulgus intelligat, & eruditi laudent. Quinetiam figuris ornetur non molestis, & non affectatis: siquidem illud orationem condimentis simile reddit. Ac sententia sit particeps, & affinis etiam poëtices, quatenus grandiloqua est illa, & in sublime elata: idque in primis quoties aciebus, & pugnis, navalibusque præliis concurrit. Opus enim tunc erit poëtico quopiam vento, qui secundo flatu vela impleat, ac sublimem, perque summos fluctus sublatam navem provehat. Ac dictio tamen humi incedat, cum pulchritudine quidem, ac magnitudine eorum quæ dicuntur sublata: & iis quàm maxi-

1 Τοῖς ἐν πόλει] Sic legit Interpres, aliter longè in Cod. Petri Golmani ἐν πᾶσι. Bourd.

1 Συν-

τῇ μὲ καλῇ, καὶ τῷ μεμέτρῃ τὸ λεγόμενον φυσηταιοφωνῆ, καὶ ὡς ἥκιστα ὁμοιωμένη, μὴ ἐκπίζηται ἢ, μήτε ὑπὲρ τὸ καιρὸν σύντεινῃ. κίνδυνος γὰρ αὐτῇ τὸ, τὴν μέγιστον ἐκκινῆσαι, καὶ καπεσχεθῆναι εἰς τὸ τῆς ποιητικῆς Κορυβαντιᾶν. ὥστε μάλιστα πιστέον τοῖς παλαιοῖς. καὶ σωφρονητέον, εἰδότας ὡς ἱπποτυφία τις, καὶ οὐ λόγος τὰδε μικρὸν κακόν. ἄμεινον δὲ ἐφ' ἵππου ἐκκλίνειν τὸν τῇ γνώμῃ, τὴν ἐμμέλειαν πεζῇ συμπορεύεσθαι, ἐλόμενον δ' ἐφιππίαν, ὡς μὴ ἀπολείποιτο τὸ φορεῖν. καὶ μὴν, καὶ συνῆκαι τὸ ὀνομάτων ἀκράτῳ, καὶ μέσῃ χρηστέον, ὅτε ἄμεινον ἀφιστάναι, καὶ ἀπαρτᾶν, τραχὺ γὰρ, ὅτε ῥυθμοῦ παρ' ὀλίγον, ὡς οἱ πολλοὶ, συνάπτουσι. τὸ μὲν, γὰρ ἐπαίνου. τὸ δὲ ἀηδὲς ἧττον ἀκούεται. τὰ δ' πράγματα αὐτὰ, οὐχ ὡς ἔτυχε [1] συντακτέον, ἀλλὰ φιλοπόνως καὶ ἐλαυπρῶς πολλάκις περὶ τῶν αὐτῶν ἀνακείνουσι. καὶ μάλιστα μὲν παρόντα, καὶ ἐφορῶντα. εἰ δὲ μὴ τις ἀδικαιότερον ἐξηγημένοις ἐπιτίθεται, καὶ ὡς εἰκάσειεν ἄν τις, ἥκιστα ἐπὶ χάρεν, ἢ ἀπίθανον ἀφαιρήσειν, ἢ ἐπιθήσειν τοῖς μεγίστοις. καὶ ταῦτα ἤδη καὶ σοφιστικός τις, καὶ συνηθικὸς δ' πιθανώτερον ἔσται. καὶ ἐπιδεῖν ἀγροίκῃ ἄπειρα, ἢ τὰ πλεῖστα, ἐπὶ τὸν μὲν ἀνόμενον ἂν συνυφαίνειν αὐτῷ, καὶ σῶμα ποιεῖν ἀκμῆς ἔτι, καὶ ἀδιάβλητον. εἶτα ἐπιθεὶς τὴν τάξιν, ἐπαλείφειν τὸ κάλλος, καὶ χρωννύειν τῇ λέξει, καὶ χρηματίζειν. καὶ ῥυθμίζειν. καὶ ὅλως ἐοικέναι τότε τῷ δ' Ὁμήρου Διΐ, ἄρμα maximè assimilata: sed nihil peregrini præ se ferat, nec intempestivè exultans, quasi quodam furore concitetur. Periculum enim est, ne quod maximum est, de statu mentis emoveatur, & in istum Corybantem poëtices impingat. Quare maximè tunc fræno credendum, & ratione utendum: illud scientes, quòd & in verbis non mediocre malum est inanis gloria seu hippotyphia. Proinde satius fuerit sententia super equo incedente, dictionem humi currere, ephippio adhærentem, ne à vehementia cursus superetur. At verò temperata, mediáque compositione vocabulorum est utendum, ut neque nimium distrahas illa & dissocies: id enim foret asperum, neque quod plerique student, numerosè connectas: alterum enim vitiosum est, alterum auditoribus injucundum. Res autem ipsæ non sunt temerè construendæ, sed sæpe de iisdem magno studio & labore interrogandus, ille in primis qui præsens fuerit, & testis oculatus: sin minùs iis advertendus animus qui narrabunt incorruptiùs, & quos putaveris minimum ad gratiam, vel odium rebus gestis detracturos vel addituros. Iam etiam hîc esto aliquis ad id quod probabilius erit, tum conjiciendum, tum componendum habilis. Ac postquam omnia, vel maximam partem collegerit, primùm ea in commentarios regerat, & corpus adhuc rude & informe componat. Postea superaddito ordine formam inducat, dictionis colorem adhibeat, rebus explicandis, numeris aptandis vacet. Denique Homerico illi Iovi similem se præstet, qui nunc eque-

1 Συντακτέον] Angl. συναπτέον. Bourd.

τ μ ἱππικὸν Θρηκῶν γῆν ὁρῶντ, ἄρα ἢ τὴν Μυσῶν. κατὰ ταὐτὰ γὰρ αὐτὸς, ἄρα μᾶλλον τὰ Ῥωμαίων ἰδίᾳ σκέπτεται, καὶ δηλόσει ἡμῖν οἷα ἐφαινέτο αὐτῷ ἀφ' ὑψηλοῦ ὁρῶντι, ἄρα ἢ τὰ Περσῶν. εἶτ' ἀμφότερα, εἰ μάχοιντο. καὶ ἐν αὐτῇ ἢ τῇ διατάξει, μὴ πᾶσι ἐν μέρει σκέπτοιτο, μηδ' εἰς ἵππον, ἢ πεζόν, εἰ μὴ Βρασίδας ἢς εἴη σκοπῶν, ἢ Δημοσθένης ἀνακύπτων τὴν ἐπίβασιν, εἰς τὰς ναπηγὰς μ τὰ σκάφη, καὶ εἴ τι παρεκλύσαιτο, κἀκεῖνο ἀκούεται, καὶ ὅπως, καὶ ᾗ τινι γνώμῃ, καὶ ἐπποίᾳ ἔπεσεν. ἐπιδὼν ἢ ἀναμιχθῶσι, κἀιτὴ ἔστω ἡ θέα, καὶ ζυγοστατείτω τότε, ὅπερ ἐν τῇ τάξει τὰ γνώμματα. καὶ συνθειπέτω, καὶ συμφυλάττω. καὶ πᾶσι τοῖς μέτρον ἐπιθῶ, μὴ εἰς κόρον, μηδ' ἀπιθηκάλως, μηδὲ ναιρᾶς, ἀλλὰ ῥᾳδίως ἀπολυέσθω. καὶ φήσας ἐντυχεῖά τι ταὐτὰ, ἐπ' ἐκεῖνα μεταβαινέτω, ἵν' κατεπείγῃ. εἶτα ἐπανίτω λυθεὶς ἐπόταν ἐκεῖνα κελῇ. καὶ ὡς πάντα ἀσφαλέστατα, καὶ ὡς δυνατὸν, ὁμοθυμαδὸν ἐπ' Ἀρμενίας μὲν, εἰς Μηδίαν, ἐκεῖθεν ἢ ῥοιζηδὸν ἐνὶ, εἰς Ἰβηρίαν, εἶτα εἰς Ἰταλίαν ὡς μηδενὸς καιρὸν ἀπολείποιτο. μάλιστα ἢ κατεπείγῃ ἐοικυῖαν ταραχθέσθω τὴν γνώμην, ἀθρόον, καὶ σιλπνῇ, καὶ ἀκριβεῖ τῇ πείσῃ, καὶ ὁποίας ἂν δέξηται τὰς μορφὰς τὸ ἔργον, τοιαύτας καὶ δεικνύτω αὐτά. Διάφορον ἢ, ἢ παραλλάξαν, ἢ ἐτεροχήμονα, μηδέν. ἃ γὰρ ὥσπερ τοῖς ῥήτορσι γράφουσιν, ἀλλὰ τὰ μὲν, λεκτὰ σώματά ἐστι, καὶ εἰρήσεται γὰρ ἤδη. δεῖ

equestrium Thracum nunc Mysorum terram aspicit. Eodem enim pacto & ipse, nunc ad Romanorum, nunc ad Persarum res seorsim respiciat, & quales sibi ex alto despicienti apparuerint, nobis exponat: deinde utrosque si pugnaverint, contempletur. At verò in ipsa acie, ne ad partem unam, neque ad equitem unum, aut peditem oculos convertat, nisi Brasidas fuerit, qui de navi prosiliat, vel Demosthenes qui descensum in terram prohibeat. Ac primùm quidem duces intueatur, ac siquid jusserint, illud audiat, & quomodo, quaque sententia & consilio aciem instruxerint. Postquam autem manus conserta fuerint, communis esto contemplatio, ac tum, velut in trutina examinet ea quæ geruntur, simul etiam persequatur, simulque fugiat. Et omnibus hisce modus adhibeatur, ne ad satietatem usque ne ineptè, ne juveniliter, sed facilè absolvatur. Atque his hic subsistere jussis, si festinet, ad illa transeat: deinde solutus redeat, quum illa revocaverint. Ac ad omnia properet, & quatenus fieri potest, idem tempus habeat: transvoletque ex Armenia in Mediam: hinc autem uno impetu in Iberiam, inde in Italiam, ita ut nullam occasionem prætermittat. Præcipuè autem speculo simili mentem præbeat, liquido nimirum & splendido, quodque accuratum centrum habeat, & quales operum formas receperit, easdem etiam tales spectandas exhibeat: at nihil perversum, nihil colore, nihil specie diversum reddat. Non enim perinde atque oratoribus scribunt, sed hæc quidem sunt, quæ dici debent, & dicentur, siquidem jam facta sunt: verùm ea collocare

ἢ τέχναι, καὶ εἰπεῖν αὐτά. ὥστε, εἴ τι εἴπασι ζητητέον αὐτοῖς, ἀλλ' ὅπως εἴπασιν. ὅλως δ', νομιστέον τὴν ἱστορίαν συγγραφὴν, Φειδίου, ἢ Πραξιτέλους χρῆναι ἐοικέναι, ἢ Ἀλκαμένους, ἢ τοῦ ἄλλου τοιούτου. εἰ δ' ἦν κεῖνοι χρυσὸν, ἢ ἄργυρον, ἢ ἐλέφαντα, ἢ τἄλλα ὕλην ἐποίουν. ἀλλ' ἡ μὲν, ὑπῆρχε, καὶ περιῃρεῖτο, Ἠλείοις, ἢ Ἀθηναίοις, ἢ Ἀργείοις προεσκευάζετο. οἱ δ', ἔπλαττον μόνον, καὶ ἔπρεπον τὸ ἐλέφαντα, καὶ ἔξεον, καὶ κόλλαν, καὶ ἐρύθμιζον, καὶ ἐπένδυζον τῷ χρυσῷ. καὶ τοῦτο ὧν ἡ τέχνη αὐτῶν, εἰς ἄδειαν [1] Οἰκοδομήσασθαι τὴν ὕλην. τοιοῦτο δή τοι καὶ τὸ τῷ συγγραφεῖ ἔργον, εἰς καλὸν ἀφεῖναι τὰ πεπραγμένα, καὶ εἰς δύναμιν εὐαρμόσασθαι ἐπιδεῖξαι αὐτά. καὶ ὅταν τις ἀκροώμενον οἴηται, μεταπεῖται ὁρᾶν τὰ λεγόμενα, καὶ μὴ τοῦτο ἐπαινῇ τότε δὴ τότε ἀπηκέσθωται, καὶ τὸ οἰκεῖον ἔπαινον ἀπείληφε τὸ ἔργον, τοῦ τε ἱστορίας Φειδίου. πάντων δ' ἤδη παρεσκευασμένων, καὶ ἀποθοιμάσαι μέν ποτε ποιήσεται τὴν ἀγχίνοιαν, ὅταν μὴ πάνυ κατεπίγῃ τὸ πρᾶγμα, προθοιμήσασθαι τε ἐν τῷ προθοιμίῳ. δυνάμει δ' καὶ τότε προοιμίῳ χρήσεται, τῷ ἀποσαφῆσαι περὶ τὸ λεκτέον. ὁπόταν δὲ ἐς προοιμιάζηται, ἀπὸ δυοῖν μόνοιν ἄρξεται. οὐχ ὥσπερ οἱ ῥήτορες ἀπὸ τριῶν, ἀλλὰ τὸ τε δύνοιας πρεπὲς, προσοχὴν, ἢ εὐμάθειαν δύνασθαι τοῖς ἀκούσι. προσέξεσι μὲν γὰρ αὐτῷ. ἢν δείξῃ. ὡς περὶ μεγάλων, ἢ ἀναγκαίων, ἢ οἰκείων, ἢ χρησίμων

care ordine, & exponere oportet. Quare, non quid dicant, ipsis est quærendum, sed quomodo dicant. Prorsus autem putandum est, eum qui historiam scribit, Phidiæ, aut Praxiteli, aut Alcameni, aut alii cuipiam illorum similem esse oportere. Neque enim illi aurum, vel argentum, vel ebur, aliamve materiam faciebant: sed ea præexistebat, & suppeditantibus Eleis, vel Athenienſibus, vel Argivis, præparata erat. Illi verò fingebant tantùm, & secabant ebur, & poliebant, & conglutinabant, & concinnabant, atque auro incrustabant. Et hoc illorum artis erat, commodè materiam exædificare. Hujusmodi etiam est scriptoris opus, ut quæ facta sunt, rectè disponat, eaque quàm fieri potest, clarissimè proponat. Ac quando auditor, se ea quæ narrantur, audire putaverit, ac postea laudaverit, tum demum opus hoc erit absolutum, propriamque laudem historico illi Phidiæ, seu artifici suo reportarit. Porrò jam adornatis omnibus, aliquando etiam fine procœmio exordietur, scilicet quum res non admodum urgebit, ut opus præfatione aliqua præparetur. Potentia verò etiam tunc procœmio utetur, quo dicenda declaret. Quum autem procœmium adhibebit, à duabus tantùm rebus exordietur, non more rhetorum à tribus: sed omisso benevelentiæ loco, attentionem & docilitatem parabit auditoribus. Ipsi enim animum advertent, si de magnis rebus, aut necessariis, aut ad ipsos pertinentibus, aut utilibus, se dicturum ostenderit. Intel-

1 Οἰκοδομήσασθαι] Flor. Οἰκονομήσασθαι. Bourd.

1 Ἀλλ'

ἐρεῖ. ὁμοίᾳ δὲ, καὶ σαφῆ τὰ ὕστερα ποιήσῃ. τὰς αἰτίας ὡσαύτως ἐξηγήσεται. καὶ τελευτάζοντα τὰ κεφάλαια τῶν μεμνημένων. τοιούτοις ὡσαύτως οἱ ἄριστοι τῶν συγγραφέων ἐχρήσαντο. Ἡρόδοτος μέν, ὡς μὴ τὰ γενόμενα ἐξίτηλα τῷ χρόνῳ γένηται, μεγάλα, καὶ θαυμαστὰ ὄντα, καὶ παῦτα, νίκας Ἑλληνικὰς δηλῶσα, καὶ ἥττας βαρβαρικάς. Θουκυδίδης δ', μέγαν τε καὶ αὐτὸς ἐλπίσας ἔσεσθαι, καὶ ἀξιολογώτατον, καὶ μείζω τῶν προγεγενημένων ἁπάντων τὸν πόλεμον. καὶ γὰρ παρασκευὴ σὺν αὐτῷ μεγάλη ξυνέβη γενέσθαι. μέγα δὲ τὸ ὡσαύτως ἀνάλογον τοῖς πράγμασιν, ἢ μηκυνόμενον, ἢ βραχυνόμενον. σύμφωνος δ', καὶ σύμμετρος ἔστω ἡ ἐπὶ τὸν διήγησιν μετάβασις. ἅπαν γὰρ ἀπέχθως τὸ λοιπὸν σῶμα τῆς ἱστορίας, διήγησις μακρὰ ἐστίν. ὥστε ταῖς τῆς διηγήσεως δρέπεσθαι καὶ κοσμεῖσθαι, λείως τε, καὶ ὁμαλῶς ἀκολουθοῦντα. καὶ αὐτὴν ὁμοίως, ὥστε μὴ πρόσκρουειν, μήτε κοιλαίνεσθαι. ἔπειτα τὸ σαφὲς ἐπαναπαύεσθω τῇ λέξει, ὡς ἔχω, μεμηχανημένον, καὶ τῇ συμπλοκῇ τῶν πραγμάτων. ἀπόλυσις δὲ καὶ σύντομος πάνυ ποιήσῃ. καὶ τὸ πρῶτον ἐξεργασάμενον, ἐπάξῃ τὸ δεύτερον ἑκόμενον αὐτῷ, καὶ ἀλύτως πρόσω σωπηρισμένον, ὡς μὴ διακεκρίσθαι, μηδὲ διηγήσεις πολλὰς εἶναι, ἀλλήλαις παρακειμένας, ἀλλ' ἀεὶ τὸ πρῶτον τῷ δευτέρῳ, μὴ γειτνιᾶν μόνον, ἀλλὰ καὶ κοινωνεῖν, καὶ ἀνακεκρᾶσθαι τῷ τοῦ ἄκρου. πάσῃ ἐπὶ πᾶσι χρήσιμον. καὶ μάλιστα εἰ μὴ ὑπερβολὰ τῶν λεκτέων εἴη. καὶ τοῦτο προσῆκε χρὴ μὴ τοσοῦτον δεῖν τῶν ὀνομάτων, ἢ ῥημάτων, ὅσον δεῖν τῶν πραγμάτων. λέγω δὲ εἰ παρασκεύοις μὲ τὰ

tellectu autem facilia, & plana posteriora faciet, si causas præmittet, & rerum gestarum summa capita præfiniet. Procœmiis hujusmodi optimi historiarum scriptores usi sunt. Herodotus quidem, ne res gestæ longinquitate temporis interirent, magnæ adeò, atque admiratione dignæ, idque cùm victorias Græcorum, & clades barbarorum declarent. Thucydides autem, quòd magnum etiam ipse bellum illud futurum existimaret, & memorabile maximè, & ante gestis majus, cùm in eo magna damna contigissent. Magnum autem erit procœmium, quod rebus proportione respondebit, seu longum, seu breve fuerit. Transitio autem ad narrationem mollis & placida sit. Omnino enim omne reliquum historiæ corpus, longa est narratio. Quare & virtutibus orationis exornetur, leviter & æqualiter procedens, sibi similis, ita ut neque extet, neque hiatus habeat. Deinde & perspicuitas efflorescat, dictione, ceu dixi, & complexione rerum adornata. Absoluta enim & perfecta omnia reddet: & primo ad finem perducto, mox secundum inferet, illi continuatum, & in modum catenæ coaptatum, ut nihil interruptum insit, neque multæ sint narrationes mutuò sibi adjacentes: sed semper quod primum est, secundo non vicinum sit modò, sed etiam cum eo communicet, & per extrema commisceatur. Brevitas in omnibus est utilis: & maximè si rerum dicendarum inopia non fuerit: & hanc non tam à nominibus & verbis, quàm à rebus ipsis suppeditari oportet. Dico autem si parva, minusque necessa-

μικρὰ, καὶ ἥττον ἀναγκαῖα, λέγοις δ' ἐκανῶς τὰ μεγάλα. μᾶλλον γ', καὶ ὀλιγωρητέον πολλά. οὐδὲ γὰρ ὧν ἐστίας τοὺς φίλους, καὶ πάντα ἢ παρεσκεύασμένα, ἀφεὶς τοῦτο εἰ μέσοις τοῖς πτέρυξι, καὶ ὄρνισι ὀρείοις, καὶ λοπάσι τοσαύταις, καὶ συσὶν ἀγρίοις, καὶ λαγωοῖς, καὶ ὑποκαρδίοις, καὶ σκιρδῶν σὺ ἥσεις, καὶ ἔτι γε, εἰ καὶ ἐκεῖνο παρεσκεύασο. ἀμελήσεις γὰρ τῶν ὠφελησόντων. μάλιστα γὰρ σωφρονητέον ἐν ταῖς τῶν ὁρῶν, ἢ πιχῶν, ἢ ποταμῶν ἐρημιῶν, ὡς μὴ δύναμιν λόγων ἀπιθανολογίας παρεπιδείκνυσθαι δοκῇς, καὶ τὸ σαυτοῦ ἄρχειν, περιεῖς τὴν ἱστορίαν, ἀλλ' ὀλίγον ἐπισκιάμενος, ἵνα χρήσιμος, καὶ σαφὴς ἔνεκα, μεταβήσῃ, ἐκφυγὼν τὰ ἐξὸν τῶν τοῦ πράγματα, καὶ τὴν τοιαύτην ἅπασαν λιχνείαν, οἷον ἐρᾷς τοῦ καὶ Ὅμηρος ὡς μεγαλόφρων ποιεῖ. καίτοι ποιητὴς ὤν, ἐκεῖθεν τὸν Τάνταλον, καὶ τὸν Ἰξίονα, καὶ Τιτυὸν, ἐκ τῆς ἄλλης. εἰ δὲ Παρθένιος, ἢ Εὐφορίων, ἢ Καλλίμαχος ἔλεγε, πόσοις ἂν οἶμαι ἔπεσι τὸ ὕδωρ ἄγειν ἐκεῖθεν τὸ χεῖλος ἐκεῖνο Ταντάλου ἠναγκάζου; εἶτα πόσοις ἂν Ἰξίονα ἐκύλισε; μᾶλλον γὰρ ὁ Θουκυδίδης αὐτὸς, ὀλίγα πᾶ τοιούτων εἰδὼς ἐκεῖνος λόγων χρησάμενος, σκέψαι ὅπως σύντομος ἀφίσται, καὶ μηχάνημα ἐκκλησιάσας, καὶ πολιορκίας χρῆμα ἐκλιπὼν ἀναγκαῖον, καὶ χρειωδέστατον, καὶ ἐπὶ πόλεων ἀρχῆμα, καὶ Συρακουσίων λιμένα. ὅταν μὲν γὰρ τὰ λοιπὰ διηγῆται, καὶ μακρὸς εἶναι δοκῇ, σὺ τὰ πράγματα σύνησον. εἶσῃ γὰρ ἄκρα τὸ τάχος. καὶ ὡς φεύγοντος ὅμως ἐπιλαμβάνεται αὐτοῦ τὰ μηχανήματα, καὶ ἅπερ ἔφην. ἐὰν δέ ποτε ἐκ λόγου ἱερῶν τινα δέῃσῃ εἰ-

cognoscesne celeritatem: & ut apprehendit. Quòd siquando quispiam orationem habens erit introcessaria percurras, magna autem copiosè exponas. Quin potiùs multa prætermittenda. Neque enim si convivio accipias amicos, omniaque fuerint apparata, ob hoc inter media bellaria, & aviculas, & patinas tam multas, & capros, & lepores, & fumina, saperdam quoque apponas, & pulmentum, si illud etiam fuerit apparatum. Sed quæ viliora sunt, negliges. In primis verò sibi temperandum in descriptionibus montium, vel murorum, vel fluminum, ne vim orationis ineptè ostentare videaris, & omissa historia tuum ipsius negocium agere. Sed quum illa paulùm attigeris, utilitatis & perspicuitatis tantùm gratia, mox inde digrediaris: evitato quod in illa re est glutino, omnique hujusmodi ganea, veluti magnanimum Homerum facere vides: qui quamquam est poëta, Tantalum, Ixionem, Tityum, alioſque percurrit. At si Parthenius, vel Euphorion, vel Callimachus eadem tractaret, quàm multis putas versibus aquam ad labia usque Tantali adduxisset? Deinde quàm multis idem Ixionem volutasset? Quin & Thucydides ipse modicè hac orationis specie usus, vide quàm citò ab ea recedat, sive machinamentum exponat, sive necessariam atque utilem obsidionis speciem declaret, aut etiam civitatum formas, aut Syracusanum portum describat. Quum enim in pestis narratione longior esse videtur, tum res ipsas considera: sic enim brevitatem rerum multitudo fugientem ipsum

σαι, μάλιστα μὲ ἐοικότα τῷ προσώπῳ, καὶ τῷ πράγματι, οἰκεῖα λεγόντα. ἔπειτα, ὡς σαφέστατα καὶ ταῦτα, τάλα ἐξέστω σοι τότε καὶ ῥητορεύσαι, καὶ ἐπιδείξασθαι τὸν τόνον τοῦ λόγου δεινότητα. ἔπαινοι μὲν γὰρ, ἢ ψόγοι, πάνυ περιεσκεμμένοι, καὶ ἀκριβασμένοι, καὶ ἀσυκοφάντητοι. καὶ μὴ ἀπροσδεήτως, καὶ παιδικῶς, καὶ μὴ ἀκαίρως, ἐπεὶ ἔξω γε δικαστηρίου σκέψεσι εἰσί, καὶ τάλα οὐ τάλα θεοπόμπῳ αἰτίαν ἔξεις, φιλαπεχθημόνως κατηγοροῦντι τοῦ τελέσαι, καὶ ἀφορμὴν ποιουμένῳ τὸ πρᾶγμα, ὡς κατηγορεῖν μᾶλλον, ἢ ἱστορεῖν τὰ πεπραγμένα. καὶ μὰ Δία ἐμοῦγε εἴ τις παρεμπέσοι, λεκτέον μὲν, ἀμὰ μὰ πιστέον πάντως, ἀλλ' ὡς μέσῳ θετέον τοῖς ὅπως ἂν ἐθέλωσιν, εἰκάσουσι τοῖς αὐτοῖς. σοὶ δ' ἀκίνδυνον, καὶ ὡς ἀδεστέρῳ ἐπιῤῥεπέστερος. τὸ δ' ὅλον, σκέψαι μοι μεμνησο. πολλάκις τὸ αὐτὸ ἐρῶ. καὶ μὴ πρὸς τὸ παρὸν μόνον ὁρῶν γράφε, ὡς οἱ νῦν ἐπαινέσουσί σε, καὶ τιμήσουσι, ἀλλὰ σύμπαντα αἰῶνα ἐσομένῳ, πρὸς τοὺς ἔπειτα μᾶλλον συγγράφει, καὶ παρ' ἐκείνων ἀπαίτει τὸν μισθὸν τῆς γραφῆς, ὡς λέγηται ἐμοὶ περὶ σοῦ. ἐκεῖνον ἀμείνω τὸν ἱλαρώτερος ἀνὴρ ἦν, καὶ παῤῥησίας μεστός. ὑδὲ κολακευλικὸν, ὑδὲ δυλοπρεπὴς, ἀλλ' ἀληθεία ἐπὶ πᾶσι, τοῦτ' εἰ σωφρονοίη τις, ὑπὲρ πάσας τὰς τῶν ἐλπίδας ζητοῦ ἂν, ὅπως ὀλιγοχρονίους ὄσας. ὁρᾷς τὸν Κνίδιον ἐκεῖνον δοχεῖον τεκτήναντα, οἷον ἐποίησεν; οἰκοδομήσας γὰρ τὸν ἐπὶ τῇ Φάρῳ πύργον, μέγιστον, καὶ κάλλιστον ἔργων ἁπάντων, ὡς πυρσεύοιτο ἀπ' αὐτοῦ τοῖς ναυτιλλομένοις ἐπὶ πολὺ τῆς θαλάττης, καὶ μὴ καταφέροιντο εἰς τὴν Παραιτονίαν.

ducendus, convenientia personæ, reique propria, eaque quàm planissimè dicantur: nisi quòd licet tibi tunc rhetorem agere, & gravitatem orationis ostentare. Etenim laudes, aut vituperia parcè, circumspectè (ita ut calumnia vacent) præterea cum demonstratione, & celeriter ac tempestivè adhibenda sunt: siquidem hæc à foro sunt aliena. Alioqui in eadem eris culpa qua Theopompus, qui plurimos odiosè nimis accusat, & eam rem in studium quoddam vertit, ut accusèt magis, quam res gestas historiæ tradat. Iam verò & fabula: si qua fortè incidat, dicenda quidem erit, non tamen confirmanda, sed in medio ponenda iis qui ut volent, de ea conjecturam facient. Tibi verò sit extra periculum, & in neutram partem inclinet. In universum autem illud memineris: sæpius idem dicam. Ne ad præsens tempus duntaxat respiciens, scribas, ut qui nunc vivunt te laudent & colant: sed ad universum ævum cogitationem intendens, ob posteritatem potiùs historiam componas, & ab illis mercedem scriptionis deposcas, ut & de te aliquando dicatur: Ille sanè vir fuit liber, & ad dicendum fiducia plenus: nihil adulatorium, neque servile, sed veritatem in omnibus secutus. Qui sapiet, hoc supra spes præsentes, quæ adeò sunt momentaneæ, ponat. Annon vides Cnidium illum architectum ut fecerit? Cùm enim extruxissèt illam in Pharo turrim, maximum, atque pulcherrimum omnium operum, ut ex ea accensæ faces magno maris spatio navigantibus illuçerent, ac ne in Parætoniam,

ραιτείαν, παγχάλεπον ὡς φασιν ἅπαν, καὶ ἀφόδευτον, εἴ τις ἅμπεσοι εἰς τὰ ἑρμάδια. οἰκοδομήσας δὲ τὸ ἔργον, ἔνδοθεν μὲν κατὰ τοῦ λίθου τὸ αὐτοῦ ὄνομα ἐπέγραψεν. ἐπιχείσας δὲ πάνυ, καὶ ἐπικαλύψας, ἐπέγραψε τὸ ὄνομα τοῦ τότε βασιλεύοντος, εἰδὼς ὅτῳ καὶ ἐξοίσει, πάνυ ὀλίγα χρόνια συνεκπεσούμενα μὲ τῇ χείσμαθλα τὰ γράμματα, ἐκφανησόμενον δὲ, Σώστρατος Δεξιφάνους Κνίδιος, θεοῖς σωτῆρσιν ὑπὲρ τῶν πλωϊζομένων. ὅτως ὑφ' ἑαυτοῦ εἰς τὸ τότε καιρόν, ὑπὲ τὸ αὐτοῦ βίου τὸ ὀλίγον ἐώρα, [1] ἀλλ' εἰς τὸ νῦν, καὶ τὸ ἀεί, ἄχρις ἂν ἑστήκῃ ὁ πύργος, καὶ μίνῃ αὐτοῦ ἡ τέχνη. χρὴ τοίνυν καὶ τὸν ἱστορίαν ὥσπερ γραφέα σοῦ τῷ ἀληθεῖ μᾶλλον σπουδάζειν τῶν μέλλοντα ἐλπίδα, ἢ ὥσπερ σοῦ κολακείᾳ πρὸς τὸ ἡδὺ τοῖς νῦν ἐπαινουμένοις. ὥστε σοι καιρὸν καὶ σκόπει ἱστορίας διηγήσιος. καὶ εἰ μὲ σκοπήσουσί τινες αὐτῆ. οὗ ἂν ἔχοι, καὶ εἰς ὅσον ἡμῖν χάρακος. εἰ δὲ μὴ, [2] κεκύλισται ὁ πίθος εἰς Κνίδον.

niam, locum, ut ajunt, omnino periculosum, & inextricabilem, siquis in scopulos inciderit, deferrentur. Postquam igitur hoc opus exædificasset, intus in saxis suum nomen inscripsit: quo calce illita occultato, nomen ejus qui tum regnavit, superinscripsit, ratus, id quod etiam evenit, fore ut brevi admodum, literæ illæ cum illita calce caderent: hoc verò appareret: Sostratus Cnidius, Dexiphanis filius, Diis servatoribus pro salute navigantium. Hoc pacto neque temporis illius, neque brevis suæ vitæ rationem habebat: sed ad præsens, perpetuumque tempus respiciebat, quòd dum turris illa staret, sua ars etiam maneret. Quare sic etiam cum veritate potiùs ad spem futuram, quàm cum adulatione, ad eorum qui nunc laudantur voluptatem, historia est conscribenda. Hæc tibi historiæ justæ regula & amussis: ad quam siqui perpendant, bene se res habet, & commodum hæc à nobis scripta sunt: sin minùs, volutatum est in Cranio dolium.

1 Ἀλλ' εἰς τὸ νῦν, καὶ τὸ νῦν καὶ τὸ ἀεὶ] Ἀλλ' εἰς τὸν νῦν, καὶ τὸ ὑπόλ. a. c. d. Marc.

2 Κεκύλισται ὁ λίθος εἰς Κνίδον] Κεκύλισται ὁ πίθος, &c. Refert ad dolium Diogenis. *Idem.*

ΑΛΗΘΟΥΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΛΟΓΟΣ ΠΡΩΤΟΣ.

HISTORIÆ VERÆ LIBER PRIMVS.

ARGVMENTVM.

Vt suprà Historiæ præcepta & regulas tradidit, ita in his duobus libris, exemplum ejusdem proponit, non quidem rerum verè gestarum, sed fictarum, simul ut formam aliquam operis, ceu videtur, proponeret, simul ut animos à rebus seriis avocatos, paulisper

liſper reficeret & delectaret. Quid autem in his narrationibus potiſſimum ſpectandum ſit, nempe qua occaſione, quove conſilio argumentum hoc tractarit, ipſe in proœmio exponit.

Ὥσαυτως τοῖς ἀθληταῖς καὶ περὶ τὰ τοῦ σώματος ἐπιμέλειαν ἠσκημένοις, ἃ τὸ εὔτονον μόνον, οὐδὲ τὸ γυμνασίων ἀφεκτικὸν ἐστιν, ἀλλὰ καὶ τὸ κατά τινα χρόνον μεθόρμιον ἀνέσεως, μέρος γάρ τῆς ἀσκήσεως τὸ μέτριον αὐτῶν ὑπολαμβάνουσιν, ὅτε δὴ καὶ τοῖς περὶ λόγους ἐσπουδακόσιν ἡγοῦμαι προσήκειν μὴ τὸν πολλὸν τοῦ σπουδαιοτέρου ἀναγνώσει ἀνεῖναί τε τὸν διάνοιαν, καὶ ὥσπερ τὸ ἔπειτα κάμνοντα ἀκμαιοτέραν ἀναλαμβάνειν. χρήσιμον δ' ἂν εἰμήλης ἡ ἀνάπαυσις αὐτοῖς, εἰ τοῖς τοιούτοις τὰ ἀναγνωσμάτων ὁμιλοῖεν, ἃ μὴ μόνον οὐκ ἀστεῖόν τε καὶ χαρίεντα ψιλὸν παρίξει τὸν ψυχαγωγίαν, ἀλλά τινα καὶ θεωρίαν οὐκ ἄμουσον ἐπιδείξει, οἷόν τι καὶ τοῦδε τοῦ συγγράμματος φροντίσειν ὑπολαμβάνω. ἐγὼ γὰρ μόνον τὸ ξένον τοῦ ὑποθέσεως, οὐδὲ τὸ χαρίεντος ἀφθαρτίσεως ἐπαγωγὸν ἔσχ αὐτοῖς, οὐδ' ὅτι ψύσμασι ποικίλα, πιθανῶς τε καὶ ἀναλόγως ἐξενυφάσματα, ἀλλ' ὅτι καὶ τῶν ἱστορημένων ἕκαστον οὐκ ἀκμαιοῦντος ἀφῆς τινα ἡνίκ τῶν παλαιῶν ποιητῶν τε, καὶ συγγραφέων, καὶ φιλοσόφων, πολλὰ τερατεύσια καὶ μυθώδη συγγραφόντας. ὧς καὶ ὀνόματι ἀνέγραφον, εἰ μὴ καὶ αὐτῷ σοι οὐκ ἂν ἀναγνόντος φαίνοιτ' ἔμελλε. Κτησίας ὁ Κτησιόχυ, ὁ Κνίδιος, συνί-

Nos eſt athletarum, ac eorum qui ſumma diligentia corpus exercent, non modò bonæ habitudinis, atque exercitationis rationem habere, verùm etiam tempeſtivæ remiſſionis, quam maximam utique exercitationis partem arbitrantur. Idem literarum ſtudioſis convenire duco, ut poſt multam rerum ſeriarum lectionem, animum relaxent, eumque ad laborem poſtea ſuſcipiendum, vegetiorem comparent. Conveniens autem hoc ocium fuerit ipſis: ſi talium rerum in lectione verſentur, quæ non ſolùm ex facetiis, & lepore tenuem animi recreationem præbeant: verùm etiam non rudem ſpeculationem præ ſe ferant, quale quiddam de hiſce ſcriptis ſenſuros exiſtimo. Non enim ſolummodò materiæ novitas, atque inſtituti feſtivitas, neque quod varia mendacia, probabiliter, & veriſimiliter confinximus, eos ad legendum illiciet; ſed quòd eorum quæ narrantur, ſingula non ſine morſu taxant aliquem veterum poëtarum, & ſcriptorum & philoſophorum, qui portentoſa, & fabuloſa multa literis mandarunt: quorum nomina ſubjeciſſem, niſi futurum eſſet ut ea tibi ex lectione innoteſcerent. Cteſias Cnidius, Cte-

1 *Mos eſt athletarum*] Præfatio in veras narrationes, in qua de corporis & animi cura agit, ac docet quibus modis utriuſque labores ſint moderandi. De remiſſione ſtudiorum leg. Quintil. lib. 1. c. 4. Cic. in off. Senec. de vitæ tranquillit. c. 15. & ult. *Cogn.*

1 Ἀλ-

γράψε περὶ τῆ Ἰνδῶν χώρας, καὶ τῶν παρ' αὐτοῖς, ἃ μήτε [1] ἄλλω εἰπόντι ἤκουσεν. ἔγραψε δὲ καὶ Ἰαμβοῦλος περὶ τῶν ἐν τῇ μεγάλῃ θαλάττῃ, πολλὰ παραδόξα, γνώσεως μὲν ἄπαντα τοῦ ψεύδους πλατυμύθου, οὐκ ἀπιθάνῳ δ' ὅμως συνθεὶς τὴν ὑπόθεσιν. πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι τὰ αὐτὰ τούτοις ἐφιλοτέχνησαν, συνέγραψαν, ὡς δὴ πάντας ἑαυτῶν, πλάνας τε, καὶ ἀποδημίας, θηρίων τε μεγάλων ἰσοδύτας, καὶ ἀνθρώπων ἀμότητας, καὶ βίων καινότητας. ἔχουσι δὲ αὐτοῖς καὶ διδάσκαλον τῆς τοιαύτης βωμολοχίας, ὁ δὲ Ὁμήρου Ὀδυσσεύς, ὃς ἐπὶ τοῦ Ἀλκίνοου ἀπηγεῖται ἀνέμων τε ὀλέθρου, καὶ μονοφθάλμους, καὶ ἀνθρώφαγας, καὶ ἀχρίας τινὰς ἀνθρώπους. ἔτι δὲ πολυκέφαλα ζῶα, καὶ τὰς ὑπὸ φαρμάκων τῶν ἐπείρων μεταβολὰς, οἷα πολλὰ ἐκεῖνος ἐποίησε τοὺς ἰδιώτας τὰς φρένας ἐπιτρέψασθαι. τούτοις δὴ ἐντυχὼν ἅπασι, καὶ ψεύσασθαί μὲ, καὶ σφόδρα τοὺς ἄνδρας ἐμεμψάμην, ὁρῶν καὶ σύνεσίς οὐ τέτοι καὶ ἐν τοῖς φιλοσόφοις ὑπαίχμιος. ἐκεῖνο

Cteſiochi filius, de Indorum regione, iiſque rebus quæ apud ipſos ſunt, ea ſcripſit quæ neque ipſe vidit, neque ex aliis relatione accepit. Iambulus quoque de his quæ in mari magno ſunt, multa præter hominum opinionem literis mandavit, & notum quidem mendacium finxit, attamen non inſuave argumentum contexuit. Alii præterea multi facto ſimilis argumenti delectu, ſuos errores ac peregrinationes, ingentia belluarum corpora, hominum feritates, & inviſitatos mores narrarunt. Cujuſmodi ſcurrilitatis author & magiſter ipſis fuit [2] Homericus ille Vlyſſes, qui apud Alcinoum & ventorum ſervitutem, & unoculos, & crudivoros, & feros quoſdam homines: præterea multorum capitum animalia, ſocioſque meretricum veneficiis mutatos, multaque monſtris ſimilia rudi [3] Phæacum populo ediſſerens eſt ementitus. In quæ omnia cùm incidiſſem, non magno vitio viris illis vertebam quòd mentirentur, cùm jam viderem id illis eſſe conſuetum qui ſe philoſophos eſſe profitentur. Illud verò in iis mi-

1 Ἄλλῳ εἰπόντι] Longè rectius in Flor. Cod. quem ſequutus eſt Interpres ἄλλοις ἀληθεύσασι. Probatur illius hiſtoria, vel qui rebus interfuit, vel qui e commentariis eorum qui adfuerunt hauſit: unde illud in hiſtorico fide dignum ἐκ ἡμείς ἐπεσκέμεθα, qua de re locus alius dicendi. *Bourd.*

2 *Homericus*] Vlyſſes in patriam rediturus, gravi exorta tempeſtate, primùm in Ciconum littus appulſus eſt. Atque inde rurſus ſolvens ſimili tempeſtate ejectus in Africam, ad Lotophagorum gentem pervenit: inde in Siciliam delatus eſt, ubi Cyclopi oculum eruit, præſtito ſtipite. Hinc in Æoliam navigans, ab Æolo ventos coactos, in utrem obtinuit: poſtea ad Læſtrygonas, tum ad Circen pervenit, poſt hæc in inſulam Syrenum delatus eſt. Inde Scyllam tranſiens & Charybdim, in Siciliam pervenit, tandem in Phæacenſium portum adnatavit. *Cojn.*

3 *Phæacum populo*] Alcinoo Corcyræ regi & ejus populis Phæacibus Vlyſſes Læſtrygonas, Cyclopas & alia monſtra à ſe conficta narrabat, & iis omnia vera eſſe perſuadebat: unde Juvenal.

Tam vacui capitis populum Phæaca putavit. Idem.

δ' αὐτῶν ἐθαύμασα, εἰ σύμπασι λήσειν τὸ ἀληθῆ συγγραφοντες. διόπερ καὶ αὐτὸς ὑπὸ κενοδοξίας ἀπολιπεῖν τι ἀπόδοσιν τοῖς μεθ' ἡμᾶς, ἵνα μὴ μόνος ἀμφίροος ὢ ἐν τῷ μυθολογεῖν ἀλαζονείας, ἐπεὶ μηδὲν ἀληθὲς ἱστορεῖν εἶχον, ἀδὴν γὰρ ἐπιπονεῖν ἀξιόλογον, ἐπὶ τῷ ψεύδει ἐσταπόμην, πολλῷ τῶν ἄλλων εὐγνωμονέστερον. καὶ ἐν γὰρ δὴ τοῦτο ἀληθεύων λέγω, ὅτι ψεύδομαι, ἅπερ οἵ ἄλλοι δικαίως κατηγορίαν ἐφυγεῖν, αὐτὸς ὁμολογῶν μηδὲν ἀληθὲς λέγειν. γράφω τοίνυν περὶ ὧν μήτ' εἶδον, μήτ' ἔπαθον, μήτε παρ' ἄλλων ἐπυθόμην. ἔτι ἅ μὴ ὅλως ὄντων, μὴ ἂν τῷ λόγῳ ῥᾳδίως δυναμένων. διὸ δεῖ τοὺς σύντυχόντας μηδαμῶς πιστεύειν αὐτοῖς. Ὁρμηθεὶς γάρ ποτε ἀπὸ Ἡρακλείων στηλῶν, καὶ ἀφεὶς ἐς τὸ ἑσπέριον Ὠκεανὸν, ἠέρι οὐδενὶ τὸ πλεῖν ἐποιούμην. αἰτίαι δέ μοι τῆς ἀποδημίας, καὶ ἀπόδοσις, ἡ τῆς Δημοίας περιεργία, καὶ πραγμάτων καινῶν ἐπιθυμία, καὶ τὸ βούλεσθαι μαθεῖν ὅ, τι τὸ πέλαγος ἐστὶ τὸ Ὠκεανοῦ, καὶ τίνες οἱ πέραν κατοικοῦντες ἄνθρωποι. τούτων γέ τοι ἕνεκα, πάμπολλα σιτία ἐνεβαλόμην. ἱκανὸν γὰρ καὶ ὕδωρ ἐνεθέμην. πεντήκοντα γὰρ τῶν ἡλικιωτῶν ἐπιστρατευσάμην, τοῦ αὐτοῦ ἐμοὶ γνώμην ἔχοντας. ἔτι γε, καὶ ὁπλων πολύ τι πλῆθος παρεσκευασάμην. καὶ κυβερνήτην τὸν ἄριστον μισθῷ μεγάλῳ πείσας, παρέλαβον. καὶ τοῦ ναυὸς, ἀκάτου γε οὔσης, ὡς οἷόν μέγα καὶ βιαιοτάτην ἐκασατευάμην. ἡμέραν μὲν δὴ καὶ νύκτα ἠέρι οὐδενὶ πλέοντες, ἔτι τῆς γῆς ὑποφαινομένης, ἡ σφόδρα βιαίως ἀνηγόμεθα. τῇ ἐπιούσῃ γε, ἅμα ἡλίῳ

miratus sum, si cùm non vera dicerent, id alios latere existimarent. Quapropter cùm ipse etiam præ gloriæ studio, posteris aliquid relinquere velim, ne solus expers sim libertatis in comminiscendis fabulis, quandoquidem veri nihil habeo quod narrem (nihil enim memorabile mihi contigit) ad mendacium me converti, multò æquiùs quàm alii. Nam etsi unum hoc verè dicam quòd mentior, idcirco tamen aliorum criminationem evitaturus mihi videor, quòd ipsemet me nihil veri dicere fateor. Ea igitur scribo quæ neque ipse vidi, neque passus sum, neque ex aliis audivi, quæ præterea neque omnino sunt, neque ab initio esse potuerunt. Quare qui hæc legerit, nullam eis fidem adhibeat oportet. Egressus olim ab Herculeis columnis, & in Occidentalem Oceanum delatus, secundo vento navigavi. Causa autem hujus peregrinationis & argumentum fuit animi curiositas, & novarum rerum cupiditas, cùm scire vellem tum quis Oceani finis esset, tum qui homines ultra Oceanum habitarent. Idcirco igitur multum commeatum imposui, & aquæ quantum satis erat, ac coætaneos quinquaginta ejusdem animi mecum adjunxi, & armorum copiam paravi, gubernatoremque optimum magno pretio conductum accepi. Navim autem quæ actuaria erat, ut pote ad magnam ac violentam navigationem munivi. Cùm itaque diem & noctem secundo vento navigaremus, adhuc apparente terra, non admodum magna vi provecti sumus. Sequenti verò die, simul oriente sole,

ἀνίχνη, ὅ, τι ἄνεμος ἐπεδίδα, καὶ τὸ κῦμα ἠυξάνετο, καὶ ζόφος ἐνεκέγνετο, καὶ οὐκ ἦν ἔτι εὐθὺ πέλαγος τὴν ὁδὸν δυνατὸν ἦν. καὶ ἐπιπνεύσαντες δὴ τῷ πνεύματι, ἑβδομήκοντα ἡμέρας ἐπλέομεν, καὶ ἐσαλευόμεθα. τῇ ὀγδοηκοστῇ δ', ἄφνω σκιάμψαντος ἡλίου, καθορῶμεν ἐ πόρρω νῆσον ὑψηλὴν, καὶ δασεῖαν, ἐ τραχεῖ περιεχομένην τῷ κύματι. καὶ γὰρ ἦδη τὸ πολὺ τῆς ζάλης κατεπαύετο. προσχόντες δὲ, καὶ ἀποβάντες, ὡς ἂν ἐκ μακρᾶς πλανοπορίας πολλὰ μὲν ἐπὶ τῆς γῆς χρόνον ἐκείμεθα. ἀναστάντες δ' ὅμως, ἀπεκείραμεν ἡμῶν αὐτῶν, περιέκοντα μὲν φύλακας τῶν νεῶν καθορμεῖν, εἴκοσι δ' σὺν ἐμοὶ ἐπαναβῆναι ἐπὶ κατασκοπῇ τῶν ἐν τῇ νήσῳ. προσελθόντες δ' ὅσον σταδίους τρεῖς ἀπὸ τῆς θαλάττης δι' ὕλης, ὁρῶμεν πέτραν χαλκῇ περιπεπηγυῖαν, Ἑλληνικοῖς γράμμασι κατακεχαραγμένην, ἀμυδροῖς δ', καὶ ἐκπεπτερωμένοις, λέγουσαν, ἄχρι τούτου Ἡρακλῆς καὶ Διόνυσος ἀφίκοντο. ἦν δ' καὶ ἴχνη δύο πλησίον ἐπὶ πέτρας, τὸ μὲν, πολυτελεστέρου, τὸ δὲ ἐλάττονος. ἐμοὶ δοκεῖν. τὸ μὲν, Διονύσου τοῦ μειρακιωδεστέρου. θατέρου δ', Ἡρακλέους. προσκυνήσαντες δὲ, προσηύξαμεθα. ἔπειτα δ' πολὺ παρήειμεν, καὶ ἐρισάμενοι πορευόμεθα, [1] οἶνον ῥίζης ὁμοιότατον μέλιτος, οἷος ὁ Χῖος ἐστιν. ἄφθονον δ' ἦν ῥοῦμα, καὶ πολὺ, ὥστε εὐναυκτὸν ἐς ναυσὶ πορεύειν εἶναι δύναται. ἐπεὶ δὲ ἡμῖν πολὺ μᾶλλον πιστεύειν τοῖς ἐπὶ τῆς πέτρας ἐπιγράμμασι, ὁρῶσι τὰ σημεῖα τῆς Διονύσου ἐπιδημίας. δέξαι δὲ μοι ἐς ὅσην ἄρχεται ὁ ποταμὸς καταπλέεσθαι, ἐννοήσας, ὅ, τι ἄνεμος ἐπεδίδου, καὶ τὸ κῦμα ἠυξάνετο, καὶ ζόφος ἐνεκέγνετο, καὶ οὐκ ἦν ἔτι εὐθὺ πέλαγος τὴν ὁδὸν δυνατὸν ἦν. καὶ ἐπιπνεύσαντες δὴ τῷ πνεύματι, ἑβδομήκοντα ἡμέρας ἐπλέομεν, καὶ ἐσαλευόμεθα. τῇ ὀγδοηκοστῇ δ', ἄφνω σκιάμψαντος ἡλίου, καθορῶμεν ἐ πόρρω νῆσον ὑψηλὴν, καὶ δασεῖαν, ἐ τραχεῖ περιεχομένην τῷ κύματι. καὶ γὰρ ἦδη τὸ πολὺ τῆς ζάλης κατεπαύετο. προσχόντες δὲ, καὶ ἀποβάντες, ὡς ἂν ἐκ μακρᾶς πλανοπορίας πολλὰ μὲν ἐπὶ τῆς γῆς χρόνον ἐκείμεθα. ἀναστάντες δ' ὅμως, ἀπεκείραμεν ἡμῶν αὐτῶν, περιέκοντα μὲν φύλακας τῶν νεῶν καθορμεῖν, εἴκοσι δ' σὺν ἐμοὶ ἐπαναβῆναι ἐπὶ κατασκοπῇ τῶν ἐν τῇ νήσῳ. προσελθόντες δ' ὅσον σταδίους τρεῖς ἀπὸ τῆς θαλάττης δι' ὕλης, ὁρῶμεν πέτραν χαλκῇ περιπεπηγυῖαν, Ἑλληνικοῖς γράμμασι κατακεχαραγμένην, ἀμυδροῖς δ', καὶ ἐκπεπτερωμένοις, λέγουσαν, ἄχρι τούτου Ἡρακλῆς καὶ Διόνυσος ἀφίκοντο. ἦν δ' καὶ ἴχνη δύο πλησίον ἐπὶ πέτρας, τὸ μὲν, πολυτελεστέρου, τὸ δὲ ἐλάττονος. ἐμοὶ δοκεῖν. τὸ μὲν, Διονύσου τοῦ μειρακιωδεστέρου. θατέρου δ', Ἡρακλέους. προσκυνήσαντες δὲ, προσηύξαμεθα. ἔπειτα δ' πολὺ παρήειμεν, καὶ ἐρισάμενοι πορευόμεθα, [1] οἶνον ῥίζης ὁμοιότατον μέλιτος, οἷος ὁ Χῖος ἐστιν. ἄφθονον δ' ἦν ῥοῦμα, καὶ πολὺ, ὥστε εὐναυκτὸν ἐς ναυσὶ πορεύειν εἶναι δύναται. ἐπεὶ δὲ ἡμῖν πολὺ μᾶλλον πιστεύειν τοῖς ἐπὶ τῆς πέτρας ἐπιγράμμασι, ὁρῶσι τὰ σημεῖα τῆς Διονύσου ἐπιδημίας. δέξαι δὲ μοι ἐς ὅσην ἄρχεται ὁ ποταμὸς καταπλέεσθαι, ἐννοήσας,

sole, & ventus increvit, & fluctus intumuit, & caligo suborta est, neque jam contrahi velum poterat. Itaque nos vento commisimus, & tradidimus, dieſque novem & septuaginta fluctuavimus. Verùm octogesima die, oriente jam sole repentè non procul conspicimus Insulam altam, arboribus consitam, non aspero fluctu circumsonantem: jam enim magnus procellæ impetus quieverat. Quam cùm adivissemus, & descendissemus, ut ex multa maris molestia diu humi jacuimus: deinde verò surreximus: & è nobis triginta delegimus qui ad navis custodiam remanerent, viginti verò qui mecum ad insulæ explorationem ascenderent. Per sylvam igitur tria circiter à mari stadia progressi, æneam columnam videmus, Græcis literis, sed exoletis & attritis inscriptam. Verba erant, Huc usque devenerunt Hercules & Bacchus. Erant autem vestigia duo in propinquo saxo, unum jugeris magnitudine, alterum minus: ita ut minus istud Bacchi, alterum Herculis esse mihi videretur. Tum adorato loco processimus, Nec dum longè abieramus, quum venimus ad fluvium, qui vino Chio simillimus fluebat. Fluxus autem copiosus multusque erat, adeò ut alicubi navibus esset pervius. Nobis verò in mentem venit, ut inscriptioni columnæ majorem multò fidem adhiberemus, cùm signa peregrinationis Bacchi animadverteremus. Cúmque fluminis principium investigare statuissem,

[1] Οἶνον ῥίζης] Similia apud Eustath. in Amorib. *Bourd.*

μαζῖν, ἀνήκεν δ' ἀπὸ τὸ ῥεῦμα. κὴ πηγὴν μὲν εἰπεῖν οὐ εἶχον αὐτῷ, πολλὰς δ', ἐ μεγάλας ἀμπέλους, πλήρεις βοτρύων. ἔρρεε δ' τὴν μίζαν ἐκ ρίζης, ἀνερρᾳ γαζων οἶνον διαυγῆ, ἀφ' ὧν ἐκίνειτο ὁ ποταμός. ἐνταῦθα δ' ἐ ἰχθῦς ὁ αὐτὸς πᾶσι ἰδίᾳ, οἷον μάλιστα ἐ τὴν χροιὰν κὴ τὴν γεῦσιν ὠμοιωκότας. ἡμεῖς γὰρ ἁλόντες αὐτῶν τινας, κὴ ἐμφαγόντες, ἐμεθύσθημεν, ἀμέλει, κὴ ἀνατρυγῶντες αὐτοὺς, οὐ ἐλάσκομεν τρυγὸς μεστούς. ὕστερον μέντοι ἐπινοήσαντες τοὺς ἄλλους ἰχθῦς, τοὺς λοιποὺς δ' ὕδατι δ' ἐφαμιγνῦντες, ἐκεραννυμεν τὸ σφοδρὸν τ οἰνοφλυγίας. τότε δὲ τ ποταμὸν παράσαντες, ἡ ἀλκυὼν ἐνταῦθα ἐνεργεῖ, εὕρομεν ἀμπέλων χρῆμα παράφορον. τὸ μὲν δὴ ἀπὸ τ γῆς, ὁ στέλεχος αὐτὸς, ἄκερνος, κὴ παχύς. τὸ δ' ἄνω, γυναῖκες ἦσαν, ὅσον οὐκ τ λαγόνων, ἅπαντ' ἔχουσαι τέλεια. τοιαύτην παρ' ἡμῖν τὴν Δάφνην γράφουσιν ἀρτὶ δ' Ἀπόλλωνι καταλαμβάνοντι, λαβεῖν δρυμόν. λοιπὸν δὲ τ δακτύλων ἄκραι ἐξεφύοντο αὐταῖς οἱ κλάδοι, κὴ μεσαὶ ἦσαν βοτρύων. κὴ μὲν κὴ τὰς κεφαλὰς ἐκόμων ἐλιχί τι, κὴ φύλλοις, κὴ βοτρύσι. προσελθόντας δ' ἡμᾶς, ἠσπάζοντο, κὴ ἐδεξιοῦντο, αἱ μὲν, Λύδιον, αἱ δὲ, Ἰνδικὴν, αἱ πλείσαι δ', τὴν Ἑλλάδα φωνὴν προϊέμεναι. κὴ ἐφίλουν δ' ἡμᾶς ἅπερ τοῖς σώμασιν. ὁ δ' φιληθεὶς, αὐτίκα ἐμέθυε, κὴ παρεφέροις ἦν. ὀρέπτεσθαι μὲν οὐ παρεῖχον δ' καρπὸν, ἀλλὰ ἠλγουν, κὴ ἔδοαν, ἀποσωρύσσοντες. αἱ δ', κὴ μίγνυσθαι ἡμῖν ἐπεθύμουν. κὴ δύο τινὲς τῶν ἑταίρων πλησιάσαντες αὐταῖς, οὐκ ἔτ' ἀπελύοντο, ἀλλ' οὐ τ αἰδοῖα ἐδέδεντο. συνεφύοντο γὰρ, κὴ συνέσεμ, adverso fluxu ascendi, atque ibi quidem nullum fontem inveni, sed magnas multasque vites uvis refertas: quarum cujusque ex radicibus guttæ limpidi vini fluebant, ex quibus flumen efficiebatur: in quo multos pisces colore & sapore vino maximè similes cernere erat. Ex quibus cùm aliquos piscati essemus ac comedissemus, temulenti evasimus: quos etiam præcidentes, fæce plenos inveniebamus. Sed postea re animadversa, commixtis piscibus aliis qui in aqua versantur, vini illius, unde vescuntur isti, vehementiam temperavimus. Trajecto autem flumine, quà trajici poterat, portentosas vites invenimus. Nam truncus inferior qui à terra surgit ramosus erat & crassus: superior autem mulieres erant, ab utero ferè sursum omnia perfecta habentes. Talem apud nos Daphnen describunt, quam cùm Apollo jam comprehenderet, in arborem versa est. A summis autem earum digitis exoriebantur palmites uvis pleni. Quin & capitibus pro comis inerant capreoli, & folia, & uvæ. Nos autem accedentes salutabant, & dextras jungebant: quarum aliæ Lydia, aliæ Indica, plurimæ Græca lingua loquebantur. Nos quoque ore deosculabantur, & qui osculum acceperat, illicò ebrius & mentis inops reddebatur. At fructum decerpi non sinebant, sed quum avellebatur, dolebant, & clamabant. Nobis autem commisceri gliscebant: duoque ex sociis cum illis congressi, solvi non potuerunt, sed ex pudendis connexi sunt. Statim enim coaluerunt, ac inter se radices egerunt.

ἐῤῥιζώθη. καὶ ἤδη αὐτοῖς κλάδοι ἦσαν οἱ δάκτυλοι, καὶ τοῖς ἕλιξι περιπλεκόμενοι, ὅσον ἀδίκου καὶ αὐτοὶ καρποφορήσειν ἔμελλον. καταλιπόντες δ' αὐτὰς, ἐπὶ ναῦν ἐφορμίζομεν. καὶ τοῖς ἀπολειφθεῖσι διηγούμεθα ἐλθόντες τά τε ἄλλα, καὶ τὴν ἐπίρασιν τὴν [1] συμπλοκὴν, καὶ τὴν ἀμπελομιξίαν. καὶ λαβόντες ἀμφορέας τινὰς, καὶ ὑδροῦσαμενοί τε ἅμα, καὶ οἰνισάμενοι, καὶ αὐτοῦ πλησίον αὐλισάμενοι, ἕωθεν ἀνήχθημεν ὑ σφόδρα βιαίου πνεύματος. περὶ μεσημβρίαν δ', οὐκ ἔτι τὴν νῆσον φαινομένης, ἄφνω τυφὼν ἐπιγενόμενος, καὶ περιδινήσας τὴν ναῦν, καὶ μετεωρίσας, [2] οἷον ἐπὶ σταδίους τρισχιλίους, οὐκ ἔτι καθῆκεν εἰς τὸ πέλαγος, ἀλλ' ἄνω μετέωρον ἐξηρτημένην, ἄνεμος ἐμπεσὼν τοῖς ἱστοῖς, ἔφερε κολπώσας τὴν ὀθόνιον. ἑπτὰ δ' ἡμέρας, καὶ τὰς ἴσας νύκτας ἀεροδρομήσαντες, ὀγδόῃ καθορῶμεν γῆν τινα μεγάλην ὑπὸ τῇ αὔρᾳ, καθάπερ νῆσον λαμπρὰν, καὶ σφαιροειδῆ, καὶ φωτὶ μεγάλῳ καιομένην. ὡρμισάμεθα δ' αὐτῇ, καὶ ἐρημισάμενοι, ἀπέβημεν. ἐπισκοποῦντες δὲ τὴν χώραν, διείσκομεν οἰκουμένην τε, καὶ γεωργουμένην. ἡμέρας μὲν οὖν, οὐδὲν αὐτόθι καθεωρῶμεν. νυκτὸς δ' ἐπιγενομένης, ἐφαίνοντο ἡμῖν ἄλλαι νῆσοι πλησίον, αἱ μὲν, μείζους, αἱ δ', μικρότεραι, πυρὶ τὴν χρόαν ὡμοιωμέναι. καὶ ἄλλη δέ τις γῆ κάτω, καὶ πόλεις ἐν αὐτῇ, καὶ ποταμοὶ ἔχυσαν, καὶ πελάγη, καὶ ὕλαι, καὶ ὄρη. ταῦτα μὲν τὴν καθ' ἡμᾶς οἰκουμένην εἰκάζομεν. δόξαν δ' ἡμῖν καὶ ἐπὶ πορρωτέρω

runt. Iamque digiti ipsis erant palmites, & capreolis circumimplicabantur, jamjamque fructum laturi erant. Quibus relictis ad navim fugimus: quò reversi, iis qui remanserant, cum alia narravimus, tum sociorum connectionem & commixtionem cum vitibus. Sumptis exinde amphoris, aquam simul, & è fluvio vinum hausimus, ac prope eum pernoctavimus. Diluculo autem, spirante non vehementi vento, solvimus. Meridie verò, cùm non appareret ampliùs insula, turbo repentè exorsus est, qui circumvolutam, & in sublime elevatam navim, ad ter mille ferè stadia, non jam in pelagus deposuit, sed sublatam suspendit, ingruensque ventus, sinuatum carbasum impulit. Septem ergo dierum, totidemque noctium iter per aërem emensi, octava die cernimus in aëre magnam quandam terram, velut insulam lucidam, rotundam, magna luce micantem: in quam delati, portumque ingressi descendimus. Tum regionem explorantes, comperimus eam habitari, & coli. Ibi interdiu nihil cernebamus, noctu aliæ insulæ nobis apparebant, hæ quidem majores, illæ verò minores, quarum color ignem referebat. Erat & alia subtus terra, quæ urbes & fluvios, & maria, & sylvas, & montes in se continebat, quam conjiciebamus eam esse, quæ à nobis incolitur. Sed cùm vellemus ulte-

1 Συμπλοκὴν ἐ] Hæc desunt in Cod. Florent. *Bourd.*
2 Οἷον] Quidam legendum putant ὅσον. Idem.

ρω προελθεῖν. ξυνελήφθημεν τοῖς Ἱππογύποις παρ' αὐτοῖς καλουμένοις, ἀπαντήσαντες. οἱ δ' Ἱππόγυποι, ὅπερ εἰσὶν ἄνδρες ἐπὶ γυπῶν μεγάλων ὀχούμενοι. καὶ καλοῦσιν ἵππους τοὺς ὀρνέους χρώμενοι, μεγάλοι γὰρ οἱ γῦπες, καὶ ὡς ἐπίπαν τριπέφαλοι. μόγις δ' ἄν τις τὸ μέγεθος αὐτῶν συνεῖδεν. νεὼς γὰρ μεγάλης φορτίδος ἴσα, ἔκαστον τῶν πτερῶν, μακρότερον καὶ παχύτερον φέρειν. τούτοις δὴ τοῖς Ἱππογύποις προστάττουσι περιπτομένοις τὴν γῆν, εἴ τις δύναιτο ξένον, ἄγειν ὡς τὸν βασιλέα. καὶ δὴ καὶ ἡμᾶς ξυλλαβόντες, ἄγουσιν ὡς αὐτόν. ὁ δ', ἀσπασάμενον, καὶ δεῖπνον ὁλοῦς εἰπόντος, Ἔλληνες ἄρα ἔφη ὑμεῖς ὦ ξένοι. συμφησάντων δ', πῶς δ' ἀφίκεσθε ἔφη τοσοῦτον ἀέρα διελθόντες; καὶ ἡμεῖς τὰ πᾶν αὐτῷ διηγούμεθα. καὶ ὃς ὀρξάμενον τὸ καθ' ἑαυτὸν ἡμῖν διεξιέναι, ὡς καὶ αὐτὸς ἄνθρωπος ὤν, τὸν μὲν Ἐνδυμίωνα, ἀπὸ τῆς ἡμετέρας γῆς κεκλεῦσθαι, ἁρπασθέντα ποτέ. καὶ ἀφικόμενον, βασιλεύσειε τῆς χώρας. εἶναι δὲ τὴν γῆν ἐκείνην ἣν λέγομεν ἡμεῖς, τὴν ἡμῖν νῦν φαινομένην σελήνην. ἀλλὰ θαῤῥεῖν τε παρεκελεύετο, καὶ μηδένα κίνδυνον ὑφορᾶσθαι. πάντα γὰρ ἡμῖν παρέσεσθαι ὧν δεόμεθα. ἐπὶ δὲ καθεστάναι ἔφη τὸν πόλεμον, ὃν ἐκφέρω τῶν περὶ τὸν ἥλιον κεκινημένων, ἀπάντων εὐδαιμονέστατα παρ' ἐμοὶ κεκοσμῆσθαι. καὶ ἡμεῖς ἠρόμεθα τίνες τε εἶεν οἱ πολέμιοι, καὶ τίνα αἰτίαν προφέροντες ἐπὶ τοσοῦτον ἐλάσειαν. ἔφη δὲ ὁ Ἐνδυμίων, ἐπὶ τὸν ἥλιον ἐλάσειν, ὅτι τὸν Φαέθοντα τὸν ἐκείνου υἱὸν ἀποκτείνας, ἐπὶ τὸν πατέρα ἐλθεῖν τιμωρούμενον. ἐπεὶ δὲ ἐπύθετο ἡμῶν ὅτι ἐν τῷ ἀνωτάτω ἐσμὲν τῆς γῆς, καὶ ὅτι ἐπέκεινα οὐκ ἔστιν ἔτι ἰέναι, ἐπεὶ μὴ πτερωτοῖς γε ὥσπερ οἱ Ἱππόγυποι, ἐκέλευε καὶ ἡμᾶς ἐπὶ τοὺς γῦπας ἀναβαίνειν, καὶ ἅμα ἕπεσθαι αὐτῷ. ἐπεὶ δὲ ἐπὶ τὸ στράτευμα ἀφικόμεθα, ἐπιλεξάμενος ἡμῶν ὅσοι ἦμεν ἐρρωμενέστατοι, ἐκέλευσε τοὺς ἄλλους ἀπιέναι ἐπὶ τὰ σφέτερα. ἡμῖν δὲ ἐπέταττε τοὺς γῦπας ἐλαύνειν, καὶ ἐπὶ τὸν ἥλιον ἄγειν. ἐπεὶ δὲ ἐπὶ τὸν ἥλιον

παν τ' Ἀφορᾶς. ὁ δ', Φαέθων φησὶν, ὁ τ' ὦ τῦ ἡλίου κατοικέντων βασιλεὺς, οἰκεῖται γὰρ δὴ κἀκεῖνο ὥσπερ καὶ ἡ σελήνη, πολὺν ἤδη χρόνον πολεμεῖ χοῦνον. ἤρξατο δ' ἐξ αἰτίας τοιαύτης. Τῶν ὦ τῇ ἀρχῇ τῇ ἐμῇπότε τὰς ἀπορωτάτους συναγαγὼν, ἐβουλήθην ἀποικίαν εἰς τ' ἐωσφόρον στεῖλαι, ὄντα ἔρημον, καὶ ὑπὸ μηδενὸς κατοικούμενον. ὁ τοίνυν Φαέθων φθονήσας, ὑπόλυσι τὴν ἀποικίαν, καὶ μέσον τ' πόρον ὑπαντήσας ἐπὶ τ' Ἱππομυρμήκων. τότε μὲ δὴ νικηθέντες, ἢ γὰρ ἡμῖν ἀπαράλοι τῇ παρασκευῇ, ἀνεχωρήσαμεν. νῦν δ', βούλομαι αὖθις ἐξενεγκεῖν τ' πόλεμον, καὶ διαγγεῖλαι τὴν ἀποικίαν. εἰ δὲ ἐθέλητε, κοινωνήσατέ μοι ὦ τάλε. χῶπως δ' ὑμῖν ἐγὼ παρέξω τ' βασιλικῶν ἵνα ἐκφέρω, καὶ τὴν ἄλλην ὅπλισιν. αὔριον δ' ποιησόμεθα τὴν ἔξοδον. ὅπως ἔφην ἐγὼ γνώσῃ, ἐπειδή σοι δικεῖ. τότε μὲ δὴ παρ' αὐτῷ ἐσπαθέντες, ἐμείναμεν. ἐωθεν δ' Ἀφικομένης, ἐπεσκόμεθα. καὶ γὰρ οἱ σκοποὶ πλησίον εἶναι ἐσήμαινον τὰς πολεμίας. τὸ μὲν δὴ πλῆθος τ' στρατιᾶς, δέκα μυριάδες ἐγένοντο, ἄνευ τῶν σκευοφόρων, καὶ τ' μηχανοποιῶν, καὶ τ' πεζῶν, καὶ τ' ξένων συμμάχων. τούτων δὲ ὀκτακισμύριοι μὲν ἦσαν οἱ Ἱππόγυποι, δισμύριοι δὲ, οἱ ἐπὶ τῶν λαχανοπτέρων. ὄρνιον δὲ καὶ τοῦτό ἐστι μέγιστον, αὐτὶ τ' πτερῶν λαχάνοις πάντῃ λάσιον. τὰ δ' ὠκύπτερα ἔχει, ῥιδακίνοις φύλλοις μάλιστα στοιχήσιμα. ἐπὶ δὲ τούτων, οἱ Κεγχροβόλοι τεταγμένοι, καὶ οἱ Σκορδομάχοι. ἦλθον δὲ καὶ ἀπὸ τ' ἄρκτου Συμμάχοι, πεζισμύριοι μὲν Ψυλλοτοξόται, πεντακισμύριοι δὲ Ἀνεμοδρόμοι. τούτων δὲ, οἱ μὲν

quæque dissidii causa. Tum ille, Phaëton, inquit, Solis incolarum rex, ille enim incolitur sicuti & Luna, jamdiu bellum contra nos gerit. Cœpit autem hac de causa. Ego olim pauperrimis quibusque, qui erant in meo regno, collectis, coloniam in Luciferum, tunc desertum & à nemine habitatum, mittere volui. Phaëthon autem invidia commotus, transitum prohibuit, medio in itinere in Hippomyrmecibus occurrens. Tunc quidem victi, non enim apparatu æquales eramus, secessimus. Nunc autem denuo bellum inferre, & coloniam accersere volo. Si velitis igitur, estote socii expeditionis, unumque ex regiis vulturibus unicuique, aliamque armaturam præbebo: & cras proficiscemur. Ita fiat, inquam, siquidem hæc tua est sententia. Tunc epulis ab ipso excepti, mansimus. Diluculo autem, quoniam ab exploratoribus hostes appropinquare nunciabatur, acies instructa est nobis excitatis. Quare exercitus constabat centum millibus, exceptis lixis, & machinarum fabris, peditibus & conductitiis militibus. Horum autem octinginta millia erant Hippogypi, & eorum qui à Lachanopteris vehebantur, viginti millia. Avis etiam hæc est maxima, oleribus undiquaque loco pennarum hirta. Quæ verò ex his velociores erant, pennas habebant lactucæ foliis maximè similes. His vecti Cenchroboli, & Scorodomachi ordinantur. Venerunt etiam à Septentrione auxiliares copiæ, Psyllotoxotæ numero triginta millia, Anemodromi quinquaginta millia. Ex his quidem Psyl-

τυλοτοξότ), ἐπὶ ψυλλῶν μεγάλων ἱππάζονται. ὅθεν καὶ τὴν ὠνομασίαν ἴσχουσι. μέγεθος τῶν ψυλλῶν, ὅσον δώδεκα ἐλέφαντες. οἱ μὲν Ἀνεμοδρόμοι, πτερὰ μὲν ἔχουσι, φέρονται δὲ ἐν τῷ ἀέρι ἄνω τῶν πτερῶν. οἱ δὲ τροχῷ τὴν φορὰν, τοιοῦτοι. χιτῶνας ποδήρεις ὑποζωσάμενοι, καλπώσαντες αὐτοὺς τῷ ἀνέμῳ, καθάπερ ἱστία, φέρονται ὥσπερ τὰ σκάφη. τὰ πολλὰ δὲ οἱ τοιοῦτοι ἐν ταῖς μάχαις πελτασταὶ εἰσιν. ἐλέγοντο δὲ καὶ ἀπὸ τῶν ὑπὲρ τὴν Καππαδοκίαν ἀστέρων ἥκειν, Στρουθοβάλανοι μὲν, ἑπτακισμύριοι, Ἱπποκόμοροι δὲ, πεντακισχίλιοι. τούτους ἐγὼ οὐκ εἶδα μὴν. ἀφίκοντο. διὸ καὶ οὐδὲ γράψαι αὐτῶν τὰς φύσεις ἐτόλμησα. περαίτερα γὰρ καὶ ἄπιστα περὶ αὐτῶν ἐλέγετο. αὕτη μὲν ἦν Ἐνδυμίωνος ἡ δύναμις. σκευὴ δὲ πάντων ἡ αὐτή. κερκὶς μὲν ἀπὸ τῶν κυάμων. μεγάλοι γὰρ παρ' αὐτοῖς οἱ κύαμοι καὶ καρτεροί. θώρακες δὲ φολιδωτοὶ πάντες, ἐρμίνιοι. τὰ γὰρ λέπη τῶν ἐρμίνων συράπτοντες, ποιοῦσι θώρακας. ἄρρηκτοι δὲ οἱ κλῆτες γίνονται ἐκ τοῦ λέπους, ὥσπερ κέρας. ἀσπίδες δὲ καὶ ξίφη, οἷα τὰ Ἑλλήνων. ἐπὶ δὲ καιροῦ ἦν, ἐτάξαντο ὧδε. τὸ μὲν δεξιὸν κέρας, εἶχον οἱ Ἱππόγυποι. καὶ ὁ βασιλεὺς τοὺς ἀρίστους περὶ αὐτὸν ἔχων. καὶ ἡμεῖς ὃν τούτοις ἦμεν. τὸ δὲ εὐώνυμον, οἱ Λαχανοπτεροί. τὸ μέσον δὲ, οἱ σύμμαχοι, ὡς [1] ἕκαστοι. τὸ δὲ πεζὸν, ἦσαν μὲν ἀμφὶ τὰς ἑξακισχιλίας μυριάδας, ἐτάχθησαν δὲ ὧδε. θώρακας περὶ αὐτοῖς πολλοὶ, καὶ μεγάλοι γίνονται, πολὺ τῶν Κυκλάδων νήσων

lotoxotæ in magnis pulicibus equitant, unde & appellationem habent. Pulicum verò magnitudo est circiter duodecim elephantorum. Anemodromi autem sunt pedites, & sine pennis in aëre feruntur. Modus autem quo feruntur talis est. Succingunt talares tunicas, quibus velorum instar sinuatis, tanquam naves aguntur. hi autem in præliis plerumque sunt peltati. Dicebantur autem ab his stellis quæ Cappadociæ imminent, adventaturi Struthobalani numero septuaginta millia, Hippogerani quinquaginta millia. Hos ego non vidi, quia non venerunt. Ideo neque ipsorum naturas describere ausim: etenim portentosa & incredibilia de his dicebantur. Et is quidem erat Endymionis exercitus. Omnium armatura eadem. Fabales erant galeæ: magnæ autem apud illos & duræ sunt fabæ. Loricæ squameæ, ex lupinis omnes, Loricas enim ex consutis lupinorum siliquis conficiunt. Lupini autem siliqua, tanquam cornu ibi nascitur infragilis. Scuta, & enses sunt quales Græcorum. Vbi verò se ei obtulit occasio, sic in aciem instructi sunt. Dextrum cornu, Hippogypi tenebant, & rex, circa se optimos quosque habens, inter quos nos etiam eramus. Lævum Lachanopteri. Medium auxiliarii utique singuli. Peditatus autem circiter sex millibus myriadum constabat: qui sic in aciem instructi sunt. Aranearum apud illos multæ ac magnæ sunt, Cycladibus insulis unaquæque mul-

[1] Ἕκαστοι] Angl. ὡς ἐκάστοις ἐδόκει. Bourd.

[1] Ἀν-

ἴκμενος μείζων. τύτοις ὡρθώσαντο διυφῆναι τ μεταξὺ τ Σελήνης, καὶ ἔ ἐωσφόρου ἀέρα. ὡς δὲ τάχιστα ἐξεπράσαντο, καὶ πεδίον οἱ ἐπέτειναν, ἐπὶ τύτῳ παρέτεινε τὸ πεζόν. ἡγεῖτο δὲ αὐτῶν, Νυκτερέων ὁ Εὐδιανακτίδου. τρίτος αὐτός. τῶν δὲ πολεμίων, τὸ μὲν εὐώνυμον, εἶχον οἱ Ἱππομύρμηκες. καὶ ἐν αὐτοῖς, ὁ Φαέθων. θηρία δέ ἐστι μέγιστα, ὑπέρογκα, τοῖς πυρ ἡμῶν μύρμηξι ὡρθοτοικότα, πλὴν ἔ μεγέθει. ὁ γὰρ μέγιστος αὐτῶν, καὶ διπλεθρίου ἦν. ἐμάχοντο δὲ, οὐ μόνον οἱ ἐπ' αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ μάλιστα τοῖς κέρασιν. ἐλέγοντο δὲ ὅτοι εἶναι ἀμφὶ τὰς πέντε μυριάδας. ἐπὶ δὲ ἔ δεξιᾷ αὐτῶν, ἐτάχθησαν οἱ Ἀεροκώνωπες, ὄντες καὶ ὅτοι ἀμφὶ πέντε μυριάδας, πάντες τοξόται, κώνωψι μεγάλοις ἐποχούμενοι. μεθ' οὓς τύτους, οἱ [1] Ἀεροκόρδακες. ψιλοί τε ὄντες. καὶ πεζοί. πλὴν μάχιμοί γε καὶ ὅτοι. πορρώτην γὰρ ἐσφενδόνων ῥαφανίδας ὑπερμεγέθεις. ὁ γλαγέτης ὑπὸ ἐπολίζοι ἀντέχειν ἐδύνατο. ἀπέθνησκε δὲ, [2] δυσοσμίας πόνος αὐτίκα τῇ τραύματι ἐπιγιγνομένης. ἐλέγοντο δ' [3] χεῖσι τὰ βέλη μελάχης ἰῷ. ἐχόμενοι δ' αὐτῶν, ἐπέχοντο οἱ Καυλομύκητες, ὁπλῖται ὄντες, καὶ ἀγχέμαχοι τὸ πλῆθος μύριοι. ἐκλήθησαν δ' Καυλομύκητες, ὅτι ἀσπίσι μὲν μυκητίνοις ἐχρῶντο, δόρασι, δὲ καυλίνοις, τοῖς ἀπὸ τῶ ἀσπαράγου. πλησίον δ' αὐτῶν, οἱ Κυνοβάλανοι ἵδρυντο, ὃς ἔπιψαν αὐτῷ οἱ τ Σείριον κατοικοῦντες, πενταμυριάδες μείζονες. τύτοις ὡρθώσαντο διυφῆναι τ μεταξὺ τ Σελήνης, καὶ ἔ ἐωσφόρου ἀέρα. ὡς δὲ τάχιστα ἐξεπράσαντο, καὶ πεδίον οἱ ἐπέτειναν, ἐπὶ τύτῳ παρέτεινε τὸ πεζόν. ἡγεῖτο δὲ αὐτῶν, Νυκτερέων ὁ Εὐδιανακτίδου. τρίτος αὐτός. τῶν δὲ πολεμίων, τὸ μὲν εὐώνυμον, εἶχον οἱ Ἱππομύρμηκες. καὶ ἐν αὐτοῖς, ὁ Φαέθων. θηρία δέ ἐστι μέγιστα, ὑπέρογκα, τοῖς πυρ ἡμῶν μύρμηξι ὡρθοτοικότα, πλὴν ἔ μεγέθει. ὁ γὰρ μέγιστος αὐτῶν, καὶ διπλεθρίου ἦν. ἐμάχοντο δὲ, οὐ μόνον οἱ ἐπ' αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ μάλιστα τοῖς κέρασιν. ἐλέγοντο δὲ ὅτοι εἶναι ἀμφὶ τὰς πέντε μυριάδας. ἐπὶ δὲ ἔ δεξιᾷ αὐτῶν, ἐτάχθησαν οἱ Ἀεροκώνωπες, ὄντες καὶ ὅτοι ἀμφὶ πέντε μυριάδας, πάντες τοξόται, κώνωψι μεγάλοις ἐποχούμενοι. μεθ' οὓς τύτους, οἱ [1] Ἀεροκόρδακες. ψιλοί τε ὄντες. καὶ πεζοί. πλὴν μάχιμοί γε καὶ ὅτοι. πορρώτην γὰρ ἐσφενδόνων ῥαφανίδας ὑπερμεγέθεις. ὁ γλαγέτης ὑπὸ ἐπολίζοι ἀντέχειν ἐδύνατο. ἀπέθνησκε δὲ, [2] δυσοσμίας πόνος αὐτίκα τῇ τραύματι ἐπιγιγνομένης. ἐλέγοντο δ' [3] χεῖσι τὰ βέλη μελάχης ἰῷ. ἐχόμενοι δ' αὐτῶν, ἐπέχοντο οἱ Καυλομύκητες, ὁπλῖται ὄντες, καὶ ἀγχέμαχοι τὸ πλῆθος μύριοι. ἐκλήθησαν δ' Καυλομύκητες, ὅτι ἀσπίσι μὲν μυκητίνοις ἐχρῶντο, δόρασι, δὲ καυλίνοις, τοῖς ἀπὸ τῶ ἀσπαράγου. πλησίον δ' αὐτῶν, οἱ Κυνοβάλανοι ἵδρυντο, ὃς ἔπιψαν αὐτῷ οἱ τ Σείριον κατοικοῦντες, πενταμυριάδες μείζονες.

multò major. Has jussit intexere medium aëris, quod à Luna in Luciferum diffunditur. Quod ubi primùm fecerunt, campumque straverunt, in eo peditatum instruxit, cui præerat Nycterion Eudianactis filius. Tertius ipse. Hostium autem lævum cornu tenebant Hippomyrmeces, inter quos medius Phaëthon. Bestiæ autem sunt maximæ, alatæ, formicis nostris assimiles, excepta magnitudine. Harum maxima duorum erat jugerum. Non solùm autem qui ipsis insidebant, sed etiam ipsæ maximè cornibus pugnabant: & horum quinquaginta ferè millia esse dicebant. In dextro autem collocati sunt Aëroconopes quorum quinquaginta ferè millia erant, omnes sagittarii, magnis culicibus insidentes. Post hos autem Aërocordaces, expediti quidem illi ac pedestres, verùm bellicosi: nam raphanos ingentes eminus vibrabant, quibus qui fuerat percussus ne paulum quidem resistere poterat, & fœtore ulceri protinus superveniente moriebatur. Nam sagittæ malvæ veneno delibutæ dicebantur. Hos juxta constituti Caulomycetes armati, cominus pugnantes, numero decies mille. Dicuntur autem Caulomycetes, quoniam scutis quidem fungeis utebantur; hastilibus verò asparagorum virgultis. Collocati sunt prope ipsos Cynobalani quinquies mille, quos Sirii canis incolæ ipsi miserunt. Et

1 Ἀεροκόρδακες] Interpres sequutus est Anglicanum Cod. in quo Ἀεροκέρκακες. Bourd.

2 Δυστσμίας] Angl. δυσωδίας. Idem.

3 Χεῖσι] Vt in Nigr & in Tox. *Bourd.*

κιχίλιοι. καὶ ἦσαν οἱ ἄνδρες κυνοπρόσωποι, ἐπὶ βαλάνων πτερωτῶν μαχόμενοι. ἐλέγοντο δὲ κἀκείνων ὑστερίζειν τὲ συμμάχων, ὡς τι ἀπὸ τῆς Γαλαξίης μετεπέμποντο σφενδονήτας, καὶ οἱ Νεφελοκένταυροι. ἀλλ' ἐκεῖνοι μὲν, τῆς μάχης ἤδη κεκραμένης ἀφίκοντο, ὡς μήποτε ὄφελον. οἱ σφενδονῆται δὲ, ὅλοι ὅλως παρεγένοντο. διόπερ φασὶν αὐτοῖς ὕστερον ὀργισθέντα τὲ Φαέθοντα, πυρπολῆσαι τὴν χώρην. τοιαύτη μὲν καὶ Φαέθοντος ἐπὶ Δρομεδῆι. συμμίξαντες δὲ, ἐπειδὴ τὰ σημεῖα ἤρθη, καὶ ἀγχήσαντο ἑκατέρων οἱ ὄτοι, τούτοις δὴ αὐτὰ σαλπιγκτῶν χρῶνται, ἐμάχοντο. καὶ τὸ μὲν εὐώνυμον τὲ Ἡλιωτῶν, αὐτίκα ἔφυγε καὶ ἐς χεῖρας δεξάμενοι τοὺς Ἱπποπόδας. καὶ ἡμεῖς ἐπόμενοι κτείνοντες. τὸ δεξιὸν δὲ αὐτῶν, σκεπτὶ ἔτι ἐπὶ τὸ ἡμέτερον εὐώνυμον. καὶ ἐπεξῆλθον οἱ Ἀεροκώνωπες διώκοντες, ἄχρι ὅτου τοὺς πεζούς. σὺν τοῖσδε δὲ κἀκείνων ἐπιθορόντων, ἔφυγον ἐπικλίναντες, καὶ μάλιστα ἐπὶ ἤθοντο τοὺς ἐπὶ τὸ εὐώνυμον σφῶν νενικημένους. τὸ δὲ πρόσθεν λαμπρὰς γλυφομένης, πολλοὶ μὲν ζῶντες ἠλίσκοντο, πολλοὶ δὲ καὶ ἀπεθνῆσκον. καὶ τὸ αἷμα ἔῤῥεε. πολὺ μὲν ἐπὶ τὲ νεφῶν, ὥστε καὶ βάπτεσθαι, καὶ ἐρυθρὰ φαίνεσθαι, οἷα παρ' ἡμῖν δυομένου τὲ ἡλίου, φαίνονται. πολὺ δὲ καὶ εἰς τὴν γῆν κατίσχειν, ὡς τε μὴ εἰκάζειν, μὴ ἄρα τοιοῦτο πρὸς καὶ πάλαι ἄνω γεγονέναι, Ὅτε μετὰ Διὸς αἵματι ὗσαι τὸ Δία ἐπὶ τῷ τὲ Σαρπηδόνος θανάτῳ. ἀπαρέψαντες δὲ ἀπὸ τὲ διώξεως, οὐδὲ τρόπαια ἐστήσαμεν, τὸ μὲν, ἐπὶ τὲ ζηρυχίων τὲ πεζομαχίας. τὸ δὲ τὲ ἀεροναχίας, ἐπὶ τὲ νεφῶν. ἄσπερ δὲ τῶν γενομένων, ἠγγέλθη-

Et hi canina facie homines, alatis glandibus invecti pugnabant. Dicebant autem posteriores venire aliquos ex commilitonibus, funditores scilicet, quos ex Galaxia advocaverat, & Nephelocentauros: qui commisso prælio advenerunt. At utinam nunquam venissent. Sed funditores non venerunt omnino. Quare iratum illis Phaëthontem, igne regionem vastasse ajunt. Et is quidem Phaëthontis exercitus erat. Postquam verò signa erecta sunt, & utrorumque asini ruditu constrepuêre, nam his tubicinum loco utuntur, congressi pugnarunt. Tum lævum cornu Heliotarum protinus aufugit, quia venientes ad manus Hippogypos non sustinuit: quos secuti interficiebamus. Interea verò dextrum illorum cornu, finistrum nostrum superabat: quum etiam egressi Aëroconopes ad pedites usque insequebantur, qui opem hîc ferentibus illis, declinantes fugerunt, & maximè quum devictum. Latus lævum sensérunt. Illis in fugam insignem conversis: multi vivi capti sunt, multi etiam cæsi, quorum sanguis fluebat, multus quidem in ipsas nubes, ita ut colore rubro inficerentur, & apparerent quales apud nos occidente sole cernuntur: multus etiam in terram stillabat: ita ut conjicerem, num tale quid olim in cœlo contigisset, quum in morte Sarpedonis Iovem sanguine pluisse Homerus existimavit. Posteaquam fugatis illis reversi sumus, duo trophæa statuimus, unum pedestris pugnæ in telis aranearum commissæ, alterum aeriæ in nubibus confertæ. His modò peractis, nunciatum est

ab

τὸ ὑπὸ τῶ σκοπῶν οἱ Νεφελοκέντ-
ταυροι, προσπελάσοντας. ὡς ἤδη
πρὸ τῆ μάχης ἐλθεῖν τῷ Φαέθοντι.
καὶ δὴ ἐφαίνοντο προσιόντες, θέα-
μα ἀπιστότατον, ἐξ ἵππων πτερω-
τῶν, καὶ ἀνθρώπων συγκείμενοι. μέ-
γεθος δ, τῶν μὲν ἀνθρώπων, ὅσον
[1] τῆ Ῥοδίων Κολοσσῆ ἐξ ἡμισείας
ἐς τὸ ἄνω. τῶν δ' ἵππων, ὅσον
νεὼς μεγάλης φορτίδος. τὸ μέντοι
πλῆθος αὐτῶν, οὐκ ἀνέγραψα,
μὴ τῷ καὶ ἄπιστον δόξῃ. τοσοῦτον
λέγω. ἡγεῖτο δ αὐτῶν ὁ ἐκ τῆ Ζω-
διακῆ τοξότης. ἐπεὶ δ ἤσθοντο τὸς
φίλους νενικημένους, ἐπὶ τῷ Φαέθον-
τα ἔπεμπον ἀγγελίαν αὖθις ἐπέναι.
αὐτοὶ δ ἀφηπερώμενοι, ἐπεφερομέ-
νοις ἐμπίπτουσι τοῖς σελληναίοις, ἀ-
πήκτοις περὶ τὴν δίωξιν καὶ τὰ λά-
φυρα διεσκεδασμένοις. καὶ πάν-
τας μὲν τρέπουσιν. αὐτὸν δ τὸν βα-
σιλέα κραδιώκουσι πρὸς τὴν πόλιν, καὶ τὰ πολίσματα τῶν ὀρνέων αὐ-
τῆ κτείνουσιν. ἀναστασας δ καὶ τὰ
τρόπαια, καὶ κατέδραμον ἅπαν τὸ
πεδὸν τῶ δρυοχῶν πλέον ὑφασμένον.
ἐμὲ δ, καὶ δύο τινὰς τῶν ἑταίρων,
ἐζώγρησαν. ἤδη δ παρῆν καὶ ὁ
Φαέθων. καὶ αὖθις ἄλλα τρόπαια
ὑπ' ἐκείνων ἵστατο. ἡμεῖς μὲν δὴ
ἀπηγόμεθα ἐς τὸ ἥλιον αὐθημερόν,
τὴ χέρε ὀπίσω δεδεμένοι δραχίσι
ἀπηκριμμένοις. οἱ δ, πολιορκεῖν μὲν
οὐκ ἔγνωσαν τὴν πόλιν. ἀναστρέ-
ψαντες δ, τὸ μεταξὺ δ' ἀέρος ἀ-
πετείχιζον, ὥστε μηκέτι τὰς αὐγὰς
ἀπὸ δ ἡλίε πρὸς τὴν σελήνην δήκειν. τὸ δ τεῖχος, ὧ διπλῆν πε-
φιλωτόν. ὥστε σαφὴς ἔκλειψις
τ σελήνης ἐγένετο. καὶ νυκτὶ διηνε-
κεῖ, πᾶσα κατέσχετο. πιεζομένω δ
τούτοις ὁ Ἐνδυμίων, πέμψας, ἱκέτευε
καθελεῖν τὸ οἰκοδόμημα, καὶ μὴ

ab exploratoribus Nephelocentauros adventare, quos Phaëthonti ante prælium adveniſſe oportuiſſet. Hi quum adfuerunt, ſpectaculum incredibile præbuerunt, ex equis alatis, & hominibus compoſiti. Magnitudo horum erat ex dimidio corpore ſurſum quanta Rhodii Coloſſi: equorum verò, quanta magnæ navis onerariæ. Multitudinem ipſorum equidem non ſcripſi, ne cui incredibilis videatur, tanta erat. Præfectus illis erat Zodiaci Sagittarius. Vbi autem devictos amicos cognoverunt, nuncium Phaëthonti miſerunt, ut rediret. Tum ipſi inſtructa acie irruerunt in Selenitas turbatos, & ab hoſtium fuga inconditos, & ad auferenda ſpolia diſperſos, quos omnes in fugam vertunt, adeoque regem ipſum ad urbem uſque perſequuntur, ejuſque quam plurimas aves conficiunt. Avulſerunt etiam trophæa, totumque campum ab araneis contextum decurrerunt: me quoque duoſque ex ſociis vivos ceperunt. Iamque & Phaëthon aderat: & ſub illis alia trophæa ſtatuerunt. Nos autem ipſo die ad Solem deducti ſumus, manibus à tergo araneæ ſegmento illigatis. Hi civitatem non obſidere decreverunt: ſed reverſi medium aëris vallaverunt: ita ut non amplius radii Solis ad Lunam pervenirent. Duplex autem erat murus, nubeus, ita ut Lunæ manifeſta defectio facta fuerit, & continua nocte tota oppreſſa. Quare preſſus Endymion, miſit legatos qui orarent ut hoc ædificium de-

[1] Τῆ Ῥοδίων] Angl. Rhodiæ. Bourd.

[1] Ἀλλ'

σφᾶς ἐξιόντων ἐς σκότον βιοτεύσειν. ὑπῃσχνεῖτο δὲ καὶ φόρους πλίσιν, καὶ σύμμαχος ἕπεσθαι, καὶ μηκέτι πολεμήσειν. καὶ ὁμήρους, ἐπὶ τούτοις, δώσειν ἤθελεν. οἱ δὲ περὶ τὸν Φαέθοντα, γνωμῶν δὶς συγκλήτου, τῇ πρεσβείᾳ μὲν, οὐδὲν παρέλυσαν τὸ ὀργῆς. τῇ ὑστεραίᾳ δὲ, μετέγνωσαν. καὶ ἐγένετο ἡ εἰρήνη ἐπὶ τούτοις. καὶ τάδε συνέβησαν ποιήσασθαι οἱ Ἡλιῶται καὶ οἱ σύμμαχοι αὐτῶν Σελλιῶται καὶ τοὺς συμμάχους, ἐπὶ τῷ καθελοῦσαι μὲν τὸν Ἡλιώτας τὸ ἀμφίχυσμα, καὶ μηκέτι ἐς τὸν σελλίου ἐσβάλλειν. ἀποδοῦναι δὲ καὶ τοὺς αἰχμαλώτους, ῥητῶν ἑκάστῳ χρημάτων. τοὺς δὲ Σελλιώτας, ἀφεῖναι μὲ αὐτονόμους τοὺς γε ἄλλους ἀστέρας. ὅπλα δὲ μὴ ἐπιφέρειν τοῖς Ἡλιώταις. συμμαχεῖν δὲ τῇ ἀλλήλων, ἤν τις ἐπὶ-φοβῇ· δὲ ὑποτελεῖν ἑκάστῳ ἔτους τὸ βασιλέα τῶν Σεληνιτῶν τῷ βασιλεῖ τῶν Ἡλιωτῶν, δρόσου ἀμφορέας μυρίους. καὶ ὁμήρους δὲ σφῶν αὐτῶν δώσειν μυρίους. τῷ δὲ ἀποικίαν τὴν εἰς τὸ Ἐωσφόρου, κοινὴν πεῖσαι, καὶ μετέχειν τὸ ἄλλων τὸ βουλόμενον. ἐγγράψαι δὲ τοὺς συμμάχους στήλῃ ἠλεκτρίνῃ, καὶ ἀνασῆσαι ἐν μέσῳ τῷ ἀέρι ἐπὶ τοῖς μεθορίοις. ὤμοσαν δὲ Ἡλιωτῶν μὲν, Πυρωνίδης, καὶ Θερίτης, καὶ Φλόγιος. Σεληνιτῶν δὲ, Νύκτωρ, καὶ Μήνιος, καὶ Πολυλαμπής. τοιαύτη μὲν ἡ εἰρήνη ἐγένετο. δύσις δὲ τὸ τεῖχος καθῃρέθη, καὶ ἡμᾶς τοὺς αἰχμαλώτους ἀπέδοσαν ἐπὶ δὲ ἀφικόμεθα ἐς τὸν σελήνην, ὑπήντιαζον ἡμῖν, καὶ ἠσπάζοντο μὲ δακρύων, οἵ τε ἐπιγροι, καὶ ὁ Ἐνδυμίων αὐτός. καὶ ὁ μὲν, ἠξίου μένειν τε παρ' αὐτῷ, καὶ κοινωνεῖν τὸ ἀποικίας, ὑπισχνούμενος δώσειν καὶ γαμετὴν τὸ ἑαυτοῦ παῖδα. γυναῖκες γὰρ οὐκ εἰσὶ παρ' αὐτοῖς.

demolirentur, nec sinerent se in tenebris versari. Quod ut consequeretur, promittebat se tributa persoluturum, belli socium futurum, nec amplius bellum illaturum. Insuper & obsides offerebat. Phaethon autem & socii bis convocato concilio, primò quidem in ira perstiterunt, postremò sententiam mutarunt. Ac pacis conditiones hujusmodi fuerunt. Fœdus inierunt Heliotæ & horum socii cum Selenitis eorumque sociis, hac lege ut Heliotæ vallum dejiciant, neque posthac Lunam invadant, statutoque precio captivos reddant. Selenitæ verò ut stellas alias liberas dimittant, arma non amplius Heliotis inferant: vicissim autem opem ferant, siquis invaserit: tributum verò quotannis pendat rex Selenitarum regi Heliotarum, decies mille roris amphoras, & de suis decies mille det obsides: missa verò ad Luciferum colonia fiat communis, & qui volet, aliorum sit particeps. Tum fœdera columnæ electrinæ insculpantur, medioque in aëre in confiniis erigatur. Ex Heliotis fidem dederunt Pyronides, Therites, & Phlogius: ex Selenitis, Nyctor, Menius, & Polylampes. Facta est pax ittiusmodi. Confestim murus eversus est, nosque captivos reddidère. Vbi ad Lunam reversi sumus, cùm socii tum Endymion ipse nobis obviam venerunt, & cum lachrymis salutarunt. Atque hic quidem rogabat, & ut apud se maneremus, communique colonia uteremur, & mihi filium (nam apud ipsos mulieres nullæ sunt) nuptui collocaturum polli-

cce-

ἐγὼ δ' ἠθελησα ἐπιδύμην, ἀλλ' ἠξίουν ἀπαπεμφθῆναι κάπω εἰς τὴν θάλασσαν. ὡς δ' ἔγνω ἀδύνατον ὂν πείθειν, ἀπαπέμπει ἡμᾶς, ἑπτὰς ἐπ' ἡμέρας, ἃ δ' ἐν τῷ μεταξὺ διατρίβων ἐν τῇ σελήνῃ, κατενόησα, καινὰ, καὶ παράδοξα, τοῦτα βούλομαι εἰπεῖν. Πρῶτα μὲν τὸ μὴ ὁμογενεῖς γυναικῶν γίνεσθαι αὐτοὺς, ἀλλ' ἀπὸ τῶν ἀρρένων. γάμοις γὰρ τοῖς ἄρρεσι χρῶνται. καὶ ἀεὶ ὀγδοηκοντούτεις ὅλως ἴσασι. μέχρι μὲν γὰρ πέντε καὶ ἑκατὸν ἐτῶν, γαμεῖ ἕκαστος. ἀπὸ δὲ τούτων, γαμεῖ αὐτός. κύουσι δὲ οὐκ ἐν τῇ νηδύϊ, ἀλλ' ἐν ταῖς γαστροκνημίαις. ἐπειδὰν γὰρ συλλάβῃ τὸ ἔμβρυον, παχύνεται ἡ κνήμη. καὶ χρόνῳ ὑστέρῳ διατεμόντες, ἐξάγουσι νεκρόν. σωθέντες δὲ αὖτε ὑπὸ τοῦ ἄνεμου κεχηνότα, ζωοποιοῦσι. δοκεῖ δέ μοι καὶ εἰς τοὺς Ἕλληνας σπεῦδον ἥκειν τὸ γαστροκνημίας τίθεσθαι, ὅτι περ ἐκείνοις ἀντὶ γαστρὸς κυοφορεῖ. μεῖζον δὲ τούτου ἄλλο διηγήσομαι. γίνονται ἐξ αὐτῶν ἄνδρες, οἱ καλούμενοι Δενδρῖται. γίνεται δὲ τρόπον τοῦτον. ὅταν ἀνθρώπου τὸ δεξιὸν ἀπαπέμψαντες, ἐν γῇ φυτεύσωσι. ἐκ δ' αὐτοῦ, δένδρον ἀναφύεται μέγιστον, σάρκινον, οἷον φαλλός. ἔχει δὲ καὶ κλάδους, καὶ φύλλα. ὁ δὲ καρπὸς, ἔστι βάλανοι πηχυαῖοι τὸ μέγεθος. ἐπειδὰν δὲ πεπαγῶσι, τρυγήσαντες αὐτὰς, ἐκκολάπτουσι τοὺς ἀνθρώπους. αἰδοῖα μὲν οὐκ ἀποδεδεμένα ἔχουσιν. οἱ μὲν, ἐλεφάντινα. οἱ δὲ πένητες αὐτῶν, ξύλινα. καὶ ἀεὶ τούτων ὀχοῦνται, καὶ θωπεύουσι ταῖς γαμεταῖς αὐτῶν. ἐπειδὰν δὲ γηράσῃ ὁ ἄνθρωπος, οὐκ ἀποθνήσκει, ἀλλ' ὥσπερ καπνὸς ἀφανιόμενος,

licebatur. At ego nequaquam parui, ſed dimiſſionem in mare popoſci. Is verò ut cognovit ſe non perſuaſurum, nos ſeptenis diebus convivio exceptos dimiſit. Quæ autem interim dum apud Lunam commorabar, animadverti nova, & incredibilia, hæc narrare volo. Primùm quidem illi ex mulieribus non gignuntur, ſed ex maribus: maſculis enim nuptiis utuntur: ac neque nomen mulieris omnino norunt. Quare ad quintum & vigeſimum uſque annum quiſque nuptum datur: exinde nuptum accipit. Concipiunt non in ventre, ſed in ſuris. Concepto fœtu, crus craſſeſcit, tandem ſuo tempore præcidentes, mortuos educunt: tum expoſitos illos ad ventum hiantes, vitæ tradunt. Atque inde mihi ad Græcos veniſſe videtur illud gaſtrocnemiæ nomen, quod apud illos ventris loco ſura concipit. Sed aliud hoc majus dicam. Genus hominum apud illos eſt, qui Dendritæ dicuntur. Hi hoc modo naſcuntur. Dextrum hominis teſticulum in terra plantant: ex eoque exoritur arbor maxima, carnea, ceu priapus, habetque ramos, & folia, fructus verò ſunt cubitales glandes: quas quum maturæ fuerint, decerpunt, & ex iis homines excludunt. Pudenda autem habent appoſititia, quidam eburnea, pauperes verò lignea, quibus coëunt, & conjugibus miſcentur. Poſtquam autem ſenuerit aliquis, non moritur, ſed in fumum reſolutus aër

1 Ἀλλ' ἐν ταῖς γαστροκνημίαις] Ioſephus Acoſta Hiſtoriæ Indicæ cap. 38. lib. 4. Marc.

1 Περι-

ἀὴρ χίγνε). πεφὴ δὲ πᾶσιν ἡ αὐτή. ἐπειδὰν γὰρ πῦρ ἀνακαύσωσι, βατράχους ὀπτῶσιν ἐπὶ τῶ ἀνθράκων. πολλοὶ δὲ παρ' αὐτοῖς εἰσι τὸ ἀέρα πετόμενοι. ὀπτωμένων δὲ, [1] περικαθεύδοντες, ὥσπερ δὴ ὀψοτρώγουσι, λάπτουσι τὸ ἀναθυμιώμενον κρεῶν. πίνουσι δὲ ὠχρὸν). οἶνον μὲν δὴ τοῖσδε) τινὲς τῶν, ποτὸν δὲ αὐτοῖς ἐστι, ἀφρῷ ἀποβλιβόμενον εἰς κύλικα, καὶ ὑγρὸν ἀνιεὶς, ὥσπερ θρόσον. ὑμᾶς ἀπεργάζεται, καὶ ἀφοδεύσιν. ἀλλ' οὐδὲ πίσσην), ἥπερ ἡμεῖς. ἀλλ' οὐδὲ τῷ σωμασίαν οἱ παῖδες [2] ἐν ταῖς πυγαῖς παρέχουσιν, ἀλλ' ἐν ταῖς ἰγνύσιν, ὥσπερ τῷ ραφανηφίαν. εἰσὶ γὰρ εἰσὶ τετριμένοι. καλὸς) νομίζε) παρ' αὐτοῖς, ἢν πυκνὰς φαλακρὸς καὶ ἄκομος ᾖ. τοὺς δὲ κομήτας καὶ μυσαττοῦσι). ἐπὶ δὲ τῶ κομητῶν ἀστέρων, τοιαυτοῖσι, τοὺς κομήτας καλοὺς νομίζουσιν. ἐπεδήμησαν γάρ πινες, οἳ καὶ ταῦτα ἐκείνων διηγοῦντο. κριὸς μὲν καὶ ἡμίονος φύουσι, μικρὸν ὑπὲρ τὰ γόνατα. καὶ ὄνυχας ἐν τοῖς ποσὶν οὐκ ἔχουσιν, ἀλλὰ πάντες εἰσὶ μονοδάκτυλοι. ὑπὲρ δὲ τὰς πυγὰς ἑκάστῳ αὐτῶν, κερκὸν ἐκπέφυκε μακρὸν, ὥσπερ ἀγὼ, γίλλασα ἐς ἀεὶ, καὶ ὑπὸ ἀναπίπτοντι), ἐ καὶ κυλωμένη. ἀπεμύσσοντα δὲ μέλι δριμύτατον. κἀπειδὰν ἢ [3] ποιῶσιν, ἢ γυμνάζωνται, χάλκη πᾶν τὸ σῶμα [4] ἀλείφουσιν, ὥστε καὶ πυρὸς ἀπ' αὐτὸ πήγνυσθαι, ὀλίγον δὲ μέλιτι) ἐπιτήξαντες. ἔλαιον δὲ ποιοῦνται ἀπὸ τῶν κερμύων πάνυ λιπαρὸν τε, καὶ εὐῶδες, ὥσπερ μύρον. ἀμπέλους δὲ πολλὰς ἔχουσιν ὑροφόρους. αἱ

aër fit. Cibus eſt omnibus unus. Nam ſuper accenſi ignis prunis ranas aſſant, quæ apud ipſos magno numero in aëre volitant: quibus aſſatis, velut ad menſam circunfuſi, evaporatum ex illis fumum lambunt, & epulantur. Ac tali quidem cibo aluntur. Potus eſt aër in calicem expreſſus, qui liquorem roris inſtar ex ſe reddit. Non mingunt autem, nec egerunt, neque ea qua nos parte perforati ſunt. Neque pueri natibus rem obſcœnam præſtant, verùm poplitibus ſupra ſuram, ubi perfoſſi ſunt. Pulcher apud illos habetur, qui calvus eſt, & depilis: ſed comatos abominantur. Contrà quàm apud eos qui cometas ſtellas inhabitant: nam comatos pulchros exiſtimant. Quidam enim advenerunt, qui nobis illorum mores narrarunt. Barbam autem paulum ſupra genua producunt: nec in pedibus ungues habent: at unicus illis eſt digitus. In ſpeciem caudæ braſſica cujuſque natibus innaſcitur, prolixa, ſemper virens, quæ & reſupino cadente non frangitur. Mel acerrimum emungunt: qui ſiquando vel labori, vel exercitationi incubuerint, lacte totum corpus oblinunt, ita ut modico melle inſtillato, caſeus ex eo coaguletur. Oleum ex cepis exprimunt pingue admodum & unguenti inſtar, odoratum. Multas vites habent aquæ feraces: uva-

1 Περικαθεύδοντες] Angl. περικαθεύδουσι. Bourd.
2 Ἐν ταῖς πυγαῖς] Caſſius, ſi quid in execrando tali ſcelere, Angl. C. ἐν ταῖς ἴσχυς. Idem.
3 Ποιῶσιν] Τρώσιν. In Mſ. *Idem.*
4 Ἀλείφουσιν] Mſ. & Cod. Angl. ἰσχύουσιν, aliter tamen legit Interp. *Idem.*

[1] Πυ-

ηδ ῥᾶγας τ̃ βοτρύων, εἰσὶν ὥσπ̃ χάλαζα. καί μοι δοκεῖ ἐπιόδιν ἐμπεσὼν ἄνεμος ἀφσίσιν τὰς ἀμπέλους ἐκείνας, τότε ὡδὶ ἡμᾶς καταπίπτ̃ ἡ χάλαζα, ἀφῤῥαγέντων τ̃ βοτρύων. τῇ μὲν γαστρὶ, ὅσα πήρα χρῶνται, πλήττης δ' αὐτῇ, ὅσων δέονται. ἀνοικτὴ γὰρ αὐτοῖς αὕτη, καὶ πάλιν κλειστὴ ἐστι. ἔντερον δὲ οὐ αὐτῇ ὑδὲ ἡ πάρ φασιν, ἡ τῦτο μόνον, ὅτι δυσεῖα ἔντοσθε, καὶ λάπὸς ἐστι. ὥστε καὶ τὰ νεογνὰ ἐπειδὰν ῥιγῶσιν, ἐς ταὐτὸ ὑποδύνει. ἐσθὴς δ' τοῖς μὲν πλουσίοις, ὑαλίνη, μαλθακή. τοῖς πένησι δ', χαλκῆ, ὑφαντή. πολύχαλκα γὰρ τὰ χωρία. καὶ ἐργάζονται τ̃ χαλκὸν ὑποῤῥέοντος, ὥσπ̃ τὰ ἕλεα. οἶδα μέντοι τ̃ ὀφθαλμῶν, οἵους ἔχουσιν, οὐκ ὦ μὴ εἰπὼν, μή τις με νομίσῃ ψεύδεσθαι ἀφ' τ̃ ἄκρου τ̃ λόγυ. ὅμως δὲ καὶ τῦτο ἐρῶ. τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐξαιρετοὺς ἔχουσι. καὶ ὁ βυλόμενος ἐξελὼν τοὺς αὐτῶν, φυλάττ̃ εἰς ἂν δέηθῇ ἰδεῖν. ὥτω δὲ σῴζουσιν, ὁρᾶ καὶ πολλοὶ τοὺς σφετέρους ἀπολέσαντες, παρ' ἄλλων χρησαμένοι ὁρῶσιν. εἰσὶ δ' οἱ καὶ πολλοὺς ἀπλῆτους ἔχουσιν, οἱ πλούσιοι. τὰ ὦτα δὲ, πλατάνων φύλλα ἐστὶν αὐτοῖς, πλὴν γε τοῖς ἀπὸ τ̃ βαλάνων. ἐκεῖνοι γὰρ μόνοι ξύλινα ἔχουσι. καὶ μὴν καὶ ἄλλο θεῦμα ἐν τοῖς βασιλείοις ἐθεασάμην. κατόπτρου μέγεθος κεῖται ὑπὲρ φρέατ̃, ὡ πάνυ βαθέ. ἂν μὲν δὴ εἰς τὸ φρέαρ κατοπτεύῃ τις, ἁπάντων τ̃ παρ' ἡμῖν ἐν τῇ γῇ λεγομένων. ἐὰν δὲ εἰς τὸ κάτοπτρον ἀποβλέψῃ, πάσας μὲν πόλεις, πάντα δὲ ἔθνη ὁρᾷ, ὥσπ̃ ἐφεστὼς ἐκάστοις. τότε καὶ τὰς οἰκείας ἐγὼ ἐθεασάμην, καὶ πᾶσαν τὴν πατρίδα. εἰ δὲ κἀκεῖνοί με εἶδον, οὐκ ἔτι ἔχω τὸ ἀσφαλὲς εἰπεῖν.

uvarum autem acini sunt veluti grando. Ac mihi videtur, diruptis uvis illis in nos grando cadere, quum ventus irruens vites concusserit. Ventre tanquam sacculo utuntur, eique quicquid opus habent, indunt. Nam illis aperiri, rursus claudi potest. Neque in illo intestinum ullum, aut hepar apparet: sed solummodò intus est villosus, & hispidus: ita ut pueruli quum rigent, in eum subeant. Amictus divitibus quidem vitreus, mollis: pauperibus verò æneus, contextus. Nam ea loca æris sunt feracia: quod illi aqua maceratum, ut lanam carpunt. Quales autem habeant oculos, dicere vereor, nequis ob rei absurditatem, mentiri me putet. Attamen etiam hoc dicam. Oculos exemptiles habent: quique vult suos exemptos servat, dum iis ad cernendum opus habeat: quos quum reposuit, cernit. Multique propriis amissis, alienos mutuantur, & cernunt. Quique multos reconditos possident, illi divites sunt. Aures iis sunt platani folia, præter quam iis qui formantur ex glandibus. Illi enim soli ligneas habent. Porrò miraculum aliud in regia vidi. Super puteo non admodum alto positum est speculum maximum. Et qui in puteum descenderit, audit omnia quæ apud nos dicuntur in terris. Qui verò in speculum conspicatus fuerit, civitates omnes, gentes omnes videt, ac si omnibus interesset. Tunc familiares omnes, omnemque patriam vidi: an verò & illi me viderint, satis exploratum non habeo.

Qui

ὅτις δὲ μὴ πιστεύῃ ταῦτα ἅπαντα ἴσχειν, ἂν ποτε κἀκεῖσε ἀφίκηται, εἰσεται ὡς ἀληθῆ λέγω. τότε δ' ἂν ἀσπασάμενοι τὸν βασιλέα, καὶ τοὺς ἀμφ' αὐτὸν, ἐμβάντες, ἀνηχθημεν. ἐμοὶ δὲ καὶ δῶρα ἔδωκεν ὁ Ἐνδυμίων, δύο μὲν στολίδια χρώνια, πέντε δὲ χαλκᾶς, καὶ πανοπλίαν ὑρμίνιον. ἃ πάντα ἐν τῷ κήτει κατέλιπον. συνέπεμπε δὲ ἡμῖν καὶ Ἱππογύπας χιλίους, ὡς ἀφανίσοντας ἀχρι σταδίων πεντακοσίων. ἐν δὲ τῷ παράπλῳ, πολλὰς μὲν καὶ ἄλλας χώρας παρημείψαμεν, ὡς ἐπέχομεν δὲ καὶ τὴν εὐσφόρῳ ἅρπῃ συνοικιζομένην. καὶ ἀποβάντες, ὑδρούμεθα. ἐμβάντες δὲ εἰς τὸ Ζωδιακὸν, ἐν ἀριστερᾷ ἐσχήκεμεν τὸν ἥλιον, ἐν χερσὶ τὴν γῆν ὡραπλέοντες. ἠδυπαθήκεμεν, καίτοι πολλὰ τῶν ἐπαίρων ἐπιβουλευόντων. ἀλλ' ὁ ἄνεμος ἡμῖν ἀφῆκεν. ἐλθόντες μέντοι τὴν χέραν ὑδαλῆ τε, καὶ πίονα, καὶ εὔυδρον, καὶ πολλῶν ἀγαθῶν μεστὴν. ἰδόντες δ' ἡμᾶς οἱ Νεφελοκένταυροι, μεθορμίζοντας ἐκ τοῦ Φαέθοντος, ἐπέπλησαν ἐπὶ τὰ ναῦς. καὶ μαχόντες ἐκπόνδους, ἀπεχώρησαν. ἡδὴ δ' καὶ οἱ Ἱππόγυποι ἀπελελύκεισαν. πλούσαντες δ' τὴν ἐπιοῦσαν νύκτα, καὶ ἡμέραν, ἐπὶ ἑσπέρας ἀφικόμεθα εἰς τὴν Λυχνόπολιν καλουμένην, ἡδὴ τὸ κάτω πλοῦν διώκοντες. ἡ δὲ πόλις αὕτη, κεῖται μεταξὺ τῶν Πλειάδων, καὶ τῶν Ὑάδων ἀέρος. κατωτέρω μέντοι τοῦ Ζωδιακοῦ. ἀποβάντες δ', αὐλισάμεθα ἀλίγα μὲν ὁδόμενοι, λύχνους δὲ πολλοὺς ἐφορῶντες, καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ, καὶ ἐπὶ τὰ λιμένα ἀμφιέποντα. τοὺς μὲν, μικροὺς, καὶ ὡσεὶ εἰπεῖν, πένητας. ὀλίγους δὲ τοὺς

Qui autem hæc ita se habere non credet, siquando illuc ipse se contulerit, me vera dixisse cognoscet. Tum salutato rege, ejusque aulicis, navi concensa solvimus. Cæterùm munera mihi dedit Endymion, vestes quidem vitreas duas, æreas autem quinque, lupineamque panopliam, quæ omnia in ceto amisi. Misit & nobiscum Hippogypos mille, qui nos quingentis stadiis deducerent. Inter navigandum, multas quidem etiam alias regiones prætervecti sumus: Appulimus verò ad recens conditam apud Luciferum civitatem, ubi ad hauriendam aquam descendimus. Hinc Zodiacum ingressi, solem à sinistra prætergressi sumus, terræ margini adnavigantes. Non enim descendimus, quanquam id socii magnopere expetebant. Sed non permisit ventus: quanquam videbamus regionem fœcundam, pinguem, irriguam, multorumque bonorum plenam. Porrò Nephelocentauri, hi videlicet qui Phaethonti meruerant, nos conspicati in navem devolarunt: sed cùm fœdus initum didicissent, abierunt. Et jam Hippogypi discesserant. Cæterùm cùm navigassemus sequenti nocte, ac die, circa vesperam pervenimus ad Lychnopolin, quam vocant: jam iter nostrum ad inferiora secantes. Hæc autem urbs sita est in medio Plejadum, & Hyadum aëre, Zodiaco utique inferior. Vbi cùm descendissemus, hominem quidem nullum invenimus, sed lucernas multas circumcurrentes, & in foro, & circa littus deambulantes, alias quidem parvas, & ut ita dicam pauperes, paucas verò magnas & potentes, splen-

μεγάλων, καὶ δυνατῶν, πάνυ λαμπρὰς, καὶ εὐφυεῖς. οἰκήσεις δ' αὐτοῖς, καὶ λυχνεῶνες ἰδίᾳ ἑκάστῳ πεποίηνται. καὶ αὐτοὶ ὀνόματα ἔχουσιν, ὥσπερ οἱ ἄνθρωποι. καὶ φωνὴν προϊεμένων ἠκούομεν, καὶ ὕβριν ἡμῖν ἠδίκουν οὐδεμίαν, καὶ ἐπὶ ξενίαν ἐκάλουν. ἡμεῖς δὲ, ὅμως ἐφοβούμεθα. καὶ ὅτε διανυκτεύοιμεν, ὅτε ὑπνώσαί τις ἡμῶν ἐτόλμησεν. δεῖπνα δ' αὐτοῖς ἐν μέσῃ τῇ πόλει ποιεῖται. ἔστι δὲ ἄρχων αὐτῶν, δι' ὅλης νυκτὸς καθεύδει, ὀνομαστὶ καλῶν ἕκαστον. ὃς δ' ἂν μὴ ὑπακούσῃ, καταδικάζεται ἀποθνήσκειν, ὡς λιπὼν τὴν τάξιν. ὁ δὲ θνήσκειν ἐστὶ σβεσθῆναι, παρεστῶτος δὲ καὶ ἡμεῖς, ἐωρῶμεν τὰ γιγνόμενα, καὶ ἠκούομεν ἅμα τῶν λύχνων ἀπολογουμένων, καὶ τὰς αἰτίας λεγόντων, δι' ἃς ἐβράδυνον. ἔστι δὲ τῶν ἡμέτερον λύχνον ἐγνώρισα. καὶ προσεπαῦε αὐτὸν, ὡς τὰ κατ' οἶκον ἐπυθανόμην, ὅπως ἔχοιεν. ὁ δὲ μοι πάντα διηγήσατο. τὴν μὲν οὖν νύκτα ἐκείνην, αὐτοῦ ἐμείναμεν. τῇ ἐπιούσῃ δὲ, ἅμα τῷ, ἐκλείπειν πλησίον τὰ νεφῶν. ἔνθα δὴ καὶ τὴν Νεφελοκκυγίαν πόλιν ἰδόντες, ἐθαυμάσαμεν. οὐ μὴν ἐπέβημεν αὐτῆς. οὐ γὰρ εἴα τὸ πνεῦμα. βασιλεύει μέντοι αὐτῶν Κόρωνος ὁ Κοττυφίωνος. καὶ ἐγὼ ἐμνήσθην Ἀριστοφάνους τοῦ ποιητοῦ, ἀνδρὸς σοφοῦ, καὶ ἀληθοῦς, καὶ μὴ τὴν ἐφ' οἷς ἔγραψεν ἀπιστουμένου. τρίτῃ δ' ἀπὸ ταύτης ἡμέρᾳ, καὶ τὸν Ὠκεανὸν ἤδη σαφῶς ἐωρῶμεν. γῆ δ' οὐδαμοῦ, πλὴν τῶν ἐν τῷ ἀέρι. καὶ αὐταὶ δὲ, [1] πυρώδεις ἦσαν, καὶ ὑπηρωγοῦς ἐφαντάζοντο. τῇ τετάρτῃ δὲ ἐπεμεσήλατο, μᾶλλον δὲ πνεύματος, καὶ σωιζόμενοι, ἐπὶ τὴν θαλάτταν

splendidas admodum, & illustres. Domus illis, & lychneones seorsim cuique suppetebant, & nomina ceu homines habebant: easque vocem emittentes audiebamus, nullamque injuriam nobis inferebant, imò ad hospitium invitabant. Attamen metuebamus, nec quisquam nostrum, apud illas cœnare, aut dormire ausus est. Palatium autem illis in media urbe est extructum, ubi per totam noctem sedet earum princeps, unamquamque nomine compellans. Quæcunque non paret, ad mortem condemnatur, ut aciei desertrix: extingui mors illis est. Ibi nos astantes, ea quæ fiebant, considerabamus, simulque lucernas respondentes audiebamus, causasque dicentes cur serò venirent. Hìc lucernam nostram agnovi, eamque alloquens scisitabar, quomodo se haberent res domesticæ, eaque mihi omnia narravit. Itaque ibi noctem illam commorati, postridie solvimus, ac prope nubes navigavimus. Hìc vilà urbe Nephelococcygia, mirati sumus: in eam tamen non descendimus, quia ventus non sinebat. Rex illorum est Coronus filius Cottyphionis. Tum memini Aristophanis poëtæ, viri sapientis & veridici, cui frustra non credideris in his quæ dixit. Tertia autem ab hac die Oceanum jam manifestè videbamus: terram verò nusquam, nisi aërias illas, quæ jam ignæ ipsæ & micantes mihi videbantur. Quarta verò die circa meridiem molliter aspirante aura & subsidente, in mare de-

1 Πυρώδεις] Angl. πυρειδεις. Bourd.

καπεπήδημεν. ὡς δὲ τὸ ὕδωρ ἐψοφήσαμεν, ἱππομάσιον ὡς ὑπερηδόμεθα, καὶ ὑπερεχαίρομεν, καὶ δεῖπνον πᾶσιν ἐκ τῶν παρόντων ἐποιούμεθα. καὶ ἀποβρίψαντες, ἐνηχόμεθα. καὶ γὰρ ἔτυχε γαλήνη οὖσα, καὶ ὑστιδὴν τὸ πλαγος. Ἔοικε δὲ ἀρχὴ κακῶν μειζόνων γίγεσθαι πολλάκις ἡ ἐπὶ τὸ βέλτιον μεταβολή. καὶ γὰρ ἡμεῖς ὀλίγου μόνας ἡμέρας ἐν ὕδατι πλεύσαντες, τῇ τελίτῃ ὑποφαινούσῃ, ὡς ἀνέχοντα τὸν ἥλιον ἀφνω ὁρῶμεν θηρία, καὶ κήτη. πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα, ἓν δὲ μέγιστον ἁπάντων, ὅσον σταδίων χιλίων καὶ πεντακοσίων τὸ μέγεθος. ἐπῄει δὲ λεχηνὸς, καὶ ὡς πολὺ παραπλέον τὴν θάλατταν, ἀφρῷ τε ἐκύκλυζόμενον, καὶ τοὺς ὀδόντας ἐκφαῖνον, πολὺ τῶν παρ' ἡμῖν φαλλῶν ὑψηλοτέρους. ὀξεῖς δὲ πάνυ, ὥσπερ σκόλοπας. καὶ λευκοὺς, ὥσπερ ἐλεφαντίνους. ἡμεῖς μὲν δὴ τὸ ὕστατον ἀλλήλους προσειπόντες, καὶ προσκαλεσάντες, ἐμένομεν. τὸ δὲ, ἤδη παρῆν. καὶ ἀναρροφῆσαν ἡμᾶς, αὐτῇ νηὶ κατέπιεν. οὐ μέντοι ἔφθη συναράξαι τοῖς ὀδοῦσιν, ἀλλὰ διὰ τῶν δρασμάτων ἡ ναῦς εἰς τὸ ἔσω διεξέπεσεν. ἐπεὶ δὲ ἔνδον ἦμεν, τὸ μὲν πρῶτον, σκότος ἦν, καὶ οὐδὲν ἐωρῶμεν. ὕστερον δὲ αὐτοῦ ἀναχανόντος, εἰδόμεν κῆτος μέγα, καὶ πάντη πλατύ, καὶ ὑψηλὸν, ἱκανὸν μυριάνδρῳ πόλει οἰκεῖν. ἔκειτο δὲ ἐν μέσῳ καὶ μικροὶ ἰχθύες, καὶ ἄλλα πολλὰ θηρία συγκεκραμμένα, καὶ πλοῖων ἴσια, καὶ ἀγκυρῶν, καὶ ἀνθρώπων ὀστᾶ, καὶ φορτία. κατὰ μέσον δὲ, καὶ γῆ, καὶ λόφοι ἦσαν, ἐμοὶ δοκεῖν, ἐκ τῆς ἰλύος, ὧν κατέπινε συνιζάνοντα. ὕλη δὲ ἐπ' αὐτοῖς, καὶ δένδρα παντοῖα ἐπεφύκει, καὶ λάχανα ἐβεβλάστηκει, καὶ ἐώκει πάντα ἐξειργασμένῃ deponimur. Vt verò aquam attigimus, mirum quantopere lætaremur & gauderemus, unde ex iis quæ ſuppetebant omnibus cœnam exhibuimus, cumque tranquillum & placidum eſſet mare in id ad natandum nos projecimus. Videtur autem plerumque mutatio in melius majorum malorum eſſe principium. Nam bidui tantùm navigatione peracta cùm tertius illuceret dies, verſus orientem ſolem repente videmus beluas, & cete: multa etiam alia. Ex quibus unum maximum erat omnium mille circiter & quingentorum ſtadiorum magnitudine. Adveniebat hians, ac jamdiu mare perturbans, ſpumaque circunfuſum, ac dentes exerens, phallis noſtris multò longiores, omnes inſtar pali acutos, & inſtar eboris candidos. Itaque nos ultimum vale viciſſim dicentes, & amplexantes præſtolabamur. Illud verò jam aderat, & nos abſorbens cum ipſa navi deglutivit. At dentibus non confregit priùs quàm per eorum raritatem intro navis decidiſſet. Poſtquam intus fuimus, primùm erant tenebræ, nihilque videbamus. Tandem eo hiante videmus cetum ingentem, undiquaque latum, altumque, civitatis capacem, quæ incolarum decem millia capere poſſet. In medio quoque parvi erant piſces, aliæque multæ beluæ conciſæ, naviumque mali, & anchoræ, hominumque oſſa, & onera. Circa medium verò, & terra, & colles erant, ut conjicio, ex eo quem abſorpſerat limo, accumulati. In his innata erat ſylva, arboreſque omnigenæ, oleraque accreverant, omniaque cultis agris erant ſimi-

νοις. Περίμετρος δ' ἡ γῆς, σταδίοι μυριάσιοι καὶ τετρακισχίλιοι. ὧν ἡ ἰδίαν καὶ ὄρνιθα τὴν θαλάττιαν, λάρους, καὶ ἀλκυόνας, ἐπὶ τῶν δένδρων νοσσεύοντας. τότε μὲν δὴ ἐπὶ πολὺ ἐδακρύομεν. ὕστερον δ' ἀναστήσας τοὺς ἑταίρους, τὸν μὲν ναῦν ὑπεστησάμεθα. αὐτοὶ δὲ τὰ πυρεῖα σεσυμμένα, καὶ ἀνακαύσαντες, δεῖπνον εἰς τὰ παρόντων ἐποιούμεθα. παρῆκτο δ' ἄφθονα καὶ πανθαδὶ κρέα τῶν ἰχθύων. καὶ ὕδωρ ἔτι τὸ ἐν τῷ ἐωσφόρῳ εἴχομεν. τῇ ἐπιούσῃ δ' ἀναστάντες, εἴποτε ἀναχάνοι τὸ κῆτος, ἐωρῶμεν ἄλλοτε μὲν ὄρη, ἄλλοτε δ' μόνον τὸν οὐρανὸν, πολλάκις δὲ καὶ νήσους. καὶ γὰρ ἠθαυόμεθα, φερομένης αὐτῆς ὀξέως ὑπὸ πάσης μέρος τῆς θαλάττης. ἐπειδὴ δ' ἐδεδύκει τῇ ἀναπτύξει ἐγκυρήσαντες, λαβόντες ἐπὶ τῶν ἑταίρων, ἐκάθιζον ἐς τὸν ὕλλον, ἀνεσκεύαζόν τε πάντα βαλόμενοι. ὅπου δ' ὅλως πέντε διελθὼν σταδίους, ὧρυγε ἱερὸν Ποσειδῶνος, ὡς ἐδήλου ἡ ἐπιγραφή. καὶ μετ' ὀλίγον, καὶ πάφους πολλοὺς, καὶ σήλας ἐπ' αὐτῶν, πλησίον τε, πηγὴν ὕδατος ἀναγυοῦς. ἔτι δὲ κυνὸς ὑλακὴν ἠκούομεν, καὶ καπνὸς ἐφαίνετο πόρρωθεν. καὶ τινα καὶ ἔπαυλιν οἰκίζομεν. ἀσμενῆ δὴ βαδίζοντες, ἐφιστάμεθα πεισοῦτι καὶ νεανίσκῳ, μόλις ἀναθύμως ἀγασιών τινα ἐργαζομένοις, καὶ ὕδωρ ἀπὸ τῆς πηγῆς ἐπ' αὐτῶν διοχετεύσιν. ἡδέντες δ' ἄμφω, καὶ φοβηθέντες, ἔφημεν. κἀκεῖνοι δ' ταυτὸν ἡμῖν ὡς τὸ εἰκὸς πάθοντες, ἄναυδοι παρεσήκεσαν. χρόνῳ δ' ὁ πεισοῦτις ἔφη, πόθεν ὑμεῖς ἄρα ἐστὲ ὦ ξένοι; πότερον ἔφη, τῶν σκαλίων ἀναμένων, ἢ ἀνθρωποι δυσχαΐς, ἡμῖν ὁμοπάλησοι; καὶ γὰρ ἡμεῖς ἄνθρωποι ἐσμεν, ἐκ γῆς τραφέντες, νῦν θαλάττιοι γεγόναμεν, similia. Circuitus terræ ducentorum & quadraginta ſtadiorum erat. Erat etiam videre, marinas aves, laros, & halcyones in arboribus nidificantes. Ac tum plurimum flevimus. Tandem cùm ſociorum animos erexiſſem, navim fulcivimus: ipſique accenſo ex attritis ſilicibus igne, ex iis quæ aderant cœnam paravimus. Appoſitæ ſunt multæ omnigenum piſcium carnes, & aquam ex Lucifero allatam adhuc habebamus. Sequenti die excitati, ſiquando hiaſſet cetus, nunc montes, nunc cœlum duntaxat, ſæpe verò inſulas conſpicabamur. Etenim eam ad omnem maris partem velociter ferri percipiebamus. Poſtquam autem huic manſioni fuimus aſſuefacti, aſſumptis ſeptem ſociis, omnia luſtrandi ſtudio, per ſylvam ambulabam. Nec dum tota quinque ſtadia emenſus, Neptuni quoddam ſacellum inveni, quemadmodum declarabat inſcriptio: nec multò poſt, ſepulchra multa, deſuperque cippos, juxtaque fontem aquæ limpidæ. Quinetiam latratum canis audivimus, eminuſque apparuit fumus, unde domum ibi eſſe conjiciebamus. Itaque greſſum accelerantes offendimus ſenem & adoleſcentem, qui valdè alacriter ſulcum faciebant, in eumque aquam è fonte derivabant. Ergo læti ſimul, ac territi conſtitimus. Pariter & illi, ut conſentaneum erat, muti aſtiterunt. At tandem aliquando Quinam eſtis ô hoſpites? inquit ſenex. Vtrum ex marinis Diis eſtis, an infœlices homines nobis ſimiles? Etenim nos qui ſumus homines in terris olim enutriti, marini nunc

καὶ συνιχόμεθα τῷ ἀβεβαίῳ τύχῃ ἐπείμενοι, οὐδὲ ὃ πάσχομεν, ἀπερρῶσθαι εἰδότες. πεπίστευμεν μὲν γὰρ εἰκάζομεν, ζῆν δὲ πιστεύομεν. ὡς γοῦν ἐγὼ εἶπον. καὶ ἡμεῖς τοι ἄνθρωποι νεηλυδὲς ὦ πάτερ ἐσμὲν, αὐτῷ σκάφει πρώην καταποθέντες. ἀφικόμεθα δὲ νῦν, βουλόμενοι μαθεῖν τὰ ἐν τῇ ὕλῃ ὡς ἔχει. πολλὴ γάρ τις καὶ λάσιος ἐφαίνετο. δοίμων δὲ τις ὡς ἔοικεν ἡμᾶς ἔχανε, εἴ τι ὀψόμενος, καὶ εἰσιόντας ὅπῃ μὴ μόνοι ἐν τῷδε καθειργμεθα τῷ θηρίῳ. ἀλλὰ φράσον ἡμῖν τὸν σαυτοῦ τύχης, ὅστις ὢν, καὶ ὅπως δεδεσμεύσαι. ὁ δὲ, ὦ πάτερ ἔφη ἐρεῖν, οὐδὲ πάνυ παρ' ἡμῶν, πρὶν ξενίων τε παρασχεῖν μεταδοῦναι. καὶ λαβὼν ἡμᾶς, ἦγεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν. ἐπεπόιητο δὲ αὐτόθεν. καὶ καθίσας ἐνωκοδόμησε. καὶ τἆλλα ἐξήρτυε. ὡς δὲ ἡμῖν λάχανά τε, καὶ ἀκρόδρυα, καὶ ἰχθῦς, ἔτι δὲ καὶ οἶνον ἐγχέας, ἐπιδὴ ἱκανῶς ἐμορέσθημεν, ἐπυνθάνετο ἃ ἐπεπόνθεμεν. κἀγὼ πάντα ἐξῆς διηγησάμην, τόν τε χειμῶνα, καὶ τὰ ἐν τῇ νήσῳ, καὶ τὰ ἐν τῷ ἀέρι πλοῦν, καὶ τὸν πόλεμον, καὶ τἆλλα, μέχρι τοῦ ἐς τὸ κήτους καταδῦσαι. ὁ δὲ ὑπερθαυμάσας, καὶ αὐτὸς ἐν μέρει τὰ καθ' αὑτὸν διεξῆλθε, λέγων, τὸ μὲν γένος εἰμὶ ὦ ξένοι Κύπριος. ὁρμηθεὶς δὲ ἐκεῖθεν ἐμπορείαν ἀπὸ τῆς πατρίδος μετὰ παιδὸς, ὃν ὁρᾶτε, καὶ ἄλλων πολλῶν οἰκετῶν, ἔπλευσεν εἰς Ἰταλίαν, ποικίλον φορτίον κομίζων ἐπὶ νεὼς μεγάλης, ὧν ἐπὶ τοῦτο τὸ κήτος ἀλαλευμένων ἴσως ἐωράκατε. μέχρι μὲν ὧν Σικελίας, εὐτυχῶς διεπλεύσαμεν. ἐκεῖθεν δ' ἀρπασθέντες ἀνέμῳ σφοδρῷ, τριταῖοι εἰς τὸ

fumus, & cum hac qua continemur bellua fluctuamus, nec quid fimus, fatis novimus: periiſſe quidem videmur, ſed vivere credimus. Ad hæc ego, Et nos inquam, ô pater homines advenæ novi fumus, pridie cum navi ipſa deglutiti. Acceſſimus autem ſtudio diſcendi quo modo ea ſe habeant, quæ in ſylva ſunt, etenim magna denſaque videbatur. Deus autem aliquis ut veriſimile eſt nos adduxit, ut te viſo ſciremus nos hac in bellua non ſolos eſſe incluſos. Sed tuam ipſius fortunam nobis ediſſere, quiſnam fis, & quo pacto huc introveneris. Ille verò, Non priùs dicam, inquit, nec intelligetis ex me, quàm hoſpitio excepti præſentibus bonis fruamini: ſimulque nos acceptos in ædes duxit, quas ſibi idoneas conſtruxerat, in iiſque toros ædificarat, aliaque inſtruxerat. Cùm autem olera, & glandes, piſceſque appoſuiſſet, præterea etiam vinum infudiſſet, poſtquam ſaturi fuimus, rogabat quid nobis accidiſſet. Cui omnia ordine expoſui, ſcilicet tempeſtatem illam, & quid in Inſula contigiſſet, tum navigationem in aëre, bellumque & cætera quò uſque in cetum ingreſſi ſumus. Is verò ſummopere miratus, res ſuas viciſſim explicabat, genere quidem, hoſpites, ajebat ille, ſum Cyprius. Verùm è patria cum hoc filio quem videtis, cumque multis aliis famulis, ad mercaturam profectus, in Italiam, navi magna, quam in ore ceti diſſolutam fortè vidiſtis, mercibus variis onuſta navigabam. Atque ad Siciliam uſque fœliciter navigavimus: Indeque vehementi vento abrepti, tertia die in Ocea-

Ὠκεανὸν ἀπήχθημεν. ἔνθα τῷ κήτει προσπεσόντες, καὶ αὐτανδροι καταποθέντες, δύο ἡμεῖς, τῶν ἄλλων ἀπολομένων, ἐσώθημεν. θάψαντες δὲ τοὺς ἑταίρους, καὶ ναὸν τῷ Ποσειδῶνι διακόμισοι, τούτοις τὸν βίον ζῶμεν, λάχανα μὲν καὶ κράδους, ἰχθῦς δὲ σιτούμενοι, καὶ ἀκρόδρυα. πολλὴ δ' ὡς ἐρῶτι ἡ ὕλη. καὶ μὴν καὶ ἀμπέλους ἔχει πολλὰς, ἀφ' ὧν ἥδιστος οἶνος γίγνεται. καὶ τὸν πηγὸν δ' ἔστιν εὑρεῖν κράδιστα καὶ ψυχροτάτου ὕδατος. ξύλα δὲ καὶ φύλλα ποιούμεθα, καὶ πῦρ ἄφθονον καίομεν, καὶ ὄρνεα θηρεύομεν τὰ εὐπετέστατα, καὶ ζῶντας ἰχθῦς ἀγόμεθα, ἐξιόντες ἐπὶ τὰ βαθύτατα τοῦ πελάγους, ἔνθα καὶ λαμβάνομεν, ὁπόταν ἐπιθυμήσωμεν. καὶ μὴν καὶ λίμνη οὐ πόρρω ἐστὶν ἁλμυρὸς, σταδίων ἑκατὸν τὸν περίμετρον, ἰχθῦς ἔχουσα παντοδαπούς. ἐν δὲ καὶ πλανώμεθα, καὶ πλέομεν ἐπὶ σκάφους μικροῦ, ὃ ἐγὼ ξυναπηγησάμην. ἔτη δὲ ἡμῖν ἐστὶ τὰ καταπόντια τοῦτο, ἑπτὰ, καὶ ἕκτον. καὶ τὰ μὲν ἄλλα, ἴσως φέρειν δυνάμεθα. οἱ δὲ γείτονες ἡμῖν, καὶ πάροικοι, σφόδρα χαλεποὶ, καὶ βαρεῖς εἰσιν, ἄμικτοί τε ὄντες, καὶ ἄγριοι. ἢ γὰρ ἔφλω ἐγὼ, καὶ ἄλλοι τινὲς εἰσὶν ἐν τῇ κήτει; πολλοὶ μὲν ἦν ἔφη, καὶ ἄξενοι, καὶ τὰς μορφὰς ἀλλόκοτοι. τὰ μὲν γὰρ ἐσπέρια, καὶ δεξιὰ τῆς ὕλης, Ταριχᾶνες οἰκοῦσιν, ἔθνος ἐγχελυωπὸν, καὶ κυνοκεφαλόστομον, μάχιμον, καὶ θρασὺ, καὶ ὠμοφάγον. τὰ δὲ ἑσπέρας τελευτᾷ, καὶ τὰ δεξιὰ τοῦχει, Τετρωμμένοι. τὰ μὲν ἄνω, ἀνθρώποις ὁμοιότατοι. τὰ δὲ κάτω, θηρὶ γαλεώπιος. ἦθος μέντοι ἄδικοί εἰσι τῶν ἄλλων. τὰ λαιὰ δὲ, Καρκινόχειρες, καὶ Κυνοκέφαλοι, συμμαχίαν τε, καὶ φιλίαν πρὸς ἑαυτοὺς πεποιημένοι. τὸν δὲ μεσόγειαν, νέμονται Παγουρίδαι, καὶ Ψιττό-

Oceanum delati sumus, ubi cetum nacti, unà cum navi comitibusque absorpti, mortuis aliis, nos duo evasimus. Sepultis autem sociis, erectaque Neptuno æde, vitam hanc vivimus, olera colentes: vescimur autem piscibus & glandibus. Magna verò, ut vides, est sylva, viteisque multas habet, ex quibus jucundissimum vinum oritur: & fortè fontem optimæ & frigidissimæ aquæ vidistis. Lectum frondeum facimus, copiosum ignem succendimus, involantes aves aucupamur, & vivos pisces piscamur in belluæ branchia egressi: ubi lavamus, siquando velimus. Quinetiam non procul est stagnum salsum, ambitu viginti stadiorum, quodvis piscium genus continens, in quo namus, & navigamus in parva scapha quam ipse compegi. Annus autem ex quo absorpti fuimus, hic est vigesimus septimus. Cætera autem forsitan tolerare possemus: sed vicini nostri, & accolæ vehementer difficiles sunt, & molesti, inhumani & agrestes. Numquid, inquam ego, alii quoque ceto insunt? Multi, inquit ille, hospitibus sævi, ac visu deformes. Nam occidentalem & extremam sylvæ partem Tarichanes incolunt: gens anguillarum aspectu, carabea facie, bellatrix, audax, crudivora. Latus ad dextram aliud Tritonomendetes tenent, superioribus partibus similes hominibus, inferioribus verò felibus: aliis utique minùs injurii. Lævum verò Carcinochires, & Cynocephali fœdere & amicitia inter se juncti. Mediterraneam denique regionem Paguradæ, & Psitto-

ποδες, γένος μάχιμον, ἐ δρομικώτατον. τὰ ἑῶα ἦν τοῖς αὐτοῖς τὴν πρώτην, τὰ πολλὰ μέν, ἔρημα ἐστι, προσκαλυζόμενα τῇ θαλάττῃ. ὅμως ἦν τοῦτα ἐγὼ ἔχω, φόρον Ψιττόποσιν ὑποτελῶν ἑκάστης ἔτους, ὄστρεα πεντακόσια. τοιαῦτα μέν ἡ χώρα ἐστίν. ἡμᾶς ἦν χρὴ ὁρᾶν ὅπως δυνησόμεθα τοσούτοις ἔθνεσι μάχεσθαι, καὶ ὅπως βιωτεύσομεν. πόσοι δ' ἔφην ἐγὼ ὄντες πάντες εἰσί; πεντεκαίδεκα ἔφη τὰ χίλιοι. ὅπλα δ' τίνα εἰσὶ αὐτοῖς; ἠδὲν ἔφη, πλὴν ὁσοῖ τὰ ἰχθύων. ἀκὴν ἔφην ἐγὼ, ἄρας ἂν ἔχοι μάχης ἐλπὶς αὐτοῖς, ἅτε ὄντι ἀνόπλοις, αὐτὰς μ' ὡπλισμένους. εἰ γὰρ κρατήσομεν αὐτῶν, ἀβλαβῶς τοὐλοιπὸν οἰκήσομεν. ἔδοξε ταῦτα. καὶ ἅπλοντες ἐπὶ ταῦτ, παρεσκευαζόμεθα. αἰτία δ' ὁ πολέμου ἔμελλεν ἔσεσθαι, ὁ φόρου ἡ σύν ἀπόδοσις. καὶ δὴ οἱ μέν, ἔπεμπον, τὸ δασμὸν ἀπαιτοῦντες. ὁ δὲ, ὑστεροχρονίας ἀπεκρινόμεθα, ἀπιδίωξε τοὺς ἀγγέλους. ἐπεὶ δὲ οἱ Ψιττόποδες, καὶ οἱ Παγουρσίδαι, παλαπαίοντες τὸν Σκιντάρα, τοῦτο γὰρ ἐκαλεῖτο, μετὰ πολλοῦ θορύβου ἐπῆεσαν. ἡμεῖς δ', τῶν ἐφόδων ὑποπτεύοντες, ἐξαυλισάμενοι, ἀνεμείναμεν, λόχον τινὰ προστάξαντες ἀνδρῶν τριάντα, καὶ εἴκοσιν. ἔρρεντο δ' αὐτοῖς οἱ τῇ ἐσόδῳ, ἐπισὰν ἴδωσι παρελθόντας τοὺς πολεμίους, ἐπαναστάντας. καὶ ὅτως ἐποίησαν. ἐπαναστάντες γὰρ, κατόπιν ἔκοπτον αὐτούς. καὶ ἡμεῖς δ', καὶ αὐτοὶ, πάντες καὶ εἴκοσι τὸ ἀριθμὸν ὄντες, καὶ γὰρ καὶ ὁ Σκίνταρος, καὶ ὁ παῖς αὐτοῦ, συνεστρατεύοντο, ἡμῖν ἐπόμενοι. καὶ συμμίξαντες ἡμῖν, καὶ ῥώμῃ, διεκινδυνεύομεν. τέλος δ' τροπὴν αὐτῶν ποιησάμενοι, καὶ

podes, genus bellicosum, cursuque velocissimum. Sed quæ ad Orientem versus ipsius beluæ os sita sunt, multa quidem deserta sunt, ut quæ mari proluuntur. Ego tamen hæc teneo, vectigal pendens Psittopodibus, ostrea quingenta quotannis. Et regio hæc hoc modo se habet. Est autem operæ precium ut prospiciamus quomodo cum tot gentibus congredi poterimus, & qua ratione vivemus. Quot inquam ego, omnes hi sunt? Plures, inquit, quàm mille. Quænam verò ipsorum sunt arma! Nullis, inquit, nisi piscium ossibus utuntur. Igitur, inquam ego, nobis optimè cedet si cum illis pugnemus, ut pote armatis cum inermibus. Si enim ipsos superabimus, posthac intrepidè locum hunc incolemus. Quæ ut probavimus, ad navim reversi, accingebamur. Belli autem futura erat hæc causa, quòd tributum non penderetur. Instante jam pacti tempore, miserunt illi tributi petitores. Hic verò superbè respondens, nuncios persequutus est. Primùm igitur Psittopodes, & Paguradæ Scintharo, sic enim vocabatur, irati, magno tumultu irruerunt. Nos verò adventum suspicantes, positis quinque & viginti virorum insidiis, foris illos expectabamus. Iis verò qui in insidiis erant præscriptum erat, ut insurgerent, ubi prætergressos hostes vidissent: quod etiam fecerunt. Nam erecti à tergo ipsos cædebant. Nos etiam ipsi, viginti quinque numerò (etenim Scintharus, ejusque filius una militabant) obviam venimus, congressique animo, viribusque decernebamus. Denique conversos in fugam, ad suas usque

πιδιώξαμεν, ἄχρι σὺς τὺς φυλετὺς. ἀπήντησαν ἡ τῶ μὲ πολεμίων, ἑβδομήκοντα, ἢ ἑκατόν. ἡμῶν ἡ, εἷς, καὶ ὁ κυβερνήτης, τρίγλης πλάγιος ἀφαιρεῖς τὸ μετάφρενον. ἐκείνῳ μὲ ὃν τῷ ἡμέρᾳ, καὶ τῷ νύκτα, ἐπηυλισάμεθα. τῇ μάχῃ, ἢ τρόπαιον ἐστήσαμεν, ῥάχιν ξηρὰν Δελφῖνος ἀναπήξαντες. τῇ ὑστεραίᾳ ἡ, ἢ οἱ ἄλλοι αἰσθόμενοι, παρῆσαν, τὸ μὲν δεξιὸν κέρας ἔχοντες οἱ Ταραχαῖοι, ἡγεῖτο ἡ αὐτῶν Πήλαμυς, τὸ δὲ εὐώνυμον, οἱ Κυνοκέφαλοι. τὸ μέσον ἡ, οἱ Καρκινόχειρες. οἱ γὰρ Τριτωνομένδητες, τῷ ἡσυχίαν ἦγον, εὐδετέρως συμμαχῖν θεωρέμενοι. ἡμεῖς ἡ, θεασαμένοις αὐτοῖς περὶ τὸ Ποσειδώνιον, θεσπίζαμεν, πολλῇ βοῇ χρώμενοι. ἀντέχε ἡ τὸ πῆτος, ὥστε τὰ σκέλεα. τρεψάμενοι ἡ αὐτὺς ἅτε γυμνῆτας, ἢ κραδιώξαντες ἐς τὴν ὕλην, τελοσπὸν ἐπικρατήσαμεν τῆ γῆς. καὶ μετ' ὀλίγον πάνυ κηρυκας ἀποστείλαντες, νεκρύς τε ἀπῃτοῦμεν, καὶ περὶ φιλίας διελέγοντο. ἡμῶν ἡ οὐκ ἐδέκε σπένδεσθαι. ἀλλὰ τῇ ὑστεραίᾳ χωρήσαντες ἐπ' αὐτὺς, πάσας ἄρδην ἐξεκόψαμεν, πλὴν τῶ Τριτωνομενδήτων. ὅστις ἡ ὡς εἶδε τὰ γινόμενα, ἀφορμηθέντες ἀπὸ τῶν βαγγείων, ἀφῆκαν αὐτὺς εἰς τὴν θάλατταν. ἡμεῖς ἡ τὴν χέρσον ἐπελθόντες, ἤρημον ἤδη ἔσαν, τῶ πολεμίων τὸ λοιπὸν ἀδεῶς κατοικοῦμεν, τὰ πολλὰ γυμνασίοις τε ἐν εὐρυχωρίοις χρώμενοι, καὶ ἁμιλλητηρίοις, ἢ τὸ καρπὸν συγκομιζόμενοι τῶν τῶ δένδρων. ἐς ὅλως, ἐοικέμεν ἐν τοῖς ὸ δεσμωτηρίῳ μεγάλῳ ἐν ἀφύκτῳ τεθραμμένοις, καὶ λελυμένοις. οὕτω τὸν μὲν ὃν ἐν μέσῳ ὀκτὼ τῶτον διήγομεν τὸ τρόπον. τῇ δ' ἑνάτῃ μηνὶ, πέμπτῃ ἱσταμένου, περὶ τὴν δύσιν ἤδη τοῦ ἡλίου, ἄκοιτοι, ἄπαξ

que latebras insequuti sumus. Cæsi sunt ex hostibus centum & septuaginta, è nostris unus, & gubernator, tergum triglæ cista perfossus. Die igitur & nocte illa in prælio mansimus, & trophæum statuimus, arida spina Delphini suspensa. Postridie alii etiam re cognita adfuerunt. Dextrum quidem cornu Tarichanes, quos Pelamus ducebat: lævum Cynocephali, medium Carcinochires tenebant. Nam Tritonomendetes quiescebant: neutri parti faventes. At nos circum Neptuni templum illis obvii facti, magno cum clamore manus conseruimus, & ut antra solent, cetus resonabat. His in fugam versis, ut pote qui essent expediti, & in sylvam abactis, postmodum terra potiti sumus. Nec multò post missis præconibus cadavera sustulerunt, & de ineunda amicitia compellarunt. Sed visum non est fœdus cum illis percutere: quin postera die eos aggressi, omnes funditus cecidimus præter Tritonomendetes, qui ut vidêre quæ contigerant, dilapsi per ceti branchias, in mare desilierunt. Igitur regionem ingressi, jam hostibus vacuam, postea sine metu habitavimus, palæstris & venationibus nos exercentes, vineas colentes, decerptumque ex arboribus fructum comportantes. Denique similes iis fuimus, qui in magno carcere, unde nulla spes effugii, concluſi, deliciis & voluptatibus indulgent. Quam vitæ rationem annum & menses octo exegimus. Sed noni mensis die quinta, circa secundam oris apertionem (hoc enim uno-

ἀπὸ δὴ τούτου κατὰ τὴν ὄψιν εἰκάσαι ἔπεισε τὸν Κύτον, ὥστε ἡμᾶς ἐκ τῆς ἀναίξεως πεπαύσεσθαι τῆς ὄψεως, ἐκεῖ ὂν τὴν διατέρασιν ὡς ἔφλω ἄντοιξιν, ἄφνω βοή τε πολλὴ, καὶ θόρυβος ἠκούετο, ὥσπερ κελεύσματα, καὶ εἰρεσία. παρεσκευάζοντο γάρ. ἀνεπτύσσομεν ἐπ' αὐτὸ τὸ στόμα τὸ ῥῖνος. καὶ γάντες ὑπὸ τῶν ὀδόντων, κατεῤῥωγμένα ἄπαντα. ὧν ἐγὼ εἶδον ἀνακόπτων ἐξηκοντόπηχυν, ἄνδρας μεγάλους ὅσον ἡμιπλασίους ὡς ἡλικίας, ἐπὶ νήσων μεγάλων ἐκπλεούσας, ὥσπερ ἐπὶ τριήρων. οἶδα μὲν ἀπίστως ἐοικότα ἱστορήσων. λέξω δ' ὅμως. Νῆσοι ἦσαν ἐπιμήκεις μὲν, ὀλίγον δὲ ὑψηλαί, ὅσον ἐκατὸν σταδίων ἐκάστη τὴν περίμετρον. ἐπὶ δ' αὐτῶν ἕπαλτον τὸ ἀνδρῶν οἰκεῖον ἀμφὶ τοὺς ὄγκους, καὶ ὀκτώ. τούτων δὲ οἱ μὲν παρ' ἑκάτερα τὰ νήσια κωπηλάται, ἐφεξῆς ἑκατοντηλάται, κυπαρίττοις αὐτοκλάδοις μεγάλαις, καὶ αὐτοκόμοις, ὡσπερεὶ ἐρετμοῖς. κατόπιν δὲ ἐπὶ τῇ πρύμνῃ. ὡς εἶδα, κυβερνήτης ἐπὶ λόφου ὑψηλοῦ ἑστηκὼς, χαλκοῦν ἔχων πηδάλιον, σταδιαῖον τὸ μῆκος. ἐπὶ δὲ τῷ ἀφράκτῳ, ὅσον πεντηκοντόρῳ ἀναλισμένοι αὐτῶν ἐμάχοντο, πάνυ ἐοικότες ἀνθρώποις, πλὴν τῆς κόμης. αὕτη δὲ, πῦρ ἦν, καὶ ἐκαίετο. ὥστε οὐδὲ κορυθῶν ἐδέοντο. ἀντὶδὲ ἰσίων, ἀνεμος ἐμπεπληκὼς τὴν ὕλην, πολλὴν οὖσαν καὶ ἐκάστῃ, ἐκόλπου τε αὐτὴν, καὶ ἔφερε τὴν ναῦν, οἱ ἰθηλὺς ὁ κυβερνήτης. κελεύσεις δ' ἐφέστηκε αὐτοῖς. καὶ ὡς τὴν εἰρεσίαν ὀξέως ἐκινοῦντο, ὥσπερ τὰ μακρὰ τῆς πλοίων. τὸ μὲν οὖν πρῶτον, δύο ἢ τρεῖς ἑωρῶμεν. ὕστερον δ' ἐφάνησαν ὅσον ἑξακόσιοι. καὶ ἀλλόφυλοι, ἐπολέμουν, καὶ συνεμίχθησαν. πολ-

quoque anni tempore semel faciebat Cetus, ita ut ex apertione, anni tempora conjiceremus) circa secundam, inquam, apertionem, & clamor multus, & tumultus audiebatur, veluti exhortantium nautarum, & remigantium. Quibus turbati, ad belluæ os prorepsimus, stantesque intra ejus dentes aspiciebamus omnia. Spectaculorum quæ vidi inusitatissimum, hoc fuit, homines nimirum magni, dimidii stadii statura, qui magnis insulis tanquam triremibus navigabant. Et quanvis sciam me non verisimilia narraturum, dicam tamen. Insulæ erant non admodum altæ, sed longæ, singulæ centum stadiorum ambitu: in quibus ex viris illis circiter viginti & octo navigabant. Horum aliqui utrinque insulæ lateribus insidentes ordine remigabant, cupressis magnis unà cum suis frondibus, tamquam remis. Pone autem ad ipsam puppim, ut videbatur, gubernator in colle alto stabat, gubernaculum æneum, unius stadii longitudine regens. Ad proram verò, ex his quadraginta circiter armati pugnabant, hominibus, præter comam, omnino similes: hæc enim ignis erat, & ardebat, adeò ut galeis non esset opus. Pro velis verò ventus ingruens in sylvam, quæ plurima cuique inerat, sinuabat illam: & quò vellet gubernator insulam deferebat. Præfectus autem ipsis instabat, ipsi verò confestim ad remigium movebantur, quemadmodum longæ naves consueverunt. Primùm igitur duos aut tres videbamus: postremò sexcenti apparuerunt: qui inter se dissidentes bellum, prælumque navale committebant. Mul-

λαὶ μ ἐν ὑπὸ τῶν προ σπαρησόμενοι ἀλλήλους. πολλαὶ δ κ ἐβλήθησαν κατεδύοντο. αἱ δ συμπλεκόμεναι, κρατερῶς διηγωνίζοντο, κ ῥᾳδίως ἀπολύοντο. οἱ μ δ ἐπὶ τῆς πρῴρης τεταγμένοι, πᾶσαν ἐπιδείκνυντο εὐθυμίαν. ἐμπεσόντες, κ ἀναιρῶντες. ἐζώγρει δ οὐδείς. ἀντὶ δ χειρῶν σιδηρᾶν, πολύποδας μεγάλους ἐναλλὰξ ἐμβεβλημένους ἀλλήλοις ἐπέρριπτον. οἱ δὲ, περιπλεκόμενοι τῇ ὕλῃ, κατεῖχον τὸν νῆσον. ἐβαλλον μέντοι, κ ἐπέτρωσκον ὀστρείοις τε ἀμφοτεροπλήσι, κ πολυγόμφοις πλευρίοις. ἡγεῖτο δ τῶν μὲν, Αἰολοκένταυρος. τῶν δ, Θαλασσοπότης. κ μάχη αὐτοῖς ἐμπίπτει, ὡς ἐδόκει, λείας ἕνεκα. ἐλέγετο γὰρ ὁ Θαλασσοπότης πολλὰς ἀγέλας δελφίνων τῶν Αἰολοκενταύρου ἐληλακέναι, ὡς ἰδίᾳ ἀκούειν ἐπικαλούντων ἀλλήλοις, κ τὰ ὀνόματα τῶν βασιλέων ἐπιβοωμένων. τέλος δὲ, νικῶσιν οἱ τοῦ Αἰολοκενταύρου. κ νῆσος τε τῶν πολεμίων κατεδύσατο ἀμφὶ ἓξ πεντήκοντα, κ ὀκτὼ καὶ ἕξ ἄλλας τριῆρεις λαμβάνουσιν αὐτοῖς ἀνδράσιν. αἱ δ λοιπαὶ, πρύμναι κρεμάμεναι, ἔφευγον. οἱ δ, μέχρι πόρρω διώξαντες, ἐπειδὴ ἐπίεσε λίψ, τραπόμενοι πρὸς τὰ ναυάγια, τῶν πλείστων ἐπεκράτησαν, κ τὰ ἑαυτῶν ἀνείλοντο. κ γὰρ ἐκείνων κατέδυσαν νῆσοι σὺν ἁλάτῃσι τοῖς ὀγδοήκοντα. ἔφυγον δ κ τρόπαιον τῆς νησομαχίας, ἐπὶ τῇ κεφαλῇ τοῦ Κήτους μίαν τῶν πολεμίων νῆσον ἀναστευρώσαντες. ἐκείνῳ μὲν ἐν τῷ νύκτα περὶ τὸ ἱρεῖον ἐυλίσαντο, ἐξάψαντες αὐτοῦ τὰ λέπαια, κ ἐπ' ἀγκυρῶν πλησίον ὁρμισάμενοι. κ γὰρ ἀγκύρας ἐχρῶντο μεγάλαις, ἁλίναις, καρτεραῖς. τῇ ὑστεραίᾳ δὲ θύσαντες ἐπὶ τοῦ κήτους, κ τὰς οἰκείας θαψάντες ἐπ' αὐτοῦ, ἀπέπλεον ἡδόμενοι,

Multæ quidem oppositis proris contritæ sunt, multæque dissolutæ submersæ sunt. Aliæ confligentes fortiter certabant, neque facilè ab invicem solvebantur. Nam qui in prora instructi pugnabant, omnem incessendo & cædendo industriam ostendebant: & nemo vivos capiebat. Ac pro ferreis rostris magnos polypos invicem connexos jaciebant, qui sylvæ complicati Insulas tenebant. Percutiebant etiam & vulnerabant ostreis, quorum unum currum impleat, & spongiis magnitudine jugeris. His autem præerat Æolocentaurus. Illis vero Thalassopotes. Quibus ob prædam orta est pugna: nam Thalassopotes dicebatur multos Æolocentauri delphinum greges abegisse, ut audire erat ex mutuis exprobrationibus, & ex eo quòd nomina regum inclamabant. Tandem vicerunt qui ab Æolocentauro stabant, & insulas circiter centum & quinquaginta submerserunt, & tres alias cum viris ipsis ceperunt: at reliquæ collisa puppi fugerunt. Quas ubi paulùm persecuti fuissent, sub vesperam ad naufragia reversi, plurima obtinuerunt, suasque res receperunt: nec pauciores quàm octoginta insulas submerserunt. Tum insularis pugnæ trophæum in capite Ceti statuerunt, suspensa una ex hostium insulis. Illa igitur nocte circa belluam demorati sunt, alligatis ipsi navium retinaculis, factaque statione ad anchoras. Nam magnis, vitreis, & validis anchoris utebantur. Postridie cùm supra cetum sacra fecissent, suosque ibi sepeliissent,

καὶ ὥσπερ παιᾶνας ᾄδοντες. ταῦτα μὲν τὰ κατὰ τὴν ναυμαχίαν γενόμενα.

læti, & ut pæana canentes, abierunt. Hæc sunt quæ insulari in pugna acciderunt.

ΑΛΗΘΟΥΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΛΟΓΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

HISTORIÆ VERÆ LIBER SECVNDVS.

Ἐντεῦθεν δὲ μηκέτι φέρειν ἐγὼ τὴν οἰκησιν δυνάμενος, ἀχθόμενός τε τῇ μονῇ, μηχανήν τινα ἐζήτουν, δι' ἧς ἂν ἐξελθεῖν γένοιτο. καὶ τὸ μὲν πρῶτον, ἔδοξεν ἡμῖν διορύξαι τὸ τεῖχος τὸ δεξιὸν τοῖχον, ἀποδρᾶναι. καὶ δὴ ἁψάμενοι, διηκονούμεθα. ἐπειδὴ δὲ προελθόντες ὅσον πέντε σταδίους, οὐδὲν ἠνύομεν, ἅτε ὀρύγματος ἐπιπολαίου ὄντος, ἐπαυσάμεθα. τὴν δὲ ὕλην καῦσαι διέγνωμεν. ἔτυχε γὰρ ἂν τὸ Κῆτος ἀποθανεῖν. εἰ δὲ τοῦτο γένοιτο, ῥᾳδία ἔμελλεν ἡμῖν ἔσεσθαι ἡ ἔξοδος. ἁψάμενοι οὖν ἀπὸ τῆς ἑσπέρας ἐκαίομεν. καὶ ἡμέρας μὲν ἑπτὰ καὶ νύκτας ὅσας ἀναισθήτως εἶχε τοῦ καύματος. ὀγδόῃ δὲ καὶ ἐνάτῃ συνίεμεν αὐτὸ νοσοῦντα. δρῦς γὰρ ἦν ἀνίκατος. καὶ ἔτι ἀναχαίνει, πάλιν συνίεμεν. δεκάτῃ δὲ, καὶ ἑνδεκάτῃ, πάλαι ἀπεπεπέρατο, καὶ δυσὶ δεῖ λιῶ. τῇ δωδεκάτῃ δὲ, μόγις ἐσηισθόμεθα ὡς εἰ μή τις χανόντα αὐτὸ ὑποστηρίξειε τοῖς γομφίοις, ὥστε μηκέτι συγκλεῖσαι, κινδυνεύσομεν καὶ παλαισθέντες ἐν νεκρῷ αὐτῷ ἀπολέσθαι. ἔτυχε δὲ τὸ στόμα μεγάλως δικῶς διερείσαντος, πάλιν ταῦτα ἐπισκοπάζομεν, ὕδωρ τε ὡς ἔτι πλεῖστον ἐμβαλλόμενοι, καὶ τἆλλα ἐπιτήδεια. κυβερνήτην δὲ ἡμεῖς ὁ Σκίνθαρος. τῇ δὲ ἐπιούσῃ, τὸ μὲν, ἤδη τεθνηκός. ἡμεῖς δὲ

Exinde cùm illam vitæ rationem ferre non possem ampliùs, illiusque mansionis me tæderet, quærebam quanam arte nobis exitus pateret. Ac primùm nobis visum est effossio pariete dextro fugam tentare. Sed cùm pertundere cœpissemus, & ad quinque progressi stadia nihil effecissemus, à fossione destitimus: sylvam verò incendere decrevimus, ut sic Cetus moreretur: quod si fieret, facilis egressus nobis futurus esset. Itaque initium incendii ab extremitate duximus: at ille dies septem totidemque noctes se uri non sensit. Octava tandem ac nona illum ægrotare intelleximus: quum ignavius hiabat, quum siquando hiaret, statim os comprimebat. Decima denique & undecima mortuus est, & fœtuit. At duodecima vix sensimus nos periclitari ne in cadavere concluſi moreremur, nisi quis dentes molares suffulciret, ita ut fauces non ampliùs præcluderet. Ita verò ore magnis trabibus diducto, navim parabamus, tum plurimam aquam, tum alia necessaria imponendo. Gubernator futurus erat Scintharus. Postera die jam mortuus erat Cetus, quum retractam navim,

ἀνελκύσαντες τὸ πλοῖον, καὶ ἀφ' ὧν ἀραιωμάτων ἀφαλόντες, καὶ τῶν ὀδόντων ἐξάψαντες, ἠείρομεν καθήκαμεν ἐς τὴν θάλατταν. ἐπιβάντες δ' ἐπὶ τὰ νῶτα. καὶ θύσαντες τῷ Ποσειδῶνι, αὖτὸ δὴ τὸ τρόπαιον, ἡμέρας τρεῖς ἐπαυλισάμενοι, νηνεμίας γὰρ ἦν, τῇ τετάρτῃ ἀπεπλώσαμεν. ἔνθα δὴ πολλοῖς τ' ἐν τῆς ναυμαχίας νεκροῖς ἐπιπτῶμεν, καὶ καθαναιέλομεν. καὶ τὰ σώματα καταμετρῶντες, ἐθαυμάζομεν. καὶ ἡμέρας μέν τινας ἐπλέομεν, δύκρατον ἀέρα χρώμενοι. ἔπειτα βορέης σφοδρὸς πνεύσας, μέγα κρύος ἐγένετο. καὶ ὑπ' αὐτῆς πᾶν ἐπάγη τὸ πέλαγος. οὐκ ἐξεπιπολῆς μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐς βάθος, ὅσον ἐς τετραικοσίας ὀργυιάς. ὥστε καὶ ἀναβαίνειν, ἀφαιρεῖν ἐπὶ τῶν κρυστάλλων. ἐπιμένοντος δὲ τοῦ πνεύματος φέρειν ἐ δυνάμενοι, τοιόνδε τι ἐπενοήσαμεν. ὁ δὲ τῷ γνώμῃ ἀποφηνάμενος, ὧδε ὁ Σκίνθαρος. σκάψαντες γὰρ ἐν τῷ ὕδατι αὐτάλειον μίσσον, ἐν τούτῳ ἐμείναμεν ἡμέρας τρεῖς ἀνακρίνοντες, καὶ σιτεύμενοι τοὺς ἰχθύς. ἀπερχόμενοι δὲ ἀπορύττοντες. ἐπὶ δὲ ἤδη ἐπίλειπε τὰ ἐπιτήδεια, ἀφαιλόντες, καὶ τῶν ναῶν πιπηγῶν ἀναπάσαντες, καὶ πιπάσαντες τῷ ὀθόνῳ, ἐσυρόμεθα ὥσαφ πλέοντες λείως καὶ ἀσφαλῶς, ἐπὶ δ' πάγυ διολισθάνοντες. ἡμέρας δὲ πίμπλη ἁλίσι τι ἐῷ, καὶ ὁ πάγος ἐλύετο. καὶ ὕδωρ πάντα αὖθις ἐγίγνετο. πλύσαντες δὲ ὅσον τριακοσίους σταδίους, νήσῳ μικρᾷ καὶ ἐρήμῃ ἀφορμίζομεθα. ἀφ' ἧς ὕδωρ λαβόντες, ἐπιλελοίπει γὰρ ἤδη, καὶ δύο ταύρους ἀγελαίους καταξύσαντες, ἀπεπλώσαμεν. οἱ δὲ ταῦροι οὐκ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς εἶχον, ἀλλ' ὑπὸ τοῖς ὀφθαλμοῖς.

vim, & per raritatem dentium deductam, & explicatam, in mare demisimus. Tum conscenso dorso factisque ibi juxta trophæum Neptuno sacris, post tridui moram, quarto die, quia placidum erat mare, discessimus. Hic nos in multa navali prælio devictorum cadavera incidimus & impegimus, quorum corpora metiti mirabamur. Posteaquam autem temperato cœlo utentes, aliquot dies navigavimus: ortus est vehemens boreæ flatus, unde adeò magnum frigus, ut totum mare concreverit, non in superficie modò, sed in quadringentarum ulnarum profunditatem, ut egressi super glaciem curreremus. Sed cùm perseverantem ventum ferre non possemus: tale quiddam excogitavimus: author autem consilii fuit Scintharus. Maximum antrum in aqua fodimus, in quo dies triginta mansimus ignem accendendo, & piscibus victitando, quos inter fodiendum inveniebamus. Sed ubi jam defecit commeatus, egressi navem impactam avulsimus, ac velum expandimus, perque glaciem delabentes, læviter & leniter tanquam navigantes trahebamur. Quinta autem die glacies tepore liquescebat, omniaque rursus aqua fiebant. Inde trecenta circiter stadia emensi, in parvam desertamque insulam delati sumus, unde hausta aqua, quoniam nobis jam defecerat, confectisque arcu duobus sylvestribus tauris, solvimus. Hi autem tauri non in fronte, sed sub oculis, ut vole-

bat

ὥσπερ ὁ Μῶμος ἠξίει. μετ' ὀλίγον δὲ εἰς πίλαγος ἐμβαίνομεν, οὐχ ὕδατος, ἀλλὰ γάλακτος. καὶ τῦρος ἐν αὐτῇ ἐφαίνετο λάσκιος, πλέως ἀμπέλων. ἦν δὲ ἡ τῦρος, τυρὸς μίγιστος πάνυ συλλεπτηκώς, ὡς ὕστερον ἐμφανέντες ἐμάθομεν, σταδίων εἰκοσαπέντε τὸ μέγεθος. αἱ δ' ἄμπελοι βοτρύων πλήρεις. ὕδωρ μὲν οἶνος, ἀλλὰ γάλα ἐξ αὐτῶν ἀπεθλίβομεν. ἱερὸν δ' ἐν μέσῃ τῇ νήσῳ ἀνῳκοδόμητο, Γαλατείας τῆς Νηρηΐδος, ὡς ἐδήλου τὸ ἐπίγραμμα. ὅσον δὲ χρόνον ἐνταῦθα ἐμείναμεν, ὄψον παρῆν ἡμῖν καὶ σῖτον ἡ γῆ παρεῖχε. ποτὸν δὲ τὸ ἐκ τῶν βοτρύων γάλα. βασιλεύειν δὲ τότε τῶν χωρίων ἐλέγετο Τυρὼ ἡ Σαλμωνέως μὲν τοῦ σὺν Διὶ τιθεμένου ἀπαλλαγήν, τοῦτον παρὰ Ποσειδῶνι λαβοῦσα τὸν πρέσβυν. μείναντες δ' ἡμέρας ἐν τῇ νήσῳ πέντε, τῇ ἕκτῃ ἐξωρμίσαμεν, αὔραις μέν πῃ ὑφιεμένοις, λειοκύμονι δὲ ὄντι τῷ γαλάκτι. τῇ ὀγδόῃ δὲ ἡμέρᾳ πλέοντες, οὐκ ἐπ' ἀφῶν τῷ γάλακτι, ἀλλ' ἤδη ἐν ἀλμυρᾷ καὶ κυανῷ ὕδατι, καθορῶμεν ἀνθρώπους πολλοὺς ἐπὶ τῷ πελάγει ἀφιόντας, ἅπαντα ἡμῖν ὡσπερεὶ κότας, καὶ τὰ σώματα, καὶ τὰ μεγέθη, πλὴν μόνων τῶν ποδῶν. τούτων γὰρ φέλλινα εἶχον. ἀφ' ὧν δὴ οἱ μὲν καὶ ἐκαλοῦντο Φελλόποδες. ἐπαμφίζομεν δὲ ἐνίοτε ὡς βαπτιζόμενοι, ἀλλ' ὑπερέχοντες τῶν κυμάτων, καὶ ἀδεῶς ἐδιπορεύοντο. οἱ δὲ, καὶ ὡσθήσαντες, καὶ ἠσπάζοντο ἡμᾶς ἑλληνικῇ φωνῇ. ἔλεγόν τε εἰς Φελλὼ τὴν αὐτῶν πατρίδα ἐπείγεσθαι. μέχρι μὲν δὴ bat [1] Momus, habebant cornua. Nec multò post in mare non aqueum, sed lacteum ascendimus: ubi alba insula vitibus referta apparebat: quæ maximus erat caseus vehementer coagulatus, ut eo postea comesto didicimus: quæque viginti quinque stadiorum longitudine constabat. Vites autem uvis scatebant, ex quibus non sanè vinum, sed lac expressimus. In media insula, templum Galateæ Nereidi sacrum extructum erat, ut inscriptio declarabat. Itaque quandiu ibi mansimus, opsonium & cibum terra nobis præbuit: potum, lac ex uvis expressum. Tyro Salmonei filia post obitum, hoc honore à Neptuno decorata, regionum harum imperio potiri dicebatur. Exactis in insula quinque diebus, sexta portum egressi sumus impellente nos aura, & tranquillo ab undis mari stante. Porrò octava die cùm non amplius in lacte, sed in aqua salsa cæruleaque navigaremus, multos homines supra mare decurrentes cernimus, corporibus & magnitudine nobis omnino similes, sed non pedibus, quos habebant suberinos: unde Phellopodes, ut puto, vocabantur: quos quum non demergi, sed supra fluctus extare, intrepideque incedere videremus, admiratione capiebamur. Illi ad nos accesserunt, & Græca lingua salutarunt: dixeruntque se in patriam Phello properare. Hi nos aliquandiu sunt co-

1 *Momus*] Lucianus hic alludere videtur ad id quod de Momo scripsit Aristoteles de partib. animal. lib. 3. eum naturam incusasse quod bobus cornua in capite non in armis potius addiderit; videlicet quod vehementius possint ferire. Id Lucianus in Nigr. *Cogn.*

1 *Ad*

τῷ σωματοειδεστέρῳ ἡμῖν προσπίπτοντες. εἶτα λοιπορμοῦντες τὴν ὁδὸν, ἐβάδιζον, δύπλοιαν ἡμῖν ἐπιδεικνύμενοι. μετ' ὀλίγον δὲ, πολλαὶ νῆσοι ἐφαίνοντο. πλησίον δὲ ἐξ δεξιτερῶν ἡ Φελλὼ, ἐς ἣν ἐκεῖνοι ἔσπευδον, πόλις ἐπὶ μεγάλου κύκλου τροχοειδὴς Φελλὼ κατοικουμένη. πύρρωθεν δ', καὶ μᾶλλον ἐν δεξιᾷ πίπτει μείζοσιν καὶ ὑψηλότεροις. καὶ πῦρ πολὺ ἀνακαίετο. καὶ δ' τὴν πόλιν, μία πλατεῖα, καὶ πυκνὴ, κεδρίνης ἀπέχουσα σὺν ὀλίγοις σταδίοις. ἤδη δ' πλησίον τε ἦμεν. καὶ δυσωδία τις αὔρας ἐπέπνευσεν ἡμᾶς, ἡδεῖα καὶ εὐώδης, οἵαν φησὶν ὁ συγγραφεὺς Ἡρόδοτος, ἀπὸ Ἀραβίας τῆς εὐδαίμονος Ἀραβίας. οἵαν δὴ ἀπὸ ῥόδου, καὶ νάρκισσου, καὶ ὑακίνθου, καὶ κρίνων, καὶ ἴων, ἔτι δ' μυρσίνης, καὶ δάφνης, καὶ ἀμπελάνθης, τοιοῦτον ἡμῖν τὸ ἡδὺ προσέπνευσεν. ἡσθέντες δὲ τῇ ὀδμῇ, καὶ χρηστὰ ὑπὲρ μικρῶν πόνων ἐλπίσαντες, κατ' ὀλίγον ἤδη πλησίον τῆς νήσου ἐγινόμεθα. ἴδοι δὲ καὶ κατὰ θεωροῦμεν λιμένας τε πολλοὺς εὖ πᾶσιν ἀκλύστους καὶ μεγάλους, ποταμούς τε διαυγεῖς ἐξιόντας ἠρέμα ἐς τὴν θάλατταν. ἔτι δ' λειμῶνας, καὶ ὕλας, καὶ ὄρνεα μουσικὰ, τὰ μὲν ἐπὶ τῆς ἠϊόνων ᾄδοντα, πολλὰ δὲ καὶ ἐπὶ τῶν κλάδων. ἀπὸ δ' κοῦφος καὶ ὕπνους ἐμπνέοντος τὴν χώραν. καὶ αὖραι δέ τινες ἡδεῖαι διαπνέουσι, ἠρέμα τὴν ὕλην διασαλεύουσαι. ὥστε καὶ ἀπὸ τῶν κλάδων κινυρόμενα, πρανῆ καὶ συνεχῆ μέλη ἀπηχεῖτο, ἐοικότα τοῖς ἐπ' ἐρημίας αὐλήμασι τῶν πλαγίων αὐλῶν. καὶ μάλα καὶ βοὴ σύμμικτος ἠκούετο, comitati à latere currentes: poſtea averſi à via, fœlicem navigationem comprecati iverunt. Paulò poſt inſulæ multæ apparuerunt. Propè quidem à læva Phello, ad quam illi feſtinabant, quæ civitas ſuper magno, rotondoque ſubere habitabatur. At è longinquo, & ad dextram magis, quinque maximæ, & exceliſſimæ, ubi multis ignis accenſus erat. [1] Ad proram autem lata, humiliſque una, diſtans ſtadiis non minùs quingentis. Iamque propè eramus quum mirabilis quædam aura nos afflavit, ſuavis & odorata, qualem à fœlici Arabia ſpirare dicit hiſtoricus Herodotus: nam qualis à roſa, narciſſo, hyacintho, liliis, violis, præterea myrto, lauro, ampelanthe, talis odor ſuaviter nobis aſpiravit: quo dum recreabamur, & boni aliquid longis ex laboribus ſperabamus, paulatim ad inſulam acceſſimus. Hìc & portus videmus plurimos tranquillos, & magnos, fluvioſque limpidos in mare leniter ingredientes. Præterea prata, & ſylvas, & canoras aves, quarum aliæ in littoribus, multæ verò ſuper frondibus canebant. Aër lenis, & placidè ſpirans regioni circunfuſus: ac ſuaves auræ perſpirantes leniter ſylvam movebant: ita ut ex motis ramis dulces & continui cantus ederentur, ſimiles iis modulationibus, quæ in deſertis obliquis à fiſtulis reddi ſolent. Quinetiam promiſcua vox audiebatur,

1 *Ad proram*] Proditum eſt à veteribus poëtis eſſe quaſdam in Oceano inſulas ad quas poſt mortem deferuntur eorum animæ qui ſanctè religioſeque vixerint, Homer. Lucianus de luctu. *Cogn.*

ἢ θορυβώδες, ἀλλ' οἷα χρύσειτ' ἂν ἐν συμποσίῳ, τὸ μὲν, αὐλούντων, ἄλλων δὲ, ἐπαινούντων, ἐνίων δὲ, κροτούντων ὡς αὐλόν, ἢ κιθαρίζειν. τούτοις ἅπασι κηλούμενοι, κατήχθημεν. ὁρμίσαντες δὲ τὸν ναῦν, ἀπεβαίνομεν, τὸ Σκίνθαρον ἐν αὐτῇ, καὶ δύο τῶν ἑταίρων λαβόντες. ἐνοίκτισε δὲ ἡμᾶς λειμῶνα ἐξανθοῦντα, ἐντυγχάνομεν ἔξω φρουροῖς, καὶ [1] ὠμοπόλοις. οἱ δὲ, δήσαντες ἡμᾶς ῥοδίνοις στεφάνοις, ἦγον ἐπὶ μίσγος παρ' αὐτοῖς δεσμός ἐστι, ἀνήκοος τὸ ἄρχειν. παρ' ὧν δὴ κακῶς οὐδὲν ἠκούσαμεν, ὡς ἡ μὲν νῆσος εἴη τῶν μακάρων ὠθουμένων, ἄρχοι δὲ ὁ Κρὴς Ῥαδάμανθυς. καὶ δὴ ἀναχθέντες ὡς αὐτὸν, ἐν τάξει τῶν δικαζομένων ἔστημεν τέταρτοι. ἦν δὲ ἡ μὲν πρώτη δίκη, περὶ Αἴακος τοῦ Τελαμῶνος, εἴτε χρὴ αὐτὸν σωθῆναι τοῖς ἥρωσιν, εἴτε μή. κατηγορεῖτο δὲ αὐτοῦ, ὅτι μεμήνοι, καὶ ἑαυτὸν ἀπεκτόνοι. πολλῶν δὲ, πολλὰ ῥηθέντων, ὁ Ῥαδάμανθυς ἀπεφαίνετο. νῦν μὲν αὐτὸν πόρρω εἶναι τοῦ ἐλλεβόρου, καὶ ἀποδοθῆναι Ἱπποκράτει τῷ Κῴῳ ἰατρῷ. ὕστερον δὲ σωφρονήσαντα, μετέχειν τοῦ συμποσίου. δευτέρα δὲ ἦν κρίσις ἐρωτική, Θησέως καὶ Μενελάου περὶ τῆς Ἑλένης ἀμφισβητούμενον, ποτέρῳ αὐτῶν χρὴ συνοικεῖν. καὶ ὁ Ῥαδάμανθυς, ἐδίκασε Μενελάῳ σωθῆναι αὐτῷ, ἅ τι καὶ τοσαῦτα πονήσαντι, καὶ κινδυνεύσαντι τοῦ γάμου ἕνεκεν. τῷ γὰρ αὐτῷ Θησεῖ καὶ ἄλλας εἶναι γυναῖκας, τήν τε Ἀμαζόνα, καὶ τὰς τοῦ Μίνω-

tur, non tumultuosa, sed qualis in convivio ederetur, quum alii tibia canunt, alii laudant, nonnulli etiam ad tibiam, vel citharam saltant. Dum his demulcebamur, in portum devenimus: in quem appulsa navi, & relictis in ea Scintharo, duobusque sociis descendimus. Et cum procederemus per floridum pratum in custodes, & excubiarum circuitores incidimus, qui nos roseis coronis, quod est maximum apud ipsos vinculum, vinctos ad regem deduxerunt. A quibus in via intelleximus eam esse beatorum Insulam, in eaque regnare [2] Cretensem Rhadamanthum: ad quem adducti, stetimus in quarto judicandorum ordine. Prima causa erat [3] de Ajace Telamonio, an illi in Heroum numero esse liceat, necne. Accusabatur autem quòd furiis actus seipsum necasset. Denique multo priùs habito sermone visum est Rhadamantho, ut nunc bibiturus helleborum, Hippocrati medico Coo traderetur, exinde ad mentem reversus, heroum convivio interesset. Secunda causa amoris erat, Thesei scilicet & Menelai pro Helena contendentium, utri illa cohabitare debeat. Et eam quidem Rhadamanthus adjudicavit Menelao, ut qui tot labores exantlasset, tot pericula pro nuptiis adiisset: siquidem uxores alias, Amazonem illam, & filias Minois Theseus habebat.

1 Περιστόλοις] Angl. περιπόλοις. Bourd.

2 *Cretensem Rhadamantum* | Rhadamantus Lyciæ rex filius Iovis ex Europa Minois & Æaci frater vir justissimus: vide Virg. 6. Æn. *Cogn.*

3 *De Ajace Telamonio* | Occubuit ad Trojam ut scribunt Sophocles in Ajac. & Dictys Cretens. in Histor. *Idem.*

1 Ὁ μὲν

δυατέρως. τρίτη δ' ἐδικάσθη περὶ προεδρίας, Ἀλεξάνδρῳ τῷ τοῦ Φιλίππου, καὶ Ἀννίβᾳ τῷ Καρχηδονίῳ. καὶ ἔδοξεν προέχειν ὁ Ἀλέξανδρος. καὶ θρόνος αὐτῷ ἐτέθη δεξιὰ Κύρου τοῦ Πέρσου, τὸ δεύτερον τεταγμένοι δ' ἡμεῖς προσηνέχθημεν. καὶ ὃ μ' ἤρετο, τί πάσχοντες, ἔτι ζῶντες ἱερὸν χωρίον ἐπεβαίνομεν. ἡμεῖς δὲ, πάντα ἐξῆς διηγησάμεθα. ἔστω δὲ μεζόνως ἡμῖν, ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐσκέπτετο, καὶ τοῖς συνέδροις ἐκοινοῦτο περὶ ἡμῶν. συνήδρευον δὲ ἄλλοί τε πολλοὶ, καὶ Ἀριστείδης ὁ δίκαιος, ὁ Ἀθηναῖος. ὡς δ' ἔδοξεν αὐτῷ, ἀπεφήνατο, τὸ μὲν πολυπραγμοσύνης καὶ τὸ λοιδορίας, ἐπεσθαι δοκοῦντος μῶμον, δοῦναι τὰς δίκας. τὸ δὲ νῦν, μετὸν χρόνον μείναντας ἐν τῇ νήσῳ, καὶ συνδιατρίψαντας τοῖς ἥρωσιν, ἀπελθεῖν. ἔταξε δὲ καὶ τῷ προθεσμίαν τὸ ἐπιδημίας, μὴ πλεῖον μηνῶν ἑπτά. τοιγαροῦν, αὐτομάτων ἡμῖν τῶν στεφάνων ἀμφιῤῥυέντων, ἐλελύμεθα, καὶ εἰς τὴν πόλιν ἠγόμεθα, εἰς τὸ τῶν μακάρων συμπόσιον. αὕτη μὲν δὴ ἡ πόλις πᾶσα χρυσῆ. τὸ δ' τεῖχος προσκέκριται σμαραγδύλιον. πύλαι δὲ εἰσὶν ἑκατὸν πᾶσαι μονόξυλοι κιναμώμιναι. τὸ μὲν ἔδαφος τῆς πόλεως καὶ τὸ ἐντὸς τοῦ τείχους γῆ ἐλεφαντίνη. ναοὶ δὲ πάντων θεῶν, βηρύλλου λίθου οἰκοδομημένοι. καὶ βωμοὶ ἐν αὐτοῖς μέγιστοι, μονόλιθοι, ἀμεθύστινοι, ἐφ' ὧν ποιοῦσι τὰς ἑκατόμβας. περὶ δὲ τὴν πόλιν, ῥεῖ ποταμὸς μύρου καὶ κρίσεως, τὸ πλάτος πηχῶν ἑκατὸν βασιλικῶν. βάθος δὲ, ὥστε νεῖν δύμαρᾶς. λουτρὰ δὲ ἐστιν αὐτοῖς, οἶκοι μεγάλοι, ὑάλινοι, τῷ κιναμώμῳ ἐγκαιόμενοι.

bebat. Tertia causa judicata est, utrum Alexandro Philippi filio, an verò Annibali Carthaginensi priores partes deberentur: visumque est ut præcelleret Alexander, eique posita est sedes juxta priorem Cyrum Persarum regem. Nos quarto loco adducti sumus. Tum ille nos interrogavit, cur vivi adhuc ad sacrum hunc locum venissemus. Nos autem illi ex ordine cuncta narravimus. Tum nobis è loco paulum summotis, secum diu pensitabat, & de nobis cum assessoribus communicabat. Consederant autem ei, cùm alii multi, tum etiam Atheniensis ille Aristides cognomento justus, ex cujus sententia decretum est ut vita functi curiositatis, & peregrinationis pœnas daremus. Nunc verò, postquam præscriptum tempus in Insula mansissemus cum heroibus conversantes, inde abiremus. Terminum autem mansionis: non ampliùs quàm mensium septem præscripsit. Hinc sponte sua defluentibus coronis soluti sumus, & in urbem ad beatorum convivium adducti. Hæc urbs tota est aurea, muroque smaragdino cincta. Porrò septem sunt portæ ex solo cinamomi ligno: pavimentum civitatis, & quæ intra mœnia est terra, eburnea. Deorum omnium templa ex berylo lapide constructa sunt, in iis aræ maximæ, ex uno lapide nimirum amethysto constant, in quibus hecatombas immolant. Circa civitatem fluit amnis unguenti optimi, cujus latitudo centum cubitorum regiorum est, altitudo ad natandum commoda. Porrò balnea magnas vitreas domos habent, in quibus cinamomum uritur. Aquæ

ἀντὶ μήτοι δὲ ὕδατος, ὁ παῖς πυέλοις δρόσος θερμή ἐστιν. ἐσθῆτι δὲ χρῶνται, ἀραχνίοις λεπτοῖς, πορφυροῖς. αὐτοὶ δὲ σώματα μὲν οὐκ ἔχουσιν. ἀλλ' ἀναφεῖς, καὶ ἄσαρκοί εἰσι. μορφὴν δὲ τὴν ἰδίαν μόνον ἐμφαίνουσι. καὶ ἀσώματοί ὄντες, ὅμως ἐν ἑρμῇ, καὶ κινοῦνται, καὶ φθέγγονται, καὶ φωνὴν ἀφιᾶσι. καὶ ὅλως ἔοικε ψυχή τις ἡ ψυχὴ αὐτῶν περιπολεῖν. τὸν δὲ σώματος. [1] ὁμοιότητα περικεῖσθαι. εἰ γὰρ μὴ ἄψαιτό τις, οὐκ ἂν ἐλέγξειε μὴ εἶναι σῶμα τὸ ὁρώμενον. εἰσὶ γὰρ ὥσπερ σκιαὶ ὀρθαί, οὐ μέλανες. γιγνώσκει δ' ἑαυτούς. ἀλλ' ἐφ' ἡμᾶς ἂν ἥλιείας ἔλθῃ, ἀφανίζεται. ἡμῖν δὲ τὴν νύξ παρ' αὐτοῖς γίγνεται, ὅσῃ ἡμέρᾳ πάνυ λαμπρά. ἀλλὰ καθάπερ τὸ λυκαυγὲς ἔδη φῶς ἐστι, μηδέπω ἀνατείλαντος ἡλίου, τοιοῦτον φῶς ἐπέχει τὴν γῆν. καὶ μήτοι καὶ ὥρων, μίαν ἴσασι δι' ἔτους. αἰεὶ γὰρ παρ' αὐτοῖς ἔαρ ἐστὶ, καὶ εἷς ἄνεμος πνεῖ ὁ ζέφυρος. ἡ δὲ χώρα, πᾶσι μὲν ἄνθεσι, πᾶσι δὲ φυτοῖς ἡμέροις τε καὶ σκιεροῖς τέθηλεν. αἱ μὲν γὰρ ἄμπελοι, δωδεκάφοροί εἰσι, καὶ κατὰ μῆνα ἕκαστον καρποφοροῦσι. τὰς δὲ ῥοιὰς, καὶ τὰς μηλέας, καὶ τἄλλα ὁπώρας, ἐλέγουσι μὲν εἶναι τετρακαιδεκάφορα. ἐνίοις γὰρ μηνὸς δι' παρ' αὐτοῖς Μινῴᾳ, δὶς καρποφορεῖν. ἀντὶ δὲ πυροῦ, οἱ τάχιστοι ἄρτοι ἑτοίμους ἐπ' ἄκρῳ φύουσιν, ὥσπερ μύκητας. πηγαὶ δὲ περὶ τὴν πόλιν ὕδατος μὲν, πέντε, καὶ ἑξήκοντα, καὶ τετρακόσιαι. μέλιτος δὲ, ἄλλαι τοσαῦται. μύρου δὲ, πεντακόσιαι. μικρὸν πρὸ μήτοι αὐτῶν. καὶ ποταμοὶ γάλακτος ἑπτὰ, καὶ οἶνου ὀκτώ. quæ vice ros eſt tepidus in pelvibus: veſtibus utuntur purpureis, ex tenuiſſimis aranearum telis. Illi corpora non habent, ſed ſunt impalpabiles, & ſine carne. Formam autem & ſpeciem tantùm præ ſe ferunt. Incorporei tamen cùm ſint, ſtant, moventur, intelligunt, & vocem emittunt. In ſumma, videtur eorum anima nuda circumvagari, ſimilitudine corporis circumdata. At niſi quis tetigerit, non poſſit deprehendere non eſſe corpus quod videt. Nam ſunt ut umbræ rectæ, non nigræ. Nemo etiam ſeneſcit, ſed ea qua venit ætate, permanet. Neque etiam nox apud ipſos prorſus clara dies eſt: ſed quale eſt ſub auroram crepuſculum nondum orto ſole, talis lux terram habet. Vnum quoque duntaxat noverunt anni tempus. Nam apud ipſos ſemper eſt Ver, unuſque ventus ſpirat Zephyrus. Ac locus omnibus floribus, omnibus plantis cùm manſuetis, tum umbroſis viret. Etenim vineæ duodecies ferunt, & ſingulis menſibus fructum edunt: malos etiam, & punicas, cæteraſque pomos ter decies ferre dicunt. Nam menſe, quem Minoum appellant, bis fructum producere tradunt. Frumenti vice, ſpicæ paratos panes in ſummitate, ut fungos emittunt. Fontes circum urbem ſunt, aquæ quidem trecenti ſexaginta quinque, meilis verò, alii totidem, unguenti quingenti, ſed hi minores ſunt. Flumina lactis, ſeptem: vini, octo.

1 Ὁμοιότητα] Angl. ὁμοιότητα. Aliam tamen lectionem ſequutus eſt Interpres. *Bourd.*

1 *Ste-*

τὸ δὲ συμπόσιον, ἔξω τῆς πόλεως πεπίηται, ἐν τῷ Ἠλυσίῳ καλουμένῳ πεδίῳ. λειμὼν δὲ ἐστι καλλιστος. καὶ αὐτὸν, ὕλη παντοία, πυκνὴ, ἐπισκιάζουσα τοὺς κατακειμένους. καὶ στρωνύουσι μὲν ἐκ τῶν ἀνθέων ὑποβεβλωμένοι, ἀφικνοῦνται δὲ, καὶ ἀφιᾶσιν ἑαυτοὺς οἱ ἄνεμοι, πάλιν δὲ οἰνοχοεῖν. τότε γὰρ ἄδειν δέον, ἀλλ' ἔστι ὕδωρ αὐτοῖς τὸ συμπόσιον ὑάλινα, μεγάλα, καὶ ἀφυγραίνεται ὑάλη. ὁ κισσὸς δ' ἐστὶ τούτων τὸ δένδρον, ποτήρια παντοῖα καὶ εἰς κυλικοσύλας, καὶ τὰ μεγέθη. ἐπειδὰν δὲ παρέλθῃ τις εἰς τὸ συμπόσιον, τυγχάνει ἓν, ἢ δύο τῶν ἐκπωμάτων, ἐκδαπάνη, τὰ δὲ, αὐτίκα οἴνου πλήρη γίνεται. ὕπτια δὲ πίνουσιν. ἀνὰ δὲ τὸ στόμιον, αἱ ἀκάνθαι, καὶ τὰλλα τὰ μυσικὰ ἄνθεα, ἐκ τοῦ πλησίον λειμῶνος εἰς τὸ μέσον ἀναλογοῦντα, κατανίφει αὐτοὺς μετ' ὠδῆς ὑπερπότημα. καὶ μᾶλλον καὶ μυρίζουσιν ὠδί. νεφέλαι πυκναὶ ἀναπαύσασαι μύρου ἐκ τῶν πηγῶν, καὶ δὲ ποταμοῦ, καὶ ἐπιστᾶσαι ὑπὲρ τὸ συμπόσιον, ἠρέμα τοῦ ἀέρος ἀποβλιβόντος, ὕπνῳ λιπαρῷ, ὥσπερ δρόσῳ. ἐπὶ δὲ τοῖς δείπνοις, μουσική τε, καὶ ᾠδαὶς χολάζουσιν. ἄδουσι δὲ αὐτοῖς τὰ Ὁμήρου ἐπὶ καλλίστοις. καὶ αὐτὸς δὲ παρέστι, καὶ συνᾴδουσιν αὐτοῖς, ὅσοι τὰ Ὀδυσσέως κατακείμενοι. οἱ μὲν δὴ χοροὶ, ἐκ παίδων εἰσὶ, καὶ παρθένων. ἐξάρχουσι δὲ, καὶ συνᾴδουσιν, Εὐνομός τε ὁ Λοκρὸς, καὶ Ἀρίων ὁ Λέσβιος, καὶ Ἀνακρέων, καὶ Στησίχορος. ὃν δὴ καὶ τὸν παρ' αὐτοῖς ἐθεασάμην, ἤδη τῆς Ἑλένης αὐτῷ διηλλαγμένης. ἐπειδὰν δὲ ἅπαντες παύσωνται. ἀδάντες, δακτύλοις

octo. Convivium extra urbem in Elysio campo celebratur: quod pratum est pulcherrimum, & circa illud, nemus omni arborum specie constitum, umbram faciens discumbentibus: stratum autem è floribus substernunt. Omnia ministrant, & afferunt venti: præter quàm quòd vinum non fundunt: siquidem eo non indigent. Nam circa convivium sunt arbores vitreæ magnæ, summè pellucidi vitri: omniumque arborum fructus sunt pocula ex omni specie operis, & magnitudinis. Vbi autem quis ad convivium accesserit, unum vel duo pocula decerpta mensis apponit: eaque vino protinus implentur. Sic quidem bibunt. Pro sertis verò luscinіæ, cæteræque volucres canoræ, flores è proximis pratis ore legentes, ipsos tanquam nive, cum cantu supervolando, aspergunt. Porrò & ad hunc modum inunguntur. Nubes densæ unguentum ex fontibus, & flumine attractum, convivio imminentes, ventis sensim exprimentibus: tenuissimum quiddam velut rorem pluunt. Atque in cœna Musicæ vacant, & cantilenis, in primisque canuntur Homeri versus, ipseque adest, & supra Vlyssem discumbens cum illis epulatur. Choreæ sunt è pueris & virginibus: inter quos cantum auspicantur, concinuntque Eunomus Locrus, Arion Lesbius, & Anacreon, & [1] Stesichorus: quem Helena jam ipsi reconciliata apud eos vidi. Et postquam hi finem canendi fecerunt, succedit chorus secundus

1 *Stesichorus*] Poëta propter Helenæ vituperationem oculis captus non prius, nisi placato palinodia oblato numine, videre potuit Lucianus Macrob. *Cogn.*

χοὸς παρέρχῃ] σὺ κύκνων, ἢ χελιδόνων, ἢ ἀηδόνων. ἐπιᾴδει γὰρ ἢ ἔτοι ἄσωσι, τότε δὴ πᾶσα ἡ ὕλη ἐπαυλεῖ, τῶν ἀνέμων καταρχόντων. μίγνται δὲ πως δύο θορυβώδη ἐκεῖνα ἔχοντα, πηγαί εἰσι δύο [1] περὶ τὸ συμπόσιον, ἡ μὲν, γέλωτος, ἡ δὲ, ἡδονῆς. ἐκ τούτων ἑκατέρας, πάντες οἱ δόχμη τῶν ὠμίλας πίνουσι. ἢ τελοῦσιν ἡδέμενοι, ἢ γελῶντες, ἀφίστανται. βυλόμην δ' εἰπεῖν ἢ τῶν ἐπισήμων ὡς πίνας παρ' αὐτοῖς ἐθεασάμην. πάντας μὲν τοὺς ἡμιθέους, ἢ τοὺς ἐπὶ Ἴλιον στρατεύσαντας, πλὴν βραχὺ δὴ τοῦ Λοκροῦ Αἴαντος. σκῆνον δ' μόνον ἔφασκον εἶναι τῷ ἀσεβῶν χείρω κηλάσειν. βαρβάρων δὲ, Κύρος τε ἀμφοτέρους, ἢ τὸν Σκύθην Ἀνάχαρσιν, ἢ τὸν Θρᾷκα Ζάμολξιν, ἢ Νομᾶν τὸν Ἰταλιώτην. ἢ μὴν ἢ Λυκοῦργον τὸν Λακεδαιμόνιον, ἢ Φωκίωνα, καὶ Τέλλον, τοὺς Ἀθηναίους. καὶ τοὺς σοφοὺς, ἀνὰ Περιάνδρου. εἶδον δὲ καὶ Σωκράτους τὸν Σωφρονίσκου, ἀδελφιδοῦν μὲν Νέστορος, καὶ Παλαμήδους. περὶ δὲ αὐτὸν, ἦσαν Ὑακίνθος τε ὁ Λακεδαιμόνιος, καὶ ὁ Θεσπιεὺς Νάρκισσος, καὶ Ὕλας, καὶ ἄλλοι καλοί. καί μοι ἐδόκει ἔχειν δὲ Ὑακίνθου. τὰ πολλὰ δ' ἐδόκει ἐκεῖνον ὀλιγωρεῖν. ἐλέγετο δὲ καὶ χαλεπαίνειν αὐτῷ ὁ Ῥαδάμανθυς, καὶ ἠπειλήκειναι πολλάκις ἐκβαλεῖν αὐτὸν ἐκ τῆς νήσου, ἢν φλυαρῇ, καὶ μὴ ζηλῇ ἀφεὶς τὴν εἰρωνείαν, σώφρων. Πλάτων δὲ μόνος ἀ παρῆν, ἀλλ' ἐλείπετο καὶ

dus ex cycnis, hirundinibus, & philomelis, quæ postquam cecinerint, jam tota sylva ventis auspicantibus resonat. Maximum autem ad lætitiam illud habent, quòd circa convivium duo sunt fontes, unus quidem risus, alter verò voluptatis: ex quibus ambobus initio convivii omnes bibunt, deinde reliquum læti ac ridentes exigunt. Cæterùm aliquos ex insignibus viris, quos apud eos vidi, recensere volo, omnes quidem [2] semideos, & qui contra Ilium militarunt, præter Ajacem Locrensem, quem solum in sedibus impiorum supplicio affici affirmabant. Ex barbaris autem utrumque Cyrum, Scythamque Anacharsim, & Thracem Zamolxin, & Numam Italum, quinetiam Lycurgum Lacedæmonium, Phocionemque & Tellum Athenienses, & excepto Periandro, sapientes omnes. Vidi etiam Socratem Sophronisci filium, cum Nestore, & Palamede nugantem: circa quem erant Hyacinthus Lacedæmonius, & Thespiensis Narcissus, Hylas, aliique formosi. Videbatur autem mihi, idque multis argumentis, Hyacynthum amare. Et ferebatur Rhadamanthus illi succensere, ac sæpenumero comminatus esse, si pergeret ineptire, & nisi omissa simulatione convivaretur, se illum ex Insula ejecturum. Solus Plato non aderat, sed conditam à se

1 Πηγαὶ] Angl. πηρὰ. Bourd.

2 *Semideos*] Semidei non integri dii, neque homines sed altero parente divino, altero humano, aut semidei ratione virtutis. Tertull. quatuor Gentilium deorum differentias fuisse scribit, quorum quidam selecti & majorum gentium dii vocati sunt, quidam Semidei & Heroes, quidam Medioximi, & quidam Semones. *Cogn.*

αὐτὸς ὁ τῇ ὑπ' αὐτῇ ἀναπλασθείσῃ πόλῃ οἰκεῖν, χρώμενος τῇ πολιτείᾳ, καὶ τοῖς νόμοις, οἷς συνέγραψε πολιτεύεσθαι. οἱ μέντοι ἀμφ' Ἀρίστιππόν τε, καὶ Ἐπίκουρον, τὰ ἀφροδίσια παρ' αὐτοῖς ἐφέροντο, ἡδεῖς τε ὄντες, καὶ κεχαρισμένοι, καὶ συμποτικώτατοι. παρῆν δὲ καὶ Αἴσωπος ὁ Φρὺξ. τοῦτον δὲ, ὅσα καὶ γλωττοποιὸν χρῶν. Διογένης μὲν γὰρ ὁ Σινωπεύς, τοσοῦτον μετέβαλε τὸ ἦθος, ὥστε γῆμαι Λαΐδα τὴν ἑταίραν, ὀργιζόμενός τε τοῖς μέλλουσι πολλάκις ἀνίστασθαι, καὶ παροινεῖν. τῶν δὲ Στωϊκῶν, οὐδεὶς παρῆν. ἔτι γὰρ ἐλέγοντο ἀναβαίνειν τὸ τῆς ἀρετῆς ὄρθιον λοφίον. ἡκούομεν δὲ καὶ περὶ Χρυσίππου, ὅτι πρὸ τοῦ εἰσελθεῖν αὐτὸν ἐπὶ τὴν τοῦ βίου ἕξιν τὸ ἔθος ἑαυτὸν ἐκκαθαίρειν. τοὺς δὲ Ἀκαδημαϊκοὺς ἔλεγον ἐθέλειν μὲν ἐλθεῖν, ἐπισχεῖν δ' ἔτι, καὶ διασκέψασθαι. μὴ δὲ γὰρ αὐτὸ τοῦτο πως καταλαμβάνειν, εἰ καὶ νῆσός τις τοιαύτη ἐστίν. ἄλλως τε, καὶ τῷ ἐπὶ τῷ Ῥαδαμάνθυι δικαστηρίῳ κεῖσθαι ἐδεδίκεσαν, ἀπὸ τοῦ κρατίστου αὐτοὺς ἀνηρηκότες. πολλοὺς δὲ αὐτῶν ἔφασκον ὁρμεῖσθαι, ἀκλεῶς τοῖς ἀφικνουμένοις, τῶν ναυτίας δὲ ἀπολείπεσθαι, μὴ καταλαμβάνοντας, καὶ ἀναστρέφειν σὺν μίσει τὴν ὁδόν. οἵτοι μὲν δὴ [1] ἦσαν ἀξιολογώτατοι τῶν παρόντων. τιμῶσι δὲ μάλιστα τὸν Ἀχιλλέα. καὶ μετὰ τοῦτον, Θησέα. τοῦτο δὲ συνουσίας, καὶ ἀφροδισίων, ὅπως φρονοῦσι. μίσγονται μὲν ἀναφανδὸν, πάντων ὁρώντων, καὶ γυναιξὶ καὶ ἄρσεσι, καὶ ἀδιαφόρως τοῦτο αἰσχρὸν αὐτοῖς δοκεῖ. μόνῳ δὲ Σωκράτει ὠμόσατο, ἢ μὴν κοσμίως πλησιάζειν τοῖς νέοις. καὶ μέντοι πάντες αὐτὸν ἐπιορκεῖν κατεγίνωσκον.

se civitatem habitare dicebatur, ubi repub. & legibus, quas tulerat, uteretur. Porrò Aristippus, & Epicurus primas apud illos terebant, cùm jucundi, hilaresque essent, & compotores suaviſſimi. Aderat & Phryx Æsopus, quo morione utuntur. Ac Diogenes Sinopensis, tantùm à priſtinis moribus degeneravit, ut Laidem meretricem uxorem duxerit, & subinde surgendo temulentus saltet, debaccheturque. At Stoicorum nullus aderat: etenim arduum virtutis collem conscendere dicebantur. Quin & de Chrysippo audivimus, illi fas non esse priùs in insulam ingredi, quàm quartò se helleboro purgarit. Academicos venire velle dicebant, sed hærere adhuc, & considerare, quòd non satis capiant talisne sit insula, necne. Verùm ut conjicio, Rhadamanthi judicium metuerunt, ut qui vim judicandi sustulerint. Quanquam multos ex ipsis impulsos esse dicebant ad eos sequendum qui præcesserant: sed præ pigritia defecisse, nec assequi potuisse, sed è medio itinere rediisse. Ergo eorum qui aderant, hi maximè memorabiles erant. In primis verò Achillem, & post hunc, Theseum colunt. Quod ad coitum, & Venerem attinet, ita sentiunt. Commiscentur palam, omnium in conspectu, idque cùm fœminis, tum maribus: quod haudquaquam turpe arbitrantur. Solus Socrates dejerabat, se cum adolescentibus innocenter versari, & quidem cùm omnes illum dejerare scirent:

[1] Ἦσαν ἀξιολογώτατοι] Flor. λογικώτατοι. Bourd.

πολλάκις γὰρ ὁ μὲν Υ̓άκινθος, ἡ δὲ Νάρκισσος, ὡμολόγουν. οὐδὲν δέ, ἠρνεῖτο. αἱ δὲ γυναῖκες, εἰσὶ πᾶσαι κοιναί, καὶ οὐδεὶς φθονεῖ τῷ πλησίον, ἀλλ' εἰσὶ τοῦτο μάλιστα Πλατωνικώτατοι. καὶ οἱ παῖδες δέ, παρίχουσι τοῖς βουλομένοις, οὐδὲν ἀπολέγοντες. ὅπου δὲ δύο ἢ τρεῖς ἡμέραι διεληλύθεισαν, καὶ ἀφικόμην ἐγὼ Ὁμήρου τῆς ποιητῆ, σχολῆς οὔσης ἀμφοῖν, τὰ πάντα ἐπυνθανόμην, καὶ ὅτου εἵνη, λέγων τοῦτο μάλιστα περὶ ἡμῶν εἰσέπι τῶν ζητουμένων. ὁ δέ, αὐτὸς μὲν ἀγνοεῖν ἔφασκεν. οἱ μὲν, γὰρ Χῖον. εἶδε, σμυρναῖον. πολλοὶ δέ, καλοφώνιον αὐτὸν νομίζουσιν. εἶναι μέντοι ἔλεγε Βαβυλώνιον. ἐκ παρὰ γε τοῖς πολίταις, ἀλλὰ Τιγράνης καλεῖσθαι. ὕστερον δὲ ὁμηρεύσαντα παρὰ τοῖς Ἕλλησιν, ἀλλαξαι τὸ ὄνομα. ἐπὶ δὲ καὶ τοῖς ἀφικνουμένοις εἶχεν ἐπερώτων, εἰ ὑπ' ἐκείνου εἰσὶ γεγραμμένοι. καὶ ὃς ἔφασκε πολλά; αὐτὸν εἶναι, καταγνωσθῆναι δὲ ἐπὶ Ζηνοδότου, καὶ Ἀριστάρχου Γραμματικῶν πολλὰ τὰ ψυχρολογίαν. ἐπεὶ δὲ πῶς ἐκεῖνος ἀπεκρίθη, πάλιν αὐτὸν ἠρώτων, τί δὴ ποτε δὴ τὰ μήνιδες τὸ ἀρχὴν ἐποιήσατο. καὶ εἶπε ὃς, ὅτι ἐπελήσθη αὐτοῦ; μηδὲν ἐπιτηδεύσαντα. καὶ μὲν κἀκεῖνο ἐπεθύμουν εἰδέναι, εἰ ἀφίκετο ἔργον τὴν Ὀδύσσειαν τὰ Ἰλιάδος, ὡς πολλοί φασιν. ὁ δέ, ἠρνεῖτο. ὅτι μὲν γὰρ ὕστερον ἦν, ὃ καὶ αὐτὸ ἐκεῖνο λέγουσιν, αὐτὸς ἠπιστάμην. ἔσχατα γὰρ, ὥστε καὶ πυνθάνεσθαι ἐδόκουν. πολλάκις δὲ καὶ ἄλλοτε τοῦτο ἐπεῖδον, εἴ ποτε αὐτὸν σχολὴν ἄγοντα εὕρων. ἀσφαλὲς γὰρ ἦν τι ἐπυνθανόμην αὐτὸ. καὶ ὃς, ἀσθμαίνων πάντα ἀπεκρίνετο. καὶ μάλιστα κατὰ τὸν δίκλων, ἐπειδὴ

rent: siquidem Narcissus & Hyacinthus fatebantur, ille verò negabat. Communes sunt fœminæ omnes, neque quisquam vicino invidet: sed sunt in hac re maximè Platonici. Pueri quoque sui copiam volentibus faciunt, nihil reluctantes. Vix autem, duos tresve dies ab adventu meo præterierant, quando Homerum adivi, cùm utrique vacaret: & cum alia scitabar, tum cujas esset, dicens illud apud nos adhuc maximè controverti. Ille verò se nescire, respondit. Nam quidam Chium, alii Smyrnæum, nonnulli Colophonium arbitrantur. Ipse verò se Babylonium esse ajebat: & à suis civibus, non Homerum, sed Tigranem vocari: postea verò cum apud Græcos obses esset, appellationem mutasse. Præterea rogabam, num ab ipso scripti essent versus illi qui rejiciuntur. Ille autem suos omnes esse asseverabat. Quare Zenodoti & Aristarchi Grammaticorum frigidas observationes damnabam. Vbi autem hæc abundè respondisset, iterum rogabam quamobrem ab ira poëmatis initium duceret. Sic enim, inquit, mihi nihil studio agenti in mentem venit. Tum & illud scire cupiebam, an, quod multi dicunt, Odysseam Iliade priorem scripserit. Ille verò negabat. Ipsum verò cæcum non esse, quod etiam dicunt, mox cognovi: vidi enim. Itaque veritus sum percontari. Quin idem alias sæpe agebam, ubi illi vacare viderem. Cumque illum adirem, & interrogarem, is ad omnia promptè respondebat, præsertim post-

ἐκρίθησαν. λέ γάρ τις χαφὴν κατ' αὐτῦ ἀπενεγμένην ὑφ' ἑαυτῦ ἀπὸ Θερσίτου, ἐφ' οἷς αὐτὸν ἐν τῇ ποιήσει ἔσκωψε, καὶ ἐνίκησεν Ὅμηρος, Ὀδυσσέως σωηγορήσαντος. τῷ δὲ τὰς αὐτὰς χρῆναι τύχας, ἀφικέσθαι καὶ Πυθαγόραν ὁ σάμιον, ἐπ' ἄκρας ἀλλαγάς, καὶ ἐν τοσούτοις ζώοις βιοτεύσαντα, καὶ ἐκπλήσαντα τὴν ψυχὴν πᾶν Ἡσίοδον. λέγεται δὲ χρυσᾶν εἶναι τὸν δεξιὸν ἡμίτομον. καὶ ἐκείνῳ μὲν συμπολιτεύεσθαι αὐτοῖς, ἐνιοι ζητοῦσι δὲ ἔτι, πότερον, Πυθαγόραν, ἢ Εὔφορβον αὐτὸν ὀνομάζειν χρή. ὁ μὲν τοι Ἐμπεδοκλῆς, ἦλθε μὲν καὶ ἀτὸν περιεφλεγμένον. καὶ τὸ σῶμα ὅλον ἀπληστον. ἡμῶν παρεδέχθη με, καίτοι πολλὰ ἱκετεύων. ἀθλοῦσι δὲ τῷ χρόνῳ, ἐνίοις ὁ ἀγών, τὰ παρ' αὐτοῖς θανατώσιμα. ἠγωνοθέτησε δὲ Ἀχιλλεὺς τὸ πέμπτον, καὶ Θησεὺς τὸ ἕβδομον. τὰ μὲν δὴ ἄλλα, μακρὸν ἂν εἴη λέγειν. τὰ δὲ κεφάλαια τῶν ἀγωνισμάτων, διηγήσομαι. [2] πάλαι μὲ ἐνίκησε Κάρος ὁ ἀφ' Ἡρακλείας, Ὀδυσσέα περὶ τῶν στεφάνων καταγωνισάμενον. πυγμὴ δὲ ἴση ἐγένετο Ἀρείῳ τε καὶ Αἰνείᾳ, ὃς ἐν Κορίνθῳ τέθαπται, καὶ Ἐπειῷ, ἀληλοις συνελθόντων. παγκρατίου δὲ ἀθλητὴς ἄθλα παρ' αὐτοῖς. τὰ μέντοι δρόμου, οὐκ ἔστι μείζονα τῆς ἐνίκησε. ποιητῶν δὲ, τῇ μὲν ἀληθείᾳ, Ὅμηρος ἐκράτησεν Ὅμηρος. ἐνίκησε δὲ ὅμως Ἡσίοδος. τὰ δ' ἆθλα, ἦν ἅπασι στέφανος, πελάκεις ἐκ πτερῶν πεποιημένοι. Τὰ δὲ ἆθλα τοῖς νικῶσι, πρόκειται μὲν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ θεάτρου, ἐπὶ τρίποδος χαλκοῦ. ἐστὶ δὲ ἐπὶ τῷ τρίποδι, ἀνὴρ χαλκοῦς, ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἔχων στέφανον, καὶ ἐν τῇ δεξιᾷ χειρὶ, ἐπὶ τοῦ ὤμου, ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς, ἔχων ἀσπίδα. ἐπὶ δὲ τῷ τρίποδι, ἐπιγράφεται τὸ ὄνομα τοῦ νικήσαντος. ἐπὶ δὲ τῷ ἀνδριάντι, ἐπιγράφεται τὸ ὄνομα τοῦ ἀγωνοθέτου. ἐπὶ δὲ τῷ τρίποδι, ἐπιγράφεται τὸ ὄνομα τοῦ ἀγωνοθέτου. ἐπὶ δὲ τῷ ἀνδριάντι, ἐπιγράφεται τὸ ὄνομα τοῦ νικήσαντος

νίαν. ἄρτι δὲ τοῦ ἀγῶνος συμπεπλεσμένου, ἠγριωμένοις οἱ ἐν τῷ χωρίῳ τῶν ἀστέων κολαζόμενοι, διορύξαντες τὰ δεσμὰ, καὶ τῆς φρουρᾶς ἐπικρατήσαντες, ἐλαύνειν ἐπὶ τὴν νῆσον. ἡγεῖται δὲ αὐτῶν, Φάλαριν τὸν Ἀκραγαντῖνον, καὶ Βούσιριν τὸν Αἰγύπτιον, καὶ Διομήδη τὸν Θρῆκα, καὶ τὸν ἐπὶ Σκείρωνα, καὶ Πιτυοκάμπτην. ὡς δ' αὖτ' ἤκασεν ὁ Ῥαδάμανθυς, ἐκ τάσσει τοὺς ἥρωας ἐπὶ τὸν ἀγῶνα. ἦλθε δ' Θησεύς τε, καὶ Ἀχιλλεύς, καὶ Αἴας ὁ Τελαμώνιος, ἤδη σωφρονῶν. καὶ συμμίξαντες, ἐμάχοντο. καὶ ἐνίκησαν οἱ Ἥρωες, Ἀχιλλέως τὰ πολλὰ καὶ πρώτου ἀγωνιζομένου. ἠρίστευσε δὲ καὶ Σωκράτης ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ κέρατος πολὺ μᾶλλον, ἢ ὅτε ζῶν ἐπὶ Δηλίῳ ἐμάχετο. ἀθρόων γὰρ τῶν πολεμίων, οὐκ ἔφυγε. καὶ τὸ πρόσωπον ἀτρεπτον ἦν. ἐφ' οἷς καὶ ὕστερον ἐβραβεύθη αὐτῷ ἀέλσιον, καλός τε, καὶ μέγας παραδείσους ἐν τῇ πόλει ἐντὸς συγκαλῶν τοὺς ἑταίρους, διελέγετο, νεκρομαθημίαν τινὰ τοιαύτην προσαγορεύσας. συλλαβόντες δὲ τοὺς νενικημένους, καὶ

Tum absoluto certamine nunciatum est eos qui in impiorum loco plecterentur, ruptis vinculis, & superata custodia in insulam irrumpere. Eorum verò duces esse [1] Phalarim Agrigentinum, [2] Busirim Ægyptium, [3] Diomedem Traciun [4] & Scironem, & [5] Pityocampten. Quibus auditis Rhadamantus, ad litus Heroas componit. Ducebat exercitum Theseus, & Achilles, & Ajax Telamonius, jam mentis compos. Illi confertis manibus pugnarunt: viceruntque Heroës Achille in primis rem strenuè gerente. Fortiter se gessit & Socrates in dextro cornu constitutus, multoque fortiùs, quàm quum vivus adhuc apud Delium pugnaret. Nam ingruentibus hostibus non fugit, sed intrepido vultu constitit. Ideoque præmio donatus est, horto videlicet suburbano, & pulchro, in quem convocatis aliis differebat: quem locum Necracademiam nuncupavit. Comprehensos igitur, & vinctos illos qui

1 *Phalarim*] Hic Agrigentinorum tyrannus, cui Perillus taurum æneum fabricavit quo impositi noxii dum torrerentur tauri mugitum reddebant. Sen. lib. 2. de Clem. c. 4. & lib. 2. de Ira. *Cogn.*

2 *Busirim*] Busiris rex Ægyptiorum Neptuni & Libiæ filius qui Thrasii concilio hospites inviolabat incognitos, & eorum sanguine pluviam eliceret cujus penuria Ægyptus novem annis laboraverat. Senec. loco cit. *Idem.*

3 *Diomedem*] Diomedes rex Thraciæ dum equos suos humana carne aleret, in Tyrida opido truculentus ab Hercule equis ipsis ad devorandum objectus est. Ovid. 9. Met. *Idem.*

4 *Et Scironem*] Latronem insignem qui proximos Megaris scopulos insidens, in viatores prætereuntes, nullo non crudelitatis genere sæviebat, hunc Theseus occidit. *Idem.*

5 *Pityocampten*] Schinim insignem latronem, qui circa Isthmi initium teste Pausan. miro crudelitatis genere sæviebat. de eo Plutarch. in Thes. *Idem.*

6 Ἔνθα συγκαλῶν τοὺς ἑτέρους] Sic legit interpres. At ego puto legendum ἑταίρους, nam & infra in Demonacte discipulos Socratis, de quo hic loquitur, ἑταίρους vocat: εἶτα τινὸς τῶν ἑταίρων, & rursus: τῶν ἑταίρων τις ἔφη ταῦτα. Palm.

1 Ke-

δήσαντες, αὖθις ἀπέπεμψαν ἐπ μᾶλλον κολασθησομένους. ἔγραψε δὲ καὶ τοῦτο τὸ μάχην Ὅμηρος. καὶ ἀπόνιπά μοι, ἔδωκε δὲ βιβλία καμίζειν τοῖς παρ' ἡμῖν ἀνθρώποις. ἀλλ' ὕστερον ἡ ταῦτα μὲν τὰ ἄλλων ἀπολέσαμεν. ἦν δὲ ἡ ἀρχὴ τῆς ποιήσεως αὕτη, Νῦν δέ μοι ἔννεπε μῦσα μάχην νεκύων ἡρώων. τότε δ' ὧν κυάμους ἐψήσαντες, ὥσπερ παρ' αὐτοῖς νόμος, ἐπειδὴν πόλεμον κατορθώσωσιν, εἰσιῶντό τε ἐπινίκια, καὶ ἑορτὴν μεγίστην ἦγον. μόνος δὲ ταύτης ὁ μετέχε Πυθαγόρας, ἀλλ' ἀπ' ὀρρω ἐκφέζετο, μυσαττόμενος τὴν κυαμοφαγίαν. ἤδη δὲ μηνῶν ἓξ διελελυθότων, ὡς ἐμεσοῦντα τὰ ἐδέσματα, νεώτερα συνίστατο πράγματα. Κίνυρος γὰρ ὁ τοῦ Σκινθάρε παῖς, μέγας τε ὢν, καὶ καλὸς, ἤρα πολὺν ἤδη χρόνον τῆς Ἑλένης. καὶ αὕτη δὲ οὐκ ἀφανὴς ἦν, ἐπιμανῶς ἀγαπῶσα τὸ νεανίσκον. πολλάκις γὰρ ἐν δείπνοις ἀλλήλοις συμποσίῳ, καὶ πρόπινον. καὶ μόνοι ἐξανίσταντο, ἐπλανῶντο ὡς ἐν τῇ ὕλῃ. καὶ δὴ οὕτω ἐρῶντες, ἐν ἀμηχανίᾳ, ἐβουλεύσαντο ὁ Κίνυρος ἁρπάσας τὴν Ἑλένην. ἐδόκει δὲ κἀκείνῃ ταῦτα, οἰκτρὰς ἀπόνιπας ἐς τινα τῶν ἐπικειμένων νήσων, ἤτοι εἰς τὴν Φελλὼ, ἢ εἰς τὴν Τυρόεσσαν. συνωμότας δὲ πάλαι προσειλήφεσαν τρεῖς τῶν ἑταίρων τῶν ἐμῶν, τοὺς θρασυτάτους. τῷ μὲν οὖν πατρὶ, οὐκ ἐμήνυσε ταῦτα. ἠπίστατο γὰρ οὐκ[1] κολασθησόμενον. ὡς δ' ἐδόκει αὐτοῖς, ἐπέλευσε τὴν ἐπιβολήν. καὶ ἐπεὶ τύχοι ἐγίνετο, ἐγὼ μὲ ἐ παρῆν. ἐτύγχανον γὰρ ἐν τῷ συμποσίῳ κεκοιμημένος. οἱδὲ, λαθόντες τοὺς ἄλλους, ἀναλαβόντες τὴν Ἑλένην, οὐκ ἀσθενῶς ἀνήχθησαν. περὶ

qui victi fuerant, multò graviùs puniendos iterum dimiserunt. Pugnam hanc scripsit Homerus, suosque libros abeunti mihi dedit, ad nostros homines deferendos. Sed eos unà cum reliquis posteà amisi. Hujusmodi autem erat poëmatis initium. *Nunc mihi Musa refer pugnam heroum extinctorum.* Tunc igitur cùm pro more fabas coxissent, re in bello præclarè gesta, Epiniciorum epulum celebrarunt, & solenne festum egerunt. Solus Pythagoras abstinuit, seditque procul impastus, ab illo fabarum esu abhorrens. Iam verò sex mensibus exactis, circa septimi medium, novæ res ortæ sunt. Nam Cinyrus Scinthari filius, magnus, & formosus, Helenam jamdudum amabat, Ipsamque juvenis insano amore captam esse, manifestum erat: liquidem in convivio alter alteri annuebat, & præbibebat, solique surgentes in sylva deerrabant. Tandem præ amoris impotentia consilium cepit Cinyrus rapiendi Helenam. Hoc verò probabat illa, ut in aliquam adjacentium insularum sive in Phello, sive in Tyroessam secederent. Iamque olim conjuratos tres ex meis sociis, audacissimos assumpserunt. Nec patri hoc significavit, quia sciebat se illi pœnas daturum. Atque ut decreverant, consilium exequuti sunt. Vbi verò nox advenit non adfui, quia in convivio dormiebam. Tum illi clam aliis correpta Helena, maturè se subduxe-

1 Κολασθησόμενον] Floren. κωλυθησόμενον. Bourd.

δὲ τὸ μεσονύκτιον ἀνεγερθέντα ὁ Μενέλαος, ἐπὶ ἴμερτῇ τῇ εὐνῇ κενὴν τὴν γυναικὸς, βοήν τε ἵησι, καὶ τὸν ἀδελφὸν ξυγκαλεῖται, ἅμα σφῶϊν τὰ βασίλεια ἔχοντα Ῥαδαμάνθυος. ἡμέρας δὲ ὑποφαινούσης, ἔλεγον οἱ σκοποὶ καθορᾶν τὴν ναῦν, πολὺ ἀπέχουσαν. ἔτω δὴ ἐμβιβάσας ὁ Ῥαδάμανθυς πεντήκοντα τῶν ἡρώων εἰς ναῦν μονόξυλον, ἀσφοδελίνην, παράγγελμα ἐποιήσατο. οἱδὲ, ὑποσχομένων ἐλαύνοντες, περὶ μεσημβρίαν καλαμᾶσιν αὐτὰς, ἅρτι εἰς τὴν γαλακτώδη Ὠκεανὸν ἐμβαίνουσι, πλησίον τῆ Τυρρίσσης. καὶ πέντε μὲν ἦλθον ἡμέραι. καὶ ἀναδησάμενοι τὴν ναῦν ἀλύσῳ ῥαδίᾳ, κατέπλεον. ἡ μὲν οὖν Ἑλένη, ἐδάκρυέ τε, καὶ ἠχύνετο, καὶ συνεκαλύπτετο. τὸν δὲ ἀμφὶ τὴν Κίνυρον ἀνακρίνας ὕστερον ὁ Ῥαδάμανθυς, εἴ τινες καὶ ἄλλοι αὐτοῖς συνίσασιν, ὡς δεῦρο εἶποι, σὺν τῷ αἰδοίῳ δήσας, ἀπέπεμψεν εἰς τὴν τῶν ἀστέων χώρον, μαλάχῃ ὕστερον μαστιγώσας. ἐψηφίσαντο δὲ καὶ ἡμᾶς ἐμπρῆσαι σὺν πάντι σὺν τῇ νηΐ, τὴν ἐπιοῦσαν ἡμέραν μόνον ἐπιμείναντας. ἔνθα δὴ ἐγὼ νικῶμαι τε, καὶ ἐδάκρυον, οἷα ἐμέλλον ἀγαθὰ καλλιπὼν, αὖθις πλανηθήσεσθαι. αὐτὰρ μύθοις παραμυθούμενοι λέγοντες, ὡς πολλῶν ἔτων ἀφίξεσθαι πάλιν ὅθεν αὐτός. καί μοι ἤδη χρόνον τε, καὶ κλισίην ἐς τράπιν παρεδείκνυσαν, πλησίον τῆ ἀρίστου. ἐγὼ δὲ ὅτε ἔλθοιμι τῇ Ῥαδαμάνθυϊ, πολλὰ ἱκέτευον εἰπεῖν τὰ μέλλοντα, καὶ ὑποδεῖξαί μοι τὴν πλοῦν. ὁ δὲ, ἔφασκεν ἀφίξεσθαι ἐς τὴν πατρίδα, πολλὰ δὲ ὕστερον πλανηθέντα, καὶ

duxerunt. Menelaus autem cùm circa medium noctis excitatus, thorum vacuum ſenſiſſet, protinus clamore ſublato, & fratre ſecum accepto, ad regiam Rhadamanthi contendit. Porrò illuceſcente die ajebant exploratores navim procul diſtantem apparere. Itaque Rhadamanthus cùm quinquaginta heroës in navim aſphodelinam, ſolidoque ex ligno conflatam impoſuiſſet, juſſit eos perſequerentur. At illi remis alacriter incumbentes, eos circa meridiem deprehendunt, cùm jam in lacteum Oceanum introirent: tantum viæ emenſi erant, ut elaberentur. Cum igitur navem roſea catena revinxiſſent, reverſi ſunt. Ac Helena quidem flebat, & erubeſcebat, & ſe operiebat. Et cùm ex Cinyro, ſociiſque priùs perquiſiviſſet Rhadamanthus, numqui alii conſcii eſſent, neminemque dixiſſent: vinctos ex pudendis homines, malvaque priùs cæſos in ſedem impiorum amandavit. Decreverunt etiam nos ante præſtitutum tempus ex inſula dimittere, conceſſa unius poſteræ diei commoratione. Hic ego mœrore correptus lachrymabar, ut pote qui ejuſmodi fœlicitate relicta rurſus erraturus eſſem. At illi conſolabantur, quòd futurum dicerent: ut propediem ad ſe redirem. Iamque mihi futuram ſedem, vicinumque optimis quibuſque tentorium oſtendebant. Ego verò Rhadamanthum compellans obnixè rogabam, ut futura mihi prædiceret, & navigationem præmonſtraret. Is autem me multis priùs erroribus, & periculis exantlatis, in patriam reditu-

1 Πολὺ ἀπέχουσαν] Flor. ἐ πολὺ, malè, & aliter Interp. *Bourd.*

1 πῦς

κινδυνεύσαντα, τὸν χρόνον, οὐκ ἔτι τὴν ἐπανόδου σπουδὴν ἠγάλησεν, ἀλλὰ δὴ καὶ δείκνυς τὰς πλησίον νήσους, ἐφαίνοντο δὲ πέντε τὸν ἀριθμὸν, καὶ ἄλλη ἕκτη πόρρωθεν, τοὺτας μὲν εἶναι ἔφασκε τὰς τῶν ἀσεβῶν, τὰς πλησίον, ἀφ' ὧν δὴ ἔφη ὁρᾶς τὸ πολὺ πῦρ καιόμενον. ἕκτη δὲ ἐκείνη τὸ ὀνείρων ἡ πόλις. μετ' αὐτὴν δὲ, ἡ τοῦ Καλυψοῦς νῆσος. ἀλλ' ὑδέπω σοι φαίνεται. ἐπειδὰν δὲ ταύτας παραπλεύσῃς, τότε δὴ ἀφίξῃ εἰς τὴν μεγάλην ἤπειρον τὴν ἀντίαν τῇ ὑφ' ἡμῶν κατοικουμένῃ. ἐνταῦθα δὲ πολλὰ πεινῶν, καὶ ποικίλα ἔθνη διελθὼν, καὶ ἀνθρώποις ἀμίκτοις ἐπιδημήσας, χρόνῳ ποτὲ ἥξεις εἰς τὴν ἑτέραν ἤπειρον, τοσαύτην εἶπε. καὶ ἀναστάσας ἐκ τῆς γῆς μανδράγορας ῥίζαν, ὤρεξέ μοι ταύτην, κελεύσας ἐν τοῖς μεγίστοις κινδύνοις ταύτῃ προσφεύγειν. παρῄνεσε δὲ καὶ εἰ ποτε ἀφικοίμην εἰς τήνδε τὴν γῆν, μήτε πῦρ μαχαίρᾳ σκαλεύειν, μήτε θέρμους ἐσθίειν, μήτε παιδὶ ὑπὲρ τὸ ὀκτωκαίδεκα ἔτη πλησιάζειν. τούτων γὰρ μεμνημένον, ἐλπίδας ἔχειν τοῦ εἰς τὴν νῆσον ἀφίξεως. τότε μὲν οὖν τὰ περὶ τὸν πλοῦν παρεσκευαζόμην. καὶ ἐπὶ καιροῦ λαβὼν, συνεστιώμην αὐτῷ. τῇ ἐπιούσῃ δ' ἐλθὼν πρὸς Ὅμηρον τὸν ποιητὴν, ἐδεήθην αὐτοῦ ποιῆσαί μοι δίστιχον ἐπίγραμμα. καὶ ἐπιδὴ ἐποίησε, στήλην βηρύλλιν λίθου ἀναστήσας, ἐπέγραψα πρὸς τῷ λιμένι. τὸ δ' ἐπίγραμμα, ἦν τοιόνδε.

Λυκιανὸς πάϊς πάντα φίλῳ μακάρεσσι θεοῖσιν
Εἶδέ τε, καὶ πάλιν ἦλθε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.

diturum respondit. Sed tempus reditus addere noluit: at indicatis vicinis insulis, quæ numero quinque apparebant, aliaque sexta longiùs, hæ sunt, ajebat, impiorum insulæ vicinæ, in quibus ignis accensi multum vides. Illa verò sexta Somniorum est urbs, & post illam Calypsûs insula, quæ tibi nondum apparet. Quas postquam præternavigaveris, tunc in magnam continentem devenies, ei quam incolimus oppositam. Hic multa patsus, variaque gentes pervagatus, & apud inhumanos homines peregrinatus, tandem aliquando in alteram terram devenies. Hæc ubi dixisset, evulsam è terra malvæ radicem mihi porrexit, jubens ut eam maximis in periculis invocarem. Admonuit etiam ut siquando in hanc terram devenirem, ignem gladio ne foderem, ne-ve lupinis vescerer, ne-ve puero supra octodecim annos nato congrederer: quorum si meminissem, reditum hanc in insulam sperarem. Ibi demum navigationis commeatum comparavi, cumque opportunum esset, cibum cum illis sumpsi. Die verò sequenti, Homerum adivi rogaturus, ut duorum versuum epigramma mihi conderet. Quod ubi fecit, erecta berylli lapidis columna, juxta portum inscripsi. Erat autem epigramma hujusmodi:

Lucianus charus divis hæc cuncta beatis
Vidit, & hinc patrias iterum remeavit ad oras.

Illa

1 Πῦρ μαχαίρᾳ σκαλεύειν] De hac superstitione locus alius dicendi, præceptum est Pythagoræ. *Bourd.*

Μείνας δ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν, τῇ ἐπιούσῃ ἀνηγόμην, τῶν ἡρώων ἅμα προπεμπόντων. ἔνθα μοι καὶ Ὀδυσσεὺς ἐπιστολὴν εἰς Ὠγυγίαν τὴν νῆσον Καλυψοῖ κομίζειν. συνέπεμψε δέ μοι ὁ Ῥαδάμανθυς τὸν πορθμέα Ναύπλιον, ἵν' εἰ καταχθείημεν εἰς τὰς νήσους, μηδεὶς ἡμᾶς συλλάβοι, ἅτε καὶ ἄλλην ἐμπορείαν πλέοντας. ἐπεὶ δὲ τὸ δυώδη ἀέρα ἐφθόντες παρελυθείημεν, αὐτίκα ἡμᾶς ὀδμή τις δεινὴ διεδέχθη, οἷον, ἀσφάλτου καὶ θείου καὶ πίσσης, ἅμα καιομένων. καὶ κνίσα δὲ ἐπῆν ἐρεφθῶν, καὶ ἀφόρητος, ὥσπερ ἀπ' ἀνθρώπων ὀπτωμένων. καὶ ὁ ἀὴρ ζοφερὸς καὶ ὁμιχλώδης, καὶ καπέτιζεν ἑαυτὸ δρόσος πιτύϊνη. καὶ μέντοι καὶ μαστίγων ψόφος ἠκούετο, καὶ οἰμωγὴ ἀνθρώπων πολλῶν. ταῖς μὲν δὴ ἄλλαις, ἃ ἐφεστήκομεν. ἧς δ' ἐπέβημεν, τοιάδε ἦν. κύκλῳ μὲν πᾶσα κρημνώδης, καὶ ἀπόξηρος, πέτρας, καὶ τράχυσι καπτοκλήκτοις. δένδρον δὲ οὐδὲ ὕδωρ οὐδαμοῦ. ἀνερπύσαντες δὲ ὅμως τὰς κρημνοὺς, ἐφίκομεν ἐπὶ τὴν ἀκρωδῆ, καὶ σκολόπων μιᾶς ἀτραπὸν, πολλὴν ἀμορφίαν τῆς χώρας διελθόντες. ἐλθόντες δὲ ἐπὶ τὸν εἱρκτῶν, καὶ τὸ κλαυσιγέλοιον, ἐφ' ᾧπερ μὲ τῶν φύσιν ἔστιν ἐξαμφιζόμην. τὸ μὲν δὴ ἔδαφος αὐτὸ, μαχαίρας, καὶ σκόλοψι πάντη ἐξηνθηκός. κύκλῳ δὲ, ποταμοὶ ἐφειρέατο, ὁ μὲν, βορβόρου, ὁ δὲ πέτρας δὲ, αἵματος. ὁ δὲ ἕτερος, πυρὸς, πάνυ μέγας ὅσος, καὶ ἀπέραντος. καὶ ἔρρει, ὥσπερ ὕδωρ. καὶ ἐκυμαίνετο, ὥσπερ θάλασσα. καὶ ἰχθῦς δὲ εἶχε πολλούς. τοὺς μὲν ὀξυλοῖς ἐοικότας. τοὺς δὲ μικροὺς, ἀνθρακὶ πεπυρωμένοις. ἐκάλουν δὲ αὐτοὺς

Illa die commoratus: postera deducentibus Heroibus discessi. Huc me conveniens Vlysses, inscia Penelope epistolam ad Calypsonem in Ogygiam insulam deferendam tradit. Nobiscum etiam Rhadamanthus portitorem Nauplium misit, ut si in Insulas deferremur, nemo nobis tanquam mercatum alium adeuntibus, manus injiceret. Postquam verò progressi odoratum aërem præterivimus, continuò nescio quis odor teterrimus, velut bituminis, sulphuris & picis, simul ardentium, nos excepit. Nidor etiam gravis & intolerabilis, qualis assorum hominum: obscurus quoque & caliginosus aër, à quo ros quidam piceus distillabat. Quin & verberum strepitus exaudiebatur, & multorum hominum ejulatus. Ad alias autem non applicuimus. Illa verò quam conscendimus, talis erat. Tota circum præceps & arida, cautibus & saxis aspera. Atneque arbor, neque aqua inerat. Irrepsimus tamen per præcipitia, perque spinosam, aculeisque plenam semitam processimus, perque multam regionis deformitatem transivimus. Et cùm ad carcerem, suppliciique locum devenissemus, primùm quidem naturam ejus mirati sumus. Nam solum ipsum gladiis, palisque efflorescebat ubique, circum quod duo fluvii, cœnosus unus, sanguineus alter fluebant: intus verò igneus, atque hic ingens & immensus, qui velut aqua fluebat, & maris instar agitabatur, piscibus etiam scatebat, quorum aliquot torribus similes erant, parvi verò, carbonibus ignitis, quos

Ly-

Λυχνίσκους. εἰσοδος δὲ μία, στενὴ ἀφ' ἁπάντων. καὶ πυλωρὸς ἑστηκὼς Τίμων ὁ Ἀθηναῖος. παρελθοντες δὲ ἡμεῖς, ὁ Ναυπλίου καθηγεμὼν, ἑωρῶμεν κολαζομένους, πολλοὺς μὲν βασιλέας, πολλοὺς δὲ ἰδιώτας. ἀν' οὓς καὶ ἐγνωρίζομεν. εἴδομεν δὲ καὶ τὸν Κίνυρον καπνῷ ὑποτιφόμενον, ἐκ τῶν αἰδοίων ἀπηρτημένον. ὡφοσπήσατο δ' οἱ ἀσκηταὶ καὶ τὰς ἑκάστων βίους, καὶ τὰς αἰτίας, ἐφ' οἷς κολάζονται. καὶ μετὰ πάσας ἀπασῶν τιμωρίας ὑπέμενον οἱ ψευσάμενοι τὰ ὠφελοῦντα τὸν βίον, καὶ οἱ μὴ τάληθῆ συγγραφόντες. ἐν οἷς καὶ Κτησίας ὁ Κνίδιος ἦν, καὶ Ἡρόδοτος, καὶ ἄλλοι πολλοί. τούτους ἐν ὁρῶν ἐγὼ, χρησιν εἶχον εἰς τὸ πιστὸν τὰς ἐλπίδας. ἤδειν γὰρ ἐμαυτῷ ψεύδους εἰσόμενα σωφρονίσαντα. τὰ χθὲς ἐν ἀκροπόλει ἐπὶ ναῦν, ἣ δὲ ἐνανάκλω φέρει τὸν ὕπνον, ἀπασασάμενον τὸν Ναύπλιον, ἀπέπεμψα. καὶ μετ' ὀλίγον, ἐφαίνετο πλησίον ἡ τῶν ὀνείρων νῆσος, ἀμυδρὰ, καὶ ἀσαφὴς ἰδεῖν. ἔπαχθὴς δὲ καὶ αὐτὴ τοῖς ὀνείροις ἡ ὠφελιμωτάτη ὑπεχώρει γὰρ ὠθουσίαν ἡμῖν, καὶ ὑπέφευγε, καὶ προῤῥωτέρω ὑπεπλεεν. καταλαβόντες δὲ ποτε αὐτὴν, καὶ ἐπαλλόμενοι εἰς τὸ Ὕπνου λιμένα ὠθούμεθα, πλησίον τῶν πυλῶν τῶν ἐλεφαντίνων, ἢ τὸ τῶν Ἀλεκτρυόνων ἱερὸν ἐστι, ὠδὶ δείλην ὀψίαν ἀπεβαίνομεν. παρελθόντες δ' εἰς τὴν πόλιν, πολλὰς ὀνείρους καὶ ποικίλας ἑωρῶμεν. ὡφέλιμον δ' βούλομαι ὑμῖν τὴν πόλεως εἰπεῖν, ἐπεὶ μηδ' ἄλλῳ πω γέγραπται περὶ αὐτῆς. ὃς δ' καὶ μόνος ἐπεμνήσθη Ὅμηρος, ἀ πάνυ ἀκριβῶς συνέγραψε. κύκλῳ μὲν ὠδὶ πᾶσαν αὐτὴν ὕλη ἀείρει. τὰ δένδρα δ' ἐστὶ μήκωνες ὑψηλαὶ, καὶ μανδραγόραι. καὶ ἐπ' αὐτῶν πολὺ πτ

Lychniscos vocabant. Aditus unus, & perquam angustus erat. Ianitor adstabat Timon Atheniensis. Ingressi tamen duce Nauplio, vidimus eos qui supplicio afficiuntur, reges multos, privatos multos: quorum nonnullos agnovimus. Vidimus & Cinyrum, fume denigratum, & ex pudendis suspensum. Addebant & perductores singulorum vitas, pœnarumque causas: quarum omnium maximas illi sustinebant, qui in vita mentiti erant, quique non vera scriptis mandarant. Inter quos erat & Ctesias Cnidius, & Herodotus, aliique multi. Quos cùm viderem, bonam in posterum spem concepi, nam nullius mendacii conscius mihi eram. Itaque ad navem statim reversus, neque enim tale spectaculum ferre amplius poteram, salutato Nauplio discessi. Ac paulò post non procul apparebat Somniorum insula, obscura, visuque non perspicua, quæ Somniis quiddam simile habebat. Nobis enim accedentibus cedebat, & subterfugiebat, ac longiùs se subducebat. Sed ea tandem comprehensa, appulsaque navi in portum qui Somnus appellatur, prope portas eburneas, ubi ædes est Gallinaceo sacra, sub obscuram vesperam descendimus. Hic portam ingressi, multa, diversaque Somnia vidimus. Sed de urbe primùm verba facere volo: quoniam nemo adhuc de ea scripsit: & qui solus ejus meminit Homerus, non admodum accuratè scripsit. Circum hanc undique sylva surgit: cujus arbores alta sunt papavera, & mandragoræ, quibus magna multitudo vesper-

πλῆθος νυκτερίδων τῶν μόνων ἐν τῇ νήσῳ γίγνεται ὄρνεον. ποταμὸς δὲ παραῤῥεῖ πλησίον, ὑπ' αὐτῶν κεκλημένος Νυκτίπορος. καὶ πηγαὶ δύο ἐπὶ ταῖς πύλαις, ὀνόματα τοῖς μὲν Νήγρητος, τῇ δὲ, Πανυχία. ὁ δὲ περίβολος τῆς πόλεως, ὑψηλός τε, καὶ ποικίλος, ἴριδι τὴν χροιὰν ὁμοιότατος. πύλαι μέντοι εἰσὶν, οὐ δύο κατὰ τὸν Ὅμηρον εἴρηκεν, ἀλλὰ τέτταρες. δύο μὲν ὧν τὰς τὴν βλακείας πεδίον ἀποβλέπουσιν, ἡμὲν, σιδηρᾶ, ἡ δὲ, κεραμεᾶ πεποιημένη, καθ' ἃς ἐλέγετο ἀπιέναι μὲν αὐτὸν οἵ τε φοβερροὶ, καὶ φοβικοὶ, καὶ ἀπιτεῖς. δύο δὲ, τὰς τὴν λιμένα, καὶ τὴν θάλατταν αἱ μὲν, κεραίναι, αἱ δὲ, καθ' ἃς ἡμεῖς παρήλθομεν ἐλεφάντιναι. εἰσιόντων δ' ἐς τὴν πόλιν, ἐν δεξιᾷ μέν ἐστι τὸ Νυκτῶον, σέβεται γὰρ Θεὸν παῦτην μάλιστα, καὶ τὴν Ἀλεκτρυόνα. ἐκείνου δὲ πλησίον ἔστι λιμένος τὸ ἱερὸν πεποίηται. ἐν δεξιᾷ δὲ, τὰ τοῦ ὕπνου βασίλεια. ἔστι γὰρ δὴ ἄρχε παρ' αὐτοῖς, σατράπαι δύο, καὶ ὑπάρχους πεποιημένος, Ταραξίωνά τε τὸν Ματαιογήνους, καὶ Πλουτοκλέα τὸν Φαντασίωνος. ἐν μέσῃ δὲ τῇ ἀγορᾷ, πηγή ἐστιν, ὧν καλοῦσι Καρεῶτιν. καὶ πλησίον ναοὶ δύο, ἀπάτης, καὶ ἀληθείας. ἔνθα καὶ τὸ ἄδυτόν ἐστιν αὐτοῖς, καὶ τὸ μαντεῖον, ὃ κατέχει καὶ κατέχρηται Ἀντίφων, ὁ τῶν ἐνείρων ὑποκριτὴς, ταύτης ἐπὶ τοῦ ὕπνου λαχὼν τὴν τιμήν. αὐτῶν μέντοι τῶν ἐνείρων, οὔτε φύσις, οὔτε ἰδέα ἡ αὐτή. ἀλλ' οἱ μὲν, μακροί τε ἦσαν, καὶ καλοὶ, καὶ ἐνδεεῖς. οἱ δὲ, μικροὶ, καὶ ἄμορφοι. καὶ οἱμὲν, χρυσοῖοι, ὡς ἐδόκουν, οἱδὲ, πεπιττοί τε, καὶ σύπλεῖς. ἦσαν δ' ἐν αὐτοῖς καὶ πτερωτοί τινες, καὶ τερατώδεις, καὶ ἄλλοι, καὶ πρὸς ἐς πομπὴν ἐστρωμένοι. οἱ μὲν, ἐς βασιλέως,

spertilionum insidet. Nam sola hæc avis nascitur hac in Insula, juxtaque fluvius præterlabitur qui Nyctiporus illis appellatur. Sunt & circum portas fontes duo quibus suum est nomen, huic Negretus, illi Pannychia. Mœnia civitatis excelsa sunt, & varia, iridi colore simillima, Enimvero portæ sunt non duæ, ut dixit Homerus, sed quatuor. Quarum duæ quidem Mollitiei respiciunt campum: altera ferrea, fictilis altera, per quas horrenda, sæva, & immitia somnia proficisci dicebantur. Duæ verò ad portum & mare conversæ, altera cornea, altera eburnea, per quam ingressi sumus. Civitatem ingressis ad dextram Noctis est templum: quam Deam potissimùm colunt: & Gallinaceum, cui prope portum ædes sacra constructa est. Ad sinistram verò Somni regia. Is enim apud ipsos regnat, satrapis duobus & præfectis creatis, nimirum Taraxione Matæogenis filio, & Plutocle Phantasionis. In foro medio fons est quem Careotin vocant: duoque adjacent delubra, Imposituræ, & Veritatis. Vbi & illorum est adytum, & Oraculum, cui præfectus erat interpres Antipho, somniorum ille conjector, hunc apud Somnum honorem sortitus. Somniorum autem, neque natura, neque forma eadem est. Sed longa sunt alia, pulchra, & jucunda: alia brevia, & deformia. Nonnulla etiam aurea, ut videbantur: nonnulla quoque abjecta, & vilia. Erant & inter illa quædam alata, & monstrosa: & alia velut in pompam instructa, nimirum in Reges,

in

αἰδῆ ἐς Θεὰς, οἰδῆ ἐς ἄλλα τοιαῦτα διεσκευασμένοι. πολλὰ ᾗ αὐτῶν καὶ ἐγνωρίσαμεν, πάλαι παρ' ἡμῖν ἐωρακότες. οἱ ᾗ, καὶ ὑπεδέξαντο, καὶ ἠνάζοντο, ὡς ἂν καὶ συνήθεις ὑπάρχοντες, καὶ ἀβληλαβῶντες ἡμᾶς, καὶ καπνοιμίσαντες, πάνυ λαμπρῶς, καὶ δεξιῶς ἐξένιζον, τήν τε ἄλλην ὑποδοχὴν μεγαλοπρεπῆ ἀβρασκευάσαντες, καὶ ὑπιγνέμνοι βασιλέας τε ποιήσειν, καὶ στρατόπεδα. ἔνιοι ᾗ, καὶ ἀπῆγον ἡμᾶς ἐς τὰς πατρίδας, καὶ τὰς οἰκείας ἐπεδείκνυον, καὶ αὐλιεργὸν ἐπανῆγον. ἡμέρας μὲν ἂν τριάκοντα, καὶ ἴσας νύκτας παρ' αὐτοῖς ἐμείναμεν, καθεύδοντες, εὐωχούμενοι. ἔπειτα ᾗ, ἄφνω βροντῆς μεγάλης καὶ ἀστραπῆς, ἐγερθέντες, καὶ ἀναβορόντες, ἀνήχθημεν ἐπισπόμενοι. τριταῖοι δ' ἐκεῖθεν τῇ Ωγυγίᾳ νήσῳ προσῆχθημεν, κἀπεβαίνομεν. ἐνταῦθεν δ' ἐγὼ λύσας τὴν ἐπιστολὴν, ἀνεγίνωσκον τὰ γεγραμμένα. ἦν ᾗ τοιάδε. Ὀδυσσεὺς Καλυψοῖ χαίρειν. Ἴσθι με ὡς τάχιστα ἐξεπλώσαντα σὸθεν, τὴν χελώνην κατασκευασάμενον, ναυαγίᾳ χρησάμενον, μόλις ὑπὸ Λευκοθέας ἀβροσύνης εἰς τὴν Φαιάκων χώραν. ὑφ' ὧν εἰς τὴν οἰκίαν ἀποπεμφθεὶς, κατέλαβον πολλὰς γυναικῶν μνηστῆρας, ὑπὸ τοῖς ἐμετέροις τυφῶσιν. ἀπεκτόνας δ' ἅπαντας, ὕστερον ὑπὸ Τηλεγόνου ἔσχον Κίρκης μοι χαριζομένης, ἀνηρέθην. καὶ νῦν εἰμὶ ἐν τῇ μακάρων νήσῳ, πάνυ μεγάλων ἐπὶ τῇ καταλιπεῖν τὴν σὲ σοὶ δίαιταν, καὶ τὴν ὑπὸ σοῦ θεοπεμπομένην ἀθανασίαν. διὸ δὴ καιρὸν λάβωμαι, ἀπόδρας, ἀφίξομαι πρός σε. πάντα μὲν ἐδήλωσε ἡ ἐπιστολή. καὶ ὅτι ἡμῶν, ὅπως ξενισθείημεν. ἐγὼ ᾗ, σπουδῇ ὀλίγον ἀπὸ θαλάττης, ἄντρον τι σπήλαιον τοιοῦτον, οἷον Ὅμηρος ἐν-

in Deos, & alia hujusmodi. Quin ex illis multa agnovimus, quæ apud nos videramus olim: quæ & nos adibant, ac veluti jam familiaria salutabant: & quæ nos acceptos, sopitosque splendidè admodum, & eleganter exceperunt, apparato alio magnifico diversorio, ut quæ se nos factura reges & satrapas pollicerentur. Nonnulla & in suam quemque patriam abduxêre, & domesticos ostendêre, rursus eadem die reduxêre. Diebus ergo triginta, totidemque noctibus, dormientes, epulantes apud ea mansimus. Postea tonitru cum ingenti fragore edito, excitati exiliimus, saturique discessimus. Inde in Ogygiam tertio die delati descendimus. Priusque resignatis literis, quæ scripta erant, legebam. Erantque illa hujusmodi: Vlysses Calypsoni Salutem. Velim scias me, ubi primùm rate instaurata, abs te discessi, facto naufragio, vix incolumem à Leucothea delatum in regionem Phæacum. A quibus domum dimissus, deprehendi multos uxoris procos, qui rebus nostris ad voluptatem uterentur: quos cum omnes interfecissem, tandem à Telegono, quem ex Circe susceperam, è medio ipse sublatus sum. Nunc autem in beatorum insula sum, ubi tui convictus relicti pœnitet me, & illius immortalitatis: quam obtuleras. Quòd si per occasionem licebit, arrepta fuga, ad te veniam. Et hæc quidem epistola significabat: præterea rogabat ut hospitio nos exciperet. Ego autem paulum à mari progressus, talem inveni speluncam, qualem Homerus de-

πε, καὶ αὐτὴν παλαισηργάσαν. ὡς δ' ἡμᾶς ἐπιπολὺ ἔλαθε, καὶ ὑπεδέξατο, πρῶτα μὲν, ἐπιπολὺ ἐδάκρυσεν. ἐπειτα δ', παρεκάλει ἡμᾶς ἐπὶ ξενίαν, καὶ εἰσία λαμπρῶς καὶ περὶ δὲ Ὀδυσσέως ἐπυνθάνετο, καὶ περὶ τῆς Πηνελόπης, ὁποία εἴη τὴν ὄψιν, καὶ εἰ σωφρονοίη, καθάπερ Ὀδυσσεὺς πάλαι περὶ αὐτῆς ἐκόμπαζε. καὶ ἡμεῖς τοιαῦτα ἀπεκρινόμεθα, ἐξ ὧν εἰκάζομεν δύφρανεῖσθαι αὐτήν. τότε μὲν δὴ ἀπελθόντες ἐπὶ ναῦν, ταχίστην τὴν νῆσον ὑπεπλεύσαμεν. ἑωθεν δ' ἀναχθέντες, σφοδρότερον κατὰ τὸν πνεύμονα. καὶ δὴ χειμασθέντες ἡμέρας δύο, τῇ τρίτῃ περιπίπτομεν τοῖς Κολοκυνθοπειρατῶν, ἀνθρωποι δὲ εἰσιν ὠμοὶ καὶ ἄγριοι, καὶ τοὺς πλησίον νήσων ληστεύοντες τὰς περιπλέοντας. πλοῖα δ' ἔχουσι μέτρια κολοκυνθινα, τὸ μῆκος πηχέων ἓξ. ἐπεισπεσόντες γὰρ ξηράναντες, κοιλάναντες αὐτὴν, καὶ ἐξελόντες τὸν σπερμάτων, ἐμπλέουσιν, ἀντὶ μὲν τοῦ ἱστοῦ καλάμοις κολαμίνοις, ἀντὶ δὲ ὀθόνης, τῷ φύλλῳ τῆς κολοκύνθης. προσβαλόντες δὲ ἡμῖν, ἀπὸ δύο πληρωμάτων ἐμάχοντο, καὶ πόρρωθεν κατετραυμάτιζον, βάλλοντες ἀντιλίθων. τῷ σπέρματι τῶν κολοκυνθῶν, ἐγχριμάλας δ' ἐπιπολὺ ναυμαχήσαντες, περὶ μεσημβρίαν, εἰδομεν κρυπτόπιν τῶν Κολοκυνθοπειρατῶν, προσπλέοντας τὰς Καρυοναύτας. πολέμιοι δ' ἦσαν ἀλλήλοις, ὡς ἔδειξαν. ἐπειδὴ γὰρ κἀκεῖνοι ἠσθοντο αὐτὰς ἐπιόντας, ἡμῶν μὲν ὠλιγώρησαν. τραπόμενοι δ' ἐπ' ἐκείνας, ἀναμάχοντο. ἡμεῖς δ' ὑπὸ τοσούτῳ ἐπαραντες τὴν ὀθόνην, ἐφυγόμεν, λιπόντες αὐτὰς μαχομένας. καὶ δῆλοι ἦσαν κρατήσαντες οἱ Καρυοναῦται, ἅτε καὶ πλείους. πέντε γὰρ εἶχον πληρώματα, καὶ ἀπὸ ἰσχυρο-

describsit, ipsamque lanificio operam dantem. Postquam literas accepit, admisitque, primùm quidem abundè flevit: deinde nos ad hospitium invitavit, epulisque splendidis excepit, interim de Vlysse multa sciscitans, & de Penelope, cujusmodi forma esset: num casta esset quemadmodum olim de ea jactaverat Vlysses. Nos verò ea quibus potissimum eam delectari conjiciebamus, respondemus. Tum ad navem digressi, prope littus obdormivimus. Mane verò vehementiùs insurgente vento solvimus. Tandem post bidui tempestatem, die tertia in Colocynthopiratas incidimus: qui homines sunt feri, eosque prædantur qui ex vicinis insulis circumnavigant. At verò maximas habent naves ex cucurbitis, sex cubitos longas. Nam exsiccatam aliquam cavant, egestaque medulla navigant, utentes arundineis malis, & lini vice, cucurbitæ folio. Itaque in nos impetu facto, duabus ex navibus instructi pugnarunt, multosque sauciarunt è nostris, vice lapidum jaculati grana cucurbitarum. Cumque jamdiu cominus è navi pugnaremus, circa meridiem ponè Colocynthopiratas vidimus adnavigantes Caryonautas: qui ut postea declararunt, hostili in se invicem erant animo. Nam ut eos adventare senserunt, nobis neglectis in eos conversi è navi conflictati sunt. Nos interea sublato velo, relictisque conflictantibus illis, fugam arripuimus. Manifestò autem superiores futuri videbantur Caryonautæ, ut qui plures erant. Nam instructæ illis erant naves quinque, è quibus

τέρων νεῶν μαχόμενοι. τὰ γὰρ πλοῖα ἐν αὐτοῖς κελύφεσι, κερύσιν ἡμίτομα, κεκενωμένα. μέγεθος ἑκάστου ἡμιτόμου ἐς μῆκος, ὀργυιὰς πεντεκαίδεκα. ἐπὶ δ' ἀπερύσαμεν αὐτοὺς, ἰώμεθά τε τοὺς τραυματίας, καὶ τολοιπὸν ἐν τοῖς ὅπλοις ὡς ἐπίπαν ἦμεν, ἀεί πινας ἐποπτεύοντες ἐνεδρεύοντες. ὁ μάτην. ὅπως γὰρ δεδυκὼς ὁ ἥλιος. καὶ ἀπὸ τινος ἐρήμης νήσου ἀφανίσαντον ἡμῖν ὅσον εἴκοσι ἄνδρες, ἐπὶ δελφίνων μεγάλων ὀχούμενοι λῃστικὸν ὅπλοι. καὶ οἱ δελφῖνες αὐτοὺς ἔφερον ἀσφαλῶς. καὶ ἀναπηδῶντες, ἐχρεμέτιζον, ὥσπερ ἵπποι. ἐπεὶ δὲ πλησίον ἦσαν, ἀφιέντες οἰμὼ, ἦνθεν, οἰδὲ, ἔνθεν, ἔβαλλον ἡμᾶς σηπίαις ξηραῖς, καὶ ὀφθαλμοῖς καρκίνων. τοξεύοντων δὲ ἡμῶν, καὶ ἀκροπιζόντων, οὐκέτι ὑπέμειναν. ἀλλὰ τραπέντες οἱ πολλοὶ αὐτῶν, ἀφ' ὃς τὴν νῆσον κατέφυγον. περὶ δὲ τὸ μεσονύκτιον, γαλήνης ὔσης, ἐλάθομεν ἀφανισθέντες Ἀλκυόνιον καλιᾷ πτερωτῇ. ταδίων ὡς ἑξήκοντα ἦν αὐτῇ τὸ περίμετρον. ἐπέπλει δὲ ἡ Ἀλκυών, τὰ ὠὰ θάλπουσα, ὑ πολὺ μείων τῆς καλιᾶς. καὶ ἡ ἀναπαμένη, μικρὸν μὲν κατέδυσε τὴν ναῦν τῷ ἀνέμῳ τὸ πτερῶν. ὠχεῖτο γὰρ φεύγουσα, γερανίνα φωνὴν ἀφιεμένη. ἐπεὶ δὲ ἡμεῖς, ἡμέρας ἤδη γενομένης, ἐπεφάνημεν ἐπὶ τὴν καλιὰν, σχεδίαν μεγάλην ἀφανισθεῖσαν, ἐκ δένδρων συμπεφορημένων. ἐνῆν δὲ καὶ ὠὰ πεντακόσια, ἑκάστου αὐτῶν χίον πίθον ἀφανεστέρου. ἤδη μέντοι καὶ οἱ νεοττοὶ ἐνδεδυκότες ἐφαίνοντο, καὶ ἔκρωζον. πελέκεσι γὰρ ἀφανίψαντες ἐν τῷ ὠῷ, νεοττὸν ἀπτερον ἐξεκολάψαμεν, εἴκοσι γυπῶν ἀδρότερον. ἐπεὶ δὲ πλέοντες ἀπέχομεν τῆς καλιᾶς ὅσον σταδίους bus fortioribus pugnabant: siquidem erant corticeæ, ex dimidio nucis evacuato, eratque unumquodque quindecim ulnas longum. Vbi verò è conspectu eorum evasimus, saucios curare cœpimus, & postea in armis stetimus, aliquas insidias semper expectantes: nec frustra. Nondum enim sol occiderat, quum à deserta quadam insula, viri circiter viginti magnis delphinibus insidentes, nobis adequitabant: quos latrones tutò vehebant delphines, perinde ac equi subsultantes & hinnientes. Cùm autem jam adessent hinc atque hinc divisi, nos aridis sepiis, & cancrorum oculis petebant. Verùm cùm illos sagittis & jaculis incesseremus, nec sustinere possent, saucii multi ad Insulam confugerunt. Circa mediam verò noctem, cùm mare tranquillum esset, in Alcyonis nidum miræ magnitudinis non advertentes appulimus. Nam circuitus ejus sexaginta stadiorum erat. Illi insidebat Alcyon ova fovens, nido non multò minor: quæ cùm avolaret, navim alarum vento propemodum submersit. Itaque lugubri quadam voce emissa aufugit. Nos verò illucescente die in nidum ingressi, simílem illum ingenti navi, & ex congestis arboribus conflatum contemplabamur. Inerant autem ova quingenta, quorum unumquodque Chio dolio erat capacius: jamque pulli intus crocitantes conspiciebantur. Cùm igitur unum ex ovis securibus præcidissemus, pullum implumem viginti vulturibus ampliorem exclusimus. Postquam autem digressi fuimus propè ducentis à nido stadiis, magna

ἀλεκτρύων, πέρας ἡμῖν μεγάλα, καὶ παράδοξα ἐπεσήμηνεν. ὁ, τι γὰρ ὁ τὴν πρύμναν κηπουρῶν ἄφνω ἐπλεξύξατο, καὶ ἀνέκραγε, καὶ ὁ κυβερνήτης Σκίμφαρος φαλακρὸς ἤδη ὤν, ἀνεκόμησε. καὶ τὸ πάντων ἤδη παράδοξον ἦν, ὁ γὰρ ἰσὸς τὸ νεὼς ἐξελάσησε, καὶ κλάδους ἀνέφυσε, καὶ ἐπ' ἄκρῳ ἐκαρποφόρησεν. ὁ δὲ καρπὸς, ὦ σύκα, καὶ σταφυλαὶ μεγάλαι, ἄπω πεπειροι. τοῦτ' ἰδόντες, ὡς τὸ εἰκὸς ἐπεφόβημεν, καὶ ἠυξάμεθα τοῖς Θεοῖς ἀποτρέψαι τὸ ἀλόκητον. ὅπως δὲ πεπυκνωτίας σταδίους διελθόντες, εἴδομεν ὕλαν μεγάλην, καὶ λάσιον, πίτυων, καὶ κυπαρίττων. καὶ ἡμεῖς μὲν εἰκάσαμεν ἤπειρον εἶναι. τὸ δὲ ὦ πέλαγος ἄβυσσον, ἀρίζοις δένδροις καταφυτεύομενον. εἰσῆκε δὲ τὰ δένδρα ὅμως ἀκίνητα, ὁρᾶν, καθ' ὃ ἐπιπλέοιμεν. πλησιάσαντες δὲ ὖν, καὶ τὸ πᾶν καταπεύσαντες, ἐν ἀπόρῳ εἱστήκειμεν τί χρὴ δρᾶν. ὅτε γὰρ ἀφ' ἑ δένδρων πλεῖν δυνατὸν ἦν, πυκνὰ γὰρ, καὶ ἀσφαλὲς ὑπῆρχεν, ὅτ' ἀναστρέφειν ῥᾴδιον ἐδόκει. ἐγὼ δὲ ἀνελθὼν ἐπὶ τὸ μέγιστον δένδρον, ἀπεσκόπευν τὰ ἐπέκεινα ὅπως ἔχοι. καὶ ἑωρων ἐπὶ σταδίους μὲ πεντήκοντα ἢ ὀλίγῳ πλείους, τὴν ὕλην ὄντων. ἔπειτα δὲ αὖθις ἕτερον Ὠκεανὸν ἀναδέχομενον. [1] καὶ δὴ εὐδοκεῖ ἡμῖν ἀναχαλάσαι τὸν ναῦν ἐπὶ τὴν κόμην τῶν δένδρων, πυκνὴ γὰρ ἦν,

gna, mirandaque prodigia nobis obvenerunt. Nam proræ cheniscus subitò alas emisit, & exclamavit: & gubernator Scintharus qui jam calvus erat, comam denuo produxit: quodque est omnium incredibilissimum, ipse navis malus germinavit, & ramos propagavit, & in vertice fructum edidit: qui ficus erant, uvæque permagnæ nondum maturæ. His visis non immeritò turbati sumus, & à Diis precati ut portentosam visionem averterent. Necdum quingentis stadiis processeramus, quum vidimus maximam sylvam, eamque pinis & cupressis horridam. Nos autem esse continentem arbitrabamur. At erat immensæ profunditatis pelagus, radice carentibus arboribus consitum: Ipsæ tamen arbores stabant immobiles, erectæ, ac si supernatarent. Quò cùm accessissemus, remque totam animadvertissemus, quid facto esset opus, ambigebamus. Neque enim per arbores, quia densæ, contiguæque erant, navigare poteramus: neque redire facile videbatur. Itaque in altissimam arborem conscendi, ex qua contemplarer quomodo res illic se haberent: ac vidi sylvam hanc quinquaginta vel paulò plura stadia protensam, alterumque deinde Oceanum succedentem. Tunc nobis visum est navim arborum comæ imponere, quoniam

1 Καὶ δὴ εὐδοκεῖ ἡμῖν ἀναδησάμενοι τὸν ναῦν ἐπὶ τὸν κόμον τῶν δένδρων] Perridicula ista super silvæ ramis navigatio, sive ὕλαις πλεῖν: sed videntur fidem ei facere Iosephus Acosta & illi quos narrationis suæ fundos auctores esse habet, Historiæ Indicæ cap. 30. lib. 4. Ipsa ejus hæc ἀυτῶν narratio. *Un de nos freres homme digne de foy nous conta, que s'estant égaré & perdu dans les montagnes, sans sçavoir qu'elle part ny par où il devoit aller, il se trouva dedans des buissons si épais, qu'il fut contraint de cheminer sur iceux sans mettre les pieds en terre, par l'espace de quinze jours entiers, & que pour y voir le Soleil, & pour remarquer quelque*

ὑπερβιβάσαι, εἰ δυναίμεθα, ἐς τὴν ἑτέραν θάλατταν. καὶ ὥσπερ ἐποιοῦμεν. ἀναδήσαντες γὰρ αὐτὴν κάλῳ μεγάλῳ, καὶ ἀντλήσαντες ἐπὶ τὰ δένδρα, μόλις ἀνειμησάμεθα. καὶ ἤδη ἐπὶ τῇ κλάδῳ, πεπίσαντές τε τὰ ἱστία, καθάπερ ἐν θαλάττῃ ἐπλέομεν, ἐπὶ ἀνέμου εὐθυδρόμῳ ἐπιφερόμενοι. ἔνθά μοι καὶ τὸ Ἀντιμάχου ἔπος ποιητοῦ ἦλθε εἰπεῖν. φησὶ γάρ που κείνων, Τοῖσιν δ' ὑλήεντα λιφ' πλόον ἐρχομένοισι. διελθόντες δ' ὕμως τὴν ὕλην, ἀφικνούμεθα εἰς τὸ ὕδωρ, καὶ πάλιν ἀναμείσαντες τὴν ναῦν, ἐπλέομεν λιφ' ἡσυχῆς, καὶ λιφυγὲς ὕδατος, ἄχρι δὴ ἐπίσημον χάσματος μεγάλου ἐκ τοῦ ὕδατος διεστῶτος γιγνόμενον, καθάπερ ἐν τῇ γῇ πολλάκις ἑωρῶμεν ὑπὸ σεισμῶν γιγνόμενα λιφ' χωρήματα. ἢ μὴ ἐν ναῦς, καθελόντων ἡμῶν τὰ ἱστία, ῥᾳδίως ἦν παρ' ὀλίγον ἐλθεῖν καταχθῆναι. ὑπερκύψαντες δ' ἡμεῖς, ἑωρῶμεν βάθος ὅσον σταδίων χιλίων, μῶλα φοβερόν, καὶ παρῳδεῖον. εἰσῆκε γὰρ τὸ ὕδωρ ὥσπερ μεμερισμένον. ἀφεωρῶμεν δ' κ' δεξιὰ, ὁρῶμεν πόρρωθεν χάσματα ὑπερζυγμένα ὕδατος, συνάπτοντα τὰ πλάγια κ' τὴν ὑπεφάνειαν, καὶ τῆς ἑτέρας θαλάττης ἐς τὸν ἑτέρων λιφορίοντα. ἀφεπλάσαντες. ἐν ταῖς κώπαις, κατ' ἐκεῖνο παρεδράμομεν, καὶ μὴ πολλῆς ἀγωνίας ὑπερφύγομεν. ὕστερον ἀφορμήσαντες. τυγχάνομεν ἡμᾶς ὑπεδέχοντα πέλαγός τε ἀφανὲς, καὶ νῆσος ὑ μεγάλη, ἀνθρώπους συνοικοῦσα. κατῴκηται δ' αὐτὴν ἄνθρωποι ἄγριοι, βουκέφαλοι, κέρατα ἔχοντες, οἷον παρ' ἡμῖν τὸν Μινώταυρον ἀναπλάττουσιν. ἀπόδαν-

niam denſa erat, & ſi poſſemus, in alterum mare transferre. Quod & fecimus. Navim enim magno fune colligatam, conſcenſis arboribus, vix ſubveximus. Quam cum ſuper ramis poſuiſſemus, explicatis velis, tanquam in mari navigabamus, cùm protrudente vento tractim duceremur. Hic & mihi Antimachi poëtæ verſus in mentem venit: nam alicubi ille dicit: *Iis qui ſylvoſum tentant per cærula curſum.* Sylva tamen ſuperata, ad aquam devenimus: atque iterum navi pariter demiſſa per puram & limpidam aquam navigavimus, donec hiatui magno incubuimus, quem dirimens aqua fecerat, quemadmodum in terris à terræ motu voragines fieri nonnunquam videmus. Navis autem mox detractis velis, facilè conſtitit, quanquam parum abfuit quin delaberetur in præceps. Nos autem deorſum intuentes, voraginem perquam horrendam & incredibilem, mille circiter ſtadiorum vidimus. Nam aqua velut diviſa ſtabat. Ad dextram verò circunſpicientes cernimus procul pontem continuatum, aqua duo maria quoad ſuperficiem jungente, & ex alio mari in aliud defluente. Ergo remorum vi prætervecti ſumus, magnoque labore præter ſpem trajecimus. Hinc nos ſuſcepit mare placidum, Inſulaque non magna ad quam facilis eſt aditus. Hanc incolunt homines feri, Bucephali, cornuti qualem apud nos Minotaurum fingunt. Hic de-

que chemin en cette foreſt ſi eſpaiſſe & pleine de bois, il avoit beſoing de monter au coppeau des plus grands arbres pour la deſcouvrir le chemin. Marc.

τες ἦ, ὡσθησόμεθα ὑφωσόμενοι, καὶτοι γε σπάνι ληψόμενοι, εἴ ποθεν δυνηθείημεν. οὐκ ἔτι γὰρ ἄχρημα. καὶ ὕδωρ μὲν αὐτοῦ πλησίον ὀφθημεν. ἄλλο δὲ οὐδὲν ἐφαίνετο, πλὴν μυκηθμὸς πολὺς ἐκ πέρρωθεν ἠκούετο. δόξαντες δὴ ἀγέλην εἶναι βοῶν, καθέλιττον προχωροῦντες, ἐπισημάνασθαι τοῖς ἀνθρώποις. οἱ δὲ, ἰδόντες ἡμᾶς, ἐφύγομεν. καὶ τρεῖς μὲν τῶν ἑταίρων λαμβάνουσιν. οἱ δὲ λοιποὶ, ὡς τὴν θάλατταν κατεφύγομεν. εἶτα μέντοι πάντες ὁπλισάμενοι, ἐκ γὰρ ἐδόκει ἡμῖν ἀπαμυνητέον εἶναι τοῖς φίλοις, ἐμπίπτομεν τοῖς Βουκεφάλοις, τὰ κρέα τῶν ἀνηρημένων διαιρουμένοις. φοβήσαντες δὲ πάντας, ἐφύγομεν, καὶ κτείνομέν γε ὡσεὶ, πεντήκοντα, καὶ ζῶντας αὐτῶν δύο λαμβάνομεν, καὶ αὖθις ὀπίσω ἀνεχώρουμεν, τοὺς αἰχμαλώτους ἔχοντες. σπίον μέντοι οὐδὲν εὕρομεν. οἱ μὲν ἄλλοι, παρῆνουν ἀπιέναι τοὺς παρειλημμένους. ἐγὼ δὲ, οὐκ ἐδοκίμαζον. ἀλλὰ δῆτα, ἐφύλαττον αὐτούς, ἄχρι δὴ ἀφίκοντο πρὸς τῶν Βουκεφάλων πρέσβεις, ἀπαιτοῦντες ἐπὶ λύτροις τοὺς σωθέντας. σωίσμεν γὰρ αὐτῶν βοώντων, καὶ γοερόν τι μυκωμένων, ὥσπερ ἱκετευόντων. τὰ λύτρα δ' ἦν τοιάδε· πολλοὶ, καὶ ἰχθῦς ξηροὶ, καὶ κέμμυα, καὶ ἔλαφοι τέτταρες, τρεῖς ἑκάστου πόδας ἔχουσα, δύο μὲν τοὺς ὄπισθεν. οἱ δὲ πρόσθω, εἰς ἕνα συμπεφύκεσαν. ἐπὶ τούτοις ἀπιέντες τοὺς συνειλημμένους, καὶ μίαν ἡμέραν ἐπιμείναντες, ἀνήχθημεν. ἤδη δὲ ἰχθύες τε ἡμῖν ἐφαίνοντο, καὶ ὄρνεα παρεπέτετο, καὶ ἅμα ὁπόσα γῆς πλησίον ὄντος, σημεῖα προφαίνεται. μετ' ὀλίγον δὲ, καὶ ἄνδρας εἴδομεν καινὰ τρόπῳ ναυπλίας χρωμένους. αὐτοὶ γὰρ καὶ ναῦται, καὶ νῆες ἦσαν.

descendimus ut aquatum iremus, & commeatum, ſicubi poſſemus, quia jam defecerat, caperemus. Nec procul aquam illic invenimus: at præterea nihil apparebat, ſed multus mugitus non procul audiebatur. Ergo rati boum eſſe gregem, paulatim progreſſi, in homines incidimus: qui nos ubi viderunt, inſequuti, tres ex ſociis ceperunt: reliqui verò ad mare confugimus. Armati deinde omnes (neque enim ſocios inultos negligere conſilium erat) irruimus in Bucephalos, qui carnes occiſorum inter ſe dividebant. Terrefactos omnes inſequuti ſumus, & quinquaginta circiter interfecimus, duoſque ex illis vivos cepimus, quos vinctos trahentes, denuo reverſi ſumus. At commeatum nullum invenimus. Quare nonnulli ſuadebant ut captivi jugularentur: at mihi non probabatur: quin vinctos ſervavi, donec legati à Bucephalis repeterent: redimerentque captivos. Etenim ex nutibus, & mœſto quodam mugitu, velut ſupplicantes intelligebamus. Erat autem redemptionis precium, multi caſei, piſces ſicci, cepæ, & quatuor cervi, quorum unicuique tres erant pedes, duo quidem poſteriores, in unum verò coaluerant anteriores. His conditionibus redditis captivis, unum tantùm diem commorati diſceſſimus. Iamque piſces nobis apparebant, & aves advolabant, & ejuſmodi alia, quæ terræ vicinæ ſigna eſſe ſolent, occurrebant. Paulò poſt homines vidimus qui nova ratione navigabant. Ipſi enim & nautæ & naves erant.

Quem

λίξω ὃ ἔδ πλοῦ τὸ πρόσω. ὕπτιοι κείμενοι, ἐπὶ δὲ ὕδατος, ἐρεύσαντες τὰ αἰδοῖα, μεγάλα ὄντα φέρουσιν, ἐξ αὐτῶν ὀθόνια πετάσαντες, καὶ ταῖς χερσὶ τὰς πηδάλιας κατέχοντες, ἐμπίπτουσι δὲ ἀνέμῳ, ἔπλεον. ἄλλοι ὃ μὴ τούτοις, ἐπὶ φελλῶν καθήμενοι, ζεύξαντες δύο δελφῖνας ἤλαυνόν τε, καὶ ἠιόχουν. οἱ ὃ ἐφεδίοντες, ἐπισύροντο τὰς φελλός. οὗτοι ἡμᾶς μὲν οὐδὲν ἠδίκησαν, οὐδὲ ἐφοβήθησαν, ἀλλ' ἤλαυνον ἀδεῶς τε, καὶ εἰρηνικῶς, τὸ εἶδος δὲ ἡμετέρας πλοίου θαυμάζοντες, καὶ πάντῃ περισκοποῦντες. ἑσπέρας ὃ ἤδη ἐπὶ νύκτα νήσῳ μεγάλῃ, κατῳκεῖτο δὲ αὖτη ὑπὸ γυναικῶν ὡς συνεμίζομεν, Ἐκάβδα φωνὴν προϊεμένων. προσῴσησαν γὰρ, καὶ ἐδεξιοῦντο, καὶ ἠσπάζοντο, πάνυ ἐπιμελῶς κεκοσμημέναι, καλαὶ πᾶσαι, καὶ νεάνιδες, ποδήρεις τὰς χιτῶνας ἐπισυρόμεναι. ἡ μὲν οὖν νῆσος, ὠνομάζετο Καβαλοῦσα. ἡ δὲ πόλις αὖτη, Ὑδαμαρδία. [1] λαβοῦσαι δ' αἱ ἡμᾶς αἱ γυναῖκες, ἑκάστη ἕως ἑαυτὴν ἀπῆγε, καὶ ξένον ἐποιεῖτο. ἐγὼ ὃ μικρὸν ὑποστάς, ἃ γὰρ χρῆσθαι ἐμαντεύόμην. ἀκριβέστερον τὰ παρόλοιπον, ὁρῶ πολλῶν ἀνθρώπων ὀστᾶ, καὶ κρανία κείμενα. καὶ τὸ μὲν, βοὴν ἰσχυρὰν, καὶ τὰς ἑταίρους συγκαλεῖν, καὶ ἐς τὰ ὅπλα χωρεῖν, οὐκ ἐδοκίμαζον. ἀφικόμενος δὲ πλησίον μαλάχην, πολλὰ ἠυχόμην αὐτῇ ἀφορυσεῖν σὺν τῷ παρόντων κακῶν. μετ' ὀλίγον ὃ, τῷ ξένης ἀφανημένης, εἶδον τὰ σκέλη ἃ γυναικὸς, ἀλλ' οὐκ ἄνω ἁπλᾶς. καὶ δὴ σπασάμενος τὸ ξίφος, συλλαμβάνω τε αὐτῇ. καὶ δίσας, ἀεί τ' ὄλλυσι ἀνέκρινον. ἡ δὲ, ἄκουσα μὲν, εἶπε δὲ ὅμως, αὐτὰς μὲν εἶναι θα-

Quem navigationis modum explicabo. Supini super aquam jacentes, erectis pudendis, quæ grandia ferunt, ex iis linteum extendebant, & manibus pedem tenentes, incidente vento navigabant. Post hos, & alii suberibus insidentes, junctis duobus delphinis remigabant, & equitabant, alii præcedentes subera trahebant. Hi neque injuria nos affecerunt, neque fugerunt, sed intrepidè, & pacatè vehebantur, nostræ navis figuram mirantes, & undique circumspectantes. Sub vesperam appulimus ad insulam non magnam, quæ ut arbitrabamur, à mulieribus Græca lingua loquentibus habitabatur. Nam ad nos accesserunt, & exceperunt, salutaruntque meritricio cultu comptæ, pulchræ omnes, & juvenculæ, talares tunicas trahentes. Insulæ nomen erat Cabalusa, civitatis Hydamardia. Itaque nos susceperunt hæ mulieres, & secum quemque singulæ abduxerunt, hospitemque fecerunt. At ego subsiti, quia nihil boni vaticinabar: & circunspiciens accuratiùs multorum hominum ossa, & calvarias jacentes vidi. Cumque nec vocem attollendam, nec convocandos socios, nec ad arma eundum esse judicarem: acceptam in manus malvam obnixè orabam ut ex præsentibus malis evaderem. Ac paulò post cùm ministraret hospita, non crura mulieris, sed asini ungulas vidi. Mox eam educto gladio corripio, & vinctam de omnibus interrogo. Illa verò, quamvis invita, dixit tamen, se

1 Λαβοῦσαι] Angl. θαλαττοι. Bourd.

Δύο τυράννους ἀποκτείνας, ὦ ἄνδρες δικασταί, μιᾶς ἡμέρας, τὸν μὲν, ἤδη παρεσκευασμένον, τὸν δ', ἀκμάζοντα, καὶ πρὸς ἀμφοτέρους αἰτίαν τῶν ἀδικημάτων ἐπιμεμφόμενον, ἐκ μιᾶς ὁμοῦ ἀμφοτέροις αἰτήσων δωρεὰν, μόνον τὸν πώποτε τυραννοκτόνων πληγὴ μιᾷ δύο πονηροὺς ἀποσκυδεστέμενον, καὶ φονεύσας, τὸν μὲν παῖδα, τῷ ξίφει· τὸν πατέρα δὲ, τῇ τοῦ παιδὸς τοῦ ἑαυτοῦ φιλοσοφίᾳ. ὁ μὲν δὴ τύραννος, ἀνθ' ὧν ἐποίησεν, ἱκανὰς ἡμῖν δέδωκε τιμωρίας, ζῶν μὲν, τὸν ἐπὶ πολλοῖς ἀποθανησόμενον ἀντὶ τοῦ πολλοστοῦ. πολλαπλοῦν δὲ, ἀναγκασμένον τὸ ἀναδοξότατον αὐτὸς αὑτῷ χειρὶ τυραννοκτόνον. ὁ παῖς δὲ ὁ ἐκείνου τέθνηκε μὲν ὑπ' ἐμοῦ, ὑπηρέτησε δέ μοι καὶ ἀποχρώντως πρὸς ἅπαν φόνου, ζῶντι μὲν συναδικῶν τῷ πατρὶ, μὴ δικαίως δὲ παθὼν ἀποκτεινάσης, ὡς εἰδυίας. τοῦτ' μὲν δὴ τυραννίδος ὁ παύσας εἰμὶ ἐγώ. καὶ τὸ ξίφος, ὃ πάντα ἐργασάμενον, ἐμόν. τοῦδε δὲ πάλιν ἐκπλαγεὶς τὸ φόνων, καὶ τὸ τρόπου ἐκπαντοτόμησε τὸ τῶν πονηρῶν πλοῦτος. τὸ μὲν ἰσχυρότερον, καὶ ἀμυνασθαι δυνάμενον, αὐτὸς αἱρεῖσθαι. τὸ λοιπὸν δὲ, μόνον ἀποχρήσασθαι τῷ ξίφει. ἐγὼ μὲν δὴ καὶ ἀπιστοτέρου τι ἐπὶ τούτοις ὠμοῦ χρήσεσθαί μοι παρ' ὑμῶν, καὶ δωρεᾶς λήψεσθαι ἰσαρίθμους τοῖς ἀνηκεστοτάτοις, ὡς ἂν δὲ τοῦ παρόντος ἀπαλλαξας ὑμᾶς μόνον, ἀλλὰ καὶ τοῦ μελλόντων κακῶν ἐλπίδος, καὶ τὸν ἐλευθερίαν βέβαιον ἀποχὼν, ἀδείους ἀπαλελειμμένης κληρονόμου τοῦ ἀδικήματων. μεταξὺ δὲ κινδυνεύω, τοσαῦτα κατορθώσας, ἀγένομαι

Cum duos eadem die tyrannos occiderim judices, alterum quidem ætate jam affecta, alterum annis florentem, & ad scelerum successionem capessendam paratum: unicum tamen pro ambobus præmium petitum venio, qui quidem unus omnium quotquot tyrannicidæ fuerunt, unico vulnere duos maleficos fuerim amolitus, neeique dederim, filium videlicet ense, patrem verò summo filii desiderio. Itaque tyrannus pro his quæ commisit, abundè magnas pœnas nobis dependit, quippe qui & vivus aspexerit filium priùs immatura morte sublatum, & quod omnium est inusitatissimum, compulsus sit denique, sui tyrannicida fieri. At filius quidem illius à me est peremptus: cæterùm occisus, ad cædem alteram, suam operam mihi commodavit: dum qui vivo patri scelerum socius fuerat, ejusdem post mortem, quatenus licuit, patricida extitit. Ego itaque sum is qui tyrannidem sustuli, meusque gladius, qui omnia confecit. Sed cædis ordinem commutavi, & modum conficiendi sceleratos innovavi: quum robustiorem, & qui se tueri poterat, ipse peremi: senem verò soli gladio concessi. Quibus de causis quidam etiam amplius à vobis me consequuturum putabam, & præmia laturum quæ numero interemptos æquarent: ut pote qui non modò præsentibus malis, sed futurorum etiam formidine vos liberarim, quique nullo scelerum hærede relicto stabilem in libertatem vos asseruerim. Interim tamen, re tam strenuè gesta, in

ρησις ἀπελθεῖν παρ' ὑμῶν, καὶ μόνῳ τῷ τοῦ νόμου ἀμοιβὴς, ἃς διεφύλαξα. ὁ μὲν δὴ ἀπολέγων, ὅτῳ δοκεῖ μοι ὁ καλὸς μόνῳ ὡς φησι τῷ κοινῶν τοῦτο ποιεῖν, ἀλλ' ἐπὶ βίᾳ πεπλουτηκότι λελυπημένῳ, καὶ ἀμυνομένῳ τὰ οἰκεῖα δοκεῖ μάτην ἄπονα γεγονημένον. ὑμεῖς δ', ἀνάσχεσθέ μου ὦ ἄνδρες δικασταὶ ὡς ὀλίγα τε ἐν τῇ τυραννίδι, καίπερ εἰδόσιν ὑμῖν ἀκριβῶς διηγουμένου. καὶ γὰρ τὸ μέγεθος ἅπαν μάθοιτ' ἂν τῆς εὐεργεσίας τῆς ἐμῆς, καὶ αὐτοὶ μᾶλλον εὐφρανεῖσθε, λογιζόμενοι ὧν ἀπηλλάγητε. ἐν γὰρ ὥσπερ ἄλλοις πᾶσιν ἤδη συνέβη πολλάκις ἀπολλῶ καὶ ἡμεῖς τὴν ἐλευθερίαν, καὶ μίαν δουλείαν ὑπεμείναμεν, ἑνὸς ἑνὸς ὑπηνίγμαμεν ἐπιθυμίαν δεσπότου, ἀλλὰ μόνοι τῶν πώποτε τὰ ὅμοια δυσχερανάντων, δύο ἀνθ' ἑνὸς τυράννους εἴχομεν, καὶ ὡς δίτιλα οἱ δυσχερεῖς ἀδικήματα διηρεύμεθα, μειζότερος ὁ πρεσβύτης ὢν ἀδικητὴς, καὶ ὡς τὰς ὀργὰς ἠπιώτερος, καὶ ὡς τὰς κολάσεις ἀμελύτερος, καὶ ὡς τὰς ἐπιθυμίας βραδύτερος, ὡς ἂν ἅμα τῇ ἡλικίᾳ τὸ μὴ σφοδρότερον τῆς ὁρμῆς ἐπεχούσης, τὰς δὲ τῶν ἡδονῶν ὀρέξεις χαλιναγωγούσης. καὶ ὡς γε τῷ δοκεῖν τῶν ἀδικημάτων ἐκὼν δὲ παιδὸς ἄκων ὡσθῆναι ἐλέγετο, ὁ πάνυ τυραννικὸς αὐτὸς ὤν, ἀλλ' ἔοικεν οἰκείως. φιλόπαις γὰρ ὑπερβολῇ ἐφύετο, ὡς ἔδειξε. καὶ πάντα ὁ παῖς ὢν αὐτῷ, καὶ οἰκείως ἐπίστατο. καὶ ἡδικεῖ ὅσα κελεύοι, καὶ ἐφόλαζεν ὡς ὡσθησόμενος, καὶ πάντα ὑπηρέτει. καὶ ὅλως, ἐτυραννεῖτο ὑπ' αὐτοῦ, καὶ δουλοφόρου τοῦ παιδὸς ἐπιθυμῶν ἦν. ὁ γεωλίας δ', τῆς μὲ τιμῆς in discrimen adducor, ne præmio fraudatus à vobis discedam, soluſque mercedem non feram, quam leges à me servatæ præstituunt. Quare qui contradicit, is mihi videtur non reipub. studio, quemadmodum dicit, hoc facere, sed quòd illos periisse doleat, & illorum mortis authorem ulcisci cupiat. Vos autem judices, mihi paulisper attendite, dum tyrannidis mala, tametsi optimè nostis ipsi, commemoro: siquidem hoc pacto futurum est, ut & mei beneficii magnitudinem intelligatis, & ipsi plus capiatis voluptatis, reputando quibus malis liberati sitis. Neque enim, sicut aliis quibusdam sæpe accidit, simplicem etiam nos tyrannidem, & unicam servitutem sustinuimus, nec unius domini libidinem pertulimus: verùm soli omnium quos similis habuit calamitas, duos pro uno tyrannos habebamus, & in geminas injurias distrahebamur infœlices. Porrò senex multò moderatior erat, quippe in ira mitior, in suppliciis lenior, ad voluptates tardior: ut pote cui jam ætas vehementiam appetitus cohiberet, voluptatumque cupiditates refrænaret. Quin ad susscipienda scelera nolens, à filio impelli ferebatur, cùm ipse non admodum tyrannicus esset, sed illi morem gereret. Nam nimiopere filium amabat, ut re declaravit. Omniaque illi erat filius, illi parebat, quas volebat injurias, inferebat, afficiebat supplicio quoscunque præcipiebat, ac in omnibus obsecundabat. Denique filius tyrannum agebat in patrem, pater filii cupiditatum erat satelles. Tametsi huic ætatis causâ honorem ce-

παρηχόρει καθ' ἡλικίαν ἐκείνῳ, καὶ μόνῳ ἐξῆν τῷ δεσπότῃ ὑπομένειν. τὸ δ' ἔργον τῆς τυραννίδος, καὶ τὸ κεφάλαιον, αὐτὸς ἦν. καὶ τὸ μὲν πιστὸν καὶ ἀσφαλὲς, ἀπ' αὐτοῦ παρεῖχε τῇ δυναστείᾳ. τῶν δ' ἀπλάστων, μόνῳ ἐκαρπεῖτο τῶν ἀδικημάτων. ἐκείνῳ γὰρ ὁ τοὺς δορυφόρους σωίζων, ὁ τῶν φρουρῶν κρατύνων, ὁ τοὺς τυραννευμένους σκήπτων, ὁ τοὺς ἐπιβουλεύοντας φοβῶν. ἐκεῖνος, ὁ τοὺς ἐφήβους ἀναπαύων, ὁ συνδεύζων τοῖς γάμοις, ἐκείνῳ αἱ παρθένοι ἀπήγοντο, καὶ εἴ τινες σφαγαὶ, καὶ εἴ τινες φυγαὶ, καὶ χρημάτων ἀφαιρέσεις, καὶ βάσανοι, καὶ ὕβρεις, πάντα ταῦτα τολμήματα ἦν νεανικά. ὁ γάρων δ' ἐκείνῳ, ἠγαλλόμεθα, καὶ σωφρονίζειν ἐπῄνει μόνον τὰ τῶν παιδὸς ἁδικήματα, καὶ τὸ πρᾶγμα ἡμῖν ἀφόρητον κατεστήκει. Ὅταν γὰρ αἱ τῶν γνώμης ἐπιθυμίαι τῷ ἐκ τῆς ἀρχῆς ἐξουσίαν ἐπαλάβωσιν, ἅδικα ὄντα ποιεῖσθαι τῶν ἀδικημάτων. μάλιστα δ' ἐκεῖνο ἀλυπεῖ, τὸ εἰδέναι μακρὸν, μᾶλλον δ' ἀίδιον τῷ δουλείαν ἐσομένῳ, καὶ ἐκ δεσποίνης ἐπιδεδηπσομένῳ τῇ πόλει, ἄλλοτε ἄλλῳ δεσπότῃ, καὶ πονηρῷ, κληρονόμημα γενησόμενον τῆς δήμου, ὡς τοῖς γε ἄλλοις ἡ μικρὰ τις ἐλπὶς αὕτη, τὸ λογίζεσθαι, καὶ ἐπὶ τοῖς αὐτοὺς λέγειν, ἀλλ' ἤδη πωύσεται, ἀλλ' ἤδη τεθνήξεται. καὶ μετ' ὀλίγον ἐλεύθεροι γενησόμεθα. ἐπ' ἐκείνοις δ', ὡς ἐν τοιούτοις ἠλπίζετο, ἀλλ' ἐωρῶμεν ἤδη ἕτοιμον τὸν τῆς ἀρχῆς διάδοχον. τοιγαροῦν ἡδέ τις ἐπιχειρεῖ τῆς ἐπόλεμος τῆς γυναικῶν, καὶ τὰ αὐτὰ ἡμῖν ἐπαναμένουσα, ἀλλ' ἀπίγνωστος πᾶσι

debat adoleſcens, ſoloque imperii à nomine temperabat: ipſe tamen tyrannidem exercebat, ejuſque caput erat. Et quanquam tutamentum præſidiumque principatus ab illo mutuabatur, ſcelerum tamen emolumentis ſolus fruebatur. Ille erat qui ſatellites continebat, qui cuſtodiam muniebat, qui tyrannidem affectantes è medio tollebat, qui inſidiatores deterrebat, qui ephebos ſubducebat, qui conjugia violabat. Illi virgines adducebantur: tum ſiquæ cædes, ſiqua exilia, & pecuniarum expilationes, & cruciatus, & contumeliæ, ea omnia juvenis temeritate gerebantur. Porrò ſenex ille obſequebatur, ſocium ſcelerum ſeſe præbebat, & filii flagitia duntaxat comprobabat. Imò res intolerabilis nobis creabatur. Nam quum animi cupiditates ex imperio licentiam aſſumunt, nullum flagitiis modum imponunt. In primis verò illud me diſcruciabat, quòd proſpicerem diuturnam, imò potiùs æternam fore eam ſervitutem, & per ſucceſſionem aliàs alii domino, tradendam rempub. populumque homini ſceleſto hæreditatis inſtar obventurum. Id enim aliis ſpem non exiguam facit, quod reputant, quod inter ſe dicunt: at mox coërcebitur, at mox demorietur, poſtmodum liberi erimus. Sed de illis, tale nihil ſperabatur: quin jam paratum tyrannidis hæredem intuebamur. Itaque nullus ex generoſis, iiſque qui in meam eunt ſententiam, rem aggredi audebat: ſed deſperabatur omnino libertas,

1 Ὁ τῶν τυραννευμένους σκήπτων] Malè interpres: *qui tyrannidem affectantes, è medio tollebat.* τῶν τυραννευμένους, hoc eſt, *tyrannide vexatos.* Menagius.

1 Τῆς

πάπτοσιν ἡ ἐλάθη μία, καὶ ἄμαχος ἡ τυραννὶς ἐδόκει, ὡς τοσούτοις ἐστρωμένης τῆς ἐπιχειρήσεως. ἀλλ' οὖν ἐμὲ τοῦτ' ἐφόβησεν, οὐδὲ τὸ δυσχερὲς τῆς πράξεως λογισμῷ ἀπέκρυψα, οὐδὲ ὡς τὸ κίνδυνον ἀπεδειλίασα. μόνῳ γὰρ μόνῳ ὡς ἔστιν ἰσχυρῷ καὶ πολλῷ τῷ τυραννίδι. μᾶλλον δὲ οὐδὲ μόνῳ, ἀλλὰ μὴ δορὶ ἄνευ δὲ συμμεμαχημένῳ, καὶ τὸ μέρος σωτηρογενομένῳ, ὡς ὀφθαλμῶν μὲ, τῷ τελευτῶντι ἴσον, ἀλλαξόμενον δ' ὅμως τῷ κοινῷ ἐλευθερίαν τὸ σφαγῆς τὸ ἐμῆς. εὐτυχὴς δ' τῇ ὁρμῇ φερομένῃ, καὶ τεθαρρηκότι ὑπ' ἐμοῦ τοὺς δορυφόρους, καὶ τὸν τυραννοκτόνον κτείνοντι, καὶ τὸ ἀνθιστάμενον πᾶν ἀφανίσαντι, ἐπὶ τὸ κεφάλαιον αὐτὸ τοῦ ἔργου ἰέμενον, ἐπὶ τῷ μόνῳ τὸ τυραννίδος ἰσχύν, ἐπὶ τῷ ὑπάρξαντι τὸ ἡμετέρου συμφορᾶς. καὶ ἐπιστὰς τοῦ τὸ ἀκροπόλεως φρουρίου, καὶ ἰδὼν ἡδονικῶς ἀμυνόμενον, καὶ ἀντιστάμενον πολλοῖς πεφυκόσιν, ὅμως ἀπέκτεινα. καὶ ἡ μὲ τυραννὶς, ἤδη καθῃρῆσθαι, καὶ πίεσις εἶχέ μοι τὸ τολμηρὸν. καὶ τὸ ἀπ' ἐκείνου, πάντες μὲ ἐλάθεσθε, ἐλείπθη δ' ὁ γέρων ἔτι μόνῳ ἄοπλος, ἀποβεβληκὼς τοὺς φύλακας, ἀπλανεστικὸς τὸ μεγαλοπρεπὲς αὐτοῦ δορυφόρου, ἔρημος, ὑπὸ ἡλικίας ἔτι χαίρων ἄξιος. οὐκοῦν τοίνυν ὡς ἐμαυτὸν ὦ ἄνδρες δικασταὶ, τὰ τοιαῦτα ἐλογισάμην. πάντ' ἔχει μοι καλῶς, πάντα πέπρακται, πάντα κατώρθωται, τίνα ἂν ὁ θέλοιτο καλλιόνειν τρόπον; ἐμοῦ μὲ γὰρ ἀνάξιός ἐστιν, καὶ τῆς ἐμῆς δεξιᾶς, καὶ μάλιστα ἐπ' ἔργῳ λαμπρῷ,

tas, atque inexpugnabilis videbatur tyrannis: quippe cùm esset cum tam multis confligendum. At me nihil ista deterruerunt, neque perpensa negocii difficultate refugi, neque periculum reformidavi. Verùm solus, solus inquam, adversus adeò validam, magnamque tyrannidem, vel potiùs non solus, sed gladio comite conscendi, qui mecum pugnavit, & ex parte tyrannum interemit, quum mors mihi ob oculos interim versabatur, perpendebam tamen me mea cæde publicam libertatem redempturum. Ergo cùm in primam custodiam irruissem, nec facilè satellites summovissem, quemvis obvium interimens, quodvis obstaculum amoliens, ad ipsum negocii caput tendebam, ad unicum tyrannidis robur, ad calamitatum nostrarum argumentum. Et facto in arcis propugnaculum impetu, cùm viderem illum fortiter sese tuentem, & resistentem, multis tamen vulnesibus occidi. Et jam erat sublata tyrannis, jam tum mihi confectum facinus: ex eo tempore liberi omnes: nisi quòd supererat senex solus, inermis, ejectis custodibus, amisso magno illo suo satellite, desertus, neque forti ampliùs dextra dignus. Ibi nimirum mecum ipse judices, hæc animo reputabam. Cuncta mihi præclarè habent, cuncta confecta, cuncta gesta sunt ex animi sententia. Quomodo verò puniatur qui superstes est? Me quidem, meaque dextra nequaquam est dignus, præsertim si post splendidum, & juvenile, & ge-

1 Τῆς σφαγῆς τὸ ἐμῆς] Ταῖς ἐμαῖς. Marc.

καὶ τυραννικὸν, καὶ γυναῖκα ἁνηρημένον, καὶ παιδοκτόνον καὶ εἶτα τὸν σφαγέα. ἄξιον δὲ τινα δεῖ ζητῆσαι δήμιον. ἀλλὰ μὴ τὸν συμφοραῖς, μὴ δὲ τὸν αὐτὸν κερδαίνειν. ἐάτω, καθαθήτω ἀφικέσθω ἐχέτω τὸ ξίφος. τοῦτο δὲ λοιπὸν ἐπιτέλεσον. τοῦτο βαλόντα μέ, αὐτὸς μὲ ἐκποδὼν ἀπηλλαγμένον. ὁ δὲ, ὅτε ἐγὼ τοιαῦτα διεπραξάμην, καὶ ἐτυραννοκτόνησα, καὶ τέλος ἐπέθηκα τοῖς ἔργοις τὸν θρόμβον. παρεῖμαι δὴ κομίζων ὑμῖν τὴν δημοκρατίαν, καὶ παρῶν ἤδη ἀποκηρύττων ἅπασι, καὶ τὸν ἐλευθερίαν ἀναγαλιζόμενος. ἤδη δὲ ἀπολαύειν τῶν ἔργων τῶν ἐμῶν. καινὴ μὲν ὡς ὁρᾶτε πονηρῶν ἡ ἀκρόπολις. ἐπιτάττει δὲ οὐδείς, ἀλλὰ κῆρυξι ἔξεστι, καὶ δικάζειν, καὶ ἀντιλέγειν τοῖς νόμοις. καὶ πάντα ταῦτα μεμίμηται δι' ἐμὲ ὑμῖν, καὶ ἀφ' ἑνὸς ἐκείνου φόνου, μεθ' ὃν οὐκ ἔτι ζῆν πατρὶ ἐδυνάμην. ἀξιῶ δὴ ἔτι ἐπὶ τούτοις, τὸν ὀφειλομένην μοι παρ' ὑμῶν δωρεὰν, ὁ φιλοκερδὴς, οὐδὲ μικρολόγος τις ὤν, οὐδ' ἐπὶ μισθῷ τὸν πατρίδα εὐεργετῆσαι σπουδάζων, ἀλλὰ βεβαιωθῆναί μοι βούλομαι τὰ κατορθώματα τῇ δωρεᾷ, καὶ μὴ ἀφελεσθῆναι, μηδ' ἄδοξον γενέσθαι τὴν ἐπιχείρησιν τὴν ἐμὴν, ὡς ἁπλῆ, καὶ χάριτος ἀναξίαν κεκριμένην. εἰ τοῦτο δ' ἁπλήν, καὶ φησὶν, οὐκ ἐβουλόμην ποιεῖν με προῖκα θέλοντα, καὶ δωρεὰν λαμβάνειν οὐ γὰρ εἶναι τυραννοκτόνον, οὐδὲ πεπρᾶχθαί μοι τι κατὰ τὸν νόμον, ἀλλ' οὐδεῖν τι τοῦ ἔργου τοῦ ἐμοῦ, ὡς ἀπαίτησιν τῆς δωρεᾶς. πυνθάνομαι τοίνυν αὐτοῦ, τί λοιπὸν ἀπαιτεῖς παρ' ἐμοῦ; οὐκ ἐβουλήθην; οὐκ ἀνῆλθον; οὐκ ἐφό-

& generosum facinus interimatur, priorem illam cædem dedecoraturus. Dignus illo carnifex est quærendus: sed post calamitatem, ne vel hanc ipsam lucrifaciat: videat, crucietur, appositum habeat ensem, huic cætera mando. Hæc ubi mecum statuissem, ipse illinc discedo. At ille fecit quod prædivinaveram, tyrannum occidit, meæque fabulæ finem imposuit. Adsum igitur popularem administrationem vobis adportans, cunctisque ut bono sint animo pronuncians, lætumque libertatis nuncium evulgans. Iam meis fruimini factis: vacua, sicut videtis, sceleratis hominibus est arx. Imperat nemo, honores deferre licet, & causas agere, & ex legibus contradicere. Atque hæc omnia vobis mea contigerunt opera, meaque fortitudine, & ex unius illius cæde, post quem pater non potuit amplius vivere. Igitur dignum censeo, ut his pro meritis debitum mihi à vobis præmium tribuatur, non quòd lucri sim amans, & sordidus, & de patria bene mereri mercedis gratia statuerim: verum quòd cupiam officia mea præmio confirmari, nec iis detrahi, neque inglorios fieri meos conatus, si judicentur irriti & honorario indigni. At hic contradicit, negatque æquum facere me, qui munere decorari, & præmium ferre velim. Neque enim tyrannicidam esse me, neque quicquam à me pro legis sententia confectum esse: verùm facinori meo deesse quiddam, ad hoc ut præmium postulem. Ex illo igitur quæro, quid præterea requiris à me? nonne volui? nonne ascendi? nonne occidi? nonne

νευσα; οὐκ ἠλευθέρωσα; μή τις ἐπιτάττει; μή τις κελεύει; μή τις ἀπειλεῖ δεσπότης; μή τις με τῶν κακούργων διέφυγεν; οὐκ ἂν εἴποις. ἀλλὰ πάντα εἰρήνης μεστὰ, καὶ πάντες οἱ νόμοι, καὶ ἐλευθερία σαφὴς, καὶ δημοκρατία βέβαιος, καὶ γάμοι ἀνύβριστοι, καὶ παῖδες ἀδεεῖς, καὶ παρθένοι ἀφαλεῖς, καὶ ἑορτάζουσα τὴν κοινὴν εὐτυχίαν ἡ πόλις. τίς οὖν ὁ τούτων ἁπάντων αἴτιος; τίς ὁ σκέψασθε μὲ πείσας, τὸ δὲ παρεγκλῆσαι; εἰ γάρ τις ἐστὶ τῶν ἐμὸν πεφυκὼς δίκαιος, παραχωρῶ τῷ γέρως. ἐξίστασθαι τῆς δωρεᾶς. εἰ δ' μὲν ἐγὼ πάντα διεπραξάμην, πολλῶν, κινδύνων, ἀνιῶν, ἀναρρῶν, κολάζων, δὲ ἀλλήλων πεφυρμένων, τί μὲ λαβεῖν τὰ κεκρυμμένα; τί δ' ἀφελεῖσθαι φῶς με τὸ δήμου ποιεῖς εἶναι; ὃ γὰρ αὐτὸν ἐφόνευσας τὸν τύραννον. ὁ δὲ νόμος, τυραννοκτόνῳ δίδωσι τὴν δωρεάν. ἀμφίρρ ἐστί μοι τί ἡ αὐτὸν ἀνελεῖν, ἢ δ' γε κτάτε ἀφελκύειν τὴν αἰτίαν; ἐγὼ μὲ γὰρ, οὐδὲν οἶμαι, ἀλλὰ τοῦτο μόνον ὁ νομοθέτης εἶδε, τὴν ἐλευθερίαν, τὴν δημοκρατίαν, τὴν δὲ θεινὰν ἀπαλλαγήν. τοῦτ' ἐτίμησε, τοῦτ' ἄξιον ἀμοιβῆς ὑπέλαβεν, ὅταν οὖν ἂν εἴποις μὴ δι' ἐμὲ γεγένηται. εἰ γὰρ ἐφόνευσε δι' ὃν σκέπτον ζῆν οὐκ ἐδύνατο, αὐτὸς ἀργασμένην τὴν σφαγήν. ἐμὸς ὁ φόνος, ἡ χεὶρ σκέπτε. μὴ τοίνυν ἀκριβολογοῦ ἐπὶ πρεῖ δ' τρόπῳ τὸ πλευτῆς, μηδ' ἐξέτασε ὅπως ἀπέθανεν, ἀλλ' εἰ μηκέτ' ἔστι. εἰ δὲ ἐμὲ τὸ μηκέτ' εἶναι ἴσχ ἐπὶ κακεῖνο ἐφεστεκότα μοι δεκεῖς, καὶ συκοφαντήσειν τὰς εὐεργέτας, εἴ τις μὴ ξίφει, ἀλλὰ λίθῳ, ἢ ξύλῳ, ἢ ἄλλῳ τῷ τρόπῳ ἀπέκτεινε. πῶς εἰ λιμῷ ἐξεπολιόρ-

ne libertatem peperi, numquis imperat? numquis jubet? numquis minatur dominus? numquis sceleratorum meas effugit manus? haudquaquam dixeris. Sed omnia plena pacis, omnes restitutæ leges, manifesta libertas, stabilis democratia, inviolata conjugia, tuti pueri, sine periculo virgines, publicamque lœlicitatem solennibus feriis celebrat civitas. Quis igitur horum omnium est author? quis illa repressit? hæc peperit? Nam si priorum quisquam honore hoc sit dignus, præmium cedo, à petendo munere desisto. Quòd si solus omnia peregi, audens, periclitans, crucians, perimens, alterum in altero puniens, quid mea calumniaris officia? cur minimè gratum erga me reddis populum? atenim tu non occidisti tyrannum. Porro lex tyrannicidæ præmium decernit. Verùm dic mihi, quid intereſt utrum ipse interimas, an mortis causam præbeas? Mea sententia, nihil. Verùm hoc solum spectavit legis conditor, libertatem, democratiam, malorum sublationem. Huic honorem decrevit, hoc præmio dignum judicavit: quod opera mea contigisse non negaveris. Nam si eum occidi sine quo vivere non poterat, ipse cædem peregi: occidi ego, sed illius manu. Itaque ne disceptà de cædis modo, neque illud perpende quemadmodum interierit, verùm an jam perierit, & an quod periit, id à me sit profectum. Siquidem & illud excussurus mihi videris, & his adversus de republ. bene meritos calumniis usurus: siquis non gladio, verum lapide ligno-ve, vel alio quovis modo peremit. Quid si fame ty-

καὶ τὸ τέρμα τοῦ τὴν ἀνάγκην τελευτῆς παρέχειν, ἀπήτεις ἂν τι τοῦτο παρ' ἐμοῦ αὐτὸ χαίρειν τὴν σφαγήν; ἢ εἰδέναι ἔλειπές μοι τι ἔτι τοῦ νόμου; καὶ τοῦτο, καλεπάτερον ἢ κακουργεῖν πεφοιτυμμένε; ἢ μόνον ἐξέτασις, τοῦτο ἀπαίτει, τοῦτο πολυπραγμόνει. τίς τε ποινῶν λείπεται, ἢ τίς ἐλπὶς ἢ φόβος, ἢ τι ὑπόμνημα τῶν συμφορῶν. εἰ γὰρ καὶ παρὸν πάσχα, καὶ εἰρήνικα, συκοφαντοῦντός ἐστι τοῦ τρόπου τὰ πεπραγμένα χρεμπτεῖν ἐθέλειν τὴν ἐπὶ τοῖς πεπονημένοις δωρεάν. ἐγὼ γὰρ καὶ τοῦτο μέμνημαι διηγορευμένον ἐν τοῖς νόμοις, ὡς τὸς αἰμὶ ἀφ' ὑβρεως ἀνελόντας, ἐπιλήσεσθαι τὰ ἐν αὐτοῖς εἰρημένα, κἂν τις ἀνὴρ ἐλεύθερος ἢ, ἐὰν τις αὐτὸς ἀπέκτεινεν, ἢ ἐὰν τις μὴ αὐτὸς μὲν ἀπέκτεινε, μὴ μέντοι τῇ χειρὶ ἔδρασε τὸ ἔργον, ἀναγκασθεὶς, [1] καὶ παρέχειν ἀφορμὴν τοῦ φόνου τὰ ἴσα, καὶ τοῦτον ἀξιοῖ ὁ νόμος αὐτὸν ἀντικολάζεσθαι. μέγα δίκαιος. [2] οὐ γὰρ ἐβούλετο τοῦ πεπραγμένου ἴσον γίνεσθαι τὸ τοῦ ἀδείας. καὶ τοίνυν λοιπὸν ἡ ἐξέτασις τοῦ τρόπου τοῦ σφαγῆς. εἶπε τὸν μὲν ὕβρεως ἀποκτείνοντα, κολάζειν ὡς ἀνδροφόνον δικαιοῖς, καὶ ὑβρεως ἀφεῖναι θέλεις. τὸν δὲ [3] ἐξ τοῦ αὐτοῦ τύπου τρόπου οὐ πεποινῆσθαι τὴν πόλιν, ἢ τοῦ ὁμοίαν ἀξιώσεις τοῖς ἀνηρέτοις. οὐδὲ γὰρ ἐκεῖνο ἂν ἔχοις λέγειν, ὡς ἐγὼ μὲν τὸν τύραννον ἐφόνευσα, σὺ δὲ ἐμὲ ἀναγκάζεις ἀποθανεῖν. ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἐγὼ ἐποίησα, σὺ δὲ οὐκ ἐποίησας. ἐγὼ μὲν γὰρ ἐκεῖνον ἀπέκτεινα, σὺ δὲ οὐκ ἀπέκτεινας ἐμέ. ἐγὼ μὲν γὰρ ἐκεῖνον ἀπέκτεινα, σὺ δὲ οὐκ ἀπέκτεινας ἐμέ. ἐγὼ μὲν γὰρ ἐκεῖνον ἀπέκτεινα, σὺ δὲ οὐκ ἀπέκτεινας ἐμέ.

tyrannum obsedissem, ad mortis necessitatem compellens, numquid etiam tunc cædem mea manu peractam à me exigeres? aut aliquid desiderari diceres quo legi satis fieret? idque cum scelestus ille genere mortis atrociori ceciderit? Vnum hoc perquire, hoc reposce, hoc excute, quis nocentium supersit, aut quæ metus expectatio, aut quæ calamitatum recordatio. Quòd si purgata omnia, si pacata, calumniatoris est modum rei gestæ reprehendendo, præmio frustrare velle, quod iis debetur, quæ virtute confecta sunt. Equidem & illud memini in legibus disseri, nisi fortè ob diutinam servitutem, eorum quæ in illis dicuntur, oblitus sum: causam mortis esse duplicem, puta siquis ipse occidit, aut si non ipse quidem occidit, neque manu facinus peregit verùm compulit, præbuitque mortis occasionem. Ex æquo & hunc quoque supplicio, affici oportere lex censet, idque jure optimo. Audaciam enim facto minùs valere noluit. Et postea supervacaneum est cædis rationem quærere. Deinde hunc qui sic occiderit, nequaquam absolvendum, sed tanquam homicidam puniendum esse censebis. Eum verò qui consimili modo

remp. beneficio affecit, debito benemeritis præmio non dignaberis. Neque enim illud dicere possis, me quidem imprudentem fe-

1 Καὶ παρέχειν ἀφορμὴν τοῦ φόνου τὰ ἴσα, καὶ τοῦτον ἀξιοῖ ὁ νόμος αὐτὸν ἀντικολάζεσθαι μέγα δικαίως] Καὶ παρέχειν ἀφορμὴν τοῦ φόνου, τὰ ἴσα, καὶ τοῦτον ἀξιοῖ ὁ νόμος αὐτὸν ἀντικολάζεσθαι, καὶ μέγα δικαίως. Marc.

2 Οὐ γὰρ ἐβούλετο] Καὶ γὰρ ἐβούλετο. Etenim voluit par esse facto id quod extra metum sive periculum facti, τοῦ τε ἀδείας, nempe ἀφορμὴν ἴσως παρέχειν. Idem.

3 Κατὰ τὸν αὐτὸν τύπον τρόπον] Τοῦτον τρόπον. Idem.

1 Καὶ

ἁπλῶς αὐτὸ ἴσχεν, ἠγλύθησι δέ τι πλέον ἄδικος χρηναι, ἐμοῦ μὴ θελήσαντος. τί γὰρ ἔτι ἐδεδίειν, ἢ ἰσχυρότερος περιεσόμενος; τί ἂν κατέλιπον τὸ ξίφος ἐν τῇ σφαγῇ, εἰ μὴ πάντως τὸ ἐσόμενον αὐτὸ προεμαντευόμην; οὐκοῦν εἰ μὴ τοῦτο φῄς, ὡς ἐγὼ τύραννον ὁ πάντως ἔμελλον, ἐδεδὶ τοῦτον εἶχε τὸν προνοητικόν, ἐδεδὶ δωρεὰς ἐπ' αὐτῷ πολλὰς, εἰ ἀπέθανεν, ἠδέως ἂν ὑμῖν ἐδώκατε. ἀλλ' οὐκ ἂν εἴποις. εἶτα ἢ τυραννικὸν περιεσόμενον, τῷ τὸν αἴτιον ἀφελόμενος τῆς σφαγῆς, οὐκ ἀπεδώσεις τὸν δωρεάν; ἢ τῆς πολυπραγμοσύνης. μέλλ' δέ σοι πῶς ἀπιθανεῖν, ἀπολωλεκότι τὴν ἐλευθερίας, ἢ τὸν τῶν δημοκρατίαν ἀποδιδωκότα, ἀσεβεστέρῳ τι φανεῖσθαι παιτῆς; καίτοι ὅ γε νόμος ὡς φῄς, τὸ κεφάλαιον ἐξεπίζῃ τῆς πραγμάτων. τὰ δὲ μέσα ἴσως πάντα ἐᾷ, καὶ οὐκ ἔτι πολυπραγμονεῖ. τί γὰρ καὶ ὑπὲρ ἐξελάσεως τοῦ τύραννον, ἤδη πρὸ ἔλαβε τυραννοκτόνος; καὶ μάλα δικαίως. ἐλευθερίαν γὰρ κἀκεῖνος ἀντὶ δουλείας παρέσχητο. τὸ δ' ὑπὲρ ἐμοῦ πατρηθέντος, ὃ φυγὴ, ἐδὲ δευτέρας ἐπαναστάσεως ἐλπὶς, ἀλλὰ παντελὴς καθαίρεσις, καὶ παναλειθρία παντὸς τοῦ γένους, καὶ ῥιζόθεν τὸ δεινὸν ἅπαν ἐκπεπτωκέναι. καὶ μοι θεὸς θεῶν ἤδη ἀπ' ἀρχῆς ἐς τέλος, εἰ δοκεῖ, πάντα ἐξετάσατε, εἴ τι τοῖς τε νόμοις παρελέλειπται, καὶ εἰ ἐνδεῖ τι προσῆναι ἀφειλόντων τυραννοκτόνον, σκοπεῖτε μὴ γνώμῃ προὐπάρχειν χρὴ ἡμαίαν, καὶ φιλόπολιν, καὶ ὑπὲρ τῶν κοινῶν κινδυνεύειν ἐθέλουσαν, καὶ τῇ οἰκείᾳ ψυχάτῳ τὸν τῶν πολλῶν σωτηρίαν ἀντισῳζόμενον. ἆρ' οὖν σοὶ

feciſſe, ſed exitum quendam commodum, præter animi ſententiam, fortuitò ſequutum fuiſſe. Nam quid amplius formidaſſem, eo qui validior erat, interempto? Cur verò gladium in vulnere reliquiſſem, niſi planè quod erat eventurum, id ipſum prædivinaſſem? Niſi fortè illud dices, eum qui extinctus eſt, tyrannum non fuiſſe, neque appellationem hanc habuiſſe, neque vos multum præmii hoc nomine, ſi ille fuiſſet occiſus, decreturos fuiſſe. Atqui dicere non queas. An interfecto tyranno, ei qui cædis cauſam præbuit, præmium denegabis? O curioſitatem! laboras quo pacto perierit, cùm interim libertate fruaris: aut ab eo qui democratiam reſtituit, ſupervacaneum aliquid requiris? Atqui lex, uti fateris, caput rei geſtæ quærit: media verò miſſa facit omnia, neque ultra curioſiùs excutit. Quid enim? annon ſiquis tyrannum expuliſſet, tyrannicidæ præmium jam cepiſſet? cepiſſet jure optimo: ſiquidem ille pro ſervitute libertatem contuliſſet. Id verò quod à me patratum eſt, non exilium habet, non inſtaurandæ tyrannidis metum: verùm abſolutam ſublationem, totiuſque generis internecionem, omneque malum radicitus exciſum. Ac mihi per Deos, jam ab initio ad finem uſque ſi videtur, rem totam perpendite, numquid eorum quæ pertinent ad leges ſit prætermiſſum, numquid in me deſideretur ex his, quæ tyrannicidæ adeſſe debent. Primùm animus illi generoſus ſuppetat oportet, qui ſit civitatis amans, qui ſe quàm rempericlitari malit, qui propria morte populi redimat ſalutem. Num

mihi

τῦτο σὺ εἰδήσας, ἐμαλακίσθην, ἢ ὑποκνιδυμενός τινα τῶν ἀγῶνα κινδύνων ἀπέκνησα; σὺν ἂν εἴποις. ῥᾳδίως πίνυν ἐπὶ τύτῳ ἔπραξα, καὶ νομίζω δικαίως μόνον, καὶ δικαίως βαλλόσας τῶτο, εἰ μὴ χρηστὸν ἀποδείξω. ἔκ τε τῆς γνώμης αὐτῆς κατασκόπησόν με, γίνος ἄξιον, ὡς σφόδρα τῶν λαμπρῶν. ἐμοὶ μὲν δικαίως, ἀλλὰ δὴ μετ' ἐμὲ τετυραννοκτονηκότων, ἄλλον εἰπεῖν μοι, ἢ ἄγνωμον ὧν ὑπάρχειν; καὶ μάλιστα εἰ ἔλεγον, ἄνδρες, ἐβουλόμην, ἠθέλησα, ἐπεχείρησα, ἐπιδεδωκὼς τὴν γνώμης, μόνον ἄξιός εἰμι τιμᾶσθαι, τί ἂν ἀπεκρίνω τότε; νῦν δὲ, ὃ τῦτό φημι, ἀλλὰ καὶ ἀνῆλθον, καὶ συνεδύνδυσα, καὶ μυρία ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἔπραξα. μὴ γὰρ ὅτι ῥᾴδιον, μηδὲ δύσκολόν τι εἶναι τὸ πρᾶγμα, φρουρῶν ὑπερβῆναι, καὶ δορυφόρων κρατῆσαι, καὶ περιφανῶς τοσύτους μόνον, ἀλλὰ χεῖρόν τι μέρος ἐν τῇ τυραννοκτονίᾳ, καὶ τὸ κεφάλαιον τοῦ ἔργου, τῦτό ἐστιν. ὁ γὰρ δὴ αὐτὸς γε ὁ τύραννος, μέγα, καὶ δυσάλωτον, καὶ δυσκατέργαστον ἐστι, ἀλλὰ τὰ φρουρία, καὶ σωμοχρατίαν τὴν τυραννίδα. ἃ πᾶς ἂν νικήσῃ. πάντα ὅτῳ κατώρθωται. καὶ τὸ λοιπὸν, ὀλίγον. τὸ γὰρ δὴ ἄχθος τοῦ τυράννου περιελεῖν, σὺν ἂν ὑπῆρξέ μοι, μὴ ὀχὶ τοὺς αὐτὸς φυλάκων, καὶ δορυφόρων ἁπάντων κεκρατηκότι, κἀκείνους ἅπαντας περιεστικκηκότι. νῦν ἐπεσήμηνα, ἀλλ' ἐπὶ τύτων αὖθις μέσων. φυλακῆς ἐκράτησα. δορυφόρους ἐνίκησα. τὸ τύραννον, ἀφύλακτον, ἄοπλον, γυμνὸν, ἀπέδωκα. τιμῆς ἄξιῳ ἐπὶ τύτοις εἶναί

ihi quicquam hac parte defuit? num mollem me præstiti? num præcognitis periculis, per quæ mihi perrumpendum esset, per ignaviam reformidavi? Profectò non potes dicere. Hac igitur tantum in parte commorare, existima me tantùm voluisse, ac statuisse ista, etsi nihil commodi evenerit, & me pro sola voluntatis deliberatione præmium reposcere, ut qui tamquam bene meritus illud accipiam. Num si voluntati meæ facultas defuisset, alius verò post me tyrannum occidisset, dic quæso absurdum-ne, & præter æquum foret, præmium dare? Ac in primis si dicerem, Cives volui, statui, aggressus sum, voluntatis experimentum dedi, solus honorario sum dignus. Quid tum respondeas? At nunc non hoc dico: sed ascendi, periculum adii, ante cædem adolescentis innumera præstiti. Neque enim usque adeò facile & expeditum putetis, præsidia superare, satellites opprimere, unumque hominem tam multos amoliri. Quin istud penè maximum est omnium, quæ sunt in tyrannicidio, totiusque negocii caput. Nam ipse jam tyrannus non magna res est, neque expugnatu, neque confectu difficilis: verùm ea quæ tuentur, continentque tyrannidem: quæ quidem si quis superaverit, voti compos evasit, & pusillum est id quod supereſt. Sed ad tyrannos pervenire nunquam mihi contigisset, ni priùs qui illos cingebant custodes oppressissem, omnesque satellites ante debellassem. Nihil amplius addo, sed his rursum insisto. Custodiam oppressi, satellites devici: tyrannum incustoditum, inermem, nudum reddidi. Vtrum rebus hisce confectis, honore dignus

tibi

σοι δοκῶ, ἢ ἔτι ἀπαιτῆς παρ' ἐμοῦ τὸ φόνου; ἀλλ' εἰ μὴ φόνου ζητεῖς, οὐδὲ τοῦτο ἐνδεῖ. οὐδ' ἀναίμακτός εἰμι, ἀλλ' ἔρρωσμαι μεγάλῳ καὶ γενναίῳ σφαγίῳ, νεανίσκου ἀκμάζοντος, καὶ πᾶσι φοβεροῦ. δι' ὃν ἀνεπιβούλως κἀκεῖνος ἐμοὶ, ὡς μόνῳ ἐπιῤῥῆ. ὃς ἀντὶ πολλῶν ἥρκει δορυφόρων. ἆρ' οὖν σοι ἄξιος ὢν τοῦτο δωρεᾶς, ἀλλ' ἄπιμος ἐπὶ τηλικούτοις γενόμην; τί δὲ εἰ δορυφόρου ἦν, τί ἂν εἰ ὑπηρέτου πικροῦ τυράννου ἀπέκτεινα; τί δ' εἰ οἰκέτου τίμιον, ὃ μέγα ἂν ἔδοξε καὶ τοῦτο, ἀνελόντι σὺ μίσει τῇ ἀκορέστου, σὺ μίσει τοῖς ὁπλοις, φόνου πόνος ἐργάσασθαι τὸ δ' τυράννου φίλου; νῦν δὲ καὶ τὸ πεφονεύμενον αὐτὸν ἴδε. ὁποῖος ἐμοὶ τύραννος. μᾶλλον δὲ τύραννος χαλεπώτερος, καὶ δεσπότης, ἀπαραίτητος, καὶ κηλῖδος ἀμήτορος, καὶ ὑβρεως βιαιότερος. τὸ δὲ μέγιστον, κληρονόμος τοῦ ὅλου, καὶ ἀφθόχος, καὶ ἐπιπολὺ ἀπαπτίνας τὰς ἡμετέρας συμφορὰς δωμάτων. βούλῃ τοῦτο μόνον πεπράχθαι μοι; ζῇ ἔτι τὸ τύραννον ἀφεπευγέτω; χάρας δὴ ἐπὶ τούτοις αὐτῷ. τί φατέ; ὦ ὑμῶν; οὐχὶ κἀκεῖνον ὠφεωρᾶτε; ὦ δεσπότης; ὦ βαρύς; σὸν ἀφόρητος ἦν; νῦν δὲ καὶ τὸ κεφάλαιον αὐτὸ σκοπεῖτε. ἐγὼ δ' ὅτου ἀπαιτεῖ παρ' ἐμοῦ, τοῦτο ὡς εἶπον, ἄρτια διεπραξάμην, καὶ τὸ τύραννον ἀπέκτεινα ἑτέρου φόνῳ, οὐκ ἀπλῶς, οὐδὲ πληγῇ μιᾷ, ὅπερ οὐκπιστὸν ἦν αὐτῷ, ἐπὶ τηλικούτοις ἀδικήμασιν, ἀλλὰ λύπῃ κατασκαίσας πολλῇ, καὶ σὺ ὀφθαλμοῖς δείξας τὸ φίλτατόν οἰκτρῶς κατακείμενον, ὃν σὺ ἡλικίᾳ, εἰ καὶ

tibi videor, an adhuc à me interemptionem exigis? Quin si illam quæris, neutiquam desideratur. Non sum incruentus verùm cædem peregi magnam & strenuam: nempe florentis juvenis, omnibusque formidabilis: propter quem & ille ab insidiis tutus erat, quo solo fretus stabat, qui complurium satellitum vices implebat. Annon igitur, quæso te, præmio dignus videor: an verò tantis rebus gestis honore defraudor? Quid enim si satellitem unum, quid si ex tyranni ministris quempiam interemissem? quid si charum famulum? annon hoc quoque magnum visum fuisset, conscendisse, media in arce, mediis in armis aliquem è tyranni familiaribus jugulasse? Nunc eum qui occisus fuit, considera. Filius tyranni erat. Imò potius crudelior tyrannus, inexorabilis dominus, ad. supplicia dirior, ad contumelias violentior, quodque est maximum, hæres & successor omnium, quique nostras calamitates in longum posset prorogare. Vin' hoc solum mihi confectum esse? profugum verò tyrannum adhuc vivere? Iam horum nomine præmium repoſco. Quid dicitis? non dabitis? annon & illum verebamini? annon dominus? annon gravis? annon intolerandus erat? Porro nunc ipsum negocii caput animadvertite. Etenim quod hic à me requirit, hoc quoad potui, optimè confeci, & tyrannum aliena cæde occidi, non simpliciter, nec uno vulnere, quod ipsi maximè optandum fuisset, tantorum videlicet scelerum conscio: sed cùm multo mœrore priùs torsissem, id quo nihil habebat, charius, miserabiliter prostratum ob oculos ponens, filium in ætate militari,

πονηρὸν, ἀλλ' ὃν κ) ἀκμάζοντα, κ) ὅμοιον τῷ πατρὶ, αἵματος, κ) λύθρῳ ἐμπεπλησμένον. τοῦτ' ἔστι πατέρων τὰ τραύματα. τοῦτο ξίφη δικαίων τυραννοκτόνων. οὕτω δικαίως ἄξιος ὠμῶν τυράννων, αὐτὴ τιμωρία πρέπουσα τοιούτοις ἀδικήμασι. τὸ δὲ οἷος ἀπολεῖται, τὸ δὲ οἷος ἀγνοῶν, τὸ δὲ μηδὲν τοιοῦτο δράσας ἰδεῖν, ὁδὸν ἔχει τυραννικῆς κολάσεως ἄξιον. ὁ γὰρ ἠγνόει ὃ ἔστιν, οὐκ ἠγνόει, ὁδὶ δὲ ἄλλων ὑβρεῖς, ὅσα σκεῦος εὐνοίας ὠφελεῖ τὸν υἱὸν ἔχων, κ) ὡς οὐκ ἂν πλείονα ἐπιβουλὴν ὁδὶ ὀλίγον αὐτῷ χρόνον. πάντες μὲν γὰρ πατέρες ἴσως τοῖς παισὶν τοιοῦτοι. ὁ δὲ, κ) σωφρονέστερόν τι τῶν ἄλλων εἶχεν, εἰκότως, ὁρῶν μόνον σκεῦον κηδεμόνα, κ) φύλακα τῆς τυραννίδος, κ) μόνον σωτηρίαν ἐν πατρὸς, κ) τὴν ἀσφάλειαν τῇ ἀρχῇ παρεχόμενον. ὥστε εἰ κ) μὴ λίαν τῶν ὄντων, ἀλλὰ λίαν τῶν ἀπάντων, οἷος ἠπατεμένων πεπληξόμενος αὐτὸν, κ) λοιμούμενον, ὡς ὁδὶ ἔτι ἐν ζῇ ὄφελος τῶν ἐκ τοῦ παιδὸς ἀσφαλείας κυβηρνημένης. ἅπαντα τοίνυν αὐτῷ ἀθρόα ἀφεῖσησε, τὴν φύσιν, τὴν λύπην, τὴν ἀπάγνωσιν, τὸν φόβον, τὰς ἐπὶ τοῖς μελλόντων ἐλπίδας χρόνων, ἐπ' αὐτὸν ἐκρηγνύμενα τοῖς συμφοραῖς, κ) ἐς τὴν τελευταίαν σκέψιν κατηνάγκασε, ἀπόβασιν ὑμῖν ἄτεκνον, λευκημόν, ὀδυρόμενον, δακρύων, πεπονθὼς πάντα, ὀλιγοχρόνιον μὲν, ἀλλ' ἱκανὸν παθεῖν. κ) τὸ δεινότατον, αὐτὸς ὑφ' αὑτῷ, ὥσπερ ὑπάτων οἰκεῖος, κ) πολλοῦ χαλεπώτερον, ἢ εἰ ὑπ' ἄλλου γένοιτο. τῶν μοι τὸ ξίφος; μή τις ἄλλος τοῦτο γνωρίζει; μή τινος ἄλλου ὄλεθρον τοῦτο

tari, tametsi scelestum, crescentem tamen, & patri similem, sanguine, taboque oppletum. Hæc sunt parentum vulnera, hi justorum tyrannicidarum gladii: hæc mors digna crudelibus tyrannis, hæc ultio tantis sceleribus congrua. Cæterum protinus interire, protinus sibi excidere, nihil habet tyrannico supplicio dignum. Non enim ignorabam vir egregie, non ignorobam, nec alius quisquam quanta benevolentia filium prosequeretur, quamque vel tantillum illi superstes esse nollet. Omnes enim patres fortasse hoc erga liberos sunt animo: sed hic aliis quiddam amplius habebat, idque meritò: quippe qui videret illum unicum esse qui curaret, servaretque tyrannidem: quique pro patre pericula solus adiret, & tutamen imperio adderet. Itaque si non ob benevolentiam, saltem ob desperationem rerum sciebam brevi moriturum ipsum, quum reputaret nihil commodi in vita futurum ampliùs, tutamine filii sublato. Nimirum effeci ut hæc omnia catervatim ipsum circunstarent, natura, dolor, desperatio, formido, quique metus in posterum imminebant. His adversus illum auxiliis sum usus, ipsumque ad id extremum consilium adegi. Interiit vobis orbus, excruciatus, ploraus, lachrymans. Luxit luctum, non eum quidem diuturnum, verùm qui patri satis magnus esset. Postremò quod est omnium acerbissimum, ipse sibi necem conscivit, quod quidem mortis genus miserrimum est, & longè atrocius, quàm si ab alio inferatur. Vbi mihi gladius? numquis alius hunc agnoscit? num cujuspiam alius hæc fuit

ἕω; τίς αὐτὸ εἰς τὴν ἀκρόπολιν ἀνεκόμισε; τῷ δὲ τυράννῳ τίς ἐχρήσατο; τίς αὐτὸ ἐπ' ἐκεῖνον ἀπέστειλεν; ὦ ξίφος κρατιστον, καὶ ἀγαθὸν τὸ ἐμὸν κατορθώματων. μετὰ τοσούτους κινδύνους, μὴ τοσούτους φόνους ἀμελήματα, καὶ ἀνάξιοι δεκάδος δωρεᾶς. εἰ γὰρ ὑπὲρ μόνου τούτου τοῦ παιδὸς ἦτον παρ' ὑμῶν, εἰ γὰρ ἔλεγον, ἄνδρες, δοῦναι ἐβουλήθητε τῷ τυράννῳ, καὶ ἀπόλλυσθαι ἐκεῖ δὲ κρεῖττ' καπνίσαντι, ξίφος τοῦτο ἐμὸν ὑπηρέτησε, καὶ πᾶσι τὸ πλῆθος τὴν ἐλευθερίας σωτήρησε πᾶσιν, τοῦτο τιμᾶς τε καὶ δωρεᾶς ἄξιον νομίσατε. δεκατοῦτ' ἄρα δημοσίᾳ κτήματος, οὐκ ἂν ἠμείψασθε; οὐκ ἂν ἐν τοῖς εὐεργέταις ἀνεγράψατε; οὐκ ἂν τὸ ξίφος ἐν τοῖς ἱεροῖς ἀνεθήκατε; οὐκ ἂν μὴ τὸ θεῖον ἐκεῖνο πρόπεμπτον ἐποιήσατε; νῦν μοι σκοπήσατε, οἷα ποιήσαντα εἰκὸς τὸν τύραννον, οἷα δ' εἰρηκέναι πρὸ τῆς πλούτης. ἐπὶ γὰρ ἐμοὶ φονεύοντι, καὶ πτώσσοντι πολλοῖς τραύμασιν εἰς τὰ φανερὰ δὲ σώματος, ὡς ἂν μάλιστα λυπήσειν ἔμελλον τὸ μεμψιμοιρῆσαι, ὡς ἂν ὁπότης ζῶσ' ἀφαιρήσειν, ὁ μὲν, ἀπεδόκησεν οἰκτρὸν, ἐπιβοώμενον τὸ γεννικώτατα, ἐβόησεν, ἀδὲ σύμμαχον, ἠδὲ γὰρ πρεσβύτην ὄντα, καὶ ἀσθενῆ, ἀλλὰ πατρὸς τὸ οἰκείων κακῶν. ἐγὼ γὰρ ἀπηλλαττόμην, ποιητὴς μὲν τῆς ὅλης τραγῳδίας μεμψιμοιρῶν, καταλιπὼν δὲ τὸ ὑποκριτὴ τὸ γενναῖον, καὶ τῷ σκηνῷ, καὶ τὸ ξίφος, καὶ τὰ λοιπὰ δράματος. ἐπιστὰς δ' ἐκεῖνος, καὶ ἰδὼν υἱὸν, ὃν εἶχε μόνον ὀλίγον ἐμπνέοντα, ἡμιθνῆτα. ἐμπεπλησμένον δὲ φόνου. καὶ τὰ τραύματα συνεχῆ. καὶ πολλὰ. καὶ καίρια. ἀνεβόησε τότε. τί-

fuit armatura? quis eum in arcem intulit? ante tyrannum quis eo est usus? quis eum illi misit? O particeps, ô meorum egregiè factorum successor enis, post tanta pericula, post tantas cædes contemnimur, & indigni præmio judicamur. Nam si hujus tantùm nomine præmium à vobis deposcerem, si dicerem, judices, Tyranno cùm mori vellet, idque temporis inermem esse se deprehendisset, gladius hic meus inservivit, & ad consequendam libertatem omnibus auxilio fuit, hunc honore & præmio dignum judicassetis: porrò domino tam popularis boni gratiam non retulissetis? Nonne inter eos qui de repub. sunt bene meriti, scripsissetis? nonne gladium inter sacra monumenta reposuissetis? nonne cum Diis illum veneraremini. Nunc cogitate, quid tyrannum fecisse, quid ante mortem dixisse verisimile sit. Quum enim juvenis qui à me trucidabatur, & multis vulneribus confodiebatur in corporis partibus magè conspicuis, ut quàm maximè parentem discruciarem, & primo conspectu perturbarem, miserabiliter inclamavit, parentem implorans, non opitulatorem, non adjutorem. (sciebat enim illum esse senem & imbecillum) sed domesticorum malorum spectatorem. Nam ego interim discesseram, author qui fueram totius tragœdiæ, relinquens actori cadaver, scenam, gladium, & reliqua quæ ad actum fabulæ pertinebant. Tum ubi supervenit ille, viditque filium quem habebat unicum, paulum spirantem, sanguinolentum, cæde plenum, & vulnera continua, multáque, & lethalia. Sic exclama-

κνον. ἀπωλόμεθα. πεφονεύμεθα. τετυραννοκτονήμεθα. πῶς ὁ σφαγεύς; τίνι με τηρεῖ; τίνι με φυλάττει, λέγε σῦ τέκνον ἀποπεπομφότα, ἢ μή πω ἀς χάριν ὑπερφρονεῖς καὶ τῇ βραδυτῆτι κολάζειν δέον, καὶ ὑπερπτύει μοι τὸν φόνον, καὶ μακροτέρας μοι τὰς σφαγὰς ποιεῖ. καὶ ταῦτα λέγων, ἐζήτει τὸ ξίφος. αὐτὸς γὰρ ἄοπλος ἦν, λέγε τὸ πάντα τῷ παιδὶ διδόναι. ἀλλ' ὁ δὲ τοῦτο συνέδησε. πάλαι γὰρ ὑπ' ἐμοῦ καὶ τοῦτο ἀποπαρεσκευασμένον, καὶ ὡς τὸ μέγιστον τόλμημα κατελελειμμένον. ἀπασπάσας δὲ τὸ σφαγὴς, καὶ ὃ τραύματος ἐξελὼν τὸ ξίφος, φησὶ πρὸ μικροῦ μέν με ἀπέκτεινας. νῦν δὲ ἀνάπαυσον ξίφος. παρὸν πυνθάνη ἀπαμύθητον ἐλθὲ, καὶ πρεσβυτικῇ χειρὶ δυσχερῶς σπαραγάνισον. ἀπόσφαξον. τετραυκτόνησον. καὶ ὃ πυνθάνει ἀπέκλαξον. εἴθε ἀφότους σοι σύντυχον. εἴθε τὴν πάλαι πρᾶλαβον ὃ φόνε. ἀπέθανον ἂν, ἀλλ' ἦ ὡς τύραννος μόνον. ἀλλ' ἔπι νομίζων ἔχειν ἴκδικον, νῦν δὲ ὡς ἄτεκνος. νῦν δὲ ὡς ἀδὲ φονεύσας ἀπορῶν. καὶ ταῦθ' ἅμα λέγων, ἔπηξα τὸν σφαγέα, πρίαμαι. ὁ δυσάμμορος. ἐπιθυμῶν μὲ, ἀσθενῶν δὲ πρὸς τὸν ὑπηρεσίαν ὃ τολμήματος. πόσας κολάσεις ταῦτα; πόσα τραύματα; πόσοι θάνατοι; πόσαι τυραννοκτονίαι; πόσαι δωρεαί; καὶ τέλος, ἐωρᾶκατε πάντες τὰ μὲν νεανίαν ἀφωκείωμον, ὀδὲ μικρὸν, ὁδὲ δικαιοπαγώνιον ἔργον. τὸ πρεσβύτην ἦ, αὐτῷ ἀφειλόμενον, καὶ τὸ ἅμα ἀμφοῖν ἀνακεκραμένον. τὸν ἐλευθέριον ἀνδρῶν, καὶ ἐπινίκιον ἀποδὼν, καὶ τὰ ἔργα ὃ ξίφος ὃ ἐμὸν. αὐτὸ δὲ τὸ ξίφος ἐν μέσῳ ἀμφοτίμαν, meique gladii facinora.

mavit, O nate, extincti, interempti sumus tamquam tyranni. Vbi jugulator? cui me servat? cui me relinquit? qui quidem per te fili jam ante sum è medio sublatus, numquid me tanquam senem contemnit? & quasi lento supplicio sim plectendus, mortem mihi prorogat, & longiorem cædem mihi reddit. Atque hæc locutus, ensem quærebat. Ipse enim inermis erat, eo quòd per omnia filio confideret. Verùm ne is quidem defuit, ut qui jamdudum fuisset à me paratus, atque ad facinus futurum relictus. Avulso igitur ense è jugulo, & è vulnere exempto, paulò ante, inquit, me occidisti. Nunc finem malis impone ô ensis: ades lugenti patri solatium, senilemque manum & infœlicem adjuva, jugula, occide tyrannum, luctu libera: utinam prior in te incidissem, utinam priorem cædis locum occupassem. Occidissem quidem, sed tanquam tyrannus duntaxat, sed qui crederem mihi supereſſe ultorem. Nunc autem tanquam liberis orbus, nunc tanquam occisore carens occumbo. Atque interea dum hæc diceret, gladium adegit tremens, neque sat potens. Cupiebat quidem, sed non suppetebant vires ad facinus exigendum. Quot hìc supplicia? quot vulnera? quot mortes? quot tyrannicidia? quot præmia? Et ut finem faciam, vidistis omnes, juvenem quidem illum priùs prostratum, non exiguum, nec facile opus. Senem postea ipsi circumfusum, amborumque sanguinem commixtum, libertatis illam & victorialem vi-

At gladius ipse in medio amborum,

φέρων ἐπιδεικνύμενον, ὡς σὺν ἀναξίοις ζημιούμενον καὶ διαστάσει, καὶ μαρτυρόμενον ὅτι μοι πιστῶς διακονήσασθε, τοῦτο ὑπ' ἐμοῦ ζημιούμενοι, μικρότεροι ἦτε. νυνὶ δὲ λαμπρότερόν ἐστι τῇ καινότητι. καὶ ὁ μὲν πρεσβύτερος τῶν τυραννίδων πάσαις, ἐμοὶ ἐγώ. μεμίσηται δ' ἐς πολλοὺς τὸ ἔργον, ὥσπερ οἱ δράμασι. καὶ τὰ μὲν πρῶτα, ἐγὼ ὑπερενάμιλλον. τὸ δεύτερον δὲ, ὁ παῖς. τὰ τρίτα δὲ, ὁ τύραννος αὐτός. τὸ ξίφος δὲ, πᾶσιν ὑπηρέτησεν.

rum, declarans quàm non domino indignum se præstitit, testansque quam fidelem operam mihi navarit. Hæc res à me gesta minoris esset momenti, nisi novitate illustrior fieret. Atque is sum ego, qui tyrannidem sustuli. Cæterùm actio in multos est distributa, ut in fabulis fieri solet. Ac primas quidem partes egi ipse: secundas autem filius: porrò tertias Tyrannus ipse: gladius autem omnibus inservivit.

ΑΠΟΚΗΡΥΤΤΟΜΕΝΟΣ. | ABDICATVS.

ARGVMENTVM.

Argumentum Orationis infra patet. Porrò genus judiciale est, Status qualitatis. Sub hac enim & Abdicationis causas Quintilianus ponit, quarum duas species facit: alteram Criminis perfecti, & alteram imperfecti, ad quam & præsens causa hac pertinet. Exordium maxima ex parte querela constat. Nam & de iniquitate patris conqueritur, qui se non secundum artem, sed ad præscriptum curare jubeat, & de ingratitudine, ut qui pro beneficio restitutæ sanitatis, eam sibi nunc gratiam referat, ut iterum abdicare cogitet. Hanc querelam, personarum, sua & noverca videlicet, conditionibus amplificat: Invidia paterna accusationis etiam occurrens à consueto & more patris, id quod statim ab initio facit. Exordium Propositio sequitur, cui Narrationem submittit, non tam exponendæ actionis gratia, quàm ut anteactam vitam suam & beneficium in patrem collatum judicibus commendet. Confirmatio tribus locis consumitur: primo, quo ostendit non licere patri, ut in familiam receptum, denuo abdicet, à causa legis & voluntate legislatoris, quod argumentum similitudine & fictionibus, seu καθ' ὁμοίωσιν amplificat. Secundo, quo iniquum esse docet, se, tam bene meritum de patre iterum abdicari, & pro præmio, pœna affici. Hic locus variè amplificatur, ex qualitate beneficii, à conditione personæ, à difficultate & accidentibus artis, à natura & lege & cæt. Postremo, neque causas abdicationis satis idoneas aut efficaces esse probat. Neque enim se quicquam peccasse, neque nunc cogi debere, ut arte sua ubivis

utatur, idque exemplo reliquarum artium, & ob artis hujus conditionem & præstantiam, deinde ex sua persona, qui illam non impensis patris, sed tum, cùm a familia alienus esset, didicerit, aliuqui etiam necessitatem quandam rei absurdam consecuturam esse. Denique non posse curari hunc morbum: quo loco multa de qualitate corporum, morborum & medicina in genere disputat, ostenditque etiam si alias sanabilis hic morbus esset, in noverca tamen suspicionis periculum sibi metuendum esse, si quid ipsum fallat, aut ars destituat, atque ita Orationem concludit, admonens patrem periculi superioris, in quod ne iterum per iram & indignationem recidat, cavere ipsum jubet.

Ἀπονευχθείς πε, ἰατρικὰν ἐξέμαθε. μανέντα τ̀ πατέρα, καὶ τοὺς ἄλλους ἰατροὺς ἀπηγωνισμένους ἰσπάνιον φάρμακον δόσι, ἀνελήφθη αὖθις εἰς τὸν οἶκον. μετὰ τοῦτο, μεμνῆσθαι τῶν μητρυιῶν, ἰᾶσθαι κελεύοντα, ἀπεκηρυττετο.

Quidam abdicatus artem medicam didicit Patrem insania laborantem reliquis medicis desperantibus, dato pharmaco cùm sanasset, denuo receptus est in familiam. Post hæc novercam insania correptam sanare jussus, abdicatur.

Ὦ καινὰ μὲ ταῦτα δ' ἄνδρες δικασταί, οὐδὲ παράδοξα, οὐδ' ἄτοπος ὁ πατὴρ ἢ τῆ παρούσῃ γεγόμενος, οὐδὲ νῦν ἀποκτείνει τὸν παῖδα ὀργιζόμενος, ἀλλὰ σωφρονέστερος ἔτι ὁ νόμος αὐτῷ, καὶ συνήθως ἐπὶ τοῦτ' ἀφικνεῖται τὸ δικαστήριον. σκέψιο δ' καινότερον νῦν συμβαίνω, ὅτι ἔγκλημα μὲ ἴδιον οὐκ ἔχω, κινδυνεύω δ' ἀπωλείας ὑπὲρ ἀλλοτρίας δ' τύχης, εἰ μὴ παύσω αὐτὸν πείθας τούτῳ κελεύοντα. εἰ δ' ἡγοῖτ' ἄν τις ἀπόπτερον, θεραπεύειν οὐ προσήκοντα, οὐκ ἐὰν ὡς ἡ τύχη συνάπτῃ, ἀλλ' ὡς ὁ πατὴρ βούλεται; ἐβουλόμην μὲν δὴ τῶν ἰατρικῶν, καὶ πιθὸν τ' ἔχειν φάρμακον, ὃ μὴ μόνον τοὺς μαινομένους, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀδίκους ὠφελοῦμεν, πιόντι ἐδόκει, ἵνα καὶ τὸ τοῦ πατρὸς νόσημα ἰασαίμην. νυνὶ δέ τι μὲ τὸ μανίας αὐτὸν, πέπαυται. τὸ δὲ ὀργῆς, μᾶλλον

Haudquaquam nova sunt hæc Iudices, neque miranda quæ in præsentia facit pater: neque nunc primùm ad hunc irascitur modum, verùm lex hæc illi facilis est, & assuetus ad hanc causam accedit. Nunc verò novum illud mihi accidit genus calamitatis, quòd etsi nullum crimen privatum sustineo, tamen artis nomine pœnas dare periclitor, nisi huic jubenti per omnia parêre possit. Qua re quid sit absurdius? uti curem ex præscripto, non ex artis facultate, sed ex patris voluntate? Optarim equidem ut Medicina, etiam hujusmodi remedium haberet, quod non solum insanientes, sed etiam injustè irascentes liberare posset, quo etiam patris morbo mederer. Nunc autem ipsa quidem insania levatus est: cæterùm iracundia magis ex-

λου ἐπιτίθησι). καὶ τὸ δεινότατον, τοῖς μὲ ἄλλοις ἅπασι, σωφρονεῖ. κατ' ἐμὲ δ' ὃ δεσπότης, μόνῳ μαίνεται. τὸ μὲν οὖν μιαρὸν τῆς θεραπείας, ὁρᾶτε οἷον ἀπολαμβάνω, ἀπακηρυττόμενος ὑπ' αὐτοῦ πάλιν, καὶ δ' ἄλλους ἀλλοτριούμενος δούπεσον, ὥστε δι' αὐτὸ ἀναληφθῆς ὀλίγον, ἐν ἀπροσπέρος γένομαι πολλάκις ἐκπεσὼν τῆς οἰκίας. ἐγὼ δ', εἰ μὴ τῆς δυνατῆς, οὐδὲν κελεύσαντος πεμφθείς. ἐγὼ γὰρ ἄκλητος ἦκον ἐπὶ τῷ βοηθῆσαι. ὅταν δὲ τὰ τέλεως ἀπεγνωσμένον, οὐδ' ἐπιχειρεῖν βούλομαι. ἐπὶ δὲ τῆς γυναικὸς ταύτης, εἰκότως, καὶ ἀποδημητέος εἰμι. λοιδοροῦμαι γὰρ εἴκαιμὲν ὑπὸ δὲ πατρὸς ἀποτυγχάνω. ὃς οὐδ' ὀξέμενος τὴν θεραπείας, ἀπακηρύττομαι. ἀκούσομαι μὲν οὖν ὦ ἄνδρες δικαίως ἐπὶ τῇ μητρυιᾷ, χαλεπῶς ἐχόντι. χρῆσθαι γὰρ ἐμοὶ, καὶ ἐπὶ τοῦ πατρὶ δι' ἐκείνην ἀνιαμένῳ. τὸ δὲ μέγιστον, ἐπ' ἐμαυτῷ ἀπιστεῖν δοκοῦντι, καὶ ἃ προσήκουσι ὑπηρετεῖν ἐ δυναμένῳ, καὶ δι' ὑπερβολὴν τῆς νόσου, κ' ἀσθένειαν τῆς τέχνης. πολὺ δ' δίκαιον οἶμαι ἀπακηρύττεσθαι, τ' ἃ μὴ δύνατα ποιεῖν, μὴ δ' τῶν δεχθὲν ὑπισχνέμενον. δι' ἃς μὲν αἰτίας καὶ προτέρων ἀπεκήρυξέ με, ῥᾴδιον συνιδεῖν ἐκ τῶν πυρόντων. ἐγὼ δ' κ' τοῖς ἐκείνας μὲ ἃς οἶομαι, ἑκουσίως τῷ μετατεθῆναι βίῳ ἀπελογησάμην. κ' τοιοῦτ' δ', ἃ νῦν ἐγκαλεῖ, ὡς ἂν οἷός τ' ὦ ἀπολογήσομαι, μικρὰ ὑμῖν διηγησάμενος τῶν ἐμῶν. ὁ γὰρ δυσάγωγος, κ' δυσπειθὴς ἐγὼ, ὁ καταισχύνων τὸν πατέρα, καὶ ἀνάξια πράττων δ' ἡμῶν, τοσοῦτον μὲν αὐτοῦ τὰ πολλὰ ἐκείνα βοῶντι, καὶ ἀληθεύοντι, ὀλίγα χρῆναι ἀντιλέγειν φόμην. ἀπελθὼν δ' τὸν

exacerbatur. Quodque est omnium gravissimum, erga cæteros omnes est sanus, insanus in me unum à quo est curatus. Videtis igitur cujusmodi mercedem curationis feram, quum rursus ab illo abdicor, rurius alienor à familia, ceu ob id ipsum ad breve tempus receptus, ut majore infamia sæpius ejicerer domo. At ego quidem in his quæ præstare queam, jussa patris non expecto: ut qui nuper non accersitus ad opitulandum venerim. Verùm ubi res est planè deploratа: tum nec aggredi velim. Porrò in hac muliere multo minùs ausim: nec temerè: siquidem reputo quid in me sit facturus pater, si res non successerit, cùm jam abdicet non aggressum curationem. Quare Iudices, novercæ graviter laborantis vicem doleo: erat enim bona. Deinde patris nomine quem hujus morbus cruciat. Maximè tamen mei ipsius causa, qui videar immorigerus patri, cùm non possim quæ jubeor præstare, partim ob morbi magnitudinem, partim ob artis imbecillitatem. At sanè non arbitror æquum esse ut abdicer, si quod efficere non queam, id ne recipiam quidem. Itaque quibus de causis priùs abdicarit me, facile fuerit ex hoc negocio conjicere: ad quas equidem vita post acta, satis ut opinor, respondi. Ad hæc autem quæ nunc objicit, pro virili sum respondurus, si priùs de meo statu pauca vobis exposuero. Ego intractabilis, & immorigerus ille, patrem dedecorans, & indigna meo

genere patrans, id quidem temporis multa id genus vociferanti, & asseveranti, paucis contradicendum esse duxi. Verùm de-

οἰκίας, ἐνόμιζον μοι δικαστήριον ἑστᾶν μέγα, καὶ ψῆφον αἱρεῖν τὸν μὲν ταῦτα βίον, καὶ τὸ φαίνεσθαι πάμπολυ τῶν τοῦ πατρὸς ἐγκλημάτων ἐκείνων ἀφεστηκότα, καὶ τοῖς τὰ κάλλιστα τῶν ἐπιτηδευμάτων ἐπασκοῦσι, καὶ τοῖς ἀρίστοις συνόντα. ὑπετεθράμμην δ' καὶ τοιοῦτόν τι, καὶ ὑπώπτευον μὴ δὴ ὡς ὁ σφόδρα κεκτημένος πατρὸς ἀδίκως ὀργίζεσθαι, καὶ ἐγκλήμασι ψευδέσι καθ' ὑὸν συνιέναι. καὶ ἦσαν τινες, οἱ μανίας δίκην ταῦτ' εἶναι νομίζοντες, καὶ ἀπειλὴν, καὶ ἀπρεπῆ σκώμματα, σὺν ἐς μακρὰν ἐπιπεσούμενα δ' κακὰ, μίσος, ἀλογίαν, καὶ νόμου ἀπώλειαν, καὶ βλασφημίας ὑπερβαλούσας, καὶ δικαστήριον συνδρομὴν, καὶ βοὴν, καὶ ὀργὴν, καὶ ὅλως, χολὴν μεστὰ πάντα, διὸ δὴ πάνυ μοι καὶ ἰατρικῆς δεήσειν ποτὲ ὑπωπτεύετο. λεπτομηνίσας δ' ἐν, καὶ τοῖς δοκιμωτάτοις τῶν ἐπὶ τῇ ἀλλοδαπῇ ἰατρῶν συγχρώμενος, καὶ πόνῳ πολλῷ, καὶ σπουδῇ λιπαρεῖ χρησάμενος, ἐξέμαθον τὴν τέχνην, ἐπανελθὼν δ', καὶ ἐθεράπευσα τὸν πατέρα, σαφῶς ἤδη μεμηνότα, καὶ τὸ ἐπιχώριον ἰατρῶν ἀπεγνωσμένον, σὺν ἐς βάλος ὀρώντων, ἀσθενῶς φιλοκερδούντων τὰς νόσους. τάλιν οὖν με εἰκὸς ἦν ποιεῖν χρηστὸν ὑὸν, ἅτε ἐμνησικακήσαντα τὴν ἀποκηρύξεως, ἅτε μετάπεμπτον ἥκοντα. ἀδὲ γὰ εἰκὸν τι αὐτὸν ἴδιον ἐγκαλεῖν, ἀλλὰ πάντα ἐκείνου ἦν ἀλλότρια τὰ ἁμαρτήματα. καὶ ὡσαύτως ἔφην ἤδη, τὸν νόσον. παρελθὼν δ' ἐκλησίαν, σὺν οὐδὲν ἰασάμην, ἀ γὰ ἦν ποιεῖν

mo cedens, existimavi fore mihi magni instar, verique calculi vice, si vitam posteà viverem, qua me à paternis illis criminibus quàm longissimè abesse appareret, & honestissimis studiis dedisse operam, cumque optimis viris habuisse consuetudinem. Iam verò & hujusmodi quiddam prospiciebam, ac suspicabar fore, ut pater, qui non admodum animo constaret, mihi sine causa succenseret, falsaque in filium crimina strueret. Neque deerant qui ista morbi initium interpretarentur, minasque & tela mox irruituri mali, nempe odium absque causa, mores asperos, parata convicia, censuram severam, clamorem, iram, denique bilis omnia plena. Ob quæ mihi aliquando medicina opus fore credebam. Proinde peregrè profectus, ac probatissimorum, quos in peregrinis regionibus nancisci potui, medicorum doctrina usus, plurimo labore, vehementique animi studio artem perdidici. Postea reversus, invenio patrem manifesta insania jam laborantem, & ab hujus loci medicis desperantibus destitutum: qui non altiùs introspiciunt, nec admodum exactè morbos dijudicant. At ego sanè, sicuti par erat facere frugi filium, neque abdicationis injuriam memini, neque dum accerserer expectavi. Neque enim erat quicquam, quod illi propriè imputare possem: verùm peccata illa omnia fuerant aliena: morbi nimirum, ut modò dixi. Cùm igitur non vocatus accessissem, non illico sum medicatus, neque enim id nostri est mo-

1 Καὶ ὑπώπτευον μὴ δὴ ὡς ὁ σφόδρα] Καὶ ὑπώπτευον μὴ δὴ ὡς ὁ σφόδρα. Similis menda etiam Demosthenis Olynthiaca II. quæ vulgò I. numeratur. Ad quam ea de re dixi. *Marc.*

1 Α' ῥ

ἔθος ἐστὶν ἡμῖν, οὐδὲ ταῦτα ἡ τέχνη ἀδύνατα, ἀλλὰ πάντων πρῶτον διδασκόμεθα σωφρονεῖν εἴτε ἰάσιμόν ἐστι τὸ νόσημα, εἴτ' ἀνήκεστον, καὶ ὑπερβαίνειν τοὺς ὅρους τῆς τέχνης. καὶ τοιγαροῦν, ὦ Κρίτων χαίρειν ἦ, ἐπιχειρῶμεν, καὶ πᾶσιν ἀνδρὶ εὐφερόμενα σῶσαι τὸν νοσοῦντα. ὧν ὁ κεκρατηκὼς ἤδη, καὶ γενικηκὼς τὸ πάθος ἑώρων, οὐδὲ τῶν δεόντων ἀπεστερούμεθα, νόμον ποιὰ παλαιὸν τῶν πατρῴων τῆς τέχνης ἰατρῶν φυλάττοντες. οἱ φασι μὴ δεῖν ἐπιχειρεῖν τοῖς κεκρατημένοις. ἰδὼν δὲ τὸν πατέρα ἐπ' αὐτοὺς τῆς ἐλπίδος, καὶ τὸ πάθος οὐχ ὑπὸ τῇ τέχνῃ ἐπιπολὺ ὂν, ἐπιμελῶς ἐξετάσας ἔκρινον, ἐπιχειρεῖν ἤδη, καὶ τὸ φάρμακον προσῆκον ἐπιτηδείως ἐνέχειν. κἀκεῖνοι μὲν οἱ παρόντων ὑπώπτευον τὸν δόσιν, καὶ τῶν ἔσειν διέβαλλον, καὶ πρὸς κατηγορίας παρεσκεύαζον. παρῆν δὲ καὶ ἡ μητρυιὰ φοβουμένη, καὶ ἀπιστοῦσα ὅτῳ μισεῖν ἐμὲ, ἀλλὰ τῇ δεδοικυίᾳ, καὶ ἀκεσθῆναι πονήρως ἐπεῖνον ἀφικεύμενον. ἠπίστατο γὰρ μόνη τὸν πάντα σωθέντα, καὶ ὁμοθεσίους τῇ νόσῳ. πάλιν, ἀλλ' ἔγωγε ἤδειν ἀποδιδιλιάσας, ἠπιστάμην γὰρ ἃ ψεύσταμά με τὰ σημεῖα, οὐδὲ προσδόσασα τῶν τέχνῃ ἐπῆγον τὴν ἴασιν εὐκαιρῶ ἐπιχειρήσας. κἀκεῖνοι κἀμοί τινες τῶν φίλων, σωτεβάλλουν μὴ θρασύνεσθαι, μὴ καὶ ἀφαβολίᾳ τινὰ μείζω ἐνέγκῃ μοι τὸ ἀπατυχεῖν, ὡς ἀμυνούμενον τὸν πατέρα φαρμάκῳ, καὶ μνησικακήσοντα, ὧν ἐπιπόνησεν ὑπ' αὐτοῦ. καὶ τὸ κεφάλαιον, σῶν μὲν ὄντων δύο ἦν, καὶ ἐσωφρόνει πάλιν, καὶ πάντα διεγίνωσκεν. οἱ παρόντες δ', ἐ-

moris, neque id præcipit ars. Verum omnium primum observare docemur, sanabilisne sit morbus, an insanabilis, transiliatque artis terminos. Ac tum si ejusmodi sit malum, ut commodè possimus aggredi, aggredimur, totoque adnitimur studio: ut ægrotum servemus. Sed si affectum jam invaluisse, superasseque viderimus, nec manum omnino admolimur, idque vetustam quandam primorum medicinæ parentum legem observantes: qui negant tentandos esse morbos qui jam invaluerunt. Itaque cum patrem adhuc intra spem esse cognoscerem, neque affectum arte potiorem, diu observatis ac pensitatis singulis, ita demum aggressus sum, atque cum fiducia, pharmacum porrexi. Quanquam multi qui aderant, hanc pharmaci administrationem suspectam habebant, & meam medicationem calumniabantur, jamque ad accusandum se comparabant. Aderat etiam noverca pavida, & diffidens, non quòd me odisset, sed quòd metueret, cùm probè sciret illum graviter laborare. Nam sola noverat omnia, quippe familiaris, assiduoque ægrotanti convivens. Attamen ego nulla re deterritus, siquidem sciebam fore ut neque signa me fallerent, neque ars me proderet, observato tempore opportuno adhibui medelam. Quanquam nonnulli ex amicis mihi suadebant ne viderem, ne fortè si res malè succederet, majorem calumniam mimi accerserem, quasi acceptarum injuriarum memor, patrem veneno ultus essem. In summa, protinus ille convaluit, pristinæque redditus sanitati, omnia cognovit. Familiares admirabantur, lau-

θαύμαζον. ἐπεὶ δὲ καὶ ἡ μητρυιὰ, καὶ φαιερὰ πᾶσιν ἦν χαίρουσα, καὶμοὶ δοκιμῶντι, κἀκείνῳ συφορῶντι. ἔτ' οὖν, μαρτυρεῖν γὰρ αὐτῷ ἔχω, μήτε μελήσας, μήτε συμβαλόν τινα περὶ τούτων ἀγωνίαν, ἐπειδὴ τὸ πᾶν ἤκουσε τῶν παρόντων, ἦλυε μὲν τὴν ἀποκήρυξιν, ὑὸν δ' ἐξ ὑπαρχῆς ἐποιεῖτό με, σωτῆρά τε καὶ διερμηνέα ἀπάντων λαῶν, ἀκριβῆ πεῖραν εἰληφέναι ὁμολογῶν, καὶ περὶ τῶν ἐμαυτοῦ εὐνοίαν ἀπολογούμενος. τοῦτο γοῦν ἡδόμενον, ἐφαίνετό μοι πάντας, ὅσοι παρῆσαν χρηστοί. ἐλυπεῖ δ' αὐτὸν, ὅσοις ἀποκήρυξις ἦν, ἡδίων ἀναλήψεως. εἶδον γὰρ τότε πάντας ὁμοίως ἡδομένους τῇ πράγματι, ἀλλ' οὐχὶ τὸν αὐτὸν καὶ χρῶτα τρεπόμενον, καὶ βλέμμα τεθορυβημένον, καὶ προσώπου ἀρχαιρεσίαν, οἷον ἐν φθόνῳ, καὶ μίσει γίγνεται. ἡμεῖς μὲν οὖν ὡς τὸ εἰκὸς ἐν εὐφροσύνῃ, καὶ ἡμερίοις ἐμοὶ, ἀλλήλοις ἀπειλήφοτες. ἡ μητρυιὰ δ' μὲν μικρὸν, οὐδὲν νοσεῖν ἤρξατο, νόσον ὦ ἄνδρες δικαίαν χαλεπὴν, καὶ παράλογον. χρόνιον γὰρ οὐδὲν τὸ δεινὸν, παρεφύλαξα. ὃ γὰρ ἀπάλαι, ὃ δ' ἐπιπόλαιος μανίας τὸ εἶδος, ἀλλά τι παλαιὸν ὑποκαθεῦδεν ἐν τῇ ψυχῇ κακὸν ἀπέρρηξε, καὶ ἐς τὰμφανὲς ἐξεύεγκεν. πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἄλλα ἡμῖν ἐστι σημεῖα τῆς ἀνιάτου μεμηνότων. ἓν δ' ὅμοιον κοινὸν ἐπὶ τῇ γυναικὶ ταύτῃ παρεφύλαξα. τοὺς μὲ γὰρ τοὺς ἄλλους, ἡμερωτέρους, καὶ πραεῖά ἐστι. καὶ παρόντων, εὐμενῶν ἀγαθῶν ἡ νόσος. ὧν δέ τινα ἰατρὸν ἴδῃ, καὶ τῶν ἀκόσῃ μόνον, κατ' ἐκείνου μᾶλλον παροξύνεται. ὁ δὲ καὶ αὐτὸ τοῦτο, ὃ πονηρὸς καὶ ἀνηκέστως ἔχων ἐστὶ

dabat noverca, palamque gaudebat, & quòd inclaruissem, & quòd ille relipuisset. At hic quidem, nam id de ipso testari possum, neque cunctatus, neque quoquam his de rebus adhibito in consilium, re ex familiaribus cognita, irritam fecit abdicationem, ac denuo me filium fecit: servatorem ac beneficum appellans, sese certum mei experimentum cepisse confitens, deque illis ante factis semet excusans. Hoc factum multos quidem, quotquot boni aderant, exhilaravit: sed eos afflixit, quibus abdicatio filii erat revocatione jucundior. Proinde tunc vidi non eodem modo ea re gaudentes omnes, sed colorem alicujus mutatum, vultum perturbatum, faciem iracundam, quemadmodum ex invidia, odioque solet accidere. Nos igitur ut consentaneum est, altero alteri reddito, in lætitia, animique gaudiis versabamur. Cæterùm noverca paulò post, statim ægrotare cœpit, morbo Iudices gravi, & inopinato: quem statim ab ortu terrum observavi. Neque enim simplex, & levis insaniæ species, sed vetustum quoddam jamdudum in anima delitescens malum erupit, victoriaque parta in apertum prodiit. Sunt autem nobis multa quoque alia insanabilis insaniæ signa. Verùm illud unum commune in hac muliere animadverti, quòd erga cæteros pacatior est ac mitis, illisque præsentibus conquiescit morbus: sed siquem medicum viderit, vel si de medico tantùm audierit, in hunc supra modum exasperatur. Quod & ipsium argumento est, illam maligno & insanabili malo teneri.

Hæc

πεμήλειον. ταῦθ' ὁρῶ, ἐγὼ μὲ ἀνιάμιλω, καὶ τὴν γυναῖκα ὠκτειρω ἀξίαν ὄσαν, καὶ ὥσθ' τὸ σωθῆναι δυσχέραινον. ὁ πατὴρ ἢ ὑπὸ ἰδιωτίας, ἃ γὰρ οἶδεν ὅτι ἀρχὴν ἔχει κατέχων κακῶ, ὅτι τὴν αἰτίαν, ὅτι τὸ μέγεθος ἔχει πάθους, σκέλλειν ἐᾷ, καὶ τὸ ἄμβιον ἐγχρίαι φάρμακον. ὥστε γὰρ τὸ εἶναι μανίας εἶδος, καὶ μίαν τὴν νόσον, καὶ παῤῥώσημα τοιοῦτον, καὶ ὑγιαίνειαν τὴν προσπίπτουσαν ἐλλιμένον. ἐπεὶ ἢ, ὅσῳ ἀληθέστατον, ἀδύνατον εἶναί φημι σώζεσθαι τὴν γυναῖκα, καὶ ἐπίσασθαι ὑπὸ τὸ νόσου ἁμιλλᾶσθαι, ἀχανακτεῖ, καὶ ὀργίζεται, καὶ φησὶν ἐκπίπτειν καθυβρίζεσθαι, καὶ ὠφελιδόναι τὴν ἀνθρωπον, ἐγκαλῶν ἐμοὶ τὴν ἀσθένειαν τῆς τέχνης. καὶ πάσχω μὲ σύνηθες τοῖς λυπουμένοις. ὀργίζονται γὰρ ἅπαντες τοῖς μὴ παῤῥησίας τάληθῆ λέγουσι. βουλὴν ἔγωγε ὡς ἂν οἷός τε ὦ, δικαιολογήσομαι πρὸς αὐτὸν, καὶ ὑπὲρ ἐμαυτοῦ, καὶ τῆς τέχνης. καὶ πρῶτόν γε δὴ ἀπὸ τοῦ νόμου ἄρξομαι, καθ' ὃν ἔστι μοι ἀποκηρύξαι βέλτιον, ἵν' εἰδῇ σὺν ἐθ' ἁμίσιον ὄσαν αὐτῷ νῦν τε καὶ πρόπερον τὴν ἐξουσίαν. ὁ γὰρ ἅπασιν ὁ πάτηρ ὁ νομοθέτης, οὐδὲ πάντως ἡίας, οὐδ' ὁσάκις ἂν ἐθέλωσιν ἀποκηρύττειν συγκεχώρηκεν, οὐδ' ἐπὶ πάσαις αἰτίαις, ἀλλ' ὥσπερ τοῖς πατράσι τὰ τελικοῦτα ὀργίζεσθαι ἐφῆκεν, ὅτω καὶ τοῖς παίδων πεῦσόμενον, ὡς μὴ ἀδίκως αὐτὸ πάσχωσι. καὶ ἀφ' τοῦτο σὺν ἐλευθέροις ἔφη γενέσθαι, οὐδ' ἄκυρον τὴν τιμωρίαν, ἀλλ' εἰς δικαστήριον καλέσει, καὶ δοκιμασθεὶς ἐκβάλῃ τὰς μήτε ὠφελίμους ὀργὰς, μήτε ἀφελοῦσι τὸ δίκαιον κεντοῦσας. οἶδε γὰρ πολλοῖς πολλάκις ἀλόγους αἰτίας ὀργῆς παρελθεῖν. ταῦτα ὁρῶν, ἐγὼ μὲν ἀνιάμην, καὶ τὴν γυναῖκα ὠκτειρον ἀξίαν οὖσαν, καὶ ὡς τὸ σωθῆναι δυσχέραινον. ὁ πατὴρ δὲ ὑπὸ ἰδιωτίας, ἃ γὰρ οἶδεν ὅτι ἀρχὴν ἔχει κατέχων κακῶ, ὅτι τὴν αἰτίαν, ὅτι τὸ μέγεθος ἔχει πάθους, σκέλλειν ἐᾷ, καὶ τὸ ἄμβιον ἐγχρίαι φάρμακον. ὥστε γὰρ τὸ εἶναι μανίας εἶδος, καὶ μίαν τὴν νόσον, καὶ παῤῥώσημα τοιοῦτον, καὶ ὑγιαίνειαν τὴν προσπίπτουσαν ἐλλιμένον. ἐπεὶ δὲ, ὅσῳ ἀληθέστατον, ἀδύνατον εἶναί φημι σώζεσθαι τὴν γυναῖκα, καὶ ἐπίσασθαι ὑπὸ τὸ νόσου ἁμιλλᾶσθαι, ἀχανακτεῖ, καὶ ὀργίζεται, καὶ φησὶν ἐκπίπτειν καθυβρίζεσθαι, καὶ ὠφελιδόναι τὴν ἀνθρωπον, ἐγκαλῶν ἐμοὶ τὴν ἀσθένειαν τῆς τέχνης. καὶ πάσχω μὲ σύνηθες τοῖς λυπουμένοις. ὀργίζονται γὰρ ἅπαντες τοῖς μὴ παῤῥησίας τάληθῆ λέγουσι. βουλὴν ἔγωγε ὡς ἂν οἷός τε ὦ, διαλογήσομαι πρὸς αὐτὸν, καὶ ὑπὲρ ἐμαυτοῦ, καὶ τῆς τέχνης. καὶ πρῶτόν γε δὴ ἀπὸ τοῦ νόμου ἄρξομαι, καθ' ὃν ἔστι μοι ἀποκηρύξαι βέλτιον, ἵν' εἰδῇ σὺν ἐθ' ἁμίσιον ὄσαν αὐτῷ νῦν τε καὶ πρόπερον τὴν ἐξουσίαν. ὁ γὰρ ἅπασιν ὁ πάτηρ ὁ νομοθέτης, οὐδὲ πάντως ἡίας, οὐδ' ὁσάκις ἂν ἐθέλωσιν ἀποκηρύττειν συγκεχώρηκεν, οὐδ' ἐπὶ πάσαις αἰτίαις, ἀλλ' ὥσπερ τοῖς πατράσι τὰ τελικοῦτα ὀργίζεσθαι ἐφῆκεν, ὅτω καὶ τοῖς παίδων πεῦσόμενον, ὡς μὴ ἀδίκως αὐτὸ πάσχωσι. καὶ ἀφ' τοῦτο σὺν ἐλευθέροις ἔφη γενέσθαι, οὐδ' ἄκυρον τὴν τιμωρίαν, ἀλλ' εἰς δικαστήριον καλέσει, καὶ δοκιμασθεὶς ἐκβάλῃ τὰς μήτε ὠφελίμους ὀργὰς, μήτε ἀφελοῦσι τὸ δίκαιον κεντοῦσας. οἶδε γὰρ πολλοῖς πολλάκις ἀλόγους αἰτίας ὀργῆς παρελθεῖν.

Hæc cùm perſpicerem, equidem acerbè ferebam, miſerebarque mulieris ut debui, præter meritum tanto laborantis infortunio. At pater ob inſcitiam, neque enim novit, vel originem mali quo tenetur, vel cauſam, vel affectus magnitudinem, juſſit ut medicarem, ac ſimile pharmacum exhiberem: arbitratus idem eſſe inſaniæ genus, eundem morbum, eandem invaletudinem, quæ ſimilem curandi rationem admitteret. Verùm ubi, quod veriſſimum eſt, dico fieri non poſſe ut ſervetur mulier, meque morbo imparem eſſe fateor, indignatur, & ſuccenſet, aitque me ſtudio detrectare, ac mulierem deſtituere, mihi crimini vertens artis imbecillitatem. Atque huic quidem accidit quod dolentibus ſolet: liberè verum dicentibus ſuccenſent. Verùm ego pro viribus illi reſpondebo, tum meo ipſius nomine, tum artis. Ac primùm quidem à lege incipiam, ex qua hic me vult abdicare, quò intelligat ſibi non eſſe poſthac eandem abdicandi facultatem, quæ priùs fuit. Neque enim legiſlator omnibus, ô pater, iſtam poteſtatem permittit, neque uti quoſlibet filios, neque quoties libuerit, neque quibuſlibet de cauſis, abdicent. Verùm ut patribus conceſſit certis de cauſis iraſci, ita proſpexit & liberis, ne id immerentibus accidat. Ideoque juſſit ne libera eſſet, ac citra judicium vindicta, ſed ad judices vocat, æſtimatores conſtituit, qui neque per iracundiam, neque per calumniam judicent quod juſtum eſt. Noverat enim frequenter accidere multis, ut iniquas ob cauſas ad iram

σκευάς. καὶ τὸ μὲν, ψεύδεσθαι τινι δοκοῦντι πεπονθότα, τὸ δὲ, οἰκέτῃ πιστεύσαντα, ἢ γυναικὶ ἐχθρᾷ, ἄκων ἢ χαίτω ἀδίκως κεκρίσθαι τὸ πρᾶγμα, ἀδικεῖσθαι μὲν ἐρήμους τοὺς παῖδας οὔσης ἀλλοτρίας, ἀλλὰ καὶ ὕδωρ ἐγχεῖται, καὶ λόγος ἀποδίδοται, καὶ ἀπολείπεσθαι ὁδὸν καταλείπει. ἐπὶ τούτῳ ἔξεστι καὶ ᾧ μὲν ἐγκαλεῖν μόνον ὁ πατὴρ κύριος, ᾧ κρίναι δὲ εἰ δόλος αἰτίαται, ὑμεῖς οἱ δικάζοντες, αὐτὸ μὲν, ὃ μοι ἐπιφέρει, καὶ ἐφ' ᾧ νῦν ἀγανακτεῖ, μηδέπω σκοπεῖτε. ἐπειδὴ δ' ἐκεῖνο ἐξετάσατε, εἰ ἔτι δεῖον ἀπεκηρύττειν αὐτῷ, ἀπαξ ἀπεκηρυχθέντα, χρησαμένῳ τῇ δοθείσῃ ὑπὸ νόμου ἐξουσίᾳ, καὶ ἀπολωλεκότα τὴν πατρικὴν ταύτην δυναστείαν. εἶτ' αὖθις ἀναλαβόντα. καὶ λύσαντα τὴν ἀποκήρυξιν, ἐγὼ μὲν γὰρ ἀδικεῖσθαι οἶμαι φημι τὸν υἱὸν, ἀπορούντως γεγενῆσθαι, καὶ τὰ παιδὸς τὰς ἡμελείας, καὶ πολλὰς τὰς καταδίκας, καὶ τὸ φόβου ἄδειον, καὶ τὸ νόμου, ἅμα μὲν συνορμίζεσθαι, μὴ μικρὸν δὲ λύειν. καὶ πάλιν ὁμοίως ἰσχυρὸν εἶναι. καὶ ὅλως, ἄνω καὶ κάτω στρέφειν τὰ δίκαια, ὡς τὸ ἐπὶ κακῷ δοκεῖν τοῖς πατράσιν. ἀλλὰ τὸ μὲν πρῶτον ἄξιον ἐφιέναι, καὶ ἀγανακτῆναι συναγανακτεῖν, καὶ κύριον τὴν ἡμερίαν ποιεῖν τὸ γεγονηκότα. ὧν δ' ἅπαξ ἀναλώσῃ, τῶν ἐξουσίαν, καὶ παρακρούσηται τὸν νόμον, καὶ ἐμπλησθῇ τὸ ὀργῆς, εἶτα, μὴ ταῦτα ἀπολαύσῃ, χρηστὸν εἶναι μεταπείθεις, ἐπὶ τούτων ἀνάγκη μὲν μένειν, καὶ μηκέτι μεταπηδᾶν, μηδὲ μεταβάλλεσθαι, μηδὲ μεταποιεῖν τὴν κρίσιν. ᾧ μὲν γὰρ τὸ χρηστὸν ἐμπεφυκὸς, πονηρὸν ἢ χρηστὸν ἀποφήσεται, οὐδὲν εἰμὴ γνῶσμα ὧν. commoverentur: hic quidem cùm fallaciæ calumniæ crederet: ille famulo, vel uxori infensæ fidem haberet. Quare noluit rem injudicatam agi, neque indefensa causa liberos statim condemnari: verùm aqua infunditur, dicendi fit copia, nihil inexcussum relinquitur. Quandoquidem igitur hoc solum authoritatis datur patri, ut in jus vocet: & vobis judicibus, ut an justa sit accusatio, judicetis: id quidem quod mihi imponit, & cujus gratia nunc indignatus, nondum spectate, sed illud priùs expendite, num amplius abdicandi jus ipsi sit concedendum, cùm semel abdicaverit, jamque sit usus facultate quam lex concedit, atque hanc paternam potestatem expleverit: deinde rursum in familiam receperit, & priorem abdicationem abrogarit. Nam ego iniquissimum istud esse dico, ut infinitæ sint liberorum pœnæ, multæque condemnationes, & perpetuus metus: utque lex nunc irato inserviat, nunc abrogetur: rursum ut eodem modo valeat: denique ut jus sursum ac deorsum volvatur, prout ex occasione patribus visum fuerit. Verùm initio æquum quidem erat ut concederet, cumque indignante indignaretur, ac puniendi jus faceret ei qui genuisset. Porrò ubi semel potestatem absumpserit, ac lege abusus sit, iram expleverit, post hæc rursum in familiam receperit, & in hanc opinionem transierit, ut frugi putet, in his perseveret necessum est, neque postea resiliendum, neque retractanda sententia, neque rescindendum judicium. Etenim nullum erat judicium ut puto, quo ex se natum cognosceret, frugi-ne, an contrà esset evasurus. At-

καὶ ἀφ' τοῦτο τοὺς ἀναξίους ὧν ἠνάγκαζον συνεκφέρεσθαι, τοῖς ὅτι ἀγνοοῦν ἀναιρεθησομένοις. ὅταν δὲ μὴ κατ' ἀνάγκην, ἀλλ' ὑπ' ἐξουσίας αὐτός τις ὑφ' ἑαυτοῦ καὶ δικιμάσας ἀναλάβῃ, τίς ἔτι μηχανὴ μεθαλλεῖν, ἢ τίς ἔτι χρῆσις ὑπόλοιπος ὧν νόμος; φαίη γὰρ ἂν τις ὁ νομοθέτης, εἰ πονηρὸς οὗτος ἦν, καὶ ὃν ἀπεκηρυχθῆναι ἄξιον, τί παῖδων ἀνεκτέλεις; τί δ' αὖθις ἐπανῆγες εἰς τὸν οἶκον; τί δ' ἔλυες τὸν νόμον; ἐλεύθερος γὰρ ἦσθα, καὶ ὃν μὴ ποιεῖν ταῦτα κύριος. οὐ γὰρ δὴ σωφρονεῖν σοι δοτέον τοῖς νόμοις, οὐδὲ πῇς τὰς σὰς μεταβολὰς ἀπάγειν τὰ δικαστήρια. οὐδ' ἅρα μὲν λύειν, ἅρα δ' κυρίους εἶναι τοὺς νόμους, καὶ τοὺς δικαστὰς καθιστᾶν μάρτυρας. μᾶλλον δ' ὑπηρέτας σοὶ δεομένῳ, ὅτε μὲν κολάζοντας, ὅτε δ' ἀφιλαμένους, ὁπόταν σοὶ δοκῇ. ἅπαξ γνώμονας, ἅπαξ ἀναπτεροφας, ἅπαξ καὶ τὸ ἀποκηρύττειν ἀντὶ τούτων ἔχεις. καὶ τότε, ὦ δικαίως αὐτὸ ποιεῖν δοκῇς. τὸ δ' ἅπαξ τοῦτο, καὶ αἰδιον, καὶ πολὺ, καὶ ῥᾴδιον, μεῖζον ἤδη τῆς πατρικῆς ἐστι ἐξουσίας. μὴ δὴ πῶς Διὸς ὦ ἄνδρες δικασταὶ συγχωρήσητε αὐτῷ ἐκύριον τὸν ἀναλῆψαι πεποιημένῳ, καὶ λύσαι τὸν γνῶσιν ὧν πάλαι δικασθέν, καὶ ἀκυρῶσαι τὸν ὀργὴν, αὖθις ἐπὶ τὸν αὐτὸν τιμωρίαν ἀναπαλεῖν, καὶ ἐπὶ τὸν ἐξουσίαν τὸν πατρικὴν ἀνατρέχειν, ἧς ἔξωρος ἤδη, καὶ ἴσως ἡ προθεσμία, καὶ μόνῳ τούτῳ ἄκυρος, καὶ προσδεδιαπαντημένη. ὁρᾶτε γὰρ πῶς καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις δικαστηρίοις, ὡς δεῖ μὲν τὸ κλῆρον λαχόντων δικαστῶν, ἢν τις ἄδικον οἴηται γεγράφθαι τὴν κρίσιν, δίδωσιν ὁ νόμος ἐς ἕτερον ἐφεῖναι δικαστήριον. ἢν δὲ

Atque hanc ob causam genere indignos abdicare concessum est, quos quum educabant, cujusmodi futuri essent nesciebant, Cæterùm ubi non coactus, sed suapte sponte atque authoritate ex sese comprobatum recipit, qua deinde ratione possit mutare factum, aut quis superest legis usus? Etenim dixerit legislator, hic si improbus erat, dignusque quem abdicares, cur revocasti? cur in familiam denuo reduxisti? cur legem irritam feciſti? Nam liber eras, tuique juris ut hoc non faceres. Neque enim tibi concedendum est ut leges eludas, neque ut ad animi tui mutationes judicia trahantur: neque ut leges nunc irritæ fiant, nunc authoritate polleant, judices interim testes sedeant, imò potiùs tuæ voluntatis ministri: modò punientes, modò absolventes, quandocumque tibi visum fuerit. Semel genuisti, semel educasti, pro his etiam semel abdicare potes: tum quidem quum id justè agere videberis. Verùm ut hoc fiat sine fine, ut perpetuò, ut frequenter, ut facilè, id supra patris jus est. Quare per Iovem Iudices ne permittatis huic, qui sua sponte receperit, superioris judicii sententiam irritam fecerit, iram exauthoraverit, ut rursum me ad eandem pœnam provocet, & ad paternam potestatem recurrat, cujus exoletum jam & inutile est privilegium, huicque soli invalidum, & ante hac consumptum. Etenim illud considerate, quemadmodum in aliis judiciis, ubi judices sorte ferunt sententiam, siquis perperam pronunciatum existimat, permittitur ad alios judices provocare. Sed siqui sua sponte

σπες ἐκόντες αὐτὸ σωφρόνως δικασαὶς, καὶ σφαλόμενοι ἐπιτρέψασι ἀμαιτᾶν, οὐκ ἔσι. οἷς γὰρ ἐξὴν μὴ ἢ τὴν ἀρχὴν ἐμμένειν, εἰ τούτοις ἐς αὖθις ἐλθὼν, σύγγνωθι ἐκ δικαίου τοῖς ἐγνωσμένοις. ὥστε δὴ κἀ σύ. ὃν ἐξὴν μηκέτ' ἀνελκυσθῆναι, εἰ μὴ ἂν ἄξιος ἐδόκεις ἢ γένους, τοῦτον εἰ χρηστὸν ἠγνώσθης ἐν σοὶ εἶναι πάλιν ἀνειλήφας, οὐκ ἔτ' ἀπορρίπτειν ἔχεις. ὅτι γὰρ οὐκ ἄξιος αὖθις παλιν ταῦτα, ὑπ' αὐτοῦ σοῦ μεμαρτύρηται, καὶ χρηστὸς ἤδη ἀνωμολόγηται. ἀμεταθέτου δὴ τὴν ἀνάληψιν, καὶ τὴν ἀμφισβήτησιν βέβαιον εἶναι σωφρονοῦντι, μὴ κεῖσθαι ὥστε πολλὰς, καὶ δύο δικαστήρια. ἓν μὲν τὸ σωφρονεῖν, ἐφ' ᾧ παρρησιάσω. δεύτερον δὲ τὸ σὸν, ὅτι μεταβαλόμενος, καὶ ἀνάδοχον ἐπίσης τὰ σωφρονεῖν ἐγνωσμένα λύσας, βεβαίοις τὰ μετ' ἐκεῖνα βεβουλευμένα. μένε τοίνυν ἐπὶ τῷ τελευταίῳ, καὶ φύλαττε τὴν σαυτοῦ κρίσιν, πατέρα σε εἶναι δεῖ. τοῦτο γὰρ ἔδοξέ σοι. τοῦτ' ἐβουλήσω. τοῦτ' ἐκύρωσας. ἐγὼ μὲν οὖν εἰ μὴ φύσει παῖς ἦν, ἅμα δὲ ἀποκηρύττειν ἤθελες, ἐξεῖναί μοι φάμην. ὁ γὰρ τὴν ἀρχὴν ποιεῖν δυνατὸν ἦν, τοῦτ' ἄδικον λύειν ἅπαξ γεγενημένον. τῷ δὲ φύσει, καὶ αὖθις σωφρονεῖσθαι, καὶ γνώμῃ ἐπιτεινομένου, πῶς οὐλόγου αὖ ἀπωθεῖσθαι, καὶ πολλάκις τὸ κατὰ φύσιν οἰκειότητα λαμπρύνειν; εἰ δ' οἰκέτης ἂν ἐτυγχανον, καὶ τὸ μὲν σωφρονεῖν πονηρὸν οἰόμενος, ἐπέδησας, μεταπεισθεὶς δ' ὡς ἀδίκως ἠδίκουν, ἐλεύθερον ἀφῆκας εἶναι. [1] ἆρ' ἂν σοι σωφρονεῖν ἐρχομένῳ, αὖθις ἐξὴν ἑκόντες αὐτὸ σωφρονήσαντα δικασαὶς, delectíque arbitris cautam commiſerint, non idem licet. Etenim ſiquis, quorum ſententiis initio ſtare non cogebatur, hos ſponte delegerit, jam æquum eſt boni conſulere quæ ſtatuerint. Itidem ſanè & tu, quem non amplius recipere licebat, niſi videretur genere dignus, hunc ſi frugi eſſe arbitratus iterum admiſeris, non amplius abdicandi jus habebis: ſiquidem indignum eſſe, in quem hæc denuo fiant ipſe teſtatus es, jam de integro frugi eſſe filium confeſſus. Itaque non pœnitere receptionis, ſed firmam reconciliationem eſſe convenit, poſt ſententiam toties pronunciatam, ac rem bis judicatam, primùm quando abdicaſti, deinde quando ſententiam mutaſti, & in patrimonii portionem aſſeruiſti, reſciſſis decretis ſuperioribus, confirmas illa quæ poſtea ſunt placita. Proinde perſevera in his quæ proximè ſtatuiſti, tuumque ipſius judicium ſerva. Pater ſis oportet, quandoquidem id decreviſti, id probaſti, id ratum feciſti. Ego quidem ſi natura non eſſem filius, ſed adoptatum abdicare velles, ne id quidem tibi licere exiſtimarim. Quod enim liberum erat initio non facere, id ſemel factum iniquum eſt reſcindere. Porrò eum qui primum natura ſit filius, poſtea judicio, ſententiaque accerſitus, quæſo num par eſt rurſum expellere. & eadem neceſſitudine ſæpius privare? Si verò ſervus eſſem, tuque primùm ratus improbum, in vincula conjeciſſes, deinde cognita innocentia, me manumiſiſſes, num tibi alias iraſcenti, in eandem ſer-

1 Ἆρ' ἂν σοι σωφρονοῦντι ἐρχομένῳ, αὖθις ἐξὸν ἐς τὸν ἐμαυτοῦ δεσπότην ἐπανέρχεσθαι;

δὲ τῷ ὀμοίαν δουλείαν ἐπανάγειν; ἀδαμῶς. τὰ γὰρ τοιαῦτα, βέβαια, καὶ ἀμεταπτώτους κύρια ὑπάρχειν οἱ νόμοι ἀξιοῦσιν. ὑπὲρ μὲν δὴ τοιούτου μηκέτ' ἐξεῖναι τούτῳ ἀποκηρύττειν, ὃν ἅπαξ ἀπεκήρυξας, ἐκὼν ἀνέλαβεν, ἴσως ἔστι πολλὰ εἰπεῖν ἔχων, ὅμως, παύσομαι. σκέψασθε γὰρ ἴσως οἷον ὄντα, καὶ ἀπεκήρυξέ με. καὶ δοκοῦντα τοῦτο φημι, ὡς τότε μὲν ἰδιώτην, νῦν δὲ ἰατρόν. οὐδὲν γὰρ ἂν ὠφέλησε τοῦτο ἡ τέχνη συναγωνίσασθαι. οὐδ' ὅτι ποτὲ μᾶλλον νέον, νῦν γε ὄντα καὶ ὠφεληκότα, καὶ τὸ πᾶσιν ὑμῖν μηδὲν ἀδικήσαντα ἂν δόξαι τὴν ἡλικίας ἔχουσα μικρὸν γὰρ ἴσως καὶ τοῦτο. ἀλλὰ τότε μέν, εἰ καὶ μηδὲν ἠδικημένῳ ὡς ἂν ἔγωγε φαίην, ἀλλ' οὖν οὐ πεπονθὼς, παρητεῖτο τὴν οἰκίας. νῦν δὲ σωτῆρα ἐναγῆ, καὶ δυσμενῆ μᾶλλον μεμισημένον, ἢ τί γένοιτ' ἂν ἀχαριστότερον, πλὴν ἐμὲ, καὶ πολλοστὸν κλύδωνα ἀμφοῦν τοῖς τοιούτοις οὖσι ἀμείβεσθαι τὴν θεραπείας ἐκείνης, οὐδ' ἵνα λόγον ἔχοντα, ἀλλ' ὅτου ῥᾳδίως ἐπιλεληθέναι, καὶ ἐπὶ τῷ ἰερωσύνῃ ἐλαύνειν, ἣν ἐφηθέντ' ἂν δικαίως, ἐφ' οἷς ἀδίκως ἐξεσθέλη, μὴ μόνον δ' ἀμνησικακήσουσα, ἀλλὰ καὶ σώσουσα, καὶ σωφρονεῖν διδασκόμενα. ὀλίγα μικρὰ ὦ ἄνδρες δικασταὶ, οὐδὲ τὸ τυχὸν οὐ πεποιηκὼς αὐτὸν, ὅμως τοιοῦτον νῦν ἀξιῶμαι. ἀλλ' εἰ καὶ ὅτῳ ἀγνοεῖ τὸ

servitutem revocare liceret? Nequaquam. Igitur istiusmodi acta leges firma volunt esse, ac perpetuò valere. Ego cùm pluribus etiam argumentis docere possem, non esse jus huic abdicare denuo quem semel abdicatum sponte sua receperit, tamen ea missa faciam. Nunc spectate cujusmodi filium parat abdicare. Neque hoc dicam me tunc imperitum fuisse, nunc esse medicum (nihil enim ars in hac causa suffragetur) tum juvenem, nunc ætate provectum, ut ætas etiam ipsa fidem faciat me nihil peccasse. Nam leve forsitan hoc quoque. Sed tunc quidem, quanquam nulla injuria, ut ego quidem dixerim, at neque beneficio affectus, à familia me alienavit. Nunc verò cùm recens illi author fuerim salutis, ac beneficus extiterim, exigor. Qua re quid esse possit ingratius? ut mea servatus opera, tantoque à discrimine elapsus, sanationem illam statim factis hujusmodi pensèt, nulla meritorum habita ratione: sed usque adeò facilè oblivioni mandarit, atque in solitudinem abigat eum qui jure sit obsecutus, quum præter jus ejiceretur: neque solùm non meminerit injuriæ, verum etiam & salutem attulerit, & sanæ menti restituerit? Neque enim exiguo iudices, neque vulgari in hunc collato beneficio, tamen hujusmodi malis nunc videor dignus. Porrò quanquam hic ignorat, quo in

νάγειν; ἀδαμῶς. τὰ γὰρ τοιαῦτα βέβαια καὶ διὰ παντὸς κύρια ὑπάρχειν οἱ νόμοι ἀξιοῦσι] Tale forte fuit Græcorum jus, sed in eo jus Romanum à Græco differt. Nam actio ingrati competebat patrono adversus libertum ingratum, qui si causa cadebat, retrahebatur ad servitutem per sententiam judicis. Lege *Divus* 5. ff. de jure patronatus, & lege *Qui manumittitur* 12. Cod. de operis libertorum, & lege *Si manumissus* 2. & lege *Liberti* 3, & lege *Libertina* 4. Cod. de liberis & eorum liberis. *Palm.*

τότε, πάντες ὑμεῖς ἴστε οἷα ποιοῦσα αὐτὸν, καὶ πάσχοντα, καὶ ὅπως διεκείμην, ἐγὼ δ' ἐθελοῦσα, τὸ μὲν ἄκων ἰατρῶν ἀπεγνωκότων, τὸ δ' οἰκείων φυγόντων, καὶ μηδὲ πλησίον ἐσπίναι τολμώντων, τοιοῦτον ἀπέφηνα, ὡς καὶ κατηγορεῖν δύνασθαι, καὶ τοῖς τῶν νόμων διαλέγεσθαι. μᾶλλον δ' ὁρᾷς ἃ πάτερ τὸ παράδειγμα, τοιοῦτον ὄντα σε παρ' ὀλίγον οἷα νῦν ἡ γυνή ἐστι, τοῖς τὴν ἀρχαίαν φρόνησιν ἐπανήγαγον. ἃ δίκαιον ἦν τοιαύτην μοι χάριτας ἀντ' ἐκείνων τῶν ἀμοιβῶν, οὐδὲ κατ' ἐμοῦ σε μόνον σωφρονεῖν. ὅτι γὰρ μὴ μικρὰ ὑπ' ἐμοῦ ὠνῆσθαι, καὶ ἀπ' αὐτῶν, ὧν ἐγκαλεῖς δῆλόν ἐστιν. οὐ γὰρ ἂν σε ἐχάτοις οὕτω τῶν γυναικῶν, καὶ παμπονήρως ἔχοντα, σὺν ἰσμένοις μισεῖς, πῶς δὲ πολὺ μᾶλλον, ὅτι σε τὸ ὁμοίων ἀπήλαξα, ὑπηργακὰς, καὶ χαλεπὸν ὁμολογεῖς, τὸ ὕστερον δεινῶν ἀπηλλαγμένῳ; σὺ δ' ὅπως ἀγνωμονήσεθ' σωφρονήσας οὐκ εἰς δικαστήριον ἄγεις, καὶ σεσωσμένῳ καλάζεις, καὶ ἐπὶ τὸ ἀρχαῖον σκέτος μῖσος ἀναπτέχαις, καὶ τὸ αὐτὸν ἀναμιγνύσεις νόμῳ, καλὸν γὲν τὸ μισθὸν ἀποδιδοὺς τῇ τίχῃ, καὶ ἀξίας ἀμοιβὰς τὸ φαρμάκων ἐπὶ τὸ ἰατρὸν, ὑγιαίνων μόνον. ὑμεῖς δ' ὦ ἄνδρες δικασταὶ, τὸ δικαίτατον τοῦτο κελεύειν ἐπιτρέψετε, καὶ τὸ σώσαντα ἐξελαύνειν, καὶ τὸ σωφρονήσαντα μισεῖν, καὶ τὸ ἀναζήσαντα πεμφθῆναι. ἔκ, ὧν τὰ δίκαια ποιήτε. καὶ γὰρ εἰ τὰ μέγιστα νῦν ἁμαρτάνειν ἐτύγχανεν, ὧ μοι τῆς ἐμικρὰ ὠφεθοφειλομένης χάριτος, ἐς ἣν ἀπωλέσπονδα τοῦτον, καὶ ἧς μεμνημένος, καλῶς εἶχε, τὸ μὲ πα-

in ſtatu tunc fuerit, vos tamen, omnes noſtis, quid facientem, quid patientem ipſum, quomodo affectum, ego curandum ſuſceperim: ac medicis reliquis deſperantibus, fugientibus familiaribus, nec propiùs accedere audentibus, talem reddiderim, ut etiam accuſare, ut & de legibus diſſerere poſſit. Quin potiùs exemplum vides pater: cùm propemodum talis eſſes, qualis nunc eſt uxor, ad priſtinam ſanitatem te revocavi. Quare non eſt æquum ut pro his officiis, hujuſmodi gratiam mihi reponas, neque in me ſolummodo ſanus ſis. Etenim te non mediocribus à me beneficiis affectum eſſe, vel ex his ipſis liquet, quibus me criminaris. Quem enim odiſti, quia uxorem in extremo periculo verſantem, graviſſimeque affectam non ſano, qui fit ut non potiùs ſummopere diligas, quia te ſimili morbo liberavi? & gratiam habeas tam acerbis ereptus malis? At tu, quod quidem eſt ingratiſſimum, ſimulatque ad te rediſti protinus in jus trahis: reddita ſalute punis, & ad priſtinum odium recurris, eandem legem recitas. Egregiam igitur mercedem perſolvis arti, dignamque pro remediis refers gratiam, qui quidem adverſus medicum tantum ſanus es. Vos autem judices, huic concedetis, ut de benemerito pœnas ſumat, ut ſalutis authorem expellat, ut eum qui ſanitati reſtituerit, odérit, ut per quem revixit, ulciſcatur. Non, ſi quod juſtum eſt, facietis. Etenim ſi maximum aliquod flagitium in præſentia commiſiſſem, tamen non mediocrem gratiam ante debebat, quò cùm ille reſpiceret, cujus cum meminiſſet, conveniebat hunc præſentem injuriam negligere, & ob

illa

φόντων καὶ φρονεῖν, δι' ὑπεῖνα ἦ
σοὶ χαίρειν τὸν συγγνώμην ἔχειν.
καὶ μάλιστα εἰ τηλικαύτη τις ἡ
δύναμις τυγχάνει, ὡς πάντα ὑ-
περπαίειν τὰ μεταταῦτα. ὥσθ' οἷμαι καιρὸν τοῦτον ὑπάρχειν,
ὃν ἔσωσα, καὶ ὃς ἔβιν παντὸς
λοιδόρησις ἐστί μοι, καὶ φῶ τὸ εἶναι,
καὶ τὸ σωφρονεῖν, καὶ τὸ σωθῆναι
παρέχημι. καὶ μάλιστα ὅτι οἱ
ἄλλοι πάντες ἤδη ἀπηγόρευσαν, κ
ἠτιῶντο εἶναι ὁμολόγουν τὸ νόσημ. τοῦ
γὰ μεῖζον οἶμαι ποιεῖν τὴν ἐμὴν
δύναμιν, ὡς ὅτε ὁ υἱὸς ἂν τύπτ,
ὅτε ἀναγκαῖον τὸ πρᾶγμ ἔχων αἰ-
τίαν, ἀλλ' ἐλεύθερον καθεστώς, κ
ἀλόγιστον, τὸ φυσικῆς αἰτίας ἀ-
φειμένον. ὅμως ὁ σωθεὶς ὃν, ἀλ'
ἑκὼν τὴς, ἄκλητον, αὐτεπάγ-
γελτον, ἦκον. ἐβοήθησα, σωσε-
λιπάρησα. ἰασάμην. ἀνέσησα, κ
τὸ πατέρα ἐμαυτοῦ διεφύλαξα, κ
ὑπὲρ τὸ ἀπαιτήσεως ἀπελογησά-
μην, καὶ τὴ ὀργὴν τὸν ὀργὴν ἔ-
παυσα, καὶ τὸ νόμον ἔλυσα τὴ φι-
λοστοργίᾳ, κ μεγάλης δύναμις
τὸν ἐς τὸ χεῖρον ἐπαίνου ἐπῳά-
μην, καὶ σὺν ὕπνος ἐπισφαλεῖ καιρῷ τὸν σῶς τὸ πατέρα πίστιν ἐπε-
δείξάμην, καὶ μὴ τὸ τύχης ἐμαυ-
τὸν εἰσποίησα, καὶ γνήσιον υἱὸς
τὸ ζῶς δεινοῖς ἀνεφάνην. πόσα γὰρ
οἴεσθε παθεῖν με; πόσα καμεῖν
παρόντα; ὑπηρετοῦντα; καταφυ-
λακτοῦντα; νῦν μὲν, ἑκόντα τὴ δ
πατρὸς ἀκμῇ. νῦν δ, τὸν τύχην
ἐπάγοντα, σῶς ὀλίγον εὐδιδόν-
δ κακόν. ἔστ δ τ ὄντων ἁπάντων
τούτων τὸ τὴ ἰατρικὴ τὸ ἐπισφα-
λίστατον, τὰς τοιούτας ἴασ, καὶ
πλησιάζειν ὅτω ἀμελημένοις. ἐς
γὰρ τὰς πλησίον πολλάκις ἀφιᾶσι
τὸν λύτταν, ἐπιζέουσ δ πά-
θος. καὶ ὅμως σῶς οὐδὲν τούτων
ἀπώκνησα ἢ νῦ ἀπεδειλίασα. συ-

illa priora facilè ignoscere, maximè si tam ingens sit beneficium, ut omnia superet, quæ postea possint accidere. Quod equidem mihi in hunc competere puto, quem servavi, qui mihi vitæ totius est debitor: cuique hæc præstiti, ut sit, ut sapiat, ut intelligat: præsertim cùm cæteri omnes jam desperarent, seque morbo vincendo impares esse faterentur. Nam & illud, opinor, ad meriti mei magnitudinem accedit, quòd cum id temporis filius non essem, cùm nulla de causâ curationem suscipere cogerer: verùm liber essem, alienus, naturali causâ solutus, tamen non neglexi, sed ultroneus, non vocatus, non jussus adii, succurri, assiduus fui, sanavi, restitui, meum patrem servavi, de abdicatione me purgavi, iram benevolentia sedavi, legem pietate sustuli, magnoque beneficio reditum in familiam emi, & in tempore adeò periculoso fidem erga patrem demonstravi, meque ipsum artis ope insinuavi, ac tristibus in rebus legitimus filius apparui. Quàm multa enim me fuisse passum arbitramini, quantum & exhausisse laborum? dum assideo, dum obsequor, dum opportunitatem observo, nunc cedens patris vehementiæ, nunc artem admovens, morbo paulatim inclinante. Est enim hoc omnium quæ sunt in medicina periculosissimum, hominibus hujusmodi mederi, & ad sic affectos accedere. Fit enim non rarò, ut exæstuante malo, rabiem in próximos emittant. At nihil horum subterfugi, nihil reformidavi:

sed

νὸν δ', καὶ πάνυ πρόπον ἀντιξεπεξελθόμενον τῇ νόσῳ, τὸ πλοῦσιόν σε καθάπαξ τῷ φαρμάκῳ. μὴ γὰρ τῶν ἀκόπως οὕτως ὑποληπτέον τινὰ, πολὺν δ', ἢ πόσος ὁ κάμνων ἐγχέαι φάρμακον. πολλὰ γὰρ τούτου χρήζει δεῖ, καὶ προοδοποιήσαι τῇ πόσει, καὶ προκαθήσασθαι ῥᾴδιον ἐς ἴασιν τὸ σῶμα, καὶ τὰ ἀπίστως ἔξεως φορητίσαι, κινῆσαι, καὶ ἐκκαθᾶραι, καὶ οἷς χρὴ τρέφοντα, καὶ κινοῦντα ἐς ὅσον χρήσιμον, καὶ ὕπνου ἐπιποιοῦντα, καὶ ἠρεμίας μηχανώμενον, ἅπερ οἱ μὲν ἄλλο τι νοσοῦντες, ῥᾳδίως ποιοῦσιν ἄν. οἱ μεμηνότες δ', ἀφ' ὧν ἐλεύθερόν σε νῦν, δυσπαίνυστοι, καὶ δυσμειλίκτοις, καὶ τοῖς ἰατροῖς ἐπιφθονοῦσι, καὶ τῇ θεραπείᾳ δυσκολαίνουσι. [1] ὅταν γὰρ πολλάκις ποιήσωμεν, ἤδη πλησίον χρυσὸς ᾖ τέλος, καὶ ἐλπίσωμεν ἤμπτον τι μικρὸν ἀμφοτέροις, ἐπακμάσαντος δὲ πάθους, ἅπαντα ῥᾳδίως ἐκεῖνα ἀνίστησιν, καὶ ἀναπόδιστα τῷ θεραπείᾳ, καὶ τὸν τέχνην διέφθειρε. τὸ δὲ τοῦτο πάσχοντα ὑπομεμνῆσθαι, καὶ ὅτι χαλεπῶς νοσήματα παλαίσαντα. καὶ πάντος ἀπίστων παθῶν τὸ δυσκολώτατον γενέσθαι, ἐπὶ τούτῳ δέσποτα ἐπιτρέψαι, καὶ τοὺς νόμους ὡς βέλτιστα ἐρμηνεύειν, καὶ διαιρεῖν συγχωρῆσαι, καὶ τῇ φύσῃ πολεμεῖν αὐτὸν ἐάσαι; ἐγὼ τῇ φύσῃ πειθόμενον, σώζω, καὶ ἀφ' ὑλάττων ὧν ἀνδρὸς δικαίου τὸ πατρῷον ἐμαυτῷ, κἂν ἀδικῇ ὅτου. εἰ δ' τὸ διερμηνικὸν πιθανὸν τοῖς νόμοις ὡς φησιν, ἀκληρῶν ἀφαιρεῖ, καὶ δ' γῆρας ἀπορρεῖ, μισοπαῖς δ' sed cum ipso conversans, morbo quoque adversans modis omnibus, tandem pharmaco superavi. Ne verò quisquam hoc audito protinus cogitet, quis, quantus-ve labor miscere pharmacum. Etenim multa sunt prius facienda, præstruenda via potioni, præparandum corpus, quò faciliùs recipiat medicationem, totiusque corporis habitus curandus, inaniendo, extenuando, cibis idoneis alendo, ad quidvis utile movendo, somnos considerando, quietes ciendo: quibus in rebus alio morbo laborantes facilè pareant. At qui laborant insania, ob animi libertatem intractabiles sunt, gubernatu difficiles, ipsi medico periculosi, & curatione vix expugnabiles. Proinde sæpenumero cùm effecerimus, ut jam adesse morbi finem speremus, leve aliquod erratum incidens, renovato malo, cuncta illa superiora facilè subvertit, curationem impedit, artem fallit. Eum igitur qui hæc omnia sustinuerit, qui cum morbo tam gravi luctatus sit, qui malum malorum omnium expugnatu difficillimum vicerit, huic ut iterum abdicet, permittetis, utque leges in benemeritum interpretetur suo arbitratu, concedetis, atque eum cum ipsa natura bellum gerere sinetis! Ego naturæ obsequens, Iudices, mihi ipsi patrem, licèt in me fuerit injurius, servo & custodio. Quòd si filium benemeritum, leges, ut ait, secutus, perdit, & à familia alienat: hic nimirum erit liberorum

[1] Ὅταν γὰρ πολλάκις ποιήσωμεν, ἤδη πλησίον χρυσὸς τῷ τέλει ᾖ ἐλπίσωμεν, ἤμπτον τι μικρὸν] Ὅταν γὰρ πολλάκις οἰήσωμεν ἤδη πλησίον χρυσὸς εἶναι τῷ τέλει, ᾖ ἐλπίσωμεν, ἤμπτόν τι &c. *Marc.*

τῶν, ἐγὼ φιλοπάτωρ γίγνομαι, ἐγὼ τὴν φύσιν ἀσπάζομαι, αὐτῶν τὸ φύσεως πάθος, καὶ κακῶς ἐξίζῃ δίκαια, ὦ πατὴρ, μισοῦντῶν ἀδίκως. ὦ παιδὸς, φιλοῦντῶν ἀδικώτερον. ἐγκαλῶ γὰρ ἐμαυτῷ, ὅτ' πατρὸς ἀναγκάζοντῶν, ὅτι μισῶμῶν, ἢ δίον φιλῶ. καὶ φιλῶ πλέον, ἢ ὤφειλε. καίτοι μᾶλλον ἡ φύσις τοῖς πατράσι τοὺς παῖδας ἐμβάλλει, ἢ τοῖς παισὶ τοὺς πατέρας ἐπιτείνει φιλεῖν. ἀλλ' ὅτῶν ἐκεῖνον καὶ τοὺς νόμους παρῆκε, εἰ τοὺς ἀδίκως ἠδικημένους παῖδας τῷ χρῷ φυλάττῃσι, καὶ τῇ φύσει, ἢ τοὺς χρησαμένους ἴλεως ὤφειλε πᾶσι τὰ ἡμαρτημένα πολὺν, οὐχ ὅπως μείζους δῴσεις ὑπὲρ ἐμοῦ ἔχων ὤφειλε, μείζονα τὰ δίκαια μοι τὰ ὑπὲρ ἐμοῦ ἐσφέρῃ, καὶ ἐπιδίδωσιν. ἢ τὸ μὲν ἔλαττον, ἐμὲ μιμεῖται, καὶ ζηλοῖ δ' φίλτρῳ; ἀλλ' οἴμοι τὸ συμφορᾶς. ὥσπερ καὶ μισεῖ φιλοῦντα, καὶ ἀγαπῶντα ἐλαύνῃ, καὶ διώκεται ἀδικεῖ, καὶ ἀπαραίτητον ἀποκηρύττῃ, καὶ τοὺς φιλοπαίδας νόμους, ὡς μισοπαίδας κατ' ἐμοῦ μεταχειρίζεται. ὦ μάχης, ὡς ἐοικὰς τοῖς νόμοις καὶ τὰ φύσεως. οὐκ ἔστι τοῦτο οὐκ ἔστιν ὡς θέλεις. κακῶς ἐμελῳδεῖς ὦ πάτερ, κακῶς κεκριμένους τοὺς νόμους. εἰ πολεμεῖ φύσις τῷ νόμῳ ἐν τοῖς οἰκείοις. ἀκολουθοῦσιν ἀλλήλοις ὑπεναντίοι, καὶ συναγωνίζονται τῇ λύσῃ τὰ ἀδικημάτων. ὑφέζεις τὰ ἀνέρχεται. ἀδικεῖς τὴν φύσιν. τί δ' τοὺς νόμους συναδικεῖς τῇ φύσῃ; ὡς κακὸς, καὶ δικαίως, καὶ φιλόπαιδας εἶναι θέλοντας, εἰ συγχωρεῖς, καθ' ἑνὸς παιδὸς ὡς πολλῶν κινῶν πολλάκις, καὶ ἡσυχάζειν οὐκ ἐᾷν ἐν τοῖς πρωτείοις τοὺς ἐν τοῖς

rorum oſor, ego pius in patrem. Ego naturam amplector: ille naturæ documenta temnit, & jura violat. O patrem injuſtè odio proſequentem! O filium injuſtiùs amantem! Nam mihi ipſi vitio verto, patre compellente, quòd exoſus ego, cùm non debeam, amo, & plus quàm par eſt amo. Atqui natura comparatum eſt, ut patres liberos ament magis, quàm liberi parentes. Verùm hic ſtudio tum leges contemnit, quæ filios nihil commeritos familiæ ſervant: tum naturam, quæ parentes ad vehemens natorum deſiderium trahit. Non ſolum enim cùm majora benevolentiæ erga me habeat principia, majorem, uti debebat, benevolentiam non affert & addit: aut quod minus eſt, me ſaltem imitatur, meumque amorem æmulatur. Sed ô calamitatem! quin inſuper odit amantem, amantem expellit, benemeritum lædit, complectentem abdicat, legeſque liberis faventes, ceu liberis infenſas, in me torquere conatur. O bellum, quod contra naturam legibus moves pater. Non ſunt iſta, non ſunt, inquam, ut tu vis. Leges bene conditas malè interpretaris pater. Non pugnat natura cum lege, in his quæ ad benevolentiam pertinent. Hic inter ſe conſentiunt, ſibique invicem auxiliantur ad delendas injurias. Contumelia benemeritum afficis, naturam offendis. Cur legibus quoque ſimul cum natura facis injuriam? Quæ cùm honeſtæ, juſtæ, & liberorum amantes eſſe cupiant, eſſe non pateris, quum eas adverſus unum filium, tamquam adverſus multos moves; nec quieſcere finis in ſuppliciis, quæ velint in bene-

παίδων πρὸς τὰς πατέρας εὐνοίας ἡσυχάζειν ἐθέλουσι. καίτοιγε ἐπὶ τοῖς μηδὲν ἡμαρτηκόσι, μὴ δὲ κεκρίκασι. καὶ μὲν οἵγε νόμοι καὶ ἀχαριστίας δικάζεσθαι δίδασι καὶ τῶν τοὺς εὐεργέτας μὴ ἀποδιδόντων. ὁ δὲ πρὸς τὸ μὴ ἀμείβεσθαι, καὶ ἐπ' αὐτοῖς οἷς εὖ πεποίηκε κολάζειν ἀξιῶν, σκέψασθε εἴ τινα ὑπερβολὴν ἀδικίας ἀπολέλοιπεν. ὡς μὲν οὖν ὅτι ἀποκηρύττειν ἔστι τούτῳ ἔξεστιν, ἅπαξ ἤδη τὸν παντικὸν ἐξουσίαν ἀπολαβόντα, καὶ χρησαμένῳ τοῖς νόμοις, ὅτε ἄλλως δίκαιον εὐεργέτην εἰς τὸ τηλικοῦτο γεγηρακότα ἀπωθεῖσθαι, καὶ τῆς οἰκίας ἀποδιατρίβεσθαι, ἱκανῶς οἶμαι δέδεικται. ἤδη δὲ καὶ ἐπ' αὐτὸν τὸν αἰτίαν ἔλθωμεν τῆς ἀποκηρύξεως, καὶ τὸ ἔγκλημα ἐξετάσωμεν ὁποῖόν ἐστιν. ἀνάγκη δὲ αὖθις ἐπὶ τὸν γνώμονα ἀναφαμεῖν τὸν νομοθέτην. ἵνα γάρ σοι τοῦτο πρὸς ὀλίγον δῶμεν, τὸ ἐξεῖναι σωτῆρας ὄντας ἐξελεῖν ἀποκηρύττειν, καὶ κατά γε τὸν εὐεργέτην τοῦτον συγχωρήσωμεν, οὐχ ἁπλῶς οἶμαι, οὐδ' ἐπὶ πάσαις αἰτίαις ἀποκηρύξεις. οὐδὲ τοῦτ' ὁ νομοθέτης φησίν, ὅτι ἂν τύχῃ ὁ πατὴρ αἰτιασάμενος, ἀποκηρυττέτω. καὶ ἀπόχρη θελῆσαι μόνον, καὶ μεμψάσθαι. τί γὰρ ἂν ἔδει δικαστηρίου; ἀλλ' ὑμᾶς ποιεῖ τοῦτο ὦ ἄνδρες δικασταὶ σκοπεῖν, εἰκὸς ἐπὶ μεγάλοις καὶ δικαίοις ὁ πατὴρ ὀργίζεται, εἴτε καὶ μή. ἀκοῦσαι τοίνυν ἤδη ἐξετάσατε. ἄρξομαι δὲ ἀπὸ τῶν μετὰ τὴν μανίαν εὐθύς. τὰ μὲν οὖν πρῶτα τῆς σωφρονίσεως καὶ πατρὸς, λύσις ἦν τῆς ἀποκηρύξεως, καὶ σωτὴρ ὁ εὐεργέτης, καὶ πάντα ἐγώ. καὶ οὐδὲν οἶμαι τούτοις ἔγκλημα πρόσεστιν ἐδύνατο. τὰ μὲν

volentia liberorum erga parentes conquiescere: quanvis non latæ sint in eos qui nihil peccarint. At sanè leges ingratitudinis actionem concedunt in eos, qui benemeritis non retulerint gratiam. At eum qui non modò gratiam non refert, sed pro beneficiis acceptis pœnam inferre vult, considerate num quicquam facere possit iniquius. Itaque non licere huic denuo abdicare, qui paternam potestatem semel expleverit, ac lege sit usus: præterea non esse æquum, eum qui tanta contulerit beneficia expellere, & familia exigere, satis opinor demonstratum. Nunc autem ad ipsam abdicationis causam veniamus, & crimen cujusmodi sit, expendamus. At rursus ad legislatoris mentem recurramus, necesse est. Etenim ut istud tibi demus ad breve tempus, licere quotiescunque velis abdicare, utque præterea potestatem istam tibi largiamur, adversus benemeritum: haud tamen simpliciter, opinor, neque quibuslibet de causis abdicabis. Neque hoc dicit legis conditor. Quicquid utcunque criminatus fuerit pater, abdicato: & satis esse voluisse tantùm, & questum esse. Nam si id esset, quid opus erat foro? Verùm vos istud expendere jubet, judices, num gravibus, ac justis de causis iratcatur pater, nec ne. Hoc igitur jam considerate. Exordiar autem ab iis quæ protinus insaniam hujus sunt secuta. Primùm omnium quod fecit sanæ menti redditus, abdicationem rescidit: ego servator, beneficus, breviter omnia eram. His bis, ni fallor, nihil criminis esse poterat. Deinde

πᾶσα ἦ, [1] τί δ' ἄπαντων αἶπα; τίνα θεραπείαν; τίνα ἐπιμέλειαν ἐγὼ παρῆκα; ποτὲ ἀπῆγξ' ἐγχυόμενος; τίνας πότους ἀκαίρους, τίνας κώμους ἐγκαλεῖς; τίς ἀσωτία; τίς πορνοβοσκὸς ὕβρεσιν; τίς ἠπάτηθ'; ὑδὶ εἷς. καὶ μὴν ταῦτά ἐστιν, ἐφ' οἷς μέλλεσθ' ὁ νόμος ἀποκηρύττειν ἐφίησιν. ἀλλὰ νοσεῖν ἤρξαθ' ἡ μητρυιά; τί δ' ἐμοὶ τοῦτ' ἐγκαλεῖς. καὶ νόσου δίκλω ἀπαιτεῖς; ἔ φησιν. ἀλλὰ τί; ὅτι θεραπεύειν ἀποτεπόμενος, ἐθέλεις κἀμὲ τοῦτ' ἂν ἄξιος εἶναι ἀποκηρύττειν, ἀπειθῆ τῷ πατρί. ἐγὼ δ' τὰ μὲν οἷα προστάττουσι αὐτῷ, ταπαχεῖν ἐ δυνάμενος, ἀπειθεῖν δοκῶ, ἀφ' ὀλίγον ὑπερθήσομαι. ἀφότερον δ' ἀπλῶς οὐκ ἐῶ φημι, ὡς ἐ πάντα προστάττειν ὅτε τούτῳ μέδωσιν. ὁ νόμος, ὅτ' ἐμοὶ τὸ πείθεσθαι πᾶσι πάντως ἀναγκαῖον. ἐν δ' ἔν τοῖς τῶν προσταγμάτων, τὰ μὲν, ἀνόητά ἐστι, τὰ δ' ὀργῆς, καὶ τιμωρίας ἄξια, ἐὰν νοσῇς αὐτὸς, ἐγὼ δ' ἀμελῶ. ἐὰν τοῦ κακὸν οἶκον ἐπιμελεῖσθαι, ἐγὼ δ' ὀλιγωρῶ. ἐὰν τὰ κατ' ἀγρὸν ἐπισκοπεῖν προστάττῃς, ἐγὼ δ' ὀκνῶ. παύσασθε ταῦτα, καὶ τὰ τοιαῦτα σύλογος ἔχει τὰς προφάσεις, καὶ τὰς μέμψεις παυσικάς. τὰ δ' ἄλλα, ἐφ' ἡμῖν ἐστι τοῖς παισὶν, ὅσα τῶν τεχνῶν, καὶ τῶν τούτων χρήσεως. καὶ μέλλεσθε, εἰ μηδὲν αὐτὸς ὁ πατὴρ ἀδικοῖτο. ἐπεὶ τοι ἂν τῷ γραφέως πατὴρ προστάτῃ, ταῦτα μὴ τέκνον γράφε, τουτὶ δ' μὴ, καὶ τῷ μουσικῷ, τοῦδε μὴ τὴν ἁρμονίαν κρῦε, τοῦδε δ' μή. καὶ τῷ χαλκεύοντι, τοιαῦτα μὴ χάλκευε, τοιαῦτα δ' μή, ἄρα ἂν τις ἀνάσχοιθ' ἀποκη-

de quid est omnium quod accusat? Quod obsequium? quam curam filio dignam prætermisi? quando foris cubui? quas intempestivas potationes, quas comessationes objicis? quæ propinatio? quis leno pulsatus est? quis accusavit? Nemo profectò. Atqui hæc sunt ob quæ præcipuè lex permittit abdicare. At cæpit ægrotare noverca. Quid istud mihi vertis crimini? & morbi pœnam à me reposcis? Non reposco, inquit. Sed quid? Quod eam curare jussus, recusas, ob hoc dignus fueris qui abdiceris, quippe immorigerus patri. Ast ego cujusmodi sint ista quæ jubet, in quibus cùm obsequi nequeam, videar immorigerus, paulisper differam. Sed illud priùs simpliciter dico: neque legem huic concedere ut quidvis imperet, neque me cogere ut in omnibus omnino paream. Hujusmodi sunt mandata quædam, ut si non parueris, pœnæ non sis obnoxius: quædam id genus, ut nisi obtemperaris, iram & supplicium merearis: veluti si ægrotes, ego verò non curem: siquid rerum domesticarum sit curandum, & ego negligam: si rei rusticæ inspectionem demandes: & ego recusem. Hæc omnia, idque genus alia, probabilis paternæ querelæ prætextus afferunt. Porrò cætera liberorum sunt arbitrii, quæ ad artes, earumque usum pertinent: maximè si nulla in re patri fiat injuria. Iam sicui pictori præcipiat pater: hæc pinge fili, non illa. Rursum musico, Harmoniam hanc pulsa, non illam: tum fabro ærario: ista cude, non illa: num quisquam illam patietur

[1] Τί δ' πάντων αἶπα] Αἰπᾶ. Marc.

ρόσθω, ὅτι μὴ κῦρ τὸ ἐκείνου δικαιοῦσθαι ὁ παῖς χρῆται τῇ τέχνῃ; οὐδὲ ὡς οἴμην. τὸ γὰρ τὴν ἰατρικῆς, ὅσῳ σεμνότερόν ἐστι, καὶ τῷ βίῳ χρησιμώτερον, τοσούτῳ καὶ ἐλευθεριώτερον εἶναι πρέπει τοῖς χρωμένοις, καὶ πολλὴν εὐσχημοσύνην ἔχειν τὸν τέχνῃ δίκαιον τῇ ἐξουσίᾳ τῆς χρήσεως. ἀναγκάζεσθαι γὰρ μηδὲν, μηδὲ προστάττεσθαι, πρᾶγμα ἱερὸν, καὶ θείων παίδευμα, καὶ ἀνθρώπων σωφρόνων ἐπιτήδευμα. μήτε γὰρ δεσποτικὸν φυλάττειν νόμον, μήτε γὰρ φόβον, καὶ παιδείαν δικαστηρίου, μήτε γὰρ ψῆφον, καὶ πατρὸς ἀπειλὴν, καὶ ὀργὴν ἰδιωτικήν. ὥστε καὶ εἰ τοῦτό σοι σαφῶς εἶπον, τὴν Ἀφρόδιτον ἔλιττον, ἐ βούλομαι, οὐδὲ πειρῶνται δυνάμενον. ἀλλ' ἐμαυτοῦ μόνου τὸν τέχνῃ οἶδα, καὶ τοῦ παιδὸς, τοῖς δ' ἄλλοις ἅπασιν ἰδιώτης εἶναι βούλομαι, τὸ πείθεσθαι, ὡς ἀναγκάσαι ἂν ἀκοντα χρήσθαι τῇ τέχνῃ; τὰ γὰρ ποιοῦντα, ἱκεσίαις, καὶ δεήσεσιν, ἐ νόμοις, καὶ ὀργαῖς, καὶ δικαστηρίοις ἁπάντων οἴμην πρέπειν. πείθεσθαι τ' ἰατρῷ χρὴ, ἐ κελεύεσθαι. βούλεσθαι, ἐ φοβεῖσθαι. ἐπὶ τὴν θεραπείαν σὺν ἀγαθῷ. ἑκόντα δ' ἐρχόμενον, ἡδέως, πατρικῆς δ' ἀνάγκης ἄμοιρος. ἁπλῆς ἡ τέχνη; ὅπλα τοῖς ἰατροῖς καὶ δημοσίᾳ αἱ πόλεις τιμὰς, καὶ προεδρίας, καὶ ἀτελείας, καὶ εὐσχημοσύνας δίδασι. πῶς μὲν οὖν ἂν ἀπλῶς ἂν εἶχεν ἐπὶ τὸν τέχνης, εἰ μὴ σὺ διδάξαιμί με, καὶ πολλὰ ἐπιμεληθείης, ἔτι μὴ κῦρ τὸ ἐκείνου δικαιοῦσθαι ὁ παῖς χρῆται τῇ τέχνῃ; Nemo opinor. [1] Atqui medendi ars quanto est honoratior, vitæque conducibilior, tanto convenit esse liberiores qui eam exercent: ac justum est ut arsin exercendi facultate aliquod privilegium habeat: nec cogatur, nec imperio subjiciatur, res sacra, Deorum doctrina, sapientum hominum studium: nec servituti legis submittatur, neque timori, pœnisque tribunalium, neque suffragiis, neque patris minis, neque indocti hominis iræ sit obnoxia. Proinde si tibi palam & apertè ita respondissem, Nolo curare cùm possim, sed mihi soli artem didici: ac patri, cæterisque omnibus imperitus esse volo: quis est tyrannus usque adeò ferox, ut [2] arte uti nolentem cogat? Nam hujusmodi officia, supplicationibus & precibus, non legibus, ira, judiciis elicere convenit. Oportet medico persuadere non jubere, ut velit, non ut metuat, non est ad curationem trahendus sed ultro ac lubens accedat oportet, immunis à compulsione patris. Immunis est ars ipsa, quandoquidem etiam civitates publicitus honores, præeminentias, immunitates, privilegia medicis tribuunt. Hæc igitur in genere poteram artis nomine respondere, etiam si tu me illam docuisses, multum studii, multum pe-

1 *Atqui medendi ars*] A conditione artis medicæ cujus studium erat olim cum primis honorificum ut Galen. & Eratim. comprobant. *Cogn.*

2 *Arte uti*] Vitruvius in Præfat. lib. 6. sic scribit, Alexis poëta Comicus dicebat, Athenienses ob eam rem esse laudandos, quòd cùm omnium Græcorum leges cogant parentes ali à liberis, Athenienses non omnes, sed eos tantùm qui liberos artibus erudii fient. Ita Plut. in Solon. *Idem.*

1 Ὁ μὲν

ϑίτ⊙, καὶ ἀπαλώσοι⊙, ὡς μέϑοιμι ϖϑς μίαν ὅμως ϑεραπείαν, ταύτην δυατὸν ὄσαν, ἀντίλεγον. νυνὶ δ᾽ κἀκεῖνο σύνοισον, ὡς πάντα πᾶσιν ἄγνωμον ποιεῖς, σὺκ ἐᾶν με χρῆσϑ μετ᾽ ἐλευϑερίας ἐμᾷ κτήσει. ταύτην ἐγὼ τὴν τέχνην οὐχ ὑὸς ὢν σὸς ἐξέμαϑον, οὐδὲ τῷ σῷ νόμῳ ὑπεκείμην⊙. καὶ ὅμως αὐτὴν μεμαϑήκασι, καὶ ϖϑ⊙ αὐτῆς ἀπολέλαυκας, οὐδὲν πέρα σοῦ ϖϑς τὸ μαϑεῖν ἔχων. τίνα διδάσκαλον ἐμισθώσω; τίνα φαρμάκων ⊙ϑησκευὴν; οὐδ᾽ ὠνησάμην. ἀλλὰ πάρειμι⊙ ἐγὼ, καὶ τ᾽ ἀναγκαίαν ἀπορῶν⊙, καὶ ὑπὸ τ᾽ διδασκάλων ἐλεύμενο⊙, ἐπαιδεύόμην. καί μοι τοιαῦτα ⊙ϑὲ ⊙ πατρὸς ὢν ϖϑς τὸ μαϑεῖν ἐφοδια, λύπη, καὶ ἐρημία, καὶ ἀπορία, μῖσος οἰκεῖων, καὶ ἀποστροφὴ συγγενῶν. ἀντὶ τούτων τίνων χρῆσθαί μοι τῇ τέχνῃ ἀξιοῖς, καὶ διακότης εἶναί ϑέλεις τ᾽ ὅτ᾽ σὺ οἶδα διακότης πεποιημένον. ἀρκεῖ εἴ τι στι καὶ ϖϑήκειν ἐκὼν ὑ ϖϑοφείλων, οὐ ἐποίησα, μὴ ἧ μίαν μὴ δὲ τὴν χάριν ἀπαιτεῖν δυάμε⊙, ὑ δὴ δεῖ τὴν σύνοιαν τὴν ἐμὴν, ἀνάγκλιν ἐς τολοιπόν μοι χρείαν, οὐδὲ τὸ ἐκὼν εὐεργετῆσαι, ἀφορμὴν ⊙ ἄκων κτλεύειν κατασῆναι. οὐδ᾽ ἔϑος ὑπάρξαι τοῦτο, τὸ ἅπαξ πρὸ ἀσφάλειαν, πάντ⊙ς ἐς ἀεὶ ϑεραπεύειν, ὁπόσους ἂν ὁ ϑεραπευϑεὶς ϑέλῃ, ἐπεὶ διατόσ ἂν ὅ τι καθ᾽ ἡμῶν εἴη⊙ τὸ⊙ ϑεραπευομένους κεχαριτωμένότης, καὶ μισθὸν τὸ δουλεύειν αὐτοῖς, καὶ τὸ πάντ᾽ κελεύσαι ὑπηρετῶν ϖϑοθιδωκότες. ὅ τί χρήσοιτ᾽ ἂν ἀδικώτερον; διότι σε νοσοῦσα κακῶς ὕτως ἀπέσησα, ⊙ὲ τοῦτο νομίζεις

pecuniarum impendisses, ut discerem, & unam hanc curationem, quam præstare possem, tamen recusassem. Nunc verò cogita quàm iniquam rem agas, qui me, mihi à me ipso partis uti, non sinas. Hanc ego artem perdidici, cùm neque tuus essem filius, neque tuis legibus obnoxius. Atque hanc tamen tibi didici: hujus fructum primus percepisti, etsi nihil ad eam discendam suppeditaveris. Quem præceptorem mercede conduxisti? quem pharmacorum apparatum comparasti? Nullum omnino. Verùm inops ego, rerumque necessariarum indigens, à præceptoribus mei misertis sum edoctus. Nam abs te patre mihi ad discendum dabatur hujusmodi viaticum, molestia, solitudo, egestas, familiarium odium, cognatorum aversatio: pro quibus uti arte mea postulas, visque earum rerum esse dominus, quas mihi paravi cum dominus non esses. Contentus esto siquid antehac ultro, nullo provocatus officio, bene de te sum meritus: cùm nullo nomine ullam gratiam abs te reposcere possem. Cæterùm non convenit sanè ut meum beneficium mihi in posterum necessitatem pariat, ut quod volens benefeci, occasionem præbeat, ut postea nolenti præcipias: utque in consuetudinem vertatur, ut qui semel aliquem sanaverit, semper deinde curet omnes quos voluerit is qui sanatus est. Etenim quos curassemus, eos nobis dominos creassemus: & nosmet ipsos ipsis tradidissemus, pro mercede servitutem accepturi, & ad omnia quæ jusserint, obtemperaturi. Qua re quid esse potest iniquius? Quoniam te graviter laborantem restitui, ob id

ἐξεῖναί σοι κατακρῆναί μου τῇ τέχνῃ; τοῦτο μὲν οὖν ἔχον ἂν λέγειν, εἰ καὶ δυνατά μοι ἦν τῷ θεῷ πείθεσθαι. ἐγὼ δ' οὐ μὴ πάντως ἅπασι, μηδὲ πρὸς ἀνάγκην ὑπήκουον. νῦν δ' ἤδη σκέψασθε καὶ οἷά ἐστιν αὐτῶν τὰ ἐπιτάγματα. ἐπεὶ γὰρ ἐμὲ ἰᾶσθαι φησὶ μεμηνότα, μίμησιν δ' καὶ ἡ γυνὴ, καὶ τὰ ὅμοια πάσχει, τοῦτο γὰρ οἴεται, καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων ἀμοίως ἀπήγωσαι, δύνασαι δ' σὺ πάντα ὡς ἔοικε, ἰᾶσθαι καὶ τοῦτον, καὶ ἀπαλλάττει ἤδη τῆς νόσου. τοῦτο δ', ὅτι σοὶ μὲν ἀπλῶς ἀκέσασθαι, πάνυ εὔλογον ἂν δόξειε, καὶ μᾶλιστα ἰδιώτῃ, καὶ ἀπείρῳ ἰατρικῆς. εἰ δὲ μὴ ἀκούσεται ὑπὲρ τῆς τέχνης διαλεγομένου, μᾶλλον ἂν ὡς ὅτι πάντα ἡμῖν δυνατά ἐστιν, ἀθρεῖ τῶν νοσημάτων φύσεις ἀδιαλήπτους, ὅτι ἴασις ἡ αὐτὴ, ὅτι φάρμακα τὰ αὐτὰ, ἐπὶ πάντων ἰσχυρά. καὶ τότ' ἴσασι δῆλον, ὡς παμπολὺ δεῖ μὴ βέλεσθαί τι, τὸ μὴ δύνασθαι διαφέρει. ἀνάσχεσθε δέ μου τὰ περὶ τούτων φιλοσοφοῦντος, καὶ μὴ ἀπειρόκαλον, μήθ' ἑξαίνιον, μήθ' ἀλλότριον, ἢ ἄκαιρον ἡγήσησθε τὸν περὶ τοιούτων λόγον. ποικίλαι μὲν σωμάτων φύσεις, καὶ κράσεις οὐχ αἱ αὐταὶ, κἀν ὅτι μάλιστα ὀλίγα τῶν ὁμοίων συνεστάναι ὁμολογῶνται, ἀλλὰ τὰ μὲν, πῶδε. τὰ δ', πῶδε μᾶλλον ἢ ἧττον μεστά. καὶ λέγω τοῦτο ἵνα περὶ τῆς ἀνθρείας, ὡς ἴδιά τινα πάσι ἴσα, ἢ ὅμοια, ἅτε τῇ κράσει, ἅτε τῇ συστάσει, διαφόρου δὴ καὶ μεγάθει, καὶ εἴδει, ἀνάγκη καὶ τὰ νοσήματα ἐγγίνεσθαι αὐτοῖς. καὶ τὰ μὲν, ὀλίγα εἶναι, καὶ πρὸς τὴν ἰατρικὴν ἀναπτώμενα. τὰ δ', πλέον ἀπηγωσμένα.

existimas tibi jus esse abutendi mea arte? Hæc ego dicere possem, etsi quæ præstare possem, ea mihi imperaret, nec omnibus omnino, vel invitus obtemperassem. At nunc etiam perpendite, cujusmodi sint hujus mandata. Quandoquidem, inquit, me insanientem sanasti, atque uxor etiam insanit, similique affectu laborat, sic enim opinatur, eodemque modo à cæteris medicis est destituta, tuque ut re comprobasti, potes omnia, sanato hanc quoque, & morbo libera. Quòd siquis ita simpliciter audiat, vehementer æquum videatur, præsertim illiterato, artisque medicæ imperito. Sin autem me auscultetis pro arte respondentem, intelligetis nos neque omnia posse, neque consimiles morborum naturas, nec eandem medendi rationem, nec eadem remedia in omnibus efficacia. Ac tum palam fiet, quantum intersit, nolisquippiam, an non possis. Vos interim patienter attendite mihi de rebus hisce philosophanti, & existimate nec inelegantem, nec extra causam, nec alienam à re, nec intempestivam fore de his disputationem. Primùm sanæ naturæ corporum ac temperamenta, nequaquam sunt eadem, tametsi maximè in confesso est iisdem ex elementis constare. Verùm alia de his, alia de illis magis aut minùs participant: idque de virorum corporibus etiam dico, quæ neque omnibus æqualia, similiave cum temperamento, tum constitutione: unde necessariò consequitur, ut morbi quoque tum magnitudine, tum specie differentes his accidant: utque alia sanatu sint facilia, atque ad curationem sponte propensa, alia rursum prorsus de-

να, καὶ ῥᾷδίως ἁλισκόμενα, καὶ καχεκτικῶ ὑπὸ τῶν νοσημάτων λαμβανόμενα. τὸ τοίνυν οἴεσθαι πάντα πυρετὸν, ἢ πᾶσαν φρένιν, ἢ ἀφροδισιασμὸν, ἢ μανίαν, ἰσχνὸν καὶ τὸν αὐτὸν ὄγκον τῷ γήρᾳ ὁμοίως ἐπὶ παντὸς εἶναι σώματος, οὐ σωφρονοῦντων, οὐδὲ λελογισμένων, οὐδὲ τὰ βιωτικὰ ἐξητακότων ἐστὶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ οὐ μικρὸν, ῥᾴδιον ἰᾶσθαι. οὐ γὰρ τῷδε, οὐκ ἔστι. ὥσπερ οἴμαι καὶ πυρὸν, ὃν τὸν αὐτὸν ἐς διαφορὰς χώρας ἐμβάλῃς, ἄλλως μὲν ἐν τῇ πεδινῇ, καὶ βαθείᾳ, καὶ ποτιζομένῃ, καὶ σκιερᾷ, καὶ ὑγρᾷ, καὶ ἐξηρασμένῃ ἀναφύειν, ἀλλως οἴμαι, καὶ αὐχμηρῷ, καὶ πολύχνεω κραναῷ. ἄλλως γὰρ ἐν ἀρῇ, καὶ ὑπολίθῳ γηδίῳ. ἄλλως γὰρ ἐν ὑπωρείαις. καὶ ὅλως, διαφόρως καθ' ἑκάστους τόπους, ὅτῳ γὰρ καὶ τὰ νοσήματα τοῖσδε τοῖς ὑποδεξαμένοις τόποις. ἢ αὐχμοῖς, ἢ αὐτροφίαις, ἢ ὀλάτῃσι γίγνεται. τοῦτο δοίνυν ὑπερβὰς ὁ πατὴρ, καὶ ὅλον ἀπεξήτασεν καὶ ἀφεῖλκεν, ἀξιοῖ πᾶσαν μορίαν τῶν ἐν ἅπασι σώμασι, ὁμοίαν εἶναι. καὶ τὴν γεραιτείαν ἴσην. πρὸς γὰρ τούτοις δοκεῖ. ὅτι τὰ γυναικεῖα σώματα πάμπολυ τῆς ἀνδρείας διαφέρει πρός τε νόσον διαφθορὴν. καὶ πρὸς γεραιτείας ἐλπίδα, ἢ ἀπογνῶσιν, ῥᾷδιον καταμαθεῖν. τὰ μὲν γὰρ τῆς ἀνδρὸς δύναται, καὶ ἐύτονα, πόνοις, καὶ κινήσεσι, καὶ ὑπαιθρίῳ διαίτῃ γεγυμνασμένα. τὰ γὰρ, ἐκλυσίᾳ, καὶ ἀσυμπαγῆ ἐν σκιᾷ πεπαφημένα, καὶ λευκῷ ἀέρι ἐνδεία, καὶ θερμῇ ἀπειρίᾳ, καὶ ὑγρῇ τροφῇ ἐπιῤῥοίᾳ. εὐαλωτότερα δοίνυν τῆς ἀνδρείων, καὶ ζωῆς νόσοις εὐκινήτα, καὶ τῷ ἴσον ἀ

desperata, ut quæ facilè corripiantur, & vi à morbis expugnentur. Proinde siquis existimet quamlibet febrim, aut quamlibet tabem, aut peripneumoniam, aut insaniam quolibet in corpore unam, atque eandem esse genere, nec inter prudentes, nec inter doctos, nec inter eos qui his rebus exquirendis laborarunt est reponendus. Quin idem malum in hoc corpore facilè sanabitur, in illo minimè. Quemadmodum opinor, si generis ejusdem triticum in diversos agros immittas: aliter in plano solo, profundo, irriguo, aprico, ventis salubribus expositio, exculto proveniet, eritque fructus uber, lætus, copiosus. Rursum aliter in monte, & petricosa terra, aliter in opaca, aliter in monti subjecta: denique variè pro varia loci natura. Itidem & morbi pro ratione corporum in quæ inciderint, aut majores, & uberiores, aut minores eveniunt. Verùm his omissis pater, nec omnino discussa re, vult quamvis insaniam quovis in corpore consimilem esse, simileque desiderare curationem. Præter hæc quæ tam multa sunt, facilè cognoveris, muliebria corpora longè à virilibus differre, vel ad morbi corruptionem, vel ad sanandi spem, aut desperationem. Siquidem virilia bene compacta sunt, nervosa: laboribus, agitationibus, vita subdiali exercitata. Contrà fœmina, flaccida, malè compacta, in umbra alita, candida ob sanguinis inopiam, caloris penuriam & humoris supervacanei copiam. Quare facilius corripiuntur quàm virilia, ut pote morbis expositia, nec curationem

ferentia, præcipuè verò ad insaniam procliviora. Nam cùm multum habeant iracundiæ, & levitatis, facileque commoveantur: porrò corporis exiguæ sint vires, facilè in hoc malum prolabuntur. Proinde non convenit in utrisque eamdem à medicis medendi rationem requirere: cùm intelligatis hæc ab illis longissimo distare intervallo, jam ab ipso ortu protinus discreta, tum tota vitæ ratione, tum actionibus omnibus, tum quibuslibet studiis. Quare quum dicis, Insania laborat, adde hoc quoque, laborat mulier. Neque confundas hæc omnia, ad unam eandemque referens insaniæ appellationem. Verùm iis discretis, quemadmodum & natura discrevit, quid in quoque præstari possit, considera. Nam nos, quod initio dixisse memini, primum illud spectamus, ægroti corporis naturam, & temperamentum, & cujus qualitatis mage sit particeps, calidius an frigidius, vigens an ætate deficiens, magnum an pusillum, pingue an macilentum: & id genus omnia. Quæ siquis penitus expenderit, is demum erit idoneus cui, vel desperanti vel promittenti, fides habeatur. Quandoquidem & insaniæ species innumeræ sunt, & causæ complures, dissimilesque appellationes. Neque enim idem desipere ac delirare, rabiosum & insanum esse: verùm hæc omnia nomina significant, magis minus-ve morbo teneri. Porrò causæ aliæ sunt viris, aliæ fœminis. Rursum viris ipsis aliæ juvenibus, aliæ senibus: puta juvenibus plerumque repletio: senibus autem importuna calumnia, impotens ira quæ in domesticos sæpe-

ἐκμένουσα, καὶ μάλιστα πρὸς μανίας εὐχάριστος. ἅτε γὰρ πολὺ τὸ ὀργίλον, καὶ κοῦφον, καὶ ἐξωκίνητον ἔχουσα, ὀλίγου τῇ τῦφῳ συμπαθοῦσα αὐτῷ δύναμιν, ῥᾳδίως εἰς τὸ πάθος τοῦτο καθίσταται. ὁ δίκαιον τοίνυν ἐστὶ τὴν ἰατρῶν τινὰ ἀμφοῖν θεραπείαν ἀπαιτεῖν, εἰδότας ὡς πολὺ τὸ μέσον, βίᾳ παυτὶ, καὶ πράξεσιν ἄλλαις, καὶ πᾶσιν ἐπιτηδεύμασιν, ἐξ ἀρχῆς διῃρημένον. ὅταν τοίνυν λέγῃς, ὅτι μαίνεται, πρόσθες ὅτι καὶ γυνὴ ἡ πάσχουσα μαίνεται. καὶ μὴ σύγχει ταῦτα πάντα τῆς τε μανίας ὑπάρχοντα ἰδιώματα. ἐνὶ καὶ τῷ αὐτῷ δοκοῦντα. ἀλλὰ χωρίσας ἄκρως ἐκάτερα, καὶ ὧν τῇ φύσει, τὸ δυνατὸν ἐφ' ἑκάστου σκόπει. καὶ γὰρ ἡμεῖς, ἀφ' οὗ τὸ ἀρχῆς τῶν λόγων εἰπὼν μαίνηται, τοῦτο πρῶτον ἐπεσκοπούμεθα, φύσιν σώματος καὶ νοσοῦντος, καὶ κρᾶσιν. καὶ πότερον πλέονος μετέχει, καὶ εἰ θερμότερον, ἢ ψυχρότερον, ἢ ἀκμάζοι, ἢ παρηκμακὸς. καὶ μέγα, ἢ μικρόν. καὶ πιμελὲς, ἢ ὀλιγόσαρκον, καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα. καὶ ἄλως ἂν τις αὖθις ἐπεξετάσῃ, πάνυ ἀξιόπιστος ἂν εἴη, διαγνώσεσθαί τι, ἢ ὑπισχνούμενος. ἐπεὶ καὶ τῆς μανίας αὐτῆς μυρία εἴδη ἐστὶ, καὶ παμπόλλας ἔχει τὰς αἰτίας, καὶ διὰ τὰς προσηγορίας αὐτὰς ὁμοίας. ἃ γὰρ παυτὸν διανοεῖν, καὶ διαπαίειν, καὶ λυττᾶν, καὶ μαίνεσθαι, ἀλλὰ ταῦτα πάντα ἓν μᾶλλον ἢ ἧττον ἔχειν τῇ νόσῳ, ὀνόματά ἐστιν. αἰτίαι τε, τοῖς μὲν ἀνδράσιν, ἄλλαι. ταῖς δὲ γυναιξὶν, ἕτεραι. καὶ τὰ ἀνδρῶν αὖτων, τοῖς μὲν νέοις, ἄλλα. τοῖς δὲ γηραιοῖς, διάφορα. οἷον, νέοις μὲν, πλῆθος ὡς τὸ πολὺ. γέρουσι δὲ, διαβολὴ ἄκαιρος, καὶ ὀργὴ ἄλογος πολλά-

πις κατ' οἰκείαν ἐμπεσοῦσα, τὸ μὲν πρῶτον, διετάραξεν, εἶτα κατ' ὀλίγον εἰς μανίαν μετέτρεψε. γυναικῶν ἡ παιδὰς καθικνεῖται, καὶ μᾶλλον εἰς τὸν νόσον ἐπιτήδειαι. μᾶλιστα ἡ μῖσος κατά τινος πολὺ, ἢ φθόνος ἐπ' ἐχθρῷ αὐτυχοῦντι, ἢ λύπη τις, ἢ ὀργὴ κατ' ὀλίγον. ταῦτα ὑποφόβημα, καὶ μακρὰ χρόνου σύντροφόβημα, μανίαν ἀπειλεῖ. τοιαῦτα σοι ὦ πάτερ, καὶ ἡ γυνὴ πέπονθε, καὶ ἴσως τι λελύπηκεν αὐτὴν ἔναγχος. δῆλον γὰρ ὅτι μανίᾳ ἐμοί, πολλὰ ἤδη γε, καὶ οὐκ ἂν σὲ τῶν παρόντων ὑπ' ἰατρῶν θεραπευθῆναι δύναιτο, ὡς εἶγε ἄλλος τις ὑποσχοίτο, εἴ τις ἀπαλλάξειε, μίσῃ τοῦτ' ὡς ἀδικοῦντα ἐμέ. καὶ μὴν κακεῖνο ὦ πάτερ, σὺκ ἂν ὀκνήσαιμι εἰπεῖν, ὅτι εἰ καὶ πάλαι ἄτως ἀπῆγμαι, ἀλλά τις ἔτι σωτηρίας ἐλπὶς ὑπεφαίνετο, σὺκ ἂν ἐδὲν ὅτῳ ῥᾳδίως προσηψάμην, ἐφ' αὖ τῷ χείρως φάρμακον ἐγχεῖν ἐτόλμησα, δεδιὼς τὸν τύχον, καὶ τὸν ἀφ' ἑτέρου πολλῶν δυσφημίαν. ὁρᾷς ὡς οἴονται πάντες εἶναί τι μῖσος πρὸς τοὺς πρεσβύτας πάσαις μητρυιᾶς, καὶ ὅσα χρηστὰ, καὶ πᾶσα κοινὴ μανία ταύτην γυναικείαν αὐτὰς μεμηνέναι; τάχα δ' ἂν τις ὑπόπτως δύσειε, ἄλλως χαρήσασθαι δ' ἔοικεν, καὶ τῶν φαρμάκων ἐ δυνηθέντων, κεκηδῆσθαι, καὶ δεδιέναι τὴν θεραπείαν μεγίστην. καὶ τὰ μὲν γυναικὸς ὦ πάτερ, ὅτως ἔχει. καὶ πάνυ σοι πιθανὰς λέγω. ἔστι ποτε ῥᾴδιον ἴσχειν, κἂν μυριάκις πίῃ τὸ φάρμακον. ἀλλὰ τοῦτ' ἐπιχειρεῖν σὺκ ἄξιον, εἰ μὴ σοὶ μόνον τὸ ἀποτυχεῖν μεγαπειλεῖς, καὶ κακοδοξίαν ἀφεδεαν λεῖν θέλεις. ἴσασιν γὰρ τὸ ἐμπε-

penumero incidit: ac initio perturbat animum: deinde paulatim in insaniam convertit. Porrò mulierum corpora multæ res infestant, & facilè in morbum adducunt: præsertim siquem vehementer oderint, aut inimico fœlicitatem invideant: siquid molestum sit, aut sicui succenseant? hæc succensa, longoque tempore alita, insaniam efficiunt. Hujusmodi quippiam pater, uxori tuæ accidit: & fortè nuper aliquid ipsi mœrorem intulit: nihil enim illa oderat. At morbo tenetur: nec his malis ullius medici cura eripi possit. Quod siquis alius se facturum promittat, siquis eam liberarit, tunc me oderis licet, velut injurium. Atqui etiam illud ô pater, non verebor dicere: etiamsi non prorsus esset, ut est, desperandum, sed adhuc aliqua salutis spes ostenderetur, nec sic quidem facilè manum admoverem, neque potionem ministrare statim auderem, videlicet veritus fortunam: ac multorum hominum obtrectationem. Vides, ut omnes arbitrantur, privignos invisos esse novercis omnibus, etiamsi probæ fuerint, easque hanc ceù communem quandam mulierum insaniam insanire. Quare facilè suspicaretur aliquis, si malum hoc secus eveniret, nec profuissent remedia, perfidam ac dolosam fuisse curationem. Atque uxoris tuæ, pater, ita sese res habet, quodque prorsus exploratum habeo tibi dico: nunquam meliùs est habitura, & si millies pharmacum biberit. Ideoque curationem aggredi æquum non est, nisi in hoc solum me urges, ut frustrer, meque infamia vis operire. Patere ut mihi ejusdem artis professores invideant.

χιων φθονεῖας. ἐὰν δέ με ἀπαγορεύσῃς πάλιν, ἐγὼ μὲν καίτοι πάντων ἥμερος ἠθάδων, οὐδὲν κακὸν σοὶ δεινὸν εὔξομαι. τί δ' ἄν, ὅταν μὴ ἠθάδης ᾖ, αὖθις ἡ νόσος ὑπανέλθοι, φιλεῖ γάρ πως τὰ τοιαῦτα ἐρεθιζόμενα, παλινδρομεῖν, τί με πρᾶξαι δεήσει, προμαθοῦσα μὲν οὖν ἴσθι καὶ τότε, καὶ ἔ ποτε λείψω τὴν τάξιν, ἵνα τοὺς παῖδας ἔταξεν ἡ φύσις, οὐδὲ ἔ ἠθάδης τὸ ἐπ' ἐμαυτῇ ἐπιλήσομαι. εἶτ' ἂν σωφρονήσῃς, αὖθις ἀναλαμβάνειν πάντα πιστεύσαι με δεῖ; ὁρᾷς ἄδη, καὶ ταῦτα ποιῶν, ἐπαυσάμην τὴν νόσον, καὶ νουθετημένους τὸ πάθος. χθὲς, καὶ σωφρόνω, ὦ τηλικούτων κακῶν ἀναφήλας, ἀμπίπη, καὶ βοᾷς. καὶ τὸ μίσσος, ὀργίζῃ, ὦ σοφὸς μῖσος πρέπει, ὦ τοὺς νόμους ἀνακαλεῖς. οἷμοι πάτερ, τοιαῦτ' ἰὼ σὺ ὦ τὸ πάλαι μανίας τὰ σοφίσματα.

deant. Quòd si me rursum abdicaris, ego quidem quanvis rebus omnibus destituar, tamen tibi grave nihil imprecabor. Sed quid si, quod avertat Deus, redeat morbus, solent enim hujusmodi mala irritata recurrere, quid erit mihi faciendum? Curaturum me, probè scias, tum quoque, nec unquam officio defuturum, quod liberis natura præscribit: nec generis, quoad in me fuerit, obliviscar. Deinde si resipueris, num mihi credendum fore ut me denuo recipias unquam? Vides jam, ut ista quum facis, morbum accersis, & affectum reditus commonefacis. Heri ac nudiustertius tantis elapsis malis, contendis, vociferaris: quodque gravissimum est, irascēris: ad odium te convertis, legesque revocas. Hei mihi pater, istiusmodi fuerant superioris insaniæ tuæ procœmia.

ΦΑΛΑΡΙΣ ΠΡΩΤΟΣ. | PHALARIS PRIMVS.

ARGVMENTVM.

Phalaris Agrigentinorum tyrannus fuit: cui faber quidam Perillus sive Perilaus, taurum æreum obtulit, ita factum, ut in eum homines damnati conjecti, succenso igne torrerentur, atque inter cruciandum, dum vociferarentur, mugitus boum ederent. Hunc taurum fingitur hic Delphos mittere, ut ibi in templo inter cætera donaria, deo consecraretur. Et quia apud omnes pro crudelissimo atque immanissimo idem habebatur, & ob id metuebat, ne donum hoc Delphi, ut ab impio & nefario profectum, rejicerent. Oratione hac contra famam hanc de se sparsam, per Legatos sese defendit. Oratio generis judicialis est, status qualitatis. Nam & tyrannidem occupasse, & nocentes quosdam puniisse, se fatetur, sed id jure ac necessitate quadam factum ostendit. Exordium à voto incipit. Narratione consilia & causas suscepta tyrannidis, & quo modo eandem gesserit: postremò etiam qua necessitate, ad supplicia sumenda, & custodiam corporis comparandam, compul-

pulsus fuerit, exponit, qua & ipsa confirmandi vicem habent. Post hac autem Confirmatio sequitur, qua se à crimine crudelitatis defendit, Argumentis à simili, à legibus & caussa, à signis & comparatione sumptis. Elevando interim etiam tyranni nomen & invidiam ab exemplis, & exaggerando necessitatem puniendi, ob multitudinem periculorum in dies in hoc genere succrescentium. Peracta caussa, ad commendationem muneris transit, quam à caussis & honestate dedicationis trahit. Peroratio à persona Legatorum sit, qua asseverationè dictorum, & ipsorum obtestatione perficitur.

Πεμψεν ἡμᾶς ὦ Δελφοὶ ὁ ἡμέτερος δυνάστης Φάλαρις, ἄξοντας τῷ Θεῷ τὸν ταῦρον τοῦτον, καὶ ὑμῖν ἀφαιξομένους τι καὶ παρ' ἑαυτῶν εἰπεῖν, καὶ ὑπὲρ ὧν ἀναθήσομεν. ὧν μὲν δὴ ἕνεκα ἤκομεν, ταῦτά ἐστιν. ἃ δέομαι ὑμῶν ἐπίστασθαι, Ἐγὼ φησὶν ὦ Δελφοὶ, καὶ πᾶσι μὲν τοῖς Ἕλλησι, τοιοῦτον ὑπολαμβάνεσθαι, ὁποῖός εἰμι, ἀλλὰ μὴ ὁποῖον οἱ πολῖται μισοῦντες, καὶ φθονοῦντες φήμῃ ταῖς τῶν ἀγνοούντων ἀκοαῖς ἐνδέδωκεν, ἀντὶ τῶν πάντων ἀπαξαίμην ἄν. μάλιστα μὲν παρ' ἡμῖν ὅσῳ ἱερεῖ τε ἐστε, καὶ πάρεδροι μοῦ Πυθίου, καὶ μυστοὶ σύνοικοι, καὶ [1] ὁμωροφίοι τοῦ Θεοῦ. ἡγοῦμαι γὰρ, εἰ ὑμῖν ἀπολογησαίμην, καὶ πείσαιμι μάλιστα ἂν ὑμᾶς ὑπεκλῦσαι, καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασι δι' ὑμῶν ἀπολιλογημένος εἶναι. καλῶ δὲ, ὃν ἐρῶ τὸν Θεὸν αὐτὸν μάρτυρα· ὃν οὐκ ἔνι δήπου ἐξαπατῆσαι, καὶ ψεύδεσι λόγῳ ἐξαγαγεῖν. ἀνθρώπους μὲν γὰρ, ἴσως ἐξαπατήσαι ῥᾴδιον. Θεὸν δὲ, καὶ μάλιστα τοῦτον, ἀφανῆ ὄντα καὶ δύσκατον. ἐγὼ γὰρ οὐδὲ τὸν ἀφανῶς οἰκοῦντα Ἀκραγαντῖνον ἄν, ἀλλ' εἴ πού τις ἄλλος οὐ γνώριμος, καὶ τεκμήρια ἐπιφέρεται ἐξ ὧν ἂν ἐξελέγξαι δύναιτο, ἐπιτρέπω τὴν κρίσιν ποιεῖσθαι. ἐπὶ τοίνυν τοῦτον τὸν τρόπον καὶ ἐγὼ ὑμᾶς ἐπιτρέπω τὴν κρίσιν ποιεῖσθαι περὶ ἐμοῦ, καὶ τῶν κατηγορούντων. ἐὰν γὰρ ἐξ ὧν ἐγὼ ἐποίησα, καὶ ἐξ ὧν ἐμοὶ πεπραγμένα ἐστὶν, ἐξ ἐκείνων ἐμὲ κρίνητε, οὐκ ἔστιν ὅπως οὐκ ἐκ τῶν ἀληθῶν κρινεῖτε. ἐὰν δὲ ἐκ τῶν ἐκείνων λεγομένων, ἐκ τῶν ἀδήλων, ἐκ τῶν ἀπόρων, ἐκ τῶν ἀμφιβόλων, ἐκ τῶν ἀπίστων, ἐκ τῶν ἀδυνάτων, ἐκ τῶν ἀπεμφαινόντων, ἐκ τῶν ἀνοήτων, ἐκ τῶν ἀσυμφόρ

λυθερίως, καὶ παιδείᾳ ἀστειοτάτῃ, ἀεὶ διετέλουν, τῇ μὲ πολὺ δημοτικὸν ἐμαυτὸν παρέχων, τοῖς δὲ συμπολιτευομένοις, ἐπιεικῆ, καὶ μέτριον. βίαιον δὲ, ἢ σκαιὸν, ἢ ὑβριστικὸν, ἢ [1] αὐθέκαστον, οὐδεὶς οὐδὲν ἐπικαλεῖ μοι τῆς ἀστοπόρου ἐκείνης βιοῦ. ἐπειδὴ δὲ ἐώρων τὰς πάντα μοι πολιτευομένους ἐπιβουλεύοντας, καὶ ἐξ ἅπαντος τρόπου ἀναιρεῖν με ζητοῦντας, διηρθρωμένων δὲ ἡμῶν τοῦτο ἡ πόλις, μίαν ταύτην ἀποφυγὴν καὶ ἀσφάλειαν οὖσαν τῷ αὐτῷ ἄνδρι, καὶ τῇ πόλει σωτηρίαν, εἰ ἐπιβαίην τῇ ἀρχῇ, ἐκίνησα μὲν ἀπαγγεῖλαι, καὶ πεῖσαι ἐπιβουλεύοντας, τῷ πόλει δὲ σωφρονεῖν καταναγκάσαι. καὶ ἦσαν γὰρ οὐκ ὀλίγοι τῶν ἐπαινούντων ἀνδρες μέτριοι, καὶ φιλοπόλιδες, οἱ καὶ τῷ γνώμῃ ἤδεσαν τῷ ἐμῷ, καὶ τὴ ἐπιχειρήσει τὴν ἀνάγκαν. τούτοις συναγωνισταῖς χρησάμενος, ῥᾳδίως ἐπεφήνατο τῆς ἐπιχειρήσεως. τοιοῦτος, οἱ μὲν, οὐκ ὢν ἐπάρατος, ἀλλ' ὑπήκοον. ἐγὼ δὲ ἤρχον. ἡ πόλις δ' [2] ἀπαρρησίαστος ἦν. σφαγαὶ δὲ, ἢ ἐλάσεις, ἢ δημεύσεις, οὐδὲ καθ' ἕτ' ἐπὶ τῶν ἐναντίων εἰργάζοντο. καίτοι ἀναγκαῖον τὰ βιαιότατα βλάπτειν τὸν ἀρχὴν τὴ δυνατείας φύλαξιν. φιλανθρωπίᾳ γὰρ καὶ πραότητι, καὶ τῇ ἡμέρᾳ, καὶ δὲ ἰσοπολιτείᾳ, ἥκιστα ἐγὼ ἤλπιζον ἐς τὸ πέρας ἀστοπάρξειν τούτων. οὐδὲν γὰρ δεῖ μὲ ἐχθροῦς ἐπαγείρειν, καὶ διηλλάγμενον, δὲ συμβόλους, δὲ συνεπείοις ἀρχόμενον δεῖς πλείστοις αὐτῶν. τοῦ-

que educatus, & ingenuis artibus imbutus, semper urbi me popularem præbui, & in administranda repub. collegis æquum & moderatum præstiti. Violentiæ autem, aut sævitiæ, aut contumeliæ, aut severitatis, nemo me prioribus illis vitæ annis incusavit. Verùm cùm perspicerem eos qui à me diffidebant in administranda repub. insidias mihi moliri, omnibusque modis mei interficiendi occasionem captare: cumque tunc inter se cives dissiderent, unicum illud effugium, securitatemque reperi, mihi, civitatique salutem, si occupato principatu, illos coërcerem & insidiatores compescerem, civitatemque ad moderationem adigerem. Erantque non pauci viri & modesti, & reip. amantes qui hæc comprobarent, cum mentem meam atque instituti necessitatem nossent. Horum opera usus, facilè cœpti compos factus sum. Exinde illi non amplius turbas excitabant, sed obtemperabant, ego autem imperium obtinebam: ipsaque urbs loquendi libertate privata erat. Cæterùm cædes, expulsiones, proscriptiones, ne in insidiatores quidem exercui: quanquam hæc ad principatus in primis tuitionem audere est necesse. Etenim humanitate, clementia, mansuetudine, & honoris æqualitate mirum in modum sperabam me illos ad præstandam obedientiam pertracturum. Statim igitur data fide cum inimicis in gratiam redii, & eorum plerisque consultoribus, & convictoribus usus sum. Et cùm urbem

1 Αὐθέκαστον] Ἀπροσκάλυπτον, ἀπαραπέλυπτον, ut apud Hesych. cæteræ hujus vocis significationes huic loco non conveniunt. *Bourd.*

2 Ἀπαρρησίαστος] Angl. ἀσίαστος. Idem.

1 Hæc

ἢ πόλιν αὐτὴν ὁρᾶν ὀλιγωρίᾳ τῶν προεστώτων διεφθαρμένην, ἢ πολλῶν κλεπτόντων, μᾶλλον ἢ ἁρπαζόντων τὰ κοινὰ, ὑδάτων τε ἐπιῤῥοίας ἀνεκτησάμην, καὶ οἰκοδομημάτων ἀνασεσάτων ἐκόσμησα, καὶ τειχῶν ἀβελτερίᾳ συγχυθέντα, καὶ τὰς ἀποστάσεις, ὅσαι ἦσαν κοιναὶ τῇ τῶν ἐφεστώτων ἐπιμελείᾳ, ῥᾳδίως ἐπηύξησα, καὶ τὴν νεολαίας ἐπιμελήμην, καὶ τὴν μεγίστων πρόνοιαν, καὶ τὰ δήμου ἐν θέαις καὶ λαμπρότησι, καὶ παννυχίσι, καὶ δημοσίαις δόσεσι. ὕβρεις δὲ παρθένων, ἢ ἐφήβων λαφυροφορεῖ, ἢ γυναικῶν ἀπαγωγαὶ, ἢ δορυφόρων ἐπιπτώσεις, ἢ θεραπαινίδος ἀπειλὴ, δεσποτικαί μοι καὶ ἀκοαὶ ἦσαν. ἤδη δὲ καὶ περὶ τῆς ἀφέσεως τῆς ἀρχῆς, καὶ καταθέσεως τῆς δυναστείας ἐσκοπούμην, ὅπως μόνον ἀσφαλῶς πεύσαιτο ἄν τις σπουδήν. ἐπὶ τοῦτο ἄρχειν αὐτὸν, καὶ πάντα πράττειν, ἐπαχθὲς ἦν ἤδη, καὶ σοὶ φθόνον ἐμποιῆσον ἐδόκει μοι εἶναι. τὸ δὲ ὅπως μηκέτι τοιαύτης πόλεως ἡγεμονίας δεήσεται ἡ πόλις, τοῦτ' ἐζήτουν ἐπ' ἐμοὶ μᾶλλον ὁ δοκεῖς, ὡς ταῦτα εἶχον. οἶδα, ἤδη τι συνίσταῦθ' ἐπ' ἐμοὶ, καὶ περὶ τῷ τρόπῳ τῆς ἐπιβουλῆς, καὶ διαστάσεως ἐσκοποῦντο, καὶ συνωμοσίας συνεκρότουν, καὶ ὅπλα ἤροιζον, καὶ χρήματα ἐπορίζοντο, καὶ τὰς ἀσυλίτους ἐπικαλοῦντο, καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα πρὸς Λακεδαιμονίους, καὶ Ἀθηναίους ἐπρεσβεύοντο. ἃ μὲν θεοὶ ἐμοὶ αὐτῷ, εἰ ληφθείην, ἐδείκτο, ἤδη αὐτοῖς, καὶ ὅπως μοι αὐτοχειρίᾳ λαφθήσεσθαι ἠπείλουν. καὶ ὡς κολάσεις ἐπενόουν, δημοσίᾳ φρεναλγήσοντες, ἐξεῦρον. ἐγὼ μὲν δὴ μηδὲν παθεῖν τοιοῦτον οἱ θεοὶ αἴτιοι, φωράσαντες τὴν ἐπιβουλήν. καὶ μάλιστά με ὁ Πύθιος, ὀνείρατί τε

bem ipsam incuria magistratuum labefactatam, multi expilarent, imò diriperent publicum ærarium, aquæ ductibus recreavi, & ædificiorum extructionibus exornavi, mœnibusque munivi, & proventus quotquot magistratuum cura communes erant, facilè auxi: juventutis curam gessi, senum commodis prospexi. Populum verò spectaculis largitionibus, solennitatibus, epulisque publicis continui. Virginum autem stupra, adolescentum corruptelæ, conjugum abductiones, satellitum immissiones, minæ heriles, meis etiam auribus abominanda erant. Iam verò de imperio dimittendo, & principatu deponendo apud me consilium inibam, cogitans qua in ratione vitæ tutò conquiescerem. Siquidem principem agere, omniaque administrare, provinciam gravem, invidiosam, ac laboriosam esse existimabam. Hoc verò etiam quærebam quo pacto hujusmodi administratione civitas non amplius opus haberet; & ineptus ego de his ambigebam. Atque hi jam in me conspirabant, deque insidiarum & defectionis modo deliberabant, & conjurationes adornabant, arma colligebant, pecunias parabant, & vicinorum opem implorabant, & legatos in Græciam ad Lacedæmonios & Athenienses mittebant. Nam quæ illi de me, si caperer, decreverant, & ut ad mortem mea manu mihi consciscendam adacturi essent, minabantur, & quæ supplicia comminiscerentur, publicè torquentes, efferebant. Sed Diis acceptum refero, quòd detectis insidiis, nihil hujusmodi passus sim: in primis verò Apollini Pythio, qui insomnia mihi

ἀνθρώπους συμβουλεύω, ὅπως μηδὲ τὸ μικρολογεῖσθαι ὄφελός τι ἡμῖν γένηται, ἀλλὰ τοῦ τῆς Ὑδρας μύθου τὸ πρᾶγμα ἔοικεν. ὅσῳ γὰρ ἂν ἐκκόπτωμεν, τοσοῦδε πλείους ἡμῖν ἀναφύονται καὶ κολάζειν ἀφορμάς. φέρε δ' ἀνάγκη, καὶ τὸ ἀναφυόμενον ἐκκόπτειν αἰεί, καὶ ἐπικούρειν τῷ Διὶ καὶ τῷ Ἰόλεων, εἰ μέλλομεν ἐπικρατήσειν. τὰ γὰρ ἅπαξ εἰς τὰ τοιαῦτα ἐμπεσοῦν ἠναγκασμένον, ὁμοιον χρὴ τῇ ὑποθέσει καὶ αὐτὸν εἶναι. ἢ φειδόμενον τοῦ πλησίον, ἀπολωλέναι. ὅλως δὲ, τίνα οἴεσθε ἔτως ἄρχειν, ἢ ἀνήμερον ἄνθρωπον εἶναι, ὡς ἡδέως μαστιγοῦν. καὶ οἰμωγῶν ἀκούοντα, καὶ σφαττομένους ὁρῶντα, εἰ μὴ ἔχει τινὰ μεγαλίαν καὶ κολάζειν αἰτίαν; ποσάκις γὰρ ἐδάκρυσα μαστιγωμένων ἄλλων, ποσάκις δ' ἤρηκα, καὶ ὀδυρόμενος τὸν ἐμαυτοῦ τύχην ἀναγκάζομαι, μείζω κλαίσειν αὐτὸς, καὶ χρονιωτέρων ὑπομένων; Ἀνδρὶ γὰρ φύσει μὲν ἀγαθῷ, ἀφ' ἧς δ' ἀνάγκης πικρῷ, πολὺ δὲ κολάζεσθαι τὸ κολάζειν χαλεπώτερον. εἰ δ' δεῖ μὴ παῤῥησίας εἴνεκεν, ἐγὼ μὲν εἰ αἱρέσεώς μοι προτεθείη, πότερα βούλομαι, κολάζειν τινὰς ἀδίκως, ἢ αὐτὸς ἀπόλλυσθαι, οὐ ἴστ, ὡς ὀλίγου μελήσας, ἑλοίμην ἂν τεθνάναι μᾶλλον, ἢ μηδὲν ἀδίκως κολάζειν. εἰ δέ τις φαίη, βούλῃ ὦ Φάλαρι, αὐτὸς τεθνάναι ἀδίκως, ἢ δικαίως κολάζειν τοὺς ἐπιβούλους, τοῦτο βουλοίμην ἄν. οὕτω γὰρ ὑμᾶς ὦ Δελφοὶ, συμβούλους κολῶ, πότερον, ἄμεινον εἶναι ἀδίκως ἀπόλλυσθαι, ἢ ἀδίκως σώζειν τὸ ἐπιβουλεύσαντα. ὑμεῖς δ' ὅπως οἴμαι ἀνόητός ἐστι, ὃς οὐκ ἂν προτιμήσειε ζῆν μᾶλλον, ἢ σώζων σαμεν, quandoquidem *terriculamenta* nullius sunt emolumenti, sed res nostra fabulæ de Hydra similis est. Quanto enim plures præciderimus, tanto plures puniendi occasiones nobis suppullulant. At ferre necesse est, semperque renatum caput præcidere, & Iolai exemplo per Iovem iurare, si victoriam consequi cupimus. Eum enim qui semel in hæc incidere coactus fuerit: similem esse materiæ oportet, aut propinquis parcentem, perire. In summa quem hominem adeò sævum & inclementem esse putatis, ut flagris cedere, ejulatus audire, & cedes videre delectetur, nisi magnam infligendæ pœnæ causam haberet? Quoties igitur flevi dum flagris alii cædebantur? Quoties verò meam ipsius fortunam lugere ac deplorare cogor, ego qui gravius supplicium ac diuturnius sustineo? Etenim viro natura bono, verum ex necessitate sævo, multò durius est de aliis sumere, quàm de se sumi supplicium. Quòd si mea sententia liberè est dicenda, ego equidem si mihi daretur optio, utrum aliquos injustè punire mallem, an potiùs ipse mori: probè sciatis, me propriam mortem nihil cunctando electurum esse potiùs, quàm ut insontes supplicio afficiam. Dixerit etiam aliquis, mavis Phalari, ipse injustè mori, quàm insidiatores justè punire: mallem certè. Rursus enim vos, ô Delphi, in consilium voco: utrum satius sit, injustè mori, an verò injustè servare eum qui sit insidiatus. Nemo, me judice, adeò vecors est, qui non malit vivere, quàm inimicos ser-

Hæc pag. ex Epist. Phalaridis. *Bourd.*

τὰς ἰχθύας, ἀπολωλέναι. καίτοι πόσους ἐγὼ καὶ τῶν ἐπιχειρησάντων μοι, καὶ φανερῶς ἐληλεγμένων, ὅμως ἔσωσα; οἷον Ἀκανθον τουτονί, καὶ Τιμοκράτην, καὶ Λεωγόραν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, παλαιᾶς συνηθείας τῆς πρὸς αὐτοὺς μνημονεύσας. ὅταν οὖν βουληθῇς τὴν ἰδίαν, τὰς εἰσφοιτώσας εἰς Ἀκράγαντα ξένους ἐρωτήσατε ὁποῖός ἐγω πρὸς αὐτοὺς εἰμι, καὶ εἰ φιλανθρώπως προσφέρομαι τοῖς καταίρουσιν. ὃς γε καὶ σκοπὸς ἐπὶ τὰ λιμένων ἔχω, ἵνα πύθωνται, τίνες, καὶ ὅθεν κατάπλευσαν, ὡς κατ' ἀξίαν τιμῶν, ἀπαλλάττωμαι αὐτούς. ἔνιοι δὲ καὶ ἐξεπίτηδες φοιτῶσι παρ' ἐμέ, οἱ σοφώτατοι τῶν Ἑλλήνων, καὶ ὁ φύσει τοῦ σωφρονεῖν τὸν ἐμὸν. ὥσπερ ἀμέλει καὶ πρώην ὁ σοφὸς Πυθαγόρας ἦλθεν ὡς ἡμᾶς, ἄλλως μὲν ὑπὲρ ἐμοῦ ἀκηκοώς. ἐπεὶ δ' ἐπειρᾶτο, ἀπῆλθεν ἐπαινῶν με τῆς δικαιοσύνης, καὶ ἐλεῶν τὴν ἀναγκαίας ἁμαρτίαν. εἶτα οἴεσθε τὸν τοῦ ὁθνείους φιλάνθρωπον ὕστις ἀδίκως τοῖς οἰκείοις προσφέρεται, εἰ μή τι διαφέροντος ἠδικῆσθαι; τοιγαροῦν μὲ δὴ ὑπὲρ ἐμαυτοῦ ἀπολελογημένον ὑμῖν, ἀληθῆ, καὶ δίκαια, καὶ ἐπαινούμενα μᾶλλον ὡς ἐμαυτὸν πίθου, ἢ μίσους ἄξια. ὑπὲρ δὲ ἀναθήματος, καιρὸς ὑμᾶς ἀκοῦσαι ὅτου, καὶ ὅπως τὸν ταῦρον τοῦτον κατεσκεύασα, οὐκ ἀποδοὺς αὐτὸς τὴν ἀνδριαντοποιΐαν. μὴ δὲ ὕστερα μανείην, ὡς τοιούτων ἐπιδυμήσας κτημάτων. ἀλλὰ Περίλαος ἦν τις ἡμέτερος, χαλκοῦς μὲν ἀγαθὸς, πονηρὸς δὲ ἄνθρωπος. ὃς πάμπολυ τῆς ἐμῆς γνώμης διημαρτηκὼς, ὤιθ' χαριεῖσθαί μοι, εἰ καινόν τινα κόλασιν ἐπινοήσειεν, ἐν ᾧ σωζόμενος ἀπολοίμην. καίτοι πόσους ἐγὼ ἐξ ὧν ἠγωνισμένος ἐτύγχανον, σεσωκὼς ἀπολωλέναι; ὁποῖος Ἀκανθος οὗτος, καὶ Τιμοκράτης, καὶ Λεωγόρας ὁ τούτου ἀδελφός, ἐμοὶ μετὰ τῶν ἄλλων ἐκείνων ἐγένοντο, παλαιᾶς συνηθείας τῆς πρὸς αὐτοὺς ἀναμνησθείς. ὅταν οὖν βουληθῇς τὴν ἐμὴν, τοὺς εἰσφοιτῶντας εἰς Ἀκράγαντα ξένους ἐρωτήσατε ὁποῖός ἐστιν ἐμοὶ πρὸς αὐτοὺς ὁ τρόπος, καὶ εἰ φιλανθρώπως προσφέρομαι τοῖς καταίρουσιν. ὃς γε καὶ σκοπὸς ἐπὶ τὰ λιμένων ἔχω, ἵνα πύθωνται, τίνες, καὶ ὅθεν κατάπλευσαν, ὡς κατ' ἀξίαν τιμῶν, ἀπαλλάττωμαι αὐτούς. ἔνιοι δὲ καὶ ἐξεπίτηδες φοιτῶσι παρ' ἐμέ, οἱ σοφώτατοι τῶν Ἑλλήνων, καὶ ὁ φύσει τοῦ σωφρονεῖν τὸν ἐμὸν. ὥσπερ ἀμέλει καὶ πρώην ὁ σοφὸς Πυθαγόρας ἦλθεν ὡς ἡμᾶς, ἄλλως μὲν ὑπὲρ ἐμοῦ ἀκηκοώς. ἐπεὶ δ' ἐπειρᾶτο, ἀπῆλθεν ἐπαινῶν με τῆς δικαιοσύνης, καὶ ἐλεῶν τὴν ἀναγκαίας ἁμαρτίαν. εἶτα οἴεσθε τὸν τοῦ ὁθνείους φιλάνθρωπον ὕστις ἀδίκως τοῖς οἰκείοις προσφέρεται, εἰ μή τι διαφέροντος ἠδικῆσθαι; τοιγαροῦν μὲ δὴ ὑπὲρ ἐμαυτοῦ ἀπολελογημένον ὑμῖν, ἀληθῆ, καὶ δίκαια, καὶ ἐπαινούμενα μᾶλλον ὡς ἐμαυτὸν πίθου, ἢ μίσους ἄξια. ὑπὲρ δὲ ἀναθήματος, καιρὸς ὑμᾶς ἀκοῦσαι ὅτου, καὶ ὅπως τὸν ταῦρον τοῦτον κατεσκεύασα, οὐκ ἀποδοὺς αὐτὸς τὴν ἀνδριαντοποιΐαν. μὴ δὲ ὕστερα μανείην, ὡς τοιούτων ἐπιδυμήσας κτημάτων. ἀλλὰ Περίλαος ἦν τις ἡμέτερος, χαλκοῦς μὲν ἀγαθὸς, πονηρὸς δὲ ἄνθρωπος. ὃς πάμπολυ τῆς ἐμῆς γνώμης διημαρτηκὼς, ὤιθ' χαριεῖσθαί μοι, εἰ καινόν τινα κόλασιν ἐπινοήσειεν,

servando, perire. Quanquam quot ego ex iis qui me aggressi sunt, & convicti palam, servavi? Quorum de numero est Achanthus iste, & Timocrates, & Leogoras ejus frater: veteris quæ mihi cum illis intercessit consuetudinis recordatus. Cæterùm quum me nosse volueritis, ex hospitibus qui Agrigentum frequentant quærite qualis sim erga ipsos, & num eò appellantibus humanum me præbeam. Qui exploratores in littoribus habeo qui scisciteutur, quinam sint & undè navigarint, ut illos merito honore exceptos dimittam. Nonnulli quoque ad me consultò veniunt, Græcorum sapientissimi, neque meam conversationem fugiunt. Quemadmodum nuper sapiens ille Pythagoras ad nos venit, cùm longè alia de me inaudivisset: qui posteaquam mei periculum fecisset, discessit me justitiæ nomine collaudans, & misereſcens quòd crudelitatem coactus exercerem. Postremò putatis-ne eum qui erga peregrinos animo est tam humano, tantam in proprios cives injustitiam exercere, nisi præter modum injuria afficiatur? Hæc sunt meæ apud vos defensionis argumenta, vera, & justa, laude potiùs, ut mihi persuadeo, quàm odio digna. Quod ad hoc donarium attinet, jam tempus est ut audiatis, unde & qua ratione taurum hunc comparavi, non elocata statuarii opera. Neque enim tam sum demens, ut hujusmodi postessiones optem. Sed Perilaus nòstras, artifex quidem egregius, homo verò improbus, cùm à mea sententia longè aberrasset, existimavit se rem mihi gratam facturum, si novum aliquod supplicii genus excogitasset, quasi

ὡς ἐξ ἅπαντος κολάζειν ἐπιθυμήσω. κ) δὴ καὶ σκεῦος τ βοῦν, ἦκε μοι κομίζων, κάλλιστον ἰδεῖν, καὶ ὡς τὸ ἀκριβέστατον εἰκασμένον. κινήσεως γὰρ αὐτῷ, καὶ μυκηθμῶ ἐδέ μόνον ὡς τὸ κ ἔμψυχον εἶναι δοκεῖν. ἰδὼν ἔγωγε, ἀνέκραγον δίκαιος, ἄξιον τὸ κτῆμα τ Πυθίω. πομπεύσω ὁ ταῦρος τῷ Θεῷ, ὁ δὲ Περίλαος παρίσω, τί οἱ εἰ μόχθοις ἔφη τὴν σοφίαν τὴν σὴν αὐτῷ, καὶ τὴν τέχνην, ἣν παρέσχετο; [1] καὶ ἀνοίξας ἅμα τ ταῦρον κ τὸ νῶτον, ἵν' ἵνα ἔφη κολάζειν ἐθέλῃς, ἐμβιβάσεις εἰς τὸ μηχάνημα τοῦτο, καὶ κλείσας, [2] ὑποτείνας μὲν τὰς αὐλὰς τοῦσδε ὡς τὰς μυκτῆρας τ βοὸς, πῦρ δὲ ὑποκαίειν κέλευσον. καὶ ὁ μὲν, εἰμώξεται, καὶ βοήσεται, ἀληκτοις ταῖς ὀδύναις ἐχόμενος, ἡ βοὴ δ, ἀπὸ τ αὐλῶν μέλη σοι λαμπτέα, οἷα λιγυρώτατα, καὶ ἐπωιδὴν θρηνώδες, καὶ μυκήσεται γεραίτερον, [3] ὡς τ μὲ, κολάζειν, σὺ δ, τέρπεσθαι μεταξὺ καταυλούμενον. ἐγὼ δ ὡς τάχ' ἥκουσα, ἐμυσάχθην τὴν κακομηχανίαν τ ἀνδρὸς, τ τὴν ἐπίνοιαν ἐμίσησα τ σκεδάσματος, καὶ οἰκείαν αὐτῷ πεῖραν ἐπέθηκα. καὶ ἄγε δὴ ἔφην ὦ Περίλαε, εἰ μὴ κενὴ ἄλλως ὑπόσχεσις ταῦτά ἐστι, δεῖξον ἡμῖν αὐτὸς εἰσελθών, τὴν ἀληθείαν τ τέχνης, καὶ μίμησαι τὰς βοώσας, ἵν' εἰδῶμεν εἰ καὶ ἀφῆς μέλη, ἀπὸ τ αὐλῶν φθέγγη. πείθεται μὲ τούτοις

modis omnibus ſupplicium de reis ſumere cuperem. Is bovem fabricatum mihi attulit, viſu pulcherrimum, & ad veri bovis imaginem accuratiſſimè expreſſum. Tantùm illi motus, & mugitus deerant, quo minùs vivus eſſe putaretur. Illo viſo ſtatim exclamavi, dignum Pythio munus: mittendus ad Deum hic taurus. Tum Perilaus aſtans, quid ſi, inquit, noſſes qua ſit arte compoſitus, & quem in uſum formatus? Ac ſimul aperto tauro ad dorſum, Siquem, inquit, punire velis, conjecto illo, & in hac machina concluſo tibias haſce naribus bovis admoveri, & ignem ſuccendi jube. Tum ejulabit, & vociferabitur, perpetuis detentus doloribus. Ejus verò clamor, maximè ſtridulum per tibias cantum efficiet, & lugubre quiddam modulabitur, mugitum quoque mœſtiſſimum edet: ita ut dum punietur ille, tu modulatione interim oblecteris. Quibus auditis artificis ſævitiam abominatus ſum, & machinæ inventionem odi, propriamque ipſi pœnam impoſui. Et age, inquam, ô Perilae: ne vana videatur eſſe tua promiſſio, ipſe ingreſſus, nobis veritatem artis comproba, ac vociferantes imitare, ut cognoſcamus, num ea ſit tibiarum modulatio quam dicis. Dicto audiens fuit Pe-

1 Καὶ ἀνοίξας] Legend. Interpr. Perſii. *Bourd.*

2 Περιτείνας] Ἀττικῶς τὸ φορεῖσθαι. Attic. *Idem.*

3 Ὡς τ μὲν κολάζεσθαι, σὺ δὲ τέρπεσθαι, μεταξὺ καταλύμενον] Hæc ultima vox in mendo cubat. Silet ad eam interpres, nec emendavit, vix exprimere tentavit. Καταλύω eſt molo, mola frango, qui ſignificatus non convenit huic loco. Lege meo periculo καταπαλάμενον, id eſt, *delenitum*, ſenſu manifeſto & apto. *Palm.*

1 Περί-

ὁ Περίλαος. ἐγὼ δή, ἐπὶ ἴσδυ λῶ, καθακλείσας αὐτὸν, πῦρ ὑφάπτειν ταύρου, ἀπολαμβάνε εἰπὼν τὸ ἄξιον μισθὸν τῆς θαυμασίης σου τέχνης, ἵν' ὁ διδάσκαλος τῆς μουσικῆς πρῶτος αὐτὸς αὐλῇς. καὶ ὁ μὲν, δίκαια ἔπαθεν, ἀπολαύων τῆς αὐτοῦ δημιουργίας. ἐγὼ δή, ζῶντα, καὶ ἔτι ἔμπνουν ὄντα τὸν ἄνδρα, ἐξαιρεθῆναι κελεύσας, ὡς μὴ μιάνειε τὸ ἔργον ἀναπνέων, ἐκεῖνον μὲν ἄταφον κατὰ κρημνῶν ῥίπτειν ἐκέλευσα. καθάρσιος δὲ τῷ βωμῷ, ἀπέπεμψα ὑμῖν ἀναθησόμενον τῷ Θεῷ, καὶ ἐπιγράψας γε ἐπ' αὐτῷ ἐκέλευσα τὴν πᾶσαν διήγησιν. εἰ ἀναλήψεσθε ἐμοῦ τὸν νόμον. τὸν τεχνίτην τὸν Περίλαον. τὴν ἐπιτομίαν τὴν ἐκείνου. τὴν δικαιοσύνην τὴν ἐμήν. τὴν πεῖραν ὑμωδίας. τὸ δὲ σοφὸν χαλκίου μέλη. τὴν σοφὴν πεῖραν τῆς μουσικῆς. ὑμεῖς δ' ὦ Δελφοὶ, δίκαια ποιήσετε, θύσαντες μοι ὑπὲρ ἐμοῦ μὴ τὸ πρίσβειον, ἀναλήψεσθε δὲ ταῦρον καλὸν καὶ ἱερὸν, ὡς πάντες εἰδῶσιν οἷον ἐγὼ ἔφυς τοὺς πονηροὺς εἶναι, καὶ ὅπως ἀμύνομαι τοὺς ἐπὶ κακίαν ἐπιθυμίας αὐτῶν. ἱκανὸν γὰρ καὶ τοῦτο μόνον δηλῶσαί μου τὸ τρόπον, Περίλαον κολασθεὶς, καὶ ὁ ταῦρος ἀναπνεύσεις, καὶ μηκέτι φυλαχθεὶς ἔφυς ἄλλων κολαζομένων αὐλήσεσθαι, μηδὲ μελῳδήσεις ἄλλο ἔτι, πλὴν μόνα τὰ τοῦ τεχνίτου μυκήματα, καὶ ὅτι ὁ μόνῳ αὐτῷ, καὶ πεῖραν ἔλαβον τῆς τέχνης, καὶ κατέπαυσα τὴν ἄμουσον ἐκείνην, καὶ ἀπάνθρωπον ὠδήν. καὶ τὰ μὲν παρόντα, ταῦτα παρ' ἐμοῦ τῷ Θεῷ. ἀναλήσω δὲ κἀγὼ ἄλλα πολλάκις, ἐπειδάν μοι παράσχῃ μηκέτι δεῖσθαι κολάσεων. ταῦτα μὲν ὦ Δελφοὶ τὰ ὑμῖν δ' Φαλάριδος, ἀληθῆ πάντα, καὶ οἷα ἐπράχθη ἔκαστα. καὶ

Perilaus: quo intus concluso, ignem succendi jussi, dicens, debitum arti tuæ tam admirandæ præmium accipe, ut musicæ magister primus ipse tibia canas. Atque hic quidem pro meritis est exceptus, suæ ipsius excellentis industriæ fructum percipiens. Sed viventem & adhuc spirantem educi jussi, ne opus, ei immoriens, contaminaret: utque insepultus per scopulos præceps daretur, imperavi. Bovem autem expiatum vobis misi dedicandum Deo: omnemque de illo historiam inscribere jussi, mei dedicantis nomen, Perilaum artificem, consilium ipsius, justitiam meam, conveniens supplicium, periti illius fabri modulationes, primam Musices experientiam. Vos autem Delphi, justè facietis, si pro me unà cum legatis sacra feceritis, taurumque in elegantí delubro dedicaveritis, ut norint omnes qualis sim in homines nefarios, & quo pacto insignes illorum perpetrandi sceleris cupiditates ulciscar. Itaque solo hoc facto meos mores abundè indicavi, quum supplicio affectus est Perilaus, & dedicatus taurus, nec amplius ad aliorum torquendorum modulationes reservatus, postquam solos artificis sui mugitus cecinit: in quo solo artis periculum feci, & barbaræ illi atque inhumanæ cantioni finem imposui. Atque hæc quidem in præsens Deo offerre libuit. Quinetiam alia sæpe dedicabo, quum hoc beneficii in me contulerit, ut nemini pœnas inferre opus amplius habeam. Hæc equidem, ô Delphi, quemadmodum à Phalaride facta sunt, singula quàm verissimè percensuimus.

δίκαιοι ἂν εἶημεν πιστεύεσθαι ὑφ' ὑμῶν, μαρτυροῦντες ὡς ἂν ἐ εἰδότες, καὶ μηδεμίαν ἔ ψεύδεσθαι νῦν αἰτίαν ἔχοντες. εἰ ᾗ δεῖ, καὶ δεηθῆναι ὑπὲρ ἀνδρὸς μάτ ποτηρὸ δικῦ ᾧ, καὶ ἀναγ ᾧ κλάζειν ἠναγκασμένου, ἱκετεύομεν ὑμᾶς ἡμεῖς οἱ Ἀκραγαντῖνοι, Ἕλληνές τε ὄντες, καὶ τὸ ἀρχαῖον Δωριεῖς, αἰσθήσεσθε τ ἄνδρα, φίλον εἶναι ἡγούμενοι ἐ, καὶ πολλὰ ἐ δημοσίᾳ, καὶ ἰδίᾳ ἐκάστου ὑμῶν εὖ ποιήσαντα ἀμεμφῶς. λάβετε οὖν αὐτοὶ τ ταῦρον, καὶ ἀνάθετε, καὶ εὔξασθε ὑπὲρ τ Ἀκραγαν ᾧ, καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ Φαλάριδ ᾧ. καὶ μήτε ἡμᾶς ἀπράκτους ἀποπέμψητε, μήτ' ἐκεῖνον ὑβρίσητε, μήτε τ Θεὸν ἀποτρήσητε καλλίστ τε ἄμα, καὶ δικαιοτάτ ἀναθήμα ᾧ.

Ac digni sumus quibus fides à vobis habeatur, cùm illi re cognita testimonium perhibeamus, nullamque mentiendi causam habeamus. Quòd si etiam est supplicandum pro viro quem faliò suspicantur improbum, quippe qui invitus & coactus in malos animadvertit, vobis supplicamus nos Agrigentini, qui & Græci sumus, & ex antiquo Dores, ut virum complectamini qui vestram benevolentiam captat, quique publicè ac privatim vestrum unumquemque beneficiis multis demereri studuit. Vos igitur ipsimet taurum accipite, & dedicatum appendite: ac pro Agrigento proque ipso Phalaride vota concipite: ac nolite nos infecta legatione dimittere, ne & illum contumelia afficiatis, & Deum pulcherrimo simul & justissimo munere privetis.

ΦΑΛΑΡΙΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ. | PHALARIS SECVNDVS.

ARGVMENTVM.

Declamatio brevis, sed arguta est, qua ex Delphicis sacerdotibus quidam suadere fingitur, quò donum Phalaridis, de quo in superiore Oratione agitur, in templum recipiatur, ac deo consecretur. Genus causæ Deliberativum est, Status negocialis. Exordium habet densum, ut in quo una ferè periodo, & suspiciones eas, quibus favore aliquo adductus, aut aliàs corruptus, ad suadendum accessisse videri poterat, à se removet, & sola benevolentia, studioque communis utilitatis ad dicendum se progressum esse, docet: deinde & dociles & attentos eadem brevitate facit. Post Exordium Propositio sequitur. Hanc confirmat primùm ex locis honestatis, ostendens, impium ac propè sacrilegum fore, si donum hoc à templo excludatur, neque enim quenquam posthac quicquam oblaturum esse & deum suis sacris, ac debito cultu privatum iri. Deinde contra voluntatem ipsius dei esse, ut qui certis indiciis ac signis declararit, gratam istam legationem sibi esse. Hinc quod

quod de crudelitate tyranni objiciebatur, diluit, confutatis testimoniis à conditione personæ & incertitudine : & contrà ab officio admonet, ut sacra magis procurent, & deo operentur potiùs quàm judiciis vacent. Post hac ad locum utilitatis transit, docetque contra communem utilitatem fore si dona excludantur. Nam ex his omnem proventum esse Delphorum, & omnem item famam & gloriam. Denique nullo veterum exemplo hoc fieri. Et si maximè in deliberationem hanc rem vocare velint, officio eos uti debere, justè ac liberè judicantium, non ex affectu aliquorum æstimare. Peroratio, repetitione argumentorum, cum admonitione eorum incommodorum, quæ ex hac re consecutura sint, & quòd nihil temere innovandum sit, perficitur.

Ὅτι Ἀκραγαντῖνοι ὦ ἄνδρες Δελφοὶ, [1] πρόξενον ὄντα, ἔπι ἰδιόξενον αὐτῷ Φαλάριδον, ἐπ' ἄλλοις ἔχων τοῖς αὐτὸν, ἢ δυσεβείας ἰδίαν αἰτίαν, ἢ μεγάλης φιλίας ἐλπίδα, τὸ ἧς πρόσθεν ἀπολαύσεως τὸ ἡκόντων παρ' αὐτῷ, ἐπιστείλαντες καὶ μέτρια διελέχθησαν, καὶ τὸ δυσεβὲς ἅμα, καὶ τὸ κοινῇ συμφέρον, καὶ μάλιστα τὸ Δελφοῖς πρέπον ἐσκοπούμην, ἀνίστην παρακαλέσων ὑμᾶς μήτε ὑποζεύγειν ἄνδρα δυνάστην δυσεβεῖν, μήτε ἀπόθημα ἤδη τῷ Θεῷ καθωμολογημένον, ἀπαλλοτρίειν. καὶ τοῦτο πρῶτον τῶν μειζόνων εἰς ἀεὶ ὑπόμνημα γενησόμενον, τέχνης κακίστης, καὶ ἐπινοίας κακίστης, καὶ δικαίας κολάσεως. ἐγὼ μὲν δὴ καὶ τὸ σύνολον ὑμᾶς ὅλως ἐᾷ τοῦτο, καὶ [2] δημιουργὸς ὑμῖν ἐσόμενος τῆς ἀφοσιώσεως, εἰ χρὴ δὲ λαβεῖν τὸ ἀπόθημα, ἢ ὀπίσω αὖθις ἀποπέμπειν, ἀνόσιον ἤδη εἶναι νομίζω. μᾶλλον δ', ἐπὶ ὑπερβολῇ ἀσεβείας ἀπολειπτέον. οὐδὲν γὰρ, ἀλλ' ἢ ἱερωσυλίας

Ego ὁ Delphi, cùm neque publicum Agrigentinis, neque privatum Phalaridi ipsi hospitium ante hac præbuerim, nec aliam privatam tribuendæ illi benevolentiæ causam, aut olim ineundæ amicitiæ spem habeam : & legatos qui ejus nomine venerunt audiverim æqua modestaque perorantes, siquidem & pietati simul, & publicæ utilitati, præcipuè verò ei quod Delphis decorum est, censeo consulendum, surrexi vos cohortaturus, ne viri principis pietatem offendatis, ne etiam Deo jam destinatum munus alienetis. Præsertim cùm trium maximarum rerum perpetuum futurum sit monumentum artis elegantissimæ, inventionis pessimæ, & justi supplicii. Itaque quòd & quid faciendum sit ambigitis, quodque magistratus vobis proposuerunt deliberandum, num munus sit suscipiendum, num verò ablegandum, impium esse puto : imò potiùs ab impietate summa non abesse. Neque enim aliud hæc res erit, nisi sa-

1 Πρόξενον] Differentiæ inter πρόξενον & ἰδιόξενον, multæ, quas tradunt Grammatici. *Bourd.*

2 Δημιουργὸς] Deest in Anglic. Cod. *Idem.*

τὸ πρᾶγμα ἐστι, μακρῷ δ' ἄμεινον χαλεπωτέρῳ. καὶ ὅσον δ' τὰ ἤδη ἀναπηνίζαι συλᾶν, τὸ μὴ ἐ τὴν ἀρχὴν τοῖς ἀναπήναι βουλομένοις ἐπιτρέπειν ἀσεβέστερον. δέομαι ἔ ὑμῶν Δελφὸς ἢ αὐτὸς ὤν, καὶ τὸ ἔσον μετέχων τ τῆ δημοσίᾳ εὐκλείας, οὐ φυλάττοιθ', καὶ τῆς εὐσεβείας δέξης, εἰ ἐκ τ παόντων ὠφεληθήσοιθ', μήτ' ἀπελείπειν τὸ ἱερὸν τοῖς εὐσεβέσι, μήτε τὴν πόλιν ὡς ἅπαντας ἀνθρώπους ἀμφιέπειν, ὡς τὸ πίμπλημα τῆ Θεᾶ συκοφαντῆται, καὶ ψήφῳ, καὶ διαιρήσῳ δικιμάζεσθαι τὰς ἀναπήνας. οὐδεὶς γὰ ἐπ' ἀναπήνα τολμήσειεν ἄν, εἰδὼς ὁ προσιόμενον τὸν Θεὸν, ὅ, τι ἂν μὴ ὠφέτοι Δελφοῖς δικαίως ἤδη ὢν Πύθι, τὴν δικαίαν ἤδη ὡδὲ ἔ ἀναπήμασθ ψῆφον φέροντα. εἰ γὰρ ἐμοὶ τ Φάλαριν, ἢ τὸ ζῶον αὐτὸ ἐμυσάττετο, ῥᾴδιον ἦ σε τῆ ἐνίῳ μέσῳ καθεῖναι αὐτὸ, μᾶλλ τ ἀγῶνος ὀλιγόδ. ὁδὶ, πολὺ τοιαυτίον σε εὐδίῳ τ ἀφικόμενον, ὡς φασι, παρέχειν αὐτοῖς, καὶ σῶς ἐς τὴν Κίρραν καταγαγ. ὧ καὶ δῆλον, ὅτι πρόσεται τὴν ἔ μοναρχὴν εὐσέβειαν. χρὴ ἢ καὶ ὑμᾶς τὰ αὐτὰ σκείνῳ ψηφισαμένους, προσθεῖναι καὶ τ ταῦρον τοῦτον τῆ ἄλλῳ κόσμῳ ἔ ἱερᾶ. ἐπὶ πάντων ἂν εἴη τοῦτ' ἀποπαῦσθαι, πέμψαντα ἕνα μεγαλοπρεπῆ ὕτω δῶρον θεᾷ, τὸν καθικόμενον σὺν ἔ ἱερᾷ ψῆφον λαβεῖν, καὶ μισθὸν κομίσασθ τ εὐσεβείας, τὸ κεκρίσθ μὴ ἢ ἔ ἀναπήνα ἄξιον. ὁ μὲν οὖν τάναντία μοι ἐγνωκὼς, καθάπ ἐκ ἔ Ἀκραγαντῖν ἀρλικαὶ πελάκαι, σφαγάς τινας, καὶ βίας, καὶ ἁρπαγάς, καὶ ἀπαγωγὰς ἐπαγόμ ἔ sacrilegium, aliis longè atrocius. Nec minùs impium erit factu, Deo donaria dedicare volentibus, id faciendi facultatem non concedere, quàm jam dedicata depeculari. Vos autem oro, ego qui sum ex Delphorum numero, & publicæ gloriæ, si conservetur, ex æquo particeps, & contrariæ opinioni obnoxius, si ex præsenti negotio contingeret, ne piis hominibus templum præcludatis, neque civitatem nostram omnium hominum calumniis traducendam objiciatis, ac si quæ Deo mittuntur munera calumnietur, & calculo, judicioque donaria dedicantes probet. Nemo enim dicare quicquam audeat, certior factus, Deum benevolentia nulla susceperum, quod priùs Delphis visum non fuerit. Quare Pythius justum de donario suffragium jam tulit. Nam si vel Phalarin odisset, vel munus ipsum averseretur, facilè fuerat cum oneraria navi qua advehebatur illud in medio Ionio submergere. At ille contrà dedit ipsis, quemadmodum testantur, ut & sereno cœlo trajicerent, & incolumes in Cirrham appellerent. Vnde liquet, ipsum monarchæ pietatem accipere, cui vos astipulantes oportet, hunc taurum reliquis templi ornamentis adjungere. Siquidem hoc esset omnium absurdissimum, ut qui munus adeò magnificum, deo misisset, vestris calculis ab ingressu templi arceretur, ac præmium impietatis reportaret, videlicet judicatus indignus, qui donum Apollini offerret. Cæterum is qui à me dissentit, tanquam ex Agrigento recens delatus, cædes quasdam, & injurias, & rapinas, & deprædationes tragicè exaggerabat

πρᾶγμα, μόνον οὐκ αὐτόπλης γενόμενος λέγων, ὃν ἴσμεν οὐδ' ἄχρι ἐπ' οἴκου ἀποδημήσαντα. χρὴ δὲ τὰ μὲν τοιαῦτα, μὴ δὲ τοῖς πεπονθόσιν ἄπιστα φάσκειν παῖν πιστεύειν διηγουμένοις. ἄδηλον γὰρ εἰ ἀληθῆ λέγουσιν, ἀλλ' ὅπως αὐτοὺς, μὴ ἃ ἐπεσκέμεθα κατηγορεῖν. εἰ δ' ὧν τι κὴ πέπρακται τοιοῦτον ὁ Σικελίᾳ, τοῦτ' ἐν Δελφοῖς ἀναγκαῖον πολυπραγμονεῖν, εἰ μὴ ἀπὸ ἱερέων ἦλθ', δικαστὰς εἶναι ἀξιοῦμεν. καὶ δέον ἡμᾶς, καὶ ἄλλα θεραπεύειν τὸν Θεὸν, καὶ συναναπήσαι, εἰ πέμψειέ τις, σκεπτομένους, καθήμεθα, εἴ τινες τὸν ὑπὲρ τὸν Ἰόνιον δικαίως, ἢ ἀδίκως τυραννοῦσι. καὶ τὰ μὲν τὰ ἄλλα, ἐλάττω ὅπῃ κὴ βέλτιστ' ἡμῖν ἔχειν, ἀναγκαῖον οἴμαι τὰ ἡμέτερα αὐτῶν εἰδέναι, ὅπως τε πεπλάγκασι, καὶ ὅπως νῦν ἔχει, καὶ τί ποιοῦσι, λῶον ἔσται. ὅτι μὲν δὴ τὸ κρημνοὺς τε οἰκεῖν ἡμᾶς αὐτοὺς, καὶ πίτυας χαμαιγενεῖς ἄχ' ὅμοιον χρὴ ἡγεῖσθαι, δηλώσειν ἡμῖν, ἀλλ' ὁρᾶν πάρεστι τοῦτο. καὶ ὅσον ἐπὶ τῇ γῇ, βαθεῖ λιμῷ ἀεὶ σιτούμεθ' ἄν, τὸ δ' ἱερὸν, καὶ ὁ Πύθιος, καὶ τὸ χρηστήριον, καὶ οἱ θύοντες, καὶ οἱ θύσοντες, τοῦτο Δελφῶν τὸ πεδίον. τοῦθ' ἡμῖν ἀφόρητον. ἐντεῦθεν ἡ εὐπορία, ἐντεῦθεν αἱ τροφαί. χρὴ γὰρ τάληθῆ πρός γε ὑμᾶς αὐτοὺς λέγειν, καὶ τὸ λειπόμενον ὑπὸ τῶν πολιτῶν, ἄπαρχὰ ἡμῖν, καὶ ἀνήροτα φύεται τὰ πάντα ὑπὸ χαμαιγῷ τῇ Θεᾷ, ὃς

bat à tyranno factas, ferme se testem oculatum fuisse dicens, quem scimus ne ad navigium quidem usque profectum fuisse peregrè. Ac neque iis credendum omnino qui ista se perpessos esse asserunt. Etenim incertum est vera-ne dicant, siquidem non possunt non criminari ea quæ explorata habemus. Quòd si tale quid in Sicilia factum est, Delphis non necesse est ut ejus satagant, nisi non sacerdotes, sed judices esse jam velimus: & cum nostri sit officii victimas immolare, aliumque cultum Deo præstare, & siquis donaria mittat, ea simul consecrare, contemplantes sedeamus, num qui trans Ionium mare habitant justo vel injusto imperio regantur. Atque res quidem aliorum se habeant prout voluerint. At nobis opinor esse perneccessarium, ut proprias norimus, tum quis olim earum fuerit, tum quis nunc sit status, & quid magis ex usu sit nostro facere. Nam quod in præcipitiis habitemus, & rupes colamus, Homerus monitor nobis, non est expectandus, qui nobis hæc patefaciat: sed coram oculis hæc intuemur. Et quantum in terra est, in extrema fame semper versaremur: verùm templum ipsum, & Pythius, & oraculum, & qui sacrificant, & qui pietatem exercent, hi Delphorum sunt campi, hi proventus, hinc abundantia, hinc alimenta. Par enim est ut vera dicam vobis, etiam quod à poëtis dicitur, [1] citra sementem, citraque culturam omnia nobis proveniunt, agricolæ Dei opera: qui non so-

1 *Citra sementem*] Quæ citra nostram operam casu nobis eveniunt ἄσπαρτα & ἀνήροτα contingere dicunt Græci. Id in Paras. & in Rhetor. Didasc. Natum à fabula Insularum Fortunatarum, de quibus Homer. Odyss. 9. Horat. & Lucianus. *Legn.*

ἀ μόνον τὰ παρ' ἄλλοις ἀγαθὰ γιγνόμενα παρέχῃ, ἀλλ' εἴπερ ἐν Φρυξὶν, ἢ Λυδοῖς, ἢ Πέρσαις, ἢ Ἀσσυρίοις, ἢ Φοίνιξιν, ἢ Ὑπερβορέοις αὐτοῖς, πάντα ἐς Δελφοὺς ἀφικνεῖται. καὶ τὰ δόξαντα, μὴ τοῖς θεοῖς, καὶ ὑπερῆμμαι, ἡμεῖς πρώτοις ὑφ' ἁπάντων, καὶ εὐδαιμονίζομαι. ταῦτα τὸ πρόχειρον. ταῦτα τὸ μέχρι νῦν. ἢν μὴ παυσαίμεθά γε ὑπὸ βιότου. μέμνησο δ' ὅτι οὐδεὶς πώποτε ψῆφον ὑπὲρ ἀναθήματος παρ' ἡμῖν ἀναδεδεῖσθαι, οὐδὲ κωλυτὴν τινὰ γενέσθαι, ἢ ἀναθήναι. καὶ δοξάσαντί μοι καὶ αὐτὸ εἰς ὑπερβολὴν αὐξῆσαι τὸ ἱερὸν, καὶ κατάπλεων εἶναι τοῖς ἀναθήμασι. δεῖ τοίνυν μήθ' ὑπὸ τοῦ παρόντος καινοζωλεῖν μηδὲν, μὴ δ' ὅλα τὰ πάτρια νόμου καθιστάναι, [1] φιλοκερδεῖν τὰ ἀναθήματα, καὶ γλυκαλογεῖν τὰ πεμπόμενα, ὅθεν, καὶ ἀφ' ὅτου, καὶ ὁποῖα. δεξαμένους δ', ἀπαγαμένους ἀναθήναι, ὑπηρετοῦντας ἀμφοῖν, καὶ τῷ θεῷ, καὶ τοῖς δυσὶ εἶσι. δοκεῖτε δέ μοι ὦ ἄνδρες Δελφοὶ, ἄμεινον βουλεύσασθαι περὶ τῶν παρόντων, εἰ λογίσοισθε πρῶτον ὑπὲρ ὅσων, καὶ ἡλίκων ἐστὶν ἡ σκέψις. πρῶτον μὲν, ὑπὲρ θεοῦ, καὶ τεμένους, καὶ θυσιῶν, καὶ ἀναθημάτων, καὶ ἐθῶν ἀρχαίων, καὶ θησαυρῶν παλαιῶν, καὶ δόξης τῆς μαντικῆς. ἔπειτα, ὑπὲρ τῆς πόλεως ὅλης, καὶ τῶν συμφερόντων τῇ τε κοινῇ ἡμῶν, καὶ ἰδίᾳ ἑκάστῳ Δελφῶν. ἐπὶ πᾶσι δ', τὸ δοξάζειν πᾶσιν ἀνθρώποις εὐκλείας, ἢ κακοδοξίας. τούτων δὲ οὐκ οἶδα εἴ τι μεῖζον, εἰ συμφερεῖτε, ἢ ἀναγκαιότερον γένηται-

solùm ea bona nobis exhibet quæ apud alios naſcuntur: ſed ſiquid eſt apud Phryges, aut Lydos, aut Perſas, aut Aſſyrios, aut Phœnices, aut Italos, ipſos-ve Hyperboreos, omnia ad Delphos veniunt: & nos ſecundum à Deo honorem ab omnibus conſequimur, opulenti, fœlices ſumus. Hæc olim, hæc hactenus obtinuimus: atque utinam ita vivere non deſinamus. Nemo meminit latum à nobis uſquam fuiſſe ſuffragium, quo quemquam à ſacrificando, vel offerendo donario prohibuerimus. Quam ob cauſam, opinor, ipſum templum mirum in modum auctum eſt, & donariis ſummopere locupletatum. Quare neque quicquam in præſentia eſt innovandum, neque præter patriam conſuetudinem lex conſtituenda: non accuratè expendenda donaria, nec genus quærendum, unde, à quo, & qualia ſint. Sed citra curioſitatem ſuſcipiendo conſecranda ſunt, ut utriſque cùm Deo tum piis hominibus inſerviamus. Videmini autem mihi, viri Delphi, rebus præſentibus optimè conſulturi, ſi primùm reputetis quæ res, quantæque in conſiderationem veniant: ac primùm quidem Deus, & delubrum, & ſacraficia, & donaria, priſci mores, antiqui ritus, & gloria oraculi: deinde civitas univerſa, & communis noſtrùm, & privata ſingulorum Delphorum utilitas: denique apud homines omnes gloria, vel infamia. Quibus neſcio numquid majus, ſi ſapitis, magis-ve neceſſarium exiſtimabi-

1 Φιλοκερδεῖν] Rectius fortean φυλοκερδεῖν, ut eſt in Anglicano Cod. per ſtirpes donaria diſcernere, ſequitur enim καὶ γλυκαλογεῖν τὰ πεμπόμενα. Bourd.

1 Φιλο-

ὅτι ἄν. περὶ μὲν δὴ ὧν βουλόμεθα, ταῦτά ἐστιν. ὁ Φάλαρις τύραννος εἷς, καὶ οὗτος ταῦρος, καὶ οὐ χαλκοῦς μόνον, ἀλλὰ πάντες βασιλεῖς, καὶ πάντες δυνάσται, ὅσοι νῦν χρῶνται τῷ ἱερῷ, καὶ χρυσοῦς, καὶ ἀργυροῦς, καὶ ὅσα ἄλλα τίμια, πολλὰ πολλάκις ἀναθήσόμενα τῷ Θεῷ. ὥρα τοίνυν μὲν γὰρ, τὸ κατὰ τὴν Θεοῦ ἐξεύδηκιαν, ἄξιον. πῶς δὲ ἕνεκα, μηδ' ὡς αἰεὶ, μηδ' ὡς πάλαι τὰ περὶ τὰ ἀναθήματα ποιήσωμεν. ἢ τὰ μεμφόμενοι τοῖς παλαιοῖς ἴδῃσι, καινοθυμήσωμεν. καὶ ὃ μὴ ἦν πώποτε, ἀφ' οὗ τὴν πόλιν οἰκοῦμεν, καὶ ὁ Πύθιος χρᾷ, καὶ ὁ τρίπους φθέγγεται, καὶ ἡ ἱέρεια ἐμπνεῖται, μανθάνομεν ἡμῖν, νῦν καθιστάμεθα, κρίνεται, καὶ ἐξετάζεται τοὺς ἀναθέντας. καὶ μὰν ἐξ ἐκείνου μὲν οὐ παλαιοῦ ἴδιος, οὐ ἀνέθη καὶ πᾶσιν ἐξῆν, ὁρᾶτε ὅσων ἀγαθῶν ἐμπέπληκε τὸ ἱερὸν, ἀπάντων ἀναθέντων, καὶ ὑπὲρ τὴν ὑπάρχουσαν δύναμιν εἰσφερόντων τῷ Θεῷ. εἰ δ' ὑμᾶς αὐτὸς δοκιμάσειε, καὶ ἐξετάσειε ἐπισήσπι τοῖς ἀναθήμασιν, οὐκοῦν μὴ ἀπορήσωμεν τοῦ δοκιμασθησόμενοι ὑπ, ἀδίκως ἐπιμελουμένου, ὑποδείκνυσι αὐτὸν καθιστάναι, καὶ ἀναλίσκειν, καὶ καταδαπανᾶν, παρ' αὐτὸ κρίνειν, καὶ ὑπὲρ τὸ ὅλον κινδυνεύειν. ἢ πῶς βιωτὸν, εἰ κρινήσεται οὐ ἀναθήναι ἀνάξιον;

bitis. Atqui hæc ſunt de quibus conſultamus: non unicus Phalaris tyrannus, non hic taurus, non æs tantùm, ſed omnes reges, omnes principes, quotquot templo nunc utuntur: præterea aurum, & argentum, & quæcunque alia pretioſa, multa ſæpe Deo dedicabuntur. Primùm enim expendendum quid cum Dei voluntate conveniat: cujus rei gratia, neque ut ſemper, neque ut olim moris fuit, in dedicandis donariis nos geramus: aut quid in conſtitutionibus antiquis reprehendentes, novis rebus ſtudeamus. Et quod nunquam ex quo hanc urbem incolimus, & Pythius oracula reddit, & tripos loquitur, & ſacerdos numine afflatur, fecimus, nunc inſtituamus, ut qui huc mittunt munera, judicio & examini fiant obnoxii. Atqui cùm ex priſco illo inſtituto liceret omnibus nullo diſcrimine munera offerre, videte quot bonis cumulatum ſit templum, omnibus offerentibus, & ſupra facultates nonnullis Deum donariis cohoneſtantibus. Quòd ſi voſmet ipſos cenſores & indagatores donariis præficiatis, vereor ne deſit nobis quod in poſterum probemus, nemine ſe conſtituente reum, & ſumptus ac impenſas æquo animo faciente, ut judicetur, deque omnibus in periculum veniat. Num cui acerbo non fuerit vita, ſi judicetur indignus qui Deo donaria conſecret?

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ, Η ΨΕΥΔΟΜΑΝΤΙΣ.

ALEXANDER, SEV PSEVDOMANTIS.

ARGVMENTVM.

Hiſtorica narratio eſt, vitam & res Alexandri cujuſdam impoſtoris, qui ſe Podalirii filium faciebat, & pro vate venditabat, exponens, lectu jucundiſſima, non per ſe modò, verum etiam quòd ſub hujus præſtigiatoris exemplo, aliorum atque ſimilium, quorum nonnullos ſuperior ætas quoque tulit, ſcelera atque impoſturæ deprehendi, coarguique poſſint. Proœmio, difficultatem ſuſcepti operis collatione quadam amplificat, inſtitutumque ſuum, exemplo defendit. Hinc ad Narrationem deſcendens, à deſcriptione perſonæ orditur. Cætera plana ſunt.

Σὺ μὲν ἴσως [1] ὦ φίλτατε Κέλσι, μικρόν τι τῶν, καὶ φαῦλον οἷά τὸ ὑποτυγχάνειν τὴν Ἀλεξάνδρου σοι τοῦ Ἀβωνοτιχίτου, καὶ γόητος βίου, [2] καὶ ἐπινοίας αὐτῆς, καὶ πολυμηχάνου, καὶ μαγγανείας εἰς βιβλίον ἐγγεγράψασθαι, πέμψαι. τὸ δ', εἴ τις ἐθέλοι ὑποθὲς τὸ ἀκριβὲς ἔκαστον ἐπιξήνας, ἢ μεῖόν ἐστι, ἢ πᾶς Ἀλεξάνδρου τοῦ Φιλίππου πράξεις ἀναγεγράψαι. τοσοῦτον [3] εἰς κακίαν ὅσον, ὅσος εἰς ἀρετὴν ἐκεῖνον. ὅμως δ', εἰ μὴ συγγνώμης ἀναγώσεσθαι μέλλοις, καὶ τὰ εὐθύνοντα τοῖς ἱστορικοῖς ἀποδημοίη σοι τὸ ἄθλον. καὶ τὴν Αὐγείαν βουστασίαν, εἰ μὴ πᾶσαν, ἀλλ' εἰς δύναμίν γε τὴν ἐμαυτοῦ, ἀναπαθῆ-

Tu quidem chariſſime Celſe, levem fortè quandam ac facilem provinciam mandare putas, quum injungis ut Alexandri Abonotichitæ impoſtoris vitam, & commenta, facinora, præſtigiaſque libro complexus tibi mittam. Verùm ſiquis accuratè ſingula perſequi velit, hoc non minoris eſt negocii, quàm Alexandri Philippi filii res geſtas conſcribere: tantus fuit ille ſcelere, quantus hic virtute. Attamen ſi cum venia lecturus ſis, & quod deerit narrationi, ſuppleturus, hunc laborem ſubibo. Et [4] Augiæ bubile, ſi non omne, ſaltem pro mea virili repurgare nitar, pau-

1 Ὦ φίλτατε Κέλσι] Is eſt Celſus, Philoſophus Epicureus, qui contra Chriſtianos ſcripſit, & contra quem ſcripſit Origenes. Videndus Valeſius ad Euſebium. *Menagius.*

2 Καὶ ἐπινοίας αὐτῆς] Ἐπινοία vox à librariorum putilagine, pro Attica ἐπίνοια. Lexicographi tamen eam obtruſere quaſi prox ſive proba vox eſſet. Henricus Stephanus rectè omiſit. Patet autem quoque hoc ipſo inferius Luciani dialogo, ubi eſt ἐπίνοια. Marc.

3 Εἰς κακίαν] Angl. *in kakia.* Bourd.

4 *Augiæ bubile*] Allegoria proverbialis in hominem aut rem majorem in modum inquinatam, qua etiam uſus eſt in Fugitivis. *Cogn.*

1 Καὶ

φαλῆ πεπρίσθαι, ὀλίγας ὅσας τῶν πρίνων συμφορήσας, ὡς ἀπ' ἐκείνων πλῆθος τοσοῦτον πᾶσαν, καὶ ὡς ἀμύητος καὶ ἰδιώτης τῶν τελετῶν, ἐν τρισχίλιοι βόες ἐν πολλοῖς ἔτεσι ποιῆσαι ἐδύναντο. καὶ δέδοικα μὲν ἐγὼ ὑπὲρ ἀμφοῖν, ὑπέρ τε σοῦ, καὶ ὑπὲρ ἐμαυτοῦ. σοὶ μὲν, ἀξιοῦντι μνήμην, καὶ γραφῆ συνδεδηναι ἄνδρα τῶν ἐσχατοπερδῶν. ἐμοὶ δὲ, σπουδὴν ποιουμένῳ ἐπὶ τοιαύτῃ ἱστορίᾳ, καὶ πράξεσιν ἀνδρῶν, οὐ σὺν ἀναγιγνώσκειν ὡς τῶν πεπαιδευμένων ἐν ἄξιον, ἀλλ' ἐν παιδιᾶς μοι μείζονι ἡτέρῳ ὀφλεῖν, ὑπὸ πεπήκων, ἢ ἀλωπέκων σπαραττόμενον. ἀλλ' ἐν τις ἡμῖν ταύτην ἐπιφέρῃ τὴν αἰτίαν, ἕξομεν ἐγὼ αὐτοὶ εἰς παράδειγμά τε τοῦτον ἀνενεγκεῖν. [1] καὶ Ἀρριανὸς γὰρ ὁ τοῦ Ἐπικτήτου μαθητὴς, ἀνὴρ Ῥωμαίων ἐν τοῖς πρώτοις, καὶ παιδείᾳ πᾶν ὅσον τὸν βίον συγχυθεὶς, ὅμοιόν τι παθὼν, ἀπολογήσαιτ' ἂν ἐγὼ ὑπὲρ ἡμῶν. Τιλλιβόρῳ γὰρ ἐγὼ λῃστῇ κἀκείνῳ βίον ἀναγράψαι οὐκ ἠξίωσεν. ἡμεῖς δὲ, πολὺ ἀμοτέρᾳ λῃστῇ μνήμην ποιησόμενοι, ὅσῳ μὴ ἐν ὕλῃ, ἐν ἄρεσιν, ἀλλ' ἐν πόλεσιν αὐτῷ ἐλῃστευεν, [2] ἐ Μινύαν μόνην, οὐδὲ τὴν Ἴδην κατοικοῦντα, οὐδὲ ὀλίγα τῆς Ἀσίας μέρη τὰ ἐρημότερα λεηλα-

paucis aliquot elatis cophinis, ex quibus conjicias, quantus quamque immensus fuerit fimus universus, quem ter mille boves multis annis reddere potuerunt. Sed interim tibi: mihique ipsi à vituperio metuo. Tibi quidem qui velis memoriæ literisque mandari virum longè sceleratissimum. Mihi verò qui operam collocem, inscribenda hujusmodi historia, rebusque gestis hominis, quem à viris eruditis legi non deceret, sed in frequentissimo, amplissimoque theatro spectari à simiis, aut vulpibus discerptum. Quanquam siquis hoc crimen nobis impegerit poterimus ipsi exemplum simile producere. Etenim Arrianus ille Epicteti discipulus, vir inter Romanorum primarios habitus, & per omnem vitam in literarum studio versatus, cùm simile quid fecerit, pro nobis responderit. Nam is quidem Tillibori latronis vitam describere non censuit indignum. Nos verò latronis longè crudelioris mentionem faciemus, quippe qui non in sylvis & montibus, sed in urbibus ipsis est latrocinatus: nec Minyam tantum & Idam pergrassatus, neque paucas quasdam Asiæ, easque desertiores partes depopulatus,

1 Καὶ Ἀρριανὸς γὰρ ὁ τοῦ Ἐπικτήτου μαθητὴς] Scripsit is, teste Simplicio, non solùm Dissertationes Epicteti, verùm etiam Enchiridion. *Menagius.*

2 Οὐ Μινύαν μόνην, οὐδὲ τὴν Ἴδην κατοικοῦντα, οὐδ' ὀλίγα τῆς Ἀσίας μέρη τὰ ἐρημότερα λεηλατῶν] Quæ sit illa Μινύα regio, juxta cum ignarissimis ignoro. Μινύας γὰρ dicta est aliquando Orchomenus in Bœotia, sed quam longe ab Asia, toto Ægæo mari intercedente, nullus ignorat. In Pamphylia fuit quædam regio, quæ Μιλύας dicebatur, non Μινύας. Sed & hæc nimis longe ab Ida & locis, ubi sua latrocinia exercebat Tilliborus ille. Tu lector, si mihi credis, leges confidenter, Μυσίαν. Nam Mysiæ provinciæ erat Ida mons in Asia, si Asiæ vocem latius accipias, & satis vicina Asiæ proprie dictæ. Ideo nulla est ratio dubitandi, quin nostra emendatio sit vera & proba. *Palm.* Οὐ Μινύαν μόνην] Τὴν τῆς Φρυγίας. Stephanus. *Menagius.*

1 Πε-

τῶν, ἀλλὰ πᾶσαν ὡς εἰπεῖν τὴν Ῥωμαίων ἰσχὺν ἐμπλήσας τῆς λῃστείας τὸ αὐτό. ὥστε περὶ δὲ σοι αὐτὸν ὑποχάσω τῷ λόγῳ, ὅσος τὸ ὁμοιότατον εἰκάσαι τὴν μορφὴν, ὡς ἂν δύνωμαι, καίτοι μὴ πάνυ χαριέντως τις ὤν. τὸ γὰρ δὴ σῶμα, ἵνα σοι καὶ τοῦτο δείξω, μέγας τε ἦν, καὶ καλὸς ἰδεῖν, καὶ ἡσπερχὴς ὡς ἀληθῶς. λάμπρος τὴν χρόαν, τὸ ἦθος αἰσχρὸς πάνυ λάσιος. κόμην τὴν μὲν, ἰδίαν, τὴν δὲ, καὶ ἐπίθετον ἐπικείμενον, οὐ μάλα εἰκαιομένην, καὶ τὰς πλοκὰς ὅπη ἐν ἀλλοτρίᾳ, λελησθαι. ὀφθαλμοὶ, πολὺ τὸ γοργὸν, καὶ ἔνθεον διεμφαίνοντες. φώνημα, ἡδίστη τε ἅμα, καὶ λαμπροτάτη. καὶ ὅλως, ἁδάμαντος μεμπτὸς ἐν τοιούτῳ μορφῇ. ἡ ψυχὴ δὲ, καὶ ἡ γνώμη, ἀλεξίκακε Ἡράκλεες, καὶ Ζεῦ ἀποτρόπαιε, καὶ Διόσκουροι σωτῆρες, [1] πολεμίοις, καὶ ἐχθροῖς ὁποταῦν ἐντύχοι, ἢ συγγενέσθαι τοιούτῳ τινί. σωφρονεῖν μὲν δὴ, καὶ ἀγχινοίᾳ. καὶ δεξιότητι, πάμπολυ τῶν ἄλλων διέφερε καὶ τοῦ παιδεύεσθαι, καὶ εὐμαθείᾳ, καὶ μνημονικῷ, καὶ ὅσοις τε μαθήμασι σύφοις, πάνυ ταῦτα εἰς ὑπερβολὴν ἦκεν ὑπάρχων αὐτός. ἐχρῆτο δὲ αὐτοῖς εἰς τὸ χείριστον. καὶ ὅπερ ἅπαντα τοῦτον ἐβλαβερώτατον ἐποίησε, τὸ τῆς τύχης ἀγαθὸν ἐν τοῖς ἐναντίοις ἐτύγχανε. τὸ γὰρ εὐτυχὲς ἐν τοῖς ἐναντίοις, ἐπὶ τὸ χεῖρον ἀεὶ ἐπιτείνει τὸν ἄνθρωπον. ἐπεὶ τοίνυν ἐν τοιούτοις ἐτράφη, καὶ ἐν τοιούτοις ἐπαιδεύθη, καὶ ἐν τοιούτοις ἐγένετο, ἐν τοιούτοις καὶ ἐπολιτεύετο. ἐν τοιούτοις καὶ ἐπολιτεύετο. ἐν τοιούτοις καὶ ἐπολιτεύετο.

να ἴχων, αὐτίκα μάλα τῶ ἐπὶ κακίᾳ ἀφροσύνων, ἀκροτελεύτων ἀπιτελέσθη ὑπὲρ τὸς Κέρκωπας, ὑπὲρ τὸν Εὐρυβάτην, ἢ Φρυνώνδαν, ἢ Ἀλεξόδημον, ἢ Σώστρατον. αὐτὸς γὰρ τῷ γαμβρῷ [2] Ῥωπιλίῳ ποτὲ γράφων, καὶ τὰ μετριώτατα ὑπὲρ αὐτῦ λέγων, Πυθαγόρας μοι ἔφησεν· εἶναι ἡξίει. ἀλλὰ γὰρ ἐμὲ ὁ Πυθαγόρας εἴη, σοφὸς ἀνὴρ, καὶ τὰ κρείττω γνώμων ἀποφαίνων. εἰ δέ τῦτον ἐγκαλύπτω, παῖς ἂν εὖ οἶδα ὅτι καὶ αὐτὸν εἶναι ἔδοξε. καὶ πῶς χαρίεσσαν, μή με νομίσῃς ἐφ' ὕβρει τοῦτο τῷ Πυθαγόρᾳ λέγειν, ἢ σπουδάζειν πειρώμενον αὐτὸς εἰς ὁμοιότητας τῶν πράξεων. ἀλλ' εἴ τις τὰ χείριστα, καὶ βλασφημώτατα τῶν ἐπὶ ἀφροσύνῃ τῷ Πυθαγόρᾳ λεγομένων, οἷς ἔγωγε σὺκ ἂν πεισθείην ὡς ἀληθέσιν εἶσιν, ὅμως σπουδαίοις τὸ αὐτὸ πολλοῖς ἂν μέρος ἁπανταχῦ σκέπτα ῥᾳδίως τῶν Ἀλεξάνδρου ἀνεπιτηδείων. ὅλως γὰρ ἐπινόησόν μοι, καὶ τῷ λογισμῷ ἀφαύτωσον ποικιλωτάτην πᾶσι ψυχῆς κρᾶσιν, ὡς ψεύδους, καὶ δόλου, καὶ ἐπιορκιῶν, καὶ κακουργιῶν συγκεκιμένην, ῥᾳδίαν, τολμηρὰν, παρακόλουθον, φιλόπονον ἐξεργάσασθαι τὰ νοηθέντα. καὶ πιθανὴν, καὶ ἀξιόπιστον, καὶ κατασκευὴν τῶν βελτίστου, καὶ τῷ συναγωγοτάτῳ τῶν βουλήσεως εἰκῆ. οἶδεις γὰρ τοιοῦτον σύντυχόν, σὺκ ἀπῆλθε δόξαν λαβὼν ὑπὲρ αὐτῦ, ὡς εἴη πάντων ἀνθρώπων χρηστότατος, καὶ ἐπιστructus, illicò omnium qui sceleribus essent nobilitati, facilè summus evasit, superior [1] Cercopibus, superior Eurybato, vel Phrynonda, vel Aristodemo, vel Sostrato. Qui cùm Rutilliano genero aliquando scriberet, ac de se modestissimè loqueretur, Pythagoræ semet assimilabat. At verò sit mihi propitius Pythagoras, vir sapiens, & mente divina: sed si ætate hujus vixisset, puer, sat scio, præ hoc visus fuisset. Sed heus tu per Gratias, cave putes hæc in Pythagoræ contumeliam me dicere, quasi velim eos similitudine rerum gestarum committere. Verùm si quis deterrima quæque & probrosissima, quæ de Pythagora per calumniam feruntur (quibus equidem haudquaquam fidem perinde ut veris habuerim) si quis tamen conferat in unum, ea omnia non fuerint Alexandrinæ versutiæ pars minima. Prorsum enim imaginare mihi, & cogitatione finge, quàm maximè variam ingenii temperaturam, ex mendacio, dolis, perjuriis, maleficiis compositam, promptam, audacem, præcipitem, efficiendis iis quæ excogitasset, gnavam, appositam ad persuadendum, fide dignam, ad simulandum optima quæque aptam, & consilio contraria præ se ferentem. Nemo igitur cum illo primum congressus, non discessit quin hanc opinionem de illo susceperit, ut eum mortalium omnium optimum, æquissimumque, præterea simpli-

1 *Cercopibus Eurybato*] Nobiles facinorosi. Meminit horum & Æschines adversus Ctesiphontem ἔστι γὰρ Φρυνώνδας, ἔστι Εὐρύβατος, ἔστι ἄλλος ἐδεὶς πώποτε τῶν πάλαι φονικῶν τοιοῦτος μάγος ὢ γόης ἐγένετο. vide Erasm. ad Proverb. Ne in lampygum incidas. *Cogn.*

2 Ῥωπιλίῳ] Sic legit Interpr. ex Cod. Florent. *Bourd.*

1 Δεο-

πέστ]ω, καὶ σωφρόνα, ἀπλοϊκώτερόν τε, καὶ ἀφιλέστ]ω. ἐπὶ πᾶσι δὲ τούτοις, τὸ μεγαλυρχὰς σθένος, καὶ τὸ, μηδὲν ἀεὶ μικρὸν ἐπινοῆν, ἀλλ' ἀεὶ τοῖς μείζοσιν ἐπέχειν τὸν νοῦν. μειράκιον μὲν ὢν ἔτι ὢν, πάνυ ἀγαθὸν, ὡς ἐκ τῶν λόγων τὸ καλάμης πυκνότερος, καὶ ἄκλινες τὸ διηγεῖσθαι, ἀνέδην ἐπορεύετο, καὶ σπουδῇ ἐπὶ μισθῷ τοῖς [1] διεφθαρμένοις. ἐρῶντος δέ τινος ἄλλοις, λαμβάνει τις αὐτὸν ἐργασίης χάριν, τῆς μαγείας, καὶ ἐπῳδὰς ἀπατεώνων ὑπεισερχομένων, καὶ χαρίζεσθαι ἐπὶ τοῖς ἐρωτικοῖς, καὶ [2] ἐπαγωγὰς τοῖς ἐχθροῖς, καὶ ἀνοσιουργῶν ἀναπτερώσας, καὶ κλήρων ἀμφιδρόμους. ἔστ]ω οὖν οἰδίπους παῖδα, καὶ σφῶν ὑπηρετέοντα τὰ αὐτῷ πρήξεων ἐπιμήσασθαι, ἐς μέσον ἐρῶντα τῆς κακίης τῆς αὐτοῦ, ἣ αὐτὸς τὴν ἔρριψε σκαίνην, ἐξεπαίδουσί τε αὐτὸν, καὶ διετέλεε ὑπουργέων, καὶ ὑπηρέτην, καὶ μάγον χρώμ]ω. ὁ δὲ αὐτὸς σκαίν]ω, δημοσίᾳ μὲν δῆθεν ἰατρὸς ὢν, ἠπίστατο δὲ καὶ τὰ [3] Θών]ω τοῦ Αἰγυπτίου γυναῖκα, φάρμακα πολλὰ μὲν ἐσθλὰ μεμιγμένα, πολλὰ δὲ λυγρά. ὧν ἁπάντων κληρονόμος, καὶ μάγος [4] αὐτὸς ἐγένετο. ὧν δὲ ὁ διδάσκαλος σκαίν]ω, καὶ ἐρασθεὶς τοῦ γέν]ω Τυανέως, [6] τῷ Ἀπολλωνίῳ τῷ Τυανεῖ πάνυ συγγενομένων, καὶ τὰ πάντα αὐτοῦ τραγῳδίαν εἰδότων. ὁρᾷς ἐξ

pliciſſimum, minimeque fallacem judicaret. Accedebat ad hæc omnia grandium rerum conatus, cum nihil puſillum cogitaret, ſed ad maxima ſemper animum appelleret. Itaque cum eſſet adhuc adoleſcens, venuſtus admodum, ut licebat ex ſtipula conjicere, & ex iis audire qui narrabant, promiſcuè ſcortabatur, & rogantibus ſui copiam mercede faciebat. Inter alios autem, accipit ipſum amans quidam præſtigiator, ex iis qui magias & miras incantationes profitentur, tum artes ad conciliandam in amoribus gratiam, ad immittenda in inimicos mala, ad eruendos theſauros, ad hæreditates ſuſcipiendas. His cùm eximiæ indolis puerum conſpexiſſet, & ad miniſtrandum ſuis actionibus propenſiſſimum: ut pote qui non minùs illius amaret maleficium, quàm ipſe hujus formam: erudivit eum, ſemper deinceps adjutore & miniſtro eſt uſus. Atque is apud populum medicinam profitebatur: & norat quemadmodum Thonis Ægyptii conjux [4] Pharmaca mixta, ſalubria multa, & noxia multa. Quorum omnium hæres hic & ſucceſſor fuit. Porrò doctor ille & amator, natione Tyaneus erat, ex iis qui cum illo Apollonio Tyaneo verſati erant, totamque illius tragœdiam pernoverant. Vides quanam

1 Διεφθαρμένοις] Angl. βλακευθέσι. Bourd.

2 Ἐπαγωγὰς τοῖς ἐχθροῖς] Flor. ἐπαγωγὰς ἐπὶ τοῖς ἐχθροῖς. Idem.

3 Θών]ω] Angl. Θοων]ω & ita Interp. *Idem.*

4 *Pharmaca*] Hoc carmen pluribus in locis eſt apud Homerum, præcipuè Odyſſ. δ. quod uſurpatur in medicos imperitos, qui non rarò venenum pro remedio miniſtrant. *Cogn.*

5 Αὐτὸς] Angl. ὁ αὐτ. Bourd.

6 Τῶν Ἀπολλωνίῳ τῷ Τυανεῖ πάνυ συγγενομένων] Τῶν Ἀπολλωνίῳ τῷ Τυανεῖ τὰ πάντα, &c. *Marc.* Hujus vitam 8. libris Philoſtrat. deſcribit. hunc Herocles Chriſto æquiparavit: contra quem Euſeb. ſcripſit. *Cogn.*

1 Πα-

εἶας σοι ἀφ᾽ ἡτερῆς ἄνθρωπον λέγω; ἤδη γ᾽ πώγων᾽ ὁ Ἀλέξανδρ᾽ πιμπλάμην᾽, κἀγὼ δ᾽ Τυανέως ἐκείνου ἀπολιπόν᾽, εἰ ἀπορία ἠγησοῖς, ἀπηνθηκὼς ἤμην τ᾽ ὥρας, ἀφ᾽ ἧς περίεια᾽ ἐδυνάμ᾽, εἰς ἐπιμικρὸν ἀλλὰ ἐπιτήδ. ἀπὸ κοινωνήσας Βυζαντίῳ τινὶ χρονογράφῳ, τῶ κολίντων ἐς τὰς ἀγῶνας πολὺ κατεφορτισμένῳ τὴν φύσιν, Κοκκωνᾶς γ᾽ ἐπικαλεῖτο οἶμαι, περιήεσαν γοητεύοντες κἀν τοῖς [1] παχαῖς τ᾽ ἀνθρώποις. ὥστε γὰρ αὐτοὶ τῇ πατρίῳ τ᾽ μάγων φωνῇ τοὺς πολλοὺς ἀνομάζουσιν, ἀπεκείροντες. ἐν γ᾽ τούτοις, κἀν Μακέτῃ γυναῖκα πλουσίαν, ἐξεύρ᾽ μ᾽, ἐρασμίαν γ᾽ ἔτ᾽ οὖσαν βιβλομμένην, ἐξυρῶντες, ἐπιστήσατό τι τοῦ δρακοντίου παρ᾽ αὐτῆς, κἀν ἠκολούθησεν ἐκ τ᾽ Βιθυνίας εἰς τὴν Μακεδονίαν. Πελλαία γ᾽ ἦν ἐκείνη, πάλαι μ᾽ δίδυμον᾽ χωρία κ᾽ τὴν Μακεδόνων βασιλέων, νῦν γ᾽ παπινὴν, κἀν ὀλίγοις τοῖς οἰκήτορας ἔχον᾽. ἐνταῦθα ἰδόντες δράκοντας παμμεγάθεις, ἡμέρας πάνυ, κἀν πλησιοχῶρ, ὡς κ᾽ ὑπὸ γυναικῶν τρέφεσθ᾽, κ᾽ παιδίοις συγκαταύδειν, κἀν πατρμήτρας ἀνέχεσθ᾽, κἀν θλιβομμένας μὴ ἀμύνεσθαι, κἀν γάλα πίνειν ἀπὸ θηλῆς κ᾽ παπτὶ τῆς βρέφεσι, [3] πολλοὶ γ᾽ γίνονται τοιοῦτοι παρ᾽ αὐτοῖς, ὅθεν κἀν τ᾽ ὠδὶ τ᾽ Ὀλυμπιάδι μῦθον ἀφορτῆσαι πάλαι εἰκὸς, ὁπότε σὺν τ᾽ Ἀλέξανδρον, δράκοντ᾽ πὸς οἶμαι τοιοῦτο συγκαταύδ᾽ αὐ-

nam è schola tibi hominem refero? Verùm ubi jam barba plenus esset Alexander, Tyaneo illo vita defuncto, ad egestatem redactus, cùm oris gratia defloruisset, unde victum parare poterat, nihil postea parvum agitabat animo. Sed inito commercio cum Byzantino quodam annalium scriptore, omnium qui in certamina descendunt, ingenii longè sceleratissimi: Cocconas autem cognominabatur ut puto: circumibant impostoris ludificantes, ac pingues homines (sic enim illi peculiari magorum lingua vulgus appellant) detondentes. Inter hæc, Macetin mulierem opulentam nacti sunt, exoleta jam forma: sed quæ etiamdum amabilis haberi studeret. Ab hac victus copia suppeditabatur, quam ex Bithynia in Macedoniam usque sunt sequuti. [2] Pellæa autem erat illa, qui locus olim floruit sub Macedonicis regibus: nunc à paucis, iisque humilibus incolitur. Ibi cùm immani magnitudine dracones conspicerent, cicures ac mansuetos, adeò ut à mulieribus alerentur, & cum pueris cubarent, & se conculcari sustinerent, neque se premi indignè ferrent, denique infantum more lac è papilla sugerent (quales apud illos sunt permulti, unde verisimile est olim illam de [4] Olympiade fabulam increbruisse, quando concumbente cum illa hujusmodi puto quopiam dracone, Alexandrum conceperat, unum ex his ser-

1 Παχεῖς] Sic pag. seq. *Bourd.*

2 *Pellæa*] Macedoniæ civitas est, ubi etiam Alexander Magnus natus dicitur. Solebant mulieres Pellæ dracones alere, eosque æstate frigoris causa collo circumdare. *Cogn.*

3 Πολλοὶ δὲ] De serpentibus Pelleis Casaub. ad Suet. lib. 3. *Bourd.*

4 *Olympiade*] Matre Alexandri, de qua dial. Diog. & Alexand. *Cogn.*

τῇ, ὠνεῖν) τὸ ἐρπετῶν ὂν τὸ κράμιον, ὀλίγων ὀβολῶν. καὶ κῦ τὸ Θουκυδίδου, ἄρχῃ ὁ πόλεμος σὺν ἤδη. ὡς γὰρ ἂν δύο κάκιστοι, καὶ μεγαλότολμοι, καὶ ἐς τὸ κακουργεῖν ἐτοιμότατοι ἐς τὸ αὐτὸ συνελθόντες, ῥᾳδίως κατενόησαν τὸ τῶν ἀνθρώπων βίου ὑπὸ δυεῖν τούτοιν μεγίστοιν τυραννούμενον, ἐλπίδος, καὶ φόβου, καὶ ὅτι ὁ τούτων ἑκατέρῳ ἐς δύον χρήσεται δυνάμενος, τὰ μέγιστα πλουτήσειεν ἄν. ἐν ἀμφοτέροις γὰρ, τῷ τε δεδιόσι, καὶ τῷ ἐλπίζοντι, ἐώρων τὸν προγνωσιν ἀναγκαιοτάτην τε, καὶ ποθεινοτάτην ὄντα, καὶ Δελφοὺς ὅτου πάλαι πλουτοῦσιν, καὶ ἀοιδίμους ἡμῖν, καὶ Δῆλον, καὶ Κλάρον, καὶ Βραγχίδας, τῶν ἀνθρώπων ἀεὶ, διὰ τὸ προθεσπίζειν τυράννοις, τὴν ἐλπίδα, καὶ τὸν φόβον, φοιτώντων ἐς ἱερὰ, καὶ προμαθεῖν τι μέλλοντα δεομένων. καὶ δὴ αὐτὸ ἑκατόμβας θυόντων, καὶ χρυσοῦς πλίνθους ἀναπηγόντων. τοιοῦτοι προὶ ἀλλήλους ἐρίζοντες, καὶ κυκῶντες. μαντεῖον συνῆσαν. καὶ χρηστήριον ἐξελάσοιεν. εἰ γὰρ τοῦτο προχωρήσειεν αὐτοῖς, αὐτίκα πλούσιοί τε καὶ εὐδαίμονες ἔσεσθαι ἤλπιζον, ὁ δὲ μεγίστως ἂν καὶ τὴν προτέραν εὐδοκίαν ἀπήντησεν αὐτοῖς, καὶ κοσμιώτερον διεφάνη τὰ ἐλπίδες. τοιγαροῦν τὸ σκέψιν ἐποιοῦντο, ὁπόθεν μὲν ἄρξονται, δῆλον, ὅπως δὲ χωρήσει, ἀμφίβολον ἦν, ὅπως ἂν δέξαιτο ὁ τόπος ἂν χρήσεως. ὁ μὲν δὴ Κοκκωνᾶς, τὸν Χαλκηδο-

serpentibus, qui esset pulcherrimus, paucis obolis emunt. Atque ut Thucydidis utar verbis, hinc jam bellum oritur. Nimirum cùm duo facinorosissimi, magnaque audentes, neque non ad maleficia promptissimi, societatem iniissent, facilè perpenderunt [1] hæc duo potissimùm in hominum vita tyrannidem obtinere Spem, atque Metum, quorum utroque siquis commodè uteretur, fore ut illicò diteisceret. Nam utrique, Metuenti scilicet, & Speranti, maximè necessariam atque optatissimam esse præscientiam videbant: atque hac via Delphos olim ditatos, factosque celebres: præterea Delum, Clarum, & Branchidas: nimirum hominibus per hos quos dixi tyrannos Spem, ac Metum, ad templa confluentibus, ac futura prædiscere cupientibus, ideoque hecatombas immolantibus, aureosque lateres dedicantibus. His inter se versatis, atque ultro citroque agitatis, oraculum, & cortinam constituere statuerunt. Etenim si res ea processisset, sperabant se protinus divites ac fœlices fore. Quod quidem negocium primam ipsorum expectationem longe superavit, & spe melius evenit. Hinc despicere cœperunt, primùm quem locum deligerent, deinde qua ratione cœptum auspicarentur. Cocconas igitur Chalcedo-

1 *Hæc duo potissimum*] Metus & spes divinationem & auguria repererunt. Qui impense cupiunt, suis votis undecunque blandiuntur, & quidvis in omnem optati eventus partem trahunt. Qui vero misere cupiunt, quavis ex re solatium formidinis aucupant. vide Lucianum in Char. & in Demonact. *Cogn.*

2 Καὶ Δελφούς] Sic in Iove trag. & Icarom. *Bourd.*

3 Πλίνθους] Sic in Contempl. *Idem.*

4 Τ' ἐπὶ μείζους] Angl. ἐπὶ μείζον. Idem.

I Κιεζι-

να ἐδοκίμαζεν ἐπιτηδείον εἶναι, τῇ ἐμπόρων χωρίον, τῇ τε Θρᾴκῃ, καὶ τῇ Βιθυνίᾳ προσοικοῦν, οὐκ ἐχόμενον δὲ τῆς Ἀσίας, καὶ Γαλατίας, καὶ τῶν ὑπερκειμένων ἐθνῶν ἁπάντων. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος, ἐμπαλιν τὰ οἰκεῖα πρᾶγματα, λέγων ὅτῳ ἀληθὴς λύω, πρὸς τοιαύτην ἀρχὴν, καὶ ἐπιχείρησιν, ἀνθρώπων δεῖν παχέων, καὶ ἡλιδίων τῶν ὑποδεχομένων, οἵους τοὺς Παφλαγόνας εἶναι φασιν, ὑπερκειμένους τοῦ Ἀβώνου τείχους, δεισιδαίμονας τοὺς πολλοὺς, καὶ ἠλιθίους, καὶ μόνον εἰ φανείη τις αὐλητρὶς, ἢ τυμπανίστρια, ἢ κυμβάλοις κεκτημένα ἐπαγόμενον, καὶ σκίνια τοῦ λόγου μαντευομένου, αὐτίκα μάλα πάντας κινηθέντας πρὸς αὐτὸν, καὶ ὥσπερ πρὸ τῆς ἐπιφανείας προσδοκίας. ὀλίγης δὲ πρὸς τοῦτο χάριτος αὐτοῖς γλυφθείσης, τάλαν, φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος. καὶ ἀφικόμενοι εἰς τὴν Χαλκηδόνα, χρήσιμον μὲν ἦν πως ἡ πόλις αὐτοῖς ἔχειν ἕδραν, ὡς πρὸ Ἀπόλλωνος ἱεροῦ, ὅσῳ πλειστοπόνων ἐστὶν Χαλκηδονίοις, κατορύττουσι δέλτους χαλκᾶς, λεγούσας, ὡς αὐτίκα μάλα ὁ Ἀσκληπιὸς σὺν τῷ παιδὶ Ἀπόλλωνι, μίτεσιν εἰς τὸν πόντον, καὶ κρήδεμνα τὸ δὲ Ἀβώνου τεῖχος. αὐτοὶ οἱ δέλτοι ἐξεπίτηδες ὀρυττόμενοι, ἀμφοτέρωθεν ἀσάφειαν τοῦτον τὸν λόγον εἰς πᾶσαν τὴν Βιθυνίαν, καὶ τὸν πόντον ἐποίησαν. καὶ πολὺ πρὸ τοῦ ἄλλων, εἰς τὸ δὲ Ἀβώνου τεῖχος. οἱονεὶ γὰρ καὶ νῦν αὐτίκα ἐψηφίσαντο ἐλθεῖν, καὶ τὰς θεμελίους ἤδη ἔσκαπτον. σκευωρεῖται ὁ μὲν

donem idoneam esse censebat, ut pote regionem mercatoribus frequentem, Thraciæ, Bithyniæque confinem, neque ab Asia, Galatiaque longè dissitam, cunctis item imminentibus populis. At è diverso patriam suam præferebat Alexander: dicens quod res erat: ad res hujusmodi incipiendas, & auspicandas opus esse pinguibus & stolidis hominibus qui admittant, cujusmodi Paphlagones affirmabat esse hos qui supra murum Aboni habitant, nempe superstitiosos plerosque & stolidos: qui siquis tantùm apparuerit, tibicinem, aut tympanistam, aut cymbala pulsantem adducens, cribro, quod ajunt, vaticinans, illicò vehementer in illum omnes inhient, & perinde ut cœlum quempiam intueantur. Qua de re cùm nonnihil inter eos controversiæ fuisset, tandem vicit Alexander. Igitur cùm Chalcedonem venissent (nam id oppidum visum est hac parte nonnihil illis conducibile habere) in Apollinis templo, quod est apud Chalcedonios antiquissimum, tabellas æreas defodiunt, quæ dicerent, brevi admodum Æsculapium una cum patre Apolline in Pontum adventurum, atque Aboni murum inhabitaturum. Exe tabellæ cum essent de industria repertæ, facilè effecerunt ut hic rumor in omnem Bithyniam, & Pontum dimanaret: multò autem ante alios in Aboni murum. Nam illi statuerunt protinus templum erigere: jamque locum fundamentis effodiebant. Relictus hic in

1 Κοσκίνῳ μαντεύομαι] Paræmiogr. *Bourd. Cribro vaticinans*] Stultè de rebus occultis divinans, paræmia sumpta à divinationis genere quod suspenso circumactoque cribro peragebatur. *Cogn.*

Κοκκωνᾶς, ὁ Χαλκηδόνι κατοικίσπτης, διπλᾶς πως, καὶ ἀμφιβόλως, καὶ λοξὰς χρησμὰς συγχέων. καὶ μετ' ὀλίγον ἐπλούτησε τὸ βίον, [1] ὑπὸ ἐχίδνης οἱμαι δηχθείς. [2] ἐσπαπέμπτῳ ἦν ὁ Ἀλέξανδρος ἥβης ἤδη, καὶ τολυτελῶς κατειλημμένος, μεσόλευκον χιτῶνα πορφυροῦν ἐνδεδυκὼς, καὶ ἱμάτιον ὑπὲρ αὐτῷ λευκὸν ἀναβεβλημένος, ἅρπην ἔχων κατὰ τὰ Περσέα, ἀφ' οὗ ἑαυτὸν ἐγκωμιολόγει μυθόμενος. καὶ οἱ ἄλιτροι ἐκεῖνοι Παφλαγόνες, εἰδότες αὐτῷ ἄμφω τοὺς γονέας ἀφανεῖς, καὶ πανπονηρούς, ἐπῄσθοντο τοῦ χρησμοῦ, λέγοντι,

Περσίδης γένεϊ, φοίβῳ φίλος ὅδε φαίνεται ἀνήρ,
Διὸς Ἀλέξανδρος, Ποδαλειρίου αἵματος λιπογενής.

Οὗτος ἄρα ὁ Ποδαλείριος μύχλος, καὶ γυναικομανὴς τὴν φύσιν, ὡς ὑπὸ Τρίκκης ἄχρι Παφλαγονίας [3] στιζόμενος ἐπὶ τῷ Ἀλεξάνδρου μητρί. [4] εὕρητο δὲ χρησμὸς ἤδη, ὡς Σιβύλλης ἐνθουσιῶντος,

Εὐξείνου πόντοιο παρ' ἠϊόσ' ἄγχι Σινώπης,
Ἕξει τις κεῖ Τύρσιν ὑπ' Αὐσονίοισι σοφιστής,
Ἐκ μοναδὸς δεκάδας τε πεντάδας, τετρακισσῶν δεκάδων τε,
Πάντ' ἐπίσης μοναδὰς, καὶ εἰκοσάδα τετράεθλον,
Ἀνδρὸς ἀλεξητῆρος ὁμαυλίῳ πεζάκυκλον.

in Chalcedone Cocconas, ancipitia quædam, atque ambigua, obliquaque conscribit responsa. Deinde post, viperæ, ut opinor, morsu necatur. Accersitur in hujus locum Alexander jam comatus, cæsariæ promissa, purpuream tunicam albo distinctam indutus, supra eam candida veste amictus: falcem tenens more Persei, à quo se maternum genus ducere prædicabat. At perditissimi illi Paphlagones, quanquam ambos illius parentes norant obscuros atque humiles, credebant oraculo ita canenti:

Persides genere, gratus Phœbo iste videtur:
Divus Alexander Podaliri sanguine cretus.

Hic nimirum Podalirius libidinosus erat, ac natura mulierosus, adeò ut à Tricca ad Paphlagoniam usque in Alexandri matrem sit incitatus. Repertum est aliud oracullum quasi Sibyllæ prædivinantis,

Ad maris Euxini littus, juxtaque Sinopam,
Tyrside erit quidam Ausoniæ de gente sacerdos:
Qui prima ex monade ac decade ex triplici referabit,
Quinque alias monades, vicenaque ter repetita,
Quadrorbem numerum, referentem nomina divi,
Qui veniet laturus opem mortalibus agris.

Ale-

1 Ὑπὸ ἐχίδνης] Dico ad lib. 2. Heliod. *Bourd.*

2 Περσαπέμπτῳ] Angl. ϙερσαπέμπτῳ. Idem.

3 Στιζόμενος] Male in Angl. Cod. γίνεσθαι. vocem στίζεσθαι libenter interpretor. *Idem.*

4 Εὕρητο] Minus recte in Angl. Cod. εἵρητο. Idem.

Εἰσβαλὼν γὰρ ὁ Ἀλέξανδρος μετὰ τοιαύτης τραγῳδίας, ἅμα πομπῇ ἐς τὸ θέατρον περιβλεπτός τε, καὶ λαμπρὸς ἦν, μεμηνέναι σοφοποιήτῳ οἰήσεται, [1] καὶ ἀφρὸν ὑποπιμπλάμενος τὸ στόμα. ῥᾴδιον γὰρ τοῦτο ὑπῆρχεν αὐτῷ, σμύρνῃ τε βαφικῆς βοτάνης τὴν ῥίζαν ἁλισκομένῃ. θεῖόν γέ τι, καὶ φοβερὸν ἐδόκει ὁ ἀφρός. ἐπεποίητο δ' αὐτοῖς πάλαι, καὶ κατεσκεύαστο, κεφαλὴ δράκοντος ὀθονίνη, ἀνθρωπόμορφόν τι ἐπιφαίνουσα, κατάχρωτος, πάνυ εἰκασμένη, ὑπὸ χρῖσιν ἱππείαις ἀποίγυσά τε, καὶ αὖθις ἐπικλείουσα τὸ στόμα. καὶ γλῶττα, οἵα δρακόντων διττὴ, μέλαινα προέκυπτεν, ὑπὸ τριχῶν καὶ αὐτὴ ἐληλυθυῖα. καὶ ὁ πελλαῖος δ' δράκων, προϋπῆρχε, καὶ οἷος ἐτέρωθεν, κἀκεῖθεν ἐπιφανησόμενος αὐτοῖς, καὶ συντεταγμένος, μᾶλλον δ', προπαιωνιστὴς ἐσόμενος. ἐδεῖ δ' ἀρχαῖόν τινα, μηχανᾶσθαί τι τοιοῦτον. Νύκτωρ γὰρ ἐλθὼν ἐπὶ τὰς θεμελίους ἔτι νεωστὶ τὰς ἄρτι ὀρυττομένας, σωρεύσας δ' ἐν αὐτοῖς ὕδωρ, ἢ αὐτόθεν ποθὲν [2] συλλεξόμενον, ἢ ἐξ ὑπονόμων πεσὸν, ἐνταῦθα κατακρηνίσας χάσμιον ὄντα ἀνεκάλυπτεν, ἵνα δὴ φυλάττον ἐφεστὼς τὸ δρησμώδους. καὶ βυθίσας τοῦτο ἐν μυχῷ τοῦ πηλοῦ, ἀπέρα αὖθις ἀπεκάλυπτε. ἔωθεν δ' ὁμοῦ ἐς τὸν ἀγῶνα ἀφικόμενος, ἅμα ἕῳ τὸν ἀφρὸν ἐπεσπάσατο. ἦν δὲ περὶ τὸ αἰδοῖον ἔχων, κατάχρυσον καὶ τοῦτο, καὶ τὸν ἄρπην οἰκείως φέρων, εἶτα ἅμα τῷ κρόμμυϊ ἄνιθεν, ὥσπερ οἱ τῇ μητρὶ ἀ-

Alexander itaque multo post in patriam cum hujusmodi tragœdia ingressus, conspicuus erat ac splendidus, cum sese nonnunquam afflatum numine simularet, ore spuma pleno. Id quod ille lanariæ herbæ ad tingendum aptæ radice commanducata facilè efficiebat. Cæterùm illis divinum quiddam ac formidandum spuma illa videbatur. At multo antea sibi finxerant, paraverantque è linteis confectum draconis caput, speciem humanam præ se ferens, lineis notatum, planeque expressum, quod pilis equinis os aperiret, & clauderet. Tum lingua, sicut est draconum, bisulca atra prominebat, quæ & ipsa trahebatur à pilis. Porrò Pellæus ille draco jampridem erat inpromptu, domique alebatur, ab illis cum res postularet, ostendendus, unaque partem tragœdiæ acturus, vel princeps potiùs hujus fabulæ futurus. Iam verò cum esset incipiendum, tale quiddam machinatur. Cùm noctu venisset ad recens effossa templi fundamenta, in quibus constiterat aqua, sive quòd indidem alicunde confluxerat, sive quod ex æthere deciderat? Illic anserinum ovum priùs excavatum deponit, quod serpentem recens editum occultabat. Id cùm altè demersisset in abditas luti cavernas, rursum illinc discessit. Manè verò cùm nudus in forum prosiliisset nisi quod subligari, eoque inaurato circum pudenda tectus erat, cumque falcem illam ferret, solutamque comam simul quateret, eorum more qui à Cybele Deo-

1 Καὶ ἀφρῷ ὑποπιμπλάμενος] De his impostorum & agyrtarum artibus alius locus dicendi. *Beurd.*

2 Συλλεξόμενον] Minus commodè in Angl. C. συνθλιβόμενον. Idem.

γείρωτές τε, καὶ [1] εὐθιάζοντες, ἐδημηγόρει, ἐπὶ βωμόν τινα ὑψηλὸν ἀναβας, καὶ τῇ πόλει ἐμφανέζειν, αὐτίκα μάλα δεξομένῃ σωτῆρι τὸν Θεόν. οἱ παρόντες ὄ, συνθεραμικὴ γὰρ ἅπασα ἡ πόλις ἄμα γυναιξὶ, καὶ γέρουσι, καὶ παιδίοις, ἐτεθήπεσαν, καὶ ἠύχοντο, καὶ προσεκύνουν. ὁ δ, φωνάς τινας ἀσήμους φθεγγόμενος, οἵαν ἠδύοντ' ἂν Ἑβραίων, ἢ Φοινίκων, ἐξεπλήττε τοὺς ἀνθρώπους, οὐκ εἰδότας ὅ, τι λέγει. πλὴν τοῦτο μόνον, ὅτι πᾶσιν ἐγνωτεμίζνυε τὸν Ἀπόλλωνα, καὶ τὸν Ἀσκληπιόν. εἶτ' ἴσω φρόμῳ ἐπὶ τὸ ἐσόμβρον τεῖ. καὶ ἐπὶ τὸ ὄρυγμα ἐλθὼν, καὶ τὴν [2] προσκεκοδομημένην ἧ πηγὴν ἐρευγομένην πηγὴν, ἐμβὰς ἐς τὸ ὕδωρ, ὕμνει τὸν ἠδὺν Ἀσκληπιὸν, καὶ Ἀπόλλωνα μεγάλῃ τῇ φωνῇ, καὶ ἐκάλει τὸν Θεὸν ἥκειν [3] τύχῃ ἀγαθῇ εἰς τὴν πόλιν. εἶτα φιάλην αἰτήσας, ἀναδύντα τινὸς, ῥᾳδίως ὑποδεχόμενον, ἀπιμᾶται μὲν ἧ ὕδατος, καὶ ἧ πηλὸν τὸν ὠὸν ἐκεῖνο, ἐν ᾧ ὁ Θεὸς αὐτὸ κατεκόπλασε, κηρῷ λάθρᾳ, καὶ ψιμυθίῳ τὴν ἁρμογὴν ἧ πώματος ξυγκεκολλημένον, καὶ λαβὼν αὐτὸ εἰς τὰς χεῖρας, ἔφασκεν ἤδη τὸν Ἀσκληπιὸν. οἰδὲ, ἀπιστεῖς ἀπόβλεπον ὅ, τι χὴ γένοιτο. πολὺ σπουδαιότερον ἡσυχάσαντες τὸ ὠὸν ὡς τοῦ ὕδατος σύρρεον. ἐπεὶ δ χὴ κατέξας αὐτὸ ἐς χεῖλος τῆς φιάλης, ὑπεδέξατο τὸ ἧ ἑρπετοῦ σκεῦος ἔμβρυον, καὶ οἱ παρόντες εἶδον κινούμενον, καὶ περὶ τοῖς δακτύλοις εἰλούμενον, αὐτίκα μάλα σύριγξ, καὶ ἀπαντάζοντο τὸν Θεὸν, καὶ τῇ πόλει ἐ-

Deorum matre afflati conveniunt, conscensa sublimi ara concionabatur, eamque civitatem beatam prædicabat, quæ mox Deum propalam esset ostensura. Porrò qui aderant (nam concurrerat universa propè civitas una cum mulieribus, senibus, pueris) admirabantur, vota faciebant, & adorabant. At ille voces ignotas sonans, quales sunt Hebræorum aut Phœnicum, attonitos eos reddebat, ut qui non intelligerent quid diceret: nisi solum hoc, quòd Apollinem & Æsculapium passim admiscebat. Deinde ad designatum templum cursu contendebat, accedensque ad fossam, illumque fontem oraculo præstructum, ingressus aquam, magna voce canebat laudes Apollinis & Æsculapii, invitabatque Deum ut bonis avibus in urbem veniret. Postea cùm postulatam phialam quispiam dedisset, eamque facilè immersisset, unà cum aqua lutoque haurit & ovum illud, in quo nimirum ille Deum concluserat, cujus operculi commissura cera alba & cerussa erat ferruminata. Id cùm manu cepisset, affirmabat sese jam tenere Æsculapium. Interim illi intentis oculis aspiciebant quid accideret, multò priùs admirati ovum in aqua repertum. Postquam autem eo fracto, serpentis illius fœtum in cavam manum recepit, quique aderant moventem sese eum conspexerunt, ac digitis circumvolventem, exclamare cœperunt, & salutare Deum, & civitatem beatam

1 Εὐθιάζοντες] Angl. εὐθιαζόμενοι. Bourd.
2 Προσκεκοδομημένην] Cæteri Cod. προσκατεσκευασμένην. Idem.
3 Τύχῃ ἀγαθῇ] Eloi. τύχῃ τῇ ἀγαθῇ. Idem.

1 Κα-

μακρότερον, καὶ χαυδὸν ἕκαστος ἐπιπιμπλάσθω τῶν ἀγαθῶν, ἠτασθω, καὶ πλούτου, καὶ ὑγιείας, καὶ τἄλλα ἀγαθὰ αὐτῶν παρ' αὐτοῦ. ὁ δὲ, θρασυνθεὶς αὖθις ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἐστὶ, φέρων ἅμα καὶ τὸ δρεπανίσκιον. Ἀσκληπιὸν δὲ πεχθέντα, ὅτι ἄλλοι ἄπαξ πέχθηται ἄνθρωποι, οὐκ ἐκ Κορωνίδος μὲν Διΐ, ἀλλ' ἐκ κορώνης, ἀλλ' ἐκ χλωὸς μεχθημένον. ὁ δὲ λεὼς ἅπας, ἠγαλάθη, πάντες ἔνθεοι, καὶ μεμηνότες ὑπὸ τῶν ἐλπίδων. ἡμέρας μὲν ἦν, οἵοι ἔμενον, ἐλπίζων, ὅσῳ μὴ ὑπὸ τῶν φήμης, αὐτίκα μάλα πεπληδῆς τῶν Παφλαγόνων συμβαμεῖσθαι. ἐπὶ δὲ ὁ περιπίπλησι ἀνθρώπων ἡ πόλις, ἁπάντων τὰς ἰγκεφάλους, καὶ τὰς καρδίας ἐξεζυγημένων, ἀδὲν ἑοικότων σεφάζοις ἀνδράσι, ἀλλὰ μόνῃ τῇ μορφῇ μὴ μὰ τὸν Δία εἶναι ἀφεδρῶντων, ὁ οἰκέτης τις ἐπὶ κλίνης καθεζόμενος, μάλα γελοιοτάτως ἐψαλμῳδεῖ, λαμβάνει εἰς τὸν κόλπον τὸν Πελλαῖον ἐκεῖνον Ἀσκληπιὸν, μάλιστα πως καὶ κάλλιστον ὡς ἔφη, ὄντα. καὶ ὅλον τὸν αὐτοῦ τραχήλου ἐξειλήσας, καὶ τὴν ὄφιν ἔξω ἀφεὶς, πολὺν ὄντα, ὡς δ' ἐν τῷ ἀγκυλείῳ ἀγκεχυλωμένον αὐτοῦ, καὶ χαμαὶ τὸ μέσον ἐπισύρεται, μόνῃ τὴν κεφαλὴν ὑπὸ μάλης ἔχων, καὶ δακρύπλαν, ὡς ἐγὼ μὲν ἐκεῖνα, πρῶτα τὴν ὀδυνίαν κεφαλὴν καὶ ἀπὸ τῶν ὀμμάτων, ὡς δῆθεν ἐκεῖνα δακρύοντα. ἐπειδὴ δὲ ἐπενόησεν οἰκέτης ὁ πάνυ φαιδρὸς, ἀδὲ εἰς κόρην δακόμενον, ἐκ τοῦ κόλπου ἐξαίφνης ἐκσείσας τὸν ὄφιν, ἐπὶ τὸν ἀγκῶνα τὸν ἀριστερὸν ἐπιβαλὼν, ἐπὶ τὸν ἕτερον ἐπιβαίνει ποδὸς, καὶ ἐπιλαβόμενος τῆς κεφαλῆς τοῦ ὄφεως, ἐκ τοῦ στόματος ἐξαίφνης ἐκσπᾷ τὴν γλῶτταν, καὶ ἐκ τῶν ὀδόντων ἐκσπᾷ τὸν ἰὸν, καὶ ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν τὸ φάρμακον ἐκσπᾷ, καὶ ἐκ τῶν ὠτίων τὸ ἐπᾴδον ἐκσπᾷ, καὶ ἐκ τῶν ῥινῶν τὸ ὀσφραντὸν ἐκσπᾷ, καὶ ἐκ τῶν ὀδόντων τὸ ἐπιβρῶσιμον ἐκσπᾷ, καὶ ἐκ τῶν χειλῶν τὸ ἐπιλαμβανόμενον ἐκσπᾷ, καὶ ἐκ τῶν ὀνύχων τὸ ἐπιγραπτικὸν ἐκσπᾷ, καὶ ἐκ τῶν ἄκρων τῶν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τὸ ἐπιπλεκόμενον ἐκσπᾷ, καὶ ἐκ τῶν ἄκρων τῶν ἐπὶ τῆς οὐρᾶ

καὶ πλῆθος ἀνθρώπων συγκλύδων, τεταραγμένων, καὶ ὡσεὶ πεπληγμένων, καὶ ταῖς ἐλπίσιν ἐπαιωρμένων. οἷς εἰσελθοῦσι, πρόσχημα ὡς εἰκὸς τὸ πεζάγωγε ἐφάνη, ὃν ὅ τι μικρὸν ἑρπετὸν, ὀλίγων ἡμερῶν τοσοῦτον δράκοντα πτηνὸν ἀνθρωπόμορφον. καὶ ταῦτα, καὶ πλαστόν. ὑπῆρχετο δ' αὐτοῖς ὡσὸς τὴν ἔξοδον. καὶ πρὶν ἀκεραίως ἰδεῖν, ἐξηλαύνοντο ὑπὸ τῶν ἀεὶ ἐπεισιόντων. ἐπετύπτοντο δὲ κ' τὸ ἀνάθυρον ἄλλη ἔξοδος, οἷον τὰς Μακεδόνας τὸ Βαβυλῶνι ποιῆσαι ἐπ' Ἀλεξάνδρῳ νοσοῦντι λόγος. ὅτε ὁ μὲν, ἤδη παύσας εἶχεν. οἱ δ', ὡεστῶτες τὰ βασίλεια, ἐπόθουν ἰδεῖν αὐτὸν, καὶ ὡεσπειρῶν τὸ ὕστερον. τὸν δ' ἐπίδειξιν τούτων, οὐκ ἄπαξ ὁ μιαρὸς, ἀλλὰ πολλάκις ποιῆσαι λέγεται. καὶ μάλιστα οἵ τινες τὸ πλοῦσιον ἀφίκοιντο νεανίσκοι. σὺ τοίνυν ὦ φίλε Κέλσε, εἰ δεῖ τἀληθῆ λέγειν, συγγνώμην ἔχε λαπίσμενοι τοῖς Παφλαγόσι, καὶ Ποντικοῖς ἐκείνοις, πλὴν ἀπαιδεύτοις ἀνθρώποις, εἰ ἐξηπατήθησαν ἀπτόμενοι δράκοντος. καὶ γὰρ τοῦτο παρεῖχε τοῖς βυλομένοις ὁ Ἀλέξανδρος. ὁρῶντες γὰρ αὐτὸν ἀμυδρᾷ τῇ φωτὶ τὴν κεφαλὴν δηλοῦν αὐτοῦ ἀνοίγνυσί τε, καὶ συγκλείουσι τὸ στόμα, ὥστε πάνυ τὸ μηχάνημα ἐδόκει Δημοκρίτου τινὸς, ἢ καὶ αὐτοῦ Ἐπικούρου, ἢ Μητροδώρου, ἢ τινὸς ἄλλου, ἀδαμαντίνην ὡσὸς ταῦτα, καὶ τὸ τοιοῦτον τὴν γνώμην ἔχοντος, ὡς ἀπιστῆσαι, καὶ ὅστις δή, εἰκάσαι, καὶ εἰ μὴ σύρειν τὸ πρόσωπον ἐδύνατο, ἐκεῖνο γὰρ ὡεσπεισμένον, ὅτι λέληθεν αὐτὸν ὁ πρόσωπος τῆς μαγγανείας. τοῦ δὲ πᾶν, ψεύδεσθαι ἐστι, ὃ γνῶναι ἀδύνατον. κατ' ὀλίγον δὲ καὶ ἡ Βιθυνία, καὶ ἡ Γαλατία

tum hominum convenarum turbam, qui tumultuentur jam antè spebus referti & erecti: quibus ingressis visa res est, ut parerat, portentosa, videlicet ex modò pusillo serpente, intra paucos dies tam immanem extitisse draconem, humana specie, & insuper mansuetum. Protinus autem ad egressum accelerabantur, & priusquam accuratè esset contemplati, expellebantur ab iis qui novi semper ingrediebantur. Eratque è regione januæ patefactum aliud ostium ad exeundum: cujusmodi ægrotante Alexandro Macedonas in Babylone fecisse ferunt: cùm illi gravissimè affectum ipsum, obsessa regia intueri, & supremùm alloqui cuperent. Atque hoc spectaculi scelestus hic non semel, verùm crebrius exhibuisse dicitur: maximè siqui divites novitii advenissent. Hoc loco, mihi Celse, si verum fateri oportet, æquum est veniam dare Paphlagonibus ac Ponticis illis, crassis & inerudito hominibus, si draconem tangentes delusi sunt. Nam hoc quoque largiebatur Alexander iis qui voluissent: cùm viderent id obscura luce caput nimirum illius nunc aperire, nunc claudere os tanto artificio, ut res planè Democritum aliquem requireret, aut certè Epicurum, Metrodorumve, aut quempiam alium, qui adversus hæc & similia mentem haberet adamantinam, ut non crederet, sed quid res esset, conjiceret: quanquam modum invenire non posset: idque saltem antè persuasum haberet, se modum ignorare præstigiaturæ: cæterùm quicquid id esset falsum esse, ac fieri non posse. Brevi ergo confluxit tum Bithynia, tum Galatia,

λαπίαι, καὶ ἡ Θρᾴκη, συμίξῃ, ἐκόντα τ' ἀπαγγελόντων ὡς τὸ εἰκὸς λέγοιτο, ὡς καὶ γηνόμενον ἴδοι τ' Θεὸν, καὶ ὕστερον ἄψαιτο μετ' ὀλίγον παμμεγάθους αὐτῷ γεγονυῖαν, καὶ τὸ ὡσεὶ σμικρὸν ἀνθρώπῳ ἐοικότα. γραφαί τε ἐπὶ τούτοις, καὶ εἰκόνες, καὶ ξόανα, τὰ μὲν, ὁκ χαλκοῦ, τὰ δ', ἐξ ἀργύρου εἰσιν. καὶ ὄνομά γε τῷ Θεῷ ἐπιτέθειν, Γλύκων γὰρ ἐκαλεῖτο, ἐκ τοῦ ἐμμέτρου καὶ θείου ἀναφάνηναι γὰρ Ἀλέξανδρος,

Εἰμὶ Γλύκων, τρίτον αἷμα Διὸς φάος ἀνθρώποισι.

Καὶ ἐπειδὴ καιρὸς ἦν, ἔδοξε χρῆναι τὰ πάντα ἐμιμήσασθαι, καὶ χρᾶν τοῖς δεομένοις καὶ χρησίζειν παρ' Ἀντιόχου ἔτι ὄντος ἐν Κιλικίᾳ τὸ εὐθύσιμον λαβόντα, καὶ γὰρ καὶ ὁπόσοι μὴ τῶν τοῦ πατρὸς τελευτῶντος Ἀμφιάρεω, καὶ τὰ ὑπὸ Θήβαις ἀφανισμὸν αὐτῷ, ὑπῆσαν δ' οἰκίας, εἰς τὴν Κιλικίαν ἀφικόμενος, ἐχρησίζετο ἐκείνοις τοῖς Κίλιξι τὰ μέλοντα, καὶ δι' ὀβολοῦ ἑνὸς ἑκάστῳ χρησμὸν λαμβάνειν. ἐκέλευεν οὖν τὸ εὐθύσιμον λαβὼν ὁ Ἀλέξανδρος, ἀσαλίζειν πᾶσι τοῖς ἀφικνουμένοις, ὡς μαντεύσοιτο ὁ Θεὸς, ῥητὸν παρασκευήν. ἐκέλευσε δ' ἕκαστον, ὃ βούλοιτ' ἂν, καὶ μάλιστα γράφειν ἐθέλοι, εἰς βιβλίον ἐγγράψασθαι, καὶ ἐγγράψαντα τι, καὶ κατασημήνασθαι κηρῷ, ἢ πηλῷ, ἢ ἄλλῳ τοιούτῳ. αὐτὸς δ' λαβὼν τὰ βιβλία, καὶ εἰς τὸ ἄδυτον παρελθὼν, ἔδη γὰρ ὁ νεὼς ἐγήγερτο, καὶ ἡ σκηνὴ παρεσκεύαστο, καλύπτει ἅπαντα ἑξῆς πάντα τὰ δεδομένα ὑπὸ κάρυκι, καὶ ἀναλόγῳ, καὶ ἀθρόα δὴ Θεῷ ἀναμίξας ἔκαστα, τὸ μὲν βιβλίον ἀποδόσιν ἐποιήσατο ὡς εἶχε, τὴν

tia, & Thracia, eorum qui renunciabant unoquoque, ut fit, affirmante seſe nascentem vidisse Deum, deinde paulo post eundem contrectasse factum jam grandem admodum, vultu etiam homini assimilem. Accedebant ad hæc picturæ, imagines, signa Deum referentia, partim ærea, partim argentea. Postremò nomen etiam inditum: nam Glycon appellatus est: idque jussu divino carmine prodito. Nam sic eloquutus est Alexander,

Ex Iove tertia ſtirps, Glycoſum, ille ſalutifer orbi.

Et cum jam ferret opportunitas, ut cujus rei gratia erat omnia machinatus, scilicet responsa daret petentibus, divinaretque, accepta ansa ab Antilocho qui in Cilicia vatem egerat: nam is quoque post patris Amphiarai obitum, & ipsius apud Thebanos interitum, domo pulsus, atque in Ciliciam profectus, haud incomdè rem gessit, cùm futura prædicens Cilicibus, binos obolos pro singulis responsis acciperet. Inde igitur arrepta ansa prædicit Alexander omnibus qui advenerant, fore ut Deus ipse responsa daret, cujus rei diem certum indicit. Iussit autem ut quisque quod requireret, & maximè discere vellet, id in libello conscriberet, quem consutum, cera vel luto, vel simili re quapiam obsignaret. Ipse verò receptis libellis in adytum ingressus (jam enim extructum erat templum, & apparata cortina) ordine per præconem ac theologum, vocaturus erat eos qui tradidissent: cumque à Deo singula esset edoctus, libellos redditurus, ita ut

ἢ πρὸς αὐτὸ λέγεσθαι, ὑπογεγραμμένῳ πρὸς ἕκαστα, ἀμείβομένου δὲ θεοῦ τὰ δέοντα τοῖς ἐρωτῶσι. ὧν ἦν τὸ μηχάνημα τοῦτο, οὐδεὶ μὲν οἶμαι δῆλον, εἰ δὲ μή ἐστιν ἀπόρρητον εἰπεῖν, καὶ οἷον ἐμοὶ, πρόδηλον, καὶ γνῶναι ῥᾴδιον. τοῖς δὲ ἰδιώταις, καὶ κεκρυζῆσι μεσοῖς τὴν ῥῖνα, περίεργον, καὶ πάντη ἀπίστου ὄμοιον. ἐπενοήσατο γὰρ ποικίλως τὰ σφραγίδια τὰς λύσεις, ἐπιγινώσκειν τε τὰς ἐρωτήσεις ἐφίστας, καὶ τὰ δοκοῦντα πρὸς αὐτὰς ἀπομεμάχθαι. ἅπαξ κατειλήσας αὖθις, καὶ σημηνάμενος, ἀπεδίδου μηδὲν πολλὰ θαυμαζόντων τοῖς λαμβάνουσι. καὶ πολὺ ὧν παρ' αὐτοῖς τὸ, πόθεν γὰρ ἤκουσε, ἃ ἐγὼ πάνυ ἀσφαλῶς σεσημείωμαι, αὐτῷ ἔδοκα ὑπὸ σφραγῖσι δυσμιμήτοις, εἰ μὴ θεός τις ἀληθῶς ὁ πάντα γιγνώσκων ὦν. τίνες δ' ἂν αἱ ἐπίνοιαι, ἴσως ἐρήσῃ με. ἄκουε τοίνυν, ὡς ἔχοις ἐλέγχειν τὰ τοιαῦτα. ἢ πρώτη μὲν ἐκείνη ὦ φίλτατε Κέλσε, βελόνῃ πυρώσας, τὸ ὑπὸ τῷ σφραγῖδι μέρος δὲ κηρῷ ἀλοιφήκει, ἐξηρᾶ. καὶ μὴν τῷ ἀπάγωσιν, τῇ βελόνῃ αὖθις ἐπιχλιάνας τὸ κηρὸν, τὸν τε κάτω ὑπὸ τῷ λίνῳ, καὶ τὸ αὐτῷ τῷ σφραγῖδι ἔχοντα, ῥᾳδίως συνεκόλλα. ἕτερος δὲ τρόπος ὁ ἀλοὺς δὲ λειχμῶν κηλυδέῳ. σκόροδον δὲ τοῦτο ἐστιν ὃ πίτης βηρυτίδος καὶ ἀσφαλτῷ, καὶ λίθῳ δὲ ἀλοφανεῖ πτῷσιμῷ, καὶ κηρῷ, καὶ μαστίχῃ. ὃν γὰρ τούτων ἅπαντων, ἀναπλάσας τὸ κηλύδεον, καὶ θερμήνας πυρὶ, σπάλῃ τῷ σφραγῖδα ἀποχρίσας, ἐπιπάσῃ, καὶ ἀπέματτε τὸν τύπον. εἶτα αὐτίκα ξηρὸν ἐκείνῳ χαμαὶ, λύσεις ῥᾳδίως, καὶ ἀ-

traditi fuerant, obſignatos, ſubſcripto illis reſponſo, pro cujuſque argumento, Deo nimirum reſpondente, quacunque de re quis eſſet ſciſcitatus. Erat autem hic dolus homini, cujuſmodi tu es, aut etiam (ſi modò dicto non eſt invidioſum) cujuſmodi ſum ego, manifeſtarius & cognitu facilis. Verum idiotis, & quibus obſitæ muco eſſent nares, prodigioſum, planeque incredibile quiddam eſſe videbatur. Nam ille varias artes reſignandi ſigilla commentus, quæ quiſque ſciſcitabatur, ea legebat: tum quæ viderentur, ad interrogata reſpondebat. Deinde rurſum complicatos, obſignatoſque libros reddebat, non ſine ſumma admiratione eorum qui recipiebant. Hinc illud apud eos frequens erat: Vnde nam iſte ſcire potuiſſet, quæ ego illi tradidi, ſignis imitatu difficilibus obſignata tutò admodum, niſi quiſpiam eſſet Deus qui omnia revera noſſet? Forſitan igitur quæres ex me quænam ſint artes iſtæ. Accipe, quò videlicet impoſturas ejuſmodi deprehendere queas. Prima hæc erat Celſe chariſſime. Eam ceræ partem quæ ſigillo ſubeſt acu candefacta liquefactam diducebat: tum ubi legiſſet, ceram acu rurſum calefactam, eam quæ infra filo ſuberat, quæque ſigillum ipſum tenebat, facilè coagmentabat. Porrò ſecundus modus conſtat per id, quod collyrium vocant. Conficitur ex pice Beryttia, bitumine, & perſpicuo lapide trito, cera, & maſtiche. Confectum igitur ex his omnibus collyrium, igni calfactum, inuncto priùs axungia ſuilla ſigno, applicabat, ac ſymboli figuram excipiebat. Tum eo protinus exſiccato, commodè reſignabat libellos, quos cùm perlegiſſet, impo-

ναγκὰς, ἐπιθεὶς τὸ κηρὸν, ἀνιστᾷ, ὥσπερ ὁ λίθος τὸν αὐτὸν σφραγῖδα ἐν μόλυβδῳ τῇ χρυσῷ ἐοικυῖαν. τρίτον ἄλλο ποῦ τούτοις ἄκουσον. πρὸν γὰρ εἰς κηρὸν ἐμβαλεῖν, ἢ κηρῷ τὰ βιβλία, καὶ κηρὸν ὁ τοῦτο ποιήσας ἐπ' ὑγροῦ ὄντος, ἐπιτίθη τῇ σφραγῖδι. καὶ ἀφελὼν, αὐτίκα ἢ ξηρὸν γίγνεται, καὶ κίρκῳ, μᾶλλον ἢ σιδήρῳ παγώτερον, τοῦτο δὴ ἐχρῆτο ποτὲ τῷ τύπῳ. ἔτι ἢ καὶ ἄλλα πολλὰ πρὸς τοῦτο ἐπινενοημένα, ὧν οὐκ ἀναγκαῖον μεμνῆσθαι ἁπάντων, ὡς μὴ ἀπειρόκαλοι εἶναι δοκῶμεν, καὶ μάλιστα σοί, ὃ εἰς καὶ μάλιστα σωφρονεῖς, καλλίστοις τε ἅμα, καὶ ὠφελιμωτάτοις συγγράμμασι, καὶ δυναμένοις σωφρονίζειν τοὺς ἐντυγχάνοντας, ἐμοιγε δοκεῖν ἐμέλησε, καὶ πολλῷ τούτων πλείονα. ἔχρῃ δὲ, καὶ ἐθέλοντι, πολλῇ τῇ σωφροσύνῃ ἐντεῦθεν χωρεῖν, καὶ τὸ εἰκὸς τῇ ἐπινοίᾳ ἀφομοιοῦσθαι, θεῖς μὲ, λοξὰ, καὶ ἀμφίβολα πρὸς τὰς ἐρωτήσεις ἀποκρινόμενον. θεῖς ἢ, καὶ πάνυ σοφῇ. χρησμῳδικὸν γὰρ καὶ τοῦτο αὐτῷ ἐδόκει. τοὺς ἢ, ἀπίτρεπτον, ἢ πεῖτρεπτον, ὡς ἄμεινον ἔδοξεν αὐτῷ εἰκάζοντα. τοῖς ἢ, ἀφροσύνας πεῖλεγε, καὶ ἀλγεῖτας, εἰδὼς ὅσῳ τὸ χρῆν ἧττον, πολλὰ καὶ χρήσιμα φάρμακα. μάλιστα ἢ ἐδοκίμαζε παρ' αὐτοῦ αἰ κυτρίδες, ἀκόπτου τι ὄσμης πεπλασμένον, ὃν λίπους ἀρκείου σωτηθεισμένον. τὰς μὲν ἐλπίδας, καὶ σωτηρίας, καὶ κλήρους ἀφθόνους, εἰσαεῖ θεὸς ἀεὶ ἀποδίδωσι, σωσθεὶς ὅτι ἔσχε πάντα ὁπόταν ἐθελήσω ἐγὼ, καὶ Ἀλέξανδρος ὁ σοφήτης μου δεηθῇ, καὶ ὕξηται ὑ-

posita cera, idem sigillum ad archetypi similitudinem scitè effictum, tanquam ex lapide reformabat. Tertiam aliam rationem præter has accipe. Calce in gluten quo libros agglutinant injecta, atque ex his veluti cera confecta, mollem adhuc eam sigillo admovebat, statimque detrahebat. Nam illicò siccescit, adeò ut cornu, vel potiùs ferro reddatur solidius. Hac ad imprimendum signum uti consueverat. Alia præterea multa ad id illi sunt excogitata, quorum omnium meminisse non necesse est, ne ineptus videar, maximè cùm in his quos de magorum artibus conscripsisti commentariis tum pulcherrimis, tum utilissimis, quique modestos reddere queant lectores, abundè multa retuleris, & his multo copiosiora. Reddebat igitur oracula & divinabat non mediocri ad eam rem utens ingenio, arteque negocium reddens probabilius: dum aliis obliqua quædam & ambigua, aliis penitus obscura respondebat ad ea quæ proponebantur. Quandoquidem & hoc oraculis ille convenire judicabat. Alios dehortabatur, alios adhortabatur, prout sibi magis conducere conjectasset. Nonnullis remedia morborum, vitæque rationes præscribebat, cùm sciret, ut initio diximus, complura atque efficacia pharmaca. Maximè autem ab ipso probabantur Cytmides, remedii contra lassitudinem, adipe suillo confecti, confictum nomen. Porrò spes, rerumque profectus, & hæreditatum obventus semper in aliud tempus rejiciebat, hoc addens, Cuncta hæc tum obtingent quum volam, quumque meus vates Alexander me rogabit, proque vobis vota

πὸρ ὑμῶν. ἐπίπαν δ' ἢ μιᾶς ἑφ' ἑκάστῳ χρησμὸς, δραχμὴ, καὶ ὀβολοὶ δύο. μὴ μικρὸν οἰηθεὶς ὦ ἑταῖρε, μηδ' ὀλίγον χαλκοῦν τὸ πρᾶγμα τοῦτο, ἀλλ' εἰς ἑπτὰ, καὶ ὀκτὼ μυριάδας ἑκάστου ἔτους ἥκοντα, ἀνὰ δέκα, καὶ πεντεκαίδεκα χρησμοὺς τῶν ἀνθρώπων ὑπὸ ἀπληστίας ἀπαιδεύτου. λαμβάνων δ', τὸν αὐτὸν ἑκάστοτε μόνον ὑφ' ἑνὸς πλοῦτον ἀποθησαυρίζειν, ἀλλὰ πολλοὺς ἤδη περὶ αὐτὸν ἔχων συνεργοὺς, καὶ ὑπηρέτας, καὶ μαθητὰς, καὶ χρησμῳφύλακας, καὶ ὑπογραφέας, καὶ ἐπισφραγιστὰς, καὶ ἐξηγητὰς, ἅπαντα ἔνδεμα ἑκάστῳ τὰ κατ' ἀξίαν. ἤδη δέ τινας καὶ ἐπὶ τοῦ ἀποδύτου ἐξέπεμπε, φήμας ἐμπορίσασθαι τοῖς ἔθνεσιν ὑπὲρ δ' μυριάδι, καὶ διηγησομένους, ὡς ἀφίκοιτο, καὶ ἀνδρῶν ἀφανίσαι, καὶ κλέψαι, καὶ λῃστὰς ἐλεγξοι, καὶ δαίμονας ἀνορύξαι παρόντας, καὶ νοσοῦντας ἰάσασθαι. οὗτος δ' καὶ ἤδη ἀποθανόντας, ἀναστήσειε. θρόμος δὲ καὶ ὠθισμὸς ἀπάντων ἦν ἐπὶ τοῦτον, καὶ θυσίαι, καὶ ἀναθήματα, καὶ διαλύσεις τῆς προφήτου, καὶ μαθητῆ δ' Θεοῦ. καὶ γὰρ ὧδέ ὑπ' αὐτοῦ ἐξέπεσεν ὁ χρησμός,

Τιμήσας κέλομαι δ' ἐμὸν θεράποντα προφήτην.
Οὐ γάρ μοι κτεάνων μέλει ἄσσα, ἀλλ' ὑποφήτης.

Ἐπὶ δ' ἤδη πολλοὶ τῶν ἐχόντων, ὥσπερ ἐκ μέθης βαθείας ἀναφέροντες, σωφρονίζειν ἐπ' αὐτὸν, καὶ μάλιστα ὅσοι Ἐπικούρου ἐπαίοντι ἦσαν, καὶ τὰ πολλὰ πάντων ἐπιφέροντα πρῶτα ἡ πᾶσιν μαγγανεία, καὶ συσκιάσαι δ' δεδύνητο, σκιερά φόβητρόν τι ἐπ' αὐτοῖς, λέγων, ἀθέων ἐμπεπλῆχθαι, καὶ Χριστιανῶν

faciet. Merces erat unicuique responso præstituta, nempe drachma cum obolis duobus. Ne verò pusillum & exiguum fuisse putes amice, hunc quæstum, cum in annos singulos septem aut octoginta millia congereret, hominibus usque adeò avidis ut singuli decem, vel quindecim rogationes traderent. Cæterum iis quæ accipiebat, non utebatur, solus, nec ad congerendas in thesaurum opes reponebat: sed multos secum habebat adjutores, ministros, exploratores, tum qui versibus oracula conderent, tum qui responsa servarent, qui subscriberent, qui obsignarent, qui interpretarentur, quorum unicuique pro merito lucrum impartiebat. Iam & emissarios aliquos in regiones alienas emandarat, qui oraculi famam in gentes inferrent, affirmarentque ipsum prædicere, invenire fugitivos, fures ac prædones indicare, thesauros effodiendos ostendere, ægrotos curare, quosdam etiam vita defunctos in vitam revocare. Vndiquaque igitur cum conflictatione concurrebatur: victimæ, donaria, duplicatæ vestes prophetæ discipuloque Dei offerebantur. Iam enim & tale quoddam oraculum exierat,

Muneribus decorare meum vatem, atque ministrum,
Præcipio: nec opum mihi cura, at maxima vatis.

Verum ubi jam plerique prudentes homines, velut ex alta ebrietate emergentes, in ipsum conspirassent, maximè Epicuri sectatores: & in urbibus omnis præstigiatura, fictusque fabulæ apparatus deprehenderetur, quendam ipsis terrorem incutit, dicens, impiis, & Christianis impleri

Pon-

τ̃ Πόντου. οἱ περὶ αὐτὸν πλησίον τὰ κάκιστα βλασφημοῦντες. ὃς σπίλοις λίθοις ἐλαύνειν, ἢ γε ἐθέλοντι ἵλεων ἔχειν τ̃ Θεόν. περὶ δ̃ Ἐπικούρου, καὶ τοιοῦτόν τινα χρησμὸν ἀπεφθέγξατο. ἐρομένῳ γάρ τινι τ̃ πάλαι ἐν ἄδου Ἐπίκουρος, μολυβδαίναις ἔφη ἔχων πέδαις, ἐν βορβόρῳ κάθηται, εἶτα γαυριζεις εἰ ἐπὶ μέγα ἦρθη τὸ χρηστήριον, ὁρῶν τὰς ἐρωτήσεις τ̃ εἰσιόντων σωφρονεῖς, καὶ πεπαιδευμένας, ὅλως δ̃, ἀσπούδας, καὶ ἀκέρυκτος αὐτ̃ ὁ πόλεμος ἐστὶς Ἐπίκουρον. μάλα εἰκότως. τίνι γὰρ ἄλλῳ δικαιότερον εἰσιοπολεμεῖ γῆς ἀνθρώπος, καὶ πρᾶτιστα φίλος, ἀληθείᾳ δ̃ ἔχθιστος, ἢ Ἐπίκουρος, ἀνδρὶ τὰ φύσιν τ̃ πραγμάτων κατειληφότι, καὶ μόνῳ τῶν ἐν αὐτοῖς ἀληθείαν εἰδότι; οἱ μὲν γὰρ ἀμφὶ τ̃ Πλάτωνα, καὶ Χρύσιππον, καὶ Πυθαγόραν, φίλοι. καὶ εἰρήνη βαθεῖα ἐστὶς ἐκείνους. ὁ δὲ ἄπιστος Ἐπίκουρος. ὅτου γὰρ αὐτὸν ἀνόμαζεν. ἔχθιστος. δικαίως φάσκων τοῦτο ἐν γέλωτι ἐ παιδιᾷ πεῖσθαι. διὸ ἐ τῶν Ἀμαστρίων ἐμίσει μάλιστα τ̃ ποντικῶν πόλεων, ὅτι ἠπίστατο τοὺς περὶ Λίκωνα, καὶ ἄλλους ὁμοίους αὐτοῖς, πολλοὺς ὄντας ἐν τῇ πόλει. οὐδὲ ἐχρησμῴδησε ποτὲ τοῖς Ἀμαστριανοῖς οὐδενί. ὑπότε δ̃ ἐ ἐτόλμησεν ἀδελφῷ συγκλητικῷ χρησμῳδῆσαι, καὶ ζηλώσεις ἀκαλλαξεν, οὐκ οἶδ' ὅτ' αὐτὸς πλάσασθαι χρησμὸν δέξιον, ὅτε τ̃ ποιῆσαι πρὸς ταχέως αὐτ̃ δυνησόμενον. μεμφομένῳ γὰρ αὐτ̃ τομάχου ὀδύνῃ, προσάξας βυλόμενος

Pontum: à quibus audacter maledictis pessimis impeteretur. Quos jussit lapidibus expellerent: si Deum habere propitium vellent. Porrò de Epicuro, hujusmodi prodidit oraculum. Scisitanti cuipiam quid ageret apud inferos Epicurus: plumbeis, inquit compedibus vinctus, in cœno sedet. Et adhuc miraris si magnopere crevit oraculi celebritas, cùm videas interrogationes adeuntium, quàm sint prudentes, quamque eruditæ? Omnino autem sævum & implacabile cum Epicuro illi erat bellum, idque jure optimo. Nam cum quo tandem justius bellum gerat, homo prætigiator, portentorum amans, verique inimicissimus, quàm cum Epicuro qui rerum naturam perspexit, quique solus quid iis veri insit, apprimè novit? Verùm Platonis, Chrysippi, & Pythagoræ amicus erat, altamque cum illis pacem colebat. At intractabilis ille Epicurus (sic enim eum nominabat) erat illi plurimum invisus, nec immerito, quippe qui hæc omnia ridicula & ludicra duceret. Quam ob causam inter urbes Ponticas Amastrim in primis oderat: quoniam sciebat eos qui cum Lepido erant, aliosque his consimiles, complures in urbe versari. Nec unquam Amastriano cuiquam oraculum reddidit: quin ubi conaretur fratri Proconsulis respondere, deridiculè discessit, cum nec ipse inveniret quemadmodum idoneum oraculum fingeret, nec haberet qui sibi in tempore posset componere. Nam cùm illi de stomachi dolore conquerenti, vellet præscribere, uti suillum pedem cum

1 Καὶ μόνῳ τῶν ἐν αὐτοῖς ἀληθείαν εἰδότι] Petronius: *Ipse pater veri, doctis Epicurus in bestis.* Plura testimonia congessit ad Laërtii Epicurum. *Menagius.*

1 Μάλα-

ὄπιον πέδα μὴ μελάχης ἐκδυσαμένου ἐδίδου, ὅπως ἔφη,

[1] Μάλβακα χειρεῖον ἱερῇ κυμίνδι σιπύδι.

Πολλάκις μὲν οὖν ὡς εἶπον, ἔδειξε τὸν δράκοντα τοῖς δεομένοις, οὐχ ὅλον, ἀλλὰ τὸν ὄφιν μάλιστα δὲ τὸ ἄκρον σῶμα ὡς ἐπιδεικνύς, τὴν κεφαλὴν δή, ὑπὸ κόλπῳ αἰῶρον φυλάττων. ἐπαλήσας δὲ καὶ μείζονος ἀκροάσεως τὸ πλῆθος, ὑπισχνεῖτο δὲ λαλήσειν παρέξειν τὸν Θεὸν αὐτὸν, ἄνδρα ὑποφήτην χρησμῳδοῦντα. εἶτα δὲ χαλκοῦς μαγικὸν ἀρτηρίας συνάψας, καὶ ἅμα τὴν κεφαλὴν ἐκείνης τῷ μεμηχανευμένῳ ὡς ὁμοιότατα διείρας, ἄκρον που ἔξωθεν ἐμβιβάσας, ἀπεκρίνετο ὡς τοῖς ἐρωτήσεσι τὸ φωνῆς ἅμα ἐξ ὀθονίου ἐκείνου Ἀσκληπιῷ πεποιημένης. ἐκαλεῖτο δὲ οἱ χρησμοὶ ὅτοι, αὐτόφωνοι. καὶ ἐκ πάσαι ἐδίδοντο, οὐδὲ ἀνέδην, ἀλλὰ τοῖς δώροις φόροις, καὶ πλουσίοις, καὶ μεγαλοδώροις. [2] ὁ γὰρ Σεβηριανὸς δοθεὶς ὑπὲρ τῆς Ἀρμενίας ἐπόδου, τὸ αὐτόφωνον καὶ αὐτὸς ἐλθὼν. παρεπέπαν γὰρ αὐτὸν ἐπὶ τὴν ἐπόδολὴν, ὅπως ἔφη,

cum malva præparatum ederet, hunc in modum ait,

Malvaca porcorum ſacra cuminato Sipydno.

Sæpe quidem, ut dixi, oſtendit draconem iis qui vellent, non totum, ſed caudam potiſſimùm, & reliquum corpus prætendens, caput ne videretur abditum in ſinu ſervabat. Cumque magis attonitam vellet reddere multitudinem pollicitus eſt ſeſe exhibiturum ipſum Deum loquentem, ac fine interprete reſponſa dantem. Deinde non magno negotio gruum arteriis contextis, & per illud arte aſſimilatum caput inſertis, alio quopiam per has foris intonante, ad interrogata reſpondebat, voce per Æſculapium illum linteo confectum ad aures promanante: quæ reſponſa ipſius voce reddita vocabantur: neque quibuſlibet, neque paſſim dabantur: verùm ſplendidis, opulentis, ac munificis. Itaque quod Severiano redditum eſt, ſuper expeditione in Armeniam ſuſcipienda, erat ex Autophonis. Adhortans enim illum ad regionis illius invaſionem, ſic ait,

Par-

1 Μάλβακα] A malva Latino, μάλβα, μαλβανὶς, μαλβάκ. Menagius.

2 Ὁ γὰρ Σεβηριανὸς δοθεὶς ὑπὲρ τῆς Ἀρμενίας ἐπόδου] Num de Severiano intelligendum illo, qui ab Hadriano nonagenarius cæſus fuit, de quo Dio in Hadriano: non puto. Nam ſub Trajano floruit ante ejus impoſtoris tempora, & hic paulo poſt Gallus Κελτὸς dicitur, & mortuus eſt, ut videtur, in ea expeditione, ut videtur innuere paucis lineis inferius: ἐπειδὴ παθεῖς ὁ ἀλίσκομαι ἐκεῖνος Κελτὸς εἰσίζαλε, ἐπλλαξεν, αὐτῇ γραπτὰ ὑπὸ τῷ Ὀθρυάδι καταλεπτ. Nam hæ voces ἐπίλαξεν καταλοπὴς, non mihi videntur aliter poſſe intelligi, quam de ejus clade & morte; hanc autem expeditionem nullus, quod ſciam, antiquorum memoravit, niſi forte aliquid muſſitavit de ea Capitolinus in Vero, & Dio in Marco, qui ut puto, de eo negotio pluribus tractaverat, quæ ſuppreſſit Xiphilinus, & de hac expeditione intelligenda ſunt hæc Capitolini verba de Vero imperatore: *Nam cum interfecto legato, caſis legionibus, Syriis deſectionem cogitantibus orientem vaſtaretur, ille in Apulia venabatur & apud Corinthum & Athenas inter Symphonias & cantica navigabat — duces autem confecerunt Parthicum bellum Statius Priſcus & Avidius Caſſius & Martius Verus* [per] *quadriennium. Ita ut Babylonem & Mediam per venirent, & Armeniam vindicarent.* Tempus concordat, & Armenia vindicata

Πάρθυς, Ἀρμένιός τε, θοὰ νῦν δυσὶ δαμάσσας,
Νεῖσῃ τε Ῥώμῃ, καὶ Θύμβριδος ἀγλαὸν ὕδωρ,
Στέμμα φέρων πορφύρεον, μετὰ γυμνὸν ἀκόντιστα.

Parthis, Armeniisque citato
Marte subactis,
Romam urbem repetes, & claram
Tybridis undas.
Vertice serta gerens radiis distincta serenis.

Εἶτ' ἐπειδὴ πεσὼν ὁ ἡλίθιος ἐκεῖνος Κελτὸς, εἰσέβαλε, καὶ ἀπήλαυνεν, αὐτῷ γραπτὰ νῦν δὴ Ὀθρυάδι κομιζόμενα. τάδε μὲν δὴ χρησμὸν ἐξαιρεῖ ἐκ τῶν ὑπομνημάτων, ἐπῆσαν δ' ἄλλοι αὐτῷ,

Deinde posteaquam vecors ille Gallus, incursione facta, cum exercitu ab Othryade fuisset cæsus, hoc oraculum sustulit à monumentis, aliudque ejus in locum substituit hujusmodi.

Μὴ σύγ' ἐπ' Ἀρμένιος ἐλάαν στρατόν. οὐ γὰρ ἄμεινον,
Μή σοι ἡλυχίτην ἀνὴρ τύξῃ ἀπὸ λυγρόν
Πότμον ἐπισπεῖσις, πωύσῃ βιότοιο, φάος τε.

Agmen in Armenios ne duc: neque enim expedit istud.
Ne tibi fœmineis vir amictus vestibus, arcu
Exitium immittat, vitaque ac lumine privet.

Καὶ γὰρ αὖ καὶ τοῦτο σοφώτερον ἐπεπόνητο, τοὺς μεθαρμονίους χρησμοὺς ἐπὶ θεραπείᾳ τοῦ κακῶς πεπτωκότος ἐπισκευάσαι, καὶ ἀποτετυγμένον. πολλάκις γὰρ τοῖς μὲν νοσοῦσι, ὡς τὸ πλούτῳ, ὑγίειαν ἐπηγγέλλετο. ἀποθνῄσκουσι δὲ, χρησμὸς ἄλλος ἐτοίμως ἐπὶ παλινῳδίαν,

Siquidem & hoc callidissimè commentus fuerat, ut priora oracula quæ perperam, maleque evenissent, posterioribus emendaret. Sæpius enim ægrotis priusquam morerentur prædixerat fore ut convalescerent: quibus morientibus alterum oraculum illicò paratum erat, quod superiori diversa caneret,

Μηκέτι δίζησαι νόσοις λυγρῆς ἀπαρωγήν.
Πότμος γὰρ πρόφατος, οὐδ' ἀλύειν σοι.

Posthac desino opem lethali quærere morbo.
Mors etenim manifesta, nec evitare licebit.

Εἰδὼς δὲ τὸν ἐν Κλάρῳ, καὶ Διδύμοις, καὶ Μαλλῷ, καὶ αὐτὸς ἐδοκιμεῖτο ἐπὶ τῇ ὁμοίᾳ μαντικῇ τυγχάνων, φίλους αὐτὸς ἐποιεῖτο, πολλοὺς τε πρεσβεύοντας πέμπων ἐπ' αὐτὸν, λέγων,

Porrò cùm non ignoraret, qui in Claro, ac Didymis, Malloque responsa dabant, ipsos quoque hujusmodi quadam arte divinandi celebres haberi, eos sibi reddebat amicos missis ad eos plerisque consultoribus, his verbis,

Nunc

cata eam fuisse Romanis ablatam antea innuit. Ex hoc igitur Luciani loco illustratur Capitolinus, & nomen legati adjiciendum, qui fuit Severianus Celta, & nomen ducis Persarum Othryades, quod tamen Græcum sonat: & non dubito aliter apud Persas expressum fuisse, sed mos fuit Græcorum omnia barbara nomina ad suum sonum accommodare. *Palm.*

I Σε-

Εἰς Κλάρον ἴεσο νῦν, τὴν σὴν πατρὸς ὡς ἔπ' ἀκοήν.

καὶ πάλιν,

Βεγχρίδιον ἀδύτοισι παλάξεο, καὶ κλῦε χρησμῶν.

καὶ αὖθις,

Εἰς Μαλλὸν χρεῖ, Ἀμφιλόχοιο μαθησόμενος τὰ ἄνακτος.

Ταῦτα μὲν οὖν τὰ ἔνδον τῆς ὁρμῆς μέχρι τῆς Ἰωνίας, καὶ Κιλικίας, καὶ Παφλαγονίας, καὶ Γαλατίας. ὡς δὲ καὶ εἰς τὴν Ἰταλίαν διεφοίτησε καὶ μαντεῖα τὰ κλεινὰ, καὶ εἰς τὴν Ῥωμαίων πόλιν ἐπέστειλεν, ἅπαντες ἴσασιν ὅσοι τις ἐκ πάσης ἀκοῆς ἐπείγεσθε, οἱ μὲν, αὐτοὶ ἰόντες, οἱ δὲ πέμποντες. καὶ μάλιστα οἱ δυνατώτατοι, καὶ μέγιστον ἀξίωμα ἐν τῇ πόλει ἔχοντες. ὧν ἐπικρατέστατος καὶ πρωτοφανέστατος ἐγένετο Ῥουτιλιανὸς, ἀνὴρ τὰ μὲν ἄλλα, καλὸς, ἐκ ἀγαθὸς, καὶ τὸ πολλοῦ λόγου ἄξιον Ῥωμαϊκῆς ἐξηπισμένος. τὰ δὲ περὶ τοὺς Θεοὺς, πάνυ νεανίσκων, καὶ ἀλλόκοτα περὶ αὐτῶν πεπιστευκὼς, εἰ μόνον ἀληλιμμένον ἦν λίθον, ἢ ἐστεφανωμένον θαυμάσειε, προσκυνῆσαι ἀεὶ, καὶ προσευχῶν, καὶ ἐπὶ πολὺ παρεισὼς, καὶ δεόμενος, καὶ τἀγαθὰ παρ' αὐτῶν αἰτῶν. οὕτω τοίνυν ἀκόσμως τὰ περὶ θεῶν χρησμῳδῶν, μικρὰ μὲν ἐδίωτεν ἀφεὶς τὴν ἐγκεχειρισμένην τάξιν, εἰς τὸ τοῦ Ἀβώνου τεῖχος ἀναπτῆναι. ἔπεμπε δ' ἐν ἄλλους ἐπ' ἄλλοις. οἱ δὲ πεμπόμενοι, ἰδιῶται τινες οἰκέται φαδίως ἐξαπατηθέντες, ἐπανήεσαν. τὰ μὲν, ἰδόντες. τὰ δὲ, ὡς ἰδόντες, καὶ ὡς ἀκούσαντες διηγούμενοι, καὶ προσεπιμετρῦντες ἐπ πλείονα τύπον, ὡς σπουδάσειεν εἶναι τῷ δεσπότῃ. ἐξήκιστον γὰρ τὸ ἄθλιον γέροντα, καὶ εἰς μανίαν ἐμπεφυρμένον σοφίσμασι. οἱ δὲ, ὡς ἂν τοῖς πλείστοις καὶ δυνατωτάτοις φίλος ὤν, ἐπέσπευδον. ὁ δὲ, ὡς τοῖς πλείστοις καὶ δυνατωτάτοις φίλος ὤν,

Nunc Claron ito mei vocem patris auditurus.

Et rursus,

Branchidica accedas adyta, atque oracula quaras.

Et iterum,

Mallon abi, Amphilochi quærens oracula vatis.

Et hactenus quidem de iis quæ intra patriæ fines usque ad Ioniam, Ciliciam, Paphlagoniam, Galatiamque designavit. Vt verò & Italiam oraculi fama pervasit, & ad ipsam Romanorum urbem pervenit, nemo non eò certatim properabat: alii ibant ipsi, alii mittebant, potissimum hi qui potentia, & authoritate plurimùm in Repub. pollebant: quorum princeps caputque fuit Rutillianus, vir aliàs quidem honestus ac probus, tum compluribus in præliis Romanorum spectatæ virtutis: sed qui in his quæ ad Deos pertinent, parum sanè saperet, & de iis absurda crederet: adeò ut ficubi lapidem vel inunctum, vel coronatum conspexisset, continuo procideret, atque adoraret, ac diutiùs advolutus vota faceret, bonaque ab illo peteret. Hic igitur audita oraculi fama, parum abfuit, quin relicto exercitu, quem tenebat, in Aboni murum avolarit. Alios autem post alios eò legabat. Porrò qui mittebantur, imperiti quidam famuli facilè decepti, domum redibant, alia quidem visa, alia verò tanquam visa & audita narrantes, atque his plura accumulantes, quò fierent domino commendatiores. Itaque senem infœlicem iuflammabant, & in vehementem insaniam impellebant. Hic verò, ut qui plurimis, ac potentissimis erat amicus,

περιήγ, τὰ μ̄, διηγούμενος ὡς ἀκούσειε παρ' ἑτέρων. τὰ δ̄, ἃ παρ' αὐτῶ πεσοιθεὶς. ἐσέπλησε δ' ἂν πᾶν πόλιν, καὶ διεσάλευσεν ὅλον, καὶ ἐν τῇ αὐλῇ τὰς πλείστας διεθορύβησεν. οἱ αὐτίκα καὶ αὐτοὶ ἠπείγοντο ἀκοῦσαί τι ἔτι καθ' αὐτούς. ὁ δ̄, τοὺς ἀφικνουμένους φιλοφρόνως ὑποδεχόμενος, ξενίοις τε καὶ δώροις ἄλλοις ἀφθονωτάτοις πολυτελέσιν ἐφαζόμενος αὐτοῖ, ἀπέπεμπεν, οὐκ ἀπαγγελοῦντας, μόνον τὰς ἐρωτήσεις, ἀλλὰ καὶ ὑμνήσοντας τὸν Θεὸν, καὶ προφάσια ὑπὲρ ἧς μαντείας, καὶ αὐτὸς ψευσόμενος. καὶ μηχανᾶταί τι ὁ τρισκατάρατος οὐκ ἄσοφον, οὐδὲ ἧττον πρόσχημα λῃστοῦ ἄξιον. λύει γὰρ τὰ πεπρόμφα βιβλία, καὶ ἀνεγνώσκων εἴ τι δύοι ἀσφαλὲς, καὶ ὑπεκεκινδυνευμένον οὐ ταῖς ἐρωτήσεσι, καπεῖχεν αὐτὸς, καὶ οὐκ ἀπέπεμπεν, ὡς ὑποχειρίους, καὶ μόνους γὰρ δῆλος ἦν τὸ δέον ἔχοντας πεπομφότας, μεμνημένους οἷα λῶ ἐρέσθαι. σωίπη δ̄ οἷα οἶκος τὰς πλουσίας, καὶ μέγα δυναμένους, τὰς φύσεις συνιέναι. ἐλάμβανεν δὲ πολλὰ παρ' ἑκείνων, αἰδόμενον ὅτι αὐτὸς οὐτος ἔχοι τὸ δρᾶσον. βούλομαι δέ σοι καὶ τῶ Ρουτιλιανῶ δοθέντων χρησμῶν σῶσαι εἰπεῖν. συνιέναι γὰρ αὐτὸ περὶ ἧς παιδὸς ὑπὸ πρώτης γυναικὸς παιδείας ἄρρην ἔχοιτο, ὕστερα πρόσχοιτο διδάσκαλον τῶν μαθημάτων αὐτῶ, ἔφη,

Πυθαγόρην, πολέμων τε ἀριδείκετον ἀοιδόν.

Εἶτα μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἧς παιδὸς ἀπαλοῦ, ὁ μ̄, ἠπόρει, καὶ οὐδὲν εἶχε λέγειν τοῖς αἰτιωμένοις, ὡς πόδας ὕστις ἐλλεcus, eos adibat narrans eùm ea quæ à se missis acceperat, tum ea quæ ex sese effinxerat. Quare urbem hic implevit & concitavit: & plerosque ex aulicis expavefecit: qui de suis etiam rebus aliquid audire compulsi sunt. Porrò Alexander advenientes comiter excipiebat, ac xeniis, aliisque magnificis donatos muneribus, ad eum remittebat: hoc agens uti non solùm renuntiarent oracula, verùm etiam Dei laudes canerent, ac portentosa quædam de oracluo, deque ipso mentirentur. Excogitat etiam ter sceleſtus ille quiddam neutiquam insciturn, & ingeniosius quàm ut vulgari latroni conveniat. Etenim resignatis ac perlectis libellis, si quid inveniſſet quod cum interrogantis discrimine ac periculo conjunctum videretur, apud se detinebat, neque remittebat, quò videlicet sibi manciparet, ac solùm non servos redderet ob metum eos qui miserant, quum illis in mentem veniret, quibus de rebus consuluiſſent. Intelligebat autem ut verisimile est, eos qui opibus ac potentia præcellerent, ejusmodi rogationes proponere. Ab his munera quam plurima ferebat, quippe qui non ignorarent sese intra cassès ejus teneri. Libet autem aliquot ex his responsis commemorare, quæ Rutilliano reddidit. Huic scisciranti de filio, ex uxore priore susceptо, jam ad disciplinas maturo, quem præceptorem in literis illi instituendo adhiberet, respondit,

Pythagoram, egregieque canentem prælia vatem.

Deinde paucis post diebus extincto puero, ipse quidem hærebat, nec habebat, quod incusantibus responderet, oraculo videlicet ita re

γμένης ἔ χρησμῶ. ὁ ἢ Ῥητιλλιανὸς αὐτὸς φθάσας ὁ βέλτιστος, ἁπλοῦς τὸν ὑπὲρ ἔ μαντείας, λέγων, τοῦτο αὐτὸ τοῦ θείου ἕνεκα τὸ θεῖον, καὶ δι' αὐτὸ ζῶντα μὴ, κελεύσας μηδένα διδάσκαλον ἐλέσθαι αὐτῷ. Πυθαγόραν ἢ, καὶ Ὅμηρον πάλαι τεθνεῶτας, οἷς εἰκὸς τὸ μειρακίον ἐν ᾅδου νῦν συνεῖναι. τί τοίνυν μέμφεσθαι ἄξιον Ἀλεξάνδρῳ, εἰ τοιούτοις ἀνθρωπίσκοις ἐνιαυτίζοντι ἠξίου; αὖθις ἢ πυνθανομένῳ αὐτῷ τὸν τίνα ψυχὴν διεδέξαιο, ἔφη,

Πρῶτον Πηλείδης ἐγένου. μετὰ τοῦτο, Μίναιδα.

Εἶθ' ὃς νῦν φαίνῃ μὴ σὺ ἔσεσθαι ἁλιὰς ἀκτῆς.

Ζήσεις δ' ἐνδόκιμος ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν λυκάβαντας.

Οὐδ' ἐδεδεμένος τῆς ἀπίθανε μελαγχολήσας, ὑδὲ ἐφιμοίσας τῷ τῆ Θεῆ ὑποχίσιν. καὶ ὅτῳ ὁ χρησμὸς ἦ Αὐτοφόνιν λῷ. ἐφημένῳ ἢ αὐτῷ ποτε ἐ ἐφὶ γάμε, ῥητῶς ἔφη,

Γῆμον Ἀλεξάνδρε τε, σεληναίης τε θύγατρα.

Διεδεδόκει ἢ πάλαι λόγῳ ὡς ἦ θυγατρὸς, ἵν' εἰχεν ὁκ σελήνης αὐτῷ γνωμένης. τῷ δὲ [a] σελήνῳ ἔρωτα ἀλόντα αὐτὸν, καθεύδοντι ποτὲ ἰδοῦσαν, ὥσῤ αὐτῇ ἴδος, κοιμωμένοιν ἐρᾶν ἦ καλῶν. ὅθ' ὑδὲν μελλήσας ὁ συνετώτατος Ῥητιλλιανὸς, δύνῃς ἔπεμπεν ἐπὶ τὸν κόρον, καὶ τὰς γάμους συνετέλε ἐκηκοτότης νυμφίου, καὶ συνῆν, τῷ πενθερῶν σελήνῳ ἑκατόμβας ὅλας ἱλασκόμενον, καὶ ἦ ἐπιφερνίαν εἰς ἐ αὐτὸς οἰόμενον μεγίνειν. ὅθ' ὡς ἅπαξ ἦ ἐν Ἰταλίᾳ re præsenti confutato. At Rutillianus optimus ultrò occupans, defendebat oraculum affirmans Deum portendisse hoc ipsum, cùm jussisset neminem è vivis adolescentulo deligi præceptorem, sed Pythagoram potius, atque Homerum jam olim defunctos, quibuscum credibile esset eum jam versari. Quid igitur Alexandro vitio vertere convenit, si cum homunculis hujusmodi versari optavit? Rursus eidem percontanti cujus tandem animam esset sortitus, ait,

Principio fueras Pelides, deinde Menander.

Deinde is qui nunc es, post fax phœbea futurus.

Octoginta annum, & centum produxeris annos.

At hic septuagenarius ex insania interiit, haud expectato Dei promisso: quanquam hoc quoque oraculum ex Autophonis erat. Eidem etiam aliquando de uxore ducenda percontanti, disertè respondit,

Ducito Alexandronatam, Lunaque puellam.

Siquidem jam olim rumorem disseminarat, filiam quam habebat, è Luna sibi susceptam fuisse, quæ sui amore capta fuisset, quum dormientem aliquando conspexisset: cùm ipsi sit familiare formosos dormientes adamare. Tum Rutillianus vir prudentissimus, nihil cunctatus, protinus accersit puellam, nuptias conficit sexagenarius sponsus, & concumbit, socrum suam stolidis hecatombis Lunam placans: seque ex cœlitibus unum evasisse putans. At hic rem in Italia semel

[a] Σελήνῳ] Hæc de re Suet. Caio. *Bourd.*

[1] Μεῖ-

ἀγαγμένων ἐλάβετο, [1] μείζω ἀεὶ ἐπεισπιπτόν, καὶ πάντα τὰ Ῥωμαίων δρχῆς ἔπεμπε χρησμῳδοῦντας, πᾶσι πόλεσι προλέγων, λοιμὸν, καὶ πυρκαϊὰς φυλάττεσθαι, καὶ σεισμὸν. καὶ ἀσφαλῶς βοηθήσειν ὡς μὴ γένοιτό τι τούτων, αὐτὸς ἐπαγγέλλοιτο αὐτοῖς. ἵνα δή τινα χρησμὸν Αὐτόφωνον ἐκ αὐτοῦ, εἰς ἅπαντα τὰ ἔθνη ἐν τῷ λοιμῷ διεπέμψατο. ἦν δὲ τὸ ἔπος ἓν,

Φοῖβος ἀκερσεκόμης λοιμὸν νεφέλαν ἀπερύκει.

Καὶ τοῦτο μὲν ἰδεῖν τὸ ἔπος παντα χοῦ ἐπὶ τῶν πυλώνων γεγραμμένον, ὡς δὲ λοιμὸν ἀλεξιφάρμακον. τόδε δὲ ἐς τοὐναντίον τοῖς πολίταις περιέστη. καί τινα τύχην αὐτῷ μάλιστα αἱ οἰκίαι ἐπεκαθῆψαν, ἐς τὸ ἔπος ἐπεγεγράπτο. καὶ μή με νομίσῃς τοῦτο λέγειν ὅτι ἐμοὶ τὸ ἔπος ἀπαλλαγὲν, ἀλλὰ τύχῃ τινὶ ὕστερος ἐμένετο. τάχα δ' οἱ πολλοὶ ἐκ καθεστηκότες τῷ εἰκῇ, ἠμέλουν, καὶ ῥᾳθυμήσαντες διῆγον, ὕδατι τῷ χρησμῷ πρὸς τὸν νόσον σεσωπηλάτες, ὡς ἂν ἔχοντες προμαχεῶνας αὐτῶν συλλαβὰς, καὶ τὸ ἀκερσεκόμα Φοῖβον ἀποπαίοντες τὸν λοιμόν. πολύνικος μέντοι ἐν αὐτῇ Ῥώμῃ κατεστήσατο πάνυ πολλοὺς τῶν σεσωσμένων, οἱ τὰς ἐκβύσεις γενόμενοι φθόγγαλλοι αὐτῷ, καὶ τὰς ἐρωτήσεις προεμήνυον, καὶ ὧν μάλιστα ἐφίεντο, ὡς ἔτι μᾶλλον αὐτὸν πρὸς τὰς ἀποκρίσεις, καὶ πρὶν ἔχειν τὰς πεμπομένας καταλαμβάνειν. καὶ πρὸς μὲν τὰς ἐν τῇ Ἰταλίᾳ, τοιοῦτοι καὶ τὰ τοιαῦτα

mel aggressus majora in dies excogitabat, & in omnes Romanæ ditionis partes, qui perferrent oracula, dimittebat: prædicens civitatibus cavendam esse pestilentiam, incendia, terræ motus: se certa remedia traditurum, ne quid horum accideret, pollicebatur. Vnum etiam oraculum Autophonum ipsum pergentes omnes grassantè peste divulgavit, unico carmine comprehensum,

Intonsus nubem pestis depellit Apollo.

Quod carmen videre erat pro foribus ubique scriptum: tanquam adversus pestilentiam remedio futurum. Sed ea res contrarium apud plurimos eventum est sortita. Nam nescio quo casu eæ potissimùm domus inanitæ sunt, quibus carmen erat inscriptum. Neque verò putes me dicere carmen fuisse in causa ut interirent. Quin hoc casu quodam sic accidit, cùm fortè plerique freti carmine, negligentiùs & segniùs vixerint, nihil adversus pestem præter oraculum adhibentes, quasi syllabas pro se pugnantes, & intonum Apollinem telis pestem propellentem haberent. Exploratores etiam ex sua conjuratione quamplurimos Romæ constituerat, qui sibi quæ quisque mente esset indicarent, ac priusquam oraculum adiissent, illi significarent quidnam essent percontaturi, quidque potissimum cuperent, ut priusquam venissent qui mittebantur, ille jam ad respondendum esset paratus. Atque hæc quidem & id genus alia machinamenta, adversus Italicas urbes præ-

1 Μείζω ἀεὶ προσεπιπτόν] Flor. μεῖζον ἀεὶ προσιτόν. Paginas sequentes alibi interpretor. *Bourd.*

προεμηχανῶτο. πλειστῳ τε χαίρε πᾶσα συμίστασις, καὶ δαδουχίας. καὶ ἱεροφαντίας, τριῶν ἐξῆς ἀεὶ πλειμένων ἡμερῶν. καὶ ὅτε μὲ τὴ σωτῆρι, προέρχεσις ἰὼ ὥσπερ Ἀθήνησι, τοιαύτη. εἴ τις ἄθεος, ἢ Χριστιανὸς, ἢ Ἐπικούρειος, ἴτω κατάσκοπος τῶν ἀρχίων, φευγέτω. οἱ δὲ πιστεύοντες τῷ Θεῷ, πλείοσιν τύχοιεν τῆ ἀγαθῆ. εἶτ' εὐθὺς ὁ δεχῆ ἐξέλασις ἐγίνετο. καὶ ὁ μὲ, ἠκούετο λέγων, ἔξω Χριστιανοί. τὸ δὲ πλῆθος ἅπαν ἐπεφώνησε, ἔξω Ἐπικούρειοι. εἶτα λητῶν ἐγίνετο λοχεία, καὶ Ἀπόλλωνος γοναί, καὶ Κορωνίδος γάμος, καὶ Ἀσκληπιὸς ἐπλήτετο. τῇ δὲ τρίτῃ, Γλύκωνος ἐπιφάνεια, καὶ γένεσις τοῦ Θεοῦ. τρίτῃ δὲ ἡμέρᾳ, Ποδαλειρίου τινὸς γάμος, καὶ τῆς μητρὸς Ἀλεξάνδρου γάμος. Δαδοῖς δὲ ἐκαλεῖτο, καὶ δᾳδοῖς δὲ ἐκαίετο. καὶ πλούτιον, σελήνης, καὶ Ἀλεξάνδρου ἔρως. καὶ πλαγιάσῃ δὲ Ῥουτιλιανῇ ἡ γυνὴ, ἐδαδοῦχει δὲ, καὶ ἱεροφαντεῖ ὁ Ἐνδυμίων Ἀλέξανδρος. καὶ ὁ μὲ, καθεύδων δῆθεν, κατέκειτο ἐν τῷ μέσῳ. κατιὼν δὲ ἐπ' αὐτὸν ἐκ τοῦ ὀροφῆς ὡς ἐξ οὐρανοῦ αὐτὸ τὸ σελήνης, Ῥουτιλία τις ὠραιοτάτη, τοῦ Καίσαρος οἰκονόμων τινὸς γυνὴ, ὡς ἀληθῶς ἐρῶσα δὲ Ἀλεξάνδρου, καὶ ἀντερωμένη ὑπ' αὐτοῦ. καὶ ἐν ὀφθαλμοῖς δὲ ὀλεθρίοις ἐκείνου ἀνδρὸς, φιλήματά τε ἐγίνετο ἐν τῷ μέσῳ, καὶ περιπλοκαί. εἰ δὲ μὴ πολλαὶ ἦσαν αἱ δᾳδες, τάχ' ἂν τι ἐκ τοῦ ὑπὸ κόλπου ἐπράτθετο. μικρὸν δὲ, εἰσηλθ πάλιν ἱεροφαντικῶς ἐσκοσμημένος ἐν πολλῇ τῇ σιωπῇ. καὶ αὐτὸς μὲ ἔλεγε μεγάλῃ τῇ φωνῇ, Ἰὴ Γλύκων. ἐπιφέγγετο δὲ αὐ-

præstruxerat. Nam & initiationes quasdam instituerat, tædarum per manus tradendarum gestationes, & sacrorum cæremonias, quæ quidem tribus ex ordine diebus continenter peragerentur. Ac primo quidem die, Athenienſium ritu, denunciatio fiebat hujusmodi. Siquis impius, aut Christianus, aut Epicureus mysteriorum explorator accessit, discedat. Sed qui Deo credunt, fœliciter initientur. Sub hæc protinus exigebantur, illo præeunte ac dicente, Foras pellantur Christiani. Tum multitudo acclamabat universa, Foras pellantur Epicurei. Dehinc Latonæ puerperium agebatur, & Apollinis nativitas, tum Coronidis nuptiæ, demum nascebatur Æsculapius. Secundo die Glyconis ortus, Deique nativitas. Tertius dies Podalirii, & matris Alexandri erant nuptiæ, Qui Dadis appellabatur, à facibus quæ accendebantur. Postremò Lunæ & Alexandri amor, ac nascens Rutilliani conjunx. At verò facem gestabat mysteriaque agebat Endymion Alexander, qui dormiens in medio jacebat: atque in eum è tecti fastigio, tanquam è cœlo, Lunæ vicem agens descendebat, Rutillia quædam formosissima, cujusdam è Cæsareæ domus præfectis uxor, quæ nimirum Alexandrum amabat, & ab illo vicissim amabatur. Tum ob oculos perditissimi illius mariti, oscula in propatulo, & complexus fiebant. Quòd nisi complures tædæ fuissent, forsan nonnihil eorum quæ sub sinu fieri solent, patratum fuisset. Paulo post rursum introibat ornatu sacerdotali, multo cum silentio. Deinde ipse primus clara voce sonabat, Io Glycon. Assonabant

τὴν ἐπακολουθοῦντες ἀμολπίδα δῆθεν, καὶ κήρυκές τινες Παφλαγόνες, καρβατίνας ὑποδεδεμένοι, πολλὴν τὴν σκορόδαλμον ἐρυγγάνοντες, Γ' ὦ Ἀλέξανδρε. πολλάκις δ' ἐν τῇ διαδοχῇ καὶ τοῖς μυστικοῖς σκιρτήμασι γυμνωθεὶς ὁ μηρὸς αὐτοῦ ἐξεπίτηδες, χρυσοῦς διεφάνη, δέρματι ὡς εἰκὸς ἐπιχρύσου περιτεθείς· καὶ ὑπὸ τῶν αὐγῶν τὸ λαμπρὸν ἀπεστίλβοντος. ὥστε ζηλουμένης ποτὲ ζητήσεως δύο περὶ τοῦ μαργαρίτου ὑπὲρ αὐτοῦ, εἴτε Πυθαγόρου ψυχὴν ἔχει μᾶλλον τὸ χρυσοῦν μηρόν, εἴ τι ἄλλο ὁμοῖον αὐτῷ, καὶ τῶν ζήτησιν ταύτην αὐτῷ Ἀλεξάνδρῳ ἐπανενεγκόντων, ὁ βασιλεὺς Γλύκων χρησμῷ ἔλυσε τὴν ἀπορίαν,

Πυθαγόρου ψυχὴ, ποτὲ μὲν φθίνει, ἄλλοτε δ' αὖξει.
Ἡ δὲ σοφίης, δίης φρενὸς ἐστὶ δαπρίξ.
Καί μιν ἐπιμψε πατὴρ ἀγαθῶν ἐπαρωγόν.

καὶ πάλιν,

Εἰς Διὸς εἶσι, Διὸς βληθεῖσα κεραυνῷ.

Περιλέων δὲ πᾶσιν ἀπέχεσθαι παιδὸς συμμιξίας ὡς ἀσεβὲς ὄν, αὐτὸς τοιόνδε τι ὁ γλυπάδας ἐπεχείρησε. τοῖς γὰρ πόλεσι ταῖς Ποντικαῖς, καὶ ταῖς Παφλαγονικαῖς, ἐπήγγελλε θεοπρόπους πέμπειν εἰς τελετὰς, ὑμνήσοντας παρ' αὐτῷ τὸν Θεόν. καὶ ἐδόκιμασθέντας, καὶ προκεκριμένους τοὺς εὐγενεστάτους, καὶ ὡραιοτάτους, καὶ κάλλει διαφέροντας, πεμφθῆναι. ὃς ἐγκλεισάμενος, ὥσπερ ἀγοραστοῖς ἐχρῆτο συγκαθεύδουσι, καὶ παίζειν τρόπον ἐμπαιγνίων. καὶ νόμον ἦν ἐπεποίητο ὑπὲρ τοῦ ὀκτωκαίδεκα ἔτη, μηδένα τῷ αὐτοῦ στόματι δεξιοῦσθαι, μηδὲ φιλεῖν. ἐπεὶ δὲ ἐγένετο ἐτῶν ὀκτωκαίδεκα, ἐκέλευσε τοὺς θεοπρόπους ἐπὶ τὸν βωμὸν ἀναβαίνειν, καὶ τὸν ἐπιτήδειον ἕκαστον ἐκλέγεσθαι. ἐκλεξάμενος δὲ ὁ γλυπάδας τὸν ἑαυτοῦ ἐραστὴν, ἐφίλησε τὸ στόμα. καὶ ἐκ τούτου ἐπὶ τὸν βωμὸν ἀναβαίνοντες οἱ θεοπρόποι, ἐφίλουν ἀλλήλους. ἐπὶ τούτοις ἐθαύμαζον οἱ πολλοὶ τὸν ἄνδρα, ὡς ἐγκρατῆ καὶ σώφρονα. ἐπεὶ δὲ ἐτελεύτησε, τὸν μὲν βωμὸν ἐκεῖνον ἐκάλουν Φιλητὸν, τοὺς δὲ θεοπρόπους Φιλητοὺς, ἀπὸ τοῦ φιλεῖν.

Ἐπεὶ δὲ ἐν τῇ Ἀβώνου τελετῇ ἐπεδείκνυτο τὸν Ἀλέξανδρον ὄφιν ἔχοντα ἐκ τῆς κεφαλῆς ἀνθρωπόμορφον, ἐπεδείκνυτο δὲ καὶ τὸν μηρὸν τὸν χρυσοῦν, ἐπεβούλευσε τῷ ἀνθρώπῳ ὁ Ἐπικούρειος Κοπρέας, ἐπιτιμῶν τῷ ἀνδρὶ ὅτι τὸν ὄφιν ἐπεδείκνυτο, καὶ ὅτι τὸν μηρὸν ἐπεδείκνυτο τὸν χρυσοῦν. ἐπεὶ δὲ ἐπεδείκνυτο καὶ τὸν ὄφιν καὶ τὸν μηρὸν, ἐπεβούλευσε τῷ ἀνθρώπῳ ὁ Ἐπικούρειος Κοπρέας, ἐπιτιμῶν τῷ ἀνδρὶ ὅτι τὸν ὄφιν ἐπεδείκνυτο, καὶ ὅτι τὸν μηρὸν ἐπεδείκνυτο τὸν χρυσοῦν. ἐπεὶ δὲ ἐπεδείκνυτο καὶ τὸν ὄφιν καὶ τὸν μηρὸν, ἐπεβούλευσε τῷ ἀνθρώπῳ ὁ Ἐπικούρειος Κοπρέας, ἐπιτιμῶν τῷ ἀνδρὶ ὅτι τὸν ὄφιν ἐπεδείκνυτο, καὶ ὅτι τὸν μηρὸν ἐπεδείκνυτο τὸν χρυσοῦν.

bant autem egregii cantores, & præcones quidam Paphlagones, carbatinis calceati, plurimum allii nidorem ructantes. Io Alexander. Porrò subinde inter gestandas tædas, atque inter mysticas saltationes, femur illius de industria renudatum, aureum apparebat, pelle ut conjicio, inaurata circundata, & ad tædarum fulgorem relucente. Itaque cum inter duos desipienter sapientes de eo orta esset quæstio utrum ob femur aureum, animam Pythagoræ haberet, an aliam Pythagoricæ illi similem, & hanc controversiam ad ipsum Alexandrum retulissent: rex Glycon oraculo dubium solvit,

Pythagoræ mens emoriturque, oriturque vicissim.
Vatis at est animus divina à mente profectus,
Hunc pater auxilio misit justisque, piisque.

Et rursum.

Tecta Iovis repetit, Iovialifulmine tactus.

Porrò cum denunciaret omnibus, ut à puerorum concubitu abstinerent, ceu re nefaria, vir ille egregius hujusmodi dolum excogitavit. Ponticis ac Paphlagonicis urbibus imperabat, ut tertio quoque anno mitterent oraculorum consultores qui Dei laudes apud se canerent. Et spectatos, selectosque illos, nobilissimos, ætate florentissimos, formaque eximios mitti oportebat. Quibus inclusis perinde ut emptitiis ad libidinem abutebatur, modis omnibus in eos debachari solitus. Præterea legem condiderat nequis major annis octodecim sese admoto ore com-

λήμματα ἀπαράξας, ἀλλὰ τοῖς ἄλλοις ἀσπάζεται τῷ χείρᾳ κύσας, μόνης τὰς ὀφρῦς καταφιλεῖ. καὶ ἐκάλουν αὐτοὶ οἱ ἑταῖροι Ὑ φιλήμονα. τοιαῦτα σεμνύνων, τοῖς ἀνοήτοις διετέλει, γυναιξί τε ἀνίεὶν ἀμφιθείρων, καὶ παισὶ συνών. καὶ ὧ μέγα, καὶ εὔκτὸν ἐκέκτητο, εἴ τῳ γυναικὶ ἀσπάσαιτο, εἰ ὑ ἐκ φιλήμονος ἀξιώσειεν, ἅπαντα τῷ ἀνδρὶ τύχη ᾤετο ἑκάστοις εἰς τὴν οἰκίαν αὐτῆ εἰσρυήσεσθαι. πολλαὶ ὑ ἐκ ἤυχον πεποιεῖσθαι παρ' αὐτῷ, καὶ οἱ ἄνδρες ἐπεμαρτύρων ὅτι ἀληθῶς λέγουσιν. ἐγέλασα δὲ στι ἐκ Δημώνακτος διηγήσασθαι Ὑ Γλύκωνος, καὶ Ὑ Σακέρδωτος, ταῦτ' ἔστιν ἀνδρῶν, οἵτινες τὴν σύνεσιν εἴσῃ λαὸ ἐν ἐρωτήσεσιν. ἀνέγνων ὑ αὐτὸν, χρυσοῖς γράμμασι μεμαμμένον ἐν Τίῳ, ἐν τῇ Ὑ Σακέρδωτος οἰκίᾳ. εἰπὲ γάρ μοι ἴφη ὦ δέσποτα Γλύκων, τίς εἶ. ἐγὼ ἦ δ' ὃς, Ἀσκληπιὸς νέος, ἄλλος παρ' ἐκεῖνον τὸν πρεσβύτερον. πῶς λέγεις; ὁ ἡμῖς ἴσμεν σε τοῦτο γε. πόσα ὑ ἡμῖν ἔτη τῶν ἐμῶν χρησμῶν; τρίτον ἐστὸς τοῖς χιλίοις. εἶπα, ποῖ μεταστήσῃ; εἰς Βάκτρα, καὶ τὴν ἐκεῖ γῆν. δεῖ γὰρ ἁπλαῦσαι κὴ τοὺς βαρβάρους ἐπιδημίας τὴν ἐμῆς. τὰ δ' ἄλλα χρηστήρια, τὰ ἐν Διδύμοις, καὶ τὰ ἐν Κλάρῳ, καὶ τὰ ἐν Δελφοῖς, ἔχουσι τὴν πατρῴαν τὴν ἀπόλλωνος χρησμῳδικὴν, ἡ ψυδεῖς εἰσιν οἱ νῦν σκηπτοῦχοι ἐκεῖ χρησμοί; μηδὲ τοῦτ' ἐξελήσῃς εἰδέναι. ἐγὼ ὑ ἡμις. ἐγὼ ὑ τίς ἔσομαι μὴ τὸ νῦν βίον; κάμηλος. εἶπα, ἵππος. εἶτ' ἄνηρ σοφὸς, καὶ σοφήτης ἐμείων Ἀλεξάνδρου. τοιαῦτα μὲν ὁ Γλύκων τῷ Σακέρδωτι

plecteretur, ne-ve cum basio salutaret: sed reliquis manum duntaxat osculandam porrigens, solis formosis osculum dabat: quibus inde cognomen inditum, ut intra osculum constituti dicerentur. Hunc in modum perpetuo stolidis illudebat, uxores impunè stuprabat, & cum pueris consuescebat. Quin magnum quiddam, omnibusque optandum videbatur, si cujus uxorem vel aspexisset modò. Si quam etiam osculo dignatus fuisset, nemo non prosperam fortunam affatim in suam domum existimabat influxuram. Multæ præterea se ex ipso etiam peperisse gloriabantur, easque verum dicere mariti testabantur. Lubet etiam dialogum tibi referre Glyconis & Sacerdotis, viri cujusdam Tianei, cujus sapientiam cognosces ex iis quæ scisitatus est. Hunc equidem legi aureis literis Tii descriptum, ipsis Sacerdotis in ædibus. Dic mihi, inquit, domine Glycon quisnam es? Sum, ille inquit, novus Æsculapius. Num alius ab illo priore? quid ais? haud fas est ut istud audias. Quot verò annos oracula dando permansurus es? Ad millesimum tertium. Deinde quò demigraturus? Ad Bactra, atque in eas regiones: siquidem oportet etiam barbaros mea præsentia frui. At reliquæ sortes, quæ in Didymis, Claro, Delphisque redduntur, utrum ab authore proficiscuntur Apolline, an vana tunt quæ illic redduntur oracula? Ne istud quidem scire cupiveris, nefas enim. Cæterùm ego quis tandem post hanc vitam futurus sum? Camelus. deinde equus, postea vir sapiens, nec inferior Alexandro vates. Hujusmodi fuit Glyconis cum Sacerdote colloqui-

διελίχθη. ἐπὶ τέλει δ', χρησμὸν ἔμμετρον ἐφθέγξατο, εἰδὼς αὐτὸν Λεπίδῳ ἑπόμενον ὄντα,

Μὴ πίθῃ Λεπίδῳ, ἐπεὶ οἱ λυγρὸς οἶτος ἀπηδεῖ.

Πάνυ γὰρ ἰδιοτρόπως τὸν Ἐπίκουρον, ὡς φασὶν, ἐκεῖνος ἐπῄνει καὶ διεθαύμαζεν. ἔνια γοῦν καὶ τῶν Ἐπικουρείων τολμήσαντα καὶ διελέγχειν αὐτὸν ἐπὶ πολλῶν παρόντων, εἰς κίνδυνον ἠμικρὸν κατέστησεν. ὁ μὲν γὰρ ἀφικόμενος, ἔλεγε μεγάλῃ τῇ φωνῇ, σὺ μάντευε ὦ Ἀλέξανδρε, τὸν δεῖνα παφλαγόνα φόνον μηχανᾶσθαι οἰκείῳ αὐτοῦ τῷ ἡγεμόνι τῆς Γαλατίας, τῷ ἐπὶ χειροτονίᾳ ἀνέπισους, ὡς ἀπεκτονότας τὸν υἱὸν αὐτοῦ ὃν Ἀλεξανδρείᾳ παιδεύεσθαι. ὁ δὲ νεανίσκος, ζῇ, καὶ ἐπανελήλυθε ζῶν μὲν τῷ πατρὶ οἰκείτων ἀπέλεσαν, θηρίοις γὰρ σὺν ἀδικουμένοις. τοιαῦτα δὲ καὶ ἐμηχανῶντο. Ἀναπλέοντος δὲ τοῦ νεανίσκου εἰς Αἴγυπτον ἄχρι τῆς κλύσματος, πλοίου ἀναγομένου, ἐπείσθη καὶ αὐτὸς εἰς Ἰνδίαν πλεῦσαι. καὶπαιδιᾷ πρὸ ἐδεήθησαν, οἱ δυσμενεῖς ἑαυτοῦ οἰκέται αὐτοῦ, αἰτήσαντες ἢ ἐκ τοῦ Νείλου πλοίου διαφθαρῆναι τὸν νεανίσκον, ἢ καὶ τῶν λῃστῶν, πολλοὶ γὰρ ἦσαν τότε, ἁρπαγέντα, ἐπανελήλυθε, ἀπαγγέλλοντες αὐτοῦ τὸν ἀφανισμόν. εἶτα ὁ χρησμὸς

quium. Postremò & oraculum carmine reddidit: cum non ignoraret ipsum esse Lepidi amicum,

Ne pare Lepido, namque huic fatum injiat acerbum.

Etenim ut ante dixi, metuebat Epicurum, ut pote sapientem suis artibus atque impostoris infensum. Itaque ex Epicureis quempiam, ausum multis præsentibus ipsum coarguere, in discrimen non parvum adduxit. Nam is illi magna voce dictum venit. Tu nimirum Alexander Paphlagoni cuidam persuasisti, ut servos suos apud Galatiæ præfectum capitis accerseret, ut qui filium ipsius qui Alexandriæ erudiebatur, occidissent. Atqui vivit adolescens, incolumisque reversus est, famulis supplicio jam affectis, qui tuo impulsu bestiis traditi perierunt. Porrò istiusmodi quiddam acciderat. Cùm adolescentulus in Ægyptum amne adversò navigasset, provecto ad inundationem usque navigio, persuasus etiam est ut in Indiam usque navigaret. Cumque diutius abesset, infœlices illi ipsius ministri, rati vel in Nilo navigantem interiisse adolescentem, vel etiam à latronibus (nam id temporis permulti grassabantur) esse peremptum, reversi sunt domum, renunciantes eum è medio sublatum esse. Deinde proditum oraculum,

1 Ἀναπλέοντος δὲ τοῦ νεανίσκου εἰς Αἴγυπτον ἄχρι τῆς κλύσματος τοῦ ἀναγομένου πλοίου ἀναγομένου | Ita vertit Erasmus. At si Ptolemæum consuluisset l. 4. tab. Afr. 3. didicisset Κλύσμα esse nomen proprium loci in littore maris Rubri, ubi præsidium erat, dicturque enim φρούριον ibi, & ut ex hoc loco conjicio, ubi navigia per Nilum & Ptolemæum fluvium, qui à Trajano renovatus & repurgatus fuerat, adducebantur ἀνάγοντα, & sic navigatio in Indiam fiebat. Idcirco lege cum majuscula Κλύσματος, & verte *usque ad Clysma ad Mari navigio.* Non dubito autem id nomen fuisse à Græcis impositum ei loco Ptolemæis regnantibus ob accessiones maris rubri, quæ illuc penetrabant, & eum locum ἰκλυζον lavabant. Vide quæ notavi ad Strabonem pag. 804. *Palm.*

σμὸς, καὶ ἡ κρίσις δίκη, μεθ' ἣν ἐπὶ τὴν ὁ ναύκτης, διηγούμενος τὸν ἀποδημίαν. ὁ μὲν, ταῦτα ἐλεγεν. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος, ἀγανακτήσας ἐπὶ τῷ ἐλέγχῳ, καὶ μὴ φέρων ὃ ὀνείδους τὸν ἀληθείαν, ἐκέλευε τὰς παρεδρους λίθοις βάλλειν αὐτὸν, ἢ καὶ αὐτὰς ἀναγκῆς ἔσεσθαι, καὶ Ἐπικούρους κληθήσεσθαι. τὸν δὲ, βάλλειν ἐξεκρέμων, Δημόστρατός τις ἐπιδημῶν τῷ Πόντῳ, ἀνὴρ τὰ πολλὰ εὐφυὴς, ἐρύσασθαι δὲ δυνάμενος τὸν ἄνθρωπον, μικρὰ δεῖν καταλιθοβόλητον ἀπὸ δικαίως. τί γὰρ ἔδει μόνον φρονεῖν σὺν τοσούτοις μεμηνόσι, καὶ παραπολαῦσαι τῆς Παφλαγόνων μωρίας; καὶ τὰ μὲν κατ' ἐκεῖνον, τοιαῦτα. εἰ δέ τινι ἀποκεκλεισμένων καὶ πάλιν τῶν χρησμῶν, ἀπὸ μιᾶς δὲ ταύτης δοκιμάζειν ἐμέλλετο, [1] καὶ ἐρομένῳ δὲ κήρυκος εἰ χρασθοι, τῷ δὲ, ἀνέπιτνεν ἔνδοθεν ἐς κόρακας, οὐκ ἐπὶ τοιοῦτον ὕπτε σίγηλος ἐδόκει, ὕπτε πυρὸς, ἢ ὕδατος ἐκφανὴς, ἀλλ' ἔνθεν γῆν ἀπὸ γῆς ἐλαύνεσθαι, ὡς ἀσεβῆ, καὶ ἄθεον, καὶ Ἐπικούρειον, ἥκιστα δὲ ἡ μεγίστη λοιδορία. ἓν γὰρ καὶ μελοποιῆσαι ἐποίησεν ὁ Ἀλέξανδρος. ἐρῶν γὰρ τῆς Ἐπικούρου κυνὸς δέξας, τὸ κάλλιστον ὡς οἶδα τῶν βιβλίων, καὶ κεφαλαιώδες, ἀπέκτεινε τὸν πάντων σοφίας τὰ δίκαια, κομίσας ἐς τὸν ἀγορὰν μέσην, ἔκαυσεν ἐπὶ ξύλων συκίνων, ὡς δῆτα αὐτὸν καταφρονῶν, καὶ τὸν ἀοιδὸν ἐς θάλασσαν ἐξέβαλεν, ἔπ' καὶ χρησμὸν ἐπιφθεγξάμενον,

lum, damnati famuli, post hæc adest adolescens, qui suam peregrinationem enarrat. At Alexander indignatione percitus quòd coargueretur, nec veritatem exprobrationis ferens, eos qui aderant jussit ut lapidibus illum impeterent, alioqui & ipsos impios futuros, atque Epicureos appellandos. Verùm ubi petere cœpissent, Demostratus quidam qui versabatur in Ponto, primus hominem amplexus morti subduxit, propemodum lapidibus obrutum, idque jure optimo. Quid enim attinebat unum inter tot insanientes, sanum esse, atque à Paphlagonum stultitia malum sibi accersere. Et hæc quidem illi evenerunt. Cæterùm advocatis ex oraculorum ordine consultoribus (quod fiebat pridie quàm responsa redderet) præcone rogante an vaticinari vellet, si cuipiam ex adyto respondisset, in malam rem, neque tectum amplius hominem hujusmodi excipiebat, neque ignis aquæve particeps fiebat? verùm erat illi solum aliud alio vertendum, tanquam impio, & Epicureo: quod quidem probrum erat omnium gravissimum. Quare unum quid ridiculum designavit Alexander. Nactus proprias Epicurei opiniones, librum, ut scis, longè pulcherrimum, summatim Epicureæ disciplinæ decreta complectentem, medium in forum deportavit, [2] ac lignis ficulnis exussit, tanquam videlicet authorem ipsum exurens: cineremque in mare projecit, edito insuper eam in rem oraculo,

Edico

1 Καὶ ἐρομένῳ τῷ κήρυκος εἰ χρασθοι, τῷ δὲ ἀνέπιτνεν ἔνδοθεν ἐς κόρακας] Καὶ ἐρομένῳ τοῦ κήρυκος, εἰ χρασθοι; τὸ δὲ ἀνέπιτνεν ἔνδοθεν, ἐς κόρακας. Marc.

2 *Ac lignis ficulnis*] Ex ligno ficulno fumum existere acerrimum ac molestissimum Plut. in Sympos. pernibet. Si quâ igitur ratio Alexandrum Pseudomantem

Πυρπολίσαι κέλομαι δόξας ἀλιτοῖο γέροντος.

Οὐκ οἶδὲς ὁ κρατέρ[illegible] ὅσον ἀγαθὸν τὸ βιβλίον σώσειν τοῖς συντυχοῦσιν ἄμεινον γένοιτο, ὅσην αὐτοῖς εἰρήνην, καὶ ἀπραγμοσύνην, καὶ ἐλευθερίαν συνεργάζεται, δειμάτων μὲ, καὶ φασμάτων, καὶ τερατῶν, ἀπαλλάττον, καὶ ἐλπίδων μοχθηρῶν, καὶ ἀδεήτων ἐπιθυμιῶν, νοῦν δὲ, καὶ ἀλήθειαν ἐντιθεὶς, καὶ καθιστὰς ὡς ἀληθῶς τὰς γνώμας, οὐχ [1] ὑπὸ δαδὶ, καὶ σκίλλῃ, καὶ ταῖς τοιαύταις φλυαρίαις, ἀλλὰ λόγῳ ὀρθῷ, καὶ ἀληθείᾳ, καὶ παῤῥησίᾳ. σὺ δ' ὦ βέλτιστε ἐν τοῖς ἄλλοις ἐν τοῖς μάγοις τόλμημα δεινὸν μιαρὸν ἀνδρὸς ἄκουσον. Ἔχων γὰρ ὀλίγου ἐπὶ βασίλεια, καὶ τὴν αὐλὴν, καὶ τὸ Ῥωμαίων [2] διάδημα πάρεδρον, ἀφῆκε πέμψαι χρησμὸν δὲ ὡς Γερμανίᾳ πολέμου ἀκμάζοντος, ὅτι Θεὸς Μάρκος ἤδη τοῖς Μαρκομάνοις, καὶ Κουάδοις συνεπλέκετο. ἤξιε δ' ὁ χρησμὸς δύο λέοντας ἐμβληθῆναι ζῶντας εἰς τὸν Ἴστρον μὴ πολλῶν δεομένους, καὶ θυσιῶν μεγαλοπρεπῶν. ἄμεινον δ' αὐτὸν εἶπεν τὸ χρησμὸν,

Εἰς δίνας Ἴστροιο διηκοτόμῳ πελεκείῳ,
Εἰμβαλέειν κέλομαι διὸς Κυβέλης θεράποντε,
Θῆρας ὀρεσκῴους, καὶ ὅσα τρέφει Ἰνδικὸς ἀὴρ
Ἄνθεα, καὶ βοτάνας εὐώδεας. αὐτίκα δὴ ἔσται
Νίκη, καὶ μέγα κῦδος, ἅμ' εἰρήνῃ ἐρατεινῇ.

Edico decreta senis comburere caci.

Haud perpenderat sceleſtus ille, quantum is liber commoditatum lectoribus afferret, quantamque ipſis pacem, tranquillitatem, libertatemque pareret, propterea quòd à pavoribus, ſpectris ac prodigiis liberaret, tum ſpes inanes, atque immodicas adimeret cupiditates, mentem ſanam, ac veritatem inderet, planè luſtraret animum, non tæda, & ſcilla, aliiſque id genus nugamentis, imò recta ratione, veritate, ac loquendi libertate. Accipe jam facinus quoddam hominis ſceleratiſſimi, unum inter omnia multò impudentiſſimum. Cùm jam non mediocrem in Regiam, aulamque Cæſaream aditum ſibi patefeciſſet, ingreſſumque ad Rutilianum inter cives celebrem: vigente Germanico bello mittit oraculum, quando divus Marcus cum Marcomanis, & Quadis confligebat. Illo jubebat ut duos leones in Danubium immitterent, cum multis aromatibus, magnificiſque victimis. Sed præſtat ipſum oraculum referre,

Gurgitibus fluvii turgentis ab imbribus Iſtri,
Immiſiſſe duos Cybeles edico miniſtros,
Monte feras alitas: tum quantum alis Indicus aër
Florum atque herbarum bene olentum: moxque futura eſt
Et victoria, pax & amabilis, & decus ingens.

His

tem impulit ut Epicurei κυρίας δίξας ficulnis cremaret lignis, ea (ut opinor) fuit, non ut eum nullius pretii philoſophum judicaret. *Cogn.*

1 Τ'πὸ δαδί] Malè Cod. Angl. ὕδατι. Bourd.

2 Εὐδοκιμοῦντα πάροδον] Hæc deſunt in Flor. Cod. *Idem.*

Γενομένων δ τούτων ὡς ἐφοίτησε, τοὺς μὲ λέοντας σαινομένους εἰς τὴν πολεμίαν, οἱ βάρβαροι ξύλοις καὶ πυρὶ ἀπεσοβοῦντο, ὡς πᾶσας κύνας, ἢ λύκους ξενικούς. αὐτίκα δ τὸ μέχρι τοῦ παυσαι τοῖς ἡμετέροις ἐφάνη, δυσμενῶν πᾶν χειδὲν ἀθρόον ἀπολωλέναι. εἶτα ἠγγέλθη τὰ περὶ Ἀκυλήιαν γενόμενα, καὶ ἡ ἀθροισμικρὸν τὴν πόλεως σώσης ἄλωσις. οὐδ, ὡς τὸ ἀπόβλητος τῷ ἀδελφικῷ σκήνει ἀπόλοιτο, καὶ τὸ δ Κρίσᾳ χρησμῷ ψυχοὺς παρῆκε, νίκῃ μὲ γὰ σημαίνειν τὸν θεὸν, μὴ μέντοι δηλοῦσαι Ῥωμαίων, ἢ τῶν πολεμίων. ἠδὴ δ [1] πολλῶν ἐπιρρέοντων, καὶ τὴν πόλεως αὐτῶν θλιβομένην ὑπὸ δ πλήθους τὸ ἐπὶ τὸ χρησιμεῦον ἀφικνεῖσθαι, καὶ τὰ ἐπιτήδεια λήψεσθαι μὴ ἐχόντος, ἐπινοεῖ τὰς νυκτερινὰς καλεμένας χρησμούς. λαμβάνων γὰ τὰ βιβλία, ἐπικηρύσσετο ὡς ἔφασκεν αὐτοῖς, καὶ ὡς ὄναρ δ δὲ θεὸς ἀνεῖναι ἀπεκρίνετο. ὁ μέντοι σαφεῖς τοὺς πεποιεῖ, ἀλλὰ καὶ ἀμφιβόλους, καὶ ἐπικεχυμένους. καὶ μάλιστα εἴ ποτε ἠπόρησεν ἀναγνόντων τὸ βιβλίον, καταφρασάμενος. ἢ γὰ [2] παρακινδυνεύων τὸ ὑπελθὸν ἄλλως ὑπέγραφε, χρησμοῖς πρέπον καὶ τὸ τοιοῦτον οἰομένῳ. καὶ ἦσαν τινες ἐξηγηταὶ ἐπὶ τούτῳ καθήμενοι, καὶ μισθὸς οὐκ ὀλίγος συλλέγοντες δ παρ' ἐκείνων τοιούτων χρησμῶν ὑπολαμβανόντων ἐπὶ τῇ ἐξηγήσει, ἐκ ἁλυσὶ αὐτῶν. καὶ τοῦτο αὐτῶν τὸ ἔργον ὑπομιμοῦσθαι λῶ. ἐπῆλθε γὰ οἱ ἐξηγηταὶ τῷ

His factis ut præscripserat, leones cùm in regiones hostium enatarent, barbari tanquam canes, peregrinosve lupos, fustibus contexerunt. Tum protinus nostrorum magna strages edita, viginti fermè millibus simul extinctis. Deinde secuta sunt ea quæ in Aquileia contigerunt, quum parum abfuit quin illa urbs caperetur. At is ad id quod evenerat Delphicam illam defensionem, Crœsoque redditum oraculum, frigidè detorsit: dicens deum quidem prædixisse victoriam, haud tamen explicuisse, utrum Romanorum esset futura, an hostium. Tandem cùm jam plurimi confluerent, premereturque civitas eorum multitudine qui ad oraculum ventitabant, neque suppeditandis rebus ad victum necessariis sufficeret, oraculi genus comminiscitur, quod nocturnum appellabatur. Siquidem acceptis libellis indormire se ajebat, & tanquam divinitus in somnio edoctus respondebat: nihil certi tamen, sed ambiguè plerumque ac confusim, maximè siquem libellum accuratiùs obsignatum conspexisset. Nam citra resignandi periculum, quicquid temerè in mentem veniisset, subscribebat: ratus & hoc ipsum convenire oraculis. Erant autem ad id nonnulli constituti interpretes, qui mercedem non exiguam colligebant ab iis qui hujusmodi capiebant oracula, ut ea enarrarent, explicarentque. Atque hoc illorum munus erat conductitium. Nam interpretum quisque talentum Atticum pendebat Alc-

1 Πολλῶν ἐπιρρέοντων] Cod. Anglic. πολλῶν ἐπὶ ἐπολλῶ πιεζούντων, Bourd.
2 Παρακινδυνεύων τὸ ὑπελθὸν] Angl. Cod. παρακίνδυνον τὸ ἐλίθιον. Idem.

Ἀλεξάνδρῳ, πάλαι ποτὲ Ἀττικὴν εἰκάσαντος. εἰστε γὰρ, μήτε ἐρωτήσαντός τινος, μήτε παρόντος, ἀλλ' ἁπλῶς ὅλως οὕτω, ἐχρησμῴδησε πρὸς ἔκπληξιν τῶν ἀνοήτων, οἷον καὶ τοῦτο,

Δίζεαι ὅστις σεῦ ἄλοχον μόλε παῖχα λιλαιῶς,
Καὶ ζυγίην λειχὼν [1] σαλάγῃ κ' ὄμμα,
Δῶλον ἀμησάμενος, τί, δὴ σύ γε παῖζε τέκεσσιν.
Ὥστε γὰρ οἰωνόν. ὀλοὴ οὔθατι σεῦ παρακοίτις,
Ἀντίδοσιν τιμῆσι ὕβριος ἰδίας
Λέκτρων.
Ἀλλ' ἐπὶ σοὶ δὴ φάρμακ' ἀπ' αὐτῶν λυγρὰ πέπυκται,
Ὡς μήτ' εἰσιδέειν, μήτ' ἀνσφάσσαι ἀ πέπεισται.
Εὑρήσεις γὰρ κάπι τοῦ σοῦ λέχεϊ ἀγχόθι τοίχου,
Πρὸς κεφαλῆς, ἣ σὴ θεράπαινα σύνοιδε Καλυψώ.

Τίς οὖν ἂν Δημόκριτος διεταράχθη, ἀκούσας ὀνόματα, καὶ τόπους ἀκριβῶς; εἰ μὴ μετ' ὀλίγον κατέπλευσεν ἂν, συνεὶς τὴν ἐπίνοιαν αὐτῶν. ἀλλὰ καὶ βαρβάροις πολλάκις ἔχρησεν, εἴ τις τῇ πατρίῳ ἐρωτᾷ φωνῇ συρεστὶ, ἢ κελτιστὶ, ἢ ῥᾳδίως ἐξευρίσκων πολὺς ἐπιδημοῦντας ὁμοεθνεῖς τοῖς ἐρωτῶσι. Διὸ τοῦτο καὶ πολὺς ὁ μέσος χρόνος ἦν τοῦ τε δόντος τὴν βιβλίον, καὶ τῆς χρησμῳδίας, ὡς ὁ τοιοῦτος καὶ σχολὴν [2] λύοιντό τε οἱ χρησμοὶ ἀσφαλῶς, καὶ διοικοῖντο οἱ ἱμηνδόσιμοι δυνάμενοι ἥκειν, οἷον καὶ

Alexandro. Nonnunquam etiam cùm neque consuleret, neque missus esset quispiam, imò cùm neque esset hujusmodi quippiam, oraculum edebat ut stultos homines obstupefaceret, quale illud,

Illum quare, tua qui clam te
scandit apud te
Conjugis in thalamum, vultu-
que oculisque decora.
Primigenum, cui tu credebas
omnia, vernam.
Ejus enim florem libasti, hoc
dedecus ille
Nunc tibi compensans, cum con-
juge dormit herili.
Verùm, quid faciant, ne au-
dire, & cernere possis,
Illi lethiferum tibi adornavêre
venenum.
Invenieſque tuo sublecto, tum
prope murum,
Ad caput: est illis tua consci
serva Calypso.

Quis Democritus auditis accuratè nominibus & locis, non commotus fuisset? Verùm cognita eorum arte, illicò despuisset. Quinetiam barbaris non rarò respondit, siquis patria lingua, puta Syriacè vel Gallicè sciscitaretur, quoties difficile erat invenire conterraneos eorum qui rogationem proposuissent. Proinde multum temporis intercedebat inter libelli donationem, & oraculi redditionem, quo videlicet interim per ocium posset & tutò solvere libellos, & nanciſci qui cuncta possent interpretari. Quale

1 Σαλάγῃ κ' ὄμμα] Verbum σαλάγη alibi, credo, non invenitur. Ideo credo id fuisse detestioris notæ, ut sæpe obscœna verba à sola viliore plebe usurpantur. Forte fuit Paphlagonicum & Abonitichitis solis familiare: videtur γὰρ τῶν ἀγαν ἐ σαλάων deduci. *Palm.*

2 Λύοιντο] Angl. *dissolverentur.* Bould.

ὁ τῷ Σκύθῃ δοθεὶς χρησμὸς ἦν. [1] Μόρφι ἐβάργυλις εἰς σκιλὼ χνίγχηρφγκ λείψῃ φάος. [2] ἄλλως πάλιν ἄπι παρὼν, ἄπι ὅλως πὶ ὄλῃ, ἴφη ἄνω μέτρα. ἀναιρέσειν ἐπίστω. ὁ γὰρ πέμψας σε, πύνηκτον τὸν ἔγκτονον Διοκλέους τὸμ ἐργον, λῃστῶν ἀθροιλόντων Μάγνα, καὶ Κέλερος, καὶ Βυβάλα. οἳ κὴ ἤδη δέδεντται ληφθέντες. ὀλίγως ἢ καὶ τὸ ἐμὸν δόξαν ἄκυσον. ἐρομένου μέ εἰ φαλακρὸς εἴην Ἀλέξανδρος, καὶ βιβλία συμμεμιγμένα θέλοντος, καὶ σοφαινῶς, ὑποκρέφεται χρησμὸς νυκτηρινὸς, Σαβαρδαλάχου Μάλαχ Ἄττις ἄλλος ἦν. καὶ πάλιν ἐμοῦ ἐρομένου τὸ δύο βιβλίοις ἀφορῆσι τῷ αὐτῷ ἐρώτησιν, πότερ ἦν Ὅμηρος ὁ ποιητὴς, ἢ ἄλλος καὶ ἄλλος ὀνόματος, τῷ ἐπερῶ μὲ, ὑποκρύψειν ἐξαπατηθεὶς ὑπὸ ἐμοῦ νεανίσκου. ἐρωτηθεὶς γὰρ ἐφ' ὅ, τι ἦκε, θεραπείαν ἔφη αὐτῷ τοῦ ὀδύνου πόδος.

Κυτμίδι σε κέλευω πίλομαι, φροσίλω τίκε Λητοῦς.

Τῷ δ' ἐτέρῳ, ἐπειδὴ κὴ τοῦτο [3] ἠκηκόει, ὡς ἐρομένου δ' πέμψαντος, εἴτε μοι πόλεσιν ἐπ' Ἰταλίαν, εἴτε πεζοπορῆσαι λῷον, ἀπεκρίνατο ὑδὲν πρὸς τὸ Ὅμηρον,

Μὴ σύ γε πόλεμόμενος, πεζὴν ἢ κατ' οἶμον ἔδυνε.

Πολλὰ γὰρ τοιαῦτα κὴ αὐτὸς ἐπι-

Quale fuit hoc oraculum Scythæ cuidam redditum: Morphi ebargulis in umbram chnenchicranc, relinquet lucem. Aliàs rursum cùm nec adesset quispiam, nec omnino tale quid esset, citra carmen elocutus est. Redito unde venisti. Nam qui te misit, à vicino Diocle hodie est interemptus, cùm Magnus, Celer, & Bubalus latrones advenissent, qui comprehensi jam detinentur in vinculis. Nunc etiam accipe pauca quædam quæ mihi ipse respondit. Cùm scisciterer esset-ne calvus Alexander: & libellos accuratè & palam obsignassem: respondsum nocturnum subscribitur, Sarbardalachi Malach Attis alter erat. Rursum cùm diversis libellis eandem rogationem proposuissem, Cujas esset poëta Homerus, idque alio atque alio nomine, alteri quidem subscripsit, à puero meo deceptus, qui interrogatus quorsum veniisset, ut remedium, inquit, petam, adversus lateris dolorem:

Cytmide te jubeo, & Latonæ rore perungi.

Alteri verò, quoniam à me missum consultorem audiverat scisscitantem, utrum mihi in Italiam navi, an pedibus contendere satius esset, respondit, nihil quidem quod ad Homerum attineret,

Carpe viam pedibus, rate ne sulcaveris undas.

Multa id genus adversus ipsum sum

1 Μόρφι] Angl. C. sic habet hanc barbariem, sive, ut ipse alibi dixit δσαφῆ ἐ δσυμα.

Μορφῶ βαργύλω ἰχὲ ἀγχνίχψφάος δι. Bourd.

2 Ἄλλως] Ὅλως Angl. ἄλλα. Idem.

3 Ἠκηκόῃ] Post hanc vocem sic legitur in Angl. Cod. ἐραμένου πῶν ἐ πλοῦσκιτος, Idem.

a Pe-

μηχανησάμενον αὐτῷ, οἷον ἐκεῖνο μίαν ἐρώτησιν ἐπερωτήσας, ἐπιγράψας τῷ βιβλίῳ κῦ τὸ ἴδιον, δ δεῖνα χρησμοῦ ὀκτώ, ψευσάμενός τι ὄνομα, καὶ πεὶς ὀκτὼ δραχμὰς, καὶ τὸ κεκόμμενον ἐπὶ τοῖς τοιούτοις πέμψας. ὁδοῖ, πεισθεὶς τῇ ἀπορπομπῇ δ μισθῷ, καὶ τῇ ἐπιγραφῇ δ βιβλίῳ, ὡς μίαν ἐρώτησιν, ἣν ἦν αὕτη, πότε ἁλώσεται μαγγανεύων Ἀλέξανδρος, ὀκτὼ μοι χρησμοὺς ἐπέμψεν, ἔτι γῆς φασιν, ἔτε ὑρανοῦ ἀπόρρητος, ἀνοήτους ἦ, καὶ δυσνοήτους ἅπαντας. ἄτοπ ὑπεργελάσομαι, κ ὅτι Ρ' τπλιανὸν ἐγὼ ἀπέτρεπον δ γάμου, κ δ πάνυ σπουδαίως ταῖς δ χρησηρίοις ἐλπίσιν, ἐμίσει ὡς τὰ εἰκός, κ ἐχθιστο ἦν. καί ποτ ἐπὶ ἐμὲ ἐρεθίζοντα τῷ Ρ'τπλιανῷ, ἔφη,

Nuctivagis gaudet scortis, spurcoque cubili.

Καὶ ὅλως, ἤχθητο εἰκότως ἦν ἐγώ. κἀπειδὴ εἰσελθόντα με εἰς τὴν πόλιν ἤσθετο, καὶ ἔμαθεν ὡς ἐκεῖνος ἐλαύνω ὁ Λυκιανὸς, ἐπηρόμην ἦ κ φραπώλας δύο, λογχοφόρον, καὶ κοντοφόρον δηλ δ ἡγεμόνος τῆς Καππαδοκίας, φίλων τοτε ὄντων λαβεῖν, ὡς με δηλαπέμψειαν μέχρι ὡς τῶν Γαλατῶν, αὐτίκα μεταπέμπει δεξιὰς πάνυ, καὶ μ πολλῆς φιλοφρονούμενος. ἐλθὼν ἦ ἐγὼ, καταλαμβάνω πολλοὺς περὶ αὐτόν. σωσιπηρόμην ἦ κ τοὺς φραπώλας τύχῃ τινὶ ἀγαθῇ. καὶ ὁ μ, πρὸς ἐμὲ τὴν δεξιὰν, ὥσπερ εἰώθει τοῖς πολλοῖς. ἐγὼ ἦ ὡσφρυς ὡς φιλήσων, δήγματι χρησῷ πάνυ μικρὸν δῖν χαλὴν αὐτῷ ἐποίησα τῶν χειρῶν. οἱ μὲν δὴ παρόντες, ἄγχειν με, καὶ παίειν ἐπεχείρουν. ἐγὼ δὲ ἀντιστραφεὶς, ἐπὶ τὸν ἵππον ἀνεθόρουν, καὶ ἐλαύνων ἀπεφερόμην. ἐκεῖνοι δὲ ἐπεδίωκον μὲν ἐπὶ πολὺ, ἐπεὶ δὲ ἀπέλιπον, ἐβόων ἀπειλοῦντες, καὶ λίθους ἔβαλλον. ἐγὼ δὲ ἐπιστραφεὶς, ἐπεδείκνυον τὴν χεῖρα, καὶ ἐκέλευον ἐσθίειν. ἐπεὶ δὲ ἀπέστησαν

πιεῖν τε, ὡς ἱερόσυλον. καὶ σφόδρα ἦν ἀγανακτήσοντες ὅτι Ἀλέξανδρον αὐτὸν, ἀλλὰ μὴ τὸν προφήτην προσεῖπον. ὁ δὲ, πάνυ ἡδονικῶς καρτερήσας, κατέπαυέ τε αὐτοὺς, καὶ ὑπισχνεῖτο πλοῦτόν με ῥᾳδίως ἐπιδώσειν, καὶ δείξειν τῷ Γλύκωνι τῷ φίλῳ, ὅτι καὶ τοὺς πάνυ τραχυνομένους, φίλους ἀπεργάζεται. καὶ μεταστάντων ἅπαντες, ἐδιηγιολογεῖτο πρός με, λέγων πάνυ μοι εἰδέναι καὶ τὰ ὑπ' ἐμοῦ Ῥυπλλιανοῦ συμβουλούμενα καὶ πράττειν, ταῦτά με εἰρέσθαι, δυνάμενον ὑπ' ἐμοῦ ἐπὶ μέγα προαχθῆναι παρ' αὐτοῦ. καίτοι ἄσμενος ἤδη ἐδεήθην τῆς φιλοφροσύνης ταύτης, ὁρῶν εἰ κινδυνεύοιμι κατειπεῖν. καὶ μετ' ὀλίγον προῆλθον φίλος μεμενηκώς. καὶ τοῦτο εὐθὺς μικρὸν θαῦμα τοῖς ὁρῶσιν ἔδοξεν, εἴτε μοι [1] ῥᾳδίως ἡνιοῦντος μεταβολῆς. εἶτα δή με ἐκπλεῖν προαιρουμένου, ξένια, καὶ δῶρα πολλὰ πιὼν παρ' ἐμοῦ ἔτυχεν ἐπιδημῶν, ὁ πατὴρ, καὶ τοὺς ἐμοὺς εἰς Ἄμαστριν προὐκπέμψαντος, ὑπισχνεῖτο καὶ πλοῖον αὐτὸς παρέξειν, καὶ ἐρέτας τοὺς ἀπαξομένους. κἀγὼ μὲ ὤμην ἀπολεῖν τι εἶναι, καὶ δεξιόν. ἐπεὶ δὲ κατὰ μέσον τὸν πόντον ἐγενόμεθα, διακρούσας ὁρῶν τὸν κυβερνήτην, καὶ τοῖς ναύταις τι ἀντιλέγοντα, σὺν ἀμαθίᾳ εἶχον περὶ τῶν μελλόντων τὰς ἐλπίδας. ἐν δὲ αὐτοῖς ἐπεσταλμένον ὑπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἀσαμένους, ῥῖψαι ἡμᾶς εἰς τὸν θάλασσαν. ὅπως εἰ ἐμεμήνητο ῥᾳδίως αὐτοῦ ἐπιτολίμησε τὰ πρὸς ἐμέ. ἀλλὰ διακρύων ἐκεῖνος, ἔπεισε καὶ τοὺς σωτηρίας μηδὲν δεινὸν ἡμᾶς ἐργάσασθαι.

sunt, ut sacrilegum: priùs etiam indignati, quòd Alexandrum illum, non autem prophetam, compellassem. Sed id oppidò quàm generosè ferens, compescebat ipsos, meque placidum facilè redditurum pollicebatur, virtutemque Glyconis ostensurum, qui sævissimorum etiam hominum amicitiam sibi conciliat. Moxque ablegatis omnibus, mecum expostulavit, asserens se scire quæ Rutilliano suasissem: ecquid me læsisset ut ista in se facerem, cùm sua opera possem apud illum magnas ad res promoveri. Quam equidem humanitatem accipiebam libenter, perspiciens quo in periculo constitutus essem: & paulo post factus illi amicus prodivi. Neque iis qui videbant, res ea parum stupenda videbatur, quòd tam facilè fuissem commutatus. Postea cùm navi discedere statuissem, missis xeniis, donisque multis (solus autem cum Xenophonte eram, patre cum reliquis meis in Amastrim præmisso) pollicetur & navim præbiturum sese, & remiges qui nos aveherent. Quod quidem animo simplici, atque officiosè fieri censebam. Sed ubi jam in medio mari essemus, videremque lachrymantem gubernatorem, & nautis nescio quid contradicentem, non bene de rerum mearum eventu sperare cœpi. Erat autem ipsis ab Alexandro mandatum, ut in altum provecti, nos in mare præcipites darent. Quod si factum fuisset, facilè quod mecum gerebat bellum confecissent. Sed is qui lachrymabatur, connautas flexit, nequid in nos gravius patrarent. Et

1 Ῥᾳδίως] Flor. Cod. ῥᾳδία ἡνιωμένῳ μοὶ ἐ μεταβολή. Bourd.

καὶ ὡς ἐμὲ ἔφη, ἔτη ἐξήκοντα ὡς ὁρᾷς ἀνεπιλήπτῳ βίῳ, καὶ ὅσιον ἀνθρωπίνως, σὺκ ἂν βουλοίμην σὺ τούτῳ τ' ἡλικίας καὶ γυναῖκα, καὶ τέκνα ἔχων, μιάσμα φόνου τῆς χείρας, δηλῶν ἐφ' ὅτῳ ἡμᾶς ἀνεκλήφθη, καὶ τὰ ὑπὸ Ἀλεξάνδρου ἐπεσταγμένα. καὶ ἠρώτων ἡμᾶς ὁ καλὸς Ὅμηρος μέμνηται. ἐπίσω ἀπηλαυνεν. ἔνθα ἐγὼ Βοσπορανούς τινας πρέσβεις, παρ' Εὐπάτορος βασιλέως εἰς τὴν Βιθυνίαν ἀποδημοῦντας ἐπὶ καμιδῇ τ' ἐπιτείου σωτάξεως, καὶ διηγησάμενον αὐτοῖς τ' ὄκνον καὶ ἡμᾶς κίνδυνον, καὶ δεξιῶς αὐτῶν τυχεῖν, ἀναλαβόντες ἐς τὸ πλοῖον, διαπλέομεν ἐς τὴν Ἄμαστριν, ἔνθα τοσοῦτον ἐλθὼν λανθάνειν. τοιοῦτον καὶ αὐτὸς ἐπιφρονοῦμεν αὐτῷ, καὶ πάνυ καλὸν εἶναι, ἀμύνεσθαι βουλόμενον, καὶ ὡς τ' ἐπιβουλῆς ἤδη μισῶν αὐτὸν, καὶ ἔχθιστον ἡγούμενον διὰ τὴν τοῦ τρόπου μιαιφόνιαν, καὶ ὡς τὴν κατηγορίαν ἁρμόσειν, πολλοὺς συναγωνιστὰς ἔχων, καὶ μάλιστα τοὺς ἀπὸ Τιμοκράτους τοῦ Ἡρακλεώτου φιλοσόφου. ἀλλ' ὁ τότε ἡγούμενος Βιθυνίας. καὶ τὸν Πόντον, αὐτὸς ἐπῆρε, μισθοῦσθαι ἐκέλευον, καὶ ἀντίβολῶν πυνθάνεσθαι. διὰ τὴν ὡς Ῥωμαίων δύναμιν, μὴ ἂν δύνασθαι καὶ εἰ φανερῶς λάθοι ἀδικοῦντα, κολάσειν αὐτόν. οὕτω μὲ ἀνεκόπην τ' ὀργῆς, καὶ ἀνεπαυόμην, σὺκ ἐνδέοντ' θρασυνόμενον, ἐφ' ὅτῳ δίκησε διαφθεῖραι. Ἐπὶ δὲ τούτοις ἐγὼ ἐπὶ τῷ Ἀσκληπιείῳ ἐπὶ τῷ Ἀσκληπιείῳ ἐπὶ τῷ Ἀσκληπιείῳ

Et sic me est alloquutus. Annos natus, ut vides, sexaginta, cùm anteactam vitam inculpatè, & piè exegerim, nolim in ætate tam grandi, præsertim cùm uxorem & liberos habeam, homicidio manus inquinare: indicans videlicet, cujus rei gratia nos susceperisset, quæque sibi mandasset Alexander. Expositis autem nobis [1] in Ægialos, quorum etiam egregius Homerus meminit, iter relegit. Ibi fortè nactus prætervavigantes legatos quosdam Bosporanos, Eupatoris regis nomine in Bithyniam proficiscentes, ut tributum annuum deportarent, periculum quod me circumsteterat narravi: tum sese commodos & faciles præbuerunt: quorum in navim receptus, incolumis in Amastrim perveni, postquam parum abfuisset quin perirem. Exinde adversus eum animo sumebam, omnemque movebam lapidem, quo hominem ulciscerer, quem jam ante structas insidias oderam, proque summo hoste ducebam, propter morum impietatem. Jamque ad accusationem intenderam animum, non paucis mecum facientibus, & maximè qui erant ex Timocratis Heracleotæ schola philosophi. Verùm qui tum Bithyniæ Pontoque præsidebat nos cohibuit, pene supplicans & obsecrans ut desisteremus. Etenim ob necessitudinem quæ sibi cum Rutilliano intercederet, nequaquam posse supplicio afficere, nec si manifesto in crimine deprehendisset. Atque ita quidem ab iracundia destiti, meque repressi, rem æquam, apud judicem hoc modo af-

1 *In Ægialos*] Ægialeus Phoronei, seu, ut alii volunt, Inachi filius fuit, cui Apis, cum in Ægyptum trajiceret, regnum Argivorum reliquit. Ab eo Ægialea cognominata fuit quæ postea à Pelope Peloponnesos dicta est. *Cogn.*

μεικίου. ἐκεῖνο δ' πῶς ὁ μέγας ὁ τοῖς ἄλλοις τὸ τόλμημα δ' Ἀλεξάνδρῳ, τὸ αὐτήσαι ἀρχὰ δ' αὐτοκράτορ μετωνομασθῆναι τὸ Ἀβώνου τεῖχος, καὶ Ἰωνόπολιν κληθῆναι, καὶ νόμισμα καινὸν ἐγκεχαραγμένον, τῇ μὲν, δ' Γλύκωνος, κ' ὄψιν, Ἀλεξάνδρου, σύμμικτά τι δ' πάντα Ἀσκληπιοῦ, καὶ τοῦ ἄρρην ἐπείνου δ' παρεμφέρες δ' Περσέως ἔχον; ὥσθ' πᾶσι δ' ἀφ' ἑαυτοῦ ὦδε ἐαυτῷ, ὅτι ζήσαι εἰκοστὸν αὐτῷ ἔτη πεπρωμένα, κ' ἑκατὸν, εἶτα κεραυνῷ βληθῆναι, λαμπρόν, αἰκίσαι πλέ, μέσῃ ἑβδομηκοντούτει ἔτη χαλεπῶς, ἀπόλλυται, ὡς Ποδαλειρίου υἱὸς ἀφέσαπις τὸ πόδα μέχρι δ' βουβῶνος, καὶ σκωλήκων ζέσας, ὅπως δ' κ' ἐφωράθη φαλακρὸς ὤν, παρέχων τοῖς ἰατροῖς ἐπιφορέειν αὐτοῦ τοῦ κεφαλοῦ ἀφ' τοῦ ὀδύνου, ὃ ὅσε ἂν ποιῆσαι ἐδύνατο, μὴ μὲχρ' φενάκης ἀφικνεῖσθαι. τοιοῦτο τέλος τ' Ἀλεξάνδρου τραγῳδίας. κ' αὕτη δ' παντὸς δράματος ἡ κατάστροφὴ ἐγένετο, ὡς εἰκάζειν ἔστιν οἷς πᾶσι τὸ τοιοῦτο, εἰ κ' κ' τύχη συνέξη. εἰδέ δ' κ' τ' ἐπιτάφιον αὐτοῦ ἄξιον γενέσθαι δ' βίου, καὶ ἀγῶνα τινα συστῆσαι ὑπὲρ δ' χρησμοῦ τ' συναμφοτέρων, καὶ χρῆναι, ὅσοι κορυφαῖοι ἦσαν, ἀναλέγεσθαι ἐπὶ Ῥουτιλιανοῦ τ' Ῥουτιλιανόν; τινα χρὴ εὐσεβεῖσθαι αὐτῶν, καὶ ἀποδέξασθαι τὸ μαντεῖον, καὶ στεφανωθῆναι τῷ ἱερομάντει, εὐσεβεῖ τινι. ἦν δ' ὁ αὐτὸς κ' Παῖτος ἰατρὸς τοῦ τεῖχους, πολιὸς ὤν, ὥστε ἰατρῷ πρέπειν, ὥστε πολιῷ ἀνδρὶ τοιαῦτα ποιῶν. ἀλλ' ὁ ἀγωνοθέτης Ῥουτιλιανὸς, ἀστεφάνωτος αὐ-

affectum, aggredi non ausus. Sed quid? annon & hoc inter alia facinus audax Alexandri: à principe Romano postulare, ut Abonimurus, commutato vocabulo Ionopolis appellaretur, utque numisma novum signaretur, altera quidem ex parte, Glyconis imagine, altera verò Alexandri, qui insignia avi Æsculapii, & Persei, unde maternum genus ducebat, falcem teneret? Cæterùm cum edito oracolo de se prædixisset, fatis decretum esse ut annos centum & quinquaginta viveret, dehinc fulmine ictus moreretur: interitu maximè miserando, nondum septuaginta natus annos, interiit, videlicet (uti conveniebat Podalirii filio) pede ad inguen usque putrefacto, & vermibus scatens. Quo tempore etiam deprehensum est, quòd esset calvus, cùm medicis caput humectandum præberet, ad mitigandum cruciatum: quod haudquaquam, nisi detracto galericulo, facere potuissent. Hunc habuit exitum Alexandri tragœdia, atque hæc fuit totius fabulæ catastrophe: ut videri possit providentia quadam res esse gesta, quanquam casu sic evenit. Restabat illud, ut & epitaphium vita acta dignum illi fieret: nec non certamen aliquod statueretur, ut qui oraculo conjurarant, & quotquot insignes impostores erant, sese ad Rutillianum arbitrum conferrent, à quo pronunciaretur quis esset præferendus ad successionem oraculi suscipiendam, quis sacerdotali, propheticaque corona redimiendus. Inter hos erat Pætus, professione medicus, jam canus, qui ista nec medico, nec homini cano decora faciebat. At certaminis arbiter Rutillianus, eos demisit incoro-

na-

σὺς ἀπέπεμψεν αὐτὸ, τὴν σοφιστικὴν φυλάττων μὴ τὴν σοφίαν ἀπολλυμένην. ταῦτα ὦ φιλότης, ὀλίγα ἐκ πολλῶν δείγματος ἕνεκα γράψαι ἄξιόν σοι, καὶ σοὶ μὲν χαριζόμενος, ἀνδρὶ ἑταίρῳ, καὶ φίλῳ, καὶ ὃν ἐγὼ πάντων μάλιστα φιλανθρώπως ἔχω, ἐπί τε σοφίᾳ, καὶ τῷ περὶ ἀλήθειαν ἔρωτι, καὶ τρόπου πραότητι, καὶ ἐπιεικείᾳ, καὶ γαληνῇ βίου, καὶ δεξιότητι περὶ τὰς συνουσίας. τὸ τελέον δ', ὅτῳ καὶ σοὶ ἥδιον, Ἐπικούρου [1] τιμωρῶν, ἀνδρὶ ὡς ἀληθῶς ἱερῷ, καὶ θεοσεβίᾳ τὴν φύσιν, καὶ μόνῳ μετ' ἀληθείας τὰ καλὰ ἐγνωκότι, καὶ δεδιδαχότι, καὶ ἑλληνιστὶ τὰ ὁμιλεσίντων αὐτῷ ἡδυλόγως. οἶμαι δ' ὅτι καὶ τοῖς ἐντυχοῦσι, χρήσιμόν τι ἔχειν δόξει καὶ χαρίεν. τὰ μὲν, διεξελήλυθεν, τὰ δ', ἐν ταῖς τε τῶν φρονούντων γνώμαις βεβαιοῦσθαι.

natos, ipsi sibi divinationem servans, postquam hinc demigrasset. Hæc amice, ex multis pauca, exempli gratia scribenda putavi, ut tibi gratificarer, viro familiari & amico, & quem ego omnium maximè suspicio, & propter sapientiam, veritatisque studium, morumque mansuetudinem & moderationem, atque ob vitæ tranquillitatem, & erga familiares humanitatem tuam. Tum etiam, quòd tibi fuerit jucundius, ut Epicurum ulciscerer, virum verè sacrum, ingenioque divino, quique solus quæ verè sunt honesta noverit, & tradiderit, liberosque reddiderit eos, qui secum haberent consuetudinem. Denique arbitror fore ut iis qui legerint, nonnihil utilitatis afferre hic libellus videatur: dum quædam redarguit: quædam in mentibus eorum qui bene sentiunt, stabilit.

1 Τιμωρῶν] Angl. βοηθῶν. Bourd.

ΠΕΡΙ ΟΡΧΗΣΕΩΣ. | DE SALTATIONE.

ARGVMENTVM.

Defendit hac Oratione saltandi artem Lucianus, contra Cratonem quendam, à quo studium ejus rei reprehendebatur, ut effœminatum ac molle, ac viro, præsertim philosopho indignum. Colligit autem honestatem ac dignitatem artis, Primùm ab antiquitate, multis ac variis exemplis ostendens, quantum in usu saltandi studium veteribus fuerit, & quantopere eo omnes propè gentes jam inde ab initio delectata sint, quibus item laudibus eam artem cum poëta tum alii quidam celebrarint. Confutata interim tragœdia, Comœdiaque præstantia, quarum certamina atque actiones Crato saltationibus anteposuerat. Deinde & præstantiam artis à difficultate commendat, docens multarum ac variarum rerum peritum, multisque tum ingenii tum corporis dotibus saltatorem præditum esse

esse oportere. Inter quæ & effectum ac vim artis prosequitur, docens non oblectare tantùm eam, verùm & corporis agilitatem quandam decentem atque utilem inde comparari, roburque & vires augeri. Deinde & animi quandam sapientiam ac mores hominum formari. Idque exemplis tum philosophorum, tum barbarorum quorundam amplificat. Postremò & vitia saltatorum aliquot recenset, & præcipuè quantum noceat, ut aliàs, ita vel in primis in hac arte Cacozelia seu nimia affectatio, exemplis docet, quæ res & ipsa ad difficultatem artis confirmandam pertinet. Exordium ab occasione sumitur. A quo mox Cratonis reprehensio sequitur, qui studium hujus rei in Luciano reprehendit, à persona qualitate & modo rei, addita etiam amplificatione quadam à collatione, quam antequam ad rem accedit, Lucianus, ab inæqualitate refutat, ipsumque Cratonem indignè & absurdè facere ostendit, qui rem nec visam, nec cognitam, temerè reprehendat. Atque ita ad argumentum, illo auscultandi operam pollicente, descendit.

ΛΥΚΙΝΟΣ.

Ἐπὶ τοίνυν σὲ Κρᾶτον, δεινήν τινα ταύτην κατηγορίαν οὐ πάνυ οἶμαι παρεσκευασμένον κατηγόρηκας, ὀρχήσεώς τε, καὶ αὐτῆς ὀρχηστικῆς, καὶ ἅμα ἐσόμενα ἡμῶν ἅπαντας χαίροντας τῇ τοιαύτῃ δίκῃ, ὡς ἐπὶ φαύλοις, καὶ γυναικείοις παιγνιδίοις μεγάλων σπουδὴν ποιουμένων, ἄκουσον ὅσον δ' ὀρθῶς διημάρτηκας, καὶ ὡς λέληθάς σαυτὸν δ' μικρὸν [1] τῆς οὐ τῷ βίῳ ἀγαθῶν κατηγορῶν. καὶ συγγνώμη σοι, εἰ ἐξαρχῆς βίον οὐχ ἁπλοῦν συζῶν, καὶ μόνον τὸ [2] σκληρὸν, ἀγαθὸν ἡγεμόνευσε, ὑπ' ἀπειρίας αὐτῶν, κατηγορίας ἄξια εἶναι νενόμικας. Κρᾶτ. ἀνὴρ δῆτις ὢν ὢ λῷστε, καὶ ταῦτα, παιδείᾳ σωφρονῶν, καὶ φιλοσοφίᾳ τὰ μέτρια ὁμιλικῶς, ἀφιλμόνως ὢ Λυκῖνε δ' τὸ βελτίω σπουδάζειν, δ' τοῖς πα-

LVCIANVS.

Quandoquidem tu Crato, jam olim opinor acerba accusatione adornata, criminatus es saltationes, ipsamque saltandi artem, insuper & nos qui hujusmodi spectaculo gaudemus, ac si in re frivola & muliebri multum operæ ponamus, audi obsecro, quantum à recto aberraris, & ut per imprudentiam rem omnium in vita humana optimam accusaris. Sed danda tibi venia, si asperæ vitæ ab initio addictus, & solam austeritatem optimam ratus, eas præ imperitia dignas accusatione censuisti. Cra. Cùm vir sies, ô optime, idque liberalibus disciplinis innutritus, & in philosophiæ studiis mediocriter versatus, remisso rerum, ô Luciane, optimarum exercitio, & pri-

1 Τῶν ἐν τῷ βίῳ ἀγαθῶν κατηγορῶν] Ἀποστερῶν. Marc.

2 Σκληρόν] Mordet Stoicum allusione ad generalem Stoicorum thesim. *Bourd.*

c Κρᾶ-

λαικοῖς συνείναι, καθήσθαι καταυλούμενον, ἡλυδρίαν ἄνδρωπον ὁρῶν, ἐσθῆσι μαλακαῖς, καὶ ἄσμασιν ἀκολάστοις ἐναβρυνόμενον, καὶ μιμούμενον ἐρωτικὴν γυναῖκα τῇ πάλαι, τὰς μαλακοπύγας Φαίδρας, καὶ Παρθενόπας, καὶ Ῥοδόπας πάσας, καὶ ταῦτα πάντα ὑπὸ κρούμασι, καὶ τερπίσμασι, καὶ ποδῶν κτύπῳ παραλλάξαι ὡς ἀληθῶς πτάγμασι, καὶ ἥκιστα ἐλεύθερον ἀνδρί, καὶ οἷον σοι πρέποντα, ὥστε ἐγωγε πυθόμενον ὡς ἐπὶ τοιαύτῃ θέᾳ χολάζοις, οὐκ ἠδέσθην μόνον ὑπὲρ σοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐμαυτοῦ, εἰ Πλάτωνος, καὶ Χρυσίππου, καὶ Ἀριστοτέλους ἐπιλελησμένον, καθήσθαι, τὰ ὅμοια πεπονθὼς τοῖς τὰ ὦτα τερφθεῖσι κωμῳδοῖς. καὶ ταῦτα, μυρίων ἄλλων ἔντιμα ἀκροαμάτων, καὶ θεαμάτων ἀναγκαίων, εἰ τούτων τις δέοιτο τῶν κυκλικῶν αὐλητῶν, καὶ τῶν κιθαρῳδῶν τὰ ἐπόμενα ἐπισκοπεῖν. καὶ μάλιστα τῶν σεμνῶν τραγῳδίας, καὶ τῶν φασιοφορωτάτης κωμῳδίας, ἅπερ ἐστὶν ἀναγκαῖα εἶναι ἡμῖν. πολλὴν δὲ ἡ χρυσᾶν τῶν ἀπολογίαν σοι δοκῶ ἐπὶ τοῖς παιδεύμασιν, εἰ βέλτιον μὴ πανταπασιν ἐκπεκλάγξαι, καὶ τὸ τῆς ἀναιδείας ἀγάλμα ἐξελελάκκαι. καίτοι τό γε ἄμεινον ἐκεῖνό ἐστιν, οἶμαι, ἀρνήσασθαι τὸ πᾶν ἰάσασθαι, καὶ μηδὲ τὴν ἀρχὴν ὁμολογῶν τι τοιοῦτον παρεσκευάσθαι σοι. ἀλλὰ δὴ τόδε πρὸς, ὅρα ὅπως μὴ λάθῃς ἡμᾶς ἐξ ἀϊδρείας τὸ πάλαι, Λυδή τις, ἢ Βάκχη γενόμενος. ὅπερ εἰ στὶν ἄν ἔγκλημα εἰς μέσον, ἀλλὰ καὶ ἡμῶν, εἰ μή σε κατὰ τὴν Ὀδυσσέα τοῦ λωτοῦ ἀπαναίσασπτος, ἐπὶ τὰς συνήθεις ἀσχολίας ἐπανάξομεν, πρὶν λάθῃς πλέων ὑπὸ τῶν τοῦ θεάτρου σειρήνων κατεχόμενον. καίτοι σκέψαι priſcorum commercio, ſedes tibiæ modulis aurem præbens, & hominem effœminatum ſpectans, mollibus veſtibus, & laſcivis cantilenis ſibi placentem, tum priſci ſæculi mulierculas amatorias imitantem nempe libidinoſiſſimas Phædras, & Parthenopas, & Rhodopas. Et hæc omnia cum citharæ pulſationibus, ejuſque procacibus frequentamentis, & pedum ſtrepitu, revera ridicula, nec ingenuum hominem, & qualis tu es, decentia. Quare quum ego certior ſum factus te hujuſmodi ſpectaculo vacare, non ſolùm me tui puduit, ſed etiam acerbè tuli quòd tu Platonis, & Chryſippi, & Ariſtotelis oblitus, ſedes eodem modo affectus quo quibus aures penna leniter fricantur. Maximè vero cum alia ſint innumera gravia & ſeria quæ audiri, & ſpectari poſſint, ſiquis hæc requirat, nempe circumforanei tibicines, & qui ad citharam legibus conſentanea canunt. Ac in primis gravis tragœdia, plenaque hilaritatis comœdia quæ ſpectaculis convenire putarunt. Itaque, ô generoſe, multa tibi defenſione opus erit apud eruditos, ſi nolis omnino lecerni, & è virorum gravium grege expelli. Atqui iſtud mihi optimum factu videtur, ut his omnibus negatione mediaris, nec initio, te tale quid deliquiſſe, fatearis. In poſterum verò vide, ne imprudens ex viro quem olim egiſti, nobis Lyde, vel Bacchas fias. Quæ non modò tua, ſed etiam noſtra foret culpa, ſi non Vlyſſis in morem à loto abſtractum, ad conſueta literarum ſtudia te reduceremus, priuſquam imprudens à Sirenibus in theatro excubantibus plenè occuperis. Verùm illæ quidem ſolis auri-

ναι μοι, τοῖς ὡσὶ μόνοις ἐπιβάλλοντι, καὶ λέγε τοῦτο καθ' ἑαυτὸν ἐν τῇ παρόψει αὐτῶν. σὺ δ', καὶ δι' ὀφθαλμῶν ἔοικας ὅλως δεδουλωκέναι. Λυκι. Παπαῖ ὦ Κρῶτον, ὡς [1] κάρτα μου τὰ ἱλυσπᾶς ἐφ' ἡμᾶς τὸ σαυτοῦ κύνα. πλὴν τό γε παράδειγμα τὸν τῶν Λωτοφάγων, καὶ Σειρήνων εἰκότα, πάνυ ἀποχρωντως μοι δοκεῖς εἰρηκέναι, ὧν πέπουθε παρ' ὄστιν, τοῖς μὲ δὴ λωτὸν γευσαμένοις, καὶ τῶν Σειρήνων ἀκούσασιν, ὀλεθρον ἂν τὸ τε ἡδωδὴς, καὶ τῆς ἀκροάσεως τὴν τιμωρίαν. ἐμοὶ δ', ὡς τῷ τῶν ἡδέων ὄντι πολὺ ἡδίω πεφηνέναι, καὶ πάνυ ἀγαθὸν ἀποβεβηκέναι. εἰ γὰρ εἰς λῆψιν τοῦ οἴκοι, ἀδηλον εἰς ἀγνωσίαν τοῦ κατ' ἐμαυτὸν ἐξεπεσόμην, ἀλλ' εἰ χρὴ μηδὲν ὑπηνιττεσθαι εἰπεῖν, μακρῷ πανυστέρου, καὶ τοῦ βίου διορθωτέρου, ἐκ δὲ θεάτρου ἐπανελήλυθα. μᾶλλον δὲ τὸ δὲ Ὁμήρου αὐτὸ εἰπεῖν κάλλιον, ὅτι ὁ τῶν τοῦτο ἰδὼν τὸ θέαμα, περιφάρμακτος γέγονε, καὶ πλείονα εἶδώς. Κρω. Ἡράκλεις ὦ Λυκῖνε, οἷα πέπονθας. ὃς ἀδηλον αἰσχύνῃ ἐπ' αὐτοῖς, ἀλλὰ καὶ σεμνυνόμενός ἔοικας. τὸ γὰρ δυσπαθὲς τοῦτό ἐστι, ὅτι μηδὲ ἰάσιμος πᾶσιν ἡμῖν ὑποφαίνεις ἐλπίδα, ἐπαινεῖν τολμῶν τε [2] ὕστις αἰσχρὰ, καὶ κατάπλυτα. Λυκι. εἰπέ μοι ὦ Κρῶτον, τινὰ δὲ ἀρχαίως, καὶ τὸ τοῦ θεάτρου ἡμυθμένον ἰδὼν, πολλάκις αὐτὸς ἐπαινέσας, ἢ ἀπέρριψας ὧν δὲ θεάσῃ, ὅμως αἰσχρὸν αὐτὸ ἐκάπλυσον ὡς φῆς νομίζεις; εἰ μὲ γὰρ εἶδες, ἐξ ἴσου ἡμῖν ἐσὺ γεγήνυσαι. εἰ δὲ μὴ, ὅ-

bus insidiabantur; ideoque ad earum præternavigationem opus fuit cera: tu verò per oculos in servitutem redactus omnino videris. *Luc.* Papæ ô Craton quàm asperum canem tuum in nos iolivisti. Cæterùm hoc exemplum, puta sumptam à Lotophagis, & Sirenibus similitudinem, ab iis quæ mihi acciderunt prorsus discrepantem mihi videris adduxisse. Etenim ii qui lotum gustassent, & Sirenas audivissent, in manducationis & auditionis pœnam, exitio mulctabantur. Mihi verò, præterquam quòd longè jucundissimam voluptatem percepi, bonus etiam exitus evenit. Non enim in rerum domesticarum, propriarumque facultatum ignorationem delapsus sum, sed si audacter est dicendum, longè prudentior, & in rebus humanis perspicacior ex theatro redivi. Quin potiùs illud Homeri scitè dixeris, quòd cui visum est illud spectaculum,

Multorum gnarus, simul oblectatus abivit.

Cra. Hercle Luciane, quo affectus es modò, cùm te istorum non pudeat, sed his gloriari videaris. Quare illud hac in re est gravissimum, quòd nullam curationem spem nobis facis, qui laudibus efferre audeas tam turpia, & execranda. *Luc.* Dic mihi Crato, num sæpe visis quæ in saltatione, & theatro geruntur, ea vituperas, an verò spectaculi ignarus, illud tamen, ut ais, turpe & execrandum esse ducis? Si enim vidisti, par nobis hac in re evasisti. Sin minùs, vide ne iniqua

1 Κάρτα μου] Qualis Appii *canina facundia*, de qua D. Hieronym. *Beurd.*

2 Οὔτως αἰσχρὰ] Persuasi antiqui *saltationem* umbram esse luxuriæ. patet apud Cicer. pro Mur. Horat. Sat. 1. lib. 2. Artemid. lib. 1. *Idem.*

ἐμὲ μὴ ἄλογος ἡ ἐπίμηκις εἶναί σου δόξῃ, καὶ θρασεῖα, κατηγορεῖτω, ἂν ἀγνοῆς. Κρα. ἔπ᾽ ἐμοὶ τοῦτο μοι τὸ λοιπὸν ἦν ὑπολελειμμένον; ἵνα γενειήτῃ τούτῳ πώγωνι, καὶ πολιᾷ τῇ κόμῃ, καθήμενος ἐν τοῖς γυναίοις, καὶ τοῖς μειρακίοις ἐκείνοις θεαταῖς, κροτοῦντά τε, ὥσπερ, καὶ ἐπαινοῦντα ἀπρεπεστάτοις ἐπῳδαῖς, ὀλέθρου τινὶ ἀνθρώπῳ εἰς ὄδυν δέον καλλωπιζόμενον; Λυκι. συγγνωστά σοι ταῦτα ὦ Κράτων. εἰ δέ μοι πιθοίσης ποτέ, καὶ ὅσον πίτυος ἕνεκα παρόντος ἑαυτὸν, ἀνεπιτάσας τὰς ὀφθαλμὰς, οὓς οἶδα ὡς οὐκ ἀνάσχοιο ἄν, μὴ ἀχὶ τῷ τῶν ἄλλων θέαν ἐν ἐπιτηδείῳ καταλαμβάνων. ὄζει καὶ ὄψῃ ἀκριβῶς, καὶ ἀκούσῃ ἅπαντα. Κρα. μὴ ὤφελόν γε ἐγὼ ἐκβιβασθῆναι τοῦτον, ἀκοῦσαί μου καὶ τοιαῦτα ὀρχήσεως λέγοντος, καὶ τὸν αὐτὸν καλῶν, καὶ ὡς ἐ περπὴ μόνον, ἀλλὰ καὶ ὠφέλιμός ἐστι τοῖς θεωμένοις, καὶ ὅσα παιδεύει, καὶ ὅτι διδάσκει, καὶ ὡς ῥυθμίζει τὸν ὁρῶντα τὰς ψυχὰς, καὶ λίαν θαύμασιν ἐγγυμνάζεται, καὶ δρῖσις ἀκούσμασιν εὐδιατρίβεται, καὶ κοινόν τι ψυχῆς καὶ σώματος κάλλος ἐπιδεικνυμένη; τὸ γὰρ μὴ Μουσικῆς, καὶ ῥυθμοῦ πολλοῦ δεῖν ποιεῖν, ἢ ψόγος ἂν αὐτῆς, ἀλλ᾽ ἔπαινος ἂν εἴη. Κρα. ἐμοὶ μὲν πάνυ σχολὴ μεμηνότος ἀνθρώπου ἀκροᾶσθαι, πλὴν ὅσον πλὴν αὐτοῦ ἐπαινοῦντος. σὺ δέ, εἰ βούλει λῆρον ἵνα κατασκεδάσῃ μου, ἕτοιμος φιλικῶν τούτων λειτουργίαν ὑποδῆναι, καὶ ὑποδέχεσθαι τὰ ὦτα, καὶ

qua & temeraria videatur increpatio tua, qui ignota tibi crimineris. *Cra.* Ergo hoc mihi adhuc superat: ut cum tam promissa barba, canisque crinibus, sederem inter mulierculas, & insanientes illos spectatores, applaudens, & laudibus indecentissimis acclamans homini perdito nullum in usum fracto? *Luc.* Hæc tibi ignoscenda Crato. Probè tamen scio, siquando mihi crederes, teque expansis oculis, tantillum experiendi gratia spectatorem præberes, nihil tibi futurum esse antiquius, quàm ut locum occupares commodum, unde spectaculum accuratè cernere, omniaque audire posses. *Cra.* Nunquam ego venustatem consequar, siquid hujusmodi sustinuero unquam, donec cruribus sim hirsutis, incomptaque barba, ut me tui nunc miseret, modis omnibus insanientis. *Luc.* Vis ergo, amice, omissis convitiis istis, attendere mihi nonnihil de Saltatione dicenti, deque iis quæ ipsi insunt decora, utque spectantibus non modò est jucunda, sed etiam utilis, tum quarum rerum peritiam, tum quarum doctrinam præstet, & ut aptè spectantium mentes componat, pulcherrimis spectaculis se exercens, & dandis præceptis optimis operam ponens, & communem quandam animæ & corporis pulchritudinem ostendens? Etenim quod hæc omnia facit cum Musica, & modulis, non vitio sed laudi tribuendum. *Cra.* Mihi quidem baudquaquam vacat hominem insanientem, suumque morbum laudantem audire. Verùm si velis me nugis inanibus conspergere, paratus sum in hoc officiose tibi inservire, & aures

ναι μᾶ, τοῖς ὠσὶ μόνοις ἐπιβάλλον, καὶ ἀφ' τῦτο κηρὸ ἰδίνοι ἂν ὡς τ παρόπλων αὐτῶν. σὺ ζ, καὶ δ' ὀφθαλμῶν ἔοικας ὅλως δεδυλῶσθαι. Λυκι. Παπαὶ ὦ Κρῶτων, ὡς [1] κάρχαρόν πα ἔλυσας ἐφ' ἡμῖς τ σαυτῦ κύνα. πλὴν τό γε παράδειγμα τὴν τ Λωτοφάγων, καὶ Σειρήνων εἰκότα, πάνυ ἀπομιστέτλον μοι δικεῖς εἰρηκέναι, ὧν πέπονθα παρ' ὅσον, τοῖς μὲν ζ λωτὸν γευσαμένοις, καὶ τ Σειρήνων ἀκύσασιν, ὄλεθρ@ ἦν τ πι ἰδιώτης, καὶ τῆς ἀκροάσεως τὸ πάντιμιον. ἐμοὶ ζ, ὡς τῦ τὴν ἡδονὴν ὀλιγοπλῦ ἡδίω περιενέγκειν. ὁ γὰρ εἰς λάχιστ τ οἶκα, ὡσεὶ εἰς ἀγνωσίαν τ κατ' ἐμαυτὸν ἐξέστημαι, ἀλλ' εἰ χρὴ μηδὲν ὀκνήσαντα εἰπεῖν, μακρᾷ πεπτώκεν@, καὶ τ ἐν τῷ βίῳ διορθωκοτέρ@, ὃν ζ ἀκτῆς ἐπιπεπλήκθαι. μᾶλλον ζ τό ζ Ὀμήρε αὐτὸ εἰπεῖν καλὸν, ὅτι ὁ τῦτο ἰδὼν τὸ θέαμα, περιφάνεν@ νέτυκ, καὶ πλείονα εἰδώς. Κρω. Ἡράκλεις ὦ Λυκῖνε, οἷα πέπονθας. ὃς μὲν αἰσχύνη ἐπ' αὐτοῖς, ἀλλὰ κ σεμνυνόμενός ἔοικας. τὸ γὰν δεινότατόν τῦτό ἐστι, ὅτι μηδὲ ἰάτρως πὰ ἡμῖν ὑποφαίνεις ἐλπίδα, ἐπαινεῖν τολμῶν τὰ [2] ὕτως αἰσχρά, καὶ κατάπλυτα. Λυκι. εἰπέ μοι ὦ Κρῶτων, τωτὶ ζ τὸν ὀρχήσεως, καὶ τ ἐν τῷ θεάτρῳ γυμνάσιον ἰδών, πολλάκις αὐτὸς ἐπιπλᾶς, ἢ ἀπίρατ@ ὢν ζ θεάματ@, ὅμως αἰσχρὸν αὐτὸ ἐ καθάπλυτον ὡς φῄς νομίζεις; εἰ μᾶ γὰ εἶδες, ἐξ ἴσυ ἡμῖν ἐ σὺ μαθήσεσ. εἰ ζ μὴ, ὅ-

bus insidiabantur; ideoque ad earum præternavigationem opus fuit cera: tu verò per oculos in servitutem redactus omnino videris. *Luc.* Papæ ô Craton quàm asperum canem tuum in nos solvisti. Cæterùm hoc exemplum, puta sumptam à Lotophagis, & Sirenibus similitudinem, ab iis quæ mihi acciderunt prorsus discrepantem mihi videris adduxisse. Etenim ii qui lotum gustassent, & Sirenas audivissent, in manducationis & auditionis pœnam, exitio mulctabantur. Mihi verò, præterquam quòd longè jucundissimam voluptatem percepi, bonus etiam exitus evenit. Non enim in rerum domesticarum, propriarumque facultatum ignorationem delapsus sum, sed si audacter est dicendum, longè prudentior, & in rebus humanis perspicacior ex theatro redivi. Quin potiùs illud Homeri scitè dixeris, quòd cui visum est illud spectaculum,

Multorum gnarus, simul oblectatus abivit.

Cra. Hercle Luciane, quo affectus es modò, cùm te istorum non pudeat, sed his gloriari videaris. Quare illud hac in re est gravissimum, quòd nullam curationem spem nobis facis, qui laudibus efferre audeas tam turpia, & execranda. *Luc.* Dic mihi Crato, num sæpe visis quæ in saltatione, & theatro geruntur, ea vituperas, an verò spectaculi ignarus, illud tamen, ut ais, turpe & execrandum esse ducis? Si enim vidisti, par nobis hac in re evasisti. Sin minùs, vide ne iniqua

1 Κάρχαρον] Qualis Appii *canina facundia*, de qua D. Hieronym. *Board.*
2 Οὕτως αἰσχρά] Persuasi antiqui *saltationem* umbram esse luxuriæ. patet apud Cicer. pro Mur. Horat. Sat. 1. lib. 2. Artemid. lib. 1. *Idem.*

ἐμὲ μὴ ἄλογος ἡ ἐπίπληξις εἶναί σε δόξῃ, καὶ θρασεῖα, κατηγορεῖν, ἂν ἀγνοοῦς. Κρω. Ἐπὶ γὰρ τοῦτό μοι τὸ λοιπὸν ὦ σὺ βαθεῖ τούτῳ πώγωνι, καὶ πολιᾷ τῇ κόμῃ, καθῆσθαι μέσαι σὺν ταῖς γυναίοις, καὶ τοῖς μεμηνόσιν ἐκείνοις θεαταῖς, καταγιγνώσκειν τε, ὥσπερ, καὶ ἐπαινεῖν ἀπρεπεστάτως ἐπιβοῶντα, ὀλίγῳ δεῖ ἀνδρώπῳ εἰς ὄδὸν δίον καζακλωμένῳ; Λυκι. συγγνωστά σε ταῦτα ὦ Κράτων. εἰ δέ μοι πιθοῖο ποτέ, καὶ ὅσον πίονος ἔτεκε παρόντος ἑαυτὸν, ἀναπετάσας τὼ ὀφθαλμὼ, καὶ οἶδα ὡς σὸκ ἀνάχοιο ἂν, μὴ ὄχι πρὸ τῶν ἄλλων θέαν σὺν ἐπιτηδείῳ καζαλαμβάνων. ὅθεν καὶ ὄψῃ ἀκριβῶς, καὶ ἀκούσῃ ἅπαντα. Κρω. μὴ ὤραισιν ἄρα ἐκοίμιλον, εἴ τι ποιῶτον ἀναχοίμιλον ποτέ, ἐς ἂν δασύς τε εἶλω τὰ σκέλη, καὶ τὸ γένειον ἀπαρότιλτον, ὡς νῦν μοι σὲ ἤδη ἐλεῶ, πλέως ἡμῶν σκεδασακχυμένον. Λυκι. βάλε δὴ ἀφέμενος τῶν βλασφημιῶν τούτων, ἀκοῦσαί μου τὰ περὶ ὀρχήσεως λέγοντος, καὶ τί σὺν αὐτῇ καλὸν, καὶ ὡς οὐ τερπνὴ μόνον, ἀλλὰ καὶ ὠφέλιμός ἐστι τοῖς θεωμένοις, καὶ ὅσα παιδεύει, καὶ ὅτι διδάσκει, καὶ ὡς ῥυθμίζει τὰς ὁρώντων τὰς ψυχὰς, καλλίστοις θεάμασιν ἐγγυμνάζεται, καὶ ἡδίσταις ἀκούσμασιν ἐνδιατρίβουσα, καὶ κοινόν τι ψυχῆς καὶ σώματος κάλλος ἐπιδεικνυμένη; τὸ γὰρ καὶ μὴ Μουσικῆς, καὶ ῥυθμοῦ ταῦτα πάντα ποιεῖν, ἀ ψόγος ἂν αὐτῆς, ἀλλ' ἔπαινος ἂν εἴη. Κρω. ἐμοὶ μὲν πάνυ σχολὴ μεμηνότος ἀνδρώπου ἀκροᾶσθαι, τίνι γόσον τίνι αὐτὸν ἐπαινοῦντος. σὺ γ', εἰ βάλε λῆρον ἵνα κατασκεδάσω μου, ἕτοιμος φιλικῶν τούτων λειτουργεῖν ὑποσχόμενος, καὶ διδάσκειν τὰ ὄντα, καὶ

qua & temeraria videatur increpatio tua, qui ignota tibi crimineris. *Cra.* Ergo hoc mihi adhuc supererat: ut cum tam promissa barba, canisque crinibus, sederem inter mulierculas, & insanientes illos spectatores, applaudens, & laudibus indecentissimis acclamans homini perdito nullum in usum fracto? *Luc.* Hæc tibi ignoscenda Crato. Probè tamen scio, siquando mihi crederes, teque expansis oculis, tantillum experiendi gratia spectatorem præberes, nihil tibi futurum esse antiquius, quàm ut locum occupares commodum, unde spectaculum accuratè cernere, omniaque audire posses. *Cra.* Nunquam ego venustatem consequar, siquid hujusmodi sustinuero unquam, donec cruribus sim hirsutis, incomptaque barba, ut me tui nunc miseret, modis omnibus insanientis. *Luc.* Vis ergo, amice, omissis convitiis istis, attendere mihi nonnihil de Saltatione dicenti, deque iis quæ ipsi insunt decora, utque spectantibus non modò est jucunda, sed etiam utilis, tum quarum rerum peritiam, tum quarum doctrinam præstet, & ut aptè spectantium mentes componat, pulcherrimis spectaculis se exercens, & dandis præceptis optimis operam ponens, & communem quandam animæ & corporis pulchritudinem ostendens? Etenim quod hæc omnia facit cum Musica, & modulis, non vitio sed laudi tribuendum. *Cra.* Mihi quidem haudquaquam vacat hominem insanientem, suumque morbum laudantem audire. Verùm si velis me nugis inanibus conspergere, paratus sum in hoc officiosè tibi inservire, & aures

ἀλλ' ἐμοὶ ἀκροᾶσθαι τὸ φαῦλον δυνάμενον. ὥστε ἤδη σιωπήσομαί σοι. καὶ λέγε ὁπόσα ἐθέλοις, ὡς μὴ ἔγωγε ἀκούοντός σου. *Luci.* Οὕτω ὦ Κρᾶτον. καὶ τοῦτο ἐβουλόμην μάλιστα. ἔσῃ γὰρ κατ' ὀλίγον εἰ λῆρος εἰναί σοι δόξῃ τὰ λεχθησόμενα. καὶ σιωπῶν γε σκέψαι πάνυ ἠνωχλημένος μοι δοκεῖς ὡς ἡ τοιαύτη τοῦ ὀρχήσεως ἐπιτήδευμα τοῦτό ἐστιν, ἃ ἔγ[1] χρὴ, καὶ σιγῶν ἀκροᾶσθαι, οἷον καὶ τὰς σιωπώσας ἡμῶν, ἢ τὰς ἐκείνων, ἀλλ' οἶμαι τελεωτέρα ὀρχήσεως πέρι γενεαλογῆται, ἅμα τῇ σιωπῇ γενέσθαι τὸν ὅλον φαίνεσθαι σοι ἐν ὀρχήσει ἀναφῦναι, τῷ δοκεῖν ἐκείνῳ ἅμα συναναφανῆναι. ἡ γὰρ χορεία τῶν ἀστέρων, καὶ ἡ πρὸς τὰς ἀπλανεῖς τῶν πλανήτων συμπλοκὴ, καὶ εὔρυθμος αὐτῶν κοινωνία, καὶ σύντονος ἁρμονία, τὰ σιωπηρὰ ὀρχήσεως δείγματά ἐστι. κατ' ὀλίγον δὲ αὐξανομένη, καὶ τὰ πρὸς τὸ βέλτιον ἀεὶ σιωδήκης τυγχάνουσα, τῶν δοκεῖ εἰς τὸ ἀκροατικὸν λάβρον πεπλεῖσθαι, καὶ γεγηθέναι ποικίλον ᾠδὴν, καὶ παιπαλήσιον, καὶ πολύμυθον ἀγαθόν. σιωπῶν δὲ φασι Ῥέαν ἡδεῖσθαι τῇ τέχνῃ, ὑφ' Φρυγίᾳ μὲν, τοὺς Κορύβαντας, ἐν Κρήτῃ δὲ, τοὺς Κουρῆτας ὀρχεῖσθαι κελεῦσαι. καὶ ἐκ τοῦ μίτρια ὠφελῆσθαι τὴν τέχνης αὐτῶν. οἱ μὲν σιδηροχίτωνες, διεσείσαντο αὐτῇ τὸν Δία, ὥστε ἐκ σώφρονος εἰκότως ἂν ὁ Ζεὺς ἀφέλειν ὁμολογήσαι αὐτοῖς, σκέψασθαι δὲ τὰ αὐτῶν ὄρχησιν τοὺς πατρῴους ὀδόντας, ὑπὸ ὅπλοις δὲ αὐτῶν ἡ ὄρχησις ἦν, τὰ ξίφη μεταξὺ κρουόντων πρὸς τὰς ἀσπίδας, ἐκ πηδώντων ἔνθεν καὶ [2] πολεμικόν.

præbere, cùm ſine cera res malas audire poſſim. Quare tibi ſilentium impertiam: dic verò quidquid libuerit, ac ſi nemo audiat. *Luc.* Rectè profectò, Craton: & hoc expetebam maximè. Nam brevi cognoſces an quæ dicentur, nugæ tibi ſint cenſendæ. Ac primùm quidem omnino ignorare mihi videris, non novam eſſe hanc artem Saltationis, nec heri, vel pridie natam, puta majorum noſtrorum, aut proavorum memoria. Sed qui quàm veriſſimè Saltationis ortum docuerunt, affirmant ſimul cum prima rerum univerſitatis generatione Saltationem ortam eſſe, & cum Amore vetuſtiſſimo illo Deo in lucem prodiiſſe. Etenim ipſa ſyderum chorea, & ſtellarum errantium cum non errantibus conjunctio, earumque concinna communio, & conſtans harmonia, Saltationis illius primigeniæ ſunt indicia. Quæ paulatim incrementa capiens, & in dies additionem in melius obtinens, nunc ſummam perfectionem videtur attigiſſe, & in varium quoddam, omnino concinnum, multipliciſque ſcientiæ Bonum evaſiſſe. Primùm autem dicunt Rheam hac arte delectatam, in Phrygia quidem, Corybantas, in Creta verò, Curetas ſaltare juſſiſſe. Neque parum ars eorum illi profuit: quippe circumſaltantes ſervarunt illi Iovem, ita ut ipſis mercedem ſalutis debere ſe Iupiter confiteatur, ſiquidem per ſaltationem illorum paternos dentes effugit. Saltabant autem armati, & gladios ad ſcuta collidebant interim, & furibundum bellicumque quiddam ſaliebant.

1 Χθὲς ἐ πρώην] Vide Paræmiogr. *Boiſſ.*

2 Πολεμικὸν] Hanc ſaltationem πρύλιν vocat Callimach. hym. εἰς Δία. Idem.

I Me-

ρῶν ἦ, Κρητῶν οἱ κράτιστοι σπουδὴν ἐπιθέμενοι αὐτῇ, ἄριστοι ὀρχησταὶ ἐγένοντο, οὐχ οἱ ἰδιῶται μόνον, ἀλλὰ καὶ οἱ βασιλικώτατοι, καὶ σφοδρὸν ἀξιώσαντες. ὁ γὰρ Ὅμηρος τὸν Μηριόνην οὐκ αἰσχύνας βυλόμενον, ἀλλὰ κοσμήσας, ὀρχησιν ἐφιστᾷ. καὶ ὅτως ἄρα ἐπίσημος ἦν, καὶ γνώριμον ἅπασιν ἐπὶ τῇ ὀρχήσει, ὥστε οὐκ οἱ Ἕλληνες μόνον ταῦτα πιστεῦσαι περὶ αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ οἱ Τρῶες αὐτοί, καίτοι πολέμιοι ὄντες. ἐώρων γὰρ οἶμαι καὶ πάλαι τὸν τοῦ πολεμίου αὐτῷ κυφότητα, καὶ δύσρυθμίαν, ἣν ἐξ ὀρχήσεως ἐκίνησε. φησὶ γὰρ τὰ ἔπη ἅδε πως,

[1] Μηριόνη, τάχα κέν σε καὶ ὀρχηστήν περ ἐόντα, Ἔγχος ἐμὸν κατέπαυσε. καὶ ὅμως οὐ καταπαύσει αὐτόν. ἔτι γὰρ ἡσυχαίνοντα τῇ ὀρχηστικῇ, ῥᾳδίως οἶμαι διαδράσεσθαι τὰς ἐπ' αὐτὸν ἀφέσεις τῶν ἀκοντίων. πολλὰς γὰρ καὶ ἄλλας τῶν ἡρώων εἰκὸς ἔχειν τοῖς αὐτοῖς ἐγγεγυμνασμένους, καὶ τάχιστα τὸ πᾶγμα πεποιημένους, ἱκανοὶ ἡγεῖσθαι τὸν Νεοπτόλεμον, Ἀχιλλέως μὲν παῖδα ὄντα, πάνυ δὲ λιπαρῶς ἐσπουδακότα ἐπὶ τῇ ὀρχήσει, καὶ εἰδότα τὸ κάλλιστον αὐτῆς ἐσκεπτικότα, Πυῤῥίχιον ἀπ' αὐτοῦ κεκλημένον. καὶ ὁ Ἀχιλλεὺς ταῦτα ὑπὲρ τοῦ παιδὸς πυνθανόμενος, μᾶλλον ἔχαιρεν οἶμαι, ἢ ἐπὶ τῷ κάλλει. καὶ τῇ ἄλλῃ ἀλκῇ αὐτοῦ. τοιαῦτα μὲν τὸν Ἴλιον πῶς ἀπώλεσεν ἴσμεν, ἡ ἐκείνου ὀρχηστικὴ κατέλιπε, καὶ εἰς ἴδιον φιλοτιμίαν κατέβαλε. Λακεδαιμόνιοι μὲν, ἄριστοι Ἑλλήνων εἶναι δοκοῦντες, ἐκ Πολυδεύκους, καὶ Κάστορος [2] καρυατίζειν μαθόντες, ὀρχήσεως ἦ τοῦ-

bant. Mox Cretenſium præſtantiſſimi, ſummo ſtudio idem exercentes, optimi ſaltatores evaſêre, non tantum homines privati obſcuro loco orti, ſed & nobiliores, ac primates. Quare Homerus non quòd Merionem ſugillare, ſed laudis ornamento decorare vellet, Saltatorem compellavit: qui eò claritudinis & notitiæ apud omnes venit ob ſaltandi peritiam, ut hæc non Græci ſolùm, ſed & ipſi Trojani, quanquam hoſtes, de illo comperta haberent. Videbant enim, ut puto, ejus in bellando agilitatem, concinnumque motum quem ex ſaltatione acquiſiverat. Verſus Homeri ſic loquuntur: *Te mea, Merione, quanvis ſaltare peritum, Haſta cito ſtraviſſet.* Nec tamen ipſum proſtravit. Etenim ut pote in ſaltandi arte exercitatus, facilè, opinor, contorta in ſe jacula devitabat. Et quanquam complures heroës recenſere poſſem in hoc ſtudio exercitatos, qui ex eo artem fecerunt, unum puto ſufficere Neoptolemum Achillis filium, qui Saltandi arte præcelluit, eique ſpeciem pulcherrimam addidit, Pyrrichiam ab ipſo denominatam. Quibus de filio auditis Achilles, magis ut opinor, eſt gaviſus, quàm ob illius pulchritudinem & robur. Quare Ilium quod haſtenus fuerat inexpugnabile, hæc illius ſaltandi induſtria diruit, & ſolo æquavit. Lacedæmonii quoque, qui Græcorum cenſebantur præſtantiſſimi, cùm ex Polluce & Caſtore didiciſſent caryatiſſare, quod ſaltationis genus

1 Μηριόνη] Iliad. ε. Bourd.
2 Καρυατίζειν] De hac voce copiosè ad Pauſan. *Idem.*

ὃ ἦδε, τὸ Καρύατις τ' Λακωνικῆς διδασκόμενον, ἅπαντα μὲν μετῶν ποιῆσιν, ἄχρι δ' πολεμεῖν ὡς αὐλὸν, καὶ ῥυθμὸν, καὶ σύντονον ἐμβασιν δ' ποδὸς. καὶ τὸ ὠρχεῖτον σωφρονεῖν Λακεδαιμονίοις ὡς τῷ μάχῃ ὁ αὐλὸς συνδίδωσι. τοιγαροῦν καὶ σημεῖον ἀπάντων, μουσικῆς αὐτοῖς, καὶ εὐρυθμίας ἡγεμὼν. ἴδοις δ' ἂν κ' τὰς ἡφήβους αὐτῶν ὑ μεῖον ὀρχεῖας, ἢ σταλομαχεῖν μαινόμενοι. ὅταν γὰρ ἀκροχειρισάμενοι, καὶ παίσαντες ἀλλήλους, καὶ παιθέντες, ὁ τῷ μέρᾳ πώσων), εἰς ὄρχησιν αὐτοῖς ἡ ἀγωνία πλοῦτος. καὶ αὐλητὴς μὲ, ὁ τῷ μέσῳ καθεζόμενος ἐπαυλῶν, καὶ κτυπῶν τῷ ποδί. οἱ δὲ, κ' σοῖχοι ἀλλήλοις ἐπόμενοι, χήμασι παιτοῖα ἐπιδείκνυν) ὡς ῥυθμὸν ἐμβαίνοντες, ἄρτα μὲ πολεμικὸν, ἐ μετ' ὀλίγον ὃ χορδυτικὸν, ἃ Διονύσου καὶ Ἀφροδίτης φίλα. τοιγαροῦν καὶ τὸ ἄσμα, ὁ μεθ' ὃν ὀρχήμενοι ἄδουσιν, Ἀφροδίτης ἐπίκλησίς ἐστι, καὶ ἐρώτων, ὡς συγκωμάζοιεν αὐτοῖς, καὶ συνορχοῖντο. καὶ δὴ τερον τ' τ' ἀσμάτων, δύο γὰρ ἄδεται, διδασκαλίαν ἔχει ὡς χρὴ ὀρχεῖσθαι. πόρρω χαίρ φασιν ὦ παῖδες πόδα μετέβατε, καὶ κωμάσατε βέλτιον. τοῦτ' ἔστιν, ἄμεινον ὀρχήσασθε. ὅμοια δ' κ' οἱ τ' Ὅρμου καλούμενοι ὀρχούμενοι ποιοῦσιν. ὁ δ' Ὅρμος, ὄρχησίς ἐστι κοινὴ ἐφήβων τε, καὶ παρθένων, παρ' ἕνα χορδεύοντων, καὶ ὡς ἀληθῶς ὅρμῳ ἐοικότων. καὶ ἡλίττου μὲν ὁ ἔφηβος, τὸ νεανικὸν ὀρχούμενος, κ' ὅσοις ὕστερον ἐν πολέμῳ χρήσῃ). ἡ παρθένος δ', ἔπειτα κοσμίως, τὸ ἥλυ χορδεύειν διδάσκουσα, ὡς εἴη τ' Ὅρμου ἐν σωφροσύνῃ, καὶ ἀνηρ ποστεα in bello utatur. Hunc modestè sequitur puella, fœmineum saltare docens: ut Hormum ex Temperantia & Fortitudine com-

nus Caryis urbe Laconiæ docebatur, omnia cum cantu faciebant, adeò ut ad tibiarum modulos, & rythmum, moderatumque pedes ingressum prælia committere solerent. Ac primùm quidem conserendarum manuum signum Lacedæmoniis tibia dabatur. Proinde duce Musica, & modulorum concinnitate, victoriam de omnibus reportabant. Vidisses autem eorum adolescentes, non minùs saltandi artem, quàm armis pugnandi rationem discere. Cùm enim summis digitis colluctari, ac se mutuò cædere desiissent, in saltationem lucta desinebat. Tum tibicen tibia canens in medio sedebat, pedibusque strepebat. Illi verò alii alios ex ordine sequentes, omnigenas corporis figuras ad numerum ingredientes, nunc bellicas, mox saltatorias Baccho Venerique gratas exprimebant. Proinde etiam carmen, quod inter saltandum canebant, cognomentum à Venere, & Cupidinibus acceperat, ac si unà cum illis choreæ & saltationi indulsissent. Alterum autem ex carminibus, etenim duo canebantur, saltandi præcepta continebat. Procul, ajunt, ô pueri, promovete pedem, & tripudiate meliùs, hoc est elegantiùs saltate. Similia faciebant qui Hormum saltabant. Est autem Hormus, Saltationis genus commune cùm adolescentibus, tum virginibus, alternatim ad choream dispositis, & monile revera repræsentantibus. Solet autem adolescens chorum ducere, more juvenili saltans, quo

δείας πλεκόμενον. καὶ αἱ Γυμνοπαιδίαι δ', αὐτοῖς ὁμοίως ὄρχησίς ἐστιν. ἃ δ' Ὅμηρος ὑπὲρ Ἀριάδνης ἐν τῇ ἀσπίδι πεποίηκε, καὶ ᾧ χορῷ, ὃν αὐτῇ Δαίδαλος ἤσκησεν, ὡς ἀνεγνωκὼς σοι παρέσομαι, καὶ τὰς ὀρχησὰς δ' τὰς δύο, ἃς ἐκεῖ ὁ ποιητὴς κυβιστητῆρας καλεῖ, ἡγουμένους δ' χοροῦ. καὶ πάλιν, ἃ ἐν τῇ ἀσπίδι λέγει, Κὰδ δ' ὀρχηστῆες [1] ἐδίνευον, ὡς τι καὶ νῦν τοῦτο δ' Ἡφαίστου ἐμποιήσαντος τῇ ἀσπίδι. τὰς μὲν γὰρ Φαίακας καὶ πάνυ εἰκὸς ἦν ὀρχήσει χαίρειν, ἁβρύς τε ὄντας, καὶ ἐν πάσῃ εὐδαιμονίᾳ διαγιγνομένους. ὁ γὰρ Ὅμηρος, τοῦτο αὐτῶν μάλιστα θαυμάζων καὶ ποιῶν τὴν Ὀδυσσέα, καὶ [2] τὰς μαρμαρυγὰς τῶν ποδῶν θαυμάσιον. ἐν μὲν Θετταλίᾳ, τοσοῦτον ἐπίδοσις ἡ ὀρχηστικὴ καὶ ἄσκησις, ὥστε τοὺς ἡγεμόνας, καὶ ἡγεμονιστὰς αὐτῶν, ἡγεμορχηστὰς ἀκοῦσαι, καὶ δηλοῖ τοῦτο αἱ τῶν ἀνδριάντων ἐπιγραφαί, ἃς ἔθεσαν ἀνίσασιν. πρέπει γάρ φησι ἡγεμορχηστὴν ἁ πόλις. καὶ αὖθις, Εἰλαπάσαι τὰς εἰκόνας ὁ δᾶμος, ὃν ὀρχησάμενον τὰν μάχαν. ἐγὼ λέγειν ὅτι πλείστων ἀγαθῶν αἴτιον ἡ ὄρχησις, Ὀρφέως δηλαδὴ, καὶ Μουσαίου, καὶ τῶν τότε ἀρίστων ὀρχηστῶν καθεστηκότων αὐτοῖς, ὡς τι καὶ νῦν τοῦτο νομοθετησάντων σὺν ῥυθμῷ, καὶ ὀρχήσει μυεῖσθαι. ὅτι δ' οὕτως ἔχει, compositum rectè dicamus. Erant & illis Gymnopodiæ, genus Saltationis. Cæterùm quæ Homerus memoriæ prodidit in clypeo super Ariadne, & choro quem illi instituerat Dædalus, ea, ut tibi lecta prætermitto: præterea duos illos saltatores quos ibidem poëta Cybesteteras vocat chorum ducentes. Rursum quæ clypeo ineſſe memorat, *Cernere erat juvenesque duos agitare choreas*: tanquam rem omnium pulcherrimam saltationem clypeo Vulcanus addidiſſet. Etenim verisimile erat Phæacas choreis gaudere, ut qui deliciis affluerent, ac in omni felicitatis genere degerent. Proinde Homerus, hoc præcipuè illorum in rebus admirantem facit Vlyſſem, & pedum micationes contemplantem. Atque in Theſſalia tantum crevit Saltationis exercitatio, ut populi præſides, eorumque antesignanos, præsaltatores nuncuparint. Quod indicant ſtatuarum inſcriptiones, quas ſtrenuis viris erigebant. Prætulit enim, præsaltatorem civitas. Et iterum Salationi poſuit hanc imaginem populus, propterea quòd pugnam rectè desaltarit. Mitto illud, nullas unquam apud veteres celebratas fuiſſe feſtivitates, ſine saltatione, quippe quas Orpheus, Muſæus, atque optimi id temporis saltatores inſtituerunt, atque hoc, ut honeſtiſſimum quiddam, rhythmo & saltatione initiari ſanxerunt. Quòd autem hoc ita ſe habeat, æquum eſt ut orgia

1 Ἐδίνευον] Locus eſt in clypeo Achillis Il. Σ. ubi ἐδίνεον. Vnde error Luciani ſcribentis, omnes enim Cod. habent ἐδίνευν. Bourd. Κὰδ δ' ὀρχησῆες ἐδίνευον] Homerus, Iliade XVIII. ubi eſt ἐδίνεον. Marc.

2 Τὰς μαρμαρυγὰς] Πηδήματα, συνεχεῖς τῶν ποδῶν κινήσεις. Pollux, Heſych. *Bourd.*

τὰ μὲν [1] ἄρρητα σιωπᾶν ἄξιον, τῶν ἀμυήτων ὄντας. ἐκεῖνο δὲ πάντες ἀκήκοσιν, ὅτι τοὺς ἐξαγορεύοντας τὰ μυστήρια, [2] ἐξορχεῖσθαι λέγουσιν οἱ πολλοί. ἐν [3] Δήλῳ δὲ γε οὐδὲ αἱ θυσίαι ἄνευ ὀρχήσεως, ἀλλὰ σὺν τάξει, καὶ μετὰ μουσικῆς ἐγίνοντο, παίδων χορὸν συνελθόντες ἐπὶ αὐλῷ, καὶ κιθάρᾳ, οἱ μὲν, ἐχόρευον, ἐπορχοῦντο δὲ οἱ ἄριστοι, σωφρονέστατοι ἐκ αὐτῶν. τὰ γὰρ ᾠδὰς χορῷ πρέποντα ἐπῄδον τούτοις ἅσμασι, ἐπορχήσασθαι ἐκελεύετο, καὶ ἐμπίπλησι τῶν τοιούτων ἡ λύρα. καὶ τί σοι τὰς Ἐπῳδὰς λέγω, ὅπερ καὶ Ἰνδοὶ, ἐπῳδὴν ἔνιοι ἀναστάντες, σεβόμενοι τὸν ἥλιον, ἐπεύχονται ἡμῖν ὡσαύτως ἡμεῖς τῷ χορῷ κύσαντες, ἡγούμεθα τετελῆ ἡμῶν εἶναι τὴν εὐχὴν, ἂν σιγῶντες ὦμεν τὸν ἀνατέλλοντα ἥλιον ἀσπαζόμενοι, χαμαὶ πίπτοντες ἑαυτοὺς σιωπῇ, καὶ [4] μιμούμενοι τὸν χορείαν τοῦ Θεοῦ. καὶ ταῦτ' ἐστὶν Ἰνδῶν καὶ εὐχὴ, καὶ χορὸς, καὶ θυσία. διὸ δὲ τούτοις ἱλιεῦνται τὸν Θεὸν οὗτοι, καὶ ἐχορεύθησαν, καὶ δυσωπήσαντο τὸν ἡμίσεως. Αἰθίοπες δὲ γε, καὶ πολεμεῖν μέλλοντες, σὺν ὀρχήσει αὐτὸ δρῶσι. καὶ σὺν ἀφίεσι τὸ βέλος ἀΐδιον ἄνδρες, ἀφελὼν τὸ κεφαλῆς, τούτῳ γὰρ ἀντὶ φαρέτρας χρῶνται, ἐκδιδόντες αὐτῇ ἀκοντιστὰς τὰ βέλη, εἰ μὴ πρότερον ὀρχήσαιτο, καὶ τῷ χήματι ἀπειλήσειε, καὶ σφενδονήσειε τῇ ὀρχήσει τὸν πολέμιον. ἄξιον δ', ἐπὶ τοῖς Ἰν-

orgia reticeant, propter non initiatos. Sed illud omnes audiunt, eos à vulgo desaltasse dici, qui mysteria prodiderunt. Porrò nulla in Delo sacra sine saltatione peragebantur, sed cum ea, etiam musica adhibebatur. Puerorum chori cum tibia, citharaque ingressi tripudiabant, quibus canentibus optimi quique saltationem accommodabant, ex eorum numero delecti. Quare cantilenas hisce choris conscriptas, Hyporchemata vocabant, talibusque lyra impleta fuerat. Quid verò Græcos tibi commemorem, cùm Indi quoque posteaquam mane surrexerunt, Solem precentur, non quemadmodum nos manum deosculati, perfectam precationem esse putamus. Sed illi ad ortum excitati, saltatione Solem salutant, silentio semetipsos componentes, Deique choream imitantes. Et hæc Indorum est precatio, & chori, & sacrificium. Quibus bis, puta oriente & definente die, Deum placant. Æthiopes verò bellum cum saltatione ineunt. Nec quisquam Æthiopum, sagittam à capite demptam, (nam hoc loco pharetra utuntur, ipsi radiorum instar tela circumligantes) emittit, quin priùs saltaverit, ac specie minatus sit, & saltatione hostem antè deterruerit. Æquum verò est, ut India

1 Ὅ ρρητα σιωπᾶν] Hæc de re alibi, attigi ad Petron. *Baurd.*

2 Ἐξορχεῖσθαι] Prophani δὲ ἀμύητοι ab omnibus sacris arcebantur, nec licebat, si temerarii in ceremonias irrupissent, ea quæ viderant vulgare, hæc appellabant ἐξορχεῖσθαι, qua de re dicendum alibi. *Idem.*

3 Δήλῳ] Initium facit probandi nulla olim sacra facta ἄνευ ὀρχήσεως. Qua de re ipse in Elench. Clem. Alex. Protrept. & Stromat. 1. Dionys. Areopag. Eccles. hierar. c. 1. laudat hunc locum Casaub. c. 6. lib. 14. Anim. ad Athen. *Idem.*

4 Μιμούμενοι] Iulianus Imper. hymno Solis. *Idem.*

διελω, καὶ τὴν Αἰθιοπίαν διεξελθόντες, καὶ εἰς τὴν γείτονα αὐτῶν Αἴγυπτον καταβάντες τῷ λόγῳ. δοκεῖ γάρ μοι ὁ παλαιὸς μῦθος καὶ Πρωτέα τὸν Αἰγύπτιον, οὐκ ἄλλο τι, ἢ ὀρχηστήν τινα ἡδύν λέγειν, μιμητικὸν ἄνθρωπον, καὶ εἰς πάντα σχηματίζεσθαι, καὶ μεταβάλλεσθαι δυνάμενον, ὡς καὶ ὕδατος ὑγρότητα μιμεῖσθαι, καὶ πυρὸς ὀξύτητα διὰ τὴν τῆς κινήσεως σφοδρότητα, καὶ λέοντος ἀγριότητα, καὶ παρδάλεως θυμὸν, καὶ δένδρου δίνημα. καὶ ὅλως, ὃ, τι καὶ θελήσειεν. ὁδὶ μῦθος, Πρωτέως εἰς τὸ παραδεξόμενον, τὴν φύσιν αὐτοῦ διηγήσασθαι, ὡς γεγονόμενον τοιοῦτον, ὥστε ἐμιμεῖτο, ὥστε δὴ καὶ ταῖς τῶν ὀρχηστῶν φύσεσιν. ἴδοις τ' ἂν ἐν αὐτοῖς εἰς τὸ αὐτὸν χρόνον ἀκίνδυνον διαπαιζομένους, καὶ αὐτὸν μιμουμένους τὸν Πρωτέα. εἰκάζειν δ' χρὴ καὶ τὸν Ἔμπουσαν τὸν εἰς μυρίας μορφὰς μεταβαλλόμενον, τοιοῦτόν τινα ἄνθρωπον ὑπὸ τοῦ μύθου πεπλασθῆναι. ἐπὶ τούτοις δίκαιον μὲν ἦν τὴν Ῥωμαίων ὀρχήσεως ἀμνημονεῖν, ἵνα οἱ ἀγνοήσαντες αὐτὴν, τὴν πολεμικωτάτην τῶν Θεῶν Ἄρεα, οἱ Σάλιοι καλούμενοι, ἱερωσύνης δ' αὐτὸ ὄνομα, ὀρχούμενοι σεμνοπρεπῶς τι ἄμα, καὶ ἱερατικῶς. Βιθυνὸς δ' μῦθος καὶ ὅτος, ὡς πάνυ τῶν Γαλλικῶν ἀδόκητος, οἳ τὸν Περγαμηνὸν δεῖμα πολεμιῶν, τῶν Τιτάνων εἶμα ἔνα, [1] ἢ τῶν Γαλάταν δακτύλων, τοῦτο ἔργον πεποιημένον, τὸ σύστημα παιδεύειν, Ἀθηνᾶς τὸν Ἥφαιστον τὸν Ἄρη, παῖδα μὲν ὄντα, σκληρὸν δ', καὶ [2] πίεσι δυσ-

dia & Æthiopia peragratis, in vicinam Ægyptum oratione descendamus. Vetus enim illa fabula Proteum illum Ægyptium, nihil aliud quàm saltatorem fuisse mihi innuere videtur, hominem imitandi peritum, quique in varias species & formas mutare se posset, ut & aquæ humiditatem, & ignis celeritatem in motus vehementia, & leonis immanitatem, & Pardalis impetum, & arboris quassum, denique quicquid vellet, imitaretur. Cæterùm hæc fabula, rem contra omnium opinionem assumens, quasi in ea mutaretur, quæ imitabatur, ingenium ipsius explicavit. Qua facultate & hujus temporis saltatores sunt præditi: ac proinde videris ipsos eodem tempore confestim immutari, ipsumque Proteum imitari. Quinetiam conjiciendum est, Empusàm quæ in formas innumeras mutabatur, hujusmodi saltatricem à fabulis fuisse traditam. Præter hæc æquum est, ut neque Romanæ saltationis obliviscamur, quam Romanorum nobilissimi quique, Marti Deorum bellicosissimo, qui Salii vocantur, quod est sacerdotii nomen, gravissimam & religiosissimam exercent. Neque hæc Bithyna fabula, multum ab instituto Italorum abhorret, quæ perhibet Priapum bellatorem Deum, unum opinor ex Titanibus aut Dactylis Idæis, opus illud factum, ad rerum militarium institutionem, Martem à Iunone acceptum adhuc puerum, sed durum, ac præter modum virilem,

1 Ἢ τῶν Γ'δαίων δακτύλων] De his Pollux & vir Clarissimus Isaac. Casaub. c. 5. lib. 1. Animad. ad Athen. *Bourd.*

2 Πίεσι τῷ μετρίῳ] De eod. Dial. Apoll. & Bacchi. *Idem.*

μετρίως ἀνδρικὸν, μὴ πρότερον ἁπλε-
μφορῆσαι, πρὶν τέλειον ὀρχη-
στὴν ἀπειργάσασθαι. καὶ ἐπὶ τούτῳ,
καὶ μισθὸς αὐτῷ δοθῇ ἡ Ἥρας ἐ-
πάινος, δικαίως ἂν τὸ ἐκ τῆς πο-
λέμου τεθησαυρισμένον τῷ Ἄρει, παρ'
αὐτοῦ λαμβάνειν. τὰ μὲν γὰρ [1] Διο-
νυσιακὰ, καὶ Βακχικὰ, οἶμαί σε
μὴ οὐκ ἐθέλειν ἐμοῦ ἀκοῦσαι, ὅτι ὄρ-
χησις σκέπτα πάντα ἦν. πρὶν γὰρ
ἐκεῖνα πάντα τῶν γυμνικωτάτων ὀρχήσεων,
[2] Κόρδακος, καὶ σικιννίδος, καὶ
ἐμμελείας, οἱ Διονύσου θεραπόντες,
οἱ Σάτυροι, τευτὰς ἐφεύροντες,
ἀφ' αὐτῶν ἐκάστῃ ὠνόμασαν. καὶ
ταύτῃ τῇ τέχνῃ χρώμενος ὁ Διο-
νυσος, Τυρρηνοὺς, καὶ Ἰνδοὺς, καὶ
Λυδοὺς ἐχειρώσατο, καὶ φῦλον ὑπε-
μόχθμον τοῖς αὐτοῖς διαύσεις κα-
τωρχήσατο. ὥστε ὦ θαυμάσιε, ὅρα
μὴ ἀνόσιον ἢ κατηγορεῖν ἐπιτηδεύ-
μα? θεῖόν τε ἅμα, καὶ μυστικὸν,
καὶ τοσούτοις θείοις ἐσπουδασμένον.
καὶ ἐπὶ τιμῇ αὐτῶν δρωμένῳ, καὶ
τοσαύτην τέρψιν ἅμα, καὶ παιδιὰν
ὠφέλιμον παρεχομένῳ. θαυμάζω
δέ σε κἀκεῖνο, εἰδὼς Ὁμήρου, καὶ
Ἡσιόδου μάλιστα ἐραστὴν ὄντα σε αὖ-
θις γὰρ ἐπὶ τοὺς ποιητὰς ἐπαίνεμι,
πῶς ἀντιφθέγγεσθαι σκεύοις τολμᾷς,
ᾠδὴν τε πάντων ὀρχηστὴν ἐπαινοῦσιν.
ὁ μὲν γὰρ Ὅμηρος, τὸ ἡδίστου, καὶ
καλλίστου καλλίζωνον, ὕπνον, καὶ φι-
λότητα, καὶ μολπὴν, καὶ ὄρχησιν,
μόνῳ τούτῳ ἀμύμονα ἀνόμασε,
σεσημασμένους νὴ Δία καὶ τὸ ᾠδὺ
τῇ μολπῇ, ἄκρῳ ἀμφοτέρῳ τῇ
ὀρχηστικῇ σοφίσει. καὶ ᾠδὴ γλυκεῖ-

rilem, non priùs armis depugnare docuisse, quàm perfectum saltatorem reddidisset. Quamobrem & merces illi à Iunone destinata est, ut decimam partem spoliorum bello partorum à Marte semper acciperet. Neque enim arbitror te expectare ut ex me audias Dionysiaca & Bacchica, illa omnia genus fuisse saltationis. Cùm itaque tria sint celeberrima saltationum genera, puta Cordax, Sicinnis, & Emmeleia, quibus Satyri Bacchi ministri inventis, singulis à se nomen indiderunt: hac saltandi arte utens Bacchus; Tyrrhenos, Indos, & Lydos subjugavit, & gentes adeò bellicosas ipsis cum thiasis saltatione debellavit. Quocirca, ô admirande, vide ne sit impium in crimen vocare tam divinum institutum, & mysticum, & tantis à Diis studiosè cultum, & in ipsorum honorem exerceri solitum, & quod tantam oblectationem simul, & utilem lusum exhibet. Sed illud de te miror, cùm sciam te Homeri & Hesiodi amantissimum esse (iterum enim ad poëtas redeo) qua fronte illis contradicere audias, qui præ omnibus Saltationem laudant. Nam Homerus res omnium suavissimas & pulcherrimas recensens, nempe somnum, amorem, cantum, & saltationem, solam hanc inculpatam appellavit, ascribens per Iovem, cantui dulcedinem, quæ ambo arti saltandi adsunt, & cantio dulcis, & in-

1. Διονυσιακὰ] Copiosè Long. περιμν. lib. 2. *Bourd.*

2. Κόρδακες] Tres enumerat saltationum species, quarum inventores prohibentur Satyri Κόρδακες, Σικιννίδα, & Ἐμμέλειαν, de prima Theodor. Marcil. ad Horat. Vlpian. Demosth. Interpres ad Olynth. 2. pag. 215. Hesych. Pollux, de secunda iidem Pollux & Hesych. de ultima, Plato, Interpres Aristophan. ad nubes, & Hesych. apud quos reſcribe Σίκιννις. Idem.

I A'A.

ρχὴ, καὶ ὀρχησμὸς ἀμύμων, ὃν σὺ νῦν μωμᾶσθ' ἐπινοεῖς. καὶ πάλιν ἐν ἑτέρῳ μέρει τῆ ποιήσεως. [1] Ἄλλῳ μὲν γὰρ ἔδωκε Θεὸς πολεμήϊα ἔργα, Ἄλλῳ δ' ὀρχηστύν τε, καὶ ἱμερόεσσαν ἀοιδήν. ἱμερόεσσα γὰρ ὡς ἀληθῶς, ἡ μετ' ὀρχήσεως ᾠδὴ, καὶ δῶρον Θεῶν τοῦτο κράδιστον. καὶ ἔοικεν εἰς δύο διῃρημένος ὁ Ὅμηρος τὰ πάντα πράγματα, πόλεμον, καὶ εἰρήνην, τοῖς δὲ πολέμου μόνα ταῦτα ὡς κράτιστα ἀπιστρεπτικέναι. ὁ δὲ Ἡσίοδος, ὁ παρ' ἄλλα ἀκούσας, ἀλλ' ἰδὼν αὐτὸς ἑωυτῷ δύο ὀρχουμένας τὰς μούσας, ἐν ἀρχῇ τῶν ἐπῶν τοῦτο φησὶ αὐτῶν τὸ μέγιστον ἐγκώμιον διηλθέναι, ὅτι [2] περὶ κρήνην ἰοειδέα πόσσ' ἁπαλοῖσιν ὀρχεῖνται, δ' πατρὸς τὸ βωμὸν περιχορεύουσαι. ἀλλὰ σὺ μὲν ὦ γλυκύτατε, μονονουχὶ γεωμαχῶν, ὑβρίζεις εἰς τὴν ὀρχηστικήν. ὁ Σωκράτης δὲ, σοφώτατός τε ἀνὴρ, εἰς μὲν τοῦτο ἴσως οὐκ ἂν λέγοιμι τῇ Πυθίᾳ, ὡς μόνον ἐπῄνει τὴν ὀρχηστικὴν, ἀλλὰ καὶ συμφιλεῖν αὐτὴν ἠξίου, μέγιστον νέμων εὐρυθμίαν, καὶ εὐμουσίαν, καὶ κινήσεως ἐμμέλειαν, καὶ εὐσχημοσύνην δὲ κινουμένου. καὶ οὐκ ἠδέσθη γάρ ἀνὴρ, ἐν τοῖς πανδαισιοτάτοις μαθήμασιν τοῦτο ἡγούμενος εἶναι. ἐμοὶ γοῦν δοκεῖ καὶ περὶ ὀρχηστικῆς ὁ μετρίως πανδαίσας, ὅσον καὶ τὰ μικρὰ οὐκ ἄκρως μανθάνειν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ διδασκαλεῖα τῶν αὐλητρίδων ἐφοιτᾶν, καὶ παρ' ἑταίρας γυναικὸς οὐκ ἀπῃξιωκέναι πανδαῖόν τι ἀκοῦσαι τῆς Ἀσπασίας. καίτοι σκεῖνος & inculpata Saltatio, quam tu nunc vituperare cogitas. Rursus alia in parte suæ poëseos, ait. *Nam Deus, hunc belli reddit virtute, choreis Illum, aliunm grato cantus modulamine clarum.* Suavis enim perfectò cantilena quæ cum Saltatione est conjuncta, & hoc Deorum munus pulcherrimum. Ac mihi videtur Homerus mortalium res omnes in duo divisisse, Bellum, & Pacem, & rebus bellicis has solas ut pulcherrimas opposuisse. Atque Hesiodus, qui ex alio non audivit, sed ipsemet vidit statim ab auroræ exortu saltantes Musas, sui carminis initio de illis hoc maximum profert encomium, Nimirum eas circum fontem ferrugineum mollibus pedibus tripudiare, choreas agentes circum patris aram. Tu verò generosè, tantum non cum Diis pugnans, in saltandi artem es contumeliosus. Verùm Socrates, vir sapientissimus, si hoc de ipso dicenti Pythio est credendum, non modò laudavit artem saltandi, sed eam etiam discere voluit, cùm concinnitati, elegantiæ, motui decenti, ejusque quod movetur venustati plurimum tribuerer. Nec veritus est ætate jam grandior Saltationem inter maximè serias disciplinas habere: nec ei perdiscendæ parum erat operæ impensurus, quem etiam leviora discere non piguit: sed tibicinarum quoque scholas frequentavit, neque à meretrice muliere Aspasia serium quippiam audire dedignatus est. Atqui ille artem

1 Ἄλλῳ] Iliad. γ. Bourd.

2 Περὶ κρήνην] Hesiod. in Theog.

Καὶ τε περὶ κρήνην ἰοειδέα πόσσ' ἁπαλοῖσι
Ὀρχεῦνται, & βωμὸν ἐρισθενέος Κρονίωνος. Idem.

1 Σ'μι-

ἄρτι δεχομένῳ ἐφ' ἑκάστῳ τὸ τίχνιον, καὶ οὐδὲν εἰς τοσοῦτον κακῶς διαφθαρμένον. εἰ δὲ τὰς τῶν ἐπὶ μέρους σκευοφορίδας αὐτοῖς ἐξετάσοι, οὐ οἶδα, πάντων ἂν ἐκείνῳ μᾶλλον ἀφέμενος, μόνῳ τῷ ἡμέρᾳ τούτῳ τὴν νῦν ἂν σκευὴν χρήσαιτο, καὶ τοὺς παῖδας οὐκ ἂν ἄλλο τι σοὶ αὐτὸ διδάξαι. δοκεῖς δέ μοι ὅταν Κωμῳδίαν, καὶ Τραγῳδίαν ἐπαινῇς, ἐπιλελῆσθαι ὅτι καὶ τὰ ἐκείνων ὀρχήσεως ἴδιόν τι εἴδος ἐστι. οἷον, Τραγικὴ μέν, ἡ Ἐμμέλεια. Κωμῳδικὴ δέ, ὁ Κόρδαξ. σίκιννις δὲ καὶ τρίτη. Σικιννίδες σοφολαμβανόμενος. ἐπὶ δὲ τὰ ὀρχήματα ἐπιμήκης ἡ ὀρχήστρα, τῇ Τραγῳδίᾳ, καὶ τῇ Κωμῳδίᾳ, καὶ αὐλητὰς κυκλίους, καὶ κιθαρῳδίαν, σκαμμάτια ταῦτα, καὶ ἀφεῖται σιμὰ σοφιστῶν, φέρε νῦν ἀντεξετάσωμεν τὴν Ὀρχήσεως ἕκαστον αὐτῶν. καίτοι τὸν μὲν αὐλὸν, εἰδυῖα, καὶ τὴν κιθάραν, παρῶμεν. μέρη γὰρ τῆς Ὀρχήσεως ὑπηρετικὰ καὶ ταῦτα. τὴν Τραγῳδίαν δὲ γε ἀπὸ τοῦ σχήματος σκώψει καλαμήσωμεν, οἷα ἐστὶν, ὡς εἰδέχθες ἅμα, καὶ φοβερὸν ἡλίκον εἰς μῆκος ἀριθμῷ ἡσκημένον ἄνθρωπος, [1] ἐμβάταις ὑψηλοῖς ἐποχούμενον, σοφισταὶ ὑπὲρ κεφαλῆς ἀναπεινόμενον ἐπικείμενον, καὶ στόμα κεχηνὸς πέμμεγα, ὡς καταπίοιεν τοὺς θεατάς. ἐὰν λέγειν σοφιστρίδια, καὶ σοφαγρίδια, σοφοθετῶν, καὶ ἐπιτυχητῶν παχύτητα σοφοποιεῖσθαι, ὡς μὴ δὲ μέγας ἡ ἀληθείᾳ σὺ λειπῶν μᾶλλον ἐλέγχοιτο. εἶτ' ἔνδοθεν αὐτοῖς κεκραγώς, ἑαυτὸν ἀνακλᾶν, καὶ κατα-

tem non ita pridem natam vidit, nec tanta pulchritudinis accessione conformatam. Qui si nunc eos quorum opera in summum usque fastigium evecta est, spectaret, sat scio illum reliquis omnibus posthabitis, hisce duntaxat spectaculis animum adhibiturum, neque pueros quicquam priùs Saltatione edocturum. Videris autem mihi cùm laudes Comœdiam & Tragœdiam, oblitus esse, in utraque illarum proprium Saltationis genus esse, puta in Tragœdia, Emmeliam, in Comœdia, Cordacem, nonnunquam & tertiam, quum Sicinnis assumitur. Quandoquidem autem initio Saltationi prætulisti Tragœdiam, & Comœdiam, & circumforaneos tibicines, & citharæ cantum, spectaculis convenientia hæc, ac proinde gravia nuncupans, age nunc eorum unumquodque cum Saltatione comparemus. Verùm, si videtur, tibiam & citharam omittamus: quæ sunt partes Saltatoris administræ. Porrò Tragœdiam primùm ab habitu cognoscamus, cujusmodi sit, quàm sit deforme, simulque horrendum spectaculum, scilicet homo in longitudinem inconcinnam factus, altis cothurnis ingrediens, larva caput obductum habens, & amplo hians ore, tanquam devoraturus spectatores, non dico pectoralia, ventralia, ascititiam, & artificialem crassitudinem fingens, ne longitudine discors compositio in tenui corpusculo magis reprehendatur: deinde intus vociferans, se ipsum retorquens,

[1] Ἐμβάταις ὑψηλοῖς ἐποχούμενον] De hujus loci interpretatione agit amplissimus Cuperus Consecrationis Homeri pag. 82. quem curiosus consulet. *Almeloveen.*

[1] Σο-

μελῶν, οἷον ἐν τραγῳδίαις τὰ ἰαμβεῖα, καὶ τὸ δὴ ἄχιστον, μελῳδῶν πὰς συμφορὰς, καὶ μόνης τῆ φωνῆς ὑπόδυνον παρέχων ἑαυτόν. τὰ γὰρ ἄλλα, τοῖς ποιηταῖς ἐμέλησε, σκηπτοῦχοί ποτε ἡγουμένοις. καὶ μέχρι μὲν Ἀνδρομάχης τις, ἢ Ἑκάβης ἦσι, φορητὸς ἡ ὠιδή. ὅταν δ' Ἡρακλῆς αὐτὸς εἰσέλθων μανιώδης, ἐπιλαθόμενος αὐτοῦ, καὶ μήτε τὴν λεοντῆν ἀπόβαθρις, μήτε τὸ ῥόπαλον, ὃ ἐκέκτητο, [1] σολοικίσας δὲ φορῶν εἰκότως φαίη ἄν τις τὸ σῴζεσθαι. καὶ γὰρ αὖ, ὅπερ συγκέλεις τῇ ὀρχηστικῇ, τὸ, ἄνδρας ὄντας μιμεῖσθαι γυναῖκας, κεῖνόν τοῦτο καὶ τῆς Τραγῳδίας, καὶ τῆς Κωμῳδίας ἔγκλημα ἂν εἴη. πλείους γὰρ οὐ παῖδες ἢ ἀνδρῶν αἱ γυναῖκες. ἡ Κωμῳδία δ', [2] καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν τὰ καταγέλαστα, μέρος δ' ἔστιν αὐτῆ γενέσθαι, οἷα Δάοι, καὶ Τιβίαι, καὶ μαγείρων πρόσωπα. τὸ δὲ Ὀρχηστὸν χρῆμα, ὡς μὲ κόσμιον, καὶ δίπτυχος, οὐκ ἐμὲ χρὴ λέγειν. δῆλα γὰρ ὅσοις μὴ τυφλοῖς ταῦτα. τὸ δὲ πρόσωπον αὐτὸ, ὡς κρίνεται, καὶ τῇ ὑποκειμένῃ θρέμματι ἐοικὸς, εἰ κεχηνὸς δ', ὡς ἐκεῖνα, ἀλλὰ συμμιμούμενος. ἴσχει γὰρ πολλοὺς τοὺς ὑπὲρ

quens, & distorquens, nunnunquam jambos cantillans, quodque turpissimum est, calamitates modulans, ac soli voci semet obnoxium præstans. Nam cætera priscis poëtis curæ fuerunt. Et quandiu quis Andromachen, aut Hecubam agit, tolerabilis est cantio. Sed quum Hercules in scenam ingressus carmen lugubre canit, sui oblitus, nec reveritus leoninam pellem, & clavam qua circundatur, istud sanæ mentis homo, solœcismum meritò vocarit. Quinetiam quod in arte saltandi vituperabas, viros nimirum esse mulierum imitatores, hoc quidem commune & Tragœdiæ, & Comœdiæ est vitium: ac plures in iis sunt mulieres quàm viri. Quinetiam Comœdia, ridiculas personas, partem oblectationis ipsi tribuit, quales sunt Davorum, Tibiorum, & coquorum personæ. Sed enim Saltationis habitus, quàm sit ornatus & decorus nihil attinet me dicere, cùm hæc non cæcutientibus sint perspicua. Ipsa verò persona est elegantissima, subjectæque fabulæ convenit, nec illorum instar, hiat, sed comprimitur. Nam complures habet qui pro se vociferantur. Nam olim Saltatores ipsi

1 Σολοικίσας] Dictum in Nigrino. Veteres Grammatici σολοικίσαι interpretantur quidquid fit perperam σολοικία τὸ ἁμαρτάς. Bourd.

2 Καὶ τὰ πρόσωπον αὐτῶν τὸ καταγέλαστον μέρος τῆς τερπνῆς αὐτῆ γενέσθαι, οἷα Δάοι, καὶ Τιβίαι καὶ μαγείρων πρόσωπα] Hæc ultima sic vertit bonus Opsopœus, supine sane, imo ridicule: putavit scilicet legendum Δάδων, vel ex Δάδων per crasim posse fieri Δάων, ut ex κλεφτῶν κλοφτῶν, sed sine exemplo. Tum quid foret *Lampadum personas?* meræ nugæ, & ægri somnia. lege cum majuscula Δάοι & Τιβίαι. Servorum quippe sunt nomina, qui sæpe in comœdiis inducuntur ab origine & patria sic dicti. Nam Δάοι Herodoto sunt quædam gens in Persia pastoralem vitam agens. Τίβιοι vero sunt Phryges. Nam teste Suida Τίβια erat Φρυγία ὅλη. Universa Phrygia Tibia dicebatur. Terentius à nomine Δάος suum Davum formavit. Sunt igitur Carica nomina servorum, non lampades aut tibicines, ut somniavit Opsopœus. *Palm.*

1 Ορ-

αὐτῷ βοᾶν ἔφη. πάλαι μὲν γὰρ αὐτοὶ ἤδεσαν, καὶ ὠρχοῦντο. οἱ δ' ἐπιεικῶς κεκμηκότι, τὸ ἄθλημα τῷ ὠδῇ ἐπιτερπεῖν, ἄμεινον ἔδοξεν ἄλλους αὐτοῖς ὑποᾴδειν. αἱ γὰρ ὑποβάσεις, καὶ αἱ ἀμφοτέρωσις, καὶ ἀδή τι ἀλλοκεκραμένη τῇ τραγικῇ καὶ ὀρχηστικῇ, πολὺ ὅσῳ ποικιλώτερα αὐτῇ, καὶ πολυμελέστερα, καὶ μυρίας μεταβολὰς ἔχουσι. διὸ μὴ σωφρονοῦντι ἡ Ὄρχησις, ἐκείνῃ φημὶ εἶναι αὐτέον, τὸ δόξαν, ὅσῳ ἀγωνιστικὸν μεῖζον, καὶ σεμνότερον τὸ πᾶγμα, ἢ ὥστε εἰς ἐξέτασιν καλεῖσθαι. ἐῶ λέγειν [1] ὅτι πόλις ἐν Ἰταλίᾳ, ἡ Χαλκιδικὴ γένος ἡ δεῖνα, καὶ τοῦτο ὥσπερ τι κόσμημα, τῇ παρ' αὐτοῖς ἀγῶνι σεμνύεται. ἐθέλω δέ σοι συνωμολογηκέναι ἤδη ἀπολογησαμένῳ ὑπὲρ τῶν ὀλιγαλειμμένων τῷ λόγῳ, παμπόλλων ὄντων, ὡς μὴ δόξαιμι ἀγνοίας, ἢ ἀμαθίας παρέχεσθαι. ἃ γάρ με λέληθεν ὅτι πολλοὶ περὶ ἡμῶν περὶ Ὀρχήσεως συγγεγράφοτες, τὴν τελείαν ἀκριβῶς ἢ γραφῆς ἐποιήσαντο, πάντα τὰ Ὀρχήσεως τὰ εἴδη ἐπιξιόντες, καὶ ὀνόματα αὐτῶν καταλέγοντες, καὶ οἷα ἑκάστη, καὶ ὑφ' ὅτου διῄρηται, πολυμαθείας τοῦτον ἐπίδειξιν ἠγωνισμένοι παρέξειν. ἐγὼ δ', μᾶλλον μὲν τῷ περὶ τοῦτα φιλοτιμίαν, ἀπιέρωκλόν τε, καὶ ὀψιμαθῆ, καὶ ἐμαυτῷ ἄκαιρον οἶδα εἶναι. καὶ ἀλλὰ τοῦτο παρήσω. ἔπειτα δ', κἀκεῖνό σε ἀξιῶ σκοπεῖν, ipsi canebant, & saltabant: deinde quia continuo motu gravatus anhelitus cantum turbabat, consultius visum est ut ipsis alii succinerent. Porrò communia utriusque sunt argumenta, nullaque in re à tragicis differunt saltatoria, nisi quòd ista sunt varietate ornatiora, eruditiora, innumerasque mutationes habent. Quòd si Saltatio non sit ad certamen composita, causam hanc esse dico, quòd certaminum præfecti, majorem hanc & graviorem censuerint, quàm ut in inquisitionem vocaretur. Missum facio civitatem in Italia, Chalcidici generis præstantissimam, eam velut ornamentum, certamini quod apud ipsos decertatur, adjecisse. Cæterùm hic jam volo rerum non paucarum, quas in oratione prætermisi defensionem suscipere, ne quam ignorantiæ vel imperitiæ opinionem præbeam. Non enim nescio complures ante nos de Saltatione libros conscripsisse, plurimamque in scriptis operam posuisse, ut omnes Saltationis species recenserent, omniaque earum nomina enumerarent: tum cujusmodi vnaquæque, quisque illius inventor, existimantes hoc multiplicis eruditionis specimen sese præbituros. Ego verò contentionem circa ista, ineptam & seræ eruditionis, mihique intempestivam esse puto: proinde illam prætermitto. Deinde, te illud etiam cogitare, & me-

1 Ὅτι πόλις ἐν Ἰταλίᾳ] Hæc urbs Chalcidici generis Cumæ. *Bourd.* Neapolim credo intelligit, quæ à Cumæis condita fuit. Cumæ vero Italicæ Chalcidem in Eubœa metropolin agnoscebant: & Neapolis utpote Græca scenicis & gymnicis exercitationibus dedita erat. Ideo à Nerone electa, ubi primum in scenam publice prodiret, ut notat Cornelius Tacitus Annalium decimo quinto. Itaque ex hoc loco colligere licet saltationem theatralem à Neapoli toti Italiæ traditam fuisse. *Palm.*

ἐμὲ μεμνῆσθαι, ὅτι μοι νῦν ὁ πᾶσαν ὄρχησιν πρόκοπτην ἠσκηκὼς λοιδορεῖν, ἀλλὰ τοῦτον τὸν σκοπὸν ὑπειληφέναι μου τῷ λόγῳ, ὀρχήσεων ὀνόματα καταμεμνῆσθαι, πολὺ ὄντων ἐν μακρῷ ὀλίγων ἐπιμνησθῆναι, τὰς χαριεστέρας αὐτῶν ἐκλεξάμενον. ἀλλὰ τὰ μὲν τοῦ παρόντος μοι πεφάνθω· ὁ λόγος, τοῦτ' ἔστι, τὴν νῦν ὄρχησιν ἐπαινέσαι ἐπαινέσῃ, καὶ δεῖξαι ὅσα ἐν αὐτῇ πρέπει, καὶ χρήσιμα προσλαβοῦσα ἔχει, ἐπαινῶ· παλαιὰν μὲν ἐξαμβῦναι εἰς τοσοῦτον κάλλος ἐπιδοῦσαν, ἀλλὰ [1] κατὰ τὸ Σεβαστὸν μάλιστα. αἱ μὲν γὰρ πρῶται σπουδαὶ, ὅσαιπερ τινὲς ἦσαν, καὶ ἐπιμελεῖαι τῆς Ὀρχήσεως ἦσαν. τὸ δ' ἄνθος αὐτῆς, καὶ τὸ τελεώτατον κομισθὲν, ὅσαιπερ νῦν μάλιστα εἰς τὸ ἀκριβέστατον ἐπιτετέλεσται, τοῦτο νῦν ὁ ἡμέτερος λόγος διεξέρχεται, παρεὶς τὸ θερμαυτρίζειν, καὶ χάριεν Ὀρχεῖσθαι, καὶ τὰ ἄλλα, ὡς μηδὲν τῇ νῦν τοιαύτῃ ἐπισκήπτουσα. ἐδεῖ γὰρ σκεῦος τὸ Φρύγιον τῆς Ὀρχήσεως εἶδος, τὸ παροίνιον, καὶ συμποτικὸν μᾶλλον μέθης γεγονὸς, ἀγροίκων πολλάκις πρὸς αὐλητρίδα γυναικεῖον ὀρχουμένων, σφοδρὰ, καὶ κινήσεσι πηδήμασι, καὶ νῦν ἔτι ταῖς ἀγροικίαις ἐπιπολάζουσα, ὑπ' ἀγροίας παρέλιπον, ἀλλ' ὅτι μηδὲν τούτων τῇ νῦν Ὀρχήσει κοινωνεῖ. καὶ γὰρ ὁ Πλάτων ἐν τοῖς νόμοις, τὰ μὲν, τινὰ εἴδη ἐπαινεῖ τούτης, τὰ δ', πάνυ ἀπαξιοῖ, διαιρῶν αὐτὰ εἴς τε τὸ πρέπον, καὶ τὸ χρήσιμον. καὶ ἁπλαίστων αὐτῶν ἀκριβεστέρως, σεσημεῖωται δ', καὶ διαμέζων διέτρεχε. καὶ ταῦτ' ἐμὲ μὲν αὐτῆς Ὀρχήσεως, memineriſſe velim, mihi non eſſe propoſitum ut nunc omnis Saltationis genus recenſeam, neque hunc orationi meæ ſcopum inſtituiſſe, ut Saltationum nomina enumerem, præterquam earum quas ut generaliores delectas initio commemoravi. Verùm in præſentia mihi caput orationis iſtud eſt, ut nunc uſitatam Saltationem laudem, planumque faciam quantum cùm voluptatis, tum utilitatis in ſe complectatur, & ut non olim cœpit tantum elegantiæ incrementum capere, ſed potiſſimùm Auguſti temporibus. Quippe priores illæ tanquam radices & fundamenta Saltationis fuêre. Sed florem illius, & abſolutiſſimum fructum, qui nunc maximè ſummam perfectionem attigit, noſtra hæc oratio exponit, omiſſa thermayſtride, & gruis Saltatione, & aliis, ut quæ nunc uſitate non conveniant. Neque enim Phrygiam illam Saltationis ſpeciem, petulantem & convivalem, quæ cum ebrietate exercetur, ruſticis plerunque ad muliebrem tibiæ cantum ſaltantibus ſaltus vehementes & laborioſos, & qui etiamnum ruri redundant, ignarus omiſi: ſed quia cum hujus temporis Saltatione nihil commune habet. Quandoquidem Plato in legibus, alias quidem hujus ſpecies probat, alias omnino reprobat, eas dividendo in lucundam, & Vtilem, & ex illis indecentiores exigendo, alias verò anteponendo, & admirando. Et hæc quidem de Saltatione

1 Κατὰ τὸ Σεβαστὸν] Godofredus Malvynus Clariſſimus Senator nonnis Interpretem judicio & oculis abuſum ſuis, dum iſta vertit, *nec minus de ſe exhibens reverentia.* Fraudi fuit, puto, quod Græci nominibus propriis majuſculas literas præfigere neglexerint, dicere debuit *præcipui circa Auguſti tempus.* Bourd.

1 Πλά-

σεως. τὸ γὰρ πάντα ἐπιξιόντα μηκύνειν τὸν λόγον, ἀπηρέμβολον. ἃ δὴ τὸ Ὀρχηστὴν αὐτὸν ἔχειν χρὴ, καὶ ὅσας δεῖ ἐπιστήμας, καὶ ἃ μεμαθηκέναι, καὶ οἷς κεκτῆσθαι τὸ ἔργον, ἤδη σοι δείκνυμι, ὡς μάθῃς, ἃ τῶν ῥᾳδίων, καὶ τὸ δύσκολα χαρίζεσθαι ἄνευ τοῦ πόνου, ἀλλὰ πάσης παιδεύσεως εἰς τὸ ἀκρότατον ἀφικνουμένου, ἃ μουσικῆς μόνον, ἀλλὰ καὶ ῥυθμικῆς, καὶ γεωμετρικῆς, καὶ δὴ καὶ τῆς φιλοσοφίας μέχρι τοῦ φυσικῆς, καὶ τὸ ἠθικῆς. τοῦ γὰρ περιττοῦ αὐτῆς περιεργίαν, ἀπαιρεῖν αὐτὴν νομίζει. ὁμοῦ δὲ Ῥητορικῆς ἀφίσταται, ἀλλὰ καὶ ταύτης μετέχει, καθ' ὅσον ἤθους τε, καὶ πάθους ἐπιδεικτικὴ ἐστι, ἃν καὶ οἱ ῥήτορες γλίχονται. σὺν ἀπηλλαγμένῃ δὲ καὶ γραφικῆς, καὶ πλαστικῆς, ἀλλὰ καὶ τοῦ σὺν ταύτῃσι δύρυθμίας μέχρι τοῦ μιμεῖσθαι φαίνῃ, ὡς μηδὲν ἀμείνω μητὲ Φειδίαν αὐτῆς, μητὲ Ἀπελλῆν εἶναι δοκεῖν. πρὸ πάντων δὲ, Μνημοσύνην, καὶ τὴν θυγατέρα αὐτῆς Πολύμνιαν, ἵλεων ἔχειν αὐτῇ πρόκειται, καὶ μεμνῆσθαι πειρᾶται ἁπάντων. καὶ γὰρ δὴ τὸ Ὁμηρικὸν Καλχαντα, τὸ Ὀρχηστὴν εἰδέναι χρὴ, τά τ' ὄντα, τά τ' ἐσόμενα, πρό τ' ἰόντα, ὡς μηδὲν αὐτὸν ἀγνοεῖν, ἀλλ' εἶναι πρόχειρον τὴν μνήμην αὐτῶν. καὶ τὸ μὲν κεφάλαιον ἡ ὑπόθεσις, μιμητικὴ τίς ἐστιν ἐπιστήμη, καὶ δεικτικὴ, καὶ τῶν ἐννοηθέντων ἐξεργαστικὴ, καὶ τῶν ἀφανῶν σαφηνιστική. καὶ ὅσῳ ὁ Θουκυδίδης φησὶ τὸν Περικλέους εἰπεῖν, ἐπαινῶν τὰ ἔργα, τοῦτο καὶ τὸν Ὀρχηστὴν ἀκρότατον ἀνεγκλήμονα εἶναι, γοῦν αἴ τι τὰ δέοντα, καὶ ἐμοὶ δοκεῖν αὐτά. ἑρμηνείαν δὲ νῦν, τὴν σαφήνειαν τῶν χρημάτων λέγω. ἣ δὲ

tione dicta sufficiant. Etenim singulis persequendis orationem producere, ineptum est. Verum ea quæ Saltatorem habere oporteat, & rationem qua eum exerceri par est, & quæ didicisse, quibusque opus munire debet, jam tibi expediam: ut noris hanc artem non esse ex facilibus, & parabilibus, sed ex iis quæ disciplinæ cujusvis fastigium pertingunt, non solùm musices, sed etiam rhythmices, & geometrices, cùm primis verò tuæ philosophiæ & physices, & ethices: sed superfluam illam dialectices anxietatem, parum sibi commodam existimavit. Neque verò abhorret à Rhetorica, sed & illius est particeps, quatenus mores & affectus demonstrat, quos ipsi etiam rethores exprimere student. Neque aliena est à pingendi, & fingendi arte, verùm illarum in exprimendis membris concinnitatem maximè imitari videtur: ut nequaquam illa præstantior vel Phidias, vel Apelles videatur. Ante omnia verò Mnemosynen, ejusque filiam Polymniam, sibi propitiam obtinere proponit, & omnium meminisse conatur. Etenim juxta Calchantem Homericum, necesse est Saltatorem scire, *Quæ sint, quæ fuerint, quæ mox ventura trahantur*: ut eorum nihil ignoret, imò expeditam memoriam habeat. Quod autem est argumenti caput, hæc scientia est imitatrix, demonstrativa, mentis conceptuum explicatrix, & obscurorum declaratrix. Et quod de Pericle, ipsius in laudem dixit Thucydides, hæc etiam summa fuerit Saltatoris laus, nosse quid deceat, idque explicare. Nunc verò interpretationem, habituum explicationem dico.

Ma-

πᾶσαν τὴν ὑπ' ἐμοῦ χορηγίαν, ἡ παλαιὰ ἐσπουδάκει ἔσω, ὡς πρόσθεν εἶπον, καὶ ἡ πρόχειρος αὐτῆς μνήμη τε, καὶ μετ' ἐμπειρίας ἐπίδειξις. ἀπ' ἀρχῆς γὰρ ἀρχὴν, καὶ τὴν πρώτης βλαστήσεως ἀναλαβοῦσαν, χρὴ αὐτὸν ἅπαντα εἰδέναι, ἄχρι τῆς καθ' ἡμᾶς Κλεοπάτρας τῆς αἰγυπτίας. τοῦτο γὰρ τῆς ἀφηγήσεως πολυμαθέστατα ἡμῖν ἡ τῶν Ὀρχήσεων πολυμάθεια, καὶ τὰ ἀφ' ἑστίας μέχρις ἴσα, ἀρχαῖα τομῇ, Ἀφροδίτης γονὰς, Τιτάνων μάχην, Διὸς γενέσιν, Ῥέας ἀπάτην, λίθου ὑποβολὴν, Κρόνου δόσιν, τὰ τῶν πρίν Ἀδελφῶν κλήρου. εἶτα ἐξῆς, Γιγάντων ἐπανάστασιν, πυρὸς κλοπὴν, ἀνθρώπων πλάσιν, Προμηθέως κόλασιν, ἔρωτα ἰχῶρ ἐκπέμψας. καὶ μὴν τρῶτα, Δήλου πλάνην, Λητοῦς ὠδῖνας, καὶ Πύθωνος ἀναίρεσιν, καὶ Τιτυοῦ ἐπιβουλὴν, καὶ τὸ μέσον τῆς γῆς ὠλεσικάρδιον, [1] πτῆσιν τ' ἀετῶν. δούρατα ἐπὶ τύπτεις, καὶ τὴν μεγάλην ἐπὶ τύπτει βίαν ἐκπαγλίαν. καὶ λάσιναν μίαν, λείψανον δ' ἀνθρωπείης γένους φυλάττουσαν, καὶ σὺν λίθῳ ἀνθρώπους πάλιν. εἶτα, Ἰάχης ἀναφυγὴν, καὶ Ἥρας δόλον, καὶ Σεμέλης κατάφλεξιν, καὶ Διονύσου ἀμφοτέρας τὰς γονὰς, καὶ ὅσα περὶ Ἀθηνᾶς, καὶ ὅσα Ἡφαίστου, καὶ Ἐρεχθονίου, καὶ τὴν ἔριν τὴν περὶ τῆς Ἀττικῆς, [2] καὶ Ἁλιρρόθιον, καὶ τὴν πρώτην ἐν Ἀρείῳ πάγῳ κρίσιν. καὶ ὅλως, τὴν Ἀττικὴν πᾶσαν μυθολογίαν. ἐξαιρέτως δ', τὴν Δήμητρος πλάνην, καὶ Κόρης εὕρεσιν, καὶ

Materiam autem omnem operi ſuppeditat vetus hiſtoria, ut ante dixi, ejuſque prompta recordatio, & cum decore demonſtratio. Nam ſtatim à chao, primaque mundi origine, ducto initio, uſque ad Cleopatræ Ægyptiæ tempora, ipſum cuncta ſcire neceſſe eſt. Hoc enim ſæculorum intervallo nobis circunſcribatur multiplex illa ſcientia Saltatori comparanda. Mediaque potiſſimùm ſciat, Cœli ſectionem, Veneris partus, Titanum pugnam, Iovis nativitatem, Rheæ fraudem, lapidis ſuppoſitionem, Saturni vincula, trium fratrum ſorte diviſam hæreditatem. Deinde Gigantum ſeditionem, ignis furtum, hominum formationem, Promethei ſupplicium, Amoris utriuſque robur. Poſt hæc Deli errationem, Latonæ parturientis dolores, Pythonis cædem, Tityi inſidias, & medium terræ aquilarum volatu inventum. Præterea Deucalionem, magnumque illius ætate naufragium, & unicam arcam quæ generis humani reliquias conſervavit, rurſuſque natos ex lapidibus homines. Poſtea Iachi laceratione, & Iunonis dolum, & Semeles conflagrationem, & Bacchi utramque ſtirpem. Quæ de Minerva, quæ de Vulcano, & Erichthonio referuntur, & illam de Attica diſceptationem, primumque in Areo pago judicium. Denique omnem illam Atticam fabularum enarrationem. Præcipuè autem Cereris vagationem, repertam Proſerpinam, Celei

1 Πτῆσιν τ' ἀετῶν] Fabula hæc apud Pindar. Cætera ſunt nomina fabulis notiſſima. *Bonid.*

2 Καὶ Ἁλιρρόθιον] *Et Halirrothium*, de quo ad Pauſan. hæc omiſit Interpres. *Idem.*

Κελεῦ ξυίασι, καὶ Τριπτολέμου γεωργίαν, καὶ Ἰκαρέως ἀμπελουργίαν, καὶ τὴν Ἠριγόνης συμφορὰν, ἔ ὅσα περὶ Βορέαν, ἔ ὅσα περὶ Ὠρειθυίας, καὶ Θησέως, καὶ Αἰγέως. ἔτι δὲ, τὴν Μηδείας ἐπῳδὴν, καὶ αὖθις εἰς Πέρσας φυγὴν, καὶ τὰς Ἐρεχθέως θυγατέρας, καὶ τὰς Πανδίονος, ἃ τε ἐν Θρᾴκῃ ἔπαθον, καὶ ἔπραξαν. εἶτα, ὁ Ἀκάμας, καὶ ἡ Φυλλὶς, καὶ ἡ πρώτισος ἁρπαγὴ τῆς Ἑλένης, καὶ ἡ στρατεία τῶν Διοσκούρων ἐπὶ τὴν πόλιν, καὶ τὸ Ἱππολύτου πάθος, καὶ Ἡρακλειδῶν κάθοδος. Ἀτιμίαν γὰρ καὶ ταῦτα εἰκότως ἂν νομίζοιθ. ταῦτα μὲν τὰ Ἀθηναίων, ὀλίγα πάνυ δείγματος ἕνεκα, ἐκ πολλῶν τῶν ἀξιολεμνήμονα διῆλθον. ἐξῆς δὲ, Μεγαρεῖς, καὶ Νῖσος, καὶ Σκύλλα, καὶ πορφυροῦς τελισκομένους, καὶ Μίνω πόρος, καὶ περὶ τὴν δίοιστον ἀκαρεστία. εἰς ἐξῆς ὁ Κιθαιρὼν, καὶ τὰ Θηβαίων, καὶ Λαβδακιδῶν πάθη, ἔ Κάδμου ἐπιδημία, ἔ βοὸς ὄκλασις, καὶ ὄφεως ὀδόντες, καὶ σπαρτῶν ἀνάδοσις. καὶ αὖθις, ἔ Κάδμου εἰς δράκοντα μεταβολὴ, καὶ ταύτης λύρας πίηξις, καὶ μανία ἔ πιχοποιὸς, καὶ τὰ γυναικὸς αὐτοῦ ἡ Νιόβης ἡ μεγαλαυχία, καὶ ἡ ἐπὶ τῇ πίθῳ σιγὴ, καὶ τὰ Πενθέως, καὶ Ἀκταίωνος, καὶ τὰ Οἰδίποδος, καὶ Ἡρακλῆς σὺν τοῖς ἄθλοις αὖθις ἅπασι, καὶ ἡ τῶν παίδων σφαγή. εἶθ' ἡ Κορινθὸς τελεῖ καὶ αὐτὴ μύθων, τὴν Γλαυκίαν, καὶ τὴν Κρέοντα ἔχουσα. καὶ τῶν αὐτῶν, τὸν Βελλεροφόντην, καὶ τὴν Σθενέβοιαν, καὶ ἡλίου μάχην, καὶ Ποσειδῶνος. καὶ μετὰ ταῦτα, τὴν Ἀθαμαντίου μανίαν, καὶ τὴν Νεφέλης παίδων [1] ἐπὶ δὲ κριῷ τὴν

lei hoſpitalitatem, Triptolemi agriculturam, factam ab Icario vitium plantationem, Erigones calamitatem. Præterea quæcunque de Borea, quæcunque de Orithyia, de Theſeo & Ægeo memoriæ prodita ſunt. Adde Medeæ ſuſceptionem, rurſus ejuſdem ad Perſas fugam, regis Erechthei, & Pandionis filias, & quæ in Thracia paſſæ ſunt, & fecerunt. Nec ignorandus eſt illi Acamas, non Phyllis, non primus Helenæ raptus, tum Caſtoris, & Pollucis adverſus urbem expeditio, neque non mors Hippolyti, & reditus Heraclidarum. Nam & hæc Attica meritò cenſeantur. Et hæc quidem ex rebus Athenienſium, pauca ſanè exempli gratia, ex multis à me prætermiſſis percurri. Hæc ſequuntur, Megara, Niſus, Scylla, purpurei crines, Minois tranſitus, & erga de ſe benemeritam ingratitudo. Deinceps Cithæron, Thebanorum & Labdacidarum ærumnæ. Cadmi peregrinatio, bovis procubitus, ſerpentis dentes, ſatorum ortus. Rurſus Cadmi in draconem mutatio, & ad lyram murorum ſubſtructio, murorum ſtructoris inſania, & Niobes uxoris ipſius jactantia, atque in luctu ſilentium: tum ea quæ Pentheo, Actæoni, & Oedipo contigerunt. Item Hercules cum omnibus ipſius laboribus, & liberorum ejus internecio. Deinde & ipſa Corinthus ſcatet fabulis, Glaucam & Creontem habens: & ante eos Bellerophontem, Sthenebœam, Solis & Neptuni pugnam. Poſt hæc Athamantis inſaniam, & Nephieles liberorum in ariete fugam aëriam,

1 Ἐπὶ τῷ κριῷ τὴν διαίριον φυγὴν] Τὴν διαπόντιον φυγὴν. Marc.

1 Καὶ

Δερείου φυγὴν, Ἰνὼς, καὶ Μελικέρτου ὑποδοχήν. ἐπὶ τούτοις, τὰ Πελοπιδῶν, καὶ Μυκήνας, καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς, καὶ ὅσα αὐτῶν, Ἴναχος, καὶ Ἰὼ, καὶ ὁ Φρυγὸς αὐτῆς Ἄργος, καὶ Ἀτρεύς, καὶ Θυέστης, καὶ Ἀερόπη, καὶ τὸ χρυσοῦν δέρας, καὶ Πελοπίδας γάμος, καὶ Ἀγαμέμνονος σφαγὴ, καὶ Κλυταιμνήστρας τιμωρία. καὶ ἔτι ὅσα τούτων, ἡ τῶν ἐπὶ Θήβας λοχαγῶν στρατία, καὶ ἡ τῶν Φυγάδων γαμβρῶν ἐξ Ἄδράστου ὑποδοχὴ, καὶ ὁ ἐπ' αὐτοῖς χρησμὸς, καὶ ἡ τῶν πεσόντων ἀταφία, καὶ Ἀντιγόνης ἀμφὶ ταύτῃ, καὶ Μενοικέως ἀπώλεια. καὶ τὰ ἐν Νεμέᾳ ἆθλα, ἡ Ὑψιπύλη, καὶ Ἀρχέμορος, ἀναγκαιότατα τῇ ὀρχήσει μνημονεύματα καὶ ὅσα αὐτῶν, εἰστίαι τῷ Δαναΐδῃ παρθένοισιν, καὶ Περσεὺς γένεσιν, καὶ τὰ ἐπὶ τὰς Γοργόνας ἆθλον αὐτῷ προηρημένον. ᾧ οἰκεία καὶ ἡ Αἰθιοπικὴ διήγησις, Κασσιόπεια, καὶ Ἀνδρομέδα, καὶ Κηφεὺς, ὃς καὶ ἄστροις ἐγκατέλεξεν ἡ τῶν μὴ ταῦτα πίστις. κακεῖνα ἆρα τὰ ἀρχαῖα τὰ Αἰγύπτου, καὶ Δαναοῦ, εἰστίαι, καὶ τῷ ἐπιζηλάμενον ἐπιζηλῶ. σὺν ὀλίγα ἆρα καὶ ἡ Λακεδαίμων πιεῖται παρίχῃ, τὸ Ὑάκινθον, καὶ τὸ ἐξ Ἀπόλλωνος ἀνταρκῆ ζέφυρον, καὶ τῷ ὑπὸ τοῦ δίσκου ἐξ μεταρσίᾳ σφαγὴν, καὶ ἐκ τοῦ αἵματος ἄνθος, καὶ τῷ ἐν αὐτοῦ αἰάζεσθαι ἐπιγραφῷ, καὶ τῷ Τυνδάρεω ἀπάτωσιν, καὶ τῷ Διὸς ἐπὶ τούτῳ κατ' Ἀσκληπιοῦ ὀργήν. ἔτι ἆρα, καὶ τὸ Παριδὸς ξενισμοῦ, καὶ τὴν Ἑλένης ἁρπαγὴν μὴ τῷ ἐπὶ τοῦ μήλου κρίσιν. νομιστέον γὰρ τῇ Σπαρτιατικῇ ἱστορίᾳ, καὶ τῷ Ἰλιακῷ συμφῶναι, πολλῷ ὄντα, καὶ πολυπρόσωπον. καθ' ἕκαστον γὰρ τὸ ὑπὲρ πεσόντων, δρᾶμα αἴριαν, Inûs & Melicertæ ſuſceptionem. Ad hæc accedunt res Pelopidarum, Mycenæ, & quæ ibi geſta ſunt: & ante illos Inachus, Io, cuſtoſque ipſius Argus, Atreus, Thyeſtes, Aërope, vellus aureum, Pelopiæ nuptiæ, cædes Agamemnonis, Clytemneſtræ pœna. Quin & ante illos, ſeptem principum adverſus Thebas expeditio, & profugorum Adraſti liberorum ſuſceptio, proditumque de illis oraculum, & cæſorum interdicta ſepultura, ob eamque Antigones & Menœcei interitus. Quæ etiam geſta ſunt in Nemea, Hypſipile, & Archemorus, ea ſunt quibus Saltatoris memoria inſtructa eſſe debet. Ante quæ geſta, ſciet Danaës virginitatis cuſtodiam, Perſei nativitatem, certamen quod adverſus Gorgonas ſuſcepit: cui etiam eſt propria rerum Æthiopicarum narratio, Caſſiopea, Andromeda, Cepheus, quos etiam aſtris inſervit, eorum qui poſtea vixerunt credulitas. Priſca quoque illa Ægypti & Danai facta, & connubiales inſidias non ignorabit. Nec pauca id genus præbet Lacedæmon, Hyacinthum, & rivalem Apollinis Zephyrum, puerique cædem à diſco illatam, ortumque ex ejus ſanguine florem, & gementem æ in eo inſcriptionem, Tyndari inſlaurationem, & Iovis ob id in Æſculapium excandeſcentiam. Præterea hoſpitio ſuſceptum, Helenæ raptum, poſt latum de pomo judicium. Planè enim exiſtimandum Iliacam hiſtoriam copioſam & multiplicem cum Spartana eſſe conjunctam. Itaque juxta unumquemque in Troia

τῇ σκιλῇ πρόκειται. καὶ μεμνῆσθαι δεῖ τούτων ἀεί, μάλιστα ὅταν τὸ ἁρπαγῆς σύλλογος, ἄχρι τοῦ σὺν πᾶσι νόσοις μαθημάτων, καὶ τὰ Αἰνείου πλάνης, καὶ Διδοῦς ἔρωτος, ὧν οὐκ ἀκόρεστα καὶ τὰ περὶ τὸν Ὀρέστην δράματα, καὶ τὰ ἐν Σκυθίᾳ τοῦ ἥρωος πολυπλανήματα. οὐκ ἄπωθεν δὲ καὶ τὰ περὶ τούτων, ἀλλὰ ξυγγενῆ τοῖς Ἰλιακοῖς συγγενῆ, Ἀχιλλέως ἐν Σκύρῳ παρθενῶσις, Ὀδυσσέως μανία, καὶ Φιλοκτήτου ἐρημία. καὶ ὅλως, ἡ πᾶσα Ὀδυσσέως πλάνη, καὶ Κίρκη, καὶ Τηλέγονος, καὶ ἡ Αἰόλου τῶν ἀνέμων σύναρσις, καὶ τὰ ἄλλα, μέχρι τῶν μνηστήρων τιμωρίας. καὶ περὶ τούτων, ἡ κατὰ Παλαμήδους ἐπιβουλὴ καὶ ἡ Ναυπλίου ὀργή, καὶ ἡ Αἴαντος μανία, καὶ ἡ πατρὸς ἐν πόντῳ πίτυας ἀπώλεια. ἔτι πολλὰς ἀφορμὰς καὶ Ἦλις ἔχει ἀρχαῖας περιωμίους. τὸν Οἰνόμαον. τὸν Μυρτίλον. τὸν Κρόνιον. τὸν Διὰ. τὰς πρόσθεν τῶν Ὀλυμπίων ἀγωνίσεις. πολλὰ δὲ καὶ ἡ κατ' Ἀρκαδίαν μυθολογία. Δάφνης φυγή. Καλλίστους θηρίωσις, Κενταύρων παροικία, καὶ Πανὸς γονή. Ἀλφειοῦ ἔρως, καὶ ὑφαλοῦ λίμνη. ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν Κρήτην ἀφίξη τοῦ λογου, πάμπολλα κἀκεῖθεν ἡ Ὀρχηστὸς ἐραστίζεται. τὸν Εὐρωπίου. τὸν Πασιφάης. τὰς ταύρους ἀμφοτέρους. τὸν Λαβύρινθον. τὸν Ἀριάδνης. τὸν Φαίδραν. τὸν Ἀνδρόγεων. τὸν Δαίδαλον. τὸν Ἴκαρον. τὸν Γλαῦκον. τὸν Πολυίδου μαντικόν. τὸν Τάλων. τὸν χαλκοῦν τὸν Κρητῶν πρόπολον. κἂν εἰς Αἰτωλίαν μεταβῇς, κἀκεῖ πολλὰ ἡ ὄρχησις κατακλᾷ. τὴν Ἀθαλάντην. τὸν Μελέαγρον. τὴν Ἀτελάντου. τὸν Δαλὸν, καὶ πᾶμα τὸν Ἡρακλέους παλόν, καὶ Σειρήνων γόητρα, καὶ ἐχιδνῶν ἀκοάς, καὶ μὴν τὴν μαλλὸν λυκτάν, φάσιν Κηΐκων ἐπιπόντιον, καὶ Ἀλκυονίδων ἀκτάς, καὶ τὸν Ἀσκληπιοῦ τὸν ἐν Τρίκκῃ, καὶ τὸν ἐν Ἐπιδαύρῳ, καὶ τὸν ἐν Κῷ, καὶ τὸν ἐν Περγάμῳ, καὶ τὸν ἐν Ἀσσῷ, καὶ τὸν ἐν Ἀθήναις, καὶ τὸν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, καὶ τὸν ἐν Ἀντιοχείᾳ, καὶ τὸν ἐν Ἐφέσῳ, καὶ τὸν ἐν Ἀπαμείᾳ, καὶ τὸν ἐν Ἱεραπόλει, καὶ τὸν ἐν Ἐλαίᾳ, καὶ τὸν ἐν Ἀδραμυττίῳ, καὶ τὸν ἐν Ἀδριανοῖς, καὶ τὸν ἐν Ἀθηνοκώμῃ, καὶ τὸν ἐν Ἀμισῷ, καὶ τὸν ἐν Ἀμαστρίδι, καὶ τὸν ἐν Ἀμάσειᾳ, καὶ τὸν ἐν Ἀμβρακίᾳ, καὶ τὸν ἐν Ἀμφιλοχίᾳ, καὶ τὸν ἐν Ἀμφίσσῃ, καὶ τὸν ἐν Ἀνδρίῳ, καὶ τὸν ἐν Ἀνδρίσσῃ, καὶ τὸν ἐν Ἀνθεδόνι, καὶ τὸν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ Πισιδικῇ, καὶ τὸν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ Συριακῇ, καὶ τὸν ἐν Ἀπολλωνίᾳ τῇ Μυσίᾳ, καὶ τὸν ἐν Ἀπολλωνίᾳ τῇ Πισιδικῇ, καὶ τὸν ἐν Ἀπολλωνίᾳ τῇ Ἰλλυρικῇ, καὶ τὸν ἐν Ἀπολλωνίᾳ τῇ Θρᾳκικῇ, καὶ τὸν ἐν Ἀπολλωνίᾳ τῇ Κρητικῇ, καὶ τὸν ἐν Ἀπολλωνίᾳ τῇ Λυδίᾳ, καὶ τὸν ἐν Ἀπολλωνίᾳ τῇ Παφλαγονίᾳ, καὶ τὸν ἐν Ἀπολλωνίᾳ τῇ Σικελίᾳ, καὶ τὸν ἐν Ἀπολλωνίᾳ τῇ Φρυγίᾳ, καὶ τὸν ἐν Ἀπολλωνίᾳ τῇ Χαλκιδικῇ, καὶ τὸν ἐν Ἀπολλωνίᾳ τῇ Ὑπερβορείᾳ, καὶ τὸν ἐν Ἀπολλωνίᾳ τῇ Ὑπερβορείᾳ τῇ Ἀσιανῇ, καὶ τὸν ἐν Ἀπολλωνίᾳ τῇ Ὑπερβορείᾳ τῇ Εὐρωπαίᾳ, καὶ τὸν ἐν Ἀπολλωνίᾳ τῇ Ὑπερβορείᾳ τῇ Λιβυκῇ

ἦλθε, Ἀλκμαίωνος οἴκησιν. εἶτα, Νίσσου, καὶ Δειανείρας ζηλοτυπίαν, ἐφ' ᾗ τὴν οἰκουμένην Οἴτη πυρᾷ. ἔχει καὶ Θρᾴκη πολλὰ τῆς ὀρχηστικῆς ἀναγκαῖα. τὸν Ὀρφέα. τὴν σκευὴν ἀσπαραγμόν, καὶ τὸν λάλον αὐτοῦ κεφαλήν. τὸν ἐπιπλέοντα τῇ λύρᾳ, καὶ τὸν Αἵμον, καὶ τὸν Ῥοδόπην, καὶ τὸν Λυκούργου κόλασιν. καὶ Θεσσαλία δὲ ἐπαλείσει παρέξεται. τὸν Πελίαν. τὸν Ἰάσονα. τὸν Ἀλκήστιν. τὸν ἐκ πεντήκοντα ναῶν στόλον. τὸν λόγον. τὸν λάλον αὐτῆς τρόπον. τὸν εἰς Λῆμνον. τὸν Αἰήτην. τὸν Μηδείας ὄνειρον. τὸν Ἀψύρτου ἀσπαραγμόν, καὶ τὸν εἰς τὰ παράπλου χαλεπά. καὶ μὴν ταῦτα, τὸν Πρωτεσίλαον, καὶ τὴν Λαοδάμειαν. κἀκεῖ εἰς τὴν Ἀσίαν πάλιν ἀφορᾷς, πολλὰ κἀκεῖ δράματα. ἡ γὰρ Σάμος δῆλος, καὶ τὸ Πολυκράτους πάθος, καὶ τὰ ἐκείνης αὖθις μέχρι Περσῶν πλάνη. καὶ τὰ ἔτι δὲ παλαιότερα, ἡ τοῦ Ταντάλου φλυαρία, καὶ ἡ παρ' αὐτοῖς Θεῶν ἰσότης, καὶ ἡ Πέλοπος κρεωφαγία, καὶ ὁ ἐλεφάντινος ὦμος αὐτοῦ. καὶ σὺ Ἰταλία δὲ, ὁ Ἠριδανὸς, καὶ Φαέθων, καὶ αἱ μετ' αὐτοῦ ἀδελφεαὶ θρηνοῦσαι, καὶ ἤλεκτρον δακρύουσαι. εἰσεται καὶ ὁ πιστὸς καὶ τὰς Ἑσπερίδας, καὶ τὸν φρουροῦντα τὴν χρυσῆς ὀπώρας δράκοντα, καὶ τὸν Ἄτλαντος μόχθον, καὶ τὸν Γηρυόνου, καὶ τὴν ἐξ Ἐρυθείας ἔλαπτον τῶν βοῶν. οὐκ ἀγνοήσει δὲ καὶ τὰς μυθικὰς μεταμορφώσεις ἁπάσας, ὅσαι εἰς δένδρα, ἢ θηρία, ἢ ὄρνεα μετάσχηται, καὶ ὅσαι ἐκ γυναικῶν ἀνδρες ἐγένοντο. τὴν Καινέα λέγω, καὶ τὸν Τειρεσίαν, καὶ τοὺς τοιούτους. καὶ ὁ φοινικῆ δὲ, Μύρρα, καὶ τὸ Ἀσσύριον ἐκεῖνο πένθος μεθέξομεν. καὶ ταῦτα εἰσεται. καὶ τὰ νεώτερα δὲ, ὅσα μὴ

Alcmæonis ſedata inſania habitationem. Deinde Neſſum, & Deianiræ zelotypiam, ideoque ſtructam in monte Octa pyram. Multa etiam habet Thracia Saltationis ſtudioſo neceſſaria, Orpheum, ejuſque lacerationem, ejus caput loquens, cumque lyra innatans, Hæmum, Rhodopen, Lycurgi ſupplicium. Porro plura etiam Theſſalia ſuppeditabit, Peliam, Iaſonem, Alceſtim, quinquaginta navium claſſem, Argo, ejuſque loquacem carinam, res Lemnias, Æëten, Medeæ ſomnium, Apſyrti dilaniationem, quæque inter navigandum acciderunt. Poſtea Proteſilaum, & Laodamiam. Rurſus ſi in Aſiam denuo digrediaris, multæ etiam ibi ſunt fabulæ. Statim occurret Samus, Polycratis calamitas, ejuſque filiæ ad Perſas uſque erratio: quæque ſunt antiquiora, ſcilicet Tantali loquacitas, tum Deorum apud eundem convivium, Pelopis carnium conciſio, & elephantini humeri appoſitio. In Italia verò Eridanus, Phaëthon, lugenteſque ejus ſorores in populos converſæ, & electrum lachrymantes. Hic quoque ſciet Heſperidas, & cuſtodem aurei pomi draconem. Atlantis laborem, & Geryonem, boumque ex Erythia abactionem. Neque ignorabit etiam omnes fabuloſas transformationes, quæcunque in arbores, aut feras, aut aves factæ ſunt, & quæcunque in viros ex mulieribus tranſiverunt. Cæneum dico & Tireſiam, alioſque hujuſmodi. In Phœnicia, Myrrham, luctumque illum Aſſyrium diviſum. Hæc etiam cognoſcet atque recentiora,

τὴν Μακεδόνων ἀρχὴν ἐτολμήθη ὑπὸ τε Ἀντιπάτρου, καὶ ὑφ' ὧν Σελεύκου ἐπὶ τῇ Στρατονίκης ἔρωτι. τὰ δ' Αἰγυπτίων μυστικώτερα ὅτῳ. ἔστιν μέν, συμβολικώτερον ἢ ἐπιδείξεται τὸ Ἔπαφον λέγω, καὶ τὸ Ὄσιρι, καὶ τὰς τῶν Θεῶν εἰς τὰ ζῶα μεταβολάς. τοῦ πάντων ἦν, τὰ περὶ τοὺς ἔρωτας αὐτῶν, καὶ αὐτὰ δ' Διὸς, καὶ εἰς ὅσα ἑαυτὸν μετεσκεύασεν. ἔστιν ἢ καὶ τὴν σὺν ὠδῇ ἅπασαν τραγῳδίαν, καὶ τὰς κολάσεις, καὶ τὰς ἐφ' ἑκάστῳ αὐτῶν, καὶ τὴν Πειρίθου, καὶ Θησέως ἄχρι δ' ἀδῆς ἐπαιρείαν. συνειλοῦσι ἢ εἰπεῖν, ὀλίγα δ' ἐκ πολλῶν Ὁμήρῳ, καὶ Ἡσιόδῳ, καὶ τῶν δεῖνων ποιητῶν, καὶ μάλιστα τῆς τραγῳδίας λειφθέντα, ἀγνοήσῃ. ταῦτα πάνυ ὀλίγα ἐκ πολλῶν, μᾶλλον ἢ ἄπειρα τὰ πλῆθος ἐξελών, τὰ κεφαλαιωδέστερα κατέλεξα, τὰ ἄλλα τοῖς τῆ πείρᾳ τοῦτον ἀφείς, ἐ τοῖς ὀρχησταῖς αὐτοῖς δεικνύειν, καὶ σὺ τοῦτο χρήσεσθαι καθ' ὁμοιότητα τῶν εἰρημένων, ἅπερ ἅπαντα πρόχειρα καὶ πρὸς τὸ καιρὸν ἔχειν τῇ ὀρχήσῃ προπαρασκευάζεσθαι καὶ προπαιδεύεσθαι κεῖνο ἀναγκαῖον. ἐπεὶ ἢ μιμητικός ἐστι, ἐ κινήσεσι τὰ ἀδόμενα δείξειν ὑπισχνεῖται, ἀναγκαῖον αὐτῷ, ὥσπερ ἐ τοῖς ῥήτορσι, σαφήνειαν ἀσκεῖν, ὡς ἕκαστον τῶν δεικνυμένων κατ' αὐτὸ δηλοῖ, μηδενὸς ἐξηγητοῦ δεόμενον. ἀλλ' ὥσπερ ἔφη ὁ Πυθικὸς λεσχηνεύς, δεῖ τὸ ῥαψῳδοῦ ὄρχησιν, καὶ καρῷ σωπᾶν, καὶ μὴ λαλεῖν· ὁ δ' ὀρχησταῖ, ἀκούειν. ὁ δὴ καὶ Δημητρίου τοῦ Κυνικοῦ παθεῖν

quæ post Macedonum imperium aulus est Antipater, & Seleucus ob amorem Stratonices. Abstrusiora Ægyptiorum arcana cognoscet quidem, sed magis ex conjectura demonstrabit: Epaphum dico, & Osirin, & Deorum in animalia mutationes. Ante omnia verò, quæ ad eorum amores pertinent, ipsiusque Iovis, & quas in formas seiptum mutaverit. Sciet etiam omnem Inferorum tragœdiam, cùm supplicia, tum eorum causas. Pirithoi & Thesei ad inferos usque societatem servatam. Vt autem paucis omnia comprehendam, *nihil* eorum quæ ab Homero, Hesiodo, præstantissimisque poëtis, in primis verò tragicis dicta sunt, ignorabit. Hæc admodum pauca ex multis, imò potiùs ex infinitis sylvam hanc selectam, ac veluti summa capita percensui. Reliqua verò poëtis canenda, & saltatoribus ipsis demonstranda, tibique juxta dictorum similitudinem invenienda reliqui. Quæ omnia Saltatori præparare, priusque seponere necesse est, ut in promptu habeat, & quavis occasione promat. Qui siquidem est imitator, & gestibus se repræsentaturum pollicetur ea quæ canuntur, ei necessarium est, ut & oratoribus, ut perspicuitatem exerceat, qua quicquid demonstrabit, ita declaret, ut enarratore non egeat. Sed quod Pythico oraculo proditum est, oportet ut qui Saltationis est spectator, mutum intelligat, & non loquentem audiat. Quod Demetrio Cynico etiam accidisse ferunt.

1 Καὶ καρῷ] Tangit vetus oraculum quod quidem sic apud Plut. Καὶ καρῷ σωπᾶν, ἐ ὑ λαλεῖν· ἀκούειν. Bourd.

1 Τοῦτ

λέγουσιν. ἐπὶ γὰρ τῷ αὐτὸς ὁμιλίαν τινὰ ποιήσασθαι περὶ ὀρχηστικῆς, λέγων δ' αὐλὸν, καὶ τοὺς συρίττοντας, καὶ τοὺς κτύπους, παρεσκευάσθαι τινὰ τὸν ὀρχησόμενον εἶναι, μηδὲν αὐτὸν ἄλλο τοῦτο ὀφείλοντα σωματεῖον. κινούμενον δ' ἄλλοσε ἄλλως κίνησιν, καὶ μιμητικὸν, ἀδύνατον αὐτῷ γε φανῆναι τοῖς ἄλλοις τὸ αἰσχρὸν ἐπιτηδεύοντι, ἐσθῆτι σεμνῇ, καὶ εὐσωπίᾳ δύσεσι, αὐλοῦ τε, καὶ τερπνότητι, καὶ τῇ τῶν ᾀδόντων εὐφωνίᾳ, ἃς κοσμεῖσθαι μηδὲν ἧττον τοῦ δ' ὀρχησταῦ πρέπον. ὁ τότε δὴ τῶν Νέρωνα εὐδοκιμούντων ὀρχηστὴς, οὐκ ἀσύνετος, ὡς φασι, ἀλλ' εἴ καί τις ἄλλος, ἦν τε ἱστορίας μνήμην, καὶ κινήσεως κάλλος διενεγκών, ἐδεήθη δ' Δημητρίου γνωσθῆναι τοῦτον εἰς τὴν δόξαν, ἐθέλειν ὀρχήσασθαι. ἐπεὶ δὲ κατηγορεῖν αὐτοῦ. καὶ ὑπέσχετό γε μόνον αὐλεῖν, καὶ ἀσμάτων ἐπιδείξασθαι αὐτῷ. καὶ ἦτησε τὴν ἐπίνοιαν. ἐπειδὴ γὰρ τοῖς τε κτύποις, καὶ τοῖς αὐλοῖς, καὶ αὐτῷ Δημητρίῳ τῷ χορῷ, αὐτὸς ἐφ' ἑαυτοῦ ὠρχήσατο τὴν Ἀφροδίτης καὶ Ἄρεως μοιχείαν, ἅλιον μηνύοντος, καὶ Ἥφαιστον ἐπιβουλεύοντα, καὶ τοῖς δεσμοῖς ἀμφοτέρους, τήν τε Ἀφροδίτην, καὶ τὸν Ἄρη συμπεπλεγμένους, καὶ τοὺς ἐφεστῶτας Θεοὺς ἅπαντας αὐτούς. καὶ αἰδουμένου μὲν τὴν Ἀφροδίτην, ἐπιδεδικότα δὲ, καὶ ἱκετεύοντα τὸν Ἄρη, καὶ ὅσα τῇ ἰσχυρᾷ τοιαύτῃ παθούσῃ, ὥστε τὸν Δημήτριον ὑπερηδέσθαι τοῖς χειρονομήμασι, τοῦτο ἔπαινον δοῦναι τοῦ μίμου τοῦ ὀρχηστοῦ, ἀνεκραγέν τε, καὶ μεγάλῃ τῇ φωνῇ εἰπόντα, ἀκούω ἄνθρωπε σοῦ, οὐχ ὁρῶ μόνον, ἀλλὰ μοι δοκεῖς [1] ταῖς χερσὶν αὐτοῖς λαλεῖν. ἐπεὶ

runt. Qui cùm perinde ac tu Saltandi artem accusaret, dicens tibiæ, fistularum, & strepituum, Saltatorem velut auctarium esse, quippe qui nihil ad fabulam conferret, sed intùlum alioqui motum adhiberet, eumque inanem, & ab omni ratione sejunctum. Cæterùm homines qui hac in re præstigiis illuderentur, vestitu serico, decenti larva, tibiaque, & lascivis cantilenis, & canentium vocalitate, quibus exornari Saltatorem nihil est opus. Tunc Saltator qui celebris erat tempore Neronis, neutiquam imperitus, ut ajunt, sed siquis etiam alius, cùm historiæ memoria, tum gestus elegantia præcellens, rem ut puto, æquissimam à Demetrio postulavit, nimirum ut se saltantem spectaret, deinde accusationem intenderet. Promisit verò se nullis tibiis, nullis cantilenis adhibitis saltaturum: quod etiam præstitit. Nam indicto silentio & strepentibus, & tibia canentibus, ipsique choro ipse per se saltravit Veneris, & Martis adulterium, Solem indicantem, Vulcanum insidiantem, vinculis ambos, Venerem cum Marte illaqueantem, Deos spectaculo assistentes, Venerem pudore suffusam, subverentem, supplicantemque Martem, & quæcunque alia complectitur hæc fabula: ita ut Demetrius summopere Saltratione illa exhilaratus, maximam hanc Saltatori laudem tribuerit, quum exclamavit, magnaque voce pronunciavit, Audio quæ facis, ô homo, nec video tantùm, sed manibus ipsis loqui mihi videris. Quo-

1 Ταῖς χερσὶν] Hinc Lesbonax Mitylenæus vocavit eos χειροσίτας, & Lexi-

ἢ κ᾽ ἢ Νέρωνα ἐσμβῇ τῷ λόγῳ, βέλομαι κ᾽ βαρβάρου ἀνδρὸς τὸ ἐπὶ ᾧ αὐτῷ ἐρχθεὶ μαρτύριον εἰπεῖν, ἅπερ μίκης ἔπαινον ὀρχησικῆς χάριτος ὤν. τὸ γὰρ δὴ πάντα βαρβάρων βασιλικώτατος ἀνθρώπος καπή τις ἦκεν ὡς τὸν Νέρωνα, ἐκάτερα μὲν τὰ ἄλλα τὸ ὀρχεῖσθαι οὐκ ἐπαΐων, ὅτου σαφῶς ὀρχήμονος, ὡς καὶ πρὶν μὴ ἐπακούσαι τὸν ἀσκληπιάδου. ἐμελέλαλλω γάρ τις ὤν, ἐντυχὼν συνεσίᾳ ἀπάντων, καὶ δὴ ἀπιὼν ἤδη ἐς τὴν οἰκίαν ᾧ Νέρωνι δεξιωμένῳ, καὶ ὅ, τι βέλοιτο αὐτῶν κελεύοντι, καὶ δώσειν ὑπισχνουμένῳ, τὸ ὀρχήσει ἐφη δῆς, τὰ μέγιστα δίφρωνείς. ᾧ ὁ Νέρων ἐφη μὴν τί σοι χρήσιμος γένοιτο οἰκεῖ, ἀποστείλας ἔφη βαρβάρους ἴχνη, ἀχ ἑρμηνεῖς, καὶ ἑρμήσουσι δ᾽ ῥᾴδιον διαρρῆν ἀπὸ σαυτῶν. ὦ ἀν τις δέωμαι, ἀφανῶς ἔτο, ἐπιστὰ μοι ἑρμηνεύσῃ. τοσοῦτον ἄρα καθαιρεῖ αὐτῶ ἡ μίμησις τὸ ὀρχήσεως, ἐπίσημός τε, καὶ σαφὴς φανῆναι, ἡ ᾧ πλείστη ἀφτεῖεν, καὶ ὁ σκοπὸς τὸ ὀρχησικὸς, ἡ ὑποκρίσις ἐστι, ὡς ἔφην κ᾽ τὸ αὐτὸ, καὶ τοῖς ῥήτορσιν ἐπιτηδευομένη. καὶ μάλιστα τοῖς τὰς καλλιμάχας ταύτας μελέτας διεξιέναι. ῥᾴδιος γὰρ καὶ σὺ οἰκείοις μᾶλλον ἐπαινεμένη, τὰ ἐοικυῖαι τοῖς κατεκεμένοις σοφισταῖς, καὶ μὴ ἀπορῆσαι ἐστιν τὸ λεγόμενα τὸ εἰσαγομένων ἀρίστων, ἢ τυραννοκτόνων, ἢ πενήτων, ἢ γεωργῶν, ἀλλ᾽ ὁ ἑκάστῳ τόπῳ τὸ ἴδιον, καὶ τὸ ἐξαμ-

Quoniam verò circa Neronis tempora noſtra verſatur oratio, volo viri barbari ſuper eodem ſaltatore tibi referre teſtimonium, quod maximæ Saltationis laudi vertitur. Quidam enim ponticus barbarus, homo regius cum ob negocium ad Neronem veniſſet, hunc unà cum aliis Saltatorem contemplabatur, adeò perſpicuè ſaltantem, ut quanquam eorum quæ canebantur nihil exaudiret, (nam erat ſemigræcus) omnia tamen intelligeret. Iam verò cùm ad ſuos regreſſurus eſſet barbarus, eumque Nero liberaliter tractaret, & ſiquid vellet, petere juberet, ac ſe daturum polliceretur. Si mihi, inquit, Saltatorem dederis, me hoc munere plurimum exhilarabis. Percontante verò quem ipſi uſum domi præſtiturus eſſet, Finitimos, inquit, barbaros habeo, lingua diſſimiles, nec ad intelligendos illos, interpretes comparare facile eſt. Siquo igitur egeam, hic nutu mihi lingula interpretabitur: tantum ipſum perculerat, imitatio Saltationis, cùm inſignis, & perſpicua apparuiſſet. Cæterum exercitatio cui maximè incumbit, & ſcopus Saltationis, eſt repræſentatio, cui eodem modo quo rhetores dat operam, præcipuè quo qui vacant declamationibus quas vocant. At hæc quoque Saltatoribus præcipuè laudi datur, ut propoſitis perſonis geſtu reſpondeat, nec ea quæ dicuntur, ab introductis optimatibus, aut tyrannicidis, aut pauperibus, aut agricolis diſcrepent, ſed in horum unoquoque quod proprium exiſtit, & eximium, demon-

phanes Luciani leg. Athen. c. 8. & 16. lib. 1. & cap. ult. lib. 4. cætera quæ ad ſaltationem ſpectant, ut de Bauciſmo, Betarmo, Hormo, & aliis fuſius alibi, *Bourd.*

ρετον δείκνυσι. ἐθέλω γάρ σοι καὶ ἄλλο βαρβάρου ῥῆσιν ἐπὶ τούτοις εἰπεῖν. ἰδὼν γὰρ πέντε προσώπατα τῇ ὀρχήσει παρεσκευασμένα, ποικίλον μὲν ἐν τῷ θεάτρῳ τὸ δρᾶμα ἐδόκει, ἐζήτει ἵνα ὁρῶν τὸ ὀρχησόμενον, τίνες οἱ ὀρχησόμενοι, καὶ τίνα σκευασόμενοι τὰ λοιπὰ πρόσωπεῖα εἶεν. ἐπεὶ δὲ ἔμαθεν ὅτι αὐτὸς ὑποκρινεῖται, καὶ ὑπορχήσεται τὰ πάντα, ἐλελήθεις ἔφη ὦ βέλτιστε, σῶμα μὲν τοῦτο ἓν, πολλὰς δὲ τὰς ψυχὰς ἔχων. ταῦτα μὲν ὁ βάρβαρος. σὺ δὲ ἀπεικότως δὲ καὶ οἱ Ἰταλιῶται τὸν ὀρχηστὴν Παντόμιμον καλοῦσιν, ἀπὸ τῶν δρωμένων σχεδόν. καλὴ γὰρ καὶ ἡ Ποιητικὴ παράνεσις σοὶ αὕτη, τὸν ὦ παῖ ποτὲ ἡμῖν πεῖσαι νόον ἔχων, πάσαις πολίεσσιν ὁμιλεῖ. καὶ τῷ ὀρχηστῇ ἀναγκαῖα, καὶ δεῖ προσφύεσθαι τοῖς πράγμασι, συνοικειοῦν ἑαυτὸν ἑκάστῳ τῶν δρωμένων. τὸ δὲ ὅλον, ἤθη, καὶ πάθη δεῖξαι, καὶ ὑποκρίσεως. ἡ ὄρχησις ἐπαγγέλλεται, νῦν μὲν ἐρῶντα, νῦν δὲ ὀργιζόμενόν τινα εἰσάγουσα, καὶ ἄλλον μεμηνότα, καὶ ἄλλον λελυπημένον. καὶ ἅπαντα τοῦτα μεμετρημένως. τὸ γὰρ ὑπερβάλλεσθαι, τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἄρτι μὲν Αἴθρα μεμηνὼς, ἄρτι δὲ Ἰὼ φοβουμένη δείκνυται. καὶ ἄλλοτε Ἀτρεὺς ὁ αὐτός. καὶ μὴ μικρὸν, Θυέστης εἶτα, Αἴγισθος, ἢ Ἀερόπη. καὶ πάντα ταῦτα εἷς ἄνθρωπός ἐστι. τὰ μὲν οὖν ἄλλα θεάσασθαι, καὶ ἀκούσασθαι, ἐνὸς ἑκάστου ἔργον τῷ ἐπιδεικνύειν ἔχει, ἢ γὰρ αὐλὸς ἐστι, ἢ κιθάρα, ἢ λιγὺ φωνῆς μελῳδία, ἢ τραγικὴ δραματουργία, ἢ κωμικὴ γελωτοποιία, ὁ δὲ ὀρχηστὴς, τὰ πάντα ἔχει συμβαλών, καὶ ἐνίοτε ποικίλλων, καὶ παμμιγῆ σοὶ ἐξεσκεδασεν αὐτὸν ἰδέαν, αὐ-

monstretur. Volo itaque tibi sententiam referre quam super his tulit alter barbarus: qui cùm quinque personas Saltatori paratas vidisset, nam tot partibus constabat fabula, unum conspiciens Saltatorem quærebat, quinam essent saltaturi, & reliquas personas acturi. Postea verò quàm intellexit, eundem acturum, & saltationem omnem executurum esse. Nesciebam, inquit, ô optime, te unum quidem hoc corpus, sed plures animas habere. Et hæc quidem barbarus ille. Nec immeritò Itali saltatorem Pantomimum appellant, ab eo fermè quod agitur. Nec inelegans est poëtica illa cohortatio, ô fili, Polypi marini mentem habens, omnibus in urbibus versare, quæ Saltatori est necessaria, quem rebus adhærentem, oportet semetipsum quibusque factis applicare. In universum autem Saltatio pollicetur se mores & affectus demonstraturam, & simulaturam, nunc quidem amantem, nunc iracundum, nunc irascentem aliquem introducens: mox alium insanientem, alium mœrentem: atque omnia ista servata mensura. Quare quod maximè est admirandum, eodem die Athamanta furentem, & Inonem metuentem repræsentat. Aliàs Atreus ipse est, paulo post Thyestes, deinde Ægisthus, aut Aërope, quæ omnia unus homo refert. Alia quidem quæ spectanda, vel audienda exhibentur, unam quampiam rem ostendunt: aut enim tibia est, aut cithara, aut vocis modulatio, aut tragica fabulæ actio, aut comica scurrilitas. Verùm Saltator hæc omnia complectitur, cujus varium, & miscellaneum apparatum videre

λὸν, σύριγγα, ποδῶν κτύπον, κυμβάλου ψόφον, ὑποκρητῶν σύμφωνίαν, ἀδόντων ὁμοφωνίαν. ὅπ ἢ τὰ μὲ ἄλλα, ἀμφοῖν τοῖν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ἔργα ἐστὶ τὰ μὲν, ψυχῆς, τὰ δ', σώματος. ἐν δὲ τῇ ὀρχήσει, ἀμφοτέρων συμμέμικται. καὶ γὰρ εὐφωνίας ἐπίδειξιν τὰ μιγνύμενα ἔχει, καὶ σωφρονικῆς ἀσκήσεως ἐνέργειαν. τὸ δὲ μέγιστον, ἡ σοφία τοῦ ἁρμόττοντος, καὶ μηδὲν ἔξω λόγου. Λεσβωναξ γάρ τις ὁ Μιτυλιναῖος, ἀνὴρ καλὸς, καὶ ἀγαθὸς, χαίρειν σοφὸς τὰς ὀρχήσεις ἀπεκάλει, καὶ ἥκειν ἐπὶ τὴν θέαν αὐτῶν, ὡς βελτίων ἀναστρέψων δὴ καὶ ἥττων. Τιμοκράτης δὲ ὁ διδάσκαλος αὐτῷ, ἰδών ποτε ἅπαξ σὺν ἐξεπίτηδες ἐπιστὰς, ὀρχησάμενον τὰ αὐτῷ πεισθέντα, οἷα με ἔφη χαίρειν ἡ τοῦ φιλοσοφίαν αἰδὼς ἀπέτρεψεν. εἰ δ' ἔστιν ἀληθῆ ἃ φασὶ ψυχῆς ὁ Πλάτων λέγει, τὰ τρία μέρη αὐτῆς καλῶς ὁ ὀρχησὴς δείκνυσι, τὸ θυμικὸν, ὅταν ὀργιζόμενον ἐποδύνηται. τὸ ἐπιθυμητικὸν, ὅταν ἐρῶντας ὑποκρίνηται. τὸ λογιστικὸν, ὅταν ἑκάστῳ τῶν ποδῶν χαλιναγωγῇ. τὸ μὲν γε σὺν ἅπασι μέρεσι τῆς ὀρχήσεως, καθάπερ ἡ ἁρμονία σὺν πᾶσι μέλεσι παρίσταται, κἀκεῖνος ὑφηγεῖται, καὶ τὸ σὺν τοῖς ὀρχήσεσι σύμμορφόν, τί ἄλλο, ἢ τὸ ἐν Ἀριστοτέλους ἐπαληθεύειν, τὸ καλὸν ἐπαινεῖσθαι, καὶ μέγιστον τῶν ἡγουμένων τάχαθὸν καὶ τοῦτο εἶναι. ἦκουσα δέ ποθεν καὶ ἀπιστοῦσι τινὶ νεανισκομένῳ ὑπὲρ τῶν ὀρχηστικῶν ἀγαθῶν σιωπῆς, ὅπ καὶ αὐτὴ Πυ-

est, tibiam, fistulam, pedum strepitum, cymbali sonum, actoris vocalitatem, canentium concentum. Præterea alia quidem alterutrius in homine partis sunt opera, alia mentis, alia corporis. Verùm hæc in Saltatione commixta sunt. Nam ea quæ fiunt, mentis demonstrationem, & corporei exercitii vim habent. Maximum verò istud est, nempe rerum quæ aguntur sapientia, quum nihil præter rationem committitur. Quocirca Lesbonax Mytilenæus vir honestus, ac bonus, Saltatores Manu sapientes appellabat, ibatque spectatum ipsos, tanquam melior a theatro reversurus. Timocrates autem ejus præceptor vitio quondam semel (nec de industria aderat) saltatore res suas agente, Quali inquit, mea me erga philosophiam verecundia, spectaculo privavit. Quod si vera sunt quæ de anima differit Plato, tres ejus partes præclarè ostendit Saltator, Vim irascendi, quando irascentem exprimit: desiderandi, quando amantes repræsentat, ratiocinandi, quando singulos affectus ceu fræno regit. Et hoc quidem per omnes Saltationis partes sparsum est, ut Tactus per omnes sensus. Porrò cum pulchritudinis & concinnæ inter saltandum formæ curam suscipiat, quid aliud quàm Aristotelis sententiæ veritatem confirmat, pulchritudinem laudantis, atque tertium ei in bonis locum tribuentis. Cæterùm quendam audivi de saltatricium personarum silentio juvenilius dicentem, hoc Pytha-

go-

1 Καὶ μέσον τρίτον ἡγεῖται] Immo καὶ μέγα δεύτερον. Nam τρίτον, τὰ χρήματα. Ipse in Eunucho ἐμὶ σφόδρα καταγελᾶν χρημάτων, ἀλλὰ τρίτον τι ἀγαθὸν ἐστὶ τοῦτο οἶμαι. Marc.

1 οἱ

γυμναστικόν τι δόγμα αὐτίπτυστον. ἐπεὶ ἢ καὶ τὰ ἄλλα ἐπιτηδεύματα, τὰ μὲν, τὸ πρόσθεν, τὰ δὲ, τὸ χρήσιμον ὑπαιχνιῶδες ἔχει. καὶ πολὺ τὸ χρήσιμον ὠφελιμώτερον, ὅσῳ μὴ δι' ἀνάγκης γίνεται. πόσῳ γὰρ τοῦτο ὁρᾶν ἡδιον, ἢ πυκτεύοντας νεανίσκους, καὶ αἱμαλέα ῥεμβομένους, καὶ παλαίοντας ἄλλως ἐν κονίῃ. ὡς ἡ ὄρχησις πολλαχοῦ ἀσφαλεστέρα ἐστὶ, καὶ εὐμορφοτέρα, καὶ περιπόθητον ἐπιδείκνυσι. τῶν μὲν δὴ μὴ σύντονον κίνησιν τῆς ὀρχήσεως, καὶ τροφὰς αὐτῆς, καὶ διεξαγωγὰς, καὶ πηδήματα, καὶ ὑπτιασμοὺς, τοῖς μὲν ἄλλοις, περιττὰ εἶναι συμβέβηκεν ὁρᾶν. τοῖς δὲ ἐνεργοῦσιν αὐτοῖς, ὠφελιμώτατα. γυμνασίων γὰρ τὸ κάλλιστόν τε ἅμα, καὶ εὐρυθμότατον τοῦτο φαίνεται αὐτῷ σῶμα εἶναι. μαλάττει μὲν τὸ σῶμα. καὶ κάμπτει. καὶ εὐφίζει. καὶ εὐχρόους εἶναι ποιεῖ μεταβολὴν διδάσκει ἰσχύν τε ἅμα καὶ ἀσθενείαν τοῖς σώμασι. πρὸς δὲ τὰ παραυτίκα τε χρῆμα ἡ ὄρχησις, ἡγεῖται μὲν τὴν ψυχὴν, ἀκούσας δὲ τὸ σῶμα, τέρψασα δὲ τὰς ὁρώσας, διδάσκουσα δὲ πολλὰ τῶν πάλαι ἐν αὐλοῖς, καὶ κυμβάλοις, ᾠδαῖς μελῶν εὐρυθμίαν, ᾠδαῖς κηλήσεσι, λαμπρὰ τὰ ὀφθαλμῶν καὶ ἀκοῆς. εἰ γὰρ φωνῆς εὐμουσίαν ζητεῖς, πρὸς ἂν μᾶλλον ἴοις ἢ εὐρυθμίας, ἢ ποῖον πολυφωνότερον ἄκουσμα, ἢ ἐμμελέστερον, εἴ τε αὐλὸς, καὶ σύριγξ τὸ λιγυρώτερον, ἄλις καὶ τούτων ἐν ὀρχήσεσι διπλασιάσασι πίστεως. ἐῶ λέγειν ὡς ἀμείνων τὸ ἦθος ὁμιλῶν τῇ τοιαύτῃ θέᾳ γίνηται, ὅταν ὁρᾷς τὸ χεῖρον, μισοῦντα μὲν τὰ κακῶς γιγνόμενα, ἐπιδακρύοντα δὲ τοῖς ἀδικουμένοις. καὶ ὅλως, τὰ ἤθη τῶν ὁρώντων παιδαγωγεῖν. ὃ σοὶ ἔστι μάλιστα ἐπὶ τῆς ὀρχήσεως ἰδεῖν. goricum præceptum innuere. Præterea cùm vitæ actionum, aliæ oblectationem, aliæ utilitatem polliceantur, sola Saltatio utramque obtinet: eoque utilitas est commodior, quòd cum voluptate accedit. Quanto enim hoc visu jucundius, quàm videre pugnis decertantes juvenes, ac sanguine manantes, atlioisque in pulvere luctantes, quos plerumque Saltatio tutiùs simul, & decentiùs, & jucundiùs demonstrat. Quocirca concitatus Saltationis motus, ejusque conversiones, & circumductiones, & saltus, & resupinationes, aliis quidem spectantibus oblectamento fuêre: ipsis verò actoribus salubrerrima. Etenim illud ego gymnasiorum pulcherrimum, & aptissimum esse affirmaverim, quod emollit corpus, flexibile, & leve reddit, & ad mutationem promptum esse instituit, roburque non exiguum corporibus acquirit. Qui ergo rerum omnium maximè concinna non sit Saltatio, quæ mentem acuit, corpus exercet, spectantes oblectat, prisçaque multa docet tibiis, cymbalis, carminum concinna compositione, & mulcedine oculos & aures afficiente. Itaque si perfectam vocis actionem requiris, ubi alibi, aut quodnam auditionis argumentum invenias, quod pluribus & concinnioribus vocibus constet, seu tibia, & fistula magis sonorum? His abundè satis in Saltatione frueris. Mitto dicere, quod hujusmodi spectacula frequentando, moribus melior evades, quando theatrum malefacta odisse vides, & injuria affectos deflere, denique spectantium mores formare. Quod verò præcipuè in Saltatoribus est lau-

παιδίσκη, τοῦτο ἤδη ἐρῶ, τὸ καὶ ἰσχύν τε ἅμα, καὶ ὑγρότητα τῶν μελῶν ἐπιτηδεύειν, ὁμοίως παράδεξον εἶναί μοι δοκεῖ, ὡς εἴ τις τὸν αὐτὸν Ἡρακλέους τὸ καστορος, καὶ Ἀφροδίτης τὸ ἀβρὸν δείκνυοι. ἐθέλω γὰρ ἤδη σοι ὑποδείξαι σου τῷ λόγῳ, οἵοιόν χρὴ εἶναι τὸν ὄρχηστὴν ἐν τῇ ψυχῇ, καὶ σώματι. κράτιστα μὲν ψυχῆς, σοφώτατον τὰ πολλὰ μνημονικόν τε γὰρ, καὶ εὐφυᾶ, καὶ ξυνετὸν, καὶ ἐξυπηρετικὸν, καὶ καιρὸν μάλιστα ἐπιχαίρειν φημὶ δεῖν αὐτόν. ἔπειτα κριτικὸν τῶν ποιημάτων, καὶ ἀσμάτων, καὶ μελῶν τὰ δέοντα διαγνωστικόν, καὶ τὰ κακῶς πεποιημένα ἐλεγκτικόν. τὸ δὲ σῶμα, καὶ τὸν Πολυκλείτου κανόνα ἤδη ἐπιδείξειν μοι δοκῶ. μήτε γὰρ ὑψηλὸς ἄγαν ἔστω, καὶ παρὰ μέτρον ἐπιμήκης, μήτε τραπεινὸς, καὶ νανώδης τὴν φύσιν, ἀλλ' ἔμμετρος ἀκριβῶς. μήτε πολύσαρκος, ἀπίθανον γάρ, μήτε λεπτὸς εἰς ὑστερολίμιον. σκιλετῶδες τοῦτο, καὶ τερατῶδες. ἐθέλω γάρ σοι καὶ δήμου πρὸς ὃ φαύλως τὰ τοιαῦτα ἐπισημαίνεσθαι, βοᾶς εἰπεῖν. [1] οἱ γὰρ Ἀντιοχεῖς, εὐφυέστατον πόλις, καὶ ὄρχησιν μάλιστα πεπαιδευμένοι, ὥστε ἐπιτηρεῖν τῶν λεγομένων, καὶ τῶν γιγνομένων ἐν σκηνῇ, ὡς μηδὲν αὐτῶν διαλανθάνειν. μικρὸν μὲν γὰρ ὀρχηστὴν εἰσελθόντα, καὶ τὴν Ἑκτορα ὀρχουμένην, μιᾷ φωνῇ πάντες ἀνεβόησαν, ὡς Ἀστυάναξ, Ἕκτορ δὲ πῶ; ἄλλοτε δέποτε μικρὸν πρὸς ὑπὲρ τὸ μέτριον ὀρχεῖσθαι τὸν Καπανέα ἐπιχειροῦντα, καὶ σφόδρα καλεῖν πρὸς Θηβαίων τείχεσι, ὑπερβῆναι φάσκοντα τὸ τεῖχος, ἰδοὺ σοι

laudandum, jam illud dicam, nempe vires simul, & membrorum mollitiem colere, æquè mihi videtur insolens, ac siquis in eodem argumento, & robur Herculis, & mollitiem Veneris ostentaret. Iam etiam tibi subjicere volo hac oratione, qualem anima & corpore optimum Saltatorem esse oporteat. Quanquam plurima antè dixi de animæ dotibus. Quippe memorem, solertem, prudentem, acutum ad comminiscendum, & ad occasionem spectandam in primis, eum oportere esse affirmo: præterea poëmatum censorem, carminum & modulorum præstantissimorum judicem, & vitiosorum reprehensorem. Cæterùm corporis modum juxta Polycleti canonem definiam. Neque sit nimium procerus, & immodicè longus, neque humilis, & natura nanus, sed exquisitè mediocris: neque carnosus, hoc enim insuavitatem: neque gracilis impensè, hoc enim aridi cadaveris præ se fert imaginem. Memorabo etiam tibi populi cujusdam ad hujusmodi notanda non inertis exclamationes. Antiochiæ cives ingeniosissimi, & Saltationis observantissimi, ita dicta, factaque singula notant, ut neminem quicquam eorum lateat. Cùm enim pusillus Saltator ingressus esset, & Hectorem saltaret, una voce exclamarunt omnes, hic videtur Astyanax, ubinam est Hector? Aliàs etiam, quum quidam immodicè procerus Capaneum saltare aggrederetur, & Thebanorum muros adoriri, Transcende, dixerunt, murum, tibi

[1] Οἱ γὰρ Ἀντιοχεῖς] Iul. Imp. Misop. *Bourd.*...

[1] Καὶ

δεῖ κλίμακος, ἐ ἐπὶ ᾧ πυχόν ᾖ, κὴ πίμελῆς ἀρχηστῆ, πηδᾷν μεγάλα πειρωμένῳ, διόμεθα ἔφασαν φεῖσαι τ θυμέλης. τὸ ᾖ σύμπαν τῆ πάνυ λιπαρῆ ἐπιβόησαν, καλῶς ἔχει ὡς ποσῶσι. τούτων ὑ ᾧ γελοίᾳ ἕνεκα ἐπεμνήσθην, ἀλλ' ὡς ἴσης ὅτι κὴ δῆμοι ὅλοι μεγάλῳ σπουδῇ ἐποιήσαντο ἐπὶ τῇ ὀρχηστικῇ, ὡς κὴ ῥυθμίζειν τὰ καλὰ, κὴ τὰ αἰσχρὰ αὐτῆς δύνασθαι. σύμπινῆ ᾖ τομεώτατον πάντως ἔσται, κὴ τὸ σῶμα λελυμένῳ τε ἅμα, κὴ συμπεπηγὸς, ὡς λυγίζεσθαί τε ὅπη καιρὸς, κὴ σωτικῶς καρτερῶς, εἰ τύχοι δέοι. ὅτι ᾖ σὺν ἀπήκασι ὄρχησις κὴ τὰ ἀναγκαῖα χειρονομίας, ἀλλὰ μετέχει κὴ τῆ Ἑρμοῦ, κὴ Πολυδεύκους, κὴ Ἡρακλέους, ὃν ἀθλήσαι καλῶν ἴδοις ἂν, ἐκείνῃ τῶν μιμήσεων ἐπιχώρια. Ἡρόδοτον μὲν τὰ δὲ ὀμμάτων φαινόμενα, πιστότερα εἶναι τῶν ὤτων δοκεῖ. ὀρχήσει ᾖ, κὴ τὰ ὤτων, ἐ ὀφθαλμῶν τυγχάνειν. ὥστε ᾖ θέλγει ὄρχησις, ὥστε ἂν ἱερῶν τις, εἰς τὸ θέατρον παρέλθοι, ἐνσωφρονίσθη ἰδὼν ὅσα ἐρωτικῶν ἡκόρεσε τέλη. κὴ λύπη ἐχόμενον, ἐξέρχεται ᾧ θεάτρου φαιδρότερος, ὡσπέρ τι φάρμακον λήθειαν. κὴ τῆ ποιητῇ, κηπιεῖς τι, κὴ ἄχολον πιών. σημεῖον ᾖ τὸ τοῖς τὰ γιγνόμενα νικηθεῖσι, κὴ ᾧ γνωρίζειν ἔκφασον τὰ ὁρώντων τὰ δεικνύμενα, τὸ δακρύειν πολλάκις τοὺς θεατὰς, ὁπόταν τί οἰκτρὸν κὴ ἐλεεινὸν φαίνηται.

tibi ſcalis nihil eſt opus. Quum etiam obeſus, & craſſus quidam Saltator, ſaltum ingentem moliretur, quæſumus te, inquiunt, parce thymelæ. Contrà ſummopere gracili, tanquam ægrotanti acclamarunt, Bene habe. Hæc ego non jocandi gratia commemoravi, ſed ut ſcias totos populos artem Saltandi magno ſtudio coluiſſe, adeò ut virtutes, & vitia ejus deprehendere potuerint. Poſtea ſit planè mobilis Saltator, corpore ſoluto ſimul & compacto, ita ut poſtulante tempore flecti queat, & firmiter, ſi ſit opus, conſiſtere. Quòd autem aliena non ſit Saltatio à manuum geſticulatione quæ fit in certaminibus, ſed particeps Mercurii, Pollucis, & Herculis editarum in certamine virtutum, facilè videris, ſi ſingulis imitationibus animum applices. Herodoto ſanè quæ oculis excipiuntur, certiora eſſe videntur, quàm quæ auribus. Saltationi verò & oculorum & aurium judicium præſtò eſt. Vſque adeò autem movet Saltatio, ut ſiquis amans, ad theatrum accedat, ad ſanam mentem redeat, quum viderit quàm mali ſint amoris exitus: & triſtitia affectus, egrediatur ex theatro hilarior, tanquam pòtus pharmacum quod oblivionem inducat, & ex poëta luctum, & mœrorem tollat. Quòd autem iſta populo fuerint familiaria, & ea quæ demonſtrabantur, ſpectantium quiſque norit, argumento ſunt lachrymæ à ſpectatoribus non rarò profuſæ, cùm lugubre quippiam & miſerabile vide-

1 Καὶ Ἡρακλέες ἐν αὐλήσῃ καλῶν] Lego ἐν ἀσκήσῃ, & ſic etiam videtur legiſſe interpres. Aliquis poſſet etiam jure ſuſpicare legendum eſſe κακῶν, nam pugillatus, in qua plagas multas pati neceſſe erat, potius videtur dici debere ἄσκησις κακῶν. Palm.

ἡ μάλα Βακχικὴ ὄρχησις, ἐν Ἰωνίᾳ μάλιστα, καὶ ἐν Πόντῳ ἀναδιζομένη, καίτοι σατυρικὸν ὂν τὸ ἔθνος περιέρωσι τοὺς ἀνθρώπους τοὺς αὑτῶν, ὥστε καὶ τὰ πατρῷα ἔθη σφίσι πάντων ἐπιλαθομένοις τὰ ἄλλα, καθήκοντα δὲ ἡμέρας Τιτᾶνας, καὶ Κορυβάντας, καὶ Σατύρους, καὶ βουκόλους ὀρῶντες. καὶ ὀρχοῦνται γε τοῦτο οἱ δύβριστατοι, καὶ σωφρονέστατοι ἐν ἑκάστῃ τῶν πόλεων. οὐχ ὅπως αἰδήμονες, ἀλλὰ καὶ μέγα φρονοῦντες ἐπὶ τῷ πατρῷῳ μᾶλλον ἢ ἐπ' εὐγενείαις, καὶ λειτουργίαις, καὶ ἀξιώμασι πολιτικοῖς. ἐπὶ δὲ τὰς ὄρχεις ἔφην ὡς ὀρχησικὰς, ἄκρως καὶ ὡς κακίας αὐτῶν. ὡς μὲν ἐν τῷ σώματι, ἤδη ἔδειξα. τὰς δὲ ψυχικὰς, ὅπως ἐπιτηρεῖν εἰκὸς οὐκ ἄν. πολλοὶ γὰρ αὐτῶν ὑπ' ἀμαθίας, ἀμήχανον ὅσον ἀπαιδεύτους εἶναι σοφῆς, καὶ καλλοποιίας θείας ἐν τῇ ὀρχήσει ἐπιδείκνυται. οἱ μὲν, ἀλογακινήμενοι, καὶ μηδὲν ὡς φαπτῶς τῷ χορδῇ. ἔπεσθαι μὲν γὰρ ὁ τυὸς, ἔπεσθαι δὲ ὁ ῥυθμὸς λέγει. οἱ δὲ, εὐρύθμως μὲν, τὰ πράγματα δὲ μετάκεινται, ἢ πρόχρηται, οἷον ἐγώ ποτε ἐδών μίμησιν. [1] ὡς γὰρ Διὸς γενέσεις ὀρχεῖσθαί τις, καὶ τὸν Κρόνου τὸν ἐκείνου παῖδας ἐσθίοντα, παρορχεῖται ὡς Θυέστου συμφοράς, τὴν ὁμοίαν παρεγγράφων. καὶ ἄλλον τὸν Σεμέλης ὑποκαιόμενον βακχεύοντι κεραυνῷ, τὸν Γλαύκου αὐτὸν εἰκάζει, μεταβαλόντα ἤδη. ἀλλ' οὐκ ἔστιν ἐν τοῖς τοιούτοις ὀρχησταῖς, ὁ-

derent. Bacchica Saltatio, in Ionia præcipuè, & Ponto celebrari solita, quamquam satyrica, gentis illius animos ita mancipavit, ut singuli statutis temporibus cæterarum rerum omnium obliti, solidum diem desideant spectantes Titanas, Corybantas, Satyros, & bubulcos. Quod saltationis genus nobilissimi quique, & cujusque civitatis primores saltabant, neque ob id erubescebant, imò potiùs gloriabantur magis quàm ob nobilitatem, munera publica, & dignitates majorum. Postea verò quam Saltatorum virtutes *dixi*, eorundem etiam accipe vitia. Sed enim corporis vitia jam ostendi: mentis autem vitia ad hunc fere modum opinor, observabis. Multi enim illorum præ insciti, siquidem fieri nequit ut periti sint omnes, turpibus inter saltandum solœciismis delinquunt. Quum hi quidem inepte moventur, & ut ajunt, nihil ad chordam: alia quippe pes, alia rhythmus loquitur. Illi verò concinnè quidem, sed res prioris vel posterioris temporis saltationi accommodant, quod videre me memini. Quidam enim Iovis generationes, & Saturnum liberos devorantem saltatione repræsentans, præter argumentum Thyestæ calamitates repræsentabat, rei similitudine decipiens. Rursum alius Semelen fulmine percussam agens, ipsi Glaucen assimilabat, tempore posteriorem. Verum ob ejusmodi saltatores, Saltationem non

[1] Τὰς γὰρ Διὸς γονὰς ὀρχεῖσθαί τις] Interpres sic vertit, & videtur legisse ἐδὼ γὰρ Διὸς γονάς. Sed multo melior vulgata lectio γονὰς, id est, *nativitatem*, *natalitia*. Palm.

χήσεως αὐτῆς εἰμὴ κεχαγκασίου, οὐδὲ τὸ ἔργον αὐτὸ μισητέον, ἀλλὰ τοὺς μὴ, ὥσπερ εἰσὶν, ἀμαθεῖς νομιστέον. ἐπαινετέον δὲ τοὺς σώφρονας, καὶ κατὰ ῥυθμὸν τὴ τέχνης ἐγκρατῶς ἐκφέροντας ὁρῶντας. ὅλως δὲ, τὴ ὀρχησιν δεῖ παντελῶς ἀπηκριβῶσθαι, ὡς εἶναι τὸ πᾶν εὔρυθμον. εὔμορφον. σύμμετρον. αὐτὸ αὑτῷ ἴσιον. ἀσυκοφάντητον. ἀνεπίληπτον. μηδαμῶς ἐλλιπὲς. ὃν τὰ δρώμενα κεκραμένον πᾶς σύμμιξις. ὀξὺν τὴν παιδείαν. βαθὺν τὰς ἐννοίας. ἀνθρώπινον μάλιστα. ὁ γὰρ ἔπαινον ὡσπερ τὸ ἐν γήροις σωφροσύνης ἔχειν τὰ θεατὰ, ὅταν ἔκπυστα τὰ ὁρώντων γνωρίζηται αὐτῶ. μᾶλλον δ' ὥσπερ ἐν κατόπτρω, τὴ ὀρχησιν ἑαυτὸν βλέπη, καὶ ἃ ποιεῖν εἴωθε. τότε γὰρ δὴ κατέχειν ἑαυτὸς οἱ ἄνθρωποι ὑφ' ἡδονῆς δύνανται, ἀλλ' ἀφρόντιστοι τὸ ἔπαινον σκέδνυνται, τὰς τὴ ἑαυτῶ ψυχὴς ἔκφυσις εἰκόνας ὁρῶντες, καὶ αὐτὰς γνωρίζοντες. ἀπιχνῶς γὰρ τὸ Δελφικὸν ἐκεῖνο, τὸ Γνῶθι σαυτὸν, ἐκ τὴ θέας σκέπτεσθαι αὐτὸς παρήγγειλεν. καὶ ἀπορρέοντα ἀπὸ τὴ ἡδέος ἃ πρὸς ἀρετὴν, καὶ ἃ φεύγειν μεμαθηκότες, καὶ ἃ κατόπτρου ἄγνοια διδαχθέντες. μᾶλλον δ' ὥσπερ ἐν λόγοις, ὅταν καὶ ἐν ὀρχήσει ὁ αὐτὸς τὴ πολλὴν λεγομένην κακοζηλίαν, ὑπερβαινόντων τὸ μέτρον τὴ μιμήσεως, καὶ πόρρω δὴ οἴεσθαι ἐπιτεινόντων. καὶ εἰ μέγα τι δεῖξαι δέοι, ὑπερμεγέθεις ἐπιδεικνυμένων. καὶ εἰ ἁπαλὸν, καθ' ὑπερβολὴν θηλυνομένων, καὶ τὰ ἀνδρεῖα, ἄχρι δ' ἀρρένων, τὴ θηλώδους σφαλέντων, οἷον ἐγώ ποτε μεμίμημαι ἰδὼν ποιοῦντα

non puto condemnandam, neque exercitium ipsum odio prosequendum, sed illos potiùs, ut sunt, imperitos censendos: contrà laudandos, qui servatis legibus, & rhythmo artis, commodè cuncta obeunt. In summa, oportet Saltatorem omnibus numeris esse absolutissimum, ut omnis actio sit concinna, decora, congrua, sibi similis, calumniæ, & reprehensioni non obnoxia, nequaquam imperfecta oportet, inquam, Saltatorem temperatas ex rebus præstantissimis habere cogitationes, eruditione esse acutum, animi conceptionibus profundum, maximè humanum. Itaque perfectam à spectatoribus laudem consequitur, quum quisque spectantium sua ipsius acta demonstrari noverit, imò potiùs velut in speculo, se ipsum in Saltatore conspexerit, tum quæ sibi accidunt: tum quæ facere solet. Tunc enim homines præ voluptate nequeunt se continere, quin ad effundendas laudes confertim proruant, quum singuli animarum suarum imagines cernunt, ac se ipsos agnoscunt. Planè enim Delphicum illud, Nosce te ipsum, ex hujusmodi spectaculo reportant: atque è theatro discedunt, quæ expetenda, quæ fugienda sint edocti, & eorum quæ ignorabant, notitiam adepti. Cæterùm ut in orationibus, sic in Saltatione, accidit, quæ à multis appellatur Mala affectatio, quoties imitationis modum transgrediuntur, & æquo vehementius eam intendunt: & siquid magnum est demonstrandum, illud justo majus demonstrant: siquid verò molle, illud summopere effœminant: & viriles actiones ad immanitatem usque ferinam evehunt. Quod Saltatorem quendam olim facientem mic-

τὴν ὀρχησιν, δι' ὀλιγου μὲν οὐκ ἐπεγνω. σωφρονῶν μὲν τἄλλα, καὶ δοκῶν μεμηχθαι ὡς ἀληθῶς ἄξιον. οὐκ οἶδα δ' ἢ τινι τύχῃ εἰς ἀχθηδόνα τοῦτο ἐλθὸν αὐτῷ δι' ὑπερβολὴν μιμήσεως ἐξεπείλησε. ὀρχούμενος γὰρ τὸν Αἴαντα, μὴ τὴν ἠπίαν δίψυχος μανιόμενον, εἰς τοσοῦτον ὑπερεξέπεσεν, ὥστε οὐκ ἐπανορθώσας μανίαν, ἀλλὰ μανίας αὐτὸς εἰκότως ἂν δόξειεν. ἐπεὶ γὰρ τῷ σημαθ ἐπεδήμησε τὴν κατάρξειν. ἐπεὶ δ' οἱ ὑπαυλοῦντες, τὸν αὐλὸν ἀφῆκαν, ὁ Ὀδυσσεὺς πλησίον ἐστὼς, καὶ ἐπὶ τὴν ἰκρὰ μίαν φορυβοῦντος, διέλε τὴν κεφαλὴν, κατεσχισεν. καὶ εἰ μὴ ὁ πῖλος ἀντέσχε, καὶ τὸ πολὺ τῆς πληγῆς ἀπεδέξατο, ἀπολωλὼς ἂν ὁ κακοδαίμων Ὀδυσσεὺς, ὀρχησῃ ξυμπαίσας ἐπεσώ. ἀλλὰ τὸν μὲν διαπεσόντα, σωσιμαίῃ τοῦ Αἴαντος, καὶ ἐπήδων, καὶ ἔδοων, καὶ τὰς ἐσθῆτας ἀπερρίπτουν. οἱ μὲν συροφοιτώδεις καὶ αὐτὸ τοῦτο, ἰδιῶται, ὃ μὲ ὀκνημονοῦντος ἐστὶ χασμένοι, δεῖ τὸ χεῖρον, ἢ τὸ κρεῖττον. ὁρῶντες, ἄκραν μὲν μίμησιν ἐπάθους τὰ τοιαῦτα οἰόμενοι εἶναι. οἱ ἀστειότεροι δ', σωσίπατρις μὲν, καὶ αἰδοῦμοι ἐπὶ τοῖς γιγνομένοις, οὐκ ἐλίγχοντες δ' σωκῆ τὸ πρᾶγμα. τοῖς δ' ἐπαίνοις, ἐ αὐτὶ τῶν ἄνοιαν τ' ὀρχήσεως ἐπικαλύπτοντες, ἐ ἀκριβῶς ὁρῶντες ὅτι οὐκ Αἴαντος, ἀλλ' ὀρχήσεως μανίας τὰ γιγνόμενα ἦν· ἢ γὰρ ἀκριβεῖς τούτοις ὁ ἰδιωτισμὸς, ἀλλὰ καὶ μακρῷ τούτου χαλεπώτερον ἔπραξε. καθεδὰς γὰρ εἰς τὸ μέσον ὁ τῆ βουλῆ, δύο ὑπατικῶν μέσος ἐκαθέζετο, πάνυ δεδιότων μὴ καὶ αὐτῶν τινα ὥσπερ κεῖνον μανιώσῃ, λακῶν. καὶ τὸ πρᾶγμα οἱ μὲ, ἐθαύμαζον. οἱ δὲ, ἐγέλων. οἱ δ', ὑπαπώμοσαν, μὴ ἄλλα

memini me videre: qui priùs celebris erat, cætera sanè prudens, & admiratione dignus: sed qui nescio quo casu in repræsentationem nimiopere indecoram eruperat. Cùm enim Ajacem, simul atque causa excidisset, furentem Saltatione referret, tantùm à Saltationis decoro excidit, ut non repræsentare insaniam, sed insanire ipse meritò videretur. Vnius enim ex illis qui ferreis soleis strepebant, vestem discidit: unius etiam ex illis qui tibia succinebant, corrépta tibia, astantis Vlyssis, & ob victoriam sese efferentis caput, ea percutiens, divisit: ac nisi pileus obstitisset, & vehementiam ictus excepisset, infelix ille Vlysses, dementem Saltatorem nactus, periisset. Quinetiam totum theatrum cum Ajace furebat, saltabant, vociferabantur, vestes projiciebant. Ac plebeii, idque idiotæ, decorum non percipientes, neque quid deterius, quidve melius sit, cernentes, hasactiones summam affectus imitationem esse existimabant: urbaniores verò, tametsi rem probè intelligebant, & ob eam erubescerent, non tamen reprehendebant silentio: sed laudibus amentiam Saltationis contegebant, & non Ajacis, sed Saltatoris amentiæ esse hæc quæ fiebant, planè videbant. Non enim, generosus ille, hisce contentus, quiddam multò magis ridiculum admisit. Progressus enim in medium senatum, inter duos consulares viros medius sedit, qui metuebant, ne aliquem ex suo consessu arietis instar verberandum caperet. Quam audaciam alii mirabantur, alii laudabant. Alii verò suspicabantur fore ut à ni-

mia

δὲ τῷ ἄχθει μιμήσεως, εἰς τὸ ἦθος ἀληθείαν ὑπηνέχθη. καὶ αὐτὸν μόλις φασὶν ἀναπῶσαι, ὅτε μετανοῆσαι ἐφ' οἷς ἐποίησεν, ὡς καὶ νοσήσαι διὰ λύπης, ὡς ἀληθῶς ἐπὶ μοιχείᾳ κατεγνωσμένον. καὶ ἐδήλωσέ γε τοῦτο σαφῶς αὐτός. [1] αἰτίαντων γὰρ αὖθις τῶν συζυγιστῶν αὐτὸν τὴν Αἴαντα ὀρχήσασθαι αὐτοῖς, ὑπολαβὼν μόνον τὸν ὑποκριτὴν, ἔφη ἐᾶν τὸ θέατρον, ἱκανόν ἐστι πάντας μανῆναι. μόλιστα δ' αὐτὸν ἐνίκησεν ὁ ἀνταγωνιστής, καὶ ἀπέπτυσεν. ἐπὶ γὰρ ὁμοίᾳ Αἴαντι αὐτὸν γεγραφέναι, ὅτε νοσοῦντας, καὶ σωφρόνως τὸν μοιχὸν ὑπεκρίνατο, ὡς ἐπαινεθῆναι, μείνας αὐτὸς τῆς ὀρχήσεως ὅρον, καὶ μὴ παρελθὼν εἰς τὸν ὑποκριτήν. ταῦτά σοι ὦ φιλότης, ὀλίγα ἐκ πάμπολλων παρεσπασμένα ὀρχήσεως ἔργα, καὶ ἐπιτηδεύματα, ὡς μὴ πάνυ ἄχθοιτό μοι ἐρωτικῶς θεωμένῳ αὐτά. εἰ δὲ βεληθείης κοινωνῆσαί μοι τῆς θέας, οἶδα ἐγὼ πάνυ ἀλωσόμενόν σε, καὶ ὀρχησόμενον σοι τάχα καθάπερ. ὥστε ἔδει διέπεσόν με τὸ τῆς Κίρκης σύκινον φῦσαι σε εἰπεῖν, τὸ, Θαῦμά μ' ἔχει, ὡς ὑπὸ πόνου τάδε φάρμακ' ἐπήλυθες. ἠλυθόμην γὰρ, καὶ μοι Διὶ σὸν οὐκ ὄνον κεφαλὴν, ἢ συὸς ἀφροδίαν ἔχειν. ἀλλ' ὁ μὲν νόος σοι, ἐμπεδώτερος ἔσται. σὺ δ', ὑφ' ἡδονῆς ἅδην ὀλίγον δὲ κυκεῶνος ἄλλου μεταδώσεις πιεῖν. ὥσπερ γὰρ ὁ Ὅμηρος τὴν τοῦ Ἑρμοῦ ῥάβδον τὴν χρυσῆν λέγει, ὅτι

mia insaniæ affectatione, ad veram insaniam transiret. Et sanè perhibent illum cùm ad se rediisset, ita facti pœnituisse, ut præ tristitia ægrotaverit, quòd verè objecta sibi fuisset insania. Quod ipse manifestè declaravit. Rogantibus enim factionis sociis ut eundem Ajacem saltaret in sui gratiam. Satis est, inquit, quod histrionem in theatro agens, semel insanivi. Maximè verò discruciavit ejus animum adversarius, ejusdem artis æmulus, qui similis Ajacis descripti, ita ornatè & modestè insaniam repræsentavit, ut laudem reportarit, quòd intra Saltationis fines se continuerit, nec in actione furiosum egerit. Hæc tibi, ô amice, pauca ex perquam multis decerpta Saltationis, facta, & studia ostendi, ne mihi admodum succenseas, quòd ea libenter contemplor. Quòd si velles mecum spectaculi esse particeps, probè scio te illecebris illius captum iri, & Saltationis insano amore insuper furiturum. Itaque nihil opus erit, ut illud Circes occinam tibi, *Demulsum, obstupui poto te haud esse veneno.* Nam demulceberis, nec per Iovem, asini caput, aut suis cor habebis: verùm tibi mens firmior erit. Ac præ voluptate quam perceperis, ne pauxillum quidem alii de cyceone bibendum imperties. Nam quod dicit Homerus de aurea Mercurii virga, quòd

1 Αἰτίαντων γὰρ αὖθις τῶν συζυγιστῶν] Interpres rursus ita vertit, sed male: συζυγιστῶν enim hoc loco aliud significat, & uno quidem verbo Latine dici vix potest ejus vocis significatus, *fautor* tamen maximè accedit, sed generalius sumitur. Συζυγιστὴς ille est, qui à partibus saltatoris stat, qui illi favet, & est ex ejus factione. Nam diversæ erant in theatro, ut & in circo, factiones, alii Bathyllo, alii Mnesteri, alii Paridi favebant, & sæpe ea de causa in theatro στάσεις fiebant, unde vox στασιώτης, & composita συζυγιστὴς. Verte igitur *postulantibus iterum partium ejus fautoribus.* Palm.

καὶ ἀνδρῶν ὄμματα θέλγει, δι' αὐτῆς ἂν ἐγείρῃ, τὰς δ' αὖτε, καὶ ἀκουούσας ἐκαίρει, τοῦτο ἀπ' ἀρχῆς ὄρχησις ποιεῖ, καὶ τὰ ὄμματα θέλγουσα καὶ ἐγκηγορέναι ποιοῦσα, καὶ ἐπικαίρουσα τοῖς διανοίαις ἑκάστοις τῶν δρωμένων. Κρα. καὶ μάλα ἤδη ἔχω σ' Λυκῖνε, πείθομαί τέ σοι, καὶ ἀνεπτέραμαί σου ἔχω δὲ τὰ ὦτα, καὶ τὰ ὄμματα. καὶ μέντοι γε ὦ φιλότης, ἐπισῦσαν εἰς τὸ θέατρον ἴῃς, καὶ ἐμοὶ ξυνδὸς σαυτοῦ θέαν παραλαμβάνειν, ὡς μὴ μόνος ἐκεῖθεν σοφώτερος ἡμῶν ἐπανίοις.

quòd quorum hominum oculos voluerit, ea demulcet, alioſque dormientes excitat? hoc planè facit Saltatio, quæ oculos demulcet, & expergefacit, & ad ſingula quæ fiunt, diſcutienda, mentem excitat. *Cra.* Atqui ego jam credo tibi Luciane, jamque mihi patent aures, & oculi. Ac memineris ſaltem quum ad theatrum ibis, me tecum unà ſpectatum abducere, ne ſolus ſapientior inde revertaris.

ΛΕΞΙΦΑΝΗΣ. | LEXIPHANES.

ARGVMENTVM.

Deridet hoc dialogo Lucianus Cacozelos iſtos, & affectatores obſcuri, atque inuſitati ſermonis: qui dum verbis plerumque obſoletis, & ab ultima vetuſtate repetitis, interdum etiam novis & à ſe confictis, omnia obſcurant, & quaſi quibuſdam tenebris involvunt: egregiè eloquentes, ac docti perhiberi cupiunt. Ficto ad hoc exemplo Lexiphanis cujuſdam, quem, dialogum quendam, ad imitationem (ut ipſe quidem videri vult) ſympoſii Platonis compoſitum, recitantem introducit, adeò ineptum atque ridiculum, ut propter verborum obſcuritatem, quæ tamen ejuſmodi ſunt, ut vix ab ipſis illis, antiquæ comœdiæ ſcriptoribus, ex quibus pleraque ea deſumpta ſunt, ſi redeant, intelligi ſatis poſſe videantur: res quoque & ipſum argumentum ejuſmodi ſint, ut non facilè quicquam frigidius excogitari queat. Quo illud nimirum indicare voluit, affectatores iſtos, dum non res, quas dicant, ſed verba, ad quæ res accommodent, quærunt, in utroque pariter ridiculè ac ſtultè ſeſe dare ſolere. Subjicit tamen ad finem paræneſes quaſdam, quibus eundem hunc Lexiphanem, rectam eloquentiæ, ac ſtudiorum bonorum rationem edocet. Quale quiddam infra quoque in Rhetorum diduſcalo facit, ubi duplicem ad eloquentiam comparandam viam proponit: alteram aſperam quidem, ſed veram ac rectam, alteram autem compendioſam ac facilem, ſed ad novum atque affectatum iſtud genus, cujus exemplum hic proponit, ducentem.

LY-

ΛΥΚΙΝΟΣ.

[1] Λεξιφάνης ὁ καλὸς μὴ βιβλίον. Λε. νὴ Δί' ὦ Λυκῖνε, γράμμα ἓν [2] τηπιόν τι τῶν ἐμῶν [3] νεοψμῆ. Λυ. ἤδη γάρ τι σαθρὸν αὐχμῶν ἡμῖν γράφεις; Λε. ἀ δῆτα, ἀδὲ αὐχμὸν εἶπον. ἀλλ' ὥρα σοι τὸ ἀχπχεῖς ὕπω καλεῖν. σὺ δ', [4] κυχιλοῦσθαι ἔοικας ἔχειν ὦτα. Λυ. σύγγνωθι ὦ ἑταῖρε. πολὺ γὰρ ἓν αὐχμᾷ τὸ νεοχμὸν μετ' ἐμοῦ. ἀλλ' εἰπὲ μοι, τίς ὁ νόος τοῦ συγγράμματος; Λε. ἀντισυμποσιάζω τῷ Ἀριστωνείῳ σοι αὖ πάλιν. Λυ. πολλοὶ μὲν οἱ Ἀριστωνες. σὺ δ', ὅσον ἀπὸ συμποσίου, [5] τὸ Πλάτωνά μοι δόκεις λέγειν. Λε. ὀρθῶς ἀνέγνως. τὸ δὲ λεγόμενον, ὡς ἄλλῳ παντὶ ἀνοήτῳ ἂν ἦν. Λυ. ἀκοῦσαι ὀλίγα μοι

LYCINVS.

LExiphanes, formosus ille, cum libro adest. *Lex.* Per Iovem, Lycine meum est hoc scriptum hornum & recens. *Lyc.* Iam enim nobis quippiam de squaloribus scribis. *Lex.* Haud equidem. Neque verò squalorem dixi: sed venustas quædam est, scriptum adhuc recens ita appellare. Tu autem aures sordibus oppletas videris habere. *Lyc.* Ignosce, amice, nam hæ voces, αὐχμὸς & νεοχμὸς multum affinitatis inter se habent. Sed dic mihi, quodnam est scripti istius argumentum? *Lex.* Convivium, ab illo Aristonis, hic diversum instituo. *Lyc.* Multi quidem Aristones sunt: sed tu, quantum ex symposio colligere licet, Platonem dicere mihi videris. *Lex.* Rectè agnovisti. Cæterùm quod dicitur, ut cuivis alteri fuisset inexplicabile. *Lyc.* Proinde mihi pauca ipsius libri

1 Λεξιφάνης] Cogor longiores in hunc Dialogum diatribas componere ut cacozeli & antiquarii istius Lexiphanis quæque vocabula ponderentur: de similibus, Horat. Martia. Suet. Aug. c. 86. & ibi interp. *Bourd.*

2 Τηπιον τι] Sic ἀπὸ τῦ χῦς, χῦτιόν, ἅτινες ἀπὸ τῦ τῆτις, τηπιὸν, σημαῖνον τὸ ἁπαλὸν ἅπερ τῦ αὐτῦ ἴτυος, ex quo ei Δαεῖτις dicunt σατὶς, unde σατάνιτα πυρὸι leg. Scholiast. Aristoph. ad Nub. *Idem.*

3 Νεοψμῶν] Mſ. Regius auctior voce una, nempe κομψῶν: per νεοχμῶν autem intelligit νεωστὶ εἰργασμένων, ἀφ' ἧς ἔοικε τὸ νεοχμῶν νέον ἔχω unde νόος. Hæc dictio etiam Thycydidi frequens, qua uti solet αὐτὸ τῦτον, ὡσεσταῶτα, hanc Lexiphanes postea vult significare τὸ ἀκριβεῖς. Idem.

4 Κυφλοῦσθαι] Mſ. Regius habet κυφλῶτα, sed recepta lectio melior est, magisque alludit ad illud pag. sequentis δῆτα ὑγρὰ ὦ Κυφλὶς κυφλὴν κυφλὰς & κυφλὶς (sic enim apud Hesych. & Interp. Aristoph. ad Pacem) ὁ τὰ ἄκρα ῥύτωρ λέγει, dicitur etiam τὸ ὑγρὸν ἀγγεῖον ἐκ ὦ δῦ ἄρτας ἀποπίνεται, sic dictum διὰ τὸ κικλῆσθαι τῶν ἄλλων, ut vult doctissimus Christianus ad Aristoph. εἰρ. sic etiam vocabant alveos è vitilibus unde Cypselus rex Corinthiorum Æthionis filius, sic dictus quod ἀφιερώσατο παρὰ τὴν μητρὸς κάκυψαν ἐκ τῦ κυφλοῦ, Cujus posteritas diu postea Corinthi regnum tenuit, dico ad Paulan. Tangit Lucianus pag. seq. dum ait ἀπὸ Κύφλις τις ἦν Περιανδρῦ. Vide Scal. ad Euseb. *Idem.*

5 Τὸν Πλάτωνα] Aliter Apul. de dogmate Platonis, qui vult Platonis patrem Aristonem, ipsum Aristotelem dictam, fuit & Aristo Ceus qui scripsit ἐρωτικά, de quo Clarissimus Casaub. ad Athen. c. 4. lib. 15. *Idem.*

αὐτῷ ἀπάγωδη ϐ βιϐλίῳ, ὅπως μὴ παντάπασιν ἀπολειπόμενος τ ἐπαίσης. νέκταρος γάρ πω ϐοικως οἰνοχοήσειν ἡμῖν ἀπ' αὐτῷ. Lex. τ μ ἄρπαε, [1] πεδῖ καταϐαλε. σὺ ϐ, ὅπορ ποιήσας πὰ ὦτα, ἤδη ἄκυε. ἀπίπω ϐ ἡ [2] ἐπιϐύρα, ἡ κυψελίς. Lyc. λέγα ϑαῤῥῶν. ὡς ἔμοιγε ὄπ κύψελός τις, ὄπ περιαιδρ ἐν τοῖς ὠσὶ κάθηϐ. Lex. σκόπ δὴ μεθεξυ ὅπως [3] διαπερᾳνόμεϐ ὦ Λυκῖνε τ λόγυ, εἰ [4] εὐαρχός γε ἐσὶ, καὶ πολλὴν τὴν εὐλογίαν ἐπιδεικνύμεϐ, καὶ εὔλεξις, ἔπ ϐ, [5] εὐάνυμος. Lyc. ἔοικε τοιῦϐ εἶναι, σὺς γε ὧν. ἀλλ' ἄρξαι ποτέ. Lex. εἶπα δεινὸς ἐμαυτ ἢ σὶ ὃς ὁ Καλλικλῆς. εἶτα τ δειλινὸν [6] περιδιπνόμεϑα ἐν Λυκείῳ. νῦν ϐ ἤδη καιρὸς ἐσὶ χρείαζ τ [7] ἡλιοκαῆς, καὶ ἐκ τ ἡλίυ ϑέρεαζ, καὶ λουσαμένυς, ἀριστᾶν. καὶ ἤδη γε [8] ἀπίτητέα. σὺ ϐ ὦ παῖ, [9] στλεγγίδα μοι, καὶ βύρσαν, καὶ φωσῆνα, καὶ [10] ῥύμματα, ναυσταλῆν τ

libri recita, ut ne omnino hujus epuli sim expers: videris enim nectar ex ipso quoddam nobis pocillaturus. *Lex.* Tu cavillatorem humi projice, auribusque factis permeabilibus ausculta jam: absit autem obturatrix ista Cypselis. *Lyc.* Dic audacter. Nam mihi neque Cypselus aliquis, neque Periander in auribus residet. *Lex.* Adverte itaque interea Lycine quo pacto peragam orationem: an commodum principium habeat, ac multum eloquentiæ præ se ferat, bonis dictionibus & verbis ornata. *Lyc.* Nidetur esse talis, tua cùm sit. Sed incipe tandem. *Lex.* Postea cœnabimus, inquit Callicles. Deinde in Lyceo vesperi obambulabimus. Iam nunc autem tempus est insolatum ungendi, & ad solis splendorem apricandi, & postquam laverimus, panem esitandi. Atque adeò abeundum jam est. Tu verò puer, strigilem mihi, vestem pelliceam, lintea, & saponem in bal-

1 Πεδῖ] Antiquè dictum pro χαμαὶ, ϖρὸ τ πέδυ. Bourd.

2 Ἐπιϐύρα] Leg. Scholiast. Aristophan. ad Plut. *Idem.*

3 Διαπερᾳνόμεϑα] De hac dictione locus dicendi ad vitam Demonactis. *Idem.*

4 Εὐαρχός] Εἰ καλῶ ἐχὶ ἀρχήν, ἐ ϖροοίμιον. Hoc enim pomilimum curabant miselli scriptores illi, ut exordium reliquo opere longè splendidius eligerent. Quod antea Lucianus notavit tractatu, De conscribenda historia, & sæpe alibi postea. Imitati illi præceptum Pindari Od. 7. Olymp.

Ἀρχομένῳ δ' ἔργυ, ϖροσωπον
Χρὴ ϑέμεν τελευτάς.

Citat Lucianus dial. Hippiæ. *Idem.*

5 Εὐώνυμος] Ἀγαθοῖς ὀνόμασι χρώμεϑα. Qua de re copiosè disserit tractatu, Quomodo conscribenda sit historia. *Idem.*

6 Περιδιπνόμεϑα] Περιέλϑωμεν, γυμνασώμεϑα, de hac voce vide Casaub. ad Athen. *Idem.*

7 Ἡλιοκαῆς] Visitatum magis ἡλιόκαυσον, κεκαυμένον ὑ ϖ ἡλίυ. Hac de re Interpretes Petronii ad illa, *modica unctione usus.* Idem.

8 Ἀπίτητέα] Πορευτέα. Idem.

9 Στλεγγίδα] Interpretes Persii & Apulei: dixi ad Petron. Ibid. ἐ βύρσαν. De hac balneorum supellectile omnes dixerunt. Ibid. ἐ φωσῆνα. intelligit vestem cubitoriam, sive κωμωμένον, diminutum à φάσανον, τὸ λευκὸν ἱμάτιον. Hesych. *Idem.*

10 Ῥύμματα] Τείμματα, σμήγματα, σαπώνια. Tangit Casaub. ad Athen. c. 10. l. 8.

Schu-

τὸ βαλανεῖον, καὶ τὴν πίλησιν κομίζειν. ἔχεις γὰρ χαμαίζε ἀπὸ τῶν [1] ἐγγυοθήκων δύ' ὀβολώ. σὺ δὲ τί καὶ πτήξεις ὦ Λεξίφανες, ἤξεις, ἢ [2] ἐλινύσεις ἔτι αὐτόθι; καίγω ἦν δ' ἐγώ, [3] τρίπαλαι λαπῶ. σὺν δύπορος τε γὰρ ἔχω. καὶ τὸ ἀμφὶ τῶν τρόμων μαλακίζομαι, ἐπ' [4] ἀγράδης ὀχηθείς, ὁ γὰρ ἀγραυλότατος ἐπέπαυρχε, καίτοι [5] ἀσκωλιάζων αὐτός. ἀλλὰ καὶ σὺ αὐτὸς [6] οὐκ ἀκμὴς ὢν τῷ ἀγρῷ. κατέλαβον γὰρ τοὺς ἐργάτας [7] λιγυρίζοντας τῷ θερινῷ ᾠδίῳ. τοὺς γὰρ, τάφον τοῦ ἐμοῦ πατρὸς κατασκευάζοντας. συνωμοκοπήσας δὲ αὐτοῖς, καὶ τοῖς ἀναχῶσι τὰ [8] ἄνδηρα, καὶ αὐτὸς ὀλίγα συγχαιρεπονήσας, ἐκείνους μὲν, ἀφῆκα, ἐγὼ δὲ τὸ κρύος ἕνεκα, καὶ ὅπ

balneum mitte, & ablutoriam affer. Habes autem humi juxta armariolum duos obolos. Tu verò quid facies Lexiphanes, venieſne, an ampliùs hìc moraberis? At inquam ego, jam dudum lavaturio. Neque enim facilè incedo, & ex iis quæ circa anum ſunt, malè habeo, mula vectus clitellaria. Nam accelerabat mulio, tametſi claudicaret ipſe. Sed & in ipſo agro abſque labore non fui. Nam operarios deprehendi cantionem æſtivam cantillantes, eos nimirum, qui patri meo ſepulchrum extruebant. Poſtquam igitur unà cum illis fodiſſem, & iis qui egeſta terra marginem aggerebant, ipſe parumper operi manum admoviſſem, illos tum vigentis frigoris, tum uredinis cauſa

Scholiaſt. Ariſtophan. Acharn. Ibid. ναυσολεῖν. ναυσολεῖν τὸ βαλανεῖον, ἢ τὴν πίλησιν κομίζειν διὰ τὸ αὐτό. Sic Ariſtophan. Theſmoph. junxit ναυσολεῖν, vult intelligi κομίζειν, ἀλλὰ καρπαλίμως κομίζειν. Bourd.

1 Ἐγγυοθήκην] Κιβώτιον. Hanc dictionem interpretatur Caſaub. c. 13. lib. 5. Animad. ad Athen. *Idem.*

2 Ἐλινύσεις] Διατρίψεις. Heſych. dicitur etiam ἐλινύσις, ἤτοι ἀναπαύσεις, λήξεις, ἡσυχάσεις, χαλάσεις. Vide Interp. Ariſtoph. Theſmoph. Pollux. *Idem.*

3 Τρίπαλαι] Πάλαι. Ibid. λαπῶ. ἐπιθυμῶ λαβεῖν. Ibid. ὁ δύπορος· ἀδύνατος. Ibid. τρόμων, ἀφιδρῶνα. Hanc vocem interpretatur Erotianus. Illud eſt quod apud eundem Erotianum Lyſimachus vocavit σφιγκτῆρα, ut emendavit Doctiſſimus Chriſtianus ad Erotian. & ad Ariſtoph. εἰρη. vocat poſtea τ ὀρθὸν ſequenti pag. *Idem.*

4 Ἀγράδης] Sic vocem hanc interpretur Heſych. τὸ ἐπὶ τῆ ἵππαν ξύλον ὁ κρατῶν εἰ καθεζόμενοι. πίπτει δὲ ἐπὶ τῆ ἀναζαπτῶν ὅταν, εἰ δὲ χρὴ τὸ πλέιστον μέρ τῶν σωματηρὸν ἐμέινον ἵππας ἔλεγον· ὁἱοτὶ δὲ πάντα ἁπλῶς τὰ σωματηρὰ ὑποζυγέντα. Videtur autem Lexiphanes ex ſequentibus ἀγραύλως poſuiſſe ἀντὶ τῆ ἀμέινον, ſequitur enim ἀγραύλατος ἐπέπαυρκε ἤτοι ἐπαυλόμενος. Idem.

5 Ἀσκωλιάζων] Ἐφ' ἑνὸς ποδὸς ἁλλόμενος, dicitur & ἀσκωλίζειν Heſych. apud quem reſcribe ἁλλόμενοι ἀσκωλίζειν. Illud eſt quod Galli dicunt *aller à creche pied* cum pes alter incurvatur: hanc vocem multis interpretatur Scholiaſt. Ariſtoph. ad Pluton. *Idem.*

6 Οὐκ ἀκμὴς] Μὴ κεκμηκώς. Idem.

7 Λιγυρίζοντας] Ἀᾴδοντας quia ᾠδὴν λιγυρὴν dixerunt Homer. & Heſiod. de his ruſticorum cantilenis Long. lib. 2. & 4. ποιμέν. Idem.

8 Ἄνδηρα] Τὰ χείλη τῶν σοπαμῶν. De quibus dixi ad lib. 1. Heliod. *Idem.*

[1] καύματα ἴσως. οἶσθα γὰρ ὡς ἐν κρύει σφοδρῷ γίνεται τὰ καύματα. ἐγὼ δὲ σκεπάσας τὰ [2] ἀγρίματα, σκόροδά τε ὀλίγα ἐν αὐτοῖς πυθόμενος καὶ [3] γηπεδίαλος πάσας ἀνορύξας, καὶ τὸ σκανδίκιον, καὶ βρασκάτων λαχανοδοτείμων, ἔπι δὲ [4] κάχρυος πριάμενος, ὅπως δὲ οἱ λευκώσεις ἀνθοσμίαν ἧπται, ὡς αὐτοποδητὶ βαδίζειν, ἀναπηδᾷς ἐπὶ τὸν ἀπράσιον, ἰούβιλον τὸν ὄρρον. καὶ νῦν βαδίζω τε ὀδυνηρῶς, καὶ ἰδίῳ ἥμῳ, καὶ μαλακιῶ τὸ σῶμα, καὶ δέομαι λιανοῦσαι ἐν τῇ ὑδατὶ ἐπιπλεῖσαι. χαίρω δὲ μὴ κάμνων λιπαλοιμῶμαι. [5] λεπτὴξόμαι δὲ ἐγὼ αὐτὸς τὸ παιδίον, ὃν εἰκὸς ἦν ἐν τῇ [6] Λεκιθοπώλιδι, ἢ ἐν τῇ [7] ζυμαιοπώλῃ με περιμένειν. καίτοι ἐσπηδάτο αὐτῷ [8] ἐπὶ τὰ σίλγη ἀπαντᾶν. ἀλλ' εἰς καιρὸν ἦλθον ἀφεθείς. οἶσθα γὰρ ὡς ἐν κρύει σφοδρῷ γίνεται τὰ καύματα. ἐγὼ δὲ σκεπάσας τὰ ἀγρίματα, σκόροδά τε ὀλίγα ἐν αὐτοῖς πυθόμενος καὶ γηπεδίαλος πάσας ἀνορύξας, καὶ τὸ σκανδίκιον, καὶ βρασκάτων λαχανοδοτείμων, ἔπι δὲ κάχρυος πριάμενος, ὅπως δὲ οἱ λευκώσεις ἀνθοσμίαν ἧπται, ὡς αὐτοποδητὶ βαδίζειν, ἀναπηδᾷς ἐπὶ τὸν ἀπράσιον, ἰούβιλον τὸν ὄρρον. καὶ νῦν βαδίζω τε ὀδυνηρῶς, καὶ ἰδίῳ ἥμῳ, καὶ μαλακιῶ τὸ σῶμα, καὶ δέομαι λιανοῦσαι ἐν τῇ ὑδατὶ ἐπιπλεῖσαι. χαίρω δὲ μὴ κάμνων λιπαλοιμῶμαι. [5] λεπτὴξόμαι δὲ ἐγὼ αὐτὸς τὸ παιδίον, ὃν εἰκὸς ἦν ἐν τῇ [6] Λεκιθοπώλιδι, ἢ ἐν τῇ [7] ζυμαιοπώλῃ με περιμένειν. καίτοι ἐσπηδάτο αὐτῷ [8] ἐπὶ τὰ σίλγη ἀπαντᾶν. ἀλλ' εἰς καιρὸν ἦλθον

sa dimissi. Scis autem in vehementi frigore uredines fieri. Ego verò cultos agros obambulans, in iis nata allia reperi. Ac terræ clavis aliquot effossis, scanariisque herbis, & Bracanis esui collectis, præterea, & hordeo coëmpto (nondum enim prata floribus erant fragrantia, ut pedibus incederem) sublatus in mulam attrivi summum podicem, unde nunc cum dolore gradior, & frequenter sudo, & corpore languesco, opusque habeo quamplurimum in aqua pernatare. Iuvat autem post laborem ablui. Proin & ipse curriculo puerum ablegabo, quem verisimile est, vel apud Lechitopolidem, vel apud eum qui sacculos vendit me expectare: quamquam edictum illi fuerat ut ad selga obviam veniret. Sed hic in tempore,

1 Καύματα] Profert hunc locum Clarissimus Casaubon. Animad. ad Athen. cap. 19. lib. 3. Iunge ab eo dictis Interpr. Virg. ad illud Georg.

Borea penetrabile frigus adurit.

Sic apud Long. lib. 3. ποιμὴν κρύῳ μὲν ἰῶ ἐξαίσιον ἕλκεα βίῃσιν ὑπέχοντα. Pitid. Cosmurg.

Χειμῶνι δ' ἄρα, ἢ τὰ δένδρα συμπύμους
Ἐκ τ' πυράχας τῶν κρύος μαραίνει. Bourd.

2 Ἀγρίματα] Τὰ ἀγρίως ἐξεργασθέντα πεδία, ἀγροτεράματα, χωρήματα. Hesych. Schol. Aristoph. ad Pac. *Idem.*

3 Γηπεδίαλος] Γηπεδίαλοι, εἴδη λαχάνων. Idem.

4 Κάχρυς] Ὄνομα. Idem.

5 Λεπτὴξόμαι] Quidam legunt Χαιτὴξόμαι, depilabo. *Idem.*

6 Λεκιθοπώλιδι] Τὰ ἁλμυρισμένα ἢ βεβρεγμένα ὀσπρια πωλοῦσα. Idem.

7 Ζυμαιοπώλῃ] Τὰς ἐπὶ ρᾳδίως πεπεσσομένας, ἢ ἰχθύδια ἢ τὰ ἰχθύια ἢ ἰχθυοπωλεῖα apud eum qui vendit piscium intestina sive quisquilias quæ ζυμαῖα ἢ ζυμία. de qua dictione Casaubon. ad Athen. cap. 11. & 19. lib. 7. ubi reprehendit eos qui sæculum vertunt. Inde ζὺ *bilum* quales minuti illi pisciculi, de quibus Apulejus lib. 2. Milesi. *Idem.*

8 Ἐπὶ τὰ σίλγη] Locus hic, ut alii multi in cacozeo isto, perobscurus, quem ut concipiam altius repetenda mihi vocis originatio. Σίλγη πόλις ἐστὶ Πισιδίας, ὅπου κακῶς ἴζουσι οἱ ἄνθρωποι, ἐξ ἁλμύλης ἐκοινώνουν, ut testatur Scholiast. Aristophan. ad Vesp. Igitur qui totam hanc narrationem attentè perleget, videbit Lexiphanem voluisse intelligere τὰ κοινὰ δεισπατηρεῖα, non tam hominum ad ea confluentium multitudinem denotans, quam res communes sive viles de quibus hic perpetuus sermo est: detorta sanè metaphora, quidam hic legunt τ' ἀσιλγῆ mendosè. *Idem.*

1 Πυ-

ὥτοσὶ αὐτὸς ἐμπολήσας γε ὡς ὁρᾷ [1] πυρεάτιν τινα, καὶ [2] ἐγκυρφίας, καὶ [3] γήπια, καὶ φύκη, καὶ [4] οἶζον τυτθὸν, καὶ λωζάνιον, καὶ ἔτι βοὸς τὸ πολύπλυχον ἔγκατον, καὶ φάκελλος. οὗτος ὦ Ἀττίκιον, ὅπ μοι ἄκαιρον ἐποίησας τὸ πολὺ τῆ ὁδῷ. ἐγὼ γὰρ ἥδομαι ὅς, [5] σίλλων ὦ δέσποτα γεγύμνωμαι, σὶ περιορῶν. σὺ γὰρ πῶ χθὲς ἐδείπνεις; μῶν παρὰ Ὀνομακρίτου; ἃ μὰ Δία ἐγὼ, ἀλλ' ἀρχόμενος ἐκόμισα, [6] ψύπαν κατατρίψας. οἶσθα γὰρ ὡς φίλαγρός εἰμι. ὑμεῖς δέ, ἴσως ὑπὲρ ἐμοῦ [7] λακτίζειν κοπίδους, ἀλλ' εἰσιόντι, πωτά τε καὶ τἄλλα ἡδύνειν καὶ τῷ κάρδοπον σμῆν, ὡς θριδακίνας μάττοιτε ἡμῖν. ἐγὼ δὲ [8] ξηραλοιφήσων ἀπῆλθον. καὶ ἡμεῖς δή, ὡς ὁ Φιλίνος, ἐγὼ τε, καὶ Ὀνόμαρχος, καὶ Ἑλλάνικος ὅτοσὶ, ἑψόμεθα. καὶ γὰρ ὁ γνώμων σκιάζει μέσην πόλον. καὶ

pore, ut video, adeſt, mercatus panem coloſtratum, & alios ſubcineritios, & vireſcentes cepas, & fucas, & œbum iſtum, & leporinam carnem, & multiplex ac rugoſum bovis inteſtinum, & phoctas. Rectè factum abs te Atticion, quòd magna itineris agendi parte me ſublevaſti. Ego verò inquit ille, ſillus propemodum, here factus ſum, dum te circunſpicio. Cæterùm ubi tu heri cœnaſti? Num apud Onomacritum? Haud quaquam per Iovem, inquam ego, ſed contento curſu rus ivi. Scis autem me ruris eſſe amantem. Vos autem fortaſſe putabatis me cottaborum ſtrepitu ludere. Verùm ingreſſus, hæc & alia condito, & mactram abſtergito, ut thridacinas nobis pinſatis. Ego autem abiens in ſicco ungar. Et nos, inquit Philinus, ego, & Onomarchus, & Hellanicus iſte, ſequemur. Nam gnomon medium horologium inumbrat, & verendum

1 Πυρεάτιν] Τὸν ἐκ πλιδάνου ὀπτηθέντα ἄρτον: alii tamen *πυρεάτιν* idem eſſe dicunt ac *πυον* quod conveniret cum dulciariis Interpr. Ariſtophan. ad Veſpas. Caſaub. quæ Gallis *tartelettes*. Bourd.

2 Ἐγκυρτίας] Ἄρτος ἐξ ὠῶν καὶ σησάμου. De quibus jam dixi, ubi de Empedocle cinericio. *Idem.*

3 Γήπια] Κρίμνα. Hanc dictionem variè Grammatici efferunt *γήπια*, *γάδια*, *γήτια*. De quibus Heſych. Suid. *Idem.*

4 Οἶζον] Τὸ ἐπιτρέμμυον, τὸ ὑπὸ τῶ τραχήλου, τῶ βοὸς κάλλιστον. Poll. *Idem.*

5 Σίλλων] Διασρέφουσι τὰς ἐσθιαλμένας. Idem.

6 Ψύπαν] Ἀ ψύπω. Quod etiam ſpiro ſignificat, itaque inter varias hujus vocis acceptiones, recte Heſych. *ψύπα*, ὅτι τῶ τραχήλου ἀπορραμεῖν λέγουσι. Igitur *ψύπαν κατατρίψας*, τραχηλίσας ὁρμήσας. Idem.

7 Λακτίζειν κοπίδους] Παίζειν. Nam λακτίζειν κοπίδους, ἢ κοπιδίζειν, εἶδος ἱερατικῆς παιδιᾶς. Rectèque Heſych. λάκτιξ, ψόφος κοπίδος ὁ ἀπὸ σωτηρίας χαίρειν. Recte inquam, ille, nam ludendo, cottabos cogebant ſonum emittere Valer. Max. cap. 11. lib. 3. *Theramenes porrectam veneni potionem non dubitanter hauſit, quodque ex ea ſuperfuerat jocabundus inliſum humo clarum edere ſonum coegit.* Copioſe de variis cottaborum generibus Tzetz. Scholiaſt. Ariſtophan. Athen. viri Clariſſimi Flor. Chriſtian. ad Veſpas. Theodor. Marcil. ad Horat. hic lutus apud Gallos *caſſe-pot*. Idem.

8 Ξηραλειφήσων] Vide Heſychium, apud quem reſcribe ξηραλειφεῖν. De his unctionibus Theod. Marcil. ad Perſ. *Idem.*

δίῳ μὴ ἐν [1] λυτρίῳ ἀπολουσώμεθα, κατόπιν τῆ Καελιμάντου, [2] μετὰ συῤῥαφικῆς βυζῶ ἀναζόμενοι. καὶ ὁ Ἑλλάνικος ἔφη, ἐγὼ δὲ κὰ [3] δυσωπῶ. καὶ γὰρ τὰ ὄμματα μοι [4] ἐπιπεφλωδηκε, καὶ [5] σκαρδαμυκτῶ βαμβὶ, καὶ δακρυώδης εἰμὶ, καὶ τὰ ὀμματά μοι [6] φαρμακᾶ, καὶ δύομαι Ἀσκληπιάδῃ τῷ ὀφθαλμιατρῳ. ὃς παρέξας, καὶ ἐγχρίας μοι φάρμακον, [7] ἀπεργασάμενος ποιῆσαι τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ μηκέτι [8] λημαλέους εἶναι, μὴ δὲ διεφθαρμένους βλέπειν. τοιαῦτα ἄττα διεξιόντες ἅπαντες οἱ παρόντες, ἀπήειμεν. κἀπειδὴπερ ἤκομεν εἰς τὸ γυμνάσιον [9] ἀπηλοιμμένοι καὶ, ὁ μέν τις [10] ἀκροχειρισμῷ, ὁ δὲ, [11] τραχηλισμῷ, καὶ ὀρθοπάλῃ ἐχρῆτο. ὁ δὲ, [12] λίπα χρισάμενος, [13] ἐλυχνίζετο. ὁ δὲ [14] ἀντέσαλε τῇ κορύνῃ. ὁ δὲ, [15] μολυβδαίνας χερ-

dum est ne in sordido balneo lavemur, à tergo Carimantum, cum face vulgi confertim nos trudente. Tum Hellanicus, ego inquit, ægrè intueor, & mihi turbidæ sunt pupillæ, & nicto frequenter, recens etiam flevi, mihique medicina uti gestiunt oculi, habeoque opus aliquo Æsculapii filio, oculis medendi perito, qui turbato, infusoque mihi medicamento efficiat ut ruborem oculi deponant, nec ampliùs lippitudine laborent, & humidum videant. Collatis inter nos hujusmodi sermonibus, omnes qui aderamus, abivimus. Et postquam venimus ad gymnasium, exuti vestibus, alius summis digitis, flexu cervicis, & recta luctabatur certamine, alius pinguedine perunctus, membra distorquebat, alius pila contendebat, alius plumbeos la-

1 Λυτρίῳ] Τῷ λουτρῷ, ῥυπαρᾷ ὕδατι. Bourd.

2 Μετὰ τὰ συῤῥαφικῆς] Συῤῥαπτὰς ὄχλου ἕνεκα χυδαίου. Idem.

3 Δυσωπῶ] Ἀμβλυωπῶ. Idem.

4 Ἐπιπεφλωδηκε] Τεταράχθαι, σκοτίζεσθαι. Idem.

5 Σκαρδαμυκτῶ] De hac voce à me dictum antea. *Idem.*

6 Φαρμακᾶ] Φαρμάκων δεῖ. Idem.

7 Ἀπεργασάμενος] Ἀποκαθάραι τὸ αἷμα τῆς ὀφθαλμῆς. Idem.

8 Λημαλέους] Διύγρους, ἀπὸ τῶ λημᾶν ἕνεκα λήμων, quæ sunt οἱ τὰς κεφαλὰς ἢ ὀφθαλμῆς πεπαιγμένα συσσίτους ἐφίεσαι, ἢ ὀφθαλμῆ ἀκριβασίᾳ. Sic in dial. Quomodo Historia scribenda sit. *Idem.*

9 Ἀπηλοιμμένοι] Ἀποδυσάμενοι τὰ ἱμάτια. Idem.

10 Ἀκροχειρισμῷ] Genus luctæ ἀκροχειρισμὸς qua solebant ἀκροῖς χερσὶ παλαίειν, quoniam autem in plicaturis & nodis digitorum frequenter solebant vitam oppetere, ἀκρόχειρες dicti ἀνδροφόνοι. Idem.

11 Τραχηλισμῷ] *Succolatione* ut in Cynic. τοὺς τραχήλους ἄγειν *succolare*. Hanc luctæ speciem Beotii vocant βαστραχηλίζειν. vocabant enim Beotii βάστραχε τοὺς τραχήλους Hesych. Igitur certare τραχηλισμῷ est ἀπὸ τραχήλου κατέχειν. Idem.

12 Λίπα χρισάμενος] Ex Homero. *Idem.*

13 Ἐλυχνίζετο] Hanc vocem alibi interpretor. *Idem.*

14 Ἀντέσαλε] Τῇ κορύνῃ. Hoc est σκυλεύεσθαι τὴν κοιλίαν τῇ ἀντισάλῳ. Quia de re dico ad Heliod. lib. 10. vide Scalig. ad Euseb. Hunc locum quidam capiunt de pila sparsina. Vnde genus exercitii quod fit cum folle, dictum κορυνομαχία. Idem.

15 Μολυβδαίνας χειρὰς] Virgil. 5. Æneid. Plut. in Thes. *Idem.*

1 Εἰ-

κραδίης ἀφέγδλω ἔχων, ἰχιαγδόλφ. [1] εἶτα σωτρεΐσαντες, καὶ ἀλλήλους καταναπαύσαμενοι, καὶ ἐμπαίξαντες τῷ γυμνασίῳ, ἐγὼ μὲν, καὶ Φιλῖνος ἐν τῷ θερμῷ πύελῳ καταδυσηνήξαντες, ἐξήειμεν. οἱ λοιποὶ δ', [2] τὸ ψυχροβαφὲς κάρα [3] δελφινίσαντες, παρέτεινον ὑποβρυχιοι χαιμαιπίως. ἀναστρέψαντες δ' αὖθις, ἄλλοσε ἄλλα ἐθεῶμεν. ἐγὼ μὲν, ὑποδυσάμενος, [4] ἐξυόμην τῷ κεφαλῷ τῇ ὀδοντῇ ξύσρᾳ, κἀγὼ εἰ κνησίον, ἀλλὰ σκαφίον σπασκάριμον, ὡς ἂν ὁ ψωροκλᾶς τὸ κρίθινον, καὶ τῷ κραυφαίᾳ ἀποκεκαρμένος. ἄλλος, [5] ἐθερμοτρόχαζε. ὁ δὲ, ἅμα [6] τὸν πτῆτιν. ὁ δὲ, δρᾶκας πεπόνων τὰς ῥαφανίδας, ἐμυσίλατο [7] δ' ἐχθυπρᾶ ζωμᾶ. ἄλλος, ἤσθιε [8] φακλίας. ὁ δὲ, [9] ἐρρόφει τὸ κρίθινον. κἀπειδὴ καιρὸς ἦν, ἐπ' ἀγκῶνος ἐδειπνοῦμεν. [10] ἔκειτο δὲ καὶ ὀκλαδίας, ἐπὶ σανίδος ἀφεψάλου ἔχων, ἐχιαγδόλφ. [1] εἶτα σωτρεΐσαντες, καὶ ἀλλήλους καταναπαύσαμενοι, καὶ ἐμπαίξαντες τῷ γυμνασίῳ, ἐγὼ μὲν, καὶ Φιλῖνος ἐν τῷ θερμῷ πύελῳ καταδυσηνήξαντες, ἐξήειμεν. οἱ λοιποὶ δ', [2] τὸ ψυχροβαφὲς κάρα [3] δελφινίσαντες, παρέτεινον ὑποβρυχιοι χαιμαιπίως. ἀναστρέψαντες δ' αὖθις, ἄλλοσε ἄλλα ἐθεῶμεν. ἐγὼ μὲν, ὑποδυσάμενος, [4] ἐξυόμην τῷ κεφαλῷ τῇ ὀδοντῇ ξύσρᾳ, κἀγὼ εἰ κνησίον, ἀλλὰ σκαφίον σπασκάριμον, ὡς ἂν ὁ ψωροκλᾶς τὸ κρίθινον, καὶ τῷ κραυφαίᾳ ἀποκεκαρμένος. ἄλλος, [5] ἐθερμοτρόχαζε. ὁ δὲ, ἅμα [6] τὸν πτῆτιν. ὁ δὲ, δρᾶκας πεπόνων τὰς ῥαφανίδας, ἐμυσίλατο [7] δ' ἐχθυπρᾶ ζωμᾶ. ἄλλος, ἤσθιε [8] φακλίας. ὁ δὲ, [9] ἐρρόφει τὸ κρίθινον. κἀπειδὴ καιρὸς ἦν, ἐπ' ἀγκῶνος ἐδειπνοῦμεν. [10] ἔκειτο δὲ καὶ ὀκλαδίας,

lapides obnixè tenens, manu jaciebat. Deinde ubi mutuò exercuissemus nos, & tergo vicissim tulissemus, gymnasioque illusissemus, ego & Philinus in calido labro abluti, discessimus. Reliqui verò ubi caput frigida tinctum, Delphinum more immersissent, mirabili quodam modo inter aquas adnatabant. Reversi autem iterum diversa diversis locis agebamus. Ego quidem subligatis crepidis, caput fricabam dentato strigile: non enim in cepii sed in scaphii modum tonsus eram, ut qui non multo antè mentum ac verticem detondissem. Alius autem calida glutiebat, alius ventrem rejectabat, alius raphanis in tenues partes concisis, absorbebat sallum ac piscilentum jus ex cavato pane, alius agrestes olivas comedebat, alius hordeum ingurgitabat. Atque ubi jam tempus erat, in cubitum inclinati cœnabamus: positæque erant sellæ, & grabatula

1 Εἶτα σωτρεΐσαντες] Ἀλλήλους διατρίψαντες. Hanc integram periodum interpretatur Casaubon. ad Athen. cap. 19. lib. 3. *Bourd.*

2 Τὸ ψυχροβαφὲς] Τὸ ἐν τῷ ψυχρᾷ πύελῳ βαπτισθέν. Idem.

3 Δελφινίσαντες] Δίκην δελφίνων κυβιστήσαντες. Idem.

4 Ἐξυόμην] Ἐκτινιζόμην. Hanc lineam profert & interpretatur Clarissimus Casaubon. loco citat. ut & illud sequens ἡ κνησίον. Duæ fuerunt apud Græcos usitatissimæ tonsuræ species, σκαφίον & κνησίον de quibus hic loquitur, τὸ μὲν σκαφίον τὸ ἐν χερὶ, ὁ δὲ κνησίον τὸ ἀφ' μαχαίρᾳ. Scholiast. Aristophan. ad aves Hesych. Pollux, Suid. *Idem.*

5 Ἐθερμοτρόχαζε] Τὰς θέρμας ἔτρεχεν. Idem.

6 Τὸν πτῆτιν] Prodigiosa translatio a gutture ad anum. *Idem.*

7 Τῷ ἐχθυπρᾷ ζωμᾷ] Vel muria vel garo utrumque enim è liquore piscium, vide Scalig. ad Auson. *Idem.*

8 Φακλίας] Τὰς ἐλαίας λέγουσι. Plin. Cels. Varr. de re rustic. *Idem.*

9 Ἐρρόφει τὸ κρίθινον] Sic apud Aristoph. Vesp. τὴν φακλὴν ῥοφήσομαι. Idem.

10 Ἔκειντο δὲ καὶ ὀκλαδίαι] De quibus in Lapith. & in Cynic. ὀκλαδίαι, δίφροι, sive chiramaxium, sive sella gestatoria. Nam ὀκλαδίας, δίφρους παπίστας ὧν οἱ ἀκόλαστοι φέροντες τοὺς εἰς τὰς ἀγορὰς ἐξιόντας πλησίον, & πανοικὶ τρύπεμα παρὰ τὸ ὀκλάζειν, ut vult Hesych. Galli vocant *chaize brisée*, δίφρους συγκλασμάτους, & ὅτι μὲν ἐστὶ κλασμάτους τότε δὲ συστελλομένους, Scholiast. Aristophan. ad Equit. De hac sella gestatoria L. Senec. cap. 12. de brevit. vitæ Martial. Epig. 17. lib. 12. Sueto. Nero. c. 26. Vitell. c. 16. hujus usum ulterius prosequi non est otii. *Idem.*

κὴ [1] ἀσκάντης. τὸ μὲ δὴ δεῖπνον [2] ὦ ἀπὸ συμφορῶν. παρεσκεύασε ᾗ πολλὰ, κὴ ποικίλα, ὀχλὰ [3] ὑεια, κὴ χελίδες, [4] κὴ πτέρυγας, κὴ τηκεδὼς ὑὸς τὸ ἐμβρυοδόχον ἔντερον, [5] κὴ λοῦδος ἐκ παχύνη, [6] κὴ μυτίωτὸς, [7] κὴ ἀδυρτάκη, κὴ τοιαῦτα πίες [8] κορυκείας, κὴ [9] θρυμματίδες, καὶ [10] θρία, κὴ [11] μελιτίδιτα. τῶν ᾗ [12] ὑποθρυχίων, [13] τὰ σκλάχνα πολλὰ, κὴ ὅσα ὀρέκινα τὸ δέρμα, κὴ

la quædam. Erat etiam collatitia cœna, multaque & varia apparata, bifidi ſuum pedes, laterum pulpæ, & ſumen, & ſuis nuper enixæ inteſtinum quo fœtus recipit, & fibra auris è ſartagine, & alliatum, & abyrtace, & ſimilia quædam condimenta, thrymmatides, frictillæ foliis ficulnis involutæ, & dulciaria ex melle. Et ex natatilibus cartilaginea multa, & quæcunque teſtis te-

1 Ἀσκάντης] Εὐπλεῖς κρέασι. Interpres Ariſtophan. σκίμποδα vertit. *Bourd.*

2 Ἢν ἀπὸ συμφορῶν] Dico ad illud Petronii, *Nos ut ad tam viles acceſſimus cibos*. Idem.

3 Ὑεια] Πίδις χείρεσι. Idem.

4 Καὶ πτερύγας] Copioſe vir Clariſſimus Iſaac. Caſaubon. ad Athen. c. 16. lib. 3. Animad. *Idem.*

5 Καὶ λοῦδος ἐκ παχύνη] Vel ut in aliis ἐκ παχέος. Nam idem eſſe volunt Grammatici, ut Interp. Ariſtophan. ad Equit. Heſych. Pollux. videtur autem λοῦδος ἐκ παχύνη. Sic enim in Convivii dial. condimentum aliquod hepatis fuiſſe, de quo Suid. & Poll. conficiebatur ex melle, ſetamo, & caſeo, legend. Heſych. Sed fortean Luciani ſtylo fuit λοπὰς, de qua dictione copioſe autores quos nuper citavi. *Idem.*

6 Καὶ μυτίωτὸς] Quid ſit, docet Scaliger ad Moretum, ſed κυρίως μυτίωτὸς ἐςὶ ἐκ σικυοδίων. Idem.

7 Καὶ ἀδυρτάκη] Clariſſ. Iſaac. Caſaubon. ad Athen. cap. 35. lib. 3. tangit aliam hujus vocis interpretationem. Eſt enim hic ἀδυρτάκη βρῶμα ἐκ σκόρδων ἐπιθλασσόμενον ἐκ καρδάμων, & πράσων & aliis oleribus, unde apud Heſychium ἀδυρτακοτρίς, ὁ περίμματα & ἐμβάμματα κατασκευάζων. Idem.

8 Κορυκείας] Aliis κορυκείας, quod idem eſt, intelligit autem ἐπίμματα & τραγήματα ἀπολυτικά. Idem.

9 Θρυμματίδες] Sic nominare ſolent omne genus dulciariorum ἀπὸ τῦ θρύειν, ἢ ἀπὸ τῦ περίεσθαι, Heſych. effertur autem hæc dictio vel per ι. vel per υ. ut patet apud eundem Grammaticum. v. ἐνθριμματίς. Idem.

10 Θρία] Quidam ſimpliciter per θρίας intelligunt σῦκα ξηρὰ, ſed ibi capiendum eſt pro omni alili quod vel συκῆς ἢ ἀμπέλε foliis involvitur, hoc autem vocabant θρυπτέειν, leg. Caſaubon. ad Athen. c. 24. lib. 3. *Idem.*

11 Μελιτίδιν] Πάχυλοι, μάζαι μέλιτι δεδολιμέναι, quæ & μελιτόεσσαι. Idem.

12 Ὑποθρυχίων τὰ σκλάχνα] Vocant σκλάχνα ὅσα ἀπόδα. Heſych. Suid. Poll. Caſaub. *Idem.*

13 Τὰ σκλάχνα πολλὰ] Genus piſcium cartilaginoſum. Galenus in Expoſitione vocum Hippocratis: σκλάχνον ἔτος καλεῖται ὅσα λεπίδας ἐκ ἔχει, & ζωοτοκεῖ. Sic autem appellatur ἀπὸ τῦ σκλᾶν: quod ejus cutis noctu luceat. σκλάω, σκλάγω, σκλάχω, σκλάχνον. Galenus de Alimentis libro 3. Τραχὺ ᾗ & καμπρὸν ἐν τῇ νυκτὶ τὸ δέρμα τῶν τοιούτων ἐςὶ ζώων. (σκλαχνῶν) Plinius ait hujus vocis, auctorem eſſe Ariſtotelem: quod falſum eſt: cum ea uſus fuerit Hippocrates: ut ad Ariſtotelem Iulius Cæſar Scaliger obſervavit. Verba Plinii ſunt

[1] πηδίχη ποντικὴ τ' [2] ὀπὲ Σαργάνης, καὶ κωπαΐδες, καὶ ὄρνις σύντροφος, καὶ ἀλεκτρυὼν ἤδη ἀπῳδός. καὶ ἰχθὺς ὧν παρόσης. καὶ [3] ὅλον ὑπονοκᾶ ἐψόμμον, καὶ βοὸς λειπογνώμονος κωλῶν. ἄρτοι μὴν τοι ἦσαν σιφαῖοι, καὶ φακῶλοι, καὶ ἄλλοι νεμιλίοι, ὑστερήμεροι τ' ἑορτῆς. καὶ λάχανα, τά τε ὑπόγεια, καὶ τὰ ὑπερφυῆ. οἶνος δ' ὧν οὐκ ἀρχαῖος, ἀλλὰ τὸ ἀποβύρσης, ἤδη μὲν [4] ἀγλαύκης, ἀπιπλος δ' ἦν ἔπι. [5] ποτήρια δ' ἔκειτο παντοῖα ἐπὶ [6] τῆ ἐλαφινίδος τραπέζης, [7] ὁ κρυψιμίτωπος, καὶ τρυήλης μυστοποιός, σίλαβδ' ἔχων τοῦ [8] κίρκου, καὶ [9] βομβύλιος, καὶ δειροκύπελλος, καὶ [10] γυῤῥὴ πολλὰ, οἷα [11] Θηρικλῆς ὤπλα, [12] κύρυκαδή τε, καὶ ἄλλα κύτρια. τὰ μὲν, Φωκαΐθεν. τὰ δ', Κνίδοθεν. πάντα μὴν τοι [13] ἀνεμοφόρητα, καὶ ὑμενόῤῥαγα,

teguntur, & piſces pontici ſportis excepti, & anguillæ, & gallina altilis, & gallus qui canere deſiit. Etiam piſcis erat paraſitus, & ovem totam in furno aſatam habebamus, & bovis annoſi pernam anteriorem. At verò panes aderant ſiliginei, non mali, & alii novilunares poſt feſtum dilati, & olera cùm parva, tum ingentia. Vinum erat non vetus, ſed ex iis quæ ex utribus offeruntur, quod non amplius muſtum, nondum tamen planè coctum erat. Pocula verò generis omnis Delphinidi menſæ impoſita erant, puta frontis occultator crater, clavatus, Mentoreum opus, anſam prehenſu facilem habens, & bombylius, & dirocypelum, & fictilia multa, qualia Thericles coquebat, multi capacia, latique oris; quædam ex Phocæa, quædam Cnido allata, levia omnia, teneriſque ex teſtis facta. Erant etiam cym-

ſunt libro 9. cap. 24. *ſelache appellavit Ariſtoteles primus.* Occurrit autem hæc vox apud Hippocratem libro 2. de morbis, & libro 1. & 2. de ſemine. *Menagius.*

1 Τευχάχη] Κίμματα dernes. Bourd.

2 Ἐκ Σαργάνης] Σαργάνας δεσμοὶ ἢ πλίγματα γεργατίδη, ἢ κωπαΐδες, αἱ ἀπὸ τ' κωπαΐδ' λίμνης ἰγχέλεις. De quibus Scholiaſt. Ariſtophan. Acharn. & Heſych. *Idem.*

3 Ὅλον ὅλον ὑπονοκᾶ] Ἓν κολιάνῳ ὀπηνθέντα. Idem.

4 Ἀγλαύκης] Ἀηδίας. Idem.

5 Ποτήρια] Leg. Interpr. Petron. ad illud *cecidit menſa cum argento.* Caſaubonus ad Athen. c. 2. lib. 11. *Idem.*

6 Τῆς ἐλαφινίδος τραπέζης] Τῆς φαίδιμος ἰχθύος εἰς τύπον διαφόρως ἐξειργασμένης. Quæ Delphica vocabatur, de qua Wower. ad Petron. locum cit. *Idem.*

7 Ὁ κρυψιμίτωπος] Κρύπτων τὸ μέτωπον τῷ πίνῳ. Idem.

8 Κίρκου] Leg. Heſych. *Idem.*

9 Βομβύλιος] Στρίγγλος. Vt interpretatur Scholiaſt. Ariſtophan. ad Veſpas. *Idem.*

10 Γυῤῥὴ] Ὀγδοηκοντάλ. Idem.

11 Θηρικλῆς ὤπλα] Interpretatur hunc locum vir Clariſſimus Iſaac. Caſaub. ad Athen. c. 6. lib. 11. *Idem.*

12 Εὐρυκαδή] Πλατία. Idem.

13 Ἀνεμοφόρητα] Ἐλαφρότατα διὰ λεπτότητα. Idem.

1 Κυμ-

[1] κυμβία ἢ λῶ, καὶ [2] φιαλίδες, καὶ ποτήρια [3] γραμματικά. ὥστε μεστὸν λῶ τὸ [4] κυλίκιον. ὁ μὲν τοι [5] ἰπνολέων, ὑστεροπαφλάζων, ἐς κεφαλὴν ἡμῖν [6] ἐπίτρεπε τὰς ἀνθρακας. ἐπίνομεν ἢ ἀμυδὶ, καὶ ἤδη [7] ἀκροθώρακες ἦμεν. εἶτ' ἐχειρίζετο [8] καγχαρίδι. καὶ εἰσεκύλισί τις [9] ἡμῖν τὴν ποδακτύπην, καὶ [10] Τριγωνίστριαν. μετ' ἢ, ὁμοῦ τις, [11] ἐπὶ τὴν κατηλίφαν [12] ἀναβρίχησάμενος, ἐπιφόρημα ἐζήτει. [13] ὁ ἢ, λακίνδα ἔπαιζεν. ἄλλος, [14] ἐρριπτεῖτο σὺν γέλωτι τὴν ὀσφύν. καὶ ὃ τοιοῦτος ἐλελήθει, εἰσεκόμισεν ἡμῖν αὐτοπαίγνιστι, Μεγαλώνυμός τε ὁ δικόλφης, καὶ Χαιρέας ὁ χρυσοτέκτων, ὁ κρ' ποτε ποικίλος, καὶ ὁ [15] Ὠοκαταξις Εὔδημος. κἀγὼ ἐρόμην αὐτοὺς, τί παθόντες, ὀψὲ ἥκοιεν. ὁ μὲν δὴ Χαιρέας, ἐγὼ εἶπ' ὅς, [16] λέγειν τινα ὑπέστην,

cymbia, parvæque phialæ, literisque inscripta pocula, ita ut plenus esset abacus. At verò lebes furnarius ebulliens, nobis in caput evertit carbones. Bibimus autem continuis haustibus, & jam inebriati eramus, exinde cancharide ungebamur. Tum quidem introduxit nobis Podoctypam, & Trigonistriam. Alius deinde in tabulatum assultans, irrumpendi locum quærebat, alius digitorum crepitu ludebat, alius cum risu lumbos lasciviter agitabat. Atque interea cùm jam lavissemus, ad nos, non accersiti, petulanter irruperant, Megalonymus causidicus, Chæreas aurifex, tergo variegatus, & Oocataxis Eudemus. Quos interrogavi quid causæ esset, cur serò venirent. Tum Chæreas, ego, inquit, segmentum &

in-

1 Κυμβία] Στρόγγυλα ἢ βαθέα. Bourd.
2 Φιαλίδες] Στρόγγυλα ἢ ἀζάτη. Idem.
3 Γραμματικὰ] Γράμματα ἔχοντα. Plaut. Rud. Idem.
4 Κυλίκιον] Δοχεῖον. Idem.
5 Ἰπνολέων] De quo Flor. Christ. ad Vesp. Interpretes Macrobii de Miliario. Idem.
6 Ἐπίτρεπε] Ἀναβίπτει. ἀνίπτατο. Idem.
7 Ἀκροθώρακες] Μέσον πῶς μεθύοντες. Idem.
8 Καγχαρίδι] Ἐντρίμματι μυρωδεῖ. Idem.
9 Ἡμῖν τὴν ποδακτύπην] Τύμπανον. Idem.
10 Τριγωνίστριαν] Ὄργανον μουσικὸν, ὅπερ ὑπὸ τῶ ἰσχίω καλεῖται. leg. Hesych. verb. περίγωνον. Idem.
11 Ἐπὶ τὴν κατηλίφαν] Κλίμακα, ἐκβίβασμα. Hesych. Poll. Idem.
12 Ἀναβρίχησάμενος] Ἀγαλλόμενος. Idem.
13 Ὁ ἢ λακίνδα ἔπαιζεν] Παρὰ τὸ λακεῖν, ἢ λακᾶν, κροτεῖν, βοᾶν, ἢ ᾠδὴν ὀρχεῖσθαι. Idem.
14 Ἐρριπτεῖτο σὺν γέλωτι τὴν ὀσφύν] Diceret Petron. risu latera commovebat. lego enim ἐρριπτεῖτο. ῥιπτεῖσθαι. Insultando lumbos agitare, inde ῥιπτὸς de quo Grammatici. Idem.
15 Ὠοκαταξις] Corrige, ὠοτυκάταξις, & vide nos ad Laërtium in Lycone pag. 208. Menagius. Idem.
16 Λέγειν] Intelligit γυναικεῖον ὄχημα, παρὰ τὸ ἁδὺ ἕζ). Vt quibusdam visum est. Bourd.

1 Ἐλ-

καὶ [1] ἐκλίζια, καὶ [2] πίδας τῇ θυγατρὶ τῇ ἐμῇ. καὶ ἀφ' ὑμῶν ὑπεδέπιμ. ἀφῖγμαι. ἐγὼ δ' ἦ δ' ὃς ὁ Μεγαλόνυμος, ταῦτ' ἄλλα εἶχον. ἦν μὲ γὰρ [3] ἄδικος ἡμέρα, ὡς ἴστε, καὶ ἄλογος, ὡς ἂν εἶν. [4] ἐχεγλωτίδας ἄσης, ὅτε ῥητορεύειν εἶχον, ἅτε ἡμερολέγδην, ὡς [5] ὑδροκοτίδαις. πυθόμ. δ' ὅτι ὁ τραπεζὸς ὀψὲ ἐστ, λαβὼν, [6] ἄχρηστα ἱμάτια, ἀὐτὰ, καὶ [7] ἀφόρητα ὑποδήματα, ἐξέφρησα ἐμαυτόν. εἶτ' ἀΐσσω σὺν γάνω δαδοῦχόν τι, καὶ ἱεροφάντην, καὶ τοῖς ἄλλοις [8] ἀῤῥητοποιοῖς, Δεινίαν σύρειν [9] ἀγόμην ἐπὶ τὸν ὄρχιν, ἔγκλημα ἐπάγοντας, ὅτι ἀνήμαζεν αὐτούς. καὶ ταῦτα, οἶ εἰδὼς ὅτι ἐξ ἀσφ ὠσιώθησαν, ἀνώνυμοί τ' εἰσι, καὶ ἀκέφ ὀνόμασι, ὡς ἂν ἱερώνυμοι ἤδη μηδυμόμοι. σὺν οἷδα ἦν δ' ἐγὼ ὃν λέγεις, τὸν Δεινίαν. ἐκάλεῖ δ' ἂν με τὸνομ. ἔστι δ' ὃς τῶν [10] σκιεραφείοις ἐγκαθήμενος ἄνθρωπος, τὸν αὐτοληκύθων, καὶ τὸν [11] αὐτοκαβδάλων, ἀεὶ κυλιόμενον, [12] ἐνδρομίδας ὑποδούμενος, inaures, & pedicas filiæ meæ apparabam: ideoque ad repotia vobis adveni. At ego, inquit Megalonimus, aliis rebus occupatus fui. Non enim judicialis, sed nefastus fuit dies, ut scitis. Proinde cum esset silentium in foro, neque perorare licuit, neque per diem dicendo aquam dispensare. Cùm autem audivissem imperatorem fore conspiciendum vestibus inusitatis, bono flamine textis, subligatiique calceis antea non gestatis, me ipsum foras proripui. Exinde statim incidi in Daduchum, & Hierophantem, alioſque arcana facientes, qui Diniam obtorto collo trahebant ad magistratum, accusantes quòd ipsos nominasset, idque cùm sciret eos ex quo initiati fuissent, esse sine nomine, neque ampliùs nominandos, ut pote sacrinomines jam factos. Nescio, inquam ego, quemnam hunc Diniam dicas. Vocabat igitur me nomine. Est, inquit in tabernis aleatoriis homo perditus, ex egenis ac vilibus istis, semper comatus ac squalidus, endromidum, aut

1 Ἐκλίζια] Ἐκλόπα, quidam τὰ ἄνδη. Interpretantur de his Scholiast. Aristophan. & Pollux. *Bourd.*

2 Πίδας] Χειροψάλλια. Idem.

3 Ἄδικος ἡ ἡμέρα] Ἡ μὴ ἔχουσα λόγον δικανικὸν. cùm justitium est. *Idem.*

4 Ἐχεγλωτίδας] In qua linguis dantur feriæ, τὸν ἀρχὴν ποιοῦσαν τῶν γλωττῶν. Idem.

5 Ὑδροκοτίδαις] Πρὸς ὕδωρ κυλινδομένοις τὸ μέθυον ἢ λέξεων. Quod patroni dicerent ad clepsydram. nota res. *Idem.*

6 Ἄχρηστα] Καινὰ. οἷς οὐδεὶς ἐχρήσατο. Idem.

7 Ἀφόρητα] Μήπω φορηθέντα. Idem.

8 Ἀῤῥητοποιοῖς] Τοῖς τὰ μυστήρια τελοῦσιν. De quibus locus alius dicendi. *Idem.*

9 Ἀγόμην] Τάκτικος. Vox Cretensis de qua vide Interpr. 12. tabul. *Idem.*

10 Σκιεραφείοις] Τοῖς κυβευτηρίοις, διὰ τὸ ἐν σκίρῳ τῶν διατρίβειν ἔχειν. Idem.

11 Αὐτοκαβδάλων] Simpliciter αὐτοκάβδαλα dicunt Grammatici αὐτοσχέδια, ἃ ποιήματα αὐτῷ. Idem.

12 Ἐνδρομίδας] De his calceis Hesych. Tertull. *Idem.*

δηταί μιν. ἐᾶν. ἀκεῖνός γε οὐ [1] λειχαλίδ. ἀλλ' ἀτοιγε τῷ Θεῷ δοκεῖ ὡς ὁ Εὐδημος ἐθαύμασεν, Ἀρτέμις γάρ ἐστιν αὐτοῖς ἡ μέση τῆ αὐλῆ, [2] σκοπάδειον ἔργον, ταύτη προπαρεισέπτης, ὅ, τε Δαμαλις, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, πρεσβύται ἤδη, καὶ τῷ κεφαλῆ πολιὰς ἀκριβῶς, ἐκέτευον ἐλαφρυνθῆναι σφᾶς. ἡ δ', αὐτίκα ἐπένευσε, καὶ σῶς ἦν. καὶ νῦν Θεόδωρον, μᾶλλον δὲ σαφῶς Ἀρτεμίδωρον ἔχουσι τὸν νεανίσκον. ἀντὶ τούτων οὖν αὐτῇ τάδε ἄλλα, καὶ βέλη, καὶ τόξα, ὅτι χαίρει τούτοις. τοξότης γὰρ, καὶ ἐλαφηβολ., καὶ τηλέμαχος ἡ Ἄρτεμις. πίνομεν δὲ καὶ ἡμεῖς μεγαλώνυμος. καὶ γὰρ καὶ λάγυνον τυπτὴ, [3] παρηβηκότ., ἣν ὑμῖν κομίζων, καὶ [4] τυρὸν τρυφαλίδας, καὶ ἐλαίας χαμαιπετεῖς. φυλάττω δ' αὐτὰς ὑπὸ [5] σφραγῖσι δριμυδεσμίοις. καὶ ἄλμας [6] ἐλαίας νάσσας, καὶ πήλινα ταυτὶ ποτήρια, ὀξύστομα. [7] ἐμπυδακωθῶ, ὡς ἐξ αὐτῶν πίνομεν. καὶ πλακοῦντα ἐξ ὑπέρων, [8] κρωβυλωδῆ τῷ πλοκῇ. σὺ δ' ὦ παῖ, πλέον μοι ὕδατ. ἔγχει, ὡς μὴ κεφαλιάσαιμι λοξαίμιος. κἄπα σει τὸν παιδεραστὴν κελῶ ἐπὶ σε. ἴστε γὰρ ὡς ὀδυνῶμαι, καὶ διέμπλεον

carentem sentiat, eum admittens. At ille certè etiam delicatus, & gulosus. At Deam, inquit, Eudemus admiratus, nam in media aula posita est ipsis Diana, Scopadeum opus: ad hanc procidentes & Damalias, & uxor ejus, jam anus, & capite prorsus cano, supplicabant ei, ut sui misereretur. Illa autem statim annuit: & nunc Theodorum: seu potiùs Artemidorum adolescentem hunc habent. Quare præter alia, tum sagittas, tum arcus ei consecrarunt, quia his delectatur. Sagittaria enim, & jaculatrix, & bellatrix Diana est. Bibimus igitur, inquit Megalonymus. Etenim & lagenam hanc vini vetustioris vobis affero, & caseï recentis mallas, & olivas humi collectas, custodio autem illas sub sigillis carioſissimis, aliasque natatiles olivas, & lutea hæc pocula, acuti testacea, & desillantia, ut ex ipsis bibamus: præterea placentam ex intestinis concinnatam, & quibusdam quasi crobylis intextam. Tu verò puer plus aquæ infundas, ne capite gravari incipiam, ac deinde in te castigatorem accersam. Scitis enim quam graviter doleam, quamque denuò caput habeam, ne-

pliciter *puerum* interpretantur aliud alii quos vide apud Doctissimum Christian. explicatione hujus vocis, & vocis λωλεῖ ad Aristophan. pacem. Scalig. in Priap. *Bourd.*

1 Λειχαλίδ.] Λειχαλίφιλ., *patinarius* ut Vitell. apud Suet. *Idem.*

2 Σκοπάδειον] Τὸ Σκόπα ἔργον τὸ ἀγαλμα ποιοῦ. De quo Plin. *Idem.*

3 Παρηβηκότ.] Οἷον παλαιὸν. Idem.

4 Τυρὸν τρυφαλίδας] Intelligit τὸ ἀπὸ τυρᾶ πλεγμάτια καμμάπα. Idem.

5 Σφραγῖσι δριμυδεσμίοις] *Sigillis vermiculatis.* Dico ad Paulan. *Idem.*

6 Ἐλαίας νάσσας] Distinguit ἐλαίας χαμαιπετεῖς sive ἀφ' ἑαυτῶν πιπτούσας ἀ νάσσας, quas κολυμβάδας vocant Grammatici & Colymbades Latini. *Idem.*

7 Ἐμπυδακωθῶ] Mſ. Regius ὑπωδακώσω πυθμένα κελεῦ ἔχοντα. Idem.

8 Κρωβυλωδῆ] Ο χόρδιλον νῦν κελεῦσι. Idem.

1 Συν-

ἔχω τῷ κεφαλῇ. μὴ δῆτα τοῦτον, [1] σωυθλήσομεν, οἷα, καὶ ἄλλοτε εἰώθαμεν. ὁ δὲ ἀκριβὴς δηκτὴν [2] ἐνοινοφλύειν. ἐπαινῶ τοῦτο ὦ οἱ ἐγώ, καὶ γὰρ ὄντως ὄφελος ἐσμὲν τῆς ἀπτικίστου ἄκρης. οὐ λέγεις ἡδέ, ὃς ὁ Καλλικλῆς. τὸ γὰρ ἐρεχθείειν ἀκλήθας συχάκις, λαληδιγάτη γίγνεται. ἐγὼ δὲ ἦ δ' ὡς ὁ Εὔδημος, κρύος γάρ ἐστιν, ἡδίον ἂν σύζωρος τέρψις ἐπιπυκάζοιμι. καὶ γὰρ γλιμβότης εἰμι. καὶ χλιαυθεὶς, ἡδίον ἀκούσομαι τῶν ῥιγεσφόρων τούτων, ἢ τι αὐλητοῦ, καὶ τῶν βαρβιτῳδῶν. τί ταῦτα ἔφησθα ὦ Εὔδημε ἦ δ' ἐγώ; ἀλογίαν ἡμῖν ἐπιτάττεις ὡς ἀσόφοις ὄσι, καὶ ἀπεγλωττισμένοις. ἐμοὶ δὲ, ἡ γλῶττά τε ἤδη [3] λογᾶ, καὶ δὴ ἀπηγμένως ὡς ἀγχαιολογήσουσιν ὑμῖν, καὶ καταπίψων ἀπὸ γνώτης ἅπαντας. ἀλλὰ σὺ τὸ ὁμοῖον εἰρώσω με, ὥσπερ εἴ τις ὁλκάδα τριάρμενον εὐθείῳ πλέουσαν, ἐμπαντομιστημένα δ' ἀκρίαις, [4] δύφορεύσαν τε, καὶ [5] ἀκρεγκυμοτάσαν, [6] ἐκπεμᾷς πως ἀμφιστόμως, καὶ ἰχάδας σιδηρᾶς ἀφεὶς, καὶ ναυπηδὰς, ἀναχαιτίζοι δ' ὁρμὴ τὸ ῥοθίον, φλοῖσβος δ' οὐρωμίας. ἀκὰν ἡδέ ὃς, σὺ μὲν εἰ βάλε, πλεῖ, καὶ νεῖ, καὶ δεῖ κῦ τὸ κλύδωνος. ἐγὼ δ', ἀπόγαιος πίων ἅμα, ὥσπερ ὁ δ' Ὀμήρου Ζεύς, ἢ κατὰ φαλάκρων, neque vaporibus pervium. Post potum autem unà nugabimur, qualia, & quæ consuevimus. Non enim intempestivum scilicet hoc, temulenter agere. Tum ego, laudo, inquam, isthuc. Summum enim Atticæ proprietatis emolumentum sumus. Rectè dicis, inquit Callicles. Nam nugis mutuò provocare nos voluptatem quandam affert. Ego verò, inquit Eudemus, frigus enim est, meraciori vino malim intus stipari. Nam frigore pereo, & calfactus libentiùs audivero digitis gesticulantes istos, & tibicinem hunc & barbitœdum. Quid hæc ais Eudeme? inquam. An tu silentium nobis imperas, tamquam ore carentibus, & lingua privatis? Mihi verò & lingua jampridem dicturit, adeoque jam animo provehebar, quasi antiqua quædam vobis narraturus, & lingua vos omnes abluturus. Sed tu mihi perinde fecisti, ac siquis navem onerariam, tribus instructam velis, secundo vento navigantem, implentibus lintea. Notis prosperè labentem, perque summos fluctus euntem, retinaculis ancipitibus, anchoris ferreis, navalibusque pedicis demissis retineat, & cursus impetum inhibeat, invidens videlicet tranquillitati. Proinde tu, inquit, si placet naviga, nata, & curre per tempestatem. Ego autem interea bibens, de terra, ut Homericus ille Iupiter, vel è rupibus, vel

1 Σωυθλήσομεν] Σωφλυαρήσομεν. Consule Grammat. *Bourd.*

2 Ἐνοινοφλύειν] Quidam interpretantur ὡς οἶνῳ φλυαρεῖν *tenir table*, sed rectior eorum interpretatio qui dicunt esse ἐμέζειν ἐν τῇ οἰνοφλυΐᾳ, & sic Lat. Interp. *Idem.*

3 Λογᾶ] Τάττει λέγειν ὀθνείως. Vt M. Fœlix Octavio. *Idem.*

4 Εὐφερκτων] Φορτῳ ἀξίῳ πεπλήρωται φερομένῳ. Idem.

5 Ἀκρεγκυματώσαν] Μετρίως τοῖς κύμασι διαλιθαίνουσαν. Idem.

6 Ἐκπεμᾷς] Sic vocat τὰς ἀγωγὰς ἀπὸ τοῦ ἔχειν. Leg. Casaub. ad Athen. c. 21. lib. 3. *Idem.*

ἢ ἀπὸ τ ἀκρωρείας, ὄψομαι ἀμφιφερόμενόν τί τε, καὶ τὴν ναῦν πρυμνήτην ἀπὸ τ ἀνέμου κατευθύοντα. Λυ. ἅλις ὦ Λεξίφανες καὶ ποτοῦ, καὶ ἀναγνώσεως. ἐγὼ γὰρ ἤδη μεθύω σοι, καὶ ναυτιῶ. καὶ ἢν μὴ τάχιστα ἐξεμέσω ταῦτα πάντα, ὀπόσα ἀκροώμενος ἐξειλήλυθας, οὐ ἴδοι, κρημασθησόμαι μοι δικαίως, ἀφεθομβόθρῳ, ὑφ' ὧν καταισχύνας με ὀνομάτων. καίτοι τὸ μὲν πρῶτον, γαλᾶν ἐπῄει μοι ἐπ' αὐτοῖς. ἐπειδὴ δὲ πολλὰ, καὶ πάνυ ὄμβια ἦν, ἠλέουν σε τ κακοδαιμονίας, ὁρῶν εἰς Λαβύρινθον ἄφυκτον ἐμπεπλωκότα, καὶ νοσεῖν τοσαῦτα τὴν μελαγχολῶντα. μάλλον δὲ, μελαγχολῶντα. ζητῶ δὴ πρὸς ἐμαυτὸν, ὁπόθεν τοσαῦτα κακὰ συνειλέξω, ἢ ἐν ὁπόσῳ χρόνῳ, καὶ ὅπως κατέκλεισας εἰς σεαυτὸν ἐσωθὲν ἀτόπων καὶ ἀφρόνων ὀνομάτων. ἀλλὰ τὰ μὲν, αὐτὸς ἐποίησας. τὰ δὲ, καθάπερ συγγράμματα πολλὰ ἀναπαῶν καὶ τὸ ἰαμβεῖον, ὅλοιο, θνητῶν σκλέζων τὰς συμφοράς. τοσοῦτον βορβόρου συνειρεῖσας, κατέπλησάς μου, μηδὲν σε δεινὸν εἰργασμένου. δικεῖς δέ μοι μήτε φίλου τινὸς, ἢ οἰκείου, ἢ σώου ἔχειν, μή τε ἀνδρὶ ἐλευθέρῳ πώποτε, καὶ παῤῥησίαν ἄγειν σύντυχικείαν. ὡς τάληθὲς εἰπεῖν, ἔπαυσεν ἂν σε ὑδέρου μὲ ἐγκέφαλον, καὶ τοῦτο δὲ πάντας ἀμφίκρανα κινδυνεύοντας, σωτῆ δ', οὐσαρκον εἶναι δικαίως, καὶ εὐρωστίαν οἰόμενον τὴν συμφοράν. ἐπεὶ τοίνυν μὲ τ' ἀνοήτων, ἐπαινεμένων, ἀγνοούντων ἃ πάσχεις. τοῦτο δὲ τ' παιδευόμενον, εἰκότως ἐλεεινόν. ἀλλ' εἰς καλὸν γάρ τινὰ Σώπολιν ὁρῶ τ' ἰατρὸν ἐσθσόντα. φέρε τοίνυν ἐγχειρήσω-

vel è cœli vertice, te fluctibus agitatum spectabo, & navim ipsam de puppi vento versatam. *Lyc.* Satis ô Lexiphanes, & potus, & lectionis istius. Quare jam sum ebrius, & nauseo, ac nisi quamprimum, quæcunque recitasti, evomuero, probè scias, videor mihi mox fore insanus, obstrepentibus mihi undique verbis istis, quæ mihi modò offudisti, quanquam illa risu excipere principio in mentem mihi veniebat. Verùm posteaquam multa, omniaque similia erant, miserebat me infœlicitatis tuæ, cùm te in labyrinthum irremeabilem incidisse, morboque maximo laborare, imò potiùs atra bile percitum viderem. Itaque apud me ipsum cogito, unde tam multa mala collegeris, & quàm longo tempore, & ubi denique conclusum habueris tantum examen absurdarum & distortarum vocum, quarum alias quidem ipse finxisti, alias autem defossas alicunde eruens, juxta jambicum *illud*, *Pereas miserias qui eligis mortalium*, tantum cœnum undequaque coactum in me exhausisti, qui nullam tibi injuriam intuli. Porrò videris, mihi neminem amicum, aut familiarem, aut benevolum habere, neque in virum ingenuum, & libere loquentem incidisse, qui vera monendo, te liberaret ab hac intercute aqua qua teneris: ob quem affectum periculum est, ne disrumparis: quanquam tibi ipsi bene habito corpore videris esse, & calamitatem hanc pro bona valetudine ducis, & à stolidis, qui tuum ignorant morbum, laudaris: at meritò à doctis miseratione dignus putaris. Verum siquidem hunc Sopolim medicum video commodum accedentem, age huic te

πῆς σι, καὶ ἀλεξιφάνης ὑπὲρ τ᾽ υἱόσ, ἴασίν τινά σοι εὑρώμεθα. συνετὸς γὰρ ἀνὴρ, καὶ πολλῶς ἤδη παρηλαλημένων, ὥσπερ σὺ ἡμιμανεῖς, καὶ κορυζῶντας, ἀπήλαξεν, ἐγχάας φάρμακον. χαῖρε Σώπολι. καὶ τουτονὶ Λεξιφάνη ξυλλαβὼν, ἐπαίρου ὡς οἶσθα ἡμῖν ὄντα, λήρου δ᾽ οὖν, καὶ ξύνη τῶν τὸν φανλὸν τρόπον ξυμπάσχοντα, καὶ κινδυνεύοντα, ἤδη πάλαι ἀπολωλέναι, σώσον εἴ πῃ τρόπον. Λε. μὴ ἐμὲ Σώπολι, ἀλλὰ τουτονὶ Λυκῖνον, ὃς σοφιστὴς μακκοᾷ, καὶ ἄνδρας περιεωμένους ὀλισθογναμεῖν οἴεται. καὶ κἀ τ᾽ Μνησάρχου τ᾽ Σάμιον, σιωπὴν, καὶ γλωττοκόμον ἡμῖν ἐπιβάλλ. ἀλλὰ μὰ τὴν Ἀθηνᾶν, καὶ τ᾽ μέγαν Ἡρακλέα, οὐδ᾽ ὅσον δ᾽ κῦ, καὶ δ᾽ φυεῖ φροντιοῦμεν αὐτοῦ. ὀκνοῦμεν δὲ μὴ ὄλως ὑπονυχάσειν αὐτῷ. ἔοικε δ᾽ κῦ μικαιοῦσθαι, τοιαῦτα ἐπιπεμπόντων ἀκούων. καὶ ἤδη ἄπτιμα ἀνὰ τ᾽ ἑταῖρον Κλεινίαν, ὅτι πυθόμενος χρόνῳ ἤδη ἀκάθαρτον εἶναι αὐτῷ τὴν γυναῖκα, καὶ τοῦτο νοσεῖν, ὅτι μὴ ῥεῖ. ὥστε ἐκεῖ δεῖ ἀναβαίνειν αὐτόν. ἀλλ᾽ ἄκλητος, καὶ ἀνήκοος ἐστ. Σω. τί δ᾽, νοσεῖ ὦ Λυκῖνε Λεξιφάνης; Λυ. οὐπω τοῦτο ὦ Σώπολε σὺκ ἀκούεις, οἷα φθέγγεται; καὶ ἡ-

te tradamus, & expoſito morbo, tibi remedium aliquod inveniamus. Vir enim prudens eſt, & multorum, qui ut tu ſemi inſani & fatui erant, ſuſcepta curatione, eos à morbo infuſo pharmaco liberavit. Salve Sopoli, atque hunc Lexiphanem noſtrum, ut ſcis, ſocium, ſuſcipe curandum, qui nunc nugis, & peregrino circa ſermonem morbo eſt correptus, & periclitatur ne prorſus pereat, eumque quocunque tandem modo ſerva. *Lex.* Nequaquam me, Sopoli, ſed Lycinum iſtum, qui manifeſtè deſipit, & homines mentis compotes, mente labare putat: & juxta Samium illum Mneſarchi filium, ſilentium, & linguæ ignaviam nobis intendit. Sed per Minervam non erubeſcentem, perque magnum Herculem ferarum debellatorem, ne tanti ipſum, quantum [2] Gry, vel Phuy faciamus. Moneo autem omnino ne obviam quidem ipſi eſſe veniendum. Videor verò mihi etiam ringi, quum talia increpantem audio. Ac jam utique abeo ad ſodalem Cliniam: quoniam audio uxorem ejus jampridem non laboraſſe menſibus, & ideo ægrotare, quod non fluant. Quare non amplius inſcenditur, ſed inacceſſa, & inculta manet. *Sop.* Quid verò Lycine, an ægrotat Lexiphanes? *Lyc.* Annon audis Sopoli, hæc ipſa quæ loquitur? Et nobis qui nunc cum ipſo

1 Μακκοᾷ] Μάτην ἀκούει. Sic quidam Interpretes quaſi originatione vocis ludentes: ſed melius qui interpretantur τὰ μακκὰ φρονεῖ, qua de re Scholiaſt. Ariſtophan. ad Equit. & hoc vult Lexiphanes dum ſubjungit: ἓ ἄνδρας περιεωμένους ὀλισθογναμεῖν οἴεται. Cætera communia ſunt. *Bourd.*

2 *Gry vel Phuy*] Minimum quiddam ſignificat, aut ſordes unguium, rem videlicet viliſſimam, aut vocem ſuillam, quam edere ſolent ſi qui gravantur ſermonem reſpondere. hinc hyperbole proverbialis apud Græcos, Ne χῦ quidem loquitur, pro eo quod eſt ne tantillum quidem. Ariſtophan. *Cogn.*

μῶς τὰς νῦν ὡσσομιλοῦμεν κομψολιπῶν, ὡσὸ χιλίων ἐτῶν ἡμῖν διαλέγεται, διαφέρων τῶν γλωττῶν, καὶ ταυτὶ τὰ ἀλλόκοτα σκωπτόμενος, καὶ σπουδὴν ποιούμενος ἐπ' αὐτοῖς, ὡς δή τι μέγα ὢν, εἴ τι ξυνίοι, καὶ τὸ καθεστηκὸς νόμισμα τῆς φωνῆς διαπτύοι. Σω. μὰ Δί' ὦ μικρόν γε λέγεις τὸν νόσον ὦ Λυκῖνε. βοηθητέα γὰρ τῷ ἀνδὶ παντὶ μηχανῇ. καὶ ἅμα θεὸν γὰρ τὸ χολωτῶν τινι φάρμακον τοῦτο κεραστέον, ἄκριτον, ὡς πίων, ἐμέσεις. φέρε ταχὺ αὐτὸς πίθι ὦ Λεξιφάνες, ὡς ὑγιὴς, ἡμῖν, καὶ καθαρὸς γένοιο, τῶν τοιούτων τῶν λόγων ἀτοπίας κεκωφεύς. ἀλλὰ πίθητί μοι, καὶ πίθι, καὶ χάνωσον. Λε. σὺν οἷσί γ' ὦ καὶ δράσατέ με ὦ Σώπολι, σύ τε, καὶ Λυκῖνε, πιπίσκοντες τοῦτ' ὦ φαρμάκιον. δέδοικα γὰρ μὴ πλῆμμα γένοιτό μοι τοῦτο τῶν λόγων τὸ πόμα. Λυ. πίθι, καὶ μὴ μέλλε, ὡς ἀνθρώπινα ἤδη φρονοίης, καὶ λέγοις. Λε. ἰοὺ πείθομαι, καὶ πίομαι. φοῦ, τί τοῦτο, πολὺς ὁ βορβορυγμός. ἐγγαστρίευθόν τινα ἔοικα πεπωκέναι. Σω. ἄρξαι δὴ ἐμεῖν. βαβαί. ὡσσοῦτον τινὰ τὸ, μῶν. εἶπε μετ' αὐτὸ, ἐξιλήλυθε τὸ, κάππα. εἶτα ἐπ' αὐτοῖς, τὸ, ἠσθ' ὅς, καὶ ἀμηχάνη, καὶ λῶστ, καὶ δὴπουθεν, καὶ συνεχὲς τὸ, ἄττα. βίασαι δ' ὅμως, καὶ κάτες εἰς τὸν φάρυγγα τὰς δακτύλας. ὑδὶ μὲν τὸ ἵκταρ ἐμέμεκας, ὑδὶ τὸ σκορδινᾶξ, ὑδὶ τὸ τσιπίζειθαι, ὑδὶ τὸ σκύμε-

ipso versabamur, relictis, quasi ante mille annos nobiscum sermocinatur, linguam distorquens, & absurda ista componens, magnoque studio id faciens, ac si magnum quid foret. si peregrinis verbis utatur, receptamque sermonis monetam adulteret. *Sop.* Per Iovem non parvum refers morbum ô Lycine. Itaque homini quavis arte est subveniendum. Atque adeò divino quodam instinctu cuipiam insano pharmacum hoc mixturus domo abivi, ut epoto hoc vomat. Age tu Lexiphanes primus ipse bibe, ut sanus & purus nobis nas, tali verborum absurditate evacuatus. Verùm pare mihi, bibe & convalesces. *Lex.* Nescio quid mihi facietis Sopoli, tu & Lycinus, pharmacum hoc ebibendum præbentes. Metuo itaque ne hæc sermonum potio mihi ruinam creet. *Lyc.* Bibe neque cunctaris, ut humana deinceps sapias, & loquaris. *Lex* Ecce pareo, & bibo. Eheu quid hoc rei est: Quantus tumultus ventris? [1] Equidem divinatorem aliquem dæmonem mihi videor bibisse. *Sop.* Incipe igitur vomere. Papæ. Primum hoc *μῶν*. Deinde post illud exivit *κάππα* illud, postea *ἠσθ' ὅς*, & *ἀμηχάνη*, & *λῶστ*, & *δήπουθεν*, & continuum illud *ἄττα*. At coge tamen, & digitos in fauces immitte: nondum enim *ἵκταρ* illud evomuisti, neque illud *σκορδινᾶξ*. neque *πυπίζειν*, ne-

1 *Equidem divinatorem*] Alludit ad Euryclem, cujus Aristophan. mentionem facit his verbis.

Μεμισέμεν' ἃ βύρυκλείας μαντίας ἐν διάνοιαν
Εἰς ἀλλοτρίας γαστέρας ἐνδὺς κωμῳδικὰ πολλὰ χάδειν.

Euricles autem ventiloquus fuit Athenis, qui vera ariolari credebatur, quòd genium haberet intra viscera: ab eo arioli ἐγγαστρίδ ἐ ἀρυκλίδ vocabantur. Suid. Plut. in libello de defs. oracul. *Cogn.*

ἄδαφ. πολλὰ ἔτι ὑπολέλυται, καὶ μεστή σοι αὐτῶν ἡ γαστήρ. ἄμεινον δ' ἂν καὶ κάτω ἀφορμήσειεν ἂν ἄνια. ἡ γὰρ σπληπερδία, μέγαν τὸ ψόφον ἐμφάσασα συνεκπεσοῦσα μὴ δ' πνεύμων. ἀλλ' ἤδη μὲ καθαρός ἐστι, πλὴν εἴ τι μεμφήκειν ὑπόλοιπον ἐν τοῖς κάτω σπήλαιοις. σὺ δ' τὸ μὲν τοῦτο, ἐξαλλαξον αὐτὸν ὦ Λυκῖνε, μετακαιδεύσει, καὶ διδασκε, ἃ χρὴ λέγειν. Λυ. ἀλλὰ ποιήσομεν ὦ Σώπολι, ἐπειδὴ καὶ ἡμῖν ὑποδεδοίκασι τὰ ἐξόδια σοῦ. καὶ σοὶ σὲ τὸ λοιπὸν ὦ Λεξίφανες, ἡ συνουσία, εἴπερ ἄρ' ἐγένετο ὡς ἀληθῶς ἐπαινεταὶ ἐπὶ λόγοις, κἂν τοῖς πολίταις ὦδε ἔχῃ μένειν, τὰ μὲν τοιαῦτα φεύγε, φῶ· καὶ ἀπόστρεφε. δεξάμενος δ' δὲ τὰ ἄριστα ποιητῶν, καὶ ὑπὸ διδασκάλοις αὐτὰς ἀναγνώς, μέτιθι ἐπὶ τὰς ῥήτορας. καὶ τῇ ἐκείνων φωνῇ συντραφείς, ἐπὶ τὰ Θουκυδίδου, καὶ Πλάτωνος ἐν καιρῷ μέτιθι, πολλὰ καὶ τῆ καλῆ κωμῳδίᾳ, καὶ τῇ σεμνῇ τραγῳδίᾳ ἐγγυμνασάμενος. ἐξ ὧν γὰρ τύπων, ἁπανθῇ τὸ κάλλιστα ἀπαιτησόμενος, ἔσῃ τις ἐν λόγοις, ὡς νῦν γε ἐλεληθεὶς σαυτὸν τοῖς ὑπὸ τῶν κορυφαίων εἰς τὴν ἀγορὰν πλαττομένοις ἐοικὼς, κεχρωσμένος τῇ μίλτῳ, καὶ τῷ κυανῷ. τὸ δ' ἔνδεξαι, πάλιν τε, καὶ ἀληθὴς ἂν. ἐὰν τοῦτα ποιῇς, εὐφραλίζει τὸν ἐπὶ τῇ ἀπαιδευσίᾳ ἐλεγχον ὑπεμένας, καὶ μὴ αἰδεσθεὶς μεταμανθάνων, χαρίεν ὁμιλήσεις τοῖς πολίταις, καὶ ἀ καγγελασθήσῃ, ὥστε νῦν, δεῖ σε μεμφεσθαι ἐπὶ τῷ χείρονι τοῖς χείροσι ἔτη, Ἕλλησι, καὶ Ἀττικὸν λαλεῖν τε, τὸν μὲ βαρβαρον ὄντα καὶ τοῖς σαφεστάτοις ἀριθμεῖσθαι ἄνευ

que barbarus, inter maximè

neque σκώπτεσθαι. Multa latent adhuc abdita, quibus tibi venter est plenus. Satius autem fuerit si per inferiora quoque secernantur nonnulla. Quare σπληπερδία magnum edet strepitum cum flatu erumpens. At jam mundus quidem hic est, nisi siquid reliquum est in inferioribus intestinis. Tu verò posthac Lycine eum acceptum dedoce, & quæ dicenda sunt institue. *Lyc.* Ita faciemus Sopoli, siquidem via nobis à te est strata. Et quod reliquum est te moneo Lexiphanes, si cupis veram in dicendo laudem consequi, ac in multitudine hominum celebrari, omnia hujuscemodi fuge, & aversare. Ubi autem exorsus fueris ab optimis poëtis, eosque sub præceptoribus legeris, transi ad oratores. Tum educatus cum illorum sermone, ad Thucydidis & Platonis scripta in tempore accede, multum & in pulchra Comœdia, & in gravi tragœdia te exercendo. Ex his enim ubi pulcherrima decerpseris, in dicendi facultate existimationem obtinebis. Vt nunc quidem non animadvertebas, te iis similem esse, quæ ad forum à lutifigulis finguntur, esse quidem illitum minio ac cæruleo, intus verò luteum & fragilem. Hæc si feceris, neque aliquantisper argui inscitiæ sustinueris, nec dedisce erubueris, confidenter in multitudine versaberis, neque sicuti nunc, derideberis, neque etiam in ore pejori conditione melioribus eris, Græcum & Atticum te vocantibus, qui neperspicuos recenseri dignus sis.

ξιον. πρὸ πάντων ἢ ἐκεῖνο μέμνησό μοι, μὴ μιμεῖσθαι τῶν ὀλίγον πρὸ ἡμῶν γενομένων σοφιστῶν τὰ φαυλότατα, μηδ' ἀρέσκεσθαι ἐκείνοις, ὥσπερ νῦν, ἀλλὰ τὰ μὲν τοιαῦτα, καθάπαξ, ζηλᾶν· ἢ τὰ ἀρχαῖα τῶν ἀναθημάτων. μὴ δέ σε γελάτωσαν αἱ ἀνεμῶναι τῶν λόγων, ἀλλὰ κατὰ τὸν ἀθλητῶν νόμον, ἡ στερεὰ σοι τροφὴ, σωφρόνως ἔστω. φιλίστη ἢ, χάρις, καὶ σαφήνεια θύε, ὧν παμπάλαι λίαν νῦν ἀπολέλειψο. καὶ ὁ τύφος ἢ, καὶ ἡ μεγαλαυχία, καὶ ἡ κακηθεια, καὶ τὸ βρενθύεσθαι, καὶ λαρυγγίζειν, ἄπιστε. καὶ τὸ ἀφιππάσασθαι τῶν ἄλλων, καὶ οἴεσθαι ὅτι πρῶτον ἔσῃ αὐτὸς, ἰὼ τὰ πάντων συνοφαντᾶς. καὶ μὴν κἀκεῖνό γε μικρὸν, μᾶλλον ἢ τὸ μέγιστον ἁμαρτάνεις, ὅτι ἐν πρώτοις τὰς ἀφνοίας τῶν λέξεων προσκαθαίρεσθον, ἵππια καὶ κακόηθες τοῖς ῥήμασι, καὶ τοῖς ὀνόμασιν, ἀλλ' ἰὼ πᾶν ῥῆμα ἔκφυλον δοκῇς, ἢ αὐτὸς πλαστέον οἰηθῇς εἶναι καλὸν, τούτῳ ζητεῖς ἀφνοίαν ἐφαρμόσαι, καὶ ζημίαν ἡγῇ, ἂν μὴ προσθῇς αὐτό που, καὶ τῷ λεγομένῳ μηδ' ἀναγκαῖον ἢ οἷον πρόσωπον τὸ μάλα, ἐὰν εἰσὶς ὁ, τι σημαίνῃ, ἀπόῤῥιψας, ἐᾶν ἐοικὸς τῷ ὑποκειμένῳ. καὶ οἱμαι ἰδιῶται πάντες, ἐπήφθησαν, ὑπὸ ξένης πληγῆτες τὰ ὦτα. οἱ δὲ πεπαιδευμένοι, ἐπ' ἀμφοτέρως, καὶ σοὶ, καὶ τοῖς ἐπαινοῦσιν, ἐγέλων. τὸ δὲ πάντων καταγελαστότατον ἐκεῖνό ἐστι, ὅτι ὑπερφίλοις εἶναι ἀξιῶν, καὶ

Ante omnia verò memineris [1] non imitari sophistarum qui ante nostram ætatem fuêre, vilissima quæque, neque ea depacere, ut nunc, sed talia conculcare, prisca verò exempla imitari. Neque verò te demulceant anemonæ verborum, sed juxta legem athletarum, solidus cibus tibi sit familiaris. In primis verò [2] Gratiis, & Perspicuitati sacrifica, à quibus nimiopere nunc eras alienus. Fastus autem, & jactantia, & morositas, elata & curiosa loquutio absit. præterea acerbitas illa ridendi aliorum scripta, & hæc opinio, fore ut primus sis, si omnium orationes reprehendas. Iam verò illud non parvum, sed potiùs maximum vitium committis, quòd non antea paratis sententiis quàm verbis, postea verbis eas exornas: sed sicubi perigrinum verbum reperias, aut quod finxeris egregium esse ducas, huic sententiam accommodare quæris, ac damnum quoddam existimas, si illud alicubi non intruseris, etiamsi ad id quod dicitur, eo minimè sit opus, quemadmodum paulo antè τὸ μάλα illum, cùm nihil argumento conveniret, nescius quid significaret, projecisti. Cujus vocabuli peregrinitate, omnes idiotæ atque indocti perculsis auribus obstupuerunt: docti verò amborum causâ, tui nimirum, & eorum qui te laudabant, risêrunt. Illud verò omnium maximè ridiculum est, quod cum plus quàm Atticus videri cupias, & ser-

1 *Non imitari*] Sophistæ passim à Platone perstringuntur, ut quodam in loco dicat eos esse evidentem discipulorum perniciem. *Cogn.*

2 *Gratiis*] Hesiod. in Theogo. tres facit. de his hymnus Orphei. *Idem.*

1 *De-*

τῇ φωνῇ εἰς τὸ ἀρχαιότατον ἀπηκριβωμένον, τοιαῦτα ἴσως, μᾶλλον δὲ τὰ πλεῖστα ἐγκαταμιγνύειν τοῖς λόγοις, ἃ μηδὲ παῖς ἄρτι μανθάνων, ἀγνοήσειεν. οἷον ἐκεῖνα, πῶς οἴσῃ, κῆ γῆς δύναμαι ἡνιοχεύειν, ἀκούων σου ἐπιδεικνυμένου, ὅτι χιτώνιον μέν, καὶ τὸ ἀνδρεῖον φῶς λέγοις. δηλάδεα δέ, καὶ τὰς ἄρρενας τῶν ἀκολάστων ἀπεικάζειν. ἃ τίς οὐκ οἶδεν ὅτι χιτώνιον μέν, γυναικὸς εἶδος, δηλάδεα δέ, τὰ θήλεα καλεῖσι; καὶ ἄλλα πολὺ τούτων ἀσφαλέστερα, οἷον τὸ ἵκετο, καὶ τὸ ἀπαντιόωσι, καὶ τὸ καθεῦδεις, οὐδὲ μετοικικὰ τῆς Ἀθηναίων φωνῆς. ἡμεῖς δέ, οὐδὲ ποιητὰς ἐπαινοῦμεν τοὺς κῆ γλώσσαν χαίροντας ποιημάτια. τὰ δὲ σὰ, ὡς πιζὰ μίτροις ὑφαλλόμενον, καλόν ὦ ὁ Δωπάδου βωμὸς ἂν εἴη, καὶ ἡ τοῦ Λυκόφρονος Ἀλεξάνδρα, καὶ εἴ τις ἔτι τούτων τῇ φωνῇ κακοδαιμονέστερος. ἂν τοίνυν ζηλώσῃς, καὶ μεταμάθῃς, καὶ ἄμεινον βεβουλευμένον ἴσως σαυτῷ ἔσῃ. ὡς δὲ λάβῃς αὐτὸς εἰς τὴν λιχνείαν κατολισθών, ἐμοὶ μὲ ἀπεπλήρωτον ἡ ὑφήνεσις, σὺ δὲ σαυτὸν αἰπάτῃ, ἂν γε κῆ ξυνῇς χείρων γενόμενον.

sermonem ad vetustissimum usum diligenter componere, talia quædam, imò plurima intermisces verba, quæ ne puer quidem, qui nuper discere cœpit, ignorare queat. Qualia sunt illa πῶς οἴσῃ, κῆ γῆς δύναμαι ἡνιοχεύειν, ἀκούων σου ἐπιδεικνυμένου, quum χιτώνιον, etiam virilem vestem dici putabas: δηλάδεα autem masculos pedisequos appellabas. Quæ quis non novit, χιτώνιον quidem muliebrem vestitum dici, δηλάδεα verò fœminas? Atque alia multa longè his manifestiora quale est ἵκετο, & ἀπαντιόωσι, & καθεῦδεις, quæ ne inquilina quidem sunt Attici sermonis. Nos autem neque eos laudamus poëtas, qui verbis minùs usitatis poëmata scribunt. Tua verò, ut pedestrem orationem cum carmine conferamus, perinde ut [1] Dosiadæ Ara, & Lycophronis Alexandra sese habent, & siquid istis sermone etiam miseriore scriptum est. Hæc si imitatus fueris, & priore relicto didiceris optimè tibi consulueris. Sin autem imprudens iterum in istam ganeam prolapsus fueris, à me quidem plenam admonitionem acceperis: sed si utique te deteriorem factum intellexeris, teipsum accusabis.

1 *Dosiadæ Ara*] Sunt qui exponunt & intelligunt Epigramma Theocriti quod βωμὸς inscribitur, ac Troili Epitaphium continet admodum obscurum. *Cogn.*

ΕΥΝΟΥΧΟΣ. | EVNVCHVS, SEV PAMPHILVS.

ARGVMENTVM.

Historica quædam narratio est, qua Dioclis & Bagoæ, Peripateticorum philosophorum, inter se contentionem exponit. Eunuchus autem inscribitur, quod potissima contentionis pars in eo versetur: utrum Eunuchus debeat, aut possit philosophum agere, cum alter ab indignitate rei, & ab accidentibus philosophicæ professionis hoc negaret, alter autem exemplis, & sine seu officio philosophi, item à consequentibus sese tueretur. Vbi interim tacitè illud quoque indicat Lucianus, quòd ea tum ætate philosophi ex vitiis & sceleribus magis, quàm ex doctrina, & vita integritate censebantur. Exordium ab admiratione trahitur, qua attentos facit, amplificando conditionem & professionem personarum, & rei qualitatem.

ΠΑΜΦΙΛΟΣ.

Πόθεν ὦ Λυκῖνε, ἢ τί γελῶν ἡμῖν ἀφίξαι; ἀεὶ μὲν γὰρ φαιδρὸς ὢν τυγχάνεις. τοσῷδε μᾶλλον ἐσπούδακέναι μοι δοκεῖ, ἐφ' ὅτῳ μηδὲ κατὰ χαῖν ἐνεῖναι δοκεῖ τὸ γελᾶσθαι. Λυ. ἐξ ἀγορᾶς μὲν ἥκω σοι ὦ Πάμφιλε. ἐγὼ δὲ γελῶ καινότατόν τι ποιήσομαί σε, ἐὰν ἀκούσῃς οἵα δίκη διαζομένη παρεγένετο, φιλοσόφων τῶν ἀλλήλοις ἐριζόντων. Παμ. καὶ τοῦτο μὲν ὡς ἀληθῶς γελοῖον λέγεις, τὸ, φιλοσοφοῦντας διαφέρεσθαι τοὺς ἀλλήλους. δέον, εἰ καί τι μέγα εἴη, κατ' εἰρήνην τὸ σοφὸν διαλύεσθαί τι ἐγκλήματος. Λυ. πόθεν ὦ μακάριε κατ' εἰρήνην σκῆνος, οἵα ξυμπεσόντες, [1] ὅλας ἀμφῶν βλασφημιῶν κατεσκέδασαν ἀλλήλων, κεκραγότες

PAMPHILVS.

Vnde nobis ô Lycine, aut quidnam ridens advenis? Tu quidem semper es hilaris, verùm hoc solito majus videtur esse, de quo risum compescere nequeas. *Lyc.* E foro advenio tibi Pamphile. Porrò mox efficiam ut tu quoque mecum rideas, simul atque audieris, cujusmodi, Philosophorum inter se contendentium, litis actioni interfuerim. *Pam.* Iam isthuc ipsum profectò ridiculum est quod ais, philosophos invicem lites agitare. Cùm oportuisset, etsi res erat magni momenti, animo tranquillo controversiam componere. *Lyc.* Vnde illi, ô beate, animo tranquillo litem diremissent, qui solida plaustra convitiis onusta, alter in alterum effuderunt, vociferantes, miraque pervica-

1 Ὅλας ἀμφῶν βλασφημιῶν] Παροιμία ὅτι τὸ ἄγαν ὑζεριστικῶς ἀλλήλοις χρωμένων. Sic apud Gallos *une charretée de paroles*, Bourd.

ηῆτες, ἢ διαρρηδην διεμάχοντο; Παμ. ἔστι δ' Λυκῖνε, περὶ τῶν λόγων διεφέροντο τὰ σωκῆν τοῦτο, ἐπρᾳδόξοι τυγχάνοντες; Λυ. ἠδαμῶς. ἀλλ' ἐπρᾳόν τι τοῦτο ἦν. ἐμάδεξοι γὰρ ἄμφω, καὶ ἀπὸ τῶν αὐτῶν λόγων. δίκη δ' ὅμως συνεστήκει, καὶ δικασταὶ ψηφοφορεῖντες ἦσαν οἱ ἄριστοι, καὶ πλεῖστοι τῷ, καὶ σοφώτατοι τὰ ἐν τῇ πόλει. καὶ ἐφ' ὧν ἄν τις ἡδέως, ἐπὶ μέγα τι φρονεῖν ἐμέλλων, οὐχ ὅπως ἐς τοσαύτην ἀναιδείαν τῆς ἀπορίας. Παμ. ἀκοῦε λέγεις ἀν ἤδη τὸ κεφάλαιον τῆς δίκης, ὡς ἢ αὐτὸς εἰδείης ὅ, τι σοι τὸ κεκινηκὸς εἴη τὸ τοσοῦτον γέλωτος. Λυ. συντέτακται μοι ὦ Πάμφιλε, ὡς οἶσθα, ὑπὸ βασιλέως μισθοφορᾷ τις ὁ φαῦλος καὶ μάτην τοῖς φιλοσόφοις, Στωϊκοῖς λέγω, καὶ Πλατωνικοῖς, καὶ Ἐπικουρείοις, ἔτι καὶ τοῖς ἀπὸ Περιπάτου, τὰ ἴσα τούτοις ἅπασιν. ἔδει δ' ἀπηλθόντος αὐτῶν τινος, ἄλλον ἀνδρα δίκαιον, δικαιοδοτῆσαι ψήφου τὸ δέκατον. καὶ τὰ ἆθλα, ὁ βοσκή τις ὢν καὶ τὰ ποιητικά, ὁ δὲ [1] ἱερεῖον, ἀλλὰ μύεσαν καὶ τὸ σκιωτὸν, ἐφ' ὅτῳ συνεῖναι τοῖς νέοις. Παμ. οἶδα ταῦτα. καί μοι φασὶ αὐτῶν ἀναγκαῖος ἀποδημεῖν, τὰ Περιπατητικῶν οἰμαι τὰ ἔπαθλα. Λυ. αὐτὴ ὦ Πάμφιλε ἡ Ἑλένη, ὑπὲρ ἧς ἐμαχέσαντο ἀλλήλοις. καὶ ἄρχειγε τοῦτο, γελοῖον μέν ἐστι ἐκείνοις, ὡς τὸ φιλοσόφους εἶναι φάσκοντας, καὶ

vicacia contendentes? *Pam.* Nunquid Lycine, de disciplinis pro more disceptabant, quòd essent diversæ factionis? *Lyc.* Nequaquam: sed aliud quippiam hoc erat. Nam ejusdem sectæ erant ambo, ejusdemque scholæ: & tamen orta inter eos lis erat: quam qui cognoscebant judices, erant civitatis optimates, natu maximi, & sapientissimi, apud quos quispiam inconcinnè loquutus pudefiat, tantum abest ut ad tantam impudentiam convertatur. *Pam.* Quin tu igitur litis argumentum exponis, quò videlicet ipse etiam cognoscam quæ res tibi tantum risum concitarit? *Lyc.* Scis Pamphile salarium, idque neutiquam exiguum, ab imperatore fuisse constitutum singulis Philosophorum generibus, puta Stoicis, Platonicis, Epicureis, præterea Peripateticis, ita ut unicuique sectæ præmium esset æquale. Cæterùm demortuo ex his quopiam, alius in ejus locum subrogandus erat qui esset optimatum calculis probatus. Porrò præmium, non erat pellis bubula juxta poëtam, nec porcellus: verùm singulos in annos decem millia nummorum, quos accipiunt, uti doceant juventutem. *Pam.* Hæc scio. Quin ajunt quempiam ex illis diem nuper obiisse: alterum, ni fallor, è Peripateticis. *Lyc.* Hæc ipsa Helena, Pamphile, propter quam illi certamine singulari conflictabant. Et hactenus nihil in illis erat ridendum, nisi quòd cum philosophos esse se profiterentur, ac pe-

1 Ἱερεῖον] Locum Homeri emendavimus, in quo Erasmus *sacrificii porcellum* verterat, dum legit ὑείον. Bourd. Carmen est Homer. ex Iliad. χ. Virg. lib. 12. Æn. hoc ita interpretatus est:

Nec enim levia aut ludicra petuntur
Præmia, sed Turni de vita & sanguine certant. Cogn.

μῶν διδασκάλους τὸ βίβλιον. ὁ Διοκλῆς ἦ, κἂν ἐκεῖνον αὐτὸν, εἰ ἐξῆν ἦν, ἰᾶσθαι τῆς ἐμφύτου μανίας, ἐπὶ τῷ ἀπὸ τῶν πολλῶν δόξαν. καὶ πολλὰ καὶ αὐτὸς ἀπεμνημόνευε λόγων, ἃ περὶ ἐκείνου ἔφη τι Στωϊκῶν, καὶ Κυνικῶν μάλιστα εἰρημένα πρὸς τὸ γελοιότερον, ἐπὶ τῇ ἀπολείᾳ τοῦ σώματος. ἐπὶ τούτοις ἦν βίβλου διαγνῶσις ἡ ἀληθινὴ, καὶ τὸ πεφάλαιον ἤδη τοῦ σπουδαστοῦ, τοῦτο ἐπύγχανεν ὄν, εἰ δοκιμαστὸν δύναιτο ἐπὶ φιλοσοφίαν παρελθεῖν, καὶ νέοις ἐφεστάναι ἐγχειρεῖν ἤδη ἀξίοις. ἔοικε, καὶ χρῆναι καὶ σώματος εὐμοιρίαν πρὸς φιλόσοφον δεῖν λέγεσθαι. καὶ τὸ μέγεθος, πώγωνα βαθὺν ἔχειν αὐτόν. καὶ βίου πρᾶσιν, καὶ μισθάρνειν βιβλαρίοις, ἀξιόπιστον, καὶ πρέπουσαν ταῖς μυρίαις, ἃς χρὴ δοῦναι βασιλέως ἀποφέρειν. τὸ ἦ τοῦ Εὐνάχου, καὶ τὸ βαπτὸν, χείρω εἶναι. τὰς μὲν γὰρ καὶ πεπρᾶσθαί ποτε ἀνθρώπους, τοῦτον ἦ ἐκ γῆς ἀθρόου ἀποκεκρῦφθαι, καὶ ἀμφίβολόν τι ζῶον εἶναι καὶ ταυτὸ τοῖς κορώναις, ἃ μήτε πρεσβυτέρας, μήτε κόρακος σπανιωτέρας ἂν. ἔοικε ἦ, εἰ σωματοπλοῦ λέγεσθαι εἶναι τὸν κρίσιν, ἀλλ' ἀλλοῦ ψυχῆς. καὶ τὸ γνώμης ἐξέτασιν δεῖν χρῆναι, καὶ τὸ τῶν δογμάτων ἐπιστήμης. εἰ δ' Ἀριστοτέλης ἐκαλεῖτο μάρτυς ἐπὶ λόγου, εἰς ὑπερβολὴν θαυμάσας Ἑρμείαν τὸν Εὐνοῦχον, τὸν ὑπ' Ἀτερνίως τυραννον, ἄχρι ἐπὶ θεοῖς αὐτοῦ καὶ ταυτὰ τοῖς Θεοῖς. καίτοι καὶ ἱστόρηται θαυμάσαι ὁ Βαγώας τοιοῦτον, ὡς πολὺ ἐπιτηδειότερος εὐνοῦχος τοῖς νέοις διδασκάλου, εἰ δὲ ἀφροδισίων τινα τοῦτος αὐτοῖς ὑποδέξασθαι δυνάμενον, εἰ δὲ Σωδere Bagoas, multò magis idoneum esse erudiendis adolescentibus eunuchum, cùm nullam ob ipsos calumniam recipere possit, neque

noſtram ætatem inter Græcos claruit. Verùm Diocles, etiam illum ipſum, ſi extaret, & ſimilia curaret, etiam prohibuiſſet, nihil expavefactus, opinione quam apud vulgus obtinebat. Idem etiam quædam commemorabat in eum à Stoicis, potiſſimùm verò à Cynicis dicta ad concitandum riſum, de mutilo corpore. Hac in re judicum cognitio verſabatur & caput quæſtionis erat. Num Eunuchus cenſendus eſſet idoneus qui ad philoſophiam admitteretur, quique juvenibus præfici poſtularet. Cum alter diceret oportere habitum, & corporis integritatem philoſopho adeſſe, maximè verò gerendam illi eſſe promiſſam barbam, quò videlicet iis qui diſcendi ſtudio accedunt, vir fide dignus appareat, non indignus decem illis millibus drachmarum, quæ ab imperatore capiuntur. Cæterùm Eunuchorum conditionem etiam quàm Spadonum eſſe deteriorem: ſiquidem hi virile quiddam aliquando ſunt experti: at illi ſtatim ab initio exciſa eſt virilitas, eſtque anceps animal, non aliter quàm cornices, quas neque in columbis, neque in corvis annumerare poſſis. Alter contrà reſponderet, eo judicio non de corporis agi figura, ſed de animi virtute, proinde mentis qualitatem, & dogmatum cognitionem eſſe expendendam. Ejus rei teſtis citatus Ariſtoteles, qui Hermeam Eunuchum, Atarnenſem tyrannum ſupra modum ſit admiratus: adeò ut illi perinde atque Diis ſacra fecerit. Auſus eſt & illud addere Bagoas, multò magis idoneum eſſe erudiendis adoleſcentibus eunuchum, cùm nullam ob ipſos calumniam recipere poſſit, neque

So-

κρότους ὀλίγου ἔγκλημα ποιῆσαι ἂν, ὡς διαφθείραν τὰ μειράκια. ἐπεὶ ἦ γε εἰς τὸ ἀγχίνοιαν μέλλειν ἐσκώφθη, χαλεπὸν τοῦτο ὡς γνῶναι ἦν, σκοπουμένοις. εἰ γὰρ δὴ πώγωνος ἕνεκα βαθείας κρίνειν δεῖ τοὺς φιλοσόφους, τί πράγει ἂν δικαιότερον σκεμμάτιον πάντων. ἐν τούτῳ, τρίτον ἄλλον παρίστης, τὸ ἦ ὄνομα ἐν ἀφανεῖ κείσθω, καὶ μὴν ἔφη ὦ ἄνδρες δικασταί, οὗτος ὁ τὰς γνάθους λεῖος, καὶ τὸ φώνημα γυναικεῖος, καὶ τἄλλα εὐνέχαι ἐοικώς, εἰ ἀπολυσαίσθε, πάντ' ἀνδρεῖος ὑμῖν φανεῖται. εἰδὲ μή, ψεύδονται οἱ περὶ αὐτὸν λέγοντες, καὶ μιχθεὶς ἐάλω ποτέ, ὡς ὁ [1] Ἄξων φησὶν [2] ἄρρεν ἐν ἄρρεσιν ἔχων. ἀλλὰ τότε μὲν εἰς τὸ Εὐνοῦχον ἀπαφυγὼν, καὶ τοῦτο κρησφύγετον εὑρόμενος, ἀφείθη, ἀπιστησάντων τῇ κατηγορίᾳ τῶν τότε δικαστῶν, δῆλα τὸ φανερὸν ὄψεως. νῦν ἦ, κἂν παλινῳδῆσαί μοι δοκῇ, ἐπεκεμψάμην μισθὸν ἕνεκα. τούτων δὴ λεγομένων, ὑπὸ πάντων μὲν γέλως ἐξεγένετο, ὡς τὸ εἰκός. βαιμὸς ἦ μᾶλλον ἐπορύττετο, καὶ παντοῖος ἦν εἰς μυρίαν τραπόμενος χρόαν, καὶ ψυχρὸς τῷ ἱδρῶτι ῥεόμενος. καὶ ὅτε συγκαταθέσθαι τῇ τοῦ μειρακίου ἐγκλήσει καλῶς ἔχειν φαίη, ὅτε ἀγρεῖον αὐτῷ τὸν κατηγορίαν ταύτην εἰς τὸ παρόντα ἀγῶνα ἡγεῖτο εἶναι. Παμ. γελοῖα ὦ Λυκῖνε ὡς ἀληθῶς ταῦτα, καὶ ἔοικεν ἀ τὸν τυχόντων ὑμῖν διαφθεῖραι πρό-

Socraticum illud crimen in hunc competat, quòd adolescentulos corrumpat. Deinde quæ ille in mentum imberbe fuerat cavillatus, ea hic facetè, saltem ut videbatur retorsit. Etenim si è barbæ prolixitate, inquit, philosophos æstimare convenit, nimirum hircus ante omnes jure primas tenebit. Hic tertius quidam attans (nomen hominis silebitur) Atqui judices, inquit, iste malis lævibus, ac fœminea voce, reliquoque corporis habitu Eunucho assimilis, si vestes detrahantur, planè vir vobis apparebit. Alioqui mentiuntur qui ferunt eum aliquando in adulterio deprehensum, membra in membris, ut legum tabulæ loquuntur, habentem: atque id quidem temporis ad Eunuchum confugisse, eaque reperta latebra absolutum fuisse, cum judicibus crimen persuaderi non posset, ut qui è specie hominem judicarent Eunuchum. At nunc mihi palinodiam canturus videtur, idque propter propositum præmium. Hæc cùm dicerentur, omnibus, ut par erat, risus est obortus. Porrò Bagoas magis perturbatur, atque in colores versus innumerabiles, frigido sudore manans, omnem in speciem se variabat: ac neque decorum sibi existimabat adulterii crimen agnoscere, neque rursùm eam accusationem inutilem ad præsens certamen arbitrabatur. *Pam.* Hæc Lycine, profectò sunt ridicula, neque vulgarem vobis, uti conjectandum est, volu-

1 Ἄξων φησὶν] Axo leges Solonis ut patet apud Laërtium in Pitt. & in Solon. Interpr. Apollinaris libr. 4. Suid. Scholiast. Aristophan. Νεφελ. Pollux, ut Rhetra Lycurgi. *Bourd.*

2 Ἄρρεν ἐν ἄρρεσιν] Καλέμφατον τοῦτο ἐστὶ φασὶ οἱ ἰδιῶται, φύσει δὲ φύσει. Idem.

1 Ἄτα-

ριχῆαζ. τὸ δ' ὃν τίλω, τί ἐμοὶ τοῦτο, καὶ πῶς ἔγνωσαν ὑπὲρ αὐτῶν οἱ δικασταί; Λυ. οὐχ ὁμόψηφοι πάντες ἦσαν, ἀλλ' οἱ μὲν, ἠξίουν καταδυσαμένους αὐτὸν, ὥσπερ τοὺς ἐμπορευομένους, ἐπισκοπεῖν εἰ δύναιτο φιλοσοφεῖν, τάχα ποθὲν τοῦ ὄρχεως. οἱ δὲ, ὡς γελοιότερον μεζοσπιλαμένους παῖδα τοῦ ἐξ οἰκήματος γυναικῶν, κελεύειν αὐτὸν συνεῖναι καὶ ἀπύειν, καί τινα τῶν δικαστῶν τῶν πρεσβυτάτων τε, καὶ πεπαιδευμένων ἐρέσθαι, ὁρᾷ εἰ φιλοσοφεῖ. μετὰ ταῦτ', ἐπεὶ παίδιος ὁ γάλως κατέχει, καὶ ἀδύνατος ἦσαν ὑπὸ τοῦ γαστρὸς ἠλγηδόνος βραχυτέρῳ τὸν αὐτὸν, ἔγνωσαν ἀναπομπίμην εἰς τὴν Ἰταλίαν σκάπτουσαν τὴν δίκην. καὶ νῦν ἄτερος μέν, ὡσὸς τῷ τὸ λόγου ἐπίδειξιν ὡς φασι, γυμνάζεται, καὶ διαβοᾶται, καὶ κατηγορίαν συγκροτεῖ, καὶ τὸ τῆς μοιχείας ἔγκλημα ὑποκινεῖ, ἐναντιοῦται αὐτῷ καὶ ὁτῳοῦν τὰς φωνὰς τοῦ ῥητόρων τοῦτο ποιῶν, καὶ εἰς τὰς ἀνδρας τὰ ἀντίδικα ἐκ τοῦ ἐγκλήματος κοσμούμενον τῷ Βαγώᾳ δ', ἕτερος ὡς φασι μέλᾳ, καὶ ἀνθηρίζεται τὰ πολλά. καὶ δὴ χειρὸς ἔχει τὸ πρᾶγμα καὶ πλοῦτον, κατασεῖν ἐλπίζῃ, ἢν ἐπιδείξῃ ὡς ἀδύνατον χείρων εἴη τοῦ τὰς ἵππους ἀναβαίνοντων ἄνων. αὐτὸς γὰρ ὢν ἐπιεικὴς, φιλοσοφίας δεῖσθαι κρείττονος ἔοικεν εἶναι, καὶ λόγου δεινὸς ἀναπλῆκτον. ὥστε καὶ τὰ ἤθη, ἐπὶ σοί μοι κομιδῇ νέῳ ὄντι, εὐξαίμην ἂν, ὑπὸ τῶν γλαττῶν, ἀλλὰ τὸ αἰδοῖον ἐθισμὸν εἰς φιλοσοφίαν ἔχειν.

luptatem præbuerunt. *Verùm* quò tandem res evasit? Et *quid* super his pronuntiarunt judices? *Lyc.* Non erat eadem omnium sententia. Sed alii volebant ut nudatum illum, quemadmodum in emptitiis servis fieri consuevit, inspicerent, num quod ad testes attinet, philosophari posset. Alii rem magis ista ridiculam statuebant: nempe ut mulieribus aliquibus è lustro accersitis, juberent illum congredi & coire, astante interim è judicibus quopiam, qui ætate provectissimus, & fide spectatissima esset, qui inspiceret num philosophum se præstaret. Postea verò, cùm risus omnes occuparet, & nemo non cachinnans ventre doleret, visum est ut integra causa *in Italiam* rejiceretur. Et nunc alter, ut ajunt, ad eloquentiæ ostentationem semet exercet, atque instruit, & accusationem adornat, quodque suæ causæ maximè adversatur, adulterii crimen commovet. Quod quidem facit iste, more malorum rhetorum, quum ex ipso crimine adversarium inter viros recenset. At Bagoas, ut ajunt, diversa curat, ac sæpe virum agit, negotiumque præ manibus habet: & se tandem victoria potiturum sperat, si modò docere possit se nihilo deteriorem esse asinis equas ineuntibus. Id enim, amice, visum est optimum philosophiæ documentum, atque una demonstratio, quæ refelli non queat. Proinde optarim ut filius meus, qui est juvenis admodum, non animum & linguam, sed penem ad philosophiam paratum haberet.

1 Ἀναπέμπειν εἰς τὴν Ἰταλίαν ὑπόμνημα τῶν δίκων] *Que la cause fut renvoyée en Italie.* Bourd.

ΠΕΡΙ ΑΣΤΡΟΛΟΓΙΑΣ. | DE ASTROLOGIA.

ARGVMENTVM.

Astrologia defensio quadam est, à dignitate videlicet, quam ab antiquitate, & præstantia eorum, qui illam ab initio coluere trahit, & à certitudine, quam ex similibus, & signis, ratiocinatione quadam colligit. Recenset autem principio varias gentes & populos, à quibus illa inventa, tractata, ac locupletata fuerit. Deinde & homines, & quid quisque in illa singulatim vel observarit, vel tractarit. Quo loco & fabulas pleraque Græcorum Poëtarum, de Orpheo, Tiresia, Atreo, Thyeste, Bellerophonte, Phryxo, Dædalo, Endymione, Phaëtonte, ac cæteris quibusdam explicat. Postremo & utilitatem artis tradit, quo futuris rebus per hanc observatis, & mala facilius tolerare, ut pote prævidentes illa, possimus, & bonorum spe nos ipsos confirmare. Exordio dociles facit, statim proposito de quo, & qualiter dicturus sit, & objurgat eos qui artem, ob imperitiam utentium ac profitentium reprehendunt.

Ἀμφί τε οὐρανῷ, ἀμφί τε ἀστέρων ἡ γραφή. οὐκ αὐτῶν ἀστέρων, οὐδ' αὖ τοῦ πέρι οὐρανοῦ, ἀλλὰ μαντικῆς, καὶ ἀληθείης, ἣ δὴ ἐκ τυτέων ἐς ἀνθρώπων βίον ἔοχε. ὃ δέ μοι λόγος, οὐκ ἱστορημοσυνίω ἔοικε, οὐδὲ διδασκαλίω ἐπαγγέλλεται, ὅκως τοῦτο τῷ μαντοσυνίω διεκτέον, ἀλλὰ μέμφομαι ἀνδράσι σοφοὶ εἶναι δοκέουσι, τὰ μὲν ἄλλα, ἐπισκέψασι, καὶ πᾶσι τοῖς ἑωυτῶν ἀπηλίωτε. μάλιστα δ' Ἀστρολογίω, ὅτε τιμέωσιν, ὅτ' ἐπισκέψασι. καὶ ἡμῖν σοφίη, παλαιὴ, οὐδὲ νέον ἐς ἡμέας ἀφίκετο, ἀλλ' ἐστὶν ἔργον δαιμόνιον βασιλήων, θεοφιλέων. οἱ δὲ νῦν, ἀμαθίη, καὶ ῥᾳθυμίη, καὶ σωφροσύνη, μισοπονίη, κείνοισί τε αἰτίῃσι φορέωσι, καὶ οὐτ' ἂν ἀνδράσι ἐπικυρέωσι, ψεύδεα μαντευομένοις, ἄστρα τε κατηγορέωσι, καὶ αὐτῷ Ἀστρολογίω

De cœlo, deque astris agit hic libellus: non de ipsis quidem astris, non de ipso cœlo, verùm de divinatione ac veritate, quæ ab illis in hominum vitam proficiscitur. Hic autem tractatus, neque præcepta continet, neque doctrinam profitetur, quo pacto divinationem hanc assequi liceat. Sed illud queror, doctos omnes cùm in cæteris omnibus exerceant sese, suisque omnibus tradant, solam Astrologiam nec habere in pretio, nec exercere. Atqui hoc doctrinæ genus vetustum est, neque nuper ad nos pervenit: sed inventum est priscorum regum, quos Dii amabant. At hujus ætatis homines non solùm insciti, socordiaque, verùm etiam odio laboris, diversa ab illis sentiunt. Cumque fortè inciderint in eos qui falsa prædicunt astra culpant, & Astrologiam ipsam

μισήσπ. οὐδ' μπ ὕπι ὑγιέα, ὕπ ἀληθέα νομίζωσι, ἀλλὰ λόγον ψεῦδέα, κ) ἀνεμώλιον, ἢ δικαίως ἐμοὶ δοκεῖ φθονέοντες. ὕπ γὰ τέκτονο ἀίρεσις, τεκτονικὴς αὐτῆς ἀφυὴς, οὐδ' αὐλητέω ἀμουσίη, Μουσικῆς ἀσοφίη. ἀλλ' οἱ μ', ἀμφοῖς τ πεχνέων, ἐκφέρ ἐξ' ἐν ἑωυτῇ σοφή. τοιγάρτοι μ ἐν Αἰθίοπες τοιδὲ τ λόγον ἀνηυρήσιος κατεφήνασθ. αἰτίη ζ αὐτέοισι, τὰ μ, ἡ σοφίη ζ ἔστι ο κ) γὰ πάλαι, τ ἄλλων σοφωτάτοι Αἰθίοπες. τὰ ζ, κ) τ οἰκήσιος ἡ εὐμοιρίη. αἰεὶ γὰ σφέας αὔρη, κ) γαλήνιαίη περιπλέκει ζ. οὐδὲ τ ἔτ ο τροπέων ἀνέχει ζ), ἀλλ' ἐν μὴ ὥρῃ οἰκέουσι. ἰδόντες δὲ τοιοῦτο τὸν σεληναίην οὐκ ἐς πάμπαν ὁμοίως φαινόμενον, ἀλλὰ πολυειδέα τ γιγνόμενον, κ) ἐν ἄλλοτε ἄλλῃ μέρος τ περιφέρον, ἐδόκεον αὐτοῖσι τὸ σέλας ἴδιόν ο κ) ἀπερέλης ἄξιον. εὗρον ζ ζητήσαντες. οὔτοι τοῦτον τὸν αὐτὸν, ὅτι οὐκ ἴδιον τῇ σελήνῃ τὸ φέγγο, ἀλλὰ οἱ πὸ ἡελίου ἔρχ) οὔτοι ζ κ) τ ἄλλων ἀστέρων τὸν φορὸν, τοὺς, δὴ πλανήτας ἡμεῖς καλέομεν, μύνοι γὰ τ ἄλλων ἀστέρων κινεόντων, φύσιν τ αὐτῶν, κ) ὑπαγωγάς, κ) ἔργα, τὰ, ἑκάστης ἐπιπλέοντ. τὸν ζ, κ) ὀνόματα αὐτοῖσιν ἐπέθεσαν. οὐκ ἐνόμιζε, ὅκως ἐδόκεον, ἀλλὰ σημήια. τοῦτο μ δὴ Αἰθίοπες τὸν πρώτην ἐπέλεψαν. μετὰ ζ, μέτεσιν ὕστερ Αἰγυπτίοισιν, ἀτελέα τ λόγον παρέδοσαν. Αἰγύπτιοι ζ παρὰ σφέων ἐκδεξάμενοι ἡμιεργέα τοῦ μαντικοῦ, ἐπὶ μέζον ἤγαγον, ipsam oderunt, quam neque *sa*-nam, neque veracem putant, *sed* falsam, & inanem: non recte ut mihi quidem videtur, sentientes. Neque enim ob imperitiam rari, ars ipsa culpatur: neque ob cantoris insciti am, Musica ipsa est inerudita, quin illi potiùs artium sunt ignari, quarum unaquæque suapte natura scita est. Primum igitur Æthiopes hanc rationem mortalibus tradiderunt. In causa fuit, partim ejus gentis sapientia. Nam inter cætera, reliquos homines sapientia superant Æthiopes: partim regionis quam incolunt opportunitas: nam perpetua cæli serenitate, & tranquillitate obducuntur, nec anni mutationes patiuntur, sed eadem temperiæ fruuntur. Itaque cum viderent Lunam non eodem semper vultu apparere, sed variam fieri, & in aliam subinde formam verti, visa est ea res admiratione & disquisitione digna. Deinde cùm inquisissent, repererunt hanc esse earum rerum causam, quòd Lunæ non esset lumen proprium, sed à sole mutuatum. Invenerunt etiam aliarum stellarum motus, quas errones appellamus, nam stellarum hæ solæ moventur: præterea naturam earum, ac potestatem, & effectus quos unaquæque præstat. Quin etiam nomina ipsis indiderunt, non quæ essent utcunque nomina, sed rerum signa, quemadmodum putabant. Hæc igitur in cœlo perceperunt Æthiopes: postea finitimis Ægyptiis imperfectam artem tradiderunt. Porrò Ægyptii divinandi rationem quam ab illis dimidiatam acceperant, in majus provexerunt: quippe qui mensuram etiam, ad quam

una

ζ Ἄλλη μοῖρ] In Flor. Cod. ἄλλου μέρους, Bourd.

I Nam

μέτρα τε ἐκ ἑκάστης κινήσεως ἐσημήναντο, καὶ ἐτῶν ἀριθμὸν, καὶ μηνῶν, καὶ ἡμερῶν διεπέξαντο. καὶ μηνῶν μὲν σφίσι μέτρον, ἡ σελήνη ἐστίν, καὶ ἡ ταύτης ἀναφορὰ ἐμφαίνεται. ἔτους δὲ, ἥλιος, καὶ ἡ τοῦ ἡλίου περιφορὰς οἶδε, καὶ ἄλλα ἐμήσαντο πολλῷ μείζω τούτων. οὐ γὰρ δὴ τοῦ παντὸς οὐρανοῦ, καὶ ἀστέρων τῶν ἄλλων, ἀπολείπει τι, καὶ σὺν αὐτοῖς ἅμα κινούμενον, δυώδεκα μέρεσιν ἐπέμοιρε τοῖς κινουμένοις, καὶ οἰκεῖα ζῶα ἑκάστοις ἀπένειμε, ἕκαστον αὐτῶν εἰς ἄλλην μορφὴν μεμιμήσατο. τὰ μὲν, θαλάσσια. τὰ δὲ, ἀνθρώπινα. τὰ δὲ, θηρῶν. τὰ δὲ, πτηνῶν. τὰ δὲ, κτηνῶν. λέγεται δὴ καὶ ἱερὰ τὰ Αἰγύπτια πολυειδῆ ποιεῖσθαι. ὁ γὰρ πᾶσιν Αἰγυπτίοις ὁσίᾳ τῶν δυώδεκα μοιρῶν πασῶν ἐμφυτεύουσι, ἄλλοι δὲ, ἄλλοίσι μοίρῃσιν ἐχρέοντο. καὶ κριὸν μὲν σέβονται, ἐκθύουσι δὲ κριὸν ἀπέχονται. ἰχθύας δὲ ὁ σιτέονται, ὁπόσοι ἰχθύας ἐπισημήναντο. οὐδὲ τράγον κτείνουσιν, ὅσοι αἰγόκερων ἠέβοσαν. καὶ οἱ ἄλλοι τὰ ἄλλα, ὡς ἕκαστοι ἐλάσκοντες. ναὶ μὴν καὶ ταῦρον ἐς πολὺ τοῦ ἱεροῦ ταύρου σεβίζονται. καὶ ὁ Ἄπις αὐτοῖς χρῆμα ἱερώτατον, τὴν χώρην ἐπινέμεται. καὶ οἱ ἐκεῖ μαντῆιον τε ἀναπέφανε, σημεῖον τῆς ἑκείνου δὲ ταύρου μαντικῆς. ὁ μετὰ πολλὸν δὲ, καὶ Λίβυες ἐπέβησαν δὲ λόγου. καὶ γὰρ τὸ Λιβύων μαντήιον τοῦ Ἄμμωνος, καὶ τοῦτο ἐς τὸ ἦερος, καὶ ἐς τὴν τύτε σοφίην εἵρηται

unaquæque ſtella movetur indicarint. Ad hæc annorum, menſium, ac temporum numerum inſtituerint. Atque hi quidem luna, ejuſque converſione menſes metiuntur: annum verò ſole, ejuſque circuitu definiunt. Illi etiam his majora commenti ſunt. Nam ex univerſo cœlo, reliquiſque ſtellis, inerrantibus, & fixis, neque ſe ſimul moventibus, duodecim partes effecerunt in his etiam quæ moventur, & unamquamque ſuis animantibus repræſentarunt, partim marinis, partim hominibus, partim feris, partim volatilibus, partim pecudibus. Vnde & ſacra Ægyptiorum variè fiunt. Neque enim omnes Ægyptii ex omnibus partibus divinabant: ſed aliis alii utebantur partibus. Itaque arietem colunt, qui ad arietem ſpectant, piſcibus non veſcuntur, qui piſces annotarunt. Nec hircum occidunt, qui Capricornum noverunt: & alii alia, prout ſinguli venerantur. Quinetiam Taurum in cœleſtis tauri honorem colunt. [1] Nam Apis apud illos, res in primis ſacra, regionem depaſcitur: & qui eam incolunt partem, oraculum quoque dicarunt, ſignum videlicet divinationis, quam à cœleſti tauro petunt. Nec multo poſt Libyes quoque artem hanc ſunt aggreſſi: ſiquidem & oraculum [2] Ammonis quod eſt apud illos, ad cœlum, & hujus ſententiam refertur,

1 *Nam Apis*] Oſiris rex Ægypti, tandem in deos relatus cum uxore ſua Iſide, colitur ſub imagine bovis. *Cogn.*

2 *Ammonis*] Ammon Iovis Epitheton, hoc eſt, arenarius. Iupiter enim arietis ſpecie in extremo Libyæ arenoſo colebatur. Ammonis oraculum erat olim, ut Mela ſcribit, fidei inclytæ, ubi reſponſa oratione non dabantur, ſed nutu & ſignis, ut ſcribit Strabo. *Idem.*

[1] περὶ τ Α῎μμωνα. καὶ ὅτι κρεσσόνων τιμίοτερα. ἔγνωσαν ὃ τοῦτον ἐκεῖνοι καὶ Βαβυλώνιοι. ὅτι μὲ λέγουσι καὶ αὐτὸ τ ἄλλων. ἐμοὶ δ᾽ δοκεῖ, πολλὸν ὕστερον ἐς τοῦτο ὁ λόγος ἀφίκεῖσθ. Ἕλληνες δ᾽, ὅτε παρ᾽ Αἰθίοπων, ὅτε παρ᾽ Αἰγυπτίων Ἀστρολογίης πέρι οὐδὲν ἤκουσαν, ἀλλὰ σφίσιν Ὀρφεὺς ὁ Οἰάγρου, καὶ Καλλιόπης, ταῦτ᾽ τάδε ἀπηγήσατο. ὃ μέλλα ἐμφανέως, οὐδὲ ἐς φάος τ λόγου ἐξήνεγκεν, ἀλλ᾽ εἰς γοητείλν καὶ ἱερολογίλν, οἷα δὴ νοῦν σκέπων. πηξάμενος γὰρ λύρλν, Ὀργιά τε ἐποιεῖτ, καὶ τὰ ἱερὰ ᾄειδεν. ᾠδὴ λύρη, ἐπλάμπετ᾽ ἑπτὰ τοι τῶν κινουμένων ἀστέρων ἁρμονίλν συνεφάλλετ. ταῦτα Ὀρφεὺς ὀλίγλν᾽, καὶ ταῦτα ἀνακίνεων, πάντα ἔθελγε, καὶ πάντων ἐκράτει. ὁ γὰρ σκεύεσι τοῖς λύρλν ἐόλειπε, οὐδὲ οἱ ἄλλης ἔμελε μουσορρύης, ἀλλ᾽ αὐτὴ Ὀρφέως ἡ μεγάλη λύρη. Ἐθέλουσίς τε πάντ᾽ ἐμείποντο, μόνλν δ᾽ αὐτῷ ἀρχαιῷ ἀπέκειντο. καὶ ἀστέρες πολλοὶ καλέονται λύρη Ὀρφέως. ἦν δὲ κοτε Ὀρφέα ἴδῃς, ἢ λίθοισιν, ἢ χρυσῷ μεμιμημένον, μέσῳ ἕζεῖ᾽ ἐκέλᾳ ἀείδοντ, μὲ χρῶτ ἔχοντ τοῦ λύρλν. ἀμφὶ δὲ μιν, ζῶα μυρία ἕστηκεν. ὅσ οἷς κ ἄγρωπος, καὶ ταῦρος, κ λέων καὶ ἕ, ἐκάστου, οὕτ᾽ ἂν σκεῦνα ἴδῃς, μέμνησό μοι τούτων, κείν᾽ σκεύνα ᾄειδε, κείν᾽ ὃ κ ἡ λύρη, κεῖν᾽ ὃ κ ταῦρος, ἢ ὀνεῖος λέων, Ὀρφέως ἐπαΐουσιν. ὧν ὃ, τὰ, λέγω αὐτὰ γνοίης, σύ ὃ καὶ ἐν τῷ ἄρχε-

tur, juxta Ammonem, quem illi arietis specie fingunt. Calluerunt hæc omnia & Babylonii, atque hi quidem affirmant se primos omnium fuisse. Verùm ut existimo, multò posteriùs ad istos scientia pervenit. At verò Græci, nec ab Æthiopibus, nec ab Ægyptiis de Astrologia quicquam audiverunt: verùm illis Orpheus Oeagro Calliopeque prognatus, primus ista memoravit, non ille quidem admodum dilucidè, neque rem in lucem produxit, sed sententiam prætigiis ac mysticis involucris obtexit. Nam concinnata lyra Orgia celebrabat, sacrasque cantiones decantabat. Porrò lyra cùm septem haberet chordas, concentum mobilium stellarum repræsentabat. Hæc conquirens, atque hæc agitans Orpheus, omnia demulcebat, omniaque vincebat. Neque enim lyram illam spectabat, neque illi musices alterius studium erat: verùm hæc magna illa Orphei lyra. Quibus rebus Græci honorem tribuentes, locum illi in ipso cælo designarunt, & complures stellæ Orphei lyra vocantur. Quòd siquando videris Orpheum, vel saxo expressum, vel coloribus effictum, sedet in medio canenti similis, lyram manibus tenens. Circum hunc animantium innumera multitudo, inter quæ & homo, & taurus, & leo. Cùm horum singula videris, horum quæso memineris, qualis illius sit cantus, qualis lyra, qualis taurus, qualis leo Orpheum audiant. Quòd si eorum quæ dico, causas intelligas, tum & in cœlo horum

1 Παρὰ τ Α῎μμωνα] Anglic. Codic. περὶ τ Α῎μμωνα. Cætera hujus dissertationis ex Callimacho & Manilio repetit in Croniis, plurima interpretor alibi. *Bourd.*

1 Τοιού-

καὶ δέρκεσθαι ἕκαστον τυγχάνειν. λέγεται δὲ Τειρεσίαν, ἄνδρα Βοιώτιον, καὶ, δὴ καὶ λίαν μαντικῆς πέρι πολλὸν ἀείρεσθαι, τοῦτον τὸν Τειρεσίαν οἱ Ἕλληνες εἰπεῖν, ὅτι τῶν πλανωμένων ἀστέρων, οἱμὲν, θήλειες εἶεν, οἱδὲ, ἄρρενες εἶεν τὸ, καὶ μὴν διφυίαν γε γυίαν, καὶ ἀμφίβιον Τειρεσίαν μυθολογοῦσιν, ἄλλοτε μὲν θῆλυν, ἄλλοτε δὲ ἄρρενα. Ἀτρέως δὲ, καὶ Θυέστου περὶ τῆς πατρῴης βασιλείης φιλονεικεόντων, ἐν τούτοις Ἕλλησιν ἀναφανῆναι Ἀστρολογίης τε, καὶ σοφίης τῆς ἐκείνης, μάλιστ' ἔμελε. καὶ τὸ ξυνὸν τοῦ Ἀργείων, ἄρχειν ἔγνωσαν ἑωυτῶν, ὅστις δὲ ἑτέρου σοφίῃ διαφερέσκοιτο. ἔνθα δὴ Θυέστης μὲν, περὶ σφέος τὸ οὐρανοῦ σημήνασθαι, ὑπέδεξεν. διὰ τοῦτο δὴ ἄρνα χρύσεον Θυέστῃ γυίαν μυθολογέουσιν. Ἀτρεὺς δὲ, ἥλιον πέρι, καὶ τὸ ἀνατολέων αὖτις λόγον ἐποιήσατο, ὅτι οὐκ ἰσομοίην φορὴν ἥλιός τε, καὶ ὁ κόσμος κινέοιτο, ἀλλ' ἐς ἀντίξοον ἀλλήλοις ἀμφοτέρους. καὶ οἱ νῦν δύσιες, δοκέουσι δὲ κόσμου δύσιες ἔσεσθαι, δὲ ἡλίου ἀνατολαί εἰσι. τάδε εἰποῦσα, βασιλῆά μὲν Ἀργεῖοι ἐποιήσαντο, καὶ μέγα κλέος ἐπὶ σοφίῃ αὐτοῦ ἔχουσι. ἐγὼ δὲ καὶ περὶ Βελλεροφόντεω τοιάδε φαίην. πλησιόν μοι οἱ γυίαν ἵππον ἐμάλα πίθοιμι, δοκέω δέ μιν ταύτῃ τῇ σοφίῃ μετέποντα, ὑψηλά τε φρονέοντα, καὶ ἀστρώσεσι ὁμιλέοντα, ἐς οὐρανὸν ὑπὲρ τοῦ ἵππου ἀναβαίνειν, ἀλλὰ τῇ Ἀθηναίῃ. ἔστι δέ μοι καὶ ἐς Φρίξου τὸν Ἀθάμαντος εἰρήσθαι. τὸν, δὴ κριὸν χρυσέου δι' αἰθέρος ἐλάσαντα μυθέονται. καὶ μήν τοι καὶ Δαίδαλον τὸν Ἀθηναῖον, ξείνην μὲν ἡ ἱστορίη, δοκέω γέ μιν οὐκ ἔξω Ἀστρολογίης, ἀλλά οἱ αὐτὸς μάλιστα ἐ-

rum unumquodque contemplator. Fertur autem & Tiresias, genere Bœotius, divinandi gloria fuisse multum celebris. Hunc Tiresiam apud Græcos ajunt dixisse, stellarum errantium alias esse fœminas, alias mares, nec eadem efficere. Vnde eundem Tiresiam ancipiti quoque sexu fuisse fabulantur, nunc fœminam, nunc marem. Porrò Atreo & Thyeste de paterno regno decertantibus, jam tum maximam Astrologiæ, cœlestisque doctrinæ curam fuisse Græcis palam est. Ac publico consensu statuerunt Argivi, ut uter scientia præcelleret, is imperio potiretur. Ibi Thyestes arietem illis in cœlo demonstravit, atque hinc aureum arietem Thyestæ fuisse proditum est fabulis. Atreus verò de sole, deque vario illius exortu loquutus est, ostendens non eodem modo ferri solem & mundum, sed contrario inter se cursu rapi: & qui nunc videtur occasus, cùm sit occasus mundi, solis exortum esse. Hæc loquutum, Argivi regem crearunt, magnamque doctrinæ laudem est assequutus. Equidem & de Bellerophonte similia sentio. Nec alatum illi fuisse equum admodum credo: verùm arbitror illum disciplinam hanc sectantem, sublimiaque cogitantem, & inter astra versantem, in cœlum non equo ascendisse, sed animo. Eadem de Phryxo Athamantis filio dixerim, quem aureo ariete per aërem vectum fabulantur. Quin & ipsum sanè Dædalum Athenienſem, etiamsi res est nova auditu, tamen haud existimo eum ab Astrologia fuisse alienum: sed & ea maximè usum

χρήσασθαι, καὶ παιδὶ τῷ ἑαυτοῦ κρατῆσαι, Ἴκαρος ὄνομα, νέότητι, καὶ ἀπερισκεψίᾳ χρώμενον, καὶ σὺν ἐπιπετεῖ διζήμενον, ἀλλ' ἐς πόλον αἰωρηθέντα τῷ νῷ, ἐξέπεσε τῆς ἀληθείας, καὶ παντὸς ἀπεσφάλη τοῦ λόγου, καὶ ἐς πέλαγος κατεπλήχθη, ἀβύσσου πέρηγμάτων. τὸν, Ἕλληνες ἄλλως μυθολογέουσι, ὡς κηρὸν ἐπ' αὐτῷ τὸ τῆδε τῇ θαλάσσῃ Ἰκάριον εἶναι κεκλῆσθαι. τάχα δὲ καὶ Πασιφάην παρὰ Δαιδάλου ἀκέσασθαι ταύρου τοῦ πρὸς, καὶ τὸ τοῖς ἄστροις φαινόμενον, καὶ αὐτῆς Ἀστρολογίης, εἰς ἔρωτα καὶ λόγου ἀπίκεσθαι. ὅθεν νομίζουσιν ὅτι Δαίδαλός μιν τῷ ταύρῳ ἐνύμφευσεν. εἰσὶ δὲ, οἳ καὶ κατὰ μέρεα τὸν ἐπιχείρησιν διελόντες, ἕκαστοι αὐτῶν ἄλλα ἐπινοήσασθαι, οἱ μὲν, τὰ ἐς σελήνην, οἱ δὲ, τὰ ἐς Δία, οἱ δὲ, τὰ ἐς ἥλιον συναμείψαντες, ὁρόμους τε αὐτῶν πρὸς κίνησιν, καὶ δυνάμεις. καὶ Ἐνδυμίωνα μὲν, τὰ ἐς τὴν σελήνην διατάξαι. Φαέθοντα δὲ, καὶ ἡλίου ὁρόμου ἐπικρήξαι, καὶ μὴν καὶ αἰτιᾶσθαι, ἀλλὰ κατὰ ἀπλοῦν τὸν λόγον ἀπολιπόντα, ἀπιδεῖν. οἱ δὲ τάχα ἀγνοοῦντες, ἥλιον παῖδα Φαέθοντα δοκέουσι, καὶ μῦθον ἐπ' αὐτῷ ὑδαμῶς πρὸς διηγέονται. ἐλθόντα γάρ μιν ἐπὶ τὸ ἥλιον τὸ πατρὸς αἰτῆσαι τὸ δὲ φωτὸς ἅρμα ἡνιοχεύειν. τὸ δὲ, δόναξ τέ οἱ, καὶ ὑπερμεγὰς τὸ ἐπιπασίης τὸ νώμησε. ὁ δὲ Φαέθων, ἐπειδὴ ἀνέβη τὸ ἅρμα, ἡλικίῃ, καὶ ἀπειρίῃ, ἄλλοτε μὲν, ὡς ἔοικε, ἡνιόχευε, ἄλλοτε πολλὸν τῆς ἁπλωμένου. τοὺς δὲ ἀνθρώπους, κρύος τε θάλπος σὺν ἀνάγκῃ διέφθειρεν. ἐπὶ τούτοις δὴ τὸν Δία ἀγανακτῆσαι, βαλεῖν πρηστῆρι, καὶ παῖδα τὸν ἑαυτοῦ κατακτεῖναι. ὁ δὲ Φαέθων, ἐκπεσὼν τοῦ ἅρματος, ἐνέπρησε τὴν γῆν, καὶ πολλὰ τῶν ἐπὶ τῆς γῆς ἐφλέχθη, καὶ τὰ μὲν ἄλλα ἐκαύθη, τὸ δὲ σῶμα τοῦ Φαέθοντος ἐς τὸν Ἠριδανὸν ποταμὸν ἐμπεσὸν, ἐκεῖ κατεκαίετο. καὶ τὰς Ἡλιάδας ἐπὶ τούτῳ δακρύσαι, καὶ ἐκ τῶν δακρύων τὸ ἤλεκτρον ἐπὶ τῷ ποταμῷ ῥυῆναι. καὶ τὰς μὲν ἀδελφὰς τοῦ Φαέθοντος, ἐπὶ τῷ ἀδελφεῷ ὀδυρομένας, ἐς τὸν τόπον ἐλθεῖν, καὶ ἐπὶ τῷ τάφῳ ἑστάναι, καὶ ἐς τὸ ὄρνεον ἐκεῖνο μεταβαλεῖν. τὸν δὲ Κύκνον, ἐπὶ τῷ ἀνεψιῷ ὀδυρόμενον, ἐς τὸν τόπον ἐλθεῖν, καὶ ἐπὶ τῷ τάφῳ ἑστάναι, καὶ ἐς τὸ ὄρνεον ἐκεῖνο μεταβαλεῖν. τὸν δὲ Κύκνον, ἐπὶ τῷ ἀνεψιῷ ὀδυρόμενον, ἐς τὸν τόπον ἐλθεῖν, καὶ ἐπὶ τῷ τάφῳ ἑστάναι, καὶ ἐς τὸ ὄρνεον ἐκεῖνο μεταβαλεῖν.

esse, eandemque perdocuisse filium. At Icarus cum juventutis calore & superbia, non facilia disquireret, sed ad ipsum usque polum animo tolleretur, à veritate excidit, totaque arte aberravit, & in mare rerum immensæ profunditatis præceps decidit. De quo Græci secus fabulantur, qui ab ipso sinum ejus maris *Icarium* temerè vocant. Forsitan etiam Pasiphaë, cùm de tauro qui apparet inter astra, deque Astrologia loquentem Dædalum audivisset, in artis amorem incidit: unde factum existimant, ut illam Dædalus tauro *copularit*. Sunt autem qui scientiam in portiones partiti, in singulis partibus singuli elaborarint, alii quæ ad Lunam, alii quæ ad Iovem, alii quæ ad Solem pertinent congerentes, neque non cursum ac motum, vimque illorum. Atque Endymion Lunæ rationem tradidit, [1] Phaëthon solis cursum deprehendit, non certò quidem, sed imperfectam artem moriens reliquit. Hæc qui ignorant, Solis filium Phaëthontem putant, fabulamque de ipso haudquaquam veram narrant: adiisse Solem partem, ac postulasse ab eo ut sibi liceret lucis currum moderari: illum concessisse, & qua ratione aurigandum esset monuisse. Phaëthontem verò conscenso curru, ob ætatem, & imperitiam, modò terræ propinquum, modò procul ab ea in sublime evectum, aurigam egisse, interim homines frigore atque æstu intolerabili confectos fuisse. Ob hæc indignatum Iovem ingenti fulminis telo percussisse Phaë-

1 *Phaëton*] Hanc fabulam persequitur Ovid. lib. 2. Met. Plat. Timæo. Arist. lib. 4. de Mundo. Lucret. lib. 5. *Cogn.*

2 *Cycnum*]

φῆσι Φαέθοντος μεγάλῳ. πισύρα δέ μιν, αἱ ἀδελφαὶ ἔθειράσαντο, πένθος μέγα ἐποίεον, ἧς τε μετέπειτα πέρι ἄδια. καὶ νῦν εἰσιν αἴγειροι, καὶ τὸ ἤλεκτρον ἐπ' αὐταῖς δάκρυον γελόωσιν. ἐγὼ ὔτε τοῦτο ἐπίστευσα, οὐδὲ ὅσον αὐτοῖς πείθεται, οὐδὲ φίλιον παῖδα ἐποιήσατο, οὐδὲ ὁ παῖς αὐτῷ ἀπέθανεν. λέγουσι δὲ καὶ ἄλλα Ἕλληνες πολλὰ μυθώδεα, τοῖσιν ἐγὼ οὐ μάλα τι πείθομαι. κῶς γὰρ δὴ ὅστιν πίστευσαι παῖδα Αἰνείαν τ' Ἀφροδίτης γενέσθαι, καὶ Διὸς Μίνω, καὶ Ἄρεος Ἀσκάλαφον, καὶ Αὐτόλυκον Ἑρμέω; ἀλλ' ὅτοι ἔκηρος αὐτέων, θεοφιλέες ἐπέπυστο. καὶ σφίσι γλυκερώτεροι, τοῦ μὲν, ἡ Ἀφροδίτη, τοῦ δὲ, ὁ Ζεύς, τοῦ δὲ, ὁ Ἄρης ἐπέβλεψεν. ἀνθρώποισι γὰρ δὴ αὐθρώποισι τὸ τῇ γενεῇ ταύτῃ οἰκοδεσποτέουσι; ὅτοι ὅκως τοκῆες, ἑωυτοῖσι πάντα ἐκείνα σκευάζουσι, καὶ χρόᾳ, καὶ μορφῇ, καὶ ἔργα, καὶ ἀζηχίην. καὶ βασιλεὺς μὲν ὁ Μίνως, Διὸς ἠγερώχου, καλὸς δὲ Αἰνείης, Ἀφροδίτης βλαπτῇ ἐχρύετο. κλέπτης δ' Αὐτόλυκος. ἡ δὲ οἰκλεπτικὴ, ἐξ Ἑρμέω ἀπίκτο. ὕμμιν δὲ τὸν Κρόνον ὁ Ζεὺς ἔδησεν, οὐδὲ ἐς τάρταρον ἔρριψεν, οὐδὲ τἄλλα ἐμηχανήσατο, ὁκόσα ἄνθρωποι νομίζουσιν, ἀλλὰ φέρεσθαι μὲν ὁ Κρόνος τῷ ἔξω φορῷ, πολλὸν ἀπ' ἡμέων, καὶ οἱ νωθρὴ ἡ κίνησις, καὶ ἀ ῥηϊδίη τοῖσι ἀνθρώποισι ἐφάνη. διὸ δὴ μιν ἐσπίσαι λέγουσιν, ὅκως πεπιδήσῃσι. τὸ δὲ βάθος τὸ πολλὸν δὲ πέρος, τάρταρος κεκλέηται, μάλιστα ἐκ τοῦ Ὁμήρου δὲ ποιητέω, καὶ δὲ Ἡσιόδου ἐπέων μάθοι ἂν τις τὰ πάλαι τοῖς Ἀστρολογίοισι ὁμοφωνέοντα. οὐτ' ἂν δὲ τῷ σειρῷ δὲ

Phaëthontem. Quem dejectum ſorores magno luctu proſequebantur, donec immutarent formas. Atque nunc hæ ſunt populi: & lachrymarum vice, quibus fratrem deplorabant, electrum deſtillant. Nequaquam hæc ita geſta ſunt, neque pium his habere fidem, neque Soli filius fuit, neque illi filius interiit. Sed & alia multa fabuloſa Græci narrant, quibus non admodum credo. Nam quî pium ſit credere [1] Æneam fuiſſe Veneris filium, Minoëm Iovis, Aſcalaphum Martis, Autolycum Mercurii? Verum quiſque horum Diis chari fuerunt, quos naſcentes, hunc Venus, illum Iupiter, alium Mars reſpiciebat. Etenim quicunque in generatione præſident hominibus, ii veluti parentes, omnia ſibi ſimilia producunt, colore, forma, factis, animo. At rex quidem Minos Iovis auſpiciis, Æneas formoſus Veneris favore eſt natus, fur verò Autolycus: quæ furacitas illi ex Mercurio contigit. Iam verò nec Saturnum Iupiter in vincula conjecit, nec præcipitem in Tartara dedit, neque cætera machinatus eſt, quæ putant homines. Verùm Saturnus externo motu fertur procul à nobis: ſegnis illi motus, nec hominibus animadverſu facilis: quam ob cauſam illum veluti vinctum ſtare dicunt. Cæterùm ingens aëris altitudo Tartarus appellatur. Sed potiſſimùm ex Homeri poëtæ Heſiodique carminibus liceat intelligere priſcorum fabulas cum Aſtrologia conſentire. Quum autem

1 *Æneam*] De eo Euſtat. in lib. 2. Iliad. Homer. Hymno Veneris. *Cogn.*

Διὸς ἀπηλήτην, καὶ ἡ ἡλίου τὰς βολὰς, τὰ, δὴ ἐμοὶ ἡμᾶς εἶναι συμβάλλομαι, καὶ τὰς πόλεις, τὰς, ἐν τῇ ἀσπίδι Ἥφαιστος ἐποίησε, καὶ τὸν χορὸν, καὶ τὴν ἀλωήν. τὰ μὲν γὰρ ἐκ τῆς εἰς τὴν Ἀφροδίτην αὐτῆς, καὶ τὸν Ἄρεως τῶν μοιχείων ἐλέγκτην, καὶ τὰ ἐμφανέα, ὅτι ἄλλοθεν, ἢ ἐκ τῆσδε τῆς σοφίης πεποιήμενα. ἡ γὰρ δὴ ὧν Ἀφροδίτης καὶ τοῦ Ἄρεως ὁμοδρομίη, τῷ Ὁμήρου ἀοιδῷ ἀπεικάζεται. ἐν ἄλλοισι δ' ἔπεσι τὰ ἔργα ἐκφέρει αὐτέων διαμείβεσθαι, τὴν Ἀφροδίτην μὲν εἰπών,

Ἀλλὰ σύγ' ἰμερόεντα μετέρχεο ἔργα γάμοιο.

τὰ δὲ τοῦ πολέμου,

Ταῦτα δὲ Ἄρηϊ θοῷ, καὶ Ἀθήνῃ πάντα μελήσει.

Ἀνδρὶ δὲ παλαιοὶ ἰδόντες, μᾶλλον μαντικῇ ἐχρέωντο, καὶ ἐπαύρεσθον αὐτῶν ἐποιεῦντο. ἀλλ' ὅτε πόλιας ᾤκιζον, ἢ δὴ πίλεα ἐβάλλοντο, ἢ φόνος ἐργάζοντο, ἢ γυναῖκας ἐγάμεον, πρὶν ἂν δὴ ἕκαστα μάντων ἀνέσεις ἔκρεσε. καὶ γὰρ τὰ μαντικὰ αὐτοῖσι, οὐκ ἔξω Ἀστρολογίης ἦν, ἀλλὰ τοῦ μὲν Δελφοῖς, παρθένον ἐπὶ τῷ τρίποδι τῇ μαντικῇ, συμβολὸν τὴν παρθένον ἀραννίης. καὶ δράκοντα ὑπὸ τῷ τρίποδι φθέγγεσθαι, ὅτι καὶ ἐν τοῖσι ἄστροισι δράκων φαίνεται, καὶ ἐν Διδύμοις δύο, μαντεῖον δὲ Ἀπόλλωνος, ἐμοὶ δοκέειν, καὶ τοῦτο ὡς τὸ ἠέριον ἀλλύων ὀνομάζεται. ὅτου δὲ αὐτοῖσι χρῆσμα ἱερώτατον ἡ μαντοσύνη ἐδέκευεν. ὥστε δὴ Ὀδυσσεὺς, ἐπειδὴ ἔνεμε πολυπενθέως, ἐπελήσας ἀπειρεσίης ἀκάστου τοῦ ἐνυτῷ πεπηγμένου, ἐς τὸν Ἀΐδην ἀπίκετο, οὐκ ὄφρα ἴδῃ νέκυας, καὶ ἀτερπέα χῶρον, ἀλλ' εἰς λόγους ἐλθεῖν Τειρεσίῃ ἐπιμνήσων, καὶ ἐπειδὴ ἐς τὸν

tem Iovis catenam narrat, ac Solis jacula, hæc utique dies esse conjicio, & urbes, quas in clypeo finxit Vulcanus, & chorum, & aream. Nam quæcunque de Veneris & Martis adulterio dixit: deque detectione, haud aliunde quàm ex hac scientia sunt confecta, quandoquidem Veneris & Martis concursus, Homericæ cantilenæ præbet argumentum: *in* aliis autem versibus utriusque effectum descripsit: Veneris, quum ait,

Tute Venus jucunda magis connubia cura:

belli verò,

Cuncta cito hæc cura fuerint Marti atque Minervæ.

Quæ cùm intelligerent veteres illi, maximè divinationibus utebantur, nec eam otiosam esse putabant, adeò ut nec urbes conderent, nec mœnia circunducerent, neque quenquam occiderent, neque ducerent uxores, priusquàm de singulis à vate responsum accepissent. Etenim nec ipsa oracula ab arte Astrologica erant aliena. Verùm apud Delphos virgo prædicendi munere fungitur, & cœlestem virginem denotat. Ac Draco sub tripode vocem edit, quoniam & inter stellas draco conspicitur. In Didymis verò est templum Apollinis, & hoc sicuti mihi videtur, à cœlestibus illis Geminis denominatur. Vsque adeò verò Divinatio visa est illis res sacra, ut Vlysses etiam: cùm errando fessus vellet certò de rebus suis cognoscere, ad inferos penetrarit, non quò videret umbras, & locum inamœnum, sed quòd cuperet cum Tiresia colloqui. Qui simul atque

χῶρον ἦλθεν, ἔνθα ἡ Κίρκη ἐσήμηνε, καὶ ἔσκαψε τὸ βόθρον, καὶ τὰ μῆλα ἔσφαξε, πολλῶν νεκύων παρεόντων, οἳ τοῖσι καὶ τῆς μητρὸς τῆς ἑαυτοῦ ἔ αἵματος πρὶν ἐγεύσαντο, ἐς ὅτεπερ ἀφῆκεν ἰδεῖν, ἰδὲ αὐτῇ τῇ μητρὶ, πρὶν Τειρεσίεω γεύσασθαι, καὶ ἐξαναγκάσαι εἰπεῖν οἱ τὸ μαντήιον. καὶ ἀνεχέθη, διψῶσαν ὁρέων τῆς μητρὸς τὴν σκιήν. Λακεδαιμονίοισι ἢ Λυκοῦργος τὴν πολιτείην πᾶσαν ἐκ Διὸς ἀρχηνὸν διατέξαθαι, καὶ νόμον σφίσιν ἐποίησε τὸν μηδαμῇ μὴ ἢ ἐς πόλεμον ἀναχωρέειν, πρὶν τὴν σελήνην πλήρεα ἐλθεῖν. ἐ γὰρ ἐόντα νομίζον εἶναι τὴν δυνασείην, αὐξανομένης τε σελήνης, καὶ ἀφανιζομένης. πάντα ἢ τὰ αὐτῇ διοικέεσθαι, ἀλλὰ μοῦνοι Ἀρκάδες τοῦτο οὐκ ἐδέξαντο, οὐδὲ ἐπίστευσαν Ἀστρολογίην εἶναι ἢ, καὶ ἀσοφίη, λέγουσι καὶ τὰς σελήνας ἐμμένειν ἀναγκαίῃσι, εἰμὴ ἂν ἄρα ἡμέων αὐτῶν κατὰ ἦτορ φιλομάχιπες. οἱ δὲ, νῦν. εἰμὲν αἰτίαν, ἀλλὰ ἔστιν λέγουσιν, ἀνθρώποισι τέλεον ὄφελος μαντικῆς. ἐ γὰρ ἔστιν μὲν ὅτε πίστη, ὅτε ἀλήθεια. οὐδὲ τὸν Ἄρεα ἢ τὸν Δία ἐν τῷ οὐρανῷ ἡμέων ἕνεκα κινέεσθαι, ἀλλὰ τὰ μὲν ἀνθρωπίνων πρηγμάτων οὐδεμίην ἀρχὴν ἐκείνοι ποιεῦνται, οὐδ' ἔστιν αὐτοῖσι ἐπὶ τοῖσι ἀνθρώποισι πρόνοια. τὴν σοφίαν ἢ χρεὼν τὴν ἐπιφορὴν ἀναφέρονται. ἄλλοι ἢ Ἀστρολογίην ἀψευδέα μὲν, ἀνωφελέα δ' εἶναι λέγουσιν. ὁ γὰρ

que ad locum pervenit, quem Circe monstrarat, foveam fodit, oves mactavit, cumque complures adessent umbræ, atque inter has matris quoque, sanguinem bibere cupientes, non priùs permisit ulli, ne matri quidem, quàm Tiresias gustasset, & sibi vaticinium edere coegisset: potuitque interim matris umbram videre sitientem. Lacædemoniis autem [1] Lycurgus omnem Reip. administrationem ex cœlo instituit, legemque tulit ne in bellum prodirent unquam ante plenilunium. Non enim existimabant eandem esse civitatis administrationem crescente luna, & evanescente, cùm ab ea regantur omnia. Porrò [2] Arcades soli hæc non receperunt, nec in precio habuerunt Astrologiam, sed quæ illorum est imperitia & stultitia, ajunt se Luna esse antiquiores. Nostri majores igitur, usque adeò fuerunt Astrologiæ studiosi. Hujus verò ætatis homines, alii dicunt fieri non posse ut homines finem Artis divinandi inveniant, cùm ea neque certa sit, neque vera, neque Mars aut Iupiter nostra causa in cœlo moveatur, sed neque rerum humanarum curam ullam gerant, neque quicquam cum his commercii habeant: verùm per se motus necessitate circumagantur. Alii dicunt Astrologiam non mendacem quidem, at inutilem esse. Non enim mutari

1 *Lycurgus*] Plenilunium magna superstitione antiquis colebatur, & in eo mulieres partu facilius levari scribit Plutarch. Prælium Lacedæmonii ante plenilunium ex Lycurgi præcepto non inibant. Erasm. in Adag. Accessi luna. *Cogn.*

2 *Arcades*] Arcades in summam morum immanitatem efferati sunt, quod cæteris omnibus amplectentibus astrologiam, cæteraque liberales disciplinas, quarum cultu mansuescunt hominum ingenia soli contempserint, seque fecerint ipsa Luna antiquiores. Serv. in 2. Georg. *Idem.*

ὑπὸ μοιρῶν, ἀλλὰ σοὶ, ὁκόσα τῇσι μοίρῃσι δοκέουσι ἐπέρχῃ. ἐγὼ δ', ὡς πρὸς ταῦτα ἄμφω σαφέα ἔχω εἰπεῖν, ὅτι οἰκὸς ἀστέρες, ὃ τι ἐν οὐρανῷ τὴν σφετέρην εἱλίσσῃ, παρέρχουσι δ' σφίσι τὰ κινήσεως ἕνεκεν ἐπιφέρουσι. ἡ ἵππους μὲν ἴσχει, καὶ ὀρνίθων, καὶ ἀνδρῶν πλοιοφόρων λίθους ἀναπαλάσσει, καὶ κάρφεα δονέει ὑπὸ τῶν ἀνέμων δ' ὁρμῆς, ὑπὸ δὲ τῆς δίνης τῶν ἀστέρων μηδὲν ἄλλο γίγνεται, καὶ σὺ μὲ ὀλίγως πυρὸς ἀπορρύῃ ἐς ἡμέας ἔρχῃ, καὶ τὸ πῦρ ἀπ' ἐμοῦ ἡμέας καίῃ τι, ἀπὸ σοῦ μέλῃ δ' ἡμιν τέρπει. ἀστέρων δ' ἀπὸ μίλιον ἀπορρύῃσι δέχεσθε; καὶ μάλιστα τῇ Ἀστρολογίῃ τὰ μὲ φαῦλα ἐσθλὰ ποιέουσι, ἀδύνατα ἐστι. ἀπὸ ἀλλάξαι τὰ τῶν ἀπορρύντων στεγμάτων, ἀλλὰ τὰς χρεωμένους πάρεστι ὠφελεῖν. τὰ μὲ ἐσθλὰ εἰδότας ἀφιξόμενα, πολλὸν ἀπροσδόκητον σύμφορήσει. τὰ δ' φαῦλα, ἀμφορίης ἔχειν. ἃ γὰρ φρονέουσιν ἀπέρχῃ, ἀλλὰ σὺ μελέτῃ, καὶ προσδοκίῃ, ῥηϊδια, καὶ πρηέα γιγνῇ. ταῦτὰ Ἀστρολογίης πέρι, ἐγὼν ὑπολαμβάνω.

tari vaticinio, quæcunque decreta fatis instant. At ego sanè utrisque respondere possum, stellas in cœlo suo quidem motu volvi: cæterùm obiter ejus motus effectum ad nos pervenire. An vis currentis equi, & avium, & hominum motu lapides subsilire, stipulasque moveri ventis cursu concitatis, cæterum vertigine syderum nihil aliud effici? Tum ab igni exiguo calor ad nos permanat neque nostra tamen causa quicquam ignis urit, neque illi curæ est noster æstus: ab astris autem nihil ad nos defluit? At sanè fieri non potest ut per Astrologiam ex malis bona faciamus, neque earum rerum quæ ab illis ad nos demanant, quicquam mutemus. Sed hanc utilitatem ars affert utentibus. Bona multò antè delectant eos, qui ventura præscierint. Quæ verò non imprudentibus accidunt, facilè accipiuntur. Neque enim in illos irruunt: sed quia cogitata sunt & expectata, levia, mitiaque videntur. Hæc mea est de Astrologia sententia.

ΔΗΜΩΝΑΚΤΟΣ ΒΙΟΣ.

DEMONACTIS VITA.

ARGVMENTVM.

Oratio demonstrativi generis est, qua historica ac didascalica tamen dictioni propior, quàm encomiastica. Describit autem genus, vitam, studia, eruditionem & professionem Demonactis philosophi, quæque idem & privatim & publicè fecerit, & ab aliis passus fuerit. Præterea & apomnemoneumata seu dicta illius memorabilia, aut aliàs arguè ac falsè responsa, in quibus recensendis, potissimam orationis partem consumit. Postremò etiam quæ circa

circa mortem & ſepulturam illius acta, quibuſque officiis & honoribus illum Athenienſes & reliqui Graci proſecuti ſint. Exordio attentos potiſſimum facit, laudando ſuam ætatem, quod ea quoque viros memoria ac laude dignos, & veteribus illis, Herculi & Socrati ſimillimos, procrearit. Cujuſmodi ſint Demonax hic & Bœotius ille Soſtratus, de quo alibi ipſe fecerit mentionem.

Προελθὼν μὲν οὖν ὁ λόγος ἡμᾶς βίῳ τοιούτῳ παντὶ παρέσεται ἄμοιρος ἔσεσθαι ἀνδρῶν λόγου καὶ μνήμης ἀξίων, ἀλλὰ καὶ σώματος δεῖται ὑπερφυοῦς, καὶ γνώμῃ ἄκρως φιλοσόφου, συμφαίνειν. λέγω δὴ εἰς τὸν Βοιώτιον Σώστρατον ἀναφέρων, ὃν Ἡράκλεια οἱ Ἕλληνες ἐκάλουν, καὶ φύσει εἶναι. καὶ μάλιστα εἰς Δημώνακτα τὸν φιλόσοφον. ὃν καὶ εἶδον αὐτὸς, καὶ ἰδὼν, ἐθαύμασα. ἑωράκειν δὲ τὸν Δημώνακτα, καὶ ἐπιμήκιστον συνεγενόμην. σαφεῖ μὲν οὖν Σωκράτει, ἐν ἄλλῳ βιβλίῳ μεμαρτύρηταί μοι, καὶ δεδήλωται, μίμησίς τε αὐτοῦ, καὶ ἰσχὺς ὑπερβολή, καὶ ἡ ὑπαίθριος ἐν τῷ Παρνασσῷ διαίτα, καὶ ἡ ἐπίπονος δίαιτα, καὶ τροφαὶ ὄρειοι, καὶ ἔργα ἐστὶν ἀπρεπῆ δὲ ἀνόμασται, καὶ ὅσα ἡ λῃστὰς αἰρῶν ἔπραξεν, ἢ ὁδοποιῶν τὰ ἄβατα, ἢ γεφυρῶν τὰ διάπορα. σαφεῖ δὴ Δημώνακτι, ἤδη δίκαιον λέγειν ἀμφοῖν ἕνεκα, ὡς ἐκείνου τὸ ἀφ' ἡμῶν μνήμης ἐν τοῖς ἀρίστοις τόποις κεῖται ἐμοὶ, καὶ οἱ γυναικόπαιδες τὴν νίκην, καὶ ὅσοι φιλοσοφίας ὀρῶντες, ἔχοιεν μὴ ἂν τὰς δεχαίας μόνας τῶν διδασκόντων σφᾶς αὐτοὺς ῥυθμίζειν, ἀλλὰ καὶ ἐν ἡμετέρᾳ βίᾳ καινόν τι σπεύδοντας, καὶ ζηλοῦν ἐκεῖνον, ἄρασιν ἂν οἶδα ἐγὼ

Profectò, neque noſtra ætas viris laude & memoria dignis in totum expers futura erat: ſed aliquem etiam virtute corporis eximium, ingenioque ſummè philoſophum editura. Quod autem dico, ad [1] Bœotium illum Soſtratum refero, quem Græci Herculem vocabant, & eſſe putabant. In primis verò ad Demonactem philoſophum: quos & ipſe vidi, & viſos ſuſpexi: cumque altero nimirum Demonacte diutiſſimè conſuetudinem habui. De Soſtrato verò alio in libro ſcripſi, ejuſque magnitudinem declaravi, ac roboris excellentiam: præterea ejus apud Parnaſſum ſub dio vivendi rationem, lectumque laborioſum, & alimenta montana, & opera à nomine non abſona. Inſuper quæ præclarè geſſit, quum aut latrones è medio ſuſtulit, aut viam in inviis fecit, aut trajectu difficilia ponte junxit. Iam verò æquum eſt ut duarum rerum gratia de Demonacte verba faciam, ut & quantum in me erit, viri præſtantiſſimi memores ſint illius, & generoſiſſimi quique juvenes: & ad philoſophiam reſpicientes, poſſint non modò ad vetera exempla ſe componere, ſed ab ætate noſtra ſumptam regulam ſibi proponere, illumque imitari, qui omnium phi-

1 *Bœotium illum Soſtratum*] Hujus fortaſſe meminit in Dial. Mort. & in Alexand. Pſeudom. Soſtrati cujuſdam Sicyonii, Pauſan. meminit in Eliac. lib. 2. Cogn.

φιλοσόφων ἡδόμενον. διὸ δὴ τὸ μὲν ἡδὺ Κύπριος, καὶ τῶν ἀφανῶν, ὅσοι εἰς ἀξίωμα πολιτικὸν καὶ κτῆσιν. ἐμοὶ δὲ καὶ πάντων τούτων ὑστεραίαν ἡδομένῳ, καὶ ἀξιώσεις ἑαυτὸν τῶν κρειττόνων, καὶ ἀγαθοῖς Ἀγαθοβούλου μὲν Διί, καὶ Δημητρίῳ τῷ αὐτῷ, καὶ Ἐπικτήτῳ ἐπιμελησάντων, ἀλλὰ πάσῃ μὲν συνεχρίσθη τούτοις, καὶ ὑπὸ Τιμοκράτει τῷ Ἡρακλεώτῃ, σοφῷ ἀνδρὶ, φανεὶς τε καὶ γνώμῃ μάλιστα κινησαμένῳ. ἀλλ' ὁ μὲν Δημώναξ, οὐχ ὑπὸ τούτων τινὸς ὡς ἔφην προκληθείς, ἀλλ' οἰκείας τύχης τὸ κραὶ ὁρμῆς, καὶ ἐμφύτου τοῦ φιλοσοφίαν ἐρᾶν εὐθὺς παίδων ὄντων κεκινημένος ὑπηρέτει μὲν τῇ ἀνθρωπίνῃ ἀγαθῇ ἅπασιν, ὅλον δὲ προέδωκεν ἑαυτὸν ἐλευθερίᾳ, καὶ παῤῥησίᾳ, διετέλεσεν, αὐτός τε ὀρθὸς, καὶ ὑγιὲς, καὶ ἀνεπιλήπτῳ βίῳ χρώμενος, καὶ τοῖς ἐρῶσι, καὶ ἀκούσασι παράδειγμα παρέχων τῶν ἑαυτοῦ γνωμῶν, καὶ τῶν ἐν τῇ φιλοσοφίᾳ ἀληθείαν. ἐμοὶ μὲν [1] ἀπίθανον ποιεῖ τὸ δὴ λόγῳ τοῦτο πεῖσαι ἔχειν, ἀλλὰ καὶ ποιητοῖς συμπέφορβε ἐλπίσι, καὶ τὰ τελείων ἐμιμήσατο, καὶ λέγειν ἤσκητο. καὶ τὰς ἐν φιλοσοφίᾳ διαιρέσεις, ὅσαι ἐπ' ὀλίγον, ἀδὲ καὶ τῶν παρεργιῶν, ἄκρου τοῦ δακτύλου ἀψάμενος, ὑπέστη. καὶ τὸ σῶμα δὲ ἐγυμνάσατο, καὶ τοῦτο καρτερίαν διεπονήσατο. καὶ τὸ ὅλον, ἐμεμελήκει αὐτῷ μηδενὸς ἄλλου δεῖσθαι. ὥστε

philosophorum quos novi præstantissimus fuit. Erat itaque Demonax genere Cyprius, non obscuro loco natus, quantum ad dignitatem civilem, & possessionem attinebat. Verum hic omnibus illis excelsior factus, & se ipsum rebus pulcherrimis dignum ratus, ad philosophiæ studium se contulit, non per Iovem ab Agathobulo, neque à Demetrio ante ipsum, neque ab Epicteto excitatus: sed cum his omnibus est conversatus, præterea cum Timocrate Heracleota, sapiente viro, eloquentia & ingenio ornatissimo. At Demonax, à nullo eorum, ut dixi, invitatus, sed propria ad res præclaras alacritate, & insito ergà philosophiam amore, statim à puero permotus, omnia humana bona despexit: cumque se libertati, & loquendi fiduciæ totum tradidisset, in ea constanter perstitit, cùm & ipse rectam, sanam, inculpatamque vitam viveret, & videntibus atque audientibus exemplum exhiberet, animum suum, veritatemque quam in philosophando observabat. At non illotis, quod ajunt, pedibus, ad hæc studia accessit: sed & cum poëtis fuerat enutritus, & plurima memoriæ mandarat, & in dicendo se exercuerat. Ea verò quæ in Philosophia tractantur, non paulum, neque ut est in proverbio, summo tantum digito attigerat, sed exactè tenebat. Præterea corpus exercuerat, & ad tolerantiam laboribus assuefecerat. Breviter, Hoc curavit, ne alterius cujusquam egens esset. Quare postquam

1 Ἀνίπθανον ποιεῖ] Vide Parœmiog. *Bourd.* Neutiquam inexercitatus neque rudis, quo proverbio etiam usus est in Rhetor. præcept. *Cogn.*

1 Se-

ἐπὶ ᾧ ἔμαθεν οὐκ ἐπ ἑαυτῷ ἀμάρτειν, ἐκὼν ἀπῆλθε ⸗ βίᾳ, πολὺν ὑπὲρ αὐτῶν λόγον τοῖς ἀρίστοις τῶν Ἑλλήνων καταλιπών. Φιλοσοφίας δ' εἶδος οὐχ ἓν ἀπεμιμήσατο, ἀλλὰ πολλὰ εἰς τοῦτο κεκμιξας, ὑπέφαινε πῃ αὐτῶν ἕκαιρεν. ἐῴκει δ' τῷ Σωκράτει μᾶλλον φύσει ὤν, εἰ μὴ τῷ ἀγοραίῳ, καὶ τῇ ⸗ βίᾳ ῥᾳστώνῃ τὸ Σινωπέα ζηλῶν ἐδόξεν, ὑπὸ δυσκολαίνειν τὰ εἰς τὸν βίον, ὡς ἐνομίζοιτο, καὶ λυπεῖν οὐδὲν τῶν συντυγχανόντων, ἀλλ' ὁμοίως ἅπασι, καὶ πένης ὢν, καὶ οἰκῶν ἐπ' ὀλίγου πύργου κατοχος, σύσσιτος, καὶ ξυνοπολιτεύετο. καὶ τοῦτο μὲ ⸗ Σωκράτης εἰρωνείᾳ ὑπεθεπέμπετο, χαίρων δ' Ἀττικῆς μεστὰς δηθῶναι τὰς συνουσίας, ὡς τὰς ποσοσυκλήσεως ἀπείναι, μήτε κεκφροντισμένας ὡς ἀχρήστους, μήτε τὸ σκυθρωπὸν τῶν ἐπιτιμησόντων διαφεύγειν. παντείως δ' οὐ σύφροσύνης γλισχρώμενοι, καὶ κατωτέρους ⸗ δαπολῶ, καὶ φιλοτίμους, καὶ ἐπὶ τὸ μέλλον εὐελπίδας. διὸ ποτὲ γὰρ ὤφθη κεκραγώς, ἢ ὑπερδιαπειρόμενος, ἢ ἀγανακτῶν, ἀλλ' εἰ ἐπιτιμῶν τῷ ὄντι. ἀλλὰ τῶν μὲν ἁμαρτημάτων, καθῆπτεν. τοῖς δ' ἁμαρτάνουσι, συνεχώρησε, καὶ τὸ παραδειγμα ⸗ δεῖν τῶν ἰατρῶν ἠξίου λαμβάνειν, τὰ μὲν νοσήματα ἰωμένων, ὀργὴ δ' ἐπὶς τοῖς νοσοῦσι μὴ προσήκειν, ἠξίου γὰρ ἀνθρώπου μὲν εἶναι τὸ ἁμαρτάνειν, θεῖον δ', ἢ ἀνδρὸς ἰσοθέου, τὸ παιδεύειν ἐπανορθοῦν. τοιούτῳ δὴ βίῳ χρώμενος, εἰς ἑαυτὸν μὲν ἀδεὴς ἐδόκει. φίλοις δ' συνέπραττε τὰ εἰκότα, καὶ τὰς μὲν δυσχερῆ δοκοῦν-

quam sensit se sibi non amplius sufficere, ultro è vita migravit, multo de ea re Græcorum præstantissimis sermone relicto. Philosophiæ verò non unam speciem selectam colebat: sed multis ad id commixtis, qua gauderet non patefecit. Apparebat quidem eum Socrati se magis addixisse, tametsi habitu, & vitæ frugalitate Diogenem æmulari videretur. Non tamen adulterabat ea quæ ad victum pertinebant, admirationis emerendæ gratia, utque ab iis respiceretur quibuscum versaretur. Verùm ne tantillum quidem fastu correptus, communi cum aliis vivendi ratione utebatur, & communibus reip. legibus parebat. Porrò [1] Socraticam ironiam non admittebat, sed Attica gratia suas disputationes implebat, ita ut ejus discipuli abirent, nec contemnentes eum ut non generosum, nec reprehensionum ejus severitatem refugientes: sed pervarii præ lætitia fierent, & longè modestiores, atque hilariores, deque futuro bene sperarent. Nunquam itaque visus est vociferans, aut supra modum contendens, aut indignans, etsi aliquis illi esset increpandus. Ipsa quidem peccata incessebat, sed peccantibus ignoscebat, petito à medicis exemplo, qui morbos quidem curant, iram verò in ægrotos non exercent. Existimabat enim hominis esse peccare: Dei verò, & viri Deo paris errata emendare. Quare cùm ita vitam instituisset, nulla re indigebat: amicis verò, ubi par erat, operam præstabat. Quorum siqui secunda fortuna frui vi-

[1] *Socraticam ironiam*] Hinc Socrates dictus εἴρων, utebatur enim (ut ait Cic. 1. de off.) libenter ea dissimulatione quam Græci εἰρωνίαν vocant. *Cogn.*

ἕως αὐτῶν, ὑπεμίμνησκεν ὡς ἐπ' ὀλίγῳ χρόνῳ τοῖς δεκοῦσιν ἀγαθοῖς ἐπαιρομένους. τοὺς δ', ἢ πενίᾳ ὀδυνωμένους, ἢ φυγὴν δυχεραίνοντας, ἢ γῆρας, ἢ νόσον αἰσχύνας, σὺν γέλωτι παρεμυθεῖτο, οὐχ ὁρῶντας ὅτι μικρὸν αὐτοῖς παύσει μὲν τὰ ἀνιῶντα, λήθη δέ τις ἀγαθῶν, καὶ κακῶν, καὶ ἐλευθερία μακρὸς, πάντας ὁ ὀλίγος καλύψει. ἐμελε δ' αὐτῷ καὶ ἀδελφὰς ξυπάζοντας ἀλλήλαις εἶναι, καὶ γυναιξὶ τοὺς ἀνδρας εἰρήνην ἀγαπᾶν. καί πω καὶ δήμοις παροινοῦσιν ἐμμελῶς διελέχθη. καὶ τοὺς πολίτας αὐτῶν, ἔπεισεν ὑπουργεῖν τῇ πατρίδι τὰ μέτρια. τοιοῦτός τις ἦν ὁ τρόπος τῆς Φιλοσοφίας αὐτοῦ, πρᾶος, καὶ ἥμερος, καὶ φαιδρός. μόνον αὐτὸν ἦλθε φίλα νόσος, ἢ ζηλοτυπία, ὡς ἂν καὶ τὸ μίσος τοῦ εὐ ἀνθρώποις ἀγαθῶν, τῷ φιλεῖσθαι ἡγεμόνι. καὶ ἀφ' τοῦτο φίλος μὲν ἦν ἅπασι, καὶ σοὶ ἔοικεν ἅπασα σοι οἰκεῖον δοκεῖν, ἀνθρωπίνῳ ὄντι. πλέον δ', ἢ ἔλαττον ἔχαιρε, συνὼν οἷοις αὐτῶν μόνοις ἐξισταμένῳ, ὁπόσοι ἂν ἐδόκουν αὐτοῦ ὑπὲρ τῶν τῆς φιλοσοφίας ἐλπίδα ἀμαρτάνειν. καὶ τοῦτο πάντας μὴ χαρίεντας, καὶ Ἀφροδίτης αὐτῆς ἐπιτερπὲς τι, καὶ ἔλεγχον, ὡς ἀεὶ τὸ κωμικὸν ἐκεῖνο, τῷ πιθῷ τοῖς χείλεσιν αὐτοῦ ἐπιφθάζ. τοιαῦτα καὶ Ἀθηναίων ὁ, τε σύμπας δῆμος, καὶ οἱ ἐν τέλει, ὑπερφυῶς ἐθαύμαζον αὐτὸν, καὶ διετέλουν, ὡς πᾶσι τοῖς κρείττοσιν εὐσχολίαν ποιοῦντες. καίτοι ἐν ἀρχῇ εὐθὺς πικρὸς τοῖς πολλοῖς αὐτῶν, καὶ μῖσος ἀμέσως ἔσχε τοῖς πλήθεσιν ἐκτήσατο, ὑπό τε τῇ παῤῥησίᾳ, καὶ ἐλευθερίᾳ. καί τινες ἐπ' αὐτὸν συνίστησαν Ἀ-

viderentur, eos commonefaciebat, ne bonis ad breve tempus duraturis efferrentur. Eos verò qui vel paupertatem lugerent, vel exilium moleſtè ferrent, aut ſenectutem, morbumve incuſarent, cum riſu conſolabatur, quòd non viderent brevi futurum ut ea quibus affliguntur, ceſſarent: bonorum autem & malorum oblivio, longaque libertas, omnes intra breve temporis ſpacium exciperet. Ipſi etiam curæ erat diſſidentes inter ſe fratres conciliare, & uxoribus pacem cum viris firmare. Aliquando etiam apud populum ſeditionibus perturbatum concinnam orationem habuit, multoſque illorum adduxit ut patriæ modeſtè ſubſervirent. Hoc modo ſe in Philoſophiæ uſu mitem, manſuetum & hilarem præbuit. Solummodo amici vel morbus, vel mors ipſum affligebat: quaſi maximum in rebus humanis bonum, amicitiam duceret. Ideoque amicus erat omnibus, nec fuit quiſquam qui homo eſſet, quem familiarem non exiſtimaret. Plus autem, minuſve lætabatur, eorum ſolummodo conſuetudinem devitans, quotquot illi videbantur propter ſpem obſequii delinquere. Et hæc omnia ea cum gratia, & venere faciebat, dicebatque, ut ſemper, juxta Comicum illud Suadela labiis illius inſideret. Itaque Athenienſium cùm omnis populus, tum magiſtratus, ſummopere illum mirabantur, eumque ut ex optimatibus quempiam ſemper conſpexerunt. Quanquam principio multos offendit, & odium non minus quàm à multitudine contraxit, propter libertatem, & loquendi fiduciam: & multi in illum Anyti

νυθι, καὶ Μίλιθι. τὰ αὐτὰ κατηγορῆσαι, ἅτε καὶκεῖνοι τότε, ὅτι ἔτι ἦσαν ἄφθη πώποτε, ὅτι ἐμυήθη μόνος ἁπάντων τοῖς Ἐλευσινίοις. ὡς δ' ἅπαξ ἀνδρείως μάλα πεφασκευάμενος, καὶ κεκοσμημένος ἱματίοις ἀναλαβὼν, καὶ παρελθὼν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, τὰ μὲν, ἐμμελῶς, ὡς ἦν, καὶ πραγμάτων ἧς τῶν ἑαυτῆς ὡσαίρεσιν ἀπελογήσατο. ὡς μὲν γὰρ τὸ μὴ πεφυκέναι πώποτε τῇ Ἀθηνᾷ, μὴ θαυμάσητε ἔφη ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι εἰ μὴ πρότερον αὐτῇ ἔθυσα. οὐδὲ γὰρ δεῖξαι αὐτῶν τι παρ' ἐμοῦ θυσιῶν ὑπελάμβανον. ὡς δὲ θατέρου τὸ τῶν μυηθείων, τοιοῦτόν ἔφη ἔχειν τὸν αἴτιον, ὃ μὴ καινοποιῆσαι φύσει τὸ πλεῖον, ὅπως ἂν τι φαῦλα ἢ τὰ μυήσεια, ὑ σιωπήσαντα ὡς τοὺς μηδέπω μεμυημένους, ἀλλ' ἀποτρέψαι αὐτοὺς τῆς ὁρμῆς. ἂν τι καλὰ, πᾶσιν αὐτὰ ἐξαγορεύσειν τοῦ φιλανθρωπίας, ὥστε τοὺς Ἀθηναίους ἤδη λίθους ἐπ' αὐτὸν ἐν ταῖν χερσὶν ἔχοντας, πρᾴους αὐτῷ, καὶ ἵλεως ἡμέρᾳ αὐτίκα. καὶ τραπεζίοις δεξαμένους, πιεῖν, καὶ αἰδεῖσθαι. καὶ τὰ πλούσια, θαυμάζειν. καίτοι οὐδὲν ἐν δεινῇ τῆς ὡς αὐτοὺς λόγων, τραχυτέρῳ ἐχρήσατο τῷ σχοινίῳ. ἀνδρες γὰρ ἔφη Ἀθηναῖοι, ἐμὲ μὲν ὁρῶντες ἐστεφανωμένον, ὑμεῖς ἤδη κἀμὲ καθεύδοντα. τὸ γὰρ πρότερον, οὐκ ἐκαλλιερήσατε. βούλομαι δ' ἐνίοις ἀφελίᾳ τῆς εὐτυχοῦς τι ἅμα, καὶ ἀστεῖος ὑπ' αὐτοῦ λελεγμένον. ἄρξωμαι δὲ ἀπὸ Φαβωρείνου καλοῦ,

ti & Meliti insurrexerunt, qui eadem Demonacti objiciebant, quæ illi olim Socrati, quòd nemo sacra facientem illum animadvertisset, quodque solus omnium nunquam Eleusiniis initiatus fuisset. Ad quæ viriliter admodum coronatus, nitidaque veste amictus, & in concionem progressus, partim moderatè, partim asperiùs quàm pro sua professione, respondit. Etenim ad hoc, quòd nusquam sacra fecisset Minervæ, Nolite mirari, inquit, Athenienses, si priùs illi nunquam sacrificaverim, neque enim illam oblatis à me sacrificiis indigere putabam. Ad alterum verò accusationis partem nempe mysteriorum, eam dixit sibi esse causam, cur cùm illis hactenus non fuisset festivitatis particeps, quia sive mala forent mysteria, nondum initiatis non reticuisset, sed ab orgiis eos avertisset, sive bona, ea præ humanitate omnibus exposuisset, adeò ut Athenienses qui jam lapides in illum contorquendos præ manibus habebant, erga illum mites, & placidi evaserint illico: atque ex illo cœperint eum colere & revereri, denique admirari. Quamquam statim ab initio orationis ad illos habitæ, asperiore usus est proœmio. Viri enim inquit, Athenienses, cùm me jam videatis coronatum, jam me immolatet Etenim nunquam antehac litastis. Nonnulla etiam addere volo, scitè & urbanè ab illo dicta. Bonum autem fuerit [3] à Phavorino, & iis

1 Οὐδὲ γὰρ δεῖξαι] Minut. Fœl. Octavio. *Bourd.*

2 Τὸ γὰρ πρότερον οὐκ ἐκαλλιερήσατε] Innuit credo Socratis condemnationem & mortem, cujus pœnitentia cœpit paulo post Athenienses, ideo in ea hostia non litavere, nam hostia, de qua litatur, non est pœnitenda. *Palm.*

3 *A Phavorino*] De quo Philostrat. lib. 1. Sophistar. *Cogn.*

1 Καὶ

μόναξ, καλὸς ἔφη, καὶ σὺ ἄξιος, καὶ τῇ μητρὶ ὅμοιος. τὸν δὲ Κυνικὸν οὐ πρὸς τὴν δέρμαθ' φιλοσοφοῦντα, οὐκ Ὀνόρατον, ὥσπερ ὠνομάζετο, ἀλλ' Ἀρκεσίλαον καλεῖν ἠξίου. ἐρωτήσαντος δέ τινος τίς αὐτῷ ὅρος εὐδαιμονίας εἶναι δοκεῖ, μόνον εὐδαίμονα ἔφη τὸν ἐλεύθερον. ἑνὸς δὲ φήσαντος πολλοὺς ἐλευθέρους εἶναι, ἀλλ' ἑνὸν νομίζω, τὸ μήτε ἐλπίζοντά τι, μήτε δεδιότα. εἶτ', καὶ πῶς ἂν ἔφη τοῦτό τις δύναιτο; ἅπαντες γὰρ ὡς τὰ πολὺ τούτοις δεδουλώμεθα. καὶ μὴν ἔφη, εἰ κατανοήσεις τὰ τῶν ἀνθρώπων πράγματα, οὐδεὶς ἂν αὐτοῖς ὕτι ἐλπίδες, ὕτι φόβοι ἄξιοι, παντελῶς μὲν πάντως καὶ τῶν ἀπιόντων, καὶ τῶν ἡδέων. Περιόντος δὲ Πρωτέως ἐπιπωλοῦντος αὐτῷ, ὅτι ἰγέλα τὰ πολλὰ, καὶ τοῖς ἀνθρώποις ὡθοσπαίζει, καὶ λέγοντος, Δημώναξ, εἰ Κυνικὸς; ἀπεκρίνατο, Περεγρῖνε, οὐκ ἀνθρωπίζεις; καὶ μὴν καὶ φυσικόν τινα ὡς τὰ ἀντιπόδων διαλεγόμενον, ἀπαγήσας, καὶ ἐπὶ φρέαρ ἀγαγὼν, καὶ δείξας αὐτῷ τὴν ἐν τῷ ὕδατι σκιὰν, ἤρετο, τοιούτους ἄρα τοὺς ἀντιπόδας εἶναι λέγεις; ἀλλὰ καὶ μάγον τινὸς εἶναι λέγοντος, καὶ ἐπῳδὰς ἔχειν ἰσχυρὰς, ὡς ὑπ' αὐτῶν ἅπαντας ἀναπείθειν, καὶ παρέχειν αὐτῷ ὁπόσα βούλεται, μὴ διστάζειν ἔφη. καὶ γὰρ αὐτὸς ἐμπόρχος εἰμί σοι, καὶ εἰ βούλῃ, ἔπου μοι τῇ ἀγορᾷ, καὶ ὄψῃ με διὰ μιᾶς ἐπῳδῆς, καὶ μικρᾷ δὲ φαρμάκῳ πείσαντα αὐτὸν δοῦναί μοι τὸν ἄρτον, ἀντιπόμενον τὸ νόμισμα, ὡς τὶ ἴσα τῇ ἐπῳδῇ δυνάμενον. ἐπὶ δὲ

monax, pulcher ille est, inquit, teque dignus, & matri similis. Porrò Cynicum in pelle ursi philosophantem, non Honoratum, quod illi nomen erat, sed Arcesilaum vocandum censuit. Cùm quidam interrogasset, quis illi terminus fœlicitatis esse videretur, respondit, solum esse fœlicem eum qui liber sit. Illo autem subjiciente multos esse liberos, At illum puto, inquit, qui neque sperat, neque timet quicquam. Ille verò, quomodo, inquit, hoc fieri potest? omnes enim ut plurimum his servimus. Atqui, inquit, si res humanas perpenderis, eas neque spe, neque metu dignas esse comperies, quum tristia, & jucunda omnia cessaverint. Peregrino autem Protei filio ipsum objurgante quòd sæpe rideret, & hominibus illuderet, dicenteque Demonax, nonne Cynicum agis? Respondit, Peregrine, nonne tu hominem? Physicum quoque de Antipodibus disserentem, surgens ad puteum deduxit, illique umbra in aqua demonstrata, quæsivit, Numquid tales esse Antipodas asseris? Præterea quopiam magum se esse profitente, carminaque efficacia habere, quibus omnes illiceret, & exhiberet quæcunque vellet, Ne mireris, inquit, Nam eandem quam tu artem calleo, Et si placet ad pistricem me sequere, & videbis me unica incantatione, & exiguo pharmaco ipsam adducturum, ut mihi det panem nummum innuens, æqualem cum incantationibus vim obtinentem. Cùm verò

1 Καὶ μὴν δὲ φυσικόν τινα περὶ τῶν ἀντιπόδων διαλεγόμενον] Tzetzes in Chiliadibus. *Menagius.*

1 He-

Ἡρώδης ὁ πάνυ, ἐπὶ θῇ τῷ Πολυδεύκει ὡς ὥρας ἀπολλυμένῳ, καὶ ἅρμα ζεύγνυσθαι αὐτῷ, καὶ ἵππους παρίστασθαι, ὡς ἀναβησομένῳ, καὶ δεῦρο ἰόντα ἁρπάσοντι ἀπελθεῖν, ἀπόστολόν τινα πρὸς Πολυδεύκη ἔφη κομίζω σοι πρὸς ἐπιστολήν. ἡδέως τοῦτος ἐκείνῳ, καὶ οἰηθέντα ὅτι καὶ τὸν κοινὸν καὶ αὐτὸς τοῖς ἄλλοις σωτῆρα τοῦ πάθους αὐτοῦ, καὶ εἰπόντα· τί ἂν ὦ Δημώναξ, Πολυδεύκης ἀξιοῖ, αἰτιᾶταί σε ἔφη, ὅτι μὴ ἤδη σὺς αὐτὸν ἅπτῃ. ὁσὶ αὐτὸς, ἡνίκα πενθεῖν, καὶ ἐν σκότῳ ἑαυτὸν καθείρξασθαι, ἀπόστολον, ἔλεγε μόνος τε εἶναι, καὶ δύνασθαι αὐτοῦ ἀναγαγεῖν τοῦ παιδὸς τὸ εἴδωλον, εἰ μόνον αὐτοῦ τρεῖς τινας ἀνθρώπους ὀνομάσειε, μηδένα πώποτε πεπενθηκότας. ἐπιπολὺ δὲ ἐκείνου σιωπῶντος, καὶ ἀποροῦντος, ἢ γὰρ εἰ τινα οἶμαι εἶπεν τοιοῦτον, εἶτ' ἔφη ὦ γελοῖε, μόνον ἀφόρητα πάσχειν νομίζεις, μηδένα ὁρῶν πένθους ἄμοιρον; καὶ μὴν κἀκεῖνα κρείττονα λέγειν ἠξίει, τῶν νῦν παῖς ἐμπλίοις πάνυ δεχομένοις, καὶ ξένοις ἀνόμασι χρωμένων. ἵνα γὰρ ἐρωτηθέντα ὑπ' αὐτοῦ λόγου τινὸς, καὶ ὑπερφυῶς ἀπορήσαντα εἶπον, ἐγὼ μέν σε ἔφη ὦ ἑταῖρε, νῦν ἠρώτησα. σὺ δέ μοι ὡς ἐπ' Ἀγαμέμνονος ἀπόκριναι. εἰπόντος δέ τινος τῶν ἑταίρων, ἀπίωμεν Δημώναξ εἰς τὸ Ἀσκληπιεῖον, καὶ εὐξώμεθα ὑπὲρ τοῦ υἱέως, πάνυ ἔφη κωφὸν ἡγῇ τὸν Ἀσκληπιὸν, εἰ μὴ δύναται κἀκπεῦξεσθαι ἡμῶν εὐχομένων ἀκούειν. ἰδὼν δέ ποτε δύο τινὰς φιλοσόφους κομιδῇ ἀπαιδεύτους καὶ ζητοῦντας ἐλέγχους,

rò [1] Herodes illuſtris, Pollucem immatura morte ſublatum lugeret, currumque vellet ipſi jungi, & tanquam aſcenſuro præſtò eſſe: aggreſſus hunc, Demonax, à Polluce, inquit, epiſtolam tibi affero. Cùm autem ille gaviſus eſſet, & putaret illum cum ſuo dolore in communi concurrere, dixit, Quid igitur ὁ Demonax, ſibi vult Pollux? incuſat te, quòd ad ipſum non proficiſceris. Hic ipſe, alteri filium lugenti, & in tenebris ſe coërcenti, dicebat ſe eſſe magum, & filii umbram ex inferis ipſi reducere poſſe, ſi tres tantum homines illi nominaret, qui neminem unquam luctu eſſent proſequuti. Cum ergo hic diu ſecum hæſitaret, ſiquidem, opinor, neminem hujuſmodi proferre poterat, tandem ait, ὁ ridicule, an te ſolum intolerabilia ferre exiſtimas, neminem videns luctus expertem? Quinetiam eos riſu dignos cenſebat, qui in ſermonibus utebantur planè vetuſtis vocabulis, & peregrinis. Itaque cùm aliquando quempiam aliquid interrogaſſet, illeque plus quàm Atticè reſpondiſſet, Ego quidem, inquit, amice nunc te interrogavi, tu verò mihi, ut Agamemnonis tempore reſpondes. Dicente quopiam ex amicis, abeamus Demonax in fanum, Æſculapii, pro filii ſalute oraturi, Valdè ſurdum, inquit, Æſculapium exiſtimas, ſi non poteſt nos hinc precantes exaudire. Cùm aliquando duos vidiſſet philoſophos magnopere ineruditos in quæſtione altercantes, alterum

[1] *Herodes*] Atticus. hujus Herodis Gellius, Spartianus, Pauſan. & alii meminêre & Philoſtrat. in Sophiſt. *Cogn.*

ἢ τ' ἅ, ἅπαπε ἐρωτῶσα, τ' δὲ, οὐδὲν πρὸς λόγον ἀποκρινόμενον, ὦ δοκεῖ ὑμῖν ὦ φίλοι ἔφη, ὁ μὲν ἑτέρος τούτων, τράγον ἀμέλγειν, ὁ δὲ, αὐτῷ κόσκινον ὑποτιθέναι; Ἀγαθοκλείης ὁ Περιπατητικὸς μέγα φρονῶν, ὅτι μόνος αὐτὸς ἐστι, καὶ πρῶτος τῶν Διαλεκτικῶν, ἔφη, καὶ μὴν ὦ Ἀγαθόκλεις, εἰ μὲ πρῶτος, οὐ μόνος. εἰ δὲ μόνος, οὐ πρῶτος. Κεθήγης δὲ ὑπατικὸς, ὁπότε διὰ τὴν Ἑλλάδος εἰς τὴν Ἀσίαν ἀπῄει πρεσβεύσων τῷ πατρὶ, πολλὰ καταγέλαστα καὶ λέγοι, καὶ ποιοῖ, ἐπιδὴ τῶν ἐπιόντων τις ὁρῶν ταῦτα, ἔλεγεν αὐτὸν μέγα κέρδος εἶναι, μὴ τὸν Δία ἔφη ὦ Δημώναξ, οὐ μέγα. καὶ Ἀπολλώνιον δέ ποτε τὸν φιλόσοφον ἰδὼν μὴ πολλοῖς τῶν μαθητῶν ἐξελαύνοντα, ἤδη δὲ ἀπῄει μεταπεμπτὸς, ὡς ἐπὶ παιδείᾳ τῷ βασιλέως υἱεῖ μόνῳ, [1] προσέρχεται ἔφη ὁ Ἀπολλώνιος, καὶ οἱ ἐρέσθαι τι αὐτόν. ἄλλα δέ ποτε ἐρομένου εἰ ἀθάνατος αὐτῷ ἡ ψυχὴ δοκεῖ εἶναι, ἀθάνατος ἔφη, ἀλλ' ὡς πάντα. ὡσὶ μέντοι Ἡρώδῃ ἔλεγεν ἀληθεύειν τὸν Πλάτωνα, φάμενον μίαν ἅπασι ψυχὴν ἔχειν. ὃ γὰρ εἶναι τοῦ αὐτοῦ ψυχῆς, [2] Ῥηγίλλαον, καὶ Πολυδεύκη, ὡς ζῶντας ἴσασιν, καὶ τὰ τοιαῦτα μελετᾶν. ἐτόλμησε δέ ποτε καὶ Ἀθηναίους ἐρωτῆσαι δημοσίᾳ, τί φοβηθέντες ἀκοῦσαι, διὰ τίνα αἰτίαν ἀποκλείουσι τοὺς βαρβάρους. καὶ πῶς, ὅτι τὴν τελετὴν αὐτοῖς κατηξιωμένους rum absurda rogantem, alterum nihil ad rem respondentem, Nonne videtur vobis, inquit, ò amici, horum alter hircum mulgere, alter illi cribrum supponere? Cùm Agathocles Peripateticus sese efferret, quòd solus dialecticorum esset primus. Atqui, inquit, Agathocles, si primus, non solus, si solus non primus. Porrò cùm Cethegus vir Consularis, quando per Græciam in Asiam proficiscebatur, futurus patris in exercitu vicarius, ridicula multa & diceret, & faceret. Postea quam ex amicis quispiam eadem videns diceret illum magnum scelus esse: per Iovem, inquit, Demonax non magnum. Cùm verò Apollonium philosophum aliquando conspexisset, cum multis discipulis in equo discedentem, quando accersitus abibat, ut regis esset præceptor, Accedit, inquit, Apollonius, ejusque Argonautæ. Alio verò interrogante num ipsi anima videretur immortalis, Immortalis, inquit, sed ut cætera omnia. De Herode dicebat verum dixisse Platonem, affirmantem haud unam nobis esse animam. Neque enim esse ejusdem animæ Regilaum & Pollucem, ut vivos epulis excipiat, & talia meditetur. Aursus est quoque aliquando Athenienses publicè interrogare, auditâ sacrorum præfatione, quam ob causam barbaros excluderent, idque cùm ea sacra Eu-

1 Προσέρχεται, ἔφη, ὁ Ἀπολλώνιος, καὶ οἱ Ἀργοναῦται αὐτῷ] Iocus est in voce *Argonautæ*. Nam Apollonium & ejus discipulos insimulabat avaritiæ, utpote qui Romam cum magistro ad Imparatorem ibant, ut divites ibi fierent, sicut Argonautæ ad vellus aureum, de quâ expeditione extat egregium poëma omnibus notum Apollonii alterius, ad quod alludit. *Palm.*

2 Ῥηγίλλαον καὶ Πολυδεύκη] Ῥηγίλλαν καὶ Π. Marc.

1 Εὖ-

1 Εὐμόλπου, βαρβάρου, καὶ Θρᾳκὸς ὄντος. ἐπὶ δέ ποτε πλεῖν μέλλοντι αὐτῷ μετὰ χειμῶνος, ἔφη τις τῶν φίλων, ὦ δείδιας μὴ ἀναπεσὼν ὑπὸ σκάφους, ὑπὸ ἰχθύων καταβρωθῇς; κἄπα ἀγνώμων ἂν εἴην ἔφη, εἰ ὑπὸ ἰχθύων καταδαθῆναι, τοσούτους αὐτὸς ἰχθῦς καταφαγών. ῥήτορι δέ τινι κάκιστα μελετήσαντι, σωιβάλλοντα ἀσκεῖν, καὶ γυμνάζεσθαι. Εὖ γ', εἰπόντος ἀεὶ ἐπ' ἐμοῦτὰ λέγω, εἰκότως τοίνυν ἔφη τοιαῦτα λέγεις, μωρῷ ἀκροατῇ χρώμενος. καὶ μάντιν δέ ποτε εἰδωλομισίᾳ ἐπὶ μισθῷ μαντευόμενον, οὐχ ὁρῶ ἔφη ἔφ' ὅτῳ τὸ μισθὸν ἀπαιτεῖς. εἰ μὲν γὰρ ὡς ἀλλάξαι τι δυνάμενος τῶν ἐπικεκλωσμένων, ὀλίγου αἰτεῖς, ὁπόσου ἂν αἰτῇς. εἰ δ' ὡς δέδοκται τῇ Θείᾳ πάσῃ ἔσαι, τί σοι δύναται ἡ μαντική; πρεσβύτῃ δέ τινι Ῥωμαίῳ εὐσωματοῦντι, καὶ τῷ σώματι αὐτοῦ μάχην ἄθλου παλαιοῦ ἐπιδεικνύντι, καὶ ἐρομένου πῶς σοι Δημώναξ μεμαχῆσθαι δόξει, καλῶς ἔφη, ἂν ξύλινον τὸν ἀνταγωνιστὴν ἔχῃς, καὶ μὴν καὶ ὡς τὰς λύσεις τῶν ἐρωτήσεων, πάνυ εὐτόνως παρεσκεύασο. ἐρομένου γάρ τινος ἐπὶ χλευασμῷ, εἰ χιλίας μνᾶς ξύλων κρύσαιμι ὦ Δημώναξ, πόσας μνᾶς ἂν κατὰ γῆν γένοιτο, ὅσους ἔφη τῶν ἀποδῶ. καὶ τὸ λοιπὸν πᾶν, καπνὸς ἔσι. Πολυβίῳ δέ τινι, καμιδῆ ἀπαιδεύτῳ ἀνθρώπῳ, καὶ σολοίκῳ, εἰπόντος, ὁ βασιλεὺς μετὰ Ῥωμαίων πολιτείας τετίμηκεν, οὐδέ σε ἔφη Ἕλληνα μᾶλλον, ἢ Ῥωμαῖον πεποίηκεν. ἰδών δέ ποτε τὸν εὐπαρύφων, ἐπὶ τῷ πλατεῖ τῆς πορφύρας μέγα φρονοῦντα, κύψας

Eumolpus barbarus & Thrax inſtituiſſet. Cùm etiam hyeme eſſet navigaturus, dixit quiſpiam ex amicis, Annon times ne ſubmerſa navi à piſcibus devoreris? Atqui demens eſſem, inquit, ſi à piſcibus depaſci metuerem, cùm tot piſces ego ante comederim. Cuidam verò Rhetori peſſimè declamanti, ſuaſit ut exercitationi incumberet. Cumque hic dixiſſet, ſemper apud me declamo, Meritò utique iſta dicis, cùm auditore ſtulto utaris. Viſo etiam vate qui mercedis gratia publicè vaticinabatur, Non video, inquit, quamobrem mercedem exigas. Etenim ſi hoc nomine exigis, quaſi aliquid ex fati decretis mutare poſſis, parum illud eſt, quamtumcunque poſtularis. Sin autem omnia ut Deo viſum eſt eventura ſunt, quid poteſt tua vaticinatio? Quodam verò ſene Romano corpore bene habito, armatam adverſus palum pugnam commonſtrante, & interrogante, Quomodo Demonax tibi pugnaſſe videor. Rectè, inquit, ſiquidem ligneum adverſarium habebas. Quinetiam ad dubias quæſtiones aptè erat comparatus. Interrogante enim quopiam ludibrii gratia, Si mille minas ligni combuſſero, Demonax, quot erunt fumi minæ? Pondera inquit, cinerem, & reliqua omnia fumus erunt. Polybio quodam, homine valdè indocto, & inepto, dicente, Imperator Romanorum civitate me donavit, Vtinam, inquit, te Græcum potius quàm Romanum feciſſet. Cùm & prætextatum quendam vidiſſet, purpuræ latitudine ſuperbientem, admoto illius auri

1 Εὐμόλπου] Dico alibi. *Bourd.*

αὐτῷ σφῶς τὸ δῶς, καὶ τὸ ἐνδῆτος λαβόμενος, καὶ δείξας, ἔφη, τοῦτο μόνοι σοὶ σὲ, σφᾶσθαι φορᾷ, καὶ ὧν προσῆκεν. ἐπεὶ μόνοι λουόμενος, ὥκνησεν εἰς τὸ ὕδωρ ζέον ἐμβῆναι, καὶ ἠπάσατό τις ὡς λαβεῖν ἀλιάσοιτο, εἶπε μοι ἔφη, ὑπὲρ πατρίδος αὐτὸ πείσεσθαι ἔμελλον; ἐρωμένῳ δὲ τινος ἀποῖα νομίζεις εἶναι τὰ ὑπ' ᾅδου, ἐπόμενον ἔφη, κἀκεῖθέν σοι ἐπιστελῶ. Ἀδμήτου δέ τινι ποιητὴς φαύλου, λίγδην μακαρίαν μονόστιχον ἐπίγραμμα, ὡς δὴ τοῖς ἀληθέσιν πεπίλωκεν ἐπιγραφῆναι αὐτῷ τῇ σήλῃ, ὃ χέσας ὄν καὶ αὐτὸ εἰπεῖν,

Γαῖα λάβε Ἄδμητα ἔλυτρον, βῆσε δ' εἰς θεὸν αὐτός,

Γελάσας, εἶπεν, οὕτω καλὸν ἦν ὃ Ἄδμητε τὸ ἐπίγραμμα, ὥστε ἐβουλόμην αὐτὸ ἤδη ἐπιγεγράφθαι. ἰδὼν δέ τις ἐπὶ τῷ σκελῶν αὐτῷ οἷα τοῖς γέρουσιν ἐπεικὼς γίγνεται, ἤρετο, τί τοῦτο ὦ Δημώναξ; ὁ δ', μεμάθηκε, Χάρων με ἔδακεν ἔφη. καὶ μέντοι καὶ Λακεδαιμόνιόν τινα ἰδὼν τὸν αὐτοῦ οἰκέτην μαστιγοῦντα, πῶσαι ἔφη, ὁμότιμον σαυτὸν τοῦ δούλου ἀπέφηνας. [1] Δαναΐς δέ τινος πρὸς τὸν ἀδελφὸν δίκην ἐχούσης, κέλευε ἔφη. ὁ γὰρ εἰ Δαναὴ ἡ Ἀκρισίου θυγάτηρ. μᾶλλον δὲ ἐπολέμει τοῖς οὐ πρὸς ἀλήθειαν, ἀλλὰ πρὸς ἐπίδειξιν φιλοσοφοῦσιν. ἵνα γὰρ ἴδωσι Κυνικὸν, τρίβωνα μὲν, καὶ πήραν ἔχοντα, [2] ἀντὶ δὲ βακτηρίας ὑπάγοντα κορύνην

auri capite, prehensaque veste, & commonstrata, inquit, hoc ante te ovis ferebat, & ovis erat. Cùm lavans in balneis, in aquam ferventem inscendere reformidaret, & quispiam eum ut meticulosum argueret, Dic mihi, inquit, Num pro patria id ipsum passurus eram? Interrogante quodam, Qualia in Orco esse existimas? Præstolare, inquit, indeque tibi per literas significabo. Cuidam etiam Admeto malo poëtæ, dicenti se monostichon epigramma scripsisse, quod testamento mandasset inscribi suo cippo, quod referre non fuerit deterius,

Corpus humo tegitur, Admetus ad astra volavit,

Effuso risu, dixit, Adeò elegans, Admete, est epigramma, ut illud jam inscriptum esse optarim. Cùm vidisset quispiam eum cruribus innixum, prout accidere solet senibus, interrogavit. Quid hoc rei est? Demonax. Ille verò ridens, inquit, Charon me momordit. Intuitus Lacedæmonium servum suum flagris cædentem, Define, inquit, servo tuo similem te ostendere. Cùm Danaë quædam fratri litem intenderet, judicio contende, inquit, Non enim es Danaë Acrisii filia. In primis verò adversus eos pugnabat, qui non ad veritatis investigationem, sed ad ostentationem philosopharentur. Quare viso Cynico qui tritum pallium & peram habebat, pro baculo verò

1 Δαναΐς δέ τινος πρὸς τὸν ἀδελφὸν δίκην ἐχούσης, Κέλευε, ἔφη, ὦ γὰρ εἶ Δαναὴ Ἀκρισίου θυγάτηρ] Iocus sane frigidus ex nomine Acrisii, quasi Ἀκρισίου ἀνὴρ κρίσεως. Nisi fortè an dixit, non enim es Acrisii filia, intelligi volens, non enim es turri cluſa ut Acrisii filia, sed prodire potes. Aut, Procede in publibum litigatura: non enim metus ne quis tam deformem Iupiter te rapiat. *Mart.*

2 Ἀντὶ δὲ τῆς βακτηρίας ὑπάγοντα κορύνην] Melius τρίβωνα μὲν ἔ πήραν

εἶας, ὑπέρογκον κικεραγόνθα, καὶ λέγοντα ὅτι Ἀντισθένους, καὶ Κράτητος, καὶ Διογένους ἐστὶ ζηλωτής, μὴ ψεύδε ἔφη. σὺ γὰρ Ὑπερίδου μαθητὴς ὢν τυγχάνεις. ἐπεὶ μέντοι πολλοὺς τῶν ἀθλητῶν ἑώρα κακῶς μαχομένους, καὶ παρὰ τὸν νόμον τὸν ἀγωνίσιον, ἀντὶ τοῦ παγκρατιάζειν δάκνοντας, οὐκ ἀπικότως ἔφη, τοὺς νῦν ἀθλητὰς, οἱ παρομαρτοῦντες, λέοντας καλοῦσιν. ἀξιον δὴ κἀκεῖνο αὐτοῦ, καὶ δηκτικὸν ἅμα, τὸ πρὸς τὸν ἀνθυπατον εἰρημένον. ὡ γὰρ τὸν πεπλασμένον τὰ σκέλη, καὶ τὸ σῶμα ὅλον. Κωνικῷ δέ τινα ἐπὶ λίθου ἀναβαίνοντα, ὁ αὐτὸς τοῦτο κατηγορῶν αὐτῷ, καὶ ὡς παιδίον ἀφροδαλλοῦντα, ἀγανακτήσας, καὶ κελεύσας ἐπιθεῖναι τὸν Κωνικὸν κελεύσας, ἔμελλεν ἡ ξύλοις συντρίψειν, ἢ καὶ φυγῇ ζημιώσειν. ἀλλ' ὀλίγα Δημώνακτι ἐντυχών, παρῆτεῖτο συγγνώμῃ χρῆναι αὐτῷ, κατά τινα πάτριον τοῖς Κωνικοῖς παῤῥησίαν θρασυνομένῳ. εἰπόντος δὲ ἀνθυπάτου, νῦν μέν σοι ἀφίημι αὐτὸν, ἂν δὲ ὕστερον τοιοῦτόν τι τολμήσῃ, τί παθεῖν ἄξιός ἐστι; καὶ ὁ Δημώναξ, ἵ δρωπακισθῆναι τότε αὐτὸν κέλευσον. ἄλλῳ δέ τινι φαλακρῷ ἅμα, καὶ ἔθνος δὲ μιγὲν τῷ ἕρκει ἐμπεσόντι, ὡς βασιλέως

verò vehementer vociferabatur, dicebatque se Antisthenis, Cratetis, & Diogenis esse æmulum. Ne mentiaris, inquit. Tu enim es Hyperidæ discipulus. Cùm athletas multos videret malè, præterque certaminis legem pugnantes, atque non pancratio sed morsu decertantes, Non abs re, inquit, nostri temporis athletas, comitantes socii, leones appellant. Vrbanum quoque, simulque mordax est illud quod Proconsuli dixit. Erat enim ex iis cui illita pice sunt crura, totumque corpus. Cùm autem Cynicus quidam lapide consensio, hoc ipsum illi objiceret, ac impudicitiæ accusaret, indignatus Proconsul, Cynicum pertrahi jussit, quem aut fustibus contusurus, aut exilio mulctaturus erat. Verùm Demonax fortè interveniens, veniam pro eo deprecatus est, quòd pro consueta Cynicis loquendi libertate id ausus esset. Respondente autem Proconsule, Nunc quidem impune istum tibi dimitto : sed si posthac tale quippiam ausus fuerit, quas pœnas meretur? Tum Demonax, illum jubeto dropace inungi. Alteri cui Rex & castrorum & maximi exercitus imperium crediderat quærenti qua ratione

πάρεστι ἔχοντα, ἢ τὸ δὲ ἀντὶ βακτηρίας ὑπέρογκον, κικεραγότα, &c. nempe κυνικόν. Marc. Hæc, ut leguntur, sunt nive frigidiora, & ne micam quidem salis habent. Sed unius vocalæ emendatione patebit facetus satis jocus. Lego igitur ὑπὲρ τῇ βακτηρίᾳ, non vero ἀντὶ τῆς βακτηρίας. locus est, quod Cynicus ille innixus baculo, quod gestamen erat Cynicorum, contenta voce clamans se esse Antisthenis, Cratetis & Diogenis & eorum sectæ imitatorem, à Demonacte irrisus est & subsannatus. *Imo* (inquit) *Hyperidis videris esse discipulus.* Ludens in voce Ὑπερίδης, quam ab ὑπερείδω fingit derivari, quod est *innitor*, eo quod innisus erat baculo. Hyperides autem fuit rhetor Athenensis celeberrimus, forte fuit etiam Philosophus ejus nominis, de quo tamen nihil legi. *Palm.*

1 Δρωπακισθῆναι] Dixi ad illud Petronii *Salamandra supercilia tua exussit.* Bourd.

ἐρωμένῳ πῶς ἂν ἧς ἄριστα ἄρξῃ, ἀοργήτος ἔφη. καὶ ὀλίγα μὲ λαλῶν, πολλὰ ἤκουεν. ἐρομένου δέ τινι εἰ καὶ αὐτὸς πλακοῦντας ἐσθίοι, εἰ δὲν ἔφη τοὺς μωροὺς τοὺς μελίσσας πλέοντας τὰ κηρία; πῶς ἢ τῇ Ποικίλῃ ἀνδριάντα ἵσως τῷ χαλκῷ ἀπεκεκομμένον, ὀψέ ποτε ἔφη Ἀθηναίους εἰκόνι χαλκῇ τιμῆσαι τὸν Κωναίγειρον. καὶ μὴν καὶ Ῥοδίοις τὸν Κύπριον, λέγω δὴ τὸν χαλκοῦν, τὸν οὐ δι' ὠφελίαν, ἰδόντι ἐπιτολὺ τοὺς Περιπάτους διαλεγομένους, ἤδη ἐστὶν ἔφη ἀναισχυντότερον χαλκοῦ ὠφελιμώτερον. ἐπεὶ δέ ποτε ὁ Ἐπίκτητος ἐπιμῶν ἅμα συνεβούλευεν αὐτῷ ἀγαγέσθαι γυναῖκα, καὶ παιδοποιήσασθαι, πρέπειν γὰρ καὶ τοῦτο φιλοσόφῳ ἀνδρὶ, ἐπεὶ δὲ αὐτῷ παραλιπεῖν τὴν φύσιν, ἐλεγχώμενος ὑπὸ τοῦ αὐτὸν ἀπεκρίνατο. δὸς μοι μίαν τῶν σαυτοῦ θυγατέρων. καὶ μὴν καὶ τὸ τοῦ Ἑρμίνου τοῦ Ἀριστοτελικοῦ ἄξιον ἐπισημήνασθαι. εἰδὼς γὰρ αὐτὸν παγκάκιστον ὄντα, καὶ μυρία κακὰ ἐργαζόμενον, τὸν Ἀριστοτέλη ᾔδη, καὶ ὅτι τοσαῦτα αὐτοῦ τὰς δίκας κατηγορίας ἔχοντα, Ἑρμῖνε ἔφη, ἀληθῶς ἄξιος εἰ δίκας κατηγορεῖν. Ἀθηναίων δὲ σκιρρούντων τὸ ζῆλον τοῦ τοὺς Κορινθίους καταγωνίσασθαι θέαν μονομάχων, τοῦτο λεγόντων εἰς αὐτοὺς, μὴ τοῦτο ποιήσητε ἔφη τοῦτο ὦ Ἀθηναῖοι ψηφισάσθε, ἂν μὴ δὲ ἔλεον τοῦ βωμὸν καθέλητε. ἐπεὶ δὲ εἰς Ὀλυμπίαν ποτὲ ἐλθόντι αὐτῷ, Ἠλεῖοι εἰκόνα χαλκῆν ἐψηφίσαντο, μηδαμῶς τοῦτο ἔφη ὦ ἄνδρες Ἠλεῖοι, μὴ δύνητε ἀνασῶσαι

tione quispiam optimè imperare possit, Si ira vacet, inquit, & pauca quidem loquatur, multa verò audiat. Scisciranti cuidam num & ipse placentis vesceretur, Numquid existimas apes fatuis suos favos facere? Apud Pœcilen cùm statuam conspexisset manu mutilam. Tandem aliquando, inquit, Athenienses æneâ imagine Cynægirum cohonestarunt. Quinetiam cùm Rufinum Cyprium, claudum illum dico, Peripateticum, vidisset diu in pergulis versantem, Claudo Peripatetico, inquit, nihil est impudentius. Cum aliquando Epictetus simul objurgando suaderet ei ut duceret uxorem, & liberis procreandis operam daret, cùm hoc etiam viro philosopho conveniat, ut suo loco alterum naturæ relinquat, argutissimè ei respondit. Da mihi igitur, Epictete, unam tuarum filiarum. Illud etiam est memoratu dignum, quo Herminum Aristotelicum notavit. Etenim cùm sciret illum quovis scelere fœdatum esse, innumeraque flagitia perpetrare, Aristotelem verò, ejusque decem categorias in ore semper habere, Hermine, inquit, decem categoriis revera es dignus. Athenienſibus aliquando consultantibus ad Corinthiorum imitationem de constituendo spectaculo gladiatorum, Ne priùs, inquit, Athenienses hæc decernatis, quàm misericordiæ aram subvertatis. Cùm in Olympiam aliquando veniſſet, eique imaginem æneam erigere decrevissent Elei, Nequaquam istud facietis, inquit, viri Elei, ne majores vestros afficere probro videamini,

1 Τὸν Κωναίγειρον] Cujus historia notissima ex Herod. Diodor. Sicul. Valer. Maxim. Suid. *Bourd.*

1 Αὐ-

τοῖς ωθηγόνοις ὑμῶν, ὅπ μήτε Σωκράτης, μήτε Διογένης εἰκόνα ἀνατεθείκασιν. ἤκουσε δ' αὐτοῦ ποτε καὶ τοῦ τ' νόμων ἔμπειρον ταῦτα λέγοντος, ὅτι κινδυνεύουσιν ἄχρηστοι εἶναι οἱ νόμοι, ἂν τε πονηροῖς, ἄν τε ἀγαθοῖς γεγράφωνται. οἱ μὲν γὰρ οὐ δεόμενοι νόμων, οὐδὲ, ὑπὸ νόμων ἀδὲν βελτίους γίγνονται, τ' δ' Ὁμήρου τίχνη ἕνα ἦδε μάλιστα,

Κάτθανε δμῶς ὅ, τ' ἄριστος ἀνὴρ, ὅ, τε πολλὰ ἴσργώς.

Ἐκπλὴξ δ' καὶ τ' Θερσίτην, ὡς Κυνικόν τινα δημηγόρον. ἐρωτηθεὶς δέ ποτε τίς αὐτῷ ἀρίσκοι τ' φιλοσόφων, ἔφη, πάντες μ' θαυμασταί. ἐγὼ δ', Σωκράτη μὲν σέβω, θαυμάζω δ' Διογένην, καὶ φιλῶ Ἀρίστιππον. ἔζησε δ' ἔτη ὀλίγα δέοντα τ' ἑκατὸν, ἄνοσος, ἄλυπος, ὐδένα ἐνοχλήσας ἁ, ἢ αἰτήσας. φίλοις χρήσιμος. ἔχτρον ὐδένα ὐδὲ πώποτε ἔσχεν. καὶ τοσοῦτον ἔρωτα ἔσχον τοῦ αὐτὸν Ἀθηναῖοί τε αὐτοὶ, καὶ ἅπασα ἡ Ἑλλὰς, ὥστε παρελθόντα, ὑπεξανίστασθαι μὲν τοὺς ἄρχοντας, σιωπὴν δ' ἄγειν ἅπαντων. τὸ πλούσιον δ', ἤδη ὑπέργηρως ὤν, ἄκλητος εἰς ἑω τύχοι παρελθὼν οἰκίαν, ἐδείπνει, καὶ ἐκάθευδε, τ' ἐνοικοῦντων θεὸν τινα ἐπιφάνειαν ἡγεμόνων τὸ πρᾶγμα, καί τινα ἀγαθὸν δαίμονα εἰσελθεῖν αὐτοῖς εἰς τὴν οἰκίαν. παρελθόντα δ', αἱ ἀστοπόλιδες ἀνθέλκον ὡς αὐτὰς, ἐκέκτηντο ἀξιοῦσα παρ' αὐτῆς λαμβάνειν τ' ἄρτον. καὶ τὸ αὐτυχίαν ἑαυτῆς ἡ δεδωκυῖα ὤετο. καὶ μὴν καὶ οἱ παῖδες ὀπώρας ἐφόρουν αὐτῷ, πατέρα ὀνομάζοντες. σάσεως δέ ποτε Ἀθήνησιν γενομένης, εἰσελθεὶς εἰς τὴν ἐκκλησίαν. καὶ φανεὶς μόνον, σιωπᾶν

mini, quòd neque Socrati, neque Diogeni statuam reposuerunt. Ipsum etiam hæc legum perito dicentem audivi, periculum esse ne sint irritæ leges, sive malis, sive bonis scribuntur. Etenim hi non egent legibus, illi à legibus nihilo meliores reddunt. Vnum potissimùm Homeri versiculum canere solebat:

Strenuus & segnis fato moriuntur eodem.

Laudabat autem Thersiten, tanquam Cynicum concionatorem. Interrogatus quis illi potissimùm ex philosophis probaretur, Omnes, inquit, admiratione sunt digni: verùm ego Socratem colo, Diogenem admiror, Aristippum amo. Vixit annos ferme centum, nullo morbo, nullo mœrore affectus: nemini ullam molestiam intulit, nihil à quoquam petivit: amicis officiosum se præbuit, nullum unquam inimicum habuit. Atque ipsum amore tanto prosequuti sunt Athenienses atque universa Græcia, ut prætereunti magistratus assurgerent, magnumque silentium omnes agerent. Postremò, cùm jam esset senio confectus, non vocatus in quamcunque domum incidisset prætereiens, in ea cœnabat, & dormiebat: quam qui incolebant hoc aliquem esse Dei exortum ducebant, & bonum aliquem genium in ædes ingressum. Prætereuntem verò pistrices certatim ad se trahebant, unaquæque cupiens ut à se panem acciperet: & quæ dedisset, hoc sibi cedere fœlicitati putabat. Quinetiam illi poma solebant offerre pueri, patrem illum vocantes. Seditione verò Athenis aliquando orta, in concionem ingressus est: cumque solummodò apparuisset, silen-

ἐπέιχειν αὐτῷ. ὁδὲ, ἰδὼν ἤδη μετεγνωκότας, ὡδὲν εἶπεν, καὶ αὐτὸς ἀπῆλθεν. ὅτι δ' σωῆκειν σὸκ ἔθ' οἷός τε ὢν αὐτῷ ἐπικυρεῖν, εἰπὼν πρὸς τὸς παρόντας τὸ σωκῶνιον τῶ κηρύκων πόδα,

Λήγε μ' ἀγὼν τῶ καλὸν ἄθλον τιμίας.

Καιρὸς δ' καλεῖ μηκέτι μέλλειν. Καὶ πάντων ἀποχωρούντων, ἀπῆλθε βίᾳ φαιδρὸς, καὶ οἷος ἀεὶ τοῖς σύντυχάνεσιν ἐφαίνετο. ὀλίγον δ' πρὸ τῆ τελευτῆς ἐρωμένῳ τινὸς ὧδε ταφῆς τι κελεύεις, μὴ πολυπραγμονεῖτε ἔφη. ἡ γὰρ ὀθνεία με διαψεύσεται. φερέμοι δ' σκεῦνο, τί δὴ σὸκ αἰσχρὸν ὀρνέοις, καὶ κυσὶ βορὰν ὠφελήσαντα τηλικοῦτον ἀνδρὸς σῶμα; καὶ μὴν ὡδὲν ἄτοπον ἔφη τοῦτο, εἰ μέλλων τις ἀποθανεῖν, ζώοις τισὶ χρήσιμος ἔσοιτο, οἱ μὲν τοι Ἀθηναῖοι, καὶ ἔθαψαν [1] αὐτὸν δημοσίᾳ μεγαλοπρεπῶς, καὶ ἐπέπολὺ ἐπένθησαν, καὶ τὸ λίθινον, ἐφ' ᾧ εἰσθεῖ ὀπότε κάμνοι, ἀναπαύεσθαι, ὠφελεκύνουν, καὶ ἐστεφάνουν εἰς τιμὴν τῆ ἀνδρὸς, ἡγεμόνος ἱερῶν εἶναι καὶ τὸ λίθου, ἐφ' ᾧ ἐκαθέζετο. ἐπὶ μὲν δὴ τῶν σκευῶν, σὸκ ἦσαν ὅς τις σὸκ ἀπήντησεν. καὶ μάλιστα τῶ φιλοσόφων. ὅτοι μέντοι ὑποδύντες, ἐκόμιζον αὐτὸν ἄχρι πρὸς τὸ τάφου. πωπε ὀλίγα παῖν σὺν πολλῶν ἀπεμνημόνευσε. καὶ ὅσοι δὲ τῶν τοῖς ἀναγινώσκουσι λογίζεσθε, ὁποῖος σκεῖνος ἀνὴρ ἐγένετο.

tium ipsis imposuit. Quos cùm resipuisse vidisset, nihil loquutus abiit. Porrò cùm intellexisset se sibi non amplius opem ferre posse, dicta ad præsentes, qua in certamine præcones uti solent clausula. Iam finis est pulcherrimorum munerum certaminis: non esse differendum amplius tempus monet. Et cùm ab omnibus abstinuisset hilaris è vita migravit, & qualis obviis semper apparuit. Paulò verò antequam moreretur, interrogante quopiam, De sepultura quid imperas? Ne hujus rei satagatis, inquit, etenim fœtor me sepeliet. Respondente autem illo, Quid igitur, annon turpe fuerit, si tanti viri corpus volucribus & canibus dilaniandum objiciatur? Atqui nihil est absurdum, si mortuus quoque nonnullis animalibus utilis sum futurus. Cæterùm Athenienses magnifico funere illum elatum publicè sepelierunt, diuque luxerunt: ac sedem lapideam, super qua fatigatus quiescere solebat, adorarunt, & in viri honorem coronarunt, rati sacrum etiam esse lapidem, in quo sedisset. Nemo verò est qui funus non sit comitatus: ac potissimùm ex philosophis, qui suppositis humeris illum, tulerunt ad sepulchrum usque. Hæc perpauca ex multis commemoravi, ex quibus lectori colligere liceat, cujusmodi vir ille fuerit.

1 Αὐτὸν δημοσίᾳ] Non attendit ad vocem δημοσίᾳ Interpres *eum luctu publico extulerunt.* ut Lycias Rhetor in Epithaphio ἡ πόλις αὐτὸν ἐπένθησε καὶ ἔθαψε δημοσίᾳ, *publicè, sive funere publico, sive publico luctu.* de luctu publico longissima narratio. Licet videatur satisfactum ad Martial. & Pers. *Bourd.*

AMO-

ΕΡΩΤΕΣ. | AMORES.

ΑΡΓΥΜΕΝΤΥΜ.

Hoc dialogo de amoribus, & eorum voluptate disputatur, introductis Chariclis & Callicratidæ personis, quorum alter amorem mulierum ut antiquiorem, & natura magis consentaneum, deinde & diuturniorem, magisque mutuum, & utrinque oblectantem, defendit, alter autem turpem istum in pueros affectum, sed honesto tamen, & philosophico nomine palliatum, commendat. Confutato eo quod alter de natura ductu opposuerat, & proposita muliebrium vitiorum insolentia ac fœditate. Occasio dialogi ex repetitione & memoria antehabiti sermonis sumitur, invitante ad hoc etiam temporis opportunitate. Exordium autem & præparatio disputationis ab attentione & rei magnitudine, quam longa deinde narratio sequitur, continens causſam & quasi fundamentum totius negotii, in qua illa quoque non indigna lectu sunt, descriptio templi Gnidiacæ Veneris, & exemplum impotentis amoris, quo quidam ipsam deæ statuam noctu aggressus est. Cujus commemoratio, contentioni ac disputationi principium & ingressum facit. Caterùm haud scio, an & hic philosophos tacitè perstringat Lucianus, dum paderastas esse, solis illis permittit.

ΛΥΚΙΝΟΣ.

Ἐρωτικῆς παιδιᾶς ἐπαιρό μοι Θεόμνηστε, ἐξ ἑωθινοῦ πεπλήρωκας ἡμῶν τὰ κεκμηκότα ὠσὶ τὰς σωτηρίους ταύτας ἀκοάς. καί μοι σφόδρα δύψῶντι τοιούτης ἀύρας, δύκνηρος ἡ τῶν ἱλαρῶν σου λόγων ἐρρύη χάρις. ἀσθενὴς γὰρ ἡ ψυχὴ διλωτικὰς ἀκοὰς ἀνέχεσθαι. πεπόθασι δ' οἱ φιλόπονοι πόνοι, μικρὸν ὑπὲρ τῶν ἐπιχθονίων φροντίδων χαλαδύντες, εἰς ἡδονὰς ἀνίεσθαι. πάντα δὴ μετὰ τῆς ὄρθρου, ἡ τῶν ἀκολάστων σου [2] λόγων αἰμύλη, καὶ

LVCIANVS.

Amatorio lusu, amice Theomneste, summo mane nostras aures continuo studio defessas implevisti: mihique relaxationem hujusmodi vehementer sitienti, jucundorum sermonum tuorum affluxit tempestiva gratia. Infirmior enim animus est, quàm ut studia continua sustinere queat. Desiderant autem soliciti labores, ut paulum relaxatis gravibus curis, in voluptates remittantur. Quare me sub diluculum, hæc blanda, dulcisque lascivorum verborum

1 Ἐρωτικῆς] Non esse Luciani sed alicujus qui Lucianum supervixerit jam monui præfatione ad Lectorem, videtur esse Aristeneti. Incertus Interpres lectorem curiosum sæpissimè decipit. *Bourd.*

2 Λόγων] Anglic. διαλημάτων. Idem.

γλυκεῖα παθὼ κατάφρασιν. ὡς ὀλίγου δεῖν, Ἀριστείδης ἐμοὶ ἔδοξεν εἶναι, [1] τοῖς Μιλησιακοῖς λόγοις ὑπερκηλώμενος. ἄχθομαί τι τὰς σὰς ἐρωτας, οἷς πλατὺς ὑρίσθη σκοπὸς, ὃν πεπαυσαι διεγόμενος. καί σε θεὸς αὐτὸς ἀντιβολῶ [2] Ἀφροδίτην, εἰ θεμιτόν με λέγειν ἔοικας, εἴ τις ἄρρεν, ἢ καὶ νὴ Δία θῆλυς ἱφέστηκέ σοι πόθος, ἠρέμα τῇ μνήμῃ σκηλίσασθαι καὶ γὰρ ἄμεινον [3] ἑορτασικὸν ἄγοντας ἡμέραν, Ἡρακλεια ἑόντες. σὺν ἀγνοεῖς ἢ δηπου τὸν Θεὸν ὡς ἐξὺς ἰὼν πρὸς Ἀφροδίτην. ἥδιστα δὴ δοκεῖ μοι τῶν λόγων τὰς ὑσίας θεσπίσασθαι. Θεόμνηστος. Χαῖτον ἂν μοι ὦ Λυκῖνε, [4] θαλάττης κύμασιν, καὶ πυκνὰς ἀπ' ὀφρύων νιφάδας ἀριθμήσεις, ἢ τὰς ἐμὰς ἔρωτας. ἐγὼ γὰρ ἄπασαν αὐτῶν κενὴν ὑπολελεῖφθαι φαρέτραν νομίζω. κἂν ἐπ' ἄλλον τινὰ πτῆναι θελήσωσιν, ἀνοπλον αὐτῶν ἡ δεξιὰ γελασθήσῃ. χθὲς γὰρ ἐν τῇ ἀντιπαίδες ἡλικίας εἰς τοὺς ἐφήβους κεχθεὶς, ἄλλως ἐπ' ἄλλων ἐπιθυμίαις βυκηλέμενος. Διῴδοχοι ἔφυτες ἀνθέλων, καὶ πρὶν ἢ λῆξαι τὰς ὠδῖνας, ἄρχονται δεύτεροι, κρύφια Λερναῖα τε παλιμφυῆς Ὑδρας πολυπλοκώτερα, μήθ' Ἰόλεων βοηθὸν ἔχειν δυνάμενα. πυρὶ γὰρ ἡ σβέννυται πῦρ. ὥσπερ τὶς ὑγρὸς τοῖς ὅμμασιν ἐνοικεῖ μύων, ὃς ἅπαν κρύβδην εἰς αὐτὸν ἁρπάζων, ἐπ' ὀδύνῃ κόρον πιέζει. καὶ σωτικὸς ἀπορεῖν ἐπέρχεταί μοι, rum tuorum ſuadela valdè exhilaravit. Itaque parum abfuit, quin Ariſtides mihi viderer eſſe, Mileſiis ſermonibus ſupra modum delinitus. Doleoque per amores tuos, quibus latus inventus eſt ſcopus, quòd narrare deſiiſti. Ac te per ipſam obſecramus Venerem, ſi abundè mihi dicere videris, ſi quod maſculum, aut muliebre te inceſſit per Iovem deſiderium, ſenſim memoria elicias. Nam alioqui feſtum diem celebramus: Herculi ſacra peragentes. Cæterùm haud ignoras quam acer ad Venerem fuerit hic Deus. Proinde lubentiſſimè videtur mihi hæc ſacrificia ſermonum eſſe admiſſurus. *Theom.* Citiùs verò Luciane, maris fluctus, denſaſque nives è cœlo delabentes numeraveris, quàm meos amores. Itaque vacuam omnem eorum pharetram relictam eſſe puto: ac ſi ad alium avolare volent, inermis ipſorum dextra ridebitur. Propemodum enim quum ex adoleſcentia inter ephebos ſum receptus, aliis atque aliis cupiditatibus demulceor. Alii amores aliis ſuccedunt, ac priùs quàm deſinant primi, incipiunt ſecundi, Lernæa capita, magis quàm renaſcentis Hydræ multiplicia, quæ neque auxiliatorem Iolaum habere poſſint. Non enim ignis igni extinguitur, ita humidus quidam afflus meis oculis inhabitat, qui omnem formam ad ſeſe rapiens, nulla ſatietate explet. Ac aſſiduè dubitare mihi in mentem venit, quænam ſit hæc

1 Τοῖς Μιλησιακοῖς λόγοις] Interpres Apulei ad Mileſias. *Bourd.*

2 Ἀφροδίτης] Interpoſitio (εἰ θεμιτόν με λέγειν ἔοικας) ſed reſcribe (εἰ μὴ ἀθεμίτως λέγειν ἔοικας.) Marc.

3 Ἑορτασικὸν ἄγοντας ἡμέραν] Iulian. Imperator Cæſar. *Bourd.*

4 Θαλάττης κύματα] Vt in Catull. *Idem.*

1 Ἐδιε

πῆς ἔτω Ἀφροδίτης ὁ χόλος. ἐγὼ Ἡλιάδης ἴσως τις, οὐδὲ Λημνιάδων ἔρις, οὐδὲ Ἱππολύτειον ἀχθοποιὸν ὠφρυώμενος, ὡς ἱλασθείσης τὸ θεὸς τῶν ἀπόντων τοιοῦτον ὀργήν. Λυκῖνος. πάνυ σοι τὸ ἐπιπολάζειν καὶ ἀγχιβαθὲς τοιαύτης ὑποκρίσεως Θεόμνηστε. ἄχθῃ γὰρ ὅτι τοιαύτῃ βίῳ ἡ τύχη σε κεκλήρωσε, καὶ χαλεπὸν εἶναι νομίζεις, εἰ γυναιξὶν ὡραίοις, καὶ μὴ παισὶν τὸ κάλλος ἀνθοῦσιν ὁμιλεῖς; ἀλλά σοι καὶ καθαρσίων τοιούτων δεῆσαι ἴσως τὸ δυσχερὲς τοῦτο νόσημα. δεινὸν γὰρ τὸ πάθος. ἀλλ' ἐχὶ τοῦτον τὸν πολυσχιδῆ λῆρον, οἰόμενον σωτὸν εἶναι νομίζεις, ὅτι σοι ὁ Θεὸς οὐκ αὐχμηρὰν γεωργίαν ἐπέκλωσεν, οὐδ' ἐμπορικὰς ἄλας, καὶ ταπεινοῖς οὐ σοῖς βίον, ἀλλὰ λιπαροῖς παλαίσμασί σοι, καὶ φαιδρὰ μὲν [1] ἑῶσης μέχρι ποδῶν τῶν τρυφῶν καθειμένη. ἀφκεδὸν δ' ἡσκημένης κόμης ἐπιμέλεια. τὸ γαλῶν ἐρωτικῶν ἱμείρων, καὶ αὐτὸ τὸ βασανίζον, οἰδροῦν, καὶ γλυκὺς ὀδὰξ ὁ ὦ πόθος δακνῶν. πειράσας γὰρ, ἐλπίζεις. τυχὸν δ', ἀπολέλαυκας. ἴσως ἦδυ τὸ περῆναι, καὶ τὸ μέλλον. ἔναγχος γὰρ διεγηγερμένα σε τὸν πολὺν, ὡς καὶ παρ' Ἡσιόδῳ [2] καταλογὸν, ὃν ἐζήτεν ἠρώσθης, ἱλαραῖς μὲν [3] τῶν ὀμμάτων αἱ βολαὶ πικρῶς ἀνυμεναίνοντο. τὸν φανερὸν δ' ἴσως τῆ Λυ-

hæc ira Veneris. Non enim ego ſum Heliades quiſpiam, neque Lemniadum contentio, neque agreſte illud Hippolyti ſupercilium, ut implacabilem hanc iram Deæ in me irritem. *Luc.* Omitte fictitiam hanc, Theomneſte, & difficilem actionem. Etenim ægrè fers quod te huic vitæ conditioni fortuna deſtinavit, & acerbum eſſe putas, ſi cum formoſis mulieribus, cumque pueris pulchrè florentibus verſaris? Sed tibi purgatione ad morbum adeò moleſtum forſitan opus erit: gravis enim eſt hic affectus. Quin tu potiùs effuſa multa hac dementia, beatum eſſe te putabis, quòd non ſqualidæ agriculturæ, non mercatoriis erroribus, non militari in armis vitæ conditioni te deſtinavit Deus, ſed pingues palæſtræ tibi ſunt curæ, ac ſplendida veſtis ad pedes uſque delicatè demiſſa. Eleganter verò compoſitæ comæ ſtudium, ipſaque oblectationum amatoriarum tentatio delectat, dulciſque deſiderii dens mordet. Dum enim periculum facis, ſperas: ubi verò conſequùtus es, frueris. Pari autem voluptate præſens, & futurum afficiunt. Paulò ante igitur cum narrares longum iſtum, perinde ac apud Heſiodum, catalogum eorum quos inde ab initio amaſti, ſuaves quidem oculorum tuorum faces molliter liqueſcebant. Parem autem Lycambæ illius filiæ te-

1 Ἑῶσης μέχρι ποδῶν] Quales Medorum fluxorum ſive laxorum veſtes, ſic ποδήρεις χιτῶν, Ariſtenet. Epiſtol. 15. libr. 1. leg. Xenophon. 8. Pædiæ. Diodor. Sic. libr. 2. omnes. *Bourd.*

2 Καταλογὸν] Qui inſcribebatur ἠοίαι. De quo viri Clariſſimi Daniel Heinſius & Ioannes Meurſius ad Heſiod. Tangit ipſe Lucianus diſſertat. cum Heſiodo. ſic in Lapith.

Ἦ οἷη σείτ' ἄρ ἦεν. Idem.

3 Τῶν ὀμμάτων αἱ βολαί] Sic infra in hoc Dial. Ariſten. Epiſt. 1. *Idem.*

1 Ex-

κέμβω ἡμαπὶ λεπτὴν ἀφιδύναν, ἀπ' αὐτῆ δ' χάμηλο δῆλο ἦς, οὐκ ἐκείνων μόνων, ἀλλὰ καὶ τ' ἐπ' αὐτοῖς μνήμης ἐρῶν. ἀλλ' εἴ τί σοι δ' κ' τῷ Ἡρακλεῖ τῷ ἀφεῖναι λείψανον ἀφέτην, μηδὲν δόκρυψῃ. τῷ γ' Ἡρακλεῖ, τῷ ἡμετέρῳ σοφιστῇ παρέχε. Θεο. [1] βυφάγος μ' ὁ δαίμων ὦ Λυκῖνε, καὶ [2] τοῖς ἀκάπνοις ὡς φασι τὸ ἡσυχὸν ἄκεσι παπάμενο. ἐπὶ δ' αὐτῷ τῷ ἑπίσιον ἑορτὴν λόγῳ χαρίεντι μέλλω, αἰδῶ ἐμοὶ διηγήσεις, ἐξ ἐυθυὺ ἀσχαλάσεσι, κἄρα ἔχεσιν. εἰ γ' σὺ μὲν, τ' σωφρόνως μεθαρμοσαμένη αὐλὴν, ἱλαρῶς τῷ Θεῷ συνδιημερεύσατε. καί μοι χρὴ διηγεῖς ἴσως, ἐπὶ μηδ' εἰς ἕτερόν σε δ' πάνδυς ῥίπτῃ ὁρῶ. ποτέρους ἀμείνονας ἡγῇ τοὺς φιλόπαιδας, ἢ τοὺς γυναίους ἀσμενίζοντας; ἐγὼ μὲ γὰρ ὁ πλησίος ἑκατέρῳ, κἀμὲ ἀμφοῖν ἀκριβὴς τυγχάνειν, πότ' ἐπ' ἀμφότερα πλάσιγξιν, ἰσορρόπως πλωτοῦσαν. σὺ δ' οὖν τοῦτ' ἂν, ἀδιαφόρου κριτῆ τῷ λογισμῷ τὸ βέλτιον αἱρήσῃ. πάντα δὴ περιελὼν ἀκρισμὸν ὦ φιλότης, ἵν' πιστεύσῃ σοι ψῆφον ἡ περὶ τ' ἐμῶν ἐρώτων κρίσις, ἤδη φέρε. Λυ. παιδιᾶς ὦ Θεόμνηστε, καὶ γάλωτο ἠγῇ τῶν

tenuem vocem jucundè ferens, ab ipso statim habitu præire-bas, quòd non illos solùm, verùm etiam illorum memoriam amares. Sed siquid tibi ex navigatione quam secundum Ve-rem suscepisti, reliquum superest, ne id nos cela, sed absolu-tum Herculi sacrificium præsta. *Theom.* Taurivorus est ille Deus, Luciane, & sacrificiis citra fumum peractis, ut ajunt, minimè delectatur. Sed postquam an-nuam ipsius festivitatem ser-mone celebramus, meæ quidem narrationes ab aurora productæ, lætitiam pariunt. Tua verò Mu-sa à consueto translata studio, hi-lariter cum Deo diem hunc exi-gat. Ac mihi æquus esto judex, siquidem neutram in partem hu-jus affectus propendentem te vi-deo. Vtros meliùs habere putas, puerorum amatores, an qui fœ-minas amplectuntur? Nam ego utroque perculsus, perinde atque accurata trutina, lancibus utrin-que stantibus, æquilibrio feror. Tu verò qui extra hanc sortem es, incorrupto judice nimirum ratio-ne, quod melius fuerit, eliges, Proinde omni recusandi simulatione sublata, ô amice, quem calculum tibi de meis amoribus judicium credidit, jam feras. *Luc.* Ludicram hanc, & ridiculam narrationem putas Theomneste, attamen etiam serii

1 Βυφάγος] Philostrat. tabul. Theodam. *Bourd.* Sunt qui Herculem bis in-tegrum devorasse bovem scribunt, semel apud Lindum urbem, & iterum apud Oriopas Thiodamantis bovem: Callimachus Hymno εἰς Ἄρτεμ. fabulatur Herculem jam in Deos relatum, nihilominus inexplebilis edacitatis esse.

ὦ γάϱ
Παύσατ' ἀδηφαγίης, ὅτι οἱ παϱὰ νηδὺς ἐκείνη
Τῇ ποτ' ἀϱοτϱεμέοντα συνήντετο Θειοδάμαντι.
Tanta erat ingluvie, quanta, cùm scinderet arvum,
Occurrit Dryopum ductori Thiodamanti:

Exinde mansit apud Lindios ritus ut bos arator Herculi cognomento βυσσίνα immoletur cum multa ditarum imprecatione. Philostrat. Vir. lib. 2. Lactant. lib. 1. c. 21. *Cogn.*

2 Ταῖς ἀκάπνοις] Legend. Athen. lib. 1. *Bourd.*

διήγησιν. ἥδομαι ἐπαγγέλλεταί τι καὶ αὐτὸς εἰδέναι. ἔγωγ' οὖν [1] ἐξ ὑπογύου τῆς ἐπιχειρήσεως ἠψάμην, οἶδα ὅτι λίαν ὀλίγον πάλαι, ἐξ ὅτου δυοῖν ἀνδροῖν ἀκηκόως, περὶ τούτοιν σωτῆνας ὡς ἀμιλλωμένοιν, ἔτι τὴν μνήμην ἴσαυλον ἔχω. διῄρητο δ' αὐτῶν ἅμα τοῖς λόγοις τὰ πάθη. καὶ οὐκ ἄσπερ σὺ κατ' ὀκνηρίαν ψυχῆς ἄϋπνος ὤν, διπλοῦς ἄρτυσαι μισθούς, τὸ μέν, βουκολέων, τὸν δ' ἄρρωφα μᾶλα νομεύων. ἀλλ' ὁ μέν, ὑπερφυῶς παιδικοῖς ἥδετο, τὴν θήλειαν Ἀφροδίτην βάραθρον ἡγούμενος. ὁ δ' ἀγνὸν ἔρωτα ἄρρενα, εἰς γυναῖκας ἐπλόκει. δυοῖν δὴ μαχομένοιν παθῶν ἀμιγοδηπόθεν ἀμιλλαν, ὁ δ' ἀν εἰπὼν ὀνιαίμην, ὡς ὑπερφυέσθην. καί μοι τὸ τοῦ λόγων ἴσχυε, πῶς ἀκμαῖος συνεφέλκεται χειδὼν, ὡς ὀρθὸς εἰρημένα. πᾶσαν δ' ἐπιμήστως ἀφορμὴν ἐκ παθῶν λαβεῖν ἐμοὶ δοκῶ, ἃ παρ' ἀμφοῖν ἤκουσα λεχθέντοιν, καὶ τὸ ἀκριβὲς ἐπίσημά σοι. Θεομ. καὶ μὴν ἔγωγε ἀπαναστὰς ἦλθον, ἀπαιτήσων κηδεδόκημά σε, δέγμενος Αἰακίδην ὁπότε λήξειεν ἀείδων. σὺ δ' ἡμῖν τὰ πάλαι κλέα τὰ ἰωνικῆς ἀφορμῆς, μελῳδίαν παραινεῖς. Λυ. ἐπ' Ἰταλίαν μοι πλεῖν ἀφιεμένῳ, παγκαινοτῆν σκάφος ἐξέπεμψε, τούτων τὰ δικρότων, οἷς μάλιστα χρῶνται [2] Λιβυρνοὶ δοκοῦσιν, ἔθνος Ἰωνίῳ κόλπῳ παροικισμένον. ὡς δ' οἷόν τε, πάντως ἐπιχωρίους θεοὺς προσκαλεσάμενος, καὶ Δία ξένιον ἵλεων σωτῆρα τῆς δρομικῆς γραπτὰς ἐπικαλεσάμενος, ἀπ' ἄστεος ἐλαφρᾷ ζεύγλῃ κατῆειν

serii quiddam pollicetur. Itaque ego rem nuper aggressus sum, sciens non admodum diu esse, ex quo auditis duobus viris de hac re ceu vehementer dimicantibus, recentem adhuc memoriam habeo. Divisi autem erant eorum cum orationibus etiam ipsi affectus. Neque perinde ac tu, qui animi facilitate insomnis duplicem mercedem capis, hanc armenta regens, pecora illam candida pascens. At hic quidem supramodum amore puerorum delectabatur, muliebrem Venerem barathrum esse ducens: ille autem ab amore masculo purus, libidine in fœminas consternabatur. Cùm igitur duorum affectuum inter se pugnantium certamen institueris, dicere non possim quantum ex ea re cepi voluptatis. Et mihi sermonum vestigia, ut quæ nuper dicta sunt, auribus fermè obsignata hærent. Omni igitur objurgationis ansa è medio submota, quæ & ambobus loquentibus audivi, accuratè tibi commemorabo. *Theom.* Quinetiam ego hinc surgens, è regione tui sedebo, Æacidam expectans dum carmina finiat ille. Tu verò nobis veterem gloriam amatoriæ differentiæ canendo perage. *Luc.* Instituenti mihi in Italiam navigare, velox navigium erat paratum, ex biremibus istis, quibus Liburni, gens quæ ad Ionium sinum habitat, potissimùm uti videntur. Quantum autem in me erat, Deos omnes patrios precatus, & invocato Iove hospitali, ut expeditionem peregrè susceptam propitius adjuvaret, ab urbe vehiculo mularî

1 Ἐξ ὑπογύου τ' ἐπιχειρήσεως] Ἐξ ὑπογύου τ' ἐπ. Marc.

2 Λιβυρνοὶ] De his navigiolis Renat. Veget. c. 33. lib. 4. Appia. in Illyric.

1 Ἐκ-

ἀληθεύοις ὁ Θέσπις. δεῦρο ταῦτα. κἀκείνῳ μὲν τῷ ἡμέρᾳ εἰσάρχει ἐγώ. τῇ δ' ὑστεραίᾳ, Καλλικρατίδας. εἶπε μετ' αὐτὸν, ὁ Χαρικλῆς. ἐώρων δὴ κἀγὼ τῷ ἐσίασιν ἀναρχῆ τὴν ἑταιρικὴν ἀληθῆ τὰ πρώτα ἐσόμενα. ὁ μὲν γὰρ ἀθηναῖος, διμόρφοις παισὶν ἐξυπνητο. καὶ πᾶς οἰκέτης αὐτῷ χιδὸν ἀγένειος ἦν, μέχρι δ' ἀφῆτον ὑπογραφέντος αὐτοῖς χνοῦ διῳκημένοις. ὑπαιδὲς δ' ἰδίοις αἱ παρειαὶ πυκνοθρῶσιν, οἰκονόμοι, καὶ τὴν Ἀθήνησι χωρὶς ἀπηνδρωμένοις ἀπεστίλβοντο. Χαρικλεῖ γὰρ μόλις ὀρχηστρίδων, καὶ μυστρυλλίδων χορὸς εἵπετο. καὶ πᾶν τὸ δωμάτιον, ὡς ἐν Θεσμοφορίοις, γυναικῶν μεστὸν ἦν, ἀνδρὸς δὲ ἀκμαζῆ παρῆν· εἰ μή που νήπιον, ἢ γέρων ὑπερήλιξ ὑφοπτος ἀφθείη, καὶ χρόνῳ ζηλοτυπίας ὑπεψίαν ἔχοντα. ἦν μὲν δὴ ὡς ἔφην, καὶ ταῦθ' ἱκανὰ τὰ ἀμφοτέρων γνώμης δείγματα. πολλάκις γοῦν ἐπ' ὀλίγον ἀψιμαχίαι τινὲς ἐπ' αὐτοῖς ἐκινήθησαν, οὐχ ὡς πίστεως ἔχειν τι τὴν ζήτησιν, ἀλλ' ἐπεὶ καιρὸς ἦν ἀπάγειν, σύμπλους ἐπελήσαντες αὐτοὺς ἐπεῖγεν. διενοοῦντο γὰρ εἰς Ἰταλίαν ἀπαίρειν ὁμοίως ἐμοί. καὶ δέξαι ἡμῖν Κνίδῳ ἀφορμίσαι καὶ θέαι, καὶ τὸ Ἀφροδίτης ἰδεῖν ποθήσαντες ἱερὸν, ὑμνέομεν δ' αὐτὸ τὸ Πραξιτέλους δάκρεσιν ὄντως ἐπαφροδίτην, ἠρέμᾳ τῇ γῇ προσοκνοῦντες, αὐτῆς οἱμαι τὴν Θεὸν [1] λιπαρᾷ γαλήνῃ πομπαγωγοῦσης τὸ σκάφος. τοῖς μὲν

sorte dijudicando. Hoc illis placuit. Atque illa quidem die fui convivii magister, sequenti verò Callicratides, deinde post ipsum Charicles. Porrò animadvertebam in convivio, manifesta utriusque affectionis indicia. Nam Atheniensis ille formosis pueris prorsus instructus erat, omnesque servi ipsi propemodum imberbes erant, non amplius apud *illum* habitare soliti, cum prima lanuginis lineamenta ducerentur. Postquam verò genæ barba densiore tegerentur, dispensatores, & fundorum quos Athenis habebat procuratores amandabantur. At verò Charicles magnus saltatricum & psaltriarum chorus sequebatur: ac tota illius domuncula, perinde ut in Cereris sacris, erat mulieribus referta, nec vir vel momentum aderat, nisi infans aliquis, aut senex decrepitus, videlicet coquus conspiceretur, in quem ob ætatem zelotypiæ suspicio non caderet. Erant igitur & hæc, ut dixi, utriusque satis certa animi documenta. Verumtamen sæpe breves aliquæ velitationes inter *ipsos* movebantur, ac si finem aliquem quæstio non haberet. At cum jam solvendi tempus esset, navigationis socios etiam volentes ipsos accelerabam. Nam perinde atque ego in Italiam navigare constituebant. Et cum nobis visum esset in Cnidum spectandi causa appellere, & Veneris templum videndi desiderio flagraremus (celebratur autem ibi Praxitelis promptitudinis illud vere amabile.) paulatim ad terram subvecti sumus, ipsa, opinor, Dea, plena tranquillitate navigium deducente. Cæteris igi-

1 Λιπαρᾷ γαλήνῃ] Λιπαρὲς hîc pro λιπαρῶς positum videtur. id est, συνεχὲς assiduus. Ita mox infra pag. 881. Λιπαροῖς πᾶσι χείλεσιν. id est, assiduis, frequentibus osculis. *Menagius.*

1 Τὸ

ἐν ἄλλοις, ἅμιλλαν οὐ συνήθους παρασκευῆς. ἐγὼ δ', [1] τὸ ἐρωτικὸν ζεῦγος ἐκπετρώθην ἐξαψάμενος, κύκλῳ περιήει τὴν Κνίδον, σὺν ἀγάλλασι τῆς κεραμιδοπώλης ἀγλαΐσμασι μετέχων, ὡς ἐν Ἀφροδίτης πόλει. σοὶ δ' Σωφράτη, καὶ τἄλλα, ὅσα πέρπειν ἡμᾶς ἐδύνατο, σκῶπτον ἐμπαιζειλήφοντες, ἐπὶ τὸ νεὼν τῆς Ἀφροδίτης βαδίζομεν, νεὼ μὲν, ἐγώ τε, καὶ Χαιρεκλῆς πάνυ σκώμμας. Καλλικρατίδης δ' ὡς ἐπὶ θέαν ἡλικιῶτιν ἄκων, ἧλιον ἂν οἶμαι τὴν Κνιδίαν Ἀφροδίτην τὸ θεατικὸν ἀντικαταλλαξόμενον ἑωρᾶν. καί πως δίχα ἡμῖν ἀπ' αὐτῆς ὁ τεμένους, ἀφροδίσιοι σκοπὸν δοκοῦσι αὖραι. τὸ γὰρ αἴθριον, σὺν εἰς ἴδιον ἄγιον μάλιστα, λίθοις πλακὶ λείαις ἐρωμένον, ἀλλ' ὡς τὸ Ἀφροδίτης, ἅπαν ἦν ζώνιμον ἡμέρων κορπῶν, ἃ πᾶς κόμμις δένδρεσιν ἀχρι πόρρω βρύουσα τὸ πέριξ αἴθριον σωματοφόρων. ἐφεστὼς μὲν ἡ πυκνόκομος ἐπηλφὶς μυρρίνη δένδρεσιν αὐτῆς, δαφοίνης πεφυκυῖα, τό τε λοιπὸν δένδρων ἔκφυτον, ὅσα κάλλους μετεπλήρει. αὐλὴ δ' αὖπαι γάρυι ὕδωρ χρόνῳ πολλὰ καθυάνασα, ἀλλ' ὑπ' ἀκμῆς σφρυγῶσα νέοις κλασὶν ἦν ὥραια. τύπτοις δ' ἀναμίμνετο κηὐτὰ κορπῶν μὲ ἄλλας ἄγραι, τὴν δ' ὑμορρόιον ἴχνια κορπὸν, κυπαρίττων, καὶ πλατανίων αἰθέρια μήκη. καὶ σὺν αὐτῇς, αὐτόμολος Ἀφροδίτης ἡ τ' Θεῶν πάλαι φυγὰς Δάφνη. παντὶ γαμῶ δένδρῳ, ἐφεπλέγδην ὁ φίλερως κισσὸς πυκνὸν

igitur consuetа arma curæ erant. Ego verò amatorium istud par utrinque admotum habens, Cnidum circum circa obambulabam, non sine risu figulinæ istius protervitatis particeps me præbendo, ut in Veneris civitate. Porticus autem Softrati, & alia quæ nos oblectare poterant, cùm primum obvissemus, ad Veneris templum imus, nos scilicet, ego & Charicles, admodum alacriter: Callicratides autem, ut ad muliebre spectaculum, invitus, libentiùs ut opinor, Veneri Cnidiæ Thespiensem illum Cupidinem permutaturus. Tum stasim ab ipso delubro venereæ nobis aspirarunt auræ. Nam subdialis pars atrii, non in pavimentum maximè infœcundum, lapidum lævibus tabulis instrata erat: sed ut in Veneris templo, tota erat fructuum mitium ferax, quorum arbores frondibus virentibus, in longum usque promanantibus ambientem aërem contegebant. Abundè verò fructu densa myrtus, apud dominam suam pullulaverat, jam ab ortu ampla: singulæque arbores reliquæ quotquot pulchritudinem sunt sortitæ nequaquam exacta jam ætate longa, canæ arescebant, sed præ vigore turgentes & crescentes, novis ramis erant formosæ. His etiam admixtæ erant, quæ alioqui fructuum quidem non sunt feraces, sed fructus loco pulchritudinem habent: cyparissorum videlicet, & platanorum aëriæ proceritates: interque ipsas transfuga Veneris Laurus, aliàs verò ab hac Dea fugitiva. Cuivis autem arbori circumvoluta amatrix illa hedera obserpebat,

1 Τὸ ἐρωτικὸν ζεῦγος] De quo Marcil. ad Horat. Mercer. ad Aristen. pag. 229. sic in principio dial. Pro lapsu inter saltandum. *Bourd.*

κιτίδος. ἀμφιλαφεῖς ἄμπελοι, πυκνοῖς κατηρτημένοι βότρυσι. πρόποτέρα γὰρ Ἀφροδίτη μετὰ Διονύσου. καὶ τὸ παρ' ἀμφοῖν ἡδύ, συγκεχυμένον. εἰ δέ τις ἀποζυχθείη ἀπ' ἀλλήλων, [1] ἧττον εὐφραίνουσιν. ἦν δὲ ὑπὸ ταῖς ἄγαν παλιτυκίοις ὕλαις, ἱλαραὶ κλισίαι τοῖς συνεπαύλοις ἡδύσμασι. εἰς ἃς [2] τῶν μὲν ἀγροικῶν, σκαιώτατα ἐπιφοιτῶν τις. ἀλλὰ ὁ πολίτικος ὄχλος ἐπαυλιζόμενος, ὕστατος Ἀφροδισιάζοντος. ἐπὶ δὲ ἐκείνοις τοῖς φυτοῖς ἐτέρφθημεν, ἐπὶ ὃν ἐγὼ παρήειμεν. ἡ μὲν οὖν θεὸς, ἐν μέσῳ καθίδρυται. παρείας ὑπὸ λίθου, διαύλημα κάλλιστον ὑπερήφανον, καὶ σταθερὸν χάλκου μικρὸν ὑπανεῳδῶσαν. πᾶν δὲ τὸ κάλλος αὐτῆς ἀκάλυπτον, ὑδρεμιᾶς ἑαθῆτος ἀμπεχόνης χαλύμματι, πλὴν ὅσα τῇ ἑτέρᾳ χειρὶ τὼ αἰδῶ λεληθότως ἐπικρύπτεται. τοσοῦτο γὰρ ἡ δημιουργὸς ἴσχυσε τέχνη, ὥστε τὸν ἀπόπτυστον ὕπνον, τῷ λιθίνῳ φύσιν, ἐκφῦσαι μέλεσιν ἐπιτρέψαι. ὁ γοῦν Χαιρεκλῆς, ἐμμανέστατα, καὶ παραφόρως ἐμβοήσας, Εὐτυχέστατε ἐπὶ θεῶν ὁ Διὰ τοῦτο δεθεὶς Ἄρης. καὶ ἅμα ἐσπεδράμων, λιπαροῖς τοῖς χείλεσιν ἐφ' ὅσον ἦν δυνατὸν σκιρτίνην τὴν αὐχένα, καταφιλῆ.

bat, & vites fœcundæ crebris racemis dependebant. Et enim Venus cum Baccho jucundæ, quodque ab utroque dulce proficiscitur, est contemperata. Quòd si à se invicem disjungitur, minùs exhilarant. Erat autem sub opacis hisce sylvis, amœna tabernacula, eorum usui qui intus vellent convivari comparata. Quò nonnulli quidem urbani rarò se conferebant: sed populi frequens turba soleniter conveniebat, re ipsa Veneri indulgentes. Postquam autem abunde plantis oblectati fuimus, in templum introivimus. Cujus in medio posita est, ex Pario marmore, opus sanè pulcherrimum, & diducto ore [3] paulum subridens. Tota autem ejus pulchritudo detecta, nulla veste ipsam tegente, nuda conspicitur, nisi quòd oblita sui, altera manu pudenda abscondit. Tantum autem ars opifex valuit, ut solida adeò, duraque lapidis natura, singulis membris conveniret. Charicles igitur insanum quiddam & furibundum exclamans, O fortunatissime, inquit, Deorum Mars, qui propter hanc vinctus fuisti. Et simul accurrens, plenis labiis, quoad fieri potuit extento collo deosculabatur illam. Ta-

1 Ἧττον εὐφραίνουσιν] Ἧττον ἐὐφραίνουσιν. Marc.

2 Τῶν μὲν ἀγροικῶν] Τοῖς ἀστικοῖς opposuit, τὸ πολιτικὸν ὄχλον, &c. notabili discrimine. *Idem.* Mirum est Lucianum opponere τοῦ ἀγροικοῦ τῷ πολιτικῷ ὄχλῳ· nam πόλις & ἄστυ urbem significant, & si hic locus bene se habet, fateor me non intelligere eam differentiam. Credo scripsisse Lucianum τὸ μὲν ἀγροικῶν. Nam habitantibus in agris non tam placent trichilæ & arborum implexarum umbracula, quippe quibus talia quotidie in suis sylvis, hortis & agris videntur. Urbium civibus vero, qui nihil aliud quam marmora & nudos lapides vident, jucundiora sunt viridaria & hortorum amœnitates & arborum comæ luxuriantes. Nam ut ait Satyra: —— *voluptates commendat rarior usus.* Ideo in eo Veneris luco urbani frequentes festum illud agitabant. *Palm.*

3 *Paulum subridens*] Veneris Gnidiæ templum, & lucum & statuam Lucianus egregiè est exequutus, ut & Plin. lib. 36. *Cogn.*

1 Καὶ

σεγὴ δ' ἐφησὼς ὁ Καλλικρατίδης, κἀγὼ νῶν ἀπεθαύμαζον. ἔστι δ' ἀμφίθυρος αὐτῆς ὁ νεὼς, καὶ τοῖς θέλουσι τὴν Θεὸν ἰδεῖν ἀκριβῶς, καὶ κατὰ νώτου, καὶ ἵνα μηδὲν αὐτῆς ἀθεώμητον ᾖ. δι' ὀμφαλίας δὲ ἐν τῇ ἑτέρᾳ πύλῃ παρελθοῦσι, τὴν ὄπισθεν σύμφυσιν ἀφρῆσαι. δόξαν δὲ ὅλην τὴν Θεὸν ἰδεῖν, εἰς τὸ κατόπιν ἐκεῖ περελήλυθμεν. εἶτ' ἀνοιγείσης τῆς θύρας ὑπὸ τῆς κλειδοφύλακος εἴναι πιπτευθέντες γυναῖκα, θαμὰ δὲ αἰφνίδιον ἡμᾶς εἶχε τὸ κάλλος. ὁ γὰρ ἀθηναῖος, ἡσυχῇ πως μικρὰ βλέψας, ἐπὶ τὰ παιδικὰ μέρη τῆς Θεᾶς κατώπτησεν, ἀθρόως πολὺ τῆς Χαρικλείας ἐμμανέστερον ἀνεβόησεν. Ἡρακλεῖς, ὅση μὲν τῆς μεταφρένου εὐρυθμία, πῶς δ' ἀμφιλαφεῖς αἱ λαγόνες, ἀγκάλισμα χειροπλήκτου. ὡς δ' οὐ πεφύσηται τὰ γλουτὼν αἱ σάρκες ἐπικυρτοῦσαι, μήτ' ἄγαν ἐκπιπτοῦσαι, αὐτοῖς ὀστέοις περιπεπλεγμέναι, μήτε εἰς ὑπερογκον ὄγκου χυμένου πίπτουσα. τῶν δὲ τοῖς ἰσχίοις συμφερομένων ἐξ ἑκατέρου τύπου, οὐκ ἂν εἴποι τις ὡς ἡδὺς ὁ γέλως μηνοῦται, καὶ κνήμης, ἐπ' ὀρθὸν πεπαμένης ἄχρι ποδὸς, ἡνεσθαμένου ῥυθμοῖ. τοιοῦτον ἄρα Γανυμήδης τὸ ὀφθαλ, Διὶ τὸ νέκταρ ἡδίον ἐγχεῖ. ἐγὼ μὲν γὰρ Ἥβης, οὐκ ἂν ἐγὼ ἀβληθημένης, τοῦτον ἐδεξάμην. σὺ δὲ τί; Καλλικρατίδα βοᾷ, ὁ Χαρικλῆς ὑπὸ τῆς σφόδρα θάμβους, ὀλίγου δεῖν ἐππήδησε πικρόν τι, καὶ ῥέον τὸ τοῖς ὄμμασι πάθος ἀνυχαίνων. ἐπεὶ δὲ παυμάζειν ὁ κόρος ἡμᾶς ἀπήλασεν, ἐπὶ θατέρα μηρᾷ πάλιν εἰδόμεν, ὥσπερ τὸ ἐνθάπτι κηλίδα. ἤλεγχε δ' αὐτὴν τὸν

Tacitè verò astans Callicratides, apud se mirabatur. Est autem biforis ipsius ædes, ut possint qui volunt Deam accuratè inspicere, etiam à tergo, utque nihil ipsius cum admiratione non spectes. Facilè itaque licet per alteram portam accedentibus, posteriorem decorem intueri. Proinde cùm nobis visum esset totam Deam videre, in posteriorem templi partem circumivimus. Ac recluså janua ab ædituo, qui & ipse creditur mulier esse, repente ad pulchritudinem illam obstupuimus. Itaque Atheniensis ille: qui paulò antè tacitus intuebatur, visis Deæ partibus, quæ in pueris appetuntur: continuò longè quàm Charicles, insaniore modo exclamavit: Hercle quanta dorsi concinnitas: ut prominentes lumbi amplexantis manus implentes! quàm scitè circunscriptæ clunium pulpæ incurvantur, neque tenues nimis ipsis ossibus astrictæ, neque in immensam effusæ pinguedinem! Formarum autem, quæ coxis utrinque velut obsignantur, nemo dicere possit, quàm suavis sit risus: femoris & tibiæ in rectum protentæ ad pedem usque, accurata proportio. Talis igitur & Ganymedes in cœlo, Iovi nectar jucundiùs infundit. Non enim ego ab Hebe ministrante potum acceperim. Cùm autem hæc quasi numine quodam correptus Callicratidas exclamaret, Charicles præ vehementi stupore, propemodum diriguit, humidum quendam & manantem in oculis dolorem colliquans. Cæterùm postquam ab admiratione satietas nos avertit, in altero femore maculam conspicimus, ut in veste labem. Cujus deformitatem arguebat reli-

ἀμορφίαν ἡ αὐτὴ ταῦτα τῷ λίθῳ λαμπρότης. ἐγὼ μὲν οὖν πιθανῇ τέλληθι εἰκασίᾳ τοπάζων, φύσιν φῶμεν τοῦ λίθου τὸ βλεπόμενον εἶναι. πάθος γὰρ οὐδὲ τύπων ἐστὶν ἴχνη. πολλὰ δὲ τοῖς κατ' ἄκρον εἶναι δυναμένοις κωλοῖς, ἡ τύχη παρεμπόδιζε. μέλαινάν τε ἐπιλεῦσαι φυσικὴν τινα κηλῖδα νομίζων, καὶ κατὰ τῶν Πραξιτέλους ἐθυμάρχει, ὅτι τοῦ λίθου τὸ δύσμορφον, ὃ τοῖς ἄλλοις ἐλέγχοις δυναμένοις μέρισιν ὑπέκρυψεν. ἡ δὲ παρεῖσα πλησίον ἡμῶν ζάκορος, ἅπερ λόγῳ κωλῦσαι παρέδωκεν ἱστορίαν. ἔφη γὰρ οὖν ἀνήμιν χθὲς νεανίαν. ἡ δὲ σχῆσις, ἀνώνυμον αὐτὸν ἐσίγησεν, παιδικῆς ἐπιφοιτῶντα τῷ τεμένει. σὺν δειλαίῳ δαίμονι ἐραθῆναι τῆς Θεᾶς, καὶ παντάπασιν αὐτὸν ἐνδιατρίβοντα τῷ νεῴ, κατηρᾶσθαι δυσδαίμονος ἀκεσίας δίκησιν. ἔκ τε γὰρ τῆς ἰωδίνας κρίσεως, πολὺ φολαμβάνειν τὸν ὕπνον, ἐπιφοίτου, καὶ μὴ δύσιν ἄκαιρον ἐνδιδόναι εἰκάζειν εἴκασεν. τῷδε δ' ἄλλῳ ἡμέρᾳ ἀπαντικρὺ τῆς Θεᾶς καθιζόμενον, ὀρθὰς ἐπ' αὐτῷ διλωσικῶς πῶς τὰς ὀμμάτων βολὰς ἀπήρεισθαι. ἄσημοι δ' αὐτῷ ψιθυρισμοὶ, καὶ κλιπαθμίους λαλιὰς, ἐρωτικὰ διεπερῶντος μίμψεις. ἐπειδὴ δὲ καὶ μικρᾷ δὲ πάθῃ ἑαυτὸν ἐπιδικαλῆσαι ἡλίσιε, φθεγξάμενον, τῇ δὲ πεντάζῃ πίπαρος ἀστραγάλους Λιβυκὰς δρηκὸς ἀπερεθισμένος, διεπίπλοε τῷ ἐλπίδι. καὶ βαλὼν μὲν ἐπὶ σκοπῷ, μέλιστα δ' εἴ ποτε τῷ Θεὸν αὐτῷ δύσκολόσιε, μηδενὸς ἀστραγάλου πεσόντος ἴσου χαμαὶ, φθεγξάμενος, τὴν ἐπιθυμίας τοῦ-

quus totius marmoris nitor. Itaque ego verisimili conjectura veritatem colligendo, id quod apparebat, ex natura lapidis esse existimabam. Nam neque hujuscemodi rerum casus alieni sunt. Et iis quibus summè pulchris licebat esse, multa fors impedimenta objicit. Proinde nigrum nævum marmori innatum ratus, etiam hac parte Praxitelem admirabar, quod eam lapidis deformitatem in iis partibus abscondisset quæ minus reprehendi possent. At ea quæ nobis adstabat æditua, novam incredibilis orationis historiam tradidit. Dixit enim adolescentem quendam non obscuro loco natum (nomen autem taceri fecit actio) crebrò ad delubrum hoc ventitantem, infœlici quodam genio impulsum, Deam hanc amasse, & quia toros plerumque dies in templo commorabatur, ab initio religiosæ sanctimoniæ existimationem obtinuisse. Nam statim à lecto matutino, multò auroram prævertens, huc ventitabat, ac post solis occasum invitus domum repetebat: totumque diem è regione Deæ sedendo, rectas oculorum faces in ipsam assiduò defigebat: atque interim nescio quæ secum susurrabat, cumque loquentia subriperetur, amatorias peragebat querelas. Et cum vellet affectus illius molestiam paulum lenire, affatus Deam, quatuor talos Libycæ capreæ in mensam denumerando, lusu spem experiebatur. Ac quoties jecerat id quod intendebat, maximè siquando Deam ipsam feliciore jactu sortitus erat, nullo talo pari figura cadente, adorabat eam, sperans se id esse consequuturum quod ex-

8 Καὶ κλιπαθμίους λαλιὰς] Καὶ κλιπαθμίνης λαλιὰς. Manc.

8 Καὶ

ξεσχ νομίζειν. εἰσὶ γὰρ ἐπεῖα φιλεῖ, φωύλως κ᾽ ἑ πεπείζης ἰίψειν, εἰσὶ ἐπὶ τὸ δυσφημότερον ἀναπεῖσαι, ὅλῃ Κνίδῳ κεκεράμθῳ, ὡς ἐπ᾽ ἀνηκέστῳ συμφορᾷ, κὴ κωκυφεῖ. κὴ δὶ ὀλίγυ συναρπάσας, ἑτέρῳ βόλῳ τὸν πρὶν ἀσχέτως ἰθηρεύπνευσι. ἤδη ἦ πλέον αὐτῷ ἑ πάθος ἐρεθιζόμθυ, τοῖχος ἅπας ἐκεκράστο, κὴ πᾶς μαλακὸς δένδρυ φλοιὸς Ἀφροδίτην καλὴν ἐκύρωσεν. ἐκκέκτο δ᾽ ἐξίστυ Διὸς Πραξιτέλης. κὴ πᾶν ὅ, τι κειμήλιον οἰκίας εἶναι φυλάττοιθο, τοῦτ᾽ ἐκ ἀνάθημα ἑ Θεᾶς, ἀλ᾽ ὀφθαλμὸς ἑ σὺν αὐτῷ πόθῳ ἐπιπόσης ἀπενέγκασα. εὑρέθη ἦ τάλμα ἑ ἐπιθυμίας μεγέθος. ἤδη γὰρ ἐπὶ δύσιν ἡλίυ κλινοῦθο, ὑρίμα λαθὼν τὰς παρόντας, ὅπωδὶ ἑ ζώσης παρεισρέοντ, κὴ γὰς ἀφανὴς εἰσδύσοιτο, χἰδὸν μὴ ἀναπείσα ἡτρέμα. σαφῶς ἦ τὸ ζωρὸν ἔξω τὸν ζώσαν τὸν ἐφελκυσαμθόν, ἔσω ὁ κωμὸς Ἀγχίσης κὴ Θέτιδος. κὴ ἡ μὲν ἀρρήτῳ νυκτὸς ἐγὼ τάλμαν, ἡ ἄλθο, ἐπ᾽ ἀκεραίς ὑμῖν δηγῦμαι; ἑ ἐρατικῶν ἐκ πλοκῶν ἴχνη τοῦτα μετ᾽ ἠμέραν ἀφθῆ, κὴ τὸ κατ᾽ λον εἶχεν ἡ Θεὸς, ὧν ἔπαιξεν ἔλεγχον. αὐτὸν γαμὴν ἑ νεανίαν, ὡς ὁ δημάδης ἐσρεῖ λόγος, ἡ κ᾽ πατρῶν φασιν, ἡ κ᾽ πλαγίᾳ κύκλῳ συνεχθέντα, παντελῶς ἀφανῆ γενέσθ. τοῦτα ἑ ζωρὸν δηγυμθύης, μειδιῶ ἑ λάγυ ἀμφοτέρας, ἐλπὶ ὁ Χαρικλῆς, ὑκοῦν τὸ θῆλυ κἀν λίθινον ᾖ, φιλεῖται. τόθ᾽ ἓν τις ἔμψυχον εἶδε πιέτο κάλλος; ἆρ᾽ οὐκ

expetebat. Sin autem, uti solet, malè per mensam jecisset, & tali in pejoris ominis partem surrexissent, toti Gnido malè precabatur, quasi ob immedicabilem, funestamque cladem: & paulò post correptis illis, alio jactu priorem errorem emendabat. Iam verò cùm affectus ejus magis irritaretur, totus paries insculpebatur, omnisque mollis arboris cortex formosam Venerem prædicabat. Eodem autem in pretio cum Iove Praxiteles erat. Et quicquid pretiosæ supellectilis domi servabatur, id in donarium Deæ offerebatur. Postremò, nimia desideriorum vehementia in eo in insaniam versa est: & inventa est ejus cupiditatis mastupatrix audacia. Cùm enim Sol ad Occasum jam inclinaret, sensim ita ut qui aderant non animadverterent, post januam clam irrepsit: & in intima parte stans, ut cerni non posset, ita se tacitus continebat, ut propemodum non spiraret. Ædituis autem januam foris pro more trahentibus, novus iste Anchises intus est conclusus. At quid ego arcanæ noctis audaciam accuratiùs vobis exprimam, aut quispiam alius? Amatoriorum amplexuum vestigia hæc postridie conspecta sunt: & maculam hanc habebat Dea, eorum quæ passa erat, indicem. Ipsum verò adolescentem, ut vulgo fertur, vel de saxis, ajunt, vel in marinos fluctus præcipitem datum, omnino evanuisse. Atque hæc cùm ministra templi narraret, interea exclamans, Charicles, Igitur fœmineum genus, inquit, etsi sit saxeum, amatur. Quid autem siquis animatam videret istiusmodi formam? an-

1 Καὶ τῶν μαλακῶν δένδρων φλοιὸς] Notum ex Theocrit. Virg. Aristæn. *Bourd.*

ἂν ἡ μία νὺξ τῶν Διὸς σκήπτρων ἐπιμάτο; μειδιάσας ὁ Καλλικρατίδας, οὐδέπω φησὶν ἴσμεν ὦ Χαρίκλεις, εἰ πολλῶν ἀκουσόμεθα τοιούτων διηγημάτων, ὅταν εἰς Θεσπιάδας ἀφικώμεθα. καὶ νῦν ὁ τῆς ὑπὸ σοῦ ζηλωμένης Ἀφροδίτης σύμεργός ἐστι τοῦτο δεῖγμα, πῶς ἐρωμένῳ σοῦ Χαρικλείους, ἄγαν ἀπαιθῶς μοι ἔδοξε λέγειν ὁ Καλλικρατίδας. ἔφη γὰρ, ὡς ὁ ἐρασθεὶς νεανίας, παιδύσχολος λαθόμβρων, ὥστ' ὄλλυ δ' ἀνδρὸς ἔχει ἐξουσίαν πρασσῆναι, παιδικῶς τῷ λίθῳ ὡσυμίλησε, βουληθεὶς οἶσί' ὅτι μηδὲν ὠφελεῖν εἶναι τὸ ῥᾴλυ. πολλῶν δὲ ἀκρίτων ἀφυλακτημένων λόγων, τὸ συμμιγὲς καὶ ἀπαίσιος ἐγὼ ἠρυθρίασα, ἄνδρες εἶπον ἐπαίριοι, τὸ κῦ κόσμου ἔχεσθε ζητήσεως, ὡς ἀσπεισπὶς ἐν νόμῳ παιδείας. ἀπαλλαχθέντες δὲ τὸ ἀπίστου, καὶ πείρας ἕδρυ ἐγχύσης φιλοτεχνίας, τὸ μέρος ὑπὲρ τοῦ αὐτὸς ἑαυτῷ δίκης, ἐκφέρωμεν ἐπιτήδειον. καὶ γὰρ ἕδεπνα καιρὸς ἐπὶ ναῦν ἀπιέναι. τῇ δὲ σχολῇ καιρὸς χρηστέον εἰς ἱλαρὸν, καὶ μὴ τέρψεως ὠφελήσας δυναμένῳ ἀπεδρᾶν. ὑπεκστάντες δὲ νεὼ, πολὺς γὰρ ὁ κατ' οὐσίωσιν ἐπιφοιτῶν ὄχλος, εἰς ἕν τι τῶν συμποσίων ἀπαλίνωμεν, ὅπως δὲ ἡρεμίας ἀκόντες τε, καὶ λέγειν ἀπὸ τοῦ βουλομένοις, ἔχῃ. μεμνῆσθαι δὲ ὡς ἡ τιμὴ τοῦ πιόντος ἐστὶν, οὐκ ἔστ' οὖδὲ ἡμῖν περὶ τοῦ ἴσου διοχλεῖσθαι. καλῶς ἔδοξε ταῦτα λέγειν. καὶ συγκατατιθεμένων, ἐξεπέμφθημεν. ἐγὼ μὲ ἡδόμενος, ἀδεμιᾶς με πιεζούσης φροντίδος. οἶσί' ἐπὶ συνουσίας, μεγάλως δὲ ἑαυτοῖς σχεδιάζων καὶ πάντα κυκλοῦντες, ὡς ὠφελεῖ τὸ σώφρονι-

annon una nox Iovis sceptris æquiparetur? Subridens autem Callicratidas, Nondum, inquit, scimus Charicles, an multas hujusmodi narrationes audituri simus, siquando Thespias venerimus. Et nunc sanè Veneris illius quam æmularis, manifestum est hoc indicium. Quo pacto, interrogante Charicle, admodum verisimiliter dicere Callicratidas visus est mihi. Dixit enim, amatorem illum adolescentem, otio noctis solidæ potitum, ita ut totam ejus affectus exatiandi facultatem haberet, quasi cum puero, cohæsisse marmori, cùm vellet nimirum, neque anteriori parte esse fœminam. Multis itaque absque delectu effutitis verbis, compositò illorum tumultu promiscuo, Viri, inquam, amici, modestam insistite disputationem. Etenim decora est eruditionis lex. Sublata igitur hac incomposita, & nullum finem habente contentione, viciſſim pro sua uterque sententia, orationem instituite. Nondum enim tempus est ad navem redeundi, hocque otio utendum ad hilaritatem, & ad ea studia quæ cum delectatione prodesse possint. Proinde hinc è templo abscedentes (multa enim turba religionis gratia huc ventitat) ad unum ex convivis accumbamus, ut per otium & cum silentio, & audire, & dicere quæ cuique libet, liceat. Illud autem memineritis, quòd qui hodie victus fuerit, is non ampliùs de iisdem nobis molestus futurus sit. Visus sum rectè hæc dicere: iisque comprobantibus eximus: ego quidem lætus, nulla me premente cura: illi verò cogitabundi, magnam in animis speculationem sursum ac deorsum versantes, perinde ac si de prioribus par-

πῶς ἀγωνιεῦμαι Πλαταιᾶσιν; ἐπὶ δ' ἤκμβμι εἰς τὸ σωτηρίοις, καὶ πελίσκιον, ἄρα ἥρως ἀναπαυτήριον, ἡδὺς εἶπον ὁ τόπος ἐγώ, καὶ γὰρ οἱ κῦ κορυφῶ λιγυρὸν ὑπῆχεῖσι τέττιγες, ὡς μέσῳ πάνυ δικαστικῶς κεχηζόμενοι, αὐτῶ ἐπ' αὐτοῖς ὀφρύσι τῶ Ἡλιαίαν ἔχων. ὡσθεὶς δ' ἀμφοτέροις κλῆρον ὑπὲρ ἕ, σίνα χρὴ πρῶτον εἰπεῖν, ἐπιδὴ Χαρικλῆς ἐλελόγχει πρότερον, οὗς εὐαρχαῖς ἕ λόγοι διεκελευσάμην. οὖν, τῇ [1] δεξιᾷ τὸ πρόσωπον ἀναστείψας, ἡσυχῇ, καὶ μικρὸν ἐπιχών, ἄρχεται τῇ δὲ πρῆ Σὲ δέσποινα τῆ ὑπὲρ σῆ λόγων Ἀφροδίτη, τὶ βοηθὸν αἰ ἐμοὶ δέησις καλέσει. ἅπαντι μὲ γὰρ ἔργῳ, κἂν βραχὺ τῇ ἴδιας πειθοῦς ἐπισπάξῃς, τελειότατόν ἐστιν. οἱ δ' ἐρωτικοὶ λόγοι, πρὸς θεῶν σε δέον, σὺ γὰρ αὐτῶν γένοιο πάντη μήτηρ. ἴδι δὲ γυναιξὶ συμπόρῳ, ἡ θήλεια. χάρισαι ἕ καὶ τοῖς ἀνδράσι μῦσαι ἄρρεσιν, ὡς ἐθέλουσιν. ἴσχυ δὲ οὗς ἐν δεξιᾷ ἕ λόγε, τῶ πρώτης μήτηρ, καὶ πάσης ἡδίστης πρότρεπε, ὧν ἀξιῶ, μάρτυρας ἐπικαλοῦμαι. λέγω δ' [2] τῶ ἱερὸν τὸ ὅλων φύσιν. ἡ τὰ πρῶτα πηξαμένη τοιχεῖα ἕ κόσμε, γῆν, ἀέρα, πῦρ, ὕδωρ, τῇ πρὸς ἄλληλα τούτων ἐπικρᾶσι πᾶν ἐζωογόνησεν ἔμψυχον. ἐπισταμένη δ' ὅτι θνητῆς ὁσμῆ ὕλης δημιούργημα, καὶ βραχὺς χρόνος ὁ ἕ ζῆν ἐφέρῳ κοδείμῃ), τῶ ἑτέρα φθορᾶν, ἄλλα γένεσιν ἐμηχανήσατο, καὶ τῇ partibus apud Platæas esset decertaturi. Postquam autem venimus in densum & opacum, pro æstatis tempore, quietis locum, Suavis hic locus, inquiens ego, Nam supra verticem canorum resonant cicadæ, in medio more judicis, consedi, ipsam illam superciliis Eliæam præ me ferens. Proposita autem utrisque sorte, utrum priore loco dicere oporteret, posteaquam Charicles priorem locum sortitus est, continuò ut orationem auspicaretur, hortatus sum. Ille verò postquam faciem dextra paululum attrivisset, ac paulisper hæsisset ad hunc modum orditur: Te domina Venus, te auxiliatricem mihi pro te dicenti meæ preces vocant. Nam cuicunque operi, vel tantillum propriæ suadelæ instillaveris, absolutissimum esse solet. Tum verò amatorii sermones tua opera magnopere indigent: quorum ea maximè germana mater. Ades itaque mulieribus patrona, tu cùm sis fœmina. Largire autem & viris ut maneant mares quales nati sunt. Ego igitur statim ab initio orationis, primam omnium matrem, primámque generationis radicem, eorum quæ propono, testem advoco. Dico autem sacram illam Vniversorum naturam, quæ primis illis inter se conglutinatis mundi elementis, terra videlicet, aëre, igne, & aqua, mutua illorum & temperata commixtione, omne procreavit animatum. Deinde sciens nos esse materiæ mortalis opificium, & breve vitæ tempus unicuique præstitutum, effecit ut unius interitus, alterius esset ortus, & mo-

1 Δέξιᾳ τὸ πρόσωπον ἀναστείψας] Dixi alibi, hoc sæpe repetit Lucianus. *Bourd.*

2 Τὸν ἱερὸν τὸ ὅλων φύσιν] Hac de re copiosè Interpretes Lucretii. *Idem.*

θνήσκοντι, τὸ πεπρωμένον ἀντιμέτρησιν, ἵνα παῖς παρ' ἀμφάλων ἀλλήλοις εἰς τὸν ἀεὶ χρόνον ζῷμεν. ἐπεὶ δ' ἰὼν ἄπορον ἐξ ἑνὸς τὸ γενέσθαι, διπλοῦν τὸ ἐκ τοῦ φύσει ἐμηχανήσατο. τοῖς μὲν ἄρρεσιν, ἰδίας κοιλότητας σπερμάτων χαρισαμένη, τὸ θῆλυ δ' ἄωτον γονῆς τὴν δοχὴν ὑπεφήνασε. κοινὸν δὲ ἀμφοτέροις γένος πόθῳ ἐγκεράσασα, συνέζευξεν ἀλλήλοις ἵμερον ἀνάγκης ὕστερον, κοῖτον κεράσασα μίσει ἐπὶ τῇ οἰκείᾳ φύσει ἐκάτερον. καὶ μήτε τὸ θῆλυ τοῦ ἄρρενος φύσει ἀρρενωθῆναι, μήτε τὸ ἄρρεν ἀπρεπῶς μαλακίζεσθαι. ἀφ' οὗ δὲ αἱ σὺν γυναιξὶν ἀνδρῶν ὁμιλίαι, μέχρι δεῦρο τὸ ἀνθρώπινον βίον ἀθανάτοις ἀφθόροις φυλάττουσιν. ὑδεὶς ἀνὴρ ἐκ ἀνδρὸς αὐχεῖ γένεσθαι. δυοῖν δ' ὀνομάτοιν σεβασμίοιν πᾶσιν πᾶσι μέσοις, ἐξίσου πατρὶ μητρὶ θρησκεύονται. πρὸ ἀρχαίας μὲν ἔτι ἡρωϊκῆς φρονῶν ὁ βίος, καὶ τὴν γαῖαν θεῶν σέβων ἀρετῇ, οἷς ὁμοθέτησεν ἡ φύσις ἐπιδιάρχει. καὶ καθ' ἡλικίας μίσγα γυναιξὶ ζυγνύμενοι, γλυκείαν παῖδες ἐκέκτηντο τίκτειν. κοῦ μικρὸν δ' ὁ χρόνος ἀπ' ἐκείνου ἐς τὸ μεγάθους ἐς τὰ τῆς ἡδονῆς κρατικώτατα βάραθρα, [1] ξένας ὁδοὺς, καὶ παρημαγμένας ἀπολαῦσαι ἔπεμψε. εἶθ' ἡ τάντα τολμῶσα τυφὴ, τῶν φύσει αὐτῶν παρηνόμησε. καί πως ἄρα σφῶν ὀφθαλμοῖς τὸ ἄρρεν εἶδεν ὡς θῆλυ, δυοῖν θατέροις, ἢ τυραννικῆς βιασαμένου, ἢ πείσας πανούργως. συνῆλθε δ' εἰς μίαν κοῖτον μία φύσις. αὐτοὺς δ' ἐς ἀλλήλους ὁρῶντες, ἐθ' ἃ ἐδρῶσιν, ἐθ' ἃ πάσχουσιν

morienti quod naſcitur rependit, ut mutuis ſucceſſionibus in perpetuum vivamus. Quoniam verò fieri non poterat ut ex uno aliquid procrearetur, duplicem in unoquoque genere naturam effinxit, largitus maribus ſeminis propriam emiſſionem, fœminam verò ceu genituræ receptaculum faciens. Communi igitur utrique generi indito deſiderio, illos inter ſe conjunxit, ſancta neceſſitatis lege præſcripta, ut in propria natura uterque maneat, nec præter naturam marem fœmina, nec mas fœminam turpiter agat. Atque hoc pacto virorum cum mulieribus conſuetudines, in hoc uſque tempus, hominum vitam ſucceſſionibus immortalem conſervant. Nullus vir ex viro ſe natum eſſe gloriatur: ſed intra duo venerabilia nomina, omnis honor manet, eorum qui ex æquo patrem ac matrem adorant. Initio igitur cùm adhuc heroica ſapereț vita, & vicinam Deorum colerȩt virtutem, legibus à natura conſtitutis obtemperabat. Ac ſervato ætatis modo, cum mulieribus conjuncti, generoſorum patres fiebant liberorum. Verùm paulatim tempus ab illa magnitudine ad voluptatis voragines deſcendens, novas & commutatas fruendi vias aperuit. Deinde, quæ nihil non audet voluptas, naturæ legem violavit. Quare aliquis primus oculis marem conſpexit, tanquam fœminam, duorum alterum, aut tyrannica vi cogens, aut doloſis verbis induceens. Venitque una in unum lectum natura: nec cùm ſe coëuntes conſpicerent, eorum quæ faciebant, aut patiebantur, ipſos puduit.

1 Ξένας ὁδοὺς] Sic Latini iſtud obſcenum viam & iter dixerunt. *Bourd.*

1 Καὶ

ἡδῶντο. [1] κἂν πετρῶν δέ φασιν ἀγόνων στείρωσις, ὀλίγης ἡδονῆς ἀνίκητα κἀξήμαντο μεγάλων ἀδικίαν. ἔπρεπε γὰρ ἐμοὶ εἰς τοσοῦτον τυραννικῆς βίας ἡ τόλμα προϊκῶσιν, ὡς μέχρι σιδήρου τὴν φύσιν ἱεροσυλῆσαι. τὸ δ' ἀρσενικὸν τὸ ἄρρεν ἐκκενώσαντες, εὖρον ἡδονῆς παρίληθα μέτρα. οἱ δ' ἄθλιοι, καὶ δυσχερεῖς, ἐν ἐπαλλὶξ ὧσι παῖδες, οὐδὲ ἔπρωσιν ἄνδρες, ἀμφίβολον αἴνιγμα διπλῆς φύσεως, ἔτ' εἰς ὃ γαλήνωσι φυλακήσαντες, ἔτ' ἔχοντες ἐφ' ὃ μετέχουσι. τὸ δ' ἐν νεότητι θαλλόμενον ἄνθος, εἰς γῆρας αὐτὸς μαρανθὲν σώσουσι. ἅμα γὰρ ἐν παισὶν ἀριθμοῦνται, καὶ γαμήσασιν, οὐδὲν ἀνδρῶν μεῖζόν ἐστιν ἔχοντες. ὅτου ἡ μακρὰ, ἐν παιδὶ καπὸ διδάσκαλος τυφθῆ, ἄκλαυ ἀπ' ἄλλης ἡδονῆς ἀναμαχήτως ἐπιοῦσα, μέχρι ἐν ὀδὶ ἡνίκα δωκαμῦνα δύπριπῶς νόσα καπηλίδιον, ἵνα μηδὲν ἀγνοῇ μέρος ἀσελγείας. εἰ δ' ἐφ' ὧν ἡ ἐφηβοία θεσμὸν ἔταξεν, ἡμᾶς ἔκφυγεν ἴδρυτ. τοῖς μὲν γυναικῶν ἂν ὁμιλίας ἠρκέμεθα, καὶ παιδὸς ἐνέδυς ἐβίβρωσκον. ἀμέλει θεοὶ τοῖς ὠδῖν ἐκ ποιηρᾶς λεχθέσιν ἐξεχαρίσαντο δωκαμῦνα ζῶσις, ἄχρωβος ἡ τῆς φύσεως νομοθεσία φυλάττει). λέοντες, οὐκ ἐπιμιγνύονται λέουσιν, ἀλλ' ἡ κατὰ ἡσιοδον Ἀφροδίτη ἐκεῖς τὸ θῆλυ. τῶν ὄρεξιν αὐτῶν ἐκκαλεῖ). [2] ταῦροις ἀγελάρχης βοῦσιν ἐπιθόρνυται, καὶ κεῖνος ὅλην τὴν πρίμνιν ἄρρεσι ταῦροι σπέρματος, τί δ', ἢ συῶν μὲν ἄγριαι μειξιδιώκουσι κάπροι· λυκαίνας δ' ἐπιμίγνυται λύκοι; καὶ δόλιε δ' εἰπεῖν, ὦ οἱ ἀέρια ροιζῆται ἄρσεις, δεῖ ἔστι τὴν ὑγρὰν κατ' ὕδατος ἕλκηε

duit. Et quod, ajunt, femine per ſteriles rupes projecto, brevem voluptatem magna infamia permutarunt. Dixeris verò tyrannicæ violentiæ audaciam eò uſque eſſe progreſſam, ut jam ſacrilego ferro naturam deprædentur. Et maſculo maribus exhauſto, ſupervacaneos voluptatis modos invenerunt. Miſeri autem illi & infœlices; ut eò magis pueri ſint, non ampliùs viri manent, ambiguum naturæ duplicis ænigma, cùm neque ad quod nati ſunt, conſerventur, neque id, ad quod tranſîêre, habeant: & flos ille qui in juventute permanet, eos in præmaturum ſenium tabefacit. Simul enim pueris annumerantur, & conſenuerunt: nullum virilis ætatis intervallum habentes. Ita ſceleſta illa, & omnis mali magiſtra mollities, voluptates impudicas, aliam ex alia, excogitando, in eum morbum, qui neque decorè dici poſſit, prolapſa eſt, ut nullam obſcœnitatis partem ignoraret. Quòd ſi in iis, de quibus Providentia legem ſancivit, unuſquiſque noſtrùm ſeſe firmaret, mulierum congreſſu contenti eſſemus: & ab omni probro pura foret vita. Certè inter ea animantia, quæ nihil ex mala affectione depravare poſſunt, illibata naturæ lex cuſtoditur. Leones non inſaniunt in leones, ſed venus tempeſtiva, libidinem eorum in fœminam excitat. Taurus armenti dux cum bobus miſcetur: & Aries totum gregem maſculo implet ſemine. Quid autem? anlupas autem ineunt lupi? Et ut in ſumma dicam, neque quæ aerem non ſuum cubilia ſectantur apri, neque quæ humidam perſtrepunt aves,

1 Κατὰ πετρῶν ἀγόνων] De hoc Prover. Paroemiogr. *Beurd.*
2 Ταῦρος ἀγελάρχης] Longus lib. 4. *Idem.*

λῆξιν. ἀλλ' οὐδὲ ἐπὶ γῆς τι ζῶον, ἄρρεν θ ὁμιλίας ἐπερίχθη, μήτε ἡ ἀκίνητα τὰ θεσπεσίως τοῦ δίκαια. ὑμεῖς δ' ὦ μάτην ἐπὶ τῷ φρονεῖν εὐλογιμοῦντες, ἦλεον ὡς ἀληθῶς φαῦλον ἄνθρωποι, τίνι καινῇ νόσῳ ἐξηνομήσατε, ἐπὶ τοῖς κατ' ἀλλήλων ὕβρεσι ἡρίθητε; τίνα δ' ψυχῆς παθῶν ἀναισθησίαν κακὰ κακῶς, ἀμφοῖν ἡσχήκατε, φεύγοντες ἃ διώκειν ἔδει, & διώκοντες ἀφ' ὧν ἔδει φεύγειν; & καθ' ἑνὸς τοιαύτης ζηλοῦ πάντων ἑλόμενοι, οὐδὲ εἷς ἔφυ. ἀλλὰ γὰρ σὺ ταῦτα τοῖς σκιερωτέροις καὶ ὁ δαιμόνιος ἀναφύεται λόγος, ὑφ' ὧ παιδιαὶ μὲ ἀκραὶ, πλείαν εὐδείᾶς λογισμῶν φαναιζονῆ. τὸ δ' ἤδη καθ' ὑφέσιν εἰς ἄκρον ἴσχυ, σὺν ἂν ὑπαχθῆναι δύναιτο. ψυχῆς γὰρ ἔρωτα πλάττονται, καὶ τὸ σώματος εὔμορφον αἰδοῖ μοι φιλεῖν, δρεπτὸς καλοῦσιν αὐτὸς ἐρασταί. ἐφ' οἷς μοι πολλάκις καγχάζειν ἐπῆρχε. τί γὰρ παθόντες ὦ σεμνοὶ φιλόσοφοι, τὸ μὲν ἤδη μακρᾷ χρόνῳ δεδηλωκὸς ἑαυτὸ πεῖραν ὁποῖόν ἐστιν, ᾧ πολιὰ ὡροσήμανε, & γῆρας δρεπτὼ μαρτυρεῖ, δι' ὀλιγωρίας ἀπεπήκατε. πᾶς ὁ σοφὸς ἕως ἔπι τὸ νέον ἐπῆντα, μηδέπω τῶν λογισμῶν αὐτῷ πρὸς ἃ πεπήσαντα κρίσιν ἔχοντων. ἡνίκα δ' ἔσ', πᾶσαν τὰ ἀμορφίαν πονηρίαν εἶναι κατέγνωτον. οὐκοῦν δ' ὡς ἀγαθὸν ἔπαινεῖς τὸ καλόν. ἀλλά τοι καὶ μέγαν ἀληθείας ὡροφήτην Ὅμηρον, εἰδὼς, πῶς ἀκριβέστερον πέλοι ἀνήρ;

Ἀλλὰ θεὸς μορφὴν ἐπιδώσει ἕπεσσι. οἱ δ' ἐπὶ τοῖς αὐτοῦ
Τερπόμενοι λιτῆσιν, ἀδ' εὐφροσύνῃσιν ἀγορεύει.

midam aquæ sortita sunt mansionem, neque etiam aliquod interris animal congressum maris appetit, sed manent inter ea immota Providentiæ decreta. Vos verò homines qui frustra nomine sapientiæ bene auditis, animal revera malum, quonam novo morbo delinquentes in mutuum flagitium provocati estis? Quonam animi cæco stupore effuso, adeò utraque aberratis à via, ea fugientes quæ sectari, & sectantes ea quæ fugere oportebat? Quæ si quisque singulatim imitari velit, ne unus quidem supererit. At enim hic Socraticis præclara illa renascitur oratio, qua pueriles aures, perfectis ratiocinandi viribus adhuc carentes, decipiuntur. Illud autem quod jam per prudentiam ad summum evasit, subduci facilè nequit. Animi enim amorem quendam comminiscuntur, & cùm corporis pulchritudinem amare vereantur, virtutis sese vocant amatores: ob quæ mihi sæpe accidit ut in cachinnos erumpam. Quare ô venerandi philosophi, quod jam longo tempore sui experimentum præbuit, quale sit, cui canities conveniens, & senectus virtutis dat testimonium, per negligentiam dimittitis? omnis autem præclarus ille amor in juvenem concitatur, cùm vis ratiocinandi nondum habeat ad quæ judicium convertat? An lex hæc est, ut omnis quidem deformitas pravitatis damnetur, quod verò pulchrum est, id statim tanquam bonum laudetur? At juxta magnum illum veritatis interpretem Homerum,

Alius pulchro minùs enitet ore.
At formam eloquio Deus ornat, eumque tuentur —
Læti omnes: suavi intrepidus commixta pudore,

Αἰδῆ μειλιχίῃ. μέσῳ δ' ἐν πρώτοισι φοιτᾷ ἀχορεύτοισιν.

Ἐρχόμενον δ' ἀνὰ ἄστυ, θεὸν ὡς εἰσορόωσι.

καὶ πάλιν εἰπὲ πρὸς λόγον,

Οὐκ ἄρα σοί γ' ἐπὶ εἴδει, καὶ φρένες ἦσαν.

Ἀμείλιχ δ' καλῷ Νιρίῳ ὁ σοφὸς Ὀδυσσεὺς πλέον ἐπαινεῖ. πῶς οὖν φρονήσεως μέν, ἢ δικαιοσύνης, ἢ τῶν λοιπῶν ἀρετῶν, αἷς πλείοις ἀνδράσι συγκληροῖ εἰλήχασι τάξιν, ἐδὺς ἔρως ἐπεῖχε, τὸ δ' εὐ παισὶ κάλλος ἐξυβρίζειν ἐρωμένοις παῖδα ἐχαίρειν; πάντα γὰρ ἱερὰν ἐδεῖ Φαίδρῳ δρᾷ Λυσίαν ὁ Πλάτων, ὃν ἠγάπησεν, ἢ τὴν ἀρετὴν φιλεῖν Ἀλκιβιάδην εἶχεν, διὰ ἠκροτηρίαζε τὰ Θεῶν ἀγάλματα, καὶ τὴν ὑπ' Ἐλευσῖνι τελετὴν αἰσχρὰν ποτὲ ἐξορχοῦντ' φασί. πῶς ἱερεῖς ὀμνύουσι Ἀθηναῖοι, καὶ Δεκελείας ἐπιτειχιζούσης, ἓ βίᾳ τυραννίδα βλέπουσι; ἀλλ' ἄχρι μὲν ἐδίπου καὶ τὸ ἱερὸν Πλάτωνα σώζων ἐμπίπλαθ', πᾶσιν ἐπίφορος ὢν. μειρακίσκος δ' ἐπὶ τὸ παιδὸς εἰς τὸ ἄνδρα, καθ' ὃν ἡλικίαν ἡ τῶν ἄνδρων φρόνησις ἀλόχλησεν εἰ μὴ τὸ λογισμόν, τοῦτ' πάντων ἀμυδρόν. ἐπὶ δὲ πάθεσιν αἰσχροῖς ἐνομίσατο ἐπιχαίροντες αἰδῆ, ψυχῆς δρᾶσιν λέγουσι πλὴν τοῦ σώματος διαφέρειν, οἱ φιλόνεοι μᾶλλον, ἢ φιλόσοφοι; καὶ ταῦτα μὲ ἡμῖν ὑπὲρ δὲ μὴ δοκεῖν ἐπιτήμων ἀνδρῶν φιλοπαιχημόνως μεμψιμοιρεῖν, ἐπὶ τοσοῦτον τετράφθω. μικρὸν δ' ἐπὶ τὸ ἄγαν ἀνδρὸς ἐπὶ τῶν ὁμοτίμων ὃ Καλλικρατίδου καλοῦσιν ἡδονῇ, ἐπὶ δίκῃ παιδικῆς χρήσεως, καλὸν τὸν γεραιτέρων ἐμμένον. καὶ τόκα σοφῶν, ἐγὼ πᾶν-

Hic fatur, medioque in cœtu præstat honore.

Perque urbem aspiciunt gradientem numinis instar,

Rursum alibi dixit,

At tibi formoso sub corpore nulla fuit mens.

Certè formoso illo Nireo cordatus Vlysses magis laudatur. Quo pacto igitur sapientiæ quidem, aut justitiæ, cæterarumque virtutum, quæ cum perfectis viris consortem nactæ sunt ordinem, nullus amor incessit, illa verò quæ pueris inest forma vehementissimos affectuum impetus excitat? Prorsus igitur Phædrum ô Plato amare oportebat propter Lysiam, quem prodidit: aut Alcibiadis virtutem diligere par erat, quia Deorum statuas mutilabat, & in sacris Eleusiniis inter potandum voces mysteria produnt. Quis confitetur se amatorem factũ esse cùm Athenæ proderentur, & Decelia muris cingeretur, & vitæ tyrannidem videret? At donec quidem barba nondum, juxta sacrum illum Platonem, obsitus erat, omnibus fuit amabilis. Sed postquam à puero in virum transiit, qua ætate intellectus, qui hactenus fuerat imperfectus, integram ratiocinandi vim obtinebat, ab omnibus odio habebatur. Quid igitur turpibus affectibus vocabulorum inscribentes verecundiam, animi virtutem appellant corporis elegantiam, juvenum isti amatores magis quam sapientiæ? Atque hæc quidem à nobis dicta sufficiant, ne clarorum virorum nimis invidiosè mentionem facere videamur. Parumper autem à vehementiori studio, ad vestram Callicratida, voluptatem descendens, ostendam puerorum consuetudine muliebrem multò esse potiorem. Ac primum, omnem ego delectationem

σαν ἀπάλαυσιν ἡγεῖμαι περισσοτέραν εἶναι, τὴν χρονιωτέραν. ἐξεῖα γὰρ ἡδονὴ καὶ διαπέτεται, φθάνει πρὶν ἢ γνωσθῆναι πεπαυμένη. τὸ δ' ὄφελον, τὸ παρέλκον κρεῖττον, ὡς ἔγωγε καὶ βίου μακροῦ πρόθυμός εἰμι μοῖραν, καὶ τὸ πᾶν ἂν διπλοῦς ὑμῖν μετεμμοιρῶν ἐπίπλασεν μοῖρα, καὶ τὸ πᾶν ἂν διπλοῦς ὑμῖν ἐπίπλασεν μοῖρα, μιᾶς λύπης τὸν μέγιστον ἐκμεμοιρασμένης. ἑορτὴν γὰρ ἄν, καὶ πανήγυριν ἅπαντα χρόνον ἡγούμην. ἀλλ' ἐπεὶ τὸ μεῖζον ἀγαθὸν ὁ βάσκανος δαίμων ἐφθόνησεν, ἴσως τοῖς παροῦσιν ἥδιστα τὰ παρέλκοντα. γοναὶ μὲν ἂν ἀκμὴ παρθένου μέχρις ἡλικίας μέσης, ἀχρὶ ἢ τελείας τὴν ἐχούσης ῥυτίδα τὸ γήρως ἐπιδραμεῖν, δύσκαλον ἀνθρώπου ὁμίλημα. κἂν παρέλθῃ τὰ ὥρας, ὅμως ἡ ἐμπειρία ἔχει τι λέξαι τῶν νέων σοφώτερον. εἰ δ' ἔστιν ἐν τῶν ἀκμαιοτέρων παιδός τις, αὐτὸς ἔμοιγε δοκεῖ παρκεῖσθαι, ἀμφίβολον Ἀφροδίτην μετιόντων. καλεῖ γὰρ οἱ μὲν ἀπασθαλοῦντες ὄψις. καὶ τραχὺ μὲν αὖθ' ὑπὸ πάλης μηλακῆ πυκασθὲν ἰξάλοις τὸ ῥύτιον. οἱ δ' ὑφυεῖς μηρὸν ῥιζῶν, ὥσπερὶ ῥυπῶντες. ἄδ' ἐφ' τύτοις ἀφαιρέτερα, τοῖς πεπειραμένοις ὑμῖν εἰδέναι παρέλκει. γυναικὶ δ' αἰὲν πάσῃ, ἢ δ' χρώματος ἐπισταλὲς χάρις. καὶ δασυλλεῖς μὲν ὑπὸ τῆ βοτρύχων ἡ κεφαλὴς ἴλικες, ὑακίνθοις τὸ κάλλος ἀνθοῦσιν ὅμοια πορφύρουσιν. οἰμὰν, ἐπινώτοις κέχυνται, μεταφρένοις κόσμος. οἰδὲ, παρ' ὦτα, καὶ προσῶπος, πολὺ τῆ ὑπολειμαίνει ὑλότομοι σιλίνοι. τὸ δ' ἄλλο σῶμα, μηδ' ἀκμῆ τελεῖς αὐτοῖς ὑποφυομένης, ἠλέκτρῳ φασὶν, ἢ Σιδωνίας ὕαλος λαμπρότερον ἀπαστράπτει. τίδ' ὑγὲ τῆ ἡδονῆ καὶ

nem censeo jucundiorem esse, quæ diuturnior est: siquidem voluptas quæ celerrimè prætervolat, priusquam sensu percipiatur, desinit. Id verò quod oblectat eo præstantius, quò magis abundat. Vtinam & vitæ longos terminos parca illa Parca nobis præfinivisset, totumque hoc spatium perpetua esset sanitas, quæ mentis edaci molestia vacaret. Nam quasi festum, & celebritatem aliquam totum hoc tempus duceremus. Verùm postquam malignus dæmon majora bona nobis invidit, in præsentibus utique rebus, dulcissima illa sunt quæ protrahuntur. Itaque mulier à virginitate ad mediam usque ætatem, priusquam extrema illa senectutis rugæ incurset, viris amplexu digna est consuetudo, ac quanvis præterierit venustas, experientia tamen habet aliquid dictu sapientius quàm juvenes. At verò siquis puerorum viginti annorum aggrediatur, is mihi affectione pathica laborare videtur, ambiguam venerem sectando. Nam & duri sunt membrorum thori jam adulti & viriles, atque asperum quidem, pro eo quod molle fuit olim, obsitum crebra lanugine mentum, & femora pilis pullulantia quasi squallerent. Quæ verò sunt his occultiora, vobis, qui periculum ejus rei feciftis, cognoscenda relinquo. In omni autem muliere, semper coloris resplendet gratia, & largæ cirrorum capitis texturæ, perinde ac pulchrè florentes hyacinthi, nigricantes, aliæ quidem

per tergum effunduntur, scapularum decus, aliæ verò secundum aures, & tempora, multò quàm in pratis apium est, crispiores. Reliquum verò corpus, ne minimo quidem ipsis subnascente pilo, Electro, ut ajunt, aut vitro Sidonio lucidius effulget. Cur autem

τὰς ἀλλαπλῆς μιξοδιατρίβου, ἐπειδὴ ἔξεστι τοῖς ἀφροδισιάζουσι; καὶ γὰρ ὁ κῆρ πανδὴ τοῖς ἀλόγοις ζώοις τὰς μυήσεις ἀφροδισίας ἀπορίζομεν, ἀλλὰ καὶ φιλιππίαν κοινωνίαν συζεύγνυτες, ἡδέως ζῶμεν ἀλλήλοις συνήμενοι, καὶ τὰ δυσχερῆ κυφότερα μετ' ἀλλήλων. ὅθεν ἀρίθμη πράξεις κοινὴ, καὶ φιλίας μισθὸν τερπόμενοι ἀλλήλοις ἀφελούμεθα, χαρὶ τῶν ἀφελουμένων ἀπαιτεῖμεν λόγον, ὁ μόνοι τῶν ζώντων, οἱ τύχοι, πίνοντες οἶνον, ἡδὺ καθ' αὑτὸν τὸ πολυτελῶν πιμπλάμενοι σιτίων, ἀλλὰ δυεῖν περιὸν ἡμῖν τὸ μετ' ἄλλων. καὶ τὰς ἡδονὰς κοινωνούμενοι μᾶλλον, ἀφροδιτόμεθα. εἰ μὲ ὃν γυναικείαν συνόδοι, τὸ ἀπλαίσιον ἀνιδοῦσιν ἡμῖν ἴχνεσιν. ἀπλάτες γὰρ ἔξεστι ἀφροδίτης, ἡδέως ἀπαλλάγεσθαι, εἴγε μὴ δίκαιος Τειρεσίας παρεσκεύασεν, ὅτι ἡ ἥδεια πέρυσις ἄλλη μοίρα πλειονεκτεῖ τὸν ἄρρενα. καλὸν δ' εἶμαι μὴ φιλαύτους ἀπλαῦσαι ἡδέσθαι, ὅπως ἰδιᾷ τι χρηῶν ἀπέσυντες σκοπεῖν, ἀλλ' παρὰ τὸ λαμβάνοντες ἡδονὴν, ἀπ' ἐκείνο μεταδιωκόμενος, ἃ τυγχάνουσιν ἀπαραχεῖν ὄμοια. τοῦτο δ' οὐκ ἂν ἐπὶ παίδων εἴποι τις, ἀλλ' ὅτω μίμησιν. ἀπ' ὁ μὲ, ἀφροδίτης ἢ νομίζῃ πατὶ τοῦτο, τὸν ἡδονὴν ἐξαίρετον λαβεῖν, ἀπέρχεσθαι. τῷ ἢ ὑπολειμένῳ, κατ' ὀρχὰς μὲ ἀδύσαι, καὶ δάκρυα. μικρῷ ἢ ὕστερον τὸ ἀλγηδόνος χαλασθέντος, πλέον ὡς φασιν ἡδὺν ἂν ἐχλήσιας. ἡδονὴ δ' ἡδὺ ἡπεῖν. εἰ ἢ δεῖ τι καὶ ὑπερεργάσασθαι εἰπεῖν, δεῖ ἢ τὸ Ἀφροδίτης πρᾶγμα ἐν ἀνθρώποις μιξοδιατρίβειν, ἐπειδὴ ἐξεστι τοῖς ἀφροδισιάζουσι; καὶ γὰρ ἡμεῖς τοῖς ἀλόγοις ζώοις τὰς μυήσεις ἀφροδισίας ἀπορίζομεν, ἀλλὰ καὶ φιλιππίαν κοινωνίαν συζεύγνυτες, ἡδέως ζῶμεν ἀλλήλοις συνήμενοι, καὶ τὰ δυσχερῆ κυφότερα μετ' ἀλλήλων. ὅθεν ἀρίθμη πράξεις κοινὴ, καὶ φιλίας μισθὸν τερπόμενοι ἀλλήλοις ἀφελούμεθα, χαρὶ τῶν ἀφελουμένων ἀπαιτεῖμεν λόγον, ὁ μόνοι τῶν ζώντων, οἱ τύχοι, πίνοντες οἶνον, ἡδὺ καθ' αὑτὸν τὸ πολυτελῶν πιμπλάμενοι σιτίων, ἀλλὰ δυεῖν περιὸν ἡμῖν τὸ μετ' ἄλλων. καὶ τὰς ἡδονὰς κοινωνούμενοι μᾶλλον, ἀφροδιτόμεθα. εἰ μὲ ὃν γυναικείαν συνόδοι, τὸ ἀπλαίσιον ἀνιδοῦσιν ἡμῖν ἴχνεσιν. ἀπλάτες γὰρ ἔξεστι ἀφροδίτης, ἡδέως ἀπαλλάγεσθαι, εἴγε μὴ δίκαιος Τειρεσίας παρεσκεύασεν, ὅτι ἡ ἥδεια πέρυσις ἄλλη μοίρα πλειονεκτεῖ τὸν ἄρρενα. καλὸν δ' εἶμαι μὴ φιλαύτους ἀπλαῦσαι ἡδέσθαι, ὅπως ἰδιᾷ τι χρηῶν ἀπέσυντες σκοπεῖν, ἀλλ' παρὰ τὸ λαμβάνοντες ἡδονὴν, ἀπ' ἐκείνο μεταδιωκόμενος, ἃ τυγχάνουσιν ἀπαραχεῖν ὄμοια. τοῦτο δ' οὐκ ἂν ἐπὶ παίδων εἴποι τις, ἀλλ' ὅτω μίμησιν. ἀπ' ὁ μὲ, ἀφροδίτης ἢ νομίζῃ πατὶ τοῦτο, τὸν ἡδονὴν ἐξαίρετον λαβεῖν, ἀπέρχεσθαι. τῷ ἢ ὑπολειμένῳ, κατ' ὀρχὰς μὲ ἀδύσαι, καὶ δάκρυα. μικρῷ ἢ ὕστερον τὸ ἀλγηδόνος χαλασθέντος, πλέον ὡς φασιν ἡδὺν ἂν ἐχλήσιας. ἡδονὴ δ' ἡδὺ ἡπεῖν. εἰ ἢ δεῖ τι καὶ ὑπερεργάσασθαι εἰπεῖν, δεῖ ἢ τὸ Ἀφροδίτης πρᾶγμα

tem non & mutuos voluptatum affectus persequar quandoquidem ex æquo cum iis qui agendo afficiuntur, patientes quoque oblectantur? Ferè enim non ut bruta animantia, solitarias commorationes amamus, sed amica societate conjuncti, & quæ bona sunt, inter nos mutuo jucundiora, & adversa, inter nos mutuo leviora ducimus. Vnde & inventa est mensa communis, & apposita amicitiæ mediatrice illa, debitam ventri voluptatem admetimur, non soli Thasium, si contingat, bibentes vinum, neque singuli per se preciosis cibis nos implentes, sed illud videtur delectabile, quo quisque tum alio fruitur. Ac voluptatibus inter nos communicatis, majori lætitia afficimur. Illi igitur cum mulieribus congressus simile delectationis permutationem habent. Nam illi sese mutuo æqualiter afficientes, majori cum voluptate digrediuntur: nisi Tiresiæ judici est attendendum, quòd videlicet muliebris delectatio, tota parte masculam superat. Honestum autem esse arbitror, non nimio sui amore frui volendo, quo pacto privatim aliquid commodi auferant, spectare, totam ab aliquo voluptatem accipientes, sed illo, quod percipiunt diviso, similia retribuere. Atqui nemo adeò insanus est, qui hoc de pueris possit dicere. Sed alter quidem affectus, quocunque tandem modo hæc existimat, eximia voluptate percepta abit: illi verò qui contumeliam hanc passus est, principio quidem dolores & lachrymæ oboriuntur, verùm ubi per tempus paulum remisit, nequaquam ut ajunt majorem molestiam intuleris: voluptas autem ne ulla quidem est. Quòd si aliquid etiam curiosius oportet dicere, oportet autem in Veneris delubro, muliere

μῆρά, γυναικὶ μᾶ ὦ Καλλικρατίδα, καὶ παιδικώτερον χρώμενον, ἔξεστιν εὐφραινθῆναι, διπλασίας ἀπολαύσεως ὁδὸς ἀνοίγεται. τὸ γὰρ ἄρρεν, ἀδυνάτῳ τρόπῳ χαριζόμενα θηλείαν ἀπόλαυσιν. ὡς εἰ μὲ ὑμῖν δρᾶσαι δύναται, ποθ' ἑαλλήλαις ἢ ἡμᾶς ἀποπειρᾶσθαι. εἰδὲ τοῖς ἄρρεσιν ὁμιλεῖν αἱ μὴ ἄρρενες ὁμιλίαι, ποθ' τὸ λοιπὸν ἐρᾶσθαι ἀλλήλων καὶ γυναῖκες. ἄγε νῦν ὦ νεώτερε χρόνε, καὶ τὴ ξένων ἡδονῶν νομοθέτα, καινὰς ὁδοὺς ἄρρενι θυφῆς ἐπινοήσας, χαίρουσι τὸν ἴσον ἐχούσαις τὸ γυναικεῖον. ἀλλήλαις ὁμιλησάτωσαν, ὡς ἄνδρες. ἀσελγῶν ἢ ἐρασθῶν ὑποζυγοστάθμια τέχναθρα, ἀσπόρων περάτων αἰνίγματα, καὶ μοιχεύεσθαι γυνὴ μὴ γυναικὸς, ὡς ἀνήρ. τὸ γὰρ εἰς ἀκαίρων ἀκαίρως ἥκειν ὁρμᾶν, αἰσχύνομαι καὶ λέγειν, τὴ τελεταῖς ἀσελγείαις, ἀνεδὸν πομπεύεται. πᾶσα δ' ἡμῶν ἡ γυναικωνῖτις, ἴσα φιλαινίς, ἀνδρογυνίοις ἔρωσι κέχηνεν. καὶ πόσῳ κρεῖττον εἰς ἄρρενα τρυφὴν βιάζεσθαι γυναῖκα, ἢ τὸ ἀγύναιον ἀνδρῶν, εἰς γυναῖκα θηλυνόμενον. τοιοῦτος σωφρονισμὸς ἀσελγαινόμενος ὁ Χαρικλῆς ἐπαύσατο, δεινόν τι καὶ θηλεῶδες ἐν τοῖς ὄμμασιν ὑποδείσας. ἐμοὶ δὲ μὴ ἐκφρασίαν χρῆναι ποθ' τὰς παιδικὰς ἔρωτας. ἐγὼ γὰρ, ἡσυχῇ μεδιάσας, καὶ ποθ' τὸ Ἀθήναιον ἀρέμα τὸ ὀφθαλμὸν ὑποβαλὼν, παιδιᾶς ἔφη καὶ γέλωτος ὦ Καλλικρατίδα, δίκης καὶ θεῶν ποθ' ἡμᾶς ἀποδοκήσεις, ὅτι οἶδ' ὅπως ὑπὸ τῆ Χαρικλέους δεινότητος ἐπὶ σπουδαιότερον ἦγμαι. χρῆν γὰρ ὡς ἐν Ἀρείῳ πάγῳ περὶ φόνου καὶ πυρκαϊᾶς, ἢ καὶ Δίᾳ φαρμάκων ἀγωνιζόμενον, ὑπερφυῶς

liere licet Callicratida, pueri modo utendo delectari aperta illius fruendæ duplici via. Nullo enim modo masculus muliebrem voluptatem præbet. Quare siquidem & vobis placere possunt mulieres, nos alii in alios munitionem extruamus. Si verò masculos cum masculis congredi decet, mulieres quoque sese mutuo in posterum ament. Age nunc ô junior ætas, & novarum voluptatum legislatrix, posteaquam novas masculæ mollitiei vias excogitasti, parem quoque mulieribus largire potestatem. Congrediantur & illæ inter se, quemadmodum viri: commisso autem lasciviorum instrumentorum machinamento, prodigioso seminis expertium ænigmate mulier cum muliere concumbat, ut vir. Et quod in aurem rarò venit vocabulum, pudet etiam dicere, illius Tribadum obscœnitatis, impudenter agitetur. Omne verò gynæceum nostrum, sit Philænis, semimares quosdam amores turpiter usurpans. Et quanto melius est in masculam libidinem cogi mulierem, quàm generosum illum virorum animum in mulierem effœminari? Talia cum magna contentione, inter dicendum indignatus, postquam dixisset Charicles finem fecit, horrendum & ferinum oculis intuens. Videbatur autem mihi & expiatione uti contra masculos amores. Ego verò tacitè subridens & sensim oculos in Athenienses conjiciens: lusus, inquam, & risus, Callicratida, judicem consedisse me arbitratus, nescio quo pacto Chariclis vehementia ad serias cogitationes adductus sum. Propemodum enim quasi in Areopago de cæde, atque incendio, aut per Iovem etiam de veneficio lis esset, animo fuit supra modum commoto.

ἐπαθήματ. καιρὸς δὲ ὁ νῦν, εἴ ποτε καὶ ἄλλοτε, ἀπαιτεῖν σε τὰς Ἀθήνας. Περικλέους γὰρ πειθοῦς, ἣ τῶν δέκα ῥητόρων τὰς Μακεδόσιν ἀντιπαλισμένας γλώττας, ἐν τῷ σῷ λόγῳ ἀφανίσαι, μιᾶς τῆς τότε νυνὶ δημηγορίαν ἀναμνησθέντα. μικρὸν δὲ ἐπισχὼν ὁ Καλλικρατίδας, ἐφάνη δὲ λευκὸς ἐκ τοῦ μέλανος τὴν ἰδέαν, ἐκ λίαν ἀγωνίας μεστὸς εἶναι, λόγων ἀμφιβαίων εἰσάρχειν. εἰ γυναιξὶν ἐκκλησίαι, καὶ δικασταί, καὶ πολιτικῶν πραγμάτων ἐν μέσοις, φαίνοιτ' ἄν, ἔφασκεν, ὦ πρόεδρος ἅπασι χειροτόνητος, καὶ σὺ χαλκῶν ἀνδριάντων τοῖς ἀγοραῖς ὦ Χαρίκλεις ἵδρυσαι, χθὲς γὰρ ἐν αὐτῇ τῷ αὐτῶν, ὁπόσην πρὸς χάριν τῇ σοφίᾳ ἐδόκουν, εἴ τις αὐτοῖς τὴν ἐν λίμνῃ ἐξουσίαν ἐφῆκεν. ὥστε μὴ ἀνυβρίζειν ἂν εἶπον. ἔχει Σπαρτιάτης ἀνὴρ παλιμμίμητα Τελέσιλλαν, δι' ἣν ὁ Ἄρης θεὸς ἀριθμεῖται γυναικῶν Ἄρης. ἔχει τὸ μελιχρὸν ὠφελήσει Λησβίων Σαπφώ, καὶ ἡ τῆς Πυθαγορείου σοφίας ἐραστὴς Θεανώ. τάχα δ' ἂν δὴ Περικλῆς ὥστ' ἂν Ἀσπασίᾳ συνηγόρησεν. ἀλλ' ἐπιδείξαι δύσπειθὲς ἄρρενας ὑπὲρ θηλειῶν λέγειν, εἴπαμεν ἢ ἄνδρες ὑπὲρ ἀνδρῶν. σὺ δ' ἵλεως Ἀφροδίτη γένοιο. καὶ γὰρ ἡμεῖς τὸν σὸν ἔρωτα τιμῶμεν. Ἐγὼ μὲν οὖν ὑπέμιζον ἄρχειν παιδιᾶς, ἵλεφ τὸν ἔλεγον ἡμῖν προκόψαι. ἐπεὶ δ' οἱ δοκοῦντες τότε λόγοι καὶ φιλοσοφεῖν ὑπὲρ γυναικῶν ἐπενοήθησαν, ἀσμένως τὸν ἀφορμὴν ἥρπασα. μόνῳ γὰρ ὁ ἄρρην ἔρως καλὸν δρᾶσις, καὶ ἡδονῆς ἐστιν ἔργον. δίκαιόν γὰρ ἂν, εἰ ἐξῆν τὸ δυνατόν. τὸν

moto. Tempus igitur, si unquam antea fuit, nunc maximè est, ut Athenas repetas: Periclis autem suadelam, & decem illorum rhetorum linguas contra Macedonas armatas, unica tua oratione exerceas, actionum earum quæ in Pnyce haberi consueverunt, unam aliquam recordando. Postquam igitur paulum hæsisset Callicratidas (videbatur autem mihi ex facie conjicienti, contentionis esse plenus) adversariam orationem orditur. Si mulieribus, inquit, concionum, & fori, cæterarumque civilium rerum concessa esset communicatio, dux & præses illarum creatus fuisses: ac te statuis æneis per fora passim positis, Charicles, cohonestarent. Fermè enim ne ipsæ quidem prose ipsis, quæcunque sapientia præcellere videntur, siquis ipsis dicendi potestatem permitteret, cum tanta contentione dicerent. Non illa quæ contra Spartanos armata processit Telesilla, propter quam Mars inter mulierum Deos numeratur Argis. Non mellita illa, qua se Lesbus jactat Sappho, & Pythagoricæ doctrinæ filia Theano, fortassis neque Pericles ita [1] Aspasiæ patrocinatus esset. At siquidem mares decet pro fœminis dicere, dicamus & viri pro viris. Tu verò propitia Venus esto. Etenim nos tuum Amorem veneramur. Ego certè putabam, jucundam hanc disputationem nostram ad jocum usque esse processuram. Quia verò animadverti istius orationem pro mulieribus etiam philosophari, libenter occasionem hanc arripui. Solus enim masculus amor, communis virtutis, ac voluptatis est opus. Optarim autem, si id fieri posset, &

1 *Aspasiæ*] Idem Lucianus in Gallo testatur Pythagoram Aspasiam Periclis Atheniensium scortum aliquando fuisse. *Cogn.*

1 *Fa-*

ἐπήκοόν ποτε τῶν Σωκρατικῶν λόγων πλατάνῳ τινὶ, Ἀκαδημίας καὶ Λυκείου δένδρου δύο χρήσιμον, ἴσως ἡμῖν ἐστιν, περύκημαι ἐνθ' ἡ Φαίδρου περιπατήσεως ἰών, ὥσπερ ὁ ἱερὸς εἶπεν ἀνήρ, πλησίον ἀψάμενος χαρίεν. αὐτὴ τάχα ἂν ὥσπερ ἡ σὺ Δωδώνη φηγὸς σε ἱερόθεμιν ἱερὸν ἀναρρήξασα φωνῇ, τὰς παιδικὰς ὑφήμησεν ἔρωτας, ἐπ' ἔμοιγε καλὸ μεμνημένῃ Φαίδρου. πλὴν ἐπεὶ τοῦτ' ἀμήχανον, ἢ γὰρ πολλὰ μεταξὺ ἄρια πεπλάνηται, ἢ καὶ πεπλάνηκεν, ξένοι τε ἐσμὲν ἀλλοτρίας γῆς ἀπειλημμένοι, ἐν πλησιάσματι Χαρικλείας ἐσμὲν ἡ Κνίδος, ὅμως τἀληθῆ ἀποδώσομεν, εἴξαντες ὀκνῶ. μόνοι ἡμῖν σὺ δαίμων ἀρκέσει, καιρίως παρέσῃ, φιλίας σύγκαμον, ἱεροφάντα μυσηρίων ἔρως, ἀκήκοα πάντων, ὁπόσα ζωγράφων παίζουσι χαῖρες, ἀλλ' ὃν ἡ πρωτόγονος ἐβλάστησεν ἀρχή, τέλειον δὴ τὸ χθόνιον. σὺ γὰρ ἐξ ἀφανοῦς καὶ κεχυμένης ἀμορφίας τὸ πᾶν ἐμόρφωσας. ὥσπερ δ' ὅλως κόσμου πάντα κρατῶν ἀφελὼν τὸ περικείμενον χάος, ἐκεῖνο μὲν ἐς ἐχάτας Ταρτάρου μυχὰς ἐφυγάδωσας, ἔνθα ὡς ἀληθῶς πανδήμιοι πύλαι, καὶ χάλκεοι θύραι, ὅπως μὴ ἀρρήκτοι δεῖν φυγεῖν, τὸ ἔμπαλιν ὁδεύειν. λαμπρὸν δὲ φῶς τῶν ἀμφιρρύτων νύκτα ποιήσας, πᾶσιν ἀψύχοις τε, καὶ ψυχὴν ἔχουσιν ἐχθρὸν δημιουργός. ἐξαίρετον δὲ ἐπιτερήσας ὁμόνοιαν ἀνθρώποις, τὸ σπαρτὸν φιλίας πᾶσι συνῆψας, ἵν' ἐξ ἀκάκου καὶ ἀπαλῆς ἔτι ψυχῆς ἡ εὔνοια συνεκτρεφομένη, & platanum illam, quæ Socraticos olim sermones auscultavit, arborem Academia & Lyceo fœliciorem, prope nos stare nam ubi Phædri fuit accubitus. quemadmodem facer ille vir dixit, gratia præditus plurima. Fortasse ipsa quoque, ut [1] fagus illa Dodonea, ex ramis sacram rumpens vocem, puerorum amores prædicaret, memor adhuc formosi illius Phædri. Verùm quia fieri illud non potest, Nam quam multi medii, inter utrosque, Montes umbrosi, & resonantes æquoris undæ: hospitesque in terra aliena relicti sumus, magnumque Charicli momentum affert Gnidus: veritatem tamen meru victi non prodemus. Tu modò nobis ætherie Deus, in tempore assiste, amicitiæ fautor, & arcanorum sacerdos Cupido, nequaquam pravus infans, qualem pictorum manus jocando fingunt, sed quem primario semine Principium procreavit, perfectum protinus editum. Tu enim ex obscura, atque confusa deformitate, Vniversum hoc formasti. Proinde sublato, tanquam communi totius mundi sepulchro, circunfuso illo chao, illud quidem in ultimi Tartari secessus fugasti, ubi verè stant Ferrati postes, atque ærea limina portis, ut insuperabili addictum custodiæ, à reditu prohibeatur. Splendidæ autem luci obscura rocte prætenta, omnium & anima carentium, & animam habentium opifex fuisti. Præcipuam verò hominibus concordiam infundendo, graves illos amicitiæ affectus conjunxisti, ut ex anima malitiæ adhuc experte, & tenera, connutrita benevolentia in virilem per-

1 *Fagus Dodonea*] Vide proverbium Dodoneum & Cœlium Rhodiginum lib. 29. c. 15. Sophoclem in Trachiniis de geminis columnis. *Cog.*

ἀνθρ. τὸ πλεῖον ἀνδρώ). χαίρει μὲν γὰρ, ἀμφοῖν ἀναγκαίας εὑρέσιν φάρμακον. μόνον δ' ὁ ἔρως ἔρως, φιλοσόφου καλὸν ἐν ψυχῇ ἐπίτασμα. πᾶσι δ' τοῖς ὑπ' αὐτοῦ εἰς δύσπειστον ἡσυχημένοις, ἔπεστι τιμὴ πλείων, ἢ ὅσα τὰ παρ' αὐτὸ χρείας ἐπιδεῖ). καὶ πάντη δ' ἀναγκαίου τὸ καλὸν κρεῖττον. ἄχρι μὲν γὰρ ὁ βίος ἀμοιβῆς ἦν, ἀδίπνα τὰ καθ' ἡμέραν πίρας ἐσχε τὸ βίλτιον σύμβολον, ἀγαπητῶς ἐπ' αὐτὰ τὰ ἀναγκαῖα σπουδάζων. τὰ δ' ἀγαθῆς διαίτης ἐπίζων ὁ χρόνος, ὑπαρίσκευ εὕρεσιν. ἐπειδὴ δ' αἱ μὲν ἐπιδυομένων χρείαι πίρας εἶχον, οἱ δὲ τὰ ἐπιγιγνομένων ἀεὶ λογισμοὶ τὰ ἀναγκαῖα ἀφιέντες ἡνικάπερ, ἐπιοῦν τὰ κρείττονα, ὠνεῖτο τότε κατ' ὀλίγον ἐπίσημα σπουδάζοντα. τοῦτο δ' ἡμῖν ἀπὸ τῶν σπουδαιοτέρων τροφῶν ἔνεστιν εὑρίσκειν. αὐτίκα τοίνυν τοῖς μὲν ἄνθρωποι χθαμαλοῖς, καὶ καθ' ἡμέραν λιμὸν φάρμακον ἐζήτουν. εἶθ' ἁλισκόμενοι τῇ πρὸς τὸ παρὸν εὐδείᾳ, τὰ ἀπορώτατα σὺν ἑώσῃ ἐλαίᾳ τὸ βίλτιον, τὸν εἰκαίαν πόαν ἐσθίοντες, ἐ μαλθακὰς ῥίζας ὀρύσσοντες, καὶ τὰ πλεῖστα δρυὸς καρπὸν ἐδίωντες. ἀλλ' ὁ μὲν, ἀλλήλοις ζώοις μὴ χρόνον ἐρίζων. ὁπόταν δ' πυρὸν, καὶ κριθῆς εἶδον αἱ γαμηλῶν ἐπιμέλειαι, ἀρῆσαι κατ' ἔτος σπείρουσα, καὶ ἐ δὶ μακρὸς ἂν εἴποι τις, ὅτι δρῦς, γάνυται ἀμείνων. τί δ' σὺν τὸ ἀγχοῦ μὲν ἀεὶ δ' βίᾳ, σκέπης δεηθέντες ἄνθρωποι, νάκη, θηρία δείραντες, ἀμφίσασθε, καὶ σπήλυγας ὁρῶν, πρύας καλύσεις ἐπενόησαν. ἢ πάλαι ῥιζῶν, ἢ φυτῶν ὥρα χειλώμενοι

perfectionem consummaretur. Nam inventum quidem est conjugium, necessariæ successionis remedium. Solus verò amor masculus, animi Philosophici pulchrum est mandatum. Omnia verò ea quæ ex integro ad decorem exercitatione provehuntur, plus honoris consequuntur, quàm ea quæ præsenti necessitate opus habent. Atque omnino honestum necessario est præstabilius. Itaque quamdiu rudis fuit hominum vita, nondum quotidiana experientia, quod melius est, per ocium quærendo: æquo animo in rerum necessariarum usum se contrahebat: cùm melioris vivendi rationis, urgens tempus, inventionem non suppeditaret. Postquam verò urgentes rerum necessariarum usus finem capiebant, ac posterorum cogitationes à necessitate liberatæ, occasiones captabant res meliores comminiscendi, exinde paulatim scientiæ accreverunt. Cujus rei argumenta ex absolutissimis artibus capere licet. Primi homines ut primùm creati fuêre, contra famem quotidianam remedium quærebant. Tum præsenti indigentia compulsi, cùm per inopiam consilii, quod melius erat, eligere non liceret, trita herba vescebantur, modò molliores radices effodiendo, modò plerumque quercus fructum comedendo. At posterior ætas, hæc brutis animantibus edenda abjecit. Sationem autem frumenti & hordei agricolarum diligentia invenit, reperta ratione, qua quotannis illa renascerentur. Ac neque insanus quispiam dixerit quercum esse aristâ præstantiorem. Quid autem? nonne ab ipso vitæ initio homines tegumento indigentes vellera, feris excoriatis, induerunt, & speluncas montium, quas contra frigus subirent, excogitarunt? aut olim radicum, plan-

τε. τὸν ἢ ἀπὸ τούτων μίμησιν, ἐπὶ τὸ κρεῖττον αἰεὶ μεταίροντες, ὕφασμα μὲν ἑαυτοῖς χλανίδος, οἴκους ἢ φιλοσοφ. καὶ λεληθότως αἱ ἀεὶ τῶν τέχνων τὸ χρόνου λαβοῦσαι διδάσκαλον, ἀντὶ μὲν λιτῆς ὑφῆς, τὸ κάλλιον ἐποίκιλαν. ἀντὶ ἢ δυπλῶν δημιδίων, ὑψηλὰ πέρισσα, καὶ λίθων πολυτελείαν ἐμηχανήσαντο, καὶ γοῦν τοίχων ἀμορφίαν ἀνυθῆσι βαφαῖς χρωμάτων κατέχραψαν. πάλιν ἐκ τούτων τὸ τέχνων ἢ ἐπιστημῶν, ἄφνω ὥσπ, καὶ βαθεῖαν ἐπιπεπιεσμένη λήθη, ὡς ἀπὸ μικρᾶς λύσεως κατακλυσμὸν εἰς τὰς ἰδίας αὐτοῖς ἀκτῖνας. ἔκφ ἢ ἀνάγκη, παρεδίδου τοῦ μετ' αὐτόν. εἶθ' ἡ ἀλαθεία τῶν λαμβανόντων, οἷς ἔμαθεν ἤδη ἀφανιθῆσα, τὸ σάθιον ἐπλήρωσε. μὴ δή τις ἔρωτας ἀρρένων ἀπαιτείτω ἀπὸ παλαιᾶς χρόνου. γυναιξὶ γὰρ ὁμιλεῖν ἀναγκαῖον ἦν, ἵνα μὴ πλείως ἄπαγρον ἡμῶν φθαρῇ τὸ γένος. αἱ ἢ ποικίλαι σοφίαι, τῆ φιλοκάλου ταύτης ἕξεως ἐπιθυμίαι, μόλις ὑπὸ μηδὲν ἑαυτῶν ἀνίχνευτον αἰῶνος εἰς τὰμφανὲς ἤμελλον ἥξειν, ἵνα τῇ θείᾳ φιλοσοφίᾳ, καὶ τὸ παιδεραστεῖν συνακμάσῃ. μὴ δῆτα Χαρίκλεις, ὦ μὴ ὠφέλησεν εὕρηται, τοῦτο ἐπινοῆσαι αὖθις ὡς φαῦλον εὖγε, μήθ' ὅτι τῶν παιδικῶν ἐρώτων αἱ γυναικεῖαι σύνοδοι πρεσβυτέρας ἐπιχάρουσ' χρόνους, ἐλάττω δήπουθεν. ἀλλὰ τὰ μὲν παλαιὰ τῶν ἐπιτηδευμάτων, ἀναγκαῖα νομίζομεν. ἃ ἢ αὖθις εὐδιαλύτους τοῖς λογισμοῖς ὁ βίος ἐπεξεῦρεν, εἰς ἐκείνων ἀμείνω πεπτῶσι. ἐμοὶ μὲν γὰρ ὀλίγου καὶ γελᾶν ἔναγχος ἐπῆλθε, Χαρικλείας ἄλογα ζῶα, καὶ

tarumve ſiccas cavitates? Sed ſumptam ab his imitationem, in melius ſemper provehentes, veſtes ſibi texere, & domos ædificare cœperunt. Senſim verò artes illæ quæ circa hæc verſantur, tempus magiſtrum nactæ, pro vili panno, pulchriorem veſtem variegarunt: proque vilibus domunculis altas ædes, lapidumque magnificentiam fabricarunt, nudamque parietum deformitatem floridis colorum tincturis depinxerunt. Verùm unaquæque harum artium & ſcientiarum, muta cùm ſit, & oblivioni profundæ ſubjecta, tanquam à parvo occaſu, paulatim in proprios exorta eſt radios. Vnuſquiſque enim à ſe aliquid repertum, poſteriori tradidit: tum iſta accipientium ſucceſſio, ſemper aliquid iis quæ antea didicerat, apponendo, quod deerat explevit. Nequis igitur amores maſculos ab antiquis temporibus depoſcat. Tum enim neceſſe erat cum mulieribus congredi, ne genus noſtrum ſeminis penitus expers interiret. Variæ autem doctrinæ, & elegantioris hujus virtutis cupiditates, vix tandem per tempus, quod nihil imperveſtigatum relinquit, in lucem venturæ erant, ut cum divina philoſophia, puerorum amores adoleſcerent. Quare Charicles, ne quod antea non fuit inventum, ſed poſtea excogitatum, ut potè malum arguas. Neve ob id, quod puerorum amoribus muliebres congreſſus antiquioribus inſcribuntur temporibus, minores alteros putes. Sed vetera quidem ſtudia, putamus neceſſaria, ſed quæ poſtea ratiocinationibus vacans hominum vita adinvenit, ut illis meliora, in pretio ſunt habenda. Mihi verò propemodum in mentem venit, ut riderem modò, quum Charicles bruta animantia,

&

σθαι Σκυθῶν ἐρημίαν ἐπαινῶντος ὀλίγα ἢ οὐδὲ τὰ ἄγαν φιλονεικίας καὶ μετρυόης, ἡδέως ἂν ἔλεγε. οὐδὲ γὰρ ὡς ἐναντία φθεγγόμενος, οἷς ἐπιεικείᾳ λέγειν, ὑποσταλμένῳ τῷ τῆς φωνῆς τόνῳ, τὸ ῥηθὲν ἐκλέπτων, ἀλλ' ἐπαρθεὶς φωνῇ λαμπρίζων, ὡς ἐρῶσι φησὶν ἀλκαῖον λέοντες, οὐδ' ἄρκτοι, καὶ σύες, ἀλλ' αὐτῶν ἕως τὸ θῆλυ μόνον ὁμιλεῖ κρατεῖ. καὶ τί θαυμαστόν; ἃ γὰρ ἐκ λογισμοῦ δικαίως ἄν τις ἔλοιτο, ταῦτα τοῖς μὴ δυναμένοις λογίζεσθαι δι' ἀφροσύνην ἔστιν ἔχειν. ἐπεὶ τοι Προμηθεύς, ἢ Θεῶν τις ἄλλος, εἰ νῦν ἐνέφυσε τινὶ ζώῳ ἄνθρωπον, ἐκ μὲν ἐρημίας, καὶ βίου ὄρειον αὐτοὺς ἐποίμαινεν, οὐδὲ ἀκλήρους τροφῆς εἶχεν. ἐξίστα δ' ἡμῖν ἱερὰ διαμένοντες, καὶ μίσει ἑστίαν τὴν ἰδίαν ἑκάστου οἰκίαν, ἀπὸ τοῖς κοινοῖς ἐπολιτεύοντο νόμοις. τί δὴ παράδοξον, εἰ ζῶα τὰ φύσιν καλάκεια μηδὲν, ὧν λογισμοὶ παρέχονται, ὑφ' ἡδονῆς ἀσυνοίας λαβεῖν ἠτυχήκασι, σωφροσύνης μὴ τῶν ἄλλων καὶ τὰς ἀφρύας ἐπιθυμίας; ἐκ ἐρῶσι λέοντες. οὐδὲ γὰρ φιλοσοφοῦσιν. ἐκ ἐρῶσιν ἄρκτοι. τὸ γὰρ ἐν φιλίᾳ καλὸν, οὐκ ἴασιν. ἀνθρώπου δ' ἡ μετ' ἐπιστήμης φρόνησις ἐκ ἅπαξ πολλάκις πεισθεῖσα τὸ καλλίστου ἑλέσθαι, βεβαιοῦται ἐρώτων σώμασι τοὺς ἀφρίσας. μὴ τοίνυν ὦ Χαρίκλεις, ἀκλήρους βίου συμφορήσας ἐπιεικεῖ διηγήμασι, χωρὶς τοῦ λόγου τὸ σεμνότητος ἡμῶν καταπόμπευε, μηδὲ τὸ ἐράσιον ἔρωτος τοῦ πρώτου σωκρέβμα. λογίζου δ' ὁψὲ μὲν ἡλικίας, τὰ τοιαῦτα μεταμανθάνων. ὅμως δ' ἂν λογίζῃ νῦν γε, ἐπιδήξῃ τὸ σεσηρὸς, ὅτι διτλοῦς ἦσθ ὁ ἔρως, ὁ κοῦφος ἐν μέσαν ὁδὸν φοι-

& Scytharum solitudinem laudabat: imò ferè etiam præ nimia contentione eum quòd Græcus esset, pœnitebat. Neque enim veluti qui contraria loqueretur, quibus dicere aggrediebatur, dicta summisso vocis tono furabatur, sed elata voce proclamans, Haud amant, inquit, se mutuò leones, neque ursi, aut sues, sed illos sola fœminei congressus cupiditas tenet. Ecquid hoc adeò mirum? Quæ enim ex ratiocinatione meritò aliquis capit, ea illis qui præ vecordia ratiocinari nequeunt, consequi non licet. Nam si Prometheus, vel Deorum quispiam alius, cuilibet animanti mentem humanam indidisset, non solitudo, non vita montana pasceret illos, neque promiscua pabula haberent: sed ex æquo nobiscum templis ædificatis, & inhabitatis quisque mediis privatæ domus laribus, communibus regerentur legibus. Quid igitur mirum, si animalia naturæ damnata, quibus nihil eorum quæ ratio suppeditat, à Providentia accipere contigit, cum cæteris masculæ libidine privantur? Non amant se mutuò leones: neque enim philosophantur. Non amant ursi, quia quod est in amicitia pulchrum non intelligunt. At hominum illa cum scientia conjuncta prudentia, ex eo quod sæpius fecerat periculum, optimum quod erat, eligens, masculos amores omnium firmissimos esse judicavit. Quare noli Charicles, meretriciis protervæ vitæ narrationibus comportatis, gravitatem nostram nudo sermone insectari: nec cœlestem illum Amorem infanti illi annumerare. Sed tandem ætate, relictis aliis, ad hujusmodi studia transeundo, at certè nunc apud te considera. siquidem id non fecisti priùs, quòd Amor duplex est Deus, non una

τῶν, ἀλλ' ἐπ' πάσχαλα τὰς ἡμετέρας ψυχὰς ἐρεθίζον. ἀλλ' ὁ μέν, ὡς ἂν οἶμαι τοιαύτην τινὰ φρονῶν, ἀδύνατός αὐτῷ τὴν διάνοιαν ἡνιοχεῖν δυναμένῳ λογισμῷ, πολλὰς ὁ πᾶς τὰς ἀφρόνων ψυχαῖς ἀθροίζει. μάλιστα δ' αὐτοῦ γυναικεῖοι πόθοι μέλουσιν. ἐντεῦθεν ὁ τῆς ἐφημέρου ταύτης ὕβρεως ἔπαρχος, ἀκμάζοντα φορᾷ σὺς τὸ βιαλόμενον ἄγων. ἔστιν ὅτε ἱερὸς ἀγωγὸν πατρὶ χρόνων, σεμνὸν ὀφθῆναι, καὶ πάνθ' ἱεροπρεπῆ θέαμα, σωφρονιστὴν παθῶν παλαιῶν, ἥκειν πρὸς ἐκείνους Δημοκρίτῳ. καὶ λαχόντες ἕλεον τῆδε θεὸν ἡμῶν, ἡδονὴν δρεπτὴ μεμιγμένην ἀσπαζόμεθα. διασὰ γὰρ ὄντως κἀγὼ τραχηλὸν πρώμνῃ πρὸς ἔρως. ἐνὸς δ' ὀνόματος ἄρ' ὁμοία τὰ πάθη κεκτημένης. καὶ γὰρ αἰδὼς, ἀφιλείας ὁμοῦ καὶ βλάβης ἀμφίβολός ἐστι δαίμων. Αἰδὼς, ἢν ἀνδρὸς μέγα σέβεσθαι, ἢ δ' ὀνήσειν. ἡμῖν δὲ ἐρέθειν ἥδιον ἐστιν ἴσον, ἀλλ' ἐπὶ χείρω εἰσὶ δύο. τὴν μὲν κεν ἐπαινέσειας νοήσας, ἢ δ' ἐπιμεμπτή. Δίκη δ' ἄνδιχα θυμὸν ἔχουσιν. ἀδὲν δὴ παραδόξειν, εἰ πάθος, δρεπτὴ κρίσις σωφροσύνης ἔχει ἔτυχεν, ὥστε ἔρωτα καλεῖσθαι, καὶ τὴν ἀκόλαστον ἡδονὴν, καὶ τὴν σωφρονοῦσαν εὐνοιαν. χαίρειν δὲ φησι τὸ μηδὲν οἰκεῖν. Ἐν τῷ Ἥλῳ δὲ βίᾳ φυγαδεύσεις, ἵνα πῶς μείνωμεν ἄνθρωποι; ζηλωτὸν μὲν ἦν κἀγὼ τὸ σοφώτατον Εὐριπίδου, εἰ δίκαι τὸν θεὸς γυναῖκας σωιόδειν, φοιτῶντες ἐπὶ ἱερὰ, καὶ ναὸς, δρυμὸς, καὶ χρυσοῦ τύπια ἀνεδὲ τὸ Δηδοκῆς ἐνεμέμεθα. ἀνάγκη γὰρ βαρὺ κατ' αὐχένα ζυγὸν ἡμῖν ἐπιθῆσαι, τὰς via ad nos ventitans, neque uno ſpiritu noſtros animos inceſſens. Sed alter, ut arbitror, puerilia ſapiens, cujus mentem nulla ratio gubernare poteſt, frequens in animis inſipientium congregatur: atque ipſi muliebria potiſſimùm deſideria curæ ſunt. Et hic eſt quotidianæ iſtius contumeliæ ſocius, abſque diſcrimine cuicunque volenti ſeſe celeriter applicans. Alter verò Amor, priſcorum pater temporum, viſu grave, ſacrumque omninò ſpectaculum, promus temperatorum affectuum, blandum quiddam uniuſcujuſque mentibus inſpirat. Tunc propitium nacti hunc Deum, voluptatem virtuti immixtam amplectimur. Geminos enim revera, juxta Tragicum, ſpiritus efflat Amor. Vnum autem & commune nomen diſſimiles affectus habet. Nam & Verecundia, utilitatis pariter & damni anceps eſt Dea,

Qua ſimul & fructus homini, & mala plurima confert.

Neque vero unicum eſt genus contentionum, ſed

Sunt geminæ in terris, quibus altercantur in unum
Mortales cauſæ, varia quoque mente trahuntur,
Hanc laudet prudens, damnandam reprobet illam.

Nihil igitur mirum, ſi affectus virtuti communem appellationem eſt ſortitus, ita ut Amor vocetur, & flagitioſa illa voluptas, & modeſta hæc benevolentia. Nuptias igitur pro nihilo ducis, inquit, & fœmineum genus è vita expellis? deinde quo pacto maneamus homines? Beatum equidem eſſet ex Euripidis ſapientiſſimi ſententia, ſi abſque illo cum mulieribus congreſſu, ad ſacra, & templa Deorum ventitantes, argento atque auro liberos à ſucceſſione mercaremur. Neceſſitas enim gravi jugo noſtris cervicibus im-

πειθαρχεῖν βιάζει. τὸ μὲν οὖν καλὸν αἱρώμεθα τοῖς λογισμοῖς, εἰκῇ δὲ τῇ ἀνάγκῃ τὸ χρειῶδες. ἄχρι τίνων, γυναῖκες, ἀριθμὸς ἔστω. τὸ δὲ τοῖς ἄλλοις, ἄπρακτα μὴ μοι γένοιτο. τίς γὰρ ἂν εὖ φρονῶν ἀνέχοιτο δικαίως, ἐξ ἀνδρὸς γυναικὸς ἀφειζομένης ἐπιπλήττοις σοφίσμασιν; ἧς ὁ μὲν ἀληθῶς χαρακτὴρ, ἀμορφία. ἀλλότριοι δὲ κόσμοι, τὸ δὲ φύσεως ἀπρεπὲς βυκολάσιν. εἰ γὰρ λάβοι τὸ γυναῖκα κόπτης ὠδὸς ὄρθρου ἂν ἴδοι τὰς ἀπεσταλμένας γυναῖκας, αἰσχίω νομίσῃ θεραίνας τὸ πρὸ μιᾶς ὥρας ἀνομοιοδαίτας δυσκλυδνίσας. ὅθεν ἀκριβῶς οἶκοι καθείργουσιν αὐτὰς, ὡδὶ τὸ ἀρρὶν βλέπουσας. χρᾶις δὲ, ὁ θεραπαινίδιον ὁ σύμμορφος ὄχλος, τὸ κύκλῳ παρισᾶσι, ποικίλοις φαρμάκοις καὶ φαρμακώδεσι τὸ δυσχρὲς ὠσώσας. ἢ γὰρ ὕδατος ἀκράτῳ ταμιεῖα τὸ ὑγιαλὸν ἀπονιψάμεναι κάρη, ὕδως ἄπλυτος αὐδὴς ἐγκλύσι πρὸς πρόσωπον, ἀλλ' αἱ πολλαὶ τὸ ἀφεσπασμένον συνῆσις, τὸ ἀηδὲς δὲ ὠσώσασι χρῶτα φαιδρύνουσιν. ὡς δ' ἐπὶ δημοτελεῖς πομπῆς, ἄλλο τις ἄλλη τῶν ὑπηρετησῶν εἰκεχείσεται, λευκανίδας δρεπομένη, ἢ ὠσχάς, ἴσοπτρά τε. καὶ καθάπερ αἱ φαρμακοπάλαι, πυξίδων ὄχλοι, ἡδυπαθείαι μεσαὶ πολλῆς κακοδαιμονίας. τὸ οἷς ὀδόντων σμηκτικαὶ δυνάμεις, ἢ βλέφαρα μελαίνουσι τίχνη ξηρανελίζει. τὸ δὲ πλεῖστον ἀναλίσκει μέρος ἡ πλοκὴ τῆς τριχῶν. αἱ μὲν, ὧν φαρμάκοις ἐρυθαίνειν δυναμένοις ἀγὸς ἡλίῳ μεσημβρίας, τὰς πλοκάμους, ἴσα ταῖς τῆς ἑῴας χρωτιαῖς, ξανθὰ μεταβάλλουσιν ἄνθη, τῷ ἰδίῳ κεκαλύπτουσι φύσιν. ὁπόσαις δ' ἀρκεῖ ἡ μέλαινα χαίτη νομίζεται,

impositō, imperatis parere nos cogit. Quod pulchrum igitur est, id ratione eligamus, & cedat utilitas necessitati. Quod ad liberorum procreationem attinet, mulieres aliquo sint in numero. In cæteris verò rebus, apage ne mihi ulla fuerit. Quis enim sanæ mentis sustinere queat, mulierem à summo statim mane ascititiis imposturis sese comentem? Cujus nativa facies, verè turpis est, aliena verò ornamenta, naturæ deformitatem tegunt. Siquis ergo mulieres ad auroram à nocturno lecto videat surgentes, turpiores putabit esse bestiis, quæ ante unam horam malè ominatæ nominarentur. Vnde diligenter domi sese concludunt, ut ne ab ullo viro conspiciantur. Anus autem & ancillarum formæ consimilis turba circunstant variis medicaminibus infœlices illas facies inficiendo. Neque enim ubi aquæ mero latice profundam crapulam abluêre, protinus ad serium aliquod negocium se conferunt: sed crebræ medicamentorum compositiones, fœdam faciei cutem exornant. Perinde autem ut publica pompa, ancillarum alia aliud administrat, pelves argenteas, gutturnia & specula, utque in pharmacopolæ officina, pyxidum turbam, plena multæ infœlicitatis vascula. In quibus dentium vis abstersiva, aut palpebris denigrandis ars comparata reconditur. Maximam autem partem textura capillorum absumit. Nam aliæ quidem medicamentis rubefaciendi ad solis meridiem vim habentibus, capillos perinde ut la-

narum coloribus, flavo inficiunt flore, propriam damnantes naturam. Aliæ verò quibus nigra coma videtur ad formam sufficere, o-

τὸ χρυσοῦν πλῆθος εἰς πύστιν ἁλιεύσουσιν, ὅλον ἀφροδίσιον χρυσὸν τὸ περιὸν ἀποκείρουσι. σιδηρᾶ πῦρ ἄρματα, πυρὸς ἀμβλείας φλογὶ χλιανθέντα, βίᾳ τὴν ἐλίκων ἀλόητον ἀμφιπλέκει. καὶ ἐπείρηται μὲν αἱ μίτραι τὸ ὀφρύων ἐφελκυσμάτων κόμμι, βραχὺ τοῦ μετώπου μεσίζοντι ἀφιᾶσι. σανδαλοῦσι δὲ ἄχρι τοῦ μεσοφρύου οἱ ὀπίσω ἐπισκιάζοντες πλόκαμοι. καὶ μὴν τοῦτο, αἰνιγματώδη πάλλακι τὸ σαρκὸς εὐδαίμονα τοῖς πόδας ἐπισφίγγουσι, καὶ λεπτοῦφεις ἐς ὀφθαλμὸν ἰοῦσης, ὑπὲρ δὲ δακεῖν ἀναμενούσης. πάντα δὲ τὰ ἐντὸς αὐτῆς γνωσιμώτερα δὲ προσώπου, χρηὶς τοῦ ἀμφόρως ἐπιπεπλῆσθαι μᾶζῶν, ὡς ἀεὶ περιφέρεσι ἐνσμύχοις. τί δεῖ τὰ τύπτει πλησιόπτερα κοσμοδιξίσιν; λίθοις ἐρυθραίοις καὶ τοῦ λοβοῦ, πολυθαλασσίου ἠερτημένοις βέλους, ἢ τοῖς περὶ κορυφὴν, καὶ βραχίοσι δράκουσιν, ὡς ὤφελον ὄντας ἀπὸ χρυσίου, δράκοντας εἶναι. καὶ στρουθὸν μὲν ἐν κύκλῳ τὴν κεφαλὴν ἐκτείνει, λίθοις Ἰνδικοῖς ἀστέρας, πολυπλεκὲς δὲ τὸ αὐχένιον ὅρμοις κοσμεῖ. καὶ ἄχρι τοῦ ποδὸς ἐκάστην κρεμαννύουσιν ὁ ἄθλιος χρυσός, ἅπαν εἴ τι δὲ σφυρὸν ζημιῶσιν, περισφίγγον. ἄξιον δὲ ἦν σιδήρου τὸ περὶ σφυρὸν σκέλη περιδῆσαι. καὶ περιδὺν αὐτὴν ὅλον τὸ σῶμα νόμης ἀμφορέως ἐξαπατῶσι καὶ ἀλφεμαγούσῃ, τοῖς ἀναισχύντοις παρείαις ἐρυθαίνουσιν ἐπιχρίσεις φύκεσιν, ἵνα τὴν ὑπέρλευκον αὐτῶν, καὶ πίονα χροιὰν, τὸ πορφυροῦν αὖθις ἐπιφοινίξῃ. τίς ἂν ὁ μὴ τὴν τοσαύτην δόξαν βίῳ; δύσις λὸ τ οἰκίας ἐξοδοι. † καὶ πᾶς ἀνὴρ

mnes maritorum opes in hanc impendunt, totam penè Arabiam ex capillis spirantes: ferreaque instrumenta, ignis obtusa flamma calefacta, vi quadam cincinnorum flexus inter se implicant: ac illæ comæ curiosius ad supercilia usque attractæ, breve interstitium fronti relinquunt. Post tergum autem in scapulas usque demissi capilli superbè succutiuntur. Huc accedunt & variis coloribus tincta sandalia intra carnem pedes ipsos astringentia: & tenuis, prætextu tantùm assumpta, vestis, ne nudæ videantur. Omnia autem quæ intra ipsam sunt cognitu faciliora quàm facies, præter turpiter dependentes illas mammillas, quas semper circunferunt obligatas. Quid opus est mala istis opulentiora recensere? lapillos Erythræos, à fibris aurium multi pretii pondus, suspensos, aut circumpositos manibus, brachiis-ve dracones illos, qui utinam pro auro, verè dracones essent. Etiam corona caput in orbem ambit, gemmis Indicis stellata. Pretiosa autem de cervicibus monilia dependent, & usque ad extremos pedes miserum illud descendit aurum, si quid malleoli nudum est, totum revincient: at æquum erat hæc religata crura ferro vinciri. Quum verò totum corpus adulterinæ formositatis fallaci elegantia fuerit incantatum, impudentes etiam genas illitis fucis rubefaciunt, ut summè candidum, & pinguem ipsarum colorem, purpureus nitor superadditus, rubefaciat. Cæterùm quæ vita tantum sequitur apparatum? E domo statim egrediuntur, & spectator omnis maritos enecat. Quorum

† Καὶ πᾶς ἀνὴρ ὑπηρέτων τοὺ γαμικλείτας, ἢν εἶεν οἱ καταδαλμοὶ ἐκφορὰ

non-

τὴς ἐπιτρίβειν τὰς γαμετὰς, ὧν οἶον οἱ κηπευδαίμονες ἄνδρες, ἀλλ' αὐτὰ ἴσασι τὰ ὀνόματα, Καλιάδας εἰ τύχοι, καὶ Γενετυλλίδας, ἢ τὸν Φρυγίαν δαίμονα, καὶ τ' δυσέρωτα Κῶμον ἐπὶ τῇ παιδιᾷ. πλεκτὴ δ' ἀπόρρητος. καὶ χωρὶς ἀνδρῶν, ὕποπτα μυστήρια. καὶ γὰρ τί δεῖ τοσαυτὰ ἐπίπλοκα ἀμφιθορεῖν ψυχῆς; ἐπιτιθεῖσι δ' αὐτοῖς ἀπαλλαγὴν οἶκοι, λύσιν τὰ μακρὰ λουτρά. καὶ πολυτελὴς μὲν καὶ ἡδεῖα τράπεζα, πολὺς δ' ὁ μετ' αὐτὴν ἀνδρῶν ἀκρισμός. ἐπειδὰν γὰρ ὑπέρπλεφ γλύμματα ταῖς παρ' αὐταῖς χαριτμαρχίαις, εἶτ' ἐκ δ' φάρυγγος αὐταῖς ὑποδέχεσθαι δυνάμενα τί σιτίον, ἄκρεις δακτύλοις ἐπιχράφουσι, τὸ δεῖπνον ἐκμέλιον ἴκασιν ἀπαγγέλοντες, νυκτὸς ἐπὶ τούτοις διηγήμασι, ἐ [2]τὰς ἐπιχρώτους ὕπνους, καὶ ἡλύθιον δίνην γάμετου. ἀφ' ἧς ἀναστὰς ἕκαστος, λύσι λουτρῷ χρεὼς ἐστι. ταῦτα μὲν δὴ δίαιτος βίᾳ πεπιήσθαι. τὸ δὲ πικρότερον εἴ τις ἐξελέγξειε τὸ ἀληθὲς καὶ μέρος ἐξελέγξειν, ὥσπερ καθάρσιον Προμηθεῖ, τῷ μετάνδρειον ἐκείνῳ ἀπόρρητος φωνή. εἶτ' ἐ δικαίως ἐπιστομωθὲν ἐμφύσει τὸ Προμηθέα ἐκ τοῖς πέτραις, καὶ ἡλίου αὐτὸ λαμπάς.

nonnullorum infœlices viri, ne ipsa quidem norunt nomina, [1] Coliadas, si fors ferat, & Genetyllidas, aut Phrygiam illam Deam, & Comum illum, pastorem perditè amantem. Sed arcana sunt sacra, & absque viris suspecta mysteria. Quid enim attinet & animorum corruptelas complecti? Postquam autem his peractis iterum discesserunt: domi statim longa balnea, & sumptuosa ac suavis mensa, multaque erga viros simulata recusatio, nam cùm satis superque ingluviem impleverint, neque gutrur ipsarum cibi quicquam ampliùs recipere possit, quasi summis digitis inscribant, singula fercula degustant, noctes ad hæc narrantes, & diversorum corporum somnos, & lectum muliebritate refertum, ex quo quisque surgens, lavacro opus habet. Atque hæc sunt vitæ constantis argumenta. Verùm siquis eorum quæ acerbiora sunt, veritatem vellet particulatim examinare, revera Prometheum execraretur in hanc erumpens Menandri vocem.

Ergo immerentem dicitant Prometheæ,
Pendere fixum Caucasi de rupibus?
Re-

ἐξ' αὐτὰ ἴσασι τὰ ὀνόματα, καλιάδας, εἰ τύχοι, ἐ γενετυλλίδας καὶ τ' Φρυγίαν δαίμονα] Locus iste est mutilus, si quid in his video, & post γαμετὰς ponenda est hiatus nota. Nam Καλιάδας & Γενετυλλίδας non sunt nomina eorum spectatorum, qui miserò maritos zelotypia conciant, sed numinum cognomina, quorum lucos & templa frequentabant Græcæ mulieres. Deest igitur aliquid, ut si hæc desint aut tale quid: γαμετὰς, ἐ εἰς τὰ τιμᾶν φοιτήσεις τ' θεῶν, ἢν οἶον, &c. Sic sensus constaret, qui nullus est, ut nunc legitur. *Palm.*

1 *Coliadas*] Genetyllis Veneris cognomina sunt apud Aristophan. de quibus vide Pausa. in Attic. *Cogn.*

2 Τὰς ἐπιχρώτους ὕπνους] Interpres *diversorum corporum somnos.* Aliud enim corpus habent feminæ vigilantes & ornatæ vestibus: aliud, nudæ & dormientes in lectis. Ovidius: *pars minima est ipsa puella sui.* An de colore feminarum intelligendus Lucianus. *Menagius.*

ἄλλο δ' ὑ ζ ἴν ἀγαθὸν, ὦ μισητὴ οἶμαι ἄπαντες τὸν θεὸν γυναῖκας ἔπλασαν; ὦ πολυλύμητοι θεοί, ἔθνος μιαρόν. γαμεῖ τὶς ἀνδράποδα; γαμεῖ λάθρα. λοιπὸν γὰρ ἐπιθυμίαν ἡ γαμηλίου λίχνη, μοιχὸς ὀστρυφῶν. εἶτ' ἐπιβουλαὶ, καὶ φαρμακεῖαι, καὶ νόσοι, χαλεπὰ πάθη φόνου, μετ' ὀλίγη πάντα τὰ βίου γυνή. τίς ταῦτα τὰ ἀγαθὰ διώκει; τίνι βίος ὁ δυσχὴς ὥστε θομήρης; ἄξιον τοίνυν ἀντιτίθεσθαι τοῖς θήλεσι κακοῖς, τὴν ἄρρενα τῶν παίδων ἀγωγήν. ὄρθρου ἀναστὰς σὺν τῷ ἀζύγει κόπτης, τὰ ἐπὶ τῶν ὀμμάτων ὕπνου λοιπὸν ὕπνον ἀπονιψάμενος, [1] ὕδατι λιτῷ τὴν ἱερὰν χλαμύδα ταῖς ἐπωμίσιος περόναις συρράψας, λαβὼν τὰ πατρῷας ἑστίας ἐξενεχθεῖσαν [2] κάτω κεκυφὼς, καὶ μηδένα τῶν ἀπάντων ἐξεναντίον ἐσοπτόμενος. ἀκόλουθοι δὲ καὶ παιδαγωγοὶ, χορὸς αὐτῷ κόσμιος ἕπονται, τὰ σιμὰ τῶν ὀρθῶν τὸ χρεὼν ὄρασιν πρατεῖντες. ἢ πτισὶ ἢ κτινὸς εὐθυμάχου κώμιλλο καταψήχειν δυναμένας, οὐδὲ ἔσοπτρα τῶν ἀνιμόρφων χαρακτῆρας ἀκράδους εἰκόνας, ἀλλ' ἢ πολύπλυκοι δέλτοι καθάπερ ἀπολαυθῦσιν, ἢ παλαιῶν ἔργων δρισὶς φυλάττουσα βίβλοι. κἂν εἰς Μουσικὸν δέοι φοιτᾶν, δύμελὴς λύρα. πᾶσι δὲ τοῖς φιλοσόφοις ψυχῆς μαθήμασι λιπαρῶς ἐναβλήσας, ἐπειδὰν ἡ λῆξις τῶν ἐγκυκλίων ἀγωνίων κορεσθῇ, τὸ σῶμα τοῖς ἐλευθερίοις ἀσκήσεσιν ἐκπονεῖ. ἱππικοὶ γὰρ ἵπποι

Repertus ignis huic, aliud mihil boni.

Sed quod Deos odisse cunctos credidi,

Invenit idem fœminas, ô Dii boni,

Genus sceleſtum. Ducit aliquis conjugem?

Clam ducit: & mox cupidissates plurima,

Et nuptiali mœchus illudit thoro,

Venena dehinc, insidiæ, morbi, invidia,

Gravissima, ævo fœmina omni quam fovet.

Quisnam hæc bona sectatur? cujus animum adeò infœlix vita demulceat? Æquum igitur fuerit muliebribus ulsce malis opponere masculam puerorum vivendi rationem. Postquam mane surrexit ex lecto non conjugali, reliquumque somnum ab oculis abstersit aqua vili, & sacram chlamydem humeralibus fibulis astrixit, paterna domo egreditur capite demisso, ac neminem omnium ex adverso intuens. Assecla autem, & pædagogi, turba conveniens ipsi, sequuntur, venerabilia virtutis instrumenta manibus tenentes, non secti pectinis incisuras, quibus coma demulceri queat, neque specula formarum oppositarum, non pictas imagines: sed vel multiplices pugilares à tergo sequuntur, vel veterum virtutes operum custodientes libelli: quod si adeunda sit Musici schola, sequitur sonora lyra. Omnibus autem philosophicis animi disciplinis abundè exercitatus, ubi jam mens cyclicis illis bonis satiata fuerit, corpus quoque liberis exercitationibus excolit. Nam illi curæ sunt equi Thessali, breviter-

1 Τ' ὕδατι λιτῷ] In Angl. Cod. legitur ὕδατι λιτῷ καὶ χιτωνίσκον χλαμύδα ταῖς ἐπωμίσαις περόναις. Bourd.

2 Κάτω κεκυφὼς καὶ μηδένα τῶν ἀπάντων ἐξεναντίον ἐσοπτόμενος] Si quid mihi credis lector, leges τῶν ἀπαντώντων, non τῶν ἀπάντων, id est, *occurrentium*: meliore multo sententia. *Palm.*

1 A'πο p-

βαλλεσιν αὐτὸν. καὶ βραχὺ τὸν νέον τῇ παλοδαμήσας, εἰρήνῃ μελετᾷ τὰ πολεμικὰ, ἀκοντίζων ἀφειεὶς, καὶ βέλη δι' ὠκέος ἰξιᾶς ἀποπάλλων. εἶθ' αἱ λιπαραὶ παλαίστραι, καὶ θεὸς ἡλίου μεσημβρινὸν θάλπος ἰσχναίνεται τὸ σῶμα πυκνούμενον. εἴ τε τῶν ἀγώνων πόνων ἀπεστραλάζοντες ἱδρῶτες, μεθ' ὕδατος λουτρὰ σύντομα, καὶ τράπεζα τῇ μὴ μικρὸν ἐπιφθονα ἀρκέσῃ. πάλιν γὰρ αὐτὸν διδάσκαλοι, καὶ παλαιῶν ἔργων αἰνιττόμενοι, καὶ ἐπιμελήματα μνῆμα, τίς ἀνδρεῖος ἥρως, ἢ τίς ἐπὶ φρονήσει μαρτυρούμενος, ἢ οἵοι δικαιοσύνῃ, καὶ σωφροσύνῃ ἠσκήσαντο. τοιαύταις ἀρεταῖς ἀπαλὸν ἔτι τὸν ψυχὴν ἐπάρδων, ὅταν ἐπίεσε τὸν πρᾶξιν ὀφείλῃ, τὸ γαστρὸς ἀνάγκη τὸ ὀφειλόμενον δεσμὸν ἐπιμετρήσας, ἡδίους ὕπνους κοιμᾷ; τοῖς μετ' ἡμέρην κοπώσεσιν ἐπιρεμῶν ἐπὶ χρόνον. τίς γὰρ ἂν ἐργασῆς ἐφήβου γένοιτο τοιοῦτος; τίνι δ' ὕπνου φυλαὶ μὴ αἱ τῶν ὁμηρόντων βολαὶ, περὶ ὃν οἱ τὸ Δίφνοιας λογισμοὶ; πῶς δ' ἂν ἀγαπήσαι τὸ παλαίστρας μὴ Ἑρμοῦ, Ἀπόλλωνα ὃ τὸ λύρας, ἱππασίᾳ ὃ ὡς Κάστορα, Θείας ὃ χειρὸς ἀφ' ὑπερτὸν δώσιος σώματος. ἀλλ' ἡμῖν μὲ δαίμονες ἀρρένιοι, βίος ἐν θνητικῆς ἕτος, ἀπαντικρὺ δ' φίλου καθίζοντα, καὶ πλησίον ἡδὺ λαλοῦντος ἀκούειν. ἐξιόντα τ' αὐτὸν, συνεξιέναι, καὶ παντὸς ἔργου κοινωνίαν ἔχειν. δόξαιεν μὲ ἂν ἐρῶν τις δι' ἀπλοΐας, καὶ ἀκλινοῦς βίου, τὸ στρεβλούμενον ἀλύπως εἰς γῆρας ὁδεύσαι, μηδεμιᾶς τόviterque juventutem domans in pace meditatur res bellicas, ſpicula emittendo, certaque dextra ſagittas vibrando. Deinde & unctæ palæſtræ, & ad ſolis meridianum calorem oppletur pulvere corpus denſatum, deſtillanteſque contentioſorum laborum ſudores, poſt quos lavacra brevia, & menſa ſobria, rebus paulo pòſt gerendis non adverſa. Rurſum enim ipſi præceptores, & veterum operum exempla inſinuantes & curantes recordationes. Nempe quis heros fortis fuerit, quis ob prudentiam publico teſtimonio cohoneſtatus, aut qui juſtitiam ac temperantiam amplexati fuerint. Hujuſmodi virtutibus tenerum adhuc animum imbuens, quando jam veſpera rebus gerendis finem imponit, tributo, quod ventri ex neceſſitate debetur depenſo, ſuaviores ſomnos dormit, poſt diurnos iſtos labores ad tempus conquieſcens. Quis igitur talis ephebi non fieret amator? cui verò adeò fuerit hebes oculorum acies, & luxata mentis ratiocinatio? Quomodo verò non amaret illum, in palæſtris quidem Mercurium, inter lyras autem Apollinem, equitatorem verò ceu Caſtorem, ac divinas virtutes mortali corpore proſequentem? At mihi quidem ô Dii cœleſtes, utinam perpetua ſit hæc vita, ex adverſo amici ſedere, & ſuave loquentem propè audire, & cum exeunte, ſimul exire, & omne cum eo opus commune habere. Optarit igitur amator, ut ſuus amaſius, per illæſam, & inconcuſſam vitam, abſque moleſtia poſſit ad ſenectutem pervenire nul-

1 Ἀπαντικρὺ τοῦ φίλου καθίζοντα, καὶ πλησίον ἡδὺ λαλοῦντος ἀκούειν] Reſpexit ad Oden Sapphus, à Catullo Latine redditam. *Menagius.*

χρὸς πειρώσωζε βάσανον ἐπήρειαν. εἰ δ' ἡ τοῦ ἀνθρωπίνης φύσεως νόμος, [1] νόσῳ ἐπιψαύειν αὐτῆ, κἀμοὶ συννοσήσαι, καὶ μέχρι χειμερίου θαλάττης ἀναχθέντι συμπλεύσομαι. κἂν τυραννικὴ βία δήσῃ με σιδήρῳ, τὸν ἴσον ἐμαυτῷ δεσμὸν ἀμφήσω σίδηρον. ἐχθρὸς ἅπας ὁ μισῶν ἐκεῖνον ἐμοὶ ἔσται, καὶ φιλήσω τοὺς ὡς αὐτὸν δυσοίκως ἔχοντας εἰδὼ λήσας, ἢ πολεμίως ἠσκημένω ἐπ' αὐτὸν ὁρμῶντας, ὁμιλοῦντι καὶ αὐτὸς δύναμιν. κἂν ἀποθνήσκῃ, ζῆν σὺν αὐτῷ οὐκ ἀνέξομαι. πλοῦτος μὲν γὰρ τοῖς μετ' ἐκεῖνον ὑπ' ἐμοῦ τεταγμένοις ἐπιθήσομαι, κηδὼν ἀμφοτέροις ἐπιχώσω τάφον. ὀστᾶ δὲ ἀναμίξω ὅσα, μὴ δὶς πλοῦν πλεῖν κἀπ' ἄλλην λήξειν. τοῦτο δ' ἐστὶ τοῖς ἐμοὶ τοὺς τῆς ἐξίσης ἔρωτος, ἀλλ' ἡ Θεοῖς γείτων ἡρωϊκὴ φρόνησις σωμηθήσεται. ὧν οἷς ὁ φιλίας ἔρως, ἄχρι θανάτου συνεξέπλευσεν. Φωκεὺς γὰρ ὑπάρχων ἔτι χρόνων, Ὀρέστῃ Πυλάδῃ συνῆψε. Θεὸν δὲ φοβούμενος ἀπόλλω πολῶν μεσίτην λαβόντες, ὡς ἐφ' ἑνὸς σκάφους δι' βίου συνέπλευσαν. ἀμφότεροι Κλυταιμνήστρου ἀνῄρουν, ὡς Ἀγαμέμνονος παῖδες. ὑπ' ἀμφοῖν λίχνῳ ἐφονεύθη. τὰς Ὀρέστου [2] ἐλαυνούσας ποινὰς, Πυλάδης σὺν μέλλον. πεπομφότα συμπαιζόμενον. τῷ δ' ἐρασθεὶς φιλίας, ὑδὲ τῆς Ἐλλάδος ὅρους ἐμέτρησαν, ἀλλ' ἐπὶ

nullius fortunæ invidam impressionem expertus. Quòd si verò etiam qualis est humanæ naturæ conditio, morbus quispiam ipsum invaserit, cum ægrotante pariter ægrotabo: si etiam per mare procellosum feratur, cum eo navigabo. Quòd si etiam tyrannica vis illi vincula innectat, par ferrum mihi circundabo. Quicunque illum oderit, meus inimicus erit, eumque benevolentia prosequentes amabo. Si verò prædones, vel hostes videam in ipsum irruentes, præter vires etiam armabor: si moriatur, vivere non sustinebo. Postrema autem mandata iis, quos proximè post illum amavi, ista dabo, ut commune ambobus sepulchrum accumulent: & ossa inter se permiscendo, ne mutum quidem pulverem à se mutuo separent. Atque hæc non primi expriment mei amores quibus dignos prosequor: sed illa Diis proxima, heroum prudentia, velut quadam lege sancivit: in quibus amicitiæ ille amor, ad mortem usque simul expiravit. Phocis à teneris annis Orestem Pyladi conjunxit: qui cùm Deum mutuorum affectuum mediatorem accepissent, perinde atque in uno eodemque vitæ navigio simul navigarunt. Ambo Clytemnestram interemerunt tanquam Agamemnonis filii, ambo Ægisthum occiderunt. Pœnas quibus agitabatur Orestes, ægriùs ferebat Pylades, eum defendebat cùm damnaretur. Nec amatoriam illam amicitiam Græciæ terminis metiti sunt: sed ad ulti-

1 Νόσῳ] Anglic. νόμῳ συνδιαίτησιν αὐτῷ. Bourd.

2 Ἐλαυνούσας ποινὰς] Dixi ad Petron. *Bourd.* Delphis obsessus furiis, Apollinis consilio venit Athenas in Minervæ delubrum, cujus consilio vincens, reversus est Argos. Has verò ferias placans vocavit Eumenidas apud Æschylum. *Cozz.*

1 Ege-

φὰς ἐχάτας Σκυθῶν πέρμνας ἐπλεύσαν. ὁ μὲν, νοσῶν. ὁ δὲ, θεραπεύων. τὴν γὴν Ταυρικὴν γῆν ἐπιβαίνοντας, εὐθὺς ἡ μητροκτόνος αὐτοὺς ἐρινὺς ἐξενοδόχησε. καὶ τὸ βαρβάρων ἐν κύκλῳ σεσεισμένον, ὁ μὲν, ὑπὸ τῆ συνήθους μανίας πεσὼν, ἔκειτο. Πυλάδης ἦ,

Ἄφρῶν ἀπέψα, σύμμετός τ' ἐπημέλᾳ,
Πέπλοις τε περιέλυπτεν ἀμπίκτοις ὑφαῖς,
Οὐκ ἐρωτικῶς μόνον, ἀλλὰ καὶ πατρὸς ἐνδεικνύμενος ἦθος. ἐπεὶ γὰρ ἐκρίθη θατέρῳ μένειν, ἐπὶ τῆ φοβουμένῳ, τὸ ἕτερον εἰς Μυκήνας ἀπιέναι, κομιδῇ γεγεμμένος, μένειν ὑπὲρ ἀλλήλων ἀμφότεροι θέλωσιν, ἑκάτερος ἐν θατέρῳ ζῶντα ζῆν ἑαυτὸν ἡγούμενος. ἀποδέχεται ἦ τὰς ἐπιστολὰς Ὀρέστης, ὡς Πυλάδει λαβεῖν ἀξιωτέρᾳ, μόνον οὐκ ἐρωτικὸς ἀντ' ἐρωμένου γνώμενος.

Τὸ γὰρ σφαγῆναι τόσε, ἐμοὶ βάρος μέγα.
Ὀναισθαίη γάρ εἰμ' ἐγὼ τοῖς συμφορᾶς.

καὶ μετ' ὀλίγον φησὶ,

Τῷδε μὲ δίλτον δίδου,
Πέμψω γὰρ Ἄργος, ὥστε σοι κωλῦσ' ἔχειν.

Ἡμᾶς δ' ὁ χρήζων, κτανέτω. Καὶ γὰρ ὅπως ἔχει τὸ πᾶν. ὅταν γὰρ φύσ. παιδὸν ὁ σπουδαῖος ἔρως συνεκφορεῖς, ἐπὶ πλεῖον ἤδη λαμβάνοντας διημαρτημένον ἀνορθοῖ, τὸ πάλαι φιλεῖν, ἀμφιβαίνοις ἴσως ἐπανορθοῦσθαι, καὶ δυσκρινὲς ἀνδάνει ποτέρου πάτερος ἕρωτος ἐστι, ἕκατερος ἀπ' ἐσόπτρου τὸ ἐν φιλοῦντος δυνατὸν ἐπὶ τὸ ἐρώμενον ἀμείβει πεσόν. εἰδώλου. τί δὴ ὃν ἔστι καθ' ἡμᾶς βίου ξένου αὐτὸ τοῦτο ἀνεδίζεις θεῖος νόμος ἐφεδρεύει, ἐν ὧ ἐκ ἐκείνου εἰκὼν ἐμπίπτοι. Ἐπεὶ δὲ ἐκ ἐκείνου ἐκ ἐκείνου ἐκ ἐκείνου

ἀληθὴς ἐφ' ἡμῖν παιδεραστής. ἀσμένως ὃ αὐτὸ δεξάμενοι, μετ' ἀκρᾶς ἀληθείας νεανικῶς ἅμα. ἄλλως γὰρ ὡς ἀληθῶς κρίνει τὸν σοφὸν ἀπόφασιν, ᾧ παῖδές τε νέοι, καὶ μάντεις ἵπποι. γηρᾷ δὲ ὁ χρόνος κἂν ἐλαφρότερα, κἄρεσκε τὴν φιλίαν. οὗτος μὲν Σωκρατικὴ διδασκαλία, καὶ τὸ λαμπρὸν ἀκρότης δικαιότερον, τοῖς ἀληθινοῖς τέλεσιν ἐπιμένη. χρησμὸν γὰρ ἀληθείας ὁ πύθιος ἐξέφηνεν, ἀνδρῶν ἁπάντων Σωκράτης σοφώτατος. ὃς ἅμα τοῖς ἄλλοις μαθήμασι, εἰς ἃν τὸν βίον ὤνησε, καὶ τὸ παιδεραστεῖν ὡς μάλιστα ἀφελεῖν ἐπεσκήψατο. δεῖ δὲ τὸν νέον ἐρᾶν, ὡς Ἀλκιβιάδην Σωκράτης. ὃς ὑπὸ μιᾷ χλαμύδι παῖς ὢν ἡδίστου ὕπνου ἐκοιμήθη. καὶ ἔγωγε τὸ Καλλιμάχειον ἐπὶ τέλει τοῦ λόγου ἥδιστ' ἂν ἐπιθείμην ἅπασι κήρυγμα,

Αἴτει γὰρ ἃ κήδουσιν, ἐπ' ἤμασι καὶ λίχνα φέρουσιν,
Ἔρχου· ὡς ὑμῖν ἄμεινον παιδοφιλεῖν.
Δεῦτε νέοι [1] ἐρέοιτε, πόλιν κόσμιον ἔχητε.

Ταῦτ' εἰδότες ὦ νεανίαι, σωφρόνως παισὶν ἀγαθοῖς σπουδῆτε, μὴ δὲ ἀλίγης τέρψεως εἵνεκα, τὸν μεγάλων ἐπέχοντες εὐνοίαν, ἄχρι τοῦ ἀκμῆς πλησθῆτε τὸ τῆς φιλίας πάθη σωφρόνως. τὸ δὲ ἐρέοιτον ἐρῶντες σωφρονοῦντες, εἰς γῆρας ἀπὸ παίδων βέβαιον τηρεῖτε τὸ πάθη. τοῖς γὰρ οὕτω φιλοῦσιν, ἥδιστος μὲν ὁ βίος ζῆ, χρόνος, ἀδήμιτος ἀπειρὸς συνειδήσεως παρεπιδήμου. ἀοίδιμοι δὲ μετὰ

definitum, perque successionem ad nos transmissum. Libenter verò ipsum recipientes, cum pura mente, veluti rem sacram tractamus. Nam verè beatus ille est, juxta sapientum sententiam,

Cui pueri molles, & equi solidam ungulam habentes,
Huic minimum gravis est cana senecta viro,
Si quem adamant pueri.

Socraticæ verò doctrinæ, & splendidum illud virtutis examinandæ judicium, etiam Delphicis cortinis est approbatum. Nam veritatis oraculum Pythius reddidit, omnium virorum Socrates sapientissimus: qui pariter cùm cæteris præceptis, quibus vitam humanam promovit, & puerorum amorem, ceu rem præcipuè utilem, admisit. Convenit autem juvenes amare, ut Alcibiadem Socrates, qui sub una eademque patris chlamyde somnos dormivit. Atque equidem Callimachi illud præconium, ad finem orationis libentissimè omnibus apponerem,

Namque utinam cupido sectantes lumine amatos,
Erebius ut pueros jussit amare senex,
Sic & ametis eos, fortique habitetis in urbe.

His cognitis adolescentes, modestè cum bonis pueris versamini, neque modicæ delectationis gratia, longa effusa benevolentia, usque ad vigorem ætatis, fictos amandi affectus protendite: sed cœlestem Amorem adorantes, à pueritia ad senectutem usque firmos affectus conservate. Nam hoc pacto amantibus, suavissimum est vitæ tempus, nulla inhonesta conscientia inhabitante. Celebris autem illorum fama, post

[1] Ἐρέοιτε] Anglic. ἐράοιτε. Bourd.

[2] Ἄμει-

ἐπίσταῖο οἷς παίζοις σωφρονοῦσι καὶ δόκει. εἰ δὲ δεῖ Φιλοσόφοις παισὶ παιζεῖν, οἶδα μὲν γὰρ σαθρὰ τὰς ταῦτα ζηλώσας. οἱ δ' [1] ἄμεινον ἀπολυόμενοι, ἔχουσι τὸ ἀρίστης γήρως, τὸ ἄφθαρτον. τοιαῦτα δὲ Καλλικρατίδα σφόδρα νεανικῶς συμπολογησαμένῳ, Χαρικλέα μὲν ἂν δυτέρα λέγειν πιεῖσθαι, ἐπίσχον. ἔφη γὰρ ὡς ἐπὶ ναῦν κατιέναι. δεομένων δ' ὁ, τὰ φρονοῦντα ἀποφήνασθαι, δι' ὀλίγων τὰς ἑκατέρα λόγους ἀριθμησάμενον, οὐκ ἐξ ὑπογυίου φημὶ, ἀλλ' παρεσκευασμένους, ὑμῖν ὡ ἑταῖροι, τὰ τῶν λόγων ἔοικεν ἀπηριθμῆσθαι, διῳκισθαι δ', καὶ νὴ Δι' ἐρρωμένης φρονοῦντα σπουδῆ ἐστι ἴχνη. χαῖδον γὰρ ἁδὺ ἐστιν, ὃ, τὰ τῶν λοιπῶν εἰπεῖν ἑτέρῳ δοῦναι παρήκατε. καὶ πολὺ μὲν τὰ πραγμάτων ἐμπειρία, πλείων δ' ἡ τῶν λόγων δεινότης. ὡς ἴσως ἂν εὐξαίμην, εἶναι μοι δίκαιον, ἀποφανοῦμαι. χαίρει μὲν, ἀνδρώπους βιοφιλεῖς πᾶσαν μοῖραν, καὶ μακάριον, ὁπόταν εὐτυχῶσι. παιδικὰς δ' ἔρωτας, ὅσοι φιλίας ἀγαθὰ δίκαια σωμοῦσι, μόνης Φιλοσοφίας ἔργον ἡγοῦμαι. διὸ δὴ γαμητέον μὲν ἅπασι, παιδευτέον δ', ἀφεῖσθαι μόνοις Φιλοσόφοις. ἥκιστα γὰρ τὸ γυναικὶ ὁλόκληρον ἀρετὴ φύει. καὶ σὺ δ' ὦ Χαρίκλεις, μηδὲν ἀποστ mortem ad omnes passim emanat. Quòd si verò Philosophis adhibenda est fides, etiam æther post terram eos excipit, qui ista sectantur: qui meliori fato morientes, præmium hoc virtutis incorruptibile consequuntur. Atque hæc cum Callicratidas, valdè juveniliter jactando amplificasset, Chariclem denuo dicere conantem, repressi, tempus enim erat ut ad navem descenderemus. Rogantibus autem illis, ut de eo quod sentirent sententiam dicerem, breviter enumeratis utriusque orationis argumentis. Non temerè, inquam, & negligenter, amici, orationes istæ videntur à vobis effutitæ ex tempore, sed continuæ & solidæ meditationis per Iovem manifesta hæc vestigia sunt. Nam eorum quæ ab utroque dici poterant, fermè nihil est prætermissum. Multa verò rerum inest experientia: sed major verborum gravitas. Itaque optarim equidem, si fieri posset, Theramenes ille cothurnus fieri, ut ambo victores æquo pede procederetis. At quoniam nihil remissuri videmini, & ego inter navigandum, non decrevi de rebus iisdem interpellari, id quod mihi maximè videtur justum esse, pronunciabo. Nuptiæ quidem ad vitam hominum promovendam res in primis utilis, & beata, quoties ex sententia contingunt. Puerorum autem amores, qui casta amicitiæ jura conciliant, solius Philosophiæ opus esse duco. Quare omnibus quidem conjugio est vacandum: sed pueros amare, solis Philosophis relinquatur. Minimè enim mulieribus perfecta virtus innascitur. Tu verò Charicles nequaquam

[1] Ἄμεινον ἀπολυόμενοι] Angl. Cod. ὁ δ' ἀμείνονα βίον ἀποθ. Bourd.

χλεσθῆς, εἰ τοῖς Ἀθήναις ὁ Κόρινθος εἴξει. καίπερ μὲ ὑπ' αἰδοῦς σωφρόνως λόγῳ τῶν κρείττονι ἐπαναδύσας, ἐξανέστην. εἶδον γὰρ ὑπερηφανῶς τὸν Χαρικλέα, ὡς δυσκόλως ἂν μηνιάσαι τις ἐπιεικέστατον. ὁ δὲ Ἀθηναῖος, ἵλεως τῷ τρόπῳ φασὶ βλέπων ἀναπηδήσας, ὡσπερεὶ σφόδρα εὐφραινόμενος. ἔκρινεν ἄν τις αὐτὸν ἐν Σαλαμῖνι Πέρσας ναυμαχίαν νικῆσαι. καὶ τοῦτο ἦν κρείττων ἀπάντων ἡμῶν ἐπαινέσαι. αὐτὸς τε ἐφαίνετο ἡμῶν ἐπιμελέστερον ὑποδεξόμενος. καὶ γὰρ ἄλλως τῷ βίῳ μεγαλοφρονέστερος. ἡ συνουσία δὲ καὶ τοῦ Χαρικλέους παραμυθησαμένου ἐπὶ τῇ δεινότητι τῶν λόγων, σωφρονίζοντος, ὅτι δυσχερέστερον μέρος δυνατὸν συνηγόρησεν. ἀλλ' ἡμῖν ἐν Κνίδῳ Ἀφροδίτῃ, καὶ τὰ ἐν Θεοῖς λαληθέντα, αὐτοῖν ἱλεφ ἄμφω, καὶ παιδιὰν ὄμμασιν ἐχόντοιν, τῇδε τῇ διαίτῃ. σὺ δὲ ὦ Θεόμνηστε, ὁ τῶν ἑωλῶν ἡμῖν σκηπτουχίαν ἐνθυμούμενος, εἰ δίκαιος τότ' ἦσθα, πῶς ἂν ἀπέφηνας; Θεο. Μελιτίδην, ἢ Κόρινθον οἴει με θεῶν θεᾶν, ἵνα τοῖς ὑπὸ σοῦ δικαίοις κελεύσῃς σκιατραφεῖν φέρω ψῆφον; ὃς ὑπ' ἄκρας ἡδονῆς τὸ λειπόμενον Ἀφροδίτῃ σὺν τῇ Κνίδῳ φωμῶν, ὀλίγου τὸ βραχὺ τοῦτο δωμάτιον αὐτὸν ἡγεμόνα εἶναι, τὸ νεὼν σκιόεν. ὅμως δ' ἐγὼ, ὑδὲ γὰρ ἀπρεπὲς ἐν ἑορτῇ λίαν, πᾶς γέλως κἂν σφοδρὸς γένηται, παιγνιάζειν δοκεῖ, τοὺς ἅμα τοῦτο [2] παιδιᾷ κεκωφωμένους λόγους, ἐθαύμαζον μὲν ἐπὶ τῇ σεμνότητι, πολὺ δὲ πλέον

quam ægrè feras, si Athenis Corinthus cedet. Equidem ego præ verecundia brevi oratione accelerato judicio surrexi. Animadvertebam enim Chariclem supra modum tristem, propemodum ac si morte damnatus fuisset. Athenienſis autem alter, lætoquodam modo alacer exiliens, incedebat valdè insolenter. Putasses ipsum ad Salaminem Persis navali prælio debellasse. Et hoc fáltem ex judicio consequutus sum, quòd splendido victoriæ convivio nos excepit. Etenim erat aliàs vita magnificentior. Tacitè etiam Chariclem sum consolatus, ob gravitatem verborum, assiduè admirando, quòd difficiliori parti, tam potenter esset patrocinatus. Cæterum & illa in Gnido commoratio, quæque apud Deam dicta sunt, habentia pariter & serium hilare, & jocum eruditum, ad hunc ferè modum dirempta sunt. Tu verò Theomneste, qui obsoletam harum rerum memoriam nobis excitasti, si judex tum fuisses, quam sententiam tulisses? *Theom.* Melitidem, aut Corœbum me putas esse per Deos, ut iis quæ justè judicasti, contrariam sententiam feram? Qui quidem præ summa eorum, quæ modò dicebantur, voluptate, in Gnido commorari me putabam, propemodum parvam hanc domunculam, ipsum illud templum esse existimans. Sed tamen (nihil enim indecorè die festa dicetur, & risus omnis, etiamsi nimius fuerit, ad celebritatem pertinere videtur) orationem illam ab amatore puerorum, cum nimio supercilio prolatam, admirabar quidem ob gravita-

1 Γλαρῷ τῷ ὄμματι] Angl. τῷ ὀφθαλμῷ. Aliter tamen Interpres nec malè. *Bourd.*

2 Τοῦ παιδεραστοῦ] Florent. Codic. τῷ παιδεραστῇ. Idem.

1 Ego-

ἁπαλῆς φιλήμασι, ἐφ' ἑνὶ παιδὶ συνδιημερεύοντα, παντελείας δίκης ὑποφέρειν, καὶ τοῖς ὄμμασι δὴ καὶ λίαν μανικῶς ἀποπλύζεσθαι, ἐξὸν δρύπτειν ὑποβρέμον. εἰ γὰρ ἀπόχρη τὸ θεωρεῖν ἐρώμενον, ὑσὶ ἀπαντικρὺ καθημένῳ, καὶ λαλοῦντα ἀκούειν, ἀλλ' ὥσπερ ἡδονῆς κλίμακος συμπηξάμενον ἔρως, ἅψηται, ἴχνη βαθμοῦ ὄψεως, ἵνα ἴδῃ. κἂν θιγόντι, ποθεῖ ἀποσύρων ἐφάψασθαι. δὶ ἄκρων γὰρ δακτύλων καὶ μόνον θίγη, τὸ τῆς ἁπλοΐας, εἰς ἅπαν ἀλφεῖ τὸ σῶμα. τοιγὰρ δὴ δύμφρως τοῦτο, πρῶτον πῦρον ὑπάρχῃ φιλήμασι, οὐκ ἀνέχεται, ἀλλ' ἁρπάζει χείλη ἀφανιζόντως χείλεσιν, ἃ πρὶν ἢ ψαῦσαι πολείας ἅπτεται, μηδὲν ὑπολείπων ἴχνος καλλιπών. εἶτα ἅπτεις τὸ παρῆκεν ἁρμόζομένῳ, ἀεὶ λιπαρίστερος μὲν ἀπασμοῦ ἑστήκειν, ἴδοι ὅτι καὶ ἀφεστῶσι ἅψαιτο τοῦ σώματος. τῶν δὲ χειρῶν ἡδυμείου παρείσης δρόμον. αἱ γὰρ φανερᾶς τῆς αἰσθητῶν συμπεπλοκαί, τοῦ ἡδέως ἀπολύσουσιν. ἢ λαθραίως ὑπὸ δεξιᾶ τῆς κόλπου δύσας, μικρὸν βραχὺ τοῦ φύσει ὑπερῳδοῦσαν πίζῃ. καὶ σφιγγόμενος χαρὰς, ἀμφιλαφεῖς τοῖς δακτύλοις ἐπιδράττεται ὀμφαλοῦ. μετὰ τοῦτο, καὶ τοσοῦτον χωρεῖ ἀθρόον ἡδονῆς. καὶ τί παίρητ' ἀναμετρήσασθαί μοι δεῖ; τοσαύτης τυχὼν ἐξουσίας ὁ ἔρως, θερμοτέρᾳ τινὸς ἅπτεται πεύμονος. εἶτ' ἀπὸ μηρῶν ἀποσιμαινόμενος, τὸ κατωτικὸν αὖτὸ ἐπιτάττει. ἐμοὶ μὲν οὕτω παιδίσκοις γένοιτο. μετωρολόγημα δὲ, καὶ ὅσα τοῦ φιλοσοφίας ὀφρῦν ὑπὲρ

tatem, ſed ad demulcendum animum parum facere arbitrabar, cum puero impubere quotidianam conſuetudinem habere, & interim Tantali pœnas ſuſtinere, ac pulchritudine oculos tantum non inundante cum haurire liceat, ſitim perferre. Neque enim ſatis eſt aſpicere eum quem amas, neque ex adverſo ſedentem, & loquentem audire, ſed perinde atque ſcalis quibuſdam voluptatis compactis, amor primum viſus gradum habet, ut aſpiciat amatum: deinde ubi aſpexerit, cupit adductum contingere. Summis itaque digitis, tametſi ſolum attigerit, fruitionis iſtius delectatio totum corpus mox percurrit. Poſtquam autem hoc potitus eſt facilè, tertium oſculi conatum addit, non ſtatim curioſum illum, ſed labia labiis admovendo ſenſim, quæ priuſquam planè contingat, abſiſtit, nullo ſuſpicionis veſtigio relicto. Deinde verò ad id quod porrigitur applicans ſeſe, ſemper exquiſitioribus amplexibus illiqueſcit, interdum quoque tacitè os diducens. Nec manuum ullam ſegnem eſſe ſinit. Nam manifeſtæ, eorum quæ ſenſu percipiuntur, amplexationes, voluptatem conglutinant. Aut clàm dextra molliter per ſinum ſubingreſſa, mammillas, pro ſua natura, modicè extantes, premit: & ſolidi ventris exuberans illud digitis contrectat æqualiter. Poſt hæc, & primam ſuccreſcentis pubis lanuginem. At quid attinet me occultiora iſta longiùs perſequi? Tantam igitur nactus poteſtatem amor, fervidius quoddam opus attingit. Tum ducto à femoribus exordio, juxta Comicum ipſum percutit. Mihi quidem ita pueros amare contingat. Illi verò qui de rebus ſublimibus, nugantur, quique philoſophiæ ſupercilium, ſupra

ipſa

αὐτὰς τὰς κρηπῖδας ὑπερήρκασι, σπουδῆν ἐνομίσθην κομψεύμασι τὰς ἀμαθεῖς παιμανεῖσθαι. [1] ἐρωτικὸς γὰρ ἦν, εἴ τις ἄλλος, καὶ ὁ Σωκράτης. καὶ ὑπὸ μίαν Ἀλκιβιάδης αὐτῷ χλανίδα κλιθεὶς, σὺν ἁπαλῷ ἀνέστη. καὶ μὴ θαυμάσῃς. [2] ἤδη γὰρ ὁ Πάτροκλος ὑπ' Ἀχιλλέως ἠγαπᾶτο, μέχρι δ' ἂν ἀπαυτομάτου καθίζοιτο, δόγμα ἦν Αἰακίδην ὁπότε λάξειεν ἀείδειν. ἀλλ' ἴω καὶ τῆς ἐκείνων φιλίας [3] μεσίτης ἡδονή. σύνοιδεν γὰρ Ἀχιλλεὺς τὸ Πατρόκλου θάνατον, ἀπεμιμήσατο πάθος ἐκ τῆς ἀληθείας ἀπράγμων. [4] μικρῶν τε τῶν σῶν καὶ σῆς ὁμιλίας κρείττων. τοὺς γὰρ μὴ ἐνομαζομένους παρ' Ἕλλησι κωμῳδοὺς, ἀδὲν ἄλλο, ἢ δήλους ἐρωτὰς νομίζω. τί γὰρ φήσεις αἰσχρὸν τοῦτ' εἶναι λέγειν, πλὴν ἀληθῆ γε νῦ τὴν Κνιδίαν Ἀφροδίτην. Λυ. ὅτι ἀσμένως σε φίλε Θεόμνηστε, ἄλλην δέχην καταβαλλομένῳ τρίτων λόγων, ἢ ἀκοῦσαι τὸ ἑορτῇ μόνον εἰκὸς ἦν. τἄλλα δ', ἐπειμῶν ὧν πόρρω δοκιμεῖν. ἀφίξομαι δ' ἐς περίλεκτον πλεῖον λόγον, εἰς ἀγορὰν ἐξιόντι. ἤδη γὰρ εἰκὸς ἦν, ὑφάπτεσθαι τῷ Θεῷ τὸν πυρόν. ἦν δ' οὐκ ἀπερεῖς ἡ θέα, ἐπεὶ σὺν Οἴτῃ παθῶν ὑπομιμήσασθαι τοὺς παρόντας.

ipsa tempora attollunt, gravium verborum insolentia indoctos pascant. Amori enim deditus fuit Socrates, si quisquam alius, & sub uno eodemque pallio cum eo cubans Alcibiades, non intactus surrexit. Ac ne mireris: neque enim ab Achille Patroclus amabatur, eatenus ut ex adverso illi sederet. Æacidem expectans, dum cantus finiat ille. Sed erat & illorum amicitiæ mediatrix voluptas. Cùm igitur Achilles Patrocli mortem gemeret, parum custodito affectu in veritatem erupit. Femorum & tuorum sancta conversatio melior. Illos verò qui apud Græcos [5] comastæ vocantur, nihil aliud quam manifestos amatores existimo. Fortè dixerit aliquis hæc dictu esse turpia: at per Gnidiam Venerem sunt vera. *Luc.* Nec te feram, chare Theomneste, aliud principium tertii sermonis ponentem, quod audire festo solùm die par est: cætera verò procul à meis auribus amandare. Sed omissa diuturniori mora, in forum exeamus. Verisimile enim est Deo jam accendi rogum. Nec injucundum est illud spectaculum quod ea commemorat præsentibus, quæ in Oeta passus est.

1 Ἐρωτικὸς γὰρ ἦν, εἴ τις ἄλλος, καὶ ὁ Σωκράτης] Ipse Socrates apud Lucianum in Auctione Philosophorum, παιδιερασὴς εἶμι. καὶ σοφὸς τὰ ἐρωτικά. Menagius.

2 Οὐδὲ γὰρ ὁ Πάτροκλος ὑπ' Ἀχιλλέως ἠγαπᾶτο] Similiter Martialis lib. 11. ep. 44. Æacidæ potior levis amicus erat. Aliis Achilles, Patrocli τὸ παιδικὸν. Idem.

3 Μεσίτης ἡδονή] An μέσιτης. Idem.

4 Μικρῶν τε τῶν σῶν καὶ σῆς ὁμιλίας κρείττων] Tragici cujusplam, aut Comici, versiculus. *Idem.*

5 *Comastæ*] Vox est Eidilliorum scriptoribus usitatissima, pro his qui cantu puellis blandiuntur & earum amorem captant Theocr. Idyll. 3. *Cogn.*

Τέλος τοῦ Λυκίνου μέρους.

DE-

DECLAMATIO

D. ERASMI ROTERODAMI,

Luciani Tyrannicidæ respondens.

ARGVMENTVM.

Ejusdem generis hac cum Tyrannicida, ejusdemque status est, sed adversaria. Vt enim illic contenditur præmium esse dandum tanquam tyrannicidæ, ei qui filium tyranni interfecerat: ita hic negatur eum satisfecisse legi, aut tyrannicidam esse, qui non ipsum tyrannum, sed filium tyranni occidisset. Exordio benevolentiam captat, à persona Iudicum, deinde calumniæ adversarii, qua in suspicionem adductus fuerat, quasi ipse quoque tyrannidi faveret, quia illi præmium dandum negabat, respondet per absolutionem primùm, deinde & per inficiationem ex locis conjecturalibus, elevata, interim illius persona, atque ipso vicissim in suspicionem, ex modo actionis vocato. Post exordium propositio sequitur cum attentione, & admonitione Iudicis, quorsum in hac caussa maximè spectare debeat, atque inde ad confutationem venitur. In qua primùm refelluntur ordine capita illa, qua alter in argumento ab imo ad summum tractarat, puta Voluntas, Conatus, Effectus. Ac voluntati quidem opponit voluntatem legis, ut quæ non quid quisque voluerit, sed quid effecerit, spectet, neque cogitationes, sed facta præmiis compenset. Conatum verò elevat variis ac multis similibus & exemplis, ostendens in nullo pacto, aut contractu, aut certamine, aut aliis denique id genus rebus satis esse, conari aliquid & cœpisse, sed præstari oportere. Effectum conditiones sequi, non conatum. Et quod alter etiam conatum in legibus spectari dixerat, id distinguit, ostendens diversam esse rationem præmiorum & pœnarum. In maleficiis interim & voluntatem puniri, in beneficiis autem nunquam præmium dari, nisi ei, qui quod lex proponit, re ipsa effecerit. Postremò & patriæ gratis inservire ac officium præstare cives debere & illum satis mercedis pro conatu suo retulisse, laudem & gloriam. Effectum autem refellit, quia non simpliciter id effecerit, quod lex jubet, sed fortuna seu numine ita ferente, cædem filii, mortem patris consecutam esse. Non enim quia ipsius gladio tyrannus postea seipsum confecerit, ob id ipsius hoc factum esse. Deinde etiam incertum fuisse exitum, & quidnam pater, occiso filio facturus fuerit, & hic consilium quoque petituris subvertit, primò ut incertum & periculosum, neque certis rationibus firmatum, de-

inde etiam ut fictum, & post eventum rei, demum simulatum. Denique non idem esse occidere, id quod lex jubet, & mortis causam qualemcumque prabere: idque iterum multis similibus probat. Atque hoc loco disputationem suprà cœptam renovat, de eo quatenus voluntas in legibus spectatur, & in quibus per se sufficiat, nempe in maleficiis & non in beneficiis, & ob id neque hic præmium illi deberi, ut qui cœperit, non absolverit beneficium. Confutatis igitur hoc pacto voluntate, conatu & effectu, quarto loco ad aggreditur, quod petitor in narratione potissimùm amplificat, puta filium suæ caput & causam tyrannidis, eoque sublato, etiam tyrannidem sublatam fuisse. Ac primò quidem filium ostendit non fuisse tyrannum, neque tyrannidis caput, confutatis signis, & cæteris rationibus: quæ alter ad eam rem probandam adduxerat. Deinde, ut maximè fuerit, legem jubere ipsum tyrannum non ut quisque tyranno similis, aut nocentior etiam est, occidere. Et hic multis verbis de authoritate legum disputat, & quod non temerè verba legum huc aut illuc deflectenda sint, alioqui multa pericula & incommoda ex eo secutura esse. Postremò etiam ipse locum ab imo ad summum tractat, & ut alter voluisse, egisse, effeciss se dixerat, ita hic contrà neque animum ad rem gerendam habuisse illum, neque recta via aggressum esse, neque denique id quod lex jubet, perfeciss effendit. Et sub hac orationem concludit, brevi capitum repetitione, & conformatione seu prosopopœia, legum, reipubl. & deorum quoque expostulantium cum petitore, ut iniquè & præter meritum, præmium petente.

Si mihi causa hæc Iudices, apud concionem popularem quæ studiis potiùs, quàm exacto rerum judicio duci consuevit, esset agenda, ac non magis apud Iudices ex honestissimis ordinibus delectos, nimirum gravissimos sapientissimosque, nonnihil profectò vererer, ne omnium animis nova hac & inspe̊rata lætitia gestientibus, atque (*ut ita dixerim*) exultantibus, nec satis attentos, nec dociles essem auditores habiturus. Porrò faventes, benevolosque multò minus: quippe qui frontem modo, quasique personam hujus negotii intuentibus, non faciem ipsam propiùs contemplantibus videri fortasse possim, in communi totius civitatis gaudio, tum autem in causa tam pupulari, velut importuniùs obstrepere atque obturbare. Enimvero quum omnis affectus inutilis est ad rectè judicandum, tum ingens, intemperans, atque exundans lætitia, non solùm judicium omne funditus tollere solet, verumetiam nostri sensus non rarò nobis eripere: præsertim (si quemadmodum hæc nostra) post graves diuturnasque calamitates, ac veluti tempestatem sæviissimam repentè præterque spem (quasi portus quidam) fuerit objecta. Quid autem tam acerbum liberæ multitudini, quàm servitus? Quid tam dulce, quid tam exoptatum, quàm libertas? Itaque non rebus modo ipsis, sed vel inanibus harum rerum vocabulis, plebis animus queat ad quidlibet im-

impelli: maximè primis his aliquot diebus, dum gaudiorum adhuc velut æstus quidam impotens, omnia sursum ac deorsum miscet, dum lætitiæ temulentia, dum gratulandi dulcis quædam ebrietas pectus occupans, animum ad cogitandum instituere non sinit. Verùm vestra iudices singularis sapientia perspicacitasque non hoc tantùm scrupulo me levat, verùm & hanc mihi fiduciam suppeditat, uti sperem futurum, ut hoc contradicendi munus, quod equidem nec invidentia, nec favore in Tyrannidem (sicut iste calumniabatur) sed solita mea, & (ut opinor) nota Reipub. charitate suscepi, vobis non modò non invidiosum, sed favorabile, plausibileque videatur. Etenim postquam viderem manifesta quadam Deorum benevolentia, post diuturnam ac miserrimam illam servitutem, toties Reip. votis expetitam libertatem aliquando contigisse, nihil priùs curandum nobis esse judicavi, quàm ut gratos nos exhiberemus in eos, à quibus nobis tam egregia felicitas esset profecta, quò videlicet munus suum huic urbi proprium, perpetuumque facere vellent, & constabilire, tuerique quod largiri non essent gravati, meminissemusque iisdem in manu esse, ut eriperent ingratis, quod optantibus dedissent. Sunt autem vel primæ gratitudinis partes, intelligere videlicet, cui beneficium acceptum ferre debeas. Et hac una ratione mortales divinæ beneficentiæ gratiam referre possumus: si beneficium acceptum agnoscamus: si celebremus, si ad illos authores referamus. Neque mihi committendum putavi, ut dum nimium candidi in civem esse volumus, in deos ingrati impiique reperiamur. Neque enim isthoc nomine nunc perinde laboratur, ne hoc præmii pereat ærario, & hujus lucris accrescat (quanquam id quoque longa jam tyrannide exhaustius est, quàm ut inde temerè dari præmia conveniat immerentibus.) Illud agitur, ne dii immortales, qui hujus malè consulta, nobis verterunt bene, hoc tantum munus à nobis tanquam ingratis reposcant, si quod ipsis solis debetur honoris, laudis, gratiæ, id illis fraudatis, in hominem contulerimus. At quem hominem obsecro? Nempe qui quum privatus contra leges juvenem occiderit, atque hac temeritate sua restitutæ libertatis periculosam occasionem modo præbuerit, idque adeò imprudens (uti mox docebimus) non veretur pulcherrimum tyrannicidæ titulum diis eripere, sibi arrogare: Reipub. diem dicere, ac leges ipsas in jus vocare: civitatem ingratitudinis ream agere, nisi sibi totam hanc felicitatem ferat acceptam. Nullum quidem judices facinus speciosius tyrannicidio, nullum diis dignius: verùm hoc impudentior, qui sibi laudem tam eximiam usurpat immeritus. Nullum præmium honestius illustriusve, quam quod tyrannicidæ debetur. Sed hoc impensius accuratiusque spectandum, ne temerè decernatur indigno. Permulta siquidem, permulta ad id requiruntur, ut hoc tam egregio titulo, ut hoc tam divino præmio dignus quis esse videatur: quorum nihil in hunc competere, paulò pòst evincemus. Proinde cùm non tolerandæ improbitatis mihi videatur, qui legibus tum homicidii, tum temeritatis pœnas debeat,

eum à legibus præmium omnium maximum petere: petere dixi, imò flagitare: & ita flagitare, ut etiamsi unum ex hujus arbitrio dependerint, tamen multa insuper isti creditori sint debituræ. Quæ cuncta quum postulare jure potuisset: maluit tamen homo verecundus, unico persoluto, reliqua sibi deberi ut haberet nimirum, quod obnoxiæ Reip. quoties libido sit, possit improperare. Tum illud utrum risu potiùs, an odio dignum existimem, quòd in tribunalibus, quod apud ornatissimum severissimorum judicum consessum, Thrasonem quendam nobis è comœdia retulit? Sensistis judices, ut è corona plerique risum tenere nequierint, dum personatus iste Hercules tragœdiam illam suam nobis recitabat: de sese terque quaterque tyrannicida, de sapiente illo gladio commilitone suo, qui per se prudens senem interemit: digno videlicet, qui inter sydera collocetur, domino in deorum numerum relato Dii boni, quibus phaleris, quibus fucis, quibus ampullis facinus illud nobis suum ornavit, jactavit, exaggeravit? quàm militari jactantia, quàm Stentorea voce, quàm fastuoso vultu, quàm arrogantibus superciliis, quàm stupidis oculis, suum ipse vobis encomium detonabat? Quæso Iudices, ut etiam nunc hominis vultum diligenter attendatis: nonne vobis minitari videtur? nonne dicere? ni mihi præmium decreveritis, haud feretis impune, incolumi divino illo meo, ac fortissimo gladio, qui vel sine me, meas vices, ubi lubebit, acturus est. Quis tandem istam ferat jactantiam, vel in eo, qui verè tyrannum occidisset? Hæc quoque me caussa Iudices (neque enim inficiandum est) commovit, ut hujus obsisterem petitioni, vel magis, ut immoderatam arrogantiam, ut odiosam hujus imputationem retunderem. Videbam jam inde ab initio, quum certatim universa civitas diis libertatis authoribus grataretur, ut hic sese ira tumens in medium ingesserit, quàm indignè tulerit victimas diis servatoribus immolatas. Sibi hunc honorem eripi, sese unicum esse restitutæ libertatis authorem proclamabat, leges, aras, focos, omnia publica, privataque, suæ dextræ, suo magnifico gladio deberi. Agite quid futurum denique Iudices auguramini, si id ad hujus intolerabilem jactantiam, vestra authoritas, vestra comprobatio, si præmium quasi pignus accesserit? Quid, nisi ut tyranno submoto, alter quidam huic civitati paretur, qui ventosæ linguæ, gloriæque quasi tyrannidem quandam exerceat? Qui quotidie nobis odiosam istam suam tragœdiam ingerat, quotidie dextram istam Herculanam & gladium prodigiosum minitetur? Vtrum est hoc Iudices tyrannide liberari, an mutare Tyrannum? Videtis ipsi quàm minaci fronte me jam obtueatur. Quid mihi succensetis? Quid minitaris oculis? Quid terres supercilio? An mihi non licebit libertate in contradicendo (tuo scilicet munere) uti, quum tu sic abutare? qui liberum tibi putaris (id quod etiam in proscenio leges fieri vetant) crimen tam atrox, tam capitale in civem impingere, tantùm quia libuit, idque apud Iudices iratos, in tam frequenti civium corona, quod nequeas vel leviſſimo confirmare argumento.

Si-

Siquidem quàm reliqua gloriosè, tam illud impudenter dicebas, mihi nullam fuisse causſam, quare tibi contradicendi partes susciperem, nisi quo tyranni necem, quæ me diſcruciaret ſcilicet, ulciſcerer. Quo quidem tuo exemplo ſi viciſſim in te liberet uti, mox intelligeres quàm atrocia, quanto probabiliùs in te poſſint retorqueri. Nam tuum iſtud tam invidioſum (quemadmodum tu quidem exiſtimabas) convicium, me longè minùs, etiam territabat, quàm (quod vulgo dicunt) ex pelvi redditum fulgur. Etenim præterquam quòd neque affinitas, neque cognatio, neque neceſſitudo, neque emolumentum, neque prorſus alia res ulla mihi cum tyranno interceſſit, cur mea referret illum vivere, ſine quibus rebus nullam in quenquam criminis hærere ſuſpicionem, tu quoque ſcires, niſi nunquam tribunalia vidiſſes, ac niſi hodie devium te lucelli ſpes feciſſet jureconſultum: equidem arbitror, meam fidem, integritatem, pietatem, totamque meam vitam ſic huic Reipub. ſpectatam eſſe, ut iſto crimine tibi potiùs improbitatis odium, quàm mihi ſuſpicionem ullam conciliaris. Vides quàm multis adductus ſim cauſſis, ut tibi obſiſterem? Denique (ſi ſcire vis) bona civium pars id à me enixiſſimè flagitavit, ut ſui patrocinium adverſum te capeſſerem, negantes ſibi videri tyrannide liberos eſſe, niſi te à tyrannicidæ præmio dejicerem. Non quòd pudeat homini debere hanc felicitatem: tametſi id quoque durum, ei debere qui ſic imputet. Sed debere arroganti, ſanè quàm moleſtum eſt: at debere, cui non debeas, iſtuc verò non graviſſimum modò, verum etiam ſtultiſſimum. Equidem ne leoni quidem, vel verbo refrager, ſi modò is promereatur: ſed obnoxium eſſe tam importuno imputatori, tum qui nihil juverit, id verò bis miſerum eſt, bis ſtultum eſt. Nullus enim inſolentiùs exprobrat beneficium, quàm qui quod non dedit, id vult dediſſe videri. Sed finge mihi nullam eſſe cauſſam cur tibi me opponerem, niſi quia ſic animo lubitum ſit meo, profectò nihil habes quod mihi jure ſuccenſeas. Etenim quum apud Iudices tam ſanctos agatur: ſi verè præmium meruiſti, non tibi honorem eripio, verùm etiam vehementer illuſtro, quando non paulò magnificentius eſt tyrannicidæ præmium eviciſſe, quàm tuliſſe. Sin minus, æquus veniam dabis, ſi boni civis fungor officio, ſi nullo meo emolumento Remp. debiti præmii ream defendo, ſi ſtultitiæ crimen, ſi imprudentiæ infamiam à civitate depello, ſi non ſino, ut noſtro omnium periculo hæc urbs in deos exiſtat ingrata. Poſtremò ſi deorum immortalium cauſam ago, quibus honorem debitum tu conaris intervertere, ut vel hinc ſat liqueat, quanta religione reliquam cauſſam egeris, qui ſtatim ingrediens tam impudenter ſis calumniatus: Contradicit igitur, contra Remp. favet tyranno. Quanquam ego illud quoque liberæ civitatis eſſe judico, hoc loco vel tyrannorum cauſas citra fraudem agere licere. Neque tamen à vobis poſtulo Iudices, ut vel mihi proſit in cauſſa hoc meum erga Remp. ſtudium, vel huic obſit tam inſolens arrogantia: imò non deprecor invidentiæ ſuſpicionem, non refugio vel atrociſſimam illam, quam

iſte mihi conabatur impingere, invidiam, ut tyranno faviſſe videar, niſi certioribus, quàm ut à quoquam refelli poſſint, argumentis evinco, niſi demum & adverſario perſuadeo, modò ne tergiverſetur, ut quàm maximè civiliter quis agat, nullum ei deberi præmium. Sin exactiùs, ſeveriuſque, pœnam etiam ab ipſo deberi. Quæ quidem dum quàm poteſt breviſſimè facio, quæſo Iudices, ut me attentis animis atque auribus audiatis. Meminiſtis Iudices, ut iſte inter dicendum ſubinde nobis conatus ſit ob oculos ponere, id unum ſpectare juſſerit, quantis malis tyrannide ſimus levati. Hoc paſſim inculcabat, hac re bonam orationis partem occupabat, nihil nos aliud perpendere voluit, niſi quòd gravem ſervitutem toleraſſemus, nunc optata libertate frueremur. Nimirum id tantùm vos ſpectare voluit, quod ad hoc judicium nihil attinebat. Neque enim hoc in quæſtionem venit, quàm miſera ſit tyrannis, quàm optanda libertas. Sed de illo cognoſcitis Iudices, quum libertas huic urbi ſit reſtituta, quanta hinc laudis portio hujus virtuti debeatur, & an id quod eventu cum hujus facto conjunctum eſt, idem cum ejus merito conjunctum videri oporteat. Relegam autem eadem veſtigia, quibus ipſe in cauſſam ingreſſus eſt, quod equidem refellendi genus ſimpliciſſimum eſſe puto ſequarque partes illas, quibus iſte rem ſecuit, id nimirũ agens, ut quemadmodum ingenioſi convivatores iiſdem carnibus alio atque alio modo coquendis, condiendiſque efficiunt, ut multa opſoniorum genera videantur, itidem iſte nobis ex unico homicidio multa faciat tyrannicidia. Repetam igitur ordine gradus illos, quibus iſte facinus ſuum ſibi viſus eſt mirificè attollere, & in quibus identidem reſtitabat. Quòd ſi me deturbante, vel in uno quolibet conſiſtere poterit: tum ipſe ſeſe rectorem pronuntiet licebit. Quot tyrannicidia, inquit, quot præmia? Primum quòd volui, deinde quòd conatus ſum. Tum autem quòd filium occidi plus quàm tyrannum. Poſtremò, quòd pater ob mortem hujus ſibi necem conſcivit. Principio quòd voluit Iudices, quis non levius eſſe videat, quàm ut ſit refellendum? niſi quòd iſte tanta voce intonabat, toties inculcabat, quòd tyrannum voluiſſet occidere, atque id (ut nihil jam accideret) tamen præmio dignum aſſeverabat. Quid autem tam ridiculum, quàm nudæ voluntatis præmium à lege flagitare? quæ adeò nihil ad ſe pertinere putat, quid velint aut in animo ſtatuant homines, ut neque pœnam irrogent ſi quid velis modo perperam (neque præmium oſtendant, ſi quid officioſè velis: verùm id unumquemque voluiſſe interpretantur, quod nulla vi coactus effecerit. Ergone, inquies, non magna facti pars eſt voluiſſe, quod quidem arduis in rebus vel ſolùm ſufficere ſolet? Rectè ſanè. Sed apud deos modo: quippe quibus ſolis perſpicuum eſt, quid nolis aut velis, ab his præmium expectandum, ſi quid præclarum animo conceperis. Lex hominum vices agit: & quid in obſcuris illis ſinuoſi cordis ſpecubus mortales agitent, adeò ſua referre nihil putat: ut non dicam abdita aut ſuſpicioſa, ſed ne ea quidem admittat quæ populari ſunt opinione famaque jactata. Poſtremò ut non niſi comperta recipiat, non audiat niſi quæ ſunt certiſſi-

tissimis argumentis deprehensa, probata, evicta. Cedo, quod est facinus tam nefarium, cujus simplex voluntas in crimen unquam est vocata? Ista judicia Æaci, Rhadamanthique tribunalibus servantur. Hic mihi non quid volueris, sed quid feceris adferto. Quòd si nulla lex ulli flagitio supplicium minatur, quod in animo statueris, quæ tandem est impudentia, pro merito quod præstare volueris duntaxat, perinde quasi præstiteris, à lege quasi præmium postulare? Quæ quidem quum ad id unum sit comparata, ut maleficia vel deterreat, vel coërceat, multoque magis ad ejus partes pertineat, nocentibus erogare pœnam, quàm bene merentibus largiri præmia (id quod mox copiosius demonstrabimus) posteaquam in criminibus non accipit insimulationem meræ voluntatis, quæso te, in petendis præmiis ostentationem voluntatis admittet? Quis autem est civium vel quantumlibet ignavus, qui non velit tyrannum occidere, si tutò liceat? Quis non vel leno, saltem emolumenti causa velit? Denique quis non facilè simulare possit voluisse se: videlicet quò præmium gratis auferat? Vis itaque dicam, quantum hoc totum habeat momenti, voluisse occidere? Nempe perinde est, quasi te somniaris occidisse. Par pari pensari convenit. Qui præstitit beneficium, ei lex beneficium rependit: atqui bene voluit tantùm, ei quid debetur, nisi ut viciſsim bene velit resp. Inunc, & hoc in gradu nos jube consistere. Rem tam eximiam, inquis, animo versavi, statui, decrevi: an præmium negabitis? Non fraudaberis præmio, si isthoc nomine postules: verùm illud interim præmii feres, velut homo nimium perfrictæ frontis, irrisus, explosus, exhibilatus discedes, quem non puduerit id à lege postulare, quod ne leno quidem ausit à quoquam petere, ut rem pro voluntate auferat, nemo tam vecors qui concedat, ut voluntatem nescio quam, hoc est, minus quàm verba pretio redimat. At non volui tantùm, inquis: verùm & periclitatus sum, ascendi, submovi satellites. Primùm isthuc tu quidem consultè facis, quod de gradu illo desiliisti, in quo nimis profecto incommodè stabas, quanquam ne in hoc quidem multò commodiùs constiteris. Nam etiam si paulò minus absurdum videatur, haud ita multò minus impudens tamen est, quum lex palàm præmium decernat ei, qui factum præstiterit, te quod conatus modo sis, præmium poscere. Ergo-ne hoc quidem juris erit apud te legibus, quod per illas est civi privato cum cive privato? Age quid siquis civium tecum iniisset contractum, ita ut ille pecuniam stipulatus, tu conditionem pactus esses, mirum ni suo uterque periculo, atque is nondum præstita conditione, nummos his verbis abs te petat: Cedo mercedem, conatus sum, tentavi, adnisus sum: an non protinus impudenti homini respondebis: Cedo conditionem? Nam de tuo conatu quid mea refert? quandoquidem effectum abs te pactus sum, non conatum. Puta totidem verbis tibi nunc respondere legem: Agnosco contractum, non muto pacta: debeo præmium, sed si tu conditionem præstitisti, si tyrannum occidisti. Verbis aut obligantur, aut absolvuntur homines. Si

conato pollicita ſum præmium, non gravabor dare: ſin ei qui facinus peregiſſet, quod tandem jus eſt referre quod eſt ſtipulatus, me non ferre quod ſum pacta? In privatis ac minutis contractibus nemo tam improbus invenitur, ut lucrum conditione promiſſum poſtulet, non præſtita conditione, nemo tam ſtultus ut det, ſi quis poſtulet: & tu à Rep. maximum omnium præmium poſtulas, quòd conatus modò ſis? Nihil mihi niſi nugas adfers, donec illud unum audiam, quod te præſtare oportebat. Volui, inquis, aſcendi, perrupi cuſtodias, ſubmovi ſatellites, quantulum jam eſt illud quod ſupereſt? Quid adhuc deſideras? Nempe nihil in te deſidero præter illud, cui ſoli debebatur præmium. An non intellexiſti in iſtiuſmodi contractibus duplex eſſe periculum: quorum alterum ad hunc tantùm, alterum ad illum propriè pertineat: videlicet perſolvendæ mercedis, & præſtandæ conditionis? Ego meo periculo præmii dependendi onus recipio, neque tua referre putes, neque refert quàm anguſta mihi res, unde corradendum quod debeam precium. Tu itidem conditionem tuo ſuſcipis periculo, neque mea quicquam intereſt, quo ſudore, quo periculo ſit ea tibi præſtanda. Totam iſtam curam, totum hoc negotium tibi relinquo. Quod ſi ego jam præſtita abs te conditione commemorem tibi in agris meis malè proveniſſe ſegetes, merces naufragio periiſſe, nihil avelli à malis debitoribus, non ſine gravi diſpendio conflari poſſe pecuniam, quam tibi debeam, dic obſecro nonne nugas agere me dices, negans horum quicquam ad te pertinere? Hoc uno modo poſſe ſatis fieri tibi, ſi pecunia numeretur. Neque quiſquam eſt judex tam iniquus, quin te tuo uti jure fateatur. Et mihi pulchrè ſatisfactum exiſtimas, ſi tu mihi tragœdiam adferas, quantam adieris periculi, quantum ſudorum, quantum vigiliarum exhauſeris, dum ſtudes præſtare conditionem? Res eſt (mihi crede) calumnioſior, ſcrupuloſiorque quàm ut legibus tam occupatis conveniat, alienam expendere voluntatem, alienos penſiculari conatus: quorum ſuos quiſque nimio ſolet æſtimare, non ſuos difficile eſt ad amuſſim perpendere. At facti, facilis eſt æſtimatio. Proinde ea in legis cognitionem cadit: hinc reliqua omnia conſuevit metiri. Tametſi non piget interdum æqui bonique rationem habere. Verùm in his litibus, quæ de vetere illa formula pendent, inter bonos bene agier oportet: at in contractibus, quæ neque vi, neque dolo coierunt, quid eſt quod à præſcripto recedatur, niſi quis velit omnino à pactis diſcedere? Quid vis? Circunſpice, & ſi potes uſquam invenire exemplum, non nego præmium. Sæpenumero in pugilum Olympicis, ſæpe in certamine ſpectator (opinor) ſediſti. Cedo, num quando vidiſti quenquam tam impudentem, qui palmam ſibi hoc nomine vendicaret, quòd ſtrenuè certaſſet? Non arbitror, atque id in re penè ludicra, certè ad voluptatem comparata. Et tu in tam ſerio omniumque ſplendidiſſimo negotio id tibi poſtulas, quod in ſcenicis illis pudeat vel impudentiſſimum tentare? Age quoties & illud vidiſti evenire, ut qui ſeſe fortiſſimè, doctiſſimèque geſſiſſet in curſu,

is

is à præmio longissimè abesset, & ignaviſſimo faveret eventus? Habeat ille sanè, quod causetur, excidisse habenas, consternatum equum, fractam rotam, jactet se vel arte, vel viribus tanto præcellentiorem, quanto Therſitæ præstitit Achilles, nisi metam prior attigerit, profectò postulandi præmii jus nullum habebit, fortunam ſuam incusare licebit. Cæterùm Agonothetæ non indignabitur: propterea quòd hoc animo in certamen descenderit, ut ejus uteretur conditione, id est, ita demum præmium ferret, ſi virtuti fortuna favente vicisset. Alioqui ſi conatui, non tantum effectui præmium deberetur, tot palmis esset opus, quot in Olympicum certamen veniſſent. Quamquam in hujuſmodi ludis, qui ſolemnitatis voluptatiſque gratia proponuntur, fit interdum, ut victis quoque præmia ſtatuantur, non honoris, ſed ſolatii gratia: verum ſeriis in rebus, atque adeò periculoſis, quænam obſecro lex unquam mercedem ſtatuit, niſi ſi quis facinus peregisset: & ita peregisset, ut omnes numeros implerit? A quo tu quantum abſis, mox audies: nam nunc de conatu tantum agimus. Lex igitur civicam promittit coronam ei, qui civem in bello ſervarit. Quis unquam ad hunc honorem vel aſpiravit, quòd ſe telis objecerit, quòd non ſine multis vulneribus diſceſſerit? Profectò niſi cive ſervato, nemo civicam petit. Quis unquam his verbis muralem petiit: Acriter contendi Iudices, ut mœnia ſuperarem. Omnia feci, ſed depulſus ſum. Quantumlibet eniſus ſit, niſi conſcenſo muro, nemo tam inverecundus ut muralem coronam ſibi deberi dicat. Obſidionalem nemo flagitat, niſi depulſa obſidione. Poſtremò nullus honos petitur, niſi ab eo qui id effecerit, ad quod honor invitat. Qui navim in tempeſtate deſertam ad littus perduxerit, huic ex lege vendicatio eſt earum rerum, quæ navi vehebantur. Quorſum attinet hîc tuam jactare peritiam, ſudores, pericula, conatus? Nihil non feceris, quo navem in tutum reduceres, ſed victus tempeſtate deſeruiſti, audebis quicquam ex his quæ ſunt in navi, tibi vendicare? Aut ſi auſis, futurum ſperas, ut quiſquam te vel pilum ſinat attingere? Non opinor. Si quis unquam ovationem, ſupplicationem, triumphum obtinuit, quòd ad victoriam omnibus nervis esset eniſus, quòd gnaviter ſe geſſerit in bello, niſi ſuperior diſceſſerit, niſi præſcriptum à lege numerum hoſtium fuderit, aude & tu tibi præmium promittere, quòd tyrannicidium ſis aggreſſus. Quòd ſi nemini hominum memoria contigit, deſine tibi nova ſpe blandiri, deſine inaudito exemplo poſtulare, quod ſperare ſit improbiſſimum, dare poſtulanti ſtultiſſimum. Noli nobis commemorare, quanto capitis periculo murum arcis conſcenderis, qua virtute ſatellitium tyrannicum perruperis, alios depuleris, alios occideris: quorum maximam partem tibi liberum eſt fingere. Ad obtinendum tyrannicidæ præmium, duobus duntaxat verbis eſt opus, tyrannum occidi. Quantumvis conatum exaggeres, alleves, attollas, non niſi tyrannicidæ debetur præmium. Alioqui quid dices ſi eodem illo die, quo tu arcem conſcendiſti, permulti pariter aggreſſi, ſua quiſque

virtute freti: quorum nemo tamen tyrannum interemiſſet: utrum omnes tyrannicidæ præmio potientur ex æquo, nempe quia conari? Age quid ſi multis ſtrenuè rem aggreſſis, uni cuipiam, qui ſit omnium ignaviſſimus (ut non ſemper virtuti reſpondet fortuna) eum contingat interficere, an non præteritis reliquis hic unus honorem auferet? Quamobrem tandem? Non quia plus adierit periculi, ſed quoniam id confecit, cui lex honorem decrevit. Hic tu fortaſſe rurſus incipies deplorare, fruſtra ſumptam operam, negabis æquum eſſe virtutis egregios conatus merito fraudari præmio, niſi fortunæ ſuffragio adjuventur. Sed quæ tandem poteſt eſſe iniqua conditio, quam nemo compellitur accipere, niſi cui cordi ſit? Quantumlibet iniqua conditio proponitur, eam nimirum facit æquiſſimam, quiſquis ſuapte ſponte recipit. In aleæ ludo (ſi fas eſt hoc exemplum conferre) quid iniquius, quàm vel ſummum artificem ab imperitiſſimo ſuperari, ſi modo jactus commodè cadat? Atque id adeò nemo tanquam iniquum cauſatur: propterea quod cui luſus hujus lex non probatur, ei liberum erat non ſuſcipere. Itaque lex quod præſtari velit, id palàm atque in medio proponit. Quid abs te præſtari poſſit id tibi relinquit expendendum. Illa nihil mavult, quàm ut res quàm optimè cadat: quod ſi poſteaquàm nihil jam intentatum reliqueris, quò minus effeceris, per fortunam ſtetit, intelligis (opinor) nihil habere te, quod legi ſuccenſeas. Fortunam, ſi ita lubet, in jus voca, cum lege nihil tibi rei: quæ ut nihil promittit, ita nihil debet, niſi præſtanti. Neque verò exiſtimemus Iudices, iſtud à majoribus qui hanc legem tulerunt, ſine ſumma ratione fuiſſe factum, ut conato præmium non eſſe ſtatuendum putarint: videlicet illud caverunt, non tantum ne ancipites iſtas & inexplicabiles hujuſmodi de conatu lites invitarent, verumetiam quòd intelligerent tyrannicidii conatum non poſſe, niſi ſummo civitatis periculo ſuſcipi. Vnde futurum proſpiciebant, ut ſi conatui præmium ſtatuiſſent, temeritate conantium reſp. ſubverteretur potiùs quàm reſtitueretur. Etenim tyrannis quid aliud eſt quàm grave capitaleque civitatis hulcus? huic ſi quis medeatur, ei merces digna propoſita eſt, quam ita demum ferat, ſi remedium præſentaneum attulerit. Verùm huic malo neminem oportet admoliri manum, niſi certum artificem, qui ſua diligentia peritiaque fretus, non ſinat hoc licere fortunæ, ut dum ipſe ſalutem dare conatur, illa vitam penitus eripiat. Quid? utrum tu igitur in ejuſmodi diſcrimine conatum præmio judicas invitandum eſſe: an potiùs pœna deterrendum, niſi quod conatus eſt quiſpiam, idem præſtiterit? Nec illud te ſublevat, quod mihi videbare ratiocinando colligere, quum lex in maleficiis pœnam irroget ſimplici ſceleris molitioni, par eſſe ut multò magis in benefactis conatus habeat rationem: nam oportere legem multo propenſiorem videri ad compenſandam virtutem quàm ad retaliandam culpam. Atque vide quàm hîc tota erras via. Principio non animadvertis hoc tyrannicidii facinus toto genere à reliquis diſcedere, propterea quod aliorum molitio cum privato molientis periculo

culo modò conjuncta est: hujus cum publico reipub. discrimine copulata, ut temerè moliri tyrannicidium nihil aliud sit, quàm temeritate privata rem omnium prodere. Deinde lex nec in quovis crimine, nec qualemcunque conatum in quæstionem venire sinit, verùm in paucis duntaxat, quæ vel propter insignem atrocitatem hoc odii merentur, vel ejusmodi sunt, ut priùs exitium adferant, quàm conatus dent significationem: quod genus parricidium, veneficium, proditio. Postremò non vides nihil esse simile, totaque natura ratione neque discrepare, pœnæ legitimam irrogationem, & honoris largitionem. Nam alterum quidem propriè legum munus, alterum quasi quædam de jure concessio, legisque candor (ut ita dixerim) quidam est. Hoc ita habere sic demum intelliges, si reputes quàm multa sint quæ lex jubeat, addita pœna, ni pareas: quàm multa item vetet, nisi obtemperaris, supplicium minitans: contrà, vix unum atque alterum esse, ad quæ præmio sollicitet. Quædam enim ejusmodi sunt, ut durum ac servile videatur ad ea metu mali adigi: quo de genere sunt, uxorem ducere, operam dare liberis. Hîc lex nimirum urbaniùs ac verecundiùs tecum agit, patris, non magistratus sumit habitum, precio ad id invitat, quod alioqui gratuitò te præstare decebat. Rursus alia tametsi id genus sunt, ut à quovis non improbo cive præstari velle oporteat, tamen & fortiora videntur, quàm ut à multis præstari queant: & periculosiora, quàm ut multi velint suscipere: nam inhumanum videtur cuiquam vitæ suæ contemptum imperare: ad hæc igitur præmio animat, quasique calcar addit virtuti. Proinde non oportet hanc legum indulgentiam longius trahere, quàm ad quæ semel ipsa astringit. Nec mirandum est si attentior, si vigilantior, si exactior est in proprio naturalique munere suo, quàm in eo in quo pro temporis ratione in alienas partes descendit. Huic adstipulatur illud, quòd novis etiam criminibus exemplum, aut novum nova lege solet institui, aut à simili lege mutuo sumi. Neque tamen idem fieri consuevit, si quis quid novi facinoris cum laude patravit, ut præmium à simili constitutione decernatur: nisi lex extet, quæ nominatim honorem statuat ejus facto, quod roget, vix habebit: quod postulet, haudquaquam. Cur enim legi necesse sit passim civium suorum officium mercede redimere? quandoquidem ne sit impunita improbitas, id publicitus omnium refert: at probus esse nemo gratis potest. Quid autem est quod non vel gratus patriæ debeat civis? cui si vel animam impenderis, quid mirandum, si quod acceperas, id restituis? Vt supplicio dignus sis, nisi parenti pietatis officium persolvas, non præmium illico tibi debeatur, si persolvas. Itidem, si quid in leges committas, non potes effugere supplicium: at non statim illæ tibi præmium debituræ sint, si quid cum officio feceris. Nam si cives omnes sese in officio continerent, ne opus quidem esset ullis legibus: quippe quæ non ad bonos mores comparatæ, sed malis è moribus natæ sunt, id quod verè vulgo dictitant, ac pharmaci vice fungantur. Finge itaque nullas esse leges quemadmodum de aureo Saturni

turni seculo fabulantur poëtæ, suo quemque sponte fungi officio: an tu hic clamabis perire benefacta, quòd nulla lex præmium decernat? Vti lex non minatur nisi improbis, ita non pollicetur optimis civibus. Quorsum enim opus promisso, quum virtus absoluta abunde sese ipsa contenta sit? Proinde petere quod illa non sit pollicita, profectò plus quàm impudentissimum est: improbè flagitare quæ ea candidè civiliterque promiserit, civis est probitatis non satis spectatæ. Tu quid merueris, paulò post excutietur: interim finge tuè præcipuam quandam utilitatem attulisse, cui tamen ex lege præmium non debeatur. Vtrum protinus clamitabis infrugiferum fuisse officium, civitatem in jus vocabis, plebem ingratam vociferabere, minitabere judicibus, nisi tibi mercedem ex animi tui sententia decernant? An potiùs ipsam virtutem abundè magnum sui præmium judicabis? Oblectabis te conscientia recti. Hunc esse maximum fructum officii duces, quòd de aliis citra tuum emolumentum benemerendo ad deorum benignitatem videaris accedere? Nimirum hæc tibi futura sunt satis, si modò civis sis optimus. Quòd si non contentus istis, aliud adhuc nescio quod præmium desideres, certè maximo proximum est gloria: hoc tu jam propemodum tulisti. Quanto metiris precio, volitare per ora mortalium, celebrari, laudari, digitis notari mille, oculos omnium in te conjectos circumferre? Ita, inquam, vel maxima præmii pars: nam pecunia tanè quàm exiguum momentum adfert. Tu conatus duntaxat es, permagna portio, vel caput potiùs ipsum tuo deest facinori. At cum interim his rebus frueris, dum non occiso, tamen velut tyrannicida celebraris, quæso te, quantula pars abest è tuo præmio quod laturus eras, etiamsi tyrannum occidisses? Postremo istuc ipsum præmium, penè dixerim, invidendum mihi videtur, quod jam tibi licuit toties Reip. tyrannicidium imputare, quod in celebri judicio tibi contigit honestissimum præmium flagitare, & in tam frequenti theatro spectante rep. magnificam istam tuam tragœdiam peragere. Mihi videtur ludices, beneficii tulisse gratiam, quisquis exprobrare beneficium potuit. Tu fortunæ, tu deorum munus imputas civitati, & sunt fortassis qui tibi libertatem acceptam ferant. An hæc tanta præmia contemnis? quæ vel verò tyrannicidæ sufficere debuerant, nisi lex maluisset præmio conatum ab effectu distinguere. Quamque nullum me hercle præmium magis congruit ei, qui tyrannum conatus sit occidere, nec occiderit, quàm ut illi contingat tyrannicidæ præmium sperare, nec ferre tamen. Hiccine erat ille gradus, in quo nos tecum commorari jubebas? Quanquam hoc nomine tuus conatus minus promeretur præmium, quod aliorum proposito fortuna modo defuit, tibi voluntas, ut ais. Effecisti quod voluisti id quod erat necesse, nec fecisti, nec voluisti. Sed jamdudum alium gradum (ut video) circumspectas, in quem te recipias: nam in hoc quàm citra omnem præmii spem consistas, intelligis. Age sequemur te per omnia, & aliunde aliò fugitantem perse-

sequemur, nec usquam sinemus consistere. Atqui non tantùm aggressus sum, inquis, verumetiam occidi, nempe filium: atque id facinus in duo secas tyrannicidia, & quòd filium sustuleris plusquam tyrannum tum tyrannidis successorem: & quòd parenti, necato filio, mortis causàm ministraris. De illo mox nunc hoc cujusmodi sit inspiciamus. Parentem ais abs te, jugulato filio, eadem occisum opera: negas enim referre, qua via peremeris, modo sustuleris: imò splendidius isthuc videri vis, quòd tuo quidem ense, verùm ipsius dextera sit interemptus. Hæc tam honesta, Iudices, oratio possit parum attentum fallere, præsertim hoc rem fucis illis suis & phaleris venditante, dum nobis ob oculos ponit validum illum florentemque juvenem, sic patri adamatum, crebris vulneribus confossum: parentem senem miserum, illi circumfusum, eodem exanimatum ense, sanguinem utriusque inter se confusum. Ista quidem dictu splendida, sed quid ad tuam caussam attinent? Nemo tam cæcus qui non videat, nemo tam effrons qui neget, spectaculum illud multò omnium jucundissimum extitisse civitati, quum senem tyrannum juveni videret incumbentem, exanimem exanimi, & in altero gauderet sese levatum malis præteritis, in altero futurorum metu. Hæc quum per se maxima, quum Reip. sint gratissima, quid attinet verbis exaggerare? Illud unum in hoc judicio vertitur, utrum tibi acceptum ferri oporteat, quòd pater sine controversia tyrannus occisus est, an fortunæ superûmque dexteritati. Quòd enim tuo gladio peremptus est, id verò quàm est futile nihilique. Quid si tuo gladio ab eo qui eum utendum abs te rogasset, tyrannus esset necatus, num tu protinus tyrannicidæ præmium petitum venires? Lex occisori pollicetur honorem, tu eum jugulasti, de quo certè controversum esse poterat, tyranni nomine censendus esset, nec ne: eum de quo nihil erat dubitationis reliquisti. Si prudens, prudens excidisti à præmio: sin metu, multò minus etiam caussæ est postulandi muneris. Verùm illud tute vehementer urgebas, uti prudens volensque reliquisse viderere. Sed quod tandem erat istud tuum consilium, quum tibi sic in manu esset, non toto metu liberare Remp. sed ultorem tui facinoris, & verum certumque tyrannum relinquere? intelligebas (ut ais) omne negocium confectum extincto juvene, propterea quòd modis omnibus futurum præscires, ut senex illico sibimet eodem gladio necem consciisceret. Videte Iudices, in manifestissimo mendacio qua rima conatur elabi: nisi divinandi scientiam commentus fuisset, non poterat hinc explicare sese. Siquidem hæc vel augur, vel haruspex, vel vates diceres, fortasse nonnullos invenires, qui ista prædicanti fidem essent habituri. Nunc quid impudentius? quid vanius? quid veri dissimilius, quàm asseverare, id certum præscisse te, quod tale sit, ut quivis alius exitus potiùs fuerit expectandus? An conjecturis es assequutus id eventurum quod evenit? At quid aliud effici conjecturis poterat, nisi ut vel sperares, vel suspicarere? Porro in

re

re tam ancipiti, quæ dementia erat ſpem incertam ſequi, diſcrimen certum negligere? Sed audiamus obſecro certas illas conjecturas, quibus hic noſter vates præſenſit inopinatum omnibus exitum. Iam ætate ſeſſus erat, inquis, jam viribus defectus, nec obtineri jam autumabat poſſe tyrannidem adempto filio. Tum indulgentius amabat, quàm ut filio vellet eſſe ſuperſtes. Nonne ſentis hæc adeò non eſſe naturæ rerum conſentanea, ut jam omnibus videantur eſſe confutata, vel priuſquam refellantur? Vtrum ſeni mentem ullam fuiſſe putas, an non putas? Si non putas, fieri potuit ut illi tutum videretur, quod neutiquam erat tutum, atque ita protinus toto falleris augurio: ſin putas ſapuiſſe, cur erat quod uſque adeo diffideret? Quaſi vero tyrannis viribus duntaxat unius hominis, ac non multò magis ingenio, verſutia, calliditate, largitione, crudelitateque contineatur, quæ omnia ſi magis in ſenem quàm in adoleſcentem competunt, cur tu in diverſum torques augurium? An non illa ætas uſu rerum callentior eſt? an non altius diſſimulat? an non cavet diligentius? an non proſpicit oculatius? iraſcitur implacabilius? tenacius injuriæ meminit? meliuſque in longinquum conſulit? His ſolis rebus imperium tyrannicum adminiſtratur. In militiæ duce quantulum eſt illud momentum, quod corporis vires adferunt? at in tyrannide profectò multò minus. Cur magis illum terreret ademptus filius, quàm extinctus fatelles quiſpiam audacior? quum arx ſupereſſet approbè munita, ſupereſſent opes, arma, fatellitum ingens agmen, tot in civitate factioſi potenteſque, qui non ſolùm tyranni partes adjuvabant, verùm etiam tyrannos agebant: quos equidem ſpero nunc nobis non eſſe metuendos (nolim enim infauſta ominari) at ita tamen, ne nimium iecurè negligantur. Vique adeone ſenem cruda viridique (quod omnes norunt) ſenecta callidum, animoſum, ambitioſum, non ſtultum, una filii mors conſternavit, ut rebus deſperatis protinus è vita ſibi migrandum duxerit? præſertim quum ille patris dominatum nihilo reddiderit tutiorem, ſed multò invidioſiorem, idque ob libidinem, atque ætatis inſolentiam temeritatemque, adeò ut expedierit propemodum illi ad ſtabiliendam tyrannidem filium è medio tolli. Etenim quo propius ad juſti regni ſpeciem acceſſerit tyrannis, hoc minus eſt invidiæ obnoxia, magiſque tuta. Iuvenis ille ſolum hoc augebat, quod maximè tyrannos ſolet evertere. Vera illa tyrannidis munimenta in callidi ſenis pectore erant collocata. Sed tenerius adamabat filium, quàm ut defuncto poſſet ſupereſſe. De matercula quapiam privata loqueris, an de viro ſene, callido, crudeli, denique tyranno? Quid ego Iudices, in eo ſermone argumentis coarguendo ſumam operam, quem ipſa natura, quem mos, quem communis omnium ſenſus repudiat? Quis unquam iſthuc audivit? tyrannum uſque adeo pio in liberos fuiſſe animo, ut non dicam commori voluerit, ſed convivere commodè quiverit? Credite mihi, privatorum iſti ſunt affectus, Tyrannus neque quid natura, neque quid pietas, neque omni-

no

no quid sit officium novit. Exuit hæc omnia, simulatque tyrannum induit. Omnia commodis, omnia metu, omnia necessitate metitur. Solos hos amat (si quos tamen ille amat, qui vel deos ipsos odit) quos aut metuit, & tollere nondum expedit, aut quorum opera ministerioque ad fulciendum imperium indiget. Quòd si ullos ille posset amare, similes certè sui diligeret, impios, violentos, rapaces, sceleſtos, quando nihil ad conciliandam charitatem efficacius morum similitudine. Atqui ne improbi quidem illi chari sunt, nisi quatenus adjuvant, adeò ut præposterum, vel perversum potiùs quendam Stoicum tyrannus exprimat. Neque enim quisquam tam Stoicus fuit, ut æquè vacarit omnibus affectibus atque tyrannus: hoc modo illos discernit, quod philosophus honesto metitur sua consilia, hic commodo. An ille ullum pietatis igniculum in quenquam mortalium sentire potuit, qui in patriam vitæ parentem altricemque, qui in cœlites omnium bonorum autores tam sit impius, ut illam crudelissima opprimat servitute, horum phana despoliet, jura contemnat? Verùm ut largiamur tibi nonnihil, finamusque te privatos affectus in tyrannicum pectus, hoc est, ignem in flumen transferre, an tandem persuadebis illud, usque adeo indulgenter illum adamasse filium, usque adeo in eum omnes vitæ suæ spes, voluptates, opesque semel contulisse, ut illo sublato, ne minimam quidem vitæ causam sibi reliquam esse putaret? Repete, non dicam ex hac civitate, verùm ex universo mortalium genere: non ex hoc seculo, sed ab orbe condito, & ab ipso (si vis) Promethei simulacro. Quotus quisque fuit pater, quota quæque matercula, quæ ob liberorum necem sibi fatum accersiverit? Naturalis hic dolor, & quem nemo ferè non modestè ferat. Privatis parentibus vel indulgentissimis, muliercularum intemperantissimis affectibus mediocris luctus sufficit, tyranni in filium charitati non nisi solam mortem satisfacturam esse tu Lynceus prævidebas? Age, hoc quoque tibi donamus, vicerit homo tyrannus privatorum in liberos pietatem, vicerit indulgentia materculas omneis: qui tibi compertum esse potuit, utrò se dolor paternus inclinaret? In rabiem, an in desperationem? Quo diligebat impotentius, hoc erat probabilius, ut senex natura ferus, civibus infensus, vel maximè vellet esse superstes, vel ob id denique, quò veterem illam iram, nunc filii nece acerrimè exasperatam irritatamque Reip. suppliciis saturaret. Quòd si aliàs vitæ pertæsum fuisset, hæc nimirum una caussa poterat illum in vita retinere. Quid autem senili animo vindictæ cupidius? An nescis quàm impotentes ætas illa concipiat impetus, quo rapiatur æstu, quo flagrare soleat incendio, si quando atroci insignique contumelia lacessatur? Quæ verò potuit esse atrocior, quàm filii cædes sic amati, ut tu quidem ais? Hæc nimirum quicquid in illo fuerit unquam crudelitatis, quicquid sævitiæ, quicquid immanitatis: si qua sanguinis sitis, si qua suppliciorum fames, denique si quid tyrannicum, id omne semel de integro poterat excitare, quasique re-

no-

novare. Mitiora etiam animalia datæ orbitatis injuria, in rabiem solet agere: & tu in tyranno (quo nullum animal immitius) nihil tale metuendum esse certissimus augur existimasti, quod in Tigribus videmus evenire? Quòd si tibi uni compertum erat, tyranno hic in deliciis esse filium, quid igitur aliud tua fiebat opera, nisi ut ferocissima illa Tigris, rapto catulo, in rabiem versa, in miseram hanc civitatem dilaniandam discerpendamque insiliret? Id si non evenit, magna diis gratia, tibi magnum debetur malum: qui quantum ad te pertinet, tam diram beluam in nostra capita fortunasque immiseris. Elige nunc utrum malis, an verum fateri, nihil fuisse tyranno cum nostris affectibus commune, an confingere sic adamasse, ut maternularum quoque vicerit delicias. Certè neutro modo tua confutabit divinatio: quæ nisi constiterit, non est quod ad ejus rei laudem aspires, quæ fortunæ commoditate te imprudente evenerit. Postremò donemus & hoc tibi, ut præsciveris, & certum præsciveris, deo videlicet quopiam te certiorem faciente (nam alioqui fieri nequaquam potuit) perinde est ac si non præscieris, quum præscientiæ tuæ fidem legi facere non possis. Profer quibus prædixeris id eventurum quod evenit: doce quis deorum quando isthuc tibi prænunciarit, nihil habes quod dicas. Verùm posteaquam rem feliciter evenisse videres, tum demum post factum vates esse cœpisti, quemadmodum vulgò tum fieri, tum dici consuevit, post eventum stultos etiam sapere: & quo fortunæ beneficium verbis in te transmoveres, tragœdiam istam nobis comminisci cœpisti, causas reperisti, quibus præsciisse videare. Sed dii boni, quàm non bonum poetam te præstitisti, qui tam inconsistentia, tam cum natura pugnantia finxeris, ferinissimum tyrannum ob pietatem erga filium ultrò vitam fugisse: obnius capitis necem tutum sibi non putasse in vita commorari, quum omnia supersessent quibus tyrannis & paratur & obtinetur, subito eo in quo omne tyrannidis præsidium collocarat, repente rebus suis diffisum ad inferos abiisse. Age, mitto nunc argumenta, hæc omnia vera, non ficta credemus esse, tametsi ne fucum quidem ullum habent veri, si mihi ex omni hominum memoria vel unum tyrannum potes nominare, qui liberos suos sic adamarit, ut non ipsadones ac pallacas longè prætulerit: qui sic illis indulserit? ut non suspectos haberet observaretque: qui sic illis sit fisus, ut non in barbaris quibusdam latronibus, ac servis stigmaticis plus quàm in illis fiduciæ posuerit. Ego tibi permultos referre possim, qui filios sic oderint, ut vivos esse pati non possent: adeò metuerint, ut ne cibum quidem unà capere vellent: adeò diffiderent, ut tum demum se tutos esse putarent, si quis illos è medio submovisset. Nullus inutilior tyranni satelles quam filius. Ex extrema barbarie conductitios mavult ille sicarios, fugitivos, homicidas, sacrilegos: his vitam suam mavult committere; qui sua patria frui non possint, & alienam evertere gaudeant, qui barbaricis feriisque viribus antecellant, & gigantes illos impios referant: qui propter animi cupiditatem non difficilè

ficilè ad quidvis periculi ſuſcipiendum perducuntur, & propter ingemii feritatem à nullo facinore abhorrent. Hi ſunt idonei tyrannorum miniſtri, hi fiducia, munimentum, præſidiumque tyrannidis multò tutiſſimum: hos ſi quis ademerit, cauſſam videatur dediſſe, cur rebus tyrannus diffidat. Nam filius qua tandem ratione dominatum ſuſtinebat: Ætate? at utilior ætas grandior: Robore? unus erat: Prudentia? magis ſapit ſenecta: Cuſtodiis quas obtinebat? at ſi adverſus patrem obtinebat, mors illius ſeni etiam optanda. Si patris nomine, quid niſi unus ſatelles ademptus erat? Nam cuſtodiæ quò deficerent, niſi ad eum cui alebantur? Tutior igitur erat futurus tyrannus amoto filio. Res enim tyranno ſuſpecta, filius violentus & inſolens, propterea quòd reliqui illi Barbari ſolo lucro contenti ſunt. Filius illud præmium ſpectat, tyrannidis ſucceſſionem. Nec ullus pietati locus, ubi mentem poſſidet dira regnandi libido. Ibi contemptis naturæ legibus, & filium horret pater, & patris interitum optat filius. Sed dicturis jamdudum neſcio quid: mane, præſenſi, nihil inexpugnatum omittam. urges, Niſi præter modum adamavit filium, niſi diffitus eſt, cur ſibi mortem conſcivit? Iſthuc verò meritò demirandum, quippe quòd præter omnium, ac tuam etiam ſpem evenit. Verùm ego nihil ad me pertinere puto, ut tibi rationem reddam, quid illi dii in mentem immiſerint, ut ſibi vim adferret: hoc tantum evincere ſat eſt, te nullis conjecturis hunc exitum certò præſcire potuiſſe, quantumlibet amarit filium: tametſi cauſa non admodum obſcura. Iam deorum ſi qui fuerunt huic infenſi Reip. iras diuturna noſtra calamitas ſatiaverat. Iam propitios noſtra vota, noſtra ſacra commoverant: aderat illud fatale tempus, quum impius ille ſenex diis atque hominibus dignas admiſſorum pœnas daturus erat. Iam aderant ultrices Erynnes, aderant Furiæ, facibus & hydris omnibus armatæ: hæ illi mentem ademerunt, hæ vanam formidinem incuſſerunt, hæ attonitum ad ſpontaneam ſui cædem impulerunt. Nihil minus arbitrabatur quàm fugiſſe, qui filium peremerat, quàm una cæde contentum fore, qua quidem una in re jure potes gloriari, quòd tyrannum vehementer refelleris. Virum eſſe putabat, qui hoc facinus peregiſſet. Credebat eſſe talem, quales audierat eſſe ſolere tyrannos, qui magno ſuæ vitæ contemptu, tyranni caput impeterent: qui non adorirentur facinus, niſi ratione probè perſpecta, qua poſſent perficere. Hanc ſuſpicionem Pan ille, aut ſi quis alius eſt deus, novis terriculis exagitabat. Arbitrabatur inſtare ſibi carnificem, ſenſit adeſſe neceſſitatem illam fatalem, quam nemini nocentium vitare licuit. Itaque quod hujus urbis pietati, quod deorum bonitati debetur, cur tu id phaleratis dictis in te transferre conaris? Vbi diſcrimen erat ſubeundum, ibi fugitabas: nunc ubi res præter ſpem pulchrè cecidit, tutumque putas, fortunæ laudem in te derivas. Sed fingo diverſum exitum fuiſſe conſequutum, pone tyrannum ira percitum, paſſim cives ad exquiſita ſupplicia rapere, proſcribere, jugulare, in exilium agere, poſſeſſionibus exuere. Quid hìc dices. Non fines,

opinor eorum malorum causam in te tanquam in authorem referri, & fortunæ argumento culpam deprecaberis. Negabis tibi imputandum esse, si quid fortuitò præter propositum evenerit. At nunc nonne injurium est, quod boni, fortunæ commoditate præter spem evenit, id totum in te velut authorem velle traducere? Etenim te nihil expectasse minùs, quàm id quod evenit, vel ipsa res clamitat. Si hoc animo conscendisses arcem, ut filium, non patrem occidisses, credi poterat te talem quandam spem animo concepisse: nunc casu nescio an metu potiùs in juvenem incidisti, & tum denique divina ista mens & futurorum præsaga, sed quæ non nisi post eventum sua prodat oracula, te corripuit. Quum esset fugiendum, ibi demum Iudices, in re tam tumultuosa, secum velut ociosus consultare cœpit, utrum senem sua dextra dignum existimaret, ibi demum prævidere cœpit, fore ut pater ipse sibi manus adferret. Et quò commentum tam impudens Iudices, efficiat paulò probabilius, quæ nec vidit, nec videre potuit, ea perinde descripsit, nimirum (ut jactat) poëta, quasi spectator astiterit, quid in mentem venerit tyranno, quid dixerit, quid fecerit, quomodo ferrum strinxerit. Ejusdem profectò impudentiæ fingere præsciisse se, quod esset eventu consequuturum, & quod non videris, id ita narrare quasi videris. Quantò melius tuo commento, id est, fabulæ sua fides constitisset, si ita finxisses: te quum perempto juvene, stricto gladio ad senem ire destinasses, repentè à tergo adfuisse Palladem illam Homericam, & jam euntem capillis revocasse te: vetuisse ne tam luculentum facinus senili cæde obscurares, sese citra tuam operam curaturam, ut ille suapte manu, sed tuo gladio peremptus, gloriæ tuæ nihil tenebrarum offunderet, sed multum etiam adderet lucis: dehinc abditum te per rimam contemplatum, vel (quod est te dignius) repentè deam sepfisse te nebula, ut tyrannicæ necis tutus & otiosus spectator assisteres, nec priùs illinc discessisse, quàm negotium omne confectum vidisses. Hæc si connexisses, paulò minùs malum poëtam te præstitisses? Sed ocium, opinor, non suppetebat ad omnes fabulæ parteis commodè tractandas, videlicet lucri cupiditate te protinus ad præmium postulandum rapiente. Nunc vel ipsa te prodit inconstantia, figmentique coarguit. In arcem ascendisti, quò tyrannum occideres, neque tum prævidebas, quod sole ipso clarius videri vis. In medio negotio subito, nescio quis deus, oculos tibi restituit, ut videres futurum id quod accidit. Porrò si veris fidem facere voluisses, narrare debueras quemadmodum nocturnus explorator furtim arcem conscenderis, in ædes clanculum irrepseris, fortè fortuna obvio nemine, non dicam ut tolleres aliquid, sed ut experireris, si quod tutò facinus posses designare: hæc molienti commodùm favisse fortunam: itaque quum adolescentem solum atque incustoditum offendisses (ut est ea nimirum ætas securior, periculique minus cogitans: præterea diuturna tyrannis jam magnam metus partem exuerat) tum haud scio (ut mores illius erant) multo vino sepultum, atque immodica libidine defessum, fortiter

jugu-

jugulaſſe ſcilicet, & ſomnum illi cum morte, id eſt, germanum (ut ait Homerus) cum germano conjunxiſſe: deinde ubi jam cardines procul ſtridere cœpiſſent, exaudito videlicet morientis gemitu, ibi te metu exanimatum ita fugiſſe, ut non vacarit gladium è vulnere tollere, quem nec parricidæ, nec ſicarii ſolent relinquere, ne deprehendantur. Interea domi latitaſſe te, jamdudum de fuga cogitantem, & longinquas aliquas, ſemotaſque mundi latebras animo circunſpectantem, in quibus abditus poſſes irritati patris ſævitiam fallere. Jamque te ad ſpontaneum exilium accincto, repentè in vulgus exiiſſe famam, liberam eſſe civitatem, tyrannum unà cum filio jugulatum, reliquos metu fugiſſe, authorem ignorari facinoris. Ibi repentè ad novam tuæ fabulæ cataſtrophen immutaſſe te animum, & qui prius de ſalute fueras ſollicitus, protinus ad præmii ſpem arrectum fuiſſe, lucrique aviditate, priuſquàm tibi ſatis eſſet excogitata ratio, qua totam hujus inopinati eventus laudem in te traduceres, proſiliſſe in medium: id quod vidimus, clamitaſſe tuum illum eſſe enſem, tuum facinus, non unum præmium tuæ virtuti fore ſatis. Hæc nemo non credidiſſet, ſunt enim rerum naturæ conſentanea, uſu comprobata, omnium opinione recepta. At tu dum ſedulò quidem, ſed tamen parum ex arte, tuam nobis præſcientiam niteris perſuadere, quàm multa comminiſceris, non dicam tota facie à vero diſtantia, verumetiam cum ſenſu communi, cum more, cum natura penitus pugnantia? primum tyrannum tam maternè filium adamaſſe, ut ſine eo vivere noluerit: ſic ob unius mortem metu fuiſſe conſternatum, ut in vita manere non ſit auſus: ſic illi toto pectore fiſum, ut ipſe nullas circum ſe cuſtodias haberet: adeò tracti animi fuiſſe, ut tam chari pignoris truculenta cæde non potuerit ad ultionem inflammari tam invalidum, ut tua dextra fuerit indignus, tam inermem, ut ni tu illi gladium reliquiſſes tuum, defuturum fuiſſet, quo ſe jugularet. Non vides quòd non competat tam inſignis in tyrannum pietas, tam ſecura in eam ætatem fiducia, tantus metus in hominem, excepto filio, reliquis omnibus præſidiis munitum; tanta conſternatio in hominem tot periculis exercitatiſſimum, tanta imbecillitas in iratum? Quid igitur erat, cur tu ſenem illum tantopere contempſeris, ut indignum habueris, qui tua iſta magnifica dextera jugularetur? Tune indignum judicabis quem occideres, quum eum Reſp. non putarit indignum quem formidaret, quem maximo ſuo cum dolore ferret. Non talem illum Iudices, non talem ſenſimus, ut cuiquam contemnendus videri debuerit. Neque tu eum unquam contempſiſti, niſi fortè contemnere eſt, miſerè formidare. Sciebas arcem armis refertam, ſciebas ſupereſſe ſatellites, quorum vel unus (ſi ſeni vires deerant) ſufficiebat jugulando tibi. Non ignorabas (id quod nemo noſtrûm neſcit) quantum virium illi partim exercitatio, partim ingenii feritas etiam in illa ſenecta reliquerat. Tum non te fugiebat, frigidum illud ſenium ſic interdum acri dolore inflammari, ut juveni-

bus etiam validissimis sæpenumero fuerit intolerandum, si quando solitum illud robur quod ætatis gelu velut obtorpuerat, magno aliquo animi motu recanduit. Quis autem tam invalidus est, ut non illi pudor, ira, dolor ingens vires suppeditet? Hoc erat videlicet cur tu filium quàm patrem malueris occidere, quòd illum inopinantem, inermem, dormientem fortuna objecit. Cum hoc pugnandum erat, armato, vallato, irato denique. Hoc erat cur gladium relinqueres, ratus ne tantisper quidem morari tutum, dum reciperes, metuens videlicet ne tantillum sarcinæ te redderet in fuga tardiorem. Reliquisti invitus, quo tyranno prodi posset: sed prodi maluisti quàm deprehendi. Neque ego nunc formidinem tuam accuso, imò miror magis quòd pedibus consistere, quòd fugere potueris, quum audires moveri tyrannicam familiam, strideret arma: intelligeres tibi non cum puero, sed cum vigilantibus viris, sanctis, armatis, sobriis, irritatis, denique cum rabioso patre dimicandum esse: non quòd illum usque adeò filii mors commoveret, sed quòd arbitraretur, & haud scio an verè se petitum fuisse, deceram tuam eraſſe tantùm in filio. I nunc & spera, non dicam hos ludices viros omnium perspicientissimos, sed vel è media plebe quenquam esse tam mucosis naribus, cui non suboleat, imò quem non planè odoretur, præsentiatque totam hanc fabulam abs te confictam. Et quod poetæ solent, quum hærent in explicando tragœdiæ argumento, hanc veluti deam divinationem arte quadam induxisti, quò præsensionem tuam judicibus probares, sine qua videbas præmium obtineri non posse. Sed occasionem, inquit, ministravi paternæ mortis, qui gladium quo se feriret reliquerim: atque id solum non modo satis esse putat ad petendum præmium, verùm etiam meritum esse, ut ipse ensis inter arma deorum consecretur, dominus pro deo præsenti colatur. O hominem suavem, si has spes vere concepit: impudentem, si quum non speret, postulat. Ita-ne tyranno gladius erat defuturus, nisi tuum illum reliquisses? Tu in arcem arma, hoc est, in sylvam ligna portanda putasti? Nisi forte tuum illud ferrum magicis precaminibus erat imbutum, ut ultro ad mortis adegerit necessitatem: an verò nihil referre putas, quàm præbeas occasionem, quomodo, quo animo? Primum, gladium reliquisti, quo nihil minùs deest Tyranno: nunquam ferrum abest, non in cubili, non in triclinio, non in sacris: reliquisti metu trepidus. Tua quidem in re illud interim demiror, qua fronte eum gladium tuum ausis appellare, quem habueris pro derelicto Metu: inquam, exanimatus reliquisti, quem postea receptum optabas: reliquisti rem ancipitem. Quid si tyrannus illum eundem ensem in civium jugulos distrinxisset? quid si eodem lectos aliquot ex hujus urbis juventute adolescentes filio suo inferias mactasset? Si tyrannum occidisti, quis tuo occisus est gladio, & horum omnium indigna cædes ad te pertinebit: quippe cujus ense peracta est. Id si non evenit, nihil ad te pertinet, nam anceps occasio quam in partem cadat, id diis in manu

est:

est: si bene verterit, nihil gratiæ debetur ei qui dedit imprudens: sin malè, temeritas imputatur. Neque enim culpa vacat, qui periculosam ministrat occasionem: quæ si feliciter, mirentur omnes: sin infeliciter, meritò accidisse dicant. At quanto probabilius erat, futurum ut tyrannus tuo ense alios in usus abuteretur. Scio me judices hæc pluribus refellere verbis, quàm necesse videatur, quippe tam frivola: verùm id propositum est, nullum illius argumentum non excussum, non exagitatum, non revictum prætermittere. Quare quæso ne pigeat ita ut antehac feciſtis, patienter atque attentè cognoscere, dum hunc ab gradu firmissimo dejicio, Hic sibi vehementer fidebat, hunc acriter urgebat locum. Negabat vitari posse, quin præmium deberetur, quod patri necis causam ministrasset, si non relicto gladio (nam hoc opinor argumentum jam habet pro derelicto) certè necato filio. Nam ita in legibus dissertum ajebat, nihil interesse utrum manu sua quis occidat, an mortis causam præbeat. Addebat, æquum esse, ut cùm in maleficiis causam datam imputarent leges ad supplicium, multò magis idem observarent in benefactis ad præmium. Hæc ajebat meminisse se in legibus esse disputata, illud addens Thrasonicum, nisi sibi diuturna servitus legum memoriam obliterasset. Non tu legum oblitus propter diutinam desuetudinem, sed nunquam quid sibi velint leges inquisisse videris. Bis enim hic erras, qui neque causæ datæ rationem, neque dantis animum discernas, id quod legibus traditum est, nec animadvertis longè diversam esse rationem maleficii & beneficii imputandi. Quid ais nove juris interpres? Itane satis esse judicas vel ad pœnam, vel ad præmium, qualemcunque quomodocunque causam dedisse? Nihil igitur refert, Hector an Ajacem occiderit manu, an gladium illum dederit, quo se postea confodit? Atqui hanc laudem nunquam ille sibi vendicasset: tametsi probabile videri poterat, in eum usum hosti ab hoste datum fuisse ferrum. Quin ergo fabros ærarios omnes vel ad pœnam vocamus, vel ad præmium, quoties armis in eorum officina perfectis, aut jugulantur cives, aut servantur? Postremò cur hoc quod tu petis præmium, non ensis istius tui opifex petit potiùs? Tyrannus gladium erat habiturus, te non porrigente: tu porrigere non poteras, nisi hujus industria tibi ministrasset. Age si telo inter venandum temerè misso, fortè tyrannum vicinum interfeciſſes, clamares tibi tyrannicidæ deberi præmium, an potiùs nihil tibi deberetur laudis, quòd imprudens & inscius jaculum torsisses? Imò in jus potiùs vocandus esses, qui missi teli temeritate civem (quod in te fuit) occideris: nam quod in tyrannum incidit, id nihil ad te. Quid si caupo vinum lene ac suave, quale Polyphemo dedit Vlysses, tyranno vendidisses, atque ille ejus dulcedine captus, avidiùs sese ingurgitasset, eaque re concepta febri decessisset, auderes-ne caupo, vini titulo tyrannicidæ præmium flagitare? At quis non te cum tua flagitatione, ut temulentum, vinoque madidum explodereret? Cæterum quanto frigidiore titulo nunc idem postulas?

Vtcunque conjecturis præcipi poterat: ut ætas vinosa tam illicibili vino avidiùs, intemperantiusque frueretur, crapulam consequeretur morbus, præsertim in sene: morbum mors, vulgò hæc eveniunt. Tu eam tyranno mortis causam dedisti, cujus nullum extat in hominum memoria exemplum. Quis enim antehac ob filii necem sibi manus intulit? Accedam propius. Finge te tyranni coquum esse: probè callere palatum domini, medicos interdicere cibum, *quo tamen* ille oppidò quàm lubens vescatur: interminari morbum capitalem, ni temperet: id te non fugere. eum cibum tu arte tua, cupediisque & condimentis magis ac magis illecebrosum reddis, consequitur edentem morbus, quem prædixerant medici: emoritur tyrannus, liberatur civitas. Hiccine coquus è culina in forum prosiliens, & adhuc jure madens, fuligine niger, tyrannicidæ præmium postulabis? Mortarium, tonsillum, & ollas ostentabis, arma scilicet quibus tyrannidem expugnaris? Non eris (opinor) tam impudens in ea causa, qua tamen ista tua multò est absurdior. Nam illi voluntas occidendi non defuit, probabilem præbuit causam. *Tu* nec in hoc jugulasti filium: quò pater ultrò vitam relinqueret, & causam dedisti, ad quidvis potius quàm ad istud idoneam. Accipe exemplum tuo similius, quàm ovum sit ovo (quod ajunt) simile. Quid si tyranni amicam, quam ille miserè ac perditè deperisset, occidisses: eaque cognita re tyrannus sibi vitam abrumperet, auderes ad præmium aspirare? auderes dicere, te certum præsciisse, fore ut tyrannus sponte fugeret è vita? Certè quanquam plures amicas extinctas sequuti sunt, quàm filios, nemo tamen tibi crederet, nemo tibi præmium decerneret, tuum factum periculosum & anceps dicerent: omnes fortunæ gratias haberent, cujus commoditate res ea feliciter cessisset. Tibi abundè magnum præmium existimarent, si commissi venia donatus discederes. Primum igitur diversam imputandi maleficii, & adscribendi beneficii rationem convenit distinguere, deinde causæ æqualitatem, postremò animum: atque ita demum liquebit, quid tibi lex debeat. Nam quòd ajebas legem prolixiorem esse oportere ad reddendum præmium, quàm ad intligendam pœnam, id in privilegiis, quæ in exemplum non vocantur, fortasse locum habet. In jure communi longè secus est. Siquidem (uti superius demonstravimus) nulli nocenti lex non minatur pœnam: paucis benefactis præmium ostendit. Tum in maleficiis etiam conatum simplicem supplicio prosequitur: in benefactis semper exitum requirit. Nec mirum, nec iniquum, si lex est diligentior in eo negotio, ad quod unum est nata atque instituta, quàm in eo, in quo temporis ratione tanquam alienas sibi sumit partes. Ergo in utroque communiter spectat, ut causa sit idonea: deinde ut animus adsit, non tantùm casus. Hoc rursum interest, quòd in benefactis nec causa idonea, nec animus idoneus satis facit legi, nisi his accesserit eventus item idoneus. In malefactis, si quid nocendi animi tentes, non expenditur nec eventus, nec causa: sed ex animo factum

ctum tuum lex metitur. Sic enim judicat, tibi nihil ad ſcelus defuiſſe præter fortunam: qua te ſublevari, quod tandem jus ſit? In eventu ſimul & cauſam datam, & animum expendit. Si animum vitioſum comperit, nihil moratur cauſam, quàm ſit idonea, putat animum & eventum ad pœnam commerendam ſufficere. Sin animo ſimplici data eſt cauſa mali idonea, & non conſequitur eventus: lex quaſi connivet ad id, & non putat ad ſuam cognitionem magnopere pertinere. Sin eventus eſt conſequutus, etiam ſi de animi vitio doceri non poteſt, tamen temeritatis & negligentiæ nomine pœnam irrogat: partim propter ſuſpectam dantis voluntatem, partim ut hæc latebra peccantibus eripiatur, imprudens feci, diſcantque homines vel ſuo periculo cavere, quod alieno faciant periculo. Ergo qui prudens & ſciens, certam atque evidentem noxæ cauſam dederit: eum perinde lex cenſet, quaſi facinus manu peregerit. Veluti ſi quis hoſtem opibus copiiſque juverit, perinde eſt ac ſi ipſus arma contra ferat. Siquidem id ſuppeditavit, ſine quo bellum geri non poterat. Aut ſi quis inimicum ſuum per dolum navigio ſolutili imponendum curet, ut naufragio intereat, aut in conclave penſili teſtudine inducat, ut ruina opprimatur: aut juxta lectulum ægroti, loco pharmaci venenum ponat, futurum ſperans ut eo hauſto pereat, tametſi non bibit ægrotus, tamen veneficii poteſt qui poſuit, propter vicioſam animi voluntatem. Nàm vehementer erat probabile id eventurum, quod ille moliebatur. Huic ſi detrahas nocendi voluntatem, nihil illi cum lege rei futurum eſt. Si detracta nocendi voluntate, apponas eventum: non effugiet temeritatis crimen, niſi illum inculpata ignorantia abſolverit. Porrò ſi in loco non ad id deſtinato, puta in via publica, aut in fundo alieno, arcu temet exerceas: lex tecum non agit, niſi ſi quem occideris, aut vulneraris, aut ſi cui damnum dederis. Cæterùm quod facis, tuo facis periculo. Quòd ſi quid horum conſequutum eſt, cum lege tibi res eſt. Neque tibi tua patrocinabitur imprudentia: quippe quæ culpa temeritatis non vacet. Siquidem in te fuerat præcavere, quod probabiliter poterat prætimeri. Vides quanto diſcrimine diſſita ſint, inter quæ tu nihil intereſſe dicebas. Primùm non ſtatim imputatur ad præmium, quod ad pœnam, idque non à malignitate legum latoris, ſed partim ex ipſa rei natura proficiſcitur, partim à legum officio. Deinde diſcernitur animus, cauſa data dijudicatur: ſpectatur eventus. Age nunc ſi libet, tuam cauſam, qua tuum facinus æſtimari vis, expendamus. Finge te certam, inevitabilem mortis cauſam tyranno dediſſe, ſed imprudentem, nulla tibi ſit præmii petitio. Quis enim inſciens bene mereri dicitur? Fortibus viris præmia dantur, non fortunatis tantùm. Nam evicimus jamdudum, opinor, ne poſthac affirmes te in hoc jugulaſſe filium, ut pater ſibi necem conſciſceret: quod eventurum ne vates quidem quiſquam præſcire poterat, tu nec ſuſpicari. Imò poſteaquam rem plenam diſcriminis, fortunæ arbitrio commiſiſti, quia bene ſucceſſit,

hoc nomine lex te non postulat: at idem si malè eveniſſet, temeritatis pœnas eras debiturus. Neque enim tibi ſuccurreret inculpata ignorantia. Quid enim æquè formidandum erat, quàm ne tyrannus, ſimulatque occiſo filio ſe peti inſidiis perſenſiſſet, omnia tyrannidis mala in nos conduplicaret? Iam ut de animo res tibi conſtet, cauſam dediſti non ſolùm non idoneam, verumetiam periculoſiſſimam Reip. Vin' hoc tibi argumento evidentiſſimo demonſtrari? Finge te quempiam è civibus vitio occidiſſe: tum extincti patrem id facere, quod modò fecit tyrannus. Vtrum tu duplici cædis crimine teneberis, an ſimplici: Simplici opinor. At uxor & mariti mortem imputabit, qui necato filio, ſeni cauſam mortis dederis: atque his fermè tuis argumentis utetur. Indulgentiſſimè filium adamabat, in illum omnem familiæ curam reclinaverat, illo ſe oblectabat atque hæc de privato ſene cum fide dicet, quæ tu de tyranno nimis durè (ne dicam ridiculè) dicebas. Addet ea te ſciſſe, prævidiſſe futurum, ut ille vitam fugeret orbatus filio, in quo uno omnia vitæ oblectamenta collocarat. Non tibi defuiſſe jugulandi ſenis voluntatem, ſed hoc tantum egiſſe, ut miſerabiliùs ſua dextra perimeretur, ut odium tuum pleniùs miſeri patris malis exaturares. Ideo juvenem necaſſe, in hunc uſum gladium in vulnere reliquiſſe. Vides quanto ſunt hæc probabiliora in hoc, quàm in tuo negotio: & tamen negabis paternam necem ad te pertinere, atque animi ſuſpicionem, cauſæ qualitate purgabis. Negabis cauſam idoneam fuiſſe, cur ille ſibimet manus adferret. Te nec præſcire, nec timere potuiſſe id, quod ſit conſequutum: quòd rarum extet exemplum patris, ob filii necem ſpontè fugientis è vita. Alioqui futurum fuiſſe, ut & mater ſibi fatum accerſeret: quippe quam impotentius amare ſit conſentaneum, ac minus adverſum dolorem animi viribus valere. Hæc non dubitares tibi profutura, ad alterum crimen depellendum, & prodeſſent dubio procul. Atqui quod in maleficiis valet, ne qui imputetur, id multò magis in hac cauſa valet, ne quid acceptum feratur. Ibi te liberaret à voluntatis ſuſpicione, quòd cauſas parum idoneas dederis, hic ex cauſis multò minus idoneis propter perſonam tyranni, videri vis non modò quod evenit, fuiſſe ſuſpicatus, verumetiam certum præſciſſe. Ibi temeritatis poſtulari non poteras, propterea quòd tametſi vitio abs te data eſt cauſa, tamen idonea non ſit ad id quod evenit. Imò ipſi tota res imputabitur, & legibus pœnas dabit, ſepultura prohibitus, quòd civitati citra cauſam idoneam, civem unum ademerit. Tibi non niſi unius filii mors imputabitur, etiam ſi mater quoque & filiæ & ſorores, & tota tribus hujus necem fuerit imitata. Hic poterat, niſi feliciter eveniſſet: quippe ubi ſummum Reipublicæ periculum & verteretur, & prætimeri probabiliter poſſet. Venio nunc ad quartum illud præſidium, Iudices, quod iſte tutiſſimum, ac penè inexpugnabile judicabat: unde ego illum ita deturbabo, ut non ſolùm ſit non habiturus, quò tyrannicidii & hujus laudis arcem obtineat: verùm

rùm vix etiam latebram inventurus, ubi temeritatis ac maleficii pœnam effugiat, quò nimirum intelligat, quàm non inimicè, non curiosè (ut ajebat) secum agam: ut quum possim in crimen ac pœnam vocare, sat habeam ab honore non promerito secludere. Ait si tibi deberi præmium, vel hoc uno nomine, quòd juvenem occiderit, jam pluriquam tyrannum, tum tyrannidis paratum hæredem, etiam si hunc eventum dii non dedissent, ut senex ipse vitam abrumperet. O deploratam impudentiam? Tu tibi præmium peteres, si tyrannum suæ furiæ non essent ultæ? Dii quidvis potiùs dederint, quàm istiuc quod tu fingis. Sed tamen fingamus interim oratione, quandoquidem id tutò licet: tametsi ad solam mentionem inhorrescit animus. Tune, inquam, occiso filio, relicto sene vivo, tyrannicidæ præmium peteres? An potiùs nec ipse superesses, qui possis petere: nec esset Resp. quæ dare posset? Nam tu aut exquisitis suppliciis exanimaris, aut in extremis Orcadis exul delitescere: nos pro tyranno jam immanissimum carnificem pateremur: & tuum caput ubicunque terrarum latitares, diris imprecationibus devoveremus, qui nos tua incogitantia, vel præcipiti magis lucri cupidatate in tantam malorum tempestatem conjecisses Sed re filius erat tyrannus (inquis) patri præter inane nomen nihil erat reliquum. Quid ego audio? duos igitur hæc civitas tyrannos alebat? Nam de patre nemo unquam dubitavit, quin tyranni vocabulum mereretur. Quando autem antehac unquam fando auditum est, duos una in civitate sedisse tyrannos? id quod magis etiam natura repudiat, quàm eodem in corpore gemina capita. In iisdem alvearibus duo se reges pariter non ferunt. In armentis taurus tauro cedere cogitur. In iisdem lustris non convenit duobus inter se leonibus: & tyrannus (quo nullum animal efferacius) parem in eadem urbe patitur? Non vides necessariò fieri, ut è duobus, aut alter alterum oppugnet, aut alter alteri cedat? Vtrum tu fuisse mavis in patre, an in filio? Si juvenis adversus senem obtinebat tyrannidem, quid à Repub. præmium postulas? Tyranni partes adjuvisti, non Reipub. Sin patri cessit: quid tandem illum vocare potes, nisi tyranni vel præfectum, aut satellitem? Quandoquidem seniori tyrannicam appellationem ne tu quidem audes detrahere. Verùm ut quoquo modo tyrannidem omnem in adolescentem oratione derivares, quàm multa tu quidem non ex re, sed pro causæ tuæ commoditate commenticebaris? Cæterum quàm in his confingendis decori, quod in personis situm est, nullam habuisti rationem? Sic enim (ut memini) inducebas in tabulam senem jam ætate mitem, & qui omnem tyrannidis acerbitatem ob senectam exuisset: non sæcus atque mala, quæ natura acerba, tempore mitescunt, & in alium abeunt succum. Porrò juvenem ferocem, illo incolumi gerentem tyrannidem, jamque patri vivo succedentem. Privatus pater familias non fert filium se vivo successorem: & tu vis istiuc credi in tyranno? Ille non sinit ullum è liberis rem domesticam ex animi sui libidine moderari: & tyrannus ipse veluti

dispoliant, neque hæreditatibus manum injiciunt, neque compilant ærarium, neque tormentis excruciant, neque quenquam jugulant, neque armis vicos expugnant: neque incendunt villas. Totum hunc tyrannicum ludum per ministros exercent. In unum tamen tyrannici nominis invidia competit, in unum occidendum lex præmium instituit, in unum stringendi ferri jus facit, illos suæ cognitioni reservat. Quorum ut quisque sua opera tyranno profuit, ita aliud atque aliud vocabulum imponi potest, certè tyranni vocabulum nemini congruit, nisi uni illi, sub cujus veluti clypeo, tota illa pernicioſissimorum hominum colluvies latitat. Arbitror vobis, Iudices, sæpenumero auditum esse, id quod eleganter à doctissimis viris est scriptum, tyrannis non longas modò, verumetiam plurimas esse manus, plurimos oculos, eosque acerrimos, plurimas aures, easque longissimas. Omnino prodigiosum quoddam est animal tyrannus, multoque Titanibus illis Briareo & Encelado portentosius, centenis capitibus, centenis linguis, centenis manibus, pedibusque. Quot enim habet scelerum ministros, totidem habere membra videtur. Atque ut ex membris corpus, ita tyrannis ex hujusmodi constat ministris. Verùm ut illud quod corpus appellatur nihil est aliud, quàm quiddam omnibus ex membris aggregatum, ita in tyrannide unum quippiam est, quod neque pes sit, neque manus, neque ullum aliud membrum, contineat autem universa: at ita contineat, ut ab iis possit separari, idque tyrannus vocatur. Proinde exaggera quantumlibet juvenis insolentiam, violentiamque, præfectum arcis voces licebit, oculum nomines licebit, aut si mavis dextram: aut si ne id quidem satis, præcipuum tyranni caput dicas licebit: tyrannum certè vocare nequaquam potes. Unum enim illud portentum tyranni nomine censet, cujus authoritate tituloque cuncti hæc membra velut animantur: idque unum forti civi permittit occidere. Non vult te in oculum aliquem involare, non sinit ut caput aliquod amputes, ne tale quiddam eveniat, quod de Lernæa hydra fabulantur poëtæ, ut pro uno capite resecto, duo pestilentiora subnascantur: pro uno excusso oculo, plures acriores succedant: pro una rescissa dextera, multæ robustiores subpullulent: unius vitæ te dominum, arbitrumque constituit, qui sibi sit ausus tyranni vindicare nomen: quo sublato futurum sit ut membra reliqua quasi destituta spiritu, emoriantur, aut certè sanentur. At quid ego tecum jam accuratis argumentationibus ago? Possum illico tuis te verbis revincere, ac veluti tuo te laqueo capere. Iuvenem pulo antè magnum patris satellitem nominabas. Non inficiabere. Rursum alio loco dicebas omnem tyrannidem occupasse filium: solius appellationis honorem cessisse. Qui convenit eundem & satellitem & tyrannum appellari? Tum si cessit, non igitur usurpavit tyranni nomen. Contractus autem verbis aut rati sunt, aut rescindantur. Lex hac tecum formula contraxit, si quis tyrannum occiderit, præmium ferat. Quid tu mihi juvenis flagitia commemoras?

ras? Id te lex voluit occidere, quotcunque illud esset animal, quod tyrannus diceretur. Magnum (ut ipse fateris) satellitem occidisti, non tyrannum: quid tibi cum lege rei est? At rem, inquis, legis sequutus sum, non syllabas: eum interfeci, qui caput erat tyrannidis, paratus hæres paterni dominatus: libertatem peperi, servitutem sustuli: hoc lex sensit, hujus rei authori præmium præstituit. Satellitem, inquam, occidisti, nihil moror quantum, quàm gravem, quàm ferocem, quàm sceleſtum: ſatellitem tamen occidisti tyrannidis, non caput: aut si caput, unum è pluribus. Sed hæc omnia tibi ex animi sententia largiamur: fuerit sanè res tota tyrannidis filius: pater nihil nisi vocabulum quoddam inane tyranni: quemadmodum in fabulis habetur, Echo nympham, nihil aliud quàm meram quandam fuisse vocem sine corpore. Qui tibi licuit in re tanta, à verbis legis discedere? præsertim ita dilucidis, ut perspicuum magis nihil esse possit, & commentitiam interpretationem domi tuæ natam in judicium adferre? Ego Iudices, nullum in Remp. exemplum pernicioſius induci posse judico, quàm si consuescant homines calumnioſi à præscripto legum recedere: & interpretamento, quod ad prætexendum facinus quisque suum maximè idoneum comminiſci queat, id Iudicibus objicere. Quis autem unquam meminit de legis sententia quæri solere, nisi quum in scripto quiddam apparet ambiguè, obscuréve dictum: aut quum ex verbis & eventu absurditas quæpiam extitit, eaque manifesta? In priore non cujusvis commentum, sed juris prudentium responsa, sed Iudicum sententia recipi solet. In hoc posteriore, necessitas ipsa compellit aliquantisper à legis vocibus deflectere: & æquitatem juris potiùs, quam verba spectare. Duplex itaque periculum videtis Iudices: alterum ne superstitioſa cavillatione literarum legis ab eo quod lex spectavit abducamur: alterum ne passim à præscripto discedendo, leges omneis & judiciorum religionem subvertamus. Quorum illud quidem multò levius est: propterea quod vix unquam accidat, ut legislator obscurè quid voluerit, explicuerit: aut absurdum quiddam exoriatur. Hoc multò periculoſiſſimum, perniciosiſſimumque. Etenim quæ tandem lex futura est, quam versutus calumniator, quò pœnam effugiat, non facilè possit aliquo commento subvertere? Neque quisquam non elabetur è judicio vestro nocens, nisi qui sit usque adeo nullius ingenii, ut ne frivolam quidem aliquam commentatiunculam queat invenire. Atque ut cuique commodum erit, aut animi libido feret: ita pro sene juvenem, pro tyranno satellitem, pro homicidio tyrannicidium: & passim aliud pro alio interpretabitur. Vestra interim Iudices religio, vestrum jusjurandum, qua tandem ratione servabitur: quibus nihil futurum est certi, quod in cognoscendo sequamini: verum ambiguas diversasque litigatorum conjecturas spectare necesſum erit? Ergò quum in omni causa maximopere cavendum sit, ne sine gravissima ratione à legis præscripto discedatur: tum in hac non periculoſum

mo-

modò, verùm etiam absurdissimum : quum legis verbis nihil possit esse dilucidius : sententia nihil æquius : interpretamento quod præter legis mentem inducitur, nihil pestilentius. An credimus legis hujus autorem usque adeo infantem, & verborum inopem fuisse, ut dicere non potuerit : qui quovis modo Tyrannidem sustulerit, huic præmium est, si modò istuc sensisset ? Neque verò fugit illum, totam tyrannidem per satellites & præfectos exerceri solere, permultosque in his esse vel Tyrannis ipsis sceleratiores : atque ut ita dixerim, Tyrannicos magis, & omnino supplicio *digniores*: nisi & omnium omnia ministrorum scelera Tyranno imputarentur. In unum tamen illum, qui hoc nomine censetur, tibi ferro grassandi facultas data est. In reliquos non tibi permittitur idem : non quòd illos vita dignos judicet lex, sed quòd unius cæde totam tyrannidem tolli velit, non multorum cæde reddi duriorem. Tuum erat legi simpliciter parere : neque ejus verba quasi plumbeam quandam regulam ad tuum facinus accommodare, verum ad illius præscriptum factorum tuorum rationem instituere. Præsertim in hoc exemplo, quo non aliud potest admitti pestilentius, ut ex legis arbitraria interpretatione, quem velis, interficiendi tibi pro tua libidine licentiam sumas. Non illud hîc spectandum, judices, quam invisus Reip. sit, qui occisus est, quam majore etiam supplicio dignus: verùm id etiam atque etiam perpendere oportet, exemplum præter leges jugulandi homines, semel in civitatem receptum, semel vestris sententiis approbatum, denique præmio compensatum, quo tandem licentiæ sit processurum. Quod iste sibi in tyranni filiam licere voluit, hoc alius sibi volet in ditissimum quenque civium licere : Quisquis pauper à locuplete contumelia afficietur, protinus tyrannum eum appellabit, & veneno aut ferro adorietur. Postremò si cui magistratus non placebit, si cui judex erit inviſus, non dubitabit è medio tollere. Porrò ad facinoris defensionem, Sophistam quempiam aut sycophantam consulet (si ipse ingenio stupidiore fuerit) & novam legis interpretationem vobis adducet : dicet nil aliud sensisse legislatorem, quàm ut hujusmodi civium *genus non* nomine, sed re tyrannidem agentium, ferro, igni, *veneno* tollatur è medio. Atque ita brevi futurum est, ut quod in uno factum semel & probavimus, & gavisi simus : id in multis sæpius & doleamus, & improbemus. Credite mihi, non mediocre discrimen neque convenienter accipiendum, ut titulo reperto, privatus hominem indemnatum interficiat. Id ita esse facilè liquebit, siquidem animadvertimus, nihil omnium esse, quod lex parciùs, circumspectiusque permiserit. Etenim (si memini) tribus duntaxat temporibus lex indulsit, ut quis citra judicium hominem occidat. Primùm adulterum, sed in uxore deprehensum : id quod in temperanti & insuperabili mariti dolori donatum est. At ita si corpus utrumque pariter interimat, si argumentis idoneis deprehensum fuisse doceat. Deinde in vi depellenda. At ita si demonstres te mortem effu-

effugere nequiisse, nisi mortem intulisses: id lex ita interpretatur, quasi sese tueri potiùs sit istuc, quàm alium occidere. Vterque tamen facti sui rationem reddere compellitur, statim sese prodere, nec expectare donec in jus trahatur: atque (ut ita dicam) ultrò semet reum facere cogitur. Quòd si omnia constabunt argumenta: ita demum à lege dimittitur, ut venia, non laude dignus esse videatur. Postremò in tyrannicidio: ubi propter periculi suscepti magnitudinem lex præmium quoque proponit: at ita, si eum quem tibi lex isto velut insigni tyrannici nominis denotavit, fortiter occideris: non si scelestum alio scelere sustuleris: neque patietur te jus occidendi permissum, latiùs quàm ad unicum tyranni caput trahere, nisi si quis obsistat, ut per illius necem tibi necesse sit ad illum penetrare. Iamque hoc factum tuum secunda illa ratione defenditur. Huic tertio generi fortasse proxima videatur hostem in bello feriendi facultas: quam tuæ tamen libidini lex non permisit. Nisi palàm hostis sit declaratus, nisi in Imperatoris verba juraris, nisi ille aciem eduxerit, nisi signa canere jusserit, tibi fraudi futurum est, hostem interfeciisse. Tu dicturus es: Hostem occidi, nam plus quàm hostilia faciebat, nomen hostis tantùm aberat, re hostem agebat. Lex respondebit, suarum partium fuisse, hostem declarare, ac tuo fortasse scelere fruetur: verùm ne serpat exemplum, pœnas de te sumet. Quid autem aliud abs te factum est? Vnum tibi lex nominatim designaverat: tu illius vocabulum tuapte authoritate in alium transfers, quod nisi in unum non potest competere: neque traduci debet ab eo cui lex attribuerit, ne tibi fas sit aliquando quem voles magistratum, quem voles Iudicem, quem voles civem, tyrannum appellare. Neque verò sine gravissimis causis lex tot vinculis astrinxit hanc in vitam alterius licentiam. Perpendit nihil majus eripi cuipiam posse, quàm vitam: vidit in extinctum facilè varias causas confingi etiam impunè posse, quandoquidem ille non sit refutaturus, qui jacet. Vidit quàm multis titulis suum quisque dolorem posset prætexere, si post occisum hominem ulla causa recipiatur, præter eas quæ legibus sint expressæ. Quid quòd gravatim sibi quoque lex permisisse videtur, ut homini vitam eripiat? quàm comperta, quàm multa requirit argumenta, quàm multa concedit reo, quàm malignè agit cum actore, quem non nisi suo periculo vult accusare: quantum spatii largitur ei qui defertur: quàm liberam Iudicum rejectionem. Quantum igitur à mente legis abesse putes, ut cuilibet permittat, vel pro suo privato dolore, vel domestica juris interpretatione, hoc est, subversione in cujusquam vitam grassari? Neque ad rem pertinet, quantum criminum acervum exaggeres, quantumvis etiam verorum, addo notorum: dicas parricidam, sacrilegum, incestum, proditorem, peculatorem, veneficum interfeci. Tyrannum lex jubet occidi. Atqui hic unus multis tyrannis erat sceleratior, pestilentiorque civitati. Ad ista tam multa crimina, lex tibi verbo respondebit: nihil moror quam fuerit sceleratus, qui periit? in unum tyrannum tibi jus feceram occidendi,

in

in reliquos in jus trahendi. Si detulisses: auditus, revictus, damnatus à me palam pœnas dedisses, omnique Reip. salubri exemplo fuisses. Nunc tu privata libidine interficiens, pro saluberrimo exemplo pernicioſissimum in civitatem induxisti, & legum instaurationem, à legis violatione auspicaris: hoc est, malis malo mederi studes. An me clam esse putas: quàm multi sint in hac turba vita indigni, morte digniſſimi? At eos meæ cognitioni, non tuis manibus servo: sunt fora, sunt tribunalia, sunt ludices, sunt carceres, secures, carnifices. Cur tu mihi præripere conaris? Cur nullo mandante magistratum occupas? & dum Tyrannicida videri vis, tyrannum imitaris? Nam quo alio nomine tantopere mihi est invisus ille, nisi quòd mihi parere recusat, & præire conatur? Ei demum ferrum tractare licebit, cujus manibus ego permisero. Si juvenem occidisses, quòd non alia patuisset ad tyrannum via, darem veniam necessitati: nunc occidisti, non obsistentem, non auxilium ferentem patri, sed patris opem implorantem. Hujus unius cæde contentus discessisti, tyrannum nec impetisti, in quem unum tibi jus feceram. Meum erat expendere, utrum ex usu Reipub. fuerit, an juvenis occideretur: malueram illum exquisitioribus excruciatum suppliciis, exemplum omnibus edere. Neque hæc dico ludices, quasi parum gaudeam pariter cum patre sublatum filium: utinam eadem opera simul omnes sint oppressi, quibuscunque tyrannus placet. Sed quis prohibet, simul & gaudere, quòd deorum bonitas nobis hanc rem benè verterit, & tamen non committere, ut hujus temeritas, si judicio comprobetur, in legem atque in exemplum trahatur? Nec de juvenis injuria vindicanda nunc agitur, sed de legis violatæ majestate. Non enim par est, ut cuiquam personæ præter jus extincti odium in scelere suffragetur. Neque tam spectandum in quem commissum sit facinus, quàm quo exemplo commissum. Alioqui cur non eadem opera fas sit in tyranni nepotes, pallacas, pueros, uxores, liberos, lenones grassari? Bonam tyrannidis partem uxor sæpenumero suggerit. Ad summam immanitatem nonnunquam libertus aliquis, aut vernula instigat: cur non & hos jugulas, si tibi jus est æstimatione privata meritorum civem jugulare? Quid quòd est aliquid tyranno nocentius, in quod tamen haudquaquam tibi jus sit occidendi? Finge esse qui totam hanc urbem, templa, domos, curiam conatus sit incendere, imò qui jam complurib⁹ locis ignem subjecerit, sed incendium subito exorto imbri restinctum: authorem non obscurum, verùm abditum latitare. Eum forte fortuna repertum, manu tua trucidas. Num lex tuum factum approbabit? Non opinor. Atqui tyranno ille quanto erat nocentior? Tanto nimirum, quanto est atrocius civitatem semel funditus evertere, quàm expilare: cives universos uno igni finire, quàm in pauca quædam sævire capita. Et tamen in unum tyrannum stringendi ferri potestas privatim permittitur. Illum deferendi modò jus habes. Hic in re tam aperta legis mentem calumniari, & novo interpretamento tuum facinus palliare: quid tandem aliud est,

quàm

quàm legum authoritatem evertere, atque id per cuniculos quosdam agere quod tyrannus palàm ac vi facere consuevit? In recipienda lege fas est populo causàm, æquitatemque legis excutere. Cæterùm receptæ, & longo jam usu comprobatæ, simpliciter oportet obtemperare. Neque enim existimandum est majores illos nostros, viros sine controversia sapientissimos, ita sine gravissimis rationibus instituisse, ut privatim interficiendi Tyranni facultas unico capite finiretur. Primùm ad jugulandi licentiam, fenestram aperiendam civibus non putaverunt: deinde perspiciebant tyrannidem fatale quoddam esse Reip. malum, quod minore noxa toleraretur, quàm malè exagitaretur: neque posse semel tolli, nisi ipsius cæde. Quo submoto, videlicet qui legibus imperabat, non parebat, jam nihil opus esse privata audacia, nimirum illis in reip. administrationem vindicatis. Quod si tyrannus in jus vocari potuisset, ne hunc quidem tuæ dextræ arbitrio permisisset. Videbant & illud: tyrannidem nonnullam habere monarchiæ legitimæ speciem: hoc tantum interesse, quòd in monarchia populus regi paret, rex legibus: in tyrannide omnia unius libidini subjecta sunt. Rex publicam spectat utilitatem, tyrannus privatim suam: unde publicitus expedit, ut tyranno veluti principi legitimo civitas pareat, donec idoneus aliquis vindex extiterit, qui legum authoritatem in pristinum statum restituat, atque id unius (si fieri potest) capitis jactura. Nam hac moderatione in fatalibus illis pestibus, quæ totum Reip. quasi corpus corripiunt, legum prudentia consuevit uti: ut exemplo magis, quàm admissi talione, morbo medeatur: ne dum civitatem sanare studet, magnam civitatis partem interimat. Hinc est quod in seditionibus publicis non nisi in ipsos authores consuevit animadverti, reliquis quos tempestas illa commoverat, dari venia: aut vix etiam dari venia, qui in publico Reip. tumultu quietem egissent. Quæ potest autem pestis esse fatalior, quam tyrannis? Quæ latius in civitatis membra diffundit? Quota quæque urbis pars ab hoc vitio syncera potest esse? Omitto jam quicquid est ambitiosorum, ære alieno obstrictorum, scelere contaminatorum, barbarorum (nam hæc tota sentina hominum tyrannide gaudet. ut in qua nullis majora, quàm sceleratis sint præmia) bonos etiam cives hoc malum involvit, dum vel timent fortunis suis, vel rectum judicant servire tempori. In hoc itaque rerum statu leges non extinctæ, sed oppressæ modò, cautim & circumspicienter agunt: intelligunt hoc ulcus citra summam civitatis perniciem exasperari non posse, unius capitis dispendio commodè sanari posse. Quare docto cuipiam medico præmium ostendunt, digito demonstrant, quod membrum secari velint, quibus abstineri. Caput indicarunt illæ, tu dextram secuisti. Illæ tyrannum, tu tyranni satellitem occidisti. Quo præmio dignus? Nempe eo quo qui morbo insciè exagitato, totum hominem in extremum vitæ discrimen adducat, quo qui hominem legibus vetantibus occidat. Neque ego nunc te cædis reum ago, aget alius fortassis, cuicunque lubitum erit: verùm illud modo

consilium fuit, ostendere tibi quam insignitæ sit imprudentiæ in ea causa, tam eximiam tibi vendicare laudem, tam egregia poscere præmia, in qua nequeas obtinere, si modo tecum exactius ac severius agatur, ut graveis pœnas effugias. I nunc & curiosum me voca: qui tam candidè, tamque civiliter tecum agam: ut quum te possim in grave discrimen vocare, sat habeam legis & Reipub. causam defendere, ne circumventa præmium dare cogatur ei, qui nihil boni sit promeritus. Id quod non Iudicibus modò (quibus istuc jam dudum liquere puto) verùm tibi etiam ipsi cupio persuadere: & facturum me confido, si modo tantisper animum possis attendere. Vin' igitur, ut quemadmodum tu faciebas, itidem & nos summatim totam causam ob oculos revocemus? dispiciamusque quàm multa tuo in facto desiderentur ad id, ut legi satisfeceris: & quantum tu sis hallucinatus, quum multa diceres etiam superesse? Tria quædam requirit lex, & ita requirit, ut si quodlibet horum desit, aut pœnam te, aut certè nihil gratiæ debere se credat. Quorum ego non unum aliquod, sed unumquodque deesse docebo. Quod si facio, utrum æquo animo cedes præmio, an impudenter petere persistes? Ergo rem accipe. Nisi tria hæc tibi constiterint, non est quòd tyrannicidæ præmium petas: Animus, via, & effectus. Animus duo quædam complectitur, vel quid speraris, vel quid proposueris. Nam si tyrannum per imprudentiam occidisses, si præter propositum, non magis profectò præmium tibi debeatur, quàm si quis tyranno amicissimus idem fecisset, nam idem potuit accidere. Tu porrò quid propositi in arcem attuleris, ipse videris: ita demum legi persuasum erit, te voluisse occidere tyrannum, si occideris. Non occidisti, atque id etiam quum tibi in manu fuerit (ut ais) si libuisset interficere. Lex negat sua referre, utrum tyrannicidii propositum in arcem non attuleris, an allatum repentè mutaris. Iam quid speraris, excutiamus. Quanquam isthuc leges non ita valde curiosè penticulantur: sed tamen in tam absoluto facinore partes omneis constare oportet. Quid enim si tyrannum interfecisses, quò tyrannidem ipse occupares, utrum præmium sperares? an supplicium metueres? Quid si quo privatum animi tui dolorem ulciscereris, tyrannum occidisses, atque id esset palàm, num præmium auderes poscere? Quid, si latrones tyrannum forte fortuna obvium obtruncassent, num ad hunc honorem aspirarent? Quid si quis tyranno privatim infensus, magna te pecunia conduxisset, quò ei tyranno venenum dares, dedisseque, num quæso, tyrannicidæ præmium postulares? Ego hic tecum non ago conjecturis: nihil dico in vitam tuam, quæ quidem obscurior est, quàm ut tu, alioqui tam gloriosus, quicquam de ea ausus fueris dicere: illud unum affirmare non dubitem, qui tyrannum quum tutò licuerit, non occidit, planè noluit occidere. Qui eum occiderit, cujus mors extremum exitium Reip. videretur allatura, potius quàm ullam commoditatem: is aut privatum dolorem ulcisci voluit, non libertatem publi-

cam

eam vindicare, aut emolumentum ſuum ſequutus eſt Reip. periculo, non ſuo periculo Reip. ſtuduit prodeſſe. Poſtremò non potes niſi gloriæ jejunio adductus videri, qui tam inſolenter ſe jactat. Non poteſt non videri lucrum ſequutus, qui tam improbè præmium flagitat. An non vides igitur quantopere hac parte à tota legis mente diſſentias? quem illa tuæ vitæ periculo ſua cauſa voluit occidere, eum tu non periculosè in Remp. irritaſti: quem ſua cauſa noluit occidi, eum tu maximo noſtro periculo tui compendii, aut animi fortaſſe gratia jugulaſti. Sed finge te animum tyrannicida dignum ad facinus attuliſſe, lucri perinde ut vitæ contemptorem: magni tamen refert, qua ratione tyrannidem tollere aggrediaris. Iam enim omnia tibi ex animi tui libidine largior, quæ tamen nemo alius tibi conceſſurus eſt. Te in filio jugulaſſe patrem, in non tyranno tyrannum. Largior iſtuc Delium aliquem tibi prædixiſſe, ut certum præſcire potueris, quod ipſe etiam vix divinare Delius potuerit. Licuiſſe tibi patrem occidere, ſi libuiſſet, verùm hoc pœnæ genus tibi magis placuiſſe. Suſtuleris ſanè tyrannidem, idque nova quadam & inuſitata ratione. Vides quàm multa tibi dono. Tamen obſiſtam tibi, nec ſinam ferre præmium, propterea quòd ea via ſuſtuleris, quæ legi non probatur, quæ non expediat moribus civitatis, quæ non ſit forti viro digna. Age quid ſi tyranni filium infantem in cunis jugulaſſes, & rurſum adfuiſſet Delius ille, per quem certum præſcire poſſes, fore ut necato puero pater ſibi mortem accerſeret, atque id eveniſſet, utrum te tanquam tyrannicidam ſuſpiceret Reſpub. an potiùs tanquam immanem & ferum hominem execraretur, qui in eam ſævieris ætatem, cui etiam ab hoſte armato parcitur, quæ leonibus etiam miſeranda videatur? Quin ergo? Vtetur tuo maleficio Reſpub. cæterum exemplum haudquaquam probabit. Quid ſi tyranni uxorem: quam ille miſerè deamaret, per vim conſtupraſſes, atque ille ejus impatiens contumeliæ, fugerit è vita: utrum tyrannicidii laudem flagitabis an raptus & adulterii ſupplicium potiùs formidabis? Res obſcura non eſt, Conferam tuo facto propiora. Quid ſi tyranni medicus quum eſſes, veneno ægrotanti dato, illum ſuſtuliſſes, utrum ut veneficum oderit te Reſp. an ut virum fortem admirabitur? Tyrannum ſublatum gaudebit, facti rationem, modumque deteſtabitur. Quid ſi quum te tyrannus familiariter uteretur, tu in convivio prætextu neceſſitudinis veneſum porrigeres? Denique ſi per magicas imagines ac maleficas quaſdam devotiones tyranno vitam ademiſſes: utrum à lege præmium, an pœnam expectares? Atqui tyrannidem utcunque ſuſtuliſti. Eventu gaudet lex. Verùm exemplum tam perniciosum in Rempub. non recipit: ut conſueſcant cives ſcelus ulciſci ſcelere, patrem in filio jugulare. Vides quantum momenti ſit in modo, viaque, ut factum tuum approbetur? Quod lex permittit ut fiat, non ſtatim permittit, ut id via qualibet efficias. Adulterum ferro occidere licet, veneno aut incantamentis non licet. Cur ita? Quia peſtilens

exemplum omnino tractare venena. Nec id ulla causa quantumvis honesta, sinit in civitatem irrepere. Quid quòd ne hostem quidem veneno, aut malis artibus interficere fas est? Nam nusquam non improbat maleficia lex: & veneno tincta tela etiam in bellis interdicta sunt. Quòd si modus facti spectatur in his, in quibus nullum petitur præmium, quanto magis id fiet in his, in quibus summum petitur? Lex triumphum statuit ei, qui certum hostium numerum fuderit. Fuderit aliquis non acie, sed aquis & pabulo veneno tinctis. Vtrum cives hunc æquis oculis spectare poterunt triumphantem, an potiùs sicuti venificum oderint, aversabuntur, execrabuntur? Quid quòd privatis etiam in rebus via, modusque perpenditur: quò magis idem oportebit, tum in publico, tum in splendidissimo facinore, ut à quo conveniat omnem sceleris suspicionem abesse? Age illud tecum reputa, si medico mercedem pactus esses, quò te morbo levaret, atque ille non pharmacis sed maleficiis & incantamentis morbum exemisset, utrum præmium dabis, an magis hominem in jus trahes? injuriæ malis artibus datæ reum ages? Clamabit ille, morbo te levavi, qua via quidistuc tua refert? Hoc tantum spectabas, ut morbo liber esses, ei rei merces est promissa. Ingratum te vocabit, qui nisi sua opera, ne esses quidem, qui præmium negare posses. Tu protinus respondebis, opinor, medico te præmium esse pollicitum, non mago, neque debere quicquam nisi rem malam ei qui beneficium malè dederit quanquam ne dedisse quidem videtur, qui malum malo tollit. Id enim mutare est incommodum, non amovere. Dices enim animo nocitum, dum corpori subvenitur. Atque istam litem vinces, etiam iniquo judice. Atqui eadem, aut melior etiam, & vincibilior est tecum causa legi, quàm quæ tibi futura fuerat cum medico. Nam ibi de privata mercedula disceptaretur: hic de publico honore. Ibi falsus est unus, hic legi fraus facta, per quam cautum oportuit, ne quisquam civium circumveniatur. Ibi salus data, certa quidem & efficaci sed suspecta & improbata via: hic nefario scelere (cur enim non sic appellatur homicidium, quod in civem contra legem admissum sit?) non libertas restituta, sed in extremum discrimen adducta Respublica quandoquidem tuum factum perinde habet, ac si medicus quispiam ad curam mercede conductus, venenum pro remedio ministret: quod tamen ægrotanti (ita ut non rarò consuevit accidere) per occasionem morbum adimat. Qui revaluit, suis fatis acceptum feret quod vivat. tibi mortem, tametsi vitarit, imputabit. Neque sua referre putabit, utrum imperitia, an perperam, ac studiosè pro pharmaco venenum porrexeris: propterea quòd tui fuerat officii: aut non suscipere negocium, aut fidem simul, & artem, & industriam, ac diligentiam, & quicquid à probato artifice solet requiri, ad curam adferre. Sed age, finimus adhuc possidere tesquod dudum sumus largiti: ut planè ista via tyrannum occideris, citra ullum Reipub. discrimen. Lex non approbabit facinus tuum:

nisi

nisi non tantùm à crimine, verùm etiam ab omni criminis specie procul abfuerit: ne videlicet ea quæ in hoc potissimum adhibita est in civitatem, ut maleficium omne secludat, incolumitatem suam quam conveniebat, aut Deo cuipiam, aut certè Diis simillimo homini acceptam referri, sceleri debere dicatur. Non approbabit, inquam, nisi Tyrannum ipsum quem nominatim indicavit ipsa quaque permittit via sustuleris: ne per rimam istam periculosum exemplum in Remp. irrepat. Postremò non nisi ferro, non clancularii ac maleficis artibus: nisi virtute, nisi manu, nisi vitæ tuæ manifesto contemptu tyrannum trucidaris. Neque enim hoc tantùm spectat lex, ut Tyrannus in præsens submoveatur: verùm illud multò magis respicit: ut omnes mortales intelligant in ea civitate viros esse fortes, qui non vereantur vitæ suæ dispendio patriæ commodis consulere: ac præclari exemplo facinoris, omnes etiam in posterum ab affectatione tyrannidis deterreantur: cùm videant in ea civitate nullum esse tyrannis satis tutum præsidium: quandoquidem illud nemo nescit, qui vitæ suæ sit contemptor, eum esse alienæ vitæ dominum. Nam quod omnino satellitium, quæ excubiæ, qui parietes, quæ arx, quæ arma adversus hujusmodi animum Tyranni caput defendant: qui patriæ libertatem sua vita bene credat emi? Postremò autem: ut maximè tibi constet animus, ut constet via, id quod est totius negotii caput, non effecisti. Tantum enim abest ut tyrannum occideris: ut quantum in te fuit, tyrannidem majorem in modum auxeris, interfecto tyranni filio. Quid autem refert, malitia, an stultitia Remp. in discrimen adduxeris? Nam illo quod vulgò dicunt nihil verius: Intempestivam benevolentiam nihil à simultate differre. Tantum abest ut occideris tyrannum: ut ne suspicari quidem potueris id eventurum, ut ipse semet occideret. Sed juvenem occidisti patre insolentiorem: quid tum postea, si patri & hujus scelera lex imputat? Magnum proinde tyranni satellitem, non Tyrannum occidisti. Sed paratum tyrannidis hæredem occidisti: in tyrannidem succedit, qui prior, qui potior est in occupando. Verùm esto sanè, certum hæredem sustuleris: igitur qui tyrannus erat futurus, interemisti. Atqui quod futurum est, id nondum est. Porrò lex eum qui jam tyrannus sit, tolli jubet: non quem aliquando futurum divines. An qui statuam ex pacto debeat, & rudem truncum præstiterit, fidem persolvisse videatur? Non arbitrabor. Vbi nunc igitur sunt illa tam multa, quæ tibi ad præmium postulandum supererant? Vides quàm ne unum quidem omnium tibi constet, quorum nihil oportebat deesse. Volui, inquis: id demum voluisse te lex credit, quod effeceris. Postea è re nata propositum est commutatum. Hoc igitur præmii tibi debetur, quod ei, qui in Olympiis medio è cursu, relicta meta, ad carceres reflectit habenas. At pericliratus es. Proinde id laudis auferes, quod is qui sudavit in Olympiis, nec vicit. Sed occidisti denique: verùm eum, quem neque lex permittebat arbitrio tuo, neque ex usu publico fuerat

occidi. At bene vertit civitati, quod feciſti. Numini igitur gratia debetur, tali, qualem Palladem Atticis fuiſſe ferunt : dequa proverbium extat : quòd Athenienſium malè conſulta, in bonum exitum vertere conſuevit. Non tu leges ſervaſti, ſed ſuſtuliſti : non libertatem reſtituiſti, ſed numen aliquod huic urbi propitium, quod eventum tuæ temeritati debitum, ſua commoditate à nobis avertit, quod tuam ſtultitiam nobis vertit in occaſionem reſtituendæ *libertatis*. Non ego ingratum erga te populum conſtituo, imò tu *populum* ingratum in Deos reddere laboras : quem cum ſemel in *periculum* vocaris, ne pro ſimplici Tyrannide duplicatam pateretur, nunc rurſum in diſcrimen trahere conaris, ne ab iratis ſuperis in priſtinam ſervitutem, aut gravius aliquod infortunium retrudatur. Quid tu te fucis & phaleratis dictis in alienum meritum inſinuas? Quid tibi in eo negocio laudem univerſam vendicas, ex quo præter pœnam temeritatis, nihil ad te redire meritò poſſit? Si Reipublicæ, ſi Iudicibus probare potes, animum tuum Tyrannicida dignum, qui nullum periculum vitæ Reipublicæ cauſſa recuſarit : ſi facinus non ſcelere, non pernicioſo exemplo, ſed legitima via peregiſti, ſi fortuna tuis egregiis conatibus bene expeditum dedit eventum : aude Tyrannicidam te vocare : aude pulcherrimum, ac penè divinum munus à Republica poſcere, aude nobis ſervatas leges, reſtituram civitatem : aude templa, aras, focos, fortunas omneis, tutos pueros, inviolatas virgines, impolluta matrimonia, denique hoc ipſum quod hìc lege & apud Iudices agimus, exprobrare : aude mihi minari, quòd obſtiterim : aude civitatem ingratitudinis inſimulare, niſi laudem promeritam perſolverit : aude Iudices, vel iniquos, vel corruptos clamitare, niſi ſuis ſententiis præmium tibi decreverint. Contrà : ſi ſuſpectum quid volueris, ſi periculoſum, ſi contra leges, ſi cum ſcelere conjunctum quod feceris : ſit pudor, ac deſine tandem improbè præmium flagitare, quod nulla ratione promeruerit : pœnam, ſi ſapis, incipe deprecari. Iſthuc fortaſſis ab æquitate Iudicum, à civitate deorum munere læta, queas impetrare. Neque enim putes unum me te à præmio deterrere. Imaginare iſthac in cauſſa pariter & leges, & Rempub. & deos tibi adverſari. Puta leges his tecum verbis agere : Si nos verè reſtitutas videri vis, ſine noſtram authoritatem primùm in hac tua cauſa valere. Longè plus laudis ex hoc judicio referes : ſi nobis ceſſeris : ſi parueris : ſi tuam cupiditatem noſtro ſubmiſeris arbitrio : ſi primum exemplum in te civibus ediderit, revixiſſe nos : ſi monſtraris civitati jam non ex ſceleratorum libidine, ſed ex noſtro præſcripto cuique vivendum eſſe. Atque altera ex parte Rempub. hac tecum oratione uti puta. Si civem bonum mihi præſtare ſtudes, noli hanc ſtultitiæ notam mihi inurere : ut in poſterum re cognita, dicar ebrietate quadam gaudiorum ei præmium decreviſſe, cui pœna magis deberetur : noli mihi deos, quos vix denique tam diutinis votis, tot ſacris, tot precibus, tot meis malis placavi, commovi, pro-

propitios reddidi, denuo per ingratitudinem iratos atque infensos reddere. Sine ut mihi per te liceat, saltem illorum beneficio frui; Quòd si te neque leges, neque Respub. commovet: certè Deorum orationem vereri debes, quos ita tecum agere putato. Quid tu in nostræ laudis possessionem ingeris? Quid honori nostro invides? Cur non finis nos in hanc civitatem perpetuò benignos esse? Cur tu ipse tam ingratus existis? Civitas hæc semel mihi restitutam libertatem debet, tu bis debes, commoditati nostræ: & quòd Rempub. servavimus, cujus tu pars es, & quòd commoditate nostra tuam periculosam stultitiam, vel scelus potiùs in maximam felicitatem verterimus. Etenim nisi nos dextri, propitiique adfuissemus, quid aliud tu quàm perieras, & per te Respub.? Quòd si planè contendis, ut præmium aliquod feras, abundè magnum præmium à nobis persolutum est, quòd per nos res à te malè instituta, bene verterit. A legibus meritò major relata gratia, si nostræ prosperitatis respectu, temeritatis simul & sceleris veniam condonarint. A civitate satis amplam laudem feres, si ea patiatur, ut in restitutæ libertatis historia tuum quoque nomen admisceatur. Hac laudis parte contentus desine nobis debitum velle præripere, civitati munus nostrum eripere, legibus authoritatem adimere. Sed finem facio, nimirum exstillata jam aqua. Quod superest, nunc vestræ partes sunt Iudices, statuere, utrum secundum leges, secundum Deos, secundum Rempubl. sententiam dicere, an secundum hunc gloriosum ostentatorem pronunciare velitis. Vtrum hanc urbis felicitatem hujus temeritati, hujus sceleri acceptam ferrè malitis, sæpius exprobrandam, & brevi fortassis à superis iratis (id quod abominor) auferendam an in Deos quibus sine controversia tota debetur, referre, eorundem pietate servandam, augendam, beneque fortunandam. Vtrum magis ex usu sit, ut primo hoc judicio statim leges circumventæ dicantur, an ut appareat legum restitutarum severitatem; & Iudicum sapientiam adversus unius iniquam postulationem valuisse.

IOANNIS GEORGII GRAEVII Notae & emendationes in LVCIANVM.

In dialogo contra eum, qui dixerat Prometheus esse in verbis, pag. 18 legitur: Τὸ γὰρ τῆς κλεπτικῆς, καὶ γὰρ κλεπτικῆς ὁ θεὸς, ἀπαγε τοῦτο μόνον, οὐκ ἂν εἴποις οὐδενὶ τῶν ἡμετέρων. Latinos interpretes si consulas, nihil hoc loco est obscurius: Sic enim vertunt: *Quod enim est furti. (nam furti est aliquis Deus) apage hoc solum, non dixeris inesse nostris scriptis.* Non poterat insulsius. Quis enim intelligat: *Quod enim est furti!* dein quid hoc ad rem esse furtorum deum, sive is sit Mercurius, sive quis alius. Non perceperunt mentem Luciani. Primo post ἄπαγε cum veterioribus editionibus pone distinctionem. ἄπαγε τοῦτο μόνον, & verte: *sed quod ad furandi artem attinet, (Nam & furandi arte hic Deus insignis est) absit. hanc solam nostris ineſſe non dices.* forte, inquit Lucianus, Prometheus dicor, quod furatus sim, ut ille ferula ignem est furatus & coelo subduxit. Apage hac sola in re nunquam Prometheo comparabor. sequitur: ἢ δῆλον ὅτι γὰρ ἂν ἐκλήφθημεν, εἰ μὴ ἄρα τις ἡμῖν δείλαιος τοιούτους πτυκτομπλεῖς καὶ τραγελάφους καὶ αὐτοὺς συντήκοιτο; *Vnde enim furaremur, nisi quis me latet, qui tales pinuum incurvatores & hircocervos ipse composuerit.* Sic interpres. Quis autem ex hac versione intelligat, qui sint illi pinuum incurvatores, & quid illi hic agant, ubi de furto loquitur. Ignorarunt πτυκτομπλεῖς esse centauros. Suidas πτυκτομπτης ὁ κίνταυρος. sic proprie dictus est Sinis centaurus quem Theseus occidit. de quo Ovid. VII Metam:

Occidit ille Sinis magnis male viribus usus
Qui poterat curvare trabes, & agebat ab alto
Ad terram late sparsurus corpora pinus.

Vertendum itaque, *nisi quis me fugit, qui tales centauros, & hircocervos ipse composuerit.* suos vero dialogos ex comicis salibus, & gravibus sententiis, ex philosophicis disputationibus haustis, compositos, ut paulo ante ostendit, vocat centauros & hircocervos, quo scribendi genere nemo ante Lucianum fuerat usus. Paullo ante in eodem dialogo p 14, scribe ἰπνοποιὸς, pro ἰποποιὸς qui furnos facit. quod non monerem, nisi omnes editiones hanc mendam pervasisse viderem.

In Prometheo pag. 181 leve quoque mendum occurrit in omnibus editis, quod tamen interpretes Latinos fefellit, & ut locum male verterent, effecit: Dixit Prometheus curam hominum Diis non magis gravem esse posse, quam pastori curam gregis, καὶ εἰ τούτῳ ἐμοὶ τοῦτο, καὶ ἄλλως, καὶ ἀφροντὶς οὐκ ἀπρεπὲς ἔχεσθαί τινα ἀλλοτρίων. Ottomarus Luscinius vertit: *quando operosum istud si-*

bi

bi videbitur: cum alioqui cura illa propter conjunctam exercitationem non admodum appareat esse injucunda. Salmurienſis autem interpolator: *Cui ſi ſit hoc operoſum, eſt etiam jucundum, & haec non inſuavis ſollicitudo quandam habet exercitationem.* ſed legendum: οὐκ ἀτερπῆ ἔχουσί πως ἀμφιζοήν. Verte: *& ſi ei hoc ſit laborioſum, jucundum tamen etiam eſt, & iſta ſollicitudo ſuavem habet exercitationem*, ſive *conjuncta eſt cum ſuavi labore.* Paullo ante eadem pag. anima haec verba interrogatione: ἐπὶς δὲ τι τοῦτ' ἔφην; ὅτι μὴ γιγνομένων τῶν ἀνθρώπων ἁμάρτοον συνέβαινε τὸ κάλλος εἶναι τῶν ὅλων. *Quorſum haec dixi? Quia niſi eſſent homines, univerſi pulchritudo teſtibus careret.* Superius pag. 178 omnino ex Codice cum Anglicano, tum alio, cujus excerpta penes me ſunt, legendum, εἰ κρεῶν ὀλίγων ἕνεκα τηλικαῦτα ὀργίζῃ. *ſi parvae carnis cauſſa tantopere indignatur.* & ſtatim, cur non, ut juſſerat Bourdelotius, & ipſi canones τῶν γραμματικῶν παιδῶν jubent, reſcripſerunt ſequentes editores praeſertim Mſſ. volentibus, παρειλιχμῶντο. Eſt enim a παρειλιχμάζω. ſed pag. 182 ἴσθ' ὅτι ἡμεῖς δὲ πυρὸς ἀπολωλέκαμεν, ἐξ ὅτου καὶ παρ' ἀνθρώποις ἐστί; *unquamne accidit, quòd ignis jacturam fecerimus, ex quo ille apud homines eſt.* ſic Atticos loqui ἴσθ' ὅτι, non ἴσθ' ὅτι norunt qui vel primis labris Atticos ſcriptores deguſtarunt. In ſomnio pag. 11 itidem ὅτι pro ὅτι ſcribendum. χειμερινὸς ὑπερβ., ὅτι μάκιστά εἰσιν αἱ νύκτες. *hibernum ſomnium, cum noctes ſunt longiſſimae.* inepte interpres: *quoniam noctes ſunt longiſſimae*, quia legebatur ὅτι.

Pag. 192, in colloquio Iunonis & Iovis, omnino ex Mſ. lege: καὶ συνοικεῖ ἡμῖν νῦν ἐπὶ κεφαλὴν μοι ἐπαχθὲς. Vulgo ἡμῖν omittitur.

Pag. 194 in eodem colloquio ex eodem Mſ. reſtituendus eſt perturbatus in editis locus. Cum Iupiter deſcripſiſſet Vulcani ſordes & ſqualorem, qui Diis miniſtrarat, ſubjicitur ἡδέως τοῦτο. ὁ γὰρ καὶ πάλαι πολὺ ὁ οἰνοχόος ἐκεῖνος ἐμαίνετο τῷ συμποσίῳ τῶν Θεῶν. Contra mentem Luciani: *ſuavia haec ſunt. adeoque multum ille pocillator cohoneſtat Deorum convivium.* Sed. Mſ. ἥδιον τοῦτο. Ζεὺς. ὑγιὲς γὰρ καὶ πάλαι πολὺ ὁ οἰνοχόος ἔπιπτε τῷ συμποσίῳ. Iun. *ſuaviora haec ſunt.* Iup. *etenim jam olim ille pincerna non decebat convivium deorum.* Iuno ait ſuaviora haec ſunt, videre obſitum fuligine Vulcanum, quam amaſium pocula cum oſculis marito praebentem.

Pag. 195. Colloquio Iunonis & Iovis. ἄνθρωπος εἶναι χρηστὸν, ὦ ἥρα, καὶ συμπλακήν. vertunt: *hominem eſſe benignum Iuno, & hilarem convivam. Benignitati* hic nullus locus. χρηστὸς Latinis eſt homo *commodus*, facilitate morum inſignis. Plaut. Mil. *conviva commodus.* Cic. pro Murena: *Nemo Catone proavo tuo, commodior, communior, moderatior fuit ad omnem rationem humanitatis.* Sic inferius. pag. 219 in dearum judicio: ἱκανὴ μὲν, ἄγροικος δὲ. *Commoda quidem, ſed ruſtica.* ubi interpres, *ſat quidem formoſa.*

μοῖα. sed talia ὅσα κόνις. Sic inferius in hoc dialogo ἀπεσεμνολογεῖσθαι vertit *insolentes*, cum sint, *inepti, decori, rudes.*

Pag. 197. Μὴ ὄφελόν ποτε τῷ τύχῃ αὐτὸν ἐπιθυμῶν. Potestne stultius & absurdius quicquam verti, quam ista verba sunt translata? *Ne quid tempestivum consequatur, quando res, quae supra se sunt concupiscit.* Et tamen, absurdius iidem interpretes in dialogo de saltationibus, μὴ ὄφελόν ποτε κρίνειν, *nunquam ego venustatem consequar.* Cum sint imprecationis formulae ex Aristophane haustae. Latini dicunt, *male pereat, dii deaeque eum perdant, qui rem supra suam sortem affectavit.* Potuissent tamen, saltem Bourdelotius, haec emendare, cum Isaacus Casaubonus ὁ πάνυ animadvers. lib. 11, c. 14 in Athen. tum & in lectionibus Theocriteis, dudum observarit elegans hoc dicendi genus, & explicarit scitissime.

Pag. 198 Χρὴ δὲ σεσκαλεσάμενον τὸν ἔρωτα leg. σεσκαλισάμενον τὸ ἐρωτικόν. sic videtur legisse interpres, cum transfert, *Heri provocato Cupidine.* statim pro ὑφίλκων τῷ ποδὶ Mss. ὀφειλῶν τῷ ποδὶ, quasi pedes illi surripuerit. quamvis & vulgatum possit ferri.

Pag. 198 in Colloquio Apollinis & Vulcani habes descriptionem testudinis a Mercurio inventae, ex qua lyram confecit, sed male intellectam & imperitissime versam. χελώνην τιν' εὑρὼν ὄρχανον ἐκ αὐτῆς σκευασάμενος. Πήχεις δὲ ἐναρμόσας, καὶ ζυγάσας, ἔπειτα κολάμους ἐμπήξας, καὶ μαζαῖον ὑπθεὶς, ἐπενάμενον ἐπὶ χαροδὸς, μελῳδεῖ πάνυ γλαφυρῶς ὁ ἄφωνος. In editione Salmuriensi haec est istorum verborum interpretatio: *Testudinem mortuam alicubi nactus, ex ea compegit instrumentum. brachiis enim adaptatis, & superinducto jugo, deinde calamis infixis, & subjecto hemisphaerio, & intensis inde septem chordis elegans adeo & concinnum quiddam modulatur.* non sane musice. Descriptio haec est petita ex hymno in Mercurium, qui tribuitur Homero, ut olim observavit maximus Scaliger ad Manilium. sed cum in illa queritur omissum esse τὸ κρεμάσθαι, dicendum enim fuisse ἔπειτα κολάμους ἐμπήξας, καὶ ἐπὶ δίρμα βόειον σεσαρώσας, καὶ μαζαῖον ὑποθεὶς, verum erat, si κολάμους scripsisset Lucianus, & hymni auctorem κῆ πόδα sequendum sibi existimasset. Cum vero corii bovilli, quo ceu theca lyram Mercurii tegebat hymnus, mentionem omisisset, & accommodasset ejus descriptionem ad sui temporis mores, locus nullus erat arundinibus in lyra. pro κολάμους legendum ex Mss. κολάβους. κόλαβοι sunt paxilli, vel claviculae, quibus fides in lyris intenduntur. Homero Odyss. φ dicuntur κόλοπες,

Ῥηϊδίως τάνυσεν νέῳ ἐπὶ κόλλοπι χορδήν.
Facile intendit nova clavicula fides.

Vbi Eustathius: κόλοψ ὁ ὑποδὲ τῆς ὕπερθεν κόλαβος, δι' ὃ καὶ τείνουσιν ἐν τοιαύτῃ χορδαί.. καὶ ὅτε φασὶ λεγόμενον, διότι τὸ πηλικὸν ὡς ἀμφότερα σκληρὸν ἐκ τοῦ πάχους τῆς βοὸς ἔστι δ' ὅτε καὶ τῆς οἰὸς. quaere ibi plura.

Vi-

Vides ex colloso illo corio, quod est in cervicibus boum & ovium, olim istos verticillos esse factos, quod tamen negat Scaliger, qui postea conficiebantur ex lignis. πήχεις vero sunt manubria. Hyginus *brachia* vertit, ζυγὸς vero, sive ut aliis ζύγωμα jugum, est transversum transtillum, in summa cithara, cui chordae annectebantur. μαγάδιον est ligneus asserculus qui subjiciebatur fidibus, sine quibus nullum illae sonum edebant, olim erat calamus, postea lignum quadratum, quod hodie adglutinatur musicis instrumentis, olim supponebatur, ut erudite Scaliger ostendit. Qui veteres lyras in nummis & marmoribus, ubi saepius occurrunt, vidit, facilius haec intelliget. Locus autem sic vertendus est: *Testudinem mortuam cum alicubi invenisset ex ea instrumentum musicum compegit. Manubria enim adaptavit, & jugum addidit, & adfixit claviculas, & subjecit asserculum, fideque intendens septem valde tenerum & concinnum quid cecinit.* Eadem omnia recenset inferius in lyra Polyphemi in Colloquio Doridos & Galateae, excepto μαγαδίῳ. pag. 240: Αὐτὴ ἡ πηκτὶς οἵα κεφαλὴν ἐλάφου γυμνὴν τὸ σαρκῶν. καὶ τὰ μὲν κέρατα πήχεις ἄσπερ ἦσαν. ζυγώσας δ' αὐτὰ καὶ ἀνάψας τὰ νεῦρα, αὐδὴ κάλλιστα θεσπεσίαν ἐμελῴδει ἁμισσονὶ καὶ ἀπρῳδίᾳ. Sic legendus iste locus lepidissimus. *Ipsa lyra sic modo erat cranium cervi, nudatum carne, cornua* vero *erant quasi manubria, quibus cum jugum adjecisset, & fides alligasset quas non fidiculis tendebat, agreste quiddam & ab onum canebat*, legendum autem οἵα, *sic modo* non οἵα, ut editur vulgo. Vides hic κάλλιστα dici, qui dicitur κάλλιστος in dialogo superiore. Cranium cervi erat πηκτὶς, quod in Mercurii lyra, testudo, cornua vero erant πήχεις, sed κάλλιστοι nulli, aut iis non utebatur.

Pag. 204 in eodem dialogo scribe ex Mss. ἅπερ ὁ Ζεὺς ἐπέστειλε, *quae Iupiter mihi mandavit.*

Pag. 207 in colloquio Iovis Aesculapii, & Herculis, videtur scribendum: οὐκ ἴσα καὶ ὅμοια βεβίωται, ἡμῖν; *Ergone aequalia & similia sunt quae a nobis gesta sunt in vita?*

Pag. 209 in colloquio Mercurii & Apollinis: ἤδη με οὐ πολλῷ καὶ αὐτὸς, ἀμελέμενος ὤν, καὶ μὴ φίλον τῷ ὑπερφίαλε, ἐγὼ με ἀνέρριψα ἄσπερ εἰωθάμεν τὸ δίσκου, ἐς ὃν ἄνω ὁ ὢν & quae sequuntur. Vides pendere sensum, & nihil esse ad quod referatur ἀμελέμενος ὤν καὶ μὴ φίλον. sed omissa est vox, ex Mss. restituenda: ἤδη με οὐ πολλῷ καὶ αὐτὸς, ἀμελέμενος ὤν καὶ μὴ φίλον τῷ ὑπερφίαλε ἐθέλοντι, ἐγὼ με. &c. *jamdudum etiam & ipse amabat, sed neglectus & non ferens fastidium insidias struxit.*

Pag. 220 Ἀλλὰ μεταξὺ λόγων ἤδη πολὺ προϊόντες ἀπεπατάσαμεν τὸ ἀστέρων. *sed inter colloquendum multum progressi jam a stellis recessimus*, sive, ut non male interpres, *stellas emensi sumus.* sic loquitur etiam in Icaromenippo πάμπολυ τὸ νεφῶν ἀποπατάσας, ubi Erasmus *cum plurimum nubium essem emensus.* Sed Budaeus & Stephanus hunc locum suspectum habent & aliter scripsisse Lucianum putant.

Et

Et rursus in dialogo Doridis & Thetidos: *ἐπιδὴν πολὺ ἀπὸ τῆς γῆς ἀποπλεύσωσιν, ἀφεῖναι ἐς τὸν θάλασσαν. postquam longe a terra provecti in altum erant.* Vides hoc loquendi genus familiare fuisse Luciano. Hesych. *ἀποπλάδην· ἀπόπλουν.* leg. *ἀποπλάσας.*

Pag. 220. rectius in Mſ. ſcribitur *Ἐρ. ἰκετῶ. ἀλλ' ἐπειδὴ πλησίον γῆς ἐσμέν.*

Pag. 221. Scribe *Ἔ ἦ ἀγῶν τὸ ἄθλον ἔσῃ praemium certaminis eris*, non *τὸ ἄθλον.* ut recte in initio hujus dialogi ſcriptum eſt. Vide quae notavi ad Soloeciſtam.

Pag. 223. *Μὴ μόνας ἴχῃ πὰς ὀλίνας λδυκὼς* ut ſc. Iuno, quae Homero ſemper dicitur *λδυκώλενος* & *βοῶπις*. paullo poſt: *ἢ δέδιας μή σε ἐλίγχιστα τὸ γλαυκὸν ἢ ὀμμάτων ἄνδ' ἔ φοβερὸν βλεπόμενον.* vertunt: *An vereris ne tibi objiciat coeruleum illum oculorum colorem, qui nihil metuendi prae ſe ferendo adſpicitur.* Davus ſum non Oedipus, aenigma Latinae verſionis non expedio. ſed ſim licet Davus, ſcio tamen nec Oedipum id explicaturum. Hoc autem dicit Venus: *Num metuis ne in te reprehendat caeruleos illos oculos, ſi ſine illo, quo metum incutis, videantur.* τὸ φοβερὸν vocat *κόρδυλα*, qua *φοβεῖν δύναμιν* illam velle Venus ait. Putabant autem *τὸ γλαυκὸς ἐφιλεῖν* gratius reddi galea; Superius in dialogo Vulcani & Iovis: *γλαυκῶπις μέ, ἀλλὰ κυνῆ γ' οὐκ ἔχουσ.* ſine illa caeſios oculos Minervam dedecere.

Pag. 224. *Ὅρα σοι κὴν τἄλλα ἤδη συνῇ, οἱ κυλὰ σοι δόξῃ τὰ νῶτα ἡμῶν.* Mſ. *Ὅρα σοι κὴν τἄλλα ἤδη συνῇ, οἱ κυλὰ σοι κὴν δόξῃ τὰ ψοίφω τὰ ἡμῶν.* non eſt reſpuenda haec ſcriptura. *vide* an non *pulchra etiam tibi ſint praemia ſuffragii mei*, quod ſcilicet pro me tuleris. mox pag. 225. perperam legitur in omnibus editionibus *ἢ Ἀργῶθεν*, pro *Ἀργόθεν.* recte ſic ſcribitur. *ἐὸ ἱπποκηπίου.*

Pag. 226. *Ὅπως μὲ πάχα χωρήσῃ, ἄθλος ὦ Ἀφροδίτη.* ut olim legendum conjeceram, inveni poſtea, ut non pauca alia in Mſ. *Ὅπως μὲ τοῦτα χωρήσῃ ἄεθλον ὦ Ἀφροδίτη. quomodo haec ſucceſſura ſint obſcurum eſt Veneri.* mox in eodem Mſ. ſcribitur *πρίσπ γὸ κἀμὲ κυνηφόρον εἶναι ὑμῖν παρεῖναι.* ſed vulgatam non damno.

In colloquio Martis & Mercurii pag. 228, narrat Neptunum, Iunonem & Minervam conſpiraſſe in Iovem, eumque conſtituiſſe in vincula conjicere, utque metu hujus coitionis Iupiter perculſus in varias ſe formas verterit. Reſpicit ad Homeri locum, in Iliad. *α.* v. 39.

Ὅ πότε μιν ξυνδῆσιν Ὀλύμπιοι ἄλλοθεν ἄλλοι,
Ἦρή τ' ἠδὲ Ποσειδάων, καὶ Παλλὰς Ἀθήνη.
Cum ipſum vincire dii alii voluerunt
Iuno & Neptunus & Minerva.

In colloquio Mercurii & Majae pag. 233, *κὴν τωῦ ἄρα ὕπνῳ δέ μι δότ' Σιδῶν· ὥδα δ' κάθημε ὑγιαῖς ἐφ' ὧν πίπτομφί μι ὀφόμμων ὄ, π πρώτῃ ἡ παῖς.* Haec non quilibet intelligat. Eſt enim fabula, quam tangit, non ex protritis, & pervulgatis. Narrant & Iovem cum ex femore Dionyſum peperiſſet, ſublatum juſſiſſe ad Inonem Cadmi filiam,

filiam, Semeles ſororem perferri, & ὡς κόρῃ, pro puella ibi educari. vide Apollodor. III Biblioth. Itaque dicit Mercurius ſe nunc eo miſſum eſſe a Iove viſum, quid ageret illa puella, nimirum Dionyſus.

In colloquio Cyclopis & Neptuni pag. 241. lege, ut bene codex antiquus prae ſe fert, ἐπεὶ δὲ ἐπίδηκε τῇ ὄψει τὸ πλῶμα. dein idem liber procul dubio rectius pro vulgato ἐπιβιβάσω, ſcribit ἐπιζεύξω. ſic & apud Syneſ. ἐπιβιβάσω: ſed alibi quoque apud Lucianum hoc vocabulum occurrit, nuſquam, ſi recte memini, ἐπιβιβαστὸς, ſed ἐπιβιβάω non infrequens eſt Graecis ſcriptoribus.

Pag. 245 in colloquio Menelai & Proteos videtur ſcribendum eſſe: εἰ δ' ἀπιστεῖς, κἀγὼ τὸ πρᾶγμα ψεῦδος εἶναι δοκεῖ φαντασία τις καὶ ἀφ' ὀφθαλμῶν ἰσταμένη. *Quod ſi non credis, & haec res tibi videtur falſa quaedam ſpecies quae oculis objicitur.* In vulgatis male legitur πρᾶγμα ψεῦδος.

Pag. 247. Πολυδίψιον δ' τὸ Ἄργος. Homerus Iliad. Δ. v. 171. Vide ibi ſcholia, quae Didymo tribuuntur, qui oſtendit Argos non eſſe ſiticuloſum, & aliter hoc vocabulum eſſe accipiendum, cujus varias ſignificationes notat, uti & Strabo lib. VIII, unde videtur ille Schaliaſtes ſua hauſiſſe. Ibidem. ἀκοῦν ζεῦξον τὸ ἅρμα. ἢ τοῦτο μέν πως ἔχει πλὴν ἀξιοῦσιν ὑπάγειν τοὺς ἵππους τῷ ζεύγλῃ, καὶ τὸ ἅρμα ἐπισκευάζειν; σὺ δὲ ἀλλὰ διελφινά μοι πρὸς τὸν ἀκίνητον παρασήσον, ἐφιππάσομαι γὰρ ἐπ' αὐτὸν τάχιστα. Male hic locus habitus eſt & a librariis, & ab interpretibus, qui ſic eum tranſtulerunt. *Proinde currum junge: vel an hoc longiorem rebus moram injiciet, ſubmittere equos jugo, & currum apparare? Tu vero potius delphinum mihi aliquem ex velocibus illis huc ſiſte, inequitando enim illi quam celerrime provehar.* Sed dele interrogationis notam. Adfirmat enim Neptunus hoc moram injicere, ſi currus jungatur. Dein σὺ δ' ἀλλὰ, eſt *ſaltem*, ut apud Ariſtoph. Νεφελ.

Σὺ δ' ἀλλὰ τούτων λίξιόν τι τὴν νεοττίαν.

Sic autem verte: *Junge itaque currum, aut ſi hoc longiorem moram affert, equis imponere jugum, & currum apparare, ſaltem delphinum mihi aliquem ex velocibus illis adducito, in quo equitans celerrime provehar.* Mox diſtingue. ὄμα. ἀπολαύσωμεν. *bene. abeamus.* ſic ſuperius in eadem pagina perperam diſtinguitur καὶ ὡς τὰ ἄλλα, παιδιὰ δόκησις εἶναι αὐτάς. delendum enim comma. ſententia enim eſt δόκησις ὡς τὰ ἄλλα. leve hoc quidem, ſed tamen in omnibus editionibus depravate legitur.

Prava quoque diſtinctione laborat locus in ſequente dialogo Noti & Zephyri pag. 249, ὡς λάπτεσθαι ἐκεῖ. νῦν δ' ἤδη. ἦσθ γάντιμι κἀκεῖ κ' τὸ πεχθὲν. ſed deletis punctis ſcribe, ὡς λάπτεσθαι ἐκεῖ, νῦν δὲ ἤδη, ἦσθ γάντιμι καὶ αὐτὰ καὶ τὸ πεχθὲν. *ut ibi emixa, gravida enim jam eſt, dea ſit & ipſa, & quod natum erit.* Nimirum Epaphus. dein diſtingue: ἔρξεις δὲ, ὁ Ἑρμῆς ἔφη, τὸν πλείστων, καὶ ὑμῶν ἕκαστ-

δι-

διέπλευσα, *Praeteritque*; *Mercurius dixit, navigantibus, & nostra erit domina.* Vide & superius dialogum Iovis & Mercurii.

Pag. 251 in colloquio Neptuni & Nereidum; Mſ. jubet legi ἐκ ἔφη ἐν τῇ τροιάδι ἢ ἐν τῇ χθονὶ τῇ πλεύσαντι. *Sed, ut dixi, in Troade, aut in Chersoneſo mox ſepelietur.* ſcilicet Thracica. τὸ ἢ in editis omiſſum. Mox idem codex addit, ἐκεῖνο γὰρ ἡμῖν ἀμικτὸν ἔσται αὐτῇ. *hoc vero ſolatium non parvum ei erit.* paullo poſt ἀλλὰ κἀκείνῃ σῶσαι δίκη, χαλεπαίνομεν τοῦ Διονύσου. dudum mihi fuit ſuſpectus hic locus, & mihi perſuaſeram legendum eſſe χαλεπαίνων ſc. σοί. Sed in Mſ. poſtea reperi bene ſcribi χαλεπαίνες, ſc. ἡμᾶς nos, te nimirum Neptunum, & nos Nereidas. Cum poſtea dicit illum non mereri hanc gratiam, σὺν ἔχρῃ δὲ πυρσοῦ δίκαι, notat illius novercalem malitiam in Nepheles filios, Phryxum & Hellen. poſt codex εἰκῆτας. πτανίας γὰρ ἡ δύναι & ἀπέχουσι τοῦ φοβεῖν. in vulgatis καὶ δύνατον. non longe ab his repone ex eodem codice ἐκπλαγέντα, καὶ τοῦ θάμβους ἅμα συχεθέντα καὶ ἰλιγγιάσαντα, ὡς τὸ σφοδρὸν τὸ πλήσιον. *Perculſa, & pavore ſimul correpta, & vertigine ad volatum celerrimum.* non enim natarunt Phryxus & Helle, ſed per aerem ſunt lati. vid. Apollod. Bibliothec. lib. 1. In Mſ. tamen pro θάμβους, ſcribitur etiam θάλπι, quod non probo, quamvis poſſemus explicare. ſed συχεθέντα, pro vulgato χεθέντα, cunctis ſat ſcio, bellis hominibus arridebit. in fine ſcribe Νεφέλαν Nephelen cum in vulgatis non edatur tanquam proprium.

Ibid. In colloquio Iridis & Neptuni in principio bene liber ſcriptus: τὸν νῆσον τὸν θαλαμῖνην, ὦ πόσειδον, τὸν δόπαιον θέσθαι. In eodem dialogo in fine ſcribe, ut olim conjeci, & poſtea Mſ. firmari didici, πάντα εἶναι ἕτοιμα, *omnia eſſe parata.* vulgo legitur πάντα εἶναι ἕκαστα, & vertitur *praeclare omnia ſe habere.* inepte.

In colloquio Xanthi & Maris lege ἴκμενοι μὲν τὰς πτελέας καὶ μυρίκας. Ex Homero hauſit, qui Iliad. φ.

Καίουσι πτελέαι καὶ ἰτέαι ἠδὲ μυρίκαι,
Τείρουσ' ἰγχάλυες τε καὶ ἰχθύες.

In colloquio Doridis & Thetidis pag. 255. τί δὲ τὸ ἔπαθεν ἡ θέτις, ὁπότε καθίζοιτο. Interpres: *Quid agebat illa quando ingrediebatur?* ſi Graeca ſana eſſent, vertenda erant, *quid agebat illa, quando attingebat* ſc. ciſtam. Sed refingendum ex Codice vetuſto ὁπότε καθίζοι *quando immittebatur in ciſtam.* mox idem codex ἐμειδία ὡς τὸν θάλασσαν, ſcribit ὑπεμειδία ὡς τὸν θάλασσαν. *ſubridebat conſpecto mari*, ſeu *alludebat ad mare.*

In ſequente dialogo Neptuni & Enipei pag. 256. τί δῆτα, ἀφ' τῶν ἐχρῆν σε ὑποπτεύειν τὰ ἐρωτικά. ſic leg. cum editiones oſtentent, ἀφ' τῶν ἐχρῆν σε ὑποπτεύειν *Quid enim? num te propterea praetexere meum amorem*, ſive puellam, quam amabam, *decebat.* Dein in his verbis ὕμνων; ἔφης γὰρ ἀκοῦσαι, delenda interrogatio, & inter-

pre-

pretandum. *Nequaquam. dixisti enim abiens.* Vertunt insicite: *Nihil ne? dixisti enim abiens.* Mox ὅπ τὰ ἐμοὶ σὺ δίφρειν τότε, est *quod tu meam vicem, seu meo loco tum voluptatem capisti.* sexcenties τὰ ἐμοὶ sic accipitur apud Lucianum.

In colloquio Tritonis & Nereidum pag. 256. Κβλόν τινα τότον τῆ βασιλεῖ ἐπιπλᾶν, Rex ille est Polydectes, rex Seriphi de quo Ovid. & Apollodorus lib 2. statim plenius vetus liber: ἐπεὶ δὶ ἀφίκβτο ἐς τὴν λιβύλν, ἔνθα ἦσαν. *postquam profectus est in Libyam, ubi erant.* dein idem liber addit τινας. πῶς ὦ τέκνον μῦθον, ἢ καὶ τινας ἄλλους συμμφίχας ἦγεν. post pag. 258. ἢ ὃς ἂν ἴδῃ σὸν ἐν ἄλλο μῦ τοῦτο ἴδοις; interrogationis nota tollenda, & substituendum punctum. pag. 259. Τὶ γὰς ἡ παῖς ἠδίκη ἡμᾶς, εἰ π ἡ μήτης ἐμεγαλαυχᾶτό τότε, καὶ ἡδὺ καλλίων εἶναι. Sed videtur pro τότε scribendum πότε. Qua enim *puella injuria nos affecit, si mater olim fuit superba, & pulchriorem se existimavit.*

In colloquio Mercurii & Charontis pag. 268. καὶ ἀκίσμαν ὑπὲς ἐ ἰσίου πέντε ὀβολὸς ἐγὼ κατέβαλον. Vertunt: *& pro acu ad resarciendum velum quinque obolos exolvi.* Καταβάλλειν est frequenter *pendere, exolvere.* Sed καταβάλλειν ὀβολὸν ἀκίσμαν, *pendere obolum pro acu* Graecis insolens est loquendi genus, qui dicunt ὑπὲς ἀκίσμαν καταβάλλειν ὀβολόν. Olim itaque existimavi locum hunc esse mendosum, & Lucianum scripsisse πέντε ὀβολοῖς ἐγὼ κατέλαβον, aut πέντε ὀβολῶν. *quinque drachmis emi acum.* λαμβάνειν & καταλαμβάνειν Graecis, inprimis Aristophani, saepe est emere, comparare, ut apud Latinos *sumere.* Cic. VII ad fam. ep. 23. *Tu autem ignarus instituti mei, quanti ego genus omnino signorum omnium non aestimo, tanti ista quatuor aut quinque sumsisti.* Ibidem. *Est mihi gratissimum tanti a te aestimatam consuetudinem vitae victusque nostri, primum ut eam domum sumeres.* Horat. *Quae parvo sumi nequeunt obsonia captas.* Si quis tamen contendat a libris antiquis non esse recedendum, non valde repugnabo, si sic distinguas: ἀκίσμαν ὑπὲς ἐ ἰσίου, πέντε ὀβολὸς ἐγὼ κατέβαλον, acum ad velum sc. ὠνησάμην, *emi*, quod λὸ κοινὸ repetendum, *quinque obolos ego pependi.* Ceterum in antiquo codice ad vocem ἀκίσμαν tanquam explicatio adscripta est haec vox σακκαβάσιον. Sic posteriorum temporum scriptores vocarunt ἀκάσμαν: ut notavit Etymologici magni auctor, quem vide in ἀκίσμα.

In colloquio Plutonis & Mercurii p. 269, πολλὰ κρίκεῖν & μάλιτ ἀμφοτεςολεῖ αὐτὸς κ ἐπιλπίζῃ. vertunt: *illo etiam saepe admodum scite ipsos lactat & spe inani pascit.* Sed ἐπιλπίζειν qui usurpet, aut qui in hac notione usurpet, novi neminem. Persuasi itaque mihi legendum esse ἀπελπίζῃ, *ad desperationem eos redigit.* ἀπελπίζειν enim est desperare, & cum casu quarto, ad desperationem redigere. De Iolao qui reviruit vide Hyginum, fab. 103.

In Terpsionis & Plutonis colloquio pag. 271, Bourdelotius recte vidit legendum esse ἀλλοτριοῖς ἐπιχαίνει, *alienis inhiat.* & firmant

mant excerpta Mſ. vulgatum ἐπιχαίρειν eſt ab hoc loco alieniſſimum. mox pro συίντες ὑμῶν τὴν πανουργίαν, ſcribendum Mſ. ſuadente, συνίντες ὑμῶν τὴν πανουργίαν. *qui intelligunt veſtras artes* aut aſtutiam. non lon abhinc in cod. Mſ. οἱ ὑποτρίβοντες τοὺς ὀδόντας καταχλαδῶντες. *illi vero deriſi frendent dentibus*, quod multo magis mihi probatur quam, quod in editis extat, λιπαυχένιες, *durae ardentes*. eſt enim valde durum, & quod vix alibi reperias, hoc verbum.

In dialogo ſequente Zenophantae & Callidemidae, videtur verbum excidiſſe, in his, ὑπιχνέομαι δ' ἐπ' ἐμοὶ πεπρῆξαι, quae ſic tranſtulerunt, *id mihi fore pollicens*, ut *meo bono quam primum moreretur*. Sed Lucianus reliquerat, puto, ὑπ' ἐμοὶ κληρονόμῳ πεπρῆξαι. *me haerede inſtituto brevi moriturum*. In eodem dialogo prava diſtinctio impoſuit intepretibus, qui iſta verba ἐκπιὼν τάχιστα ὁ Θεόδωρος αἰτήσει πιεῖν, πίνῃ δ' ἐπιεικῶς, ζωοῤῥοφήσει ἐμβαλὼν ἐς κύλικα, ἔπειμον ἔχειν αὐτό, *ut celerrime ſimul atque Proeodorus potum poſceret, (bibit autem abunde) praeſentibus in calicem injectum in promptu haberet*, Addit Bourdelotius ζωοῤῥοφήσει *celerius* hoc loco notare, ut ex Homero interpretetur Plutarchus ſympoſiacon decad. 5. ſed interpungendum eſt, ἐκπιὼν τάχιστα ὁ Θεόδωρος αἰτήσει πιεῖν, πίνῃ δ' ἐπιεικῶς, ζωοῤῥοφήσει, ἐμβαλὼν ἐς κύλικα ἔπειμον ἔχειν αὐτό. *ut celerrime ſimul atque Theodorus poſceret, bibit enim copioſe, meracius, immittere ut poſſit in calicem, paratum habeat illud*, venenum nimirum. haec jungenda, αἰτήσει πιεῖν ζωοῤῥοφήσει, cum merum poſcet, In fine ἦκε γὰρ ἂν καὶ ἐπὶ σὲ ἡ λαμπρὰ αὕτη ἀσφαλέστερον, εἰ ὀλίγῳ βραδύτερος ἦν. ſic Mſ. *veniſſet enim ad te* ſc. κλῆρος *hereditas*, *communi illa via*, *licet paullo tardius*. ſic & apud Latinos hereditas dicitur venire, quae ab heredibus cernitur. Florus. 11, 20. *Inuſitata & incognita quadam felicitate, relictae regiis hereditatibus opes, & tota inſimul regna veniebant*. Sic & Cicero, aliique.

In Chemonis & Damnippi dialogo pag. 274, Mſ. κατασφιθισθεὶς ἀθλίως, *miſere deceptus*. Vulgatus: κατασφιθισθεὶς ὁ ἄθλιος.

In Simyli & Lyſiſtrati colloquio pag. 276 emendatius in membranis exaratur: ἀλλ' ἐπὶρρὶφ μοι ὦ ἥδιστε περὶ ἄλλων τάχα δή. *Mihi o optime, ab aliis bona adfluebant*. vulgo ὑπερρύη.

In Charontis, Mercurii, & diverſorum mortuorum dialogo, nam recte in inſcriptione hujus dialogi additur in codice vetuſto, καὶ περὶ τῶν ἀλφίστων, pag. 278 ὁ δὲ τὴν πορφυρίδα ἔτι καὶ τὸ διάδημα ὁ βλοσυρὸν, τίς ὢν τυγχάνεις; Vertitur: *Hic vero purpuratus & diademate vinctus, facie truculentus. Quis es tu?* Sed Mſ. pro ὁ βλοσυρὸς habet ἀλαζὼς. *hic vero qui & veſte & diademate purpureus eſt. Quis es tu?* ibid. pag. 279. τὰ ἐπιτάφια inepte vertitur *epitaphia*, cum ſint *veſtimenta funebria* ibid. pag. 280 Κερ. ἐπ ἐπίκτητ. in Mſ. pro Κερ. eſt Νεκρὸς. Eſt enim alius quam Cratonimirum miles, ſine nomine. pag. 281. Μόνιππ' ἔτι λαβὼν πα-

λαιὸν

λεκτη τ' ναυπηγικῶν ἀσκήψῃ αὐτὴν, ἱπικόπῳ τῇ ἀναβάθρᾳ χρησόμενον. Valde obſcure vertitur, ſic, ut verba longe recedant a Graecis: *Menippus iſte ſumta ſecuri qua naves fabricant, eam reſecabit ſcanſorio navis tabulato ſuppoſitam.* pro ἱπικόπῳ in Mſſ. eſt ἱπικόπλῳ. ſed aut legendum eſt ἱπικοπάνῳ aut ἱπίκωπον pro ἱπικόπιον uſus eſt Lucianus, ſicut illo Menander in Meſſania, ut auctor eſt Pollux Onomaſt. x, 24, ſic autem vocabatur τραπέζα μαγειρική, in qua ſecabant in fruſta carnes aſſandas, vel coquendas. pro ἱπικόπιον veteres addit dixiſſe ἐλεὸν, ξάνιον, ἱπίξηνον. dictam eſſe iſtam menſam coquorum ἐλεὸν quia ex oleis conficiebatur, auctor eſt Heſych. quamvis alios ἐλεὸν ſcribere deceat, & aliunde petere hujus vocis originem, vide in ἐλεοῖσι. Apud Pollucem ſtultiſſime vertitur *ἐλεὸν olearia cella.* vide & lib. VI. cap. 13. ubi eadem repetit Pollux. Ceterum in prius laudato capite pro ἱπικόπιον Mſ. ut hic Lucianus, prae ſe fert, ἱπίκοπον, ſed non in verbis Menandri, quae ſtatim ex ejus Meſſania affert; nec in lib. VI, c. 13. Vtrumque veteres videntur uſurpaſſe ἱπίκοπον, & ἱπικόπιον, ſed tamen non vetuſſimi, recentiora enim ſunt vocabula. Sane non niſi apud novae Comoediae ſcriptores ἱπικόπιον reperiri, & quidem Menandrum Pollux tradit locis in laudatis. Sed ἱπίκοπον veteres quoque uſos diſcimus ex Euſtathio ad Odyſſ. β v. 237, ubi ἱπίξυλον exponit ἱπίκοπον. Τὸ δὲ παρθένιοι κεφαλὰς ἀντὶ τοῦ ἀστείνουσης. ἢ ὡς οὐ ἱπιξήνῳ ἤτοι ἱπικόπῳ ἢ τινι ἱπικορμίῳ ἥνιτες ὥστε κοπῆναι. qui locus admodum facit ad hujus noſtri Luciani explicationem. vide quoque antiqua ſcholia ad hunc locum Homeri, in quibus male legitur ἀστείνουσης ὡς ἱπιξένῳ, ἤγουν ἱπικόπῳ, ὥστε κοπῆναι. pro ἱπιξένῳ. ſic & male legitur apud Heſych. ἱπίξυλον pro ἱπίξυνον, τὸ παρ' οἷοις ἱπίκοπον. Ἀναβάθρα eſt ſive ſcala qua in navem altiorem aut tabula, qua in lintrem aut ſcapham pervenire commode poſſumus. Vtitur hoc vocabulo alibi quoque Lucianus. Verte Luciani locum: *Menippus iſte capta ſecuri, qua naupegae utuntur, eam reſecabit, utens pro menſa, ſeu trunco, quo ſecanda imponuntur, tabula, qua ſcapha conſcenditur.*

In ead. pag. Rhetor ait: ἦν, ἰδοὺ ἀποπέμπομαι. ſed ſcribendum ἦν ἰδοὺ, *ecce.* quod alibi quoque ſaepiuſcule apud noſtrum occurrit, ſed ſaepius corruptum. dicitur pro ἰδοὺ. In fine dialogi vocem unam addit Mſ. πάντως διαθεῖναι δήπου. πάντως vulgo deeſt.

Pag. 283 in Cratetis dialogo ἢ μ' ἀνάεφ' ἢ ἐγώ σε. Sunt Ajacis verba ad Vlyſſem colluctantem. II. Ψ v. 724.

In ead. pag. ἄρα δὲ Ἀστεῖ παρεῖχε τὸ κράτος, ἄρα ἦ μειλίχῳ. Miratur Bourdelotius cur Ἀστεῖ dicat, cum Ἀστίῳ appellarit. & merito miratur. Mſ. oſtendit hoc vocabulum eſſe mendoſe in editis exaratum, tum pro Ἀστεῖ ſcribit Ἀστίᾳ, ut ſcribendum eſt.

Pag. 289. pro ἑτέρους σωὼν lege, ut legendum vidit Latinus interpres ἑταίρους σωὼν, *cum amicis conſueſcens* hoc eſt, meretricibus.

Pag. 299. Τῷ Θετταλῷ ἵππον. Mſ. Θετταλικῷ ἵππον. Scio οἰμῶξαι σώσης & ſimilia. ſed Lucianum haec obſoleta non amare id

quoque ſcio. mox idem codex pro *ὑ ἀφιστάς αὐτὰς*, ſcribit, *ὑ ἀφαιρέσας αὐτὰς*, *eos non divellens*, ſive *diducens*. ſed in vulgata ſententia eadem eſt.

Pag. 295. Mentem Luciani non ceperunt interpretes, in his verbis, *πᾶν γὰρ ἰδικὸν σόφισις ὑπὸ θεῖα γίνεσθαι δοκῶν*. quae ſic ſunt interpretanda: *Omne enim id videtur minus, quod a Deo creditur geri.* Dixit id multum imminuit gloriam tuam & res geſtas, quia venditabas te Deum eſſe, ſeu Dei filium. Id enim quod a Deo geri creditur contra homines, quia Deus omnia poteſt, & longe viribus omnium hominum eſt potentior, non tanti faciant homines, nec putant virtuti adſcribendum, ſed potentiae divinae omnibus humanis opibus majore. Vertunt: *Nam etſi haec a Deo geri viderentur, Diis tamen longe inferiora agere viſus es.* Vides quam male. In fine dialogi pag. 295. *ἄορτο* Mſ. non *ἄορτο*, ſed utroque modo ſcriptum hoc vocabulum inveniri, & in uſu eſſe docuit Euſtathius ad Dionyſium Periegeten.

Pag. 296. in dialogo Achillis & Antilochi perperam *in omnibus* libris excuſis, quos vidi, ſcribitur *οἱ ἢ ὅ, τι μόλιστα, οἱ ὅπως μαψιδίσουσι*, cum *ὅτι* ſcribendum ſit, *ὅτι μόλιστα* ut *ὅτι τάχιστα*, maxime, celerrime. *licet maximopere celebrarint homines.*

Pag. 297. legitur in editis. *Ἀλλὰ τι, ὁρᾷς τὸ ἐπίπαν ὅσοι ἐσμὲν οἷδε; μὴ μικρὸν δὲ καὶ Ὀδυσσεὺς ἀφίξεσθαι πάντως. φέρε γὰρ συμφοιτῶσι καὶ ἡ κοινωνία τῷ πράγματι.* ſed qui hunc locum inſpexerit attentius, animadvertet, ſcribendum & diſtinguendum eum ſic eſſe. *Ἀλλὰ τι ὁρᾷς, τὸ ἐπίπαν ὅσοι ἐσμὲν ὧδε οἷδε. μετὰ μικρὸν δὲ καὶ Ὀδυσσεὺς ἀφίξεσθαι. πάντως φέρε γὰρ συμφοιτῶσι καὶ ἡ κοινωνία τῷ πράγματι.* *Vides alioquin, quanta turba ſocierum tuorum ſimus hic. Non longe poſt autem huc veniet quoque Ulyſſes. Omnino ſolatium affert ſocietas earumdem rerum.* Nam *ſolamen miſeris ſocios habuiſſe malorum.* In fine dialogi haeret quoque macula, quam ante complures annos eluimus, ſed nunc nobis adſtipulari Mſ. gaudemus: ſic enim in illo legitur: *σιωπᾷν χρὴ καὶ φέρειν δίδακτον ἡμῖν, μὴ καὶ γέλωτα ὄφλωμεν ὥσπερ σὺ, τοιαῦτα δ' ἐλπόμενοι. Fixum nobis eſt tacere, ferre, & tollerare, niſi velimus ludibrio eſſe, ut tu, ſi optaremus talia.* Nam *δίδακτον ἡμῖν*, quod in editis eſt, reſpuit omnino ſenſus hujus loci. Quis enim illis hoc dedit, & conceſſit? Imo dicit ſibi deliberatum eſſe, ſibi & firmam ſtare ſententiam omnia potius ferre, quam inanibus querelis riſum concitare.

In dialogo Diogenis & Herculis, pag. 299. cum hic dixiſſet, quicquid in ſe fuiſſet Amphitruonis obiiſſe; quicquid Iovis, vivere, & apud ſuperos frui ſempiterna beatitate; ille vero repoſuiſſet, duos igitur Hercules eſſe natos ex Alcmena gemellos, alterum Amphitruonis, alterum Iovis filium, reſpondit Hercules, *οὐκ ἂν μόνοιν, ὁ γὰρ αὐτὸς ἄμφω ἦμεν.* Ratio loquendi & ſententiae requirit ut legas *ἦμεν*, & vertas: *nequaquam ſatus. ſolus enim ambo eram.* Ego Hercules ſolus eram ambo, filius Iovis & Amphitruonis. *Αὐτὸς* eſt

ſaepe

saepe μόνος. Aristoph. αὐτοὶ γάρ ἐσμεν. *Soli enim sumus.* & superius in dialogo Mercurii & Solis, αὐτοὶ γὰρ ἡμεῖς ἐσμεν. *soli enim nos sumus.* αὐτὸς ἡμῶν ἄμφω, est ut apud Phaedrum, *Aesopus cum solus esset familia.* In eodem dialogo paullo ante, τὸ μὲν τόξον γυμνὸν καὶ ἀνέχεσθαι. Mſ. τὸ μὲν ξύλον γυμνὸν καὶ ἀνέχεσθαι. Sed nihil mutandum. Alluſit ad Odyſſ. λ. v. 606.

Γυμνὸν τόξον ἔχων ἐπὶ ἰῶκι ἐρωήσας ὀϊστοῦ.

Nudum arcum habens, & ad nervum ſagittas.

Veteres enim thecas habebant, in quibus ut arma cetera, reconditos quoque circumferebant arcus, ne coeli injuria violarentur. Eos expediebant, cum res exigeret.

In fine dialogi lepidiſſime Diogenes: Αὐτὸς μὲν μετ' ἀθανάτοις θοίνην, ἀλλὰ τοὺς βελτίστους νεκρῶν σύνειμι, Ὀμήρου καὶ τῆς τοιαύτης ψυδολογίας καταγελῶν. Nihil quidem hic eſt difficultatis, ſed venuſtas tamen hujus loci perſpici ſatis non poteſt, niſi obverſetur memoriae locus Homeri, ad quem alluſit. Is eſt Odyſſ. λ. v. 600.

Τὸν μετ' ἀριστήεσσι βίλε ἰφθιμὸν Ἡρακλῆα
Εἴδωλον. αὐτὸς μετ' ἀθανάτοισι θοῇσιν
Τέρπεται ἐν θαλίῃσι, καὶ ἔχει καλλίσφυρον Ἥβην.

Poſt hunc vidi Herculem
Simulacrum, ipſe vero cum immortalibus diis
Oblectatur conviviis, & habet pulchris pedibus Heben.

Verum pro ψυδολογίας in Luciano Mſ. habet ψυχρολογίας. *tam frigidae ſententiae.* optime ſane. quae ſit ψυχρότης & ψυχρολογία nemo poteſt ignorare, niſi qui nec Longinum, nec alios Rhetores vidit.

Pag. 304. in colloquio Menippi & Aeaci ἀμβλυτὰ ὡς ἀληθῶς κάρητα. *vere imbecilla capita*, non caduca, ut interpretes. Ad Homeri locum reſpexit, in Odyſſ. κ. v. 251.

Πολλὰ δ' γυναῖκες νεκύων ἀμβλυτὰ κάρηνα.

Multum vero precare mortuorum imbecillia capita.

Pag. 306. Legitur in editionibus: πολλοὶ τῶν νέων φιλοσοφεῖν λέγουσι, καὶ πάνυ χάριεν αὐτὸ καὶ τὸ βαδίσματα εἰ βούλοιτο τις, ἄκροι φιλόσοφοι, μάλα πολλοὶ τὸ δ' ἀλλὰ ἰώγωμεν οἴμοι. Hunc locum foedatum eſſe dudum vidi, ſed quomodo purgari poſſet, non videbam. Excideruntque enim voces, quas ubi ex Mſ. repoſueris, cognoſces emaculatum. Sic autem in illo ſcribitur: πολλοὶ δὲ τῶν νέων φιλοσοφεῖν λέγουσι, καὶ πάνυ χάριεν αὐτὸ, καὶ τὸ βαδίσματα εἰ βούλοιτό τις, ἄκροι φιλόσοφοι, μάλα πολλοί. Ζω. μάλα πολλοὺς ἰώγωγε. Με. ἀλλ' ἰώγωγε, οἴμοι, εἴθε ἦκε παρὰ σοὶ Ἀριστιππος καὶ Πλάτων. *Multi juniorum ſe philoſophari profitentur. Ac habitum quidam ipſum & inceſſum ſi quis adſpiciat, ſummi philoſophi videntur, ſane quam multi.* Soc. *valde multos vidi.* Mer. *ſed vide qualis ad te venerit Ariſtippus, & ipſe Plato.* De Platonis & Ariſtippi luxuria vide Theodoret. θεραπευτ. β ex ipſo Xenophonte, vide & Athen. xiii

Dipnoſoph. de amore Platonis in Archeanaſſam Colophonienſem. Inde & ab Antiſthene Σάων dicitur, quaſi diceres Priapum. Athen. lib. 11. Sequitur, paucis verbis interjectis, qui prava laborat interpunctione locus, quem ſic reſtitues: Εὐδαίμων ὦ Σώκρατες ἄνθρωπε εἶ. τάχα τοιαῦτα πάντες ὑπ' ἐμοῦ ὀνομάσεσθαι οἴει; ἄκομψα γιγνώσκεις, καὶ πάνυ ἐγκωμίων τυχών, δεῖ γὰρ ἴσμεν τἀληθῆ λέγειν, ὑδὲν εἶναι. *Felix homo es, Socrates. In his omnes te virum admirandum fuiſſe exiſtimant, & omnia iſta noviſſe*, cum nihil, *verum enim dicendum eſt*, *ſcias*. Hinc Socratem alii fuiſſe idiotam dicunt, & vere dicunt.

In dialogo Charontis & Menippi pag. 308. male vertunt haec verba: μάτην ἂν ἴσῃ πολλοὺς τοσούτους πλοῦν, *num ergo tam longo trajectu te gratis transvexero*, cum illorum haec ſit ſententia: *nihil igitur tibi proderit tam longa navigatio confecta*, cum obolum naulon non tecum attuleris. ſed paullo ante melius Mſ. κἄγω τὴν ξύλην σε πατάξας ἀφελοῦσα τὸ κρώμιον. male in editis σε πατάξας.

In dialogo Nirei, Therſitae & Menippi pag. 313. vide quam inepte diſtinguatur haec ⸗θερσιτης, non longe ab ejus initio: πότερος ὑμῶν ἐστι πρότερον εἶπεν; χρὴ γὰρ τοῦτο εἰδέναι, hanc ineptam diſtinctionem non poterat non inepta ſequi verſio. Sed ſic interpungendum: πότερος ὑμῶν ἐστι; ⸗θερσιτης, εἶπεν, χρὴ γὰρ τοῦτο εἰδέναι. *Quinam vos eſtis? Prius enim, opinor, decet hoc ſcire.*

In eodem dialogo paullo poſt: ἄγε δὴ σοι ὦ Μένιππε ὥρα καὶ ἀμφοτέρους ἰέναι. *Iam vero tempus eſt ut pronuncies, o Menippe, utro alterum formoſiorem putes.* ſic interpres. Sed in Graecis non eſt, *ut pronuncies* haec inſerſerunt ut ſententiam eliciant, quae nulla eſt, nec enim haec ſolent ſubaudiri, quae facere tempus praecipit. reſcribendum ex Mſ. ἄγε σὺ δὴ ὦ Μένιππε ὥρα καὶ ἀμφοτέρους ἰέναι. *Vide tu vero Menippe quem pulchrionem ducas.*

Pag. 314. In dialogo Chironis & Menippi. ἥκουσι ὦ χείρων, ὡς θεὸς ὤν, ἐπιθυμήσουσιν ἀποθανεῖν. Chiron eſt Deus mortuus. vid. Apollod. Biblioth. lib. 2.

Pag. 316. in dialogo Diogenis & Antiſthenis: Ὁ δὲ Ἀρσάκης γεγηρακὼς γὰρ ἤδη, καὶ νὴ Δί' οὐκ ἄσημος τὴν ὄψιν εἰς τὸ βαρβαρικὸν, ἤχθετο. Latinus interpres: *Arſaces autem (ſenior enim jam erat per lovem pro barbarico illo ritu facie non inhoneſta, graviter ferebat.* Abhorret a Graecae linguae genio haec locutio οὐκ ἄσημος τὴν ὄψιν εἰς τὸ βαρβαρικὸν. ut & ab indole Latinae linguae, *pro barbarico ritu non inhoneſta facie eſt.* Aliter interpungendum eſt, ſi velis Lucianum emendare & humane locutum eſſe; ſic autem diſtingue, οὐκ ἄσημος τὴν ὄψιν, εἰς τὸ βαρβαρικὸν ἤχθετο *non illiberali facie, barbaro more ferebat aegre*, ut ſolent barbari. hoc eſt εἰς βαρβαρικὸν quod non male verterunt *barbarico ritu*, ſed male conjunxerunt cum facie. ſic εἰς τὸ ξυμμαχικὸν apud Thucyd. lib. 6. eſt *pro ſocietate inita*. Paullo ante κύμβια ſunt pocula cymbae forma. Conjungit ea quoque cum phialis Demoſth. Orat. in Mid.

Ibid.

Ibid. ἐγὼ δ' ὑπώπτευον τοῦτο σκέψασθαι, αὐτὸν δ' Αἴαντα περὶ τὸν ἵππον. Cogitabam olim ἔτως δ' ὑπώπτευον τοῦτο σκέψασθαι αὐτὸν δὲ Αἴαντα περὶ τὸν ἵππον. *sic vero subjecta sarissa ipsum & equum perfodit.* sed nunc conjecturae praefero lectionem Mſ. αὐτὸν δὲ ὑποθείς.

Pag. 318. Ὁ μὲν Βλεψίας αὐτὸς, ἑαυτῷ κατηγορῶν φλήναφος, πολλοῦ τοῦ ἄνεσθαι. dele duo commata, ut loquuntur, poſt αὐτὸς & φλήναφος, quae in omnibus editionibus conſpiciuntur, & interpretare: *prior ipſe ſe accuſavit multae dementiae.*

Ibid. πολλοῦ ἔμοιγε ἐ τοῦ τυχεῖν τιμωλοῦ πυρίκαυτόν τι τίνοντες. Amabo, quid hic loci eſt τὸ τι. Nec id profectum eſt a Luciano, qui ſcripſit, τιμωλοῦ πυρίκαυτόν τίνοντες, *attulerunt mihi voluptatem tunc gementes.*

In dial. Menippi & Tireſiae p. 319. melius Mſ. ἅπαντα γὰρ ἡμῖν ὁμοίως τὰ ἱμάτια κενά. Vulgo, ὁμοίως τὰ ἱμάτια κενά.

Ibid. τίς ὁ Φινεὺς ἦν, ἢ τίς ὁ Δυγκεύς; Phineus fuit vates oculis captus, vid. Apollod. Biblioth. lib. 1. Lynceus ὀξυδερκέστατος. Eurip. Med.

Pag. 320. οὐδὲν χαλεπὸν ὦ Τειρεσία. interpres: *nihil acerbi, Tireſia.* imo: *non grave eſt quod quaero*, ſeu difficile explicatu. Sic in βίον σκέψαι, χαλεπὸν μὲν οὐδέν. *nil grave eſt.*

Ibid. Καὶ οἱ μυσοὶ ἀπετάθησαν, poteſt ferri. Cenſeo tamen Lucianum ſcripſiſſe, καὶ οἱ μυσοὶ ἀπετάκησαν. *mammae marcuerunt. mammae factae ſunt pannoſae*, ut Martialis loquitur.

Pag. 321. in initio dialogi Ajacis & Agamemnonis: εἰ σὺ μανεὶς ὦ Αἶαν σεαυτὸν ἐφόνευσας, ἐμέλησεν δὲ καὶ ἡμῖν ἅπασιν, τί αἰτᾶ τὴν Ὀδυσσέα. Pro ἐμέλησεν, quod nihili eſt, & omnes tamen obſidet editiones, ſcribe ἐμέλισσε. *Si tu, cum furore corripiebaris, Ajax, te ipſe interfeciſti, noſque omnes concidebas, quid Vlyſſem accuſas?* μελίζειν eſt membratim concidere. Ajax furore percitus pecudes jugulabat, & cum in illas graſſaretur, putabat ſe Graecorum obtruncare duces. Res nota. vide Sophoclis Ajacem flagelliferum v. 297 & ſequ. In Mſſ. tamen legitur ἐμέλλησεν, quod ſi quis malit, non repugnabo; ſubaudiendum autem φονεύειν, *nos etiam occiſurus eras.* Statim cum Agamemnon dicit Ajacem noluiſſe apud inferos alloqui, reſpicit ad Homerum, quem vide Vlyſſ. λ v. 543, & 526. ſicut & quae inferius de Thetí arma in medium ponente narrat Agamemnon, ex eodem loco petita ſunt, v. 545. Quod addit poſtea de Trojanis ſententiam ferentibus, & quae reſpondet Ajax, *novi, quae me damnarit*, intelligenda ſunt ex verſu ſequente Homeri.

Παῖδές τ' Τρώων δίκασσε καὶ Πάλλας Ἀθήνη.

De hac conqueritur etiam apud Sophoclem in laudata fabula.

Pag. 324. In πανομματεῖα ſtatim poſt initium Philonidae verba ſunt corruptiſſima: ἀ μόνιππος ὅτος ἐστ' ὁ κύων; ἔμοιγε ἄλλος, εἰ μὴ ἐγὼ ὁ Χαλκίδιος μονίππας ἄλλος. Vertit Thomas Morus: *Num nam hic Menippus eſt, canis ille? Non hercle alius, niſi ego forte ad Me-*

nippos omnes hallucinor. Interpolator autem Salmurienſis: *Nonne hic Menippus canis eſt ille? non hercle alius, niſi hallucinor omnes pro Menippis accipiens.* Sed quis Graece doctus intelligat *quid ſit* Δοκεῖν Μενίππους ἄλλους, aut qui ſuſtinent affirmare id ſignificare haec verba, quod volunt interpretes. Luciani manus eſt: Οὐ Μένιππος ὅδε ἐστὶν ὁ κύων; Δοκεῖν ἄλλον, εἰ μὴ ἐγὼ διαβλέπω. *Menippus ille canis? non hercle alius, niſi male video. Menippus ipſe eſt.* Μένιππος ἄλλος eſt idiotiſmus Atticus, quo uſus etiam eſt in dialogo Diogenis & Herculis pag. 298. οὐχ Ἡρακλῆς οὗτός ἐστι, ἔμοιγε ἄλλος· μᾶλλον τὸν ἡρακλέα. τὸ λέγειν, τὸ φορτικὸν, τὸ λεοντῆ, τὸ μεγάλοφρον. ἄλλος Ἡρακλῆς ἐστίν. *An non Hercules hic eſt? non alius mehercule. Arcus, clava, feminea magnitudo. ipſe Hercules eſt.* Mox in hoc verſu Tragici:

Νεότης μ' ἐπῆρε, καὶ θράσους ἔβη πλέως,

Leg. ex Mſ. Νεότης μ' ἐπῆρε, καὶ θράσεν ἔβη πλέον.

Novitas rei me incitavit, & audacia animi magis.

Pag. 331. pro αἰπηλὸν περιφόρειον, lege ἰπνηλὸν περιφόρειον, ut oſtendi in lectionibus Heſiodeis ad Theogon. v. 768.

Pag. 339. φυλῆς Ἀλιβαντίδος. Finxit lepide hanc vocem, ut & illas quae praecedunt, Ἀλιβάντης ſunt νωθροί. vide Heſych. Ibid. ſcribendum: ὦ τέκνον φησὶ, τῶν μὲν πόνων οἶδα σε ἐκφεύξεσθαι, ὅτι δὲ τῇ σοφίᾳ ἐζήτησε, ὦ τοῦτο προφυλάττεσθαι σε ἐκέλευε. *O fili cauſſam ſcio tuam perplexitatis; a ſapientibus iſtis profectam, qui non eadem inter ſe ſentiunt.* σε in omnibus editis deſideratur. Aliud eſt ὅτι αὐτὰ μεγάλως ἐαυτῇ, nimirum *a ſe ipſo diſſentire.*

Pag. 348. Μὴ ἡ ἐμπίδα οὐχ ὅπως πωγῶν ἐν ἀγορᾷ ἀναμένῃ. Pulchre ἐμπίδα pro vulgato ἐλπίδα repoſuit Bourdelotius, ſed pro ὅπως, quod in editis eſt, ſcribendum ὅπως. οὐχ ὅπως eſt *nedum*, uſus etiam eſt in Prometheo & alibi. In eadem pag. inepte haec vertuntur: ἀλλὰ τὸ πορφυρίον κύβδο ἄξιος γνοὺς τῶν ὧδε ἡ τιμᾶσθαι εἶπεν, *ſed cymbam ipſam harum rerum judicio dignam cenſes*, cum ſit; *ſed cymbam ipſam exiſtimas eſſe, ubi de talibus judicium fieri neceſſe ſit.* Sic & pag. 351. τὸ ἐξεστὸς μὲν ἐλευθέρως λέγειν non bene vertitur, *ea quae urgent libere dicere*, hoc enim voluit Lucianus: *mentis cogitata libere dicere.* ἐξεστὸς eſt in mentem venire, animo obverſari. Plat. in Phaedone: ἅπερ μοι ἐξεστὸς, *ita ut mihi videtur, ut ſentio.*

Pag. 351. Excidit particula ἢ, quam repones, licet Mſ non praeciperet, in quo tamen legitur. ἐμοιγὲ τὸν ἀναπεπτικὸς φανεῖσθαι, ἢ βουνοὺς, ἢ διλόφους αὐτοὺς, ἢ τοι τυφλὸν ἢ λαιῇ. vulgo ἢ τοι τυφλὸν λαιῇ.

Pag. 352. Ὁ τῶν πορφυρῶν ἐσθῆτα ἐμπεπορπημένος legendum mox Mſ. ὦ γε κλωπὸ γενικῶ, vulgo γενικῶς. Quae autem generoſitas in capitibus hominum truncandis, & palo ſuffigendis? ſed forte ſcrib. ῥωμαικῶς ſtrenue, *fortiter.* mox ſcribe νέον τε ἀμφιφύτη ex Hom. Odyſſ. α. v. 40. minuta haec ſunt, ſed tamen omnes,

manes, quas vidi, editiones deturpant. Quae de Maeandrio dominum suum Polycratem prodente scribit, non leguntur apud Herodotum, sed ex alio Historico illa hausit. Apud Herodotum sponte sua proficiscitur Polycrates ad Oroetem. pag. 353 perperam in omnibus editionibus legitur ἐπιπίης pro ἐπαίης. pag. 358. κάτηυν ὁμῶς ὁ τ' ἄπυρθος ἀνὴρ. Hos sex versus Lucianus ex variis Homeri locis παρῳδήσας contexuit.

Pag. 362. Περὶ θυσιῶν. καὶ μοι δοκεῖ ὀρθῶς αὐτῷ, scribendum ex Mss. καὶ μοι δοκῶ ὀρθῶς, quamvis & sine Mss. ope facile quivis, qui animum attendit, sic scribendum esse videre possit. De Diana vero irata, quod neglecta fuerit in Oenei sacrificio, vide Homerum Iliad. 1. v. 530. de epulis autem, quibus duodecim Deos exceperunt Aethiopes Iliad. α. v. 425. Ibid. liquet ex praecedentibus scribendum esse, ἡ ἣ ὡς ἡ Αὐλίδος εἰς Ἴλιον Ἀγαμέμνονος παρθένου βασιλικῆς, non ut legitur in editionibus καὶ τὸ. *Hunc vero ex Aulide in Ilium navigationem virgine regia* emere. Τὸν nimirum Agamemnonem qui Iphigeniae sacrificio redemit prosperum cursum & ferentes ventos.

Pag. 363. scribendum omnino ex Codice Anglicano, quod monuit Bourdelotius, & firmant mei libri excerpta: ἡ μὲν γὰρ ἐκφέρη (vulgo absurdissime ὁ μὲν γὰρ ἐκφερόμενος) τὸ μὲν ἀλῶναι τότε τὴν πόλιν ἐπεμέμφθη τῷ Διὶ ἡ Ἀθηνᾶς βοῶν δώδεκα καὶ πίπλων. Res habetur apud Homerum Iliad. γ.

Pag. 365. Dicitur Iuno peperisse Vulcanum βάναυσον, καὶ χαλκέα, καὶ πυρίτην. Vertit interpres: *fornacarium, & fabrum aerarium, & ignipotentem.* βάναυσον est arte sordida seu sellularia quaestum faciens. sed πυρίτην Graecis esse ignipotentem, qui circa ignem versatur, mihi persuaderi non potest. πυρίτην lapidem & gemmam quis ignorat? πυρίτης ἄρτος dixit Phrynichus apud Pollucem. In Mss. est πυρωτὴν. sed hujus vocis exemplum quaero. Forte scripsit Lucianus πυρωτὴν, qui igne utitur in flando, & coquendo aere, a πυρόω. Habes hanc vocem in hac notione apud scriptorem libri Isidrae.

Pag. 366. χαλκεὺς· ἴσα. Iliad. α. διὸς ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ.

Ibid. ἀναφερομένῳ κνίσσαν ἀλιτεσθαίνῳ θεῷ πρατῆ. Il. α. v. 310.

Pag. 369. θύρας δ' ἐπίθεσθε βέβηλοι. *fores occludo prophanis.* Sic vertunt. Num Prophani occludebant fores? Ejiciebantur voce praeconis, ἔκτος, ἐκτὸς ἔστε βέβηλοι. legendum ex Anglicano Codice, θύρας δ' ἐπίθεσθε βεβήλοις. *foris occludite profanis*, hoc est a foribus removete, nec admittatis profanos. Non nego tamen apud alios quoque scriptores legi βέβηλοι, qui hunc versum laudant, ut apud Sextum Empiricum.

Βίον πρᾶσις pag. 371. Ἄριστον βίον πωλῶ interpres *viam optimam vendo*, & pag. 374. βίον ἀνδρικὸν πωλῶ, βίον ἄριστον, καὶ γενικὸν, βίον ἐλεύθερον. *vertunt vitam virilem vendo, vitam optimam & generosam, vitam liberam.* rectius vertas, *vita optimum, vita virilem, generosum, liberum.* hoc est, qui optime vivit, qui viriliter, generose, non

effoeminate, libere vivit. Est loquendi genus Graecis tritissimum.

Pag. 378. ἄπραγ]ον ἔοικεν ὁ Ζεὺς ὑπὸ ἡμῶν μένειν. leg. ex Mſ. ut olim conjeceram ἄπραγ]ον ἔοικεν ὁ Ζεὺς ὑπ' ἡμῶν. & sic legisse videtur Latinus interpres, qui recte vertit: *Iste, o Iupiter, quantum apparet inemptus nobis manebit.* sic & p. seq. eodem modo scribendum ἄπραγ]ον καὶ ὑπὸ μένειν. mox pag. 378. ex eodem Mſ. repone, ἅμα γὰρ αὐτὰ πραξάσθαι βούλομαι. *ambo enim vendere simul volo.* in edd. βούλεσθαι. *volunt.* & statim idem liber ὁ δὲ πολὺ ἔοικε πρᾶον, quod est ἡμερώτερον quam vulgatum πειθήνιον. mox male vertitur ἐγὼ δὲ κέλομαι πᾶσιν ἡδέως αἰμάξειν, *at ego omnes a pueris plorare jubeo*, cum ἡδέως sit *omnes, cujuscunque aetatis*, ut dudum viri docti observarunt, vide Suidam, & Glossas Herodoti a viro doctissimi Gothofredo Iungermanno, meo necessario, olim cum Herodoto editas.

Pag. 380. ubi loquitur de ideis, ἐμοὶ δὲ πάντων ὁρᾶν εἰκόνας, καὶ τὰ ἀφανῆ πάμπολλα ἄνδρα, sic omnino legendum, perperam πάμπολλα ἄλλα, in editis.

Pag. 382. ubi Stoicus, ex suae familiae disciplina dividit bona inter προηγμένα, & ἀποπροηγμένα προηγμένα Cicero, vertit *producta*, quae aliis in eligendo praeferuntur, ἀποπροηγμένα, interpretatur *rejecta*, quae nulla aestimatione digna sint. vide Lipsii manuductionem ad Stoicam Philosophiam. 11, 23.

Pag. 390. in Revivisscentibus auctior est vetus Codex. πεμφθεὶς ὑπ' Ἐπίκουρου καὶ Λεόντιος.

Pag. 391. Procul dubio rectius Mſ. εἴπατέ μοι, οἵτινες ὄντες, ἢ τί πεπονθότες ἀφίκεσθε πρὸς ἡμᾶς, ἀμείλικτα ὀργιζόμενοι. *dicite mihi, qui sitis, & quid tam atrox a me in vos commissum sit, qui tam implacabiliter irati estis*, invenit etiam Bourdelotius in Anglicano. Mox excerpta mea, pro vulgato, τὰς καλὰς ἐκείνους τοὺς λόγους, aeque ut Anglicanus τὰς καλὰς ἐκείνους συλλόγους, quod non erat rejiciendum, *tua illa pravae colloquia* σύλογος enim apud Demosthenem est colloquium, & circulus colloquentium, ut docuit Budaeus ὁ σύλλογος.

Pag. 396. Εἶτα ἰάμβου γύναιον τι οὐ κακοειδὲς, εἰ καὶ ὑπ' ἀπλοϊκῆς, εἰς τὰ ἀσφαλὲς καὶ ἀκόσμητον ἑαυτὸν ἐπῃρύθμιζεν. Vertunt: *ibi mulierem quandam vidi non carentem fuco, & si in modum quam maxime oportunum & incomtum se aptabat.* Est ne τὸ ἀσφαλὲς *in modum quam maxime oportunum*? Hoc credant, qui nondum aere lavantur. legendum ἐς τὸ ἀφελὲς καὶ ἀκόσμητον, & verte: *Ibi mulierem quandam vidi non simplicem, etsi se composuisset, ut videretur maxime infucata, & inculta.* In aliis quoque locis hoc vocabulum ἀφελὲς, quod frequentius in Luciano reperitur, corruptum est in ἀσφαλὲς, uti videbimus. Mox addit cum muliere illa forte invita nudaretur, se vidisse in illa περιδέραια χρυσᾶ τὰ κλοιῶν παχύτερα, *torques aureos boiis crassiores.* Sic enim & codex Anglicanus, & mei excerpta, longe ἐμφανέστερα, quam quod in editis circumfertur, τὰ ἐγχάλκα παχύτερα. Sunt enim τὰ κλοῖα & ὁ κλοιὸς vincula sive ferrea, sive alius materiae crassiora, quibus & capro-

rum

rum colla, manus, pedes vinciuntur, ut & quibus canes mordaces coërcentur. Xenoph. II. ἑλληνικ. οἷον ὥσπερ τοὺς δάκνοντας κλοιοῖς δήσαντες παραδιδόασιν, οὕτω καὶκεῖνοι ὑμᾶς παραδόντες τῇ ἡδικημένῃ τούτῳ δήμῳ οἴχονται ἀπιόντες. *Sicut qui mordent catena vinciendos tradunt, ita illi* (Lacedaemonii) *vos postquam tradiderunt populo isti injuria affecto tradiderunt.* Apud Eusebium Hist. Eccles. V, 32. vinculum ferreum quo martyrum colla vinciebant, dicitur πλάνης σιδηρᾶς Prudentio est *boia. Colla boiis impedit.*

Pag. 397, locus est elegantissimus, sed ab interpretibus pessime acceptus de convitiis, & scommatibus. Οἶδα γὰρ ὡς οὐκ ἄν τι τῶν σκώμματος χεῖρον γένοιτο, ἀλλὰ τοιοῦτον ὥσπερ ἂν ἡ χρυσὸς, ἄσπερ τὸ χρυσίον, ἀπαστράψαν τοῖς κόμμασι λαμπρότερον ἀπαίθῃ, καὶ φανερώτερον γένηται. vertitur: *Novi enim nihil reddi deterius a scommate. sed contra quod bonum est, quemadmodum aurum, quod erutum inciditur, clarius refulget, fitque splendidius.* Quid hoc *aurum quod erutum inciditur?* Num incisio reddit aurum splendidum? num κόπτειν χρυσὸν est aurum incidere? Κόπτειν est ferire, signare aurum. & κόμμα est signum in nummo percussum, hinc numisma πονηρὸν κόμματος, quod aliter dicitur παραχαραγμένον, malae notae, nummus adulterinus. hic tamen κόμμα est ipsa percussio, cum in moneta nummus feritur, ille actus feriendi. legitur autem pro ἀπαστράψαν in Mſ. ἀποστράψαν, quod valde placet. Est igitur ἀποστράψαν τοῖς κόμμασι χρυσίον aurum detersum ipsa percussione dum in officina monetariorum ab operis rude aurum feritur, & signatur, fitque cum signatum est splendidius. quod qui in officinis illis aurum & argentum viderunt signari, non possunt ignorare. Sicut igitur aurum, inquit, cum in moneta percutitur, signo iis a malleatoribus, impresso, fit splendidius, sic convitia & scommata rem bonam reddunt meliorem. Si quis tamen velit vulgatam tueri pertinacius, potest exponere, monetam recentem, quae modo ex triumvirorum A. A. A. F. F. officina est protracta. sed ego Mſ. scripturam laudo proboque.

Pag. 398. Ἥκιστα καὶ μόνη τάλαντα ἐξαργύρου δύναται. Malim cum Mſ. ἥκιστα καὶ μόνη τάλαντα ἂν ἀργύρου δύναιτο. Inferius ὡς τῇ ποικίλῃ rectius vertas cum C. Nepote *in Poëcile*, quam cum interpretibus *in Poëcilo.*

Pag. 401. Praestat quoque ex eodem libro scribi ὅστις ἄρξεται κατηγορεῖσθαι δικῆ. *qui videtur aptime accusaturus*, quamvis vulgata possit ferri.

Pag. 409. Libri istius excerpta firmant Anglicanum, in quo legitur καὶ ὅσοι περὶ τὴν τοῦ Πλωτίνου φιλίαν ἀπάλλως διαγινώσκονται, quod merito probat Bourdelotius. sed pag. 412. is ipse male damnat Codicis Anglicani lectionem, in quo, ut & meis excerptis rectius scribitur, καὶ φιλοσοφεῖν φάσκουσι, *& qui dicunt se philosophari, se esse philosophos*, pro quo dixit pag. 414: Ὅσοι φιλοσοφεῖν οἴονται λέγουσι, quam quod legitur in editionibus, καὶ φιλο-

σοφῶν ἀκούσῃ, quod est *in philosophia se exercent, philosophiae dant operam*, quamvis id quoque possit tolerari, alterum tantum praeferendum est. Hanc enim vim habet, venditant se pro philosophis, cum non sint.

Pag. 414. recte utique Mss. μυείοι, ὅσα ἦ φόως καὶ ἄωτα γίνῃ ἔαρος. est enim ex Hom. Iliad. β. v. 468. ἦος est interpretatio. ἔαρ n. accipitur cum pro vere tum pro aestate, ut ad Hesiodum ostendi.

Pag. 415 τὸ μὴ ἦ ἐπιδάκνειν γαύεσθαι καὶ σημεῖον αὐτῆς. Non est hic locus δὲ, Recipiendum omnino quod Anglicanus codex & mea excerpta prae se ferunt, μηδὲν ἐπιδάκνειν γαύεσθαι. quod & videtur agnovisse Latinus interpres. Statim nihil certius scribendum esse, quod & Bourdelotius probat, cum Anglicano & meo: διχόμηνα ἤδη αὐτὰς. Plat. ἡμᾶς πρώτους. nec minus probandum ex iisdem membranis pag. 410. παχείᾳ ἐπιτιλῇ τὸν ἄγερω. *fac ut cito aliquid capiamus.*

In Cataplo pag. 436. mirum Bourdelotium non recepisse Mss. Anglicani scripturam, qui vere cum meis excerptis scribit, καὶ σὺ Ἑρμῆ συναπάραιον & *tu simul extrahe*, quamvis vulgata non sit exsibilanda.

In dialogo de Mercede Conductis, menda tam aperta quī potuit tot editores effugere, praesertim cum Latinus interpres veram lectionem in suo libro reperisse videatur. Pag. enim 451; εἰς ἄλλον ἄφνω γηροβοσκοὺς ἐξαρέσ γενόμενοι καὶ αὐτῷ ἦ ἐρᾶν, κἀκεῖνῳ ἦ μισοδιδύμαι, legendum εἰς ἄλλον ἀμφω γηροβοσκοὺς. recte Latinus: *donec imprudentes ambo senuerint.*

Pag. 455. Καὶ δὴ δύνηται σοι πάντα ὁπόσα τοιαῦτα μείζονος. leg. ex Mss. καὶ δὴ δύνηται σοι πάντα. δύνηται μείζονος. *Age omnia tibi succedant. Mirum in modum felix es.*

Pag. 476. Nullus dubito ex eodem codice restingendum esse καὶ ὁ μὲν πρῶτος δίδυς, ἐπ σκιρτῶντος δεσπότου, ἀσθμαίνων καὶ ἀσημάντους ἀπέχων. *Et primus quidem illico, etiamnum exultantem dominum audiens, praecurrens ante illos nunciat.* Vulgo, καὶ ὁ μὲν πρῶτος, δίδυς ἐπικεκλιμένος δεσπότου ἦ δεσπότῃ, ἀσθμαίνων. Vertunt: *ac primus quidem, qui fatim id facere destinantem subauscultavit dominum, praecurrit, priorque monet.* σκιρτῶμεν est cunctor, dubito. unde σκιρτῶντες qui de omnibus dubitabant.

Pag. 480. legitur in Mss. ἐγχειρεῖσθαι αὐτὸν τῷ γήρᾳ, ἤδη ὠχριῶντα καὶ πεπιμένον ἦ χρῶτα, cujus color est detritus, cujus vividus color est extinctus. Sed vulgatam non sollicito. πεπιαμένον ἦ χρῶτα, cujus color est immutatus, evanuit. Sic enim Homerus loquitur Iliad. ε. v. 733.

Τῶν ἦ πρόσθε χρὼς, ἠδὲ πρὶν ἐτάλη
ἀθάνατον αἵξας, δὴ τότε νεκρὸν δηιάασθ'

Eorum mutabatur color, neque quis sustinebat
Procurrens pro mortuo pugnare.

In Apologia pag. 482 locus est vexatissimus, in quo ingenium exer-

exercuerunt viri magni Bochardus & Palmerius, nec non Cl. Bootius? Μονωχῆ τ ἵππου παῖδα τὸ πορφυρέου ἔχοντα, περὶχρὶ ἰσχυ-πὸν ἐλκεσθαι καὶ φέρεσθαι, κηλεῖσθαι γὰρ κλοιοῦ πυκνὸν χρυσοῦ τ αὐχένα δεῖσθαι, οὐκ ἐν τῷ τυφῶνος πλησίον τὸ ὀφιγμὸν καὶ τὸ κυρτάλιον. Vocem κυρτάλιον nihili esse, & Graecis ignotam jam viri docti monuerunt. Non vero amuleta, non collaria intelligi, aut has voces ὀφιγμὸν καὶ κυρτάλιον significare posse iidem docuerunt verissime. Non possum tamen subscribere doctissimo Palmerio, qui ex Hesychio ἀκρωλίαν, vel κυρτίαν legendum esse scivit. Pueros, illas delicias dominorum & dominarum, apud Romanos aureis catenis vinctos hinc inde ductos esse, quo vellent illos sequi, nusquam lectum neque auditum. Certum est animal intelligi. quamvis autem nihil ad rem faciat locus Philostrati, quem ex Photio attulit Bochardus; ille enim tantum significat pardum aureo collari ab Arsace ornatum dimissum & consecratum fuisse Nysaeo Deo, eumque torquem ideo ejus collo fuisse inditum, ut signum esset consecrationis; non ut in aula vinctus traheretur & duceretur ad spectantium voluptatem, sic etiam cervorum & hinnulorum cervices collaribus, ut etiam nunc in principum aulis, cingebantur: sed loquitur de animali, quod torque, quo ducebatur & trahebatur ad libitum domini; instar ὀφιγμοῦ, simiae. Quamvis igitur, nihil ad rem hanc, de qua loquitur Lucianus, faciat iste locus Philostrati, nec in historiis occurrat pardalus sic fuisse domitus, ut in opulentiorum aedibus fuerit circumductus, facit tamen pro Bochardo quod legatur in praecedente dissertatione in mercede conductis, ubi de eadem re loquitur, illos, qui divitibus operam suam locant, similes esse leoni, qui alligatus funiculo hinc inde ducebatur. Ibi philosophus, cum viderat se libertatem perdidisse, queritur pag. 471: Νῦν δὲ ὡς ἔφην, λέων κεφαλὴν δεθεὶς ἄνω τε κάτω περιφέρομαι. *Nunc vero, ut solent dicere, leo filo vinctus sursum ac deorsum circumferor.* Nam quamvis proverbium sit, trahit tamen originem a vero. Nota est historia Androclis ex Gellio & Aeliano. vide Plin. Hist. Natural. lib. VIII. c. 16. Sic & pantheras & pardos cicuratos & olim fuisse constat ex vita Elagabali, & aliis historicorum monumentis, uti etiam nunc in India ad venandam cicuratur. Martialis lib. 1. ep. 84:

Picta quod fugo dehiscit collo
Pardus sustinet.

His puto posse defendi emendationem magni Bochardi; neque tamen ausim eam veram praestare. Facile possent alia substitui. sed sine ope libri veteris, in meo hic nullum est praesidium, nihil affirmarim.

Pag. 490. locus est vexatissimus, de quo ante complures annos meam consuluit sententiam Amplissimus Daventrienſium Consul, Gisbertus Cuperus, nunc Confessui Potentissimorum Ordinum Belgicae foederatae, qui Hagae Comitum est, adscriptus, quem honoris causa nomino. Diu, fateor me torsit, vanisque conjecturis

diu

diu me & virum excellentem frustratus sum. Verba sunt: Σὺ δὲ ἐλπίδι ἂν ἐπαίρει, ὡς οὐδὲν τόσον ἡμῖν χρησομένῳ, μὴ γὰρ τοσοῦτός πω λιμὸς κατέλαβε τὸ Ἄργος ὡς τὴν κοίλην Ἀραβίαν σπείρειν ἐπιχειρεῖν. Interpres Latinus: *Neque enim tanta fames Argos urgere unquam poterit, ut cavam Arabiam serere aggrediatur.* Quae aut ubi gentium est cava illa Arabia? Novi κοίλην Συρίαν, coele Syriam: memini Ἄργος dici κοῖλον sophoci, uti αὐλὼν κοῖλος eidem, & Homero Λακεδαίμων κοίλη, cavam Lacedaemonem. Sic enim Graeci vocabant loca in vallibus, & humili loco sita, non in montibus. Sed Arabiam cavam esse nemo usquam reperiet. Si quae dicenda esset Arabia κοίλη, certi magna felicis Arabiae pars inter montes in vallibus feracissimis posita, sic esset dicenda, non illa fabulosa & deserta. Erasmus tamen Roterodamensis, ille Batavorum doctissimus, ex hoc loco proverbium sibi visus est expiscari, quod Centur. I. Chiliadis II. inieruit & sic explicat: τὴν κοίλην Ἀραβίαν σπείρειν, *cavam Arabiam serere*, pro frustra sudare, aut *in re* perdifficili, nec admodum frugifera operam sumere, adlato hoc loco Luciani. Plutarchi locus quem Luciano attexit est plane ἀσκεδάστους, & male a summo viro intellectus & translatus, de quo alias. Sed, crede mihi, nullam unquam fuisse cavam Arabiam nec usquam eam reperies, licet in ipso solis curru orbem terrarum lustres, aut alatis draconibus cum Triptolemo per omnes gentes circumferaris. Et, si quae esset, quid tamen illa ad Argivos? Num ad famem avertendam illi ex Europa in ultimam Asiam ad Arabiam colendam proficiscerentur? λῆρος, λῆρος. Mea excerpta scribunt portentosius ὡς τὴν κυλλαροβίαν. Mihi tamen ad veram lectionem additum aperuerunt. Legendum enim: ὡς τὴν κυλλάροβιν σπείρειν ἐπιχειρεῖ. *ut Cyllarabin velint serere.* Fuit Cyllarabis gymnasium in Argolide. Hesych. κυλλάροβις διέκος ἢ γυμνάσιον ἐν Ἄργει. Meminit hujus gymnasii etiam Plutarchus in vita Agidis & Cleomenis cum narrasset Cleomenem agrum Argivorum & omnem segetem perdidisse funditus: addit ὡς δ' ἦσαν ἤδη τὴν κυλλαροβίαν γυμνάσιον τῶν γυμνικῶν, ἐπιχειρεῖν ἀσφαλῶς ἤδη, σαλεύοντι, ὡς ἂν τὸ ἀεὶ μεγάλῳ πόλει ἐν ἀργῇ μᾶλλον ἢ κακῷ φαίνηται πεσεῖν. *Postquam tamen ventum ad Cyllarabin est, & subdere facis aggressi sunt gymnasio, obstitit; ostendens illa quae Megalopoli egissent irate potius, quam bene a se gesta esse.* Liv. XXXIV, 26: *Misit expeditos pedites equitesque, qui circa Cyllarabin (gymnasium id est minus trecentos passus ab urbe) cum erumpentibus a porta Lacedaemoniis proelium commiserunt.* Pausanias in Corinthiacis vocat κυλλαροβίαν γυμνάσιον, & sic a Stheneli filio appellatum esse auctor est. vide quae ad laudatum Livii locum adfert contra Casaubonum, qui velit apud Livium legi *circa Cyllarabis gymnasium*, Iacobus Gronovius, magni parentis non minor filius. Istud gymnasium sacrum fuit, & ut pleraque alia, dedicatum diis, itaque usibus humanis exemtum, ubager ejus coli non potuerit. Inde proverbium hoc natum.

In

In Hermotimo pag. 508. πάππα ὦ Ἑρμότιμε, ἡλίκους ἡμᾶς ἀπο-φαίνεις, ἀδὴ κῆ τοὺς πυγμαίους ἐκείνους, ἀλλὰ χαμαὶ παντάπασιν οὐ χρᾷ τῆ γῆς. interpres: *Papae Hermotime, quantulos nos facis, neque cum pygmeis nos comparas, sed omnino cum humi repentibus animalibus.* Sed χαμαὶ οὐ χρᾷ τῆ γῆς num sunt humi repentia animalia? non sic Graeci loquuntur, sed dicendum fuisset τοὺς χαμαὶ ὄντας, aut ῥέπουσι. sicut statim, ὅσοι χαμαὶ ἑρπόμενοι ἰσμὲν, sed veram scripturam nobis ostendit Mſ. Ἀλλὰ χαμαιπετῆς παντάπασιν οὐ χρᾷ τῆ γῆς. In praecedente pag. 507 non frustra idem codex: εἰ καὶ μὴ ὀρθίαν, μηδ' ἀεὶ βαδίζει τις. sane ἀτλακάτερον hoc est quam vulgatum ὀρθόν. Solet enim ὁδὸς in his frequentissime omitti. sic apud Xenoph. ὀρθὴν ἐξεκλίναμεν. *a recta via aberrare.* exempla passim obvia, nec tyronibus ignota.

Pag. 513. Τί δ' ἂν εἴη μοι ἐπιτήδειον ἔτι, ὃν τρόπον ὁρμᾶσθαι τὸ ἄριστον φιλοσοφεῖν, ὡς καὶ αὐτὸς εἰ δύναιτο, ἐπισυνεδιατρέβειν ὑμῖν, ταπεινοῦσθαι δὲ ἐξαμβλύνων. Monstrosum verbum ἐπισυνεδιατρέβειν potuerunt ne tam diu tolerare editores? Inposterum ex Mſ. scribe & distingue: ὡς καὶ αὐτὸς εἰ δύναιτο ἔτι, συνεδιατρέβειν ὑμῖν ταπεινοῦσθαι δὲ ἐξαμβλύνων. ut *& ipse, si etiam nunc fieri possit, vobiscum iter, capiam, inde initium faciens*, unde scilicet vos cœpistis.

Pag. 522. Dicit Lucianus, si quis in illam beatorum civitatem velit adsciſci, ei sufficere σύνεσιν, καὶ ἐπιθυμίαν τῶν καλῶν, καὶ πόνον, καὶ τὸ ἀλιπαρὲς, καὶ τὸ μὴ ὀκνεῖν. vertitur: *intelligentia polleat, cupiditate rerum honestarum teneatur, laborem & macritatem non detrectet, non det tergum.* Primo *macritas* barbarum est, Latini dixissent *macies*, seu *macritudo*. Dein licet Latinum esset, quid hic macies facit ad jus civitatis consequendum? Mſ. pro ἀλιπερὲς scribit λιπαρὲς, & sic sine controversia scripsit Lucianus. λιπαρὲς est assiduitas, familiaris Luciani vox, quam cum τῷ πόνῳ non semel junxit. Vertendum autem *sufficit ingenium, cupiditas rerum honestarum, labor, assiduitas, non tergum dare*, sc. ad civitatem consequendam, hoc est non viam, cui te dederis, deserere.

Pag. 528. recte Marcilius conjecit δικαιότατόν γὲ ἐπιπλῆξαι δοκεῖ μοι, legendum esse pro σωπᾶξαι, Mſ. hanc conjecturam stabiliente, & vertendum *justissime videtur illum increpasse*, non ut vulgo, *consternasse.*

Pag. 535. Scribendum ex Mſ. καὶ γὲ αὐτὸ τοῦτο τὸ πολλοῦ ἀποδεῖν πᾶσι μέρος τοῦτό ἐστιν, ὅτι ἴσως τε ἀποδυσομένων ἔχει πάντως. *hoc magnam dubitationem affert, quod eorum qui exuentur, unusquisque omnino aliquid habet.* in editis legitur ἀποδυσομένων, hoc est *qui exuent.*

Pag. 536. Recte meus cum Angl. ἀνίσχε αὐτῆ τὴν χεῖρα. *manus elata.* ut ap. Hom. ἀνασχὼν τὴν χεῖρα. male vulgo ἀντίσχε τὴν χεῖρα. Sic & pag. 537. rectius iidem libri ἐπισκοπῆς τὰ γεγραμμένα, pro vulgato ἐπισκόπησον, *circumiens inspicis litteras.*

Pag. 542. Dixit Hermotimus, plures ducentis annis, juxta calculum

lum Luciani, impendendos esse omnium secturam placitis discrudis, respondit Lucianus, age auferamus quartam partem, ὡς πεντακόσια ἔτη ἴσως εἶναι, ἢ τὸ ἥμισυ ὅλον. πενθακοσίους ἔτη, non possunt esse tres partes ducentorum annorum. Quis non videt Lucianum reliquisse, ut Anglicanus & meus prae se fert, πεντήκοντα ἢ ἑκατόν. *centum & quinquaginta.* & si dimidium detraxeris, *centum* sufficient. quamvis corrupte scribatur πεντήκοντα in Mss.

Pag. 562. Ista verba οὐκ ἐνοοῦντες εἰ ἄρα μέλοιτο ἂν ἀνθλιβὲς τι αὐτῶν, καὶ ψεῦδος ὄν, pessime interpretantur: *nec in mentem veniat ni falsum etiam sit, quod priori est consentaneum*, cum haec sit sententia: *non considerantes sicubi quid se invicem consequatur, (vel sibi congruat,) quamvis falsum sit.* ut si quis credat bis quinque esse septem, *credat etiam* quatuor quinque esse quatuordecim. paullo post δίνης τὰς ἀρχὰς ἐκ συγκαταθέσεως ἐποίησε, non est, ut Latinus, *datis unius cujusque sectae principiis*, sed *admittentes, concedentes principia unius cujusque sectae.* statim haec quoque verba non intellexerunt interpretes, καὶ ἄξιοι εἰς ἀπόδειξιν ἀληθῆ λέγειν, λέγ' ψεῦδος ἐκ ἀρχῆς ὁρμώμενον, *cumque a falso principio exordiatur, vera tamen ad falsam demonstrationem vult dicere.* Haec ex Graecis verbis ne fidiculis extorqueas, quae sic interpretanda: *& postulat pro demonstratione vera dicere, ex falso principio progredienti.* hoc est pro demonstratione vult haberi principium, quod ponit, quia verum dicat, seu hoc ipsum verum dicere, quod jactat, vult pro demonstratione accipi, cum tamen illud principium, quod pro vero circumfert, sit falsum.

Pag. 563. Τὰς μὲν γὰρ ὑπερβολὰς ἀκούω θαυμαστὰς τινας, φησὶν, ἀπειμοιήσεσθαι οἱ εἰς τὸ ἀκρότατον. Latinus interpres: *Etenim promissos admirandas audio, quando qui summum fastigium attigerint, felicitate potientur.* φησὶν hic quam frigeat nemo non videt. Luciani manus est ἡλίκα εὐδαιμονήσουσιν, *ad quantam felicitatem perventuri sint.* Superius in somnio: ἡλίκα τὰ ἀγαθὰ προεμὴ λήψεσθαι χαίρων. *quanta bona consequeris, si evadas statuarius.* sic alibi apud nostrum ἡλίκα θαυμάσια, *quam admiranda.* Nihil tritius.

Pag. 566. Quaerit Lucianus, num Hermotimus excepta eruditione, velit praeceptori suo similis esse, ὥσπερ ῥᾳθυμος, ὥσπερ δ' μικρολόγος, ὥσπερ δ' φιλόνεικος ὢν, καὶ φιλήδονος· νὴ Δί', εἰ ἐκ μὴ πολλοῖς δοκεῖ. Ερμ. πῶς γάρ; Αν. ὦ Ἑρμότιμε, ἡλίκας διαφορὰς. primo male μικρολόγος vertitur *ita minutus*, cum sit *sordidus*, avarus; dein quid interrogatio πῶς γάρ sibi velit non video. Namcum dixisset Lucianus, velis ne praeceptori tuo praeter doctrinam similis esse, cum sit tam iracundus, tam sordidus, tam rixosus, & voluptatis per Iovem amans, licet multis non videatur talis esse. Subdit Hermotimus: *Quibus nam?* Sed Lucianus subjicit narrationes de sordibus & iracundia alterius Philosophi senioris, quae quaestioni Hermotimi non conveniunt. Cum tamen omnino ad convincendum Hermotimum ostendendum fuisset, quibus nam videretur esse φιλό-

φιλήδονος; nec quicquam ſoleat omitti a Luciano, quod ad Hermotimi pertinaciam expugnandam faciat. Itaque haec cum accuratius expendiſſem, perſuaſi mihi levi mutatione locum hunc foede inquinatum ſic poſſe purgari: *εἰ γὰρ μὴ τοῖς πολλοῖς δοκεῖ. τί σιγᾷς ὦ Ἑρμότιμε. Quid taces Hermotime.* maxime hanc meam emendationem firmat antiquiſſima editio Luciani Florentina, anni 1496, quam primam eſſe puto, in qua legitur quidem *ποί γε*, ſed ſine diſtinctione perſonarum. Sic n. illa habet: *Εἰ γὰρ μὴ τοῖς πολλοῖς δοκεῖ ποί γε ὦ Ἑρμότιμε.* Aequis lectoribus non difficulter, ſpero me probaturum, hic me non fefelliſſe Divam Criticen.

Pag. 567. Mirum eſt in editis legi *ὃν αὐτῷ ἐλάβετο, ὑπὸ κόλπου ἀναμίζοντος τὴν κήδην.* Quid eſt *κήδης*, aut ubi invenitur? leg. *κήδην*, hoc eſt *vini cadum in ſinu efferentis.* quae mox addit de crocodilis, & cornibus, intelligenda ſunt de ſyllogiſmis Stoicorum, quos ſic nominabant. vide ſuperius in *βίων πρᾶσις*. In ead. pagina *ὁ φιλόσοφος ὅσα οἶμαι ἀπήρεσεν ἀπηρέσατο ὦ Ἑρμότιμε, ὡς γερασπικῶς.* Vertitur: *vide mi Hermotime cujuſmodi reſponſum, quam ſene dignum philoſophus ille reddiderit.* Atqui *γερασπικὸν* reſponſum eſt *anile reſponſum*, ut patet ex ſequentibus: *ἐπεὶ γὰρ αἱ πτῆναι τιτθαὶ λέγουσι περὶ τῶν παιδίων, ὡς ἀπιόντων αὐτοῖς ἐς διδασκάλου. καὶ γὰρ ἂν μηδὲν μαθεῖν ἀγαθὸν ἢ δύνωνται, ἀλλ' ὅν φαῦλον ἥδιον ποιήσουσιν ἐκεῖ μένοντες. ſiquidem etiam aviae talia de pueris dicunt, nimirum ad magiſtrum illis eundum, nam licet boni nihil poſſint diſcere, nihil mali tamen committent, dum ibi manebunt.*

Pag. 569. Cum Hermotimus deploraret jacturam temporis, quam impenderat philoſopho, reſpondet Lucianus, nihil lachrymis profici, prudentius facturum, ſi Aeſopo in fabulis monenti obſequatur: *ἔφη γὰρ ἄνθρωπόν τινα ἐπὶ τῇ ἠιόνι καθιζόμενον, ἐπὶ τὸν κυμαντῶνα, ἀριθμεῖν τὰ κύματα. ubi dicit*, inquit interpres, *quendam in littore maris conſedisſe, ut numeraret undas.* vides *ἐπὶ τὸν κυμαντῶνα* plane omitti ab interprete. Sed locum hunc mendoſum eſſe non animadvertiſſe interpretes vix credi poſſet, niſi res ipſa loqueretur. Ipſi Grammaticorum canones docebant, dicendum fuiſſe *ἐπὶ τῇ ἠιόνι καθιζόμενον τῇ κυμαντῶδι*. Mſ. pro *ἐπὶ τὸν κυμαντῶνα* ſcribit *ἐπὶ τὸν κυμαντωγόν*. quod argumento eſt *ἐπὶ τῇ ἠιόνι* eſſe gloſſam, & interpretationem magiſtri, quae in contextum irrepſit. Indubie ſcripſit Lucianus: *ἔφη γὰρ ἄνθρωπόν τινα ἐπὶ τὸν κυμαντωγὸν καθιζόμενον ἀριθμεῖν τὰ κύματα. Dixit enim quendam in crepidine littoris conſedisſe, ut numeraret fluctus.* Κυμαντωγὸς eſt *ἠιὼν κυμαντώδης*, littus, quod fluctibus pulſatur. Heſych. Κυμαντωγὸς, *μαχλὸς, αἰγιαλὸς ὑπερῳκωγός*. Vſus etiam hac voce Lucianus eſt in Cataplo: *Ἀπόξυροι γὰρ ἦσαν πέτραι καὶ ἐξεσταλαγμέναι τὸ κλύσμωδες, καὶ φοβερώτατον ποιεῖ τὸν κυμαντωγὸν, καὶ τὸ ἦχον μέγα. Erant rupes nudae & aſperae, quas fluctus pulſabant, & valde horribilis erat illa crepido & magnus ſtrepitus.* Extat etiam apud Herodotum in Calliope, ut dudum Budaeus obſervavit, apud quem tamen male ſcribitur *κυμαντῶνα*, & in Mſ. Luciani *κυμαντωγόν*. Euſtath.

ſtath. ad Odyſſ. ε. ἑστωσαὶ, ἐξοχαὶ καὶ τὰς πλατειὰς καὶ πλατιὰς αἰγιαλοὶ. μάλιστα δὲ τόποι σκιερὰν ἔχοντες. ἔνθα καὶ ἱερὰ τερπέσθαι, ποιὰ ἄγουσα μὴ δυναμένη δηλαδὴ σκιάσαι. καθ' ὁμοιότητα δὲ τούτου, καὶ κυβερνητὴ πυρ' ἡγεμόνα τὸ ἄκρον ἔνθα δηλαδὴ τὸ πόρρωθεν ἄγουσαν.

Ibid. dicit ſe haec diſputaſſe contra Stoicos, non quod ſingulari quodam odio illos prae ceteris philoſophorum ſectis proſequatur, ſed quod Hermotimus huic ſe mancipaſſet, idem dicturus, ſi aut Platonem aut Ariſtotelem ſectaretur. ſed in Graecis verbis meda latet. Sic eduntur: τὰ γὰρ αὐτὰ σοὶ οὐ οἶδεν ὧν εἰ τὰ πλάτωνος, ἢ Ἀριστοτέλους ἥρησο, τὸ ἄκρον ἀκριβῶν ἱερήμην ἡγησαίμην. ſed quid eſt ἥρησο? legendum omnino αἱρήσω. ſi aut Platonem aut Ariſtotelem praetuliſſes, ſectatus eſſes. αἱρεῖσθαί τινος eſt aliquem ſectari. Hinc αἱρέσεις ſunt ſectae philoſophorum. pag. ſeq. κεκλασμένη ἀγωγὴ eſt adſtricta ſevera vivendi ratio, quam in victu & amictu tenebant philoſophi, cui opponuntur ἄνεσις παίζειν καὶ ἱλαροῦσθαι, *libera omnia & ſoluta* ut Cicero loquitur. Sic & Plutarch. in Lycurgo duram illam diſciplinam, qua pueri Lacedaemoniorum coercebantur vocat ἀγωγὴν κεκλασμένην.

In Herodoto pag. 572 haec verba ἔων ἐξὸν ἀγωνίζεσθαι τὸ πρᾶγμα, ἀλλὰ καὶ ἀγωνίσιον ὅτευ κατ' ὀλίγον ἀγαίρεο καὶ συλλέγων τῷ χρόνῳ, videntur, ratione locutionis emendatae poſtulante, ſic eſſe reſcribenda, ἔων ἐξὸν ἀγωνίζεσθαι τὸ πρᾶγμα, ἀλλὰ καὶ ἀγωνίσιον ὅτευ κατ' ὀλίγον ἀγαίρεο καὶ συλλέγων τῷ χρόνῳ. *Noluit igitur ita rem diſcerpere, neque partitione tali minutatim colligere & comparare ſibi famam.* Nam quamvis participia ſaepe ponantur pro infinitivis, ut Grammatici loquuntur, hic tamen locum non habent, pendent n. ab ἐξὸν καὶ ἀλλὰ, Nec dubito quin pag. 573 ſit ſcribendum οἱ δ' οὐ δὲ λόγῳ ἀλλ' ἔργῳ πανηγύρεως ἀγόντων πυνθανόμενοι. in editionibus, λόγῳ non habetur, cum tamen ſententia loci vocem eam requirat. Non longe a fine pag. 576. Graeca laborant prava diſtinctione. Sic n. haec verba interpungenda: Non convenit huc vilis plebs, ἀλλὰ μητέρα τὴν συγγραφέων καὶ σοφιστῶν οἱ δοκιμάσαντες. ὅσον ἀ μικρὸν ἔδει μὴ τὴμὸν ἔλεγχον ἀνδάνειν φαύσασθαι τὸ Ὀλυμπίου. Sic quoque legiſſe videtur Obſopeus, qui hunc locum bene vertit.

Pag. 578. In Zeuxide Τὸ δὲ Ὀμήρου, καὶ τῷ νέῳ ἀδὴν κεχαρισμένον ὑπάρχειν. Alludit ad Odyſſ. α. v. 351.

Pag. 580. Cum Lucianus deſcripſiſſet Centaurum foeminam duobus infantibus ubera praebentem a Zeuxide mirifice deſcriptam, cujus tabulae exemplum viſebatur Athenis, cum ipſum Zeuxidis σοφίσματα a Sulla miſſum Romam ad Maleam naufragio intercidiſſet, plurima alia fuiſſe in illa tabula divina plane & admiranda, quae artis rudes fugiant, elegantes autem ſpectatores, & eruditos oculos advertant maxime, & in admirationem rapiant, praecipue vero pictores qui multa videant, quae nos non videmus, καὶ δὲ μαίνεσθαι τὸν λόγον, καὶ τῷ δὲ μίσγειν σοὶς τὸ ἄλλοι ἰσότιμα καὶ ἁρμόσαι χαρίεν παῖδες ἐπιμύσσειν, οἷς ἔρχει οἰδίνειν τὸ τιτθῶν. Sic in Latinum

tinum transtulerunt hunc locum: *Ad magnitudinis proportionem, & mensurarum ad totum aequalitatem atque compagem pictores commendent, quorum muneris est talia scire.* Τὸ ὅλῳ inepte & insulse opponuntur μέτρα. Novi quidem μέτρα seu mensuras in pictura, de quibus Philostratus junior in prooemio Iconum, & Plinius. Sed ἰσότης καὶ ἁρμονία simpliciter est symmetria, neque μέτρων ἰσότης quicquam aliud esse potest quam συμμετρία. Si ergo vulgatam tenemus lectionem, cujus rei erit illa μέτρων ἰσότης. Membra vero & partes recte opponuntur toti. Illarum aequalitas debet respondere toti. Legendum igitur est, τῶν μερῶν πρὸς τὸ ὅλον ἰσότητα. *partium cum toto congruentiam & aequalitatem.* Dionysio Longino πρέπει ὕψος dicitur συμμετρία τῶν μελῶν πρὸς ὅλον, cum ait: τὸ καλὸν ἐν σώματός ἐστι συμμετρία τῶν μελῶν καθιστᾶσα αὐτὴ πρὸς ἄλληλά τε καὶ πρὸς ὅλον. *Pulchritudo corporis est conformitas membrorum recte constitutorum ad se invicem, & ad totum.* Aliis est ἀναλογία. Ciceroni 1. de off. *partium convenientia, & apta membrorum compositio.* Plinio in epistolis *congruentia & aequalitas membrorum*, lib. 11 ep. 5: *Si avulsum statuae caput, aut membrum aliquod inspiceres, non tu quidem posses ex illo congruentiam aequalitatemque deprehendere, posses tamen judicare an id ipsum satis elegans esset.* Sic *aequalis & congruens* jungit quoque Suetonius de Tiberii corporis habitu: *Latus ab humeris & pectore, coeteris quoque membris usque ad imos pedes aequalis & congruens.* hoc est, verbis Luciani διὰ πάντων τῶν μέλων πρὸς τὸ ὅλον ἰσότης καὶ ἁρμονία. Hoc autem inter praecipuas egregii artificis curas & notas nosse partium συμμετρίαν & ἀναλογίαν cum toto. hujus majorem habebant rationem, quam similitudinis. Illam tribuebant arti & exercitationi, hanc ingenio & judicio artificis. Vitruvius id ipsum requirit in architectis, lib. III. 1: *Sacrarum aedium membra, ad universam totius magnitudinis summam, ex partibus singulis convenientissimum debent habere commensum responsum.* Hunc Luciani locum sic puer fere emendavi, cum cum aequali Ioanne Schiltero, necessario meo, qui nunc illustrissimo Duci Saxoniae est a consiliis, & inter Iurisconsultos doctos & elegantes non ultimum locum tenet, ante triginta annos hunc scriptorem evolverem, & excuterem. Recte vero me vidisse excerpta Mss. quae tredecim ab hinc annis nactus sum, ostendunt, in quibus μερῶν legitur, quamvis fine iis ipsa ratio sic scribendum esse jubeat.

Pag. 581. Zeuxes jubet hanc tabulam propositam pueros domum ferre, quia spectatores non artificium laudabant, sed novitatem & insolens argumentum, dicens: ἔστι γὰρ ἡμῶν ἡ πολὺ ἡ πάντων ἐπαινοῦσι, ἢ εἰ ἐφ' ὅτῳ, εἰ καλῶς ἔχει, καὶ εἰ τῷ τέχνῃ, ἢ πολὺν ποιοῦνται λόγον. Interpres Salmuriensis: *Hi namque nostrae lusum artis laudant, sed mentis & scopi num recte & ex arte factum sit opus, nullam habent rationem.* Mirum τὸ ἐφ' ὅτῳ esse *mentem & scopum.* Opsopaeus plane omisit. ἐφ' ὅτῳ, ἐφ' ᾧ, ἐφ' οἷς, Graecis est, *quae*

de causſa, qua in re. Herod. Polymn. πυθόμενοι ἐφ' οἷς ἦλθον, *ſciſciſanti qua de cauſſa veniſſet.* Sed in Luciano deeſt verbum, ad quod reteratur ἐφ' ὅτῳ. Puto igitur excidiſſe τὸ δεῖ, idque abſorptum eſſe a ſequente vocula εἰ, quo nullum in priſcis membranis frequentius eſt erratum. ſi igitur ſcribas, τὰ δ' ἐφ' ὅτῳ δεῖ, εἰ καλῶς ἔχει, ἢ ζῳ τῷ τιχνῳ εἰ πολυν ποιεῖ λόγον. *Illorum vero, propter quae oportet*, ſc. ἐπαινεῖν, laudare picturam, *num recte & ſecundum artem ſit facta, nullam habent rationem.*

Pag. 582. Διάφορα δ' ἀντεμβιβλίαζον. Ex Homeri Iliad. π v. 389. Mox κεῖν' ἔχια κορπάλιζον, ex ejuſdem poetae Iliad. λ. 160. petita ſunt.

In Harmonide pag. 588: ὅτω ἄρα σὺ ἔμειλες ἡμῖν φαίνεσθαι τῷ δικαίῳ λόγῳ, ὅτι ὥσ τὸ κεφάλαιον ἀρετῆς ἁπάσης ὁ γνώμων φασὶ, καὶ ὀρθὸς κανὼν τ' τυγχάνων. In hoc loco vertendo aliud egerunt interpretes. Salmurienſis: *Tu igitur nobis revera talis videri debebas, quoniam virtutis omnis caput es, ut ajunt, gnomon & recta regula.* Alii pejus. Laborat locus prava diſtinctione, quae ſic eſt emendanda: ὅτω δὴ ἄρα σὺ ἔμειλες ἡμῖν φαίνεσθαι τῷ δικαίῳ λόγῳ, ὅτι ὥσ τὸ κεφάλαιον, ἀρετῆς ἁπάσης ὁ γνώμων, φασὶ, καὶ ὀρθὸς κανὼν τ' τυγχάνων. *Tu igitur revera talis nobis eſſe exiſtimaris*, nimirum princeps civitatis, *quodque ſane praecipuum eſt, omnis virtutis norma, ut ajunt, & talium regula.* Κεφάλαιον inepte copulari cum ἀρετῆς, & omiſſa copula, & inepta ſententia oſtendit. Μέλλω eleganter hic eſt δοκιμάζομαι exiſtimor, ita me comparo ut pro tali habear & exiſtimer, ut apud Homerum, quem Lucianus ubique ſequitur:

Καὶ γὰρ ἐγὼ ποτ' ἔμελλον ἐὸ κραδίῃσιν ὀλοῖσιν εἶναι.
Ego quoque olim judicabar inter homines beatus eſſe.

Vbi Scholiaſtes: ἐμέλλον, ἐώκειν, ὑπενόμιζόμην.

Ibid. pag. 589. Non intellexerunt interpretes haec verba, ὅτῳ ἀκριβὴς ὁρὸς τ' ἐμῶν. εἰ δὲν ἀμφίδικον ἔτι, εἴ τ' ὡς ἂν τ' ἐνδεέστατα ἀλλ' ἢ ἄριστον καὶ παιδείᾳ δεῖσθαι νομίζεσθαι, σοὶ μὲν δοκῶ ἢ πάντα. Salmurienſis ſic tranſtulit: *Hic luculbrationum mearum exactus terminus. Non amplius eſt dubium, nec quisquam ambiget, quin id omnium optimum juxta diſciplinas exiſtimari oporteat, quod tibi viſum fuerit.* ἢ πάντων omiſit in verſione. Cetera ſatis inſcite. Verte: *Hic certus meorum ſcriptorum ſcopus eſt. Nihil dubii reliquum, adeo ut nec in poſterum quiſquam dubitaturus ſit, ſit ne hoc omni eruditione refertiſſimum, quod tuum fert ſuffragium, an omnium.* Nimirum tuum ſuffragium mihi eſt & aliis etiam erit, inſtar omnium.

Pag. 592. In Scytha; Καὶ εὑρίσκει κεῖθι ὁ Τόξαρις πεπαιδευμένον, τῇ τε ἐπιγραφῇ γνωσθεὶς, εἰ καὶ μὴ πᾶσα ἐφαίνετο. ἔτι καὶ μάλιστα & quae ſequuntur. Diſtingue, πᾶσα ἐφαίνετο ἔτι, καὶ μάλιστα. *quamquam non integra nunc extet, & maxime.*

Pag. 593. ὁ Ἀνάχαρσις δὲ πόθεν ἂν σκύθου ἔγνω ὁμοεθνῆ ὄντα, ἀπαιδεύτου ὑπολαμβάνων. verte: *Anacharſis autem unde cognoviſſet Toxaris*

popularem ſuum eſſe, qui Graeco more veſtitus incedebat. deinde, ἀσίδηρον, ἤγουν σαμόλον. verte *ſine ferro, & jam lepidum,* ſeu *elegantem, in alloquio blandum,* quales erant Attici; non *facundum,* ut interpres. conſuetudine Graecorum depoſuerat Toxaris illam auſteritatem & triſtitiam frontis & oris, quae Scythis propria erat, unde dicitur, σκυθρωπία. ἀσίδηρον autem dixit Toxarin fuiſſe, quia Scythae ſemper ferro ſuccincti erant: Toxaris vero Graecorum mores induerat, & palliatus incedebat, ſine acinace.

Pag. 594. Καὶ αὐτὸς ἔφη οἰκεῖός εἰμι παρ' ὑμῶν, Τέξαρις τὄνομα, ὁ δὲ ἐπιφανῶν, ὅστε καὶ ἐγιγνώσκε ἂν σοι κατ' αὐτό. Cur in Latinis verſionibus praeteritur κατ' αὐτό? Videtur ſignificare *pariter. Non ſum ex illuſtribus natus, ut ego tibi notus ſim pariter,* ſicut tu mihi. εἰς αὐτὸ & κατ' αὐτὸ. ſaepe eſt *pariter, ſimul.*

Ibid. Οὐκοῦν, ἦ δ' ὃς ὁ Ἀνάχαρσις, μαθητὴν σε ἕξει με γεγενημένον, καὶ ζηλωτὴν ἐρωτικόν. *Proinde, inquit Anacharſis, ſcias factum me diſcipulum tuum, tuique amoris aemulum.* Hic etiam in interpretatione ὃς omiſſum, nec poterat verti, niſi diſtinctio apponatur. οὐκοῦν, ἦ δ' ὃς, ὁ Ἀνάχαρσις, μαθητὴν σε. *Ergo, inſit ille, Anacharſis ſcilicet, ſcito me tuum diſcipulum eſſe, & aemulatorem tui amoris.* Sic paullo poſt, pag. 595. Εὐφημεῖ, ἦ δ' ὃς, οὗτος τὰ μέγιστα χαλεπαίνειν μοι δοκῶ. *Bona verba quaeſo, inquit ille, rem gratiſſimam me ei facturum puto.* Nihil apud Platonem crebrius, quam ἦ δ' ὃς, *inquit ille.* Paullo poſt τῇ τύχῃ male vertitur *forte quadam,* cum ſit *bona fortuna, bonis avibus.*

Pag. 596. Παρεκάλεσε αὐτὸν, non ſimpliciter eſt, *ſuſcipies illum,* ut vult interpres, ſed *hoſpitio publico ſuſcipies illum, erit publicus ejus hoſpes, loca lautia praebebis,* ut Romani loquebantur.

Eadem pagina vitiose legitur, &, ut vara loquitur vibiam, vertitur inſulſiſſime hoc: καὶ πάσῃ τέχνῃ ἐπιλαμβάνων, ὅπως ἥδιστα διατρίψῃ ἐν τῇ Ἑλλάδι, *tum omne ſtudium adhibens, ut quam jucundiſſime in Graecia vivens rediret.* Quid eſt, *jucundiſſime redire in Graecia?* Erratum leve mirum tot editoribus & interpretibus impoſuiſſe: lege ὅπως ἥδιστα διατελέσῃ ἐν τῇ Ἑλλάδι. *ut ſuaviſſime in Graecia aetatem ageret, ex animi ſententia viveret in Graecia.* Paullo ante pag. 594. οἰκοῖτο εἰς Ἀθήνας, καὶ ἦν διατελεῖ κάθ. *ivit Athenas, & nunc ibi habitat.* Sexcenties alibi. Saepe autem π & τ permutantur a librariis. Sic ſuperius pro ὑπερεπῆ oſtendimus reſcribendum eſſe ὑπερεπῆ.

Ibid. Ἀλλ' οἱ ἄνθρωποι καὶ τότε ὡς νομοθέτῃ ἐπείθοντο, ἐφίλουν, ὡς ἐκεῖνος δεικνύοι. cur in verſione praetermittunt καὶ τότε? Sic enim Salmurienſis: *Verum homines, ut legiſlatori parebant, ſic amabant, quos ille probaret.* Alius: *Verum hominibus & hoc moris erat, ut legiſlatori parebant, ſic amabant quos ille probaret.* Scribae cum in diſtinctione non nihil aberrarint, tenebras offuderunt interpretibus. Sic diſtingue, ἀλλὰ οἱ ἄνθρωποι, καὶ τότε ὡς νομοθέτῃ ἐπείθοντο, ἐφίλουν ὡς ἐκεῖνος δεικνύοι, & verte, *homines autem, & in*

inquasante viginti quinque annos has conjecturas inscripseram, excerperem, ut dubium nullum reliquum sit, vere me conjecisse.

Ibid. Οἴονται γὰρ ἀμείνους ἕξειν τὸν ἵππον, ὡς ὁ γραφεὺς αὐτοῖς ἐσγημά τι καλὸν ἐπανθήσῃ, καὶ τὸ λεύκωμα ἐγκαπνίσῃ πολὺ τῷ φαρμάκῳ. Recte interpres: *Arbitrantur enim melius se habituram faciem, si pictor illis plurimum ruboremillinat, & pigmento multum candoris admisceat.* Sed pro ἐπανθήσῃ scribendum ἐπανθίσῃ. Accedit proxime liber Anglicanus, quem vidit Bourdelotius, qui legit ἐπανθίσῃ. Ἀνθίζειν & ἐπανθίζειν est pingere, floridis coloribus inducere. Herodot. Clejo, ἠνθισμένοι φαρμάκοισι πρόμαχοι *propugnacula picta variis coloribus.* Noster interius in hoc ipso libro: Οἱ δὲ ἐπλάττον μόνον, καὶ ἔπριον τὸ ἐλεφάντιον, καὶ ἔξεον, καὶ ἐκόλλων, καὶ ἐστόμουν, καὶ ἐπανθίζον τῷ χρυσῷ. *Illi vero tantum formabant & jecabant ebur, & poliebant, & conglutinabant, & concinnabant, & auro inducebant.* Sophoc. Οὐ γάρ σε μὴ γνῶσιν ὧδ' ὠνθισμένον *Te enim non cognoscent sic coloratum.* Synesius: καὶ οὕτως ἐπανθεῖ μοι τῇ παρειᾷ ἐρυθρὸν, *& statim mea gena rubore perfundebatur.* Ἄνθος saepe est color. Ἄνθη τῶν οἰκιῶν sunt picturae Philostrato. Hesych. ἄνθη ζώμματα. Moschopulus τὰ ὀνόματα Ἀττικῶν συλλογῇ. Λέγει δὲ τὰ βοτανῶν ἄνθη λίγεται ἄιδος καὶ μεταφορᾷ τὸ ζῶμμα. ὡς δηλοῖ τὸ φιλοσοφάτῳ τῷ τῆς ἰδέης ἀνθεῖ ῥαίνεται, ἤγουν τῷ ζώμματι. ἴσι δὲ ἰδὲ βοτανίη τις, καλὸ λέγῃ ἀνθοκοσμίοισι πήναις παρ' Εὐριπίδῃ. Sic legenda sunt haec verba. Locus Euripidis est in Hecuba v. 468.

Ἐν κροκίᾳ πέπλῳ
Ζεύξομαι ἅρμασι πώλους
Ἐν ποικιλλομένοις ποικίλ-
λων' ἀνθοκοσμίοις πήναις.

Vbi interpretes pessime: *in crocea veste jungam currui equos, in artificiosis variegans croceo flore decoris tapetibus?* Ἀνθοκοσμίοις πήναις sunt fila variis coloribus tincta, licia diversorum colorum. Πῆνα μίτος, κόσκινον, subtemen, fila. Χρυσοπήναις vestes aureis filis pictae, Virgil. *picturatae auri subtemine vestes.* Restituenda est haec vox Polluci lib. x. c. 10, ubi recenset vocabula ad lanificium & textrinam pertinentia: καὶ πῆνα καὶ πηνίον κατάγειν, καταγαγεῖν. Interpres: *peram fusum ducere, deducere.* Quid lanificio cum pera, lege πῆνα. Euripides autem sic vertendus: *In crocea veste jungam currui equos, artificiosis pingens diversicoloribus filis.* Ἐν ποικιλλομένοις ποικίλλων est pro ἐμποικίλλων ποικίλοις.

Pag. 612. Καὶ τὴν ἀρχὴν ὡς ἐκεῖνος, σὺν τῷ ἰαυτῆ ὀνόματι ἤρξατο, χαριεστάτην ἀρχῶν ἁπασῶν, καὶ θυμιᾶν Ἀττικὴν ἀπαρξάμενος. Interpres: *Cum suo nomine principium duxit ut ille, festivissimum illud principiorum omnium, animumque Atticum spirans.* Inepte animus Atticus tribuitur exordio. Lucianus scripsit, χαριεστάτην ἀρχῶν ἁπασῶν, καὶ θύμα δ' Ἀττικὸν ἀπαρξάμενος. *elegantissimum omnium exordiorum & thymum Atticum redolens:* hoc est Atticam elegantiam. ut dudum emendandum ostendi in lectionibus Hesiodeis. Pertinet huc quod Phi-

Philostratus minor lib. 11. εἰκόνων de Pindaro prodidit: Αἱ ϑ' ἔπαμφίλιπαι ϖαιεπραίζονται τὸ ϖαιδίον, ἐπιβάλλουσι τὸ μέλι, καὶ τὰ κέντρα ἀπέλκουσιν, δῆϑ' ὃ ἐγχειρήσαι ϕασὶν, ἐξ ὑμήττου πέμψαι ἥκουσι, καὶ λαϑεῖν παρῶν καὶ ἀσιδίμων Ἀθηνῶν. καὶ γὰρ τοῦτο οἴμαι αὐτὰς συσπάσαι Πινδάρῳ. *Quae vero intus apes sunt infantem curant, labris mel infundentes, aculeosque, ne puerum laedant, contrahentes. Ex Hymetto fortasse veniunt, & pinguibus inclytisque Athenis: hoc enim ipsum puto Pindaro instillasse.* mel nimirum Hymettium.

Pag. 612. Καὶ γὰρ ὦ καὶ τοῦτο ἐπιεικῶς ϖολὺ νῦν ἐϖι. τὸ οἶεσθαι τοῦτο εἶναι τοῖς Θουκυδίδου ὁμοιότατα λέγειν, εἰ ὀλίγα συνθείης, τὰ αὐτὰ σχεδὸν λέγει τις μικρὰ κἀκεῖνα, ὡς καὶ αὐτὸς ἂν ϕαίης. ὑ δ' αὐτῶν τὴ Δία κἀκεῖνα ὀλίγα δεῖν ϖαρέλιπον. Salmuriensis: *Nam rursus abunde illud suppetit, putare hoc esse Thucydidi similia dicere, si parum reveritus; ea quae sunt ipsius, diceret quispiam, parva & illa, ut ipse dixeris etiam. Non ob eam causam per Iovem, & parum abfuit quin illa praetermiserim.* Ecquid poterat monstrosius? Est ne qui intelligat, quid interpres sibi velit. In Graecis verbis nihil est quod paullo humaniorem moretur. Illorum vero haec est sententia: *Et hoc namque valde frequens nunc est, quod putent Thucydidem egregie se referre, si quis paullulum mutatis Thucidideis quis dicat, & illa quidem parva, ὡς καὶ αὐτὸς ἂν ϕαίης*, hoc est, *ut ipse fatearis. Et ista, per Iovem, parum abest, quin omiserim.* Est hoc genus loquendi, *ὡς καὶ αὐτὸν ἂν ϕαίης*, Thucydidi frequens, quod illi stulti imitatores, servum pecus, saepius inculcabant, aliique, paucis immutatis, quod & avorum nostrorum memoria in illis, qui Ciceroniani volebant videri, non raro fuit exagitatum ab iis, qui veram Ciceronis imitandi rationem tenebant.

Pag. 613. De illo qui nudos belli illius commentarios ediderat, perinde ac si nauta aut caupo annotasset, quae in castris essent gesta: ϖαλὺ ἄμεινον μετριώτερός γε ὁ ἰδιώτης ἢ τῷ ὄντι, αὐτὸς μὲν αὐτίκα ὀϕλήσων ἂν, οἷος ὢν, ἄλλῳ τέ ϖου χαρίσηται, καὶ δυνησόμενος ἱστορίαν μετασχεῖν ἐπιτηδείως ϖεϖονηκώς. Interpres: *Verum modestior est hic privatus, qui qualis sit, statim apparuit, atque alteri cuipiam, qui sit gratus, & historiam possit aggredi, materiam subministravit.* Num ὁ χαρίεις est gratus? nugae. οἱ χαρίεντες Graecis sunt homines docti, politi, elegantiore doctrina exculti. Sic οἱ χαρίεντες apud Aristotelem frequenter opponuntur, τοῖς ϖολλοῖς, plebi, sive indoctis, idiotis. οἱ χαριέστατοι τῶν ἰατρῶν apud nostrum alibi *doctissimi Medicorum.* Dein pro ϖεϖονηκὼς legendum ex Mss. ϖεϖονηκὼς, eleganter. Sic igitur hunc locum verte: *Verum modestior est hic ineruditus scriptor, qui statim qui sit ostendit,* (sive *cur sic scripserit, prodit*) *alii doctiori, & qui par sit historiae scribendae, materiam praebuit.* quod & Ciceronem, in commentario sui consulatus, & Iulium Caesarem in commentariis de bello Gallico & civili secutos esse veteres referunt. ϖεϖονεῖν est eleganter in alicujus gratiam laborare, operam alicui rei navare alterius commo-

do, iemand boos schrijven / ut eodem modo loquuntur Germani & Belgae. quae notio hujus vocis a Lexicorum scriptoribus non fuit observata. Paullo post Tragicam inscriptionem librorum vocat, plenam tumoris, & fastus, cum quis magnifica nomina sibi & libro imponit. Τοῦτο μόνον ἡμαυρώθη αὐτῷ, ὅτι ὥσπερ ἐπιγράψει τὰ βιβλία τραγικώτερα, ἢ κἂν τοῦ τε συγγράμματος τοῦ, Καλλιμόρφου ἰατροῦ ἢ τῆς Κοντοφόρου ἵππης ἱστορίαν Παραδοξῶν. Tragicam inscriptionem vocat, quod suo nomini Καλλιμόρφου adjecerit ἰατροῦ ἢ τῆς Κοντοφόρου ἵππης, quia hoc & a veterum consuetudine est alienum, & fastum prae se fert quendam Tragicum, hoc est qualis Regibus in Tragoediis tribuitur. Inde illud Satyrici: *Grande Sophocleo bacchatur carmen hiatu.* Sic interius pag. 17. Καὶ μὲν καὶ καλὰς ἴδοις ἂν τὰς μὴ σφόδρα λαμπρὰς, καὶ τραγικὰς, καὶ ἐς ὑπερβολὴν μεγάλας γράφοντας. *At vero alios etiam reperias, qui proemia splendida, tragica, & summopere prolixa scribant.* Quid si Lucianus vixisset nostro tempore, & vidisset & inscriptiones librorum portentosas, nihil non grandibus verbis promittentes, & auctorum magnifica nomina, non uno versu contenta, ut miser Callimorphius prae his sit modestissimus, quantum nigri salis illi fuisset perdendum, ad hanc insaniam emendandam. Cum dicit κοντοφόρου ἵππης subauditur τάξεως, centuriae sextae hastatorum medicus. τάξις est centuria, ut *ordo* apud Latinos. Hinc *ordinis ductor* centurio. Iustin. *Ordines nemo nisi sexagenarius duxit.* Duae τάξεις erant σπείγμα, hoc est manipulus, τάξις non est legio; ut Latinus cepit interpres.

Pag. 615. Γοργὼν ἐπὶ Σ ὀμφαλῷ Ex initio Iliad. λ. ubi Agamemnonis clypeus sic describitur.

Ibid. Καὶ ζωστὴ ἰφθιμὴ. Mſ. ἱερθιμὴ. male, vide Hom. Il. λ. v. 27.

Pag. 616. Procul dubio recte Mſ. Anglic & noster: καὶ ὡς ἐμοῦ σοῦ μόνου Περσεὺς Σ φασιν, ἐπεὶ καὶ ἔσχεν ἢ πολιτείαν ἀπίθανον, aut ut meus liber, ἐξίθανον. sic mox iidem codices Κρόνιον, non κρόνον. Illo enim exprimere Graece voluit *Saturninum.* κρόνος enim non *Saturninus*, sed *Saturnus.*

Pag. 617. Ε'λίλιξε Σ μηχανὴ, & τὸ πῖχυ Σ πολὺ μεγάλως ἐδήλωσε, ut & sequentia sunt verba Homerica.

Ibidem castigat scriptorem historiae, qui alibi multa poëtica, alibi plebeia & barbara vocabula suae intexuerat historiae. Inter plebeia etiam est τὸ ἐγχρήζουσι. sed locus ille sic videtur esse interpungendus & corrigendus: καὶ οἱ στρατιῶται ὑπῆρχον τὰ ἐγχρήζοντα, καὶ ἦδη λελύμενοι ἐπὶ αὐτὰ ἐδίνουν. *& milites emebant sibi victum, & lauti illis indulgebant.* ἐγχρήζουσι Ciceroni & Tacito sunt *utensilia, copiae victui necessariae.* sed Graecum vocabulum apud nullum bonae notae scriptorem invenias. Paullo ante πλουσίως ἐνόμιζε, non *inopia multa infarta*, ut stulte & sine sententia vertit interpres, sed *mendicis convenientia*, aut, ut Seneca loquitur, *verba ad summam caveam spectantia.*

Pag.

Pag. 619. Νὴ Δία καλῶν κομιδῇ πιθανὸν εἶδε ὃ Σεβηριανὸς ὁ αὐτὸς ὅτῳ εἶπεν ἐκ μισοπολέμου, ἢ μᾶλλον ἀκοῆς τινος τῶν ἐξ αὐτοῦ ὃ ἔργον ἀλεφυγότων. Salmurienſis: *Quin & illud per Iovem admodum credibile idem dixit de Severiano, appoſito juramento, quod audiviſſet ex aliquo eorum, qui ex eo ipſo opere aufugerant.* Nihil dicam de voce barbara in verſione *juramento*, pro quo Latini dicunt *jure jurando*. Ἐξ αὐτοῦ ὃ ἔργου, non eſt *ex ipſo opere*, ſed *ex illo ipſo proelio*. Thucyd. lib. 3. & Lucianus in hoc ipſo libello p. 623. ἐν τῷ ἔργῳ *in ipſo proelio*. ſaepe ἔργον κατ' ἐξοχὴν *proelium*, *bellum* notat. τρωϊκὸν ἔργον Arriano eſt *Trojanum bellum*. Et ſic accipiendum in illo notiſſimo verſu Homeri: Μύθων ῥητῆρ' ἔμεναι πρηκτῆρά τε ἔργων. *Verborum oratorem eſſe, actoremque rerum.* Phaenicem ait Achillem docuiſſe pacis & belli artes, ut diſertus eſſet in concionibus, rebus vero gerendis ſtrenuus, & manu fortis. Apud eundem πολὺς ἐργώς eſt fortis, ſtrenuus,

Κάτθαν' ἐμῶς ὀΐ' ἀέργος ἀνὴρ, ὅτι πολὺς ἐργώς.

Occidit tam ignavus, quam fortis. Iliad. ψ, cum Patroclum ſepeliiſſent, λαοὶ δ' ἐπὶ ἔργα τράπεντο. Euſtathius δηλαδὴ ὃ πολέμου. ὥσπερ φησὶ μέγα ἔργον ἄρτου. Sic Latinis *res gerere*. Horat.

Res gerere & victos offendere civibus hoſtes
Attingit ſolium Iovis.

Pag. 621. Sicut ἐπιπνεῖ, ſic & ἐξεργεῖτο legendum.

Ibid. Ex Mſ. ſcribend. καὶ ὀλυμπιονίκας συγγραφεῖς, ἀφεὶς τὰς ἀνδρῶν γενομένας σφαγὰς τοσαύτας, καὶ ἐπιλάσεις, καὶ σπονδὰς ἀναγκαίας. *Et divinos ille ſcriptor praetermiſit tantas ad Europum ſtragis, & impreſſiones, & foedera neceſſaria.* In vulgatis ἐπιλάσεις. Sed ἐπιλαύνειν, eſt *impreſſionem facio, incurro.* ut ſtatim pag. 623. καὶ πρόσωθεν ἐπιλαυνόντων θεῶν ἐμπεσεῖν. & Procul *advenientibus terrorem incutere.* & pag. 626. ἢ πῶς δέξονται τῶν ἐλεφάντων ἐπίλασιν. *quomodo elephantum incurſus excipient.*

Ibid. De alio inepte hiſtoriarum ſcriptore, qui dracones ſigna militaria Parthorum, tradiderat fuiſſe ingentes ſerpentes vivos perticis alligatos, qui in proelio in hoſtes immiſſi magnam ſtragem ediderint; Ἀ μάλ' πολλὰς ἢ ἡμετέρων ὕπο καθυπνῶσαι. καὶ ἄλλους περιειλεῖσθαι αὐτῶς ἀποπνιγῆναι, καὶ συγκλασθῆναι. Interpres: *Nimirum multos noſtrorum ita devoratos eſſe, alios vero ipſis transfixos fuiſſe, necatos, & confractos.* Quid eſt *alios ipſis transfixos?* ſcribe: καὶ ἄλλους διαπεπερονῶσθαι αὐτῶν. *alios fuiſſe ſpiris involutos, & ſic ab ipſis eliſos, & contritos.* διαπεπερονῶσθαι. Virgilio eſt *ſpiris ligari:*

Tela ferentem
Corripiunt, ſpirisque ligant ingentibus.

Pag. 624. Alium fatuum & inſulſum ſcriptorem irridet, qui promiſerat ſe res in India geſtas & expeditionem per Oceanum deſcripturum. Subjicit: καὶ οὐχ ὑπογέγραπται τοῦτο μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸ σφοδρότατον τῆς Ἰνδικῆς ὕδη συνετάξατο, καὶ τὸ πρῶτον τάγμα. Καὶ οἱ κελῆτες, καὶ μαύρων μοῖρα, & quae ſequuntur. Vertunt: *Neque tantum hae ſunt*

promissiones, sed Indicae historiae, prooemium jam est compositum, & ordo tertius. Et Galli, parsque exigua Maurorum. &c. Quis est ille *tertius ordo*? Nemo dixerit. Prava distinctio hunc quoque locum foedavit, & interpretibus fraudi fuit. Si sic interpunxeris, facilis erit explicatu: Καὶ ἐκ ὑπολήψεως τοιᾶτα μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸ προοίμιον ἤδη συντέτακται. Καὶ τὸ τρίτον τάγμα, καὶ οἱ κελτοὶ, καὶ μαύρων μοῖρα. *Neque tantum haec sunt promissa, sed Indicae historiae prooemium jam est scriptum. Et tertia legio, & Gallia, & Maurorum exigua manus, Indum fluvium transierunt.* τάγμα Graecis saepe est *legio*.

Pag. 625. Εἰγε ἀληθὲς σαφὲνό φησιν ἡ Διαλεκτικὴ, ὡς ἔστιν ἡ ἡμετέρα ἀσπὶς, τὸ ἕτερον πάντως ἀντιτυπές. Obscure verum interpretes: *si modo verum est quod Dialectica tradit, nimirum verum, inter quae nullum est medium, altero elevato, alterum deprimi: ἀντιτυπεῖν*, non est *deprimere*. Vertendum est: *contrariorum inter quae nihil medii intercedit*, sive, ut nunc loquuntur in scholis dialecticorum, *immediatorum sublato uno ponitur alterum.*

Pag. 626. Εἰ δὲ ὅτός ἐστιν ὁ τῆς μηλεμιᾶς ἐρασθεὶς & quae sequuntur usque ad Στρατονίκης σαφῶς, nullus dubito quin sint scholiasta, & margini a magistro adscripta, ad Perdiccae nomen, quem inquirebat, num hic esset ille Perdicca, sic enim vertendum ἐν ἀγνοίᾳ ut apud Latinos quoque, *visam si domi sit*, pro num domi sit, qui amore novercae correptus fuerit. Haec postea in ipsum contextum irrepserunt. Nihil enim faciunt ad rem, de qua hic loquitur. Agit enim de Perdicca illo tempore noto, qui propter imbecillitatem aut aliud corporis vitium parum erat aptus ad artes athleticas. Verba, quae in eadem pagina praecedunt, obscurius versa sunt: ἀλλὰ πρὸς τὸ τῆς τέχνης, καὶ τὸ τῆς συμβολῆς χρήσιμον, οὐκ εἰς ποίησιν ἔ προσόντων, ἀλλ' εἰς χρῆσιν αὐτῶν τῶν προσόντων. *Verum artis & consilii haec est utilitas, ut non suppeditent ea, quae adsunt, sed ut illis convenienter uti doceant.* Nemo intelligit, quid haec sibi velint, *ut non suppeditent ea, quae adsunt.* Melius vertas: *verum artis & consilii haec est utilitas, non ut efficiat ea quae insunt, sed ut iis recte quis utatur.* hoc est, quae ab arte proficisci possunt & consilio utilia sunt non ad illa efficienda, quae in homine sita esse debent, nimirum ingenium & prudentiam: nullius enim ars & disciplina potest hominem stupidum & hebetem ingeniosum reddere: sed ut quis facultatibus, quas natura illi contulit, recte utatur. Inde sequitur illa similitudo de palaestrita, qui Perdiccam imbellem promittant se arte Olympionicam redacturos parem praestantissimis & robustissimis athletis.

Pag. 627. Ἀκολαθῶν est in his verbis, si interpretere, ut editor interpretati sunt: Καί τοι εἰ δ' ἂν φαίης ἀπροσδιόρ. καὶ σύνεσιν τὴν ἐ τέχνης, καὶ διδασκαλίας, ἂν ἀγνοεῖ. ἐπεὶ καὶ σκληρὸς μὲ μὲν ἢ ἡλιθ, ἢ πάνυ ἠπίσιος. νυνὶ δὲ μὴ μοχθῶν οὐκ ἂν τι αὐτὸν χ[illegible]

γήσειεν. Οὐδὲ δέ πω ἕκαστά τ' ἂν μάθοι, καὶ δι' μεθαρμοσάσθω ἐφ' αὑτῷ. *Neque enim dixeris eum qui fuerit intelligentia praeditus, arte & doctrina earum rerum, quas ignorat, opus non habere: quoniam si absque doctrina citharam pulsare & tibia canere posset, etiam omnia sciret. Nunc autem non edoctus nihil eorum manu pulsare posset: sed docente aliquo facillime disceret, & recte per se ipsum administraret.* Sed quae haec est ratio, qui absque doctrina citharam pulsare posset, & tibia canere posset, etiam omnia sciret? *ἐπὶ* hic est *alioquin*, ut frequenter apud Platonem, id quod dudum a doctis est observatum. Sic autem vertendus hic locus: *Neque enim dixeris, eum qui ingenio praeditus est, arte & doctrina rerum, quas ignorat, non opus habere. Alioquin qui non didicisset, citharam pulsaret, & tibia caneret & omnia sciret. Nunc vero qui non didicit, haut quaquam aliquid ex iis tractet: monstrante vero aliquo facile & addiscat, & per se ipse exerceat.* Alioqui, inquit, homo ingeniosus & sollers facile, quamvis illa non didicisset, cithara & tibia caneret. Non longe post tradit historicum debere esse ingenio militari, sed una etiam civili prudentia, & peritia imperatoria. Hoc enim volunt illa verba: καὶ γνώμῃ φρονιμωτέρῳ, ἀλλὰ μὴ τὰ πολιτικῆς καὶ ἐμπειρίαν στρατηγικὴν ἔχων. male interpretes. sicut & mox pag. 628. καὶ τὸ ἐξελαύνειν, ἢ ἐφελαύνειν, male vertunt: *quomodo equum emittere, quid obequitare*, cum sit, *quomodo equitatu erumpere*, aut *illo circumire*, seu *circumvenire* sc. hostilem exercitum.

Pag. 628. Οὐδὲ ἡ σύμπασα πόλις τῶν Ἀθηναίων, ἣν τὰ ἐν Σικελίᾳ κρανῇ ἐσφῇ, καὶ τῷ ὄντι Δημοσθένης λέγων, καὶ τῷ Νικίᾳ πλάστιγξ. Discrepant haec ab aliorum scriptorum sententia. Thucydides & Plutarchus narrant utrumque a Syracusanis interfectum. Iustinus vero lib. IV. ait Demosthenem sibi ipsum intulisse manus, Niciam vero captum. sed vide Plutarchum in Nicia.

Pag. 630. Rectius vertas πῆχυς εἷς, καὶ μέτρον ἀκριβές, *una norma, & mensura certa.* non ut interpretes, *una ulna.*

Pag 632. Εὐχρῆσθαι τοῖς ἐν πόλεσι, vertunt: *rebus civitatis recte uti possent*, cum sit, *bene rempublicam gerere.*

Ibid. Improbat in historico inter alia τὴν ἀγκύλλω ταῖς ἐπιχειρήσεσι, scilicet ἑρμηνείαν. interpres: *argumentationibus rotundam.* At hoc laudem meretur. Verte: *tortuosam argumentationibus.* in eadem periodo κομιδῇ ἠγμένος, non est *admodum acuminatus*, ut ineptissime interpres, sed *valde concitatus*, ut solent oratores esse. Ex Alcidamante refert Aristot. III Rhet. c. 3, inter frigida dicta ἀκρότατα τῆς Ἀλκιδαμείας ὀργῆς πεπηγμένον. *mera animi ira incitatum.* Frigus est in ἀκρότατα ὀργῆς. Nec sequentia verba ceperunt interpretes. Καὶ ὁ μὲν τῆς συστοιχίας ἔστω, καὶ πυκνός, cum illa vertunt: *sententiae autem inter se cohaereant, ac solidae sint*, per quam absurde. Cum sit: *sensus sit sibi consonus*, (hoc est, qui sibi ipsi non

non repugnet) *& ſapiens*, hoc eſt, varia rerum cognitione & ſcientia velut denſus.

Ibid. Λέξις πολιτικὴ recte Micyllus vertit *dictio civilis*, ſeu politica, quali utuntur in comitiis, in concionibus, in ſenatu, in judiciis viri qui in republica verſantur. Seneca Controv. 8, lib. 1. *dixit rem paullo elatiorem, quam preſſe & civilis oratio recipit.* Hermogenes tribuit Demoſtheni inprimis Politicam dictionem, lib. 1. Περὶ ἰδεῶν lib. 1. c. 1. Ὁ τοίνυν Δημοσθένης, ὅ, τε ἀφ' ἑκάστων ἦν, τὴ πολιτικὴν ἀκριβῶσαι, τὸ μὲν, ὡς ἁπλῶ πάντων ἄκρ' πάντα χῆ πᾶς μίξειεν. *Demoſthenes, id quod praecipuum fuit, cum accurate genus orationis politicae excoluiſſet, omnia quoque genera exequitur: ubique ea miſcens.* De politico hoc dicendi genere multis accurate agit Hermogenes in libro ſecundo cap. 10 & ſequentibus. Ei opponitur σοφιστικὴ καὶ λογογραφικὴ λέξις, ſcholaſtica, & declamatoria dictio, ab ea quoque Hermogenes diſtinxit ἀγωνιστικὸν καὶ παιγνιῶδες, forenſe & panegyricum, quod tamen quomodo πολιτικῇ miſceatur pulchre docet.

Ibid. docet figuris non moleſtis orationem ornandum, ἐπὶ τοῖς κατηρτυμένοις τῶ ζωμῶν ἡδίονα ἀποφαίνῃ τὸς λόγους. Micyllus vertit: *quoniam perinde ut jus aliquod orationem quoque recte conditam habere debet.* quam longe a Graecis abit. Benedictus: *ſiquidem illud orationem condimentis ſimilem reddit.* Nequaquam. Oratio cibo debet ſimilis eſſe, non condimento. Condimentum autem cibum reddit gratiorem. Illa condimenta ſunt figurae, quae debent eſſe ἡδύσματα non ἡδύσματος, ut ſuperius docuit. Vertendum igitur: *ſiquidem ſuam orationem reddet ſimilem juri bene condito*, aut *ſuos libros.*

Pag. 633. Vbi oſtendit quando & quomodo hiſtoricus poſſit poëticis locutionibus & dicendi generibus uti, ut quam conſiderate illis utendum ſit, cum utitur: Κίνδυνος γὰρ αὐτῇ τότε μέγιστος ἐξαμαρτεῖν, καὶ κατεπεχθῆναι ἐς τὰ τῆ ποιητικῆς κορύφωσις. Interpretes: *Periculum enim eſt, ne, quod maximum eſt, de ſtatu mentis emoveatur, & in iſtum Corybantem poëtices impingat.* Iſta verba: *quod maximum eſt* frigent hic, ſi quis accuratius ea inſpiciat. Exiſtimo ſcripſiſſe Lucianum: Κίνδυνος γὰρ αὐτῇ τότε μέγιστος ἐξαμαρτεῖν, καὶ κατεπεχθῆναι ἐς τὰ τῆ ποιητικῆς κορύφωσις. *Periculum tunc maximum eſt, ne mente movearis, & corripiaris enthaſimo poëtico.* Κόρυφος hic κορυφάντεμος, ὁ θυσιαστής. Sequitur ſtatim: Ὥστε μᾶλλον πειστέον τοιούτῳ τῆ χαλινῆ, καὶ σωφρονιστέον, εἰδότας ὡς ἱππομανία τις καὶ ὁ λόγος πάθος ἐ μικρὸν κίνημα. Verterunt: *Quare maxime tunc fraeno credendum, & ratione utendum; illud ſcientes, quod & in verbis non mediocre malum eſt inanis gloria, ſeu hippopsyphia.* Non poterat infelicius. Neſcivit quid ſit ἱππομανία, praeterea male ὁ λόγος interpretatur *in verbis*, cum ſit in oratione pedibus ſoluta, quae & pedeſtris dicitur, & opponitur poëticae.

ἱππο-

ἱππεπφία est *fastus ille poëticus*, sic enim vocavit grandia verba, quibus poëtae utuntur cum laude, sed quae vitiant orationem prosam, Aristophanes vocat ἱππεβάμονα ῥήματα, hoc est *equestria verba, quae more equorum incedunt*, hoc est ὑψηλὰ, grandia. Alibi idem dicit ἱππόκρημνα ῥήματα. *Verba grandia instar grandium rupium*, Latinis *sesquipedalia*, sicut enim soluta pedestris vocatur, sic oratio pedibus ligata equestris. ἵππος & βοῦς apud Graecos in compositis augendi vim habent. βοῶπις, quae grandes oculos habet. βύππις *catulaster* in glossis & apud Orientium, h. e. major puer, qui incipit catullire. sic ἱππαλεκτρύων est magnus gallus; ἱππογαύρων, μεγαλογαύρων, qui elate & magnifice de se sentit. & alia multa hujus notae. Sic ἱππεπφία est magnus fastus, & in oratione *nimius & inanis verborum tumor*.

Ibid. Καὶ ἤδη τις ἂν τοιαυτός τις, ᾧ συνθετικὸς & πιθανωτέρα ἴσως. Vertunt: *Iam etiam hic esto aliquis ad id quod probabilius erit tum conjiciendum, tum componendum habilis.* Itane συνθετικὸς est ad *componendum habilis*. Imo συνθετικὸς & πιθανωτέρα est, qui quod probabilius fuit poterit constituere, qui potest ex variis quae varie narrari audivit, quod maxime probabile est colligere, construere, seu componere. Paullo ante mallem ex nostro & Anglicano Codice, τὰ δ' ἀσάγωγα αὐτὰ οὐκ ὡς ἔτυχε συναπτέον. *res ipsae non sunt temere congerendae, corradendae.* Nam συναπτέον quod in editis habetur, curam & ordinem notat, quae in componendo adhibetur, quod tamen sententiae hujus loci adversatur.

Ibid. Ἐοικέτω τότε τῷ Ὁμήρου Διΐ, *similis sit Homerico Iovi*, Iliad. v.

Νόσφιν ἰὼν ἱππηλάτεω Θρηϊκῶν καθυπερθεν & αἷμα
Μυσῶν τ' ἀγχεμάχων καὶ ἀγαυῶν ἱππαμολγῶν.

Pag. 634. Εἰ μὴ βεβασίδας τις ἦν ἀσπηδών, ἢ Δημοσθένης ἀναπλεῖν τὸν ἐπίβασιν. Vide Thucyd. lib. IV. de oppugnatione Pyli.

Ibid. Καὶ συνδιαιτάτω, καὶ συμφοιτάτω, καὶ πᾶσι τύποις μέτρον ἐπέσθω. Codex vetustus melius πᾶσι τύποις μέτρον ἐπίσω. *in his omnibus sit modus, teneatur modus.* Sequentia perobscure transtulerunt: καὶ ἀσὸς πάσῃ σπουδῇτω, καὶ ὡς δύναιτο, ὁμοχρονείτω, καὶ μεταπιπτέσθω ἀπ' Ἀρμενίας εἰς Μηδίαν, *Ac ad omnia properet, & quatenus fieri potest, idem tempus habeat, transvoletque ex Armenia in Mediam.* Quid est *idem tempus habeat?* Verte *eodem sit tempore & volet ex Armenia in Mediam*: Eodem tempore sit in Armenia, Media, Iberia, Italia. hinc in fine hujus periodi dicit ὡς μηδενὸς καιροῦ ἀπολείπεσθαι, *ne nullo non tempore absit*, hoc est semper & ubique, ubi aliquid geritur, animo sit praesto, sic enim intelligenda haec sunt, interpretes non ceperunt. Paullo inferius tenebrae offusae quoque sunt his verbis: οὐ γὰρ ὥσπερ τοῖς ῥήτορσι γράφουσιν, ἀλλὰ τὰ μὲν λεχθησόμενά ἐστι, καὶ εἰρήσεται. πέπραχται γὰρ ἤδη. δεῖ δ' τάξαι, καὶ εἰπεῖν αὐτά. *Non enim quasi rhetoribus scribant, sed quae dicenda sunt, etiam dicentur: nam jam facta sunt. Verum disponere illa debet, & narrare.* hoc est non quid

quid dicant historicis quaerendum, id enim est jam factum, sed qua ratione & ordine dicant. Rhetori autem quaerendum, quid dicat. Hinc inventio praecipua Rhetorices est pars.

Pag. 635. Δυνάμις ὁ ἡ τότε φερομένη χρείττων, τῷ ἀκροατῇ τὸ τῶν λεκτέων. *Potentia vero etiam tum prooemio utetur, quo dicenda declaret.* Ex hac versione nemo Luciani mentem intellexerit, quam ut percipiamus, sic erunt interpretanda: *Et tunc quoque prooemio utetur implicite, si clare explicet quae nam sint dicenda.*

Pag. 636. Virtutes narrationis in historia observanda esse docet, λείως τε καὶ ὁμαλῶς ἰέναι, καὶ αὐτὴ ἑαυτῇ ὁμοίως, ὥστε μὴ πρόσχημα, μήτε κοιλότητας. *leviter & aequaliter procedens sibi similis, ita ut neque extet, neque hiatus habeat*, non male interpres. πρόσχημα hic Luciano est, quod Petronio est *extra corpus orationis emittere. Praeterea*, inquit, *curandum est, ne sententiae emineant extra corpus orationis expressae, sed intexto vestibus colore niteant.* cum veluti centoni *purpureus late qui splendeat unus assuitur pannus.* sed *intextus vestibus color* est limbus purpureus togae *adtextus*, ut in praetexta.

Pag. 637. in Thucydide laudat, quod nimius non sit in describendis πυρεττοῖς· μᾶλλον δὲ ὁ Θουκυδίδης ἀπὸς ἐλίγα τῷ πιθάνῳ εἰδὲ δὲ λίγα χρήσιμα δοκεῖ, σκέψαι, ὅπως ὡδὶ ἀφίστατο, ἢ μηχάνημα ἐμηχανῶντο, ἢ πολιορκίας χῆμα δηλοῦσι ἀναγκαῖον καὶ χρειώδες ὄν, ἢ ἐπὶ πόλιν χῆμα, ἢ Συρακοσίων λιμένα. Quis credat tam politum scriptorem usum fuisse in eadem περιοχῇ bis voce χῆμα, ne dicam πολιορκίας χῆμα, quod vertunt *obsidionis speciem* inepte dici. Mf. optime. ἢ πολιορκίας χρῆμα δηλοῦσι ἀναγκαῖον καὶ χρειώδες. *aut rem ad obsidionem necessariam & utilem exponens.* De Solitrato vide Plin. xxxvi, 12. & Strab. lib. ult.

Pag. 643. Leve est mendum, quod ex Mf. tolles, καὶ κῦμα ἐξέπεσε, καὶ ζόφος ἐπῆλθε. & *fluctus intumuit*, & *caligo orta est.* vulgo ἐπεζήνεσε.

Pag. 657. In verae historiae libro primo ait se perveniisse in urbem Νεφελοκοκκυγίαν, cujus Rex fuerit ὁ Κυρωνὸς ὁ Κοπυφίωνος. Puto scripsisse Lucianum Κοκκυφίωνος, ridicule formata voce a κόκκυξ & κοκκύζω.

Pag. 661. Ψιττόποδες, γένος μάχιμον καὶ δρομικώτατον. *Psittopodes genus bellicosum & velocissimum.* forte ψηττόποδες, qui habebant pedes instar passerum. a ψῆττα passer sc. marinus.

Ibid. Τετανομηρίδητες τὰ μὲν ἄνω ἀνθρώποις ἐοικότες. τὰ δὲ κάτω τοῖς γαλεώταις. Interpres: *Tritanomendetes, superioribus partibus similes hominibus, inferioribus vero felibus.* male. γαλεώται hic non sunt feles, sed pisces, qui γαλεῶται dicuntur, & alio nomine ξιφίαι, Latinis etiam *Xiphiae.* Sed ratio compositionis hujus vocis quae? Triton fingitur quidem monstrum marinum, superiore parte hominem referens, sed μηρὸς est hircus, sive ipse pan. vide Herodot. lib. II, c. 46. & Suidam. Mihi non liquet. quaerant otiosi.

otioſi. Quid enim μῶδης cum Xiphia aut etiam fele, ſi id malis, habet commune?

Pag. 665. Imperitiſſime vertitur, αἱ ὄ πρύμναι κρουσάμεναι ἔφυγον, *reliquae colliſa puppi fugerunt*. Siccine? colliſa puppi poterant fugere? Verte *reliquae remis inhibentes fugerunt*. Quod Graecis πρύμναι κρούειν, hoc Latinis *inhibere remis*. Cum olim fugam molirentur in pugnis navalibus, non converſa navi fugiebant, ſed paullatim euntes ceſſim, & remis inhibentes curſum navis, retro navigabant, ut erudite docuit ὁ πάνυ I. Fridericus Gronovius lib. IV. Obſervat. cap. ultimo, quem vide.

Pag. 671. Leve admodum eſt vitium, quod tamen inquinat editiones omnes, ut mirum a tot editoribus non eſſe ſublatum: In omnibus enim extat κατηγρεῖτο ὄ αὐτῷ pro συκατηγρεῖτο, quod puer videat.

Pag. 672. Deſcribit eleganter umbras apud inferos, poſſe quidem eas non tangi, habere tamen corpora valde ſubtilia, quae non tam corpora ſint, quam corporis inſtar. ſed interpretes non recte intellexerunt hunc locum: Καὶ ὅλως ἔοικε γυμνὴ πᾶς ὑψυχὴ αὐτῶν περιπολεῖν. τῷ ὄ ϐ σώματι ἀμϐλύτητα προσκειμένη εἰ γάρ μὴ ἅψαιτό τις, οὐκ ἂν ἐλίγξειε μὴ εἶναι σῶμα τὸ ὀρώμενον. Vertunt: *In ſumma videtur eorum anima nuda circumvagari, ſimilitudine corporis circumdata. Ac niſi quis tetigerit, non poſſit deprehendere non eſſe corpus, quod videt. Nam ſunt ut umbrae rectae, non nigrae.* Latina verſio εἰ γὰρ μὴ ἅψαιτο, longe a Graecis verbis abit, quae ſic erant transferenda: *Licet igitur quis attingere nequeat, non tamen convincat non eſſe corpus, quod videtur. Sunt namque tanquam umbrae rectae, non nigrae.* Videntur enim licet non tangantur.

Pag. 719. In abdicato, filius oſtendit, ſe patri aſſediſſe dies noctesque, & omnia momenta obſervaſſe ejus valetudini ſerviendi; ſed verba foediſſima menda ſunt inquinata: πόσα γὄ οἴεσθ παθεῖν με; πόσα καμεῖν παρὼν; ὑπηρετῶν; φιλοφυλακτῶν; νῦν μὲν ἐκγενὲς τῇ ϐ πατρὸς ἀκμῇ. νῦν ὄ τῷ πίπτοντι ἐπιγενὲς, ὡσεὶ ὀλίγον ὀνειδίζων ϐ κακόν. Benedicti verſio: *Quam multa me ſuiſſe arbitramini, quantum & exhauſiſſe laborum? dum aſſideo, tum obſequor, dum opportunitatem obſervo, nunc cedens patris vehementiae, nunc artem admovens, morbo paullatim inclinante.* Hem, quid audio? πατρὸς ἀκμὴ eſt patris vehementia? Nil poterat abſurdius. πατρὸς ἀκμὴ Graeci eſſet patris vigor, cum in ipſo flore virium & aetatis eſt. Verti haec non poſſunt, quia nihil Graecis ſignificant. Legendum eſt ἐκγενὲς τῇ ϐ πάθους ἀκμῇ. *Cedens morbi vehementiae.* ἀκμὴ ϐ πάθους, eſt cum morbus eſt vehementiſſimus, ut nulla patiatur remedia, cui opponitur ἐνδιδὸν κακόν, cum remiſſius eſt malum, cum inclinat non nihil morbus. Vſus eſt Lucianus proprio medicorum verbo, ſic apud Galenum ἡ ϐ παροξυσμὸς ἀκμή, eſt cum maxime ſaevit febris, vide eundem in comment. in Hippocratis Prognoſt. ubi docet quae ſit ὀξεῖα

ἢ πάθους, seu νοσήματος initium morbi, ἀνάβασις, incrementum, ἀκμὴ, cum est vehementissimus, & κατάκμη cum inclinat, & minuitur.

Pag. 727. Ratio postulat, ut, Mſ. volente, legas, ἀνάφυσιν ὑγιεινὴν οἵμην, καὶ ἀτροφον, ἢ πολύχυς καρπός. *provenit, imo, fructus laetus, bene nutriens, copiosus.* non ἀναφόν. ut erat. Mox idem codex ὡσὰν τινὸν ἀλφοῦν pro vulgato ἀλφοῦσιν. recte. & *ratione diversitatis morbi*, quia diversi longe *sunt morbi mulebres, & viriles.*

Pag. 728. Ineptissime legitur Ἀπὸ χωλότητος ἄωτίε ἐα, καὶ ἐν τῇ φύσει, τὸ δύνασθαι ἐφ' ἑκάστῳ σκόπει. Quid enim Graecis ἀπὸ χωλότητος ἐν ὄν; Mſ. optime: ἄωτίε ἐα ἢ τὸ φύσει. sed *cum distinxeris, quia natura distinctum est, quid in quoque praestari possit considera.*

Pag. 732. in Phalaride nullum dubium, quin ex Mſ. cum Anglicano, tum meo scribendum sit ἡ πόλις ἦ ἀστασίαστος, *civitas erat sine seditionibus*, hoc est civitas erat tranquilla & pacata, secessionibus turbis, dissidiis, & tumultibus. laudat illam felicitatem, quae consecuta sit ejus principatum. Atqui non laus est. Legas ἀπαρρησίαστος, uti in editis legitur, sed maximum tyrannidis malum, cum civibus libertas loquendi adimitur.

Pag. 759. Ἐκεῖθεν δὲ τὸ εὐθύσιμον λαβὼν ὁ Ἀλέξανδρος ἐπολέμει περὶ τοῖς ἀφικνουμένοις, ὡς μαντεύσεται ὁ Θεὸς, ῥητὴν τινα ἡμέραν. Mſ. ῥητὴν τινα ἡμέραν ἐκ ἔφη προειπών. forte ῥητὴν ἔσα ἡμέραν ἔφη προειπών. *definitam diem surrexit praedicendo.* surrexit praedicens certam diem, qua Glycon sit oracula editurus. vide autem de hoc Glycone Abonoteichitarum ficto oraculo Virum illustrem Ezechielem Spanhemium dissertatione tertia, de usu antiquorum numismatum.

Pag. 761. Ἔχρη δὲ, τῇ ἰδίᾳ τιμῇ, πολλῇ τῇ σπουδῇ τὸν τοιοῦτον χρόνον, καὶ τὸ εἰκὸς τῇ ἐπιποίᾳ προσάπτων. Vertunt: *Reddebat ipse oracula & ratiocinabatur, non mediocri ad eam rem usus ingenio, atque negotium reddens probabilius.* Vltima verba non respondent Graecis, in quibus pro τὸ εἰκὸς Mſ. τὸ εἰκαστὸν, *sagacitatem verosimilia dicendi jungens sollertiae ingenii εἰκαστικῇ τέχνῃ* Plinii in Sophista sunt, artes quae imitantur verum, & magna verisimilitudine exprimunt. erat ingenio praeditus sagaci Alexander: divinanda & deprehendenda verisimilitudine, quae facultas ei ingenii dotibus accesserat, apta in primis ad mimum illum decenter agendum.

Paullo post addit illud oraculum varia medicamenta praescripsisse aegrotis, inprimis, quod ficto nomine vocarit Cytmides, id vero remedium fuisse contra lassitudinem ὀλίγης ἀρκτείου σπονδυλοπάστου fatue interpres: *ex adipe suilla confectum*, cum sit *ex adipe ursino* ἄρκτου ursu, ἄρκτιος, ursinus. sed in Mſ. legitur *αἰγείου caprino* adipe, quod utrum magis probandum non satis liquet. Nam ursinus & caprinus adeps plurimis doloribus, cruciatibus & tumo-

bus prosunt, ut ex Plinii lib. xxviii. aliisque medicis constat. Nec ἄκηπα sunt tantum remedia contra lassitudinem, quamvis proprie eo nomine illa significentur, sed & quae ad dolores corporum, & tumores scirrhotos, aliosque adhibentur, ut multis docet Galenus de medic. per genera lib. vii, cap. ii. ut & Paullus Aegineta lib. vii, 19. Et videre licet inferius, ubi Κυτμίδα, hoc est ἄκηπον oraculum seu impostor jussit adhibere πρὸς ὀδύνας πλούρου, *ad dolorem laterum.*

Pag 766. Dicit Rutilianum fuisse quidem virum egregium, sed superstitiosum. Ῥουτιλιανὸς ἀνὴρ τὰ μὲν ἄλλα καλὸς καὶ ἀγαθὸς, καὶ ἐν πολλαῖς τάξεσι Ῥωμαϊκαῖς ἐξητασμένος. *Rutilianus vir alias quidem honestus & probus, tum compluribus in proeliis Romanorum spectatae virtutis*, sic interpres. sed Mſ. ἐν πολλαῖς πράξεσι in multis rebus Romanorum, sive bello sive domi gestis.

Leve est quod pag. 770. de Rutillia, quam in oculis mariti ejus osculabatur, legitur mendose καὶ ἐν ὀφθαλμοῖς ᾧ ὀλίγῳ ἐκείνα ἀνδρὸς φιλήματα ἢ ἐμύγιε. cum rectius Mſ. ἐκείνης ἀνδρὸς sc. Ῥουτιλίας.

Pag. 780. Ἐπεὶ ἦ καὶ μέσον τὸ πόρον ἐγανόμην, *cum jam mediam partem navigationis confecissem.* sic rectius editio Florentina, quam aliae μέσην τὴν πόντου.

Pag. 781. Καταλέμπω ἢ ἡμᾶς ἐν αἰγιαλοῖς, ὧν καὶ ὁ καλὸς Ὅμηρος μέμνηται, ὀπίσω ἀπιόντων. *Expositis autem in Aegialos, quorum etiam egregius Homerus meminit, iter relegit.* Sic interpres. nec improbo nisi quod *in Aegialis* vertendum non *Aegialos.* Sed quae notarunt ad hunc locum, quasi loqueretur de Peloponneso, quae Aegialia olim dicta, non sunt cassa nuce digna. Aegialos fuit locus in littore Ponti Euxini, in quo situs quoque fuit pagus ejusdem nominis cujus meminit Homerus Iliad. β. 855. Et qui sit locus, egregie docet Strabo lib. x. in descriptione Ponti. ὁ ἢ Αἰγιαλὸς ἔστι μὲν ἡϊόνος μακρᾶς, πλείονας ἢ ἑκατὸν σταδίους. ἔχει ἢ κώμην ὁμώνυμον, ἧς μέμνηται, ὁ ποιητὴς, ὅταν φῇ·

Κρώμνάν τ' Αἰγιαλόν τε καὶ ὑψηλὰς ἐρυθίνας.

Γεγόνασι δέ τινες Κρώμναν Κωβιαλόν τε.

Aegialus est littus longius centum stadiis. Habet autem cognominem pagum, cujus meminit Homerus his verbis:

Cromnam & Aegialum & altos Erithynos.

Scribunt autem non nulli: Cromnam Cobialumque. sed vides Lucianum hic tueri vulgatam Homeri scripturam, nisi quod numero multitudinis utatur, pro unitate.

Pag. 782. Ἀποπόλιν κληθῆναι. Extant etiam nunc tales nummi cum inscriptione Ἀπολιτῶν sed in una hujus nummi superficie est L. Aurelii veri imago, in altera Γαΐων Ἀπολίτων, vide Joannis Harduini viri ingenio & doctrina praecellentis nummos antiquos populorum & urbium illustratos. in Ἀπολίτῃ.

Pag. 784. de Saltationibus, ἀφήμων ὁ Λυκῖνος περὶ τὰ βέλτιστα σπουδάζειν, καὶ τοῖς παλαιοῖς σπουδῇ, καίτοι γε πρωτολόγῳ, ἥλικ-

θείαν ἄληψιν ὀρῶν. Vertit Opsopaeus: *Remisso verum, o Luciane, optimarum exercitiis, & priscorum commercio, ceterum scitu sustineas in theatro omnium posticas fannas excipiens.* Ab interpolatore rectè haec quidem sunt emendata, sed, quia tamen hoc loquendi genus aliis quoque negotium facessit, uno atque altero exemplo id illustrabimus. Sententia enim est, *tu vero sedes & modus tibiarum oblectaru.* Plutarchus in libello, cui titulus est εἰ πρέπει τῷ πολίτῃ τὰ πολιτικὰ παρρησιάζεσθαι, ἢ σιωπᾶν μᾶλλον, πρὸς ψαλλόμενον καὶ κροτούμενον Canu & tibiarum modulis oblectatum. Cleomedes lib. 2. ἐν πολλῇ καὶ μεγάλῃ μέθῃ καὶ κώμῳ. *In magna & foeda ebrietate tuus se oblectans.* Eodem sensu dixit Athenaeus ψαλλόμενον Στρατονίκου *auscultans cantorem Stratonicus.* quem locum frustra Erasmus emendare conatur.

Pag. 786. Πάππαι Κράτων ὡς κρέαγρα ἔνια ἔλυσας ἐφ' ἡμᾶς τὰ σαυτοῦ κυνία. Vertunt: *Papae Cratin quam asperum canem tuum in nos solvisti*, nescio quam Latine. *Asper dens* apud Phaedrum est acutus, sic apud Tac. *asperare arma*, pro famiare. Melius sane verteretur: *quam canem mordacem.* Lucianus in priore de iis qui mercede sunt conducti: οἰδα οἵ' ἐγὼ κἀγὼ ἡνίκα τὰ κραγέρια. *Novi quendam ex mordacibus illis Rhetoribus.*

Ibid. Εἰ μὲν γὰρ εἶδες, ἐξ ἴσου ἡμῖν καὶ σὺ γελάσῃ. Interpretes: *si enim vidisti, par nobis hac in re evasisti*, inepte, & sine sententia. Vertendum: *si quidem vidisses, paria nobiscum fecisses.* Mox sequente pag. de histrione εἰς ὀλίγον δεῖν καταλκμένῳ est *indecore se franzenti*, non ut vertunt, *in nullum usum fracto.* Paullo post αἰσχύνην ἄρα ἰκοίμην, est *male peream*, ut supra notavi, interpres invenuste; *nunquam ego venustatem consequar.* Nam quamvis venustas interdum felicitatem significet, tamen hoc in interprete non ferendum.

Pag. 791. Καὶ αἱ Γυμνοπαιδίαι ἢ αὐτοῖς ὁμοίως ὄρχησις. *Erant & illis Gymnopodiae, genus saltationis.* Sic interpres. sed legendum ἢ αἱ Γυμνοπαιδίαι ἢ αὐτοῖς ὁμοίως ὄρχησις. *Et erant Gymnopaediae genus saltationis.* Erat autem saltatio nudorum puerorum, cujus meminit Athenaeus. Hesychius, Pausanias, Plutarchus in Apophthegmatis Agesilai εἶτα δὲ παῖδα, inquit, ὅτε αὐτὸν γυμνοπαιδίας ἀγούσης ὁ χορηγὸς ἔστησεν εἰς ἄκρῳ τόπῳ. *Agesilaum adhuc puerum cum Laconica saltatio peragretur, in qua pueri nudabantur, chori praefectus constituit in parum honesto loco.* Vide Ios. Scaligerum ad Eusebii Chronicon ad num. MCCCCXLVII, ubi ostendit Hieronymum quoque legisse Γυμνοπαιδίαι, & vertisse *nudipedaliae.* de Caryatide vero, seu saltatione alia Lacedaemoniorum, ut & de ὁρμῷ vide Meursii Lacon. lib. 11. c. 12.

Pag. 792. Ἐκεῖνο ἢ πᾶσιν ἀκήκοται, ὅτι τὰς ἐξαγορεύσεις τὰ μυστήρια ἐξαγγέλλειν λέγουσιν οἱ πολλοί. *Sed illud omnes audiunt, eos a vulgo desciscere dici, qui mysteria prodiderunt.* sic vertitur. Sed ἐξαγ-

χωρεῖν

χεῖας retinendum erat in verſione. Non infrequenter autem hac voce utuntur Græci pro ſecreta prodere, arcana efferre. Vtitur etiam Lucianus in Piſcatore, & Amoribus, Heliodor. VI, ἀλλ' ἤδη καὶ ἐπὶ μάρτυσι τούτοις τὰς τῶν κειμένων ἐξορχῆ τύχας. *Ac teſtibus his enuncias mortuorum fortunas.* Auctor Hierarchiae Eccleſiaſticae, qui dicitur Dionyſius Areopagita: ἀλλ' ὥσπερ τοῦτ' ἐξορχοῦσι τὰ ἅγια τῶν ἁγίων ἀμύητα μὴ αὐτὰ καὶ ἄχραντα τοῖς ἀτελέσιν ἀθέατα. *Cave ne ſancta ſanctorum prodas, a plebejis ea intacta & impolluta conſervanda.* Vide & Suidam in Διαχεῖρας. Mox obſcure & imperite haec verba Latine ſunt tranſlata: παίδων χορεὶ συνελθόντες εἰς αὐλὸν καὶ κιθάραν οἱ μὲν ἐχόρευον, ὑπορχοῦντο δ' ἄριστοι, προεκρίνοντο ἐξ αὐτῶν. *Puerorum chori cum tibia, citharaque ingreſſi tripudiabant, quibus canentibus optimi quique ſaltationem accommodabant, ex eorum numero delecti.* Quid eſt *ſaltationem accommodare?* Interpretare: *Puerorum enim chori in unum coacti, ſub tibia & cythara, hi quidem ſaltabant, illi vero ſubſultabant, qui quod alius praeſtarent ex eis delecti erant.* Eſt autem ſubſultabant, puerorum ſaltantium geſtus & ipſi imitabantur, quod vetus poëta dixit *redamtruare* de ſaliis, *ut praeſul amtruat, ſic populus redamtruat.* & uſus eſt Plutarchus in Numa voce ὑπορχεῖας de ſaliis *redamtruantibus.*

Pag. 793. de Proteo, καὶ δένδρα δόνημα. & *arboris quaſſum* vertit interpres, mallem *arboris motus*, cum ventis agitatur.

Ibid. Ex Latina hac verſione; *Quae* (Bithynia fabula) *multum ab inſtituto Italorum abhorret, quae perhibet Priapum bellatorem Deum, unum opinor ex Titanibus aut Dactylis Idaeis, opus illud factum, ad rerum militarium inſtitutionem, Martem a Iunone acceptum adhuc puerum*, &c. nemo aſſequetur ſententiam Graecorum, οἱ τὸ παλαιὸν δαίμονα πολεμικὸν, τὸν τιτᾶνα εἶναι φασι, ἢ τῶν Ἰδαίων δακτύλων, τοῦτο ἔργον πεποιημένον, τὸ σύστημα παιδεύειν, παραλαβόντα παῖδα τὸν Ἥρας τὸν Ἄρη, & quae ſequuntur. Diverſus enim plane illorum eſt ſenſus. Interpretes ignorarunt τὸ ἔργον ποιεῖσθαι dici in agendi forma, pro *artem facere*, ſeu *exercere*, cum tamen Lucianus in eodem hoc libello ſuperius dixerit, τέχνῃ τὸ πρᾶγμα πεποιημένον. Apud Galenum, περὶ τῶν μυῶν κυνήσεως, ἀφ' ὧν τοὺς ἔργον πεποιημένους ἰατρούς, *per medicos facientes medicinam* Plutarchus in Demetrio: Ἄτταλος ὁ φιλομήτωρ συνήγαγε τὰς φαρμακώδεις βοτάνας, &c. ὁπόθ' τε καιρὸν αὐτῶν ἔργον πεποιημένον εἰδέναι καὶ χειρίζειν καθ' ὥραν. *Attalus Philometor herbas venenatas ſerebat*, &c. *& ſemina & fructus eorum elaborabat videre & cognoſcere ſuo tempore.* Suidas in voce τέχνη. τέχνῃ πεποίηκε, ἀντὶ δὲ εἰς ἔργον καὶ τέχνῃ αὐτὴ προεκρίθησαν. Plura facile colligas exempla. Sic igitur transferenda iſta Luciani ſunt: *Quae Priapum, deum bellicosum, unum opinor ex Titanibus, aut Idaeis dactylis hanc artem feciſſe ajunt, ut in armis ſaltare alios doceret, & Martem adhuc puerum a Iunone matre acceptum.*

Pag. 794. Ὑπνοι καὶ φιλότητα; Hom. Il. v.

Πάντων τε κόρης ἐστὶ καὶ ὕπνου καὶ φιλότητος
Μολπῆς τε γλυκερῆς, καὶ ἀμύμονος ὀρχηθμοῖο.

Pag. 797. Καὶ μοίνης τὴν φωνὴν τοῦ ἤθους περιέχειν ἑαυτὴν, interpres: *ac soli voci semet ὁμοήχειον praestans.* quis intelliget? malim: *solius vocis discrimini se exponens*, ut soli voci servire debeat, & ejus quasi rationem reddere, ut propter solam vocem aut laudetur, aut vituperetur.

Ibid. Οἷα Δᾶον καὶ Τίβιον. Recte castigavit Obsopaei verſionem eruditiſſimus ille Palmerius, quo doctiorem militem non vidit a renatis litteris orbis eruditus. De Davis & Tibiis vide Strabonem lib. VII. Meminit Tibiorum Galenus ſtatim initio primi. Θεσσαλικῆς, καὶ Φρυγίας, καὶ Τίβιοι, καὶ Φρύγιος, καὶ Θρᾴκιος ἁρμονίαι. Philoſtratus in imaginibus ὥσπερ ἡ κωμῳδία τῷ Δαῷ. & Lucianus in mercede conductis, ὁρῶμεν καὶ πᾶσι. Interpres Ariſtophanis, εἰσὶδὲ αὐτῇ τῇ κωμῳδίᾳ αἱ Πυρρίαι, ξανθίαι, Τίβιοι, Σατύραι, Δᾶοι, Γῖται. Syneſius ὁ ἡδὺς καὶ ἁρμόττων εἰς Σατύρους τε καὶ Τίβιον ἀπιδών. Inferius Lucianus in *Gallo*: Πότερον ὁ Τίβιος πάλαιον αὐτῷ ὅπου μέγα ἀνοιγνύει χάος; Praeſtat etiam ut ſtatim vertas ἀ κεχηὼς ἢ ὡς ἐκεῖνο, ἀλλὰ συμμυούσης, *non hians ut illa, ſed occluſa.* Illae hiantes perſonae dicebantur *Manduci.* vide Feſtum.

Pag. 801. Καὶ τὸ μέσον τῆς γῆς διεσκόμμου πλήσας τῶν ἀστῶν. vide Claudianum in prologo panegyrici in Manlium Theodorum, & Plu-Diodotarchum in defectu oraculorum.

Ibid. Γάχυ ἀπάραγμον. A Titanibus puerilibus donis illectus membratimque laceratus fuiſſe Iacchus ſcribitur ab Orpheo, & in Parnaſſo conditus juxta Tripodem, ut tradit Euphorion. Meminit etiam rus Siculus. lib. III. Biblioth.

Pag 802. Καὶ Σκύλλα, καὶ πορφυρᾶς πλόκαμος καὶ Μίνως πόθος. Interpres. *Scylla, purpureus crinis, & Minois tranſitus.* legendum cenſeo, καὶ Μίνως πόθος, & *Minois deſiderium, ſeu amor.* Scribit enim Ovidius in Metamorphoſeon libro, & Virgilius in Ceiri Scyllam Minois amore captam patriam ei prodidiſſe.

Ibid. Καὶ ἀπαρτῶν ἀνάδοσις. *Et ſatorum exortus.* Nimirum ex ſatis ſerpentum dentibus homines proſilierant armati.

Ibid. De Neptuni & ſolis pugna vid. Pauſan. in Corinthiacis.

Pag. 803. Ὦ οἰκεία καὶ ἡ Αἰθιοπικὴ διήγησις, vertunt, *cui eſt propria rerum Aethiopicarum narratio*, perquam improprie. cum ſit, *cui affinis, vel ſimilis eſt Aethiopica narratio.*

Pag. 804. Τὸν Γλαῦκον, τὸν Πολυίδου μαντικόν. Glaucum Minois filium, & Polyidae de illo in mellis dolio ſubmergendo vaticinium, de quo vide Origenem contra Celſum. Claudianus de Bello Getico:

Cretaque ſi vere narratur fabula, vidit
Minoum rupto puerum prodire ſepulchro
Quem ſenior vates avium clangore repertum
Gramine reſtituit: mirae nam munere ſortis
Dulcia mella necem, vitam dedit horridus anguis.

Vide

Vide & Apollod. III. Biblioth. & Palaephatum de incredibilibus c. 27.

Ibid. Τὸν Μελέαγρον, τὸν Ἀταλάντην, τὸν Δάλον. Interpres: *Meleagrum, Atalantem, Dalum.* foedissimus error. Nullus Dalus unquam fuit in orbe terrarum. Ex nomine, ut γραμματικῶν παῖδες loquuntur, appellativo fecerunt proprium. scribe δᾷλον, & interpretare. *Meleagrum, Atalantam, & titionem*, nimirum illum fatalem Meleagri, de quo Ovid. VIII. Metam. & in Ibin.

Natus ut Althaeae flammis absentibus arsit
Sic tuus ardescat stipitis igne rogo.

Pag. 805. Ἀλκμαίων ἐκῖνος. vide Thucydidem fine libri II. Philostrat. VII vit. Apollon. Tyan. Meminit & Basilius in epistola ad Gregorium Theologum: πάντως γὰρ οἶδε Ἀλκμαίων ἐχινάδεις δῴρων ἐπὶ τὸ πλεῖον ἁψάσθαι, *neque enim Alcmaeon Echinadibus inventis ullo modo errare amplius sustinuit.* Vides, sine fabulis, nec ipsos scriptores Christianos posse intelligi, earumque ignoratione saepe viros insignes esse lapsos.

Ibid. Thessaliam inter alia suppeditare ait, τὸν τῶν πεντήκοντα νεῶν στόλον, *quinquaginta navium classem.* Dudum, est quod locum hunc vere & eleganter emendavit magnus ille, & meliore fortuna dignior Leppardus in miscellaneis, qui legendum ostendit τὸν τῶν πεντήκοντα νεανιῶν στόλον, *quinquaginta juvenum navalem expeditionem* hoc est Argonautarum, qui quinquaginta numero fuisse quibusdam dicuntur. vide lib. IX., cap. 24. στόλον autem dici etiam de unica nave docet in illud Apollonii ὃς στόλον ἡγήσατο, antiquus ejus interpres: στόλος ἐστὶ ἐπὶ πράξει τινὰ προκύρωμα πλοῖον εἴτε ἐπὶ νεῶν, εἴτε καὶ πεζῆ, καὶ χιλίων καὶ πάνυ ὀλίγων καὶ μείζονος ἀριθμοῦ. σημαίνει δὲ στόλον τὸ τῆς μιᾶς νεὼς πλῆθος εἶπε.

Ibid. Καὶ τὸν Ἀσσύριον ἐκεῖνον τὸν διῃρημένον. *Luctumque illum Assyrium divisum.* Quis sit ille luctus Assyrius divisus non facile reperias apud scriptores. Apud Hygiuum tamen in Astronomico in capite de Lyra legimus: ex quibus qui sit luctus ille intelligitur: *Non nulli etiam dixerunt Venerem cum Proserpina ad judicium Iovis venisse, cui earum Adonis esset pulcherrimus, quibus Calliopen ab Iove datam judicem, quae Musa Orpheo fuit mater. Itaque judicasse, uti dimidiam partem anni earum unaquaeque possideret.* Tangit quoque Lucianus ipse in Veneris & Lunae dialogo, ubi quaeritur de filio suo quod illam modo gogat Anchisae causa in Idam descendere, ἀπὸ τοῦ Διὸς ἐπιτραπέντος αὐτῇ μεμφόμενον, ὅ τι τὴν ἀταλάντου ἀπέχοντα τοῦ πατρὸς ἐξ ἡμισείας ἀφέλοιτό μου τὸ ἐρώμενον. *Nunc vero in Libyssum illum Assyrium illum adolescentem*, qui & ut *a Proserpina amaretur fecit, & me meis amoribus dimidia ex parte privavit.* Vides quoque Theocriti Ἀδωνιάζουσας Idyll. XV. Patet nunc quis sit ille dimidius Assyrius luctus.

Pag. 806. Καὶ τοῦτο ἔφασκεν. Laudatur etiam hoc oraculum a Chrysostomo in Babyla, & a Luciano in Ione confutato. Extat totum apud Herodotum.

Pag. 807. Ἐδεήθη δ' Δημητρίου ἀγνωμοσυνίτου εἰμὴ τὴν δίκην. petiit a Demetrio aequissimam, ut mihi videtur, petitionem, rem aequissimam postulavit. Sic Æschines κατὰ κλεπτῶν δ' δεησόμεθα ὑμῶν μετρίων δίκην. rem non magnam a vobis petemus.

Pag. 809. Τὰ μὲν ἄλλα θεάματα καὶ ἀκούσματα ἐνὸς ἑκάστου ἔργα τῶν ἐπιδεξίων ἴσχει. Interpres: *Alia quidem quae spectanda vel audienda exhibentur, unam quampiam rem ostendunt.* ἕκαστος non est *quisquam*. Legendum ἑνὸς ἑκάστου ἔργα τῶν ἐπιδεξίων ἴσχει. *Cetera quidem quae spectantur vel audiuntur, unam rem unumquodque ostendit.* ἑκάστου sc. ἀκούσματος vel θεάματος.

Pag. 810. Διεσπασμένῃ γὰρ ὑποκρίσει, χαλεπώτερος τὰς ἐγκλήσεις ἀπεκαλεῖ. Hoc damnat ipse Lucianus in Rhetorum magistro.

Ibid. Ἤκουσα δὲ παρ' ἐμοῦ σεμνοτέρου τινὸς ὑπὲρ τῶν ὀρχηστῶν σφόδρα σεσιγηκότος, ὅτι καὶ αὐτὰ Πυθαγορικόν τι δόγμα αἰνίττεται. *Ceterum quendam audivi magis etiam subtilia quaedam de saltantium personarum silentio juveniliter affirmantem, eam etiam Pythagoricum dogma subobscure significare.* sic vertendus hic locus. de re ipsa Athenaeus lib. 1. Dipnosoph.: ἀπὸ (Μίμου) τῶν Πυθαγορείων φιλοσοφίαν ἐπιδείκνυσθαι ἡμῖν ἔοικε, μετὰ σιωπῆς πάνυ ἡμῖν ἐμφανίζων σαφέστερον, ἢ οἱ τὰς τῶν λόγων τέχνας ἐπαγγελλόμενοι διδάσκειν. *Enim vero hic* (Memphis pantomimus) *aperte demonstravit, quanam Pythagoricae philosophiae vis sit, ut qui tacens omnia nobis manifestius indicaret, quam qui artem dicendi se docere profiterentur.*

Pag. 811. Γυμνασίων γὰρ τὸ κάλλιστόν τε ἅμα καὶ δοκιμώτατον τῶν φαύλων ἀνήρημαι. Interpres absurdissime: *Etenim illud ego Gymnasiorum pulcherrimum & aptissimum esse affirmaverim*, cum vertendum sit, *Ex omnibus gymnicis exercitiis illud pulcherrimum & venustissimum esse equidem dixero.*

Pag. 814. Περιέκλασεν τοῖς Θηβαίων τείχεσιν, est *impetum facere in Thebanorum muros.* nobis usitatum. Herodianus in v. περιπεσαλλε τοῖς τείχεσιν. Idem in v. περιέβαλλόν τε τοῖς πύλαις καὶ τοῖς τείχεσιν. Xenophon in 11. Hellenicorum ξυνεκέσ μὲ ἐλαύνειν περιέβαλλε τοῖς τείχεσιν.

Ibid. Οἱ δ' ἀρύθμως μὲν τὰ πρόσφορα δὲ μετάχρονα ἢ πρόχρονα. obscure interpres: *illi vero concinne quidem, sed res prioris vel posterioris temporis saltationis accommodat.* Quid in hoc vitii, si suo tempore illa saltat? Verte: *illi vero concinne, sed tempore tamen tum posteriore vel priore repraesentant.* dum quod tempore posterius est, prius saltat. vetricem versus.

Per Lexiphanem in dialogo, qui hoc nomine inscribitur, intelligi Pollucem, qui onamasticon scripsit, in quo omnia illa, quae hic irridet obsoleta verba invenimus, memini olim in Scholiaste Luciani ἑνεδόκει legere apud Isaacum Vossium, [illegible]

Pag. 877. in Demonacte: καὶ οἱ ἡγεμόνες [illegible] σφίσιν

σοφίαν ἐρῶντες, interpres: *& generosissimi quique juvenes, & ad philosophiam respicientes.* πρὸς φιλοσοφίαν ἐρᾶν *Philosophiae operam dare*, non est Graeca locutio: sed scribendum πρὸς φιλοσοφίαν ὁρμῶντες, ut paullo post πρὸς φιλοσοφίαν ὥρμησεν.

Pag. 858. Ἦν γὰρ τὸ μὲν γένος Κύπριος, ὁ δὲ τὰ ἀφανῆ, ὅσα εἰς ἀξίωμα πολιτικὸν καὶ κτῆσιν. ἐμοὶ δὲ καὶ πάντων τούτων ὑπερέπεσε μηδέν, καὶ ἀξιώσας ἑαυτὸν τῶν καλλίστων πρὸς φιλοσοφίαν ὥρμησεν. Vertenda sunt: *Erat itaque Demonax genere Cyprius, non obscuro loco natus, quod quidem ad dignitates civiles, & facultates attinebat. Despectis nihilominus his omnibus, cum pulcherrimis se rebus dignum judicasset, ad philosophiam animum appulit.* ὑπερέπεσε γίνεται non est *excelsiorem fieri*, ut interpretes transtulerunt, sed *despicere, contemnere.* Lacrtius: καὶ τὰ τῶν πολλῶν δόξης ὑπερέπεσε γίνεται. *Vulgi laudes & gloriam contemnere.* Plutarchus in apophtegmate Agesilai: ἐγὼ γὰρ μᾶλλον τὸ τοιοῦτον βούλομαι ἡττᾶσθαι ἢ τὴν εὐανδροτάτην τῶν ἀντιταγμένων πόλιν καταλαβεῖν. *Malo me vincere contemtu talium rerum, quam praepotentem hostium urbem vi capere.* pro his dixit Lucianus statim ὑπερεῖδε τὴν ἀνθρωπείαν ἀγαθῶν.

Pag. 859. Dicit Demonactem imitatum esse Socratem, & frugalitate Diogenem, ὁ δὲ παραχαράττειν τὰ εἰς τὸν βίον, ὡς ἡμεῖς ζῶμεν, καὶ ἀπολείπειν τοῦ τε συντυχάνοντος, ἀλλ' ὁμοδιαίτῳ ἁπᾶσι. Vertunt: *Non tamen adulterabat ea quae ad victum pertinebant, admirationis emerendae gratia, utque ab iis respiceretur, quibus cum versabatur; verum communi cum aliis vivendi ratione utebatur.* παραχαράττειν τὰ εἰς τὸν βίον. *non est adulterare quae ad victum pertinent*, sed *non mutare vivendi rationem, non recedere a communi vivendi genere.* Iosephus v. παραχαλκεύειν, παρίεσαν δ' ἤδη τὰ πάτρια, καὶ τὸν οἰκεῖον βίον παρεχάραττον ξενικῶν μιμήσει ἐθισμῶν. *ejurabat patrios mores, domesticosque ritus antiquabat, imitatione peregrinorum morum.* Ruffinus sic vertit: *Transcendebat jam leges patrias, & edicta propria requirebat mores imitando peregrinorum.* Synesius καὶ τὰς τραπέζας τὰς πατρῴας τὰς καλλίπους νόμισμα τὸ δίκαιον τὸ θεῖον παραχαράττοντας. *ut nummos divinam doctrinam mutantes.*

Pag. 866. Recte vidit Marcilius in his verbis εἶ γὰρ εἶναι τὴν αὐτὴν ψυχὴν ῥηϊλαον καὶ πολυδάκην, legendum esse ῥηϊλαν. Regilaum enim nemo novit, nemo illius mentionem fecit. Regilla vero fuit uxor Herodis Sophistae, uti constat ex Philostrato, & inscriptione antiqua, quam illustravit Cl. Salmasius.

Pag. 870. Καὶ μὴν καὶ Ῥωμαῖον τὸν κύριον, λέγω δὴ τὸν χολὸν, τὸν ὑπὲρ τοῦ σοφιστοῦ ἰδόντα ἱππεύειν τοῖς σοφισταῖς ἐναγχιζομένοις, εἶδεν ἐν ὕδρᾳ ἀναχυτίστρῳ χολῷ σοφιστικῷ. Hic quoque interpres hallucinatus cum sic vertit: *Quin etiam cum Ruffinum Cyprium, claudum illum dico, Peripateticum, vidisset diu in pergulis versantem, claudo Peripatetico, inquit, nihil est impudentius.* σοφιστοῦ

non sunt *pergulae*, sed *ambulationes*. διατρίβειν ἐν τοῖς περιπάτοις, est *ambulare*, *ambulationibus vacare*.

Pag. 871. Narrat Demonactem senio confectum in quamcunque domum incidisse, in illa coenasse & dormivisse, τῶν ἐνοικούντων θεῖόν τινα ἐπιφάνειαν ἡγουμένων τὸ πρᾶγμα, *incolis pro Dei quadam praesentia habentibus hoc factum*. Quasi Deus quidam apud eos divertisset. Obscure interpretes θεία ἐπιφάνεια, *Dei exortum* interpretantur. ἐπιφάνεια enim θεοῦ, sunt *Dei apparitiones*, ut dudum docti monuerunt. vide inprimis Casaubonum *in exercitationibus contra Baronium*. In aliis quoque Luciani locis male vertitur.

Pag. 883. in Amoribus: Ὁ Χαρίκλης ὑπὸ τῷ σφόδρα ἥκιστα ὀλίγα δεῖν ἐκπαγῆναι, ταχεῖαν τινὰ ῥοῦν εἶδε τοῖς ὄμμασιν πάθους ἀναγομένην. Interpres: *Charicles prae vehementi stupore propemodum diriguit, humidum quendam & manantem in oculis dolorem colligens*. Pro πάθος in Mss. scribitur πάθος, & sic scripsit dialogi hujus auctor. ταχεῖαν τινὰ ῥοῦν τοῖς ὄμμασι πάθος ἀναγομένην, *est oculos petulante & in iis natante motu suffusus*. hoc est lascivi motus indice. Ταχεῖαν proprie dicitur de oculis lascivis, qui petulante mobilitate produnt lasciviam. Horatio dicuntur *putres oculi*, Petronio *petulantes*: *Ipse Paris Dearum libidinantium judex, si hanc in comparatione vidisset tam petulantibus oculis*. Graecum acceperunt ex Theocrito Idyl. 1.

Ὡς παλὸν ἔκκ' ἐσορᾷ τὰς μηκάδας, οἷα βατεῖται
Ταχὺ τὸ ὀφθαλμὼς, ὅτι ἀ τράγος αὐτὰς ἴμερϑ.
Caprarius quando capras intuetur coeuntes
Oculi diffluunt, quod non ipse hircus est.

Vetus Scholiastes exponit ἀμφίβατα, φθείρεται. Oculos enim tales lascivos ajunt, cum moventur, suffundi humore quodam, eum in hoc ipso dialogo vocat τὸ ὀφθαλμῶν τὸ ὑγρὸν ἅμα τῷ φαιδρῷ κεκραμένον, *oculorum petulantia cum splendore & gratia juncta*. Maximus Tyrius hoc quoque inter lascivi animi signa refert, λιχνεύοντα γλώττῃ, πτίσσοντα ἂν οἱ ὀφθαλμοί. Idem dicit de Sardanapalo differt. 19. τὸ ὀφθαλμῶν ἀκπτικὸν, pro quo Iustinus, *cum oculorum lascivia omnes foeminas anteiret*. πάχεται ὀφθαλμοὶ Latinus Theocriti interpres inepte vertit: *tabescunt oculi*: imo, tum maxime moventur, hinc Petron. dicitur *mobilis oculorum petulantia*. Inferius in Toxari, de adolescente, qui illecebris foeminae lasciviae, erat captus: ἐκεῖ ἥδιστα πονηρῶς ἔχοντα, καὶ ἀμφιβόλου ἤδη τῆς ἐρωῆς, καὶ πάνυ γλισχρῶς μεταμιγνύντος. *Postquam sensit illum male habere, & amore totum flagrantem, & furentem*. Sic alibi nostro πάσχειν κνησμοῦ, sunt *prurientes pudendae*.

Pag. 893. Οὐκ ἔχειν τράπεζα κοινὴ, καὶ φιλίας μετέχειν τράπεζαι ἑταίρους. Non est credibile vocabulum τράπεζα in tam paucis verbis bis positum esse a Luciano. In Mss. recte scribitur: καὶ φιλίας μετέχειν ἑστίας ἑταίρους. Communis focus est uxori & marito. Hinc *pro aris & focis dimicare*. Inferius in hoc libello, de feris solivagis,

quia

quia ratione carent, qua si essent praeditae ἐξ ἴσου ἡμῖν ἱερὰ δεμόμενοι, καὶ μίσην ἰσίαν τῶν ἰδίων ἑκάστοις οἰκῶν, τοῦ τοῖς κοινοῖς ἐπολιτεύοντο νόμοις. *sed ex aequo nobiscum templis aedificatis & inhabitatis quisque suis laribus, communibus regerentur legibus.* non longe post ἀπὸ τῆς πατρίας ἰσίας ἐξέρχεται. *ex patria domo prodit.*

Pag. 895. Optime Mf. οὐχὶ τὸ μελοποιὸν αὔχημα Λεσβίων Σαπφὼ. *Non illud Lesbiorum decus, carminibus inclytum.* Editi μελιχρὸν αὔχημα, quod vertunt *mellita illa, quase jactat Lesbus, Sappho.*

Pag. 903. Μακρὰ λαγὼ, καὶ πολυτελὴς μὰ νὴ ἡδεῖα τράπεζα. *Domi statim longa balnea, & sumtuosa ac suavis mensa* sed cum non laudet illam mensam, qui potest esse ἡδεῖα. Repone ex Mf. καὶ πολυτελὴς νὴ Δία τράπεζα, *& sumtuosa per Iovem mensa.*

Pag. 904. In laude pueri, cum aqua detersit somnum, inquit, τὸν ἱερὸν χλαμύδα τοῖς ἰσμηνίοις περόναις συρράψας. δὸς τ' πατρῴας ἰσίας ἐξέρχεται. *sacram chlamydem humeralibus fibulis adstrinxit, paterna domo egreditur.* Chlamys fuit vestis militaris, non puerilis. dein cur sacra dicitur? Haec mendosa sunt, quae ex codice Mf. sic refinges. καὶ χιτωνίσκον χλανίδα τοῖς ἰσμηνίοις περόναις συρράψας. & *tuniculam laenam in humeris fibulis connectens.* χλανίσκοι utebantur pueri & molles homines. Grammatici vocant ἰμάτιον λεπτόν. Sic Demostheni κόμψη χλανὶς καὶ μαλακοὶ χιτωνίσκοι exprobrabantur. vide Gell. l. 5. forte autem in dialogo nostro legendum χιτωνίσκον καὶ χλανίδα. mox idem codex rectius, καὶ μηδένα τῶν ἀπαντώντων ἐξ ἐναντίας ὠφθαλμῶν. *neminem obviorum ex adverso adspiciens.* Vulgo ἀπάντων, frigide.

Pag. 905. Εἶθ' αἱ λιπαραὶ παλαίστραι, καὶ ὡς ἡλίῳ μεσημβρινὸν θάλπος ἐγκονίζεται τὸ σῶμα πυκνόμυον. In Mf. legitur ἐγκονιέται, quod frequentius est illo, utitur etiam Xenophon, & alii non raro simplici κονίομαι. est proprium palaestrae verbum, exerceor in palaestra. *Dein unctae palaestrae & ad solis meridianum calorem exercet corpus firmatum.* Nota sunt omnia de athletico pulvere.

Pag. 909. Αἴθις μὴ γῆν ἐνδέχεται τὰς ταῦτα ζηλώσας, εἰς ὃ ἀμείνονα βίον ἀποθανόντες ἔχωσι τ' ἀρετῆς μόχθος τὸ ἄφθαρτον. sic recte Mf. *Coelum post terram eos excipit, qui istis rebus studeant. ad meliorem vitam morientes praemium virtutis consequuntur incorruptibile.* Vulgo sine sensu legitur οἱ δὲ ἄμεινον ἀποθανόντες, & vertitur: *qui meliori fato morientes*, tanquam alii essent, quam de quibus in praecedentibus verbis loquitur. Ne dicam ἄμεινον ἀποθανεῖν Graecis nihil esse, nec id significare, quod ex depravata lectione cuderant interpretes.

Pag. 910. Ὁ δ' Ἀθηναῖος ἱλαρὸς τῷ τρόπῳ φαιδρὸς ἀναπηδήσας, περιῄει σφόδρα σεβαρῶς. Sed Mf. ἱλαρὸς προσώπῳ φαιδρὸς. quod quis non amplectatur. *Atheniensis hilari vultu, alacer exiliens incedebat valde elate.*

Pag. 911. Ex Mf. refinge: αἱ γὸ φανεραὶ μετὰ τῶν αἰσθητῶν συμ-

IACOBI GRONOVII

Notæ ad

LVCIANVM.

Pag. 6. *Οὐδὲ ἐπὶ λόγοις ἐπαινέσονταί σε πάντες*] Pater adscripsit notam Bourdelotii, mentem suam de ea non apertius. Sane vulgata hæc locum & salem Luciani & bonum sensum non habet. Cui enim dicere licuit, *neque ob orationem laudabunt te omnes*, ut Benedictus vertit, aut, *ut apertius* Micyllus, sed abundantius quam Græca patiuntur, *neque etiam ob verba & orationem modo laudabunt te omnes? ad quod ipsum vides tendere* Bourdelotium. Quem illum *omnes laudant? Sed nec judicium* Bourdelotii probum est, dum censet receptam lectionem faciliorem, eam quæ in Mss. est, duriorem; nam contrarium verum est. Quid enim facilius & gratius hac lectione, *οἱ ὀλίγοι ἐπαινέσονταί σε*, omissa voce *πάντες*, quam non habent scripti libri? Sensus est, *pauci vero quidam* (sic per contemptum doctos & facundos viros vocat *οἱ ὀλίγοι*, ne nominare quidem dignata) *ob studia laudabunt te*, nisi quod etiam Græca vox *ὀλίγοις* invidiam quandam & contemptum majorem præ se fert, fabulasque & narratiunculas & nugas denotans. *ἐπαινεῖν ἐπὶ τοῖς* passim in Luciano obvium.

Ibid. *Καὶ βαρβαρίζουσι, παίγνια λαλοῦσι*] Hic quoque adscripsit Pater Mss. lectionem, *παίγνιον*, quæ longe melior, etsi aliter videatur Bourdelotio; mutetur modo distinctio sic, *καὶ βαρβαρίζουσι παίγνιον, εἴτου ἡ πᾶσα ἂν quacunque ejus sermonis parte barbarizant.* Nihil est *pleraque dicere.*

Pag. 7. *Οὔτε φίλοις συνηγορήσῃ*] Micyllus, *neque amicis expetitis.* Benedictus, *nec amicis in foro auxiliaris*, rectius. Rectissime adscripsit pater *amicis advocatis.*

Pag. 11. *Ἄχρι τοῦ ἐπὶ πέρατα πόλεις*] Ex iis, quæ apponit Bourdelotius non potest esse dubium, quin legi debeat *ἄχρι τοῦ τὰ ἐπὶ πέρατα πόλεις*, &c.

Pag. 15. *Τίνος σύνοισας*] Benedictus *suo marte commentus.* Non cepit vim & elegantiam. Verte *hactenus comm.*

Pag. 19. *Καὶ τὸ Θουκυδίδου*] Benedictus enervavit versionem, in qua negligit efficaciam vocularum primæ, quam recte sic Micyllus expressit, *effugero sane merito etiam Thucydidis illud.* Hoc enim intendit auctor convincere, ut non modo immunis esse debeat ab insultatione proverbii Attici, sed etiam ne Thucydideum quidem illud in ipsum verti possit.

Pag.

Pag. 25. Συωικπίπλασα καὶ τὸ ἐμὸν μέρος ἀχημονῆσαι] *Si mecum rejiciatur, meaſque partes dehoneſtet.* Sic apud Baſileenſes & Bourdelotium Micyllus & hujus imitator Benedictus. Non ſecus ac ἀχημονεῖν idem plane ſit notetque quod καταισχύνειν pag. ſeq. quod ſic quoque interpretantur. At in eo quod meas partes dehoneſtat, vitium ineſt, nec ego criminis hinc fio obnoxius; quod plane Lucianus negat omnia contraria ſignificans, nempe non ut illa meas partes dehoneſtet, ſed ut meæ partes actionemque illam dehoneſtent. Verte igitur *ſimul rejecta & per meam operam*, vel *quantum ad me, meas partes, meam perſonam; apparens indecora.* Ἀχημονεῖν neutrum eſt, non activum. Id debebant non modo cognoſcere, ſed tum quoque recordari boni interpretes, promptaque habere illa Cebetis ἀναγκάζεται ταύταις ταῖς γυναιξὶ δαλλόμεναι, καὶ παιδὶ ὑπομένειν, καὶ ἀχημονεῖν. Τὸ ἐμὸν μέρος alibi dicit τὸ μὴ τοι ἐμοὶ, τὰ ἐπ' ἐμοὶ, τὸ ἐμὸν, τὰ ἐμὰ, ὅσον ἐπ' ἐμοὶ, τὰ ἐμὰ καὶ ἐμέ. Dinarchus contra Demoſthen. in fine. ἐγὼ μὲν ὅσον εἰς τὸ μέρος τὸμὸν ἐκ παιδείας ἦκα, βεβοήθηκα. Apud Maximum Tyrium diſſertat. 6. ait Anaxagoras ὅτι τὸ ἐμαυτοῦ μέρος ἀδιαφόρως ἡμῖν πρὸς τὴν πολιν ἐν τοῖς ἔθνεσι διακόσμῳ.

Pag. 32. Οὐ μὴν δὲ τοῖς στόμασιν ἡμᾶς ἀσχήμονας] Quum Micyllus verſiſſet *quod neque ore nos approbant aut compellant*, Benedictus duo poſteriora vocabula amputavit. Sed plane & approbare & compellare nihil ad ἀσχήμονας. Verte, *quod ad ora* ſalutanda vel oſculanda *non admittant nos.* Nota illorum oris obſcœnitas.

Pag. 35. Ἐργαστήρια γὰρ οἰκίαν καὶ καπηλεῖα] Primam vocem Benedictus reddidit *tabernas*, Micyllus *ergaſtula.* Ludov. Creſollius libro v. theat. rhet. c. 3. amplius & propius *meritorias officinas.* Nam talem aliquam ſupponere debemus, ut pag. 153.

Pag. 27. Καὶ πολλῶν μὲν ἀμαθίαν ἐπιπλήττων] Male Micyllus, *Iam & multos eorum, qui pro ſtudioſis ac gravibus habentur, reprehendebat:* pari lapſu Benedictus *Quinetiam multos qui pro gravibus haberi volunt, reprehendebat.* Nam & verſio Luciauum non adſequitur, & male periodum hanc majore diſtinctione ab præcedente ſeparant. Sed nec bene Palmerius, *multos, qui graves eſſe videntur, occupavit.* At mens Luciani eſt. *Multus enim profecto eſt in equis furor, & multos qui graves videbantur eſſe, redarguit*, eos quum graves videri vellent, probavit vanos, & quum deberent contemptores horum eſſe, in iiſdem nugis inſanire oſtendit. Quia autem in præcedentibus ait Lucianus de equorum nominibus, non potui quin ad ejus illuſtrationem hic apponerem inſcriptionem, quam ex ſchedis Peireſcianis depromptam publicavit excellens antiquitatis vindex Iac. Sponius, quum ad auctores interpretandos hæc vetuſtatis imago vivam fere vim afferat. Ea ſic habet.

.. II PRAEMISIT ET C. T.
OCCVPAVIT ET CIT. CCCV
INTROIVGIS VICIT

SANIPPO CINIS.	X	HILARO AF.	I
AEGYPTO PE.	I	MACVL. AF.	I
PEGASO AF.	I	AQVILIN. AF.	I
EVTONO AF.	I	PEGASO AF.	I
ADVOLA. AF.	I	COTYNO AF.	I
DROMO HISP.	I	SICA AF.	I
PASSER AF.	I	CIRPATO AF.	I
LVPO AF.	I	MELISS. AF.	I
SILVANO AF.	I	DELICAT. MAV.	I
LVCIN AF.	I	PARATO AF.	I
EVTONO AF.	IV	BALLIST. AF.	VIII
PYRAL. AF. SE.	IV	ANDREM AF.	VIII
PARDO AF.	IV	SPICVLO GAL.	VIIII
ROMVLO LAC.	V	ROMVLO AF.	VIIII
RAPACE AF.	V	LVPO AF.	VIIII
BAETIC. AF.	VI	PALVMB. AF.	VIIII
CAMM. AF.	VI	ROMVLO AF.	VIIII
DAEDAL. AF.	VI	GLAPHYRO SPH.	VIIII
GAETVL. AF.	VI	BALIST. XIII.	III
ALCIMO	VI	MEMNO LAC.	XI
HILARO HIS.	I	BARB. AF.	I
SMARAGD. AF.	I	CALLID. CYR.	I
DRAVCO AF.	I	THELO AF.	I
ARANIO AF.	I	ARIONE AF.	I
EXACT. MAV.	I	HELIO AF.	I
PISTO CIR.	I	HIRBINO HEV.	II
PVGIO AF.	I	PALMAT. AF.	II
ANDRE. AF.	I	PASSER. TH.	II
ROMAN. GAL.	I	CATTA AF.	II
CANDID. AF.	I	PVGIO AF.	II
ABASC. THE.	XX	EXCELL.	
ARCAD. AET.	XVI	ARACIN.	
LVPO HISP.	XXII	CALLID.	
SAGIT. AF.	XI XIIX	AQVILA.	
AIACE AF.	XXX XXII	PECVL.	
AETHER. AF.	XXX XXX	....	
INGEN. ING.	XXIIX	HILAR.	
ARGO APH.	XXX		
VICTORE. AF.	XXXII. XL		
INNOCE. AF.	XXVIII		

PALMAS SIBI COMPLEVIT
C CALLID. AF. BALLIST. AF. ∞
QVOS EQVOS C.

Pag.

Pag. 38. ἵνα μὴ ἀπολαύσωσι τῆ ὑφειμένης ἀληθείας] Non melius profecto hunc locum intellexit Bourdelotius, quam Micyllus, quem deſerit ac refutat. Quid enim? an hîc dicitur ingemiſcere Romanos, quod ſe ſentiunt prohibitos veritate ſua & voce libera frui, eaque prohibitio in eo conſiſtit, quod prohibiti ſint legibus illis, quibus cautum, ne in tabulis teſtamenti quicquam elogii famam alteriusl æderet, niſi ſuorum, quos exhæredare leges permittebant cum elogio? Quæ ſpecies prohibitionis in Græcis, nedum talis? immo quæ fortaſſe nunquam contigit? Nam quod de conſenſu If. Caſauboni jacit, vereor, ne aliter omnibus videatur, qui modo inſpexerint lucubrationes magni ejus viri. Sed neque Benedictus bene, *ne ex ſua veritate damnum capiant.* Plane enim Lucianus vult contrarium, nempe Romanos tota vita quum ſimulate egerint, veram unam vocem edere in teſtamentis, ne ex hac ſua veritate voluptatem capiant. hoc eſt, ne poſt eam veritatis vel mentis ſuæ veriſſimam profeſſionem patefactam (quod fit aperiendo teſtamento, neque id contingit niſi poſt mortem teſtatoris, ut non videat, non ſentiat, quid animi ſit illis, quibus laqueum aut infamiam legavit) lætari poſſint eo facto, quod inimicum ulti ſint ac læſerint malo voto, neque ſi ille propterea doleat, illi eum dolentem ſpectare poſſint. Hæc ſimplex & ipſa Luciani ſententia. Nam cur ἀπολαύειν ſumunt in malam partem? Neque hinc abire libet, quin alium locum per eandem hanc jactationem ambiguum tangam, qui eſt in Timone pag. 56. qui ſic ad Iovem. ἔστω δηλόν τινα ὑπωτείνασθαι δικῆς αὐτοῖς, ὡς πῦρ μᾶλλον ἢ κρεῖττον ἀπ' αὐτῆ μὴ διδόναι, μόνον ᾖ τοῦτο εἰσαῦθις ἀπολαύειν ἢ τεφώματος, ὅτι ἀναπλησθήσονται τῆ ἀσθόλης, ubi Eraſmus, *verum hoc ſolum vulneris inferri poſſe judicent, ut fuligine compleantur.* Tan. Faber *hocque unum ex vulnere malum ſibi accidere exiſtiment, quod fuligine operiantur atque inquinentur.* Quam interpretationem eſt alius, qui præter duas poſtremas voces repetit, & ſub titulo obſervationis negat τὸ τεφώματος hoc loco convenire, quum fuliginis fiat mentio, unde etiam ſtatim ſe legere ait κεραύνου, fulmenque & fulgur adurere & uſtulare dici notat. Sed mirum, ſi vel ſententiam vel elegantiam hujus loci ullo genere adſequatur. Cur enim & ille & priores ἀπολαύειν accipiunt in malum, & ad homines fulminatos applicant, non in propriam notionem voluptariamque, ut paſſim ſolet, ac mox vidimus, & rurſus in ipſo hoc Timone ubi pari modo ἐγωλῶ ἀπ' ἀλλωνιν εἰς μῆς, atque ipſi Iovi attribuunt, ut prorſus debebant? ſic enim elegantiſſima ironia accipiendum; *hactenus autem* (vel *in hoc ſolo, ad hoc ſolum*) *exiſtimant te frui vulnere* (voluptatem capere ex jactu fulminis, quo ſtolide putas, o Iupiter, illis grave vulnus a te inferri) *ut operiantur fuligine*, videas modo eos nigredine obduci, quam tu male interpretaris vulnus, quum ſit ſimplex & ridicula fuligo, velut fulmine in carbones & fumum reſoluto, quum ad homines deveniat. Qui perfectiſſimus ſenſus.

Pag.

Pag. 44. *Βλας ὑπαρχόντων ἢ ἀπαγῆς*] Non capio acumen Benedicti, qui has voces alligat proxime antecedentibus, vertitque, *apud septem vocales judices vi & raptui præfectas*, non secus ac Athenis quoque certi judices certis actionibus præfuissent, ut Romæ prætoribus certæ causæ attribuebantur. Ne dicam ridiculum esse has vocales istijudicio præfuisse, non alias literas; quæ cui judicio præsederunt, oro? Nescio an bene Bolerus, *constitutis judicium VII vocalibus de vi & rapina*. Certe sensus est & verti debuit, *ad tribunal VII vocalium, actione bonorum vi raptorum*, ut dicebant Romani idem prorsus judicium. Nam ὑπαρχόντων (unde causa erroris) est secundus casus ab primo τὰ ὑπάρχοντα, non ὁ ὑπάρχοντος.

Pag. 45. *Ὧν χωρὶς οὐδὲν καθόλου ἡ γραφὴ*] Bolerus, *sine quibus nihil omnino scribitur*. Benedictus, *sine quibus plane nihil scribitur*. At multa possunt scribi, sed sine sensu. Verti debuit: *sine quibus perfecte* & integre *nihil scribitur*, *ὧν προσθήκης εἰς τὸ γραφεῖσθαι πᾶσα δεῖται*, ut ait infra.

Pag. 47. *Τετραγώνους λίθους*] Pater adscripsit λίθους.

Pag. 55. *Καὶ κρατὸς ποικίλης ἀπεχῶς ἔχει δ' πατέρα τ' οἰομένων*] Recte Cl. Faber *ac fumum plane poëticum, nominum strepitum si demas*. ultra quod tentare quidquam error est.

Pag. 57. *Τὸ μανδραγόρα καθεύδεις*] Viderit Palmerius in Erasmo lapsum; sed an non majore ignorantia ipse corrigit λάθῃ? An non millies ὑπὸ apud Lucianum notat causam efficientem, utque idem sit prorsus voculæ λάθῃ? Vertit sane Erasmus *sub mandragora*: an ideo ille adspiciendus erat transformator herbæ in arborem, quæ dormientibus umbram faceret. Sed opinor scribebat nobilis ille Gallus hæc, quum comes Luciani venit ad Ἀλεκτρυόνος ἱερόν, viditque illic ὕλην ἀνεσκημένα, ἧς δένδρα ἦν μήκωνες ὑψηλαὶ καὶ μανδραγόραι in libro 1. Veræ histor. & tam vere nunc in Erasmo sic divinando conjicit, ac illi, qui vaticinari solebant tenentes os animalis, quod alligari debebat ad radicem mandragoræ, in qua similitudinem somniabant corporis humani. Sic igitur & quum sub corona vendi aliquem dicet, credetur interprete Palmerio ex cœtu militum circumstante vel serto facere arborem; & speciosius cum veles dicitur sub vitem sumicere hastas, stare censebitur in vinea. Iocosa hominum ingenia! an Erasmo unquam exciderit illud ὑπανιστῶν ὁ μανδραγόρας? Lenius sodes.

Pag. 61. *Ναυάρχια ἐπὶ δ' Δεκελείου ἐγένετο * ΔΕΚΕΛΕΙΟΥ τοῦ Λυκωρέως*] Mirifice hæc illustrant Marmor Arondelianum & vicissim inde lucem capit Lucianus, ΒΑΣΙΛΕΥΟΝΤΟΣ ΑΘΗΝΩΝ ΚΡ... ΟΥΑΦΟΥΚΑΤΑΚΛΥΣΜΟΣ ΕΠΙΔΕΥΚΑΛΙΩΝΟΣ ΕΓΕΝΕΤΟ ΚΑΙ ΔΕΥΚΑΛΙΩΝ ΤΟΥΣ ΟΜΒΡΟΥΣ ΕΦΥΓΕΝ ΕΓΛΥΚΩΡΕΙΑΣ ΕΙΣΑΘΗΝΑΣ ΠΡΟ... ΟΝΚΑΙΤΟΥΔΙΟ.. ΥΟ... ΔΔ... ΜΤΟΥΤΟΙΣ.. ΟΝΙΔ..... Ο.. ΤΑΣΩΤΗΡΙΑ ΕΘΥΣΕΝ. Vbi sic supplet

plet Palmerius ὡσπερ γὰρ τῷ Διὶ πανοδμῷ δὲ ἑαυτῷ τὸ ἱρὸν ἀνάλλωσι δευτεραῖος γὰρ τὰ σωτ. Vbi miror illum Δία πανόδμον in chronico & sermone pedestri poni pro ὄμβριον πανοδμῶον. Primo ipsa rei ratio non patitur. Quid enim, quum ipse esset Athenis, cur Δία πανόδμον exipectare debuit? & eo cessante demum ædificavit templum? Deinde non Græcus sermo admittit, nec ante dixit ζεὺς ἐμάνη, sed κατακλυσμός· adeo licet dicatur Iupiter pro imbre, non poterit hic bono sensu dici pro cataclysmo: nec cataclysmus cessavit cessante pluvia. Sed nec per pluviam contigisse cataclysmum auctor ante suppositi. Et quod ad ΠΡΟΤΕΡΟΝ potest ea suppletio referri, licet ipse videns Seldenum, quum id ponit characte re communi, facere sex puncta conjecerim ΠΡΟΣΚΡΑΝΑΟΝ. dein suppleo ΚΑΙ ΤΟΥ ΔΙΟΣ ΥΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΟΛΥΜΠΙΟΥ ΤΟ ΙΡΟΝ ΙΔΡΥΣΑΤΟ ΚΑΙ ΤΑ. De templo Iovis Olympii erecto ab Deucalione testatur clare Pausanias in Atticis pag. 32.

Pag. 77. Διὰ ταῦτα τοι καὶ τῶν ἀμεληθέντων σωίζει ὡσὶς ἡμᾶς, ἃ φαῦλον ὄντα] Potuit Tan. Faber oportuniorem locum reperire invehendi in lectores incuriosos & editores. Licet enim pro certissimo sit hanc lectionem sic stare non posse, non tamen ideo discedendum ei fuit ad mutationem ejus omnino non necessariam, immo prorsus vanam. Benedictus est, qui ad hanc lectionem concinnavit ista Latina, *Hinc factum est, ut hic quoque a nobis neglectus fuerit, quamvis non sit despicabilis.* Sed & Benedictis his & Fabris longe perspicacior Erasmus noster, *Hæc in causa fuerunt, ut hunc quoque neglexerim, quum haud mediocriter de nobis sit meritus.* Vnde patet divinum virum ita centuisse distinguendum Διὰ ταῦτα τοι καὶ τῶν ἀμεληθέντων σωίζει, ὡσὶς ἡμᾶς, ἃ φαῦλον ὄντα, quæ ipsa manus & mens Luciani est ringentibus licet illis: ut raceam enervari omnem sententiæ huc facientis efficaciam, dum φαῦλον vertit *contemnendum*, quod huc non pertinet, voce adstricta & alludente ad pium & gratum erga Deos & eorum metuentem animum.

Pag. 79. Εἰς τὸ ἀνάκτειον] Addendus & hic locus illis est, quæ ab Mauslaco perdocte notantur ad hanc vocem in Harpocratione. Quod propterea moneo, ut vites cum prioribus interpretibus vertere *in Castoris & Pollucis templum*, aut cum Fabro *in Castorum ædem*, quo nil nasutius. Vera enim esse quæ observat Mauslacus, censeo, & plane illos Ἀνάκτας ex Cicerone intelligendos, ut nil commune habeant cum aliorum Græcorum aut Latinorum Castore & Polluce vel Castoribus; quos sane quum innuere vult auctor, novit ille Διοσκούρους, ut apparet ex dialogo de saltatione. Itaque idem observari debet in Revivisscentibus pag. 414. ubi rursus dicuntur οἱ ἥ κατὰ ὡσὶς τὸ ἀνάκτειον ὡσοίκοι κλίκωσι. Miror autem ea, quæ observari video ad præcedentia ἐπιτρίχει γὰρ αὐτῷ τῶν χέρα Πελασγῶν, quasi id respiceret ad orationis pronunciandique genus, & non unice ad patrocinium ac tutelam, eo modo, quo excellentissime

id notavit familia Æmilia in nummo, Lepidum tutorem puerî Ptolomæi exhibente.

Pag. 80. Ἀλλὰ κ᾽ τοῖς ἀλιτρμένοις τῶν χρείαμεν] Pater adscripsit τούτοις legere Pricæum ad Matthæum 6, 7, quod sane nec necessarium, & convenientior vulgata scriptura.

Pag. 85. Πρὸς τ ἔγος τ συνδοκιμᾶν] Adscripsit Pater, forte συνδοκιῶν. Quod quidem manifestius, sed potest retineri quoque alterum.

Pag. 88. Πάλαι μὲν σε ταῦτα αἰτιᾶσθαι] Non utique significabit *te in his accusare* vel *harum rerum*, ut rebatur Cl. Faber, & ideo scribit σε. Potest enim intelligi *hæc tui* vel *hanc tuam rationem olim accusasse*. ut in Hermotimo. ὁ γὰρ Μάμερκος, ἀκήκοα εἰμὴν ἤδη ποτὲ ὑπὸ Ἡφαίστου. Ita hoc loco vides eosdem rei & personæ casus, in quo reticetur quarti casus agens, quia ipse is erat. Codici Academiæ adscriptum πάλαι μέν σε. Sed non necessarium. In duabus sequentibus notulis apparet eundem Fabrum sibi fecisse fraudem, imminutas & decurtatas contemplantem nescio unde voces, quæ in ipso contextu sunt integerrimæ & plenissimæ.

Pag. 96. Σχεδὸν εὐχωλοποιῶ ἔ ἐπιμέλομαι ὅπως ἀρότεροι] Sic distingue has voces, ut recte Latina præiverunt, & nuper fecit quoque Faber. Mox διφθέρων inepte verterunt Salmurii *fagum*, & ineptius nunc impressum *fagum*. Faber *rhenonem* transtulit.

Pag. 109. Εἰς βαθυκίνησιν πονῶν] Vana est hæsitatio Cl. Fabri inter hanc lectionem, & eam quæ in Theognidis editionibus obtinet; qua aut uti non debuit, aut melius oportuit se inde expedire, quum id posset, non auxilio Stobæi & Plutarchi, qui potuerunt aliter citare quam Lucianus; Sed Lucianus se ipse defendit, ostenditque in libello de Mercede conductis p. 450. & apologia ejus libelli sequente pag. 490, & quomodo citare voluerit, & ex quo, clare & βαθυκίνησιν dicens & ipsum nomen Theognidis adjiciens. Vnde inprimis apparet ab Bourdelotio temere notari ex Homero, ut postea πιτρὼν καὶ' ἁλιόεσσαν, quod ex eodem sit. Nihil falsius. Etiam paulo post negare nequibit Faber, verius vertisse Erasmum & ex ejus imitatione Benedictum illa verba οὐκοῦν οὐδὲ τῶν δρχίλων ἐώρας αὐτούς, *quod illos nullo pacto respexisses*, quam ipsum, *quod ipsos ne primo quidem congressu aspicere voluisses*. Sed vice versa queri debeo, quum sic loquatur etiam Lucianus in saltatione, ἄμεινόν ἐστι αἰσχρὸν δρᾶσαι τὸ πρὶν ἰδεσθαι, καὶ μηδὲ τῶν δρχίλων ὀλιγωρῆσαι τ τοῖς ὀφθαλμοῖς, vertisse Opsopæum, *neque sub initium fatearis aliquid tale te flagitiose deliquisse*, Benedictum *nec initio, te tale quid deliquisse, fatearis*.

Pag. 151. Καὶ θεασάμενον αὐτῶν τ μεγάθυμον]. Bene Barlæus præmunivit has postremas voces, ut contra Palmerii mutationem essent stabiles. Sed debuit ipse Lucianus sua vindicare, qui utique in principio somnii sic loquutus fuit, εἰσὶ δὲ μακρῷ ἢ κ᾽ τ πεττεῖν ὀφθαλμοῖς, διαφέρειν δὲ τ μεγάθυμον, ubi advertit Bourdelotium. Sed

sic

ſic elegantiſſime Græcis dictum, nemo melius docebit Theophraſto, in capite περὶ ἀναισθησίας, οἱ δὲ λογισμῷ τοῖς ψήφοις, καὶ κεφάλαιον ποιήσας, ἐρωτᾷν τὸ προσηκόν, τί γένοι; Denique noſter in Pſeudomanti pag. 779. *Μίαν ἐρώτησιν ἐπερωτήσας, ἐπίγραψα τῷ βιβλίῳ κῦ τὸ ἴδιος, ἢ δεῖνα χρεωμοὶ ὀκτὼ, ψυσιμμόρος τὸ ὄνομα, καὶ τὰς ὀκτὼ δραχμὰς καὶ τὸ γιγνόμενον ἐπ᾽ αὐτὸς τοῦτοις πίμψας.* Ita proprium id eſt in pecuniariis rationibus.

Pag. 165. *Περὶ τὴ κυμαπύδος γῆς*] Audio Mſſ. & Tanaq. Fabrum. Sed quid Lucianus amaverit, colligere etiam poſſumus ex fine Hermotimi, ubi ſic ſcribit. *Ἄνθρωπόν τινα ἐπὶ τῇ γίονι καθεζόμενον ἐπὶ τῷ κυμαπύδι, ἀριθμεῖν τὸ κύμβα.*

Pag. 168. *Αἰόλα ἢ Ἑλλην᾽ γυναῖρα*] Auguſtinus Datus cum Benedicto *Æoli Graci filiam.* Scilicet ut plures ad verba attendunt, non ad rem vel Luciani ſententiam, qui volebat *ajunt mulierem quondam, Æoli filiam, Hellenis neptem*, vel ex Ovidii libro XI. Metam. ubi Halcyone vocatur *Æolis*, vel ex Dicæarcho, cujus verba ſunt; ἡ γὰρ Ἑλλὰς τὸ παλαιὸν ὅτε ποτὲ πόλις ἀφ᾽ Ἕλληνος ἢ Αἰόλα ἐκλήθη τις καὶ ἐκτίσθη· quæ loquutio non minus notat patrem Æoli fuiſſe Hellena, quam filium. Contrario modo impingunt in Hermotimo pag. 535. Verba Græca Εὐανδρίδα ἢ Ἠλείου interpretantes *Euandrida, Elei filio*, quum patria, non pater deſcribatur.

Pag. 169. *Κατὰ χειμῶνα μέσον διαφερούσας τοῖς αὐδίαις*] Certe non debuerunt hæc intelligi & verti aut cum Dato *tranquillitatis differentis*, aut cum Benedicto *media hieme ab aliis ſerenitate differentes*, ſed *eminentes, eximias*, quod putidum fere eſt monere, quum ut paſſim, tum in Luciano millies occurrit.

Ibid. *Τὸ ὄντι γὰρ νήπιον ἔοικεν εἶναι πᾶς ἄνθρωπος, καὶ ὁ πάνυ γέρων*] Ineptiſſime Benedictus, *revera enim omnis homo infans eſt, maxime vero ſenex*; quum longe accommodatius Datus, *Omnis namque homo infans utique videtur eſſe, vel ultima ſenectute provectus*, quæ veriſſima Luciani mentis expreſſio.

Pag. 174. *Τὰ᾽ ἴφης, ὦ Ποσιδῶ, τὸ καπλιήσαπε, ἀντὶ ἢ ἀναστηλοκοιδῆναι*] Sunt vitrea fracta; & conati ſunt evitare interpretes. Sed annotavit Pater τὸ καπλιήσαιτο ἀντὶ τὰ ἀναστηλοπιδῆναι, ut Mercurius Charonti in contempl. τυτὶ τὸ πρᾶγμα πλημῶν αἴτιον καὶ πεσήσεται μοι.

Pag. 179. *Ἀτρεμεῖν αὐτὰς γῆν ἄλλως ὅτας ἀνίρεσθαι*] Commode interpres. Adſcripſit tamen Pater *αὐτὰς γῆν ἄλλως ὅσα ἀνίρεσθαι.*

Pag. 194. *Λυπεῖς ὦ Ἠρα σαυτὸν. ἀδὲν ἄλλο. καὶμοὶ ἐπιτείνεις τὸ ἔρωτα*] Poterat ſine crimine Benedictus integram ſervaviſſe interpretationem Micylli, *Ægritudine, Iuno, te ipſam afficis, nihil aliud, & mihi amorem eo magis incendis*, quam videstemere ab eo truncatam.

Pag 198. *Χρὴς ἢ προσκαλεσάμενον τὸ Ἔρωτα*] Vel προκαλεσάμενον edendum fuit, ut haberetur ratio Benedicti vertentis *provocato Cupidine*, vel verſio retinenda fuit Micylli *Heri autem vocato ad ſe*

Cupidine. Sed ſane verbum Græcum habet aliquid, quod a neutro exprimitur, & Benedictina lenius & Micyllina fortius, ut patet in dialogo Veneris & Cupidinis, ἀλλ' ἐκεῖνῳ προσιτέα μοι καὶ προσκαλεῖται. Itaque ſcriptis libris obediendum. Video ſimile commitmox in dialogo Enipei & Neptuni, dicente illo Δεῖ τοῦτο ἰσχεῖν τὴ προσπαίσιν τ' ἔρωτα, ubi cum Micyllo Benedictus *propterea te mihi amorem praripere oportebat.* In Piſcatore dicunt Philoſophi de Luciano ἴσως γὰρ ἀνὴρ οὗτος ἄλογα προσκαλεῖται, διηρεθισμένος ἀξιῶν. ubi vertunt, *Nam cum iſte vir judicio velit experiri, haud abſurde provocare videtur.* At in hac loquutione vix eſt differentia inter τὸ *provocare* & *judicio experiri velle:* & in præcedentibus non tam provocat, quam admonet modeſtiæ philoſophos, ne ſe indemnatum occidant, atque adeo convenientius videatur προσκαλεῖται.

Pag 208. Ἀπὸ δὲ Ταυγέτε κατακρίσεως ἐπὶ κεφαλὴν τοῦ παιδὸς, εἰσίασιν] Non debuerat hæc diſtinctio ex editione Benedicti in hanc propagari, quum priores melius καταπρίσεως, ἐπὶ κεφαλῇ τοῦ παιδὸς εἰσιασιν, eamque ſequatur in interpretatione Benedictus.

Pag. 223. Τὰ μὲν δὴ Λήδας τέκνα, παρ' ἡμέραν ἑκάτερον καὶ τὸν ἀδελφὸν καὶ τὸν ἀδελφὸν εἰσὶν] Non ſatisfacit Benedictus *Ledæ filii alternis vicibus apud ſuperos atque inferos verſantur*, vel, ut alii, *alternis inter ipſos vicibus agitant.* Etſi enim vera iſta, tamen non ad Lucianum, qui exprimere deſtinata tempora voluit, nempe *alternis diebus.* Quod niſi conſtaret, ac ſic definite loqueretur, non poſſet infra Diogenes Polluci dicere σὺν χρόνῳ ἴσως εἰμὶ τὸ ἀναβιῶναι αὖθις velut dubitans de certo tempore, ſed certe ſcire ſe dixiſſet aliquando reverſurum in vitam: non Mercurius Apollini, ὁ μὲν χρὴς ἡμῖν ξυγγενόμενον, ἐκεῖνον Κάστορ ἦν. Mox peſſime in hac editione repetitum ex prava Salmurienſi καὶ ὁ μὲν Ἀλκμήνης καὶ Σεμέλης ἦν, quum ſequatur γενόμενοι ἀμφότεροι, & recte habeant priores οἱ ἡμι.

Pag. 242. Μανθάνω τοῦτ' ἐκείνοις, ὅτι γε ἴλαττον] Sic inepte diſtinguit hæc editio ex Salmurienſi; at debebat μανθάνω, οὐ τοῦτο ἐκείνοις ὅτι γε ἴλ. Sic pag. ſeq. etiam male diſtinctum puto ὅτι ἀναπαύεις, σαυτὸν μαχθεὶς, quum rectius non diſtinguatur ab Bourdelotio. Neque ſane id poteſt notare *neque diffuſis aquis te ipſum cohibes*; nam qui ſe diffundit, quomodo is ſe cohibet? ſed *diffuſus te reficis.* Ludit enim in notione & Græci verbi μαχθῆναι & Latini *diffundere*, nempe pro exhilarare. Quæ tota eſt elegantia hujus loci.

Pag. 249. Καὶ ἐξενίσθην εἰς τὸν γῆν] An ſic nunc voluit loqui Lucianus, qui in dialogo ſequente, καὶ νῦν σὺ ἀναλαβὼν ἐξενίζου εἰς Ταίναρον. In mercede Conductis, ἀφαιρήσεσθε τὸ δίκαιον σκαφίδιον, ἀλλοις κακῶς ἐξενίσθαι.

Pag. 255. Ὅπου καθίκετο] Micyllus apud Baſileenſes & Bourdelotium *quando abripiebatur.* Quod nimium: & quum hæc vox vim denotat illatam, quod ſæpe fit in Luciano, additur ſecundus caſus: & plane id huc non convenit. Benedictus, *quando ingrediebatur.*

eur. Nec ſic loquitur Lucianus, etſi propius ſit. Pater adſcripſit, *deſcendebat* vel *demittebatur.* Abundat igitur litera, & lege κατέτεινε.

Pag. 264. Καὶ Λακεδαιμονίοις] Temere ex editione Salmurienſi in Latinis repetitur error præmiſſi nominis Diogenis, quod deleri debet.

Pag. 269. Οἱ τὴν κλῆρον ὃ ἡρῶντες πεντακισμύριοι] Benedictus *quinquageſies mille.* Quanto rectius Micyllus *quinquaginta millia?*

Pag. 273. Συμπεσὼν ἐμβαλόντας εἰς κύλικα] Nec cur Benedicto placuerit *præſentius*, nec cur Bourdelotio *celerius*, cauſa patet ulla, quum ex proxima parentheſi palam ſit notare vel plenius vel meracius; quorum prius hic commodiſſimum, ut in magno poculo latere aliquid & alia occurrentis inde mali cauſa fingi poſſet, prorſus ut ſupra in Timone & Thraſycle. ὁ παῖς μεγάλῳ κύλικι ὀρέξειεν αὐτῷ, τῷ ζωγράφῳ ὃ χαίρει μάλιστα.

Pag. 279. Μηδὲ τὰ ἐπιτάφια] Inepte interpres *neque epitaphia*, ut notum eſt pro veſtibus ſepulcralibus.

Pag. 280. Καὶ λέγει σὺν ὀλίγῳ καὶ ὕβλης καὶ μικρολογίαν τὴν Δίαν, καὶ χρυσίον.] Verterat Mart. Bolerus *& curioſitatem.* Id mutaturus Benedictus reddidit *& rerum minimarum diſquiſitionem.* At ſane jam ſatis expreſſit hoc philoſophi vitium per tria proxime antecedentia, quæ non ſunt ab hoc poſtremo diverſa. Itaque non miror patrem notaſſe videri nunc intelligere *avaritiam*, ut ſic potius diſtinguatur καὶ ὕβλης· καὶ μικρολογίαν τὴν Δίαν, καὶ χρυσίον, & non modo tacite aurum hinc inde ab diſcipulis corraſerit, ſed etiam oſtentet animo inſitam inſignem avaritiam & cupiditatem colligendi amplius, quam apud vivos celatam nuditas mortis nunc aperit. Mox ubi ſequitur πόσα πεντηκόντορον abſurde vertunt *quæ quinqueremis*, quaſi bellicum quid apud inferos, quum ipſe Charon in contemplantibus teſtetur ſe ſolum δικαίων ἴλκειν.

Pag. 287. Καὶ συνελάμβανεν ἐπὶ βοηθείᾳ] In duabus præcedentibus editionibus vertunt *interficientibuſque auxilium tulit*, pro quo Benedictus *& interficientibus opem tulit.* Mira & ridicula. Recte adſcripſit pater *inſtar lictoris.* Id enim vult *& ipſe corripuit* duxitque *ad mortem.*

Pag. 294. Ὅτι με τοῖς τοιαῦτας πράξεις ἐπαινέσας ἐτόλμησε] Luſcinius, *eo quod nomen meum celebraret & meas res geſtas cum tuis conferre auderet.* Admodum lenta. Benedictus accuratior *eo quod me collatis utriuſque rebus geſtis, laudare auſus fuiſſet.* Sed cur elegantiam Græcam obſcurant & malunt circumire, quam mera & nuda verba auctoris ſequi? Quod non aliunde profectum, quam quod auctores earum non cogitarent Ciceronem dixiſſe, *Iſocrates majore mihi ingenio videtur, quam ut cum orationibus Lyſiæ comparetur*; Iuſtinum *Lydorum reges fuere variis caſibus memorabiles; nullus tamen fortunæ Candauli comparandus.* Et ſic alii.

Pag. 297. Εἰ ὃ μὴ ὁμολογήσει, πῶς χειρὸς ἔσῃ, καθ' ἑαυτὸν αὐτὸν

αὐτὸ πάσχοντες] Eximia diſcordia interpretum, Ottomaro Luſcinio vertente, *etiamſi non palam confiteamini, nequiores ſane in eo, quod tacite hujuſcemodi per quietem toleratis*; Benedicto, *quod ni confiteamini, eo deteriores eſtis, quod hæc toleratis.* Aut vana, aut nimis indecenter acciſa omnia. Adſcripſit Pater. *eodem modo affecti, ſed diſſimulantes*, vel *quod cum eodem modo affecti ſitis, diſſimuletis.*

Pag. 299. *Ὥςτε ἐλελήθειτε δίδυμοι ὄντες ἐμεμήτεσθαι*] Verumius apud Baſileenſes & Bourdelotius, *ex quo factum eſt, ut gemini unius matris utero lateretis.* Benedictus, *ita ut eodem in utero gemini lateretis.* Sed non hoc in ſenſu adhibetur iſta locutio apud ſcriptores. Itaque adſcripſit pater locum ex dialogo de ſacrificiis, de Iove, quem ait vulgo credi pluere & tonare, *ὁ Ζεὺς ἐλελήθει πάλαι πάντας*, ubi Eraſmus, & recte, ac ab eo Benedictus, *& illud nos latuit tum jam olim fuiſſe defunctum.* & de Saltatione, *ἐλελήθεις, ἔφη, ὦ βέλτιστε, οὐκέτι τοῦτο ἦν, πολλὰς ἤδη τὰς ψυχὰς ἔχων*, Benedictus, *Neſciebam te unum quidem hoc corpus, ſed plures animas habere.* In Necyomantia *ἐλελήθει Μίνωσε ἡμᾶς λαλοῦντας*, & *ἐλελήθειν ἑαυτὸν εἰς αὐτὸ τὸ πῦρ ἐμπεσὼν βαπτιζόμενος.*

Pag. 304. ΜΕΝΙΠΠΟΥ ΚΑΙ ΑΙΑΚΟΥ] In editione Baſileenſi adduntur ΠΥΘΑΓΟΡΟΥ ΚΑΙ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ, quæ ſi ſunt ex Mſſ. libris prodita, non debebant ab aliis induci, licet non minor ſic haberi debuiſſe videatur ratio Empedoclis.

Pag. 306. *Μὰ Δί', ἐπὶ τὸ Κεῖον γὰρ ἢ Σαρδανάπαλον ἄπειμι*] Benedictus, *non per Iovem: Cæſum enim & Sardanapalum adeo.* Non ſecus ac ſi voluiſſet negationem Lucianus, non potuerit nunc quoque dicere, ut mox ante *οὐ μὰ Δία, ἀλλὰ κενοδοξίαν, καὶ τῦφον* &c. & in Vitarum auctione, *οὐ μὰ τὸν μίσγειν ἔχειν τὰ πάντα*. In Mercede cond. pag. 468. *οὐ μὰ Δία τὸ Ἑλλῆνες ἔνεκα· οὐ δὲ τὸ Περσῶν πέργαμον* Sed vides, auctorem nunc loqui, ut fecit in dialogo Noti & Zephyri, *ἠρεμαδοτία τυγχάνει ἤδη δίκαιόν γε ὄν. νὴ Δία δύναιτ' ἂν καὶ ὑπὸ γάλεω.* Senſus eſt, *Itane? immo ad Cæſum*, &c.

Pag. 308. *Τῶτα γε ἕνεκα νεωλκήσας τὸ πορθμεῖον παραμένει*] Interpretantur omnes auctore Eraſmo, *quin igitur vel hujus gratia, perge, ut facis, navim trahere*, quo nihil aliud, quam oſtendunt ſe nihil percepiſſe. Quid enim id notat? Merito adnotavit pater, *nave ſubducta naulum* vel *portorium exſpecta.*

Pag. 309. ΠΛΟΥΤΩΝ] Dolendum eſt adeo cæca ratione procurari editiones, cujus hoc ſanequam perſpicuum documentum eſt, non niſi ex editione Benedicti, in multis nugatoria, adoptatum, quum recte Baſileenſis non hanc appellationem præmiſerit, ſed alteram ΠΡΩΤΕΣΙΛΑΟΣ, quod neceſſario fieri debere quivis videt; nunc tamen admoneri debuit vel in futurum bonum.

Pag. 312. *Ἀνδρὸς βίου βεβιωκὼς*] Adſcripſit pater, forte *βεβιωκότος*. ſed & prius ferri poteſt.

Pag.

Pag. 315. Ὅμως ἀντιβαίνοντας καὶ ὑπτίους ἀνατρεπομένους, ὅδιν δέον] Micyllus, *reluctari tamen & resupinos obniti nullâ necessitate aut commodo suo.* Equidem nihil plane nunc agitur de commodo descendentium, & nullus huic voci locus in hac oratione dari potest. Itaque Benedictus eo animadverso postremas tres voces abscidit. Sed nihilo plus huc convenit illa necessitas. Non enim modo ipsis necesse non est obniti, sed contraria necessitas ipsis incumbit quiete & cupide descendendi. Sed nec Græca quidquam de necessitate. Verte, *resupinos obnitentes, quum id fieri non oporteret; non sic faciendum esset.* Vt de saltatione. ἐπαινῶ ἐπαινοῦντα ἀλέκτρυόν τινα ἀνθρώπους ὅδιν δέον καταλαμβάνοντα. Hermotimo. διεξιὼν αὐτὰ καὶ ἀκριβολογούμενος ὅδιν δέον. Et alibi, ubi recte attenderunt. Sic & alii, ut Demosthenes Olynthiac. 3. πλείω ἢ χίλια καὶ πεντακόσια πάλαι ἀπολώλεκεν εἰς ὅδιν δέον.

Pag. 322 Τὸν Οὐδυσέα, ὃς ἀντεποιήσῃ μόνος] *Vt qui solus sese mihi opposuerit* Sic omnes interpretes, quos vix dicas, an Græcam vocem nunc recte vel ceperint vel expresserint. Sane optime pater notavit subintelligi τῷ ὄντι, & verti debere *solus vindicabat.* Sic in Revivisscentibus Philosophia minatur se contrituram κακοὺς κακῶς, ὡς μὴ ἀνέτι ποιεῖν τὰ ὑπὲρ αὐτοὺς ἀλαζόνες ὄντες.

Pag. 331. Καὶ νυχίαν Ἑκάτην καὶ αἰπεινὴν Περσοφόνειαν] Apparet satis desumptum ex vetusto carmine, & esse hexametrum, quod mutare Lucianus non solet; idque ut recipiamus puto legendum Ἑκάτην καιπεινὴν Π.

Pag. 333. Ὑπό τι Διὸς καταγρηγένος, καὶ ὑπὸ τῆς καλλικαρπογενείας] Mirum qui ab Stoicis potuerit dici testimonio confixus, quem ipse Aristippus laudandum censuit. Sed alius est accusator apud inferos, & verissimum opinor, quod in mentem venit patri, ὑπὸ τῆς σκιᾶς. Propria ipsius umbra eum convicerat præter Dionem. Id ipse Menippus, hoc eodem verbo etiam usus, paulo ante adfirmavit: αὐτὴ (σκιὰ) πάνυ ἐπιδεὴς ἀπολαύσεως, κατηργῆσθαι τε καὶ διελέγχεσθαι τὰ πεπραγμένα ἡμῖν ὑφ' ἡδονῆς τοῦ βίου.

Pag. 334. Καὶ τὴν γῆν Τιτυόν. Ἡράκλεις ὅσος. ἐκεῖνος γὰρ] Videtur Τιτυὸς, Ἡράκλεις ὅσος;

Pag. 342. Ἀπὸ τῆς ἡλιακοῦ βολῆς] Mosellanus *e summo cœlo*, Benedictus *e magno cœlo.* Pater *sacro lumine.*

Ibid. Καὶ ξύμπλους καὶ συνδιάκτορος ἂν] Difficile dictu est, unde Palmerius de Mosellano sic suspicetur, ut audimus, fingens vocem & a terminatione vocabuli editi remotam & a Græcia alienam. Nec felicior est in emendatione sua proponenda, quidquid ille non dubitare se sic legendum esse prodat. Quam facili negotio sanari omnia possunt! Legendum enim καὶ συνδιάκτορος. Ejus vocis primitivum habes in Pseudomante. Πυθαγόρου, πολέμων τε διάκτορον ἐσθλὸν ἀοιδόν. In dialogo Mercurii & Majæ pro eo dicit συνδιαπρᾴτειν. ἀλλ' ἴσῃ καὶ νεκρικὴ συνδιαπρᾴτειν μυριοσμήν. Imperite mox sequuta est hæc editio distinctionem aliorum, ἢ εἴ πω λάλον νε-

πκεῳν δ' ὄφεις ἀμείνω, πκρ' ὅλον τ' πλὴν ἀφαλίγη, quum distingui debeat ἢ ἵππα λάλον πκρὸν δ' ὄφεις, ἀμείνω πκρ' ὅλον &c. ut bene versiones videntur advertisse.

Pag. 343. Εἶπα ἐμὶ μὲν πκρύτλεως δείσω, καλὰ πρὸς ἀποδώσει τὸν Διός] Insulse Mosellanus, *deinde & ipsi mihi verendum, ne interim tanquam transfugam Iupiter me addicet*, quasi legisset ἀπκρύτλεως. Verior igitur Benedictus; & adscripsit pater, *quasi fugitivum per praconem investiget.* Vide Petron. Mos. Ἀνύπερος τ' Ἔρωτος.] Locum Petronii intelligens cap. 58. *At non servus publicus tam languide egit, sed raptam cauponi harundinem subter lectum mittit, omniaque etiam foramina parsetum scrutatur* &c. Alter locus est Moschi notus.

Pag. 347. Ὥσπερ πρύλῳ πκὰ ἐμβαλὲν τῷ τρίαινῃ] Quum vertisset Mosellanus *atque tridente velut unco quodam hamo injecto*, contraxit Benedictus *& injecto tridente tanquam quodam hamo.* Quod cui potest placere? unde hamus ille? aut ad quam rem? An hamus facit ad turbandum? An ignorat *ullus* πρύλῳ passim ab Grammaticis exponi κιπτήριον τ' χρῆμα, quod & commodissime & facete ab ridiculo Luciano & Neptunum traducente in persona Charontis videtur dictum, non secus ac si mare esset ejus olla culinaria.

Pag. 349. Ἀοίδιμον ὄνομα κὴκ ἐξευρόντων] Importuna his subjicitur nota Bourdelotii, quæ plane hinc relegari debet, quum nihil τὸ ἐξευρέσει & ἐξευρεθέντι ad vocem Luciani: ne dicam futiliter citari Casaubonum ad Theophilactum, pro Theophrasto.

Pag. 352. Εὖγε ὦ Κλωθοῖ, γενικῶς κὴκ αὐτὰς ὦ βελτίστη κὴκ πὰς τραφλὰς λέγουσιν] Aut aliter vertendum, quam fecit Benedictus nempe *generose*, aut scribendum γενικῶς, ut in Tyrannicida. ὅστις ἐπιχειρεῖ τις ἐτόλμησε τ' γενικῶν. In Vitarum auctione βίον ἀνδρικὸν πωλῶ, βίον ἄρρεν κὴκ γενικόν. In Pseudomante, πάνυ γενικῶς ἐφρπτρίσας. Nam placuit ea vox auctori.

Pag. 355. Ὅσα ἡ τὰ τοιαῦτα πονηρὰ, λογίζεσθαι καιρὸς οἶμαι τὰ τ' ἰδιωτῶν ἂν εἴη] Non possunt his verbis respondere, quæ eis Latina appinxit Mosellanus, *usque adeo, ut non minoris fuerit & temporis & negotii, horum hic recensere mala, quam & privatorum.* Neque enim in his Græcis tale quid agnosco. Nec melior Benedictus Mosellanum circumludens, *quandoquidem horum mala recensere non minus temporis exigeret quam quæ sunt privatorum*, qualis comparatio prorsus non extat in Græcis. Verto. *Quum* vel *ubi vero hæc sint regum mala, opportunum* vel *præsto est colligere, qualia sint privatorum.*

Pag. 370. Εἶτα ἡ ὁ Ἄπις ἐξ ἀγέλης θεὸς. ἐπὶ τῇ πρωτίστῃ χειροτεμήτῳ] Benedictus, *est autem hic Apis Deus ex armento jam antea suffragiis designatus*, quod mutuatus est ab Erasmo. Sed ubi talia in Græcis? illud *antea* in quod tempus recidit, & quando exstitit? aut quis intelligit? Immo *post priorem creatus*, prioris mortui

tui succeſſor & quidem per ſuffragia ſacerdotum quærentium paſſim. Adeo plane contraria eſt Luciani ſententia, quam affingebant illi. Quod certe debuerunt vidiſſe, quum toties in hoc auctore *ἐπὶ τάποις*, & in vitarum auctione *ἐπὶ τωπίοισιν*, etiam in Cataplo. Sed ſic tamen aliquoties hic deſidero acumen interpretum. Nam libro 2. veræ hiſtor. *ἐπὶ δὲ τῷ δείπνῳ μυσικὴ τε καὶ ᾠδαῖς χολάζεσιν*, ubi Benedictus *in cœna:* quæ ſi vera eſt verſio, quid faciunt ἐκπώματα paulo ante deſcripta? immo eſt *poſt cœnam*. Sic notabili errore in initio Apologiæ pro mercede conductis illa *ὅτι μὲ γὰρ σὺν ἀγλαΐᾳ διεξῆλθες αὖτε, καὶ πάνυ μοι ἀσμένως.* *ἀ ἦ μεζόν καὶ ἐπὶ πᾶσιν ὑσὸ σε ἐλέγθη* &c. videoreddi, *ſed quid interim in ſingula diceres*, quum certe debuiſſent, *ſed quæ interim & poſt omnia* (nempe lecta) *ab te dicta fuerint*.

Pag. 374. *Ὁ τὸ πῆρα ἐξηρτημένος ὁ ἐξωμίας*] Certe vix credibile ab Benedicto non emendatam verſionem editionis præcedentis, ſed & ab illo verſum eſſe, *cui ex humeris pera dependet*. Vt recte errorem hic animadverterit Palmerius. Sed neque *ἐξωμὶς* hoc loco conſideranda, ut ſervilis veſtis, ſed ut propria Cynicorum, quibus nulla pars hominum liberior. Conſule collecta ab Oct. Ferrario part. II. Rei Veſtiariæ lib. 4. cap. 20, & 22.

Pag. 376. *Καὶ ἰδιώτης γὰρ ἂν ἦς ἅτις σκυτοδέψης*] Non bene expreſſit Benedictus *etſi plebejus fueris*. Quid enim? an *σκυτοδέψης* quiſquam eſt non plebejus? Sic & in aliis opificiis. Plenior ſane Bolerus, *etiamſi ex vulgo aliquis fueris idiota*. Sed vertendum ſimpliciter, *ſive ignarus & imperitus fueris, ſive ſutor*.

Pag. 377. *Εἰπέ μοι σὺς τὸ Στυγὸς*] At hanc opinabar Deorum & Superorum ju-jurandum: inferi autem jurabant certe apud Lucianum per Cerberum, ut in Necyomantia idem Menippus. *οἷα κατεσρώτυντας τὸ ψηφίσμασι τὴν τῶν πλουσίων, ἃ μὰ τὸν Κέρβερον, ὀλίγου μηχανὴ ἦν ἐμφυγεῖν αὐτούς.* Hinc decerne, lector, an non legi debeat σὺς τὸν Κύνα, idque tanto majus, quo majore riſu hic per ipſum jurat, quicum loquitur, quod ridiculus Lucianus aliquoties inducit facientes illos non Deos. Sic in Timone Plutus ad Iovem, *οὐκοῦν γὰρ ὦ Ζεῦ σὺς τὸν Δία.* Sic Diogenes videns advenientem Herculem *οὐχ Ἡρακλῆς ἅτις ἐστὶ; μὰ τὸν ἀέρα μὰ τὸν Ἡρακλέα.* Et in Timonis loco ſimile adducit ex Ariſtophane Tanaq. Faber.

Pag. 379. *Ἡδέως οἰμώζειν*] Non debebat verti *a pueris plorare*, quod ſatis bene illuſtravit Faber ad Timonem. Mox autem interpretes videntur legiſſe, *ἄπεστι*, non *ἄπεκθι*, unde ipſe dialogi index *ἐμὶ πρὸς ἅπας*.

Pag. 386. *Ὥστε σὺν ἂν φθάνοις ἀνύσας*] Aberrant fere ubique in interpretatione hujus locutionis. Priores attentiſſimi Græcis, *itaque non eſt quod in illo emendo poſſis eſſe celerior quam deceat*. Secutus Benedictus, *itaque non nimis cito ipſum emeris*, plane contrario ſenſu quam eſt in Græcis, quæ ab prioribus poterant brevius reddi, nempe, *itaque jam jam emas, non poteris, quin emas*. Ad id enim

ſervit ſtimulus præcedens, quo ſignificat eum habere aliquid nummorum; non ad deterrendum. Et ipſi debebant ſe correxiſſe ex Apologia pro mercede conductis, ubi occurrit ἐπὶ σὸν ἂν φέροιτο τὰς ἀπαίσιος ἀναρῶν τὰς τοιαύτας θεοσεβείας, ubi Benedictus, *aliqui fieri non poterit, quin hac ratione præfectura omnes exauctorentur*, ubi eaſdem voces contrario, ut apparet, modo, ſed recte, accipit.

Pag. 388. Κατὰ τὸν χείρω λόγον] Adſcripſit his pater notam ab Bourdelotio in margine poſitam, nempe [Alluditλόγους ἥττω καὶ κρείττω, quos vocant] Non poteſt enim eſſe dubium, quin ſit inepta iſta animadverſio, quum nihil iſta vel ad vocem χείρω vel ad Lucianeum λόγον faciant. Et plane alludit auctor ad ea, quæ paulo ante vendendus dixerat, ſe ζυγοστατὸν τοὺς λόγους καὶ θεὸς τὸ ἴσον ἀκολουθεῖν. Hinc lepide ludit, & denunciat ſe πείσειν εἶναι δικαιότερα miſeriore argumentandi modo; per flagra nempe. Similiter loquitur proſlapſu inter ſalutandum. ὅμως τοῦ δικαίου λόγου σὸν ἂν ἴξα εἶναι ἢ ἡμερησίους. In Harmonide. ὅτι γάρ σὺ ἡμῖν ἡμῶν φαίνεσθε τοῦ δικαίου λόγου.

Pag. 390. Τῷ γλωττῷ αὐτῷ ἐπιπολὺ θεόπεμπτον ἀπεπτεμέσθω] Quum Pirckhaimerus mediarum vocum rationem nullam habuiſſet, Benedictus vertit *& in multas partes abſciſſa*, ſubintellecto τοῦ *prius* ex præcedentibus. Quod prorſus non placet, quum in Græcis nihil dicatur de multis partibus. Sed vel intelligi debet *magna ejus parte* vel *in multum prius abſciſſa*, aut *longo tempore prius abſciſſa*; in utrumque enim reſpectum vocabulo iſto ἐπιπολὺ utitur Lucianus. Mox mirum, unde Benedictus θεὸς Γλυκὼν vertere potuerit *per ſupplicem Iovem*, quum debuerit *ſupplicum præſidem*.

Pag. 396. Ὑπεφαίνετο δέ τι καὶ ψαμμῶδες καὶ φυκῶδες καὶ τὸ ἡμισυ πάνυ ἐπιεικὲς] Abſit ut credamus id poſterius factum, aut Lucianum velle innuere. Immo nihil verba meretricia ad præcedentia: & quid ad verbum in initio poſitum? Puto ſcripſiſſe καὶ τὸ χρῶμα ὦ ut in Dearum judicio, μηδ' ὅτῳ κεκαλλωπισμένῳ, μηδὲ τοσοῦτον ἐπιτετριμμένῳ χρώματι, καθάπερ ὡς ἀληθῶς ἐπείρου τινα.

Pag. 397. Ὥσπερ τὸ χρυσίον ἀπαστράψαν τοῖς κόμμασι, λαμπρότερον ἀποστίλβει] Eraſmus, *tanquam aurum, cum erutum inciditur, clarius relucet*. Et quæſo, quid hinc diſtat Benedictus, *quemadmodum aurum quum erutum inciditur, clarius refulget?* Scilicet hoc erat, quod Salmurienſem interpretationem merebatur. At quid hoc rei eſt? an aurum tunc inciſum clarius eſt reliquo auro? Immo quid magis fatuum eſt? an periculum eſt, ut quis credit aurum ab aliquo inciſum iri non erutum? Rectiſſime annotavit pater [Vide Caſaubonum ad Strabon. pag. 63. ad lib. 3.] innuens locum ſcilicet, unde diſcimus aliquod auri genus effoſſum ſolere tundi, ut ait Plinius, κόπτεσθαι, ut Strabo.

Pag. 400. Ἄλλως γὰρ τοῦτο ἡδύμολυ. ἢ πίνει δὲ σοι τις;] Quis poſſet has voces ita interpretari, ut faciunt interpretes, *verum & hoc quæro*,

vo, quamnam artem noſti? An in Græcis legitur ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἡρώμην, τίς δή σοι ἡ τέχνη? Hæc Græca conveniunt iſtis Latinis, non Lucianea. Nam Lucianus priorem citatarum vocum partem retulit ad præcedentia, poſteriorem ad ſequentia, & verti debuit. *fruſtra igitur id rogabam.* (nempe de patria & lingua, quum nihil ad diſciplinas id faciat) *Verum quod artificium tuum eſt?* Paulo ante ſcribi debuit, Σύρος, ὦ φιλοσοφία, ἡ Ἐπιχωρογραφία, ut recte pater, non ἐπ' Εὐφρανδίαν.

Pag 408. Ὅτε αὐτὸν ἐπῄνουμεν ὑπεῖπον ἐποιεῖτο καὶ ἃ τοὺς λόγους ἐποιεῖτο] Viri docti in his ita verſantur, ac ſi Luciano non ſuppeditaſſet copia exprimendi ſe. Scripſit ſine dubio ἃ τοὺς λόγους ἐπονεῖτο. In Apologia pro Mercede conductis ait λόγους ἀσκεῖν pag. 515.

Ibid. Εἶτα ἐρήμῳ ἡλίσκεσθε μετ' αὐτοῦ] Pirckheimerus *vos quoque indicta cauſa condemnabant.* Cur igitur in fine Hermotimi, τὰ μὲν αὐτὰ πρὸς σε εἶπον ἂν, εἰ τὰ Πλάτωνος ἢ Ἀριστοτέλους ἤρεσε, τὰ ἄλλων ἀκριτον ἐρήμῳ κατεγνώς. Ergo Benedictus *vos vero cum ipſo damnabamini:* at idem in loco Hermotimi *cæteris indicta cauſa damnatis.* Rurſus in eodem Hermotimo pag. 527. σὲ δὲ ἐχρῆν ἁπάντων κατεγνωσμένον, καὶ δὴ ἐρήμῳ ἡμῶν καταδικασθέν, ubi rurſus *indictam cauſam* profert. In Abdicato pag. 714. καὶ ἐξ ἐρήμης τοὺς παῖδας οὐχ ἁλίσκεσθαι habet *indefenſam cauſam.* Sed ex fine Hermotimi apparet eſſe diſcrimen inter κατεγνῶσθαι ἀκρίτου, & καταγνῶσθαι ἐρήμῳ. Immo id ſatis norunt omnia Lexica. Cur non igitur attendunt quoque interpretes?

Pag. 419. Ἐνταῦθα λήσειν ἤλπισας] Benedictus, *ubi te latitaturum ſperabas.* Sane nullus horum ſic ſe gerit, ut latitare velit idque præcipuum ſtudeat: nec circa petras ſiguriens verſatur ſpe latendi, ſed prædandi. Itaque Pirchaimerus *ubi prædari ſperabas*, & adſcripſit pater λῃζεῖν.

Ibid. Ὡς ἂν εὐβυθὲς δόξειε ποικίλον τῷ χρόᾳ] Benedictus, *ac ſi in profundo varii coloris appareat.* Qui ſenſus nec huic loco congruus, nec pro ſenſu haberi poteſt, quum nihil boni denotet. Quid enim id eſt? aut an id fieri ſolet? Prior interpres, *veluti in profundo apparet colore vario*, eaſque voces includit parentheſi, unde patet eum erraſſe in ſcopo & vera intelligentia. Verte, *accedentem video, prout in profundo videatur, varium colore.* Sedere enim fingitur in muris arcis, unde deſpiciens ait quantum ex diſtantia iſtius altitudinis judicare poſſet, ſe videre aliquem varium. Res ipſa docet.

Pag. 438. Γνώσῃ τὸν Ἡφαιστίωνα τοὺς Σύρους] Sic edidit Benedictus, & vertit *Syræ filios.* Sed in Bourdelotiana eſt τοὺς Σῆρας, & Moſellanus conducere ſibi putavit, ſi in verſione omitteret.

Pag 445. Ὑπερνταλάμενοι τῇ ἅλμῃ] Ab Eraſmo adoptavit Benedictus *ſalo perfundebantur*, quod utique non poteſt moleſtiam rei, quæ Græcis vocibus enunciatur, implere. Debuerunt *vel dum antlia eorum ſalſugine gravabatur.*

Pag.

Pag. 446. Οἷς μὲν δὴ τὰς φίλας ἴχνη &c.] Permolestæ ab interpretibus obscuratur sententia hujus narrationis. Nam Erasmus, quem sequitur Bourdelotius, præterquam quod præpositionis hujus rationem nullam habeat, tum finem pessime claudit, scribens *id non mediocre videri.* Quæ quidem alieniſſima sunt ab illis, quæ scribit Lucianus. Adverte, lector, & videbis verbum subauditum in illis postremis καὶ ὧν δὲ πάσχοιεν τούτων λαμβάνειν οὐκ ὀλίγον ἐστὶν (ut quidem distinguit editio Salmurienſis & Parisina, quam Basileenſis καὶ ὧν δὲ πάσχοιεν, τούτων λαμβάνειν οὐκ ὀλίγον, omnes ineptiſſime) abscindi debere ab præcedentibus, & interrogatione revocandum ad ipsum noſtrum εἰς, ut annotavit pater. Videtur sane id ipsum exprimere Benedictus, *quibus eam rem peregrinarentur, non parvi esset emolumenti mercedem amicis & benefactorum istorum accipere;* modo ille vel propriam interpretationem recte intellexerit, & τὸ *esset* acceperit pro *lucri.* Si enim distinguenda illa, ἐθοίκη καὶ μισθὸν τὸ φιλεῖσθαι τοῖς εὖ πάσχουσι τούτων λαμβάνειν οὐκ ὀλίγον, ἐστίν. Vt in Mercede cond. καὶ τὸν οὐκ ὀλίγον τὸ ἀγγελίας εὐαγγελεῖσθαι.

Pag. 447. Πεφαμένωπες ἐξελαμβάνω] Sic tres editiones, quamquam Erasmus interpretetur *adacto*, Benedictus *illecto.* Rectius igitur adscripsit pater *ἐπελαμβάνω.*

Pag. 450. Λοιπὸν δὴ καὶ ἀληθίζεσθαι μόνον, ἄκιστα δὲ ἐοικὸς ἀληθίζεσθαι μόνον] Erasmus cum Benedicto, *Supereſt jam ut eam causam feramus, quæ quidem ut veriſſima eſt, ita ab illis minime probatur.* At non id vult Lucianus, nec innuit jam supereſſe, ut referat causam: sed mere concludit, *reliquum igitur* (quia præcedens prætextus pro vanis auctor traduxit) *& veriſſimum quidem, sed minime ab illis produci solitum.* In Apologia pro eo dicit τὸ λοιπὸν, εἰ μήτε τοῦτο, μήτε ἐκεῖνα λέγειν δοκεῖ, ἀπολοιπὸν ἐστι.

Pag. 467. Ἦν ἐπιλίποι ἄκρα τις, αἰφνιδίως ἐπὶ παρόντι ἀληθὲς ὁ λέγων τὰ σοὶ ἀφανιζόμενα φέρων, ἐκείνην ἀφαιρῶν. Sic distinguunt Basileenſes & Salmurienſes, niſi quod illi etiam distinguant post vocem λέγων. Vertit autem Erasmus, *ut si quando deſit alibi, miniſter repente te inſpectante submovens ea, quæ erant appoſita, aliis apponat.* Etiam Benedictus, *Si quando alii, repente miniſter te præſente tollens ea quæ tibi erant appoſita, apponit.* Quis neget acutos hic fuiſſe illos viros, qui viderunt istis aliqua appoſita erant tollenda, debere tolli istis præsentibus inſpectantibus? At longe alia mens Luciani. Ne dicam hic esse, ut illud ἐπὶ παρόντι sic explicetur. Veriſſime notat mutandam distinctionem, scribendumque, ἢν ἐπιλίποι, ἄκρα τις αἰφνιδίως ἐπιπαρόντι, ἀληθὲς ὁ λέγων τὰ σοὶ ἀφανιζόμενα, φέρων ἐκείνην ἀφαιρῶν. Hoc eſt, *ſi quid deſit, alio quodam repente ſuperveniente, tollens miniſter tibi appoſita, ferens illi appoſita ἐπιπαρόντι.*

Pag. 474. Οὐκ ἀμελῶς ποτε καὶ εἰς τὰς ἄκρας τὰς παρὰ τοῖς

ὑμπονίαν ἀποκάψαι] Benedictus. *nunquam insulse alios etiam... icteriis petens.* Conjungit separanda, & hinc vehementer tor-uet Lucianum. Melior Erasmus, *quum non insulse super convi-ium dicteria quædam jeciſſet in eos qui aderant.* Sic enim debet, *uum aliquando non insulse jocatus esſet.*

Pag. 475. *Πεχίως ἴσως τὴν ῥῖνα ἔχουσι*] En delicias interpretum.. enedictus, *si nares cubitali magnitudine amplas habeant.* Erasmus, *illis naris nonnunquam cubitali hiet specu.* Vbi tantam auxesin? cur malunt de nare & naribus, quam nasum appellare? Sane uum in Hermotimo dicit *ἀπίτεχνο αὐτῷ τὴν ῥῖνα ὁ χάρων*, adhi-nt nasum. Et quum simpliciter de casu narium aliquid dicunt, si quid per illas fluxerit, Lucianus certe potuit & maluit dicere *μετὰ πολὺ ὅτε ἐρεῖν ῥύσει*, initio conscrib. hist. Sed ut nunc *ῥῖς*, etiam *πῆχυς* in Luciano iisdem risum præbere debuit. Nam in alogo Veneris & Cupidinis, quum scriberet ex Veneris ore Lu-anus, *οἱ Κορυβαντες δὲ, ὁ μὲν αὐτῶν τίμιστος ξίφει τὸ πῆχυ* La-ne dixit Erasmus *Corybantum alius suum ipse penem enſe desecat,* enedictus eadem, nisi quod *resecat*, ut apparet ex Salmuriensi hac editione. Adeo illis obhæsit vexatio Attios, ut Deliacos cerint quoque Corybantas. An miseri non recordabantur Pru-ntii de eodem collegio? *Cultrum in lacertos exserit fanaticus ctisque Matrem brachiis placat Deum.* Eademque apud alios. Cer-hoc tempus talia non decent; & laudabilius feciſſent *cubitum* mpliciter interpretantes.

Pag. 476. *Καὶ ὡς ἐπιτεχνεῖς τὸ κάλλιον ἐπιλέξατο διεξιὼν*] Per-ram Erasmus, *quemadmodum adhortans commodiora subjecerit.* oncinnius Benedictus, *ut sibi dato arbitrio commodiora subjece-*, etsi posteriora hæc sint singularia. Certe clarius & simplicius rti poterat, debebatque ut adscripsit pater, *cum ei commiſſum esſet gotium, pulchriorem* vel *optimam vestem elegerit.* In Nigrino. *τὰς πόλεις ἐπιτεχαμμένοι.* In Apologia hujus dialogi. *ὁ φαῦλος πόδες, εἰ τὰ εἰκότα γίγνοιτο, ἀλλ' ἔνιοι ἐπιτεχνῶσι.* In modo onscrib. histor. *οἱ δὲ κ πράγματα χρήσιμοι ἂν, εἰ ἐπιτεχνῶεν.* Et ibi usitatissima est loquutio.

Pag. 477. *Ἄωρα ἂν σοι τὰ δῶρα*] Ita & vertitur ab interpretibus *tempestiva.* At non veniunt intempestiva illa, quorum adventu lvo æs alienum antea contractum; etsi tarda, tamen satis utique mpestiva, nec certe *ἀνόητα*. Immo sane auctor scripsit *ἄδωρα δωρα*, talia dona, quæ pro donis haberi non possunt, quum & eo-am spe in cultu domini & mox in ipsos servos plus erogaveris, uam illa tibi possunt redigere. Sic in Timone notatur ab Barlæo *ἀλλ' ἄπαλλ'*. Sic in vitarum auctione Bourdelotius advertit *ἐρῶσι ἀπρῶσιν*. Sic ab aliis *ἤσυχος ἄησυχος, τοῦκος ἄτοκος*.

Ibid. *Πρὸς τὴν θεραπείαν σκάζοντα καὶ ἀπηυδηκότα*] Incredibile st has voces, inprimis postremam, sic ab eximiis illis viris ver-potuisse *ad munia famulatus obeunda claudicantem & obaudien-*

dientem. Quid oro illud eſt? Vtique talia non decent ſeculum noſtrum, nec hanc editionem. Quis ignorat ἀπονδᾶν eſſe collabi, deficere?

Pag. 482. Τὰ σφίγγια καὶ κεφάλια] Video in hac editione grandem notam his ſubjectam. In quibus ſane fruſtranea eſt Bochart diſputatio contra Bootium: diſputare debuit in ipſa voce κεφάλια, an ferri ea poſſet; prius certe, quam conjecturis nihil juvantibus concuteret, quod ſtabile & certum ſatis fecerat immenſa *Salmaſii* doctrina; per quam dicere etiam debemus fruſtra exerceri majuiſſe Palmerium, quam diſerte profiteri id omne, quod boni adferre huc poterat, ab eodem maximo viro occupatum eſſe. Nam ut σφίγγια manifeſte expoſuit animalcula, Latine ſpinturnicia pag. 377, Sic κεφάλια ex Heſychio de parva κήτη pag. 90 magni operis, quæ utraque huc bene conveniunt.

Pag. 493. Πρὸ ἓν τῶν ὅλων μιμεῖται] Quum omiſiſſet *Moſellanus* priora interpretari, Benedictus reddidit *ante alia autem*, ut videatur legiſſe τῶν ἄλλων, ut ſolet quoque alibi dicere φορτικὸς ἐξεῖπε τὰ ἄλλα. Sed temere. Verte *ante omnia vero*. Sic in Scytha. συγχεψάμενοι εὐθυτάτας συναγωγὰς χρῶνται πρὸς τὰ ὅλα.

Pag. 497. Τὸ μὴ χαίρειν κελεύω] Marcilius nota expreſſit, quod ante illum Eraſmus in verſione oſtenderat. Nam quum hic eſſet interpretatus, *verbum hoc ſalvere plane valere jubet, atque omnino improbat veluti malum ac pravum*, quum Benedictus abeat licentius a Græcis, notavit ille forte ſcripſiſſe ludentem τὸ μὴ χαίρειν, χαίρειν κελεύω καὶ ἀποδοκιμάζω. Vt & margini adſcripſit pater. Et ſane plenus hic libellus luſuum ex reſpectu hujus verbi. Sed quis neget non interpoſito iſto verbo non etiam ludentem ſcripſiſſe Lucianum, & de induſtria in quæſtione de verbo χαίρειν dixiſſe τὸ μὴ χαίρειν κελεύω? Certe quum omnia præcedentia habeant ſibi incluſum id verbum, aut etiam expreſſum, nullo genere formoſior exiſtit oratio, ſi nunc contra fidem librorum veterum repetatur. Iam neque Luciani oratio videtur χαίρειν κελεύω καὶ ἀποδοκιμάζω, ſed κελεύω χαίρειν καὶ ἀποδοκιμάζειν, verbo κελεύω ad utrumque infinitivum relato, ut in Hermotimo. ὃς δ' ἂν μὴ ἴσχῃ ταῦτα, μεδὲν ἀνύσῃ πώποτε ἢ, ἀποδοκιμασθεὶς καὶ ἀποβληθείς.

Pag. 498. Καὶ ὅλως ἠγεῖτο τὸ μὴ ὑγιαίνειν εἶναι. ὅπερ τὸ οὐ πεῖσαι, ὅτι τὸ χαίρειν πάντως καὶ τὸ ὑγιαίνειν.] Si recte attendas, imperfectam videbis ſententiam, & deeſſe aliqua talia, καὶ ὅλως ἠγεῖτο τὸ μὴ ὑγιαίνειν εἶναι καὶ τὸ ἀπεῖπεῖν καὶ τὸ χαίρειν. ὅπερ εἰ τὸ ἀπεῖπεῖν ὅτι τὸ χαίρειν πάντως καὶ τὸ ὑγιαίνειν. Agit enim de ſententia Pythagoræorum ponderantium efficaciam ſignificationis trium horum verborum, quorum adeo validius cenſebant ὑγιαίνειν, ut illud unum in ſe contineret vim quoque reliquorum duorum; quum neutrum ex duobus illis par eſſet verbo ὑγιαίνειν. Et hæc Græca ſic ſupplebat Pater.

Pag. 505. Καὶ ὃ πρὸ ὀδὰξ σοι χάνει· ἐπὶς τὸ μορφήμασι] Quum Vin-

cen-

centius Opsopæus vertisset in editione Basil. *adeo ut itineris quoque laborem ad disciplinarum exercitium referre soleas*, adscripsit pater, *quodque processui, incremento esse possit.* Id videtur intellexisse Benedictus, vertens *quodque ad præcepta tibi conferat*, etsi non capiam, cur μεθήμασι reddat *præcepta*, quod facit ubique. Eadem loquutio in principio Galli, ὦ μίαν κρηπῖδα ἐρχόμενε, πρὸ ὁδοῦ ἔσῃ τοῦτο εἰς τὰ ἄλφιτα. Et hinc in Abdicato. πολλὰ γὰρ πρὸ τούτου χαλᾶν δεῖ, καὶ προοδοποιῆσαι τῇ πόσει.

Pag. 508. Καὶ ὅσοι χαμαὶ ἑρπύομεν] Quum Opsopæus verterit *& quotquot per humum repentes sumus*, Benedictus *& quotquot per humum repimus*, videntur legisse, quod pater margini adscripsit ἑρπύομεν. Sed præterea, quum Basileenses ediderint μὴ τὸ καθ' ἡμᾶς ὑμᾶς, existimans in ordine horum quatuor vocabulorum καὶ debere poni primum, non quartum, ut fecerunt Bourdelotius & Benedictus, putavit reponendum ἡμεῖς ἢ ὁ συμφέρτος καὶ ἀσελ χαμαὶ ἑρπύομεν ἐσμὲν, καὶ μὴ τὸ καθ' ἡμᾶς ὑμᾶς &c. in quo tamen non statuendum contra scriptos libros.

Pag. 511. Ἀποδιδάσι γὰρ αὐτῷ κατὰ καιρὸν τοὺς τόκους. Αν. τί δὲ, ἂν μὴ ἀποδιδῶσιν] An non videtur mutanda persona, & Luciani nomen præponendum his omnibus? Certe efficacior erit lusus; quasi, quum Hermotimus excusaret cum, quod nihil adversus alios sævum statueret, respondeat Lucianus ridens, id videlicet mirum non esse, quia illi obeant in fœnore solvendo constitutum tempus: tum pergit in eadem persona. Quid autem? an sic futurus esset, si non darent?

Pag. 513. Εἰ γὰρ ἐβούλησθε, ὦ Λυκῖνε] Opsopæus *si modo hæc ret tibi cordi esset.* Benedictus, *si modo velis Luciane.* Imo *utinam velles, Luciane!* Nam & paulo ante. Εἰ γὰρ γένοιτο καὶ ἀκοῦσαι, ὦ Λυκῖνε.

Pag. 518. Οὐ δὲ βούλομαι εἰπεῖν, τοιόνδε ἐστὶν, οὐχ ὅτι τὸ γνώμης τοῦ ἀνδρῶν ἔρωτι προσίεις αὐτοῖς] Immodice Opsopæus, *nisi enim me fallit animus, tale quiddam est, quod dicturus sum, nimirum te paranda & colligenda sapientiæ cupidine cum istiusmodi viris conversari.* Absurde Benedictus & præter Græca, *Istiusmodi autem est, quod volo dicere, non solum sapientiæ virorum illorum amore captus ipsos adiisti, sed in sap.* At particula οὐχ est hîc accipienda per interrogationem; cujus notam quum subjecerint huic periodo Basileenses, qui potuit eisdem placere Opsopæus? Adscripsit vere pater. *Quod enim dicere volo, sic se habet: Nonne scientiæ virorum eorum causa ad illos accedis, &c.?*

Pag. 521. Εἰ τούτῳ ἐπιλημμένοι κατηύχοιτε, ἐστόμενον ἐκεῖσε,] Sic Benedictus & Bourdelotius. Basileenses εἰ τούτῳ κατειλημμένοι, κατηύχοιτο ἐστόμενον ἐκεῖσε. Pater notat sumptum ex Ὀδυσσ. ὃν ἐστόμενον κατηύχῃ, & Opsopæi versio est fatua.

Pag. 528. Ἀνάλογον τοίνυν κείσθω τις ἡμῖν] Ineptissime Opsopæus. *Nempe vir ille probabili inductione inferet dicturus. Ergo absurde pro-*

propositus est nobis quispiam, quasi vocem ἀνάλογον ad superiora ligari voluerit; ne dicam illud *absurde* non apparere in Græcis, aut hic quoque pessime Græcam vocem reddidisse. Melius Benedictus: *Addet nimirum ille & sic dicet. Eadem igitur ratione nobis proponatur aliquis.* Pater ad hæc Græca adscripsit recte, *vicissim nobis proponatur.*

Pag. 530. Ταῦτα μὲν οἱ ξύμπαντες, ὁ δὲ μέρη ἕκαστος] Opsopæus *hæc quidem uno ore dicturi sunt omnes, singulatim autem alius alia.* Omnino nimium large & vage. Benedictus, *hæc simul omnes, singulatim unusquisque dixerit*, unde nescio, qui intellexerit. Et cur igitur non etiam ita vertit in de Saltatione. ὅταν γὰρ ἀντιχειρισάμενοι καὶ παίσωσιν ἀλλήλοις καὶ παίσωσιν ὁ τὰ μέρη παντός. Ubi reddit *mutuo*, non singulatim. Sed Lucianus innuit talia dictum iri ab omnibus omnino, ab unoquoque si per circulum dicendi vices irent, sua vice, ut quoque de Laconicis pueris in loco citato. Id ita pronunciat, ut de Alexandro in Pseudomanti, λαμβάνων δὲ τὸν αὐτὸς ἔχοντα μόνον, ἀλλὰ πολλὰς τὰς αὐτὰς ἔχων συνεργὰς, ἅπασι ἐμβλέπων ἑκάστῳ τὸ κατ' ἀξίαν. De saltatione, καὶ τὰς ἐφεξῆς διὰς ἑκάστων αὐτῶν. quod non satis lucide in Latinis efferunt. Et infra ἐγὼ μὲν οὖν τοῦτο αἰνέσω, ἅπαντας ἄλλον ἄλλως ἐπαινεῖν.

Pag. 532. Φαῖεν γὰρ ἂν οἱ Ἐπικούρειοι ἢ Πλατωνικοὶ σφᾶς μὲν ὀκτὼ ξυνθήσειν, ἡμᾶς δὲ πέντε ἢ ἑπτὰ λέγειν αὐτά] Opsopæus apud Basileenses & Bourdelotius. *fortasse enim dicerent Epicurei aut Platonici vestram hanc esse compositionem; nos autem quinque aut septem illa esse dicimus.* Benedictus. *Etenim Epicurei vel Platonici dicere possent, se quidem ita componere, nos vero quinque aut septem illa esse dicere.* In qua mutatione attendit merito ad malam interpretationem vocula σφᾶς, quæ non notat vos aut *vestram*, ut fecit Opsopæus, sed ipsos vel se. Cæterum male peccavit, quum Basileenium ὑμᾶς mutavit præcedente Bourdelotio in ἡμᾶς. Et porro quid est illud vel Benedicti *componere* vel Opsopæi *compositionem*? Itaque adscripsit pater, *ipsos quidem ita comitare, vos vero.* Sic infra. ἔνεστι τῇ Πυθαγόρᾳ ἑπτὰ μοῦσα. εἶτα Πλάτωνι πεσοῦσ' ἑπτά. εἶτα ἐξῆς τῆς ἄλλοις. πόσα δ' ἂν ταῦτα συμπλοκὰς ὁ κιθαρῳδὸς γένοιτ' ἄν &c.

Pag. 544. Κρείττων δ' ἁρμόσει ποιήσασά σε] Imperite in Basileensi & Bourdelotiana vertitur *atque ille te certum faciet*, tanto utraque ineptior, quod secundæ vocis primam literam majore charactere efferant. Itaque adscripsit pater *atque ille lucrifaciet te.* Sed & correxit Benedictus.

Pag. 545. Ἄχρις ἂν ἢ μηδὲν ἢ ἓν εἰδῶσι δεῖ ἁπάντων ἀποφαίνειν] Miris interpretationibus hoc colorant viri docti! Opsopæus, *decet de omnibus nullius ignari definiendi facultatem sibi paraverint.* Benedictus, *donec aut nihil aut unum scire de omnibus ostendant.* Quando alterutrum horum erit? Et quid si vel paraverint cum illo, vel

cum

rum altero ostenderint illud quod prædicat, an tunc adducetur Lucianus, ut credat? Illene tunc, quum nihil scire ostendant? Ridiculum prorsus. Itaque tentavit juste hæc mollire pater, adscripitque se legere vocula *ἢ* omissa, *ἀχρὶς ἂν μηδεὶς ἢ εἰδότος π. ἀ. ἀπροφ.* cum versione Latina, *quamdiu non nisi unius gnari de omnibus pronunciabunt.*

Pag. 547. *Εἰ μὴ ἀνίχη τῷ ἀφετηρίῳ*] Opsopæus, *nisi exercitii impigro studio illud consecutus faeris.* Benedictus, *nisi recipias disquisitionem illam.* Immo simpliciter, *nisi hanc moram sustineas*, tantum temporis colloces: nam reipicit, quod Hermotimus dixerat de *μηδεμιᾷ ἡμέρᾳ.*

Pag. 548. *Τῷ πρώτῳ χρησθαι καὶ ἀξίῳ συντυχόντι*] Opsopæus *cui sub initium bono & digno incideris.* Benedictus, *in quod bonum & dignum incideris*, perperam omittens, quod omitti non debet τῷ πρώτῳ; tum neuter ostendit vim vocis ἀξίῳ, cui pater adscripsit ἐ. αὐτῷ. Sed & mox perperam iidem *κοτύλῳ* verterunt *sextarium* vel *sestarium*, quum deberent *heminam*, ut annotavit idem.

Pag. 552. *Ὡς σὺκ ἂν ποτε αὖθις εἴποιμι*] Opsopæus *ut ne quid interim dicam aliud.* Benedictus *me nunquam aliud dicturum.* Immo ut recte notavit pater, *ut ne quid dicam a ratione alienum.*

Ibid. *Προθέμενον ἅπασιν εἰς μέσον αἱρεῖσθαι διαμέλλοντα καὶ βραδύνοντα* &c.] Fatue Benedictus & inde hæc editio, *omnibusque in medio positis eligendum eum qui differt & cunctatur.* Recte Opsopæus, *omnibus in medium propositis eligere oportere cunctantem & tardantem* &c.

Pag. 555. *Τὸ μὲν ξυμβαίνειν με ἐξ ὧν σὺ λέγεις ἀδύνατον εἶναι φιλοσοφῆσαι*] Opsopæus *illud quidem accidit, quod dicis, philosophari promptum non esse.* At Benedictus *illud quidem accidit, quod dicis, non esse promptum philosophiæ incumbere*, & hujus nasuta commutatione vocum, & utriusque interpretatione non satis valida vocis *ἀδύνατον*. Intellige cum patre *illud quidem colligitur ex iis quæ tu dicis, non posse philosophari.* Nam *ξυμβαίνειν* hic ponitur, ut supra, *μόνον ἂν ὁ μὴ πεπαίζων ξυμβαίνειν λέγοι*, nempe *ὡς δυοῖν δυάδοιν συντιθεῖσιν.*

Pag. 561. *Πέλτιον, ἢ μᾶλλον ἢ κασσίδα*] Vterque interpres medium vertit *parmam Persicam.* An credimus utique Lucianum voluisse ea voce id exprimere? Et cur non peltæ addunt interpretes gentem, cui illa in usu?

Pag. 575. *Ἱκανὸν τῶν Ὀλυμπίων τῷ πανηγυρεῖ ἡγεῖτο καὶ συγγραφέα θαυμαστὸν ἀξίαν τῆς Ἑλλάδι*] Verti videas ab Benedicto, *Olympiorum celebritatem idoneam ducebat ad fidem Græcis faciendam admiratione dignum esse scriptorem:* Ab aliis, *satis superque sufficere Olympiorum ludos ad faciendam fidem Græcis, eum scriptorem esse admiratione non indignum.* At quid de illa fide in Græcis? utrum ea residet in *ἱκανὸς* an in *ἀξίαν*? Immo *celebritatem Olympiacam sufficere* & valere *etiam ad scriptorem admi-*

rabilem oſtendendum Græcis, quoniam videlicet hactenus alia ludicra illic ſolita erant δείκνυσθαι, non hiſtoriarum ſcriptio.

Pag. 576. Ἐπ' αὐτῷ μόνον ἀποδύσαντες ἴδητε] Sic edunt, quod intelligi non poteſt; & ipſos tamen recte intellexiſſe patet ex verſione *per ſe ſolum exutum videatis*: quam ut habeas, edi debuit ἀποδύσασθαι.

Pag. 578. Ὥμην τάχα μήτοι καὶ αὐτὸ τοῦτο προσκαλεῖσθαι αὐτούς] Benedictus, *ſtatim quidem id ipſum etiam addituros putabam*. Ineptiſſime. Nam qui id in laudando addituri erant, quum *ipſe* Lucianus ante dixit ſe ſuſpicatum eſſe omnes meliores laudatæ orationis cauſas ab ſcriptis ſuis abeſſe? Recte tamen Græca, quæ optime percepit Opſopæus, *hoc ipſo eos potiſſimum adductum iri*, niſi quod congrua oratio poſcat *adduci*: non enim agitur de futuro.

Pag. 579. Ἐς τὸ παιδικὸν τρόπον] Benedictus *equarum in morem*. Et cur non æque bene Opſopæus? *quemadmodum pulli a matribus lactari ſolent*.

Pag. 581. Τὸ νεογνὸν δὲ τὸ ἐν τῶν τιτθίων, ὅμως ἄγριον καὶ οὐ πρᾶον ἤδη φοβερόν] Interpretantur, *porro infantum alter, non ſecus ac pater agreſtis eſt, & in tenera etate jam terribilis*. Satis fideliter, niſi quod quatuor voces, quæ ſequuntur tertiam, me offendunt, maxime quia nec in Græcis habentur. Et quare unus modo ſimilis eſt patri, non etiam alter pullus? An vero ſcribunt hanc fuiſſe naturam centaurorum & diverſitatem, prout ex equino aut muliebri ubere lactarentur? Quaſi vero in lactantibus etiamnum beſtiis magnam indolis & feritatis differentiam videamus. Immo quis ille ex duobus eſt ἀγριώτερος καὶ φοβερώτερος? Profecto meræ abſurditates, & miſere depravatus eſt hic locus. Nam ne Græca quidem bona ſunt. Quis enim dicit τὸ νεογνὸν τὸ ἐν τῷ τιτθίῳ? quò geminum illum articulum? & cur non tantummodo τὸ ἐν τῷ τιτθίῳ, vel τὸ ἐν τῷ νεογνῷ? Quin etiam cur non addit manifeſtius differentiam, ut appareat quam hic ſit ex patre ἄγριος, alter ſit inſtar matris aut πρᾶον aut mitior? En igitur neceſſariam & egregiam reſtitutionem, τὸ νεογνὸν δὲ, τὸ οὐ τοῦ τιτθίου ὅμως ἄγριον καὶ οὐ πρᾶον ἤδη φοβερόν; nec de altero infantum, ſed utroque accipe; *Fœtus autem adhuc in tenerrima etate tamen ferus & in molli jam terribilis*. Deinde verte. *Et hoc mihi viſum eſt admiratione dignum* (ut referatur ad præcedens, quod perperam Benedictus refert ad ſequens) *& quod admodum puerili*ter &c. Sane etiam tale quid videtur adtendiſſe Opſopæus.

Ibid. Ἐς βάθος ἴσως ἐπὶ πεπλάσθαι καὶ εἴνοσι τιτανομάχους ἀπολίτας] Quum toties hæc ſint ab viris doctis explanata, certe nequit laudari Benedictus, dum interpretatur primas voces *in medio*, unde utique patet eum non intellexiſſe. Opſopæus & ſimplicius & propius ad intelligentiam *in profundum*. Livius ſolet dicere *inter-*

trorsus porrectos ordines, introrsus patere aciem, & latitudinem aciei.

Pag. 582. Τότε ἀνὰ τέτταρας μὲν τῶν ἐλεφάντων ἀπαντᾶν ἐφ' ἑκάτερα τοῖς ἱππεῦσι] Quum vertit Benedictus *tunc cum quaternis elephantis utrinque occurrere equitibus*, imitatur Opsopæum, *tunc una cum quatuor elephantis utrinque equitibus esse occurrendum*, qui uterque debuerat addidisse, qui cum elephantis occursuri essent: certe securius poterant, *tunc elephantos quaternos utrinque occurrere equitibus* Galatarum.

Pag 583. Τὰ ἅρματα ἢ ἀναστρέψαντα] Vterque interpres hoc loco somniat subversos currus, tanto ineptius, quod tamen eosdem mox ferri denuo in suos dicant; quæ quemadmodum fieri possunt? Præterea didici, quum de subversione loquitur Lucianus, non ἀναστρέφειν illic locum habere, sed ἀνατρέπειν. Sic in historia conscrib. ἀνατρέψαι μόνον τὰ τῶν ἀνδρῶν, & in Demonacte ἀνατρεπὴν ἢ σκάφος, ubi vertitur *submersa nave*, forsan præter auctoris & mentem & manum, quæ tantum vult aut voluit *subversa*. Et nostrum ipsum in Aristophanis Pace. ἅρματα δ' ἐπ' ἀλλήλοισιν ἀναπτεραμμένα. At nunc intelliguntur *retroacti* vel *reversi*, ut in Scytha, οὐκ ἂν ὀδὲ ἀνέστρεψεν οἴκαδ' ἐς Σκύθας Anacharsis, εἰ μὴ Σόλων ἀπέπεμψε. Indignum profecto tam exigua, nota & obvia ignorari. Quin etiam distinctio ponenda est post verbum ἀναστρέψαντα, sed hoc modo, τὰ ἅρματα ἢ, ἀναστρέψαντα γὰρ ταῦτα εἰς τὰς οἰκείας, οὐκ ἀναμενὼ διαφέρει. Mox male in Salmurienſi editum τὸ εὖ γὰρ οἶδα, quod in hac editione repeti video, quum recte Basileenses τὸ εἰς τὸ εὖ γὰρ οἶδα.

Pag. 587. Ἐπ' ἀμφότερα πιστὰ] Benedictus *spectata utrinque fidei*. Quid intellexerit, ipse viderit: certe nequaquam ad Græca. Opsopæus, *quorum fides in utraque fortuna spectata sit*. Absurdissime: nec enim huc adversa vel secunda quidquam faciunt. Immo *ad utrumque*, vel *in utroque*, nempe & reprehendendo & approbando.

Pag. 589. Ἀλλ' ἢ ἄριστον κρῖναι παιδείας δίκῃ νομίζειν σοὶ δόξαν ἢ πάντων] Opsopæus apud Basileenses & Bourdelotium, *sed aut optimum juxta disciplinas æstimandum est, quod tibi apportet* (sic Bourdelotius, at in Basileensi *oportet*) *gloriam, aut omnium*. Benedictus, *quin id omnium optimum juxta disciplinas existimari oportet, quod tibi visum fuerit*. Vnde apparet illas voces σοὶ δόξαν verius fuisse intellecta ab Benedicto, quum certe Lucianus de judicio agat, non de gloria; & editioni Basileensi adscripsit pater *tuo judicio*. Sed quum is ipse Benedictus non perciperet, quo postrema illa ἢ πάντων referenda essent, omissis duabus adversativis ἢ ineptissima licentia vocem πάντων superioribus immiscuit, quum tamen simpliciter verti deberet, ac clarissima sit apostopesis, verentis aliquid arrogantius vel invidiosius proferre, quod post vocem πάντων tamen promittebat sermonis cursus. Verte igitur: *quin id vel optimum ad doctrinam existimari oporteat, quod tibi visum fuerit, vel omnium.*

Pag. 592. Ἀλλὰ καὶ Ἀθηναίοις ἐξῆν θορυβεῖν τὰς Σκύθας ἐπὶ τῷ Ἑλλάδι θεῷ. καὶ τὰ λοιμῶν τὰ μέγιστα ἔδοξεν] Sic distinguit Bourdelotiana, & interpretatio Oporini est, *sed Athenienſibus quoque licitum eſt in Græcia Scythas Deos facere. Quo tempore ſæva peſtilentia populum Athenienſis infeſtabatur.* Benedictus ita mutavit distinctionem τὰς Σκύθας. ἐπὶ τῷ Ἑλλάδι καὶ, vertens tamen *Scythas in Græcia Deos facere. Quo tempore ſæva peſtilentia graſſabatur Athenis.* Vide apparet, quantum ſibi permiſerit uterque interpres, quum & de populo Athenienſi nihil dicant Græca, & tantundem de Benedicto Athenis. Certe quidem in ea urbe luem graſſatam nemo ita contendet, qui non ſatis ex ſerie orationis videat. Sed an propterea non etiam potuit graſſari extra urbem illam per Græciam? & quum graſſetur ita per univerſam non minus Græciam quam Athenas, an tantummodo tuit ſingulare monſtrari remedium urbi Athenarum, æque ac aliis privatis urbibus? Nemo contrarium dixerit. Et prorſus tale ſacrificium memoratur ab Harpocratione in Ἄτεραμος. Iam verba illa ἐπὶ τῷ Ἑλλάδι θεῷ pertinent omnino ad ſequentia, quibus rectiſſime conveniunt, quum præcedentibus adhæreant prorſus quod ad ſyntaxin καὶ ξένοις (& quis dicet θορυβεῖν ἐπὶ τῷ Ἑλλάδι θεῷ?) quod ad rem ipſam, ingeniose; quum Athenienſes nequeant θορυβεῖν, niſi in territorio ſuo: neque Luciano contrarietas in his quæſita eſt, ſed in Scythis & Athenienſibus.

Pag. 596. Οὐ γὰρ μικρὸν ἦν Σόλωνι ἔπαινον] Aut imprudenter admodum aut imperite interpretes, alter *neque enim mediocri laude Anacharſis virtutes ſolebat extollere Solon*, alter *non enim Solonem parvum eum laudabat*; quum debuiſſent, *neque enim parvum momentum erat Solon laudans*; non exigua res aut pretium erat, ſi quis a Solone laudaretur.

Pag 597. Καὶ ἐπίσης δοκεῖς ἄνδρας εἶναι τὰ πλεῖστα. καὶ ἴσως μὲν βαρβάρων Ἀνάχαρσις] Sane ſic etiam attente interpretes, *ſic ac prorſus eoſdem in reliquum viros optimos eſſe credebant. Solus vero ex Barbaris Anacharſis initiatus eſt*: alter, *eoſque viros optimos unique eſſe credebant. Solus vero ex barbaris initiatus eſt Anacharſis.* Atqui turbant illa vel *in reliquum* vel *denique*; & ſi vis vel Græciſmum vel ſenſum congruum, diſtingue, καὶ ἐπίσης δοκεῖς ἄνδρας εἶναι. τὰ πλεῖστα καὶ ἴσως.

Pag. 608. Ὅτι δὲ πεπὸν ἐν αὐτῇ τὸ κωμικὸν μυθίδες, καὶ ἐπὶ πολὺν μάλιστα πρόσεστι, παρ' ἐκφέρουσι τοῖς ἀκούουσιν ἡδύ] Indigis modis confundunt violantque hanc periodum & omnem ejus intelligendæ viam, inque ea ſententiam Luciani interpretes Latini, eorum Benedictus ita, *rem valde fabuloſam, quodque in laudem maxime opere inclinat, utrinque audientibus non eſſe jucundum.* Quodquum per ſe ἀπηνῶς ſit chimæricum, imo falſum (& cur in interpretatione omittit ἐν αὐτῇ?) tum ſi roges, cur Lucianus dicat ἀδύ, non ſe profecto nullam poſſit dare cauſam. Tantundem reſpondebit, ſi roges, quid ſit *utrinque audire*? Deinde pergit, *dum non de face ſe-*

mina-

minum & promiscua plebe hoc intelligamus, sed de iis &c. Quid quæso intelligemus de illis, utrum laudatis an laudantibus? Ad has tamen absurditates præivit Micyllus, cujus hæc sunt; *quod neque jucundum adeo in historia, quod valde fabulosum est, & ad laudem maxime inclinat, utrobique auditoribus esse solet, dum non de face hominum ac multa promiscuaque plebe, hoc intelligamus* &c. illaudabili versione. Interpretor: *non esse in historia jucundum id quod est oppido fabulosum. Etiam laudationes nimium proclives, audientibus accidunt in utrumque* (1. ut non sint semper jucundæ, sed queant esse jucundæ, queant esse contrariæ & ingratæ ob varias causas ac vel dextre vel sinistre accipi, ut maxime proprietatem phraseos attingamus, quæ occurrit pag. 664. οἱ δὲ πανυ ἐφαπτεται τῶν νῦν κεχρημένων.) *Non intellige facem confusam & promiscuam plebem, sed* &c. quibus verbis describit, quos ἀκροατὰς innuat: quasi dicat, non si eo usque ascendant istæ laudationes, ut etiam infimi videant te in laudando excedere modum, sed si tantum sic agas, ut acutissimi id percipiant, vel ut ipse exponit pag. 629. ἐαν δὲ τύχῃ αὐτὸ δρῶσιν καὶ ἐπισκιάζειν τὴν δωρεὰν, ἀλλ' ἄγρια παίδα καὶ ἀπίθανα καὶ γυμνὰ διεξιασιν.

Pag. 612. Αἴτια ἅμα τε τῆ πολέμου ἀρχῆς διεξιὼν] Non hæ voces notant *simul & causas unde id bellum cœpisset commemorando*, ut vertit Benedictus plane ex imitatione Micylli (& vix legas αἴτια ἀρχῆς, quum sufficiant αἴτια πολέμου) sed *causas simul principio belli aggrediens*, quod satis patet ex ipsis quæ subjiciuntur excerpta verba.

Ibid. Καὶ θυμὸν δὲ Ἀττικὸν ἀπνέουσα] Quid oro χαριεντίζε cum θυμῷ δεσπ? & quis ille θυμὸς vel animus Atticus, quem offerunt interpretes? Scribe χαριεστάτῃ καὶ θύμου δὲ Ἀττικοῦ ἀπ. hoc est, *festivissimum & thymum Atticum spirans*. Est enim alludio ironica ad Hymettia mella, & alibi usus est. Mox recte ab Iac. Micyllo Πομπηίου πόλεως redditur *Pompeiopolita*; ut cognoscas errorem unius Benedicti non esse tanti, ut ex eo incrementum capere debuerint alter, quem in hac editione annotatum vides, & auctor dissertationum de præstantia numismat. pag. 529. Et an non alter alterum inspexit?

Pag. 613. Τὰ αὐτὰ σκεῦη λέγει τὰ μικρὰ κἀκεῖνα, ὡς καὶ αὐτὸς ἂν φαίης] Sane perperam Benedictus corrupit sententiam hujus loci vertendo ac si omnia Luciani essent, *ea quæ sunt ipsius diceret quispiam, parva & illa, ut ipse dixeris etiam*, quæ sunt oppido insipida & insulsa. Contra peccavit Micyllus nimium curiose vel potius inepte exprimendo ea, quæ tanquam exempla ex Thucydide sumpta & passim ab illius temporis scriptoribus insulta Lucianus producit, in quibus putat quoque esse has ipsas medias voces, quum eæ sint meræ Lucianeæ. Vertebat enim *ea quæ sunt ipsius illius, dixerit quispiam, ut μικρὰ κἀκεῖνα, hoc est, parva & illa, & ὡς καὶ αὐτὸς ἂν φαίης, id est, ut etiam ipse dixeris.* Vt debes igitur, intellige, *ista, quæ sunt ejus ipsius, dixerit quispiam, parva quoque illa, ut ὡς καὶ αὐ-*

αὐτὸς ἂν φαίης, εἰ δ' αὖτ' ἐκεῖνα ὀλίγα δεῖν παρέλιπεν. quæ tria sunt frusta imitationis perversæ.

Ibid. Ἰατρὸν δ' ἓν κεντυρίωνι ἕκτης] Interpretantur *medici hastatorum legionis sextæ*; quam quidem interpretationem rejicit ordo, seriesque & positio articulorum, quæ omnino alia esse debebat. Tum in Pseudomantei occurrunt voces illæ ψαπώτας δύο λογχοφόρους καὶ κεντυρίωνος. Cuperem ex illis scire, quinam ex his accederet ad hastatos? at ibi Benedictus ex Erasmo *alterum lancea, alterum cuneo armatum*, non hasta. Quod me attinet, opinarer rectius verti posse ex Inscriptionibus, quas video extare, *Dianae. T. Fl. Flaccus. praef. alae. Vlp. contariorum*, vel *Dianae. sacravit. T. Fl. Italicus. praef. alae.* I. *Vlp. contar. c.* x. Sic optime verba Græca nostri auctoris intelligi possunt *medici sextæ contariorum* nempe alæ.

Pag. 618. Καὶ χαλκῇ περὶ ταῖς κνήμαις] Mellei profecto interpretes. Benedictus, *& tibialia ex corio porcino facta*, male quidem, sed melius tamen quam Micyllus *& tibialia conchis incrustata aut ex corio porcino facta*. At quis dixit tibialia militum? An ita *ignotæ* sunt ocreæ, quas haud dubie nunc intellexit Lucianus. Itaque verte *& ocreæ circa tibias ex corio porcino*.

Pag. 621. Καὶ κρηπῖδες τὸ ῥυθμὸν] Benedictus, *& crepida concinnitatem*. An credimus? Certe si qua fides nummo, cui insculptus universus ille Iupiter, plane fuit nudipes sine ullo pedum tegumento. Et quis foret iste narrandi contextus, ut primo totum καὶ τὸ Iovis produxerit, in quo & omnia corpori adfixa continentur, tum discedat ad ὑποδήσεις, nunc aberret ad crepidas? Certe Micyllus *crepidinis concinnitatem*, quem præfero.

Pag. 624. Τὸ προοίμιον δὲ Ἰνδικῆς ἤδη συντέτακται, καὶ τὸ τρίτον τάγμα] Benedictus, *sed Indica historia proœmium jam est compositum, & ordo tertius*. Obscurior certe quam Micyllus, *tertium tagma seu tertius liber*; qui intellexit id quod alias Græci vocant συντάγματα. Sed quam infeliciter uterque? & cur sic distinguunt? Debuerant postrema cum sequentibus jungere in hunc modum, ἤδη συντέτακται· καὶ τὸ τρίτον τάγμα καὶ οἱ Κελτοὶ καὶ Μαύρων μοῖρα ὀλίγη σὺν Καισαρεῦσι πάντες ἅτοι ἐπορεύθησαν. *& tertia legio ac Galli parsque exigua Maurorum*.

Pag. 625. Τῶν ἀμείνων ἡ ἡττηθεῖσα ἄρσις τὸ ἔπαρσιν πάντως ἀπεισάγει] Non possunt ea notare, quod volunt interpretes, *eorum inter quæ nullum est medium, altero elevato alterum contra deprimi*, sed *altero sublato* vel negato *prorsus reponitur* vel confirmatur *alterum*.

Pag. 628. Καὶ κατέχων τὸ βῆμα] Benedictus, *& tribunal contineat*; Micyllus *& suggestum sive tribunal quasi possessionem suam detineat*. Quanta apud hos vilitas Latini sermonis, tantopere ab elegantibus exagitata? Dicebant Romani *tenere forum, tenere curiam*, de eo qui maxima auctoritate illic polleret. Plane sic iterum loquutus est auctor in Symposio. φησὶν αὐτῷ ἀδελφιδοῦς κατέχειν τὸ συμπόσιον. Eæ loquutiones sibi prorsus respondent.

Pag.

Pag. 644. Τοιαύτην παρ' ἡμῖν τὴν Δάφνην γράφουσι] Interpretes *talem apud nos Daphnen describunt.* Immo non magis Daphnen, quam Phaëthontiadas, quam Myrrham, aliasque in idem immutatas: neque hic quidquam descriptiones poëtarum aut fabulantium. Verti debuit, *talem apud nos depingunt Daphnen*, &c.

Ibid. Νεὼς μεγάλης φορτίδος ἐστῖ] Vertunt *navis onerariæ malo*, & sic omisso vocis secundæ respectu, cujus eo diligentior ratio haberi debuerat, quia scimus varias esse earum navium magnitudines ac mensuras; & pag. 651 τῶν δ' ἵππων μίαν θ', ὅσον νεὼς μεγάλης φορτίδος non omiserunt.

Pag. 647. Τὰ δὲ ὠκύπτερα ἦν, ἡδυκίνοις φύλλοις μάλιστα πτερωτικὰ] Vertunt, *quæ vero ex his velociores erant, pennas habebant lactucæ foliis maxime similes.* Si hæc Latina recte se habent, quæ igitur ex his lachanopteris erant minus veloces? inprimis quum ipsa vox supponat omnes fuisse veloces & quidem pariter. Immo in qua Græcorum parte inveniunt interpretes illas *pennas*, quæ certe sunt nullibi? Intelligit Lucianus totum corpus habuisse obsitum πτερυγίς; sed ex illis πτερυγῖς ista, quæ proprie constituebant alas, & quibus volabant (hæc sunt ὠκύπτερα) fuisse talia prout describit. Ergo construe τὸ ὀρνίον ἔχει ὠκύπτερα, ac verte; *habet autem pennas ad volandum similes maxime foliis lactucæ.* Sequentia ἐπὶ δὲ τούτων quum vertit Benedictus *his vecti*, ineptus est, quum alios illis vehi in præcedentibus dixerit: & melius alii *ibi vero & cum his ordinati.* Poterant proprius *post hos.*

Pag. 648. Οἱ σύμμαχοι ὡς ἑκάστοις] Micyllus apud Basileenses Latine reddidit *porro inter utrumque auxilia, ut cuique magis placuit.* Non secus ac si vidisset, quod ex Angl. notat Bourdelotius ὡς ἑκάστοις ἐδοκεῖ, quomodo si legitur in scripto libro, id factum crediderim ab homine non assequente sensum vulgatæ lectionis. Benedictus obscurior *Medium auxiliarii utique singuli.* Quod quid sibi vult? At Græca vulgata rectissima sunt, notantque propriis cuneis compositas singulas auxiliorum partes, ut loquitur Tacitus IV annal. 16, non dispersas & cum aliis permixtas. In Arriano alibi id quoque corruptum.

Pag. 653. Ἐκκολάπτειν τοὺς ἀνθρώπους] Benedictus *ex iis homines excludunt.* Patior; sed quomodo id fit? Certe quum utitur verbo *excludere*, innuit se putasse ab Luciano id sic conceptum esse, quomodo apud Latinos pulli excludi dicuntur insidendo & calefaciendo: quod parum videtur convenire sensui auctoris. Idem verbum rursus occurrit lib. 2. veræ hist. p. 687. πελέκεσι γὰρ ἀφαιρήσαντες ἓν τῶν ὠῶν, νεοττὸν ἄπτερον ἐξεκολάψαμεν, nec dubitavit Benedictus sibi similis esse, *cum igitur unum ex ovis securibus præcidissemus, pullum implumem excludimus*, quæ quidem mirifica ratio excludendi. Nec sic loquerentur Latini; & ideo nec amamus. Nostrum locum alii intolerantius reddunt *in homines effingunt*, quasi de cælando cogitasset Lucianus. Putamus simpliciter verti debere *homines extundunt.*

Pag. 665. Αἱ δὲ λοιπαὶ πρύμναι κρεπίδωμαι] Nimis sæpe & erudite hoc genus loquendi illustratum est ab præclaris ingeniis, quam ut voces postremas intelligamus cum Micyllo simul & Benedicto *colliſa puppi.*

Pag. 667. Ἀνελκύσαντες τὸ πλοῖον, καὶ λύσαντες τὰ δρεπανοφόρητα λαμπάγης, εἶτα τὰ ὀδόντων ἐξάψαντες] Quum vertissent alii, *per raritatem dentium educentes & explicantes*, inde Benedictus fecit *deductam & explicatam.* Sed turbatissime hic nugantur omnes, & illud explicare nihili est. Verte, *per raritates traductam & ad dentes religatam.* Id enim est hoc loco ἐξάψας. Vt in fine præcedentis libelli. σκεύη μὲν τῇ γυναικὶ τὰ ἐκ τοῦ θηλέος γυλίσματα, ἐξάψαντες αὐτῇ τὰ ἀπόγαια. Et translate in Amoribus,. ἐγὼ δὲ τὸ ἐμπαιγμὸν ζόης ἐκπεφώρηκα ἐξαψάμενος ἀσθενῆ.

Pag. 670. Κορυνητὰν ἀσὸς αὐλοῦ ἢ κιθαρίζειν] Non debuit verti *ad tibiam vel citharam saltant*; neque enim κορυνᾶν est saltare: & certe erat quoque modulatus plausus. Vtique & in *Pseudomanti* κυμβάλοις κροτῶν interpretatur Benedictus *cymbalis pulsatorem* sine mentione saltandi; & in Saltatione κροτῶν τε ἅμα καὶ ἐπαίνοις ἀπροσπτώτοις ἐπῳδαῖς reddidit *applaudens & laudibus indecentissimis acclamans.*

Pag. 671. Πύλαι πᾶσαι μονόξυλοι κεκαμάμεναι] Benedictus *portæ ex solo cinnamomi ligno.* Item infra, εἰς ναῦν μονοξύλου ναυτικῆς *ex ligno conflatam.* Quæ versiones quam sint absurdæ, docet ipse, quum statim βωμοὶ μονόλιθοι vertit *ex uno lapide.* Id enim vult: ita non esse composita ex frustis, sed ex una trabe & segmento arboris tam magnæ excisa.

Pag. 677. Κάρος ὁ ἀφ' Ἡρακλέους] Quem hic interpretem probabimus? In Basileensi editione vertunt *Carus qui ab Hercule stabat*, satis lepida captatione; ac si Græca eadem foret constructio, quæ Latina; & scilicet in hoc certamine componebantur partes, quibus plurimi continebantur, & alii ab hoc stabant, alii ab illo. Ridicule omnino. Benedictus *Carus Heraclides*, quod propius ad genium sermonis Græci. Sed nullibi invenio Carum illum luctatorem egregium, inquit Palmerius. Quasi vero Lucianus hic introduxerit talem in terris celebrem luctatorem: immo quis egregius luctator ille Vlysses? ex quo alterius adversario patet prorsus ratiocinationem Palmerii non procedere: multo minus ut ὁ ἀφ' Ἡρακλέους possit reddi *post Herculem primus*, quidquid de Capro suo sollicitus sit. Opinor optime adnotasse patrem Κάραν. Non agitur de luctatore; agitur de heroibus, inter quos memorabilis Caranus Heraclides.

Pag. 683. Ἀπασάμενος τὸν Ναυπλίου ἀπέπεμψα] Benedictus *salutato Nauplio discessi.* Prorsus non ita, sed *salutatum Nauplium remisi*; hæc enim conveniunt præcedentibus.

Pag. 725. Τὸ πάντα κεκλῆσθαι ὑπηρετῆν ἀσθενοῦντας] Necessario legendum ἀσθενοῦντες.

Pag. 728. Παρασκευὴ καὶ ἀσκήσεως καὶ λυτῆς καὶ μεμφίας] Benedictus

dictus debuerat hic anxie exprimere omnes copulativas, ut quatuor furorum vocabula & ſpecies oſtenderet. Quod quum non fecerit, non aliter Latina concepit ac ſi auctor duo inter ſe differentia opponere voluerit.

Pag. 731. *μᾶλιστα δὲ παρ' ἡμῖν*] Male pro *ὑμῖν*, ut recte interpres.

Pag. 734. *Γυμνὸν ἤδη ὑπέχειν τῷ σφαγῆν*] Pater adſcripſit *γυμνὸν*. Sic certe vult & verſio apud Baſileenſes *nudus a cruentis civibus caedem ſuſtinerem*. Benedictus contumacior, *ac potius nudam caedem ſuſtinere*. Opinor mentem Luciani fuiſſe *potius autem nudum jam jugulum porrigere*, ut alibi dicit *ὑπέχειν τῷ χείρᾳ*.

Pag. 742. *Καὶ οσον δ' ἐπὶ τὴν ἤδη ἀναπεπλεῖσθαι συλᾶν, τὸ μηδὲ τῷ δόρατι τ. α. β. ε. ἀποβίεσθαι*] Plane non ut apud Lucianum in Græcis patronus Philaridis, ſic in Latinis quoque interpres ratiocinatur, cujus collectio longe infra efficaciam prioris; qui non id evincit, non minus impium factu fore, ſi volentibus dedicare auferatur poteſtas, quam ſi dedicata auferantur, ſed altius ſe efferens in id laborat, ut pro certo affirmet longe magis impium factum fieri ab eo, qui poteſtatem volenti dedicare præcidat quam qui dedicata auferat; & quanto gravius ille peccat, in tanto pejus peccatum induci Delphos. In fine hujus paginæ *μισθὸν δ' ἀσεβείας* erronee vides verti *praemium impietatis*, quod mirum qui ex Opſopæo imitetur Benedictus.

Pag. 743 *Οὐχ ὅπως αὐτὰς μὴ ἃ ἐπιστάμεθα κατηγορεῖν*] Benedictus, *ſiquidem non poſſunt non criminari ea quae explorata habemus*. Itane? Imo contra, quis poterit ea criminari, quæ explorata habeo? Et hæc quidem ſunt Benedicti. Nam in Baſileenſi editur *οὐχ ὅπως αὐτὰς ἃ μὴ ἐπιστάμεθα κ.* & vertit Opſopæus, *ne quo modo eos de quibus nihil certi nobis compertum eſt, injuſte ſceleris accuſemus*. Certe hæc lectio & vocum ſeries videtur melior, & exponenda Latine (pendet autem ab præcedenti *χρὴ*) *nedum ipſos qua ignoramus criminari*, quod nempe fiebat proponenda hac deliberatione.

Pag. 757. *Οὐκ ἐκ Κορωνίδος, μὰ Δί', ἀλλ' ἐκ κορώνης*] Miror verſiones virorum inſignium. Ipſe Eraſmus *non ex Coronide per Iovem, id eſt, cornicula (nam id matris nomen fertur) neque ex cornice*, quæ ſic contraxit Benedictus, *non ex Coronide per Iovem, hoc eſt, non ex cornice*. At quæ illa explicatio? an Coronis eandem exprimit quam Corone? Certe non. Coronis enim Lariſſæa apud Ovidium, Phlegyæ filia apud alios, mater Æſculapii ex Apolline: at Corone Coronei filia & Phocaicæ telluris apud Ovidium ab Neptuno ſtuprata, niſi interveniſſet per Palladem mutatio formæ. Itaque vel has auctor intelligit, vel hanc poſtremam ſimpliciter de ave cornice accipere poſſumus, ut & per literarum convenientiam alludat ad præcedens & per ſignificationem & appellationem volucris ad ſequens. Neque vero probari poteſt id quod ſcripſit in Gallica verſione Cl. Sponius, *tenant en ſa main Eſculape ne d'une Oye, & non pas d'une Corneille comme autrefois*, & quod addit in margi-

ne, *C'eſt qu'il étoit fils de Coronis, qui ſignifie Corneille.* Neque mox ſatis bene οἰκιακὸν reddidit *adiculas*, quum exigatur numerus ſingularis.

Pag. 760. Ἐκ πίτης Βρεντίας] Saltem debuerant editores facere Βρυπας, ut in verſione exhibuit quoque Eraſmus. Sed ex illa ipſa literæ ταυ duplicatione odoror dubium nullum eſſe poſſe, quin Lucianus ſcripſerit Βρυττίας. Bruttia enim, non Berytia, pix celeberrima fuit apud veteres & ad varios uſus, ut apparet ex *locis* collectis ab τῷ πάνυ Bocharto in Chanaan cap. XXXIII. Inſuſſe *ad oram* libri ſui retulit Cl. Sponius *poix Berittienne.*

Pag. 761. Ἐκ λίπας ἠρκείᾳ] Benedictus *adipe ſuillo.* Certe accuratior Eraſmus *urſino adipe*: etſi enim dicebatur ἄρκτος, tamen quam frequens in eo vocabulo fuerit omiſſio literæ πυ, ipſe Lucianus in Demonacte oſtendit, a quo ait Κυνικὸν τὸ ἄρκτα δέρεσθαι φιλοσοφοῦντα, οὐκ Ὀνώρατον, ὥσπερ ὠνομάζετο, ἀλλ' Ἀρκεσίλαον appellandum. In Amoribus, placuit Luciano variare; quippe quum dixiſſet, λέοντες οὐκ ἐπιμίγνυνται λέουσι, ἀλλὰ τῶν ἀγελαίων βοῶν ἐπιθύουται, καὶ κεῖνος ὅλῳ τῷ ποιμνίῳ ἀρίστῳ πληροῖ σπέρματος. τί δέ, ὦ συῶν μὴ ὄνας μεταδιώκειν φατέον, in ſequentibus reddit, οὐκ ἐρῶσιν ἀλλήλων λέοντες ἀλλ' ἄρκτοι, καὶ σύες.

Pag. 766. Ἐν πολλαῖς πέξεσι Ῥωμαϊκαῖς ἐξητασμένῳ] Indigniſſima interpretatio utriuſque interpretis *compluribus in præliis Romanorum ſpectata virtutis.* Nam neque hæc deſcriptio ad præcedentia accedit, in quibus de auctoritate in republ. & urbanis officiis agitur; nec Græca talem ſenſum admittere poſſunt. Verte *& in multis apud Romanos dignitatibus ac honoribus verſatus.* Eodem errore mox ἀφεὶς τὴν ἐγκεχειρισμένην τάξιν, uterque vertit *relicto exercitu, quem tenebat*, quum debuiſſent loco vel munere vel ſtatione. Eadem tamen aberratione & Sponius, *Il faillit donc a quitter l'Armée, qu'il commandoit*, quum priora dubie reddidiſſet *qui s'étoit ſignalé en pluſieurs occaſions.* At clare phraſin ſuam exſerit noſter auctor in principio Macrobiorum, ὃν ἐπὶ μὲν τῇ δυσεξιάτῳ μεγάλῃ αὐτοκράτορος τύχῃ εἰς τὴν πλειστάτην ἀναγῶσι τάξιν &c.

Pag. 772. Ἐγὼ ἦν δ' ὃς Ἀπελλῆς νίος, ἀλλ' παρ' ἑκάτερον τὸ σόφρον. πῶς λέγεις; ὦ. Φ.] Quum ſic diſtinguant omnes, & quidem non male, cauſa non fuit, cur in Latinis augerentur interrogationum notæ, verterentque *Num quis alius ab illo priore?* nam qui addit νίος, dubitari ſimul non poteſt, quin loquatur de alio, quam ante fuit: ſed quomodo id contigerit negat mox fas eſſe clarius noſcere. Certe debent convenire. Sponius tamen quoque ſic reddebat *Dy-moy, Glycon, qui es tu? Ie ſuis le nouvel Eſculape. Es-tu Eſculape luy-meſme, ou quelqu' autre, qui luy reſſemble? Il n'eſt pas permis de reveler ces myſteres.*

Pag. 780. Λέγω πάνυ μὲ εἰδέναι καὶ τὰ ὑπ' ἐμοῦ Ῥωπιλιανοῦ συνεκλαλούμενα] Eraſmus, *negans ſe clam eſſe, qua ſuaſiſſem Rutiliano.* Benedictus *aſſerens ſe ſcire, qua Rutiliano ſuaſiſſem.* Etiam Sponius

nius modo *il se plaignit à moy de l'avis que j'avois donné à Rutilianus*: ut apparet, sic interpretans, dum sola Latina inspicit. Nam Græca si sequimur, ut debemus, interpretabimur, *dicens sibi me esse probe notum, ut & quæ suaserim Rutiliano.*

Pag. 790. Ὅπου γὰρ ἀκροχειρισάμενοι] Vertunt Erasmus, *ubi enim jam summis colluctati sunt digitis*, Benedictus, *cum enim summus digitis colluctari desissent*, Adnotavit Pater, ἀκροχειρίζειν, τὸ πυκτεύειν καὶ παγκρατιάζειν ἀνδρὸς συμπλοκῆς. Quæ vera sunt, & vanæ interpretationes.

Pag. 793. Τῶν Ἰδαίων Δακτύλων ἕνα τοῦτο ἔργον πεποιημένον τὸ ἐνόπλια παιδεύειν] Animadverte sodes, quam lepide possint interpretari. Opsopæus *unum ex Idais Dactylis illud opus factum, rebus militaribus instituendum fuisse, quem Mars* (agnosce alienissima & Græcis contraria) *a Iunone offerente acceptum* &c. Benedictus *unum ex Dactylis Idais, opus illud factum ad rerum militarium institutionem, Martem a Iunone acceptum adhuc puerum*, ubi posteriora recte mollit ac corrigit. Sed quis priorem partem intelligit? aut illud opus factum? lege πεπονημένον, & verte, *unum ex Idais Dactylis, id opus exercentibus*, nempe *armata saltationis ludum* ac meditationem. Adde, quæ supra occurrunt ad pag. 396.

Pag. 795. Περὶ κρήνην ἰοειδέα] Eadem sententiarum diversitas in duobus Luciani interpretibus de hoc loco intelligendo est, quæ ad ipsum poëtam viros doctos vexavit. Nam quum Opsopæus reddidisset *circa fontem floribus obsitum*, Benedictus postea mutavit in *circum fontem ferrugineum*. Sed nobis certe minime convenire videntur πόδες ἄπαλοι cum rebus ferrumineis; nec cur colorem ferrumineum referret ista κρήνη, ulla causa est, quum ripam ejus credibile sit teneri ab omne genus floribus, unde colorem ducunt aquæ, inter quos violæ finguntur præcipuæ. Itaque merito vel Opsopæum probamus, vel propius ad Græcam vocem interpretamur *fontem violacei coloris* Et vel Lexiphanes norat dicere ὅπου οἱ λειμῶνες ἀνθοτριβῆ ἦσαν, ὡς αὐτοποδητὶ βαδίζειν. Vide, quæ in hanc sententiam ad ipsum Hesiodum certissima annotavit Doctissimus noster I. G. Graevius.

Pag. 802. Σπαρτῶν ἀνάδοσις] Vinc. Opsopæus *Spartanorum retributio*, perridicule. Benedictus *satorum ortus*, paulo melius. Scripsit quidem Bourdelotius cætera nomina fabulis notissima. Sed tamen quum ita sit ἀπείρως, ut supra notaverit καὶ Ἀλιρρόθιον omitti ab interprete, cur non hic quoque aliquid adjecit? Nam sive omittant, sive ita interpretentur, tantundem est. Ne simus ergo posthac frustrationi, & vertatur *Spartorum exortus*.

Ibid. Τῶν Νεφίλης παίδων ἐπὶ ξ κεφαλῇ τῷ Ἀφείλεον φυγήν] Quum adverterem Marcilium ad hanc narrationem offendi, & Ἀφαπόνου audacter cogitari, conjiciebam forsan ab Luciano scriptum fuisse ἐλεεινὸν φυγήν, ut in Lexiphane, ἀπεδυρμάσατο ποιησαι τὰς ὀφθαλμὰς καὶ ὑπνῶσαι λημφαλέως εἰναι μηδὲ ἐλεεινὸν βλέπειν. Apud Maximum Tyrium differt. 10

τοῦ

τῷ διερῷ χαὶ αἰ νίξις, τὸ ὃ μεξαιρεῖν αἰ τελεῖσις. Sed quamquam fabulis vulgatis id sit aptum & magis conveniat ad literas vulgari recabuli, non debemus tamen auctori vim facere, qui apertissime vulgatum tuetur in Astrologia. ἴσα δὲ μοι κεῖ ἐς Φοίξον τ Ἀδρήστου ἐκφεύω. τὸν δὲ κεφὶ χρυσοῦν δι αὐτὸν ἐλάσαν μύθον. Quæ sequitur κ τῶν αὐτῶν, non interpretarer *& ante illos*, sed *ἀντὶ* quod vides plane velle antecedentia.

Pag 803. Φυγάδων χαὶ ὅρων] Non sufficit interpretatio Benedicti *& profugorum Adrasti liberorum susceptio*, immo vitiosa. Recte Opsopæus *& generorum exulum Adrasti susceptio.*

Pag. 804. Τὸν Μελέαγρον, τὸν Ἀτελάντην, τ Δαλὸν] Vertit fideliter omnes totidem verbis, *Meleagrum, Atalantem*, Dalon. Quis credat? Ne talibus nugis obsidemur amplius, intercalater vertendo *torrem*. Torris Meleagi nequit ulli esse ignotus. Et jam eodem verbo usus erat auctor in principio Timonis. ἀπὸ ἑστίας αὐτῆς ἱπανατείναζ δεκάς.

Pag. 807. Οἷς κοσμεῖαζ μηδὲν ὂν τὸ ᾠδικὸν πρόζωμα] Opsopæus *quibus exornaretur, nequaquam saltatoris esse officium*. Benedictus, *quibus exornari saltatorem nihil est opus*, ac si legisset hic ut ἴδιον. Sed temere. Et illi non hactenus accusaverunt, tanquam ornamenta saltatori non convenirent, sed ipsum saltatorem esse rem nullius momenti ac boni. Debuerunt Latine dare sensum clarum, quem præbet Lucianus in Græcis, nempe, *quibus exornari actionem saltatoriam, quum ipsa in se nihil prorsus esset.*

Pag. 808. Ἡμιόλιον γάρ τις ἂν, ἐπύγχανε σωτεῖνεν] Pessime ex nostra ex editione Salmurienſi, quum optime Basileensis (ἡμιόλιον γάρ τις ἂν ἐπύγχανε) σωτεῖνεν.

Ibid. Τὸ ἰσικένας τοῖς ὑποκειμένοις προσώποις] Benedictus, *ut appositis personis gestu respondeat*. Opsopæus *ut personis in scenam introductis saltator per omnia gestu respondeat*. At nec id agit Lucianus, ut ostendat id etiam in saltatoribus laudari, quod in quisquæ laudatur, ut picturâ, cœlaturâ &c. ut nempe respondeant personis propositis, sed mens ejus est, eamque in interpretando sic exprimere debuerant. *Novit enim* (n. ὑποκρισις) *se in illis magis laudari eò, quod similis plane sit subjectis personis.* Innuit vim ὑποκρίσεως maxime curari & valere in istis saltatoribus, quum non ita pulchrum do ejus in aliis artibus exsteratur.

Pag. 817. Παραπαίζω τ Ἀρίστωνος ὑποκρινόμενος] Benedictus *histrionis theatro agens*, idque verborum serie multis modis commutata. Opsopæus sequutus Luciani ordinem *adhibito representatore*, cum sensum sane probem, modo Latine efferatur. Et cur Benedictus in præcedentibus voces illas οἱ δὲ ἐγέλων interpretatus est *alii laudabant*, nec maluit retinere Opsopæanum *alii ridebant*? quod omnino debuerat reponi.

Pag. 819. Ἀνατρωπαίζω τ Ἀρίστωνος ὑποκρινόμενος] Benedictus *Civivium ab illo Aristonis, hic diversum instituo.* Micyllus *Civi-*

vium

vium in eo viciſſim inſtituo contra Ariſtonis illud. Certe hoc manifeſtius.

Pag. 830. Καὶ μὲν ὁ πῶς αὐλάμβων ἤδη ἔμπηδός ἐστιν] Micyllus *at vero ille, qui antea inter tibias & cantores perſtrepebat, jam immobilis ac tacitus eſt.* Benedictus quoque non alio ſenſu, *qui antea tibiæ cantu recreabatur*, tanquam qui vinctus ſit, nequeat recreari tibiæ cantu, quum tamen cantet vinctus quoque compede foſſor. Itaque Bourdelotius notat eſſe λόγοις βαλλόμενον, quem ſenſum profecto ex præcedentibus affirmare omnino nequeas; neque id eſt contrarium antithetum ſequentis ἔμπηδος, quod requiri videtur. Commodiſſime id expedivit pater, dum adſcripſit ſe correxiſſe ἀλώμενον, *hactenus vagans.*

Pag. 832. Ἄρτιος γάρ ἐστιν αὐτοῖς ἐν μέσῃ τῇ αὐλῇ, Σκηπάδιον ἔργον] Attende, lector, quam ſint hæc immixta, dum nulla editio has voces exhibet velut parentheſin & notis ejus incluſas, quod prorſus faciendum eſt, ut fecit paterna manus.

Pag. 837. Τοὺς ἀπὸ τῶν κρηπίδων εἰς τὸν ἀγορᾶν πλατυμμένους] Sane interpretes *quæ a lutifigulis ad forum finguntur.* Neſcio quid velint. Sed opinor intelligit *ad vitulentum.*

Ibid. Τὸν μηδὲ βάρβαρον ἐν πᾶσι σοφοῖς ἀριθμεῖσθαι ἄξιον] *Qui neque barbarus, inter maxime perſpicuos recenſeri dignus ſis.* Sic Benedictus, qui dum Græcas voces curatiſſime referre ſatagit, facit ſe obſcuriſſimum. Micyllus *qui nec cum barbaris quidem inter manifeſtiſſimos recenſeri dignus ſis.* Nulla parte melius. Lege βαρβάρων, quem genitivum ſic ſolet auctor præponere; *qui neque inter illos, qui ex barbaris maxime perſpicui ſunt, recenſeri dignus ſis.*

Pag. 843. Μηδὲ τῷ γοῦν ἀρχὴν εἶναι] *Neque principio fas eſſe.* Quam poteſt quæſo ſententiam habere illud ineptiſſimum Benedicti principium? Longe verius ac manifeſtius Eraſmus *nefas eſſe vel conari aut proponere Bagoam.* Hoc enim vult prorſus eſſe nefas eum id velle.

Pag. 844. Εἴπερ ἦν ἢ τὸ ὁμοῖον μεταποιῆται] Henricus Valeſius ὁ μάγαρ ad Excerpta è Dione notavit corrigendum εἰ ἀξιοῖ, & quidem peropportune. Sed quod mirari cogor, quum in noſtris exemplaribus ſic vulgo legatur, ut citavi; tum noſſe oportet egregium Briſſonium libro 11. & regno Perſarum, ubi primus illuſtrat hunc Luciani locum, docetque Favorinum eſſe illum Academicum philoſophum, non aliter producere hunc locum, quam prout emendat Valeſius.

Pag. 848. Οὐκ ὀνόματα, ἔχως εἰδέκτεον, ἀλλὰ σημεῖα] *Non quæ eſſent utcunque nomina, ſed rerum ſigna, quemadmodum putabant.* Sic Benedictus. Eraſmus vero *non illis quidem utcunque viſum eſt confictis, ſed quæ nota rerum eſſent.* Non attingunt nucleum. Verte, *non nomina, ſicut videbantur, ſed ſigna* & indicia ejus quid eſſent quidque efficerent. Εἰδέκτεον non refer ad Æthiopas, ſed ipſas

ipſas appellationes & nomina. Videbantur eſſe nuda nomina forte data, quum tamen ſub illis laterent *σημεῖα*.

Pag. 850. *Η'ν δὲ κοπ Ὀρφία ἔλης ἡ λίθινη ἢ χρυσῆ μεμιμημένον*] Vterque interpres *vel ſaxo expreſſum*, quod profecto admodum ex rude. Etſi enim id poſſit fieri, oportet tamen in his eſſe politiorem. & *λίθον* quoque gemmam vocat in Demonacte, & *λίθους πλατεῖς λείας* teſſellas lapidum ad pavimentum in Amoribus. Intelligo & intellexit haud dubie Lucianus Orpheum ex opere Muſivo, *quales* Mercurium, Cupidinem, Satyrum, Silvanum nuper protulit *Cl.* Sponius.

Pag. 856. *Τὰ ἢ φαῦλα, ὦμβρίως ἥκοντ'. ἐ γὰρ σφίσι ἀγκείσεται ἐπίεχε*] Sic commode Græca concinnavit Benedictus. Sed non bene his etiam apparavit Latina, *Quæ vero non imprudentibus accidunt, facile accipiuntur. Neque enim in illos irruunt.* Quæ profecto ut magnam partem ſunt imitatio verſionis Eraſmi, ita exprimunt penitus ordinem verborum in Baſileenſi exhibitum. *τὰ ἢ ἀγνοίσι φαῦλα ὦμβρίως ἥκοντ'. ἐ γὰρ σφίσι ἐπίεχε*. De quo ſi vere pronunciare licet, totum plane alieniſſimum, immo contrarium eſt menti auctoris, & hinc idem cenſendum de Benedicti verſione, quâ longe accommodatior illa Eraſmi: *mala vero facile cum non imprudentibus venerint, accipiuntur. Neque enim in illos irruunt.* Hic hæreo, quia neſcio quæ ſit ſcriptura vetus in codicibus Mſſ. Vnde & pater editioni Baſileenſi in voce *ἀγνοίσι* adſcripſit *σφοίσι*, optime ad ſententiam Luciani, ſed longius ab vulgata lectione diſcedens. Si quod edidit Benedictus, exſtat in ſcriptis, opinor veriſſime ſententiam auctoris ſic exprimi. *adverſa autem facile excipiuntur; non enim imprudentibus ſuperveniunt, ſed* &c

Pag. 860. *Τ'πὲρ τὴν τ' ἐυφημίας ἐλπίδα λελυμηνέναι*] Benedictus, *propter ſpem obſequii delinquere* ex Opſopæo, qui largius *propter ſpem exhibiti obſequii delinquere.* Mirabiles verſiones. Intellige *ſupra ſpem emendationis delinquere.*

Pag. 867. *Σωτεῖλαι ἀσκεῖν καὶ γυμνάζεσθαι*] Benedictus, *ſuaſit ut exercitationi incumberet.* Opſopæus, *ut frequenti exercitio incumberet.* At quis negare audet ſæpius id ab illo factum? Sed præclarus luſus eſt in Græcis, quæ non tam ſuadent exercitium vel exercitationem, quam manuarias & corporis, non animi & ingenii probationes. Sic in Amoribus de Callicratide. *Ἐὼ ἢ κὰμὲ τὸ σῶμα γυμνασίης.* Et rurſus notabili diſtinctione, *πᾶσι δὲ τοῖς φιλοσόφοις ψυχῆς μᾶλλον λιπαρῶς ἐπεθλήσας, ἐπιδὼν ἡ ἀλήθεια τ' ἐγκυκλίου ἀγαθῶν κρείσσω, τὸ σῶμα τοῖς ἐλαύνουσι ἀσκήσιν ἐκπονεῖ.*

Pag. 868. *Ἰδών δέ τις ἐπὶ τ' σκελῶν αὐτὸ, οἷα τοῖς γέρουσιν ἐπικεῖσθαι γίγνεται*] Benedictus, *cum vidiſſet quiſpiam eum cruribus innixum, prout accidere ſolet ſenibus*, Quod tantum abeſt, ut ſoleat accidere, ut ſit inauditum. Et omnes homines quoque cruribus innituntur. Denique quaſi legiſſet *αὐτόν*. Longe melior Opſopæus; *cum vidiſ-*

ſet

set quiſpiam crura ejus tarda & turgida, qualia fere ſenibus fieri conſueverunt. Poterant iſta epitheta ſecure omitti, quum ex ſequentibus videantur intelligi neſcio qui livores.

Ibid. Ὁ μήπω σαυτῷ τὸν δοῦλον] Vterque interpres *ſervo tuo ſimilem te.* Cur igitur Lucianus non dixit, ὅμοιον σαυτῷ τῷ δούλῳ? Sed facetiſſime alludit ad Λακωνίζουσι Lacedæmoniam, de qua tum plurimi alii tum I. Meurſius in Græcia feriata, & ipſe Lucianus de Gymnaſiis pag. 296. tom. II. Per quam fiebat, ut idem honor videretur contingere ſervo, ſi ab domino verberaretur, qui ſolebat contingere liberis ac dominis.

Pag. 869. Στρατοπέδῳ καὶ ἔθνεσι καὶ μεγίστῳ] Palam nugatur Benedictus *caſtrorum & maximi exercitus*; quod tamen fecit æmulatione Opſopœi, qui *caſtra & magnum exercitum.* Nam verti debebat *legionum & maximæ provinciæ.* Peſſima autem eſt in Græcis diſtinctio.

Pag. 872. Λήγει μὲν ἀγὼν τῶν καλλίστων ἄθλων πομπῆς] Vterque interpres *Iam finis eſt pulcherrimorum munerum certaminis.* At manifeſte apparet imperfectam eſſe ſententiam, & duntaxat poſtrema in Græcis vox negligitur injuſte. Et cur non potuerunt reddere? *Iam finit agon pulcherrimorum munerum diſpenſator* vel judex & arbiter.

Pag. 874. Εἰ σοὶ πιθανά με λέγειν ἔοικας] Notabili verſione hæc obſcurantur ab viris doctis, qui interpretantur *ſi abunde mihi dicere videris*, quum nec in Græcis ſit μοι vel ἐμοὶ. nec loquutionis hujuſmodi ſententia locum habere hic poſſit. Nihilo pluris æſtimanda immutatio Marcilii, εἰ μὴ σοὶ πιθανὰ λέγειν ἔοικας. Nam hac exceptione uti non vult, & quia ſcit ab ſe peti rem, quam præterire & neſcire tuto poterat, ideo præmittit obteſtationem per majeſtatem Veneris. Senſus Luciani clarus eſt, *ſi vana* otioſa, futilia & inutilia *me dicere exiſtimas.* Vt de mercede conductis, ὡς τις αὐτῶν ἀφίλη τὸν ἄπιχνον ὠνητὸν καὶ δεσποτικοί εἰσιν. Et rurſus ibidem, κἂν ἐν τῷ τόπῳ ἡδέως ἀναγνοίου, ὡς μὴ ἀποδληθῇ καὶ σεσιτισμένος ἦς.

Pag. 877. Ἐξ ὑπογύου τε ἐπεχείρησας ἠψάμην, οἰδὰς ὅπ λίαν ἀλλ' ἐκ παλαιοῦ] Sic edit & vertit Benedictus *rem nuper aggreſſus ſum, ſciens non admodum diu eſſe.* Et quis recte judicans hæc Latina ſic Græce efferet? At Baſileenſis diſtinguit hoc modo: οἰδὰς ὅπ λίαν, ἀλλ' ἐκ παλαιοῦ, & Latina apponit *nuper adeo ejus rei periculum facere cœpi, ſat ſcio, nimium & non olim.* quæ certe Latina etiam nimis minuta. Græca enim ibi videntur recte ſe habere, quæ ſic accipienda: *ex recenti ſtudio id aggreſſus ſum, ſciens quamoptime, & non ab antiquo.*

Pag. 879. Εὐθὺ γάρ μοι δύο ἢ καὶ τρεῖς προσπεσόντες ὀλίγου ἀφέροι] Sic edit Benedictus ſequutus Bourdelotium, & vertit, *ſtatim enim mihi duo vel etiam tres propemodum præcipui ſupervenere*, idque exemplo editionis Baſileenſis, quæ hanc interpretationem prior exhibet, quum in Græcis edat δύο ἢ καὶ τρεῖς προσπεσόντες. Mirandum profecto eſt, ſi tres propemodum utique præcipui acceſſe-

rint

rint sic ad Lucianum, eos sic subito relinqui, nec vel verbum illum aut de aut ab viris tam notabilibus fieri. Pater tale quidpiam gitans illas voces *propemodum præcipui* virgula induxit. Et certe credimus verti debuisse *parvo diversi* vel distantes ac propemodum pares. Quod si verbum de compositum est in scriptis, non ejus contemnatur.

Pag. 879. Προηγεμόνως γὰρ πολιτικῶν λόγων φοιτήσας] Bullean vertunt *nam se velut ducem atque anteſignantem in civilibus orationibus gerebat*, ut & Bourdelotius, nisi quod *anteſignanum* Benedictus *Nam se veluti ducem in civilibus orationibus gerens*. Nec *veluti* in Græcis est, nec προηγεμόνως in Latinis apparet, sed Pater interpretabatur *in primis*. Sensus est. *Nam præcipuas civilibus* h. e. non doctissimis & elaboratissimis, *orationibus* præsa.

Pag. 887. Ὦ τῆς ἀξιᾶς, μόρτυρος ἐπικ.] Benedictus ex aliis quæ no. Pater *quæ sentio*.

Pag. 891. Καὶ βίᾳ τυραννίδα ἴδοι] Benedictus *& vitæ tyrannidem videret*. Immo *vitæ inhiantis tyrannidi*, vel ut prior, *tua vita ad tyrannidem spectaret*.

Pag. 898. Ὡς δὲ μικρᾶς λύσεως] Benedictus *tanquam a tarde occasa*, Legit ergo δύσεως, quæ nullum hic sensum habet. Alii *a parvo fomite*, nimis translate, nec opus tam alta figura, quæ apte possimus ac debeamus *velut exiguam nacta solutionem* vel alimentum.

TANAQVILLI FABRI

Notæ & Animadverſiones in

TIMONEM LVCIANI.

CAPVT I.

Timon quo tempore vixerit. quo anno hæc acciderint quæ à Luciano finguntur. Κολυτ[τ]ός. *Alæi duplices. Heliodorus eodem in loco bis emendatus.* ἐνθμός. *de arca Deucalionis & Noachi. Lycoreus mons, quis. Liacura in Græcia barbara quid, & unde.* σωτὴρ, *& de illa voce Judicium Ciceronis.* ἐχαπά. *de Epimenidis ævo. Lucianus emendatus,* Οἴτης *pro* Αἴτνης. *de Jovis ſepulcro ex hiſtoria ſacra Evemori. Scholiaſtes Callimachi emendatus. In Luciano tentata emendatio. Hecatombæ. de* ἄνυ *contra ea quæ apud Diodorum leguntur. Lucianus emendatus.*

Pag. 51. lin. 1. Τίμων] Quandoquidem libelli hujus Φιλοπατρίδης erit Timon, ille cognomento μισάνθρωπος, de eo pauca viſum eſt dicere. Vixit igitur Athenis belli Peloponneſiaci tempore. Nam cetera argumenta ut omittam. Lucianus Demeam rhetora ſic loquentem inducit: καὶ μὴν ἐγένετο (de Timone loquitur) ἀνὴρ πατρίδος περὶ τοῦ τὰς Ἀθήνας, (quem locum infra examinabimus) *& ſtrenue ſe fortiterque geſſit pro republica anno ſuperiore, cùm Peloponneſii Acharnenſes obſiderent.* Acharnæ autem δῆμος Ἀττικῆς anno primo belli Peloponneſiaci obſeſſæ ſunt, ut ex Thucydide locupletiſſimo teſte conſtat. Quamobrem ea quæ hic à Luciano narrantur, in annum CCCXXII. urbis Romanæ conjici debent, qui eſt ante Chriſtum natum CCCCXXIX. Erat autem Timon ex eo Atticæ populo ſeu oppido, cui Κολυτὸς nomen. Indidem oriundus Plato Philoſophus. Κολυτὸς autem ad radices montis Hymetti jacebat. Quare non tenere eſt quòd à Luciano ſcribitur, τίς ἔτός ἐστιν, ὦ Ἑρμῆ, ὁ κακηγορῶν ἐμὲ τὸ Ἀττικῆς παρὰ τὸ Ὑμηττὸν, ἐν τῇ ἀπορρίᾳ; Patrem habuit Echecratidem nullâ aliâ re inſignem, quàm quòd Timonem genuit. De hominis moribus nil attinet dicere, cùm eam rem Plutarchus διὰ παροιμιάσεως in vita M. Antonii abſolverit. Hoc addam tantùm, Timonem virum bonum fuiſſe, & moribus ideò factis ad humanitatem, nihil ut ipſo χρηστότερον, nihil benignius extiterit. Nam quòd illum μισάνθρωπον cognominarunt, id hercle perperam fecere. Quemadmodum enim qui Mercurium, Venerem, Sylvanum, & alias id genus deas deos eſſe olim negabant, non rectè θεοὶ vocarentur (neque enim Sylvanus Mercuriuſque dii ſunt) ſic Timon non rectè μισάνθρωπος appellabitur. Quid ita? inquies. Quia non homines ille, ſed feras odetat, quibus ætas illa gaudebat. Certè qui Ariſtophanis fabulas, veram Attici ingenii imaginem, ut ajunt veteres magiſtri, legerit, de his mecum tria non commutabit verba. Accedat his Platonis teſtimonium, qui ita ſcripſit in epiſtola XXIV. inter illas quæ non ita pridem à Leone Allatio vulgatæ ſunt. Quo enim loco ait ſe in fundum Hepheſtiadeum migraſſe (Ἠφαιστιάδων debuit ſcribere Leo ex Diogene Laërtio & Hesmolao ἐν ἰδιωτικοῖς, non autem Ἐφεσιάδων) ut ubi ἀποθνῇ τῷ ἄγνως vi-

vat; addit: συνίγνων ὅτι Τίμων ἐκ τοῦ ἔρως μισάνθρωπος. μὴ δι' ἕτερον αἰτίαν ἀνθρώπους, ἢ διότι οὐκ ἦν ἄρα φίλους. *Cognovi ego, Timonem non fuisse misanthropum: sed cùm homines nanciscis in urbe non posset, bellus amare haud poterat.* Extat ejus Epitaphium olim à Callimacho scriptum; & item alterum quod homo providus sibi fecerat. En tibi, ut quidem tali dignum ingenio est:

Εἰμὶ δὲ κοπρίτης ψυχὴν βασυδείμανα κεῖμαι·
Τύμωνα δ' ἐ πύσεσθε, κακοὶ δ' κακῶς ὀλέσεθε.

Ait Plutarchus sepultum eum fuisse Ἀλαὶ· sed cùm duæ sint Ἀλαί, locum illum Plutarchi de Araphenidibus intelligas, non de Æxonidibus: nam priores Ἀλαὶ ad tribum Ægeida pertinebant, alteræ non item. Cetera hunc libellum ita venustum, ita elegantem judico eum ut inter politissimos Luciani non dubitem referre. Ita ingeniosè & facilè compositus est, ut ei nulla comœdia possit comparari. Tum porro, si usquam alibi, pura in eo oratio est, atque ita castigata ut nihil supra. Habet quidem initium vehementius paulo & tragicum spirans, sed ita *hominis* fortunis & moribus conveniens, ut nihil ἀπρεπὲς ei fingi queat. Cæterum, ita habeto, Lector, nunquam post renatas meliores literas puriorem editum fuisse libellum hunc. Idque ita verum est, ut satis mirari non possim hominis illius impudentiam, qui ausus est posteris imponere, *professique est editionem* illam Parisiensem in forma maxima ex Mss. Codd. *regiæ bibliothecæ* expressam esse.

Νῆφε δ' μάταιον ἀποσκεῦν, ἀρθρα τοῦτο τῶν φρενῶν.

nil verius, mi Lector, neque magis in vita degunda utile.

Pag. 52. lin. 10. Ὦ ζεῦ πάτερ ἐ ξένι] Hæc Jovis cognomina, & plura item alia, diligentissimè sunt & ingeniosissimè à Dione Chrysostomo explicata Oratione I. de regno pag. 8. editionis Morellianæ. Cæterum, quod in interpretatione illa omnia Græcè, uti se habebant, reliqui, id non temerè factum est: & qui κριτικοὶ sunt, facilè causam videbunt.

Pag. 53. lin. 6. Ἐ παρείδες] Hujusmodi carminum fulcra Latini tibicines vocabant; eaque voce olim usus est Virgilius, referente anonymo Biographo. Sed admonet me hoc verbum, ut meum de quodam Heliodori loco judicium aperiam; mihi enim vehemens suspicio fit, corruptum eum esse. Is ita ubique legitur: Μικρὰ γὰρ ἀξιῶ τὰ ἀγκῶνα ἐκτείνας χαίρειν ἐπιδράξασα, ἢ τοῖς ἐκπώλοις ἢ παρεῖναι δὸς πρίαμαι, &c. Est ibi elegantissima mœrentis Charicliæ descriptio. Lego ἢ παρεῖν ἐπεισάσα, doctis fortasse non dissentientibus. sed quia non uno vitio hunc locum laborare judico, iterum mihi tentandus est. Quis enim unquam audivit dici, ἀγκὼν χαίρειν? Scio quidem, & monent veteres magistri, ἀγκὼν quandoque esse ὄκνησις τ χαίρειν; sed hic ex descriptionis serie non potest. Itaque hic mihi persuadeo legendum esse, ἀγκῶνα ἐκτείνας ἀφεῖναι. Totam illam descriptionem legito, si te, si me, amas. Ad illud autem ἐπεισάσα ut revertar, non omittendum illud quod in Milite glorioso Plauti est, *os eolum natum*; sed κωμικώτερον.

Lin. 8. Ρυθμὸς] Ρυθμὸς & ὠδὴν non sunt eadem: itaque rectè distinxit Lucianus. proprie enim ῥυθμὸς ad incessum pertinet, ut mihi ex Platone demonstrare facile sit lib. III. de Republica, & lib. II. de legibus; ex Scholiaste quoque Æschyli in ἵππιά σοι Θησ. qui ait, βάδισιν ἢ εἰ ῥυθμοὶ, τὸ ἢ ἐν πρέσβεσιν pag. 74. edit. Stephanianæ. Ex Luciano præterea ipso in περὶ τ ὀρχήσεως, cum ait de iis, qui ineptè & perperam saltant, ἵππος ὡς ὁ πὰς, ἵππος δ' ὁ ῥυθμὸς λέγῃ. Atque utinam veteres illos poëtas datum nobis esset semel rectantes audire, eorumque choros spectare. Quàm multa hodie tenebræ nos, quæ nos æternum latebunt circa μέλος & ῥυθμὸν! mira enim veterum circa hanc rem diligentia. Itaque apud Scholiasten Aristophanis legas, ἀρχαία ἡ τ μαγῳδ ἢ ῥυθμικὴ διδασκαλία.

Pag. 57. lin. 5. Τ' ἀπὸ μαιδραγόρα] Illius enim vis ὑποποιὸς est, seu somnifica, ut loquitur Plinius. Xenophon in Sympolio. τοῦ γὰρ ὕπνου ὁ αὐτὸς λόγος τὰς ψυχὰς, τὰς μὲν λύπας, ὥσπερ ὁ μαιδραγόρας δοὺς ἀνέχοντας, καιμὲν

Eut

Est & tale aliquid in sexto Platonis *περὶ τ πολιτείας*, ubi *ναύκληρ@* dicitur *μισθοφόρος ὁ μέλλων συμπορεύεσθαι*.

Pag. 59. lin. 10. *Κοσμεῖσθον*] *Παίζει χαριέστατος* scriptor *παρὰ τὸ ὑμετερικὸν πλήκτοι*, in adverbiis scilicet similiter exeuntibus, *σιωπηδὸν*, *σωρηδὸν*, *κοσμεῖσθον*. Ceterùm cùm ait *στοιμὲς* fieri *κοσμεῖσθον*, intellige ita frequentes, ita crebros, ita sibi invicem instantes, ut eam cribri agitatationem referre videantur, quæ fit cùm grana incernuntur.

Pag. 60. lin. 4. *Ραγδαίοις*] Notandum hoc Luciani judicium, qui *ὑετὸς ῥαγδαῖ@* dici *φορτικῶς* in prosâ scilicet oratione dici existimat. At Suidas proprie dici credidit. Nam hominem *ῥαγδαῖον* quomodo Alexandrum vocavit Plutarchus, ait dici *κατὰ μεταφορὰν ἀπὸ τ ὄμβρου*. Hæc & alia hujusmodi sedulo observanda judico, ut ad proprietatem Græci sermonis perveniri possit. Ceterùm non *ὑετί τι*, legendum est, sed *ὑετὸ* tantùm. Quod autem vocem hanc *ῥαγδαῖος* in versione Latina reliqui, id fieri debuit.

Pag. 61. lin. 4. *Κιζώπιον*] Locus apprime notandus; convenit enim cum Historia sacra, nisi quòd, ut ait Comicus, *male divisa sunt temporibus hæc*. Quæ enim de Noacho scripta à principe historicorum Mose fuerant, ad Deucalionem suum transtulerunt Græci. Ceterùm quod *κιζώπιον* Luciano in hac historia dicitur, aliis *λάρναξ* est, vox ejusdem significationis. Visus ea quondam fuerat Nicolaus Damascenus, cum de primo diluvio ageret. locus est apud Iosephum. Eadem quoque occurrit apud Plutarchum, in eruditissimo libro de solertia animalium, quo loco, miram, & columbæ meminit; sed eam tamen ad fabulatores remittit. *οἱ μὲν ὖν μυθολόγοι*, ait, *τῷ Δευκαλίωνι φασι πέμψαντα τὴν λάρνακος ἀφιεμένην ἐκ τ ὄρους ἀναπτῆναι, καὶ πάλιν εἰσδυομένην, ὑδάτος ἔτι, ἀποπλῆσαι*. id est, *Fabulatores quidam produnt columbam ex arca emissam indicium tempestatis Deucalioni fuisse, cùm se rursus in eam conferret, serenitatis verò, cùm prorsus avolasset.* pag. 968. edit. Paris.

Pag. 62. lin. 1. *Λυκωρεῖ*] Parnassus est, aut certè illius pars, (nam ad Parnassum appulit Deucalion) ibi quoque olim fuit urbs Lycorea, ut ex veteribus Geographis constat. hinc itaque est quod hodieque à Græcis incolis Parnassus Liacura dicitur.

Pag. 65. lin. 1. *Θαυμάσιε*] Honesta appellatio: nihil apud Græcos scriptores frequentius. ita *ὦ γύναι*, *ὦ γύναι*, *ὦ δαιμόνιε*, & alia sexcenta.

Lin. 5. *Δευκαλίωνες*] Etsi constet plures fuisse Deucaliones, eo tamen confugere nihil necesse est; sed locus tantùm explicandus. Intellige igitur pœnas & calamitates *θηλάτους*, quibus humanum genus sub Deucalione pœne periit, leviores esse quàm ut, &c.

Pag. 67. lin. 1. *Μηδὲ ἀναγνόντες*] Verti *ne legentes quidem*; non metaphora sit ducta *ἀπὸ τ γηλῶν ἀναπηδώντων*.

Lin. 6. *Σωτῆρα & θεραπεύω*] Fere plerumque has duas voces conjungebant; exempla ita crebra, ut pigeat colligere: aliquando etiam dicebant *σωτῆρ καὶ θεός*. Plutarch. in vita Dionis. Ceterum miror quod dixit Cicero, *σωτὴρ Latine uno verbo exprimi non potest*, nam *servator* idem facit Latine quod Græce *σωτήρ*. Terentius: *servatrix mea*. In Græco haud dubie erat *σώτειρα*, quid enim aliud?

Lin. 8. *Ἐπὶ ταύτῃ τ ἐρημίᾳ*] Cave sis idem cum illo sentias, qui vertit, *ad extrema redactus consilia*. nihil nequius dici aut fingi potest, Dii boni! Salem meminisse Homerici illius;

Ἀγρὸν εἰσ' ἐρημαῖον. ὅθι σὺ μάλιστα, &c. Odyss. 4. item.

Ὡς δ' ὅτε τις δαλὸν σποδιὴ ἐνέκρυψε μελαίνῃ

Ἀγρῷ ἐπ' ἐρημαίῃ, ὅθι μὴ πάρα γείτονες ἄλλοι. Odyss. 5.

ἐρημὰ hoc quidem loco nihil aliud quidquam est quàm solitudo, secessus, pars ruris remotior. Hesych. & Harpocration. Lucianus infrà vocabit simpliciter *ἄγος*.

Pag. 69. lin. 2. *Νάσυμον*] Reliqui vocem Græcam in versione, est enim respectus ad Hom. locum.

Lin. 3. Ἐπιμενίδην] Sommus Epimenidis notissimus est ex Diog. Laërtio, Suida, & quo non? Sed in primis observandum est quod jam dicam. Audire est Diogenes eum Olympiade XLVII. Athenas venisse, urbem lustrasse, ac pestilentiam sedasse. Sed id qui fieri potuit, cùm dicat, Niciam illum Nicerati filium, clade Siculâ nobilem, in Cretam ad eum missum fuisse? quod certe non potuit, nisi annis post plus minùs CLXX. Plato autem lib. 1. de Legibus, ait advectum eum Athenas ὀφθῆναι τὴν Περσικὴν δίκης ἄτισιν: id erit circa Olympiadem septuagesimam. Id verò qui pote, cùm omnes uno ore absentiæ ipsius Solonis familiarem? Viderint itaque alii. Certe ἄμφω ἔστιν ἔτη aut necesse est in unum Epimenidem, collatum fuisse; quod de plurimis dictum fuerat; (id quod sæpe usu veniisse constat in multis) aut verum illud est quod de illo quondam dixere Cretes, annos videlicet CCXC. vixisse. Elle autem illum campus scripturienti. Cæterùm miror diligentissimum Casaubonum hæc ad Diogenem præteriisse.

Lin 5. Οἵτης] Error manifestus. legendum enim Αἴτνης, sulmineis ex Ætna, qui mons olim perpetuo ardebat incendio, accendi ait Lucanus de Oeta *nil tale legas*. At ibi, inquies, Hercules crematus est: fateor, quidni? Ex eone tempore mons arsit? ne dixeris.

Lin. 5. Ἐπαυσάμην] Libentiùs legerim ἀναυσάμην marinercim Erasmus verterit, *redacteuso*, &c. quamobrem in suo codice legit non ἐπαυσάμην, sed ἀναυσάμην.

Lin. 10. Σὺς παῖδες] Locum Callimachi respicit, hymno in Iovem, quem profert quoque Origenes adversus Celsum Epicureum. is ita se habet:

Κρῆτες ἀεὶ ψεῦσται· καὶ γὰρ τάφον, ὦ ἄνα, σοῖο
Κρῆτες ἐτεκτήναντο· σὺ δ' οὐ θάνες· ἐσσὶ γὰρ ἀεί.

Semper mendaces sunt Cretes. etenim sepulcrum tuum, ô rex Iupiter construxunt; tu verò non es mortuus; semper enim es. Ad quem locum doctissimus Scholiastes hæc habet, si minùs vera, at certe ingeniosa. Ἐν Κρήτῃ τὸ τάφον τοῦ Μίνω ἐπιγέγραπται, ΜΙΝΩΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΣ, ΤΑΦΟΣ δὲ χένου ἢ τοῦ τοῦ ΜΙΝΩΟΣ ἀπαλείφθη, ὥστε ἀναγινώσκειν ΔΙΟΣ ΤΑΦΟΣ. ἐκ τούτου ἔν τοῖς λόγοις Κρῆτες ἐπὶ τάφου τοῦ Διός. *Sepulcri Minois inscriptum fuerat,* ΜΙΝΟΙΣ ΙΟΥΙΣ [F.] ΣΕΡΥΛΚΡΥΜ. *ipsa autem superioris illud,* ΜΙΝΟΙΣ, *deletum est, ita ut relictum sit tantum,* ΙΟΥΙΣ ΣΕΡΥΛΚΡΥΜ. *hinc est quod ferunt Cretes esse apud se Iovis sepulcrum.* Cæterùm in loco Scholiastæ legendum est non τοῦ τοῦ Μίνω, sed τοῦ, Μίνωος, ut sit positum υἱικῶς, ut vulgò loquuntur. Quod verò dixi suprà, ea mihi videri si non vera, at certè ingeniosa, non temere dixi. Nam ex Evemeri sacra Historia, quam olim Latinam fecerat Ennius, suspicio est totum illud negotium se se aliter habuisse. Locus est apud Lactantium: *Iupiter ætate pessimâ mutavit vitam commutavit, & ad deos abiit; eumque Curetes filii sui curaverunt,* (intelige τὸν ὄντα τοῦ νεκρὸν διαπάσαντες) *decoraverunt que: & sepulcrum ejus est in Creta in oppido Gnoso; & dicitur Vesta hanc urbem creavisse* (ita loqui amat Ennius; idem autem *creare* Græcum est κτίζειν, quod & condere significat) *itaque sepulcrum est inscriptum antiquis literis Græcis,* ΟΖΕΤΣ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ. Cæterùm in cod. Reg. legitur ἐν τῇ ἐκεῖ παῖδες. unde fortasse legendum τὸν σὸν ἐκεῖ παῖδα. verùm non est tanti.

Pag. 70. lin. 2. Παρὰ τὴν Τιμωνίδην] Ibi enim erat Κολυτὸς δῆμος, unde oriundus Timon. quod suprà monui.

Pag. 71. lin. 2. Καθ' ἱερὸν πελεῖον ἑστάσας] Nota. alii enim dicerent τὸ λεῖον, ἱερὸν, non κατὰ ἱερὸν.

Lin. 4. Ἑκατόμβας] De quibusvis pecudibus dicitur, contrà quàm plerique videtur: nam apud Diodorum memini me legere ἑκατόμβων καμήλων; apud Hom. autem ἑκατόμβας αἰγῶν. Quin etiam citatum video in Scholiis Græcis ἤνων ἑκατόμβας, quod & apud veterem scriptorem legisse me scio. Cæterùm duplex hecatomba: altera centum pecudibus constabat; altera quinque & [illegible]

ti, ex Schol. Hom. in Iliad. A. itaque minores has hecatombas quasi ἑκατὸν βάσεις vocabant: per pedes enim, seu βάσεις numerabant.

Lin. 5. Διάσια] Iovis sacra. *Dialia*, opinor, recte vertas, itidem ut *flamen Dialis* dicebatur, qui Iovi proprius erat. Emenda Schol. Aristophanis ad νεφέλας; ubi enim scriptum est διάσια dicta fuisse διὰ τὰ φυγεῖν τὰς δίκας, legendum est δίκας, id est λύπας. unde apud Hesychium hodieque legitur ἀσπάζειν pro λυπεῖσθαι, & ἀσπασθείς pro λυπηθείς, & apud Herodotum in Thalia, ἐδίζητο ἐπ' ᾧ ἂν μάλιστα ἡ ψυχὴν ἀσπάσειε ἀπολομένου τὸ καιμαλίου.

Pag. 72. lin. 5. Οὐτωσὶ μὲν εἰπεῖν, &c. ὡς ἂν ἀληθῆ λέγω] Locus adprime faciens ad proprietatem Græci sermonis. Vix milleſimus quisque hæc obſervat: dicam tamen quod ſentio. οὑτωσὶ μὲν εἰπεῖν hoc loco eſt, *ſi quis minus exulte loqui velit*, &c. quod in verſione mea expreſſi. Itaque οὑτωσὶ εἰπεῖν & ἀληθῆ λέγω, quodam modo opponuntur.

Lin. 9. Ἀκριβῶς πόθεν σὺ φίλης] In Mſſ. Reg. legitur πόθεν ἡ φίλης, non placet; neque adeo injuria.

Pag. 73. lin. 11. Ἄσυ] Admonet me hæc vocula loci cujuſdam, qui apud Diodorum legitur, lib. 1. pag. 24. edit. Rhodomannianæ. Ibi enim ſunt qui probare conantur, Athenienſes Saitarum (in Ægypto ſunt Saitæ) colonos eſſe; hancque afferunt rationem, quod παρ' Ἀθηναίοις μάνοις τὴ Ἑλλήνων, πόλις ἄσυ καλεῖ, idque ducta, ut ajunt, appellatione ab urbe ſeu pago Ægypti, cui nomen Aſty (meminit Hermolaus ὁ Ἐθνικὸς.) Rem ipſam in medio relinquam; ſed argumentum illud dico telum eſſe plane plumbeum, qui ſciam paſſim apud Homerum, Herodotum, & antiquiſſimos quoſque ſcriptores reperiri ἄσυ pro πόλις: quæcunque illa ſit urbs. Quin recentiores quoque Græci ita uſurpant. nam apud Plutarchum eſt Φωκίων ἄσυ, in vita Themiſtoclis. Terentii autem locus, *An in aſtu venit*, nihilo magis probat. ſcena enim Athenis eſſe fingitur. hic quoque Luciani noſtri, qui nobis in manibus eſt, tantumdem efficit. nam ſcena hujus δράματος in Attica eſt. Sique Alexandriæ res ageretur aut Epidauri, liceret dicere, *An in aſtu venit*, pro, *an in urbem venit*, ſeu illa Epidaurus foret, ſeu Alexandria. Itaque loci illius auctoritate, qui apud Diodorum eſt, non eſt quod tantopere moveamur.

Pag. 74. lin. 6. Ἠγανάκτει] Lego ἀγαναχτεῖ, & ποιήσειν.

CAPVT II.

Lucianus ſex ſeptem locis emendatus. in Xenoph. conjectura. Proſerpina & Ceres Θεσμοφόροι. Diogenes Laërtius emendatus in V. Bionis. πολεῖν ἐπὶ πόρμα, recte dici. Lucianus emend. ut & Heſychius in Ἑρμῆς. Lucianus emend. δῆ pro δεῖ. Dionis Chriſoſtomi locus in Ὀλυμπικῷ emendatur λῷ παρεκβάσεως. de hac voce ἠῶθεν, contra Bud. & Vallam. ἠρχθεν, & alia quadam.

Lin. 8. Τοπῶ τα πόπτα ταὐγεον] Ajunt eſſe Atticiſmum, πόπτας ἀιζῶν; at ego ajo ſolos barbaros Græce dicere τοπῶ τα πόπτα. Itaque locus vitio non caret. hoc enim loquendi genus Græcæ conſuetudinis non eſt. Hæc ad oram libri annotaveram, cum ex Codd. Regg. cognovi locum mutilum eſſe: nam in iis planiſſime legitur, τοσῶ τα ιμηρία ταὐγεον, &c. *tot femora taurorum*, &c. notum enim femora in ſacris præcipue abſumpta. Teſtes qui petat, non Homerum, non Ariſtophanem, nec poëtam denique ullum legerit. Itaque ſuperſedebo afferendis teſtimoniis.

Pag. 76. lin. 8. Λίμνας μεγάλας] Puto ſcripſiſſe Lucianum λίμνας μιγάλας μιγά-

λη τῇ &c. Terent. *magno conatu magnas nugas.* alioqui iſtud λήρους nullo adjecto nomine non ſatis efficax videtur.

Lin. 10. Σωκίδα ποῦς ἥκεις | Etiamſi nullum in Mſſ. Codd. ſubſidium eſſet, nemini tamen, ut opinor, difficile foret perſuadere, legendum ποῦς ἀνῆλθ. Video ſane pleroſque omnes in hac eſſe opinione, Luciani textum, uti vocant, eſſe perquam emendatiſſimum; ſed qui ita cenſent, næ illi haud ſatis attendunt, quid legunt. Nam hoc loco ποῦς ἥκεις ſoloeciſmus eſt; & tamen ex tot editoribus nemo animadvertit. ô hominum expromptam diligentiam!

Pag. 77. lin. 15. Περίλω &c. Ἀναξαγόρᾳ | Hinc facile cognoſcas, *quo* tempore vixerit Timon. Legendus Plutarchus in Pericle, Diogenes in Anaxagora.

Pag. 79. lin. 3. Σωκρατίζει παρὰ τὴν πέτραν] Locus corruptus, etſi primò ſecùs videatur: cùm enim ſcripſiſſet Lucianus σωκρατίζει περὶ τὴν πέτραν, non quid male conciliari tam bonam lectionem παρὰ διάφορον, fecerunt que παρὰ τὴν πέτραν, Sed longe alius eſt ſenſus, ſi παρὰ τὴν πέτραν legas, alius ſi περὶ τὴν πέτραν. Illud enim *juxta petram*, ſignificat, hoc autem *ad petram*. Illud nihilum, *ſulmen juxta petram*, aut *prope petram*, hoc non item, *ad petram*. Hanc emendationem Mſ. codicis auctoritas confirmat.

Pag. 81. lin. 10. Καὶ μόνον οὐχὶ διαχέας ἐξεώθει με ὑπὸ οἰκίας, καθάπερ οἱ τὴν αὖλιν ὑποβρίπτοντες.] Locus corruptus. Qui pote, inquies. Quæſo nonne ἐκκολλᾶσθαι ſit, ſi quis dicat, *ferè me ſuccè extrudebat, velut quæ ignem ex manibus excutiunt?* videlicet tota labes ex unius vocis defectu, quæ propter ſimilitudinem literarum facile excidit, & ſcilicet, & καθάπερ οἱ &c. quæ una efficiet, ut omnia conſtent, ſic, *me velut fuſcina extrudebat, & ut ii facere ſolent, qui excuſſa manu carbones ardentes amoliuntur.* Dices, non erat tanti; ſane quidem, ſi ſententiæ tam exigua res non obſtiſſet; ſed, ut opinor, non eſt quod me, atque adeò quemquam literaturæ politioris ſtudioſum, hujus diligentiæ pudeat.

Pag. 84. lin. 10. Ἄλλοτε δὲ τυραννίδων ἐγκαλεῖτε] Reſpicit locum qui in Pluto Ariſtophanis eſt: quem huc transfere non vacat, ut nec alia μυρία ἄσκ. nam ex Ariſtophanis Pluto hæc magnam bonamque partem educta ſunt.

Pag. 88. lin. 9. Πάλαι μὲν σε αἰτιῶμαι] Non poteſt ſtare hic locus, niſi legas σε pro σε. Senſus eſt: *numquid ab omni ratione alienum eſt, te olim hæc queri, nunc autem plane contraria Plato objecere?* alioqui αἰτιῶμαί σε τοῦτο ſignificabit, *te in his accuſare*, vel, *te rerum harum accuſare*, quod nihil ad rem, nunc quidem, facit.

Lin. 13. Τὰ τοῦ Τίμωνος τὸ ἀνεμώλιον] Meliùs ſcribi judico τοῦτο γὰρ Τίμωνος τὸ ἀνεμώλιον.

Pag. 89. lin. 1. Εὐνοϊκὸν ἐς ἐμὲ] Legerim *εὐνοϊκὸν εἰς ἐμὲ*, etſi aliter verterim. Siquis autem exiſtimat εἰς ἐμὲ in lingua communi, & ἐς ἐμὲ in lingua Attica, idem eſſe, fallitur: nam ἐς ἐμὲ Atticum, ſemper *ad me*, vel *in domum meam* ſignificat, non *erga me*.

Lin. 3. Κατέλειπεν ἐν θήκῃσι] Suſpicor legendum θήκῃσι, *in arca*. forte etiam pro θήκῃσι ſcriptum fuerit θύλακι, quæ vox aliquando ciſtulam ſignificat, aliquando ſaccum. Deinde ſi hac voce θήκῃσι uti voluiſſet, haud dubiè dixiſſet ὑπὸ θήκης, non ἐν θήκαις, quemadmodum ſcripſit ſuprà, κατακλινῆναι ὑπὸ μοχλοῖς & κλιναῖ.

Lin. 11. Τὸ τοιούτοις διαμοῖς κατασήπονται] Ita Xenophon de avaris: οἱ μὲν ὑπεισδύντες τὸ ἀργύριον πρὸς τὸ κτῆσαι, τοῦ μὴ αὐτῶν κατατρῦσαι, τὸ δ' κατασήπουσιν. mox ſequitur locus mihi ſuſpectus: τὸ δ' ἀφιλοῦντες, & ἀπορροῦντες, & ἰσχνοῦντες, & διαῤῥοῦντες. libenter legerim διαλωβῶντες, eos ut deſignet, qui pecuniam ſuam fricant, ut æruginem avertant. Locus eſt lib. 8. Κύρου παιδείας pag. 211. editionis poſtremæ Leunclavianæ.

Pag. 90. lin. 4. Μίσθον] Reſpicit proverbium notiſſimum, μίσθον ἀρνεῖσθαι.

Lin. 8. Οὐ ζῶν πρὸς τοὺς ἀνῆς] Hujuſmodi facetia apud Ariſtophan. eſt.

Pag.

Pag. 91. lin. 5. Ἀπάγοι μοι χθὲς ὑπερφίλω] Cùm sequatur mox ἀναγαγὼν τὰς θύρας, non possum concoquere istud ἀπάγοι; qua voce significatur puellam à marito foras permolendam duci, quod contrà Lucianus, qui μεγάλα μυστήρια domi fieri innuit. Itaque lego non ἀπάγοι, sed ἀγάγοι, unde ἀγαγωγὰς, verum talis meriti nomen. Deinde in codice Erasmi ita legebatur; quod ex ipsius versione facile intelligitur. Sic enim habet, *Vel prodimat ultro.*

Pag. 92. lin. 2. Ἐπ' ἀγρῷ παίδων γνησίων] Tragicum est. Ita in illo maxime inclyto oraculo, quod olim Laio datum fuit;

Μὴ σπεῖρε τέκνων ἄλοχα δαιμόνιον βίᾳ.
Heus, liberorum ne fulcum seras dis
Invitis. ——

Pag. 93. lin. 4. Τῇ Θεσμοφόρῳ] Virg. *Legifera Cereri.* Causam explicat Diodorus lib. 5. nec ipsa tantum Ceres dicta fuit Θεσμοφόρος, sed & Proserpina. Vnde apud Plutarchum in vita Dionis legas Θεσμοφόροιν τοῖν θεοῖν, *Cereris & Proserpinæ*, &c.

Lin. 6. Ταῦτα] Forte melius τ' αὐτὰ, ita ut dicat Lucianus non *hæc*, sed *eadem.*

Pag. 94. lin. 1. Σπυματίας] *Notis compunctus*, Cicer. à Luciano autem alibi hujusmodi servus καταχρήσθ dicitur. à Plauto autem literatus. Inde amasus ille Aristophanis in Samios jocus,

Σαμίων ὁ δῆμος ἐστιν ὡς σποδογράμματ',

Apud Plutarchum in vita Periclis, quem adito.

Lin. 3. Καλὼ τὼ δίκην] Vt Galli dicunt in sermone, *Vne bonne amende.* Vbi *bona* nihil aliud est quàm *magna*, ut apud Horat. *At bona pars hominum*, &c. quæ tamen hominum pars minime bona est; nam avaros describit, homines nec sibi nec aliis bonos. Ita Lucianus in Pseudomanti dixit, χρηστὸν δῆγμα, *morsum bonum*, pro vehementi & acri.

Pag. 95. lin. 9. Διοκαίδων] Diogenes Laërtius mihi in vita Bionis emendandus est; ubi enim de iis, qui apud inferos aquam vasis pertusis ferebant, loquitur, sic scribit; ἐλεγε δὲ ὁ ἀδὺ μᾶλλον ὁτ κολάζωσ ὁ ὁλοκλήρους ἢ μὴ τετελεσμένους ἀγγείοις ὑδροφόρους. At pro τετελεσμένους legendum est τετρημένους, vel, quod eodem recidit, τετρυπημένους. Nam illud τετελεσμένους, hoc loco nulli rei est.

Pag. 96. lin. 2. Περὶ εἰσρυλῶν ᾠδὴν ἐκχυθησομένην] Facile sane; priùs pæne effunderetur, quàm infulum fuerit. Tale aliquid apud Aristophanem est, ὁ περὶλ. de sono obliviosо,

Οἷος σκαλαθυρμὸς τ' ἄπλα μικρὰ μανθάνων,
Ταῦτ' ὀπλίλησεν πρὶν μαθεῖν. ——

Lin. 8. Καὶ εἰς ἅπαξ] Forte aliter disponenda verba sunt, ad hunc modum; ἂν εἰ μὴ εἰς τὸ ἅπαξ ἐμφρήξῃ τὸ κιχήνος, &c.

Pag. 98. lin. 1. Ἀμφοτέρωσις] Scholiasta videlicet.

Lin. 2. Ὡς μάλις τελεῖν ὅτι τὸ τέρμα] Istud τελεῖν ὅτι τὸ τέρμα non pertractate dictum, neque ita frequenter occurrit tale loquendi genus apud scriptores mere Græcos. hinc itaque est quod in Cod. Reg. mutatum fuit τελεῖν in λαβεῖν: sed eam lectionem cave admittas, quæ ab ignorantione exscriptoris profecta sit. Optime enim dicitur τελεῖν ὅτι τὸ τέρμα. Ita in erudito illo Luciani libello πῶς δεῖ ἱστορίαν συγγράφειν, legitur: ὅστις ἂν ἐθέλῃ τέρμονα τοῦτον ἄχρι ἐσχάτου τ σκοπὸν. *Facilius ad ipsum scopum perveneris.* Idque Thucydidis imitatione, qui pag. 305. edit. 2. Stephanianæ, de Brasida loquens dixit: ἐς Φάσσαλον ἐβούλετο. Quamobrem hoc quidem loco Mſ. Cod. lectionem rejiciemus, quamvis se facilitate commendet.

Pag. 99. lin. 2. Ὀρνίθων ἀλυτέον] Horatius de Fortuna —— *sceleres quatit*
Pennas —— sed quod in Mſ. Cod. legitur, impensius placet, ἐνέργειαν scilicet, quæ & alata fingitur.

Lin. 2. Ἔστιν δὲ ὑπαλλαγὴ] Bene ἔστιν. nam cùm parati omnes essent, qui

ad currendum convenerant, tunc repagulum illud, quod equis & curribus objectum erat, dejiciebatur. Lucianus in libello περὶ τῶν μὴ ῥᾳδίως πιστευτέων ſic habet: κἀκεῖ γὸ ὁ μὴ ἀγαθὸς ἁρμάτων τ ὕστατος ἀνὴρ καταπεσόντος, &c.

Lin. 7. Ἐγὼ δ' ἐς ἀγοράν] Mſ. Cod. ἐγὼ δ' ἐς τι.

Lin. 8. Οὐδ' ὀβολὸν ἂν ἐπὶ βέβηλῳ βέβηλον] *Ex laquei pretium*, ait ille.

Pag. 100. lin. 8. Πλούτων] Nunc de pecunia legataria ſeu teſtamentaria actum eſt, quæ cùm nemini niſi morte alterius obvenire poſſit, illam à *Plutone* Manium deo dari fingit Lucianus.

Lin. 15. Φοροῦσι] Verti, *per bajulos domo efferunt*; etſi ſcio vocem hanc *Latine* reddi ſervatâ proprietate ſatis commode non poſſe.

Pag. 101. lin. 1. Θαφεῖ] Signanter dixit. Nam de mortuis proprie dicitur; unde alicubi memini legere σωφρονίσαι pro θανεῖν.

Lin. 3. Ἐπλανήσατο] Non temere in hoc ſignificatu vocem hanc ponas. Sane nuſquam alibi, quod meminerim, legi. Nam ἐπλανίζετο τὰ ſpes mutare eſt: hic autem de iis dicitur, qui ea ſpectant, quibus alii præter ſpem fruantur.

Lin. 8. Αἴρει] Quo utebantur veteres ut nos hodie ſerico *ad vinciendas* epiſtolas, teſtamenta, &c.

Pag. 102. lin. 9. Πυῤῥίας, Δρόμωνα] Servorum nomina. Πυῤῥίας Latinorum Comicorum Byrria eſt, eâdem mutatione, quâ olim apud veteres *Latii* poëtas ſcribebatur Bryges pro Phryges, apud Livium Andronicum, & Pacuvium ſcilicet. Tibius ſervile quoque nomen eſt; unde in libello περὶ τῶν ἐπὶ μισθῷ ſυνόντων junxit Davos & Tibios. οἷα Δάων & Τιβίων &c. Contra autem Megacles, Megabyzus, Protarchus, nobilium hominum nomina: ſed Megabylus Aſianum eſt.

Pag. 103. lin. 6. Ὁ Σύρος] Horatius in hacce materia:

Plures annabunt thynni, & cetaria creſcent.

Lin. 10. Παχύδερμος] Tardus, hebes, ſtolidus; ex phyſiognomonia petitum. qui enim cute ſunt craſſiore, eos fere plerumque tardiores eſſe videmus. Neque verò obſcura cauſa eſt. Poteſt & aliorſum referri hoc loco; ſi cui videlicet occaluerint manus opere faciundo.

Pag. 104. lin. 1. Καὶ οἱ παρὰ τὸν ἄλλον μαχίζεσθαι τις] Error: legendum enim ἄλλως, id eſt *forte, temerè, aliud agendo.*

Lin. 19. Γ' πανθορίας] Hæc νόσος ut ait Comicus, διὰ φαγεῖν (id eſt διὰ τὸ φαγεῖν) ἐστίν.

Pag. 105. lin. 3. Εὐξυθέστερον Κόδρα] Vide Suidam in Εὐξυθέστερος Κόδρα. Hujus proverbii meminit & Themiſtius ἐν βασιλικῷ.

Lin. 19. Γ' πανυκτὸς & Καλλία] Eorum meminit ſæpe Plutarchus, Herodotus etiam alicubi. haud dubie Athenienſium ditiſſimi fuere.

Pag. 106. lin. 7. Ἑρμῆ θεοκλυτῶν] Lucrum enim inſperatum à Mercurio objici credebant. Ceterùm etſi quod dicturus ſum, à Luciano noſtro alienum eſt, dicam tamen, hac voce admonente ut locum Heſychii, qui hactenus corruptus legitur, emendem. Vbi enim eſt, Ἑρμῆ δὸς πάντας ἰδίως ἐλέγετο, καθάπερ ἐπὶ τῶν ἀλίμων, καὶ Διὸς σωτῆρος, ibi emendandum eſt, Ἑρμῆ ἐπὶ πάντας ἰδίως &c. nihil certius. Vltimum enim poculum Mercurii erat. Cauſam apud Hom. habes.

Ὦ τυμὸν ἀνήθεκεν, ὅτι μνησάμην κείνου.

His addas licet Iulii Pollucis teſtimonium. Ἑρμῆς, inquit, πολυτελὲς ἀνήρ. Apud Athenæum legas quoque Ἑρμῆς εἶδος ἀνίσου παρὰ Σπεύσιππ. Itaque certa emendatio eſt.

Lin. 14. Δυσχέραιν &c. ἐκλοιπάς] Hujus *ſtatuæ* veluti ἀνδριὰς in Pluto Ariſtophanis. Terentius autem mirabiliter in his verſibus ſane quam moratis:

Navitas modi jam magna nobis civium
Penuria eſt, &c. —— itque;

Quam

Quàm gaudeo, ubi etiam hujus generis reliquias
Restare video! Vah, vivere etiamnum lubet.

His addi & illud potest quod apud Diogenem Laertium est, λείψανα τῶ χρυσῶ γένους.

Pag. 109. lin. 5. Βαθυκύπια σώματα] In Mſ. Cod. βαθυκύτια. Videlicet βαθυκύτης. nihil aliud erit, quàm qui βαθὺ κύτος habet, id est, *altas cavitates*. Quod etsi verum esse potest, mihi tamen nullâ potest ratione probari, qui sciam prioris syllabæ modum in κυτος brevem esse; sciam præterea allusisse Lucianum ad locum illum Theognidis, qui omnibus in ore est;

Η'ν (πενίαν scilicet) δή χρη φεύγοντα ἐς εἰς μαχαίρια σώματ' ὄντα
Ρίπτειν ἐς πυρῶν, Κύρνε, κατ' ἠλίβατον.

Videmus secundum versum pæne integrum à Luciano sumptum esse. Legendumne igitur censes, inquis, μαχαίρια pro βαθυκύτια? Non ausim sane affirmare. Quid ita? Quia apud Stobæum & alios varietatem lectionis reperi: memini præterea ita à Plutarcho scriptum esse, ut à Luciano lectum est, βαθυκύτια scilicet. locus est in libello περὶ Στοικῶν ἐναντιωμάτων.

Pag. 112. lin. 3. Τί ἂν ἐς ἐν αὐτοῖς ἦδη] Mſ. Τί ἂν ὅτι ἐς ἐν &c. Quod si non melius est, at certe venustius aliquanto.

Lin. 8. Οὐ γὰρ δεῖ] Mendum est. Nam pro δεῖ legendum δή, idque ante videram, quàm Mſ. Cod. lectiones consuluissem. Alioqui quo tamen pacto stare possit hæc oratio, ἐ γὰρ δεῖ ἐοικος? &c. ridiculum, si quidquam aliud.

Pag. 113. lin. 15. Δυσκαθεκτῶν] Mſ. Cod. δυσκατοχος. sed eodem recidit.

Pag. 114. lin. 2. Ο'σσοις εἰχόλεις] Mſ. Cod. ὅσοις οἱ εἰχ.

Pag. 115. lin. 1. Ε'κτερυκόσια] Mſ. ἐμπεφυκόσια hoc loco male.

Lin. 4. Α'λλὰ μεταξὺ ἦδη φλυαρῶν τῶς ἐπιῶσι] Disponenda verba sunt, ut & ratio & libri scripti monent; ἀλλὰ μεταξὺ φλυαρήσας ὑμῖν πρᾶγμα ἦδη &c.

Lin. 9. Κατολείπων] Mſ. καταλείπων ἀεί, ut sibi morem esse hunc perpetuum significet.

Pag. 116. lin. 5. Τ'πιρρίλῳ ἐ Κλίωνι] Homines sunt sua μοχθηρία nobiles. Plutarchus, Aristophanes, & scripta in eum Scholia.

Lin. 13. Καὶ ἡ ἀνδρία] Dabunt, uti spero, hanc mihi veniam elegantiores homines, si à Luciano tantisper abeam, dum Dionis Chrysostomi locum in Ο'λυμπικῷ emendem. pretium operæ erit. sic habet pag. 197. ἐ γὰρ λαμβάνω μοῦσαίς, εἰδὼς ὅτι ἀδύνατα ἔχουσι διδάσκειν, ἀτὰρ ἀδύνατον αὐτὸς ἐπίστασθαι, ὥστε ψυδόμενος ἐ ἐξαπατᾶν ἐπιχειρήσω, ἐκ ἐ γὰρ τοιοῦτον τὸν ἀνδρίαν. Emenda meo præsidio, ἐκ ἐ γὰρ τοιοῦτον τὸν ἀνδρίαντα. Videlicet homo modestissimus Dion fatetur ingenue non esse in se situm illam vim, alios ut erudire possit, quippe qui indoctus ipse sit; vanis autem promissis homines lactare, id esse à moribus suis alienissimum; se enim eò impudentiæ non processisse. locum ipsum legito, & à me haud diversus abibis. Idque clarissimum & diligentissimum virum Isaac. Casaubonum non vidisse miror.

Pag. 118. lin. 12. Εἰχειρίσας] Legendum hoc loco εἰχειρίσας. Ita passim alibi circa hanc vocem erratum est.

Lin. 15. Παίκος] Notanda metaphora; quasi qui vestem recentem & integram alteri commodarit, post certum tempus detritam recipiat.

Pag. 119. lin. 5. Α'πολείψῃ] Leg. vel ἀπολείπῃ, vel ἀπολείψῃ.

Lin. 12. Η'μεῖς ἢ σοφισταὶ ὦμεν] Mſ. ἡμεῖς ἢ ἐ σοφισταὶ ὦμεν.

Pag. 122. lin. 4. Α'θλιαίων τὸ σῶμα] Ita Lucretius, *Prima virorum*, pro flore vel principibus gentis, ita infra σῶμα τ' ἀλκάων.

Lin. 11. Τὸν δὲ Δία] Versus Hom.

Pag. 124. lin. 5. Τῶν ἄλλων ἐκείνων] Duobus locis *vulgaria* vertit Erasmus. fallitur. οἱ ἄλλοι quidem, ut nemini ignotum est: *vulgus* significat, at τὰ ἄλλα ἐκεῖνα non significat *vulgaria illa*. neque id patitur Græci sermonis consuetudo.

Pag. 125. lin. 11. Πάντας ἀνθρώπους ἀξιῶν] Certe hic unus locus per se satis probarit non semper fumi ἀξιῶν ut fumi debere contendunt viri doctissimi. Quamvis enim ab Eustatio vertatur κατ' ἀξίωσιν. constat tamen eam significa-

tionem perquamplurimis locis non poſſe convenire. Ita apud Herodotum lib. 6 ubi ſcribit Mileſios, cum Scybaris & Crotoniatis eſſet capta, dolorem tantæ publico luctu eſſe teſtatos: Συβαρίτης γὰρ ἁλόντος ὑπὸ Κροτωνιητέων, Μιλήσιοι πάντες ἡβηδὸν ἀπεξάιροντο τὰς κεφαλὰς, ἐ πένθος μέγα προσέθηκαν. Qui puberes tantum caput raſerint, ceteri minime? Cave credas; nam Μιλήσιοι πάντες ἡβηδὸν, nihil aliud eſt quàm, Μιλήσιοι ἀπεξάιροντο πάντες, omnes omnino Mileſii. Scio Budæum, ſcio Vallam, viros undiquaque doctos aliter centuſſe; id tamen ſcio, neque in hoc Luciano loco, neque porro in illo Herodoteo, recte accipere ἡβηδὸν per, κατὰ ἡβῶντας, aut κατ' ἡλικίαν, ſed ἀθρόον, vel ἁπλῶς, vel ἁπλῶς, ut Suidas ex veteribus gloſſis vertit. Quin etiam memini me legere in Lexico Herodoteo, quod ex Cod. Mſ. Goldaſti evulgarum eſt, ἡβηδὸν converſum per ὁρμηδὸν, at illud ὁρμηδὸν legitur apud Herodotum in 7. non aliud ſignificare poteſt quàm quod Latini dicunt *virilim*, vel, quod propius ad originem accedit, *una ſorte, uno & perpetuo ordine*. Hiſtoria ſic ſe habet. Cum grandis pecunia e reditu metallorum, quæ ad Laurium Atticæ erant, nata eſſet, cives autem Athenienſes viritim ex ea decem drachmas eſſent accepturi, auctor iis fuit Themiſtocles ut ducentarum navium claſſem ex ea pecunia inſtruerent: Græce ſic: ἦν δὲ τὸ Λαυρεωτικὸν ἀργύριον ἐμέλλετε λαμβάνειν ἕκαστος ἀνὰ δέκα δραχμὰς &c. Sed ibi iterum Valla *ad puberes* ſuos redit; quia ſcilicet apud Heſychium legerat vocem illam ὁρμηδὸν per ἡβηδὸν converſam eſſe. Cæterum in hac voce corruptus Suidas; at illum, monitus, facile emendes.

Pag. 126. lin. 6. Οὔτοι Χτεάνειρα] Ex Homeri verſu.

Οὔτοι Χτεάνειρ' ἐσὶ Σθένῳ ἐρικυδέα δῶρα.

Pag. 127. lin. 8. φορεδρίας] De hoc honore lege quæ ab Iſ. Caſaubono annotata ſunt ad Theophraſti Characteras pag. 161.

Pag. 128. lin. 1. Γνίσιλλος] Vt qui libidini alienæ ſubjiciunt puelli ætatis teneritudinem.

Lin. 3. Ἐπιζηλώσει μοι] Legendum arbitror *ſui*.

Lin. 8. Ἐπὶ κεφαλὴν ἐξωθεῖς] Latine, *capite protruſus foras*. Phædrus.

Lin. 13. Μάθ' ἥκεις] Mſ. μακαθ' ἥκεις.

CAPVT III.

Lucianus emendatus. Parodia ex Pindaro. lectio in Luciano confirmata. Ἐλίξ βαμός. *Lucianus emendatur. Lucianus iterum emendatur in* κατίων τ' ἄλλων. *Pollux & Philoſtratus emendati; ut & Lucianus.* Ἔραν. ἀποδίδακτοι διὰ γράμματος *quomodo intelligendum.* διδάσκειν διδάσκαλον. *diſcipuli apud Terentium.* ἄσπ τὸν τῆς ἀνάγκης *quomodo intelligendum.* Ἐπιπηδᾶν. *Lucianus emendatur. Iterum emendatur duobus locis. Callimachi locus apud Schol. Pindari emendatus.* ἔθμα *quid. Lucianus duobus locis correctus.* πάντα *Plutarchi locus contra Amiotum explicatur in Alex. Gloſſema Luciano ejectum. Plauti locus adverſus Palmenium confirmatus.*

Pag. 130. lin. 8. Εἰρεσία πρὸ πτερῶν] Ita Virg. *remigio alarum*. Ita πτερὰ τῶν νεῶν poeta Lucretius de avibus dixit;

Remigii oblita pennarum vela remittunt.

Lin. 11. Ἰὸ ἔρως] Ita dicere ſolebant cum urgebant, vocabant, aut revocabant, ceſſatores inclamitabant. Ariſtophanes ſæpe. Latini dicunt. *Heus, hoſce dico.* Terent. & ante ipſum Plautus. Qui aliter intelligunt, ad has res parum ſapiunt minus.

Ita

Pag. 131. lin. 2. Τ'μῖν ὑπισχήσομαι] Legendum ἐγὼ ϑ τωῖ ὑποσχήσομαι. Nunc vero abibo. nam jam antea abiturtebat. deinde istud ὑμῖν non potest stare. nemo enim ibi præter unum Timonem erat.

Lin. 10. Ἀνάγκης δοῦλος] Notum proverbium, ἀνάγκης ὑποκείμενος.

Pag. 132. lin. 4. Ὦ χρυσὶ] Versus Euripideus; quæ autem sequuntur, αἰϑέρμον γὰς &c. ea ex Pindaro sunt. Sed quia dixerat ille Thebanus vates χρυσὸν διαφλέγειν οἷς τὸ πῦρ νυκτὶ facetus scriptor sensum invertit, quasi dixerit Pindarus aurum noctu lucere (quod aliter est, scripsis enim *aurum fulgere inter hæc nimes, ut lucet ignis noctu.*) Itaque addit Lucianus aurum non νύκτωρ tantum, sed etiam μεϑ' ἡμέραν διαφλέγειν facetia & ingenii elegantia Syro nostro dignissima.

Pag. 134. lin. 1. Τὰ ἐν Δελφοῖς ἀναϑήματα] Singillatim Pausanias. Quædam etiam Herodotus.

Pag. 135. lin. 5. Παρὰ τούτῳ] Recte τούτῳ; quippe cujus imago ibi, in ἰχαπῷ scilicet. Nam ἰχαπα est χωρίον τοιχῶ ἴχνι, quibus in locis fere plerumque Panos imago. Neque adeo mirum, pecoris enim deus Pan. adde quod διφθέρας pingebatur. Iustinus lib. 43. *In hujus radicibus templum Lycæo, quem Græci Pana, Romani Lupercum appellant, constituit: ipsum dei simulacrum nudum caprina pelle* (διφθέρα est) *amictum est, quo habitu nunc Romæ Lupercalibus decurritur.* itaque non abs re est quod διφθέρας suam Pani dedicat. Hæc igitur nostra est de hoc loco sententia. Clarissimus autem Menagius, præclararum artium παντοῦος, & elegantiorum, quantum est, hominum amor, aliter censet, legique, ut audio, postulat. Πλείτῳ τούτῳ, pro Παρὰ τούτῳ. Nam quod alius quidam legendum existimat Πενία ταυτὶ, fugit illum ratio. Cetera enim ut mittam, non potuisse dicere ταυτὶ. quid ita? quia jam abierat Penia. Sed cum vir ille qui ita scripsit, uti audio, is sit qui personas, διανοίας, judicia denique, atque adeo omnia in Luciano ἄνω κάτω vertat, si rogites cur ita faciat; nil ab eo feras aliud, quàm quod apud Comicum est. *Mihi sic verum esse libet. ἰὼ, παπαῖ βίμβαξ.*

Pag. 136. Lin. 6. Τ'πιφολία] Editi quidam habent ὑπωφλία, sed eodem errore quo apud Philostratum in vita Apollonii lib. 1. cap. 9. primulo statim initio, τ τε ὑπωφλίας ἐπειλάσϑη. lege fideliter ὑπερφυίας.

Lin. 7. Ἐλίκη βώμῳ] Hujus aræ meminit quoque alibi Lucianus, in Demonacte, ἐν δίκαις ἐμοῖς; Philostratus in vita Pellucis Sophistæ, & Pausanias in Atticis. Ceterum huic deo Ἐλίκῃ primi omnium aram sacrarunt Athenienses, ut ex illa luculentissima Nicolai oratione apud Diodorum liquet.

Lin. 9. Ἐπικυρίσαι] In cod. Erasmi legebatur ἐπικρίσαι, vertit enim *suppeditare.*

Lin. 10. Ἐδῶν] Mſ. ἠδῶν.

Ibid. Μονήρης δίαιτα] Hanc vitam qui vivebant, ii μονήρεις & ἰδιαζοὶ dicebantur. Laert. in Thalete.

Pag. 138. lin. 8. Ἐυαχεῖτε] Legendum ἐυωχεῖσθε. nam ἐυωχέω significat *aliquem convivio accipere,* ἐυωχέομαι autem *epulari.* error turpissimus.

Lin. 10. Ἐκποίων τῷ ἄλλων] Hic vero locus est, qui me, si quisquam alius, torsit; neque, ut opinor, injuria. Non enim græce dici potest ἐκποίων τινός, sed πρό; itaque pro ἐκποίων τῷ ἄλλων, mihi vehemens suspicio est legendum ἐκχὶ ἀπ' τ ἄλλων, *longe ab alio*, vel, *ab alio remotus.* Non poëtæ tantum, sed & Thucydides, & Herodotus, ita hac voce utuntur. Si quid habes melius, Lector doce & favebo.

Pag. 139. lin. 2. Στέφανον] Mortui enim in Græcia olim coronati. testimonia passim. Neque tantum mortuos, sed & sepulchra & cippos coronare mos fuit.

Lin. 5. Δυσκολία] Emenda Pollucem lib. 1. cap. 2. περὶ τυφλῶν. Vbi enim legitur, τυφλῶν ἀνόσων, δύσκολων, palam est legi debere δύσκολων. Et miror postremum editorem non vidisse. Emendesquoque licet Philostratum lib. 3. Apol-

Apollonii cap. 8. Nam ubi legitur φεσδίμαδα ἢ ἀνάστατα τὰ ἐν Βιτάλλαις, hanc dubiè legendum ἀνάστατα τὰ ἐν Βυτάλλαις.

Lin. 9. Πίπλα ἐν ἰαλίσῳ] Quo majus incendium fiat ſcilicet.

Lin. 14. Βαπίζοντα] Male in libris ſcriptis πλάττοντα.

Pag. 140. lin. 3. Τίμων Ἐχεκρατίδης] Mendum eſt. lege Τίμων Ἐχεκρατίδου, *Timon Echecratida filius.* quod & ſuprà viſum eſt, & infrà occurret. Quis igitur negligentiam priorum interpretum & editorum non miretur?

Pag. 142. lin. 1. Γναθωνίδης] Apud Terentium Gnathonici ex Menandro.

Lin. 2. Ἐγὼ κἀκείνοισιν] Qui *canam* vertunt, ii mihi dormire *videntur.* Longe enim aliud ἡδύνομαι, aliud δέπνου; neque hic quidquam commune habent. Sed cum ea vox diligentiſſimè fuerit à viro undiquaque doctiſſimo explicata in eruditis illis in Theophraſtum commentariis, pag. 272. addamus tum ita eſſe exponendum Philoſtratum pag. 95. & 527. poſtremæ editionis; ita etiam intelligendum eſſe locum Dionis Chryſoſtomi pag. 116. Locos ipſe ſatis ante me piget. Ceterum vocem Græcam in interpretatione retinui, idque Plinianis judicium ſecutus, & inopiâ linguæ Latinæ coactus.

Pag. 144. lin 2. Νεοδιδάκτων διδυσκάλων] *Qui nuper evulgati ſunt.* διδάσκειν enim ad ἐπίδειξιν theatricas pertinet; inde illa frequenter legas, κακῶς διδάσκειν ἀγαθούς, πρωτοδιδάσκαλος, διδυσκαλοδιδάσκαλος. quin etiam aliquando διδάσκειν ἁπλῶς ſimpliciter pro eo qui drama aliquod edit; ut apud Ariſtophanem *in Nubo*:

Οὐ γὰρ φενακιδίς ἐστι τῶν διδασκάλων.

Inde apud Terentium *diſcipuli* pro actoribus. *Num immemores diſcipuli?* id eſt, num actores tui animo ſunt ita omiſſo, ut &c. Quo loco qui legunt, *Num immemor es diſcipuli, ecquis te ſpiritus incitat?* inde eſt etiam quod in comœdia Italica Doctor ſæpe prodit. Inde etiam διδάσκειν per ſe ſolum pro *comœdiam* vel *tragœdiam* docere, (Latini enim uſurpant quoque) apud Diodorum lib. 14. Ἀγοδίκῃ ὁ τραγῳδὸς τὸν φενακίσαντα ἐδίδαξεν. Ita igitur hoc loco διδάσκειν νεοδίδακτον. Qui aliter explicant, quaſi diceret Gnathonides ſe modo illa carmina didiciſſe, malè explicant.

Lin. 3. Ἐλεγεῖα ἄδω] Quia elegia ab origine prima luctui dicata erat. Inde eſt quod & apud Heſych. ἐλεγεῖα dicuntur ἆθλα πάρια ποτίματα.

Ibid. Ἀσμ' ὑπὸ τὴν αὐλίαν] Ridiculè qui vertunt, *ab hoc doctus ligone*; nihil enim in Luciano tale. Sed quod Latine dicitur *canere*, vel *ſaltare ad tibiam*, *ad citharam*, id Græce eſt ᾄδειν vel ὀρχεῖσθαι ὑπὸ τοῖς αὐλοῖς, ὑπὸ τὴν κιθάραν; & hinc tota loci hujus venuſtas pendet. Lucianus lib. περὶ ὀρχήσεως ſic loquitur. διδάσκουσι πολλὰ τῶν πάλαι ὑπ' αὐλοῖς ἐν κυμβάλοις. Aliter quoque diciſſe puto, nimirum ἐν αὐλῇ; ibidem: παιδὸν χορὸν συναλλάττοντες ἐν αὐλῇ ἐν κιθάρᾳ. Sed non memini me alibi legere. Interim vides, Lector, quàm exigua res venuſtiſſimum ſenſum perdat.

Pag. 147. lin. 6. Καὶ φερσηλδον] Eraſmi codex habebat, ἐν γὰρ &c. ſcilicet διὰ παρεδίστος.

Lin. 13. Ξωνίφλοι] Vocem Græcam retinui, veteres ſecutus. Ceterum priuſquam hinc abis, emenda Pollucem lib. 1. cap. 7. ὀκτάετις ἢ, ἐκέκτηκε δὲ ἐξ ἐφήβων δύο ἔτη, certiſſimè legendum eſt unica voce, ἐξεφήβων δύο ἔτη, id eſt, qui ex ephebis exceſſit a duobus annis.

Lin. 14. Ἐπιπηδᾷ] Non ſignificat inſultare, ſed avidius, cupidius, immodeſtiuſque aliquid appetere. Ita Themiſtius oratione prima: ἀλλ' ἐμὲ ἔοικεν ὑπολαμβάνειν ἐν ὀλιγαρχίᾳ, ἐν ἰφικράτει μὲν ἐθελόντων διδόναι.

Pag. 149. lin. 2. Ἔστω τοῦτο] Ita dicebant pro, τοῦτο ἀσφαλῶς ἐν ἐίκοσι γενεαῖς. Latini, *ſic erit*, pro, haud dubiè. at alias aliud.

Pag. 150. lin. 3. Ἐρεχθηΐδι] Mendum eſt. legendum enim Αἰγηΐδι; quippe Κολυττὸς erat tribus Ægeidis, teſte Harpocratione. δῆμός ἐστι τῆς Αἰγηΐδος φυλῆς Κολυττός. Ceterum tempore Suidæ nondum hic locus Luciani corruptus erat. Nam ubi ait Colyttum tribus Ægidis fuiſſe, Timonem Luciani laudat. Miror elapſum hoc fuiſſe diligentiæ clariſſimi viri Ioannis Meurſii in libello de populis Attiæ.

Atticæ, in quem infinitas correctiones congessit, quæ ad horum locorum appellationes pertinent.

Lin. 4. Θεωρικόν] De re theorico diligentissimè Harpocration, ex quo verbum de verbo transtulit Suidas quæ de hac voce habet. Legendi quoque Demosthenis interpretes.

Pag. 151. lin. 3. Ὀφελ@] Iosephum bis emendo hujus verbi occasione, ἐν τῇ τ' ἀρχαιολογ. γ'. κεφ. β'. Vbi enim in Basilienti editione, & postrema etiam, omnium, quotquot fuerunt, inquinatissima, legitur, ἓ τ' ὅτι ὄφελ χάειλ@, ἅστε μὴ παρεῖν@, ἐδὲν. Locus est ita corruptus, ut nisi addatur hæc vox ὀφελ@, à nemine sanæ mentis verti possit. Initio quoque pro ἓ, legendum, ὡς, & totus locus ita concipiendus: ὡς τ' ὅτι ὄφελ χάειλ@, ἅστε μὴ παρεῖν@, ὄφελ@ ἐδὲν ὤν. diligens Lector Iosephum adibit. Illud autem ὀφελ@ ἐδὲν ὤν, verti eâ ratione debet, qua δεῖν εἶναι, & δόξαν τῇ βουλῇ, id est, κρῖ τὸ δόξαν τῇ βουλῇ. Atque utinam præstantibus ingeniis luberet aliquando tanti scriptoris emendationem suscipere; symbolam certe daremus; quadragintos amplius locos ex ingenio emendatos conferre possemus. Plura facere esset sanè perfacile, sed doctoribus, & qui Lutetiæ vitam agerent, & codicibus Regiæ bibliothecæ frui possent; *Nobis non licet esse tam beatis.*

Lin. 3. Ἐμεσομ' τ' Ἀθωνίων] Magnificè sanè. Ita Pindarus olim Athenas vocaverat ἐρεισμα τ' Ἑλλάδος, cujus loci meminit & Plutarchus, & Schol. Aristophanis. Ceterum non possum hic præterire Iosephi locum, in quo gravissimum mendum est, quia verbum ἐρείδω, unde natum ἔρεισμα est, corruptum fuit: ita habet: ὅτι μὴν τι@ αὐτὰ ἓ μάπω τὸ φρονεῖν ἐπερεισμῷ@, nullo aut ridiculo sensu. Nam illud ἐπερεισμῷ@ nihil ad rem. Itaque mihi certius certo est legendum, μάπω τὸ φρονεῖν ἐπρεισμῷ@, id est, κρῖ τὸ φρονεῖν, vel κρῖ φρόνησιν, *Qui prudentia satis firmus nondum est.*

Lin. 8. Βυλαὶ ἀμφίπυλοι] Scilicet ἡ ἄνω ἓ ἀκρόπολις. Locus est apud Heliodorum, ubi Cnemon casus suos commemorat. est aliquid etiam apud Libonium argumento Orat. κατ' Ἀνδροτίων@. eum adito, si vacat.

Pag. 152. lin. 5. Τελεῖν ἅρματι] Cum duodecies circa metam currus flectebatur: πολιτικῷ vero, cum octies tantum. Scholiastes Pindari edit. Rom. in Pyth. φασὶ δέ τινες ὅτι διδύμης ἁρμὸς κινεῖ τὸ τελεῖν ἅρμα· τὸ ζ πολιτικὸν, ὀκτώ. Tum vero affert Callimachi locum, cui ἅπαξ φέρεσθαι πάντων decretum est. sic habet:

Δωδεκάκις περὶ δίφρον ἐπήλασε θῶμα τὸ δίφρου.

Sed quid hoc, quæso, ἐπήλασε θῶμα τὸ δίφρου περὶ δίφρον? Davus profectò sum, inquies, non Oedipus. Igitur hic exilimato, illud δίφρον nulli rei esse; scripserat enim Callimachus τύραν (ita metam vocabant) in illis autem verbis θῶμα τὸ δίφρου nil corruptum, sed vox tantum explicanda, quæ nullibi, quod sciam, reperitur, θῶμα scilicet. est quidem apud Hesychium ὄμματα, ἔμματα τοιαῦτα (emenda & scribe, ὡς Αἰολεῖς; nam θῶμα Æolice ὄμμα est;) sed in hoc Callimachi loco θῶμα nihil est aliud quàm *motus*, vel *agilitas*, *celeritas*, *rapiditas*. Nata autem hæc vox est, (quam nos primi eruimus) ex ὀθέω, quod κινέω aliquando significat, ut ex Eustathio discere est. Quemadmodum autem Horatius alicubi dixit, *flaminum celeres lapsus*, ἀντὶ τῆ flamina celeriter labentia, ita Callimachus dixit ἔθμα δίφρου (δίφρος est ἅρμα@) ἀντὶ τῆ, δικίνητον ἅρμα. Itaque Callimachi versum Latine sic vertas licet: *Duodecies circa metam egit celerem currum.* In eodem versu lego, ἐσήλασεν pro ἐπήλασε; quod improbaturum scio neminem, qui quidem ad has reculas sapiat.

Pag. 153. lin. 1. Πρὸς Ἀχαρνίας] Ἀχαρναῖ, ut auctor Thucydides ἐν ᾧ τῷ, erat, χωρίον μέγιστον τ' Ἀττικῆς τ' δήμων. distabat ab urbe 60. stad. sed non est quod quis existimet atrocem ibi pugnam pugnatam fuisse. Nam equites tantum certavere ἐν Φρυγίοις (locus est Atticæ) & quidem ἱππομαχία βραχεῖα. itaque hinc facile cuivis apparet quàm rhetorice loquatur Demea, mendaciolo rem, ex præscripto artis, pingens. eum ibi ingentem stragem ediram fuisse significat.

——— *Poſtquam impleviſti fuſibus iſtorum caput*,

Quem fruſtra ſollicitavit ingenioſiſſimus Palmerius legens, *implevi*: in eo fruſtra, inquam; id enim Græcorum imitatione dicebat Plautus; qui non in Aulularia tantum, ſed in Caſina quoque ea loquendi ratione uſus eſt.

——— *Ego te implebo flagris.*

Et certe tale aliquid videor apud Ariſtophanem legiſſe.

Pag. 167. lin. 2. Μῶν] In Mſ. eſt Τίμων. ſed dividuum facito, τί; μῶν ἔ *quid? num te &c.*

A

ADDENDA.

Pag. 1. lin. 1. De Luciano, Lactantius Divinarum Instit. lib. 1. cap. 9. *Non enim ista Lucilius narrat, aut Lucianus, qui Diis & hominibus non pepercit : & his potissimum qui Deorum laudes canebant.* Isidorus Pelusiota libro IV. Epistolarum, epistola 55. Σωκρατικὸς Πλάτων ἐκκωμωδήσας ἐν Διαλόγοις, ἀνεκωμωδήτη παρὰ τῷ Κυτικῶν, ὧν εἷς ἦν ὁ Λυκίνης, ὁ τὸν Διάλογον καὶ πάντων ὁμοῦ χεδὸν τῶν τε ἐξηγμένων, καὶ τῶν παρειλημμένων σωτικῶς. ὧν οἱ μὲν Πλατωνικοὶ, διὰ τὸ τὸν παρὰ τῶν ποιητῶν ἀναπλασθέντας θεὸς, τυθιατρικῶν ἀπεδέξατο. οἱ δὲ τῶν ποιητῶν ζηλωταὶ σύφοντες ἀπηκόλεσαν. δεινῶς γὰρ τὸν παρ' αὐτῶν ἐαθεταζομένης θεὸς ξεκωμῳδήσε. Menagius.

Pag. 3. lin. ult. Ἀρχὴ δὲ τοῦ ἥμισυ παντός] Quantum veteres tribuerint bono rerum principio patet ubi percurrimus ea quæ à variis adferuntur. Sic enim Horatius lib. 2. Epist. 2. vers. 40.

Dimidium facti, qui bene cœpit habet.

Ausonius Epigram LXXXI.

Incipe dimidium facti est cœpisse superfit,
Dimidium, rursum hoc incipe & efficies.

Vbi videndus Vinetus aliique. Dionysius Halicarnassæus de Antiquis Oratoribus. c. 2. *Et sane bonum initium dimidium totius dici operis solet.* Aristoteles Problem. Sect. x. ἡ μὲν γὰρ ἀρχὴ, παντὸς ἔργου μέγιστον. ἥμισυ γάρ. Almeloveen.

Pag. 8. lin. ult. Δείξῃ σοι τὸ δακτύλῳ] Nihil antiquius potiusve priscis fuisse videtur atque eo pervenere ut digito non infami sed indice tamquam exemplum imitationis dignum demonstrarentur. Fuit autem illa demonstratio duplex in honorem & infamiam ; in honorem legas apud Horatium Carm. lib. 4. Od. 3.

Totum muneris hoc tui est
Quod monstror digito prætereuntium.

Plinius junior. L. VI. Epist. VI. *solebat tamen vicdum adolescentulo mihi pater ejus cum magna laude monstrari.* Et lib. IX. epist. XIII. *Cui Rufinus, demonstrans me, rides hunc ?* in ignominiam vero apud Ovidium. lib. III. Amor. Eleg. VI.

Quid moror ? en digitis desinor adultera vulgi. Almeloveen.

Pag. 11. lin. 26. Τρίτον δ' ἄπιθι ὁ Ἡρακλῆς ἐς αὐτὸς ἦσι] Hæc ait per illusionem ad Lycophronem in Alexandra statim initio, ubi de Hercule sic :

Αἵ δ' ἀμφὶ παλαίᾳ βλαμὼν κακχυμένῳ
Καὶ πουσὶ δεῦ πόδεσσιν ἀλαμφόροις
Τρισσοῖσι λέοντος.

Quem Herculem τρισσοῖσι λέοντος dixit, ut interpretatur Tzetzes, vel quod plures noctes impendit Iupiter in ejus generationem, vel quod per treis dies mansit in ventre ceti, ut Hesionem liberaret. *Palmerius.*

Pag. 17. lin. 26. Τὰς τῶ διαλόγω ἑταίρας ἐχλωάζει φρονιστὰς ἐς ματαιολόγους] Socratem proculdubio innuit ab Aristophane in Nebulis subsannatum, & φρονιστὴν & ματαιοφρόνακα vocatum. *Idem.*

Pag. 37. lin. 3. Καὶ τὰς ἐν τῇ σολῇ παραχὰς διοξῇ ἐς τὸ ὠθισμὸν αὐτῶν τε τὸ θέατρα, ἐς τὸ ἱππόδρομον ἐς τὰς τῶν ἡνιόχων εἰκόνας] Putavi aliquando hunc locum debere aliter legi. Reponebam scilicet τοῦ τῶν ἡνιόχων ἀγῶνας. Nam mihi hæc lectio magis convenire videbatur antecedentibus, ubi ait παραχὰς τιθέναι, & ne dissimulem, vix ab ea sententia discedo. Notum est, quantas urbas olim fecerint agitatorum certamina, quantas seditiones excitarint, adeo ut sæpe milite opus fuerit, ut sedarentur rixæ & tumultus, quos aurigarum factiones & faventium cunei excitabant. Ideo nihil fuit Romæ magis celebre, nihil

hil in circulis, hominum sermonibus, magis agitatum, quam Circensium eventus, & Prasinorum, Venetorum, Russatorum, & aliorum victoriæ vel infortunia. Non possum tamen damnare lectionem vulgatam. Nam Martialis lib. 5. epigr. 26, ubi de Scorpi nobilissimi agitatoris imaginibus loquitur, sic ait:

Hoc, rogo, non malum, quam rubro pulpita nimbo
Spargere & effuso permadusse croco?
Quam non sensuro dare quadringenta caballo,
Aureus ut Scorpi nasus ubique nocet?

Et Capitolinus in Vero testatur equo Circensi, cui nomen erat *Volucris*, ab Ælio Vero Imperatore factum aureum simulachrum. Itaque non mirum, si agitatoribus quoque nobilibus id honoris genus impertiebatur. Fuisse autem in circo posita ea simulachra ex hoc loco conjicere licet, & rationi consentaneum videtur. *Palmerius.*

Pag. 7. lin. 9. Πολλὰ γὰρ ὡς ἀληθῶς ἡ ὑποψυχία, ἐς πολλῶν ἤδη σκοτίσαν τὴν διάνοιαν ὑπέλαβε] Hæc ultima verba male vertit Micyllus. Vertendum erat: *multos, qui graves esse videntur, occupavit.* Idem.

Pag. 38. lin. 18. Καὶ τὸ οἶνον εἰ τοῖς συμποσίοις μὴ κεῖσθαι τὰ ἐς ἀρωμάτων ἀγχοῦσας] Hæc male convenire videntur. Quid enim commune habet plausus cum aromatibus? Ergo non dubito debere legi μὴ κεῖσθαι vel κεῖσθαι ἐς ἀρωμάτων, ea enim optime conjunguntur, ut & crocus vino. Nam ea miscere solere, & in deliciis fuisse eam mixtionem testis est Plinius lib. 21. cap. 6, ubi de croco loquitur. *Usus ejus in coronis unguenta, herba enim est folio angusto pene in capillamenti modum. Sed vino mire congruit, præcipue dulci tritum* &c. Hæc Plinii verba omnino firmant nostram conjecturam. *Idem.*

Pag. 39. lin. 18. Οὕτω δὲ ἐς αὐτὰς ἡπάτο τὸ στεφανοῦσθαι, ὅτι μὴ ἔστιν τὸ στεφάνιον τὸ τόποτ' εἰ μὴ ἐς τοὺς (ἴσως) τῷ ποτῷ τὸ ἥδιον τι ἐς ῥᾴδιον χαίρουσιν, ὥσπερ τὸ μετὰ μείλιγμα ἔχειν αὐτὰς στεφανοῦ] Suggillat homo Græcus Romanorum imperitiam. Nam Græci & præcipue Æoles & Iones coronas circa collum in pectus pendentes gerebant in conviviis. Id nos docet Plutarchus Sympos. 3. cap. 1. & tales coronas vocabant ὑποθυμίδας vel ὑποθυμιάδας, ut melius censere videtur Athenæus lib. 15. pag. 678. his verbis: ὑποθυμὶς δ' ὑποθυμιάς· στέφανος παρ' Αἰολεῦσι δ' Ἴωσι, ὡς φησὶ τὸν τραχήλου ἀφιστάμενον, ὡς σαφῶς ἐκ μαθεῖν, ἐν τῷ Ἀλκμᾶνι δ' Ἀνακρεόντι σαφέστερον, id est, *hypothymis & hypothymiades corona sunt apud Æoles & Ionas, quæ circa collum circumponebant, ut aperte licet discere ex Alcæo & Anacreonte verbis.* Scilicet *hypothymiades* dicebantur ἀπὸ τῷ ὑποθυμιᾶσθαι à suffitu vel suffumigatione, quoniam infra nasum positæ cerebrum suo suffitu juvabant, ut ait Plutarchus dicto loco. *Idem.*

Pag. 43. lin. 1. Τὴν κῶπα χείσας τὸ βάλῃ, ὅτε ἐν, καθάπερ τοὺς Σκυθῶν, ὅτε ὀπὼ, καθάπερ τοὺς Κρῆτας] Mirum est Lucianum tribuere hoc loco Curetibus sagittandi artem, quam nullus alius antiquorum illis tribuit, licet plures de illis plura dixerint. Omnes illis gravem armaturam scutum & hastas tribuerunt, & σίφλιον ὀρχηστήν. Orpheus seu Onomacritus Hymno 1 & 2 in Curetas mille illis epitheta dedit, nullum tamen, quod sagittandi peritiam significet. Imo contra eos ἀκαλαφόρους φύλακας vocat, & χαλκεοκόρυστας ἀρείους τοὺς ἐγείρας. Callimachus etiam Hymno in Iovem:

Οὐλα ἢ Κέρητες γε σέθεν φρύλιν ἀρχίσαντο
Τέρπεα σφιπλάγκτης.

Idem ait Apollodorus lib. 1. οἱ δὲ Κέρητες ἔνοπλοι ἐν τῷ ἄντρῳ τῷ βρίθῳ φυλάσσοντες τοῖς ὅπλοις τὰς ἀσπίδας συνέκρουον. Dionysius Halicarnass. lib. 7. ὅτι τὸ Διὰ πῶμ' ἀέθλων δέλγοιτ' ἰζέλοντο· κλύτα τὰ ὅπλων ἐς κιθάρῃ μελῶν, id est, *quando Iovem lactentem delectare volebant armorum strepitu & membrorum motibus.* Strabo lib. 10. ubi de Creta: τούτοις δὲ ὑπάρχειν Κρήτης τὴν πᾶσαν σίφλιον κίνησιν μετ' ὀρχήσεως ὀνομαζομένης, φησὶ λαβεῖν μῦθον τὸ περὶ τὴν Διὸς γένεσιν. Plinius lib. 7. cap. 56. *saltationem armatam Curetes docuere,*

Pyr-

Pyrrichen Pyrrhum, utramque in Creta. Idem ait & Pindari Scholiaſtes ad Pythionum 2, & ne te morer, lector, innumeris citationibus, quicunque de Curetibus ſcripſerunt, iis tympana & armorum ſtrepitum & ſaltationem in armis tribuerunt, nullus ſagittarum inventionem. Ætoli certe, qui prius Curetes & à quibus ortos Cretenſes Curetas volunt, funda, non ſagittis gloriabantur, &c. eorum dux Pyrachmes Degmenum Elæum ſagittarium funda proſtravit. His ductus auctoritatibus apud Lucianum hoc loco pro Κρήτων lego Κρήτην minima mutatione. Nec mihi Diodori locus libri 5. ubi de novem illis Cretenſibus Curetibus, ſcrupulum injicit, & ab ea lectione inhibet, ubi inter plurium rerum & artium inventionem, quam Curetibus tribuit, addit: τὸ περὶ τοξείαν καὶ τὰς καυνάκας εἰσηγήσασθαι. Nam ultra quod ſolius Diodori auctoritas contra omnium antiquorum turbam & conſenſum mihi parum valere videtur, recantat ipſe Diodorus, & contra ſeipſum pugnans, ait ex Cretenſium traditione Apollinem in Creta natum, διὸ μετὰ τὸ τόξα γεγονέναι διδάξαι τοὺς ἐγχωρίους τὰ περὶ τὴν τοξείαν. At certe ſi Apollo primus fuit arcus & ſagittarum inventor, & ejus uſum docuit Cretenſes, non erat notus arcus Curetibus, qui ante Apollinem natum & ipſo Iove antiquiores in Creta habitabant. Iure igitur Luciani lectio hoc loco mihi ſuſpecta eſt mendi, & Κρήτων cenſeo debere legi. Nam Lucianus, qui de Scytharum ſui temporis more loquitur, non mihi videretur bene iis oppoſuiſſe novem homines e fabuloſo ſeculo, & ratio vult, ut nationi nationem opponat & comparet. Ergo lego confidenter, & ſi mihi credis, leges, καθάπερ τὰ Κρήτων. Sed & Micyllus etiam hoc loco caſtigandus qui ὀπὸ interpretatur reſina; numquam enim legiſſe me memini reſinam utilem fuiſſe ad ſagittarum invectionem, aut ὀπὸν dictam reſinam κατ' ἐξοχὴν, cui nomen proprium eſt ῥητίνη· pro Silphio certe ob plantæ excellentiam ſumitur ὀπὸς & pro papaveris ſucco ob vim medicamenti, unde ὄπιον diminutive dicitur. Verte ergo *herbarum ſucco*, opponit enim ὀπὸν ſuccum herbarum τῷ ἰῷ veneno, quod ex ſerpentibus ἰοβόλοις colligitur, quorum ferax eſt Creta, & indiga Scythia, regio frigida. *Palmerius.*

Pag. 49. lin. 20. Κολοκύνθης] Κολοκύντης enim quidam ſcribunt. *Menagius.*

Pag. 50. lin. 20. Τῷ γὰρ τάτα σώματα φασὶ τὰς τυφεντὰς ἀκολυθήσαντας, ἢ μιμησαμένας αὐτὰ τὸ σχῆμα, ἔπειτα χήματα τοιάτα ξύλα τυλίγαντας, ἀνθρώπους ἀνασκολοπίζειν. ὑπὸ δὲ τάτα, ἢ τῷ τηχήματι τῷ φωνηέντι τὴν φωνὴν ἐπωνυμίαν σωληθῆν] Vetuſſima vocis ταυρὸς originatio. ταῦ, ταυρὸς; hoc eſt, in modum *tau* efformatus: & per contractionem ταυρὸς: & præpoſito ſigma ut fieri ſolet, σταυρὸς. Idem.

Pag. 151. lin. 10. Ἐπειδὴ Τίμων ὁ Ἐχεκρατίδης, Κολυτὰς] Scribendum Κολυτεύς. Suidas: Κολυτεὺς σατὴρ Λυκιακὸς, οὗ τὸ Τίμων, ὃ μισάνθρωπος Κολυτὰς ᾠδὴ, ὁ δήμου τῶν Αἰγιλιέων. Idem.

Pag. 225. lin. 2. Ἀγχόθεν] Ἀγχόθεν. Idem.

Pag. 263. lin. 19. Καὶ τοιαῦτα ἄπορα ἐρωτᾷν τὸν νῦν] Τὸν νέον, legendum videtur. *Idem.*

Pag. 264. lin. 10. Μιγίλλα] Horatius: *dicat Opuntia frater Megilla.* Idem.

Pag. 277. lin. 13. Βαρύαρος ἦν, ἢ ὀλέθριος] Malim ὀλεθρίως ut infrà pag. 770. ἢ ὡς θαλμοῖς τὸ ὀλεθρίῳ ἐκείνης ἀνδρός. Ita enim ibi legendum, non ἐκείνῳ ἀνδρός. Et ita Interpres legiſſe videtur. *Idem.*

Pag. 277. lin. 15. Ἐκείνως τοίνυν ἐκλογιόμασί μα] Legendum: Σι. ἐκείνως τοίνυν ἐκλογιόμασί σα. Hic enim Simulus loquitur, non Polyſtratus. Sed & legendum poſtea, ΠΟΛΥΣΤΡΑΤΟΣ, non Σίμυλος. Idem.

Pag. 299. lin. 3. Τὸ μὲν τέγος γυμνὸν] Id eſt, extra thecam. Ita *nudus enſis* apud Virgilium, pro enſe extra vaginam. *Idem.*

Pag. 370. lin. 17. Βίου πρᾶσις] Vertunt, *Vitarum auctio.* Verte, *Mancipiorum auctio.* Laërtius in Ariſtippo: κατηγόρησε δ' ἀνδράτων, ὡς τὰ σκύλα μὲν ἐν ταῖς ἀγορασπασίαις σκοπῶντων, τὰς δὲ βίας εἶναι δοκιμαζόντων. Idem.

Pag. 384. lin. 20. Σολοικισμῶν] Σολοικὸν, non σολοικισμὸν, dixisse veteres, testatur Gellius. *Menagius.*

Pag. 387. lin. 16. Φιλόσοφ& ἀδὴν] Legendum omnino, ΦΙΑΩΝ, ἀδὴν. Sermo est de Philone, Sceptico Philosopho: de quo Laërtius in Pyrrhone: ἀλλὰ & Φίλων ὁ Ἀθηναῖ&, γνωρίμὸς αὐτῦ γεγονώς. Scripturam fuerat ΦΙΑ. quæ postea in φιλόσοφ& abiit, in editione utraque Basileensi, & in Salmuriensi. Vide nos ad Laërt. pag. 248. *Idem.*

Ibidem Φιλόσοφ&] Taxat eruditorum coryphæus Ægidius Menagius Benedicti editionem quod ex contracta voce ΦΙ. fecerit Φιλόσοφ& cum legendum sit ΦΙΑΩΝ. in notis ad Diogen. Laërt. l. IX. *Almeloveen.*

Pag. 411. lin. 9. Αἰγὺ & ἐστολδίς τις Αἰγύπτι&, πιθήκως φοιτητὰς χίλιον διδάξαι] Ipse Lucianus infrà pag. 487. in Mercede conductis: ἐκεῖνο τὸ τῦ φιλήκου παντοδαπὸν σε φάσκειν ὁρᾶν Κλεοπάτρα τῇ πάνυ φασὶ γενέσθ. οὐδὲν γὰς διδάχθηται τίων μὴ ὀρχεῖσθ πάνυ κοσμίως, &c. *Menagius.*

LV.

LVCIANI

Rerum in primo Tomo memorabilium

INDEX.

A.

Abderitarum morbus. 601
Abdicationis cautæ. 723
Aboni murus. 753
Academici non sunt in beatorum insulis. 675
Achanthus à tyranno in quem conspiraverat, servatus. 337
Accidens & præteraccidens quid sit. 382
Acxi versus. 498
Acherusius campus. 334
Achillis sepulchrum in Sigæo. 358
Achillis & Patrocli amor qualis. 912
Achille fabulosa Homeri scripta. 631
Achillis mollities in fine. 296
Acinacis & Zamolxis Scytharum dii. 594
Acræon à quo & cur immissi canes. 213
Ægis candefacta referare sigilla. 769
Acrisius Danaën inclusit. 255
Actorypus senex. 255. filiam & filium ejus exponit. ibid.
Admetus ineptus poëta. 868. ejus quidam versus. ibid.
Admirantis hypotyposis. 41
Adulatio malorum omnium maxime servile. 489
Adulatores deteriores iis quibus adulantur, & superbiæ illis authores. 33
Ædicus publicanus. 343
Æaco non procul abest. 482
Ædonum fabula. 22
Ægineticæ modi. 166
Ægyptiorum superstitiones. 369. quid pingant litterarum vice. 538. astrologiam amarunt. 848. quæ animalia alibi colantur. 849
Æneas formosus. 853
Æniginata narras. 351, 379
Æquabilitas res popularis. 314
Æschines. 488
Æsculapius. 237, 267, 268
Æsopi fabula de numerante undas singulas. 569
Æthiopes deos convivio excepere. 362. bellum cum saltatione ineunt. 792
Astrologiam invenerunt. 845, 846. eorum sapientia. 848
Aëtion pictor. 479. Proxenidæ gener. ibid.
Ætolica mala. 362
Afranius Rhetor, centurio, Periclis æmulus. 620. seipsum jugulat. ibid.
Agamemnon. 335, 336, 487, 606
Agapetus. 429, 430
Agathocles medicus. 427. Peripateticus. 866
Agenor Europæ pater. 259
bene Agendi tempus non prorogandum. 36
Agrigentini ab antiquo Græci & Dores. 740
Ajacis sepulchrum. 359. furor. 321. mentis compos. 678. Ajacis coronis. 620
Ajax Locrensis in sedibus impiorum. 674
Alcæus Milesius formosus. 608
Alcamenis statuæ in pretio. 517
Alcestis ab inferis revocata. 310
Alcmenæ cum Iove concubitus. 203
Alcibiadis amoris pœnitet Athenienses. 599. à Socrate amatus. 908
Alcyonis fabula. 168. & deinc. alia fabula. 689
Aleam in uno vitio jacere. 598, 599
Alexandri magni res gestæ. 288, 289. cur Deus videri voluit. 293. Clitum interficit. 628. votum super historia sua. 630. Annibali præponitur à Rhadamantho. 671. Babylone sepultus. ibid. ejus nuptiæ & Roxanes. 574
Alexandri cujusdam impostoris vita, res gestæ. 746
Alexidis versus. 498

Aloei filiorum factum. 344. poena. ibid.
Alpheus Arethusam amans. 243
Alytarches Sortium contemplator & explorator. 536
Amabilitas & Cupido Veneris liberi. 226
Amantium stultitia. 451. & Amatores opulenti in pretio, inopes contrà. 396
Amavit quidam Venerem marmoream. 884
Amatores iracundi. 234
Amalthez cornu. 455
Amantium actiones. 195. affectus. 905
Amastris. 763
Amici malis non illudendum. 274
Amoris vis. 196, 206, 303, duplex. 899. ejus gradus. 911
Ammonis oraculum. 850
Amores. 873. & deinc.
Amphilochi templa, vaticinia. 266
Amymones fabula. 247
Amico urgente quid facias? 342
Amicitia maximum bonorum. 860
Anacharsidis historia. 593
Anacreon in beatis insulis. 673. fulmine à Iove cur petitus. ibid.
Anaximenes cur innotuerit. 573
Anchoræ vitreæ. 665
Anchisæ & Veneris amor. 220, 221
Andromedæ fabula. 258
Anemodromi. 647
Anguillarum in morem inter digitos elabi. 114
Animantium vita brevis. 887
Anima ut immortalis. 866
Animæ in homine plures. ibid. ejus tres partes. 810
Animus scopo similis. 42
Animi ornamenta incorrupta. 8
Annibalis gesta. 286
Annorum, mensium, horarumque numerum instituerunt Ægyptii. 849
Annus Solis circuitu definitur. ibid.
Annuli Romanorum modiis mensurati. 286
Antilochus vates apud Cilices. 759
Antimachi versus. 689
Antiochiæ cives saltationis observantissimi. 812
Antiochi soteris cum Galatis pugnaturi somnium insultum. 499. pugna cum Galatis. 581
Antipho somniorum interpres. 634
Antipodes an sint. 864
Antisthenis baculus ex oleastro. 214
Anubis Ægypti Deus. 381
Anitus & Melitus Socratis accusatores. 391
Aniti & Meliti in Demonactem. 862, 861
Aorna petra ab Alexandro occupata. 507, 595
Apelles pictor. 479
Apis Ægyptiorum Deus unde capi soleat, quantum lugeatur mortuus. 368, 370
Apis messis opifex & quomodo cognoscatur in favo. 171
Appollinem Branchus & Hyacinthus amant. 187. Daphne fugit. ibid. Hyacynthum disco occidit. 209. & consulentes decipit. 212. citharœdus, medicus, vates, jaculator. 213, 393. ejus exilium ob Cyclopes. 363. mercenaria opera apud Admetum. ibid. apud Laomedontem cum Neptuno. 363, 364. unde ejus templum Delphicum ditatum. 745. ubi colatur. 366. Græcia pestem immittit. 363. à nemine falli potest. 731
Apollonius Thyaneus. 750
Apollonius philosophus. 868
in Aqua scribere. 437
Aquileja urbs. 776
Aquilarum pulli ut probentur. 417
Arabiam cavam ferere. 490
Aranez Cycladibus majores. 648, 649
Arbitrorum delectorum judicio acquiescendum. 715, 716.
Arborei seu Dendritæ homines, & eorum fabula. 653
Arborum vitrearum fabula. ibid.
Arcades Astrologiæ contemptores. 855. Antiquiores & Luna dicunt. ibid.
Archelaus tragicus poeta. 601
Architelis uxor. Dimenete. 592. ejus visio. ibid.
Archytas Pythagoræ discipulus. 497
Areopagitæ in tenebris judicant, & cur. 552, 553.
Arethusa & Alpheus. 243
Argivorum & Lacedæmoniorum pro agro bellum. 360
Argos siticulosum. 247
Argus toto corpore videns. 188, 222.
Ariadnes filum Theseo datum. 540. ejus chorus. 791

Aries ab Ægyptiis colitur. 849
Aries aureus Thyeſtæ. 851
Aries Aureus Phryxi. ibid.
Arion Lesbius. 673. ejus fabula. 250
Ariſtarchus Grammaticus. 48
Ariſtarchus Phaleræus Imperator. 44
Ariſteas hæredipeta. 283. delinitus Mileſiis ſermon. 874
Ariſtidis inopia. 105, 106
Ariſtippus Cyrenæus Dionyſium Siciliæ tyrannum liberat. 333. unguenta olens. 306. ejus mores. 333. & ſeq.
Ariſtippus & Epicurus in beatis inſulis jucundi compotores. 675
Ariſtobuli adulatorius liber ab Alexandro in flumen projicitur. 610
Ariſtodemus ſceleribus nobilitatus. 749. hiſtrio. 487
Ariſtonis convivium. 819
Ariſtophanes poëta vir ſapiens. 657. ille & Eupolis Socratem in ſcenam introducunt. 404
Ariſtotelis ſententia de bonis fortunæ. 292. ut Alexandro eſt abuſus. ibid.
Arius & Epeus pugiles pares. 677
Arrianus Epicteti diſcipulus. 747
Ars longa vita brevis. 505
Arſacis Medorum præfecti mors. 315
Artis mechanicæ facilitas & commoda. 2. ejuſdem incommoda. 7. inſtrumenta. 9
Artium inventiones. 897
Artis perito credendum. 343
Artemidorus adoleſcens. 591
Artemiſia Mauſolo mortuo erexit ſepulchrum. 372
Arteria trachea nihil recipit. 605
Aſinus Cumanus Leonina pelle indutus. 407
Aſino nil commercii cum lyra. 466
Aſinis petulantiores. 409
Aſinorum ruditus loco tubarum. 408
Aſpaſia meretrix. 795, 843
After Philippum Macedonem orbavit oculo. 628
Aſtyanax è turri dejectus 365
Aſtrologia ab Æthiopib. inventa. 845, 846. ab Ægyptiis aucta. 848. Babyloniis nota. 849. unde Græci habuerint. 850. ab Arcadib. contempta. 855. ejus commendatio & defenſio. ibid. & ſeq.
Athenarum encomium. 26
Atlas cœlum fulciens. 344
Athletæ fœlicitas. 536
Atreus de ſole locutus. 851
Attis fabula. 365. amatus à Rhea. 206
Attica ſubſannatio. 13. eloquentia. 475. decas. 598
Avarorum graphica deſcriptio. 84. & ſeq. Tantalo ſimiles. 94
Augiæ bubile. 746
Auguſti primi come ingenium. 502
Aurum ſiſtit ſanguinem. 146. mala propter aurum. 349, 350. contemnendum ut calculi littorum. 164
Aures quam oculi minus fide dignæ. 622. Aures portentoſæ. 655
Autolycus fur à ſydere Mercurii. 858
Auri munera grata ſapientibus. 391

B.

Babylon qualis urbs. 360
Babylonem cepille. 455
Babyloniis nota aſtrologia. 850
Baccham ex viro fieri. 735
Bacchus è femore Iovis. 365. in eum vini inventorem calumniæ. 215. res geſtæ. ibid. in Nyſa educatus. 202
Bacchi miniſtri Satyri. 794. ille Tyrrhenos, Indos & Lydos ſaltando vicit. ibid.
Bacchica & Dionyſia fuere genus ſaltationis. 794
Bagoas philoſophus eunuchus. 842
ſi è Barbæ prolixitate philoſophus æſtimandus, hircus primas tenebit. 845
à Barba de philoſophis judicium. 862
in Balneis fieri ſolita. 40
Beatorum inſulæ deſcriptio. 106. & ſequent.
Bebryx Amycus Pollucem vulneravit. 236
Bellerophontis literæ. 486. ejus equi fabula quid ſignificet. 851
Bellum omnium pater. 602
Bellum plenilunio adeundum, Lycurgi lex. 855
in Bellum & Pacem Homerus res omnes diviſit. 795
Bene agere. 497. Bene agere non cunctandum. 36
Bis per omnes. 490
Biton & Cleobis omnium hominum fœlicillimi. 349
Bithynicum mancipium. 464
Bithynia fabula. 758

Blepſias fœnerator fame periit. 318
Bonum nullum ſine teſte jucundum. 181
Bona tria, animi, corporis & fortunæ. 386
Bonorum poſſeſſio temporaria. 35
Branchus amat Apollinem. 187
Branchidæ quo pacto ditati. 752
Bratidæ de navi deſcendus. 634
Brevitatis commendatio. 636
Briareus centimanus Iovi fert opem. 228
Bruta ſolitudines amant. 893
Bubalus latro. 778
Bucephali hominum genus. 689, 690

C.

Cabaluſa inſula. 691
Cadmus literis legem perſcripſit. 46. eum execrantur ob T inventum. 50
Cacozeli irridentur in Lexiphane. 819 & ſeq.
Calcei novi in honore habentur, veteres projiciuntur. 459
Calculos duos ferebant Lacedæmoniorum reges. 589
Callias qualis. 105
Callicratides Athenienſis. 879. ejus oratio. 895
Callidemides veneno alteri parato extinctus. 273
Callimachus in deſcriptionibus prolixior. 637. ejuidem locus. 908
Callimorphus medicus hiſtoriographus. 613
Calvarius. 339
Calydoniorum calamitates à Diana profectæ. 362
Calypſo ſerva. 777
Cambyſes. 352. filius Cyri, regnum & mors. ibid. theſauri. 16
Camelus nigra. 15
Candor ſine rubore ad formam non probatur. 239
Canis Cyrum primum nutriit. 364
Canis in præſepi. 87
Canem in aliquem ſolvere. 786
Canum conſuetudo. 411
Canicula nomine Myrrhina. 473
Capaneum ſaltare. 812
Capra Iovem nutriit. 364
Capitibus caninis & leoninis homines. 538
Carbones pro theſauro. 550
Carbones theſaurus. 551
Carcharorum orator. 4[illegible]
Carcinochires. 63[illegible]
Careotis. 634
Carimantes. 5[illegible]
Cation famulus. 3[illegible]
Caryatiſſare, ſaltandi genus à Caryarum urbe dictum. 789
Caryonautæ. 686
Caſpiæ portæ. 175
Caſtor & Pollux ſimiles. 236. vivunt. 233. alternis nautis faveat. 237
Catena Iovis. 227
Caucalus. 344
Caulomycetes. 69
Cauſa juſta eundem accuſatorem & arbitrum non timent. 334
Cauſa indicta credere, cujus ſit. 355
Cauſidici perſtringuntur. 14. eorum mores. 406
Cebes. 479
Cecrope Codro-ve genetoſior. 101
Celer. 778
Celſi laudes. 783
Centaurus. 578
Cenchroboli. 647
Cerberus. 334, 339, 340
Cercopes. 749
Ceſtus Veneris. 221
Cethegus. 565
Cetus fabuloſus. 608
Ceyx. 168
Chæreas. 828
Chærephon. 515
Chalcedon. 752, 753
Chaldaica diſciplina. 508
Chaldæi divini. 283. gens mollis. 293
Chariades. 272
Charicles Corinthius. 879. illius oratio. 887
Charinus adulator. 269
Charmides formoſus. 326
Charmoleus Megarenſis. 278
Charon ad ſuperos venit. 341. aliorum pedem in cymba Charontis labere. 452
Chelidonius cinædus. 403
Chimæra. 314
Chiron mortuus eſt cùm immortalis eſſe potuiſſet, & cur. 314. & ſeq.
Choaſpis aqua. 350
Chryles expoſtulatio. 361
Chryſippus. 382, 383, 384, 385, 386, 403

Chrysippus non potest in beatas insulas nisi 4 potus helleborum ire. 675
Cinyrus Helenam amans rapuit in beatorum insulis. 679
Cithara saltatoris administra. 798
Clavum clavo pellere. 489
Clearchus Medos & Persas devicit. 293
Cleobis & Biton hominum felicissimi. 349
Cleocritus. 429
Cleon. 116, 497, 628
Cleonæ. 40
Cleopatræ simia. 487
Clitus. 628. cur ab Alexandro occisus. 294
Cnemon. 274
Cnidus. 880. ibi memorabilia, Praxiteles opus, Cnidiæ Veneris templum. 881. Soströti porticus. ibid.
Cocconas. 751
Cocytus. 346
Codro generosior. 305, 277
Coena Hecates. 262, 263
Coliades. 903
Colocynthopiratæ. 686
à Columnis Herculis ad Indos. 507
Comastæ Græcis qui dicantur. 912
Comicum satellitium. 602
Comœdia spectaculis convenit. 785
Comus pastor perdite amans. 903
Comœdiæ publicus usus. 17. proprium ipsi saltationis genus, cordax. 796. ejus personæ ridiculæ. 797
Conjugium cur inventum. 897. ejus utilitas. 909
Conon. 626
Consilium non mutandum & cur. 19
Consilium, alia eligere, alia vitare docet. 604
Contentum oportet esse præsentibus. 315, 340
Convivium adire primum, inurbanum, postremum grave est.
Convivalium fraudum non est æquum meminisse. 177
quæ in Convivio debent esse, quæ non esse. ibid.
Cordax saltationis genus. 794
in Comœdia exercetur. 796
Corinthii adventu Philippi perturbati, quid fecerint. 602
Cornix anceps animal. 844
Coroebus. 910
Coronus. 657
Coronas sub naribus potius quàm super capite ponendas. 39
Corpora virorum quàm fœminarum robustiora. 727
Corybantes. 206. quid faciant. ibid. in Phrygia primùm saltarunt. 788. Iovem servarunt. ibid.
Craton. 259
Creon. 336, 487
Creperius Calpurnianus. 612
Cretenses fabulantur de Iovis sepultura. 69, 70. optimi saltatores. 789
Cribro vaticinari. 753
Crocodilus Stoicorum. 567
Crœsus servus. 335. ejus lateres aurei. 350
Crœsi cum Solone sermo. 348
Crœsi & Solonis colloquium de felicitate. 348. &c.
Crœsis sedecim ditior. 105
Cruces ad effigiem τοῦ τεῦ. 50
Ctesias. 640, 683
Cumanus asinus leonina pelle indutus. 407
Cupido. 896. imberbis. 187. Veneris filius. 205. ejus vis. 231. æthereus Deus, amicitiæ fautor, &c. 896. Iapeto antiquior. 186. cur à Minerva abstineat. 217. cur à Musis. ibid. cur à Diana. ibid.
Curetes armati saltabant. 788. primi in Creta saltarunt. ibid. Iovem servarunt. ibid.
Curetum sagittæ resina inunguntur. 43
Currus bovem ducit. 271
Cybelus, Athenienſium colonia. 47
Cybele. 755
Cyclopes. 368. Cyclopis munus quod sit. 438
Cydimachus. 429
Cynobolani. 649
Cynocephali. 661
Cynirus. 683
Cynisca ut mortuus. 427. quid in vita faceret. ibid.
Cypselis obturatrix. 820
Cyrus. 50, 348. primus à cane nutritus. 364. rex magnus dictus. 50. Cyri thesauri. 229. res gestæ. 348
Cytmides. 761

D.

Dadis. 772
Daduchus. 829
Dædalus astrologiæ peritus. 851

Damasias athleta. 279, 282, 830
Damis à puero necatus venene. 317
Damnippus. 274
Damon adulator. 269
Damoxenus palæstrita. 264
Danaë. 868. Danaës fabula. 254. & seq.
Danaus duriter educat filias. 247
Danaidum dolium. 95, 285, 551. in Danaidum dolium aquam afferre. 95, 96
Daphne fugit Apollinem. 187. in arborem versa. 644
Darii thesauri. 16
Decelia. 891
Decretum adversus divites. 338
Deformitas eloquio compensatur. 890
Deli insulæ eversio. 252. & seq. ibi peperit Latona. 253
Deliciarum & lautitiæ reprehensio. 39, 40
Delphica divinatrix. 744
Delphi asseſſores Pythii. 731. unde victum habeant. 743
Delphines hominum amantes. 250
Demeas orator. 249
Dementia infœlix. 391
Demetrius Cynicus. 806
Democriti mores. 378, 758
Demonax. 857. vita, studia, &c. à 857 usque ad 873.
Demonstratio. 35
Demosthenes. 9, 634
Demosthenes imperator captus. 628
Demostratus. 774
Dendritæ. 653
Deucalion. 61. ejus arca. 801
Deus in culpa non est, sed qui defectum fecit. 480. ex improviso ostensus. 570. Deo parendum. 129. omnia facilia. 170
Dii qua forma ad Ægyptios iverunt. 369. Deorum adulteria taxat. 182. quales esse debeant. 183. de iis nihil dicendum. 322. eorum per gentes distributio. 367
Dii omnia vendunt mortalibus. 362. ejus rei exempla. ib. quid sint. 379
Dialogus & comœdia. 17
Dialogi privatus usus. ibid.
Diana ægre fert quòd ab Oeneo non fuerit ad sacrificium vocata. 362. sagittis gaudet. 832. cur amore non capiatur. 217. hospites in Scythia mactat. 231. obstetricatur. 237
Didymis est Apollinis templum. 64
Didymi respondent gemina, cœlestia signo.
Dimenete Architelis uxor. 51
Dinias. 13
Diocles. 14
Diogenes. 284, 337, 375. ejus vestitio & præcepta. 375, 675
Diogenes qualem vitam ejus quid fecerit quum Corinthum invaderet Philippus. 602. ejus responsa.
Dion seipsum strangulat. 69
Dion Heracleotes. 31
Dionysius ex femore Iovis ortus. ejus insolentia. 215. joci
Dionysius Siciliæ tyrannus. 33
Dionysiacæ lapicidinæ. 45
Dionysiaca & Bacchica genus latrocinii. 794
Dionysiaca libertas. 17
Dionysii templum Rhodi. 17
Dionysiorum licentia.
Dionysodorus.
Diophantus.
Dioscuri.
Diotima.
Discipuli leniter excipiendi. 4. in discipulis quid considerandum ad per eos instituendum. 5
Disciplina. 34
Divites ridiculi. 368. & qui eos fœlicitatur. 32. fœlicitatis suæ testes quid divitias malunt. 34. admonentur. 264. quanti fiant. 277. cur nemo tem non desiderent. 287. Subsidium contra eos.
Divitiarum verus usus.
Divitias quæ vitia comitentur. 113. quæ mala.
Divitiæ malè reconduntur. 85, quando à Iove, quando à Diis dentur. 100. mutant hominum mores. 102. ad malos potius quàm ad bonos veniunt. 107. facile dilabuntur. 113, 114. quæ bona adferant. non sunt malorum cauſæ, sed male utentes. 128,
Doctrina non omnes pariter afficit.
Dodonea fagus.
Dormientium gestu modò abnuunt, modò annuunt.
Dormire sub Mandragora.

Dosiadæ ara. 839
Draco. 854. cur signum multitudinis Parthis. 622
Dracones Pellæi. 751. cur Draco sub tripode. 854
Dromo. 660

E.

Ebrii descriptio. 161, 162
Echo garrula. 240
Echecrates. 567
Ellation ob saltationem clarus. 791
Electra Stoicorum. 383
Electro & vitro Sidonio lucidius. 892
Elei. 870
Eliæam superciliis præ se ferre. 887
Elementa mundi. ibid.
Elenchus. 399
Elephantis ut usus sit Anthiochus adversus Galatas. 582
Eleusinia sacra. 438
Elysius campus. 673
Emmelcia, saltationis genus. 794. in Tragœdia exercetur. 796
Empedocles. 305, 677
Empusa Saltatrix. 793
Encomium quid facere soleat. 605
Endymion. 365, 366, 646, 853. Lunæ cursum invenit. 853
Endymionis & Lunæ amor. 204
Enipeus Tyronem uxorem neglexit. 256
Ephedius quis sit. 537
Epithetis utuntur poëtæ ad versum implendum. 53, 54
Epictetus. 870
Epicurus venditur. 381, 498, 675, 758, 763
Epicuri liber exustus. 774. quid faciat in inferis. 763
Epicurei quales sint. 519
Epimenidis somnus. 69
Epimethei opus. 19
Equa Thessaliæ. 580
Equum educere in campum. 394
Equorum insanum studium Romæ. 37
Erinnys. 438
Eris pomum aureum projecit. 246
Euche Dea. 559
Euclides. 563. ante Euclidem gesta. ibid.
Eucrates Sicyonius. 269. natalitia filiæ celebrans. 512
Eumenes. 499
Eumolpus. 866
Eunomius. 284
Eunomus. 673
Eunuchus quid sit. 843. non licere ei philosophari. ibid. ejus & spadonis discrimen. 844
Euphranor. 479
Euripidis loci. 391, 490, 496
Europa. 259. à Iove rapta. 260
Eurybatus. 749
Eurydice reddita Orpheo. 310
Eurytus. 393

F.

Fabæ cur sacræ Pythagoræ. 373. fabis magistratus creant Athenienses. ibid.
Fabulæ priscorum cum astrologia consentiunt. 853
Fabularum congeries. 801, 802, 803, 804, 805, 806. idque secundum locos ubi habebantur.
Facilia apparent nobis difficillima. 856
Fagus dodonea locuta. 896
Fatum causa rerum. 303
Fatum inevitabile. 489
Fati necessitate sese excusant homines. 589
Fati unius & fortunæ arbitrio nos regi. ibid.
Felicitas mutat mores. 20. in quo eam consistere putet vulgus. 434. solus Fœlix qui liber est. 864
Ferri collatio cum auro. 350
à Filo tenui suspensi omnes. 354
de Finibus multi disceptant. 355
perinde ac si Fluvii sursum ferantur. 274
Fluvius vino Chio similis. 643
Fluvii intereunt, cujus exemplum est Inachus. 360
Fœminæ communes in beatis insulis, 676. fœmina est seminis receptaculum. 888. fœminæ & maris legitima est conjunctio. ibid. in coitu viro majorem delectationem percipit. 893
Fœnus & Computum. 86
Fœnus primum & secundum. 384, 385
Fœnerari soli sapienti convenit. 384
Fœtor oris Gelonis tyranni. 530
Formicæ portentosæ. 644
Formosi, Megillus Corinthius. 264. Charmoleus Megarensis. 278. & seq. Char-

Charmides, Phædrus Cliniæ filius. 306
Fortuna & fati arbitrio nos regi. 489.
Frugalis victus in quibus consistat. 163, 164
Funerum vanitas apud Romanos. 38

G.

Galatæ ab Antiocho fugati. 582, 583
Galatea & Polyphemi amor. 238. se Nereidibus dicit formosiorem. 239. ejus templum. 668
Galeam tibiæ, capiti ocreas adaptare. 500
Gallinarum lac. 456
Gallinaceo sacra ædes. 683,684
Ganymedes. 190,191. Cur à Jove raptus. 192
Gargarus Idæ cacumen. 218
Gastrocnemio unde dicta. 653
Gelon ore fuit fœtido. 530
Gemini. 854
Genetyllides. 903
Geometria artem exordientibus qualia proponat. 562
hominum qui Gestarentur irrisio. 41
Gloriæ studium homini familiare. 322
Glycerium pellex Megapenthis. 431
Glycon. 759. ejus colloquium cum sacerdote. 772
Gnathonides. 757
Gniphon. 435, 167
Gobares. 426
Græcè loqui discere volenti quid faciendum. 611
Graculum alienis plumis exultare, 486
Gry. 835
Gulæ flagitat consueta. 477
Guttur longum quatuor digitos. 49
Gymnasiorum quodnam optimum. 811
Gymnopodiæ. 791
Gymnastice comendi artem rejicit. 630

H.

Hæredipete Chærinus & Damon. 269
Hæreditas jure naturæ ad liberos pertinet. 272
Halcionii dies. 169
Harmoniarum quarundam proprietates. 585
Harmonides tibicen. ibid. &
Harpyiæ cibos Plineo eripiunt.
Hebe.
Hecates cœna.
Helena cujus filia. 225. pulchra
Theseo rapta. ibid. ejus forma
citur, & vituperantur Græ
ea bellum gesserunt.
rapta est à Cinyro in
Heliotæ.
Heliades.
Hellanicus.
Hellespontus unde sic vocatur.
Helles fabula.
Hephæstion.
Heracleotes.
Heraclitus.
Heramithres.
Herba lanaria.
Hercules. 11. in Oeta
207, 509. ab Om
verberatur, lanas carpit
beros & uxorem occidit
sculapio posthabitus. ibid.
nerem acer.
Hermeas.
Herminus Aristotelicus.
Hercules cœlum ferens. 344,
ridetur divinitas, venditur,
mores. 298. & sequent.
Hercules Lydius. 608. quomodo
ctus.
Hercules in scena. 797. taurivora
Hermaphroditus. 211. qualis.
Herodes.
Herodoti virtutes. 571. &
libri Musæ appellati. 573.
mio usus sit. 636. non vera
Herodizes.
Heros quid.
Hephæstion.
Heliodi fabula de musarum fili
Hierophantes.
Hinnulus leonem.
Hippias.
Hippocentaurus. 17. ejus
Hippoclides non curat.
Hippogerani.
Hippogypi.
Hippomymeces.

ippónicus. 105
ireocervi. 18
ircum mulgere, & cribrum ſuppone-re. 866
iſtoriam rectè ſcribere difficillimum. 603. in ſcribenda ea quid obſervandum. 604. primum vitium. 605. ut differt ab encomio. ibid. à poëſi ibid. in ea convenienti tempore laudandum. 607. ſecundum vitiam. ibid. tertium vitium. 617. quartum vitium. ibid. quintum vitium. 618. ſextum vitium. ibid. ſeptimum vitium. 620. Virtutes duæ. 625. quibus inſtructus eſſe debeat hiſtoriam ſcripturus. 627. & ſequentib. hiſtoria poſteros reſpiciat. 630, 631, 638. adulatores rejicit. 638. quo ſtylo ſcribenda. 632. & ſeq.
iſtoricus quæ præcipua afferre debeat domo. 620. res ut geſtæ ſunt narrare debet. 629. veritatem ſequi. 630. qualis eſſe debeat. 631. & ſequentib. quomodo conſcribere. 633. & ſeq.
iſtrio nullus punitur. 408
omerus. 676. cujas eſſet &c. ibid.
omeri loci. 4, 23, 30, 43, 390, 391, 414, 458, 489, 490, 493, 795, 800, 854, 890
omo bicolor. 15
omo eſt infans. 169. homines bullis ſimiles. 356. homo bicolor Theſpidi dono datus. 16. homines inter ſe comparati. longè diſcrepant. 170. eos creaſſe diis utile. 179. omnes moriuntur. 297. anima & corpore compoſiti. 299. eorum mores. 325. foliis ſunt ſimiles. 356. quid ſint 379. nulla illis fides. 390. evitare fortunæ offenſionem non poſſunt. 495. ſocietatis ſunt amantes. 893
oneſtum ſolum bonum, dicunt Stoici. 532. neceſſario eſt præſtabilius. 897
onoratus. 864
oræ. 366. Horarum ſedes. ibid.
umanitas, & quibus opus habeat. 1. ejuſdem deſcriptio. 5. oratio. 6, 7. commoda. ibid.
yacinthus. 676
yacinthus & Branchus Apollinem amant. 187. quomodo ab Apolline occiſus. 209. ab eodem Amyclis ſepultus. ibid. In florem mutatus. 210
Hydamardia. 691.
Hyperbolus. 644
Hyporchemata. 792

I.

Iambulus. 641
præter Ianuam incitari. 39
Iapeto antiquior. 198
Icarius palmitem à Baccho accepit. 216. occiſus à compotoribus. ibid.
Icarium mare. 852
Icarus. 852. ejus fabulæ expoſitio. ibid.
Iccus. 626
in Ida Corybantes inſaniunt. 206
Idea Socratis. 380
Ignis communicatus non minuitur. 182. ejus neceſſitas. 183. ignis ſolis præſtantior. ibid.
Ignorantia apud homines facit quod lethe apud inferos 357
Ilium. 360
Ilienſes. 413
Imperat optimè qui ira vacat. 870
Imperitia audaces, res conſiderata timidos efficit. 20
Impiorum inſula. 681, 682
Inachus fluvius mortuus. 360
Indi quomodo vino affecti. 23. cur. ibid. ſolem ſaltatione ſalutant. 792
Indifferentia quæ ſint. 382
Indolentia animi paranda. 36
Indopates. 438
Inferorum pœnæ. 283, 327. & ſeq.
Innoteſcere quomodo quis poſſit. 571. & ſequentib. 587
Ino in mare præcipitatur. 251. Bacchi nutrix. ibid.
Inſaniæ futuræ indicia. 784. inſanabilis ſigna. 712. cauſæ. 728
Inſanire cum ratione. 23
Inſontem accuſare. 552
Inſula ex caſeo. 668
Interitus unius alterius eſt ortus. 888
Invidiæ ſigna ex vultu. 712
Io à Iunone in vaccam mutata. 188. Iſis juſſu Iovis facta. ibid. ejus fabula. 249. & ſequentib.
Iolaus. 270, 736
Ionici joci. 468
Iovis ædes. 106. catena. 854
Ira vacans optimè imperat. 869, 870
Iridis ſedes. 366
Iſis Ægyptiorum dea. 188
Ilmenodorus. 316

Iucundum ſolum bonum, ex Epicuro. 532
Apud Iudicem adverſario faventem æqua cauſa non agenda. 781, 782
Iuno ob Ganymedem zelotypa. 192. & ſequentib. à quibus colatur. 367. ut Vulcanum concepit. 365
Iupiter & ejus varia epitheta. 52. tauro aſſimilatus fert Europam. 260. ubi educatus. 367. Cretenſes ejus ſepulchrum oſtendunt. ibid. quo pacto paternos dentes effugerit. 180. qualis eſſet juvenis. 59. aram in Gargaro habet. 189, 190. à capra educatus. 364. ejus regia ubi. 366. quid ſit ejus catena. 854. multa fabuloſa de Iove. 290
Iuramentum, Socratis per canem & platanum. 380
Iuſtitia. 399
Ixion Iunonem ſollicitavit. 195, 334, 396. objecta nubes. 197. & ſequentibus. cur pœnas luat. 366, 367

L.

Labor exhauſtus affluit. 551. relaxationem poſtulat. 873. ſummis Labiis philoſophus. 487
Lac gallinarum mulgere. 456
Lacedæmoniorum conſuetudo in ferendis calculis. 589. ſaltatio. 789. ad ſaltationem bellum inibant. ibid. enervati. 264
Laconici maris cochleæ. 435
Lachanopteri. 647
Laches. 167
Lacydas pater Megapenthis. 428
Lampichus Geloorum tyrannus. 278
Lampis amore meretricis periit. 317, 318
Lari in morem. 447
Laurus Veneris transfuga, & ab ea alias fugitiva. 881
Laus nimia eſt adulantis, ideoque odioſa. 609
Lectus & lucerna teſtes ſceleris vocantur. 442
Leo cordula vinctus. 471
Leogoras. 737
Leotrophis. 626
Lesbonax, ſaltatores manu ſapientes appellabat. 810
Lethes aqua. 160. eam non bibere ſupplicium graviſſimum. 442
Liber quis ſit.
Libyes aſtrologiam aggreſſi ſunt.
Literæ mutæ ultimam ſonum conſervant.
Lotus Homeri. 22. lotus
Lotus dulcis. 452. quales
fuerunt Vlyſſis ſocii.
Lucerna fabuloſa.
Lucianus natura felici
vunculo traditus ut
ibid. cur humaniter
ſtatuariæ. 10. quo
expoſuerit. 12. philoſophatus
vit. 392, 406. ejus
1. ejus avunculus
rius. 1, 2. ejus
Comœdiæ ſunt
les res oderit. 400.
401. in eum Diogenes
& ſequentib. Reipublicæ
406. perpetuò vincit.
dro pſeudomanti
779. qua provincia
rator mediocriter
ejus peregrinatio. ibid.
nis laus. 577. judicium
tionibus. 584. ubi
tura adacta ſervias.
Sol & Luna incoluntur.
Luna ad Endymionem
204. amore diſperiens.
366. cur non ſemper
appareat.
Luxum cujuſdam cavillantur
phi Athenienſes.
Lychnopolis.
Lycophronis Alexandra.
corem appulit Deucalionis
Lycurgus.
Lydem ex viro fieri.
Lynceus.
Lynceo perſpicacior.
Lyſimachus comicus.

M.

Macetis.
Mæandrius Polycrati
Menades ſequuntur Bacchum.
Magi Babylonii ad inferos
Magnum cum parvo
magnum videtur.

guus. 778
lchion Syrus. 621
Malis ferendis ſocietas ſolatium fert. 297
eſt Mala pati qui patraverunt mala. 391
lvæ radix invocanda. 681
ndrabuli in morem res procedit. 463
Mandragora dormire. 58
gites. 516
s & Venus impliciti laqueis à Vulcano. 214
rs ſaltator. 794
ſyas. 213, 587
ſemen prolificum emittit. 888
ſcula libido reprehenditur. ibid. deprehenditur. 895. & ſeq.
Matellam immingere. 448
ſacas. 621
ſolus & ſeq. 336, 311
lea. 490, 560
li quales quum ex equo deſcendebant. 317. gens mollis. 293. mors 317
dici quid ſpectent in ægroto. 728. ogandi. 724. immunitates. ibid. Medica facilis. 505
ditantis geſtus. 504
dius ſtatus optimus. 517
gabyzus. 103
gacles. 428
galonymus. 828
gapenthes tyrannus. 428. Cydiachi bona cepit. 429. ejus ſcelera. 440
gillus. 438
gillus Corinthius formoſus. 264
lantus. 272
leagri interitus cauſa Diana. 362
litus. 395
litides. 910
nandri locus. 903
ndacium veritate ſpecioſius. 543
necrates. 543
nelaus ex Pelopidis oriundus. 225
nius. 652
nippus canis ubi verſari ſolitus. 262. ejus deſcriptio. 263. ad mortem alacritas. 282, 309. deſcenſus ad inferos. 330. & ſeq.
nſa communis unde inventa. 893
nſes Luna definiuntur. 849
ercede conductorum calamitates. 444. & ſeq. mercedis nemo, nerex quidem eſt expers. 492
Mercenarios omnes eſſe. 492
Mercurius fur. 176, 423. ejus mores. 197, 198, 199, 213. ejus negotia. 232. eloquentiæ præſes. 485. legatus inferorum. ibid. ejus furta. 198. cupidinem vicit. ibid. teſtudinem fecit. ibid. nuncius. 199. ejus virga. ibid. officia. 232. palæſtram docet. 237. ejus ſedes. 366. Mercurius perſtringitur. 423. Mercurio eloquentiæ præſidi ſacraficare. 485
Meriones ſaltator. 789
Metrodorus. 758
Metus & ſpei effecta. 353. alia metus effecta. 759
Miccio diſcipulus Zeuxidis. 581
Midas ſervus Megapenthis. 430
Midas Servus. 512
Midam & Crœſum & Sardanapalum Menippus inſectatur. 265, 266
Micyllus ſutor. 432
Milo Crotoniates. 347
Milo. 626
Minerva. 518. ubi colatur. 367. Lutum Prometheï inſpirabat. 15
Minerva à Iovis cerebro. 199. & ſeq. virgo perpetuò, armata, terribilis. 200. & 216. ejus ſuffragium. 589
Minos. 853
Minous menſis. 672
Miſanthropos. 139. ejus deſcriptio. 137. & ſequentib.
Mithrobarcanes. 329, 331
Mneſarchi filius. 835
Modeſtia. 36
Mœrichus. 283
Momus cur Deum reprehenderet. 39. qua in Vulcanum reprehenderit. 518
Morborum deploratorum non ſuſpicienda cura. 711. nec ſimiles, nec curabiles omnes. 726
Mors remedium malorum ſeneſtutis. 348. adverſariorum invictiſſimus. 348. ejus nuntii. 354. quibus in primis moleſta. 424, 433. quibus non moleſta. ibid.
Mortales ſe eſſe ſi cognoſcerent homines prudentius viverent. 354
Mulieres duæ pugnant pro Luciano. 4, 5. mulieres doctos conductitios habentes. 475. procliviores ad inſaniam

niam quàm viri. 727, 728. earum conditio. 320. Mulierum inter se terra conjunctio. 894. ad generationem sint in numero, at non ad cætera. ibid. earum cultus immoderatus. ibid. de iis dictum Menandri. 903
Muliebris Venus, barathrum. 877. masculam meliorem esse demonstrat. 891
Muliebris formæ commendatio. 892
Munus Cyclopis. 432
Munera Iovis non rejicienda. 126
Mutatio in melius quandoque majorum malorum principium. 658
Mutæ cur amore non teneantur. 217
Mycenæ. 360
Myron. 6, 517
Myrrhina. 473. canicula. ibid.
Myrton & Xantippe Socratis uxores. 192
Myrtium meretrix. 317
Myrtus sacra Veneri. 881

N.

Narcissus. 676
Natura prima omnium mater. 887
Naufragorum habitus & oratio. 445
Navis ad navigandum præparata ut sit. 422
Necracademia. 678
Negretus. 684
Neoptolemus saltandi arte præcelluit 789
Nephele mater Helles. 252
Nephelocentauri. 650
Nephelococcygia. 657
Neptunus. 518
Neptuni & Tyrûs amor. 256
Nerboreus scyphus. 513
Nicias. 497, 629
Nicostratus. 607
Nigrinus Platonicus philosophus. 21
Nigrini qualis oratio. liberalitas, & opum contemptus. 35
Niobe. 10
Nireus. 335
Nireo formosior. 105, 277
Nisi coma purpurea. 370
Ninus urbs. 359
Noctuas Athenas. 19
Ad Noctuam aviculæ concurrunt. 586
Noctis templum.
Nomen alterius filio imponere, signum.
Nosce te ipsum.
Novercæ quales erga priviguos.
Novitas grata. 578. quæ
Numa Italus.
Numidica avis.
Nuptiarum utilitas.
Nycterion.
Nyctiporus.
Nyctor.

O.

Obolus præmium Charon
Octipedes qui sint apud Syr
Oculi exemptiles.
Odium in crastinum ne
dum.
Oebalus Hyacinthi pa
Oecellus Lucanus.
Oedipus.
Oeta.
ab Oeneo ad sacra non ad
Olympia coronatus.
in Olympia, Iovi sacra fier
tum obiter.
Olympias Alexandri mate
cubuit cum dracone.
Olympiorum victori formid
qua stadia.
Onoicelex.
Oracula non sunt ab Astrologi
Oratio Carchatorum. 474. A
quentia, & hymetti mell
ratio. 475. quænam com
vitia. 604. quid in ea
338. ejus effecta.
Oratores decem Athenienses
Macedonas.
Ordinem suum esse obtem
Orestes, Pylades.
Orœtes.
Orpheus Astrologiam docuit apu
cos. 850. ejus lyra. ibid.
tus est.
Ossa & Pelion, Olympo superi
ta.
Othryades. 360. Severianum
vit.

Ovis instar præmonstrata fronde sequi. 556

P.

Pætus medicus. 782
Pagurada. 661
Palamedes litterarum inventor, cujus filius. 46
Pallas è cerebro Iovis exiliens. 200
Pan Mercurii filius. 228. cur hirco similis. 229. musicus. ibid. res gestæ. 230. salacitas. ibid.
Panis colostratus. 823
Pannychia. 684
Pantomimus appellatur saltator. 809
Paphlagones superstitiosi & stolidi. 753
Paræonia. 638, 639
aliter Parca, aliter natura statuit de vitæ tempore. 270. omnium bonorum & malorum causa est. 323. & sequent.
Parendum libenter patri. 234
Paris Priami filius bubulcus. 218. formosus, amatoriarum rerum doctus. ibid. & 219. cum Idæa muliere consuevit. 219
Parnassus. 344. biceps. 346
Parnassus Caucaso excelsior. 344
Parrhasius. 473
Parrhesiades quis sit. 400
Partem utramque boni Iudices audiunt. 527
Parthenope. 785
Pasiphaë cur tauro copulata dicatur. 852
Patroclus ab Achille amatus. 912
Patrum erga liberos quantus amor. 704. liberos magis amant, quam ab iis amantur. 721
Pauperum consolatio. 264
Paupertatis causæ. 72. epitheta quædam. 114. commoda. 118. in eam incidere facile est. 115. quæ virtutes eam comitentur. 116. quæ suppeditet. 124. quemvis enecat. 449. ad eam fugiendam nihil non fieri solet. 490
Peccare est hominis, ignoscere Dei. 859
Peccantes quomodo tractandi. ibid.
Pecunias esse tertium bonorum. 842
Pegasus. 10
Pella quo tempore floruerit. 751
Pellæus draco. 755
Penelope Icarii filia, mater Panos. 229
Pentheus dilaniatus. 390
Perdiccas. 626
Peregrina in regione familiares nancisci jucundum lucrum. 879
Periclis suadela. 895
Perilaus. 737. bos ad supplicium Apollini dedicatus. 739
Peripatetici quales. 516
Peripateticus philosophus qualis. 386
Persæ. 530. gens mollis. 293
Persica convivia. 470
Perseus Balenam occidit, & ejus fabula. 257
Perspicuitati sacrificandum. 338
Phæaces. 41. admiratio eorum. ibid. choreis gaudebant. 791
Phæacum rex. 339
Phædræ. 785
Phædri accubitus. 896. idem à Platone amatus. 891. formosus. 306
Phaethon. 651, 852. rex incolarum solis. 647
Phaeton ad Eridanum sepultus, ejus sorores in populos conversæ. 235. ejus fabulæ expositio. 852
Phaon. 276
Phalaridis vita. 731
Phatia turris. 638
Phavorinus. 861
Phello. 668
Phellopodes. ibid.
Phidias. 6, 7, 517. ex ungue leonem cognovit. 545
Phidon. 272
Philænis. 894
Philemon. 498
Philiades. 146
Philippus Macedo. 337. ejus res gestæ. 293. ejus perfidia, proditio. 294. oculo orbatus. 628
Philippides. 496
Philolaus. 498
Philosophia contemnit bona vulgò laudata. 22. longo tempore additscitur. 505
Philosophiæ falsæ descriptio. 397. veræ descriptio. 398. ejus sociæ Virtus, Modestia, Disciplina, Iustitia, Veritas. 399. ejus ingenuitas, & loquendi libertas, elenchus. ibid. maculas animæ eluit. 439. ea optima quam multi sectantur. 515
Philosophus. 387. debet esse paucis contentus. 388. philosophorum sen-

tentiæ diverſæ. 327. &c. auditores eorum inſanientibus comparantur. 43. eos eſſe adulatores turpe. 34. eorum vitia. ibid. Philoſophi fiunt qui ad philoſophandum ſunt nati. 43. perſtringuntur eorum magn. 76, 263, 280. mores & gula. 159. & ſeq. eorum diverſa doctrina. 327. vita & ſermones diſcrepant. 328. unde dignoſcantur. 473. ut explorandi. 417. non debent indignari. 397. mali cum hiſtrione comparantur. 407. cum aſino Cumano. ibid. veræ philoſophiæ, veriſque philoſophis odium conſtant. 408. perſtringuntur. 409. comparantur ſimiis. 411. inhiantium auro deſcriptio. 414. quæ ſint bona philoſophorum. 509. & ſequentibus. eorum ſectæ quædam enumerantur. 514. eos contendere ridiculum. 840. illis ſalarium amplum conſtitutum. 841. ut paraſitæ perſtringuntur. 890. eorum ſectæ diverſæ. 514

Phineo cibos harpyiæ eripiunt. 94

Phlegethon. 346

Phlegius. 652

Phocis. 906

Phœnicis annos vivere. 544

Phryna. 438

Phrynondas. 749

Phryxus. 851. ariete aureo vectum eſſe quid ſit. ibid.

Pingues homines qui dicantur. 751

Pirithous Iovis filius. 196

Piſa. 576

Piſani. 368

Piſces colore & ſapore vini. 644

Plagium eſt hominem liberum vendere. 374

Platanus Socratem auſcultans. 896

Plato. 497, 498. Phædrum amavit. 891. ejus laudes. 402

Platonici quales. 516

Plutus quando claudus & quando alatus. 98. ejus epitheta. 113. cæcus & claudus. 97

Plutocles. 684

Plutonis nomen quid ſignificet. 100

in Pnyce habebantur actiones oratoriæ. 895

Podalirius. 754

Podoctypa. 828

Poeticus fumus. 54. eorum libertas. 606

Polus. 336, 487

Pollux & Caſtor ſimiles.

Pollux ab Amyco vulneratus. 236. is & Caſtor alternis moriantur.

Polybius.

Polycletus.

Polycrates. 352. ejus finis.

Polydamas. 626

Polylampes. 652

Polyphemus amor ejus & Galat. 238, 240

Polyphemi & Vlyſſis fabula & ſeq.

Polypi aſtutia.

Polyſtratus.

Pomum aureum projectum. 246. pulchræ præmium. 218

Prælata, non præſtata. 342

Praxiteles. 8

Priapus qualis. 231. ejus ridiculum factum. ibid. bellator Deus. 793

Principatus, res moleſta. 733

Principium totius dimidium. 506

Prodicus. 573

Prometheus. 365. palo affigitur. 174. cur. ibid. cur vinculis ſolutus. 186. Promethei variæ acceptiones. 13. & ſeq. homines formavit adjuvante Minerva. 15. refutat objecta crimina. 177. & ſeq. ejus pœna. 361. ejus pars. 458

Procemio uti præcipit Rhetor. 25

Proſerpina. 339

Protarchus. 107

Proteſilaus. 309, 302

Protei variæ formæ. 144, 145

Protei Ægyptii fabula ſalutari accommodata. 793

Proverbia quædam. 409, 462, 466, 470, 475, 482, 519. 526, 551, 573, 588, 589, 287, 858, 891

Proxenides judex Olympicorum certaminum. 573

Prytaneum. 175

Pſetta. 419

Pſittropodes. 661, 662

Pſyllotoxotæ. 647

Ptœodorus. 273

Ptolemæus Lagi filius. 35, 500

Pulchritudo tertium bonum. 810

Pulchrum eſt quod unicuique proprium eſt. 609

Pueritia qualis ſit. 171

Puerorum ſtudia. 904. & ſeq.

Pylades, Oreſtes amici. 906

Py-

Pyronides. 652
Pyrrhias. 102, 335, 387, 464
Pyrrichia saltatio unde dicta. 789
Pyrrhus Epirota Alexandro secundus. 500
Pythagoras. 371, 372, 373, 497, 737, 805, 677. ejus venditio. 371. septies transformatus. 749

Q.

Quaternio maximum juramentum, & numeri perfectio. 498
Quatuor, juramentum Pythagoræ. 372

R.

Rabidi canis morsus rabiosum facit, & rabiosi suo morsu rabiem excitant. 43
Ranæ terrestris in morem vociferari sitientem. 469
Regis oculi & aures multæ sunt. 470
Regum molestiæ. 355
Reipublicæ administrationem ex cœlo instituit Lacedæmonis Lycurgus. 855
Relaxatio animi & corporis necessaria. 640
Rhea anus Attin pusionem amavit. 206, 365. ubi colatur. 367. saltatione delectata. 788. Iovem occultavit. 364
Rhodochares. 435
Rhodope. 783
Rhodus Soli sacra. 878
Ritus in ambiguo dum vivimus. 262
Roma omnibus scatens vitiis, qui esse possit virtutis palæstra. 31
Romana saltatio. 793
Romani luxus descriptio. 29, 30
Roxanes & Alexandri nuptiæ depictæ. 574
Rufinus. 870
Rutilia. 770
Rutillianus. 749, 766, 782

S.

Sacrificiorum derisio & cultus divini. 361. eorum ritus. 367, 368. & sequent.
Sæculum quid sit. 879
Sagittæ Scythicæ veneno, Curetum reliqua ungi solitæ. 43
Sagittariorum Persarum & Scytharum mos. 530
Salæthus. 486
Salæthe similia facere. 486. legem tulit in adulteros. ibid.
Salii Romanorum. 793
Salmoneus Iovi obtonuit. 56, 57
Saltare in tenebris. 542
Saltationis ortus. 788. ejus tria celeberrima genera. 794. ab Homero & Hesiodo laudata. ibid. in Tragœdia & Comœdia adhibebatur. 796. Augusti temporibus incrementum cepit. 799. quarum disciplinarum sit particeps. 800. ejus utilitates. 811. scopus. 808
Saltatio cum Tragœdia & Comœdia comparatur. 796. & seq.
Saltatio Phrygia petulans. 799
Saltator celebris Neronis tempore. 807.
Saltatoris improbatio. 785. Saltator quid debeat scire. 800, 801. ejus apparatus. 809. tres animæ partes ostendit. 810. qualis esse debeat. 812. ejus vitia. 814, 815. &c. Itali saltatorem appellant Pantomimum. 809
Salvere quid sit, ejusque usus. 496
Salus seu Sanitas Dea antiquissima. 499
Sanguis pluit in Sarpedonis morte. 650
Sanitas quid appellaretur Platonicis. 498
Sapientem odi qui sibi non sapit. 487
Sappho. 895
Sardanapalus qualis. 304
Sardium arx. 455
Satietatis incommoda. 33
Saturnus exeuit patrem & filios devoravit. 364
Satyrus Marathonius. 336
Satyri Bacchi ministri. 794
Scapha virgultea Ægæum transmittere. 525
Scepticus philosophus quid teneat. 387
Scintharus. 662
Scipionis res gestæ. 289
Scommate nihil fit deterius. 397
Scorodomachi. 647
Scythæ. 530. Scythæ humana carne vescuntur. ara. homines mactant. 369
Scythicæ sagittæ veneno inunguntur. 43
In Secundis rebus non meminimus mortis. 354
Selenitæ. 651
Semele quæ? 201

Semivocales secundum locum obtinent inter literas. 47
Senis decrepiti hypotypoſis. 271. mortui non fientur. 426
Servorum miſeria. 444. &c. emptitii nudabantur. 846
Severianus ab Othryade ſuperatus. 765
Sicinnis celebertimum ſaltationis genus. 794
Sidonius Rhetor. 862
Simia Cleopatræ. 487
Simiæ tripudiantes. 411
Simylus. 275
Simonides ordine collocavit literas græcas. 46
Sinopenſis. 602
Simmiche. 438
Sirenes. 785. Sirenes fuiſſe dubium. 22
Sirius. 380
Siſyphus. 334
Sobrius eſto & memento diffidere. 541
Socrates. 9, 307. &c. ejus mores & doctrina. 379, 380, 381, 675, 678. ejus uxores Xanthippi & Myrton. 192. Socrates conteſſus eſt ſe hoc ſcire, quod nihil ſciret. 542. pugnavit apud Delium & fugit. 678. ſapientiſſimus à Pythio dictus. 795. ſaltandi artem laudavit & didicit. ibid. perſtringitur ob puerorum amorem. 890, 908, 912
Saltationis artem didicit. 795. Alcibiadem amavit. 908
Sol apud Clymenen tardavit. 206. ejus curſum invenit Phaëton. 852. ejus jacula. 854
Sol & Luna incoluntur. 647
Soloecifmus quid ſit in voluptate. 39
Solonis & Crœſi colloquium de fœlicitate. 349. &c. ejus laudes. 595. & ſeq.
Somni regia. 684
Somnium hyemale. 11
Somniorum infula. 683. & ſeq. Ne per ſomnium quidem. 459. eorum diverſitas. 684. eorum objecta miranda. 10
Sophiſtæ ſimiis aſſimilantur. 411
Sopolis medicus. 834.
Sororis nuptiæ apud Aſſyrios & Perſas licitæ. 364
Sortis exemplum. 536
Sortes Olympiorum. ibid.
Soſtratus Gnidius. 639, 749
Soſtratus Bœotius qualis. 851
Spadones.
Sphæra ex calamo.
Spei & metus effecta. 39
Statuariæ deſcriptio. 5.
Steſichorus.
Stoici quales. 516. quæ ii & ſequentib. eorum habitus & vitæ ratio. in beatis inſulis.
Struthobalani.
Studioſorum cum athletis
Supplex non occidendus.
Sylla.
Syllogiſmus celeberrimus ſyllogiſmi nomina tibus. ſyllogiſmus ejuſque vis.

T.

Tantalus. 94, 334, Taraxion.
Tarichanes.
Tartarus quid ſit.
Taurus ab Ægyptiis colitur.
Tauri fabuloſi. 593. Tauri Apollini dedicatus. 739.

Telephi factum ad medelam
Telciſilla contra Spartam
Tellis Athenienſis pro patria
Ter beatus.
Tereus.
Ex Iovis tabulis Teſtis.
Teſtudinis inventio.
Thalaſſopotes.
Thamyris.
Thanatulia.
Thargelia.
Theagenes. 626. ob ſcortum
Theano.
Theodotas Rhodius.
Theognis. 490. locus ejus.
Theon.
Theopompi culpa in hiſtoria.
Theramenis cothurnus.
Therites.
Theſites.
Theſeus.

Thesmopolis Stoicus. 472
Thespis tibicen donatur homine bicolore. 16
Thessalæ equæ. 580
Thessaliæ præsides, præsaltatores nuncupati. 791
Thessali equi. 904
Thoni Ægyptii uxor. 751
Thrasycles philosophus. 157, 284
Thucritus. 270
Thucydides quo procemio usus sit. 636. ejus locus. 19, 20
Thyestes. 478, 851. filios devoravit 364. ejus aries aureus. 851
Tibia saltatoris administra. 796
Tibius. 103
Tilliborus latro. 747
Timarchus. 488
Timocrates. 787, 810
Timocrates heracleotas. 858
Timon Echecratidis filius. 70. ejus liberalitas. 65. & ex ea calamitas. 6. &c. odit deos & homines. 121
Timotheus tibicen. 585
Tiresias. 339, 851. ejus astrologica scientia. 851. ejus de mulieris in coitu oblectatione dictum. 893
Tisiphone. 438
Tithonus. 273. annosus. 543
Tityus. 626
Tityus. 334
Tomyris Cyrum truncavit. 352
Totum ex partibus nosse. 546
Toxaris cur in Græciam venerit. 593. pro mordace habitus. 591. ejus sepulchrum. 592
Tragœdia spectaculis convenit. 785. Tragœdia proprium ipsi saltationis genus. 796. ejus histrionis descriptio. ibid.
Tragœdum Ilienſium more in se excitare. 413
Triangulus triplex, quid significet. 498
Tribades quid facerent. 894
Trigonistria. 828
Tritonnomendetes. 661
Trophononii templum. 340. quomodo vates. 267
Triptolemus. 11
Tyrannicidæ quid ineſſe debeat. 701. debetur præmium. 693. & seq.
Tyrannos occidendos. 694. metu potius quàm studio coli. 430
Tyro vitiata à Neptuno. 256. ejus dictio. 668
Tyroeſſa. 879

V.

Varietas rerum jucunda. 314
Valere quid sit, ejusque usus 498
Vates nihil sani dicunt. 396. delphicæ vates, degustata sacra aqua, vaticinatur. 549
Vaticinatio nihil potest. 867
Ὑδαλῶ μαντεῖον. 395
Venus. 365. ubi colatur. 367. quidnam sit ejus & Martis adulterium. 854, 214. Anchisen amavit. 220. cum Baccho jucundior. 882
Verberibus Homericis dignum. 452
Venerem secundum naturam bruta servant. 889
Verbis non verberibus res agendæ. 403
Verecundia utilitatis & damni Dea. 900
Veritas. 399. ejus descriptio audientibus injucunda, & à mendacio obscuratur. 543
Vinum tenue insuetis quid efficiat. 459, 460. vini effectus in India. 23. abusus quid faciat. 216
Virgo cœlestis. 854. cur virgo responsa daret delphis. ibid.
Virtus. 399. in quo consistat. 565. venalis apud Philosophos. 35. ejus studium in quibus non consistat. 36. virilis est. 399. ejus via longa. 506. animi perturbatione liberat. 510. fingitur esse vera &c. 520. in quo consistat. 565.
Vitæ humanæ varia negotia. 353. potè vitam quid sit futurum ignoramus. 262. eam amant etiam miseri & decrepiti. 325. utra suavior sit viri an fœminæ. 320. vita privatorum aurea. 327. cum pompa comparatur. 335. cum histrionibus. 336. privatorum vita optima. 339, 340. vitæ varietas. 353. longissima est centum annorum. 543. vitæ actiones aliæ oblectationem, aliæ utilitatem pollicentur. 812
Vites portentosæ. 644. aquæ feraces. 654. lactis. 668
Vitro Sidonio lucidius. 892
Vlysses fallit Cyclopas. 241, 242. parum animosus. 241. sociis aures obturat. 357. ad inferos penetrat. 854. cur descendit ad inferos. ibid. ejus exemplum. 360. mendacia. 641. ad Calypsonem epistola. 685.

Vlyſſe callidior 105. prudentior. 277
Vmbilici aurei librorum. 478
Vmbram relicto corpore venari. 566.
de aſini Vmbra digladiari. 558
ex Vngue leonis magnitudem æſtimavit Phidias. 545
Vniverſum Cupido formavit. 896
in Vno viro aleam jacere. 588
Vocales primum locum tenent inter literas. 47
Vociferatio cauſas dicentibus utilis. 80
Vologeſus. 612
Voluptas communicata jucundior. 893. quæ ſit ſuavior. 452. ejus januæ quæ. 29
Vrbes moriuntur ut homines. 360
Vredines. 821. fiunt in vehementi frigore. ibid.
Vulcanus fornacarius. 365. hominem compoſuit. 518. de cælo dejectus. 342. ut conceptus. 365. ejus uxores. 210. fuit pocillator Jovis. 193. ejus officinæ ſedes. 366
Vulgus gaudet cavillationibus. 404. dat proceres.
Vulneris ab eo qui vulneravit petere medela.
Vxores communes ex Socrate.

X.

Xanthippe & Myrton ſocrus. res.
Xanthus exuſtus.
Xenophon.
Xerxis facta.

Z.

Zamolxis Scytharum Deus.
Zenodotus.
Zenophantes paraſitus quomodo ridiculus.
Zeuxis hippocentaurum feminas pinxit. 579. Autolycum in tonem pinxit.
Zopyrion.

FINIS.

ΣΧΟΛΙΑ

ΕΙΣ

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ

ΠΡΩΤΟΝ ΜΕΡΟΣ.

SCHOLIA

IN

VOLVMEN PRIMVM

LVCIANI.

Nunquam hactenus edita.

Recenſuit & Notulas adjecit

JOANNES CLERICVS.

EVOLAMIL.

LECTORI

S. P. D.

JOANNES CLERICUS.

Eorum qui, post inventam artem Typographicam, primi ex Codicibus MSS. Veterum scripta ediderunt, sæpe quidem miratus eram diligentiam; sed nunquam, fatebor enim, tanta visa erat ac nuper, cùm manum admovi iisce, quos habes, LECTOR, Scholiastis Luciani. Certè ab iis qui ex Codicibus non emendatioribus, quàm nostri erant, ut sine dubio plurimi fuerunt, ingentia volumina typis mandarunt, Herculeos oportuit exantlari labores, ut quæ edebant duntaxat legi possent. Hîc enim verè fuit Augiæ stabulum purgandum fimo, quem imperiti aut oscitantes librarii huc immensâ copiâ conjecerant. Menda nimirum intelligo, quæ tam multa fuerunt, ut in integris paginis sæpe tot essent quot vocabula. Accentus, distinctiones, apices, orthographia, reliquáque omnia quæ ad καλλιγραφίαν pertinent adeò erant neglecta, ut mendorum multitudine oculi hebescerent, ne jam loquar de iis mendis, quæ vel in codicibus unde nostri ducti fuerunt erant, vel ex oscitantia Librarii voces similes confundentis nata sunt.

Apographum quod habuimus ab Illustri Viro ISAACO VOSSIO à quatuor descriptum fuit Librariis, quorum unus duntaxat & legendi & scribendi peritus fuisse videtur, reliqui tres sæpe fortasse nescivere quod erat in exemplari legere, & per notas scripsere non modo vocabula nota, verum etiam nomina propria aliáque similia, interdum adeò imperitè, ut ne iteratâ quidem aliquoties lectione mendum tolli posset.

Sed nequid dissimulemus, videtur vel hoc nostrum Apographum, vel illud ex quo ductum fuit, dictatum

fuiſſe à librariis verò exceptum aure, aut nōn ſatis attentâ, aut minùs peritâ. Si quæras unde hæc animo inciderit conjectura, tribus verbis rem expediemus. Obſervavimus vocales & diphthongos affinis ſoni ſæpiſſimè confuſas fuiſſe, ut H, I & Υ; ΕΙ, ΑΙ & Ε; ΟΙ, Υ ι, & Ι; Ω & Ο, quod aurium duntaxat, non oculorum vitio, contingere potuiſſe videtur. Idem & ex aliis antiquiſſimis Mſſ. libris colligere eſt, in quibus pariter occurrunt menda. Ita in eximio illo Codice Alexandrino quem Carolo I. Britanniæ Regi miſit olim Cyrillus Patriarcha Conſtantinopolitanus, ſæpe legitur ἔλαιχ pro ἔλεῳ, πληρώσι pro πληρώσαι, ἐξηγεύνησεν pro ἐξηγόρασεν, ἀντάμειψις pro ἀντάμοιψις, aliáque ſimilia. *Qui ante novem* hoſce annos Oxoniæ edidit Pſalterium *juxtà exemplar Alexandrinum*, teſtatur in Præfatiuncula ei præfixa idem cerni in perantiquo Codice Mſ. Bibliothecæ Cottonianæ; in quo liber Geneſeos Græcè habetur. Verùm idem fatetur ſe non vidiſſe, unde tam mira ſcribendi ratio eſſet orta. Conſuli hanc in rem poteſt Vir Eruditiſſimus J. R. *Wetſtenius* in Orationibus de Linguæ Græcæ pronuntiatione, ubi pluribus probat ſimilitudinem ſoni feciſſe ut promiſcuè uſurparentur Υ, Ι & Η, quod innumeris exemplis oſtendit, non ex libris duntaxat petitis, ſed etiam ex Nummis & Marmoribus. Vide præſertim *Orat. VIII.* ubi ex Salmaſio invicta hujus rei affert argumenta.

At quorſum iſta? inquies. Ne ſcilicet quæ hic in accentibus, aliiſque minutiis occurrent menda, ea mihi, BENIGNE LECTOR, quaſi oſcitanter in hoc negotio verſato attribuas, cùm certè pro uno quod hic occurret, centena aliquot ſint emendata. Tot erant ut oculorum aciem retunderent, & meorum & Typothetæ, unde mirum non eſt ſi quædam ex tanta copia ſuperſint. Præterea cùm quicquid eſt hujus operæ *deproperandum* fuerit feſtinante prælo, per tempus non licuit Lucianum legere, atque ſingula Scholia ad paginas ejus referre. Satis magnus fuit labor evolvendi Mſſ. Co-

dicis

licis ut integra in unumquemque Dialogum Scholia eo ordine disponerentur, quo nunc in Editionibus nostris dispositi sunt Luciani libri. Planè enim alio collocati sunt in nostro Apographo, & sæpe pejore, cùm Apologiæ libellorum aliquot illis ipsis libellis, in quorum defensionem scriptæ sunt, præponantur. Tituli librorum etiam in Scholiastarum altero ita erant confusi cum verbis Luciani, quæ in Scholiis explicantur, ut vix satis distingui possent. Atque hinc factum est, ut Scholia quædam in librum *Quomodo scribenda sit Historia*, suo loco, nempe p. 31. omissa, sint quærenda. p. 45. Sed quod in hac Editione deest aut peccatum fuit facilè emendabitur in altera.

Cæterùm quod dictum est de mendis hinc sublatis, id intelligendum de iis quæ manifesta erant, non de iis quæ Critico acumine difficulter emendari possunt. Posteriorís hujus generis menda religiosiùs tractavimus, nec quicquam mutavimus, nisi addito in notis monito, ne videremur sensa nostra pro antiquis obtrudere Scholiis. Hanc in rem usi sumus potissimùm Suida & Etymologico Magno, in quibus obscuriorum vocum plurium explicationes extabant iisdem verbis expressæ atque apud nostros Scholiastas. Unde conjicere est vel hosce vidisse eosdem Grammaticos, quorum legimus observationes à Suida & Etymologici Magni Auctore excerptas, vel horum labore usos, quorum ope multa feliciter, quod præfiscini dixerim, restituimus. Monuimus aliquoties ex iis aliquot in Scholiastis nostris verba omissa fuisse, & alia imperitissimè scripta emendavimus. Verùm cùm id subsidium deesset variis in locis, quæ hiulca sine dubio sunt, iis manum medicam adhibere, solis nixi conjecturis, ausi non sumus.

Citamus hîc duos Codices *Mſ. in fol.* & *Mſ. in* 4. sed cave credas id ad Archetypum referri, ignoramus enim quâ formâ fuerit, & cùm parum interesset quâ ratione Scholiastæ nostri distinguerentur, discrimen ex forma Apographi nostri fecimus.

Aliquando Interpretibus noſtris aſſentiri non pos-
mus, quod notulâ aliquâ interdum teſtati ſumus, e
qua apparebit Chriſtianos Grammaticos præpoſtero a-
quando peccaſſe zelo, quod tamen ideò non dicimus
quaſi ſcriptores hoſce contemnamus, cùm liqueat ſatis le-
genti viros fuiſſe eruditos, & qui Luciano non inuti-
lem navaverint operam. Quicunque eos diligenter e-
volvent fatebuntur quædam hic haberi, quæ [illegible]
paſſim alibi inveniantur, quod obſervavit Clarissus
Grævius, cùm eruditas in Solœciſtam ſcriberat [illegible],
quas in hac Luciani Editione habes textui ipſi ſubjectas.
Imò licèt zelo quodam intempeſtivo in *Lucianum* inve-
hantur aliquando *Scholiaſtæ* noſtri, *apparet eos non* in-
fatuos fuiſſe, ut in ſuo Codice delerent *libellum de Pere-
grini morte*, uti in pleriſque factum datâ operâ teſtatur
Tan. Faber διὰ τὸ ἐν τούτῳ ἀποχώπλειν εἰς τὸν Χριστιανισμόν.
Sunt & hic in illum libellum Scholia quædam, licèt ira
ſint tincta, non inutilia.

Nihil ſupereſt monendum, niſi iteratâ poſt Editionem
Lectione me inveniſſe hic menda quorum brevem
ſubtexam catalogum, additis obſervatiunculis aliquot,
quarum poſtmodum in mentem mihi venit. Vale. Dr-
bam Amſtelod. Idibus Maiis. CIↃ IↃC LXXXVII.

Emen-

Ag. 1. In Scholiis in *Nigrinum*. Mſ. in fol. in interpretatione vocis πυρσὸς lege ex *Suida*: λαμπάδις, πυρκαίαι, λαμπτῆρες, ἐυκτωρείαι, non φυκτωρείαι, ut in Mſ. vitioſè habebatur.

In eadem pag. lineâ antepenultimâ pro κάλιν Typothetæ errato ſcripſere πάλιν.

Scholiorum in eundem librum lineâ ultimâ ἐκτινομένω ſcriptum erat, ſed legendum ἰκτινομένω. Confudit Librarius hic ſonum ΥΙ cum ΕΙ.

P. 6. lineâ 10. Schol. in fol. *Timonis*. Pro θεωρητικὸν legitur in Luciano θεωρικὸν, & quidem meliùs, ut apparet ex Suida & notis Bourdelotii & Batlæi ad p. 150.

P. 7. lin. 7. Pro ἀπίλνον lege ἀπίλαυον. Ib. lin. 13. pro ἐξαιτῆ leg. ἐξαιτεῖται, ſonus Υ H & ΕΙ confuſi fuerunt, ut & linea 26 τῶ Υ cum ſono Υ H, ſcriptum enim eſt Λύδαι pro Λήδαι.

P. 8. Pro λειμῶας lege λειμῶνας lin. 6. Scholiorum in Dial. Apollinis & Bacchi. Referendi ſunt Dialogi Deorum ad p. 185. non ad 125, ut eſt perperam notatum.

In Scholiis verò Dialog. Jovis & Amoris pro φιτάλη, φιάλη.

P. 9. In Schol. in fol. lin. 5. legendum Εἰλείθυια non Εἰλιθύια ſed lin. 12. legendum τὸ Ταύγηθον. Dicitur enim etiam ὀδύπορος, ut docet *Stephanus in Ethnicis*, & obſervandum hodie in Codicibus noſtris legi ἀπὸ Υ Ταυγήτου. Verùm mihi non conſtat an Attici ſolerent cùm præpoſitione ἀπὸ Nominativum conjungere. Certè Grammatici magno conſenſu notant unicum caſum, Genitivum nempe, ei conjungi.

Ibid. lin. 19. Μυθολόμβῳ lege μυθολόμβῳ.

P. 15. In Scholiis in libellum περὶ θυσιῶν lin. 12. pro θεοὶ *Dii* legendum θεῖοι *avunculi* fratres Althææ, Theſtii filii. In ultimis hujuſce paginæ lineis videtur exſtare fragmentum ſcriptoris alicujus Veteris de connubio Cambyſis & Atoſſæ. Non abhorret ab Herodoti ſtylo, quamvis nihil ſimile apud Herodotum potuerim invenire, licèt bis hujus Atoſſæ meminerit.

P. 16. lin. 19. Pro ὑπῆναι lege ὑπεῖναι, ex Etymologico Magno.

P. 18. lin. 11. Pro ὑπηγορεύω lege ὑπεγορεύω; & lin. 22. pro παλώθην lege παλάθην.

P. 21. lin. 12. ἀντὶ τῶν lege ἀντὶ Υ.

P. 22. lin. 10. Ἔνδυσι lege ἴδησι. lin. 30. ἴμπαλον lege ἔμπαλιν.

P. 24. lin. 5. Pro μακάρως quod bis in ea linea occurrit, legendum μακάρων.

P. 25. lin. 10. Pro ἴτη lege ἴτε.

Ibid. lin. 36. Pro πάνυ lege πάνυ.

P. 26. lin. 8. κρατυμαχδίω lege κρατυμψδίω lin. 9. κρατυμαχδιακῶ lege κρατυμψδιακῶ.

P. 27. lin. 22. ἐξαρχοῖ lege ἐξορχῖ.

P. 29. lin. 22. Συγκρίνατι lege συγκρίνετε.

P. 31. lin. 18. Α'πωλώλειτι lege ἀπωλώλεσαι.

Ibid. lin. 25. Pro ἔτις lege ἔτοι.

P. 33. lin. 1. Pro ἴλπτον lege ἴπλετο.

Menda accentuum, aut omissi I subscripti visum non est notare, quod possint facilè à quolibet emendari. Idem porrò præstandum fuisset circa Scholia in Volumen Secundum, quod jam præstitimus in Scholiis Primi. Verùm meliùs in altera Editione fiet, monebo tantùm p. 8. lin. antepenultimâ pro πτωχῶδης legendum πτωχώδης, ut est in Etymologico Magno.

ΣΧΟΛΙΑ

ΕΙΣ

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ

ΠΡΩΤΟΝ ΜΕΡΟΣ.

Περὶ τῆς Ἐνυπνίου, ἢ τοῦ βίου Λυκιανοῦ.

Pag. 1. Mſ. in 4. Ἀρχὴ] ἡ ἐπιγραφὴ ἀλλά πως] ὅπερ ἐμήκρατε τῶν φαινόντων τοῖς ὀφθαλμοῖς ἐστερεωμένα φέρων, καὶ τὴν φωνὴν ἔσωλον. ἀρχὴ τῶν ἐνυπνίων ἢ εἰρημένων ὅτου παχείας ἐξημέλωκας, καινὸν τοῦτο.

Mſ. in fol. Περὶ τῆς Ἐνυπνίου, ἢ τοῦ βίου Λυκιανοῦ διδάσκαλος μὲν] διδάσκαλοι τινὰ, εἰς διδάσκαλον πίπτω μαθησόμενον [ὅτι λοιδορεῖ] ὁ τοῖς φίλοις ἐν τῷ δικάζειν συνηγορῶν καὶ τούτοις βοηθῶν ἐν ταῖς δίκαις [εἰ δὲ καὶ Φειδίας ἢ Πολύκλειτος γέγονε.] τὸ ἀπροσδεκήτως κέρδος ἢ τὸ ἐν ταῖς ὁδοῖς τιμώμενον ἀπαρχῶν, ἃς οἱ ὁδοιπόροι καταθύουσι.

Πρὸς τὸν εἰπόντα Προμηθεὺς εἶ ἐν λόγοις.

Pag. 13. Mſ. in 4. Προσπαιστὴς παίσω] Οἷον φησὶ, εἰ καὶ Ἀττικίσας παίσων εἶπας τὸ Σύρον καὶ ἐν Σαμοσάτοις. μυκτηρισμὸν γὰρ ἂν ἡγησάμενος ἔπαισον τοῦτο.

Μεταπορολίχα] Οἱ φλυαροῦντες καὶ μετέωρα.

Πρὸς Νιγρῖνον ὑπόψυλλ.

Pag. 19. Mſ. in 4. Εἰχόμην] ἀντὶ τοῦ ἐνοχοῦμαι ἰῷ.

Ἀρχαῖον] ἀσήθην.

Θαλίων τοῖς οἰκέταις] Ἀντὶ τοῦ ἀλλ' ἐθαλίθης τῶν οἰκετῶν στενοχωρίαν ἰῶν.

Mſ. in fol. Νιγρῖνε, ἢ περὶ φιλοσόφου ἐπιτυχίας] ὅρα τὸ ἐπιτυχεῖν κείμενον ἐ δοτικῇ συντάσσει). [διαμημψιώσει] ἐγκαταμέμφεται ὡς ἀπαιδεύτῳ σωφρονοῦντι. [ἀναπολίπτων] σημαινὸν τὸ ἀναπολίπτων, ὅπου δὲ ἐλίπτων κείμενον. πυρσὸν τινα] πυρσὸν, λαμπάδες πυκναὶ, λαμπάδες, φυκοβελίαν [θαλίαις τοῖς οἰκέταις] ἀντὶ τοῦ ἀλλ' ἐθαλίθης τῶν οἰκετῶν στενοχωρίαν ἰῶν. [περιθαλέμενον] ὅρα ὡς αἰτιατικὴ τὸ περιθαλέμενον σωτηρίαν. [μεταλαμβάνουσιν] ὅρα τὸ μεταλαμβάνουσιν αἰτιατικῇ σωτηρίαν μένον. [ἀλλ' ἀδὲ τῶν ἐχόλων αὐτὸν εἶναι διαμηλόγα.] Λυκιανὸς καὶ τὰ πίσσαμα. ἀρχὴ Ἀχαμενίδαι γαυόωμαι πόπ. καὶ ἡ Μενίππου κάλιν ἐξ ἑτέρου βήσομαι εἰς ἕτερον. καὶ γὰρ ἐκεῖθεν ἔχειν με πάτε *. καὶ ἐ περιόντα τὸ εὐδέτημον] ἐρεῖς τοῦτο καὶ ἐκλυσις ψυχῆς καὶ ἡ εἰθύμιος εἰς δίον χρῆσις τῶν κλήρων, ἢ γὰρ ἐχόλῳ φιλοσοφίαν μηδὲ τῶν

* Eſt Epigramma hoc Tom. 2 p. 138. inſcriptum εἰς τύραν, unde meliſſimè hic deſcriptum emendavimus: ſed & deſunt poſt ἀπὸ ἀλλὰ ἐ τὰ ἑξῆς ſatera, cum deſit finis hexametri verſûs & totus pentameter.

τὴν ἀρχὴν κεκτῆσθαι, ἢ τῆς πατρῴας ὑπάρξεως τῆς κλήσεως, ἀπολελεῖφθαι τὸ ἀχολίας ἀξιόπιστον, ἀλλὰ μὴ κεκλημένον ἐτύμως ἄλλο ἀχλὺς ἀνομάσθαι, ὥσπερ ἡ Θθονίη ἀπὸ τοῦ ἄργα ἐκλήθη. [κρὴ τὸ ἄμεσον ἢ τὴν καλλιεργίας ἐκ τῶν τούτοις χρήζουσιν ὠφελείας. ὥσπερ οὖν καὶ Κράτης τοῖς ἄλλοις ἀρέσκει μηλόσοφοι τὴν κ' Ἀργὰς εἶναι ἢ κατὰ Κράτητα Νικρίνην τὸν φιλόσοφον, ἢ ἵν' οὕτως ἔπεσθαι κρίνειν ἐπισταμένῳ ἀνδρί. [τὸ ἡδονῆς] ἐκ ἡδονῆς, κρὴ ἐφ' ἑαυτῆς καρπὸν ὀρίπτειν, ἢ ὅτι μέχρι τοῦ φάρυγος, καὶ τοιαῦτα ποσάκις ἀκτύλων μῆκος σκιαομένη. [ἐπιλίγδην] ἀχρὶ τοῦ ἐπιπολάζειν.

Δίκη Φωνηέντων.

P. 45. Mſ. in 4. Ἐπὶ ἄρχοντος Ἀθηναίοις ἄρχοντος Φαληρέως] Ποτὲ μὲν ἐσόμενος ἐγεγόνειν, γράφω ἐγὼ τὸ σίγμα ἀντὶ τοῦ τῶν ἐπὶ τέλει κειμένων, βίας ὑπαρχόντων ἁρπαγῆς, ἀφαιρέσεως λέγουσι πάντες τὴν ἐκφορημένην.

Καὶ καταίρουσι] καταβαίνουσι, κατερχομένη.

Οὐκ ἀκάπνου] ἐκ ἀκαπνίμου.

Κισήρεως] κίσηλις γὰρ φασὶ, χαλκὸν καὶ κεφαλίδος.

Μόγις] μόγις οἱ Ἀθηναῖοι, μόλις ἡ κοινή.

Ἐν ἴσῳ ἢ κεῖται ἢ φόβῳ] ἀντὶ ἢ διὰ τοῦ κ ἐκτεῖσθαι τὴν φόβον, ἀλλ' ἐν ἴσῳ παλαιστρούμενος τῷ φόβῳ.

Γρύζειν] γρύτειν γὰρ λέγεται.

Τοῦτος μετὰ μέρους] ἀντὶ ἢ ὅσον τὸ κατ' αὐτό.

Ἐν τῷ γραφείῳ] γραφεῖον μὲν γὰρ φασὶ γράφασθαι, καὶ ἐκ μετὰ.

Λυσίμαχος] ἦν γὰρ πρῶτος ἤρξατο ἡ ἢ σίγμα εἰς τὸ τέλος, τετάχθαι καταβλωσίμῳ εἰσεῖν καὶ τὴν μέσην.

Ἀφαιρεμένῳ τὸ σωφίτου] ἀντὶ ἢ ἀπεστερημένου. ἢ ὅτι καὶ τὸ ἀπλῶς σωφίτου ὄμηρος, ἐπεὶ μάφιλεαδὲς γαῦτόν.

Τίμων ἢ μισάνθρωπος.

P. 52. Mſ. in 4. Ἀπαίζα γὰρ τῶν τὰ λῆρος] ἀντὶ ἢ ὑδέν, καὶ ψόφος· ποιητικῶν ἀνομάτων.

Θερμυρὸς] θερμυρὸς, ὁ διακεκαυμένος καὶ πάνθαλμος.

Πολλὰ κ' τὰ ἀδίκων] εἴποτ' ἄλλοτε μάλιστα ταῦτα τὰ τῶν χρημάτων διαπεπραγμάτων. καθαλλήλως καὶ ἄχαν ὡσαύτως ἐπάξη πλεῖστα τοῦτο ἐπιφέρῃ.

Εἴπ κιδάπου] ὡς ἐπὶ ἢ Νῶε ὁ καθαλυσμὸς γέγονε.

Ὡς βοηθοῦντας πάντας] ἀντὶ ἢ μὴ βοῆς θραμόντες.

Οἱ δὲ, καὶ αὐτῷ στι] ὁμοίαν σύνταξιν ταύτην τῇ ἐν τῇ ἱερᾷ ἢ [illegible]

* Locus extat Matt. xxviii, 17. *Et videntes eum adoraverunt*, οἱ δὲ ἐδίστασαν. Sic habent omnes Codd. Attamen Beza voluit emendari ἐδίστασαν *nequam*, inter alias rationes, tum quòd, ut ait, rarum sit omnino istud οἱ δὲ in hoc significatu, hoc est, pro *quidam*. Verùm & sic sumitur οἱ c. xxiv, 3. ut ex eodem Marco apparet, nec adeò rarum est apud bonos scriptores, & quæ multæ aliæ ab eo afferuntur rationes omnes in auras abeunt, si vertamus, *quidam dubitaverant*, uti observavit H. Grotius.

μελίᾳ Ματθαίᾳ συγγραφῇ, τῇ οἱ ἦ ἐδίδασκον. ἀντὶ γὰρ ἦν πιὲς, τὸ οἱ ἦ κεῖτο.

Πόσοι Φαίδωνες] τῶν σκυτέων ἀφ' ἧς Φαίδων ὑποδηλοῖ, ὡς ἀφ' ἧς Δόσκαλίων τ' κροκόκλυσμόν. δοκεῖ δέ μοι κ' τὸν Θαλῆν χαρίεν μὴ ἀνεπισήμαντον τ' σκυτέως διασπλεῖν, ἀλλὰ ἀφ' Σοδόμων ὑποφαίνεται.

Υ'πὲρ τ' Ε'πιμενίδην γὰρ κεκοίμησαι] ὑπὲρ γὰρ τ' Ε'πιμενίδην. ὁ Ε'πιμενίδης ὕτ' Κρὴς ὢν χρησμόλογος ἦκεν τὸ, Κρῆτες ἀεὶ ψεῦσται, λόγον, λέγων δὲ ξ' ἴση ὑπάντησιν, ὅτι μὴ ταῦτα ἀνεφῆνεν ἀλλ' ἀπόκρυφα κ' κεκτημένον τὸν ἀφέτειραν, ἓ εἰς χρησμόλογον, τὸ ὑπ' αὐτοῦ γενόμενον ἀπιθάνου.

Πιναρὸς] ῥυπῶν.

Οἱ λάσιοι] ἀντὶ τ' οἱ ἡδεῖς.

Η' ἐκ τ' Οἴτης] ἐκ τ' Οἴτης, ἡ Οἴτη ἔστι μ' τ' Φωκίδος ὄρος ὑψηλὸν, ὃ μὲν κὴν πεφυκὸς φλόγας ἀνιέναι, πῶς ἂν τοῦτο λέγοι νῦν; ἔοικε μοι διὰ τοῦ Η'ρακλῆς τὸ πλούσιον κατ' ἰδίαν ἀξίωσιν ὑπὸ Φιλοκτήτου ἐλοκαυτοῦσθαι.

Τὰ Δάσια] ἱερὰ τῆς Α'θήνης ὅτου καλουμένης διὰ εἰώθεσαν μ' συγνώστην ἐπιτελεῖν, θύοντες Διὶ τῷ Μειλιχίῳ, ἔοικε ἦ κ' τοῦνομα τοῦτο τῇ ἀπ' ἦ Δασιαίνειν πεῖσαι.

Ε'ς τὸ Α'νάκειον ἀναστήσας] τὸ τ' Διοσκόρων ἱερὸν Α'νάκειον ἐκαλεῖτο. ἄνακες γὰρ αὐτοὶ παρ' Ε'λλήνων ἐκαλοῦντο.

Α'γαπάτησαν] ἀντὶ τοῦ ἠρκείσθησαν.

Πρθιέμενοι] ἀμελοῦντες.

Δικαίοις] δίκρανα πλύσι διὰ τ' σωιχῆ, ἀλλὰ διηρημένα οἷς ἐφάπτων ἦ σωρὸς. ἢ κ' δύο ἢ κ' τρία. τοῦτο ἦ κ' λικμῶσιν ἐν ταῖς ἅλωσιν.

Καὶ ἀποδράσας] ἀποδράσας παρ' αὐτῶν ἀντὶ τ' ἐξ αὐτῶν.

Σκῆπτ γὰρ ὦ Ζεῦ] παίζει πρὸς τὸν ῥήτορας ὅτου σωιχῶς κεχρημένους, ἢ κ' ἠδικὼν τοῦτο ποιεῖ κ' ἀτοιοκῶν.

Θεσμοφόρῳ] θεσμοφόρῳ τῇ Ε'στίᾳ, ἐπαρχιδόσθη γὰρ αὐτῇ ἱέρεια αὐτῆς παντάχου.

Καὶ λαφυσσόμενον] ἀντὶ τ' λαφύσσειν κὴν ἐξαλλᾶν τ' χαιρόμενον.

Α'φαιρέμενοι] παθητικῶς ἀκουστέον ἀντὶ τ' στερέμενοι.

Τῶ κύμαλον] τῆς ἐπιῤῥοῆς.

Ε'πισπᾶ ἡ ὕπαλξ] καὶ τ' σωιχοῦσα τὰς κιγκλίδας μοχλὸν, ὃ δρύϊνος λάϊνον φασὶ, ὕπαλγα καλεῖ.

Ε'ς τὸ ἄπαξ] ἀντὶ τ' ὀλόλυ.

Πείσας βρόχον] βρόχον εἰς τὸ δι' ὀπείας βίᾳ ἀνάψαντας ἑαυτὸν ἀπολύσαι τ' ζωῆς.

Χρυσόχειρες] χρυσόχειρες ὅτοι τοῖς δακτυλίοις περιαυχενίζόμενοι τοῖς χρυσοῖς, ἢ δι' ὑποπείαν ὑπερόπλυσαν, χειροπληθῶς τ' χρυσὸν ἀπασπείροντας.

Α'λλ' ὁ Πλοῦτος] αἰνίττεται εἰς τοὺς ἀπ' τ' πλουτούντων πλησίον ἀφαδεκομένους τ' κλῆρον, ταῦτα δοι κ' ὑπὸ τ' Πλούτωνος φασὶν αὐτοῖς τὸν ἀπ' τ' χειρόνων ἐπὶ τὰ κρείττω μετάβολὸν.

Αὐτὶ δ' τίνος Πυρρίας] οἰκείως πᾶσι δηλ. τοῖς παλαιοῖς ἐνόμιζε.

Ἀπειρόκαλον] σημεῖον τὸ ἀπειρόκαλον τῶν ἐχρήσατο αὐτὶ δ' ἄπειρον δ' καλόν.

Οἶδα γὰρ τινας] τὸ Θεόγνιδος Δέκατος ἐγώ.

Αὐτοπρόσωπον] αὐτὶ δ' αὐτόχρημα.

Ἀμβλυωττοντας] αὐτὶ δ' μὴ ἔχοντες, ἤτοι μὴ δυνάμενοι βλέπειν τοσαῦτα μεμιγμένα ἔν πρακτῶν, ἢ συνυπακουέον τῷ εἰς φθόγγοι, ἐν' ἀμβλυωττοντας εἰς τὰ παλιγγενέτα, οἱονεὶ σκοτοδινιῶντες, τὸ ἀκριβὲς δ' βλέπειν λαλοῦντας.

Λαβὼν ὁ τύφος] τύφος Δέ τὸ οἰόνει ἐπηρκαμένον χωρίον, ἐξεραίζε τὰ ἐλαιόντα τῇ παλαιᾷ τάξει τὰ βελτίονα φρονῶν, καὶ μετ' ὀλίγα ἐκείνας συμφερόντως αὐτῇ ἐπιτιμῶν, παρὸ ὁ καὶ τύφος εἰρηται τὸ παλαιόν. τύφω γὰρ ὁ Ὅλιξις καὶ καίνα φασί. σύνδρομος γὰρ τούτῳ καὶ ἡ ἄνοια. ἀνοητιῶσι γὰρ οἱ τῷ τύφῳ συσχημονοῦντες. * τοῦ μὴ δεῖ εἶναι ἔχειν οἱ χρέσσονες ἑαυτοῖς ἐπὶ τούτοις ἡ ἄνοια ἐπισέρχεται μεγαλοψυχίαι, τῇ δὲ δ' πάλαι ἀρετὴ ἐπιτίθεται. τὸ δῆλον ὑποδυομένη φιλάνθρωπον, ἀλλὰ μὴ ἐκ καλακείας συνέσεως, αὐτοῖς ἐκδιάζεται πρὸς ἑαυτὴν, τῶν ἀγνοίαν τε καὶ ἠλιθιότητα, Δέ τῶν ἀπορίαν ἀφελόμενη. σύμμαχοι ταύτῃς λοιπὸν, ὕβρεις τε καὶ ἀπάτη. τῷ μὲν τὸ ἄκων Δέ τὸ πλάτος, ὑπερφρονεῖν ἐχούσης. τῷ δ' τὸ παράλογον τῷ οἰήσεως κρατούσης ἀναπιθάνου, καὶ ὡς καλόν τε καὶ σωτήριον τῶν ἀφοσιακεῖσθαι.

Ὑπερβολῶν τύχαι ἢ Κλείσι] Ὑπερβολῶν ἀντὶ, ὡς Ἀνδροτίων φησὶν, Ἀναφάνης ἰὼν ὃς ὠφράκιζε Δέ φαυλότητα. ὁ δ' αὐτὸς καὶ λυχνοπωλεῖς ἰὼν καὶ..... Ἀνδρίδης ἰσχρεῖ, ὃς καὶ ξένον αὐτὸν εἶναι καὶ βάρβαρον βυλεῖ. ἐπὶ τούτῳ δ' καὶ τὸ ἔθος δ' ὀφακισμὸν κωτιλύθη, καὶ Φρύγα δ' αὐτὸν εἶναι, Φρύγα εἰς τὸ βάρβαρον σκώπτοντες. Κρατῖνος δ' ἐν Ὡραις ὡς παρελθόντος νέου τῇ βήμητι μέμνηται καὶ παρ' ἡλικίαν, Θεόπομπος δ' φησὶ ἐν Σάμῳ ἐπιστολὴν ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων ἐχρῶν αἱρεθῆναι, τὸ δ' νεκρὸν αὐτῶν εἰς σάκκον βληθὲν, ῥιφθῆναι εἰς τὸ πέλαγος. ὁ δὲ Κλείσθενης δημαγωγὸς ἰὼν Ἀθηναίων ἐστρατήγησεν αὐτῶν ἐπὶ ἔτη. ὃς πρῶτος δημηγόρησεν ἀνεκραγὼν ἐπὶ βήματος, καὶ ἐλοιδορήσατο, φασὺς ὧν ὕπνος ὤστε, καθὼς Θεόπομπος ἱστορεῖ, συνελθόντων Ἀθηναίων παρελθεῖν εἰς τὴν ἐκκλησίαν στέφανον ἔχοντα, καὶ κελεύσαι αὐτοὺς ἀναβαλέσθαι τὴν σύνοδον, τυγχάνειν γὰρ αὐτὸν θύοντα, καὶ ξένης εἶναι μίλλοντα, καὶ Δέ λύσαι τὴν ἐκκλησίαν. σωφρόνως δ' εἰς ὑπερβολὴν ὑπῆρχεν, καὶ τῶν ἄλλοι αὐτῶν οἱ χαθῆσαι νῦν αὐτῶν Μιτυληναίοις ἐπίσηλ. ὕστερον δ' Μιτυλήνης ἁλόντος ὑπὸ Πάχητος δ' στρατηγοῦ, τὸν μὲ ἐμπεσθεν ἡμέρων συμπίσας τὴν δήμον ὡς χρὴ Λεσβίων ἁπάντων τῶν Μηθυναίων, τοὺς μὲ ἠθῶνας ἀποκτείναι. παῖδας δ' καὶ γυναῖκας ἀνδραποδίσασθαι. καὶ τὸ ψήφισμα τοῦτο ἀπεσείλαι ἐπὶ τὸ πολέμου, τῇ δ' νυκτὸς ἐπιόντος ἐλθόντων ὡς αὐτὸν τῶν ἐπιδημούντων Ἀθήνησι Λεσβίων, καὶ δέκα παλαιόντος αὐτὸν δόγμαν μεταλλάξαι, μεταπεῖσαι πάλιν τὸν δῆμον καὶ τρίτην πάλιν ἄλλην ἀπόστειλαι ἀναιρεῖσθαι τὸ ψήφισμα. ὅπερ Θουκυδίδης, ἐπίση δ' καὶ τῇ τῶν Λακεδαιμονίων εἰρήνῃ ὡς Φιλόχορος καὶ Ἀνδροθένης φασὶ ἄρχοντος Εὐθύνου. Ἀνδροθένης δ' φασὶ ζω-

* Videtur legendum ἃ μὴ δεῖ ἔχειν, ut sensus sit: qui volat habere quæ non oportet, eas importune invadet superbia, &c.

ζωσαμένου αὐτὸν λέγει δημηγορήσειν, εἰς τὴν ἡρασύτητα αὐτῆς ἀποσκώπτων. τοῖς δ' ὑπὸ τὴν ὄψιν ἦν δεξαλέος, καὶ μάλιστα τοῖς ὀφρῦς. εἶχε δὲ καὶ φωνὴν μεγάλην. βυρσοδέψην δ' αὐτὸν λέγουσι, ἢ ὡς βυρσοδέψης ἦν. ἢ ὡς αὐτὸς ἐπαιδεύθη τὸ ἐπιτήδευμα μετὰ χαλεπαίνων, σκωμῳδεῖται δὲ καὶ ἐπὶ μανίᾳ ἐξεπλάγη δὲ καὶ φρατηρὸς ἐπ' Ἀμφίπολιν, ἵνα καὶ ἐπλώσας νικήσῃς ὑπὸ Βρασίδου, ἐπὶ ἄρχοντος Ἀμεινίου.

Ἀνέξομαι γάρ σε] σκόπει πῶς ἐναλλαξε τὴν σύνταξιν οὐκ εἰς τὸ ἀνέξομαι δοὺς τὴν πῶσιν, ἀλλ' αἰτιολογικὴν ἀπενέγκας, οἷον ὀλίγα λίγωτέσε. ἴσως δὲ τὸ ἀνέξομαι, ἀντὶ δὲ εἰσδέξομαι, ἢ ὑποχωρήσω εἴρηται.

Καὶ φίλοι Κορύβαντες] ἐ μάτην τὰς Κορύβαντας ἐπὶ τῇ ὀπαλήξει ἐμβάσας, ἀλλ' ὡς ἐπὶ ὑποδέξει καὶ μανιώδη δῆθεν τὴν συγκρέμαλ.

Ἡμᾶς μὲν τὸν Πάνα τοῦτον] ἐπὶ ταῖς ἰσχναῖς γὰρ καὶ ταῖς ἐρημοτέρους τῶν χωρίων εἰώθασιν Ἕλληνες τὸν Πᾶνα ἱδρύεσθαι.

Ἡ ἐλεία βωμός] ἱδρύθη δὲ παρ' Ἀθηναίοις ἐλεία βωμὸς, ἐπὶ συμπαθείᾳ καὶ φιλανθρωπίᾳ αὐτὰς ὑποδεξαμένων.

Ἀποφοιτᾷ ἡ ἡμέρα] ἦσαν παρ' Ἕλλησιν ἡμέραι ἀπαξίαι εἰσηγμέναι πάνυ καὶ δεῖλαι, ὡς ἀποφράδες ἐκάλουν. οὐ ταύταις μὲν δὴ ἐχρῶντο ἂν ἵνα τινὰ ὁδὸν καταπέμψει φίλος ἐπιμίγνυσθαι φίλῳ, ἀλλὰ καὶ τὰ ἱερὰ ἀγερμάσια ἐν αὐταῖς. ἐπελεῖτο δὲ τούτοις αὐτοῖς καὶ τὸ φθορικὸν μῆνα, ὅτε καὶ ἐνήμυον τοῖς καινοχθονίοις. καὶ πᾶς ἔτος ὁ μὲν ἀνεῖτο τοῖς καθιερωμένοις μὴ συγνότητι πάντων ἐθίσαντων ἑτέρου τρόπου. ὃν καὶ τὰ ἀφέσια συνάζοντες ἦγον Ἀθηναῖοι. οὕτω δὲ καὶ πάντα πᾶν τὸ ἀπαίσιον ἀποφράδα ἐκάλουν. οἱονεὶ ὁ δὲ φράσαι τις, μὴ δὲ ἐθέσιπτον ἄξιον τομίσαι δι' ὑπερβάλλουσαν κακίαν.

Ἢ τόγε τοσοῦτον ὑποδυσωπήσωμεν] ἀντὶ δὲ ἡ τοῦτο μόνον ὑποδυσωπήσωμεν.

Ἴχαμυόν ἐστι τὸ φάρυγγον] ἐπίχορ τὸ αἷμα.

Ἀνθρωποι κατέαγα δ' κοιλίαι] καὶ τοῦτο Ἀττικὸν, αὐτοὶ γὰρ ἀεὶ ἐπὶ μέρους εἰώθασι λέγειν, ἔφαγον δ' ἄρτα, ἔπιον δ' οἶνα, ὅτως δὲ καὶ κατέαγα δ' κοιλίαι.

Καὶ τῇ ἡλιαίᾳ κῦ φυλὰς] δικαστήριον Ἀθήνησιν ἡ ἡλιαία εἰς ὕπαιθρον ἐσπεφηνμένον τὸ δικαστῶν. παρ' ὃ καὶ ἡλιαία ἐκαλεῖτο, ὑπὸ τὸ ἡλιοῦσθαι τοὺς ἐκεῖ ἀθροιζομένους.

Κεραμῶν οὐ τῇ δεξιᾷ] κεραμῶν μὲν, ὡς ἔστι δῆθεν τοῦ Διὸ. ἀκίνητος δὲ, ὡς τοῦ Ἀπόλλωνι.

Τὸν ὀπισθόδομον ὀρύξας] ὡς ἱερόσυλον Μακεδόνα τοῦτο, φησὶ ὁ γὰρ ὀπισθόδομος ἱερὸν. τὸ ὄπισθεν δ' δὲ αὐτὸ ὅτως εἰλήφθη.

Καὶ Σωφρονίσκου] οἷον τοῦτο πέπαικεν ὑπὸ δ' Σωφρονίσκου παραδήσας.

Καρύκης τὸ γένειον] βρῶμα Λύδιον ἐξ αἵματος ὁ καρύκη.

Τὸ μυττωτὸν καλλίποι] μυττωτὸς τίμμα ἐξ ἀρτυμάτων ποικίλων συντιθέμενον σάλσαν δ' ὑποτίμμα Μαξιμοσκορόδιν, ὡς Ἀλεξοφάνης ἐν Εἰρήνῃ. ἔοικε δὲ μυττωτὸν τὸ ὑπὸ τῶν κρεῶν ἐν τῷ ζωμῷ γλοιὸν καλεῖν. ὃς δ' ζωμὸν ἁλιελοιπόν, τὸ τριβόλιον ἐφεκάθηται.

Καὶ ἡ ῥαπτία ἐθηκεῖται] ἐδὲ Ζωΐξις, ἢ καὶ Παῤῥάσιος ὅτως ἡμῖν

ἀφ' φαρμάκων φιλόσοφον ζητείας ἢ πραγτείας χρήψας διεπαίσαν, ὡς ὕπνω ἀπαρηλλάκτως ἀφ' ὧν ὁ κείμενος Θρασυκλέους θρασύτητα τῆς μιαρείας ἐῶν ψυδεσόφων ἀνδρῶν, ὡς ἐπὶ πᾶσιν εὐεργῶν τὸ λοιπὸν ἀπεκλώσαν.

Mſ. in fol. Τίμων, ἢ μισάνθρωπος· ὑπὸ μανδραγόρα] παρομία ὑπὸ τῶν ἀνεμβρύων καὶ ῥαθύμων, παροσον οἱ τὸν μανδραγόραν φαγόντες, ἀπαρθρον ὑπνῶσιν. [τακτὶ χειρὶ καμίζῃ] μιαρὰς τὰς ἀφ' ὧν χειρῶν κίνη. τὰ ἐπὶ χειρὶ, τὰ ἐπὶ χειρήματα, αἱ ἀντιποδίσεις. [οἱ δὲ] τὸ οἱ δὲ σοφῶν ἀντὶ δὲ τῶν κείνων. [ἀναῤῥαπίσας] ἀπακτήσας. [ἢ παιδοτρίβ] παιδοτρίβης. ἀλείπλης. διδάσκαλος. γυμναστής. [ἀφαιρεθῇ] τὸ ἀξιωθῇ καὶ τὰ ἑξῆς. σχῆμα ἐστὶν ἰσοκατάληκτον ἀφ' τοῦ ῥητορικοῦ. θρύλλημα, ἢ καὶ παίγνιον. [ἐπισκήψας] ἐπιτιλάμβ. [ἀγαθὸν συνεργὸν] σημεῖον τὸ ἀγαθὸν σύνεργον ὡσεὶ τῶν πτίλων ἡλικὰ δοῦναι γάνος ἀπόδεκτον ὀρνιθικόν. [Ἀθηναίμεν τὸ θεωρητικὸν] ἐπιτηδειάζειν δ' χαῖον ἢ τῶν Ἀθηναίων πόλις ὡσεὶ τὰ θεωρεῖα. καὶ μάλιστα ὡσεὶ τὰς ἡμέρας τῶν Διονυσίων, ἀφ' τῶν τραγῳδίων ἐπὶ πλεῖστον ἀξιώματος ἀφ' ὧν ἐπίστασθαι ποιητῶν ἀγεπεῖς καὶ χαρίεν φιλοπμίας, μὴ πω ὃ δ' θεάτην καλαμπαύσαντα, ἐχλεῖσις τε ἐμάνην καὶ μάχας καὶ πληγάς. ἐδέχετο δὲ τὰς τόπος μισθῶν. ἵνα ἕκαστος ἔχῃ τὸν οἰκεῖον τόπον, μὴ σοχλοῖτο φυλετῖται καὶ ὠθιζαλαμβάνων, μή τι μὴ ὑστερῶν ἀπεργῖτο τῆς θέας. ἐπειδὴ ὃ ἠλατὴς τῶν οἱ πίνητες τῶν πλουσίων, πολλὰ καὶ ἐτίμα μισθώματα, τὸ εἰς τοῦτο ἀναλωμα ἡ πόλις παρεῖχεν ἀπὸ τῶν ἱερῶν ἐκάστῳ. Δραχμὴ δὲ ἦν τὸ διδόμενον, καὶ ὅτε πλέον ἐξῆν δύο δραχμῶν, ὅτε ἔλαττον. ὡς μέτε οἱ πλούσιοι ἀφ' τὸν χρυσὸν πλουτοκτίζειν, μήδε οἱ πένητες ἀφ' πτίσσα βιαζοίντο, ἔοικεν δὲ ὁ ὑπακείμενος κόλαξ Δημίας τῷ τοιαύτην ἐγχειρεῖσθαι παρ' Ἀθηναίων ἀφαιρεῖν. εἰκότως τῇ νῦν ὑπὸ Τίμωνος ἀπεπέμπετο, ὡς αἰτήσοντα αὐτὸν τὸ πρῶτον δραχμήν, καὶ ἀλλαζόνως παροφθέντος. [ἀγχιστῶς] ἀγχιστῶς καὶ ἀγχιστεῖς ἡ συγγένεια, καὶ ἀγχιστεῖς, οἱ ἀπὸ ἀδελφῶν καὶ ἀνεψιῶν καὶ θείων κατὰ πατέρα καὶ μητέρα ἐγγυτάτω ὃ τελευτήσαντος. οἱ δὲ ἔξω τούτων συγγενεῖς μένει, οἱ δὲ κατ' ἐπιγαμίαν μιχθέντες τοῖς οἰκείοις οἰκεῖοι λέγονται. [βριθεῖσθαι] ἀφ' ὑμῶν μεπωρίζεσθαι, ἢ ἀπαυοιεῖσθαι, ἐρίζεσθαι. καὶ βριθεῖται ἐπαιρεῖ, βρίθες ἢ εἶδες μύρα, ὦ χριόμεναι αἱ γυναῖκες μίαν φορτῖσι. [σινάκριν] κρηνὴν Ἀθήνησι καλλίρροη καλουμένη ἀπὸ τροφ. [ἀγκέκραμμαί σε] ἐπαίτων σε ἐς οἷς ἔλεγον ὡσεὶ ὃ πλούτου.

Ἀλκυὼν ἢ περὶ Μεταμορφώσεων.

P. 168. Mſ. in 4. Καὶ νεοττὸς] αὐτὸ ὃ νέοττον.

Γυναῖκ' τ' ἐμοῖς] ὅτι δύο γυναῖκας εἶχεν Σωκράτης, Ξανθίππην τ' Μύρτω.

Ἀνέφικτα] ἀδύνατα καὶ ἀληφθῆναι.

Προμηθεύς.

P. 179. Mſ. in 4. Τὰ πλάσματα αὐτῶν οἱ ἄνθρωποι] τὸν Προμηθέα γὰρ λέγουσι Ἕλληνες τὸν αὐτὸν δημιουργῆσαι.

Ἀπο-

Ἀ᾽ποτομείτε γδ] ἀποτέμνητε, μηδεμίαν ἴχνος διάδασιν.

Ἐ᾽γχιελαθεὶς] ἐμπισθὺς.

Ὦ Κρόνε κὴ Ἰαπετὲ] ὁ μὲν Κρόνος πατὴρ ἦν τ Διός. ὁ δ᾽ Ἰαπετὸς ἀδελφὸς Προμηθέως. ἦσαν δ᾽ τ διωχθέντων ὑπὸ Διὸς κὴ θεῶν, ἀφ᾽ τούτου αὐτὸς καλεῖ.

Ἐ᾽πιμηταίμλιν ἄν] ἄξιον ἂν ἐμαυτὸν ἔλεγον, Πρυτανεῖον δ᾽ ἐστὶν οὗ φ οἱ πρῶτοι σωτῆρι τ βουλόντων, ὅτεν κὴ τὰς στήσεις ἀπέλυον. τὸς δὲ τ μέγα εἰργασμένους τ πολιτικῶν κριτῶν, ταύτῃ δωρεᾷ οἱ παλαιοὶ ἐτίμων.

Ἔωλον] ψυχρὸν κὴ ἀνωφελὲς.

Τὴν ἔφεσιν ἀγωνιεῖ] ἔφεσίς ἐστιν ἡ ἀπὸ δικαστηρίου εἰς ἄλλο δικαστήριον μετάβασις, ἣν καλοῦσιν ἔκκλητον. φησὶ δ᾽ ὅτι ἀνωφελής σοι ἐστὶν ἡ ἔφεσις. μᾶ γὰ τὸν ψῆφον τ Διός, οὐδὲν ποιήσω ἄλλο δυνάμεθα, ἔφεσιν δὲ οἱ δικανικοὶ φασιν ἡνίκα ὁ κεντρόμβ μεῖζον δικαστήριον ἐξαιτῆται.

Ἡ ἐξέμασις] αὐτὴ τ ἡ παραίτησις.

Εὐδαιμονίστερον] τὸ ῥᾴδιον δηλονότι.

Ταῦτ᾽ ἐστιν] βαρύτητος ὁ λόγος.

Ἀ᾽κμὴ δὲσπ. γράφε δ᾽ κὴ ἀκμῇ] αὐτὶ τ ἀκαζωσκλάσσον, ὡσεὶ πείθον, ἀκατέργαστον.

Μᾶλλον δὲ Διὸς μὲν κὴ Ἀ᾽πόλλωνος] κατ᾽ εἰρωνείαν. κὴ τοῦτο βαρύτητος εἰρωνεία.

Παραλῶμεν αὐτὸ] αὐτὶ τ ἐξετάζομεν, συγκρίνομεν, διαφαίνομεν. γράφεται δὲ κὴ διεξιτεωρῶμεν.

Διατριβὴν] ἡ ἀφτιδὴ συλαῦξα, τὸν ἄνεσιν σημαίνῃ κὴ τὸν κατὰ χολὴν ἀπλανσιν.

Ἄ᾽ρα μὴν τοῦτο] ταῦτα πάντα ὁ Ζεὺς μόνος, δι᾽ Εὐρώπην τοῦτος, δι᾽ Ἀντιόπην σατυρος, ἀφ᾽ Λύδαν κύκνος.

Ἐ᾽ναυσαμβύσπινος] ἄψυχος.

Ἐ᾽άων] τῶν ἀγαθῶν.

Κνισσᾶν] θυμιᾶν.

Ὠ᾽νησο] εὐφράνθη. ὠμοίωσο.

Οἶδα ὡς ἑξ καὶ δέκα] ἑξ καὶ δέκα. τὸ ξ᾽ ἀπλῶς ἐφυλάχθη. οὕτω γὰρ ἐπὶ τῶν τ ἀριθμῶν σωζόντων τὰ πάλη φυλάττουσι τ ἁπλῶν.

Οἶσθα ὦ Ἐ᾽ρμῆ τὸν Θέτιν] λέγουσιν ὅτι ὁ Ζεὺς ἐραθεὶς Θέτιδος, ἐδίωκεν φθεῖραι βουλόμενος. ὡς δὲ ἐμάνθη κ τ Προμηθέα, ὁ Προμηθεὺς εἰς τ Δία ἔφη. ὅτι ἐὰν συγγένηται τῇ Θέτιδι, ὁ ἐξ αὐτῆς γενόμενος ἀναρέτου σι, ὡς ἀνέλοι σὺ τ πατέρα σου Κρόνον. κὴ εἰσθόμβος ὁ Ζεὺς ὅτι ἀληθῆ εἶπεν, τὸν μὲ Θέτιν ἔζευξεν τῷ Πηλεῖ, τ Προμηθέα δ᾽ δι᾽ Ἡφαιστίου τῶν δεσμῶν ἔλυσεν.

Μᾶ. in fol. Προμηθεὺς· σκλαίνειν] σκλαίνειν ἐπὶ σκαμμάτων, κατὰ τόπον δ᾽ τ εἰς σ πλαίνειν πιεῖς, πλεῖν δὲ ἐστὶ τὸ σκώπτειν. δηλοῖ δὲ κὴ χλεύαστικὸν πεῖμα, παρὰ τὸ ἀφαστέειν τὰς ἴλικας, κὴ ἀφασύρειν τῷ χήματι τ ὀφθαλμῶν. ἴλικοι γὰρ οἱ ὀφθαλμοί, παρὰ τὸ εἰλεῖσθαι ὑπ᾽ αὐτῆς τὰς κόρας· [ἄλλως] σιλλαίνειν μυλλαίνειν, διὰ τῶν ὀφθαλμῶν σκώπτειν κὴ μυλίζειν. σίλλος γὰρ ὁ μῖμος, κὴ ὁ μῶμος, κὴ ἡ ἀκολασία κὴ ὁ χλεύασμὸς. κὴ ὁ ταῦτα γράφων σιλλογραφεῖ [ἡ κηδύλης· κηδυλος] κόνδυλος ἀπὸ τὸν κάμψιν τ δακτύλων, οἱονεὶ κηδύλοι ὄντες.

ἀπὸ

ἀπὸ αὐτὸς γὰρ ἡ ὑμέναιος τ̃ δακτύλων ἐγγίνεται. ἢ κόνδυλος τὶς ὢν, ὃς τὰ κινὰ δόμβῳ τ̃ μαπίζομένων. κινὰ γὰρ σαρκῶν τὰ μέρη ταῦτα.

Θεῶν Διάλογοι.

Ἀπόλλωνος καὶ Διονύσου.

P. 125. Mſ. in 4. Καὶ Πρίαπον] ὁ Πρίαπος ὑστερομάχλης ἐκ παιδὸς ὑπὲρ ἡμιόλιον ὃ λοιπὸν σύμφωνον οἱ πλὲς φασι τ̃ Πρίαπον εἶπε τ̃ Διόνυσον, ἐπιζητικῶς αὐτὸν τοῦτο ἐρέσθαι Πριάπου καλουμένου. ἄλλοι μὲν Διονύσου μὲν ὄντος, μητρὸς δὲ Ἀφροδίτης ἢ Διόνης. Μυσπέας δὲ ὁ Πατρεὺς, ἐκ μὲν Ἀφροδίτης τ̃ Πρίαπον λέγει, ἄλλοι δὲ Ἀφροδίτης ὄντα. ἢ ἐρέσθαι τὸν Διόνυσον τὸν λειπομένων ἐπὶ τῇ ἀμφορίᾳ τ̃ κηδίων αὐδοῦ ἐχομένη. ἔχει γὰρ φασι, γίγαντα μεγάλων, καὶ γαστέρα, καὶ αὐδοῦν. λιχθῆναι δὲ ἐπὶ αὐτῇ τὸν Διόνυσον τὸ ἄγαλμα αὐτῶ, ὡς ὁ κρατῶν γλώσσης καὶ γαστρὸς καὶ μίξεως, ἀμεμπτον ἔχει τ̃ βίον.

Ἔρωτος καὶ Διός.

Χρυσίδας] χρυσὶς κύριον, ἡ χρυσῆ φιάλη, ὥσπερ ἡ ἐξ ὀχμίας, ὀχμεῖς.

Ἥρας καὶ Διός.

Τὸν Ἰξίονα] Ἰξίων Λαπίθης τὸ γένος ὢν ἠγάπησε Δίαν τὴν Οἰονέως. Τὸν δ' πειθηθὲν αὐτῷ ἐλθόντα ἐπὶ τὰ ἔδια, συνεκδώσασθαι, ὄνυμα δὲ παίσας, καὶ χαμίσας πυρὸς, ἔνθα αὐτὸν ἐνέβαλεν, ἐφ' ᾧ οἱ ἥξει ἀγανακτήσαντες ἐμέλλον αὐτὸν τιμωρεῖν. ὁ δ' Ζεὺς μὲν ἠλέησεν αὐτὸν, καὶ λαβὼν ἰδίῳ * ἱδρῶ ἀφῆκε μεταδιδὸς αὐτῷ τ̃ ἀθανασίας. ὅτ' δ' ἀχλύσας ὢν ἠρᾴθη Ἥρας, ἢ ἀνήγαγε τῇ Διΐ. ὁ δοκιμάζων αὐτὸν ἀστέργησε νεφέλῃ τὴν Ἥρᾳ ἢ μίγνυται Ἰξίων, καὶ παιδὰ τὰ μὲν ἀνθρώπου ἔχοντα, τὰ δ' ἵππου, ἀφ' ὧν ἱπποκένταυροι. ὁ δὲ Ζεὺς ἐρισθείς, καὶ ὑποπτεύων τοιαῦτά δήσας τ̃ Ἰξίονα, ἀφῆκε φέρεσθαι ἀεὶ ἄστρος μαστιζόμενον καὶ λέγοντα, χρὴ τιμᾶν τοὺς εὐεργέτας.

Ἀπαγε μὴ ὠθεῖσαν] σπουδοποιεῖται μὲν Ἀττικῶς. ὤφελε γὰρ μὴ ὦσαι ἔκειτο. ἔστ δ' τοῦτο τὸ σὺ τῇ συμπλοκῇ μὴ κρούσῃ αὐτὸν τὰ ἔτη, μετὰ τοῦ φιλοῦντος.

Διὸς καὶ Γανυμήδους.

Ὦ Γανύμηδες] ὡς παιδικὸν ὁ Γανυμήδης μόνον ἐχρήσατο ἡβῶν ἢ Πάνα. οἱ γὰρ παιδικοὶ τοῦτον τιμῶσιν.

Ἡφαίστου καὶ Ἀπόλλωνος.

Κολάζουσ ἐμπήξας] τὰ τ̃ χορδῶν ἐπιτόνια.

Καὶ μεγάλα] σαφῶς τετράγωνον, ὑπόκυφον, ἐχόμενον ἐφ' ἑαυτῷ τὸν κιθάρας τόνον.

Γλαφυρὸν] ἡδὺ, κοῖλον, σοφὸν, ἔμπειρον, ἀκριβοῦς, λαμπρὸν. τοῦτο σημαίνει τὸν γλαφυρὸν.

Ἥρᾳ

* Ita clarè in Mſ. legebatur. Fortè emendandum διαλαδεῖσα, hoc eſt, *luſtratum dimiſit*, luſtratus enim fuit Ixion à Iove, ut teſtatur I. Tzetzes Chil. 11. Hiſt. 273. qui dicit ſocerum Ixionis ab aliis vocatum Deioneum, ab aliis Eioneum, quo forte modo hic etiam legendum.

Ἥρα καὶ Ζεύς.

Τὸν γὰρ Ἰκάριον] ἔκπαλαι ὡς φαρμακέα. εἰώθασι γὰρ μίγνυσθαι ἐφαρμακωθῆναι ὑπ' ἐκείνου.

Ἀφροδίτη καὶ Ἔρως.

Τῷ δεσπότῃ σε ἀφεπέμψαι] προσυπακουστέον τὸ ἀφετέρα ὑπάτως ἀπὸ καὶ ἀφιλᾶς.

Τῷ παιδὶ] Παιδί.

Στεφανικὰ] χαράξῃ γραπτά.

Mſ. in fol. Ἔρως καὶ Ζεὺς· ἄλλα με δεῖ μαχαιρίδιον] μετὰ φασιν μὲν μίγνυσθαι. Ἥρα καὶ Ζεὺς· ἐκπεπληγμένην] καλύπτει καὶ ἀπατᾷ, ἢ μαλακαῖς, ἀστραπαῖς. Ἥρα καὶ Ζεὺς· Ἡφαίστου καὶ Ἀπόλλωνος ὠδῖνας καὶ ἐπίτροχα] πολύκομψα, πίσσινα, δίτροχα πλατὺ, ἀπαιτητικὰ, ἐπίτροχα ἠπειγμένα παχέως· [Ἡφαίστου καὶ Ζεὺς· τῷ Εἰλιθυίᾳ] ἢ πικτυσσῶν θεὰ· [ὑπὸ τῇ μήνιγγι] ἢ ἐγγεφάλῳ ὀμένι· [πηρίκιζε] πλοῦ· ἀρχίζῃ [ἐλήνησας ἤδη αὐτῷ] ἤδη κατὰ χαῦνα καινοπάσσαλα συνάπτει αὐτῷ [Ἑρμοῦ καὶ Ἡλίου· αὐτὶ χαρᾷ] χαράξῃ μύσει χαρᾷ· [καὶ ἰσχὺν] χαράξῃ μηδενίαν· [Διὸς, Ἡφαίστου, Ἀσκληπιοῦ· ἐξάγρυπτος] ἴσης, φιλοκερδὴς· [τὰ τέκνα καὶ τῷ γυναικὶ Μηχανῇ] πίκνα ἢ φακλίσεις, Οὐσίης, Θηρεμάχης, Δημοκήδη, ἐκ Κρεοντιάδης· [τῷ ξυστῷ] τῷ σιαχίαν· [Ἑρμοῦ καὶ Ἀπόλλωνος· ὁ δὲ ἀπὸ τ Ταυγέτου] αὐτὰ ἢ Ταυγέτου· ἀπλικὴ χαρᾷ σωφρόνεια τέτου· αὐτὶ γυναικὸς εἰς δίαιτα παραβάσεως· [ἐπαγόμενον] αὐτὶ ἢ εἰληφότι μίσει, ἀπὸ ἢ ἐπαγόμενον, ἐπαγόμενον δὲ αὐτὶ ἢ ἐπικληθησόμενα ὡς σεσωῦσθαι μικρὸν ἢ ἔπομαι· ἔστι δὲ ποιητικὸν, σύνεσιν δὲ γυναικὸς· [οἱ αὐτοὶ ἀτιμία] ἀτυχία. [Ἀναφροδίτος εἰμὶ] ἀηδὴς καὶ ἀνεπιχαρὴς· [Λητὼ καὶ Ἥρα· καθεζομένοις] ἀπατεῶν. [περιτρόμου] ψεύδεται μοῦ, ἢ ἐκπλαγῆναι καὶ παραδόξα μυθεύομαι. [Διὸς καὶ Ἡλίου· πειράζουσι σὺς] τὰς χαλινὰς ἀπορρίπτουσι. [Διὸς, Ἑρμοῦ, Ἀφροδίτης, Ἥρα, Ἀθηνᾶ. Πάρεις ἐκεῖνος] σκοπεῖν. [καλαύροπα] καλάβρυψ ποιμενικὴ ῥάβδος· μικρὸν ἐκπεράσῃ ὑπόσκαμβος· ἰὼ ἀφίασιν ἐπὶ τὰ ἀγάλματα ἀποκειρτῶνται. [καμὲ καταφόρου] Φιλόχορος ἐν Β τῶν δὲ φησιν ὡς, Ἐλεχθονίου βασιλεύοντος, πρῶτον κατέσχεσαν αἱ ἀξιώματα πορφύρεοι, φέρειν τὰ καινὰ τῇ ἥρᾳ, ἐφ' οἷς ἐπίκειτο τὰ ὡς ἐν θυσίαις τοῖς τε παναθηναίοις καὶ ταῖς ἄλλαις πομπαῖς.

Ποσειδῶν καὶ Τρίτων.

Pag. 237. Mſ. in 4. Ἀπ' Αἰγύπτου ἢ θείου] καταπεφύκασιν δὲ αἱ Δαναΐδες χαρίεις, ὡς ὁ μῦθος φησὶ, ἐν ᾅδου ὑδροφορεῖν εἰς τετρημένον πίθον, θ' ὧν τὰς Αἰγύπτου παῖδας ὁμολέκτρους ὄντας διεχθεσθῆναι ὑπὸ τοῦ πατρός.

Οἱ Δαναὶς δὲ] τέτταρα τὰ πεντήκοντα παῖδες.

Νότος καὶ Ζέφυρος.

Ὦ Ζέφυρε τῷ πομπῇ] πομπὴ ἡ ἀποπεμψις, καὶ ἡ πέμψις ὁδοῦ ἀκυδόη.

Δικταῖον] σπήλαιον ἐν Κρήτῃ ὄπου κρυβῆναι φασι.

Ἦν ἐπὶ τοῦ ἀγροῦ] ὁ γὰρ πάππος ἦν τῆς Λιδόης πατήρ. ἔνθεν οἰκεῖος ὁ Λίνος. *

Mſ. in fol. Δωρὶς καὶ Γαλάτεια. ὑπὸ πρίαπος ἀποκρίνεται] ἄλλο τι κωμῳδεῖς. [Δωρὶς καὶ Θέτις· ἐπαμφιάζει οἷς χαλκᾶν τινα χιτῶνα] ἐς πανοπλίαν ἐξαλλάττει. [Τέλειον καὶ Νηρηΐδες· πρόκεται ἔχει τὴν ἀσπίδα] κοσμεῖται ἀποκαθιστᾷ.

Νεκυικοὶ Διάλογοι.

P. 262. Mſ. in 4. Διογένης, καὶ Πολυδεύκης] Ἐν τούτοις τὰ λεγόμενα ἀμφισβητεῖται τὰ περὶ τὸν Ἑρμῆν ἀφ' ἧς ἀρχὴ λέγεται. καὶ λέγ τοῦτο Νίκιας ἱστορεῖ ἐκ τῆς ἀλλήλων ἀμφισβητήσεως, ἐν οἷς πεποίηκε αὐτὸς ἀντιλέγων. * * * Πολυδεύκει] σωτῆρα Κάστορα καὶ σύνναον ὄντα, ὥσπερ ὑπῆν, τὸν δὲ Πολυδεύκεα ὡς ἐκ Διὸς ἀθάνατον. Ὅτι δὲ ἐπλάσατο ὁ Κάσιος ἐλθεῖν ὁ Πολυδεύκης. καὶ ὁ Ζεὺς ἐλέγχει αὐτὸν, ὡς λέγοντα, ἐπειδὴ ἐκ τῆς ἑνὸς ζωῆς μίαν ἀμοιβὴν ἐμίσησε. [Πολυδεύκης] ἐκεῖσε μὲν ἐκεῖνα καὶ Διὸς εἰδύνα, ἐκ Λήδης δ' Λακεδαίμονος. ὑπεκτιθεμένου καὶ..... κεκλαρωμένου. ὑπερβολὴ δὲ φιλοστοργίας μὴ ἐν ἐλαφρᾷ ἀδικίᾳ ἀλλὰ μετὰ δικαιοσύνης. καὶ ἡ..... ἐθέσει. τὸν δὲ τῆς ἀθανασίας συναπολαύειν, ἀποτρέπουσιν ἐθέντα αὐτὸν τὸ δ' ἐλεύθερον..... ὑπομένειν, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ, ὁ δὲ καὶ τὸ ζῆν ἐν ἐλευθερίᾳ. ἀλλως τε καὶ ἐν τοῖς ε..... ἀσυμφορὸς ὡς ὁ μῦθος θέσει κεκαλλωπισμένος. ἐπεὶ δὲ ταῦτα ἐν, ἀκ τῶν ἐπικούρων ὡς μῦθος πολυειδὲς λο..... ὡς ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ καὶ πάντα ἐπὶ λειμῶνος τὸν ὑπὲρ γῆς τόπον ἐξηγοῦσι.

Ἐμπίπτει ἐλπίσι] Τῇ Ἐμπίπτει ἀνάκειται ἐπιθέτου τοῦ ἀναλίσκει ἐπὶ τῶν φθίνειν, καὶ ἔρωτα τοῦ ζῆν. πῶς δ' ἄμφω καὶ ἀναβλέπειν καὶ ἄδειν δὲ λέγει τὸ ἀμείνω πάντα ἀναθεῖν, ἔχειν δ' ἐπιθέτους ἀπόρους λείπειν.

Πλάτων ἢ περὶ Μενίππου.

Ἐμοὶ δ' Κράτης.] Ἀντὶ ὁ Κρότων, Φρὺξ ὁ Μίδας, Ἀσσύριος ὁ Σαρδανάπαλος.

Μενίππου ἢ Ἀϊδης.

Σαρδανάπαλος] λίχνῳ Σαρδαναπάλῳ κρατῆ πάντα δ' Ἐμπεδοκλεῖ, καὶ πάντα δ' περιφοιτῶν.

Περιέρχεται.] Εἰς λέπτην διέρχεται.

Καὶ τ βασιλεῖ εἶδον.] τὸν Πλάτωνα.

Καὶ ὁ δ' Κλεινίᾳ] Ἀλκιβιάδῃ.

Ὃς

* Hæc verba quæ proximè præcedentia sequuntur in Mſ. non leguntur in hoc Dialogo, nec mihi unde petita sint liquet.

* * * Hic lacuna erat in Mſ. sed in qua multa deesse non videntur.

Ὡς ἀδὺ ἦσαι κύαμοι.] κύαμος· ψᾶφος ἃς χρώμενοι οἱ παλαιοὶ βυλλόσυτοι βυλὰς κατεσκόαζον.

Μενίππου καὶ Τειρεσίου.

Καθαπέρ πια βλάκα.] εὐήθη. ἀνόητον. ἔρηται ἀπὸ ἰχθύος ὀμφὶς σιλέρου, ἀχρήστου ὄντος ὡς μηδὲ κύνα αὐτῷ χρῆσθαι.

Πλὴν ἀπέκεινε] φησὶ δ' Ἀλεξιμένης.

Μενίππου καὶ Τροφωνίου.

Ὦ Τροφώνιε.] Τροφώνιος ἦν ἱερεὺς ἐπὶ Ἐλευσινομιδῶν θεὸς, ἀπήλαιον τὸ ζοφῶδες ὑπελθών, λιμῷ σκεῖσι διεφθάρη, καὶ τὸν ζῶντα ἀθλίως κατέφαγεν. οἱ δὲ τοῦτον τοιοῦτον ἀπηλαιωμένοι μαντείας χάριν ἐσιόντες εἰσέρχονται ἀπαρχόμενοι πᾶς ὄψεις, καὶ ἀηδεῖς διετέλων καὶ ὠχροὶ καὶ δύσκολοι τὰ πάντα τὸν ζωῆς τρόπον. ἀφ' ὧν ἐπικρατήσαν παροιμία ἐπὶ τῶν τραχὺ τὸ ἦθος ἐχόντων καὶ δυσπροσίτων, καὶ δυσπροσπτῶν ἐς Τροφωνίου μεμφόντων.

Φίλιππος, καὶ Ἀλέξανδρος.

Καὶ Γίρρα.] Περσικὸν μὲν ἦν ὅλα κυρίως τὰ γίρρα. καθ' ἑλληνισμὸν δὲ καὶ ἅπαν τὸ σκέπασμα, εἴτε διρμάτινον, εἴτε καὶ ἄλλως πως ὑλῆς γέρρον εἴλετο.

Μυδῶντα] Ἐκρέοντα, σεσηπότα.

Συνηνέχθης] Συναπεφάνθης.

Τοξάρια] Ἀκόντια.

Καὶ πελτάδια] Μικρὰ ἀσπιδάκια.

Κάνδυν] Ἱμάτιον.

Ἄνδρα καὶ γάμους] Καλλιόπην καὶ Λύσανδρον.

Οὐ Δραπέτας] Οὐ Δαρεῖος. ὁ Φίλιππος χρήματα παρέχων στάσεις συνεκάλει σύντοις πολίταις.

Ὀξυθράκης] Ἔθνος.

Καὶ τὰ μειράκια θηρία] τὰς ἐλεφαντίνας λέγει.

Διογένους καὶ Ἀλεξάνδρου.

Καὶ χαῖρε Κλεῖτον] Τὸν σωματοφύλακα ὃν μεταξὺ δοκιμένων τῷ ὕδατι διέπειρε. καλλιόπην ἢ τὸν φιλόσοφον, ὃς λέγει συγκαθεμοχθήσαι τῷ Ἀλεξάνδρῳ διεφθάρη.

Ἑρμοῦ καὶ Χάρωνος.

Τροπωτῆρα] Τροπωτὴρ ὁ κατέχων τὸν κώπιον δεσμὸς.

Καὶ ἀκίρατον] Ἀκίρατα ἢ βελτίονα ἢ μείζονα, ὅθεν τὸ ἀκήρατος ἔστι συμβάλλειν τὰ διεῤῥωγότα τῆς ὀδόντος. τοῦτο γὰρ ἀκίρατον φασὶν, ἐπεὶ καὶ ἀπήτησα ἐστὶν ἀπήτις καὶ ἀκέρασα καὶ ἀκέρατος ἀντὶ τοῦ ῥάπτως καλοῦσι. χρὴ δὲ εἰδέναι ὡς οἱ παλαιοὶ χιτωνίοις ἐχρῶντο εἰς ταύτας τὰς ἐργασίας.

Ἀῤῥώστους] Ἀῤῥώστων τινῶν καταληφθέντων.

Τὸν ὑπέρον] Ὑπέρα τὸ δὲ κέρεος δὲ ἰσῶς χοινίκιον ὁ ἀνὴρ καὶ Ἀλεξάνδρεια. μέγονε δὲ λόγου τούτου παροιμία, ἐπὶ τῶν μὲ δεῖ ἔχειν ἀφθόνως, ἃ μὴ δεῖ κεκτῆσθαι.

Τερψίων καὶ Πλάτων.

Ἄνω γὰρ ποταμῶν τούτων] Παρδιμία ἐστὶ λεγομένη ἐπὶ τῶν ἀσυμφόρων φιλούντων γίνεσθαι, ἄνω ποταμῶν χωρεῖν παγαί, ἀνάγκη τὴν πρίμνην ποτὲ ἄνω, κάτω ἢ μᾶλλον χωρεῖν.

Ἀποσμυχόμενος] καταμαλακιζόμενος.

Σιμύλος καὶ Πολυγοήτης.

Ὥσπερ ὁ Φάων] Ὁ Φάων, ὡς λέγουσι, γέρων ὢν διεῖπε τὰ Ἀφροδίτης. καὶ ἡ Ἀφροδίτη ἐρασθεῖσα αὐτοῦ, ἐπεὶ γέρων ἦν, ἀπέλιπεν αὐτὸν εἰς νεότητα.

Χάρων καὶ Ἑρμῆς.

Ἔπιπλα] Τὰ ἐξεπιπολῆς σκεύη οἷον ἐπιπόλαια καὶ φανερὰ δωματίου πλουσίου, ἀλλ' οὐκ ἐγχείρια.

Πεντηκόντορος] Ναῦς ἀπὸ πεντήκοντα ἀνδρῶν καταπλατυτέρα.

Τῷ κυβέρνῃ] Κυβέρνα, ἡ τὸ τρέφον δυσανδία· λέγει δὲ πάντας μαίνεσθαι. ἴσως δὲ καὶ κυβέρνας λέγει τοὺς πήρους.

Καὶ βαρυκεφαλισμούς] Ἐν σχήματι προφερόμενον τὸ λεγόμενον ἔστιν. ὡς τὸ οἱ δὲ δύο * σκό..... καὶ τὰ ἀσυλλόγιστα.

Διεθημώνων] Πεπορηκότων.

Χαμαιτυπεῖα] Πορνεῖα.

Κερκίδας καὶ Διογένης.

Τὸ ὁμηρικὸν ἐκεῖνο] Ὅμηρον εἰσάγει παλαιόθεν Ὀδυσσέα λέγοντα. φησὶ δὲ Αἴας ὡς Ὀδυσσεὺς, ἢ κύφισόν με ἢ κυφίζομαι. κύφισον δὲ ὁ Λυκιακὸς διὰ δ γίνεται, ὡς δ' Αἰολικῶς λέγουσι. ἢ κυφισμὸν κυφίζωσι. τυπτῆσαι, ἢ ὠθισμὸν ποιῆσαι με, ἢ ὠθισμὸν ποιήσωσι.

Εἰς Κίρραν] Κατ' ἀντικρὺ Κίρρας τῆς Κορινθιακῆς κεῖται ἡ ἢ Κίρρα ὄρος ἐξῆς κατὰ τὴν Φωκίδα.

Στίγειν δ' ἐδυναμένους] Δίχα, βασίζειν.

Ἐκ κρύπτης] Ἐξ ἀγελείας.

Διογένης καὶ Ἀνταδένης καὶ Κερκίδας.

Ἐς τὸν βυρσῶνα] Βυρσῶνα τὸν τῆς γαστρὸς τόπος.

Ξεναγὸς] Ὁ ξένους τραπέζης ξυνάγων καὶ μισθὸν αὐτοῖς ἀπὸ τῆς λεμβου.

Ἀποκλησίαν] Καπηλείαν.

Τὸ χρεὼν] Εἱμαρμένον.

Ἀλεξάνδρου καὶ Ἀννίβου.

Βάσκαρον ὤν] Ἐφόρου γὰρ Ἀλέξανδρος μέγα ἐπὶ τὸ λέγειν προφέρεται τῷ Ἰλιάδῃ.

Ἐποιησάμην τὴν ἀρχὴν] Τῆς ἀρχῆς, καὶ τοὺς ἱλιφαῖος αὐτὸν καὶ Πάρθους ἐχειρωσάμην.

* Videtur hic aliquis locus citatus fuisse.

Νίρεως καὶ Θερσίτου καὶ Μενίππου.

Ὄμηρος σαφῶς ὁ τυφλὸς] Ὅμηρος γὰρ τὰ ὑπὸ Σκύμνου Νιρέως ἕνεκα ἀλφιβόλων εἰς κάλαμον μεταγόμενα Ἀχαϊκά.

Ἀλαπαδνὸν] Ἀσθενῆ.

Ψεδνὸς] Μαδαρὸς, ἀφειδῆς.

Mſ. in ſol. Πλάτων καὶ Ἑρμῆς· συναπίτωσαν] συναπέρχωνται. Ἀμέλησον ὦ Πλάτων] τὸ ὑπὸ τῇ συνηθείᾳ ὑπόμενον. [Ἀλέξανδρος, νίὸς, Μίνως, Σκιπίων· πατρῷον ἀρχὴν διαλαβών] ἀλλὰ καὶ σὺ ἴσθι. * ἀλλήκασιν καὶ κρίσει σοῖς τὸν διαφοβοῦντα ἕνεκα πολέμου λαβεῖν, κρατηρίσασι, εἰρήσασι. [ἀγαπᾷν ἄρχειν] κρατεῖν ἀρχεῖας [καθηδυπαθῶν] Εἰς ἡδονὰς καταλύσεσιν. [Μένιππος καὶ Ἑρμῆς· νίκημα τι] νίκημα ὁ νεανίας ἐλάθων. [Καὶ σὺ ἀπομείσητον εἶναι] Ὅμηρος, Νέμεσις ῥᾳδίως καὶ δικνύμιδης Ἀχαιούς. [Τοῖς δ' ἀμφὶ] Τοῖς δὲ ἀμφὶ γυναικὶ κάλλει χρέος ἄλγεα πάσχειν.

Μένιππος, ἢ Νεκυομαντεῖα.

P. 324. Mſ. in 4. Ἀκρόδρυα] Ἀκρόδρυα λέγουσι τὰ φοινίκων τοῖς ῥαπυς καὶ τὰ ἀμυγδαλῶν καὶ τὰ ἄλλα.

Ὑποτονθρύσας] σὺν ὑπούλως λαλήσας, ψιθυρίσας, ἠρέμα γογγύσας.

Ἀναγωγὴν] Ἡ τῶν ὕπαλλος ἀναγωγὴ λέγεται.

Ἀσφοδίλῳ] Ἀσφόδιλος τὸ φυτὸν, ἀσφοδιλὸς ὁ τόπος ἐν ᾧ φύεται. ὡς καὶ παρ' Ὁμήρῳ καὶ Ἀσφοδιλὸν λειμῶνα.

Ἀρίσιππος] Ἀρίσιππος ὁ τοῦ Φιλοσόφου ἀπὸ Κυρήνης. ὁ μεμηνὼς οὗτος τὰ ὠὰ χαίρειν τε καὶ τὰς μαγείρους. σοφιστὴς παρὴν Διονυσίου πεσόντος καὶ τῶν Σικελίαν, αὖξων αὐτὸ τὸν τυφλὸν, καὶ αἰχύπολις δασυπῶν, καὶ κολακεύων διὰ ὃ μετρίως.

Καὶ τρίβλαι] Στρίβλα τὸ βασανιστήριον ὄργανον, ἀπὸ τοῦ τριβλῶ τὸ ἀμπῶ.

Ἡ μιτέλλεια τῶν κειρῶν ἰδιδίδω] Τὸ ἄμισυ τῆς τιμωρίας, ὡς ἐπὶ δεσμῷ τοῦτο προσενέγκας διέχει ὑπερβαλλούσῃ ἡδονῇ τὸν ἀκοήν.

Ἀπὸ τῶν ἐμβάτων] Ἐμβάδ κωμικὸ ὑποδήματος μειράκια, καὶ τὰς ῥηπίδας ὑψηλὰς ἐξωμαρσμένας ὡς μείζον ὕψος τὸ χρώμενον.

Εὐπαρφυσώτῳ] Εὐπαρακεκειμένῳ, σκοπιᾷ, μικρᾷ, ἀφεσσῇ, παρακεκαλυμμένῳ, λάθρα γινομένῳ.

Ἐπισὶ ἀν χαρ] Τάχα τὸ Αἰακὸν ἐπίσησον Ἐλλίως παῦται δικάζειν τοῖς Νεκροῖς τὸ δ' ὀνομαζόμενον ἕτοιμον διαγόντες εἰς συνηγορίαν. βάλονται γὰρ νῷ διὰ τὸ αἰάζειν τὸ Αἰακὸν ὀνομάζ. Ὁ συμβαῖνον ἐπὶ τοῖς ἀπιχνεῖσθαι τὸ τάφου, παραδοὺς αὐτὸς διδόασι.

Τὸ μέσον ὁ πλέον ποδὸς] Καὶ γὰρ ἐπὶ τὸ πυρὶ διαπλεόμενον μόγις πεδιαῖον τόπον ἡ σποδὸς ἐπίσχε.

* Videtur Græculus hîc pro Alexandro reſpondens nomina Africanarum aliquot gentium adjeciſſe, ſed ex portentoſis ab imperito Librario adjectis vocibus quænam ea fuerint divinabunt ſagaciores.

Καὶ ἤτοι πελεκοπωλοῦσας] Εἰς τὰς τὰ σώματα πελεκίζουσας αἰσχύνην, καὶ παίζει τὰς τὰ ἐπιχειρήματα ἰσχνὰς ὡς τοὺς τάφους.

Ἐδεήθη δὲ μου] Ἴσως ἐπὶ τῷ τάφῳ φιλίαν, συντέλειαν ὕστερον γενέσθαι, καὶ τοῦτο παίζει. τὰ δ' ἄλλα βασιλέως ὄντα, ὑπὸ δὲ πανούργου κόπτεται παρὰ τὰς τελείους ἐπιχειρηματίαν, τοῦτο ἀφελεῖ.

Ψήφισμα.

P. 338. Mſ. in 4. Καὶ εἰσεβεμίσατο] Ἠπείληται. ἐφόβητο.

Ἕνεκα τῆς Τυρσίας] Φασὶν ὅτι Περσεφόνη χαρίζεται σὺν τῇ τὰ Τυρσίᾳ μόνῳ φρονεῖν τὰ ἄλλα ἀπάντων Νεκρῶν.

Πρὸς τὸ χωρίον δ' ἄλλως] Εἰ δ' ἄλλως ζοφερώτερον τὸ χωρίον, πῶς βλέπων τὰ δακτύλια ἐσείκινες, καὶ τὸ μὴ παίζεσθαι τοῦτο. καὶ ἢ εἰμὶ τῇ παιδιᾷ ὡς τὰ σὰ Τερψάνδρῳ ἀφαιρεῖσθαι τὰ καὶ ἀσωφρονεῖν ἐν τοῖς ἄλλοις μαντικὸν χρεμαθόμενον.

Χάρων, ἢ Ἐπισκοπῶντες.

P. 341. Mſ. in 4. Ἢ σφάλωμα εἶναι] Ἀπὸ δ' ἐρωτήσεως, ἔτους ἑκατοστῆς μάτην εἶναι.

Οὐκ ἀκηδυλοι] Κόνδυλος· ὁ ὁ τῇ σωφροσύνῃ χρώμενος.

Τὰς Ἀλκίμους ψυχὰς δύο] Ὧν τὸν καὶ Ἐφιάλτην.

Mſ. in fol. Χαρὼν ἢ Ἐπισκοπῶντες παρὰ δ' ἄλλῳ] Πλάτων·. [ὁ Θετταλὸς] ὁ Πρωτεσίλεως·. [πτωχὸς] ὁ τεθνεὼς καὶ πολλὰς καὶ ἰδίους. λάθε δ' παίζων τὸ τεθνεὼς καὶ ἕλκει. ὁ μέλλων πάσχειν. ὁ παρελκύσας τέκνα. ὁ ἀέρινος ὀδύνερος ἔπεσεν, καὶ ὁ μετρίως ὁ πονῶν καὶ κατ' ἀναδιπλασιασμὸν πτωχὸν. [ἢ σφάλωμα] ἐστὶ τῇ κόπτῃ οὖσαν. [ἐπιθεὶς ὄμμας.] ὡς πελεκᾶσιν ἀφαιρεῖσθαι. [περιέχουσα] λεπτομερῶς ἐστὶ. [σφάλλοντας] ἀπαναγκάσαι [ὀλίγου δ' ποδὸς] ἴσως λεχθὲν τὸ χρεῖον, τὸ κατέχει κατέχῃ τὸ ἴσον [ψῆφος δύο καὶ αὐτὸς] Ὧν τὸν καὶ Ἐφιάλτην. [καὶ ἔκλεψε ποιητικὸς.] ἀδικωτάτως ποιητὴν ἔπεσεν·. [ἐπιδωματικῆς] οἰκοδομικῆς. [σωφρονίσεις τὸ κρεμνὸν.] Ἀπείκη ἢ σύνεσις. τὸ δὲ κρεμνὸν, σωφρονίσεις τὸ κρεμνὸν. ἢ χαρὸν θεὸς πείσει ὁ φρενοβλαπτὴν σωφρονίσει. ἔπαθεν τὸν ψυχίον. σύσεισεν τὸν λεκυθον. ἔστιν δὲ καὶ τοῦτο ὡς εἰσπαικλῶ ἐοὶ λοιδορίαν, ἀλλ' ἐπειδὴ φιλόσοφοι Ἀθηναῖοι τὸ ἐπὶ μάμης, λέγεται ὡς τὸ ἴφαγον δ' ἄρτον, ἔπαθ δ' οἶνον, ἔστω καὶπαῦθα σωφρονίσεις τὸ κρεμνὸν [Τορύνου] εἶδος ξύλου φορυγόλου, ἢ τὸ σκάμμασι ξύλου, καὶ ἀδίκως ὀρθῶ [ἐκεῖνος ἀπαιτεῖ τὸ μαψῳδίαν] * ὅτι γλάπτης ὁ ζωγράφος ἔχραψε τὸ μὴ Ὄμηρον ἐμάνθανεν. τὰς δ' ἄλλως ποιητὰς τὸ ἐμμελεστέρως ἀφονομάρας. [Φέρε λέγ δ' γραῦς μέσον] γράδιον ὁ τόπος δ' ἀγῶνος·, καὶ μερ·. π δ' μιλιν. ζ χαρ καὶ σ' γράδια ποιῶσι μίλιον. Μίλανος· τὸν φέρε καὶ ἄλλα τ' δ' τὸ σωμα ἀλκῆς γυμνάζει. φασὶν αὐτὸν πυθαγόρειον ὄντα μὴ

* Libuit hic relinquere lectionem Mſ. Codicis ut Librarii apparet imperitia, qui non vidit hic esse nomen Pictoris, néve in nos menda quæ tolli non potuere conjicerentur. Legendum est ὅτι Γαλάτου, ut liquet ex Ælliano V. H. Lib. XIII. c. 22. ex quo lux huic loco haud dubia, qui vitiosum Aelianum codicem adversus eos qui frustra eum emendare conati sunt.

ὁμειλητῶν. ὁ οἰκίας. ἧς ὑποδύῃ πυὶς ᾧ τύλε ὄπῃ ὑποδύσα τὸ στρογγύλος τ οἰκίας τὸν τύλον τροπίδιον παρασκόμενον, ἐπείρας τε αὐτῷ, καὶ ἑαυτὸν ἀκίνδυνον ὑπεξαγεῖν. λέγεται καὶ τῦτο, ὅτι καὶ ᾧ λιῶ αὐτὸν ἀπήλαξεν, ὡς βαδίζων παρ' ὑλίω πιὰ παρατύχοι κορμῷ μεγάλῳ, ὃν βιαζόμενος ὡς τῶν Δρυάδων, τὰς σφῦνας μὴ ἐκπεσεῖν, κὼ τὸν ᾧ ἐπιχειρήσα τῇ συμπλοκῇ τ μέρων ἄφυκτον πάγῃ ἡρμόσαι ἀπέρασε ξύλω. [τῶ τὸ τελευταῖον.] ὑπακουστέον τὸ ἔχοντα. [ἀοίδιμον] ὑμνητόν. [ἀδείλητείαν] μωρίαν, ἄνοιαν. καὶ ἕρμιον] ἕρμιον τὸ σῦρμα ἐπιπαρεξύτονον. τὸ δὲ Ἕρμα, κτῆμα, ἐπιμελῶς. ἔλλοι ᾧ φασιν ὅτι τὸ κτῆμα. Ἑρμεῖος ἐπὶ καὶ Ἑρμαῖος ἐπιθλίψει ᾧ ι, ἀλλ' οὐχ Ἑρμαῖος. [ἰφεσρίδα] διπλοίδα. [ὦμα παραφθεῖς] καὶ λῶς γε ἄλλως ἄδεις ᾠδίω. [Τῶ δὲ πληθυντ ὦ Χάριτ ὀρθ] τὰς μαργαρίτας, τὰς δαντελίζοντας, τὰς ἐπισπιτῆς. [χρῆται] χρήσονται. [ὀργαλέων] ἐπιπόνων. [πομφόλυγας ἐν ὕδατι] ἄκρα ἐμφυσήματα παρεμβεβλημένα. [ὦ γεννάδα] ὦ γενναῖε καὶ σύμφυτε. [πεθήκασι] πεθνᾶσι. [ἀνερέψω] φανερὰς γένεσθαι.

Περὶ Θυσιῶν.

P. 361. Mf. in 4. Περὶ θυσιῶν] Ὁ σκοπὸς σύνταξε τῦ Λιναιαφ τῶν Δελφικῶν ἐν Ἐλλήνων θυσίας ποιεύντων. τὸ γὰρ θεῖον ὁ θύειν θυσιῶν. ὅτε ἐστ ᾧ διάλογος, ἄλλοι γὰρ τ λόγων ὡς ἐξ ἑνὸς σοφίσε σύγκειτ. ὁ ᾧ διάλογος σύγκειται ἔχει διάφορα. Δραλογῶμεν τῶν ἄλλων.

Τὰ γὰρ αἰτωλικὰ πάλη] Αἰτωλίας ἐβασίλευσε Οἰνεύς· ὅτος θύσας τοῖς θεοῖς, πλὴν Ἀρτεμιδ ἐπελάθετο. ἡ ᾧ ὀργισθεῖσα ἀπέλυσεν κῦ τ Καλυδῶνα κάπρον ὅσις πολλὰ ἐποίησεν ὕστερον ᾧ, καὶ αὐτὸ συναχθέντων πολλῶν ἀνῃρέθη. Καλυδὼν ᾧ πόλις ἐστὶ Αἰτωλίας.

Καὶ μὴν Μελεάγρυ μητὶρ ἐλθύσησα σὺν τῷ Μελεάγρῳ λάμπον πῦρ, καὶ ἔκφυσιν ὡς τοσῦτον χρόνον ζήσ Μελεάγρ, ὅσον ἡ λαμπὰς ἅπλετον. ὅτε δὴ ἐφονεύθη ὁ κάπρος, ὑπὸ Μελεάγρ τ Ἀνταλάντης ἐρᾶν, αὐτῇ τὰ νικητήρια δίδωκεν. ἀρχόντων ἐπὶ τύτῳ οἱ Θεσπ καὶ οἱ ἀδελφοὶ τῆ Ἀλθαίας ἐπ' αὐτῷ τ κάπρον ἐφόνευσεν ὅτι γυνὴ προετιμήθη αὐτοῖς, καὶ ἔχων πόλεμον πρὸς Μελέαγρον. ἀπέκτεινεν δὴ αὖτος ὁ Μελέαγρ. καὶ ἀρχθεῖσα ἡ Ἀλθαία λῦσ τοὺς ἀδελφοὺς, ἔσβεσεν τῷ λαμπάδι, καὶ ἀπέθανεν ὁ Μελέαγρ.

Ἐν ἀρχῇ τ Ὁμήρ ποιήσεως] Ὁ γὰρ Ὅμηρος φησὶν, ὅτι σὺκ ἔστιν οὐ τῷ ὠκεανῷ ὁ Ζεύς, ἀλλ' ἐπεδήμησεν εἰς Αἰθιοπίαν κἀκεῖ εἰστιάθη ἡμέρας δώδεκα.

Ταύρων ἑνὸς] Ὁ γὰρ Νέστωρ λὰν ᾧ Ἰλίῳ ἐπανελθὼν εἰς Πύλον σύτιλα βοῶν θυσίαν τῷ Ποσειδῶνι ἔθυσεν, ὡς λέγ ὅμηρ. ὁ γὰρ Ὅμηρος οὐκ οἶδεν σύτιλα.

Υἱάσι τῶν ᾧ τῷ ἀδελφῷ] Καμβύσης ὁ Κύρ ᾧ Περσῶν ἐρασθεὶς τ ἀδελφῆς Ἀτόσσης, πρὶν τὸν βασιλικὸν δικαστὰς, εἶπε νόμ καλύειν τ βυλόμενον ἀδελφῇ ξυνοικεῖν· οἱ ᾧ ἀπεφήναντο, νόμον ᾧ μηδένα εἶναι ὃς καλύει ἀδελφὸν ἀδελφῇ ξυνοικεῖν. ἄλλον μὲν τοι νόμον. ὃς ἐπαίρει τῷ βασιλεύοντι Περσῶν ἐξεῖναι πάντα ὅτι βούλῃ. καὶ ᾧ τε Καμβύσης ἔγημε τὴν ἀδελφήν.

Οὗτο

Οὗτε τ' ἐξ Ἰνδῶν ἐλέφαντα] Εἰς ὃν κεῖται Ζ Ξ Διὸς ἄγαλμα.

Τὴν Πισαίαν ἐρημίαν] Ἐν Πίσῃ γὰρ τῇ ἠλιακῇ Ζ Ξ Ὀλυμπίασι Δ. ἄγαλμα ἐκ χρύσου καὶ ἐλέφαντος κατεσκεύασε Φειδίας, ὅτε καὶ ὁ ναὸς τοῦ Ὀλυμπίου ἐπλήσθη. Ἀφ' ὧν Ζ Θ κ' πεντακισμύριον μόνον ἐπιδεικνῦσι τὰ ἀνθρώπων χέρες τὸν ὀλυμπίαν, εἰς ὀλυμπίασι ἔτεσιν Ξ ἀγόντων. ἄλλα τε ζ μηδέποτε, ἀφ' οὗτε εἵπετο τῷ Πισαίαν ἐρημίαν.

Καὶ περίβαντος] Τὰ ὕδατα δι' ὧν σπογγίζονται οἱ ἀθλοῦντες.

Ὁ μὲν γὰρ Ἄτις ὁ μίσγων] Ὁ Ἄτις ὁ τοῦ ἀγάλματος τὸ Αἰγινῆτου σχῆμα ἔχων βᾶς ὢν καὶ ἴχνη τινὰ ἴδια σημεῖα τοῦ χαλκοῦ εὐστοχίας παρέλαβε σύμβολον.

Τὸν Νίσου ἴχνη πλόκαμον] Ὁ Νίσος βασιλεὺς ἦν, ἔχων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μίαν τρίχα πορφυρᾶν, ἧς ἀπομαθόντος, ἀνάγκη ἦν λαλιᾷ τὴν πόλιν ἧς ἐβασίλευεν.

Μ. in fol. Περιῆσαν. κεντλιάζεται] ὑγραίνεται, ἀγανακτοῦσι. [ἄντια] πρόσωπα [καὶ ὑπὲρ Ζ ναυσταθμία.] ναύσταθμοι, τὰ λιμένα, ἃ τὰ ἐναυτικὰ σκάφη ναύσταθμα καλεῖ. [καξιφαιτητὴς] ἐξορμοῦντες [ὑπηρεσία.] ὑπηρέσια λέγει τὰ δίκτυα σαγήνας καὶ μίξεις. [θρησκείας] λατρείας. [ὑπηρέτου] ὑπούργει τὸ γίνεσθαι, λαὸς Ζ ὑπὲρ ὑπουργοῦς. καὶ ὑπολωτὸς ὑπὲρ ἀκρωτίου. [περίβαντος.] τὰ ὕδατα δι' ὧν σπογγίζονται οἱ ἀθλοῦντες μίσγοντες. [ἐκμηρίζων σπόγγου] διαγυμνάζων. [κεῖται τ' Νίσου ἴχνη πλόκαμον] βασίλειος Μεγαρέων τρίχα.

Ἀναβιῶντες, ἢ Ἁλιεῖς.

P. 389. Mf. in 4. Ἐπεὶ ζ ὡς ὁ ἁλιεὺς πᾶν ῥύπου ἔφη] Διογένης ὁ Φιλιππικὸς παῦσαι φησὶ τοὺς τ' ῥητῶν ἐσιόντας σπουδὴν ἔτι ῥίζειν, ὅτε ἀπολλύναι δύνασθαι.

Εἰχεν γὰρ αὐ] Αἱ γὰρ σε..... τὰ ἀδύνατα σοφάλλει.

Καὶ τελέσπιες ἐρώμενοι] Ἀσεσφάλειος ἡ λέξις. σημαίνει ζ τοὺς ἐκτετμημένους τοὺς πόγωνας, καὶ ἀφ' πολλῆς πείρας ἐλαλακότητος.

Περὶ αὐτῆ κωμῳδίας] Διονυσίοις γὰρ μόνοις ἐφέρετο τὸ διάπυρον παιδικὸς κωμῳδῆς. Ταῦτα ζ δὶς Ξ ἔτους ἐπιτελεῖτο, ἔαρ Ω καὶ φθινοπώρου. ἔαρ Ω τὰ μικρὰ Διονύσια. φθινοπώρου ζ, τὰ μεγάλα.

Ἔτι καὶ Μένιππον] ὁ Μένιππος ὕστερος κυνικὸς ὢν Φιλόσοφος καὶ τὰ Σεβαστοῦ φύσει καὶ χρημάτων γοητείαν καὶ ἐλεγχικὴν καὶ λαθόβιον, καλῶς τι τὸν κύνα καὶ ἐμφιλοσόφως μετὰν, ὡς καὶ σοφὸς πᾶσι Ζ διάλεκτος ἐπορίσατο.

Λίχα ἤδη σὺ τοῦ μέρους] Ἐν τοῦ μέρους, ἀντὶ Ξ τὸ σὺν μέρος. ἐᾶν μὲ ἤδη Ζ καὶ σὺ ὕδωρ λαβὲ Ξ δημοσίᾳ ἀμφορίαν. ἴστον γὰρ ὡς τοῖς πολλοῖς ἐπιχεῖν βουλόμενοι τὰ ἀπορρύτου φλυαρίας οἱ ἀκροαταὶ τῶν ἐπιόντων, ὑδρίας ὕδατος ταλαιπώρους, διὰ τοῦτο λέγοντες παρέχει τὸ ὕδωρ ἔκρουσε, κελεύοντες τὸν ῥήτορα λέγειν ἐν ᾧ χρὴ τὰ ἀφίστασι Ξ κωμῳδοῦσι, ἵνα ὧν εἰς μέτρον τὸ ὕδατος τὸ λόγου ποιούμενοι, συνιστάμενοι τὸ λόγου.

Ἢ τούτου τὸ ἐπαίνυμον] Διογένους Ξ κυνικοῦ.

Ἐκμοχθῶ τὰ χρεῖα καὶ ἐρχθῶ] Εἶδος ἐρεσσόντων ἡ πρῷρα, σύντομον.

Ἡ ῥα-

Ἡ Ἡρακλῆς φασὶ κὴ πίθηκος] παροιμία ἐπὶ τῶν πάνυ παρελαγμένων ἀσυμβάτων πραγμάτων. καθ' ὅτι ἥρως μὲν ὁ Ἡρακλῆς ἢ αὐλοχρηστῶν ἀνδρῶν. οἱ πίθηκοι ἦ ὕπο ἀνδρείαν ἴσχυος κὴ καταγέλασι κὴ ὡς φάσκοντι ἐμβρίθειας ὑποκρίσεως εἰσαγόμενοι.

Ἐγγίοι ἦ κὴ κῦ τῆ Τάλω τάφου] Ὁ μὲν Τάλως ἥρως παλαιὸς ὢν ἀκροβαλῆ πλημμιρῶν. τὸ ἦ Δικαίαιον τῆ Διοσκούρων τὸ ἱερεῖον, ἀνάκες γὰρ οἱ Διοσκοῦροι λέγονται.

Καὶ ἄρτος τῆ αὐτοπυρίτου] Αὐτοπυρίτης ἄρτος· ὁ λίτος κὴ χειδίας ἐπτημένος, ἢ ὡς ἥλιον, ἢ κὴ τῇ ποιότητι, ὃν κὴ ἐγκρυφίαν φασίν.

Ἀλλὰ χρυσίον τυτί] Τὸ μὲν χρυσίον, ὡς φιλαργυροι ἴσχυσε διαβάσεως. τὸ μύρον, ὡς τρυφᾶν εἰωθότες. τὸ κότταβον, ὡς κῶπτίζοιεν τὸ ὡς σωτῆρι ἐπὶ τὸ σωτικώτερον κῦ τῶν ὑπηίων. οἱ κῦνες ἦ δεῖγμα χολῆς ἀκαιρίας κὴ ἀκλησίας λέγεται.

Ἀγύσταμα κὴ ὀλίζον ἔ χρυσίον] ὡς ἔστιν τὸ ἀνύσταμα Ἀττικῶν μόριον. ἐμοὶ τοὶ γὰρ κὴ παίζειν ἔχειν φασίν, κὴ ἴσχειν εἶναι, κὴ ἄλλα τοιαῦτα παρεκβλήματα.

Ἀλλ' ἡνίδε πολλὰς ὧν τὰς ἰχθῦς ὁρᾷ] Ἀττικῶν ἐπίρθεγμα τοῦτο κῦ ὠφελές. κὴ ἔστ δεικτικὸν ἐνί. τὸ ὁλόκληρον σκόπελτ.

Ἐπιτίλῃ τῷ ἄγγει] Προσυπακουστέον τὸ πάρεχε. ἔστ ἦ κῦ τοῦτο Ἀττικῶν, ὥσπερ κὴ τὸ ἄλλ' ὅπως μὴ πλαίξῃς. ὡς συνυπακούειν χρὴ τὸ σκόπει.

Μῆ. in fol. Ἀλιεὺς ὁ ἀναβιβάσας. λακίσῃ] σχίσῃ. [ἀμείλικτα] ἀνήκεστα. [παρεσιτησάμενοι] παρεσιτοῦντο παρακολουθοῦντες, συγγινόμενοι αὐτοῖς. [πρὸς ὀργὴν] ὀργίλως. [παραχρησάμενον] ἐξαπατήσας. [ἐς πεδίον τὸν ἵππον] ἐς πεδίον τὸ ἵππον, παροιμία ἐπὶ τῶν, ὑπηίκως λαμβάνοντας, ἐξιόντων τὸ τοιοῦτον ὃ λύσιν μὲν δοκεῖ παρέχειν βραχεῖαν κῦ ἄπιστον. τοῦτ' ἔστ μέγα κὴ ὡς ἐπίδειξιν σωτῆρος τὸ ἔ ἐπιζητοῦντος δυνάμεως, τὸ κατελληλότερον ἵππον πεδίῳ, ὡς τὸ τοῖς οἰκείοις ἐπιθέσθαι δοκοῦσι; παρέλληλοι τοιοῦτῳ παροιμίᾳ κὴ τοῦτοις, ὕδωρ βατοφόρον κὴ λυδὸν ψῆγμα. [τὸ ὡς δίκης χρὴ] προσυπακουστέον κατὰ ψῆφίσμα. [κὴ τὸ δίκαιον ὡς τῇ χειρὶ πῆμμένον.] ὡς τῇ βιάζεσθαι, ὡς τῇ δυνάμει. [καθαλώσαντες] λιθοβολήσαντες. [ὑδατοφορεῖον] * Ἴστέον ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι δίκαιον ἐπέχειν βουλόμενοι τοὺς ἀπογράφοντας φλυαρίας τὸ ῥητόρων, ὑδρίας ὑδατοφορεῖον ἐπέταττον, κὴ ἀφ' ὧν ὑδατοφορήσωσιν ἀπαρέχειν τοῦ ὕδατος ἔκπωμα· κὴ οὐ ἔχῃ τὸ ἀφίστασθαι ἔ πρατῆρος σκέλεσιν τὸ ῥήτορα λέγοντα, ἄχρις οὗ τὸ πᾶν σπορεῖ. ἔστ δὲ ὅτε ὡς τὸ μέτρον ἔ ὑδατοφορεῖον τὸ λόγον ποιοῦμεν, εἰσπνέον κὴ ἄκοντες τοῦ ῥηματογράφου. ὅθεν παροιμία, μὴ λέγε σὺ τῷ ἐμοὶ ὕδατι. [ἀδιαπότῳ.] ἀκοντιστῶς κατάπροφορικῶς. [σὺ κεραμεικῷ] λέγει ἔ κεραμέως κεραμέως γαμικῆς, χύτης κεραμεικῆς. κὴ τυπαρίου κεραμεικῆς. [κὴ ἐν τῇ Ποικίλῃ] ἡ ποικίλη στοὰ ἐν τῷ παρ' Ἀθηναίοις. καλεῖτο δὲ ὅτι ὑπὸ τοῦ ποικίλης ἐν αὐτῇ ζωγραφίας. [ὡσπερῆ] πᾶσαι. [ἢ κῦ Σολίαν] Σολεῖς μὲν γὰρ Κρῆτες εἰσὶν, Ἐλληνικῇ παιδείᾳ πεσδτν

* Huic simile scholion, iisdémque prænè conceptum verbis occurrit p. 16. Eundem etiam consensum alibi observare est, quo fit ut credam duos hosce scriptores multa ex eodem fonte hausisse.

λήνιγκι. ὅτι τὰ Φανόμβρα Ἑλλάδι φωνῇ χρᾶψας, ἐδημοβόησε. καὶ Ζηνοβίου δὲ, ὁ τὰς τοῦ κοσμήτορ τὰ καὶ καθηγητὴς ὁ Κίτιος τῷ Κύπρῳ ὥρμηθ. καὶ δὴ καὶ Κράτητ καὶ Κρισίππ ἅμφω Σολεῖς ὄντε ἀμφοῖν φιλοσοφίαν, καὶ μάλιστα Κρισίππ. ἀμέλει καὶ Ἀριστόλας Σταγειρίτης καὶ Δημόκριτ, καὶ Πραξαγόρας, Ἀθηναῖοι. ἀλλὰ μὴν καὶ ξενίας ἄνωθεν, ἐπ μὲν ὁ ὁ μήτης Ἑλλάδος ἐπαγωγὸς ἔτι ἐστὶν ἐμοὶ δοκεῖν. ἐπαμφοτερίζων δὲ μᾶλλον ὡς ἐγὼ δέδεικται τῇ τῶν λόγων ἀσκήσει. [ὁ δὲ ἐγὼ. ὃ γὰρ αὐτὸ καὶ τὸ ἐμὸν ἐγὼ ἐστί.] λέγ τὸ ἐναντίον εἶναι τῷ αὐτῷ ἐπιτήδειον. [ὑπερμαχῶ] ἀντὶ δὲ καταδιώκω, ἐπὶ πᾶς τὸ ἐναντίον ἀπάτακτ ἐστὶ σοφιστὴς ὁ γὰρ ἐναντίος τοῖς τ πολεμίοις αὐτὸ χαίρει, μανικὴ συμπάσχοντα. τὸ γὰρ ἐναντιοῦσθαι σε. ἀντιπολεμῶ σε, ὅταν ὁ τῷ ἐναντία μάχεσθαι μοι αὐτὸ ἐθέλῃ] ὁ τῆς Διονυσίους ἐφεσίμιον αὐτῇ ἐστιν. [ἐπὶ τ ὕδατ ῥεῖ τὸν] ἀπὸ δὲ τὸ σὸν μέρ, ῥεῖ γὰρ πᾶν κατὰ σὲ θεόν. [ἀπὸ ἐρημίαν.] ἐρημία δίκη ὅτου μὴ ἀπαντήσας ὁ διωκόμεν ἐπὶ τῷ δίκῃ καταδικασθῇ, ἄφυκτον καὶ τὸ ἐρήμου ἀλώναι. [ἐξαγορεύουσ] τὰ Μαρσέων ἐξαγορεύουσα. [ἀδικῶν] ἀπόβατα. Ἀχαιοὶ δὲ τοῦ περὶ Ὀρχομενὸν, φησὶν ἐκεῖνο ὃ πάντες ἀκηκόατε, τὰς ἐξαγορευούσας τὰ Μαρσέων ἐξορκίζαν, λέγειν οἱ πολλοί. [τῇ πάτραι] ἐξεπλάγησαν. [παραθήγμενοι] παραγκανιζόμενοι. [ἀστοῖδα] ἐχέφρ. [ἀκήρυκ] ἀδιάλακτα. [ἀλαζονίδας] πορφύρας χλαμύδας. [ἀναθήμα τὰ καταγράμμα] ἄγιτα, μετεχειρίσατο ἐφ' οἷς ἐθρέψ. [καὶ πελασγῶν] κρύζω σύκον. [τὸ Πελασγικὸν] Πελασγικὸν τόπος Ἀθήνησιν, ἀπὸ Πελασγῶν τῶν αὐτὴν οἰκησάντων, χάριεντ ὃ καὶ λέγ ὃ ἐ. [τὸ Ἀνακεῖον] ἀνακεῖον τὸ Διοσκόρων τὸ ἱερόν. ἀνακες γὰρ οἱ Διόσκουροι λέγον. [ὃ Τάλω] Τάλως ἥρως παλαιὸς ὁ τῇ ἀκροπόλ τιθεμένε [Ἐπακρεῖς] ὡς τὸ Ἐπακρεῖον δύτερ πάσῃ τ πόλιν ἠγωνίσατο. [ὁ ἐπακρίας] λέγεται ὁ μέχρι τῆς σαρκὸς ἐξυρημένε. [Ὁρμιά] λιτὸν χοινὸν, ἀπὸ ὃ ἔστι τὸ συνωλίκον. [ὁ ἐκ Πειραιῶς.] Πειραιεῖς, ὁ τῆ Ἀθήνας λιμένα. καὶ πλείονες πειραῖς. * ἀπὸ δὲ πρῶ, πρόειμι, πρεῖναι, καὶ πλεονασμῷ δ ι πρόσειμι. [καὶ εἰδέχθης καὶ σκληρός.] ἀμείδης, ἀφυὴς πρός, μισητός. [Ψηφῖδα τὴς καχλώσας] ἐχθρὸν ὀφθαλμὸν τ Πλάτωνα. ὁπ δὲ δύο δέρματα συγκολλᾶσ τῶν ἱερῶν ἐκεῖνα, ὅπερ ἐκάλουν σκῦτα λᾶσι, οἱ δὲ βάγλωσσον, καλῶς δὲ ἔχει τοῦτο. [ἀπὸ δὲ Λυκείου] ὁπ τῶν Διὸς Ἀθηναίοις γυμνασίων ἐπὶ τὸ Λύκειον, ὁ Θεόπομπος ὁπ τῆ Περικλέους πεῖσαι τὸ Λύκειον, φ... * * ἐπ ὁπ τῇ λ Περικλέους φησὶ ἐπιστατοῦν ὁπ αὐτὸ γενέσ.

Pag. 370. Ibid. Εἶσι πρᾶττε, ἐφαπτάζεσ.] τὸ φαπτάζεσθαι, ἐπὶ δὲ ἀπατᾶσ. λέγ καὶ ἐπὶ τῶν ὁπ ὕπνου ἁρπαίνων. ἔστι δὲ ἐπατᾶσ τὸ φαντάζεσθαι τινα τὰ ὁραθέντα. [Θεὸς ἀβρότης τὴς εἶναι ὁπ ἐ.]

* Pirxeus nempe olim fuerat insula in quam oportebat πρόειμι, ut ostendit Meursius in libello, quem de celeberrimo illo portu scripsit, ac nuper edito à Doctiss. Viro *I. G. Grævio*. Vid. Cap. 1.

** Legendum Φιλόχορε, cujus nomen *supra* p. 9. occurrit. scripsit ἐκεῖ Ἀνθίδες. Vid. *Voss. Hist. Græcos.* & Suidam in Λύκειον, ubi idem ex Philochoro narratur.

ἐλέγετο γὰρ ὁ Πυθαγόρας σύτω τοὺς ἑταίρους τῷ δίκῃ αὐτῷ μήτε τὸν Διόδοτον. [ἔτος ὁ τῶν ὡρῶν ἐξαπτομένου.] Διογένης ἔτος ὁ Σινωπεύς ἐκαλεῖτο δὲ Εὐξεῖνος Πόντου, Ξενίας σκαλεῖτο, διότι ξενίδια ἐφόρει, καὶ ἐσθῆτας ἅμας περιῆγε γυμνὸς ὁρῶν. [Τιθασὸς] πρᾶος καὶ ἥμερος. [ἔρημον.] πρόγειρα μικρὰ. πεπονημένον. [ἢ τρεβλῆ τούτων] βασανίζῃ, δεσμῇ, μαστίζῃ. [ἐπαγῶν.] ἀναδῇ, καὶ ἀναίσχυντον. [κἀπηχεῖς.] ξένον τὸν κατὰ πάντων οἶκον. [ἀθρόαν] τρυφερώτερον, ἁπαλωτέρων. [Πεμφθέντων] πλακουντίων. [ἡδονίζεσθαι τῷ ἡδονῷ.] συλλέγειν καὶ σωματοποιεῖν. [ἐπικήλιον] ἐπιπλαστὸν. [τῷ δὴ ὀλύρᾳμι.] ἀντὶ δὲ πᾶς, ἐν δὲ τῷ τοῦ Ἰωνικοῦ ἐπεὶ τοι καὶ Ἔφορος Ἰώνων, Ἔφορος δὲ Ἡρακλείδης. [κυκεῶνα.] κυκεὼν ὁ πολλῶν βοτάνων συγκειμένων φαρμακείαν ποιεῖ δηλητήριον, λέγει δὲ κικύαν καὶ κυκεῶνα. [Ἀμφορέως μέτρου] σωδιαμοχόμου. [χείρας.] ζήτημα αἰνιγματώδες, ἢ συμπλοκὴ συλλογισμοῦ. λέγεται δὲ καὶ ὁ πυθμενικὸς, καὶ ὁ συμπλεκόμενος λόγος. [τὸν τυμβόλον.] φλυαρῶν, πέρα καὶ λόγων ἀπατεώνα. [ὁμνύων γάρ σε τὸν κύνα.] Κέρβερον. Ραδαμάνθυος ὅρκος. ἔτος ὁ κατὰ κύνος, ἢ χοὸς, ἢ πλατάνου, ἢ πιθάκνης, τοιοῦτος οἷς *μέγιστος ὅρκος ἁπάντων λόγων κύων ἐπὶ τυχὸν. Κραπάτου Χείρωνος, τοιοῦτοι οἱ Σωκρατικοὶ ὅρκοι. [λιχνεία] λαιμαργία. [τὸ δεῖπνα δὲ ὅπως ἴδω.] ὅτι τὸ δεῖπνα εἰώθασιν οἱ παλαιοὶ λέγειν ὅτως ἀφελῶς τὸ λόγου ἀφαίρεσις, ἐπὶ τοῦ συγκρύπτειν καὶ βλαπτομένου τῇ ἀοριστίᾳ δὲ ἐνόμισε, τὸ ὑποκείμενον. . . . . λᾶπες. [φιμὸν] τὸν δεσμὸν καὶ χαλινὸν. [ἀγνῶτες] ἀγνώσους. [ἀμελικλικοὶ.] ἀμελακυδαίνοντα, ἀμελίσσοντα. [βραδὺς γὰρ καὶ ταῦτα] ῥάδυμος δηλοῖ δὲ καὶ στρεπτικὸν καὶ δὲ δίσκον τὸ πέλμα, ὁ ἐστρεμμένος δὲ θεῖον ἄγαν πέλμα.

Κατάλυσις Τύραννος.

P. 422. Mſ. in 4. Τινὲς λέγουσιν εἶναι τὰς μοίρας Κλωθὼ, Λάχεσιν, Ἄτροπον. εἰκαίως δὲ ποιεῖ τὸ Χάρωνα ἀφ' ἑνὸς μίαν τῶν μοιρῶν τὴν Κλωθὼ ἀφεσταλεγόμενον.

Εἶεν] Εἶπε καὶ αὐτὸ τοῦτο μὲν δὴ ἔτως. ἐπίρρημα ἀφελεστέρου. ἐπὶ γὰρ τῶν ἤδη εἰρημένων ἐπιλεγόμενον ἀφελεστέρου αὐτά. ἔστι δὲ καὶ ἀφαιρετικὸν, ἀντὶ δὲ ἄρα δὴ, ὡς εἰπεῖν.

Ἀντλῶν] Τὸ ἐν τῇ ἀντλίᾳ ὕδωρ.

Ἀναγωγὴν] Ἀνάπλουν.

Παρακέκρουκα] Εἴ τι εἶχεν ἐχθρὸν ὑφάνθη. ὅτως γὰρ σημαίνει καὶ παρὰ τοῖς ναύταις τὸ ἀφακέκρουκα, καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ὅτως φασὶν ἰδίως τὸ τῶν ὀρόντων τῇ κεραίᾳ συμβαλεῖν.

Τετρόπωται] Ἐν τῷ τροπωτῆρι ἐμβόλῃ. τροπωτὴρ δέ ἐστι λῶρος εἰς ὃν τὸν κωπὴν ἐμβάλλουσιν.

* Sunt duo verſus ex Cratini Chironibus petiti, ſed corruptiſſimi, ſic legendi, ut liquet ex excerptis Grotianis. p. 493.

Οἷς ὦ μέγιστος ὅρκος ἅπασιν ἐν λόγῳ
Κύων, ἐπίστα καὶ, θεὸς ἢ σηκός.
*Quibus jusjurandum maximum in re qualibet
Canis eſt & anſer: nam Deus non intelligunt.*

Α᾽ἀφιξυλυτόν ἐστι] Περὶ ἐαυτῶν ὅτι τὰς βόας λύουσι.
Ε᾽φήδων] Ε᾽φήδοι κυλλοὶ] οἱ ἀπὸ τῶν ἴσων νέοι ἄχρι τ᾽ ἐπιγονοι.
Η᾽ λογχ] Ε᾽πειδὴ ῥητορικὴς ὁ Ε᾽ρμῆς ἔφορος λέγε].
Καὶ κλωπόδ.] λέγει] γὰρ τῶν κλεπτῶν προίσταται ὁ Ε᾽ρμῆς.
Α᾽σφόδελ] Εἶδος βοτάνης.
Ε᾽ξ ἡμισείας] Τὸν γὰρ Ε᾽ρμῆν κρὶ τοῖς ἄνω καὶ τοῖς κάτω συναριθμεῖν, ἢ τὸν μὲν παίζειν.
Καὶ χαὶ] Τὸ ἐπιχαίρειν τοῖς νεκροῖς μελέτημα.
Καὶ πόπανα] Εἶδος πλακοῦντος.
Καὶ ὁ ἀγάσσατο] τὸ ἀγασθέντα τοῖς νεκροῖς εἰς τιμὴν ἐκεῖ
Λιβερπίκ] Τὸ τ᾽ θεῶν βρῶμα.
Νέκταρ δὲ] Τὸ τ᾽ θεῶν πόμα.
Ἐσθῶν] διάκων.
Διελιχθέν] Τὸν τέμνοντα λέγει Μεγαπένθη.
Γιλῶντα] Μίσυλλοι πάντες.
Ε᾽να Ν τινα] Τὸν καλούμενον λέγει ἐξημερθέντα καὶ βασιλεύοντα.
Νύμφ] λέγεται γὰρ ὡς ὁ ἀντέκτης τρίφιλος ὁ Κλωθὼ τὸ νῆμα ἐπιστὰς ζωῆς, ὡς συμπληρῶσαι τ᾽ ἐκ ζωῆς ἐπίστασ χρόνον τῷ τελευτῆσαι.
Ἀντιβόλαν] Ἀντιβάντα.
Εὐάγωνος] Ἀγωνίας.
Λογιζόμενα αὐτὰ] Ἀριθμητικὸς, μετρητικὸς.
Ἀσῶν] Ἀγοραίους.
Η᾽ Ἄτροπος] Ἄτροπος ἐκ μιᾶς τ᾽ μοίρων ὑπὸ γενόμενα μὲν συγχωρεῖ τρίποδα, δὲ καὶ κωμῳδεῖν λέγουσι τὸν ἀποθνήσκοντα τῷ Ε᾽ρμῆ.
Τὸ τίμιον] Ἐν Ταινάρῳ ἀκρωτηρίῳ φ Λακωνικῆς λέγουσι εἶναι τὸ σύμιον, ἀφ᾽ ὃ τοὺς νεκροὺς ἐπὶ τ᾽ ἄδου πομπεύουσι.
Ἐνιδή] Ἐνίκων.
Τῷ λογισμῷ] Τῷ ἀριθμῷ.
Ὁ Αἰακὸς] Ἰδὼς λέγει Δία Διὸς, ᾧ τοῦτο, ὡς φασὶν, ἐπέτρεψε τὴν τῶν χθονίων ἐπιστασίαν.
Ἅλις ἐστὶ] Ἀρκοῦσι.
Παρελόμενοι σε] Παρηρέθισμοῦ.
Σωσεῖς] Νοήσεις.
Αὐθαίρετον] Ἐξ ἰδίας γνώμης.
Ὑστεληγρας] Ἀφειδείας.
Ὀλιγωρίαν] Ῥᾳθυμίαν.
Διαμελοῦμεν] Βραδύνομεν.
Τῆς σὺν ἐμοὶ] Τῆς κλῆς ἄγοντος.
Ὀμφαίαν] Ἀνεψιάς, ἤ ἐκ μητρὸς.
Βεβυσμένοι] Πεφραγμένοι.
Λ᾽ερόμενοι] Κυφίσκους.
Τακτοὶ] Τακέντες.
Τετρυχημένοι] Ἐψημένοι ὑπὸ τῆ δεινῆ χειρῖ.
Ἀποδῶμεν] Οὕτω κωλεύεται ὁ τ᾽ νεκρὸς τόπος, δὲ ἐστὶ τὸν χῶν ἐξερχόμενον, ἢ εἰσερχόμενον.

Περὶ Εὐκλείδ] Ἐν τῷ Πελοποννησιακῷ πολέμῳ οἱ Λακεδαιμόνιοι Ἀθηναίων ἐξελαύνοντες πολλὰς τῶν πολιτῶν μὴ πεῦτα, ἡκιστα εὐχρηστοῦντα τοῖς λοιποῖς. καταλυθέντων δὲ τῶν τυράννων, καὶ γνωμένων μετ' αὐτὸν Εὐκλείδου ἄρχοντος ἵνα μὴ μνησικακήσωσιν ἀλλήλοις οἱ πολῖται, συνθήκας ἐποιήσαντο ὥστε τὰ ἀπὸ Εὐκλείδου ἄπυρα εἶναι. τοῦτο δὲ λέγει νῦν, ὅτι τὰ πάντα ἀρρήτως ἀναζητήσας τὸ βίου βδελυρός.

Ἐκ τυμπάνου] τυμπάνου ἐστὶ ξύλον, οὐ ὡς τοὺς καταδίκους ἐφόνευον.

Τῆς Ἐκάτης] Ὡς ἔοικεν οὐ τοῦ τῆ Ἐκάτης δείπνου, τοῦτο δ' ἀκριβέστερον ἐξέτασον. ἡ δὲ Ἑκάτη μία ἐστὶ τῶν παρ' Ἕλλησι θεῶν. ἀλλὰ δὲ λέγει οὐ οἷς καθήρμοζε.

Τὸν ἀτρακτον] Ἀντὶ τοῦ ὅλον τὸ ἄτρακτον ἐκ μέρους ἔκλεπτεν.

Ἐπίξανε] τουτέστιν ἄνελε εἰς τὸ ὠλοιόν.

Οὐ πολὺν χρόνον] Εἰς Πραστσίλαον ἀποσκώπτει.

Οὐκ ἂν ἐξήκοι] Ἀντὶ τοῦ παρέλθοι. ὅτω καὶ ἡ ἐξήκησις φαμὲν χρόνου. ἀντὶ δὲ παρελθόντος.

Ἄρρητα] Ἄδηλα.

Ἐπισήμη] Ἐσφραγισμένη. Γλυκέρειον. Ἀττικὰ ὀνοματοθετήματα ἅπερ ὡς ἐπίπαν εἰσὶν ἑταιρικὰ, ἀμφίδρομον. φιλίππιον. ψυχρόν. ῥεῦμα. ἐρώτιον. ὠόλιον. χρυσάριον. καὶ πάντα ὅσα τῇ τ' ὀξυτέραν φωνὴν ἐν θήλεσιν γίνεσθαι καὶ βαρυτέτονται. ὧν ὁ χαρακτὴρ ἀνωθεν ἐμμένει Ἀττικός· μεμένηκε δ' ὑπ' νῦν καὶ τὴν ἡμετέραν χρηστὴ φάνιον ἀποφθέγγεται. ἅπερ ἐν μέρει τῶν ἑνικῶν μόνον κλίνεται.

Ἐπιθιώσι] Ἐπιζήσεται.

Καὶ μικρὸν τι ὠφὸς] Καὶ σὺ τοῦτο.

Ἀπίφθω] Εὐείζω.

Εὐγνωμοῦ] Εὔλογον.

Εἰς τοσοῦτον] Ἐπὶ τοσοῦτον.

Ἀπάγωμαι] Ὑποτάξω.

Αὐτοινδοῦ] Ὁνομα κύριον.

Ἐγκαλλωπίσῃ] Συγκαλλωπίσῃ.

Τὶς γὰρ ὧν φίλος] Διὶ ἑνὸς τούτου πάντων τῶν τυράννων ἐμφανίζει ἀδείαν. καὶ ὅπερ ἀδεὲς φίλος, ἀλλὰ κολακικὸς πάντως αὐτῶν, ἢ καιρὸν ἐξανύμενοι.

Ἀποξανοῖς εἶδε] Ἔθος Ἀττικὸν ὅτω χρῆσθαι ἐπὶ τῶν ἀνυπερθέτως καὶ παρωθύς γινομένων. ἀντὶ οὖν τοῦ εἰπεῖν, ἐπεὶ ἀπέθανον διὰ τοῦτο ἔπραξα, εἶπεν ἐπεὶ πέπρακά με ἀποθανοῦσι εἶδε. ὡς καὶ ἀλλαχοῦ, ἐπεὶ πέπρακά μοι ἐξεγένετο, τόδε καὶ τόδε ἔπραξα, ἀντὶ γὰρ ὧν ἀμφὶ τοῦ γεγενῆσθαι ἔπραξα.

Ἐπισπασάμην] Ἐπισύρας. ἀσφαλισάμην.

Ἐπαόδῃ] Ὑβριστικῶς φορτίζειν.

Ἐνίτεινας] Ἐπίγαιος.

Καὶ τὴν κόβρης] Καὶ τὴν τῆς κεφαλῆς.

Πλατὺ χρυσοῦν] Τὸν ἐν τῷ σώματι σωματοειδῆ πλόκιον.

Ἐνιπυτάμην] Ἐκμαιόμην, ἐμαιόμην.

Γλυκέρειον] Ὑποκορίσικον τοῦ Γλυκέρειος Ἀθηναῖον ἦν. αὐτὸν δὲ καὶ

ἀλλαχοῦ διάφορα ὄντας ὑποτιθέασι. τῶν δ' ὑφημένων λόγους ἀφίεσαν καὶ τῶν ὑπερκειμένων ὑπερκείσεσι.

Ὧν ἐλαττόμενος] Καὶ τοῦτο δραματικὸν τὸ μὴ σαφηνίζειν τὸν λόγον, ἀλλ' ὑποπτεύειν, ὡς δῆθεν ἐπὶ ὄνειδος, ὡς καὶ τὸ βασιλικὸς ἕως γένοιτο ὑπὸ μηδένων καλυομένου τοῦ λόγου.

Ὁ Ῥαδάμανθυς] Καὶ οὗτος ἡρώς ἐστιν, ὡς λέγουσι, τοῦ Διὸς ἀνεψιὸς δὲ παρὰ τοῦ πατρὸς καὶ οὗτος, ἐπὶ τῷ ἐκζητεῖν τὰς τῶν πολλῶν ἁμαρτίας καὶ τὰς εἰς ἄξιον ἐπιτήδευσιν δίκας.

Εἶσι δ' ποδὸς] Τυπτήσει καὶ δ' ποδός.

Προπαπαιάζουσι] Εἰς παράκλησιν ἔλυσε, αὐτὸ δ' ἀνεπιτήδευτον.

Λαμπτῆρ] Λύχνος, ἐπιποθητόν.

Οὗ πύμαθεν] Ἔσχατον.

Περσέχου] Κρατοῦσαν.

Προστετηκώς] Προστετηκώς. ἀγροικικῶς. ἐπιθυμητικῶς.

Καὶ τὸν ὅλον ἅπαν] Κάστορα ἔλεγεν Ἀθηναῖον ὄντα παῖζει.

Ἡ δ' Κύκλωπος] Ὁ Κύκλωψ ἀφορᾷ τὸ Ὀδυσσεῖ εἰς τὴν ἀπόκρισιν, σὺ χαρίζομαι τοῦτο ὅτι μὴ πάντων ὕστερον σε ἔδεσθαι καὶ ὁ Μίκυλλος φησὶν. ὅτι ἐφ' ὅσον ὁ δικαίως γίνεται, τιμᾶται ἀπολυθεὶς ὕστερον· ὅπου λέγει τὸ Ὀδυσσεῖ, ὅτι σὸν δ' ἑαυτὸν Οὖτιν ἀφαιροῦμαι τὸ Κύκλωπι.

Ἐκ ἀμέτρου] Τὸ λόγου ἐπὶ τοῦ πάνυ ἀφορῶντος. ἤγετο δ' ἐπιτίθεται καὶ ὁ κύκλος. ἐπ' οἰκείου γὰρ πάσων τοῦ πάνυ τὸ ἰδιωτικὸν ἀφ' οὗ κίστρα ἐκφέρει ἀμέτρως λέγει, ἀπὸ δὲ τοῦ φέροντος λέγεται καὶ ἀμέτρου.

Οἱ δυσέρωτες] Οἱ πάνυ ἐρῶντες.

Οὐ σωφρονίσω] Τὰ νῦν ἰσχνικὰ λεγόμενα.

Εὔζωνος] Ὁ τοὺς ὠκὺς καὶ ἐξίους βαδίζων.

Κρηπίδα] Ὑπόδημα.

Ἐς τὸ ἔμπαλιν] Τυπτήσει σκαπτὰ τοῖς γινομένοις ἐπὶ τῆς ζωῆς.

Οὐ γὰρ οἶσθ' ὅπως] Καιροσκοπικὸς τοῦτο σὺν οἶδα γὰρ ὅπως ἔσται, οἶδ' ὅ γὰρ οἶσθ' ὅπως ἔρχεται.

Εἰς τὸ σῶφρον ὁρῶν] Τυπτήσει ὡς οἱ πλούσιοι εἰς τὰ ἐπιθυμίας, ὡς ἐπιθυμοῦντες δ' φωτός.

Ἀπίκνουαί με] Ἀντὶ δ' νωθρότερόν με εἰς τὸ ζῆν διεπθέ. ἐπὶ τοῦ πᾶν σκληρῶς καὶ ἡμερότης, καὶ πονηρῶς ἔχειν ἐποίει, ἐπὶ πλοῦτον ἢ διαφθορὰν· ὅπου γὰρ Πλάτων χρῆται τῷ ῥήματι τούτῳ.

Καὶ ᾧ κινδυ] Ὁ κίνδυνος.

Ἀπίκνουαί με] Ἐφθασέ με.

Ὅλῳ πηχεῖ] Ἀντὶ δ' μέτρῳ μεγάλῳ. ὁ γὰρ βασιλικὸς πῆχυς ἐστὶν τὸ ἰδιωτικὸν καὶ κοινὸν τριῶν δακτύλων.

Ἐξυπλίζουσι] Ἀντὶ δ' τεύχουσι τὸ τραχὺ λίαν καὶ τὸ σῆθος ἀσθενὲς ἄμοι, καὶ τὰς ἰδίους ὤμους ἀσκοπαρόμῳ, ὃ ἐστι χαυλιοῦσι καὶ φάσεως ἀσκοπῶν.

Ἐπῆλπιεν] Ἐλωμήσατο.

Ἄγχιστα ἐμοῦ] Ἀντὶ δ' ἐγγύτατα, πλέον πάντων πλησιάζων.

Ἐλογίζετο] Ἠριθμεῖ.

Καὶ ἀνακμήσηται] Ἀναιδήσηται.

Ἔωλον] Χθεσινόν.

Κολχίδων] Ὅτι ἡ λακωνικὴ κόχλος τῶν ἄκρων διδυμωτέρα. ἢ ἔστι ἐν πρώτοις παρὰ τὰ κωΐα εὑρεῖν τὸ ἐπιπόδιμα τοῦτο.

Τὰ πορθμεῖα] Πορθμεῖα λέγει τὸν μισθὸν τῶν ὑπὲρ ἢ ἀφ᾽ ἑσπέρας διαπορθμευομένων.

Ἀναζυρόσιος] Ἀτυήσιος.

Καὶ ὠφόσκωπος εἶναι] Ἐπὶ τῇ κωπῇ καθήμενος.

Εὐρῆρες] καλῶς κωπηλατῶν.

Ἐρετμόν] Κώπην.

Ἡ] Ἀφ᾽.

Παλήσῃ] Τρυφήσῃ.

Εὐπλοῶμεν] Ἐπικλυσμὸς ἡ ἐπίφθεγμα τῶν πλεῖν ἐχόντων, ὅταν πορθμὸν ἀφαβαλόντων, ἢ εἰς πέλαγος ἀφίεσθαι μελλόντων, τὸ εὐπλοεῖν ὠμὸν τῇ τύχῃ ὡς ἔοικε τῶν ὑποβαλλομένων.

Ὑποκλυσθῆναι δίκην] Ὡς οἱ τοῖς πλοίοις λέγειν εἰώθασι κλύσον, οὕτω δὲ λέγει ναυτικῶν ὑποκλυσμὸν καλεῖ, διότι ἐνὸς κυπερχρημένου οἱ ἄλλοι ὑπήκουον τῷ ἀδίκημα, ὥσπερ καὶ ὅτι τῶν ὀθονίων τῶν πλοίων μὴ τὰ κερσία ἐπὶ τὰ ἴσον ἀναφέρουσιν.

Ἢ καθ᾽ ὑδατος] παροιμία ἐστὶν ἐπὶ τῶν ἀδυνάτως ἐπιχειρούντων πρᾶγμά τι ποιεῖν. τὸ γὰρ καθ᾽ ὕδατος χέαφειν, ἀδύνατον.

Ἢ τῳ] Ἤ τινι, ὃ ἐστι ἰάζοντι.

Εἰ καλλίων] Περιῶν.

Μίκκος] Οὗτος δὲ ὁ Μίκκος Κορίνθιος ἐν ὑπερφίαλον κόλακα τὸν κατ᾽ αὐτόν.

Τὰς Σῆρας] * Σῆρες εἰσὶν ἔθνος παρ᾽ ᾧ γίνεται τὸ σηρικὸν ἱμάτιον. τούτους ὁ φησὶ Σῆρας ὅτως, ἅπτεται ἐνίοτε ὀφέλησε. ἡ δὲ ἀκολουθία ἦν κεμένη ἀπαιτεῖ Σῆρας νοεῖν, αὐτοὺς τοὺς σκώληκας τοὺς ποιοῦντας τὸν μίτυλον. ἀφαπαίζει ἢ ὡς τῷ χωρίῳ τοὺς λίγνους ἀθυμοῦντας τὰς τῶν ἀλόγων ψυχάς.

Πρόπορον] Παρίλκει ὁ πόπορον τὸν δύο· ἤτοι τὸ πρόπορον, ἢ τὸ πέως. ἄμφω γὰρ ταύτην σημαίνει.

Δαδουχῆσαι] Λαμπάδα φέρουσαι.

Τὰ Ἐλευσίνια] Ἑορτὴ ὡς παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις τὰ Ἐλευσίνια, ἐπιτελουμένη Δήμητρι καὶ Περσεφόνῃ, ὧν ἦ ἐμύουτο πόπτε τὸν Ἐπόπτην μυούμενοι, ἀφ᾽ ὃ Λουκιανὸς σωδιαπαίζει.

Τισιφόνη] Τισιφόνη, μία ἐστὶ τῶν Ἐρινύων. Ἐρινύας δὲ λέγουσι θεάς τινας ἐπιπτραμμένας κολάζειν τοὺς πλημμελοῦντας κατὰ τὸν βίον.

Πρὸς Διὸς πατρὸς] Ἐνορκῶ σε κατὰ τοῦ πατρὸς, λέγει δὲ τοῦ Διός, πάντων γὰρ λέγουσι τοῦ Διὸς πατρὸς τὸν Δία.

Σπιγματίας] Σπιγματίας καλοῦσι τοὺς οἰκέτας τοὺς στιζομένους, ὡς ἀχρείους. εἰς τοῦτο οὖν ἀφορῶν ὁ κυνικὸς, καὶ σπιγματίας ἰχνομολῶ πρᾶξιν ἐρώτησιν.

Πολ-

* Locus occurrit p. 438. Vbi juxta Benedicti Editionem Σῦρας legitur, cum in Bourdelotiana legatur Λῆρας, quæ lectio confirmatur à Scholiasta.

Πολλὰ τ' ἀκατασχέτων] Φρονίμως αἰτίᾳ τοῦτο ὡς ὁ φιλόσοφος καὶ τιθῆναι πρόλογον ἀμφότερα, δυνατὸν λέξ τ' ἀτόπου ἀπαλλαγῆναι αὐτόν.

Ἐμπολήσας] Κερδάνας, σπουάξας.

Παρκάλεϊ αὐτοῦ] Παῤ ἑαυτῷ βάθε, σοῦπεγε.

Μακάριος] Μακάριος τάσας λέγουσι, ἴσθι λέξ λέγουσι οἱ τ' ἀγαθοῦ ἀνδρὸς ψυχαὶ μὴ θάνατον.

Ἀνεπίχαρον] Μηδέποτε χαρᾶναι ἢ σίγμα ἔχειν.

Ἐμπαιδρῶν] Ἐνυβρίζων.

Ἀσκαρδαμυκτί] Μὴ μύων τὰς ὀφθαλμούς.

Κενὴ ἂς ἐσὶ] Ψεύδης μᾶλλον ὡς ἔτυχεν.

Τὰ μεθ' ἡμέραν] Τὰ ἐν τῇ ἡμέρᾳ.

Ὑπερπεπικότα] Ὑπερβαλόμενον.

Κακιεργῶν] Τὸ ἐπιτοῦ ξένα.

Προσπαλέϊ μοι] Καὶ τοῦτο εἰς παλαίσματος τ' Ἐλλήνων ἐπάιρει καὶ χόλωσε. ἐπειδὴ γὰρ οἱ ἀνέμοι ἐκ τὰ φυτὰ λέγουσι ἐμψυχα, ἐπαπεῖς ὑπνος ἐμπαίζων λύχνοι καὶ κλίνῃ μορφαρίῳ παραίχαμαι.

Εἰς τ' Πυερφλεγέθοντα] Πεπαμὸν πυρὸς λέγουσι τοῦτον ἐν τοῖς ἐπιχθονίοις. ὁ δὲ Κέρβερος κύων ἐκ τριῶν ἴχνη, ὡς λέγουσι, κεφαλάς, φύλακ τ' ἅδε.

Χάρμ ἐπόρμη] Ἀντὶ τ' δύχαρεμίαν. τὸ γὰρ ἰύχαρεμῶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἐ λέγεται.

Τανύζηλον] Λέγουσι γὰρ οἱ Ἐλλῆνες ὅτι ὁ Τάνταλος ἄνθρωπος ἦν, πλούσιος ὑπὲρ ἀνθρώπους, καὶ παρεκάλεσε τοὺς θεοὺς ἐπὶ δεῖπνον. καὶ ἀκούσαν τὰ λαλούμενα παρ' αὐτῶν, καταγέλασε τοὺς ἀνθρώπους. ἔλεγε τοῖς ἀνθρώποις. κ' ἀφ' τούτου οἱ θεοὶ ὀργισθέντες τιμώζουν αὐτὸν ἐν τῷ ἅδῃ. θεοῦν γὰρ δίνδος πεπληρωμένα καρπῶν, καὶ ποταμὸς ἐξορύσσος, ὥστ' αὐτὸν δύνασθαι γεύσασθαι. αὐτὸς γὰρ ἐπιθυμῶν σώσαι φεύγων.

Μεμπομένῳ] Ἀμελογιζόμενον.

Περὶ τ' ἐπὶ μίσθῳ συνόντων.

P. 443. Mſ. in 4. Οἱ ὡς τοὺς ἱερεῖς] Οἷον τὸ παλαιὸν οἱ ταμίαι τῶν ἀνθρώπων ἐμίχρωσο χρήματα ὡς τοὺς ἱερεῖς τοὺς ἐπὶ μίσθῳ, ἢ τῶν αὐτῶν τοῖς ἀλοφυσσόμενοι.

Δοκεῖ γάρ μοι σὰ πεπῶν] Ὅτι τὸ ἐκόντας εἶναι ἄνδρ ἀπόφασις ἐπιβρήσεως.

Σκύλοπας] Σκύλοψ ἐξὸ ξύλον.

Πᾶς γὰρ ἀνὴρ πτίν ἐδόμησέν] Τὸ πλῆρες καὶ τὸ λοιπὸν τοῦτο, ἅπτα αἴσχιον, ὅτι ἔρξας δύναται, γλάσται δὲ οἱ δίδες.

Εὐχὴ γὰρ ἦν] Αἱ γὰρ εὐχαὶ ὡς ἐπὶ τὸ δυνατὸν σωζόμενοι.

Καὶ πρίβωνες ἐρωμένοι] Τὰς ἐγκεγυμνασμένους πὸ σώματος, ἢ ἀφ' πολλῆς πείρας ἑλληνικόπους, Ἀλεξάνδρου ἢ ἄ λέξις.

Τὸν λωπὸν] Βοπίνα ἐράδης. ἀν ἔνεσι καλὸν μυρόλωπον.

Εὐπαρύφοις] Ἀνθράκων ἐυκατεργάσεις. εὐδύμους. καλλιτείους.

Γλιχῶ] Ὅταν ἀπὸ τῶν καρδίαν τρόφος γένῃ, ἐπιθυμῶ αὐτοῦ, ἢ καλὸν ἐλιχόν.

Καταδηκάσας] Ἀντὶ τ' καταγρόσας.

Ὁμή-

Ὀρίζων χάλα] Παροιμία ἐπὶ τῶν ὑπερφυῶν ἀγαθῶν, ὅπερ τινὲς ἀθορυβῆ, λεγομένη τὸ ὀρίζων χάλα. *

Ὁ δὲ ἀπιστεύμων] ἀθεραπευτεύμων, ὑποκειναύμων.

Φιλοτησίαν] Φιλοτησία ἐστὶν ἡνίκα τις τὸν ἑαυτοῦ, ἀπὸ τῆς δοθείσης αὐτῷ φιάλης πιὼν, τὸ λοιπὸν παρέχῃ φίλῳ καὶ τῷ φιάλῃ χαριεύμων.

Ποτνιώμενοι] Δυσφορῶντα. μὴ οἰμωγῆς ἀξίως καλοῦντα.

Τίμαιον] Τίμαιος ὁ ἥμερος. καὶ ἀτίμαιος ὁ ἀήμερος.

Καὶ ὡς ἡ παροιμία φησὶν] Παροιμία ἐπὶ τὸ χεῖρον ἀθορυβήτων ἀεί. Ὁ γὰρ Μανδρόβολος ἀτὸς εὑρὼν πέτρα θησαυρὸν ἐν Σάμῳ, χρυσῶν ἀθραῖζεν ἀτίμητε τῇ Ἥρᾳ, τῷ δὲ δευτέρῳ ἔτη δέκα μύρων, τῷ δὲ τρίτῳ χαλκῶν.

Γ' πὸ κώδωνι] Οὐ συνήθες ἐν παλαιῷ Λατείνοις ὑπὸ κώδωνι ἐκκλησιάζειν.

Νεκλίσερον] Σημαίνει δὲ νεκροὺς ἐκλεκτοὺς ἰχθύς. λέγεται δὲ καὶ ὀλιγοδεῖς

Διψῶντα κεκραγάναι] Τὸ ἐξῆς διψῶντα κεκραγάναι ἐπιμελήμων, ὡς ἐπίσημος ἔση καὶ κρυφαῖος.

Ἐ'ωλε πιὸς] Χθεσινὸς. ψυχρὸς. μαπαῖος. ἀνωφελὴς. ἀνίσχυρος.

Προσπιμετρήτης] Ἀντὶ δὲ καὶ δοξάζ ἐικότος ἐπισκοπῶντες.

Ἐ'φεσρίδιον] Μανδύαν πικὸ. ἄμεινον δὲ κεκρύφαλον νοεῖν.

Βρενδυόμμοι] Ἀλαζονόμμοι ἢ λυπεύμμοι καὶ δυσχεραίνοντες. βρίνδων δὲ μῦρον τὸ παχὺ, οἱ δὲ ἄνθινον μῦρον. καλεῖται καὶ ὄγκιόν τι βρίνδος, ὅ ἔνιοι κόστφον καλοῦσι.

Θυλάκη] Θύλακος ἡ ὑποθήκη. θύλακοι καὶ σφῆνες καὶ ὑπερόλμμα, γυμνασίων εἴδη.

Ὁ' Κέβης σκεῖνος] Σημεῖα τὴν Κέβητος εἰκόνα ἔχει δὲ αὐτὴν ἐν τῇ πίλῃ δὲ βιβλίῳ.

Ἀπολογία.

P. 481. Mſ. in 4. Ὀσφάκη φησὶ μεζαπισθήτος] Πλατωνικὴ παροιμία ἐπὶ τῶν ἀσεφαστως μεζαλομμένων ἀπὸ τῶν πρώτων αὐτοῖς πρεσβευομμένων.

Τὸν Σάλαμβον σκεῖνον] Κροτωνιατῶν νομοθέτης.

Τὸ δὲ σὺν ἐ παρὰ μικρὸν ἀτοπώτερον] Ἀντὶ δὲ πάνυ ἄτοπον, ἐ δοξάζ μικρὸν ἀτοπώτερον εἶπεν.

Ἢ' ἀμύγδαλον] Ἢ' ἀμύγδαλος.

Καὶ ὅτι οὐκ εἰς τὸν κόλπον πλύσεις] Παροιμία εἰς τὸ κόλπον πλύῃ ἐπὶ τῶν πάνυ μαλακῶν, καὶ τεθρυμμένων. τὰς γὰρ φροντιστρίας καὶ ἐπηρμένας καὶ τοῦτο αὐτὸ μεγαλόφρονας οὐκ εἰς τὸ κόλπον φασὶ πλύνειν ἀλλὰ πόρρω, ὡς καὶ ἡ χυδαία λαλιὰ μικροπλύσεις καλεῖ ἀφσύρυσα, ὁ δὲ νῦς αὐτὸ δὲ μεγαλαυχήμμως, γαυριῶν ἐφ' οἷς δὲ εἰς τοῦτο μισθοφορεῖτων κατηχημψύχη.

Ἀ'μφιλαφεῖ] Ἀ'μφιλαφεῖ ἀντὶ δὲ ἀφθόνως, πολλαχοῦ κεχρησημμένη.

Καὶ μείζονί γε τ μικρότερον] Τῷ μείζονι ἦλθε τ μικρότερον.

* Eustathius ad verſ. 532. Dionyſii Periegetæ, hanc de Samo paroemiam uſurpatam eſſe ait: ἡ δὲ Σάμος αὕτη Ἰωνικὴ πάνυ εὐτύχησε ποτε, ὡς καὶ παροιμιάζεσθαι γέλα ὀρίζων φέρειν αὐτήν. *Ipſa Samos Ionica valde felix fuit, unde proverbialiter dicebatur Lac gallinaceum proferre.* Vid. etiam Suidam.

Ἐπεὶ οὖν ἂν φθάνοι τις] Ἀντὶ τοῦ τάχιστα ἂν πάσας ἐναιρήσῃ τὰς τοιαύτας πρασταστας.

Καὶ τὸ μέρος συνδιαπεράτωμεν] Ἀντὶ τοῦ ὅσον εἰς ἡμᾶς ἥκει, ὅσον εἰς τὸ μέρος ἡμῶν συμβαλλει.

Ἁπαξαπάντων] Ἁπαξαπάντων ὑφ' ἓν. ἀντὶ γὰρ τοῦ παντάπασιν ἔστι. Ἀειστφαίνης Εἰρήνῃ, ἁπαξαπάντων κεφαλεμυτιωμένα.

Τῷ λευκῷ παρὰ σοῦ] Δύο γὰρ ψῆφοι τοῖς νικῶσιν ἀνίκητος, λευκὴ καὶ πλήρης, ὥσπερ τοῖς ἡττωμένοις, ἡ μέλαινα καὶ ἡ τετρυπημένη.

Ἱκανὸν ἂν εἴη μοι] παροιμία ἐπὶ τῶν ἄχαν κεφαφρονούντων πρὸς τὰ ἀπερεμιεγλωσσων ἀφικνουμένων.

Mſ. in fol. Ἀπολογία ΩΔΕ Τ ἐπὶ μισθῷ συνόντων· ῥήτορα] ῥήτρα. συνῆκαν. ὁμολογίαν. Τοιγαροῦν δὲ νόμος κελεύει τοῖς ψηφίσμασι. ΩΔΕ Λακεδαιμονίοις δὲ ῥήτρα, Λυκούργου νόμος ὡς ἐκ χρησμοῦ πεποίηται. οἱ δὲ ῥήτρα, ὁμολογίας. οἱ δὲ συγγράμματα καὶ ῥητοφύλακας τοὺς συγγραμματοφύλακας. [ῥύθμῳ] ἐνθυμῶ, τάξις εὐμελῶς ἀκολούθως τῇ ἁρμονίᾳ, μέλῳ εὐφροσύνην. [τῶν ἄλλων κεκραλᾶν] ὁ νοῦς. ἀντὶ δὲ μεγαλαυχήματος καὶ γαυριῶν, ἐφ' οἷς τῶν εἰς τοῦτο μισθοφορούντων κατηγορεῖν. [ἐδυρεαζ] ἐδυρεσθαι τὸ ζῆσθαι ἀπολύπλου ἦθος, τοῦτο κατηχυσατικόν. ἀλλ' ὑμᾶς βαμβολόχα εἰς τοῦτον κεκίνηνται ὡς κατεθραμμένους ἀπημελημένους κατὰ φεύγοντες ἀπολογίαν, λέγων σι ὁ Φιλαίσιος ὁ μεμψίμοιρον φασι μεμέμφθαι αὐτὸς. τάχα γὰρ Σωκράτην εἰπὼν μεμεῖσθαι οἷον αὖ Πρόδικον τ' * Κεῖον καὶ τὰς κατ' αὐτὸν ἁπλίγχνῳ σοφιστὰς, ἐπὶ τῷ τοιαύτῃ ἀπεθραμμένους γλωσσαλγίαν. ἀλλὰ γὰρ παλαιὸς ἔχθρα τοῖς Ὀμήρου ἰλιάσιν ἀπεθραμμένος τῷ πτίλῳ. ταῦτα μὲν οὖν εἰναγδικῶς εἰ βαλλειν. ἢ τοῖς δὲ ἐὼν Πόντῳ ἐπιπλώσας ἑτάρους ἑλόντας ἀγεῖρας, καὶ ὅσα λοιπά. [ἡλιδάτων] ἑλίδαζεν, ὑψηλόν, ἀεδαζεν, ἢ ὅπως ὁ ἥλιος πρῶτον βάλλῃ. Στησίχορος δὲ τὸν ἅρμα ἡλίδαζεν τὸ βαθυλείῃ. ἔνιοι δὲ ἑλίδαζεν ἀποδιδάσιν ἡλίῳ φωτόμῳον. [κρησφύγετα] τὰ ὄρη τὰς χειμώνας στενὰ καὶ ὀχυρώματα. οἱ ἢ φασι Κρητῆς τὰς νησιώτας ἅμα Μίνως τῷ βασιλεῖ κρατοῦντι, ἔφυγον εἰς πόλιν τινὰ, ὅθεν ἐκεῖνα ὀνομάσθησαν κρησφύγετα. [κρησφυγέα] † φρούρια τινὰ ὄντα λεγόμενα. ὃ ἐκ τούτου οἱ νησιῶται τὸν Μίνωα φεύγοντες, ὡς τῷ Κρητῶν αὐτοὶ εἰσι. τὸ δὲ κρησφυγέα χρήσιμον τοῖς φεύγουσιν ὃ κρύπτεσθαι τὰ ὄρη τὰς χειμῶνας στενὰ καὶ ὀχυρώματα. [ἀνεμόεν] τὸ ἄγλος. ἀφ' τὸ τὸ φύλλον εὐάφεσιν εἶναι παντὶ ἀνέμῳ. [μισθαρνεῖσθαι] μισθαρνεῖσθαι οἷον τοὺς ἐπὶ τὸν μισθὸν ἀστικὰ καλλαπτομένους. καὶ μισθαρνία λέγεται ἡ ἐπὶ μισθῷ γενομένη ἐργασία.

Γ'πὲρ τῆ ἐν τῇ ΩΘΟΣΑΓΡΟΔΟΣ ΩΛΑΙΣΜΑΙ.

P. 494. Mſ. in 4. Ἐγὼ δὲ ὁ χρυσοῦς ἐπλαδόμην] Αἰσχρὸς τοῖς τῶν παλαιῶν ΩΣΟΣΤΕΣΙ αἰ μὲν ἐωδίναι, χαῖρε, αἱ δὲ ἐπίρεια, ὑγίαινε.

Παραμήλαν] Ἀντὶ τοῦ ἀπαμήλαν, ἡ ΩΔΕ ἀντὶ τῆς λύπ.

Τὸ πεπαγγαμμον] Ὅπ τὸ ἐν τῇ συνηθείᾳ λεγόμενον πιπάλφα συμ-

* Sic manifeſtò legendum, licèt ſit in Mſ. σοφιστὴν τ' κεῖον. Deridentem Sophiſtas, adeoque Prodicum Platonem Socratem inducit tum alibi, tum in *Protagora*, qui conſuli poterit.

† Voces aliquoties repetitæ variiſque modis expoſitæ, oſtendunt hæc eſſe collectanea ex plurimis auctoribus excerpta, vel à pluribus hæc Scholia ſcripta fuiſſe.

σύμβολον ἦν πρὸς ἀλλήλους Πυθαγορείων ἀναγωγικὸν καὶ τούτῳ ὁ παῖς ἐπιστολαῖς ἐχρῶντο ὁ ἐπ τῶν.

Ἄλλα ἤλω σκηνύειν τ ἤλοι] Παροιμία ἐπὶ τ ἀτόποις καὶ ἄτοπα ἐᾶσθ κατασκευάζοντων.

Mſ. in fol. Υπὲρ δ ὁ τῇ σκοπαρδούσῃ πρόσωπον ὑπηρέτων.] βλάσφημον. [ἀπὸ σφακτηρίας.] τόπος Λακωνικὸς. [σκολιὸν.] τὸ σκολιὸν τοῦτο Σιμωνίδης ἐποίησεν, ἔχει δ' ὅτως αὐτοπλὴς, * Υγιαίνειν μὲν ἄριστον ἀνθρώποις ἀνδρὶ, Δεύτερον δ' φυὰν καλὸν γενέσθ, Τέτον πλουτεῖν ἀβλαβῶς, Καὶ τετάρτον ἡδὸν μετὰ τῶν φίλων. Σκολιὸν, ἡ παροιμία ἀπὸ τῆς κατὰ Διηκέαρχος ὁ τῆς θεᾶς μυσικῆς, δύο χόρδαι μόναι ἀπῆσαν. τὸ μὲν ὑπὸ πάντων ἀσύμφωνον καθ' ἑαυτὸ ἔχης. τὸ δὲ ὑπὸ τῶν συνεστώτων ὡς ἔτυχε τῇ τάξει. ὁ δὲ καλεῖται ἀφ' τὴν τάξιν σκολιὸν. ὡς δ' Ἀριστόξενος καὶ Φίλων ὁ μουσικὸς, ὅτι ὁ τοῖς γάμοις περὶ μίαν τράπεζαν πολλὰς κλίνας τίθεσι φησὶν, ἐξῆς μυείνας ἔχουσι ἤδη γαμικὰς καὶ ἐρωτικὰς σύντονα. ἡ δὲ θεόδος σκολιὰ ἐγίνετο ἀφ' τὴν θέσιν τ κλινῶν. [ὁ ἴσως.] πολύ.

Ἑρμότιμος ἢ περὶ αἱρέσεων.

P. 502. Mſ. in 4. Οὐ γὰρ πάντως ἀπιὰ πόλιν] Τὸ παροιμιῶδες μέτεισιν ἐκεῖνο. ἐ πανύστατος ἀνθρώπων εἰς Κόρινθον ἔσται ὁ πλοῦς.

Ὡς ἡ παροιμία φησὶ] Παροιμία, θεὸν θέλοντος καὶ ἐπὶ ῥιπὸς πλοίοις. εἴρηται ἐπὶ τ πάνυ λίαν καὶ θεῷ μόνῳ εἰς λύσιν ἐπιτρεπομένων.

Ὡ Λυκίνε πρὸς τ Ἑστίας] Φίλου ὄντος κ τ Ἑστίας ἐξαναστῆ. αὕτη γὰρ καὶ πρὸς τὸ εἶναι ἡμᾶς ἑστῶσα καὶ πρὸς φιλίαν αὐτὴς συνάγει ἀφ' ἑαυτ οἶκον ἰσχάρεως τοῦτο σημαινόμενον.

Ἦν μὴ Φοίνικος ἔτη βιῴη] Φοίνικα, τ Ἀγάθιον λέγει πρηὼν.

Οἴνυχα μόνον λέοντος] Ἀπὸ τούτου ἡ παροιμία, ἐξ ὀνύχων ὁ λέων.

Ἴδων ὄνυχα λέοντος ἔγνων ἄν] Τὸν ἐγκεκαλυμμένον λόγον ὃς ἐστὶ σοφισμασιν ἐπ' ὠδῖνι κατεστέφθαι χρησίμως ἀπαλαμῶσαι, πολλοῖς ἐστὶ καὶ μεγάλη γνῶσις αὐτόπιστος καὶ ἀληθὴς καὶ μηδὲν δεομένη. ὡς φέρε δὴ ἀριθμῶ μέρη ὁ δύο καὶ τέσσαρα, ὁ δ τούτων συνεκτικὸς ὁ δέκα πρόσχῃς, ὡς καὶ δὴ δέκα ὁ ἑκατὸν, καὶ τοῦτο ὁ χίλια. κακεῖνα ὁ μύρια. ὧδεν μέντοι κωλύσει τ τὰ δέκα μὴ ἐπιτάμνειν ἰδιώτην μὴ δέ γε πολλῶν τῶν ἀριθμῶν ἧς φύσις αὐτοῖς, τοῦτο γὰρ ἐπίσταται ἀπαρεγκλίτως ὡς μία καὶ μία δύο καὶ δὶς δύο τέσσαρα. ὥστε ἐ πάνυ γενναῖον ὁ ἀφαιρέσιμον λόγῳ τ τοιοῦτον λόγον ὡς εἰ μὴ τὸν καθόλου τὸν εἰδῆ ἐδὲ τὸν κτ μέρος. τοιαυτὶ γὰρ ἀπὸ τ μερῶν, τὸ ὅλον συλλογίζεσθαι, ἡ τῶν κατὰ μέρος ἄθροισις πρὸς γνῶσιν ἧς καθόλου λεγομένης καθ' ἑαυτὴν ὑφισαμένη. καιρὸν καὶ ὁ σοφὸς ὑμῶν Ἀριστοτέλης περιποιησάμενος ἐν ἑαυτῷ λόγον φησὶ

* Hoc Scolion citant Plato in Gorgia, Clemens Alexandrinus Strom. Lib. 5. & Athenæus Lib. 15. paulo aliter quidem, ſed eodem prorſus ſenſu. Vid. fragmenta Lyricorum ab *Henr. Stephano* collecta. Cæterum hæc obſervatio Scholiaſtæ noſtri circa carmina quæ *Scolia* dicebantur, totidem fere verbis habetur apud Suidam, unde craſſiſſima aliquot menda ex noſtro ſuſtulimus, interquæ erat omiſſio vocis τράπεζαν, & quòd pro κλινῶν legeretur κριτῶν. At quod legitur hic *Philon*, cùm ſit apud Suidam *Phyllis*, reliquimus quòd non conſtet utra harum lectionum alteri ſit præferenda.

τὰ, κρὸλλε ὥστε κ᾽ ὁ τῦ λέοντ@ ὄινυξ αὐτὸ τὸ μέρ@ γνωσθὲι ἐξ ἀναλογίας τῶν Φειδίᾳ εἰ κ᾽ μὴ τὸ ὅλον εἴδης, τὸγᾶι μέγεθος ὑπ@δήσεσθαι ℨ θεμέλια ἐδεῖ πποιῆκε ἐμπεδῶν, εἰ ℨ κρὸ ἀναλογίας ἀναιρήσεις τι ἂν ἄλλο, ἢ ὡς ἄλογον σωτὸν σωσωζήσεις; κρὸ πῶν ὄντων ἀπάντων ἀνεπαίσθητον ζωλώ; κ᾽ φόν@ ὐδεὶς σοι τ᾽ σοφῆς ταύτης ἐμπλεξίας. δὲ λώ κ᾽ ὡς τὰς λύκνας λὸπιμφήσῃ ὡς λυκῖν@ τὸ ὄπ κρὸ ὧν κρὸ κρολεμῶ@.

Γ᾽φίσηται, ἐπεὶ μὴ δὲ τις φύσις ℨ κρὸλλε.

Ἐπὶρεῖ γὰ κ᾽ τῶι παροιμίαι] Ἀ᾽λλω μ᾽ γὰ ἐξωτλᾶμμ᾽ ἢ σ᾽ ἐπισρέψ, τᾶτο ἡ παροιμία.

Ὅτ φαρμάκω] Ὅτ ἡ φιλοσοφία φαρμάκω ὀλεθρίω ἔοικε.

Τῷ ἐπιτραπέζιῳ ὕδατι] Τὸ ἐπὶ τ᾽ τραπέζης σκορόμενον, ὁ λέγ τὸ ἰσορρόπιον κρὸ τὸ ἀπορίπτλιβον τ᾽ τραπέζης ἐπὶ χώρας μέσον κρὸ τ᾽ ἰσοφωσείας ἐπαισθησιν τ᾽ δακτύλω ὀχλητικᾶτ αὐτὸ φιλεῖ ἐπαγ ρυτὶς φύσιως ὑπάρχει κρὸ ἀτρεμεῖν μὴ πφυκότα.

Πάσχοντ ℨ αὐτὸ κρὸ οἱ τῶ κενῶι κρὸ μανικρείαι] Κενὰ μανικρεία ἡ κ᾽ τᾶς ὕπνας ποιν ἐχλινομένη διάθεσις, τοιαῦτα τοῖς ἐνεργᾶσιν ἐμποιοῦσα, εἰς πνυφὼν κρὸ διετρείαι ὅσα ὁ πυρὸν διέξεισι λόγ@ διὸ κρὸ μανικρεία μ᾽ ὅσον ἐπὶ τ᾽ ὕπνω τῶι λὰπλαυσιν ὑπαδόμεθα, κενὴ ℨ ὅτ μηδὲν ἐσὲς ἔχῃ κρὸ βέβαιον, ἀλλὰ μᾶ ℨ ὕπνω κ᾽ τῶι διεμερίσαι ἀφίπταζ. τοιῦτο κρὸ τὸ ℨ θεολόγω Γρηγορέῖ, κενῶι μανικρείαι τὰς Ἀθήνας αὐτόμολζε, ὡς κατ᾽ ὐδεὶ τ᾽ εὐπνοις διετρείας ἀφερούσας.

Τὸ σύφαρ] Η᾽γᾶν τὸ διέρμα.

Ἀ᾽μελήσαντες ℨ ὁλκᾶ] Ἀ᾽μελήσαντες ℨ ὁλκᾶ ἤγᾶν ℨ σώμαθος, λέγ γὰ ὁλκὸς κρὸ τὸ σῶμα ℨ ὄφεως λὰ ℨ ἕλκω. λέγ ὁλκὸς κρὸ λὰ τᾶτο ἔχι@, ἤγᾶν ἡ κοινᾶς σύρμη ὥσπ πᾶς κρὸ τὸ μέρ@ ℨ σώμαθ@ κρὸ τὸ λὰ τᾶτ ἔχι@.

Τὰς ὥμας πλίπλαν] Πτίπλαν, ἀντὶ πλίσαν, ὃ περὶ, τ᾽ ἄχνας λέγ ὥθεν πλοκάνητο ἐνδύμα τ᾽ ἄχνας.

Mſ. in fol. Ἐ᾽ρμήπ@ ἢ τῶν αἱρέσεων. κρὸν ἰατρᾶ] Ἱ᾽πποκράτης. [εἰς νίκᾳ.] μέλλων. [ἀγχόμαλα] ἴσα ἐγγὺς ℨ ὁμαλᾶ. [τὸν Χαιρεφῶνα] ὅτι σωικὸς ὁ Σωκράτης. ἐπ᾽ αὐτὸν γὰρ ὁ Πυθι@ Χαιρεφῶνα πρτρίψατο εἰπὼν, ἀνδρῶν πάντων Σωκράτης σοφώτερ@. [μαιεύτικα] μαιευομένου. [ἀφορίσας] ἀφωμοιώσας. [ἐσκυμμένοι] ὀρμώμενον. κ᾽ φρατείας] σωτάγμα@. ὑπερηλατευκότες] φιλονεικοῦντες. μὴ πτενρορᾶν ἄλλο ὠδρος.] τᾶτο ὡσὲ Διῶν@ ἱσορᾶσιν ℨ Πρωτέως. ὃτ κρὸ ἀφ᾽ τᾶτο κατ᾽ δίφημισμὸν Χρυσόστομοι αὐτόμασεν. [τὸ ἄφ᾽ κ᾽ μέμνησθ᾽ ἀπίσεως] Ἐ᾽πιχάρμ λὰφ᾽ηγήματα τᾶτο. [παρῳδὲκιμεῖ] νικᾷ), ἤτοι ὑπὲρ ἀξιωσφαίτ). [ἐρμαιον] τὸ ἀσφαλὲς ἀπὸ κέρδ@. [ἀπίχρη] ἤρκ. [εἰ ὁ ἐπιγνώμων] εἰ δὲ τᾶτο τὶ κρὸ αἰ νῦν αὐτὴ ὑπὸ σᾶ λεγόμεναι ἀμφίβολοι, [λαβὼν] ἀφορμλὼ. μέμψιν. ἐπαφὼ. [ὥσπ᾽ ℨ ὡς Εὐκλείδε ἄρχον@ σχαχθέντων.] * Ἐν τῷ Πελοποννησιακῷ πολέμῳ Λακεδαιμόνιοι τῶν Ἀθηναίων ὡσεγκόμβροι λ᾽ τυρράνους ἔγησαν παρ᾽ αὐτοῖς. οἱ τοὺς παραλαβόντες τινὰς τ᾽ πολιτῶν μετὰ τᾶτον κακῶς ἐχρήσαν@ τοῖς λοιποῖς. κρὸλυθέντων δὲ τ᾽ τυράννων, κρὸ γνομένης μετ᾽ αὐτὰς Εὐκλείδε ἄρχο-

* Hoc jam ſupra habuimus totidem verbis, nec ſemel in hujuſmodi repetitiones delapſus eſt Scholiaſtes noſter.

χοντ⊙, ἵνα μὴ μηχανήσωσιν ἀλλήλοις οἱ πολῖται συμφήκας ἐποίησαν, ὥστε τὰ ὦτα Εὐκλείδα ἀνεξίπιστα εἶναι. τὸ δ' ὃν λέγει ὅτι τῶν πάνυ χαρόντων ἀναζητῆσαι τὸν βίον ἡ βάλομαι. [ἀφελλάποιεν] ἀφέροιεν. [πχύργυ] πχύργυ πρὸ ἔργυ συμφέρον πλέον Γ' συκεώτης φησὶν. ἵνα πχύργυ τι χάνητε ἀντὶ ⊃ πλέον ἐπαιρημένον. [πλημμέλημα] ἁμάρτημα. [κρόδυ] μίτρον οἰνηρὸν χαυλὸς ὑπὸ Σολέων. κεράμιον ὑπὸ Ἰώνων. [δημίῳ] τῷ κολάζοντι τὰς ⊃ δικάσεις. [κερδῶ] ἀλώπεκα. [ἐπιπεπημμένον] ἐσπερμένον, ἡλοσίᾳ. [Θεὸς ἐκ μηχανῆς ἐπιφανείς] ἐπὶ τῶ ⊃ δοκοῦσι καὶ ⊃ δυκλόγων. οἱ τῶν τραγῳδῶν ποιηταὶ ὅταν εἰσήγαγον εἰς τὴν σκηνὴν ἢ τόλμα ὥστε συγχυθῆναι τὰς πρᾶτας πρὸς τὰ εἰρημένα καὶ ἐλεεῖν τὰς ἠτυχηκίας δίκαιος, ὡς ἀπάξια πεπονθότας, ἢ μισῆσαι τὰς πεποιηκότας καὶ ⊃ δικαιομήσασθαι εἰώθασι θεὸς εἰσάγειν ἐκ μηχανῆς τὴν σκηνῆς ὀρμαμένους. ἀλλὰ ἐξ ὕψους ἀπό τινος μηχανῆς ἵνα ἄβλεπτον μὴ πρότερον οἱ ῥαπταὶ. κατ' ἐκείνην ἢ τὴν ἡμέραν ὁ φοβούμενος ἐδείκνυτο τὸ ⊃ δεῖ πρόσωπον, καὶ ⊃ κατὰ σκότον ⊃ δράμοι⊙, ἐλέγετο ⊃ δὲ θεὸς ἀπὸ μηχανῆς.

Ἡρόδοτος ἢ Αἰτίων.

P. 571. Mſ. in 4. Σημειῶσαι ἐν τούτῳ τὸ λόγῳ ἐξηφάνισε ὡς ἐπιδεῖξαι ὡς ἄμεινον ἀτιμίζειν τὰς ἑαυτὸ ⊃ δειρᾴσασθαι λόγους.

Οἰκοῦσι ἐκ⊃ Καρίας] Ἡ Ἁλικαρνασσὸς γὰρ ⊃ Καρίας.

Ὅτι ὡς ⊃ ὄφελο⊙] Ἀντὶ ⊃ δὲ οἱ μέσοι καὶ ἀξιοφελιμώτατοι.

Παραγενῆτε με] Ἀντὶ ⊃ δὲ συγκείνατε, ἐξετάζετε.

Mſ. in fol. Ἡρόδοτος ἢ Αἰτίων· ἐκ⊃ Καρίας, ἡ Ἁλικαρνασσὸς γὰρ ⊃ Καρίας [ἐγλίχετο.] γλίχομαι. λίαν ἤχομαι. ἐπιθυμῶ. γνωικὴ καὶ αἰπαπικῇ. [φέροντες] πάρεχος ὁ ἀναβαίνων εἰς τὸ ἄρμα τὸ ζεῦγος λέγεται καὶ οἱ παράνυμφοι, ⊃ δὰ τὸ παροχεῖσθ τοῖς νυμφίοις ἐπ' ὀχήμασι γὰρ τὰς νύμφας ἦγον. [ὀχάνων] λώρων, ἱμάντων σημαίνει δὲ καὶ τὰς ἐξοχάς. [ἐδειράσατο] δειρανεῖ⊙. κατασκοπεῖ. δείσαν ποιεῖ. [αὐτοί τε ἐν.] οἱ μέσοι καὶ ἀξιοφελιμώτατοι. [⊃ δηλωθῆτε] συγκρίνεσθε.

Ζεῦξις.

P. 577. Mſ. in fol. Ζεῦξις ἢ Ἀντίοχος· σατυρώδη.] χαρακτικὰ. [δὶς τοσούτους] δισμυρίους [πλάσασκον.] τεῖχον. [ψιλικὸν] πῖζον. [πτερυγώτων.] ποιὸν ἦχον ἀκροπλώντων, δίφρου εἶ ἀνακυκλίζον.] αἰρόμβοι, καὶ ὠδὴς γὴν φερόμβοι, καὶ σωτηρίδμβοι ἦχον ἀκροπλῶν. [ἐπαιώνιζον.] ἀλαλάζειν ἐπὶ νίκῃ [ἀνέδων.] ἐστεφάνων.

Ἁρμενίδης.

P. 585. Mſ. in 4. Εἰπέμοι ἔφη ὦ Τιμόθει] Παρέλκει τὸ ἔφη καὶ ὠδεῖον ἐφ' Ἀθηναίων ἦθος.

Mſ. in fol. Ἁρμενίδης· γνώμων.] γνώμων λέγεται ὁ σωστὸς, καὶ κυνοσικὸν τι μηχανικὸν, καὶ σχῆμα γωνιστικὸν. [ἐπιδεικνύμεν] ἢ ἐπιδεικνύμενον ὑπερσωστίκιον, ἢ ἐπιδείκνυσθαι σύκινον. [ὁ πολυψηφόπολο⊙.] δύο γὰρ ψήφοι τοῖς νικηκόσιν ἀνέκειντο λευκὴ καὶ πλήρης, ὥσπερ τοῖς ἡττωμένοις ἡ μέλαινα καὶ ἡ τετρυπημένη. [ἀκλινίμια] ἀδίβαστα.

Σκύθης ἢ Πράξεως.

P. 591. Mſ. in 4. Καὶ ἐξεπίστις αὐτῦ] Λέγει δ ἐξέτης αὐτὸ γένοιο.

Mſ. in fol. Σκύθης ἢ πρόξεως ἐσπέμυσεν] Ἐπαχάζεσι. [ψοφοδεὴ.] τὰς ψόφους φοβέμενος, τυτέσι δειλὸς. [κεφαλικεύ.] τόπῳ. [θέλγητρα] θέλγηθρα. εἰς ἡδονὴν ἄγοντα, καὶ ἐξαγωγίν, καὶ ἀπάτην. [καὶ ἐξεπίστις.] ἐξέτης αὐτῦ ἐσι. [ἐσπεδηθὸς] δημοπόητός ἐσιν ὁ ψήφῳ δήμου πολίτης γενόμενος. παιδεία δὲ καὶ λόγων δυνάμει.] τὰς περὶ Δημοθένους λέγει δίκη ἱππέως Υπερείδου, Αἰσχίνου καὶ τὰς λοιπάς. [Κλεινίᾳ] Ἀλκιβιάδου.

Πῶς δεῖ ἰσορίας συγγράφειν.

P. 600. Mſ. in 4. Εἰ ἦ μὴ αὐτοὶ ἂ ἐν τόπῳ] πολεμικὰ ἐπὶ τῶν ἐπὶ τινων μὲν ἐπιτυχόντων, μένειν ἦ ἀναγκαῖα ἐσπουδασμένων.

Καὶ λαμπρυνθῆσαι ἕνεκα ἐπιδειγμάτων] Αἰσχύλος ἐν τοῖς Φρυξὶ.

Οὐτε δεικνῦσαι ἐν νόμῳ] Ἀττικὴ ἡ σύνταξις. τὸ γὰρ ἐπὶ μέρους λέγεται Ἀττικῶς. αὐτοὶ γὰρ ἔφασαν φασὶ δ ἄρτι, καὶ κατάσασ δ κρατήσ.

Ἔτινες πνὲς] Ἐτῶν πᾶν ὁσαοῦν ἐρωτᾷν.

Σατυρῆσαι λέγειν] Σάτυρον γὰρ Ῥωμαῖοι τὸν Κρόνον λέγουσι.

Ἐπιφλέγειν] αὐτοῖς] Ἐπὶ τῶν μεγάλων ἁμαρτανόντων τὸ ἐπιφλέγειν.

* Ἀληθινῶν Διηγημάτων α.

P. 639. Mſ. in 4. Ὁρῶν ἤδη] Τάχα εἰς Πλάτωνα ἀναπέμπεσθαι πλάσεις καὶ ἀλαζονείας μυθολογοῦντα, μάλισα ἐν τῇ τῆς πολιτείας, τὰ περὶ τῶν ἐν ἅδου διέξοδα.

Καὶ δύο τινές] Εἰς Ὅμηρον ἀναπέμπει ἀφ' ὧν τοὺς λωτοφάγους Ὀδυσσέως ἑταίρους ταῦτα μυθοποιήσαι φησίν.

Καὶ διπλεθρον ἐν] Τὸ πλέθρον ἔχει πόδας ρ. πήχεις ξ.

Οἱ τὸν Σείριον κατοικοῦντες] Σείριον τὸν ἀστέρα λέγει τὸν Κύνα καλούμενον. Σείριον δ λέγουσιν αὐτὸν, ἀφ' τὸ λάμπειν δ κυνὶ ἐν ἐπιπλέον αὐτῆς σπουδὴν τοὺς ἀνθρώπους.

Ἐκατέρων οἱ ἄνοι] Γόης, περιβόλου· οἷς ἐμὲ παρῆσαν ὄνοι, ἐγὼ δ ἐπαμμανῆ τοῦτο πᾶς σκληπτοῖς τοῖς ἀπ' ἐκείνου ἐχρῶντο.

Ὅσον δ Ῥόδιον Κολοσσὸν] Τελαμῶνα πηχέων, ἐξαπήχη γὰρ ὧν ἦν ὁ Κολοσσὸς πηχέων.

Τὸ τεῖχος καθηρέθη] Σημεῖα ἀφ' τὴν σύνταξιν ἄφελε γὰρ ὕστ. ὃς ἦ δ τεῖχος καθαιρεθῆναι, ἡμᾶς τοὺς αἰχμαλώτους ἀπέδοσαν ἂν· ἐπειδὴ ἰσορία δ σοκεμένη φόβῳ τὸν πλησιασμὸν σκοῦσα χάειν.

Γόης· ἐκ περὶ αὐτοῖς ἀνθρώπων] Σπαρτὸς λεγόμενος ἀποσπᾷ, τοὺς οὐ δρακοντέαν ὀδόντων σκοῦσας.

Διάπτυσε τὸν ἀναθυμιώμενον καπνὸν] Ἡρόδοτε ἀφ' οὗ ρ τὸ περὶ Σκυθῶν

* Hic erat titulus in Mſ. cùm in editis libris vocetur hoc opus laudatis ἱσορίαι. Eos eodem redit.

ϑῶν τᾶτο ἱσορέμενον περὶ τ βοπάνης, ἧς καιομένης ὃ ἀκθομιαμβρέα καπνᾶ ατῶντες οἱ περιεχθήμενοι Σκύθαι τὰν πυρὸν, μεθύειν ὡς λὸ οἶνα λέγον[ται].

Ἰγνύας] Οπ ἡ μόνον ἰγνύα ἡ ἀϑεία ἔρηται, ἀλλὰ καὶ ἡ ἰγνύς· ἀφ' ἧς καὶ χαὶρ τοῖς ἰγνύσι· χαιροκνημία ϑ λέγεται τὸ ἐξόπισϑεν ϑ καλάμης ϑ σκέλης.

Κλειδί ἐστιν] Εἰς τὸ ὑπό τινων περὶ τῶν θαλαττίων σταχῶν ἱσορέμενον ἀφαπίζει.

Σκόλοπας] Ἐν τῷ περὶ τ Συρίης διᾶ λόγω μέμνηται τ φαλλᾶν τινῶν ἐφ' ὧν καί τινες ἀναξαίνυσι λόγω ἀσκήσεως. εἰσὶ ϑ οἱ φασὶ ὅτος τελαιοτιῶν ὀργειῶν τὸ ὕψος.

Τὰ πύρεια σωτρίψαντες] Τὰς πυρεκβολίτας λίϑας λέγει.

Κορύϑων ἐδέκτης] Τὸ ϑ Ὁμήρε ἀφαλὰς περὶ Διομήδεα, τὸ δαὶ ἐοὶ ὦμε πόρυϑός τε καὶ ἀσπίδος ἀκάμαϑον.

Ἀληϑινῶν Διηγημάτων. β.

P. 666. Mſ. in 4. Πῦρ ἀνακαίοντες] Εἶτα βωμολόχε τινὸς ἔμεσεν ὁ πάππος ϑαλπόμενος τῇ πυρᾷ εἰς ὕδωρ αὖϑις μεταποιεῖσϑαι, καὶ πῶς ἐχὶ καταλυϑέντες τέλεον ἀπωλώλεισαν; ὥστε ἀπίϑανος ἡ πλάσις ϑ ἐχὶ τὸ τῇ φύσει συμφορον.

Εὐαν.ϑῆς.] Γραφεὶς ἀάντηται.

Περιελείχυτο] Λεπὶ ϑ περιεῖχεν, ὑπέλειφεν, περιεβαλλεν, περιελίκμαζεν.

Ἐξασάμενος] Καπὰ κοινᾶ τὸ ἐξιασάμενος.

Καὶ εἰς τὸ τ μακάρων συμπόσιον] * Εἰς τὰς καϑ' ἡμᾶς ὁ γῆς ἔοικεν ἀγίνας περιφέρειν ἀφαπίζειν, ἐφ' οἷς αὖτος περὶ τ Ἱερουσαλὴμ οὐ ἐχόντως ἡμέτερος συνενεχθῆναι ἀλληϑεικᾶς διεξῆλθον.

Κρὶ

* Hallucinatur hic Græculus noſter dum Lucianum carpit zelo intempeſtivo. Sic locuti ſunt antiquiſſimi Græcorum Philoſophi, qui etiam beatitudinem poſt hanc vitam ſub convivii imagine deſcripſerunt. Ita Empedocles de æterno juſtorum contubernio:

Ἀθανάτοις ἄλλοισιν ὁμίστιος, ἔντε τραπέζας
Εὐνῆς, ἀνδρείων ἀχέων ἀπόπνοος, ἀτειρὴς.
Convivæ reliquis illis immortalibus olim
Abſque malo & triſti ducent formidine vitam.

Hunc imitatus Epictetus dixit in Enchiridio c. xxi. de eo qui in ſapientia multum profecerit: *ἴσα ποτὲ ἀξιοῖ τ θεῶν συμπότης, eris aliquando dignus qui admittatur in convivium Deorum.* Hinc nata etiam eſt fabulæ Ixionis circumſtantia, quem fingunt convivam fuiſſe Deorum, quâ locutione nihil videtur ſignificatum aliud quàm beatiſſimum fuiſſe Regem. Idem finxerunt de Tantalo qui de ſumma felicitate dejectus eſt, etenim, ut Pindari verba uſurpem, *καταπίψαι μέγαν ὄλβον ἐν ἐυνάδῃ, magnam felicitatem concoquere non potuit* Olymp. Od. 1. Hinc, ut hoc obiter moneam, apparet Græcos ex Hebræis iſta mutuatos non eſſe, uti Veteres quidam dixerunt, quandoquidem multò citius hujuſcemodi locutionibus uſi ſunt quàm iis noti eſſent Hebræi, qui ſub Alexandri demum ſucceſſoribus in Græcia diſtinctiùs innotuerunt. Certè multa de immortalitate animorum dixerunt Græci ante Seleucidarum tempora, clariora quàm quæ poſſunt ex antiquiſſimis Hebræorum ſcriptoribus hanc in rem afferri.

Ἄρθρον ἔτοιμον] Τὸ ἐξαγαγὼν ἄρτον ἀπὸ τῆς λεπαστρίδος.

Οὐδὲ νὺξ] Εἰς τὰ ὑπὲρ Θηλέως περιτλεγόμενα ἐπιστολή.

Διακρινῆτην] Εἰς τὸ περὶ Βερενίκην περιτλεγόμενα τῶν Ἀστυνόμων λεξιφύλ.

Τὰς δ' Ἀκαδημικὰς] Οὐκ ἀκριβῶς ἄρα τὰς Ἀκαδημικὰς τῆς Σ φικτικῆς σπουδῆς Λυκιανός.

Ἢ μὴν] Ἀντὶ τοῦ ὅτι.

Καταγίνωσκει] Σημεῖον λέξεως σύνταξιν, τὸ γὰρ καταγινώσκειν πίστεως. οἷον καταγινώσκω σου τῆς φλυαρίας. ὁ δὲ κύριος αἰτιατικῇ συνέλκυσεν. καταγίνωσκον τῶν ψυχρολογίας. ἴσως δὲ Ἀττικῶς ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ γὰρ καὶ ἐπὶ ἄλλων πολλῶν τοῦτο φιλεῖσι ποιεῖν τὴν κοινὴν συνήθειαν. ἢ τὸ καταγινώσκω, ἀντὶ τοῦ γελῶν ἢ λοιδορῶ αὐτόν.

Οὐδὲ τυφλὸς ὢν] Ἴσαμεν γὰρ τοῦτο Ἡσίοδον ἐκ τῆς ὁμωνυμίας βίου.

Παγκρατίῳ] Παλαιστῇ λέγει τὸν πυγμαχικὸν ἀπὸ τοῦ πάντα κρατεῖν ἀπαρτίου παρ' ὅσον ἀπαθὴς ὁ τοιοῦτος ἀνὴρ πληγῶν.

Καὶ Σωκράτης] Τὰ περὶ Σωκράτους ἱστορήματα λέξεως.

Παρῳδεῖσος] Τῶν ἄκρως βαλομένων ἐκλείζειν εἰς τὸ ἡ τὴν λλιώδες φωνῆς ἀπαίτησιν τὸ * παρῳδεῖσος ὀνομα.

Ἐπιῶς] Δεῖ χάριν ἐπιῶς, ἀλλ' ὃν ἐπιμιγῶς, ἀμιγῶς ἢ ἐπιῶς, ἀντὶ τοῦ ἐφελκυστικῶς. ἐπεὶ καὶ τὸ ἐπιάζῃ τὸ ἐφίλκυστικὸν ἔχει.

Ἐπιτιθέμην] Γράφεται ἠπιώμην.

Οὐ παρήμην] Οὐ παρὼν ὡς τὸ ἄλλοις κεῖται, καὶ ἡ πρόχη ζητεῖ.

Μείνας δὲ] Ἐνήλαξε τὴν σύνταξιν. τὸ μὲν πιστὸς ἐστὶ τῶν ἐκ χρησιμῶν, τὸ δὲ καὶ Ἀττικίσας. κρεῖττον μὲν γὰρ τὸ μείνας ἐπὶ τοῦ ἡμέραν, Ἀττικῶς δὲ τὸ τῆς ἐπιούσης. ἴσως δὲ καὶ τὸ πρῶτον Ἀττικισμὸν ἔστιν εἰπεῖν μείνας ἡμέρας. τὸ γὰρ ἐπὶ μέρους λέγουσι Ἀττικοί.

Πέτρας τραχίστ] Γράφεται πέτρας καὶ τραχίστ.

Καὶ μειρακίῳ] Εἶπε σοὶ βωμολόχε γόης, τι ἐπιφέλιτης τῶν νεκρῶν;

Μήκωνες] Κατακλήλως τοῦτο ἐπλάσθη, ἀπὸ τοῦ δ' ὀπίρα τοῦ κηδεύω ὑποτοκὸς τοῦτο καὶ παρκατικός.

Κελύφη κηρύων] Κελύφαια.

Ἐλάθομαι] Ἀντὶ τοῦ ἀνεπαισθήτως.

Ὁ γὰρ ἰσὸς τῶν νεῶν] Εἰς τὸν Ἀεροὺ † ἐάσθω ὁ παιγνίων ἄκαιρος.

Τὸ ἀκόκοθον] Γράφεται ἀκρωφίσιν τὸ ἀκόκοθον.

Ἢ πιερὸν εἶναι] ἀντὶ τοῦ ἄπιερον ἔχειν βυθόν.

Ἐρχομένοισι] Γράφεται διελθοῦσι.

Χάσματα μεγάλα] Τάχα ὁ κενολόγος εἰς Μυσίαν καὶ τὸν ἐρυθρὸν λάοσσαν λεξιφύλον κρεττόνων ἐπιπνοίας ἐπισκώπτων αἰνίττεται.

Ἔλπο.

* Ex Xenophonte, Polluce, & A. Gellio notum est vocem hanc esse Persicam & significare *viridarium*. Occurrit etiam in Ecclesiastæ libro scripto, viris doctis credimus, post captivitatem.

† Iterum imperitè Lucianum inculat Scholiastes, notum enim est hoc à Bacchi fabula.

Ἔλπεσι] Ὡς ἐπὶ κακῷ τὰ ἄκρα τῆ ὀδύνης παιδιάς ἔρηκε, παίζων καὶ ταῦτα.

Ταῦτα μὲν μέχρι τῆ ἐπείρας γῆς] Καὶ τὸ πλῆθος ψιθυρίζειν μὴ τῆ ἀνυποστάτω ἐπαγγελίας.

Δύο μὲν] Ἀγαν ἐμφρόνων καὶ τὸ τῆ βλακείας πεδίον ἀποκλίνειν πεπραγμάτευ), τὰς δύο τῆς ὀνείρου πύλας, καὶ τούτων, τὴν μὲν σιδηρᾶν εἶναι καὶ κερατοφῆ, τὴν δὲ κεραμίαν καὶ πολυτρόπων καὶ σαθρὸν ἔχουσαν, ἐπεί τοι καὶ αἱ ἐλπίδες τοῖς ἀγροῖς καὶ βλακώδεσι καὶ ῥαθύμοις αἱ μὲν πάντων κτῆ τὸ κερατοφῆ καὶ ἀμετακίνητον εὐπίστου). καὶ ἄπορ' ἂν μεταπεσάμενοι πέφυκε ὅσοις ἀφελείας ἀνθρώπους τὸ τοιοῦτο πάθος εὐίδρυται, τοῖς δὲ κῆ μεταπιπτούσης ἂν τὸ τῆ ἐλπίδων ἀσφάλιστον, ὅσοις τῆ ἀφελοίπει τῆ ἐμφρόνων γνώμης ὑπὲ ποτε τῆ καίρια ἀντιγνώμονι ἀφικέσθαι, καὶ τῆ τοιούτων ἀπαλλαγῆναι μηχανὴν φροντίδων. φιλεῖ γὰρ ἡ ἐπίπαν κακοπλόκος τῆ φροντίδων καὶ τὰ ἐνύπνια παραπλήσια ἐμβάλλειν. ἄμεινον τε καὶ κεραμέαν τὴν πύλην εἰρῆσθαι. δι' ἧς τὰ φοβερῆ τῆ σκυτίνων διέρχεται) καὶ φρικώδη. ἅμα γὰρ τῆ ὕπνῳ καὶ αὐτὰ οἴχεται). εἰ δὲ καὶ πλῆτος καὶ δόξαν, τοιαῦτα καὶ τὰ καθ' ὕπνους ἀλλὰ τὰ μὲν δυσχερῆ τῆ ἀνιῶντα καὶ εἰς ἀμηχανίαν ὄγκλα. τὰ δὲ τερπνὰ καὶ ἐράσμια, τῆ ἡδονῆ κῆ εὐφραίνοντα..... ὑπερβάλλοντα καὶ ἀναπόβλητα.

Ἀποκριτόμενος.

P. 707. Mſ. in fol. Φιλοκερδόντων] Διακερδόντων. δοκιμαζόντων παρέργως. [παρόλογον.] παρόλογον λέγουσι δρομικῶς οἱ ἄλλοι, καὶ μάλιστα Θουκυδίδης τὸ παρόδοξον, καὶ ὃ σὺκ ἄπιθι προσδοκήσαι. οἷον ἦ πολέμου τὸν παρόλογον, καὶ ὅπ ἐγένετο πολὺς παρόλογος. παρόλογος ἦ τὸ ἀνελπίστως λίαν καὶ παρὰ προσδοκίαν. [καθ' ὃν ὕπνον μὴ ἀποκηρύξαι βάλητον.] σὺτῶ γὰρ οἱ ἀγῶνες, ὃν πρώτοις σῆ ὃ λόγος τῆ νομίμῳ ἐπιχειρεῖ. ὃν ᾧ δείκνυσι μὴ δοκεῖν τοῖς νόμοις δίς ἀποκρότεσθαι τὸν ἰδιῶτ. [καὶ ἀνεξέτασον ἀδὲν καταλείπει).] ὅσῳ πῶς σῆ σὺτῶ λέγων τὸ ἴδιον ἦ ἀπ' γνώμης ἐχασμῷ ὑπεμφαίνῃ, καὶ ὅπ πρὸς τὸ ἐχασκικὸν τῆ κατηγορίας προέτασιν, ἀ ἐχασκικὸν τὸν ἀπολογίαν ποιεῖται, ἀλλὰ νομίμῳ κέχρηῆ) καὶ πρὸς τὸν ταύτης ἀπάντησιν. [ἐξαγώνιον.] ἤτοι ἔξω ἦ ἀγῶν. [ἀλισκόμενα] καταλαμβανόμενα κρυτέμενα, ἢ νικώμενα.

Φαλάρεως Πρῶτος.

P. 731. Mſ. in fol. Πάριδροι.] Πάριδρον ἦ δεῖνον. παριδρύῃ ἦ τῆ δεῖνι τὸ ὄνομα μετὰ γυναικῆς, τὸ δὲ ῥῆμα μετὰ δοτικῆς, ὥσπερ καὶ τὸ συνοίκησ γυναικῆ, συνοικεῖ ἦ, δηλαδῆ. [προσαγεῖν] ἀπατεῖσαι. [αὐτήκοον.] ἀκριβῆ καὶ αὐτηρόν. λαμβάνεται δὲ καὶ ἐπὶ ἦ ἀθλητικῆ τ τρόπον, καὶ μή πω ἁπλόλιν ἔχοντ, μὴ δ' ἐπισφαλεστέρω ἦ ἦν, ἀλλ' οἷον ἔτι ἐκέτης ὑπάρχοντ οἰονεὶ μηδὲν ἐπισυροφέειν ἀλλότελον· τὸ ἀσφαλὲς δηλοῦν φησι. τοιαῦτα γὰρ τὰ παχέα ὡς ἐπίπαν καὶ σύνθημα, ἃ βάλε) σημαίνει τὸ αὐτήκοον, σημαίνῃ γὰρ τὸν τι ἀ-

πολῖν καὶ ἄδολον καὶ ἀληθῆ τὸν τοιοῦτον ὡς ἔπος, καὶ τὸ τοιοῦτον, καὶ σωτήριον καὶ αὐτόματον. Μάγνης δ' ὁ ἐν τῇ αὐτῇ γραμματικῇ τὸ ἰδιόρυθμον σημαίνειν φησὶ καὶ τὸν Λυκιανὸν παραγγέλλοντα σύντομα. [παύσιμι] καὶ παπαύσιμι. διὸ καὶ λέξεις ἀκριβοῦσι τυγχάνειν ἐπίσαις τὸν ἑτέρου λέξιν τὸ παύσιμι. [ἐξάπαντος τρόπου] σημεῖόν τὸ ἐξάπαντος τρόπου. ἐν εἰ μὴ μὴ δὲ τρόπου γράψεις ἐκκύπτει ὁ φείλ. εἰ δ' χωρὶς δὲ τρόπου ἐξύπνει μόνον, γραφεῖ γὰρ μετ' ἀκριβείας. [ἠπιάσομαι.] ἐφιλήμιλον. [ἀπαξάπαντα] ἔγνω ἀπεχάρισσεν [νεολαίας] ἢ δὲ νέα λαὸς συναγωγὴ, καὶ ὅλως τὸ καθοσιοῦν τὸ νέον· ἐνεργητικῶς καὶ παθητικῶς καὶ μεταφορικῶς. [δημοθοινίαις] παῖς δὲ ἐκκλησίαις, θυσίαις. [ἢ ἰφθέσαι.] ἔφηβοι λέγονται οἱ μέχρι τῶν ιθ. ἐνιαυτῶν τυγχάνοντες. [ἐπιζόντο.] σωθῆναι. [αὐτοχειρίαι] ἤτοι τῇ τῶν χειρῶν συναμφοτέρων αὐθαιρέτως μετὰ θυμοῦ ὁρμώμενοι καὶ φονεύοντες. λέγουσι δὲ αὐτόχειρες καὶ οἱ ἐκ τῶν φονεύοντες. [φωνεύσαντες] ἤτοι φονεύσαντες πεποιηκότες. [μεταπελάμβανον.] μεταπεμψάμενον. [πολλὰς γενέσθαι τυραννίδας σοφὰς.] Περιηγητὴς φησὶ δὲ Κυψέλου ὃς τὸν ζ μὲν ἐνιαυτὸν σοφῶν, Κορίνθου δὲ τυράννου. τοῦτο καὶ ἀναθήμα τὸ Δελφοῖς ἀνέκειτο τοῦτο, θυμοῦ κρείττονα. ἦσαν δὲ καὶ ἄλλοι σοφῶν ἀναθήματα. ἃ καὶ αὐτοῖ Πυθεῖ ἀνέκειντο ταῦτα. Κλεοβούλου Λινδίου, τὸ μέτρον ἄριστον, ὑπερβασίαν δὲ ἀλεύεσθαι. Χίλωνος Λακεδαιμονίου, γνῶθι σαυτόν. Πιττακοῦ Μιτυληναίου, μηδὲν ἄγαν. Σόλωνος Ἀθηναίου, ἔργῳ μαρτυρεῖ βίος τέλος. Βίαντος Πριηνέως, οἱ πολλοὶ κακοί. Θάλητος Μιλησίου, ἐγγὺς πάρα δὴ ἄτη.

Φάλαρις. β.

P. 741. Mf. in 4. Πρόξενος ὢν] Πρόξενος ὁ ὅλως πόλεως ξένος ἰδιώτου, ὁ ἰδίᾳ καθ' αὐτὸν ξένος ὤν, πρόξενος δὲ καὶ ἰδιώτου καὶ ἀστοῦ ταὐτὸν λέγεσθαι φησὶ. πρόξενος μὲν, ὁ φανερῶς πόλεώς τινος τῶν πολιτῶν κατὰ τρόπον ξένος. ἰδιόξενος δὲ ὁ ἰδίαν ξένος. ἀστόξενος δὲ ὁ κοινῇ πᾶσι τοῖς ἐκ τῆς πόλεως ξένος, ὅπερ ἐστὶ καὶ ὧδε τὸ ῥῆμα. οἱ ἕτεροι τὸ ῥητόρων πρόξενος κεκλῆσθαι τὸν παραπιτίως τινὸς ἀγαθοῦ, οἱ χρόνοι δὲ καὶ ἔστιν ὅπου δὲ καὶ τὸν πρόξενον συναγωνιζόμενον τοῖς..... εἶναι πρόξενοι παραπιτίᾳ..... παρελήφθη τοῦτο..... τῶν μὴ κεκλημένων τῇ κρίσει πρόσχωσιν ἕτεροι δὲ πρόξενος φασὶ, τὸν κατ' ἀγῶνα πολιτικὸν πρόξενος ὅλου πόλεων χειροτονίας. ἰδιόξενος δὲ, τὸν ἐκ πολιτοῦ χρόνου ἢ ἐκ πατέρων παραδεχθέντα τυχόντως ὁμοίως, καὶ πολιτικοῖς πράξεσιν ἀπέχωσιν· οἱ φαῦλοι δὲ, καὶ σφραγῖδας ἀλλήλοις διδόντες, καὶ σύμβολά τινα ποιούμενοι. ἵνα ὡς ἂν πέμπωσιν ἀγνῶτες ἢ ὑμῖν ἢ οἰκείοις πρόσδεξηται ἄνθρωπος ἀφ' σύμβολα. φασὶ δὲ καὶ δημοσίους ἔστιν τοὺς κατ' πόλιν ἀλλήλοις φιλοποιουμένους, ὡς Διομήδης Γλαύκῳ. ξένους δὲ ἁπλῶς, τοὺς ἐξ ἑτέρας πόλεως παρεπιδημοῦντας. ἐάν τε ἀγνῶτες ὦσιν, ἐάν τε ἐγνωσμένοι. τοὺς δὲ ἰδιοξένους, ὡς ἐν οἰκίᾳ τις ὑποδέξασθαι, καὶ συμπράξειέ τι τῶν χρησίμων ἢ μηνύσειε τῶν ἀπορ..... ᾳ

Ἀλέξανδρος, ἢ Ψευδόμαντις.

P. 746. Mſ. in 4. Ὦ φίλτατε Κέλσε.] Οὗτος ἦν Κέλσος, ὁ τὼ κατ' ἐμοῦ μακρὸν φλυαρίαν συγγράψας βιβλίοις. ᾧ πεισαρίθμοις ἀντεξαγόμενος ἔπεσιν ὁ ἀνδρειότατος ἀντεῖπον Ὠριγένης, μεστὰς ἀπάσης σοφίας καὶ δεινότητος ἐξυφασμένος λόγους καὶ λύρην ἀπορρίψας τὸ ἡνιοχεῖον αὐτῷ ἀνέδωκα.

Καὶ Ἀρριανὸς δέ.] Ὅτι Ἀρριανὸς ἦν ὁ Σεβαστεὺς δῆλον. ἐπεὶ καὶ ὁ Ἐπίκτητος ὁ Στωϊκὸς ἐν τῇ ἠθικῇ φέρεται, * καὶ τοῦτο δῆλον.

Οὐ Μινύαι μόνον.] πρότερον τὸ Ὀρχομένιον Μινύαι, ἐκ δὲ Ὁμήρου μεμαθήκαμεν Ὀρχόμενον Φασκὼν Μινύειον, ἢ τὸ Βοιώτιον.

Ὑπὲρ τοὺς Κέρκωπας.] Οὗτοι οἱ Βοιωτίαν διέτελουν, Οἰχαλιεῖς ὄντες γένος. Σάμον καὶ Τηλεβόας ὀνομαζόμενοι. ἱστοροῦσι δέ τινες, ἀπ' αὐτῶν ἢ καὶ τὸ παροιμιαζόμενον, Κερκώπων ἀγορά. ἀπολιθωθῆναι δ' αὐτοὺς. Εὐημέρου δὲ οἷς πιθήκους μεταβαλεῖν φησὶ Δῆ καταθέσεως. Ὁ δὲ Εὐρυβάτης ὡς ποιητὴς καὶ παιγνίου ἕνεκα ἢ καὶ ἀσεβείας εἰσάγει. ἀσκώπτεται καὶ ὁ Φρυνώνδας ἐπὶ πονηρίᾳ βοᾷ. ὁ Ἀλεξίδημος δέ, μιαρὸς καὶ κακοπάγων ἐς ὑπερβολήν, ἀφ' οὗ καὶ ὁ πρωκτὸς Ἀλεξιδήμου καλεῖται, τούτοις ὁμοίως καὶ ὁ Σώφρων.

Καὶ ἀδελφὸς ὕπνου.] ἀσυμπαθέστερον καὶ πικρότερον τὸ κατὰ τὸν ποιητήν. οἷον καὶ ἀδελφὸς ὕπνου κατὰ τὸν ποιητὴν πλάττουσι, καὶ ἀοιδίμως γράφουσι.

Κοσκίνῳ τὸ ὕδωρ λέγειν.] Ἐπὶ τῶν ἀνυπολήπτων μάτην τοῦτο λέγεσθαι παθόντες.

Μὴ ἀλλὰ σοφὸς ᾖ.] Τὸ, μὴ οὐκ ἀλλὰ διὰ τοῦτο οὐκ ἀγαθὸν μὴ τῇ μορφῇ ἀλλὰ σοφὸν εἶναι ἀλλοφερόντως τὸ μὴ σοφὸν εἶναι.

Οὐδὲ εἰς κόρον ἔφατος.] Οὐδὲ εἰς κόρον ἔφατος δεχόμενον, Ἀττικὴ ἡ συντάξις. τὸ γὰρ ἐπὶ μέρους λέγειν Ἀθηναῖοι. οἷον ἔφαγον τοῦ ἄρτου, κατέαγεν ἔρεβινθος.

Ποιήσεως εἶδος.] Ἀττικοὶ καὶ ἐπὶ συμβολικῆς ἀλληγορίας ἐξύσασι τὸ ποιητικόν.

Σκόλιόν τι τοῦτο.] Σύνθεσις ἐκ λειγομένων ἀναπαίστων.

Τῷ γὰρ σταλήναι.] Εἰς τὴν Ἐνδυμίωνα ἀλληγορίαν τὸν λόγον. ὃς καὶ βούκολος ὢν, ἐρασθῆναι λέγεται τῆς σελήνης μυθεύουσι.

Δίης.] Ἡ τοῦ Διός.

Λεπίδῳ ἐπαίρει ὕπνος.] Ἔφη γὰρ τὸν Λέπιδον τοῦτον ὁ Ἀμάθριδι κατοικεῖν Ἐπικούρειον ὄντα.

Ὦ Ἀλίξαιθρε τὸ δεῖπνα.] Ἴσως σὺ δέξῃ ἐκ ἀνδρὸς ὄντος τοῦτο μὲν τὸ κύκλον παραγγείλῃς.

Ἀλλ' ἐδὴ γὴν ἐπὶ γῆς.] Γέλως ἐπὶ γῆς τοῦτο εἶπεν λέγεται Ἀθηναίοις, ἀντὶ δὲ τοῦ πάσης τῆς γῆς, ὃ φαμὲν τόπον εἰς τόπου.

Κομίσας εἰς τὴν ἀγορὰν.] Σημειοῦ ὡς ἀλληπτῶς λέγει καὶ ὅτος ὁ ἐπικαλῶν τὸ αὐτῷ κεφαλῆς τοῖς λόγοις ἐγγυμνασάμενος Λουκιανὸς τὸ Ἐπικούρου αἱρέσεως.

* Fallitur Græculus. Notum enim eſt Epictetum Neronis tempore vixiſſe. Vide Suidam.

Σαβαρδακαχίμαλα] Ἀπολογία τῆς ἀπορίας Ὀτρηπτάλης.

Μὴ σύγε πλοίθμαι] Ἀπὸ παροιμίας παροιμιάζεταί τις ἀδίκως ἐς τὸν Διόνυσον.

Ὡς Ποδαλειρίῳ ὑὸς] Οὐχ ὅτι καὶ Ποδαλείριος τοιοῦτόν τι πέπονθε, καθάπερ φασὶν, ἀλλὰ παίζων ὡς λύκῳ Ποδαλειρίῳ, ὃς ἰατρὸς ἦν, ἕλκει τὸν γόνυ. ὁ δὲ σπεύδων ἀμβλύνει τὸν πόδα.

Περὶ Ὀρχήστεως.

P. 784. Mſ. in 4. Μὴ ἄρσιστον ἄρσ] Ἀπὸ τοῦ ἀείστου ἄρσεν. ἄφελε γὰρ μὴ ἄρσ εἶναι αἰτιατικὴ. σημεῖα δὲ ἔστι μὲν οἷς τὸ πᾶν φάναι. νῦν δὲ καὶ ἡ Ἀττικὴ συνήθεια ἀπαιτεῖ κλῆσιν ἐπιλέγειν, ὡς καὶ ἐπὶ ἔστι ἄμφω τὼ χεῖρε καὶ τὼν χεροῖν ἡλυκοῖς ὑπέρμορον ἀρχὴν ἐστὶ μιμεῖσθαι.

Καὶ μὴν τοῦτο Δῆλε πλάνα] Φασὶ γὰρ τὴν Δῆλον τὸν νῆσον ἐπὶ ἔτη Ἀπόλλωνα ὑπὸ Λητοῦς χαπηθῆναι πλανωμένην, ἐν τῷ Αἰγαίῳ πέλαγος, Ἀστερίαν πρωτωνύμως, ἐπεὶ τοῖς Κυκλάσιν ἅπασι ἀπαρὴ νῆσος. Λητὼ δὲ ὑπεξελθοῦσα καὶ ἐπὶ τῷ τόκῳ ξενίσασα, ὑδὲν γὰρ αὐτῇ μέρος γῆς ἐπίπεδον ἦσαν ὑπαιθρίασα δὲ ὀργὴν καὶ ἀπειλὰς Ἥρας, ἣν φ᾽ ἅλλης καὶ μίαν τῶν Κυκλάδων ἐφρίζωθη. Διὸ αὐτὴν μὲν Δῆλον ἐκλήθη, ὅτι δῆλη γεγονυῖα τῇ πανσοφίᾳ. αἱ δὲ περὶ αὐτὴν κυκλοῦσαι αὐτὴν, Κυκλάδες. καὶ ἰὼ τὸ λύτο τοῦτο ἐστὶ Ἀπόλλωνος. ἐφορεῖ Καλλίμαχος ὁ τοῦ εἰς Δῆλον ὕμνου.

Καὶ τὸ μέσον τῆς γῆς] Λέγουσι οἱ Δελφοὶ ὀμφαλὸν εἶναι ἐπὶ ἐδάφους ἓν τινα, καὶ περὶ αὐτὸν χαράξαι δύο σιωπῆσαι λίθους. καὶ τοῦτο ἔφασκον τὸ μέσον ἁπάσης τῆς γῆς.

Οἱ μὲν, ἄλογα ἐπιφέρων] Τοῦτο ἡ παροιμία, ἀπ᾽ οὐ παροιμίας μεταλήψεται ὁ ὑὸς φασὶ ἐπὶ τοῦ Διονύσου.

Λεγομένη κακοζηλία] Ὅτι κακόζηλον τὸ ὑπερβεβλημένον τὸ μέτρον βάλλει, ὥσπερ ἄλλοι ψυχρολογίαν ἔφασαν.

Mſ. in fol. Περὶ Ὀρχήσεως· καὶ ἐπιτηδεῖον] ἐπιτηδεῖον ἢ ἐπιτήδειος. [ὑμιλίας] ὑμιλία. ὁ βωμὸς, ἀπὸ τοῦ ὑμὸς. ὑμιλία δὲ αὐλητικὴ. [λειτουργίαις] λειτουργία κυρίως ἡ δημοσία ὑπηρεσία.

Λεξιφάνης.

P. 818. Mſ. in 4. Τυπτόν τι] Χορὸς ἐλευθερικὸς τὰ τρία τοῦτα ὑπορήματα. πίουσιν. πῆτις. νίφει. ὡς ὦν ἀπὸ τοῦ χθὲς χρόφεται χθεσινὸν, ἤτοι ἀπὸ τοῦ τῆτες, τητινὸν, σημαίνῃ ἢ τὸ ὑπέρτιον, ἤτοι τὸ ἀπὸ αὐτοῦ ὄντος. τὸ ἢ νεοχμὸν, τὸ καινὸν, σημαίνῃ, ἀφ᾽ ἧ τὸ χρῆται νεοχμεῖ. καὶ ἔστι ἁπλῶς τοῦ νέου καὶ ἔχω νεοχὸν, καὶ νεοχμὸν ἐλλειπτικῶς τοῦ μ. χρῆται τῇ λέξῃ Θουκυδίδης.

Κυψελοῦσιν] Κυψέλη λέγεται καὶ ὁ τῶν αὐτῶν ῥύπος. λέγει ἢ τὸ περιττὸν ἀπορρίπτειν ἀχρεῖον τὸ ἀφίστασθαι, οὗ ἢ τὸ ῥύπτειν ἄνωθεν.

Πεδὶ καπίδαλε] Γένος ἀπὸ τοῦ πρὸς πέδον καπίδαλε.

Ἢ κυψελὶς] Οὗτος ὁ ῥύπος τῶν ἄρτων λέγεται κυψελὶς, καὶ τὸ ἀφαίνειν ἀχρεῖον ὡς τὰς ἄρτους ἀπορίπτειν. οὗ ὡς καὶ ὁ Κωμικὸς τέχνη-

ν Ὁ δρεπηβόητος ὑπὸ τ μητρὸς παιζεκρυδεὶς, Κόψελ Ὁ ὀνομασθη. ἄμφω ᾗ ἅπτ ἡ κυψελὶς καὶ κυψέλη, παρὰ τὸ κρύπτειν τὴν ἐλλὶ ἱρρίζησαν.

Εὔαρχος] Τὸ μὲ εὔαρχος, τὸ καλὼ δ' ἀρχὴν ἴχων, εὔλογος ᾗ, τὴν σεωθηκὴν εὐάρμοστος. εὔλεξις ᾗ καὶ εὐόνομος, τὸ εὔσχεπτον ὀνόμασε καὶ λέξεσι κεχρῆσθ.

Ὥσπαὶ σλιγχίδα μοι] Σλιγχὶς, ἡ ξύσρα. ἔοικε ᾗ τὸ κτένιον ὅπω καλεῖν. φασὶν ιᾗ τινὲς λέγ ὀδοντίας. ῥύμμασι τὸν σώπανα ἡ καὶ τὸ ἱστρον. ἐχρῆντο γὰ καὶ ἵστρῳ οἱ παλαιοὶ ὁ τοῖς λυτροῖς. ναυστολεῖν, τὸ βαστάσαι ἄχαιν. Ὁ ἐπὶ λυτρὸν ᾗ, Ὁ ὁ τῇ σεωθήκῃ βαλανικὸν. ἐγγυοθήκη ᾗ Ὁ κιβώτιον, ὁ ᾧ ἔπι ἀσφαλῶς καὶ ἐχεγγύως κατατιθέσθαι.

Ε'λινύσεις] Ἀντὶ Ε ἐπίσχεις, κατεμείνεις.

Οὐκ εὐπόρως] Ἀντὶ Ε παρδύσεως δυσκόλως.

Τὴν τρόμιν] Οἱ μὲ Ὁ τρῆμα τ ὕδρας· οἱ ᾗ ἀπὸ τούτου μέχρι τ δρόχθης Ε βαλάνου χωρίον, ὃ καὶ ὑποταῦρον καλοῦσιν. ἐσὶ ᾗ καὶ χαμηλὸν ἔχον ὑπονεφικόμενον, ὄμβιον ῥαφῆ.

Ε'π' ἀσράδην] Ἀσράδη Ὁ σάγμα ἅπτι ἡ σίλλα. τὰς δὲ τὰ σεσαγμένα ζῶα ἐλαυνούσας ἔοικεν ὁ καυτολόγος ἀσραβηλάτας καλεῖν, ὥσπερ καὶ ἁρμηλάτας ἐώθασμὸν καλεῖν τὰς ἐλαυνούσας τὰς ἵππους, οἱ πας ταῖς ἁρμαῖς ὑποζεύγνυσαν. ἄλλοι ᾗ ἀσράδιν ὡς Ἀθηναῖοι, τὴν ἄζυγον φασὶν ἡμίονον, ἐφ' ἧς ὀχούμεθα. ἀπὸ τούτου καὶ ἀσραβηλάτας τοὺς ὀπαδοὺς τούτων φασί.

Ἀ'σκωλιάζει] Ἀ'σκωλιάζειν Ὁ ἐφ' ἑνὸ ποδὶ βαδίζειν ἅπαν κινεῖσθ. Ὁ ᾗ ἐσὶν ἄλλως. μονόποδι γὰ τὸ ἄλμα οἱ κίνησιν ἐξελαύνοντες, ἢ ἅπαξ ἢ πολλάκις· ἀσκωλιάζοντα δ' ἀντὶ Ε μονόποδι παιδιᾶς.

Σιωπηλοπερυχήσας] Τὴν ἡσυχὴν ᾠδὴν. τοὺς ᾗ τόφους τῇ ἰμᾷ πλεῖ κατασκιάζοντας.

Καὶ ὅπ καύματος ἦν] Ἔοικε τὸ ἀπὸ τοῦ κρύους γινόμενα ἐγκαύματα ὡς Ὁ σῶμα ἡμῶν λέγειν. ἐράσμια ᾗ, τὰ δρότροφα ἐξεπραμμένα παιδία. σκαίδικες καὶ βρέκανα, οἷον λαχάνων. κάχρυς δὲ, σιτηρὸν ὄσπριον. Ὁ ᾗ ἐδάρην δὲν ὄρρον ἀντὶ Ε ἀνεσύρην, ἐτελέσθην δὲν ὑποταῦρον, ἅπτι τὴν τρόμιν. λεκιθόπωλις ᾗ, ἡ τὰ ἡλεκμένα ὄσπρια, ἅπτι τὰ βεβρεγμένα πωλοῦσα. οἱ ᾗ ἰατροὶ λίκιθον φασὶ καὶ Ὁ Ε ὠὸ ὠχρὸν· χρυσιοπώλης ᾗ ὁ τὰς δίπλεῖς ὀπώρας πιπράσκων. σίλλη δὲ καὶ πυρίτης ἐγκρυφίας δρτοί εἰσιν. ὁ μὲν ὁ κλιβάνῳ, ὁ ᾗ ἐγκρυφίας, ἐπὶ τῇ ὁσοδᾷ ὀπτηθέν Ὁ. γήπια ᾗ τὰ κρέμμυα. ὁ οἶδ Ὁ ᾗ Ὁ ἑξηκοντάχιλον, ἀπὸ τ ὄπισθεν κρίας. λωγάνιον ᾗ, Ὁ ὑπὸ δν τρόχηλον, καὶ μάλισα τῶν βοῶν. σίλλ Ὁ δὲ ἐσι, ὁ ἀλφιτροφ Ὁ τοὺς ὀφθαλμούς. ἡδύνειν ᾗ, τὸ κδιάζειν ἅπτι μαγειρεύειν· κάρδοπος ᾗ ἡ μάκτρα, ἅπτι ἡ πλατεῖα ἐσὶ σκάφη. ξηραλοιφεῖν δὲ ἐσι, Ὁ ἄνδ λυτρῦ ἀλείφεσθαι ἐλαίῳ. γνάμπτα ᾗ, τὸ Ε σπιαθηρίου ἡ σκάφης ἅπτι Ε ὠρολογίου μέσον ὑπανεσηκὸς καινόνιον λίγ, ὃ τὰς ὥρας δείκνυσι τῇ ἑαυτῦ σκιᾷ· πόλον ᾗ Ὁ μέσον καὶ κοῖλον Ε αὐτῦ ὠρολογίου λίγ. κρεμάμενος ᾗ, τὸν σύγκλυδας οἶμαι καὶ συρφετώδεις φησί. βύζιν ᾗ, ὑπόρρημα-

πᾶν ἀκριβῶν τῇ οἰονεὶ λεβὴς τῶν σκοπίμων ἢ ὄχλος καὶ τὸ πλῆθος διηρθρωμένως ἑστῶσιν καὶ ἀθρεῖν τὸ καθ' ἑαυτό. τοῦτο γὰρ ἡ ἀσπὶς σημαίνει. τὰ κέρατα δηλοῦσι διττὰς τὰς κέρκους σημαίνει τὰς ἐφ' ἡμῶν. σκαρδαμύττειν δ', τὸ σκαίρειν πυκνῶς καὶ βλίφαρα. φασηλοῦν τὸ ἔμμηνον φασίν, ἀπὸ φασήλου ἤτοι ἑστιάσεως δείπνου.

Διακόσιαι] Ἀντὶ τοῦ κολυμβήσιμα.

Γρυπολόφους] Ἔστι δ' ὁ τὸ ὄπισθεν σκιδνάμενα πολλοῦ, παρὸ καὶ Ἀττικοὶ δ' Ἀθηναῖοι ἐν γύπεσι φασὶ τῶν ὀνύχων.

Λαχαίνοις] Ἀμβρακιῶται καὶ Ἠπειρῶται τὸ ἀπὸ δ' ἀρχαίας τῶν βοῶν ἀγέλαρμον χάλασμα καὶ λᾶγον εἰς τὸ μεταξὺ τῶν βραγχίων φησὶ Διονύσιος ὁ Γεωγράφος. ἔστι δ' Ἰταλικὴ πόλις Σικελίας. καὶ βοὸς λέγει λαχαίνου, ἀλλὰ ζώου ἑτέρου τοῦ ἡμετέρου. ἐν τοῖς δὲ ἄλλοις τοῦτο τὸ μέρος ὁ καὶ λαμύρειδα φασί.

Ὠχρόμηλα ψόπτα] Ἀντὶ δ' ὀπτῶν ἑφθῶν.

Δασυλῆν κρηβάδος] Εἶδός παιδιᾶς ὁ κρηβάδος, τινῶν. μίαν τινὰ χάραξ ἄνωθεν ζυγὸν κῦ κορυφαῖον ἐπαιωρῶν. κρηβαδίσται δ' ἐν ὀζυγὸς πλάσιγγα φέρῃ. ἀνδριαντεῖον παῖς πλάσιγξιν ἐπιτιθέναι ὁ κρηβαδίζων τίνων λαβὼν εἰς τὸ σῶμα ὑγρὸν ὁπῶν οἷον ἡ ὑάλου, ἢ πλάσιγξ τὰς χεῖρας, ἀφίστων χειλέων ὑπὸ μίαν σύριγγα ἑκάστου πλασίγγων. αἱ δ' δεξάμεναι κηλὴν ὕστερον κρηβαδισμάτων ἀπὸ κῦ τὸ ἐπικρεμὲν δ' ὑγρὸν φέρουσιν κῦ τ' ὑπεκκεμένων ἀπὸ κρίσεως ἀπὸ μέρους ἑκατέρου κατὰ τῶν ἑστεροζυγίων τὰς ὀπὰς πίνει ἦχον λάπτιλόσιν ὃς δ' ὕφρεμίν τὸν ἔρωτα. ὡς τῶν παιδικῶν ἐπιχώριον. ἐρωτικὸν, ὃ ἡ παιδιά. οἱ δ' τῶν πλασίγγων ἡ λάπτ λέγουσι, κρηβάδ δεκεῖ ὁ ἐρᾶν, καὶ ὑπὸ τῶν παιδικῶν ἐμελᾶς. κηλὴν δ' ἀπὸ ἀδιαστάτου μάνιες. οἱ ἀκριβέστεροι δὲ τοῦ κρηβάδου λέγουσιν δύο φασὶν εἶναι εἴδη κρηβάδων, κρίσεπτῶν, καὶ ὀξυδάφων. ὁ μὲν κρισεπτὸς ᾗ τὸ οἰονεὶ λυχνεῖον ὑψηλὸν ἔχον εἰς ἑαυτὸ σφόνδυλον ἐπὶ τὸ κράτος ἐφ' ᾧ ἑδὲ πίσσῃ τῶν καιομένων πλασίγγα ὃς λέγουσιν φησὶ. γνήσιοι δὲ τῶν καιομένων κρηβάδων. ὁ δ' ὀξυδάφων τοιοῦτος. ἀγγεῖον τῷ λιτρεδίῳ εἰσικὸς πλὴν ὑδατος ἐπῆκτο. εἰς τοῦτο κατὼ ἐπιπλέοντων, ἅπερ ἂν καταδύσῃ τοῖς ἀπὸ τῶν σωμάτων σφαιρικοῖς λάπτοις ὁ ἀγὼν πλασίγγας δ', τὸ ὑποκείμενον ἄνω τὸ μικρὸν πτερύλιον λίχμ. ἐὰν δ' μόνον τὸ χεῖρ αὐτῆς ἐπὶ θῇ μᾶλλον πτερύλῃ δ' ὁ κρηβάδων εἰς τὸ συμπόσιον, λέγ τῶν ἐν Σικελίᾳ φασὶ τινων ἐσπουδάσθαι. αὐτὸς δ' τοῦτο κυκλοτερὲς ἐποιοῦντο οἱ δεῖπνοι, ἵνα πάντες, εἰς τὸ μέσον πλῆθος δ' κρηβάδα, ἔχοιεν ἐξ ἴσου τ' λάπτιδον πλάπτιξι βάλλειν καὶ ἐν νίκης ἀγωνίζεσθαι. ὅταν βάλλειν δὲ μιᾶς λοιμιῶσι, ἀλλὰ κῦ ὃ καλῶς. ἐπὶ γὰρ δ' ἀριστερᾶ ἀγκὰν τὰς ἐπιπρόσω, ὑγρᾶς ἀφίᾳ τὴν λάπτιγα, ὡς ἰνίας μέχρι φθορᾶς ἐπὶ τὸ κρηβαδίζειν, ἢ ἐπὶ τῷ ἀκροτίζειν. δεκεῖ δ' μοι καὶ τὸ ἐν τῇ ἀποθήκῃ κρηβάδων ἀπὸ τούτου βαρβαρικὸν καὶ ἀνθρ..... εἰρῆσθαι.

Ὡς ῥιδικίνας] Εἶδος ἄρτου αἱ ῥιδικίναι.

Ἀπερυθριάσω] Ἐπίπηδες ὁ παιγνίμων τὸ ἀπερυθριάσω πῆμι ἀντὶ τοῦ γελοῖον. βάλετον δ' αὐτῷ σημαίνει τὸ, τὸ ἱμάτιον, ἤτοι τὸ ἀπὸ

τοῦδες τῶν ὀφθαλμῶν ἀπακριθέως· λημμελίσον δέ, τὸ σπὼ λέμμασις φησὶ ὁ κὴν τὸ διεφθορὸς τὸ ὑγρὸν ὁ κὰν μὴ λίγωμμα, δῆλον.

Ἀπηθημμένοι] Ἀντὶ τοῦ ἀπηυδυσμένοι. ἐοίκασι γὸ τὰ ἱμάτια· ἔοικε δέ μοι αὐτὸς τοῦτο τὸ μελοίᾳ κακῶς ποιῶν ἀφαλάπειν ὡς κὴν σοφάσεως μὴ ὑπάρχης γάλωθος, αὐτὸς σοφάσεως δύρίσκων ὁ ἀφαλείπ.

Σιωπηδίππος] Ἀντὶ τοῦ ἀλλήλως ἀμφιβίψαντες κὴ ἀναβάντες ἀλλήλως, ὁ ποιεῖν εἰώθασιν ἐπί τινων παιδίων οἱ νικῶντες ἀναβαίνοντες ἐπὶ νῶτον τῶν ἡττημμένων. ἔνθεν κὴν καταπεπαίσμενοι, εἶπεν. τὸ δ' ἐμπαίξαντες, οἱονεὶ παίξαντες ὸν τοῦ συμποσίου. ψυχροσοφὶς δ', τὸν ψυχρὸν φησὶ πύθων, ὸν ἢ φησὶ ὑποδύντες ὡσὶ ἀλφοῖς τὰς κόρας κυβιζῶντες ὑπὸ τοῦ ὕδατος σκολυμβῶμμεν. τὸ δ' ἐξυόμμιον, ἀντὶ τοῦ σκτενιζόμμιον. ὀδόντωτὸν γὸ ξύσραν τὸ κτένιον φησί. κήπιον δ' κὴν σκάφιον εἶδη κυρτῶς.

Ὁ κλαδίας μὴν] Δίφρος. ἢν ἀναπαύσραν φησίν. ἀσκαίνης δ', ὁ δύσπλης κρούσασθαι, συμφορῶν δ' ἀμφαίζων εἶπεν ἂν ὄργανον.

Δίχηλαι ὖες] Τὰ τῶν ποδῶν ἄκρα τῶν ὑῶν, ἤδια ὄντα κὴ ἐδώδιμα. ἀσκαύτως δ' κὴ αἱ χηλίδες τὰ ἀπὸ τῶν χηλῶν τῶν ζώων εἰς μῦκης ἀφαιρούμμενα φησὶν ἀκεσιάρχης.

Καὶ τοκάδες ὡς] Ἐπὶ τῇ μήτρᾳ τῶν ζώων ἐσκόμμαζον οἱ τῶν παλαιῶν βιοῤῥάφοι βρωμὸν π. συγκρίβοντες πολλὰ κρέα κὴ τυρὸν κὴ ἥδυσμα αὐτοῖς βρώμματος.

Καὶ λοβὸς ὁ παχύνων] Λοβὸς ὁ παχύνων, τὸ ἧπαρ φησὶ τὸ ἀπὸ παχύνων. μυπίως δέ ἐσι τίμμια ἀφ' ἑκάστου κὴ πάντ' ἄκρα. μελιτίβεται δ', οἱ ὁ μέλιτος ἁλακῦσιν. ἀπαδὸν δ' ἀλεκτρυόνα, ὃν παρεβάκησε. λειποψυχόμμενα δ' βῦν, τὸν τὸ χαῦμμα λάβοιμλόντα, ὃ ἐσι ὀδὰξ ἀπὸ χοιρίτης.

Ἀδυσμὴν] Σκόλασμα βαρβαρικὸν ἀφ' ἡμιδάμμα κὴ σφάσσα, ὡς λυπαρὸν δ' κηλίας χρῆσθ' τούτῳ φασὶ τὰς βαρβάρους.

Θελάμη] Τὰ Φύκια τῆς συκῆς. λέγεται δὲ ἅπας κὴ ὃ εἰς..... . σὸ δεσμώμμενον βρῶμμα. ὡς κ' νῦν τὰς ἀσαφίδας τὶ ποιῆσιν εἰς αὐτὰ συσκολάζοντες αὐτὰς, ἁμιλφ κὴν τοῦτο φησὶ σημαίνειν αὐτὸν νῦν ἐπεὶ κὴ μελιτίβεται παρέχειν δ', αἳ εἰσὶν οἱ νῦν λεγόμμενοι πάτιμοι.

Κωπαΐδες] Ἐγχέλεις λέγει βοιωπικὰς, τὰς σὰ τῆς Κωπαΐδος λίμνης πολὺ ἀφεφιρύσας τῶν ἄλλων· ὅτι δ' ἐποκρῖ τὸν κλιβανίτην ἄρτον.

Δελφινίδος τραπέζης] Οὕτω λέγει δ' ἀφ' τὸ δελφίνιον τύπῳ τὰς πόδας ἔχειν.

Κρυψιμέτωπος] Ὁ ἀφ' μέτωπος σὸ τῷ ἀνακλᾶσθ τὸ μέτωπον ἀπακρύβειν. μυτραργυρίς δ', ἀπὸ Μιτυλήνης πόλεως ὑαλοψῆ τοῦτο κατασχεσμμένα τῷ εἴδει τῶν ποτηρίων. ἀ δ' ὧσιν κὴ τῷ τυμμῷ μεγάλῳ ἔχοντα τὸν λαβὴν· ἀφ' ὃ κὴ δύλαβὴν αὐτὸ κέκληκε. κὴν βομβυλιὸς δ' τὸ φοσφύλον, οἷα τὰ νῦν πλεκόμενα. ἑτεροκύπελλα δ' τὰ μακρὰ μὲν, οἷς χώνης δ' τύπον ἐξειργασμμένα. γηλόφη δ' τὰ ὀρᾶκεια λέγει· ὄρυγμαδὴ τὰ βαθέα κὴν πλατέα. δύσμη δ' τὰ λεπτοχειλῆ. ἀνεμιφόρητα δ', τὰ ἐλαφρότατα ἀφ' λεπτότητα. Διὸ ἐπήγαγεν ὁμοιότροπα. κύμβια δὲ, τὰ τροχύλα μὲν, βαθέα δ' κὴ φεικλίδες τὰ τροχύλα κ' ἀβαθῆ. χαμμαπὰ δ', τὰ χαμμοῖς ἴσως ἔχοντα. κυκλίκιον δὲ τὸ δοχεῖον, ὃ ποτηρο-

πλύ-

πλέτδων τῶν πηλῶσιν. ἀπεχθόμενος ὁ, ὁ μάσους τινας μεῖναι. ἀπαθὴς, ὁ ἀπαίσχυντος λέγω δ' ἀπὸ ἀφῶν. χρυσοπλόκινος ὁ, τὸν χρυσοῦν ἔχοντα λαῶν, τὸν γυναικεῖον κόσμον λέγω δ' ἐγὼ ἐνίοις εἶναι, περὶ τὴν ἄνθη λείρια φαιδρὰ ἐπόδια καὶ ἑώπια, δ' ἐγὼ τὸ τοῖς λοβοῖς τῶν ὤτων ἐπιρριπτόμενον. πίδιος τὰ ψίλια. ἄδικον ἡμέρας καὶ ἄλογον τὸν ἄνθρωπον ἔχοντα ἢ διανοίας λόγους. ἰχγλωττίλιος ὁ, τὸν λέγειν ποιοῦντα γλῶτταν. ἐπτὸν ὃν δίκαιόν ἐστιν, δ' ἐγὼ τὸ δίκαιον ἀπὸ τῶν ἀπόντων ἐρῶμαι. ἄλχεστις τὸ κρανὸν, οἷς ἡδεῖς ἐχρήσατο. δίπτυχος λεπτὸν καὶ λάνινον ἱμάτιον. ἀρρήτοποιὸς ἐκκόπως λέγουσιν ἐπὶ τῶν μωρολεταίς λέγ' τῶν μωρολογούντων αὐτῶν.

Ἰπολίδης] Τὸ ἐπὶ σκωπῇ μιλιάδιον.

Ἐπίτριπτον] Ἀντὶ δ' ἀπίπαμπα.

Βαυκαλιδὶ] Εἶδος ὀστρίμορφος μυρώδες. πολυκτύπη ὁ, τὸ πολύκτυπον. τελχινίστρια ὁ, ὄργανον μουσικὸν, ὅπερ λέγω δ' χάλκεον ῥόμβον.

Λεῖρον καὶ σκορόδιον] Ἡ τοιχωκεῖνον κόσμον ἐξ ἐσθημάτων καὶ ἀνθίνων κρηπὶς λείρια τὰ ἄνθη φασὶν, ἃ καὶ χρύσεον κόσμον ἐν γυναικὶ τῇ ὁρμῇ τῶν ὤτων. Διὸ καὶ λειριόστολον εἶπε Σ[illegible] ἃ ὥσπερ λῆρον φαιδρὰ τῶν ἀδολεσχίαν λέγουσιν δ' ἐνίοτε καὶ ἐπὶ ἄνθρακος καὶ τῶν ὀστῶν λῆρον τὸν δ' ἡλίου κόσμον. ὡς φασὶν ἐ χρυσὸς παράλληλος.

Ἀμυχάτη] Ἀντὶ δ' κοπτὰ καὶ τρύπανον. ὅσον δή τι ἀπρεπὲς ὑπὸ δ' ἐξυθριζόντων, σκοφδίζοντα τῶν φρονίμων, περιφρονοῦντα, καὶ γὰρ μαλακὰς τιθέμενος φησὶ τὰς ἐξοιστρώσεις, καὶ τὸν ἀγαλλόμενον γαυσίζειν ἀθετίζειν, καρπόδεσμα δὲ καὶ ἐπιδέσεις, καὶ πάσσαλος ἀλόσεις εἰσὶν, αἱ μὲν χειρῶν, αἱ δὲ τραχήλου, αἱ δ' ποδῶν. τὸ ἐπίρριμμα, δ' χαλκοῦν ὕπνου πίπλασμα. οἷον τὸ ὑπεύθυνον καὶ ποινὰς ἀ δῆλα πᾶσιν. ἀκροποιεῖσθαι δὲ, τὸ ἀρθρίνου φησὶν ἐπ' ἐκτάσεως ἀκροχειρίας ὁ, ἃ ὡς ἂν τις εἴποι ἀκροκολοσύνη. παιζόντων δ' τὸ σκώπτειν ἀπαγχόνισμα. ἁπλάδ' ὁ, ἀντὶ δ' ἁπτοῦ καμψῆς. τὸ δ' βασκαίνειν, οἱονεὶ ἀβρίζειν, ἃ βαρὰ πηλῶν καὶ συφίζαν λέγ' δ' παιδιζόντων ἁλλαλοῖς. σωτικὸς δ' τὸν φάρυγγα, ἀντὶ πεπεσμένον, συστελλόμενον ἀπαφλῶντα δ', ἀντὶ δ' αἰχμῆς τὸ αἰδοῖον ἐ πο.. ῆς γυναικός. πρόζευν δ' λέγεται, καὶ τὸ φιλοφρόνως ἀσπάζεσθαι, ἀντὶ δ' Σκύπα ἔργον. τῶν ἀξιούντων δὲ καὶ ὀστῶν ἀγαλλομένων.

Λαὶξ πατήσας] Ἐπὶ τῶν ἀσυχημόνων μὲν συμφορᾶς, δυμάλειαν δὲ πάντας ἀναδύνται λέγεται πάντα, ὡς καὶ ὁ τραγῳδὸς Σοφοκλῆς, ὑμᾶς γὰρ ἂν χρόνος ἂν ἀσφαλὴς, πόλις σὺ ἡ τε μὴν δίκαια καὶ τὰ σώφρονα λάγδην πατεῖται, καπιλῶ δ' ἀπὸ λαβὼν πανοῦργα χεροὶ θρᾳ πολλὰ πόλλα.

Τὸν μιλήσια καὶ χιονοτριχεῖαι] τὰς μιλησιακὰς καὶ αἰχμὰς, ὅτι ἐπὶ μαίδων. ὕπνος γὰρ κῶνος καὶ μάστε ἐλάμβανον δ' μὲ ἀσχέρας ἐπὶ χρυσοῦν.

Παραθηκόπους] Προσυπακουστέον ὄνου.

Τρ-

Τρυφαλίδας] Τὰ ἀπὸ τυρᾶ ἐπιμάκη πεπλασμένα.

Ἐλαίας χαμαιπετεῖς] Χαμαιπετεῖς ἐλαίας, ὡς καλοῦμέν τινες· αὐτὴ γὰρ οἱ μὴ ἀφ' ἑαυτῶν ἀπέρχονται ἢ δένδρα ἐκφύουσιν ἢ σκιάζουσιν ὕπνος. ἀπὸ τοῦ ἐπὶ τὰς κολυμβητὰς λέγει. ὀξυόσφρησις ἡ τὰ ἐξεσμένα πλύσεως ἀπολαύουσα. πλακοῦς ἢ ἐξ ἑτέρου ἐγκεκρυμμένου ἢ ἐξ ἀμφοτέρων. ὃν ἀφ' τοῦ καὶ πρόαλφι εἶπεν, οἱονεὶ ὡς προβούλων ἀναδεδεμένον. ὁ δὲ νῦν σημαίνει χορὸν λέγει. παιδωδοσκὸν ἢ τὸν διδάσκαλον· δίμπλουν ἢ τὴν πλοκὴν τῶν ἐσθημένων.

Σαυνθλήσομεν] Συνυθλήσομεν, ἀντὶ τοῦ φλυαρήσομεν.

Δηλοῖ] Ἀντὶ τοῦ λέγων ἐπιθυμεῖ.

Ἐφορεῖσθαι] Ἀντὶ τοῦ φορᾷ τῷ πνεύματι φερομένῳ, ἀκροκυματοῦν ἢ, τῶν μετεώρων τοῖς κύμασιν ἢ ὑπὸ διολισθήσεως· ἔκτοφος ἢ κιχάδας ναυτικούς, τὰ σεληροβόλια φασί.

Πλεῖ κὴ νεῖ κὴ θεῖ] πέπαικται τῷ κωμῳδείμενα τὰ θρεπτικὰ τῶν· κὴ πλέον ἐπὶ τὸ ἄπω τῆ ληθείας εἰκόνος· ἢ τελαμῶν νεὼς. τὸ ὀχεῖον πίνειν δεικνύῃ γὰρ ἀπὸ τούτου, ὡς ληρῶντας αὐτοὺς διελογίσατο.

Κατορυμῶν] Καὶ τοῦτο πέπαικται ἀποπαπλικῶς εἰς τὰς ἀνομοπαθείας· κοινὸν γὰρ τοῦτο κὴ ἔξ φορικὸν τὸ κατορυμῶν.

Καὶ πάντα ὁμοῖα λύ] Γ' ἕως ἀπὸ τῆς, πᾶν ὅμοιον, παροιμίας.

Μυκτάρχην] Τὸν Πυθαγόραν λέγει, ἀφ' τοῦ πενταετῆ σιωπᾶν. ἐπῆδες ἢ τοῦ Ἀθηνᾶν αὐτὸ ἔξ αἰδεσιμωτάτην, ἀναίσχυντον εἶπε, ἀφ' ἑαυτὸν τῶν λέξεων πλάσιν, κὴ θηλυκόμορφον τὸν Ἡρακλέα πάλιν, ὃ τὸ τῶν κωμικρέτων ἡ συνήθεια οἶδεν. ὀπῳδοῦμεν ἢ, ἀντὶ τοῦ ἐπαῴδομεν. τοῦτο ἢ ἀφ' ὑάλλων πέπαικται τὸν χρησάμενον. τὸ γὰρ ὀπῳδεῖν ἐπὶ τοῦ ἀπὸ εὖ κινουμένου, ἤτοι σωφρονοῦντος κεῖται. ῥαιδιουργήσειν ἢ αὐτὸ τοῦ ἐπὶ τοῖς ἀκατασκόποις, ἐπαίειν γὰρ τοῦτο ῥαιδιουργίας, ἤτοι ἀφ' τοῦ ῥαιδίως ψοφοῦντος ἐπὶ ἀφροσυνῃ τινῶν κὴ χλεύῃ. ἀκμάζειν ἢ, αὐτὸ τοῦ ἐπίκεισιν τῶν ἐπαινουμένων πάχνωσιν.

Ὑπερ ἐμέμικτο] Πλατωνικὸν τοῦτο κὴ σημαίνει τὸ ἐγγὺς. κὴ τὸ ἀφεδίσκας, σημαίνει τὸ μετὰ χάσκης ἀφανιεῖσθαι.

Σιληποδεῖν] Σιληποδεῖν ἀφ' οὗ φορεῖ τὸ τριπλοῦν κὴ ἀβρύνεσθαι. ἔστι ἢ ὅτε δὲ τὸ λέξεως ἐπὶ τὸ κακόμορφον αὐτὸ μεταλαβεῖν. ὡς ἀφ' τοῦ ἀπειρίαν τῶν λέξεων κὴ τὸ μέγα ἐπὶ πάντας φορεῖν, ἐπαγγελίας αὐτοῦ τοῦ γαστρός, κὴ ἐπὶ τοῦ λαπαδοῦσαι ἤδη τὸν ὄγκον ἐπαίρεσθαι. πολλαχοῦ ἢ τοῦ ὄγκου ἀποθλιβομένου οἴκοις κὴ τὸν ψόφον ἀμείψειν ἔσεσθαι.

Mſ. in fol. Λεξιφάνης. νεοχμὸν] καινὸν. [ἀνίγνωκε] ἀνελόγισε. [πεῖ] χαμαί. [ἢ σὺ ὅς] εἶπεν αὐτός. [ἑλλὼ θέρεσθαι.] ἁλίσκεσθαι καὶ αὐχμεῖν ἡλίῳ θερμαίνεσθαι. [ἐλινύσεις] βραδύνεις. [σὺν δύπτερος τε] ἀντὶ τοῦ πορδάσας δύναμαι. [τρέμειν] τρέμειν, οἱ μὲν τὸ τρέμειν τῆς ἕδρας. οἱ δὲ λέγουσι τοῦτο μέχρι τῆς ἰσχίου [ἢ βαλάνου. [ἀνδρεῖν] * τὰ χείλη τῶν ποτηρίων λέγουσι ἀφ' τοῦ εἶναι αἴνιγμα κὴ δύσεξιτήτους. τὸ ἀνακρίνεσθαι

λέγει

* Hunc locum viſum eſt maculatum, prout in Mſ. fuit, relinquere ut inde apparaeret iterum inſcitia Librarii, quæ tanta fuit, ut niſi aliunde ſuppeteret ſubſidium quid ſibi voluerit Scholiaſtes ne Oedipus quidem conjiceret. Sed bene eſt quòd

λίγω] ἀφ' τὸ ὑπεῖχε παρὰλλαξ μᾶλλον εἰ τὸν διεφθορότα ἄνδρα μέρος κίτ. [βεβρεγμένον] δύσκλητος λάχανα. [σκανδίκαι καὶ βεβρεγμένα.] ἤδη λαχάνου εἶσι σκανδίκες καὶ βεβρεγμένα. [κρίλχρεα] ὄσπρεον. [λεπιδωτὰ λίδι] λεπιδωτὰλις ἢ τὰ ἀλληλεσμένα ὄστρεα, ἤτοι τὰ βεβρεγμένα μαλάττα, οἱ δὲ ἰατροὶ λίπιδον φασὶ τὸ δ' οὐ ὀρθόν. [χρυμμυοπάλη] χρυμμυοπάλης δὲ ὁ τὰς σὺβαλεῖς ὀπώρας πωλῶν. [πνευμάτιδα] πνευμάτης δὲ καὶ ἐγκυρορίας ἐπὶ τῇ ἀποδοχῇ ὑπομένων. [τὰ σέλγη] καὶ διαπυητέρεα. [γνῆσια] τὰ κρόμυα. [οἰδοῦσι] φυσιῶσι χάλιον ὄπισθεν [λοχαίου] λοχαίους δὲ ἀπὸ τῶ πρόχλου καὶ μάλιστα τῶ βοῶν. [σίνων] ὁ ἀμφορεὺς τὰς ὀφθαλμούς. [ψύττα] τὰ χαῖρε. [πρατικὰς] ὠνίων. [ἡδύνει] σκολιάζει, ἤτοι μαχλιάζει. [κρυδὸν πον] κρωσσῶν. [κώδ] κεφαλέων. [ἡιδακίνας] ἄρτους. [ξηροκλεΐσκους] ἄνω λαγὸς ἀλεφεσσαι ἕλκων. [ὁ γνώμων σκιάζῃ μέσῳ τῷ πόλου] ὃ ἀκολουθεῖ μέσον, ἢ σκιὰ δείκνυσι τὰς ὥρας. [βύζει] ἐπιρρήγνυται· ὃ δὲ τὸ ἀζιοῦσθαι σημαίνει. κρεμνίζει δὲ τὰς συγκοπὰς καὶ συρφετώδεις καλῶν. [δοκιτῶ] ἀμβλυόπων. [ἰπποπλωσθοι] ἱππαγεῖον. [ἀπευθηριάσαι τι] τὸ ἐμπλημμα λάπαρμα. [λαμπάλειος] σκωλεμαίας. [δίεφθορ] ὑγρόν. [ἀπαδιμβροι] λάπαδυσι μβροι. [Ἐξόπιστι] ἐκπεπτοημένων. [κάπρου εἴδες κυπρᾶς. [σκάφιον.] εἶδος κυρᾶς. [ἀσκωλίας.] ἀσκωλίτης ἄπλης κρεάττασθαι. [σκιλίδες.] τὰ λάπα τῶ σκιλῶν τῶ ζῶον μῆκος ἀφαμμύμια, ἀφ' ἧπιν ἀκρομέρια. [ἀδυπάτιον.] σκάφασμα βαρβαρικὸν ἀφ' κρεάδακαι καὶ πρᾶσον. [ἐμβρυδιχον.] τρίμμα ἐπὶ τῇ μάττᾳ τῶν ζώων ἐσκόμασμένον. [λοβὸς] ἦπαρ. [μελιτῖδ'] σὰ μέλι· ὃ πλακοῦντος. [ἡ ἄλικρῶν ἦδη] τὸν πυρηνοκόπον. [ἰπνοκαπῆ] καλοδαιτέον κρῖνε. [λεπτογώμμων] τῶν γωμμα λαβαλεῖ· ὃ. [μετορυγὴς] ἀπὸ ὃ Μετορυγὸς ἐσκόμασμένον. [βομβυλιὸς] φρογγύλος. [δηρακόπιλαι] τὰ μακρὰ μὴ ἐς χύτας δὲ τύπον ἐξηρασμένα. [γηλοῦ] ἐσφάκελα. [ὠρυχαλὰ] βαῖα καὶ πλατέα. [ὄξυμα] λιπόχειλα. [ἐπιμφόρωσε] ἐλαφρύπρο ἀφ' λιπόπτερος. [γραμμαπὴ] τὰς γραμμὰς ἔχοντα. [κύμβιον] κυμβεῖα φρογγύλα καὶ βαθέα. [φιαλίδες] φρογγύλα καὶ ἀβαθῆ. [κυλίκιον] τὸ δοχεῖον, ὃ πυτιρολύστιον τῶν κυλίκων. [διάμυσι] ἄνω ὃ κλεῖσαι τὸ στόμα. [κύκλασί τις] σισύφιον. [ἀκρόδρυς] ὁ σπουδαῖος, λάπα ὃ τὰς ἀκρας ἀπὸ τὸ ζητεῖν. [χρυσοτρίκιον] χρυσόχαλκον. [ἰπνίσια] σώπια. [πίδιος] ψίλια. [ἄδικος ἡ ἀμέρα] τὰς ἀκρας μὴ ἔχουσα. [καὶ ἄλογος ὡς ἂν ὃν ἐχεγλωττίας ὕσης] ἀκριτικὰς λόγους μὴ ἐχούσης, ἀγνοῦ πνώσης τὴν γλῶτταν. [ἄχρηστα] κακά. [ἀπίστρια] λάκκοι καὶ λίπη.

Εὐνῆχος.

P. 840. Mſ. in 4. Ὅλας ἀμφίξας] Ἐπὶ τῶ ἄχαρι ὑβριστικῶς ἀλλήλοις

quod quæ hic eſſe debebant ad verbum apud Suidam legantur: τὰ χάλυβα τὰ σκληρὰ ἀνδρὸς λέγων, ἀπὸ τὸ ἐῆ ἐκμαγμα, καὶ ἀκμή. Τὰ περὶδας δὲ τὰ ἀσκαφόμενα λέγει, ἀπὸ τὸ ὑπερείδω ἐῆ τῶν ἀκμόνων. Ἀνδρὸς, μέρος τι τῦ κόπτ. Hoc quidem ſatis liquet ſic legi debere, ſed inter portentoſas voces quæ ex oſcitantia Librarii hic natæ ſunt, latet vox γαστρόλυς cujus ſine dubio à Scholiaſta interpretatio tradebatur, quæ quomodo omiſſa fuerit & vox illa loco ſuo mota quærant acutiores.

λοις χρωμένων εἴρηται τοῦτο. καὶ γὰρ ὁ τοῖς Διονυσίοις ἐφ' ἁμαξῶν ἀναβαίνοντες, ἢ ἅμα τι περίπλοοι, καὶ ἐπὶ μακρὸν ἀκολουθοῦντες εἶναι, ἴσκασι δὲ ἀλλήλους, ἀφ' ἧς παρεμβολὴ τὰ ἐξ ἁμάξης. ὅτι δὲ οὐδὲ ὁ δείξη τελέον τι ἐπὶ τοῦ εὐάρμοστα ἀλλαγησόμενα ἢ εἰωθότα, ὅλας εἶπεν ἁμάξας.

Καὶ κῦ τὰ πάτρια ἐχέγγυα] Εἰς Ἀριστοτέλη ἀποσκώπτει, ὃς καὶ τῶν ὀκτὼ δύσεμφόρων μέρος τὸ δύδιμηνιαῖος τίθεται.

Εἰσὶ δ' ὁ Ἀριστοτέλης] Γράφει ὁ Θεμιστοκλῆς.

Ἆρα οὐ ἄθροις ἔχων] καταμέμφεται τοῦτο. καὶ ὁ φασὶ οἱ ἰδιῶται φύσιν εἶναι φύσιν.

* Τῷ Ὁμήρῳ ἀειδῷ] Ἐξ ἀφροδισίας γὰρ ἀφορμῆς ὁ πόλεμος, ὃν Ὅμηρος μέτρῳ ἐνίστησιν.

Μs. in fol. Εὐτυχὴς· ὑπερδιαπτιόμβοι] ὑπερφιλονεικοῦντες. [διεφέρουσι] διεμάχοντο. [ἀμφήεστοι] ἐπιφιλόνεικοι. [μετακοπιάζ] ἀναπειῶ. [βακηλὸς] βακηλὸς μέγας, ἀνόητος, γυναικώδης. [τὰ γὰρ τῶν ὄρχων βάλλ' ἐς κόρυκας, μιαρὲ, εἰ τοῦτο φιλοσοφεῖν ἔγνωκας. [ἀνδρίζεσθαι] ἀνδρίζω τὸ ἀνδρὸς τι ποιῶ.

Περὶ ἀστρολογίας.

P. 847. Μs. in fol. Υ'ποθημοσυνὴν] δύγμα. [ἐπικορίσσι] ἐπιτήκωσιν. [ἀντεμώλιον] μάτην. [ἀφυὴν] ἀδικίη. [δύμοιρίη] δύκλειά. [ἐσημήναντο] ἐσημειώθη. [ἐμήσαντο] ἐμηχανήσαντο. [ἀναφανδὸν] φανερῶς. [ἀποδαλὴν] φρενοβλαβίη. [ἐπείκη] μέτρια. [ἀτρεκίης] ἀκριβῶς. [ὑποθήκας] διδάγματα. [πεπηδέναι] κεκραγέναι. [οἰνωθῆτε] ἀκηρᾷ [Ἀφροδίτης κῦ † τοπαιος] ἐξ ἀφροδισίας γὰρ ἀφορμῆς ὁ πόλεμος ὃν Ὅμηρος μέτρῳ ἱστόρησεν. [ὦρλω] φροντίδα. [χρείη] πτόησις. [σφετέρῳ] ἰδίῳ. [κάρφεα] κάρφη. ξηρὸς καὶ κύφος χόρτος. [δύμοιρίης] ῥᾳδίως.

Δημόνακτος βίος.

P. 857. Μs. in 4. Οὐ μὲν ἀπίθεις] Ἀντὶ τοῦ ἀπειθεῖς ἀσκεῖς.

Τὸν Σινωπέα] Τὸν Διογένη.

Ἀγωνακτήσαντος ἢ σκέπτει] Σημαίνει γὰρ τὸ περαῖον καὶ τὸ τὸν συλλογισμὸν τέλειον εἶναι ἔχοντα συμπέρασμα. καὶ τὸ αἰσχρῶς πινα κῦ τὰ ἀφροδίσια σπερμαίζεις.

Δακτύλιον φύλαττε] Εἰς τὸν ἀφειδῶς ἀπίσκωψε. καὶ γὰρ δακτύλιος λίμνη καὶ αὐτός.

Τῇ Ῥωμαίων πολιτείᾳ τετίμηκεν] Οὐ γὰρ ἔδει ἐλπίζειν ὅτι τῇ Ῥωμαίων ἐπιμηνεῖ μι πολιτείᾳ. ἀδιανόητον γὰρ τοῦτο καὶ ἄλλοι, ποῖα νῦν αἰσχράψεται αὐτὸν φρατρίᾳ, ὃν πολλῶν φρατερῶν τῆς Ῥωμαίων πολιτείας συγκεκοσμημένης. οἷον Οὐιτέλλιον, Φλαβίαν, Ἀντωνίαν, καὶ ἄλλων πολλῶν. ἐν γὰρ πάσαις ἐπολιτογραφήθη εἰς ὧν. ἀλλ' ἔτερα ἄρα ἦν ἃ ἐχρῆν ἐπιτῆ

* Hic nulla quidem apparebat in Apographo noſtro lacuna, ſed cùm verba hæc habeantur in libro *de Aſtrologia*, liquet deeſſe quædam in hunc librum ſcholia.

† Sic ſæpe corrupta fuere verba Luciani, quæ ſemper quærere per otium non licuit. Hic legendum τῷ Ἄρεϊ ut videre eſt pag. 854.

τῇ Ῥωμαίων εἰσηγράψαθο πολιτείᾳ. ἵνα τὸ πλατὺ δ' ἀορίστου συλλαμβάνοιθο καὶ αὐτὸς ἡ ὅτι Ῥωμαῖοι βασιλεῦς ἐπίοιεν μι. τὸ γὰρ αὐτὸ καὶ ἐν τούτῳ παρεδηλώθη, ὁ καὶ αὐτὸς ὁ Δημόκριτος ὑπέληθο διορθούμενο, ἄρχειν ἂ ἐν σκώπτων, ὡς μὴ πρωτεῖα ἀπαιτίζοιεν, Ἕλλησι βαλόμενον εἶναι.

Καὶ Λακεδαιμονίων τινα] Ἐμφαίζοι γὰρ ἑαυτὸν Λάκωνες πολέμιοι, καὶ εἰς τοῦτο αὐτὸν ἀποκυκλῇ.

Ἀντὶ τῆς βακτηρίας] Εἰς τὸ ῥάβδον ἀφορᾷ ὡς ὑπηρετικὸν ὄμμον.

Λέοντας καλοῦσιν] Καὶ γὰρ ἀσθμῷ τοὺς ἀνδρείους, ὡς λέοντας ἀπαντᾷζοντες, ἃ λέγῃ λέων εἰσίν.

Δρωπακιδῶναι] Ἀντὶ δ', τ' αὐτῆς αὐτὸν ἀξίωσον ἀπαίτας. ἢ ἐν αὐτὸς σοι νῦν ἐπαιτίμφθῃ, τ' αὐτὸν γὰρ τὸ πιπόθαζ, τῷ δρωπακίζειζ ἴσα ἦ ἄμφω, τὸ τὰς τρίχας δ' παθῆς σύμπλο μᾶλλον χρείαιτο.

Κιμωλίαν ῥοῦν] Τοῦτο γὰρ Κιμωλίαν πέπυσθαι Ἀθηναίους ἐκ τῆς Πέρσαι ναυμαχίᾳ τιλιᾷ ὡς Πέρσαι τὸν χῶρον ἀποκοπῆς.

Ἐλεῖν τὸν βωμόν] Εἰ γὰρ ὁ ἐλεῖν βωμὸς οἰκτίρμονας κηρύτῃ Ἀθηναίους πῶς ἂν ἀπάχοιθε, φησί, τοιούτου ὠμὸν πρᾶγμα ῥᾳδᾷ.

Ἔρωτες.

P. 873. Mſ. in 4. Ἐρωτικῆς] Ἄγαν, καὶ φυσικῆς ἡνορίας ἐχόμενοι τὸ χωλεῖον, ὅπ τὰ ὸ μαίσῳ πάντα ἀφ' τῶν τ' ὕλης ἀδύνατα, ὡς οἱαπὶ ἴσιν ἀποτίμιν τὰ εἴδη συδιλεχῶς, ἐ δὲ τ' ἓ ἐναντία ἐπικόδε ἀνέπαφα, ἀλλ' ἡ ῥητέρη παρουσία, ὡς ἐξέ τινα ἄτοπα συμπαθεῖται τ' λόγ ἓ ἑτέρου ἐγκρατῆ ἤδη ἐνεργείας. ταύτῃ μὲ δὴ καὶ τῇ ἀνὰ μέρο ἐκστέρων ὑπαλλαγῇ, σωζεται καὶ τὸ ὑπεκείμενον ἀφορμὰς λαμβάνῃ τὸ ἤδη κεκινηκὸς ἐπαιάζειν ἓ ἐπιόντο, τῇ τ' ἐναντίων κρατεδοχῇ.

Οὐ γὰρ Ἠλιάδες] Διὰ τὴν Πασιφάῃν ἐπεὶ ἡλίᾳ ἦσαν ἐκ μητιδὸς Ἀφροδίτης παῖρες ἠφανθη.

Οὐδὲ Λημνιάσιν ἔρας] Ἐπεὶ καὶ ταῖς Λημνίαις γυναιξὶν ἔγκλο Ἀφροδίτη μετοικίᾳ, εἶπε δυσώδεις αὐτὰς ποιήσασα, δεκαήτους αὐτὰς ποίησε τὰς ἄνδρας αὐτῶν ἠναγκάσθη.

Δικοῦσιν] Δίκεσθο ἡ δύο εἰρεσίας ἐχθέσα.

Βιάζεται γυναῖκα] Ταύτην τὴν Φιλαίδα ἰὼ Φιλοκράτης ὁ Ἀθηναῖο κωμῳδιοποιὸς ἐξεπομπάσαι, ὡς ἐπεισιείαν καὶ πξιθέαν.

Οὐχὶ τὸ μελιχρὸν] Γραφέτω, ἀχὶ τὸ μελοπιὸν.

Βέλεσι τάχιστα ἐρῶντων] Εἰ πάντα ὡδέ π πάλο ἡ φύσις ἀφωρίσθο. ἀδὺ δὲ τῷ ἡδονῷ ἐπιτόνῳ ὡδέ τὸ πάλο, εἰκῇ μοι κατάσκοπε, τὸ πλέον ἡδονῆς ἡ ἀρρενοφθορία ἐπαγγέλλεται, ὡς ἡ τῶν γυναικῶν μίξις ὡδέ περιδοπίαν. ἡ τ' βρωμάτων ποικιλία, τῷ σωματικῷ σύγκριτι, ἡ τ' ἰκμάδων τῷ λόγῳ τῆς ψαλφεως δ' ζάω σωτήρεσιν, καὶ ἐπὶ πλέονται ἀσύντων. ἀλλ' ἐπὶ κεφαλὴν σοι τὸ δύσφημον. ἄλογοι εἰσάγαν τὸν τάξαντα τῷ φύσιν θεόν.

Καλλιάδας εἰ τύχοι] Ἐπίθετα ταῦτα Ἀφροδίτης, οἷς εἰκὸς τὰς ῥητὰς ἀφαύρειν τὰς χλιδώσας τ' γυναικῶν. φευγέτω δὲ δυείμφια, τῷ Ῥίου λεγῇ. ὦπινι καὶ τούτῳ ἀφαύρωσιν, ἔοικέ μοι, τὰς ἀόρους τ' γυναικῶν. ἐπεὶ καὶκείνῃ τῇ Ἀπίδι τοιαύτη ἐνυμφούσθο. παιμένα δὲ τὸν Πάριν, ὃς

λὸν

Δὸς Φρυγίας κωμῳδοῦσιν εἰς Λακεδαίμονα, ἄλλοι Ἐλένῃ τῷ Μενελάου.

Καὶ σὺ δ' ὦ Χαρίκλεις] Ἢ ὅτι Χαρίκλης ᾧ Κορίνθιος, Ἀθηναῖος ᾗ Καλλικρατίδας ὡς τὸν νικῶσαν ὁ διαιτητὴς ἄγων ἐνεμβρ. ἢ ὅτι Κορίνθῳ μὲν ἀνακειμένης Ἀφροδίτης. διὸ καὶ πολὺ ὁ Κορίνθιος ἡ γυναικοποίας μέξις. Ἀθηναῖοι ᾗ ἡ παιδεραστία κομάτται. ἤτοι τῇ κῷ. Φιλοσοφίαν καὶ σώφρονι, ἢ τῇ τοῦ ὄνου μιαρᾷ καὶ ἀβδελυκτῇ.

Mſ. in fol. Βυκολῶμεν] κωπηρύχημεν. [ἄλας] πλανήσας. [ἀκκισμὸν] ἀσθενείαν. [ὑπογύου] ὑπούργου. ἐγγύτερον. ἀσθενῆ. νεοσὶ γινόμενον. τὸ ἀσθ' ὁλίγα καὶ μετ' ὀλίγον. [ἴναυλον ἔχω.] ἐ ἀσθ' πολλῷ μιμνηνδυομένου. [ἀρτυσιν.] λαμβάνεις. [δικεῦσιν] δίκεσθαι δίκην. πλοῖα μεγάλα ἐστίν. ἃ καὶ δίκεσθαι κατασκάσασθαι. πλὰ δὲ καὶ σὺ πρύμνης καὶ σὺ τ' πρώρας ἐκατέρωθεν πηδαλίοις † ἴχνυτο. ὅπως αὐτοὶ τιμὴ μεθαρμοζόμενοι καὶ ἐπιπλέωσι καὶ ἀναχαίτας καὶ τοὺς ἐναντίους εὐ τῷ ἀσθ' ἁλῶναι καὶ ἀπόπλω αὐτῶν σφάλωσι. [ἀκαρῆ] ἀκαρὲς, βραχὺ, ὀξὺ. ὃ οὐκ οἶσθα χεῖρα. * ἀκαρῶς ἐπιβρῆμα εὐ βραχέως ἄρα, εὐ ἀτόμως. [ἴφαλοι] ἀσθενταλασπίαι. [ἀναπεύμῳ] ἀναπαίσας, ἀνακαινίσας. [κομμωτικῆς] κομμωτικὸς, ἀπὸ τ κόμης οἱ δὲ ἀπὸ τ κόσμου κόμμος ὁ κεκομμένος πρὸς τὸν κόσμον. κομμωτικὸς δὲ ὁ ἐν ἀφειδείᾳ κόσμος, καὶ κομμωλικὸν ὑβριστήρας. [ἐσίασιν] συμπόσιον. [ἀψιμαχίαι] συναφαὶ μάχης. [ἀπάγειαζ] ἀπάγειαζ λέγομεν τὰ ναῦν, ὅτι ἀπὸ γῆς εἰς πέλαγος ἔρχεται. [ἀπαίρειν] ἀσθενιεῖσθαι. [σφεζῶν] νικᾶζων. αὔξων. σφύζων. βρύζων. εὐσωματῶν. ἀκμάζων. ἀνθῶν. [κλαυσὶν] κλαύσει. [ὥσια] κατάκαιρον. [ἄγωνα] ἀγωνία. [ἀμφιλαφῆς] ἀμφιλαφὲς κατάσκιον ἐκατέρωθεν, βεβηθάμενον. ἀμφιλαφῆ πνεῦμα καὶ σπουδαῖον. ἀμφιλαφὴς μεγάλη ὅτι ἀμφοτέρωσι χερσὶ λαμβάνεσθαι αὐτῆς ἐπὶ. [ἀσθ' λειηδότ] λάβρα. [ἀντίτυπον] ἀναπόν. [ζάκορος] ζάκορος. νεώκορος. καὶ ὁ ὑπηρέτης ἢ ὁ ἱερεύς. ἢ τ ναὸν σαίρων, κορεῖν γὰρ τὸ σαίρειν παρ' Ἀττικοῖς. [ἀμισείας δίκην] ἀμισούν. κοβαρότης. λαπτεία. [Θεσπεσίως] πολύ. [ἀποπίναθε] ἐκπίναθε. φιλονεικεῖτε. [σωπηρὰς] ἐστρασμένον. [ἠρκύμεθα] ἠλαπάμεθα. [ἀμέλγ] ἀφ τοῦτο. [ἐπωρίχθη.] ἐπιθύμησεν. [Δικελείας] τόπος. [ἐπιπιχιζομένης] ἐποικοδομῶ. [ἐξεῖα] πρᾶα. [τριβῶν] τριβάδης αἱ ταῖς γυναιξὶν ὡς ἄνδρες συνεῦσαι, ὅτι ὧν Φιλαίνις. [παλαιπόμῳ] ἀγανακτήσας. [Λυκείῳ] τόπος. [ἐπήρειαν] ..... ἄλγημα. [ὑκδικυύμῳ] ὑδικίνυμαι καὶ ἐπιδίκημαι αὐτόν. ὅταν ἐπὶ τῇ ἑαυτὸ δρεπῇ τις ἢ λόγῳ φιλοκυέμῳ δῆλος ἢ γηθόμενος. [Θησεμένης] Ἀθηναῖος ῥήτωρ μαθητὴς Πρόδικου ᾗ Κείου. ὃς ἐπικαλεῖτο Κόδρου. [πεδὲ πη] τοῦτον τ τρόπον. [κωτωφρυώμῳ] ὀφρύσι μετέωρος.

Hæc propter confuſionem Mſ. Codicis loco mota refer ad pag. 600.

Mſ. in fol. [Πῶς δεῖ ἱστορίαν συγγράφειν. ἱμοιῴδων] μονῳδεῖν τὸ

ᾄδειν,

† Legendum videtur ἴσχοντο, hoc eſt, ſiſtebantur; atque inde etiam emendandus Suidas qui habet ἔσκοντο, quod vertit inſtructa erant Æmilius Portus.

* Legendum ex Suida, ἀκαιρέως, quod non poteſt ſecari, niſi forte ſcripſerit Scholiaſtes χερσὶ λαμβάνεσθαι.

ἡλωῆν, ἐπεικῶς γὰρ καὶ λάβ' σκαπῆς ὠδαὶ † ἡλωῆν οἶσι. [τὸ τῆς Σπωπείας] τὸ * τῆς Ἐμπεδοκλέους κεῖνο φησὶν, ἤτοι τὴν ἐναντίαν τῷ μάχην. [δύμελές] δύελμος. [ὄδινεν] ὤδινεν ὅρος καὶ ἔτικε μῦν. παροιμία ἐπὶ τῶν μεγάλα μὲν ἐπαγγειλαμένων, καὶ ὠδῖνος ἄξια πολύσαντων. [οἰσύη] σὺν λόγῳ παρειλήφασι. [παροπτήσας] εἶδος μίτρας Περσικῆς ἔχουσα πλάτος λ'. [τὸ Σαμόσατα] σημεῖόν φασι Σαμοσατεῖς ὁ Λουκιανός. [ὁ Μηδίας] Μεσοποταμίας. [γυμνητεύς] γυμνητὴς ἀφελόμενος ἀντὶ τοῦ Γέλανος καὶ Ἴππος καὶ Ἱππόδικος καὶ Θέων. [ἐκ λόφου Κίτταρος Τιτόρμου] † Τιτόρμας τὸ βυκόλου φασὶ ἀφεστηκέναι τῶν Κροτωνιατῶν Μίλωνος μεγαλοφρονέστατα λέγοντος πρὸς τὸν γαμβρὸν ἐν σώματος. ἦσαν μὲν οὖν μέγα Τίτορμοι τὸ σῶμα ἰδεῖν, ἐβούλετο λαβεῖν αὐτὸ ἰσχύος πεῖραν. ὁ δὲ Τιτορμᾶς ἔλεγε μηδὲν μέγα ἰσχύειν. κελεύσας δέ οἱ τὸν Εὔηνον καὶ δυσμάχητον ἀπενεγκεῖν, λαμβάνει μέσον λίθον, καὶ περιβαλὼν μὲν ἅλας αὐτὸν, ὅσα ἐπιθεῖ. δὶς καὶ τρὶς τοῦτο ἐποίησε. καὶ μετὰ ταῦτα αὐτὸν ἦρεν ἕως εἰς τὸ γόνατα. καὶ πάλιν ἀφεμένου ἐπὶ τῶν ὤμων, ἔφερεν * ὡς ἵππος, ὀργὰς πιπήσκων, καὶ ἔρριψεν. ὁ δὲ Μίλων μόγις τὸν λίθον † ἀνέσπασεν. εἶτα ἐπὶ τὰ ἀγάλλων ἦλθεν ὁ Τιτορμᾶς. καὶ τὸν μέσον ταῦρον ἄρασιν οὐκ ἔλαβάνῃ ἐν ποδὸς. καὶ ὁ μὲν ἀποδρᾶναι μὴ ἐπειράθη, οὐκ ἐδύνατο. παρελθὼν δ' ἕτερον τῇ ἑτέρᾳ χειρὶ συναρπάσας ἐν ποδὸς ὁμοίως εἶχε. φασὶ μὲν οὖν ὁ Μίλων εἰς ὀργὴν τὰς χεῖρας τείνας ἵφατο. ὦ Ζεῦ, μὴ καὶ τοῦτο Ἡρακλέους ἕτερον ἔσεσθαι; σὺ δ' ἀνάθημα λίγυρα τῷ παροιμίᾳ, ἀλλ' οὐκ Ἡρακλῆς. [κάνδυν] χιτὼν ὁ Περσικός. [χειμαζίζειν] χειμαστίζειν καὶ τὸ πτάγμασι χεῖσθαι σημαίνει καὶ τὸ πτάγμασι κολάζειν, ὡς τὸ χειμαζίζειν ἡ βυλὴ καὶ ὁ δῆμος. χειμαζίζεσθαι δὲ τὸ χειμᾶσθαι συμβαίνει. [λοπάδες] λοπὰς. * τὸ βρῶμα καὶ ἡ περιεκομένη ἔξωθεν ἁρμονία λεπὶς, ὡς πινες φασί. ἀδὲ μίμησιν Ἀριστοφάνης λέγων, ἐξεῖς ἅπασι καὶ λοπαδίοις καὶ χύτροις χαλκῇ χάσειν.

† Adde hic ex *Suida* ὁ παγωδία, & lege ἔρπει ἀντὶ τοῦ ἕρπειν quod sequitur.

* Quid faciant ad *Simpensium* Philosophum, hoc est, ad Diogenem, hæc verba Scholiastæ me ignorare fateor. Vereor ne aliunde huc translata fuerint, licèt alioqui nullum appareat in Scholiasta nostro luxationis vestigium.

† Tota hæc historia verbatim petita est ex *Aliani* Variis Hist. Lib. XII. c. 22. si pauca excipias.

* *Elianus* habet ὅσον ἐπ' ὀργυιὰς ἑπτὰ in Editionibus, sed in Mſ. est πεντήκοντα, ut hic habet noster.

† Est apud *Elianum* ἀνέλισσεν.

* *Suidas* λέπαν vel λοπὰς habet, quod etiam significatione multùm differt ἀπὸ τῆς λοπάδος, quod apud Siculos præsertim *patellam*, apud Atticos præterea *ventriculum*, *capulum* significat.

TELOS.